Библия

БИБЛИЯ

chitanka.info

БИБЛИЯ — СТАР ЗАВЕТ

ПЪРВА КНИГА МОИСЕЕВА
БИТИЕ

ГЛАВА 1.

1. В начало Бог сътвори небето и земята.

2. А земята беше безвидна и пуста; тъмнина се разстилаше над бездната, и Дух Божий се носеше над водата.

3. Рече Бог: да бъде светлина. И биде светлина.

4. Видя Бог, че светлината е добро нещо, и отдели Бог светлината от тъмнината.

5. Светлината Бог нарече ден, а тъмнината — нощ. Биде вечер, биде утро — ден един.

6. И рече Бог: да има твърд посред водата, и тя да дели вода от вода. (Тъй и стана.)

7. И създаде Бог твърдта, и отдели водата, що беше под твърдта, от водата над твърдта. Тъй и стана.

8. Твърдта Бог нарече небе. (И видя Бог, че това е добро.) Биде вечер, биде утро — ден втори.

9. И рече Бог: да се събере водата, що е под небето, на едно място, и да се яви суша. Тъй и стана. (Водата под небето се събра на местата си, и се яви суша.)

10. Сушата Бог нарече земя, а събраните води — морета. И видя Бог, че това е добро.

11. И рече Бог: да произведе земята злак, трева, що дава семе (по свой род и подобие), и плодно дърво, що дава според рода си на земята плод, чието семе си е в него. Тъй и стана.

12. И произведе земята злак, трева, що дава семе по свой род (и подобие), и (плодно) дърво, що дава (на земята) плод, чието семе си е в него според рода му. И видя Бог, че това е добро.

13. Биде вечер, биде утро — ден трети.

14. И рече Бог: да бъдат светила на небесната твърд, (за да осветляват земята и) да отделят ден от нощ и да бъдат знакове и за времена, и за дни, и за години;

15. да бъдат те светила на небесната твърд, за да светят на земята. Тъй и стана.

16. И създаде Бог двете големи светила; по-голямото светило да управлява деня, а по-малкото светило да управлява нощта, създаде и звездите;

17. и ги постави Бог на небесната твърд, за да светят на земята,

18. да управляват деня и нощта и да отделят светлина от тъмнина. И видя Бог, че това е добро.

19. Биде вечер, биде утро — ден четвърти.

20. И рече Бог: да произведе водата влечуги, живи души; и птици да полетят над земята по небесната твърд. (Тъй и стана.)

21. И сътвори Бог големи риби и всякакъв вид животни-влечуги, които произведе водата, според рода им, и всякакви пернати птици според рода им. И видя Бог, че това е добро.

22. След това Бог ги благослови и рече: плодете се и множете се и пълнете водите в моретата, и птиците да се множат на земята.

23. Биде вечер, биде утро — ден пети.

24. И рече Бог: да произведе земята живи души според рода им, добитък и гадини, и земни зверове според рода им. Тъй и стана.

25. И създаде Бог земните зверове според рода им, и добитъка според рода му, и всички земни гадове според рода им. И видя Бог, че това е добро.

26. След това рече Бог: да сътворим човек по Наш образ, (и) по Наше подобие; и да господарува над морските риби, и над небесните птици, (и над зверовете) и над добитъка, и над цялата земя, и над всички гадини, които пълзят по земята.

27. И сътвори Бог човека по Свой образ, по Божий образ го сътвори; мъж и жена ги сътвори.

28. И благослови ги Бог, като им рече: плодете се и множете се, пълнете земята и обладайте я и господарувайте над морските риби (и над зверовете), над небесните птици (и над всякакъв добитък, над цялата земя) и над всякакви животни, които пълзят по земята.

29. И рече Бог: ето, давам ви всякаква трева, що дава семе, каквато има по цялата земя, и всякакво дърво, чийто плод е дървесен и дава семе — това ще ви бъде за храна;

30. а на всички земни зверове, на всички небесни птици и на всяка (гадина), която пълзи по земята и има жива душа, дадох за храна всичкия злак тревист. Тъй и стана.

31. И видя Бог всичко, що създаде, и ето, беше твърде добро. Биде вечер, биде утро — ден шести.

ГЛАВА 2.

1. Така бидоха свършени небето и земята и цялото им воинство.

2. И свърши Бог до седмия ден Своите дела, що прави, и в седмия ден си почина от всичките Си дела, що извърши.

3. Бог благослови седмия ден и го освети, защото в него си почина от всички Свои дела, що бе сътворил и създал.

4. Ето, тъй станаха небето и земята, при сътворението им, в онова време, когато Господ Бог създаде земята и небето,

5. и всякакво полско храсте, което го нямаше още на земята, и всякаква полска трева, що не бе още никнала; защото Господ Бог не пращаше дъжд на земята, и нямаше човек, който да я обработва,

6. но пара се вдигаше от земята и оросяваше цялото земно лице.

7. И създаде Господ Бог човека от земна пръст и вдъхна в лицето му дихание за живот; и стана човекът жива душа.

8. И насади Господ Бог рай в Едем, на изток, и там настани човека, когото създаде.

9. И направи Господ Бог да израстат от земята всякакви дървеса, хубави наглед и добри за ядене, и дървото на живота посред рая, и дървото за познаване добро и зло.

10. От Едем изтичаше река, за да напоява рая, и подир се разклоняваше на четири реки.

11. Името на едната е Фисон: тя обикаля цялата земя Хавилска, там, дето има злато;

12. златото на тая земя е добро; там има бдолах и камък оникс.

13. Името на втората река е Гихон (Геон); тя обикаля цялата земя Куш.

14. Името на третата река е Хидекел (Тигър): тя тече пред Асирия. Четвъртата река е Ефрат.

15. След това Господ Бог взе човека (когото създаде) и го посели в Едемската градина, да я обработва и да я пази.

16. И заповяда Господ Бог на човека и рече: от всяко дърво в градината ще ядеш;

17. а от дървото за познаване добро и зло, да не ядеш от него; защото, в който ден вкусиш от него, бездруго ще умреш.

18. И рече Господ Бог: не е добро за човека да бъде сам; да му сътворим помощник, нему подобен.

19. Господ Бог направи да произлязат от земята всички полски животни и всички небесни птици, и (ги) заведе при човека, за да види, как ще ги нарече той, та, както човекът нарече всяка жива душа, тъй да бъде името й.

20. И даде човекът имена на всички добитъци и небесни птици и на всички полски зверове; но за човека не се намери помощник, нему подобен.

21. И даде Господ Бог на човека дълбок сън; и когато заспа той, взе едно от ребрата му и запълни онова място с плът.

22. И създаде Господ Бог от реброто, взето от човека, жена, и я заведе при човека.

23. И рече човекът: ето, това е кост от костите ми и плът от плътта ми; тя ще се нарича жена, защото е взета от мъжа (си).

24. Затова ще остави човек баща си и майка си и ще се прилепи към жена си; и ще бъдат (двамата) една плът.

25. И бяха двамата голи, Адам и жена му, и не се срамуваха.

ГЛАВА 3.

1. Змията беше най-хитра от всички полски зверове, които Господ Бог създаде. И рече тя на жената: истина ли каза Бог, да не ядете от никое дърво в рая?

2. Жената отговори на змията: плодове от дърветата можем да ядем,

3. само за плодовете на дървото, що е посред рая, рече Бог: не яжте от тях и не се докосвайте до тях, за да не умрете.

4. Тогава змията рече на жената: не, няма да умрете;

5. но Бог знае, че в деня, в който вкусите от тях, ще ви се отворят очите, и ще бъдете като богове, знаещи добро и зло.

6. Видя жената, че дървото е добро за ядене и че е приятно за очите и многожелано, защото дава знание, взе от плодовете му и яде, па даде и на мъжа си, та яде и той.

7. Тогава се отвориха очите на двамата, и разбраха, че са голи, па сшиха смокинени листа и си направиха препасници.

8. И чуха гласа на Господа Бога, когато ходеше низ рая по дневната хладина, и скриха се Адам и жена му от лицето на Господа Бога между райските дървета.

9. И извика Господ Бог на Адама и му рече: (Адаме,) где си?

10. Той каза: чух гласа Ти в рая, и ме достраша, защото съм гол, и се скрих.

11. И рече (Бог): кой ти каза, че си гол? Да не би да си ял от дървото, от което ти забраних да ядеш?

12. Адам отговори: жената, която ми даде Ти — тя ми даде от дървото, и аз ядох.

13. Тогава Господ Бог рече на жената: защо си сторила това? Жената отговори: змията ме прелъсти, и аз ядох.

14. И рече Господ Бог на змията: загдето си сторила това, проклета да си между всички животни и всички полски зверове; ти ще се влачиш по корема си и ще ядеш прах през всички дни на живота си;

15. и ще всея вражда между тебе и жената, и между твоето семе и нейното семе; то ще те поразява в главата, а ти ще го жилиш в

петата.

16. На жената рече: ще умножа и преумножа скръбта ти, кога си бременна; с болки ще раждаш деца; и към мъжа си ще тегнеш, и той ще господарува над тебе.

17. А на Адама рече: загдето си послушал гласа на жена си и си ял от дървото, за което ти заповядах, като казах: не яж от него, — проклета да е земята поради тебе; с мъка ще се храниш от нея през всички дни на живота си;

18. тръне и бодили ще ти ражда тя; и ще се храниш с полска трева;

19. с пот на лицето си ще ядеш хляба си, докле се върнеш в земята, от която си взет; защото пръст си и в пръст ще се върнеш.

20. И даде Адам на жена си име Ева[1], защото тя стана майка на всички живеещи.

21. И направи Господ Бог на Адама и на жена му кожени дрехи, с които ги облече.

22. И рече Господ Бог: ето, Адам стана като един от Нас да познава добро и зло; и сега — да не простре ръка да вземе от дървото на живота, та, като вкуси, да заживее вечно.

23. Тогава Господ Бог го изпъди от Едемската градина, да обработва земята, от която бе взет.

24. И изгони Адама, и постави на изток при Едемската градина Херувим и пламенен меч, що се обръщаше, за да пазят пътя към дървото на живота.

---

[1] Живот. ↑

ГЛАВА 4.

1. Адам позна Ева, жена си; и тя зачена и роди Каина, и рече: придобих човек от Господа.

2. Роди още и брата му Авеля. И Авел стана пастир на овци, а Каин беше земеделец.

3. След няколко време Каин принесе Господу дар от земните плодове;

4. и Авел също принесе от първородните на стадото си и от тлъстината им. И Господ погледна благосклонно на Авеля и на дара му;

5. а на Каина и на дара му не погледна благосклонно. Каин се много огорчи, и лицето му се помрачи.

6. И каза Господ (Бог) на Каина: защо се ти огорчи? и защо се помрачи лицето ти?

7. Ако правиш добро, не подигаш ли лице? ако пък не правиш добро, то грехът стои при вратата; той те влече към себе си, но ти владей над него.

8. И рече Каин на брата си Авеля: (да идем на полето). И когато бяха на полето, Каин нападна брата си Авеля и го уби.

9. И рече Господ (Бог) на Каина: где е брат ти Авел? Той отговори: не зная; нима съм пазач на брата си?

10. И рече (Господ); какво стори? Гласът на братовата ти кръв вика от земята към Мене;

11. и сега проклет да си от земята, която е отворила устата си да приеме братовата ти кръв от твоята ръка;

12. когато работиш земята, тя не ще ти дава вече силата си; ти ще бъдеш изгнаник и скитник по земята.

13. И рече Каин Господу (Богу): наказанието ми е по-голямо, отколкото може да се понесе:

14. ето, Ти сега ме пропъждаш от лицето на земята, и аз ще се скрия от лицето Ти и ще бъда изгнаник и скитник по земята; и всеки, който ме срещне, ще ме убие.

15. И Господ (Бог) му каза: затова именно всекиму, който убие Каина, седмократно ще се отмъсти. Тогава Господ (Бог) тури на Каина знак, за да го не убие никой, който го срещне.

16. И отдалечи се Каин от лицето Господне и се засели в земята Нод, на изток от Едем.

17. И позна Каин жена си, и тя зачена и роди Еноха. И съгради той град, и нарече града по името на сина си Енох.

18. На Еноха се роди Ирад (Гаидад); Ирад роди Мехиаеля (Малелеила); Мехиаел роди Матусала; Матусал роди Ламеха.

19. Ламех си взема две жени; името на едната беше Ада, а името на втората Цила (Села).

20. Ада роди Иавала; той беше баща на скотовъдци, които живеят в шатри.

21. Брат му се казваше Иувал: той беше баща на всички, които свирят на гусли и пищялки.

22. Цила също роди Тувалкаина (Товела), ковач на всякакви медни и железни сечива. А сестра на Тувалкаина беше Ноема.

23. И рече Ламех на жените си: Ада и Цила! чуйте гласа ми; жени Ламехови! послушайте думите ми: аз ще убия мъж, който би ме уязвил, и момче, което би ме наранило;

24. ако за Каина се отмъстява седмократно, то за Ламеха — седемдесет пъти по седем.

25. Адам пак позна жена си (Ева), и тя роди син, и му даде име Сит; понеже (казваше тя,) Бог ми даде друго чедо, вместо Авеля, когото Каин уби.

26. На Сита тъй също се роди син, и той му даде име Енос; тогава наченаха да призовават името на Господа (Бога).

ГЛАВА 5.

1. Това е родословието на Адама. Когато Бог сътвори човека, създаде го по подобие Божие,

2. мъж и жена ги сътвори и ги благослови, и им даде име „човек“ в деня на тяхното сътворение.

3. Адам живя сто и трийсет (230) години и роди (син) по свое подобие (и) по свой образ, и даде му име Сит.

4. Дните на Адама, след като роди Сита, бидоха още осемстотин (700) години, и той роди синове и дъщери.

5. А всички дни на Адамовия живот бяха деветстотин и трийсет години; и той умря.

6. Сит живя сто и пет (205) години и роди Еноса.

7. След рождението на Еноса Сит живя осемстотин и седем (707) години и роди синове и дъщери.

8. А всички дни Ситови бяха деветстотин и дванайсет години; и той умря.

9. Енос живя деветдесет (190) години и роди Каинана.

10. След рождението на Каинана Енос живя осемстотин и петнайсет (715) години и роди синове и дъщери.

11. А всички дни Еносови бяха деветстотин и пет години; и той умря.

12. Каинан живя седемдесет (170) години и роди Малелеила.

13. След рождението на Малелеила Каинан живя осемстотин и четирийсет (740) години и роди синове и дъщери.

14. А всички дни Каинанови бяха деветстотин и десет години; и той умря.

15. Малелеил живя шестдесет и пет (165) години и роди Иареда.

16. След Иаредовото рождение Малелеил живя осемстотин и трийсет (730) години и роди синове и дъщери.

17. А всички дни на Малелеила бяха осемстотин деветдесет и пет години; и той умря.

18. Иаред живя сто шестдесет и две години и роди Еноха.

19. След Еноховото рождение Иаред живя осемстотин години и роди синове и дъщери.

20. А всички дни Иаредови бяха деветстотин шестдесет и две години; и той умря.

21. Енох живя шестдесет и пет (165) години и роди Матусала.

22. И откак роди Матусала, Енох ходи по Бога триста (200) години и роди синове и дъщери.

23. А всички дни Енохови бяха триста шестдесет и пет години.

24. И ходи Енох по Бога, и изчезна, понеже Бог го взе.

25. Матусал живя сто осемдесет и седем години и роди Ламеха.

26. След Ламеховото рождение Матусал живя седемстотин осемдесет и две години и роди синове и дъщери.

27. А всички дни Матусалови бяха деветстотин шестдесет и девет години; и той умря.

28. Ламех живя сто осемдесет и две (188) години, роди син

29. и му даде име Ной, като каза: той ще ни утеши в работата ни и в труда на ръцете ни при обработване земята, която Господ (Бог) прокле.

30. И живя Ламех след Ноевото рождение петстотин деветдесет и пет (565) години и роди синове и дъщери.

31. А всички дни Ламехови бяха седемстотин седемдесет и седем (753) години; и той умря.

32. Ной беше на петстотин години; и роди Ной (трима синове:) Сима, Хама и Иафета.

ГЛАВА 6.

1. Когато човеците взеха да се умножават на земята и им се родиха дъщери,

2. тогава синовете Божии видяха, че дъщерите човешки са хубави и взимаха си от тях за жени, кой каквато си избереше.

3. И рече Господ (Бог): няма Моят Дух да бъде вечно занемарван от (тия) човеци, защото са плът; нека дните им бъдат сто и двайсет години.

4. В онова време имаше на земята исполини, особено пък откак синовете Божии почнаха да влизат при дъщерите човешки, и тия почнаха да им раждат: това са силните, от старо време славни човеци.

5. И видя Господ (Бог), че развратът между човеците на земята е голям, и че всичките им сърдечни мисли и помисли бяха зло във всяко време;

6. и разкая се Господ, задето беше създал човека на земята, и се огорчи в сърцето Си.

7. И рече Господ: ще изтребя от лицето на земята човеците, които сътворих; от човек до скот, гадове и птици небесни ще изтребя, защото се разкаях, задето ги създадох.

8. А Ной намери благодат пред очите на Господа (Бога).

9. Ето житието на Ноя: Ной беше човек праведен и непорочен в своя род; Ной ходеше по Бога.

10. Ной роди трима синове: Сим, Хам и Иафет.

11. Но земята се разтля пред лицето Божие, и напълни се земята със злодейства.

12. И погледна Господ Бог на земята, и ето, тя беше разтляна: понеже всяка плът се бе отклонила от своя път на земята.

13. И рече (Господ) Бог на Ноя: краят на всяка плът дойде пред лицето Ми, защото земята се напълни със злодейства от тях; и ето, Аз ще ги изтребя от земята.

14. Направи си ковчег от гоферово дърво; направи прегради в ковчега и го засмоли отвътре и отвън със смола.

15. И го направи тъй: дължината на ковчега — триста лакти; ширината му — петдесет лакти, а височината му — трийсет лакти.

16. И направи на ковчега прозорец и на един лакът го завърши отгоре, а вратата на ковчега тури отстрана; направи в него долен, среден и горен (кат).

17. И ето, Аз ще направя на земята потоп от вода, за да изтребя под небесата всяка плът, в която има жива душа; всичко, що е на земята, ще се лиши от живот.

18. Но с тебе Аз ще сключа Моя завет, и в ковчега ще влезеш ти и с тебе — твоите синове, жена ти и жените на твоите синове.

19. Вкарай в ковчега тъй също (от всякакъв добитък и от всички гадове, и) от всички животни, и от всяка плът по две, за да останат с тебе живи; нека те бъдат от мъжки и женски пол.

20. От (всички) птици според рода им, и от (всякакъв) добитък според рода му, и от всички влечуги по земята според рода им, — от всички по две ще влязат при тебе, за да останат живи (с тебе, от мъжки и женски пол).

21. А ти си вземи всякаква храна, с каквато се хранят, и я събери при себе си; тя ще бъде храна за тебе и за тях.

22. И направи Ной всичко: както му заповяда (Господ) Бог, така и направи.

ГЛАВА 7.

1. И рече Господ (Бог) на Ноя: влез ти и цялата ти челяд в ковчега, защото тебе видях праведен пред Мене в тоя род;

2. и от всеки чист добитък вземи по седем, от мъжки и женски пол, а от нечистия добитък — по две, от мъжки и женски пол;

3. тъй също и от птиците небесни (чисти) по седем, от мъжки и женски пол, (и от всички нечисти птици по две, от мъжки и женски пол,) за да запазиш род за цялата земя;

4. защото след седем дена Аз ще изливам дъжд на земята четирийсет дена и четирийсет нощи; и ще изтребя от земното лице всички същества, които съм създал.

5. Ной направи всичко, що му Господ (Бог) заповяда.

6. А Ной беше на шестстотин години, когато стана водният потоп на земята.

7. И поради водата от потопа влезе в ковчега Ной и синовете му, и с него жена му и жените на синовете му.

8. И (от чистите птици и от нечистите птици, и) от чистия добитък и от нечистия добитък (и от зверовете) и от всички влечуги по земята

9. влязоха при Ноя в ковчега по две, от мъжки и женски пол, както (Господ) Бог бе заповядал на Ноя.

10. След седемте дена потопните води дойдоха на земята.

11. В шестстотната година на Ноевия живот, във втория месец, на седемнайсетия ден (27) от месеца, в тоя ден се раззинаха всички извори на голямата бездна, и окната небесни се отвориха;

12. и валя дъжд на земята четирийсет дена и четирийсет нощи.

13. В същия тоя ден влезе в ковчега Ной, и Сим, Хам и Иафет, синове Ноеви, и жената Ноева, и трите жени на синовете му с тях.

14. Те, и всички зверове (земни) според рода им, и всякакъв добитък според рода му, и всички гадове, които се влекат по земята, според рода им, и всички хвъркати според рода им, всички птици, всички крилати,

15. влязоха в ковчега при Ноя по две (от мъжки и женски пол) от всяка плът, в която има жива душа;

16. и които влязоха (при Ноя в ковчега), мъжки и женски пол от всяка плът влязоха, както му беше заповядал (Господ) Бог. И Господ (Бог) затвори след него (ковчега).

17. И наводнението продължава на земята четирийсет дена (и четирийсет нощи), и водата се умножи, подемна ковчега, и той се дигна над земята;

18. а водата се усилваше и твърде се умножаваше на земята, и ковчегът плуваше върху водата.

19. И водата се усили твърде много на земята, тъй че се покриха всички високи планини, каквито има под цялото небе:

20. водата възлезе петнайсет лакти над тях, и (всички високи) планини се покриха.

21. И се лиши от живот всяка плът, която се движи по земята: и птици, и добитък, и зверове, и всички гадове, които пълзят по земята, и всички човеци;

22. всичко на сушата, що имаше дихание за живот в ноздрите си, умря.

23. Изтреби се всичко, що съществуваше по лицето (на цялата) земя; от човек до скот, гадове и птици небесни — всичко биде изтребено от земята; остана само Ной, и каквото беше с него в ковчега.

24. А водата се издигаше над земята сто и петдесет дена.

ГЛАВА 8.

1. И спомни си Бог за Ноя и за всички зверове, и за всичкия добитък (и за всички птици и за всички пълзящи гадове), които бяха с него в ковчега; и напрати Бог вятър на земята, и водите престанаха.

2. И затвориха се изворите на бездната и окната небесни, и престана дъждът от небето.

3. А водата постепенно се оттегляше от земята, и подир сто и петдесетте дена водата захвана да намалява.

4. И в седмия месец, на седемнайсетия ден от месеца, ковчегът се спря върху Араратските планини.

5. Водата постоянно намаляваше до десетия месец; в първия ден на десетия месец се показаха планинските върхове.

6. След изтичане на четирийсет дена Ной отвори направения от него прозорец на ковчега,

7. и пусна една врана (за да види, дали е спаднала водата от земята), която, като изхвръкна, отлиташе и прилиташе, докле изсъхна земята от водата.

8. После пусна един гълъб, за да види, дали се е дръпнала водата от лицето на земята;

9. но гълъбът не намери място за почивка на нозете си и се върна при него в ковчега; защото по лицето на цялата земя имаше още вода; и той протегна ръката си, хвана го и го внесе при себе си в ковчега.

10. И почака още други седем дена, и пак пусна гълъба от ковчега.

11. Гълъбът се върна привечер, и ето, той имаше в човката си пресен лист от маслина; и Ной позна, че водата е спаднала от земята.

12. Той почака още други седем дена и (пак) пусна гълъба; и той вече се не върна при него.

13. В шестстотин и първата година (на Ноевия живот), в първия (ден) на първия месец, пресекна водата по земята; и Ной отвори покрива на ковчега, погледа, и ето, земното лице поизсъхнало.

14. А във втория месец, на двайсет и седмия ден на месеца, земята изсъхна.

15. И рече (Господ) Бог на Ноя:

16. излез от ковчега, ти и жена ти, и с тебе синовете ти и жените на твоите синове;

17. изведи със себе си всички животни, които са с тебе, от всяка плът — птици, добитък и всички пълзящи по земята гадове: нека се пръснат по земята, и нека се плодят и множат по земята.

18. Тогава излезе Ной и с него синовете му, и жена му и жените на синовете му;

19. всички зверове, и (всичкият добитък и) всички птици, всичко, що се движи по земята, според рода си, излязоха от ковчега.

20. И съгради Ной жертвеник Господу; взе от всеки чист добитък и от всички чисти птици, и ги принесе всесъжение върху жертвеника.

21. И помириса Господ приятно благоухание, и рече Господ (Бог) в сърцето Си: няма вече да проклинам земята заради човека, защото помислите на човешкото сърце са зло още от младините му; и няма вече да поразявам всичко, що живее, както направих;

22. занапред, докле трае земята, сеитба и жетва, студ и пек, лято и зима, ден и нощ няма да престанат.

ГЛАВА 9.

1. И благослови Бог Ноя и синовете му и им рече: плодете се и се множете, и пълнете земята (и я владейте);

2. да се боят и да треперят от вас всички зверове земни (и всичкият земен добитък) и всички небесни птици, всичко, що се движи по земята, и всички морски риби: във ваши ръце са те предадени;

3. всичко, що се движи и живее, ще ви бъде за храна; като злак тревист давам ви всичко;

4. само плът с душата й, сиреч с кръвта й, не яжте;

5. Аз ще изискам и вашата кръв, в която е вашият живот, ще я изискам от всеки звяр, ще изискам също душата на човека от ръката на човека, от ръката на брата му;

6. който пролее човешка кръв, и неговата кръв ще се пролее от човешка ръка; защото човек е създаден по образ Божий;

7. а вие се плодете и множете; ширете се по земята и се умножавайте на нея.

8. И рече Бог на Ноя и на синовете му с него:

9. ето, Аз сключвам Моя завет с вас и с потомството ви подир вас,

10. и с всяка жива душа, която е с вас, с птиците и с добитъка, и с всички земни зверове, които са при вас, с всички излезнали от ковчега, с всички земни животни;

11. сключвам Моя завет с вас, че няма вече да бъде изтребена всяка плът от потопни води и не ще вече да има потоп, който да опустоши земята.

12. И рече (Господ) Бог: ето знакът на завета, който сключвам между Мене и между вас и между всяка жива душа, която е с вас, до вечни родове:

13. Аз поставям Моята дъга в облака, за да бъде знак на (вечния) завет между Мене и между земята.

14. И кога напратя облак на земята, ще се яви дъгата (Ми) в облака;

15. и ще си спомня Моя завет, който е между Мене и между вас и между всяка душа, живееща във всяка плът; и водата няма вече да стане на потоп, за да изтреби всяка плът.

16. И дъгата (Ми) ще бъде в облака, и Аз ще я видя, и ще си спомня вечния завет между Бога (и между земята) и между всяка душа, живееща във всяка плът, която е на земята.

17. И рече Бог на Ноя: това е знакът на завета, що сключих между Мене и между всяка плът, която е на земята.

18. Ноевите синове, които излязоха от ковчега, бяха: Сим, Хам и Иафет. Хам беше баща на Ханаана.

19. Тези тримата бяха Ноеви синове, и от тях се насели цялата земя.

20. Ной почна да обработва земята и насади лозе;

21. и пи вино, опи се, и лежеше гол в шатрата си.

22. И Хам, баща на Ханаана, видя голотата на баща си и излезе, та обади на двамата си братя.

23. А Сим и Иафет взеха дреха и, като я метнаха на раменета си, тръгнаха заднишком и покриха голотата на баща си; лицата им бяха обърнати назад, и те не видяха голотата на баща си.

24. Като отрезвя Ной от виното си и узна, що бе сторил над него по-малкият му син,

25. рече: проклет да е Ханаан; ще бъде роб на робите у братята си.

26. После рече: благословен да е Господ Бог на Сима; а Ханаан ще му бъде роб;

27. да разшири Бог Иафета, и той да се посели в шатрите Симови; а Ханаан ще му бъде роб.

28. И живя Ной след потопа триста и петдесет години.

29. А всички дни на Ноя бяха деветстотин и петдесет години; след това умря.

ГЛАВА 10.

1. Ето родословието на Ноевите синове: Сима, Хама и Иафета. След потопа родиха им се деца.

2. Иафетови синове: Гомер, Магог, Мадай, Иаван, (Елиса) Тувал, Мешех и Тирас.

3. Гомерови синове: Аскеназ, Рифат и Тогарма.

4. Иаванови синове: Елиса, Тарсис, Китим и Доданим.

5. От тия се населиха островите на народите в земите им, всеки според езика си, според племето си, в народите си.

6. Хамови синове: Хуш, Мицраим, Фут и Ханаан.

7. Хушови синове: Сева, Хавила, Савта, Раама и Савтеха. Раамови синове: Шева и Дедан.

8. Хуш роди и Нимрода: той взе да става силен на земята;

9. той беше силен ловец пред Господа (Бога); затова се и казва: силен ловец като Нимрода пред Господа (Бога).

10. Изпървом царството му се състоеше от: Вавилон, Ерех, Акад и Халне, в земята Сенаар.

11. От тая земя излезе Асур и съгради Ниневия, Реховод-ир, Калах

12. и Ресен, между Ниневия и Калах, който е голям град.

13. От Мицраима произлязоха Лудим, Анамим, Легавим, Навтухим,

14. Патрусим, Каслухим, отдето произлязоха филистимци, и Кафторим.

15. От Ханаана се родиха: Сидон, негов първенец, Хет,

16. Иевусей, Аморей, Гергесей,

17. Евей, Аркей, Синей,

18. Арвадей, Цемарей и Химатей. По-сетне племената ханаански се пръснаха,

19. и пределите на хананейци бяха от Сидон към Герар до Газа, оттам към Содом, Гомора, Адма и Цевоим до Лаша.

20. Тия са Хамовите синове, според племената им, според езиците им, в земите им, в народите им.

21. Деца имаше и Сим, баща на всички синове Еверови, по-стар брат на Иафета.

22. Симови синове: Елам, Асур, Арфаксад, Луд, Арам (и Каинан).

23. Арамови синове: Уц, Хул, Гетер и Маш.

24. Арфаксад роди (Каинана, Каинан роди) Сала, Сала роди Евера.

25. На Евера се родиха двама синове: името на единия беше Фалек, защото в негови дни земята бе разделена; името на брата му — Иоктан.

26. Иоктан роди Алмодада, Шалефа, Хацармавета, Иераха,

27. Гадорама, Узала, Дикла,

28. Овала, Авимаила, Шева,

29. Офира, Хавила и Иована. Всички тези са Иоктанови синове.

30. Селищата им бяха от Меша до Сефар, източна планина.

31. Тия са синове Симови според племената им, според езиците им, в земите им, според народите им.

32. Това са племената на синовете Ноеви според родовете им, в народите им. От тях се разпространиха народите по земята след потопа.

ГЛАВА 11.

1. По цялата земя имаше един език и един говор.

2. Като се дигнаха от Изток, те намериха равнище в Сенаарската земя и се заселиха там.

3. И рекоха един другиму: хайде да направим тухли и да ги изпечем на огън. И тухлите им служеха вместо камъни, а земната смола — вместо вар.

4. И рекоха: хайде да си съградим град и кула, висока до небето; и да си спечелим име, преди да се пръснем по лицето на цялата земя.

5. Тогава Господ слезе да види града и кулата, що градяха синовете човешки.

6. И рече Господ: ето, един народ са, и всички имат един език, а на, какво са почнали да правят; и няма да се откажат от онова, що са намислили да правят;

7. нека слезем и смесим там езиците им тъй, че един да не разбира езика на другиго.

8. И пръсна ги Господ оттам по цялата земя; и те спряха да зидат града (и кулата).

9. Затова му е дадено име Вавилон, понеже там Господ смеси езика на цялата земя, и оттам ги пръсна Господ по цялата земя.

10. Ето родословието Симово: Сим беше на сто години, и роди Арфаксада, две години след потопа;

11. след рождението на Арфаксада Сим живя петстотин години и роди синове и дъщери (и умря).

12. Арфаксад живя трийсет и пет (135) години и роди (Каинана. След рождението Каинаново Арфаксад живя триста и трийсет години и роди синове и дъщери, после умря. Каинан живя сто и трийсет години и роди) Сала.

13. След рождението на Сала Арфаксад (Каинан) живя четиристотин и три (330) години и роди синове и дъщери (и умря).

14. Сала живя трийсет (130) години и роди Евера.

15. След рождението Еверово Сала живя четиристотин и три (330) години и роди синове и дъщери (и умря).

16. Евер живя трийсет и четири (134) години и роди Фалека.

17. След рождението Фалеково Евер живя четиристотин и трийсет (370) години и роди синове и дъщери (и умря).

18. Фалек живя трийсет (130) години и роди Рагава.

19. След рождението на Рагава Фалек живя двеста и девет години и роди синове и дъщери (и умря).

20. Рагав живя трийсет и две (132) години и роди Серуха.

21. След рождението Серухово Рагав живя двеста и седем години и роди синове и дъщери (и умря).

22. Серух живя трийсет (130) години и роди Нахора.

23. След рождението Нахорово Серух живя двеста години и роди синове и дъщери (и умря).

24. Нахор живя двайсет и девет (79) години и роди Тара.

25. След рождението на Тара Нахор живя сто и деветнайсет (129) години и роди синове и дъщери (и умря).

26. Тара живя седемдесет години и роди Аврама, Нахора и Арана.

27. Ето родословието на Тара: Тара роди Аврама, Нахора и Арана. Аран роди Лота.

28. И умря Аран при баща си Тара, в земята, в която се роди, в Ур Халдейски.

29. Аврам и Нахор си взеха жени; Аврамовата жена се казваше Сара; Нахоровата жена се казваше Милка, дъщеря на Арана, баща на Милка и на Иска.

30. И Сара беше неплодна и бездетна.

31. Тара взе сина си Аврама, внука си Лота, син Аранов, и снаха си Сара, жена на сина му Аврама, и излезе с тях от Ур Халдейски, за да отидат в Ханаанската земя; но, като дойдоха до Харан, останаха там.

32. И дните на Тара (в Харанската земя) бяха двеста и пет години, и умря Тара в Харан.

ГЛАВА 12.

1. И рече Господ на Аврама: излез от твоята земя, от твоя род и от дома на баща си (та иди) в земята, която ще ти покажа;

2. и Аз ще произведа от тебе голям народ, ще те благословя и ще възвелича името ти, и ти ще бъдеш благословен.

3. Аз ще благословя ония, които те благославят, и ще прокълна ония, които те злословят; и в тебе ще бъдат благословени всички земни племена.

4. И тръгна Аврам, както му каза Господ, а с него заедно тръгна и Лот. Аврам беше на седемдесет и пет години, когато излезе от Харан.

5. И взе Аврам със себе си жена си Сара, братанеца си Лота и всичкия имот, що бяха спечелили, и колкото души бяха придобили в Харан; и излязоха, за да идат в Ханаанската земя; и стигнаха в Ханаанската земя.

6. Аврам премина (надлъж) тая земя до мястото Сихем, до дъбравата Море': в тая земя тогава (живееха) хананейци.

7. И яви се Господ на Аврама и (му) рече: тая земя ще дам на потомството ти. И съгради там (Аврам) жертвеник на Господа, Който му се яви.

8. Оттам той тръгна към планината, на изток от Ветил; и постави шатрата си тъй, че Ветил оставаше на запад, а Гай — на изток; и съгради там жертвеник Господу и призова името на Господа (Който бе му се явил).

9. И дигна се Аврам, та продължи пътя си към юг.

10. И настана глад в оная земя. И слезе Аврам в Египет, да поживее там, понеже гладът се усили в оная земя.

11. А когато се приближаваше до Египет, рече на жена си Сара: ето, аз зная, че ти си жена хубава;

12. и египтяни, като те видят, ще рекат: тази е негова жена; и ще ме убият, а тебе ще оставят жива;

13. затова кажи, че ми си сестра, та да помина добре покрай тебе, и да ми остане жива душата чрез тебе.

14. И когато дойде Аврам в Египет, египтяни видяха, че Сара е много хубава жена;

15. видяха я и фараоновите велможи и я похвалиха на фараона; и я взеха в дома фараонов.

16. И покрай нея Аврам поминуваше добре; и той имаше дребен и едър добитък и ослици, слуги и слугини, мъски и камили.

17. Но Господ порази с тежки удари фараона и дома му поради Сара, жената Аврамова.

18. Тогава фараонът повика Аврама и рече: какво стори с мене? защо ми не обади, че тя е твоя жена?

19. Защо каза: сестра ми е? Аз щях да си я взема за жена. А сега, на ти жената: вземи (я) и си върви.

20. И отреди фараонът за него човеци, та изпроводиха него, и жена му, и всичко, що имаше (и Лота с него).

ГЛАВА 13.

1. И дигна се Аврам от Египет, той и жена му, и всичко, що имаше, и Лот с него, към юг.

2. Аврам беше много богат с добитък, със сребро и със злато.

3. И продължи пътуванията си от юг до Ветил, до мястото, гдето по-преди беше шатрата му, — между Ветил и Гай,

4. до мястото на жертвеника, който бе там най-напред съградил; и там призова Аврам името Господне.

5. И Лот, който пътуваше с Аврама, също имаше дребен и едър добитък и шатри.

6. И земята беше тясна за тях, за да живеят заедно, понеже имотът им беше тъй голям, че не можаха да живеят заедно.

7. И стана караница между пастирите на Аврамовия добитък и пастирите на Лотовия добитък; в оная земя живееха тогава хананейци и ферезейци.

8. И рече Аврам на Лота: не бива да има караница между мене и тебе, и между моите пастири и твоите, понеже сме роднина;

9. не е ли цялата земя пред тебе? отдели се от мене: ако идеш ти наляво, аз — надясно, ако пък ти — надясно, аз — наляво.

10. Лот дигна очи и видя цялата околност Иорданска, която, преди Господ да съсипе Содом и Гомора, цяла до Сигор се напояваше с вода, като рая Божи, като Египетската земя;

11. и Лот си избра цялата Иорданска околност; и потегли Лот към изток. И тъй те се отделиха един от друг.

12. Аврам се настани в Ханаанската земя; а Лот се настани в градовете на околността и разпъна шатри до Содом.

13. А содомските жители бяха лоши и много грешни пред Господа.

14. И рече Господ на Аврама, след като Лот се отдели от него: дигни очи и от мястото, дето си сега, погледни към север и юг, към изток и запад;

15. защото цялата земя, която виждаш, на тебе ще я дам и на потомството ти довека:

16. и ще направя потомството ти като земния пясък: ако някой може да изброи земния пясък, ще бъде изброено и твоето потомство;

17. стани, изходи тая земя надлъж и нашир, защото Аз на тебе ще я дам (и на потомството ти завинаги).

18. И вдигна Аврам шатрата си, и отиде да се засели в дъбравата Мамре’, що е в Хеврон; и там съгради жертвеник Господу.

ГЛАВА 14.

1. И в ония дни сенаарският цар Амрафел, еласарският цар Ариох, еламският цар Кедорлаомер и гоимският цар Тидал, —

2. всички тия царе тръгнаха на война против Бера, цар содомски, против Бирша, цар гоморски, Шинава, цар на Адма. Шемевера, цар севоимски, и против царя на Бела, сиреч на Сигор.

3. Всички тия се съединиха в долина Сидим, гдето е сега Солено море.

4. Дванайсет години бяха те подчинени на Кедорлаомера, а в тринайсетата година въстанаха.

5. В четиринайсетата година дойде Кедорлаомер, и царете, които бяха с него, и поразиха рефаимци в Ащерот-Карнаим, зузимци в Хам, емимци в Шаве-Кириатаим,

6. и хорейци в планината им Сеир, до Ел-Фаран, що е при пустинята.

7. И като се върнаха оттам, дойдоха при извора Мишпат, сиреч Кадес, и съсипаха цялата земя Амаликитска, също и аморейците, които живееха в Хацацон-Тамар.

8. Тогава царят содомски, царят гоморски, царят на Адма, царят севоимски и царят на Бела, сиреч на Сигор, потеглиха и влязоха в бой с тях в долина Сидим,

9. с Кедорлаомера, цар еламски, Тидала, цар гоимски, Амрафела, цар сенаарски, Ариоха, цар еласарски: четирма царе против петима.

10. А в долина Сидим имаше много смо’лени ями. И царете содомский и гоморский, като удариха на бяг, паднаха в тях: а останалите побягнаха в планините.

11. Победителите взеха всичкия имот на Содом и Гомора и всичката им храна и си отидоха.

12. Взеха и Лота, Аврамов братанец, който живееше в Содом, и имота му, и си отидоха.

13. А един от ония, които се бяха избавили, дойде та обади на евреина Аврама, който живееше тогава в дъбравата на амореeца Мамре’, брат Ешколов и брат Анеров, Аврамови съюзници.

14. Аврам, като чу, че сродникът му (Лот) е взет в плен, въоръжи своите триста и осемнайсет слуги, родени в дома му, и гони неприятелите до Дан;

15. и, като раздели дружината си, нападна върху тях нощем, той и слугите му, разби ги и ги гони дори до Хова, която е отляво на Дамаск;

16. и върна всичкия имот и сродника си Лота, върна и имота му, както и жените и народа.

17. Когато той се връщаше подир разбиване на Кедорлаомера и на царете, които бяха с него, содомският цар излезе да го посрещне в долина Шаве, която е сега царска долина;

18. и Мелхиседек, цар салимски, изнесе хляб и вино, — той бе свещеник на Бога Всевишни,

19. и благослови го и рече: благословен да бъде Аврам от Всевишния Бог, Владетеля на небето и земята;

20. благословен да бъде и Бог Всевишни, Който предаде в твоите ръце враговете ти. (Аврам) му даде десетата част от всичко.

21. И рече содомският цар на Аврама: дай ми човеците, а имота вземи за себе си.

22. Но Аврам рече на содомския цар: дигам ръката си към Господа Бога Всевишни, Владетеля на небето и земята,

23. че дори нишка и ремик от обуща не ще взема от всичко твое, за да не речеш: обогатих Аврама, —

24. освен онова, що момците изядоха, и освен дела, принадлежащ на мъжете Анер, Ешкол и Мамре, които ходиха с мене; те нека вземат своя дял.

ГЛАВА 15.

1. Подир тия събития биде слово Господне към Аврама във видение (нощем), и казваше: не бой се, Авраме; Аз съм твой щит; твоята награда (ще бъде) твърде голяма.

2. Аврам рече: Владико Господи, какво ще ми дадеш? аз оставам бездетен; разпоредник в дома ми е Елиезер от Дамаск.

3. И пак рече Аврам: ето, Ти ми не даде потомство, и на, мой наследник ще бъде домочадецът ми[1].

4. И биде слово Господне към него, и му казваше: той няма да ти бъде наследник; но оня, който произлезе от твоите чресла, той ще ти бъде наследник.

5. Па го изведе навън и (му) рече: погледни към небето и изброй звездите, ако можеш ги изброи. И му рече: толкова ще бъдат твоите потомци.

6. Аврам повярва на Господа, и това му се вмени за оправдание.

7. И му рече: Аз съм Господ, Който те изведох от Ур Халдейски, за да ти дам да владееш тая земя.

8. Той рече: Владико Господи, по какво ще позная, че ще я владея?

9. Господ му рече: вземи Ми тригодишна телица, тригодишна коза, тригодишен овен, гургулица и млад гълъб.

10. Взе той всички тия, разсече ги по наполовина и тури една част срещу друга; само птиците не разсече.

11. И налетяха върху труповете грабливи птици; но Аврам ги разпъждаше.

12. По залез-слънце налегна Аврама тежък сън; и ето, обзе го ужас и голям мрак.

13. И рече Господ на Аврама: знай, че твоите потомци ще бъдат пришълци не в своя земя, ще ги поробят и ще ги угнетяват четиристотин години;

14. но Аз ще съдя народа, който ще ги пороби; след това те ще излязат (за насам) с голям имот;

15. а ти ще отидеш при отците си смиром и ще бъдеш погребан в добра старост;

16. в четвъртия род те ще се върнат тука: защото беззаконията на аморейци още не са стигнали до върха си.

17. Щом зайде слънце и настана мрак, ето, дим като че от пещ и огнен пламък преминаха между разсечените животни.

18. В тоя ден сключи Господ завет с Аврама, като рече: на твоето потомство Аз давам тая земя, от Египетската река до голямата река, река Ефрат;

19. кенейци, кенезейци, кедмонейци,

20. хетейци, ферезейци, рефаимци,

21. аморейци, хананейци, (евейци,) гергесейци и иевусейци.

---

[1] Роб, роден в дома на господаря. ↑

ГЛАВА 16.

1. Но Сара, жена на Аврама, му не раждаше. Тя имаше слугиня египтянка, на име Агар.

2. И рече Сара на Аврама: ето Господ заключи утробата ми, за да не раждам; затова влез при слугинята ми; може би, ще имам деца от нея. Аврам послуша думите Сарини.

3. След като Аврам бе преседял десет години в Ханаанската земя, Аврамовата жена Сара взе слугинята си, египтянката Агар, и я даде на мъжа си Аврама за жена.

4. Той влезе при Агар, и тя зачена. А като видя, че зачена, тя взе да презира господарката си.

5. И рече Сара на Аврама: за обидата ми ти си виноват; аз дадох слугинята си в твоите обятия; а тя, като видя, че зачена, взе да ме презира; нека Господ бъде съдия между мене и тебе.

6. Аврам рече на Сара: ето, твоята слугиня е в ръцете ти; прави с нея, каквото щеш. И Сара взе да я притеснява, и тя побягна от нея.

7. И Ангел Господен я намери при извора в пустинята, при извора на пътя към Сур.

8. И рече (й Ангелът Господен): Агар, слугиньо Сарина! откъде си дошла и къде отиваш? Тя отговори: бягам от лицето на господарката си Сара.

9. Ангелът Господен й рече: върни се при господарката си и й се покори.

10. И пак й рече Ангелът Господен: ще умножа и преумножа твоето потомство тъй, че от множество не ще може да се изброи.

11. И още й рече Ангелът Господен: ето, ти си трудна, и ще родиш син, и ще го наречеш с име Измаил; защото Господ чу твоето страдание;

12. той ще бъде между човеците като див осел; ръцете му ще бъдат против всички, и ръцете на всички — против него; ще живее пред лицето на всичките си братя.

13. И нарече (Агар) Господа, Който й говореше, с това име: Ти си Бог, Който благосклонно ме погледна. Защото тя си рече: наистина тук

видях изотзад Оногова, Който благосклонно ме погледна.

14. Затова тоя извор се нарече Беер-лахай-рои[1]. Той се намира между Кадес и Баред.

15. Агар роди Авраму син: и (Аврам) нарече сина си, който се роди от Агар, с име Измаил.

16. Аврам беше на осемдесет и шест години, когато Агар му роди Измаила.

---

[1] Извор на Живия. Който благосклонно ме поглежда. ↑

ГЛАВА 17.

1. Аврам беше на деветдесет и девет години, и Господ се яви на Аврама и му рече: Аз съм Бог Всемогъщий, ходи пред Мене и бъди непорочен;

2. и ще сключа Моя завет между Мене и тебе, и много, твърде много ще те размножа.

3. Тогава Аврам падна ничком, а Бог продължаваше да говори с него и рече:

4. Аз съм — и ето заветът Ми с тебе: ти ще бъдеш баща на много народи,

5. и няма вече да се наричаш Аврам, а ще бъде името ти Авраам, защото ще те направя баща на много народи

6. и много, твърде много ще те разплодя, и ще произведа от тебе народи, и царе ще произлязат от тебе.

7. И Моя завет между Мене и тебе и между твоите потомци подир тебе в родовете им Аз ще направя завет вечен, за да бъда Бог на тебе и на твоите потомци след тебе.

8. И ще дам на тебе и на твоите потомци след тебе на земята, по която странствуваш, цяла Ханаанска земя, за вечно владение; и ще им бъда Бог.

9. И рече Бог на Авраама: а ти запази Моя завет, ти и твоите потомци след тебе в родовете им.

10. Този е Моят завет, който трябва да пазите между Мене и вас и между твоите потомци след тебе (в родовете им): целият мъжки пол у вас да бъде обрязан;

11. обрязвайте крайната си плът: това ще бъде знак на завета между Мене и вас.

12. На осмия ден след рождението да бъде обрязан между вас във вашите родове всеки младенец от мъжки пол, както роденият в дома, така и купеният със сребро от някой другоплеменник, който не е от твое семе.

13. Непременно да бъде обрязан и роденият в дома ти и купеният с твое сребро, и Моят завет ще бъде върху тялото ви завет вечен.

14. А необрязаният от мъжки пол, който не обреже крайната си плът (на осмия ден), тая душа ще се изтреби измежду народа си; защото той е нарушил завета Ми.

15. И рече Бог на Авраама: жена си Сара не наричай Сара, но да бъде името й Сарра;

16. Аз ще я благословя и ще ти дам от нея син; ще я благословя, и ще произлязат от нея народи, и царе на народи ще произлязат от нея.

17. И падна Авраам ничком, засмя се и каза в себе си: нима от стогодишен ще произлезе син? и деветдесетгодишната Сарра нима ще роди?

18. И рече Авраам Богу: о, дано поне Измаил да бъде жив пред Твоето лице!

19. А Бог рече (на Авраама): тъкмо Сарра, жена ти, ще ти роди син, и ще му наречеш името Исаак; и ще направя завета Си с него завет вечен (че ще бъда Бог нему и) на потомството му след него.

20. И за Измаила те послушах: ето, Аз ще го благословя и ще го наплодя, и много, твърде много ще го умножа: дванайсет князе ще се родят от него; и ще произведа от него голям народ.

21. Но завета Си ще сключа с Исаака, когото ще ти роди Сарра догодина по това време.

22. Тогава Бог престана да говори с Авраама и се издигна от него.

23. И взе Авраам сина си Измаила, и всички родени в дома му и всички купени със среброто му, всички човеци от мъжки пол в Авраамовия дом, и обряза крайната им плът в същия оня ден, както му каза Бог.

24. Авраам беше на деветдесет и девет години, когато му бе обрязана крайната плът.

25. А син му Измаил беше на тринайсет години, когато му бе обрязана крайната плът.

26. В оня същия ден бяха обрязани Авраам и син му Измаил,

27. и с него заедно бяха обрязани всички от мъжки пол в дома му, както родените в дома, така и купените със сребро от другоплеменници.

ГЛАВА 18.

1. И яви се Господ на Авраама в дъбрава Мамре’, когато той седеше при входа на шатрата (си), през дневната жега.

2. Той дигна очите си и погледна: и ето, трима мъже стоят срещу него. Като ги видя, затече се от входа на шатрата (си) да ги посрещне и се поклони доземи,

3. и рече: Господарю, ако съм намерил благоволение пред очите Ти, не отминавай Твоя раб;

4. ще донесат малко вода, ще умият нозете ви; и ще си починете под това дърво,

5. аз пък ще донеса хляб, и вие ще подкрепите сърцата си; след това вървете (по пътя си); защото затова именно минахте край вашия раб. Те рекоха: стори, както казваш.

6. И затече се Авраам в шатрата при Сарра и (й) рече: замеси по-скоро три сати от най-доброто брашно и направи пресни пити.

7. А Авраам се затече при стадото, взе едно младо и добро теле, и го даде на слугата, и той побърза да го сготви.

8. И взе масло и мляко и сготвеното теле, и ги сложи пред тях; а сам стоеше при тях под дървото. И те ядоха.

9. Тогава го попитаха: де е жена ти Сарра? Той отговори: тук, в шатрата.

10. И един от тях рече: Аз пак ще дойда при тебе (догодина) по това време, и жена ти Сарра ще има син. А Сарра слушаше при входа на шатрата, зад него.

11. Авраам и Сарра бяха стари и в преклонна възраст, и на Сарра беше престанало обикновеното у жените.

12. Сарра се засмя в себе си и рече: аз ли ще имам тази утеха, след като остарях? Па и господарят ми е стар.

13. И рече Господ на Авраама: защо Сарра се засмя (в себе си) и каза: нима наистина мога да родя, когато съм остаряла?

14. Има ли нещо мъчно за Господа? В уреченото време догодина Аз ще бъда у тебе, и Сарра (ще има) син.

15. Но Сарра не се призна, а рече: не съм се смяла. Защото тя се бе уплашила. Той обаче (й) рече: не, ти се засмя.

16. И станаха ония мъже и тръгнаха оттам към Содом (и Гомора); а Авраам отиде с тях да ги изпроводи.

17. И рече Господ: ще скрия ли от Авраама (Моя раб), каквото искам да направя?

18. От Авраама именно ще произлезе народ велик и силен, и чрез него ще бъдат благословени всички народи на земята,

19. защото Аз го избрах, за да заповядва на синовете си и на своя дом след себе си, да ходят по пътя Господен и да вършат правда и съд; и Господ ще изпълни над Авраама (всичко), що бе казал за него.

20. И рече Господ: голям е поплакът против Содом и Гомора, и грехът им е твърде тежък;

21. ще сляза и ще видя, дали постъпват тъкмо тъй, какъвто е поплакът против тях, който стига до Мене, или не; ще узная.

22. И като потеглиха мъжете оттам, отидоха в Содом; Авраам пък стоеше още пред лицето на Господа.

23. Тогава Авраам се приближи и рече: нима ще погубиш праведника с нечестивеца заедно (и с праведния да стане същото, каквото с нечестивия)?

24. В тоя град, може би, има петдесет праведника; нима ще погубиш и не ще да пожалиш (всичкото) това място заради петдесетте праведници (ако се намират) в него?

25. не може да бъде, Ти да постъпиш тъй, че да погубиш праведника с нечестивеца заедно, та същото да стане с праведния, каквото и с нечестивия; не може да бъде това от Тебе! Съдията на цялата земя ще постъпи ли неправосъдно?

26. Господ рече: ако намеря в град Содом петдесет праведника, заради тях ще пожаля (целия град и) всичкото това място.

27. Авраам отговори: ето, реших се да говоря на Господа, аз, който съм прах и пепел:

28. може би, до петдесетте праведници да не достигнат пет; нима заради петте Ти ще погубиш целия град? Той отговори: няма да го погубя, ако намеря там четирийсет и пет.

29. Авраам продължаваше да говори с Него и рече: може би, ще се намерят там четирийсет? Той отговори: няма да направя това и заради четирийсетте.

30. И рече Авраам: да се не прогневи Господ, загдето ще говоря: може би, ще се намерят там трийсет? Той рече: няма да направя това, ако се намерят там трийсет.

31. Авраам рече: ето, аз се реших да говоря на Господа: може би, ще се намерят там двайсет? Той отговори: няма да погубя и заради двайсетте.

32. Авраам рече: да се не прогневи Господ, загдето ще кажа още веднъж: може би, ще се намерят там десет? Той отговори: няма да погубя и заради десетте.

33. И Господ си тръгна, като престана да говори с Авраама; Авраам пък се върна на мястото си.

ГЛАВА 19.

1. И дойдоха двамата Ангели в Содом вечерта, когато Лот седеше при Содомските порти. Като ги видя Лот, стана да ги посрещне, поклони се с лице доземи

2. и рече: господари мои! отбийте се в дома на вашия раб, пренощувайте и умийте нозете си и, като станете утре заран, ще продължите пътя си. Но те отговориха: не, ние ще нощуваме на улицата.

3. Но той настойно ги придумваше; и те тръгнаха след него и дойдоха у дома му. Той ги нагости и им опече пресни пити, и те ядоха.

4. Още не бяха легнали да спят, и градските жители, содомци, млади и стари, целият народ от всички краища на града, заобиколиха къщата,

5. извикаха Лота и му думаха: де са човеците, които дойдоха при тебе да нощуват? Изведи ни ги да ги познаем.

6. Лот излезе при тях до входа, заключи вратата подире си,

7. и рече (им): братя мои, не правете зло;

8. ето, имам две дъщери, които още мъж не са познали; по-добре тях да изведа при вас, и правете с тях, каквото искате, само на тия човеци не правете нищо, понеже са дошли под покрива на къщата ми.

9. Но те (му) казаха: дръпни се оттука. И рекоха: пришълец е, а иска да съди; сега ще постъпим с тебе по-лошо, отколкото с тях. И навалиха силно върху тоя човек, върху Лота, па се приближиха да строшат вратата.

10. Тогава ония мъже протегнаха ръце и вкараха Лота при себе си вкъщи, па заключиха вратата (на къщата);

11. и поразиха човеците, които бяха при вратата на къщата, от малък до голям, със слепота, тъй че те се изпомъчиха да търсят вратата.

12. Тогава ония мъже рекоха на Лота: кого другиго имаш още тука? Било зет, било твои синове, или твои дъщери, и който и да е твой в града, — всички изведи от това място,

13. защото ние ще съсипем това място: голям поплак има против жителите му пред Господа, и Господ ни прати да го погубим.

14. Тогава Лот излезе и говори със зетьовете си, които щяха да вземат дъщерите му, и рече: станете, та излезте от това място, защото Господ ще съсипе тоя град. Но, на зетьовете му се стори, че се шегува.

15. Щом пукна зора, Ангелите подканяха Лота да бърза и му казваха: стани, вземи жена си и двете си дъщери, които са при тебе, за да не погинеш поради беззаконието на града.

16. И понеже той се бавеше, мъжете (Ангелите), по Господня милост към него, взеха за ръка него, жена му и двете му дъщери, и го изведоха, та го оставиха вън от града.

17. А когато ги изведоха навън, един от тях рече: спасявай душата си; не поглеждай назад и нийде не се спирай в тая околност; спасявай се в планината, за да не погинеш.

18. Но Лот им отговори: не, Господи,

19. ето, Твоят раб намери благоволение пред очите Ти, и велика е Твоята милост, която си направил с мен, че ми спаси живота; но аз не мога се спаси в планината, да не би да ме постигне зло и умра;

20. ето, по-близо е да бягам в тоя град, който е малък; ще побягна там; той е малък, и животът ми (зарад Тебе) ще се запази.

21. И му рече: ето, за твоя угода ще направя и това: няма да съсипя града, за който ти говориш;

22. побързай, спасявай се там; защото Аз не мога свърши делото, докле ти не стигнеш там. Затова е и наречен тоя град Сигор.

23. Слънцето изгря над земята, и Лот стигна в Сигор.

24. Тогава Господ изля върху Содом и Гомора като дъжд жупел и огън от Господа от небето,

25. и съсипа тия градове и цялата околност и всички жители на тия градове, и (всички) растения земни.

26. А Лотовата жена погледна назад и се превърна в со’лен стълб.

27. Сутринта рано стана Авраам и (отиде) на мястото, дето бе стоял пред лицето на Господа;

28. и погледна към Содом и Гомора и към целия простор наоколо и видя: ето, дим се дигаше от земята като дим от пещ.

29. Когато Бог съсипваше (всички) градове по оная околност, спомни си Бог за Авраама и изпрати Лота изсред съсипните, когато разоряваше градовете, дето живееше Лот.

30. Лот излезе от Сигор и заживя в планината, и с него заедно двете му дъщери, понеже се боеше да живее в Сигор. И живееше в пещера, и с него заедно двете му дъщери.

31. И по-голямата каза на по-малката: баща ни е стар, и няма човек на земята да влезе при нас според обичая на цялата земя;

32. и тъй, хайде да упоим баща си с вино, и да преспим с него, та да възстановим племе от баща си.

33. И упоиха баща си с вино в оная нощ; и влезе по-голямата и спа с баща си (в оная нощ); а той не узна, кога е легнала и кога е станала.

34. На другия ден по-голямата рече на по-малката: ето, аз спах вчера с баща си; да го упоим с вино и тая нощ; и ти влез, спи с него, и ще възстановим племе от баща си.

35. И упоиха баща си с вино и тая нощ; и влезе по-малката и спа с него; и той не узна, кога е легнала и кога е станала.

36. И заченаха двете Лотови дъщери от баща си;

37. и по-голямата роди син и му нарече името Моав (като каза: той е от моя баща). Той е баща на моавитци и доднес.

38. И по-малката тъй също роди син и му нарече името: Бен-Ами (като каза: той е син на моя род). Той е баща на амонитци и доднес.

ГЛАВА 20.

1. Авраам тръгна оттам към юг и се посели между Кадес и Сур; и престоя временно в Герар;

2. и рече Авраам за жена си Сарра: тя ми е сестра. (Защото се страхуваше да каже, че му е жена, да не би жителите на оня град да го убият за нея.) И герарският цар Авимелех прати и взе Сарра.

3. И дойде Бог при Авимелеха нощем насъне и му рече: ето, ти ще умреш поради жената, която си взел, защото тя си има мъж.

4. А Авимелех не беше се докоснал до нея, и рече: Господи, нима ще погубиш (оногова, който не знаеше това) и невинния народ?

5. Нали сам той ми рече: тя ми е сестра? И тя сама рече: той ми е брат. Аз направих това с просто сърце и с чисти ръце.

6. И рече му Бог насъне: и Аз зная, че си направил това с просто сърце, и те удържах от грях пред Мене, затова и не те допуснах да се докоснеш до нея;

7. а сега върни жената на мъжа й, защото той е пророк, ще се помоли за тебе, и ти ще бъдеш жив; ако пък я не върнеш, знай, че непременно ще умреш ти и всички твои.

8. И стана Авимелех сутринта рано, повика всичките си слуги, и им разказа да чуят всички тия думи; и (всички) тия хора много се уплашиха.

9. И Авимелех повика Авраама и му рече: какво направи ти с нас? С какво сгреших аз против тебе, та щеше да нанесеш голям грях върху мене и върху царството ми? Ти направи с мене работи, каквито не се правят.

10. И Авимелех рече Аврааму: какво имаше наум, когато стори това нещо?

11. Авраам рече: помислих, че в това място няма страх Божий, и че ще ме убият за жена ми;

12. па тя и наистина ми е сестра; тя е дъщеря на моя баща, само че не дъщеря на майка ми; и стана моя жена;

13. когато Бог ме изведе от бащиния ми дом да странствувам, аз й рекох: направи ми това добро: в което място отидем, навред казвай за

мене: той ми е брат.

14. Тогава Авимелех взе (хиляда сикли сребро и) дребен и едър добитък, и слуги и слугини, и ги даде на Авраама; па върна и жена му Сарра.

15. И рече Авимелех (на Авраама): ето отпреде ти моята земя: живей, дето ти е воля.

16. А на Сарра рече: ето, аз дадох на брата ти хиляда сикли сребро; ето, това е на тебе було за очите пред всички, които са с тебе, и пред всички си оправдана.

17. И помоли се Авраам Богу, и Бог изцери Авимелеха, и жена му, и слугините му, и те взеха да раждат;

18. защото Господ бе заключил всички утроби в дома Авимелехов поради Авраамовата жена Сарра.

ГЛАВА 21.

1. Господ погледна милостно към Сарра, както бе рекъл; и направи Господ на Сарра, както бе говорил.

2. Сарра зачена и роди Аврааму син в стариите му, тъкмо по времето, за което му бе говорил Бог;

3. и Авраам нарече с име Исаак сина си, който му се роди и когото му роди Сарра;

4. и обряза Авраам сина си Исаака в осмия ден, както му бе заповядал Бог.

5. Авраам беше на сто години, когато му се роди син му Исаак.

6. И рече Сарра: смях ми стори Бог; който чуе за мене, ще се разсмее.

7. И пак каза: кой би рекъл на Авраама: Сарра ще кърми деца? Защото родих син в стариите му.

8. Детето порасна и го отбиха; и Авраам даде голяма гощавка в деня, когато отбиха (сина му) Исаака.

9. Видя Сарра, че синът, когото египтянката Агар бе родила Аврааму, се присмива (на сина й Исаака),

10. и рече на Авраама: изпъди тая робиня и сина й, защото синът на тая робиня не бива да наследи заедно с моя син Исаака.

11. Това се видя Аврааму много тежко поради сина му (Измаила).

12. Но Бог рече на Авраама: не се огорчавай за момчето и робинята ти; за всичко, което ти каже Сарра, слушай думата й, защото от Исаака потомство ще се назове с твое име;

13. и от сина на робинята Аз ще произведа (голям) народ, защото той е твое семе.

14. Авраам стана сутринта рано, взе хляб и мях с вода, и даде на Агар, като й тури на рамо: даде й и момчето и я изпрати. Тя тръгна и се заблуди в пустиня Вирсавия;

15. водата в мяха се свърши, и тя остави детето под един храст,

16. и отиде, та седна надалеч, колкото един стрелей от лък. Защото тя рече: не искам да видя смъртта на детето. И седна (надалечко) срещу (него), и викна та заплака.

17. И Бог чу гласа на момчето (оттам, дето беше то); и Ангел Божий от небето извика на Агар и й рече: що ти е, Агар? не бой се; Бог чу гласа на момчето оттам, дето е то;

18. стани, дигни момчето и го хвани за ръка, защото Аз ще произведа от него голям народ.

19. И Бог й отвори очите, и тя видя кладенец с (жива) вода, и отиде, та напълни мяха с вода и напои момчето.

20. И Бог беше с момчето; и то порасна, и заживя в пустинята, и стана стрелец с лък.

21. Той живееше в пустиня Фаран; и му взе майка му жена от египетската земя.

22. И в онова време Авимелех, със (свата Ахузата и) воеводата си Фихол, рече на Авраама: Бог е с тебе във всичко, каквото правиш;

23. а сега закълни ми се тук в Бога, че ти няма да пакостиш нито на мене, нито на сина ми, нито на внука ми; и както аз добре постъпвах с тебе, тъй и ти ще постъпваш с мене и със земята, в която си гост.

24. И рече Авраам: заклевам се.

25. Тогава Авраам укоряваше Авимелеха за водния кладенец, що бяха отнели Авимелеховите слуги.

26. А Авимелех (му) каза: не зная, кой е сторил това, пък ти не ми си обадил; аз дори и не съм чувал за това досега.

27. И взе Авраам дребен и едър добитък и даде на Авимелеха, и двамата сключиха съюз.

28. И отлъчи Авраам седем женски агнета от стадото на дребния добитък.

29. А Авимелех рече Аврааму: за какво са тука тия седем женски агнета (от стадото овци), които си отлъчил?

30. (Авраам) отговори: вземи от ръката ми тия седем женски агнета, та да ми бъдат за свидетелство, че аз съм изкопал тоя кладенец.

31. Затова той и нарече това място: Вирсавия, понеже там и двамата се клеха,

32. и сключиха съюз във Вирсавия. И стана Авимелех, и (сватът му Ахузат и) воеводата му Фихол и се върнаха във Филистимската земя.

33. И насади (Авраам) при Вирсавия дъбрава, и призова там името на Господа, Вечния Бог.

34. И живя Авраам във Филистимската земя като странник много дни.

ГЛАВА 22.

1. Подир тия събития Бог, изкушавайки Авраама, му рече: Аврааме! Той отговори: ето ме!

2. Бог рече: вземи едничкия си син Исаака, когото ти обичаш, и иди в земя Мория, и там го принеси в жертва всесъжение на една от планините, която ще ти покажа.

3. Авраам стана сутринта рано, оседла ослето си, взе със себе си двама от своите слуги и сина си Исаака; нацепи дърва за всесъжението и стана та отиде на мястото, за което Бог му говори.

4. На третия ден Авраам дигна очи и видя отдалеч мястото.

5. И рече Авраам на слугите си: останете вие тука с ослето; пък аз и син ми ще отидем там, ще се поклоним и ще се върнем при вас.

6. И взе Авраам дърва за всесъжението и натовари сина си Исаака; взе в ръце огън и нож, и тръгнаха двамата заедно.

7. Тогава Исаак проговори на баща си Авраама и рече: тате! Той отговори: ето ме, синко. Той рече: ето огънят и дървата, а де е агнето за всесъжение?

8. Авраам рече: Бог ще Си предвиди, синко, агне за всесъжение. И вървяха нататък двамата заедно.

9. И стигнаха до мястото, за което му бе казал Бог; и направи там Авраам жертвеник, наслага дървата и, като свърза сина си Исаака, тури го на жертвеника върху дървата.

10. Тогава Авраам протегна ръка и взе ножа, за да заколи сина си.

11. Но Ангел Господен му викна от небето и рече: Аврааме, Аврааме! Той отговори: ето ме!

12. Ангелът рече: не дигай ръка върху момчето и не прави му нищо; защото сега познах, че се боиш от Бога и не пожали едничкия си син за Мене.

13. Подигна Авраам очи и видя: ето, отзаде му овен, който се бе заплел с рогата си в гъстака. Авраам отиде, взе овена и го принесе всесъжение вместо сина си (Исаака).

14. И нарече Авраам онова място: Иехова-ире[1]; затова и сега се казва: на планината Господ ще предвиди.

15. И Ангел Господен втори път викна Авраму от небето

16. и рече: кълна се в Мене Си, казва Господ, че, понеже ти направи туй нещо и не пожали (за Мене) едничкия си син,

17. Аз ще благословя и преблагословя, ще размножа и преумножа твоето семе, както небесните звезди и както пясъка по морския бряг; и твоето семе ще завладее градовете на враговете си;

18. и ще бъдат благословени в твоето семе всички земни народи, задето послуша гласа Ми.

19. И върна се Авраам при слугите си, и станаха та отидоха заедно във Вирсавия, и настани се Авраам във Вирсавия.

20. След тия случки известиха на Авраама, като казаха: ето и Милка роди на брата ти Нахора синове:

21. Уца, негов първенец, Вуза, негов брат, Кемуила, баща Арамов,

22. Кеседа, Хазо, Пилдаша, Идлафа и Ватуила;

23. от Ватуила се роди Ревека. Тия осем (сина) роди Милка на Нахора, Авраамовия брат;

24. и наложницата му, на име Реума, тъй също роди: Теваха, Гахама, Тахаша и Мааха.

---

[1] Господ ще предвиди. ↑

ГЛАВА 23.

1. Сарра живя сто двайсет и седем години: толкова бяха годините на Сарриния живот;

2. и умря Сарра в Кириат-Арба (що е в долината), сега Хеврон, в Ханаанската земя. И дойде Авраам да плаче и ридае за Сарра.

3. И стана Авраам от своята покойница и рече на Хетовите синове, думайки:

4. аз съм у вас пришълец и заселник; дайте ми между вас място за гроб, което да си е мое, та да погреба моята покойница отпред очите си.

5. Хетовите синове отговориха Аврааму и му рекоха:

6. послушай ни, господарю наш; ти си княз Божий между нас; погреби своята покойница на най-доброто от нашите погребални места; никой от нас няма да ти откаже погребално място, за да погребеш (там) своята покойница.

7. Авраам стана и се поклони на народа от оная земя, на Хетовите синове;

8. и говори им (Авраам), като рече: ако сте съгласни да погреба моята покойница, послушайте ме, помолете за мене Цохаровия син Ефрона,

9. да ми даде пещерата Махпела, която е накрай нивата му; нека с пълна цена ми я даде да си е моя, за гробница между вас.

10. А Ефрон седеше между Хетовите синове. И отговори хетеецът Ефрон Аврааму гласно пред Хетовите синове, пред всички, които влизаха във вратата на града му, и рече:

11. не, господарю, чуй ме: давам ти нивата, давам ти и пещерата, която е в нея; подарявам ти я пред синовете на моя народ; погреби покойницата си.

12. Авраам се поклони пред народа на оная земя

13. и думаше Ефрону гласно пред (целия) народ на тая земя, и рече: моля, послушай ме, аз искам сребро да ти дам за нивата; вземи го от мене, и аз ще погреба там покойницата си.

14. Ефрон отговори Аврааму и му рече:

15. господарю мой, чуй ме: земята струва четиристотин сикли сребро; какво е това за мене и за тебе? Погреби покойницата си.

16. Авраам изслуша Ефрона; и претегли Авраам на Ефрона сребро, колкото той бе обявил гласно пред Хетовите синове, — четиристотин сикли сребро, каквото минаваше между търговците.

17. Тогава Ефроновата нива, що е при Махпела, срещу Мамре, нивата и пещерата, която е в нея, и всички дървета в нивата, във всичките граници наоколо, станаха

18. владение Авраамово пред очите на Хетовите синове — на всички, които влизаха през вратата на града му.

19. Подир това Авраам погреба жена си Сарра в пещерата на нивата в Махпела, срещу Мамре, сега Хеврон, в Ханаанската земя.

20. Тъй придоби Авраам от Хетовите синове нивата и пещерата, която е в нея, за собствено гробище.

ГЛАВА 24.

1. Авраам беше вече стар и в преклонни години. Господ благослови Авраама във всичко.

2. И рече Авраам на своя слуга, най-стария в дома му, който пристояваше над целия му имот: тури ръката си под бедрото ми

3. и ми се закълни в Господа, Бога на небето и Бога на земята, че няма да вземеш за сина ми (Исаака) жена от дъщерите на хананейци, между които живея,

4. а ще отидеш в моята земя, в родното ми място (и при племето ми), и ще вземеш (оттам) жена за сина ми Исаака.

5. Слугата му рече: може жената да не пожелае да дойде с мене в тая земя; трябва ли да върна сина ти в земята, от която ти си излязъл?

6. Авраам му рече: гледай да не върнеш сина ми там;

7. Господ, Бог на небето (и Бог на земята), Който ме взе от бащиния ми дом и от земята, дето съм роден, Който ми говори и Който ми се кле, думайки: (на тебе и) на потомството ти ще дам тая земя, — Той ще изпрати Своя Ангел пред тебе, и ти ще вземеш оттам жена за сина ми (Исаака);

8. ако пък жената не пожелае да дойде с тебе (в тая земя), ти ще си свободен от тая ми клетва; само сина ми не връщай там.

9. Тогава слугата тури ръката си под бедрото на своя господар Авраама и му се закле в това.

10. И слугата взе от камилите на господаря си десет камили и тръгна. В ръце си носеше всякакви съкровища от господаря си. Той стана и отиде в Месопотамия, в Нахоровия град;

11. и спря камилите вън от града, при кладенеца, надвечер, по време, когато жените излизат да наливат (вода),

12. и рече: Господи, Боже на господаря ми Авраама! прати днес насреща ми оная, която търся, и покажи милост над моя господар Авраама;

13. ето, аз съм при извора, и дъщерите на градските жители излизат да наливат вода;

14. и момата, на която аз ще кажа: наведи стомната си да пия, и която (ми) каже: пий, аз ще дам и на камилите ти да пият (докле се напият) — тя да бъде оная, която си отредил за Твоя раб Исаака; по това и ще позная, че Ти показваш милост над господаря ми (Авраама).

15. Не беше още свършил да си дума (в ума), ето, зададе се със стомна на рамо Ревека, родена от Ватуила, син на Милка, жена на Нахора, Авраамовия брат;

16. момата беше хубава мома, която мъж не бе я познал. Тя слезе при извора, напълни стомната си и тръгна нагоре.

17. А слугата се затече насреща й и рече: дай ми да пия малко вода от стомната ти.

18. Тя отговори: пий, господине. И веднага свали стомната на ръката си и му даде да пие.

19. И когато се той напи, тя рече: аз ще извадя вода и за камилите ти, докле се напият (всички).

20. И тутакси изля водата от стомната си в поилото, и се затече пак към кладенеца да вади (вода), и извади за всичките му камили.

21. Човекът я гледаше мълком и учудено, като желаеше да узнае, дали е благословил Господ пътя му, или не.

22. Когато камилите се напиха, човекът взе една златна обеца, тежка половин сикла, и две гривни за ръцете й, тежки десет сикли злато,

23. (па я попита) и рече: чия дъщеря си? кажи ми: има ли в бащиния ти дом място да пренощуваме?

24. Тя му рече: дъщеря съм на Ватуила, син на Милка, когото тя роди на Нахора.

25. И рече му още: има у нас много слама и храна; има и място за нощуване.

26. Тогава човекът се наведе, поклони се Господу

27. и рече: благословен да е Господ, Бог на господаря ми Авраама, Който не остави господаря ми без милостта Си и истината Си! Господ ме доведе по прав път в дома на господаревия ми брат.

28. Момата се затече в къщата на майка си и разказа това.

29. Ревека имаше брат, на име Лаван. Лаван се затече на извора при човека;

30. той бе видял обецата и гривните на сестрините си ръце и чул бе думите на сестра си Ревека, която казваше: така говори с мене тоя

човек, — тогава именно и отиде при човека; и ето, тоя стоеше при камилите до извора;

31. и (му) рече: влез, благословений от Господа; защо стоиш вън? аз приготвих къщата, както и място за камилите.

32. Тогава човекът влезе. Лаван разседла камилите, даде им слама и храна, и вода, за да умият нозете нему и на човеците, които бяха с него.

33. И сложиха му да яде. Но той рече: няма да ям, докле не кажа, за какво съм дошъл. И рекоха: казвай.

34. Той каза: аз съм Авраамов слуга;

35. Господ благослови твърде много моя господар, и той стана велик: Той му даде овци и волове, сребро и злато, слуги и слугини, камили и осли;

36. господаревата ми жена Сарра на старини роди на господаря ми (един) син, комуто той даде всичкия си имот;

37. и господарят ми взе от мене клетва, като рече: не взимай жена за сина ми от дъщерите на хананейци, в чиято земя живея,

38. а иди в бащиния ми дом и при сродниците ми, и (оттам) вземи жена за сина ми.

39. Аз рекох на господаря си: може би, жената не ще пожелае да дойде с мене.

40. Той ми рече: Господ (Бог), пред Чието лице аз ходя, ще прати с тебе Своя Ангел и ще насочи към сполука пътя ти, и ти ще вземеш жена за сина ми от сродниците ми и от дома на баща ми;

41. тогава ще бъдеш свободен от клетвата ми, кога отидеш при сродниците ми; и ако те не ти дадат, ще бъдеш свободен от клетвата ми.

42. И аз дойдох сега при извора и рекох: Господи, Боже на господаря ми Авраама! Ако си насочил към сполука пътя, по който отивам,

43. то ето, аз съм при извора (и дъщерите на градските жители излизат да наливат вода), и момата, която излезе да налива, и на която река: дай ми да пия малко от твоята стомна,

44. и която ми каже: и ти пий, и за камилите ти ще извадя, — тя да бъде жената, която Господ е отредил за сина на господаря ми (Своя раб Исаака; по това и ще позная, че Ти показваш милост над господаря ми Авраама).

45. Не бях още свършил да си думам в ума, ето, зададе се Ревека със стомна на рамо и слезе при извора и наля (вода); и аз й казах: дай ми да пия.

46. Тя веднага свали стомната от рамо (в ръка си) и рече: пий, и камилите ти ще напоя. И аз пих, и камилите (ми) тя напои.

47. Аз я попитах и рекох: чия дъщеря си (кажи ми). Тя отговори: дъщеря на Ватуила, Нахоровия син, когото му роди Милка. Тогава аз й турих обеца на лицето и гривни на ръцете й.

48. И наведох се, та се поклоних Господу, и благослових Господа, Бога на господаря ми Авраама, Който ме доведе по прав път, за да взема братовата дъщеря на моя господар за сина му.

49. Сега кажете ми: ще сторите ли милост и правда на моя господар, или не? Кажете ми, и аз ще се обърна надясно или наляво.

50. Отговориха Лаван и Ватуил и рекоха: от Господа дойде това нещо; ние не можем да ти кажем ни лошо, ни добро;

51. ето Ревека пред тебе; вземи (я) и върви; нека бъде тя жена на господаревия ти син, както е рекъл Господ.

52. Когато Авраамовият слуга чу думите им, поклони се Господу доземи.

53. Тогава слугата извади сребърни и златни неща и дрехи, та даде на Ревека, също даде скъпи дарове и на брата й, и на майка й.

54. Па ядоха и пиха той и човеците, които бяха с него, и пренощуваха. А когато станаха сутринта, той рече: пуснете ме (да ида) при господаря си.

55. Но брат й и майка й рекоха: нека момата поостане при нас поне десет дена, тогава ще си отидеш.

56. Той им рече: не ме задържайте, защото Господ насочи към сполука пътя ми; пуснете ме да ида при господаря си.

57. Те рекоха: да повикаме момата и да попитаме, какво ще каже тя.

58. Повикаха Ревека и я попитаха: отиваш ли с тоя човек? Тя рече: отивам.

59. И пуснаха сестра си Ревека и кърмачката й, и Авраамовия слуга, и човеците му.

60. И благословиха Ревека и й рекоха: сестро наша, да се народят от тебе хиляди, хиляди, и твоето потомство да владее жилищата на враговете ти!

61. И стана Ревека и слугините й, и възседнаха камилите, та отпътуваха подир човека. Слугата взе Ревека и отиде.

62. А Исаак току-що бе се върнал от Беер-лахай-рои, защото живееше в южната земя.

63. Надвечер Исаак излезе в полето да се поразтуши, па дигна очи и видя: ето, идат камили.

64. Ревека погледна и видя Исаака, и слезе от камилата.

65. И попита тя слугата: кой е тоя човек, който иде по полето насреща ни? Слугата отговори: този е моят господар. И тя взе булото и се покри.

66. Слугата разказа на Исаака всичко, що бе направил.

67. И въведе я Исаак в шатрата на майка си Сарра; и взе Ревека, и тя му стана жена, и той я обикна; и се утеши Исаак в скръбта за майка си (Сарра).

ГЛАВА 25.

1. Авраам взе и друга жена, на име Хетура.

2. Тя му роди Зимрана, Иокшана, Медана, Мадиана, Ишбака и Шуаха.

3. Иокшан роди Шева, (Темана) и Дедана. Деданови синове бяха: (Рагуил, Навдеил) Ашурим, Летушим и Леюмим.

4. Мадианови синове: Ефа, Ефер, Ханох, Авида и Елдага. Всички тия са Хетурини синове.

5. И всичкия си имот Авраам даде на (сина си) Исаака;

6. а на синовете от наложниците, които имаше, Авраам даде подаръци и, докле беше още жив, ги отпрати от сина си Исаака на изток, в източната земя.

7. Дните на Авраамовия живот, които той проживя, бяха сто седемдесет и пет години;

8. почина Авраам, и умря в добра старост, престарял и наситен (на живот), и се прибра при своя народ.

9. И синовете му Исаак и Измаил го погребаха в пещерата Махпела, в нивата на Ефрона, сина на хетееца Цохара, която е срещу Мамре,

10. в нивата (и в пещерата), които Авраам бе купил от Хетовите синове. Там бидоха погребани Авраам и жена му Сарра.

11. След смъртта на Авраама Бог благослови сина му Исаака. Исаак живееше при Беер-лахай-рои.

12. Ето родословието на Измаила, сина Авраамов, когото роди Авраму египтянката Агар, Сарината слугиня;

13. и ето имената на Измаиловите синове, имената им според тяхното родословие: първенецът Измаилов Наваиот, след него Кедар, Адбеел, Мивсам,

14. Мишма, Дума, Маса,

15. Хадад, Тема, Иетур, Нафиш и Кедма.

16. Тия са Измаиловите синове, и тия са имената им, според заселищата им, според шатрищата им. Това са дванайсетте князе на племената им.

17. Годините пък на Измаиловия живот бяха сто трийсет и седем години; и почина той, и умря, и се прибра при своя народ.

18. И неговите синове живееха от Хавила до Сур, който е пред Египет, като се отива към Асирия. Те се заселиха насрещу всичките си братя.

19. Ето родословието на Исаака, син Авраамов. Авраам роди Исаака.

20. Исаак беше на четирийсет години, когато взе за жена Ревека, дъщеря на арамееца Ватуила от Месопотамия, сестра на арамееца Лавана.

21. И молеше се Исаак на Господа за жена си (Ревека), защото тя беше неплодна; и Господ го чу, и жена му Ревека зачена.

22. Синовете в утробата й взеха да се удрят, и тя рече: ако ще бъде тъй, защо ми е това? И отиде да попита Господа.

23. Господ й рече: две племена са в утробата ти, и два различни народа ще произлязат от твоята утроба; единият народ ще стане по-силен от другия, и по-големият ще служи на по-малкия.

24. Дойде й време да роди: и ето, близначета в утробата й.

25. Първото излезе червено, цяло космато като кожа; и го нарекоха с име Исав.

26. Подир излезе брат му, като се държеше с ръка за петата на Исава; и го нарекоха с име Иаков. А Исаак беше на шестдесет години, когато те се родиха (от Ревека).

27. Децата пораснаха; Исав стана човек изкусен на лов, полски човек; а Иаков — човек кротък и живееше в шатри.

28. Исаак обичаше Исава, защото неговият дивеч му се услаждаше; а Ревека обичаше Иакова.

29. Иаков беше сварил ястие; а Исав дойде от полето уморен.

30. И рече Исав на Иакова: дай ми да ям от червеното, от това червено, защото съм уморен. Затова му и дадоха прякор Едом.

31. Но Иаков отговори (на Исава): продай ми пък ти още сега първородството си.

32. Исав рече: ето, умирам; защо ми е това първородство?

33. Иаков (му) каза: закълни ми се още сега. Той му се закле, и (Исав) продаде първородството си на Иакова.

34. Тогава Иаков даде на Исава хляб и гозба от леща, и той яде и пи, и стана та си отиде; тъй презря Исав първородството.

ГЛАВА 26.

1. Настана глад по земята, освен оня предишния, който беше в Авраамово време; и отиде Исаак при филистимския цар Авимелеха, в Герар.

2. Господ му се яви и рече: не отивай в Египет; живей в земята, за която ще ти кажа;

3. пространствувай в тая земя; и Аз ще бъда с тебе и ще те благословя, защото на тебе и на твоето потомство ще дам всички тия земи и ще изпълня клетвата (Си), с която се клех на баща ти Авраама;

4. ще умножа потомството ти като небесните звезди, и ще дам на потомството ти всички тия земи; ще бъдат благословени в твоето семе всички земни народи,

5. задето (баща ти) Авраам послуша гласа Ми и опази, що му бях заповядал да пази: заповедите Ми, наредбите Ми и законите Ми.

6. И тъй, Исаак се засели в Герар.

7. Жителите на онова място попитаха за жена му (Ревека), и той рече: тя ми е сестра, — защото се боеше да каже: жена ми е, — за да го не убият жителите на онова място за Ревека, понеже тя беше хубавица.

8. Но след като той бе проживял там много време, филистимският цар Авимелех, както гледаше през прозореца, видя, че Исаак си играеше с жена си Ревека.

9. Тогава Авимелех повика Исаака и рече: ето, тая била твоя жена; а защо ти каза: тя ми е сестра? Исаак му отговори: защото си мислех, да не би да умра поради нея.

10. Но Авимелех (му) рече: какво стори с нас? без малко някой от народа (ми) щеше да лежи с жена ти, и щеше да ни вкараш в грях.

11. И заповяда Авимелех на целия народ, като рече: който се допре до тоя човек и до жена му, ще бъде погубен.

12. И засея Исаак в оная земя и събра ечемик през онова лято стократно: тъй го благослови Господ.

13. И стана тоя човек велик и се въздигаше повече и повече, докле стана твърде велик.

14. Той придоби стада дребен и едър добитък и много работни нивя, и филистимци взеха да му завиждат.

15. И всички кладенци, които бащините му слуги бяха изкопали при живота на баща му Авраама, филистимци ги сринаха и затрупаха с пръст.

16. И Авимелех рече на Исаака: иди си от нас, защото ти стана много по-силен от нас.

17. Тогава Исаак се дигна оттам, разположи се на шатри в Герарската долина, и там се засели.

18. И отново Исаак изкопа кладенците, които бяха изкопани в дните на баща му Авраама и които филистимци бяха затрупали след смъртта на (баща му) Авраама; и ги нарече със същите имена, с които ги бе нарекъл баща му (Авраам).

19. И като копаха Исааковите слуги в долината (Герарска), намериха там кладенец с жива вода.

20. И препираха се герарските пастири с пастирите на Исаака, като казаха: водата е наша. И той нарече кладенеца с име Есек, защото се препираха с него.

21. (Когато се дигна Исаак оттам,) изкопаха друг кладенец; и за него тъй също се препираха; и той го нарече с име Ситна.

22. Дигна се и оттам и изкопа друг кладенец, за който вече се не препираха; него нарече с име Реховот; защото, рече, сега Господ ни даде широко място, и ние ще се размножим на земята.

23. Оттам той премина във Вирсавия.

24. И в оная нощ му се яви Господ и рече: Аз съм Бог на баща ти Авраама; не бой се, защото Аз съм с тебе; и ще те благословя и ще умножа потомството ти, поради (баща ти) Авраама, Моя раб.

25. И съгради там жертвеник и призова името Господне. Разпъна там шатрата си, и слугите Исаакови изкопаха кладенец там (в Герарската долина).

26. Дойде при него от Герар Авимелех с приятеля си Ахузат и военачалника си Фихол.

27. Исаак им рече: защо дойдохте при мене, след като ме намразихте и ме изпъдихте от вас?

28. Те отговориха: ние явно видяхме, че Господ е с тебе, и затова рекохме: да положим между нас и тебе клетва и да сключим с тебе съюз,

29. за да не ни правиш зло, както и ние не сме те докоснали, а сме ти правили само добро и те пуснахме смиром; сега ти си благословен от Господа.

30. Той им даде гощавка, и те ядоха и пиха.

31. И сутринта, като станаха рано, заклеха се помежду си; тогава Исаак ги изпроводи, и те си отидоха от него смиром.

32. В същия ден дойдоха слугите на Исаака и му обадиха за кладенеца, който изкопаха, и му рекоха: намерихме вода.

33. И той го нарече Шива. Затова името на оня град и доднес е Беершива (Вирсавия).

34. Исав беше на четирийсет години, когато се ожени за Иехудита, дъщеря на хетееца Беера, и за Васемата, дъщеря на хетееца Елона.

35. И те станаха горчило за Исаака и Ревека.

ГЛАВА 27.

1. Когато Исаак остаря, и отслабна зрението на очите му, повика по-големия си син Исава и му рече: синко! Той отговори: ето ме!

2. (Исаак) рече: ето, аз остарях; не зная деня на смъртта си;

3. вземи сега сечивата си, тула си и лъка си, иди на полето и улови ми дивеч,

4. сготви ми ястие, каквото обичам, и ми донеси да ям, за да те благослови душата ми, преди да умра.

5. Ревека слушаше, когато Исаак говореше на сина си Исава. И отиде Исав на полето да улови и донесе дивеч;

6. а Ревека рече на своя по-малък син Иакова: ето, аз чух, как баща ти каза на брата ти Исава:

7. донес ми дивеч и сготви ми ястие; аз ще ям и ще те благословя пред лицето Господне, преди смъртта си.

8. Сега, сине мой, послушай ме, какво ще ти поръчам:

9. иди при стадото и ми донес оттам две добри (млади) ярета; и аз ще сготвя от тях на баща ти ястие, каквото той обича;

10. а ти ще занесеш на баща си, и той ще яде, за да те благослови преди смъртта си.

11. Иаков рече на майка си Ревека: брат ми Исав е космат, пък аз съм човек гладък;

12. баща ми може да ме попипа, и аз ще бъда пред очите му измамник и ще навлека върху себе си проклятие, а не благословия.

13. А майка му му каза: нека твоето проклятие падне върху мене, сине мой; само послушай думите ми и иди, та ми донес.

14. Той отиде, взе и донесе на майка си; и майка му сготви ястие, каквото обичаше баща му.

15. И взе Ревека скъпата дреха на по-големия си син Исава, която беше при нея в къщи, и облече (с нея) по-малкия си син Иакова;

16. а ръцете му и гладката му шия уви с ярешките кожи;

17. и даде ястието и хляба, които тя бе приготвила, в ръцете на сина си Иакова.

18. Той влезе при баща си и продума: татко! Той отговори: ето ме, кой си ти, сине мой?

19. Иаков рече на баща си: аз съм Исав, твоят първороден син; направих, както ти ми рече; стани, седни и яж от лова ми, та да ме благослови душата ти.

20. И рече Исаак на сина си: как тъй скоро намери, сине мой? Той отговори: Господ Бог твой ми прати насреща ми.

21. И рече Исаак на Иакова: приближи се (до мене), сине мой, да те попипам, дали си ти син ми Исав, или не.

22. Иаков се приближи до баща си Исаака; той го попипа и рече: гласът — глас Иаковов, а ръцете — ръце Исавови.

23. И не го позна, защото ръцете му бяха космати, както ръцете на брата му Исава. И го благослови

24. и рече: ти ли си син ми Исав? Той отговори: аз съм.

25. Исаак рече: дай ми да ям от лова на сина ми, за да те благослови душата ми. Иаков му даде, и той яде; донесе му и вино, и той пи.

26. Баща му Исаак му рече: приближи се (до мене), сине мой, и ме целуни.

27. Той се приближи и го целуна. И усети Исаак дъха от облеклото му и го благослови, като рече: ето, дъхът от сина ми е като дъх от (пълна) нива, която Господ е благословил;

28. да ти даде Господ от небесната роса и от тлъстината на земята, и изобилие на жито и вино;

29. народи да ти слугуват, и племена да ти се поклонят; да бъдеш господар над братята си, и да ти се поклонят синовете на майка ти; които те кълнат — да бъдат проклети; които те благославят — да бъдат благословени!

30. Щом свърши Исаак благословията над (сина си) Иакова, и щом Иаков излезе от баща си Исаака, — и брат му Исав си дойде от лов.

31. Сготви и той ястие, донесе на баща си, и му рече: татко, стани, яж от лова на сина си, за да ме благослови душата ти.

32. А баща му Исаак го попита: кой си ти? Той отговори: аз съм твоят син, твоят първороден син, Исав.

33. И разтрепери се Исаак твърде много и рече: а кой беше онзи, който (ми) улови лов, донесе ми, и аз ядох от всичко, преди да дойдеш

ти, и го благослових? Той и ще бъде благословен.

34. Исав, като изслуша думите на баща си (Исаака), дигна висок и твърде жаловит вик и каза на баща си: татко, благослови и мене!

35. Но той (му) отговори: брат ти дойде с хитрост и взе твоята благословия.

36. И рече (Исав): дали не затова му е дадено име Иаков, та вече два пъти ме спъва? Той взе първородството ми, и ето, сега ми взе и благословията. И пак рече (Исав на баща си): нима ти не си оставил (и) за мене благословия?

37. Исаак отговори на Исава: ето, аз го поставих господар над тебе, и всичките му братя направих нему слуги; обдарих го с жито и вино; какво да сторя пък за тебе, сине мой?

38. Но Исав рече на баща си: нима, татко, само една благословия имаш? Благослови и мене, татко! И (понеже Исаак мълчеше) Исав издигна глас и заплака.

39. И отговори баща му Исаак и му рече: ето, ти ще живееш от тлъстината на земята и от росата небесна отгоре;

40. ти ще живееш с меча си и ще служиш на брата си; но ще дойде време, когато ще се възпротивиш и ще свалиш игото му от врата си.

41. Тогава Исав намрази Иакова поради благословията, с която го бе благословил баща му; и рече Исав в сърцето си: наближават дните, когато ще оплакваме баща си; и аз ще убия брата си Иакова.

42. И обадиха на Ревека думите на по стария й син Исава; и тя прати, та повика по-младия си син Иакова и му рече: ето, брат ти Исав се заканва да те убие;

43. затова, сине мой, послушай сега думите ми: стани, та бягай (в Месопотамия) при брата ми Лавана в Харан;

44. и поживей при него няколко време, докле утихне яростта на брата ти,

45. докле утихне гневът на брата ти против тебе, и той позабрави, какво си му сторил. Тогава ще пратя да те прибера оттам. Защо аз в един ден да се лиша и от двама ви?

46. И рече Ревека на Исаака: дотегна ми животът от тия хетейски дъщери; ако Иаков вземе жена от хетейските дъщери, каквито са тия, от дъщерите на тая земя, защо ми е тоя живот?

ГЛАВА 28.

1. Тогава Исаак повика Иакова, благослови го и му заповяда, като рече: не си взимай жена от ханаанските дъщери;

2. стани, та иди в Месопотамия, в дома на Ватуила, баща на майка ти, и си вземи жена оттам, от дъщерите на Лавана, брат на майка ти;

3. а Всемогъщият Бог да те благослови, да те разплоди и да те размножи, и да произлязат от тебе много народи;

4. и да ти даде благословията (на баща ми) Авраама, на тебе и на потомството ти с тебе, за да наследиш земята, в която странствуваш и която Бог даде на Авраама!

5. И изпрати Исаак Иакова, и той отиде в Месопотамия при Лавана, син на арамееца Ватуила, при брата на Ревека, майка на Иакова и Исава.

6. Исав видя, че Исаак благослови Иакова и с благословия го изпрати в Месопотамия да си вземе оттам жена, като му заповяда и рече: не взимай жена от ханаанските дъщери;

7. и че Иаков послуша баща си и майка си и отиде в Месопотамия.

8. И видя Исав, че ханаанските дъщери не са по угода на баща му Исаака,

9. и отиде Исав при Измаила и, освен другите си жени, взе за жена Махалата, дъщеря на Авраамовия син Измаила, сестра Наваиотова.

10. Иаков пък излезе от Вирсавия и отиде в Харан,

11. и стигна до едно място, дето остана да пренощува, защото слънцето бе залязло. И взе един от камъните на онова място, подложи си го за възглавница и легна на онова място.

12. И видя сън: ето, стълба изправена на земята, а върхът й стига до небето, и Ангели Божии се качват и слизат по нея.

13. И ето, Господ стои отгоре на нея и говори: Аз съм Господ, Бог на твоя отец Авраама, и Бог на Исаака; (не бой се). Земята, на която лежиш, ще я дам на тебе и на потомството ти;

14. и потомството ти ще бъде като земния пясък; и ще се разпростреш към морето и към изток, към север и към юг; и ще бъдат благословени в тебе и в твоето семе всички земни племена;

15. и ето, Аз съм с тебе, и ще те запазя навред, където и да отидеш; и ще те върна пак в тая земя, защото няма да те оставя, докле не изпълня онова, което съм ти казал.

16. Иаков се събуди от съня си и рече: наистина Господ е на това място, аз пък не знаех!

17. И уплаши се и рече: колко е страшно това място! Това не е нищо друго, освен дом Божий, това са врата небесни.

18. И стана Иаков рано сутринта, взе камъка, който беше си турил за възглавница, постави го паметник и го поля отгоре с елей.

19. И нарече (Иаков) името на онова място: Ветил[1]; а предишното име на тоя град беше Луз.

20. И даде Иаков оброк, като рече: ако (Господ) Бог бъде с мене и ме опази в тоя път, по който отивам, и ми даде хляб да ям и дрехи да се облека,

21. и аз се смиром върна в бащиния си дом и Господ бъде мой Бог, —

22. то тоя камък, който поставих паметник, ще бъде (за мене) дом Божий; и от всичко, което Ти, Боже, ми дадеш, ще Ти дам десетата част.

---

[1] Дом Божий. ↑

ГЛАВА 29.

1. И стана Иаков, та отиде в земята на синовете на изток (при Лавана, син на арамееца Ватуила, при брата на Ревека, майка на Иакова и Исава).

2. И видя: ето кладенец на полето, и там три стада дребен добитък, налягали около него, защото от оня кладенец пояха стадата. Върху устието на кладенеца имаше голям камък.

3. Когато се събираха там всички стада, пастирите отваляха камъка от устието на кладенеца и пояха овците; после пак туряха камъка на мястото му, върху устието на кладенеца.

4. Иаков попита пастирите: братя мои, отде сте? Те отговориха: ние сме от Харан.

5. Той им рече: познавате ли Лавана, Нахоровия син? Те рекоха: познаваме.

6. Той пак ги попита: здрав ли е? Те отговориха: здрав е, и ето, дъщеря му Рахил иде с овците.

7. И рече (Иаков): ето, остава още много от деня; не е време да се прибира добитъкът; напойте овците, па идете да ги пасете.

8. Те рекоха: не можем; докле се не съберат всички стада, и докле не отвалят камъка от устието на кладенеца; тогава ще поим овците.

9. Още говореше с тях, и ето, дойде Рахил (дъщеря Лаванова), с дребния добитък на баща си, понеже тя пасеше (дребния добитък на баща си).

10. Когато Иаков видя Рахил, дъщерята на вуйка си Лавана, и овците на вуйка си Лавана, приближи се Иаков, отвали камъка от устието на кладенеца и напои овците на вуйка си Лавана.

11. Тогава Иаков целуна Рахил, па дигна глас и заплака.

12. Той обади на Рахил, че е бащин й сродник и Ревекин син. А тя се затече, та извести на баща си (всичко това).

13. Лаван, като чу за Иакова, своя сестриник, затече се да го посрещне, прегърна го и го целуна, па го заведе у дома си; и той разказа на Лавана всичко.

14. А Лаван му рече: наистина ти си моя кост и моя плът. И живя Иаков при него цял месец.

15. И Лаван рече на Иакова: нима, като си ми сродник, даром ще ми работиш? Кажи ми, какво да ти платя?

16. А Лаван имаше две дъщери, по-голямата се казваше Лия, по-малката се казваше Рахил.

17. Лия имаше болнави очи, а Рахил имаше хубава снага и хубаво лице.

18. Иаков обикна Рахил и рече: ще ти слугувам седем години за по-малката ти дъщеря Рахил.

19. Лаван (му) рече: по-добре да я дам на тебе, отколкото другиму някому; живей при мене.

20. И слугува Иаков за Рахил седем години; и те му се видяха като няколко дни, защото я обичаше.

21. И рече Иаков на Лавана: дай ми жената, защото дойде вече време, за да вляза при нея.

22. Лаван повика всички човеци на онова място и даде гощавка.

23. А вечерта взе (Лаван) дъщеря си Лия и я въведе при него; и влезе (Иаков) при нея.

24. И даде Лаван слугинята си Зелфа за слугиня на дъщеря си Лия.

25. На сутринта се оказа, че тя била Лия. И (Иаков) рече на Лавана: що стори ти с мене? Нали за Рахил ти слугувах? Защо ме излъга?

26. Лаван отговори: в нашенско не правят тъй: по-малката да дават преди по-голямата;

27. свърши сватбената седмица на тая; после ще ти дадем и другата, задето ще ми слугуваш други седем години.

28. Иаков тъй и направи и свърши седмицата на тая. И (Лаван) му даде за жена дъщеря си Рахил.

29. И даде Лаван слугинята си Вала за слугиня на дъщеря си Рахил.

30. (Иаков) влезе и при Рахил, и обичаше Рахил повече, отколкото Лия; и слугува му още други седем години.

31. Господ (Бог) видя, че Лия не беше обичана, и отвори утробата й, а Рахил беше неплодна.

32. Лия зачена и роди (на Иакова) син, и го нарече с име Рувим, като каза: Господ милостно погледна на моето нещастие (и ми даде син); сега, прочее, ще ме обича мъж ми.

33. И пак зачена (Лия) и роди (на Иакова втори) син, и рече: Господ чу, че не съм обичана, та ми даде и тоя. И даде му име Симеон.

34. И зачена пак и роди син, и рече: сега вече ще прилепне към мене мъж ми, защото му родих трима синове. Затова се нарече името му Левий.

35. И пак зачена и роди син, и рече: сега вече аз ще възхваля Господа. Затова нарече името му: Иуда. И престана да ражда.

ГЛАВА 30.

1. И видя Рахил, че тя не ражда на Иакова деца, и завидя Рахил на сестра си и рече на Иакова: дай ми деца; ако ли не, умирам.

2. Иаков се разгневи на Рахил и (й) рече: нима аз съм Бог, Който не ти е дал плод на утробата?

3. Тя рече: ето слугинята ми Вала; влез при нея; нека тя роди на скута ми, та и аз да имам деца от нея.

4. И даде му слугинята си Вала за жена; и Иаков влезе при нея.

5. Вала (Рахилината слугиня) зачена и роди на Иакова син.

6. И рече Рахил: отсъди ми Бог, и послуша гласа ми, и ми даде син. Затова го нарече с име: Дан.

7. И пак зачена Рахилината слугиня Вала и роди на Иакова друг син.

8. И каза Рахил: силна борба се борих със сестра си и надвих. Затова го нарече с име: Нефталим.

9. Лия видя, че престана да ражда, и взе слугинята си Зелфа и я даде на Иакова за жена (и той влезе при нея).

10. И Зелфа, Лиината слугиня, (зачена и) роди на Иакова син.

11. Тогава Лия каза: щастие ми дойде. И го нарече с име: Гад.

12. (И пак зачена) Зелфа, Лиината слугиня, и роди на Иакова друг син.

13. И рече Лия: блазе ми, защото жените ще ме наричат блажена. И го нарече с име: Асир.

14. Когато се жънеше пшеницата, Рувим излезе и намери в нивата мандрагорови ябълки, и ги донесе на майка си Лия. И Рахил рече на (сестра си) Лия: дай ми от мандрагорите на сина си.

15. Но (Лия) й рече: нима ти е малко, дето си завладяла мъжа ми, та искаш да вземеш и от мандрагорите на сина ми? Рахил отговори: тогава нека той легне с тебе тая нощ, за мандрагорите на сина ти.

16. Иаков се върна вечерта от полето, и Лия излезе, та го посрещна и рече: влез при мене (днес), понеже те откупих с мандрагорите на сина ми. И легна той с нея оная нощ.

17. Бог послуша Лия, тя зачена и роди на Иакова пети син.

18. И рече Лия: Бог ми даде награда, задето дадох своята слугиня на мъжа си. И го нарече с име: Исахар (което значи: награда).

19. И пак зачена Лия и роди на Иакова шести син.

20. И рече Лия: Бог ми даде много хубав дар; сега мъж ми ще живее с мене, понеже му родих шест сина. И му даде име: Завулон.

21. После роди дъщеря и я нарече с име: Дина.

22. И спомни си Бог за Рахил, и послуша я Бог, и отвори утробата й.

23. Тя зачена и роди (на Иакова) син, и рече (Рахил): Бог отне от мене позора.

24. И го нарече с име Иосиф, като каза: Господ ще ми даде и друг син.

25. След като Рахил роди Иосифа, Иаков рече на Лавана: пусни ме, и ще си ида в мястото и в земята си;

26. дай (ми) жените и децата ми, за които ти слугувах, и ще си отида; защото ти знаеш работата ми, която ти върших.

27. И рече му Лаван: о, да бях намерил благоволение пред очите ти. Аз забелязвам, че поради тебе Господ ме благослови.

28. И рече: определи ми наградата си, и ще (ти) я дам.

29. И му рече (Иаков): ти знаеш как ти работих, и колко много стана твоят добитък при мене;

30. защото преди мене беше малко, а стана много; Господ те благослови с моето идване; а кога ще работя за моя дом?

31. И рече (му Лаван): какво да ти дам? Иаков (му) отговори: не ми давай нищо. Ако само ми сториш, каквото кажа, аз пак ще паса и пазя овците ти.

32. Ще премина днес през цялото ти овче стадо; отлъчи от него всеки капчест и петнист добитък, всяка черна брава от овците, а тъй също петнистите и капчестите от козите. Тоя добитък ще бъде наградата ми (и ще бъде мой).

33. И за мене ще говори пред тебе моята справедливост по-нататък, кога дойдеш да видиш наградата ми. Всяка некапчеста и непетниста коза и нечерна овца у мене, — това да се счита крадено.

34. Лаван (му) рече: добре, нека бъде според думата ти.

35. И в оня ден Лаван отдели шарените и петнистите козли, и всички капчести и петнисти кози, всички, по които имаше що-годе бяло, и всички черни овци, и ги даде в ръцете на синовете си;

36. и определи между себе си и Иакова разстояние на три дена път. А Иаков пасеше останалия дребен добитък на Лавана.

37. Тогава Иаков взе зелени пръти тополови, миндалови и яворови, па изряза по тях (Иаков) бели ивици, като махна кората до бялото на прътите;

38. и тури прътите с ивиците пред добитъка във водопоилните корита, дето добитъкът отиваше да пие, и дето, като дохождаше да пие, зачеваше при прътите.

39. И зачеваше добитъкът пред прътите, и се раждаше добитък шарен и с капки и с петна.

40. И отлъчваше Иаков агнетата и обръщаше добитъка с лице към шарения и към всичкия черен добитък на Лавана; и държеше стадото си отделно, и не го смесваше с Лавановия добитък.

41. Всеки път, колчем якият добитък зачеваше, Иаков туряше прътите в коритата пред очите на добитъка, та да зачева пред прътите.

42. А когато зачеваше слабият добитък, тогава не туряше. И оставаше слабият добитък за Лавана, а якият — за Иакова.

43. И разбогатя тоя човек много, твърде много, и имаше много добитък дребен (и едър), слугини и слуги, и камили и осли.

ГЛАВА 31.

1. И чу (Иаков) думите на Лавановите синове, които казваха: Иаков завладя всичко, що имаше баща ни, и от бащиния ни имот натрупа цялото това богатство.

2. И видя Иаков лицето Лаваново, и ето, то не беше към него такова, каквото вчера и завчера.

3. И рече Господ на Иакова: върни се в земята на отците си и в отечеството си; и Аз ще бъда с тебе.

4. Тогава Иаков прати, та повика Рахил и Лия на полето, при дребния си добитък,

5. и им рече: виждам лицето на баща ви, че то към мене не е такова, каквото беше вчера и завчера; но бащиният ми Бог беше с мене;

6. вие сами знаете, че аз с всички сили работих на баща ви,

7. а баща ви ме лъга и десет пъти промени наградата ми; но Бог го не остави да ми направи зло.

8. Кога той кажеше, че добитъкът с капките ще ти бъде награда, всичкият добитък раждаше капчести. А кога кажеше: шарените ще ти бъдат награда, всичкият добитък раждаше шарени.

9. И отне Бог (всичкия) добитък от баща ви и (го) даде на мене.

10. Еднаж, през времето, когато добитъкът се мърляше, погледнах и видях насъне, и ето пърчовете (и овните), които се бяха качили на добитъка (на козите и овците) бяха шарени, капчести и с петна.

11. Ангел Божий ми каза насъне: Иакове! Аз отговорих: ето ме.

12. Той рече: дигни очи и погледни: всички пърчове (и овни), които са се качили на добитъка (на козите и овците), са шарени, капчести и с петна; защото виждам всичко, що Лаван върши с тебе;

13. Аз съм Бог (Който ти се явих) във Ветил, дето ти поля елей върху паметника и дето Ми даде оброк; сега стани, излез от тая земя и се върни в твоята родна земя (и Аз ще бъда с тебе).

14. Рахил и Лия му отговориха и рекоха: имаме ли още дял и наследство в дома на баща си?

15. Не смята ли ни той за чужди? защото ни продаде и дори изяде нашето сребро;

16. затова всичкото (имание и) богатство, което Бог отне от баща ни, е наше и на децата ни; и тъй, прави всичко, каквото Бог ти е казал.

17. И стана Иаков, та качи децата си и жените си на камили,

18. и взе със себе си всичкия си добитък и всичкото си богатство, което беше придобил, собствения си добитък, който беше придобил в Месопотамия (и всичко свое), за да отиде при баща си Исаака в Ханаанската земя.

19. А понеже Лаван бе отишъл да стриже добитъка си, Рахил откраднa идолите, които бяха у баща й.

20. Иаков измами арамееца Лавана, като му не обади, че си отива.

21. И замина с всичкия си имот; и като стана, премина реката и се упъти към планина Галаад.

22. На третия ден обадиха на Лавана (арамееца), че Иаков си заминал.

23. Тогава той взе със себе си (синовете и) сродниците си, гони го седем дена и го настигна на планина Галаад.

24. И дойде Бог при арамееца Лавана нощем насъне и му рече: пази се, не говори на Иакова ни добро, ни лошо.

25. И настигна Лаван Иакова; а Иаков разпъна шатрата си на планината, и Лаван със сродниците си разпъна своята на планина Галаад.

26. И рече Лаван на Иакова: какво стори ти? защо ме излъга и отвлече дъщерите ми, като с оръжие пленени?

27. Защо побягна тайно и се скри от мене и не ми обади? Аз щях да те изпратя с веселба и песни, с тимпани и гусли;

28. ти ми дори не даде да целуна внуците си и дъщерите си; неразумно ти постъпи.

29. В ръката ми има сила да ви сторя зло; но Бог на вашия баща вчера ми говори и рече: пази се, не говори на Иакова ни добро, ни лошо.

30. Добре, тръгнал си, понеже с нетърпение желаеше да се намериш в бащиния си дом, — но защо си откраднал боговете ми?

31. Иаков отговори на Лавана и рече: боях се, защото мислех, да ми не отнемеш дъщерите си (и всичко мое).

32. (И рече Иаков): у когото намериш боговете си, той няма да бъде жив; пред нашите сродници узнай, какво (твое има) у мене, и си го вземи. (Но той нищо не намери у него.) Иаков не знаеше, че Рахил (жена му) ги бе откраднала.

33. И ходи Лаван в шатрата на Иакова и в шатрата на Лия и в шатрата на двете слугини (и ги претърси), но не намери. А като излезе от шатрата на Лия, влезе в шатрата на Рахил.

34. А Рахил бе взела идолите и бе ги турила под седлото на една камила и бе седнала над тях. Лаван претърси цялата шатра, но не намери.

35. И тя рече на баща си: да не се разгневиш, господарю мой, задето не мога да стана пред тебе; защото имам обикновеното у жените. И (Лаван) търси (в цялата шатра), но не намери идолите.

36. Иаков се разсърди и се скара с Лавана. И заговори Иаков и рече на Лавана: каква е вината ми, какъв е грехът ми, та ме преследваш?

37. Ти прегледа у мене всичките вещи (у дома ми), какво намери от всичките вещи на твоя дом? Посочи тук пред моите сродници и пред твоите; нека те отсъдят между двама ни.

38. Ето, двайсет години аз бях при тебе; твоите овци и твоите кози не помятаха; овни от стадото ти не ядох;

39. разкъсаното от зверове не ти донасях, то беше моя загуба; ти от мене търсеше и денем изгубеното и нощем пропадналото;

40. денем се изнурявах от жега, а нощем — от студ, и сънят ми бягаше от очите ми.

41. Такива бяха моите двайсет години в твоя дом. Работих ти четиринайсет години за двете ти дъщери и шест години за добитъка ти; а ти десет пъти промени наградата ми.

42. Да не беше с мене бащиният ми Бог, Авраамовият Бог и страхът на Исаака, — ти щеше сега да ме изпратиш без нищо. Бог видя моята неволя и труда на ръцете ми и се застъпи за мене вчера.

43. Отговори Лаван и рече на Иакова: дъщерите са мои дъщери; децата са мои деца; добитъкът е мой добитък и всичко, що виждаш, е мое: мога ли да сторя нещо на моите дъщери и на децата им, които те са родили?

44. Сега нека аз и ти сключим съюз, и това ще бъде свидетелство между мене и тебе. (При това Иаков му рече: ето, при нас няма никого;

гледай, Бог е свидетел между мене и тебе.)

45. И взе Иаков един камък и го постави за паметник.

46. И рече Иаков на сродниците си: сберете камъни. Те сбраха камъни и направиха грамада, и ядоха (и пиха) там, на грамадата. (И рече му Лаван: тая грамада е днес свидетел между мене и тебе.)

47. И нарече я Лаван: Иегар-Сахадута; Иаков пък я нарече Галаад.

48. И рече Лаван (на Иакова): днес тая грамада (и паметникът, който поставих) е свидетел между мене и тебе. Затова се и нарече с име Галаад,

49. а също и: Мицпа, защото Лаван рече: да нагледва Господ над мене и над тебе, след като се разделим един от друг;

50. ако постъпваш зле с дъщерите ми, или ако вземеш други жени, освен дъщерите ми, то, макар че няма човек между нас (който да види), гледай, Бог е свидетел между мене и тебе.

51. И рече Лаван на Иакова: ето грамадата, ето паметникът, който поставих между мене и тебе;

52. тая грамада е свидетел, и тоя паметник е свидетел, че за зло нито аз ще премина към тебе зад тая грамада, нито ти ще преминеш към мене зад тая грамада и зад тоя паметник;

53. Бог Авраамов и Бог Нахоров, Бог на баща им, нека съди между нас. Иаков се закле в страха на баща си Исаака.

54. Тогава Иаков закла жертва на планината и повика сродниците си да ядат хляб; и те ядоха хляб (и пиха) и пренощуваха на планината.

55. А Лаван стана сутринта рано, целуна внуците и дъщерите си, и ги благослови; и тръгна, та се върна у тях си.

ГЛАВА 32.

1. Иаков тръгна по пътя си. (И кога погледна, видя опълчено Божие опълчение.) И го срещнаха Ангели Божии.

2. Като ги видя Иаков, рече: това е Божие опълчение. И нарече името на онова място Маханаим.

3. И прати Иаков пред себе си вестители при брата си Исава в земята Сеир, в областта Едом,

4. па им заповяда и рече: тъй кажете на господаря ми Исава: ето що казва твоят слуга Иаков: аз живях при Лавана и престоях досега;

5. имам волове, осли и дребен добитък, слуги и слугини; и пратих да известят за мене на господаря ми (Исава), за да намеря аз (твоят слуга) благоволение пред очите ти.

6. И се върнаха вестителите при Иакова и рекоха: ходихме при брата ти Исава; той иде да те посрещне, и с него четиристотин души.

7. Иаков много се уплаши и се смути; и раздели на два стана човеците, които бяха с него, и дребния и едрия добитък и камилите.

8. И рече (Иаков): ако Исав нападне единия стан и го избие, другият може да се спаси.

9. И рече Иаков: Боже на отца ми Авраама и Боже на баща ми Исаака, Господи (Боже), Който ми каза: върни се в земята си, в отечеството си, и Аз ще ти сторя добро!

10. Недостоен съм за всички милости и всички благодеяния, които си сторил на Твоя раб; защото с тояга преминах този Иордан, а сега имам два стана.

11. Избави ме от ръцете на брата ми, от ръцете на Исава; защото аз се боя от него, да не би, като дойде, да убие мене (и) майка с деца.

12. Ти рече: Аз ще ти правя добро и ще направя като морския пясък твоето потомство, което от множество не ще може да се изброи.

13. И пренощува там Иаков през оная нощ. И взе от онова, що имаше (и прати) подарък на брата си Исава:

14. двеста кози, двайсет козли, двеста овци, двайсет овни,

15. трийсет дойни камили с техните камилчета, четирийсет крави, десет вола, двайсет ослици, десет осла.

16. И даде в ръцете на слугите си всяко стадо отделно и рече на слугите си: вървете пред мене и оставяйте разстояние от едно стадо до друго.

17. И заповяда на първия и рече: като те срещне брат ми Исав и те попита; чий си ти, къде отиваш и чие е това стадо (което върви) пред тебе?

18. ти кажи: на твоя слуга Иакова; това е подарък, пратен на господаря ми Исава; ето, и сам той (иде) подир нас.

19. Същото (което на първия) заповяда и на втория, и на третия, и на всички, които вървяха след стадата, думайки: тъй кажете на Исава, кога го срещнете;

20. и кажете: ето, и слугата ти Иаков (иде) след нас. Защото той си рече: ще го умилостивя с даровете, които вървят пред мене, и после ще видя лицето му; може би, и ще ме приеме.

21. И тръгнаха даровете пред него, а той през оная нощ нощува в стана.

22. И през нощта се дигна и, като взе двете си жени и двете си слугини и единайсетте си сина, прebроди Иавок;

23. и като ги взе, прекара ги през потока, прекара и всичко, що имаше.

24. И остана Иаков сам. И с него се бори Някой до зори;

25. и като видя, че го не надвива, допря се до ставата на бедрото му, и се повреди ставата на бедрото у Иакова, когато се бореше с Него.

26. И (му) рече: пусни Ме, защото се зазори. Иаков отговори: няма да Те пусна, докле ме не благословиш.

27. И рече: как ти е името? Той отговори: Иаков.

28. И (му) рече: отсега името ти ще бъде не Иаков, а Израил, защото ти се бори с Бога, та и човеци ще надвиваш.

29. Попита Иаков, думайки: обади (ми) Твоето име. А Той отговори: защо Ме питаш за името Ми? (то е чудно.) И го благослови там.

30. И нарече Иаков онова място с име Пенуел; защото, казваше, видях Бога лице с лице, и се запази душата ми.

31. И слънцето бе изгряло, когато той изминуваше Пенуел; и куцаше с бедрото си.

32. Затова и досега синовете Израилеви не ядат жилата, която е на бедрената става, защото Онзи, Който се бори, беше се допрял до

ставната жила на Иакововото бедро.

ГЛАВА 33.

1. Погледна Иаков и видя, и ето, Исав (брат му) иде, и с него четиристотин души. И раздели (Иаков) децата на Лия, Рахил и двете слугини.

2. И тури (двете) слугини с децата им напред, Лия с децата й подир тях, а Рахил с Иосифа най-подир.

3. А сам тръгна пред тях и седем пъти се поклони доземи, приближавайки се до брата си.

4. И се затече Исав насреща му, прегърна го, хвърли се на шията му и го целува; и плакаха (двамата).

5. И погледна (Исав) и видя жените и децата и рече: какви ти са тия? Иаков отговори: деца, които Бог подари на твоя слуга.

6. Тогава се приближиха слугините с децата си и се поклониха;

7. приближиха се Лия и децата й и се поклониха; най-сетне приближиха се Иосиф и Рахил и се поклониха.

8. И попита Исав: за какво ти е това множество, което аз срещнах? Отговори Иаков: за да придобие (твоят слуга) благоволение пред очите на господаря си.

9. Исав рече: аз имам много, братко; нека твоето остане у тебе.

10. Иаков рече: не, ако аз съм придобил благоволение пред очите ти, приеми моя дар от ръцете ми; защото видях лицето ти, като да бе някой видял лицето Божие, и ти биде благосклонен към мен;

11. приеми даровете ми, които ти съм донесъл, защото Бог ме е надарил, и всичко имам. Придума го. И той ги взе

12. и рече: да се дигнем и потеглим; и аз ще вървя пред тебе.

13. Иаков му рече: господарят ми знае, че децата ми са нежни, а дребният и едрият ми добитък е доен: ако го караме усилено един само ден, то ще измре всичкият добитък;

14. нека господарят ми тръгне пред своя слуга, а аз ще вървя бавно, според както върви добитъкът пред мен, и според както вървят децата, и ще дойда при господаря си в Сеир.

15. Исав рече: ще оставя с тебе неколцина от човеците, които са при мене. Иаков отвърна: та защо? стига ми само да придобия

благоволение пред очите на господаря си!

16. И се върна Исав в същия ден по пътя си в Сеир.

17. А Иаков потегли за Сокхот, дето си направи дом, и за добитъка си направи колиби. Затова нарече мястото с име Сокхот.

18. Иаков, като се върна от Месопотамия, пристигна благополучно в град Сихем, който е в Ханаанската земя, и се разположи пред града.

19. И купи част от нивата, дето разпъна шатрата си, от синовете на Емора, Сихемовия баща, за сто монети.

20. И съгради там жертвеник; и призова името на Господа, Бога Израилев.

ГЛАВА 34.

1. Дина, дъщеря на Лия, която тя роди Иакову, излезе да погледа дъщерите на оная земя.

2. И видя я Сихем, син на евееца Емора, княза на оная земя, взе я, спа с нея, и я изнасили.

3. И прилепи се душата му към Дина, Иаковова дъщеря, и той обикна момата и говореше по сърце на момата.

4. И рече Сихем на баща си Емора, думайки: вземи ми тая мома за жена.

5. Иаков чу, че (Еморовият син) обезчестил дъщеря му Дина; но, понеже синовете му бяха с добитъка в полето, Иаков мълча, докле дойдат.

6. Тогава Емор, Сихемов баща, излезе пред Иакова, да поговори с него.

7. А синовете на Иакова си дойдоха от полето, и, когато чуха, огорчиха се тия мъже и пламнаха от гняв, защото той нанесъл безчестие на Израиля, като преспал с дъщерята Иаковова: а тъй не трябваше да бъде.

8. Емор им заговори и рече: син ми Сихем се прилепил по душа към дъщеря ви; дайте му я прочее за жена;

9. сродете се с нас; давайте нам ваши дъщери, а вземайте си наши дъщери (за вашите синове);

10. и живейте с нас: тая земя (пространна) е пред вас, живейте, поминувайте се на нея и я завладявайте.

11. А Сихем рече на баща й и на братята й: стига да намеря благоволение пред очите ви, ще дам, каквото и да ми кажете;

12. искайте най-голямо вено и дарове; ще дам, каквото и да ми кажете, само ми дайте момата за жена.

13. И синовете Иаковови отговориха на Сихема и баща му Емора с лукавство; а говориха тъй, защото той бе обезчестил сестра им Дина;

14. и им рекоха (Симеон и Левий, Динини братя, Лиини синове): не можем направи това, да дадем сестра си на човек, който не е обрязан; защото това е безчестно за нас;

15. само с това условие ще се съгласим с вас (и ще се заселим у вас), ако бъдете, както и ние: да бъде и у вас всичкият мъжки пол обрязан;

16. и ще ви даваме наши дъщери и ще си взимаме ваши дъщери, ще живеем с вас и ще бъдем един народ;

17. ако пък не ни послушате да се обрежете, ще вземем дъщеря си и ще си отидем.

18. Допаднаха се тия думи на Емора и Сихема, Еморов син.

19. Момъкът се не забави да изпълни това, понеже обичаше дъщерята на Иакова. А той беше уважаван повече от всички в бащиния си дом.

20. И дойде Емор и син му Сихем при портите на своя град, и взеха да говорят към жителите на своя град и рекоха:

21. тия човеци живеят мирно с нас; нека се заселят в земята ни и нека се поминуват на нея; а земята, ето, пространна е пред тях. Нека вземаме дъщерите им за жени и да им даваме наши дъщери.

22. Тия човеци се съгласяват да живеят с нас и да бъдат един народ само с това условие, щото и у нас да бъде обрязан всичкият мъжки пол, както и те са обрязани.

23. Стадата им, имането им и всичкият им добитък нали ще бъдат наши? Само (в това) да се съгласим с тях, и те ще живеят с нас.

24. И послушаха Емора и сина му Сихема всички, които излизаха от портите на града му: и биде обрязан всичкият мъжки пол, — всички, които излизаха из портите на града му.

25. На третия ден, докато още боледуваха, двамата сина на Иакова, Симеон и Левий, Динини братя, взеха всеки своя меч, и смело нападнаха града и избиха всичкия мъжки пол;

26. убиха с меч и самия Емор и сина му Сихема; а Дина взеха от Сихемовия дом и си излязоха.

27. Синовете на Иакова дойдоха при убитите и разграбиха града, задето обезчестиха сестра им (Дина).

28. Те заграбиха дребния и едрия им добитък и ослите им, и каквото имаше в града, и каквото имаше в полето;

29. и всичкото им богатство и всичките им деца и жените им откараха в плен, и разграбиха всичко, що имаше в (града, и всичко, що имаше в) къщите.

30. Тогава Иаков рече на Симеона и на Левия: смутихте ме, като ме направихте омразен за (всички) жители на тая земя, за хананейци и ферезейци. Аз имам малко човеци; ще се съберат против мене, ще ме разбият, и ще бъда съсипан аз и домът ми.

31. А те рекоха: нима пък бива да постъпват със сестра ни като с блудница!

ГЛАВА 35.

1. Бог рече на Иакова: стани, та иди във Ветил и живей там; и съгради там жертвеник Богу, Който ти се яви, когато бягаше от лицето на брата си Исава.

2. И рече Иаков на домашните си и на всички, които бяха с него: изхвърлете чуждите богове, които се намират у вас, очистете се и променете дрехите си;

3. да станем и отидем във Ветил; там ще съградя жертвеник на Бога, Който ме чу в деня на моята неволя, и беше с мене (и ме пази) в пътя, по който ходих.

4. И дадоха на Иакова всички чужди богове, които бяха в ръцете им, и обеците, що бяха на ушите им; и закопа ги Иаков под дъба, който беше близо до Сихем. (И ги остави неизвестни дори до днешен ден.)

5. Па тръгнаха (от Сихем). Страх Божий нападна околните градове, и те не гониха Иакововите синове.

6. И дойде Иаков в Луз, който е в Ханаанската земя, сиреч във Ветил, сам той и всички човеци, които бяха с него.

7. и съгради там жертвеник, и нарече това място: Ел-Ветил; защото там му се бе явил Бог, когато той бягаше от лицето на брата си (Исава).

8. И умря Девора, Ревекината кърмачка, и я погребаха по-долу от Ветил, под дъба, който Иаков и нарече плачи-дъб.

9. И яви се Бог на Иакова (в Луз) след връщането му от Месопотамия, и го благослови;

10. и му рече Бог: твоето име е Иаков; отсега обаче няма да се наричаш Иаков, а ще бъде името ти Израил. И нарече името му: Израил.

11. Каза му още Бог: Аз съм Бог Всемогъщий; плоди се и се множи; народ и много народи ще се народят от тебе, и царе от чреслата ти ще произлязат;

12. земята, която дадох на Авраама и Исаака, ще дам на тебе, и на потомството ти след тебе ще дам тая земя.

13. И възнесе се Бог от него, от мястото, дето му говори.

14. И въздигна Иаков паметник на мястото, дето му говори (Бог), каменен паметник, и извърши върху него възлияние, изля върху него елей;

15. и нарече Иаков името на мястото, дето му говори Бог, Ветил.

16. И тръгнаха от Ветил. (И разпъна той шатрата си зад кула Гадер.) И когато оставаше още малко път до Ефрата, Рахил роди и при раждането много се мъчи.

17. А когато се тя мъчеше при раждането, бабата й рече: не бой се, защото и това ти е син.

18. И когато бореше душа, понеже умираше, нарече името му: Бенони. Но баща му го нарече: Вениамин.

19. И умря Рахил, и я погребаха на пътя за Ефрата, сиреч Витлеем.

20. Иаков въздигна над гроба й паметник. Това е надгробният паметник Рахилин и доднес.

21. И тръгна (оттам) Израил и разпъна шатрата си зад кула Гадер.

22. Когато живееше Израил в оная страна, Рувим отиде и спа с Вала, наложницата на баща си (Иакова). Израил чу (и прие това с огорчение). А Иаков имаше дванайсет сина.

23. Синове от Лия: първенецът на Иакова Рувим, след него Симеон, Левий, Иуда, Исахар и Завулон.

24. Синове от Рахил: Иосиф и Вениамин.

25. Синове от Вала, Рахилина слугиня: Дан и Нефталим.

26. Синове от Зелфа, Лиина слугиня: Гад и Асир. Тия са синовете на Иакова, които му се родиха в Месопотамия.

27. И дойде Иаков при баща си Исаака (защото той беше още жив) в Мамре, в Кириат-Арба, сиреч Хеврон (в Ханаанската земя), дето бяха странствували Авраам и Исаак.

28. А дните на Исааковия (живот) бяха сто и осемдесет години.

29. И издъхна Исаак и умря, и се прибра при своя народ, бидейки стар и сит на живот. И го погребаха синовете му Исав и Иаков.

ГЛАВА 36.

1. Ето родословието на Исава, който е Едом.

2. Исав си взе жени от ханаанските дъщери: Ада, дъщеря на Елона хетееца, и Оливема, дъщеря на Ана, сина на евееца Цивеона,

3. и Васемата, дъщеря на Измаила, сестра Наваиотова.

4. Ада роди на Исава Елифаза, Васемата роди Рагуила.

5. Оливема роди Иеуса, Иеглома и Корея. Тия са синовете на Исава, които му се родиха в Ханаанската земя.

6. И взе Исав жените си, синовете си, дъщерите си, всички човеци от дома си, (всичките си) стада, всичкия си добитък и всичкия си имот, що бе придобил в Ханаанската земя, па отиде (Исав) в друга земя, далеч от брата си Иакова;

7. защото имотът им беше толкова голям, че не можеха да живеят заедно, и земята, по която странствуваха, ги не побираше, поради многото им стада.

8. И засели се Исав на планина Сеир, Исав, който е Едом.

9. Ето родословието на Исава, бащата на идумейци, на планина Сеир.

10. Ето имената на Исавовите синове: Елифаз, син от Ада, Исавова жена, и Рагуил, син от Васемата, Исавова жена.

11. Елифаз имаше синове; Теман, Омар, Цефо, Гатам и Кеназ.

12. А Тамна беше наложница на Елифаза, Исавов син, и роди на Елифаза Амалика. Това са синове от Ада, Исавова жена.

13. И ето Рагуиловите синове: Нахат и Зерах, Шама и Миза. Тия са синове от Васемата, Исавова жена.

14. А тия бяха синовете от Оливема, дъщеря на Цивеоновия син Ана, Исавова жена: тя роди на Исава Иеуса, Иеглома и Корея.

15. Ето главатарите от Исавовите синове. Синовете на Елифаза, Исавов първенец: главатар Теман, главатар Омар, главатар Цефо, главатар Кеназ,

16. главатар Корей, главатар Гатам, главатар Амалик. Тия са Елифазовите главатари в земята на Едома; тия са синове от Ада.

17. Тия са пък синове на Рагуила, Исавов син: главатар Нахат, главатар Зерах, главатар Шама, главатар Миза. Тия са Рагуиловите главатари в земята на Едома; тия са синове от Васемата, Исавова жена.

18. Тия са синове от Оливема, Исавова жена: главатар Иеус, главатар Иеглом, главатар Корей. Тия са главатари от Оливема, дъщеря на Ана, а жена Исавова.

19. Това са синовете на Исава, и това са главатарите им; а той е Едом.

20. Тия са синове на хорееца Сеира, които живееха в оная земя: Лотан, Шовал, Цивеон, Ана,

21. Дишон, Ецер и Дишан. Тия са главатари на хорейци, синове Сеирови, в земята на Едома.

22. Синове Лотанови бяха: Хори и Хеман; а сестра Лотанова — Тамна.

23. Тия са синове Шовалови: Алван, Манахат, Евал, Шефо и Онам.

24. Тия са синове на Цивеона: Аия и Ана. Този е оня Ана, който намери топли води в пустинята, когато пасеше ослите на баща си Цивеона.

25. Тия са деца на Ана: Дишон и Оливема, дъщеря на Ана.

26. Тия са синове на Дишона: Хемдан, Ешбан, Итран и Херан.

27. Тия са синове на Ецера: Билган, Зааван, (Укам) и Акан.

28. Тия са синове на Дишана: Уц и Аран.

29. Тия са главатари у хорейците: главатар Лотан, главатар Шовал, главатар Цивеон, главатар Ана,

30. главатар Дишон, главатар Ецер, главатар Дишан. Ето главатарите хорейски, според главатарствата им в земя Сеир.

31. Ето царете, които царуваха в земята на Едома, преди да зацаруват царе у Израилевите синове:

32. в Едом царува Бела, Веоров син, а името на града му беше Динхава.

33. И умря Бела, и след него се възцари Иовав, син на Зераха, от Восора.

34. Умря Иовав, а след него се възцари Хушам, от земята на теманитци.

35. И умря Хушам, а след него се възцари Хадад, син Бедадов, който порази мадиянитци на Моавитското поле, името на града му

беше Авит.

36. И умря Хадад, а след него се възцари Самла, от Масрека.

37. И умря Самла, а след него се възцари Саул, от Реховота, що е при реката.

38. Умря и Саул, а след него се възцари Баал-Ханан, син Ахборов.

39. Умря и Баал-Ханан, син Ахборов, а след него се възцари Хадар (син Варадов); името на града му беше Пау; жена му се казваше Мехетавеел, дъщеря на Матреда, син Мезахавов.

40. Тия са имената на Исавовите главатари, според племената им, според местата им, според имената им (според народите им): главатар Тимна, главатар Алва, главатар Иетет,

41. главатар Оливема, главатар Ела, главатар Пинон,

42. главатар Кеназ, главатар Теман, главатар Мивцар,

43. главатар Магдиил, главатар Ирам. Това са идумейските главатари, според селищата им, в земята на тяхното владение. Това е Исав, баща на идумейци.

ГЛАВА 37.

1. Иаков живееше в земята, в която баща му (Исаак) бе странствувал, в Ханаанската земя.

2. Ето животът на Иакововото потомство. Иосиф, още момче на седемнайсет години, пасеше стадото (на баща си) заедно с братята си, със синовете на Вала и със синовете на Зелфа, бащини му жени. Иосиф обаждаше на баща им (Израиля) лошите за тях слухове.

3. Израил обичаше Иосифа повече от всичките си синове, защото му се беше родил на старини, — и му направи шарена дреха.

4. Като видяха братята му, че баща им го обича повече от всичките му братя, намразиха го и не можеха да говорят с него кротко.

5. И видя Иосиф сън и (го) разказа на братята си; а те го намразиха още повече.

6. Той им рече: чуйте какъв сън сънувах:

7. ето, връзваме снопи сред полето; и на, моят сноп се дигна и се изправи; а вашите снопове се наредиха наоколо и се поклониха на моя сноп.

8. А братята му рекоха: нима ти ще царуваш над нас? Нима ще ни владееш? И го намразиха още повече поради сънищата му и поради думите му.

9. Той видя още и друг сън и го разказа (на баща си и) на братята си, като рече: ето, видях още един сън: слънцето, месецът и единайсет звезди ми се покланят.

10. Той разказа това на баща си и на братята си. А баща му го смъмри и му рече: какъв е тоя сън, що си видял? Нима аз и майка ти и братята ти ще дойдем да ти се поклоним доземи?

11. Тогава братята му се ядосаха, а баща му си запомни тия думи.

12. Братята му отидоха да пасат бащиния си добитък в Сихем.

13. А Израил рече на Иосифа: нали братята ти пасат в Сихем? Хайде ще те проводя при тях. А той му отговори: добре.

14. (Израил) му рече: иди, виж, братята ти здрави ли са, стадото цяло ли е, и ми донеси отговор. Па го изпрати от Хевронската долина. И той отиде в Сихем.

15. И както се луташе по полето, намери го един човек и го попита, като рече: що търсиш?

16. Той отговори: търся братята си; кажи ми, де пасат?

17. И рече оня човек: те заминаха оттук, защото ги чувах да казват: да отидем в Дотан. И отиде Иосиф подир братята си и ги намери в Дотан.

18. А те го видяха отдалеч и, преди той да се приближи до тях, взеха да се сдумват против него да го убият.

19. И рекоха помежду си: ето, съновидецът иде;

20. хайде сега да го убием, и да го хвърлим в някой ров, па да кажем, че го е изял лют звяр; и да видим, какво ще излезе от сънищата му.

21. Чу това Рувим и го избави от ръцете им, като каза: да го не убиваме.

22. Каза им още Рувим: не проливайте кръв; хвърлете го в ямата, що е в пустинята, а ръка не туряйте върху него. Това каза той (с намерение) да го избави от ръцете им и да го върне при баща му.

23. Когато Иосиф дойде при братята си, те му съблякоха дрехата, шарената дреха, що беше на него,

24. и го взеха, та го хвърлиха в рова; а ровът беше празен; в него нямаше вода.

25. И седнаха те да ядат хляб и, като погледнаха, видяха, че иде от Галаад керван измаилтяни, и камилите им бяха натоварени със стиракса, балсам и ливан; те отиваха да занесат това в Египет.

26. Тогава Иуда рече на братята си: каква полза, ако убием брата си и скрием кръвта му?

27. Хайде да го продадем на измаилтяните, и да не туряме ръка на него, защото е наш брат, наша плът. Братята го послушаха

28. и, като минаваха мадиамските търговци, извадиха Иосифа от рова и го продадоха на измаилтяните за двайсет сребърника; а те отведоха Иосифа в Египет.

29. Рувим се върна при рова; и ето, Иосифа нямаше в рова. И той раздра дрехите си,

30. па дойде при братята си и рече: момчето няма, ами аз, къде ще се дяна?

31. И взеха Иосифовата дреха, заклаха един козел и нацапаха дрехата с кръв;

32. пратиха шарената дреха да я занесат на баща им, като рекоха: намерихме това; виж, тая дреха на сина ти ли е, или не?

33. Той я позна и рече: това е дрехата на сина ми; лют звяр го е изял; навярно, Иосиф е разкъсан.

34. И раздра Иаков дрехите си, препаса с вретище кръста си и оплаква сина си много дни.

35. И събраха се всичките му синове и всичките му дъщери да го утешават; но той не искаше да се утеши, а думаше: със скръб ще сляза при сина си в преизподнята. Тъй го оплакваше баща му.

36. А мадиамците го продадоха в Египет на фараоновия царедворец Потифар, началник на телопазителите.

ГЛАВА 38.

1. В онова време Иуда се отдели от братята си и се посели близо до един одоламитец, на име Хира.

2. И съгледа там Иуда дъщерята на един хананеец, на име Шуа; взе я и влезе при нея.

3. Тя зачена, и роди син; и той го нарече Ир.

4. И пак зачена, и роди син и го нарече с име Онан.

5. Роди и (трети) син и го нарече с име Шела. Иуда беше в Хезив, когато тя го роди.

6. И взе Иуда за първородния си син Ира жена, на име Тамар.

7. Ир, първородният син на Иуда, беше лош пред очите на Господа, и го умъртви Господ.

8. Тогава Иуда рече на Онана: влез при братовата си жена, ожени се за нея като девер и възстанови на брата си потомство.

9. Онан знаеше, че потомството няма да бъде негово; и затова, кога влизаше при братовата си жена, изливаше (семето) на земята, за да не даде потомство на брата си.

10. А това, което правеше, беше зло пред очите на Господа; и Той умъртви и него.

11. И рече Иуда на снаха си Тамар (след смъртта на двамата си сина): живей като вдовица в бащиния си дом, докле порасне син ми Шела. Защото той рече (на ума си): да не би да умре и той като братята си. Тамар отиде и заживя в бащиния си дом.

12. Мина се много време, и умря дъщерята на Шуа, жена Иудина. Иуда, след като се утеши, отиде в Тамна при ония, които стрижеха добитъка му, сам той и приятелят му Хира, одоламитец.

13. И обадиха на Тамар, като рекоха: ето, свекър ти отива в Тамна да стриже добитъка си.

14. А тя си съблече вдовишките дрехи, забули се с було и, като се обви, седна при портите на Енаим, на пътя за Тамна. Защото видя, че Шела бе пораснал, а тя още не бе му дадена за жена.

15. Видя я Иуда и я помисли за блудница, понеже бе забулила лицето си. (И я не позна.)

16. Той се обърна към нея и рече: ще вляза при тебе. Защото не знаеше, че тя е снаха му. А тя рече: какво ще ми дадеш, ако влезеш при мене?

17. Той отговори: ще ти пратя от стадото (си) едно козле. А тя рече: даваш ли ми залог, докле изпратиш?

18. Той рече: какъв залог да ти дам? Тя отговори: печата си, връвта си и тоягата, що е в ръката ти. Той й ги даде и влезе при нея; и тя зачена от него.

19. Тя стана, отиде си и сне булото си и облече вдовишките си дрехи.

20. А Иуда изпрати козлето чрез приятеля си одоламитеца, за да прибере залога от ръката на жената, ала не я намери.

21. И попита жителите на онова място и рече: де е блудницата, която беше в Енаим при пътя? Но те отговориха: тук не е имало блудница.

22. Той се върна при Иуда и рече: не я намерих; пък и жителите на онова място казаха: тук не е имало блудница.

23. Иуда рече: нека си ги задържи, стига само да не станем за присмех; ето, пращах й това козле, но ти я не намери.

24. Минаха се около три месеца, и обадиха на Иуда, като казаха: снаха ти Тамар паднала в блудство, и ето непразна е от блудство. Иуда рече: изведете я, и да бъде изгорена.

25. Но когато я поведоха, тя прати да кажат на свекъра й: аз съм непразна от оногова, чиито са тия неща. И рече: познай, чий е тоя печат, връвта и тоягата.

26. Иуда ги позна и рече: тя е по-права от мене, защото аз я не дадох на сина си Шела. И той я вече не позна.

27. Когато да ражда, оказа се, че в утробата й има близначета.

28. И при раждането се показа ръката (на едното); а бабата взе, та върза на ръката му червена нишка и рече: това излезе първо.

29. Но то върна ръката си; и ето, излезе братчето му. А тя рече: как си разкъса ти преградата? И го нарекоха с име Фарес.

30. После излезе братчето му с червената нишка на ръка. И го нарекоха с име Зара.

ГЛАВА 39.

1. А Иосиф биде отведен в Египет. Там го купи от ръцете на измаилтяните, които го бяха завели, фараоновият царедворец, египтянинът Потифар, началник на телопазителите.

2. И Господ беше с Иосифа: той успяваше в работите и живееше в дома на господаря си, египтянина.

3. Видя господарят му, че Господ е с него, и че всичко, що той вършеше, Господ правеше да успява в ръцете му.

4. И спечели Иосиф благоволение пред очите му и му служеше. И той го постави над дома си, и всичко, що имаше, предаде в ръцете му.

5. И откак го постави над дома си и над всичкия си имот, Господ благослови дома на египтянина поради Иосифа, и благословение Господне дойде върху всичко, що той имаше в дома и в полето (си).

6. И остави той всичкия си имот в ръцете на Иосифа, и при него не се грижеше за нищо, освен за хляба, що ядеше. А Иосиф имаше хубава снага и красиво лице.

7. И хвърли око върху Иосифа жената на господаря му и рече: спи с мене.

8. Но той се отказа и рече на господаревата си жена: ето, при мене господарят ми не се грижи за нищо в дома си, и всичко, що има, е предал в ръцете ми;

9. в тоя дом няма по-голям от мене; и той не ми е запретил нищо, освен тебе, понеже си му жена; как прочее ще направя това голямо зло и ще съгреша пред Бога?

10. Докато тя всекидневно тъй говореше на Иосифа, а той я не слушаше да спи и да бъде с нея,

11. случи се един ден, че той влезе вкъщи по своя работа, а там вкъщи никого от домашните нямаше;

12. тя го улови за дрехата му и рече: легни с мене. Но той, като остави дрехата си в ръцете й, затече се и избяга навън.

13. А тя, като видя, че той остави дрехата си и побягна вън,

14. извика домашните си и им рече тъй: вижте, довел ни евреин да се гаври с нас. Той дойде при мене, за да легне с мене, но аз завиках високо,

15. а той, като чу, че дигнах глас и завиках, остави у мене дрехата си, затече се и избяга вън.

16. И остави тя дрехата му при себе си, докле си дойде господарят му вкъщи.

17. Тя повтори и пред него същите думи и рече: робът евреин, когото си ни довел тука, дойде да се гаври с мене (и ми каза: ще легна с тебе);

18. но, когато (чу, че) аз дигнах глас и завиках, той остави у мене дрехата си и избяга вън.

19. Господарят му, като чу думите на жена си, които тя му каза, думайки: тъй постъпи с мене твоят роб, — пламна от гняв;

20. и господарят взе Иосифа и го хвърли в тъмница, дето бяха затворени царските затворници. И той остана там в тъмницата.

21. Но Господ беше с Иосифа, изля върху него милост и му даде благоволение пред очите на тъмничния началник.

22. И тъмничният началник даде на Иосифа в ръце всички затворници, които бяха в тъмницата, и на всичко, що вършеха там, той беше разпоредник.

23. Тъмничният началник и не поглеждаше нищо от онова, що беше в Иосифови ръце, защото Господ беше с Иосифа, и всичко, що той вършеше, Господ правеше да напредва.

ГЛАВА 40.

1. После това виночерпецът на египетския цар и хлебарят се провиниха пред господаря си, египетския цар.

2. Фараонът се разгневи на двамата си царедворци, на главния виночерпец и на главния хлебар,

3. и ги тури под стража в дома на началника на телопазителите, в тъмницата, в мястото, дето бе затворен Иосиф.

4. Началникът на телопазителите тури при тях Иосифа, и той им слугуваше. И престояха те под стража няколко време.

5. Еднъж виночерпецът и хлебарят на египетския цар, които бяха затворени в тъмницата, двамата в една нощ видяха сън: всеки видя свой сън, и на всекиго сънят бе с особено значение.

6. На сутринта дойде при тях Иосиф и ги видя, че бяха смутени.

7. И попита той фараоновите царедворци, които бяха с него в господаревия му дом под стража, и рече: защо днес лицата ви са тъжни?

8. Те му отговориха: видяхме сънища, а няма кой да ни ги изтълкува. Иосиф им рече: нали от Бога е тълкуването? Разкажете ми ги.

9. И главният виночерпец разказа на Иосифа съня си, думайки му: сънувах, ето лоза пред мене;

10. на лозата имаше три пръчки; тя се разви, и цъфна, завърза грозде, което узря;

11. и фараоновата чаша беше в ръката ми; взех един грозд, изстисках го във фараоновата чаша и подадох фараону в ръка.

12. И рече му Иосиф: ето тълкуването му: трите пръчки — това са три дни;

13. след три дни фараонът ще издигне главата ти и ще те върне на твоето място, и чашата на фараона ти ще подадеш в ръката му, по предишния обичай, когато му беше виночерпец;

14. но, кога ти бъде добре, спомни си за мене и ми направи благодеяние; спомни на фараона за мене и ме изведи от този дом;

15. защото аз съм откраднат от еврейската земя; а тъй също и тук не съм направил нищо, за което да ме хвърлят в тъмница.

16. Главният хлебар видя, че той изтълкува добре, и рече на Иосифа: и аз сънувах: ето, на главата ми три кошници;

17. в горната кошница имаше всякакви фараонови ястия, приготвени от хлебаря, и птиците (небесни) ги кълвяха от кошницата, що беше на главата ми.

18. И отговори Иосиф и (му) рече: ето тълкуването му: трите кошници — това са три дни;

19. след три дни фараонът ще ти вземе главата и ще те обеси на дърво, а птиците (небесни) ще кълват плътта ти.

20. На третия ден, рождения ден на фараона, фараонът даде гощавка на всичките си слуги и си спомни за главния виночерпец, и за главния хлебар между слугите си;

21. и върна главния виночерпец на предишното му място, и той подаде чашата фараону в ръка;

22. а главния хлебар обеси (на дърво), според както бе изтълкувал Иосиф.

23. Но главният виночерпец си не спомни за Иосифа, а го забрави.

ГЛАВА 41.

1. Като се минаха две години, на фараона се присъни, че стои при реката;

2. и ето, излязоха из реката седем крави, хубави и тлъсти, и пасяха в тръсталака;

3. но ето, след тях излязоха из реката други седем крави, грозни и мършави, и се спряха при другите крави, на речния бряг;

4. грозните и мършави крави изядоха седемте хубави и тлъсти крави. Тогава се събуди фараонът,

5. и пак заспа, и му се присъни втори път: ето, седем пълни и хубави класове израснаха из едно стъбло;

6. но ето, след тях израснаха седем празни и изсушени от източния вятър класове;

7. и празните класове погълнаха седемте тлъсти и пълни класове. Тогава фараонът се събуди и разбра, че това беше сън.

8. На сутринта се смути духом и проводи, та повика всички египетски влъхви и мъдреци; фараонът им разказа съня си, ала се не намери никой, който да му го изтълкува.

9. Тогава главният виночерпец заговори на фараона и рече: сега си припомням греховете;

10. фараонът се бе разгневил на слугите си и тури мене и главния хлебар под стража в дома на началника на телопазителите;

11. и сънувахме в една нощ, аз и той, всякой сънува сън с особено значение;

12. там беше с нас един млад евреин, роб на началника на телопазителите; ние му разказахме нашите сънища, и той всекиму от нас изтълкува съня;

13. и както ни бе изтълкувал той, тъй се и сбъдна: аз бидох върнат на своето място, а оня биде обесен.

14. Тогава фараонът проводи, та повикаха Иосифа, когото извадиха бързо из тъмницата. Той се острига, промени дрехите си и дойде при фараона.

15. Фараонът рече на Иосифа: сънувах сън, пък няма кой да го изтълкува, а за тебе съм слушал, че можеш да тълкуваш сънища.

16. Отговори Иосиф фараону и рече: не аз, а Бог ще даде отговор за добро на фараона.

17. И рече фараонът на Иосифа: сънувах, че стоя на брега на реката;

18. и ето, излязоха из реката седем тлъсти и хубави крави и пасяха в тръстиката;

19. но ето, след тях излязоха други седем крави мършави, много грозни и постали; не съм виждал по цялата Египетска земя толкова грозни, като тях;

20. и посталите и мършави крави изядоха първите седем тлъсти крави;

21. и влязоха тлъстите в утробата им, но се не забелязваше, че бяха влезли в утробата им: те бяха все тъй мършави, както и по-напред. И аз се събудих.

22. После сънувах, че на едно стъбло израснаха седем пълни и хубави класове;

23. но ето, след тях израснаха седем тънки, празни и изсушени от източния вятър класове;

24. и празните класове погълнаха седемте хубави класове. Аз разказах това на влъхвите, ала никой не ми го изтълкува.

25. Тогава Иосиф рече фараону: сънят фараонов е един: каквото Бог ще прави, явил е фараону.

26. Седемте хубави крави са седем години; и седемте хубави класове са пак седем години: сънят е един;

27. седемте мършави и грозни крави, които излязоха след тях, са седем години; също и седемте празни и изсушени от източния вятър класове са седем гладни години.

28. Ето защо аз казах на фараона: каквото Бог ще прави, явил е на фараона.

29. Ето, идат седем години с голямо изобилие по цялата Египетска земя;

30. след тях ще дойдат седем гладни години: и ще се забрави всичкото онова изобилие в Египетската земя, и глад ще изтощи земята,

31. и предишното изобилие по земята няма и да се забележи поради глада, който ще настъпи, понеже той ще бъде твърде тежък.

32. А задето се е присънило фараону на два пъти, значи, че това е истинско слово Божие, и че Бог наскоро ще го изпълни.

33. А сега нека фараонът си намери един разумен и мъдър човек и да го постави над Египетската земя.

34. Нека фараонът заповяда да бъдат поставени над земята надзиратели, и през седемте изобилни години да се събира петата част (от всички произведения) на Египетската земя;

35. нека те събират всякаква храна през тези настъпващи добри години и да съберат в градовете жито под фараонова ръка за храна, и да го пазят;

36. и тази храна да бъде запазена за земята през седемте гладни години, които ще настанат в Египетската земя, та земята да не загине от глад.

37. Това се допадна на фараона и на всичките му служители.

38. И рече фараонът на служителите си: ще намерим ли такъв, като него, човек, у когото да има Дух Божий?

39. И рече фараонът на Иосифа: понеже Бог ти откри всичко това, то няма такъв разумен и мъдър като тебе;

40. ти ще бъдеш над моя дом, и думата ти ще слуша целият ми народ; само с престола аз ще бъда по-горен от тебе.

41. И пак рече фараонът на Иосифа: ето, поставям те над цялата Египетска земя.

42. Тогава фараонът извади пръстена от ръката си и го тури Иосифу на ръката; облече го с висонни дрехи и окачи на врата му златна верижка;

43. заповяда да го возят на втората от своите колесници и да възгласят пред него: коленичете! И го постави над цялата Египетска земя.

44. И рече фараонът на Иосифа: аз съм фараон; без тебе никой не ще подигне ръка, ни нога в цялата Египетска земя.

45. И фараонът нарече Иосифа с име Цафнат-панеах; и му даде за жена Асенета, дъщеря на Поти-фера, илиополски жрец. И тръгна Иосиф по Египетската земя.

46. Иосиф беше на трийсет години, когато се представи пред фараона, египетския цар. И отдалечи се Иосиф от лицето на фараона и обходи цялата Египетска земя.

47. А през седемте плодородни години земята даваше от зърно по шепа.

48. И събра той всякаква храна през седемте (плодородни) години в Египетската земя, и тури храните в градовете; във всеки град прибра храната от околните ниви.

49. И натрупа Иосиф храни твърде много, колкото морския пясък, тъй че престана и да ги смята, защото чет нямаха.

50. Преди да настанат гладните години, родиха се на Иосифа двама синове, които му роди Асенета, дъщеря на илиополския жрец Поти-фера.

51. И на първородния Иосиф даде име Манасия, защото (казваше той) Бог ми даде да забравя всички свои злочестини и целия си бащин дом.

52. А на втория даде име Ефрем, защото (казваше той) Бог ме направи плодовит в земята на страданието ми.

53. И изминаха седемте години на изобилие в Египетската земя,

54. и настъпиха седемте гладни години, както бе казал Иосиф. И настана глад по всички земи, а в цялата Египетска земя имаше хляб.

55. Но когато и цялата Египетска земя захвана да гладува, народът завика към фараона за хляб. И рече фараонът на всички египтяни: идете при Иосифа и правете, каквото ви каже той.

56. И настана глад по цялата земя; тогава Иосиф отвори всички житници и захвана да продава жито на египтяни. А гладът се усилваше в Египетската земя.

57. И от всички страни дохождаха в Египет да купуват жито от Иосифа, защото гладът се усили по цялата земя.

ГЛАВА 42.

1. Узна Иаков, че в Египет има жито, и рече на синовете си: какво гледате?

2. И рече: ето, чух, че в Египет имало жито; идете там и ни купете жито, за да живеем и да не умрем.

3. Десетте Иосифови братя отидоха в Египет да купят жито;

4. а Вениамина, Иосифовия брат, Иаков не изпрати с братята му, защото рече: да не би да се случи с него някоя злочестина.

5. И дойдоха Израилевите синове да купят жито заедно с други, които отиваха там, защото в Ханаанската земя имаше глад.

6. А началник в оная земя беше Иосиф; той и продаваше жито на всичкия тамошен народ. Братята на Иосифа дойдоха и му се поклониха с лице доземи.

7. И видя Иосиф братята си и ги позна; но се престори, че ги не познава, и говореше с тях сърдито и ги попита: отде дойдохте? Те отговориха: от Ханаанската земя, за да купим храна.

8. Иосиф позна братята си, ала те го не познаха.

9. И си спомни Иосиф сънищата, които бе сънувал за тях, и им рече: вие сте съгледвачи, дошли сте да огледате слабите места на тая земя.

10. Те му рекоха: не, господарю, рабите ти дойдоха да купят храна;

11. ние всички сме деца на един човек; честни хора сме; твоите раби не са бивали съгледвачи.

12. Той им отговори: не, вие сте дошли да огледате слабите места на тая земя.

13. Те рекоха: ние, твоите раби, сме дванайсет братя; ние сме синове на един човек в Ханаанската земя, и ето, най-малкият се намира при баща ни, а единият се изгуби.

14. Тогава Иосиф им рече: тъкмо това ви и говорих, като ви казах: съгледвачи сте;

15. ето как ще бъдете изпитани: кълна се в живота фараонов, вие няма да излезете оттук, ако не дойде тук най-малкият ви брат;

16. пратете едного от вас, и нека той доведе брата ви; а вие ще бъдете задържани; тогава ще се открие, дали говорите истина; ако ли не, кълна се в живота фараонов, вие сте съгледвачи.

17. И ги тури под стража за три дни.

18. А на третия ден Иосиф им каза: ето какво да направите, за да останете живи, защото се боя от Бога:

19. ако сте честни хора, нека един брат от вас бъде задържан в къщата, дето сте затворени; а вие идете, занесете жито за гладните си челяди;

20. а най-малкия си брат доведете при мене, за да се оправдаят думите ви и да не умрете. Тъй и направиха.

21. И говореха си един другиму: наистина това ни е наказание за греха против брата ни; ние видяхме, как се той душевно мъчеше, когато ни молеше, ала (го) не послушахме; затова ни и постигна тая беда.

22. Рувим отговори и им рече: не думах ли ви: не грешете против детето? но вие не послушахте; ето, кръвта му се дири.

23. А те не знаеха, че Иосиф разбира; понеже си служеха с преводач.

24. Тогава (Иосиф) се оттегли от тях и заплака. Върна се при тях и говори с тях и, като взе измежду им Симеона, върза го пред очите им.

25. И заповяда Иосиф да напълнят чувалите им с жито, а среброто им да върнат всекиму в чувала, и да им дадат храна за по път. Тъй и стана с тях.

26. Те натовариха житото на ослите си и потеглиха оттам.

27. И един от тях при нощувката отвори своя чувал, за да даде храна на осела си, и видя среброто си при устата на чувала,

28. и рече на братята си: среброто ми върнато; ето го в чувала ми. Смути се сърцето им, и те с трепет думаха един другиму: какво стори Бог с нас?

29. И дойдоха при баща си Иакова в Ханаанската земя и му разказаха всичко, що се случи с тях, и рекоха:

30. началникът на оная земя приказва с нас сърдито и ни взе за съгледвачи на земята.

31. Ние му рекохме: честни люде сме: не сме съгледвачи;

32. ние сме дванайсет братя, синове на баща си; единият се изгуби, а най-малкият е сега при баща ни в Ханаанската земя.

33. А началникът на оная земя ни рече: ето как ще позная, дали сте честни люде: оставете при мене единия си брат; а вие вземете жито за гладните си челяди, идете си

34. и доведете при мене най-малкия си брат; тогава ще позная, че не сте съгледвачи, а честни люде; ще ви пусна брата ви, и вие ще можете да търгувате в тая земя.

35. А когато изпразняха чувалите си, ето че всекиму възелът със среброто беше в чувала му. Като видяха възлите със среброто си, те и баща им се уплашиха.

36. А баща им Иаков рече: оставихте ме без деца: Иосифа няма, и Симеона няма, а искате и Вениамина да вземете, — всичко това се струпа върху мене!

37. Рувим отговори на баща си: убий двамата ми синове, ако ти го не доведа; дай го в моите ръце; аз ще ти го върна.

38. Той рече: няма да иде син ми с вас, защото брат му умря, и той остана сам; ако се случи злочестина с него по пътя, в който ще отидете, ще свалите седината ми с тъга в гроба.

ГЛАВА 43.

1. Гладът се усили в страната.

2. И когато те изядоха житото, що бяха донесли от Египет, баща им каза: идете пак, та ни купете малко храна.

3. А Иуда му каза: оня човек строго ни поръча, като рече: да се не явявате пред лицето ми, ако брат ви не бъде с вас.

4. Ако пратиш с нас брата ни, ще отидем и ще ти купим храна;

5. ако пък го не пратиш, няма да отидем; защото оня човек ни рече: да се не явявате пред лицето ми, ако брат ви не бъде с вас.

6. Израил рече: защо ми сторихте такова зло, като казахте на оня човек, че имате още един брат?

7. Те отговориха: оня човек разпитваше за нас и за рода ни, като думаше: жив ли е още баща ви? Имате ли друг брат? И ние му отговорихме на тия запитвания. Можехме ли да знаем, че ще ни каже: доведете брата си?

8. А Иуда каза на баща си Израиля: пусни момчето с мене, и ние ще станем и отидем, та да бъдем живи и да не умрем нито ние, нито ти, нито децата ни;

9. аз отговарям за него, от моите ръце ще го искаш; ако ти го не доведа и не изправя пред лицето ти, ще остана виноват пред тебе през всички дни на живота си;

10. да не бяхме се бавили, досега щяхме да отидем два пъти.

11. Баща им Израил им каза: като е тъй, ето какво ще направите: вземете със себе си плодове от тая земя, и занесете подарък на оня човек малко балсам и малко мед, стиракса и смирна, фъстъци и миндали;

12. вземете и друго сребро в ръцете си; а среброто, което бе върнато и турено при устата на чувалите ви, върнете с ръцете си: може да е станало грешка;

13. вземете и брата си, па станете и идете пак при оня човек;

14. а Всемогъщий Бог да ви даде да намерите милост пред оня човек, та да ви отпусне и другия ви брат, и Вениамина; аз пък, ако трябва вече да остана без деца, нека остана без деца.

15. И ония мъже взеха тия подаръци, взеха в ръце и двойно повече сребро, и Вениамина, па станаха та отидоха в Египет и се явиха пред Иосифа.

16. Иосиф, като видя между тях Вениамина (едноутробния си брат), рече на своя домакин: заведи тия люде у дома, заколи нещо от добитъка и приготви, защото тия люде ще ядат с мене на пладне.

17. Оня човек направи, както рече Иосиф, и заведе ония люде в Иосифовия дом.

18. Уплашиха се ония люде, задето ги въведоха в Иосифовия дом, и рекоха: карат ни заради среброто, върнато в чувалите ни, за да намерят предлог против нас, да ни нападнат, и да вземат роби нас и нашите ослиц.

19. И приближиха се до Иосифовия домакин, и заговориха му при къщните врата

20. и рекоха: послушай, господарю, ние вече идвахме и по-преди да купуваме храна,

21. па се случи, че, когато се спряхме на нощувка и отворихме чувалите си, — ето среброто на всекиго при устата на чувала му; среброто ни бе по теглото му, и ние го връщаме с ръцете си;

22. а за купуване храна донесохме друго сребро в ръцете си; ние не знаем, кой беше турил среброто ни в нашите чували.

23. Той отговори: бъдете спокойни, не бойте се; вашият Бог и бащиният ви Бог тури това имане в чувалите ви; среброто ви аз получих. И доведе при тях Симеона.

24. И оня човек въведе човеците в Иосифовия дом и даде вода, та умиха нозете си; даде и храна на техните ослиц.

25. И те приготвиха подаръците, докато дойде Иосиф на пладне, защото чуха, че там ще ядат хляб.

26. Дойде Иосиф у дома си и те му поднесоха вкъщи подаръците, които бяха в ръцете им, и му се поклониха доземи.

27. Той ги попита за здравето и рече: здрав ли е вашият стар баща, за когото бяхте ми говорили? Жив ли е още?

28. Те отговориха: здрав е твоят раб, нашият баща; жив е още. (Той рече: благословен е тоя човек от Бога.) А те се наведоха и се поклониха.

29. И повдигна очите си (Иосиф), видя Вениамина, едноутробния си брат, и рече: тоя ли е най-малкият ви брат, за когото ми бяхте

говорили? И рече: да бъде милостта Божия с тебе, сине мой!

30. Тогава Иосиф бързо се оттегли, защото любовта към брата му се разпали, и той беше готов да заплаче; па влезе във вътрешната стая и плака там.

31. И като уми лицето си, излезе и, сдържайки се, каза: сложете ястие.

32. И сложиха нему отделно, и тям отделно, и на египтяните, които обядваха с него, отделно, понеже египтяните не могат да ядат с евреи, защото това е гнусно за египтяните.

33. И седнаха те пред него, първородният според първородството си, и най-малкият според младостта си, и се чудеха тия люде един пред други.

34. И ястията им се пращаха от него, и Вениаминовият дял беше пет пъти по-голям от дела на всекиго от тях. И пиха, и доволно пиха с него.

ГЛАВА 44.

1. Тогава заповяда (Иосиф) на домакина си и рече: напълни чувалите на тия люде с храна, колкото могат да носят, а всекиму среброто тури при устата на чувала му;

2. а моята чаша, сребърната чаша, тури при устата на чувала на най-малкия, заедно със среброто за купеното от него жито. И той направи, според както му рече Иосиф.

3. На сутринта, като се съмна, човеците бяха изпратени, те и техните осли.

4. Още не бяха отминали далеко от града, рече Иосиф на своя домакин: иди, стигни тия човеци, и, като ги настигнеш, кажи им: защо заплатихте зло за добро? (защо откраднахте сребърната ми чаша?)

5. Нали с тая чаша пие господарят ми? той и гадае с нея; лошо сторихте с това.

6. Той ги настигна и им каза тия думи.

7. Те му рекоха: защо нашият господар говори такива думи? Не, твоите раби няма да сторят такова нещо;

8. ето, среброто, което бяхме намерили при устата на чувалите си, върнахме ти назад от Ханаанската земя; та как ще откраднем от дома на господаря ти сребро или злато?

9. у когото от рабите ти се намери (чашата), нему смърт, а ние ще бъдем роби на нашия господар.

10. Той рече: добре; както рекохте, тъй нека и бъде: у когото се намери (чашата), той ще ми бъде раб, а вие не ще бъдете виновни.

11. Те всички бързо снеха чувалите си на земята и отвориха всеки своя чувал.

12. Той претърси, като захвана от най-стария и свърши с най-малкия; и чашата се намери във Вениаминовия чувал.

13. Тогава те раздраха дрехите си и, като натовариха всеки своя осел, върнаха се в града.

14. Иуда и братята му дойдоха в дома на Иосифа, който си беше още вкъщи, и паднаха ничком пред него.

15. Иосиф им рече: какво сторихте? нима не знаехте, че такъв човек, като мене, бездруго ще отгатне?

16. Иуда рече: какво да кажем на нашия господар? какво да говорим? с какво да се оправдаем? Бог намери неправдата на твоите раби; ето, ние сме роби на нашия господар, и ние, и оня, в чиито ръце се намери чашата.

17. Но (Иосиф) рече: не, това няма да сторя; роб ще ми бъде оня, в чиито ръце се намери чашата, а вие си идете смиром при баща си.

18. И приближи се Иуда при него и рече: господарю, позволи на твоя раб да каже дума в ушите на моя господар и не се гневи на твоя раб; защото ти си също, каквото и фараонът.

19. Господарят ми бе питал рабите си, като рече: имате ли баща или брат?

20. Ние отговорихме на нашия господар, че имаме престарял баща, и (той има) най-малък син, син на стариите му, чийто брат умря, а той остана едничък от майка си, и баща ни го обича.

21. А ти бе казал на рабите си: доведете го при мене да го видя.

22. Ние казахме на нашия господар: момчето не може да остави баща си; ако го остави, баща му ще умре.

23. Но ти рече на рабите си: ако не дойде с вас най-малкият ви брат, да се не вестявате повече пред лицето ми.

24. Когато отидохме при твоя раб, нашия баща, обадихме му думите на моя господар.

25. И рече баща ни: идете пак и ни купете малко храна.

26. Ние рекохме: не можем да отидем; а ако бъде с нас най-малкият ни брат, ще отидем; защото не можем да видим лицето на оня човек, ако не бъде с нас най-малкият ни брат.

27. И рече ни твоят раб, нашият баща: вие знаете, че жена ми роди двама синове:

28. единият отиде от мене, и аз рекох: бездруго е разкъсан; и го не видях досега;

29. ако вземете и това от очите ми, и се случи злочестина с него, ще свалите седината ми с тъга в гроба.

30. Сега, ако отида при твоя раб, нашия баща, и не бъде с нас момчето, с чиято душа е свързана неговата душа,

31. той, като види, че няма детето, ще умре; и рабите ти ще свалят седината на твоя раб, нашия баща, с тъга в гроба.

32. При това аз, твоят раб, се наех да отговарям пред баща си за момчето, като рекох: ако ти го не доведа (и го не изправя пред тебе), ще остана виноват пред моя баща през целия си живот.

33. И тъй, нека аз, твоят раб, остана вместо момчето роб на господаря си, а момчето нека върви с братята си:

34. защото, как ще отида при баща си, ако момчето не бъде с мене? Аз бих видял злочестината, която би постигнала баща ми.

ГЛАВА 45.

1. Иосиф не можеше повече да се сдържа пред всички, които стояха около него, и викна: отстранете всички от лицето ми. И не остана никой при Иосифа, когато той се откри на братята си.

2. И заплака с висок глас, та чуха египтяните, чу и домът фараонов.

3. Иосиф каза на братята си: аз съм Иосиф! Жив ли е още баща ми? Но братята му не можаха да му отговорят, защото се смутиха пред него.

4. И рече Иосиф на братята си: приближете се до мене. Те се приближиха. Той рече: аз съм Иосиф, вашият брат, когото вие продадохте в Египет;

5. но сега не скърбете и не жалете, задето сте ме продали тука, защото Бог ме прати пред вас, за да запазя живота ви;

6. защото тази е втора година, откак е глад по земята: (остават) още пет години, в които не ще се ни оре, ни жъне;

7. Бог ме изпрати пред вас, за да ви оставя на земята и да запазя живота ви с голямо избавление.

8. И тъй, не вие ме пратихте тука, но Бог, Който ме и постави баща на фараона и господар на целия му дом и началник над цялата Египетска земя.

9. Идете по-скоро при баща ми и му кажете: тъй каза син ти Иосиф: Бог ме постави господар над цял Египет; дойди при мене, не се бави;

10. ти ще живееш в земята Гесем и ще бъдеш близо до мене, ти, и синовете ти, и твоите внуци, и дребният и едрият ти добитък, и всичко твое;

11. и ще те изхраня там, защото глад ще има още пет години, та да не паднеш в немотия, ти, и домът ти, и всичко твое.

12. И ето, вашите очи и очите на брата ми Вениамина виждат, че моите уста говорят с вас;

13. а на баща ми кажете за всичката ми слава в Египет и за всичко, що видяхте, и доведете по-скоро баща ми тука.

14. И хвърли се върху шията на брата си Вениамина, и плака; плака и Вениамин на неговата шия.

15. И целува всичките си братя и плака, като ги прегръщаше. След това говориха с него братята му.

16. Дойде слух до фараоновия дом, че Иосифовите братя пристигнали; и драго беше на фараона и на служителите му.

17. И рече фараонът на Иосифа: кажи на братята си: ето какво ще направите: натоварете добитъците си (с жито) и вървете в Ханаанската земя;

18. и вземете баща си и семействата си и дойдете при мене; аз ще ви дам най-доброто (място) в Египетската земя, и вие ще ядете тлъстината на тая земя.

19. На тебе пък заповядвам да им кажеш: направете това: вземете си от Египетската земя колесници за децата и жените си, доведете баща си и дойдете;

20. и не жалете вещите си, защото аз ще ви дам каквото има най-добро от цялата Египетска земя.

21. Тъй и направиха синовете Израилеви. Иосиф им даде колесници, според заповедта фараонова, даде им и храна за път;

22. всекиму от тях даде дрехи по две премени, а на Вениамина даде триста сребърника и пет премени;

23. също и на баща си прати десет осела, натоварени с най-добри египетски произведения, и десет ослици, натоварени с жито, хляб и храна за по път на баща си.

24. Тогава изпрати братята си, и те тръгнаха, като им поръча: недейте се кара по пътя.

25. И тръгнаха те от Египет, и стигнаха в Ханаанската земя при баща си Иакова,

26. и му известиха, като рекоха: Иосиф (син ти) е жив и сега господарува над цялата Египетска земя. Сърцето му трепна, обаче им не вярваше.

27. А когато му предадоха всичко, що им бе казал Иосиф, и когато видя колесниците, които бе изпратил Иосиф, за да го вземат, тогава се съживи духът на баща им Иакова,

28. и рече Израил; стига (ми това), син ми Иосиф е още жив; ще отида и ще го видя, преди да умра.

ГЛАВА 46.

1. И тръгна Израил с всичко, що имаше, дойде във Вирсавия и принесе жертва на Бога на баща си Исаака.

2. И каза Бог на Израиля в нощно видение: Иакове, Иакове! Той рече: ето ме.

3. Бог рече: Аз съм Бог, Бог на баща ти; не бой се да идеш в Египет, защото там ще произведа от тебе голям народ;

4. Аз ще отида с тебе в Египет, Аз и ще те изведа назад; Иосиф с ръката си ще ти затвори очите.

5. Иаков тръгна от Вирсавия; и синовете Израилеви качиха баща си Иакова, и децата си и жените си на колесниците, които фараонът бе пратил, за да го доведат.

6. И взеха добитъка си и имота си, който бяха спечелили в Ханаанската земя, и дойдоха в Египет, — Иаков и целият му род с него.

7. Той доведе със себе си в Египет синовете си и внуците си, дъщерите си и внучките си и целия си род.

8. Ето имената на Израилевите синове, които дойдоха в Египет: Иаков и синовете му. Първороденият на Иакова Рувим.

9. Синове Рувимови: Ханох и Фалу, Хецрон и Харми.

10. Синове Симеонови: Иемуил и Иамин, Охад и Иахин, Цохар и Саул, син от хананейката.

11. Синове Левиеви: Гирсон, Каат и Мерари.

12. Синове Иудини: Ир и Онан, Шела, Фарес и Зара; но Ир и Онан умряха в Ханаанската земя. Синове на Фареса бяха: Есром и Хамул.

13. Синове Исахарови: Тола и Фува, Иов и Шимрон.

14. Синове Завулонови: Серед, Елон и Иахлеил.

15. Тия са синове на Лия, които тя бе родила на Иакова в Месопотамия, заедно с дъщеря му Дина. Всички негови синове и дъщери бяха трийсет и трима души.

16. Синове Гадови: Цифион и Хаги, Шуни и Ецбон, Ери, Ароди и Арели.

17. Синове Асирови: Имна и Ишва, Ишви и Бриа, и сестра им Серах. Синове Бриеви: Хевер и Малхиил.

18. Тия са синове от Зелфа, която Лаван бе дал на дъщеря си Лия; тя роди на Иакова шестнайсет души.

19. Синове от Рахил, жена на Иакова: Иосиф и Вениамин.

20. А на Иосифа се родиха в Египетската земя Манасия и Ефрем, които му роди Асенета, дъщеря на илиополския жрец Поти-фер.

21. Синове Вениаминови: Бела, Бехер и Ашбел; (синове на Бела бяха:) Гера и Нааман, Ехи и Рош, Мупим, Хупим и Ард.

22. Тия са синове от Рахил, които се родиха на Иакова, — всичко четиринайсет души.

23. Син Данов: Хушим.

24. Синове Нефталимови: Иахцеил и Гуни, Иецер и Шилем.

25. Тия са синове на Вала, която Лаван бе дал на дъщеря си Рахил; тя ги роди на Иакова — всичко седем души.

26. Всички, които дойдоха с Иакова в Египет и които бяха излезли от чреслата му, освен жените на Иакововите синове, бяха всичко шестдесет и шест души.

27. Иосифовите синове, които му се родиха в Египет, бяха двама души. Всички от Иакововия дом, дошли (с Иакова) в Египет, бяха седемдесет (и пет) души.

28. Той прати Иуда пред себе си при Иосифа, за да им посочи той пътя за в Гесем. И стигнаха в земя Гесем.

29. Тогава Иосиф впрегна колесницата си и излезе да посрещне баща си Израиля в Гесем и, щом го видя, хвърли се на шията му, и дълго плака на шията му.

30. И рече Израил на Иосифа: нека умра сега, след като видях лицето ти; защото ти си още жив.

31. И рече Иосиф на братята си и на бащината си челяд: ще отида да обадя на фараона и ще му кажа: братята ми и бащината ми челяд, които бяха в Ханаанската земя, дойдоха при мене;

32. тия хора са пастири на овци, защото са скотовъдци; те са довели със себе си и дребния и едрия си добитък, и всичкия си имот.

33. Ако фараонът ви повика и попита: какво е вашето занятие?

34. вие кажете: ние, твои раби, сме скотовъдци от младини досега, и ние и бащите ни, — та да ви заселят в земя Гесем. Защото египтяните се гнусят от всеки овчар.

ГЛАВА 47.

1. И дойде Иосиф та обади на фараона, като рече: баща ми и братята ми, с дребния и едрия си добитък и с всичкия си имот, дойдоха от Ханаанската земя; и ето, те са в земя Гесем.

2. И взе от братята си петима души и ги представи на фараона.

3. И попита фараонът братята му: с какво се поминувате? Те отговориха фараону: овчари сме твоите раби, и ние и бащите ни.

4. И рекоха те на фараона: дойдохме да поживеем в тая земя, защото няма паша за добитъка на твоите раби, понеже в Ханаанската земя има голям глад; затова позволи на твоите раби да се заселят в земя Гесем.

5. А фараонът рече на Иосифа: баща ти и братята ти дойдоха при тебе;

6. Египетската земя е пред тебе; засели баща си и братята си на най-доброто място в страната; нека живеят в земя Гесем; и ако знаеш, че между тях има способни люде, постави ги нагледници над моя добитък.

7. Тогава Иосиф доведе баща си Иакова и го представи на фараона; а Иаков благослови фараона.

8. Фараонът попита Иакова: колко са годините на живота ти?

9. Иаков отговори на фараона: дните на моето странствуване са сто и трийсет години; кратки и злочести са дните на моя живот и не достигнаха до годините на живота на отците ми в дните на тяхното странствуване.

10. Иаков благослови фараона и си излезе.

11. Иосиф засели баща си и братята си, и им даде владение в Египетската земя, в най-добрата част на тая земя, в областта Раамсес, както бе заповядал фараонът.

12. И доставяше храна Иосиф на баща си и братята си и на целия си бащин дом, според нуждите на всяка челяд.

13. А жито нямаше по цялата земя, защото гладът се бе усилил твърде много, та изнемощя от глад Египетската земя, както и Ханаанската земя.

14. Иосиф събра всичкото сребро, колкото имаше в Египетската и в Ханаанската земя, за житото, което купуваха, и това сребро внесе Иосиф в дома фараонов.

15. Привърши се среброто в Египетската и в Ханаанската земя. Тогава всички египтяни дойдоха при Иосифа и казваха: дай ни хляб; защо да умираме пред тебе, задето ни се свърши среброто?

16. Иосиф отговори: докарвайте добитъка си, и ще ви давам (хляб) срещу добитъка ви, щом сте свършили среброто си.

17. И докарваха добитъка си при Иосифа, а Иосиф им даваше жито срещу коне, срещу стада от дребен и едър добитък, и срещу осли; и им доставяше хляб през оная година срещу всичкия им добитък.

18. И премина тая година; и на втората година дойдоха при него и му рекоха: няма да скрием от нашия господар, че среброто се свърши, и добитъкът принадлежи на нашия господар; нищо вече не ни остана за пред господаря ни, освен телата ни и земите ни;

19. защо да гинем пред твоите очи, и ние и земите ни? Купи нас и земите ни срещу жито, и ще бъдем със земите си роби на фараона, а ти ни дай семе, за да останем живи и да не умрем, та и земята ни да не запустее.

20. Тогава Иосиф прекупи цялата Египетска земя за фараона, тъй като всички египтяни продадоха нивите си, понеже гладът ги притискаше. И земята стана имот на фараона.

21. И пороби той народа от единия край на Египет до другия.

22. Само земята на жреците не купи (той), защото жреците имаха определен от фараона дял, и те се хранеха от своя дял, даден им от фараона; затова и не продадоха земята си.

23. И каза Иосиф на народа: ето, купих сега вас и земята ви за фараона; ето ви семе, засявайте земята;

24. по време на жетва давайте на фараона петата част, а четири части ще останат за вас, за засяване нивите, за прехрана на вас и на ония, които са в домовете ви, и за прехрана на децата ви.

25. Те рекоха: ти ни спаси живота; нека намерим милост пред очите на господаря си и нека бъдем роби фараонови.

26. И нареди Иосиф закон в Египетската земя, дори доднес: петата част да се дава на фараона, с изключение само земята на жреците, която не принадлежеше на фараона.

27. А Израил живееше в Египетската земя, в земя Гесем, която владееха те, и се плодяха, и твърде се умножиха.

28. Иаков живя в Египетската земя седемнайсет години; дните на Иакова, годините на живота му бяха сто четирийсет и седем години.

29. Дойде време да умре Израил, и повика сина си Иосифа и му рече: ако съм намерил благоволение пред очите ти, тури ръката си под бедрото ми и се закълни, че ще ми сториш милост и правда: не ще ме погребеш в Египет,

30. та да легна при отците си; ще ме изнесеш от Египет и ще ме погребеш в тяхната гробница. Иосиф рече: ще постъпя според думата ти.

31. И рече: закълни ми се. И той му се закле. А Израил се поклони върху възглавницата на постелката.[1]

---

[1] Според превода на 70-те: „на върха на жезъла му“. ↑

ГЛАВА 48.

1. След това рекоха на Иосифа: ето, баща ти е болен. И той взе със себе си двамата си синове Манасия и Ефрема (и отиде при Иакова).

2. Обадиха на Иакова и рекоха: ето, син ти Иосиф иде при тебе. Израил събра силите си и седна на постелката.

3. И рече Иаков на Иосифа: Всемогъщий Бог ми се яви в Луз, в Ханаанската земя, благослови ме

4. и ми рече: ето, Аз ще те разплодя, ще те умножа и ще произведа от тебе много народи, и ще дам тая земя на потомството ти след тебе за вечно владение.

5. И сега двамата ти синове, които ти се родиха в Египетската земя, преди да дойда при тебе в Египет, са мои: Ефрем и Манасия, както Рувим и Симеон, ще бъдат мои;

6. а децата ти, които ти се родят след тях, ще бъдат твои; те с името на братята си ще се наричат в наследството им.

7. Когато идех от Месопотамия, умря ми Рахил (майка ти) в Ханаанската земя, на пътя, близо до Ефрата, и аз я погребах там на пътя за Ефрата, която сега е Витлеем.

8. И видя Израил синовете Иосифови и попита: кои са тия?

9. Отговори Иосиф на баща си: тия са синовете ми, които Бог ми даде тука. (Иаков) рече: доведи ги при мене, и аз ще ги благословя.

10. А очите на Израиля бяха отслабнали от старост, та не можеше да вижда ясно. Иосиф ги приближи до него, а той ги целуна и ги прегърна.

11. И рече Израил на Иосифа: аз се не надявах да видя лицето ти; пък ето Бог ми показа и децата ти.

12. Тогава Иосиф ги отведе от коленете му и му се поклони с лице доземи.

13. След това Иосиф хвана двамата (си синове), Ефрема в дясната си ръка срещу лявата на Израиля, а Манасия в лявата срещу дясната на Израиля, и ги приближи към него.

14. Но Израил простря и възложи дясната си ръка върху главата на Ефрема, макар тоя да беше по-малък, а лявата — върху главата на

Манасия. Той нарочно възложи така ръцете си, макар Манасия да беше първороден.

15. И благослови Иосифа и рече: Бог, пред Когото ходиха отците ми Авраам и Исаак, Бог, Който ме е пасъл, откак съществувам доднес,

16. Ангелът, който ме избави от всяко зло, да благослови тия деца; да бъдат именувани с моето име и с името на отците ми, Авраама и Исаака, и да се наплодят в множество по земята.

17. И видя Иосиф, че баща му възложи дясната си ръка върху главата на Ефрема, и му стана мъчно. И взе ръката на баща си, за да я премести от главата на Ефрема върху главата на Манасия,

18. и рече Иосиф на баща си: не тъй, татко, защото този е първородният; възложи върху неговата глава десницата си.

19. Но баща му се не съгласи и рече: зная, сине мой, зная; и от него ще излезе народ, и той ще бъде велик; ала по-малкият му брат ще бъде по-голям от него, и от неговото семе ще произлезе многоброен народ.

20. И благослови ги в оня ден, като каза: чрез вас Израил ще благославя и казва: Бог да ти стори като на Ефрема и Манасия. И постави Ефрема по-горе от Манасия.

21. Тогава Израил рече на Иосифа: ето, аз умирам; но Бог ще бъде с вас и ще ви върне в земята на отците ви;

22. аз ти давам повече отколкото на братята ти един дял, който взех от ръцете на аморейци с меча си и лъка си.

ГЛАВА 49.

1. И повика Иаков синовете си и рече: съберете се, и ще ви обадя какво, ще се случи с вас занапред;

2. съберете се и послушайте вие, синове на Иакова, послушайте баща си Израиля.

3. Рувиме, първородни сине мой! ти си моя крепост и начатък на силата ми, върховен по достойнство и върховен по могъщество;

4. но ти буйствува като вода; не ще имаш преднина, защото ти се качи на бащиното си легло, ти оскверни постелката ми, (на която се) качи.

5. Симеон и Левий са братя, мечовете им са оръдия на жестокост;

6. в съвета им да не влезе душата ми, и в събранието им да не участвува славата ми; защото те в гнева си убиха човек и по своя прищявка прерязаха жилите на телец;

7. проклет е гневът им, защото е жесток, и яростта им, защото е свирепа; ще ги разделя в Иакова и ще ги пръсна в Израиля.

8. Иудо! тебе ще възхвалят твоите братя. Ръката ти ще бъде върху гърба на враговете ти; тебе ще се покланят бащините ти синове.

9. Иуда е млад лъв; от плячка, сине мой, се вдигаш. Наведе се и легна като лъв и лъвица: кой ще го вдигне?

10. Скиптърът не ще се отнеме от Иуда и законодателят — от чреслата му, докле не дойде Примирителят, и Нему ще се покоряват народите.

11. Той вързва о лоза своето осле и о лозата на най-доброто лозе — пърлето на своята ослица; във вино пере дрехата си и в кръв от грозде — облеклото си;

12. блестят очите (му) от вино, и бели са зъбите (му) от мляко.

13. Завулон ще живее при морския бряг и при корабно пристанище, а границата му е до Сидон.

14. Исахар е як осел, легнал сред кошари;

15. и видя той, че почивката е добра, и земята приятна: подложи плещите си да носи товар и заработи да изплаща данък.

16. Дан ще съди народа си като едно от Израилевите колена;

17. Дан ще бъде змия на път, аспида на пътека, която ухапва крака на коня, тъй че ездачът му ще падне назад.

18. На Твоята помощ се надявам, Господи!

19. Гада ще го напада тълпа, ала той ще я отблъсне по стъпките й.

20. За Асира — хлябът му е твърде тлъст, и той ще доставя царски ястия.

21. Нефталим е растовит теревинт, разпуснал прекрасни клони[1].

22. Иосиф е издънка на плодоносно дърво, издънка на плодоносно дърво над извор; клоните му се простират над стената;

23. огорчаваха го, и стреляха и враждуваха срещу него стрелци;

24. но твърд остана лъкът му, и силни са мишците на ръцете му, чрез ръцете на силния Бог Иаковов, на Пастира и твърдинята Израилева,

25. на бащиния ти Бог, Който и да ти помогне, и на Всемогъщия, Който и да те благослови отгоре с небесни благословии, с благословиите на лежащата долу бездна, с благословиите на гърдите и на утробата,

26. с благословиите на баща ти, които надминават благословиите на старите планини и приятностите на вечните хълмове; нека те бъдат над главата Иосифова и над темето на избрания между братята си.

27. Вениамин е граблив вълк, заран лов ще яде, а вечер плячка ще дели.

28. Това са всички дванайсет колена Израилеви, и това им каза техният баща; па ги благослови и им даде благословия, всекиму неговата.

29. И заповяда им, като им рече: прибирам се при народа си; погребете ме при моите отци в пещерата, която е в нивата на хетееца Ефрона,

30. в пещерата, която е в нивата на Махпела, пред Мамре, в земята Ханаанска, която (пещера) бе купил Авраам с нивата от хетееца Ефрона за собствено гробище;

31. там погребаха Авраама и жена му Сарра; там погребаха Исаака и жена му Ревека; и там аз погребах Лия;

32. тая нива и пещерата, що е в нея, е купена от Хетеевите синове.

33. И свърши Иаков завещанието към синовете си, простря нозе на постелята, почина и се прибра при своя народ.

---

[1] Според друго четене: Нефталим е гиздава сърна; той говори прекрасни изречения. ↑

ГЛАВА 50.

1. Иосиф падна върху лицето на баща си, плака над него и го целува.

2. И заповяда Иосиф на своите слуги-лекари да балсамират баща му; и лекарите балсамираха Израиля.

3. И стори той четирийсет дена, защото толкова дни са нужни за балсамиране, и оплакваха го египтяни седемдесет дена.

4. И когато изминаха дните на плач за него, Иосиф рече на фараоновите придворни, думайки: ако съм спечелил благоволение пред вашите очи, кажете на фараона тъй:

5. баща ми ме закле, като рече: ето, умирам; в моя гроб, що съм си изкопал в Ханаанската земя, там ме погреби. И сега бих искал да ида да погреба баща си и да се върна. (Иосифовите думи предадоха на фараона.)

6. А фараонът отговори: иди погреби баща си, както те е заклел.

7. Тогава Иосиф отиде да погребе баща си. И с него отидоха всички слуги на фараона, старейшините на дома му и всички старейшини на Египетската земя,

8. и цялата челяд на Иосифа, и братята му, и бащината му челяд. Само децата си и дребния и едрия си добитък оставиха в земя Гесем.

9. С него също тръгнаха колесници и конници, тъй че дружината беше твърде голяма.

10. И дойдоха до Горен-хаатад, при Иордан, и плакаха там с голям и твърде силен плач; и оплаква Иосиф баща си седем дена.

11. Хананейци, жители на оная земя, като видяха тоя плач в Горен-хаатад, казаха: голям е тоя плач у египтяните! Затова нарекоха това (място) с име: Египетски плач при Иордан.

12. И сториха синовете на Иакова с него тъй, както им бе заповядал;

13. отнесоха го синовете му в Ханаанската земя и го погребаха в нивата Махпела, при Мамре, в пещерата, която бе купил Авраам с нивата за собствено гробище от хетееца Ефрона.

14. След като погреба баща си, Иосиф се върна в Египет, той и братята му, и всички, които бяха ходили да погребат баща му.

15. Като видяха братята Иосифови, че баща им умря, казаха си: ами ако Иосиф ни намрази и поиска да ни отмъсти за всичко зло, що сме му сторили?

16. И пратиха те да кажат на Иосифа: баща ти пред смъртта си завеща и каза:

17. тъй кажете на Иосифа: прости на братята си вината и греха им, понеже ти сториха зло. А сега прости вината на рабите на бащиния ти Бог. Иосиф плака, когато му говореха това.

18. Дойдоха и самите му братя, паднаха пред лицето му и казаха: ето, твои роби сме.

19. Отговори Иосиф: не бойте се, понеже аз се страхувам от Бога.

20. Ето, вие кроихте зло против мене; но Бог обърна това на добро, за да стане това, що е сега: да се запази животът на голямо число люде;

21. затова, не бойте се: аз ще храня вас и децата ви. И ги успокои, като говори тям по сърце.

22. И живя Иосиф в Египет, той и бащината му челяд; а Иосиф живя всичко сто и десет години.

23. И видя Иосиф деца от Ефрема до трета рода, също и синовете на Махира, син Манасиев, се родиха Иосифу на коленете.

24. Тогава Иосиф каза на братята си: аз умирам; но Бог ще ви споходи и ще ви изведе от тая земя в земята, за която се кле на Авраама, Исаака и Иакова.

25. Па закле Иосиф Израилевите синове, думайки: Бог ще ви споходи, а вие изнесете костите ми оттука.

26. Иосиф умря на сто и десет години. Балсамираха го и положиха в ковчег в Египет.

ВТОРА КНИГА МОИСЕЕВА
ИЗХОД

ГЛАВА 1.

1. Ето имената на синовете Израилеви, които влязоха в Египет с Иакова (баща им), влязоха всеки с (цялата) своя челяд:

2. Рувим, Симеон, Левий и Иуда,

3. Исахар, Завулон и Вениамин,

4. Дан и Нефталим, Гад и Асир.

5. А всички, произлезли от чреслата Иаковови, бяха седемдесет (и пет) души; Иосиф пък беше вече в Египет.

6. И умря Иосиф и всичките му братя и целият им род;

7. а синовете Израилеви се разплодиха и намножиха, нараснаха и се усилиха извънредно, тъй че оная земя се напълни от тях.

8. И възцари се в Египет нов цар, който не знаеше Иосифа,

9. и рече на народа си: ето, родът на синовете Израилеви е многоброен и по-силен от нас;

10. да измъдруваме нещо против тях, за да се не размножават; инак, кога се случи война, ще се съединят и те с нашите неприятели, ще се въоръжат против нас, и ще излязат из (нашата) земя.

11. И поставиха над тях надзорници на работите, за да ги изнуряват с тежки работи. И те съградиха на фараона градове за припаси: Питом и Раамсес (и Он, сиреч Илиопол).

12. Но колкото повече ги изнуряваха, толкова повече те се размножаваха и толкова повече нарастваха, тъй че (египтяни) се страхуваха от Израилевите синове.

13. И затова египтяни с жестокост караха Израилевите синове да работят

14. и правеха живота им горчив с тежката работа над глина и тухли и с всяка полска работа, с всяка работа, на която ги караха с жестокост.

15. Египетският цар заповяда на бабите, които бабуваха на еврейки и от които едната се казваше Шифра, а другата Фуа,

16. и (им) рече: кога бабувате на еврейки, гледайте при раждането: ако е момче, убивайте го, ако е момиче, нека живее.

17. Но бабите се бояха от Бога и не правеха тъй, както им поръчваше египетският цар, и оставяха момчетата живи.

18. Тогава египетският цар повика бабите и им рече: защо тъй правите, че оставяте момчетата живи?

19. Бабите отговориха на фараона: еврейските жени не са като египетските: те са здрави, и преди още да отиде бабата при тях, раждат.

20. Поради това Бог даваше добро на бабите, а народът се множеше и твърде се усилваше.

21. И понеже бабите се бояха от Бога, Той правеше да преуспяват домовете им.

22. Тогава фараонът заповяда на целия си народ, като каза: всяко новородено (у евреите) момче хвърляйте в реката, а всяко момиче оставяйте живо.

ГЛАВА 2.

1. Един човек от Левиевото племе отиде, та си взе жена от същото племе.

2. Жената зачена и роди син, и като видя, че е много красив, кри го три месеца;

3. но като не можеше повече да го крие, взе тръстено кошче, намаза го с асфалт и смола и, като тури в него детето, сложи го в тръсталака при речния бряг;

4. а сестра му застана отдалеч да гледа, какво ще стане с него.

5. И излезе фараоновата дъщеря на реката да се къпе, а нейните прислужници-жени ходеха по речния бряг. Тя видя кошчето в тръсталака и прати робинята си да го вземе.

6. Отвори и видя детето; и ето, детето плачеше (в кошчето); смили се над него (фараоновата дъщеря) и рече: това ще е от еврейските деца.

7. Тогава сестрата на детето рече на фараоновата дъщеря: да отида ли да ти повикам жена кърмачка от еврейките, за да ти откърми детето?

8. Фараоновата дъщеря й отговори: иди. Момичето отиде и повика майката на детето.

9. Фараоновата дъщеря й рече: вземи това дете и ми го откърми; ще ти заплатя. Жената взе детето и го кърми.

10. И порасна детето, и тя го заведе при фараоновата дъщеря, и то й стана като син, и нарече тя името му Моисей, защото, казваше, от вода го извадих.

11. След много време, когато Моисей порасна, случи се, че излезе при братята си (синовете Израилеви) и видя тежките им работи; видя още, че един египтянин бие едного евреина от братята му (синовете Израилеви).

12. И като се огледа насам-нататък и видя, че няма никого, той уби египтянина и го скри в пясъка.

13. На другия ден излезе пак, и ето, двама евреи се карат, и рече на виновния: защо биеш ближния си?

14. А той отвърна: кой те постави началник и съдия над нас? Да не мислиш да ме убиеш, както уби (вчера) египтянина? Моисей се уплаши и си рече: бездруго това нещо се е узнало.

15. И научи се фараонът за това нещо и искаше да погуби Моисея; но Моисей побягна от фараона и се спря в Мадиамската земя и (като дойде в Мадиамската земя) седна при един кладенец.

16. Мадиамският свещеник имаше седем дъщери (които пасяха овците на баща си Иотора). Те дойдоха, извадиха вода и напълниха коритата, за да напоят овците на баща си (Иотора).

17. И дойдоха овчарите и ги отпъдиха. Тогава стана Моисей и ги защити, (извади им вода) и напои овците им.

18. Върнаха се при баща си Рагуила, и той (ги) попита: защо тъй скоро си дойдохте днес?

19. Те отговориха: един египтянин ни защити от овчарите, дори ни извади вода и напои овците (ни).

20. Той рече на дъщерите си: а де е той? Защо го оставихте? Повикайте го да яде хляб.

21. На Моисея се понрави да живее у тоя човек; и тоя даде на Моисея за жена дъщеря си Сепфора.

22. Тя (зачена и) роди син, и (Моисей) нарече името му Гирсам, защото, казваше той, аз станах пришълец в чужда земя. (И като зачена пак, роди друг син, и той му нарече името Елиезер, като каза: Бог на моя баща беше ми помощник и ме избави от ръката фараонова.)

23. След дълго време умря египетският цар. И синовете Израилеви пъшкаха от робия и викаха, и викът им от тежката работа стигна до Бога.

24. Чу Бог стенанията им и си спомни за Своя завет с Авраама, Исаака и Иакова.

25. И милостно погледна Бог към синовете Израилеви и се смили над тях.

ГЛАВА 3.

1. Моисей пасеше овците на тъста си Иотора, Мадиамския свещеник. Веднъж откара стадото далеч в пустинята и дойде при Божията планина Хорив.

2. И яви му се Ангел Господен в огнен пламък изсред една къпина. И видя той, че къпината гори в огън, но не изгаря.

3. Моисей рече: ще ида и ще погледам това велико явление, защо къпината не изгаря.

4. Господ видя, че той отива да гледа, и извика към него Бог изсред къпината и рече: Моисее, Моисее! Той отговори: ето ме (Господи)!

5. И рече Бог: не се приближавай насам; събуй си обущата от нозете, защото мястото, на което стоиш, е земя света.

6. И рече (му): Аз съм Бог на баща ти, Бог Авраамов, Бог Исааков и Бог Иаковов. Моисей закри лицето си, защото се боеше да погледне към Бога.

7. И рече Господ (на Моисея): видях страданието на Моя народ в Египет и чух вика му от разпоредниците му; Аз зная неволите му

8. и отивам да го избавя от ръцете на египтяни и да го изведа от тая земя (и да го въведа) в земя добра и пространна, дето тече мед и мляко, в земята на хананейци, хетейци, аморейци, ферезейци, (гергесейци) евейци и иевусейци.

9. И ето, викът на синовете Израилеви стигна вече до Мене, и Аз виждам гнета, с който ги угнетяват египтяни.

10. И тъй, върви: ще те пратя при фараона (египетския цар); и изведи от Египет Моя народ, синовете Израилеви.

11. Моисей продума Богу: кой съм аз, та да ида при фараона (египетския цар) и да изведа от Египет синовете Израилеви?

12. И рече (Бог): Аз ще бъда с тебе, и ето ти знак, че Аз съм те пратил: кога изведеш (Моя) народ от Египет, вие ще извършите служба Богу на тая планина.

13. И рече Моисей Богу: ето, аз ще отида при синовете Израилеви и ще им кажа: Бог на вашите отци ме изпрати при вас. А те

ще ме попитат: как Му е името? Какво да им кажа?

14. Бог отговори на Моисея: Аз съм вечно Съществуващият. И рече: тъй кажи на синовете Израилеви: вечно Съществуващият (Иехова) ме прати при вас.

15. И рече още Бог Моисею: тъй кажи на синовете Израилеви: Господ, Бог на отците ви, Бог Авраамов, Бог Исааков и Бог Иаковов ме прати при вас. Ето, Моето име е навеки, и споменът за Мене е от род в род.

16. Иди, събери стареите (на синовете) Израилеви и им кажи: Господ, Бог на отците ви, Бог Авраамов, (Бог) Исааков и (Бог) Иаковов, ми се яви и рече: споходих ви и видях, какво става с вас в Египет.

17. И още рече: ще ви изведа от египетската неволя в земята на хананейци, хетейци, аморейци, ферезейци, (гергесейци) евейци и иевусейци, в земя, дето тече мед и мляко.

18. И те ще послушат гласа ти, и ще отидеш ти и стареите Израилеви при (фараона) египетския цар, и ще му кажете: Господ, Бог на евреите, ни е повикал; прочее, пусни ни на тридневен път в пустинята, за да принесем жертва на Господа, нашия Бог.

19. Но Аз зная, че (фараонът) египетският цар не ще ви позволи да отидете, ако го не принуди силна ръка.

20. Тогава ще простра ръката Си и ще поразя Египет с всички Мои чудеса, които ще направя сред него; след това той ще ви пусне.

21. И ще покажа милост към тоя народ пред очите на египтяни; и кога тръгнете, ще тръгнете не с празни ръце:

22. всяка жена ще измоли от съседката си и от съжителката си сребърни и златни неща и дрехи, и вие ще премените с тях синовете и дъщерите си и ще оберете египтяни.

ГЛАВА 4.

1. И отговори Моисей и рече: ами ако те ми не повярват и не послушат гласа ми и рекат: не ти се е явил Господ? (какво да им кажа?)

2. И рече му Господ: какво е това в ръката ти? Той отговори: тояга.

3. Господ рече: хвърли я на земята. Той я хвърли на земята, и тоягата стана на змия, и Моисей побягна от нея.

4. И рече Господ Моисею: простри ръката си и я хвани за опашката. Той простря ръката си и я взе (за опашката); и тя стана пак тояга в ръката му.

5. Това е, за да (ти) повярват, че ти се е явил Господ, Бог на отците им, Бог Авраамов, Бог Исааков и Бог Иаковов.

6. Рече му още Господ: тури си ръката в пазухата си. И той си тури ръката в пазухата си, извади я (от пазухата си), и ето, ръката му бе побеляла от проказа, като сняг.

7. Рече (му още Господ): тури си пак ръката в пазухата си. И той си тури ръката в пазухата си; и я извади от пазухата си, и ето, тя пак стана такава, каквото бе тялото му.

8. Ако ти не повярват и не послушат гласа на първата личба, те ще повярват на гласа на втората личба;

9. ако ли не повярват и на двете тия личби и не послушат гласа ти, вземи вода от реката и я излей на земята; и водата, взета от реката, ще стане кръв на земята.

10. И рече Моисей Господу: о, Господи! аз не съм речовит, и такъв си бях и вчера и завчера, такъв си съм и откак почна да говориш с Твоя раб: аз говоря тежко и заеквам.

11. Господ рече (Моисею): кой е дал уста на човека? Кой го прави ням, или глух, или гледащ, или сляп? Не Аз ли, Господ (Бог)?

12. И тъй, върви, и Аз ще бъда на устата ти и ще те науча, какво да говориш.

13. (Моисей) рече: Господи, прати другиго, когото можеш да пратиш.

14. И разпали се гневът Господен против Моисея, и Господ рече: нали имаш брат — левитина Аарона? Аз зная, че той може да говори (вместо тебе), и ето, той ще излезе да те посрещне и, като те види, ще се зарадва в сърцето си.

15. Ти ще говориш нему и ще туряш думите (Ми) в устата му, пък Аз ще бъда на устата ти и на устата му и ще ви уча, какво да правите.

16. И той ще говори на народа вместо тебе; и така той ще ти бъде уста, а ти ще му бъдеш вместо Бога.

17. И тая тояга (която бе обърната на змия) вземи в ръката си: с нея ти ще правиш личби.

18. Тогава Моисей тръгна и се върна при тъста си Иотора и му рече: да ида и се върна при братята си, които са в Египет, за да видя, живи ли са още? Иотор отговори на Моисея: иди смиром. (След туй дълго време египетският цар бе умрял.)

19. И рече Господ Моисею в (земята) Мадиам: иди, върни се в Египет, защото умряха всички, които търсеха душата ти.

20. Тогава Моисей взе жена си и синовете си, качи се на осел и тръгна за Египетската земя; а Божията тояга той взе в ръката си.

21. Господ рече Моисею: кога тръгнеш и се върнеш в Египет, гледай да извършиш пред фараона всички чудеса, които съм ти дал на ръце; Аз пък ще ожесточа сърцето му, и той няма да отпусне народа.

22. Кажи на фараона: тъй говори Господ (Бог Еврейский): Израил е Мой първороден син;

23. казвам ти: пусни сина Ми да Ми извърши служба; ако го не пуснеш, ето, Аз ще убия първородния ти син.

24. По пътя, когато Моисей беше на нощувка, случи се, че го срещна Господ и искаше да го умъртви.

25. Тогава Сепфора взе остър камък, обряза крайната плът на сина си и, като я хвърли при нозете Моисееви, рече: ти си ми кръвен жених.

26. И Господ си отиде от него. Тогава тя рече: кръвен жених — поради обрезанието.

27. А Господ рече на Аарона: иди и посрещни Моисея в пустинята. И той отиде, срещна го при Божията планина и го целуна.

28. И Моисей разказа на Аарона всички думи на Господа, Който го прати, и всички личби, които му бе заповядал.

29. Тогава Моисей и Аарон отидоха и събраха всички стареи на синовете Израилеви;

30. и разказа (им) Аарон всички думи, които Господ бе казал на Моисея; а Моисей извърши личбите пред очите на народа.

31. И повярва народът; и се зарадваха всички, че Господ споходил Израилевите синове и видял неволята им, па се наведоха и се поклониха.

ГЛАВА 5.

1. Подир това Моисей и Аарон дойдоха при фараона и (му) рекоха: тъй говори Господ, Бог Израилев: пусни Моя народ, за да Ми направи празник в пустинята.

2. Но фараонът отговори: кой е тоя Господ, та да послушам гласа Му и да пусна (синовете на) Израиля? аз не зная Господа и няма да пусна Израиля.

3. Те (му) рекоха: Бог на евреите ни е повикал; пусни ни в пустинята за три дни път да принесем жертва на Господа, нашия Бог, за да не ни порази Той с мор или с меч.

4. Тогава египетският цар им рече: защо вие, Моисее и Аароне, отвличате народа (ми) от работите му? Идете си (всеки от вас) по работата.

5. И рече фараонът: ето, народът в тая земя е многоброен, а вие го отвличате от работите му.

6. И в същия ден фараонът заповяда на разпоредниците над народа и на надзорниците, като рече:

7. не давайте вече на народа плява за правене тухли, както вчера и завчера: нека те сами отиват да си събират плява;

8. а карайте ги да правят толкова тухли, колкото правиха вчера и завчера, без да намалявате; те стоят празни, затова и викат: да идем и принесем жертва на нашия Бог;

9. да им се даде повече работа, за да работят и да се не занимават с празни думи.

10. Тогава излязоха разпоредниците над народа и надзорниците му и рекоха на народа: тъй казва фараонът; плява не ви давам;

11. идете сами и си взимайте плява, дето намерите; а от работата ви нищо няма да се намали.

12. И пръсна се народът по цялата Египетска земя да събира стърнище вместо плява.

13. А разпоредниците (ги) принуждаваха и казваха: изпълнявайте (определената) си работа всеки ден, както и тогава, когато имахте плява.

14. Фараоновите пък разпоредници биеха надзорниците от синовете Израилеви, които бяха поставени над тях, като казваха: защо вчера и днес не свършихте определеното число тухли, както правехте досега?

15. Тогава надзорниците над синовете Израилеви отидоха при фараона, викнаха и рекоха: защо постъпваш тъй с робите си?

16. на твоите роби не дават плява, а казват ни: правете тухли. И ето, бият твоите роби. Онеправдават твоя народ!

17. Но той (им) отговори: празни сте вие, празни, та затова и казвате: да идем да принесем жертва Господу.

18. Идете прочее работете; плява няма да ви се даде, а определеното число тухли ще давате.

19. И надзорниците над синовете Израилеви видяха своето нещастие в думите: не намалявайте на тухлите числото, което е (определено) за всеки ден.

20. И когато излязоха от фараона, срещнаха се с Моисея и Аарона, които стояха и чакаха,

21. и им рекоха: нека види и ви съди Господ, задето ни сторихте омразни пред очите на фараона и служителите му и им дадохте меч в ръце, за да ни убият.

22. Тогава Моисей се обърна към Господа и рече: Господи! защо подложи тоя народ на такава неволя, (и) защо ме изпрати?

23. защото, откак дойдох при фараона и почнах да говоря от Твое име, той захвана по-лошо да постъпва с тоя народ; и Ти не избави Твоя народ.

ГЛАВА 6.

1. И рече Господ Моисею: сега ще видиш, какво ще направя с фараона; по действие на силна ръка той ще ги пусне; по действие на силна ръка дори ще ги изпъди от земята си.

2. И говори Бог на Моисея и му рече: Аз съм Господ.

3. Аз се явявах на Авраама, Исаака и Иакова с името „Бог Всемогъщий“; а с името Си „Господ“[1] не съм им се открил;

4. и Аз сключих с тях Моя завет, за да им дам Ханаанската земя, земята на тяхното странствуване, в която те странствуваха.

5. И Аз чух, как синовете Израилеви стенат, задето египтяни ги държат в робство, и си спомних за Моя завет.

6. Затова кажи на синовете Израилеви: Аз съм Господ, и ще ви изведа изпод египетския гнет, ще ви изтръгна от египетската робия и ще ви спася с простряна ръка и с велики съдби;

7. ще ви приема за Мой народ, ще ви бъда Бог, и ще познаете, че Аз съм Господ, Бог ваш, Който ви изведе (от Египетската земя) изпод египетския гнет;

8. и ще ви въведа в оная земя, за която Аз, като дигнах ръка, клех се да я дам на Авраама, Исаака и Иакова, и ще ви я дам за наследство. Аз съм Господ.

9. Моисей обади това на синовете Израилеви; но те не послушаха Моисея от малодушие и поради тежката работа.

10. И каза пак Господ на Моисея и рече:

11. влез, кажи на фараона, египетския цар, да пусне синовете Израилеви от земята си.

12. А Моисей отговори пред Господа и рече: ето, синовете Израилеви ме не слушат; как тогава ще ме послуша фараонът? При това аз съм заеклив.

13. И говори Господ на Моисея и Аарона и им даде заповеди до синовете Израилеви и до фараона, египетския цар, да изведат синовете Израилеви от Египетската земя.

14. Ето началниците на поколенията им: синове на Рувима, първороден син Израилев: Ханох и Фалу, Хецрон и Харми: това са

семейства Рувимови.

15. Синове Симеонови: Иемуил и Иамин, Охад и Иахин, Цохар и Саул, син на хананейката: това са семейства Симеонови.

16. Ето имената на синовете Левиеви според родовете им: Гирсон, Каат и Мерари. А годините на живота Левиев бяха сто трийсет и седем.

17. Синове Гирсонови: Ливни и Шимеи със семействата им.

18. Синове Каатови: Амрам и Ицхар, Хеврон и Узиил. А годините на Каатовия живот бяха сто трийсет и три.

19. Синове Мерариеви: Махли и Муши. Това са семейства Левиеви според родовете им.

20. Амрам взе леля си Иохаведа за жена, и тя му роди Аарона и Моисея (и сестра им Мариам). А годините на живота Амрамов бяха сто трийсет и седем.

21. Синове Ицхарови: Корей, Нефег и Зихри.

22. Синове Узиилови: Мисаил, Елцафан и Ситри.

23. Аарон взе за жена Елисавета, дъщеря Аминадавова, сестра Наасонова, и тя му роди Надава и Авиуда, Елеазара и Итамара.

24. Синове Корееви: Асир, Елкана и Авиасаф: това са семейства Корееви.

25. Елеазар, син Ааронов, взе за жена една от дъщерите Футиилови, и тя му роди Финееса. Това са началниците на левитските поколения според семействата им.

26. Аарон и Моисей, те са ония, на които Господ каза: изведете синовете Израилеви от Египетската земя според както са на дружини.

27. Те именно говориха на фараона, египетския цар, да изведат синовете Израилеви от Египет; това са Моисей и Аарон.

28. И тъй, в онова време, когато Господ говори на Моисея в Египетската земя,

29. Господ каза на Моисея и рече: Аз съм Господ. Кажи на фараона, египетския цар, всичко, що ти казвам.

30. А Моисей рече пред Господа: ами че аз съм заеклив, как ще ме послуша фараонът?

---

[1] Иехова. ↑

ГЛАВА 7.

1. Но Господ рече на Моисея: виж, Аз те поставих за Бог фараону; а брат ти Аарон ще бъде твой пророк;

2. ти ще (му) говориш всичко, що ти заповядвам, а брат ти Аарон ще говори на фараона, да пусне синовете Израилеви от земята си.

3. Но Аз ще ожесточа фараоновото сърце и ще умножа Моите личби и Моите чудеса в Египетската земя.

4. Фараонът няма да ви послуша, и Аз ще наложа ръката Си върху Египет и ще изведа Моето воинство, Моя народ, синовете Израилеви, от Египетската земя — с велики съдби.

5. Тогава (всички) египтяни ще познаят, че Аз съм Господ, когато простра ръката Си върху Египет и изведа синовете Израилеви изсред тях.

6. Моисей и Аарон направиха: както им заповяда Господ, тъй направиха.

7. Моисей беше на осемдесет, а (брат му) Аарон на осемдесет и три години, когато почнаха да говорят на фараона.

8. И каза Господ на Моисея и Аарона, като рече:

9. ако фараонът ви каже: сторете (личба или) чудо, ти кажи на (брат си) Аарона: вземи тоягата си и я хвърли (на земята) пред фараона (и пред служителите му), — тя ще стане на змия.

10. Моисей и Аарон дойдоха при фараона (и при служителите му) и направиха така, както (им) заповяда Господ. И хвърли Аарон тоягата си пред фараона и пред служителите му, и тя стана на змия.

11. Тогава фараонът повика мъдреците (египетски) и магьосниците; и тия влъхви египетски направиха същото с магиите си:

12. всеки от тях хвърли тоягата си, и те станаха на змии; но Аароновата тояга погълна техните тояги.

13. Фараоновото сърце се ожесточи, и той ги не послуша, както и (им) бе говорил Господ.

14. И рече Господ на Моисея: кораво е сърцето на фараона: той не скланя да пусне народа.

15. Иди утре при фараона: ето, той ще излезе при водата, а ти застани на пътя му, при брега на реката, и тоягата, която се превръща в змия, вземи в ръката си,

16. и му речи: Господ, Бог на евреите, ме прати да ти кажа: пусни Моя народ, за да Ми извърши служба в пустинята; но ето, ти и досега не послуша.

17. Тъй казва Господ: по това ще познаеш, че Аз съм Господ: ето, с тая тояга, що е в ръката ми, ще ударя по водата, която е в реката, и тя ще се превърне в кръв;

18. и рибата в реката ще измре, и реката ще се осмърди, и египтяни ще се гнусят да пият вода от реката.

19. И рече Господ на Моисея: кажи на (брата си) Аарона: вземи тоягата си (в ръка) и простри ръката си върху водите на египтяни: върху реките им, върху потоците им, върху езерата им и върху всяко тяхно водовместилище, и ще се превърнат в кръв, и ще бъде кръв по цялата Египетска земя, и в дървени и каменни съдове.

20. Тогава Моисей и Аарон направиха, както (им) заповяда Господ. И дигна (Аарон) тоягата (си) и удари по речната вода пред очите на фараона и пред очите на служителите му, и всичката вода в реката се превърна в кръв,

21. и рибата в реката измря, и реката се осмърди, и египтяни не можеха да пият вода от реката; и кръв беше по цялата Египетска земя.

22. Но и влъхвите египетски направиха същото със своите магии. Сърцето на фараона се ожесточи, и той ги не послуша, както и бе казал Господ.

23. Обърна се фараонът и отиде у дома си; сърцето му и от това не се трогна.

24. И всички египтяни взеха да копаят около реката, за да намерят вода за пиене, защото не можеха да пият вода от реката.

25. И се изминаха седем дена, откак Господ порази реката.

ГЛАВА 8.

1. И рече Господ на Моисея: иди при фараона и му кажи: тъй казва Господ: пусни Моя народ, за да Ми извърши служба;

2. а ако се не съгласиш да го пуснеш, ето, Аз ще поразя цялата ти област с жаби:

3. и реката ще загъмжи от жаби, и те ще излязат и ще влязат в твоята къща, и в твоята спалня, и в леглото ти, и в къщите на твоите служители и на твоя народ, и в пещите ти, и в нощвите ти;

4. и върху тебе и върху твоя народ, и върху всичките ти служители ще полазят жаби.

5. И рече Господ на Моисея: кажи на (брата си) Аарона: простри си ръката с тоягата си върху реките, върху потоците и върху езерата, и изведи жаби по Египетската земя.

6. Аарон простря ръката си върху египетските води (и изведе жаби); и жабите излязоха, та покриха Египетската земя.

7. Но и влъхвите (египетски) сториха същото с магиите си: изведоха жаби по Египетската земя.

8. Тогава фараонът повика Моисея и Аарона и рече: помолете се (за мене) на Господа да премахне жабите от мене и от народа ми, и аз ще пусна израилския народ да принесе жертва Господу.

9. Моисей рече на фараона: определи ми сам, кога да се помоля за тебе, за твоите служители и за твоя народ, за да се махнат жабите от тебе, (от твоя народ,) от къщите ти, и да останат само в реката.

10. Той рече: утре, Моисей отговори: ще бъде според думата ти, та да познаеш, че няма друг като Господа, нашия Бог;

11. и ще се отдръпнат жабите от тебе, от къщите ти (и от нивите), и от служителите ти, и от народа ти; само в реката ще останат.

12. Моисей и Аарон излязоха от фараона, и Моисей се помоли на Господа за жабите, които Той бе напратил върху фараона.

13. И стори Господ според думите на Моисея: жабите измряха в къщите, по дворовете и по нивите (им);

14. и събраха ги на купища, и земята се осмърди.

15. Като видя фараонът, че настана облекчение, ожесточи сърцето си, и ги не послуша, както бе казал Господ.

16. Тогава Господ рече на Моисея: кажи на Аарона: простри (с ръка) тоягата си и удари земната пръст, и (мушици ще нападнат по човеци, по добитък и на фараона, и в къщата му и по служителите му, всичката земна пръст) ще стане на мушици по цялата Египетска земя.

17. Така те и сториха: Аарон си простря ръката с тоягата си, удари земната пръст, и се явиха мушици по човеци и по добитък. Всичката земна пръст стана на мушици по цялата Египетска земя.

18. Помъчиха се тъй също и влъхвите да произведат мушици с магиите си, ала не можаха. И мушиците бяха по човеци и по добитък.

19. Тогава влъхвите рекоха на фараона: това е пръст Божий. Но фараоновото сърце се ожесточи, и той ги не послуша, както и бе казал Господ.

20. И рече Господ на Моисея: стани утре рано и се яви пред лицето на фараона. Ето, той ще отиде при водата, и ти му кажи: тъй казва Господ: пусни Моя народ, за да Ми извърши служба (в пустинята);

21. ако пък не пуснеш народа Ми, ето, Аз ще напратя върху тебе и върху твоите служители, и върху твоя народ и в твоите къщи песи мухи, и ще се напълнят къщите на египтяни и самата земя, на която живеят, с песи мухи;

22. и оня ден ще отделя земя Гесем, в която живее Моят народ, и там не ще има песи мухи, за да познаеш, че Аз съм Господ (Бог) на (цялата) земя;

23. Аз ще поставя различие между Моя народ и твоя народ. Тая личба утре ще стане (на земята).

24. Тъй и направи Господ: налетяха много песи мухи във фараоновата къща, и в къщите на служителите му, и по цялата Египетска земя: земята гинеше от песите мухи.

25. Тогава фараонът повика Моисея и Аарона и рече: идете, принесете в тая земя жертва на (Господа) вашия Бог.

26. Но Моисей рече: не можем стори това, защото жертвоприношението ни на Господа, нашия Бог, е гнусно за египтяни: ако вземем да принасяме гнусна за египтяни жертва пред очите им, не ще ли ни убият с камъни?

27. Ние ще отидем в пустинята, на три дни път, и ще принесем жертва на Господа, нашия Бог, както ни каже (Господ).

28. И отговори фараонът: ще ви пусна да принесете в пустинята жертва на Господа, вашия Бог, но само не отивайте далеч; помолете се за мене (на Господа).

29. Моисей рече: ето, аз си отивам от тебе и ще се помоля на Господа (Бога), и песите мухи ще се махнат утре от фараона, и от служителите му, и от народа му; стига само фараонът да престане да ни мами, като не пуска народа да принесе жертва Господу.

30. Отиде си Моисей от фараона и се помоли на Господа.

31. И Господ направи според думата на Моисея и премахна песите мухи от фараона, от служителите му и от народа му; не остана нито една.

32. Но и тоя път фараонът ожесточи сърцето си и не пусна народа.

ГЛАВА 9.

1. И рече Господ на Моисея: иди при фараона и му кажи: тъй говори Господ, Бог на евреите: пусни Моя народ, за да Ми извърши служба;

2. защото, ако ти не поискаш да пуснеш (Моя народ) и още го задържаш,

3. ето, ръката Господня ще бъде върху твоя добитък, който е на полето: върху коне, върху осли, върху камили, върху волове и овци — страшен мор ще настане.

4. И (в онова време) Господ ще различи добитъка израилски от добитъка египетски, и от всичкия (добитък) на синовете Израилеви нищо няма да умре.

5. И определи Господ времето, като рече: утре ще стори това Господ в тая земя.

6. И на другия ден Господ направи това: измря всичкият египетски добитък; а от добитъка на синовете Израилеви нищо не умря.

7. Фараонът прати да узнаят, и ето, от (всичкия) добитък (на синовете) Израилеви не бе умряло нищо. Но фараоновото сърце се ожесточи, и той не пусна народа.

8. И рече Господ на Моисея и Аарона: вземете по една пълна шепа пепел от пещ, и нека я хвърли Моисей на възбог пред очите на фараона (и служителите му);

9. и ще се дигне прах по цяла Египетска земя, и цирей ще излязат по човеци и по добитък в цяла Египетска земя.

10. Те взеха пепел от пещ и застанаха пред фараона. Моисей я хвърли на възбог, и гнойни струпеи излязоха по човеци и по добитък.

11. И не можеха влъхвите да устоят пред Моисея поради струпеите, защото струпеи имаше по влъхвите и по всички египтяни.

12. Но Господ ожесточи сърцето на фараона, и той не ги послуша, както и бе казал Господ на Моисея.

13. И рече Господ на Моисея: утре стани рано и се яви пред фараона и му кажи: тъй говори Господ, Бог на евреите: пусни Моя

народ, за да Ми извърши служба;

14. защото тоя път Аз ще напратя всички Мои поразии в сърцето ти, и върху твоите служители, и върху твоя народ, за да познаеш, че няма подобен на Мене в цялата земя;

15. понеже, простра ли ръка, ще поразя тебе и твоя народ с мор, и ти ще бъдеш изтребен от земята:

16. но затова Аз те запазих, за да покажа над тебе силата Си, и за да бъде възвестено Моето име по цяла земя.

17. Ти още противостоиш на Моя народ и го не пускаш, —

18. но ето, Аз ще пратя утре, тъкмо по това време, твърде силен град, какъвто не е имало в Египет от деня на основанието му досега.

19. Прати прочее да приберат стадата ти и всичко, що имаш по полето: защото върху всички човеци и добитък, които останат по полето и не бъдат прибрани дома, ще падне град, и ще измрат.

20. Ония фараонови служители, които се уплашиха от думата Господня, прибраха бързо слугите си и стадата си в къщите;

21. а който не обърна внимание към думата Господня, той остави слугите си и стадата си на полето.

22. И рече Господ на Моисея: простри ръката си към небето, и ще падне град по цялата Египетска земя, върху човеци, върху добитък и върху всичката полска трева в Египетската земя.

23. И простря Моисей тоягата си към небето, и даде Господ гръм и град, и огън се сипеше по земята; и прати Господ град върху (цялата) Египетска земя;

24. беше град, и огън смесен с град, (град) много силен, какъвто не е имало по цялата Египетска земя, откак е заселена.

25. И градът порази по цялата Египетска земя всичко, що беше в полето, от човек до добитък; градът уби и всичката полска трева, и всички дървета в полето изпочупи (градът).

26. Само в земя Гесем, дето живееха синовете Израилеви, нямаше град.

27. И прати фараонът, та повика Моисея и Аарона и им рече: тоя път съгреших; Господ е праведен, а аз и моят народ сме виновни.

28. Помолете се (за мене) на Господа: нека престанат гръмовете Божии и градът (и огънят на земята), и ще ви пусна и няма вече да ви задържам.

29. Моисей му рече: щом изляза от града, ще простра ръцете си към Господа (на небето), и гръмовете ще престанат, и град (и дъжд) няма да има вече, за да познаеш, че земята е Господня;

30. но аз зная, че ти и твоите служители още няма да се побоите от Господа Бога.

31. Ленът и ечемикът бяха убити, защото ечемикът беше изкласил, а ленът беше завързал семе;

32. пшеницата пък и лимецът не бяха убити, защото бяха късни.

33. Излезе Моисей от фараона извън града и простря ръцете си към Господа: престана гръмът и градът, и дъжд се не изливаше вече на земята.

34. Като видя фараонът, че престана дъждът, градът и гръмът, продължаваше да греши, и закоравя сърцето негово и на служителите му.

35. Ожесточи се сърцето на фараона (и на служителите му), и той не пусна синовете Израилеви, както и бе казал Господ чрез Моисея.

ГЛАВА 10.

1. Тогава Господ каза на Моисея: влез при фараона, защото Аз ожесточих сърцето му и сърцето на служителите му, за да покажа между тях тия Мои личби

2. и да разказваш на сина си и на внука си онова, що сторих в Египет, и за Моите личби, които показах в него, и да знаете, че Аз съм Господ.

3. Моисей и Аарон дойдоха при фараона и му рекоха: тъй говори Господ, Бог на евреите: докога ще упорствуваш да се смириш пред Мене? Пусни Моя народ, за да Ми извърши служба;

4. а ако не пуснеш народа Ми, ето, утре (по това време) Аз ще напратя скакалци в твоята (цяла) област.

5. Те ще покрият лицето на земята тъй, че не ще може да се види земята, и ще поядат у вас (всичко) останало (на земята), оцеляло от градушката; ще поядат също всички дървета, които растат у вас по полето,

6. и ще напълня твоите къщи, къщите на всичките ти служители и (всички) къщи на всички египтяни, каквото не са виждали твоите бащи, нито бащите на бащите ти, откак живеят на земята дори доднес. (Моисей) се обърна и си отиде от фараона.

7. Тогава служителите фараонови рекоха на фараона: докога ще ни мъчи тоя? Пусни тия люде; нека те извършат служба на Господа, своя Бог; още ли не виждаш, че Египет загива?

8. И върнаха Моисея и Аарона при фараона, и (фараонът) им рече: идете, извършете служба на Господа, вашия Бог; но кои и кои ще отидат?

9. Моисей отговори: ще отидем млади и стари, със синовете и дъщерите си, с овците и воловете си ще отидем, защото имаме празник на Господа (нашия Бог).

10. (Фараонът) им рече: нека бъде тъй; Господ да е с вас! Готов съм да ви пусна, но защо с децата? видите ли, лошо намерение имате!

11. Не, идете само мъжете и извършете служба на Господа, защото това вие искахте. И ги изпъдиха от фараона.

12. Тогава Господ рече на Моисея: простри ръката си над Египетската земя, и нека нападнат скакалци в Египетската земя и поядат всичката земна трева (и всичките дървесни плодове), всичко, що е оцеляло от градушката.

13. И простря Моисей тоягата си над Египетската земя, и Господ прати в тая земя източен вятър, който трая целия тоя ден и цялата нощ. На сутринта източният вятър довея скакалците.

14. Скакалците нахлуха в цялата Египетска земя и нападнаха цялата Египетска страна в голямо множество: такива скакалци по-преди не е имало, и подир тях не ще има.

15. Те покриха лицето на цялата земя, тъй че земята не се виждаше, и поядоха всичката земна трева и всички дървесни плодове, оцелели от градушката, и не остана никаква зеленина нито на дървета, нито на полска трева по цялата Египетска земя.

16. Фараонът бързо повика Моисея и Аарона и рече: съгреших пред Господа, вашия Бог, и пред вас;

17. сега простете греха ми още тоя път и се помолете на Господа, вашия Бог, само да дигне от мене тая смърт.

18. (Моисей) си излезе от фараона и се помоли на Господа.

19. И даде Господ от противната страна западен, твърде силен вятър, и той дигна скакалците, та ги нахвърли в Червено море: не остана нито един скакалец в цялата Египетска страна.

20. Но Господ ожесточи сърцето на фараона, и той не пусна Израилевите синове.

21. И рече Господ на Моисея: простри ръката си към небето, и ще настане мрак по Египетската земя, такъв мрак, че дори да се пипа.

22. Моисей простря ръката си към небето, и настана гъст мрак по цялата Египетска земя три дни наред:

23. един другиго не виждаха, и никой не става от мястото си три дена; а в жилищата на всички Израилеви синове беше видело.

24. Фараонът повика Моисея (и Аарона) и рече: идете, извършете служба на Господа (вашия Бог); само дребният и едрият ви добитък да остане, а децата ви нека отидат с вас.

25. Но Моисей рече: (не,) дай ни в ръце също жертви и всесъжение, които да принесем на Господа, нашия Бог.

26. Нека дойдат с нас и стадата ни, не бива да остане ни копито; защото от тях ние ще вземем за жертва на Господа, нашия Бог; но,

докле не пристигнем там, не знаем, какво ще принесем в жертва на Господа (нашия Бог).

27. И Господ ожесточи сърцето на фараона, и той не иска да ги пусне.

28. И рече му фараонът: махни се от мене; пази се, не се явявай вече отпреде ми; в който ден видиш лицето ми, ще умреш.

29. Моисей отговори: както рече, тъй и ще бъде: няма вече да видя лицето ти.

ГЛАВА 11.

1. И рече Господ на Моисея: още една пораза ще пратя на фараона и на египтяни; след това той ще ви пусне оттука; и когато да (ви) пуща, с бързина ще ви изпъди оттука.

2. Внуши на народа (тайно), да поиска всеки от ближния си и всяка жена от ближната си сребърни и златни вещи (и дрехи).

3. И даде Господ, че народът (Му) намери милост пред очите на египтяни, (и те му даваха;) па и Моисей беше велик в Египетската земя, пред очите на (фараона и) служителите фараонови и пред (целия) народ.

4. И рече Моисей: тъй говори Господ: около полунощ Аз ще мина посред Египет,

5. и ще умре всеки първороден син в Египетската земя от първородния син на фараона, който седи на престола си, до първородния син на робинята, която е на мелницата, и всичко първородно от добитъка;

6. и ще бъде голям писък по цялата Египетска земя, какъвто не е бивал и какъвто няма вече да бъде;

7. а у Израилевите синове нийде куче език няма да помръдне нито против човек, нито против добитък, за да познаете, каква разлика прави Господ между египтяни и между израилтяни.

8. Тогава ще дойдат всички тези твои служители при мене, ще ми се поклонят и ще рекат: излез ти и целият (ти) народ, който предвождаш. След това аз ще си изляза. И излезе (Моисей) от фараона с гняв.

9. И рече Господ на Моисея: фараонът ви не послуша, за да се умножат (Моите личби и) Моите чудеса в Египетската земя.

10. Моисей и Аарон направиха всички тия (личби и) чудеса пред фараона, но Господ ожесточи сърцето на фараона, и той не пусна Израилевите синове от земята си.

ГЛАВА 12.

1. Господ каза на Моисея и Аарона в Египетската земя, думайки:

2. тоя месец да ви бъде начало на месеците, пръв да ви бъде между месеците на годината.

3. Кажете пред цялото общество (на синовете) на Израиля: в десетия ден на тоя месец нека всеки си вземе по едно агне според челядите, по агне на челяд;

4. ако пък челядта е толкоз малка, че не ще може да изяде агнето, нека той и най близкият на дома му съсед го вземат според колкото души са на брой, като се смята съразмерно с онова, колко всеки може да изяде от агнето.

5. Агнето ви трябва да бъде без недостатък, мъжко, едногодишно; вземете го от овците или от козите;

6. и да се пази то у вас до четиринайсетия ден на тоя месец; тогава да го заколи цялото събрание на израилското общество, привечер.

7. И да вземат от кръвта му, и помажат и двата спонеца на вратата и горния праг на вратата в къщите, дето ще го ядат.

8. И през тая същата нощ да изядат месото му, изпечено на огън; да го изядат с безквасен хляб и с горчиви треви.

9. Не яжте от него недопечено, или сварено във вода, но яжте го изпечено на огън, главата с нозете и дробинето.

10. Не оставяйте от него до сутринта (и кост негова не трошете); а останалото от него изгорете на огън до сутринта.

11. А яжте го тъй: препасани през кръста, с обуща на нозе и с тояга в ръка, яжте го набързо: това е Пасха Господня.

12. Аз пък същата тая нощ ще мина по Египетската земя, и ще поразя всяко първородно в Египетската земя, от човек до добитък, и ще произведа съд над всички египетски богове. Аз съм Господ.

13. А оная кръв ще ви бъде белег на къщите, дето се намирате, и, като видя кръвта, ще ви отмина, и между вас не ще има изтребителна пораза, когато поразявам Египетската земя.

14. И тоя ден да ви бъде за спомен, и празнувайте го като празник за Господа през (всички) ваши родове; празнувайте го като вечно узаконение.

15. Седем дни яжте безквасен хляб; още от първия ден махнете кваса от къщите си, защото, който яде квасно от първия до седмия ден, тая душа ще бъде изтребена изсред Израиля.

16. В първия ден да имате свещено събрание, и в седмия ден свещено събрание: никаква работа да се не върши в тия дни, освен онова, което трябва всекиму за ядене; само това можете да вършите.

17. Да тачите празник Безквасници, защото в тоя ден Аз изведох вашите опълчения от Египетската земя, и да тачите тоя ден в родовете си като вечно узаконение.

18. От четиринайсетия ден на първия месец вечерта яжте безквасен хляб до вечерта на двайсет и първия ден от същия месец.

19. Седем дни не бива да има квас в къщите ви, защото, който яде квасно, оная душа ще бъде изтребена из обществото (на синовете) на Израиля, бил той пришълец, или туземец.

20. Нищо квасно да не ядете: във всичките си живелища яжте безквасен хляб.

21. Тогава свика Моисей всички стареи (на синовете) Израилеви и им рече: изберете и си вземете агнета, според челядите си, и заколете пасхата.

22. И вземете китка от исоп, потопете я в кръвта, що е в съда, и помажете горния праг и двата спонеца на вратата с кръвта, що е в съда; и никой от вас да не излиза от къщните си врата до сутринта.

23. И ще мине Господ да поразява Египет, и, като види кръвта на горния праг и на двата спонеца, Господ ще отмине вратата, и не ще остави погубителя да влезе в къщите ви да поразява.

24. Пазете това като закон за себе си и за синовете си довеки.

25. Кога влезете в земята, която Господ ще ви даде, както бе казал, пазете тая служба.

26. И кога ви попитат децата ви: какво означава тая служба?

27. кажете (им): това е пасхална жертва Господу, Който отмина къщите на синовете Израилеви в Египет, когато поразяваше египтяни, а нашите къщи избави. — Тогава народът се наведе и се поклони.

28. И отидоха синовете Израилеви и сториха: както Господ заповяда на Моисея и Аарона, тъй и направиха.

29. Около среднощ Господ порази всички първородни в Египетската земя, от първородния син на фараона, който седеше на престола си, до първородния син на пленника, който беше в тъмница, и всичко първородно у добитъка.

30. И стана фараонът през нощта, той и всичките му служители и цял Египет; и дигна се голям писък по (цялата земя на) Египет, защото не остана къща, дето да нямаше мъртвец.

31. Тогава повика (фараонът) Моисея и Аарона през нощта и (им) каза: станете, излезте изсред народа ми, както вие, тъй и синовете Израилеви, и идете, та извършете служба на Господа (вашия Бог), както говорихте;

32. вземете и дребния и едрия си добитък, както говорихте; идете и ме благословете.

33. И египтяни нудеха народа, за да го изкарат по-скоро от земята си; защото казваха: всички ще измрем.

34. И народът задигна тестото си, преди да възиде; а като увиха нощвите в дрехите си, взеха ги на рамената си.

35. И синовете Израилеви сториха според Моисеевата дума и поискаха от египтяни сребърни и златни вещи и дрехи.

36. А Господ показа милост към народа (Си) пред очите на египтяни: и те му даваха, тъй че той оплени египтяни.

37. И потеглиха синовете Израилеви от Раамсес за Сокхот до шестстотин хиляди пешаци мъже, освен децата;

38. с тях излязоха и много разноплеменни люде, и дребен и едър добитък, твърде голямо стадо.

39. И от тестото, което изнесоха от Египет, изпекоха безквасни питки, защото то не бе още възишло, понеже бяха изпъдени от Египет и не можеха да се бавят и дори храна не си приготвиха за път.

40. А времето, през което синовете Израилеви (и бащите им) проживяха в Египет (и в Ханаанската земя), беше четиристотин и трийсет години.

41. След като се изминаха четиристотин и трийсетте години, в същия оня ден през нощта излезе цялото опълчение Господне от Египетската земя.

42. Това е нощ на бдение Господу за извеждането им от Египетската земя; тая същата нощ е бдение Господу за всички синове Израилеви в родовете им.

43. И рече Господ на Моисея и Аарона: ето наредбата за пасхата: никой чужденец не бива да яде от нея;

44. а всеки роб, купен със сребро, след като го обрежеш, може да яде от нея;

45. преселник и наемник не бива да яде от нея.

46. В една къща трябва да я ядете (не оставяйте от нея до сутринта), не изнасяйте месо вън от къщата и костите й не трошете.

47. Цялото общество (на синовете) на Израиля трябва да я извършва.

48. Ако пък се посели при тебе някой пришълец и поиска да извърши Пасха Господу, обрежи у него всичко, що е от мъжки пол, и тогава нека пристъпи да я извърши, и ще бъде като туземец; обаче никой необрязан не бива да я яде:

49. един закон да бъде и за туземеца и за пришълеца, който се е поселил между вас.

50. И сториха всички синове Израилеви: както заповяда Господ на Моисея и Аарона, тъй и направиха.

51. В същия оня ден Господ изведе синовете Израилеви от Египетската земя, според както бяха разделени на опълчения.

ГЛАВА 13.

1. И рече Господ на Моисея, като каза:

2. посвети Ми всяко първородно, което разтваря всяка утроба у синовете Израилеви, от човек до добитък, (защото) Мои са те.

3. И рече Моисей на народа: помнете тоя ден, в който излязохте от Египет, от дома на робството, защото със силна ръка ви изведе Господ оттам, и не яжте квасно:

4. днес излизате в месец авив.[1]

5. И когато те въведе Господ (Бог твой) в земята на хананейци и хетейци, аморейци, евейци и иевусейци, (гергесейци и ферезейци,) за която Той се кле на твоите отци, че ще ти я даде — земя, дето тече мед и мляко, — извършвай тая служба в тоя месец.

6. Седем дена яж безквасен хляб, и в седмия ден да бъде празник Господу.

7. Безквасен хляб да ядеш седем дена, и да се не намира у тебе квасен хляб, и ни в едно твое място да се не намира у тебе квасно.

8. В оня ден извести на сина си и кажи: туй е заради онова, което Господ (Бог) ми направи, когато излязох от Египет.

9. И това да ти бъде знак на ръката ти и спомен пред очите ти, та законът Господен да бъде в устата ти; защото със силна ръка те изведе Господ (Бог) от Египет.

10. Изпълнявай тая наредба в определеното време всяка година.

11. И кога те въведе Господ (Бог твой) в земята Ханаанска, както Той се кле на тебе и на отците ти, и ти я даде, —

12. отделяй Господу всяко (мъжко), което отваря утроба, и всяко първородно мъжко от добитъка, който имаш, (посвещавай) Господу.

13. А всяко от ослите, което отваря (утроба), заменяй с агне; ако пък не го замениш, откупи го; и всяко първородно човеческо от синовете ти откупувай.

14. И кога отпосле те попита син ти и рече: що е това? ти му кажи: със силна ръка ни изведе Господ от Египет, от дома на робството;

15. защото, когато фараонът се противеше да ни пусне, Господ умъртви всички първородни в Египетската земя, от първородно човеческо до първородно от добитъка, — затова аз принасям в жертва Господу всичко мъжко, отварящо утроба, а всеки първороден от моите синове откупувам;

16. и това да бъде като знак на ръката ти и вместо превръзка над очите ти; защото със силна ръка ни изведе Господ от Египет.

17. А когато фараонът пусна народа, Бог го не поведе по пътя на Филистимската земя, понеже е близък; защото Бог рече: да не би народът да се разкае, като види война, и да се върне в Египет.

18. И Бог поведе народа по околен път през пустинята към Червено море. И синовете Израилеви въоръжени излязоха от Египетската земя.

19. И взе Моисей със себе си костите на Иосифа, защото (Иосиф) с клетва бе заклел синовете Израилеви, казвайки: Бог ще ви споходи, и вие изнесете със себе си костите ми оттука.

20. И потеглиха (синовете Израилеви) от Сокхот и се разположиха на стан в Етам, в края на пустинята.

21. А Господ вървеше пред тях дене в облачен стълб, като им показваше пътя, а ноще в огнен стълб, като им светеше, та да вървят и дене и ноще.

22. И облачният стълб се не отлъчваше дене, нито огненият стълб ноще от лицето на (целия) народ.

---

[1] В месеца на класовете. ↑

ГЛАВА 14.

1. И рече Господ на Моисея, думайки:

2. кажи на синовете Израилеви да свият и да се разположат на стан пред Пихахирот, между Мигдол и морето, пред Ваал-Цефон; срещу него се разположете на стан при морето.

3. И ще рече фараонът (на народа си) за синовете Израилеви: те са се заблудили в тая земя, пустинята ги е затворила.

4. Аз пък ще ожесточа сърцето на фараона, и той ще се спусне да ги гони, и ще покажа славата Си над фараона и над всичките му войски; и (всички) египтяни ще познаят, че Аз съм Господ. Тъй и направиха.

5. Като известиха на египетския цар, че народът избягал, обърна се сърцето на фараона и на служителите му против тоя народ, и те казаха: какво сторихме, та пуснахме израилтяните да не ни работят?

6. (Фараонът) впрегна колесницата си и взе със себе народа си;

7. и взе шестстотин отбор колесници и всички египетски колесници, и началниците над всички тях.

8. И Господ ожесточи сърцето на египетския цар фараона (и на служителите му), и той погна Израилевите синове; а Израилевите синове вървяха под висока ръка.

9. И впуснаха се след тях египтяни, и всички коне с колесниците на фараона, и конниците, и цялата му войска, и ги застигнаха, както бяха разположени край морето, при Пи-хахирот пред Ваал-Цефон.

10. И когато фараонът наближи, Израилевите синове се озърнаха, и ето — египтяни идат подире им: Израилевите синове се уплашиха твърде много и извикаха към Господа,

11. и казаха на Моисея: нима нямаше гробове в Египет, та ни доведе да умрем в пустинята? Какво стори с нас, като ни изведе от Египет?

12. Не говорихме ли ти това същото в Египет, като ти думахме: остави ни, нека работим на египтяни? Защото по-добре е да сме в робство у египтяни, отколкото да умрем в пустинята.

13. Но Моисей каза на народа: не бойте се, чакайте — и ще видите спасение от Господа, което Той ще извърши сега над вас; защото египтяните, които сега виждате, няма да ги видите вече довека;

14. Господ ще се бори за вас, а вие бъдете спокойни.

15. И рече Господ на Моисея: що викаш към Мене? Кажи на Израилевите синове да вървят;

16. а ти вдигни тоягата си, и простри ръката си над морето, и раздели го, и ще минат Израилевите синове презсред морето по сухо.

17. Аз пък ще ожесточа сърцето на (фараона и на всички) египтяни, и те ще тръгнат подире им; и ще покажа славата Си над фараона и над цялата му войска, над колесниците му и над конниците му.

18. И ще познаят (всички) египтяни, че Аз съм Господ, когато покажа славата Си над фараона, над колесниците му и над конниците му.

19. И вдигна се Ангел Божий, който вървеше пред стана (на синовете) на Израиля, и тръгна отдире им; вдигна се и облачният стълб отпреде им и застана отзаде им;

20. и влезе по средата между египетския стан и между стана (на синовете) на Израиля: за едните беше облак и мрак, а на другите осветляваше нощта, и през цялата нощ не се доближиха едни с други.

21. Тогава Моисей простря ръката си над морето, и през цялата нощ Господ тласкаше морето със силен източен вятър, та направи морето суша; и водите се разцепиха.

22. И тръгнаха Израилевите синове посред морето по сухо: водите бяха тям като стена отдясно и отляво.

23. Втурнаха се египтяни, и влязоха подире им в средата на морето всички коне на фараона, колесниците му и конниците му.

24. И по утринна стража погледна Господ на египетския стан от огнения и облачния стълб и разбърка стана на египтяни.

25. И направи да се изплеснат колелата от колесниците им, тъй че с мъка ги влечеха. Тогава египтяни рекоха: да бягаме от израилтяните, защото Господ се бори зарад тях против египтяни.

26. И рече Господ на Моисея: простри ръката си над морето, и да се възвърнат водите върху египтяни, върху колесниците им и върху конниците им.

27. И Моисей простря ръката си над морето, и призори водата се върна на мястото си; а египтяни бягаха насрещу (водата). Тъй потопи Господ египтяни всред морето.

28. И водата се върна и покри колесниците и конниците на всичката фараонова войска, които бяха влезли подире им в морето; не остана ни един от тях.

29. А Израилевите синове минаха по сухо презсред морето: водите (бяха) тям като стена отдясно и (стена) отляво.

30. Него ден Господ избави израилтяните от ръцете на египтяни; и Израилевите синове видяха египтяните мъртви на морския бряг.

31. Израилтяните видяха великата ръка, която Господ показа над египтяни; народът се уплаши от Господа и повярва на Господа и на Неговия служител Моисея.

ГЛАВА 15.

1. Тогава Моисей и Израилевите синове изпяха на Господа тая песен, думайки: да възпея Господа, защото се славно прослави; коня и ездача му хвърли в морето.

2. Господ е моя сила и моя слава. Той ми стана спасение. Той е мой Бог, и ще Го прославя; Бог на баща ми, и ще Го превъзнеса.

3. Господ е силен воин. Иехова Му е името.

4. Колесниците на фараона и войската му хвърли Той в морето, и отборните му военачалници потънаха в Червено море.

5. Бездните ги покриха: те потънаха в дълбините като камък.

6. Твоята десница, Господи, се прослави със сила; Твоята десница, Господи, съкруши неприятеля.

7. С величието на славата Си Ти повали въстаналите против Тебе. Ти изпрати гнева Си, и той ги изгори като слама.

8. От Твоето духване се разцепиха водите, вълните застанаха като стена, бездните се сгъстиха в сърцето морско.

9. Неприятелят каза: ще се втурна, ще догоня, ще разделя плячката; ще се насити с тях душата ми, ще извадя меча си, ще ги изтреби ръката ми.

10. Ти духна с дъха Си, и морето ги покри: те потънаха като олово в страшните води.

11. Кой е като Тебе, Господи, между боговете? Кой е като Тебе, величествен със светост, многопочитан с похвали, творец на чудеса?

12. Ти простря десницата Си: земята ги погълна.

13. Ти водиш с Твоята милост тоя народ, който Ти избави, и го придружаваш със силата Си в жилището на Твоята светиня.

14. Чуха народите и треперят: ужас обзе филистимските жители.

15. Тогава се смутиха едомските князе, трепет обзе моавитските главатари, паднаха в униние всички ханаански жители.

16. Нека нападне върху им страх и ужас; от силата на Твоята мишца да онемеят като камък, докле премине Твоят народ, Господи, докле премине тоя народ, който Ти си придобил.

17. Заведи го и го настани в планината на Твоето притежание, на мястото, което Ти, Господи, си направил Свое жилище, в светилището, което Твоите ръце, Владико, са създали!

18. Господ ще царува довеки и вечно.

19. Когато конете на фараона навлязоха с колесниците му и с конниците му в морето, Господ обърна върху им морските води, а Израилевите синове минаха презсред морето по сухо.

20. И пророчица Мариам, Ааронова сестра, взе тимпан в ръката си, и подире й излязоха всички жени с тимпани и хора’.

21. И запя Мариам пред тях: Възпейте Господа, защото се славно прослави; коня и ездача му хвърли в морето.

22. Тогава Моисей поведе израилтяните от Червено море, и те влязоха в пустиня Сур; и вървяха из пустинята три дни и не намираха вода.

23. Дойдоха в Мера, и не можаха да пият в Мера вода, защото беше горчива; затова и нарекоха онова (място) Мера.[1]

24. И заропта народът против Моисея и думаше: какво ще пием?

25. (Моисей) викна към Господа, и Господ му показа дърво, и той го хвърли във водата, и водата стана сладка. Там Бог даде на народа наредби и закон и там го тури на изпитание.

26. И каза: ако слушаш добре гласа на Господа, твоя Бог, и правиш каквото е угодно пред очите Му, и се вслушваш в заповедите Му, и пазиш всичките Му наредби, — няма да ти напратя ни една от болестите, които напратих на Египет; защото Аз съм Господ (Бог твой), целител твой.

27. След това дойдоха в Елим; там имаше дванайсет извора вода и седемдесет финикови дървета: и там се разположиха на стан до водите.

---

[1] Горчило. ↑

ГЛАВА 16.

1. И потеглиха от Елим, и цялото общество Израилеви синове дойдоха в пустиня Син, която се намира между Елим и Синай, в петнайсетия ден на втория месец, след като бяха излезли от Египетската земя.

2. И заропта цялото общество Израилеви синове срещу Моисея и Аарона в пустинята,

3. и рекоха им Израилевите синове: о, да бяхме умрели от ръката Господня в Египетската земя, когато седяхме при котлите с месо, когато ядяхме хляб до насита! защото вие ни доведохте в тая пустиня, за да уморите от глад цялото това множество.

4. И рече Господ на Моисея: ето, ще направя да вали хляб от небето, и нека народът излиза всеки ден и събира, колкото му е потребно за през деня, за да го изпитам, ще постъпва ли по Моя закон, или не;

5. а в шестия ден нека приготвят онова, което донесат, и то ще бъде двойно повече от онова, което събират през другите дни.

6. Тогава Моисей и Аарон рекоха на цялото общество Израилеви синове: довечера ще познаете, че Господ ви е извел от Египетската земя,

7. и утре ще видите славата на Господа, защото Той чу вашия ропот против Господа; а ние какво сме, та роптаете против нас?

8. И каза Моисей: ще познаете, когато Господ вечер ви даде месо за храна, а сутрин хляб до насита; защото Господ чу ропота ви, който вдигнахте против Него; а ние какво сме? Вашият ропот не е против нас, а против Господа.

9. И рече Моисей на Аарона: кажи на цялото общество Израилеви синове: застанете пред лицето на Господа, защото Той чу ропота ви.

10. И когато Аарон говореше на цялото общество Израилеви синове, те се озърнаха към пустинята, и ето, славата Господня се яви в облак.

11. И Господ каза на Моисея, думайки:

12. Аз чух ропота на Израилевите синове; кажи им: вечер ще ядете месо, а сутрин ще се насищате с хляб и ще познаете, че Аз съм Господ, Бог ваш.

13. Вечерта долетяха пъдпъдъци и покриха стана, а на сутринта бе паднала роса около стана.

14. Росата се вдигна, и ето, по лицето на пустинята нещо дребно, зърнесто, ситно като скреж по земята.

15. Като видяха Израилевите синове, думаха един другиму: какво е това? Защото не знаеха, що е то. И Моисей им каза: това е хлябът, който ви даде Господ за храна;

16. ето какво заповяда Господ: събирайте от него, всеки по колкото може да изяде; събирайте по гомо’р на човек, според кой колкото души има в шатрата си.

17. Тъй направиха Израилевите синове: събраха, кой много, кой малко.

18. И измериха с гомо’ра, и който беше събрал много, нямаше излишък, и който — малко, нямаше недостиг: всеки събра, колкото можеше да изяде.

19. И рече им Моисей: никой да не оставя от това доутре.

20. Но те не послушаха Моисея, и някои оставиха от това до сутринта, и то червяса, и се вмириса. И Моисей им се разсърди.

21. И те го събираха сутрин рано, всеки колкото може да изяде; а кога припечеше слънце, то се топеше.

22. А в шестия ден събраха двойно от тоя хляб, — по два гомо’ра за всекиго. И всички началници на народа дойдоха, та обадиха на Моисея.

23. И (Моисей) им каза: ето що каза Господ: утре почивка, света събота Господня; каквото трябва да се пече, печете, и каквото трябва да се вари, варете днес, а каквото остане, скътайте и запазете доутре.

24. И скътаха това до сутринта, както (им) заповяда Моисей, и то не се вмириса, и червеи нямаше в него.

25. И рече Моисей: яжте го днес, защото днес е събота Господня: днес няма да го намерите на полето;

26. шест дена го събирайте, а седмият ден е събота: в тоя ден няма да го има.

27. Но някои от народа излязоха в седмия ден да събират, ала не намериха.

28. И каза Господ на Моисея: докога ще се противите да пазите заповедите Ми и законите Ми?

29. Вижте, Господ ви е дал събота, затова и дава в шестия ден хляб за два дена: нека всеки си стои (у дома си), в седмия ден никой да не излиза от мястото си.

30. И в седмия ден народът си почиваше.

31. Израилевият дом нарече тоя хляб с име: мана. Тя беше като кориандрово семе, бяла, а на вкус като медена питка.

32. И рече Моисей: ето що заповяда Господ: напълнете (с мана) един гомо’р, за да се запази в родовете ви, та да видят хляба, с който ви храних в пустинята, когато ви изведох от Египетската земя.

33. И каза Моисей на Аарона: вземи един (златен) съд и тури в него пълен гомо’р мана, и го постави пред Господа, за да се пази в родовете ви.

34. И постави го Аарон пред ковчега на свидетелството, за да се пази, както бе заповядал Господ на Моисея.

35. Израилевите синове ядоха мана четирийсет години, докле дойдоха в населена земя; те ядоха мана, докле стигнаха до границите на Ханаанската земя.

36. А гомо’рът е десета част от ефа.

ГЛАВА 17.

1. И цялото общество Израилеви синове потегли на път от пустиня Син, по заповед Господня, и се разположи на стан в Рефидим; и нямаше вода да пие народът.

2. И народът укоряваше Моисея и думаше: дайте ни вода да пием. Каза им Моисей: защо ме укорявате? Защо изкушавате Господа?

3. И жадуваше за вода народът там, роптаеше против Моисея и думаше: защо ни изведе от Египет, за да умориш от жажда нас и децата ни и стадата ни?

4. Моисей извика към Бога и каза: какво да правя с тоя народ? Още малко, и ще ме убият с камъни.

5. И рече Господ на Моисея: излез пред народа, и вземи със себе си някои от стареите Израилеви; вземи в ръка и тоягата си, с която удари по водата, и иди:

6. ето, Аз ще застана пред тебе там на скалата в Хорив, а ти ще удариш в скалата, и от нея ще протече вода, и народът ще пие. Тъй и направи Моисей пред очите на стареите израилски.

7. И нарече това място с име: Маса и Мерива[1], поради караницата на Израилевите синове, и защото те изкушаваха Господа, думайки: дали е между нас Господ, или не?

8. И дойдоха амаликитци и се биха с израилтяните в Рефидим.

9. Моисей каза на Иисуса: избери ни мъже (силни) и иди, та се сразi с амаликитци; утре аз ще застана навръх могилата, и Божията тояга ще бъде в ръката ми.

10. И стори Иисус, както му каза Моисей, и (отиде да) се сразi с амаликитци; а Моисей, Аарон и Ор се качиха навръх могилата.

11. И колчем дигнеше Моисей ръцете си, надвиваше Израил, а колчем спуснеше ръцете си, надвиваше Амалик.

12. А на Моисея натегнаха ръцете, и тогава взеха камък, та му подложиха, и той седна на него, а Аарон и Ор подпираха ръцете му, един от едната, а друг от другата страна. Тъй стояха ръцете му издигнати до залез-слънце.

13. И порази Иисус Амалика и народа му с острието на меча.

14. И рече Господ на Моисея: запиши това за спомен в книгата и внуши на Иисуса, че Аз съвсем ще излича спомена за амаликитци от поднебесието.

15. Тогава Моисей съзида жертвеник (Господу) и го нарече с име Иехова Ниси,[2]

16. понеже, каза той, ръка има върху престола Господен: Господ ще воюва против Амалика от рода в род.

---

[1] Изкушение и караница. ↑

[2] Господ е мое знаме. ↑

ГЛАВА 18.

1. Мадиамският свещеник Иотор, тъст Моисеев, чу за всичко, що Бог направи за Моисея и за Израиля, Своя народ, когато Господ изведе Израиля от Египет.

2. И Моисеевият тъст Иотор взе Сепфора, жената на Моисея, която Моисей по-рано бе изпратил назад,

3. и двамата й синове: на единия името беше Гирсам, защото, казваше Моисей: пришълец съм аз в чужда земя;

4. а на другия името беше Елиезер, защото (думаше той) Бог на моя баща ми беше помощник и ме избави от фараоновия меч.

5. И Моисеевият тъст Иотор дойде със синовете му и с жена му при Моисея в пустинята, дето се беше той разположил на стан при Божията планина,

6. и обади на Моисея: аз, твоят тъст Иотор, ида при тебе, иде и жена ти, и двамата й сина с нея.

7. Моисей излезе да посрещне тъста си, и (му) се поклони, и го целуна, и, след като се поздравиха един други, влязоха в шатрата.

8. И разказа Моисей на тъста си за всичко, що Господ стори с фараона и с (всички) египтяни за Израиля, и за всички мъчнотии, каквито те срещнаха по пътя, и как Господ ги избави (от ръцете на фараона и от ръцете на египтяни).

9. Иотор се зарадва за всички добрини, които Господ бе показал на Израиля, когато го избави от ръцете на египтяни (и от ръцете на фараона),

10. и каза Иотор: благословен да е Господ, Който ви избави от ръцете на египтяни и от фараоновата ръка, Който избави тоя народ изпод властта на египтяни;

11. сега аз познах, че Господ е по-велик от всички богове, тъкмо в онова, с което се те превъзнасяха пред израилтяните.

12. И Моисеевият тъст Иотор принесе всесъжение и жертви Богу; и дойде Аарон и всички Израилеви старейшини да ядат хляб с Моисеевия тъст пред Бога.

13. На другия ден седна Моисей да съди народа, и народът стоеше пред Моисея от сутрин до вечер.

14. И видя (Иотор) тъстът Моисеев всичко, що той правеше с народа, и каза: какво правиш ти с народа? защо само ти седиш, а цял народ стои пред тебе от сутрин до вечер?

15. Отговори Моисей на тъста си: народът дохожда при мене да иска съд от Бога;

16. кога им се случи някоя работа, те идват при мене, и аз отсъждам помежду им и (им) явявам Божиите наредби и законите Му.

17. Но тъстът Моисеев му каза: тъй, както правиш, не е добре.

18. Ти ще измъчиш и себе си и народа, който е с тебе, защото много тежка е тая работа за тебе: ти самичък не можеш я върши;

19. затова, послушай думите ми; аз ще ти дам съвет, и Бог ще бъде с тебе: бъди ти посредник пред Бога за народа и представяй на Бога работите (му);

20. учи ги на (Божиите) наредби и на законите (Му), и посочвай им пътя (Му), по който те трябва да вървят, и делата, които трябва да вършат;

21. а ти (си) избери измежду целия народ мъже способни, богобоязливи, мъже правдолюбиви, мразещи корист, и (ги) тури над тях за хилядници, стотници, петдесетници и десетници (и писари);

22. нека те съдят народа във всяко време и да ти обаждат за всяка важна работа, а за всички малки работи да съдят те сами; и на тебе ще е по-леко, и те ще носят с тебе заедно товара;

23. ако направиш това, и Бог ти заповяда това, тогава ще можеш утрая, и целият тоя народ ще си отива смиром на мястото.

24. И послуша Моисей думите на тъста си и направи всичко, що (му) говори;

25. и избра Моисей от целия Израил способни мъже и ги постави началници на народа, хилядници, стотници, петдесетници и десетници (и писари),

26. и те съдеха народа във всяко време; за (всички) важни работи обаждаха на Моисея, а за всички малки работи съдеха сами.

27. И изпрати Моисей тъста си, и той отиде в земята си.

ГЛАВА 19.

1. В третия месец след като Израилевите синове бяха излезли от Египетската земя, в самия ден на новолунието, стигнаха в Синайската пустиня.

2. И тръгнаха от Рефидим, та дойдоха в Синайската пустиня, и се разположиха там на стан в пустинята; там, срещу планината, се разположи Израил на стан.

3. А Моисей възлезе при Бога (на планината), и Господ извика към него от планината, думайки: тъй кажи на Иакововия дом и възвести на Израилевите синове:

4. вие видяхте, що направих Аз на египтяни и как ви носих (като) на орлови криле, и ви доведох при Себе Си;

5. и тъй, ако слушате гласа Ми и пазите завета Ми, ще бъдете Мой избран народ измежду всички народи, защото цялата земя е Моя,

6. и вие ще Ми бъдете царство от свещеници и народ свет; това са думите, които ще кажеш на Израилевите синове.

7. И дойде Моисей и повика стареите народни и им предложи всички тия думи, които му заповяда Господ.

8. И целият народ отговори изедно, като каза: всичко, що е казал Господ, ще изпълним (и ще бъдем послушни). И Моисей предаде Господу думите на народа.

9. Господ рече на Моисея: ето, Аз ще дойда при тебе в гъст облак, за да чуе народът, как ще говоря с тебе, та да ти вярва завинаги. А Моисей яви Господу думите на народа.

10. И рече Господ на Моисея: иди при народа, (извести) и освети го днес и утре; нека изперат дрехите си,

11. и да се приготвят за третия ден, защото в третия ден ще слезе Господ на Синай планина пред очите на целия народ;

12. и тегли за народа черта от всички страни и кажи: пазете се да се не качите на планината, нито да се допирате до подножието й: всеки, който се допре до планината, ще бъде предаден на смърт;

13. ръка да се не допре до него, а с камъни да го убият, или със стрела да го застрелят; добитък ли бъде, или човек, жив да не остане;

кога провлечено засвири тръбата (кога облакът се вдигне от планината), могат да се качат на планината.

14. Тогава слезе Моисей от планината и дойде при народа, освети народа, и те опраха дрехите си.

15. И каза на народа: бъдете готови за третия ден; не се приближавайте до жена.

16. На третия ден, утринта, имаше гръмове и светкавици, и гъст облак над планината (Синайска) и много силен тръбен глас; и целият народ, който беше в стана, затрепери.

17. И изведе Моисей народа от стана да посрещне Господа, и се спряха при полите на планината.

18. А планина Синай беше цяла в дим, защото Господ бе слязъл върху нея в огън; и се издигаше от нея дим като дим от пещ, и цялата планина силно се тресеше;

19. и тръбният глас ставаше все по-силен и по-силен. Моисей говореше, и Бог му отговаряше с глас.

20. И слезе Господ на Синай планина, навръх планината, и повика Господ Моисея навръх планината, и Моисей се качи.

21. И рече Господ на Моисея: слез и поръчай на народа, да се не втурват към Господа да Го видят, за да не паднат мнозина от тях;

22. а свещениците, които се приближават към Господа (Бога), трябва да осветят себе си, за да ги не порази Господ.

23. Тогава Моисей отговори на Господа: не може народът да се качи на Синай планина, понеже Ти ни изрично забрани, като каза: тегли черта около планината и я освети.

24. И Господ му каза: иди, слез, после възлез заедно с Аарона; свещениците пък и народът да се не втурват да се качват при Господа, за да ги не порази (Господ).

25. И слезе Моисей при народа и му разказа.

ГЛАВА 20.

1. Тогава Бог изрече (към Моисея) всички тия думи, като каза:

2. Аз съм Господ, Бог твой, Който те изведох от Египетската земя, от дома на робството;

3. да нямаш други богове, освен Мене.

4. Не си прави кумир и никакво изображение на онова, що е горе на небето, що е долу на земята, и що е във водата под земята;

5. не им се кланяй и не им служи, защото Аз съм Господ, Бог твой, Бог ревнител, Който за греха на бащи наказвам до трета и четвърта рода децата, които Ме мразят,

6. и Който показва милост до хилядно коляно към ония, които Ме обичат и пазят Моите заповеди.

7. Не изговаряй напразно името на Господа, твоя Бог, защото Господ няма да остави ненаказан оногова, който изговаря името Му напразно.

8. Помни съботния ден, за да го светиш;

9. шест дена работи и върши (в тях) всичките си работи;

10. а седмият ден е събота на Господа, твоя Бог: недей върши в него никаква работа ни ти, ни син ти, ни дъщеря ти, ни робът ти, ни робинята ти, ни (волът ти, ни оселът ти, нито какъвто и да е) твой добитък, нито пришълецът ти, който се намира в жилищата ти;

11. защото в шест дена създаде Господ небето и земята, морето и всичко, що е в тях, а в седмия ден си почина; затова Господ благослови съботния ден и го освети.

12. Почитай баща си и майка си, (за да ти бъде добре и) за да живееш дълго на земята, която Господ, Бог твой, ти дава.

13. Не убивай.

14. Не прелюбодействувай.

15. Не кради.

16. Не лъжесвидетелствувай против ближния си.

17. Не пожелавай дома на ближния си; не пожелавай жената на ближния си, (нито нивата му) нито роба му, ни робинята му, ни вола

му, ни осела му, (нито никакъв негов добитък) — нищо, което е на ближния ти.

18. Целият народ чуваше гръмовете и тръбния глас и гледаше пламъка и планината, която се димеше; като видя това, целият народ отстъпи и стоеше надалеч.

19. И казаха на Моисея: говори ти с нас, и ние ще слушаме, но да не говори с нас Бог, за да не умрем.

20. И каза Моисей на народа: не бойте се; Бог дойде (при вас), за да ви изпита и за да бъде страхът от Него пред лицето ви, та да не грешите.

21. И целият народ стоеше надалеч, а Моисей влезе в мрака, дето беше Бог.

22. И каза Господ на Моисея: тъй кажи (на Иакововия дом и разгласи) на Израилевите синове: вие видяхте, как Аз говорих с вас от небето;

23. не правете пред Мене сребърни богове, нито златни богове си правете:

24. направи Ми жертвеник от пръст и принасяй на него всесъженията си и мирните си жертви, овците си и воловете си; на всяко място, дето туря Аз паметник на името Си, ще дойда при тебе и ще те благословя.

25. Ако ли Ми направиш жертвеник от камъни, не го зидай от дялани; защото, щом туриш на тях сечивото си, ще ги оскверниш.

26. И да се не качваш по стъпала на жертвеника Ми, за да се не открие на него твоята голота.

ГЛАВА 21.

1. И ето законите, които ще им обявиш:

2. ако купиш роб евреин, нека (ти) работи шест години, а на седмата (година) нека си излезе свободен, без откуп;

3. ако е дошъл самичък, самичък и да си излезе; ако е женен, да си излезе с него заедно и жена му;

4. ако пък неговият господар му е дал жена, и тя му е родила синове или дъщери, жената и децата й да останат при господаря й, а той да си излезе самичък;

5. но ако робът каже: обичам господаря си, жена си и децата си, няма да си изляза на свобода, —

6. то господарят му да го заведе пред боговете[1] и да го изправи до вратата, или до спонеца на вратата, и нека господарят му промуши ухото му с шило, и той да остане вечно негов роб.

7. Ако някой продаде дъщеря си да бъде робиня, тя не бива да излезе, както излизат робите;

8. ако тя се не понрави на господаря си, и той се не сгоди за нея, нека позволи да я откупят; ала на чужд народ да я продаде (господарят) не е властен, когато сам я е отхвърлил;

9. ако ли я сгоди за сина си, да постъпи с нея според правото на дъщерите;

10. ако ли му вземе друга, първата не бива да се остави без храна, дрехи и съпружеско съжителство.

11. Не направи ли за нея тия три неща, нека си отиде от него даром, без откуп.

12. Който удари човек, тъй че той умре, да бъде предаден на смърт;

13. но ако някой не е злоумишлявал, а Бог е допуснал оногова да изпадне под ръката му, тогава Аз ще ти покажа място, дето да забяга (убийцата);

14. а ако някой преднамерено и коварно убие ближния си (и избяга при жертвеника), то вземи го и от жертвеника Ми, за да бъде умъртвен.

15. Който удари баща си или майка си, да бъде предаден на смърт.

16. Който открадне човек (от Израилевите синове) и (като го зароби) го продаде, или се намери в ръцете му, да бъде предаден на смърт.

17. Който злослови баща си, или майка си, да бъде предаден на смърт.

18. Когато (двамина) се карат, и единият човек удари другия с камък, или с бушница, и тоя не умре, а легне на постеля,

19. то, ако стане и излиза откъщи, подпирайки се с тояга, оня, който (го) е ударил, не ще заслужава смърт, а само да му плати за денгуба и да му даде за лекуване.

20. А който удари роба си или слугинята си с тояга, и те умрат под ръката му, да бъде наказан;

21. но, ако те преживеят един или два дни, не бива той да се наказва, защото те са негово сребро.

22. Когато някои се бият, и ударят трудна жена, и тя пометне, но друга повреда не стане, то да се вземе от виновния глоба, каквато му наложи мъжът на жената, и той да я заплати пред посредници;

23. ако пък стане повреда, нека даде живот за живот,

24. око за око, зъб за зъб, ръка за ръка, нога за нога,

25. изгоряло за изгоряло, рана за рана, натъртено за натъртено.

26. Ако някой удари роба си в окото, или слугинята си в окото и го повреди, да ги отпусне на свобода зарад окото;

27. и ако изкърти зъб на роба си, или на робинята си, да ги отпусне на свобода зарад зъба.

28. Ако вол прободе до смърт мъж, или жена, волът да бъде убит с камъни, и месото му да се не яде; но стопанинът на вола не е виновен;

29. ако пък волът е бил бодлив от по-преди, а стопанинът му, като му е било известявано за това, не го е пазил, и той е убил мъж, или жена, волът да бъде убит с камъни, и стопанинът му да бъде предаден на смърт.

30. Ако му се наложи откуп, нека за живота си даде откуп, какъвто му се наложи.

31. Син ли прободе, дъщеря ли прободе, — по тоя същи закон да се постъпва с него.

32. Ако волът прободе роба, или робинята, да се заплатят на стопанина им трийсет сикли сребро, а волът да бъде убит с камъни.

33. Ако някой отвори яма, или ако изкопае яма и я не покрие, та падне в нея вол, или осел,

34. стопанинът на ямата трябва да заплати, да даде сребро на стопанина им, а трупът ще бъде негов.

35. Ако на някого волът прободе до смърт вола на съседа му, да продадат живия вол и да разделят цената му на половина; също и убития да разделят на половина;

36. ако пък се е знаело, че волът е бил бодлив от по-преди, но стопанинът му (като му е било известявано за това) не го е пазил, той да заплати вол за вол, а убитият да бъде негов.

---

[1] Сиреч пред съдиите. ↑

ГЛАВА 22.

1. Ако някой открадне вол или овца и я заколи, или продаде, да заплати пет вола за вол и четири овци за овца.

2. Ако някой завари крадец да подкопава и го удари, тъй че той умре, то да му се не иска кръвнина;

3. но, ако е изгряло слънце над него, да му се иска кръвнина. Крадецът трябва да заплати; ако ли няма с какво, да продадат самия него, та да се заплати, каквото е откраднал;

4. ако (той бъде хванат и) откраднатото се намери в ръцете му живо, било вол, или осел, или овца, да заплати (за тях) двойно.

5. Ако някой повреди нива, или лозе, като пусне добитъка си да пасе в чужда нива (според плодовете й да заплати от своята нива; ако ли повреди цялата нива), да обезщети с най-доброто от нивата си и с най-доброто от лозето си.

6. Ако се появи огън и обхване трънето и изгори кръстците, или класовете, или нивата, то оня, който е причинил тоя пожар, да заплати.

7. Кога някой даде на ближния си да му пази сребро или вещи, и те бъдат откраднати от къщата му, ако се намери крадецът, да заплати той двойно;

8. ако пък се не намери крадецът, нека стопанинът на къщата се яви пред съдиите (и се закълне), че не е турил ръка върху имота на ближния си.

9. За всяка спорна вещ, за вол, осел, овца, дреха, за всяка изгубена вещ, за която някой каже, че е негова, работата на двамата трябва да дойде пред съдиите: когото осъдят съдиите, той да заплати на ближния си двойно.

10. Ако някой предаде на ближния си за пазене осел, или вол, или овца, или друг някакъв добитък, и тоя добитък умре, или бъде повреден, или бъде откаран, без да го види някой, —

11. нека бъде клетва пред Господа между двамата, че оня, който е приел, не е турил ръка върху имота на ближния си; и стопанинът трябва да я приеме, а оня да не плаща;

12. ако ли го откраднат от него, длъжен е да заплати на стопанина му;

13. ако пък бъде от звяр разкъсан, нека за доказателство представи разкъсаното: за разкъсаното той не плаща.

14. Ако някой заеме добиче от ближния си, и то бъде повредено, или умре, без да е бил стопанинът му при него, трябва да го заплати;

15. ако пък стопанинът му е бил при него, не е длъжен да плати; ако е било наето с пари, то отива срещу тоя наем.

16. Ако някой прелъсти девица несгодена и преспи с нея, да й даде вено (и да я вземе) за жена;

17. ако ли бащата не се съгласи (и не желае) да му я даде, да заплати (на бащата) толкова сребро, колкото се пада за вено на девици.

18. Врачка да се не оставя жива.

19. Всеки скотоложник да бъде предаден на смърт.

20. Който принася жертви на богове, освен на едного Господа, да бъде изтребен.

21. Пришълеца не притеснявай и го не угнетявай, защото и вие бяхте пришълци в Египетската земя.

22. Ни вдовица, ни сираче не притеснявайте;

23. ако ли ги притесниш, кога завикат към Мене, че чуя вика им,

24. и ще се разпали гневът Ми, и с меч ще ви убия, и жените ви ще останат вдовици, и децата ви — сираци.

25. Ако заемеш пари на някой сиромах от народа Ми, не го притеснявай и не му налагай лихва.

26. Ако вземеш дрехата на ближния си в залог, върни я до залез-слънце,

27. защото тя му е едничка завивка, тя е облекло на тялото му: с какво ще спи той? И кога завика към Мене, Аз ще го чуя, защото съм милостив.

28. Съдиите не злослови и началника на твоя народ не укорявай.

29. Не закъснявай (да Ми принасяш) първите плодове от гумното си и от жлеба си; давай Ми първородния от синовете си;

30. също прави и с вола си и с овцата си (и с осела си); седем дена да бъдат при майка си, а на осмия ден ги давай Мене.

31. И ще Ми бъдете свети люде; и месо, разкъсано от звяр на полето, не яжте: на псетата го хвърляйте.

ГЛАВА 23.

1. Не обръщай внимание на празен слух, не давай ръка на нечестивец, та да не станеш свидетел на неправда.

2. Не отивай след множеството да правиш зло, и не изказвай присъда, отстъпвайки от правдата поради множеството;

3. и към сиромаха не бъди пристрастен в съдбата му.

4. Ако намериш заблуден вол, или осел на неприятеля си, закарай му го;

5. ако видиш на неприятеля си осела, паднал под товара си, не го отминавай, а го разтовари заедно с него.

6. Не присъждай криво съдбата на твоя сиромах.

7. Отбягвай от неправда и не убивай невинния и правия, защото Аз няма да оправдая беззаконника.

8. Подаръци не вземай, защото подаръците правят слепи гледащите, и извръщат делото на правите.

9. Пришълец не обиждай (и го не притеснявай): вие знаете какво е у пришълеца на сърце, защото и сами бяхте пришълци в Египетската земя.

10. Шест години сей земята си и събирай плодовете й,

11. а на седмата я оставяй да си почине, за да се хранят сиромасите от твоя народ, а с останалото след тях да се хранят полските зверове; тъй прави и с лозето си и с маслините си.

12. Шест дни върши работите си, — а в седмия почивай, за да си отдъхне волът ти, и оселът ти, и да си почине синът на робинята ти и пришълецът.

13. Пазете всичко, що съм ви казал, и името на други богове не споменувайте; да се не чува то от устата ти.

14. Три пъти на година празнувай за Мене:

15. пази празник Безквасници; седем дена яж безквасен хляб, както ти заповядах, в определеното време на месец авив, защото в него месец ти излезе от Египет; и нека се не явява никой с празни ръце пред лицето Ми;

16. пази и празника на жънене първите плодове на твоя труд, които си посеял на нивата, и празника на събиране плодовете в края на годината, когато събереш от нивата своя труд.

17. Три пъти на година трябва да се явяват всички твои от мъжки пол пред лицето на Господа, Бога (твой).

18. (Кога изгоня езичниците от лицето ти и разширя твоите предели), не изливай кръвта от жертвата Ми върху квасен хляб, и тлъстината от празничната Ми жертва да се не оставя до сутринта.

19. Първите плодове от земята си принасяй в дома на Господа, твоя Бог. Не вари яре в майчиното му мляко.

20. Ето, Аз пращам пред тебе Ангела (Си) да те пази по пътя и да те въведе в онова място, което съм (ти) приготвил;

21. пази се пред лицето му и слушай гласа му; не му се опирай, защото той няма да ви прости греха, понеже името Ми е в него.

22. (Ако слушаш гласа Ми, и изпълняваш всичко, що ти кажа, и запазиш завета Ми, вие ще Ми бъдете народ избран измежду всички племена, защото цялата земя е Моя; вие ще Ми бъдете царствено свещенство и свет народ. Тия думи кажи на Израилевите синове.) Ако слушаш гласа Ми и изпълняваш всичко, що (ти) кажа, ще бъда неприятел на твоите неприятели и противник на твоите противници.

23. Кога тръгне пред тебе Моят Ангел и те отведе при аморейци, хетейци, ферезейци, хананейци, (гергесейци,) евейци и иевусейци, и Аз ги изтребя (от лицето ви),

24. недей се покланя на боговете им, недей им служи, и не подражавай на делата им, а ги строши и стълбовете им разруши;

25. служете на Господа, вашия Бог, и Той ще благослови хляба ти (и виното ти) и водата ти; и ще отстрани от вас болестите.

26. Пометници и бездеткини няма да има в земята ти; броя на дните ти ще направя пълен.

27. Ще пратя Моя ужас пред тебе, и ще докарам в смущение всеки народ, при който отидеш, и ще обръщам към тебе гърба на всички твои врагове;

28. ще пратя пред тебе стършели, и те ще погнат отпреде ти (аморейци) евейци, (иевусейци) хананейци и хетейци;

29. няма да ги изгоня отпреде ти в една година, за да не запустее земята, и да се не размножат против тебе полските зверове;

30. малко по малко ще ги пропъждам от тебе, докле се размножиш и завладееш тая земя.

31. Ще прокарам границите ти от Червено море до Филистимско море и от пустинята до (голямата) река (Ефрат), защото ще предам в ръцете ви жителите на тая земя, и ще ги пропъдиш отпреде си;

32. (не смесвай се и) не влизай в съюз ни с тях, ни с боговете им;

33. те не трябва да живеят в земята ти, за да те не вкарат в грях против Мене; защото, ако служиш на боговете им, това ще бъде примка за тебе.

ГЛАВА 24.

1. И каза Бог на Моисея: възлез при Господа ти и Аарон, Надав и Авиуд и седемдесет Израилеви стареи, и поклонете се (Господу) отдалеч;

2. нека само Моисей се приближи до Господа, а те да се не приближават, и народът да не възлиза с него.

3. Моисей дойде и повтори пред народа всички Господни думи и всички закони. И целият народ отговори в един глас, и рече: всичко, каквото е казал Господ, ще сторим (и ще сме послушни).

4. Тогава Моисей написа всички думи Господни и, като стана сутринта рано, издигна под планината жертвеник и дванайсет камъка, според броя на дванайсетте Израилеви колена;

5. и прати момци от Израилевите синове, и те принесоха всесъжение и заклаха телци за мирна жертва Господу (Богу).

6. Моисей взе половината кръв и я наля в чаши, а с другата половина поръси жертвеника;

7. и взе книгата на завета и прочете гласно пред народа, и те рекоха: всичко, каквото е казал Господ, ще сторим и ще бъдем послушни.

8. И взе Моисей кръвта и поръси народа, като думаше: ето кръвта на завета, който Господ сключи с вас според всички тия думи.

9. После възлезе Моисей и Аарон, Надав и Авиуд и седемдесет Израилеви стареи,

10. и видяха (местостоенето на) Бога Израилев; и под нозете Му имаше нещо като изделие от чист сапфир и ясно като самото небе.

11. И Бог не простря ръката Си върху избраните от Израилевите синове: те видяха (мястото на) Бога, и ядоха и пиха.

12. И каза Господ на Моисея: възлез при Мене на планината и стой там; ще ти дам каменни плочи, и закон, и заповеди, които написах за тяхна поука.

13. И стана Моисей с Иисуса, своя служител, и възлезе Моисей на Божията планина,

14. а на стареите каза: останете тука, докле се върнем при вас; ето Аарон и Ор са с вас; който има съдба, нека дохожда при тях.

15. Моисей възлезе на планината, и облак покри планината,

16. и слава Господня осени планина Синай; и облакът я покриваше шест дена, а на седмия ден (Господ) повика Моисея изсред облака.

17. А славата Господня навръх планината изглеждаше пред очите на Израилевите синове като огън, който изпояжда.

18. Моисей влезе всред облака и възлезе на планината; и стоя Моисей на планината четирийсет дена и четирийсет нощи.

ГЛАВА 25.

1. И рече Господ на Моисея, думайки:

2. кажи на Израилевите синове, да Ми направят приноси: от всеки човек, който дава от сърце, вземайте принос за Мене.

3. Ето приносите, които трябва да приемате от тях: злато, сребро и мед,

4. вълна синя, пурпурена и червена, висон и козина,

5. овнешки червени кожи, кожи сини и дърво ситим,

6. елей за светилника, аромати за помазен елей и за благовонно кадиво,

7. камък оникс и камъни за украшение на ефода[1] и нагръдника.

8. И ще Ми направят те светилище, и Аз ще живея помежду им.

9. Всичко (направете), както Аз ти показвам: и образеца на скинията, и образеца на всичките й съдове — така да направите.

10. Направете ковчег от дърво ситим: дълъг два лакти и половина, широк лакът и половина и висок лакът и половина;

11. и обкови го с чисто злато, обкови го отвътре и отвън; и направи отгоре около него златен (вит) венец;

12. и излей за него четири златни гривни и закрепи ги на четирите му долни ъгли: две гривни на едната му страна, две гривни на другата му страна.

13. Направи от дърво ситим върлини и обкови ги с (чисто) злато;

14. и прекарай върлините през гривните отстрани на ковчега, за да се носи с тях ковчегът;

15. върлините трябва да си бъдат в гривните и не бива да се вадят от него.

16. А в ковчега тури откровението, което Аз ще ти дам.

17. Направи също и очистилище[2] от чисто злато: дълго два лакти и половина, и широко — лакът и половина;

18. и направи два херувима от злато: изковани ги направи на двата края на очистилището;

19. направи единия херувим на единия край, а другия херувим на другия край; направете херувимите да бъдат издадени от двата края на

очистилището;

20. и херувимите да бъдат с разперени отгоре крила, като покриват с крилата си очистилището, а лицата им да бъдат едно срещу друго; лицата на херувимите да гледат към очистилището.

21. И тури очистилището отгоре на ковчега, а в ковчега тури откровението, което ще ти дам;

22. там, над очистилището, между двата херувима, които са над ковчега на откровението, Аз ще ти се явявам и ще говоря с тебе за всичко, каквото ще заповядам чрез тебе на Израилевите синове.

23. И направи трапеза от дърво ситим, два лакти дълга, лакът широка и лакът и половина висока,

24. и обкови я с чисто злато, а наоколо й направи златен (вит) венец;

25. наоколо й направи страни’ци колкото една длан, и на страни’ците й направи златен венец наоколо;

26. и направи за нея четири златни гривни и прикрепи гривните на четирите ъгли при четирите й крака;

27. при страни’ците трябва да има гривни, за да се провират върлини, та да се носи с тях трапезата;

28. а върлините направи от дърво ситим и ги обкови с (чисто) злато, и с тях да се носи трапезата;

29. направи за нея и блюда, кадилници, чаши и шулци, за да се прави с тях възлияние; направи ги от чисто злато;

30. и полагай на трапезата хлябовете на предложението постоянно пред лицето Ми.

31. И направи светилник от чисто злато; тоя светилник трябва да бъде кован; стъблото му, вейките му, чашките му, ябълчиците му и цветята му трябва да излизат от него;

32. от страните му да излизат шест вейки: три вейки от едната страна на светилника и три вейки от другата му страна;

33. три чашки като миндалов цвят, с ябълка и цветя, трябва да има на едната вейка, и три чашки като миндалов цвят на другата вейка, с ябълка и цветя: тъй да има на всички шест вейки, които излизат от светилника;

34. а на стъблото на светилника трябва да има четири чашки като миндалов цвят, с ябълчици и цветя;

35. у шестте вейки, които излизат от стъблото на светилника, да има ябълчица под двете му вейки, и ябълчица под другите две вейки, и ябълчица под третите му две вейки (и на светилника четири чашки, като миндалов цвят);

36. ябълчиците и вейките им трябва от него да излизат; той трябва да бъде изкован цял-целеничък от чисто злато.

37. И направи му седем кандилца и турни на него кандилцата, за да светят отпреде му;

38. и щипците му и пепелниците му (направи) от чисто злато;

39. от талант чисто злато да го направят с всички тия принадлежности.

40. Гледай да ги направиш по образеца, що ти бе показан на планината.

---

[1] Горна къса одежда. ↑

[2] Златна дъска върху похлупака на ковчега. ↑

ГЛАВА 26.

1. А скинията направи от десет платнища препреден висон и синя, пурпурена и червена вълна, и по тях направи херувими изкусна работа;

2. дължината на всяко платнище да бъде двайсет и осем лакти, а широчината на всяко платнище — четири лакти: една мярка за всички платнища.

3. Петте платнища да бъдат съединени едно с друго, и петте други платнища съединени едно с друго.

4. Направи (им) сини петлици по ивата на първото платнище, в края, дето се съединяват двете половини; тъй направи и по ивата на последното платнище, дето се съединяват двете половини;

5. петдесет петлици направи на едното платнище и петдесет петлици направи по ивата на платнището, което се съединява с другото; петлиците да се посрещат една с друга.

6. И направи петдесет златни кукички и с кукичките съедини едно платнище с друго, и скинията ще бъде едно цяло.

7. Направи и платнища от козина, за да покриваш скинията; такива платнища направи единайсет;

8. едното платнище да бъде дълго трийсет лакти, а широко четири лакти; това е едното платнище: една мярка да бъде за единайсетте платнища.

9. И съедини петте платнища отделно и шестте платнища отделно; шестото платнище откъм предната страна на скинията прегъни одве.

10. Направи петдесет петлици по ивата на крайното платнище, за да се съедини то с другото, и петдесет петлици (направи) по ивата на другото платнище, за да се съедини с него;

11. направи петдесет медни кукички и тури кукичките в петлиците, и съедини покрива, за да бъде едно.

12. А излишъкът, който остава от платнищата на скинията, — половината от излишното платнище да бъде спусната на задната страна на скинията;

13. излишъкът пък от дължината на платнищата на скинията, — лакът от едната и лакът от другата страна, — да бъде спуснат отстрани на скинията от едната и от другата страна, за да я покрива.

14. И направи покривка за покрива от червено боядисани овнешки кожи и още една покривка от сини кожи за отгоре.

15. И направи от дърво ситим дъски за скинията, които да стоят прави:

16. десет лакти дълга (направи) дъската, и лакът и половина да е широка всяка дъска.

17. На всяка дъска (на краищата) да има по два зъба, един срещу друг: тъй направи с всички дъски на скинията.

18. Тъй направи дъските за скинията: двайсет дъски за южната страна към пладне,

19. и под двайсетте дъски направи четирийсет сребърни подножки: две подножки под една дъска за двата й зъба, и две подножки под друга дъска за двата й зъба;

20. и двайсет дъски за другата страна към север,

21. и за тях — четирийсет подножки сребърни: две подножки (за двата й зъба) под една дъска, и две подножки под друга дъска (за двата й зъба);

22. а за задната страна на скинията към запад направи шест дъски,

23. и две дъски направи за ъглите на скинията откъм задната страна;

24. те трябва да бъдат съединени отдолу и съединени отгоре с една гривна; тъй трябва да бъде с двете; те да бъдат за двата ъгла;

25. и тъй ще бъдат осем дъски, и за тях шестнайсет сребърни подножки: две подножки под една дъска, и две подножки под друга дъска (за двата й зъба).

26. Направи също върлини от дърво ситим, пет (върлини) за дъските на едната страна на скинията,

27. и пет върлини за дъските на другата страна на скинията, и пет върлини за дъските на задната страна отзад скинията, към запад;

28. а вътрешната върлина да минава по средата на дъските от единия край до другия;

29. дъските обкови със злато, гривните, за провиране на върлините, направи от злато, и върлините обкови със злато.

30. И въздигни скинията по образеца, що ти бе показан на планината.

31. И направи завеса от синя, пурпурена и червена вълна и препреден висон; на нея да бъдат направени херувими изкусна работа;

32. и окачи я на четири стълба от ситим, обковани със злато, със златни кукички, на четири сребърни подножки;

33. и окачи завесата на кукичките и внеси там зад завесата ковчега на откровението; и завесата ще ви отделя светилището от святая-святих.

34. И тури очистилището върху ковчега на откровението в святая-святих.

35. И тури трапезата извън завесата, и светилника — срещу трапезата отстрани на скинията към юг; а трапезата тури на северната страна (на скинията).

36. И направи завеса за входа на скинията от синя, пурпурена и червена вълна, и от препреден висон везана работа;

37. направи за завесата пет стълба от ситим и ги обкови със злато; кукичките за тях да са златни; и излей за тях пет медни подножки.

ГЛАВА 27.

1. И направи жертвеник от дърво ситим — дълъг пет лакти, широк пет лакти, та да е четвероъгълен, и висок три лакти.

2. И направи рогове на четирите му ъгли, тъй че роговете да излизат от него; и го обкови с мед.

3. Направи за него котлета за изсипване в тях пепелта, и лопатки, и блюда, и вилици, и въгленици; всички съдове направи от мед.

4. Направи за него медна решетка като мрежа, а на мрежата, на четирите й ъгли, направи четири медни гривни;

5. и тури я в жертвеника отдолу, та да дойде мрежата до половината на жертвеника.

6. И направи върлини за жертвеника, върлини от дърво ситим, и ги обкови с мед;

7. и проври върлините в гривните, тъй че върлините да бъдат от двете страни на жертвеника, кога се носи.

8. Направи го празен отвътре, от дъски; както бе ти показано на планината, тъй да (го) направят.

9. Направи двор на скинията: от южната страна към пладне завесите за двора да бъдат от препреден висон, дълги сто лакти за едната страна;

10. стълбове за тях да има двайсет, и медни подножки за тях — двайсет; кукичките на стълбовете и скобите им да бъдат сребърни.

11. Тъй и откъм северната страна надлъж да има завеси, дълги сто лакти; стълбовете за тях да бъдат двайсет, и медни подножки за тях — двайсет; кукичките на стълбовете и скобите им (и подножките им) да бъдат сребърни.

12. А по широчината на двора от западна страна да има завеси дълги петдесет лакти; стълбовете за тях да бъдат десет, и подножките им десет.

13. По широчината на двора от предната страна към изток да има завеси, дълги петдесет лакти; (стълбовете за тях да бъдат десет, и подножките им десет).

14. От едната страна да има завеси, петнайсет лакти (високи), стълбовете за тях да бъдат три, и подножките им — три;

15. и от другата страна да има завеси, петнайсет лакти (високи), стълбовете за тях да бъдат три, и подножките им — три.

16. А за вратата на двора завесата да е дванайсет лакти (висока), от синя, пурпурена и червена вълна и от препреден висон везана работа; стълбовете за нея да бъдат четири, и подножките им — четири.

17. Всички стълбове около двора трябва да са съединени със сребърни скоби; кукичките им да са сребърни, а подножките им — медни.

18. Дължината на двора да бъде сто лакти, широчината навсякъде — петдесет, а височината — пет лакти; завесите да бъдат от препреден висон, а подножките на стълбовете — медни.

19. Всички принадлежности на скинията за всяка употреба в нея, и всички нейни колове, и всички дворни колове да са от мед.

20. И заповядай на Израилевите синове да ти донасят чист елей, изстискан от маслини, за светене, за да гори светилникът всякога;

21. в скинията на събранието извън завесата, която е пред ковчега на откровението, ще го пали Аарон и синовете му, от вечер до сутрин, пред лицето Господне. Това да бъде вечна наредба за поколенията на Израилевите синове.

ГЛАВА 28.

1. И вземи при себе си изсред Израилевите синове твоя брат Аарон и синовете му, за да Ми бъдат свещеници, а именно: Аарон, заедно с Надава, Авиуда, Елеазара и Итамара, Ааронови синове.

2. И направи свещени одежди на брата си Аарона, за слава и красота.

3. И кажи на всички мъдри по сърце, които съм изпълнил с дух на премъдрост (и разум), да направят на Аарона (свещени) одежди за посвещението му, та да Ми бъде свещеник.

4. Ето одеждите, които те трябва да направят: нагръдник, ефод[1], горна риза, реснат хитон[2], кидар[3] и пояс. Нека направят свещени одежди на брата ти Аарона, и на синовете му, за да Ми свещенствуват.

5. Да вземат злато, синя, пурпурена и червена вълна и висон,

6. и да направят ефод от злато, от синя, пурпурена и червена вълна, и от препреден висон изкусна работа;

7. той трябва да има на двата си края два нарамника за свързване, за да се свързва.

8. И поясът на ефода, който е отгоре му, трябва да бъде еднаква с него работа, от (чисто) злато, от синя, пурпурена и червена вълна и от препреден висон.

9. И вземи два ониксови камъка и издълбай на тях имената на Израилевите синове:

10. шест от техните имена върху единия камък и шестте останали имена върху другия камък, по реда на рождението им;

11. с помощта на резбар, който изрязва печати, издълбай на двата камъка имената на Израилевите синове; и вложи ги в златни гнезденца;

12. и тури тия два камъка върху нарамниците на ефода: това са камъни за спомен на Израилевите синове; и нека Аарон носи имената им пред Господа на двете си рамена за спомен.

13. И направи гнезденцата от (чисто) злато;

14. и (направи) две верижки от чисто злато, направи ги вити плетена работа; и прикрепи витите верижки за гнезденцата (на нарамниците им отпред).

15. Направи съдийски нагръдник изкусна работа; направи го също такава работа, както ефодът: от злато, от синя, пурпурена и червена вълна и от препреден висон го направи;

16. той трябва да бъде четириъгълен, двоен, педя дълъг и педя широк;

17. нареди по него четири реда изработени камъни; наред: рубин, топаз, изумруд — това е първи ред;

18. втори ред: карбункул, сапфир и елмаз;

19. трети ред: опал, ахат и аметист;

20. четвърти ред: хрисолит, оникс и яспис; те трябва да се вложат в златни гнезденца.

21. Тия камъни трябва да бъдат дванайсет, според броя (на дванайсетте имена на Израилевите синове, на двете му рамена), според имената им (и според рождението им); на всеки трябва да бъде издълбано, като на печат, по едно име от броя на дванайсетте колена.

22. На нагръдника направи вити верижки плетена работа, от чисто злато;

23. и за нагръдника направи две халчици от злато и прикрепи двете (златни) халчици за двата края на нагръдника;

24. закачи двете плетени златни верижки за двете халчици по (двата) края на нагръдника,

25. а двата края на двете верижки прикрепи към двете гнезденца и прикрепи към нарамниците на ефода откъм лицето му;

26. направи още две златни халчици и ги прикрепи към двата други края на нагръдника откъм оная страна, която е отвътре ефода;

27. направи и двете златни халчици и ги прикрепи към двата нарамника на ефода отдолу, откъм лицето му, дето се съединяват, над пояса на ефода;

28. и да държат нагръдника с халчиците му за халчиците на ефода с връв от синя вълна, за да стои над пояса на ефода, и да се не отместя нагръдникът от ефода.

29. И Аарон да носи имената на Израилевите синове върху съдийския нагръдник на сърцето си, кога влиза в светилището, за постоянен спомен пред Господа. (И тури върху съдийския нагръдник витите верижки, тури на двата края на нагръдника, и тури двете гнезденца върху двете рамена на нарамника откъм лицето.)

30. На съдийския нагръдник положи „урим“ и „тумим“, и те ще бъдат на Ааароновото сърце, кога влиза (в светилището) пред лицето Господне; и Аарон винаги да носи на сърцето си „съда“ на Израилевите синове пред лицето Господне.

31. И направи горната риза за ефода цяла синя;

32. в средата й отгоре трябва да има отвор за главата; около отвора й трябва да има тъкана обшивка, както има отворът на броня, за да се не дере;

33. по полите й направи ябълки от синя, пурпурена и червена прежда (и от препреден висон), наоколо по полите й; (такива ябълки и) наоколо златни звънчета да има между тях:

34. златно звънче и ябълка, златно звънче и ябълка, наоколо по полите на горната риза;

35. нея да носи Аарон, кога служи, за да се слуша от него звънтене, като влиза в светилището пред лицето Господне и като излиза, за да не умре.

36. И направи гладка плочица от чисто злато, и издълбай на нея, както издълбават на печат: „Светиня Господня“,

37. и я привържи със синя връвчица за кидара, за да бъде отпред на кидара;

38. тя да бъде на Ааароновото чело, и да носи Аарон върху си недостатъците на приносите, които посвещават Израилевите синове, и всички дарове, които те принасят; тя да бъде постоянно на челото му, за да благоволи Господ към тях.

39. Направи хитона от висон и кидара от висон; направи и пояса везана работа;

40. направи и на Ааароновите синове хитони, направи им пояси, и превръзки за главата им направи, за слава и красота,

41. и облечи с тях брата си Аарона и синовете му с него, и помажи ги, напълни ръцете им, и освети ги, за да Ми бъдат свещеници.

42. И направи им долна ленена дреха, за прикриване телесната им голота от кръста до пищелите,

43. и да ги носят Аарон и синовете му, кога влизат в скинията на събранието, или пристъпят към жертвеника да служат в светилището, за да не навлекат (върху си) грях и да не умрат. Това (да бъде) вечна наредба за него и за потомството му подир него.

[1] Горна къса дреха. ↑
[2] Долна дълга дреха. ↑
[3] Украшение за глава. ↑

ГЛАВА 29.

1. Ето що трябва да извършиш над тях, за да ги посветиш за Мои свещеници: вземи един телец от воловете и два овена без недостатък,

2. и безквасни хлябове, и безквасни пити, замесени с елей, и безквасни питки, намазани с елей: от пшенично брашно да ги направиш;

3. и тури ги в една кошница и ги донеси в кошницата, заедно с телеца и двата овена.

4. Аарона пък и синовете му доведи при входа на скинията на събранието и ги умий с вода.

5. И вземи (свещените) одежди, и облечи Аарона с хитона и с горната риза, с ефода и с нагръдника, и препаши го с пояса връз ефода;

6. на главата му тури кидар, а на кидара прикрепи венеца на светинята;

7. и вземи помазен елей, и излей на главата му и го помажи.

8. Доведи и синовете му и облечи ги с хитони;

9. препаши ги с пояс, Аарона и синовете му, и тури им превръзки, та свещенството да им принадлежи според наредбата довеки; и напълни ръцете на Аарона и синовете му.

10. След това докарай телеца пред скинията на събранието, и Аарон и синовете му да възложат ръцете си върху главата на телеца (пред Господа при вратата на скинията на събранието);

11. и заколи телеца пред Господа при входа на скинията на събранието;

12. вземи кръв от телеца и тури с пръста си на роговете на жертвеника, а всичка (останала) кръв излей в основите на жертвеника;

13. вземи всичката тлъстина, която покрива вътрешностите, и булото от дроба, и двата бъбрека и тлъстината им, и тури на жертвеника да изгорят с пушек;

14. а месото от телеца, кожата му и нечистотиите му изгори на огън извън стана: това е жертва за грях.

15. След това вземи единия овен, и Аарон и синовете му да възложат ръцете си върху главата на овена;

16. заколи овена, вземи му кръвта и поръси жертвеника от всички страни;

17. разсечи овена на части, измий (във вода) вътрешностите му и пищелите му, и тури ги върху разсечените му части и върху главата му;

18. и изгори целия овен върху жертвеника: това е всесъжение Господу, благоухание приятно, жертва Господу.

19. Вземи и другия овен, и Аарон и синовете му да възложат ръцете си върху главата на овена;

20. заколи овена, вземи от кръвта му и тури върху крайчеца на дясното Аароново ухо и върху крайчеца на дясното ухо на синовете му, и върху палеца на дясната им ръка, и върху палеца на дясната им нога; и поръси с кръвта жертвеника от всички страни;

21. вземи от кръвта, която е на жертвеника, и от помазния елей, и поръси Аарона и одеждите му, и синовете му и одеждите на синовете му с него, — и ще бъдат осветени, той и одеждите му, и синовете му и одеждите им с тях.

22. След това вземи от овена тлъстината и опашката, и тлъстината, която покрива вътрешностите, и булото от дроба и двата бъбрека и тлъстината по тях, дясната плешка (защото това е овен за връчване свещенство),

23. и един кръгъл хляб, една елейна питка и една безквасна пита от кошницата, която е пред Господа;

24. и сложи всичко връз ръцете на Аарона и връз ръцете на синовете му, и принеси това, с полюшване пред Господа;

25. и вземи ги от ръцете им и изгори върху жертвеника с всесъжението, за благоухание пред Господа: това е жертва Господу.

26. И вземи гърдите от овена на връчването, който е за Аарона, и донеси ги, с полюшване пред Господа, — и това ще бъде твой дял;

27. и освети гърдите от приноса, които бяха полюлени, и плешката на възношението, която бе възнасяна, от овена на връчването, който е за Аарона и за синовете му, —

28. и това да бъде за Аарона и за синовете му вечен дял от Израилевите синове, понеже това е възношение; това възношение трябва да бъде от Израилевите синове при мирните жертви (на Израилевите синове); тяхното възношение трябва да бъде за Господа.

29. А свещените одежди, които са за Аарона, да преминат след него на синовете му, за да бъдат помазвани в тях и да им се връчва

свещенство;

30. седем дена да се облича с тях (великият) свещеник от синовете му, който го заместя и който влиза в скинията на събранието, за да служи в светилището.

31. А овена на връчването вземи и месото му свари на свето място;

32. и нека Аарон и синовете му изяждат месото на тоя овен и хляба от кошницата при вратата на скинията на събранието,

33. понеже чрез това е извършено очистване, за да им бъде връчено свещенство и за да бъдат посветени; външен не бива да яде това, защото е светиня;

34. ако от месото на връчването и от хляба остане до сутринта, изгори тоя остатък на огъня; не трябва да се яде това, понеже е светиня.

35. И постъпи с Аарона и със синовете му във всичко тъй, както ти заповядах; седем дена наред пълни ръцете им.

36. И телец за грях принасяй всеки ден за очистване, извършвай и жертва за грях върху жертвеника, за очистване самия жертвеник, и помажи го, за да бъде осветен;

37. седем дена очиствай жертвеника, и освети го, и жертвеникът ще бъде велика светиня: всичко, що се допре до жертвеника, ще се освети.

38. Ето какво ще принасяш върху жертвеника: две шилета (без недостатък) всеки ден, постоянно (за всякогашна жертва);

39. едното шиле принасяй сутрин, а другото шиле принасяй вечер,

40. и една десета ефа пшенично брашно, смесено с четвърт хин изстискан елей, а за възлияние — четвърт хин вино, за едното шиле;

41. другото шиле принасяй вечер: с брашнян принос, както утринния, и с такова също възлияние го принасяй за приятно благоухание, за жертва Господу.

42. Това да бъде постоянно всесъжение в родовете ви при вратата на скинията на събранието пред Господа, дето ще ви се явявам, за да говоря с тебе;

43. там ще се явявам на Израилевите синове, и това място ще се освети с Моята слава.

44. И ще осветя скинията на събранието и жертвеника; ще осветя Аарона и синовете му, за да Ми свещенодействуват;

45. ще обитавам между Израилевите синове и ще им бъда Бог,

46. и ще познаят, че Аз съм Господ, техен Бог, Който ги изведох от Египетската земя, за да обитавам сред тях. Аз съм Господ, техен Бог.

ГЛАВА 30.

1. И направи кадилен жертвеник, от дърво ситим го направи:

2. един лакът да бъде надлъж и един лакът нашир; той трябва да е четириъгълен; а на височина да е два лакти; от него да излизат роговете му;

3. обкови го с чисто злато, — горната му част, страните му наоколо и роговете му; и направи наоколо му златен венец;

4. под венеца му на двата негови ъгла направи две гривни от (чисто) злато; направи ги от двете му страни; в тях да се провират върлините, за да го носят с тях;

5. върлините направи от дърво ситим и ги обкови със злато.

6. И тури го пред завесата, която е пред ковчега на откровението, срещу очистилището, което е над ковчега на откровението, дето ще ти се явявам.

7. На него Аарон да кади благовонно кадиво; всяка сутрин, кога приготвя кандилцата, да кади с кадивото;

8. и кога Аарон пали кандилцата вечер, да кади с него; това е постоянно кадение пред Господа в родовете ви.

9. Не принасяйте на него никакво друго кадиво, ни всесъжение, ни хлебен принос, и възлияние не изливайте върху него.

10. Веднъж на година Аарон да извършва очищение над роговете му; с кръвта на очистителната жертва за грях да го очистя веднъж на година в родовете ви. Това е велика светиня пред Господа.

11. Говори Господ още на Моисея и каза:

12. преброявайки Израилевите синове, кога ги преглеждаш, нека всеки даде Господу откуп за душата си, при тяхното преброяване; и няма да бъде помежду им изтребителна пораза, кога ги преброяваш;

13. всеки, който идва за преброяване, трябва да дава половина сикла, свещена сикла; в тая сикла има двайсет гери: половината сикла е принос Господу;

14. всеки от двайсет години нагоре, който идва за преброяване, трябва да дава принос Господу;

15. богатият не по-много, и сиромахът не по-малко от половина сикла трябва да дават принос Господу, за откуп на душите ви;

16. и вземи откупното сребро от Израилевите синове и употребявай го за служба в скинията на събранието; това ще бъде спомен за Израилевите синове пред Господа, за откуп на душите ви.

17. Говори още Господ на Моисея и каза:

18. направи за миене умивалник от мед и подножката му от мед, постави го между скинията на събранието и жертвеника и налей в него вода;

19. нека Аарон и синовете му умиват на него ръцете си и нозете си;

20. кога влизат в скинията на събранието, нека се умиват с вода, за да не умрат; или, кога пристъпят към жертвеника за служба, за принасяне жертва Господу,

21. нека те умиват ръцете си и нозете си с вода, за да не умрат; това да им бъде вечна наредба, нему и на потомците му в родовете им.

22. Говори още Господ на Моисея и каза:

23. вземи си най-добри благовонни вещества: самоток смирна — петстотин сикли, благовонна канела, колко половината от това, сиреч, двеста и петдесет, благовонна тръстика — двеста и петдесет,

24. касия — петстотин сикли, според свещената сикла, и един хин маслинен елей;

25. и от това направи миро за свещено помазване, маст смесена по изкуството на мироварец: това да бъде миро за свещено помазване;

26. и помажи с него скинията на събранието и ковчега (на скинията) на откровението,

27. трапезата и всичките й принадлежности, светилника и всичките му принадлежности и кадилния жертвеник,

28. жертвеника за всесъжение и всичките му принадлежности, умивалника и подножката му;

29. освети ги, и ще бъдат велика светиня: всичко, що се допре до тях, ще се освети;

30. помажи и Аарона и синовете му и посвети ги, за да Ми бъдат свещеници.

31. А на Израилевите синове кажи: това да Ми бъде миро за свещено помазване в родовете ви;

32. тялото на други люде не бива да се помазва с него, и от същия състав не варете (за себе си) такова миро; то е светиня: светиня трябва да бъде за вас;

33. който направи такова миро, или който помаже с такова външен човек, да бъде изтребен от народа си.

34. Каза още Господ на Моисея, вземи си благовонни вещества: стакта, оних, миризлив халван и чист ливан, от всички по равно,

35. и направи от тях с изкуството на мироварец кадилна смес, стрита, чиста, света,

36. и счукай я ситно, и туряй от нея пред ковчега на откровението в скинията на събранието, дето ще ти се явявам: това ще бъде за вас велика светиня;

37. по тая смес приготвено кадиво не правете за себе си: то да ти бъде светиня за Господа;

38. който направи такова, за да кади с него, (тая душа) да бъде изтребена измежду народа си.

ГЛАВА 31.

1. Говори още Господ на Моисея, думайки:

2. ето, Аз определих по име Веселиила, син на Урия, Оров син, от Иудино коляно;

3. и го изпълних с Дух Божий, с мъдрост и разум, със знание и с всяко изкуство,

4. да работи със злато, сребро и мед (със синя, пурпурена и червена вълна и с препреден висон),

5. да реже камъни за обковка и да изрязва дърво за всякаква работа;

6. и ето, давам му за помощник Ахисамаховия син Ахолиав, от Дановo коляно, и в сърцето на всеки мъдър ще вложа мъдрост, за да направят всичко, що ти заповядах:

7. скинията на събранието и ковчега на откровението и очистилището над него, и всички принадлежности на скинията;

8. трапезата и (всички) нейни принадлежности; светилника от чисто злато и всичките му принадлежности, и кадилния жертвеник;

9. жертвеника за всесъжение и всичките му принадлежности, умивалника и подножката му;

10. служебните одежди и свещените одежди на свещеник Аарона и одеждите на синовете му за свещена служба;

11. помазния елей и благовонното кадиво за светилището — всичко тъй да направят, както Аз ти заповядах.

12. Говори още Господ на Моисея и каза:

13. кажи тъй на Израилевите синове: съботите Ми пазете, защото това е знак между Мене и вас в родовете ви, за да знаете, че Аз съм Господ, Който ви освещавам.

14. Пазете съботата, защото тя е света за вас: който я оскверни, да бъде предаден на смърт; който в тоя ден върши работа, тая душа трябва да бъде изтребена измежду народа си.

15. Шест дни да вършат работа, а в седмия е събота, почивка, посветена Господу: всеки, който върши работа в съботен ден, да бъде предаден на смърт.

16. Нека Израилевите синове пазят съботата, празнувайки съботата в родовете си като вечен завет;

17. това е знак между Мене и Израилевите синове навеки, защото в шест дни Господ сътвори небето и земята, а в седмия ден си почина и отдъхна.

18. И когато (Бог) престана да говори с Моисея на планина Синай, даде му две плочи на откровението, каменни плочи, написани с Божи пръст.

ГЛАВА 32.

1. Когато народът видя, че Моисей се забави да слезе от планината, събра се при Аарона и му рече: стани и направи ни бог, който да върви пред нас, понеже не знаем, какво стана с тоя човек — с Моисея, който ни изведе от Египетската земя.

2. Аарон им каза: извадете златните обеци от ушите на жените си, на синовете си и на дъщерите си, и ми ги донесете.

3. И всички извадиха златните обеци от ушите си и ги донесоха на Аарона.

4. Той ги взе от ръцете им, и направи от тях излян телец, и го обдяла с длето. И те казаха: ето, Израилю, твоят бог, който те изведе от Египетската земя!

5. Като видя това, Аарон съгради пред телеца жертвеник; и извика Аарон, като каза: утре е празник на Господа.

6. На другия ден станаха рано и принесоха всесъжение и доведоха мирни жертви: и седна народът да яде и да пие, а после стана да играе.

7. И рече Господ на Моисея: побързай да слезеш (оттука), защото твоят народ, който ти изведе от Египетската земя, се развърти;

8. скоро се отклониха от пътя, който им Аз заповядах: направиха си излян телец и му се поклониха и принесоха му жертва и казаха: ето, Израилю, твоят бог, който те изведе от Египетската земя!

9. И каза Господ на Моисея: Аз виждам тоя народ, и ето, той е народ твърдоглав;

10. и тъй, остави Ме, да се разпали гневът Ми против тях, и ще ги изтребя и ще произведа многоброен народ от тебе.

11. Но Моисей взе да моли Господа, своя Бог, и каза: да се не разпалва, Господи, гневът Ти против Твоя народ, който Ти изведе от Египетската земя с велика сила и с твърда ръка,

12. за да не кажат египтяни: за зло ги изведе Той, за да ги убие в планините и да ги изтреби от лицето на земята; отвърни разпаления Си гняв и отмени погубването на Твоя народ;

13. спомни си за Авраама, Исаака и Израиля (Иакова), Твои раби, на които Ти се кле в Себе Си, като каза: ще умножа и преумножа семето ви колкото небесните звезди, и цялата тая земя, за която говорих, ще дам на семето ви за вечно владение.

14. И отмени Господ злочестината, за която каза, че ще стори на Своя народ.

15. Тогава Моисей се обърна и слезе от планината; в ръце му бяха двете (каменни) плочи на откровението, написани от двете страни: и на едната и на другата страна бе писано;

16. плочите бяха дело Божие, и писмото, издълбано на плочите, беше Божие писмо.

17. И чу Иисус гласа на народа, който вдигаше шум, и каза на Моисея: бойовен вик в стана.

18. Но (Моисей) отговори: това не е вик на победители, нито писък на победени; аз чувам глас на люде, които пеят.

19. И когато наближи до стана и видя телеца и хора’та, пламна от гняв и хвърли от ръцете си плочите, та ги строши под планината;

20. и грабна телеца, който бяха направили, изгори го в огъня и стри на прах, па го сипа във водата, и даде от нея да пият Израилевите синове.

21. И каза Моисей на Аарона: какво ти е сторил тоя народ, та го вкара в голям грях?

22. Аарон отговори (на Моисея): да се не разпалва гневът на господаря ми; ти знаеш тоя народ, че е буен.

23. Те ми казаха: направи ни бог, който да върви пред нас; защото с Моисея, с тоя човек, който ни изведе от Египетската земя, не знаем какво стана.

24. Аз пък им рекох: който има злато, да го снеме от себе си. (Те го снеха) и ми го дадоха; аз го хвърлих в огъня, и излезе тоя телец.

25. Моисей видя, че тоя народ е необуздан, понеже Аарон го бе допуснал до необузданост за срам пред враговете му.

26. И застана пред вратата на стана и каза: който е Господен, (нека дойде) при мен! И се събраха при него всички Левиеви синове.

27. И той им рече: тъй говори Господ, Бог Израилев: турете всеки меча на бедрото си, преминете през стана от врата до врата и назад, и всеки да убива брата си, всеки приятеля си, всеки ближния си.

28. Тогава Левиевите синове сториха според Моисеевата дума: и в оня ден паднаха от народа около три хиляди души.

29. Защото Моисей (им) бе казал: посветете днес ръцете си Господу, всеки един от вас, дори с цената на сина си и брата си, та да ви изпроводи Той днес благословение.

30. На другия ден Моисей каза на народа: вие сторихте голям грях; затова аз ще възлеза при Господа, дано загладя греха ви.

31. Моисей се върна при Господа и каза: о, (Господи!) тоя народ направи голям грях, направи си бог от злато;

32. прости им техния грях; ако ли не, изличи и мене из книгата Си, в която си ме записал.

33. Господ каза на Моисея: ще излича из книгата Си оногова, който е съгрешил пред Мене.

34. И тъй, иди, (слез,) води тоя народ, накъдето съм ти казал; ето Моят Ангел ще върви пред тебе, и в деня на посещението Ми ще ги посетя за греха им.

35. И порази Господ народа за направения телец, който Аарон бе направил.

ГЛАВА 33.

1. И каза Господ на Моисея: тръгни оттука ти и народът, който изведе от Египетската земя, и иди в земята, за която се клех на Авраама, Исаака и Иакова, думайки: на потомството ти ще я дам;

2. и ще проводя пред тебе един (Свой) Ангел и ще пропъдя хананейци, аморейци, хетейци, ферезейци, (гергесейци,) евейци и иевусейци,

3. (и той ще ви заведе) в земята, дето тече мед и мляко; защото Аз Сам няма да вървя помежду ви, за да ви не погубя по пътя, понеже вие сте твърдоглав народ.

4. Народът, като чу тая страшна реч, разплака се, и никой си не тури накитите.

5. Защото Господ бе казал на Моисея: кажи на Израилевите синове: вие сте твърдоглав народ; ако тръгна помежду ви, в един миг ще ви изтребя; и тъй, свалете си накитите; Аз ще видя, какво да правя с вас.

6. Израилевите синове снеха своите накити при планина Хорив.

7. А Моисей взе и си постави шатрата извън стана, надалеч от стана и я нарече скиния на събранието; и всеки, който диреше Господа, дохождаше в скинията на събранието, която се намираше извън стана.

8. И колчем Моисей излизаше за в тая скиния, цял народ наставаше, и всеки стоеше пред входа на шатрата си и гледаше след Моисея, докле влезе в скинията.

9. Когато пък Моисей влизаше в скинията, облачният стълб се спущаше и заставаше при входа на скинията, и (Господ) говореше с Моисея.

10. И целият народ виждаше облачния стълб, който стоеше при входа на скинията; и целият народ ставаше, и се покланяше всеки при входа на шатрата си.

11. Тогава Господ говореше лице с лице с Моисея, като да говореше някой с приятеля си; и той се връщаше в стана, а неговият служител Иисус, син Навинов, момък, не се отлъчваше от скинията.

12. Моисей рече на Господа: ето, Ти ми говориш: води’ тоя народ, а ми не яви, кого ще пратиш с мене, ако и да каза: „Аз те знам по име, и ти спечели благоволение в Моите очи“;

13. и тъй, ако съм спечелил благоволение в Твоите очи, моля, открий ми пътя Си, за да Те позная, за да спечеля благоволение в Твоите очи; и помисли, че тия люде са Твой народ.

14. (Господ му) каза: Сам Аз ще вървя (пред тебе) и ще те заведа в покоище.

15. Отговори Му (Моисей): ако не дойдеш Ти Сам (с нас), то и не ни извеждай оттука;

16. защото, по какво ще познаем, че аз и Твоят народ сме спечелили благоволение в Твоите очи? нали по това, ако дойдеш Ти с нас? Тогава аз и Твоят народ ще бъдем по-славни от всеки народ на земята.

17. И Господ рече на Моисея: и това, което ти каза, ще сторя, защото ти спечели благоволение в Моите очи, и Аз те зная по име.

18. (Моисей) каза: покажи ми славата Си.

19. Отговори (Господ на Моисея): Аз ще направя да мине пред тебе всичката Ми слава и ще провъзглася името на Иехова пред тебе; и който е за помилване, ще го помилвам, който е за съжаляване, ще го съжаля.

20. И после каза: лицето Ми не можеш видя, защото не може човек да Ме види и да остане жив.

21. И каза Господ: ето място при Мене: застани на тая скала.

22. И кога минава славата Ми, Аз ще те туря в пукнатината на скалата и ще те покрия с ръката Си, докле отмина;

23. и кога Си сваля ръката, ти ще Ме видиш изотзад, а лицето Ми няма да бъде видимо (за тебе).

ГЛАВА 34.

1. И каза Господ на Моисея: издялай си две каменни плочи като първите, (и възлез при Мене на планината,) и Аз ще напиша върху тия плочи думите, каквито бяха върху първите плочи, които ти строши;

2. и бъди готов за утре, и качи се утре на планина Синай и застани пред Мене там, навръх планината;

3. ала никой да не възлиза с тебе, и никой да се не вестява по цялата планина; дори добитък, дребен и едър, не бива да пасе близо до тая планина.

4. Тогава Моисей издяла две каменни плочи като първите, стана сутринта рано, и възлезе на Синай планина, както му заповяда Господ; и взе в ръцете си двете каменни плочи.

5. И слезе Господ в облак, и се спря там близо до него и провъзгласи името на Иехова.

6. И премина Господ пред лицето му и извика: Господ, Господ, Бог човеколюбивий и милосърдний, дълготърпеливий, многомилостивий и истинний,

7. Който пази (правдата и показва) милост в хиляди поколения, Който прощава вина, престъпление и грях, ала не оставя без наказание, Който за вината на бащите наказва децата и децата на децата до трета и четвърта рода.

8. Моисей веднага падна на земята и се поклони (Богу),

9. и каза: ако съм придобил благоволение в очите Ти, Господи, нека дойде Господ между нас; защото тоя народ е твърдоглав; прости беззаконията ни и греховете ни и направи нас Твое наследие.

10. Отговори (Господ на Моисея): ето, Аз сключвам завет: пред целия ти народ ще направя чудеса, каквито не са станали по цяла земя и у никой народ; и ще види целият народ, между който се намираш ти, делото Господне, защото страшно ще бъде онова, което Аз ще сторя за тебе;

11. пази това, що ти заповядвам сега: ето, Аз изпъждам от лицето ти аморейци, хананейци, хетейци, ферезейци, евейци (гергесейци) и иевусейци;

12. внимавай да не влизаш в съюз с жителите на земята, в която ще идеш, за да не станат те примка посред вас.

13. Жертвениците им съборете, идолите им строшете, свещените им дъбрави изсечете (и изваянията на боговете им в огън изгорете),

14. защото не бива да се покланяш на други бог, освен на Господа (Бога), понеже името Му е „ревнивец“; Той е Бог ревнивец.

15. Не влизай в съюз с жителите на оная земя, та, кога те блудствуват подир боговете си и принасят жертви на боговете си, да не поканят и тебе, и да не вкусиш от жертвите им;

16. и не взимай от дъщерите им жени за синовете си (и дъщерите си не давай за жени на синовете им), да не би дъщерите им, като блудствуват подир боговете си, да вкарат и синовете ти в блудство подир боговете им.

17. Не си прави излеяни богове.

18. Пази празника Безквасници: седем дена да ядеш, както съм ти заповядал, безквасен хляб в определеното време на месец авив, защото в месец авив излезе ти от Египет.

19. Всичко, що разтваря утроба, е Мое, както и всяко мъжко от целия ти добитък, от говеда и овци, що разтваря утроба.

20. А първородното от ослите заменявай с агне; ако ли го не замениш, откупи го; всички първородни от синовете ти откупвай; да се не явяват пред лицето Ми с празни ръце.

21. Шест дни работи, а в седмия ден си почивай; почивай си и през време на сеитба и жетва.

22. Празнувай празника на седмиците, празника на първите плодове от пшеничната жетва и празника на беритбата в края на годината;

23. три пъти на година всичкият ти мъжки пол да се явява пред лицето на Иехова, Господа Бога Израилев,

24. защото Аз ще разгоня народите от лицето ти и ще разширя границите ти, и никой няма да пожелае земята ти, ако се явяваш пред лицето на Господа, твоя Бог, три пъти на година.

25. Кръвта от жертвата Ми върху квасник не изливай, и жертвата на празник Пасха да не пренощува до сутринта.

26. Най-първите плодове от земята си принасяй в дома на Господа, твоя Бог. Не вари яре в майчиното му мляко.

27. Каза още Господ на Моисея: напиши си тия думи, защото с тия думи Аз сключвам завет с тебе и с Израиля.

28. И престоя там (Моисей) при Господа четирийсет дни и четирийсет нощи, без да яде хляб и без да пие вода; и написа (Моисей) върху плочите думите на завета, десетте заповеди.

29. Когато Моисей се връщаше от планина Синай и държеше в ръце двете плочи на откровението, слизайки от планината, Моисей не знаеше, че лицето му изпущаше зари, понеже Бог бе говорил с него.

30. Аарон и всички Израилеви синове видяха Моисея, и ето, лицето му светеше, и те се бояха да се приближат до него.

31. Тогава Моисей ги повика, и дойдоха при него Аарон и всички началници на народа, и Моисей говори с тях.

32. След това се приближиха (до него) всички Израилеви синове, и той им предаде всичко, що му бе говорил Господ на Синай планина.

33. И когато Моисей престана да говори с тях, турна на лицето си покривало.

34. А колчем Моисей влезеше пред лицето на Господа да говори с Него, снимаше покривалото, докато излезеше; а като излезеше, разказваше пред Израилевите синове всичко, що бе заповядано (нему от Господа).

35. И видяха Израилевите синове, че Моисеевото лице свети; и Моисей пак туряше покривалото на лицето си, докато влезеше да говори с Бога.

ГЛАВА 35.

1. И събра Моисей цялото общество Израилеви синове и им каза: ето какво заповяда Господ да правите:

2. шест дена вършете работа, а седмият ден да бъде за вас свет, събота, почивка Господу: всеки, който върши тогава работа, да бъде предаден на смърт;

3. в съботен ден не кладете огън в никое от вашите жилища. (Аз съм Господ.)

4. Каза още Моисей на цялото общество Израилеви синове: ето що заповяда Господ:

5. направете от това, що имате, принос Господу: всеки що му сърце дава, нека принесе принос Господу, злато, сребро, мед,

6. синя, пурпурена и червена вълна, висон (препреден) и козина,

7. овнешки червени кожи и сини кожи, и дърво ситим,

8. и елей за светилника, и аромати за помазен елей и за благовонно кадило,

9. камък оникс и камъни за влагане в ефода и нагръдника.

10. И всеки от вас, мъдър по сърце, нека дойде и направи всичко, що е заповядал Господ:

11. скинията, нейните платнища и горното й покривало, кукичките и дъските й, вървините й, стълбовете й и подножките й,

12. ковчега и вървините му, очистилището и завесата за преграда (и завесите на двора и стълбовете му, и смарагдовите камъни и тимяна и помазния елей),

13. трапезата и вървините й и всичките й принадлежности, и хлябовете на предложението,

14. и светилника за осветление с (всички) негови принадлежности, и кандилцата му и светилния елей,

15. и кадилния жертвеник, и вървините му, и помазния елей, и благовонното кадило, и завесата при входа на скинията,

16. жертвеника за всесъжение и медната му решетка, и вървините му и всичките му принадлежности, умивалника и подножките му,

17. завесите на двора; стълбовете му и подножките им и завесата на дворния вход,

18. коловете на скинията и коловете на двора и въжата им,

19. служебните одежди за служба в светилището и свещените одежди на свещеник Аарона и одеждите на синовете му за свещенодействие.

20. Тогава цялото общество Израилеви синове си отиде от Моисея.

21. И дохождаха всички, на които сърце теглеше към това, и всички, които духът разполагаше, и принасяха приноси Господу за сглобяване скинията на събранието и за всички при нея служби и за (всички) свещени одежди;

22. и дохождаха мъже с жените си, и всички, според колкото им сърце даваше, принасяха халчици, обеци, пръстени и нанизи, всякакви златни вещи, всеки, който само искаше да принесе злато Господу;

23. и всеки, който имаше синя, пурпурена и червена вълна, висон и козина, червени овнешки кожи, сини кожи, принасяше ги;

24. и всеки, който жертвуваше сребро, или мед, принасяше го дар Господу; и всеки, който имаше дърво ситим, принасяше го за всяка потреба на скинията;

25. и всички жени, мъдри по сърце, предяха с ръцете си и принасяха синя, пурпурена и червена прежда и висон;

26. и всички жени, на които сърце теглеше, и които умееха да предат, предяха козина;

27. а началниците принасяха ониксов камък и камъни за влагане в ефода и нагръдника,

28. също и елей за светилника и аромати за съставяне помазен елей и за благовонно кадило;

29. и всички мъже и жени от Израилевите синове, на които сърце теглеше да принасят за всяко нещо, което Господ чрез Моисея заповяда да се направи, принасяха доброволен дар Господу.

30. И каза Моисей на Израилевите синове: ето, Господ определи по име Веселиила, син на Урия, Оров син, от Иудино коляно,

31. и го изпълни с Дух Божий, с мъдрост, с разум, със знание и с всяко изкуство,

32. да стъкмява изкусни платове, да работи със злато, сребро и мед,

33. и да реже камъни за обковка, да изрязва дърво, и да прави всякакви художествени изделия;

34. па вложи в неговото сърце и в сърцето на Ахолиава, син Ахисамахов, от Даново коляно, способност да учат други;

35. Той изпълни сърцето им с мъдрост да правят (за светилището) всяка работа на резбар и на изкусен тъкач и везач по син, пурпурен, червен и висонов плат, и на тъкачи, които правят всякакви работи и тъкат изкусни платове.

ГЛАВА 36.

1. Тогава почна да работи Веселиил и Ахолиав и всички мъдри по сърце, на които Господ даде мъдрост и разум, за да умеят да работят всякаква работа, потребна за светилището, както бе заповядал Господ.

2. И повика Моисей Веселиила и Ахолиава и всички мъдри по сърце, на които Господ даде мъдрост, и всички, на които сърце теглеше, да се заемат за работа и да работят.

3. И те взеха от Моисея всички приноси, които Израилевите синове бяха принесли, за (всички) потреби на светилището, за да работят. А в също време продължаваха още да носят при Моисея доброволни дарове всяка сутрин.

4. Тогава дойдоха всички мъдри по сърце, които приготвяха всякакви работи за светилището, всеки дойде от работата си, що работеше,

5. и говориха на Моисея, като казаха: народът принася много повече отколко е нужно за работите, които заповяда Господ да се направят.

6. И заповяда Моисей, и обявиха в стана: ни мъж, ни жена да не правят вече нищо за принос в светилището; и народът престана да принася.

7. Имаше доста принесено за всякакви работи, които трябваше да се направят, дори оставаше и лишно.

8. Тогава всички мъдри по сърце, които се занимаваха с направа на скинията, приготвиха десет платнища от препреден висон и от синя, пурпурена и червена вълна; и по тях направиха херувими изкусна работа;

9. дължината на всяко платнище беше двайсет и осем лакти, и широчината на всяко платнище четири лакти: всички платнища бяха една мярка.

10. И Веселиил съедини петте платнища едно с друго, и петте други платнища съедини едно с друго.

11. И направи сини петлици по ивата на едното платнище, дето то се съединява с другото; такива той направи и по ивата на

последното платнище, за да го съедини с другото;

12. петдесет петлици направи на едното платнище и петдесет петлици направи по ивата на платнището, дето то се съединява с другото; тия петлици се спосрещаха една с друга;

13. и направи петдесет златни кукички и с кукичките съедини едно платнище с друго, и стана скинията едно цяло.

14. После направи платнища от козина за покриване скинията; такива платнища направи единайсет;

15. едното платнище беше дълго трийсет лакти, а широко четири лакти; единайсетте платнища бяха една мярка.

16. И съедини пет платнища отделно и шест платнища отделно.

17. И направи петдесет петлици по ивата на крайното платнище, дето се съединява с другото, и петдесет петлици направи по ивата на платнището, което се съединява с другото;

18. и направи петдесет медни кукички, за да съединяват покрива, та да стане едно цяло.

19. И направи за скинията покривка от червено боядисани овнешки кожи и покривало за отгоре от сини кожи.

20. И направи от дърво ситим дъски за скинията, за да стоят право:

21. всяка дъска беше десет лакти дълга, а един и половина лакът широка;

22. всяка дъска имаше по два зъба, един срещу друг: тъй направи той с всички дъски на скинията.

23. И направи за скинията двайсет такива дъски за южната страна;

24. направи и четирийсет сребърни подножки под двайсетте дъски: две подножки под една дъска за двата й зъба, и две подножки под друга дъска за двата й зъба.

25. И за другата страна на скинията към север направи двайсет дъски

26. и четирийсет сребърни подножки: две подножки под една дъска, и две подножки под друга дъска.

27. А за задната страна на скинията, към запад, направи шест дъски;

28. направи и две дъски за ъгъла в скинията на задната страна;

29. и те бяха съединени отдолу и съединени отгоре с една гривна; тъй направи той с тях двете на двата ъгъла;

30. и тъй, имаше осем дъски и шестнайсет сребърни подножки, по две подножки под всяка дъска.

31. И направи върлини от дърво ситим: пет за дъските от едната страна на скинията,

32. пет върлини за дъските на другата страна на скинията и пет върлини за дъските на задната страна на скинията.

33. И направи вътрешната върлина да минава през средата на дъските от единия край до другия;

34. а дъските обкова със злато, и гривните, в които се провират върлините, направи от злато, и върлините обкова със злато.

35. И направи завеса от синя, пурпурена и червена вълна и от препреден висон, и по нея направи херувими изкусна работа;

36. и направи за нея четири стълба от ситим и ги обкова със злато; направи и златни кукички, и изля за стълбовете четири сребърни подножки.

37. И направи завеса за входа на скинията от синя, пурпурена и червена вълна и от препреден висон везана работа,

38. и пет стълба за нея с кукички; и обкова върховете им и скобите им със злато и изля пет медни подножки.

ГЛАВА 37.

1. И направи Веселиил ковчег от дърво ситим: дължината му беше два лакти и половина, широчината му — лакът и половина, и височината му — лакът и половина;

2. и го обкова отвътре и отвън с чисто злато и наоколо му направи златен венец;

3. и изля за него четири златни гривни, за четирите му долни ъгли: две гривни на едната му страна, и две гривни на другата му страна.

4. И направи върлини от дърво ситим и ги обкова със злато;

5. и провря върлините в гривните, отстрани на ковчега, за да се носи ковчегът.

6. И направи очистилище от чисто злато: дължината му беше два лакти и половина, а широчината му — лакът и половина.

7. И направи два херувима от злато; изковани ги направи на двата края на очистилището,

8. единия херувим на единия край, а другия херувим на другия край: направи херувимите да се издават от двата края на очистилището.

9. И херувимите бяха с разперени крила отгоре, като покриваха с крилата си очистилището, а лицата им бяха едно срещу друго; лицата на херувимите гледаха към очистилището.

10. И направи трапеза от дърво ситим, два лакти дълга, лакът широка и лакът и половина висока,

11. и я обкова с чисто злато, и наоколо й направи златен венец;

12. и наоколо й направи страни’ци колкото една длан, а по страни’ците й направи златен венец.

13. И изля за нея четири златни гривни и прикрепи гривните на четирите ъгли, при четирите й крака;

14. и при страни’ците имаше гривни, за да се провират върлините за носене на трапезата.

15. И направи върлини от дърво ситим за носене на трапезата и ги покри със злато.

16. После направи от чисто злато съдове, отредени за трапезата: блюда, кадилници, шулци и чаши, за да се прави възлияние с тях.

17. И направи светилник от чисто злато; кована работа направи светилника; стъблата му, вейките му, чашките му, ябълчиците му и цветята му излизаха от него;

18. от страните му излизаха шест вейки: три вейки на светилника от едната му страна, и три вейки на светилника от другата му страна;

19. три чашки като миндалов цвят, една ябълчица и цветя имаше на една вейка; и три чашки като миндалов цвят, една ябълчица и цветя имаше на друга вейка; тъй имаше на всички шест вейки, които излизаха от светилника.

20. А на стъблото на светилника имаше четири чашки като миндалов цвят с ябълчици и цветя:

21. на шестте вейки, които излизаха от него, имаше една ябълчица под първите две вейки, една ябълчица под вторите две вейки, и пак една ябълчица под третите две вейки;

22. ябълчиците и вейките им излизаха от него; той беше изкован цял-целеничък от чисто злато.

23. И направи му седем кандилца, а също и щипци и пепелници за него от чисто злато;

24. направи го с всичките му принадлежности от един талант чисто злато.

25. И направи кадилния жертвеник от дърво ситим: лакът дълъг и лакът широк, четириъгълен, два лакти висок; от него излизаха роговете му;

26. и го обкова с чисто злато: горната му част и страните му наоколо и роговете му; и направи наоколо златен венец;

27. под венеца му на двата негови ъгла направи две златни гривни, направи ги от двете му страни, за да провира в тях върлините, та да се носи;

28. върлините направи от дърво ситим и ги обкова със злато.

29. И направи миро за свещено помазване и благовонно кадиво, чисто, с изкуството на мироварец.

ГЛАВА 38.

1. И направи жертвеника на всесъжението от дърво ситим, пет лакти дълъг и пет лакти широк, четириъгълен, и три лакти висок;

2. и направи рогове на четирите му ъгли, тъй че роговете излизаха от него, и го обкова с мед.

3. И направи всички принадлежности на жертвеника: котлета, лопатки, чаши, вилици и въгленици; всичките му принадлежности направи от мед.

4. И направи за жертвеника медна решетка като мрежа, и я тури в него отдолу до половината му;

5. и направи четири гривни на четирите ъгли на медната решетка, за да се провират върлините.

6. И направи върлините от дърво ситим, и ги обкова с мед,

7. и провря върлините в гривните отстрани на жертвеника, за да го носят с тях; направи го от дъски, празен отвътре.

8. И направи умивалника от мед и подножката му от мед с изящни изображения, които красяха входа на скинията на събранието.

9. Направи и двора: от южната страна, към пладне, завесите му бяха от препреден висон, сто лакти дълги;

10. стълбове за тях имаше двайсет, и медни подножки — двайсет; кукичките на стълбовете и скобите им бяха от сребро.

11. И откъм северната страна завесите бяха сто лакти; стълбове за тях имаше двайсет, и медни подножки — двайсет; кукичките на стълбовете и скобите бяха от сребро.

12. И откъм западната страна завесите бяха петдесет лакти: стълбове за тях имаше десет, и подножки — десет; кукичките на стълбовете и скобите им бяха от сребро.

13. И от предната страна към изток завесите бяха петдесет лакти.

14. За едната страна на дворните врата завесите бяха петнайсет лакти; стълбове за тях имаше три, и подножки — три.

15. И за другата страна (от двете страни на дворната врата) завесите бяха петнайсет лакти; стълбове за тях имаше три, и подножки — три.

16. Всички завеси в двора наоколо бяха от препреден висон,

17. а подножките на стълбовете — от мед; кукичките на стълбовете и скобите им — от сребро; а върховете им бяха обковани със сребро, и всички стълбове на двора бяха съединени със сребърни връзки.

18. А завесата на дворните врата бе везана работа от синя, пурпурена и червена вълна и от препреден висон, навсякъде дълга двайсет лакти, висока пет лакти, както и завесите на двора;

19. и стълбове за тях имаше четири, и медни подножки — четири; кукичките им бяха сребърни, а върховете им — обковани със сребро, и скобите им сребърни.

20. Всички колове около скинията и двора бяха медни.

21. Ето изброено онова, що бе употребено за скинията на откровението и направено по заповед на Моисея чрез левитите, под надзора на Итамара, син на свещеник Аарона.

22. А всичко, що Господ заповяда на Моисея, направи Веселиил, син на Урия, син Оров, от Иудино коляно,

23. и с него Ахолиав, син Ахисамахов, от Дановo коляно, резбар, изкусен тъкач и везач на син, пурпурен, червен и висонов плат.

24. Всичкото злато, употребено в работа за всички принадлежности на светилището, злато, принесено в дар, беше двайсет и девет таланта и седемстотин и трийсет сикли, свещени сикли;

25. а среброто от преброените лица на обществото беше сто таланта и хиляда седемстотин седемдесет и пет сикли, свещени сикли:

26. по половина сикла на човек, пресметнато според свещената сикла, от всекиго, който идва за преброяване, от двайсет години и нагоре, именно, от шестстотин и три хиляди и петстотин и петдесет души.

27. Сто таланта сребро бе употребено за изливане подножките на светилището и подножките на завесите; сто подножки от сто таланта, по талант за подножка;

28. а от хиляда седемстотин седемдесет и пет сикли той направи кукички за стълбовете и обкова върховете им и направи за тях скоби.

29. А принесената в дар мед беше седемдесет таланта и две хиляди и четиристотин сикли;

30. от нея той направи подножки за стълбовете при входа в скинията на свидетелството, и меден жертвеник, и медна решетка за

него, и всички съдове на жертвеника,

31. и подножките за стълбовете на целия двор и подножките за стълбовете на дворните врата, и всички колове на скинията и всички колове около двора.

ГЛАВА 39.

1. А от синя, пурпурена и червена вълна направиха служебни одежди за служене в светилището; направиха и свещени одежди за Аарона, както бе заповядал Господ на Моисея.

2. И направи ефод от злато, от синя, пурпурена и червена вълна и от препреден висон:

3. изковаха листи от злато и ги нарязаха на нишки, за да ги втъкат между сините, пурпурените, червените и висоновите нишки, — всичко изкусна работа;

4. и направиха му нарамници за свързване; той беше свързан на двата си края.

5. И поясът на ефода, който беше отгоре му, еднаква с него работа, бе направен от злато, от синя, пурпурена и червена вълна и препреден висон, както бе заповядал Господ на Моисея.

6. И изработиха ониксови камъни, и ги вложиха в златни гнезденца и издълбаха на тях имената на Израилевите синове, както се дълбае на печат;

7. и ги вложи в нарамниците на ефода, за спомен на Израилевите синове, както бе заповядал Господ на Моисея.

8. И направи нагръдник изкусна работа, също такава работа като ефода, от злато, от синя, пурпурена и червена вълна и от препреден висон:

9. той бе четириъгълен; нагръдника направиха двоен, една педя дълъг и една педя широк, той беше двоен;

10. и наредиха по него четири реда камъни; наред: рубин, топаз, изумруд, — това е първи ред;

11. втори ред: антракс, сапфир и елмаз;

12. трети ред: опал, ахат и аметист;

13. четвърти ред: хризолит, оникс и яспис; те бяха вложени в златни гнезденца.

14. Камъните бяха според броя на имената на Израилевите синове: те бяха дванайсет, според броя на имената им, и на всеки от тях беше издълбано, като на печат, по едно име, за дванайсетте колена.

15. На нагръдника направиха вити верижки плетена работа от чисто злато;

16. и направиха две златни гнезденца и две златни халчици и прикрепиха двете халчици за двата края на нагръдника;

17. и закачиха двете плетени златни верижки за двете халчици по краищата на нагръдника,

18. а двата края на двете верижки прикрепиха към двете гнезденца и ги прикрепиха към нарамниците на ефода откъм лицето му;

19. направиха още две златни халчици и прикрепиха към двата други края на нагръдника върху ръба, към ефода, отвътре;

20. и направиха още две златни халчици и ги прикрепиха към двата нарамника на ефода отдолу, откъм лицето му, дето се съединява над пояса на ефода;

21. и вързаха нагръдника с халчиците му за халчиците на ефода с връвчица от синя вълна, за да стои над пояса на ефода, и да се не отместя нагръдникът от ефода, както Господ бе заповядал на Моисея.

22. И за ефода направи горна риза, тъкана, цяла от синя вълна,

23. и в средата на горната риза направи отвор, като отвора на броня, и наоколо му обшивка, за да се не съдира;

24. по полите на горната риза направиха ябълки от синя, пурпурена и червена вълна;

25. и направиха звънчета от чисто злато и окачиха звънчетата между ябълките наоколо по полите на горната риза:

26. звънче и ябълка, звънче и ябълка, наоколо по полите на горната риза за служене, както Господ бе заповядал на Моисея.

27. И направиха за Аарона и за синовете му тъкани хитони от висон,

28. и кидар от висон, и превръзки за глава от висон, и долна ленена дреха от препреден висон,

29. и пояс от препреден висон и от синя, пурпурена и червена вълна, везана работа, както Господ бе заповядал на Моисея.

30. И направиха гладка плочица, венец на светинята, от чисто злато, и издълбаха на нея писмо, както издълбават на печат: „Светиня Господня“;

31. и вързаха за нея синя вълнена връвчица, та да се връзва о кидара отгоре, както Господ бе заповядал на Моисея.

32. Тъй се свърши цялата работа за скинията на събранието, и Израилевите синове направиха всичко: както Господ бе заповядал на Моисея, тъй и направиха.

33. И донесоха при Моисея скинията, покривката и всичките й принадлежности, кукичките й, дъските й, върлините й, стълбовете й и подножките й,

34. покривката от овнешки червени кожи и покривката от сини кожи и завесата, която закриваше,

35. ковчега на откровението и върлините му и очистилището,

36. трапезата с всичките й принадлежности и хлябовете на предложението,

37. светилника от чисто злато, кандилцата му, кандилцата, наредени по него, и всичките му принадлежности, и светилния елей,

38. златния жертвеник и помазния елей, ароматите за кадиво и завесата за входа на скинията,

39. медния жертвеник и медната му решетка, върлините му и всичките му принадлежности, умивалника и подножката му,

40. дворните завеси, стълбовете и подножките, завесата на дворните врата, въжата и коловете и всички потребни вещи за служене в скинията на събранието,

41. служебните одежди за служене в светилището, свещените одежди на свещеник Аарона и одеждите на синовете му за свещенодействие.

42. Както Господ бе заповядал на Моисея, тъй и направиха Израилевите синове всички тия работи.

43. И видя Моисей цялата работа, и ето, те я направиха: както бе заповядал Господ, тъй я и направиха. И Моисей ги благослови.

ГЛАВА 40.

1. Говори още Господ на Моисея и каза:

2. в първия месец, на първия ден от месеца, сглоби скинията на събранието

3. и тури в нея ковчега на откровението и покрий ковчега със завеса;

4. внеси трапезата и нареди на нея това, що е за нареждане, внеси светилника и постави му кандилцата;

5. постави златния жертвеник за кадене пред ковчега на откровението и окачи завесата при входа на скинията (на събранието);

6. постави и жертвеника на всесъжението пред входа на скинията на събранието;

7. постави умивалника между скинията на събранието и жертвеника и налей в него вода;

8. огради двор наоколо и окачи на дворните врата завесата.

9. И вземи помазния елей, помажи скинията и всичко, що е в нея, и освети нея и всичките й принадлежности, и ще бъде света;

10. помажи жертвеника на всесъжението и всичките му принадлежности и освети жертвеника, и жертвеникът ще бъде голяма светиня;

11. и помажи умивалника и подножката му и го освети.

12. След това доведи Аарона и синовете му при входа на скинията на събранието и ги умий с вода;

13. облечи Аарона в свещените одежди, помажи го и го освети, за да Ми бъде свещеник.

14. Доведи и синовете му, и ги облечи с хитони,

15. и помажи ги, както помаза баща им, за да Ми бъдат свещеници, и помазването им ще ги освети за вечно свещенство в поколенията им.

16. И Моисей стори всичко: както му бе Господ заповядал, тъй и стори.

17. В първия месец на втората година (подир излизането им от Египет), в първия ден на месеца, бе сглобена скинията.

18. И сглоби Моисей скинията, тури подножките й, постави дъските й, намести върлините, изправи стълбовете й,

19. разпъна покривката над скинията и тури покривалото върху покривката, както Господ бе заповядал на Моисея.

20. И взе та тури откровението в ковчега, и провря върлините в гривните на ковчега и тури върху ковчега очистилището;

21. внесе ковчега в скинията, окачи завесата и закри ковчега на откровението, както Господ бе заповядал на Моисея.

22. Постави трапезата в скинията на събранието, към северната страна на скинията, извън завесата,

23. наслага на нея ред хлябове пред Господа, както Господ бе заповядал на Моисея.

24. Той постави светилника в скинията на събранието срещу трапезата, на южната страна на скинията,

25. и тури кандилцата (му) пред Господа, както Господ бе заповядал на Моисея.

26. Постави златния жертвеник в скинията на събранието пред завесата,

27. и тури на него да гори благовонно кадиво, както Господ бе заповядал на Моисея.

28. Окачи завеса при входа на скинията;

29. постави и жертвеника на всесъжението при входа на скинията на събранието и принесе на него всесъжение и хлебен принос, както Господ бе заповядал на Моисея.

30. Постави умивалника между скинията на събранието и жертвеника и наля в него вода за миене,

31. и от него Моисей и Аарон и синовете му миеха ръцете си и нозете си:

32. колчем влизаха в скинията на събранието и се доближаваха до жертвеника (да служат), умиваха се (от него), както Господ бе заповядал на Моисея.

33. И огради двор наоколо скинията и жертвеника и окачи завесата на дворните врата. Тъй свърши Моисей работата.

34. Тогава облакът покри скинията на събранието, и слава Господня изпълни скинията;

35. и Моисей не можеше да влезе в скинията на събранието, защото облакът я осеняваше, и слава Господня изпълняше скинията.

36. Колчем се дигнеше облакът от скинията, Израилевите синове потегляха през всичките си пътувания;

37. ако се не дигнеше облакът, те не тръгваха, докле се не дигне;

38. защото облакът Господен стоеше над скинията денем, а нощем имаше над нея огън пред очите на целия дом Израилев през всичките им пътувания.

ТРЕТА КНИГА МОИСЕЕВА
ЛЕВИТ

ГЛАВА 1.

1. И повика Господ Моисея и му каза от скинията на събранието, думайки:

2. обади на синовете Израилеви и им кажи: кога някой от вас иска да принесе Господу жертва, то, ако е от добитък, принасяйте жертвата си от едър и дребен добитък.

3. Ако жертвата му е всесъжение от едър добитък, нека я принесе от мъжко, що е без недостатък; нека я доведе при вратата на скинията на събранието, за да придобие благоволение пред Господа;

4. и да възложи ръката си върху главата на жертвата за всесъжение и ще придобие благоволение за очистване от греховете си;

5. и да заколи телеца пред Господа, а синовете Ааронови, свещениците, да донесат кръвта и да поръсят с кръвта околовръст жертвеника, що е при входа на скинията на събранието;

6. и да одере жертвата за всесъжение и да я разсече на части;

7. а синовете Ааронови, свещениците, да накладат на жертвеника огън и да наслагат на огъня дърва;

8. синовете Ааронови, свещениците, да наслагат частите, главата и тлъстината връз дървата, които са на огъня, върху жертвеника;

9. а вътрешностите на жертвата и нозете й да измие с вода, и свещеникът да изгори всичко върху жертвеника: това е всесъжение, жертва, благоухание, приятно Господу.

10. Ако жертвата му за всесъжение (Господу) е от дребен добитък, овци или кози, нека я принесе от мъжко, що е без недостатък (и нека възложи ръката си върху главата й),

11. и да я заколи пред Господа отстрани на жертвеника към север, и синовете Ааронови, свещениците, да поръсят с кръвта й околовръст жертвеника;

12. и да я разсекат на части, като отделят главата й и тлъстината й; и свещеникът да ги наслага върху дървата, които са на огъня върху жертвеника;

13. а вътрешностите и нозете свещеникът да измие с вода и да донесе всичко и да го изгори върху жертвеника; това е всесъжение,

жертва, благоухание, приятно Господу.

14. Ако ли принася Господу всесъжение от птици, нека принесе жертвата си от гургулици, или от млади гълъби;

15. свещеникът да я донесе при жертвеника, да й извие главата, и да я изгори върху жертвеника, а кръвта да изцеди по стената на жертвеника;

16. да отдели гушата й заедно с перата й и да я хвърли до жертвеника към изток, на пепелището;

17. и да я скърши между крилете й, без да ги отделя, и свещеникът да я изгори на жертвеника, върху дървата, които са на огъня: това е всесъжение, жертва, благоухание, приятно Господу.

ГЛАВА 2.

1. Ако някой иска да принесе Господу хлебна жертва, нека принесе пшенично брашно, да го полее с елей и да тури върху му ливан;

2. и да го донесе на синовете Ааронови, свещениците, и свещеникът да вземе пълна шепа от брашното с елея и всичкия ливан и да изгори това на жертвеника за спомен: това е жертва, благоухание, приятно Господу;

3. а остатъците от хлебната жертва да бъдат за Аарона и за синовете му; това е велика светиня от жертвите Господни.

4. Ако пък жертвата ти е от хлебен принос, печен в пещ, принасяй безквасни пшенични хлябове, замесени с елей, и безквасни питки, намазани с елей.

5. Ако жертвата ти е хлебен принос, печен в тава, тя трябва да бъде от пшенично брашно, замесено с елей, без квас;

6. разчупи го на късове и го полей с елей: това е хлебен принос (Господу).

7. Ако хлебната ти жертва е приготвена в подница, тя трябва да бъде от пшенично брашно с елей;

8. и приготвената от това жертва принеси Господу; представи я на свещеника, а той да я занесе при жертвеника;

9. и да вземе свещеникът част от тая жертва за спомен и да я изгори на жертвеника: това е жертва, благоухание, приятно Господу;

10. а остатъците от хлебната жертва да бъдат за Аарона и за синовете му; това е велика светиня от жертвите Господни.

11. Никаква хлебна жертва, която принасяте Господу, не правете квасна, защото нито квасно, нито мед не трябва да изгаряте за жертва Господу.

12. Тях принасяйте Господу като жертва от начатъци, а на жертвеника да се не слагат за приятно благоухание.

13. Всяка твоя хлебна жертва соли със сол и не оставяй жертвата си без солта на завета на твоя Бог: при всяка твоя жертва принасяй (на Господа, твоя Бог) сол.

14. Ако принасяш Господу хлебна жертва от първи плодове, принасяй за дар от първите си плодове очукани зърна от класове, изсушени на огън,

15. полей ги с елей и тури върху им ливан: това е хлебен принос;

16. и за спомен свещеникът да изгори част от зърната и елея с всичкия ливан: това е жертва Господу.

ГЛАВА 3.

1. Ако жертвата на някого е мирна жертва, и ако той я принася от едър добитък, мъжко или женско, нека принесе Господу такава, която е без недостатък;

2. и да възложи той ръката си върху главата на жертвата си и да я заколи при вратата на скинията на събранието; а синовете Ааронови, свещениците, да поръсят с кръвта жертвеника околовръст.

3. И от мирната жертва той да принесе в жертва Господу тлъстината, която обвива вътрешностите, и всичката тлъстина по вътрешностите,

4. двата бъбрека и тлъстината по тях, която е по бедрата, и булото на черния дроб; да отдели това заедно с бъбреците;

5. и синовете Ааронови да изгорят това на жертвеника, заедно с всесъжението, що е върху дървата, на огъня: това е жертва, благоухание, приятно Господу.

6. Ако пък принася Господу мирна жертва от дребен добитък, мъжко или женско, нека принесе такава, която е без недостатък.

7. Ако принася агне за своя жертва, нека го представи пред Господа,

8. да възложи ръката си върху главата на жертвата си и да я заколи пред скинията на събранието, а синовете Ааронови да поръсят с кръвта й жертвеника околовръст.

9. И от мирната жертва нека принесе в жертва Господу тлъстината й, цялата опашка, като я отреже до самата гръбначна кост, и тлъстината, която обвива вътрешностите, и всичката тлъстина по вътрешностите,

10. и двата бъбрека, и тлъстината по тях, която е по бедрата, и булото на черния дроб; да отдели това заедно с бъбреците;

11. свещеникът да изгори това на жертвеника: това е храна на огъня — жертва Господу.

12. Ако пък принася жертва от кози, нека я представи пред Господа,

13. и да възложи ръката си върху главата й, и да я заколи пред скинията на събранието, и синовете Ааронови да поръсят с кръвта й жертвеника околовръст.

14. От нея да принесе в дар, в жертва Господу, тлъстината, която обвива вътрешностите, и всичката тлъстина по вътрешностите,

15. и двата бъбрека и тлъстината по тях, която е по бедрата, и булото на черния дроб; да отдели това заедно с бъбреците.

16. И свещеникът да ги изгори на жертвеника: това е храна на огъня — благоухание, приятно (Господу): всичката тлъстина е за Господа.

17. Това да е вечно узаконение в поколенията ви, във всичките ви жилища: да не ядете никаква тлъстина и никаква кръв.

ГЛАВА 4.

1. И рече Господ на Моисея, думайки:

2. кажи на синовете Израилеви: кога някой неволно съгреши против каквито и да било заповеди Господни, и извърши нещо, което не бива да върши, —

3. ако помазаният свещеник е съгрешил и обвинил народа, то за греха си, с който е съгрешил, нека той от едрия добитък представи телец, без недостатък, Господу в жертва за грях,

4. и доведе телеца пред Господа при вратата на скинията на събранието, като възложи ръката си върху главата на телеца и заколи телеца пред Господа.

5. И да вземе помазаният свещеник (посветен чрез съвършено посвещение) от кръвта на телеца и да я внесе в скинията на събранието;

6. и да потопи той пръста си в кръвта и да поръси с кръвта седем пъти пред Господа пред завесата на светилището.

7. След това свещеникът да помаже с кръвта (от телеца) пред Господа роговете на жертвеника за благовонните кадения, който е в скинията на събранието, а останалата кръв на телеца да излее при подножието на жертвеника за всесъжение, който е при входа на скинията на събранието.

8. И да извади той от телеца за грях всичката му тлъстина, тлъстината, която обвива вътрешностите, и всичката тлъстина по вътрешностите,

9. и двата бъбрека и тлъстината по тях, която е по бедрата, и булото на черния дроб; да отдели това заедно с бъбреците,

10. както се отделя от телеца за мирна жертва; и свещеникът да ги изгори на жертвеника за всесъжение.

11. Кожата пък на телеца и всичкото му месо с главата и нозете му и вътрешността му и нечистотиите му,

12. целия телец да изнесе вън от стана на чисто място, дето се изсипва пепелта, и да го изгори на дърва в огън: дето се изсипва пепелта, там да бъде изгорен.

13. Ако пък цялото израилско общество неволно е съгрешило, и делото бъде скрито от очите на събранието, и извърши против заповедите Господни нещо, което не бива да върши, и стане виновно,

14. то, кога се узнае грехът, с който са съгрешили, нека представят от цялото общество телец из едрия добитък в жертва за грях и да го доведат пред скинията на събранието;

15. народните стареи да възложат ръцете си върху главата на телеца пред Господа и да заколят телеца пред Господа.

16. А помазаният свещеник да внесе от кръвта на телеца в скинията на събранието

17. и, като потопи пръста си в кръвта (от телеца), да поръси седем пъти пред Господа пред завесата (на светилището);

18. и да помаже той с кръвта роговете на жертвеника (за благовонните кадения), що е пред лицето Господне в скинията на събранието, а останалата кръв да излее при подножието на жертвеника за всесъжение, който е при входа на скинията на събранието.

19. И да извади той от него всичката му тлъстина и да я изгори на жертвеника;

20. да извърши с телеца онова, което се извършва с телеца за грях; тъй трябва да направи с него, и тъй свещеникът ще ги очисти, и ще им се прости.

21. След това да изнесе телеца вън от стана и да го изгори тъй, както бе изгорил по-напрежния телец. Това е жертва за грях на народа.

22. Ако пък е съгрешил началник и неволно извършил нещо против заповедите на Господа, своя Бог, каквото не е трябвало да върши, и е станал виновен,

23. то, щом узнае греха си, с който е съгрешил, нека приведе за жертва козел без недостатък

24. и, като възложи ръката си върху главата на козела, да го заколи на мястото, дето се коли всесъжение пред Господа: това е жертва за грях.

25. Свещеникът да вземе с пръста си от кръвта на жертвата за грях и да помаже роговете на жертвеника за всесъжение, а останалата кръв да излее при подножието на същия жертвеник;

26. всичката му пък тлъстина да изгори на жертвеника, както тлъстината от мирната жертва. Тъй свещеникът ще го очисти от греха му, и ще му бъде простено.

27. Ако някой от народа на страната неволно е съгрешил и извършил нещо против заповедите Господни, каквото не е трябвало да прави, и е станал виновен,

28. то, щом узнае греха, с който е съгрешил, нека приведе за жертва коза без недостатък, за греха си, с който е съгрешил,

29. и, като възложи ръката си върху главата на жертвата за грях, да заколи (козата) в жертва за грях на мястото, (дето колят) жертва за всесъжение.

30. Свещеникът да вземе с пръста си от кръвта й и да помаже роговете на жертвеника за всесъжение, а останалата й кръв да излее при подножието на жертвеника;

31. и да отдели той всичката й тлъстина, както се отделя тлъстината от мирната жертва, и да я изгори на жертвеника за приятно Господу благоухание. Тъй свещеникът ще го очисти, и ще му бъде простено.

32. Ако пък поиска да принесе жертва за грях от овчето стадо, нека принесе женско без недостатък

33. и, като възложи ръката си върху главата на жертвата за грях, да я заколи в жертва за грях на мястото, дето колят жертва за всесъжение.

34. Свещеникът да вземе с пръста си от кръвта на тая жертва за грях и да помаже роговете на жертвеника за всесъжение, а останалата й кръв да излее при подножието на жертвеника.

35. Всичката й пък тлъстина да отдели, както се отделя овчата тлъстина от мирната жертва, и да изгори това на жертвеника в жертва Господу. Тъй свещеникът ще го очисти от греха, с който е съгрешил, и ще му бъде простено.

ГЛАВА 5.

1. Ако някой съгреши с това, че, бидейки запитан под клетва, не обади онова, на което е бил свидетел, що е видял, или знае, той взима върху си грях.

2. Или ако се допре до нещо нечисто, или до труп на нечист звяр, или до труп на нечист добитък, или до труп на нечист гад, без да е знаел за това, той е нечист и виновен.

3. Или ако се допре до човешка нечистота, каквато и да е нечистота, която осквернява, а не е знаел за това, но сетне узнае, — той е виновен.

4. Или ако някой безразсъдно се закълне с уста, че ще извърши нещо, без да знае, дали то е лошо, или добро, както обикновено човеците безразсъдно се кълнат, и сетне узнае, той е виновен в това.

5. Ако той е виновен в нещо от това и изповяда, какво е съгрешил,

6. нека принесе Господу за греха си, с който е съгрешил, жертва за вина от дребен добитък, овца или коза, за греха, и свещеникът ще го очисти от греха му.

7. Ако пък не е в състояние да принесе овца, то за греха си, с който е съгрешил, нека принесе Господу две гургулици, или два млади гълъба, единия — в жертва за грях, а другия — за всесъжение;

8. нека ги донесе на свещеника, и (свещеникът) да представи първом оная птица, която е за грях, и да й скърши главата от шията й, но да я не отделя;

9. и да поръси с кръвта от тая жертва за грях стената на жертвеника, а останалата кръв да изцеди при подножието на жертвеника: това е жертва за грях;

10. а другата да употреби за всесъжение според наредбите; тъй свещеникът ще го очисти от греха му, с който е съгрешил, и ще му се прости.

11. Ако пък не е в състояние да принесе две гургулици, или два млади гълъба, нека принесе за това, що е съгрешил, десета част от ефа

пшенично брашно в жертва за грях; да го не полива с елей и да не туря отгоре му ливан, защото това е жертва за грях;

12. и да го донесе на свещеника, а свещеникът да вземе от него пълна шепа за спомен и да изгори върху жертвеника в жертва Господу: това е жертва за грях.

13. Тъй свещеникът ще го очисти от греха му, с който е съгрешил в някои от ония случаи, и ще му бъде простено; а (остатъкът) принадлежи на свещеника, като хлебен принос.

14. Говори още Господ на Моисея, думайки:

15. ако някой извърши престъпление и неволно съгреши против посветеното Господу, нека за вината си принесе Господу от овчето стадо овен без недостатък, по твоя оценка, в сребърни сикли, според свещената сикла, в жертва за вина;

16. за оная светиня, против която е съгрешил, да заплати, като прибави при това една пета част, и нека даде това на свещеника, и свещеникът ще го очисти чрез овена на жертвата за вина, и ще му се прости.

17. Ако някой съгреши и извърши против заповедите Господни нещо, което не е трябвало да върши, и по незнание стане виновен и вземе върху си грях,

18. нека донесе на свещеника в жертва за вина овен без недостатък, по твоя оценка, и свещеникът ще заглади простъпката му, която е извършил по незнание, и ще му се прости.

19. Това е жертва за вина: съгрешил е пред Господа.

ГЛАВА 6.

1. И каза Господ на Моисея, думайки:

2. ако някой съгреши и извърши престъпление пред Господа и отрече пред ближния си онова, що му е било поверено, или у него оставено, или от него откраднато, или измами ближния си,

3. или намери нещо изгубено и отрече това и лъжливо се закълне за каквото и да е, което човеците вършат и чрез това грешат, —

4. то, като съгреши и стане виновен, той трябва да върне откраднатото, що е откраднал, или отнетото, що е отнел, или повереното, що му е било оставено, или изгубеното, що е намерил:

5. всичко това, за което лъжливо се е заклел, той трябва напълно да го върне и към това да прибави една пета част и даде ономува, комуто принадлежи, в деня, когато принася жертва за вина.

6. И за вината си нека принесе Господу при свещеника в жертва за вина от овчето стадо овен без недостатък, според твоя оценка,

7. а свещеникът ще го очисти пред Господа и ще му бъде простено, каквото и да е сторил, всичко, в каквото се е той провинил.

8. Каза още Господ на Моисея, думайки:

9. заповядай на Аарона и на синовете му: ето законът за всесъжение: всесъжението нека стои върху огнището на жертвеника цяла нощ до сутринта, и огънят нека гори върху жертвеника (и да не изгасва).

10. Нека свещеникът облече ленената си дреха, като надене също и долната ленена дреха, и нека снеме пепелта от всесъжението, което огънят е изгорил на жертвеника, и да я остави до жертвеника.

11. След това нека съблече дрехите си и облече други дрехи и нека изнесе пепелта вън от стана на чисто място.

12. А огънят на жертвеника да гори (и) да не изгасва; нека свещеникът запалва върху него дърва всяка заран, да слага отгоре му всесъжение, и да изгаря на него тлъстината на мирната жертва;

13. нека огънят гори винаги на жертвеника и да не изгасва.

14. Ето законът за хлебния принос: (свещениците) синовете Ааронови да го донасят пред Господа при жертвеника.

15. Нека (свещеникът) вземе с шепата си от хлебния принос и от пшеничното брашно и от елея и всичкия ливан, който е върху жертвата, и ги изгори на жертвеника: това е приятно благоухание, за спомен пред Господа.

16. А останалото от него да ядат Аарон и синовете му; то трябва да се яде безквасно, на свето място; в двора на скинията на събранието да го ядат;

17. то не бива да се пече квасно. Това Аз им давам за дял от Моите жертви. Това е велика светиня, както жертвата за грях и жертвата за вина.

18. Всички Ааронови потомци от мъжки пол могат да я ядат. Това е вечен дял от жертвите Господни в поколенията ви. Всичко, що се допре до тях, ще се освети.

19. Каза още Господ на Моисея, думайки:

20. ето приносът от Аарона и от синовете му, който ще принесат Господу в деня, когато той бъде помазан: десета част от ефа пшенично брашно за постоянна жертва; едната половина от това за заран, а другата — за вечер.

21. Жертвата трябва да бъде приготвена в тава, с елей; напоена с елей, принасяй я на късове, както се начупва на късове хлебният принос; принасяй я за приятно Господу благоухание.

22. Това трябва да извършва свещеникът от синовете му, който е помазан вместо него: това е вечна Господня наредба. Жертвата трябва цяла да се изгаря.

23. И всеки хлебен свещеников принос трябва цял да се изгаря, а не да се изяда.

24. Каза още Господ на Моисея, думайки:

25. кажи на Аарона и на синовете му: ето законът за жертвата за грях: жертвата за грях трябва да се коли пред Господа на онова място, дето се коли всесъжението. Това е велика светиня.

26. Свещеникът, който извършва жертва за грях, нека я яде; тя трябва да се изяда на свето място — в двора на скинията на събранието.

27. Всичко, що се допре до месото й, ще се освети; и ако с кръвта й се опръска дрехата, изпери опръсканото на свето място.

28. Глиненият съд, в който тя се е варила, трябва да се строши; ако ли се е варила в меден съд, той трябва да се изчисти и измие с вода.

29. Всяко мъжко от свещенически род може да я яде: това е велика (Господня) светиня.

30. А всяка жертва за грях, от чиято кръв се внася в скинията на събранието за очистяне в светилището, не бива да се яде: тя трябва да се изгаря на огъня.

ГЛАВА 7.

1. Този е законът за жертвата за вина: това е велика светиня.

2. Жертвата за вина трябва да се коли на онова място, дето се коли всесъжението, и с кръвта й да се ръси жертвеникът околовръст.

3. Приносителят трябва да представи всичката й тлъстина, опашката и тлъстината, която обвива вътрешностите,

4. и двата бъбрека и тлъстината по тях, която е по бедрата, и булото на черния дроб; нека отдели това заедно с бъбреците;

5. а свещеникът да изгори това на жертвеника в жертва Господу: това е жертва за вина.

6. Всяко мъжко от свещенически род може да я яде. Тя трябва да се яде на свето място: това е велика светиня.

7. Един е законът както за жертвата за грях, тъй и за жертвата за вина: тя принадлежи на свещеника, който чрез нея извършва очистянето.

8. И когато свещеникът принася чия да е жертва за всесъжение, кожата от жертвата за всесъжението, която принася, принадлежи на свещеника.

9. И всеки хлебен принос, печен в пещ, и всеки такъв, приготвен в подница или в тава, принадлежи на свещеника, който я принася.

10. И всеки хлебен принос, смесен с елей, както и сух, принадлежи на всички синове Ааронови, по равен дял всекиму от тях.

11. Този е пък законът за мирната жертва, която се принася Господу:

12. ако някой я принася от благодарност, то заедно с благодарствената жертва, да принесе безквасни хлябове, месени с елей, и безквасни питки, намазани с елей, и пшенично брашно, напоено с елей, хлябове, месени с елей.

13. При благодарствената мирна жертва, освен питки, нека принася като свой принос квасен хляб.

14. От всичкия си принос нека принесе едно кое и да е като възношение Господу: това да принадлежи на свещеника, който ръси с кръвта от мирната жертва.

15. Месото от благодарствената мирна жертва да се изяде в деня, когато се принася; от него да се не оставя до сутринта.

16. Ако ли някой принася жертва по оброк или от усърдие, то жертвата му се яде в деня, когато се принася; останалото от нея може да се яде и на другия ден.

17. А каквото от жертвеното месо остане до третия ден, да се изгори на огъня.

18. Ако пък ядат месото от мирната жертва на третия ден, тя не ще бъде благоприятна; на оногова, който я принесе, тя няма да се зачете за нищо: това е осквернение, и който яде от нея, ще вземе грях върху си.

19. Ако това месо се допре до нещо нечисто, да се не яде, а да се изгори на огън; чистото пък месо може да яде всеки чист.

20. Ако ли някой има върху си нечистота и яде от месото на Господнята мирна жертва, той да бъде изтребен из народа си.

21. И ако някой, след като се е допрял до нещо нечисто, до човешка нечистота, или до нечист добитък, или до някой нечист гад, яде от месото на Господнята мирна жертва, той да бъде изтребен из народа си.

22. И рече Господ на Моисея, думайки:

23. кажи на синовете Израилеви: не яжте никаква тлъстина нито от вол, нито от овца, нито от коза.

24. Тлъстина от умряло и тлъстина от разкъсано от звяр може за всякакво нещо да се употребява; а колкото за ядене, не я яжте;

25. защото, който яде тлъстина от добитък, принесен в жертва Господу, ще бъде изтребен из народа си.

26. И никаква птица и добича кръв не яжте във всичките си жилища;

27. а който яде каква и да е кръв, ще бъде изтребен из народа си.

28. Говори още Господ на Моисея, думайки:

29. кажи на синовете Израилеви: който представя Господу мирната си жертва, да принесе част от мирната жертва като принос Господу;

30. с ръцете си да я принесе в жертва Господу: тлъстината заедно с гърдите да принесе (и булото на черния дроб), като полюшва гърдите пред лицето Господне.

31. Свещеникът да изгори тлъстината върху жертвеника, а гърдите принадлежат на Аарона и на синовете му.

32. И дясната плешка от вашите мирни жертви, като възношение, давайте на свещеника.

33. Който от синовете Ааронови принася кръвта от мирната жертва и тлъстината, нему и принадлежи като дял дясната плешка.

34. Защото Аз вземам от синовете Израилеви измежду мирните им жертви полюлените гърди и плешката на възношението и ги давам на свещеник Аарона и на синовете му за вечен дял от синовете Израилеви.

35. Ето дялът на Аарона и дялът на синовете му от жертвите Господни от деня, когато застанат пред Господа да свещенодействуват,

36. що Господ заповяда да им дават синовете Израилеви от деня на помазването им. Това е вечна наредба в поколенията им.

37. Това е законът за всесъжение, хлебен принос, жертва за грях, жертва за вина, жертва за посвещение и за мирна жертва,

38. що Господ даде Моисею на Синай планина, когато заповяда на синовете Израилеви в Синайската пустиня да принасят Господу своите приноси.

ГЛАВА 8.

1. И рече Господ на Моисея, думайки:

2. вземи Аарона и синовете му с него, и одежди и помазен елей, и телец за жертва за грях и два овена, и кошница с безквасни хлябове,

3. и събери целия народ при входа на скинията на събранието.

4. Моисей направи тъй, както му заповяда Господ, и народът се събра при входа на скинията на събранието.

5. И рече Моисей на народа: ето що заповяда Господ да се направи.

6. И доведе Моисей Аарона и синовете му и ги уми с вода;

7. облече Аарона с хитон, препаса му пояса, облече му горната риза, тури му ефода, препаса го с пояса на ефода, като с него му стегна ефода,

8. преметна му нагръдника, а върху нагръдника тури „урим“ и „тумим“,

9. възложи на главата му кидара и на кидара отпред тури златната плочица, венец на светинята, както бе заповядал Господ на Моисея.

10. Тогава Моисей взе помазен елей и помаза скинията и всички неща, що бяха в нея, и ги освети;

11. поръси с него жертвеника седем пъти и помаза жертвеника и всичките му принадлежности, и умивалника и подножника му, за да ги освети.

12. И изля (Моисей) от помазния елей върху главата на Аарона и го помаза, за да го освети.

13. Доведе Моисей синовете Ааронови, облече им хитони, препаса им пояси, и им тури кидари, както бе заповядал Господ на Моисея.

14. И доведе (Моисей) телеца за жертва за грях, а Аарон и синовете му възложиха ръцете си върху главата на телеца, принасян за грях;

15. и закла го (Моисей), па взе от кръвта и с пръст помаза роговете на жертвеника околовръст, и очисти жертвеника, а останалата

кръв изля при подножието на жертвеника, и го освети, за да го направи чист.

16. След това (Моисей) взе всичката тлъстина, що е по вътрешностите, булото на черния дроб, двата бъбрека и тлъстината им и ги изгори на жертвеника;

17. а телеца — кожата му, месото му и нечистотата му — изгори на огън вън от стана, както бе заповядал Господ на Моисея.

18. И доведе (Моисей) овена за всесъжение, а Аарон и синовете му възложиха ръцете си върху главата на овена;

19. след това Моисей го закла и поръси с кръвта жертвеника околовръст,

20. разсече овена на части и изгори главата и частите и тлъстината;

21. а вътрешностите и нозете Моисей изми с вода и изгори на жертвеника целия овен; това е всесъжение за приятно благоухание, това е жертва Господу, както бе заповядал Господ на Моисея.

22. И доведе (Моисей) другия овен, овена на посвещението, а Аарон и синовете му възложиха ръцете си върху главата на овена;

23. и Моисей го закла, и взе от кръвта му, и мазна края на дясното ухо на Аарона и палеца на дясната му ръка и големия пръст на дясната му нога.

24. И доведе Моисей синовете Ааронови и мазна с кръв края на дясното им ухо и палеца на дясната им ръка и палеца на дясната им нога, и поръси Моисей с кръвта жертвеника околовръст.

25. След това (Моисей) взе тлъстината, опашката и всичката тлъстина, която е по вътрешностите, булото на черния дроб, двата бъбрека и тлъстината им и дясната плешка;

26. и от кошницата с безквасните хлябове, която е пред Господа, взе един безквасен хляб и един хляб с елей и една питка, и ги сложи върху тлъстината и върху дясната плешка.

27. И всичко това тури в ръцете на Аарона и в ръцете на синовете му, и го принесе, като го полюшваше пред лицето Господне.

28. И взе Моисей това от ръцете им и го изгори на жертвеника заедно с всесъжението: това е жертва на посвещението за приятно благоухание, това е жертва Господу.

29. Взе Моисей гърдите и ги принесе, като ги полюшваше пред лицето Господне: това беше Моисеев дял от овена на посвещението,

както бе заповядал Господ на Моисея.

30. Взе Моисей от помазния елей и от кръвта, която беше на жертвеника, и поръси Аарона и одеждите му, и синовете му и одеждите на синовете му с него; и тъй освети Аарона и одеждите му, и синовете му и одеждите на синовете му с него.

31. И каза Моисей на Аарона и на синовете му: сварете месото пред входа на скинията на събранието и там го яжте с хляба, който е в кошницата на посвещението, както ми бе заповядано и казано: Аарон и синовете му да го ядат;

32. а остатъците от месото и от хляба изгорете на огъня.

33. Седем дни не се отдалечавайте от вратата на скинията на събранието, докле не изтекат дните на вашето посвещение, защото посвещението ви трябва да се извършва през седем дена:

34. както днес бе направено, тъй ще се прави, по заповед Господня, за ваше очистване.

35. При входа на скинията на събранието стойте денем и нощем седем дена и бъдете на стража пред Господа, за да не умрете, защото тъй ми е заповядано (от Господа Бога).

36. Аарон и синовете му извършиха всичко, що бе заповядал Господ пред Моисея.

ГЛАВА 9.

1. На осмия ден Моисей повика Аарона и синовете му и стареите Израилеви

2. и каза на Аарона: вземи си измежду воловете телец за жертва за грях и овен за всесъжение, и двата без недостатък, и ги представи пред лицето Господне;

3. а на синовете Израилеви кажи: вземете козел за жертва за грях, (и овен,) и телец, и агне, едногодишни, без недостатък, за всесъжение,

4. и вол и овен за мирна жертва, за да се извърши жертвоприношение пред лицето Господне, и хлебен принос, месен с елей, защото днес ще ви се яви Господ.

5. И донесоха онова, що бе заповядал Моисей, пред скинията на събранието, и дойде целият народ, та застана пред лицето Господне.

6. Моисей рече: ето какво заповяда Господ да направите, и ще ви се яви славата Господня.

7. Моисей рече на Аарона: пристъпи към жертвеника, принеси жертвата си за грях и всесъжението си, очисти себе си и народа; и принеси народната жертва и очисти народа, както заповяда Господ.

8. Тогава пристъпи Аарон до жертвеника и закла телеца, който беше за него, в жертва за грях:

9. синовете Ааронови му поднесоха кръвта, и той натопи пръста си в кръвта и намаза роговете на жертвеника, а останалата кръв изля при подножието на жертвеника;

10. тлъстината, бъбреците и булото на черния дроб от жертвата за грях изгори на жертвеника, както бе заповядал Господ на Моисея;

11. месото пък и кожата изгори на огън вън от стана.

12. И закла всесъжението, и Аароновите синове му поднесоха кръвта; той поръси с нея жертвеника околовръст;

13. и му донесоха всесъжението на късове, и главата, и той ги изгори на жертвеника,

14. а вътрешностите и нозете измi и заедно с всесъжението изгори на жертвеника.

15. След това принесе принос от народа: взе козела, който беше за греха на народа, закла го и го принесе в жертва за грях, както и първия.

16. Принесе всесъжението и го извърши според наредбите.

17. Принесе хлебния принос и напълни с него шепите си, и освен утринното всесъжение изгори и него на жертвеника.

18. Закла вола и овена, които бяха от народа, за мирна жертва; а синовете на Аарона му поднесоха кръвта, и той поръси с нея жертвеника околовръст;

19. поднесоха и тлъстината от вола, и опашката от овена, и (тлъстината,) която покрива (вътрешностите), бъбреците и булото на черния дроб,

20. и сложиха тлъстината връз гърдите, и той изгори тлъстината върху жертвеника;

21. а гърдите и дясната плешка Аарон принесе, като ги полюшваше пред лицето Господне, както заповяда Моисей.

22. След това Аарон дигна ръце към народа, и го благослови, и слезна, след като извърши жертвата за грях, всесъжението и мирната жертва.

23. Тогава Моисей и Аарон влязоха в скинията на събранието и, като излязоха, благословиха народа. И славата Господня се яви на целия народ:

24. и излезе огън от Господа и изгори върху жертвеника всесъжението и тлъстината; и целият народ, като видя, извика от радост и падна ничком.

ГЛАВА 10.

1. Надав и Авиуд, синове Ааронови, взеха всеки своята кадилница, и туриха в тях огън, и на него посипаха кадиво, и донесоха пред Господа чужд огън, за който Той не бе им заповядал;

2. и излезе огън от Господа и ги изгори, и те умряха пред лицето Господне.

3. И каза Моисей на Аарона: ето за кое говореше Господ, когато рече: в ония, които се приближават до Мене, ще се осветя и пред целия народ ще се прославя. Аарон мълчеше.

4. И повика Моисей Мисаила и Елцафана, синове на Узиила, Ааронов чичо, и каза им: идете, изнесете братята си от светилището вън от стана.

5. Отидоха и ги изнесоха в хитоните им вън от стана, както каза Моисей.

6. А на Аарона и на синовете му Елеазара и Итамара Моисей каза: главите си не откривайте и дрехите си не раздирайте, за да не умрете и да не навлечете гняв върху цялото общество; но братята ви, целият дом Израилев, могат да оплакват изгорените, които Господ изгори;

7. и не излизайте от вратата на скинията на събранието, за да не умрете, защото помазният елей Господен е върху нас. И сториха според думите Моисееви.

8. И рече Господ на Аарона, думайки:

9. вино и силни пития да не пиеш, ти и синовете ти с тебе, когато влизате в скинията на събранието, (или пристъпвате към жертвеника,) за да не умрете; това е вечна наредба в поколенията ви,

10. за да може да отличавате свещено от несвещено и нечисто от чисто,

11. и да учите синовете Израилеви на всички наредби, които Господ им е казал чрез Моисея.

12. И каза Моисей на Аарона и на останалите му синове Елеазара и Итамара: вземете хлебния принос, останал от жертвите

Господни, и го яжте безквасен при жертвеника, защото това е велика светиня;

13. яжте го на свето място, защото това е твой дял и дял на синовете ти от жертвите Господни: тъй ми е заповядано (от Господа).

14. Полюлените гърди и плешката на възношението яжте на чисто място, ти и синовете ти и дъщерите ти с тебе, защото това ти е дадено като твой дял и като дял на синовете ти от мирните жертви на синовете Израилеви.

15. Плешката на възношението и полюлените гърди да принасят заедно с жертвите на тлъстината, като ги полюшват пред лицето Господне, и това да бъде вечен дял за тебе и за синовете ти (и за дъщерите ти) с тебе, както заповяда Господ (на Моисея).

16. И подири Моисей козела за жертвата за грях, и ето, той бе изгорен. И разгневи се (Моисей) на Елеазара и Итамара, останалите Ааронови синове, и каза:

17. защо не ядохте жертвата за грях на свето място? тя е велика светиня и ви е дадена, за да снемете греховете от обществото и да ги очиствате пред Господа:

18. ето, кръвта й не е внесена вътре в светилището, а вие трябваше да я ядете на свето място, както ми е заповядано.

19. Аарон каза на Моисея: ето, днес принесоха те жертвата си за грях и всесъжението си пред Господа, и такова нещо ми се случи; ако аз днес изям жертвата за грях, ще ли бъде това угодно Господу?

20. Чу Моисей и одобри.

ГЛАВА 11.

1. Говори още Господ на Моисея и Аарона, като им каза:

2. кажете на синовете Израилеви: ето кои животни бива да ядете измежду всичкия добитък по земята:

3. яжте всеки добитък, който има раздвоени копита и на копитата — дълбок разрез, и който преживя.

4. Не яжте само тия от преживните и с раздвоени копита: камилата, защото тя преживя, но копитата й не са раздвоени; тя е нечиста за вас;

5. скокливата мишка, защото преживя, но копитата й не са раздвоени; тя е нечиста за вас;

6. заека, защото преживя, но копитата му не са раздвоени; той е нечист за вас;

7. свинята, защото копитата й са раздвоени, и на копитата си има дълбок разрез, но не преживя; тя е нечиста за вас.

8. Месото им не яжте и до труповете им не се допирайте; те са нечисти за вас.

9. От всички животни, които са във водата, яжте тия, които имат перки и люспи във водата, в моретата, или в реките; тях да ядете.

10. Всички пък плаващи във водата и живеещи в нея, било в морета, било в реки, които нямат перки и люспи, мръсни са за вас;

11. те трябва да бъдат мръсни за вас: месото им не яжте и от труповете им се гнусете;

12. всички животни, които нямат перки и люспи във водата, са мръсни за вас.

13. А измежду птиците гнусете се от тия: (не бива да ги ядете, те са мръсни,) от орел, гриф и морски орел,

14. пиляк и сокол с породата му,

15. всякакъв гарван с породата му,

16. камилска птица, кукумявка, чайка и ястреб с породата му,

17. бухал, рибар и ибис,

18. лебед, пеликан и сип,

19. щъркел, гушавец с породата му, папуняк и прилеп.

20. Всички крилати влечуги, ходещи на четири нозе, са мръсни за вас;

21. от всички крилати влечуги, ходещи на четири нозе, яжте само ония, — които имат пищяли над нозете си, за да скачат с тях по земята;

22. от тях яжте тия: скакалец с породата му, солам с породата му, харгол с породата му и хагаб с породата му.

23. Всяко друго крилато влечуго, с четири нозе, е мръсно за вас;

24. от тях ще се оскверните: всеки, който се допре до трупа им, ще бъде нечист до вечерта;

25. и всеки, който понесе трупа им, да изпере дрехата си и да бъде нечист до вечерта.

26. Всеки добитък, който има раздвоени копита, но без дълбок разрез, и който не преживя, е нечист за вас: всеки, който се допре до него, да бъде нечист (до вечерта).

27. Ония от всички четвероноги зверове, които ходят на лапи, са нечисти за вас; всеки, който се докосне до трупа им, да бъде нечист до вечерта;

28. който понесе трупа им, да изпере дрехите си и да бъде нечист до вечерта: те са нечисти за вас.

29. От животните, които пълзят по земята, ето кои са нечисти за вас: къртица, мишка, гущер с породата му;

30. анака, хамелеон, летаа, хомет и тиншемет, —

31. от всички влечуги те са нечисти за вас: всеки, който се допре до трупа им, да бъде нечист до вечерта.

32. И всичко, връх каквото падне някое мъртво от тях, всеки дървен съд, или дреха, или кожа, или чувал, и всяка вещ, която се употребява в работа, да бъдат нечисти: те трябва да се турят във вода, и ще бъдат нечисти до вечерта, след това ще бъдат чисти;

33. ако ли някое от тях падне в какъв да е глинен съд, то каквото има в него, да бъде нечисто, и самия (съд) строшете.

34. Всяка храна, която е за ядене и на която се излее вода из такъв съд, да бъде (за вас) нечиста; и всяко питие, що е за пиене, в такъв съд да бъде нечисто.

35. Всичко, връх което падне нещо от трупа им, да бъде нечисто: пещ и огнище трябва да се разрушат, те са нечисти; и те трябва да бъдат нечисти за вас;

36. само извор и кладенец, дето има вода, си остават чисти; а който се докосне до трупа им, той е нечист.

37. И ако нещо от трупа им падне връх каквото и да е семе, което е за сеене, то е чисто за вас:

38. ако в това време, когато семето е поляно с вода, падне връх него нещо от трупа им, то е нечисто за вас.

39. И когато умре какъв да е добитък, който употребявате за храна, то оня, който се е допрял до трупа му, да бъде нечист до вечерта;

40. и оня, който яде мършата му, трябва да изпере дрехите си и да бъде нечист до вечерта; и оня, който понесе трупа му, трябва да изпере дрехите си и да бъде нечист до вечерта.

41. Всяко животно, що пълзи по земята, е мръсно за вас; не бива да го ядете;

42. всичко, що пълзи по корем, и всичко, що ходи на четири нозе, и многоногите измежду пълзящите по земята животни не яжте, защото са мръсни.

43. Не осквернявайте душите си с каквото и да е от пълзящите животни и не ставайте чрез тях нечисти; не се осквернявайте чрез тях,

44. защото Аз съм Господ, Бог ваш; осветявайте се и бъдете свети, защото Аз (Господ, Бог ваш) съм свет; и не осквернявайте душите си с каквото и да е пълзящо по земята животно,

45. защото Аз съм Господ, Който ви изведох от Египетската земя, за да бъда ваш Бог. И тъй, бъдете свети, защото Аз съм свет.

46. Това е законът за добитъка, за птиците, за всички животни, които живеят във водите, и за всички животни, които пълзят по земята,

47. за да различавате нечисто от чисто, и животните, които могат да се ядат, от животните, които не бива да се ядат.

ГЛАВА 12.

1. И каза Господ на Моисея, думайки:

2. кажи на синовете Израилеви: жена, кога зачене и роди мъжко, да бъде нечиста седем дена; тя ще бъде нечиста, както през дните на месечното си страдание от очистяне;

3. а на осмия ден да му обрежат крайната плът;

4. и трийсет и три дена тя трябва да седи, за да се очисти от кървите си; тя не бива да се допира до нищо свещено и не трябва да се доближава до светилището, докато не изтекат дните на очистянето й.

5. Ако пък роди женско, то през време на очистянето си да бъде нечиста две седмици, и шестдесет и шест дена да седи, за да се очисти от кървите си.

6. След като изтекат дните на очистянето й, за сина или дъщерята, тя трябва да донесе на свещеника при входа на скинията на събранието едно шиле за всесъжение и млад гълъб или гургулица за жертва за грях.

7. Той ще принесе това пред Господа и ще я очисти, и тя ще бъде чиста от кръвотечението си. Това е законът за оная, която е добила мъжко или женско.

8. Ако пък не бъде в състояние да донесе агне, нека вземе две гургулици, или два млади гълъба, един за всесъжение, а други за жертва за грях, и свещеникът ще я очисти, и тя ще бъде чиста.

ГЛАВА 13.

1. Говори още Господ на Моисея и Аарона, думайки:

2. кога се появи някому по кожата на тялото оток, или лишеи, или петно, и по кожата на тялото му се покаже нещо, като рана от проказа, да го доведат при свещеник Аарона, или при едного от неговите синове, свещеници.

3. Свещеникът ще прегледа раната по кожата на тялото, и ако космите по раната са станали бели, и се вижда, че раната е задълбала в кожата на тялото му, то това е рана от проказа: свещеникът, като го прегледа, ще го обяви за нечист.

4. Ако пък по кожата на тялото му има бяло петно, но се види, че то не е задълбало в кожата, и космите по него не са станали бели, нека свещеникът затвори човека с раната за седем дена.

5. На седмия ден свещеникът да го прегледа, и ако раната не се изменя и не се уголемява по кожата, свещеникът да го затвори още за седем дена.

6. На седмия ден свещеникът пак ще го прегледа, и ако се забележи, че раната е станала по-малка и не се е уголемила по кожата, свещеникът да го обяви за чист: това са лишеи; нека изпере дрехите си, и ще бъде чист.

7. Ако пък лишеите почнат да се уголемяват по кожата, след като той се е явявал пред свещеника за очистяне, трябва повторно да се покаже на свещеника.

8. Свещеникът, като види, че лишеите се уголемяват по кожата, да го обяви за нечист: това е проказа.

9. Ако някому излезе рана от проказа, нека го доведат при свещеника;

10. свещеникът да го прегледа, и ако отокът по кожата е бял, и косъмът е станал бял, и на отока има живо месо, —

11. това е застаряла проказа по кожата на тялото му; и свещеникът да го обяви за нечист и да го затвори, понеже е нечист.

12. Ако ли проказата се изрине по кожата, и проказата покрие цялата кожа на болния от главата до нозете, колкото могат да видят

очите на свещеника,

13. и свещеникът види, че проказата е покрила цялото му тяло, да обяви болния за чист, понеже е станало бяло; той е чист.

14. Но щом се види, че по него има живо месо, той е нечист;

15. свещеникът, като види живо месо, да го обяви за нечист; живото месо е нечисто: това е проказа.

16. Ако ли живото месо се измени и стане бяло, нека той дойде при свещеника;

17. свещеникът да го прегледа, и ако раната е станала бяла, свещеникът да обяви болния за чист: той е чист.

18. Ако у някого по кожата на тялото е имало цирей, и е зараснал,

19. и на мястото на цирея се е показал бял оток, или петно бяло, или червеникаво, той трябва да се покаже на свещеника.

20. Свещеникът да го прегледа, и ако се види, че петното е по-дълбоко от кожата, и косъмът му е станал бял, свещеникът да го обяви за нечист: това е рана от проказа, тя се е изринала връх цирея.

21. Ако ли свещеникът види, че косъмът по него не е бял, и петното не е по-дълбоко от кожата, и освен това едвам се забелязва, свещеникът да го затвори за седем дена.

22. Ако петното почне да се разширява твърде много по кожата, свещеникът да го обяви за нечист: това е рана.

23. Ако ли петното остава на мястото си и не се разширява, това е възпаление на цирея, и свещеникът да го обяви за чист.

24. Или ако някой има по кожата на тялото си изгорено, и върху заздравялото изгорено се появи червеникаво, или бяло петно,

25. и свещеникът види, че косъмът връх петното е станал бял, и то е задълбало в кожата, — това е проказа, тя се е изринала върху изгореното; и свещеникът да го обяви за нечист: това е рана от проказа.

26. Ако пък свещеникът види, че косъмът върху петното не е бял, и то не е по-дълбоко от кожата, и освен това едвам се забелязва, свещеникът да го затвори за седем дена.

27. На седмия ден свещеникът да го прегледа, и ако то се разширява твърде много по кожата, свещеникът да го обяви за нечист: това е рана от проказа.

28. Ако петното остава на мястото си и не се разширява по кожата, и освен това едвам се забелязва, това е оток от изгорено; свещеникът да го обяви за чист, понеже това е възпаление от изгорено.

29. Ако у мъж или жена излезе рана на главата или на брадата,

30. и свещеникът прегледа раната и види, че тя е задълбала в кожата, и че косъмът по нея е тънък, жълтеникав, свещеникът да ги обяви за нечисти: това е кел, проказа по главата или брадата.

31. Ако ли свещеникът прегледа раната от келя, и се окаже, че не е задълбала в кожата, и косъмът по нея не е черен, свещеникът да затвори келявия за седем дена.

32. На седмия ден свещеникът да прегледа раната, и ако келят се не разширява и по него няма жълтеникав косъм, и се види, че келят не е задълбал в кожата, —

33. болният да се остриже, но келявото място да се не остриже, и свещеникът повторно да затвори келявия за седем дена.

34. На седмия ден свещеникът да прегледа келя, и ако келят не се разширява по кожата, и се види, че не е задълбал в кожата, свещеникът да го обяви за чист: нека той изпере дрехите си и ще бъде чист.

35. След като се очисти, ако келят начене твърде много да се разширява по кожата,

36. и свещеникът види, че келят се разширява по кожата, то свещеникът да не търси жълтеникав косъм: той е нечист.

37. Ако пък келят си остава непроменен, и по него се вижда черен косъм, келят е преминал; той е чист, и свещеникът да го обяви за чист.

38. Ако у мъж или жена излязат по кожата на тялото им петна, бели петна,

39. и свещеникът види, че по кожата на тялото им има бледно-бели петна, — това е лишей, който се е изринал по кожата: той е чист.

40. Ако някому са изпадали космите на главата, такъв е плешив: той е чист;

41. ако пък космите му са изпадали отпред на главата, такъв е лис: той е чист.

42. Ако ли по плешивото място или по лисото се появи бяло или червеникаво петно, то по плешивото място или по лисото му се е изринала проказа.

43. Свещеникът да го прегледа, и ако види, че отокът на раната е бял или червеникав по плешивото или по лисото му място и изглежда като проказа по кожата на тялото,

44. такъв е прокажен, той е нечист; свещеникът да го обяви за нечист: на главата му има рана.

45. На прокажения, който има тая рана, дрехата да се раздере, и главата му да бъде открита, и да бъде забулен до устата, и да вика: нечист, нечист!

46. През всичко време, докле трае раната му, той трябва да бъде нечист; той е нечист и трябва да живее отделно; неговото жилище да е вън от стана.

47. Ако се яви зараза от проказа върху дреха, дреха вълнена, или дреха ленена,

48. или върху основа, или вътък ленен, или вълнен, или върху кожа, или върху каквото и да е кожено изделие,

49. и петното бъде зеленикаво или червеникаво върху дрехата, или кожата, или върху основата, или вътъка, или върху каквато и да е кожена вещ, — това е зараза от проказа: тя трябва да се покаже на свещеника.

50. Свещеникът да прегледа заразата и да затвори заразената вещ за седем дена.

51. На седмия ден свещеникът да прегледа заразеното, и ако заразата се е разширила по дрехата, или по основата, или по вътъка, или по кожата, или по каквото и да е кожено изделие, това е люта проказа, нечиста рана.

52. Той трябва да изгори дрехата, било основата, било вълнения или ленения вътък, било каквато и да било кожена вещ, връх която бъде заразата, защото това е люта проказа: трябва да се изгори на огън.

53. Ако свещеникът види, че заразата не се е разширила по дрехата, или по основата, или по вътъка, или по каквато и да било кожена вещ,

54. свещеникът да заповяда да се изпере онова, връх което има зараза, и повторно да го затвори за седем дена.

55. Ако след изпиране заразената вещ свещеникът види, че заразата не е променила вида си, то, дори и ако не се е разширила заразата, вещта е нечиста, и да се изгори на огън, това е изядена трапчинка върху лицето или върху опакото.

56. Ако ли пък свещеникът види, че след изпирането й заразата едвам се забелязва, то свещеникът нека я отдере от дрехата, или от кожата, от основата, или от вътъка.

57. Ако ли се появи пак върху дрехата, или върху основата, или върху вътъка, или върху каквато и да е кожена вещ, това е зараза, която се изринва; да се изгори на огън онова, върху което е заразата.

58. Ако след като изпереш дрехата, или основата, или вътъка, или каквато и да е кожена вещ, заразата се изгуби от тях, те трябва повторно да се изперат, и ще бъдат чисти.

59. Този е законът за заразата от проказа върху дреха вълнена или ленена, върху основа или вътък, или върху каквато и да е кожена вещ, — как да се обявява тя чиста или нечиста.

ГЛАВА 14.

1. И рече Господ на Моисея, думайки:

2. ето законът за прокажения, когато тоя трябва да бъде очистен: да го доведат при свещеника;

3. свещеникът да излезе вън от стана, и ако свещеникът види, че прокаженият се е изцерил от болестта проказа,

4. да заповяда да се вземат за оногова, който се очистя, две живи чисти птици, кедрово дърво, червена нишка и исоп.

5. И да заповяда свещеникът да се заколи едната птица над глинен съд, над жива вода;

6. а той сам да вземе живата птица, кедровото дърво, червената нишка и исопа, и да натопи тях и живата птица в кръвта от птицата, заклана над живата вода,

7. и да поръси седем пъти оногова, който се очистя от проказа, и да го обяви за чист, па да пусне живата птица в полето.

8. Оня, който се очистя, да изпере дрехите си, да остриже всичките си косми, да се умие с вода, и ще бъде чист; след това да влезе в стана и да престои седем дена вън от шатрата си.

9. На седмия ден той да си обръсне всичките косми, главата си, брадата си, веждите над очите си, всичките си косми да обръсне, да изпере дрехите си, да умие тялото си с вода, и ще бъде чист;

10. на осмия ден да вземе две мъжки шилета без недостатък, и едно женско шиле без недостатък, и три десети от ефа пшенично брашно, смесено с елей, за хлебен принос, и един лог елей.

11. Свещеникът, който извършва очистянето, да постави оногова, който се очистя, заедно с тях пред Господа при входа на скинията на събранието.

12. И да вземе свещеникът едното мъжко шиле, и да го представи жертва за вина, и лога с елея, и да принесе това, като го полюшва пред Господа;

13. и да заколи мъжкото шиле на онова място, дето колят жертви за грях и всесъжение, на свето място, защото жертвата за вина, както и жертвата за грях, принадлежи на свещеника: това е велика светиня.

14. Свещеникът да вземе от кръвта на жертвата за вина и да помаже крайчеца на дясното ухо на оногова, който се очистя, палеца на дясната му ръка и палеца на дясната му нога.

15. След това свещеникът да вземе елей от лога и да излее на лявата си длан,

16. да потопи десния си пръст в елея, що е на лявата му длан, и с пръста си да поръси от елея седем пъти пред лицето Господне.

17. А с останалия елей, що е на дланта му, свещеникът да помаже крайчеца на дясното ухо на оногова, който се очистя, палеца на дясната му ръка и палеца на дясната му нога, на местата, дето е кръвта от жертва за вина.

18. Останалия пък елей, що е на дланта на свещеника, той да излее върху главата на оногова, който се очистя, и свещеникът ще го очисти пред лицето Господне.

19. И свещеникът да извърши жертва за грях и да очисти оногова, който се очистя, от нечистотата му; след това да заколи жертвата за всесъжение;

20. свещеникът да сложи всесъжението и хлебния принос върху жертвеника; и да очисти той човека, и тоя ще бъде чист.

21. Ако пък е беден и му не стига ръка, нека вземе за полюляване един овен в жертва за вина, та да се очисти, и една десета част от ефа пшенично брашно, смесено с елей, за хлебен принос, и един лог елей,

22. и две гургулици, или два млади гълъба, каквото намери, — една от тия птици в жертва за грях, а другата за всесъжение.

23. В осмия ден на очистянето си да ги донесе той на свещеника при входа на скинията на събранието, пред лицето Господне.

24. Свещеникът да вземе шилето за жертва за вина и лога с елея, и да принесе това свещеникът, като го полюшва пред Господа.

25. И след като заколи шилето в жертва за вина, свещеникът да вземе от кръвта на жертвата за вина, да помаже крайчеца на дясното ухо на оногова, който се очистя, и палеца на дясната му ръка и палеца на дясната му нога.

26. А от елея свещеникът да излее на лявата си длан;

27. и с елея, що е на лявата му длан, той да поръси с десния си пръст седем пъти пред лицето Господне.

28. И да помаже свещеникът с елея, що е на дланта му, крайчеца на дясното ухо на оногова, който се очистя, палеца на дясната му ръка

и палеца на дясната му нога, на местата, дето е кръвта от жертвата за вина.

29. Останалия пък елей, що е на дланта му, да излее той върху главата на оногова, който се очистя, за да го очисти пред лицето Господне.

30. И да принесе свещеникът едната гургулица, или единия млад гълъб, каквото намери оня, който се очистя,

31. от онова, що му ръка стига, едната птица в жертва за грях, а другата за всесъжение, заедно с хлебния принос; и свещеникът да очисти оногова, който се очистя, пред лицето Господне.

32. Този е законът за прокажения, който през време на очистянето си няма достатъчно средства.

33. И рече Господ на Моисея и Аарона, думайки:

34. кога влезете в Ханаанската земя, която ви давам да владеете, и пратя зараза от проказа по къщите в земята на вашето владение,

35. тогава оня, чиято е къщата, трябва да отиде при свещеника и да каже: като че зараза се е появила в къщата ми.

36. Тогава свещеникът да заповяда да изпразнят къщата, преди да влезе свещеникът да прегледа заразата, за да не стане нечисто всичко, що е в къщата; след това свещеникът да дойде да прегледа къщата.

37. Ако той, след като прегледа заразата, види, че заразата по стените на къщата се състои от зеленикави или червеникави трапчинки, които изглеждат вдлъбнати в стената,

38. свещеникът да излезе из къщата до вратата й и да затвори къщата за седем дена.

39. На седмия ден свещеникът пак да дойде и, ако види, че заразата се е разпространила по стените на къщата,

40. да заповяда да изкъртят камъните, по които има зараза, и да ги хвърлят вън от града на нечисто място;

41. а къщата извътре цяла да изстържат, и изстърганата мазилка да изхвърлят вън от града на нечисто място;

42. и да вземат други камъни и да ги зазидат вместо ония камъни, и да вземат друга мазилка, па да измажат къщата.

43. Ако заразата пак се появи и почне да вирее в къщата, след като са били изкъртени камъните и къщата изстъргана и измазана,

44. свещеникът да дойде и да прегледа, и ако заразата се е разпространила в къщата, това е люта проказа в оная къща; тя е нечиста.

45. Тая къща да се събори, а камъните й, дървата й и всичката мазилка от къщата да се изнесе вън от града на нечисто място.

46. Оня, който влиза в къщата през всичкото време, когато тя е била затворена, е нечист до вечерта;

47. и който спи в оная къща, трябва да изпере дрехите си (и да бъде нечист до вечерта); и който яде в оная къща, той трябва да изпере дрехите си (и да бъде нечист до вечерта).

48. Ако пък свещеникът дойде и види, че заразата в къщата не се е разпространила, след като къщата е била измазана, свещеникът да обяви къщата за чиста, понеже заразата е преминала.

49. И за да очисти къщата, да вземе две птици, кедрово дърво, червена нишка и исоп,

50. и да заколи едната птица над глинен съд, над жива вода.

51. След това да вземе кедровото дърво и исопа, червената нишка и живата птица, и да ги натопи в кръвта на закланата птица и в живата вода, па да поръси къщата седем пъти,

52. и да очисти къщата с кръвта на птицата и с живата вода, с живата птица и с кедровото дърво, с исопа и с червената нишка;

53. подир това да пусне живата птица в полето вън от града и да очисти къщата, и тя ще бъде чиста.

54. Този е законът за всяка зараза от проказа и за кел,

55. и за проказа по дрехи и по къщи, и за оток, и за лишеи и петна, —

56. за да се посочи, кога тия неща са нечисти и кога чисти: този е законът за проказата.

ГЛАВА 15.

1. И рече Господ на Моисея и Аарона, думайки:

2. обадете на синовете Израилеви и им кажете: ако някой има течение от тялото си, той е нечист поради течението си.

3. И ето (законът) за неговата нечистота от течението му: кога течението му изтича от тялото му, и кога течението му се задържа в тялото му, това е негова нечистота.

4. Всяка постелка, на която легне оня, който има течение, е нечиста; и всяка вещ, на която седне (оня, който има течение на семе), е нечиста.

5. И който се допре до постелката му, да изпере дрехите си и да се умие с вода и да бъде нечист до вечерта.

6. Който седне на някоя вещ, на която е седял оня, който има течение, да изпере дрехите си и да се умие с вода и да бъде нечист до вечерта.

7. И който се допре до тялото на оногова, който има течение, да изпере дрехите си и да се умие с вода и да бъде нечист до вечерта.

8. Ако оня, който има течение, плюне върху чист, то тоя да изпере дрехите си и да се умие с вода и да бъде нечист до вечерта.

9. И всяко седло, на което е седял оня, който има течение, нечисто (да бъде до вечерта);

10. и всеки, който се допре до какво и да е, що е било под него, нечист да бъде до вечерта; и който вдигне това, да изпере дрехите си и да се измие с вода и да бъде нечист до вечерта.

11. И всеки, до когото се допре оня, който има течение и не си е умил ръцете с вода, да изпере дрехите си и да се измие с вода и да бъде нечист до вечерта.

12. Глинен съд, до който се допре оня, който има течение, да се строши, а всеки дървен съд да се умие с вода (и да бъде чист).

13. А кога оня, който има течение, се освободи от течението си, да си отреди седем дена за очистянето си, да изпере дрехите си и да измие тялото си с жива вода, и да бъде чист;

14. и на осмия ден да си вземе две гургулици, или два млади гълъба, и да дойде пред лицето Господне при входа на скинията на събранието, и да ги даде на свещеника.

15. И свещеникът да принесе едната от тия птици в жертва за грях, а другата за всесъжение, и свещеникът да го очисти пред Господа от течението му.

16. Ако някому се случи изливане на семето, да измие с вода цялото си тяло и да бъде нечист до вечерта;

17. всяка дреха и всяка кожа, на която падне семе, трябва да се изпере с вода и да бъде нечиста до вечерта.

18. Ако мъж легне с жена и у него стане изливане на семе, те и двамата трябва да се измият с вода и да бъдат нечисти до вечерта.

19. Когато жена има кърваво течение, което тече из тялото й, да стои отделена седем дни, докле се очисти; и всеки, който се допре до нея, да бъде нечист до вечерта.

20. И всичко, на което тя легне, докато трае очистянето й, да е нечисто; и всичко, на което седне, да е нечисто.

21. И всеки, който се допре до постелката й, да изпере дрехите си и да се измие с вода и да бъде нечист до вечерта.

22. И всеки, който се допре до каквато и да е вещ, на която тя е седяла, да изпере дрехите си и да се измие с вода и да бъде нечист до вечерта.

23. И ако някой се допре до каквото и да е нещо върху постелката, или върху оная вещ, на която тя е седяла, да бъде нечист до вечерта.

24. Ако с нея преспи мъж, нечистотата й да бъде върху него: той да бъде нечист седем дена, и всяка постелка, на която той легне, да бъде нечиста.

25. Ако някоя жена има кръвотечение много дни не през време на очистянето си, или ако тя има течение по-дълготрайно от обикновеното й очистяне, то, докле тече нечистотата й, тя е нечиста, както през време на очистянето си.

26. Всяка постелка, на която тя легне, докле трае течението й, да бъде нечиста, както постелката през време на очистянето й; и всяко нещо, на което седне, да бъде нечисто, както е то нечисто през време на очистянето й.

27. И всеки, който се допре до тия неща, да бъде нечист, да изпере дрехите си и да се измие с вода, и да бъде нечист до вечерта.

28. А когато жената се освободи от течението си, да изброи седем дена и след това ще бъде чиста:

29. на осмия ден да си вземе две гургулици или два млади гълъба и да ги занесе на свещеника при входа на скинията на събранието;

30. и свещеникът да принесе една от птиците в жертва за грях, а другата — за всесъжение, и да я очисти пред Господа от течението на нечистотата й.

31. Тъй предпазвайте синовете Израилеви от тяхната нечистота, за да не умрат, поради нечистотата си, като оскверняват Моето жилище, що е между тях.

32. Този е законът за оногова, който има течение, и за оногова, комуто се случи изливане на семето, що го прави нечист,

33. и за оная, която страда от кръвотечение, и за ония, които имат течение, мъж или жена, и за мъжа, който преспи с нечиста.

ГЛАВА 16.

1. И говори Господ на Моисея след смъртта на двамата Ааронови синове, когато те, след като пристъпиха (с чужд огън) пред лицето Господне, умряха,

2. и рече Господ на Моисея: кажи на брата си Аарона, да не влиза всяко време в светилището зад завесата пред очистилището, що е върху ковчега (на откровението), за да не умре, защото Аз ще се явявам над очистилището в облак.

3. Ето с какво трябва да влязва Аарон в светилището: с телец за жертва за грях и с овен за всесъжение;

4. той трябва да облича свещения ленен хитон, на долната половина на тялото му да бъде ленена дреха, и да се опасва с ленен пояс и да налага ленен кидар: това са свещени одежди; нека измива тялото си с вода и тогава да ги облича.

5. И от обществото на синовете Израилеви да вземе два козела (от козето стадо) в жертва за грях и един овен за всесъжение.

6. И да принесе Аарон телеца в жертва за грях за себе си и да очисти себе си и дома си.

7. Да вземе двата козела и да ги постави пред лицето Господне при входа на скинията на събранието.

8. Аарон да хвърли жребие за двата козела: едно жребие за Господа, а друго жребие за отпущане.

9. И да доведе Аарон козела, върху който е паднало жребието за Господа, и да го принесе в жертва за грях;

10. а козела, върху който е паднало жребието за отпущане, да остави жив пред Господа, за да извърши над него очистяне и да го изпрати в пустинята за отпущане (и той да понесе на себе си техните беззакония в непроходна земя).

11. След това Аарон да доведе телеца в жертва за грях за себе си, да очисти себе си и дома си и да заколи телеца в жертва за грях за себе си.

12. И да вземе кадилница, пълна с разгорени въглени от жертвеника, що е пред лицето Господне, и пълни шепи с благовонно

ситносчукано кадиво, и да внесе зад завесата;

13. и да насипе кадивото върху огъня пред лицето Господне; и димът от кадивото ще покрие очистилището, що е над ковчега на откровението, за да не умре.

14. И да вземе от кръвта на телеца и с пръста си да поръси отпред очистилището и пред очистилището, седем пъти да поръси от кръвта с пръста си.

15. Тогава да заколи козела в жертва за грях за народа, и да внесе кръвта му зад завесата, и с кръвта му да извърши същото, каквото е извършил с кръвта на телеца, и да поръси с нея очистилището и пред очистилището, —

16. и да очисти светилището от нечистотиите на синовете Израилеви и от престъпленията им, във всичките им грехове. Тъй трябва да постъпи той и със скинията на събранието, която е между тях, сред нечистотиите им.

17. Кога влиза да очисти светилището и докато излезе, в скинията на събранието не бива да има никого другиго. Така той ще очисти себе си, дома си и цялото Израилево общество.

18. След това да пристъпи към жертвеника, що е пред лицето Господне, да го очисти и да вземе от кръвта на телеца и от кръвта на козела, та да помаже роговете на жертвеника околовръст,

19. и да го поръси с кръвта от пръста си седем пъти, да го очисти и да го освети от нечистотиите на синовете Израилеви.

20. И като очисти светилището, скинията на събранието и жертвеника (и като очисти свещениците), да доведе живия козел,

21. да възложи Аарон двете си ръце върху главата на живия козел, да изповяда над него всички беззакония на синовете Израилеви, всичките им престъпления и всичките им грехове, и да ги сложи върху главата на козела, па да го изпрати с нарочен човек в пустинята;

22. и козелът ще понесе на себе си всичките им беззакония в непроходна земя; тъй да пусне козела в пустинята.

23. Тогава Аарон да влезе в скинията на събранието, да съблече ленените одежди, които бе облякъл при влизането си в светилището, и там да ги остави,

24. и да измие тялото си с вода на свето място, да облече дрехите си, да излезе и да извърши всесъжение за себе си и всесъжение за народа, и да очисти себе си (дома си) и народа (и свещениците);

25. тлъстината пък от жертвата за грях да изгори с дим върху жертвеника.

26. А оня, който е отвеждал козела за отпущане, да изпере дрехите си, да измие тялото си с вода, и тогава може да влезе в стана.

27. А телеца за грях и козела за грях, чиято кръв бе внесена за очистяне в светилището, да ги изнесат вън от стана, и да изгорят на огъня кожите им, месото им и нечистотата им;

28. който ги изгори, да изпере дрехите си и да измие тялото си с вода, и тогава може да влезе в стана.

29. И това да бъде за вас вечна наредба: в седмия месец, на десетия (ден) от месеца, смирявайте душите си, и никаква работа не вършете, ни вие туземците, ни пришълецът, поселен между вас,

30. защото в тоя ден ви очистват, за да ви направят чисти от всички ваши грехове, та да станете чисти пред лицето Господне;

31. това е събота — почивка за вас: смирявайте душите си: това е вечна наредба.

32. А очистянето да извършва оня свещеник, който ще бъде помазан и посветен да свещенодействува вместо баща си: той да облече ленени одежди, одежди свещени,

33. да очисти святая святих и скинията на събранието, жертвеника да очисти, и свещениците и целия събран народ да очисти.

34. Това да бъде за вас вечна наредба: да се извършва очистяне над синовете Израилеви от всичките им грехове веднъж в годината. И Аарон направи тъй, както бе заповядал Господ на Моисея.

ГЛАВА 17.

1. И рече Господ на Моисея, думайки:

2. обади на Аарона и на синовете му и на всички синове Израилеви и им кажи: ето какво заповядва Господ:

3. ако някой от дома Израилев (или от пришълците, присъединени към вас) заколи телец или овца или коза в стана, или вън от стана,

4. а не доведе при входа на скинията на събранието, (за да принесе всесъжение или жертва за спасение, угодна Господу, за приятно благоухание, и ако някой заколи вън от стана и не донесе при входа на скинията на събранието,) за да представи за жертва Господу пред жилището Господне, то на оня човек да се вмени кръвта: той е пролял кръв, затова да се изтреби оня човек измежду народа си.

5. Това ще става, за да довеждат синовете Израилеви жертвите си, които колят на полето, да ги довеждат пред Господа при входа на скинията на събранието, при свещеника, и да ги колят Господу за мирни жертви,

6. и за да поръси свещеникът с кръвта жертвеника Господен при входа на скинията на събранието и да изгори тлъстината за приятно Господу благоухание;

7. та занапред да не принасят жертвите си на идолите, подир които блудно ходят. Това да бъде за тях вечна наредба в поколенията им.

8. Кажи им още: ако някой от дома Израилев или от пришълците, които живеят между вас, принася всесъжение или жертва

9. и я не доведе при входа на скинията на събранието, за да я принесе Господу, то такъв човек да се изтреби измежду народа си.

10. Ако някой от дома Израилев и от пришълците, които живеят между вас, яде каквато и да е кръв, то ще обърна лицето Си против душата на оногова, който яде кръв, и ще я изтребя измежду народа й,

11. защото душата на тялото е в кръвта, и Аз съм ви я отредил за жертвеника, за да се извършва чрез нея очистяне на душите ви, понеже тая кръв очистя душата;

12. поради това и казах на синовете Израилеви: никоя душа между вас не бива да яде кръв, па и пришълецът, който живее между вас, не бива да яде кръв.

13. Ако някой от синовете Израилеви и от пришълците, които живеят между вас, хване на лов звяр или птица, която се яде, той да остави кръвта й да изтече и да я засипе с пръст;

14. защото душа на всяко тяло е кръвта му, тя е неговата душа; поради това казах на синовете Израилеви: не яжте кръв от никакво тяло, защото душа на всяко тяло е кръвта му: всеки, който я яде, ще бъде изтребен.

15. И всеки, който яде мърша или звероядина, туземец или пришълец, да изпере дрехите си, да се измие с вода и да бъде нечист до вечерта, а след това ще бъде чист;

16. ако пък не изпере (дрехите си) и не измие тялото си, ще понесе върху си своето беззаконие.

ГЛАВА 18.

1. И рече Господ на Моисея, думайки:

2. обади на синовете Израилеви и им кажи: Аз съм Господ, Бог ваш.

3. Не постъпвайте според делата на Египетската земя, в която живяхте, не постъпвайте и според делата на Ханаанската земя, в която ви водя, и не ходете според наредбите им:

4. изпълнявайте Моите закони, пазете Моите наредби, и според тях постъпвайте. Аз съм Господ, Бог ваш.

5. Пазете Моите наредби и Моите закони: който човек ги изпълнява, ще бъде жив. Аз съм Господ (Бог ваш).

6. Никой не бива да се приближава до сродница по плът, за да открие голотата й. Аз съм Господ.

7. Голотата на баща си и голотата на майка си не откривай: тя ти е майка, не откривай голотата й.

8. Голотата на бащината си жена не откривай: това е бащина ти голота.

9. Голотата на сестра си, бащина ти или майчина ти дъщеря, родена в къщи или вън от къщи, не откривай голотата им.

10. Голотата на синовата си дъщеря или на щеркината си дъщеря, не откривай голотата им, защото те са твоя голота.

11. Голотата на дъщерята от бащината ти жена, родена от баща ти, не откривай голотата й, тя ти е сестра (по баща).

12. Голотата на бащината си сестра не откривай; тя е еднокръвна с баща ти.

13. Голотата на майчината си сестра не откривай, защото тя е еднокръвна с майка ти.

14. Голотата на бащиния си брат не откривай и до жена му се не доближавай: тя ти е стрина.

15. Голотата на снаха си не откривай; тя е жена на сина ти, не откривай голотата й.

16. Голотата на братовата си жена не откривай, тя е братова ти голота.

17. Голотата на жена и на дъщеря й не откривай; дъщерята на сина й и дъщерята на дъщеря й не вземай, за да откриеш голотата им: те й са еднокръвни; това е беззаконие.

18. Не вземай жена заедно със сестра й, та да я направиш съперница, за да откриеш при нея голотата й, докато е жива.

19. И до жена, докле трае очистянето от нечистотиите й, не се доближавай, за да откриеш голотата й.

20. И с жената на ближния си не лягай, за да излееш семе и да се оскверниш с нея.

21. От децата си не давай за жертва на Молоха и не безчести името на твоя Бог. Аз съм Господ.

22. Не лягай с мъж като с жена: това е мръсотия.

23. И с никакъв добитък не лягай, за да излееш (семе) и да се оскверниш от него; и жена не бива да се подлага под добитък, за да се съвъкупи с него: това е гнусота.

24. Не се осквернявайте с нищо такова, защото с всичко това са се осквернили народите, които Аз прогонвам от вас:

25. и земята се оскверни, и Аз погледнах на беззаконието й, и земята изхвърли своите жители.

26. А вие пазете Моите наредби и Моите закони и не вършете всички тия гнусотии, нито вие туземците, нито пришълецът, който живее между вас,

27. защото всички тия гнусотии са вършили людете на тая земя, които бяха преди вас, и земята се оскверни;

28. та земята да не изхвърли и вас, когато почнете да я осквернявате, както тя изхвърли народите, които бяха преди вас.

29. Защото, ако някой върши всички тия гнусотии, то душите на ония, които вършат това, ще бъдат изтребени измежду народа си.

30. И тъй, пазете Моите заповеди, за да не постъпвате според гнусните обичаи, както постъпваха преди вас, и да се не оскверняват с тях. Аз съм Господ, вашият Бог.

ГЛАВА 19.

1. И рече Господ на Моисея, думайки:

2. обади на цялото общество Израилеви синове и им кажи: бъдете свети, защото Аз, Господ, Бог ваш, съм свет.

3. Всеки да се бои от майка си и баща си и да пази Моите съботи. Аз съм Господ, Бог ваш.

4. Не се обръщайте към идоли, и излени богове не си правете. Аз съм Господ, Бог ваш.

5. Кога принасяте Господу мирна жертва, принасяйте я, за да си придобиете благоволение.

6. Тя трябва да се яде в деня, когато я принасяте, и на втория ден, а каквото остане за третия ден, да се изгори на огън.

7. Ако някой я яде на третия ден, това е гнусно, това няма да бъде благоприятно.

8. Оня, който я яде, ще понесе грях върху си, понеже е осквернил светинята Господня, и такава душа ще бъде изтребена измежду народа си.

9. Кога жънете жетва на земята си, не дожънвай нивата си до края, а падналите при жетвата ти класове не събирай,

10. и лозето си не обирай досущ, и изпадалите в лозето зърна не събирай; остави това за сиромаха и пришълеца. Аз съм Господ, Бог ваш.

11. Не крадете, не лъжете и не се мамете един други.

12. Не се кълнете лъжливо в Мое име, и не оскверняваи името на твоя Бог. Аз съм Господ (Бог ваш).

13. Не притеснявай ближния си и не бъди грабител. Заплатата на наемника не бива да остава у тебе до сутринта.

14. Глухия не хули и пред слепия не изпречвай нищо, о което може да се препъне; бой се от (Господа) твоя Бог. Аз съм Господ (Бог ваш).

15. Не вършете неправда, кога съдите; не бъди пристрастен към сиромах и не угаждай на големец; съди ближния си по правда.

16. Не ходи да клюкарствуваш между народа си и не въставай против живота на ближния си. Аз съм Господ (Бог ваш).

17. В сърцето си не враждувай против брата си; изобличи ближния си, и няма да понесеш грях заради него.

18. Не отмъстявай и не бъди злобен против синовете на твоя народ, но обичай ближния си като себе си. Аз съм Господ (Бог ваш).

19. Пазете Моите наредби; не свождай добитъка си с друга порода; не засявай нивата си с два рода семена; дреха от разнородна прежда, от вълна и лен не обличай.

20. Ако някой преспи с жена, и тя е робиня, сгодена за мъж, но още неоткупена, или свобода още не й е дадена, да се накажат и двамата, ала не със смърт, защото тя не е била освободена:

21. нека той доведе Господу при входа на скинията на събранието жертва за вина, един овен в жертва за вината си;

22. и чрез овена за вината свещеникът да го очисти пред Господа от греха, що е извършил, и стореният грях ще му се прости.

23. Кога дойдете в земята, (която Господ Бог ще ви даде) и посадите какво и да е плодно дърво, считайте плодовете му за нечисти: три години те трябва да се считат за нечисти, не бива да се ядат;

24. а на четвъртата година всичките му плодове да бъдат посветени за хвала Господу;

25. на петата пък година можете да ядете плодовете му и да си берете всичката му рожба. Аз съм Господ, Бог ваш.

26. Не яжте нищо с кръв; не врачувайте и не гадайте.

27. Не стрижете главата си наоколо и не разваляйте края на брадата си.

28. Заради мъртвец не правете резки по снагата си и не чертайте по себе си букви. Аз съм Господ (Бог ваш).

29. Не допущай дъщеря си да се оскверни с блудство, за да не изпадне земята в блудство, и да се не напълни земята с разврат.

30. Съботите Ми пазете и светилището Ми почитайте. Аз съм Господ.

31. Не се обръщайте към ония, които извикват мъртъвци, и при магьосници не ходете, и не се оставяйте да ви оскверният. Аз съм Господ, Бог ваш.

32. Пред побеляла глава ставай, почитай лицето на старец и бой се от (Господа) твоя Бог. Аз съм Господ (Бог ваш).

33. Кога пришълец се засели в земята ви, не го притеснявайте:

34. пришълецът, заселен между вас, да ви бъде също като ваш туземец; обичайте го като себе си; защото и вие бяхте пришълци в Египетската земя. Аз съм Господ, Бог ваш.

35. Не вършете неправда, кога съдите, кога мерите, кога теглите и кога измервате:

36. къпоните ви да бъдат верни, теглилките ви верни, ефата вярна и инът верен. Аз съм Господ, Бог ваш, Който ви изведох из Египетската земя.

37. Пазете всичките Ми наредби и всичките Ми закони и ги изпълнявайте. Аз съм Господ (Бог ваш).

ГЛАВА 20.

1. И рече Господ на Моисея, думайки:

2. кажи още на синовете Израилеви: който от синовете Израилеви и от пришълците, заселени между израилтяните, даде на Молоха от децата си, да се умъртви: народът на страната с камъни да го убие;

3. и Аз ще обърна лицето Си против оня човек и ще го изтребя измежду народа му, задето е дал на Молоха от децата си, за да оскверни Моето светилище и да обезчести Моето свето име.

4. И ако народът на страната закрива очи пред оня човек, когато даде на Молоха от децата си, и не го умъртви,

5. то Аз ще обърна лицето Си против оня човек и против рода му, и ще изтребя измежду народа му него и всички, които го последват в блудството и ходят блудно след Молоха.

6. И ако някоя душа се обърне към ония, които извикват мъртъвци, и към магьосници, за да ги последва в блудството им, Аз ще обърна лицето Си против оная душа и ще я изтребя измежду народа й.

7. Освещавайте се и бъдете свети, защото Аз съм Господ, (свет) Бог ваш.

8. Пазете Моите наредби и ги изпълнявайте, защото Аз съм Господ, Който ви освещавам.

9. Който хули баща си или майка си, да бъде умъртвен; той е хулил баща си и майка си: кръвта му е върху него.

10. Ако някой прелюбодействува с омъжена жена, ако някой прелюбодействува с жената на ближния си, — да бъдат умъртвени и прелюбодеецът и прелюбодейката.

11. Който легне с бащината си жена, той е открил голотата на баща си; и двамата да бъдат умъртвени: кръвта им е върху тях.

12. Ако някой легне със снаха си, и двамата да бъдат умъртвени: те са извършили мръсотия, кръвта им е върху тях.

13. Ако някой легне с мъж като с жена, и двамата са извършили мръсотия: да бъдат умъртвени, кръвта им е върху тях.

14. Ако някой се ожени за дъщеря и майка, това е беззаконие; с огън да бъдат изгорени и той и те, за да няма беззаконие между вас.

15. Който се съвъкупи с добитък, да бъде умъртвен, и добитъка убийте.

16. Ако жена отиде при някой добитък, за да се съвъкупи с него, убий жената и добитъка: те трябва да бъдат умъртвени, кръвта им е върху тях.

17. Ако някой вземе сестра си, бащина си дъщеря или майчина си дъщеря, и види голотата й, и тя види голотата му: това е срам; да бъдат изтребени пред очите на синовете на своя народ; той е открил голотата на сестра си: той да понесе греха си.

18. Ако някой легне с жена, кога е болна от кръвотечение, и открие голотата й, той е открил нейните течения, и тя е открила течението на кръвта си: и двамата да бъдат изтребени измежду народа си.

19. Голотата на майчината си сестра и голотата на бащината си сестра не откривай, защото такъв открива своята плът: такива да понесат греха си.

20. Който легне със стрина си, той е открил голотата на стрика си: те да понесат греха си, бездетни да умрат.

21. Ако някой вземе братова си жена: това е гнусно; той е открил голотата на брата си, те да бъдат бездетни.

22. Пазете всичките Ми наредби и всичките Ми закони и ги изпълнявайте, — за да ви не изхвърли земята, в която ви отвеждам да живеете.

23. Не постъпвайте според обичаите на народите, които ще прогоня отпред вас; защото те всичко това са вършили, и Аз възнегодувах против тях,

24. и ви казах: владейте земята им, и вам давам в наследство земята, дето тече мед и мляко. Аз съм Господ, Бог ваш, Който ви отделих от всички народи.

25. Правете разлика между чист и нечист добитък, и между чиста и нечиста птица, и не оскверняйте душите си с добитък и птица и с всичко, що пълзи по земята, каквото съм отбелязал като нечисто.

26. Пред Мене бъдете свети, защото Аз съм свет Господ (Бог ваш), и Аз ви отделих от народите, за да бъдете Мои.

27. Ако мъж или жена извикват мъртъвци или врачуват, да бъдат умъртвени: с камъни да бъдат убити, кръвта им е върху тях.

ГЛАВА 21.

1. И рече Господ на Моисея: обади на свещениците, синовете Ааронови, и им кажи: да не се оскверняват с допиране до мъртвец от народа си.

2. Само до близък свой роднина, до майка си и баща си, до сина си и дъщеря си, до брата си

3. и сестра си, мома, живееща при него и неженена, бива да се допира, без да се осквернява;

4. и не бива да се осквернява с допиране до кого и да е от народа си, за да не стане нечист.

5. Не бива да бръснат главата си, да подстригват края на брадата си и да правят резки по тялото си.

6. Те трябва да бъдат свети пред своя Бог и не бива да безчестят името на своя Бог; защото принасят жертви Господу, хляб на своя Бог, и поради това трябва да бъдат свети.

7. Те не бива да се женят за блудница и опорочена, не бива да се женят и за жена, напусната от мъжа си, защото те са свети пред (Господа) своя Бог.

8. Имай свещеника за свет, защото той принася хляб на (Господа) твоя Бог: да ти бъде той свет, защото съм свет Аз, Господ, Който ви освещавам.

9. Ако свещеническа дъщеря се оскверни с блудство, тя безчести баща си: с огън да бъде изгорена.

10. А великият свещеник измежду братята си, на чиято глава е излян помазен елей, и който е осветен, за да облича свещени одежди, не бива да открива главата си и да раздира дрехите си;

11. и до никакъв мъртвец не бива да се доближава: не бива да се осквернява с допиране дори до умрелия си баща и до майка си.

12. И от светилището не бива да се отдалечава и да безчести светилището на своя Бог, защото върху него има освещение чрез помазния елей на неговия Бог. Аз съм Господ.

13. За жена той трябва да вземе мома (от народа си);

14. не бива да взема вдовица, или напусната, или опорочена (или) блудница, а мома от народа си той трябва да взема за жена;

15. той не бива до опорочва своето потомство в народа си, защото Аз съм Господ (Бог), Който го освещавам.

16. Говори още Господ на Моисея, думайки:

17. кажи на Аарона: никой от твоето семе през всичките им родове, който има телесен недостатък, не бива да пристъпва, за да принася хляб на своя Бог.

18. Никой, който има телесен недостатък, не бива да пристъпва, нито човек сляп, нито хром, нито крънонос,

19. нито такъв, комуто ногата е строшена, или ръката строшена,

20. нито гърбав, нито дръглив, нито с белмо на окото, нито крастав, нито келяв, нито килав.

21. Никой човек от свещеник-Аароново семе, който е с телесен недостатък, не бива да пристъпва да принася жертви Господу; недостатък има върху него, затова не бива да пристъпва да принася хляб на своя Бог;

22. обаче хляба на своя Бог от великите светини и от светините той може да яде;

23. но до завесата не бива да се доближава и при жертвеника не бива да пристъпва, защото има недостатък върху него: той не бива да безчести Моето светилище, защото Аз съм Господ, Който го и освещавам.

24. И Моисей обади това на Аарона и на синовете му и на всички синове Израилеви.

ГЛАВА 22.

1. И рече Господ на Моисея, думайки:

2. кажи на Аарона и на синовете му, да постъпват предпазливо със светините на синовете Израилеви и да не безчестят светото Мое име с това, що Ми посвещават. Аз съм Господ.

3. Кажи им: ако някой от цялото ви потомство във вашите родове, като има връх себе си нечистота, пристъпи към светините, които синовете Израилеви посветяват Господу, да се изтреби оная душа отпред лицето Ми. Аз съм Господ (Бог ваш).

4. Оня от семето Аароново, който е прокажен, или има течение, не бива да яде от светините, докле се не очисти: и който се допре до нещо нечисто от мъртвец, или комуто се случи изливане на семе,

5. или който се допре до някой нечист гад, и от него стане нечист, или до човек, и от него се оскверни от каквато и да е нечистота, —

6. тоя, който се е допрял до това, да бъде нечист до вечерта и не бива да яде от светините, преди да измие тялото си с вода;

7. но, щом залезе слънце, и той се очисти, тогава може да яде от светините, понеже това е негова храна.

8. Мърша или звероядина той не бива да яде, за да се не оскверни от това. Аз съм Господ.

9. Да пазят заповедите Ми, за да не понесат върху си грях и да не умрат в него, кога нарушат това. Аз съм Господ (Бог), Който ги освещавам.

10. Никой външен не бива да яде от светинята; който се е заселил у свещеник, както и наемникът, не бива да яде от светинята;

11. ако свещеникът си купи човек с пари, тоя може да яде от нея; също тъй и челядта му може да яде от неговия хляб.

12. Ако свещеническа дъщеря се омъжи за външен, тя не бива да яде от принасяните светини;

13. а кога свещеническа дъщеря остане вдовица, или бъде разведена, и няма деца, и се върне в бащината си къща, както е била в младините си, тогава тя може да яде хляба на баща си; но никой външен не бива да го яде.

14. Който по погрешка изяде нещо от светинята, трябва да върне на свещеника светинята и да прибави към нея петата й част.

15. Самите свещеници не бива да опорочват светините, принасяни Господу от синовете Израилеви,

16. и не бива да навличат върху си вина за престъпление, кога ядат светините си, защото Аз съм Господ, Който ги освещавам.

17. И рече Господ на Моисея, думайки:

18. обади на Аарона и на синовете му и на всички синове Израилеви и им кажи: ако някой от дома Израилев, или от пришълците (заселени) между израилтяните, било по някакъв оброк или от усърдие, принася своя жертва, каквато се принася Господу за всесъжение,

19. то, за да се придобие благоволение чрез това от Бога, жертвата трябва да бъде от едър добитък, от овци и от кози, мъжко, без недостатък;

20. никакво животно, което има недостатък, не принасяйте (Господу), защото с това няма да придобиете благоволение.

21. И ако някой принася Господу мирна жертва, изпълнявайки оброк, или от усърдие, (или през вашите празници) от едър или дребен добитък, то жертвата трябва да бъде без недостатък, за да бъде угодна Богу: тя не бива да има никакъв недостатък.

22. Животно сляпо, или хромо, или кърно, или болно, или краставо, или шугаво, — такива не принасяйте Господу и от тях не давайте за жертва на жертвеника Господен.

23. Телец и агне с несъразмерно дълги или къси членове можеш да принесеш в жертва от усърдие; но ако е по оброк, това няма да бъде угодно Богу.

24. Животно подвито, чукано, с извадени зърна или скопено, не принасяйте Господу; и в земята си не правете това.

25. И от ръцете на другоземци не приемайте никакви такива животни за дар на вашия Бог, защото те са с повреда, имат недостатък: с тях няма да придобиете благоволение.

26. И рече Господ на Моисея, думайки:

27. кога се роди теле, или агне, или яре, да престои при майка си седем дена, а от осмия ден и по-нататък ще бъде благоугодно за принасяне в жертва Господу;

28. но не колете нито крава, нито овца в един ден заедно с рожбата й.

29. Ако принасяте Господу благодарствена жертва, принасяйте я тъй, че да придобиете чрез нея благоволение;

30. тя трябва да се изяде в същия ден, не оставяйте от нея до сутринта. Аз съм Господ.

31. Пазете заповедите Ми и ги изпълнявайте. Аз съм Господ.

32. Не безчестете светото Мое име, за да бъда свет между синовете Израилеви. Аз съм Господ, Който ви освещавам

33. и Който ви изведох из Египетската земя, за да бъда ваш Бог. Аз Съм Господ.

ГЛАВА 23.

1. И рече Господ на Моисея, думайки:

2. обади на синовете Израилеви и им разправи за празниците Господни, през които трябва да се свикват свещени събрания. Ето Моите празници:

3. шест дни може да вършите работа, а седмия т ден е събота за почивка, свещено събрание; никаква работа не вършете; това е събота Господня във всичките ви жилища.

4. Ето Господните празници, свещените събрания, които трябва да свиквате своевременно:

5. в първия месец, на четиринайсетия (ден) от месеца, вечерта е Пасха Господня.

6. А на петнайсетия ден от същия месец е празникът Господен Безквасници; седем дена яжте безквасни хлябове;

7. в първия ден имайте свещено събрание; не вършете никаква работа;

8. и през седемте дена принасяйте жертви Господу; в седмия ден също така да има свещено събрание; не вършете никаква работа.

9. Каза още Господ на Моисея, думайки:

10. обади на синовете Израилеви и им кажи: кога дойдете в земята, която ви давам, и почнете да жънете там жетва, първия сноп от жетвата си донесете на свещеника;

11. той ще подигне тоя сноп пред Господа, за да придобиете благоволение; на втория ден от празника свещеникът ще го подигне;

12. и в деня, кога се повдига сноп, принесете във всесъжение Господу шиле, без недостатък,

13. и заедно с него за хлебен принос две десети от ефа пшенично брашно, смесено с елей, в жертва Господу, за приятно благоухание, и за възлияние към него четвърт ин вино;

14. никакъв нов хляб, нито сушени зърна, нито сурови не яжте до деня, в който ще принесете приноса на вашия Бог: това е вечна наредба в родовете ви по всички ваши жилища.

15. Избройте си от първия ден след празника, от деня, в който принасяте снопа за полюшване, седем пълни седмици,

16. до първия ден след седмата седмица избройте петдесет дни, и тогава принесете Господу нов хлебен принос:

17. от жилищата си принасяйте, като пръв плод Господу, два хляба за издигане, които трябва да бъдат из две десети от ефа пшенично брашно и квасни, изпечени.

18. Заедно с хлябовете представете седем агнета без недостатък, едногодишни, и от едрия добитък един телец и два овена (без недостатък); да бъде това за всесъжение Господу, и хлебен принос и възлияние към тях, в жертва, за приятно Господу благоухание.

19. Пригответе също от козето стадо един козел в жертва за грях и две шилета за мирна жертва (заедно с хляба от първия плод).

20. Свещеникът трябва да принесе това, като го полюшва пред Господа, заедно с полюшваните хлябове от първия плод и с двете шилета, и това ще бъде светиня Господу; (това да бъде) за свещеника (който го принася).

21. И свиквайте народа в тоя ден, имайте свещено събрание, никаква работа не вършете: това е вечна наредба по всичките ви жилища в поколенията ви.

22. Кога жънете жетва в земята си, не дожънвай нивата си до края, кога жънеш, и останалото от твоята жетва не събирай: остави го за сиромаха и пришълеца. Аз съм Господ, Бог ваш.

23. И рече Господ на Моисея, думайки:

24. кажи на синовете Израилеви: в седмия месец, на първия (ден) от месеца, имайте почивка, празник Тръби, свещено събрание (имайте);

25. никаква работа не вършете и принасяйте жертва Господу.

26. И рече Господ на Моисея, думайки:

27. и на деветия (ден) от същия седми месец, в деня Очищение, имайте свещено събрание; смирявайте душите си и принасяйте жертва Господу;

28. никаква работа не вършете в тоя ден, защото това е ден за очистяне, за да се очистите пред лицето на Господа, вашия Бог.

29. А всяка душа, която се не смири в тоя ден, ще бъде изтребена измежду народа си.

30. Ако ли някоя душа върши каква годе работа в тоя ден, тая душа ще изтребя измежду народа й.

31. Никаква работа не вършете: това е вечна наредба в поколенията ви, по всичките ви жилища;

32. това е за вас събота за почивка и смирявайте душите си, от вечерта на деветия (ден) от месеца; от вечерта до вечерта (на десетия ден от месеца) празнувайте вашата събота.

33. И рече Господ на Моисея, думайки:

34. кажи на синовете Израилеви: от петнайсетия ден на същия седми месец е празник Шатри, седем дни за Господа;

35. в първия ден да има свещено събрание, никаква работа да не вършите;

36. през седемте дена принасяйте жертва Господу; на осмия ден да имате свещено събрание, и принасяйте жертва Господу: това е отдание на празника, никаква работа да не вършите.

37. Тия са Господните празници, през които трябва да свиквате свещени събрания, за да принасяте в жертва Господу всесъжение, хлебен принос, клани жертви и възлияния, всяко в деня си,

38. освен съботите Господни, освен даровете ви и освен всичките ви оброци и всичко, принасяно по ваше усърдие, що давате Господу.

39. А на петнайсетия ден от седмия месец, кога прибирате земните произведения, празнувайте празника Господен седем дена: в първия ден почивка и в осмия ден почивка.

40. В първия ден вземете си вейки от хубави дървета, вейки от палми и вейки от широколистни дървета и от речни върби, и веселете се пред Господа, вашия Бог, седем дена.

41. И празнувайте тоя Господен празник седем дена в годината: това е вечна наредба в поколенията ви; празнувайте го през седмия месец.

42. В сенници живейте седем дена; всеки туземец израилтянин трябва да живее в сенници,

43. за да знаят поколенията ви, че Аз в сенници поселих синовете Израилеви, когато ги изведох из Египетската земя. Аз съм Господ, Бог ваш.

44. И Моисей обади на синовете Израилеви за празниците Господни.

ГЛАВА 24.

1. И рече Господ на Моисея, думайки:

2. заповядай на синовете Израилеви да ти донесат елей чист, изцеден, за светиво, за да гори постоянно светилникът;

3. Аарон (и синовете му) трябва да го слагат пред Господа отвън завесата на ковчега на откровението в скинията на събранието всякога от вечер до заран: това е вечна наредба в поколенията ви;

4. на светилника от чисто злато да слагат кандилцата пред Господа всякога.

5. И вземи пшенично брашно и изпечи от него дванайсет хляба; във всеки хляб да има по две десети от ефа;

6. сложи ги в два реда, по шест в ред, на трапезата от чисто злато пред Господа.

7. И тури на (всеки) ред чист ливан (и сол); и това да бъде при хляба за спомен в жертва Господу.

8. Всеки съботен ден постоянно да се слагат тия хлябове пред Господа от страна на синовете Израилеви; това е вечен завет.

9. Те да принадлежат на Аарона и синовете му, които да ги ядат на свето място, защото това за тях е велика светиня от жертвите Господни: това е вечна наредба.

10. Тогава излезе пред синовете Израилеви синът на една израилтянка, когото бе родила от египтянин, и в стана се скара с един израилтянин;

11. синът на израилтянката хулеше името (Господне) и злословеше. И го доведоха при Моисея; (майка му се именуваше Саломит, Давриинова дъщеря, от Даново племе;)

12. и туриха го под стража, докле им се обяви волята Господня.

13. И рече Господ на Моисея, думайки:

14. изведи хулителя вън от стана, и всички, които са чули, нека турят ръцете си върху главата му, и цялото общество да го убие с камъни;

15. и на синовете Израилеви кажи: който хули своя Бог, ще понесе греха си;

16. който хули името Господне, трябва да умре, с камъни да го убие цялото общество: бил пришълец, или туземец, ако почне да хули името (Господне), да бъде умъртвен.

17. Който убие човек, да бъде умъртвен.

18. Който убие добитък, да го заплати: добитък за добитък.

19. На оногова, който причини повреда върху тялото на ближния си, да се направи също, каквото е той направил:

20. строшено за строшено, око за око, зъб за зъб; както той е причинил повреда на човека, тъй и нему да се направи.

21. Който убие добитък, да го заплати, а който убие човек, да бъде умъртвен.

22. Един съд да имате както за пришълеца, тъй и за туземеца, защото Аз съм Господ, Бог ваш.

23. Тогава Моисей говори на синовете Израилеви; и изведоха хулителя вън от стана и го убиха с камъни, и синовете Израилеви направиха, както бе заповядал Господ Моисею.

ГЛАВА 25.

1. Говори още Господ на Моисея на планина Синай, думайки:

2. обади на синовете Израилеви и им кажи: кога дойдете в земята, която ви давам, земята трябва да почива в съботата Господня;

3. шест години засявай нивата си и шест години режи лозето си и прибирай плодовете им;

4. а в седмата година нека бъде събота — почивка на земята, събота Господня: нивата си не засявай и лозето си не режи.

5. Каквото израсте само на нивата ти, не го пожънвай, и гроздето от нерязаните си лозя не обирай: нека това бъде година за почивка на земята;

6. и през почивката на земята това да бъде за храна на всички ви — на тебе и на твоя роб, на робинята ти, на наемника ти и на пришълеца, заселен при тебе;

7. на добитъка ти и на зверовете, които са на земята ти, да бъдат за храна всичките й произведения.

8. И изброй си седем съботни години, седем пъти по седем години, за да ти излязат в седемте съботни години четирийсет и девет години;

9. и затръби с тръба в седмия месец, в десетия (ден) от месеца, в деня Очищение затръбете с тръба по цялата ваша земя;

10. и осветете петдесетата година и обявете свобода по земята на всичките й жители: това да ви бъде юбилей; и всеки да се върне във владението си, и всеки да се върне между племето си.

11. Петдесетата година да ви бъде юбилей; не сейте и не жънете онова, което израсте само’ на земята, и не обирайте гроздето от нерязаните й лози,

12. защото това е юбилей: свещен да бъде той за вас; от нивата яжте произведенията й.

13. В юбилейната година всеки да се върне във владението си.

14. Ако продаваш нещо на ближния си, или купуваш нещо от ближния си, не се онеправдавайте един други;

15. ти трябва да купуваш от ближния си според броя на годините след юбилея, и според броя на годините на прихода той трябва да ти продава;

16. ако остават много години, дигни цената, ако остават малко години, смали цената, защото той ти продава жетвата за известно число години.

17. Не се онеправдавайте един други: бой се от твоя Бог, защото Аз съм Господ, Бог ваш.

18. Изпълнявайте наредбите Ми, пазете и изпълнявайте законите Ми, и спокойно ще живеете на земята;

19. и земята ще дава плода си, и ще ядете до насита и спокойно ще живеете на нея.

20. Ако кажете: какво ще ядем през седмата година, когато не ще сме сеяли, нито прибирали произведенията си?

21. Аз ще пратя върху ви благословението Си през шестата година, и тя ще принесе плод за три години;

22. и на осмата година ще сеете, но ще ядете от старите произведения до деветата година: докле не узреят произведенията й, ще ядете от старото.

23. Земята не бива да се продава завинаги, защото земята е Моя: вие сте Ми пришълци и преселници;

24. по цялата земя на вашето владение допущайте да се откупува земята.

25. Ако брат ти осиромашее и продаде от владението си, то да дойде близкият му роднина и да откупи продаденото от брата му.

26. Ако няма свой, който да му го откупи, но той сам се замогне и намери, колкото трябва за откупа,

27. то да пресметне годините от продажбата си и да върне останалото на оногова, комуто е продал, и отново да встъпи във владението си.

28. Ако ли не намери, колкото трябва, за да върне, продаденото да остане в ръцете на купувача до юбилейната година, а в юбилейната година да остане свободно, и отново да встъпи във владението си.

29. Ако някой продаде къща за живеене в град, ограден със стена, тя може да се изкупи докато изтече година от продажбата й: през годината тя може да се откупи.

30. Ако пък не се откупи докато изтече цялата година, къщата, която е в град със стена, ще си остане завинаги у купувача й в поколенията му и на юбилея няма да му бъде отнета.

31. А къщите в села, неоградени със стени, трябва да се считат като ниви: те (винаги) могат да се откупуват, и на юбилея те се отнемат.

32. А колкото до градовете на левитите, къщите в градовете на владението им, винаги могат да си откупуват левитите;

33. а който от левитите не откупи, то продадената къща в града на владението им ще бъде върната през юбилея, защото къщите в градовете на левитите са тяхно владение между синовете Израилеви;

34. и полето около техните градове не бива да се продава, защото то е тяхно вечно владение.

35. Ако брат ти осиромашее и изнемогне при тебе, подкрепи го, бил той пришълец или преселенец, та да живее при тебе.

36. Не вземай му лихва и печалба, и бой се от твоя Бог; (Аз съм Господ) нека брат ти живее при тебе.

37. Не давай му среброто си с лихва, нито храната си му давай за печалба.

38. Аз съм Господ, Бог ваш, Който ви изведох из Египетската земя, за да ви дам Ханаанската земя и да бъда ваш Бог.

39. Кога осиромашее у тебе брат ти, и ти се продаде, не го товари с робска работа:

40. той трябва да ти бъде като наемник, като преселенец; нека ти работи до юбилейната година,

41. а тогава нека си отиде от тебе, той сам и децата му с него, и да се върне между племето си и влезе пак във владението на бащите си, —

42. защото те са Мои роби, които Аз изведох из Египетската земя: те не бива да се продават, както се продават роби;

43. не бъди му жесток господар и бой се от твоя Бог.

44. А за да имаш свой роб и своя робиня, купувайте си роб и робиня от народите, които са наоколо ви;

45. тъй също и от децата на преселенците, заселени между вас, можете да купувате, и колкото се родят в земята ви от техния род, който е у вас, и те могат да бъдат ваша собственост;

46. можете да ги предавате в наследство и на синовете си след вас като имот; владейте ги вечно като роби. А над братята си, синовете Израилеви, не бивайте един над други жестоки господари.

47. Ако твоят пришълец или твоят преселенец се замогне, а брат ти пред него осиромашее и се продаде на пришълеца, заселен при тебе, или някому от племето на пришълеца,

48. то след продажбата той може да бъде откупен: някой от братята му трябва да го откупи,

49. или стрико му или стриков му син трябва да го откупи, или който и да е от сродниците му, от племето му, да го откупи, или сам той, ако се замогне, да се откупи.

50. И да се разплати с купувача си, смятайки от годината, когато се е продал, до юбилейната година, и да върне среброто, за което се е продал според броя на годините, като се смята, че е бил у него временен наемник;

51. и ако остават още много години, то съразмерно с тях да върне за своя откуп среброто, за което е бил купен;

52. ако ли остават малко години до юбилейната година, да пресметне и съразмерно с годините да върне за своя откуп.

53. През всички години той да бъде при него като наемник: той не бива да му бъде жесток господар пред твоите очи.

54. Ако пък се не откупи по тоя начин, то в юбилейната година да излезе сам той и децата му с него,

55. защото синовете Израилеви са Мои роби; те са Мои роби, които изведох из Египетската земя. Аз съм Господ, вашият Бог.

ГЛАВА 26.

1. Не си правете идоли и истукани, и не си издигайте стълбове, и не изправяйте в земята си камъни с образи, за да им се покланяте, защото Аз съм Господ, Бог ваш.

2. Пазете Моите съботи и почитайте Моето светилище: Аз съм Господ.

3. Ако постъпвате според Моите наредби и пазите Моите заповеди и ги изпълнявате,

4. ще ви дам дъждове, когато потрябва, и земята ще даде рожбата си, и полските дървета ще дадат плода си.

5. И вършитбата ще трае у вас до гроздобер, гроздоберът ще трае до сеитба, и ще ядете хляба си до насита, и ще живеете на земята (си) безопасно.

6. Ще дам мир на земята (ви), ще легнете, и никой не ще ви обезпокои, ще пропъдя лютите зверове от земята (ви), и меч не ще мине през вашата земя.

7. И ще гоните враговете си, и те от меч ще паднат пред вас;

8. петима от вас ще прогонят сто души, и сто от вас ще прогонят десет хиляди, и враговете ви ще паднат от меч пред вас.

9. Ще погледна милостно към вас (и ще ви благословя), ще ви направя родливи, ще ви размножа, и ще утвърдя завета Си с вас.

10. И ще ядете от старото — ланското, и ще изхвърлите старото зарад новото.

11. Ще поставя жилището Си между вас, и душата Ми няма да се погнуси от вас.

12. Ще ходя между вас и ще бъда ваш Бог, а вие ще бъдете Мой народ.

13. Аз съм Господ, Бог ваш, Който ви изведох из Египетската земя, за да не бъдете там роби, и строших жеглите на ярема ви и ви поведох с дигнати глави.

14. Ако пък Ме не слушате и не изпълнявате всички тия заповеди,

15. ако презрете Моите наредби, и ако душата ви се погнуси от Моите закони, тъй че не ще изпълнявате всичките Ми заповеди, като нарушите завета Ми, —

16. то и Аз ще постъпя с вас тъй: ще ви пратя страхотии, изтощение и треска, от които ще ослабнат очите и ще се измъчи душата, и ще сеете семето си напразно, и вашите врагове ще го изядат.

17. Ще обърна лицето Си против вас, и ще паднете пред враговете си; над вас ще владеят враговете ви, и вие ще бягате, кога ви никой не гони.

18. Ако и при всичко това Ме не послушате, седмократно ще увелича наказанието за греховете ви;

19. ще сломя гордата ви упоритост, ще направя небето ви като желязо, и земята ви като мед;

20. и напразно ще се изтощава силата ви, и земята ви не ще даде своята рожба, и дървесата на земята (ваша) не ще родят плодовете си.

21. Ако ли (след това) тръгнете против Мене и не поискате да Ме слушате, ще ви прибавя седмократни удари за греховете ви:

22. ще ви изпратя полски зверове, които ще ви лишат от децата ви, ще изтребят добитъка ви и ще ви намалят, тъй че ще запустеят пътищата ви.

23. Ако и след това се не поправите и тръгнете против Мене,

24. то и Аз ще тръгна (с ярост) против вас и ще ви поразя седмократно за греховете ви.

25. И ще пратя срещу вас отмъстителен меч в отмъщение заради завета; ако пък се скриете в градовете си, ще ви пратя мор, и ще паднете в ръцете на врага.

26. Хляба, който подкрепя, ще унищожа у вас; десет жени ще пекат хляба ви в една пещ и ще ви дават хляба с теглилка; ще ядете и няма да бъдете сити.

27. Ако ли и след това Ме не послушате и тръгнете против Мене,

28. и Аз ще тръгна с ярост против вас и ще ви накажа седмократно за греховете ви,

29. и ще ядете плътта на синовете си, и плътта на дъщерите си ще ядете.

30. Ще разоря вашите оброчища, ще разруша стълбовете ви, и ще хвърля труповете ви върху развалините от вашите идоли, и душата Ми ще се погнуси от вас.

31. Градовете ви ще обърна на пустиня и ще опустоша светилищата ви, и няма да мириша приятно благоухание от вашите (жертви).

32. Ще опустоша земята (ви), тъй че ще се смаят над нея вашите врагове, които се заселят в нея;

33. вас пък ще разпилея между народите и ще изтръгна меч подире ви; земята ви ще бъде пуста, и градовете ви — разорени.

34. Тогава земята ще се възнагради за своите съботи през всички дни, докато бъде пуста; когато бъдете в земята на вашите врагове, земята ще си почива и ще се възнагради за своите съботи;

35. тя ще си почива през всички дни, докато бъде пуста, колкото не си е почивала през съботите ви, когато живяхте в нея.

36. На останалите от вас ще вселя в сърцата страх в земята на враговете им, и шумът от разлюлян лист ще ги подгоня, и ще бягат като от меч, и ще падат, когато никой ги не гони;

37. и ще се спъват един друг, като бягащи от меч, без да ги гони някой, и не ще имате сила да противостоите на враговете си.

38. И ще загинете между народите, и ще ви погълне земята на враговете ви;

39. а останалите от вас ще изтлеят поради беззаконията си в земите на вашите врагове и поради беззаконията на бащите си ще изчезнат.

40. Тогава ще изповядат своето беззаконие и беззаконието на бащите си, задето са вършили престъпления против Мене и са отивали срещу Мене,

41. за което и Аз отидох (с ярост) против тях и ги отведох в земята на враговете им; тогава ще се смири необрязаното им сърце, тогава за беззаконията си ще получат отплата.

42. И Аз ще спомня завета Си с Иакова и завета Си с Исаака, и завета Си с Авраама ще спомня, и земята ще спомня.

43. Когато земята бъде напусната от тях и ще се възнаграждава за своите съботи, като бъде опразнена от тях, и те ще получат отплата за беззаконията си, задето презираха законите Ми и душата им се гнусеше от наредбите Ми,

44. и когато те бъдат в земята на враговете си, — Аз няма да ги презра и няма да се погнуся от тях дотам, че да ги изтребя и да развалям завета Си с тях, защото Аз съм Господ, техен Бог.

45. Ще си спомня заради тях завета с техните прадеди, които Аз изведох из Египетската земя пред очите на народите, за да им бъда Бог. Аз съм Господ.

46. Това са наредбите, заповедите и законите, които Господ чрез Моисея нареди между Себе Си и синовете Израилеви на планина Синай.

ГЛАВА 27.

1. И рече Господ на Моисея, думайки:

2. обади на синовете Израилеви и им кажи: ако някой дава оброк да посвети Господу душа по твоя оценка,

3. оценката ти за мъж от двайсет до шейсет години да бъде петдесет сребърни сикли, според свещената сикла.

4. Ако ли е за жена, оценката ти да бъде трийсет сикли.

5. За мъжко от пет до двайсет години оценката ти да бъде двайсет сикли, а за женско — десет сикли.

6. За мъжко пък от месец до пет години оценката ти да бъде пет сребърни сикли, а за женско оценката ти — три сребърни сикли.

7. За мъж от шейсет години и нагоре оценката ти да бъде петнайсет сребърни сикли, а за жена — десет сикли.

8. Ако е сиромах и не му стига ръка да плати според оценката ти, нека го представят на свещеника, и свещеникът да го оцени: според състоянието на оногова, който е дал оброк, нека го оцени свещеникът.

9. Ако ли това бъде добиче от ония, които се принасят в жертва Господу, всичко, що се дава Господу, трябва да бъде свето;

10. то не бива да се променя и да се заменя добро с лошо, или лошо с добро; ако някой замени добиче с добиче, то и добичето и замяната му ще бъде светиня.

11. Ако това бъде някой нечист добитък, който се не принася в жертва Господу, такъв добитък да бъде представен на свещеника,

12. и свещеникът да го оцени, добър ли е той, или лош; както го оцени свещеникът, тъй и да бъде;

13. ако ли някой иска да го откупи, нека прибави към оценката ти една пета.

14. Ако някой посвещава Господу къщата си за светиня, нека свещеникът я оцени, добра ли е тя или лоша; както я оцени свещеникът, тъй и да бъде.

15. Ако оня, който я е посветил, поиска да откупи къщата си, нека прибави една пета част сребро от оценката ти, и тогава тя да бъде негова.

16. Ако някой посвети Господу от имота си нива, оценката ти да бъде съразмерна със засеяното: за един хомер посеян ечемик — петдесет сребърни сикли.

17. Ако някой посвещава нивата си от юбилейната година, трябва да стане според оценката ти.

18. Ако ли някой посвещава нивата си след юбилея, свещеникът да пресметне среброто съразмерно с годините, които остават до юбилейната година, и да спадне от оценката ти.

19. Ако ли оня, който е посветил нивата си, поиска да я откупи, нека прибави една пета част сребро от оценката ти, и тя да бъде негова.

20. Ако пък той не откупи нивата си, и нивата бъде продадена на друг човек, тя не може вече да се откупи:

21. тая нива, след като бъде освободена през юбилейната година, да бъде светиня Господня, като нива заклета; тя да бъде на свещеника имот.

22. Ако ли някой посвети Господу купена нива, която не е от нивите на имота му,

23. свещеникът да му пресметне количеството на оценката до юбилейната година, и той да я даде, според както е пресметнато, в същия ден, като светиня Господня;

24. а нивата в юбилейната година да мине пак на оногова, от когото е била купена и който владее оная земя.

25. Всяка твоя оценка да става според свещената сикла, двайсет гери трябва да бъдат в сиклата.

26. Само първородните измежду добитъка, които по първенство принадлежат Господу, никой не бива да посвещава: било вол, било дребен добитък, — те са Господни.

27. Ако пък добитъкът е нечист, да се откупува според оценката ти и да се прибавя към нея една пета част; ако се не откупи, да се продаде според оценката ти.

28. Само всичко заклето, което човек под клетва дава Господу от онова, що притежава, — било човек, добитък или нива от имота си, — не се продава и не се откупува: всичко заклето е велика светиня Господня;

29. всичко заклето, което човеци са заклели, не се откупува: то трябва да се предаде на смърт.

30. И всеки десетък по земята от земни семена и от дървесни плодове принадлежи Господу: това е светиня Господня;

31. ако някой поиска да откупи десетъка си, да прибави към цената му една пета част.

32. И всеки десетък от едър и дребен добитък, от всичко, което се падне под тоягата десето, трябва да бъде посветено Господу;

33. не бива да се гледа, добро ли е то, или лошо, и не бива да се заменя; ако ли някой го замени, тогава и то само и замяната му ще бъде светиня и не може да се откупи.

34. Това са заповедите, които Господ даде на Моисея за синовете Израилеви на планина Синай.

ЧЕТВЪРТА КНИГА МОИСЕЕВА
ЧИСЛА

ГЛАВА 1.

1. И рече Господ на Моисея в Синайската пустиня, в скинията на събранието, в първия (ден) от втория месец, на втората година, откак бяха излезли из Египетската земя, думайки:

2. пребройте цялото общество Израилеви синове според родовете им, според челядите им, според броя на имената им, всички от мъжки пол до един:

3. от двайсет години и нагоре, всички способни у Израиля за война; според опълченията им ги пребройте — ти и Аарон;

4. заедно с вас трябва да има от всяко коляно по един човек, който да е главатар на рода си.

5. И ето имената на мъжете, които ще бъдат с вас: от Рувима — Елицур, Шедеуров син;

6. от Симеона — Шелумиил, Цуришадаев син;

7. от Иуда — Наасон, Аминадавов син;

8. от Исахара — Натанаил, Цуаров син;

9. от Завулона — Елиав, Хелонов син;

10. от синовете на Иосифа: от Ефрема — Елишама, Амиудов син; от Манасия — Гамалиил, Педацуров син;

11. от Вениамина — Авидан, Гидеониев син;

12. от Дана — Ахиезер, Амишадаев син;

13. от Асира — Пагиил, Охранов син;

14. от Гада — Елиасаф, Регуилов син;

15. от Нефталима — Ахира, Енанов син.

16. Тия са избраниците на обществото, началници над отеческите колена, главатари на Израилевите хиляди.

17. Тогава Моисей и Аарон взеха тия поименувани мъже

18. и събраха цялото общество на първия (ден) от втория месец; и те обявиха своите родословия, според родовете си, според челядите си, според броя на имената, от двайсет години и нагоре, всички до един,

19. както бе заповядал Господ на Моисея. И той извърши преброяването им в Синайската пустиня.

20. Синове на Рувима, първороден син на Израиля, според родовете им, според племената им, според челядите им, според броя на имената, всички до един, всички от мъжки пол, от двайсет години и нагоре, всички способни за война,

21. се наброиха в коляното Рувимово четирийсет и шест хиляди и петстотин.

22. Синове Симеонови според родовете им, според племената им, според челядите им, според броя на имената, всички до един, всички от мъжки пол, от двайсет години и нагоре, всички способни за война,

23. се наброиха в коляното Симеоново петдесет и девет хиляди и триста.

24. Синове Гадови според родовете им, според племената им, според челядите им, според броя на имената (им, един по един, всички от мъжки пол), от двайсет години и нагоре, всички способни за война,

25. се наброиха в коляното Гадово четирийсет и пет хиляди шестстотин и петдесет.

26. Синове Иудини според родовете им, според племената им, според челядите им, според броя на имената (им, един по един, всички от мъжки пол), от двайсет години и нагоре, всички способни за война,

27. се наброиха в коляното Иудино седемдесет и четири хиляди и шестстотин.

28. Синове Исахарови според родовете им, според племената им, според челядите им, според броя на имената (им, един по един, всички от мъжки пол), от двайсет години и нагоре, всички способни за война,

29. се наброиха в коляното Исахарово петдесет и четири хиляди и четиристотин.

30. Синове Завулонови според родовете им, според племената им, според челядите им, според броя на имената (им, един по един, всички от мъжки пол), от двайсет години и нагоре, всички способни за война,

31. се наброиха в коляното Завулоново петдесет и седем хиляди и четиристотин.

32. Синове на Иосифа, синове Ефремови, според родовете им, според племената им, според челядите им, според броя на имената (им, един по един, всички от мъжки пол), от двайсет години и нагоре, всички способни за война,

33. се наброиха в коляното Ефремово четирийсет хиляди и петстотин.

34. Синове Манасиеви според родовете им, според племената им, според челядите им, според броя на имената (им, един по един, всички от мъжки пол), от двайсет години и нагоре, всички способни за война,

35. се наброиха в коляното Манасиево трийсет и две хиляди и двеста.

36. Синове Вениаминови според родовете им, според племената им, според челядите им, според броя на имената (им, един по един, всички от мъжки пол), от двайсет години и нагоре, всички способни за война,

37. се наброиха в коляното Вениаминово трийсет и пет хиляди и четиристотин.

38. Синове Данови според родовете им, според племената им, според челядите им, според броя на имената (им, един по един, всички от мъжки пол), от двайсет години и нагоре, всички способни за война,

39. се наброиха в коляното Дановo шейсет и две хиляди и седемстотин.

40. Синове Асирови според родовете им, според племената им, според челядите им, според броя на имената (им, един по един, всички от мъжки пол), от двайсет години и нагоре, всички способни за война,

41. се наброиха в коляното Асирово четирийсет и една хиляди и петстотин.

42. Синове Нефталимови според родовете им, според племената им, според челядите им, според броя на имената (им, един по един, всички от мъжки пол), от двайсет години и нагоре, всички способни за война,

43. се наброиха в коляното Нефталимово петдесет и три хиляди и четиристотин.

44. Това са ония, които влязоха в преброението и които преброи Моисей и Аарон и началниците Израилеви — дванайсетте човеци, по един човек от всяко племе.

45. Всички, влезли в преброението, синове Израилеви, според челядите им, от двайсет години и нагоре, всички способни у Израиля за война,

46. всички, влезли в преброението, бяха шестстотин и три хиляди петстотин и петдесет.

47. А левитите между тях не бяха преброени според бащините им поколения.

48. И рече Господ на Моисея, думайки:

49. само Левиевото коляно не внасяй в преброението и ги не брой заедно със синовете на Израиля;

50. но повери на левитите скинията на откровението, всичките й принадлежности и всичко, що е при нея: нека те носят скинията и всичките й принадлежности и да служат при нея, и около скинията нека се разполагат на стан;

51. и кога трябва да се пренася скинията, левити да я дигат, и кога трябва да се спре скинията, левити да я слагат; ако пък се доближи някой външен, да бъде умъртвен.

52. Синовете Израилеви трябва да стануват всеки в стана си и всеки при знамето си, според опълченията си;

53. а левитите трябва да се разполагат на стан около скинията на откровението, за да не падне гняв върху обществото на синовете Израилеви, и левитите да стоят на стража при скинията на откровението.

54. Тъй сториха синовете Израилеви: както бе заповядал Господ на Моисея, тъй и сториха.

ГЛАВА 2.

1. И рече Господ на Моисея и Аарона, думайки:

2. синовете Израилеви трябва да се разполагат на стан всеки при знамето си, при знаковете на челядите си; наоколо те трябва да се разполагат на стан пред скинията на събранието.

3. Отпред към изток разполагат стан: знамето на Иудиния стан според опълченията му, и началникът на Иудините синове Наасон, Аминадавов син,

4. и неговите войници, влезли в преброението му, седемдесет и четири хиляди и шестстотин.

5. След него разполага стан коляното Исахарово, и началникът на Исахаровите синове Натанаил, Цуаров син,

6. и неговите войници, влезли в преброението му, петдесет и четири хиляди и четиристотин;

7. (по-нататък разполага стан) коляното Завулоново, и началникът на синовете Завулонови Елиав, Хелонов син,

8. и неговите войници, влезли в преброението му, петдесет и седем хиляди и четиристотин.

9. Всички, влезли в преброението, към Иудиния стан, според опълченията им, са сто осемдесет и шест хиляди и четиристотин; те първи да потеглят.

10. Към юг да бъде знамето на Рувимовия стан, според опълченията му, и началникът на синовете Рувимови Елицур, Шедеуров син,

11. и неговите войници, влезли в преброението му, четирийсет и шест хиляди и петстотин.

12. До него разполага стан коляното Симеоново, и началникът на синовете Симеонови Шелумиил, Цуришадаев син,

13. и неговите войници, влезли в преброението му, петдесет и девет хиляди и триста.

14. Сетне разполага стан коляното Гадово, и началникът на синовете Гадови Елиасаф, Регуилов син,

15. и неговите войници, влезли в преброението му, четирийсет и пет хиляди шестстотин и петдесет.

16. Всички, влезли в преброението към Рувимовия стан, според опълченията им, са сто петдесет и една хиляди четиристотин и петдесет; те втори да потеглят.

17. Кога се дигне скинията на събранието, станът на левитите да бъде посред становете. Както са разположени, тъй и да вървят, всеки на своето място при знамето си.

18. Към запад да бъде знамето на Ефремовия стан според опълченията му, и началникът на синовете Ефремови Елишама, Амиудов син,

19. и неговите войници, влезли в преброението му, четирийсет хиляди и петстотин.

20. До него разполага стан коляното Манасиево, и началникът на синовете Манасиеви Гамалиил, Педацуров син,

21. и неговите войници, влезли в преброението му, трийсет и две хиляди и двеста.

22. Сетне разполага стан коляното Вениаминово, и началникът на синовете Вениаминови Авидан, Гидеониев син,

23. и неговите войници, влезли в преброението му, трийсет и пет хиляди и четиристотин.

24. Всички, влезли в преброението към Ефремовия стан, според опълченията им, са сто и осем хиляди и сто; те трети да потеглят.

25. Към север да бъде знамето на Дановия стан, според опълченията му, и началникът на синовете Данови Ахиезер, Амишадаев син,

26. и неговите войници, влезли в преброението му, шейсет и две хиляди и седемстотин.

27. До него разполага стан коляното Асирово, и началникът на синовете Асирови Пагиил, Охранов син,

28. и неговите войници, влезли в преброението му, четирийсет и една хиляди и петстотин.

29. По-нататък (разполага стан) коляното Нефталимово, и началникът на синовете Нефталимови Ахира, Енанов син,

30. и неговите войници, влезли в преброението му, петдесет и три хиляди и четиристотин.

31. Всички, влезли в преброението към Дановия стан, са сто петдесет и седем хиляди и шестстотин; те последни да вървят при знамената си.

32. Тия са влезлите в преброението синове Израилеви според челядите им. Всички, влезли в преброението в становете, според опълченията им, са шестстотин и три хиляди петстотин и петдесет.

33. А левитите не влязоха в преброението заедно със синовете на Израиля, както бе заповядал Господ на Моисея.

34. И синовете Израилеви извършиха всичко, що бе заповядал Господ на Моисея: тъй разполагаха становете си при знамената си, и тъй вървяха всеки според племето си, според челядта си.

ГЛАВА 3.

1. Ето родословието Аароново и Моисеево, в деня, когато говори Господ на Моисея на планина Синай,

2. и ето имената на синовете Ааронови: първородният Надав, Авиуд, Елеазар и Итамар.

3. Това са имената на Аароновите синове, свещениците, помазани, които той посвети да свещенодействуват.

4. Но Надав и Авиуд умряха пред лицето Господне, когато донесоха чужд огън пред лицето Господне в Синайската пустиня, без да имат деца; Елеазар пък и Итамар останаха за свещеници при баща си Аарона.

5. И рече Господ на Моисея, думайки:

6. доведи Левиевото коляно и го настани при свещеник Аарона, за да му служат;

7. и нека те бъдат на стража за него и на стража за цялото общество при скинията на събранието, та да се извършват службите при скинията;

8. нека пазят всички вещи на скинията на събранието и да бъдат на стража за синовете Израилеви, та да се извършват службите при скинията.

9. Предай левитите на Аарона (брата си) и на синовете му (свещениците): нека бъдат те предадени нему измежду синовете Израилеви.

10. А на Аарона и на синовете му повери (скинията на откровението), за да пазят свещеническата си длъжност (и всичко, що е при жертвеника и зад завесата); а ако някой външен се доближи, да бъде умъртвен.

11. И рече Господ на Моисея, думайки:

12. ето, Аз взех левитите измежду синовете Израилеви вместо всички първородни от Израилевите синове, които отварят утроба (те ще ги заменят); левитите да бъдат Мои,

13. защото всички първородни са Мои; в деня, когато поразих всички първородни в Египетската земя, Аз осветих за Себе Си всички

Израилеви първородни от човек до добитък: те да бъдат Мои. Аз съм Господ.

14. И рече Господ на Моисея в Синайската пустиня, думайки:

15. преброй Левиевите синове според челядите им, според родовете им, преброй всички от мъжки пол от един месец и нагоре.

16. И преброи ги Моисей (и Аарон) според думите Господни, както бе заповядано.

17. Ето Левиевите синове според имената им: Гирсон, Каат и Мерари.

18. И ето имената на Гирсоновите синове според родовете им: Ливни и Шимей.

19. И Каатовите синове според родовете им: Амрам и Ицхар, Хеврон и Узиил.

20. И Мерариевите синове според родовете им: Махли и Муши. Това са Левиевите родове според челядите им.

21. От Гирсона произлиза родът на Ливни и родът на Шимея: това са Гирсоновци.

22. Всички, изброени от мъжки пол, от един месец и нагоре, бяха седем хиляди и петстотин.

23. Родовете на Гирсоновци стануваха зад скинията, към запад.

24. Началникът на поколението от Гирсоновите синове беше Елиасаф, Лаелов син;

25. на Гирсоновите синове при скинията на събранието се повери да пазят: скинията и покривката й, завесата от входа на скинията на събранието,

26. завесите от двора, завесата от входа на двора, що е около скинията и жертвеника, и въжата й, с всичките им принадлежности.

27. От Каата произлиза родът Амрамов и родът Ицхаров, и родът Хевронов и родът Узиилов: това са Каатовци.

28. Според преброението всички от мъжки пол, от един месец и нагоре, бяха осем хиляди и шестстотин, които пазеха светилището.

29. Родовете на Каатовци стануваха на южната страна на скинията;

30. а началник на поколението от Каатовци беше Елцатан, Узиилов син;

31. те пазеха ковчега, трапезата, светилника, жертвениците, свещените съдове, с които служат, и завесата с всичките й

принадлежности.

32. Началник над началниците на левитите беше Елеазар, син на свещеник Аарона; под негов надзор бяха ония, на които бе поверено да пазят светилището.

33. От Мерари произлиза родът на Махли и родът на Муши: това са Мерариевци;

34. всички преброени от мъжки пол, от един месец и нагоре, бяха на брой шест хиляди и двеста;

35. началник на поколението на Мерариевци беше Цуриил, Авихаилов син; те стануваха на северната страна на скинията;

36. на Мерариевите синове се повери да пазят дъските на скинията и върлините й, стълбовете й, подножките й и всичките й вещи с цялото им устройство,

37. стълбовете на двора околовръст и подножките им, коловете им и въжата им.

38. А от предната страна на скинията, на изток пред скинията на събранието, стануваха Моисей и Аарон и синовете му, на които, вместо на синовете Израилеви, бе поверено да пазят светилището; ако пък някой външен се доближеше, биваше умъртвяван.

39. Всички преброени левити, които преброи Моисей и Аарон по заповед Господня, според родовете им, всички от мъжки пол, от един месец и нагоре, бяха двайсет и две хиляди.

40. И каза Господ на Моисея: преброй всички първородни от мъжки пол синове Израилеви, от един месец и нагоре, и преброй ги поименно;

41. и вземи левитите за Мене, вместо всички първородни от синовете Израилеви, — Аз съм Господ, — а добитъка на левитите вместо всичкия първороден добитък на синовете Израилеви.

42. И преброи Моисей, както му заповяда Господ, всички първородни от синовете Израилеви;

43. и всички първородни от мъжки пол, според броя на имената, от един месец и нагоре, бяха двайсет и две хиляди двеста седемдесет и три.

44. И рече Господ на Моисея, думайки:

45. вземи левитите вместо всички първородни от синовете Израилеви, и добитъка на левитите вместо техния добитък; нека левитите бъдат Мои. Аз съм Господ.

46. А за откуп на двеста седемдесет и тримата Израилеви първородни, с които надминават броя на левитите,

47. вземи по пет сикли за човек, според свещената сикла вземи, по двайсет гери в сикла,

48. и дай това сребро на Аарона и на синовете му, за откуп на ония, които надминават броя им.

49. И взе Моисей среброто от откупа за ония, които надминават броя на заменените с левити.

50. От първородните Израилеви синове взе сребро хиляда триста шестдесет и пет (сикли), според свещената сикла;

51. и среброто от откупа (за ония, които надвишават) Моисей даде на Аарона и на синовете му според думите Господни, както бе заповядал Господ на Моисея.

ГЛАВА 4.

1. И рече Господ на Моисея и Аарона, думайки:

2. преброй Каатовите синове измежду синовете Левиеви според родовете им, според челядите им,

3. от трийсет години и нагоре до петдесет години, всички способни за служба, за да прислужват в скинията на събранието.

4. Ето службата на Каатовите синове (левитите според родовете им, според челядите им) в скинията на събранието: да носят Святая Святих.

5. Когато ще трябва станът да се дигне за път, Аарон и синовете му да влязат и да снемат закривалната завеса и да покрият с нея ковчега на откровението;

6. и да турят отгоре й покривката от сини кожи, и над нея да метнат покривало, цялото от синкава вълна, и да проврат върлините му.

7. А трапезата за хлябовете на предложението да покрият с плат от синкава вълна и да наредят отгоре й блюдата, паниците, чашите и шулците за възлияние, и постоянният й хляб да бъде отгоре й;

8. и да метнат върху тях багрен плат, и да го покрият с покривало от синя кожа, и да проврат върлините й.

9. Да вземат също плат от синкава вълна, и да покрият светилника и кандилцата му, щипците му и подставките му, и всички съдове за елей, що се употребяват при него,

10. и да покрият него и всичките му принадлежности с покривало от сини кожи и да го сложат на носилки.

11. А върху златния жертвеник да метнат плат от синкава вълна, и да го покрият с покривало от сини кожи, и да проврат върлините му.

12. Да вземат всички служебни вещи, с които служат в светилището, да ги обвият със синкав вълнен плат, да ги покрият с покривало от сини кожи, и да ги сложат на носилки.

13. Да очистят жертвеника от пепелта и да го покрият с пурпуров плат;

14. да сложат отгоре му всичките му съдове, с които служат при него, — въгленици, вилици, лопатки и чаши, всички съдове на жертвеника — да го покрият с покривало от сини кожи и да проврат върлините му. (И да вземат пурпуров плат, да покрият умивалника и подножките му, да ги покрият със синекожено покривало, и да ги сложат на носилки.)

15. Кога се дигне станът за път, и Аарон и синовете му покрият цялото светилище и всичките вещи на светилището, тогава Каатовите синове да дойдат да носят; но те не бива да се допират до светилището, за да не умрат. Тия вещи от скинията на събранието да носят Каатовите синове.

16. На Елеазара, син на свещеник Аарона, се поверява елеят за светилника, благовонното кадиво, постоянният хлебен принос и помазният елей, — поверява му се цялата скиния и всичко, що е в нея, светилището и принадлежностите му.

17. И рече Господ на Моисея и Аарона, думайки:

18. не погубвайте коляното на Каатовци изсред левитите,

19. но ето какво да направите за тях, за да бъдат живи и да не умират, кога пристъпват към Святая Святих: Аарон и синовете му нека дойдат и настанят всекиго от тях кой какво да служи и какво да носи;

20. но те сами не бива да се доближават да гледат светинята, кога я покриват, за да не умрат.

21. И рече Господ на Моисея, думайки:

22. преброй и Гирсоновите синове според челядите им, според родовете им,

23. от трийсет години и нагоре до петдесет години, преброй всички способни за служба, за да работят при скинията на събранието.

24. Ето работата на Гирсоновите челяди, кога служат и кога носят товари:

25. да носят платнищата на скинията, и скинията на събранието, покривката й, синьото кожено покривало, що е върху нея, вратната завеса на скинията на събранието,

26. дворната завеса, завесите от входа на двора, що е около скинията и жертвеника, въжата им и всичките им принадлежности; и всичко, що се върши при тях, те трябва да извършват.

27. Всички служби на Гирсоновите синове, кога носят товари и кога вършат работа, винаги трябва да се извършват по заповед на

Аарона и на синовете му; тям поверете да пазят всичко, що носят.

28. Това са службите на родовете на Гирсоновите синове в скинията на събранието, и това е, що им се поверява да пазят под надзор на Итамара, син на свещеник Аарона.

29. Преброй Мерариевите синове според родовете им, според челядите им.

30. От трийсет години и нагоре до петдесет години преброй всички способни за служба, за да работят при скинията на събранието.

31. Ето какво трябва да носят те по службата си при скинията на събранието: дъските на скинията и върлините й, стълбовете й и подножките й,

32. стълбовете от всички страни на двора и подножките им, коловете им и въжата им, всичките им вещи и всичките им принадлежности; и пребройте по име нещата, които те трябва да носят.

33. Тази е работата на родовете на Мерариевите синове по службата им при скинията на събранието, под надзора на Итамара, син на свещеник Аарона.

34. Тогава Моисей и Аарон и началниците на народа преброиха Каатовите синове според родовете им и според семействата им,

35. от трийсет години и нагоре до петдесет години, всички способни за служба и за работа в скинията на събранието;

36. и излязоха на брой, според родовете им, две хиляди седемстотин и петдесет.

37. Това са преброените от Каатовци, всички служещи при скинията на събранието, които преброи Моисей и Аарон по заповед Господня, дадена чрез Моисея.

38. И Гирсоновите синове бидоха преброени според родовете им и според челядите им,

39. от трийсет години и нагоре до петдесет години, всички способни за служба и за работа в скинията на събранието;

40. и излязоха на брой, според родовете им, според челядите им, две хиляди шестстотин и трийсет.

41. Това са преброените от родовете на Гирсоновите синове, всички служещи при скинията на събранието, които преброи Моисей и Аарон, по заповед Господня.

42. Родовете на Мерариевите синове бидоха преброени според родовете им, според челядите им,

43. от трийсет години и нагоре до петдесет години, всички способни за служба и за работа при скинията на събранието;

44. и излязоха на брой, според родовете им (според челядите им), три хиляди и двеста.

45. Това са преброените от родовете на Мерариевите синове, които преброи Моисей и Аарон по заповед Господня, дадена чрез Моисея.

46. И преброени бяха всички левити, които преброи Моисей и Аарон и началниците Израилеви според родовете им и според челядите им,

47. от трийсет години и нагоре до петдесет години, всички способни да работят и да носят в скинията на събранието;

48. и излязоха на брой осем хиляди петстотин и осемдесет.

49. По заповед Господня чрез Моисея те бяха определени всеки за своята работа и товар, и бяха преброени, както заповяда Господ на Моисея.

ГЛАВА 5.

1. И рече Господ на Моисея, думайки:

2. заповядай на синовете Израилеви да изпъдят вън от стана всички прокажени, и всички, които имат течение, и всички, които са се осквернили от мъртвец;

3. и мъже и жени изпъдете, вън от стана ги изпъдете, за да не оскверняват становете си, между които Аз живея.

4. Тъй и направиха синовете Израилеви и ги изпъдиха вън от стана: както говори Господ на Моисея, тъй и направиха синовете Израилеви.

5. И рече Господ на Моисея, думайки:

6. кажи на синовете Израилеви: ако мъж или жена стори какъв-годе грях против човек и чрез това извърши престъпление против Господа, и стане виновна оная душа,

7. то нека изповядат сторения си грях и да върнат напълно онова, за което са виновни, и да прибавят към него петата му част и дадат оному ва, спрямо когото са съгрешили;

8. ако ли тоя човек няма наследник, комуто би трябвало да се върне за вината, то да посвети това Господу: нека то бъде за свещеника, освен овена за очистянето, чрез който той ще го очисти.

9. И всеки принос от всички осветени неща на синовете Израилеви, които те донасят при свещеника, нему принадлежи;

10. и посветеното, от кого и да е, нему принадлежи; всичко, което някой даде на свещеника, нему принадлежи.

11. И рече Господ на Моисея, думайки:

12. обади на синовете Израилеви и им кажи: ако някому изневери жената и наруши вярността към него,

13. и някой преспи с нея и излее семе, и това бъде скрито от очите на мъжа й, и тя се оскверни тайно, и против нея няма свидетел, и тя не бъде изобличена,

14. а него обземе ревнив дух, и начене да ревнува жена си, кога тя е осквернена, или го обземе ревнив дух, и той начене да ревнува жена си, кога тя е неосквернена, —

15. то мъжът нека доведе жена си при свещеника и да принесе за нея в жертва една десета от ефа ечемично брашно, но да го не полива с елей и да не туря ливан, защото това е принос за ревнивост, принос за спомен, който напомня беззаконие.

16. А свещеникът нека я заведе и изправи пред лицето Господне;

17. и да вземе той света вода в глинен съд и пръст от пода на скинията, и да я тури във водата.

18. След това свещеникът да изправи жената пред лицето Господне, и да разбради главата на жената и да сложи върху ръцете й приноса за спомен, — това е принос за ревнуване, а свещеникът да държи в ръка горчивата вода, що докарва проклятие.

19. И свещеникът да я закълне и да каже на жената: ако никой не е преспал с тебе, и ти не си се осквернила и не си изневерила на мъжа си, няма да ти повреди тая горчива вода, що докарва проклятие;

20. но ако ти си изневерила на мъжа си и си се осквернила, и ако някой, освен мъж ти, е преспал с тебе,

21. тогава свещеникът нека закълне жената с клетва на проклятието и нека й каже: да те предаде Господ на проклятие и клетва в твоя народ, и да даде Господ, утробата ти да изсъхне, и коремът ти да се подуе;

22. и да мине вътре в тебе тая вода, що докарва проклятие, та коремът (ти) да се подуе и утробата (ти) да изсъхне. И жената да каже: амин, амин.

23. И свещеникът да напише тия заклевания на книга и да ги изличи в горчивата вода;

24. и да даде на жената да изпие горчивата вода, що докарва проклятие, и да влезе в нея водата, що докарва проклятие, за нейна вреда.

25. И да вземе свещеникът от ръцете на жената хлебния принос за ревнивост, и да издигне тоя принос пред Господа, и да го занесе при жертвеника.

26. И свещеникът да вземе с шепа малко от хлебния принос за спомен, да го изгори на жертвеника и после да даде на жената да изпие водата;

27. и кога я напои с водата, ако тя е нечиста и е направила престъпление спрямо мъжа си, горчивата вода, що докарва проклятие,

ще влезе в нея, за нейна вреда, и коремът й ще се подуе, и утробата й ще изсъхне, и тая жена ще бъде проклета между народа си;

28. ако пък жената не се е осквернила и е останала чиста, ще си остане без повреда и ще бъде оплодотворявана от семе.

29. Това е законът за ревнуването: кога жена изневери на мъжа си и се оскверни,

30. или кога ревнив дух обземе мъжа, и той начене да ревнува жена си, тогава нека той изправи жена си пред лицето Господне, и нека свещеникът извърши над нея всичко според тоя закон, —

31. и мъжът ще бъде чист от грях, а жената ще понесе върху си своя грях.

ГЛАВА 6.

1. И рече Господ на Моисея, думайки:

2. обади на синовете Израилеви и им кажи: ако мъж или жена се реши да даде оброк за назорейство, за да се посвети Господу за назорей,

3. той трябва да се въздържа от вино и силно питие и не бива да употребява нито винен оцет, нито оцет от силно питие, и не бива да пие нищо, приготвено от грозде, и не бива да яде нито прясно, нито сухо грозде;

4. през всички дни на своето назорейство той не бива да яде (и пие) нищо, което се приготвя от грозде, — от семки до люспи.

5. През всички дни на оброка му за назорейство бръснач не бива да се докосва до главата му; докле изтекат дните, през които се е посветил Господу за назорей, той е свет: трябва да остави да растат космите на главата му.

6. През всички дни, в които се е посветил Господу за назорей, той не бива да се доближава до мъртво тяло:

7. той не бива да се осквернява с допиране до баща си и майка си, до брата си и сестра си, кога умрат, защото това, що е посветил на своя Бог, е върху главата му;

8. през всички дни на своето назорейство той е посветен Господу.

9. Ако ли при него умре някой внезапно, неочаквано, и с това той оскверни главата на своето назорейство, да остриже главата си в деня на своето очистяне, в седмия ден да я остриже,

10. а на осмия ден да занесе на свещеника при входа на скинията на събранието две гургулици, или два млади гълъба.

11. Свещеникът да принесе една от птиците в жертва за грях, а другата за всесъжение, и да го очисти от осквернението чрез мъртвото тяло и да освети главата му в тоя ден;

12. а той отново трябва да почне посветените Господу дни на своето назорейство и да принесе шиле в жертва за вина; предишните пък дни да се не смятат, защото назорейството му е осквернено.

13. И ето законът за назорея, когато се навършат дните на назорейството му: трябва да го доведат при входа на скинията на събранието,

14. и той да принесе в жертва Господу едно мъжко шиле без недостатък за всесъжение, и едно женско шиле без недостатък в жертва за грях и един овен без недостатък за мирна жертва,

15. и кошница с безквасни хлябове от пшенично брашно, хлябове, изпечени с елей, и безквасни питки, намазани с елей, и заедно с тях хлебен принос и възлияние.

16. И свещеникът да представи това пред Господа и да принесе жертвата му за грях и всесъжението му;

17. овена да принесе Господу за мирна жертва заедно с кошницата безквасни хлябове; така също свещеникът да извърши хлебния му принос и възлиянието му.

18. А при входа на скинията на събранието назореят да остриже посветената си глава, да вземе космите от посветената си глава и да ги тури на огъня, що е под мирната жертва.

19. И да вземе свещеникът сварената плешка от овена, един безквасен хляб от кошницата и една безквасна питка и да ги сложи в ръцете на назорея, след като той остриже посветената си глава;

20. и да издигне свещеникът това, като го полюшва пред Господа: тая светиня е за свещеника заедно с полюляваните гърди и издиганата плешка. След това назореят може да пие вино.

21. Това е законът за назорея, който е дал оброк, и такава е жертвата му Господу за неговото назорейство, освен онова, което му ръка стигне; според оброка си, какъвто даде, тъй трябва и да върши, заедно с узаконеното за назорейството му.

22. И рече Господ на Моисея, думайки:

23. кажи на Аарона и на синовете му; тъй благославяйте синовете Израилеви и им казвайте:

24. да те благослови Господ и да те опази!

25. да погледне милостно към тебе Господ със светлото Си лице и да те помилува!

26. Да обърне Господ към тебе лицето Си и да ти даде мир!

27. Тъй да призовават името Ми над синовете Израилеви, и Аз (Господ) ще ги благословя.

ГЛАВА 7.

1. Когато Моисей въздигна скинията и я помаза, когато освети нея и всичките й принадлежности, жертвеника и всичките му принадлежности, и ги помаза и ги освети, —

2. тогава дойдоха (дванайсетте) началници Израилеви, глави на челядите им, началници на колената, които надзираваха преброяването,

3. и представиха приноса си пред Господа — шест покрити кола и дванайсет вола, по една кола от двама началници и по един вол от всекиго, и представиха това пред скинията.

4. И рече Господ на Моисея, думайки:

5. вземи това от тях; това ще послужи за извършване работите при скинията на събранието; и дай го на левитите, всекиму според службата му.

6. И взе Моисей колата и воловете и ги предаде на левитите:

7. две кола и четири вола даде на Гирсоновите синове, според службата им;

8. и четири кола и осем вола даде на Мерариевите синове, според службата им, под надзор на Итамара, син на свещеник Аарона;

9. а на Каатовите синове не даде, защото работата им беше да носят светилището: на рамена трябваше да го носят.

10. И донесоха началниците жертви за освещаване жертвеника в деня на помазването му, и представиха началниците приноса си пред жертвеника.

11. И рече Господ на Моисея: на ден по един началник да донася своя принос за освещаване на жертвеника.

12. В първия ден донесе приноса си Наасон, Аминадавов син, от Иудино коляно;

13. приносът му беше: едно сребърно блюдо, тежко сто и трийсет сикли, една сребърна чаша, тежка седемдесет сикли, според свещената сикла, пълни с пшенично брашно, смесено с елей за хлебен принос;

14. една златна кадилница, тежка десет сикли, пълна с кадиво,

15. един телец, един овен, едно шиле за всесъжение,

16. един козел в жертва за грях,

17. и за мирна жертва два вола, пет овена, пет козела, пет шилета. Това беше приносът на Наасона, Аминадавов син.

18. На втория ден донесе Натанаил, Цуаров син, началник (на коляното) на Исахара;

19. той донесе от себе си принос: едно сребърно блюдо, тежко сто и трийсет сикли, една сребърна чаша — седемдесет сикли, според свещената сикла, пълни с пшенично брашно, смесено с елей, за хлебен принос,

20. една златна кадилница — десет сикли, пълна с кадиво,

21. един телец, един овен, едно шиле за всесъжение,

22. един козел в жертва за грях,

23. и за мирна жертва два вола, пет овена, пет козела, пет шилета. Това беше приносът на Натанаила, Цуаров син.

24. На третия ден донесе началникът на синовете Завулонови Елиав, Хелонов син;

25. приносът му беше: едно сребърно блюдо, тежко сто и трийсет сикли, една сребърна чаша — седемдесет сикли, според свещената сикла, пълни с пшенично брашно, смесено с елей, за хлебен принос,

26. една златна кадилница — десет сикли, пълна с кадиво,

27. един телец, един овен, едно шиле за всесъжение,

28. един козел в жертва за грях,

29. и за мирна жертва два вола, пет овена, пет козела, пет шилета. Това беше приносът на Елиава, Хелонов син.

30. На четвъртия ден донесе началникът на Рувимовите синове Елицур, Шедеуров син;

31. приносът му беше: едно сребърно блюдо, тежко сто и трийсет сикли, една сребърна чаша — седемдесет сикли, според свещената сикла, пълни с пшенично брашно, смесено с елей, за хлебен принос,

32. една златна кадилница — десет сикли, пълна с кадиво,

33. един телец, един овен, едно шиле за всесъжение,

34. един козел в жертва за грях,

35. и за мирна жертва два вола, пет овена, пет козела и пет шилета. Това беше приносът на Елицура, Шедеуров син.

36. На петия ден донесе началникът на Симеоновите синове Шелумиил, Цуришадаев син;

37. приносът му беше: едно сребърно блюдо, тежко сто и трийсет сикли, една сребърна чаша — седемдесет сикли, според свещената сикла, пълни с пшенично брашно, смесено с елей, за хлебен принос,

38. една златна кадилница — десет сикли, пълна с кадиво,

39. един телец, един овен, едно шиле за всесъжение,

40. един козел в жертва за грях,

41. и за мирна жертва два вола, пет овена, пет козела и пет шилета. Това беше приносът на Шелумиила, Цуришадаев син.

42. На шестия ден донесе началникът на Гадовите синове Елиасаф, Регуилов син;

43. приносът му беше: едно сребърно блюдо, тежко сто и трийсет сикли, една сребърна чаша — седемдесет сикли, според свещената сикла, пълни с пшенично брашно, смесено с елей, за хлебен принос,

44. една златна кадилница — десет сикли, пълна с кадиво,

45. един телец, един овен, едно шиле за всесъжение,

46. един козел в жертва за грях,

47. и за мирна жертва два вола, пет овена, пет козела и пет шилета. Това беше приносът на Елиасафа, Регуилов син.

48. На седмия ден донесе началникът на Ефремовите синове Елишама, Амиудов син;

49. приносът му беше: едно сребърно блюдо, тежко сто и трийсет сикли, една сребърна чаша — седемдесет сикли, според свещената сикла, пълни с пшенично брашно, смесено с елей, за хлебен принос,

50. една златна кадилница — десет сикли, пълна с кадиво,

51. един телец, един овен, едно шиле за всесъжение,

52. един козел в жертва за грях,

53. и за мирна жертва два вола, пет овена, пет козела, пет шилета. Това беше приносът на Елишама, Амиудов син.

54. На осмия ден донесе началникът на Манасиевите синове Гамалиил, Педацуров син;

55. приносът му беше: едно сребърно блюдо, тежко сто и трийсет сикли, една сребърна чаша — седемдесет сикли, според свещената сикла, пълни с пшенично брашно, смесено с елей, за хлебен принос,

56. една златна кадилница — десет сикли, пълна с кадиво,

57. един телец, един овен, едно шиле за всесъжение,

58. един козел в жертва за грях,

59. и за мирна жертва два вола, пет овена, пет козела, пет шилета. Това беше приносът на Гамалиила, Педацуров син.

60. На деветия ден донесе началникът на Вениаминовите синове Авидан, Гидеониев син;

61. приносът му беше: едно сребърно блюдо, тежко сто и трийсет сикли, една сребърна чаша — седемдесет сикли, според свещената сикла, пълни с пшенично брашно, смесено с елей, за хлебен принос,

62. една златна кадилница — десет сикли, пълна с кадиво,

63. един телец, един овен, едно шиле за всесъжение,

64. един козел в жертва за грях,

65. и за мирна жертва два вола, пет овена, пет козела, пет шилета. Това беше приносът на Авидана, Гидеониев син.

66. На десетия ден донесе началникът на Дановите синове Ахиезер, Амишадаев син;

67. приносът му беше: едно сребърно блюдо, тежко сто и трийсет сикли, една сребърна чаша — седемдесет сикли, според свещената сикла, пълни с пшенично брашно, смесено с елей, за хлебен принос,

68. една златна кадилница — десет сикли, пълна с кадиво,

69. един телец, един овен, едно шиле за всесъжение,

70. един козел в жертва за грях,

71. и за мирна жертва два вола, пет овена, пет козела, пет шилета. Това беше приносът на Ахиезера, Амишадаев син.

72. На единайсетия ден донесе началникът на Асировите синове Пагиил, Охранов син;

73. приносът му беше: едно сребърно блюдо, тежко сто и трийсет сикли, една сребърна чаша — седемдесет сикли, според свещената сикла, пълни с пшенично брашно, смесено с елей, за хлебен принос,

74. една златна кадилница — десет сикли, пълна с кадиво,

75. един телец, един овен, едно шиле за всесъжение,

76. един козел в жертва за грях,

77. и за мирна жертва два вола, пет овена, пет козела, пет шилета. Това беше приносът на Пагиила, Охранов син.

78. На дванайсетия ден донесе началникът на Нефталимовите синове Ахира, Енанов син;

79. приносът му беше: едно сребърно блюдо, тежко сто и трийсет сикли, една сребърна чаша — седемдесет сикли, според свещената сикла, пълни с пшенично брашно, смесено с елей, за хлебен принос,

80. една златна кадилница — десет сикли, пълна с кадиво,

81. един телец, един овен, едно шиле за всесъжение,

82. един козел в жертва за грях,

83. и за мирна жертва два вола, пет овена, пет козела, пет шилета. Това беше приносът на Ахира, Енанов син.

84. Тия бяха приносите от началниците Израилеви при освещаване жертвеника в деня на помазването му: дванайсет сребърни блюда, дванайсет сребърни чаши, дванайсет златни кадилници.

85. Във всяко блюдо имаше по сто и трийсет сикли сребро и във всяка чаша по седемдесет: и тъй, сребро у тия съдове всичко — две хиляди и четиристотин сикли, според свещената сикла;

86. а дванайсетте златни кадилници, пълни с кадиво, имаха всяка по десет сикли, според свещената сикла: злато у кадилниците всичко — сто и двайсет сикли.

87. За всесъжение имаше всичко: дванайсет телци едър добитък, дванайсет овена, дванайсет шилета, заедно с тях хлебен принос, и в жертва за грях дванайсет козела;

88. а за мирна жертва имаше всичко: двайсет и четири телци едър добитък, шейсет овена, шейсет (едногодишни) козела, шейсет шилета (без недостатък); това бяха приносите при освещаване жертвеника, след като бе помазан.

89. Кога Моисей влизаше в скинията на събранието да говори с Господа, чуваше глас, който му говореше от очистилището, що е над ковчега на откровението между двата херувима, и му говореше.

ГЛАВА 8.

1. И рече Господ на Моисея, думайки:

2. обади на Аарона и му кажи: кога палиш кандилцата, отпред на светилника трябва да горят седем кандилца.

3. Аарон тъй и направи: отпред на светилника запали кандилцата му, както Господ заповяда на Моисея.

4. И ето направата на светилника: изкован бе той от злато, от стъблото му и до цветята му бе изкован; той направи светилника по образец, който Господ бе показал на Моисея.

5. И рече Господ на Моисея, думайки:

6. вземи левитите измежду синовете Израилеви и ги очисти.

7. А за да ги очистиш, постъпи с тях тъй: поръси ги с очистителна вода, и нека обръснат с бръснач цялото си тяло и да изперат дрехите си, и ще бъдат чисти.

8. И да вземат те телец и заедно с него хлебен принос от пшенично брашно, смесено с елей, и друг телец вземи в жертва за грях.

9. И доведи левитите пред скинията на събранието и свикай цялото общество Израилеви синове;

10. доведи левитите им пред Господа, а синовете Израилеви нека възложат ръцете си върху левитите.

11. Аарон пък да извърши над левитите посвещението им пред Господа от страна на синовете Израилеви, за да служат Господу;

12. а левитите да възложат ръцете си върху главата на телците, и да принесат единия в жертва за грях, а другия за всесъжение Господу, за очистяне на левитите.

13. И да поставиш левитите пред Аарона и пред синовете му и да извършиш над тях посветяването им Господу;

14. тъй отдели левитите от синовете Израилеви, та левитите да бъдат Мои.

15. След това левитите, като ги очистиш и извършиш над тях посвещението им, да влязат да служат в скинията на събранието; защото те Ми са дадени измежду синовете Израилеви.

16. Вместо всички първородни от синовете Израилеви, които отварят всяка утроба, Аз ги вземам за Себе Си.

17. Защото Мои са всички първородни между синовете Израилеви, от човек до добитък: в оня ден, когато Аз поразих всички първородни в Египетската земя, Аз ги осветих за Себе Си

18. и взех левитите вместо всички първородни между синовете Израилеви.

19. Измежду синовете Израилеви левитите предадох на Аарона и на синовете му, за да прислужват вместо синовете Израилеви при скинията на събранието и да пазят синовете Израилеви да ги не постигне пораза, ако биха се доближили до светилището.

20. Тъй и постъпиха с левитите Моисей и Аарон и цялото общество Израилеви синове: както Господ заповяда на Моисея за левитите, тъй и постъпиха с тях синовете Израилеви.

21. Тогава левитите се очистиха и изпраха дрехите си, и Аарон извърши над тях посвещение пред Господа и ги очисти, за да станат те чисти.

22. След това левитите влязоха да прислужват в скинията на събранието пред Аарона и пред синовете му. Както Господ заповяда на Моисея за левитите, тъй и постъпиха те с тях.

23. И рече Господ на Моисея, думайки: ето законът за левитите: от двайсет и пет години и нагоре да постъпват на служба при скинията на събранието;

24. а от петдесет години нататък да престават от служба и повече да не работят;

25. тогава те нека помагат на братята си да държат стража при скинията на събранието, но работа да не работят; тъй постъпвай с левитите, колкото се отнася до службата им.

ГЛАВА 9.

1. И рече Господ на Моисея в Синайската пустиня в първия месец от втората година, след като бяха излезли из Египетската земя, думайки:

2. нека синовете Израилеви направят Пасха в определеното за нея време:

3. на четиринайсетия ден от тоя месец вечерта направете я в определеното за нея време; според всички наредби и според всички за нея обреди я направете.

4. И рече Моисей на синовете Израилеви да направят Пасха.

5. И направиха Пасха в първия месец, на четиринайсетия ден от месеца вечерта, в Синайската пустиня: както Господ заповяда на Моисея, тъй и постъпиха във всичко синовете Израилеви.

6. Имаше човеци, които бяха нечисти от допиране до мъртви човешки тела, и не можеха да направят Пасха в оня ден; и дойдоха тия човеци в оня ден при Моисея и Аарона,

7. и рекоха на Моисея: ние сме нечисти от допиране до мъртви човешки тела; защо да ни спират да принесем и ние принос Господу в отреденото време между синовете Израилеви?

8. И рече им Моисей: почакайте да чуя, какво ще заповяда Господ за вас.

9. И рече Господ на Моисея, думайки:

10. кажи на синовете Израилеви: ако някой от вас или от потомците ви бъде нечист от допиране до мъртво тяло, или бъде на дълъг път, и той нека направи Пасха Господня.

11. Такива нека я направят на четиринайсетия ден от втория месец вечерта и нека я ядат с безквасен хляб и с горчиви треви;

12. и да не оставят от нея за утрешния ден и костите й да не строшават; нека я направят според всички наредби за Пасха.

13. А който е чист и не е на (дълъг) път и не направи Пасха, — да се изтреби тая душа изсред народа си, защото той не е принесъл принос Господу в отреденото време: грях да понесе върху си оня човек.

14. Ако у вас живее пришълец, и той трябва да направи Пасха Господня; според наредбата за Пасха и според обреда за нея той трябва да я направи; една наредба да бъде у вас — и за пришълеца, и за туземеца.

15. В деня, когато бе поставена скинията, облак покри скинията на откровението, и от вечерта до самата заран се виждаше като огън над скинията.

16. Тъй биваше винаги: облак я покриваше (денем) и нещо като огън — нощем.

17. И колчем облакът се дигнеше от скинията, синовете Израилеви тръгваха на път, и на мястото, дето облакът се спираше, там се разполагаха на стан синовете Израилеви.

18. По заповед Господня синовете Израилеви тръгваха на път и по заповед Господня се спираха: през всичко време, докато облакът стоеше над скинията, и те стояха;

19. и ако облакът дълго време оставаше над скинията, и синовете Израилеви наблюдаваха тоя Господен знак и не тръгваха.

20. Понякога пък облакът малко време оставаше над скинията: по знака Господен те се спираха и по знака Господен тръгваха на път.

21. Понякога облакът стоеше само от вечер до заран, и на заранта облакът се дигаше, тогава и те тръгваха; или облакът стоеше и денем и нощем, и кога се дигнеше, тогава и те тръгваха;

22. или ако два дни, или месец, или няколко дни облакът си оставаше над скинията, то и синовете Израилеви стояха и не тръгваха на път; а кога се издигнеше, тогава тръгваха.

23. По знака Господен се спираха и по знака Господен тръгваха на път: наблюдаваха знака Господен по заповед Господня, дадена чрез Моисея.

ГЛАВА 10.

1. И рече Господ на Моисея, думайки:

2. направи си две сребърни тръби, ковани ги направи, за да ти служат да свикваш народа и да вдигаш становете.

3. Кога затръбят с тях, да се събере при тебе цялото общество при входа на скинията на събранието.

4. Кога затръбят с едната тръба, да дойдат при тебе князете и хилядниците Израилеви.

5. Кога затръбите за тревога, да се вдигнат ония станове, които са настанени към изток.

6. Кога затръбите втори път за тревога, да се вдигнат становете, които са настанени към юг (кога затръбите трети път за тревога, да се вдигнат становете, които са настанени към морето; кога затръбите четвърти път за тревога, да се вдигнат становете, които са настанени към север); да се тръби за тревога, кога тръгват на път.

7. Кога пък да се свиква събрание, тръбете, ала не за тревога.

8. С тръбите да тръбят Аароновите синове, свещениците: това да ви бъде вечна наредба в родовете ви.

9. И кога се дигнете на война в земята си срещу врага, който иде против вас, тръбете тревога с тръби, — и Господ, Бог ваш, ще си спомни за вас, и вие ще се избавите от враговете си.

10. И в дните на веселбата си, и в празниците си, и в новомесечията си тръбете с тръби при своите всесъжения и мирни жертви, — и това да бъде напомняне за вас пред вашия Бог. Аз съм Господ, Бог ваш.

11. На втората година, през втория месец, на двайсетия ден от месеца, облакът се дигна от скинията на откровението.

12. Тогава синовете Израилеви потеглиха от Синайската пустиня стан по стан, и облакът се спря в пустиня Фаран.

13. И вдигнаха се те за пръв път, по заповед Господня, дадена чрез Моисея.

14. Първо бе вдигнато знамето, което беше в стана на синовете Иудини според опълченията им; над опълчението Иудино беше

Наасон, Аминадавов син;

15. над опълчението от коляното на синовете Исахарови беше Натанаил, Цуаров син;

16. над опълчението от коляното на синовете Завулонови беше Елиав, Хелонов син.

17. И вдигната бе скинията, и тръгнаха синовете Гирсонови и синовете Мерариеви, носейки скинията.

18. И вдигнато бе знамето, което беше в стана на синовете Рувимови според опълченията им; и над опълчението Рувимово беше Елицур, Шедеуров син;

19. и над опълчението от коляното на синовете Симеонови беше Шелумиил, Цуришадаев син;

20. и над опълчението от коляното на синовете Гадови беше Елиасаф, Регуилов син.

21. Сетне тръгнаха Каатовите синове, носещи светилището; но скинията се поставяше преди пристигането им.

22. И вдигнато бе знамето, което беше в стана на синовете Ефремови според опълченията им; и над опълчението Ефремово беше Елишама, Амиудов син;

23. и над опълчението от коляното на синовете Манасиини беше Гамалиил, Педацуров син;

24. и над опълчението от коляното на синовете Вениаминови беше Авидан, Гидеониев син.

25. Последно между всички станове бе вдигнато знамето, което беше в стана на синовете Данови с опълченията им; и над опълчението Дановo беше Ахиезер, Амишадаев син;

26. и над опълчението от коляното на синовете Асирови беше Пагиил, Охранов син;

27. и над опълчението от коляното на синовете Нефталимови беше Ахира, Енанов син.

28. Такъв беше редът, по който потеглиха синовете Израилеви с опълченията си. И тръгнаха.

29. И рече Моисей на Ховава, Рагуилов син, мадианитец, Моисеев сродник: ние отиваме в онова място, за което Господ бе казал: вам ще го дам. Дойди с нас, ще ти направим добро, защото Господ е обещал добро за Израиля.

30. Но той му отговори: няма да дойда; ще отида в страната си и в родината си.

31. А Моисей му рече: не ни оставяй, защото ти знаеш, как се разполагаме на стан в пустинята, и ще бъдеш око за нас;

32. ако дойдеш с нас, доброто, което Господ нам ще стори, ще сторим ние на тебе.

33. И изминаха от планината Господня три дни път, и ковчегът на завета Господен вървеше пред тях на три дни път, за да им избере място, дето да се спрат.

34. И облакът Господен ги осеняваше денем, когато тръгваха от стана.

35. Кога ковчегът се вдигаше за път, Моисей казваше: стани, Господи, да се разпилеят Твоите врагове, и да побягнат от Твоето лице ония, които Те мразят!

36. А кога ковчегът се спираше, той казваше: върни се, Господи, при хилядите и десетките хиляди Израилеви!

ГЛАВА 11.

1. Народът взе високо да роптае пред Господа; и Господ чу, и разпали Му се гневът, и между тях пламна огън Господен и начена да изтребва края на стана.

2. И викна народът към Моисея; Моисей се помоли Господу, и огънят утихна.

3. И нарекоха това място: Тавера[1], защото между тях бе пламнал огън Господен.

4. Пришълците между тях наченаха да изказват прищевки; а заедно с тях и синовете Израилеви седяха, плачеха и думаха: кой ще ни нахрани с месо?

5. помним рибата, която ядяхме даром в Египет, краставиците, и пъпешите, и лука, и праза, и чесъна;

6. а сега душата ни линее: освен мана, нищо няма пред очите ни.

7. А маната приличаше на кориандрово семе и изглеждаше като бдолах.

8. Народът ходеше да я събира и я мелеше с хромели или я тълчеше в чутори, и вареше в котли, та правеше от нея питки; по вкус тя приличаше на питки, приготвени с елей.

9. И кога нощем падаше роса върху стана, тогава падаше и мана върху него.

10. Моисей чуваше, че народът плаче в челядите си, всеки пред вратата на шатрата си; и гневът Господен силно се разпали, и на Моисея стана мъчно.

11. И рече Моисей Господу: защо мъчиш Твоя раб? и защо не намерих аз милост пред очите Ти, та сложи върху ми бремето на целия тоя народ?

12. Нима аз съм носил в утробата си целия тоя народ, и нима аз съм го родил, та ми казваш: носи го на ръце, както бавачка носи детето, до земята, която Ти бе с клетва обещал на отците му?

13. Откъде да взема месо, та да дам на целия тоя народ? защото те плачат пред мене и казват: дай ни месо да ядем.

14. Сам аз не мога да нося целия тоя народ, защото е тежък за мене.

15. Щом тъй постъпваш с мене, по-добре ме убий, ако съм придобил милост пред Твоите очи, та да не гледам злочестината си.

16. И рече Господ на Моисея: събери Ми седемдесет мъже измежду старейшините Израилеви, за които знаеш, че те са негови стареи и надзиратели, и доведи ги при скинията на събранието, за да застанат там заедно с тебе.

17. Аз ще сляза и ще говоря там с тебе, ще взема от Духа, Който е отгоре ти, и ще възложа върх тях, за да носят заедно с тебе товара на народа, а не сам ти да го носиш.

18. А на народа кажи: очистете се за утрешния ден, и ще ядете месо; защото плакахте високо пред Господа и казвахте: кой ще ни нахрани с месо? добре ни беше в Египет, — то Господ ще ви даде месо, и ще ядете (месо):

19. ще ядете не ден, не два, не пет дни, не десет и не двайсет дни,

20. но цял месец (ще ядете), докле ви не излезе из ноздрите и ви не омръзне, задето презряхте Господа, Който е между вас, и плакахте пред Него, думайки: що ни трябваше да излизаме из Египет?

21. И рече Моисей: шестстотин хиляди пешаци има в тоя народ, между който се намервам; а Ти казваш: Аз ще им дам месо, и ще ядат цял месец!

22. нима да се заколят всичките овци и волове, та да им стигне? или ще се събере всичката морска риба, та да ги задоволи?

23. И рече Господ на Моисея: нима ръката Господня е къса? сега ще видиш, ще ли се сбъдне думата Ми към тебе, или не.

24. Моисей излезе и каза на народа думите Господни, и събра седемдесет мъже измежду стареите народни и ги постави около скинията.

25. И Господ слезе в облак и говори с него, и взе от Духа, Който бе върху му, и даде на седемдесетте мъже старейшини. И когато слезе върху тях Духът, те наченаха да пророчествуват, но сетне престанаха.

26. Двама от мъжете бяха останали в стана, името на единия беше Елдад, а на другия — Модад; но и върху тях бе слязъл Духът (те бяха между записаните, само че не излизаха при скинията), и те пророчествуваха в стана.

27. Притече се един юноша и яви на Моисея, и каза: Елдад и Модад пророчествуват в стана.

28. В отговор на това Иисус, син Навинов, служител на Моисея, един измежду неговите избрани, рече: господарю мой, Моисее! забрани им.

29. Но Моисей му рече: нима завиждаш заради мене? О, да бяха всички от народа Господен пророци, и да им пратеше Господ Своя Дух!

30. Тогава Моисей се върна в стана, той и стареите Израилеви.

31. И вятър повея от Господа, и донесе откъм морето пъдпъдъци и ги натрупа около стана на един ден път от едната страна и на един ден път от другата страна около стана, почти до два лакти от земята.

32. Дигна се народът, и целия оня ден и цяла нощ и целия следващ ден събираха пъдпъдъци; и оня, който малко събираше, и той набра десет хомери; и си ги наслагаха около стана.

33. Месото беше още в зъбите им и не беше още изядено, и разпали се гневът Господен против народа, и Господ порази народа с твърде голяма пораза.

34. И нарекоха това място: Киброт-Хатаава[2], защото там погребаха народа, който изказа прищевки.

35. От Киброт-Хатаава народът тръгна за Асирот и в Асирот се спря.

---

[1] Пожар. ↑

[2] Гробове на прищевките. ↑

ГЛАВА 12.

1. Тогава Мариам и Аарон укоряваха Моисея поради жената етиопка, която бе взел, защото той се бе оженил за етиопка, —

2. и казаха: само на Моисея ли говори Господ? не говори ли Той и нам? И Господ чу това.

3. А Моисей беше най-кроткият човек между всички човеци на земята.

4. И рече Господ тутакси на Моисея, Аарона и на Мариам: излезте вие трима пред скинията на събранието. Те излязоха и тримата.

5. И слезе Господ в облачен стълб, па застана при входа на скинията, и повика Аарона и Мариам, и те излязоха и двамата.

6. И рече: чуйте Моите думи: ако между вас има пророк Господен, Аз му се откривам във видение, насън говоря с него;

7. не е тъй обаче с Моя раб Моисея, — той е верен в целия Ми дом:

8. Аз говоря с него уста с уста, и явно, а не с гатанки, и той вижда образа на Господа; а вие как се не побояхте да укорявате Моя раб Моисея?

9. И разпали се гневът на Господа против тях, и Той се оттегли.

10. Оттегли се и облакът от скинията, и ето, Мариам биде обрината с проказа, като със сняг. Аарон погледна Мариам, и ето, тя в проказа.

11. И рече Аарон на Моисея: господарю мой, не смятай нам за грях, дето постъпихме глупаво и съгрешихме;

12. недей допуща да стане тя като мъртвороден младенец, чието тяло, когато той излиза из майчината си утроба, наполовина е вече изтляло.

13. И викна Моисей към Господа, думайки: Боже, изцери я!

14. И рече Господ на Моисея: ако баща й я заплюеше в лице, тя не трябваше ли да се срамува седем дена? и тъй, нека тя бъде затворена седем дена вън от стана, а сетне нека се пак върне.

15. И престоя Мариам затворена вън от стана седем дни, и народът не тръгна на път, докато се не върна Мариам.

ГЛАВА 13.

1. След това народът потегли от Асирот и се разположи на стан в пустиня Фаран.

2. И рече Господ на Моисея, думайки:

3. прати от себе си люде да разгледат Ханаанската земя, която Аз давам на синовете Израилеви; по един човек от всяко коляно на бащите им изпратете, първенците измежду тях.

4. Тогава Моисей ги изпрати от пустиня Фаран, по заповед Господня, и те всички бяха мъже първенци между синовете Израилеви.

5. Ето имената им: от Рувимово коляно — Самуа, Закхуров син,

6. от Симеоново коляно — Сафат, Хориев син,

7. от Иудино коляно — Халев, Иефониев син,

8. от Исахарово коляно — Игал, Иосифов син,

9. от Ефремово коляно — Осия, Навинов син,

10. от Вениаминово коляно — Фалтий, Рафуев син,

11. от Завулоново коляно — Гадиил, Содиев син,

12. от Иосифово коляно от Манасия — Гадий, Сусиев син,

13. от Дановo коляно — Амиил, Гемалиев син,

14. от Асирово коляно — Сетур, Михаилев син,

15. от Нефталимово коляно — Нахбий, Вофсиев син,

16. от Гадово коляно — Геуил, Махиев син.

17. Това са имената на мъжете, които Моисей изпрати да разгледат земята. И нарече Моисей Осия, Навинов син, Иисус.

18. Изпрати ги Моисей (от пустиня Фаран) да разгледат Ханаанската земя и им рече: идете в тая южна страна и се качете на планината,

19. и обгледайте земята каква е, и народа, който живее там, силен ли е, или е слаб, малоброен ли е, или е многоброен?

20. Каква е земята, дето той живее, добра ли е, или лоша? и какви са градовете, в които живее, в шатри ли той живее, или в укрепления?

21. Каква е земята, тучна ли е, или слаба, има ли по нея дървета, или няма? Бъдете смели и вземете от плодовете на земята. А това беше, когато зрее гроздето.

22. Те отидоха и обгледаха земята от пустиня Син дори до Рехов, близо до Емат;

23. и отидоха в южната страна и стигнаха до Хеврон, дето живееха Ахиман, Сесай и Талмай, Енакови деца: а Хеврон бе построен седем години по-рано от египетския (град) Цоан;

24. и стигнаха долина Есхол, (и я обгледаха) и там отрязаха лозова пръчка с един грозд, и двама я понесоха на върлина; взеха и нарове и смокини;

25. те нарекоха това място долина Есхол[1], поради грозда, що отрязаха там синовете Израилеви.

26. И като обгледаха земята, върнаха се след четирийсет дена.

27. И като пристигнаха и дойдоха при Моисея и Аарона и при цялото общество синове Израилеви в пустиня Фаран, в Кадес, те донесоха тям и на целия народ отговор и показаха им плодовете от оная земя;

28. и разказаха му и думаха: ходихме в земята, в която ни изпрати; в нея наистина тече мед и мляко, и ето плодовете й;

29. но народът, който живее в оная земя, е силен, и градовете са укрепени и твърде големи; там видяхме и синовете Енакови;

30. Амалик живее в южната част на земята, хетейци, (евейци,) иевусейци и аморейци живеят по планината, хананейците пък живеят край морето и по брега на Иордан.

31. Но Халев успокояваше народа пред Моисея, думайки: да идем и да я превземем, защото можем я завладя.

32. А ония, които бяха ходили заедно с него, рекоха: не можем да отидем против тоя народ, защото е по-силен от нас.

33. И пръснаха ужасни слухове между синовете Израилеви за земята, що бяха обгледали, и думаха: земята, която изходихме, за да я обгледаме, е земя, която гълта своите жители, и всички, които видяхме по нея, са много едри човеци;

34. там видяхме и исполините, Енакови синове от исполински род; ние изглеждахме пред тях като скакалци, такива бяхме и в техните очи.

---

[1] Грозд. ↑

ГЛАВА 14.

1. Тогава целият народ нададе вик и плака (цялата) оная нощ;

2. и всички синове Израилеви роптаеха против Моисея и Аарона, и целият народ им думаше: о, да бяхме умрели в Египетската земя, или да бяхме измрели в тая пустиня!

3. И защо Господ ни води в тая земя, за да паднем от нож? Жените ни и децата ни ще станат плячка на враговете; не е ли по-добре да се върнем в Египет?

4. И рекоха един другиму: да си изберем главатар и да се върнем в Египет.

5. Тогава Моисей и Аарон паднаха ничком пред цялото събрание на Израилевите синове.

6. И Иисус, син Навинов, и Халев, син Иефониев, измежду ония, които бяха обгледали земята, раздраха дрехите си

7. и казаха на всички събрани синове Израилеви: земята, която изходихме, за да я обгледаме, е много, много добра.

8. Ако Господ е милостив към нас, ще ни въведе в тая земя и ще ни я даде — тая земя, дето тече мед и мляко;

9. само не въставайте против Господа и не се бойте от народа на тая земя; защото той ще стане нам за храна: те нямат защита, а с нас е Господ; не се бойте от тях.

10. И цялото събрание рече: да ги избием с камъни! Но славата Господня се яви (в облак) над скинията на събранието на всички синове Израилеви.

11. И рече Господ на Моисея: докога ще Ме огорчава тоя народ? и докога няма да Ми вярва при всички личби, които Аз върших сред него?

12. Ще го поразя с мор, ще го изтребя, и ще произведа от тебе (и от бащиния ти дом) народ по-многоброен и по-силен от него.

13. Но Моисей рече Господу: ще чуят египтяни, изсред които Ти със силата Си изведе тоя народ,

14. и ще кажат това на жителите в тая земя, понеже тия са чули, че Ти, Господи, си между тоя народ, и че Ти, Господи, им даваш да Те

виждат лице с лице, и Твоят облак стои над тях, и Ти вървиш пред тях денем в облачен стълб, а нощем в огнен стълб;

15. и ако Ти изтребиш тоя народ като един човек, то народите, които са чули славата Ти, ще кажат:

16. Господ не можа да въведе тоя народ в земята, която бе му с клетва обещал, та затова го погуби в пустинята.

17. И тъй, нека се възвеличи силата Господня, както Ти бе казал, думайки:

18. Господ е дълготърпелив и многомилостив (и истинен), Който прощава беззаконията и престъпленията (и греховете), и не оставя без наказание, но Който за беззаконието на бащите наказва децата до трета и четвърта рода.

19. Прости греха на тоя народ поради голямата Си милост, както си прощавал тоя народ от Египет дотука.

20. И рече Господ (на Моисея): прощавам според думата ти;

21. но жив съм Аз, (и винаги живее името Ми,) и цялата земя е пълна със славата Господня:

22. всички, които видяха славата Ми и личбите Ми, що извърших в Египет и в пустинята, и Ме изкушаваха вече десет пъти, и не слушаха гласа Ми,

23. няма да видят земята, която съм с клетва обещал на бащите им; (само на децата им, които са тук с Мене, които не знаят, що е добро, що е зло, на всички малолетни, които нищо не разбират, тям ще дам земята, а) всички, които Ме огорчаваха, няма да я видят;

24. но Моя раб Халев, задето в него беше друг дух, и задето Ми беше напълно покорен, ще въведа в земята, в която той ходи, и неговото потомство ще я наследи;

25. амаликитци и хананейци живеят в долината; затова утре се върнете и идете в пустинята към Червено море.

26. И рече Господ на Моисея и Аарона, думайки:

27. докога тоя зъл народ ще роптае против Мене? Аз чувам ропота на синовете Израилеви, който дигат против Мене.

28. Кажи им: жив съм Аз, казва Господ: както вие говорихте в ушите Ми, тъй ще сторя и Аз вам;

29. в тая пустиня ще паднат телата ви, и всички вие преброени, колкото сте на брой, от двайсет години и нагоре, които роптахте против Мене,

30. няма да влезете в земята, в която Аз с дигната ръка се клех да ви заселя, освен Халев, Иефониев син, и Иисус, Навинов син;

31. децата ви, за които казвахте, че ще станат плячка на враговете, ще въведа там, и те ще познаят земята, която вие презряхте;

32. а вашите трупове ще паднат в тая пустиня;

33. синовете ви пък ще се скитат в пустинята четирийсет години и ще теглят за вашето блудодейство, докато не загинат телата на всинца ви в пустинята;

34. според броя на четирийсетте дни, през които обгледвахте земята, вие ще теглите за греховете си четирийсет години, година за ден, та да познаете, какво значи да бъдете оставени от Мене.

35. Аз, Господ, казвам, а тъй и ще постъпя с целия тоя зъл народ, въстанал против Мене: в тая пустиня те всички ще погинат и ще измрат.

36. И ония, които Моисей бе пращал да обгледат земята и които, след завръщането си, подигнаха против него цялото това общество, пръскайки лоши слухове за земята,

37. ония, които пръскаха лоши слухове за земята, умряха, поразени пред Господа;

38. само Иисус, син Навинов, и Халев, син Иефониев, останаха живи от ония мъже, които бяха ходили да обгледват земята.

39. Като каза Моисей тия думи пред всички синове Израилеви, народът се много натъжи.

40. И като станаха рано сутринта, изкачиха се навръх планината, думайки: ето, ще отидем на онова място, за което Господ говори, понеже съгрешихме.

41. Моисей рече: защо престъпвате заповедта Господня? Няма да успеете;

42. не ходете, защото Господ не е между вас, та да ви не поразят враговете ви;

43. защото там пред вас са амаликитци и хананейци, и ще паднете от нож, понеже отстъпихте от Господа, и Господ няма да бъде с вас.

44. Но те дръзнаха да се изкачат навръх планината; а ковчегът на завета Господен и Моисей не се отделиха от стана.

45. Амаликитци и хананейци, които живееха на оная планина, слязоха, разбиха ги и ги гониха до Хорма (и те се върнаха в стана).

ГЛАВА 15.

1. И рече Господ на Моисея, думайки:

2. обади на синовете Израилеви и им кажи: кога влезете в земята, в която ще живеете и която ви давам,

3. и наченете да принасяте жертва Господу, всесъжение, или жертва клана, от волове и овци, за да изпълните оброк, или от усърдие, или през празниците си, за да извършите приятно Господу благоухание, —

4. тогава оня, който принася жертвата си Господу, трябва да принесе за хлебния принос една десета (от ефа) пшенично брашно, смесено с четвърт ин елей;

5. и вино за възлияние принасяй по четвърт ин при всесъжение, или при клана жертва, за всяко агне (за приятно Господу благоухание).

6. А кога принасяш овен, принасяй за хлебен принос две десети от ефа пшенично брашно, смесено с една трета ин елей;

7. и вино за възлияние принасяй една трета ин за приятно Господу благоухание.

8. Ако юнец принасяш за всесъжение, или клана жертва, за да изпълниш оброк или за мирна жертва Господу,

9. то заедно с юнеца принеси хлебен принос три десети от ефа пшенично брашно, смесено с половина ин елей,

10. и вино за възлияние принасяй половина ин в жертва, за приятно Господу благоухание.

11. Тъй прави при всеки принос от юнец и овен, от агне и яре;

12. според броя на жертвите, които принасяте, тъй правете при всяка от тях, според броя им.

13. Всеки туземец тъй трябва да прави, кога принася жертва за приятно Господу благоухание;

14. и ако между вас живее пришълец, или кой и да бил между вас в родовете ви, и принесе жертва за приятно Господу благоухание, и той трябва да прави тъй, както правите вие;

15. за вас, народ (Господен), и за пришълеца, който живее (между вас), наредбата да е една, наредба вечна в поколенията ви: каквото сте

вие, това да бъде и пришълецът пред Господа;

16. един закон и едни права да бъдат за вас и за пришълеца, който живее между вас.

17. Каза още Господ на Моисея, думайки:

18. обади на синовете Израилеви и им кажи: кога влезете в земята, в която ви водя,

19. и почнете да ядете хляб от оная земя, възнасяйте Господу възношение;

20. от начатъците на тестото си за възношение възнасяйте питка; възнасяйте я като възношение от гумното;

21. от начатъците на тестото си давайте за възношение Господу в поколенията си.

22. Ако ли по незнание престъпите и не изпълните всички тия заповеди, които Господ изрече на Моисея,

23. всичко, що ви е Господ (Бог) заповядал чрез Моисея, от деня, когато Господ ви е заповядал, и занапред в поколенията ви, —

24. ако грешката е направена по несъгледване от страна на народа, то нека цялото общество принесе един юнец (без недостатък) за всесъжение, за приятно Господу благоухание, заедно с хлебния му принос и възлиянието, според наредбите, и един козел в жертва за грях.

25. И свещеникът да очисти цялото общество синове Израилеви, и ще им се прости, защото това е било погрешка, и те са принесли своя принос за жертва Господу, и жертвата си за грях пред Господа за погрешката си;

26. и ще се прости на цялото общество синове Израилеви и на пришълеца, който живее между тях, защото целият народ е направил това по погрешка.

27. Ако ли някой сам съгреши по незнание, нека принесе едногодишна коза в жертва за грях.

28. И свещеникът да очисти тая душа, която неволно е сторила пред Господа грях, и тя ще се очисти и ще й се прости.

29. Един закон да бъде за вас, както за природния жител от синовете Израилеви, тъй и за пришълеца, който живее между вас, когато някой стори нещо по погрешка.

30. Ако ли някой от туземците или пришълците извърши нещо с дръзка ръка, той хули Господа: да се изтреби тая душа из народа си,

31. защото той е презрял словото на Господа и е нарушил заповедта Му; да бъде изтребена тая душа; грехът й да бъде върху нея.

32. Когато синовете Израилеви бяха в пустинята, намериха едного, че береше дърва в съботен ден;

33. и ония, които го намериха, че бере дърва (в съботен ден), доведоха го при Моисея и Аарона и при цялото общество (синове Израилеви);

34. и туриха го под стража, защото не беше още определено, какво да се прави с него.

35. И рече Господ на Моисея: тоя човек трябва да умре; цялото общество да го убие с камъни вън от стана.

36. Тогава цялото общество го изведе вън от стана, и го убиха с камъни, и той умря, както заповяда Господ на Моисея.

37. И рече Господ на Моисея, думайки:

38. обади на синовете Израилеви и им кажи да си правят ресни по скутовете на своите дрехи в поколенията си, и в ресните, що са по скутовете, да вплитат нишки от синкава вълна;

39. и да ги носите в ресните, та, кога ги гледате, да си спомняте за всички заповеди Господни и да ги изпълнявате и да не вървите след сърцето си и очите си, които ви влекат към блудодеяние,

40. за да помните и изпълнявате всички Мои заповеди и да бъдете свети пред вашия Бог.

41. Аз съм Господ, Бог ваш, Който ви изведох из Египетската земя, за да ви бъда Бог. Аз съм Господ, Бог ваш.

ГЛАВА 16.

1. Корей, син на Ицхара, син на Каата, син Левиев, Датан и Авирон, синове на Елиава, и Авнан, син на Фалета, синове Рувимови,

2. въстанаха против Моисея заедно с двеста и петдесет мъже от синовете Израилеви, началници на народа, призовавани на събранията, мъже именити.

3. И събраха се против Моисея и Аарона и им рекоха: стига ви толкоз; цялото общество, всички са свети, и между тях е Господ! а вие защо се поставяте по-горе от народа Господен?

4. Като чу това, Моисей падна ничком

5. и каза на Корея и на всичките му съучастници, думайки: утре ще покаже Господ, кой е Негов, и кой е свет, за да го приближи към Себе Си; и когото Той избере, него и ще приближи към Себе Си;

6. ето какво да направите: Корее и всички негови съучастници, вземете си кадилниците

7. и утре турете в тях огън и сипете в тях кадиво пред Господа; когото Господ избере, той и ще бъде свет. Стига ви толкоз, Левиеви синове!

8. И рече Моисей на Корея: слушайте, Левиеви синове!

9. Малко ли ви е това, дето Бог Израилев ви е отделил от израилското общество и ви е приближил към Себе Си, за да прислужвате при скинията Господня и да стоите пред народа (Господен), служейки за тях?

10. Той приближи тебе и заедно с тебе всичките ти братя, Левиеви синове, а вие ламтите още и за свещенство.

11. И тъй, ти и цялата ти дружина сте се събрали против Господа. Какво е Аарон, та роптаете против него?

12. И Моисей прати да повикат Датана и Авирона, Елиавови синове. Но те казаха: няма да идем!

13. малко ли ти е, че ни изведе из земята, дето тече мед и мляко, за да ни погубиш в пустинята, а искаш още да господаруваш над нас?

14. Заведе ли ни в земята, дето тече мед и мляко, и даде ли ни да владеем ниви и лозя? или искаш да извадиш очите на тия люде? Няма

да идем!

15. Моисей се ядоса твърде много и рече Господу: не обръщай погледа Си към техния принос; никому от тях не съм взел нито осел и никому от тях не съм сторил зло.

16. И рече Моисей на Корея: утре ти и цялата ти дружина застанете пред лицето Господне, ти, те и Аарон;

17. па всички вземете кадилниците си, и сипете в тях кадиво, и донесете пред лицето Господне всеки своята кадилница — двеста и петдесет кадилници; ти и Аарон, всеки своята кадилница.

18. И всички взеха своите кадилници, туриха в тях огън, сипаха в тях кадиво, и застанаха при входа на скинията на събранието; също и Моисей и Аарон.

19. И Корей събра срещу тях цялото общество при входа на скинията на събранието. И славата Господня се яви на цялото общество.

20. И рече Господ на Моисея и Аарона, думайки:

21. отделете се от това общество, и в един миг ще ги изтребя.

22. А те паднаха ничком и рекоха: Боже, Боже на духовете и на всяка плът! един човек съгреши, а Ти на цялото ли общество се гневиш?

23. И рече Господ на Моисея, думайки:

24. кажи на народа: отстъпете наоколо от жилището на Корея, Датана и Авирона.

25. И стана Моисей и отиде при Датана и Авирона, и след него отидоха стареите Израилеви.

26. И рече на народа: дръпнете се от шатрите на тия нечестиви мъже и не се допирайте до нищо тяхно, за да не загинете (заедно) с тях във всичките им грехове.

27. И те се дръпнаха наоколо от жилището на Корея, Датана и Авирона; а Датан и Авирон излязоха и стояха пред вратите на шатрите си заедно с жените си и синовете си и с малките си деца.

28. Тогава Моисей каза: от това ще познаете, че Господ ме е пратил да върша всички тия дела, а не от себе си (върша това):

29. ако те умрат, както умират всички люде, и ги постигне такова наказание, каквото постига всички люде, то не Господ ме е пратил;

30. но ако Господ извърши нещо необикновено, и земята разтвори устата си и ги погълне (и къщите им и шатрите им) и всичко,

що е у тях, и те слязат живи в преизподнята, то знайте, че тия люде са презрели Господа.

31. Щом изговори тия думи, земята се разпукна под тях;

32. и земята разтвори устата си и погълна тях и къщите им, и всички Корееви люде и всичкия имот,

33. и те слязоха живи в преизподнята с всичко тяхно, и земята ги покри, и те изчезнаха изсред обществото.

34. И всички израилтяни, които бяха около тях, се разбягаха при техния вик, за да не погълне, казваха те, и нас земята.

35. И огън излезе от Господа и изгори ония двеста и петдесет мъже, които бяха принесли кадиво.

36. И рече Господ на Моисея, думайки:

37. кажи на Елеазара, син на свещеник Аарона, да събере (медните) кадилници на изгорелите и да изхвърли огъня, защото се осветиха

38. кадилниците на тия грешници чрез смъртта им, и да ги сплескат на листове за обковаване жертвеника, защото те ги донесоха пред лицето Господне, и затова се осветиха; и те ще бъдат личба за синовете Израилеви.

39. Тогава свещеник Елеазар взе медните кадилници, що бяха донесли изгорелите, и ги сплескаха на листове за обковаване жертвеника,

40. за да помнят синовете Израилеви, та никой външен, който не е от Аароново семе, да не пристъпя да принася кадило пред лицето Господне, за да не стане и с него това, което стана с Корея и съучастниците му, както му беше казал Господ чрез Моисея.

41. На другия ден цялото общество синове Израилеви заропта против Моисея и Аарона и заговори: вие избихте народа Господен.

42. И когато се събра народът против Моисея и Аарона, те се обърнаха към скинията на събранието, и ето, облак я покри, и славата Господня се яви.

43. И дойде Моисей и Аарон до скинията на събранието.

44. И рече Господ на Моисея (и Аарона), думайки:

45. отстранете се от това общество и Аз в един миг ще ги погубя. Но те паднаха ничком.

46. И рече Моисей на Аарона: вземи кадилницата, тури в нея огън от жертвеника, сипи кадиво и носи по-скоро при народа и застъпи

се за тях, защото гняв излезе от Господа, (и) начена се мор.

47. И взе Аарон, както каза Моисей, и се затече всред събранието, и ето, начена се мор между народа. И той сипа кадиво и се помоли за народа:

48. застана между мъртвите и живите, и морът престана.

49. И измряха от мора четиринайсет хиляди и седемстотин души, освен умрелите по Кореевото дело.

50. Тогава Аарон се върна при Моисея, при входа на скинията на събранието, след като престана морът.

ГЛАВА 17.

1. И рече Господ на Моисея, думайки:

2. кажи на синовете Израилеви и вземи от тях по жезъл от коляно, от всичките им началници според колената, дванайсет жезъла, и името на всекиго напиши върху жезъла му;

3. Аароновото име напиши на Левиевия жезъл, защото (те трябва да дадат) един жезъл от началника на своето коляно;

4. и ги тури в скинията на събранието, пред ковчега на откровението, дето ви се явявам;

5. и когото Аз избера, неговият жезъл ще покара; и така ще умиря ропота на синовете Израилеви, който дигат против вас.

6. И рече Моисей на синовете Израилеви, и всичките им началници му дадоха, от всеки началник по жезъл, дванайсет жезъла, според колената си; и Аароновият жезъл беше между жезлите им.

7. Тогава Моисей тури жезлите пред лицето Господне в скинията на откровението.

8. На другия ден влезе Моисей (и Аарон) в скинията на откровението, и ето, Аароновият жезъл, от Левиевия дом, бе покарал, напъпил, цъфнал и родил миндали.

9. И изнесе Моисей всички жезли от пред лицето Господне пред всички синове Израилеви; и те видяха това и взеха всеки жезъла си.

10. И рече Господ на Моисея: тури пак Аароновия жезъл пред ковчега на откровението да се пази, като личба за непокорните, та ропотът им против Мене да престане, и те да не измрат.

11. Моисей направи това: както му заповяда Господ, така и направи.

12. И рекоха синовете Израилеви на Моисея: ето, ние мрем, гинем, всички загинваме!

13. Всеки, който се приближи до скинията Господня, умира: дали не ще измрем всички?

ГЛАВА 18.

1. И рече Господ на Аарона: ти и синовете ти и бащиният ти дом заедно с тебе ще понесете върху си греха за немарливост в светилището; и ти и синовете ти заедно с тебе ще понесете върху себе си греха за нередност в свещенството си.

2. Вземи при себе си братята си, коляното Левиево, бащиното си племе: нека те бъдат при тебе и ти служат, а ти и синовете ти заедно с тебе да бъдете при скинията на откровението;

3. нека те служат на тебе и вършат служба в цялата скиния; само да се не доближават до вещите на светилището и до жертвеника, та да не умрете и вие, и те.

4. Нека те бъдат при тебе и да прислужват в скинията на събранието, по всички работи в скинията; а външен да се не доближава до вас.

5. Тъй прислужвайте в светилището и при жертвеника, за да няма занапред гняв против синовете Израилеви;

6. защото вашите братя, левитите, Аз взех измежду синовете Израилеви и ги дадох вам като дар Господу, за да прислужват при скинията на събранието;

7. и ти и синовете ти заедно с тебе пазете свещенството си във всичко, що принадлежи на жертвеника и що е вътре зад завесата, и служете; Аз вам подарявам службата на свещенството, а външен, който се доближи, да бъде умъртвен.

8. И рече Господ на Аарона: ето, Аз ти поръчвам да надзираваш за възношенията, правени на Мене; от всичко, що посвещават Израилевите синове, дал съм на тебе и на синовете ти заради вашето свещенство чрез вечна наредба;

9. от великите светини, от онова, що се изгаря, ето какво принадлежи на тебе: всеки техен хлебен принос, и всяка тяхна жертва за грях, и всяка тяхна жертва за вина, които те ще Ми принесат; това е велика светиня за тебе и за синовете ти.

10. Това да ядете на най-светото място; всички от мъжки пол могат да ядат (ти и синовете ти); това да ти бъде светиня.

11. И ето що е за тебе от възношенията на даровете им: всички възношения от синовете Израилеви чрез вечно узаконение Аз дадох на тебе и на синовете ти и на дъщерите ти заедно с тебе; всеки чист в къщата ти може да яде това.

12. Всичко най-добро от дървеното масло и всичко най-добро от виното и от пшеницата, — начатъците им, които те дават Господу, да бъдат за тебе;

13. всички първи произведения на земята им, които те принасят Господу, да бъдат твои; всеки чист в къщата ти може да яде това.

14. Всичко заклето в земята Израилева да бъде твое.

15. Всичко, що отваря утроба у всяка плът, принасяно Господу, от човеци и добитък, да бъде твое; само първородният от човеците да бъде откупен, и първородното от нечист добитък да бъде откупено;

16. а откупването им е: като наченеш от един месец нагоре, според оценката ти, вземай откуп пет сикли сребърни, според свещената сикла, която има двайсет гери;

17. но за първородно от волове и за първородно от овци и за първородно от кози не вземай откуп: те са светиня; с кръвта им ръси жертвеника и тлъстината им изгаряй в жертва за приятно Господу благоухание;

18. месото им пък принадлежи на тебе, както ти принадлежат гърдите за възношение и дясната плешка.

19. Всички възнасяни светини, които синовете Израилеви възнасят Господу, чрез вечно узаконение давам на тебе и на синовете ти и на дъщерите ти заедно с тебе; това е завет со’лен, вечен пред Господа, даден за тебе и за потомството ти заедно с тебе.

20. И рече Господ на Аарона: ти няма да имаш дял в земята им и част няма да имаш между тях; Аз съм твоя част и твой дял вред синовете Израилеви.

21. А на Левиевите синове ето, Аз дадох за дял десятъка от всичко, каквото има Израил, за службата им, която изпълняват в скинията на събранието.

22. А занапред Израилевите синове не бива да се доближават до скинията на събранието, за да се не огрешат и да не умрат.

23. Нека левитите извършват службата в скинията на събранието и да носят върху си техния грях. Това е вечно узаконение в поколенията ви; но между Израилевите синове те няма да получат дял;

24. понеже на левитите давам за дял десятъка на Израилевите синове, който те принасят за възношение Господу, затова им и рекох: между Израилевите синове те няма да получат дял.

25. И рече Господ на Моисея, думайки:

26. обади на левитите и им кажи: кога вземате от синовете Израилеви десятък, който ви дадох от тях за дял, то възнасяйте от него възношение Господу, от десятъка десятък, —

27. и това ваше възношение ще ви се зачете като жито от гумното и като вино от лина;

28. така и вие възнасяйте възношение Господу от всички ваши десятъци, които взимате от синовете Израилеви, и давайте от тях възношение Господне на свещеник Аарона;

29. от всичко, що ви се подарява, възнасяйте възношение Господу, от всичко най-добро, каквото се освещава.

30. И кажи им: кога принесете най-доброто от това, то ще се зачете на левитите като получаваното от гумно и получаваното от жлеб;

31. можете да ядете това на всяко място, вие и (синовете ви и) семействата ви, защото това ви е заплата за вашата работа в скинията на събранието;

32. и няма да се огрешите, кога принесете най-доброто от това; и няма да оскверните посвещаваното от синовете Израилеви, и няма да умрете.

ГЛАВА 19.

1. И рече Господ на Моисея и Аарона, думайки:

2. ето наредбата на закона, който Господ заповяда, като каза: обади на синовете Израилеви, да ти доведат рижа телица без повреда, без недостатък, (и) която не е била впрягана:

3. дайте я на свещеник Елеазара, и той да я изведе вън от стана (на чисто място), и да я заколят пред него.

4. И нека свещеник Елеазар вземе с пръста си от кръвта й и поръси с тая кръв седем пъти към предната страна на скинията на събранието.

5. И да изгорят телицата пред очите му: да изгорят кожата й, месото й и кръвта й заедно с нечистотиите й.

6. И свещеникът да вземе кедрово дърво и исоп и нишка от тъмночервена вълна и да ги хвърли в огъня, дето гори телицата.

7. И свещеникът да изпере дрехите си и да измие тялото си с вода, а след това да влезе в стана, и да бъде свещеникът нечист до вечерта.

8. И оня, който я е изгорил, да изпере дрехите си с вода, и да измие тялото си с вода, и да бъде нечист до вечерта.

9. И някой чист да събере пепелта от телицата и да я остави вън от стана на чисто място, и тя да се спазва за обществото Израилеви синове, за приготвяне очистителната вода: това е жертва за грях;

10. а който е събирал пепелта от телицата, да изпере дрехите си, и да бъде нечист до вечерта. Нека това бъде вечно узаконение за синовете Израилеви и за пришълците, които живеят между тях.

11. Който се допре до мъртвото тяло на кой да е човек, нечист да бъде седем дена:

12. той трябва да се очисти с тая (вода) на третия ден и на седмия ден, и ще бъде чист; ако пък се не очисти на третия и седмия ден, няма да бъде чист.

13. Всеки, който се е допрял до мъртвото тяло на кой да е умрял човек и не се е очистил, ще оскверни жилището Господне: тоя човек да

се изтреби изсред Израиля, защото не е поръсен с очистителна вода, той е нечист, нечистотата му е още върху него.

14. Ето законът: ако човек умре в шатра, то всеки, който дойде в шатрата, и всичко, що е в шатрата, да бъде нечисто седем дена;

15. всеки открит съд, незавързан и непокрит, е нечист.

16. Всеки, който се допре на полето до убит с нож, или до умрял, или до човешка кост, или до гроб, да бъде нечист седем дена.

17. За нечистия да вземат пепел от оная изгорена жертва за грях и я полеят с жива вода в съд;

18. и нека някой чист вземе исоп и го потопи във водата и да поръси шатрата и всички съдове и човеци, които се намерват в нея, и оногова, който се е допрял до (човешка) кост, или до убит, или до умрял, или до гроб;

19. и чистият да поръси нечистия на третия и на седмия ден и на седмия ден да го очисти; и да изпере дрехите си, и да измие (тялото си) с вода, и привечер ще бъде чист.

20. Ако ли някой стане нечист и не се очисти, тоя човек да се изтреби изсред народа, защото той е осквернил светилището Господне: той не е поръсен с очистителна вода, той е нечист.

21. Това да бъде за тях вечна наредба. И оня, който е ръсил с очистителна вода, да изпере дрехите си; а оня, който се е допрял до очистителната вода, да бъде нечист до вечерта.

22. И всичко, до което се допре нечистият, да бъде нечисто; и човекът, който се е допрял, нечист ще бъде до вечерта.

ГЛАВА 20.

1. Тогава синовете Израилеви, цялото общество, дойдоха в пустиня Син в първия месец, и народът се спря в Кадес; там умря Мариам, дето и биде погребана.

2. За народа нямаше вода, и те се събраха против Моисея и Аарона;

3. народът заропта против Моисея и думаше: о, да бяхме умрели и ние тогава, когато умряха нашите братя пред Господа!

4. Защо доведохте народа Господен в тая пустиня, та да измрем тука ние и добитъкът ни?

5. И защо ни изведохте из Египет, та ни доведохте на това лошо място, дето не може да се сее, дето няма ни смоковници, ни лозя, ни нарове, ни дори вода за пиене?

6. Тогава Моисей и Аарон се оттеглиха от народа към входа на скинията на събранието, и паднаха ничком, и славата Господня им се яви.

7. И рече Господ на Моисея, думайки:

8. вземи жезъла и свикай народа, ти и брат ти Аарон, и пред очите им кажете на скалата, и тя ще даде от себе си вода: и тъй, ти ще им изкараш вода от скалата и ще напоиш народа и добитъка му.

9. Взе Моисей жезъла отпред Господа, както Той му заповяда.

10. И събраха Моисей и Аарон народа при скалата, и той им каза: чуйте, непокорници, нима можем от тая скала да ви изкараме вода?

11. И дигна Моисей ръката си и удари дваж о скалата с жезъла си, и протече много вода, и пи народът и добитъкът му.

12. И рече Господ на Моисея и Аарона: задето Ми не повярвахте, и с това не явихте Моята светост пред очите на синовете Израилеви, вие няма да въведете тоя народ в земята, която Аз му давам.

13. Това е водата на Мерива, при която синовете Израилеви влязоха в разпра с Господа, и Той им яви светостта Си.

14. И проводи Моисей от Кадес пратеници до едомския цар (да му кажат): тъй говори брат ти Израил: ти знаеш всички мъчнотии, които ни постигнаха;

15. отците ни бяха се преселили в Египет, и ние живяхме в Египет дълго време, и египтяни зле постъпваха с нас и с отците ни;

16. и викнахме към Господа, и Той чу нашия глас, и прати Ангел, и ни изведе из Египет; и ето, ние сме в Кадес, град до самите ти предели;

17. позволи ни да преминем през твоята земя: няма да вървим през нивя и през лозя и няма да пием вода от (твоите) кладенци; но ще вървим по царския път, няма да се отбием ни надясно, ни наляво, докле изминем твоите предели.

18. Но Едом му отговори: не минавай през мене, инак, с меч ще изляза срещу тебе.

19. И рекоха му синовете Израилеви: ще вървим из големия път, и ако пием от водата ти, аз и добитъкът ми, ще плащам за нея; само с нозете си ще мина, което нищо не струва.

20. Но той рече: не минавай (през мене). И Едом излезе срещу него с многоброен народ и със силна ръка.

21. И тъй, Едом се не съгласи да позволи на Израиля да мине през неговите предели, и Израил се отби настрани от него.

22. И тръгнаха синовете Израилеви от Кадес, и целият народ стигна до планина Ор.

23. И рече Господ на Моисея и Аарона на планина Ор, до пределите на Едомската земя, думайки:

24. нека Аарон умре и се прибере при народа си, защото той няма да влезе в земята, която Аз давам на синовете Израилеви, задето бяхте непокорни на заповедта Ми при водите на Мерива.

25. И вземи (брата си) Аарона и сина му Елеазара, и ги изкачи на планина Ор (пред целия народ);

26. и снеми от Аарона одеждите му и облечи с тях сина му Елеазара, и нека Аарон отмине и умре там.

27. И направи Моисей тъй, както Господ заповяда. Те се изкачиха на планина Ор пред очите на цялото общество,

28. и сне Моисей от Аарона одеждите му и облече с тях сина му Елеазара, и умря там Аарон навръх планината. А Моисей и Елеазар слязоха от планината.

29. И цялото общество видя, че Аарон умря, и целият Израилев дом оплаква Аарона трийсет дни.

ГЛАВА 21.

1. Един от ханаанските царе, — царят на Арад, който живееше на юг, като чу, че Израил иде по пътя откъм Атарим, встъпи в бой с израилтяните и плени неколцина от тях.

2. Тогава даде Израил оброк Господу, като каза: ако предадеш тоя народ в ръцете ми, ще наложа заклятие (върху тях и) върху градовете им.

3. Господ чу гласа на Израиля и предаде хананейци в ръцете му, и той наложи заклятие върху тях и върху градовете им и нарече това място: Хорма[1].

4. От планина Ор те тръгнаха към Червено море, за да избиколят земята на Едома. И по пътя народът падна духом;

5. и заговори народът против Бога и против Моисея: защо ни изведохте из Египет, та да измрем в пустинята: тука няма нито хляб, нито вода, а на душата ни омръзна тая лоша храна.

6. И прати Господ върху народа отровни змии, които хапеха народа, и много свят измря от (синовете) Израилеви.

7. И дойде народът при Моисея и каза: съгрешихме, дето говорихме против Господа и против тебе; помоли се Господу да премахне от нас змиите. И Моисей се помоли (Господу) за народа.

8. И рече Господ на Моисея: направи си (медна) змия и я окачи на върлина, като знаме, и (кога ухапе някого змия) ухапаният, щом я погледне, ще остане жив.

9. И направи Моисей медна змия и я окачи на върлина, като знаме, и кога змия ухапваше някой човек, тоя, щом погледнеше медната змия, оставаше жив.

10. И тръгнаха синовете Израилеви и се спряха в Овот;

11. и тръгнаха из Овот и се спряха в Ийе-Аварим, в пустинята, срещу Моав, към изгрев-слънце.

12. Оттам тръгнаха и се спряха в долина Заред;

13. оттука като тръгнаха, спряха се при оная част на Арнон в пустинята, която тече вън от пределите на Аморея, понеже Арнон е граница на Моав, между Моав и Аморея.

14. Затова е и казано в книгата за войните Господни:

15. Вахеб е в Суфа, и потоците на Арнон в горната си част се наклоняват към Шабет-Ар и се допират до границите на Моав.

16. Оттука (тръгнаха) към Беер[2]; това е оня кладенец, за който Господ каза на Моисея: събери народа и ще им дам вода.

17. Тогава Израил запя тая песен: пълни се, кладенецо!

18. Възпявайте кладенеца, който князете изкопаха, народните вождове заедно със законодателя изровиха с жезлите си. От пустинята (тръгнаха) за Матана,

19. от Матана — за Нахалиил, от Нахалиил — за Вамот,

20. от Вамот — за Гай, който е в Моавската земя, навръх планина Фасга, обърната с лице към пустинята.

21. И проводи Израил пратеници при Сихона, аморейския цар (с мирно предложение), да му кажат:

22. позволи ми да мина през твоята земя; (ще вървим по пътя,) няма да се отбиваме в нивя и лозя, няма да пием вода от (твоите) кладенци, а ще вървим по царския път, докле изминем пределите ти.

23. Но Сихон не позволи на Израиля да мине през пределите му; и събра Сихон целия си народ и излезе срещу Израиля в пустинята, и стигна до Иааца и се удари с Израиля.

24. И порази го Израил с нож и завладя земята му от Арнон до Иавок, до амонитските предели, понеже амонитските предели бяха крепки.

25. И превзе Израил всички тия градове, и заживя Израил във всички аморейски градове, в Есевон и във всички нему подвластни;

26. защото Есевон беше град на аморейския цар Сихона, който бе воювал с предишния моавитски цар и бе отнел от ръцете му всичката му земя до Арнон.

27. Затова певците казват: дойдете в Есевон, нека се устрои и укрепи градът Сихонов;

28. защото огън излезе от Есевон, пламък от града Сихонов и изгори Ар-Моав и ония, които владеят Арнонските височини.

29. Горко ти, Моаве! ти загина, народе Хамосов! синовете му се разбягаха, и дъщерите му станаха робини на аморейския цар Сихона.

30. Със стрели ги поразихме; загина Есевон дори до Дивон, опустошихме ги до Нофа, която е близо до Медева.

31. И живееше Израил в Аморейската земя.

32. И прати Моисей да разгледат Иазер, и превзеха (него и) селата, нему подвластни, и прогониха аморейците, които бяха там.

33. Тогава извиха и тръгнаха към Васан. И излезе срещу тях васанският цар Ог, той сам и целият му народ, за да се удари с тях при Едреи.

34. И каза Господ на Моисея: не бой се от него, защото Аз ще предам в ръцете ти него и целия му народ и цялата му земя, и ще постъпиш с него, както постъпи с аморейския цар Сихона, който живееше в Есевон.

35. И те поразиха него и синовете му и целия му народ, тъй че ни един не остана (жив); и завладяха земята му.

---

[1] Клетва. ↑

[2] Кладенец. ↑

ГЛАВА 22.

1. Тогава синовете Израилеви тръгнаха и се спряха на Моавската равнина, при Иордан, срещу Иерихон.

2. И Валак, Сепфоров син, видя всичко, що бе направил Израил на аморейци.

3. А моавитци много се бояха от тоя народ, понеже беше многоброен; затова те твърде много се уплашиха пред синовете Израилеви.

4. Тогава моавитци рекоха на мадиамските старейшини: тоя народ изтребя сега всичко около нас, както волът изтребя полската трева. А Валак, Сепфоров син, беше моавитски цар в онова време.

5. Той проводи пратеници при Валаама, Веоров син, в Петор, при река Ефрат, в земята на синовете от неговия народ, да го повикат и да му кажат: ето, един народ е излязъл из Египет, покрил лицето земно и се разположил близо до мене;

6. дойди, прочее, прокълни ми тоя народ, понеже е по-силен от мене: тогава негли ще бъда в сила да го поразя и да го изгоня от земята си; аз знам, че когото благословиш ти, той бива благословен, и когото прокълнеш, бива прокълнат.

7. И тръгнаха моавитските старейшини и старейшините мадиамски с дарове в ръце за врачуване и дойдоха при Валаама и му обадиха Валаковите думи.

8. И той им рече: пренощувайте нощес тука, и аз ще ви отговоря, както ми каже Господ. И моавитските старейшини останаха у Валаама.

9. И дойде Бог при Валаама и му рече: какви са тия люде при тебе?

10. Валаам отговори Богу: моавитският цар Валак, Сепфоров син, (ги) е пратил при мене (да кажат):

11. ето, един народ е излязъл из Египет и покрил земното лице (и се е разположил близо до мене); дойди, прочее, прокълни ми го; тогава негли ще мога да се ударя с него и да го изгоня (от земята).

12. И рече Бог на Валаама: не отивай с тях, не проклевай тоя народ, защото той е благословен.

13. И на заранта стана Валаам и каза на князете Валакови: върнете се в земята си, защото Господ не иска да ми позволи да дойда с вас.

14. Тогава моавитските князе станаха и се върнаха при Валака, и (му) казаха: Валаам не склони да дойде с нас.

15. Валак пак прати князе, по-много и по-видни от ония.

16. И те дойдоха при Валаама и му рекоха: тъй говори Валак, Сепфоров син: не отказвай да дойдеш при мене:

17. ще ти въздам големи почести и ще направя (за тебе) всичко, каквото ми кажеш; дойди, прокълни ми тоя народ.

18. Отговори Валаам и каза на слугите Валакови: да ми дадеше Валак и къщата си, пълна със сребро и злато, не бих могъл да престъпя заповедта на Господа, моя Бог, и да извърша нещо малко или голямо (по свой произвол);

19. но все пак, пренощувайте и вие тука, и аз ще узная, какво още ще ми каже Господ.

20. През нощта дойде Бог при Валаама и му каза: ако тия люде са дошли да те викат, стани, иди с тях; но прави само това, което ще ти казвам Аз.

21. На заранта Валаам стана, оседла ослицата си и тръгна с моавитските князе.

22. И разпали се Божият гняв, задето той тръгна, и застана Ангел Господен на пътя, за да му попречи. Той яздеше на ослицата си, и с него двама негови слуги.

23. Ослицата видя Ангела Господен, застанал на пътя с гол меч в ръка, и се отби от пътя и тръгна по полето, а Валаам начена да бие ослицата, за да я върне в пътя.

24. И застана Ангелът Господен на един тесен път между лозята, дето имаше ограда и от едната и от другата страна.

25. Ослицата, като видя Ангела Господен, притисна се към оградата, та притисна о оградата ногата на Валаама; и той начена пак да я бие.

26. Ангелът Господен пак отмина и застана в теснината, дето нямаше накъде да се отбие нито надясно, нито наляво.

27. Ослицата, като видя Ангела Господен, легна под Валаама. Разгневи се Валаам и начена да бие ослицата с тояга.

28. Тогава Господ отвори устата на ослицата и тя продума на Валаама: какво ти сторих, та ме биеш ето вече трети път?

29. Валаам каза на ослицата: задето се поруга с мене; да имах в ръка нож, сега те бих убил.

30. А ослицата каза на Валаама: не съм ли аз твоята ослица, която ти яздиш отначало и доднес? Имала ли съм навик тъй да ти правя? Той отговори: не.

31. И отвори Господ очите на Валаама, и той видя Ангела Господен, застанал на пътя с гол меч в ръка, поклони се и падна ничком.

32. И каза му Ангелът Господен: защо би ослицата си ето вече три пъти? Аз излязох да (ти) попреча, защото пътят (ти) не е прав пред Мене;

33. и ослицата, като Ме виждаше, отбиваше се от Мене ето вече три пъти; ако да не беше се отбивала от Мене, щях да те убия, а нея щях да оставя жива.

34. И рече Валаам на Ангела Господен: съгреших, понеже не знаех, че Ти стоиш на пътя пред мене; и тъй, ако това Ти е неугодно, аз ще се върна.

35. И рече Ангелът Господен на Валаама: иди с тия люде; само говори това, което Аз ще ти казвам. И отиде Валаам с Валаковите князе.

36. Валак, като чу, че Валаам иде, излезе да го посрещне в моавитския град, който е в Арнонските предели, при самата граница.

37. И каза Валак на Валаама: нали пращах аз при тебе да те викат? защо не дойде при мене? нима не мога да ти въздам почести?

38. И каза Валаам на Валака: ето аз дойдох при тебе, но мога ли да кажа нещо от себе си? каквото Бог тури в устата ми, това и ще говоря.

39. И тръгна Валаам с Валака, и дойдоха в Кириат-Хуцот.

40. И закла Валак волове и овци и прати на Валаама и на князете, които бяха с него.

41. На другия ден заранта Валак взе Валаама и го възкачи на Вааловите оброчища, за да види оттам една част от народа.

ГЛАВА 23.

1. Тогава Валаам рече на Валака: построй ми тука седем жертвеника и приготви ми седем телци и седем овена.

2. Валак направи тъй, както каза Валаам; и принесоха Валак и Валаам по телец и по овен на всеки жертвеник.

3. И рече Валаам на Валака: стой при всесъжението си, пък аз ще ида, дано Господ излезе насреща ми, и каквото ни открие, ще ти явя. И (остана Валак при всесъжението си, а Валаам) възлезе на една височина (да попита Бога).

4. И срещна се Бог с Валаама, и (Валаам) Му каза: аз издигнах седем жертвеника и принесох по телец и по овен на всеки жертвеник.

5. И вложи Господ слово в устата на Валаама и каза: върни се при Валака и говори тъй.

6. И върна се при него, а той стоеше при всесъжението си, той и всички моавитски князе. (И Дух Божий беше върху него.)

7. И произнесе тая своя притча, като каза: от Месопотамия, от източните планини, ме доведе Валак, моавски цар: дойди, прокълни ми Иакова, дойди, кажи зло против Израиля!

8. Как ще прокълна? Бог го не проклева. Как ще кажа зло? Господ не казва (против него) зло.

9. От върха на скалите го виждам, от хълмовете го гледам: ето народ, който живее отделно и не се брои между народите.

10. Кой ще изброи пясъка на Иакова и числото на четвъртината от Израиля? Да умре душата ми, както умират праведниците, и краят ми да бъде като техния!

11. И каза Валак на Валаама: какво правиш ти с мене? аз те взех да прокълнеш враговете ми, а пък ти, ето ги благославяш?

12. Той отговори и каза: не трябва ли да казвам тъкмо онова, което Господ влага в устата ми?

13. И Валак му каза: дойди с мене на друго място, отдето ще го видиш, но само част от него ще видиш, а няма цял да го видиш; и прокълни ми го оттам.

14. И заведе го на стражното място навръх планина Фасга, и построи седем жертвеника, и принесе по телец и по овен на всеки жертвеник.

15. И каза (Валаам) на Валака: стой тука при всесъжението си, пък аз (ще ида) татък да срещна (Бога).

16. И срещна се Господ с Валаама, и вложи слово в устата му, и каза: върни се при Валака и говори тъй.

17. И върна се при него, а той стоеше при всесъжението си, и заедно с него — (всички) моавитски князе. И рече му Валак: какво каза Господ?

18. Той произнесе тая своя притча и каза: стани, Валако, слушай и внимавай, сине Сепфоров!

19. Бог не е човек, та да лъже, нито е син човешки, та да се отмята. Той ли ще каже, и не ще направи? Ще говори, и не ще извърши?

20. Ето, аз почнах да благославям, защото Той е благословил, и аз не мога да изменя това.

21. Не се вижда беда у Иакова, и не се забелязва злочестие у Израиля; Господ, негов Бог, е с него, и той има тръбен царски звук;

22. Бог го изведе из Египет; той е бърз като еднорог;

23. няма магьосничество у Иакова, няма чародейство у Израиля; на времето си ще кажат за Иакова, и за Израиля: ето, какво стори Бог!

24. Ето, един народ се подига като лъвица и се изправя като лъв; няма да легне, докле не изяде плячката си и докле не се напие с кръвта на убитите.

25. И каза Валак на Валаама: нито го с клетва проклевай, нито го с благословия благославяй.

26. И отговори Валаам и каза на Валака: не казвах ли ти, че ще върша всичко, каквото ми рече Господ?

27. И каза Валак на Валаама: дойди, ще те заведа на друго място; ще бъде негли угодно Богу, и оттам ще ми го прокълнеш.

28. И заведе Валак Валаама навръх Фегор, срещу пустинята.

29. И каза Валаам на Валака: построй ми тука седем жертвеника и приготви ми тука седем телеца и седем овена.

30. И Валак направи, както каза Валаам, и принесе по телец и по овен на всеки жертвеник.

ГЛАВА 24.

1. Валаам видя, че Господу е угодно да благославя Израиля, и не отиде, както по-напред, за врачуване, а обърна лицето си към пустинята.

2. Погледна Валаам и видя Израиля, как беше се разположил на стан, коляно по коляно, и Дух Божий беше върху Валаама.

3. И произнесе тая своя притча, като каза: Валаам, син Веоров, говори, говори мъж с отворени очи,

4. говори оня, който чува думите Божии, който съзира видението на Всемогъщия; пада, но очите му са отворени;

5. колко са хубави твоите шатри, Иакове, твоите жилища, Израилю!

6. Те се разстилат като долини, като градини край река, като алойни дървета, насадени от Господа, като кедри край вода;

7. ще потече вода от ведрата му, и семето му ще бъде като големи води, царят му ще надмине Агага, и царството му ще се въздигне.

8. Бог го изведе из Египет; той е бърз като еднорог, ще погълне враждебните нему народи, ще строши костите им, и със стрелите си ще порази (врага).

9. Прострял се е, лежи като лъв и като лъвица; кой ще го събуди? Благословен да бъде, който те благославя, и проклет — който те проклева!

10. Разпали се гневът на Валака против Валаама, и плесна той с ръце, и каза Валак на Валаама: аз те повиках да прокълнеш враговете ми, а ти ги благославяш ето вече трети път;

11. бягай, прочее, в земята си; аз исках да те почета, но, ето, Господ те лишава от почести.

12. И каза Валаам на Валака: не казвах ли на твоите пратеници, които ми праща:

13. „да ми дадеше Валак и къщата си, пълна със сребро и злато, не бих могъл да престъпя заповедта Господня, за да направя нещо добро или лошо по свой произвол: каквото каже Господ, това и ще говоря“?

14. И тъй, ето, аз отивам при народа си; приближи се, ще ти възвестя, какво ще направи след време тоя народ с народа ти.

15. И произнесе тая своя притча, като каза: Валаам, син Веоров, говори, говори мъж с отворени очи,

16. говори оня, който чува думите Божии, който притежава знание от Всевишния, който съзира видението на Всемогъщия; пада, но очите му са отворени.

17. Виждам Го, ала не сега още, гледам Го, ала не отблизо. Изгрява звезда от Иакова, и се издига жезъл от Израиля; той поразява князете моавски и съкрушава всички Ситови синове.

18. Едом ще бъде завладян, Сеир ще бъде завладян от враговете си, а Израил ще покаже силата си.

19. Произлезлият от Иакова ще завладее и ще погуби останалото от града.

20. И видя той Амалика, и произнесе тая своя притча, като каза: Амалик е пръв между народите, но краят му е гибел.

21. Видя и кенейци и произнесе тая своя притча, като каза: яко е твоето жилище, на скала си свил гнездото си,

22. но Каин ще бъде разорен, и не е далеч времето, когато Асур ще те отведе в плен.

23. И (като видя Ога) произнесе притчата си и каза: тежко, (тежко,) кой ще оцелее, когато Бог ще направи това!

24. Ще дойдат кораби от Китим, и ще унижат Асура, ще унижат и Евера; но и тям погибел!

25. И стана Валаам и се завърна в земята си, а тъй също и Валак отиде в пътя си.

ГЛАВА 25.

1. Израил живя в Ситим, и народът начена да блудствува с дъщерите на Моава;

2. и приканваха те народа да принася жертви на боговете им, и народът ядеше (жертвите им) и се кланяше на боговете им.

3. И прилепи се Израил към Ваал-Фегора. И разпали се гневът Господен против Израиля.

4. И каза Господ на Моисея: вземи всички началници народни и ги обеси пред Господа срещу слънцето, и ще се отвърне яростният гняв Господен от Израиля.

5. Тогава Моисей каза на съдиите Израилеви: нека всеки убие своите люде, които са се прилепили към Ваал-Фегора.

6. И ето, един от синовете Израилеви дойде и доведе при братята си една мадиамка, пред очите на Моисея и пред очите на цялото общество синове Израилеви, когато те плачеха при входа на скинията на събранието.

7. Финеес, син на Елеазара, син на свещеник Аарона, като видя това, стана изсред обществото и взе в ръка копие,

8. и влезе след израилтянина в спалнята и промуши и двамата: израилтянина и жената в корема й; и престана морът на синовете Израилеви.

9. А умрелите от мора бяха двайсет и четири хиляди.

10. И каза Господ на Моисея, думайки:

11. Финеес, син на Елеазара, син на свещеник Аарона, отвърна яростта Ми от синовете Израилеви, като показа измежду тях ревност за Мене, и Аз не изтребих синовете Израилеви в ревността Си.

12. Поради това кажи: ето, Аз му давам Моя мирен завет;

13. и той ще бъде за него и за потомството му след него завет на вечно свещенство, задето показа ревност за своя Бог и защити синовете Израилеви.

14. Името на убития израилтянин, който бе убит с мадиамката, беше Зимри, син на Салу, началник на Симеоновото поколение;

15. а името на убитата мадиамка беше Хазва; тя беше дъщеря на Цуря, началник на мадиамското племе Омот.

16. И каза Господ на Моисея, думайки:

17. считайте за врагове мадиамците и ги поразявайте,

18. защото те в коварството си постъпиха враждебно с вас, като ви прелъстиха с Фегора и Хазва, дъщерята на мадиамския началник, тяхна сестра, убита в деня, когато имаше мор поради Фегора.

ГЛАВА 26.

1. След това поражение Господ каза на Моисея и на свещеник Елеазара, Ааронов син, думайки:

2. пребройте цялото общество синове Израилеви от двайсет години и нагоре, по челядите им, всички способни за война у Израиля.

3. И каза им Моисей и свещеник Елеазар в Моавските равнини при Иордан, срещу Иерихон, думайки:

4. пребройте всички от двайсет години и нагоре, както заповяда Господ на Моисея и на синовете Израилеви, които излязоха из Египетската земя:

5. Рувим, Израилев първороден. Рувимови синове: от Ханоха — Ханохово поколение, от Фалу — Фалуево поколение,

6. от Хецрона — Хецроново поколение, от Харми — Хармиево поколение;

7. това са Рувимовите поколения: на брой те бяха четирийсет и три хиляди седемстотин и трийсет.

8. Фалуеви синове: Елиав.

9. Елиавови синове: Немуил, Датан и Авирон. Това са ония Датан и Авирон, призовавани в събранието, които произведоха смут против Моисея и Аарона заедно със съучастниците на Корея, когато тия произведоха смут против Господа:

10. и земята отвори устата си и ги погълна заедно с Корея; заедно с тях умряха и съучастниците им, когато огън изгори двеста и петдесет човеци, и те бидоха за личба;

11. но Кореевите синове не умряха.

12. Симеонови синове според поколенията им; от Немуила — Немуилово поколение, от Ямина — Яминово поколение, от Яхина — Яхиново поколение,

13. от Зара — Зарово поколение, от Саула — Саулово поколение;

14. това са Симеоновите поколения (при преброяването им): двайсет и две хиляди и двеста.

15. Гадови синове според поколенията им: от Цефона — Цефоново поколение, от Хагия — Хагиево поколение, от Шуния —

Шуниево поколение,

16. от Озния — Озниево поколение, от Ерия — Ериево поколение,

17. от Арода — Ародово поколение, от Арелия — Арелиево поколение;

18. това са поколенията на Гадовите синове, според преброяването им: четирийсет хиляди и петстотин.

19. Иудини синове: Ир и Онан (Шела, Фарес и Зара); но Ир и Онан умряха в Ханаанската земя;

20. Иудини синове според поколенията им бяха: от Шела — Шелово поколение, от Фарес — Фаресово поколение, от Зара — Зарово поколение.

21. Фаресови синове бяха: от Есрома — Есромово поколение, от Хамуила — Хамуилово поколение;

22. това са Иудините поколения, според преброяването им: седемдесет и шест хиляди и петстотин.

23. Исахарови синове според поколенията им: от Тола — Толово поколение, от Фува — Фувово поколение,

24. от Иашува — Иашувово поколение, от Шимрона — Шимроново поколение;

25. това са Исахаровите поколения, според преброяването им: шестдесет и четири хиляди и триста.

26. Завулонови синове според поколенията им: от Середа — Середово поколение, от Елона — Елоново поколение, от Иахлеила — Иахлеилово поколение;

27. това са Завулоновите поколения, според преброяването им: шестдесет хиляди и петстотин.

28. Иосифови синове според поколенията им: Манасия и Ефрем.

29. Манасиеви синове: от Махира — Махирово поколение, от Махира се роди Галаад, от Галаада — Галаадово поколение.

30. Ето Галаадовите синове: от Иезера — Иезерово поколение, от Хелека — Хелеково поколение,

31. от Асриила — Асриилово поколение, от Шехема — Шехемово поколение,

32. от Шемида — Шемидово поколение, от Хефера — Хеферово поколение.

33. Салпаад, син Хеферов, нямаше синове, а само дъщери; имената на Салпаадовите дъщери бяха: Махла, Ноа, Хогла, Милка и Тирца;

34. това са Манасиевите поколения; а на брой те бяха петдесет и две хиляди и седемстотин.

35. Ето Ефремовите синове според поколенията им: от Шутела — Шутелово поколение, от Бехера — Бехерово поколение, от Тахана — Таханово поколение.

36. А ето Шутеловите синове: от Арана — Араново поколение;

37. това са поколенията на Ефремовите синове, според преброяването им: трийсет и две хиляди и петстотин. Това са Иосифовите синове според поколенията им.

38. Вениаминови синове според поколенията им: Бела — Белово поколение, от Ашбела — Ашбелово поколение, от Ахирама — Ахирамово поколение;

39. от Шефуфама — Шефуфамово поколение, от Хуфама — Хуфамово поколение;

40. Белови синове бяха: Ард и Нааман; (от Арда) — Ардово поколение, от Наамана — Нааманово поколение;

41. това са Вениаминовите синове според поколенията им; а на брой те бяха четирийсет и пет хиляди и шестстотин.

42. Ето Дановите синове според поколенията им: от Шухама — Шухамово поколение; това са Дановите челяди според поколенията им.

43. А всички Шухамови поколения според преброяването им бяха: шейсет и четири хиляди и четиристотин.

44. Асирови синове според поколенията им: от Имна — Имново поколение, от Ишва — Ишвово поколение, от Верия — Вериево поколение.

45. От Вериевите синове, от Хевера — Хеверово поколение, от Малхиила — Малхиилово поколение;

46. името на Асировата дъщеря беше Сара;

47. това са поколенията на Асировите синове според преброяването им: петдесет и три хиляди и четиристотин.

48. Нефталимови синове според поколенията им: от Иахцеила — Иахцеилово поколение, от Гуния — Гуниево поколение;

49. от Иецера — Иецерово поколение, от Шилема — Шилемово поколение;

50. това са Нефталимовите поколения според поколенията им; а на брой те бяха четирийсет и пет хиляди и четиристотин.

51. Това са влезлите в преброението синове Израилеви: шестстотин и една хиляди седемстотин и трийсет.

52. И каза Господ на Моисея, думайки:

53. между тия трябва да се подели земята за наследие, според броя на имената;

54. на по-многобройните дай по-голям дял, а на по-малобройните дай по-малък дял: всекиму трябва да се даде дял съразмерно с броя на влезлите в преброението;

55. земята трябва да се подели по жребие; те трябва да получат дялове според имената на бащините си колена;

56. по жребие да им поделят техните дялове помежду им — както на многобройните, тъй и на малобройните.

57. Тия са левитите, които влязоха в преброението според поколенията си: от Гирсона — Гирсоново поколение, от Каата — Каатово поколение, от Мерари — Мерариево поколение.

58. Ето Левиевите поколения: Левиево поколение, Хевроново поколение, Махлиево поколение, Мушиево поколение, Кореево поколение. От Каата се роди Амрам.

59. Името на Амрамовата жена беше Иохавед, дъщеря Левиева, която бе родена от Левиевата жена в Египет, а тя роди на Амрама Аарона, Моисея и Мариам, тяхната сестра.

60. На Аарона се родиха Надав и Авиуд, Елеазар и Итамар;

61. но Надав и Авиуд умряха, когато принесоха чужд огън пред Господа (в Синайската пустиня).

62. Всичко от мъжки пол, от един месец и нагоре, бяха преброени двайсет и три хиляди; те не бяха преброени заедно със синовете Израилеви, защото не им бе дадено дял между синовете Израилеви.

63. Това са преброените от Моисея и свещеник Елеазара, които преброиха синовете Израилеви в Моавските равнини при Иордан, срещу Иерихон;

64. между тях нямаше ни едного от ония, които Моисей и свещеник Аарон преброиха, когато преброяваха синовете Израилеви в

Синайската пустиня;

65. защото Господ бе им казал: те ще измрат в пустинята. И никой от тях не остана, освен Иефониевия син Халев и Навиновия син Иисус.

ГЛАВА 27.

1. И дойдоха дъщерите на Салпаада, син на Хефера, който беше син на Галаада, а тоя — син на Махира, Манасиевия син от поколението на Манасия, син Иосифов, и ето имената на дъщерите му: Махла, Ноа, Хогла, Милка и Тирца;

2. и застанаха пред Моисея, пред свещеник Елеазара, пред князете и пред цялото общество, при входа на скинията на събранието, и казаха:

3. баща ни умря в пустинята, и той не беше между съучастниците, които се събраха против Господа заедно със сбирщината на Корея, но умря за своя грях, без да има синове;

4. защо да се изгубва името на баща ни измежду племето му поради това, че няма син? Дай ни дял между братята на баща ни.

5. И Моисей представи делото им пред Господа.

6. И Господ каза на Моисея:

7. право говорят Салпаадовите дъщери; дай им наследствен дял между братята на баща им и предай им техния бащин дял;

8. а на синовете Израилеви обади и кажи: ако някой умре, без да остави син, предавайте неговия дял на дъщеря му;

9. ако пък той няма дъщеря, предавайте неговия дял на братята му;

10. ако няма братя, дайте неговия дял на стриковците му;

11. ако пък няма стриковци, дайте неговия дял на най-близкия му роднина от неговото поколение да го наследи; и нека това бъде узаконено за синовете Израилеви, както заповяда Господ на Моисея.

12. Каза Господ на Моисея: възлез на тая планина Аварим, (която е отсам Иордан, на тая планина Нево,) и погледай земята (Ханаанска), която давам на синовете Израилеви (за владение);

13. и след като я погледаш, прибери се и ти при народа си, както се прибра Аарон, брат ти (на планина Ор);

14. защото вие не послушахте заповедта Ми в пустиня Син, когато между обществото се появи разпра, да покажете пред очите им

Моята светост при водите. (Това са водите на Мерива при Кадес, в пустиня Син.)

15. И каза Моисей на Господа, думайки:

16. нека Господ, Бог на духовете и на всяка плът, отреди над това общество човек,

17. който да излиза пред тях, и който да влиза пред тях, който да ги извежда и който да ги довежда, та да не остане народът Господен като овци без пастир.

18. И каза Господ на Моисея: вземи си Иисуса, Навиновия син, човек у когото има Дух, и възложи върху него ръката си,

19. представи го пред свещеник Елеазара и пред цялото общество, дай му наставления пред техните очи

20. и дай му от славата си, за да му бъде послушно цялото общество синове Израилеви;

21. а той да се отнася до свещеник Елеазара и да се допитва до него за решение чрез „урима“ пред Господа; и по думата му да излизат и по думата му да влизат той и всички синове Израилеви с него и цялото общество.

22. Моисей направи, както му заповяда Господ (Бог), и взе Иисуса, та го представи пред свещеник Елеазара и пред цялото общество;

23. и възложи върху него ръцете си и му даде наставление, както говори Господ чрез Моисея.

ГЛАВА 28.

1. И каза Господ на Моисея, думайки:

2. заповядай на синовете Израилеви и им кажи: внимавайте, щото Моите приноси, Моят хляб в жертва за Мене, за приятно Мене благоухание, да Ми се принася своевременно.

3. И кажи им: ето жертвата, която трябва да принасяте Господу: две шилета на ден, без недостатък, за постоянно всесъжение;

4. едното шиле принасяй заран, а другото шиле принасяй вечер;

5. и за хлебен принос (принасяй) една десета ефа пшенично брашно, смесено с четвърт ин изстискан елей;

6. това е постоянно всесъжение, каквото бе извършено при Синай планина, за приятно благоухание, в жертва Господу;

7. и към нея да има възлияние четвърт ин за едното шиле; на свето място извършвай с вино възлияние Господу.

8. Другото шиле принасяй вечер, с такъв хлебен принос, както заран, и с такова също възлияние към него го принасяй в жертва, за приятно благоухание Господу.

9. А в събота (принасяйте) две шилета без недостатък, и хлебен принос две десети от ефа пшенично брашно, смесено с елей, и към него възлияние:

10. това е съботно всесъжение за всяка събота, освен постоянното всесъжение и възлиянието му.

11. И в новомесечията си принасяйте Господу всесъжение: от едрия добитък два телеца, един овен и седем шилета без недостатък,

12. и три десети от ефа пшенично брашно, смесено с елей, хлебен принос на телец, и две десети от ефа пшенично брашно, смесено с елей, хлебен принос на овен,

13. и по една десета ефа пшенично брашно, смесено с елей, хлебен принос на всяко агне; това е всесъжение, приятно благоухание, жертва Господу;

14. и възлиянието им трябва да бъде половин ин вино на телец, една трета ин на овен и една четвърт ин на агне; това е всесъжение за всяко новомесечие през всички месеци на годината.

15. Принасяйте Господу и един козел в жертва за грях; него трябва да принасяте заедно с възлиянието му, освен постоянното всесъжение.

16. В първия месец, на четиринайсетия ден от месеца, е Пасха Господня.

17. А на петнайсетия ден от тоя месец е празник; седем дни трябва да се ядат безквасни хлябове.

18. На първия ден (да имате) свещено събрание; никаква работа не вършете;

19. и принасяйте жертва, всесъжение Господу: от едрия добитък два телеца, един овен и седем шилета; те да ви бъдат без недостатък;

20. а за хлебен принос към тях принасяйте пшенично брашно, смесено с елей, три десети от ефа на всеки телец и две десети от ефа на овен,

21. и по една десета ефа принасяйте на всяко едно от седемте агнета,

22. и един козел в жертва за грях за ваше очистяне;

23. принасяйте това, освен утринното всесъжение, което е постоянно всесъжение.

24. Така принасяйте и във всеки един от седемте дни; това е хляб, жертва, приятно благоухание Господу; това трябва да се принася вън от постоянното всесъжение и възлиянието му.

25. А на седмия ден трябва да имате свещено събрание; никаква работа не вършете.

26. И в деня на първите плодове, кога принасяте Господу нов хлебен принос във вашите седмици, трябва да имате свещено събрание; никаква работа не вършете;

27. и принасяйте всесъжение за приятно благоухание Господу: от едрия добитък два телеца, един овен и седем шилета (без недостатък);

28. и към тях прибавяйте хлебен принос от пшенично брашно, смесено с елей, три десети от ефа на всеки телец, две десети от ефа на овен,

29. и по една десета ефа на всяко от седемте агнета,

30. и един козел (в жертва за грях), за ваше очистяне.

31. Принасяйте (Ми тия неща) с възлиянието им, освен постоянното всесъжение и хлебния му принос; те трябва да ви бъдат без недостатък.

ГЛАВА 29.

1. В седмия месец, на първия (ден) от месеца, трябва да имате свещено събрание; никаква работа не вършете; това да ви бъде ден за тръбен звук;

2. и принасяйте всесъжение за приятно Господу благоухание: един телец, един овен, седем шилета, без недостатък;

3. и към тях прибавяйте хлебен принос от пшенично брашно, смесено с елей, три десети от ефа на телец, две десети от ефа на овен,

4. една десета ефа на всяко от седемте агнета

5. и един козел в жертва за грях за ваше очистяне,

6. освен новомесечното всесъжение и хлебния му принос, и освен постоянното всесъжение и хлебния му принос и възлиянията им, според наредбите за приятно Господу благоухание.

7. И на десетия (ден) от тоя седми месец трябва да имате свещено събрание: смирявайте душите си и никаква работа не вършете;

8. и принасяйте всесъжение Господу за приятно благоухание: един телец, един овен, седем шилета; те трябва да ви бъдат без недостатък;

9. и към тях прибавяйте хлебен принос от пшенично брашно, смесено с елей, три десети от ефа на телец, две десети от ефа на овен,

10. по една десета ефа на всяко от седемте агнета

11. и един козел в жертва за грях (за ваше очистяне), освен жертвата за грях, що се принася в деня Очищение, и освен постоянното всесъжение и хлебния му принос и възлиянието им (що се принасят според наредбите в жертва Господу за приятно благоухание).

12. И на петнайсетия ден от седмия месец трябва да имате свещено събрание: никаква работа не вършете и празнувайте празника Господен седем дена;

13. и принасяйте всесъжение, жертва, приятно Господу благоухание: тринайсет телеца, два овена, четиринайсет шилета; те трябва да бъдат без недостатък;

14. към тях прибавяйте хлебен принос от пшенично брашно, смесено с елей, три десети от ефа на всеки от тринайсетте телеца, две десети от ефа на всеки овен,

15. по една десета ефа за всяко едно от четиринайсетте агнета

16. и един козел в жертва за грях, освен постоянното всесъжение и хлебния му принос и възлиянието му.

17. И на втория ден принасяйте: дванайсет телеца, два овена, четиринайсет шилета, без недостатък,

18. и към тях прибавяйте хлебен принос и възлияние за телците, овните и агнетата, според числото им, по наредбите,

19. а също и един козел в жертва за грях, освен постоянното всесъжение и хлебния принос и възлиянието им.

20. И на третия ден принасяйте: единайсет телеца, два овена, четиринайсет шилета, без недостатък,

21. и към тях прибавяйте хлебен принос и възлияние за телците, овните и агнетата, според числото им, по наредбите,

22. а също и един козел в жертва за грях, освен постоянното всесъжение и хлебния принос и възлиянието му.

23. И на четвъртия ден принасяйте: десет телеца, два овена, четиринайсет шилета, без недостатък,

24. и към тях прибавяйте хлебен принос и възлияние за телците, овните и агнетата, според числото им, по наредбите,

25. а също и един козел в жертва за грях, освен постоянното всесъжение и хлебния принос и възлиянието му.

26. И на петия ден принасяйте: девет телеца, два овена, четиринайсет шилета, без недостатък,

27. и към тях прибавяйте хлебен принос и възлияние за телците, овните и агнетата, според числото им, по наредбите,

28. а също и един козел в жертва за грях, освен постоянното всесъжение и хлебния принос и възлиянието му.

29. И на шестия ден принасяйте: осем телеца, два овена, четиринайсет шилета, без недостатък,

30. и към тях прибавяйте хлебен принос и възлияние за телците, овните и агнетата, според числото им, по наредбите,

31. а също и един козел в жертва за грях, освен постоянното всесъжение и хлебния принос и възлиянието му.

32. И на седмия ден принасяйте: седем телеца, два овена, четиринайсет шилета, без недостатък,

33. и към тях прибавяйте хлебен принос и възлияние за телците, овните и агнетата, според числото им, по наредбите,

34. а също и един козел в жертва за грях, освен постоянното всесъжение и хлебния принос и възлиянието му.

35. В осмия ден да имате отдание на празника: никаква работа не вършете;

36. и принасяйте всесъжение, жертва, приятно Господу благоухание: един телец, един овен, седем шилета, без недостатък,

37. и към тях прибавяйте хлебен принос и възлияние за телеца, овена и агнетата, според числото им, по наредбите,

38. а също и един козел в жертва за грях, освен постоянното всесъжение и хлебния принос и възлиянието му.

39. Принасяйте това Господу във вашите празници, освен всесъженията ви и хлебните ви приноси, и възлиянията ви и мирните ви жертви, които принасяте по оброк или от усърдие.

ГЛАВА 30.

1. И разказа Моисей на синовете Израилеви всичко, що Господ му бе заповядал.

2. И говори Моисей към началниците над колената на синовете Израилеви, думайки: ето що заповяда Господ:

3. ако някой даде оброк Господу, или се закълне с клетва, като наложи зарек на душата си, той не бива да престъпва думата си, а трябва да извърши всичко, що е излязло из устата му.

4. Ако жена даде оброк Господу и си наложи зарек в бащината си къща, в младините си,

5. и баща й чуе оброка и зарека й, що е наложила на душата си, и премълчи баща й за това, то всичките й оброци да се изпълнят, и всеки неин зарек, който е наложила на душата си, да се изпълни;

6. ако ли баща й, като чуе, й забрани, то всичките й оброци и зареци, които е наложила на душата си, да се не изпълняват, и Господ ще й прости, защото баща й е забранил.

7. Ако се омъжи, а пък е обвързана с оброк, или с дума, излязла из устата й, с която тя се е обвързала,

8. и чуе мъжът й, и като чуе премълчи, то оброците й да се изпълнят, и зареците, които е наложила на душата си, също да се изпълнят;

9. ако ли мъж й, като чуе, й забрани и отхвърли оброка й, който е дала, и думата, излязла из устата й, с която тя се е обвързала, (те да се не изпълняват, защото мъж й е забранил) и Господ ще й прости.

10. А оброкът на вдовица и разведена, какъвто зарек и да е наложила на душата си, да се изпълни.

11. Ако жена е дала оброк в къщата на мъжа си, или с клетва е наложила на душата си зарек,

12. и мъж й е чул, а е премълчал и не й е забранил, то всичките й оброци да се изпълнят, и всеки зарек, който е наложила на душата си, да се изпълни;

13. ако ли мъж й, след като е чул, ги е отхвърлил, то всички нейни, излезли из устата й, оброци и зареци на душата й, да се не

изпълняват; мъж й ги е унищожил, и Господ ще й прости.

14. Всеки неин оброк и всеки клетвен зарек да смири душата си, мъж й може да утвърди, и мъж й може да отхвърли;

15. ако ли мъж й е мълчал от ден до ден, той с това е утвърдил всичките й оброци и всичките й зареци, с които се е обвързала, утвърдил ги е, защото, като е чул, мълчал е за това;

16. ако ли (мъжът) ги е отхвърлил, след като е чул, той е поел върху си греха й.

17. Това са наредбите, които Господ заповяда на Моисея за отношението между мъж и жена му, между баща и дъщеря му в младините й, в бащината й къща.

ГЛАВА 31.

1. И рече Господ на Моисея, думайки:

2. отмъсти на мадиамци заради синовете Израилеви, и след това ще се прибереш при народа си.

3. И рече Моисей на народа, думайки: въоръжете измежду вас люде за война, за да отидат против мадиамци, да извършат отмъщение Господне над тях;

4. пратете на война по хиляда от коляно, от всички колена (на синовете) Израилеви.

5. И от хилядите Израилеви бидоха отделени, по хиляда от коляно, дванайсет хиляди въоръжени за война.

6. И прати ги Моисей на война, по хиляда от коляно, тях и Финееса, син на свещеник Елеазара (Ааронов син), със свещените съдове и с тръбите за тревога в ръка.

7. И отидоха на война срещу Мадиама, както заповяда Господ на Моисея, и избиха всички от мъжки пол;

8. и заедно с убитите от тях убиха и мадиамските царе: Евия, Рекема, Цура, Хура и Рева, петима мадиамски царе; убиха с меч и Валаама, Веоров син (заедно с техните убити).

9. Мадиамските пък жени и децата им синовете Израилеви ги взеха в плен; а всичкия техен добитък, и всичките им стада, и всичкия им имот заграбиха;

10. всичките им градове в техните владения и всичките им села с огън изгориха.

11. И взеха всичко заграбено и всичката плячка, от човек до добитък.

12. И заробените и плячката и заграбеното представиха пред Моисея, пред свещеник Елеазара и пред обществото на синовете Израилеви, при стана, в равнините Моавски, при Иордан, срещу Иерихон.

13. Тогава Моисей и свещеник Елеазар и всички князе на обществото излязоха вън от стана да ги посрещнат.

14. И се разгневи Моисей на военачалниците, хилядниците и стотниците, които се бяха върнали от война,

15. па им рече: (защо) оставихте живи всички жени?

16. ето те, по съвета на Валаама, бяха станали причина синовете Израилеви да отстъпят от Господа, за да угодят на Фегора, затова и дойде оная поразия върху народа Господен.

17. И тъй, избийте всички деца от мъжки пол, избийте и всички жени, които са познали мъж на мъжко легло;

18. а всички деца от женски пол, които не са познали мъжко легло, оставете живи за себе си.

19. И останете вън от стана седем дни; всички, които сте убили човек и които сте се допрели до убит, очистете се на третия ден и на седмия ден, вие и вашите пленници;

20. очистете и всички дрехи, всички кожени вещи, всичко направено от козина, и всички дървени съдове.

21. И рече свещеник Елеазар на войниците, които бяха ходили на война: ето наредбите на закона, който Господ заповяда на Моисея:

22. злато, сребро, мед, желязо, калай и олово,

23. и всичко, що минава през огън, прекарайте през огън, за да се очисти, а освен това, то трябва да се очисти и с очистителна вода; а всичко, що не минава през огън, прекарайте през вода;

24. и дрехите си изперете на седмия ден, и очистете се, и след това влизайте в стана.

25. И рече Господ на Моисея, думайки:

26. преброй заграбената плячка, от човек до добитък, ти и свещеник Елеазар и началниците над племената на обществото;

27. и раздели плячката по наполовина между ония, които воюваха, които ходиха на бой, и между цялото общество.

28. А от войниците, които ходиха на война, вземи данък за Господа, по една душа на петстотин, от людете и от едрия добитък, и от ослите и от дребния добитък;

29. вземи това от тяхната половина и дай на свещеник Елеазара за възношение Господу.

30. И от половината, определена за синовете Израилеви, вземи по едно на петдесет, от людете, от едрия добитък, от ослите и от дребния добитък, и дай това на левитите, които прислужват при скинията Господня.

31. И направи Моисей и свещеник Елеазар, както заповяда Господ на Моисея.

32. И плячката, останала от грабежа, що заграбиха ония, които бяха ходили на война, беше: дребен добитък шестстотин седемдесет и пет хиляди,

33. едър добитък седемдесет и две хиляди,

34. осли шестдесет и една хиляди,

35. люде — жени, които не знаеха мъжко легло, всички бяха трийсет и две хиляди души.

36. Половината, дялът на ония, които бяха ходили на война, според преброението, беше: дребен добитък триста трийсет и седем хиляди и петстотин,

37. и данък за Господа от дребния добитък шестстотин седемдесет и пет;

38. едър добитък трийсет и шест хиляди, и от него данък за Господа седемдесет и две;

39. осли трийсет хиляди и петстотин, и данък от тях за Господа шейсет и един;

40. люде шестнайсет хиляди, и данък от тях за Господа трийсет и двама души.

41. И даде Моисей данъка, възношението Господне, на свещеник Елеазара, както заповяда Господ на Моисея.

42. И от половината, определена за синовете Израилеви, която Моисей отдели от ония, които бяха ходили на война, —

43. а половината като дял на обществото беше: дребен добитък триста трийсет и седем хиляди и петстотин,

44. едър добитък трийсет и шест хиляди,

45. осли трийсет и пет хиляди и петстотин,

46. люде шестнайсет хиляди, —

47. от тая половина, определена за синовете Израилеви, Моисей взе една петдесета част от люде и от добитък и даде това на левитите, които прислужват при скинията Господня, както заповяда Господ на Моисея.

48. И дойдоха при Моисея началниците на хилядите от войската, хилядниците и стотниците,

49. и казаха на Моисея: твоите раби преброиха войниците, които ни са поверени, и ни един от тях не е липсал.

50. Ето, донесохме принос Господу, кой каквото е намерил, златни вещи, верижки, гривни, пръстени, обеци и нанизи, за да очистим душите си пред Господа.

51. И взе от тях Моисей и свещеник Елеазар златото от всички тия изделия.

52. И всичкото злато, донесено от хилядниците и стотниците за възношение Господу, беше шестнайсет хиляди седемстотин и петдесет сикли.

53. Войниците бяха грабили всеки за себе си.

54. И взе Моисей и свещеник Елеазар златото от хилядниците и стотниците и го внесоха в скинията на събранието за спомен на синовете Израилеви пред Господа.

ГЛАВА 32.

1. Рувимовите синове и Гадовите синове имаха твърде много стада; и те видяха, че земя Иазер и земя Галаад са места за стада.

2. И Гадовите синове и Рувимовите синове дойдоха и казаха на Моисея и на свещеник Елеазара и на князете народни, думайки:

3. Атарот и Дивон, Иазер и Нимра, Есевон и Елеале, Севам, Нево и Веон, —

4. земята, която Господ порази пред обществото Израилево, е земя за стада, а твоите раби имат стада.

5. И рекоха: ако сме намерили благоволение пред тебе, дай тая земя на рабите си за владение; не ни прекарвай през Иордан.

6. И рече Моисей на Гадовите синове и на Рувимовите синове: братята ви ще отидат на война, а вие ще останете тука?

7. Защо отклонявате сърцето на синовете Израилеви да отиват в земята, която Господ им дава?

8. Тъй сториха бащите ви, когато ги пращах от Кадес-Варни да обгледат земята;

9. те стигнаха до долина Есхол и видяха земята, и отклониха сърцето на синовете Израилеви, за да не отиват в земята, която Господ им дава;

10. и в оня ден разпали се гневът на Господа, и Той се закле, думайки:

11. тия люде, които излязоха из Египет, от двайсет години и нагоре, (които познават добро и зло), няма да видят земята, за която се бях клел на Авраама, Исаака и Иакова, защото те Ми се не покоряваха,

12. освен Халева, син на кенезееца Иефония, и Иисуса, Навинов син, защото те се покоряваха Господу;

13. и разпали се гневът на Господа против Израиля, и Той ги води по пустинята четирийсет години, докле се не затри целият род, който бе сторил зло пред Господа.

14. И ето, вместо бащите си, въстанахте вие, изрод от грешници, за да усилите още повече яростния гняв Господен против Израиля.

15. Ако се отвърнете от Него, Той пак ще остави Израиля в пустинята, и вие ще погубите целия тоя народ.

16. И те се приближиха до него и казаха: ще направим тука кошари за стадата си и градове за децата си;

17. а сами ние първи ще се въоръжим и ще вървим пред синовете Израилеви, докле ги заведем в местата им; а децата ни нека останат в укрепените градове, за да бъдат в безопасност от местните жители;

18. няма да се завърнем в къщите си, докле не встъпят синовете Израилеви всеки в своя дял;

19. защото няма да вземем заедно с тях дял отвъд Иордан и по-нататък, ако нам се даде дял отсам Иордан, към изток.

20. Тогава Моисей им рече: ако направите това, ако въоръжени отидете на война пред Господа,

21. и всеки от вас въоръжен премине Иордан пред Господа, докле не изтреби Той пред Себе Си Своите врагове,

22. и земята бъде покорена пред Господа, то след това ще се върнете и няма да бъдете виновни пред Господа и пред Израиля, и ще владеете тая земя пред Господа;

23. но, ако не сторите тъй, ще съгрешите пред Господа и за греха си ще претърпите наказание, което ще ви постигне;

24. сградете градове за децата си и кошари за овците си, и сторете онова, що изрекохте с устата си.

25. И Гадовите синове и Рувимовите синове рекоха на Моисея: рабите ти ще сторят, както заповяда господарят ни;

26. децата ни, жените ни, стадата ни и всичкият ни добитък ще останат тука в Галаадските градове,

27. а рабите ти, всички въоръжени като войници, ще отидат пред Господа на война, както казва господарят ни.

28. И Моисей даде за тях заповед на свещеник Елеазара и на Иисуса, Навинов син, и на началниците над племената на синовете Израилеви,

29. и им рече: ако Гадовите синове и Рувимовите синове преминат заедно с вас Иордан, всички въоръжени за война пред Господа, и земята бъде покорена пред вас, дайте им да владеят земя Галаад;

30. ако пък не тръгнат заедно с вас въоръжени (за война пред Господа, то изпратете пред вас имота им, жените им и добитъка им в

Ханаанската земя), и те ще получат заедно с вас владение в Ханаанската земя.

31. Тогава Гадовите синове и Рувимовите синове отговориха и рекоха: както каза Господ на рабите ти, тъй и ще сторим;

32. ние ще тръгнем въоръжени пред Господа за Ханаанската земя, а дялът на владението ни нека бъде отсам Иордан.

33. И даде Моисей на тях — на Гадовите синове и на Рувимовите синове и на половината коляно на Манасия, Иосифов син, — царството на Сихона, аморейски цар, и царството на Ога, васански цар, земята с градовете й и околностите им, — градовете на земята околовръст.

34. И Гадовите синове съградиха Дивон, Атарот и Ароер,

35. Атарот-Шофан, Иазер и Иогбеха,

36. Бет-Нимра и Бет-Харан, градове укрепени, и кошари за овци.

37. А Рувимовите синове съградиха Есевон, Елеале, Кириатаим,

38. Нево и Ваал-Меон, чиито имена бидоха променени, и Сивма, и дадоха названия на градовете, които съградиха.

39. И отидоха синовете на Махира, Манасиев син, в Галаад, и го превзеха и изгониха аморейците, които бяха там.

40. И даде Моисей Галаад на Манасиевия син Махира, и той се засели там.

41. Иаир пък, Манасиев син, отиде и превзе селата им и ги нарече Иаирови села.

42. А Новах отиде и превзе Кенат и подвластните нему градове, и го нарече по името си: Новах.

ГЛАВА 33.

1. Ето становете на синовете Израилеви, които излязоха из Египетската земя според опълченията си, под началството на Моисея и Аарона.

2. По заповед Господня Моисей описа тяхното пътуване по становете им, и ето становете на тяхното пътуване:

3. из Раамсес те потеглиха в първия месец, на петнайсетия ден от първия месец, — на сутринта след Пасха излязоха синовете Израилеви под висока ръка пред очите на цял Египет;

4. а в това време египтяни погребваха всички първородни, които Господ порази между тях, и над боговете им Господ бе извършил съд.

5. Тъй потеглиха синовете Израилеви от Раамсес и разположиха се на стан в Сокхот.

6. И тръгнаха от Сокхот и се разположиха на стан в Етам, който е накрай пустинята.

7. И тръгнаха от Етам, и се обърнаха към Пи-Хахирот, който е пред Ваал-Цефон, и се разположиха на стан пред Миг-дол.

8. Като тръгнаха от Хахирот, минаха през морето в пустинята, и пътуваха три дни по пустиня Етам, и се разположиха на стан в Мера.

9. И тръгнаха от Мера и дойдоха в Елим; а в Елим (имаше) дванайсет водни извора и седемдесет финикови дървета, и там се разположиха на стан.

10. И тръгнаха от Елим и се разположиха на стан край Червено море.

11. И тръгнаха от Червено море и се разположиха на стан в пустиня Син.

12. Тръгнаха от пустиня Син и се разположиха на стан в Дофка.

13. Тръгнаха от Дофка и се разположиха на стан в Алуш.

14. Тръгнаха от Алуш и се разположиха на стан в Рефидим, и там нямаше вода да пие народът.

15. Тръгнаха от Рефидим и се разположиха на стан в Синайската пустиня.

16. Тръгнаха от Синайската пустиня и се разположиха на стан в Киброт-Хатаава.

17. Тръгнаха от Киброт-Хатаава и се разположиха на стан в Асирот.

18. Тръгнаха от Асирот и се разположиха на стан в Ритма.

19. Тръгнаха от Ритма и се разположиха на стан в Римнон-Фарец.

20. Тръгнаха от Римнон-Фарец и се разположиха на стан в Ливна.

21. Тръгнаха от Ливна и се разположиха на стан в Риса.

22. Тръгнаха от Риса и се разположиха на стан в Кехелата.

23. Тръгнаха от Кехелата и се разположиха на стан на планина Шафер.

24. Тръгнаха от планина Шафер и се разположиха на стан в Харада.

25. Тръгнаха от Харада и се разположиха на стан в Макелот.

26. Тръгнаха от Макелот и се разположиха на стан в Тахат.

27. Тръгнаха от Тахат и се разположиха на стан в Тарах.

28. Тръгнаха от Тарах и се разположиха на стан в Митка.

29. Тръгнаха от Митка и се разположиха на стан в Хашмона.

30. Тръгнаха от Хашмона и се разположиха на стан в Мосерот.

31. Тръгнаха от Мосерот и се разположиха на стан в Бене-Яакан.

32. Тръгнаха от Бене-Яакан и се разположиха на стан в Хор-Агидгад.

33. Тръгнаха от Хор-Агидгад и се разположиха на стан в Иотвата.

34. Тръгнаха от Иотвата и се разположиха на стан в Аврон.

35. Тръгнаха от Аврон и се разположиха на стан в Ецион-Гавер.

36. Тръгнаха от Ецион-Гавер и се разположиха на стан в пустиня Син, (като тръгнаха от пустиня Син, разположиха се на стан в пустиня Фаран,) тя е и Кадес.

37. Тръгнаха от Кадес и се разположиха на стан на планина Ор, до пределите на Едомската земя.

38. Тогава по заповед Господня свещеник Аарон се възкачи на планина Ор и умря там на четирийсетата година след излизането на синовете Израилеви от Египетската земя, в петия месец, на първия ден от месеца;

39. Аарон беше на сто двайсет и три години, когато умря на планина Ор.

40. Тогава царят на Арад, един от ханаанските царе, който живееше на юг в Ханаанската земя, чу, че идат синовете Израилеви.

41. И тръгнаха те от планина Ор и се разположиха на стан в Салмон.

42. Тръгнаха от Салмон и се разположиха на стан в Пунон.

43. Тръгнаха от Пунон и се разположиха на стан в Овот.

44. Тръгнаха от Овот и се разположиха на стан в Ийм-Аварим, до Моавските предели.

45. Тръгнаха от Ийм и се разположиха на стан в Дивон-Гад.

46. Тръгнаха от Дивон-Гад и се разположиха на стан в Алмон-Дивлатаим.

47. Тръгнаха от Алмон-Дивлатаим и се разположиха на стан в Аваримските планини пред Нево.

48. Тръгнаха от Аваримските планини и се разположиха на стан на Моавските равнини при Иордан, срещу Иерихон;

49. те се разположиха на стан при Иордан от Бет-Иешимот до Аве-Ситим на Моавските равнини.

50. Тогава рече Господ на Моисея в Моавските равнини при Иордан, срещу Иерихон, думайки:

51. обади на синовете Израилеви и им кажи: кога преминете отвъд Иордан в Ханаанската земя,

52. прогонете отпред себе си всички жители на оная земя и изтребете всичките им изображения, и всичките леяни идоли изтребете и всичките им оброчища разорете;

53. и завладейте земята и заселете се в нея, защото Аз ви давам тая земя да я владеете;

54. и поделете земята с жребие на дялове между вашите племена: на многобройните дайте по-голям дял, а на малобройните дайте по-малък дял; къде комуто излезе жребието, там да бъде и делът; вземете си дялове според колената на отците си.

55. Ако ли не прогоните отпред себе си жителите на земята, то останалите от тях ще бъдат тръни в очите ви и бодили в хълбоците ви и ще ви притесняват в земята, дето ще живеете,

56. и тогава, каквото мислех да сторя тям, ще го сторя вам.

ГЛАВА 34.

1. И рече Господ на Моисея, думайки:

2. дай заповед на синовете Израилеви и им кажи: кога влезете в Ханаанската земя, то ето земята, която ще ви се падне за дял, земята Ханаанска с нейните граници:

3. откъм юг ще имате пустиня Син, край Едом, и южната ви граница да почва от края на Солено море откъм изток,

4. и да се извие границата на юг към Акравимските височини, да минава през Син, и да се вдава на юг до Кадес-Варни, отдето да се продължи към Хацар-Адар и да мине през Ацмон;

5. от Ацмон границата да завие към Египетския поток, и издатките й да бъдат към морето.

6. А западна граница да ви бъде голямото море: това да ви бъде граница откъм запад.

7. Откъм север пък да имате граница: от голямото море да я прекарате към планина Ор;

8. от планина Ор да я продължите към Емат, и издатките на границата да бъдат към Цедад;

9. оттам границата да се продължи към Цифрон, и да се издава към Хацар-Енан: това да ви бъде северна граница.

10. Източна граница си прекарайте от Хацар-Енан към Шефам,

11. от Шефам границата да се продължи към Рибла, източно от Аин, сетне границата да следва и да се допира до бреговете на морето Кинерет откъм изток;

12. и да се продължи границата към Иордан и издатките й да бъдат към Солено море. Това да ви бъде земята според границите й околовръст.

13. И даде Моисей заповед на синовете Израилеви и рече: ето земята, която ще поделите на дялове с жребие, която Господ заповяда да се даде на деветте колена и на половината коляно (Манасиево),

14. защото коляното на Рувимовите синове според челядите им, и коляното на Гадовите синове според челядите им, и половината Манасиево коляно, получиха своя дял:

15. двете и половина колена получиха своя дял отсам Иордан, срещу Иерихон на изток.

16. И рече Господ на Моисея, думайки:

17. ето имената на мъжете, които ще поделят тая земя помежду ви: свещеник Елеазар и Иисус, Навинов син;

18. и за дележа на земята вземете по един княз от коляно.

19. И ето имената на тия мъже: за Иудиното коляно — Халев, Иефониев син;

20. за коляното на Симеоновите синове — Самуил, Амиудов син;

21. за Вениаминовото коляно — Елидад, Кислонов син;

22. за коляното на Дановите синове — княз Букий, Иоглиев син;

23. за Иосифовите синове, за коляното на Манасиевите синове — княз Ханиил, Ефодов син;

24. за коляното на Ефремовите синове — княз Кемуил, Шифтанов син;

25. за коляното на Завулоновите синове — княз Елицафан, Фарнаков син;

26. за коляното на Исахаровите синове — княз Фалтиил, Азанов син;

27. за коляното на Асировите синове — княз Ахиуд, Шеломиев син;

28. за коляното на Нефталимовите синове — княз Педаил, Амиудов син.

29. Това са ония, за които Господ заповяда да поделят дяловете между синовете Израилеви в Ханаанската земя.

ГЛАВА 35.

1. И рече Господ на Моисея в Моавските равнини при Иордан, срещу Иерихон, думайки:

2. заповядай на синовете Израилеви да дадат на левитите от дяловете на владението си градове за живеене, и поле около градовете дайте на левитите:

3. в градовете ще живеят те, а полето ще бъде за добитъка им, за имота им и за всички техни житейски потреби.

4. Полето около градовете, което ще дадете на левитите, трябва да се простира от градската стена (две) хиляди лакти околовръст.

5. И отмерете вън от града, откъм изток две хиляди лакти, откъм юг две хиляди лакти, откъм запад две хиляди лакти, откъм север две хиляди лакти, а в средата да бъде градът: такова ще им бъде полето около градовете.

6. Между градовете, които ще дадете на левитите, (да има) шест града за убежище, дето ще позволите да забягват убийци; и освен тях дайте четирийсет и два града;

7. всички градове, които трябва да дадете на левитите, да бъдат четирийсет и осем града, с поле около тях.

8. И кога давате градовете от владението на синовете Израилеви, давайте от по-голямото — повече, от по-малкото — по-малко; всяко коляно, според дела си, който ще получи, нека даде от своите градове на левитите.

9. И рече Господ на Моисея, думайки:

10. обади на синовете Израилеви и им кажи: кога минете през Иордан в Ханаанската земя,

11. изберете си градове, които да ви бъдат градове за убежище, където би могъл да забегне убиец, който без умисъл е убил човек;

12. и тия градове да ви бъдат убежище от отмъстителя (за кръв), та да не бъде погубен оня, който е извършил убийство, преди да излезе на съд пред общината.

13. А градовете, които ще дадете, градовете за убежище, трябва да бъдат шест:

14. три града дайте отсам Иордан и три града дайте в Ханаанската земя; те трябва да бъдат градове за убежище;

15. тия шест града да бъдат убежище за синовете Израилеви, за пришълеца и за преселника между вас, за да забягва в тях всеки, който без умисъл е убил човек.

16. Ако някой удари някого с желязно оръдие тъй, че тоя умре, той е убиец: убиецът да бъде умъртвен;

17. и ако някой удари някого с камък из ръка, който може да причини смърт тъй, че тоя умре, той е убиец: убиецът да бъде умъртвен;

18. или ако удари с дървено оръдие из ръка, което може да причини смърт тъй, че тоя умре, той е убиец: убиецът да бъде умъртвен;

19. отмъстителят за кръв сам може да умъртви убиеца: щом го срещне, може сам да го умъртви;

20. ако някой блъсне някого от омраза, или с умисъл хвърли върху него нещо тъй, че тоя умре,

21. или от вражда го удари с ръка тъй, че тоя умре, то който е ударил, да бъде умъртвен, той е убиец; отмъстителят за кръв може да умъртви убиеца, щом го срещне.

22. Ако ли го блъсне, без да ще, без вражда, или хвърли връх него нещо без умисъл,

23. или, без да съгледа, изтърве отгоре му някой камък, който може да причини смърт, тъй че оня умре, но той не му е бил враг и не му е желаел зло,

24. то общината да реши делото между убиеца и отмъстителя за кръв според тия наредби;

25. и общината да избави убиеца от ръката на отмъстителя за кръв, и да го върне в града на неговото убежище, където той е забягнал, за да живее там до смъртта на великия свещеник, който е помазан със свещен елей;

26. ако ли убиецът излезе вън от чертата на града за убежище, където е забягнал,

27. и отмъстителят за кръв го намери вън от чертата на града на неговото убежище, и отмъстителят за кръв умъртви тоя убиец, той няма да бъде виновен за кръвнина,

28. защото оня трябваше да живее в града на убежището си до смъртта на великия свещеник, а след смъртта на великия свещеник убиецът трябваше да се върне в земята на владението си.

29. Това да ви бъде законна наредба в поколенията ви, във всичките ви жилища.

30. Ако някой убие човек, убиецът да се умъртви по думите на свидетели; но един свидетел не е достатъчен за осъждане на смърт.

31. И не вземайте откуп за душата на убиеца, който е виновен за смърт, но го предавайте на смърт.

32. И не вземайте откуп за забягналия в убежищен град, за да му позволите да живее в земята си, преди да умре (великият) свещеник.

33. Не оскверняйте земята, на която (ще живеете); защото кръвта осквернява земята, и земята се не очистя от пролятата върху нея кръв инак, освен с кръвта на оногова, който я е пролял.

34. Да не оскверняват земята, на която живеете, сред която обитавам Аз; защото Аз, Господ, обитавам между синовете Израилеви.

ГЛАВА 36.

1. Дойдоха главатарите на челядите от племето на синовете на Галаада, син на Махира, син на Манасия от племената на Иосифовите синове, говориха пред Моисея (и пред свещеник Елеазара) и пред князете, главатари над поколенията на синовете Израилеви,

2. и рекоха: Господ заповяда на господаря ни да даде земя за дял на синовете Израилеви по жребие, и на господаря ни е заповядано от Господа, дела на Салпаада, наш брат, да даде на дъщерите му;

3. ако пък те се омъжат за синове от друго някое коляно на синовете Израилеви, то техният дял да се отнеме от дела на бащите ни и да се прибави към дела на онова коляно, в което те бъдат (омъжени), и да се отнеме от дела, който ни се е паднал по жребие;

4. и дори когато у синовете Израилеви има юбилей, делът им да се прибави към дела на онова коляно, в което те бъдат (омъжени), и делът им да се отнеме от дела на бащиното ни коляно.

5. Тогава Моисей даде заповед на синовете Израилеви, според словото Господне, и каза: право говори коляното на Иосифовите синове;

6. ето какво заповяда Господ за Салпаадовите дъщери: те могат да бъдат жени на ония, които се понравят на очите им, само че трябва да се омъжат в племето на бащиното си коляно,

7. за да не минава делът на синовете Израилеви от едно коляно в друго; защото всеки от синовете Израилеви трябва да бъде привързан към дела на бащиното си коляно;

8. и всяка дъщеря, която наследява дял в коленатa на синовете Израилеви, трябва да стане жена някому от племето на бащиното си коляно, та синовете Израилеви да наследват всеки бащиния си дял,

9. и да не минава делът от едно коляно в друго; защото всяко от колената на синовете Израилеви трябва да бъде привързано към своя дял.

10. Както заповяда Господ на Моисея, тъй и направиха Салпаадовите дъщери.

11. И Салпаадовите дъщери Махла, Тирца, Хогла, Милка и Ноа се омъжиха за стриковите си синове;

12. те се омъжиха в племето на синовете на Манасия, Иосифов син, и техният дял остана в коляното на бащиното им племе.

13. Тия са заповедите и наредбите, които Господ даде на синовете Израилеви чрез Моисея в Моавските равнини, при Иордан, срещу Иерихон.

ПЕТА КНИГА МОИСЕЕВА
ВТОРОЗАКОНИЕ

ГЛАВА 1.

1. Това са думите, що говори Моисей на всички израилтяни отсам Иордан в пустинята, на равнината срещу Суф, между Фаран и Тофел, Лаван, Асирот и Дизагав;

2. а от Хорив, по пътя от планина Сеир, до Кадес-Варни има само единайсет дена път.

3. На четирийсетата година, на единайсетия месец, в първия (ден) на месеца говори Моисей на (всички) синове Израилеви всичко, що му бе заповядал Господ за тях.

4. След като порази аморейския цар Сихона, който живееше в Есевон, и васанския цар Ога, който живееше в Ащерот, в Едрея,

5. отсам Иордан, в земята Моавска, Моисей почна да обяснява тоя закон и каза:

6. Господ, Бог наш, ни говори на Хорив и каза: доста сте живели в тая планина;

7. обърнете се, тръгнете на път и идете към планината на аморейци и при всички техни съседи, по равнината, по планината, по низините и на юг и към бреговете морски, в земята Ханаанска, и към Ливан, дори до голямата река, река Ефрат;

8. ето, давам ви тая земя, вървете, вземете в наследство земята, що Господ с клетва бе обещал да даде на отците ви Авраама, Исаака и Иакова, тям и на потомството им.

9. И аз ви казах в онова време: не мога сам да ви водя;

10. Господ, Бог ваш, ви размножи, и ето, вие сте сега многобройни като звездите небесни;

11. Господ, Бог на отците ви, нека ви умножи хиляди пъти повече, отколкото сте сега, и нека ви благослови, както ви бе говорил!

12. Как ще нося сам теглилата ви, бремената ви и разприте ви?

13. Изберете си според вашите колена мъже мъдри, разумни и изпитани, и аз ще ви ги поставя за началници.

14. Вие ми отговорихте тогава и рекохте: добро нещо казваш да направим.

15. И взех първенците от вашите колена, мъже мъдри (разумни) и изпитани, и ги поставих за началници над вас: хилядоначалници, стоначалници, петдесетоначалници, десетоначалници и надзиратели, според вашите колена.

16. И дадох заповед на съдиите ви в онова време, като казах: изслушвайте братята си и съдете справедливо както брата с брат, тъй и неговия чужденец;

17. в съда не правете разлика между лицата, изслушвайте и малък, и голям: не бойте се от лице човешко, понеже съдът е дело Божие; а дело, което е мъчно за вас, отнасяйте до мене, и аз ще го изслушвам.

18. И в онова време дадох ви заповед за всичко, що трябва да вършите.

19. И тръгнахме от Хорив, и вървяхме по цялата тая велика и страшна пустиня, която видяхме, по пътя за Аморейската планина, както бе заповядал Господ, Бог наш, и пристигнахме в Кадес-Варни.

20. Тогава аз ви казах: вие пристигнахте при Аморейската планина, която Господ, Бог наш, ни дава;

21. ето, Господ, Бог твой, ти дава тая земя, върви, вземи я във владение, както ти бе говорил Господ, Бог на твоите отци, не бой се и не се страхувай.

22. Но вие всички дойдохте при мене и казахте: нека изпратим пред нас люде, да ни обгледат земята и да ни донесат известие за пътя, по който ще вървим, и за градовете, в които ще отидем.

23. Допаднаха ми тия думи, и аз взех измежду вас дванайсет души, по един човек от (всяко) коляно.

24. Те тръгнаха, възлязоха на планината, дойдоха до долина Есхол и я обгледаха;

25. па взеха в ръце си плодове от земята, донесоха ни, и ни известиха, като казаха: добра е земята, която Господ, Бог наш, ни дава.

26. Но вие не рачихте да вървите и се възпротивихте на повелението на Господа, вашия Бог,

27. и роптахте в шатрите си, като казвахте: Господ, от омраза към нас, ни изведе от земята Египетска, за да ни предаде в ръцете на аморейци и да ни изтреби;

28. къде ще вървим? нашите братя ни обезсърчиха, като казаха: оня народ е по-голям (по-многоброен) и по-едър от нас, там градовете

са големи и с укрепления до небеса, па и синовете Енакови видяхме там.

29. Тогава аз ви казах: не се страхувайте и не се бойте от тях;

30. Господ, Бог ваш, върви пред вас; Той ще се сражава за вас, както направи с вас в Египет, пред очите ви,

31. и в тая пустиня, дето, както ти видя, Господ, Бог твой, те носеше, както човек носи сина си, по целия път, по който преминахте, докле стигнахте на това място.

32. Но и при това вие не вярвахте на Господа, вашия Бог,

33. Който вървеше пред вас по пътя, за да ви търси място, дето да се спрете — нощем в огън, за да ви посочва пътя, по който да вървите, а денем в облак.

34. И когато Господ (Бог) чу думите ви, разгневи се, и се закле, като каза:

35. никой от тия хора, от тоя зъл род, няма да види добрата земя, за която се клех, че ще дам на отците ви;

36. само Халев, Иефониев син, ще я види; нему ще дам земята, по която е ходил, и на синовете му, задето се покоряваше Господу.

37. Господ се разгневи и на мене заради вас, като каза: и ти няма да влезеш там;

38. Иисус, син Навинов, който е при тебе, той ще влезе там; него подкрепи, понеже той ще въведе Израиля, за да я владее;

39. децата ви, за които казвахте, че ще станат плячка за враговете, и синовете ви, които засега не знаят ни добро, ни зло, те ще влязат там, тям ще я дам, и те ще я завладеят;

40. а вие се обърнете и тръгнете за пустинята по пътя към Червено море.

41. Вие отговорихте тогава и ми казахте: съгрешихме пред Господа (нашия Бог); ще вървим и ще се сразим, както ни бе заповядал Господ, Бог наш. И вие препасахте всеки бойното си оръжие, и безразсъдно се решихте да възлезете на планината.

42. Но Господ ми рече: кажи им: не възлизайте и не се сражавайте, защото Мен Ме няма помежду ви, та да ви не разбият враговете ви.

43. И аз ви казах това, но вие ме не послушахте и се възпротивихте на Господнята заповед и с упорството си възлязохте на планината.

44. Тогава излезе срещу вас Аморей, който живееше на оная планина, и погнаха ви така, както правят пчелите, и ви разбиваха от Сеир дори до Хорма.

45. Вие се върнахте и плакахте пред Господа, ала Господ не чу плача ви и ви не послуша.

46. И прекарахте в Кадес много време, — колкото време вие бяхте там.

ГЛАВА 2.

1. Тогава се обърнахме и тръгнахме по пустинята към Червено море, както ми бе говорил Господ, и много време ходихме около планина Сеир.

2. И Господ ми рече, думайки:

3. доста сте ходили около тая планина, обърнете се към север.

4. Дай заповед на народа и кажи: ще минавате пределите на вашите братя, синовете Исавови, които живеят на Сеир, и те ще се изплашат от вас, но пазете се

5. да не почвате с тях война, понеже Аз няма да ви дам от земята им ни една стъпка, защото Сеир планина дадох на Исава да я владее.

6. Храна купувайте от тях със сребро и яжте; и вода купувайте от тях със сребро и пийте;

7. защото Господ, Бог твой, те благослови във всяко дело на твоите ръце, закриляше те, докле пътуваше ти по тая велика (и страшна) пустиня; ето, четирийсет години Господ, Бог твой, е с тебе; ти от нищо не се лишаваше.

8. И минахме покрай нашите братя, синовете Исавови, които живеят на Сеир, пътем по равнината, от Елат и Ецион-Гавер, и завихме та отминахме към пустиня Моав.

9. И рече ми Господ: не враждувай с моавци, нито почвай с тях война; защото Аз няма да ти дам да владееш нищо от земята им, понеже Аз дадох на Лотовите синове да владеят.

10. По-преди там живееха емими, народ голям, многоброен и едър като енаковци,

11. и се смятаха между рефаими за енаковци; моавци пък ги наричат емими;

12. а на Сеир живееха по-напред хорейци; но синовете Исавови ги изгониха и ги изтребиха отпреде си и се заселиха вместо тях, — тъй, както постъпи Израил със земята на своето наследие, която им бе дал Господ.

13. И тъй, станете и преминете долина Заред. И ние преминахме долина Заред.

14. Откак отидохме в Кадес-Варни и преминахме долина Заред, минаха трийсет и осем години, и между нас в стана изгинаха всички мъже, годни за война, според както им се бе клел Господ (Бог);

15. пък и ръката Господня беше против тях, като ги изтребваше от стана докато всички измряха.

16. А когато изгинаха всички мъже годни за война, и измряха между народа,

17. Господ ми каза, думайки:

18. ти минаваш сега покрай пределите Моавски, покрай Ар,

19. и си се приближил до амонитци; не враждувай с тях, нито почвай с тях война, защото Аз няма да ти дам нищо от земята на Амоновите синове да владееш, понеже я дадох на Лотовите синове да я владеят;

20. тя се смяташе за земя на рефаими: по-преди живееха на нея рефаими; амонитци пък ги наричат замзумими;

21. те бяха народ голям, многоброен и едър като енаковци, и Господ ги изтреби пред лицето им, и амонитци ги изгониха и се заселиха на мястото им,

22. както Той направи за синовете Исавови, които живеят на Сеир, като изтреби отпреде им хорейци, и те ги изгониха, и се заселиха на мястото им и живеят доднес;

23. и авейци, които живееха в селата до сама Газа, кафторимци, които бяха излезли от Кафтор, изтребиха и се заселиха на мястото им.

24. Станете, тръгнете и преминете поток Арнон; ето, предавам в ръката ти Сихона, цар есевонски, амореец, и неговата земя; почвай да я завладяваш и воювай с него;

25. от днес Аз ще почна да разпръсвам страх и ужас пред тебе върху народите под цялото небе; ония, които чуят за тебе, ще се разтреперят и в ужас ще дойдат от тебе.

26. И пратих пратеници от пустиня Кедемот при есевонския цар Сихона, с мирни думи, за да кажат:

27. позволи ми да мина през твоята земя; ще вървя по пътя, няма да се отбия ни надясно, ни наляво;

28. храна ми продавай със сребро, и аз ще ям, и вода за пиене ми давай със сребро, и аз ще пия, само с нозете си ще мина —

29. тъй, както ми направиха синовете Исавови, които живеят на Сеир, и моавци, които живеят в Ар, докато не мина през Иордан в

земята, която Господ, Бог наш, ни дава.

30. Но есевонският цар Сихон не склони да ни позволи да минем през земята му, защото Господ, Бог твой, ожесточи духа му и направи сърцето му упорито, за да го предаде в ръката ти, както това се види сега.

31. И рече ми Господ: ето, Аз почвам да ти предавам Сихона (царя есевонски, амореeца,) и земята му; начевай да завладяваш земята му.

32. И Сихон (цар есевонски) с целия си народ излезе срещу нас на бой при Яац;

33. и го предаде Господ, Бог наш, (в ръцете ни,) и ние разбихме него, синовете му и целия му народ;

34. тогава превзехме всичките му градове, предадохме на заклятие всички градове, мъже, жени и деца, не оставихме никого жив;

35. само добитъка им взехме и плячката от градовете, които превзехме.

36. От Ароир, който е на брега на поток Арнон, и от града, който е в долината, до (планина) Галаад, нямаше град, непристъпен за нас: всичко предаде Господ, Бог наш (в ръцете ни).

37. Само до земята на амонитци не си се доближил, нито до местата, близки до поток Иавок, нито до градовете, (които са) по планината, нито до всичко, за което не (ни) е заповядал Господ, Бог наш.

ГЛАВА 3.

1. И обърнахме се оттам и вървяхме към Васан, и излезе на бой срещу нас васанският цар Ог с целия си народ, при Едрея.

2. И рече ми Господ: не бой се от него, защото Аз ще предам в ръката ти него и целия му народ и цялата му земя, и ти ще сториш с него тъй, както стори с аморейския цар Сихона, който живееше в Есевон.

3. И Господ, Бог наш, предаде в ръцете ни и Ога, царя васански, и целия му народ; и разбихме го, тъй че от него не остана никой жив.

4. Тогава превзехме всичките му градове, та не остана град, който да не бяхме превзели от тях: шейсет града, цялата област Аргов, царството на Ога васански.

5. Всички тия градове бяха укрепени с високи стени, порти и заворници, освен твърде многото неукрепени градове.

6. И ние ги предадохме на заклятие, както сторихме със Сихона, царя есевонски, като предадохме на заклятие всеки град с мъжете, жените и децата;

7. а всичкия добитък и плячките от градовете разграбихме.

8. И тогава превзехме от ръцете на двамата аморейски царе земята отсам Иордан, от поток Арнон до планина Ермон, —

9. сидонци казват на Ермон Си’рион, а аморейци го наричат Сенир, —

10. всички градове на равнината, цял Галаад и цял Васан до Салха и Едрея, градове от царството на Ога васански;

11. защото само васанският цар Ог оставаше от рефаими. Ето, одърът му беше железен одър, и сега е в Рава, у Амоновите синове: дълъг девет лакти, а широк — четири лакти, мъжки лакти.

12. Тогава превзехме тая земя, като почнеш от Ароир, който е при поток Арнон; а половината от планина Галаад с градовете й предадох на Рувимовото и Гадовото колена;

13. остатъкът пък от Галаад и цял Васан, царството на Ога, предадох на половината Манасиево коляно, цялата област Аргов, с цял Васан. (Тя се нарича земя на рефаими.)

14. Иаир, Манасиев син, превзе цялата област Аргов до пределите Гесурски и Маахски, и нарече Васан, по своето име, Иаирови селища, както и доднес;

15. на Махира дадох Галаад;

16. а на коляното Рувимово и Гадово дадох от Галаад до поток Арнон, земята между потока и предела, до поток Иавок, предела на Амоновите синове,

17. тъй също равнината и Иордан, който е и предел, от Кинерет до морето на равнината, Солено море, при полите на планина Фасга към изток.

18. Тогава ви дадох и заповед, думайки: Господ, Бог ваш, ви даде да владеете тая земя; всички способни за война, след като се въоръжите, вървете пред братята си, Израилевите синове;

19. само жените ви, децата ви и добитъкът ви (понеже зная, че имате много добитък), нека останат в градовете ви, които съм ви дал,

20. докле Господ (Бог) не даде покой на вашите братя, както на вас, и докле и те не наследят земята, която Господ, Бог ваш, им дава отвъд Иордан; тогава завърнете се всякой в своето наследие, което съм ви дал.

21. А на Иисуса заповядах в онова време, думайки: очите ти видяха всичко, което Господ, Бог ваш, стори с тия двама царе; същото ще стори Господ и с всички царства, през които ще минаваш;

22. не бойте се от тях, защото Господ, Бог ваш, Сам се сражава за вас.

23. И молих се Господу в онова време, думайки:

24. Владико Господи, Ти почна да показваш на Твоя раб величието Си (и силата Си) и крепката Си ръка (и високата мишца); та има ли някой бог на небето, или на земята, който би могъл да прави такива дела, като Твоите, и с такава мощ, като Твоята?

25. Дай ми да мина и да видя оная хубава земя отвъд Иордан и оная прекрасна планинска страна и Ливан.

26. Но Господ ми беше гневен заради вас и ме не послуша, и ми рече Господ: стига, занапред да ми не говориш вече за това;

27. възлез навръх Фасга и дигни очи към морето и към север, към юг и към изток, погледни с очи, защото няма да преминеш този Иордан;

28. и дай на Иисуса наставление, подкрепи го и го утвърди: защото той ще предвожда тоя народ и той ще им подели на дялове земята (цяла), на която ти ще погледнеш.

29. И спряхме се в долината срещу Бет-Фегор.

ГЛАВА 4.

1. И тъй, Израилю, слушай наредбите и законите, които аз (днес) ви уча да изпълнявате, за да бъдете живи (и да се размножавате) и да отидете и наследите оная земя, която Господ, Бог на вашите отци, ви дава (в наследство);

2. не прибавяйте към това, което ви заповядвам, и не отбавяйте от него; пазете заповедите на Господа, вашия Бог, които аз (днес) ви заповядвам.

3. Очите ви видяха (всичко), което Господ (Бог наш) стори с Ваал-Фегора; защото Господ, Бог твой, изтреби из средата ти всекиго, който бе последвал Ваал-Фегора;

4. а вие, които сте се прилепили към Господа, вашия Бог, всички сте живи до днес.

5. Ето, научих ви на наредбите и законите, както ми заповяда Господ, Бог мой, за да постъпвате тъй в земята, в която влизате, за да я завладеете.

6. И тъй, пазете и изпълнявайте ги, защото в това е вашата мъдрост и вашият разум пред очите на народите, които, като чуят за всички тия наредби, ще кажат: само тоя велик народ е мъдър и разумен народ.

7. Защото има ли някой велик народ, към който боговете му да бъдат тъй близки, както е близък към нас Господ, Бог наш, когато и да Го призовем?

8. И има ли някой велик народ с такива справедливи наредби и закони, както целият тоя закон, който ви предлагам днес?

9. Само пази се и грижливо варди душата си, за да не забравиш делата, що ги видяха твоите очи, и те да не излизат от сърцето ти през всички дни на твоя живот, и обади за тях на синовете си и на внуците си, —

10. за оня ден, когато ти стоеше пред Господа, твоя Бог, при Хорив, (в деня на събранието,) и когато ми каза Господ: събери при Мене народа, и Аз ще им възвестя Моите думи, от които ще се научат

да се боят от Мене през всички дни на своя земен живот и ще научат синовете си.

11. Вие се приближихте и се спряхте под планината, а планината гореше в огън до самите небеса; и имаше тъмнина, облак и мрак.

12. И Господ ви говори (на планината) изсред огъня; гласа на думите (Му) чухте, но образ не видяхте, а чухте само глас.

13. И Той ви яви завета Си, който ви заповяда да изпълнявате, десетословието, и го написа на две каменни скрижали.

14. Тогава Господ ми заповяда да ви науча на наредбите и законите, за да ги изпълнявате в земята, в която влизате, за да я завладеете.

15. Дръжте твърдо в душите си, че вие не видяхте никакъв образ в оня ден, когато Господ ви говори на (планина) Хорив изсред огъня,

16. да не би да се развратите и си направите дялан образ, лик на някой кумир, който да представя мъж или жена,

17. лик на някой добитък, който е на земята, лик на някоя птица крилата, която хвърка под небесата,

18. лик на някой (гад), който пълзи по земята, лик на някоя риба, която е във водите по-долу от земята;

19. и да не би ти, като погледнеш на небето и видиш слънцето, месечината и звездите (и) цялото небесно войнство, да се прелъстиш, та да им се поклониш и да им послужиш, защото Господ, Бог твой, ги е отредил за всички народи под цялото небе.

20. А вас Господ (Бог) взе и ви изведе из желязната пещ, из Египет, та да бъдете народ за Негов дял, както е това днес.

21. И Господ (Бог) се разгневи на мене заради вас и се закле, че няма да премина Иордан и няма да вляза в оная хубава земя, която Господ, Бог твой, ти дава за дял.

22. Аз ще умра в тая земя, без да премина Иордан, а вие ще преминете и ще завладеете оная хубава Земя.

23. Гледайте, да не забравите завета на Господа, вашия Бог, който Той сключи с вас, и да си не правите кумири, които да изобразяват нещо, както ти заповяда Господ, Бог твой;

24. понеже Господ, Бог твой, е огън, който пояжда, Бог ревнител.

25. Ако пък ти се родят синове и внуци, и, като поживеете дълго на земята, се развратите и направите дялан образ, който да изобразява

нещо, и направите това зло пред очите на Господа, вашия Бог, и Го разгневите,

26. то призовавам днес вам за свидетели небето и земята, че скоро ще изгубите оная земя, която отивате да наследите отвъд Иордан; няма да останете в нея задълго, а ще загинете.

27. И ще ви разпилее Господ по (всички) народи, и ще останете малко на брой между народите, при които Господ ще ви отведе;

28. там ще служите на (други) богове, които ръка човешка е направила от дърво и камък, които не виждат и не чуват, не ядат, и не помирисват.

29. Но когато там потърсиш Господа, твоя Бог, ще (Го) намериш, ако Го търсиш от все сърце и душа.

30. Кога изпаднеш в скръб, и кога всичко това с време те постигне, ти ще се обърнеш към Господа, твоя Бог, и ще послушаш гласа Му.

31. Господ, Бог твой, е Бог (благ и) милосърден; Той не ще те остави, не ще те погуби и не ще забрави завета с твоите отци, който им е с клетва утвърдил.

32. Защото, разпитай за предишните времена, които са били преди тебе, от оня ден, когато Бог сътвори човека на земята, и от единия край на небето до другия: бивало ли е нещо такова, като това велико дело, или чувало ли се е подобно на него?

33. чувал ли е (някой) народ гласа на (живия) Бог, Който да говори изсред огъня, както ти си чувал, и останал ли е жив?

34. или опитвал ли се е някой бог да отиде и си вземе народ изсред друг народ чрез поразии, личби и чудеса, чрез война, и с яка ръка, с висока мишца и с големи ужаси, както направи за вас Господ, Бог ваш, в Египет пред твоите очи?

35. На тебе е дадено да видиш това, за да знаеш, че само Господ (Бог твой) е Бог, (и) няма друг, освен Него.

36. От небето Той ти даде да чуеш гласа Му, за да те научи, а на земята ти показа Своя велик огън, и ти слуша думите Му изсред огъня;

37. и понеже Той обикна твоите отци и избра (вас), потомството им след тях, то изведе те Сам с голямата Си сила из Египет,

38. за да прогони отпреде ти народи по-големи и по-силни от тебе, да те въведе и да ти даде земята им в наследство, както това сега се види.

39. И тъй, знай сега и запечатай в сърцето си, че Господ (Бог твой) е Бог на небето горе и на земята долу, (и) няма друг (освен Него);

40. и пази наредбите Му и заповедите Му, които ти сега заповядвам, за да бъде добре на теб и на твоите синове след теб и да останеш задълго в оная земя, която Господ, Бог твой, ти дава завинаги.

41. Тогава Моисей отдели три града отсам Иордан, откъм изгрев-слънце,

42. за да избягва там убиец, който неволно убие ближния си, без да му е бил враг нито вчера, нито завчера, и, като избяга в един от тия градове, да остане жив:

43. Бецер в пустинята, на равнината в коляното Рувимово, и Рамот в Галаад, в коляното Гадово, и Голан във Васан, в коляното Манасиево.

44. Това е законът, който Моисей предложи на синовете Израилеви;

45. това са заповедите, наредбите и законите, които Моисей изрече на синовете Израилеви (в пустинята), след като бяха излезли из Египет,

46. отсам Иордан, в долината срещу Бет-Фегор, в земята на аморейския цар Сихон, който живееше в Есевон и когото Моисей разби със синовете Израилеви, след като бяха излезли из Египет.

47. Тогава те завладяха неговата земя и земята на васанския цар Ога, двамата аморейски царе, която е отсам Иордан, откъм изгрев-слънце,

48. от Ароер, на брега на поток Арнон, до планина Сион, тя е и Ермон,

49. и цялата равнина отсам Иордан към изток, до самото море на равнината при полите на Фасга.

ГЛАВА 5.

1. Тогава Моисей свика цял Израил и им каза: слушай, Израилю, наредбите и законите, които ще изрека днес в ушите ви, научете ги и залягайте да ги изпълнявате.

2. Господ, Бог наш, сключи с нас завет на Хорив.

3. Тоя завет Господ сключи не с нашите отци, а с нас, които сме тука днес всички живи.

4. Лице с лице говори Господ с вас на планината изсред огъня:

5. аз пък стоях между Господа и между вас в онова време, за да ви предавам думите Господни, понеже вие се бояхте от огъня и не възлязохте на планината. Той тогава каза:

6. Аз съм Господ, Бог твой, Който те изведох от Египетската земя, от дома на робството;

7. да нямаш други богове пред лицето Ми.

8. Не си прави кумир и никакво изображение на това, що е на небето горе, и що е на земята долу, и що е във водите под земята,

9. не им се кланяй и не им служи; защото Аз съм Господ, Бог твой, Бог ревнител, Който, за греха на бащите, наказвам до трето и четвърто поколение децата, които Ме мразят,

10. и Който показвам милост до хиляди поколения към ония, които Ме обичат и пазят Моите заповеди.

11. Не изговаряй напразно името на Господа, твоя Бог; защото Господ (Бог твой) няма да остави ненаказан оногова, който употребява името Му напразно.

12. Пази съботния ден, за да го светиш, както ти е заповядал Господ, Бог твой;

13. шест дена работи и върши всичките си работи,

14. а седмият ден е събота на Господа, твоя Бог: не върши (в него) никаква работа, ни ти, ни син ти, ни дъщеря ти, ни робът ти, ни робинята ти, ни волът ти, ни оселът ти, нито някой твой добитък, нито пришълецът ти, който е у тебе, за да си почине робът ти и робинята ти (и оселът ти), както и ти;

15. и помни, че (ти) беше роб в Египетската земя, но Господ, Бог твой, те изведе оттам с твърда ръка и висока мишца, затова и ти заповяда Господ, Бог твой, да тачиш съботния ден (и свето да го пазиш).

16. Почитай баща си и майка си, както ти заповяда Господ, Бог твой, за да живееш дълго и да ти бъде добре в оная земя, която ти дава Господ, Бог твой.

17. Не убивай.

18. Не прелюбодействувай.

19. Не кради.

20. Не лъжесвидетелствувай против ближния си.

21. Не пожелавай жената на ближния си и не пожелавай дома на ближния си, нито нивата му, нито роба му, ни робинята му, ни вола му, ни осела му, (нито никакъв негов добитък,) нито нещо друго, което е на ближния ти.

22. Тия думи изрече Господ гръмогласно към цялото ви събрание на планината изсред огън, облак и мрак (и буря), и повече не говори, и ги написа на две каменни скрижали и ми ги предаде.

23. И когато чухте гласа изсред мрака, и планината гореше в огън, вие се приближихте до мене, всички началници на вашите колена и стареите ваши,

24. и казаха: ето, показа ни Господ, Бог наш, славата Си и величието Си, и чухме гласа Му изсред огъня; днес видяхме, че Бог говори с човека, и тоя остава жив;

25. но защо сега да умираме? защото тоя голям огън ще ни погълне; ако пак чуем гласа на Господа, нашия Бог, ще умрем;

26. защото има ли някаква плът, която да е чувала, както ние, гласа на живия Бог, Който говори изсред огъня, и да е останала жива?

27. пристъпи ти и слушай всичко, що (ти) каже Господ, Бог наш, и ни разказвай всичко, каквото ти каже Господ, Бог наш, а ние ще слушаме и ще изпълняваме.

28. И Господ чу вашите думи, как се разговаряхте с мене, и каза ми Господ: чух думите на твоя народ, които ти говориха; всичко, що говориха, е добро;

29. о, да имаха те такова сърце, та да се бояха от Мене и да спазваха всичките Ми заповеди през всички дни, за да бъде добре тям и на синовете им, вовеки!

30. иди им кажи: „върнете се в шатрите си“,

31. а ти остани тук с Мене, и Аз ще ти изрека всички заповеди, наредби и закони, на които трябва да ги научиш, да постъпват (тъй) в оная земя, която им давам за владение.

32. Гледайте да постъпвате тъй, както ви заповяда Господ, Бог ваш; не се отбивайте ни надясно, ни наляво;

33. ходете по пътя, по който ви заповяда Господ, Бог ваш, за да бъдете живи и да ви бъде добре и да проживеете дълго време в оная земя, която ще получите за владение.

ГЛАВА 6.

1. Това са заповедите, наредбите и законите, на които заповяда Господ, Бог ваш, да ви науча, за да постъпвате (тъй) в оная земя, в която отивате да я завладеете;

2. та да се боиш от Господа, твоя Бог, и всичките Му наредби и заповедите Му, които (днес) ти заповядвам, да пазиш ти и синовете ти и внуците ти през всички дни на живота ти, за да живееш дълго.

3. И тъй, слушай, Израилю, и залягай да изпълниш това, за да ти бъде добре, и да се размножите твърде много, както Господ, Бог на твоите отци, бе ти говорил, (че ще ти даде) земя, дето тече мед и мляко. (Тия са наредбите и законите, които заповяда Господ Бог на синовете Израилеви в пустинята, след като излязоха из Египетската земя.)

4. Слушай, Израилю: Господ, Бог наш, е Господ един;

5. обичай Господа, твоя Бог, от всичкото си сърце, от всичката си душа и с всичките си сили.

6. Тия думи, които ти заповядвам днес, да бъдат в сърцето ти (и в душата ти);

7. и внушавай ги на децата си и говори за тях, кога седиш в къщи и кога си на път, кога си лягаш и кога ставаш;

8. и завържи ги на ръката си за знак, и да бъдат те превръзка над очите ти,

9. и напиши ги върху спонците на къщата си и върху вратите си.

10. Когато пък те въведе Господ, Бог твой, в оная земя, за която Той се кле на отците ти Авраама, Исаака и Иакова, да ти даде с големи и хубави градове, които ти не си градил,

11. и с къщи, пълни с всяко добро, които ти не си пълнил, и с кладенци изкопани, които ти не си копал, с лозя и маслини, които ти не си садил, и ще ядеш и ще се насищаш,

12. тогава пази се, да не (се измами сърцето ти и да) забравиш Господа, Който те изведе из Египетската земя, из дома на робството.

13. Бой се от Господа, твоя Бог, и (само) Нему служи, (и към Него се прилепи) и в Негово име се кълни.

14. Не отивайте след други богове, богове на ония народи, които ще бъдат около вас;

15. защото Господ, Бог твой, Който е посред тебе, с Бог ревнител, за да се не разпали гневът на Господа, твоя Бог, против тебе, и да те не изтреби Той от лицето на земята.

16. Не изкушавайте Господа, вашия Бог, както Го изкушавахте в Маса.

17. Пазете здраво заповедите на Господа, вашия Бог, и законите Му и наредбите, които Той ти заповяда;

18. и върши каквото е право и добро пред очите на Господа (твоя Бог), за да ти бъде добре и да влезеш и завладееш добрата земя, която Господ с клетва обеща на твоите отци,

19. и Той да прогони всички твои врагове от лицето ти, както говори Господ.

20. Ако един ден син ти те попита, думайки: „какво значат тия заповеди, наредби и закони, които ви заповяда Господ, Бог ваш?“ —

21. ти кажи на сина си: „ние бяхме роби на фараона в Египет, но Господ (Бог) ни изведе из Египет с крепка ръка (и висока мишца),

22. и показа Господ (Бог) големи личби, чудеса и пора’зи над Египет, над фараона и над целия му дом (и над войската му), пред нашите очи;

23. а нас изведе оттам (Господ, Бог наш), за да ни въведе и ни даде земята, за която (Господ, Бог наш) се кле на нашите отци (да ни даде);

24. и заповяда ни Господ да изпълняваме всички тия наредби, да се боим от Господа, нашия Бог, за да ни бъде добре през всички дни, за да запазим живота си, както и сега;

25. и в това ще бъде нашата праведност, ако се стараем да изпълняваме всички тия заповеди (на закона) пред Господа, нашия Бог, както ни Той заповяда.“

ГЛАВА 7.

1. Когато Господ, Бог твой, те въведе в земята, в която ти отиваш, за да я завладееш, и изгони отпреде ти многобройните народи: хетейци, гергесейци, аморейци, хананейци, ферезейци, евейци и иевусейци, — седем народа, които са по-многобройни и по-силни от тебе,

2. и ти ги предаде Господ, Бог твой, и ти ги разбиеш, — тогава предай ги на заклятие, не влизай с тях в съюз и ги не щади;

3. и се не сродявай с тях: дъщеря си не давай на сина му, и дъщеря му не вземай за сина си;

4. защото те ще отвърнат синовете ти от Мене, за да служат на други богове, и тогава ще се разпали върху вас гневът на Господа, и Той скоро ще те изтреби.

5. Но постъпете с тях тъй: жертвениците им разрушете, стълбовете им разбийте и дъбравите им изсечете и истуканите (на боговете) им с огън изгорете;

6. защото ти си свет народ на Господа, твоя Бог: тебе избра Господ, Бог твой, за да бъдеш Негов собствен народ измежду всички народи, които са на земята.

7. Не затуй, че сте по-многобройни от всички народи, ви прие Господ и ви избра, — понеже вие сте по-малобройни от всички народи, —

8. а защото Господ ви обича и за да запази клетвата, с която Той се бе клел на отците ви, изведе ви Господ с твърда ръка (и висока мишца) и те освободи от дома на робството, от ръката на фараона, египетския цар.

9. И тъй, знай, че Господ, Бог твой, е Бог, Бог верен, Който пази до хиляди поколения (Своя) завет и милост към тия, които Го обичат и пазят заповедите Му,

10. и на тия, които Го мразят, въздава в лицето им, като ги погубва; Той не забавя да въздаде лично на оногова, който Го мрази.

11. И тъй, пази заповедите, наредбите и законите, които днес ти заповядвам да изпълняваш.

12. И ако слушате тия закони и ги пазите и изпълнявате, Господ, Бог твой, ще пази завет и милост към тебе, както Той се кле на твоите отци,

13. ще те обикне, ще те благослови, ще те размножи и ще благослови плода на утробата ти и плода на земята ти, житото ти, виното ти, дървеното ти масло, раждането от едрия ти добитък и от стадата на овците ти, в оная земя, за която Той се кле на твоите отци да ти даде;

14. благословен ще бъдеш повече от всички народи: няма да има ни безплоден, ни безплодна, нито у тебе, нито между добитъка ти;

15. и ще отстрани от тебе Господ (Бог твой) всяка немощ, и никакви люти египетски болести, (които ти видя и) които ти знаеш, няма да напрати върху ти, а ще ги напрати на всички, които те мразят;

16. и ще изтребиш всички народи, които Господ, Бог твой, ти дава: да ги не пощади окото ти; и не служи на боговете им, понеже това е примка за тебе.

17. Ако кажеш в сърцето си: „тия народи са по-многобройни от мене, как мога ги изгони?“ —

18. не бой се от тях, припомни си, какво направи Господ, Бог твой, с фараона и с целия Египет,

19. припомни си ония големи изпитни, които видяха очите ти, (големите) личби, чудеса и силната ръка и високата мишца, с които те изведе Господ, Бог твой; същото ще стори Господ, Бог твой, с всички народи, от които ти се боиш;

20. и стършели ще напрати Господ, Бог твой, върху тях, докле не погинат останалите и скрилите се отпреде ти;

21. не се страхувай от тях, понеже Господ, Бог твой, е посред тебе, Бог великий и страшний.

22. И Господ, Бог твой, ще прогонва пред тебе тия народи малко по малко; ти скоро не можеш ги изтреби, за да не (стане земята пуста и) се умножат срещу тебе полските зверове;

23. но ще ти ги предаде Господ, Бог твой, и ще ги докара в голямо смущение, тъй че те ще загинат;

24. и ще предаде царете им в твоите ръце, и ти ще изтребиш името им от поднебесието: никой няма да устои срещу тебе, докле ги не изкорениш.

25. Кумирите на боговете им с огън изгорете; да ти се не поревне да си вземеш сребро или злато, които са на тях, за да не бъде това за тебе примка, понеже това е гнусота за Господа, твоя Бог;

26. и не внасяй гнусотата в дома си, за да не подпаднеш под клетва, както тя; отвръщай се от това и се гнуси от него, понеже то е заклето.

ГЛАВА 8.

1. Всички заповеди, които ви днес заповядвам, залягайте да изпълнявате, за да бъдете живи и да се множите, и да отидете и завладеете (добрата) земя, която Господ (Бог) с клетва бе обещал на вашите отци.

2. И помни целия път, по който те води Господ, Бог твой, по пустинята ето вече четирийсет години, за да те смири, да те изпита и узнае, какво има в сърцето ти, ще пазиш ли заповедите Му, или не;

3. той те смиряваше, мъчеше те с глад и те хранеше с мана, която ти не знаеше, не знаеха и твоите бащи, за да ти покаже, че човек не само с хляб живее, но човек живее с всяко (слово), което излиза из устата на Господа;

4. дрехата ти не овехтя на тебе, и ногата ти не отече, ето вече четирийсет години.

5. И знай в сърцето си, че Господ, Бог твой, те учи, както човек учи сина си.

6. Затова, пази заповедите на Господа, твоя Бог, като ходиш по пътищата Му и като се боиш от Него.

7. Защото Господ, Бог твой, те води в добра земя, в земя, дето из долини и планини извират водни потоци, извори и езера,

8. в земя, (дето) има жито, ечемик, лозя, смоковници и нарове; в земя, дето има маслинени дървета и мед;

9. в земя, в която ще ядеш хляба си без оскъдност и от нищо няма да имаш нужда, — в земя, дето камъните са желязо, и от планините на която ще копаеш мед.

10. И кога ядеш и бъдеш сит, благославяй Господа, твоя Бог, за добрата земя, която ти е дал.

11. Гледай да не забравиш Господа, твоя Бог, не спазвайки заповедите Му, законите Му и наредбите Му, които днес ти заповядвам.

12. Кога ядеш и бъдеш сит, и съградиш хубави къщи и живееш (в тях),

13. кога имаш много едър и дребен добитък, много сребро и злато, и от всичко имаш много, —

14. гледай да се не възгордее сърцето ти, и да не забравиш Господа, твоя Бог, Който те изведе из Египетската земя, из дома на робството;

15. Който те прекара по голямата и страшна пустиня, дето има змии, василиски, скорпии и сухи места, в които няма вода; Който ти изкара (извор) вода из най-твърда скала,

16. храни те в пустинята с мана, която (ти не знаеше и) твоите бащи не знаеха, за да те смири и те изпита, та да ти стори отсетне добро,

17. и за да не кажеш в сърцето си: „моята сила и якостта на моята ръка ми придобиха това богатство“,

18. но да помниш Господа, твоя Бог, защото Той ти даде сила да придобиваш богатство, за да изпълни, както днес, Своя завет, който с клетва бе утвърдил на твоите отци.

19. Ако пък забравиш Господа, твоя Бог, и тръгнеш след други богове, като им послужиш и им се поклоняш, кълна ви се днес (в небето и земята), че ще загинете;

20. както народите, които Господ (Бог) изтребва отпреде ви, тъй ще загинете и вие, задето не сте послушали гласа на Господа, вашия Бог.

ГЛАВА 9.

1. Слушай, Израилю: ти сега отиваш отвъд Иордан да завладееш народи, по-големи и по-силни от тебе, градове големи, с укрепления до небеса,

2. народ (голям), многоброен и едър, Енаковите синове, за които знаеш и си чувал: „кой ще устои срещу Енаковите синове?“

3. Но сега знай, че Господ, Бог твой, върви пред тебе като огън, който пояжда: Той ще ги изтреби и ще ги повали пред тебе, и ти ще ги изгониш и погубиш, както ти говори Господ.

4. Когато ще ги изгонва Господ, Бог твой, отпреде ти, не казвай в сърцето си: „за моята праведност ме доведе Господ да завладея тая (добра) земя“, защото поради нечестието на тия народи Господ ги изгонва отпреде ти;

5. не за праведността си и не за правотата на сърцето си ти отиваш да наследиш земята им, а поради нечестието (и беззаконията) на тия народи Господ, Бог твой, ги изгони отпреде ти, и за да изпълни думата, с която се кле Господ на твоите отци Авраама, Исаака и Иакова;

6. затова знай (сега), че не за праведността ти Господ, Бог твой, ти дава да завладееш тая добра земя, — понеже ти си народ твърдоглав.

7. Помни, не забравяй, колко си гневил Господа, твоя Бог, в пустинята: от самия оня ден, когато излязохте из Египетската земя, та докато пристигнахте на това място, вие се противихте на Господа.

8. И при Хорив вие раздразнихте Господа, и се разгневи Господ на вас, тъй че искаше да ви изтреби,

9. когато аз възлязох на планината, за да приема каменните скрижали, скрижалите на завета, който Господ бе сключил с вас; и прекарах на планината четирийсет дена и четирийсет нощи, хляб не ядох и вода не пих;

10. и даде ми Господ двете каменни скрижали, написани с Божия пръст, а на тях (написани бяха) всички думи, които ви изрече Господ на планината изсред огъня в деня на събранието.

11. След като изминаха четирийсет дена и четирийсет нощи, Господ ми даде двете каменни скрижали, скрижалите на завета,

12. и ми рече Господ: стани, върви по-скоро оттука, защото твоят народ, който ти изведе из Египет, се развърти: скоро се те отклониха от пътя, който им бях заповядал; те си направиха излян истукан.

13. И рече ми Господ: (Аз ти говорих веднъж и дваж:) виждам тоя народ, ето, той е народ твърдоглав;

14. остави Ме да ги изтребя и да излича името им из поднебесието, а от тебе да произведа народ (по-голям), по-силен и по-многоброен от тях.

15. Аз се обърнах и слязох от планината, а планината гореше в огън; двете скрижали на завета бяха в двете ми ръце;

16. и видях, че вие бяхте съгрешили против Господа, вашия Бог, направили си бяхте излян телец, и скоро се бяхте отклонили от пътя, който ви бе заповядал Господ (да държите);

17. тогава взех двете скрижали, хвърлих ги от ръцете си, та ги разбих пред очите ви.

18. И припаднах (пак) пред Господа, молих се, както по-напред, четирийсет дена и четирийсет нощи, хляб не ядох и вода не пих, за всичките ви грехове, с които съгрешихте, като направихте зло пред Господа (вашия Бог) и Го разгневихте;

19. защото аз се страхувах от гнева и яростта, с които Господ се разгневи на вас и искаше да ви погуби. И Господ ме послуша и тоя път.

20. И на Аарона се силно разгневи Господ и искаше да го погуби; но аз се молих тогава и за Аарона.

21. А греха ви, що сторихте, — телеца — взех, изгорих го в огъня, счуках го и цял (го) стрих тъй, че стана на ситен прах, и аз хвърлих тоя прах в потока, който течеше от планината.

22. И в Тавер, в Маса и в Киброт-Хатаава вие раздразнихте Господа (вашия Бог).

23. И когато Господ ви пращаше от Кадес-Варни, с думите: вървете, завладейте земята, която ви давам, — вие се възпротивихте на заповедта на Господа, вашия Бог, и не Му повярвахте и не послушахте гласа Му.

24. Вие си бяхте непокорни на Господа още от оня ден, откогато ви познавам.

25. И като припаднах на молба пред Господа, молих Го през четирийсет дена и четирийсет нощи, понеже Господ искаше да ви погуби;

26. молих се Господу и казах: Владико Господи, (Царю на боговете,) не погубвай Своя народ и Своя дял, който Ти избави с величието на Своята (сила), който Ти изведе из Египет с яка ръка (и с високата Си мишца);

27. спомни Си за Твоите раби Авраама, Исаака и Иакова (на които си се клел в Себе Си); не гледай ожесточението на тоя народ, нито нечестието му, нито греховете му,

28. за да не би (жителите) на оная земя, отдето ни изведе, да кажат: „Господ не можа да ги въведе в земята, която им бе обещал, и от омраза към тях изведе ги, за да ги погуби в пустинята“;

29. а пък те са Твой народ и Твой дял, който Ти изведе (из Египетската земя) с великата Си сила и високата Си мишца.

ГЛАВА 10.

1. Тогава Господ ми рече: издялай си две каменни скрижали, подобни на първите, и възлез при Мене на планината, и си направи дървен ковчег;

2. и Аз ще напиша на скрижалите ония думи, що бяха на предишните скрижали, които ти разби; и ги положи в ковчега.

3. Направих ковчег от дърво ситим, и издялах две каменни скрижали, като предишните, па отидох на планината с двете скрижали в ръце.

4. И написа Той на скрижалите, както бе написано по-напред, ония десет заповеди, които ви изрече Господ на планината изсред огъня в деня на събранието, и ми ги предаде Господ.

5. Аз се обърнах и слязох от планината и положих скрижалите в ковчега, който бях направил, за да бъдат те там, както ми заповяда Господ.

6. След това тръгнаха синовете Израилеви от Беерот-Бене-Яакан за Мозер; там Аарон умря и биде там погребан, а вместо него стана свещеник син му Елеазар.

7. Оттам отидоха в Гудгод, от Гудгод в Иотвата, в земята с водни потоци.

8. Тогава Господ отдели Левиевото коляно, за да носи ковчега на Господния завет, да стои пред Господа, за да Му служи, (и да се моли) и да благославя с името Му, както бива това и доднес;

9. поради това левитите нямат част и дял с братята си: Сам Господ е техен дял, както им бе говорил Господ, Бог твой.

10. И престоях на планината, както и по-напред, четирийсет дена и четирийсет нощи; Господ ме послуша и тоя път, (и) не поиска Господ да те погуби;

11. и Господ ми рече: стани, тръгни на път пред (тоя) народ; нека отидат и завладеят земята, за която се бях клел на отците им да им я дам.

12. И тъй, Израилю, какво иска от тебе Господ, Бог твой? Само да се боиш от Господа, твоя Бог, да ходиш по всичките Му пътища, да

Го обичаш, и да служиш на Господа, твоя Бог, от всичкото си сърце и от всичката си душа,

13. да пазиш заповедите на Господа (твоя Бог) и наредбите Му, които днес ти заповядвам, за да ти бъде добре.

14. Ето, небето и небето на небесата, земята и всичко, що е на нея, е на Господа, твоя Бог;

15. но само твоите отци е приел Господ и ги е обикнал, и е избрал вас, тяхното семе подир тях, от всички народи, както видиш днес.

16. И тъй, обрежете крайната плът на сърцето си и занапред не бъдете твърдоглави;

17. защото Господ, Бог ваш, е Бог на боговете и Господар на господарите, Бог велик, силен и страшен, Който не гледа на лице и не взема дарове,

18. Който право отсъжда на сираче и на вдовица, обича пришълеца и му дава хляб и облекло.

19. Обичайте и вие пришълеца, понеже сами бяхте пришълци в Египетската земя.

20. Бой се от Господа, твоя Бог, (и само) Нему служи, към Него се привържи и в Негово име се кълни:

21. Той е твоя похвала. Той е твой Бог, Който направи с тебе ония велики и страшни дела, каквито видяха очите ти:

22. твоите отци дойдоха в Египет седемдесет (и пет) души, а сега Господ, Бог твой, те е направил многоброен като звездите небесни.

ГЛАВА 11.

1. И тъй, обичай Господа, твоя Бог, и пази, каквото е заповядал да пазиш, — и наредбите Му, и законите Му, и заповедите Му през всички дни.

2. Припомнете си сега, — понеже аз говоря не със синовете ви, които не знаят и не са видели наказанията от Господа, вашия Бог, — Неговото величие, Неговата яка ръка и високата Му мишца,

3. личбите Му и делата Му, които Той стори сред Египет с фараона, египетски цар, и с цялата му земя,

4. и какво Той направи с египетската войска, с конете и колесниците, които Той потопи във водите на Червено море, когато те ви гонеха, — и Господ (Бог) ги погуби дори доднес, —

5. и какво стори Той за вас в пустинята, докле дойдете до това място,

6. и какво стори Той с Датана и Авирона, синове на Елиава, син Рувимов, когато земята разтвори уста и сред цял Израил погълна тях и челядите им, и шатрите им и целия имот, който имаха;

7. защото вашите очи видяха всички тия велики дела на Господа, които Той стори.

8. И тъй, пазете всичките (Му) заповеди, които ви заповядвам днес, за да (бъдете живи), да заякнете, да отидете и да завладеете земята, за която преминавате (отвъд Иордан) да я завладеете;

9. и да живеете дълго време в оная земя, за която Господ се кле на отците ви да я даде тям и на семето им, в земята, в която тече мед и мляко.

10. Защото земята, в която отиваш да я завладееш, не е като Египетската земя, из която излязохте, дето ти, като посееше семето си, напояваше (я) с нозете си, като зеленчукова градина;

11. но земята, за която отивате, за да я завладеете, е земя с планини и долини, и се пои с вода от небесния дъжд, —

12. земя, за която Господ, Бог твой, се грижи: очите на Господа, твоя Бог, непрестанно са върху нея, от начало на годината и до края на годината.

13. Ако слушате заповедите Му, които ви заповядвам днес, ако обичате Господа, вашия Бог, и Му служите от все сърце и душа,

14. Той ще даде на земята ви дъжд навреме, ран и късен, и ти ще събереш житото си, виното си и дървеното си масло;

15. ще даде трева на полето ти за твоя добитък, и ти ще ядеш и ще бъдеш сит.

16. Пазете се, да се не прелъсти сърцето ви, да се не отклоните и да не служите на други богове и да им се не покланяте;

17. защото тогава ще се разпали гневът на Господа върху вас, и Той ще заключи небето, и няма да има дъжд, и земята няма да произведе плодовете си, и вие ще изчезнете скоро от добрата земя, която Господ ви дава.

18. И тъй, вложете тия Негови думи в сърцето си и в душата си, завържете ги на ръката си за знак, и да бъдат те завръзка над очите ви;

19. и учете синовете си на тях, като приказвате за тях, кога седиш вкъщи и кога си на път, кога си лягаш и кога ставаш;

20. и напиши ги върху спонците на къщата си и на вратите си,

21. за да бъдат толкова много вашите дни и дните на децата ви в оная земя, която Господ се кле да даде на отците ви, колкото дни небето ще бъде над земята.

22. Защото, ако пазите всички тия заповеди, които ви заповядвам да изпълнявате, ако обичате Господа, вашия Бог, ако ходите по всичките Му пътища и се привързвате към Него,

23. то Господ ще изгони всички тия народи отпреде ви, и вие ще завладеете народи, които са по-големи и по-силни от вас;

24. всяко място, на което стъпи ногата ви, ще бъде ваше: вашите предели ще бъдат от пустинята и Ливан, от реката, река Ефрат, дори до морето, що е на запад.

25. Никой няма да устои срещу вас: Господ, Бог ваш, ще напрати страх и трепет пред вас върху всяка земя, на която стъпите, както Той ви говори.

26. Ето, аз ви предлагам днес благословия и проклятие:

27. благословия — ако послушате заповедите на Господа, вашия Бог, които ви заповядвам днес,

28. а проклятие — ако не послушате заповедите на Господа, вашия Бог, и се отклоните от пътя, който ви заповядвам днес, и тръгнете подир други богове, които не знаете.

29. Кога те въведе Господ, Бог твой, в оная земя, в която отиваш да я завладееш, тогава произнеси благословия от планина Гаризим, а проклятие от планина Гевал:

30. ето ги тия планини отвъд Иордан, по пътя към залез-слънце, в земята на хананейци, живеещи в равнината, срещу Галгал, близо до дъбрава Море’.

31. Защото вие преминавате Иордан, за да отидете да завладеете земята, която ви дава Господ, Бог ваш, (като дял завинаги) и ще я завладеете и ще живеете в нея.

32. И тъй, залягайте да пазите всичките (Му) наредби и закони, които ви предлагам днес.

ГЛАВА 12.

1. Ето наредбите и законите, които сте длъжни грижливо да изпълнявате в земята, която Господ, Бог на твоите отци, ти дава да владееш, през всички дни, през които ще живеете в оная земя.

2. Разорете всички места, дето народите, които ще завладеете, са служили на боговете си, по високи планини и хълмове и под всяко клончесто дърво;

3. разрушете жертвениците им и съборете стълбовете им, изгорете с огън дъбравите им и строшете истуканите на боговете им, затрийте и името им от онова място.

4. Не това вие трябва да правите за Господа, вашия Бог;

5. но обръщайте се към онова място, което Господ, Бог ваш, избере от всичките ви колена, за да пребъдва там името Му, и там отивайте,

6. там принасяйте своите всесъжения, жертви, десетък, и възношението на ръцете си, и своите оброци, доброволни приноси (и мирните си жертви), и първородните от едрия си и дребен добитък;

7. и там яжте пред Господа, вашия Бог, и веселете се вие и вашите челяди за всичко, приготвено от ръцете ви, с което те е благословил Господ, Бог твой.

8. Там не бива да правите всичко, както сега тук правим, — всеки, каквото му се струва за право;

9. защото сега не сте още влезли в мястото на покоя и в дела, който Господ, Бог твой, ти дава.

10. Но кога преминете Иордан и се заселите в земята, която Господ, Бог ваш, ви дава за дял, и кога ви успокои от всички ваши врагове, които ви окръжават, и заживеете безопасно,

11. тогава, в онова място, що избере Господ, Бог ваш, за да пребъдва там името Му, там принасяйте всичко, що ви заповядвам (днес): своите всесъжения, жертви, десетъци, възношението на ръцете си и всичко, що сте по оброк избрали и обещали на Господа, (вашия Бог);

12. и веселете се пред Господа, вашия Бог, вие и вашите синове, дъщери, роби, робини, и левитинът, който е посред жилищата ви, понеже той няма част и дял с вас.

13. Гледай да не принасяш всесъженията си на всяко място, което видиш,

14. а само на онова място принасяй всесъжението си, което Господ (Бог твой) избере в едно от твоите колена, и прави всичко, що ти заповядвам (днес).

15. Обаче, кога и да пожелае душата ти, можеш да колиш и да ядеш, по благословение от Господа, твоя Бог, месо, което ти е дал Той, във всичките си жилища: нечист и чист може да яде това, както ще яде сърна и елен;

16. само кръв не яжте, изливайте я на земята като вода.

17. Не бива да ядеш в жилищата си десетъка от твое жито, твое вино и твое дървено масло, както и първородните от едрия ти и дребния ти добитък и от всичките ти оброци, които си обещал, и от доброволните ти приноси, и възношенията на ръцете ти;

18. но яж (само) това пред Господа, твоя Бог, на мястото, което избере Господ, Бог твой, — ти, син ти и дъщеря ти, робът ти и робинята ти, левитинът (и пришълецът), който е в жилищата ти, и весели се пред Господа, твоя Бог, за всичко, що е приготвено от ръцете ти.

19. Гледай, никога да не изоставяш левитина през дните, (които ще живееш) в земята си.

20. Кога разшири Господ, Бог твой, пределите ти, както ти бе говорил, и ти кажеш: „да поям месо“, защото душата ти ще пожелае да яде месо, — тогава яж месо, колкото ти душа пожелае.

21. Ако бъде далеч от тебе мястото, което ще избере Господ, Бог твой, за да пребъдва името Му там, то коли от едрия и дребния си добитък, който ти е дал Господ (Бог твой), както ти заповядах, и яж в жилищата си, колкото ти душа пожелае;

22. но яж ги тъй, както се яде сърна и елен; нечист, както и чист (у тебе) могат да ядат това.

23. Само гледай строго, да се не яде кръв, защото кръвта е душа: не яж душата заедно с месото;

24. не яж я: изливай я на земята като вода;

25. не яж я, за да бъде добре на тебе и на твоите деца след тебе (вовеки), ако вършиш (добро и) справедливо пред очите на Господа (твоя Бог).

26. Само светините си, каквито ще имаш, и оброците си донасяй, и дохождай на мястото, което избере Господ (Бог твой, за да се призовава там името Му);

27. па извършвай всесъженията си, месо и кръв, върху жертвеника на Господа, твоя Бог: но кръвта от другите твои жертви трябва да бъде изливана при жертвеника на Господа, твоя Бог, а месото яж.

28. Слушай и изпълнявай всички тия думи, които ти заповядвам, за да бъде добре на тебе и на твоите деца след тебе вовеки, ако вършиш добро и угодно пред Господа, твоя Бог.

29. Кога Господ, Бог твой, изтреби от лицето ти народите, които отиваш да завладееш, и, като ги завладееш, се заселиш в земята им,

30. пази се, да се не впримчиш, като тръгнеш подире им, след като бъдат изтребени отпреде ти, и да не търсиш боговете им, думайки: „както са служили тия народи на боговете си, тъй ще правя и аз“;

31. недей прави тъй на Господа, твоя Бог, понеже всичко, от което се гнуси Господ, което Той мрази, те правят на своите богове: те и синовете си и дъщерите си изгарят на огън за своите богове.

32. Залягайте да изпълнявате всичко, що ви заповядвам; не прибавяй към него и не отбавяй от него.

ГЛАВА 13.

1. Ако се дигне сред тебе (някой) пророк, или съновидец, и ти покаже личба или чудо,

2. и се сбъдне тая личба или чудото, за което той ти е говорил, па и каже: „да вървим след други богове, които ти не знаеш, и тям да служим“, —

3. ти не слушай думите на такъв пророк, или на такъв съновидец; понеже чрез това Господ, Бог ваш, ви изкушава, за да узнае, обичате ли вие Господа, вашия Бог, от всичкото си сърце и от всичката си душа.

4. Господа, вашия Бог, последвайте, от Него се бойте, заповедите Му спазвайте и гласа Му слушайте, и Нему служете и към Него се привързвайте.

5. А оня пророк, или оня съновидец да бъде предаден на смърт, задето ви е надумвал да отстъпите от Господа, вашия Бог, Който ви изведе из Египетската земя и те избави от дома на робството, защото е искал да те отклони от пътя, по който Господ, Бог твой, ти бе заповядал да вървиш; тъй изтреби злото из средата си.

6. Ако тайно те надумва брат ти, (бащиният ти син или) майчиният ти син, или син ти, или дъщеря ти, или твоята обична жена, или приятелят ти, който е за тебе както душата ти, като казва: „да вървим и да служим на други богове, които не познаваше ти и твоите отци“,

7. на боговете на ония народи, които са около ти, близки до тебе или далечни от тебе, от единия край на земята до другия, —

8. не се съгласявай с него и не го слушай; и да се не смили окото ти над него, не го жалей и не го прикривай,

9. но го убий; нека първом твоята ръка бъде върху него, за да го убие, — а сетне ръцете на целия народ;

10. убий го с камъни, да умре; понеже той се е опитвал да те отвърне от Господа, твоя Бог, Който те изведе из Египетската земя, из дома на робството;

11. цял Израил ще чуе това и ще се побои, и няма занапред да прави сред тебе такова зло.

12. Ако чуеш за някой от градовете ти, които Господ, Бог твой, ти дава за живеене,

13. че са се появили в него нечестиви люде изсред тебе и съблазнили жителите на техния град, думайки: „хайде да служим на други богове, които вие не познавате“, —

14. ти издири, разпитай и разузнай добре; и ако това е чиста истина, че е сторена такава мръсотия сред тебе,

15. погуби жителите на оня град с острието на меча, предай на заклятие него и всичко, що е в него, и добитъка му погуби с острието на меча;

16. а всичката плячка от него събери насред стъгдата му и изгори с огън града и цялата плячка от него за всесъжение на Господа, твоя Бог, и да бъде той вечно в развалини, никога отново да се не съгражда.

17. Нищо от заклетото да не прилепне по ръката ти, за да укроти Господ яростта на гнева Си, да ти даде милост, да те прости, и да те размножи (както ти бе говорил), както се бе клел на отците ти,

18. щом слушаш гласа на Господа, твоя Бог, спазвайки всичките Му заповеди, които сега ти заповядвам, и вършейки (добро и) угодно пред очите на Господа, твоя Бог.

ГЛАВА 14.

1. Вие сте синове на Господа, вашия Бог; не правете резки по тялото си и не стрижете косата над очите си за умряло;

2. защото ти си свет народ за Господа, твоя Бог, и Господ тебе избра да бъдеш Негов собствен народ от всички народи, които са на земята.

3. Не яж нищо нечисто.

4. Ето какъв добитък можете да ядете: волове, овци, кози,

5. елен, сърна, бивол, кошута, зубър, орикс, жираф.

6. Всеки добитък, който има раздвоени копита и на двете копита дълбок разрез, и който добитък преживя, него яжте.

7. От ония, които преживят и имат раздвоени копита с дълбок разрез, не яжте само: камила, заек и скокливата мишка, защото макар те и да преживят, но техните копита са нераздвоени: те са нечисти за вас;

8. и свинята, защото копитата й са раздвоени, ала не преживя: тя е нечиста за вас; месото им не яжте и до труповете им се не допирайте.

9. От всички водни животни яжте всички ония, които имат перки и люспи;

10. а всички, които нямат перки и люспи, не яжте: това е нечисто за вас.

11. Всяка чиста птица яжте;

12. но от тях не бива да ядете тия: орел, гриф, морски орел,

13. пиляк, сокол, лешояд с породата им,

14. всякакъв гарван с породата му,

15. камилска птица, кукумявка, чайка, ястреб с породата му,

16. бухал, ибис, лебед,

17. пеликан, сип, рибар,

18. щъркел, гушавец с породата му, папуняк и прилеп.

19. Всички крилати влечуги нечисти са за вас, не (ги) яжте.

20. Всяка чиста птица яжте.

21. Не яжте никаква мърша; дай я на чужденеца, който е в твоите жилища, нека той я яде, или продай му (я), защото ти си народ свет за

Господа, твоя Бог. Не вари яре в млякото на майка му.

22. Отделяй десетъка от цялото произведение на семената си, което ражда нивата (ти) всяка година

23. и яж пред Господа, твоя Бог, на мястото, което Той избере, за да пребъдва името Му там; (донасяй) десетъка от житото си, от виното си и дървеното си масло, и първородните от едрия си и дребен добитък, за да се научиш да се боиш от Господа, твоя Бог, през всички дни.

24. Ако ли пътят ти е дълъг, тъй че не можеш да носиш това, понеже далеч е от тебе мястото, което ще избере Господ, Бог твой, за да тури там името Си, и Господ, Бог твой, те е благословил,

25. то размени това на сребро и вземи среброто в ръка и иди на мястото, което ще избере Господ, Бог твой;

26. и с тия пари накупи всичко, що ти душа пожелае, волове, овци, вино, сикер и всичко, що ти душа пожелае; и яж там пред Господа, твоя Бог, и весели се ти и челядта ти.

27. И левитина, който е в жилищата ти, не изоставяй, понеже той няма част и дял с тебе.

28. В края на всеки три години отдели всички десетъци от произведенията си през последната година и тури (това) в жилищата си;

29. и нека левитинът дойде, понеже той няма част и дял с тебе, и пришълецът и сирачето и вдовицата, които са в твоите жилища, и нека ядат и се насищат, за да те благослови Господ, Бог твой, във всяка работа, която ще вършат ръцете ти.

ГЛАВА 15.

1. В седмата година опрощавай.

2. Опрощаването пък се състои в това: всеки, който е дал назаем на ближния си, да опрости дълга и да го не дири от ближния си, или от брата си, понеже е прогласено опрощаване заради Господа (твоя Бог);

3. от чужденец дири, а каквото имаш твое у брата си, опрости му го,

4. за да няма у тебе сиромах; защото Господ ще те благослови в оная земя, която Господ, Бог твой, ти дава като дял, за да я получиш в наследство,

5. стига само да слушаш гласа на Господа, твоя Бог, и грижливо да изпълняваш всички тия заповеди, които днес ти заповядвам;

6. защото Господ, Бог твой, ще те благослови, както ти е говорил, и ти ще даваш назаем на много народи, а сам няма да вземаш назаем; и ще владееш над много народи, а над тебе няма да владеят.

7. Ако пък имаш някой брат сиромах в едно от твоите жилища, в земята си, която Господ, Бог твой, ти дава, не ожесточавай сърцето си и не стискай ръката си пред твоя брат сиромах,

8. но отвори му ръката си и дай му назаем, колкото му трябва, според нуждата му;

9. пази се, да не влезе в сърцето ти беззаконна мисъл: „наближава седмата година, година на опрощаването“, и да не би окото ти да стане от това немилостиво спрямо твоя брат сиромах, и ти да му откажеш; защото той ще викне против тебе пред Господа, и ще падне върху ти (голям) грях;

10. дай му (и заеми му, колкото иска, и колкото му трябва), и кога му даваш, да ти се не свива сърцето, понеже Господ, Бог твой, ще те благослови за това във всичките ти работи и във всичко, що извършват ръцете ти;

11. защото сиромаси ще има винаги в земята (ти); затова ти и заповядвам: отваряй ръката си за твоя брат, за твоя беден и твоя сиромах в земята ти.

12. Ако ти се продаде твоят брат, евреин, или еврейка, той трябва шест години да ти бъде роб, а на седмата година го отпусни на свобода;

13. кога пък го отпущаш на свобода, не отпущай го с празни ръце,

14. но го дари с нещо от стадата си, от гумното си и от лина си: дай му, с каквото те е благословил Господ, Бог твой;

15. помни, че (и) ти беше роб в Египетската земя, и Господ, Бог твой, те избави, ето защо ти и заповядвам днес това.

16. Каже ли ти пък: „не искам да си изляза от тебе, понеже обичам тебе и дома ти“, защото му е добре у тебе,

17. вземи шило и му промуши ухото на вратата; и той ще ти бъде роб навеки. Тъй постъпвай и с робинята си.

18. Да ти се не види тежко, задето си длъжен да го отпуснеш на свобода, понеже той ти е изработил през шестте години двойно повече, отколкото платен наемник, и Господ, Бог твой, ще те благослови във всичко, каквото и да правиш.

19. Всяко мъжко първородно, което се роди от едрия ти и дребния добитък, посвещавай на Господа, твоя Бог: не работи с първородния си вол и не стрижи първородно от дребния си добитък;

20. това изяждай ти и челядта ти пред Господа, твоя Бог, всяка година, на мястото, което избере Господ (Бог твой);

21. ако пък то бъде с недостатък, хромо или сляпо, (или) с друг някой недостатък, не го принасяй в жертва на Господа, твоя Бог,

22. но в жилищата си го яж; нечист и чист (може да яде), както ще яде сърна и елен;

23. само кръвта му не яж: изливай я на земята като вода.

ГЛАВА 16.

1. Наблюдавай месец авив и извършвай Пасха на Господа, твоя Бог, защото в месец авив те изведе Господ, Бог твой, из Египет нощем.

2. И коли пасха на Господа, твоя Бог, от дребен и едър добитък, на мястото, което ще избере Господ, за да пребъдва там името Му.

3. Не яж с нея квасно: седем дена яж с нея безквасни хлябове, хлябовете на неволята, понеже набързо ти излезе из Египетската земя, за да помниш през всички дни на живота си деня, когато излезе из Египетската земя;

4. нищо квасно не бива да имаш при себе си в цялото твое владение през седем дена, и от месото, което си принесъл в жертва вечерта на първия ден, нищо не бива да остане до сутринта.

5. Не можеш да колиш пасха в кое и да е в твоите жилища, които Господ, Бог твой, ще ти даде:

6. а само на онова място, което избере Господ, Бог твой, за да пребъдва там името Му, коли пасха вечер, при залез-слънце, в същото онова време, в което ти излезе из Египет;

7. и опечи и изяж на онова място, което избере Господ, Бог твой, а на другия ден можеш да се върнеш и да влезеш в шатрите си.

8. Шест дена яж безквасни хлябове, а седмия ден е отдание на празника на Господа, твоя Бог; не върши никаква работа.

9. Отброй си седем седмици: почни да броиш седемте седмици, откогато сложиш сърп на жетвата;

10. тогава празнувай празника Седмици на Господа, твоя Бог, според както ти ръка дава, колкото можеш от това, с което те е благословил Господ, Бог твой;

11. и весели се пред Господа, твоя Бог, ти, син ти и дъщеря ти, робът ти и робинята ти, левитинът, който е в жилищата ти, и пришълецът, сирачето и вдовицата, които са среди тебе, на мястото, което избере Господ, Бог твой, за да пребъдва там името Му;

12. помни, че ти беше роб в Египет, и спазвай и изпълнявай тия наредби.

13. Седем дена празнувай празника Шатри, след като прибереш храната от гумното си и виното от жлеба си;

14. и весели се в празника си ти, син ти и дъщеря ти, робът ти и робинята ти, левитинът и пришълецът, сирачето и вдовицата, които са в жилищата ти;

15. седем дена празнувай за Господа, твоя Бог, на мястото, което избере Господ, Бог твой (за да се призовава там името Му); понеже ще те благослови Господ, Бог твой, във всичките ти произведения и във всяка работа на ръцете ти, и ти само ще се веселиш.

16. Три пъти на година всяко мъжко трябва да се явява пред Господа, твоя Бог, на мястото, което избере Той: в празника Безквасници, в празника Седмици и в празника Шатри; и никой не бива да се явява пред Господа с празни ръце,

17. но всеки с дар в ръка, според благословението на Господа, твоя Бог, каквото ти е дал Той.

18. Във всичките си жилища, които Господ, Бог твой, ти даде, постави си съдии и надзиратели според колената си, за да съдят народа с праведна съ’дба;

19. не извъртай закона, не гледай на лице и не взимай дарове, понеже даровете заслепяват очите на мъдрите и изопачават делото на правите;

20. правда, правда търси, за да бъдеш жив и да завладееш земята, която Господ, Бог твой, ти дава.

21. Не си посаждай дъбрава от какви и да било дървета при жертвеника на Господа, твоя Бог, който ще си издигнеш;

22. и не си поставяй стълб, понеже това мрази Господ, Бог твой.

ГЛАВА 17.

1. Не принасяй в жертва на Господа, твоя Бог, вол, или овца, която има повреда, или някакъв недостатък, понеже това е гнусота пред Господа, твоя Бог.

2. Ако се намери среди тебе в някое от твоите жилища, що Господ, Бог твой, ти дава, мъж или жена, които да сторят зло пред Господа, твоя Бог, като престъпят завета Му,

3. па тръгнат и почнат да служат на други богове, и се поклонят тям, или на слънцето, или на месечината, или на всичкото небесно войнство, каквото аз не съм заповядал,

4. и ти бъде обадено, и ти чуеш, — то разузнай добре; и ако това е чиста истина, ако е сторена тая гнусота в Израиля, —

5. изведи оня мъж, или оная жена, които са сторили това зло, при вратата си и ги пребий с камъни, да умрат.

6. По думите на двама или на трима свидетели осъденият на смърт трябва да умре: не бива да се погубва по думите само на един свидетел;

7. първом ръката на свидетелите трябва да падне върху него, за да бъде убит, после ръката на целия народ: тъй изтребвай злото из средата си.

8. Ако по някое дело бъде мъчно за тебе да разсъдиш между кръв и кръв, между съд и съд, между удар и удар, и мненията не бъдат съгласни при вратата ти, — стани и възлез на мястото, което избере Господ, Бог твой, (за да бъде призовавано името Му там,)

9. и дойди при свещениците левити и при съдията, който се случи в ония дни, попитай ги, и те ще ти кажат, как да разсъдиш;

10. и постъпи, според както ти кажат на мястото, което избере Господ (Бог твой, за да бъде призовано името Му там), и гледай да изпълниш всичко, на каквото те научат;

11. според закона, на който те научат, и според присъдата, която ти произнесат, постъпи и не се отклонявай ни надясно, ни наляво от онова, що ти кажат те.

12. А който постъпи тъй дръзко, че не послуша свещеника, който е там на служба пред Господа, твоя Бог, или съдията (който се случи в ония дни), той трябва да умре, — тъй изтребвай злото от Израиля;

13. и целият народ ще чуе, ще се уплаши, и занапред няма да постъпва дръзко.

14. Кога дойдеш в земята, която Господ, Бог твой, ти дава, и я завладееш, и се заселиш в нея, и кажеш: „ще си поставя цар, както другите околни народи“, —

15. постави си цар, когото Господ, Бог твой, избере; постави си цар измежду братята си; не бива да си поставяш (за цар) чужденец, който не е твой брат.

16. Само да не умножава конете си и да не върне народа в Египет, за да умножи конете си, понеже Господ ви каза: „не се връщайте вече по тоя път“;

17. и да не умножава жените си, за да не се разврати сърцето му, и да не трупа сребро и злато извънмерно.

18. А когато седне на царския си престол, нека си снеме препис на тоя закон от книгата, която се намира у свещениците левити,

19. и нека той да бъде у него и нека го чете през целия си живот, за да се научи да се бои от Господа, своя Бог, и да заляга да изпълнява всички думи на тоя закон и тия наредби;

20. за да се не разгордява сърцето му пред неговите братя, и да се не отклонява от закона ни надясно, ни наляво, за да остане за дълги дни на царството си той и синовете му среди Израиля.

ГЛАВА 18.

1. За свещениците левити, за цялото коляно Левиево, няма да има част и дял с Израиля: те трябва да се хранят от жертвите за Господа и от Неговата част;

2. дял за него няма да има между братята му: Сам Господ е негов дял, както му Той говори.

3. Ето какво трябва да бъде отредено за свещениците от народа, от ония, които принасят в жертва волове или овци: трябва да се дава на свещеника плешката, челюстите и кормината;

4. давай му тъй също начатъка от житото си, от виното си и елея си, и първата вълна от овците си,

5. понеже Господ, Бог твой, го избра от всички твои колена да предстои (пред Господа, твоя Бог), да служи (и благославя) в името на Господа, той и синовете му през всички дни.

6. И ако левитин дойде из някое от твоите жилища, из цялата земя на Израилевите (синове), дето той е живял, и по желание на душата си дойде на мястото, което избере Господ,

7. и почне да служи в името на Господа, своя Бог, както и всички негови братя левити, които стоят там пред Господа,

8. нека те се ползуват с еднаква част, освен полученото от продажбата на бащиния имот.

9. Кога влезеш в земята, която Господ, Бог твой, ти дава, да се не учиш да вършиш гнусотии, каквито са вършили тия народи;

10. не бива да се намира у тебе (такъв), който прекарва сина си или дъщеря си през огън, предсказвач, гадател, вражач, магьосник,

11. омайник, ни който извиква духове, ни вълшебник, нито който пита мъртви;

12. защото, всеки, който върши това, е гнусен пред Господа, и тъкмо поради тия гнусотии Господ, Бог твой, ги изгонва отпреде ти.

13. Бъди непорочен пред Господа, твоя Бог;

14. защото тия народи, които ти изгонваш, слушат гадателите и предсказвачите, а това Господ, Бог твой, не ти е дал.

15. Господ, Бог твой, ще ти издигне Пророк изсред тебе, от твоите братя, като мене, — Него слушайте, —

16. понеже ти моли Господа, твоя Бог, при Хорив в деня на събранието, думайки: да не чуя занапред гласа на Господа, моя Бог, и да не видя вече тоя голям огън, за да не умра.

17. И рече ми Господ: добро е това, що (ти) са казали;

18. Аз ще им издигна Пророк изсред братята им, какъвто си ти, ще вложа думите Си в устата Му, и Той ще им говори всичко, що Му Аз заповядам;

19. а който не послуша думите Ми, които (Оня Пророк) ще говори от Мое име, от него ще диря сметка.

20. Който пък пророк се осмели да говори от Мое име, каквото не съм му заповядал да говори, и който говори от име на други богове, такъв пророк да бъде погубен.

21. Но ще кажеш в сърцето си: как ще узнаем думите, които Господ не е говорил?

22. Ето как ще узнаете: ако пророкът говори от името на Господа, и думите му се не сбъднат и не изпълнят, то Господ не е говорил тия думи, а ги е говорил пророкът по своя дързост — и не бой се от него.

ГЛАВА 19.

1. Кога Господ, Бог твой, изтреби народите, земята на които ти дава Господ, Бог твой, и ти я наследиш след тях и се заселиш в градовете им и къщите им,

2. тогава отдели си три града всред земята си, която Господ, Бог твой, ти дава да я владееш;

3. направи си път и раздели на три части всичката си земя, която Господ, Бог твой, ти дава за дял; те да служат убежище за всеки убиец.

4. А ето какъв убиец може да забегне там и да си остане жив: който убие ближния си без умисъл, без да му е бил враг вчера, ни завчера;

5. който отиде с другаря си в гората да сече дърва, и замахне ръката му с брадвата, за да отсече дърво, и отскочи желязото от топоришката, улучи другаря му, и той умре, — такъв нека забегне в един от ония градове, за да остане жив,

6. да не би отмъстителят за кръв с кипнало сърце да погне убиеца и да го настигне, ако пътят бъде дълъг, и го убие, а пък той не бива да се осъжда на смърт, понеже не му е бил враг вчера, ни завчера;

7. затова ти и дадох заповед, като казах: отдели си три града.

8. Кога пък Господ, Бог твой, разшири твоите граници, както бе се клел на отците ти, и ти даде всичката земя, която бе обещал на отците ти,

9. ако залягаш да изпълняваш всички тия заповеди, които днес ти заповядвам, да обичаш Господа, твоя Бог, и вървиш по Неговите пътища през всички дни, — тогава към тия три града прибави още три града,

10. за да се не пролива невинна кръв всред земята ти, която ти дава Господ, Бог твой, за дял, и да няма върху тебе (вина) за кръв.

11. Но ако някой (среди тебе) бъде враг на ближния си и го причака, и се спусне върху него и го бие тъй, че умре, и забегне в един от ония градове,

12. стареите на града му да пратят, да го вземат оттам и да го предадат в ръцете на отмъстителя за кръвта, за да умре.

13. Да го не пощади окото ти; измий от Израиля кръвта на невинния, и ще ти бъде добре.

14. Не премествай междата на ближния си, поставена от прадедите в твоя дял, що ти се е паднал в земята, която Господ, Бог твой, ти дава да владееш.

15. Не е достатъчно един свидетел против някого в някоя вина, и в какво да е престъпление или в някой грях, с който той съгреши: при думите на двама свидетели, или при думите на трима свидетели става (всяко) дело.

16. Ако против някого излезе несправедлив свидетел, като го обвинява в престъпление,

17. нека и двоицата, които се съдят, предстанат пред Господа, пред свещениците и пред съдиите, които ще се случат през ония дни;

18. съдиите са длъжни добре да изследват, и ако оня свидетел е лъжлив свидетел, лъжливо свидетелствува против брата си,

19. направете му това, каквото е бил намислил да направи на брата си: тъй изтребвай злото от средата си.

20. И другите ще чуят, и ще се уплашат, и няма занапред да правят такова зло среди тебе.

21. Да (го) не пощади окото ти: душа за душа, око за око, зъб за зъб, ръка за ръка, нога за нога. (Каквато вреда някой направи на ближния си, със същото да му се отплати.)

ГЛАВА 20.

1. Кога излезеш на бой срещу врага си и видиш коне и колесници (и) народ повече отколкото ти имаш, не се плаши от тях, понеже Господ, Бог твой, Който те изведе из Египетската земя, е с тебе.

2. Кога пък влизате в битка, нека свещеникът се приближи и заговори към народа,

3. и му каже: слушай, Израилю, вие днес влизате в битка с вашите врагове, да не отслабва сърцето ви, не бойте се, не се смущавайте и не се ужасявайте от тях,

4. понеже Господ, Бог ваш, върви с вас, за да се сразi за вас с вашите врагове (и) да ви спаси.

5. Надзорниците пък нека обявят на народа, като кажат: който е съградил нова къща и не се е настанил в нея, нека си иде и се върне у дома си, да не би да умре в битката, и друг да се настани в нея;

6. и който е насадил лозе и не го е брал, нека си иде и се върне у дома си, да не би да умре в битката, и друг да го обере;

7. и който се е сгодил и не се е оженил, нека си иде и се върне у дома си, да не би да умре в битката, и друг да вземе жена му.

8. Надзорниците да обявят още на народа и да кажат: който е страхлив и малодушен, нека си иде и се върне у дома си, да не би да направи страхливи сърцата на братята си, както своето сърце.

9. След като надзорниците кажат всичко това на народа, да се поставят военни началници за главатари над народа.

10. Кога приближиш до някой град, за да го превземеш, предложи му мир.

11. Ако се съгласи на мир с тебе и ти отвори порти, целият народ, който се намира в него, ще ти плаща данък и ще ти работи.

12. Ако пък се не съгласи на мир с тебе и воюва с тебе, обсади го

13. и, когато Господ, Бог твой, го предаде в ръцете ти, погуби с острието на меча всичко мъжко в него;

14. само жените, децата, добитъка и всичко, що има в града, всичката му плячка вземи за себе си и се ползувай от плячката на враговете си, които Господ, Бог твой, ти е предал.

15. Тъй прави с всички градове, които са от тебе твърде далеч, които не са градове на тия народи.

16. Но в градовете на тия народи, които Господ, Бог твой, ти дава да владееш, не оставяй жива нито една душа,

17. а предай ги на заклятие: хетейци, аморейци, хананейци, ферезейци, евейци и иевусейци (и гергесейци), както ти бе заповядал Господ, Бог твой,

18. за да ви не научат да правите също такива гнусотии, каквито са правили те за своите богове, та да не грешите и вие пред Господа, вашия Бог.

19. Кога обсаждаш дълго време (някой) град, за да го превземеш и завладееш, не сечи дърветата му, които служат за храна, и не опустошавай околностите, понеже дървото в полето не е човек, за да убегне от тебе в крепостта;

20. само ония дървета, за които знаеш, че не дават никаква храна, можеш да повреждаш и сечеш и да правиш укрепления срещу града, който се бие с тебе, докле го покориш.

ГЛАВА 21.

1. Ако в земята, която Господ, Бог твой, ти дава да владееш, се намери убит, прострян на полето, и не се знае, кой го е убил,

2. нека излязат твоите старейшини и съдии и да измерят разстоянието от убития до градовете наоколо;

3. и стареите на града, що е най-близо до убития, нека вземат телица, с която не е работено, (и) която не е носила хомот,

4. и нека стареите на оня град отведат тая телица в пуст, неразработен и незасяван дол, и там в дола да заколят телицата;

5. и да дойдат свещениците, синовете Левиеви, (понеже Господ, Бог твой, ги избра да му служат и да благославят от името на Господа, и по думата им да се отсъжда всяка разпра и всяка причинена вреда,)

6. и всичките стареи от оня град, най-близките до убития, нека умият ръцете си над (главата на) закланата в дола телица,

7. да обявят и кажат: наши ръце не проляха тая кръв и наши очи не видяха;

8. очисти народа Си, Израиля, който Ти, Господи, освободи (из Египетската земя), и не вменявай на народа Си, Израиля, невинна кръв. И те ще се очистят от кръвта.

9. Тъй трябва да измиваш от себе си кръвта на невинния, ако искаш да вършиш (добро) и право пред Господа (твоя Бог).

10. Кога излезеш на бой против враговете си, и Господ, Бог твой, ги предаде в ръцете ти, и ти ги плениш,

11. па видиш между пленените хубавица жена, и я обикнеш, и поискаш да си я вземеш за жена,

12. заведи я у дома си, и нека тя остриже главата си и изреже ноктите си,

13. да съблече робинските си дрехи, да живее у дома ти, и да оплаква баща си и майка си цял месец; след това можеш да влезеш при нея, да й станеш мъж, и тя да ти бъде жена.

14. Ако пък отпосле тя ти се не нрави, отпусни я, накъдето поиска, ала не я продавай за сребро, нито я прави робиня, защото ти си я унизил.

15. Ако някой има две жени — една обична, а друга необична, и му народят синове както обичната, тъй и необичната, и първородният бъде син на необичната, —

16. то, кога дели имота си между синовете си, той не може да даде първенство на сина от обичната жена пред първородния син на необичната;

17. но той е длъжен да признае за първороден сина от необичната (и) да му даде двоен дял от всичкия си имот, понеже той е начатък на силата му; нему се пада правото на първородство.

18. Ако някой има буен и непокорен син, който не слуша гласа на баща си и гласа на майка си, и те са го наказвали, но той ги не слуша, —

19. то нека баща му и майка му го вземат и го заведат при стареите на града си и при вратите на своето местопребивалище

20. и да кажат на стареите от своя град: „тоя наш син е буен и непокорен, не слуша думите ни, прахосник е и пияница“

21. тогава всички жители на града му нека го пребият с камъни до смърт: тъй изтребвай злото изсред тебе, и всички израилтяни ще чуят и ще се побоят.

22. Ако някой извърши престъпление, достойно за смърт, и бъде умъртвен, и ти го обесиш на дърво,

23. тялото му не бива да пренощува на дървото, а го погреби в същия ден, защото проклет е пред Бога (всеки) обесен (на дърво), и не оскверняй земята си, която Господ, Бог твой, ти дава за дял.

ГЛАВА 22.

1. Кога видиш вола на брата си или овцата му загубени, не ги оставяй, а ги закарай на брата си;

2. ако пък не бъде близо до тебе брат ти, или го не знаеш, прибери ги у дома си, и нека стоят у тебе, докато брат ти ги потърси, и тогава му ги върни;

3. тъй постъпвай с осела му, тъй постъпвай с дрехите му, тъй постъпвай с всяка изгубена вещ на брата си, която той изгуби, а ти я намериш: от това не бива да се отклоняваш.

4. Кога видиш осела на брата си или вола му, паднали на пътя, не ги оставяй, а ги дигни с него наедно.

5. Жена не бива да носи мъжки дрехи, и мъж не бива да се облича в женско облекло: всеки, който прави това, гнусен е пред Господа, твоя Бог.

6. Ако ти намериш по пътя си птиче гнездо на някое дърво или на земята, с птиченца или яйца, и майката седи на птиченцата или на яйцата, не вземай майката наедно с малките:

7. майката пусни, а малките вземи, за да ти бъде добре, и да ти се продължат дните.

8. Кога градиш нова къща, направи около покрива си ограда, за да не би ако падне някой от нея, да навлечеш кръв върху къщата си.

9. Не засявай лозето си с два рода семена, за да не предадеш на заклятие рожбата от семената, които ти ще посееш и плода на лозето (си).

10. Не ори с вол и осел наедно.

11. Не обличай дреха, тъкана смесено от вълна и лен наедно.

12. Направи си ресни в четирите краища на наметалото си, с което се намяташ.

13. Ако някой вземе жена, и влезе при нея, и я намрази,

14. па я набедява в порочни дела и пусне лоши думи за нея, и каже: „взех тая жена, влязох при нея, и не я намерих девица“,

15. то бащата на момата и майка й нека вземат и изнесат девствените белези на момата пред градските стареи при портите;

16. и бащата на момата да каже на стареите: дадох дъщеря си за жена на тоя човек, а (сега) той я намрази,

17. и ето, набедява (я) в порочни дела, като казва: „не намерих дъщеря ти девица“; но ето девствените белези на дъщеря ми. И да разгънат долната дреха пред градските стареи.

18. Тогава градските стареи да уловят мъжа и да го накажат,

19. и да го глобят със сто сикли сребро, което да дадат на моминия баща, задето оня е пуснал лоши думи за израилска девица; тя пък да си остане негова жена, и той да не може да се разведе с нея през цял живот.

20. Ако ли казаното излезе истина, и момата не бъде намерена девица,

21. то нека доведат момата при вратата на бащината й къща, и градските жители да я пребият с камъни до смърт, понеже е извършила срамно нещо у Израиля, като е блудствувала в бащината си къща: тъй изтребвай злото изсред себе си.

22. Ако някой се хване да лежи с омъжена жена, то и двамата да се предадат на смърт: и мъжът, който е лежал с жената, и жената: тъй изтребвай злото от Израиля.

23. Ако някоя млада девица бъде сгодена за мъж, и някой я срещне в града и легне с нея,

24. то и двамата доведете при вратата на оня град и ги пребийте с камъни до смърт: момата, задето не е викала в града, а мъжът, задето е опорочил жената на ближния си: тъй изтребвай злото изсред себе си.

25. Ако пък някой срещне на полето мома сгодена, па я хване и легне с нея, да бъде погубен само мъжът, който е лежал с нея,

26. а на момата недей прави нищо; у момата няма грях за смърт: това е едно и същото, като някой да станеше върху ближния си и да го убиеше;

27. защото той я срещнал на полето, та сгодената мома и да е викала, не е имало кой да я спаси.

28. Ако някой срещне девица несгодена, па я хване и легне с нея и ги заварят, —

29. то оня, който е лежал с нея, трябва да даде на моминия баща петдесет (сикли) сребро, а тя да бъде негова жена, понеже той я опорочил; през целия си живот той не може да се разведе с нея.

30. Никой не трябва да взема жената на баща си и да открива края на бащината си завивка.

ГЛАВА 23.

1. Оня, който е оскопен или му е отрязан детородният член, не бива да влиза в обществото Господне.

2. Син на блудница не бива да влиза в обществото Господне, ни десетото му коляно не бива да влиза в обществото Господне.

3. Амонитец и моавитец не бива да влиза в обществото Господне, ни десетото им коляно не бива да влиза в обществото Господне довека,

4. защото те ви не посрещнаха с хляб и вода по пътя, когато бяхте излезли от Египет, и защото наеха против тебе Валаама, Веоровия син, от Петор Месопотамски, за да те прокълне;

5. но Господ, Бог твой, не рачи да слуша Валаама и обърна Господ, Бог твой, клетвата му в благословия за тебе, понеже Господ, Бог твой, те обича;

6. не им пожелавай ни мир, ни щастие през всички твои дни довека.

7. Не се гнуси от идумеец, понеже той е твой брат; не се гнуси от египтянин, понеже ти беше пришълец в земята му;

8. деца, родени от тях, на трето коляно, могат да влязат в обществото Господне.

9. Кога отиваш на бой против враговете си, пази се от всичко лошо.

10. Ако у тебе бъде някой нечист от случилото (му) се през нощта, той трябва да излезе вън от стана и да не влиза в стана,

11. а надвечер да умие (тялото си) с вода, и след залез-слънце може да влезе в стана.

12. Ти трябва да имаш място вън от стана, дето да ходиш за себе си;

13. освен оръжието си, трябва да имаш лопатка; и кога да клекнеш вън от стана, изкопай с нея (яма) и пак зарови (с нея) поганта;

14. понеже Господ, Бог твой, ходи из стана ти, за да те избавя и да предава враговете ти (в твоите ръце); затова станът ти трябва да бъде свет, за да не види Той у тебе нещо нечисто и да се не отдръпне от тебе.

15. Не предавай роб на господаря му, кога избяга при тебе от господаря си;

16. нека живее у тебе, между вас (нека живее) на място, което си избере, в някое от твоите жилища, дето му се иска; не го притеснявай.

17. Блудница от Израилевите дъщери да няма, и блудник от Израилевите синове да няма.

18. В дома на Господа, твоя Бог, не внасяй блуднишка плата, нито цена от псе, срещу никакъв оброк, понеже едното и другото е гнусота пред Господа, твоя Бог.

19. Не давай на брата си с лихва нито сребро, нито храна, нито нещо друго, което може да се дава с лихва;

20. на чужденец давай с лихва, а на брата си не давай с лихва, за да те благослови Господ, Бог твой, във всички твои работи в земята, която отиваш да я завладееш.

21. Ако дадеш оброк на Господа, твоя Бог, незабавно го изпълни, защото Господ, Бог твой, ще го изиска от тебе, и върху тебе ще легне грях;

22. ако пък не си дал оброк, не ще имаш грях.

23. Каквото излезе от устата ти, спазвай и изпълнявай тъй, както си обрекъл на Господа, твоя Бог, и доброволно си казал с устата си.

24. Кога влезеш в лозето на ближния си, можеш да ядеш грозде до насита, колкото ти душа иска, но в съдината си не туряй.

25. Кога влезеш в нивата на ближния си, късай класове с ръце, но не жъни със сърп нивата на ближния си.

ГЛАВА 24.

1. Ако някой вземе жена и й стане мъж, но тя не добие благоволение в очите му, понеже той намира в нея нещо противно, и й напише разводно писмо, даде й го в ръце, и я изпрати от къщата си,

2. и тя излезе от къщата му, па отиде и се омъжи за другиго,

3. но и тоя мъж я намрази и й напише разводно писмо, даде й го в ръце, и я изпрати от къщата си, или пък тоя последният мъж, който я е взел за жена, умре, —

4. то първият й мъж, който я бе напуснал, не може пак да я вземе за жена, след като тя е осквернена, понеже това е гнусно пред Господа (твоя Бог); не мърси земята, която ти даде Господ, Бог твой, за дял.

5. Кога някой наскоро се е женил, да не отива на война, и не бива да му се възлага нищо; нека той остава свободен у дома си през цяла година и да весели жена си, която е взел.

6. Никой не бива да вземе в залог и горния и долния мелнични камъни, понеже такъв взема душа в залог.

7. Ако се хване някой да е откраднал някого от братята си, от Израилевите синове, и го е поробил и продал, такъв крадец трябва да бъде предаден на смърт: тъй изтребвай злото изсред себе си.

8. Гледай при болестта проказа да пазиш грижливо и да изпълняваш целия (закон), на който ще ви научат свещениците левити; изпълнявай грижливо, що съм им заповядал;

9. помни, какво Господ, Бог твой, направи на Мариам по пътя, когато бяхте излезли от Египет.

10. Кога заемеш на ближния си нещо, не отивай при него у дома му, за да вземеш от него залог,

11. а почакай вън, и оня, комуто си дал назаем, ще ти изнесе залога си вън;

12. ако пък той бъде сиромах, недей си ляга да спиш със залога му:

13. върни му залога при залез-слънце, за да легне да спи с дрехата си и да те благославя; това ще ти се сметне за праведност пред Господа, твоя Бог.

14. Не онеправдавай бедния и сиромах наемник от твоите братя или пришълци, които са в земята ти, в жилищата ти;

15. предай му заплатата в същия ден, преди слънце да залезе, понеже той е беден, и душата му я ожида, та да не викне против тебе към Господа, и да не легне грях върху тебе.

16. Бащите да не бъдат наказвани със смърт за децата, и децата да не бъдат наказани със смърт за бащите; всеки да бъде наказван със смърт за своя грях.

17. Не изопачавай съ’дбата на пришълец, сирак (и вдовица), и от вдовица не вземай дреха в залог;

18. помни, че и ти беше роб в Египет, и Господ (Бог твой) те освободи оттам: затуй ти и заповядвам да правиш това.

19. Кога жънеш на нивата си и забравиш сноп на нивата, не се връщай да го вземеш: нека остане за пришълец, (сиромах) сирак и вдовица, за да те благослови Господ, Бог твой, във всички работи на ръцете ти.

20. Кога береш маслините си, не дообирай клоните: нека остане за пришълец, сирак и вдовица. (Помни, че ти беше роб в Египетската земя; затуй ти и заповядвам да правиш това.)

21. Кога береш лозето си, не дообирай това, що остане след тебе: нека остане за пришълец, сирак и вдовица;

22. и помни, че ти беше роб в Египетската земя: затуй ти и заповядвам да правиш това.

ГЛАВА 25.

1. Кога има разпра между човеци, нека ги доведат в съда и да ги отсъдят: правия да оправдаят, а виновния да осъдят;

2. и ако виновният заслужава бой, съдията да заповяда да го простра т и да му сложат пред него според вината му няколко броени удара.

3. Може да му се сложат четирийсет удара, но не повече, да не би твоят брат от много удари да бъде обезобразен пред очите ти.

4. Не връзвай устата на вол, кога вършее.

5. Кога братя живеят наедно, и един от тях умре без син, жената на умрелия не бива да се омъжи за външен човек, но девер й трябва да влезе при нея, да я вземе за жена и да живее с нея, —

6. и първородният, когото тя роди, да носи името на умрелия брат, за да се не затрие името му в Израиля.

7. Ако пък той не поиска да вземе снаха си, снаха му да отиде при портите пред стареите и да каже: „девер ми не иска да въздигне името на брата си в Израиля, не ще да се ожени за мене“;

8. тогава стареите на града му да го повикат и да го придумват, и ако той стане и каже: „не искам да я взема“,

9. нека снаха му дойде при него пред очите на стареите, да събуе обувката от ногата му, да го заплюе в лицето и каже: „тъй се постъпва с човек, който не съзижда дома на брата си (в Израиля)“;

10. и ще му извадят име в Израиля: дом на събутия.

11. Кога се бият помежду си мъже, и жената на едного (от тях) се приближи да отърве мъжа си от оногова, който го бие, и, като простре ръката си, улови го за срамотите,

12. отсечи й ръката: да (я) не пожали окото ти.

13. В торбата си не бива да имаш двояки теглилки, тежки и леки;

14. в къщата си да нямаш двояка ефа, голяма и малка;

15. теглилки да имаш точни и верни, и ефа да имаш точна и вярна, за да ти се продължат дните на земята, която Господ, Бог твой, ти дава (за дял);

16. понеже гнусен е пред Господа, твоя Бог, всеки, който върши неправда.

17. Помни, как постъпи с тебе Амалик по пътя, когато бяхте излезли от Египет;

18. как той те посрещна по пътя и погуби всички запрели подире ти от умора, когато ти беше уморен и изнемощял, и той се не побоя от Бога.

19. И тъй, кога Господ, Бог твой, те успокои от всички твои врагове отвред на земята, която Господ, Бог твой, ти дава за дял да я завладееш, затрий спомена за Амалика под небето; да не забравяш.

ГЛАВА 26.

1. Кога дойдеш в земята, която Господ, Бог твой, ти дава за дял, и я завладееш и се поселиш в нея,

2. вземи първоберките от всички земни плодове, що събереш от земята си, която Господ, Бог твой, ти дава, тури ги в кошница, и иди на мястото, което Господ, Бог твой, избере, за да пребъдва името Му там;

3. па иди при свещеника, който се случи в ония дни, и му кажи: днес изповядвам пред Господа, твоя Бог, че влязох в земята, за която Господ се кле на отците ни да ни я даде.

4. Свещеникът да вземе кошницата от ръката ти и да я тури пред жертвеника на Господа, твоя Бог.

5. Ти пък отговаряй и кажи пред Господа, твоя Бог: моят отец беше странствуващ арамеец, отиде в Египет и се засели там с неколцина човеци, и от него произлезе там народ велик, силен и многоброен;

6. египтяни постъпваха лошо с нас, притесняваха ни и ни налагаха тежка работа;

7. тогава ние се оплакахме на Господа, Бога на нашите отци, и Господ чу нашите вопли и видя бедите ни, мъките ни и неволите ни;

8. и Господ ни изведе из Египет (Сам с великата Си сила и) със силна ръка и с простряна мишца, с голям ужас, с личби и чудеса,

9. доведе ни на това място и ни даде тая земя, земя, в която тече мед и мляко.

10. И тъй, ето, донесох първоберките от плодовете на земята, която Ти, Господи, ми даде (на земята, дето тече мед и мляко). Тури това пред Господа, твоя Бог, поклони се пред Господа, твоя Бог,

11. и весели се за всички блага, които Господ, Бог твой, даде на теб и на дома ти, ти и левитинът и пришълецът, който бъде у тебе.

12. Кога отделиш всички десетъци от произведенията (на земята) си в третата година, година на десетъците, и раздадеш на левитин, на пришълец, на сираче и вдовица, за да ядат в твоите жилища и да се насищат,

13. тогава кажи пред Господа, твоя Бог: изпосъбрах всичко, що е свето в къщата (ми), и го раздадох на левитин, пришълец, сираче и вдовица, според всички Твои заповеди, които си ми дал: аз не престъпих Твоите заповеди и ги не забравих;

14. в скръбта си не ядох от него, нито отделих от него за нечиста потреба, нито давах от него за умряло; послушах гласа на Господа, моя Бог, изпълних всичко, що ми Ти заповяда;

15. погледни от светото Си живелище, от небесата, и благослови народа Си, Израиля, и земята, която ни даде, както си се клел на отците ни, (да ни дадеш) земя, в която тече мед и мляко.

16. Днес Господ, Бог твой, ти заповядва да изпълняваш (всички) тия наредби и закони: спазвай и изпълнявай ги от всичкото си сърце и от всичката си душа.

17. Днес си рекъл на Господа, че Той ще бъде твой Бог, че ти ще ходиш по пътищата Му и ще пазиш наредбите Му, заповедите Му и законите Му и ще слушаш гласа Му;

18. и Господ ти обеща днес, че ти ще бъдеш Негов собствен народ, както бе ти говорил, ако пазиш всичките Му заповеди,

19. и че Той ще те постави по-горе от всички народи, които е сътворил, в почит, слава и великолепие, и че ти ще бъдеш свет народ на Господа, твоя Бог, както бе Той говорил.

ГЛАВА 27.

1. Тогава Моисей със старейшините на Израилевите (синове) заповяда на народа, като каза: изпълнявайте всички заповеди, които ви заповядвам днес.

2. И кога преминеш отвъд Иордан в земята, която Господ, Бог твой, ти дава, постави си големи камъни и ги измажи с вар;

3. и напиши на тия (камъни) всички думи на тоя закон, кога преминеш (Иордан), за да влезеш в земята, която Господ, Бог твой, ти дава, в земята, дето тече мед и мляко, както ти бе говорил Господ, Бог на твоите отци.

4. Кога преминете Иордан, поставете ония камъни, както ви заповядвам днес, на планина Гевал и ги измажете с вар;

5. и съгради там жертвеник на Господа, твоя Бог, жертвеник от камъни, без да допреш до тях желязо;

6. жертвеника на Господа, твоя Бог, съгради от цели камъни, и възнасяй върху него всесъжение на Господа, твоя Бог,

7. и принасяй мирни жертви, и яж (и се насищай) там, и весели се пред Господа, твоя Бог;

8. и върху тия камъни напиши твърде ясно всички думи на тоя закон.

9. Тогава Моисей със свещениците левити рече към целия Израил, думайки: внимавай и слушай, Израилю: ти днес стана народ на Господа, твоя Бог.

10. И тъй, слушай гласа на Господа, твоя Бог, и изпълнявай (всички) Негови заповеди и наредби, които ти заповядвам днес.

11. В същия ден заповяда Моисей на народа, като каза:

12. кога преминете Иордан, тия трябва да застанат на планина Гаризим, за да благословят народа: Симеон, Левий, Иуда, Исахар, Иосиф и Вениамин;

13. а тия трябва да застанат на планина Гевал, за да изрекат проклятие: Рувим, Гад, Асир, Завулон, Дан и Нефталим.

14. Левитите да възвестят и кажат на всички израилтяни с висок глас:

15. проклет да е, който направи издялан или излят кумир, гнусота пред Господа, работа на художнически ръце, и го тури в тайно място! Целият народ да се обади и каже: амин.

16. Проклет да е, който хули баща си или майка си! И целият народ да каже: амин.

17. Проклет да е, който отместя междата на ближния си! И целият народ да каже: амин.

18. Проклет да е, който отбива слепия от пътя! И целият народ да каже: амин.

19. Проклет да е, който криво съди пришълец, сираче и вдовица! И целият народ да каже: амин.

20. Проклет да е, който легне с жената на баща си, защото той е открил края на бащината си завивка! И целият народ да каже: амин.

21. Проклет да е, който легне с какъв и да било добитък! И целият народ да каже: амин.

22. Проклет да е, който легне със сестра си, с бащина си дъщеря, или с майчина си дъщеря! И целият народ да каже: амин.

23. Проклет да е, който легне с тъща си! И целият народ да каже: амин. (Проклет да е, който легне със сестрата на жена си! И целият народ да каже: амин.)

24. Проклет да е, който убива тайно ближния си! И целият народ да каже: амин.

25. Проклет да е, който взема подкуп, за да погуби душа и да пролее кръв невинна! И целият народ да каже: амин.

26. Проклет да е (всеки), който не изпълни (всички) думи на тоя закон и не постъпи според тях! И целият народ да каже: амин.

ГЛАВА 28.

1. След като преминете (отвъд Иордан, в земята, която Господ, Бог ваш, ви дава), ако слушаш гласа на Господа, твоя Бог, и грижливо изпълняваш всичките му заповеди, които ти заповядвам днес, то Господ, Бог твой, ще те постави по-горе от всички народи на земята;

2. и ще слязат върху тебе всички тия благословения и ще се изпълнят върху тебе, ако слушаш гласа на Господа, твоя Бог.

3. Благословен ще бъдеш в града и благословен на полето.

4. Благословен ще бъде плодът на твоята утроба, и плодът на земята ти, и плодът на добитъка ти, и плодът на воловете ти, и плодът на овците ти.

5. Благословени ще бъдат твоите житници и клетове.

6. Благословен ще бъдеш, кога влизаш, и благословен — кога излизаш.

7. Господ ще порази отпреде ти твоите врагове, които въстават против тебе; по един път ще нахлуят те против тебе, а по седем пътища ще побягнат от тебе.

8. Господ ще ти прати благословение върху твоите житници и върху всяка работа на твоите ръце; и ще те благослови на земята, която Господ, Бог твой, ти дава.

9. Господ (Бог твой) ще те постави за Свой свет народ, както бе се клел на тебе (и на отците ти), ако спазваш заповедите на Господа, твоя Бог, и ходиш по пътищата Му;

10. тогава ще видят всички народи на земята, че името на Господа (твоя Бог) е дадено на тебе, и ще се уплашат от тебе.

11. И Господ (Бог твой) ще ти даде изобилие във всички блага, в плода на твоята утроба, в плода на добитъка ти и в плода на нивите ти на земята, за която Господ бе се клел на твоите отци да ти даде.

12. Господ ще ти отвори добрата Си съкровищница, небето, за да дава то навреме дъжд на земята ти и да благославя всички работи на ръцете ти: и ще даваш назаем на много народи, а сам не ще вземаш назаем (и ще владееш над много народи, а те над тебе не ще владеят).

13. Господ (Бог твой) ще те направи глава, а не опашка, и ще бъдеш само на високо, а не на ниско, ако слушаш заповедите на Господа, твоя Бог, които ти заповядвам днес да пазиш и изпълняваш,

14. и ако не отстъпиш от всички думи, които ти заповядвам днес, ни надясно, ни наляво, и не тръгнеш подир други богове да им служиш.

15. Ако пък не слушаш гласа на Господа, твоя Бог, и не залягаш да изпълняваш всички Негови заповеди и наредби, които ти заповядвам днес, ще дойдат върху тебе и ще те сполетят всички тия проклятия.

16. Проклет (ще бъдеш) в града и проклет (ще бъдеш) на полето.

17. Проклети (ще бъдат) твоите житници и твоите клетове.

18. Проклет (ще бъде) плодът на утробата ти и плодът на земята ти, плодът на воловете ти и плодът на овците ти.

19. Проклет (ще бъдеш), кога влизаш, и проклет, кога излизаш.

20. Господ ще прати върху ти проклятие, размирие и злополука във всяка работа на ръцете ти, каквато и да вършиш, докле бъдеш изтребен, — и ти скоро ще загинеш заради злите си дела, защото си Ме оставил.

21. Господ ще напрати върху ти мор, докле те изтреби от земята, в която отиваш да я владееш.

22. Ще те порази Господ с изтощение и огница, с треска и възпаление, със суша, горещ вятър и главня по житата, и те ще те преследват, докато загинеш.

23. И небето над главата ти ще стане на мед, а земята под тебе — на желязо;

24. вместо дъжд Господ ще даде на земята ти пепел, и прах от небето ще пада, ще пада върху теб, (докле те погуби и) докле бъдеш изтребен.

25. Господ ще те предаде на враговете ти, за да те поразят; по един път ще излезеш против тях, а по седем пътища ще побегнеш от тях; и ще бъдеш разпилян по всички земни царства.

26. Твоите трупове ще станат храна на всички птици небесни и на зверовете, и не ще има кой да ги пропъди.

27. Ще те порази Господ с египетска проказа, хеморои, краста и сърбеж, от които не ще можеш да се изцериш;

28. ще те порази Господ с лудост, слепота и вцепеняване на сърцето.

29. И ще ходиш пипнешком по пладне, както слепец ходи пипнешком в тъмнина, не ще имаш сполука в пътищата си, и ще бъдеш всеки ден притесняван и ограбван, и не ще има кой да те защити.

30. За жена ще се сгодиш, и друг ще спи с нея; къща ще съградиш, и не ще живееш в нея; лозе ще насадиш, и не ще го обереш.

31. Вола ти пред тебе ще заколят, и не ще го ядеш; осела ти ще отнемат, и не ще ти го върнат; овците ти ще бъдат дадени на враговете ти и не ще има кой да те защити.

32. Синовете ти и дъщерите ти ще бъдат предадени на друг народ; очите ти ще гледат и всеки ден ще чезнат за тях, и не ще имаш сила в ръцете си.

33. Плодовете на земята ти и всичкия ти труд ще яде народ, който ти не знаеш: и ще бъдеш само притесняван и измъчван през всички дни.

34. И ще полудееш от това, което видят очите ти.

35. Ще те порази Господ с лоша проказа в коленете и пищялите, от която не ще можеш се изцери, от стъпалото на ногата ти до самото теме (на главата) ти.

36. Господ ще отведе тебе и царя ти, когото ще си поставиш, при народ, който не си знаел ни ти, нито отците ти, и там ще служиш на други богове, дървени и каменни;

37. и ще станеш за чудо, приказ и гавра на всички народи, при които Господ (Бог) те отведи’.

38. Много семе ще хвърлиш в нивата, а малко ще събереш, защото ще го изядат скакалци.

39. Лозя ще садиш и работиш, а вино няма да пиеш и няма да (ги) береш, защото червей ще ги изпояде.

40. Маслини ще имаш във всичките си предели, но с дървено масло няма да се помажеш, понеже маслините ти ще окапят.

41. Синове и дъщери ще родиш, но те няма да останат при тебе, защото в плен ще отидат.

42. Всички твои дървета и плодовете на земята ти главня ще погуби.

43. Пришълецът, който е среди тебе, ще се издига над тебе по-високо и по-високо, а ти ще се спущаш по-ниско и по-ниско;

44. той ще ти дава назаем, а ти няма да му даваш назаем; той ще бъде глава, а ти ще бъдеш опашка.

45. Ще дойдат върху ти всички тия клетви, ще те гонят и ще те стигнат, докле бъдеш погубен, задето не послуша гласа на Господа, твоя Бог, и не спази Неговите заповеди и наредби, които бе ти заповядал;

46. те ще бъдат върху тебе и твоето потомство личба и чудо довека.

47. Задето ти не служи на Господа, твоя Бог, с весело и радо сърце, при изобилие от всичко,

48. ти ще служиш на врага си, когото ще ти напрати Господ (Бог твой) в глад и жажда, в голота и във всякаква оскъда; той ще надене на шията ти железен хомот, докато те смаже.

49. Ще прати Господ против тебе народ отдалеч, от край-земя; като орел ще се спусне народ, чийто език ти не разбираш,

50. народ безсрамен, който не ще ни старо да почете, ни младо да пожали;

51. и ще изпояде той плода от добитъка ти и плода от земята ти, докле те разори, тъй че не ще ти остави ни жито, ни вино, ни елей, ни плода от говедата ти, нито плода от овците ти, докле те не погуби;

52. и ще те обсажда във всички твои градове, докле разруши в цялата ти земя твоите високи и яки стени, на които ти се надяваш; и ще те обсажда във всичките ти градове по цялата ти земя, която Господ, Бог твой, ти даде.

53. В оная обсада и стеснение, в които твоят враг ще те постави, ти ще ядеш плода на утробата си, плътта на синовете и дъщерите си, които Господ, Бог твой, ти е дал.

54. Изнеженият мъж, който е живял между вас в голям разкош, с безжалостно око ще гледа на брата си, на обичната си жена и на другите си деца, които биха му останали,

55. и не ще даде нито на едного от тях плът от децата си, които той ще яде, защото не ще му остане нищо друго в обсадата и в стеснението, в което ще те постави врагът ти във всички твои градове.

56. (Жена,) изтънчена и изнежена между вас, която от разкош и изнеженост никога с нога не е стъпала на земята, с безжалостно око ще гледа на обичния си мъж, на сина си, дъщеря си,

57. и няма да им даде последъка, който излиза измежду нозете й, и децата, които би родила; защото, при оскъдата на всичко, тя ще ги яде тайно, в обсадата и стеснението, в което ще те стесни врагът ти в твоите градове.

58. Ако не залягаш да изпълняваш всички думи на тоя закон, писани в тая книга, и се не боиш от това славно и страшно име на Господа, твоя Бог,

59. Господ ще порази тебе и твоето потомство с необикновени порази, с порази големи и трайни, и с болести лоши и трайни;

60. и ще навлече върху тебе всички (лоши) порази египетски, от които се боеше, и те ще прилепнат на тебе;

61. и всяка болест и всяка пораза, ненаписана (и всяка написана) в книгата на тоя закон, Господ ще напрати върху тебе, докле бъдеш изтребен;

62. и ще останете малцина вие, които по множество бяхте колкото звездите небесни, понеже не слушахте гласа на Господа, вашия Бог.

63. И както Господ се радваше, когато ви правеше добро и ви умножаваше, тъй ще се радва Господ, когато ще ви погубва и изтребява, и ще бъдете изгонени от земята, в която ти отиваш, за да я владееш.

64. И ще те разпилее Господ (Бог твой) по всички народи, от край-земя до край-земя, и там ще служиш на други богове, които не си знаел нито ти, нито отците ти, на дърво и на камък ще служиш.

65. Но и между тия народи няма да се успокоиш, нито ще има място, дето да стъпи ногата ти, и там Господ ще направи сърцето ти да трепери, очите ти да чезнат и душата ти да гине;

66. животът ти ще виси пред тебе, ще трепериш денем и нощем и няма да бъдеш уверен за живота си;

67. от трепета на сърцето си, който ще те обхване, и от това, което ще виждат очите ти, сутрин ще казваш: „о, дано да се мръкнеше!“ а вечер ще казваш: „о, дано да се съмнеше!“

68. И Господ ще те върне в Египет на кораби по оня път, за който ти казах: „ти няма вече да го видиш“; и там ще се продавате на враговете си като роби и робини, и не ще има кой да ви купи.

ГЛАВА 29.

1. Това са думите на завета, който Господ заповяда на Моисея да сключи със синовете Израилеви в Моавската земя, освен завета, който Господ сключи с тях на Хорив.

2. Тогава Моисей свика всички синове Израилеви и им каза: вие видяхте всичко, що стори Господ пред очите ви в Египетската земя с фараона и с всичките му служители и с цялата му земя:

3. големите язви, които видяха очите ти, и големите личби и чудеса (силната ръка и простряната мишца);

4. но и доднес Господ (Бог) ви не даде сърце да разумеете, очи да видите, и уши да чувате.

5. Четирийсет години ви водих по пустинята, и дрехите ви не овехтяха на вас, и обущата ви се не скъсаха на нозете ви;

6. хляб не ядохте, вино и сикер не пихте, за да знаете, че Аз съм Господ, Бог ваш.

7. И кога дойдохте на това място, излезе на бой срещу нас есевонският цар Сихон и васанският цар Ог, за да се сразят с нас, и ние ги надвихме;

8. и взехме земята им и я дадохме в дял на Рувимовото и Гадово колена и на половината Манасиево коляно.

9. Пазете прочее (всичките) думи на тоя завет и ги изпълнявайте, за да имате сполука във всичко, що вършите.

10. Всички вие стоите днес пред лицето на Господа, вашия Бог, коленоначалниците ви, старейшините ви, (съдиите ви,) надзорниците ви, всички израилтяни,

11. децата ви, жените ви и пришълците, които са в стана ви, от дърваря ти до водаря ти,

12. за да влезеш в завета на Господа, твоя Бог, и в клетвения договор с Него, който Господ, Бог твой, днес сключва с тебе,

13. за да те направи днес Свой народ, и да ти бъде Бог, както ти бе говорил и както се бе клел на отците ти Авраама, Исаака и Иакова.

14. Не само на вас еднички завещавам тоя завет и тоя клетвен договор,

15. но както на тия, които днес тука стоят с нас пред лицето на Господа, нашия Бог, тъй и на ония, които не са днес тука с нас.

16. Защото вие знаете, как живяхме в Египетската земя и как вървяхме посред народите, през които минахте,

17. и видяхте гнусотиите им и кумирите им, дървени и каменни, сребърни и златни, които са у тях.

18. Да няма помежду ви мъж или жена, род или коляно, чието сърце би се отклонило сега от Господа, нашия Бог, та да иде да служи на боговете на ония народи; да няма между вас корен, който да дава пелин и отрова,

19. такъв човек, който, като чуе думите на тая клетва, да се похвали в сърцето си и каже: „добре ще ми бъде, макар че ще ходя по прищевките на сърцето си“; тъй ще пропадне ситият заедно с гладния;

20. на такъв няма да прости Господ, но веднага гневът на Господа и яростта Му ще се разпалят против оня човек, и върху него ще падне всичката клетва (на тоя завет), написана в тая книга (на закона), и Господ ще заличи името му под небето;

21. и ще го отдели Господ от всички колена Израилеви за погубване, според всички клетви на завета, написани в тая книга на закона.

22. Тогава послешното поколение, децата ви, които ще настанат след вас, и чужденецът, който ще дойде от далечна земя, като видят поразията на тая земя и болестите, които Господ е напратил върху й, ще кажат:

23. жупел и сол, пожарище е цялата земя; не я засяват, нито ражда, нито никне върху нея някаква трева, както след разорението на Содом, Гомора, Адма и Севоим, които Господ съсипа в гнева Си и яростта Си.

24. Тогава ще кажат всички народи: защо Господ е постъпил тъй с тая земя? Колко голяма е яростта на гнева Му!

25. И ще отговорят: задето оставиха завета на Господа, Бога на отците си, който сключи с тях, когато ги изведе из Египетската земя,

26. и отидоха да служат на други богове и да им се покланят, на богове, които те не знаеха, и които Той не бе им отреждал:

27. породи това се разпали гневът на Господа върху тая земя, и Той напрати върху й всички клетви (на завета), написани в тая книга (на закона),

28. и затри ги Господ от земята им в гняв, ярост и голяма лютина, и ги изхвърли на друга земя, както днес виждаме.

29. Което е тайно, принадлежи на Господа, нашия Бог, а което е явно — нам и на синовете ни довека, за да изпълняваме всички думи на тоя закон.

ГЛАВА 30.

1. Кога се сбъднат върху тебе всички тия думи — благословиите и клетвите, които ти изложих, и ги вземеш присърце посред всички народи, между които ще те разпилее Господ, Бог твой,

2. и от всичкото си сърце и от всичката си душа се обърнеш към Господа, твоя Бог, и послушаш гласа Му, ти и синовете ти, както ти заповядвам днес, —

3. тогава Господ, Бог твой, ще възвърне твоите пленници, ще се смили над тебе, и пак ще те събере от всички народи, между които ще те разпилее Господ, Бог твой.

4. Макар и да бъдеш разпилян (от край-небе) до край-небе, и оттам ще те събере Господ, Бог твой, и оттам ще те вземе,

5. и (оттам) ще те доведе Господ, Бог твой, в земята, която са владели твоите отци, и ще я наследиш, и ще ти стори Господ добро и ще те размножи повече от отците ти;

6. и ще обреже Господ, Бог твой, сърцето ти и сърцето на потомството ти, за да обичаш Господа, твоя Бог, от всичкото си сърце и от всичката си душа, за да живееш;

7. тогава Господ, Бог твой, ще обърне всички тия клетви върху враговете ти и върху ония, които те мразят и които са те гонили,

8. а ти ще се обърнеш и ще слушаш гласа на Господа (твоя Бог), и ще изпълняваш всичките Му заповеди, които ти заповядвам днес;

9. и ще те благослови Господ, Бог твой, с изобилие във всяка работа на ръцете ти, в плода на утробата ти, в плода на добитъка ти, в плода на земята ти; защото Господ (Бог твой) ще се радва отново на тебе, като ти прави добро, както се е радвал на отците ти,

10. само ако слушаш гласа на Господа, твоя Бог, като спазваш (и изпълняваш всичките) Му заповеди и наредби (и законите Му), написани в тая книга на закона, и ако се обърнеш към Господа, твоя Бог, с всичкото си сърце и с всичката си душа.

11. Защото тая заповед, която ти днес давам, не е тежка за тебе, нито е далечна;

12. тя не е на небето, за да може да се каже: „кой би възлязъл за нас на небето и би ни я донесъл и дал да я чуем, та да я изпълним?“

13. нито е през-море, за да може да се каже: „кой би отишъл за нас през-море и би ни я донесъл и дал да я чуем, та да я изпълним?“

14. но това слово е твърде близо до тебе: то е в устата ти и в сърцето ти, за да го изпълняваш.

15. Ето, аз днес ти предложих живот и добро, смърт и зло.

16. (Ако слушаш заповедите на Господа, твоя Бог,) които ти днес давам, — да обичаш Господа, твоя Бог, да ходиш по (всичките) Му пътища и изпълняваш заповедите, наредбите и законите Му, — то ще живееш и ще се размножиш, и Господ, Бог твой, ще те благослови в земята, в която отиваш, за да я завладееш;

17. ако пък се отвърне сърцето ти, и не слушаш, и побъркаш, и почнеш да се покланяш на други богове и им служиш,

18. то, обаждам ви днес, че ще загинете и не ще останете дълго на земята, (която Господ, Бог твой, ти дава,) за която преминавате Иордан, да я завладеете.

19. За свидетели пред вас призовавам днес небето и земята: живот и смърт ти аз предложих, благословия и проклятие. Избери живота, за да живееш ти и потомството ти,

20. да обичаш Господа, твоя Бог, да слушаш гласа Му и да се привързваш към Него, защото в това е твоят живот и дълготрайство; така ти ще пребъдваш на земята, която Господ (Бог) с клетва бе обещал на отците ти Авраама, Исаака и Иакова, да им я даде.

ГЛАВА 31.

1. Тогава Моисей отиде и говори тия думи на всички синове Израилеви,

2. и им рече: сега съм на сто и двайсет години; не мога вече да излизам и влизам, и Господ ми каза: „ти няма да преминеш този Иордан“;

3. Господ, Бог твой, Сам ще тръгне пред тебе; Той ще изтреби тия народи отпред тебе, и ти ще ги завладееш; Иисус ще тръгне пред тебе, както говори Господ;

4. и ще постъпи Господ с тях тъй, както постъпи със Сихона и Ога, царе аморейски, (които бяха отсам Иордан) и със земите им, които Той съсипа;

5. ще ви ги предаде Господ, и вие ще постъпите с тях според всички заповеди, които съм ви дал;

6. бъдете твърди и храбри, не се бойте, (не се ужасявайте) нито се страхувайте от тях, защото Господ, Бог твой, Сам ще тръгне с тебе, (и) няма да отстъпи от тебе и няма да те остави.

7. Тогава Моисей повика Иисуса и пред всички израилтяни му каза: бъди твърд и юначен, защото ти ще влезеш с тоя народ в земята, която Господ се кле на отците му да му я даде, и ти ще му я разделиш на дялове;

8. Сам Господ ще тръгне пред тебе, Сам ще бъде с тебе, няма да отстъпи от тебе и няма да те остави: не бой се и не се ужасявай.

9. И написа Моисей тоя закон и го предаде на свещениците, синовете Левиеви, които носеха ковчега на завета Господен, и на всички старейшини (синове) Израилеви.

10. И завеща им Моисей и каза: след седем години, в годината на опрощаването, в празника Шатри,

11. когато цял Израил дойде да се яви пред Господа, твоя Бог, на мястото, което избере (Господ), чети на глас тоя закон пред целия Израил;

12. събери народа, мъже, жени, деца и пришълците си, които се намерят в градовете ви, за да слушат и се научат да се боят от Господа,

вашия Бог, и да залягат да изпълняват всички думи на тоя закон;

13. и синовете им, които не знаят това, ще чуят и ще се научат да се боят от Господа, вашия Бог, през всички дни, докле живеете в земята, за която преминавате Иордан да я завладеете.

14. И каза Господ на Моисея: ето, твоите дни се приближиха към смъртта; повикай Иисуса, и застанете при (входа на) скинията на събранието, и Аз ще му дам наставление. И дойде Моисей с Иисуса, и застанаха при (входа на) скинията на събранието.

15. И в скинията Господ се яви в облачен стълб, и застана облачният стълб при входа на скинията (на събранието).

16. И каза Господ на Моисея: ето, ти ще се приберeш при отците си, а тоя народ ще почне да върви блудно подир чуждите богове на оная земя, в която отива, ще Ме остави, и ще наруши завета Ми, който съм сключил с него;

17. и ще се разпали гневът Ми против него в оня ден, и Аз ще ги оставя и ще скрия лицето Си от тях, и той ще бъде изтребен, и ще го сполетят много злини и скърби, и ще каже в оня ден: „дали затова ме сполетяха тия злини, задето (Господ) Бог мой не е среди мене?“

18. и Аз ще скрия лицето Си (от него) в оня ден за всичките му беззакония, които той ще направи, като се обърне към други богове.

19. И тъй, напишете си (думите на) тая песен, научи синовете Израилеви на нея и вложи я в устата им, за да Ми бъде тая песен свидетелство против синовете Израилеви;

20. защото Аз ще ги въведа в (добра) земя, дето тече мед и мляко, както се клех на отците им; те ще ядат, ще се насищат и ще затлъстеят, ще се обърнат към други богове и ще им служат, а Мене ще отхвърлят и ще нарушат завета Ми (който им Аз завещах);

21. и когато ги сполетят много злини и скърби, тая песен ще бъде против тях като свидетелство, понеже тя няма да излезе (от устата им и) от устата на потомството им. Аз им зная мислите, които имат сега, преди още да съм ги въвел в (добрата) земя, за която се клех (на отците им).

22. И в оня ден написа Моисей тая песен и научи синовете Израилеви на нея.

23. И заповяда Господ на Иисуса, сина Навинов, и (му) каза: бъди твърд и юначен, защото ти ще въведеш синовете Израилеви в земята, за която им се клех, и Аз ще бъда с тебе.

24. А когато Моисей написа в книгата всички думи на тоя закон докрая,

25. заповяда на левитите, които носеха ковчега на завета Господен, като каза:

26. вземете тая книга на закона и я турете отдясно ковчега на завета на Господа, вашия Бог, и тя ще бъде там като свидетелство против тебе:

27. защото аз зная твоето упорство и твърдоглавие; ето и сега, когато живея с вас, вие сте упорити пред Господа; колко повече след смъртта ми?

28. Съберете при мене всички ваши коленоначалници (и съдиите си) и надзорниците си, и аз ще им кажа гласно тия думи и ще призова в свидетелство против тях небето и земята;

29. защото зная, че след смъртта ми вие ще се развратите и ще се отклоните от пътя, който ви завещах, и по-сетне ще ви сполетят злини, задето ще правите зло пред Господа (Бога), като Го дразните с работите на ръцете си.

30. И Моисей изрече гласно пред цялото израилско събрание думите на тая песен докрай:

ГЛАВА 32.

1. Внимавай, небе, аз ще говоря; и слушай, земьо, думите на устата ми.

2. Да се разлее като дъжд учението ми, като роса речта ми, като дребен дъждец по злакове, като проливен дъжд по трева!

3. Името Господне ще прославя; въздайте слава на нашия Бог!

4. Той е твърдиня; делата Му са съвършени, и всичките Му пътища са праведни; Бог е верен, и неправда няма (в Него); Той е праведен и истинен;

5. но те се развратиха пред Него, те не са Негови деца поради пороците си; род опърничав и развратен.

6. Това ли въздаваш Господу, народе глупав и несмислен? Не е ли Той твой Отец, Който те усвои, създаде те и те уреди?

7. Спомни си стародавните дни, помисли за годините на предишните поколения; попитай баща си — и той ще ти обади, старците си — и те ще ти кажат.

8. Когато Всевишният даваше дялове на народите и разселяваше синовете човешки, тогава тури граници между народите по броя на синовете Израилеви[1];

9. защото част на Господа е Неговият народ; Иаков е Негов наследствен дял.

10. Той го намери в пустиня, в тъжна и дива степ, закриляше го, грижеше се за него, пазеше го като зеницата на окото Си;

11. както орелът извиква пилците си от гнездото, дига се над тях, простира крилете си, взема ги и ги носи на перата си,

12. тъй Господ Сам го води, и нямаше с Него чужди бог.

13. Той го възкачи на земната височина, храни го с полски плодове и го кърми с мед из камък и дървено масло от твърда скала,

14. с краве масло и овче мляко, и с тлъстина от агнета и васански овни и от козли, и с отбор жито, и ти пи вино, кръв от грозде.

15. И (яде Иаков и) затлъстя Израил, и стана упорит; угои се, задебеля и затлъстя; и остави Бога, Който го създаде, презря твърдинята на спасението си.

16. С чужди богове Го раздразниха и с гнусотиите (си) Го разгневиха:

17. принасяха жертви на бесове, а не на Бога, на богове, които не познаваха, на богове нови, дошли от съседите, и за които отците ви не помисляха.

18. А Застъпника, Който те е родил, ти остави, и Бога, Който те е създал, забрави.

19. Господ видя (и се разгневи) и в гнева отхвърли синовете Си и дъщерите Си,

20. и рече: „ще скрия лицето Си от тях (и) ще видя, какъв ще бъде краят им: понеже те са род развратен, деца, в които няма вяра;

21. те Ме раздразниха не с бог, а със своите идоли Ме оскърбиха: и Аз ще ги раздразня не с народ, с народ неразбран ще ги оскърбя;

22. защото в гнева Ми огън пламна; той изгаря всичко до ада преизподен, изпояжда земята и плодовете й и опалва основите планински;

23. ще напратя върху им беди и ще изхвърля срещу тях стрелите Си:

24. те ще изнемощеят от глад, ще бъдат изтребени от огница и люта зараза, и ще напратя върху им зверски зъби и отрова от земни влечуги;

25. отвън ще ги погубва меч, а в къщите им — ужас, като поразява и момък и мома, и дете бозайниче и побелял старец.

26. Аз бих казал: ще ги разпилея и ще излича спомена им между човеците;

27. но отложих това поради озлобението на враговете, да не би враговете му да се възгордеят и кажат: «нашата ръка е висока, и не Господ направи всичко това».

28. Защото те са народ, изгубил разсъдък, и нямат разум.

29. О, да бяха разсъдили, помислили за това, и да бяха разбрали, какво ще стане с тях!

30. как би могъл един да гони хиляда, а двама да прогонят десет хиляди, ако техният Застъпник не би ги предал, и Господ не би ги дал!

31. Защото техният застъпник не е като нашия Застъпник; самите ни врагове са съдии в това.

32. Защото лозето им е от содомска лоза и от гоморски полета: гроздето им е отровно грозде, гроздовете им са горчиви;

33. виното им е змейска отрова и пагубна аспидна отрова.

34. Не е ли скрито това у Мене? Не е ли запечатано в Моите скривалища?

35. Отмъщението е Мое, и Аз ще отплатя, кога им се разклати ногата; защото денят на загинването им е близък, скоро ще настъпи приготвеното за тях.“

36. Но Господ ще съди Своя народ и ще се смили над рабите Си, кога види, че ръката им е отслабнала, и че няма вече нито затворени, нито останали вън.

37. Тогава ще каже (Господ): де са боговете им, крепостта, на която те се надяваха,

38. които ядяха тлъстина от жертвите им (и) пиеха вино от възлиянията им? Нека станат и ви помогнат, нека ви бъдат те закрила!

39. Вижте сега, (вижте,) че това съм Аз, Аз съм и няма Бог, освен Мене: Аз моря и съживявам, Аз раня и Аз церя, и няма кой да избавя от ръката Ми.

40. Ще издигна към небето ръката Си и (кълна се в десницата Си и) казвам: жив съм довека!

41. Кога изостря бляскавия Си меч, и ръката Ми приеме съд, ще отмъстя на враговете Си и ще отплатя на ония, които Ме мразят;

42. ще напоя стрелите Си с кръв, и мечът Ми ще се насити на месо, на кръв от убити и пленени, на глави от вражески началници.

43. (Веселете се, небеса, заедно с Него, и поклонете Му се, всички Ангели Божии.) Веселете се, езичници, с Неговия народ (и да укрепват всички синове Божии)! Защото Той ще отмъсти за кръвта на рабите Си, ще отмъсти на враговете Си, (и ще отплати на ония, които Го мразят) и ще очисти (Господ) земята Си и народа Си!

44. (И оня ден написа Моисей тая песен и научи синовете Израилеви на нея.) И дойде Моисей (при народа) и изрече гласно всички думи на тая песен пред народа, той и Иисус, син Навинов.

45. След като Моисей изрече всички тия думи пред целия Израил,

46. каза им: вложете в сърцето си всички думи, които ви днес изрекох, и ги завещайте на децата си, за да залягат да изпълняват всички думи на тоя закон;

47. защото това не са за вас празни думи, а ваш живот, и чрез тях ще живеете дълго време на земята, за която отивате през Иордан да я

завладеете.

48. И в оня същи ден говори Господ на Моисея и каза:

49. възкачи се на тая планина Аварим, на планина Нево, в Моавската земя, срещу Иерихон, и погледни Ханаанската земя, която давам за владение на синовете Израилеви;

50. и умри на планината, на която ще се възкачиш, и се прибери при народа си, както умря брат ти Аарон, на планина Ор, и се прибра при народа си,

51. задето съгрешихте против Мене среди синовете Израилеви при водите на Мерива в Кадес, в пустиня Син, защото не почетохте светостта Ми среди синовете Израилеви;

52. пред себе си ти ще видиш земята, ала няма да влезеш там, — в земята, която давам на синовете Израилеви.

---

[1] В превода на 70-те: по числото на Божиите Ангели. ↑

ГЛАВА 33.

1. Ето благословията, с която Моисей, човек Божий, благослови синовете Израилеви пред смъртта си.

2. Той каза: Господ дойде от Синай, откри им се от Сеир, възсия от планина Фаран и вървеше с десетки хиляди светии; отдясно Му беше огънят на закона.

3. Наистина Той обича народа (Си); всички негови светии са в Твои ръце, и те паднаха при Твоите стъпки, за да възприемат думите Ти.

4. Моисей ни даде закон, наследие за народа на Иакова.

5. И той беше цар израилски, когато се събираха народните главатари заедно с Израилевите колена.

6. Да живее Рувим и да не умира, и (Симеон) да бъде многоброен!

7. А за Иуда каза това: чуй, Господи, гласа на Иуда и доведи го при народа му; да се защити с ръцете си, а Ти бъди помощник против враговете му.

8. И за Левия каза: Твоят „тумим“ и „урим“ е на светия Ти мъж, когото Ти изкуси в Маса, с когото Ти се препира при водите на Мерива,

9. който казва за баща си и майка си: „аз на тях не гледам“, и братята си не признава, и синовете си не знае; понеже те, левитите, държат думите Ти и спазват завета Ти,

10. учат Иакова на Твоите закони, и Израиля на Твоите заповеди, поставят кадиво пред лицето Ти и всесъжение на жертвеника Ти;

11. благослови, Господи, силата му и бъди благосклонен към работата на ръцете му, порази чреслата на ония, които въстават против него и които го мразят, за да не могат се подигна.

12. За Вениамина каза: когото Господ обича, той живее у Него безопасно, (Бог) го закриля винаги, и той почива на плещите Му.

13. За Иосифа каза: да благослови Господ земята му с многожелани дарове небесни, с роса и с дарове на бездната, що долу лежи,

14. с многожелани плодове от слънцето и многожелани плодове от месечината,

15. с превъзходни произведения на старите планини и многожеланите дарове от вечните хълмове,

16. и с многожеланите дарове от земята и от всичко, що я пълни; благословията на Оногова, Който се яви в храстето, да слезе върху главата на Иосифа и върху темето на най-добрия му брат:

17. якостта му е като на първородно теле, и рогата му са като рога на бивол; с тях ще изболе всички народи до край-земя: това са десетките хиляди Ефремови, това са хилядите Манасиеви.

18. За Завулона каза: весели се, Завулоне, в своите пътища, и ти, Исахаре, в своите шатри;

19. те свикват народа на планината, там колят законни жертви, понеже те се хранят от богатството на морето и от съкровищата, скрити в пясъка.

20. За Гада каза: благословен да бъде, който разшири Гада; той почива като лъв и съкрушава мишца и глава;

21. той си избра начатъка на земята, там бе почетен с дял от законодателя, и дойде с народните главатари, и изпълни правдата Господня и съда с Израиля.

22. За Дана каза: Дан е млад лъв, който избягва из Васан.

23. За Нефталима каза: Нефталим е сит с благоволение и изпълнен с благословение Господне; морето и юг са негови владения.

24. За Асира каза: благословен е между синовете Асир, той ще бъде обичен на братята си и в дървено масло ще потопи ногата си;

25. желязо и мед са ти заворки; като дните ти ще се умножава твоето богатство.

26. Няма подобен на Бога Израилев, Който в славата Си се понесе по небесата и по облаци, теб на помощ;

27. древният Бог е (твое) прибежище, и (ти) си под вечни мишци; Той ще прогони враговете пред тебе и ще каже: изтребвай!

28. Израил живее безопасно, сам; окото на Иакова вижда пред себе си земя, изобилна с жито и вино, и небесата му пущат роса.

29. Блажен си ти, Израилю! Кой е като тебе, народ пазен от Господа, Който ти е щит закрилник и меч на славата ти? Твоите врагове ти се подмилкват, и ти тъпчиш вратовете им.

ГЛАВА 34.

1. Тогава Моисей се възкачи от равнините Моавски на планина Нево, навръх Фасга, срещу Иерихон, и Господ му показа цялата земя Галаад дори до самия Дан,

2. и цялата (земя) Нефталимова, и (цялата) земя Ефремова и Манасиева, и цялата земя Иудина, дори до самото западно море,

3. и южната страна, и равнината, долина на Иерихон, град на палмите, до Сигор.

4. И рече му Господ: ето земята, за която се клех на Авраама, Исаака и Иакова, думайки: „на твоето семе ще я дам“; Аз ти дадох да я видиш с очите си, ала в нея ти няма да влезеш.

5. И умря там Моисей, раб Господен, в Моавската земя, според думата Господня;

6. и погребаха го в долината на Моавската земя, срещу Ветфегор, и дори доднес никой не знае де е погребан.

7. Моисей беше на сто и двайсет години, когато умря; но зрението му не бе отслабнало, и силата му не бе отпаднала.

8. И синовете Израилеви оплакваха Моисея в равнините Моавски (при Иордан, близо до Иерихон) трийсет дена. И минаха дните за плач и тъга по Моисея.

9. И Иисус, син Навинов, изпълни се с дух на премъдрост, защото Моисей бе възложил върху него ръцете си, и му се покоряваха синовете Израилеви и правеха тъй, както бе заповядал Господ на Моисея.

10. И в Израиля нямаше вече такъв пророк, като Моисея, когото Господ знаеше лице с лице,

11. и по всички личби и чудеса, за които го бе пратил Господ да извърши в Египетската земя над фараона, над всичките му служители и над цялата му земя,

12. и по силната ръка и по големите чудеса, които Моисей извърши пред очите на цял Израил.

КНИГА ИИСУС НАВИН

ГЛАВА 1.

1. След смъртта на Моисея, раб Господен, Господ каза на Навиновия Иисуса, служител Моисеев:

2. Моисей, Моят раб, умря; затова стани, мини през този Иордан, ти и целият този народ, в земята, която Аз давам тям, на синовете Израилеви.

3. Всяко място, на което стъпят стъпалата на вашите нозе, ви давам, както казах на Моисея:

4. от пустинята и от тоя Ливан до голямата река, река Ефрат, цялата земя Хетейска, и до голямото море към залез-слънце ще бъдат вашите предели.

5. Никой не ще устои пред тебе през всички дни на твоя живот; и както бях с Моисея, тъй ще бъда и с тебе: няма да отстъпя от тебе и няма да те оставя.

6. Бъди твърд и храбър, защото ти ще предадеш на тоя народ за владение земята, за която се клех на отците им да им я дам;

7. само бъди твърд и много храбър, и грижливо пази и изпълнявай целия закон, който ти завеща Моят раб Моисей; не се отклонявай от него ни надясно, ни наляво, та да постъпваш благоразумно във всичките си предприятия.

8. Да се не отделя от устата ти тая книга на закона; но се поучавай от нея дене и ноще, за да изпълняваш точно всичко, написано в нея: тогава ти ще имаш сполука в пътищата си и ще постъпваш благоразумно.

9. Ето, Аз ти заповядвам: бъди твърд и храбър, не се страхувай и не се ужасявай; защото Господ, Бог твой, е с тебе навред, където и да идеш.

10. Тогава Иисус заповяда на народните надзорници и рече:

11. идете по стана и дайте заповед на народа и кажете: приготвяйте си храна за път, защото след три дни ще преминете този Иордан, и ще влезете да превземете земята, която Господ, Бог на вашите отци, ви дава за наследство.

12. А на коляното Рувимово, Гадово и на полуколяното Манасиево Иисус каза:

13. спомнете си, що ви заповяда Моисей, раб Господен, думайки: Господ, Бог ваш, ви успокои и ви даде тази земя;

14. жените ви, децата ви и добитъкът ви нека останат в земята, която Моисей ви даде отсам Иордан; а вие всички, които можете да воювате, въоръжени тръгнете пред братята си и им помагайте,

15. докле Господ (Бог ваш) успокои братята ви, както и вас; докле и те наследят земята, която Господ, Бог ваш, им дава; тогава се върнете в наследството си и владейте земята, която Моисей, раб Господен, ви даде отсам Иордан, към изгрев-слънце.

16. Те отговориха на Иисуса и казаха: всичко, що ни заповядаш, ще сторим, и където и да ни пратиш, ще отидем;

17. както слушахме Моисея, тъй ще слушаме и тебе; само Господ, Бог твой, да бъде с тебе, както беше с Моисея;

18. всеки, който се противи на твоята заповед и не послуша думите ти във всичко, каквото и да му заповядаш, ще бъде погубен. Само бъди твърд и храбър!

ГЛАВА 2.

1. Иисус, син Навинов, прати тайно от Ситим двама съгледвачи и каза: идете, обгледайте земята и град Иерихон. (Двама момци) отидоха и дойдоха (в Иерихон и влязоха) в къщата на една блудница, на име Раав, и останаха да пренощуват там.

2. Тогава обадиха на иерихонския цар: ето, някакви-си човеци от синовете Израилеви дошли тук нощес, за да обгледат земята.

3. Иерихонският цар прати да кажат на Раав: предай човеците, които са дошли при тебе и влезли в къщата ти (нощес), понеже са дошли да обгледат цялата земя.

4. Но жената взе двамата ония човеци, скри ги и каза: идваха, наистина, при мене човеци, ала не зная отде бяха те;

5. когато пък на мръкване трябваше да се затворят портите, те излязоха; не зная къде отидоха; спуснете се по-скоро подире им, ще ги настигнете.

6. А сама ги заведе на покрива и ги скри в ленените гръстници, разстлани на покрива й.

7. Пратените се спуснаха подире им по пътя към Иордан до самия брод, а портите затвориха веднага, след като излезе по тях потерята.

8. Преди да си легнат да спят, Раав се качи при тях на покрива

9. и им каза: зная, че Господ е дал вам тая земя, понеже ужас ни облада от вас, и всички жители на тая земя се изплашиха от вас;

10. защото чухме, как Господ (Бог) изсушил пред вас водата на Червено море, когато сте идели от Египет, и как сте постъпили с двамата аморейски царе отвъд Иордан, Сихона и Ога, които сте погубили;

11. когато чухме това, сърце ни се сви, и в никого (от нас) дух не остана против вас; защото Господ, Бог ваш, е Бог на небето горе и на земята долу;

12. и тъй, закълнете ми се в Господа (вашия Бог), че, както аз ви сторих милост, тъй и вие ще сторите милост на бащиния ми дом, и дайте ми верен знак,

13. че ще запазите живи баща ми и майка ми, братята ми и сестрите ми, и всички, които са у тях, и ще избавите душите ни от смърт.

14. Тия човеци й казаха: душата си за вас ще предадем на смърт, стига само (сега) да не издадете това наше дело; и когато Господ ни предаде земята, ние ще бъдем към тебе милостиви и верни.

15. И тя ги спусна с въже през прозореца, понеже къщата й беше на градската стена, и тя живееше на стената;

16. и им каза: идете в планината, за да ви не срещне потерята, и крийте се там три дни, докле се върне потерята (тръгнала подир вас); а после си идете по пътя.

17. А човеците й казаха: ние ще бъдем свободни от клетвата ти, с която ни закле, ако не сториш тъй:

18. ето, кога дойдем в тая земя, ти превържи това червено въже о прозореца, през който ни спусна, и събери вкъщи при себе си баща си, майка си и братята си — цялата си бащина челяд;

19. и ако някой излезе вън от вратата на своята къща, кръвта му да е върху главата му, и ние (ще бъдем) свободни (от твоята клетва); а който бъде с тебе в къщата (ти), кръвта му да бъде върху нашата глава, ако някоя ръка се докосне до него;

20. ако пък (някой ни обиди или) издадеш нашето дело, ние тъй също ще бъдем свободни от твоята клетва, с която ни закле.

21. Тя отговори: нека бъде според думите ви! И ги пусна, и те си отидоха, а тя превърза о прозореца червеното въже.

22. Те тръгнаха и отидоха в планината и останаха там три дни, докато се върна потерята. Потерята ги търси по целия път и ги не намери.

23. Тъй двамата тия човеци си тръгнаха назад, слязоха от планината, преминаха (Иордан) и отидоха при Иисуса, Навинов син, и му разказаха всичко, що им се бе случило.

24. И казаха на Иисуса: Господ (Бог наш) предаде цялата тая земя в наши ръце, и всички жители на оная земя имат страх пред нас.

ГЛАВА 3.

1. Тогава Иисус стана рано сутринта, и потеглиха от Ситим и дойдоха при Иордан, той и всички синове Израилеви, и нощуваха там, преди да го преминат.

2. След три дни тръгнаха надзорниците по стана

3. и дадоха на народа заповед, думайки: кога видите ковчега на завета на Господа, вашия Бог, и свещениците (ни) левити да го носят, потеглете и вие от мястото си и вървете подире им.

4. Но разстоянието между вас и тях да бъде до две хиляди лакти; не се доближавайте до ковчега, за да знаете пътя, по който ще вървите; защото вие не сте ходили по тоя път ни вчера, ни завчера.

5. И каза Иисус на народа: очистете се за утре (заран), понеже утре Господ ще извърши между вас чудеса.

6. На свещениците пък Иисус каза: вземете ковчега на завета (Господен) и тръгнете пред народа. Свещениците взеха ковчега на завета (Господен) и тръгнаха пред народа.

7. Тогава Господ каза на Иисуса: днес ще почна да те прославям пред очите на всички синове Израилеви, за да узнаят, че, както бях с Моисея, тъй ще бъда и с тебе;

8. а ти дай заповед на свещениците, които носят ковчега на завета, и кажи: щом влезете във водите на Иордан, спрете се в Иордан.

9. Иисус каза на синовете Израилеви: дойдете насам и чуйте думите на Господа, вашия Бог.

10. И каза Иисус: от това ще узнаете, че среди вас е живият Бог, Който ще прогони от вас хананейци и хетейци, евейци и ферезейци, гергесейци, аморейци и иевусейци:

11. ето, ковчегът на завета на Господа на цялата земя ще тръгне пред вас през Иордан;

12. и вземете си дванайсет човека от колената Израилеви, по един човек от коляно;

13. и щом нозете на свещениците, които носят ковчега на Господа, Владетеля на цялата земя, стъпят във водата на Иордан,

водата иорданска ще пресъхне, а водата, що тече отгоре, ще се спре като стена.

14. И тъй, когато народът потегли от шатрите си, за да премине Иордан, и свещениците понесоха ковчега на завета (Господен) пред народа,

15. то, щом тия, които носеха ковчега (на завета Господен), влязоха в Иордан, и нозете на свещениците, които носеха ковчега, се потопиха във водата на Иордан (Иордан пък излиза от всичките си брегове през цялото време на пшеничната жетва),

16. водата, що течеше отгоре, се спря и стана като стена на твърде голямо разстояние, до град Адам, който е до Цартан; а която течеше в морето, що е на равнината, в Солено море, отиде и изчезна.

17. И народът преминаваше срещу Иерихон; свещениците пък, които носеха ковчега на завета Господен, стояха на сухо посред Иордан с твърда нога. Всички синове Израилеви преминаваха по сухо, докле целият народ премина Иордан.

ГЛАВА 4.

1. Когато целият народ премина Иордан, Господ каза на Иисуса:

2. вземете си от народа дванайсет души, по един човек от коляно,

3. и дайте им заповед и кажете: вземете си оттука, изсред Иордан, дето са стояли неподвижно нозете на свещениците, дванайсет камъка, пренесете ги със себе си и ги турете на мястото, дето ще пренощувате тая нощ.

4. Иисус повика дванайсет души, които избра от синовете Израилеви, по един човек от коляно,

5. и им каза: идете пред ковчега на Господа, вашия Бог, сред Иордан и (вземете оттам и) турете всеки на рамото си по един камък, според броя на колената на синовете Израилеви,

6. за да бъдат у вас (завинаги) знак: кога ви попитат в по-сетнешно време синовете ви и кажат: „за какво са тия камъни у вас?“ —

7. ще им кажете: „за спомен на това, че водата на Иордан се раздели пред ковчега на завета на Господа (Владетеля на цялата земя); когато той преминаваше Иордан, тогава водата иорданска се раздели“; по тоя начин тия камъни ще бъдат (у вас) за синовете Израилеви като паметник вовеки.

8. И синовете Израилеви сториха тъй, както заповяда Иисус: взеха дванайсет камъни от Иордан, както говори Господ на Иисуса, според броя на колената на синовете Израилеви, и ги пренесоха със себе си на нощувката и ги туриха там.

9. И (други) дванайсет камъка постави Иисус сред Иордан на мястото, дето стояха нозете на свещениците, които носеха ковчега на завета (Господен). Те са там и доднес.

10. Свещениците, които носеха ковчега (на завета Господен), стояха сред Иордан, докле не бе свършено (от Иисуса) всичко, що Господ бе заповядал на Иисуса да каже на народа — тъй, както бе завещал Моисей на Иисуса; а в това време народът бързо преминаваше.

11. Когато целият народ премина (Иордан), тогава премина и ковчегът (на завета) Господен и свещениците пред народа;

12. и Рувимовите синове и Гадовите синове и полуколяното Манасиево преминаха въоръжени пред синовете Израилеви, както им бе говорил Моисей.

13. До четирийсет хиляди въоръжени за бой преминаха пред Господа на Иерихонските равнини, за да се бият.

14. В тоя ден Господ прослави Иисуса пред очите на цял Израил, и почнаха да се боят от него, както се бояха от Моисея, през всички дни на живота му.

15. И каза Господ на Иисуса, думайки:

16. Заповядай на свещениците, които носят ковчега на откровението, да излязат от Иордан.

17. Иисус заповяда на свещениците и каза: излезте от Иордан.

18. И когато свещениците, които носеха ковчега на завета Господен, излязоха от Иордан, и щом стъпалата на нозете им стъпиха на суша, водата на Иордан се спусна по своето място, потече, както вчера и завчера, над всичките си брегове.

19. И народът излезе от Иордан в десетия ден на първия месец и се разположи на стан в Галгал, на изток от Иерихон.

20. И дванайсетте камъка, които бяха взели от Иордан, Иисус постави в Галгал

21. и каза на синовете Израилеви: кога в по-сетнешно време вашите синове попитат бащите си: „какво значат тия камъни?“ —

22. кажете на вашите синове: „Израил премина тоя Иордан по сухо“;

23. защото Господ, Бог наш, изсуши водите на Иордан за вас, докле го преминахте, също тъй, както Господ, Бог ваш, направи с Червено море, което изсуши пред нас, докле го преминахме,

24. за да познаят всички народи по земята, че ръката Господня е силна, и да се боите от Господа, вашия Бог, през всички дни.

ГЛАВА 5.

1. Кога всички аморейски царе, които живееха отсам Иордан към морето, и всички ханаански царе, които са при морето, чуха, че Господ (Бог) изсуши водите на Иордан пред синовете Израилеви, докле те преминаваха, тогава им се сви сърцето, (те се ужасиха,) и не остана вече в тях дух против синовете Израилеви.

2. В това време Господ каза на Иисуса: направи си остри (каменни) ножове и обрежи синовете Израилеви втори път.

3. Тогава Иисус си направи остри (каменни) ножове и обряза синовете Израилеви на местността (наречена) Хълм на обрезанието.

4. Тази е причината, задето Иисус обряза (синовете Израилеви, които тогава се родиха по пътя, и които между излезлите из Египет не бяха тогава обрязани, всичките ги обряза Иисус): целият народ, който бе излязъл из Египет, от мъжки пол, всички способни за война умряха в пустинята по пътя, след като бяха излезли от Египет;

5. всички излезли бяха обрязани, а всички, които се бяха родили в пустинята по пътя, след излизането из Египет, не бяха обрязани;

6. защото синовете Израилеви четирийсет (и две) години ходиха по пустинята (затова и мнозина не бяха обрязани), докле измряха всички способни за война, които бяха излезли из Египет, които не послушаха гласа Господен и на които Господ се кле, че няма да видят земята, за която Господ с клетва бе обещал на отците им, да даде нам земята, дето тече мед и мляко,

7. а вместо тях въздигна синовете им. Тях обряза Иисус, понеже те не бяха обрязани; защото тях, (като родени) по пътя, не обрязваха.

8. Целият народ, след като бе обрязан, си остана на мястото в стана, докле оздравее.

9. Тогава Господ рече на Иисуса: сега Аз снех от вас египетския позор. Поради това се и нарича онова място „Галгал“ дори и доднес.

10. И стояха синовете Израилеви на стан в Галгал и направиха Пасха в равнините Иерихонски на четиринайсетия ден на месеца, вечерта;

11. и на другия ден след Пасха почнаха да ядат от произведенията на тая земя — безквасни хлябове и печени зърна в същия оня ден;

12. а маната престана да пада на другия ден, след като почнаха да ядат от произведенията на земята; и нямаше вече мана у синовете Израилеви: през оная година те ядяха произведенията на Ханаанската земя.

13. Когато Иисус се намираше близо до Иерихон, погледна и видя, и ето, пред него стои човек, с гол меч в ръка. Иисус се приближи до него и му каза: наш ли си, или от нашите неприятели?

14. Той отговори: не; аз съм вожд на воинството Господне, сега дойдох (тук). Иисус падна ничком на земята, поклони се и му каза: какво ще заповяда господарят ми на своя раб?

15. Вождът на воинството Господне каза Иисусу: събуй обущата от нозете си, понеже мястото, на което стоиш, е свето. Иисус тъй и направи.

16. А Иерихон беше укрепен и затворен от страх пред синовете Израилеви; никой не излизаше (от него) и никой не влизаше.

ГЛАВА 6.

1. Тогава Господ рече на Иисуса: ето, Аз предавам в ръцете ти Иерихон и царя му и силните люде (в него):

2. обкръжете града вие всички, способни за война, и обикаляйте града веднъж (на ден); тъй правете шест дена;

3. и нека седем свещеника носят пред ковчега седем юбилейни тръби; а на седмия ден обиколете града седем пъти, и свещениците да тръбят с тръбите;

4. щом затръби юбилейният рог, щом чуете тръбен звук, целият народ да се провикне с висок глас, и градската стена ще рухне до основи, и целият народ ще навлезе (в града, като се спусне) всеки от своето място.

5. И свика Иисус, син Навинов, свещениците (Израилеви) и им рече: носете ковчега на завета, а седем свещеника да носят седем юбилейни тръби пред ковчега Господен.

6. И рече (им да кажат) на народа: идете и обиколете града; а въоръжените нека вървят пред ковчега Господен.

7. Щом Иисус каза на народа, седемте свещеника, които носеха седемте юбилейни тръби пред Господа, тръгнаха и затръбиха (гръмогласно) с тръбите, и ковчегът на завета Господен вървеше след тях;

8. въоръжените пък вървяха пред свещениците, които тръбяха с тръбите; а които вървяха изотзад, следваха подир ковчега (на завета Господен), като тръбяха с тръбите през време на шествието.

9. На народа пък Иисус даде заповед и каза: не викайте и да се не чуе вашият глас, и да не излиза дума из устата ви до оня ден, докле ви не кажа: „викнете!“ и тогава ще викнете.

10. Тъй ковчегът (на завета) Господен тръгна около града и обиколи веднъж; и дойдоха в стана и пренощуваха в него.

11. (На другия ден) Иисус стана сутринта рано, и свещениците понесоха ковчега (на завета) Господен;

12. и седемте свещеници, които носеха седемте юбилейни тръби, пред ковчега Господен, вървяха и тръбяха с тръбите; въоръжените пък

вървяха пред тях; а които вървяха изотзад, следваха подир ковчега (на завета) Господен и, вървейки, тръбяха с тръбите.

13. Тъй и на другия ден обиколиха града веднъж и се върнаха в стана. Тъй правиха шест дена.

14. На седмия ден станаха рано, щом се сипна зора, и обиколиха по същия начин града седем пъти; само в тоя ден обиколиха града седем пъти.

15. Когато седмия път свещениците тръбяха с тръбите, Иисус каза на народа: викнете, понеже Господ ви предаде града!

16. Градът ще бъде под заклятие, и всичко, що е в него, е за Господа (на силите); само блудницата Раав нека остане между живите, тя и всеки, който е в къщата й; защото тя укри пратените, които пращахме;

17. но вие се пазете от заклетото, за да не подпаднете и сами под заклятие, ако вземете нещо от заклетото, и за да не навлечете върху стана на синовете Израилеви заклятие и да му не причините бедствие;

18. и всичкото сребро и злато, медни и железни съдове да бъдат светиня на Господа и да влязат в съкровищницата Господня.

19. Народът извика, след като затръбиха с тръбите. Щом народът чу тръбния глас, всички (наедно) извикаха с висок (и силен) глас, и стените (градски) рухнаха до основи, и целият народ влезна в града, всеки от своето място, и превзеха града.

20. И предадоха на заклятие всичко, що беше в града, — мъже и жени, млади и стари, волове, овци и осли, (всичко) с меч изтребиха.

21. А на двамата момци, които бяха обгледвали земята, Иисус рече: идете в къщата на оная блудница и изведете оттам нея и всички, които са у нея, понеже вие й се заклехте.

22. Тогава момците, които бяха обгледвали (града), отидоха (в къщата на жената) и изведоха (блудницата) Раав и баща й, майка й, братята й и всички, които бяха у нея, и всичките й роднини изведоха и ги туриха вън от израилския стан.

23. А градът и всичко, що беше в него, с огън изгориха; само среброто и златото, медните и железни съдове предадоха, (за да се внесат за Господа) в съкровищницата на дома Господен.

24. Блудницата Раав пък и бащината й челяд и всички, които бяха у нея, Иисус остави живи, и тя живее между Израиля доднес, защото укри пратените, които Иисус праща да обгледат Иерихон.

25. В онова време Иисус се закле и каза: проклет да бъде пред Господа оня, който издигне и построи тоя град Иерихон; върху първородния си син той ще положи основите му и върху най-малкия си син ще постави портите му. (Тъй и направи Азан, родом от Ветил: той го основа върху първородния си син Авирона и върху най-малкия, спасен, постави портите му.)

26. И Господ беше с Иисуса, и славата му се разнасяше по цяла земя.

ГЛАВА 7.

1. Но синовете Израилеви сториха (голямо) престъпление и взеха от заклетото. Ахан, син на Хармия, син на Завдия, Заров син, от Иудино коляно, взе от заклетото, и гневът Господен се разпали против синовете Израилеви.

2. От Иерихон Иисус изпрати люде в Гай, що е близо до Бет-Авен, на изток от Ветил, и им каза: идете, обгледайте земята. Те отидоха и обгледаха Гай.

3. И като се върнаха при Иисуса, казаха му: нека не отива целият народ, а да отидат до две или три хиляди души, и ще разбият Гай; не измъчвай целия народ нататък, понеже са малко (там).

4. И тъй, отидоха там от народа до три хиляди души, но те удариха на бяг пред гайските жители;

5. гайските жители убиха от тях до трийсет и шест души, преследваха ги от портите до Севарим и ги разбиха при спусъка на планината; от това нещо сърцето на народа се разтопи и стана като вода.

6. Иисус раздра дрехите си и падна ничком наземи пред ковчега Господен и лежа дори до вечерта, той и старейшините Израилеви, и посипаха с пепел главите си.

7. И каза Иисус: о, Господи, Владико! защо преведе тоя народ през Иордан, за да ни предадеш в ръцете на аморейци и да ни погубиш? О, да бяхме си останали и живели отвъд Иордан!

8. О, Господи, какво да кажа, след като Израил обърна гръб пред враговете си?

9. Хананейци и всички жители на страната ще чуят, ще ни заобиколят и ще изтребят името ни от земята. И какво ще сториш тогава за великото Си име?

10. Господ отговори на Иисуса: стани, защо си паднал ничком?

11. Израил съгреши, те престъпиха завета Ми, който им бях завещал; взеха от заклетото, откраднаха, потулиха и туриха между нещата си;

12. затова синовете Израилеви не можаха да устоят пред враговете си и им обърнаха гръб, понеже те подпаднаха под заклятие; няма да бъда вече с вас, ако не отмахнете изсред вас заклетото.

13. Стани, очисти народа и кажи: очистете се за утре, понеже тъй казва Господ, Бог Израилев: „заклетото е всред тебе, Израилю; затова ти не ще можеш да устоиш пред враговете си, докле не отмахнеш от себе си заклетото“.

14. Минувайте утре (всички) според колената си; коляното пък, което Господ посочи, нека мине по родове; родът, който Господ посочи, нека мине по челяди; челядта, която посочи Господ, нека мине човек по човек;

15. който се улови, че е откраднал от заклетото, нека с огън изгорят него и всичко негово, задето е престъпил завета Господен и е извършил беззаконие сред Израиля.

16. Като стана сутринта рано, Иисус заповяда на Израиля да мине според колената си, и посочено бе Иудиното коляно;

17. после заповяда да минат родовете на Иуда, и посочен бе родът на Зара; заповяда на рода Заров да мине по челяди, и посочена бе челядта Завдиева;

18. заповяда на челядта му да мине човек по човек, и посочен бе Ахан, син на Хармия, син на Завдия, Заров син, от Иудино коляно.

19. Тогава Иисус каза на Ахана: синко! въздай слава на Господа, Бога Израилев, изповядай пред Него и ми обади, що си сторил: не крий от мене.

20. Ахан отговори на Иисуса и каза: истина, аз съгреших пред Господа, Бога Израилев, и направих туй и туй:

21. между плячката видях една хубава сенаарска дреха, двеста сикли сребро и един къс злато, тежък петдесет сикли; това ми се понрави, и аз го взех; и ето, то е скрито в земята сред шатрата ми, и среброто е под него (скрито).

22. Иисус изпрати човеци, и те се затекоха в шатрата (в стана); и ето, всичко това бе скрито в шатрата му, и среброто под него.

23. Те взеха това от шатрата, донесоха го при Иисуса и при всички синове Израилеви и туриха пред Господа.

24. Иисус и всички израилтяни с него взеха Заровия син Ахана, среброто, дрехата, и къса злато, синовете му и дъщерите му, воловете

му и ослите му, овците му и шатрата му, и всичко негово, и ги отведоха (с всичко) в долина Ахор.

25. И каза Иисус: задето навлече върху нас бедствие, Господ напраща върху тебе бедствие в тоя ден. И всички израилтяни го убиха с камъни, изгориха него и нещата с огън, и нахвърлиха върху тях камъни.

26. И нахвърлиха върху него голяма грамада камъни, която е оцеляла и доднес. След това утихна яростта на гнева Господен. Поради туй онова място се нарича дори доднес „долина Ахор“.

ГЛАВА 8.

1. Господ каза на Иисуса: не бой се и не се ужасявай; вземи със себе си всички мъже, способни за война, стани, иди към Гай; ето, Аз предавам в ръцете ти гайския цар и народа му, града му и земята му;

2. направи с Гай и царя му същото, каквото направи с Иерихон и царя му, само плячката и добитъка му си поделете; тури засада зад града.

3. Иисус и всички мъже, способни за война, станаха да идат към Гай, и избра Иисус трийсет хиляди души храбри и ги изпрати през нощта,

4. и даде им заповед, като каза: гледайте, вие ще бъдете на засада зад града; не се отдалечавайте от града и бъдете всички готови;

5. аз пък и всички мъже, които са с мене, ще се приближим до града и щом (жителите гайски) излязат срещу нас, както и по-напред, ние ще побегнем от тях;

6. те ще се втурнат подире ни, тъй че ние ще ги отвлечем от града, защото те ще кажат: „бягат от нас, както и по-напред“; кога побегнем от тях,

7. вие станете от засадата и завладейте града, и Господ, Бог ваш, ще го предаде в ръцете ви;

8. кога превземете града, запалете града с огън, направете според думата Господня; гледайте, аз ви заповядвам.

9. Тъй ги изпрати Иисус, и те отидоха в засада и заседнаха между Ветил и Гай, на запад от Гай; а Иисус пренощува оная нощ сред народа.

10. Като стана сутринта рано, Иисус прегледа народа и тръгна той и старейшините Израилеви пред народа за Гай;

11. и всички мъже, способни за война, които бяха с него, тръгнаха, приближиха се и дойдоха до града (откъм изток, а засадата беше на запад от града),

12. и разположиха стан на север от Гай, а между тях и Гай имаше долина. След това Иисус взе до пет хиляди души и ги постави в засада между Ветил и Гай, на запад от града.

13. И целия стан, който беше на север от града, народът си разположи тъй, че задната част беше на запад от града. А Иисус отиде оная нощ всред долината.

14. Щом гайският цар видя това, стана рано и излезе веднага с жителите градски против Израиля на бой, той и целият му народ, на определеното място пред равнината; но той не знаеше, че против него има засада зад града (му).

15. Иисус и цял Израил като че уж разбити от тях, побягнаха към пустинята;

16. а те извикаха целия народ, който беше в града, за да ги гонят, и, гонейки Иисуса, отдалечиха се от града;

17. и не остана в Гай и Ветил нито един човек, който да не бе се спуснал подир Израиля; а града си оставиха отворен, гонейки Израиля.

18. Тогава Господ каза на Иисуса: простри копието, що е в ръката ти, към Гай, понеже Аз ще го предам в ръцете ти (и засадата веднага ще стане от мястото си). Иисус простря към града (ръката си и) копието, що бе в ръката му.

19. А засадниците станаха веднага от мястото си и се втурнаха, щом той си простря ръката, влязоха в града, превзеха го и начаса предадоха града на огън.

20. Жителите гайски, като се озърнаха назад, видяха, че от града се дига дим към небето. И нямаше накъде да бягат — нито нататък, нито насам; защото народът, който бягаше към пустинята, обърна се срещу гонителите.

21. Иисус и цял Израил, като видяха, че засадниците превзеха града и от града се дига дим (към небето), върнаха се и почнаха да убиват гайчани;

22. а ония от града излязоха против тях тъй, че те се намираха посред израилтяните, от които едни бяха от една страна, а други от друга; тъй ги разбиха, че не оставиха от тях нито един жив, нито избягал;

23. а гайския цар хванаха жив и го доведоха при Иисуса.

24. Когато израилтяните избиха всички гайчани на полето, в пустинята, дето ги гониха, и след като те всички до един паднаха от острието на меча, тогава всички израилтяни се върнаха в Гай и го поразиха с острието на меча.

25. Погиналите в тоя ден мъже и жени, всички гайчани, бяха дванайсет хиляди.

26. Иисус не свали ръката си, която бе простpял с копието, докле не предаде на заклятие всички гайчани;

27. само добитъка и плячката от тоя град синовете Израилеви поделиха помежду си, според Господнята дума, която (Господ) бе казал на Иисуса.

28. Тогава Иисус изгори Гай и го обърна на вечни развалини, на пустиня доднес;

29. а гайския цар обеси на дърво (и го остави на дървото) до вечерта; след залез-слънце пък Иисус заповяда, та снеха трупа му от дървото, хвърлиха го пред градските порти, и натрупаха върху му голяма грамада камъни, която е оцеляла и доднес.

30. Тогава Иисус съгради жертвеник на Господа, Бога Израилев, на планина Гевал,

31. както Моисей, раб Господен, бе заповядал на синовете Израилеви, за което е писано в книгата на Моисеевия закон, — жертвеник от цели камъни, до които не се е допирало желязо; и принесоха върху него всесъжение Господу и извършиха мирни жертви.

32. И там на камъните (Иисус) написа препис от закона на Моисея, който тоя бе написал пред синовете Израилеви.

33. Цял Израил, старейшините му и надзорниците (му) и съдиите му, застанаха от едната и другата страна на ковчега срещу свещениците (и) левитите, които носеха ковчега на завета Господен, — както пришълците, така и природните жители, едната половина от тях при планина Гаризим, а другата половина при планина Гевал, както по-преди Моисей, раб Господен, бе заповядал да се благославя народът Израилев.

34. След това (Иисус) прочете всички думи на закона, благословията и проклятието, както е писано в книгата на закона;

35. от всичко, що Моисей бе заповядал (на Иисуса), нямаше ни една дума, която Иисус да не прочете пред цялото Израилско събрание, пред (мъже и) жени и деца и пришълци, които се намираха между тях.

ГЛАВА 9.

1. Като чуха това, всички (аморейски) царе, които бяха отсам Иордан, по планината и равнината и по целия бряг на голямото море, и които бяха близо до Ливан, — хетейци, аморейци, (гергесейци,) хананейци, ферезейци, евейци и иевусейци,

2. събраха се заедно, за да се ударят единодушно с Иисуса и Израиля.

3. Но жителите гаваонски, като чуха, какво бе направил Иисус с Иерихон и Гай,

4. употребиха хитрост: отидоха та се снабдиха с храна за път и туриха вехти чували на ослите си и вехти, скъсани и закърпени мехове за вино;

5. и обущата на нозете им бяха вехти, закърпени, и дрехите им — вехти; и всичкият им хляб за път беше сух, плесенясал (и натрошен).

6. Те дойдоха при Иисуса в стана (израилски) в Галгал и казаха нему и на всички израилтяни: ние сме дошли от много далечна земя; сключете прочее с нас съюз.

7. А израилтяните отговориха на евейци: вие, може би, живеете близо до нас; как ще сключим с вас съюз?

8. Те казаха на Иисуса: ние сме твои роби. А Иисус ги попита: кои сте вие и отде сте дошли?

9. Те му отговориха: от много далечна земя са дошли твоите роби в името на Господа, твоя Бог, защото чухме славата Му и всичко, що Той е направил в Египет,

10. и всичко, що направи на двамата аморейски царе, които бяха отвъд Иордан, на есевонския цар Сихона и на васанския цар Ога, който живееше в Астарот (и Едрея).

11. (Като чуваха това,) старейшините ни и всички жители на нашата страна ни казаха: вземете си в ръце хляб за път, идете насреща им и им кажете: „ние сме ваши роби; сключете прочее с нас съюз“.

12. Тоя наш хляб взехме от къщите си топъл в деня, когато тръгнахме за към вас, а сега ето, той е изсъхнал и плесенясал;

13. и тия мехове с вино, които бяхме нови налели, ето скъсаха се; и тия наши дрехи и обуща овехтяха от много дългия път.

14. Израилтяните взеха хляба им, а Господа не попитаха.

15. Тогава Иисус сключи с тях мир и тури условие, че ще им запази живота; и началниците на народа им се заклеха.

16. А след три дни, откак сключиха с тях съюз, чуха, че те били техни съседи и живеят близо до тях;

17. защото Израилевите синове, като потеглиха на път, дойдоха до градовете им на третия ден; градовете им пък (бяха): Гаваон, Кефира, Беерот и Кириат-Иарим.

18. (Иисус и) Израилевите синове не ги погубиха, защото (всички) началници на народа бяха им се клели в Господа, Бога Израилев. Затова цялото общество (Израилево) заропта против началниците.

19. Всички началници казаха на целия народ: клели им сме се в Господа, Бога Израилев, и затова не можем да се докоснем до тях;

20. а ето какво ще сторим с тях: ще ги оставим живи, за да ни не постигне гняв поради клетвата, с която им се клехме.

21. И казаха им още началниците: нека живеят, но ще секат дърва и ще носят вода за цялото общество. (И целият народ направи) тъй, както им казаха началниците.

22. Иисус ги повика и попита: защо ни измамихте, като казахте: „ние сме много далеч от вас“, когато вие сте живеели близо до нас?

23. затова да сте проклети! вечно вие ще бъдете роби, ще сечете дърва и ще носите вода за (мене и за) дома на моя Бог!

24. Те отговориха на Иисуса и казаха: дошло бе до ушите на твоите роби, че Господ, Бог твой, е заповядал на Своя раб Моисея, да ви даде цялата земя и да погуби (нас и) всички жители на тая земя пред лицето ви; затова ние се много бояхме да не ни вземете живота, и извършихме това;

25. сега ето, ние сме в твоя ръка: както ти се стори за по-добре и по-справедливо да постъпиш с нас, тъй и постъпи.

26. И постъпи той с тях тъй: избави ги от ръцете на синовете Израилеви, и те не ги погубиха;

27. и в оня ден Иисус нареди, те да секат дърва и да носят вода за (цялото) общество и за жертвеника Господен; (поради това гаваонци

станаха дървари и водари за жертвеника Божий) дори и доднес, на мястото, което и да избере (Господ).

ГЛАВА 10.

1. Когато иерусалимският цар Адониседек чу, че Иисус превзел Гай и го предал на заклятие, и че е постъпил с Гай и с царя му тъй, както постъпи с Иерихон и царя му, и че гаваонци сключили мир (с Иисуса и) с Израиля и останали между тях,

2. той се много уплаши, защото Гаваон (беше) голям град, като един от царските градове, и по-голям от Гай, и всичките му жители бяха юнаци.

3. Поради това иерусалимският цар Адониседек изпрати при хевронския цар Хохама, и при иармутския цар Фирама, и при лахиския цар Яфия, и при еглонския цар Девира да кажат:

4. дойдете при мене и ми помогнете да съсипем Гаваон, задето е сключил мир с Иисуса и синовете Израилеви.

5. Те се събраха и отидоха петимата аморейски царе: иерусалимският цар, хевронският цар, иармутският цар, лахиският цар, еглонският цар, те и всичкото им опълчение, и се разположиха на стан до Гаваон, за да воюват срещу него.

6. Гаваонци изпратиха до Иисуса в (израилския) стан, в Галгал, да кажат: не оттегляй ръката си от твоите роби; дойди по-скоро при нас, избави ни и ни помогни; защото против нас се събраха всички аморейски царе, които живеят в планините.

7. Иисус тръгна от Галгал, той и с него всички способни за война, и всички храбри мъже.

8. Тогава Господ каза на Иисуса: не бой се от тях, защото Аз ги предадох в ръцете ти: никой от тях няма да устои пред лицето ти.

9. И нападна върху тях Иисус внезапно, (понеже) цялата нощ бе вървял от Галгал.

10. Господ ги докара в смущение пред израилтяните, и те им нанесоха голямо поражение в Гаваон, гониха ги по пътя към Веторонската височина и ги разбиваха до Азек и до Макед.

11. А когато бягаха от израилтяните по склона на Веторонската планина, Господ хвърляше върху тях от небето големи камъни (градушка) до самия град Азек, и те умираха: умрелите от камъните на

градушката бяха по-много, отколкото ония, които синовете Израилеви убиха с меч (в битката).

12. Иисус извика към Господа в оня ден, в който Господ (Бог) предаде Аморея в ръцете на Израиля, — след като ги изби в Гаваон, и те бяха избити пред лицето на синовете Израилеви, — и каза пред израилтяните: спри се, слънце, над Гаваон, и ти, месечино, над Айалонската долина!

13. И слънцето се спря и месецът стоя, докле народът отмъстяваше на враговете си. Нали това е писано в книгата на Праведния: слънцето стоеше сред небето и не бързаше да зайде почти цял ден?

14. Такъв ден не е имало ни преди, ни подир оня, в който Господ (тъй) да е слушал човешки глас. Защото Господ воюваше за Израиля.

15. След това Иисус и цял Израил с него се върнаха в стана, в Галгал.

16. А петимата ония царе побягнаха и се скриха в пещерата в Макед.

17. Когато обадиха на Иисуса и казаха: „намериха се петте царе, те се крият в пещерата в Макед“,

18. Иисус каза: „привалете големи камъни при входа на пещерата и поставете при нея люде да ги пазят;

19. а вие не се спирайте (тука), но гонете враговете си, изтребвайте задните части от войската им и не им давайте да отидат по градовете си, понеже Господ, Бог ваш, ги предаде в ръцете ви“.

20. След като Иисус и синовете Израилеви им нанасяха твърде голямо поражение, и останалите от тях побягнаха в укрепените градове,

21. целият народ се върна смиром в стана при Иисуса в Макед, и никой не обели зъб против синовете Израилеви.

22. Тогава Иисус каза: отворете входа на пещерата и доведете при мене от пещерата петимата царе.

23. Тъй и сториха: доведоха при него от пещерата петимата царе: иерусалимския цар, хевронския цар, иармутския цар, лахиския цар и еглонския цар.

24. Когато изведоха тия царе пред Иисуса, Иисус свика всички израилтяни и каза на военачалниците, които бяха ходили с него:

приближете се, стъпете с нозете си върху вратовете на тия царе. Те се приближиха и стъпиха с нозете си върху вратовете им.

25. Иисус им каза: не бойте се и не се ужасявайте, бъдете твърди и храбри; защото тъй ще постъпи Господ с всички ваши врагове, с които ще воювате.

26. След това Иисус ги удари, уби ги, и ги обеси на пет дървета; и висяха на дърветата до вечерта.

27. При залез-слънце Иисус заповяда, та ги снеха от дърветата, хвърлиха ги в пещерата, в която се бяха крили, и към входа на пещерата притърколиха големи камъни, които са там и доднес.

28. В същия ден Иисус превзе Макед и порази с меч (него) и царя му, и предаде на заклятие тях и всичко живо, що се намираше в него: не остави никого, който да оцелее (и да избяга); и с македския цар постъпи тъй, както постъпи с иерихонския цар.

29. След това потегли Иисус и всички израилтяни с него от Макед за Ливна и воюва против Ливна;

30. и предаде Господ и нея в ръцете на Израиля, (и превзеха нея) и царя й, и я изтреби Иисус с меч и всичко живо, що се намираше в нея: не остави в нея никого, който да оцелее (и да избяга), а с царя им постъпи тъй, както постъпи с иерихонския цар.

31. От Ливна потегли Иисус и всички израилтяни с него за Лахис, разположи се пред него на стан и воюва против него;

32. и предаде Господ Лахис в ръцете на Израиля, и той го превзе на другия ден, и порази с меч него и всичко живо, що беше в него, (и го изтреби) тъй, както постъпи с Ливна.

33. Тогава на помощ на Лахис дойде газерският цар Хорам; но Иисус порази (с меч) и него и народа му тъй, че не остави от народа никого, който да оцелее (и да избяга).

34. И потегли Иисус и всички израилтяни с него от Лахис за Еглон, разположиха се пред него на стан и воюваха против него;

35. (предаде го Господ в ръцете на Израиля) и го превзеха в същия ден и го поразиха с меч, и всичко живо, що се намираше в него в оня ден, той предаде на заклятие, както постъпи с Лахис.

36. И потегли Иисус и всички израилтяни с него от Еглон за Хеврон и воюваха против него;

37. превзеха го и поразиха с меч него и царя му, всичките му градове и всичко живо, що се намираше в него; не остави никого,

който да оцелее, както постъпи и с Еглон: предаде на заклятие него и всичко живо, що се намираше в него.

38. После обърна се Иисус и цял Израил с него към Давир и воюва против него;

39. превзеха него, царя му и всичките му градове, и ги поразиха с меч, и предадоха на заклятие (тях и) всичко живо, що се намираше в него: никого не остави, който да оцелее; както постъпи с Хеврон и царя му, с Ливна и царя й, тъй постъпи и с Давир и царя му.

40. И порази Иисус цялата планинска и южна земя, низините и земята покрай планините и всичките им царе: не остави никого, който да оцелее, и всичко живо предаде на заклятие, както бе заповядал Господ, Бог Израилев;

41. порази ги Иисус от Кадес-Варни до Газа и цялата земя Гошен дори до Гаваон;

42. и всички тия царе и земите им Иисус превзе наведнъж, понеже Господ, Бог Израилев, се сражаваше за Израиля.

43. След това Иисус и всички израилтяни с него се върнаха в стана, в Галгал.

ГЛАВА 11.

1. Като чу това асорският цар Иавин, изпрати при мадонския цар Иовава и при шимронския цар, и при ахсафския цар,

2. и при царете, които живееха на север по планината и по равнината на юг от Хинарот, и по низините, и в Нафот-Дор на запад,

3. при хананейци, които живееха на изток и към морето, при аморейци и хетейци, при ферезейци и иевусейци, които живееха в планината, и при евейци, които живееха до Ермон, в земята Масиф.

4. И излязоха те и цялото им опълчение с тях, многоброен народ, който по множество се равняваше на пясъка по морския бряг; и коне и колесници имаше твърде много.

5. И всички тия царе се събраха, дойдоха и се разположиха на стан заедно при Меромските води, за да се ударят с Израиля.

6. Но Господ каза на Иисуса: не се бой от тях, защото утре, около това време, ще (ги) предам всички на синовете Израилеви, за да ги избият; а на конете им прережи жилите и колесниците им с огън изгори.

7. Иисус и с него всички способни за война излязоха внезапно против тях при Меромските води и ги нападнаха.

8. И Господ ги предаде в ръцете на израилтяните, и те ги разбиха и ги гониха до велики Сидон и до Мисрефот-Маим и до долина Мицфа на изток, и ги избиха, тъй че от тях не остана никой, който да оцелее (и избяга).

9. И постъпи Иисус с тях тъй, както му каза Господ: на конете им преряза жилите, а колесниците им с огън изгори.

10. В същото време Иисус, като се върна, превзе Асор и царя му уби с меч (Асор пък беше по-преди глава на всички тия царства);

11. и избиха с меч всичко живо, що беше в него, като предадоха (всичко) на заклятие: не остана нито една душа; а Асор той с огън изгори.

12. И всички градове на тия царе Иисус превзе, и царете им с меч изби, като предаде всичко на заклятие, както бе заповядал Моисей, раб Господен;

13. обаче, ни един от градовете, разположени по хълмовете, израилтяните не изгориха, освен само Асор, който Иисус изгори.

14. А всичката плячка от тия градове и (всичкия) добитък си разграбиха синовете Израилеви; а всички люде избиха с меч, тъй че всички бяха изтребени: не оставиха (от тях) ни една душа.

15. Както бе заповядал Господ на Своя раб Моисея, тъй Моисей заповяда на Иисуса, а Иисус тъй и направи: не отстъпи нито от една дума във всичко, що бе заповядал Господ на Моисея.

16. Тъй превзе Иисус цялата оная планинска земя, цялата южна земя, цялата земя Гошен и низините, и равнината, и планината Израилева, и низините (покрай планината),

17. от планина Халак, която се простира към Сеир, до Ваал-Гад в Ливанската долина, при планина Ермон, и всичките им царе хвана, порази ги и изби.

18. Дълго време Иисус воюва с всички тия царе.

19. Нямаше (ни един) град, който да сключи мир със синовете Израилеви, освен евейците, жители на Гаваон: всички те с бой превзеха;

20. защото от Господа беше това, дето те ожесточиха сърцето си и с бой посрещнаха Израиля, — за да бъдат предадени на заклятие и да няма за тях помилване, а да бъдат изтребени тъй, както бе заповядал Господ на Моисея.

21. В същото време пристигна Иисус и порази (всички) енакимци на планината, в Хеврон, в Давир, в Анав, по цялата планина Иудина и по цялата планина Израилева; Иисус ги предаде на заклятие с градовете им.

22. От енакимци не остана (ни един) в земята на синовете Израилеви; останаха само в Газа, в Гет и в Азот.

23. Тъй превзе Иисус цялата земя, както бе говорил Господ на Моисея, и я предаде Иисус за дял на израилтяните, след като я подели между колената им. И земята се успокои от война.

ГЛАВА 12.

1. Ето царете на оная земя, които синовете Израилеви поразиха и чиято земя те взеха в наследство отвъд Иордан към изгрев-слънце, от поток Арнон до планина Ермон, и цялата равнина на изток:

2. Сихон, аморейският цар, който живееше в Есевон и владееше от Ароер, що е при бреговете на поток Арнон, към средата на потока, половината Галаад, до поток Иавок, предел на амонитци,

3. и равнината дори до самото Хинеретско море на изток и до морето на равнината, Солено море, на изток по пътя за Бет-Иешимот, и на юг — местата при полите на Фасга;

4. съпределният нему васански цар Ог, последният от рефаимци, който живееше в Астарот и в Едрея,

5. и владееше планина Ермон и Салха, и цял Васан, до Гесурската и Маахската граница, и половината Галаад, до границата на есевонския цар Сихона.

6. Моисей, раб Господен, и синовете Израилеви ги убиха; и даде я Моисей, раб Господен, в наследство на коляното Рувимово и Гадово и на полуколяното Манасиево.

7. И ето царете на земята (Аморейска), които порази Иисус и синовете Израилеви отсам Иордан на запад, от Ваал-Гад в Ливанската долина до планина Халак, която се простира към Сеир, и чиято земя Иисус даде в наследство на колената Израилеви според разделението им,

8. по планината, по низините, по равнината, по местата, що са покрай планините, в пустинята, и на юг, дето живеят хетейци, аморейци, хананейци, ферезейци, евейци и иевусейци:

9. цар иерихонски, цар на Гай, що е близо до Ветил,

10. цар иерусалимски, цар хевронски,

11. цар иармутски, цар лахиски,

12. цар еглонски, цар газерски,

13. цар давирски, цар гадерски,

14. цар на Хорма, цар арадски,

15. цар на Ливна, цар одоламски,

16. цар на Макед, цар Ветилски,
17. цар тапуахски, цар хеферски,
18. цар афекски, цар шаронски,
19. цар мадонски, цар асорски,
20. цар на Шимрон-Мерон, цар ахсавски,
21. цар таанахски, цар мегидонски,
22. цар кедески, цар на Иокнеам при Кармил,
23. цар на Дор при Нафат-Дор, цар на Гоим в Галгал,
24. цар на Тирца. Всички: трийсет и един царе.

ГЛАВА 13.

1. Когато Иисус остаря и беше в напреднали години, Господ му каза: ти остаря и си вече в напреднали години, а остава още твърде много земя да се завладява.

2. Остава тая земя: всички филистимски окръзи и цялата Гесурска (и Хананейска) земя.

3. От Сихор, който е пред Египет, до границите на Екрон на север, смятат се за ханаански петима филистимски владелци: газският, азотският, аскалонският, гетският, екронският и авейският;

4. на юг пък цялата Ханаанска земя от Меара Сидонска до Афек, до Аморейските граници,

5. тъй също земята (Филистимска) Гевла и цял Ливан към изгрев-слънце от Ваал-Гад, що е при планина Ермон, до входа в Емат.

6. Всички планински жители от Ливан до Мисрефот-Маим, всички сидонци Аз ще изгоня пред синовете Израилеви. Раздели я като дял на Израиля, както ти заповядах;

7. раздели тая земя като дял на деветте колена и на полуколяното Манасиево (от Иордан до голямото море на запад тям я дай: голямото море ще бъде граница).

8. А коляното Рувимово и Гадово с другото полуколяно Манасиево, получиха своя дял от Моисея отвъд Иордан, към изгрев-слънце, както им бе дал Моисей, раб Господен,

9. от Ароер, който е до брега на поток Арнон, и града, който е всред потока, и цялата равнина Медева до Дивон;

10. тъй също всички градове на аморейския цар Сихона, който царуваше в Есевон до Амонитските граници,

11. също и Галаад и Гесурската и Маахската област, и цяла планина Ермон и цял Васан до Салха,

12. цялото царство на Ога Васански, който царуваше в Ащарот и в Едрея. Той едничък оставаше от рефаимци, които Моисей разби и прогони.

13. Но Израилевите синове не изгониха жителите на Гесур и Мааха (и хананейци), и гесурци и маахци живеят всред Израиля и

доднес.

14. Само на Левиевото коляно не даде дял: жертвите на Господа, Бога Израилев, са негов дял, както му бе казал Господ; (ето границите, които направи Моисей на синовете Израилеви според племената им в Моавските равнини отвъд Иордан, срещу Иерихон:)

15. на коляното Рувимови синове според племената им Моисей даде дял:

16. тяхна граница беше Ароер, що е до брега на поток Арнон, и градът, който е всред потока, и цялата равнина при Медева,

17. Есевон и всичките му градове в равнината, Дивон, Вамот-Ваал и Бет-Ваал-Меон,

18. Иааца, Кедемот и Мефаат.

19. Кириатаим, Сивма и Церет-Шахар на планина Емек,

20. Бет-Фехор и местата при полите на Фасга и Бет-Иешемот,

21. всички градове в равнината и цялото царство на аморейския цар Сихона, който царуваше в Есевон, и когото уби Моисей, както и мадиамските воеводи Евия и Рехема, и Цури, Хура и Рева, Сихонови князе, които живееха в (оная) земя;

22. също и предсказвача Валаама, Веоров син, убиха с меч Израилевите синове между убитите от тях.

23. Границата на Рувимовите синове беше Иордан. Това беше делът на Рувимовите синове според племената им, — градовете и селата им.

24. Моисей даде дял и на Гадовото коляно, на Гадовите синове, според племената им:

25. тяхна граница беше Иазер и всички галаадски градове и половината от земята на Амоновите синове до Ароер, що е пред Рава,

26. и земите от Есевон до Рамат-Мицфа и Ветоним и от Маханаим до границите Давирски,

27. и в долина Бет-Харам, Бет-Нимра, Сокхот и Цафон, остатък от царството на есевонския цар Сихона; негова граница беше Иордан до Хинеретското море отвъд Иордан, към изток.

28. Това беше делът на Гадовите синове според племената им, — градовете и селата им.

29. Моисей даде дял и на полуколяното Манасиево, който стана собственост на полуколяното Манасиеви синове, според племената им;

30. тяхна граница беше: от Маханаим цял Васан, цялото царство на васанския цар Ога и всички селища Иаирови във Васан — шейсет града;

31. а половината от Галаад, и Астарот, и Едрея, царствени градове на Ога Васански, (бяха дадени) на синовете на Махира, Манасиев син, на половината Махирови синове, според племената им.

32. Това даде Моисей за дял в Моавските равнини отвъд Иордан, срещу Иерихон към изток.

33. А на Левиевото коляно Моисей дял не даде: Сам Господ, Бог Израилев, е техен дял, както Той им бе говорил.

ГЛАВА 14.

1. Ето какво получиха за дял синовете Израилеви в Ханаанската земя и какво им поделиха на дялове свещеник Елеазар и Иисус, син Навинов, и родоначалниците в колената на синовете Израилеви;

2. на деветте колена и на полуколяното (Манасиево), те деляха по жребие, както бе заповядал Господ чрез Моисея,

3. защото на двете колена и на полуколяното (Манасиево) Моисей даде дял отвъд Иордан; а на левитите не даде дял между тях,

4. понеже от Иосифовите синове произлязоха две колена: Манасиево и Ефремово; поради това те и не дадоха на левитите част в земята, (а само) градове за живеене с техните околини за добитъка им и за други техни потреби.

5. Както бе заповядал Господ на Моисея, тъй и направиха синовете Израилеви, когато деляха на дялове земята.

6. Иудините синове дойдоха в Галгал при Иисуса. И рече му кенезеецът Халев, Иефониев син: ти знаеш, що говори Господ на Моисея, човека Божий, за мене и за тебе в Кадес-Варни;

7. аз бях на четирийсет години, когато Моисей, раб Господен, ме праща от Кадес-Варни да обгледам земята, и му донесох за отговор, каквото ми беше на сърце;

8. братята ми, които ходиха с мене, обезсърчиха народа, но аз точно следвах по Господа, моя Бог;

9. и кле се Моисей оня ден, думайки: „земята, по която е ходила ногата ти, ще бъде дял за тебе и за децата ти навеки, понеже ти следва точно по Господа, моя Бог“;

10. и тъй, ето, Господ ме запази жив, както бе говорил; четирийсет и пет години вече се минаха, откогато Господ бе казал на Моисея тия думи, и Израил ходи по пустинята; сега, ето, аз съм на осемдесет и пет години;

11. но и сега съм толкова крепък, както и тогава, когато ме праща Моисей; колкото сила имах тогава, толкова имам и сега, да воювам, влизам и излизам;

12. затова, дай ми тая планина, за която бе говорил Господ оня ден; понеже ти чу оня ден, че там (живеят) Енаковите синове, и те имат градове големи и укрепени; може би, Господ (ще бъде) с мене, и аз ще ги изгоня, както е говорил Господ.

13. Иисус го благослови и даде Хеврон за дял на Иефониевия син Халева (кенезеец).

14. Тъй Хеврон остана и доднес за дял на Иефониевия син Халева, кенезеец, задето следва точно (заповедта) на Господа, Бога Израилев.

15. Името на Хеврон по-преди беше Кириат-Арба, както се наричаше един едър човек между синовете Енакови. Тъй земята се успокои от война.

ГЛАВА 15.

1. На коляното Иудини синове, според племената им, се падна такова жребие: за граница с Идумея служеше пустиня Син, на юг, до края на Теман;

2. тяхна южна граница беше краят на Солено море от залива, който се простира на юг;

3. на юг тя върви към Акравимско бърдо, преминава Цин, възлиза от юг към Кадес-Варни, преминава Хецрон и като възлиза до Адар, (върви на запад от Кадес) и завива към Каркай,

4. сетне преминава Ацмон, върви към Египетския поток, тъй че краят на тая граница е морето. Това е южната им граница.

5. Границата на изток — (цялото) Солено море, до устието на Иордан; а границата на север се почва от залива на морето, от устието на Иордан;

6. оттука границата възлиза към Бет-Хогла, преминава на север към Бет-Арава и върви нагоре до камъка на Рувимовия син Бохана;

7. после границата възлиза към Давир от долина Ахор и на север завива към Галгал, който е срещу бърдо Адумим, на юг от потока; оттука границата преминава към водите на Ен-Шемеш и се свършва при Ен-Рогел;

8. оттука границата върви нагоре към долината на Еномовия син, на юг от Иевус, който е Иерусалим; и границата възлиза по върха на планината, що е на запад срещу Еномова долина, в края на Рефаимска долина към север;

9. от върха на планината границата завива към извора на водите Нефтоах и върви към градовете на планина Ефрон; и границата завива към Ваал, който е Кириат-Иарим;

10. сетне границата завива от Ваал към морето (и върви) към планина Сеир, върви на север от планина Иеарим, която е Кесалон, слиза към Ветсамис и преминава през Тимна;

11. оттука границата върви на север от Екрон; границата завива към Шикарон, преминава през планината на (земя) Ваал и стига до

Иавнеил; и границата се завършва при морето. Западна граница е голямото море.

12. Това са околоврътстните граници на Иудините синове с племената им.

13. И на Иефониевия син Халева (Иисус) даде една част между Иудините синове, както Господ бе заповядал Иисусу; (и даде му Иисус) Кириат-Арба, т.е. града на Арба, баща Енаков; това е град Хеврон.

14. (Иефониевият син) Халев изгони оттам тримата Енакови синове: Шешая, Ахимана и Талмая, Енакови деца.

15. Оттам (Халев) отиде против жителите на Давир (по-преди Давир се наричаше Кириат-Сефер).

16. И каза Халев: който порази Кириат-Сефер и го превземе, ще му дам дъщеря си Ахса за жена.

17. И превзе го Хотониил, (малкият) син на Кеназа, брат Халевов, и той му даде дъщеря си Ахса за жена.

18. Когато тя да замине, подучиха я да поиска от баща си земя, и тя слезе от осела. Халев я попита: какво искаш?

19. Тя отговори: дай ми благословия; ти ми даде южна земя, дай ми и водни извори. И той й даде горните извори и долните извори.

20. Ето делът на коляното Иудини синове, според племената им.

21. Откъм края на коляното Иудини синове градове, съседни с Идумея, на юг бяха: Кавцеил, Едер и Иагур,

22. Кина, Димона, Адада,

23. Кедес, Асор и Итнан,

24. Зиф, Телем и Валот,

25. Хацор-Хадата, Кириат, Хецрон, иначе Хацор,

26. Амам, Шема и Молада,

27. Хацар-Гада, Хешмон и Вет-Палет,

28. Хацар-Шуал, Вирсавия и Винотея, (и селата им и околините им),

29. Ваала, Иим и Ацем,

30. Елтолад, Кесил и Хорма,

31. Циклаг, Мадмана и Сансана,

32. Леваот, Шелихим, Аин и Римон: всичко двайсет и девет града със селата им.

33. В низините: Ещаол, Цора и Ашна,

34. Заноах, Ен-Ганим, Тапуах и Хаенам,

35. Иармут, Одолам, (Немра,) Сохо и Азека,

36. Шаараим, Адитаим, Гедера или Гедеротаим; четиринайсет града със селата им.

37. Ценан, Хадаша, Мигдал, Гад,

38. Дилеан, Мицфе и Иоктеил,

39. Лахис, Воцкат и Еглон,

40. Хабон, Лахмас и Хитлис,

41. Гедерот, Бет-Дагон, Наема и Макед; шестнайсет града със селата им.

42. Ливна, Етер и Ашан,

43. Ивтах, Ашна и Нецив,

44. Кеила, Ахзив и Мареша (и Едом): девет града със селата им.

45. Екрон с подчинените нему градове и селата му,

46. и от Екрон към морето всичко, що се намира около Азот, със селата им.

47. Азот, подчинените нему градове и селата му, Газа, подчинените ней градове и селата й, до самия Египетски поток и до голямото море, което е предел.

48. По планините: Шамир, Иатир и Сохо,

49. Дана, Кириат-Сана, иначе Давир,

50. Анат, Ещемо и Аним,

51. Гошен, Холон и Гило: единайсет града със селата им.

52. Арав, Дума и Ешан,

53. Ианум, Бет-Тапуах и Афека,

54. Хумта, Кириат-Арба, иначе Хеврон, и Цихор: девет града със селата им.

55. Маон, Кармил, Зиф и Юта,

56. Изреел, Иокдам и Заноах,

57. Каин, Гива и Тимна: десет града със селата им.

58. Халхул, Бет-Цур и Гедор,

59. Маарат, Бет-Анот и Елтекон: шест града със селата им (Теко, Ефрата, иначе Витлеем, Фагор, Етам, Кулон, Татами, Сорес, Карем, Галим, Ветир и Манохо: единайсет града със селата им).

60. Кириат-Ваал, иначе Кириат-Иарим, и Арава: два града със селата (и околините).

61. В пустинята: Бет-Арава, Мидин и Секаха,

62. Нившан, Ир-Мелах и Ен-Геди: шест града със селата им.

63. Но Иудините синове не можаха да изгонят иевусейци, жители на Иерусалим, и затова иевусейци живеят със синовете на Иуда в Иерусалим дори доднес.

ГЛАВА 16.

1. После се падна жребието на Иосифовите синове: от Иордан при Иерихон, към Иерихонските води на изток, пустинята, която се простира от Иерихон към Ветилската планина;

2. от Ветил границата върви към Луз и преминава към предела Архи до Атарот,

3. спуска се към морето, към границата на Иафлет, до границата на долни Бет-Орон и до Газер и се свършва при морето.

4. Това получиха за дял Иосифовите синове Манасия и Ефрем.

5. Границата на Ефремовите синове според племената им беше тая: откъм изток граница на техния дял беше Атарот-Адар до горни Бет-Орон (и Газара);

6. после границата върви към морето на север от Михметат, завива на изток към Таанат-Силом и го минава източно до Ианох;

7. от Ианох, като слиза към Атарот и Наарат, допира до Иерихон и стига до Иордан;

8. от Тапуах границата върви към морето, към поток Кана, и се свършва при морето. Това е делът на коляното Ефремови синове, според племената им.

9. Имаше отделени градове за Ефремовите синове и в дяла на Манасиевите синове, — и всички тия градове бяха със селата си.

10. Но (Ефремовци) не изгониха хананейците, които живееха в Газер; затова хананейци живеят между Ефремовци доднес и им плащат данък. (Най-сетне дойде египетският цар-фараон, превзе града, и с огън го изгори, а хананейци и ферезейци и жителите на Газер бидоха избити, и фараонът го даде вено на дъщеря си.)

ГЛАВА 17.

1. И падна се жребието на коляното на Манасия, защото той беше Иосифов първороден син. На Манасиевия първороден син Махира, баща на Галаада, който беше храбър в битка, се падна Галаад и Васан.

2. Паднаха се дялове и на другите Манасиеви синове, според племената им; и на синовете Авиезерови, и на синовете Хелекови, и на синовете Асриилови, и на синовете Шехемови, и на синовете Хеферови, и на синовете Шемидови. Това са децата от мъжки пол на Иосифовия син Манасия, според племената им.

3. Салпаад пък, син на Хефера, който беше син на Галаада, а тоя — син на Махира, Манасиев син, нямаше синове, а (само) дъщери. Ето имената на дъщерите му: Махла, Ноа, Хогла, Милка и Тирца.

4. Те дойдоха при свещеник Елеазара и при Иисуса, син Навинов, и при началниците, и рекоха: Господ бе заповядал на Моисея да ни даде дял между нашите братя. И даде им се дял, по заповедта Господня, между братята на баща им.

5. И паднаха се на Манасия десет части, освен земята Галаадска и Васанска отвъд Иордан;

6. защото дъщерите (на синовете) на Манасия получиха дял между синовете му, а Галаадската земя се падна на останалите Манасиеви синове.

7. Границата (на синовете) Манасиеви върви от Асир към Михметат, който е срещу Сихем; оттука границата върви надясно към жителите на Ен-Тапуах.

8. Земята Тапуах се падна на Манасия, а градът Тапуах при Манасиевата граница — на Ефремовите синове.

9. Оттука границата слиза към поток Кана, на юг от потока. Тия градове принадлежат на Ефрема, макар и да са между градовете на Манасия. Манасиевата граница е на север от потока и се свършва при морето.

10. Което е на юг, то е Ефремово, а което е на север, то е Манасиево; морето пък беше тяхна граница; с Асира се допираха

откъм север и с Исахара откъм изток.

11. На Манасия принадлежаха в земите на Исахара и Асира: Бет-Сан и подчинените нему селища, Ивлеам и подчинените нему селища, жителите на Дор и подчинените нему селища, жителите на Ен-Дор и подчинените нему селища, жителите на Таанах и подчинените нему селища, жителите на Мегидон и подчинените нему селища и третата част от Нафет (със селата му).

12. Манасиевите синове не можаха да изгонят жителите на тия градове, и хананейци останаха да живеят в тая земя.

13. Когато пък Израилевите синове се заселиха, направиха хананейците свои поданици, ала да ги изгонят — не ги изгониха.

14. Иосифовите синове говориха на Иисуса и казаха: защо ни даде за наследство едно жребие и един дял, когато ние сме многолюдни, понеже тъй ни е благословил Господ?

15. Иисус им отговори: ако сте многолюдни, идете в горите и там, в земята на ферезейци и рефаимци, си разчистете (място), щом планината Ефремова ви е тясна.

16. Иосифовите синове казаха: планината не ще можем удържа, защото хананейците, които живеят в долината, имат железни колесници, както тия, които са в Бет-Сан и в подчинените нему селища, тъй и ония, които са в Изреелската долина.

17. Но Иисус каза на Иосифовия дом, на Ефрема и Манасия: ти си многолюден и имаш голяма сила; не само едно жребие ще имаш:

18. и планината ще бъде твоя, и тая гора; ти ще я разчистиш, и тя ще бъде твоя до самия си край; понеже ти ще изгониш хананейци, макар те и да имат железни колесници, макар и да са силни (ти ще им надвиеш).

ГЛАВА 18.

1. Цялото общество Израилеви синове се събра в Силом, и поставиха там скинията на събранието, понеже земята бе покорена от тях.

2. А от синовете Израилеви оставаха седем колена, които още не бяха получили своя дял.

3. И каза Иисус на Израилевите синове: докога ще стоите небрежни, та не отидете да завладеете земята, която ви даде Господ, Бог на отците ви?

4. Дайте от себе си по троица от коляно; аз ще ги изпратя, и те ще станат, ще изходят земята и ще я опишат, според както ще трябва да им се раздели на дялове, и ще дойдат при мене;

5. нека я разделят на седем дяла: Иуда нека остане в пределите си на юг, а домът Иосифов да остане в пределите си на север;

6. а вие начертайте земята на седем дяла и ми представете тук; аз ще ви хвърля жребие тук пред лицето на Господа, нашия Бог;

7. а за левитите няма част между вас, понеже свещенството Господне е техен дял; Гад пък, Рувим и полуколяното Манасиево получиха отвъд Иордан, на изток, своя дял, който им даде Моисей, раб Господен.

8. Тия люде станаха и отидоха. А на отишлите да описват земята Иисус даде такава заповед: идете, обходете земята, начертайте я и се върнете при мене; аз пък тук ще ви хвърля жребие пред лицето Господне, в Силом.

9. Те отидоха, изходиха земята (обгледаха я) и я начертаха на книга, според градовете й, на седем дяла, и дойдоха при Иисуса в стана, в Силом.

10. Иисус им хвърли жребие в Силом пред Господа, и раздели там Иисус земята между синовете Израилеви, според както се деляха.

11. (Първо) жребие излезе за коляното Вениаминови синове, според племената им. Според жребието границата им минаваше между синовете Иудини и между синовете Иосифови;

12. границата им на север се почва при Иордан, минава край Иерихон от север, възлиза по планината на запад и се свършва в пустиня Бетавен;

13. оттам границата отива към Луз, на юг от Луз, иначе Ветил, и границата слиза към Атарот-Адар, към планината, която е на юг от долни Бет-Орон;

14. после границата завива и се спуска към морската страна на юг от планината, която е на юг пред Бет-Орон и се свършва при Кириат-Ваал, иначе Кириат-Иарим, град на Иудините синове. Това е западната страна.

15. На юг пък от Кириат-Иарим границата отива към морето и стига до водния извор Нефтоах;

16. после границата слиза към края на планината, която е пред долината на Еномовия син, в долината на рефаимци, на север, слиза по долината на Енома към юг на Иевус и отива към Ен-Рогел;

17. сетне завива от север, отива към Ен-Шемеш, върви към Гелилот, който е срещу бърдо Адумим, и слиза към камъка на Рувимовия син Бохана;

18. после минава близо до равнината на север и слиза в равнината;

19. оттука границата минава край Бет-Хогла на север и се свършва при северния залив на Солено море, при южния край на Иордан. Това е южната граница. От изток пък за граница служи Иордан.

20. Ето делът на Вениаминовите синове, с околовръстните му граници според племената им.

21. На коляното Вениаминови синове, според племената им, принадлежаха тия градове: Иерихон, Бет-Хогла и Емек-Кециц,

22. Бет-Арава, Цемараим и Ветил,

23. Авим, Фара и Офра,

24. Кефар-Амонай, Афни и Гева: дванайсет града със селата им;

25. Гаваон, Рама и Берот,

26. Мицфе, Кефира и Моца,

27. Рекем, Ирфеил и Тарала,

28. Цела, Елеф и Иевус, иначе Иерусалим, Гивеат и Кириат: четиринайсет града със селата им. Това е делът на Вениаминовите синове, според племената им.

ГЛАВА 19.

1. Второто жребие излезе за Симеона, за коляното Симеонови синове, според племената им; и делът им беше всред дела на Иудините синове.

2. В дела им бяха: Вирсавия или Шева, Молада,

3. Хасар-Шуал, Вала и Ацем,

4. Елтолад, Ветул и Хорма,

5. Циклаг, Бет-Маркавот и Хацар-Суса,

6. Бет-Леваот и Шарухен: тринайсет града със селата им;

7. Аин, Римон, Етер и Ашан: четири града със селата им,

8. и всички села около тия градове дори до Ваалат-Беер, или до южна Рама. Това е делът на коляното Симеонови синове, според племената им.

9. От дела на Иудините синове бе отделено наследство (за коляното) на Симеоновите синове. Понеже делът на Иудините синове беше твърде голям за тях, то Симеоновите синове получиха наследство всред техния дял.

10. Третото жребие се падна на Завулоновите синове, според племената им и границата на техния дял се простираше до Сарид;

11. границата им възлиза към морето и Марала и се допира до Дабешет и се допира до потока, който е пред Иокнеам;

12. от Сарид отива назад към изток, дето слънце изгрява, до границата на Кислот-Тавор; оттук отива към Даврат и възлиза към Иафия;

13. оттам минава на изток в Гет-Хефер, в Иту-Кацин, и отива към Римон, Митоар и Нея;

14. от север границата завива към Ханатон и се свършва с долина Ифтах-Ел;

15. по-нататък обхваща: Катаф, Нахалал, Шимрон, Идеала и Витлеем: дванайсет града със селата им.

16. Това е делът на Завулоновите синове, според племената им; това са градовете и селата им.

17. Четвъртото жребие излезе за Исахара, за Исахаровите синове, според племената им;

18. тяхна граница беше: Изреел, Кесулот и Сунем,

19. Хафараим, Шион и Анахарат,

20. Равит, Кишион и Авец,

21. Ремет, Ен-Ганим, Ен-Хада и Бет-Пацец;

22. границата се допира до Тавор, Шахацима и Ветсамис, и се свършва при Иордан: шестнайсет града със селата им.

23. Това е делът на коляното Исахарови синове, според племената им; това са градовете и селата им.

24. Петото жребие излезе за коляното Асирови синове, според племената им;

25. тяхна граница бяха: Хелкат, Хали, Ветен и Ахсаф,

26. Аламелех, Амад и Мишал; границата се допира до Кармил откъм запад и до Шихор-Ливнат;

27. после отива назад към изгрев-слънце във Вет-Дагон, допира се до Завулон и до долина Ифтах-Ел от север (влиза в пределите на Асата) в Бет-Емек и Нейел, и отива при Кавул, отляво;

28. по-нататък обхваща: Еврон, Рехов, Хамон и Кана, до великий Сидон;

29. после границата се връща към Рама до укрепения град Тир, завива към Хоса, и се свършва при морето, в градец Ахзив;

30. по-нататък обхваща: Ума, Афек и Рехов: двайсет и два града със селата им.

31. Това е делът на коляното Асирови синове, според племената им; това са градовете и селата им.

32. Шесто жребие излезе за Нефталимовци, за синовете на Нефталима, според племената им;

33. границата им върви от Хелев (и) от дъбравата, що е в Цананим, към Адами-Некев и Иавнеил, до Лакум, и се свършва при Иордан;

34. оттук границата завива на запад към Азнот-Тавор и оттам отива към Хукок, и се допира до Завулон от юг, допира се и до Асир, от запад, и до Иуда при Иордан, откъм изгрев-слънце.

35. Укрепени градове бяха: Цидим, Цер, Хамат, Ракат и Хинерет,

36. Адама, Рама и Асор,

37. Кедес, Едрея и Ен-Хацор.

38. Иреон, Мигдал-Ел, Хорем, Бет-Анат и Ветсамис: деветнайсет града със селата им.

39. Това е делът на коляното Нефталимови синове, според племената им; това са градовете и селата им.

40. За коляното Данови синове, според племената им, излезе седмо жребие:

41. граница на техния дял бяха: Цора, Ещаол и Ир-Шемеш,

42. Шалавин, Айалон и Итла,

43. Елон, Тимната и Екрон,

44. Елтеке, Гиветон и Ваалат,

45. Ихуд, Бене-Верак и Гад-Римон,

46. Ме-Иаркон и Ракон с граница близо до Иопия. И делът на Дановите синове излезе малък за тях.

47. Тогава Дановите синове подигнаха война против Ласем, превзеха го и го поразиха с меч, завладяха го и се поселиха в него, и Ласем нарекоха Дан, по името на баща си Дана. (Аморейци оставаха да живеят в Елом и Саламин, но ръката Ефремова ги надви, и те станаха негови данници.)

48. Това е делът на коляното Данови синове, според племената им: това са градовете и селата им. (Дановите синове не изтребиха аморейци, които ги бяха стеснили в планината, и аморейци не им даваха да слизат в долината и отнеха им техния дял.)

49. След като свършиха дележа на земята, според границите й, синовете Израилеви дадоха между тях си дял на Иисуса, син Навинов:

50. по заповед Господня дадоха му град Тамнат-Сараи, който той искаше, на Ефремова планина; и той си съгради град и живееше в него.

51. Това са дяловете, които свещеник Елеазар, Иисус, син Навинов, и отценачалниците поделиха между колената на синовете Израилеви, по жребие, в Силом, пред лицето Господне, при входа на скинията на събранието. И свършиха с дележа на земята.

ГЛАВА 20.

1. И рече Господ на Иисуса, думайки:

2. кажи на синовете Израилеви: отредете си градове за убежище, за което ви говорих чрез Моисея,

3. за да може да забягва там убиец, който е убил човек по погрешка, без умисъл; нека (тия градове) ви бъдат убежища (за да не умре убиецът) от отмъстителя за кръв (преди да излезе на съд пред общината).

4. И който забегне в един от тия градове, нека застане при портите на града и високо да разкаже делото си на градските стареи; те да го приемат при себе си в града и да му дадат място, за да живее при тях;

5. и когато отмъстителят за кръв го сподири, те не бива да предават убиеца в ръцете му, защото той е убил ближния си без умисъл и не е имал към него омраза ни вчера, ни завчера;

6. нека си живее в оня град, докле излезе на съд пред общината, докле умре великият свещеник, който бъде в ония дни. А после нека убиецът се върне и отиде в града си и у дома си, в града, отдето е избягал.

7. И отредиха Кедес в Галилея, в Нефталимова планина, Сихем в Ефремова планина, и Кириат-Арба, инак Хеврон, в Иудина планина;

8. отвъд Иордан, срещу Иерихон на изток, отредиха: Бецер в пустинята, в равнината, от Рувимово коляно, Рамот в Галаад, от Гадово коляно, и Голан във Васан, от Манасиево коляно;

9. тия градове бидоха отредени за всички Израилеви синове и за пришълците, които живеят между тях, за да забягва там всеки, който по погрешка е убил човек, за да не умре от ръката на отмъстителя за кръв, преди да излезе (на съд) пред общината.

ГЛАВА 21.

1. Левитските родоначалници дойдоха при свещеник Елеазара, при Иисуса, сина Навинов, и при родоначалниците на Израилевите синове,

2. и им говориха в Силом, в Ханаанската земя, като казаха: Господ бе заповядал чрез Моисея да ни дадете градове за живеене и околините им за добитъка ни.

3. И синовете Израилеви дадоха на левитите от дяловете си, според заповедта Господня, тия градове с околините им.

4. Излезе жребие за Каатовите племена и по жребие се паднаха на синовете на свещеник Аарона, които бяха левити, тринайсет града — от Иудино коляно, от Симеоново коляно и от Вениаминово коляно;

5. а на останалите Каатови синове се паднаха по жребие от племената на Ефремово коляно, от Дановo коляно и от полуколяното Манасиево — десет града;

6. на Гирсоновите синове по жребие се паднаха от племената на Исахарово коляно, от Асирово коляно, от Нефталимово коляно и от полуколяното Манасиево във Васан — тринайсет града;

7. на Мерариевите синове, според племената им, от Рувимово коляно, от Гадово коляно и от Завулоново коляно — дванайсет града.

8. Синовете Израилеви дадоха на левитите тия градове с околините им по жребие, както бе заповядал Господ чрез Моисея.

9. От коляното Иудини синове и от коляното Симеонови синове (и от коляното Вениаминови синове) дадоха именуваните тук градове:

10. на Аароновите синове, от племената Каатови, от синовете Левиеви, (понеже тяхното жребие беше първо,)

11. дадоха Кириат-Арба, сиреч града на Арба, Енаков баща, инак град Хеврон, в Иудина планина, заедно с околините му;

12. а нивите на тоя град и селата му дадоха да ги владее Иефониевият син Халев.

13. И тъй, на свещеник-Аароновите синове дадоха град Хеврон с околината му, град за убежище на убийци, Ливна с околината й,

14. Иатир с околината му, Ещмо с околината му,

15. Холон с околината му, Давир с околината му,

16. Аин с околината му, Юта с околината й, Бет-Шемеш с околината му — девет града от тия две колена;

17. а от Вениаминово коляно: Гаваон с околината му, Гева с околината й,

18. Анатот с околината му, Алмон с околината му — четири града.

19. Всички градове на синовете Ааронови, свещениците, са тринайсет града с околините им.

20. И на племената от Каатовите синове, левитите, — на останалите от Каатовите синове, според тяхното жребие се паднаха градове от коляното Ефремово:

21. дадоха им Сихем с околината му, град за убежище на убийци, в Ефремова планина, Гезер с околината му,

22. Кивцаим с околината му, Бет-Орон с околината му — четири града;

23. от Дановo коляно: Елтеке с околината му, Гиветон с околината му,

24. Айалон с околината му, Гат-Римон с околината му — четири града;

25. от полуколяното Манасиево: Таанах с околината му, Гат-Римон с околината му — два града.

26. Всички градове, които се паднаха на останалите Каатови синове, са десет града с околините им.

27. А на Гирсоновите синове от левитските племена дадоха: от полуколяното Манасиево Голан, с околината му, град за убежище на убийци, във Васан, и Беещера с околината й — два града;

28. от Исахарово коляно: Кишион с околината му, Даврат с околината му,

29. Иармут с околината му, Ен-Ганим с околината му — четири града;

30. от Асирово коляно: Мишал с околината му, Авдон с околината му,

31. Хелкат с околината му, Рехов с околината му — четири града;

32. от Нефталимово коляно: Кедес с околината му, — град за убежище на убийци, в Галилея, Хамот-Дор с околината му, Картан с околината му — три града.

33. Всички градове, които се паднаха на Гирсоновите синове, според племената им, са тринайсет града с околините им.

34. На останалите левити, именно на племената от Мерариевите синове, дадоха от Завулоново коляно Иокнеам с околината му, Карта с околината й,

35. Димна с околината й, Нахалал с околината му — четири града;

36. (отвъд Иордан срещу Иерихон) от Рувимово коляно (бе даден градът за убежище на убийци) Бецер (в пустиня Мисор) с околината му, Иааца с околината й,

37. Кедемот с околината му, Мефаат с околината му — четири града;

38. от Гадово коляно: Рамот с околината му, град за убежище на убийци, в Галаад, Маханаим с околината му,

39. Есевон с околината му, Иазер с околината му — всичко четири града.

40. Всички градове, които се паднаха по жребие на останалите левитски племена, именно на Мерариевите синове, според племената им, са дванайсет града.

41. Всички левитски градове всред владенията на синовете Израилеви бяха четирийсет и осем града с околините им.

42. При тия градове имаше около всеки град околина; тъй беше при всички тия градове. (Когато Иисус свърши дележа на земята според пределите й, Израилевите синове дадоха част на Иисуса по заповед Господня, дадоха му града, който сам искаше, дадоха му Тамнат-Сараи, в Ефремова планина; тогава Иисус съгради града, който бе поискал, и живееше в него. И взе Иисус каменните ножове, — с които бе обрязал Израилевите синове, родени по пътя в пустинята, понеже те не бяха обрязани в пустинята, — и ги постави в Тамнат-Сараи.)

43. Тъй Господ предаде на Израиля цялата земя, за която се бе клел на отците им да я даде; те я завладяха и се заселиха в нея.

44. И Господ им даде спокойствие отвред, както се бе клел на отците им, и никой от враговете им не устоя насреща им; всички техни врагове Господ предаде в ръцете им.

45. Не остана неизпълнена ни една дума от всички добри думи, които Господ говори на дома Израилев: всичко се сбъдна.

ГЛАВА 22.

1. Тогава Иисус повика Рувимовото и Гадовото коляно и Манасиевото полуколяно и им каза:

2. вие изпълнихте всичко, що ви бе заповядал Моисей, раб Господен, и слушахте моите думи във всичко, що ви заповядах;

3. вие не напущахте братята си през много дни доднес и изпълнихте, каквото трябваше да изпълните по заповедта на Господа, вашия Бог:

4. сега Господ, Бог ваш, успокои братята ви, както им бе говорил; и тъй, върнете се и си идете в шатрите, в земята на вашето владение, която ви даде Моисей, раб Господен, отвъд Иордан;

5. само залягайте грижливо да изпълнявате заповедите и закона, който ви завеща Моисей, раб Господен: да обичате Господа, вашия Бог, да ходите по всичките Му пътища, да пазите заповедите Му, да се привързвате към Него и да Му служите с всичкото си сърце и с всичката си душа.

6. После Иисус ги благослови и ги отпусна, и те се разотидоха по шатрите си.

7. На едната половина от Манасиевото коляно Моисей даде дял във Васан, а на другата му половина Иисус даде дял с братята му отвъд Иордан, на запад. И когато Иисус ги отпусна в шатрите им и ги благослови,

8. каза им: с голямо богатство се връщате в шатрите си, с голямо множество добитък, със сребро, със злато, с мед и с желязо, и с голямо множество дрехи; поделете с братята си плячката, взета от вашите врагове.

9. Тогава синовете Рувимови и синовете Гадови и полуколяното Манасиево се върнаха и потеглиха изсред синовете Израилеви от Силом, който е в Ханаанската земя, за да идат в земя Галаад, в земята на владението си, която получиха за владение по заповед Господня, дадена чрез Моисея.

10. Като дойдоха в околностите на Иордан, в Ханаанската земя, синовете Рувимови и синовете Гадови и полуколяното Манасиево

съзидаха там, край Иордан, един жертвеник, жертвеник голям наглед.

11. И чуха Израилевите синове да се говори: ето, синовете Рувимови и синовете Гадови и полуколяното Манасиево съзидаха жертвеник в Ханаанската земя, в околностите на Иордан, насрещу Израилевите синове.

12. Щом чуха това Израилевите синове, събра се цялото общество синове Израилеви в Силом, за да идат на война против тях.

13. Първом обаче синовете Израилеви изпратиха при синовете Рувимови и при синовете Гадови и при полуколяното Манасиево в Галаадската земя Финееса, син на свещеник Елеазара,

14. и с него десет началника, по един родоначалник от всички Израилеви колена; всеки от тях беше родоначалник в хилядите Израилеви.

15. И те дойдоха при синовете Рувимови и при синовете Гадови и при полуколяното Манасиево в земя Галаад и им говориха и казаха:

16. тъй каза цялото общество Господне: какво престъпление сте направили пред (Господа) Бога Израилев, като сте отстъпили сега от Господа (Бога Израилев), съзидали сте си жертвеник и сте въстанали сега против Господа?

17. Нима е малко за нас беззаконието Фегорово, от което не сме се очистили доднес и породи което пораза сполетя обществото Господне?

18. а вие днес отстъпвате от Господа! Днес въставате против Господа, а утре (Господ) ще се разгневи на цялото общество Израилево;

19. ако пък земята на вашето владение ви се струва нечиста, минете в земята на владението Господне, в която се намира скинията Господня, вземете дял между нас, ала не въставайте против Господа, нито против нас въставайте, съзиждайки си друг жертвеник, освен жертвеника на Господа, нашия Бог;

20. Заровият син Ахан не самичък ли извърши престъпление, като взе от заклетото, а гневът падна върху цялото общество Израилево? Не само той умря за беззаконието си.

21. В отговор на това синовете Рувимови и синовете Гадови и полуколяното Манасиево казваха на началниците на хилядите Израилеви:

22. Господ Бог на боговете, Господ Бог на боговете, Той знае, и Израил да знае! Ако въставаме и отстъпваме от Господа, нека Господ не ни пощади в тоя ден!

23. Ако сме съзидали жертвеник, за да отстъпим от Господа (нашия Бог) или за да принасяме върху него всесъжение и хлебен принос и да извършваме върху него мирни жертви, нека Сам Господ съди!

24. Но ние направихме това от страх, да не би в по-сетнешно време вашите синове да кажат на нашите синове: „какво имате вие с Господа, Бога Израилев!

25. Господ отреди Иордан за граница между нас и вас, синове Рувимови и синове Гадови, вие нямате част в Господа“. Така синовете ви не биха допуснали нашите синове да почитат Господа.

26. Затова рекохме: да си съзидаме жертвеник не за всесъжение и не за жертви,

27. а за да бъде той между вас и нас, между по-сетнешните ни родове, свидетел, че ние можем да служим на Господа с наши всесъжения, с наши жертви и с наши благодарения, и за да не кажат в по-сетнешно време вашите синове на нашите синове: „вие нямате част в Господа“.

28. Ние си думахме: ако тъй кажат нам и на нашите родове в по-сетнешно време, ние ще кажем: вижте подобието на жертвеника Господен, което са направили нашите бащи не за всесъжение и не за жертви, а за да бъде свидетел между вас и нас (и между синовете ни).

29. Далеч е от нас мисълта, да въставаме против Господа, и да отстъпяме сега от Господа, и да зидаме жертвеник за всесъжение и за хлебен принос, освен жертвеника на Господа, нашия Бог, който е пред скинията Му.

30. Свещеник Финеес, (всички) началници на обществото и главатарите на хилядите Израилеви, които бяха с тях, като чуха думите, що говориха Рувимовите синове, Гадовите синове и Манасиевите синове, одобриха ги.

31. И Елеазаровият син свещеник Финеес рече на синовете Рувимови, на синовете Гадови и на синовете Манасиеви: днес узнахме, че Господ е между нас, че вие не сте извършили пред Господа това престъпление; сега избавихте синовете Израилеви от ръката Господня.

32. Тогава Елеазаровият син свещеник Финеес и началниците се върнаха от синовете Рувимови и от синовете Гадови (и от полуколяното Манасиево) в Ханаанската земя при синовете Израилеви и им донесоха отговор.

33. И Израилевите синове одобриха това, и благословиха синовете Израилеви Бога, като се отказаха да идат против тях на война, и да разорят земята, в която живееха синовете Рувимови и синовете Гадови (и полуколяното Манасиево).

34. И Рувимовите синове и Гадовите синове (и полуколяното Манасиево) нарекоха тоя жертвеник Ед[1], защото, казаха те, той е свидетел между нас, че Господ е Бог наш.

---

[1] Свидетел. ↑

ГЛАВА 23.

1. Подир много време, откак Господ (Бог) успокои Израиля от всичките му околни врагове, Иисус остаря, стигна напреднала възраст.

2. И свика Иисус всички (синове) Израилеви, старейшините им, началниците им, съдиите им и надзорниците им и им каза: аз остарях, съм в напреднала възраст.

3. Вие видяхте всичко, което Господ, Бог ваш, направи пред лицето ви с всички тия народи, понеже Господ, Бог ваш, Сам се сражава за вас.

4. Ето, поделих ви по жребие тия останали народи за дялове на колената ви, всички народи, които изтребих от Иордан до голямото море, към залез-слънце.

5. Сам Господ, Бог ваш, ще ги прогони от вас (докле не загинат; и ще напрати върху им диви зверове, докле изтреби тях и царете им от лицето ви); ще ги изтреби пред вас, за да получите в наследство земята им, както Господ, Бог ваш, ви е говорил.

6. Затова залягайте най-точно да пазите и изпълнявате всичко написано в книгата на Моисеевия закон, без да се отклонявате от него ни надясно, ни наляво.

7. Не се сношавайте с народите, които останаха между вас, не поменувайте имената на техните богове, не се кълнете (в тях), не им служете и не им се покланяйте,

8. а се привържете към Господа, вашия Бог, както правихте доднес.

9. Господ прогони от вас големи и силни народи, и никой не устоя пред вас доднес;

10. един от вас прогони хиляда, понеже Сам Господ, Бог ваш, се бие за вас, както бе ви говорил.

11. Затова всякак се старайте да обичате Господа, вашия Бог.

12. Ако ли пък се отвърнете и пристанете към остатъците от тия народи, които останаха между вас, и се сродите с тях и ходите при тях, и те при вас,

13. знайте, че Господ, Бог ваш, няма вече да прогонва от вас тия народи, но те ще бъдат за вас примка и мрежа, бич за ребрата ви и трън за очите ви, докле бъдете изтребени от тая добра земя, която Господ, Бог ваш, ви даде.

14. Ето, сега аз заминавам, накъдето цял свят отива. А вие съзнавате от всичкото си сърце и от всичката си душа, че не биде напразно ни една дума от всичките добри думи, които говори за вас Господ, Бог ваш: всичко се сбъдна за вас, ни една дума не остана неизпълнена.

15. Но както се сбъдна над вас всяка добра дума, която ви говори Господ, Бог ваш, тъй Господ ще изпълни над вас всяка зла дума, докле ви изтреби от тая добра земя, която ви даде Господ, Бог ваш.

16. Ако престъпите завета на Господа, вашия Бог, който Той сключи с вас, и отидете да служите на други богове и им се покланяте, то гневът Господен ще пламне върху ви, и скоро ще изчезнете от тая добра земя, която ви даде (Господ).

ГЛАВА 24.

1. Тогава Иисус събра всички колена Израилеви в Сихем и свика старейшините на Израиля и началниците му, съдиите му и надзорниците му, и предстанаха пред (Господа) Бога.

2. И рече Иисус на целия народ: тъй говори Господ, Бог Израилев: „вашите отци, Тара, баща Авраамов и баща Нахоров, в старо време живееха отвъд реката и служеха на други богове.

3. Но Аз взех отца ви Авраама изотвъд реката, водих го по цялата Ханаанска земя, и размножих семето му и му дадох Исаака.

4. На Исаака дадох Иакова и Исава. На Исава дадох в наследство планина Сеир; а Иаков и синовете му преминаха в Египет (и станаха там голям, силен и многоброен народ, и египтяни почнаха да ги притесняват).

5. Тогава изпратих Моисея и Аарона и поразих Египет с язви, които му причиних, и после ви изведох.

6. Изведох бащите ви от Египет, и вие дойдохте при Червено море. Тогава египтяни се спуснаха подир бащите ви с колесници и конници до Червено море;

7. но те викнаха към Господа, и Той тури (облак и) тъмнина между вас и египтяни и повдигна върху тях морето, което ги и покри. Очите ви видяха, какво направих Аз в Египет. След това дълго време прекарахте в пустинята.

8. И ви доведох в земята на аморейци, които живееха отвъд Иордан; те се удариха с вас, но Аз ги предадох в ръцете ви, и вие получихте за наследство земята им; Аз ги изтребих пред вас.

9. Подигна се Валак, син Сепфоров, моавски цар, и отиде с войска против Израиля, и прати та повика Веоровия син Валаама, за да ви прокълне;

10. но Аз не исках да слушам Валаама, — и той ви благослови, и Аз ви избавих от ръцете му.

11. Вие преминахте Иордан и дойдохте при Иерихон. И почнаха да воюват с вас жителите на Иерихон, аморейци и ферезейци,

хананейци и хетейци, гергесейци, евейци и иевусейци, но Аз ги предадох в ръцете ви.

12. Аз пратих пред вас стършели, които изгониха от вас двамата аморейски царе; не с твоя меч и не с твоя лък бе направено това.

13. И дадох ви земя, над която вие не сте се трудили, и градове, които не сте градили, и вие живеете в тях; от лозята и маслинените градини, които не сте садили, ядете плодове.“

14. И тъй, бойте се от Господа и Му служете с чистота и искреност; отхвърлете боговете, на които са служили бащите ви отвъд реката и в Египет, а служете Господу.

15. Ако пък не ви е угодно да служите Господу, изберете си сега, кому да служите: на боговете ли, на които са служили бащите ви, когато бяха отвъд реката, или на боговете на аморейци, в чиято земя живеете; пък аз и домът ми ще служим Господу (понеже Той е свет).

16. Отговори народът и каза: не, не може да бъде да оставим Господа и да почнем да служим на други богове!

17. Защото Господ е Бог наш; Той изведе нас и бащите ни от Египетската земя, от дома на робството, и прави пред очите ни големи личби и ни пази по целия път, по който вървяхме, и сред всички народи, през които минавахме.

18. Господ прогони от нас всички народи и аморейците, които живееха в тая земя. Затова и ние ще служим Господу, понеже Той е Бог наш.

19. Иисус каза на народа: не ще можете служи Господу (Богу), защото Той е свет Бог, Бог ревнител; Той няма да претърпи беззаконието ви и греховете ви.

20. Ако оставите Господа и служите на чужди богове, Той ще напрати върху вас зло и ще ви изтреби, след като ви е правил добро.

21. И народът отговори на Иисуса: не, ние ще служим Господу.

22. Иисус каза на народа: свидетели ли сте вие за себе си, че си избрахте Господа — да Му служите? Те отговориха: свидетели сме.

23. И тъй, отхвърлете чуждите богове, които са между вас, и обърнете сърцето си към Господа, Бога Израилев.

24. Народът рече на Иисуса: на Господа, нашия Бог, ще служим и гласа Му ще слушаме.

25. И оня ден Иисус сключи с народа завет и му даде наредби и закон в Сихем (пред скинията на Господа, Бога Израилев).

26. И записа Иисус тия думи в книгата на закона Божий, и взе голям камък и го тури там под дъба, който е до светилището Господне.

27. И каза Иисус на целия народ: ето, тоя камък ще ни бъде свидетел, понеже той чу всички думи на Господа, които Той говори с нас (днес); той да бъде свидетел против вас (в по-сетнешни дни), за да не излъжете пред (Господа) вашия Бог.

28. Тогава Иисус разпусна народа, всекиго в дела му.

29. След това умря Иисус, син Навинов, раб Господен, на сто и десет години.

30. И погребаха го в пределите на дела му в Тамнат-Сараи, в Ефремова планина, на север от планина Гааш. (И туриха там с него в гроба, в който го погребаха, каменните ножове, с които Иисус бе обрязал Израилевите синове в Галгал, когато ги изведе от Египет, както бе заповядал Господ; и те са там дори доднес.)

31. И служи Израил Господу през всички дни на Иисуса и през всички дни на старейшините, чийто живот се продължи след Иисуса, и които видяха всички дела на Господа, що Той стори за Израиля.

32. И костите на Иосифа, които Израилевите синове изнесоха от Египет, погребаха в Сихем, в оная част на полето, което Иаков бе купил от синовете на Емора, баща Сихемов, за сто сребърника, и което се падна дял на Иосифовите синове.

33. (След това) умря и Аароновият син (първосвещеник) Елеазар, и го погребаха на могилата на сина му Финееса, която бе му дадена в Ефремова планина.

34. (В него ден Израилевите синове, като взеха ковчега Божий, носеха го със себе си, а Финеес беше свещеник вместо баща си Елеазара, докле умря и го погребаха в неговия град Гаваат.

35. И синовете Израилеви отидоха всякой в своето място и в своя град.

36. И почнаха Израилевите синове да служат на Астарта и Астарот и на боговете на околните народи; и Господ ги предаде в ръцете на моавския цар Еглона, който ги владя осемнайсет години.)

КНИГА СЪДИИ ИЗРАИЛЕВИ

ГЛАВА 1.

1. След смъртта на Иисуса синовете Израилеви попитаха Господа, думайки: кой от нас първо ще тръгне против хананейци — да воюва с тях?

2. Господ отговори: Иуда ще тръгне; ето, Аз предавам земята в негови ръце.

3. Иуда пък каза на брата си Симеона: влез с мене в моето жребие, и да воюваме с хананейци; и аз ще вляза с тебе в твоето жребие. И Симеон отиде с него.

4. Тогава Иуда потегли, и предаде Господ хананейци и ферезейци в ръцете им, и те избиха от тях във Везек десет хиляди души.

5. Във Везек се срещнаха с Адони-Везека, удариха се с него и разбиха хананейци и ферезейци.

6. Адони-Везек побягна, но те се спуснаха подире му, уловиха го и отсякоха палците на ръцете му и на нозете му.

7. Тогава Адони-Везек рече: седемдесет царе с отсечени палци на ръцете и нозете си събираха трохи под трапезата ми; както правих аз, тъй ми и въздаде Бог. И доведоха го в Иерусалим, дето и умря.

8. И воюваха Иудините синове против Иерусалим, превзеха го и го поразиха с меч и града предадоха на огън.

9. След това Иудините синове отидоха да воюват с хананейците, които живееха в планините, в южната земя и в низините.

10. И потегли Иуда против хананейците, които живееха в Хеврон (по-преди Хеврон се наричаше Кириат-Арба), и поразиха Шешая, Ахимана и Талмая (от Енаковия род).

11. Оттука потегли против жителите на Давир; по-преди Давир се наричаше Кириат-Сефер.

12. И рече Халев: който порази Кириат-Сефер и го превземе, ще му дам дъщеря си Ахса за жена.

13. Превзе го Готониил, син на Кеназа, по-малкия брат Халевов, и Халев му даде дъщеря си Ахса за жена.

14. Когато тя да замине, Готониил я подучи да иска от баща си земя, и тя слезе от осела. Халев я попита: какво искаш?

15. (Ахса) му каза: дай ми благословия; ти ми даде южна земя, дай ми и водни извори. И даде й (Халев по желанието й) горните извори и долните извори.

16. И синовете на кенееца (Иотора), Моисеев тъст, тръгнаха от града на Палмите с Иудините синове за Иудината пустиня, която е на юг от Арад, и дойдоха и се заселиха между народа.

17. И тръгна Иуда с брата си Симеона и поразиха хананейците, които живееха в Цефат, предадоха града на заклятие и нарекоха тоя град Хорма.

18. Иуда превзе тъй също Газа с пределите й, Аскалон с пределите му, и Екрон с пределите му (и Азот с околностите му).

19. Господ беше с Иуда, и той завладя планината; но не можа да прогони жителите на долината, защото те имаха железни колесници.

20. И на Халева предадоха Хеврон, както бе говорил Моисей, (и там получи той в наследство трите града на синовете Енакови) и изгони оттам тримата Енакови синове.

21. Но Вениаминовите синове не изгониха иевусейците, които живееха в Иерусалим; иевусейци живеят със синовете на Вениамина в Иерусалим и доднес.

22. И синовете Иосифови също тръгнаха против Ветил, и Господ беше с тях.

23. (И спряха се) Иосифовите синове и обгледваха Ветил (а по-преди градът се наричаше Луз).

24. И стражарите видяха един човек, който идеше от града (хванаха го), и му казаха: покажи ни входа в града, и ще ти сторим милост.

25. Той им показа входа в града, и те поразиха града с меч, а тоя човек и всичките му роднини отпуснаха.

26. Тоя човек отиде в земята на хетейци и съгради (там) град и го нарече с името Луз. Това е името му и доднес.

27. И Манасия не изгони жителите на Бетсан (който е Скитопол) и подчинените нему градове, жителите на Таанах и подчинените нему градове, жителите на Дор и подчинените нему градове, жителите на Ивлеам и подчинените нему градове, жителите на Мегидон и подчинените нему градове; тъй останаха хананейци да живеят в тая земя.

28. Когато Израил се засели, направи хананейци свои поданици, ала ги не изгони.

29. И Ефрем не изгони живеещите в Газер хананейци; и хананейци живееха между тях в Газер (и им плащаха данък).

30. И Завулон не изгони жителите на Китрон, нито жителите на Нахлол, и хананейци живееха между тях и им плащаха данък.

31. И Асир не изгони жителите на Ако (които му плащаха данък, ни жителите на Дор) и нито жителите на Сидон и Ахлав, на Ахзив, Хелва, Афек и Рехов.

32. И Асир живееше между хананейци, жители на тая земя, понеже ги не изгони.

33. И Нефталим не изгони жителите на Ветсамис и жителите на Бетанат и живееше между хананейците, жители на тая земя; а жителите на Ветсамис и на Бетанат бяха негови поданици.

34. Аморейци стиснаха синовете Данови в планините, понеже не им даваха да слазят в долината.

35. И аморейци останаха да живеят в планина Херес (дето има мечки и лисици), в Айалон и Шаалвим; но ръката на Иосифовите синове надви (аморейци), и те им станаха поданици.

36. Пределите на аморейци се простираха от бърдо Акравим и от Села по-нататък.

ГЛАВА 2.

1. Дойде Ангел Господен от Галгал в Бохим (и във Ветил и при дома Израилев) и (им) каза: (тъй говори Господ:) Аз ви изведох от Египет и ви въведох в земята, за която се клех на отците ви, (че ще ви я дам,) и казах: „няма да наруша Моя завет с вас довека;

2. вие пък не влизайте в съюз с жителите на тая земя; (на боговете им не се кланяйте, идолите им строшете,) жертвениците им съборете“. Но вие не послушахте гласа Ми. Защо сторихте това?

3. Затова казвам: (няма вече да преселвам тия люде, които исках да изгоня,) няма да ги изгоня от вас, и те ще бъдат примка за вас, а боговете им ще бъдат мрежа за вас.

4. Когато Ангелът Господен каза тия думи пред всички синове Израилеви, народът дигна голям писък и заплака.

5. Поради това и наричат онова място Бохим[1]. Там те принесоха жертва Господу.

6. След като Иисус разпусна народа, и синовете Израилеви заминаха, (всеки у дома си и) всеки в своя дял, за да получи в наследство земя,

7. народът служи Господу през всички дни на Иисуса и през всички дни на старейшините, чийто живот се продължи след Иисуса и които бяха видели всички велики дела на Господа, каквито Той стори на Израиля.

8. Но когато умря Иисус, син Навинов, раб Господен, на сто и десет години,

9. и го погребаха в пределите на неговия дял в Тамнат-Сараи, в Ефремовата планина, на север от планина Гааш;

10. и когато целият оня народ се прибра при отците си, и настана след тях друг род, който не знаеше Господа и делата Му, каквито бе правил на Израиля, —

11. тогава Израилевите синове почнаха да правят зло пред Господа и да служат на Вааловци;

12. оставиха Господа, Бога на отците си, Който ги бе извел из земята Египетска, и се обърнаха към други богове, към боговете на

околните тям народи, и почнаха да им се покланят, и разгневиха Господа;

13. оставиха Господа и почнаха да служат на Ваала и на разни Астарти.

14. Тогава Господ се разгневи силно против израилтяните и ги предаде в ръцете на грабители, които ги ограбваха; и ги предаде в ръцете на околните тям врагове, и не можаха вече да устоят пред враговете си.

15. Навред, където и да отидеха те, ръката Господня им беше на зло, както им бе говорил Господ и както им се бе клел Господ. И те бидоха много притеснени.

16. Тогава Господ (им) издигаше съдии, които ги спасяваха от ръцете на техните грабители,

17. но те не слушаха и съдиите, а блудствуваха след други богове и тям се покланяха (и гневяха Господа), скоро се отбиваха от пътя, по който отците им, покорявайки се на заповедите Господни, вървяха. Те не правеха тъй.

18. Когато Господ им издигаше съдии, Сам Господ беше със съдията и ги спасяваше от враговете им през всички дни на съдията, защото Господ ги съжаляваше, като слушаше стенанията им от ония, които ги угнетяваха и потискаха.

19. Но щом умреше съдията, те изново почваха да живеят по-лошо от бащите си, като отиваха след други богове, да им служат и да им се покланят. Не преставаха от делата си и (не отстъпваха) от лошия си път.

20. Тогава Господ се разгневи силно против Израиля и каза: задето тоя народ престъпва завета Ми, който поставих с отците им, и не послуша гласа Ми,

21. и Аз няма вече да изгонвам от тях нито един от народите, които остави Иисус, (син Навинов, на земята,) когато умираше, —

22. за да изпитвам с тях Израиля: ще почнат ли да се държат о пътя Господен и да ходят по него, както се държаха отците им, или не?

23. И Господ остави тия народи и скоро ги не изгони и ги не предаде в ръцете на Иисуса.

---

[1] Плачещи. ↑

ГЛАВА 3.

1. Ето народите, които Господ остави, за да изпитва с тях всички ония израилтяни, които не знаеха за всички ханаански войни,

2. само за да знаят и да се учат на война сетнешните поколения на Израилевите синове, които по-преди не са я знаели:

3. петима филистимски владелци, всички хананейци, сидонци и евейци, които живееха в планина Ливан, от планина Ваал-Ермон до входа в Емат.

4. Те бяха оставени, за да бъдат чрез тях изпитвани израилтяните, и да се узнае, дали се покоряват на заповедите на Господа, които Той бе заповядал на отците им чрез Моисея.

5. И живееха Израилевите синове между хананейци, хетейци, аморейци, ферезейци, евейци (гергесейци) и иевусейци,

6. и си взимаха дъщерите им за жени, и даваха дъщерите си на синовете им, и служеха на техните богове.

7. И синовете Израилеви сториха зло пред очите на Господа, и забравиха своя Господ Бог, и служеха на разни Вааловци и Астарти.

8. Тогава Господ се разгневи силно против Израиля, и ги предаде в ръцете на Хусарсатема, месопотамски цар, и синовете Израилеви робуваха на Хусарсатема осем години.

9. След това синовете Израилеви викнаха към Господа, и Господ издигна за синовете Израилеви спасител, който ги избави, — Кеназовия син Готониил, по-малък брат Халевов.

10. Върху него беше Дух Господен, и той беше съдия на Израиля. Той излезе на война (против Хусарсатема), и Господ предаде в ръцете му месопотамския цар Хусарсатема, и ръката му надви на Хусарсатема.

11. И земята беше спокойна четирийсет години. И умря Готониил, Кеназовият син.

12. Синовете Израилеви почнаха пак да вършат зло пред очите на Господа, и Господ даде сила на моавския цар Еглона против израилтяните, задето те вършиха зло пред очите на Господа.

13. Той събра при себе си (всички) амонитци и амаликитци, потегли и порази Израиля, и завладяха града на Палмите.

14. И синовете Израилеви робуваха на моавския цар Еглона осемнайсет години.

15. Тогава синовете Израилеви викнаха към Господа, и Господ им издигна за спасител Аода, син на Гера, Иеминиев син, който беше левичар. И синовете Израилеви пратиха по него дарове на моавския цар Еглона.

16. Аод си направи двуостър меч, дълъг един лакът, и го препаса под клашника си на дясното бедро,

17. (и дойде) и поднесе даровете на моавския цар Еглона; а Еглон беше човек твърде пълен.

18. Когато Аод поднесе всички дарове и изпроводи людете, които донесоха даровете,

19. сам се върна от истуканите, що са в Галгал, и каза: царю, имам една тайна дума до тебе. Той рече: по-тихо! И излязоха всички, които стояха при него.

20. Аод влезе при него: той седеше в прохладната горница, която си имаше отделно. И каза Аод: (царю,) имам до тебе дума Божия. Еглон стана от стола (пред него).

21. (Когато той стана,) Аод простря лявата си ръка, и взе меча от дясното си бедро и го заби в корема му,

22. тъй че след острието влезе и дръжката, и тлъстината закри острието, понеже Аод не извади меча от корема му, и той влезе в задните части.

23. Аод излезе в преддверието, затвори подире си вратата на горницата и заключи.

24. След като излезе, слугите на Еглона дойдоха и виждат, ето, вратата на горницата заключени, и си рекоха: навярно той е по нужда в прохладната стая.

25. Чакаха доста дълго, но като видяха, че никой не отваря вратата на горницата, взеха ключ и отключиха, и ето, господарят им лежи на земята мъртъв.

26. Докато се чудеха, Аод избяга, (и никой за него не мислеше,) мина край истуканите и се спаси в Сеират.

27. А щом пристигна (в земята Израилева, Аод) затръби с тръба на Ефремова планина, и слязоха с него синовете Израилеви от

планината, и той вървеше пред тях.

28. И им каза: вървете подире ми, защото Господ (Бог) предаде враговете ви моавци във ваши ръце. И тръгнаха подире му, завзеха брода пред Иордан към Моав, и не пущаха никого да премине.

29. Тогава избиха около десет хиляди моавци, все здрави и силни, и никой не избяга.

30. Тъй се усмириха в оня ден моавци пред Израиля, и земята беше спокойна осемдесет години. (И Аод беше техен съдия до смъртта си.)

31. След него дойде Самегар, Анатов син, който изби шестстотин души филистимци с волски остен; и той също избави Израиля.

ГЛАВА 4.

1. Когато умря Аод, Израилевите синове почнаха пак да вършат зло пред очите на Господа.

2. И Господ ги предаде в ръцете на ханаанския цар Иавина, който царуваше в Асор; негов военачалник беше Сисара, който живееше в Харошет-Гоим.

3. И викнаха Израилевите синове към Господа; защото Иавин имаше деветстотин железни колесници, и жестоко притесняваше Израилевите синове през двайсет години.

4. В това време съдия над Израиля беше пророчица Девора, жена Лапидотова;

5. тя живееше под Деворина Палма, между Рама и Ветил, в Ефремова планина; и отиваха при нея (там) Израилевите синове да се съдят.

6. Девора прати та повика Авиноамовия син Варака, от Кедес Нефталимов, и му каза: Господ, Бог Израилев, (ти) заповядва: иди, възлез на планина Тавор и вземи със себе си десет хиляди души от Нефталимовите синове и от Завулоновите синове;

7. Аз пък ще доведа при тебе, при поток Кисон, Иавиновия военачалник Сисара, и колесниците му и многолюдната му (войска), и ще го предам в твои ръце.

8. Варак й каза: ако дойдеш с мене, ще отида; ако не дойдеш с мене, няма да отида; (защото не зная деня, в който Господ ще прати Ангела с мене).

9. Тя (му) отговори: добре, ще дойда с тебе; само (знай, че) твоя не ще бъде славата в пътя, по който ще вървиш; защото в женска ръка ще предаде Господ Сисара. И Девора стана и тръгна с Варака за Кедес.

10. Варак свика Завулоновци и Нефталимовци в Кедес, и подире му потеглиха десет хиляди души, и Девора тръгна с него.

11. Тогава кенеецът Евер се отдели от кенейците, синове на Ховава, Моисеев сродник, и разтегна шатрата си при дъбравата в Цааним, близо до Кедес.

12. И обадиха на Сисара, че Авиноамовият син Варак е възлязъл на планина Тавор.

13. Сисара събра всичките си колесници, деветстотин железни колесници, и всичкия народ, който беше с него, от Харошет-Гоим при поток Кисон.

14. И Девора каза на Варака: стани, понеже днес е денят, в който Господ ще предаде Сисара в ръцете ти; Сам Господ ще тръгне пред тебе. И Варак слезе от планина Тавор, и подире му — десет хиляди души.

15. Тогава Господ докара в смущение Сисара и всичките му колесници и цялото му опълчение пред Вараковия меч, и Сисара слезе от колесницата (си) и побягна пеша.

16. Варак подгони колесниците (му) и опълчението до Харошет-Гоим, и цялото опълчение Сисарово падна от меч, та не остана ни един.

17. А Сисара побягна пеша в шатрата на Иаил, жената на кенееца Хевера; защото между асорския цар Иавина и дома на кенееца Хевера имаше мир.

18. Тогава Иаил посрещна Сисара и му рече: влез, господарю мой, влез при мене, не бой се. Той влезе при нея в шатрата, и тя го зави с покривката (си).

19. Сисара й каза: дай ми малко вода да пия, жаден съм. Тя развърза мех с мляко, даде му да пие и пак го зави.

20. Сисара й каза: стой при входа на шатрата, и ако някой дойде да те попита, и ти каже: „няма ли някого тука?“, ти кажи: „няма“.

21. Иаил, Хеверова жена, взе един кол от шатрата, взе и чук в ръката си, и отиде при него полекичка, та заби кола в слепите му очи, тъй че влезе в земята; а той от умора спеше, — и издъхна.

22. И ето, Варак тичаше след Сисара. Иаил го посрещна и му каза: влез, аз ще ти покажа човека, когото търсиш. Той влезе при нея, и ето, Сисара лежи мъртъв, и колът в слепите му очи.

23. Тъй усмири (Господ) Бог в оня ден ханаанския цар Иавина пред синовете Израилеви.

24. Ръката на синовете Израилеви се усилваше повече и повече над ханаанския цар Иавина, докле те най-сетне изтребиха ханаанския цар Иавина.

ГЛАВА 5.

1. В оня ден запя Девора и Варак, син Авиноамов, с тия думи:

2. За Израиля е отмъстено, народът показа усърдие; прославете Господа!

3. Слушайте, царе, внимавайте, велможи; аз ще пея и свиря на Господа, на Господа, Бога Израилев.

4. Когато излизаше Ти, Господи, от Сеир, когато идеше от полето Едомско, земята се тресеше, небесата капеха и облаците вода проливаха;

5. планините се топяха от лицето на Господа, дори тоя Синай потрепери пред лицето на Господа, Бога Израилев.

6. В дните на Самегара, Анатов син, в дните на Иаил, пътищата пустееха, и които преди ходеха по правите пътища, тогава ходеха по околните пътеки.

7. Нямаше у Израиля жители в селата, нямаше, докле аз, Девора, не въстанах, докле не въстанах аз, майка на Израиля.

8. Избраха нови богове, затова войната беше пред вратата. Видя ли се щит и копие у четирийсет хиляди от Израиля?

9. Сърцето ми е към вас, началници Израилеви, към ревнителите у народа: прославете Господа!

10. Вие, които яздите на бели ослици, които седите на килими и ходите по пътя, пейте песен!

11. Сред гласовете на ония, които събират стада при кладенци, там да се изпее хвала Господу, хвала на вождите Израилеви! Тогава народът Господен потегли към портите.

12. Стани, стани, Деворо! стани, стани, та запей песен! Стани, Варако, и води своите пленници, сине Авиноамов!

13. Тогава на малцина от силните Той подчини народа; Господ мен подчини храбрите.

14. От Ефрема дойдоха ония, които бяха хванали корен в земята Амаликова; подир тебе е Вениамин, сред народа ти; от Махира идеха началници, а от Завулона боравещи с писарска тръст.

15. И князете Исахарови с Девора, и Исахар също, като Варака, се спусна пеша в долината. В Рувимовите племена — голямо разногласие.

16. Защо ми си седнал между кошарите и слушаш блеенето на стадата? В Рувимовите племена — голямо разногласие.

17. Галаад си живее спокойно отвъд Иордан, и защо Дан да се бои с корабите? Асир седи на морския бряг и спокойно си живее при своите пристанища.

18. Завулон е народ, обрекъл душата си на смърт, и Нефталим — на полските височини.

19. Дойдоха царе, сбиха се, сбиха се тогава царете ханаански в Танаах, при водите Мегидонски, ала ни късче сребро не получиха.

20. От небето се биеха, биеха се звездите от своите пътища със Сисара.

21. Поток Кисон ги завлече, поток Кедумим, поток Кисон. Тъпчи, душо моя, силата!

22. Тогава се чупеха конски копита на коне от бягане, от бягането на ездачите им.

23. Прокълнете Мероз, казва Ангел Господен, прокълнете, прокълнете жителите му, задето не дойдоха на помощ Господу, на помощ Господу с храбрите.

24. Да бъде благословена между жените Иаил, жената на кенееца Хевера, между жените в шатрите да бъде благословена!

25. Той поиска вода; тя му мляко подаде, във велможка чаша донесе най-доброто мляко.

26. Лявата си ръка тя протегна към кола, а дясната — към чука работнишки; удари Сисара, разби главата му, смаза и прониза слепите му очи.

27. При нозете й се сгърчи, падна и се простря, при нозете й се сгърчи, падна; дето се сгърчи, там и падна поразен.

28. През прозореца поглежда и вика Сисарова майка през решетката: защо не иде още конницата му, защо се бавят колелетата на колесницата му?

29. Мъдрите нейни дворкини й отговарят, и сама тя отговаря на думите си:

30. навярно, намерили са плячка и я делят, по мома, по две моми на войник; получената в плячка пъстра дреха за Сисара, получената в

плячка пъстра дреха, от две страни везана, снета от раменатa на пленника.

31. Тъй да погинат всички Твои врагове, Господи! А ония, които Го обичат, да бъдат като слънце, кога изгрява във всичката си сила! — И спокойна беше земята през четирийсет години.

ГЛАВА 6.

1. Израилевите синове почнаха пак да вършат зло пред очите на Господа, и Господ ги предаде в ръцете на мадиамци за седем години.

2. Тежка беше ръката на мадиамци над Израиля, и Израилевите синове поради мадиамци си правеха убежища в пещери и укрепления в планини.

3. Колчем Израил посее, дойдат мадиамци и амаликитци и жителите от изток и нападат на него;

4. и стоят у тях на шатри, и изтребват земните плодове дори до Газа и не оставят за прехрана Израилю ни овца, ни вол, ни осел.

5. Защото те идваха с добитъка си и с шатрите си, идваха в голямо множество — като скакалци; те и камилите им брой нямаха, и ходеха по земята Израилева, за да я опустошават.

6. И твърде обедня Израил от мадиамци, и викнаха синовете Израилеви към Господа.

7. И когато синовете Израилеви викнаха към Господа против мадиамци,

8. Господ изпрати пророк при Израилевите синове и им каза: тъй говори Господ, Бог Израилев: Аз ви изведох из Египет, изведох ви из дома на робството;

9. избавих ви от ръката на египтяни и от ръката на всички ваши потисници, прогоних ги от вас, и ви дадох земята им,

10. и ви казах: „Аз съм Господ, Бог ваш; не почитайте боговете на аморейци, в чиято земя живеете“; ала вие не послушахте гласа Ми.

11. Тогава дойде Ангел Господен и седна в Офра под дъба, който беше на Иоаса, потомък Авиазеров; син му Гедеон млатеше жито в жлеба, за да се скрие от мадиамци.

12. И яви му се Ангел Господен и му рече: с тебе е Господ, силний мъжо!

13. Гедеон му отговори: господарю мой! ако Господ е с нас, защо ни постигна всичко това (бедствие)? и де са всичките Му чудеса, за които са ни разказвали нашите бащи, думайки: „Господ ни изведе из Египет“? Сега Господ ни остави и ни предаде в ръцете на мадиамци.

14. Господ го погледна и каза: иди с тая си сила и спаси Израиля от ръката на мадиамци: Аз те пращам.

15. Гедеон Му отговори: Господи! как ще спася Израиля? ето, и племето ми е най-бедно в коляното Манасиево, и аз съм най-малък в дома на баща си.

16. Господ му рече: Аз ще бъда с тебе, и ти ще поразиш мадиамци като едного човека.

17. Гедеон Му каза: ако съм придобил милост пред очите Ти, дай ми личба, че Ти говориш с мене:

18. не си отивай оттука, докле не дойда при Тебе, не донеса дара си и Ти го не предложа. Той каза: Аз ще остана, докле се върнеш.

19. Гедеон отиде и приготви козле и погача от ефа брашно; месото тури в кошница, сочивото наля в гърне, донесе при Него под дъба и Му предложи.

20. И Ангел Божий му каза: вземи месото и погачата, и тури ги на тоя камък, и излей сочивото. Той така и направи.

21. Ангел Господен простря края на жезъла, който беше в ръката му, и се докосна до месото и погачата; и излезе огън от камъка и изгори месото и погачата; и Ангел Господен се скри от очите му.

22. И видя Гедеон, че това беше Ангел Господен, и рече Гедеон: горко ми, Владико Господи! защото видях лице с лице Ангела Господен.

23. Господ му рече: мир на тебе, не бой се, няма да умреш.

24. И Гедеон съгради там жертвеник Господу и го нарече: Иехова Шалом[1]. Той стои и доднес в Офра Авиазерова.

25. През оная нощ Господ му каза: вземи едно теле от бащиното си стадо и друго теле седемгодишно и разруши жертвеника Ваалов, който е у баща ти, отсечи свещеното дърво, що е при него,

26. и съгради, както трябва, жертвеник на твоя Господ Бог, (Който ти се яви) навръх тая скала, та вземи второто теле и го принеси всесъжение върху цепениците от дървото, което ще отсечеш.

27. Гедеон взе десет души свои слуги и направи, както му говори Господ; но понеже се боеше от домашните на баща си и от жителите градски да направи това денем, направи го нощем.

28. Когато сутринта градските жители станаха, ето, жертвеникът Ваалов разрушен, дървото при него отсечено и второто теле принесено всесъжение върху новосъградения жертвеник.

29. И си думаха един другиму: кой направи това? Търсиха, разпитваха и казаха: Иоасовият син Гедеон е направил това.

30. И градските жители казаха на Иоаса: изведи сина си; той трябва да умре, защото е разрушил Ваалovия жертвеник и отсякъл дървото, що беше при него.

31. Иоас каза на всички дошли при него: вие ли ще се застъпвате за Ваала, вие ли ще го защищавате? Който се застъпи за него, ще бъде предаден на смърт още тая сутрин; ако той е бог, нека сам се застъпи за себе си, задето Гедеон е разрушил жертвеника му.

32. И почнаха да го наричат от тоя ден Иероваал, понеже Иоас бе казал: нека Ваал сам се разправи с него, задето е разрушил жертвеника му.

33. Между това всички мадиамци и амаликитци и жителите от изток се събраха наедно, преминаха (реката) и се разположиха на стан в долината Изреелска.

34. И Дух Господен обзе Гедеона; той затръби с тръба, и племето Авиезерово се събра да върви подире му.

35. И изпрати пратеници по цялото коляно Манасиево, и то се отзова да върви подире му; тъй също изпрати пратеници до Асира, Завулона и Нефталима, и те дойдоха тям насреща.

36. И Гедеон каза Богу: ако спасиш Израиля чрез моя ръка, както Ти говори,

37. то ето, ще простра тук на гумното едно руно: ако има роса само на руното, а по цялата земя бъде сухо, ще зная, че Ти чрез моя ръка ще спасиш Израиля, както говори.

38. Тъй и стана: на заранта, като стана рано, взе да изцежда руното и изцеди роса от руното цяла чаша вода.

39. И Гедеон каза Богу: не гневи ми се, ако пак кажа и ако само още еднаж направя опит с руното: нека бъде сухо само на руното, а по цялата земя да има роса.

40. Тъй и направи Бог през оная нощ: само на руното беше сухо, а по цялата земя имаше роса.

---

[1] Господ е мир. ↑

ГЛАВА 7.

1. Иероваал, сиреч Гедеон, стана сутринта и целият народ, който беше с него, и се разположиха на стан при извора Харод; мадиамският пък стан беше на север от него, при хълм Море, в долината.

2. И Господ рече Гедеону: с тебе има твърде много народ, не мога да предам мадиамци в ръцете им, за да се не възгордее Израил пред Мене и каже: „моята ръка ме спаси“;

3. затова, разгласи да чуе народът, и кажи: „който е страхлив и боязлив, нека се върне и си отиде назад от планина Галаад“. И се върнаха двайсет и две хиляди души, а десет хиляди останаха.

4. И рече Господ Гедеону: народът е все още много; заведи ги при водата, там ще ти ги избера; за когото кажа: „да върви с тебе“, нека върви с тебе; а за когото ти кажа: „не бива да върви с тебе“, нека не върви.

5. Той заведе народа при водата. И рече Господ Гедеону: който лочи вода с езика си, както лочи куче, него туряй настрана, тъй също и всички ония, които коленичат, за да пият.

6. И броят на тия, които лочеха с уста от ръка, беше триста души; а целият останал народ коленичеха, за да пият вода.

7. И рече Господ на Гедеона: с тия триста, които лочеха, ще ви спася и ще предам мадиамци в ръцете ви, а целият народ нека си иде, всеки в своето място.

8. И те взеха за себе си храната от народа и тръбите им, и Гедеон разпусна всички израилтяни по шатрите и задържа при себе си тристата души; мадиамският стан пък беше долу от него — в долината.

9. През оная нощ Господ му каза: стани, слез в стана, предавам го в твои ръце;

10. ако пък се боиш да идеш сам, върви в стана с Фура, слугата си;

11. и ще чуеш какво говорят, и тогава ще се укрепи ръката ти, и ще отидеш в стана. И слезе той и Фура, слугата му, до самите въоръжени, които бяха в стана.

12. А мадиамци и амаликитци и всички жители от изток се бяха разположили по долината в голямо множество, като скакалци; камилите им бяха безброй, бяха много — като пясъка на морския бряг.

13. Гедеон дойде. И ето, един разказва сън другиму и дума: сънувах, че кръгъл ечемичен хляб се търкаля по мадиамския стан и, като се притъркули до шатрата, удари о нея тъй, че тя падна, свали я, и шатрата се разтури.

14. Другият му отговори: това не е нищо друго, освен мечът на Гедеона, Иоасов син, израилтянин; Бог е предал в ръцете му мадиамци и целия стан.

15. Като чу разказа за съня и тълкуването му, Гедеон се поклони (Господу), върна се в израилския стан и рече: ставайте! Господ предаде в ръцете ви мадиамския стан.

16. И раздели тристата души на три чети и даде на всички им тръби и празни стомни и в стомните свещи.

17. И им каза: гледайте мене и правете същото; ето, ще се приближа при стана, и каквото правя аз, това правете и вие;

18. когато аз и тия, които са с мене, затръбим с тръба, тръбете и вие с вашите тръби около целия стан и викайте: (меч) Господен и Гедеонов!

19. И дойде Гедеон и сто души с него до стана, в начало на средната стража, разбудиха стражарите, затръбиха с тръбите и строшиха стомните, които бяха в ръцете им.

20. И затръбиха всички три чети с тръби, и строшиха стомните, и държаха в лява ръка свещите, а в дясна ръка тръбите, като тръбяха и викаха: меч Господен и Гедеонов!

21. И всеки стоеше на мястото си около стана; тогава в целия стан се разтичаха, развикаха и удариха на бяг.

22. Докато тристата души тръбяха с тръбите, Господ обърна меча на всекиго против другаря му по целия стан, и войската бега до Бетшита при Царера, до пределите на Авелмехола, близо до Табата.

23. Тогава израилтяните от коляното Нефталимово, Асирово и от цялото коляно Манасиево бидоха свикани и се впуснаха подир мадиамци.

24. А Гедеон изпрати пратеници по цялата планина Ефремова да кажат: излезте срещу мадиамци и завземете им бродовете през водите

до Бетвара и Иордан. И свикани бяха всички Ефремовци, и завзеха бродовете през водите до Бетвара и Иордан;

25. и уловиха двамата мадиамски князе: Орива и Зива, Орива убиха в Цур-Орива, а Зива — в Иекев-Зива, и гониха мадиамци; главите пък на Орива и Зива занесоха на Гедеона отвъд Иордан.

ГЛАВА 8.

1. И му казаха Ефремовци: защо стори тъй, че не ни повика, когато отиваше да воюваш с мадиамци? И силно се караха с него.

2. Гедеон им отговори: сторих ли нещо такова, каквото вие сега? Не са ли баберките на Ефрема по-добри от гроздобера на Авиезера?

3. Във ваши ръце Бог предаде мадиамските князе Орива и Зива, и какво можех аз да сторя такова, като вас? Тогава духът им спрямо него се уталожи, щом той им каза такива думи.

4. И дойде Гедеон при Иордан, и го премина той и тристата души, които бяха с него. Те бяха уморени (и гладни) от гонитба на враговете.

5. И каза той на жителите на Сокхот: дайте хляб на тия мъже, които са с мене, защото са гладни; аз гоня мадиамските царе Зевея и Салмана.

6. Сокхотските началници казаха: нима ръката на Зевея и Салмана е вече в твои ръце, та да даваме хляб на войската ти?

7. Гедеон отговори: за това, кога Господ предаде Зевея и Салмана в ръцете ми, аз ще разкъсам тялото ви с тръне от пустинята и с бодили.

8. Оттука отиде в Пенуел и каза същото на неговите жители, и пенуелските жители му отговориха, каквото отговориха жителите на Сокхот.

9. Той каза и на пенуелските жители: кога се върна смиром, ще съборя тая кула.

10. А Зевей и Салман бяха в Каркора и опълчението им с тях до петнайсет хиляди, всичко, що бе останало от цялото опълчение на жителите от изток; а паднаха сто и двайсет хиляди души меченосци.

11. Гедеон отиде при живеещите в шатри на изток от Нова и Иогбега и разби стана, когато станът стоеше безгрижно.

12. Зевей и Салман побягнаха; той се спусна подире им и улови двамата мадиамски царе Зевея и Салмана, и докара в смущение целия стан.

13. Тогава Гедеон, син на Иоаса, се върна от война откъм висините на Херес.

14. И улови един момък от жителите сокхотски и го разпита; и той му написа имената на началниците и стареите сокхотски — седемдесет и седем души.

15. След това дойде при жителите сокхотски и каза: ето Зевей и Салман, за които ми се присмяхте, думайки: нима ръката на Зевея и Салмана е вече в твои ръце, та да даваме хляб на твоите изморени човеци?

16. И взе тръне от пустинята и бодили, па наказа с тях градските стареи, жители на Сокхот,

17. и събори Пенуелската кула и изби градските жители.

18. И каза на Зевея и Салмана: какви бяха ония, които убихте на Тавор? Те отговориха: бяха като тебе — всеки приличаше на царски син.

19. Гедеон рече: те бяха мои братя, синове на майка ми! Жив ми Господ: да бяхте ги оставили живи, не бих ви убил.

20. И каза на Иетера, своя първороден син: стани, убий ги. Но момъкът не извади меча си; боеше се, понеже беше още млад.

21. Тогава Зевей и Салман казаха: стани сам и ни порази, защото според човека е и силата му. И стана Гедеон, и уби Зевея и Салмана, и взе огърлията, що бяха по шиите на камилите им.

22. И казаха израилтяните на Гедеона: владей ни ти и син ти и внук ти, понеже ти ни спаси от ръцете на мадиамци.

23. Гедеон им отговори: ни аз ще ви владея, ни моят син ще ви владее; Господ да ви владее.

24. Каза им още Гедеон: моля ви за едно, дайте ми всеки по обеца от плячката си. (Защото неприятелите, бидейки измаилтяни, имаха много златни обеци.)

25. Те казаха: ще дадем. И постлаха една дреха и хвърляха там всеки по обеца от плячката си.

26. Златните обеци, които той изпроси, тежаха хиляда и седемстотин златни (сикли), освен огърлията, копчетата и пурпуровите одежди, които бяха по мадиамските царе, и освен (златните) верижки, що бяха по шиите на камилите им.

27. От това Гедеон направи ефод и го тури в своя град, в Офра; и почнаха всички израилтяни блудно да ходят там, подир ефода, който беше примка за Гедеона и за целия му дом.

28. Тъй се усмириха мадиамци пред синовете Израилеви и вече не вдигнаха глава, и земята беше спокойна четирийсет години през дните на Гедеона.

29. И отиде Иероваал, Иоасов син, и живя в своя дом.

30. Гедеон имаше седемдесет сина, произлезли от чреслата му, понеже имаше много жени.

31. Също и наложницата, която живееше в Сихем, му роди син, и той му даде име Авимелех.

32. И умря Гедеон, синът Иоасов, в дълбока старост, и биде погребан в гроба на баща си Иоаса, в Офра Авиезерова.

33. След като Гедеон умря, Израилевите синове пак почнаха да ходят блудно подир Ваалovци и си поставиха за бог Ваалверита;

34. и Израилевите синове си не спомниха за Господа, своя Бог, Който ги бе избавял от ръцете на всичките им околни врагове,

35. и към дома на Иероваала, сиреч на Гедеона, не показаха благодарност за всички добрини, що бе той сторил на Израиля.

ГЛАВА 9.

1. Авимелех, Иероваалов син, отиде в Сихем при вуйките си, говори тям и на цялото племе на майчиния си баща и каза:

2. внушете на всички сихемски жители: кое е по-добро за вас, да ви владеят всички седемдесет синове Иероваалови, или да ви владее един? и спомнете си, че аз съм ваша кост и ваша плът.

3. Вуйките му внушиха на жителите сихемски всички тия думи за него; и сърцето на тия жители се склони към Авимелеха, понеже си казваха: той е наш брат.

4. И дадоха му седемдесет сикли сребро от дома на Ваалверита; Авимелех нае за тях безделници и скиталци, които и тръгнаха подире му.

5. И дойде в дома на баща си в Офра и уби братята си, седемдесетте Иероваалови синове, върху един камък. Остана само Иотам, най-малкият Иероваалов син, защото се беше скрил.

6. Тогава се събраха всички сихемски жители и целият дом на Мило, и отидоха та поставиха за цар Авимелеха при дъба, що е близо до Сихем.

7. Като разказаха за това на Иотама, той отиде и застана навръх планина Гаризим и, като издигна гласа си, викаше и им говореше: чуйте ме, жители сихемски, и Бог ще ви чуе!

8. Едно време тръгнали дърветата да си помажат цар и казали на маслината: стани ни цар.

9. Маслината им казала: нима да оставя тлъстината си, с която честват богове и човеци, и да тръгна да се скитам по дърветата?

10. Тогава казали дърветата на смоковницата: дойди ти, да ни станеш цар.

11. Смоковницата им казала: нима да оставя сладостта си и хубавия си плод и да тръгна да се скитам по дърветата?

12. И казали дърветата на лозата: дойди ти, да ни станеш цар.

13. Лозата им казала: нима да оставя сока си, който весели богове и човеци, и да тръгна да се скитам по дърветата?

14. Най-сетне всички дървета казали на тръна: дойди ти, та ни стани цар.

15. Трънът казал на дърветата: ако наистина ме туряте за цар над себе си, то дойдете да си починете под сянката ми; ако ли не, ще излезе огън от тръна и ще изгори кедрите ливански.

16. И тъй, вижте, по истина и по правда ли постъпихте, като турихте за цар Авимелеха? и добре ли постъпихте с Иероваала и дома му, и съобразно с неговите добрини ли постъпихте?

17. За вас се би баща ми, не жалеше живота си и ви избави от ръцете на мадиамци;

18. а вие сега въстанахте против дома на баща ми и убихте седемдесетте синове на баща ми върху един камък и турихте за цар над жителите сихемски Авимелеха, сина на робинята му, защото е ваш брат.

19. Ако сте днес постъпили по истина и по правда с Иероваала и с дома му, то (да бъде върху ви благословение и) радвайте се на Авимелеха, и той да се радва на вас;

20. ако ли не, нека излезе огън от Авимелеха и да изгори жителите сихемски и целия дом на Мило, и да излезе огън от жителите сихемски и от дома на Мило и да изгори Авимелеха.

21. И побягна Иотам, избяга и отиде в Беер, и живя там скришно от брата си Авимелеха.

22. Авимелех пък царува над Израиля три години.

23. И изпрати Бог зъл дух между Авимелеха и жителите на Сихем, и почнаха жителите сихемски да се не покоряват на Авимелеха,

24. та по тоя начин да се отмъсти за седемдесетте синове Иероваалови, и кръвта им да се обърне против брата им Авимелеха, който ги уби, и против жителите сихемски, които подкрепиха ръката му, за да избие братята си.

25. Жителите сихемски туриха по планинските върхове против него засадници, които обираха всекиго, който минаваше край тях по пътя. За това бе обадено на Авимелеха.

26. В Сихем пристигна и Гаал, Еведов син, с братята си, и ходеха по Сихем, и жителите сихемски се ослониха на него.

27. И излязоха на полето, и беряха гроздето си, и тъпчеха го в жлебове и ликуваха, и отиваха в дома на своя бог, ядяха и пиеха, и проклинаха Авимелеха.

28. Гаал, Еведов син, думаше: кой е Авимелех и що е Сихем, та да му служим? не е ли той Иероваалов син, и не е ли Зевул негов главен началник? служете по-добре на потомците на Емора, баща Сихемов, а нему защо да служим?

29. Ако някой дадеше тоя народ в ръцете ми, аз бих изгонил Авимелеха. И казано бе на Авимелеха: увеличи войската си и излизай.

30. Зевул, началник на града, чу думите на Гаала, Еведов син, и се силно разгневи.

31. Той прати тайно пратеници при Авимелеха да му кажат: ето Гаал, Еведов син, и братята му дойдоха в Сихем, и на', бунтуват града против тебе;

32. затова стани нощес, ти и народът, който се намира с тебе, и постави засада на полето;

33. а сутринта, по изгрев-слънце, стани рано и пристъпи към града; и когато той и народът, който е с него, излязат срещу тебе, тогава прави с тях, що ти ръка може.

34. И Авимелех стана през нощта, и целият народ, който се намираше с него, и туриха в засада при Сихем четири дружини.

35. (Сутринта) Гаал, Еведов син, излезе и застана при градските порти; и стана Авимелех и народът, който бе с него, от засадата.

36. Гаал, като видя народа, каза на Зевула: ето, народът се спуща отвръх планините. А Зевул му каза: сянката на планините ти се струва човеци.

37. Гаал пак говори и каза: ето народът се спуща от височините, и една дружина иде откъм дъба Меоним.

38. И каза му Зевул: де ти са устата, които казваха: „кой е Авимелех, та да му служим?“ това е оня народ, който ти презираше; излизай сега и се бий с него.

39. И тръгна Гаал пред жителите сихемски и се удари с Авимелеха.

40. И Авимелех се спусна подире му, а той побягна от него; и паднаха много убита до самите градски порти.

41. И Авимелех остана в Арум, а Гаала и братята му Зевул изгони, за да не живеят в Сихем.

42. На другия ден народът излезе в полето, и обадиха за това на Авимелеха.

43. Той взе народа си и го раздели на три дружини и ги тури в засада на полето. И като видя, че народът излезе от града, въстана против тях и ги изби.

44. Докле Авимелех и дружините, които бяха с него, пристъпиха и застанаха при градските порти, другите две дружини нападнаха на всички, които бяха на полето, и ги избиха.

45. И Авимелех се сражава с града целия оня ден, превзе града, изби народа, който беше в него, разруши града и го посея със сол.

46. Като чуха това, всички, които бяха в кулата Сихемска, отидоха в кулата на капището на Ваал-Верита.

47. Обадиха на Авимелеха, че там се събрали всички, които бяха в кулата Сихемска.

48. Тогава Авимелех отиде на планина Селмон, той и целият народ, който беше с него, и взе Авимелех брадви със себе си, насече вейки от дърветата, тури ги на плещите си и каза на народа, който бе с него: вие видяхте, какво правих; скоро правете и вие същото, което и аз.

49. И всеки от целия народ насече вейки, тръгнаха след Авимелеха, натрупаха ги при кулата и изгориха с тях кулата с огън, и умряха всички, които бяха в кулата Сихемска, около хиляда мъже и жени.

50. После Авимелех отиде в Тевец и обсади го и го превзе.

51. Всред града имаше яка кула; там побягнаха всички мъже и жени и всички градски жители, затвориха се и се качиха върху покрива на кулата.

52. Авимелех дойде до кулата, заобиколи я и се приближи до вратата на кулата, за да я изгори с огън.

53. Тогава една жена хвърли къс от воденичен камък върху главата на Авимелеха и му разби черепа.

54. Авимелех веднага повика слугата, оръженосеца си, и му каза: извади меча си и ме умъртви, за да не се каже за мене: жена го уби. И слугата му го прободе, и той умря.

55. Израилтяните, като видяха, че Авимелех умря, отидоха всеки в мястото си.

56. Тъй въздаде Бог на Авимелеха за злодеянието, което той направи на баща си, като уби седемдесетте си братя.

57. И всички злодеяния на сихемските жители Бог обърна върху главите им; и ги постигна клетвата на Иотама, Иероваалов син.

ГЛАВА 10.

1. След Авимелеха издигна се да избави Израиля Тола, син на Туя, син Додов, от Исахарово коляно. Той живееше в Шамир, на Ефремова планина.

2. Той беше съдия над Израиля двайсет и три години, и умря, и биде погребан в Шамир.

3. След него се издигна Иаир от Галаад, който беше съдия над Израиля двайсет и две години.

4. Той имаше трийсет (и два) сина, които яздеха на трийсет (и две) ослета, и те имаха трийсет (и два) града, които и доднес се наричат Иаирови селища, що са в Галаадската земя.

5. И умря Иаир и биде погребан в Камон.

6. Израилевите синове продължаваха да правят зло пред очите на Господа и служеха на разни Вааловци и Астарти, и на боговете арамейски, и на боговете сидонски, и на боговете моавски, и на боговете амонитски, и на боговете филистимски, а Господа оставиха и Му не служеха.

7. И разпали се гневът на Господа против Израиля, и Той ги предаде в ръцете на филистимци и в ръцете на амонитци;

8. оттогава те притесняваха и мъчеха Израилевите синове осемнайсет години наред, всички Израилеви синове отвъд Иордан в Аморейската земя, която е в Галаад.

9. Най-сетне амонитци преминаха Иордан, за да воюват с Иуда и Вениамина и с дома Ефремов. И синовете Израилеви бидоха много притеснени.

10. И викнаха синовете Израилеви към Господа и казаха: съгрешихме пред Тебе, защото оставихме нашия Бог и служихме на Вааловци.

11. И Господ рече на Израилевите синове: не угнетяваха ли ви египтяни и аморейци, амонитци и филистимци,

12. сидонци, амаликитци и моавци, и когато викнехте към Мене, не избавях ли ви от ръцете им?

13. а вие Ме оставихте и почнахте да служите на други богове; затова няма вече да ви избавям;

14. идете, викайте към боговете, които сте избрали, нека те ви избавят в това усилно за вас време.

15. Тогава синовете Израилеви рекоха Господу: съгрешихме; прави с нас всичко, що Ти е угодно, само ни избави сега.

16. И отхвърлиха от себе си чуждите богове и почнаха да служат (само) на Господа. И не изтърпя душата Му страданията Израилеви.

17. Амонитци се събраха и разположиха стан в Галаад; събраха се тъй също Израилевите синове и разположиха стан в Масифа.

18. Народът и началниците Галаадски си казаха един другиму: който почне война против амонитци, той ще бъде началник на всички галаадски жители.

ГЛАВА 11.

1. Галаадецът Иефтай беше човек храбър; той беше син на блудница; Иефтай бе роден от Галаада.

2. И жената на Галаада му роди синове. Когато пораснаха синовете на жената, те изпъдиха Иефтая, като му казаха: ти не си наследник в бащиния ни дом, защото си син на друга жена.

3. Тогава Иефтай побягна от братята си и живя в земя Тов; и при Иефтая се събраха безделници и ходеха с него.

4. След няколко време амонитци излязоха на война против Израиля.

5. Във време на войната на амонитци с израилтяните дойдоха галаадските старейшини да вземат Иефтая от земя Тов,

6. и казаха на Иефтая: дойди, стани ни воевода, и ще се бием с амонитци.

7. Иефтай рече на галаадските старейшини: нали ме намразихте и изпъдихте из бащиния ми дом? Защо сте дошли при мене сега, когато сте в беда?

8. Галаадските старейшини отговориха на Иефтая: затова дойдохме сега при тебе, за да дойдеш с нас и да се биеш с амонитци и да бъдеш у нас началник на всички жители галаадски.

9. И Иефтай рече на галаадските старейшини: ако ме върнете, за да се бия с амонитци, и Господ ми ги предаде, — ще остана ли у вас началник?

10. Галаадските старейшини отговориха на Иефтая: Господ да бъде свидетел между нас, че ще сторим според думата ти!

11. След това Иефтай отиде с галаадските старейшини, и народът го постави за свой началник и воевода, и Иефтай изрече в Масифа всички свои думи пред лицето на Господа.

12. Иефтай изпрати пратеници при амонитския цар да кажат: какво искаш от мене, та си дошъл при мене да воюваш в земята ми?

13. Амонитският цар каза на Иефтаевите пратеници: когато Израил идеше от Египет, завзе земята ми от Арнон до Иавок и Иордан; затова върни ми я смиром (и аз ще отстъпя).

14. (И върнаха се пратениците при Иефтая.) Иефтай още веднъж изпрати пратеници при амонитския цар

15. да му кажат: тъй говори Иефтай: Израил не е завзимал земята Моавска и земята Амонитска;

16. защото, когато идеше из Египет, Израил отиде в пустинята при Червено море и дойде в Кадес;

17. оттам Израил прати пратеници при едомския цар да кажат: „позволи ми да мина през земята ти“; но едомският цар не склони; и при моавския цар праща, но и той се не съгласи; затова Израил остана в Кадес.

18. И тръгна през пустинята, заобиколи земята Едомска и земята Моавска, и дойде до източната граница на Моавската земя, и се разположи на стан отвъд Арнон; но не влиза в пределите Моавски, понеже Арнон е граница на Моав.

19. И изпрати Израил пратеници при Сихона, цар аморейски, цар есевонски, комуто Израил каза: позволи ни да минем през твоята земя за нашето място.

20. Но Сихон се не съгласи да пропусне Израиля през пределите си, и събра Сихон целия си народ, разположи се на стан в Иаац и се удари с Израиля.

21. И Господ, Бог Израилев, предаде Сихона и целия му народ в ръцете на Израиля, и той ги изби; и завладя Израил цялата земя на Аморея, който живееше в оная земя;

22. и те завладяха всички предели на Аморея от Арнон до Иавок и от пустинята до Иордан.

23. И тъй, Господ, Бог Израилев, прогони Аморея пред народа Си Израиля, а ти искаш да я завладееш?

24. Не владееш ли ти това, което ти е дал Хамос, твоят бог? И ние владеем всичко онова, което ни е дал за наследие Господ, Бог наш.

25. Нима ти си по-добър от Валака, Сепфоров син, цар моавски? Карал ли се е той с Израиля или воювал ли е с тях?

26. Израил живее вече триста години в Есевон и в подчинените нему градове, в Ароер и в подчинените нему градове, и във всички градове, които са близо до Арнон; защо през това време не (ги) отнехте?

27. Аз не съм виновен пред тебе, и ти ми правиш зло, като си излязъл на война против мене. Господ Съдия да бъде съдия между

синовете Израилеви и амонитци!

28. Но амонитският цар не послуша думите на Иефтая, които той прати до него.

29. И върху Иефтая беше Дух Господен, и той премина Галаад и Манасия, премина Масифа Галаадска, и от Масифа Галаадска отиде при амонитци.

30. И даде Иефтай оброк на Господа, като каза: ако предадеш амонитци в ръцете ми,

31. то като се върна с мир от амонитци, каквото излезе насреща ми от вратата на дома ми, ще бъде за Господа, и ще го принеса всесъжение.

32. И отиде Иефтай при амонитци, за да се сразi с тях, и Господ ги предаде в ръцете му;

33. и им нанесе твърде голямо поражение, от Ароер до Минит, в двайсет града, и до Авел-Карамим, и се смириха амонитци пред синовете Израилеви.

34. И дойде Иефтай в Масифа, в дома си, и ето, дъщеря му излиза насреща му с тимпани и хора': тя му беше едничка; той нямаше още ни син, ни дъщеря.

35. Щом я видя, разкъса дрехата си и каза: ах, дъще моя! ти ме съсипа: и ти си между ония, които нарушиха покоя ми! Аз отворих (за тебе) устата си пред Господа и не мога да се отрека.

36. Тя му каза: татко! ти си отворил устата си пред Господа — прави с мене това, което са произнесли устата ти, щом като Господ е отмъстил чрез тебе на твоите врагове амонитци.

37. И каза на баща си: направи ми само ето що: пусни ме за два месеца; аз ще отида, ще се възкача на планините и ще оплача моминството си с моите дружки.

38. Той каза: иди. И я пусна за два месеца. Тя отиде с дружките си и оплаква моминството си в планините.

39. След два месеца тя се върна при баща си, и той извърши над нея оброка си, що даде, и тя не позна мъж. И стана обичай у Израиля,

40. щото всяка година дъщерите Израилеви да отиват и оплакват дъщерята на галаадеца Иефтая, четири дена всяка година.

ГЛАВА 12.

1. Ефремци се събраха, дойдоха в Севина и казаха на Иефтая: защо ти ходи да воюваш с амонитци, а нас не повика със себе си? Ние ще изгорим с огън дома ти заедно с тебе.

2. Иефтай им каза: аз и народът ми имахме с амонитци силна свада: аз ви виках, но вие не ме избавихте от ръцете им;

3. като видях, че вие няма да ме избавите, изложих живота си на опасност и отидох против амонитци, и Господ ги предаде в ръцете ми; защо сте дошли сега да воювате с мене?

4. Тогава Иефтай събра всички галаадски жители и се удари с ефремци, и жителите галаадски избиха ефремци, думайки: вие сте бежанци Ефремови, а Галаад е посред Ефрема и посред Манасия.

5. И галаадци завзеха брода през Иордан от ефремци, и когато някой от оцелелите ефремци кажеше: „позволете ми да премина“, жителите галаадски му казваха: не си ли ти ефремец? Той казваше: „не“.

6. Те му казваха: „речи шиболет“, а той казваше: „сиболет“, и не можеше иначе да изговори. Тогава те го взимаха и заколваха при брода през Иордан. И в това време от ефремци паднаха четирийсет и две хиляди.

7. Иефтай беше съдия над Израиля шест години, и умря галаадецът Иефтай, и биде погребан в един от галаадските градове.

8. След него беше съдия над Израиля Есевон от Витлеем.

9. Той имаше трийсет сина, и трийсет дъщери отпусна из дома (омъжени), а трийсет дъщери взе отвън за синовете си, и беше съдия над Израиля седем години.

10. Есевон умря и биде погребан във Витлеем.

11. След него беше съдия над Израиля завулонецът Елон и съди Израиля десет години.

12. И умря завулонецът Елон и биде погребан в Айалон, в Завулоновата земя.

13. След него беше съдия над Израиля Авдон, син на пиратонеца Хилела.

14. Той имаше четирийсет сина и трийсет внука, които яздеха на седемдесет ослета; той съди Израиля осем години.

15. И умря Авдон, син на пиратонеца Хилела, и биде погребан в Пиратон, в земята Ефремова, в планината Амаликова.

ГЛАВА 13.

1. Израилевите синове продължаваха да правят зло пред очите на Господа, и Господ ги предаде в ръцете на филистимци за през четирийсет години.

2. В онова време имаше един човек от Цора, от Дановото племе, на име Маной; жена му беше безплодна и не раждаше.

3. И Ангел Господен се яви на жената и й рече: ето, ти си безплодна и не раждаш; но ще заченеш и ще родиш син;

4. затова пази се, не пий вино и сикер и не яж нищо нечисто;

5. защото ето, ще заченеш и ще родиш син, и бръснач няма да се докосне до главата му, понеже от самата майчина утроба тоя младенец ще бъде назорей Божий, и ще почне да избавя Израиля от филистимски ръце.

6. Жената дойде и каза на мъжа си: човек Божий идва при мене, който имаше вид на Ангел Божий, вид твърде почтен; аз го не попитах, отде е, и той ми не каза името си;

7. той ми каза: „ето, ще заченеш и ще родиш син; затова не пий вино и сикер и не яж нищо нечисто, понеже младенецът от самата майчина утроба до смъртта си ще бъде назорей Божий“.

8. Маной се помоли Господу и каза: Господи! нека дойде пак при нас човекът Божий, когото си пращал, и ни научи, какво да правим с младенеца, който ще се роди.

9. Бог чу гласа на Маноя, и Ангел Божий пак дойде при жената, когато тя беше на полето, и Маной, мъж й, не беше с нея.

10. Жената тоз час се затече и обади на мъжа си и му каза: ето, яви ми се човекът, който преди идва при мене.

11. Маной стана и тръгна с жена си, и дойде при оня човек и му каза: ти ли си човекът, който си говорил с тая жена? (Ангелът) каза: аз.

12. И рече Маной: и тъй, ако се изпълни думата ти, как да постъпваме с тоя младенец и какво да правим с него?

13. Ангел Господен каза на Маноя: нека той се пази от всичко, за което говорих на жената;

14. нека не яде нищо, което лозата ражда; нека не пие вино и сикер, да не яде нищо нечисто и да пази всичко, каквото й заповядах.

15. И Маной рече на Ангела Господен: позволи да те задържа, докле ти сготвим козле.

16. Ангел Господен каза на Маноя: макар и да ме задържиш, аз няма да ям твоя хляб; ако ли пък искаш да извършиш всесъжение Господу, принеси го. Маной не знаеше, че това е Ангел Господен.

17. Маной попита Ангела Господен: как ти е името? за да те прославим, кога се изпълни думата ти.

18. Ангел Господен му отговори: защо питаш за името ми? то е чудно.

19. И взе Маной козлето и хлебния принос и принесе ги Господу върху камък. И Той стори чудо, което видяха Маной и жена му.

20. Когато пламъкът почна да се издига от жертвеника към небето, Ангел Господен се издигна в жертвения пламък. Като видяха това, Маной и жена му паднаха ничком на земята.

21. И Ангел Господен стана невидим за Маноя и жена му. Тогава Маной узна, че това беше Ангел Господен.

22. И рече Маной на жена си: бездруго ще умрем, понеже видяхме Бога.

23. Жена му каза: ако Господ искаше да ни умъртви, не би приел от ръцете ни всесъжение и хлебен принос, и не би ни показал всичко онова, и сега не би ни открил това.

24. И жената роди син и го нарече с име Самсон. И младенецът растеше, и Господ го благославяше.

25. И Дух Господен почна да действува в него в Дановия стан, между Цора и Естаол.

ГЛАВА 14.

1. И отиде Самсон в Тимната и видя в Тимната жена от филистимските дъщери (и тя му се понрави).

2. Той отиде и обади на баща си и на майка си и каза: видях в Тимната жена от филистимските дъщери; вземете ми я за жена.

3. Баща му и майка му казаха: нима няма жени между дъщерите на братята ти и в целия ми народ, че отиваш да взимаш жена от необрязаните филистимци? А Самсон отговори на баща си: нея ми вземи, понеже тя ми се понрави.

4. Баща му и майка му не знаеха, че това е от Господа, и че той търси случай да отмъсти на филистимци. В това време филистимци владееха над Израиля.

5. И отиде Самсон с баща си и майка си в Тимната, и когато се приближаваха до Тимнатските лозя, ето един млад лъв, рикайки иде насреща му.

6. И Дух Господен слезе върху му, и той разкъса лъва като яре; а в ръката му нямаше нищо. И не каза на баща си и на майка си, какво бе направил.

7. И дойде и поговори с жената, и тя се понрави на Самсона.

8. Подир няколко дена, той пак отиде, за да я вземе, и се отби да погледне лъвовия труп, и ето, рой пчели в лъвовия труп и мед.

9. Той взе от меда в ръцете си, тръгна и яде из пътя; и когато дойде при баща си и майка си, даде и тям; и те ядоха; ала им не каза, че е взел тоя мед от лъвовия труп.

10. Дойде и баща му при жената, и там Самсон даде (седемдневна) гощавка, както обикновено правят младоженците.

11. И щом го видяха там, избраха трийсет брачни другари, които да бъдат при него.

12. И каза им Самсон: ще ви задам една гатанка; ако ми я отгатнете през седемте дена на гощавката и отгатнете вярно, ще ви дам трийсет синдона[1] и трийсет премени;

13. ако ли пък не можете ми я отгатна, дайте ми вие трийсет синдона и трийсет премени. Те му казаха: задай гатанката си, ще

послушаме.

14. И им каза: из ядача излезе ядиво, и из силния излезе сладко. И три дни не можаха да отгатнат гатанката.

15. На седмия ден те казаха на Самсоновата жена: придумай мъжа си, да ни отгатне гатанката; инак ще изгорим с огън тебе и бащиния ти дом; нима ни поканихте, за да ни оберете?

16. И плака пред Самсона жена му, думайки: ти ме мразиш и не ме обичаш; ти зададе гатанка на синовете на моя народ, а мен я не отгатваш. Той й каза: на баща си и на майка си я не отгатнах, та на тебе ли ще отгатна?

17. И плака тя пред него седем дена, докле трая гощавката им. Най-сетне на седмия ден той й я отгатна, понеже тя усилено го молеше. А тя отгатна гатанката на синовете на своя народ.

18. И на седмия ден преди залез-слънце казаха му гражданите: що е по-сладко от мед, и що е по-силно от лъв? Той им каза: да не бяхте орали с моята телица, не бихте отгатнали гатанката ми.

19. И Дух Господен слезе върху него, и той отиде в Аскалон, дето уби трийсет души, смъкна от тях дрехите, и даде премените им на ония, които бяха отгатнали гатанката.

20. А жената на Самсона се омъжи за сватбения му другар, който му беше приятел.

---

[1] Риза от тънко платно. ↑

ГЛАВА 15.

1. Подир няколко дена, по пшенична жетва, дойде Самсон да се повиди с жена си, като донесе със себе си едно яре; и когато каза: „ще вляза при жена си в спалнята“, баща й му не даде да влезе.

2. И каза баща й: аз помислих, че ти си я намразил, и я дадох на приятеля ти; ето, по-малката сестра е по-хубава от нея; нека тя бъде твоя вместо нея.

3. Но Самсон им рече: сега ще бъда прав пред филистимци, ако им сторя зло.

4. И отиде Самсон и налови триста лисици и, като взе свещи, свърза опашка с опашка и привърза по свещ между две опашки;

5. запали свещите, и пусна лисиците в посевите филистимски, та изгори и кръстци и непожънато жито, и лозя и маслинени градини.

6. И думаха филистимци: кой направи това? И казаха: Самсон, зетят на тимнатеца, понеже той отнел жена му и я дал на другаря му. Тогава филистимци отидоха и изгориха с огън нея и (дома на) баща й.

7. Самсон им каза: макар и да направихте това, аз ще си отмъстя на вас самите и само тогава ще се успокоя.

8. И той им пречупи пищялите и бедрата, и отиде та заседна в пролома на скала Етам.

9. И отидоха филистимци, разположиха стан в Иудея, и се простряха дори до Лехи.

10. И жителите на Иудея попитаха: защо сте излезли против нас? Те отговориха: дойдохме да вържем Самсона, за да постъпим с него тъй, както той постъпи с нас.

11. И три хиляди души иудеи отидоха при пролома на скала Етам и казаха на Самсона: нима не знаеш, че филистимци владеят над нас? Какво ни докара? Той им отговори: както те постъпиха с мене, тъй и аз постъпих с тях.

12. И му казаха: дойдохме да те свържем, за да те предадем в ръцете на филистимци. А Самсон им каза: закълнете ми се, че няма да ме убиете.

13. Те му отговориха: не, ние само ще те вържем и ще те предадем в ръцете им, но колкото за убиване, няма да те убием. И го свързаха с две нови въжета и го подкараха от пролома.

14. Когато приближи до Лехи, филистимци го посрещнаха с вик. И Дух Господен слезе върху него, и въжата на ръцете му станаха като прегорял лен, и връзките му паднаха от ръцете му.

15. Па намери прясна ослина челюст, протегна ръка, взе я и уби с нея хиляда души.

16. И рече Самсон: с ослина челюст убих тълпа, две тълпи, с ослина челюст убих хиляда души.

17. Като каза това, хвърли челюстта от ръката си и нарече това място: „Рамат-Лехи“[1].

18. И усети силна жажда; викна към Господа и каза: Ти извърши с ръката на Твоя раб това велико избавление; а сега умирам от жажда и ще падна в ръцете на необрязаните.

19. И отвори Бог яма в Лехи, и потече от нея вода. Той се напи, духът му се върна, и той оживя; затова бе наречено това място: „извор на молещия се“, който е в Лехи и доднес.

20. И той беше съдия над Израиля в дните на филистимци двайсет години.

---

[1] Хвърлена челюст ↑

ГЛАВА 16.

1. Веднъж Самсон дойде в Газа; там видя една блудница и влезе при нея.

2. Обадиха на жителите на Газа: Самсон дойде тук. И обикаляха, причакваха го цяла нощ при градските порти и се спотаяваха цяла нощ, думайки: до съмване ще чакаме и ще го убием.

3. А Самсон спа до среднощ; посред нощ стана, сграбчи вратите на градските порти с двата спонеца, подигна ги заедно със заворите, тури ги на плещите си и ги занесе навръх планината, която е на пътя за Хеврон (и ги сложи там).

4. След това той обикна една жена, която живееше в долина Сорек; името и беше Далида.

5. Дойдоха при нея филистимските владелци и й казаха: придумай го и узнай, в какво му е голямата сила, и как да го надвием, за да го вържем и да го усмирим; ние пък ще ти дадем за това всеки по хиляда и сто сикли сребро.

6. Тогава Далида попита Самсона: кажи ми, в какво ти е голямата сила, и с какво биха те вързали, за да те усмирят?

7. Самсон й отговори: ако ме вържат със седем сурови тетиви, още неизсъхнали, аз ще стана безсилен и ще бъда като другите човеци.

8. И донесоха й филистимските владелци седем сурови тетиви, още неизсъхнали, и тя го върза с тях;

9. в това време един седеше скрит в спалнята й; и тя каза: Самсоне! филистимци идат върху ти. Той разкъса тетивите, както разкъсват кълчищен конец, кога го прегори огън. И не се узна силата му.

10. И Далида каза на Самсона: ето, ти ме измами и ми каза лъжа; кажи ми сега, с какво може да те вържат?

11. Той й отговори: ако ме вържат с нови въжа, които не са били в работа, аз ще стана безсилен и ще бъда като другите човеци.

12. Далида взе нови въжа, върза го и му каза: Самсоне! филистимци идат върху ти. (В това време един седеше скрит в спалнята.) И той ги скъса от ръцете си като конци.

13. И Далида каза на Самсона: ти все ме мамиш и ми говориш лъжа; кажи ми, с какво може да те свържат? Той отговори: ако втъчеш седемте плетеници на главата ми в тъканта и ги заковеш с гвоздей към кросното (аз ще бъда безсилен като другите човеци).

14. И Далида (го приспа на коленете си. И когато той заспа, Далида взе седемте плетеници на главата му,) закова ги в кросното и му рече: филистимци идат върху ти, Самсоне! Той се събуди от съня си и измъкна кросното заедно с тъканта (и не се узна силата му).

15. И Далида му каза: защо думаш: „обичам те“, а сърцето ти не е с мене? Ето, измами ме три пъти и ми не каза, в какво ти е голямата сила.

16. И понеже тя го отегчаваше с думите си всеки ден и го мъчеше, душата му се натъжи до смърт.

17. И той й откри цялото си сърце, като й каза: бръснач не се е докосвал до главата ми, защото аз съм назорей Божий от майчината си утроба: ако ме остриже някой, ще ме напусне силата ми; аз ще отслабна и ще бъда като другите човеци.

18. Далида, като видя, че той й откри цялото си сърце, изпрати и повика филистимските владелци, като им каза: дойдете сега; той ми откри цялото си сърце. И дойдоха при нея филистимските владелци и донесоха сребро в ръцете си.

19. И (Далида) го приспа на коленете си, па повика един човек, та му заповяда да остриже седемте плетеници на главата му. И почна той да отслабва, и силата му го напусна.

20. Тя каза: филистимци идат върху ти, Самсоне! Той се събуди от съня си и каза: ще отида, както и по-преди, и ще се освободя. Ала не знаеше, че Господ отстъпи от него.

21. Филистимци го хванаха и му извадиха очите, доведоха го в Газа и го обковаха с две медни вериги, и той мелеше в затвора.

22. Между това космите на главата му, както бяха остригани, почнаха да растат.

23. Филистимските владелци се събраха, за да принесат голяма жертва на Дагона, своя бог, и да се повеселят, и казаха: нашият бог предаде в ръцете ни врага ни Самсона.

24. Също и народът, като видя, прославяше своя бог, думайки: нашият бог предаде в ръцете ни врага ни и опустошителя на нашата земя, който изби много от нас.

25. И когато се развесели сърцето им, казаха: повикайте Самсона (от затвора), нека ни повесели. И повикаха Самсона от затвора, и той ги веселеше, (и му удряха плесници) и го туриха между стълбовете.

26. И Самсон каза на момчето, което го водеше за ръка: заведи ме да напипам стълбовете, на които се крепи домът, и да се облегна на тях. (Момчето тъй и направи.)

27. А домът беше пълен с мъже и жени: там бяха всички филистимски владелци, и на покрива имаше до три хиляди мъже и жени, които гледаха на веселящия ги Самсона.

28. Викна Самсон към Господа и рече: Господи Боже! спомни си за мене и ме подкрепи само сега, о Боже! за да си отмъстя изведнъж на филистимци за двете си очи.

29. И измести Самсон от мястото двата средни стълба, на които се крепеше домът, като наблегна на тях, на единия с дясната си ръка, на другия с лявата.

30. И Самсон рече: умри, душо моя, с филистимци! И наблегна с всичка сила, и домът рухна върху владелците и върху целия народ, който беше с него. И умрелите, които (Самсон) умъртви при смъртта си, бяха повече, отколкото той беше умъртвил през живота си.

31. И дойдоха братята му и целият му бащин дом, взеха го, па отидоха и го погребаха между Цора и Естаол, в гроба на баща му Маноя. Той беше съдия над Израиля двайсет години. (След Самсона издигна се Емегар, Енанов син, и изби от другоплеменниците шестстотин души, освен добитъка. И той избави Израиля.)

ГЛАВА 17.

1. Имаше един човек от Ефремова планина, на име Миха.

2. Той каза на майка си: хилядата и сто сикли сребро, които ти бяха откраднати и за които ти изрече пред мене проклятие, това сребро е у мене, аз го взех. Майка му каза: благословен да бъде син ми пред Господа!

3. И той върна на майка си хилядата и сто сикли сребро. И майка му рече: това сребро посветих от себе си Господу за (тебе,) моя син, за да направиш от него истукан и излян кумир; и тъй, давам ти го.

4. Но той върна среброто майци си. Майка му взе двеста сикли сребро и ги даде на леяра. Той направи от тях истукан и излян кумир, който и стоеше в дома на Миха.

5. И тъй, Миха имаше дом Божий. И направи той ефод и терафим и посвети едного от синовете си, за да му бъде свещеник.

6. В ония дни Израил нямаше цар, всеки правеше, каквото смяташе за право.

7. Тогава живееше там един момък, левит, из Витлеем Иудейски, от Иудино коляно;

8. тоя човек излезе от град Витлеем Иудейски, за да проживее, дето намери, и, като вървеше по пътя, дойде в Ефремова планина, в дома на Миха.

9. И Миха го попита: отде идеш? Той му отговори: аз съм левит от Витлеем Иудейски и отивам да проживея, дето намеря.

10. А Миха му каза: остани у мене и бъди ми отец и свещеник; ще ти давам годишно по десет сикли сребро, потребното облекло и прехрана.

11. Левитът отиде и се съгласи да остане у оня човек, и тоя момък му беше като син.

12. Миха посвети левита, и тоя момък му беше свещеник и живя в дома на Миха.

13. И Миха си рече: сега зная, че Господ ще ми прави добро, защото имам левит за свещеник.

ГЛАВА 18.

1. В ония дни Израил нямаше цар; и в ония дни Дановото коляно търсеше си дял, дето да се засели, защото дотогава не му се беше паднал пълен дял между Израилевите колена.

2. И Дановите синове изпратиха от племето си петима храбри мъже, от Цора и Естаол, за да обгледат земята и да я изучат, и им казаха: идете, изучете земята. Те дойдоха в Ефремова планина близо до дома на Миха и там пренощуваха.

3. Като бяха при дома на Миха, те познаха гласа на младия левит, влязоха там и го попитаха: кой те доведе тука? какво правиш тука? и защо си тука?

4. Той им отговори: това и това стори за мене Миха, нае ме, и аз съм му свещеник.

5. Те му казаха: попитай Бога, за да знаем, сполучлив ли ще бъде пътят ни, по който сме тръгнали.

6. Свещеникът им каза: вървете смиром; пред Господа е пътят ви, по който сте тръгнали.

7. И петимата мъже тръгнаха, и дойдоха в Лаис, и видяха тамошния народ, че си живее спокойно, по обичая на сидонци, че е тих и безгрижен, и че нямаше в оная земя, кой да онеправдава в нещо, или да има власт: тоя народ живееше далеч от сидонци и с никого нямаха никаква работа.

8. И (петимата души) се върнаха при братята си в Цора и Естаол, и братята им ги попитаха: какво свършихте?

9. Те отговориха: станете да отидем против тях; ние видяхме земята, тя е твърде хубава; какво, вие се двоумите? не се бавете да тръгнете и да завладеете оная земя;

10. кога тръгнете, ще дойдете при един народ безгрижен, и оная земя е широка; Бог я предава във ваши ръце; мястото е такова, че няма оскъдия в нищо, що дава земята.

11. И тръгнаха оттам, от Дановото коляно, от Цора и Естаол, шестстотин души, препасани с войнишко оръжие.

12. Те тръгнаха и се разположиха на стан в Кириатиарим, в Иудея. Затова и доднес наричат онова място Данов стан. Той е оттатък Кириатиарим.

13. Оттука те тръгнаха за Ефремова планина и дойдоха при дома на Миха.

14. И петимата мъже, които бяха ходили да обглеждат земята Лаис, казаха на братята си: знаете ли, че в един от тия домове има ефод, терафим, истукан и излян кумир? и тъй, помислете, какво да се прави.

15. И се отбиха там и влязоха в дома на младия левит, в дома на Миха, и го поздравиха.

16. А шестстотинте Данови синове, препасани с войнишко оръжие, стояха при вратата.

17. Петимата пък души, които бяха ходили да обглеждат земята, отидоха, влязоха там, взеха истукана и ефода, терафима и изления кумир. А свещеникът стоеше при вратата с шестстотинте души, препасани с войнишко оръжие.

18. Когато влязоха в дома на Миха и взеха истукана, ефода, терафима и изления кумир, свещеникът им каза: какво правите?

19. Те му отговориха: мълчи, тури ръка на устата си и върви с нас и бъди ни отец и свещеник; по-добре ли ти е да бъдеш свещеник в дома на едного човека, отколкото да бъдеш свещеник в Израилево коляно или племе?

20. Свещеникът се зарадва, взе ефода, терафима и истукана (и изления кумир), и тръгна с народа.

21. Те се обърнаха и тръгнаха, и изпратиха напред децата, добитъка и тежките работи.

22. Когато се отдалечиха от дома на Миха, (Миха и) жителите от домовете, съседни с Миховия дом, се събраха и се втурнаха подир Дановите синове

23. и викнаха на Дановите синове. Дановите синове се обърнаха и казаха на Миха: какво ти е, та викаш толкова?

24. Миха отговори: взехте ми боговете, които бях направил, и свещеника, и заминахте: какво ми остава още, та казвате: какво ти е?

25. Дановите синове му казаха: да не чуваме гласа ти; инак, някои от нас, като се разсърдят, ще ви нападнат, и ти ще погубиш себе си и челядта си.

26. И Дановите синове си тръгнаха в пътя; а Миха, като видя, че те са по-силни от него, тръгна си назад и се върна у дома си.

27. А (Дановите синове) взеха това, което бе направил Миха, и свещеника, който беше у него, и отидоха в Лаис против спокойния и безгрижен народ, и го избиха с меч, а града изгориха с огън.

28. Нямаше кой да помогне, защото той беше отдалечен от Сидон и с никого нямаше работа. Тоя град се намираше в долината, що е близо до Бет-Рехов. И съградиха отново град и се заселиха в него,

29. като нарекоха града с име Дан, по името на баща си Дана, Израилев син; а по-преди оня град се наричаше Лаис.

30. И Дановите синове си поставиха истукан; Ионатан пък, син на Гирсона, Манасиев син, той и синовете му, бяха свещеници в Дановото коляно до деня, когато жителите на оная земя се преселиха;

31. и имаха си истукан, който беше направен от Миха, през всичкото време, докле домът Божий се намираше в Силом.

ГЛАВА 19.

1. В ония дни, когато Изриил нямаше цар, живееше един левит на склона на Ефремова планина. Той си взе наложница от Витлеем Иудейски.

2. Наложницата му се скара с него и си отиде в бащиния си дом във Витлеем Иудейски и остана там четири месеца.

3. Мъж й стана и отиде при нея, за да я придума и да я върне при себе си. С него беше слугата му и два осела. Тя го въведе в бащината си къща.

4. Тъстът му, бащата на тая млада жена, като го видя, посрещна го радостно и го задържа. И той прекара у него три дни: ядоха, пиха и нощуваха там.

5. На четвъртия ден станаха рано, стана и той, за да си върви. И бащата на младата жена каза на зетя си: подкрепи сърцето си с къшей хляб, и след това ще тръгнете.

6. Те останаха, и двамата заедно ядоха и пиха. И бащата на младата жена каза на тоя човек: остани още една нощ, и нека се повесели сърцето ти.

7. Човекът бе станал, за да си върви, но тъстът му го склони, и той пак нощува там.

8. На петия ден сутринта той стана, за да си върви. И бащата на младата жена каза: подкрепи сърцето си (с хляб), и почакайте, докле се превали денят. И ядоха двамата (и пиха).

9. И стана човекът да си върви, той, наложницата му и слугата му. И тъстът му, баща на младата жена, му каза: ето, взе да се мръква, пренощувайте, моля ви; ето, денят е на свършване, пренощувай тука, нека се повесели сърцето ти; утре ранко тръгнете на път, и ще си идеш у дома си.

10. Но мъжът не се съгласи да пренощува, стана и тръгна; и наближи до Иевус, който е сега Иерусалим; с него двата натоварени осела и наложницата му с него.

11. Когато бяха близо до Иевус, денят се беше вече превалил. И слугата каза на господаря си: да се отбием в тоя иевусейски град и да

пренощуваме в него.

12. Господарят му отговори: не, няма да отидем в град на другоплеменници, които не са от синовете Израилеви, а ще гоним Гива.

13. И каза на слугата си: ще стигнем до едно от тия места и ще нощуваме в Гива, или в Рама.

14. И тръгнаха, и вървяха, и слънце ги залезе близо при Гива Вениаминова.

15. И те се отбиха там, за да идат да пренощуват в Гива. Като влезе, той седна на градската стъгда, ала никой ги не покани у дома си да пренощуват.

16. И ето, един старец си идваше вечерта от полска работа; той беше родом от Ефремова планина и живееше в Гива. Жителите пък от това място бяха Вениаминови синове.

17. Като подигна очи, той видя на градската стъгда пътника. И старецът попита: къде отиваш и отде идеш?

18. Той му отговори: от Витлеем Иудейски отиваме за Ефремова планина, отдето съм аз; ходих до Витлеем Иудейски, а сега отивам към дома Господен; и никой ме не поканва у дома си;

19. имаме си и слама и храна за ослите си; също хляб и вино за мене и за твоята рабиня и за тоя слуга има у твоите раби, за нищо нямаме нужда.

20. Старецът му каза: бъди спокоен: каквато нужда имаш, аз ще се погрижа, само на улицата не нощувай.

21. И го заведе у дома си и даде храна на ослите (му), а сами те умиха нозете си, ядоха и пиха.

22. Когато развеселиха сърцето си, ето, градските жители, развратници, заобиколиха къщата, захлопаха на вратата и думаха на стареца, стопанин на къщата: изведи човека, който влезе в къщата ти, за да го познаем.

23. Стопанинът на къщата излезе при тях и им каза: не, братя мои, не правете зло, когато тоя човек е влязъл в къщата ми, не правете това безумие;

24. ето, аз имам дъщеря мома, и той има наложница; ще ги изведа, опозорете ги и правете с тях, каквото ви е угодно; а с тоя човек не правете това безумие.

25. Но те не искаха да го слушат. Тогава мъжът взе наложницата си и я изведе при тях на улицата. Те я познаха и изнасилваха цяла нощ до сутринта. И я пуснаха призори.

26. И призори дойде жената, и падна при къщните врата на човека, у когото беше господарят й, и лежа до съмване.

27. Господарят й стана сутринта, отвори къщните врата и излезе, за да тръгне на път: и ето, наложницата му лежи пред къщните врата, и ръцете й на прага.

28. Той й каза: стани, ще вървим. Но отговор нямаше (защото тя бе умряла). Той я тури на осела, стана и замина за мястото си.

29. Като дойде у дома си, взе нож, улови наложницата си, наряза я по членовете й на дванайсет части и изпрати по всички предели Израилеви.

30. Всеки, който видя това, думаше: не е бивало и не е виждано такова нещо от деня, когато Израилевите синове излязоха из Египетската земя доднес. (На проводените пък от него човеци той заповяда и каза: тъй думайте по цял Израил: бивало ли е някога такова нещо?) Размислете за това, посъветвайте се и кажете.

ГЛАВА 20.

1. Тогава излязоха всички синове Израилеви, и се събра цялото общество като един човек от Дан до Вирсавия и Галаадската земя пред Господа в Масифа.

2. Събраха се (пред Господа) началниците на целия народ, всички колена Израилеви, в събранието на народа Божий, — четиристотин хиляди пешаци меченосци.

3. Вениаминовите синове чуха, че синовете Израилеви са дошли в Масифа. И Израилевите синове попитаха: кажете, как е станало това зло?

4. Левитът, мъжът на убитата жена, отговори и каза: дойдох с наложницата си да пренощувам в Гива Вениаминова;

5. и дигнаха се против мене жителите на Гива и през нощта заобиколиха зарад мене къщата; мене крояха да убият, а наложницата ми изтощиха (след като я изнасилваха), тъй че тя умря;

6. аз взех наложницата си, нарязах я и я разпратих по всички области на владението Израилево, понеже те извършиха беззаконно и срамно дело в Израиля;

7. ето, всички вие, синове Израилеви, разгледайте това дело и решете тук.

8. И дигна се целият народ като един човек и каза: никой няма да отиде в шатрата си и никой няма да се върне у дома си;

9. и ето какво ще сторим сега с Гива: (да отидем) против нея по жребие;

10. ще вземам по десет души на сто от всички Израилеви колена, по сто на хиляда и по хиляда на десет хиляди, за да донесат храна за народа, който ще иде против Гива Вениаминова да я накаже за срамотията, що е извършила против Израиля.

11. И всички израилтяни се събраха против града единодушно, като един човек.

12. И Израилевите колена пратиха да кажат на цялото Вениаминово коляно: каква гнусотия е извършена у вас!

13. Предайте ония развратници, които са в Гива; ние ще ги убием и ще изкореним злото от Израиля. Но синовете Вениаминови не искаха да послушат гласа на братята си, синове Израилеви;

14. и синовете Вениаминови от градовете се събраха в Гива, за да отидат на война против синовете Израилеви.

15. И в оня ден Вениаминовите синове, които се бяха събрали от градовете, се наброяваха двайсет и шест хиляди души меченосци; освен това от жителите на Гива имаше отбрани на брой седемстотин;

16. от целия тоя народ имаше седемстотин души отбрани, които бяха левичари, и те всички хвърляха с прашки камъни на косъм, без да погрешат.

17. А израилтяни, без Вениаминовите синове, се наброяваха четиристотин хиляди души меченосци; те всички бяха способни за война.

18. Тогава Израилевите синове станаха и отидоха в Божия дом и попитаха Бога, думайки: кой от нас първом ще иде на бой против синовете Вениаминови? И Господ отговори: Иуда първом (ще отиде).

19. На сутринта синовете Израилеви станаха и се разположиха на стан пред Гива;

20. и излязоха израилтяните на бой против Вениамина, и наредиха се синовете Израилеви в боен ред близо до Гива.

21. Тогава излязоха синовете Вениаминови из Гива и простряха на земята в оня ден двайсет и две хиляди израилтяни.

22. Но израилският народ се съвзе, и пак се нареди за бой на онова място, дето стояха предния ден.

23. И отидоха Израилевите синове и плакаха пред Господа до вечерта, и питаха Господа: да влезем ли пак в бой със синовете на брата си Вениамина? Господ каза: вървете против него.

24. И на втория ден синовете Израилеви настъпиха против синовете на Вениамина.

25. Вениамин излезе против тях из Гива на втория ден, и простряха на земята от синовете Израилеви още осемнайсет хиляди души меченосци.

26. Тогава всички Израилеви синове и целият народ тръгнаха и дойдоха в Божия дом, седяха там, плакаха пред Господа, постиха оня ден до вечерта и принесоха Господу всесъжение и мирни жертви.

27. И питаха синовете Израилеви Господа (в това време ковчегът на завета Божий се намираше там,

28. и Финеес, син на Елеазара, сина Ааронов, стоеше пред него): да излезем ли пак на бой със синовете на брата си Вениамина или не? Господ каза: вървете. Утре ще го предам в ръцете ви.

29. И постави Израил засада около Гива.

30. На третия ден излязоха синовете Израилеви против синовете на Вениамина и се наредиха за бой пред Гива, както по-напред.

31. Вениаминовите синове излязоха против народа и се отдалечиха от града, и почнаха, както по-преди, да убиват от народа по пътищата, от които един води за Ветил, а друг за Гива, през полето, и убиха до трийсет души израилтяни:

32. И Вениаминовите синове си казаха: те падат пред нас, както по-преди. А Израилевите синове си рекоха: да бягаме от тях и да ги отвлечем от града на пътя. (Тъй и направиха.)

33. Всички израилтяни станаха от мястото си и се наредиха във Ваал-Тамара. А Израилевата засада се спускаше от мястото си от западна страна на Гива.

34. И се обърнаха срещу Гива десет хиляди души отбрани от цял Израил, и се почна жестока битка. Но Вениаминовите синове не знаеха, че ще ги сполети зло,

35. а Господ разби Вениамина пред израилтяните, и израилтяните простряха в оня ден от синовете Вениаминови двайсет и пет хиляди и сто души меченосци.

36. Защото, когато Вениаминовите синове помислиха, че са разбили израилтяните, които им сториха място, понеже израилтяните се надяваха на засадата, която бяха поставили близо до Гива,

37. засадата побърза и се спусна към Гива, — влезе и порази с меч целия град.

38. Израилтяните си бяха уговорили знак със засадата, да нападнат, кога се дигне дим от града.

39. И тъй, когато израилтяните отстъпиха от мястото на битката, и Вениамин почна да поразява и свали до трийсет души израилтяни, като казваше: „пак падат пред нас, както и в предишните битки“,

40. тогава почна да се издига от града дим като стълб. Вениамин погледа назад, и ето, от целия град възлиза дим към небето.

41. Израилтяните се върнаха, а Вениамин се уплаши, понеже видя, че го е зло сполетяло.

42. И побягнаха синовете Вениаминови от израилтяните по пътя към пустинята, но бидоха преследвани със сеч, и ония, които излизаха от градовете, ги избиваха там;

43. заобиколиха Вениамина и го преследваха до Менуха и поразяваха до самата източна страна на Гива.

44. И от синовете Вениаминови паднаха осемнайсет хиляди души, силни мъже.

45. Останалите се обърнаха и се спуснаха към пустинята, към скала Римон, шестстотин души, и останаха там в каменната планина Римон четири месеца.

46. Всички пък Вениаминови синове, паднали него ден, бяха двайсет и пет хиляди души меченосци, и всички бяха силни мъже.

47. Останалите се обърнаха и побягнаха в пустинята, при скала Римон, и (израилтяните) избиха по пътищата още пет хиляди души; и ги гониха до Гидом и убиха от тях още две хиляди души.

48. А израилтяните се върнаха към синовете Вениаминови и ги поразиха с меч — и людете в града, и добитъка, и всичко, каквото се срещаше (във всички градове), и с огън изгориха всички градове, които се намираха по пътя.

ГЛАВА 21.

1. И заклеха се израилтяните в Масифа, като казаха: никой от нас да не дава дъщеря си на Вениаминови синове за жена.

2. И народът дойде в Божия дом, седяха там до вечерта пред Бога, дигнаха голям писък, силно плакаха

3. и думаха: Господи, Боже Израилев! защо се случи това в Израиля, че изчезна сега едно коляно у Израиля?

4. На другия ден народът подрани, и издигнаха там жертвеник, и принесоха всесъжения и мирни жертви.

5. И казаха синовете Израилеви: кой от всички Израилеви колена не е дохождал на събранието пред Господа? Защото голяма клетва бе изречена върху ония, които не бяха дошли пред Господа в Масифа, и казано бе, че те ще бъдат предадени на смърт.

6. И синовете Израилеви се смилиха над брата си Вениамина и казаха: днес биде отсечено едно коляно от Израиля;

7. какво да сторим за жени на останалите от тях, когато сме се заклели в Господа да им не даваме дъщерите си за жени?

8. И казаха: няма ли някой от коленатa Израилеви, който да не е дохождал пред Господа в Масифа? И се оказа, че от Иавис Галаадски никой не бе дохождал на събранието в стана пред Господа.

9. Прегледаха народа, и ето, нямаше ни едного от жителите на Иавис Галаадски.

10. И обществото изпрати там дванайсет хиляди души, мъже силни, и им дадоха заповед, като казаха: идете и поразете с меч жителите на Иавис Галаадски, и жените и децата;

11. и ето какво да направите: всеки мъж и всяка жена, позната мъжко легло, предайте на заклятие (а момите оставяйте живи. Тъй и направиха).

12. И намериха между жителите на Иавис Галаадски четиристотин моми, непознали мъжко легло, и ги доведоха в стана при Силом, който е в Ханаанската земя.

13. И цялото общество прати да поговорят със синовете Вениаминови, които бяха в скалата Римон, и им обяви мир.

14. Тогава Вениаминовите синове се върнаха (при израилтяните), и (израилтяните) им дадоха жени, които бяха оставили живи от жените на Иавис Галаадски; но излезе, че те не стигаха.

15. Народът пък жалеше за Вениамина, задето Господ не запази целостта на Израилевите колена.

16. И казаха си старейшините на обществото: какво да сторим за жени на останалите, понеже жените у Вениамина са изтребени?

17. И казаха: наследствената земя нека остане за оцелелите синове Вениаминови, за да не изчезне едно коляно от Израиля;

18. ала ние не можем да им дадем жени от нашите дъщери, защото синовете Израилеви се заклеха, като казаха: проклет да е, който даде жена на Вениамина.

19. И казаха: ето, всяка година става празник Господен в Силом, на север от Ветил и на изток от пътя, който води от Ветил за Сихем, и на юг от Левона.

20. И заповядаха на синовете Вениаминови, като казаха: идете и се скрийте в лозята,

21. и гледайте, кога излязат силомските моми да играят на хоро, излезте от лозята и си грабнете всеки жена от силомските моми, па си вървете в земята Вениаминова;

22. и кога дойдат бащите, или братята им да се оплачат при нас, ние ще им кажем: простете ни за тях, понеже ние не взехме за всекиго от тях жена през войната, и вие не им дадохте; сега вие сте виновни.

23. Тъй и направиха синовете Вениаминови, и взеха според броя си жени от ония, които бяха на хорото (и) които отведоха, па си тръгнаха и се върнаха в дела си, и съградиха градове и заживяха в тях.

24. В същото време израилтяните се разотидоха оттам всеки в коляното си и в племето си, и оттам отиде всеки в дела си.

25. В ония дни Израил нямаше цар: всеки правеше това, което му се струваше за право.

КНИГА РУТ

ГЛАВА 1.

1. В онова време, когато управляваха съдиите, настана глад в страната. И един човек от Витлеем Иудейски отиде да живее в Моавските поля заедно с жена си и двамата си сина.

2. Името на тоя човек беше Елимелех, името на жена му — Ноемин, а двамата му синове се наричаха Махлон и Хилеон: те бяха ефратци от Витлеем Иудейски. И дойдоха в Моавските поля и останаха там.

3. Елимелех, мъжът на Ноемин, умря, и тя остана с двамата си сина.

4. Те си взеха за жени моавки, — на едната името беше Орфа, а на другата — Рут; и живяха там около десет години.

5. Но сетне и двамата (й сина), Махлон и Хилеон, умряха, и остана тая жена след двамата си сина и след мъжа си.

6. Тогава тя се дигна със снахите си и се върна от Моавските поля, понеже бе чула в Моавските поля, че Бог посетил Своя народ и му дал хляб.

7. И тя тръгна от онова място, дето живееше, и двете й снахи с нея. Когато вървяха по пътя, връщайки се в Иудейската земя,

8. Ноемин каза на двете си снахи: идете, върнете се всяка в майчината си къща; нека Господ ви стори милост, според както сте постъпвали с покойните и с мене!

9. Да ви даде Господ да намерите прибежище всяка в къщата на своя мъж! И ги целуна. Но те викнаха, та заплакаха

10. и казаха: не, ние ще се върнем с тебе при твоя народ.

11. А Ноемин рече: върнете се, дъщери мои; защо ще дойдете с мене? Нима имам още в утробата си синове, които да ви станат мъже?

12. върнете се, дъщери мои, идете си, защото аз съм вече стара и не мога да се омъжа; та и да кажех: „имам още надежда“, и дори тая нощ да бих се омъжила и сетне да бих родила синове,

13. ще можете ли чака, докле пораснат? Можете ли се удържа да се не омъжите? Не, дъщери мои, много ми е жално за вас, защото ръката Господня ме порази.

14. Те викнаха и пак заплакаха. И Орфа се прости със свекърва си (и се върна при народа си), а Рут остана с нея.

15. Ноемин рече (на Рут): ето, етърва ти се върна при народа си и при боговете си; върни се и ти след етърва си.

16. Но Рут отговори: не ме принуждавай да те оставя и да се отделя от тебе; но където идеш ти, там ще дойда и аз, и дето живееш ти, там ще живея и аз; твоят народ ще бъде мой народ, и твоят Бог — мой Бог;

17. и дето умреш ти, там и аз ще умра и ще бъда погребана; нека Господ ми стори това и това, и нещо повече да стори; само една смърт ще ме раздели от тебе.

18. Ноемин, като видя, че тя твърдо е решена да отиде с нея, престана да я придумва.

19. И вървяха те двете, докле стигнаха до Витлеем. Когато дойдоха във Витлеем, цял град се раздвижи поради тях, и казваха: тая ли е Ноемин?

20. Тя им рече: не ме наричайте Ноемин[1], наричайте ме Мара[2], защото Вседържителят ми прати голяма горчивина;

21. аз излязох оттука заможна, а Господ ме върна с празни ръце: защо ще ме наричате Ноемин, когато Господ ме накара да страдам, и Вседържителят ми прати нещастие?

22. И Ноемин се върна, а заедно с нея и снаха й, моавката Рут, която дойде от Моавските поля; те пристигнаха във Витлеем, когато се бе наченала ечемичната жетва.

---

[1] Приятна. ↑

[2] Горчива. ↑

ГЛАВА 2.

1. Ноемин имаше роднина по мъж, човек твърде виден, от племето на Елимелеха, на име Вооз.

2. И моавката Рут каза на Ноемин: ще тръгна по нивите и ще събирам класове подир оногова, в чиито очи намеря благоволение. Тя й отговори: иди, дъще.

3. Тя отиде и начена да бере на една нива класове подир жетварите. И оказа се, че тая нива принадлежеше на Вооза, който беше от племето Елимелехово.

4. И ето, Вооз дойде от Витлеем и каза на жътварите: Господ с вас! Те му отговориха: благословил те Господ!

5. И Вооз попита слугата си, нагледника на жътварите: чия е тая млада жена?

6. Слугата, нагледник на жътварите, отговори и каза: тая млада жена е моавка, дошла с Ноемин от Моавските поля;

7. тя ни каза: „оставете ме да бера и да събирам между снопите след жътварите“; дойде и остана тук от сутринта досега; тя малко стои вкъщи.

8. И Вооз каза на Рут: слушай, дъще моя, не ходи да събираш на друга нива и не си отивай оттук, но остани тук с моите слугини;

9. гледай на коя нива те жънат, и върви подире им; ето, аз заповядах на слугите си да ти не пречат; кога ожеднееш, отивай при съдовете и пий, отдето черпят слугите ми.

10. Тя падна ничком, поклони се доземи и му каза: с какво съм придобила пред очите ти милост, та ме приемаш, макар и чужденка?

11. Вооз отговори и рече: обадиха ми всичко, що си сторила за свекърва си след смъртта на мъжа ти, че си оставила баща, майка и родина и си дошла между народ, който не си познавала довчера и завчера;

12. нека Господ ти върне за това твое дело, и да приемеш пълна награда от Господа, Бога Израилев, при Когото си дошла, за да се успокоиш под Неговите криле!

13. Тя отговори: дано намеря милост пред очите ти, господарю мой! Ти ме утеши и говори по сърце на рабинята си, ако и да не струвам ни колкото една твоя слугиня.

14. И рече й Вооз: време е за ядене; дойди тук и яж хляб и топи залъка си в оцета. И тя седна при жетварите. Той й даде хляб; тя яде, наяде се, и още й остана.

15. И стана да събира класове. Вооз заповяда на слугите си и рече: нека събира и между снопите, и я не обиждайте;

16. дори и от снопите й подхвърляйте и оставяйте; нека събира (и да яде), и недейте я гълча.

17. Така събира тя на нивата до вечерта и очука събраното, и то даде близо една ефа ечемик.

18. Като взе това, отиде в града, и свекърва й видя, що тя бе събрала. И извади (Рут от пазвата си) и даде й онова, що беше й останало, след като се беше наяла.

19. И каза свекърва й: де бра днес и де работи? Да бъде благословен оня, който те е приел! Рут обади на свекърва си, у кого бе работила, и каза: човекът, у когото днес работих, се нарича Вооз.

20. И рече Ноемин на снаха си: да бъде благословен от Господа, задето не е лишил от милостта си нито живите, нито умрелите! И каза й Ноемин: тоя човек ни е близък; той е наш роднина.

21. Моавката Рут каза (на свекърва си): той дори ми рече: остани при слугините ми, докле свършат жетвата ми.

22. И рече Ноемин на снаха си Рут: добре е, дъще, че ще ходиш със слугините му, и няма да те оскърбяват на друга нива.

23. Тъй се присъедини тя към Воозовите слугини и бра (класове), докле се свърши ечемичената жетва и пшеничната жетва, и живееше при свекърва си.

ГЛАВА 3.

1. И каза й Ноемин, свекърва й: дъще, не бива ли да ти потърся прибежище, за да добруваш?

2. Ето, Вооз, с чиито слугини беше ти, е наш роднина; тая нощ той отвява ечемик на гумното;

3. прочее, умий се, намажи се, премени се и иди на гумното, но му се не показвай, докле не свърши да яде и пие;

4. а кога си легне да спи, научи се за мястото, дето ще легне; тогава иди, отвий го откъм нозете му и легни; той ще ти каже, какво да правиш.

5. Рут й рече: ще сторя всичко, що ми каза.

6. И отиде на гумното и стори всичко тъй, както й поръча свекърва й.

7. Вооз се наяде и напи, и развесели сърцето си, и отиде, та легна да спи до купена. И тя отиде полекичка, отви го откъм нозете му и легна.

8. По среднощ той се стресна, подигна се, и ето, при нозете му лежи жена.

9. И каза й (Вооз): коя си ти? Тя отговори: аз съм Рут, твоя рабиня, простри крилото си над твоята рабиня, защото си ми сродник.

10. Вооз каза: благословена да си от Господа (Бога), дъще! Тая си последна милост ти извърши по-добре от първата, като не отиде да търсиш момци, бедни или богати;

11. затова не бой се, дъще! аз ще сторя за тебе всичко, що ти каза; защото при всяка вратня у моя народ знаят, че ти си добродетелна жена;

12. ако и да е вярно, че съм ти сродник, но има друг сродник, по-близък от мене;

13. пренощувай тая нощ; а утре, ако той те вземе, добре, нека те вземе; ако ли не те вземе, аз ще те взема; жив е Господ! Спи до утре.

14. И преспа тя при нозете му до заранта и стана, преди да могат да се разпознават един друг. И каза Вооз: нека се не знае, че е дохождала жена на гумното.

15. И рече й: дай наметалото, що е на тебе, подръж го. Тя държеше, и той (й) отмери шест мери ечемик, натовари я и си отиде в града.

16. А Рут дойде при свекърва си. Тя (я) попита: какво има, дъще? Тя и разправи всичко, що бе сторил за нея оня човек.

17. И каза (й): той ми даде тия шест мери ечемик и ми рече: не отивай с празни ръце при свекърва си.

18. Тя й каза: почакай, дъще, докле узнаеш, как ще се свърши работата; защото тоя човек няма да се успокои, докле не свърши днес тая работа.

ГЛАВА 4.

1. Вооз излезе пред градските порти и там седна. И ето, минава оня сродник, за когото Вооз бе говорил. И (Вооз) му каза: отбий се и седни тук. Той се отби и седна.

2. Вооз взе десетима от градските стареи и каза: седнете тук. И те седнаха.

3. И Вооз каза на сродника: Ноемин, която се върна от Моавските поля, продава дела от нивата, който принадлежи на брата ни Елимелеха;

4. аз реших да ти обадя и кажа: купи го пред седналите тук и пред старейшините на моя народ; ако искаш да го откупиш, откупи го; ако ли не рачиш да го откупиш, кажи ми, та да зная, защото освен тебе, няма кой да го откупи, а след тебе съм аз. Той отговори: аз ще го откупя.

5. Вооз рече: щом купуваш нивата от Ноемин, трябва да купиш и от моавката Рут, жена на умрелия, и трябва да се ожениш за нея, за да възстановиш името на умрелия в дела му.

6. А оня сродник отговори: аз не мога да я взема, за да си не разваля дела; вземи я ти, защото аз не мога да я взема.

7. Изпреди у Израиля, кога се откупуваше и разменяваше нещо, за потвърждение имаше такъв обичай: единият събуваше обувката си и я даваше на другия (който приемаше правото на сродник), и това служеше за свидетелство у Израиля.

8. И оня сродник каза на Вооза: купи си го. И събу обувката си (и му я подаде).

9. И Вооз каза на старейшините и на целия народ: вие сте сега свидетели, че аз купувам от Ноемин всичко Елимелехово и всичко Хилеоново и Махлоново;

10. също тъй взимам за жена и моавката Рут, Махлоновата жена, за да възстановя името на умрелия в дела му, та да не изчезне името на умрелия между братята му и от вратата на пребивалището му: вие сте днес свидетели на това.

11. И целият народ, що беше при градските порти, и старейшините казаха: ние сме свидетели. Да даде Господ, щото жената, която влиза в къщата ти, да бъде като Рахил и като Лия, които и двете въздигнаха дома Израилев; придобивай богатство в Ефрат, и нека се слави името ти във Витлеем;

12. и домът ти да бъде като дома на Фареса, когото Тамар роди на Иуда, от семето, което Господ ще ти даде от тая млада жена.

13. И Вооз взе Рут, и тя му стана жена. И той влезе при нея, и Господ й даде, та зачена и роди син.

14. И думаха жените на Ноемин: да бъде благословен Господ, че те не остави днес без наследник! И нека бъде славно името му в Израиля.

15. Той ще ти бъде утеха и прехрана в старините ти, защото е рожба на снаха ти, която те обича, която за тебе струва повече от седем сина.

16. И Ноемин взе детето и го носи в прегръдките си и му беше бавачка.

17. Съседките му дадоха име, като казваха: „на Ноемин се роди син“, и го нарекоха Овид. Той е баща на Иесея, Давидов баща.

18. И ето родът Фаресов: Фарес роди Есрома;

19. Есром роди Арама; Арам роди Аминадава;

20. Аминадав роди Наасона; Наасон роди Салмона;

21. Салмон роди Вооза; Вооз роди Овида;

22. Овид роди Иесея; Иесей роди Давида.

ПЪРВА КНИГА ЦАРСТВА[1]

ГЛАВА 1.

1. Имаше един човек от Раматаим-Цофим, от Ефремова планина, името му беше Елкана, син на Иерохама, син на Илия, син на Тоху, син Цуфов, — ефратец;

2. той имаше две жени: едната се казваше Ана, а другата — Фенана; Фенана имаше деца, Ана пък нямаше деца.

3. И в определени дни тоя човек отиваше от града си да се покланя и принася жертва на Господа Саваота в Силом; там бяха (Илий и) двамата му сина Офни и Финеес, свещеници на Господа.

4. В деня, когато Елкана принасяше жертва, даваше части на жена си Фенана и на всичките й синове и дъщери;

5. на Ана пък даваше особена част (тъй като тя нямаше деца), понеже обичаше Ана (повече от Фенана), макар че Господ бе заключил утробата й.

6. Съперницата й я много огорчаваше, та я караше да роптае, задето Господ бе заключил утробата й.

7. Тъй биваше всяка година, когато тя отиваше в дома Господен: онази я огорчаваше, а тази плачеше (и тъжеше) и не ядеше.

8. И рече й Елкана, мъж й: Ано! (Тя му отговори: ето ме. И рече й:) защо плачеш и защо не ядеш, и от какво тъжи сърцето ти? Не струвам ли аз за тебе повече от десет сина?

9. След като ядоха и пиха в Силом, Ана стана (и застана пред Господа). А свещеник Илий седеше тогава на седалището при входа в храма Господен.

10. Тя скърбеше в душата си и се молеше Господу и горко плачеше,

11. и даде оброк, думайки: Господи (Всемощний Боже) Саваоте! Ако Ти погледнеш милостиво на скръбта на Твоята рабиня и си спомниш за мене, и не забравиш рабинята Си и дадеш на рабинята Си дете от мъжки пол, аз ще го дам на Господа (в дар) за през всички дни на живота му; (и вино и сикер няма да пие,) и бръснач няма да се допре до главата му.

12. Докато тя се молеше дълго пред Господа, Илий я гледаше в устата;

13. и понеже Ана говореше в сърцето си, а устата й се само мърдаха, и гласът й се не чуваше, то Илий я сметна за пияна.

14. И рече й Илий: докога ще бъдеш пияна? отрезней от виното си (и се махни от лицето Господне).

15. Ана отговори и рече: не, господарю мой; аз съм жена, която душевно скърби; вино и сикер не съм пила, а изливам душата си пред Господа;

16. не смятай рабинята си за лоша жена, защото от голямата си печал и от скръбта си говорих аз досега.

17. Отговори Илий и рече: иди си смиром, и Бог Израилев ще изпълни молбата ти, за която Го моли.

18. А тя отговори: дано рабинята ти намери милост в твоите очи. И тя тръгна по пътя си, и яде, и лицето й не беше вече печално, както по-преди.

19. И сутринта те станаха, поклониха се пред Господа и се върнаха, та отидоха у дома си в Рама. И Елкана позна Ана, жена си, и Господ си спомни за нея.

20. След няколко време Ана зачена, роди син и му даде име Самуил, понеже (казваше тя) от Господа (Бога Саваота) го измолих.

21. И отиде мъж и Елкана и цялата му челяд (в Силом), за да принесе годишната жертва Господу и оброците си (и всички десятъци от земята си).

22. Но Ана не отиде (с него), като каза на мъжа си: когато младенецът бъде отбит от гърди и порасне, тогава ще го заведа, и той ще се яви пред Господа и ще остане там завинаги.

23. И рече й Елкана, мъж й: прави, що ти е угодно; остани, докато го откърмиш; само Господ да утвърди думата (която е излязла от устата ти). И остана жена му и кърми сина си, докле го откърми.

24. А когато го откърми, отиде с него в Силом, като взе три телета (и хлябове) и една ефа брашно и мех с вино, и дойде в дома Господен в Силом, и момчето с тях; а момчето беше още дете.

25. (И доведоха го пред лицето на Господа; и баща му принесе жертва, каквато принасяше Господу в отредените дни. И доведоха момчето) и заклаха теле; и (майка му Ана) доведе момчето при Илия,

26. и рече: о, господарю мой! да живее душата ти, господарю мой! аз съм оная същата жена, която стоеше тук при тебе и се молеше Господу;

27. за това дете се молих, и Господ изпълни молбата ми, за която Му се молих;

28. и аз го предавам Господу за през всички дни на живота му — да служи на Господа. И тя се поклони там Господу.

---

[1] У евреите: „Първа книга Самуилова“. ↑

ГЛАВА 2.

1. И молеше се Ана и думаше: зарадва се сърцето ми в Господа; въздигна се рогът ми чрез моя Бог; широко се разтвориха устата ми против моите врагове, защото се радвам поради спасението Ти.

2. Никой не е тъй свет като Господа; защото няма друг, освен Тебе; и няма твърдиня като нашия Бог.

3. Не продължавайте да говорите думи надменни; дръзки думи да не излизат из устата ви; защото Господ е Бог на знанието, и делата Му са обмислени.

4. Лъкът на силните се пречупва, а слабите се със сила препасват;

5. ситите работят за хляб, а гладните почиват; дори безплодната ражда седем пъти, а многодетната изнемощява.

6. Господ умъртвява и съживява, сваля в преизподнята и изважда;

7. Господ прави човека сиромах и богат, унижава го и го въздига.

8. От праха Той подига бедния, от калта възвишава сиромаха, като го туря да седне с велможите, и им дава в наследство престола на славата; защото у Господа са основите на земята, и Той върху тях утвърди вселената.

9. Стъпките на Своите светии Той пази, а беззаконните изчезват в тъмнината; защото не чрез сила човек е як.

10. Господ ще затрие, които се препират с Него; от небесата ще загърми върху тях. (Господ е свет. Да се не хвали мъдрият с мъдростта си, да се не хвали силният със силата си, да се не хвали богатият с богатството си, но оня, който желае да се хвали, нека се хвали с това, че разумява и знае Господа.) Господ ще съди краищата на земята, ще даде сила на Своя цар и ще въздигне рога на помазаника Си.

11. (И оставиха там Самуила пред Господа.) Елкана замина за Рама у дома си, а момчето остана да служи Господу при свещеник Илия.

12. А синовете на Илия бяха лоши човеци; те не познаваха Господа

13. и дълга на свещениците спрямо народа. Когато някой принасяше жертва, слугата на свещеника дохождаше с вилица в ръка, докле се вареше месото,

14. и я спущаше в котела, или в котлето, или в тигана, или в гърнето, и каквото извади вилицата, това вземаше за себе си свещеникът. Тъй постъпваха те с всички израилтяни, които дохождаха там в Силом.

15. Дори преди да са изгорили тлъстината, слугата на свещеника дохождаше и казваше на оногова, който принасяше жертва: дай месо за печено на свещеника; той няма да вземе от тебе варено месо, а дай сурово.

16. И ако някой му речеше: „нека първом изгорят тлъстината, както му е редът, и после си вземи, колкото душа ти пожелае“, той казваше: не, сега дай, ако ли не, със сила ще взема.

17. И грехът на тия младежи беше твърде голям пред Господа, защото те отклоняваха от жертвоприношения Господу.

18. А момчето Самуил служеше пред Господа, като обличаше ленен ефод.

19. Горната му дрешка правеше майка му и му я донасяше всяка година, когато дохождаше с мъжа си, за да принесе отредената жертва.

20. Илий благослови Елкана и жена му и рече: да ти даде Господ деца от тая жена вместо онова, което ти подари Господу! И заминаха за своето място.

21. И посети Господ Ана, и тя зачена и роди още три сина и две дъщери; а момчето Самуил растеше при Господа.

22. Илий пък беше твърде стар и чуваше всичко, що правеха синовете му с всички израилтяни, и че те спят с жените, които се събират при входа в скинията на събранието.

23. И им рече: защо правите такива работи? Защото чувам лоши думи за вас от целия народ (Господен).

24. Не, деца мои, не са добри слуховете, които чувам (за вас; недейте прави тъй, понеже не са добри слуховете, които чувам); вие развращавате народа Господен;

25. ако човек съгреши против човека, ще се помолят Богу за него; но ако човек съгреши против Господа, кой ще бъде ходатай за него? Ала те не слушаха гласа на баща си, защото Господ вече бе решил да ги предаде на смърт.

26. А момчето Самуил все повече и повече растеше и напредваше в благоволение пред Господа и пред човеците.

27. И дойде един човек Божий при Илия и му рече: тъй казва Господ: не открих ли се на бащиния ти дом, когато те бяха още в Египет, в дома на фараона?

28. и от всички колена Израилеви не Си ли избрах него за свещеник, за да пристъпя към Моя жертвеник, да кади тамян, да носи ефод пред Мене? Не дадох ли Аз на бащиния ти дом от всички с огън изгаряни жертви на синовете Израилеви?

29. А вие защо тъпчите с нозе жертвите Ми и хлебните Ми приноси, които съм заповядал да се принасят в Моето жилище, и защо предпочиташ синовете си пред Мене, като се гоиш от начатъците на всички приноси от Моя народ Израиля?

30. Затова Господ Бог Израилев казва тъй: Аз бях рекъл тогава: домът ти и домът на баща ти ще ходят пред лицето Ми навеки; но сега Господ казва: да не бъде тъй, защото Аз ще прославя ония, които Мене прославят, а ония, които Ме безславят, ще бъдат посрамени.

31. Ето, настъпват дни, в които ще пресека мишцата ти и мишцата на бащиния ти дом, тъй че (никога) няма да има старец в твоя дом;

32. и ти ще видиш злополуката на Моето жилище, при всичко че Господ прави добрини на Израиля, и през всички дни не ще има старец в твоя дом.

33. Аз няма да отстраня всичките твои от жертвеника Си, та да изнурявам очите ти и измъчвам душата ти; но цялото потомство на дома ти ще умира в средна възраст.

34. И ето ти личба, която ще стане с двамата ти сина Офни и Финеес: и двамата ще умрат в един ден.

35. И ще си поставя верен свещеник; той ще постъпва по сърце Ми и по душа Ми; и неговия дом ще направя твърд, и той ще ходи пред Моя помазаник през всички дни;

36. и всеки, който остане от дома ти, ще дойде да му се кланя за гера сребро и късче хляб и ще каже: зачисли ме към някоя левитска длъжност, за да имам прехрана.

ГЛАВА 3.

1. Момчето Самуил служеше Господу при Илия; словото Господне беше рядко в ония дни, виденията не бяха чести.

2. И случи се в онова време, когато Илий лежеше на мястото си, — очите му бяха почнали да се премрежват, и той не можеше да види, —

3. и светилникът Божий още не беше угаснал, и Самуил лежеше в храма Господен, дето беше ковчегът Божий;

4. Господ викна към Самуила (: Самуиле! Самуиле!). Той отговори: ето ме!

5. И се затече при Илия и рече: ето ме! ти ме вика. Но тоя отговори: аз не съм те викал; иди си легни. И той отиде и си легна.

6. Но Господ викна втори път към Самуила (: Самуиле, Самуиле!). Той стана и отиде пак при Илия и рече: ето ме! ти ме вика’. Но той рече: аз не съм те викал, синко; иди си легни.

7. Самуил още не познаваше тогава гласа на Господа, и още не бе му се откривало словото Господне.

8. Викна Господ към Самуила и трети път. Той стана и отиде при Илия и рече: ето ме! ти ме вика. Тогава Илий разбра, че Господ зове момчето.

9. И рече Илий на Самуила: иди си легни, и когато (Зовещият) те повика, ти кажи: говори, Господи, понеже Твоят раб слуша. И отиде Самуил и легна на мястото си.

10. И Господ дойде, застана и викна, както първия и втория път: Самуиле! Самуиле! И Самуил рече: говори (Господи), понеже Твоят раб слуша.

11. И Господ рече на Самуила: ето, ще извърша в Израиля дело, за което, който чуе, ще му писнат и двете уши;

12. в оня ден Аз ще изпълня над Илия всичко, що съм говорил за дома му; Аз ще почна и ще свърша.

13. Аз му обадих, че ще накажа дома му навеки за оная вина, дето той знаеше, как синовете му безчествуват, и не ги обуздаваше;

14. и поради това кълна се пред дома на Илия, че вината на Илиевия дом няма да се заглади навеки нито с жертви, нито с хлебни приноси.

15. Самуил спа до сутринта, (и стана рано,) и отвори вратите на дома Господен; Самуил се боеше да обади на Илия за това видение.

16. Но Илий повика Самуила и рече: синко Самуиле! Той отговори: ето ме!

17. И рече Илий: какво ти бе казано? не скривай от мене; туй и туй ще направи Бог с тебе, и още повече ще направи, ако скриеш от мене нещо от всичко онова, що ти бе казано.

18. И Самуил му обади всичко и не скри от него нищо. Тогава Илий рече: Той е Господ; каквото Му е угодно, това да направи.

19. Самуил порасна, и Господ беше с него; и не остана ни една негова дума неизпълнена.

20. И цял Израил от Дан до Вирсавия узна, че Самуил се е удостоил да бъде пророк Господен.

21. И Господ продължаваше да се явява в Силом, след като се бе открил на Самуила в Силом чрез слово Господне. (И у цял Израил, от край до край на земята, се увериха, че Самуил е пророк Господен. Илий пък остаря твърде много, а синовете му продължаваха да ходят по беззаконния си път пред Господа.)

ГЛАВА 4.

1. Филистимци се събраха да воюват с израилтяните. И словото Самуилово бе обърнато към цял Израил. И излязоха на война израилтяните против филистимци и разположиха стан при Авен-Езер, а филистимци се разположиха при Афек.

2. И филистимци се наредиха за бой против израилтяните; завърза се битка, и филистимци разбиха израилтяните, и разбиха от тях на бойното поле до четири хиляди души.

3. Тогава народът дойде в стана; и старейшините Израилеви казаха: защо Господ ни порази днес пред филистимци? Да си вземем от Силом ковчега на завета Господен, и той ще върви посред нас и ще ни спаси от ръката на враговете ни.

4. И народът прати в Силом, та донесоха оттам ковчега на завета на Господа Саваота, Който седи на херувими; а при ковчега на завета Божий бяха и двамата синове на Илия — Офни и Финеес.

5. И когато пристигна в стана ковчегът на завета Господен, цял Израил дигна такъв силен вик, че земята ехтеше.

6. И филистимци чуха радостните викове и рекоха: поради какво ли са тия радостни викове в стана на евреите? И узнаха, че в стана пристигнал ковчегът Господен.

7. И се изплашиха филистимци, понеже казаха: Оня Бог е дошъл при тях в стана. И рекоха: горко ни! понеже такова нещо не е бивало ни вчера, ни завчера;

8. горко ни! кой ще ни избави от ръката на Тоя силен Бог? Това е Оня Бог, Който порази египтяни с всякакви поразии в пустинята;

9. стегнете се, филистимци, и бъдете юначни, за да не станете роби на евреите, както са те в робство под вас; бъдете юнаци и се ударете с тях.

10. Филистимци се ударихa, и израилтяните бидоха разбити, и всеки побягна в шатрата си; поражението беше твърде голямо; от израилтяните паднаха трийсет хиляди пешаци.

11. Ковчегът Божий биде взет, и двамата Илиеви синове, Офни и Финеес, загинаха.

12. Един от Вениаминовци се затече от мястото на битката и дойде в Силом същия ден; дрехата му беше раздрана и главата му в прах.

13. Когато той пристигна, Илий седеше на стол при пътните врата и гледаше, понеже сърцето му трепереше за ковчега Божий. И когато тоя човек пристигна и обади в града, цял град високо застена.

14. Илий чу плачевните викове и рече: какъв е тоя шум? И човекът веднага се приближи и обади на Илия.

15. Илий беше тогава на деветдесет и осем години; и очите му се бяха помрачили, и той не можеше да вижда.

16. И човекът рече на Илия: аз дойдох от стана, днес побягнах от мястото на битката. И рече Илий: какво стана, синко?

17. И вестителят отговори и рече: Израил побягна пред филистимци, голямо поражение стана в народа, и двамата ти синове, Офни и Финеес, загинаха, и ковчегът Божий биде пленен.

18. Когато той спомена за ковчега Божий, Илий падна от стола възнак при вратата, строши си гръбнака и умря; понеже той беше стар и тежък. Той беше съдия на Израиля четирийсет години.

19. Снаха му, Финеесовата жена, беше непразна, вече навременила. Като чу известието, че ковчегът Божий е пленен и че свекър й и мъж й са умрели, преви се на колене и роди, понеже й дойдоха болките.

20. И когато тя умираше, жените около нея й казваха: не бой се, ти роди син. Но тя не отговаряше и не обръщаше внимание.

21. И нарече младенеца Ихавод[1], като каза: „отиде си славата от Израиля“ — с пленяването на ковчега Божий и (със смъртта) на свекъра й и мъжа й.

22. Тя рече: отиде си славата от Израиля, понеже ковчегът Божий е пленен.

---

[1] Безславие. ↑

ГЛАВА 5.

1. А филистимци взеха ковчега Божий и го пренесоха от Авен-Езер в Азот.

2. Взеха филистимци ковчега Божий, внесоха го в Дагоновия храм и го поставиха до Дагона.

3. На другия ден, като станаха азотци рано, ето, Дагон лежи ничком на земята пред ковчега Господен. И взеха Дагона и го поставиха пак на мястото му.

4. На следния ден, като станаха сутринта, ето, Дагон лежи ничком на земята пред ковчега Господен; главата на Дагона и (двете му нозе и) двете му ръце (лежаха) отсечени, всяка отделно, на прага; само трупът на Дагона беше останал.

5. Поради това жреците Дагонови и всички, които дохождаха в капището на Дагона в Азот, не стъпват на прага Дагонов до ден днешен (а го прескачат).

6. И ръката Господня натегна върху азотци, и Бог ги порази и ги наказа с мъчителни нарастъци в Азот и околностите му (а вътре в страната се навъдиха мишки, и в града имаше голямо отчаяние).

7. Като видяха това азотци, казаха: да не остане ковчегът на Бога Израилев у нас, защото тежка Му е ръката и за нас и за нашия бог Дагона.

8. И пратиха, та събраха при себе си всички филистимски владелци и рекоха: какво да правим с ковчега на Бога Израилев? И рекоха (гетци): нека ковчегът на Бога Израилев премине (у нас) в Гет. И изпратиха ковчега на Бога Израилев в Гет.

9. След като го изпратиха, ръката Господня дойде върху града и причини ужас твърде голям, и порази Господ градските жители от малък до голям, и се появиха по тях нарастъци.

10. И те изпратиха ковчега Божий в Аскалон. И когато ковчегът Божий дойде в Аскалон, аскалонци завикаха и казваха: донесоха при нас ковчега на Бога Израилев, за да изморят нас и народа ни.

11. И пратиха, та събраха всички филистимски владелци и рекоха: отпратете ковчега на Бога Израилев; нека се върне на мястото

си, за да не измори нас и народа ни. Защото по цял град имаше смъртен ужас: ръката Божия твърде натегна върху тях (откак ковчегът на Бога Израилев дойде тук).

12. И ония, които не умряха, бидоха поразени с нарастъци, тъй че писъкът на града се издигаше до небеса.

ГЛАВА 6.

1. И ковчегът Господен остана в областта филистимска седем месеца (и напълни се оная земя с мишки).

2. И филистимци повикаха жреци и предсказвачи (и заклинатели) и рекоха: какво да правим с ковчега Господен? Научете ни, как да го отправим на мястото му.

3. Те рекоха: ако искате да отправите ковчега на (завета на Господа) Бога Израилев, не го отпращайте без нищо, а принесете Му жертва за вина; тогава ще се изцерите и ще узнаете, за какво не отстъпва от вас ръката Му.

4. И те попитаха: каква жертва за вина трябва да Му принесем? Те отговориха: според броя на филистимските владелци — пет златни нарастъци и пет златни мишки; защото еднаква пораза е върху всички ви и върху владелците ви;

5. и тъй, направете изваяни подобия на вашите нарастъци и изваяни подобия на вашите мишки, които опустошават земята, и въздайте слава на Бога Израилев; може би Той ще направи по-лека ръката Си над вас, над боговете ви и над земята ви;

6. и защо да ожесточавате сърцето си, както ожесточиха сърцето си египтяни и фараонът? Ето, когато Господ показа силата Си над тях, те ги пуснаха, и ония тръгнаха;

7. и тъй, вземете, направете една нова кола и вземете две първескини крави, на които хомот не е турен, и впрегнете кравите в колата, а телетата им отведете от тях вкъщи;

8. и вземете ковчега Господен и го турете на колата, а златните неща, които ще Му принесете жертва за вина, турете в ковчеже отстрани; пуснете го и нека върви;

9. и гледайте, ако тръгне към своите предели, към Ветсамис, Той ни е направил това голямо зло; ако ли пък не, ще знаем, че не ръката Му ни е поразила, а това е станало с нас случайно.

10. Тъй и направиха: взеха две първескини крави и ги впрегнаха в кола; а телетата им задържаха вкъщи;

11. и туриха на колата ковчега Господен, ковчежето със златните мишки и изваяните нарастъци.

12. И тръгнаха кравите право по пътя към Ветсамис: вървяха все по един път, вървяха и мучаха, но не се отбиваха ни надясно, ни наляво; а филистимските владелци вървяха след тях до Ветсамиските предели.

13. Ветсамиските жители тъкмо жънеха жито в долината и, като погледнаха, видяха ковчега Господен и се зарадваха, задето го видяха.

14. А колата дойде в нивата на ветсамисеца Иисуса и там се спря; имаше там един голям камък, и нацепиха колата на дърва, а кравите принесоха всесъжение Господу.

15. Левитите снеха ковчега Господен и ковчежето, което беше при него и в което се намираха златните неща, и ги туриха на големия камък; а ветсамиските жители принесоха оня ден всесъжение и заклаха жертви Господу.

16. И петте филистимски владелци видяха това и се върнаха същия ден в Акарон.

17. Тия златни нарастъци, които филистимци принесоха Господу жертва за вина, бяха: един за Азот, един за Газа, един за Аскалон, един за Гет, един за Акарон;

18. а златните мишки бяха според броя на всички филистимски градове — на петте владелци, от укрепените градове и отворените села до големия камък, върху който туриха ковчега Господен и който и доднес се намира в нивата на ветсамисеца Иисуса.

19. (Между ветсамиските жители не се зарадваха синовете Иехониеви, задето видяха ковчега Господен.) И Бог порази жителите ветсамиски, задето те надничаха в ковчега Господен, и изби от народа петдесет хиляди и седемдесет души. И народът заплака, понеже Господ го порази с голяма пораза.

20. И ветсамиските жители рекоха: кой може да стои пред Господа, пред Тоя свет Бог? и при кого от нас ще отиде Той?

21. И пратиха пратеници при жителите на Кириатиарим да кажат: филистимци върнаха ковчега Господен; дойдете и го вземете при вас си.

ГЛАВА 7.

1. Жителите на Кириатиарим дойдоха, взеха ковчега Господен и го донесоха в къщата на Аминадава, на хълма, а сина му Елеазара посветиха да пази ковчега Господен.

2. От оня ден, когато ковчегът остана в Кириатиарим, се измина много време — двайсет години. И целият Израилев дом се обърна към Господа.

3. И рече Самуил на целия Израилев дом думайки: ако от все сърце се обръщате към Господа, махнете из средата си чуждоземните богове и Астартите, разположете сърцето си към Господа и Нему Единому служете, и Той ще ви избави от филистимски ръце.

4. И Израилевите синове отмахнаха разните Ваалovци и Астарти и почнаха да служат само Господу.

5. И рече Самуил: съберете всички израилтяни в Масифа, и аз ще се помоля Господу за вас.

6. И събраха се в Масифа и черпеха вода, изливаха я пред Господа, и постиха оня ден, думайки: съгрешихме пред Господа. И Самуил съдеше синовете Израилеви в Масифа.

7. Когато филистимци чуха, че синовете Израилеви се събрали в Масифа, филистимските владелци излязоха против Израиля. Израилтяните, като чуха това, уплашиха се от филистимци.

8. Тогава Израилевите синове рекоха на Самуила: не преставай да викаш към Господа, нашия Бог, за нас, та да ни спаси от филистимски ръце. (И Самуил рече: не може да бъде, аз да отстъпя от Господа, моя Бог, и да не викам за вас в молитвите си!)

9. И Самуил взе едно агне сукалче и го принесе (с целия народ) всесъжение Господу; викна Самуил към Господа за Израиля, и Господ го чу.

10. И когато Самуил принасяше всесъжение, филистимци дойдоха да се бият с Израиля. Но тоя ден Господ загърмя със силен гърмеж над филистимци и напрати върху тях ужас, и те бидоха поразени пред Израиля.

11. Израилтяните излязоха от Масифа, гониха филистимци и ги разбиваха до под Ветхор.

12. И Самуил взе един камък и го тури между Масифа и Сен, и го нарече Авен-Езер[1], като каза: до това място ни помогна Господ.

13. Тъй бидоха усмирени филистимци и не идваха вече в пределите Израилеви; и ръката Господня беше върху филистимци през всички дни на Самуила.

14. И бидоха върнати на Израиля градовете, които филистимци бяха превзели от Израиля, от Акарон чак до Гет, и Израил освободи пределите им от филистимски ръце, и настана мир между Израиля и аморейците.

15. И Самуил беше съдия над Израиля през всички дни на живота си;

16. и всяка година ходеше и обикаляше Ветил, Галгал и Масифа и съдеше Израиля по всички тия места;

17. после се връщаше в Рама, понеже там беше къщата му, и там съдеше той Израиля и там построи жертвеник Господу.

---

[1] Камък на помощта. ↑

ГЛАВА 8.

1. А когато Самуил остаря, постави своите синове за съдии над Израиля.

2. Името на по-големия му син беше Иоил, а името на втория му син — Авия; те бяха съдии във Вирсавия.

3. Но синовете му не вървяха по неговите пътища, а се впуснаха в користи, взимаха подаръци и съдеха криво.

4. Тогава се събраха всички старейшини Израилеви, дойдоха при Самуила в храма

5. и му рекоха: ето, ти остаря, а синовете ти не вървят по твоите пътища, затова постави ни цар, който да ни съди, както е у другите народи.

6. Тия думи не бяха приятни на Самуила, когато те казаха: дай ни цар, който да ни съди. И Самуил се помоли на Господа.

7. И Господ рече на Самуила: чуй народния глас във всичко, що ти говорят; защото те не отхвърлиха тебе, а отхвърлиха Мене, за да не царувам над тях;

8. както постъпваха от оня ден, когато ги изведох из Египет, и доднес, като Ме оставиха и служеха на други богове, тъй постъпват и с тебе;

9. затова, послушай гласа им; само изложи им и обяви им правата на царя, който ще царува над тях.

10. И Самуил обади всички тия думи Господни народу, който искаше от него цар,

11. и рече: ето какви ще бъдат правата на царя, който ще царува над вас: той ще взима синовете ви и ще ги прави свои колесничари и свои конници, и те ще препускат пред колесниците му;

12. и ще ги постави да му бъдат хилядници и петдесетници, да му обработват нивите, да жънат житото му и да му правят войнишко оръжие и всичко потребно за колесниците му;

13. ще взима дъщерите ви да правят благовонни мазила, да готвят ястие и пекат хляб;

14. ще взима най-добрите ви ниви, лозя и маслинени градини и ще ги дава на слугите си;

15. ще взима десетъка от сеитбите ви и от лозята ви и ще го дава на скопците си и на слугите си;

16. ще взима робите ви и робините ви, най-добрите ви момци и ослите ви и ще ги употребява за своя работа;

17. ще взима десетък от дребния ви добитък, и вие сами ще му бъдете роби;

18. тогава ще заохкате от царя си, когото сте си избрали, и Господ няма да ви отговаря тогава.

19. Но народът не рачи да послуша гласа на Самуила и каза: не, нека има цар над нас,

20. и ние ще бъдем като другите народи: ще ни съди нашият цар и ще върви пред нас, и ще води нашите войни.

21. И Самуил изслуша всички тия думи на народа и ги предаде в ушите на Господа.

22. И Господ рече на Самуила: послушай гласа им и постави им цар. И Самуил рече на израилтяните: идете всеки в града си.

ГЛАВА 9.

1. Имаше един виден човек от Вениаминовите синове, на име Кис, син на Авиила, син на Церона, син на Бехората, син на Афия, син на някой си вениаминец.

2. Той имаше син, на име Саул, млад и хубавец; и никой от израилтяните не беше по-хубав от него; от рамената си нагоре той беше по-висок от целия народ.

3. И на Сауловия баща Киса се загубиха ослиците, и рече Кис на сина си Саула: вземи със себе си едного от слугите и стани, та иди потърси ослиците.

4. И той премина Ефремова планина, премина и земята Шалиша, но не ги намериха; преминаха и земята Шаалим, и там ги няма; той премина и Вениаминова земя, и не ги намериха.

5. Когато дойдоха в земята Цув, Саул каза на слугата си, който беше с него: да се върнем, да не би баща ми, като забрави ослиците, да почне да се безпокои за нас.

6. Но слугата му рече: ето, в тоя град има един човек Божий, човек почитан; всичко, каквото той каже, се сбъдва. Да отидем сега там; може би, ще ни посочи нашия път, по който да вървим.

7. И рече Саул на слугата си: добре, ще отидем, а какво ще занесем на тоя човек? Защото хляб не остана в торбите ни, и подарък няма, за да занесем на човека Божий; какво имаме?

8. Слугата пак отговори на Саула и рече: ето, в ръката ми има четвърт сикла сребро; ще я дам на човека Божий, и той ще посочи пътя ни.

9. По-преди у Израиля, кога някой отивал да пита Бога, казвал тъй: да идем при ясновидеца. Защото тоя, когото днес наричат пророк, по-преди се наричал ясновидец.

10. И рече Саул на слугата си: добре казваш; да идем. И отидоха в града, дето беше Божият човек.

11. Когато влизаха в града, срещнаха момичета, които бяха излезли да си налеят вода, и ги попитаха: има ли тука ясновидец?

12. Те им отговориха и рекоха: има; ето, той е отпреде ви; само побързайте; той днес дойде в града, понеже днес народът има жертвоприношение на хълма;

13. кога дойдете в града, ще го заварите, преди още да е отишъл на хълма да обядва; защото народът не ще почне да яде, докле той не дойде; понеже той ще благослови жертвата, и след това поканените ще почнат да ядат; и тъй, вървете, тъкмо сега ще го заварите.

14. И отидоха в града. А когато дойдоха сред града, ето и Самуил излиза насреща им, за да отиде на хълма.

15. А ден преди Сауловото идване Господ откри на Самуила и рече:

16. утре по това време ще ти пратя един човек от Вениаминова земя, и ти го помажи за цар на Моя народ Израиля; той ще избави народа Ми от филистимски ръце; защото Аз погледнах милостно на Моя народ, понеже викът му стигна до Мене.

17. Когато Самуил видя Саула, Господ му рече: ето човека, за когото ти говорих; той ще царува над Моя народ.

18. Саул се приближи до Самуила при вратите и го попита: кажи ми, де е къщата на ясновидеца?

19. Самуил отговори на Саула и рече: аз съм ясновидецът, върви пред мене на хълма; и вие ще обядвате днес с мене; аз ще те пусна сутринта и ще ти кажа всичко, що имаш на сърце;

20. а за ослиците, които ти се изгубиха преди три дни, не се грижи, те се намериха. Та и за кого ли е всичко, що е най-желано у Израиля? Нали е за тебе и за целия ти бащин дом?

21. Отговори Саул и рече: не съм ли аз син от Вениаминово коляно, едно от най-малките Израилеви колена? И племето ми не е ли най-малко между племената от Вениаминово коляно? Тогава, защо ми говориш това?

22. Самуил взе Саула и слугата му, въведе ги в стаята, и им даде първо място между поканените, които бяха трийсетина души.

23. И рече Самуил на готвача: донеси оная част, която ти бях дал и за която ти бях казал: „запази я у себе си“.

24. И готвачът взе плешката и това, що беше при нея, и сложи пред Саула. И рече Самуил: ето, това е оставено, сложи го пред себе си и яж, понеже за това време то е запазено зарад тебе, когато свиках народа. И оня ден Саул обядва със Самуила.

25. Тогава те слязоха от хълма в града, и Самуил разговаряше със Саула на покрива (и постлаха за Саула на покрива, и той спа).

26. Сутринта те станаха тъй: щом се пукна зора, Самуил повика Саула на покрива и рече: стани, аз ще те изпроводя. Саул стана, и двамата, той и Самуил, излязоха от къщи.

27. Когато наближаваха към края на града, Самуил рече на Саула: кажи на слугата да върви пред нас, — и той отиде напред, — а ти се спри сега, и аз ще ти открия, какво каза Бог.

ГЛАВА 10.

1. И взе Самуил съд с елей, изля върху главата му, целуна го и рече: ето, Господ те помаза за цар на Своето наследие (в Израиля, и ти ще царуваш над народа Господен и ще ги избавиш от ръцете на околните им врагове, и ето ти личба, че Господ те е помазал за цар на Своето наследие);

2. кога си тръгнеш сега от мене, ще срещнеш двама човеци близо до Рахилиния гроб, във Вениаминовите предели, в Целцах, и те ще ти кажат: намериха се ослиците, които ходи да търсиш, и ето, баща ти, като забрави ослиците, безпокои се за вас, думайки: какво стана със сина ми?

3. Оттам ще отидеш по-нататък и ще дойдеш при Таворска дъбрава, и там ще те срещнат трима човека, които отиват при Бога във Ветил: единият носи три ярета, другият носи три хляба, а третият носи мях с вино;

4. и те ще те поздравят и ще ти дадат двата хляба, и ти ще ги вземеш от ръцете им.

5. След това ще дойдеш на Божия хълм, дето е филистимската стража (там са филистимските началници); и кога влезеш там в града, ще срещнеш лик пророци, които слизат от хълма, и пред тях псалтир и тимпан, пищялка и гусла, и те пророчествуват;

6. и Дух Господен ще слезе върху тебе, и ти ще пророчествуваш заедно с тях и ще станеш друг човек.

7. Когато тия личби се сбъднат с тебе, тогава прави, каквото може ръката ти, защото с тебе е Бог.

8. Иди пред мене в Галгал, където и аз ще дойда при тебе, за да принеса всесъжения и мирни жертви; седем дена чакай, докле дойда при тебе, и тогава ще ти посоча, какво да правиш.

9. Щом Саул се обърна, за да си отиде от Самуила, Бог му даде друго сърце, и всички ония личби се сбъднаха в същия ден.

10. Когато дойдоха до хълма, ето че ги среща лик пророци, и Дух Божий слезе върху него, и той пророчествуваше между тях.

11. Всички, които го познаваха вчера и завчера, като видяха, че той пророчествува с пророците, казваха си един другиму: какво е станало с Кисовия син? Нима и Саул е между пророците?

12. И един от ония, които бяха там, отговори и рече: а кой е техният баща? Затова излезе поговорка: нима и Саул е между пророците?

13. И той престана да пророчествува и отиде на хълма.

14. И Сауловият чичо попита него и слугата му: къде сте ходили? Той отговори: да търсим ослиците, но, като видяхме, че ги няма, отбихме се при Самуила.

15. И Сауловият чичо рече: разкажи ми какво ви каза Самуил.

16. И Саул каза на чича си: той ни обади, че ослиците се намерили. А това, което Самуил му каза за царството, не му обади.

17. И Самуил свика народа при Господа в Масифа,

18. и рече на синовете Израилеви: тъй говори Господ, Бог Израилев: Аз изведох Израиля из Египет и ви избавих от ръцете на египтяни и от ръцете на всички царства, които ви притесняваха.

19. А вие сега отхвърлихте вашия Бог, Който ви спасява от всички ваши неволи и тъги, и Му рекохте: постави ни цар. И тъй, застанете сега пред Господа според колената си и според племената си.

20. И заповяда Самуил да минават всички колена Израилеви, и посочено бе с жребие Вениаминовото коляно.

21. И заповяда на Вениаминовото коляно да минава според племената си, и посочено беше Матриевото племе; и довеждат Матриевото племе по мъже, и посочен беше Саул, Кисов син; и търсиха го, ала го не намериха.

22. И пак попитаха Господа: ще дойде ли той тук? И Господ отговори: ето, той се крие в колите.

23. Затекоха се и го взеха оттам; той застана сред народа, и от раменатa си нагоре беше по-висок от всички.

24. И Самуил рече на целия народ: виждате ли, кого е избрал Господ? Като него няма в целия народ. Тогава целият народ извика и рече: да живее царят!

25. И Самуил изложи на народа правата на царството, написа ги в книга, и сложи пред Господа. И разпусна целия народ, всекиго у дома му.

26. Също и Саул си отиде вкъщи, в Гива; и с него отидоха храбрите, до чието сърце се бе докоснал Бог.

27. А негодниците казваха: та той ли ще ни спаси? И го презряха и му не поднесоха дарове. Но той като че не забелязваше това.

ГЛАВА 11.

1. И (след месец време) дойде амонитецът Наас и обсади Иавис Галаадски. И всички иависки жители рекоха Наасу: сключи с нас съюз, и ние ще ти служим.

2. И амонитецът Наас им рече: ще сключа с вас съюз, но с условие, да извадя всекиму от вас дясното око и чрез това да хвърля безчестие върху цял Израил.

3. Иависките старейшини му рекоха: дай ни срок седем дена, да пратим пратеници по всички израилски предели, и, ако никой не ни помогне, ще ти се предадем.

4. И пратениците дойдоха в Гива Саулова и разказаха на народа гласно тия думи; и цял народ викна та заплака.

5. И ето, Саул идеше от нива след воловете и рече: какво е станало с народа, та плаче? И Му разказаха думите на иависките жители.

6. И Дух Божий слезе върху Саула, когато чу тия думи, и силно се разгневи;

7. и взе двой волове, разсече ги на части и прати по всички израилски предели чрез ония пратеници, обявявайки, че тъй ще бъде постъпено с воловете на всекиго, който не тръгне след Саула и Самуила. И страх Господен нападна върху народа, и потеглиха всички като един човек.

8. Саул ги прегледа във Везек, и се намериха синове Израилеви триста хиляди и мъже Иудини — трийсет хиляди.

9. И рекоха на дошлите пратеници: тъй кажете на жителите на Иавис Галаадски: утре ще имате помощ, щом припече слънце. И пратениците дойдоха и обадиха на иависките жители, и те се зарадваха.

10. И иависките жители рекоха (Наасу): утре ще ви се предадем, и правете с нас, каквото искате.

11. На следния ден Саул раздели народа на три дружини, и те се промъкнаха сред стана по утринната стража и до дневния пек поразиха

амонитци; другите амонитци се пръснаха тъй, че от тях не останаха ни двама наедно.

12. Тогава народът рече на Самуила: кои казваха: Саул ли ще царува над нас? Дайте тия човеци, и ние ще ги убием.

13. Но Саул рече: на днешния ден не бива никой да се убива, защото днес Господ извърши спасение в Израиля.

14. И Самуил рече на народа: да идем в Галгал и да осветим там царството.

15. И целият народ отиде в Галгал и поставиха там Саула за цар пред Господа, в Галгал, и принесоха там мирни жертви пред Господа. И се веселиха там твърде много Саул и всички израилтяни.

ГЛАВА 12.

1. И Самуил рече на целия Израил: ето аз послушах вашия глас във всичко що ми говорихте, и поставих ви цар,

2. и ето, царят върви пред вас; а аз остарях и побелях; и синовете ми са с вас. Аз пък вървях пред вас от младини доднес;

3. ето ме: свидетелствувайте против мене пред Господа и пред Неговия помазаник, кому съм взел вола, кому съм взел осела, кого съм обидил и кого съм притеснил, от кого съм взел дар и затворил очи спрямо делото му, — и аз ще ви го върна.

4. И отговориха: ти не си ни обиждал, нито си ни притеснявал и от никого нищо не си взел.

5. И той им рече: свидетел против вас е Господ, свидетел е и помазаникът Му в тоя ден, че не намерихте нищо против мене. И те отговориха: свидетел е.

6. Тогава Самуил рече на народа: свидетел е Господ, Който постави Моисея и Аарона и Който изведе вашите отци из Египетската земя.

7. А сега застанете, и аз ще се съдя с вас пред Господа за всички благодеяния, които Той направи вам и на отците ви.

8. Когато Иаков дойде в Египет, и бащите ви завикаха към Господа, Господ прати Моисея и Аарона, и те изведоха бащите ви из Египет и ги поселиха на това място.

9. Но те забравиха Господа, своя Бог, и Той ги предаде в ръцете на Сисара, асорски военачалник, и в ръцете на филистимци и в ръцете на моавския цар, които воюваха против тях.

10. Но когато викнаха към Господа и рекоха: „съгрешихме, защото оставихме Господа и почнахме да служим на Вааловци и Астарти, избави ни сега от ръцете на враговете ни, и ние ще служим на Тебе“,

11. тогава Господ прати Иероваала и Варака, Иефтая и Самуила и ви избави от ръцете на околните ви врагове, и вие живяхте безопасно.

12. Но като видяхте, че амонитският цар Наас иде против вас, вие ми казахте: „не, нека цар царува над нас“, когато Господ, вашият

Бог, е ваш цар.

13. И тъй, ето царя, когото избрахте, когото искахте; ето, Господ ви постави цар.

14. Ако се боите от Господа и Му служите, ако слушате гласа Му и не се противите на заповедите Господни, вие и царят ви, който царува над вас, и вървите след Господа, вашия Бог (то ръката Господня няма да бъде против вас);

15. ако пък не слушате гласа Господен и почнете да се противите на заповедите Господни, ръката на Господа ще бъде против вас, както беше против бащите ви.

16. Сега станете и погледнете великото дело, което Господ ще извърши пред очите ви:

17. нали сега е пшеничена жетва? Но аз ще призова Господа, и Той ще прати гръм и дъжд, и вие ще узнаете и видите, колко голям е грехът, който сте направили пред очите на Господа, искайки за себе си цар.

18. И Самуил призова Господа, и Господ прати гръм и дъжд в оня ден; и цял народ се много уплаши от Господа и Самуила.

19. И целият народ рече на Самуила: помоли се за рабите си пред Господа, твоя Бог, за да не умрем; защото към всичките си грехове прибавихме още един грях, когато искахме за себе си цар.

20. И отговори Самуил на народа: не се бойте, вие сторихте тоя грях, но само не отстъпвайте от Господа, и служете Господу от все сърце

21. и не отивайте подир нищожни богове, които не ще ви принесат полза и не ще ви избавят, понеже са нищо;

22. а Господ няма да остави народа Си заради Своето велико име, понеже Господу беше угодно да ви избере за Свой народ;

23. също и аз няма да си допусна грях пред Господа, да престана да се моля за вас, и ще ви показвам добрия и правия път;

24. само бойте се от Господа и Му служете истински от всичкото си сърце, защото видяхте, какви велики дела извърши Той с вас;

25. ако пък вършите зло, то и вие и царят ви ще загинете.

ГЛАВА 13.

1. Година бе минала след възцаряването на Саула и втора година Саул царуваше над Израиля, когато той си избра три хиляди израилтяни:

2. две хиляди бяха със Саула в Михмас и на Ветилска планина, а хиляда бяха с Ионатана в Гива Вениаминова; а останалия народ той отпрати по къщите им.

3. Ионатан разби филистимската стража, която беше в Гива; филистимци чуха за това, а Саул затръби с тръба по цялата страна, като викаше: нека чуят евреите!

4. Когато цял Израил чу, че Саул разбил филистимската стража и че Израил станал омразен за филистимци, — народът се събра при Саула в Галгал.

5. А и филистимци се събраха за война против Израиля: трийсет хиляди колесници и шест хиляди конници, и множество народ, като пясък на морския бряг; и дойдоха, та се разположиха на стан в Михмас, на изток от Бет-Авен.

6. Израилтяните, като видяха, че са в опасност, понеже народът беше стеснен, криеха се в пещери и проломи, в скали, кули и ровове;

7. а някои от евреите преминаха отвъд Иордан, в страната Гадова и Галаадска; Саул пък беше още в Галгал, и целият народ, който беше с него, се беше изплашил.

8. И той чака седем дена, до срока, назначен от Самуила, но Самуил не дохождаше в Галгал. И народът почна да се разбягва от него.

9. И Саул рече: доведете при мене отреденото за всесъженна жертва и за мирни жертви. И принесе всесъжение.

10. И щом свърши с принасяне на всесъжението, ето че иде Самуил. Саул излезе насреща му да го поздрави.

11. А Самуил попита: какво си направил? Саул отговори: видях, че народът се разбягва от мене, а ти не дойде на уреченото време, филистимци пък се бяха събрали в Михмас, —

12. тогава си помислих: „сега ще се спуснат върху ми филистимци в Галгал, аз пък още не съм попитал Господа“, и затова се реших да принеса всесъжение.

13. И Самуил рече на Саула: лошо си сторил, дето не изпълни заповедта на Господа, твоя Бог, която ти беше дадена, защото днес Господ щеше да затвърди царуването ти над Израиля завинаги;

14. но сега твоето царуване не ще може да устои: Господ ще Си намери мъж по сърцето Си и ще му заповяда да бъде вожд на народа Му, защото ти не изпълни, каквото ти бе заповядал Господ.

15. И стана Самуил, та отиде от Галгал в Гива Вениаминова (останалите човеци отидоха подир Саула против неприятелското опълчение, което ги нападна, когато отиваха от Галгал в Гива Вениаминова); а Саул преброи човеците, които бяха с него, до шестстотин души.

16. Саул със сина си Ионатана и човеците, които се намираха при тях, се установиха в Гива Вениаминова (и плачеха); а филистимци стояха на стан в Михмас.

17. И от филистимския стан излязоха три дружини, за да опустошават земята: едната тръгна по пътя за Офра, в окръг Суал,

18. другата дружина тръгна по Веторонския път, а третата тръгна по пътя към границата на долина Цевоим, към пустинята.

19. В цялата Израилска земя нямаше ковачи; понеже филистимци се бояха, да не би евреите да правят мечове или копия.

20. И всички израилтяни трябваше да ходят при филистимци да клепят своите палешници, черясла, брадви и търнокопи,

21. колчем се нащърбяваше острието на палешниците, черяслата, вилите и брадвите, или пък трябваше да се наострят остените.

22. Затова през войната (михмаска) нямаше нито меч, нито копие у целия народ, който беше със Саула и Ионатана, а такива се намериха само у Саула и у сина му Ионатана.

23. И филистимската стража излезе към Михмаския проход.

ГЛАВА 14.

1. Един ден Сауловият син Ионатан рече на своя слуга оръженосец: дойди да преминем към филистимската стража, на отвъдната страна. А на баща си той не обади за това.

2. Саул пък се намираше край Гива, под наровото дърво, което е в Мигрон; с него бяха до шестстотин души народ

3. и Ахия, син на Ахитува, брат на Иохаведа, син на Финееса, син на Илия, свещеника Господен в Силом, който носеше ефод. А народът не знаеше, че Ионатан е заминал.

4. Между проходите, през които Ионатан търсеше да се промъкне до филистимската стража, имаше остра скала от едната страна и остра скала от другата: едната наричаха Боцец, а другата — Сене;

5. едната скала се издигаше от север към Михмас, другата — от юг към Гива.

6. И рече Ионатан на своя слуга оръженосец: дойди да преминем към стражата на тия необрязани; може би, Господ ще ни помогне, понеже за Господа не е мъчно да спаси чрез мнозина, или малцина.

7. И оръженосецът отговори: върши всичко, що ти е по сърце; ето, аз съм с тебе, върви, където желаеш.

8. Ионатан рече: ето, ще преминем към ония човеци и ще застанем да ни видят;

9. ако те ни кажат: „спрете се, докле дойдем при вас“, ние ще се спрем на местата си и няма да възлезем при тях;

10. ако пък кажат: „възлезте при нас“, ние ще възлезем, защото Господ ги е предал в ръцете ни; и това ще бъде знак за нас.

11. Когато и двамата застанаха, за да ги види филистимската стража, филистимци рекоха: ето, евреите излизат из проломите, в които се бяха изпокрили.

12. И завика стражата към Ионатана и оръженосеца му, думайки: възлезте при нас, и ние ще ви кажем нещо. Тогава Ионатан рече на оръженосеца си: върви подире ми, защото Господ ги предаде в ръцете на Израиля.

13. Тогава Ионатан почна да се катери с ръце и нозе, и оръженосецът му подир него. И филистимци падаха пред Ионатана, а оръженосецът ги доубиваше подир него.

14. И от това първо поражение, нанесено от Ионатана и оръженосеца му, паднаха до двайсет души, върху половина нива, обработвана от двой волове в един ден.

15. И произлезе ужас в стана на полето и в целия народ: стражата и ония, които опустошаваха земята, се много изплашиха (и не искаха да се бият); потърси се цялата земя, и биде голям ужас от Господа.

16. И Сауловите съгледвачи в Гива Вениаминова видяха, че тълпата се разпръсва и тича насам и натам.

17. И Саул рече на народа, който беше с него: прегледайте и узнайте, кои от нашите са излезли. И прегледаха, и ето, няма Ионатана и оръженосеца му.

18. И Саул рече на Ахия: донеси ковчега[1] Божий, — защото в онова време ковчегът Божий беше със синовете Израилеви.

19. Саул още говореше на свещеника, докато смутнята във филистимския стан повече и повече се (разпростираше и) уголемяваше. Тогава рече Саул на свещеника: сбери ръцете си.

20. Извика Саул и целият народ, който беше с него, и дойдоха при мястото на битката, и ето, там мечът на всекиго бе насочен против ближния му; смутня имаше твърде голяма.

21. Тогава евреите, които вчера и завчера бяха у филистимци и които вредом ходеха с тях в стана, присъединиха се към израилтяните, които бяха със Саула и Ионатана;

22. и всички израилтяни, които се криеха в Ефремова планина, като чуха, че филистимци са побягнали, присъединиха се и те при своите в битката.

23. И оня ден Господ избави Израиля; а битката се простря дори до Бет-Авен. (Всички мъже със Саула бяха до десет хиляди, и битката ставаше по целия град на Ефремова планина.)

24. Израилевите мъже бяха уморени оня ден; а Саул (твърде безразсъдно) закле народа, като рече: проклет, който вкуси хляб до довечера, докле не отмъстя на моите врагове. И никой от народа не вкуси храна.

25. И целият народ отиде в гората, а там на поляната имаше мед.

26. И народът влезе в гората, казвайки: ето, тече мед. Ала никой не доближи ръка към устата си, понеже народът се боеше от клетвата.

27. Ионатан пък не чу, когато баща му заклеваше народа, и като протегна края на тоягата, която беше в ръката му, бучна я в меденáта пита и я обърна с ръка към устата си, и очите му светнаха.

28. И един от народа му рече, думайки: баща ти закле народа, като рече: проклет, който днес вкуси храна; от това народът изнемощя.

29. И рече Ионатан: баща ми смути земята; вижте, как ми светнаха очите, щом куснах малко от тоя мед;

30. ако народът бе си хапнал днес от плячката, която намери у враговете си, не щеше ли поражението на филистимци да бъде по-голямо?

31. И израилтяните разбиха филистимци оня ден от Михмас до Айалон, и народът твърде изнемощя.

32. Тогава народът се нахвърли върху плячката, и взимаха овци, волове и телета, и колеха на земята, и народът ядеше с кръвта.

33. Обадиха на Саула, думайки: ето, народът греши пред Господа, яде с кръвта. И рече Саул: вие съгрешихте; привалете сега при мене един голям камък.

34. После Саул рече: идете между народа и му кажете: нека всякой докара при мене вола си и всякой — овцата си, и колете тук и яжте, и не грешете пред Господа, не яжте с кръвта. И всички от народа докарваха, всеки със своя ръка, вола си (и овцата си) през нощта и колеха там.

35. Тогава Саул съгради жертвеник Господу: това беше първи жертвеник, въздигнат от него Господу.

36. И Саул рече: да спогнем филистимци тая нощ и да ги ограбим до съмване и да не оставим ни едного от тях. И рекоха: прави всичко, що намираш за добро. А свещеникът рече: да пристъпим тук към Бога.

37. И Саул запита Бога: да спогна ли филистимци? Ще ги предадеш ли в ръцете на Израиля? Но Той му не отговори оня ден.

38. Тогава Саул рече: нека се приближат тук всички началници народни, да разпитат и узнаят, върху кого е днес грехът?

39. Защото, — жив ми Господ, Който спаси Израиля, — ако бъде и върху сина ми Ионатана, и той ще умре непременно. Ала никой от целия народ му не отговори.

40. И Саул рече на всички израилтяни: застанете вие на едната страна, а аз и син ми Ионатан ще застанем на другата страна. И народът отговори на Саула: прави, каквото намериш за добре.

41. И рече Саул: Господи, Боже Израилев! (защо сега не отговори на Твоя раб? У мене ли е вината за това, или у сина ми Ионатана, Господи, Боже Израилев!) дай личба. (Ако вината е у Твоя народ Израиля, освети го.) Изобличени бидоха с жребие Ионатан и Саул, а народът излезе прав.

42. Тогава Саул рече: хвърлете жребие между мене и между сина ми Ионатана (и когото Господ посочи, той да умре. И народът рече на Саула: да не бъде тъй! Но Саул настояваше. И хвърлиха жребие между него и сина му Ионатана), и жребието падна върху Ионатана.

43. И Саул рече на Ионатана: кажи ми, какво си сторил? И Ионатан му разказа, като рече: куснах с края на тоягата, която е в ръката ми, малко мед; и ето, аз трябва да умра.

44. И Саул рече: нека Бог ми направи туй и туй, и още повече да направи; ти, Ионатане, трябва днес да умреш.

45. Но народът рече на Саула: Ионатан ли да умре, който извърши такова голямо избавление на Израиля? Това няма да бъде! Жив ми Господ, и косъм няма да падне от главата му на земята, защото днес той действуваше с Бога. И народът освободи Ионатана, и той не умря.

46. Тогава Саул не отиде да гони филистимци; и филистимци отидоха в земята си.

47. Саул затвърди царуването си над Израиля, и воюва с всички свои околни врагове, с Моав и с амонитци, и с Едом (и с Ветор), и с царете на Сова, и с филистимци, и против когото и да се обърнеше, навред имаше успех.

48. Той уреди войската, разби Амалика и освободи Израиля от ръцете на грабителите му.

49. Сауловите синове бяха: Ионатан, Иесуи и Мелхисуа; а двете му дъщери се казваха: по-голямата — Мерова, а по-малката — Мелхола.

50. А Сауловата жена се наричаше Ахиноам, дъщеря на Ахимааца; началникът на войската му се наричаше Авенир, син на Нира, Саулов чичо.

51. Кис, Саулов баща, и Нир, Авениров баща, бяха синове на Авиила.

52. И през всичкото Саулово време се води упорита война против филистимци. И колчем Саул виждаше някой човек силен и юнак, взимаше го при себе си.

---

[1] В гръцкия превод: ефода. ↑

ГЛАВА 15.

1. След това Самуил рече на Саула: Господ ме прати да те помажа за цар над Неговия народ, над Израиля; сега чуй гласа Господен.

2. Тъй говори Господ Саваот: спомних си онова, което Амалик стори на Израиля, как той му се изпречи на пътя, когато тоя идеше из Египет;

3. иди сега и порази Амалика (и Иерима) и изтреби всичко негово (не взимай за себе си нищо от тях, а унищожи и предай на заклятие всичко негово); не го щади, а предай на смърт от мъж до жена, от момък до кърмаче, от вол до овца, от камила до осел.

4. Па събра Саул народа и го преброи в Телаим; оказаха се двеста хиляди израилтяни пешаци и десет хиляди от Иудино коляно.

5. И дойде Саул до Амаликов град и постави засада в долината.

6. И рече Саул на кинейци: идете, отделете се, излезте изсред амаликци, за да не ви погубя с тях, понеже вие показахте благосклонност към всички израилтяни, когато идеха из Египет. И кинейци се отделиха изсред амаликци.

7. И Саул разби Амалика от Хавила до околностите на Сур, що е пред Египет;

8. и улови жив амаликския цар Агага, а народа цял изтреби с меч (и Иерима умъртви).

9. Но Саул и народът пощадиха Агага и най-добрите овци, волове и угоени агнета, и всичко добро, като не искаха да ги изтребят, а изтребиха всичко лошо и нищожно.

10. И биде слово от Господа към Самуила такова:

11. жаля, че поставих Саула за цар, понеже той се отвърна от Мене и не изпълни думата Ми. Натъжи се Самуил и вика към Господа цяла нощ.

12. А сутринта рано Самуил стана и отиде да срещне Саула. И обадиха на Самуила, че Саул ходил на Кармил и там си поставил паметник, (но оттам върнал колесницата) и слязъл в Галгал.

13. Когато Самуил дойде при Саула, Саул му рече: благословен да си от Господа; аз изпълних думата Господня.

14. И Самуил рече: а какво е това блеене на овци в ушите ми и мукане на волове, що чувам?

15. Саул отговори: докараха ги от Амалика, защото народът пощади най-добрите овци и волове за жертвоприношение на Господа, твоя Бог; а другото изтребихме.

16. Самуил каза на Саула: почакай, ще ти обадя, какво ми каза Господ нощес. И Саул му рече: казвай.

17. И Самуил каза: не беше ли ти малък в своите очи, когато стана глава на Израилевите колена, и Господ те помаза за цар над Израиля?

18. И Господ те изпрати на път и рече: иди предай на заклятие нечестивите амаликци и воювай против тях, докле ги изтребиш.

19. Защо тогава ти не послуша гласа Господен, а се хвърли по плячка и направи зло пред очите на Господа?

20. Саул отговори Самуилу: аз послушах гласа Господен и отидох в пътя, където ме прати Господ, и доведох амаликския цар Агага, а амаликци изтребих;

21. а от плячката, овци и волове, народът взе най-доброто от заклетото, за да принесе жертва на Господа, твоя Бог, в Галгал.

22. Самуил отговори: нима всесъженията и жертвите са толкова приятни Господу, колкото и послушанието на гласа Господен? Послушанието е по-добро от жертва, и покорството — по-добро от овнешка тлъстина;

23. защото непокорството е също такъв грях, какъвто е магьосничеството, и упорството е също като идолопоклонството. Задето ти отхвърли думата на Господа, то и Той те отхвърли, за да не бъдеш цар (над Израиля).

24. И Саул каза на Самуила: съгреших, понеже пристъпих заповедта Господня и твоята дума; но аз се уплаших от народа и послушах гласа им;

25. а сега снеми от мене моя грях и се върни с мене, за да се поклоня на Господа (твоя Бог).

26. А Самуил отговори на Саула: няма да се върна с тебе, защото ти отхвърли думата Господня, и Господ тебе отхвърли, за да не бъдеш цар над Израиля.

27. Самуил се обърна да си иде. Но Саул се хвана за края на дрехата му и я раздра.

28. Тогава Самуил рече: днес Господ изтръгна царството Израилево от тебе и го даде на твоя ближен, който е по-добър от тебе.

29. Верният Израилев неправда няма да каже, нито ще се разкае, понеже Той не е човек, та да се разкае.

30. И рече Саул: съгреших; но стори ми сега чест пред старейшините на моя народ и пред Израиля, и се върни с мене, и аз ще се поклоня на Господа, твоя Бог.

31. Самуил се върна след Саула, и Саул се поклони Господу.

32. След това Самуил рече: доведете ми амаликския цар Агага. И Агаг, разтреперан, се приближи до него, и рече Агаг: горчилото на смъртта, навярно, е отминало!

33. Но Самуил рече: както мечът ти лишаваше жени от деца, тъй и майка ти между жените нека бъде лишена от син. И разсече Самуил Агага пред Господа в Галгал.

34. Самуил отиде в Рама, а Саул отиде у дома си в Гива Саулова.

35. И Самуил вече се не видя със Саула до деня на смъртта си; но Самуил тъгуваше за Саула, понеже Господ бе се разкаял, че възцари Саула над Израиля.

ГЛАВА 16.

1. И Господ рече на Самуила: докога ще тъгуваш за Саула, когото Аз отхвърлих, да не бъде цар над Израиля? Напълни рога си с елей и иди; Аз ще те пратя при витлеемеца Иесея, защото между неговите синове Си огледах цар.

2. Тогава Самуил рече: как ще ида? Саул ще чуе и ще ме убие. Господ каза: подкарай от стадото си една телица и кажи: дойдох да принеса жертва Господу;

3. покани и Иесея (и синовете му) на жертвата; Аз ще ти кажа, какво да правиш, и ти ще Ми помажеш оногова, когото ти посоча.

4. И Самуил стори, както му каза Господ. Когато дойде във Витлеем, стареите градски разтреперани излязоха да го посрещнат и попитаха: с мир ли идеш?

5. И той отговори: с мир; дошъл съм да принеса жертва Господу; осветете се и дойдете с мене на жертвоприношение. И освети той Иесея и синовете му и ги покани на жертвата.

6. И когато те дойдоха, той, щом видя Елиава, рече: бездруго, този е пред Господа Негов помазаник!

7. Но Господ рече на Самуила: не гледай на лицето му и на високия му ръст; Аз го отритнах; Аз не гледам тъй, както човек гледа, защото човек гледа на лице, а Господ гледа на сърце.

8. И повика Иесей Аминадава и го доведе при Самуила, и рече Самуил: и тогова не е избрал Господ.

9. Иесей доведе Сама, и Самуил рече: и тогова не е избрал Господ.

10. Тъй Иесей доведе при Самуила седемте си сина, но Самуил рече на Иесея: никого от тия не е избрал Господ.

11. Самуил попита Иесея: всичките ти ли деца са тука? Иесей отговори: остава още най-малкият; той пасе овците. И рече Самуил на Иесея: прати, та го доведи, защото няма да седнем да ядем, докле той не дойде тука.

12. Тогава Иесей прати, та го доведоха. Той беше рус, с хубави очи и приятно лице. И Господ рече: стани, помажи го, защото това е

той.

13. Самуил взе рога с елей и го помаза посред братята му, и Дух Господен почиваше върху Давида от оня ден и насетне. След това Самуил стана и отиде в Рама.

14. А от Саула отстъпи Духът Господен, и зъл дух от Господа го мъчеше.

15. И рекоха на Саула неговите слуги: ето, зъл дух от Бога те мъчи.

16. Нека нашият господар заповяда на слугите си, които са пред тебе, да потърсят човек, който знае да свири на гусла, и, когато злият от Бога дух дойде върху тебе, той, свирейки с ръка, ще те успокоява.

17. Саул отговори на слугите си: намерете ми човек, който хубаво свири, и ми го доведете.

18. Тогава един от слугите му рече: ето, аз видях у витлеемеца Иесея син, който знае да свири, човек храбър и войнствен, който умно говори и е хубавец, и Господ е с него.

19. Саул прати вестители при Иесея и рече: прати ми сина си Давида, който е при стадото.

20. Иесей взе осел с хляб и мях с вино и едно яре, и ги прати със сина си Давида при Саула.

21. Давид дойде при Саула, и почна да служи пред него; той се много понрави на Саула и му стана оръженосец.

22. И Саул прати да кажат на Иесея: нека Давид служи при мене, понеже намери благоволение в очите ми.

23. И колчем духът от Бога дойдеше върху Саула, Давид вземаше гуслата, свиреше, и на Саула ставаше по-добре и по-весело, и злият дух се махваше от него.

ГЛАВА 17.

1. Филистимци събраха войските си за война, събраха се в Сокхот, що е в Иудея, и разположиха стан между Сокхот и Азек в Ефес-Дамим.

2. А Саул и израилтяните се събраха и разположиха стан в дъбовата долина и се приготвиха за война против филистимци.

3. И застанаха филистимци от едната страна на планината, и израилтяните от другата страна на планината, а между тях беше долината.

4. И от филистимския стан се изстъпи едноборец, по име Голиат, от Гет; на ръст шест лакти и педа.

5. На главата му имаше меден шлем; и облечен бе той в люспеста броня, и бронята тежеше пет хиляди сикли мед;

6. на нозете му имаше медни ногавици и на плещите му — меден щит;

7. и топорището на копието му беше като тъкашко кросно, а самото му копие — от шестстотин сикли желязо, и пред него вървеше оръженосец.

8. И застана той и викна към израилските полкове, думайки им: защо сте излезли да воювате? Не съм ли аз филистимец, а вие роби Саулови? Изберете си един човек, и нека слезе при мене;

9. ако той може да се бие с мене и ме убие, ние ще ви бъдем роби; ако пък аз го надвия и го убия, вие ще ни бъдете роби и ще ни служите.

10. Каза още филистимецът: днес ще посрамя полковете израилски; дайте ми човек, и ние ще се бием двама.

11. И Саул и всички израилтяни чуха тия думи на филистимеца, и много се уплашиха и ужасиха.

12. Давид беше син на ефратеца от Витлеем Иудин, на име Иесей, който имаше осем сина; в дните на Саула тоя човек достигна старост и беше най-стар между мъжете.

13. Трите по-големи Иесееви синове отидоха със Саула на война; имената на трите му синове, които отидоха на война, бяха:

най-големият се казваше Елиав, вторият след него — Аминадав, и третият — Сама;

14. Давид беше най-малък. Тримата по-големи отидоха със Саула,

15. а Давид се бе върнал от Саула, за да пасе овците на баща си във Витлеем.

16. Оня филистимец излазяше сутрин и вечер и се показваше четирийсет дена.

17. И Иесей рече на сина си Давида: вземи за братята си ефа печено жито и тия десет хляба и ги занеси по-скоро в стана при братята си;

18. а тия десет пити сирене занеси на хилядоначалника и разпитай за здравето на братята и узнай за нуждите им.

19. Саул и те и всички израилтяни се намираха в дъбовата долина и се готвеха за боя с филистимци.

20. Давид стана сутринта рано, остави овците на пазач и, като взе товара, тръгна, както му бе заповядал Иесей; и дойде при колите, когато войската бе наредена и с вик се готвеше за бой.

21. Тогава израилтяни и филистимци се разположиха войска срещу войска.

22. Давид остави товара си при пазача на колите, затече се в редовете, дойде и попита братята си за здравето.

23. И ето, когато той се разговаряше с тях, единоборецът, комуто името беше Голиат, филистимец от Гет, излиза от редовете филистимски и казва ония думи, и Давид ги чу.

24. И всички израилтяни, като виждаха тоя човек, избягаха от него и много се бояха.

25. И израилтяните казваха: видите ли тоя човек, който излиза? Той излиза, за да хули Израиля; да би го някой убил, царят би го надарил с голямо богатство, и би му дал дъщеря си за жена, и дома на баща му би направил свободен у Израиля.

26. И Давид рече на ония, които стояха с него: какво ще сторят на оногова, който убие тоя филистимец и снеме позора от Израиля? Защото, кой е тоя необрязан филистимец, дето тъй хули войнството на живия Бог?

27. И народът му каза същите думи, като прибави: ето, това ще сторят на оня човек, който го убие.

28. Елиав, най-големият брат на Давида, чу, що говореше той с народа, и се разсърди Елиав на Давида и рече: защо си дошъл тук и на кого остави малкото ония овци в пустинята? Зная аз твоето големство и твоето лошо сърце; ти си дошъл да гледаш боя.

29. И рече Давид: та какво съм сторил? не са ли това само думи?

30. И се отвърна от него към другиго и говореше същите думи, и народът му отговаряше, както по-преди.

31. Разчуха се думите, които Давид говореше, и ги обадиха на Саула, и той го повика.

32. И рече Давид на Саула: нека никой не пада духом пред тогова; твоят раб ще отиде и ще се бори с тоя филистимец.

33. А Саул отговори на Давида: не можеш отиде против тоя филистимец да се бориш с него, защото ти си още момче, а той е войник още от младини.

34. Тогава Давид рече на Саула: твоят раб пасеше бащините си овци, и когато се случваше да дойде лъв, или мечка, и отвлечеше овца от стадото,

35. аз се спущах подире му, нападах го и отнемах я от устата му; ако пък той се хвърляше върху ми, аз го хващах за космите, ударях го и го убивах;

36. лъв и мечка е убивал твоят раб, и с тоя необрязан филистимец ще стане същото, както с тях, понеже хули войнството на живия Бог. (Не бива ли да ида и да го поразя, за да снема хулите от Израиля? Защото кой е тоя необрязан?)

37. Давид рече още: Господ, Който ме избавяше от лъва и мечката, ще ме избави от ръцете на тоя филистимец. И рече Саул на Давида: иди, нека Господ бъде с тебе.

38. Саул облече Давида с дрехите си, тури на главата му меден шлем и му надяна броня.

39. Давид запаса меча му върху дрехите и се опита да ходи, понеже никога не бе ходил с такова въоръжение. И Давид рече на Саула: не мога да ходя с това, не съм навикнал. И сне Давид всичко това от себе си.

40. И взе в ръка тоягата си, избра си пет гладки камъчета от потока, и ги тури в овчарската торбичка, която беше с него; и с торбичка и с прашка в ръка излезе срещу филистимеца.

41. Излезе и филистимецът, като отиваше и се приближаваше към Давида, и отпреде му вървеше оръженосецът.

42. Погледна филистимецът и, като видя Давида, с презрение го изгледа, понеже беше млад, рус и хубавец.

43. Филистимецът рече на Давида: защо си тръгнал срещу ми с тояга (и с камъни)? нима съм куче? (Давид отговори: не, а по-долен от куче.) Тогава филистимецът прокле Давида с боговете си.

44. И филистимецът рече на Давида: приближи се до мене, и ще дам тялото ти на птиците небесни и на зверовете полски.

45. А Давид отговори на филистимеца: ти идеш против мене с меч, копие и щит, аз ида против тебе в името на Господа Саваота, Бога на Израилевото войнство, което ти оскърбяваш;

46. сега ще те предаде Господ в ръката ми, и аз ще те убия, ще снема от тебе главата ти, и ще дам (твоя труп и) труповете на филистимската войска на птиците небесни и зверовете земни, и цяла земя ще узнае, че има Бог у Израиля;

47. и цялата тая тълпа ще узнае, че не с меч и копие избавя Господ, защото това е война на Господа, и Той ще ви предаде в ръцете ни.

48. Когато филистимецът се изправи и взе да пристъпя и се приближава към Давида, Давид бързо се затече към мястото на битката срещу филистимеца.

49. И бръкна Давид с ръка в торбичката, извади оттам един камък и хвърли с прашката, та удари филистимеца в челото, тъй че камъкът се заби в челото му, и той падна ничком на земята.

50. Тъй с прашка и камък надви Давид филистимеца; удари филистимеца и го уби; а меч Давид нямаше в ръце.

51. Тогава Давид се затече и, като стъпи върху филистимеца, взе та изтегли меча му из ножницата, удари го и отсече с него главата му; филистимци, като видяха, че техният юнак умря, удариха на бяг.

52. И дигнаха се мъжете израилски и иудейски, викнаха и гониха филистимци до входа в долината и до портите на Акарон. И убиваните филистимци падаха по Шааримския път до Гет и до Акарон.

53. След като гониха филистимци, Израилевите синове се върнаха и разграбиха стана им.

54. Давид взе главата на филистимеца и я занесе в Иерусалим, а оръжието му тури в шатрата си.

55. Когато Саул бе видял Давида да излиза срещу филистимеца, тогава попита Авенира, началник на войската: Авенире, чий син е тоя момък? Авенир отговори: да ти е жива душата, царю, не зная.

56. И царят тогава рече: я попитай, чий син е тоя момък?

57. А когато Давид се връщаше, след като уби филистимеца, Авенир го взе и доведе при Саула, и главата на филистимеца беше в ръката му.

58. И Саул го попита: чий син си, момко? Давид отговори: син на твоя раб Иесея от Витлеем.

ГЛАВА 18.

1. Когато Давид свърши разговора със Саула, душата на Ионатана се привърза към душата му, и Ионатан го обикна като душата си.

2. И него ден Саул го задържа и не му позволи да се върне в бащиния си дом.

3. А Ионатан сключи съюз с Давида, понеже го обикна като душата си.

4. Ионатан сне горната си дреха, която беше на него, и я даде на Давида, също и другите си дрехи, и меча си, и лъка си, и пояса си.

5. И Давид постъпваше разумно навред, където и да го пратеше Саул, и Саул го направи началник над военните люде; и това се понрави на целия народ и на слугите Саулови.

6. Когато вървяха, при завръщането на Давида от победата над филистимеца, жените от всички израилски градове излизаха да срещнат цар Саула с песни, игри и радостни викове, с тимпани и кимвали.

7. И жените, които играеха, пееха и думаха: Саул победи хиляди, а Давид — десетки хиляди!

8. И Саул се много огорчи, и неприятни му бяха тия думи, и той рече: на Давида дадоха десетки хиляди, а мен — хиляди; не му достига само царство.

9. И от оня ден насетне Саул гледаше на Давида подозрително.

10. И случи се на другия ден, та зъл дух от Бога нападна Саула, и той беснееше в къщата си, а Давид свиреше с ръка по струните, както и в други дни; Саул държеше в ръка копие.

11. И хвърли Саул копието, като си помисли: ще прикова Давида о стената; но Давид отбягна два пъти от него.

12. И Саул почна да се бои от Давида, защото Господ беше с него, а от Саула отстъпи.

13. И Саул го махна от себе си и го постави свой хилядоначалник, и той излизаше и влизаше пред народа.

14. Във всичките си работи Давид постъпваше благоразумно, и Господ беше с него.

15. И Саул видя, че той е твърде благоразумен, и се боеше от него.

16. А цял Израил и Иуда обичаха Давида, защото той излизаше и влизаше пред тях.

17. И Саул рече на Давида: ето по-голямата ми дъщеря, Мерова; ще ти я дам за жена, само бъди ми юнак и води войните Господни. Защото Саул си мислеше: нека моята ръка не бъде върху него, а ръката на филистимци бъде върху него.

18. Но Давид рече на Саула: кой съм аз, и какъв е животът ми и родът на баща ми в Израиля, та да стана царски зет?

19. И когато дойде време Сауловата дъщеря Мерова да се омъжи за Давида, дадоха я за жена на Адриела от Мехола.

20. Но Давида бе обикнала другата Саулова дъщеря, Мелхола; и когато обадиха това на Саула, стана му приятно.

21. Саул си мислеше: ще я омъжа за него, и тя ще му бъде примка, и ръката на филистимци ще бъде върху него. И рече Саул на Давида: днес ще се сродиш с мене чрез другата.

22. И Саул заповяда на слугите си: кажете тайно на Давида: ето, царят благоволи към тебе, и всичките му слуги те обичат; затова стани зет на царя.

23. И слугите Саулови предадоха в ушите на Давида всички тия думи. И Давид рече: нима ви се струва лесно да бъдеш зет на царя? Аз съм човек беден и малък.

24. И обадиха на Саула слугите му и рекоха: ето що казва Давид.

25. Тогава Саул рече: тъй кажете на Давида: царят не иска вено, а само сто филистимски краеобрязъци за отмъщение на царевите врагове. Защото Саул имаше умисъл да погуби Давида с ръцете на филистимци.

26. Слугите му обадиха на Давида тия думи, и Давиду се понрави да стане зет на царя.

27. Още не бяха се изминали определените дни, Давид стана, тръгна той и людете му с него, и изби двеста души филистимци; па донесе Давид техните краеобрязъци, и ги представи на царя в пълен брой, за да стане зет царев. И Саул му даде за жена дъщеря си Мелхола.

28. Саул видя и узна, че Господ е с Давида (и цял Израил го обича), и че Мелхола, Сауловата дъщеря, обича Давида.

29. И Саул почна да се бои още повече от Давида и стана негов враг през цял живот.

30. И когато филистимските войводи излязоха на война, Давид от самото им излизане действуваше по-благоразумно от всички Саулови слуги, и твърде много се прослави името му.

ГЛАВА 19.

1. Саул думаше на сина си Ионатана и на всичките си слуги да убият Давида. Но Сауловият син Ионатан обичаше много Давида.

2. Ионатан обади на Давида и рече: баща ми Саул търси да те убие; затова пази се утре; скрий се и бъди на тайно място;

3. аз пък ще изляза и ще се изправя до баща си на нивата, дето ще бъдеш ти, и ще поговоря на баща си за тебе и, каквото видя, ще ти обадя.

4. Ионатан говори на баща си Саула добро за Давида, като му рече: да не греши царят против своя служител Давида, защото той в нищо не е съгрешил против тебе, и делата му са твърде полезни за тебе;

5. той излага' душата си на опасност, за да порази филистимеца; и Господ извърши голямо спасение за целия Израил; ти видя това и се радва; защо тогава искаш да съгрешиш против невинна кръв и да убиеш Давида без причина?

6. И Саул послуша гласа на Ионатана, и закле се Саул: жив ми Господ, Давид няма да умре.

7. Тогава Ионатан повика Давида; обади му Ионатан всички тия думи, и доведе Ионатан Давида при Саула, и той беше при него, както вчера и завчера.

8. Почна се пак война, и излезе Давид, та се би с филистимци, и им нанесе голямо поражение, и те бягаха от него.

9. И зъл дух от Бога нападна Саула, и той седеше вкъщи с копие в ръка, а Давид свиреше с ръка по струните.

10. И Саул искаше да прикове Давида с копието о стената, но Давид отскочи от Саула, и копието се заби в стената; а Давид избяга и се спаси нея нощ.

11. И прати Саул слуги в къщата на Давида, да го причакат и го убият до сутринта. И рече на Давида жена му Мелхола: ако не спасиш душата си тая нощ, утре ще бъдеш убит.

12. Тогава Мелхола спусна Давида през прозореца, и той отиде, побягна и се избави.

13. А Мелхола взе една статуя, тури я в леглото, а на възглавието тури козя кожа, и покри с дреха.

14. И Саул прати слуги да уловят Давида; но Мелхола рече: болен е.

15. И Саул прати слуги да видят Давида, като каза: донесете ми го на легло, за да го убия.

16. Дойдоха слугите, и ето, в леглото статуя, а на възглавието козя кожа.

17. Тогава Саул рече на Мелхола: защо ме тъй излъга и пусна моя враг да побегне? А Мелхола отговори на Саула: той ми каза: пусни ме, инак ще те убия.

18. Давид побягна и се избави; дойде при Самуила в Рама и му разказа всичко, що прави с него Саул. И тръгна със Самуила, и се спряха в Нават (в Рама).

19. И обадиха на Саула, думайки: ето, Давид е в Нават, в Рама.

20. Тогава Саул прати слуги да уловят Давида, и когато те видяха лик пророци, които пророчествуваха, и Самуила, техен началник, Дух Божий слезе върху Сауловите слуги, и те почнаха да пророчествуват.

21. Обадиха за това на Саула, и той прати други слуги, но и те почнаха да пророчествуват. После Саул прати и трети слуги, но и те почнаха да пророчествуват.

22. (Разгневен) Саул отиде сам в Рама, и дойде до големия извор в Сеф, и попита, думайки: де са Самуил и Давид? И рекоха: ето, в Нават, в Рама.

23. Той отиде там в Нават, в Рама, и върху него слезе Дух Божий, и той вървеше и пророчествуваше, докле пристигна в Нават, в Рама.

24. Съблече и той дрехите си, и пророчествуваше пред Самуила, и целия оня ден и цялата оная нощ лежа необлечен; затова казват: нима и Саул е между пророците.

ГЛАВА 20.

1. Давид побягна от Нават, който е в Рама, и дойде та рече на Ионатана: що сторих аз, в що съм крив, с какво съгреших пред баща ти, та търси душата ми?

2. Отговори му (Ионатан): не, ти няма да умреш; ето, баща ми не върши нищо, било голямо, било малко, без да яви на ушите ми; защо баща ми ще крие от мене това нещо? Това няма да бъде.

3. Давид се кълнеше и думаше: баща ти добре знае, че аз намерих благоволение в твоите очи, затова си дума: „нека не знае за това Ионатан, за да не се огорчи“; но жив е Господ и жива душата ти — една само крачка има между мене и смъртта.

4. Ионатан рече на Давида: каквото иска душата ти, аз ще сторя за тебе.

5. Тогава Давид рече на Ионатана: ето, утре е нов месец, и аз трябва да седя с царя на трапезата; но пусни ме, и аз ще се скрия в полето до вечерта на третия ден.

6. Ако баща ти попита за мене, ти кажи: Давид ми се измоли да отиде в своя град Витлеем, защото там се извършва годишно жертвоприношение на целия му род.

7. Ако на това той каже: „добре“, твоят раб ще има мир; ако пък се разгневи, то знай, че той е намислил нещо лошо.

8. А ти стори милост на твоя раб, — защото ти прие раба си в завет Господен с тебе, — и ако има някоя вина в мене, убий ме ти; защо да ме водиш при баща си?

9. Ионатан отговори: това няма да бъде с тебе; защото, ако узная навярно, че баща ми е решил да ти стори нещо лошо, нима не ще ти обадя това?

10. И Давид рече на Ионатана: кой ще ми обади, ако ти отговори баща ти сърдито?

11. Ионатан рече на Давида: хайде да идем на полето. И двамата излязоха на полето.

12. Ионатан рече на Давида: жив Господ, Бог Израилев! Утре по това време, или други ден, ще узная от баща си; и ако той е

благосклонен към Давида, и аз още тогава не пратя при тебе и не явя пред ушите ти,

13. нека това и това стори Господ с Ионатана и още повече да стори. Ако баща ми крои да ти стори зло, и това ще явя в ушите ти, и ще те пусна; тогава иди си смиром, и нека Господ бъде с тебе, както беше с баща ми!

14. Но и ти, ако бъда още жив, стори ми милост Господня.

15. Ако пък умра, не отнимай милостта си от моя дом довека, дори и тогава, когато Господ изтреби от лицето на земята всички врагове Давидови.

16. Тъй сключи Ионатан завет с дома Давидов и рече: нека Господ върне на враговете Давидови!

17. Ионатан пак се кле на Давида в обичта си към него, понеже го обичаше като душата си.

18. И рече му Ионатан: утре е нов месец, и ще попитат за тебе, понеже мястото ти няма да бъде заето;

19. затова на третия ден слез и иди бързо на мястото, дето се криеше по-преди, и седни при камъка Азел;

20. аз пък ще пусна към нея страна три стрели, като да стрелям в цел;

21. после ще пратя едно момче, като му кажа: „иди, намери стрелите“, и ако кажа на момчето: „на, стрелите са отзаде ти, вземи ги“, дойди при мене, понеже е мир за тебе, и, жив ми Господ, няма нищо да ти бъде:

22. ако пък кажа тъй на момчето: „на, стрелите са отпреде ти“, върви си, понеже Господ те пуща;

23. а за това, за което говорихме аз и ти, свидетел е Господ между мене и тебе вовеки.

24. Давид се скри в полето. Настъпи нов месец, и царят седна да обядва.

25. Царят седна на мястото си, както винаги, на седалището до стената. Ионатан стана, и Авенир седна до Саула; а мястото на Давида остана празно.

26. Него ден Саул не каза нищо; защото помисли, че това е случайно, че Давид е нечист, не се е очистил.

27. Настъпи и вторият ден на новия месец, а мястото на Давида оставаше празно. Тогава Саул рече на сина си Ионатана: защо синът

Иесеев не дойде на обед нито вчера, нито днес?

28. Ионатан отговори на Саула: Давид измоли от мене да отиде във Витлеем,

29. като казваше: „пусни ме, понеже имаме в града роднинско жертвоприношение, и брат ми ме покани; затова, ако съм намерил благоволение в твоите очи, да отида и да се повидя с братята си“, затова той и не дойде на царския обяд.

30. Тогава Саул се много разгневи на Ионатана и му рече: недостойний и непокорний сине! нима не зная, че си се сдружил с Иесеевия син за срам на себе си и за срам на майка си!

31. Защото през всички дни, докле Иесеевият син живее на земята, няма да устоиш ни ти, ни царството ти; а сега прати и го доведи при мене, понеже е обречен на смърт.

32. Ионатан отговори на баща си Саула и му рече: защо да се убива? какво е сторил?

33. Тогава Саул хвърли копие върху него, за да го убие. И Ионатан разбра, че баща му се е решил да убие Давида.

34. Ионатан стана от трапезата много разгневен, и не обядва на втория ден от новия месец, защото скърбеше за Давида, и защото баща му го обиди.

35. На другия ден сутринта Ионатан излезе на полето, по времето, което бе определил на Давида, и едно малко момче с него.

36. И той рече на момчето: тичай, търси стрелите, които пущам. Момчето се затече, а той пущаше стрелите тъй, че те летяха по-далеч от момчето.

37. И момчето се затече натам, накъдето Ионатан пущаше стрелите, и Ионатан завика подир момчето и рече: гледай, стрелата е отпреде ти.

38. Ионатан пак викаше подир момчето: по-скоро тичай, не се спирай. И момчето събра Ионатановите стрели и дойде при господаря си.

39. А момчето не знаеше нищо; само Ионатан и Давид знаеха, каква е работата.

40. Тогава Ионатан даде оръжието си на момчето, което беше с него, и му рече: иди и го занеси в града.

41. Момчето отиде, а Давид се изправи откъм юг и падна ничком на земята и три пъти се поклони; и целуваха се те един други, и

двамата плакаха наедно, но Давид повече плачеше.

42. Ионатан рече на Давида: иди си смиром; а това, в което се клехме двама в името Господне, думайки: „Господ да бъде между мене и тебе, между моето семе и твоето семе“, да бъде навеки.

43. И (Давид) стана, та замина, а Ионатан се върна в града.

ГЛАВА 21.

1. Давид дойде в Номва при свещеник Ахимелеха, и Ахимелех се смути, като се срещна с Давида, и му рече: защо си сам, и няма никой с тебе?

2. Давид рече на свещеник Ахимелеха: царят ми даде заповед, като каза: „нека никой не знае, за какво съм те пратил и какво съм ти поръчал“, затова оставих слугите на уречено място;

3. а сега дай ми, каквото имаш на ръка, пет хляба, или каквото се намери.

4. Свещеникът отговори на Давида и рече: нямам на ръка прост хляб, а има свещен хляб; само ако твоите люде са се въздържали от жени, нека ядат.

5. Тогава Давид отговори на свещеника и му рече: жени при нас нямаше ни вчера, ни завчера, откак съм излязъл, и съдовете на момчетата са чисти, а ако пътят е нечист, то хлябът ще си остане чист в съдовете.

6. И свещеникът му даде от свещения хляб; защото нямаше друг хляб, освен хлябовете на предложението, които бяха взети отпред лицето на Господа, та, след снемането им, да се турят топли хлябове.

7. Него ден там се намираше пред Господа един от слугите Саулови, на име Доик, идумеец, началник на Сауловите овчари.

8. Давид рече на Ахимелеха: нямаш ли тук на ръка копие или меч? Защото аз не взех със себе си нито меч, нито друго оръжие, понеже поръчката на царя беше набързо.

9. Свещеникът отговори: ето мечът на филистимеца Голиата, когото ти уби в дъбовата долина, увит в дреха, отзад ефода; ако искаш, вземи го: други освен него няма тук. И Давид рече: като него няма друг, дай ми го. (И му го даде.)

10. Давид стана и побягна в същия ден от Саула, и дойде при гетския цар Анхуса.

11. И рекоха на Анхуса слугите му: тоя не е ли Давид, царят на оная страна? Не пяха ли нему по хора’та, думайки: „Саул порази хиляди, а Давид — десетки хиляди“?

12. Давид вложи тия думи в сърцето си и много се боеше от Анхуса, царя гетски.

13. И промени лицето си пред тях, и се престори на безумен в очите им и дращеше по вратите, (хвърляше се на ръцете си) и пущаше слюнки по брадата си.

14. Анхус рече на рабите си: виждате, тоя човек е луд; защо сте го довели при мене?

15. нима малко луди имам при мене, та сте го довели да лудува пред мене? нима ще влезе той в къщата ми?

ГЛАВА 22.

1. И Давид излезе оттам и побягна в Адоламската пещера, и чуха братята му и целият му бащин дом и дойдоха там при него.

2. Събраха се при него всички притеснени, всички длъжници и всички душевно огорчени, и той им стана началник; и с него бяха около четиристотин души.

3. Оттам Давид отиде в Масифа Моавска и рече на моавския цар: нека баща ми и майка ми останат при вас, докле узная, какво ще направи Бог с мене.

4. И доведе ги при моавския цар, и те живееха при него през всичкото време, докле Давид беше в онова убежище.

5. Но пророк Гад рече на Давида: не оставай в това убежище, а върви, иди в земята Иудина. И Давид замина и отиде в гора Херет.

6. Саул чу, че Давид се появил с людете, които бяха с него. Саул седеше тогава в Гива, под дъба на хълма, с копие в ръка, и обиколен от всичките си слуги.

7. И рече Саул на слугите си, които го заобикаляха: чуйте, Вениаминови синове! Нима Иесеевият син ще даде на всинца ви ниви и лозя и всинца ви ще постави за хилядоначалници и стотници,

8. та всички сте се сговорили против мене, и никой не ми обади, когато син ми се сприятелил със сина Иесеев, и никой от вас не ме пожали и не ми обади, че син ми е подстрекнал против мене моя раб да ми кове примки, както се вижда сега?

9. Идумеецът Доик, който стоеше със Сауловите слуги, отговори и рече: аз видях, как Иесеевият син дохожда в Номва при Ахимелеха, син на Ахитува,

10. и тоя попита за него Господа, даде му храна, даде му и меча на филистимеца Голиата.

11. Царят изпрати да повикат свещеник Ахимелеха, син Ахитувов, и целия му бащин дом, свещениците, които бяха в Номва. И те всички дойдоха при царя.

12. И Саул рече: чуй, сине Ахитувов! Тоя отговори: ето ме, господарю.

13. И Саул го попита: защо сте се наговорили против мене, ти и Иесеевият син, та си дал хлябове и меч и си питал за него Бога, за да въстане против мене и да ми кове примки, както се вижда сега?

14. Ахимелех отговори на царя и рече: кой от всички твои раби е тъй верен като Давида? Той е и зет царев, и изпълнител на твоите заповеди, и почитан в дома ти.

15. Сега ли пръв път питам Бога за него? Не, не обвинявай в това, царю, раба си и целия ми бащин дом, защото в цялата тази работа твоят раб не знае нищо, нито малко, нито голямо.

16. И царят рече: Ахимелехе, ти трябва да умреш, ти и целият ти бащин дом.

17. И царят рече на телохранителите, които стояха при него: идете, убийте свещениците Господни, защото и тяхната ръка е с Давида, и те знаеха, че той е избягал, а ми не обадиха. Но царските слуги не искаха да вдигнат ръце, за да убият свещениците Господни.

18. И царят рече на Доика: иди ти и убий свещениците. И Доик идумеец отиде, нападна върху свещениците, и уби в оня ден осемдесет и пет[1] мъже, които носеха ленен ефод;

19. порази с меч и Номва, свещенически град; уби с меч мъже и жени, момчета и кърмачета, волове, осли и овци.

20. Спаси се само един от синовете на Ахимелеха, Ахитувов син, на име Авиатар, и побягна при Давида.

21. Авиатар разказа на Давида, че Саул изби свещениците Господни.

22. И Давид рече на Авиатара: аз знаех оня ден, когато там беше идумеецът Доик, че той бездруго ще обади на Саула; аз съм виновен за всички души от бащиния ти дом.

23. Остани при мене, не бой се, защото който ще търси моята душа, ще търси и твоята душа; ти ще бъдеш у мене под закрила.

---

[1] В гръцкия превод на 70-те: триста и пет. ↑

ГЛАВА 23.

1. Известиха на Давида и рекоха: ето, филистимци нападнаха на Кеил и разграбват гумната.

2. И Давид попита Господа, думайки: да отида ли, и ще поразя ли тия филистимци? И отговори Господ на Давида: иди, ти ще поразиш филистимци и ще спасиш Кеил.

3. Но ония, които бяха с Давида, му рекоха: ето, ние се боим тук в Иудея, та как ще отидем в Кеил против филистимски пълчища? (Ние ще паднем в плен у филистимци.)

4. Тогава Давид пак попита Господа, и му отговори Господ и рече: стани и иди в Кеил, защото Аз ще предам филистимци в твои ръце.

5. И Давид отиде с людете си в Кеил, би се с филистимци, откара техния добитък и им нанесе голямо поражение, и Давид избави жителите на Кеил.

6. Когато Авиатар, Ахимелеховият син, избяга при Давида (и отиде с него) в Кеил, той бе донесъл със себе си и ефод.

7. Обадиха на Саула, че Давид е дошъл в Кеил, и Саул рече: Бог го предаде в ръцете ми, защото той се затвори, като влезе в град, който има порти и завори.

8. И свика Саул целия народ на война, за да отиде срещу Кеил, да обсади Давида и людете му.

9. Когато Давид узна, че Саул е намислил лошо против него, рече на свещеник Авиатара: донеси ефода (Господен).

10. И Давид рече: Господи, Боже Израилев! Твоят раб чу, че Саул иска да дойде в Кеил, да съсипе града заради мене.

11. Ще ме предадат ли кеилци в ръцете му? И ще дойде ли тук Саул, както чу твоят раб? Господи, Боже Израилев, яви на раба си. И рече Господ: ще дойде.

12. И Давид рече: ще предадат ли кеилци мене и моите люде в Саулови ръце? И Господ рече: ще предадат.

13. Тогава стана Давид и людете му, около шестстотин души, излязоха от Кеил и отидоха, накъдето можеха. А на Саула обадиха, че

Давид побягнал от Кеил, и тогава той отмени похода.

14. А Давид прекарваше в пустинята по непристъпни места и сетне на планината в пустиня Зиф. Саул го търсеше всеки ден; но Бог не предаде Давида в ръцете му.

15. И Давид видя, че Саул е излязъл да търси душата му; Давид беше тогава в пустиня Зиф, в гората.

16. И Сауловият син Ионатан стана, дойде при Давида в гората и го укрепи с надежда на Бога,

17. и му рече: не бой се, защото ръката на баща ми Саула няма да те намери, и ти ще царуваш над Израиля, аз пък ще бъда втори след тебе; и Саул, баща ми, знае това.

18. Тогава сключиха помежду си завет пред лицето на Господа; и Давид остана в гората, а Ионатан отиде у дома си.

19. И дойдоха зифци при Саула в Гива и казаха: ето, Давид се крие у нас по непристъпни места, в гората, на хълм Хахил, надясно от Иесимон.

20. Затова, ако ти желае душата, царю, дойди; а наша работа ще бъде да го предадем в ръцете на царя.

21. И рече Саул: да ви благослови Господ, че сте ме пожалили;

22. идете, удостоверете се още, разузнайте и обгледайте мястото му, дето ще е ногата му, и кой го е видял там, понеже ми казват, че той е много хитър;

23. и обгледайте и разузнайте за всички убежища, в които се той крие, и се върнете при мене с вярно известие, тогава аз ще отида с вас; и ако той е в тая земя, ще го търся по всички Иудини воеводства.

24. И станаха и отидоха в Зиф преди Саула. А Давид и людете му бяха в пустиня Маон, в равнината, надясно от Иесимон.

25. И отиде Саул с людете си да го търси. Но обадиха на Давида за това, и той слезе при скалата и оставаше в пустиня Маон. Саул чу и се впусна след Давида в пустиня Маон.

26. Саул вървеше по едната страна на планината, а Давид с людете си беше на другата страна на планината. И когато Давид бързаше да отмине от Саула, а Саул с людете си отиваше да заобиколи Давида и людете му, за да ги улови,

27. тогава дойде при Саула вестител и каза: побързай и дойди, понеже филистимци нападнаха страната.

28. И върна се Саул от преследването на Давида и отиде против филистимци; затова и нарекоха това място: Села-Хамахлекот[1].

---

[1] Скала на разделенията. ↑

ГЛАВА 24.

1. След това Давид излезе оттам и живееше по безопасните места на Ен-Гади.

2. Когато Саул се върна от филистимците, обадиха му, думайки: ето, Давид е в пустиня Ен-Гади.

3. И Саул взе три хиляди отбор мъже от цял Израил и отиде да търси Давида и людете му по планините, дето живеят сърни.

4. И дойде при една овча кошара край пътя; там имаше пещера, и Саул влезе там по нужда; а Давид и людете му седяха в дъното на пещерата.

5. И казваха на Давида людете му: ето денят, за който ти говори Господ: ето, Аз ще предам твоя враг в ръцете ти, и ще сториш с него, каквото ти е угодно. Давид стана и полекичка отряза полата на Сауловата горна дреха.

6. Но след това домъчня Давиду на сърце, задето той отряза полата на Сауловата дреха.

7. И рече на людете си: да ми не дава Господ да сторя това на моя господар, помазаника Господен, да туря ръка върху него, понеже той е помазаник Господен.

8. И с тия думи удържа Давид людете си и не им даде да нападнат Саула. А Саул стана и излезе из пещерата на пътя.

9. След това стана и Давид, излезе из пещерата и завика след Саула, думайки: „господарю мой, царю!“ Саул погледна назад, и Давид падна с лице на земята, и (му) се поклони.

10. И Давид рече на Саула: защо слушаш думите на ония люде, които казват: ето, Давид крои зло против тебе?

11. Ето, днес виждат очите ти, че Господ те предаваше сега в ръцете ми в пещерата, и казваха ми да те убия, но аз те пощадих и рекох: няма да вдигна ръка върху моя господар, понеже той е помазаник на Господа.

12. Татко, погледни полата на дрехата си в ръката ми: аз отрязах полата на дрехата ти, а тебе не убих; знай и се убеди, че в ръката ми

няма зло, ни коварство, и че аз не съм съгрешил против тебе; а ти търсиш душата ми, за да я отнемеш.

13. Нека Господ разсъди между мене и тебе, и нека ти отмъсти Господ за мене; но моята ръка няма да бъде върху тебе,

14. както казва старата пословица: от беззаконници излиза беззаконие. Затова ръката ми няма да бъде върху тебе.

15. Против кого е излязъл царят израилски? Подир кого си се разтичал? Подир мъртво псе, подир една бълха.

16. Нека Господ бъде съдия и Той да разсъди между мене и тебе. Той ще разгледа, ще разследва делото ми и ще ме спаси от ръката ти.

17. Като свърши Давид тия думи към Саула, Саул рече: твоят ли глас е това, сине мой Давиде? И издигна Саул гласа си, плака

18. и рече на Давида: ти си по-прав от мене, защото ти ми отвърна с добро, а аз ти отвръщах със зло;

19. ти показа това днес, като постъпи с мене милостивно: когато Господ ме предаваше в ръцете ти, ти ме не уби.

20. Кой, след като намери врага си, ще го пусне здрав и читав? Господ да ти върне с добро за това, което ти ми стори днес.

21. И сега зная, че ти бездруго ще станеш цар, и царството Израилево ще бъде силно в ръката ти.

22. Затова закълни ми се в Господа, че няма да изкорениш потомството ми след мене и няма да унищожиш името ми в бащиния ми дом.

23. Закле се Давид на Саула. И Саул отиде у дома си, а Давид и людете му отидоха в укрепено място.

ГЛАВА 25.

1. И Самуил умря. Тогава се събраха всички израилтяни, оплакаха го и го погребаха в къщата му, в Рама. Давид стана и слезе към пустиня Фаран.

2. Имаше в Маон един човек твърде богат, а имотите му бяха в Кармил; той имаше три хиляди овци и хиляда кози; той беше на стрижба при овците си на Кармил.

3. Тоя човек се казваше Навал, а жена му се казваше Авигея. Тая жена беше твърде умна и хубавица, а той — човек жесток и злонравен; той беше от рода Халевов.

4. Чу Давид в пустинята, че Навал стриже (на Кармил) овците си.

5. И Давид прати десет момци, и рече Давид на момците: възлезте на Кармил, идете при Навала, поздравете го от мое име

6. и кажете тъй: (здравей,) мир на тебе, мир на твоя дом, мир на всичко твое!

7. Днес чух, че ти стрижат овците; ето, овчарите ти бяха с нас, и ние не ги обиждахме, и нищо у тях се не изгуби през всичкото време, докле стояха на Кармил;

8. попитай слугите си, и те ще ти кажат; затова нека момците намерят благоволение в очите ти, понеже в добър ден дойдохме; дай прочее на рабите си и на сина си Давида, каквото ти се намира под ръка.

9. И Давидовите люде отидоха и рекоха на Навала от име на Давида всички тия думи, и се смълчаха.

10. Навал (скочи и) отговори на Давидовите слуги и рече: кой е тоя Давид, кой е тоя син Иесеев? Сега има много раби, които бягат от господарите си;

11. нима да взема хляба си и водата си, (и виното си) и месото, което съм приготвил за стригачите на овците ми, и да дам на човеци, които не зная, отде са?

12. И Давидовите люде отидоха назад по своя път, върнаха се и дойдоха, та обадиха на Давида всички тия думи.

13. Тогава Давид рече на людете си: препашете всякой меча си. И всички препасаха мечовете си, препаса и сам Давид меча си, и тръгнаха след Давида до четиристотин души, а двеста останаха при колите.

14. Но един от слугите обади на Авигея, жената Навалова, като каза: ето, Давид изпрати от пустинята пратеници да поздравят нашия господар, ала той се отнесе с тях грубо;

15. а тия люде са твърде добри към нас, не ни обиждаха, и нищо се не изгуби у нас, колкото време ходехме с тях, докле бяхме на полето;

16. те бяха за нас като стена и денем и нощем през всичкото време, докле пасехме стадата близо до тях;

17. затова, помисли и виж, какво да се прави, понеже неминуема беда заплашва господаря ни и целия му дом; а той е човек зъл, не може да се говори с него.

18. Тогава Авигея взе набързо двеста хляба и два мяха с вино, и пет овци сготвени, пет мери печено жито, сто връзопчета сухо грозде и двеста низи смокини, и ги натовари на осли,

19. па рече на слугите си: тръгвайте пред мене, ето, аз ще вървя след вас. А на мъжа си Навала нищо не каза.

20. А когато тя, възседнала осел, се спускаше по кривините на планината, ето, насреща й иде Давид и людете му, и тя се срещна с тях.

21. И Давид рече: да, напразно пазих в пустинята целия имот на тоя човек, и нищо се не изгуби от това, що беше негово; той ми отплаща зло за добро;

22. нека туй и туй стори Бог с враговете на Давида, и още повече стори, ако утре до съмване от всичко, що е Навалово, оставя и което мочи до стена.

23. Щом Авигея видя Давида, тя бързо слезе от осела, падна ничком пред Давида и се поклони доземи;

24. падна при нозете му и рече: върху мене да е грехът, господарю мой; позволи на рабинята си да говори в ушите ти и чуй думите на рабинята си.

25. Нека господарят ми не обръща внимание на тоя зъл човек, Навала; защото, каквото му е името, такъв е и той: Навал му е името, и безумието му е с него[1]. А аз, твоя рабиня, не видях слугите на моя господар, които си пращал.

26. И сега, господарю мой, жив Господ и жива душата ти! Господ не ще те остави да проливаш кръв, а ще задържи ръката ти да не отмъщаваш; и сега нека бъдат като Навала твоите врагове и ония, които мислят лошо против моя господар.

27. Ето даровете, които рабинята ти донесе на своя господар, за да се раздадат на момците, които служат на моя господар.

28. Прости вината на рабинята си; Господ бездруго ще въздигне за моя господар крепък дом, защото моят господар води Господните войни, и през целия си живот зло в тебе не ще се намери.

29. Ако човек стане да те гони и търси душата ти, то душата на моя господар ще бъде свързана във възела на живота у Господа, твоя Бог, а душата на твоите врагове Той ще захвърли като из прашка.

30. И когато Господ стори на моя господар всичко, що е говорил добро за тебе, и те постави за вожд над Израиля,

31. за сърцето на моя господар това няма да бъде огорчение и безпокойство, че не е пролял напразно кръв и че се е опазил от отмъщение. Господ ще стори добро на моя господар, и ти ще си спомниш рабинята си (и ще й сториш милост).

32. И Давид рече на Авигея: благословен Господ, Бог Израилев, който те прати днес насреща ми,

33. и благословен да е твоят разум и благословена да си ти, задето сега ме не остави да проливам кръв и да отмъстя за себе си.

34. Но, — жив Господ, Бог Израилев, Който ме задържа да ти не сторя зло, — ако не бе побързала и не бе дошла насреща ми, то утре до съмване аз не щях да оставя на Навала и онова, което мочи до стена.

35. И Давид взе от ръцете й, каквото му бе донесла, и рече й: иди смиром у дома си; ето, послушах гласа ти и почетох лицето ти.

36. Авигея дойде при Навала, и ето, у него в дома му гощавка като царски пир, и сърцето на Навала весело: той беше много пиян; затова тя му нищо не продума, ни много, ни малко, до сутринта.

37. А на сутринта, когато Навал отрезня, и жена му му разказа за това, сърцето му примря, и той стана като камък.

38. След десет дни Господ порази Навала, и той умря.

39. Чу Давид, че Навал е умрял, и рече: благословен Господ, Който възвърна за срама, нанесен ми от Навала, и Който запази Своя раб от зло; Господ обърна злобата на Навала върху неговата глава. И Давид прати да кажат на Авигея, че той си я взима за жена.

40. И Давидовите слуги дойдоха при Авигея на Кармил и рекоха й тъй: Давид ни прати при тебе, за да те вземем нему за жена.

41. Тя стана и се поклони ничком доземи и рече: ето, рабинята ти е готова да бъде слугиня, за да мие нозете на слугите у моя господар.

42. Авигея се приготви набързо, възседна осела и, придружена от пет слугини, тръгна след пратениците на Давида и стана негова жена.

43. Давид взе и Ахиноама от Изреел, та и двете му бяха жени.

44. Саул пък даде дъщеря си Мелхола, Давидовата жена, на Фалтия, син на Лаиша, от Галим.

---

[1] Навал — безумен. ↑

ГЛАВА 26.

1. При Саула в Гива дойдоха зифци (от юг) и рекоха: ето, Давид се крие у нас на хълм Хахил, надясно от Иесимон.

2. Тогава Саул стана, спусна се в пустиня Зиф, и с него три хиляди отбор мъже израилски, да търси Давида в пустиня Зиф.

3. И Саул се разположи на хълма Хахил, надясно от Иесимон, до пътя; а Давид, който се намираше в пустинята, видя, че Саул идеше подире му в пустинята;

4. и Давид прати съгледвачи и узна, че Саул наистина е дошъл от Кеил.

5. И стана Давид (тайно) и отиде на мястото, дето Саул се бе разположил на стан, и видя Давид мястото, дето спеше Саул и военачалникът му Авенир, син Ниров. Саул спеше в шатрата, а народът се бе разположил около него.

6. Давид се обърна и рече на хетееца Ахимелеха и на Авеса, син на Саруя, Иоавов брат, като каза: кой ще дойде с мене при Саула в стана? Авеса отговори: аз ще дойда с тебе.

7. Давид дойде с Авеса при людете (Саулови) нощя; и ето, Саул лежи заспал в шатрата, и копието му забито в земята при възглавието му; а Авенир и народът лежат около него.

8. Авеса рече на Давида: днес Бог предаде твоя враг в ръцете ти; затова позволи, аз ще го прикова с копие в земята с един замах и няма да повторя удара.

9. Но Давид рече на Авеса: не го убивай; защото кой, дигнал ръка върху помазаника Господен, ще остане ненаказан?

10. Давид още рече: жив Господ! нека го порази Господ, или ще дойде денят му, и той ще умре, или ще отиде на война и ще загине; а мене да не дава Господ да дигна ръка върху помазаника Господен;

11. а вземи копието му, което е при възглавието му, и съда с вода, и да си вървим.

12. Давид взе копието и съда с вода при възглавието на Саула, и си отидоха; и никой не видя, никой не узна и никой се не събуди, а всички спяха, понеже беше ги обвзел сън от Господа.

13. Премина Давид отвъд и застана навръх планината надалеч, а помежду им имаше голямо разстояние.

14. И викна Давид към народа и Авенира, син Ниров, думайки: Авенире, обади се. Авенир се обади и рече: кой си ти, дето викаш и безпокоиш царя?

15. И Давид рече на Авенира: нали си мъж, и кой е равен на тебе в Израиля? Защо тогава не пазиш господаря си, царя? защото дохожда някой от народа да затрие царя, твоя господар.

16. Ти лошо правиш; жив Господ! вие заслужавате смърт, задето не пазите господаря си, помазаника Господен. Виж, де е копието на царя и съда с вода, що бяха при възглавието му?

17. И Саул позна гласа на Давида и рече: твоят ли е тоя глас, сине мой Давиде? И рече Давид: моят глас е, господарю мой, царю.

18. И рече още: за какво господарят ми преследва своя раб? Какво съм сторил? Какво зло намери у мене?

19. А сега моят господар и цар нека изслуша думите на своя раб: ако Господ те е подбудил против мене, нека това бъде от тебе благовонна жертва; ако пък — синове човешки, то проклети да са пред Господа, понеже те ме изгониха сега, за да не принадлежа към наследието Господне, думайки: иди служи на чужди богове.

20. Нека се не пролее моята кръв на земята пред Господа, защото царят Израилев излезе да търси една бълха, както тичат подир яребица по планините.

21. И Саул каза: аз съгреших; върни се, сине мой Давиде, защото няма вече да ти правя зло, понеже днес душата ми беше скъпа в твоите очи; безумно постъпвах аз и твърде много съгреших.

22. Давид отговори и рече: ето копието на царя; нека дойде един момък и го вземе;

23. и нека Господ въздаде всекиму според правдата му и според истината му, защото Господ те предаваше в ръцете ми, но аз не поисках да вдигна ръка върху помазаника Господен;

24. и нека, както днес бе драгоценен животът ти в мои очи, тъй да се цени и моят живот в очите на Господа, (и Той да ме закрили) и да ме избави от всяка беда!

25. И Саул рече на Давида: благословен да си, сине мой Давиде; ти ще извършиш, каквото си предприел, и непременно ще победиш. И Давид отиде в своя път, а Саул се върна на мястото си.

ГЛАВА 27.

1. И Давид рече в сърцето си: ще падна някога в ръцете на Саула; за мене нищо по-добро, освен да побягна във филистимската земя; и Саул ще престане да ме търси вече по всички Израилски предели, и аз ще се избавя от ръцете му.

2. И Давид стана и отиде, той и шестстотин мъже, които бяха с него, при гетския цар Анхуса, син Моахов.

3. И Давид живееше при Анхуса в Гет, той и людете му, всеки с челядта си. Давид и двете му жени — изреелката Ахиноама и кармелитката Авигея, бивша Навалова жена.

4. Обадиха на Саула, че Давид побягнал в Гет, и той вече го не търси.

5. И Давид рече на Анхуса: ако съм спечелил благоволение в очите ти, нека ми бъде дадено място в един малък град, и аз ще живея там; защо твоят раб да живее в царския град заедно с тебе?

6. Тогава Анхус му даде Секелаг; затова Секелаг и остана за царете иудейски доднес.

7. Всичкото време, което Давид прекара във филистимската страна, беше година и четири месеца.

8. И Давид излизаше с людете си и нападаше гесурци и гирзейци и амаликитци, които отдавна населяха тая страна до Сур и дори до Египетската земя.

9. И Давид опустошаваше оная страна и не оставяше живи ни мъже, ни жени, и откарваше овци и волове, и осли и камили и дрехи, и се завръщаше и дохождаше при Анхуса.

10. И Анхус попита Давида: къде нападнахте сега? Давид отговори: към юг на Иудея, към юг на Иерахмеел и към юг на Кенея.

11. И Давид не оставяше живи ни мъже, ни жени, и не ги довеждаше в Гет, думайки: те могат да ни наклеветят, като кажат: това и това стори Давид, и такива му са постъпките през всичко време, докле живееше във филистимската страна.

12. И Анхус се довери на Давида, като си каза: той стана омразен на народа си Израиля и ще ми бъде слуга довека.

ГЛАВА 28.

1. В това време филистимци събраха войските си за война, за да воюват с Израиля. И Анхус рече на Давида: да ти бъде известно, че ти ще тръгнеш с мене в опълчението, ти и твоите люде.

2. И Давид рече на Анхуса: сега ще узнаеш, какво ще стори твоят раб. Анхус пък каза на Давида: затова ще те направя пазител на моята глава през всичко време.

3. Самуил бе умрял, и оплакваха го всички израилтяни и го погребаха в Рама, в неговия град. А Саул беше изгонил магьосниците и гадателите из страната.

4. Събраха се филистимци и отидоха, та разположиха стан в Сонам; събра и Саул целия народ израилски и разположиха стан в Гелвуя.

5. И Саул видя филистимския стан и се уплаши, и силно му трепна сърцето.

6. Тогава Саул попита Господа; но Господ му не отговаряше ни насъне, ни чрез урим, ни чрез пророците.

7. И рече Саул на слугите си: намерете ми жена магьосница, и аз ще ида при нея и ще я попитам. И отговориха му неговите слуги: тук в Аендор има жена магьосница.

8. И съблече Саул дрехите си и облече други, и тръгна той и двама души с него и дойдоха при жената нощя. И рече й Саул: моля те, поврачувай ми, и извикай ми, когото ти кажа.

9. Но жената му отговори: ти знаеш какво стори Саул, как той изгони из страната магьосниците и гадателите; защо туряш примка на душата ми, за да ме погубиш?

10. И Саул й се закле в Господа, думайки: жив ми Господ! няма да ти се случи нищо лошо за това.

11. Тогава жената попита: а кого да ти извикам? Той отговори: Самуила ми извикай.

12. И жената видя Самуила и високо извика; и жената се обърна към Саула и рече: защо ме излъга? Ти си Саул.

13. Царят й каза: не бой се; (кажи,) какво виждаш? Жената отговори: виждам, като че ли бог да излиза от земята.

14. Какъв е той наглед? попита я Саул. Тя отговори: излиза от земята престарял мъж, облечен в дълга дреха. Тогава Саул узна, че това е Самуил, падна ничком на земята и се поклони.

15. И Самуил рече на Саула: защо ме безпокоиш да излизам? И Саул отговори: много ми е мъчно; филистимци воюват против мене, а Бог отстъпи от мене и вече не ми отговаря ни чрез пророци, ни насън (ни във видение); затова те извиках, за да ме научиш, какво да правя.

16. Самуил отговори: а защо питаш мене, когато Господ е отстъпил от тебе и е станал твой враг?

17. Господ ще направи това, що бе говорил чрез мене: ще отнеме Господ царството от ръцете ти и ще го даде на твоя ближен, на Давида.

18. Понеже ти не послуша гласа Господен и не изпълни яростния Му гняв върху Амалика, Господ и върши това над тебе сега.

19. Господ ще предаде Израиля наедно с тебе във филистимски ръце: утре ти и твоите синове ще бъдете с мене, а стана израилски Господ ще предаде във филистимски ръце.

20. Тогава Саул изведнъж падна с цялото си тяло на земята, понеже се много уплаши от думите на Самуила; при това и сила нямаше в него, защото не беше ял хляб целия оня ден и цялата нощ.

21. Тогава оная жена се приближи до Саула и видя, че той се беше много уплашил, и рече: ето рабинята ти послуша гласа ти, изложи живота си на опасност и изпълни заповедта, която ти ми даде;

22. сега, моля, послушай и ти гласа на твоята рабиня: аз ще ти предложа къшей хляб, хапни си, и ще имаш сила, кога тръгнеш на път.

23. Но той отказа, като рече: не ща да ям. И почнаха да го придумват слугите му, а също и жената; и той послуша гласа им, стана от земята и седна на леглото.

24. А жената имаше вкъщи угоено теле, и побърза, та го закла, взе брашно, па замеси и опече погача,

25. и предложи на Саула и на слугите му, и те похапнаха, станаха и заминаха същата нощ.

ГЛАВА 29.

1. Филистимци събраха цялото си опълчение в Афек, а израилтяните се разположиха на стан при извора, що е в Изреел.

2. Князете филистимски вървяха със стотините и хилядите, а Давид и людете му вървяха отзади с Анхуса.

3. И думаха князете филистимски: какви са тези евреи? Анхус отговаряше на князете филистимски: нима не знаете, че това е Давид, раб на Саула, цар израилски? Той е вече при мене повече от година, и аз не намерих в него нищо лошо, откак е дошъл, доднес.

4. И възнегодуваха против него князете филистимски и му рекоха: отпрати тоя човек; нека си седи на мястото, което си му отредил, за да не отива с нас на война и да не стане наш противник във войната. С какво може той да умилостиви господаря си, ако не с главите на тия мъже?

5. Не е ли това оня Давид, комуто пееха по хора’та, думайки: Саул порази хиляди, а Давид — десетки хиляди?

6. И Анхус повика Давида и му рече: жив Господ! Ти си честен, и на очите ми би било приятно, да излизаш и да влизаш с мене в опълчението; защото аз не съм забелязал в тебе нищо лошо, откак си дошъл при мене дори доднес; но в очите на князете ти не си добър.

7. Затова, върни се сега, иди си смиром и не дразни князете филистимски.

8. Но Давид рече на Анхуса: какво съм сторил и какво си намерил у твоя раб, откак съм пред лицето ти и доднес? Защо да не ида и да не воювам с враговете на моя господар, царя?

9. Анхус отговори на Давида: бъди уверен, че в моите очи ти си добър като ангел Божий; но князете филистимски рекоха: нека не идва той с нас на война.

10. Затова стани утре рано, ти и слугите на господаря ти, които са дошли с тебе (и идете на мястото, което съм ви отредил, и недей има лоша мисъл на сърцето си, защото пред мене ти си добър); станете утре рано и, щом се съмне, вървете.

11. И Давид стана, той и людете му, за да тръгнат рано сутринта и да се върнат в земята Филистимска. А филистимци отидоха (на война) в Изреел.

ГЛАВА 30.

1. На третия ден, след като Давид и людете му тръгнаха за Секелаг, амаликитци нападнаха Секелаг от юг, превзеха го и го изгориха с огън,

2. жените пък (и всички), които бяха в него, от малък до голям, не убиха, а откараха в плен и отидоха в пътя си.

3. Приближи се Давид и людете му до града, и ето, той изгорен с огън, а жените им, синовете им и дъщерите им взети в плен.

4. Давид и народът, който беше с него, нададоха вик и плакаха, докле не остана в тях сила да плачат.

5. Взети бяха в плен и двете жени Давидови: Ахиноама, изреелка, и Авигея, бившата Навалова жена, кармелитка.

6. Давид беше много смутен, понеже народът искаше да го убие с камъни; защото целият народ скърбеше от душа, всякой за синовете си и за дъщерите си.

7. Но Давид се укрепи с надежда на Господа, своя Бог; и рече Давид на свещеник Авиатара, син Ахимелехов: донеси ми ефода. И Авиатар донесе ефода при Давида.

8. Давид попита Господа, думайки: да гоня ли това пълчище, и ще ги стигна ли? И отговорено му беше: гони, ще стигнеш и отнемеш.

9. И тръгна Давид, той и шестстотин мъже, които бяха с него; и дойдоха до поток Восор, дето уморените се спряха.

10. И гони ги Давид, сам той с четиристотин души; а двеста души се спряха, защото не бяха в сила да преминат Восорския поток.

11. Намериха един египтянин на полето, доведоха го при Давида, дадоха му хляб, той яде, и го напоиха с вода;

12. и му дадоха част от низа смокини и два грозда сухо грозде, и той яде и се подкрепи, защото не бе ял хляб и не бе пил вода три дни и три нощи.

13. И Давид го попита: чий си ти и откъде си? Той отговори: аз съм момък египтянин, роб на един амаликитец, и моят господар ме остави, понеже заболях има вече три дни;

14. ние навлизахме в южната част на Керет и в областта Иудина и в южната част на Халева, а Секелаг с огън изгорихме.

15. И Давид го попита: завеждаш ли ме до това пълчище? А той отговори: закълни ми се в Бога, че няма да ме убиеш и няма да ме предадеш в ръцете на господаря ми, и аз ще те заведа до това пълчище.

16. Давид му се закле, и той го поведе. И ето, амаликитци, пръснати по цялата оная страна, ядяха и пиеха и празнуваха поради голямата плячка, която бяха взели от земята Филистимска и от земята Иудейска.

17. И нападна ги и ги поразяваше Давид от сумрак до вечерта на другия ден, и никой от тях се не избави, освен четиристотин момци, които възседнаха камили и побягнаха.

18. И Давид отне всичко, що бяха взели амаликитци, отне Давид и двете си жени,

19. и не се изгуби у тях нищо, ни малко, ни голямо, ни синове, ни дъщери, ни плячка, нито нищо от онова, що бяха взели от тях амаликитци: всичко възвърна Давид.

20. И Давид взе всичкия дребен и едър добитък; и неговите люде вървяха пред тоя добитък и казваха: това е Давидова плячка.

21. Давид дойде при ония двеста души, които не бяха в сила да вървят подире им, и които той бе оставил при поток Восор, и те излязоха да срещнат Давида и людете, които бяха с него. Давид се приближи до тия люде и ги поздрави.

22. Тогава лошите и негодниците, които бяха ходили с Давида, почнаха да казват: задето те не ходиха с нас, няма да им дадем от плячката, която отнехме; нека всеки си вземе само жената и децата и си върви.

23. Но Давид рече: не правете тъй, братя мои, след като Господ ни даде това и ни запази и предаде в ръцете ни пълчището, което дохожда против нас.

24. И кой ще ви послуша в това? (Те не са по-долни от нас.) Каквото е частта на ония, които ходиха на война, такава част трябва да бъде и за ония, които останаха при колите: между всички трябва да се подели.

25. Тъй беше от това време и насетне; и той постави това като закон и правило за Израиля доднес.

26. И дойде Давид в Секелаг и от плячката прати на старейшините Иудини, свои приятели, думайки: „ето вам подарък от плячката, взета от враговете Господни“;

27. прати и на ония, които са във Ветил и в южний Рамот, в Иатир (и в Гетор),

28. в Ароир (и в Амад), в Шифмот, и в Естемоа (и в Гет),

29. (в Кинан, в Сафен, в Тимат) и в Рахал, в градовете иерахмеелски и в градовете кенейски,

30. в Хорма и в Хорашан, в Атах

31. и в Хеврон, и по всички места, дето Давид бе ходил, той и людете му.

ГЛАВА 31.

1. А филистимци воюваха с израилтяните, и мъжете израилски побягнаха от филистимци и паднаха поразени на планина Гелвуя.

2. Филистимци застигнаха Саула и синовете му; филистимци убиха Ионатана, Аминадава и Малхисуа, Саулови синове.

3. Битката против Саула стана жестока, и стрели от лъкове го поразяваха; той бе много изранен от стрелите.

4. И Саул рече на оръженосеца си: изтегли меча си и ме заколи с него, да не дойдат ония необрязани и ме убият и да се не подиграват с мене. Но оръженосецът не искаше, понеже се много боеше. Тогава Саул взе меча си и падна върху него.

5. Оръженосецът му, като видя, че Саул умря, и сам падна върху меча си и умря с него.

6. Тъй умря в оня ден Саул и тримата му синове и оръженосецът му, а също и всичките му люде наедно.

7. Израилтяните, които живееха към долината и отвъд Иордан, като видяха, че людете израилски побягнаха и че умря Саул и синовете му, напуснаха градовете си и побягнаха, а филистимци дойдоха и се заселиха в тях.

8. На другия ден филистимци дойдоха да ограбват убитите и намериха Саула и тримата му синове, които бяха паднали на Гелвуйската планина.

9. Обърнаха го и му отсякоха главата, снеха от него оръжието и разпратиха по цялата земя Филистимска, да разгласят това по капищата на своите идоли и на народа;

10. и положиха оръжието му в капището на Астарта, а тялото му окачиха на стената Бет-Санска.

11. Жителите на Иавис Галаадски чуха какво бяха направили филистимци със Саула,

12. вдигнаха се всички силни люде, вървяха цяла нощ, взеха тялото на Саула и телата на синовете му от стената Бет-Санска, дойдоха в Иавис и ги изгориха там;

13. взеха костите им и ги погребаха под дъба в Иавис, и постиха седем дена.

ВТОРА КНИГА ЦАРСТВА[1]

ГЛАВА 1.

1. Подир Сауловата смърт, когато Давид се върна след разбиването на амаликитци и престоя в Секелаг два дни,

2. ето, на третия ден дохожда човек от Сауловия стан: дрехите му разкъсани и по главата му прах. Щом дойде при Давида, падна на земята и (му) се поклони.

3. И Давид го попита: откъде идеш? Той отговори: избягах от израилския стан.

4. Давид пак го попита: какво стана? разкажи ми. И той отговори: народът се разбяга от битката, и много народ падна и измря; умряха и Саул и син му Ионатан.

5. Давид каза на момъка, който му разказваше: отде знаеш, че Саул и син му Ионатан са умрели?

6. И момъкът, който му разказваше, рече: аз случайно отидох на Гелвуйската планина, и ето, Саул падна върху копието си, а колесниците и конниците го настигнаха.

7. Тогава той се озърна назад и, като ме видя, повика ме.

8. И аз казах: ето ме. Той ме попита: кой си ти? Аз му отговорих: аз съм амаликитец.

9. Тогава той ми рече: дойди при мене и ме убий, защото смъртна тъга ме е обзела, но душата ми е все още в мене.

10. И аз се приближих до него и го убих, понеже знаех, че той не ще остане жив подир падането си; и взех царския венец, който беше на главата му, и гривната, която беше на ръката му, и ги донесох тук на господаря си.

11. Тогава Давид хвана дрехите си и ги раздра, така също и всички люде, които бяха с него, (раздраха дрехите си,)

12. и ридаха и плакаха, и постиха до вечерта за Саула и за сина му Ионатана, и за народа Господен, и за дома Израилев, задето бяха загинали от меч.

13. И Давид попита момъка, който му разказваше: ти отде си? И той му отговори: аз съм син на един пришълец амаликитец.

14. Тогава Давид му каза: как се не побоя да дигнеш ръка, за да убиеш помазаника Господен?

15. И Давид повика едного от момците и му каза: дойди и убий го. И оня го уби, и той умря.

16. И Давид му каза: твоята кръв да бъде върху главата ти, понеже твоите уста свидетелствуваха против тебе, когато казваше: убих помазаника Господен.

17. И Давид оплака Саула и сина му Ионатана с тая плачевна песен,

18. като заповяда синовете Иудини да научат на лък, както е написано в книгата на праведния, и каза:

19. Твоята красота, о Израилю, е погубена върху твоите височини! Как паднаха силните!

20. Не разказвайте в Гет, не разгласяйте по улиците на Аскалон, да се не радват дъщерите филистимски, да не тържествуват дъщерите на необрязаните!

21. Планини Гелвуйски! (да не пада) на вас ни роса, ни дъжд, нито да има по вас полета с плодове, защото там е захвърлен щитът на силните, щитът на Саула, като да не беше той с елей помазан.

22. Без кръв от ранени, без тлъстина от силни, лъкът Ионатанов не се е връщал назад, нито мечът Саулов се е връщал празен.

23. Саул и Ионатан, обични и сговорни през живота си, не се разделиха и в смъртта си; те бяха по-бързи от орли, по-силни от лъвове.

24. Дъщери израилски! плачете за Саула, който ви обличаше в багреница с украшения и китеше със златни накити дрехите ви.

25. Как паднаха силните в боя! Загина Ионатан върху твоите височини.

26. Жалея за тебе, брате Ионатане; ти ми беше много драг; твоята любов за мене беше по-горе от женска любов.

27. Как паднаха силните, как загина бойното оръжие!

---

[1] У евреите: „Втора книга Самуилова“. ↑

ГЛАВА 2.

1. След това Давид попита Господа, думайки: да отида ли в някой от Иудините градове? И Господ му каза: иди. Давид пак попита: къде да ида? И Той му рече: в Хеврон.

2. И Давид отиде там с двете си жени: изреелката Ахиноама и кармелитката Авигея, бивша Навалова жена.

3. Давид заведе и людете, които бяха с него, всекиго с челядта му, и се заселиха в град Хеврон.

4. И дойдоха мъжете Иудини и там помазаха Давида за цар над Иудиния дом. И обадиха на Давида, че жителите от Иавис Галаадски погребали Саула.

5. И Давид прати пратеници до жителите на Иавис Галаадски да им кажат: благословени да сте пред Господа, задето сте сторили тая милост на господаря си Саула (помазаника Господен), и сте го погребали (и сина му Ионатана);

6. и сега нека Господ ви възнагради с милост и истина; и аз ще ви сторя добро, задето сте направили това;

7. сега нека се укрепят ръцете ви и бъдете храбри, защото господарят ви Саул умря, и домът Иудин помаза мене за цар над себе си.

8. Но Авенир, Ниров син и началник над Сауловата войска, взе Иевостея, Сауловия син, заведе го в Маханаим,

9. и го направи цар над Галаад, Ашур и Изреел, над Ефрема и Вениамина и над цял Израил.

10. Иевостей, Сауловият син, беше на четирийсет години, когато се възцари над Израиля, и царува две години. Само Иудиният дом остана с Давида.

11. Всичкото време, през което Давид царува в Хеврон над Иудиния дом, беше седем години и шест месеци.

12. И отиде Авенир, Нировият син, и слугите на Сауловия син Иевостея, от Маханаим в Гаваон.

13. Излезе и Иоав, син Саруев, с Давидовите слуги и се срещнаха при Гаваонския водоем, и застанаха едните на едната страна на

водоема, а другите — на другата страна на водоема.

14. И Авенир каза на Иоава: нека станат момците и се поборят пред нас. И Иоав рече: нека станат.

15. И станаха, та отидоха дванайсет вениаминци от страна на Иевостея, Сауловия син, и дванайсет Давидови слуги.

16. Те се хванаха един другиго за главите, забиха един другиму меч в хълбока и паднаха заедно. И това място биде наречено Хелкат-Хацурим, което е в Гаваон.

17. И в оня ден стана много жестоко сражение, и Авенир с израилските люде биде поразен от Давидовите слуги.

18. Там бяха тримата синове на Саруя: Иоав, Авеса и Асаил. А Асаил беше с леки нозе, като сърна в полето.

19. Асаил погна Авенира и го гони, без да се отбива ни надясно, ни наляво от стъпките на Авенира.

20. Авенир се озърна назад и каза: ти ли си, Асаиле? Той отговори: аз съм.

21. И Авенир му каза: отбий се надясно или наляво, избери си едного от момците и вземи си неговото оръжие. Но Асаил не рачи’ да го остави.

22. И Авенир повторно каза на Асаила: остави ме, да те не поваля на земята; с какво лице тогава ще се явя пред брата ти Иоава?

23. (И бива ли това? Върни се при брата си Иоава.) Но оня не рачи’ да отстъпи. Тогава Авенир обърна копието и го прободе в корема; копието премина през него, и той падна там и умря на мястото. Всички, които минаваха през онова място, дето бе паднал и умрял Асаил, се спираха.

24. Иоав и Авеса гониха Авенира. Слънцето бе вече залязло, когато стигнаха до хълм Ама, срещу Гиах, на пътя за Гаваонската пустиня.

25. И вениаминци се събраха около Авенира и съставиха войска и застанаха навръх един хълм.

26. И Авенир извика към Иоава и каза: вечно ли меч ще изтребва? Или не знаеш, че сетнините ще бъдат горчиви? И кога ще кажеш на людете си да престанат да гонят братята си?

27. И Иоав рече: жив Бог! ако ти не бе говорил инак, още тая заран людете щяха да престанат да гонят братята си.

28. И Иоав затръби с тръба, и целият народ се спря, и не гониха вече израилтяните; битката престана.

29. Авенир пък и людете му вървяха през равнината цялата оная нощ, преминаха Иордан, минаха през цял Битрон и стигнаха в Маханаим.

30. Върна се и Иоав от гонитбата на Авенира и събра всичкия народ, и от Давидовите слуги, освен Асаила, липсваха деветнайсет души.

31. А Давидовите слуги поразиха вениаминци и Авенировите люде, от които паднаха триста и шейсет души.

32. И взеха Асаила и го погребаха във Витлеем, в бащиния му гроб. А Иоав с людете си вървя цяла нощ и призори стигна в Хеврон.

ГЛАВА 3.

1. Разпрата между Сауловия дом и Давидовия дом трая дълго. Давид все повече се усилваше, а Сауловият дом все повече отслабваше.

2. На Давида се родиха синове (шест) в Хеврон. Първороден му беше Амнон от изреелката Ахиноама,

3. а втори (син) му беше Далуйа от кармелитката Авигея, бивша Навалова жена; трети — Авесалом, син на Мааха, дъщеря на Талмая, гесурския цар;

4. четвърти — Адония, син от Агита; пети — Сафатия, син от Авитала;

5. шести — Иетераам от Егла, Давидова жена. Те се родиха на Давида в Хеврон.

6. Докле траеше разпрата между Сауловия дом и Давидовия дом, Авенир поддържаше Сауловия дом.

7. Саул имаше наложница, по име Рицпа, дъщеря на Айя. (И Авенир влезе при нея.) И каза (Иевостей) на Авенира: защо влезе при бащината ми наложница?

8. Авенир страшно се разсърди от думите на Иевостея и каза: нима аз съм песя глава? Аз днес сторих милост към дома на баща ти Саула, към братята му и приятелите му против Иуда, и не те предадох в ръцете на Давида, а ти сега заради една жена търсиш в мене грях.

9. Нека Бог стори това и това на Авенира и още повече да стори! Както Господ се кле на Давида, тъй и ще сторя (днес) за него:

10. ще отнема царството от Сауловия дом и ще поставя Давидовия престол над Израиля и над Иуда, от Дан до Вирсавия.

11. И Иевостей не можа да отвърне на Авенира, понеже се боеше от него.

12. И Авенир прати от своя страна пратеници до Давида (в Хеврон, дето се намерваше,) да кажат: чия е тая земя? да кажат още: сключи с мене съюз, и ръката ми ще бъде с тебе, за да обърна към тебе целия израилски народ.

13. И (Давид) каза: добре, ще сключа с тебе съюз, само за едно те моля, именно — ти няма да видиш лицето ми, ако не доведеш със себе си Мелхола, Сауловата дъщеря, когато дойдеш да се видиш с мене.

14. И Давид прати пратеници до Иевостея, Саулов син, да кажат: върни жена ми Мелхола, която аз придобих за сто филистимски краеобрязъци.

15. Тогава Иевостей прати, та я взе от мъжа й Фалтия, Лаишев син.

16. С нея тръгна и мъж й и с плач я придружи до Бахурим; но Авенир му каза: върни се. И той се върна.

17. И Авенир се обърна към старейшините Израилеви, думайки: и вчера и завчера вие искахте Давид да ви бъде цар;

18. направете това сега, защото Господ е казал на Давида: чрез ръката на Моя раб Давида ще спася народа Си Израиля от ръката на филистимци и от ръката на всичките му врагове.

19. Същото говори Авенир и на вениаминци. И отиде Авенир в Хеврон, за да обади на Давида всичко, що желаеха Израил и целият Вениаминов дом.

20. Авенир дойде при Давида в Хеврон и заедно с него двайсет мъже, и Давид даде угощение на Авенира и на людете, що бяха с него.

21. И Авенир каза на Давида: ще стана и ще ида да събера около господаря си царя целия израилски народ, и те ще встъпят в завет с тебе, и ти ще царуваш над всички, както желае душата ти. И Давид отпусна Авенира, и той си отиде смиром.

22. И ето, Давидовите слуги заедно с Иоава се завърнаха от похода и донесоха със себе си голяма плячка; но Авенира го нямаше вече при Давида в Хеврон, защото Давид го беше отпратил, и той си бе отишъл смиром.

23. Когато Иоав и цялата войска, която бе ходила с него, дойдоха, разказаха на Иоава: дохожда Авенир, Нировият син, при царя, и той го отпрати, и оня си отиде смиром.

24. И Иоав дойде при царя и каза: какво си направил? Ето, Авенир дохождал при тебе, защо си го отпратил, и той си е отишъл?

25. Ти знаеш Авенира, Нировия син: той е дохождал да те излъже, да узнае, къде влизаш и излизаш, и да разузнае всичко, що вършиш.

26. Иоав излезе от Давида и прати бързоходци след Авенира; и те го върнаха от кладенеца Сира, без да знае Давид.

27. Когато Авенир се върна в Хеврон, Иоав го отведе навътре от вратата, уж да говори с него тайно, и там го прободе в корема. И Авенир умря за кръвта на Асаила, Иоавовия брат.

28. Отпосле, като чу Давид за това, каза: не съм виновен аз и царството ми пред Господа вовеки за кръвта на Авенира, Нировия син;

29. нека тя падне върху главата на Иоава и върху целия му бащин дом; нека в дома на Иоава има винаги човек със семетечение, или прокажен, или който се подпира на тояга, или който пада от меч, или който се нуждае за хляб.

30. А Иоав и брат му Авеса убиха Авенира, задето той уби брата им Асаила в битката при Гаваон.

31. И Давид каза на Иоава и на всички люде, които бяха с него: раздерете дрехите си и се облечете във вретища и оплаквайте Авенира. И цар Давид вървя след носилото му.

32. Когато погребаха Авенира в Хеврон, царят плака с висок глас над Авенировия гроб; плака и целият народ.

33. И царят оплака Авенира, нареждайки: нима като един невредник трябваше да умре Авенир?

34. ръцете ти не бяха свързани, нозете ти не бяха оковани; и ти падна, както падат от разбойници. И целият народ начена още повече да го оплаква.

35. И целият народ дойде да предложи на Давида хляб, докле още не бе мръкнало, но Давид се закле, думайки: нека Бог ми стори това и това и още повече да ми стори, ако вкуся хляб или друго нещо до залез-слънце.

36. И целият народ узна това, и това му се понрави, и всичко, що вършеше царят, нравеше се на целия народ.

37. И оня ден целият народ и всички израилтяни узнаха, че убийството на Авенира, Нировия син, не бе излязло от царя.

38. И царят каза на слугите си: знаете ли, че днес един вожд и велик мъж падна у Израиля?

39. Аз сега съм още слаб, ако и да съм помазан за цар, а тия люде, Саруевите синове, са по-силни от мене; ала на оногова, който върши зло, Господ да възвърне според злобата му.

ГЛАВА 4.

1. Сауловият син (Иевостей), като чу, че Авенир умрял в Хеврон, отпаднаха му ръцете, и цял Израил се смути.

2. Сауловият син (Иевостей) имаше двама военачалници; единият се казваше Баана, а другият — Рихав, синове на бееротеца Ремон, от Вениаминовите потомци, понеже и Беерот се броеше към Вениамина.

3. И бееротци избягаха в Гитаим и там останаха като пришълци доднес.

4. Ионатан, Саулов син, имаше син хром. Синът беше на пет години, когато от Изреел дойде известие за Саула и Ионатана, и кърмачката, като го взела, побягнала. И, както тя бягала бързо, той паднал и станал хром. Името му беше Мемфивостей.

5. И синовете на бееротеца Ремона, Рихав и Баана, тръгнаха и стигнаха по най-големия дневен пек до къщата на Иевостея, който спеше по пладне в леглото си.

6. (А вратарят на къщата, който чистеше пшеница, бе задрямал и заспал;) Рихав и брат му Баана влязоха вкъщи, уж да вземат пшеница, прободоха го в корема и побягнаха.

7. Когато те бяха влезли вкъщи, Иевостей лежеше на леглото си, в своята спалня; те го удариха и го убиха; отсякоха главата му, взеха я със себе си и вървяха цяла нощ по пустинния път;

8. донесоха на Давида в Хеврон Иевостеевата глава и казаха на царя: ето главата на Иевостея, син на Саула, твоя неприятел, който търсеше душата ти; сега Господ отмъсти за моя господар-цар на Саула (твоя неприятел) и на потомството му.

9. Давид отговори на Рихава и на брата му Баана, синове на бееротеца Ремона, и им каза: жив е Господ, Който избави душата ми от всяка скръб!

10. Ако тогава, който ми донесе известие, думайки: „ето, умря Саул (и Ионатан)“, и който се мислеше за радостен вестител, аз хванах и го убих в Секелаг, вместо да му дам награда,

11. то сега, когато невредници убиха невинен човек в къщата му, в неговото легло, нима не ще изискам кръвта му от вашата ръка и не ще ви изтребя от земята?

12. И Давид заповяда на слугите, и те ги убиха, отсякоха ръцете и нозете им и ги обесиха край водоема в Хеврон. А Иевостеевата глава взеха и погребаха в гроба на Авенира в Хеврон.

ГЛАВА 5.

1. Тогава всички Израилеви колена дойдоха при Давида в Хеврон и казаха: ето, ние сме твои кости и твоя плът;

2. още вчера и завчера, докле Саул царуваше над нас, ти извеждаше и въвеждаше Израиля; и Господ ти каза: ти ще пасеш Моя народ Израиля, и ти ще бъдеш вожд на Израиля.

3. Тогава всички Израилеви старейшини дойдоха при царя в Хеврон, и цар Давид сключи с тях завет пред Господа в Хеврон; и помазаха Давида за цар над (цял) Израил.

4. Давид беше на трийсет години, когато се възцари; той царува четирийсет години.

5. В Хеврон царува над Иуда седем години и шест месеца, и в Иерусалим царува трийсет и три години над цял Израил и над Иуда.

6. Царят тръгна за Иерусалим заедно с людете си против иевусейци, жители на оная страна; но те думаха на Давида: ти няма да влезеш тук; слепи и хроми ще те пропъдят, — това значеше: Давид няма да влезе тук.

7. Но Давид превзе крепостта Сион: това е Давидовият град.

8. И оня ден Давид каза: всеки, убивайки иевусейци, нека поразява с копие и хроми и слепи, които мразят душата Давидова. Затова се и казва: сляп и хром няма да влезе в дома (Господен).

9. И Давид се засели в крепостта, и я нарече Давидов град, и застрои наоколо от Мило и навътре.

10. И Давид напредваше и се въздигаше, и Господ Бог Саваот беше с него.

11. Тирският цар Хирам проводи при Давида пратеници и кедрови дървета, дърводелци и каменоделци, и те съградиха на Давида дом.

12. Давид разбра, че Господ го е утвърдил за цар над Израиля и е въздигнал царството му заради Своя народ Израиля.

13. Давид си взе още наложници и жени от Иерусалим, след като дойде от Хеврон.

14. И родиха се на Давида още синове и дъщери. Ето имената на ония, които му се родиха в Иерусалим: Самус, Совав, Натан и Соломон,

15. Евеар, Елисуа, Нафек и Иафия,

16. Елисама, Елидае и Елифалет (Самае, Иосиват, Натан, Галамаан, Иеваар, Теисус, Елифалат, Нагев, Нафек, Ионатан, Леасамис, Ваалимат и Елифаат).

17. Когато филистимци чуха, че Давид е помазан за цар над Израиля, всички филистимци се подигнаха да търсят Давида. Давид чу и отиде в крепостта.

18. А филистимци дойдоха и се разположиха в Рефаимската долина.

19. И Давид попита Господа, думайки: да ида ли против филистимци? Ще ги предадеш ли в ръцете ми? И Господ отговори на Давида: иди, защото Аз ще предам филистимци в ръцете ти.

20. Тогава Давид отиде във Ваал-Перацим и там ги порази, и каза Давид: Господ отнесе пред мене враговете ми, както вода отниса. Поради това и онова място се нарече Ваал-Перацим.

21. Там (филистимци) оставиха истуканите си, а Давид с людете си ги взе (и заповяда да ги изгорят на огън).

22. Филистимци пак дойдоха и се разположиха в Рефаимската долина.

23. И Давид попита Господа: (да ида ли против филистимци, и ще ги предадеш ли в ръцете ми?) Той му отговори: недей излиза насреща им, а ги заобиколи изотзад и ги нападни откъм черничевата дъбрава;

24. и когато чуеш шум, като че някой минава по върховете на черниците, потегли, защото тогава Господ е тръгнал пред тебе, за да порази филистимската войска.

25. И Давид стори, както му заповяда Господ, и порази филистимци от Гавая дори до Газер.

ГЛАВА 6.

1. Давид събра пак всички отбор люде от Израиля, трийсет хиляди[1].

2. И стана и тръгна Давид и целият народ, който беше с него, от Ваал Иудин, за да пренесе оттам Божия ковчег, над който се призовава името на Господа Саваота, Който седи на херувими.

3. И сложиха Божия ковчег на нова колесница и го изнесоха от Аминадавовата къща, която беше на бърдото. А синовете Аминадавови, Оза и Ахио, водеха новата колесница.

4. И я поведоха с Божия ковчег от Аминадавовата къща, която беше на бърдото; и Ахио вървеше пред ковчега (Господен).

5. А Давид и всички Израилеви синове свиреха пред Господа на различни свирала от кипарисово дърво, на гусли, на псалтири, на тимпани, на систри и на кимвали.

6. И когато дойдоха до Нахоновото гумно, Оза присегна с ръка към Божия ковчег (за да го придържи), и се улови за него, понеже воловете го бяха наклонили.

7. Но Господ се разгневи на Оза, и за дързостта Бог го порази на същото място, и той умря там при Божия ковчег.

8. Давид се нажали, задето Господ порази Оза. Това място и досега се нарича Озова пораза.

9. Него ден Давид се уплаши от Господа и каза: как ще влезе при мене ковчегът Господен?

10. И Давид не рачи’ да пренесе ковчега Господен у себе си, в Давидовия град, а го свърна в къщата на гетеца Аведар.

11. И стоя ковчегът Господен в къщата на гетеца Аведара три месеца, и Господ благослови Аведара и целия му дом.

12. Когато обадиха на цар Давида и му казаха: „Господ благослови Аведаровия дом и всичко в него, заради Божия ковчег“, Давид отиде и тържествено пренесе Божия ковчег от Аведаровата къща в Давидовия град.

13. И колчем ония, които носеха ковчега Господен, изминеха шест крачки, той принасяше в жертва по един юнец и по един овен.

14. Давид скачаше от все сила пред Господа, а беше облечен Давид с ленен ефод.

15. Тъй Давид и целият Израилев дом носеха ковчега Господен с възклицания и тръбни звукове.

16. Когато ковчегът Господен влизаше в Давидовия град, Мелхола, Сауловата дъщеря, гледаше от прозореца и, като видя цар Давида да скача и да играе пред Господа, унижи го в сърцето си.

17. Донесоха ковчега Господен и го поставиха на мястото му всред скинията, която Давид бе направил за него; и Давид принесе всесъжения пред Господа и мирни жертви.

18. Когато Давид свърши да принася всесъжения и мирни жертви, той благослови народа в името на Господа Саваота;

19. и раздаде на целия народ, на цялото множество израилтяни (от Дан дори до Вирсавия), и на мъже и на жени, всекиму по един хляб, по къс печено месо и по една питка. И целият народ се разотиде, всеки в къщата си.

20. Когато Давид се върна, за да благослови дома си, Мелхола, Сауловата дъщеря, излезе да го посрещне (поздрави го) и каза: колко се прослави днес царят Израилев, като се разголи пред очите на рабините на слугите си, както се разголва един невредник.

21. И каза Давид на Мелхола: пред Господа (ще играя; и благословен е Господ), Който ме предпочете пред баща ти и пред целия му дом, като ме постави за вожд на народа Господен, Израиля; пред Господа ще свиря и ще играя;

22. и още повече ще се унизя, и още по-нищожен ще стана пред очите си, и при все това, пред слугините, за които говориш, аз ще бъда славен.

23. И Мелхола, Сауловата дъщеря, остана без рожба до деня на смъртта си.

---

[1] В гръцкия превод стои: около седемдесет хиляди. ↑

ГЛАВА 7.

1. Когато царят живееше в своя дом, и Господ бе го успокоил от всичките му околни врагове,

2. тогава царят каза на пророк Натана: ето, аз живея в кедров дом, а Божият ковчег стои под шатра.

3. И Натан каза на царя: иди, върши всичко, що ти е на сърце, защото Господ е с тебе.

4. Но в същата нощ биде слово Господне към Натана:

5. иди, кажи на Моя раб Давида: тъй говори Господ: ти ще Ми съградиш дом, за да живея в него,

6. когато Аз не съм живял в дом, откак изведох синовете Израилеви из Египет, и доднес, но преминавах в шатра и в скиния?

7. то и да ходих с всички синове Израилеви, казах ли поне дума на някое от колената, на което съм възлагал да пасе Моя народ Израиля: защо Ми не съградите кедров дом?

8. И сега кажи тъй на Моя раб Давида: тъй говори Господ Саваот: Аз те взех от овчето стадо, за да бъдеш вожд на Моя народ Израиля;

9. и вредом бях с тебе, където и да отиваше, изтребих пред лицето ти всички твои врагове, и възвеличих името ти, както името на великите люде на земята.

10. И Аз ще отредя място за Моя народ, за Израиля, ще го утвърдя, и той спокойно ще живее на мястото си и няма вече да се безпокои, и нечестиви люде няма вече да го притесняват, както по-преди,

11. от онова време, когато Аз отредих съдии над Моя народ Израиля; и Аз ще те успокоя от всичките ти врагове. И Господ ти възвестява, че Той ще ти въздигне дом.

12. А кога се навършат твоите дни, и ти починеш при отците си, Аз ще въздигна след тебе твоето семе, което ще произлезе от твоите чресла, и ще закрепя царството му.

13. Той ще съгради дом на името Ми, и Аз ще утвърдя престола на царството му довека.

14. Аз ще му бъда баща, и той ще Ми бъде син; и ако съгреши, ще го накажа с тояга на мъже и с удари на синове човешки;

15. ала милостта Си няма да дигна от него, както я дигнах от Саула, когото Аз отхвърлих пред лицето ти.

16. И ще бъде непоколебим твоят дом и твоето царство довека пред лицето Ми, и престолът ти ще пребъде довека.

17. Всички тия думи и цялото това видение Натан разказа на Давида.

18. И отиде цар Давид, застана пред лицето на Господа, и каза: кой съм аз, Господи (мой), Господи, и що е домът ми, та толкова ме възвеличи!

19. И това дори се показа малко в Твоите очи, Господи мой, Господи; но Ти възвести още за дома на Твоя раб далечна бъднина. Това е вече по човешки, Господи мой, Господи!

20. Какво още може да Ти каже Давид? Ти познаваш Твоя раб, Господи мой, Господи!

21. Ти вършиш това заради думата Си и по сърцето Си, като откриваш на Своя раб всичко това велико нещо.

22. По всичко си велик Ти, Господи мой, Господи, защото няма подобен на Тебе и няма бог, освен Тебе, по всичко, що сме слушали с ушите си.

23. И кой е подобен на Твоя народ Израиля, едничък на земята народ, за който е идвал Бог да Си го придобие за народ, да прослави името Си и да извърши велико и страшно пред Твоя народ, който Си Ти придоби от египтяни, като прогони народите и боговете им?

24. И Ти утвърди за Себе Си Твоя народ Израиля като Свой собствен народ довека, и Ти, Господи, стана негов Бог.

25. И сега, Господи Боже, утвърди довека думата, която си изрекъл за Твоя раб и за дома му, и изпълни, каквото си изрекъл.

26. И да се възвеличи името Ти довека, та да казват: Господ Саваот е Бог над Израиля. И домът на Твоя раб Давида да бъде твърд пред Твоето лице.

27. Понеже Ти, Господи Саваоте, Боже Израилев, откри на Твоя раб, думайки: „ще ти въздигна дом“, Твоят раб приготви сърцето си да Ти се моли с тая молитва.

28. И тъй, Господи мой, Господи! Ти си Бог, и Твоите думи са неизменни, и Ти възвести на Твоя раб такова добро.

29. И сега почни и благослови дома на Твоя раб, та той да бъде вечно пред Твоето лице, защото Ти, Господи мой, Господи, си възвестил това, и с Твоя благословия домът на Твоя раб ще стане благословен (за да бъде пред Тебе) довека.

ГЛАВА 8.

1. След това Давид порази филистимци и ги покори; и отне Давид Метег-Гаама от ръцете на филистимци.

2. Порази и моавци и ги измери с връв, като ги простря на земята; и отмери две върви за убиване, една връв за оставяне живи. И станаха моавци на Давида роби, плащащи данък.

3. Давид порази Адраазара, сина на сувския цар Рехова, когато тоя отиваше да възстанови властта си при реката (Ефрат);

4. и взе Давид от него хиляда и седемстотин конници[1] и двайсет хиляди пешаци; и преряза Давид жилите на всички колеснични коне, като (си) остави от тях за сто колесници.

5. Дойдоха сирийци от Дамаск да помогнат на сувския цар Адраазара; но Давид порази двайсет и две хиляди сирийци.

6. И Давид постави стража в Сирия Дамаска, и сирийците станаха на Давида роби, плащащи данък. И Господ пазеше Давида навред, където да отидеше той.

7. След това Давид взе златните щитове, които носеха Адраазаровите роби, и ги донесе в Иерусалим. (Тях отпосле взе египетският цар Сусаким, когато нападна Иерусалим, в дните на Соломоновия син Ровоама.)

8. А от Бет и Берот, Адраазарови градове, цар Давид взе твърде много мед (от която Соломон направи медно море, стълбове, умивалници и всички съдове).

9. И иматският цар Тоа чу, че Давид поразил цялата Адраазарова войска,

10. и Тоа прати сина си Иорама при цар Давида да го поздрави и да му благодари, задето е воювал с Адраазара и го е поразил; понеже Адраазар воюваше с Тоа. А в ръце Иорам имаше сребърни, златни и медни съдове.

11. Цар Давид посвети и тях на Господа, заедно със среброто и златото, което посвети от онова, що бе отнел от всички народи, които бе покорил:

12. от сирийци, моавци, амонитци, филистимци и амаликитци, и от онова, що бе отнето от Адраазара, сина на сувския цар Рехова.

13. И Давид си спечели име, като се връщаше от поражението на осемнайсет хиляди сирийци в Солна долина.

14. И постави стражи в Идумея; постави стражи по цяла Идумея, и всички идумейци станаха на Давида роби. И Господ пазеше Давида, където и да отидеше той.

15. И царува Давид над всички израилтяни, и съдеше и раздаваше правда на целия си народ.

16. А Иоав, син Саруев, беше началник над войската; и Иосафат, син Ахилудов, беше летописец,

17. Садок, син Ахитувов, и Ахимелех, син Авиатаров, бяха свещеници; Сераия беше писар;

18. и Ванея, син Иодаев, беше началник над хелетейци и фелетейци, а Давидовите синове бяха първи при двора.

---

[1] В гръцкия превод: хиляда колесници и седем хиляди конници. ↑

ГЛАВА 9.

1. И каза Давид: не е ли останал още някой от Сауловия дом? Аз бих му сторил милост заради Ионатана.

2. В Сауловия дом имаше един слуга, на име Сива; повикаха го при Давида, и царят го попита: ти ли си Сива? Оня отговори: аз, твоят раб.

3. И царят каза: няма ли още някой от Сауловия дом? Бих му сторил милост Божия. И Сива отговори на царя: има един Ионатанов син, който е хром.

4. И царят го попита: де е той? Сива отговори на царя: ето, той е в къщата на Махира, Амиелов син, в Лодевар.

5. И цар Давид прати, та го взеха от къщата на Махира, Амиелов син, от Лодевар.

6. И Мемфивостей, син на Ионатана, Саулов син, дойде при Давида, падна ничком и се поклони (на царя). И каза Давид: Мемфивостее! Тоя отговори: ето, твоя раб.

7. И каза му Давид: не бой се; аз ще ти сторя милост заради баща ти Ионатана и ще ти върна всичките ниви на дяда ти Саула, и всякога ще ядеш хляб на моята трапеза.

8. Поклони се (Мемфивостей) и каза: какво е твоят раб, та погледна милостно на такова мъртво псе като мене?

9. И царят повика Сива, Сауловия слуга, и му каза: всичко, що принадлежеше на Саула и на целия му дом, давам на сина на твоя господар;

10. обработвай прочее за него земята, ти, твоите синове и твоите слуги, и донасяй плодовете й, за да има синът на господаря ти хляб за прехрана; а Мемфивостей, синът на господаря ти, всякога ще яде на моята трапеза. Сива имаше петнайсет синове и двайсет слуги.

11. И каза Сива на царя: всичко, що заповядва моят господар-цар на своя раб, рабът ти ще извърши. Мемфивостей ядеше на трапезата (Давидова) като един от царските синове.

12. Мемфивостей имаше малолетен син на име Миха. Всички, които живееха в къщата на Сива, бяха на Мемфивостея слуги.

13. И Мемфивостей живееше в Иерусалим, понеже всякога ядеше на царската трапеза. Той беше хром с двете си нозе.

ГЛАВА 10.

1. След няколко време умря амонитският цар, и вместо него се възцари син му Анон.

2. И Давид каза: ще покажа милост към Анона, Наасовия син, за добрината, която ми стори баща му. И прати Давид слугите си да утешат Анона заради баща му. И Давидовите слуги отидоха в Амонитската земя.

3. Но амонитските князе казаха на господаря си Анона: нима мислиш, че Давид от уважение към баща ти е пратил при тебе утешители? Не е ли пратил Давид слугите си при тебе, за да обгледат града и да изгледат в него всичко и сетне да го съсипят?

4. И Анон хвана Давидовите слуги и всекиму от тях обръсна половината брада и подряза дрехите им наполовина, до кръста, и ги пусна.

5. Когато обадиха това на Давида, той прати да ги пресрещнат, понеже бяха твърде много обезобразени. И царят заповяда да им кажат: останете в Иерихон, докле ви порастат брадите и тогава се върнете.

6. Видяха амонитци, че станаха омразни на Давида; и пратиха амонитци да наемат сирийци от Бет-Рехов и сирийци от Сува — двайсет хиляди пешаци, от (амаликитския) цар Мааха хиляда души и от Истов дванайсет хиляди души.

7. Когато Давид чу за това, прати Иоава с цялата войска юнаци.

8. Излязоха амонитци и се разположиха за битка при портите, а сирийците от Сува и Рехов, от Истов и Мааха, се спряха отделно на полето.

9. Като видя Иоав, че неприятелската войска беше се разположила срещу него и отпреде и отзаде, избра войници измежду всичкия отбор израилтяни, и ги нареди против сирийци;

10. а останалата част люде повери на брата си Авеса, за да ги нареди против амонитци.

11. И каза Иоав: ако сирийци почнат да ме надделяват, ти ще ми помогнеш; ако ли пък амонитци вземат да надделяват тебе, аз ще ти

дойда на помощ;

12. бъди мъжествен, и да стоим твърдо за нашия народ и за градовете на нашия Бог, а Господ ще направи, каквото Му е угодно.

13. И влезе Иоав и народът, що беше с него, в битка със сирийци, и те побягнаха от него.

14. Амонитци пък, като видяха, че сирийците бягат, побягнаха от Авеса и влязоха в града. И Иоав се върна от амонитци и дойде в Иерусалим.

15. Сирийци, като видяха, че израилтяните ги поразиха, събраха се наедно.

16. И Адраазар прати, та повика сирийците, които бяха отвъд реката (Халамак), и те дойдоха до Елам; а Совак, Адраазаровият военачалник, ги предвождаше.

17. Когато обадиха за това на Давида, той свика всички израилтяни, премина Иордан и стигна до Елам. Сирийци се наредиха против Давида и се удариха с него.

18. Сирийци побягнаха от израилтяните. Давид изтреби седемстотин сирийски колесници и четирийсет хиляди конници, порази и военачалника Совака, който и умря там.

19. Когато всички подвластни на Адраазара царе видяха, че израилтяните ги поразиха, сключиха с израилтяните мир и им се покориха. И сирийци се бояха вече да помагат на амонитци.

ГЛАВА 11.

1. След година, през времето, когато царете излизат на война, Давид прати Иоава и слугите си с него и всички израилтяни; и те поразиха амонитци и обсадиха Рава; а Давид остана в Иерусалим.

2. Веднъж привечер, като стана от леглото си, Давид се разхождаше по покрива на царския дом и от покрива съгледа жена, която се къпеше; а жената беше много хубава.

3. Давид прати да узнаят, коя е тая жена. И казаха му: това е Вирсавия, Елиамова дъщеря, жена на хетееца Урия.

4. Давид прати слуги да я вземат; и тя дойде при него, и той спа с нея. А когато тя се очисти от своята нечистота, върна се у дома си.

5. Тая жена стана непразна и прати да обадят на Давида и да кажат: непразна съм.

6. Тогава Давид прати да кажат на Иоава: прати при мене хетееца Урия. И Иоав прати Урия при Давида.

7. Урия дойде при него, и Давид го разпита за положението на Иоава, за положението на народа и за хода на войната.

8. Давид каза на Урия: иди у дома си и си умий нозете. Урия излезе из царския дом, и след него отнесоха и царско ядене.

9. Но Урия преспа при вратата на царския дом заедно с всички слуги на господаря си и не отиде у дома си.

10. Обадиха на Давида и казаха: Урия не отиде у дома си. Давид каза на Урия: на, дошъл си си от път; защо не си отишъл у дома си?

11. Урия отговори на Давида: ковчегът (Божий), Израил и Иуда са под шатри, и господарят ми Иоав и слугите на господаря ми прекарват на полето, а аз да вляза в къщата си да ям, да пия и да лежа с жена си! Кълна се в твоя живот и в живота на твоята душа, това няма да сторя.

12. И Давид рече на Урия: остани тука и днес, а утре ще те отпусна. И Урия остана него ден в Иерусалим до сутринта.

13. И Давид го покани, и Урия яде пред него и пи, и Давид го опи. Но вечерта Урия отиде да спи на леглото си със слугите на своя господар, а у дома си не отиде.

14. Сутринта Давид написа писмо до Иоава и го прати по Урия.

15. В писмото написа тъй: поставете Урия там, дето ще има най-силна битка, и отстъпете от него, за да бъде ударен и да умре.

16. Затова, когато Иоав обсаждаше града, постави Урия на такова място, за което знаеше, че там има храбри мъже.

17. Излязоха от града мъже, удариха се с Иоава, и неколцина от народа, от Давидовите слуги, паднаха; убит биде също и хетеецът Урия.

18. Тогава Иоав прати да обадят на Давида за целия ход на битката.

19. И заповяда на пратеника, думайки: кога разкажеш на царя за целия ход на битката

20. и видиш, че царят се гневи и ти каже: „защо сте отишли да се биете толкова близо до града? Не знаете ли, че върху вас ще хвърлят от стената?

21. Кой уби Авимелеха, Иероваловия син? Не хвърли ли жена върху му от стената къс от воденичен камък (и го порази) и той умря в Тевец? А вие защо се приближихте до стената?“ — тогава ти кажи: и твоят раб хетеецът Урия също (биде поразен и) умря.

22. Отиде (пратеникът от Иоава при царя в Иерусалим) и, като стигна, разказа на Давида за всичко, за което го бе пратил Иоав, за целия ход на битката. (Давид се разгневи на Иоава, и каза на пратеника: защо сте отишли да се биете толкова близо до града? Не знаехте ли, че върху вас ще хвърлят от стената? Кой уби Авимелеха, Иероваловия син? Не хвърли ли жена върху му от стената воденичен камък, и той умря в Тевец? Защо се приближихте до стената?)

23. Тогава пратеникът каза на Давида: тия люде ни надделяваха и излязоха срещу нас на полето, и ние ги гонихме, до входа на портите;

24. тогава стрелците стреляха от стената върху рабите ти, и умряха никои от царските раби; умря и твоят раб хетеецът Урия.

25. Тогава Давид рече на пратеника: кажи на Иоава тъй: да те не смущава тая работа, защото ножът изтребя някога едного, някога другиго; усили боя против града и го съсипи. Тъй го насърчи.

26. Уриевата жена чу, че мъж й Урия умрял, и плака за мъжа си.

27. Когато измина времето на жалейката, Давид прати и я взе у дома си, и тя му стана жена и му роди син. И делото, което извърши Давид, беше зло пред очите на Господа.

ГЛАВА 12.

1. Господ прати Натана (пророка) при Давида, и той отиде при него и му рече: в един град имаше двама човеци — единият богат, а другият сиромах;

2. богатият имаше твърде много дребен и едър добитък,

3. а сиромахът нямаше нищо, освен една овчица, която беше купил малка и отхранил, и тя беше пораснала при него заедно с децата му; тя ядеше от хляба му, пиеше от чашата му, спеше на гърдите му и му беше като дъщеря;

4. при богатия човек дойде един странник; и нему се досвидя да вземе от овците или от воловете си, за да сготви (обед) на странника, който бе дошъл при него, а взе овчицата на сиромаха и сготви нея на човека, който бе дошъл при него.

5. Давид се много разгневи против тоя човек и каза на Натана: жив ми Господ! смърт заслужава оня човек, който е извършил това;

6. и за овчицата той трябва да плати четворно, задето е извършил това и задето е нямал милост.

7. Тогава Натан каза на Давида: ти си оня човек (който извърши това). Тъй говори Господ, Бог Израилев: Аз те помазах за цар над Израиля, избавих те от ръцете Саулови,

8. дадох ти дома на твоя господар и жените на господаря ти в твое лоно, дадох ти дома Израилев и Иудин и, ако това (ти) е малко, бих ти придал още повече;

9. а ти защо пренебрегна словото на Господа, като извърши зло пред очите Му? Урия хетееца порази с меч, жена му взе за своя жена, а него уби с амонитски меч;

10. затова мечът няма да отстъпи от твоя дом довека, понеже ти Ме пренебрегна и взе жената на хетееца Урия, за да бъде твоя жена.

11. Тъй говори Господ: ето, Аз ще подигна против тебе зло от твоя дом, ще взема твоите жени пред очите ти и ще ги дам на ближния ти, и той ще спи с твоите жени под това слънце;

12. ти извърши това тайно, Аз пък ще го извърша пред цял Израил и по бял ден.

13. Тогава Давид каза на Натана: съгреших пред Господа. И Натан каза на Давида: и Господ сне от тебе греха ти; ти няма да умреш;

14. но понеже с това ти даде повод на враговете Господни да Го хулят, то родилият ти се син ще умре.

15. Натан отиде у дома си. И Господ порази детето, което бе родила на Давида Уриевата жена, и то се разболя.

16. И Давид се моли Богу за детето, пости Давид и усамотен прекара нощта, легнал на земята.

17. И влязоха при него старейшините на дома му, да го вдигнат от земята; но той не рачи’ и не яде хляб с тях.

18. На седмия ден детето умря, и слугите Давидови се бояха да му обадят, че детето е умряло; защото, думаха те, когато детето беше още живо, и ние го придумвахме, и той не слушаше гласа ни, как ще му кажем: „детето умря“? Той ще стори нещо лошо.

19. Видя Давид, че слугите му си шепнат, и разбра, че детето е умряло, па попита слугите си: умря ли детето? Отговориха: умря.

20. Тогава Давид стана от земята, уми се, помаза се, преоблече се и отиде в дома Господен и се моли. Като се върна вкъщи, поиска да му донесат хляб, и яде.

21. И попитаха го слугите му: какво значи това, че тъй постъпваш? Докле детето беше още живо, ти пости и плака (и не спа); а след като умря детето, ти стана и яде хляб (и пи).

22. Давид отговори: докле детето беше живо, аз постих и плаках, понеже мислех: кой знае, не ще ли се смили над мене Господ и не ще ли остане детето живо?

23. А сега то умря; защо да постя? Нима мога да го върна? Аз ще отида при него, но то няма да се върне при мене.

24. И Давид утеши жена си Вирсавия, влезе при нея и спа с нея; и тя (зачена и) роди син, комуто даде име Соломон. И Господ го възлюби

25. и прати пророка Натана, и той го нарече: Иедидия[1], според словото Господне.

26. Иоав воюва против Рава Амонитска и току-речи превзе тоя царски град.

27. Иоав прати да кажат на Давида: аз нападах на Рава и завладях водата на града;

28. сега събери останалия народ и потегли към града, и го превземи; защото, ако го превзема аз, ще му се даде моето име.

29. Давид събра целия народ, потегли към град Рава, воюва против него и го превзе.

30. Давид взе венеца на царя им от главата му, — а в него имаше талант злато и скъпоценен камък, — и го възложи Давид на своята глава, и изнесе из града много голяма плячка.

31. А народа, който бе в него, изведе и го прекара през триони, през железни дикани, през железни брадви и го хвърли в пещи за печене тухли. Тъй постъпи той с всички амонитски градове. След това Давид се върна с целия народ в Иерусалим.

---

[1] От Бога обикнат. ↑

ГЛАВА 13.

1. После се случи това: Давидовият син Авесалом имаше сестра хубавица, на има Тамар, и Амнон, Давидовият син, я залюби.

2. И Амнон толкова се мъчеше, че се разболя по сестра си Тамар; защото тя беше мома, и Амнон виждаше, че ще му бъде мъчно да й стори нещо.

3. Но Амнон имаше приятел, на име Ионадав, син на Самая, Давидов брат; и Ионадав беше човек много хитър.

4. И тоя му каза: защо тъй линееш от ден на ден, царски сине, — няма ли да ми откриеш? Амнон отговори: аз любя Тамар, сестрата на брата ми Авесалома.

5. Ионадав му каза: легни в леглото си и се престори на болен; и кога дойде баща ти да те види, кажи му: нека дойде сестра ми Тамар и ми даде да ям, като сготви пред очите ми ястието, тъй че да видя и да ям от ръцете й.

6. Амнон легна и се престори на болен, и царят дойде да го види; и Амнон каза на царя: да дойде сестра ми Тамар, и да опържи пред очите ми една-две питки, и да хапна от ръцете й.

7. Давид прати вкъщи да кажат на Тамар: иди в къщата на брата си Амнона и му сготви ястие.

8. Тя отиде в къщата на брата си Амнона, а той лежеше. Тя взе брашно, замеси, приготви пред очите му и изпържи питки,

9. взе тиганя и ги изсипа пред него; но той не рачи’ да яде. И каза Амнон: нека излязат всички, които са при мене. И излязоха всички люде, които бяха при него.

10. И Амнон каза на Тамар: занеси ястието във вътрешната стая, и аз ще хапна от твоите ръце. Тамар взе питките, що бе приготвила, и ги занесе на брата си Амнона във вътрешната стая.

11. И когато тя му сложи да яде, той я хвана и й каза: дойди, легни с мене, сестро.

12. Но тя каза: не, братко, недей ме безчести, защото тъй се не постъпва у Израиля; не извършвай това безумие?

13. И аз къде ще се дяна с безчестието си? И ти, ти ще бъдеш безумник у Израиля; поговори с царя; той не ще откаже да ме даде на тебе.

14. Но той не рачи’ да чуе думите й, надви я и я изнасили, и лежа с нея.

15. Сетне Амнон я намрази твърде много, тъй че омразата му към нея беше по-силна от любовта, която имаше той към нея; и Амнон й каза: стани, върви си.

16. А Тамар му каза: не, (братко;) да ме изпъдиш е по-голямо от първото зло, що ми стори. Но той не искаше да я слуша.

17. И повика момъка си, който му слугуваше, и каза: изпъди тая навън и заключи вратата подире й.

18. Тя носеше шарена дреха, понеже такива горни дрехи носеха царските дъщери-девици. Слугата я изведе навън и заключи вратата подире й.

19. Тамар посипа с пепел главата си, раздра шарената си дреха, с която бе облечена, хвана с ръце главата си, и тъй вървеше и викаше.

20. А брат й Авесалом й каза: нали Амнон, брат ти, беше с тебе? но сега мълчи, сестро; той ти е брат; не късай сърцето си за тая работа. И Тамар живееше самотно в дома на брата си Авесалома.

21. Цар Давид чу за всичко това и силно се разгневи (ала не наскърби духа на сина си Амнона, понеже го обичаше, защото му беше първороден).

22. Авесалом пък не говори на Амнона ни лошо, ни добро; той намрази Амнона, задето обезчести сестра му Тамар.

23. След две години имаше стрижба на овци у Авесалома във Ваал-Хацор, който е у Ефрема, и Авесалом покани всички царски синове.

24. И дойде Авесалом при царя и каза: ето, у твоя раб има днес стрижба на овци, нека дойде царят и слугите му с твоя раб.

25. Но царят каза на Авесалома: не, синко, няма да дойдем всички, за да те не отегчим. И Авесалом го моли много; но той не рачи’ да иде и го благослови.

26. И Авесалом му каза: да дойде с нас поне брат ми Амнон. А царят му каза: защо да дойде с тебе?

27. Но Авесалом го придума, и той пусна с него Амнона и всички царски синове. (И Авесалом даде угощение, каквото угощение

цар дава.)

28. Авесалом заповяда на момците си, като им каза: гледайте, кога се развесели сърцето на Амнона от виното, и аз ви кажа: „поразете Амнона“, тогава го убийте, не се бойте; това аз ви заповядвам, бъдете смели и храбри.

29. Авесаломовите момци сториха с Амнона, както заповяда Авесалом. Тогава станаха всички царски синове, възседна всеки мулето си и избягаха.

30. Когато те бяха още на път, дойде слух до Давида, че Авесалом избил всички царски синове, и че от тях не останал ни един.

31. Тогава царят стана, раздра дрехите си и се хвърли на земята, и всичките му слуги, които стояха при него, раздраха дрехите си.

32. Но Ионадав, син на Самая, Давидов брат, каза: да не мисли господарят ми (царят), че всички момци, царски синове, са избити: само Амнон е убит, защото Авесалом имаше тоя умисъл от деня, когато Амнон обезчести сестра му;

33. затова нека моят господар, царят, се не безпокои от мисълта, че уж всички царски синове са умрели; умрял е само Амнон.

34. И Авесалом избяга. Момъкът, който стоеше на стража, дигна очи и видя: ето, много народ върви из пътя по надолнището. (И дойде стражарят, та обади на царя, думайки: видях люде низ Оронския път по надолнището.)

35. Тогава Ионадав каза на царя: това са царските синове, които идат; както говори рабът ти, тъй е.

36. И щом той изговори това, ето, пристигнаха царските синове и викнаха да плачат. И сам царят и всичките му слуги плакаха твърде много.

37. Авесалом пък избяга и отиде при Талмая, син на гесурския цар Емиуда (в Хамаахадската земя). И (цар) Давид плачеше за сина си през всички дни.

38. Авесалом побягна, дойде в Гесур и там престоя три години.

39. И цар Давид престана да гони Авесалома, защото се утеши за смъртта на Амнона.

ГЛАВА 14.

1. Саруевият син Иоав забеляза, че сърцето на царя се обърна към Авесалома.

2. Иоав прати в Текоя и доведе оттам една умна жена и каза й: престори се, че плачеш; облечи жалейна дреха, не се мажи с дървено масло, и се представи за жена, която е оплаквала много дни мъртвец;

3. па иди при царя и му кажи тъй и тъй. И Иоав вложи в устата й, какво да каже.

4. И жената текоянка влезе при царя, падна ничком наземи, поклони се и каза: помогни, царю, помогни!

5. Царят я попита: какво ти е? И тя отговори: вдовица съм (отколе), мъж ми умря;

6. рабинята ти имаше двама синове; те се скараха на полето, нямаше кой да ги разтърве, и единият удари другия и го уби.

7. И ето, целият род въстана против рабинята ти и казва: предай тогова, който уби брата си, ние ще го убием заради душата на брата му, която той погуби, и ще изтребим дори и наследника. И тъй, те ще угасят искрата, що ми още остава, за да не оставят на мъжа ми име и потомство по земното лице.

8. И царят каза на жената: иди си спокойно вкъщи, аз ще дам заповед за тебе.

9. Но жената текоянка каза на царя: върху мене, царю, мой господарю, да бъде вината и върху бащиния ми дом, а царят и престолът му са невинни.

10. И царят каза: доведи ми оногова, който бъде против тебе, и той вече няма да те докосне.

11. Тя каза: закълни се, царю, в Господа, твоя Бог, че не ще се умножат отмъстителите за кръв и не ще погубят сина ми. И царят каза: жив ми Господ! ни косъм от твоя син няма да падне на земята.

12. И жената каза: позволи на рабинята си да каже още една дума на своя цар-господар.

13. Той рече: говори. И жената каза: защо мислиш тъй против Божия народ? Царят, като каза тая дума, сам се обвини, задето не

връща своя изгнаник.

14. Ние ще умрем и ще станем като разляна на земята вода, която не може да се събере; но Бог не желае да погуби душата и се грижи да не отхвърли от Себе Си и отхвърления.

15. И сега аз дойдох да кажа на царя, моя господар, тия думи, защото народът ме плаши; и твоята рабиня си каза: ще поговоря с царя, дали не ще постъпи той според думата на рабинята си;

16. царят бездруго ще изслуша и ще избави рабинята си от ръката на ония, които искат да ме премахнат, заедно със сина ми, от Божието наследие.

17. И твоята рабиня си каза: думата на моя господар-цар нека ми бъде утеха, защото моят господар-цар е като ангел Божий, и може да изслуша доброто и лошото. И Господ, Бог твой, ще бъде с тебе.

18. Царят отговори и каза на жената: не крий от мене това, за което ще те попитам. И жената каза: говори, господарю мой, царю.

19. И царят каза: във всичко това не е ли с тебе ръката на Иоава? Жената отговори и каза: да ти е жива душата, господарю мой, царю; от това, що каза моят господар-цар, не може да има отклонение ни надясно, ни наляво; наистина, твоят раб Иоав ми заповяда и той вложи в устата на рабинята ти всички тия думи;

20. твоят раб Иоав ме научи, да дам чрез притча такъв изглед на тая работа. Но моят господар (царят) е мъдър, както е мъдър Ангел Божий, та знае всичко, що е на земята.

21. И царят каза на Иоава: ето, аз направих (според думата ти), иди, прочее, върни момъка Авесалома.

22. Тогава Иоав падна ничком наземи и се поклони, и благослови царя, думайки: сега рабът ти знае, че е намерил благоволение пред твоите очи, господарю мой, царю, понеже царят постъпи според думата на своя раб.

23. И стана Иоав, та отиде в Гесур и доведе Авесалома в Иерусалим.

24. И царят каза: нека се върне в къщата си, но лицето ми да не вижда. И Авесалом отиде в къщата си, ала царското лице не видя.

25. Между всички израилтяни нямаше такъв хубавец, като Авесалома, и толкова похваляван като него: от ходилото на нозете до върха на главата му у него нямаше недостатък.

26. Когато острижеше косата си, а той я стрижеше всяка година, понеже му тежеше, — то космите от главата му тежаха двеста сикли според царската теглилка.

27. И на Авесалома се родиха трима синове и една дъщеря, на име Тамар; тя беше жена хубавица (и стана жена на Ровоама, Соломонов син, и му роди Авия).

28. И стоя Авесалом в Иерусалим две години, но царевото лице не видя.

29. И Авесалом прати за Иоава, за да го проводи при царя; но той не рачи’ да дойде при него. Проводи и втори път, но той не рачи’ да дойде.

30. И (Авесалом) каза на слугите си: виждате ли нивата на Иоава до моята? той има там ечемик; идете и я изгорете с огън. И Авесаломовите слуги изгориха с огън оная нива. (И дойдоха слугите на Иоава при него, раздраха дрехите си, и казаха: Авесаломовите слуги изгориха нивата ти с огън.)

31. И стана Иоав, и отиде при Авесалома вкъщи и му каза: защо твоите слуги са изгорили нивата ми с огън?

32. И Авесалом отговори на Иоава: ето, аз пращах за тебе и казах: дойди тука, и аз ще те проводя при царя да кажеш: защо съм дошъл от Гесур? По-добре щеше да бъде да останех там. Аз искам да видя лицето на царя. Ако пък съм виновен, убий ме.

33. Иоав отиде при царя и му разказа това. Царят повика Авесалома. Той дойде при царя, (поклони му се) и падна ничком наземи пред царя. И царят целуна Авесалома.

ГЛАВА 15.

1. След това Авесалом си набави колесници и коне и петдесет бързоходци.

2. Авесалом ставаше сутрин рано, спираше се край пътя при портите и, кога някой имаше тъжба и отиваше при царя на съд, той го повикваше и питаше: от кой си град? И когато оня отговореше: от едикое си Израилево коляно е твоят раб, —

3. тогава Авесалом му казваше: ето твоето дело е добро и справедливо, ала при царя няма кой да те изслуша.

4. И Авесалом още казваше: о, да бяха мене поставили съдия в тая земя! При мене би дохождал всеки, който има разправия и тъжба, и аз бих го съдил по правда.

5. И кога се някой доближеше да му се поклони, той протегнеше ръка и го прегръщаше и целуваше.

6. Тъй постъпваше Авесалом с всеки израилтянин, който дохождаше при царя да се съди, и се вмъкваше Авесалом в сърцата на израилтяните.

7. След като изминаха четирийсет години от царуването на Давида, Авесалом каза на царя: да ида и да изпълня моя оброк, който бях дал Господу в Хеврон.

8. Защото аз, твоят раб, когато живеех в Гесур, в Сирия, дадох оброк: ако Господ ме върне в Иерусалим, ще принеса жертва Господу.

9. И царят му каза: иди смиром. И той стана и отиде в Хеврон.

10. И Авесалом разпрати съгледници между всички Израилеви колена, като каза: кога чуете звук от тръба, казвайте: Авесалом се възцари в Хеврон.

11. От Иерусалим отидоха с Авесалома двеста души, които беше поканил, и те отидоха простодушно, без да знаят, каква е работата.

12. Във време на жертвоприношението, Авесалом прати, та повика гилонеца Ахитофела, Давидов съветник, от неговия град Гило. И скрои се силно съзаклятие, и народът се стичаше и се умножаваше около Авесалома.

13. И дойде вестител при Давида и каза: сърцето на израилтяните се обърна към Авесалома.

14. И каза Давид на всичките си слуги, които бяха при него в Иерусалим: ставайте да бягаме, защото за нас няма избава от Авесалома; бързайте да излезем, да ни не завари и залови, да ни не навлече зло и да не изтреби с меч града.

15. И царските слуги казаха на царя: във всичко, що е угодно на господаря ни, царя, ние сме твои раби.

16. И излезе царят и след него всичкият му дом пешком. Царят остави десет жени (свои) наложници да пазят къщата.

17. И излезе царят и всичкият народ пешком, и се спряха при Бет-Мерхат.

18. И всичките му слуги вървяха от двете му страни, и всички хелетейци, всички фелетейци и всички гетци — до шестстотин души, — които бяха дошли заедно с него от Гет, вървяха пред царя.

19. И царят каза на гетеца Етея: защо си тръгнал и ти с нас? върни се и остани с оня цар, понеже си чужденец и си избягал от своята страна.

20. Ти вчера си дошъл, а днес ще те карам да вървиш с нас ли? Аз отивам, където се случи; върни се и върни със себе си и братята си; (да ти стори Господ) милост и правда!

21. И Етей отговори на царя и каза: жив Господ, и да живее моят господар, царят; дето и да бъде моят господар, царят, жив или мъртъв, там ще бъде и твоят раб.

22. Тогава Давид каза на Етея: дойди, прочее, и върви с мене. И тръгна гетецът Етей и всичките му люде и всичките деца, които бяха с него.

23. И цялата земя плака с висок глас. И всичкият народ преминаваше, и царят премина поток Кедрон; и тръгна целият народ (и царят) по пътя към пустинята.

24. Ето, и (свещеник) Садок и заедно с него всички левити носеха ковчега на Божия завет от Ветара, и сложиха Божия ковчег; Авиатар пък стоеше на височината, докле целият народ излезе от града.

25. И царят каза на Садока: върни Божия ковчег в града (и нека стои на мястото си). Ако намеря милост пред очите на Господа, Той ще ме върне и ще ми даде да видя него и неговото жилище.

26. Ако пък Той каже тъй: „нямам към тебе благоволение“, то ето ме: нека върши с мене, каквото Му бъде благоугодно.

27. И каза още царят на свещеник Садока: виждаш ли, — върни се в града смиром заедно със сина си Ахимааса и с Авиатаровия син Ионатана, двамата ваши синове;

28. виждате ли, аз ще се побавя по равнината в пустинята, докле ми пристигне известие от вас.

29. Садок и Авиатар върнаха Божия ковчег в Иерусалим и останаха там.

30. А Давид тръгна към Елеонската планина, вървеше и плачеше; главата му бе покрита, и той вървеше бос; и всички люде, които бяха с него, покриха всеки главата си, вървяха и плачеха.

31. Обадиха на Давида и казаха: и Ахитофел е между съзаклятниците заедно с Авесалома. И каза Давид: Господи, (Боже мой!) осуети съвета на Ахитофела.

32. Когато Давид възлезе навръх планината, дето се покланяше Богу, ето насреща му иде Хусий архитенец, Давидов приятел: дрехата му бе раздрана, и на главата му прах.

33. И Давид му каза: ако дойдеш с мене, ще ми бъдеш тегота;

34. но, ако се върнеш в града и кажеш на Авесалома: „царю, (братята ти минаха, и царят, баща ти, мина, и сега) аз съм твой слуга; (остави ме жив,) досега бях слуга на баща ти, а сега съм твой слуга“, ти ще осуетиш за мене съвета на Ахитофела.

35. Ето, там с тебе ще бъдат свещениците Садок и Авиатар, и всяка дума, която чуеш от дома на царя, обаждай на свещениците Садока и Авиатара.

36. Заедно с тях там са и двамата им синове: Ахимаас, син Садоков, и Ионатан, син Авиатаров; по тях ми пращайте всяка вест, която чуете.

37. И Хусий, Давидов приятел, отиде в града, а в това време Авесалом влизаше в Иерусалим.

ГЛАВА 16.

1. Когато Давид послезе от върха на планината, ето, насреща му Сива, слуга на Мемфивостея, с два натоварени осела с двеста хляба, сто вързопчета сухо грозде, сто низи смокини и с мях вино.

2. Царят попита Сива: защо ти е това? Сива отговори: ослите са за царския дом, за яздене, хлябът и плодовете са храна на момците, а виното за изнемощелите в пустинята.

3. Царят попита: де е синът на господаря ти? Сива отговори на царя: ето, той остана в Иерусалим и казва: тъкмо сега домът Израилев ще ми върне бащиното ми царство.

4. И каза на Сива: ето, твое е всичко, що има Мемфивостей. И Сива отговори, като се поклони: дано намеря милост пред очите на моя господар-цар!

5. Когато цар Давид стигна до Бахурим, ето, оттам излезе един човек от рода на Сауловия дом, на име Семей, син на Гера. Той вървеше и злословеше,

6. и хвърляше камъни върху Давида и върху всички цар Давидови слуги; а всички люде и всички храбри бяха отдясно и отляво (на царя).

7. Като го злословеше, Семей думаше тъй: махвай се, махвай се, убиецо, и беззаконнико!

8. Господ обърна против тебе всичката кръв на дома на Саула, вместо когото ти се възцари, и Господ предаде царството в ръцете на сина ти Авесалома; и ето, ти си в неволя, понеже си кръвопиец.

9. Тогава Авеса, Саруев син, каза на царя: защо това мъртво псе злослови господаря ми царя? Ще ида и ще му сваля главата.

10. Царят каза: какво ни е, мене и вам, Саруеви синове? (оставете го,) нека злослови, защото Господ му е заповядал да злослови Давида. А кой може да каже: защо правиш тъй?

11. И Давид каза на Авеса и на всичките си слуги: когато син ми, който е излязъл из моите чресла, търси душата ми, толкоз повече един син на вениаминец; оставете го, нека злослови, защото Господ му е заповядал;

12. може би, Господ ще погледне милостивно на унижението ми, и ще ми въздаде Господ добро за днешното му злословие.

13. И вървяха Давид и людете му по пътя си, а Семей вървеше покрай планината, откъм неговата страна, вървеше, злословеше и хвърляше камъни и пръст към него.

14. И стигна царят и всичкият му народ, който беше с него, изморен, и там си почиваше.

15. Авесалом пък и целият израилски народ дойдоха в Иерусалим, и с него Ахитофел.

16. Когато архитенецът Хусий, Давидов приятел, дойде при Авесалома, каза му: да живее царят!

17. И Авесалом каза на Хусия: такова е то твоето усърдие към твоя приятел! защо не отиде с приятели си?

18. Хусий отговори на Авесалома: не, аз ще отида подир тогова, когото избра Господ и тоя народ и цял Израил; с него съм и аз, и с него ще остана.

19. И при това кому ще служа? Нали на сина му? както служих на баща ти, тъй ще служа и на тебе.

20. И Авесалом каза на Ахитофела: дайте съвет, какво да правим.

21. Ахитофел отговори на Авесалома: влез при наложниците на баща си, които той остави да пазят дома му; и ще чуят всички израилтяни, че си станал омразен за баща си, и ще укрепнат ръцете на всички, които са с тебе.

22. И поставиха за Авесалома шатра на покрива, и Авесалом влезе при наложниците на баща си пред очите на цял Израил.

23. А съветите на Ахитофела, които той даваше, в онова време се смятаха, като кога някой би се допитвал до Бога. Такъв беше всеки Ахитофелов съвет както за Давида, тъй и за Авесалома.

ГЛАВА 17.

1. И каза Ахитофел на Авесалома: ще избера дванайсет хиляди души и ще стана да отида да гоня тая нощ Давида;

2. ще го нападна, когато бъде изморен и с отпуснати ръце, и ще му вселя страх; и всички люде, които са с него, ще се разбягат; и аз ще убия само царя

3. и всички люде ще обърна към тебе; и кога изчезне един, чиято душа търсиш ти, тогава целият народ ще миряса.

4. Допаднаха се тия думи на Авесалома и на всички Израилеви старейшини.

5. И Авесалом каза: повикайте архитенеца Хусия; да чуем, какво ще каже той.

6. Дойде Хусий при Авесалома, и Авесалом му каза, думайки: ето какво казва Ахитофел; да постъпя ли според думите му? Ако ли не, говори ти.

7. И Хусий каза на Авесалома: тоя път не е добър съветът, който е дал Ахитофел.

8. И Хусий продължи: ти познаваш баща си и людете му; те са храбри и много раздразнени, като мечка в поле, чиито малки са грабнати, (и като свиреп глиган в поле,) и баща ти е човек войнствен; той няма да се спре да нощува с народа.

9. Ето, сега той се крие в някоя пещера или другаде, и ако някой падне при първото нападение върху тях, и чуят и кажат: „разбити са людете, които тръгнаха след Авесалома“,

10. тогава и най-храбрият, чието сърце е като лъвско сърце, ще падне духом; защото на цял Израил е известно, колко е храбър баща ти, и колко са юнаци ония, които са с него.

11. Затова аз съветвам: нека се събере при тебе цял Израил, от Дан до Вирсавия, в множество, като пясък край море, и ти сам ще тръгнеш посред него;

12. и тогава ще идем против него, дето и да се намерва, и ще го нападнем, както роса пада на земята; и не ще му остане ни един човек от всички ония, които са с него;

13. ако пък влезе в някой град, то цял Израил ще донесе при тоя град въжа, и ние ще го завлечем в реката, тъй че камъче не ще остане.

14. И каза Авесалом и цял Израил: съветът на архитенеца Хусия е по-добър от Ахитофеловия съвет. Тъй Господ отсъди да се осуети добрият Ахитофелов съвет, за да навлече Господ злочестина върху Авесалома.

15. И Хусий каза на свещениците Садока и Авиатара: тъй и тъй Ахитофел съветва Авесалома и старейшините Израилеви, аз пък посъветвах тъй и тъй.

16. И сега пратете по-скоро и кажете на Давида тъй: недей остава тая нощ на равнината в пустинята, а по-скоро мини отвъд, за да не загине царят и всички люде, които са с него.

17. Ионатан и Ахимаас стояха при извора Рогел. И отиде една слугиня, та им разказа, а те отидоха и обадиха на цар Давида; защото те не можеха да се вестят в града.

18. Видя ги един момък и обади на Авесалома; но те и двамата скоро заминаха и отидоха в Бахурим, в къщата на един човек, в чийто двор имаше кладенец, и те се спуснаха в него.

19. А жената взе, та простря върху устието на кладенеца покривка и насипа отгоре й грухано жито, тъй че нищо се не забелязваше,

20. Дойдоха Авесаломовите слуги вкъщи при жената и попитаха: де са Ахимаас и Ионатан? А жената им отговори: преминаха реката през брода. Те търсиха и не намериха, и се върнаха в Иерусалим.

21. Когато си заминаха, ония излязоха из кладенеца, отидоха и обадиха на цар Давида, като му казаха: ставайте и по-скоро преминете през водата, защото Ахитофел даде такъв и такъв съвет за вас.

22. Тогава Давид стана и всички люде, които бяха с него, и преминаха Иордан; на разсъмване не остана нито един, който да не беше преминал Иордан.

23. Ахитофел, като видя, че съветът му не бе изпълнен, оседла осела, приготви се, отиде у дома си, в своя град, направи завещание за дома си, и се обеси, и умря, и го погребаха в бащиния му гроб.

24. Давид стигна в Маханаим, а Авесалом премина Иордан, той и цял Израил с него.

25. Вместо Иоава Авесалом постави над войската Амесая. Амесай беше син на един човек, на име Иефер, от Изреел, който влезе

при Авигея, Наасова дъщеря, Саруева сестра, Иоавова майка.

26. А Израил се разположи на стан с Авесалома в Галаадската земя.

27. Когато Давид стигна в Маханаим, Наасовият син Сови от Рава Амонитска, и Махир, Амиилов син, от Лодавар, и галаадецът Верзелий от Роглим,

28. донесоха (десет приготвени) постелки, (десет) блюда и пръстени съдове, пшеница и ечемик, брашно и грухано просо, боб и леща и пържени зърна,

29. мед и масло, овци и краве сирене, — донесоха за храна на Давида и на людете, които бяха с него; защото те казваха: народът е гладен и уморен и е жадувал в пустинята.

ГЛАВА 18.

1. И Давид прегледа людете, които бяха с него, и постави над тях хилядоначалници и стотници.

2. Давид изпрати людете — една третина под воеводство на Иоава, една третина под воеводство на Авеса, син Саруев, брат Иоавов, една третина под воеводство на гетеца Етея. И царят каза на людете: и аз ще дойда с вас.

3. Но людете му отговориха: не дохождай, защото, ако ние и побегнем, това няма да се забележи; ако и половината от нас умре, тъй също няма да се забележи; ти, обаче, сам струваш, колкото десет хиляди от нас; и затова по-добре е за нас да ни помагаш от града.

4. Царят им каза: каквото намерите за добро, това и ще сторя. И царят се спря при портите, и всичкият народ излизаше по стотини и по хиляди.

5. И царят заповяда на Иоава, Авеса и Етея, думайки: запазете ми момъка Авесалома. И всички чуваха, как заповядваше царят на всички началници за Авесалома.

6. И излязоха людете в полето срещу израилтяните, и стана битка в Ефремова гора.

7. И народът Израилев биде поразен от Давидовите слуги; тоя ден там стана голямо поражение, — избити бяха двайсет хиляди (души).

8. Битката се простря по цялата оная страна, и гората погуби повече народ, отколкото изтреби мечът в оня ден.

9. Авесалом се срещна с Давидовите слуги; той яздеше на муле. Когато мулето се вмъкна с него под клоните на един голям дъб, косата на Авесалома се заплете в клоните на дъба, и той увисна между небето и земята, а мулето, което беше под него, избяга.

10. Някой си видя това и обади на Иоава, думайки: ето, аз видях Авесалома да виси на дъба.

11. Иоав каза на човека, който му обади това: ето, видял си; защо го не събори там на земята? Щях да ти дам десет сикли сребро и един пояс.

12. И оня отговори на Иоава: да сложеха в ръцете ми и хиляда сикли сребро, и тогава не бих дигнал ръка върху царския син; защото ние чухме, как царят заповяда на тебе, на Авеса и на Етея, думайки: запазете ми момъка Авесалома;

13. и ако бих постъпил инак с опасност за живота си, това не би останало скрито от царя, па и ти би застанал против мене.

14. Иоав каза: няма защо да се мая с тебе. И взе в ръце три стрели и ги заби в сърцето на Авесалома, който беше още жив на дъба.

15. Тогава заобиколиха Авесалома десет момци, Иоавови оръженосци, удариха го и го умъртвиха.

16. И затръби Иоав с тръба, и людете, които гонеха Израиля, се върнаха, понеже Иоав щадеше народа.

17. И взеха Авесалома, хвърлиха го в гората, в дълбока яма, и натрупаха отгоре му голяма грамада камъни. И всички израилтяни се разбягаха, всеки в шатрата си.

18. Още приживе Авесалом бе си въздигнал паметник в царската долина; защото казваше: аз нямам син, за да се запази спомен за името ми. И нарече паметника по името си. И доднес той се нарича „Авесаломов паметник“.

19. Ахимаас, син Садоков, каза на Иоава: ще се затека да обадя на царя, че Господ чрез Своя съд го избави от ръцете на враговете му.

20. Но Иоав му каза: няма да бъдеш добър вестител днес; друг ден ще обадиш, а не днес, защото царевият син умря.

21. Иоав каза на Хусия: иди, обади на царя, каквото си видял. И Хусий се поклони на Иоава и се затече.

22. Но Ахимаас, Садоков син, настояваше и казваше на Иоава: каквото и да бъде, и аз ще се затека подир Хусия. А Иоав му отговори: що ти трябва да тичаш, синко? Добра вест няма да занесеш.

23. Ахимаас каза: нека тъй да бъде, но аз ще се затека. И (Иоав) му каза: тичай. И Ахимаас се затече по прекия път и изпревари Хусия.

24. В това време Давид седеше между двете порти. И стражарят възлезе на вратната стряха откъм стената, дигна очи и видя: ето, един човек тича.

25. И стражарят извика и обади на царя. И царят каза: ако е самичък, вест носи в устата си. А оня все повече и повече се приближаваше.

26. Стражарят видя и друг човек да тича; и стражарят извика на вратаря: ето, още един човек тича. Царят каза: и това е вестител.

27. Стражарят каза: виждам вървежа на първия, който прилича на вървежа на Ахимааса, Садоковия син. А царят каза: той е добър човек и иде с добра вест.

28. Ахимаас извика и каза на царя: мир! И поклони се на царя с лице доземи и каза: благословен Господ, Бог твой, Който предаде людете, що бяха дигнали ръка против моя господар, царя!

29. И царят попита: здрав ли е момъкът Авесалом? Ахимаас отговори: видях голямо вълнение, когато царският служител Иоав изпращаше твоя раб; ала не зная, какво ставаше (там).

30. Царят каза: отмести се и застани тука. И той се отмести и застана.

31. Ето, пристигна и Хусий (след него). И Хусий каза (на царя): добра вест за господаря ми, царя! Господ ти стори днес правда, като те избави от ръката на всички, които бяха въстанали против тебе.

32. И царят попита Хусия: здрав ли е момъкът Авесалом? Хусий отговори: дано с враговете на моя господар, царя, и с всички зломисленици против тебе се случи същото, което сполетя момъка!

33. Смути се царят и отиде в стаята над портите и плака и, когато отиваше, думаше тъй: сине Авесаломе! сине, сине Авесаломе! О, да бях умрял аз вместо тебе, Авесаломе, сине мой, сине!

ГЛАВА 19.

1. И обадиха на Иоава: ето, царят плаче и тъжи за Авесалома.

2. И победата на оня ден се обърна в плач за целия народ: защото него ден народът чу и казваше, че царят скърби за сина си.

3. Тогава народът влизаше в града скришом, както се спотайват от срам люде, побягнали от битка.

4. А царят закри лице и викаше високо: сине Авесаломе! Авесаломе, сине мой, сине!

5. И Иоав дойде при царя вкъщи и рече: ти днес посрами всичките си слуги, които избавиха днес живота ти, живота на твоите синове и дъщери, живота на твоите жени и живота на твоите наложници;

6. ти обичаш ония, които те мразят, а мразиш ония, които те обичат, понеже днес показа, че за тебе са нищо и вождове и слуги; днес разбрах, че тебе щеше да бъде по-приятно, ако Авесалом останеше жив, а ние всички бяхме измрели;

7. затова стани, излез и поговори по сърце на рабите си; защото, кълна се в Господа, че, ако не излезеш, тая нощ ни един човек не ще остане с тебе; и това ще бъде за тебе по-лошо от всички беди, каквито са те постигнали от младини доднес.

8. Стана царят и седна при портите, а на целия народ обадиха, че царят седи при портите. И целият народ дойде при царя (при портите); а израилтяните се разбягаха по шатрите си.

9. И целият народ по всички колена Израилеви се препираше и казваше: цар (Давид) ни избави от ръцете на враговете ни и ни освободи от ръцете на филистимци, а сега сам побягна от тая земя (от царството си), от Авесалома.

10. Но Авесалом, когото помазахме за цар над нас, умря в боя; а сега защо бавите, та не върнете царя? (Тия думи на цял Израил стигнаха до царя.)

11. И цар Давид прати да кажат на свещениците Садока и Авиатара: кажете на Иудините старейшини: защо искате да сте

последни за връщането на царя у дома му, когато думите на цял Израил стигнаха до царя в неговия дом?

12. Вие сте мои братя, вие сте моя кост и моя плът, защо искате да сте последни за връщането на царя в дома му?

13. А на Амесая кажете: не си ли ти моя кост и моя плът? Нека Бог ми стори това и това и още повече да ми стори, ако ти не станеш при мене завинаги военачалник вместо Иоава!

14. И склони сърцето на всички иудеи като на един човек. И те пратиха да кажат на царя: върни се ти и всички твои слуги.

15. Върна се царят и стигна до Иордан, а иудеите дойдоха в Галгал да посрещнат царя и да го преведат през Иордан.

16. И Семей, син на Гера, вениаминец от Бахурим, побърза и отиде с иудеите да посрещне цар Давида,

17. и заедно с него имаше хиляда души вениаминци, и Сива, слуга на Сауловия дом, с петнайсетте си синове и с двайсетте си слуги; те преминаха Иордан пред лицето на царя (и приготвиха да мине царят през Иордан).

18. Когато прекараха кораба, за да преведат челядта на царя и да му послужат, тогава Семей, син на Гера, падна (ничком) пред царя, щом той премина Иордан,

19. и каза на царя: господарю, не ми смятай за престъпление и не спомняй онова, което съгреши рабът ти в оня ден, когато моят господар-цар излизаше из Иерусалим, и не туряй това, царю, на сърце;

20. защото рабът ти знае, че е съгрешил; и ето, от целия Иосифов дом дойдох днес първи да посрещна господаря си царя.

21. Авеса, Саруев син, отговори и каза: нима Семей няма да умре, задето злослови помазаника Господен?

22. А Давид каза: какво е мене и вам, синове Саруеви, та сега ми ставате клеветници? Днес ли трябва да убивате кого и да било от Израиля? Не зная ли, че днес съм цар над Израиля?

23. И каза царят на Семея: ти няма да умреш. И царят му се закле.

24. Излезе да посрещне царя и Мемфивостей, син на Ионатана, Саулов син. Той си не беше мил нозете, (нито рязал ноктите,) не беше се грижил за брадата си и не беше прал дрехите си от оня ден, когато царят излезе, до деня, когато се завърна смиром.

25. Когато той излезе из Иерусалим да посрещне царя, царят го попита: Мемфивостее, защо не дойде с мене?

26. Оня отговори: господарю мой, царю, моят слуга ме излъга, защото аз, рабът ти, си думах: „ще си оседлая осела, ще го възседна и ще отида с царя“, понеже рабът ти е хром.

27. А той наклевети раба ти пред господаря ми, царя. Но моят господар, царят, е като ангел Божий; прави, що ти е воля;

28. макар и целият ми бащин дом да бе заслужил смърт пред моя господар-царя, но ти постави своя раб между твоите сътрапезници; какво право имам, прочее, още да се оплаквам пред царя?

29. А царят му каза: защо говориш всичко това? Аз казах, ти и Сива да разделите помежду си нивите.

30. Но Мемфивостей отговори на царя: нека той вземе дори всичко, след като моят господар-цар се завърна смиром у дома си.

31. Дойде от Роглим и галаадецът Верзелий и премина с царя Иордан, за да го придружи отвъд Иордан.

32. А Верзелий беше много стар, на осемдесет години. Той хранеше царя, докле живееше в Маханаим, понеже беше заможен човек.

33. И царят каза на Верзелия: дойди с мене, и аз ще те храня в Иерусалим.

34. Но Верзелий отговори на царя: много ли ми остава да живея, та да отивам с царя в Иерусалим?

35. Сега съм на осемдесет години; ще различа ли добро от лошо? Ще разбере ли рабът ти вкуса на това, което ще яде и ще пие? И ще мога ли да чувам гласа на певците и на певиците? Защо, прочее, рабът ти да бъде тегота на своя цар-господар?

36. Рабът ти ще придружи още малко царя отвъд Иордан: за какво, прочее, царят ще ме награждава с такава милост?

37. Позволи на раба си да се върне и да умре в своя град, при гроба на баща си и на майка си. Но ето, рабът ти, син ми Кимхам, нека отиде с моя цар-господар, и ти постъпи с него, както ти е воля.

38. И царят каза: нека Кимхам дойде с мене, и аз ще направя за него, каквото ти е воля; и всичко, каквото ти би поискал от мене, ще направя за тебе.

39. И целият народ премина Иордан, и царят тъй също. И царят целуна Верзелия и го благослови, и той се върна у дома си.

40. И царят тръгна за Галгал; тръгна с него и Кимхам; и целият иудейски народ и половината израилски народ придружиха царя.

41. И ето, всички израилтяни дойдоха при царя и му казаха: защо нашите братя, мъжете Иудини, грабнаха тебе, и преведоха през Иордан царя и челядта му и заедно с него всички Давидови люде?

42. И всички Иудини мъже отговориха на израилтяните: затова, защото царят е нам близък; и за какво да се сърдите поради това? нима сме изяли нещо от царя, или сме взели от него дарове? (или ни е освободил от данъци?)

43. И израилтяните отговориха на Иудините мъже и казаха: ние сме десет части у царя, тъй също и за Давида; (ние сме първенец, а не вие;) защо, прочее, ни унизиха? Нали нам се падаше първата дума, за да върнем нашия цар? Но думата на Иудините мъже беше по-силна от думата на израилтяните.

ГЛАВА 20.

1. Случайно там се намираше един неверник, на име Савей, син на вениаминеца Бихри; той затръби с тръба и каза: за нас няма дял с Давида и няма за нас наследство с Иесеевия син; израилтяни, всички в шатрите!

2. И всички израилтяни се отделиха от Давида и отидоха подир Савея, син на Бихри, а иудеите останаха на страната на царя си, от Иордан до Иерусалим.

3. Давид дойде в дома си в Иерусалим; и взе царят десетте жени наложници, които бе оставил да пазят къщата; настани ги в отделна къща под надзор, и ги хранеше, ала не отиваше при тях. И те стояха там дори до смъртта си и живееха там като вдовици.

4. И Давид каза на Амесая: свикай в три дни иудеите при мене и ти сам се яви тук.

5. И Амесай отиде да свика иудеите, но закъсня повече от даденото нему време.

6. Тогава Давид каза на Авеса: Бихриевият син Савей сега ще ни докара повече злини, отколкото Авесалом; вземи слугите на господаря си и го преследвай, да не би да си намери укрепени градове и да се скрие от очите ни.

7. И излязоха след него Иоавовите люде, и хелетейци и фелетейци, и всички юнаци тръгнаха от Иерусалим да преследват Бихриевия син Савея.

8. И когато доближиха до големия камък, що е при Гаваон, срещна ги Амесай. Иоав бе облечен във военното си облекло и препасан с меч, който висеше на бедрото в ножница и който лесно се вадеше от нея и влазяше.

9. Иоав каза на Амесая: здрав ли си, брате? И Иоав улови с дясната си ръка брадата на Амесая, за да го целуне.

10. Амесай обаче не се предпази от меча, що беше в ръката на Иоава, и тоя го прободе с него в корема, тъй че вътрешностите се изсипаха на земята, и не го удари втори път, и той умря. Иоав и брат му Авеса погнаха Савея, Бихриевия син.

11. Един от Иоавовите момци стоеше над Амесая и казваше: който е предан на Иоава и който е за Давида, нека върви подир Иоава!

12. А (мъртвият) Амесай лежеше в кръвта си насред пътя. И тоя човек, като виждаше, че всички люде се спират над него, отвлече Амесая от пътя в полето и метна върху него дреха, понеже видя, че всеки, който минеше, се спираше над него.

13. Но когато той бе отвлечен от пътя, целият народ Израилев тръгна след Иоава да гони Савея, Бихриевия син.

14. А той мина през всички израилски колена до Авел-Бет-Маах и през цял Берим; и (всички жители от градовете) се събираха и отиваха след него.

15. И дойдоха и го обсадиха в Авел-Бет-Маах; издигнаха насип пред града, приближиха до стената, и всички люде, които бяха с Иоава, залягаха да съборят стената.

16. Тогава една умна жена завика от градската стена: слушайте, слушайте, кажете на Иоава да дойде насам, и аз ще поговоря с него.

17. Иоав се приближи до нея, и жената попита: ти ли си Иоав? И тоя отговори: аз съм. Тя каза: чуй думите на рабинята си. И той отговори: слушам.

18. Тя рече: едно време казваха: който иска да пита, нека пита в Авел; и тъй решаваха делото. (Има ли още такива, които са се решили да си останат верни израилтяни? Нека попитат в Авел: има ли още?)

19. Аз съм от мирните, верни градове израилски, а ти искаш да съсипеш града, и то майката (на градовете) у Израиля. Защо да разоряваш наследието Господне?

20. Иоав отговори и каза: далеч от мене да съсипвам или разорявам!

21. Това не е тъй; но един човек от Ефремова планина, на име Савей, син на Бихри, дигна ръка против цар Давида; само него ми дайте, и аз ще отстъпя от града. И жената рече на Иоава: ето, неговата глава ще ти бъде хвърлена от стената.

22. Жената отиде при целия народ с умните си думи (и говори на цял град да отсекат главата на Савея, Бихриевия син). И отсякоха главата на Савея, Бихриевия син, и я хвърлиха на Иоава. Тогава (Иоав) затръби с тръба, и всички (люде) се разотидоха от града по шатрите си; а Иоав се върна в Иерусалим при царя.

23. Иоав биде поставен над цялата израилска войска, а Ванея, Иодаев син, над хелетейци и над фелетейци;

24. Адорам — над данъците; Иосафат, Ахилудов син, — за летописец;

25. Суса — за писар; Садок и Авиатар — за свещеници;

26. също и Ира иаритец беше свещеник при Давида.

ГЛАВА 21.

1. В дните на Давида имаше по земята три години глад, година след година. Давид попита Господа. И Господ каза: това е поради Саула и кръвнишкия му дом, задето изби гаваонци.

2. Тогава царят повика гаваонци и говори с тях. Гаваонци бяха не от Израилевите синове, а остатъци от аморейци; израилтяните им бяха дали клетва, ала Саул искаше да ги изтреби от ревност към потомците на Израиля и на Иуда.

3. И Давид каза на гаваонци: какво да направя за вас и с какво да ви примиря, за да благословите наследието Господне?

4. Гаваонци му отговориха: не ни трябва ни сребро, ни злато от Саула, ни от неговия дом, не ни трябва и да се убива кой да е от Израиля. Той попита: а какво искате? Аз ще сторя за вас.

5. Те отговориха на царя: от оня човек, който ни погубваше и искаше да ни изтреби, та да ни няма ни в един от Израилевите предели, —

6. от неговите потомци предай ни седем души, и ние ще ги обесим (посред бял ден) пред Господа в Гива, град на Саула, избраника Господен. И царят каза: ще предам.

7. Но царят пожали Мемфивостея, син на Ионатана, Сауловия син, поради клетвата в името Господне, която беше между тях, между Давида и Сауловия син Ионатана.

8. И царят взе Армона и Мемфивостея, двамата синове на Рицпа, дъщеря на Айя, които тя бе родила на Саула, и петте синове на Мелхола, Саулова дъщеря, които бе родила на Адриела, син на мехолатеца Верзелия,

9. и ги предаде в ръцете на гаваонци, и те ги обесиха (посред бял ден) на планината пред Господа. И загинаха всички тия седем души заедно; те бяха погубени в първите дни на жетвата, начало на ечемичната жетва.

10. Тогава Рицпа, дъщеря на Айя, взе вретище, постла си го на оная планина и седя отначало на жетвата, докле се изляха върху тях от

небето Божиите води, и не оставяше да се докоснат до тях дене птиците небесни и ноще — полските зверове.

11. И обадиха на Давида, какво е сторила Рицпа, дъщеря на Айя, Саулова наложница. (И те изтляха; прибра ги Дан, син на Иоя, от потомците на исполините.)

12. Давид отиде, та прибра костите на Саула и костите на сина му Ионатана от жителите на Иавис Галаадски, които ги бяха тайно взели от стъгдата на Бет-Сан, дето филистимци ги бяха обесили, когато филистимци убиха Саула в Гелвуя.

13. Той пренесе оттам костите на Саула и костите на сина му Ионатана; и събраха костите на обесените (посред бял ден).

14. И погребаха костите на Саула и на сина му Ионатана, (и костите на обесените посред бял ден) в земята Вениаминова, в Цела, в гроба на баща му Киса. И извършиха всичко, което царят бе заповядал. И след това Бог се смили над страната.

15. И захвана се пак война между филистимци и израилтяни. И излезе Давид и слугите му с него и воюваха с филистимци; и Давид се умори.

16. Тогава Иесвий, един от Рефаимовите потомци, чието копие тежеше триста сикли мед и който бе препасан с нов меч, искаше да погуби Давида.

17. Но Авеса, Саруев син, му помогна, (и Авеса избави Давида) и удари филистимеца и го уби. Тогава Давидовите люде се заклеха и казаха: ти няма вече да излезеш с нас на война, за да не угасне светилото Израилево.

18. Сетне пак имаше война с филистимци в Гоб; тогава хушатецът Совохай уби Сафута, един от Рефаимовите потомци.

19. Стана и друга битка в Гоб; тогава Елханан, синът на Ягаре-Оргима Витлеемски, уби гетеца Голиата, комуто дръжката на копието беше колкото тъкарско кросно.

20. Стана още една битка в Гет; и там имаше един едър човек, тъй също от Рефаимовите потомци, с по шест пръсти на ръцете и на нозете, всичко двайсет и четири.

21. Той хулеше израилтяните; но Ионатан, син на Сафая, Давидовия брат, го уби.

22. Тия четирмата бяха от рода на Рефаимовци в Гет, и паднаха от ръката на Давида и на слугите му.

ГЛАВА 22.

1. И Давид възпя песен Господу в деня, когато Господ го избави от ръката на всичките му врагове и от ръката на Саула, като каза:

2. Господ е моя твърдиня, моя крепост и мой избавител.

3. Моят Бог е моя скала; Нему се уповавам; мой щит, рог на моето спасение, моя защита и мое прибежище; Спасителю мой, Ти ме избави от беди!

4. Ще призова всехвалния Господа и от враговете си ще се избавя.

5. Вълни на смъртта ме обгърнаха, и потоци от беззаконие ме уплашиха;

6. вериги на ада ме обвиха, и примки на смъртта ме омотаха.

7. Но в стеснението си призовах Господа и викнах към моя Бог, и Той чу от Своя (свет) чертог моя глас, и викът ми стигна до ушите Му.

8. Потресе се, разклати се земята, трепнаха и се разлюляха основите небесни, защото се разгневи (Господ на тях).

9. Дигна се дим от гнева Му и поядащ огън от устата Му; живи въглени се сипеха от Него.

10. Той наведе небесата и слезе; и мрак беше под нозете Му;

11. седна на херувими, полетя и се понесе на ветрени криле;

12. и с мрак се покри като с шатра, като сгъсти водите на облаците небесни;

13. от блясъка пред Него разпаляха се огнени въглени.

14. Загърмя Господ от небесата и Всевишният издаде Своя глас;

15. пусна стрели и ги разпръсна: блясна със светкавица и ги изтреби.

16. Разкриха се изворите морски, показаха се основите на вселената от страшния глас на Господа, от духването на духа на Неговия гняв.

17. Простря Той ръка от височините, хвана ме и ме извлече из големите води;

18. избави ме от силния ми враг, от ония, които ме мразеха, които бяха по-силни от мене.

19. Те въстанаха против мене в деня на моята неволя; но Господ ми бе опора

20. и ме изведе на широко място, избави ме, защото Той благоволи към мене.

21. Въздаде ми Господ според моята правда, възнагради ме според чистотата на ръцете ми.

22. Защото аз пазих пътищата Господни и не бях нечестив пред моя Бог,

23. понеже всичките Му заповеди са пред мене, и от наредбите Му не отстъпвах,

24. бях непорочен пред Него и се пазех да не съгреша.

25. И Господ ми въздаде според моята правда, според чистотата ми пред Неговите очи.

26. С милостивия Ти постъпваш милостивно, с искрения мъж — искрено,

27. с чистия — чисто, а с лукавия — според лукавството му.

28. Ти спасяваш угнетените и с погледа Си унижаваш горделивите.

29. Ти, Господи, си мое светило; Господ просветлява моята тъмнина.

30. С Тебе поразявам войска; с моя Бог прескачам стена.

31. Бог! — непорочен е Неговият път, чисто е словото Господне, Той е щит за всички, които се надяват Нему,

32. защото, кой е Бог, освен Господа, и кой е защита, освен нашия Бог?

33. Бог ме препасва със сила, приготвя ми верен път;

34. прави ми нозете като на елен, и поставя ме на висини;

35. учи ръцете ми на бой, и напряга мишците ми като меден лък.

36. Ти ми даваш щита на Твоето спасение, и Твоята милост ме възвеличава.

37. Ти разширяваш крачките ми под мене, и моите нозе се не люлеят.

38. Аз гоня враговете си и ги изтребвам, и се не връщам, докле ги не унищожа;

39. изтребвам ги и ги поразявам, и те не стават и падат под нозете ми.

40. Ти ме препасваш със сила за бой и поваляш отпреде ми въставащите против мене;

41. Ти обръщаш към мене гърба на моите врагове, и аз изтребвам ония, които ме мразят.

42. Те викат, но няма кой да ги избави, — към Господа, ала Той ги не чува.

43. Стривам ги като земен прах, като улична кал ги мачкам и ги тъпча.

44. Ти ме избави от буната на моя народ; Ти ме запази, за да бъда глава над другородци; народ, който не познавах, ми слугува.

45. Другородци ме ласкаят; щом чуят за мене, ми се покоряват.

46. Другородците бледнеят и треперят в своите крепости.

47. Жив е Господ и благословен моят Защитник! Да бъде превъзнесен Бог, прибежище на моето спасение,

48. Бог, Който отмъстява за мене. Който ми покорява народите

49. и Който ме избавя от враговете ми! Над ония, които въстават против мене, Ти ме въздигна; Ти ме избави от жестокия човек.

50. Затова ще прославя Тебе, Господи, между езичниците, и ще възпея Твоето име, —

51. Тебе, Който славно избавяш Своя цар и правиш милост на помазаника Си Давида и на потомството му довеки.

ГЛАВА 23.

1. Ето последните Давидови думи, речта на Иесеевия син Давида, речта на оня мъж, който е високо поставен, на помазаника на Бога Иаковов и на сладкия певец Израилев:

2. Дух Господен говори в мене, и словото Му е на езика ми.

3. Каза Бог Израилев, говори за мене скалата Израилева: оня, който господарува над людете, ще бъде праведен, като господарува с Божи страх.

4. И както сутрин на разсъмване, при изгрев-слънце на безоблачно небе, от греенето след дъжд и израства из земята трева,

5. тъй е и с моя дом у Бога. Защото Той сключи с мене завет вечен, твърд и неизменен. Тъй изхожда от Него всичкото ми спасение и всичкото ми желание.

6. А нечестивите ще бъдат като изхвърлено тръне, което не хващат с ръка;

7. но който се докосва до него, въоръжава се с желязо или с дърво от копие, и на мястото в огън го изгарят.

8. Ето имената на юнаците Давидови: ахаманец Исбосет, главен между тримата; той вдигна копието си против осемстотин души и ги порази наведнъж.

9. След него бе Елеазар, син на Додо, Ахохов син, един от тримата юнаци, които бяха с Давида и с укори предизвикваха филистимци, когато тия бяха се събрали да воюват;

10. израилтяните излязоха против тях, и той застана и поразяваше филистимци дотам, че ръката му се умори и прилепна към меча. И в оня ден Господ даде голяма победа, и народът тръгна подире му, само за да обира убитите.

11. След него — Шама, син на хараритеца Аге. Когато филистимци се събраха в Тирия, дето имаше нива, засята с леща, и народът побягна от филистимци,

12. той застана сред нивата и я защити и порази филистимци. И тогава Господ даде голяма победа.

13. Тия трима главни измежду трийсетте воеводи отидоха и влязоха по жетва при Давида в Одоламската пещера, когато филистимските тълпи стояха в долината на рефаимци.

14. Тогава Давид беше в укрепено място, а филистимската войска — във Витлеем.

15. Давид поиска да пие и каза: кой ще ми донесе да пия вода от Витлеемския кладенец, който е при портите?

16. Тогава тия трима юнаци се промъкнаха през филистимския стан, извадиха вода от Витлеемския кладенец, що е при портите, и взеха та донесоха на Давида. Но той не рачи’ да я пие, а я изля за слава Господу

17. и каза: да ме пази Господ да сторя това! Не е ли това кръв на людете, които ходиха, с опасност за живота си? И не рачи’ да я пие. Ето какво извършиха тия трима юнаци!

18. И Авеса, брат на Саруевия син Иоава, беше главен между тримата; той уби с копието си триста души и се прослави между тия трима.

19. От тримата той беше най-виден и началник беше, ала на ония трима не беше равен.

20. Ванея, син на храбрия мъж Иодая, от Кавцеил, велик по дела, порази двамата синове на Ариила Моавски; той същият слезе в един ров и уби лъв по снежно време;

21. пак той уби един египтянин, човек виден; египтянинът имаше в ръка копие, а той излезе срещу него с тояга и отне копието от ръката на египтянина и го уби с неговото копие, —

22. това именно извърши Иодаевият син Ванея, и беше славен между тримата юнаци;

23. той беше по-виден от трийсетте, ала на ония трима не беше равен. И Давид го постави за най-близък изпълнител на заповедите си.

24. Ето имената на силните при цар Давида: Асаил, брат на Иоава — в броя на трийсетте; Елханан, син на Додо, от Витлеем,

25. Шама харoдитец, Елика харoдитец,

26. Херец палтитец, Ира текоитец, син на Икеша,

27. Евиезер анатотец, Мебунай хушатец,

28. Цалмон, ахохитец, Махарай нетофатец,

29. Хелев нетофатец, син на Баана, Итай, син на Рибая, от Гива на синовете Вениаминови,

30. Ванея пиратонец, Идай от Нахле-Гааш,

31. Ави-Алгон арбатитец, Азмавед бархюмитец,

32. Елияхба шалбонец; от синовете на Иашена — Ионатан,

33. Шама хараритец, Ахиам араритец, син на Шарара,

34. Елифелет, син на Ахасбая, син на Маахаха, Елиам гилонец, син на Ахитофела,

35. Хецрай кармелитец, Паарай арбитец,

36. Игал, Натанов син, от Цоба, Бани гадитец,

37. Целек амонитец, Нахарай беротец, оръженосец на Иоава, Саруев син,

38. Ира итритец, Гареб итритец,

39. Урия хетеец. Всичко — трийсет и седем.

ГЛАВА 24.

1. Гневът Господен пак се разпали против израилтяните и подбуди между тях Давида да рече: иди, преброй Израиля и Иуда.

2. И царят каза на военачалника Иоава, който беше при него: обиколи всички колена Израилеви (и Иудини) от Дан до Вирсавия, и пребройте народа, за да зная, колко народ има.

3. Иоав каза на царя: Господ, Бог твой, да умножи народа толкова, колкото е, и още стократно толкова, и очите на господаря ми царя да видят това; но защо моят цар-господар иска това нещо?

4. Но царската дума към Иоава и военачалниците надделя. И Иоав заедно с военачалниците излезе от царя да преброява израилския народ.

5. Те преминаха Иордан и се спряха в Ароер, отдясно на града, който е сред долината Гадова, към Иазер;

6. и дойдоха в Галаад и в земята Тахтим-Ходши; и стигнаха в Дан-Яан и избиколиха Сидон;

7. дойдоха до Тирската крепост и във всички хивейски и хананейски градове, излязоха на юг от Иудея, във Вирсавия,

8. обходиха цялата страна и стигнаха в Иерусалим след девет месеца и двайсет дена.

9. Иоав подаде на царя списъка за народното преброяване; и излезе, че израилтяни имаше осемстотин хиляди мъже силни, способни за война, а иудеи — петстотин хиляди.

10. И след като Давид преброи народа, трепна му сърце. И каза Давид на Господа: тежко съгреших, дето постъпих тъй; и сега моля Ти се, Господи, прости греха на Твоя раб, защото аз постъпих твърде неразумно.

11. Когато Давид стана на другия ден сутринта, биде слово Господне към пророк Гада, Давидов ясновидец:

12. иди и кажи на Давида: тъй говори Господ: три наказания ти предлагам; избери си от тях едно, което да се изпълни над тебе.

13. И дойде Гад при Давида, обади му и му каза: избери си, глад ли да бъде в земята ти седем години, или три месеца да бягаш от

неприятелите си, и те да те гонят, или пък три дни да върлува мор по твоята земя? Сега размисли и реши, какво да отговоря на Оногова, Който ме е пратил.

14. Давид отговори на Гада: много ми е тежко; но нека падна в ръцете на Господа, защото е голямо Неговото милосърдие; само да не падна в човешки ръце. (И Давид си избра мор във време на пшенична жетва.)

15. И напрати Господ мор върху израилтяните от сутринта до определеното време; (и морът се начена у народа) и умряха от народа, от Дан до Вирсавия, седемдесет хиляди души.

16. И Ангел (Божий) простря ръката си над Иерусалим, за да го опустоши; но Господ се разкая за злото и каза на Ангела, който поразяваше народа: стига, сега спусни ръката си. А Божият Ангел беше тогава при гумното на иевусееца Орна.

17. Когато Давид видя Ангела, който поразяваше народа, каза Господу, думайки: ето, аз съгреших, аз (пастирът) постъпих беззаконно; но тия овци какво са сторили? Нека, прочее, Твоята ръка се обърне против мене и против бащиния ми дом.

18. И в оня ден дойде Гад при Давида и каза: иди, съгради жертвеник Господу върху гумното на иевусееца Орна.

19. И Давид отиде според думата на (пророка) Гада, както бе заповядал Господ.

20. Орна погледна и видя, че царят и слугите му идат при него; излезе Орна и се поклони на царя ничком доземи.

21. Орна попита: защо е дошъл моят цар-господар при своя раб? Давид отговори: да купи от тебе гумното, за да съгради жертвеник Господу, та да престане поразата у народа.

22. Орна каза на Давида: нека господарят ми цар вземе и принесе в жертва, каквото му е воля. Ето, воловете за всесъжение, и колата и уредите за впрягане воловете — за дърва.

23. Всичко това, царю, Орна дава на царя. Орна каза още на царя: Господ, Бог твой, да бъде милостив към тебе!

24. Но царят каза на Орна: не, аз ще ти заплатя, колкото струва, и няма да принеса на Господа, моя Бог, жертва, взета даром. И Давид купи гумното и воловете за петдесет сикли сребро.

25. Давид съзида там жертвеник Господу и принесе всесъжение и мирни жертви. (Сетне Соломон разшири жертвеника, понеже беше

малък.) И Господ се умилостиви над страната и поразата у израилтяните престана.

ТРЕТА КНИГА ЦАРСТВА[1]

ГЛАВА 1.

1. Когато цар Давид остаря и изпълни години, завиваха го с дрехи, ала не можеше да се стопли.

2. Тогава неговите слуги му казаха: нека потърсят за нашия цар-господар млада девица, за да стои при царя, да го гледа и да лежи при него, — и ще бъде топло на нашия цар-господар.

3. И търсиха по всички Израилски предели хубава девица, и намериха Ависага, сунамитка, и я доведоха при царя.

4. Девицата беше много хубава; тя гледаше царя и му прислужваше; царят обаче я не позна.

5. Адония, син от Агита, се възгордя и казваше: аз ще бъда цар. Па си набави колесници и конници и петдесет души скороходци.

6. Но баща му го не безпокоеше никога с питане: защо правиш това? А той беше много хубав и му се беше родил след Авесалома.

7. И съветваше се той със Саруевия син Иоава и със свещеник Авиатара, и те помагаха на Адония.

8. Но свещеник Садок и Ванея, Иодаев син, пророк Натан, Семей, Рисий и Давидовите юнаци не държаха страната на Адония.

9. И Адония закла овци, волове и телци при камъка Зохелет, що е при извора Рогел, и покани всичките си братя, царски синове, и всички иудеи, които служеха при царя.

10. А пророк Натана и Ванея, и онези юнаци и брата си Соломона не покани.

11. Тогава Натан рече на Вирсавия, Соломонова майка, думайки: чу ли, че Агитиният син Адония се прогласил за цар, а нашият господар Давид не знае за това?

12. Сега, ето, аз те съветвам: спасявай живота си и живота на сина си Соломона.

13. Иди и влез при цар Давида и му кажи: не кле ли се, господарю мой, царю, на рабинята си, думайки: син ти Соломон ще бъде цар подир мене и той ще седне на престола ми? Защо тогава се е прогласил за цар Адония?

14. И ето, докле още говориш там с царя, ще вляза и аз след тебе и ще допълня твоите думи.

15. Вирсавия отиде при царя в спалнята; царят беше много стар, и сунамитката Ависага му прислужваше.

16. Вирсавия се наведе и се поклони на царя; и царят попита: какво искаш?

17. Тя му отговори: господарю мой, царю! ти се кле на рабинята си в Господа, твоя Бог: син ти Соломон ще царува подир мене и той ще седне на моя престол.

18. А сега ето, Адония се прогласил за цар, пък ти, господарю мой, царю, не знаеш за това.

19. Той заклал много волове, телци и овци и поканил всички царски синове, свещеник Авиатара и военачалника Иоава; а Соломона, твоя раб, не поканил.

20. Но цар си ти, господарю мой, и към тебе са обърнати очите на всички израилтяни, за да им обявиш, кой ще седне на престола на моя цар-господар след него.

21. Инак, кога моят господар, царят, почине при отците си, ще обвинят мене и сина ми Соломона.

22. Докле тя още говореше с царя, дойде и пророк Натан.

23. Обадиха на царя, думайки: ето пророк Натан. И той влезе при царя и му се поклони ничком доземи.

24. И Натан каза: господарю мой, царю! казал ли си ти: Адония ще царува след мене и той ще седне на моя престол?

25. Защото сега той слязъл, заклал много волове, телци и овци, поканил всички цареви синове, военачалници и свещеник Авиатара, и ето, те ядат и пият у него, и викат: да живее цар Адония!

26. А мене, твоя раб, свещеник Садока, Иодаевия син Ванея и твоя раб Соломона не покани.

27. Не е ли станало това по волята на моя цар-господар? И защо ти не откри на своя раб, кой ще седне на престола на моя цар-господар след него?

28. Отговори цар Давид и рече: повикайте ми Вирсавия. Тя влезе и застана пред царя.

29. Царят се кълнеше и думаше: жив Господ, Който е избавял душата ми от всяка беда!

30. Както ти се клех в Господа, Бога Израилев, думайки, че син ти Соломон ще царува след мене и той ще седне на престола ми вместо мене, — тъй ще и направя това днес.

31. Тогава Вирсавия се наведе ничком доземи, поклони се на царя и рече: да живее моят господар, цар Давид, довека!

32. И цар Давид каза: повикайте ми свещеник Садока, пророк Натана и Иодаевия син Ванея. И те влязоха при царя.

33. И царят им рече: вземете със себе си слугите на вашия господар, качете Соломона, моя син, на мулето ми и го заведете в Гион,

34. нека го помаже там свещеник Садок и пророк Натан за цар над Израиля, затръбете с тръба и извикайте: да живее цар Соломон!

35. След това придружете го назад, и той ще дойде и ще седне на моя престол; той ще царува вместо мене; нему съм завещал да бъде вожд на Израиля и на Иуда.

36. Ванея, Иодаев син, отговори на царя и каза: амин! тъй да каже Господ, Бог на моя цар-господар:

37. както Господ беше с моя цар-господар, тъй да бъде Той и със Соломона и да възвеличи престола му повече от престола на моя господар, цар Давида!

38. Тогава свещеник Садок, пророк Натан, Иодаевият син Ванея, хелетейци и фелетейци отидоха и качиха Соломона на цар Давидовото муле и го поведоха към Гион.

39. И свещеник Садок взе рог с елей от скинията и помаза Соломона. И затръбиха с тръба, и цял народ завика: да живее цар Соломон!

40. И целият народ придружаваше Соломона и народът свиреше с пищялки и се много радваше, тъй че земята ехтеше от виковете му.

41. И чу Адония и всички поканени от него, щом бяха престанали да ядат; а Иоав, като чу тръбен звук, запита: от какво е тоя шум на вълнуващия се град?

42. Докле още говореше, дойде Ионатан, син на свещеник Авиатара. И Адония каза: влез, ти си честен човек и носиш добра вест.

43. Ионатан отговори и рече на Адония: да, нашият господар, цар Давид, постави Соломона за цар;

44. и царят изпрати с него свещеник Садока, пророк Натана, Иодаевия син Ванея, хелетейци и фелетейци, и те го качиха на царското муле;

45. и свещеник Садок и пророк Натан го помазаха в Гион за цар, и потеглиха оттам с радост, и градът се раздвижи. Ето от какво е шумът, който чувате.

46. И Соломон вече седна на царския престол.

47. А царските служители идваха да поздравят нашия господар, цар Давида, думайки: твоят Бог да прослави името на Соломона повече от твоето име и да възвеличи неговия престол повече от твоя престол. И царят се поклони от леглото си

48. и каза тъй: благословен да бъде Господ, Бог Израилев, Който днес дарува (от семето ми) седналия на моя престол и моите очи виждат това.

49. Тогава всички поканени у Адония се уплашиха, станаха и се разотидоха всякой по пътя си.

50. Адония пък, като се боеше от Соломона, стана, отиде и се хвана за роговете на жертвеника.

51. И обадиха на Соломона, думайки: ето, Адония се бои от цар Соломона, и ето, той се държи за роговете на жертвеника и казва: нека ми се закълне сега цар Соломон, че няма да убие с меч своя раб.

52. И Соломон каза: ако той бъде честен човек, ни един косъм от него няма да падне на земята; но, ако се намери в него лукавство, ще умре.

53. И (цар) Соломон прати, та го доведоха от жертвеника. Той дойде и се поклони на цар Соломона. А Соломон му каза: иди у дома си.

---

[1] У евреите: „Първа книга на Царете“. ↑

ГЛАВА 2.

1. Наближи време да умре Давид, и той завеща на сина си Соломона, думайки:

2. ето, аз заминавам по пътя на целия свят, а ти бъди твърд, бъди и мъжествен

3. и пази завета на Господа, твоя Бог, като ходиш по Неговите пътища и пазиш повелите Му и заповедите Му, съдбите Му и наредбите Му, както е написано в Моисеевия закон, за да бъдеш благоразумен във всичко, каквото и да правиш, и навред, където и да се обърнеш,

4. та Господ да изпълни думата Си, що бе казал за мене, думайки: ако твоите синове пазят пътищата си, за да вървят пред Мене в истината от все сърце и от все душа, няма да липсва мъж от тебе на Израилевия престол.

5. Още: ти знаеш, що ми стори Саруевият син Иоав, как постъпи с двамата воеводи на израилската войска, с Ировия син Авенира и с Иетеровия син Амесая, как ги уби и проля в мирно време кръв като в бой, и с бойна кръв обагри пояса на кръста си и обущата на нозете си;

6. постъпи според мъдростта си, за да не отпуснеш сединатa му смиром в преизподнята.

7. А на синовете на галаадеца Верзелия стори милост, та да бъдат между ония, които се хранят от твоята трапеза, понеже те дойдоха при мене, когато бягах от брата ти Авесалома.

8. Ето, при тебе е и Семей, син на вениаминеца Гера от Бахурим; той ме хулеше с тежки хули, когато отивах в Маханаим; но той излезе насреща ми при Иордан, и аз му се заклех в Господа, думайки: няма да те погубя с меч.

9. Но ти го не оставяй ненаказан, понеже си мъдър човек и знаеш какво трябва да направиш с него, та да свалиш сединатa му окървавена в преизподнята.

10. И Давид почина при отците си и биде погребан в Давидовия град.

11. Давид царува над Израиля четирийсет години: в Хеврон царува седем години и в Иерусалим царува трийсет и три години.

12. Тогава Соломон седна на престола на баща си Давида, и царуването му беше много крепко.

13. И Адония, Агитин син, дойде при Вирсавия, Соломонова майка (и й се поклони). Тя попита: с мир ли си дошъл? Той отговори: с мир.

14. И той каза: имам нещо да ти кажа. Тя отговори: казвай.

15. И той каза: ти знаеш, че царството се падаше на мене, и цял Израил обръщаше погледите си към мене, като към бъдещ цар; но царството отиде от мене и се падна на брата ми, понеже това му беше от Господа.

16. Сега те моля за едно; не ми отказвай. Тя му рече: говори.

17. И той каза: моля те, поговори на цар Соломона, понеже той няма да ти откаже, да ми даде за жена сунамитката Ависага.

18. Вирсавия отговори: добре, аз ще поговоря на царя за тебе.

19. И Вирсавия влезе при цар Соломона да му говори за Адония. Царят стана пред нея, поклони й се и седна на престола си. Поставиха престол и за царевата майка, и тя седна нему отдясно

20. и рече: една малка молба имам към тебе, не ми отказвай. А царят й отговори: искай, майко, няма да ти откажа.

21. И тя каза: дай сунамитката Ависага за жена на брата си Адония.

22. Цар Соломон отговори и рече майци си: а защо искаш сунамитката Ависага за Адония? Поискай за него и царството, понеже той ми е по-голям брат, откъм него са свещеник Авиатар и Саруевият син Иоав (военачалник, приятел).

23. И цар Соломон се закле в Господа, думайки: това и това да ми стори Бог и още повече да стори, ако Адония не е казал тия думи против душата си.

24. А сега, — жив ми Господ, Който ме укрепи и постави върху престола на баща ми Давида и Който ми основа дом, както Той бе говорил, — сега Адония трябва да умре.

25. И цар Соломон изпрати Иодаевия син Ванея, който го удари, и той умря.

26. На свещеник Авиатара царят каза: иди си в Анатот на нивата си; ти заслужаваш смърт, но сега няма да те погубя, понеже си носил

ковчега на Господа Бога пред баща ми Давида, и си търпял всичко, що е търпял баща ми.

27. И Соломон отстрани Авиатара от Господнето свещенство, и се изпълни словото на Господа, което бе казал за Илиевия дом в Силом.

28. Дойде слух за това до Иоава, — понеже Иоав държеше страната на Адония, а не държеше страната на Соломона, — и Иоав побягна в Господнята скиния и се хвана за роговете на жертвеника.

29. Обадиха на цар Соломона, че Иоав побягнал в Господнята скиния и че е при жертвеника. Соломон изпрати Иодаевия син Ванея, думайки: иди, убий го (и го погреби).

30. Ванея дойде в Господнята скиния и му рече: тъй каза царят: излизай. А оня отговори: не, аз искам тук да умра. Ванея обади това на царя, като каза: тъй рече Иоав и тъй ми отговори.

31. Царят му рече: направи, както е той казал: убий го и го погреби, и пролятата от Иоава невинна кръв ще умиеш от мене и от дома на баща ми;

32. Господ да обърне кръвта му върху неговата глава, задето уби двама невинни и по-добри от него мъже: той погуби с меч, без знанието на баща ми Давида, Нировия син Авенира, военачалник израилски, и Иетеровия син Амесая, военачалник иудейски;

33. нека кръвта им се обърне върху главата на Иоава и върху главата на потомството му довека, а на Давида, и на потомството му, и на дома му, и на престола му нека бъде мир от Господа довека!

34. И отиде Иодаевият син Ванея, удари Иоава и го уби; и тоя биде погребан в къщата си, в пустинята.

35. Тогава цар Соломон постави Иодаевия син Ванея над войската вместо него; (а управлението на царството беше в Иерусалим,) свещеник Садока пък царят остави (за първосвещеник) вместо Авиатара. (Господ даде на Соломона разум, твърде голяма мъдрост и обширен ум като пясъка при морето. И Соломон имаше разум по-голям от разума на всички синове на Изток и на всички мъдри египтяни. Той си взе за жена фараоновата дъщеря и я въведе в Давидовия град, докле построи дома си и, преди всичко, дома Господен и стените около Иерусалим; в седем години завърши той строежа. Соломон имаше седемдесет хиляди души преносвачи на товари и осемдесет хиляди каменоделци в планините. И Соломон

направи море и подпорки, големи бани и стълбове, извор в двора и медно море, съгради кула и укрепленията й и раздели Давидовия град. Тогава фараоновата дъщеря мина от Давидовия град в своя дом, който той й построи; след това Соломон съгради стени около града. Соломон принасяше три пъти в годината всесъжение и мирни жертви върху жертвеника, който съгради Господу, и кадеше пред Господа върху него и завърши строежа на дома. Главните разпоредници над Соломоновите работи бяха три хиляди и шестстотин, и те управляваха народа, който извършваше работите. Той построи Асур и Магдон, Газер, Горний Веторон и Валалат; но тия градове той съгради, след като бе построил Господния дом и стените около Иерусалим. Още през живота си Давид завеща на Соломона, думайки: ето при тебе е Семей, син на Гера, Иеминиев син от Бахурим; той ме хулеше с тежка хула, когато отивах за Маханаим; но той излезе насреща ми при Иордан, и аз му се заклех в Господа, думайки: няма да те погубя с меч; но ти го не оставяй ненаказан, понеже си мъдър човек и знаеш, какво трябва да сториш с него, за да свалиш седината му окървавена в преизподнята.)

36. Царят изпрати, та повика Семея и му каза: построи си дом в Иерусалим и живей тука и никъде не излизай оттука;

37. и знай, че в оня ден, в който излезеш и минеш поток Кедрон, непременно ще умреш; кръвта ти ще бъде върху твоята глава.

38. И Семей каза на царя: добре; както заповяда моят цар-господар, тъй ще направи твоят раб. И Семей живя в Иерусалим дълго време.

39. Но след три години се случи, че двама Семееви роби избягаха при гетския цар Анхуса, Маахов син. И обадиха на Семея, думайки: ето твоите роби са в Гет.

40. Семей стана, оседла осела си и тръгна за Гет при Анхуса да търси робите си. Семей се върна и доведе робите си от Гет.

41. И обадиха на Соломона, че Семей е ходил от Иерусалим в Гет и се върнал.

42. Тогава царят изпрати, та повика Семея и му рече: не ти ли се заклех в Господа и не ти ли обявих, думайки: знай, че в оня ден, в който излезеш и отидеш някъде, непременно ще умреш? И ти ми отговори: добре;

43. а защо не спази заповедта, що ти дадох пред Господа с клетва?

44. И царят рече на Семея: ти знаеш и знае сърцето ти всичкото зло, което си сторил на баща ми Давида; нека прочее Господ обърне злобата ти върху твоята глава!

45. А цар Соломон да бъде благословен, и Давидовият престол да стои твърдо пред Господа довека!

46. И царят заповяда на Иодаевия син Ванея, и той отиде, та порази Семея и той умря.

ГЛАВА 3.

1. (Когато се закрепи царството в ръцете на Соломона,) Соломон се сроди с фараона, египетския цар, и си взе фараоновата дъщеря и я въведе в Давидовия град, докле построи дома си, дома Господен и стените около Иерусалим.

2. Народът още принасяше жертви по оброчищата, понеже до онова време не беше построен дом на името Господне.

3. Соломон възлюби Господа, като ходеше по наредбите на баща си Давида, но и той принасяше жертви и кадеше по оброчищата.

4. И царят отиде в Гаваон, за да принесе там жертва, понеже там беше главният жертвеник. Хиляда всесъжения принесе Соломон върху тоя жертвеник.

5. В Гаваон Господ се яви нощем Соломону насъне; и рече Бог: искай, каквото желаеш да ти дам.

6. Соломон каза: Ти стори велика милост на Твоя раб баща ми Давида; и задето той ходеше пред Тебе по истина и правда и с искрено сърце пред Тебе, Ти му запази тая велика милост и му подари син, който да седи на престола му, както това е днес;

7. и днес, Господи, Боже мой, Ти постави за цар Твоя раб вместо баща ми Давида, но аз съм малко момче, не зная ни да излизам, ни да влизам.

8. И Твоят раб е всред Твоя народ, който си избрал, народ тъй многобroен, че поради множеството му не може ни да се преброи, ни да се изгледа;

9. дай, прочее, на Твоя раб разумно сърце, за да съди Твоя народ и да различава, що е добро и що е зло; защото, кой може да управлява тоя многобroен Твой народ?

10. И угодно биде Господу, дето Соломон поиска това.

11. И Бог му каза: задето поиска това, и не поиска за себе си дълъг живот, не поиска богатство, не поиска душите на твоите врагове, а си поиска разум, за да умееш да съдиш, —

12. ето, Аз ще сторя по думата ти: ето, давам ти мъдро и разумно сърце, тъй че подобен на тебе не е имало преди тебе, и след тебе няма

да се издигне подобен на тебе;

13. и това, което ти не поиска, Аз ти давам, — и богатство, и слава, тъй че не ще има подобен на тебе между царете през всички твои дни;

14. и ако ходиш по Моя път, като пазиш Моите наредби и Моите заповеди, както ходи баща ти Давид, ще продължа и твоите дни.

15. Соломон се пробуди, и ето, това беше сън. И отиде в Иерусалим, та застана (пред жертвеника) при ковчега на завета Господен, принесе всесъжения, извърши мирни жертви и даде голямо угощение на всичките си служители.

16. Тогава дойдоха при царя две жени блудници и се изправиха пред него.

17. И едната жена каза: о, господарю мой! аз и тая жена живеем в една къща, и родих при нея в тая къща;

18. на третия ден, след като родих, роди и тая жена; ние бяхме заедно, и в къщата при нас нямаше никой външен човек; само ние двете бяхме в къщата.

19. През нощта умря синът на тая жена, защото бе легнала връз него,

20. и тя станала през нощта, взела моя син от мене, когато аз, твоята рабиня, съм спала, и го турила до гърдите си, а своя мъртъв син турила до моите гърди;

21. сутринта станах да накърмя сина си, и ето, той беше мъртъв; а когато на виделина се взрях в него, това не беше моят син, когото бях родила.

22. Другата жена каза: не, моят син е живият, а твоят син е умрелият. А тя й казваше: не, твоят син е умрелият, а моят е живият. И се препираха тъй пред царя.

23. Царят каза: тая говори: моят син е живият, а твоят е умрелият; а оная говори: не, твоят син е умрелият, а моят син е живият.

24. И царят каза: дайте ми меч. И донесоха на царя меч.

25. И царят каза: разсечете живото дете на две и дайте половината на едната и половината на другата.

26. И отговори на царя оная жена, чийто беше живият син, защото цялата й вътрешност се бе развълнувала от жалост към нейния син: о, господарю мой! Дайте й това дете живо и го не убивайте. А другата казваше: нека не бъде ни мое, ни твое, сечете.

27. И царят отговори и рече: дайте на тая живото дете, и го не убивайте: тя е негова майка.

28. И цял Израил чу за съда, как царят отсъди. И наченаха да се боят от царя, защото видяха, че има мъдрост Божия в него, за да извършва съд.

ГЛАВА 4.

1. Цар Соломон беше цар над цял Израил.

2. И ето кои бяха неговите началници: Азария, син на свещеник Садока;

3. Елихореф и Ахия, синове на Сива — писари; Иосафат, Ахилудов син — летописец;

4. Ванея, Иодаев син, — военачалник, Садок и Авиатар — свещеници;

5. Азария, Натанов син, — началник над разпоредниците, и Завут, син на свещеник Натана, — приятел на царя;

6. Ахисар, — началник на царския дом, и Адонирам, син на Авда — на данъците.

7. Соломон имаше дванайсет разпоредници над цял Израил, които доставяха храна на царя и на неговия дом; всеки беше длъжен да доставя храна по за един месец в годината.

8. Ето имената им: Бен-Хур — на Ефремова планина;

9. Бен-Декер — в Макац и в Шаалбим, във Ветсамис, в Елон и в Бет-Ханан;

10. Бен-Хесед — в Арюбот; нему също принадлежеше Соко и цялата земя Хефер;

11. Бен-Авинадав — над цял Нафат-Дор; Тафат, Соломонова дъщеря, беше негова жена;

12. Ваана, Ахилудов син, в Таанах и Мегидо и в цял Бет-Сан, който е близо до Цартан под Иезреел, от Бет-Сан до Абел-Мехол, и дори зад Иокнеам;

13. Бен-Гевер — в Рамот Галаадски; нему принадлежаха селата на Иаира, Манасиев син, които са в Галаад; нему принадлежеше област Аргов, във Васан, шейсет големи градове със стени и медни завори;

14. Ахинадав, Хидов син, в Маханаим;

15. Ахимаас, в земята Нефталимова; той си бе взел за жена Васемата, Соломонова дъщеря;

16. Ваана, Хушаев син, в земята Асирова и в Баалот;

17. Иосафат, Паруахов син, в земята Исахарова;

18. Шимей, син на Ела, в земята Вениаминова;

19. Гевер, Уриев син, в земята Галаадска, в земята на аморейския цар Сихона, и на васанския цар Ога. Той беше разпоредник в тая земя.

20. Иуда и Израил, бидейки многобройни като пясъка при морето, ядяха, пиеха и се веселяха.

21. Соломон владееше всички царства от река Ефрат до Филистимската земя и до границата на Египет. Те принасяха дарове и служеха на Соломона през всички дни на живота му.

22. Всекидневната храна на Соломона беше: трийсет кора пшенично брашно и шейсет кора друго брашно,

23. десет угоени вола и двайсет вола от пасбището, и сто овци, освен елени и сърни, и диви кози, и угоени птици;

24. защото той господаруваше над цялата земя отсам реката, от Типсах до Газа, над всички царе отсам реката, и имаше мир с всички околни страни.

25. И живееха Иуда и Израил спокойно, всеки под лозата си и под смоковницата си, от Дан до Вирсавия, през всички Соломонови дни.

26. Соломон имаше четирийсет хиляди ясли за колеснични коне и дванайсет хиляди за конница.

27. И разпоредниците доставяха на цар Соломона всичко, що трябваше за царската трапеза, всеки в своя месец, и не оставяха да има недостиг от нищо.

28. Също и ечемик, и слама за конете и за мулетата доставяше всеки поредно в мястото, дето се намираше царят.

29. А Бог даде на Соломона мъдрост, твърде голям разум и обширен ум като пясъка на морския бряг.

30. И Соломоновата мъдрост беше по-голяма от мъдростта на всички синове на Изток, и от всичката мъдрост на египтяни.

31. Той беше по-мъдър от всички люде, по-мъдър и от Етана езрахитеца и от Емана, и от Халкола и Дарва, Махолови синове, и името му се славеше по всички околни народи.

32. Той изрече три хиляди притчи, и песните му бяха хиляда и пет;

33. той говори и за дърветата, от кедъра, що е в Ливан, до исопа, който никне по стените; той говори и за животните, за птиците, за

влечугите и за рибите.

34. И от всички народи дохождаха да послушат Соломоновата мъдрост, от всички земни царе, които бяха слушали за неговата мъдрост.

ГЛАВА 5.

1. Хирам, тирски цар, прати служителите си при Соломона, като чу, че го помазали за цар вместо баща му, защото Хирам беше Давидов приятел през целия си живот.

2. Също и Соломон изпрати да кажат на Хирама:

3. ти знаеш, че баща ми Давид не можа да съгради дом на името на Господа, своя Бог, поради войните с околните народи, докле Господ ги не покори под нозете му;

4. но сега Господ, Бог мой, ми даде спокойствие отвред: няма противник и няма вече спънки.

5. И ето, аз имам намерение да съградя дом на името на Господа, моя Бог, както бе казал Господ на баща ми Давида, думайки: твоят син, когото ще поставя на твоя престол вместо тебе, ще съгради дом на Моето име;

6. затова, заповядай да ми насекат кедри от Ливан; и ето, моите слуги ще бъдат заедно с твоите слуги, и ще ти плащам за твоите слуги, каквото ти определиш, защото знаеш, че у нас няма люде, които да умеят да секат дървета тъй, както сидонци.

7. Когато Хирам чу думите на Соломона, много се зарадва и каза: благословен да бъде днес Господ, Който даде на Давида мъдър син, за да управлява тоя многоброен народ!

8. И Хирам прати при Соломона да кажат: изслушах това, за което беше пращал до мене; ще изпълня всичкото ти желание за кедровите и кипарисовите дървета:

9. слугите ми ще ги свлекат от Ливан при морето, и на салове ще ги докарат по море на мястото, което ще ми определиш; там ще ги стоваря, и ти ще ги вземеш; но и ти изпълни моето желание, да доставяш храна за моя дом.

10. И Хирам даваше на Соломона дървета кедрови и дървета кипарисови напълно според желанието му.

11. А Соломон даваше на Хирама двайсет хиляди кора пшеница за прехрана на неговия дом и двайсет кора цедено маслинено масло, — толкова Соломон даваше на Хирама всяка година.

12. Господ даде Соломону мъдрост, както бе му обещал. И между Хирама и Соломона имаше мир, и сключиха съюз помежду си.

13. Цар Соломон наложи тегоба върху цял Израил; а тегобата се състоеше в трийсет хиляди човеци.

14. Той ги пращаше на Ливан, по десет хиляди на месец, на смени; един месец биваха на Ливан, а два месеца — по домовете си. Адонирам пък беше техен началник.

15. Соломон имаше още седемдесет хиляди преносвачи на товари, и осемдесет хиляди каменоделци в планините,

16. вън от трите хиляди и триста началници, които Соломон беше поставил над работата, да наглеждат народа, който извършваше работите.

17. И царят заповяда да докарват големи камъни, скъпи камъни, за основата на дома, камъни дялани.

18. Дялаха ги пък Соломонови работници и Хирамови работници и гивлитци, и приготвяха дървета и камъни за постройката на дома (три години).

ГЛАВА 6.

1. В четиристотин и осемдесетата година след излизане на Израилевите синове от Египетската земя, в четвъртата година на Соломоновото царуване над Израиля, в месец зиф, който е вторият месец, Соломон почна да гради храм Господу.

2. Храмът, който цар Соломон съгради Господу, беше дълъг шейсет лакти, широк — двайсет и висок — трийсет лакти;

3. притворът пред храма беше дълъг двайсет лакти, според ширината на храма, и широк — десет лакти пред храма.

4. В храма той направи прозорци наоткос с решетки.

5. И направи пристройка около стените на храма, около храма и давира[1]; и направи странични стаи околовръст.

6. Долният кат на пристройката беше широк пет лакти, средният — широк шест лакти, а третият — широк седем лакти; защото около храма извън бяха направени отстъпи, та пристройката да не допира до стените на храма.

7. Когато се градеше храмът, за градеж се употребяваха дялани камъни; ни чук, ни тесла, нито друго някакво желязно оръдие се чуваше в храма при градежа му.

8. Входът в средния кат беше отдясно на храма. По кръгли стълби се изкачваха на средния кат, а от средния — на третия.

9. Тъй съгради той храма, завърши го и го обложи с кедрови дъски.

10. И пристрои към целия храм странични стаи, високи пет лакти; те бяха прикрепени към храма с кедрови греди.

11. И биде слово Господне към Соломона, и му бе казано:

12. ето, ти градиш храм: ако ходиш по Моите устави, постъпваш по Моите наредби и пазиш всичките Ми заповеди, като постъпваш според тях, — Аз ще изпълня върху тебе словото Си, което бях казал на баща ти Давида,

13. и ще живея всред Израилевите синове и няма да оставя Моя народ Израиля.

14. Соломон съгради храма и го завърши.

15. И обложи стените на храма отвътре с кедрови дъски; от пода до потона ги обложи отвътре с дърво, и пода на храма покри с кипарисови дъски.

16. А в задната страна на храма, на двайсет лакти от края, издигна стена и обложи стените и потона с кедрови дъски, и направи давир за Святая-Святих.

17. Храмът, сиреч предната част на храма, имаше четирийсет лакти.

18. По кедъра отвътре на храма имаше резби, подобни на краставички и разпукващи се цветове; всичко беше покрито с кедър, камък се не виждаше.

19. А вътре в храма той приготви давира, за да постави там ковчега на завета Господен.

20. Давирът беше дълъг двайсет лакти, широк двайсет лакти, и висок двайсет лакти; той го обкова с чисто злато; също обкова и кедровия жертвеник.

21. Извътре Соломон обкова храма с чисто злато, и протегна златни вериги пред давира, и го обкова със злато.

22. Целия храм той обкова със злато, целия храм докрай, и целия жертвеник, който е пред давира, обкова със злато.

23. И в давира направи два херувима от маслинено дърво, високи десет лакти.

24. Едното крило на херувима беше дълго пет лакти и другото крило на херувима — пет лакти; десет лакти имаше от единия край на крилете му до другия край на крилете му.

25. Десет лакти имаше и другият херувим; еднаква мярка и еднакъв вид имаха двата херувима.

26. Височината на единия херувим беше десет лакти, също и на другия херувим.

27. Той постави херувимите всред вътрешната част на храма. А крилете на херувимите бяха разперени, и крилото на единия се допираше до едната стена, а крилото на другия херувим допираше до другата стена; другите им пък криле се срещаха крило с крило всред храма.

28. Той обкова херувимите със злато.

29. И по всички стени на храма околовръст издълба изображения на херувими, палми и разпукващи се цветове, отвътре и отвън.

30. И пода на храма обкова със злато във вътрешната и предната част.

31. За входа на давира той направи врата от маслинено дърво с петоъгълни спонци.

32. На двете половини на вратата от маслинено дърво той издълба херувими, палми и разпукващи се цветове и ги обкова със злато; покри със злато и херувимите и палмите.

33. И при входа на храма той направи четириъгълни стълбове от маслинено дърво

34. и две врати от кипарисово дърво; двете половинки на едните врата бяха подвижни, и двете половинки на другите врата бяха също подвижни.

35. Издълба по тях херувими, палми и разпукващи се цветове и обкова резбата със злато.

36. И вътрешния двор направи от три реда дялани камъни и от ред кедрови греди.

37. На четвъртата година, в месец зиф, (втория месец,) той бе положил основите на храма Господен,

38. а на единайсетата година, в месец бул, — този е осмият месец, — той завърши храма с всичките му принадлежности и по всичките му предначертания: той го гради седем години.

---

[1] Отделение за Святая-Святих. ↑

ГЛАВА 7.

1. А своя дом Соломон гради тринайсет години, и свърши целия си дом.

2. Той съгради дома си от ливанско дърво, дълъг сто лакти, широк петдесет лакти, а висок трийсет лакти, на четири реда кедрови стълбове; и кедрови греди бяха положени върху стълбовете.

3. Подът беше постлан с кедър върху греди на четирийсет и пет стълба, по петнайсет в ред.

4. Прозоречни стълбове имаше три реда; имаше и три реда прозорци, прозорец срещу прозорец.

5. Всички врати и спонци бяха четириъгълни, прозорец срещу прозорец в три реда.

6. Той направи и притвор от стълбове, петдесет лакти дълъг, трийсет лакти широк, и пред тях — трем, стълбове, и праг пред тях.

7. Още направи и притвор с престол, от който той съдеше, притвор за съдилище, и всички подове покри с кедър.

8. В дома, дето живееше, имаше друг двор зад притвора, също тъй устроен. И в дома на фараоновата дъщеря, която Соломон си бе взел, направи също такъв притвор.

9. Всичко това беше направено от скъпи камъни, — дялани по размер, изрязани с трион отвътре и отвън, — от основата до издадките, и отвън до големия двор.

10. В основата бяха положени скъпи камъни, камъни големи, камъни от десет лакти и камъни от осем лакти,

11. и отгоре скъпи камъни, дялани по размер, и кедър.

12. Големият двор беше обграден околовръст с три реда дялани камъни и с един ред кедрови греди; също и вътрешният двор на храма Господен и храмовият притвор.

13. Цар Соломон изпрати и взе от Тир Хирама,

14. син на една вдовица от Нефталимово коляно. Баща му, тирянец, беше медникар; той беше способен и изкусен и умееше да прави всякакви вещи от мед. И той дойде при цар Соломона и правеше му всякакви работи:

15. той направи два медни стълба, всеки висок по осемнайсет лакти, и връв от дванайсет лакти обхващаше окръжността на единия и другия стълб;

16. той направи и два главуляка, излети от мед, за да ги тури върху стълбовете; пет лакти висок единият главуляк и пет лакти висок другият главуляк;

17. направи мрежи плетена работа и върви като верижки за главуляците, които бяха върху стълбовете: седем за единия главуляк и седем за другия главуляк.

18. Тъй направи той стълбовете и два реда нарове около мрежата, за да покрие главуляците, които са върху стълбовете; същото направи и за другия главуляк.

19. А в притвора главуляците върху стълбовете бяха направени подобно на крин, четири лакти;

20. и главуляците върху двата стълба отгоре бяха тъкмо над изпъкнатостта, която беше до мрежата; и върху другия главуляк на редове околовръст двеста нара.

21. И постави стълбовете на храмовия притвор; постави стълб отдясно и му даде име Иахин; постави стълб и отляво и го нарече Воаз.

22. И върху стълбовете положи главуляци, направени подобно на крин. Тъй се свърши работата над стълбовете.

23. И той направи излято от мед море — от единия му край до другия имаше десет лакти, — съвсем кръгло, пет лакти високо; и връв от трийсет лакти го обхващаше наоколо.

24. Под краищата му имаше околовръст подобия на краставички по десет на лакът; те обикаляха морето от всички страни в два реда; подобията на краставички бяха излети изедно с него.

25. То стоеше на дванайсет вола: три гледаха към север, три гледаха към запад, три гледаха към юг и три гледаха към изток; морето стоеше върху тях, и заднищата им бяха обърнати навътре под него.

26. Дебело беше то една длан, и краищата му, направени като краищата на чаша, приличаха на цъфнал крин. То събираше две хиляди бата.

27. Той направи и десет медни подставки; всяка подставка беше дълга четири лакти, широка — четири лакти, висока — три лакти.

28. Ето направата на подставките: те имаха страни, страни между наъгълните наставки.

29. Върху страните, които бяха между наъгълните наставки, имаше изобразени лъвове, волове и херувими; също и върху наъгълните наставки; а над лъвовете и воловете и под тях имаше висящи венци;

30. всяка подставка имаше по четири медни колела и медни оси. На четирите ъгъла имаше издадки като рамена, излети издадки, отдолу под умивалника, до всеки венец.

31. Отворът от вътрешния венец догоре имаше един лакът; отворът му беше кръгъл като подножието на стълбовете, лакът и половина, и при отвора му — изваяния; но страните бяха четириъгълни, не кръгли.

32. Под страните имаше четири колела и оси на колелата в подставките; всяко колело беше високо лакът и половина.

33. Направата на колелата беше също такава, както колелата на колесниците; осите им, наплатите им, спиците им и главините им — всичко беше излято.

34. Имаше четири издадки на четирите ъгъла на всяка подставка; от подставката излизаха издадките й.

35. И върху подставката имаше изпъкналост, половин лакът висока; а над подставката дръжките й и стените й бяха от едно с нея вещество.

36. Той извая върху дъсчиците на дръжката й и на стените й херувими, лъвове и палми, колкото позволяваше мястото, и наоколо — висящи венци.

37. Тъй направи той десет подставки: всички еднакво излети, еднаква мярка, еднакъв изглед.

38. Направи и десет медни умивалника; всеки умивалник събираше четирийсет бата; всеки умивалник имаше четири лакти; всеки умивалник стоеше на една от десетте подставки.

39. Той разположи подставките — пет отдясно на храма и пет отляво на храма, а морето постави отдясно на храма, на източната страна към юг.

40. Хирам направи умивалниците, лопатките и чашите. И свърши Хирам всичката работа, която вършеше при цар Соломона за храма Господен, именно:

41. два стълба и два пояса на главуляците, които са върху стълбовете, и две мрежи за покриване двата пояса на главуляците,

които са върху стълбовете;

42. и четиристотин нара на двете мрежи; два реда нарове на всяка мрежа за покриване двата пояса на главуляците, които са върху стълбовете,

43. и десет подставки и десет умивалника на подставките;

44. едно море и дванайсет вола под морето;

45. и котли, и лопатки, и чаши. Всички вещи, които Хирам направи на цар Соломона за храма Господен, бяха от изгладена мед.

46. Царят ги излива в глинена пръст, в околността на Иордан, между Сокхот и Цартан.

47. Соломон постави всички тия вещи по местата им. Поради извънредното им множество теглото на медта не бе определено.

48. Соломон направи и всички вещи, които са в храма Господен: златен жертвеник и златна трапеза, на която се полагат хлябовете на предложението;

49. светилниците — пет отдясно и пет отляво, пред задното отделение на храма, от чисто злато, цветя, кандилца и щипки от злато;

50. и блюда, и ножове, и чаши, и подносници и кадилници от чисто злато; скоби за вратите на вътрешния храм в Святая-Святих и за вратите в храма, също от злато.

51. Тъй бе свършена всичката работа, която вършеше цар Соломон за храма Господен. И принесе Соломон посветеното от баща му Давида; среброто, златото и вещите предаде в съкровищницата на храма Господен.

ГЛАВА 8.

1. Тогава Соломон свика при себе си в Иерусалим старейшините Израилеви и всички коленоначалници, родоначалници на синовете Израилеви, за да пренесат ковчега на завета Господен от Давидовия град, сиреч Сион.

2. И събраха се на празника при цар Соломона всички израилтяни в месец атаним, който е седмият месец.

3. Дойдоха всички старейшини Израилеви; и свещениците вдигнаха ковчега

4. и понесоха ковчега Господен и скинията на събранието и всички свещени вещи, що бяха в скинията; и носеха ги свещеници и левити.

5. А цар Соломон и с него целият израилски събор, който се бе събрал при него, вървяха пред ковчега, принасяйки жертви от дребен и едър добитък, които не беше възможно да се изброят и сметнат поради множеството им.

6. Свещениците внесоха ковчега на завета Господен на мястото му, в давира на храма, в Святая-Святих, под крилете на херувимите.

7. Защото херувимите простираха криле над мястото на ковчега, и херувимите покриваха отгоре ковчега и върлините му.

8. Върлините се издаваха тъй, че главиците им се виждаха из светилището пред давира, ала не излизаха навън; те са там и доднес.

9. В ковчега нямаше нищо, освен двете каменни скрижали, които Моисей бе положил вътре на Хорив, когато Господ сключи завет със синовете Израилеви, след като бяха излезли от Египетската земя.

10. Когато свещениците излязоха из светилището, облак изпълни дома Господен.

11. И свещениците не можеха да стоят на службата поради облака, понеже сиянието Господне изпълни храма Господен.

12. Тогава Соломон рече: Господ каза, че благоволи да живее в мъгла;

13. съградих храм Тебе за жилище, място, дето да пребиваваш довека.

14. И царят се обърна с лицето си, и благослови цялото събрание израилтяни — цялото събрание израилтяни стоеше —

15. и каза: благословен да бъде Господ, Бог Израилев, Който каза с устата Си на баща ми Давида, и казаното днес изпълни с ръката Си! Той бе казал:

16. от оня ден, когато изведох Моя народ Израиля из Египет, Аз не избрах град ни в едно коляно Израилево, за да се построи дом, дето да пребъдва името Ми; (а избрах Иерусалим, та в него да пребъдва името Ми;) избрах Давида, той да бъде над Моя народ Израиля.

17. Баща ми Давид имаше на сърце да построи храм на името на Господа, Бога Израилев;

18. но Господ каза на баща ми Давида: ти имаш на сърце да построиш храм на името Ми; хубаво, че това ти е на сърце;

19. обаче, не ти ще построиш храм, а твоят син, който е излязъл от чреслата ти, — той ще съгради храм на името Ми.

20. И Господ изпълни словото Си, което бе изрекъл; аз се издигнах на мястото на баща си Давида и седнах на престола Израилев, както каза Господ, и построих храм на името на Господа, Бога Израилев;

21. и приготвих там място за ковчега, в който е заветът на Господа, що бе сключил с нашите отци, когато ги изведе из Египетската земя.

22. И застана Соломон пред жертвеника Господен, пред цялото събрание израилтяни, дигна ръце към небето

23. и рече: Господи, Боже Израилев! няма бог подобен на Тебе нито на небето горе, нито на земята долу; Ти пазиш завет и милост към рабите Си, които ходят пред Тебе от все сърце.

24. Ти изпълни на Своя раб Давида, моя баща, това, що му бе говорил; каквото бе изрекъл с устата Си, днес го извърши с ръката Си.

25. И сега, Господи, Боже Израилев, изпълни на Своя раб Давида, мой баща, каквото бе му говорил, думайки: пред лицето Ми не ще престане да излиза от тебе мъж, седящ на Израилевия престол, стига само синовете ти да се държат о пътя си, ходейки пред Мене тъй, както ти ходеше пред Мене.

26. И сега, Боже Израилев, да бъде вярно словото Ти, що си изрекъл на Своя раб Давида, моя баща!

27. Наистина, нима Бог ще живее на земята? Небето и небето на небесата не Те побират, толкова по-малко тоя храм, който съм построил (на Твоето име);

28. но погледни милостно към молитвата на Твоя раб и към молбата му, Господи, Боже мой! чуй зова и молитвата, с която Твоят раб Те умолява днес.

29. Да бъдат очите Ти отворени към тоя храм денем и нощем, към това място, за което си казал: името Ми ще бъде там; чуй молитвата, с която ще се моли Твоят раб на това място.

30. Чуй молбата на Твоя раб и на Твоя народ Израиля, когато те ще се молят на това място; чуй от мястото на Твоето обиталище, от небесата, чуй и помилувай.

31. Кога някой съгреши против ближния си, и поискат от него клетва, за да се закълне, и заради клетвата дойдат пред Твоя жертвеник в тоя храм,

32. тогава чуй от небето и извърши съд над Своите раби; обвини виновния, като стовариш върху главата му неговата постъпка, и оправдай правия, като му въздадеш според правдата му.

33. Когато Твоят народ Израил бъде поразен от неприятели, задето е съгрешил пред Тебе, и когато те се обърнат към Тебе и изповядат името Ти и искат и Те молят в тоя храм, —

34. чуй тогава от небето и прости греха на Твоя народ Израиля, и ги върни в земята, която си дал на отците им.

35. Кога се заключи небето и няма дъжд, задето ще съгрешат пред Тебе, и кога се помолят на това място, изповядат името Ти и се обърнат от греха си, понеже си ги смирил, —

36. чуй тогава от небето и прости греха на Своите раби и на Своя народ Израиля, като им покажеш добрия път, по който да ходят, и прати дъжд върху Твоята земя, която си дал народу Си за наследие.

37. Глад ли бъде по земята, или мор, палещ вятър ли, главня, скакалци, или гъсеници, неприятел ли го стесни в земята му, някаква неволя ли се появи, или болест, —

38. при всяка молитва, при всяка молба, която иде от който и да е човек у целия Твой народ Израиля, кога почувствуват болка в сърцето си и прострат ръце към тоя храм,

39. чуй от небето, от мястото на Твоето обиталище, и помилувай; направи и въздай всекиму според пътищата му, както видиш сърцето

му, понеже само Ти познаваш сърцата на всички човечески синове;

40. за да се боят от Тебе през всички дни, докле живеят на земята, която си дал на отците ни.

41. Ако и някой другородец, който не е от Твоя народ Израиля, дойде от далечна земя заради Твоето име, —

42. защото ще чуят за Твоето велико име, за Твоята силна ръка и за Твоята простряна мишца, — дойде и се помоли в тоя храм,

43. чуй от небето, от мястото на Своето обиталище, и стори всичко, за каквото другородецът Те призове, та всички земни народи да знаят Твоето име, за да се боят от Тебе, както Твоят народ Израил, да знаят, че тоя храм, който съградих аз, е наречен на Твое име.

44. Кога Твоят народ излезе на война против своя враг по пътя, по който го пратиш, и се помоли Господу, като се обърне към града, който Ти си избрал, и към храма, който построих на Твое име,

45. тогава чуй от небето молитвата им и молбата им и стори, каквото е тям потребно.

46. Кога съгрешат пред Тебе, — защото няма човек, който да не греши, — и Ти им се разгневиш и ги предадеш на враговете, и ония, които са ги пленили, ги отведат в неприятелска земя, далечна или близка;

47. и кога в земята, дето ще бъдат в плен, дойдат на себе си, обърнат се и Ти се помолят в земята на ония, които са ги пленили, думайки: „съгрешихме, сторихме беззаконие, виновни сме“;

48. и кога се обърнат към Тебе от всичкото си сърце и от всичката си душа в земята на враговете, които са ги пленили, и Ти се помолят, като се обърнат към своята земя, която си дал на отците им, към града, който си избрал, и към храма, който построих на Твое име, —

49. тогава чуй от небето, от мястото на Твоето обиталище, молитвата и молбата им, стори, каквото е тям потребно;

50. и прости на Твоя народ, каквото е съгрешил пред Тебе и всичките му престъпления, които е извършил пред Тебе, и възбуди състрадание към тях у ония, които са ги пленили, та да бъдат милостиви към тях:

51. защото те са Твой народ и Твой дял, който Ти изведе из Египет, из желязната пещ.

52. Нека (ушите Ти и) очите Ти бъдат отворени за молбата на Твоя раб и за молитвата на Твоя народ Израиля, за да ги чуваш всякога,

кога Те призовават,

53. защото Ти си ги отделил за Свой дял измежду всички земни народи, както си рекъл чрез Моисея, Твоя раб, когато изведе отците ни от Египет, Владико Господи!

54. След като Соломон произнесе към Господа цялата тая молитва и молба, както бе коленичил, стана отпред жертвеника Господен, с ръце простени към небето.

55. И, изправен, благослови цялото събрание израилтяни, с висок глас думайки:

56. благословен да бъде Господ (Бог), Който даде спокойствие на Своя народ Израиля, както бе говорил! Не остана неизпълнена ни една дума от всички Негови благи думи, които бе изрекъл чрез Своя раб Моисея;

57. нека бъде с нас Господ, Бог наш, както бе с отците ни; да ни не оставя, да ни не напуща,

58. скланяйки сърцата ни към Себе Си, за да вървим по всичките Му пътища и да пазим заповедите Му, уставите Му и законите Му, които е заповядал на отците ни.

59. И тия думи, с които се молих пред Господа (днес), нека бъдат близки до Господа, нашия Бог, денем и нощем, за да върши Той, каквото е нужно за Неговия раб и за Неговия народ Израиля всеки ден,

60. та да познаят всички народи, че Господ е Бог, и няма други, освен Него.

61. Нека сърцето ви бъде напълно предадено на Господа, нашия Бог, за да ходите по наредбите Му и да пазите заповедите Му, както днес.

62. Тогава царят и всички израилтяни с него принесоха жертва Господу.

63. Соломон закла за мирна жертва, която принесе Господу, двайсет и две хиляди едър добитък и сто и двайсет хиляди дребен добитък. Тъй царят и всички синове Израилеви осветиха храма Господу.

64. В същия ден царят освети средната част на двора, който е пред храма Господен, като извърши там всесъжение и хлебен принос и като възнесе тлъстината от мирните жертви, понеже медният жертвеник, който е пред Господа, беше малък да побере всесъженията, хлебния принос и тлъстината от мирните жертви.

65. Така Соломон прави празник, и цял Израил с него — събор голям, който се бе стекъл от входа в Емат до Египетската река, пред Господа, нашия Бог; правиха празник (и ядоха, и пиха и се молиха пред Господа, нашия Бог в съградения храм) седем дена и още седем дена, сиреч четиринайсет дена.

66. В осмия ден Соломон разпусна народа. Всички благословиха царя и си отидоха по шатрите си, като се радваха и веселяха в сърцето си за всичко добро, което Господ стори на Своя раб Давида и на Своя народ Израиля.

ГЛАВА 9.

1. След като Соломон свърши градежа на Господния храм, на царския дом и всичко, що бе пожелал да направи,

2. Господ повторно се яви на Соломона, както бе му се явил в Гаваон.

3. И Господ му каза: Аз чух твоята молитва и твоята молба, за което Ме моли, (направих всичко по твоята молитва,) осветих тоя храм, който ти съгради, за да пребъдва там името Ми довека, и очите Ми и сърцето Ми ще бъдат там през всички дни.

4. И ако ходиш пред Моето лице, както ходи баща ти Давид, с чисто сърце и с правота, изпълнявайки всичко, що съм ти заповядал, и ако пазиш Моите устави и Моите закони,

5. Аз ще поставя царския ти трон над Израиля довека, както съм казал на баща ти Давида, думайки: не ще престане да излиза от тебе мъж, седящ на престола Израилев.

6. Ако вие и синовете ви отстъпите от Мене и не пазите Моите заповеди и Моите наредби, които ви съм дал, и тръгнете и почнете да служите на други богове и да им се покланяте,

7. Аз ще изтребя Израиля от лицето на земята, която му съм дал, и храма, който съм осветил на Мое име, ще отхвърля от лицето Си, и Израил ще стане за приказ и за присмех у всички народи.

8. И за тоя висок храм, всеки, който мине покрай него, ще се ужаси, ще подсвирне и ще каже: защо ли Господ е постъпил тъй с тая земя и с тоя храм?

9. И ще кажат: затова, че те оставиха Господа, своя Бог, Който изведе бащите им из Египетската земя, и прегърнаха други богове, покланяха им се и им служеха, — затова Господ им напрати цялото това нещастие.

10. След като изминаха двайсет години, през които Соломон съгради два дома, — дома Господен и царския дом, —

11. за които тирският цар Хирам набавяше на Соломона кедрови дървета и кипарисови дървета и злато по желанието му, — цар Соломон даде на Хирама двайсет града в Галилейската земя.

12. И Хирам излезе из Тир да прегледа градовете, които му даде Соломон, и те му се не понравиха.

13. И той каза: какви са тия градове, които ти, брате мой, си ми дал? И ги нарече земя Кавул, както се наричат доднес.

14. И Хирам бе пратил на царя сто и двайсет таланта злато.

15. Оттука и разпоредбата за данъка, който наложи цар Соломон, за да съгради храма Господен и своя дом, Мило и стените иерусалимски, Хацор и Мегидо и Газер.

16. Фараонът, египетски цар, бе дошъл и превзел Газер, и с огън го бе изгорил, а хананейците, които живееха в града, бе избил, и го бе дал вено на дъщеря си, Соломоновата жена.

17. И тогава Соломон построи Газер и Долни Беторон,

18. Ваалат, Тадмор в пустинята,

19. и всички градове за житници, които имаше Соломон, и градовете за колесници, градовете за конница и всичко онова, що Соломон искаше да съгради в Иерусалим, на Ливан и по цялата земя на своето владение.

20. Всички люде, останали от аморейци, хетейци, ферезейци (хананейци), евейци, иевусейци (и гергесейци), които не бяха от Израилевите синове,

21. децата им, останали след тях на земята, които Израилевите синове не можаха да изтребят, — Соломон направи поданни работници, каквито са доднес;

22. а синовете Израилеви Соломон не правеше работници; те бяха негови войници, служители, велможи, полководци и началници на неговите колесници и на неговите конници.

23. Главните пък разпоредници над Соломоновите работи, именно управниците на народа, които извършваха работата, бяха петстотин и петдесет.

24. Фараоновата дъщеря премина от Давидовия град в своя дом, който построи Соломон за нея. След това той построи Мило.

25. Соломон принасяше три пъти на година всесъжения и мирни жертви върху жертвеника, който бе съградил Господу, и кадеше върху него пред Господа. Тъй свърши градежа на дома.

26. Цар Соломон направи също и кораби в Ецион-Хавер, който е при Елот, на брега на Червено море, в Идумейската земя.

27. И Хирам прати на тия кораби свои поданици-корабници, които знаят морето, заедно със Соломонови поданици;

28. те отидоха в Офир и взеха оттам четиристотин и двайсет таланта злато и го докараха на цар Соломона.

ГЛАВА 10.

1. Савската царица, като чу за славата Соломонова в името на Господа, дойде да го изпита с гатанки.

2. Тя дойде в Иерусалим с много голямо богатство: камили бяха натоварени с благовония, с твърде много злато и драгоценни камъни; тя дойде при Соломона и говори с него за всичко, що й беше на сърце.

3. Соломон й обясни всички нейни думи, и нямаше нищо непознато за царя, което да й не обясни.

4. Савската царица видя всичката мъдрост на Соломона, и дома, що бе той построил,

5. и ястията на трапезата му, и жилището на слугите му, и държането на служителите му, и облеклото им, и виночерпците му, и всесъженията му, които принасяше в храма Господен. И повече не можа да се удържи

6. и каза на царя: истина е, което бях слушала в земята си за твоите дела и за твоята мъдрост;

7. но не вярвах на думи, докле не дойдох, и не видяха очите ми: и ето, мене и половината не ми е било казано; мъдрост и богатство ти имаш повече, отколкото съм слушала.

8. Блажени твоите люде, блажени и тия твои слуги, които стоят пред тебе винаги и слушат мъдростта ти!

9. Благословен да бъде Господ, Бог твой, Който е благоволил да те постави на Израилевия престол! Господ, поради вечната Си любов към Израиля, те е поставил за цар, за да вършиш съд и правда.

10. И тя подари на царя сто и двайсет таланта злато и голямо множество благовония и драгоценни камъни: никога още не бяха донасяли толкова много благовония, колкото Савската царица подари на цар Соломона.

11. И Хирамовите кораби, които докарваха злато от Офир, докараха от Офир голямо множество червено дърво и драгоценни камъни.

12. И царят направи от това червено дърво опирала за храма Господен и за царския дом, и гусли и псалтири за певците. Никога не

бе донасяно толкова червено дърво и не бе видяно до тоя ден.

13. Тогава цар Соломон даде на Савската царица всичко, що тя пожела и що поиска, вън от онова, което цар Соломон й подари с ръцете си. И върна се тя в земята си, тя и всички нейни слуги.

14. Златото, което идеше на Соломона всяка година, тежеше шестстотин шейсет и шест таланта,

15. освен онова, що се получаваше от разносвачите на стока и от търгуването на търговците и от всички арабски царе и от областните началници.

16. Цар Соломон направи двеста големи щита от ковано злато, — по шестстотин сикли злато отиде за всеки щит;

17. и триста по-малки щита от ковано злато, — по три мини злато отиде за всеки щит; и царят ги постави в дома от ливанско дърво.

18. Царят направи и голям престол от слонова кост и го обкова с чисто злато;

19. пред престола имаше шест стъпала; изотзад върхът на престола бе закръглен, и от двете страни на седалото имаше облегала, а до облегалата стояха два лъва;

20. и още дванайсет лъва стояха там от двете страни на шестте стъпала. Подобно нещо не е имало ни в едно царство.

21. Всички съдове за пиене у цар Соломона бяха златни, и всички съдове в дома от ливанско дърво бяха от чисто злато; нищо нямаше от сребро, защото в дните на Соломона среброто не се смяташе за нищо;

22. защото царят имаше на морето тарсиски кораби заедно с Хирамовите кораби; в три години веднъж дохаждаха тарсиските кораби и докарваха злато и сребро, слонова кост, маймуни и пауни.

23. Цар Соломон надминаваше всички земни царе по богатство и мъдрост.

24. И всички земни царе търсеха да видят Соломона, за да послушат мъдростта му, която Бог бе вложил в сърцето му.

25. И те му поднасяха, всеки от себе си, дар: сребърни съдове, златни съдове, облекло, оръжие и благовония, коне и мулета всяка година.

26. Соломон набра колесници и конници; той имаше хиляда и четиристотин колесници[1] и дванайсет хиляди конници, които размести по колесничните градове и при царя в Иерусалим. (Той

владееше над всички морета — от реката до Филистимската земя и до пределите на Египет.)

27. Царят направи среброто в Иерусалим равноценно с простите камъни, а кедрите, поради тяхното множество, направи равноценни със смоковниците, които растат по низините.

28. Коне пък докарваха за цар Соломона от Египет и от Кува; царски търговци ги купуваха от Кува с пари.

29. Купена и докарана от Египет, една колесница струваше шестстотин сикли сребро, а кон — сто и петдесет. По същия начин те със свои ръце доставяха всичко това на хетейските и арамейските царе.

---

[1] В гръцкия превод: четирийсет хиляди колеснични коне. ↑

ГЛАВА 11.

1. Цар Соломон залюби, освен фараоновата дъщеря, и много жени чужденки — моавитки, амонитки, идумейки, сидонки и хетейки, —

2. от ония народи, за които Господ бе казал на Израилевите синове: не влизайте при тях, и те да не влизат при вас, за да не склонят сърцето ви към своите богове. Към тях се прилепи Соломон с любовта си.

3. Той имаше седемстотин жени и триста наложници: и неговите жени развратиха сърцето му.

4. Когато Соломон остаря, неговите жени склониха сърцето му към други богове, и сърцето му не бе напълно предадено на неговия Господ Бог, както сърцето на баща му Давида.

5. И Соломон започна да служи на Астарта, сидонско божество, и на Милхома, амонитска гнусотия.

6. И Соломон вършеше това, що бе неугодно пред очите на Господа, и не следваше напълно Господа като баща си Давида.

7. Тогава Соломон съгради капище на Хамоса, моавска гнусотия, на планината, която е пред Иерусалим, и на Молоха, амонитска гнусотия.

8. Тъй направи той за всичките си жени-чужденки, които кадяха и принасяха жертви на своите богове.

9. И Господ се разгневи на Соломона, задето си отклони сърцето от Господа, Бога Израилев, Който два пъти бе му се явявал

10. и му бе заповядал да не върви след други богове, но той не изпълни това, що му бе заповядал Господ (Бог).

11. И Господ рече на Соломона: задето това се върши у тебе, и ти не запази Моя завет и Моите наредби, които ти бях заповядал, ще изтръгна царството от тебе и ще го дам на твоя раб;

12. но през твоите дни Аз няма да направя това заради баща ти Давида: от ръцете на сина ти ще го изтръгна;

13. ала не цялото царство ще изтръгна: едно коляно ще дам на сина ти заради Моя раб Давида и заради Иерусалим, който съм избрал.

14. И Господ въздигна на Соломона противник — идумееца Адера, от идумейски царски род.

15. Когато Давид беше в Идумея, и военачалникът Иоав дойде да погребе убитите, след като бе избил всичко мъжко в Идумея, —

16. понеже Иоав и всички израилтяни прекараха там шест месеца, докле не изтребиха всичко мъжко в Идумея, —

17. тогава тоя Адер избяга в Египет и с него няколко идумейци, които бяха служили при баща му; Адер беше тогава малко дете.

18. Когато тръгнаха от Мадиам, те дойдоха във Фаран и взеха със себе си люде от Фаран и стигнаха в Египет при фараона — египетския цар; (Адер влезе при фараона, и) тоя му даде дом, назначи му заплата и му даде земя.

19. Адер придоби голяма милост у фараона, тъй че го ожени за сестрата на жена си, сестра на царица Тахпенеса.

20. Тахпенесината сестра му роди син Генуват. Тахпенеса го възпитаваше във фараоновия дом; и Генуват живееше във фараоновия дом заедно с фараоновите синове.

21. Когато Адер чу, че Давид починал при отците си и че военачалник Иоав умрял, каза на фараона: пусни ме да ида в земята си.

22. Фараонът му каза: нима се нуждаеш от нещо при мене, та искаш да идеш в земята си? Той отговори: не, но пусни ме. (И Адер се върна в земята си.)

23. Господ повдигна против Соломона и друг противник — Разона, Елиадов син, който бе избягал от господаря си Адраазара, сувски цар,

24. и, като събра около себе си люде, стана началник на шайка, след като Давид бе победил Адраазара; и те отидоха в Дамаск, настаниха се там и господаруваха в Дамаск.

25. Той бе противник на Израиля през всички дни на Соломона. Освен злото, сторено от Адера, той винаги пакостеше на Израиля и стана сирийски цар.

26. И Наватовият син Иеровоам, ефремец от Цареда, — името на майка му, вдовица, беше Церуа, — Соломонов слуга, дигна ръка против царя.

27. Ето по какъв повод той дигна ръка против царя: Соломон строеше Мило, поправяше повредите в града на баща си Давида.

28. Иеровоам беше силен човек. Соломон, като забележи, че този момък го бива за работа, постави го нагледник над поданните работници от Иосифовия дом.

29. В онова време случи се на Иеровоама да излезе от Иерусалим; по пътя го срещна пророк Ахия Силомец, облечен в нова дреха. Те бяха само двама в полето.

30. И Ахия взе новата дреха, която беше на него, разкъса я на дванайсет части

31. и рече на Иеровоама: вземи си десет части, защото тъй говори Господ, Бог Израилев: ето, изтръгвам царството от ръката на Соломона и десет колена давам на тебе,

32. а едно коляно[1] ще остане нему заради Моя раб Давида и заради град Иерусалим, който избрах от всички Израилеви колена.

33. Това е, задето те Ме оставиха и почнаха да се кланят на Астарта, сидонско божество, и на Хамоса, моавски бог, и на Милхома, амонитски бог, и не ходиха по Моите пътища, за да вършат, каквото е угодно пред очите Ми, и да пазят Моите устави и Моите заповеди, като баща му Давида.

34. Аз не отнимам цялото царство от ръката му, а го оставям да владее през целия си живот заради Моя раб Давида, когото избрах и който пазеше Моите заповеди и Моите наредби;

35. но ще отнема царството от ръката на сина му и десет колена от него ще дам на тебе;

36. а на сина му ще дам едно коляно, за да остане светилото на Моя раб Давида през всички дни пред лицето Ми в град Иерусалим, който Си избрах, за да пребъдва там името Ми.

37. Тебе избирам, и ти ще владееш всичко, що пожелае душата ти, и ще бъдеш цар над Израиля;

38. и ако пазиш всичко, каквото ти заповядвам, вървиш по пътищата Ми и вършиш, каквото е угодно пред очите Ми, като пазиш Моите устави и Моите заповеди, както прави Моят раб Давид, Аз ще бъда с тебе и ще ти въздигна крепък дом, както създадох на Давида, и ще ти дам Израиля;

39. ще унижа Давидовия род за това, ала не завинаги.

40. А Соломон искаше да убие Иеровоама, но Иеровоам стана, та избяга в Египет при Сусакима, египетски цар, и живя в Египет до смъртта Соломонова.

41. Останалите дела на Соломона и всичко, що той върши, и мъдростта му са описани в книгата на делата Соломонови.

42. Времето, през което Соломон царува в Иерусалим над цял Израил, беше четирийсет години.

43. И Соломон почина при отците си и биде погребан в града на баща си Давида; и вместо него се възцари син му Ровоам.

---

[1] В гръцкия превод: две колена. ↑

ГЛАВА 12.

1. Ровоам отиде в Сихем, понеже в Сихем бяха дошли всички израилтяни, за да го възцарят.

2. Чу за това Наватовият син Иеровоам, когато се намираше още в Египет, където беше избягал от цар Соломона, и се върна от Египет;

3. пратиха за него и го повикаха. Тогава Иеровоам и цялото израилско събрание дойдоха и говориха на (цар) Ровоама, думайки:

4. твоят баща ни наложи тежко иго, ти пък облекчи ни жестокото робство от баща ти и тежкото иго, що ни е той наложил, и тогава ще ти служим.

5. Той им отговори: идете си и след три дни дойдете пак при мене. И народът се разотиде.

6. Цар Ровоам се съветва със старците, които предстояха при баща му Соломона, докле беше жив, и рече: как ще ме посъветвате да отговоря на тоя народ?

7. Те му отговориха и казаха: ако ти днес бъдеш слуга на тия люде и им услужиш, ако ги задоволиш и им говориш благи думи, те ще ти бъдат роби през всички дни.

8. Но той не послуша съвета, който старците му бяха дали, и се съветва с младежите, които бяха пораснали заедно с него и които предстояха при него,

9. и им каза: какво ще ме посъветвате да отговоря на тия люде, които ми говориха и казаха: облекчи игото, което баща ти ни наложи?

10. Младежите, пораснали заедно с него, му отговориха и казаха: тъй кажи на тия люде, които са ти говорили: „твоят баща ни наложи тежко иго, ти пък ни облекчи“; тъй им кажи: кутлето ми е по-дебело от бедрата на баща ми;

11. и тъй, ако баща ми ви е налагал тежко иго, аз ще увелича вашето иго; баща ми ви наказваше с бичове, аз пък ще ви наказвам със скорпии.

12. Иеровоам и всички люде дойдоха при Ровоама на третия ден, както бе заповядал царят, думайки: дойдете при мене на третия ден.

13. И царят грубо отговори на народа и не послуша съвета, що му бяха дали старците;

14. и говори по съвета на младежите и рече: баща ми ви наложи тежко иго, аз пък ще увелича вашето иго; баща ми ви наказваше с бичове, аз пък ще ви наказвам със скорпии.

15. И царят не послуша народа, защото тъй бе съдено от Господа, за да се изпълни думата Му, която бе изрекъл Господ чрез Ахия Силомец на Наватовия син Иеровоама.

16. И всички израилтяни видяха, че царят ги не послуша. Тогава людете отговориха на царя и рекоха: какъв дял имаме у Давида? За нас няма дял у сина Иесеев; по шатрите си, Израилю! Сега знай своя дом, Давиде! И Израил се разотиде по шатрите си.

17. Ровоам царуваше само над Израилевите синове, които живееха в Иудините градове.

18. Цар Ровоам прати Адонирама, началника на данъците; но всички израилтяни го затрупаха с камъни, и той умря, а цар Ровоам бързо се качи в колесница, за да избяга в Иерусалим.

19. И Израил се отметна от Давидовия дом и доднес.

20. Когато всички израилтяни чуха, че Иеровоам се върнал (от Египет), пратиха та го повикаха в събранието и го възцариха над всички израилтяни. С Давидовия дом не остана никой, освен коляното Иудино (и Вениаминово).

21. Ровоам, като пристигна в Иерусалим, събра от целия Иудин дом и от коляното Вениаминово ето и осемдесет хиляди отбор войници, за да воюват с Израилевия дом и да възвърнат царството на Соломоновия син Ровоама.

22. И биде слово Божие към Самея, човек Божий, и биде казано:

23. кажи на Соломоновия син Ровоама, цар иудейски, и на целия Иудин и Вениаминов дом и на останалия народ:

24. тъй говори Господ: не ходете и не почвайте война с вашите братя, Израилевите синове; върнете се всякой у дома си, понеже това беше от Мене. И те послушаха Господните думи и се върнаха назад по словото Господне.

25. Иеровоам съгради Сихем на Ефремова планина и се засели в него; оттам тръгна и застрои Пенуил.

26. И Иеровоам си говореше в сърцето: царството може пак да премине към Давидовия дом;

27. ако тоя народ отива в Иерусалим да принася жертви в дома Господен, то сърцето на тоя народ ще се обърне към своя господар Ровоама, цар иудейски, ще ме убият и ще се върнат при Ровоама, цар иудейски.

28. И царят, като се посъветва, направи два златни телеца и каза (на народа): не ви трябва да ходите в Иерусалим; ето твоите богове, Израилю, които те изведоха из Египетската земя.

29. И единия постави във Ветил, а другия — в Дан.

30. Това доведе до грях, защото народът почна да ходи при единия от тях, даже в Дан (и оставиха храма Господен).

31. И съгради капище на оброчището и постави от народа свещеници, които не бяха от Левиевите синове.

32. Иеровоам установи празник в осмия месец, на петнайсетия ден на месеца, подобен на оня празник, какъвто имаше в Иудея, и принасяше жертви върху жертвеника; същото направи и във Ветил, за да се принасят жертви на телците, които направи. И постави във Ветил свещеници на оброчищата, които бе устроил,

33. и принесе жертви върху жертвеника, който бе съградил във Ветил, в петнайсетия ден на осмия месец, месец, който произволно назначи; — и установи празник за синовете Израилеви и пристъпи към жертвеника, за да прикади.

ГЛАВА 13.

1. И ето, по словото Господне, дойде един Божий човек из Иудея във Ветил в онова време, когато Иеровоам стоеше пред жертвеника, за да прикади.

2. И произнесе към жертвеника слово Господне, думайки: жертвенико, жертвенико! Тъй казва Господ: ето, на Давидовия дом ще се роди син по име Осия; той ще принесе върху тебе в жертва оброчищните свещеници, които кадят върху тебе, и ще изгори върху тебе човешки кости.

3. И в оня ден той показа личба, думайки: ето личба, че Господ е казал това: ето, тоя жертвеник ще се срути, и пепелта, що е на него, ще се разпилее.

4. Когато цар Иеровоам чу словото на Божия човек, произнесено към жертвеника във Ветил, простря си ръката от жертвеника и каза: хванете го. Тогава ръката му, що бе прострял към него, се сдърви и не можа да я дръпне към себе си.

5. И жертвеникът се срути, и пепелта от жертвеника се разпиля, според личбата, дадена от Божия човек чрез словото Господне.

6. И цар Иеровоам каза на Божия човек: умилостиви лицето на Господа, твоя Бог, и помоли се за мене, та ръката ми да може да се дръпне към мене. И Божият човек умилостиви лицето Господне и ръката на царя се дръпна към него и стана както по-преди.

7. Тогава царят каза на Божия човек: дойди с мене у дома, подкрепи се с ядене, и ще ти дам подарък.

8. Но Божият човек отговори на царя: да ми даваш и половината от дома си, няма да дойда с тебе, няма да ям хляб и няма да пия вода в това място,

9. защото тъй ми е заповядано чрез словото Господне: не яж там хляб, не пий вода и не се връщай по пътя, по който си вървял.

10. И той тръгна по друг път и се не върна по оня път, по който бе дошъл във Ветил.

11. Във Ветил живееше един пророк-старец. Синовете му дойдоха и му разказаха всичко, що бе направил оня ден Божият човек

във Ветил; те разказаха на баща си и думите, които той бе говорил на царя.

12. И баща им ги попита: по кой път си отиде? И синовете му показаха, по кой път тръгна Божият човек, който дохожда от Иудея.

13. И той каза на синовете си: оседлайте ми осела. Те му оседлаха осела, и той го възседна.

14. И тръгна след Божия човек, и го намери да седи под един дъб, и му каза: ти ли си Божият човек, който дохожда от Иудея? Оня отговори: аз съм.

15. И му каза: дойди при мене у дома и си похапни хляб.

16. Оня отговори: не мога да се върна с тебе и да дойда у тебе; няма да ям хляб и няма да пия вода у тебе на това място,

17. защото чрез словото Господне ми е казано: не яж хляб и не пий вода там, и се не връщай по пътя, по който си вървял.

18. Той му каза: и аз съм такъв пророк като теб, и Ангел ми говори чрез слово Господне и каза: върни го у дома си; нека похапне хляб и пийне вода. — Той го излъга.

19. И оня се върна с него, похапна хляб в къщата му и се напи с вода.

20. Когато те още седяха на трапезата, биде слово Господне към пророка, който го бе върнал.

21. И той изговори към Божия човек, който беше дошъл от Иудея, и рече: тъй казва Господ: задето се не покори на устата Господни и не спази заповедта, която бе ти дал Господ, Бог твой,

22. а се върна, яде хляб и пи вода на онова място, за което Той бе ти казал: „не яж хляб и не пий вода“, тялото ти няма да влезе в гробницата на бащите ти.

23. След като оня яде хляб и се напи с вода, той оседла осела за пророка, когото бе върнал.

24. И оня си замина. На пътя го срещна лъв и го умъртви. Тялото му лежеше захвърлено на пътя; оселът пък стоеше до него, а лъвът стоеше до тялото.

25. И ето, минувачи видяха тялото, захвърлено на пътя, и лъвът да стои до тялото; и отидоха, та разказаха в града, в който живееше пророкът-старец.

26. Като чу това пророкът, който го беше върнал от път, каза: това е оня човек Божий, който не послуша устата Господня; Господ го

предаде на лъв, който го смачка и го умъртви, по словото Господне, що му бе казано.

27. И рече на синовете си: оседлайте ми осела. И го оседлаха.

28. Той отиде и намери тялото му захвърлено на пътя; а оселът и лъвът стояха до тялото; лъвът не беше изял тялото и не беше смачкал осела.

29. И пророкът дигна тялото на човека Божий, тури го на осела и го занесе назад. И пророкът-старец тръгна за града си, за да го оплаче и погребе.

30. И положи тялото му в своята гробница и плака за него: горко, брате мой!

31. След като го погреба, той каза на синовете си: кога умра, погребете ме в гробницата, в която е погребан Божият човек, до неговите кости положете моите кости,

32. защото ще се сбъдне словото, което по заповед Господня той произнесе за жертвеника във Ветил и за всички капища по оброчищата в самарийските градове.

33. И след това събитие Иеровоам се не отби от лошия си път, а продължаваше да поставя оброчищни свещеници от народа: който пожелаваше, него посвещаваше, и той ставаше оброчищен свещеник.

34. Това водеше Иеровоамовия дом към грях, към погибел и към изтребването му от земното лице.

ГЛАВА 14.

1. В онова време се разболя Иеровоамовият син Авия.

2. И Иеровоам рече на жена си: стани и се преоблечи, за да те не познаят, че си Иеровоамова жена, па иди в Силом. Там е пророк Ахия, който ми предрече, че ще бъда цар на тоя народ.

3. Вземи със себе си (за Божия човек) десет хляба, питки и гърне мед, па иди при него; той ще ти каже, какво ще стане с детето.

4. Иеровоамовата жена тъй и направи: стана, отиде в Силом и влезе в къщата на Ахия. Ахия вече не можеше да вижда, защото очите му бяха станали неподвижни от старост.

5. И Господ рече на Ахия: ето Иеровоамовата жена иде да те пита за сина си, понеже е болен; кажи й тъй и тъй; тя ще дойде преоблечена.

6. Ахия, като чу шум от краката й, когато влезе през вратата, каза: влез, Иеровоамова жено; защо ти трябваше да се преобличаш? Аз съм страшен пратеник до тебе.

7. Иди кажи на Иеровоама: тъй говори Господ, Бог Израилев: Аз те издигнах изсред простия народ и те поставих вожд на Моя народ Израиля,

8. изтръгнах царството от Давидовия дом и го дадох на тебе; ала ти не си такъв, какъвто беше Моят раб Давид, който пазеше заповедите Ми и който Ме последваше от все сърце, вършейки само онова, що е угодно пред очите Ми;

9. Ти постъпваше по-лошо от всички, които бяха преди тебе, и отиде, та си направи други богове и истукани, за да Ме дразниш, а Мене отхвърли зад гърба си;

10. затова Аз ще напратя бедствия върху Иеровоамовия дом и ще изтребя у Иеровоама дори и което мочи до стена, що е затворено и изоставено у Израиля, и ще измета Иеровоамовия дом досущ, както смет измитат;

11. който от Иеровоамовия дом умре в града, него псета ще изядат, а който умре на полето, него птици небесни ще изкълват; тъй каза Господ.

12. Стани, та иди у дома си; и, щом кракът ти стъпи в града, детето ще умре;

13. всички израилтяни ще го оплачат и ще го погребат, защото само то от Иеровоамовия дом ще влезе в гроб, понеже у него, от целия Иеровоамов дом, се намери нещо добро пред Господа, Бога Израилев.

14. И Господ ще Си издигне над Израиля цар, който ще изтреби Иеровоамовия дом в оня ден; и какво? — даже днес!

15. И Господ ще порази Израиля, и той ще бъде като тръст, която се клати във водата, и ще изхвърли израилтяните от тая хубава земя, която даде на бащите им, и ще ги разпилее зад реката, задето си направиха идоли и дразнеха Господа;

16. и ще изостави (Господ) Израиля поради греховете на Иеровоама, които той сам стори, и с които вкара в грях Израиля.

17. Иеровоамовата жена стана, тръгна и дойде в Тирца; и, щом пристъпи къщния праг, детето умря.

18. И всички израилтяни го погребаха и оплакаха, по словото на Господа, което Той изрече чрез Своя раб, пророк Ахия.

19. Останалите дела на Иеровоама — как е воювал и как е царувал — са описани в летописите на израилските царе.

20. Времето, през което царува Иеровоам, беше двайсет и две години; и почина при отците си, и вместо него се възцари син му Навaт.

21. Соломоновият син Ровоам царува в Иудея. Ровоам беше на четирийсет и една години, когато се възцари, и царува седемнайсет години в Иерусалим, в града, който Господ избра от всички Израилеви колена, за да пребъдва там името Му. Името на майка му беше Наама, амонитка.

22. Иуда вършеше, което беше неугодно пред очите на Господа, и Иудините синове Го дразнеха повече, отколкото бащите им с греховете си, които бяха правили.

23. Те си бяха издигнали оброчища, статуи и капища на всеки висок хълм и под всяко сенчесто дърво.

24. В тая земя имаше и блудници, които вършеха всички гнусотии на ония народи, които Господ бе прогонил от лицето на Израилевите синове.

25. На петата година от Ровоамовото царуване египетският цар Сусаким излезе против Иерусалим

26. и взе съкровищата на дома Господен и съкровищата на царския дом (и златните щитове, които Давид бе взел от рабите на сувския цар Адраазара и бе внесъл в Иерусалим). Всичко взе; взе и всички златни щитове, които бе направил Соломон.

27. И вместо тях цар Ровоам направи медни щитове и ги даде в ръцете на началниците и телохранителите, които пазеха входа на царския дом.

28. Когато царят отиваше в дома Господен, телохранителите ги носеха, а после ги връщаха в жилището на телохранителите.

29. Останалото за Ровоама и за всичко, що е вършил, е описано в летописите на иудейските царе.

30. Между Ровоама и Иеровоама имаше война през всички дни на живота им.

31. Ровоам почина при отците си и биде погребан при тях в Давидовия град. Името на майка му беше Наама, амонитка. Вместо него се възцари син му Авия.

ГЛАВА 15.

1. На осемнайсетата година от царуването на Наватовия син Иеровоама над иудеите се възцари Авия.

2. Той царува в Иерусалим три години; името на майка му беше Мааха, Авесаломова дъщеря.

3. Той ходеше във всички грехове на баща си, които тоя върши преди него, и сърцето му не бе предадено на неговия Господ Бог, както сърцето на отца му Давида.

4. Но заради Давида неговият Господ Бог му бе дал светило в Иерусалим, като въздигна след него сина му и закрепи Иерусалим,

5. защото Давид вършеше, каквото бе угодно пред очите на Господа, и през всички дни на живота си не отстъпяше в нищо от онова, що му бе Той заповядал, освен постъпката с хетееца Урия.

6. Между Ровоама и Иеровоама имаше война през всички дни на живота им.

7. Останалите дела на Авия, всичко, що е вършил, е описано в летописите на иудейските царе. И имаше война между Авия и Иеровоама.

8. Авия почина при отците си и го погребаха в Давидовия град. И вместо него се възцари син му Аса.

9. Аса се възцари над иудеите на двайсетата година от царуването на израилския цар Иеровоама

10. и царува в Иерусалим четирийсет и една година; името на майка му беше Ана, Авесаломова дъщеря.

11. Аса вършеше, каквото беше угодно пред очите на Господа, както неговият отец Давид.

12. Той изгони блудниците от земята и отхвърли всички идоли, които бащите му бяха направили,

13. и дори майка си Ана’ лиши от званието царица, задето бе направила истукан на Астарта; и насече Аса нейния истукан и го изгори при поток Кедрон.

14. Оброчищата, наистина, не бяха премахнати. Но сърцето на Аса бе предадено Господу през всичките му дни.

15. И той внесе в Господния дом вещите, посветени от баща му, и вещите, посветени от него: сребро, злато и съдове.

16. Между Аса и израилския цар Вааса имаше война чрез всичките им дни.

17. Израилският цар Вааса излезе против Иудея и начена да гради Рама, та никой да не излиза, нито да отива при иудейския цар Аса.

18. Тогава Аса взе всичкото сребро и злато, що бе останало в съкровищниците на дома Господен и в съкровищниците на царския дом, и го даде в ръцете на слугите си; и цар Аса ги прати при Венадада, син на Тавримона, син Хезионов, цар сирийски, който живееше в Дамаск, като каза:

19. нека има съюз между мене и тебе, както имаше между моя баща и твоя баща; ето, изпращам ти в дар сребро и злато; скъсай съюза си с израилския цар Вааса, та да се махне от мене.

20. Венадад послуша цар Аса, и прати военачалниците си против израилските градове и порази Аин, Дан, Авел-Бет-Мааха и цял Кинерот, по цялата Нефталимова земя.

21. Като чу това, Вааса престана да гради Рама и се върна в Тирца.

22. А цар Аса събра всички иудеи без изключение, и те изнесоха от Рама камъните и дърветата, които Вааса употребяваше за градеж. С тях цар Аса съгради Гива Вениаминова и Мицпа.

23. Всички останали дела на Аса, всички негови подвизи и всичко, що извърши, и градовете, що съгради, са описани в летописите на иудейските царе, освен туй, че на старини го боляха нозете.

24. Аса почина при отците си и биде погребан при тях в града на отца си Давида. И вместо него се възцари син му Иосафат.

25. А Иеровоамовият син Нават се възцари над Израиля във втората година на иудейския цар Аса и царува над Израиля две години.

26. Той върши, каквото беше неугодно пред очите на Господа, ходеше по пътя на баща си и в греховете му, с които той вкара в грях Израиля.

27. Против него направи съзаклятие Ахиевият син Вааса, от Исахаровия дом, и Вааса го уби при Гаватон филистимски, когато Нават и всички израилтяни обсаждаха Гаватон;

28. Вааса го уби в третата година на иудейския цар Аса и се възцари вместо него.

29. Когато се възцари, той изби целия Иеровоамов дом и не остави ни една душа у Иеровоама, докле го не изтреби, по словото на Господа, което Той бе изрекъл чрез своя раб Ахия Силомец,

30. поради греховете на Иеровоама, които той сам прави и с които вкара в грях Израиля, поради оскърблението, с което той прогневи Господа, Бога Израилев.

31. Останалите дела на Навата, всичко, що той е извършил, е описано в летописите на израилските царе.

32. Между Аса и израилския цар Вааса имаше война през всичките им дни.

33. В третата година на иудейския цар Аса се възцари в Тирца над всички израилтяни Ахиевият син Вааса и царува двайсет и четири години.

34. Той върши, каквото беше неугодно пред очите на Господа, и ходеше по пътя на Иеровоама и в греховете му, с които той вкара в грях Израиля.

ГЛАВА 16.

1. И биде слово Господне към Ананиевия син Иуя за Вааса:

2. задето те издигнах от праха и те направих вожд на Моя народ Израиля, а ти тръгна по пътя на Иеровоама и вкара в грях Моя народ Израиля, за да Ме гневи с греховете си,

3. ето, Аз ще отхвърля дома на Вааса и дома на потомството му и ще направя с твоя дом тъй, както и с дома на Наватовия син Иеровоама;

4. който от Ваасовия дом умре в града, него псета ще изядат, а който умре в полето, него птици небесни ще изкълват.

5. Останалите дела на Вааса, всичко, що е вършил, и подвизите му са описани в летописите на израилските царе.

6. Вааса почина при отците си и биде погребан в Тирца. И вместо него се възцари син му Ила.

7. Но чрез Ананиевия син Иуя биде вече казано слово Господне за Вааса, за дома му и за всичко зло, що бе вършил пред очите на Господа, като Го дразнеше с делата на ръцете си, подражавайки на Иеровоамовия дом, за което той биде изтребен.

8. Ваасовият син Ила се възцари над Израиля в Тирца в двайсет и шестата година на иудейския цар Аса и царува две години.

9. Против него направи съзаклятие Замврий, негов слуга и началник на половината колесници. Когато бе се напил в Тирца, у дома на Арса, нагледник на двореца в Тирца,

10. Замврий влезе, удари го и го уби, в двайсет и седмата година на иудейския цар Аса и се възцари вместо него.

11. Когато се възцари и седна на престола му, той изтреби целия дом на Вааса, като му не остави ни което до стена мочи, ни роднините му, ни приятелите му.

12. Замврий изтреби целия Ваасов дом, според словото на Господа, що бе Той изрекъл за Вааса чрез пророк Иуя,

13. за всички грехове на Вааса и за греховете на сина му Ила, които вършиха те сами и с които вкараха в грях Израиля, дразнейки Господа, Бога Израилев, със своите идоли.

14. Останалите дела на Ила, всичко, що е извършил, е описано в летописите на израилските царе.

15. Замврий се възцари в двайсет и седмата година на иудейския цар Аса и царува седем дена в Тирца, когато народът обсаждаше Гаватон филистимски.

16. Когато народът, който обсаждаше, узна, че Замврий направил съзаклятие и убил царя, в същия ден в стана всички израилтяни възцариха над Израиля военачалника Амврия.

17. Амврий и всички израилтяни с него отстъпиха от Гаватон и обсадиха Тирца.

18. Когато Замврий видя, че градът е превзет, влезе във вътрешната стая на царския дом, подпали след себе си царския дом и загина

19. за своите грехове, с които бе съгрешил, като вършеше, което беше неугодно пред очите на Господа, ходейки по пътя на Иеровоама и в греховете му, които тоя извърши, за да вкара в грях Израиля.

20. Останалите дела на Замврия и съзаклятието му, което бе направил, са описани в летописите на израилските царе.

21. Тогава израилският народ се раздели на две: половината народ беше към Гонатовия син Тамния, за да възцари него, а половината — към Амврия.

22. Надделя народът, който беше към Амврия, над народа, който беше към Гонатовия син Тамния; и Тамний умря, и се възцари Амврий.

23. Амврий се възцари над Израиля в трийсет и първата година на иудейския цар Аса и царува дванайсет години. Той царува в Тирца шест години.

24. Амврий купи от Семира планина Семерон за два таланта сребро, застрои планината и съградения от него град нарече Самария — по името на Семира, стопанин на планината.

25. И Амврий вършеше, което беше неугодно пред очите на Господа, и постъпваше по-лошо от всички свои предшественици.

26. Той във всичко ходеше по пътя на Наватовия син Иеровоама и в греховете му, с които тоя вкара в грях израилтяните, за да гневят Господа, Бога Израилев, със своите идоли.

27. Останалите дела на Амврия, които е сторил, и юнащината, която е показал, са описани в летописите на израилските царе.

28. Амврий почина при отците си и биде погребан в Самария, и вместо него се възцари син му Ахав.

29. Амвриевият син Ахав се възцари над Израиля в трийсет и осмата година на иудейския цар Аса, и Амвриевият син Ахав царува в Самария над Израиля двайсет и две години.

30. Амвриевият син Ахав вършеше, каквото беше неугодно пред очите на Господа повече от всички свои предшественици.

31. Не стигаше, дето той изпадна в греховете на Наватовия син Иеровоама, а си взе още за жена Иезавел, дъщеря на сидонския цар Етваала, и начена да служи на Ваала и да му се покланя; 32. и въздигна на Ваала жертвеник във Вааловото капище, което бе съградил в Самария.

33. Ахав направи дъбрава, и повече от всички израилски царе, които бяха преди него, Ахав върши това, що дразнеше Господа, Бога Израилев (и погуби душата си).

34. В негови дни ветилецът Ахиил съгради Иерихон: върху първородния си Авирама той тури основите му и върху най-малкия си син Сегуба тури портите му, по словото на Господа, което Той бе изрекъл чрез Навиновия син Иисуса.

ГЛАВА 17.

1. И (пророк) Илия Тесвитец, от галаадските жители, каза на Ахава: жив Господ, Бог Израилев, пред Когото стоя! През тия години няма да има нито роса, нито дъжд, освен по моя дума.

2. И биде слово Господне към него:

3. тръгни оттук, обърни се към изток и се скрий при поток Хорат, който е срещу Иордан;

4. от тоя поток ще пиеш, а на враните съм заповядал да те хранят там.

5. И той отиде и стори според словото Господне; отиде и остана при поток Хорат, който е срещу Иордан.

6. И враните му донасяха хляб и месо сутрин, хляб и месо вечер; а пиеше от потока.

7. След няколко време потокът пресъхна, понеже нямаше дъжд за земята.

8. И биде слово Господне към него:

9. стани, иди в Сарепта Сидонска и остани там; Аз заповядах там на една вдовица жена да те храни.

10. И стана той, та отиде в Сарепта. Когато дойде при градските порти, ето, там една вдовица жена събира дърва. Той я повика и каза: дай ми малко вода в съд да пия.

11. Тя отиде, за да вземе, а той завика след нея и каза: донес ми в ръце и къс хляб.

12. Тя отговори: жив ми Господ, Бог твой, нямам нищо печено, а имам само шепа брашно в делвата и малко дървено масло в гърнето; и ето, аз ще събера две-три дръвца, ще отида и ще приготвя това за себе си и за сина си; ще изядем това и ще умрем.

13. А Илия й рече: не бой се; върви и направи, което каза; но по-напред направи от това малка прясна пита за мене и ми донеси; а за себе си и сина си ще направиш после;

14. защото, тъй говори Господ, Бог Израилев: брашното в делвата няма да се свърши, и дървеното масло в гърнето няма да намалее до оня ден, в който Господ ще даде дъжд на земята.

15. Тя отиде и направи тъй, както й каза Илия; и храни се тя, и той и домът й няколко време.

16. Брашното в делвата се не свършваше, и дървеното масло в гърнето не намаляваше, по словото на Господа, което Той изрече чрез Илия.

17. След това разболя се синът на тая жена, домакинята, и болестта му беше тъй силна, че у него не остана дишане.

18. Тогава тя рече на Илия: какво имаш ти с мене, човече Божий? Дошъл си да ми напомниш моите грехове и да умориш сина ми.

19. А той й отговори: дай ми сина си. И го взе от ръцете й, отнесе го в горницата, дето живееше, и го сложи на леглото си;

20. и викна към Господа и каза: Господи, Боже мой! нима Ти и на вдовицата, у която живея, ще направиш зло, като погубиш сина й?

21. И като се простря три пъти над момчето, извика към Господа и каза: Господи, Боже мой! да се върне душата на това момче в него!

22. И Господ чу гласа на Илия, върна душата на момчето в него, и то оживя.

23. Илия взе момчето, сне го от горницата в дома, даде го на майка му и каза: гледай, син ти е жив.

24. Тогава жената рече на Илия: сега тъкмо узнах, че ти си човек Божий, и че словото Господне в твоите уста е истинско.

ГЛАВА 18.

1. След като се изминаха много дни, биде слово Господне към Илия в третата година: иди и се яви на Ахава, и Аз ще дам дъжд на земята.

2. Илия отиде да се яви на Ахава. А в Самария имаше голям глад.

3. И Ахав повика Авдия, началника на двореца. Авдий пък беше човек твърде богобоязлив:

4. когато Иезавел изтребваше пророците Господни, Авдий взе сто пророка и ги кри в пещери, по петдесет човека, и ги храни с хляб и вода.

5. И Ахав каза на Авдия: тръгни по земята, по всички водни извори и по всички потоци по земята, дано нейде намерим трева, за да си прехраним конете и мъските и да се не лишим от добитъка.

6. И те разделиха помежду си земята, за да я обходят: Ахав тръгна отделно по един път, а Авдий тръгна отделно по друг път.

7. Когато Авдий вървеше по пътя, ето насреща му иде Илия. Той го позна, падна ничком и каза: ти ли си, господарю мой Илия?

8. Оня му отговори: аз съм; иди кажи на господаря си: Илия е тук.

9. Той каза: какво съм виновен, че предаваш своя раб в ръцете на Ахава, за да ме убие?

10. Жив Господ, Бог твой! Няма нито един народ и царство, където да не е пращал господарят ми да те търси; и когато му казваха, че те няма, той вземаше клетва от онова царство и народ, че не са могли да те намерят;

11. а ти сега казваш: иди кажи на господаря си: Илия е тук.

12. Когато аз си ида от тебе, Дух Господен ще те отнесе, не зная къде; и ако отида да обадя на Ахава, и той не те намери, ще ме убие; а рабът ти е богобоязлив от младини.

13. Нима не е казано на моя господар, какво аз направих, когато Иезавел избиваше Господните пророци, как скривах в пещери сто Господни пророци, по петдесет души, и ги хранех с хляб и вода?

14. А ти сега казваш: иди кажи на твоя господар: Илия е тук; той ще ме убие.

15. Тогава Илия каза: жив Господ Саваот, пред Когото стоя! днес ще му се явя!

16. Авдий отиде да посрещне Ахава и да му обади. И Ахав отиде да посрещне Илия.

17. Щом Ахав видя Илия, рече му: ти ли си, който смущаваш Израиля?

18. Илия му отговори: не аз смущавам Израиля, а ти и бащиният ти дом, понеже презряхте Господните заповеди и вървите по Ваалovци;

19. сега прати и събери при мене цял Израил на планина Кармил, и четиристотин и петдесетте Ваалови пророци и четиристотинте дъбравни пророци, които се хранят от трапезата на Иезавел.

20. И Ахав прати до всички Израилеви синове и събра всички пророци на планина Кармил.

21. Тогава Илия пристъпи към целия народ и каза: още ли ще куцате на две колена? Ако Господ е Бог, вървете след Него; ако ли Ваал — вървете след него. А народът му не отговори ни дума.

22. И рече Илия на народа: само аз останах пророк Господен, а Ваалови пророци има четиристотин и петдесет души (и четиристотин дъбравни пророци);

23. нека ни дадат две телета и нека си изберат едно теле, и да го разсекат и положат върху дърва, но огън да не подклаждат; аз пък ще приготвя другото теле и ще го положа върху дърва, и огън няма да подклаждам;

24. тогава призовете вие името на вашия бог, аз пък ще призова името на Господа, моя Бог. Оня Бог, Който отговори чрез огън, Той е Бог. И целият народ отговори и каза: добре! (нека бъде тъй.)

25. И рече Илия на Ваалovите пророци: изберете си едно теле и го пригответе вие по-напред, понеже сте много; и призовете името на вашия бог, но огън не подклаждайте.

26. И те взеха телето, което им бе дадено, приготвиха го и призоваваха името на Ваала от утринта до пладне, думайки: Ваале, чуй ни! Ала нямаше ни глас, ни отговор. И те скачаха пред жертвеника, който бяха направили.

27. По пладне Илия начена да им се присмива и казваше: викайте по-високо, защото той е бог; може би се е замислил, или е зает с нещо,

или е на път, а може би и спи, — тъй ще се събуди!

28. И те почнаха да викат високо и по обичая си да се бодят с ножове и копия, тъй че кръв течеше по тях.

29. Пладне мина, а те все още вилнееха тъкмо до вечерното жертвоприношение; ала не се чу ни глас, ни отговор, нито слух. (Тогава Илия Тесвитец рече на Вааловите пророци: сега се дръпнете вие, та и аз да извърша своето жертвоприношение. Те се дръпнаха и замълчаха.)

30. Тогава Илия рече на целия народ: приближете се до мене. И всичкият народ се приближи до него. Той въздигна пак срутения жертвеник Господен.

31. И взе Илия дванайсет камъка, тъкмо колкото са колената на синовете на Иакова, комуто Господ бе казал тъй: Израил ще бъде твоето име.

32. И съгради от тия камъни жертвеник в името на Господа, и около жертвеника направи окоп, който побираше две сати зърна,

33. и тури дърва (върху жертвеника), разсече телето, положи го върху дървата

34. и каза: напълнете четири ведра вода и изливайте върху всеизгаряната жертва и дървата. (И направиха тъй.) После каза: повторете. И те повториха. И рече: направете същото трети път. И те потретиха.

35. И водата се разля около жертвеника, а окопът се напълни с вода.

36. Когато принасяха вечерната жертва, пророк Илия се приближи (извика към небето) и каза: Господи, Боже Авраамов, Исааков и Израилев! (Чуй ме, Господи, чуй ме днес в огъня!) Нека познаят днес (тия човеци), че Ти един си Бог у Израиля, и че аз съм Твой раб и извърших всичко по Твое слово.

37. Чуй ме, Господи, чуй ме! Нека познае тоя народ, че Ти, Господи, си Бог и Ти ще обърнеш сърцето им (към Себе Си).

38. И огън Господен падна и пояде всесъжение, дърва, камъни и пръст, и погълна водата, която беше в окопа.

39. Като видя това, всичкият народ падна ничком и каза: Господ е Бог, Господ е Бог!

40. Тогава Илия им рече: хванете Вааловите пророци, та ни един от тях да се не скрие. Хванаха ги, а Илия ги отведе при потока Кисон и

там ги изкла.

41. Илия рече на Ахава: иди, яж и пий, защото се чува шум от дъжд.

42. Ахав отиде да яде и да пие, а Илия се изкачи на връх Кармил, наведе се към земята, тури лицето си между коленете

43. и рече на слугата си: иди и погледни към морето. Той отиде, погледа и рече: нищо няма. Той каза: направи това седем пъти.

44. На седмия път той каза: ето от морето се подига малко облаче, колкото човешка длан. Той рече: иди, кажи на Ахава: впрегни (колесницата си) и тръгвай, да те не свари дъждът.

45. В това време небето потъмня от облаци и вятър, и заваля силен дъжд; Ахав пък седна в колесницата, (заплака) и тръгна за Изреел.

46. И ръката Господня беше върху Илия. Той препаса кръста си и тичаше пред Ахава до самия Изреел.

ГЛАВА 19.

1. И Ахав разказа на Иезавел всичко, що стори Илия, и как той уби с меч всички пророци.

2. А Иезавел проводи пратеник при Илия да каже: (ако ти си Илия, пък аз Иезавел,) нека боговете ми сторят това и това и нещо повече да сторят, ако утре по това време не направя с твоята душа, каквото бе сторено с душата на всекиго от тях.

3. Като видя това, Илия стана и замина, за да спаси живота си, и дойде във Вирсавия, която е в Иудея, и там остави слугата си;

4. а сам отиде в пустинята на един ден път и, като дойде, седна под една хвойна и искаше да умре, думайки: стига вече, Господи, прибери душата ми, понеже аз не съм по-добър от отците си.

5. И легна, та заспа под хвойната. И ето, Ангел се докосна до него и му каза: стани, яж (и пий).

6. Илия погледна, и ето до възглавето му печена питка и стомна вода. Той хапна, пийна и пак заспа.

7. Ангел Господен се върна повторно, докосна се до него и каза: стани, яж (и пий), понеже те чака дълъг път.

8. Той стана, хапна и пийна и, като се подкрепи с тая храна, вървя четирийсет дни и четирийсет нощи до Божията планина Хорив.

9. И влезе там в пещерата и пренощува в нея. И ето биде към него слово Господне, и Господ му каза: защо си тук, Илия?

10. Той отговори: пламнах от ревност за Господа, Бога Саваота, защото Израилевите синове оставиха Твоя завет, разрушиха Твоите жертвеници и с меч убиха Твоите пророци; само аз останах, но и моята душа търсят да вземат.

11. И каза му Бог: излез и застани на планината пред лицето Господне; и ето, Господ ще мине, и голям и силен вятър, който цепи планини и събаря скали пред Господа; но не във вятъра е Господ; след вятъра — земетръс, но не в земетръса е Господ;

12. след земетръса — огън, но не в огъня е Господ; след огъня — лъх от тих вятър (и там е Господ).

13. Като чу това, Илия си закри лицето със своя кожух, излезе и застана при входа на пещерата. И към него биде глас, който му каза: защо си тука, Илия?

14. Той отговори: пламнах от ревност за Господа, Бога Саваота, защото Израилевите синове оставиха Твоя завет, разрушиха Твоите жертвеници и с меч убиха Твоите пророци; само аз останах, но и моята душа търсят да вземат.

15. И Господ му рече: върни се по пътя си през пустинята в Дамаск и, кога пристигнеш, помажи Азаила за цар на Сирия,

16. а Иуя, Намесиевия син, помажи за цар над Израиля; Елисея пък, Сафатовия син, от Авел-Мелоха, помажи за пророк вместо себе си;

17. който избегне от Азаиловия меч, него ще убие Иуй, а който се избави от меча на Иуя, него ще убие Елисей.

18. Но все пак оставих между израилтяните седем хиляди (мъже); коленете на всички тия не са се прегъвали пред Ваала, и устата на всички тия не са го целували.

19. И той тръгна оттам и намери Сафатовия син Елисея, когато ореше; дванайсет рала (волове) имаше той и сам беше при дванайсетото. Минавайки край него, Илия хвърли кожуха си върху му.

20. И (Елисей) остави воловете си и се затече след Илия и каза: позволи ми да целуна баща си и майка си, и ще тръгна след тебе. Той му отговори: иди и върни се, защото, какво съм ти сторил?

21. Той се върна от него, взе рало волове, закла ги и, като запали плуга на воловете, опече месото им и го раздаде на людете, и те ядоха. А сам той стана и тръгна след Илия и почна да му служи.

ГЛАВА 20.

1. Сирийският цар Венадад събра цялата си войска, и с него имаше трийсет и двама царе, и коне и колесници, и отиде, та обсади Самария и воюва против нея.

2. И проводи пратеници до израилския цар Ахава в града

3. и му каза: тъй говори Венадад: твоето сребро и твоето злато са мои, и твоите жени и най-добрите твои синове са мои.

4. Израилският цар отговори и рече: нека бъде според думата ти, господарю мой, царю; аз и всичко мое е твое.

5. Пратениците пак дойдоха и казаха: тъй говори Венадад: пратих да ти кажат: дай ми среброто си и златото си, жените си и синовете си;

6. затова утре, по това време, ще пратя при тебе слугите си да претърсят твоята къща и къщите на твоите служители, и да вземат в ръце и изнесат всичко скъпо за очите ти.

7. Израилският цар повика всички старейшини на страната и каза: забелязвайте и гледайте, той крои нещо зло; когато праща при мене за жените и синовете ми, за среброто и златото ми, аз му не отказах.

8. И всички старейшини и целият народ му отговориха: не слушай и не скланяй.

9. След това той отговори на Венададовите пратеници: кажете на моя господар, царя: всичко, за което ти праща първи път до твоя раб, готов съм да сторя, но това не мога да сторя. И пратениците си отидоха и му занесоха отговор.

10. И Венадад прати да му кажат: нека това и това ми сторят боговете и още повече да сторят, ако самарийската пепел стигне по една шепа за всички люде, които вървят подире ми.

11. Израилският цар отговори и рече: кажете: да се не хвали оня, който се опасва, като оня, който се разпасва.

12. Като чу тия думи Венадад, който пиеше в шатрите заедно с царете, каза на слугите си: обсаждайте града. И обсадиха града.

13. И ето, един пророк пристъпи към израилския цар Ахава и каза: тъй говори Господ: виждаш ли цялото това голямо пълчище? Ето днес ще го предам в твои ръце, за да знаеш, че Аз съм Господ.

14. Ахав попита: чрез кого? Той отговори: тъй казва Господ: чрез слугите на областните началници. И (Ахав) каза: кой ще почне битката? Той отговори: ти.

15. Ахав преброи слугите на областните началници, и се намериха, че са двеста трийсет и двама; след тях преброи целия народ, всички израилски синове, и те бяха седем хиляди.

16. И те потеглиха около пладне. А Венадад се беше напил в шатрите заедно с царете, с трийсет и двамата царе, които му помагаха.

17. Най-напред тръгнаха слугите на областните началници. И Венадад прати, и му обадиха, че люде излезли от Самария.

18. Той рече: ако са излезли за мир, хванете ги живи; ако ли са излезли да воюват, пак ги хванете живи.

19. Слугите на областните началници излязоха от града, а след тях и войската.

20. И всеки убиваше своя противник: сирийци удариха на бяг, а израилтяните ги погнаха. Сирийският цар Венадад се спаси на кон с конниците.

21. Израилският цар излезе, плени конете и колесниците и нанесе голямо поражение на сирийци.

22. Тогава пророкът пристъпи към израилския цар и му рече: иди, укрепи се, па знай и гледай, какво ще правиш, защото след година сирийският цар пак ще се опълчи срещу тебе.

23. И казаха на сирийския цар слугите му: техният Бог е Бог на планините, (а не Бог на долините,) затова ни надвиха; но ако се ударим с тях в равнина, бездруго ще ги надвием;

24. и тъй, ето какво да направиш: отстрани царете всекиго от мястото му и вместо тях постави областни началници;

25. и набери си толкова войска, колкото ти изгина, и коне, колкото имаше коне, и колесници, колкото колесници имаше; ще се ударим с тях в равнина и тогава бездруго ще ги надвием. Той послуша гласа им и стори така.

26. След година Венадад събра сирийци и потегли към Афек, за да се удари с Израиля.

27. Събрани бяха и Израилевите синове и, като си взеха храна, тръгнаха против тях. Израилевите синове се разположиха на стан пред тях като две малки стада кози, а сирийци изпълниха земята.

28. Тогава Божият човек се приближи и каза на израилския цар: тъй говори Господ: понеже сирийци думат, че Господ е Бог на планините, а не Бог на долините, ще предам в ръцете ти цялото това голямо пълчище, за да знаете, че Аз съм Господ.

29. И те стояха на стан едни срещу други седем дена. На седмия ден почна боят, и Израилевите синове избиха сто хиляди пешаци сирийци в един ден.

30. Останалите избягаха в град Афек; там падна стената върху останалите двайсет и седем хиляди човеци. Венадад пък влезе в града и бягаше от една вътрешна стая в друга.

31. Тогава неговите слуги му рекоха: слушали сме, че царете от Израилевия дом са царе милостиви; позволи ни да препашем с вретище кръста си, да положим върви на главите си и да отидем при израилския цар; може би, той ще пожали живота ти.

32. Те препасаха кръста си с вретище, положиха върви на главите си и дойдоха при израилския цар, та рекоха: твоят раб Венадад говори: пощади живота ми. Оня попита: нима той е жив? той ми е брат.

33. Тия човеци приеха това за добър знак и бързо подеха думата от устата му и казаха: Венадад е твой брат. А той рече: идете го доведете. Тогава Венадад излезе пред него, а тоя го качи при себе си в колесницата.

34. И рече му Венадад: градовете, които баща ми превзе от твоя баща, ще върна, и ти можеш да имаш за себе си стъгди в Дамаск, както имаше баща ми в Самария. Ахав отговори: след договора ще те пусна. И, като сключи договор с него, пусна го.

35. Тогава един от пророческите синове по слово Господне каза на едного: бий ме! Но тоя човек се не съгласи да го бие.

36. Тогава му каза: задето не слушаш Господния глас, ще те умъртви лъв, кога си отидеш от мене. Той си отиде от него, и лъв го срещна и го умъртви.

37. Намери той друг човек и каза: бий ме! Тоя човек го би дотолкова, че го израни с бой.

38. Тогава пророкът тръгна и застана пред царя на пътя, като прикри очите си с покривало.

39. Когато царят минаваше, той завика към царя и рече: твоят раб ходи в битка, и ето, един човек, като отмина на страна, доведе при мене едного и каза: варди тоя човек; ако го не увардиш, душата ти ще иде вместо неговата душа, или ще трябва да отмериш талант сребро.

40. Когато рабът ти се зае с тия и други работи, той се загуби. А израилският цар му каза: такава ти е присъдата; ти сам си я решил.

41. Той тутакси свали покривалото от очите си, и царят го позна, че е от пророците.

42. И му каза: тъй говори Господ: задето изпусна из ръцете си човека, когото бях предал на заклятие, твоята душа ще иде вместо неговата душа, твоят народ — вместо неговия народ.

43. Израилският цар замина за у дома си развълнуван и огорчен и пристигна в Самария.

ГЛАВА 21.

1. Подир тия събития ето що се случи: изреелецът Навутей имаше в Изреел лозе до двореца на самарийския цар Ахава.

2. Ахав каза на Навутея, думайки: дай ми лозето си; то ще ми бъде овощник, понеже е близо до моя дом, а вместо него ще ти дам лозе по-хубаво от това, или, ако обичаш, ще ти дам сребро, колкото то струва.

3. Ала Навутей отговори на Ахава: да ме пази Господ да ти дам наследството от бащите си.

4. Ахав се върна у дома си развълнуван и огорчен от думите, що му бе казал изреелецът Навутей, думайки: няма да ти дам наследството от бащите си. Духом смутен, легна на постелката си, обърна си лицето и не яде хляб.

5. При него влезе жена му Иезавел и му каза: защо си смутен духом, че и хляб не ядеш?

6. Той й отговори: когато заговорих на изреелеца Навутея и му казах: дай ми лозето си срещу сребро, или, ако обичаш, да ти дам друго лозе вместо него, — той ми отговори: не ти давам лозето си, наследството от бащите ми.

7. Тогава жена му Иезавел му рече: какво царство ще бъде у Израиля, ако ти тъй постъпваш? Стани, яж хляб и бъди спокоен; аз ще ти доставя лозето на изреелеца Навутея.

8. И тя написа писма от името на Ахава, запечата ги с неговия печат и ги изпрати до старейшините и големците, които живееха с Навутея, в града му.

9. В писмата тя пишеше тъй; обявете пост и поставете Навутея начело на народа;

10. и срещу него турете двама негодници, които да свидетелствуват против него и да кажат: ти хули Бога и царя; и след това изведете го и го убийте с камъни, та да умре.

11. Тогава мъжете на неговия град, стареите и големците, които живееха в града му, направиха, както бе им заповядала Иезавел, тъй, както бе написано в писмото, що бе изпратила до тях.

12. Обявиха пост и поставиха Навутея начело на народа;

13. па се изстъпиха двама негодници, седнаха срещу него и свидетелствуваха против него пред народа и думаха: Навутей хули Бога и царя. Па го изведоха вън от града, убиха го с камъни, и той умря.

14. Пратиха да кажат на Иезавел: Навутей биде убит с камъни и умря.

15. Като чу, че Навутей е убит с камъни и умрял, Иезавел рече на Ахава: стани и завладей лозето на изреелеца Навутея, който не искаше да ти го даде за сребро, понеже Навутея няма между живите, той умря.

16. Като чу, че (изреелецът) Навутей бил убит, Ахав (раздра дрехите си, надяна вретище, а след това) стана да отиде на лозето на изреелеца Навутея и да го завладее.

17. И биде слово Господне към Тесвитеца Илия:

18. стани и посрещни израилския цар Ахава, който е в Самария, — ето, сега е в лозето на Навутея, дето е дошъл да го завладее, —

19. и му речи: тъй говори Господ: ти си убил, и още стъпваш в наследство! И му речи: тъй говори Господ: на онова място, дето псета лизаха Навутеевата кръв, псета ще лижат и твоята кръв.

20. Ахав каза на Илия: ти ме намери, мой враже! Той каза: намерих, понеже ти се предаде да вършиш, каквото е неугодно пред очите на Господа (и да Го дразниш);

21. (тъй говори Господ:) ето, ще ти напратя беди, ще измета след тебе и ще изтребя у Ахава и което до стена мочи, и що е затворено и изоставено у Израиля;

22. и ще постъпя с твоя дом тъй, както постъпих с дома на Наватовия син Иеровоам и с дома на Ахиевия син Вааса, за оскърблението, с което ти Ме раздразни и вкара в грях Израиля.

23. Също и за Иезавел Господ каза: псета ще изядат Иезавел зад изреелската стена;

24. който от Ахавовия дом умре в града, него псета ще изядат, а който умре в полето, него птици небесни ще изкълват;

25. не е имало още такъв като Ахава, който да се е предавал да върши, каквото е неугодно пред очите на Господа, към което го подучваше жена му Иезавел;

26. той постъпваше твърде гнусно, следвайки идолите, както правеха амореите, които Господ изгони пред лицето на Израилевите

синове.

27. Като изслуша всички тия думи, Ахав (се умили пред Господа, ходеше, и плачеше,) раздра дрехите си, покри тялото си с вретище, постеше и спеше във вретище, и ходеше печален.

28. И биде слово Господне към Илия Тесвитеца (за Ахава). И Господ рече:

29. виждаш ли, как се смири Ахав пред Мене? Задето се смири пред Мене, Аз няма да му напратя беди в негови дни, но в дните на сина му ще напратя беди върху неговия дом.

ГЛАВА 22.

1. Минаха се три години без да има война между Сирия и Израил.

2. На третата година иудейският цар Иосафат отиде при израилския цар.

3. Израилският цар каза на слугите си: знаете ли, че Рамот Галаадски е наш? А ние тъй дълго мълчим и го не вземаме от ръцете на сирийския цар.

4. И рече на Иосафата: ще дойдеш ли с мене на война против Рамот Галаадски? Иосафат отговори на израилския цар: както ти ще идеш, тъй и аз; както твоят народ, тъй и моят народ; както твоите коне, тъй и моите.

5. Иосафат рече на израилския цар: попитай днес, какво ще каже Господ.

6. Израилският цар събра пророците — до четиристотин души и ги попита: да ида ли на война против Рамот Галаадски или не? Те отговориха: иди, Господ ще го предаде в ръцете на царя.

7. Иосафат попита: няма ли тук още някой пророк Господен, та чрез него да попитаме Господа?

8. Израилският цар отговори на Иосафата: има още един човек, чрез когото може да попитаме Господа, но аз го не обичам, защото не пророкува за мене добро, а само зло, — той е Иемвлаевият син Михей. Иосафат каза: царю, не говори тъй.

9. Израилският цар повика един скопец и рече: иди по-скоро за Иемвлаевия син Михей.

10. Израилският цар и Иосафат, иудейският цар, седяха всякой на своето седалище, облечени в царски дрехи, на стъгдата пред портите на Самария, и всички пророци пророкуваха пред тях.

11. Хенаановият син Седекия си направи железни рога и рече: тъй казва Господ: с тия ще избодеш сирийци, докле ги изтребиш.

12. И всички пророци пророкуваха същото, думайки: върви против Рамот Галаадски; ще има успех; Господ ще го предаде в ръцете на царя.

13. Изпратеният, който бе отишъл да повика Михея, му думаше: ето, речите на пророците едногласно предсказват на царя добро; нека и твоята дума бъде съгласна с думата на всекиго от тях; изречи и ти добро.

14. Михей отговори: жив ми Господ! ще изрека онова, което ми каже Господ.

15. И той дойде при царя. Царят го попита: Михее! да идем ли на война против Рамот Галаадски, или не? А тоя му отговори: иди, ще има успех; Господ ще го предаде в ръцете на царя.

16. Тогава царят му рече: пак и пак те заклевам да не говориш нищо, освен истината в името на Господа.

17. Той отговори: виждам всички израилтяни пръснати по планините като овци, които нямат пастир. И Господ каза: началник нямат; нека всякой се върне смиром у дома си.

18. Израилският цар рече Иосафату: не говорих ли ти, че той не пророкува добро за мене, а само лошо?

19. И (Михей) отговори: (не е тъй) изслушай словото Господне: видях Господа да седи на Своя престол, и цялото небесно войнство стоеше при Него отдясно и отляво;

20. и Господ рече: кой би склонил Ахава да иде и падне в Рамот Галаадски? И един казваше тъй, а други — инак;

21. един дух се изстъпи, застана пред лицето на Господа и рече: аз ще го склоня! А Господ попита: с какво?

22. Той отговори: ще изляза и ще стана лъжлив дух в устата на всичките му пророци. Господ каза: ти ще го склониш и ще изпълниш това; иди и стори тъй.

23. И ето, Господ сега допусна лъжливия дух в устата на всички тия твои пророци; но Господ изрече за тебе лошо.

24. А Хенаановият син Седекия се доближи, удари Михея по бузата, и рече: как, нима излезе от мене Духът Господен, за да говори в тебе?

25. Михей отговори: ето, ти ще видиш това в оня ден, когато ще бягаш от една стая в друга, за да се скриеш.

26. Тогава израилският цар каза: вземете Михея и го отведете при градоначалника Амона и при царския син Иоаса

27. и кажете: тъй говори царят: затворете тогова в тъмница и го хранете оскъдно с хляб и оскъдно с вода, докле се върна смиром.

28. Михей каза: ако се върнеш смиром, то не Господ е говорил чрез мене. И рече: слушайте, всички люде!

29. Израилският цар и Иосафат, иудейският цар, тръгнаха за Рамот Галаадски.

30. Израилският цар рече на Иосафата: аз ще се преоблека и ще вляза в бой, а ти облечи царските си дрехи. И израилският цар се преоблече и влезе в бой.

31. Сирийският цар заповяда на колесничните началници, които бяха на брой трийсет и двама, думайки: не се бийте нито с малък, нито с голям, а само с израилския цар.

32. Колесничните началници, като видяха Иосафата, помислиха: бездруго, това е израилският цар, и се обърнаха против него, за да се ударят с него. Иосафат завика.

33. Колесничните началници, като видяха, че той не е израилският цар, обърнаха се от него.

34. А един човек опна случайно лък и рани израилския цар през шевовете на бронята. И царят каза на колесничаря си: върни назад и ме изведи из войската, понеже съм ранен.

35. Но в оня ден боят се усили, и царят стоя на колесницата срещу сирийци, а вечерта умря; кръвта от раната се лееше по колесницата.

36. И при заник-слънце биде обявено по целия стан: всякой да иде в града си, всякой — в земята си.

37. Царят умря и биде докаран в Самария, и погребаха царя в Самария.

38. Колесницата умиха на Самарийския водоем, дето се миеха блудници, и псета лижеха кръвта му, по словото на Господа, което Той изрече.

39. Другите дела на Ахава, всичко, що е направил, и къщата от слонова кост, що е съградил, и всички градове, що е построил, са описани в летописите на израилските царе.

40. Ахав почина при отците си, и вместо него се възцари син му Охозия.

41. Иосафат, син Асов, се възцари над Иудея в четвъртата година на израилския цар Ахава.

42. Иосафат беше на трийсет и пет години, когато се възцари, и царува в Иерусалим двайсет и пет години. Майка му се казваше Азува,

Салаилева дъщеря.

43. Във всичко той вървеше по пътя на баща си Аса, не се отклоняваше от него, като вършеше, каквото беше угодно пред очите на Господа. Само оброчищата не бяха отменени. Народът още принасяше жертви и кадеше по оброчищата.

44. Иосафат сключи мир с израилския цар.

45. Останалите дела на Иосафата и подвизите му, каквито е извършил, и как е воювал, са описани в летописите на иудейските царе.

46. И колкото блудници бяха останали от времето на баща му Аса, той изтреби от земята.

47. В Идумея тогава нямаше цар; имаше царски наместник.

48. (Цар) Иосафат построи кораби на морето, за да ходи в Офир за злато; но те не стигнаха дотам, понеже се разбиха в Ецион-Гавер.

49. Тогава Ахавовият син Охозия каза на Иосафата: нека моите слуги отидат на кораби с твоите. Но Иосафат се не съгласи.

50. Иосафат почина при отците си, и биде погребан при тях в града на отца си Давида. И вместо него се възцари син му Иорам.

51. Ахавовият син Охозия се възцари в Самария над Израиля в седемнайсетата година на иудейския цар Иосафата и царува над израилтяните (в Самария) две години

52. и върши, каквото беше неугодно пред очите на Господа, и ходеше по пътя на баща си и на майка си и по пътя на Наватовия син Иеровоама, който вкара в грях Израиля:

53. той служеше на Ваала, покланяше му се и прогневи Господа, Бога Израилев, с всичко онова, което бе вършил баща му.

ЧЕТВЪРТА КНИГА ЦАРСТВА[1]

ГЛАВА 1.

1. След смъртта на Ахава Моав се отметна от Израиля.

2. А Охозия падна през решетчестия прозорец на своята горница, която е в Самария, и заболя. И проводи пратеници и им каза: идете, попитайте Веелзевула, акаронското божество: ще оздравея ли от тая болест? (И те отидоха да питат.)

3. Тогава Ангел Господен каза на Илия Тесвитеца: стани, присрещни пратениците на самарийския цар и им кажи: нима у Израиля няма Бог, та сте тръгнали да питате Веелзевула, акаронското божество?

4. Затова тъй казва Господ: от постелката, на която си легнал, няма да се дигнеш, а ще умреш. И отиде Илия (и каза им).

5. Върнаха се пратениците при Охозия. И той ги попита: защо се върнахте?

6. И те му отговориха: присрещна ни един човек и ни каза: идете, върнете се при царя, който ви е пратил, и му кажете: тъй говори Господ: нима у Израиля няма Бог, та пращаш да питат Веелзевула, акаронското божество? Затова от постелката, на която си легнал, няма да се дигнеш, а ще умреш.

7. И ги попита: какъв беше наглед оня човек, който ви присрещна и ви каза тия думи?

8. Те му отговориха: оня човек беше цял в косми и опасан през кръста с кожен пояс. Той рече: това е Илия Тесвитец.

9. И проводи царят при него петдесетник с неговите петдесетмина. И той се изкачи при него, когато Илия седеше навръх планината, и му каза: човече Божий! царят каза: слез.

10. Отговори Илия и каза на петдесетника: ако съм аз човек Божий, нека падне огън от небето и да изгори тебе и твоите петдесетмина. И падна огън от небето и изгори и него и неговите петдесетмина.

11. Царят проводи при него друг петдесетник с неговите петдесетмина. И той му заговори и каза: човече Божий! тъй казва царят: слез по-скоро.

12. Илия отговори и му каза: ако съм аз човек Божий, нека падне огън от небето и да изгори тебе и твоите петдесетмина. И падна огън Божий от небето и изгори него и неговите петдесетмина.

13. И проводи трети път петдесетник с неговите петдесетмина. Третият петдесетник стана, та дойде, и падна на колене пред Илия, молеше го и му думаше: човече Божий, да не бъде презряна душата ми и душата на твоите раби — тия петдесетмина — пред твоите очи;

14. ето, падна огън от небето и изгори двамата предишни петдесетници с техните петдесетмина; но сега да не бъде презряна душата ми пред твоите очи!

15. И рече Ангелът Господен на Илия: иди с него, не бой се от него. И той стана, та отиде с него при царя.

16. И му каза: тъй говори Господ: задето праща пратеници да питат Веелзевула, акаронското божество, като да нямаше в Израиля Бог да питаш за словото Му, — ти няма да се дигнеш от постелката, на която си легнал, а ще умреш.

17. И той умря по словото Господне, което изрече Илия. И се възцари Иорам (брат на Охозия) вместо него, във втората година на Иорама, син Иосафатов, цар иудейски, понеже оня нямаше син.

18. Останалото за Охозия, каквото той е извършил, е писано в летописите на израилските царе.

---

[1] У евреите: „Втора книга на Царете“. ↑

ГЛАВА 2.

1. В онова време, когато Господ щеше да възнесе Илия на небето във вихрушка, Илия с Елисей идеше от Галгал.

2. И каза Илия на Елисея: остани тука, защото Господ ме праща във Ветил. Но Елисей каза: жив Господ и жива ти душа! Няма да те оставя. И отидоха във Ветил.

3. И излязоха при Елисея синовете пророчески, които бяха във Ветил, и му казаха: знаеш ли, че днес Господ ще възнесе твоя господар над главата ти? Той отговори: и аз зная, мълчете.

4. И каза му Илия: Елисее, остани тука, защото Господ ме праща в Иерихон. А той рече: жив Господ и жива ти душа! Няма да те оставя. И дойдоха в Иерихон.

5. Тогава се приближиха до Елисея синовете пророчески, които бяха в Иерихон, и му казаха: знаеш ли, че днес Господ взима твоя господар и ще го възнесе над главата ти? Той отговори: и аз зная, мълчете.

6. И каза му Илия: остани тука, защото Господ ме праща на Иордан. И той каза: жив Господ и жива ти душа! Няма да те оставя. И тръгнаха двамата.

7. Петдесет души от синовете пророчески тръгнаха и се спряха надалеч срещу тях, а те двамата стояха при Иордан.

8. И взе Илия кожуха си, сви го и удари с него по водата, и тя се раздели на тъй и на тъй, и преминаха двамата по сухо.

9. Когато преминаха, Илия каза на Елисея: искай, каквото желаеш да ти направя, преди да бъда взет от тебе. Елисей отговори: духът, който е в тебе, да бъде двойно върху мене.

10. А той каза: мъчно нещо искаш; ако видиш, как ще бъда взет от тебе, тъй ще ти бъде; ако ли не видиш, няма да бъде.

11. Както вървяха и се разговаряха по пътя, изведнъж се яви огнена колесница, и огнени коне, и ги раздвоиха един от други, и Илия се понесе във вихрушка към небето.

12. А Елисей гледаше и извика: отче мой, отче мой, колесница на Израиля и негова конница! И вече го не видя. И хвана дрехите си, та ги

раздра на две.

13. И вдигна той на Илия кожуха, който бе паднал от него, па се върна и се спря край брега на Иордан;

14. взе на Илия кожуха, който бе паднал от него, удари с него по водата, и каза: де е Господ, Бог Илиев — Самият Той? И удари по водата, и тя се раздели на тъй и на тъй, и Елисей премина.

15. И видяха го отдалеч синовете пророчески, които бяха в Иерихон, и казаха: Илиевият дух слезе върху Елисея. И излязоха насреща му, поклониха му се доземи

16. и му казаха: ето, у нас, твоите раби, има петдесет души силни мъже; нека идат те да подирят господаря ти; може би, Дух Господен го е отнесъл и го е хвърлил на някоя планина, или в някой дол. А той каза: недейте праща.

17. Но те настояваха пред него много, та му дотегнаха, и той каза: пратете. И пратиха петдесет души, които дириха три дни, ала го не намериха,

18. и се върнаха при него, докле той стоеше в Иерихон; и той им рече: не думах ли ви: не ходете?

19. Тогава жителите на града казаха на Елисея: ето, както виждаш, господарю, положението на тоя град е добро; но водата е лоша и земята безплодна.

20. И той каза: дайте ми нова чаша и турете в нея сол. И дадоха му.

21. И той отиде при извора на водата, хвърли в нея солта и каза: тъй говори Господ: Аз направих здрава тая вода; занапред няма да иде от нея ни смърт, ни безплодие.

22. И водата стана здрава доднес, според думата, която Елисей каза.

23. Оттам той отиде във Ветил. Когато вървеше по пътя, малки деца излязоха от града, присмиваха му се и му думаха: върви, плешивецо! върви, плешивецо!

24. Той се обърна, видя ги и ги прокле в име Господне. Тогава излязоха от гората две мечки и разкъсаха от тях четирийсет и две деца.

25. Оттук отиде на планина Кармил, а оттам се върна в Самария.

ГЛАВА 3.

1. Иорам, син Ахавов, се възцари над Израиля в Самария в осемнайсетата година на иудейския цар Иосафата и царува дванайсет години.

2. Той върши, каквото беше неугодно в очите на Господа, макар и не тъй, както баща му и майка му, защото свали статуята на Ваала, която бе направил баща му;

3. при все това той се държеше о греховете на Иеровоама, Наватов син, който бе вкарал в грях Израиля, и не отстъпваше от тях.

4. Моавският цар Меса имаше много добитък и пращаше на израилския цар по сто хиляди овци и по сто хиляди неостригани овни.

5. Но, щом умря Ахав, моавският цар се отметна от израилския цар.

6. В онова време цар Иорам излезе от Самария и направи преглед на всички израилтяни,

7. па отиде и проводи да кажат на иудейския цар Иосафата: моавският цар се отметна от мене; отиваш ли с мене на война против Моава? Той отговори: отивам; както ще отидеш ти, тъй и аз, както твоят народ, тъй и моят народ, както твоите коне, тъй и моите коне.

8. И каза: по кой път да вървим? Той каза: по пътя на Едомската пустиня.

9. И тръгнаха израилският цар, иудейският цар и едомският цар, и вървяха по околен път седем дена, и нямаше вода за войската и за добитъка, който идеше подире им.

10. И каза израилският цар: ах! Господ свика тия трима царе, за да ги предаде в ръката на Моава.

11. И каза Иосафат: няма ли тук пророк Господен, та чрез него да попитаме Господа? Отговори един от слугите на израилския цар и каза: тук е Елисей, Сафатовият син, който поливаше вода на Илиевите ръце.

12. И каза Иосафат: у него има слово Господне. И отидоха при него израилският цар и Иосафат и едомският цар.

13. И каза Елисей на израилския цар: какво имаш ти с мене? Иди при пророците на баща си и при пророците на майка си. И каза му израилският цар: не, защото Господ свика тук тия трима царе, за да ги предаде в ръката на Моава.

14. И каза Елисей: жив Господ Саваот, пред Когото стоя! Ако не почитах Иосафата, иудейския цар, не бих те погледнал и не бих те видял;

15. сега повикайте ми гуслар. И когато гусларят свиреше на гуслата, тогава ръката Господня се допря до Елисея,

16. и той каза: тъй говори Господ: направете тая долина яма до яма;

17. защото тъй говори Господ: няма да видите вятър и няма да видите дъжд, а тая долина ще се напълни с вода, от която ще пиете вие и дребният и едрият ви добитък;

18. но това е малко пред очите на Господа: Той и Моава ще предаде в ръцете ви,

19. и ще поразите всички укрепени градове и всички главни градове, и ще отсечете всички добри дървета, и ще заприщите всички извори, и всички добри ниви с камъни ще засипете.

20. Сутринта, когато се възнася хлебен принос, отведнъж потече вода по пътя от Едом, и земята се напълни с вода.

21. Като чуха моавци, че царете идат да воюват с тях, бидоха събрани всички, които носят пояс и по-стари, и застанаха на границата.

22. Сутринта станаха рано и, когато слънцето изгря над водата, на моавци се стори отдалеч тая вода червена като кръв.

23. И те казаха: това е кръв; сбили са се царете помежду си и се изтребили един друг; сега на плячка, Моаве!

24. И те дойдоха до израилския стан. Станаха израилтяните и взеха да разбиват моавци, които се спуснаха да бягат от тях, а те продължаваха да налитат върху им и да ги поразяват.

25. И градовете разрушиха, и във всяка добра нива всеки хвърли по камък, и я засипаха, и всички водни извори заприщиха, и всички добри дървета отсякоха, тъй че в Кир-Харешет останаха само камъни. И го заобиколиха прашниците и го разрушиха.

26. И моавският цар видя, че губи битката, и взе със себе си седемстотин души, които боравеха с меч, за да се промъкнат към

едомския цар, ала не можаха.

27. И той взе първородния си син, комуто се падаше да царува вместо него, и го принесе всесъжение върху стената. Това причини голямо негодувание у израилтяните, и те се оттеглиха от него и се върнаха в земята си.

ГЛАВА 4.

1. Една от жените на пророческите синове с плач думаше на Елисея: твоят раб, мъж ми, умря; а ти знаеш, че твоят раб се боеше от Господа; сега дойде заимодавецът да вземе двете ми деца за роби.

2. Елисей й каза: какво да направя за тебе? Кажи ми какво имаш вкъщи? Тя отговори: рабинята ти няма нищо у дома си, освен един съд с дървено масло.

3. И той каза: иди си поискай съдове отвън, от всички твои съседи, празни съдове; събери доста,

4. и иди, затвори вратата след себе си и след синовете си и наливай във всички тия съдове; пълните туряй настрана.

5. Тя си отиде от него и затвори вратата след себе си и след синовете си. Те й подаваха, а тя наливаше.

6. Когато бяха напълнени съдовете, тя каза на сина си: дай ми още един съд. Той й каза: няма вече съдове. И дървеното масло пресекна.

7. Тя дойде и разправи на Божия човек. Той каза: иди, продай дървеното масло и заплати дълговете си; а с това, което остане, ще живееш със синовете си.

8. Един ден Елисей отиде в Сонам. Там една богата жена го покани у дома си да яде хляб, и той, колчем минеше, всякога се отбиваше там да яде хляб.

9. И тя каза на мъжа си: ето, аз зная, че Божият човек, който постоянно минава край нас, е свет;

10. да му направим малка горница над стената и да му турим там легло и маса, и стол и светилник, та, кога идва у нас, да си отива там.

11. Един ден Елисей отиде там, качи се в горницата си и легна там,

12. па каза на слугата си Гиезия: повикай тая сонамка. Той я повика, и тя застана пред него.

13. И му рече: кажи й: ето, ти толкова се грижиш за нас; какво да направим за тебе? има ли нужда да поговорим за тебе на царя, или на военачалника? Тя отговори: не, аз живея между народа си.

14. Елисей каза: тогава какво да се направи за нея? И рече Гиезий: ето, тя няма син, а мъж й е стар.

15. И каза Елисей: повикай я. Той я повика, и тя застана на вратата.

16. Елисей й рече: след една година, в това същото време ти ще държиш на ръце син. А тя каза: не, господарю мой, човече Божий, недей лъга рабинята си.

17. И жената стана трудна и роди син на другата година, в онова също време, както й каза Елисей.

18. Поотрасна детето и един ден отиде при баща си, при жетварите.

19. И каза на баща си: глава, глава ме боли! И той каза на слугата си: занеси го на майка му.

20. Взе го и го занесе на майка му. И то седя в скута й до пладне и умря.

21. Тя отиде и го положи в леглото на Божия човек, затвори го и излезе,

22. па повика мъжа си и каза: прати ми едного от слугите и една от ослиците; ще ида при Божия човек и ще се върна.

23. Той каза: защо ще отиваш при него? Днес не е нов месец, не е и събота. Но тя каза: добре си е.

24. И оседла ослицата и каза на слугата си: води и върви; не се спирай, докле ти не кажа.

25. И тръгна и дойде при Божия човек, на планина Кармил. И когато Божият човек я видя отдалеч, каза на слугата си Гиезия: ето оная сонамка;

26. затечи се, та я посрещни и я попитай: здрава ли е? здрав ли е мъж ти? здраво ли е детето? — Тя отговори: здрави сме.

27. А когато дойде при Божия човек на планината, хвана се за нозете му. И Гиезий се доближи, да я отстрани; но Божият човек рече: остави я, душата й е огорчена, а Господ скри от мене и не ми яви.

28. И тя каза: исках ли аз от моя господар син? не думах ли: недей ме лъга?

29. И той каза на Гиезия: опаши се през кръста и вземи тоягата ми в ръка и върви; ако някого срещнеш, не го поздравявай, а ако някой те поздрави, не му отговаряй; и тури тоягата ми върху лицето на детето.

30. И майката на детето каза: жив Господ и жива ти душа! Няма да те оставя. Тогава и той стана и тръгна подире й.

31. Гиезий отиде преди тях и тури тоягата върху лицето на детето. Но не се чу ни глас, ни отговор. И излезе насреща му, обади му и каза: детето не се събужда.

32. И Елисей влезе в къщата, и ето, умрялото дете лежи на леглото му.

33. И влезе, затвори вратата след себе си и се помоли Господу;

34. след това се качи, легна върху детето, тури устата си върху неговите уста, очите си върху неговите очи, и дланите си върху неговите длани, и се простря върху него, и тялото на детето се сгря.

35. Елисей стана и взе да ходи из горницата насам-нататък; после пак се качи и се простря върху него. И детето кихна седем пъти и отвори очите си.

36. И той повика Гиезия и рече: повикай тая сонамка. И той я повика. Тя дойде при него, и той каза: вземи сина си.

37. Тя се доближи, падна пред нозете му и се поклони доземи; след това взе сина си и излезе.

38. А Елисей се върна в Галгал. В оная земя имаше глад, и синовете на пророците седяха пред него. И той каза на слугата си: турни големия котел и свари сочиво за пророческите синове.

39. И излезе един от тях в полето да събира зеленчук, намери едно диво повлачно растение, и набра от него пълен скут диви плодове; върна се и ги надроби в котела със сочивото, защото не ги познаваха.

40. Сипаха им да ядат. Но щом почнаха да ядат сочивото, завикаха и казваха: смърт има в котела, човече Божий! И не можаха да ядат.

41. А той каза: дайте брашно. И го изсипа в котела и каза (на Гиезия): сипвай на човеците, нека ядат. И в котела не остана нищо вредно.

42. Дойде някой си от Ваалшалиша и донесе на Божия човек хлебен начатък — двайсет ечемични хлебчета и сурови зърна в люспи. И каза Елисей: дай на човеците да ядат.

43. И каза слугата му: какво ще дам на сто души? И той каза: дай на човеците, нека ядат, защото тъй говори Господ: ще се наситят и ще остане.

44. Той им даде, и те се наситиха, и остана още, според словото Господне.

ГЛАВА 5.

1. Нееман, военачалник на сирийския цар, беше голям човек пред господаря си и почитан, защото чрез него Господ бе дал победа на сирийци; и тоя човек беше отличен войник, но прокажен.

2. Еднаж сирийци излязоха на чети и плениха от Израилската земя едно малко момиче, и то служеше на Нееманата жена.

3. И каза то на господарката си: о, да отидеше моят господар при пророка, който е в Самария, той щеше да снеме от него проказата!

4. Тогава Нееман отиде и разправи това на господаря си, думайки: тъй и тъй каза момичето, което е от Израилската земя.

5. И сирийският цар каза (на Неемана): стани, иди, пък аз ще пратя писмо до израилския цар. Той отиде, като взе със себе си десет таланта сребро, шест хиляди сикли злато и десет премени дрехи;

6. и занесе на израилския цар писмото, в което се казваше: заедно с това писмо, ето, пращам при тебе Неемана, моя слуга, да снемеш от него проказата му.

7. Израилският цар, като прочете писмото, раздра дрехите си и каза: нима аз съм Бог, да умъртвявам и съживявам, та праща при мене да снема от тоя човек проказата му? Ето, знайте сега и вижте, че той дири повод за вражда против мене.

8. Когато Божият човек Елисей чу, че израилският цар раздрал дрехите си, прати да кажат на царя: защо раздра дрехите си? Нека дойде при мене и познае, че има пророк у Израиля.

9. И дойде Нееман с конете си и с колесницата си и се спря пред входа на Елисеевия дом.

10. Тогава Елисей прати при него слугата да каже: иди, окъпи се седем пъти в Иордан, и тялото ти ще се обнови, и ще бъдеш чист.

11. Разгневи се Нееман и си тръгна, думайки: ето, аз мислех, че той ще излезе, ще застане и ще призове името на Господа, своя Бог, ще си тури ръката на мястото и ще снеме проказата;

12. нима дамаските реки Авана и Фарфар не са по-добри от всички израилски води? Не можех ли да се окъпя в тях и да се очистя? Па се обърна и си отиде ядосан.

13. Доближиха се рабите му и му говориха, думайки: отче, да беше ти казал пророкът нещо трудно, не щеше ли да го направиш? още повече сега, когато ти каза само: окъпи се и ще бъдеш чист.

14. Той отиде и се потопи в Иордан седем пъти, според думите на Божия човек, и тялото му се обнови като тялото на малко дете и се очисти.

15. Тогава се върна при Божия човек той и всичките му придружници, дойде, застана пред него и каза: ето, познах, че по цяла земя няма Бог, освен у Израиля; приеми, прочее, дар от твоя раб.

16. Елисей отговори: жив Господ, пред Чието лице стоя! Не приемам. Оня го принуждаваше да вземе, но той се не съгласи.

17. И каза Нееман: щом е тъй, нека дадат на твоя раб пръст, колкото могат да носят две мъски, защото занапред рабът ти няма да принася всесъжение и жертви на други богове, освен на Господа;

18. само ето какво Господ да прости на твоя раб: когато моят господар иде в дома на Римона, за да се поклони там и се опре върху ръката ми, и аз се поклоня в дома на Римона, тогава Господ да прости на твоя раб за поклонението ми в дома на Римона.

19. И каза му: иди си смиром. И той отмина от него на едно малко пространство земя.

20. Тогава Гиезий, слугата на Божия човек Елисея, каза: ето, моят господар не рачи да вземе от ръката на тоя сириец Неемана, каквото бе донесъл. Жив Господ! ще се затека подире му и ще взема нещо от него.

21. И се затече Гиезий след Неемана. Нееман видя, че някой тича подире му, слезе от колесницата да го посрещне и каза: с мир ли?

22. Той отговори: с мир; моят господар ме прати да кажа: ето, сега дойдоха при мене от Ефремова планина двама момци от пророческите синове: дай им един талант сребро и две премени дрехи.

23. И Нееман каза: вземи, ако обичаш, два таланта. И го много молеше. Тогава той завърза два таланта сребро в две торби и две премени дрехи и ги даде на двамата си слуги, та ги понесоха пред него.

24. Когато той дойде до хълма, взе ги от ръцете им и ги скри у дома си. И отпусна людете, и те си отидоха.

25. Когато дойде и се яви пред господаря си, Елисей го попита: откъде идеш, Гиезие? Той отговори: никъде не е ходил твоят раб.

26. Той му каза: нима сърцето ми не те придружаваше, когато оня човек се върна от колесницата си да те посрещне? Време ли е да се

взима сребро и да се взимат дрехи, или маслинени дървета и лозя, дребен или едър добитък, слуги или слугини?

27. Нека, прочее, Нееmановата проказа се залепи на тебе и на потомството ти вовеки. И той излезе от него бял като сняг от проказа.

ГЛАВА 6.

1. Тогава пророческите синове казаха на Елисея: ето, мястото, дето живеем при тебе, е тясно за нас;

2. да идем до Иордан, да вземем оттам всеки по една греда и си направим там жилище. Той каза: идете.

3. А един каза: стори милост, дойди и ти с твоите раби. И той отговори: ще дойда.

4. И тръгна с тях, и дойдоха до Иордан, и взеха да секат дървета.

5. И когато един поваляше греда, брадвата му падна във водата. Той завика и каза: ах, господарю! а тя беше взета назаем!

6. Божият човек попита: де падна тя? Той му посочи мястото. Тогава Елисей отсече късче дърво, па го хвърли там, и брадвата изплува.

7. И каза: вземи си я. Той протегна ръка и я взе.

8. Сирийският цар тръгна на война против израилтяните и се съветваше със слугите си, думайки: в еди-кое си и еди-кое си място ще разположа своя стан.

9. Божият човек праща да кажат на израилския цар: пази се да не минаваш през онова място, защото там сирийци са залегнали.

10. И израилският цар праща разузнавачи на онова място, за което му говореше Божият човек и го предпазваше; и се опази от там не веднъж и не дваж.

11. И смути се сърцето на сирийския цар поради това, и той повика слугите си и им каза: кажете ми, кой от нашите се сношава с израилския цар?

12. И каза един от слугите му: никой, господарю мой, царю; а пророк Елисей, който е в Израиля, обажда на израилския цар и ония думи, които ти говориш в спалнята си.

13. И той каза: идете, узнайте, де е той, и аз ще пратя да го хванат. И му обадиха и казаха: ето, той е в Дотаим.

14. И изпрати там коне и колесници и много войска. Дойдоха нощем и обиколиха града.

15. Сутринта слугата на Божия човек стана и излезе. И ето, войска около града и коне и колесници. И слугата му каза: уви, господарю! какво да правим?

16. Той отговори: не бой се, защото ония, които са с нас, са повече от ония, които са с тях.

17. Елисей се молеше и думаше: Господи! отвори му очите да види. И Господ отвори очите на слугата, и той видя, и ето, цялата планина пълна с коне и огнени колесници около Елисея.

18. Когато сирийци отидоха при него, Елисей се помоли Господу и каза: порази ги със слепота. И Господ ги порази със слепота, според думата Елисеева.

19. Елисей им каза: не е тоя пътят, не е и тоя градът; вървете подире ми, аз ще ви заведа при оногова, когото дирите. И ги заведе в Самария.

20. Когато дойдоха в Самария, Елисей каза: Господи! отвори им очите да видят. И Господ им отвори очите, и видяха, че са всред Самария.

21. Израилският цар, като ги видя, попита Елисея: да ги избия ли, отче мой?

22. И той отговори: не ги избивай. Нима със сабята си и с лъка си ги плени, та да ги убиваш? Сложи им хляб и вода; нека ядат и пият, и да идат при господаря си.

23. Той им приготви голям обед, и те ядоха и пиха. Отпусна ги, и те отидоха при господаря си. Оттогава тия сирийски пълчища не ходиха вече в Израилевата земя.

24. След това сирийският цар Венадад събра цялата си войска, тръгна и обсади Самария.

25. И настана голям глад в Самария, когато я обсаждаха, тъй че една ослешка глава се продаваше за осемдесет сикли сребро, и четвърт каба гълъбови куришки — за пет сикли сребро.

26. Еднаж израилският цар вървеше по стената, и една жена му думаше с плач: помогни ми, господарю мой, царю.

27. Той отговори: ако Господ ти не помогне, отде ще ти помогна аз? От гумното ли, от лина ли?

28. Попита я още царят: какво ти е? А тя отговори: тая жена ми каза: дай твоя син да го изядем днес, а моя син ще изядем утре.

29. И сварихме моя син и го изядохме. На другия ден аз й казах: дай и ти сина си, да го изядем. Но тя скри сина си.

30. Царят, като чу думите на жената, раздра дрехите си; и, като вървеше по стената, народът видя, че той носи на самото си тяло вретище.

31. И царят каза: това и това да ми стори Бог и още повече да стори, ако остане днес главата на Елисея, Сафатовия син, върху му.

32. А Елисей седеше у дома си, и старците седяха у него. И прати (царят) едного от своите хора. Преди да дойде пратеникът при него, Елисей каза на старците: видите ли, че тоя син на убиец прати да ми вземат главата? Гледайте, когато дойде пратеникът, затворете вратата и го притиснете с вратата. А ето и тропотът от нозете на господаря му след него!

33. Докле още говореше с тях, ето пратеникът пристигна при него, и Елисей каза: ето каква неволя от Господа! Какво да чакам занапред от Господа?

ГЛАВА 7.

1. Каза още Елисей: чуйте словото Господне! Тъй говори Господ: утре по това време една мяра чисто брашно ще струва една сикла, и две мери ечемик една сикла при портите на Самария.

2. А сановникът, върху чиято ръка се опираше царят, отговори на Божия човек и каза: ако Господ дори отвореше прозорци на небето, и тогава можеше ли да бъде такова нещо? А тоя каза: ето, с очите си ще видиш това, ала не ще ядеш от него.

3. Имаше при входа на портите четирима прокажени, и те си говореха един другиму: защо да седим тук, очаквайки смъртта?

4. Ако речем да идем в града, в града има глад, и ще умрем там; ако пък седим тук, пак ще умрем. По-добре да идем в сирийския стан: ако ни оставят живи, ще живеем; ако ли ни убият, ще умрем.

5. И станаха в сумрак, за да идат в сирийския стан. И дойдоха до края на сирийския стан, и ето, там няма ни един човек.

6. Защото Господ бе направил тъй, че в сирийския стан се чу тропот от колесници, цвилене от коне, шум от голяма войска. И сирийци си бяха казали един другиму: навярно, израилският цар е наел против нас хетейските и египетските царе, за да ни нападнат.

7. Затова бяха станали и избягали в мрачината и оставили шатрите си, и конете си, и ослите си — целия стан, както си беше, и бяха забягнали, за да се избавят.

8. И тия прокажени дойдоха до края на стана, влязоха в една шатра, ядоха и пиха, и взеха оттам сребро, и злато, и дрехи, па отидоха, та ги скриха. Влязоха и в друга шатра, и оттам взеха неща, па отидоха и ги скриха.

9. И си казаха един другиму: не правим добре. Тоя ден е ден за радостна вест; ако се забавим и чакаме да се съмне, виновни ще бъдем. Затова да идем и обадим в царския дом.

10. Дойдоха, повикаха градските вратари и им разправиха, думайки: ходихме в сирийския стан, и ето, там няма ни човек, ни глас човешки, а само вързани коне, и вързани осли, и шатрите, както си са.

11. Вратарите извикаха и обадиха вестта в самия царски дворец.

12. През нощта царят стана и каза на слугите си: ще ви кажа, какво правят с нас сирийци. Те знаят, че теглим от глад, та са излезли от стана, да се скрият в нивите, като мислят тъй: кога излязат от града, живи ще ги хванем и ще навлезем в града.

13. Отговори един от слугите му и каза: нека вземат пет от конете, които останаха в града, (от цялото израилско опълчение само това остана в него, от цялото опълчение на израилтяните, което загина,) та да пратим и да видим.

14. И взеха две двойки коне, впрегнати в колесници. И царят прати подир сирийската войска, като каза: идете и вижте.

15. И вървяха подир тях до Иордан; и ето, целият път посеян с дрехи и вещи, които сирийци бяха нахвърляли в бързия си бяг. Върнаха се пратениците и обадиха на царя.

16. Тогава народът излезе и разграби сирийския стан, и една мяра чисто брашно стана за сикла, и две мери ечемик — за сикла, по словото Господне.

17. И царят остави при портите оня велможа, върху чиято ръка се опираше, и народът го стъпка при портите, и той умря, както бе казал Божият човек, който говори, когато царят ходи при него.

18. Когато Божият човек бе говорил на царя тъй: две мери ечемик за сикла, и една мяра чисто брашно за сикла ще бъде утре по това време пред портите на Самария,

19. тогава оня велможа отговори на Божия човек и каза: ако Господ дори отвореше прозорци на небето, и тогава можеше ли да бъде такова нещо? А той му бе казал: с очите си ще видиш това, ала не ще ядеш от него.

20. Тъй и стана с него: и стъпка го народът на портите, и той умря.

ГЛАВА 8.

1. И говори Елисей на жената, чийто син бе възкресил, и каза: стани и иди, ти и твоят дом, и поживей там, дето можеш да поживееш, защото Господ повика глада, и той ще дойде в тая земя за седем години.

2. Стана оная жена, и постъпи по думата на Божия човек, отиде тя и нейният дом, и живя във Филистимската земя седем години.

3. Като се изминаха седем години, върна се тая жена от Филистимската земя и дойде да моли царя за къщата си и нивата си.

4. Царят тогава се разговаряше с Гиезия, слугата на Божия човек, и каза: разкажи ми всичко бележито, което е извършил Елисей.

5. А в това време, когато разказваше на царя, че Елисей е възкресил един умрял, — жената, чийто син бе възкресил, молеше царя за къщата си, и нивата си. Тогава Гиезий каза: господарю мой, царю, тая е същата жена и този е същият й син, когото Елисей възкреси.

6. Царят попита жената, и тя му разказа. И даде й царят едного от царедворците и каза: да й се върне всичко нейно и всички приходи от нивата, от оня ден, когато е напуснала земята, досега.

7. И дойде Елисей в Дамаск, когато сирийският цар Венадад беше болен. Обадиха на Венадада и казаха: тук дойде Божият човек.

8. Тогава царят каза на Азаила: вземи в ръка дар и иди посрещни Божия човек и попитай чрез него Господа, думайки: ще оздравея ли от тая болест?

9. Азаил отиде да го посрещне и взе в ръка дар и всичко най-добро в Дамаск, колкото могат да носят четирийсет камили, па отиде и застана пред лицето му и каза: твоят син Венадад, сирийският цар, ме прати при тебе, да попитам: ще оздравея ли от тая болест?

10. Елисей му отговори: иди му кажи: ще оздравееш. Обаче Господ ми яви, че той ще умре.

11. И устреми Елисей върху него погледа си и тъй стоя, докле оня се смути; и заплака Божият човек.

12. И Азаил попита: защо плаче господарят ми? А той отговори: защото зная, какво зло ще сториш на Израилевите синове: крепостите им на огън ще предадеш, момците им с меч ще погубиш, кърмачетата им ще избиеш и непразните им жени ще разсечеш.

13. И каза Азаил: какво е твоят раб, (мъртво) псе, та да може направи такова голямо дело? И отговори Елисей: Господ ми показа в тебе царя на Сирия.

14. Той си отиде от Елисея и дойде при господаря си. И тоя го попита: какво ти говори Елисей? Той отговори: каза ми, че ще оздравееш.

15. На другия ден обаче Азаил взе завивката, натопи я във вода и я тури на лицето му, и царят умря. И вместо него се възцари Азаил.

16. След иудейския цар Иосафат, се възцари Иосафатовият син Иорам, цар иудейски — в петата година на Ахавовия син Иорам, цар израилски.

17. Той беше на трийсет и две години, когато се възцари, и царува осем години в Иерусалим;

18. и ходеше по пътя на израилските царе тъй, както постъпваше Ахавовият дом, понеже Ахавовата дъщеря му беше жена, и правеше каквото беше неугодно в очите на Господа.

19. Обаче Господ не искаше да погуби Иуда, заради Своя раб Давида, защото Той бе обещал да му даде светило между децата му за всички времена.

20. В негови дни Едом се измъкна изпод ръката на Иуда и си постави цар.

21. И отиде Иорам в Цаир, и всички колесници с него; стана той през една нощ и порази идумейци, които го обикаляха, и началниците на колесниците, ала народът избяга в шатрите си.

22. И се измъкна Едом изпод ръката на Иуда доднес. В същото време се измъкна и Ливна.

23. Останалото за Иорама и всичко, що е извършил, е описано в летописите на иудейските царе.

24. И почина Иорам при отците си, и биде погребан при отците си в Давидовия град. И вместо него се възцари син му Охозия.

25. Охозия, син на иудейския цар Иорам, се възцари в дванайсетата година на Ахавовия син Иорам, израилски цар.

26. Охозия беше на двайсет и две години, когато се възцари, и царува една година в Иерусалим. А майка му се казваше Готолия, дъщеря на израилския цар Амврия.

27. Той ходеше по пътя на Ахавовия дом и правеше, каквото беше неугодно в очите на Господа, както Ахавовият дом, защото беше в роднинство с Ахавовия дом.

28. Той отиде с Ахавовия син Иорам на война против сирийския цар Азаил в Рамот Галаадски, и сирийци раниха Иорама.

29. И цар Иорам се върна да се лекува в Изреел от раните, които сирийци му нанесоха в Рамот, когато воюваше против сирийския цар Азаил. И Охозия, Иорамовият син, иудейски цар, дойде да посети Ахавовия син Иорам в Изреел, понеже беше болен.

ГЛАВА 9.

1. Пророк Елисей повика едного от пророческите синове и му каза: препаши се през кръста, вземи в ръка тоя съд с елей, па иди в Рамот Галаадски;

2. като идеш там, намери там Ииуя, син на Иосафата, Намесиев син, пристъпи и му кажи да излезе изсред братята си и го въведи във вътрешната стая;

3. вземи тогава съда с елея, излей го върху главата му и кажи: тъй казва Господ: помазвам те за цар над Израиля. После отвори вратата, па бягай и не чакай.

4. Момъкът, слугата пророков, отиде в Рамот Галаадски,

5. и стигна. И ето, военачалниците насядали, а той каза: имам нещо да ти кажа, военачалнико. Ииуй попита: на кого от всички нас? Той отговори: на тебе, военачалнико.

6. Ииуй стана и влезе вкъщи. И момъкът изля елея върху главата му и му каза: тъй говори Господ, Бог Израилев: помазвам те за цар над народа Господен, над Израиля,

7. и ти ще изтребиш дома на Ахава, твоя господар, за да отмъстя за кръвта на Моите раби — пророците, и за кръвта на всички раби Господни, паднали от ръката на Иезавел;

8. и ще погине целият дом Ахавов, и ще изтребя у Ахава всичко, що до стена мочи, и затворено, и изоставено у Израиля,

9. и ще направя дома на Ахава като дома на Наватовия син Иеровоам и като дома на Ахиевия син Вааса;

10. а Иезавел щат псета да изядат на Изреелското поле, и никой не ще я погребе. Па отвори вратата и побягна.

11. И отиде Ииуй при слугите на господаря си, и те му казаха: с мир ли? Защо дохожда тоя безумец при тебе? И каза им: вие знаете тоя човек и какво той говори.

12. И казаха: не е истина, кажи ни. И той рече: това и това ми каза, думайки: тъй говори Господ: помазвам те за цар над Израиля.

13. Тогава те забързаха и всеки взе дрехата си, постлаха му на самите стъпала, затръбиха с тръба и казаха: Ииуй се възцари!

14. И подигна се Ииуй, синът на Намесиевия син Иосафат, против Иорама, а Иорам се намираше с всички израилтяни в Рамот Галаадски на стража против сирийския цар Азаил.

15. В това време сам цар Иорам се беше върнал да се лекува в Изреел от раните, които му нанесоха сирийци, когато воюва против сирийския цар Азаил. И каза Ииуй: ако сте съгласни (с мене), нека никой не излиза от града, за да иде да извести в Изреел.

16. Ииуй възседна кон и тръгна за Изреел, дето лежеше Иорам (цар израилски, за да се лекува от раните, които му бяха нанесли сирийци в Рамот, когато воюва против силния и мощен сирийски цар Азаил), и дето бе дошъл иудейският цар Охозия, за да посети Иорама.

17. На кулата в Изреел стоеше стражар, и съгледа Ииуевото пълчище, когато идеше, и каза: пълчище виждам. И каза Иорам: вземи конник, проводи насреща им, и нека попита: с мир ли?

18. И излезе конникът на кон насреща им и каза: тъй говори царят: с мир ли? И отговори Ииуй: какво ти е тебе — с мир ли ида? Тръгвай подире ми. И стражарят обади и каза: стигна до тях, ала се не връща.

19. Пратиха друг конник: той отиде при тях и каза: тъй говори царят: с мир ли? И каза Ииуй: какво ти е тебе — с мир ли ида? Тръгвай подире ми.

20. Стражарят обади и каза: стигна до тях, ала се не връща. А вървежът като че ли е на Намесиевия син Ииуй, защото той върви устремно.

21. Иорам каза: впрягай. И впрегнаха колесницата му. Излезе израилският цар Иорам и иудейският цар Охозия, всеки на колесницата си. Излязоха да посрещнат Ииуя, и се срещнаха с него в нивата на изреелеца Навутей.

22. Когато Иорам видя Ииуя, каза: с мир ли, Ииуе? Той отговори: какъв мир при блудството на майка ти Иезавел и при многото нейни магии?

23. Тогава Иорам обърна ръцете си и побягна, като каза на Охозия: измяна, Охозие!

24. А Ииуй опна с ръка лъка и удари Иорама между плешките му, и стрелата прониза сърцето му, и той падна в колесницата си.

25. Ииуй каза на велможата си Бидекара: вземи, та го хвърли в нивата на изреелеца Навутей, защото спомни си, как ние с тебе

вървяхме двама зад баща му Ахав, и как Господ изрече върху него такова пророчество:

26. наистина Аз видях вчера кръвта на Навутея и кръвта на синовете му, говори Господ, и ще ти отмъстя в тая нива. И тъй, вземи, та го хвърли в нивата, по словото Господне.

27. Иудейският цар Охозия, като видя това, побягна по пътя към къщата, която беше в градината. И спусна се подире му Ииуй и каза: удрете и него в колесницата. Това стана върху могилата Гур, близо до Ивлеам. И той побягна в Мегидон, и там умря.

28. Пренесоха го слугите му в Иерусалим и го погребаха в гробницата му, при отците му, в Давидовия град.

29. В единайсетата година на Ахавовия син Иорама се възцари в Иудея Охозия.

30. Ииуй пристигна в Изреел. А Иезавел, като получи известие, тури червило на лицето си, нагизди главата си и гледаше през прозореца.

31. Когато Ииуй влезе в портите, тя попита: ще има ли мир за Замврия, убиеца на господаря си?

32. Той дигна очи към прозореца и попита; кой е с мене, кой? И обърнаха поглед към него двама-трима скопци.

33. И той им каза: изхвърлете я. Те я изхвърлиха, и кръвта й бризна по стената и по конете, и я стъпкаха.

34. И дойде Ииуй, яде, пи и каза: намерете оная проклетница и я погребете, понеже е царска дъщеря.

35. Отидоха да я погребат, ала от нея не намериха нищо, а само череп, нозе и китки от ръцете.

36. Върнаха се и му обадиха. И той каза: такова беше словото на Господа, което Той изрече чрез раба Си тесвитеца Илия, думайки: Иезавелиния труп щат псета да изядат на Изреелското поле.

37. Иезавелиният труп ще бъде на Изреелското поле като тор на нива, та никой не ще каже: това е Иезавел.

ГЛАВА 10.

1. Ахав имаше седемдесет синове в Самария. Ииуй написа и прати в Самария до израилските началници, старейшини и възпитатели на Ахавовите деца писма с такова съдържание:

2. кога стигне до вас това писмо, то, понеже са при вас синовете на господаря ви, а също у вас са и колесници и коне, и укрепен град и оръжие, —

3. изберете най-добрия и най-достойния от синовете на господаря си, поставете го на бащиния му престол и воювайте за дома на господаря си.

4. Те се уплашиха твърде много и казаха: ето, двама царе не устояха пред него, а как ще устоим ние?

5. Тогава началникът над царския дом, и градоначалникът, и старейшините, и възпитателите проводиха да кажат на Ииуя: ние сме твои раби и, каквото ни кажеш, ще направим; никого няма да поставим за цар; прави, що ти е воля.

6. Той повторно им писа такова писмо: ако сте мои и се покорявате на думата ми, вземете главите на синовете на вашия господар и дойдете утре по това време при мене в Изреел. (А царските синове бяха седемдесет души; възпитаваха ги най-видните в града.)

7. Когато стигна до тях писмото, те взеха царските синове и ги заклаха — седемдесет души, туриха главите им в кошници и му ги изпратиха в Изреел.

8. Дойде пратеникът, извести му и каза: донесохме главите на царските синове. И той каза: наредете ги на два купа при входа на портите до утре.

9. На сутринта той излезе, застана и каза на целия народ: вие сте виновни. Ето, аз въстанах против господаря си и го убих, а тия всичките кой ги уби?

10. А сега знайте, че няма да падне на земята нито едно слово на Господа, което Той бе изрекъл за Ахавовия дом; Господ направи това, що изрече чрез Своя раб Илия.

11. Ииуй изби всички останали от дома на Ахава в Изреел, и всичките му велможи, и близките му, и свещениците му, тъй че от него не оцеля нито един.

12. След това стана, тръгна и дойде в Самария. По пътя, когато се намираше близо до овчарския Бет-Екед,

13. Ииуй срещна братята на иудейския цар Охозия и попита: кои сте вие? Те отговориха: ние сме братя на Охозия, отиваме да се научим, здрави ли са синовете на царя и синовете на царицата.

14. А той каза: хванете ги живи. Хванаха ги живи и ги заклаха — четирийсет и двама души, при кладенеца на Бет-Екед, и не остана от тях нито един.

15. Оттам тръгна и се срещна с Рихавовия син Ионадав, който идеше насреща му; поздрави го и му каза: разположено ли е сърцето ти тъй, както моето сърце към твоето? Ионадав отговори: да. Ако е тъй, дай си ръката. И тоя си подаде ръката, а той го качи на колесницата при себе си.

16. И каза: тръгвай с мене и гледай моята ревност към Господа. И го наместиха в колесницата.

17. Като дойде в Самария, той уби всички, останали от Ахава в Самария, тъй че съвсем го изтреби, по словото на Господа, що бе казал на Илия.

18. Тогава Ииуй събра целия народ и каза: Ахав малко служи на Ваала; Ииуй ще му служи повече.

19. Затова, свикайте при мене всички пророци на Ваала, всичките му служители и всичките му свещеници, — никой да не отсъствува, защото ще принеса голяма жертва Ваалу. А всеки, който не дойде, няма да остане жив. Ииуй правеше това с лукавство, за да изтреби Вааловите служители.

20. И каза Ииуй: наредете празничен събор за Ваала. И прогласиха събор.

21. Тогава Ииуй прати по цял Израил, и дойдоха всички Ваалови служители; не остана ни един да не дойде; и влязоха в дома на Ваала, и Вааловият дом се напълни открай докрай.

22. И каза на одеждопазителя: донеси одежди за всички Ваалови служители. И той им донесе одежди.

23. Ииуй влезе с Рихавовия син Ионадава в дома Ваалов и каза на Вааловите служители: разпитайте и разгледайте, дали не се намира

някой от служителите на Господа, защото тук трябва да бъдат само Ваалови служители.

24. И те пристъпиха да принасят жертви и всесъжения. А Ииуй постави извън дома осемдесет души и каза: душата на оногова, от когото се избави някой от людете, които ви предавам в ръцете, ще бъде вместо душата на спасилия се.

25. Когато всесъжението бе извършено, Ииуй каза на бързоходците и началниците: идете, избийте ги, та нито един да не излезе. Избиха ги с острието на меча и ги изхвърлиха бързоходците и началниците, и отидоха в града, дето беше Вааловото капище,

26. изнесоха статуите от Вааловото капище и ги изгориха;

27. след това разбиха Вааловата статуя, разрушиха Вааловото капище и го обърнаха на място за нечистотии, дори доднес.

28. Тъй изтреби Ииуй Ваала от Израилската земя.

29. Ала от греховете на Наватовия син Иеровоам, който бе вкарал в грях Израиля, от тях Ииуй не отстъпяше — от златните телци, които бяха във Ветил и в Дан.

30. И Господ каза на Ииуя: задето драговолно извърши, каквото беше праведно в очите Ми — изпълни над Ахавовия дом всичко, що Ми беше на сърце, твоите синове ще седят до четвърта рода на Израилевия престол.

31. Но Ииуй не залягаше да върви по закона на Господа, Бога Израилев, от все сърце. Той не отстъпваше от греховете на Иеровоама, който бе вкарал в грях Израиля.

32. В ония дни Господ начена да къса части от израилтяните, и Азаил ги биеше по всички Израилски предели:

33. на изток от Иордан, цялата земя Галаад, коляното Гадово, Рувимово, Манасиево, като захванеш от Ароер, при поток Арнон, и Галаад и Васан.

34. Останалото за Ииуя и за всичко, което той извърши, и за юначните му подвизи е описано в летописите на израилските царе.

35. И почина Ииуй при отците си, и го погребаха в Самария. И вместо него се възцари син му Иоахаз.

36. Ииуй царува над Израиля в Самария двайсет и осем години.

ГЛАВА 11.

1. Готолия, майка на Охозия, като видя, че син й умря, стана и изтреби целия царски род.

2. Но Иосавета, цар Иорамова дъщеря, сестра на Охозия, взе Охозиевия син Иоаса и тайно го отведе изсред убиваните царски синове, него и кърмачката му, в спалнята; и скриха го от Готолия, и той не биде убит.

3. И криха го с нея в Господния дом шест години, а в това време Готолия царуваше над земята.

4. На седмата година Иодай прати и взе стотниците от телохранителите и бързоходците, доведе ги при себе си в дома Господен, сключи с тях договор, взе от тях клетва в дома Господен и им показа царския син;

5. и даде им заповед, като каза: ето какво ще направите: едната третина от вас, които дохождате в събота, ще стоите на стража при царския дом;

6. другата третина — при Сурски порти; и третата третина — при портите зад телохранителите, и ще стоите на стража в дома, да не стане насилие.

7. И две части от вас, от всички, които си отиват в събота, ще стоят на стража при дома Господен, за царя;

8. и заобиколете царя от всички страни, всеки с оръжието си в ръка; който и да влезе в редовете, да бъде убит; и бъдете при царя, кога излиза и кога влиза.

9. Стотниците направиха всичко, що заповяда свещеник Иодай; всеки взе людете си, които дохождаха в събота и които си отиваха в събота, и дойдоха при свещеник Иодая.

10. И свещеникът раздаде на стотниците копията и щитовете цар Давидови, които се намираха в дома Господен.

11. И застанаха бързоходците, всеки с оръжие в ръка, от дясната страна на дома до лявата страна на дома, при жертвеника и при дома около царя.

12. Тогава Иодай изведе царския син, тури му царски венец и накити, възцариха го, и го помазаха, ръкопляскаха и викаха: да живее царят!

13. Чу Готолия гласа на разтърчалия се народ и отиде при народа в дома Господен.

14. И гледа: ето, царят стои на възвишението, според обичая, и князете и тръбите до царя; целият народ на страната се весели, и тръбят с тръби. Готолия раздра дрехите си и завика: съзаклятие, съзаклятие!

15. Свещеник Иодай заповяда на стотниците, началници на войската, и им каза: изведете я извън редовете, а който тръгне подире й, убивайте го с меч, защото свещеникът си мислеше да не би да я убият в дома Господен.

16. Направиха й място, и тя мина през конския вход за царския двор, и там биде убита.

17. И сключи Иодай завет между Господа и между царя и народа, да бъдат те народ Господен, и между царя и народа.

18. Тогава целият народ на страната отиде в дома на Ваала, събориха жертвениците му, и кумирите му съвсем разбиха, и Ваалови я жрец Матан убиха пред жертвениците. И свещеникът установи надзорничество над дома Господен.

19. И взе стотниците и телохранителите и бързоходците и целия народ на страната, и придружиха царя от дома Господен, и отидоха по пътя през телохранителските порти в царския дом; и той седна на царския престол.

20. Целият народ на страната се весели, и градът се успокои. А Готолия убиха с меч в царския дом.

21. Иоас беше на седем години, когато се възцари.

ГЛАВА 12.

1. В седмата година на Ииуя се възцари Иоас и царува в Иерусалим четирийсет години. Майка му се казваше Цивия, от Вирсавия.

2. И Иоас вършеше, каквото беше угодно пред очите на Господа, през всичките си дни, докле го поучаваше свещеник Иодай;

3. само оброчищата не бяха премахнати; народът още принасяше жертви и кадеше по оброчищата.

4. И каза Иоас на свещениците: всичкото посвещавано сребро, което принасят в дома Господен, среброто от ония, които биват преброявани, среброто, което се внася за всяка душа според оценката, — всичкото сребро, колкото всекиму сърце дава, да се донесе в дома Господен;

5. нека свещениците го прибират, всеки от своя познат, и нека поправят повреденото в храма, навред, дето се намери повреда.

6. Но понеже до двайсет и третата година на цар Иоаса свещениците не поправяха повредите в храма,

7. цар Иоас повика свещеник Иодая и свещениците и им каза: защо не поправяте повредите в храма? Отсега няма вече да прибирате сребро от своите познати, а ще го оставяте за поправка на повредите в храма.

8. И свещениците се съгласиха да не прибират вече у себе си сребро от народа за поправка на повредите в храма.

9. Тогава свещеник Иодай взе едно ковчеже, направи отгоре му отвор и го сложи до жертвеника отдясно, дето влизаха в дома Господен. И свещениците, които стояха на стража при прага, пущаха там всичкото сребро, което се внасяше в дома Господен.

10. И колчем виждаха, че има много сребро в ковчежето, дохождаше царският писар и първосвещеникът, и завързваха в торби, и преброяваха среброто, което се намереше в дома Господен,

11. и преброеното сребро предаваха в ръцете на отредените при дома Господен разпоредници, а те го харчеха по дърводелци и градежници, които работеха в дома Господен,

12. и по зидари, и по каменоделци, и за купуване дървета и дялани камъни, за поправка на повредите в дома Господен, и за всичко, що се харчеше за поддържане на храма.

13. Но за дома Господен не бидоха направени сребърни блюда, щипци, чаши за ръсене, тръби, — никакви златни съдове, и сребърни съдове не бидоха направени от среброто, което се внасяше в дома Господен,

14. а го предаваха на разпоредниците, и те поправяха с него дома Господен.

15. И не искаха сметка от ония, на които поверяваха среброто за раздаване на разпоредниците, защото те постъпваха честно.

16. Среброто от жертва за вина и среброто от жертва за грях не се внасяше в дома Господен: то беше за свещениците.

17. Тогава сирийският цар Азаил тръгна в поход, отиде да воюва против Гет, и го превзе; па намисли след това Азаил да иде против Иерусалим.

18. Но иудейският цар Иоас взе всичко пожертвувано, което бяха пожертвували на храма негови отци, иудейските царе Иосафат, Иорам и Охозия, и което сам бе пожертвувал, и всичкото злато, намерено в съкровищниците в дома Господен и на царския дом, и прати на сирийския цар Азаил; и тоя се оттегли от Иерусалим.

19. Останалото за Иоаса и за всичко, което той извърши, е описано в летописите на иудейските царе.

20. И въстанаха слугите му, направиха съзаклятие и убиха Иоаса в дома Мило, на пътя за Сила.

21. Убиха го слугите му: Иозакар, син на Шимеата, и Иехозавад, син на Шомера, и той умря, и го погребаха при отците му в Давидовия град. И вместо него се възцари син му Амасия.

ГЛАВА 13.

1. В двайсет и третата година на Иоаса, син на иудейския цар Охозия, се възцари над Израиля в Самария Ииуевият син Иоахаз, и царува седемнайсет години;

2. той вършеше, каквото беше неугодно пред очите на Господа, и ходеше в греховете на Наватовия син Иеровоам, който бе вкарал в грях Израиля, и не отстъпваше от тях.

3. И разпали се гневът на Господа против Израиля, и Той ги предаваше в ръката на сирийския цар Азаил и в ръката на Азаиловия син Венадад, през всички дни.

4. Иоахаз се помоли пред лицето на Господа, и Господ го чу, защото видя притеснението на израилтяните, как ги притесняваше сирийският цар.

5. И Господ даде на израилтяните избавител, и те се отърваха от ръката на сирийци, и живееха Израилевите синове в шатрите си, както вчера и завчера.

6. Обаче не отстъпваха от греховете на дома на Иеровоама, който бе вкарал в грях Израиля; ходеха в тях, и дъбравата стоеше в Самария.

7. На Иоахаза остана войска само петдесет конника, десет колесници и десет хиляди пешаци, защото сирийският цар ги беше изтребил и преобърнал в прах, който се тъпче.

8. Останалото за Иоахаза и за всичко, което той извърши, и за юнашките му подвизи, е описано в летописите на израилските царе.

9. И почина Иоахаз при отците си, и го погребаха в Самария. И вместо него се възцари син му Иоас.

10. Иоахазовият син Иоас се възцари над Израиля в Самария в трийсет и седмата година на иудейския цар Иоас, царува шестнайсет години

11. и вършеше, каквото беше неугодно пред очите на Господа; не отстъпваше ни от един от греховете на Наватовия син Иеровоам, който бе вкарал в грях Израиля, но ходеше в тях.

12. Останалото за Иоаса и за всичко, което той извърши, и за юнашките му подвизи, как воюва с иудейския цар Амасия, е описано в

летописите на израилските царе.

13. И почина Иоас при отците си, а на престола му седна Иеровоам. Иоас биде погребан в Самария, при израилските царе.

14. Елисей се разболя от болест, от която после и умря. Дойде при него израилският цар Иоас, плака над него, думайки: отче мой, отче мой, колесница на Израиля и негова конница!

15. И каза му Елисей: вземи лък и стрели. И той взе лък и стрели.

16. И каза на израилския цар: тури ръката си на лъка. И той си тури ръката. Тогава Елисей сложи ръцете си върху царевите ръце

17. и рече: отвори прозореца към изток. И той отвори. Каза му Елисей: стреляй. И той стрелна. И каза: тая стрела за избавление е от Господа, тя е избавителна стрела против Сирия, и ти ще поразиш до крак сирийците в Афек.

18. И каза (Елисей): вземи стрели. И той взе. Каза пак на израилския цар: удари в земята. И той удари три пъти и спря.

19. И разгневи му се Божият човек и каза: трябваше да удариш пет или шест пъти, тогава щеше да разбиеш досущ сирийци, а сега ще поразиш сирийци само три пъти.

20. Умря Елисей и го погребаха. И на другата година моавски пълчища нахлуха в страната.

21. И ето, когато погребваха един човек, погребвачите, като видяха това пълчище, хвърлиха тоя човек в Елисеевия гроб, и той, като падна, допря се до Елисеевите кости, оживя и се изправи на нозете си.

22. Сирийският цар Азаил притесняваше израилтяните през всички дни на Иоахаза.

23. Но Господ се смили над тях и ги помилува; обърна се към тях поради завета Си с Авраама, Исаака и Иакова, и не иска да ги изтреби, и не ги отхвърли от лицето Си доднес.

24. Сирийският цар Азаил умря, и вместо него се възцари син му Венадад.

25. Иоахазовият син Иоас взе назад от ръцете на Азаиловия син Венадад градовете, които той бе превзел с война от ръцете на баща му Иоахаз. Три пъти го разби Иоас, и върна Израилевите градове.

ГЛАВА 14.

1. Във втората година на Иоаса, син на израилския цар Иоахаза, се възцари Амасия, син на иудейския цар Иоас;

2. той беше на двайсет и пет години, когато се възцари, и царува двайсет и девет години в Иерусалим. Майка му се казваше Иехоадан, от Иерусалим.

3. И вършеше той, каквото беше угодно пред очите на Господа, но не тъй, както неговият отец Давид; във всичко той постъпваше като баща си Иоаса.

4. Само оброчищата не бяха премахнати: народът още принасяше жертви и кадеше по оброчищата.

5. Когато закрепна царството в ръцете му, той уби слугите си, които бяха убили царя, баща му.

6. Но децата на убийците не уби, защото е писано в книгата на Моисеевия закон, в която Господ заповяда, думайки: бащите да не бъдат наказвани със смърт заради децата, и децата не трябва да бъдат наказвани със смърт зарад бащите, а всеки трябва да се наказва със смърт за своето престъпление.

7. Той порази десет хиляди идумейци в Солния дол, и взе града Села с война, и му даде име Иоктеил, което си остана и доднес.

8. Тогава Амасия изпрати пратеници до Иоаса, израилски цар, син на Иоахаза, Иуев син, да кажат: излез да се видим лице с лице.

9. Тогава израилският цар Иоас прати до Амасия, иудейски цар, да кажат: трън ливански пратил при кедра ливански да каже: дай дъщеря си за жена на сина ми. Но минали диви зверове ливански и стъпкали тоя трън.

10. Ти порази идумейци, и сърцето ти се възгордя. Превъзнасяй се и стой у дома си. За какво ти е да предизвикваш разпра за твоя злочестина? Ще паднеш ти и Иуда с тебе.

11. Ала Амасия не послуша. Тогава Иоас, цар израилски, излезе, и се видяха лице с лице, той и Амасия, цар иудейски, във Ветсамис, що е в Иудея.

12. Иудеите бидоха разбити от израилтяните, и се разбягаха по шатрите си.

13. Израилският цар Иоас хвана във Ветсамис иудейския цар Амасия, син на Иоаса, Охозиев син, дойде в Иерусалим и събори четиристотин лакти от иерусалимската стена — от Ефремови порти до ъгловите порти.

14. И взе всичкото злато и сребро и всички съдове, каквито се намериха в дома Господен и в съкровищниците на царския дом, и заложници, и се върна в Самария.

15. Останалото за Иоаса, което той извърши, и за юнашките му подвизи, и как той воюва с иудейския цар Амасия, е описано в летописите на израилските царе.

16. И почина Иоас при отците си, и биде погребан в Самария, при израилските царе. Вместо него се възцари син му Иеровоам.

17. Амасия, син Иоасов, цар иудейски, живя подир смъртта на Иоахазовия син Иоас, цар израилски, петнайсет години.

18. Останалите дела на Амасия са записани в летописите на иудейските царе.

19. И направиха съзаклятие против него в Иерусалим, и той избяга в Лахис. Проводиха по него в Лахис, и там го убиха.

20. Донесоха го на коне, и биде погребан в Иерусалим при отците си, в Давидовия град.

21. Целият народ иудейски взе Азария, който беше на шестнайсет години, и го възцариха вместо баща му Амасия.

22. Той застрои Елат и го върна на Иуда, след като царят, баща му, почина при отците си.

23. Израилският цар Иеровоам, син Иоасов, се възцари в Самария в петнайсетата година на иудейския цар Амасия, Иоасов син, царува четирийсет и една години,

24. и вършеше, каквото беше неугодно пред очите на Господа: не отстъпваше ни от един грях на Наватовия син Иеровоама, който бе вкарал в грях Израиля.

25. Той възстанови границите на Израиля от входа в Емат до пустинното море, според словото на Господа, Бога Израилев, което Той бе изрекъл чрез раба Си Аматиевия син Иона, пророк от Гатхефер,

26. защото Господ видя неволята на Израиля, толкова горка, че нямаше ни затворен, ни свободен, който да бъде помощник у Израиля.

27. И не иска Господ да изкорени името на израилтяните от поднебесието, и ги избави чрез ръката на Иоасовия син Иеровоама.

28. Останалото за Иеровоама и за всичко, що е извършил, и за юнашките му подвизи, как е воювал и как е възвърнал на Израиля Дамаск и Емат, който беше на Иуда, е описано в летописите на израилските царе.

29. И почина Иеровоам при отците си, при израилските царе. И вместо него се възцари син му Захария.

ГЛАВА 15.

1. Иудейският цар Азария, син Амасиев, се възцари в двайсет и седмата година на израилския цар Иеровоама;

2. той беше на шестнайсет години, когато се възцари, и петдесет и две години царува в Иерусалим. Майка му се казваше Иехолия, от Иерусалим.

3. Той вършеше, каквото беше угодно в очите на Господа, тъкмо както постъпваше баща му Амасия.

4. Само оброчищата не бяха премахнати: народът още принасяше жертви и кадеше по оброчищата.

5. Господ порази царя, и той беше болен от проказа до деня на смъртта си и живееше в отделен дом. А царевият син Иотам началствуваше над двореца и управляваше народа на страната.

6. Останалото за Азария и за всичко, що е той извършил, е описано в летописите на иудейските царе.

7. И почина Азария при отците си, и го погребаха при отците му в Давидовия град. А вместо него се възцари син му Иотам.

8. Захария, син на Иеровоама, се възцари над Израиля в Самария в трийсет и осмата година на иудейския цар Азария и царува шест месеца.

9. Той вършеше, каквото беше неугодно пред очите на Господа, както правеха бащите му: не отстъпваше от греховете на Наватовия син Иеровоама, който бе вкарал в грях Израиля.

10. Селум, син на Иависа, направи съзаклятие против него, удари го пред народа и го уби, па се възцари вместо него.

11. Останалото за Захария е описано в летописите на израилските царе.

12. Такова беше словото на Господа, което Той бе казал на Иуя, думайки: синовете ти ще седят на Израилевия престол до четвърта рода. Тъй и стана.

13. Иависовият син Селум се възцари в трийсет и деветата година на иудейския цар Азария и царува в Самария един месец.

14. Тогава Менаим, син на Гадия от Тирца, тръгна и дойде в Самария, удари Иависовия син Селума в Самария, уби го и се възцари вместо него.

15. Останалото за Селума и за съзаклятието му, което той направи, е описано в летописите на израилските царе.

16. Менаим порази Типсах и всички, които бяха в него и в пределите му, като захванеш от Тирца, задето градът не отвори портите, разби го, и всички в него непразни жени разсече.

17. Менаим, син Гадиев, се възцари над Израиля в трийсет и деветата година на иудейския цар Азария и царува десет години в Самария;

18. той вършеше, каквото беше неугодно пред очите на Господа; не отстъпваше от греховете на Наватовия син Иеровоама, който бе вкарал в грях Израиля, през всичките си дни.

19. Тогава асирийският цар Фул нападна земята (Израилева). И Менаим даде на Фула хиляда таланта сребро, за да бъдат ръцете му за него и да утвърди царството в своя ръка.

20. Менаим разхвърли това сребро върху израилтяните, върху всички богати люде, по петдесет сикли сребро на всеки човек, за да ги даде на асирийския цар. И върна се назад асирийският цар, и не остана там в земята.

21. Останалото за Менаима и за всичко, що е той извършил, е описано в летописите на израилските царе.

22. И почина Менаим при отците си. И вместо него се възцари син му Факия.

23. Менаимовият син Факия се възцари над Израиля в Самария в петдесетата година на иудейския цар Азария и царува две години;

24. той вършеше, каквото беше неугодно пред очите на Господа: не отстъпваше от греховете на Наватовия син Иеровоама, който бе вкарал в грях Израиля.

25. Против него направи съзаклятие Факей, син на Ремалия, негов велможа, нападна го в Самария, в покоите на царския дом, с Аргов и Арие, имайки със себе си и петдесет души галаадци, уби го и се възцари вместо него.

26. Останалото за Факея и за всичко, що е той извършил, е описано в летописите на израилските царе.

27. Ремалиевият син Факей се възцари над Израиля в Самария в петдесет и втората година на иудейския цар Азария и царува двайсет години;

28. той вършеше, каквото беше неугодно пред очите на Господа: не отстъпваше от греховете на Наватовия син Иеровоама, който бе вкарал в грях Израиля.

29. В дните на израилския цар Факея дойде асирийският цар Теглатфеласар, превзе Ион, Авел-Бет-Мааха, Ианох, Кедес, Асор, Галаад, Галилея и цялата Нефталимова земя, и пресели жителите им в Асирия.

30. Осия, син на Ила, направи съзаклятие против Ремалиевия син Факей, удари го и го уби, па се възцари вместо него в двайсетата година на Озиевия син Иоатам.

31. Останалото за Факея и за всичко, що той е извършил, е описано в летописите на израилските царе.

32. Иоатам, син на иудейския цар Озия, се възцари във втората година на Ремалиевия син Факей, цар израилски;

33. той беше на двайсет и пет години, когато се възцари, и царува в Иерусалим шестнайсет години. Майка му се казваше Иеруша, Садокова дъщеря.

34. Той вършеше, каквото беше угодно пред очите на Господа: във всичко постъпваше тъй, както постъпваше баща му Озия.

35. Само оброчищата не бяха премахнати: народът още принасяше жертви и кадеше по оброчищата. Той построи горните порти при дома Господен.

36. Останалото за Иоатама и за всичко, що е извършил, е описано в летописите на иудейските царе.

37. В ония дни Господ начена да праща в Иудея сирийския цар Рецина и Ремалиевия син Факея.

38. И почина Иоатам при отците си, и биде погребан при отците си в града на отца си Давида. И вместо него се възцари син му Ахаз.

ГЛАВА 16.

1. Ахаз, син на иудейския цар Иоатам, се възцари в седемнайсетата година на Ремалиевия син Факей;

2. Ахаз беше на двайсет години, когато се възцари; той царува шестнайсет години в Иерусалим, и не вършеше, каквото беше угодно пред очите на Господа, своя Бог, като отца си Давида,

3. но ходеше по пътя на израилските царе, и дори сина си през огън прекара, подражавайки гнусотиите на народите, които Господ бе пропъдил отпред лицето на Израилевите синове,

4. принасяше жертви и кадеше по оброчища и по могили и под всяко сенчесто дърво.

5. Тогава сирийският цар Рецин и Ремалиевият син Факей, цар израилски, потеглиха против Иерусалим, за да го завладеят, и държаха Ахаза в обсада, но не можаха да надвият.

6. В онова време сирийският цар Рецин възвърна на Сирия Елат и изгони иудеите от Елат; и идумейци влязоха в Елат, дето живеят и доднес.

7. Ахаз прати пратеници до асирийския цар Теглатфеласар в Дамаск да кажат: аз съм твой раб и твой син; дойди и ме защити от ръката на сирийския цар и от ръката на израилския цар, които са се дигнали против мен.

8. Ахаз взе сребро и злато, колкото се намери в дома Господен и в съкровищниците на царския дом, и го прати дар на асирийския цар.

9. Асирийският цар го послуша: и отиде асирийският цар в Дамаск, превзе го и пресели жителите му в Кир, а Рецина уби.

10. Цар Ахаз отиде да посрещне асирийския цар Теглатфеласар в Дамаск и видя жертвеника, който беше в Дамаск, и прати цар Ахаз на свещеник Урия образа на жертвеника и чертежа на цялата му направа.

11. А свещеник Урия съгради жертвеник по образеца, който цар Ахаз прати от Дамаск; това направи свещеник Урия, преди да пристигне от Дамаск цар Ахаз.

12. Дойде царят от Дамаск, видя жертвеника, доближи се той до жертвеника и принесе върху него жертва;

13. и изгори всесъжението си и хлебния принос, извърши възлиянието си и поръси жертвеника с кръвта на мирната си жертва.

14. А медния жертвеник, който беше пред лицето Господне, премести от предната страна на храма, от мястото между новия жертвеник и дома Господен, и го тури отстрани на тоя жертвеник към север.

15. И заповяда цар Ахаз на свещеник Урия и каза: върху големия жертвеник изгаряй утринното всесъжение и вечерния хлебен принос, всесъжението от царя и хлебния принос от него, всесъжението от всички люде на страната и хлебния принос от тях, и възлиянието от тях, и ръси жертвеника с кръвта на всяко всесъжение и с кръвта на всяка жертва, а медният жертвеник да остане, докато аз реша.

16. Свещеник Урия направи всичко тъй, както заповяда цар Ахаз.

17. И строши цар Ахаз краищниците на подставките, сне от тях умивалниците, сне и морето от медните волове, които бяха под него, и го постави на каменен под.

18. И вдигна покрития съботен вход, който бе построен при храма, и външния царски вход в дома Господен, заради асирийския цар.

19. Останалото за Ахаза, що е той извършил, е описано в летописите на иудейските царе.

20. И почина Ахаз при отците си, и биде погребан при отците си в Давидовия град. И вместо него се възцари син му Езекия.

ГЛАВА 17.

1. Осия, син на Ила, се възцари в Самария над Израиля в дванайсетата година на иудейския цар Ахаз, царува девет години

2. и вършеше каквото беше неугодно пред очите на Господа, ала не тъй, както израилските царе, които бяха преди него.

3. Против него излезе асирийският цар Салманасар, и Осия му стана подвластен и му даваше данък.

4. Асирийският цар забеляза в Осия измяна, защото тоя бе пращал пратеници при египетския цар Сигор и не даваше данъка на асирийския цар всяка година; тогава асирийският цар го взе под стража и го затвори в тъмница.

5. И подигна се асирийският цар против цялата страна, приближи до Самария и я държа в обсада три години.

6. В деветата година на Осия асирийският цар превзе Самария, пресели израилтяните в Асирия и ги засели в Халах и в Хавор, при река Гозан, и в мидийските градове.

7. А това стана, защото Израилевите синове почнаха да грешат пред Господа, своя Бог, Който ги изведе из Египетската земя, изпод ръката на египетския цар-фараон, и взеха да почитат други богове,

8. и почнаха да постъпват според обичаите на народите, които Господ бе прогонил отпред лицето на Израилевите синове, и според обичаите на израилските царе, както те постъпваха;

9. и почнаха Израилевите синове да вършат работи, неугодни на Господа, своя Бог, издигнаха си оброчища по всичките си градове, като захванеш от стражарска кула до укрепен град,

10. и поставиха си статуи и образи на Астарта върху всяка висока могила и под всяко сенчесто дърво,

11. па наченаха да извършват там кадения по всички оброчища, както народите, които бе прогонил от тях Господ, и правеха лоши работи, които прогневяваха Господа,

12. и служеха на идолите, за които им бе говорил Господ: не вършете това.

13. Тогава Господ чрез всичките Си пророци, чрез всеки ясновидец предпазваше Израиля и Иуда, думайки: върнете се от лошите си пътища и пазете заповедите Ми, наредбите Ми, според всичкото учение, което съм заповядал на отците ви, и което съм ви предал чрез Моите раби, пророците.

14. Но те не слушаха и останаха твърдоглави, каквито бяха твърдоглави бащите им, които не вярваха в Господа, своя Бог;

15. те презираха наредбите Му и завета Му, който Той бе сключил с отците им, и откровенията Му, с каквито ги бе предпазвал, и тръгнаха подир суетата — станаха суетни — и подир околните народи, за които Господ им бе заповядал да не постъпват като тях;

16. те оставиха всички заповеди на Господа, своя Бог, направиха си излети образи на два телеца, направиха си и дъбрава, покланяха се на цялото небесно воинство, служеха на Ваала,

17. прекарваха през огън синовете си и дъщерите си, гадаеха и правеха магии, и предадоха се да вършат, каквото беше неугодно пред очите на Господа, и да Го разгневяват.

18. Затова Господ силно се разгневи на израилтяните и ги отхвърли от лицето Си. Не остана никой, освен едно Иудино коляно.

19. Но и Иуда не пазеше заповедите на Господа, своя Бог, и постъпваше според обичаите на израилтяните, както тия постъпваха.

20. И Господ се отвърна от всички потомци на Израиля, унизи ги и ги предаваше в ръцете на грабители и, най-сетне, ги отхвърли от лицето Си.

21. Израилтяните се бяха отцепили от Давидовия дом и бяха възцарили Наватовия син Иеровоам. Иеровоам отклони израилтяните от Господа и ги вкара в голям грях.

22. И синовете Израилеви ходеха по всички грехове на Иеровоама, каквито той правеше, и не отстъпваха от тях,

23. докле Господ не отхвърли Израиля от лицето Си, както бе говорил чрез всичките Си раби, пророците. И Израил биде преселен от земята си в Асирия, дето е и доднес.

24. Асирийският цар преведе люде от Вавилон, и от Хута, и от Ава, и от Емат, и от Сепарваим и ги засели в самарийските градове, вместо Израилевите синове. И те владееха Самария и почнаха да живеят в градовете й.

25. И понеже в началото на своето живеене там те не почитаха Господа, то Господ им напращаше лъвове, които ги погубваха.

26. Обадиха на асирийския цар и казаха: народите, които си преселил и заселил в самарийските градове, не знаят закона на Бога на тая страна, и затова Той им напраща лъвове, и ето, те ги погубват, защото не знаят закона на Бога на оная страна.

27. И асирийският цар заповяда и каза: пратете там едного от свещениците, които изселихте оттам; нека иде и живее там, и той ще ги просвети в закона на Бога на оная страна.

28. И дойде един от свещениците, които бяха изселени от Самария, и живееше във Ветил, и ги учеше, как да почитат Господа.

29. При това всеки народ си направи и свои богове и ги тури в капища по оброчищата, каквито самаряните си бяха направили, — всеки народ в градовете си, дето живееше:

30. вавилонци направиха Сукот-Бенот, кутийци направиха Нергал, ематци направиха Ашима,

31. авийци направиха Нивхаз и Тартак, а сепарваимци изгориха в огън синовете си в чест на Адрамелеха и Анамелеха, богове сепарваимски.

32. Между това почитаха и Господа и туриха из средата си свещеници по оброчищата, и те им служеха по оброчищните капища.

33. Те почитаха Господа и на боговете си служеха по обичая на народите, изсред които ги изселиха.

34. Те постъпват и доднес по прежните си обичаи: не се боят от Господа и не постъпват по наредбите, по обредите, по закона и по заповедите, що Господ даде на синовете на Иакова, комуто даде име Израил.

35. Господ сключи с тях завет и им заповяда, думайки: не почитайте други богове и не им се покланяйте, недейте им служи и недейте им принася жертви,

36. а Господа, Който ви изведе из Египетската земя с велика сила и простряна мишца, Него почитайте, Нему се покланяйте и Нему принасяйте жертви;

37. уставите и наредбите, закона и заповедите, които Той ви написа, залягайте да ги изпълнявате през всички дни, и не почитайте други богове;

38. не забравяйте завета, който съм сключил с вас, и не почитайте други богове;

39. почитайте само Господа, вашия Бог, и Той ще ви избави от ръцете на всичките ви врагове.

40. Но те не послушаха, а постъпваха според прежните си обичаи.

41. Тия народи почитаха Господа, но и на своите истукани служеха. Па и децата им и внуците им доднес постъпват тъй, както постъпваха бащите им.

ГЛАВА 18.

1. В третата година на Осия, син на Ила, цар израилски, се възцари Езекия, син на иудейския цар Ахаз.

2. Той беше на двайсет и пет години, когато се възцари, и царува двайсет и девет години в Иерусалим; майка му се казваше Ави, дъщеря на Захария.

3. Той вършеше, каквото беше угодно пред очите на Господа, по всичко тъй, както правеше неговият отец Давид.

4. Той премахна оброчищата, изпочупи статуите, изсече дъбравата и унищожи медната змия, която Моисей бе направил; защото дори до ония дни Израилевите синове й кадяха и я наричаха Нехущан.

5. На Господа, Бога Израилев, той се уповаваше; и като него нямаше между всички иудейски царе — и подир него и преди него.

6. Той се привърза към Господа, не отстъпваше от Него и пазеше заповедите Му, които Господ бе дал на Моисея.

7. И Господ беше с него: навред, дето и да ходеше, той постъпваше благоразумно. И отметна се той от асирийския цар и престана да му служи.

8. Той порази филистимци до Газа и в нейните предели: от стражарска кула до укрепен град.

9. В четвъртата година на цар Езекия, сиреч в седмата година на Осия, син на Ила, цар израилски, асирийският цар Салманасар потегли против Самария, обсади я

10. и след три години я превзе, — в шестата година на Езекия, сиреч в деветата година на израилския цар Осия биде превзета Самария.

11. И асирийският цар пресели израилтяните в Асирия, и ги засели в Халах и Хавор, при река Дозан, и в мидийските градове,

12. защото те не слушаха гласа на Господа, своя Бог, и престъпиха завета Му: всичко, що бе заповядал Моисей, раб Господен, те нито слушаха, нито изпълняваха.

13. В четиринайсетата година на цар Езекия асирийският цар Сенахирим потегли против всички укрепени градове на Иуда и ги превзе.

14. Тогава иудейският цар Езекия прати до асирийския цар в Лахис да кажат: виновен съм; иди си от мене; каквото ми наложиш, ще внеса. И асирийският цар наложи на иудейския цар Езекия триста таланта сребро и трийсет таланта злато.

15. И Езекия даде всичкото сребро, каквото се намери в дома Господен и в съкровищниците на царския дом.

16. Тогава Езекия сне златото от вратата на дома Господен и от вратните стълбове, които той, иудейският цар Езекия, бе позлатил, и го даде на асирийския цар.

17. И асирийският цар проводи Тартана, Рабсариса и Рабсака от Лахис при цар Езекия в Иерусалим с голяма войска. И тръгнаха и стигнаха до Иерусалим; тръгнаха, стигнаха и се спряха при водопровода на горния водоем, които е по пътя за нивата на тепавичаря.

18. И повикаха царя. И излезе пред тях Хелкиевият син Елиаким, началник на двореца, и писарят Севна, и Асафовият син Иоах, летописец.

19. И рече им Рабсак: кажете на Езекия: тъй говори великият цар, асирийският цар: какво е това упование, на което ти се осланяш?

20. Ти говори само празни думи: за война са потребни ум и сила. А сега на кого се осланяш, та се отметна от мене?

21. Ето, ти мислиш да се облегнеш на Египет, на тая пречупена тръстика, която, ако някой се опре на нея, ще му влезе в ръката и ще му я промуши. Такъв е фараонът, египетският цар, за всички, които се надяват на него.

22. Ако пък ми кажете: на Господа, нашия Бог, се уповаваме, то на тогова ли, чиито оброчища и жертвеници Езекия премахна, като каза на Иуда и на Иерусалим: само пред тоя жертвеник се кланяйте в Иерусалим?

23. И тъй, сключи съюз с моя господар, асирийския цар; ще ти дам две хиляди коне; можеш ли си намери за тях конници?

24. Как ще надделееш ти и на един вожд от най-малките слуги на господаря ми? А се осланяш на Египет заради колесници и коне?

25. При това нима аз без воля Господня съм тръгнал против това място, за да го съсипя? Господ ми каза: иди против тая земя и я съсипи.

26. И каза Хелкиевият син Елиаким, и Севна, и Иоах на Рабсака: говори на рабите си по арамейски, защото разбираме, а недей ни говори по иудейски да чува народът, който е на стената.

27. И каза им Рабсак: нима само до твоя господар и до тебе ме прати господарят ми да кажа тия думи? Не, а и на людете, които седят на стената, за да ядат поганта си и да пият мочта си заедно с вас.

28. И стана Рабсак, извика със силен глас по иудейски и говори, думайки: чуйте думите на великия цар, на асирийския цар!

29. Тъй говори царят: нека ви не мами Езекия, защото той не може да ви избави от моята ръка;

30. и нека ви не обнадеждва Езекия с Господа, думайки: Господ ще ни избави, и няма да бъде предаден тоя град в ръката на асирийския цар.

31. Не слушайте Езекия. Защото тъй говори асирийският цар: примирете се с мене и излезте при мене, и нека всеки яде плодовете на лозата си и на смоковницата си, и нека всеки пие вода от своя кладенец,

32. докле дойда и ви заведа в такава също земя, като вашата земя, в земя с хляб и вино, в земя с плодове и лозя, в земя с маслинени дървета и мед, и ще живеете, и няма да умрете. Затова не слушайте Езекия, който ви мами и казва: Господ ще ни избави.

33. Избавиха ли боговете народите, всеки земята си, от ръката на асирийския цар?

34. Де са боговете на Емат и Арпад? Де са боговете на Сепарваим, Ена и Ива? Избавиха ли те Самария от ръката ми?

35. Кой от всички богове на тия земи избави земята си от моята ръка? Та нима Господ ще избави Иерусалим от моята ръка?

36. Народът мълчеше и не му отговаряше ни дума: защото царят бе заповядал: не му отговаряйте.

37. И дойде Хелкиевият син Елиаким, началник на двореца, и Севна, писарят, и Асафовият син Иоах, летописец, при Езекия с раздрани дрехи и му предадоха Рабсаковите думи.

ГЛАВА 19.

1. Когато чу това цар Езекия, раздра дрехите си, покри се с вретище и отиде в дома Господен.

2. И прати Елиакима, началника на двореца, писаря Севна и по-старите свещеници, покрити с вретища, при Амосовия син пророк Исаия.

3. Те му казаха: тъй говори Езекия: ден за скръб, за наказание и за срам е тоя ден; защото младенците дойдоха до отвора на майчината утроба, но родилна сила няма.

4. Може би Господ, Бог твой, ще чуе всички думи на Рабсака, когото господарят му асирийският цар прати да хули живия Бог и да безчести с думи, каквито чу Господ, Бог твой. Затова отправи молитва за останалите, които са още живи.

5. Слугите на цар Езекия отидоха при Исаия,

6. и рече им Исаия: тъй кажете на вашия господар: тъй говори Господ: не бой се от думите, които чу, и с които Ме хулиха слугите на асирийския цар.

7. Ето, Аз ще пратя в него дух, и той ще чуе известие, и ще се върне в земята си, и Аз ще го поразя с меч в неговата земя.

8. Върна се Рабсак и намери асирийския цар, че воюва против Ливна, защото беше чул, че оня бил потеглил от Лахис.

9. Чу царят и за етиопския цар Тирхак; за него му казаха: ето, той излезе да се удари с тебе. И пак проводи пратеници при Езекия да кажат:

10. тъй кажете на иудейския цар Езекия: нека те не лъже твоят Бог, Комуто се уповаваш, мислейки, че Иерусалим няма да бъде предаден в ръката на асирийския цар.

11. Нали си чувал, какво направиха асирийските царе с всички земи, като ги туриха под заклятие, — та ти ли ще оцелееш?

12. Боговете на ония народи, които бащите ми съсипаха, избавиха ли ги? Избавиха ли Гозан, и Харан, и Рецеф, и синовете на Еден, който е в Таласар?

13. Де е царят ематски, и царят арпадски, и царят на град Сепарваим, на Ена и на Ива?

14. Тогава Езекия взе писмото от ръцете на пратениците, прочете го, отиде в дома Господен, и го разгърна Езекия пред лицето Господне;

15. и молеше се Езекия пред лицето Господне и казваше: Господи, Боже Израилев, Който седиш на херувими! Ти един си Бог над всички земни царства. Ти си сътворил небето и земята.

16. Наклони, Господи, ухото Си и чуй (ме); отвори, Господи, очите Си и погледни, и чуй думите на Сенахирима, който е пратил да хулят (Тебе,) живия Бог!

17. Наистина, о, Господи, царете асирийски съсипаха народите и земите им,

18. и нахвърлиха боговете им в огън, но това не бяха богове, а изделие на човешки ръце, — дърво и камък, затова ги и изтребиха.

19. И сега, Господи Боже наш, избави ни от ръцете му, и всички земни царства ще познаят, че Ти, Господи, си Бог един.

20. Тогава Исаия, син Амосов, прати да кажат на Езекия: тъй говори Господ, Бог Израилев: чух онова, за което ти Ми се моли против асирийския цар Сенахирим.

21. Ето словото, що Господ изрече за него: ще те презре, ще се присмее над тебе девствената Сионова дъщеря, подире ти ще поклати глава дъщерята Иерусалимска.

22. Кого кореше и хулеше ти? И против кого издигна глас и тъй високо дигна очи? Против Светия Израилев!

23. Чрез твоите пратеници ти хулеше Господа и казваше: с многото си колесници се качих на планинските височини, по хълбоците на Ливан, изсякох високите му кедри и прекрасните му кипариси и стигнах до най-крайното му пристанище, в гъстака на градината му;

24. изкопах и пих чужда вода, и пресуших със стъпалата на нозете си всички египетски реки.

25. Нима не си чувал, че Аз отдавна съм сторил това, в стародавни дни съм го предначертал, а сега го изпълних, чрез туй, че ти опустошаваш укрепени градове, преобръщайки в купища развалини?

26. И жителите им изнемогнаха, треперят и се срамуват. Те станаха като полска трева и крехък злак, като растлини по покривите и

припламнало жито преди да изкласи.

27. Седнеш ли, излезеш ли, или влезеш, Аз всичко зная; зная и дързостта ти против Мене.

28. За твоята дързост против Мене и задето гордостта ти достигна до ушите Ми, ще туря халката Си в твоите ноздри и юздата Си в твоите уста, и ще те върна назад по същия път, по който си дошъл.

29. И ето ти личба (Езекие): яжте тая година изникналото от паднало зърно, догодина — самораслото, а на третата година сейте и жънете, садете лозя и яжте плодовете им.

30. И оцелялото в Иудиния дом, останалото пак ще пусне корен отдолу и ще даде плод отгоре,

31. защото от Иерусалим ще произлезе остатъкът, и спасеното — от Сион планина. Ревността на Господа Саваота ще направи това.

32. Затова тъй говори Господ за асирийския цар: той няма да влезе в тоя град, няма да хвърли в него стрела, няма да пристъпи с щит към него и няма да насипе окоп против него.

33. По същия път, по който е дошъл, ще се върне, и няма да влезе в тоя град, говори Господ.

34. Аз ще пазя тоя град, за да го опазя за Себе Си и за Моя раб Давида.

35. И случи се през нея нощ: Ангел Господен отиде и порази в асирийския стан сто осемдесет и пет хиляди. На сутринта станаха, и ето — все мъртви тела.

36. Тръгна, отиде и се върна асирийският цар Сенахирим, и живееше в Ниневия.

37. И когато се кланяше в дома на Нисроха, своя бог, убиха го с меч синовете му Адрамелех и Шарецер, а сами избягаха в Араратската земя. И вместо него се възцари син му Асардан.

ГЛАВА 20.

1. В ония дни се разболя Езекия на смърт; и дойде при него Амосовият син пророк Исаия и му каза: тъй говори Господ: направи завещание за дома си, защото ще умреш, няма да оздравееш.

2. Обърна се (Езекия) с лицето си към стената и се помоли Господу, думайки:

3. о, Господи, спомни си, че аз ходих пред лицето Ти вярно и с предано Тебе сърце, и върших, каквото беше угодно пред очите Ти. И заплака Езекия силно.

4. Исаия още не беше излязъл от средния двор, и биде слово Господне към него:

5. върни се и кажи на Езекия, владетеля на Моя народ: тъй говори Господ, Бог на твоя отец Давид: чух молитвата ти, видях сълзите ти. Ето, Аз ще те изцеря; на третия ден ще идеш в дома Господен;

6. и ще прибавя към дните ти петнайсет години, и ще избавя от ръцете на асирийския цар тебе и тоя град, и ще защитя тоя град зарад Себе Си и зарад Моя раб Давида.

7. И каза Исаия: вземете смачкани смокини. И взеха, и наложиха на цирея; и той оздравя.

8. Езекия каза на Исаия: каква е личбата, че Господ ще ме изцери и че на третия ден ще ида в дома Господен?

9. Исаия отговори: ето ти личба от Господа, че ще изпълни Господ словото, що е изрекъл: напред ли да иде сянката десет стъпала, или да се върне десет стъпала?

10. И каза Езекия: лесно е да се помести сянката десет стъпала напред; не, нека се върне сянката десет стъпала назад.

11. Викна пророк Исаия към Господа, и Той върна сянката назад десет стъпала по Ахазовите стъпала, по които се спускаше.

12. В онова време вавилонският цар Бородах Баладан, син на Баладана, прати писма и подаръци на Езекия, защото бе чул, че Езекия бил болен.

13. Езекия, като изслуша пратениците, показа им клетовете си, среброто и златото, и ароматите, и скъпоценните масла, и цялата си оръжница и всичко, що се намираше в съкровищниците му; не остана нищо, което да не им показа Езекия в дома си и в цялото си владение.

14. Пророк Исаия дойде при цар Езекия и го попита: какво говориха тия люде, и откъде дойдоха при тебе? Езекия отговори: от далечна земя дойдоха те, от Вавилон.

15. Исаия пак попита: какво видяха те в дома ти? Езекия отговори: видяха всичко, що е в моя дом; не остана нищо, което да не им покажа в съкровищниците си.

16. Тогава Исаия рече на Езекия: чуй словото Господне:

17. ето, ще дойдат дни, и всичко, що е в твоя дом, и що са събрали бащите ти доднес, ще бъде отнесено във Вавилон; нищо няма да остане, говори Господ.

18. Ще вземат от синовете ти, които ще произлязат от тебе, които ще родиш, и те ще бъдат скопци в двореца на вавилонския цар.

19. И Езекия каза на Исаия: добро е словото Господне, което ти изрече. И продължи: да бъде мир и доброчестина през моите дни!

20. Останалото за Езекия, за всичките му подвизи, как направи водоем и водопровод и прокара вода в града, е описано в летописите на иудейските царе.

21. И почина Езекия при отците си, и вместо него се възцари син му Манасия.

ГЛАВА 21.

1. Манасия беше на дванайсет години, когато се възцари, и царува в Иерусалим петдесет години; майка му се казваше Хефциба.

2. Той вършеше, каквото беше неугодно пред очите на Господа, подражавайки гнусотиите на ония народи, които Господ бе прогонил пред лицето на Израилевите синове.

3. Той отново издигна оброчищата, които баща му Езекия бе унищожил, въздигна жертвеници на Ваала и направи дъбрава, както стори израилският цар Ахав; кланяше се на всичкото небесно воинство и му служеше;

4. и съзида жертвеници в дома Господен, за който Господ бе казал: в Иерусалим ще туря името Си.

5. Той съгради жертвеници за цялото небесно воинство в двата двора на дома Господен;

6. прекара през огън сина си, гадаеше и врачуваше; набави си извиквачи на мъртъвци и магьосници и извърши много неугодно пред очите на Господа, за да Го разгневи.

7. Той направи истукан на Астарта и го постави в дома, за който Господ бе говорил на Давида и на сина му Соломона: в тоя дом и в Иерусалим, който Аз избрах измежду всички Израилеви колена, турям името Си навеки;

8. и занапред няма да оставя ногата на Израиля да излезе из земята, която съм дал на отците им, само ако те залягат да постъпват според всичко онова, що съм заповядал, и според целия закон, който им даде Моят раб Моисей.

9. Но те не послушаха; и Манасия ги развърти дотам, че те постъпваха по-лошо и от ония народи, които Господ бе изтребил отпред лицето на Израилевите синове.

10. И говори Господ чрез Своите раби — пророците, и каза:

11. задето иудейският цар Манасия извърши тия гнусотии, по-лоши от всичко онова, що вършиха аморейци, които бяха преди него, и вкара Иуда в грях със своите идоли,

12. затова тъй говори Господ, Бог Израилев: ето, ще напратя върху Иерусалим и върху Иуда такова зло, че който чуе за него, ще му писнат и двете уши;

13. и ще простра над Иерусалим мерилната връв на Самария и отвеса на Ахавовия дом, и ще изтрия Иерусалим тъй, както изтриват паница, — изтриват я и я захлупват;

14. ще отхвърля остатъка от Моя дял и ще ги предам в ръцете на враговете им, и те ще бъдат разграбени и плячкосани от всичките си неприятели,

15. задето вършеха, каквото беше неугодно пред очите Ми и Ме разгневяваха от оня ден, в който отците им излязоха из Египет, дори доднес.

16. А при това Манасия проля и твърде много невинна кръв, та напълни с нея Иерусалим открай докрай, освен своя грях, дето въвлече Иуда в грях, да върши неугодно пред очите Господни.

17. Останалото за Манасия и за всичко, що е той извършил, и за греховете му, с които е съгрешил, е описано в летописите на иудейските царе.

18. И почина Манасия при отците си, и биде погребан в градината при дома му, в градината на Уза. И вместо него се възцари син му Амон.

19. Амон беше на двайсет и две години, когато се възцари, и царува в Иерусалим две години; майка му се казваше Мешулемет, дъщеря на Харуца, от Ятба.

20. Той вършеше, каквото беше неугодно пред очите на Господа, тъй, както вършеше баща му Манасия:

21. ходеше тъкмо по същия път, по който ходеше баща му; служеше на идолите, на които служеше баща му, и им се кланяше;

22. той остави Господа, Бога на отците си, и не ходеше по пътя Господен.

23. Амоновите слуги направиха съзаклятие против него и убиха царя в дома му.

24. Ала народът на страната изби всички съзаклятници против цар Амона; и народът на страната възцари вместо него сина му Иосия.

25. Останалото за Амона, що е той извършил, е описано в летописите на иудейските царе.

26. И погребаха го в гробницата му, в градината на Уза. И вместо него се възцари син му Иосия.

ГЛАВА 22.

1. Иосия беше на осем години, когато се възцари, и царува в Иерусалим трийсет и една година; майка му се казваше Иедида, дъщеря на Адаия, от Боцкафа.

2. Той вършеше, каквото беше угодно пред очите на Господа, във всичко ходеше по пътя на отца си Давида и не се отклоняваше ни надясно, ни наляво.

3. Когато беше на осемнайсет години, цар Иосия прати писаря Шафан, син на Ацалия, Мешуламов син, в дома на Господа, като рече:

4. иди при първосвещеник Хелкия, нека преброи среброто, донесено в дома Господен, което са събрали от народа пазачите при прага,

5. и да го дадат в ръцете на разпоредниците, поставени при храма Господен, а те да го раздадат на работниците в дома Господен за поправка на повредите в дома,

6. на дърводелците, на каменарите, на зидарите и за купуване дървета и дялани камъни за поправка на дома;

7. но да се не иска от тях сметка за среброто, предадено в ръцете им, понеже те постъпват честно.

8. И каза първосвещеник Хелкия на писаря Шафана: аз намерих в дома Господен книгата на закона. И Хелкия подаде книгата Шафану, и той я чете.

9. Дойде писарят Шафан при царя и донесе на царя отговор, като каза: твоите раби взеха среброто, намерено в дома, и го предадоха в ръцете на разпоредниците, поставени при дома Господен.

10. Писарят Шафан обади още на царя и каза: една книга ми даде свещеник Хелкия. И Шафан я чете пред царя.

11. Когато царят чу думите от книгата на закона, раздра дрехите си.

12. И царят заповяда на свещеник Хелкия, на Ахикама, Шафанов син, на Ахбора, Михеев син, на писаря Шафан и на царския слуга Асаия, думайки:

13. идете, попитайте Господа за мене, за народа и за цяла Иудея върху думите на тая намерена книга, защото голям е гневът Господен, който се е разпалил против нас, задето нашите бащи не са слушали думите на тая книга, за да постъпват според заповяданото нам.

14. И отиде свещеник Хелкия с Ахикама, Ахбора, Шафана и Асаия при пророчица Олдама, жена на одеждопазителя Шалума, син на Тиква, Хархасов син, — а тя живееше в Иерусалим, във втората част, — и говориха с нея.

15. И тя им каза: тъй говори Господ, Бог Израилев: кажете на човека, който ви е пратил при мене:

16. тъй говори Господ: ще напратя зло върху това място и върху жителите му — всички думи на книгата, която иудейският цар е чел.

17. Задето Ме оставиха и кадят на други богове, за да Ме дразнят с всичките работи на ръцете си, разпали се гневът Ми против това място, и няма да угасне.

18. А на иудейския цар, който ви е пратил да питате Господа, кажете: тъй говори Господ, Бог Израилев, за думите, които ти слуша:

19. задето се смекчи сърцето ти, и ти се смири пред Господа, като чу това, което Аз изрекох против това място и против жителите му, че те ще бъдат за ужас и проклятие, и ти раздра дрехите си и плака пред Мене, — Аз те чух, говори Господ.

20. Затова, ето, Аз ще те прибера при отците ти, и ще бъдеш турен в гробницата си в мир, и твоите очи няма да видят всичката тая неволя, която ще напратя върху това място. И донесоха на царя отговора.

ГЛАВА 23.

1. Тогава царят прати, та събраха при него всички старейшини на Иуда и на Иерусалим.

2. И отиде царят в дома Господен, и с него всички иудеи и всички иерусалимски жители, и свещеници, и пророци, и целият народ, от малък до голям, и им прочете гласно всички думи на книгата на завета, която се намери в дома Господен.

3. После царят застана на високо място и сключи пред лицето Господне завет, — да следва Господа и да пази заповедите Му, откровенията Му и наредбите Му, от все сърце и душа, за да изпълни думите на тоя завет, написани в тая книга. И целият народ встъпи в завета.

4. Тогава царят заповяда на първосвещеник Хелкия и на вторите свещеници и на пазачите при прага да изнесат от храма Господен всички вещи, направени за Ваала и за Астарта и за цялото небесно воинство, и ги изгори извън Иерусалим, в Кедронския дол, и заповяда да пренесат пепелта им във Ветил.

5. И отстрани жреците, които иудейските царе бяха поставили да извършват кадения по оброчищата в иудейските градове и в околностите на Иерусалим, и ония, които кадяха на Ваала, на слънцето, на месеца, на съзвездията и на цялото небесно воинство;

6. и изнесе той Астарта из дома Господен вън от Иерусалим, при поток Кедрон, и я изгори при поток Кедрон, стри я на прах и хвърли праха й в общонародните гробища;

7. и разори блуднишките домове, които бяха при храма Господен, дето жени тъчеха дрехи за Астарта;

8. и извади всички жреци из иудейските градове, оскверни оброчищата, по които жреците извършваха кадения, от Гева до Вирсавия, и разори оброчищата пред портите, — онова при входа към портите на Иисуса градоначалника, и онова отляво при градските порти.

9. Жреците обаче на оброчищата не принасяха жертви върху жертвеника Господен в Иерусалим, а ядяха безквасници заедно с

братята си.

10. И той оскверни Тофет, що е в дола на Еномовите синове, та никой да не прекарва през огън сина си и дъщеря си в чест на Молоха;

11. и премахна конете, които иудейските царе туряха в чест на слънцето пред входа в дома Господен, близо до стаите на скопеца Нетан-Мелех, във Фарурим, а колесниците на слънцето изгори с огън.

12. И жертвениците върху покрива на Ахавовата горница, които иудейските царе бяха направили, и жертвениците, които Манасия бе направил в двата двора на дома Господен, царят ги събори и свали оттам, и прахът им хвърли в поток Кедрон.

13. И оброчищата пред Иерусалим, надясно от маслинената планина, които Соломон, цар Израилев, бе съградил на Астарта, сидонска гнусота, и на Хамос, моавска гнусота, и на Милхом, амонитска гнусота, царят оскверни;

14. и изпочупи статуите, и изсече дъбравите, и напълни мястото им с човешки кости.

15. Също и жертвеника, който беше във Ветил, и оброчището, съградено от Наватовия син Иеровоама, който бе вкарал в грях Израиля, — също и тоя жертвеник и оброчището разори, и изгори това оброчище, направи го на прах, изгори и дъбравата.

16. Иосия погледна и видя гробовете, които бяха там на планината, па проводи и взе костите от гробовете, изгори ги върху жертвеника и го оскверни, според словото Господне, що възвести човекът Божий, който бе предсказал тия събития, (когато Иеровоам стоеше на празника пред жертвеника. После се обърна и видя гроба на Божия човек, който бе предсказал тия събития,)

17. и Иосия попита: какъв е тоя паметник, който виждам? Отговориха му градските жители: това е гробът на Божия човек, който дойде от Иудея и възвести туй, което ти вършиш над Ветилския жертвеник.

18. И той каза: оставете го на мира, никой да не безпокои костите му. И запазиха костите му заедно с костите на пророка, който бе дошъл от Самария.

19. Също и всички капища по оброчищата в самарийските градове, които израилските царе бяха съградили, разгневявайки Господа, Иосия разруши и направи с тях същото, каквото направи във Ветил;

20. и закла всички оброчищни жреци, които бяха там, върху жертвениците, и изгори върху им човешки кости, па се върна в Иерусалим.

21. Тогава царят заповяда на целия народ, и каза: „извършете Пасха на Господа, вашия Бог, както е писано в тая книга на завета“.

22. Защото такава Пасха не бе извършвана от дните на съдиите, които съдеха Израиля, и през всички дни на израилските царе, и на иудейските царе;

23. а тая Пасха биде извършена Господу в Иерусалим в осемнайсетата година на цар Иосия.

24. Иосия също изтреби и извиквачите на мъртъвци, и магьосниците, и терафимите, и идолите, и всички гнусотии, които се срещаха в Иудейската земя и в Иерусалим, за да изпълни думите на закона, написани в книгата, която свещеник Хелкия намери в дома Господен.

25. Подобен нему не е имало цар преди него, който да се е обърнал към Господа от всичкото си сърце, и от всичката си душа, и от всичките си сили, според целия закон Моисеев; и след него не се издигна подобен нему.

26. Но Господ не отложи голямата ярост на гнева Си, с която гневът Му се бе разпалил против Иуда за всички оскърбления, с които Манасия Го бе разгневил.

27. И Господ каза: и Иуда ще отритна от лицето Си, както отритнах Израиля, и ще отхвърля тоя град Иерусалим, който съм избрал, и дома, за който бях казал: там ще бъде името Ми.

28. Останалото за Иосия и за всичко, що е той извършил, е описано в летописите на иудейските царе.

29. В негови дни египетският цар фараон Нехао потегли против асирийския цар на река Ефрат. Цар Иосия излезе насреща му, и оня го уби в Мегидон, щом го видя.

30. Слугите му го дигнаха мъртъв от Мегидон, пренесоха го в Иерусалим и го погребаха в гробницата му. И народът на страната взе Иосиевия син Иоахаза, помазаха го и го възцариха вместо баща му.

31. Иоахаз беше на двайсет и три години, когато се възцари, и царува три месеца в Иерусалим; майка му се казваше Хамутал, дъщеря на Иеремия, от Ливна.

32. Той вършеше, каквото беше неугодно пред очите на Господа, във всичко тъй, както вършеха бащите му.

33. Фараон Нехао го задържа в Ривла, в Ематската земя, за да не царува в Иерусалим, и наложи глоба на страната сто таланта сребро и (сто) таланта злато.

34. И фараон Нехао възцари Иосиевия син Елиакима, вместо баща му Иосия, и му промени името на Иоаким, а Иоахаза взе и отведе в Египет, дето и умря.

35. Иоаким даваше на фараона сребро и злато; той оцени земята, за да внася среброто по заповед на фараона; той изискваше от всекиго из народа на страната, според оценката му, сребро и злато, за да дава на фараон Нехао.

36. Иоаким беше на двайсет и пет години, когато се възцари, и царува единайсет години в Иерусалим; майка му се казваше Зебуда, дъщеря на Федаия, от Рума.

37. И той вършеше, каквото беше неугодно пред очите на Господа, във всичко тъй, както вършеха бащите му.

ГЛАВА 24.

1. В негови дни се дигна вавилонският цар Навуходоносор, и Иоаким му стана подвластен за три години, но после се отметна от него.

2. И Господ праща против него пълчища халдейци, и пълчища сирийци, и пълчища моавци, и пълчища амонитци, — праща ги против Иуда, за да го погуби, според словото на Господа, що бе изрекъл чрез Своите раби — пророците.

3. Това ставаше с Иуда по заповед на Господа, за да го отхвърли от лицето Си за греховете на Манасия, за всичко, що той бе извършил;

4. и за невинната кръв, която той проля, като изпълни Иерусалим с невинна кръв, Господ не искаше да прости.

5. Останалото за Иоакима и за всичко, що е той извършил, е описано в летописите на иудейските царе.

6. И почина Иоаким при отците си, и вместо него се възцари син му Иехония.

7. Египетският цар вече не излизаше от земята си, защото вавилонският цар бе превзел всичко, от Египетския поток до река Ефрат, що принадлежеше на египетския цар.

8. Иехония беше на осемнайсет години, когато се възцари, и царува три месеца в Иерусалим; майка му се казваше Нехуща, дъщеря на Елнатана, от Иерусалим.

9. И той вършеше, каквото беше неугодно в очите на Господа, във всичко тъй, както вършеше баща му.

10. В онова време слугите на вавилонския цар Навуходоносора настъпиха към Иерусалим, и градът биде обсаден.

11. Вавилонският цар Навуходоносор дойде до града, когато слугите му го обсаждаха.

12. Тогава иудейският цар Иехония отиде при вавилонския цар, той, и майка му, и слугите му, и князете му, и скопците му, — и зароби го вавилонският цар в осмата година на царуването си,

13. и изнесе оттам всички съкровища на дома Господен и съкровищата на царския дом; и строши, както бе казал Господ, всички

златни съдове, които Соломон, цар Израилев, бе направил в храма Господен;

14. и изсели цял Иерусалим, и всички князе, и цялата храбра войска, — преселени бяха десет хиляди, — и всички дърводелци и ковачи; никой не остана, освен сиромасите на тая страна.

15. Той пресели Иехония във Вавилон; също и майката на царя, и жените на царя, и скопците му, и велможите на страната отведе от Иерусалим да ги засели във Вавилон.

16. И цялата войска, на брой седем хиляди, и художници, и градежници хиляда, всички юнаци, способни за война, отведе вавилонският цар да ги засели във Вавилон.

17. И вавилонският цар възцари Матания, чича на Иехония, вместо него, и му промени името на Седекия.

18. Седекия беше на двайсет и една година, когато се възцари, и царува единайсет години в Иерусалим; майка му се казваше Хамутал, дъщеря на Иеремия, от Ливна.

19. И той вършеше, каквото беше неугодно пред очите на Господа, във всичко тъй, както вършеше Иоаким.

20. Гневът на Господа над Иерусалим и над Иуда беше толкова голям, че Той ги отхвърли от лицето Си. И Седекия се отметна от вавилонския цар.

ГЛАВА 25.

1. В деветата година от царуването си, в десетия месец, на десетия ден от месеца, вавилонският цар Навуходоносор дойде с всичката си войска пред Иерусалим, обсади го и направи около него окоп.

2. И градът стоя в обсада до единайсетата година на цар Седекия.

3. На деветия ден от месеца гладът се усили в града, и народът на страната нямаше хляб.

4. Градът бе превзет, и всички военни побягнаха ноще по пътя към портите, между двете стени, които са до царската градина; а халдеите стояха около града, и царят отиде по пътя към равнината.

5. Халдейската войска се спусна след царя и го застигна в Иерихонските равнини, и всичката му войска се разбяга от него.

6. Тогава хванаха царя, отведоха го при вавилонския цар в Ривла и извършиха над него съд;

7. синовете на Седекия ги заклаха пред очите му, а на самия Седекия избодоха очите, оковаха го в окови и го отведоха във Вавилон.

8. На петия месец, на седмия ден от месеца, сиреч в деветнайсетата година на вавилонския цар Навуходоносора, дойде Навузардан, началник на телопазителите, слуга на вавилонския цар, в Иерусалим

9. и изгори дома Господен и царския дом, и всички къщи в Иерусалим, и всички големи къщи изгори с огън;

10. и стените около Иерусалим бидоха съборени от халдейската войска, която беше с началника на телопазителите.

11. И другия народ, който бе останал в града, и отметниците, които се предадоха на вавилонския цар, и останалия прост народ изсели Навузардан, началник на телопазителите.

12. Само малцина от сиромасите на тая страна началникът на телопазителите остави за работници в лозята я за земеделци.

13. И медните стълбове на дома Господен, и подставките, и медното море в дома Господен халдейците изпочупиха и отнесоха медта им във Вавилон;

14. и котли, и лопати, и щипци, и лъжици, и всички медни съдове, които се употребяваха в службата, задигнаха;

15. и кадилници, и блюда, — каквото имаше златно, и каквото имаше сребърно, взе началникът на телопазителите:

16. стълбове два, море едно, и подставките, които Соломон бе направил в дома Господен, — медта във всички тия неща нямаше тегло.

17. Единият стълб беше висок осемнайсет лакти, главулякът му беше от мед, а височината на главуляка — три лакти, и мрежата и наровете около главуляка — всичко от мед. Същото имаше и другият стълб с мрежата.

18. Началникът на телопазителите взе първосвещеника Сераия, втория свещеник Цефания и трите пазачи при прага.

19. От града той взе един скопец, който беше началник над военните люде, и петте души, — които стояха пред царското лице и се намираха в града, и главния писар на войската, който записваше във войската народа на страната, и шейсет души от народа на страната, които се намираха в града.

20. Взе ги Навузардан, началник на телопазителите, и ги отведе при вавилонския цар в Ривла.

21. И вавилонският цар ги порази и ги погуби в Ривла, в земята Емат. И иудеите бидоха изселени из земята си.

22. А над народа, оставен в Иудейската земя, вавилонският цар Навуходоносор постави за началник Годолия, син на Ахикама, Шафанов син.

23. Когато всички военачалници, те и людете им, чуха, че вавилонският цар оставил за началник Годолия, дойдоха при Годолия в Масифа, а именно: Исмаил, син на Нетания, Иоханан, син на Карея, Сераия, син на Танхумета от Нетофат, и Иезания, син на маахитеца, те и людете им.

24. И се закле Годолия тям и на людете им и им каза: не бойте се да бъдете подвластни на халдеите; заселвайте се в земята, служете на вавилонския цар, и ще ви бъде добре.

25. Но в седмия месец дойде Исмаил, син на Нетания, Елишамов син, от царския род, с десет души, порази Годолия, и той умря, също и иудеите, и халдеите, които бяха в Масифа.

26. Тогава се дигна целият народ, от мало до голямо, и военачалниците, и отидоха в Египет, защото се бояха от халдеите.

27. В трийсет и седмата година от преселението на иудейския цар Иехония, в дванайсетия месец, на двайсет и седмия ден от месеца, вавилонският цар Евилмеродах, в годината на възцаряването си, извади от тъмницата иудейския цар Иехония,

28. говори с него приятелски и постави престола му по-горе от престола на царете, които бяха при него във Вавилон;

29. и промени тъмничарските му дрехи; и винаги Иехония ядеше с него, през всички дни на живота си.

30. И издръжката му, издръжка постоянна, му се даваше от царя, всеки ден, през всички дни на живота му.

ПЪРВА КНИГА ПАРАЛИПОМЕНОН[1]

ГЛАВА 1.

1. Адам, Сит, Енос,
2. Каинан, Малелеил, Иаред,
3. Енох, Матусал, Ламех,
4. Ной, Сим, Хам и Иафет.
5. Синове Иафетови: Гомер, Магог, Мадай, Иаван, (Елиса,) Тувал, Мешех и Тирас.
6. Синове Гомерови: Аскеназ, Рифат и Тогарма.
7. Синове Иаванови: Елиса, Тарсис, Китим и Доданим.
8. Синове Хамови: Хуш, Мицраим, Фут и Ханаан.
9. Синове Хушови: Сева, Хавила, Савта, Раама и Савтеха. Синове Раамови: Шева и Дедан.
10. Хуш роди също Нимрода; тоя начена да става силен на земята.
11. Мицраим роди: Лудима, Анамима, Лехавима, Навтухима,
12. Патрусима, Каслухима, от когото произлязоха филистимци, и Кафторима.
13. Ханаан роди Сидона, своя първенец, Хета,
14. Иевусея, Аморея, Гергесея,
15. Евея, Аркея, Синея,
16. Арвадея, Цемарея и Хаматея.
17. Синове Симови: Елам, Асур, Арфаксад, Луд и Арам, (синове Арамови:) Уц, Хул, Гетер и Мешех.
18. Арфаксад (роди Каинана, а Каинан) роди Сала, Сала пък роди Евера.
19. На Евера се родиха двама сина: единият се казваше Фалек, защото в негови дни се раздели земята; брат му се казваше Иоктан.
20. Иоктан роди Алмодада, Шалефа, Хацармавета, Иераха,
21. Хадорама, Узала, Дикла,
22. Евала, Авимаила, Шева,
23. Офира, Хавила и Иовава. Всички тия бяха Иоктанови синове.
24. (А синове Симови:) Арфаксад, Каинан, Сала,
25. Евер, Фалек, Рагав,

26. Серуг, Нахор, Тара,

27. Аврам, той е и Авраам.

28. Синове Авраамови: Исаак и Измаил.

29. Ето родословието им: Наваиот, първенец Измаилов, след него Кедар, Адбеел, Мивсам,

30. Мишма, Дума, Маса, Хадад, Тема,

31. Иетур, Нафиш и Кедма. Това са Измаиловите синове.

32. Синове на Хетура, Авраамова наложница: тя роди Зимрана, Иокшана, Медана, Мадиана, Ишбака и Шуаха. Синове Иокшанови: Шева и Дедан. (Синове Деданови: Рагуил, Навдеил, Асуриим, Астусиим и Асомин.)

33. Синове Мадианови: Ефа, Ефер, Ханох, Авида и Елдага. Всички тия са Хетурини синове.

34. И роди Авраам Исаака. Синове Исаакови: Исав и Израил.

35. Синове Исавови: Елифаз, Рагуил, Иеус, Иеглом и Корей.

36. Синове Елифазови: Теман, Омар, Цефо, Гатам, Кеназ, (а Тимна, Елифазова наложница, му роди) Амалика.

37. Синове Рагуилови: Нахат, Зерах, Шама и Миза.

38. Синове Сеирови: Лотан, Шовал, Цивеон, Ана, Дишон, Ецер и Дишан.

39. Синове Лотанови: Хори и Хемам; а сестра Лотанова: Тимна.

40. Синове Шовалови: Алеан, Манахат, Евал, Шефо и Онам. Синове Цивеонови: Аиа и Ана.

41. Деца Анови: Дишон (и Оливема, Анова дъщеря). Синове Дишонови: Хемдан, Ешбан, Итран и Херан.

42. Синове Ецерови: Билхан, Зааван и Акан. Синове Дишанови: Уц и Аран.

43. Ето и царете, които царуваха в земята Едомова, преди да се възцари цар над синовете Израилеви: Бела, син Веоров, а градът му се казваше Динхава.

44. Умря Бела, и след него се възцари Иовав, син Зерахов от Восора.

45. Умря Иовав, и след него се възцари Хушам, от земята на теманци.

46. Умря Хушам, и след него се възцари Хадад, син Бедадов, който порази мадиамци на Моавското поле. Неговият град се казваше Авив.

47. Умря Хадад, и след него се възцари Самла, от Масрека.

48. Умря Самла, и след него се възцари Саул, от Реховот, който е при реката.

49. Умря Саул, и след него се възцари Баал-Ханан, син Ахборов.

50. Умря Баал-Ханан, и след него се възцари Хадар; градът му се казваше Пау; жена му се казваше Мехетавеел, дъщеря на Матреда, Мезахавова дъщеря.

51. И умря Хадар. Главатари едомски бяха: главатар Тимна, главатар Алва, главатар Иетет,

52. главатар Оливема, главатар Ела, главатар Пинон,

53. главатар Кеназ, главатар Теман, главатар Мивцар,

54. главатар Магдиил, главатар Ирам. Това бяха главатарите идумейски.

---

[1] У евреите: „Летописи“. ↑

ГЛАВА 2.

1. Ето синовете на Израиля: Рувим, Симеон, Левий, Иуда, Исахар, Завулон,

2. Дан, Иосиф, Вениамин, Нефталим, Гад и Асир.

3. Синове Иудини: Ир, Онан и Силом, — тримата му се родиха от дъщерята Шуева, хананейка. Ир, първенецът Иудин, беше неугоден в очите на Господа, и Той го умъртви.

4. Тамар, негова снаха, му роди Фареса и Зара. Всички синове на Иуда бяха пет.

5. Синове Фаресови: Есром и Хамул.

6. Синове Зарови: Зимри, Етан, Еман, Халкол и Дара, — всичко пет.

7. Синове на Харми: Ахар, който навлече беда върху Израиля, като наруши заклятието.

8. Син Етанов: Азария.

9. Синове Есромови, които му се родиха: Иерахмеил, Арам и Хелувай.

10. Арам пък роди Аминадава; Аминадав роди Наасона, княз на Иудините синове;

11. Наасон роди Салмона, Салмон роди Вооза;

12. Вооз роди Овида, Овид роди Иесея;

13. Иесей роди свой първи син Елиава, втори — Аминадава, трети — Сама,

14. четвърти — Натанаила, пети — Радая,

15. шести — Оцема, седми — Давида.

16. Техни сестри: Саруия и Авигея. Синове Саруини: Авеса, Иоав и Азаил, — трима.

17. Авигея роди Амеса; а баща на Амеса беше Иетер, измаилтянин.

18. Халев, син Есромов, роди от жена си Азува и от Иериота, и ето синовете му: Иешер, Шовав и Ардон.

19. Умря Азува, и Халев си взе (жена) Ефрата, и тя му роди Хура.

20. Хур роди Урия, Урий роди Веселиила.

21. След това Есром влезе при дъщерята на Махира, Галаадов баща, и я взе, когато той беше на шейсет години, и тя му роди Сегува.

22. Сегув роди Иаира; тоя имаше двайсет и три града в Галаадската земя.

23. Но гесурци и сирийци взеха от тях селищата Иаирови, Кенат и подчинените нему градове, — шейсет града. Всички тия градове бяха на синовете на Махира, Галаадов баща.

24. Като умря Есром в Халев-Ефрата, Есромовата жена Авия му роди Ашхура, баща на Текоя.

25. Синове на Иерахмеила, Есромов първенец, бяха: първенец Рам, след него Вуна, Орен, Оцем и Ахия.

26. Иерахмеил имаше и друга жена, на име Атара; тя беше майка на Онама.

27. Синовете на Рама, първенец Иерахмеилов, бяха: Маац, Иамин и Екер.

28. Синове Онамови бяха: Шамай и Иада. Синове Шамаеви: Надав и Авишур.

29. Жената Авишурова се казваше Авихаил, и тя му роди Ахбана и Молида.

30. Синове Надавови: Селед и Афаим. Селед умря бездетен.

31. Афаимовият син беше Иший, Ишиевият син — Шешан, Шешановият син — Ахлай.

32. Синове на Иада, Шамаев брат: Иетер и Ионатан. Иетер умря бездетен.

33. Синове Ионатанови: Пелет и Заза. Това са синовете Иерахмеилови.

34. Шешан нямаше синове, а само дъщери. Шешан имаше един роб, египтянин, на име Иарха.

35. Шешан даде дъщеря си за жена на (своя роб) Иарха, и тя му роди Атая.

36. Атай роди Натана, Натан роди Завада;

37. Завад роди Ефлала, Ефлал роди Овида;

38. Овид роди Иеуя, Иеуй роди Азария;

39. Азария роди Хелеца, Хелец роди Елеаса;

40. Елеаса роди Сисмая, Сисмай роди Салума;

41. Салум роди Иекамия, Иекамия роди Елишама.

42. Синове на Халева, брат Иерахмеилов, бяха: Меша, негов първенец, който е баща на Зифа, и синовете на Мареша, Хевронов баща.

43. Синове Хевронови: Корей и Тапуах, Рекем и Шема.

44. Шема роди Рахама, Иоркеамов баща, а Рекем роди Шамая.

45. Шамаевият син беше Маон, а Маон беше баща на Бет-Цура.

46. А Ефа, наложница Халевова, роди Харана, Моца и Газеза.

47. Синове Иегдаеви: Регем, Иотам, Гешан, Пелет, Ефа и Шааф.

48. Мааха, наложница Халевова, роди Шевера и Тирхана;

49. тя също роди Шаафа, баща на Мадмана, Шева, баща на Махбена и баща на Гивея. А дъщеря Халевова беше Ахса.

50. Ето синовете Халевови: син Хур, първенец от Ефрата; Шовал, баща на Кириат-Иарима;

51. Салма, Витлеемов баща; Харев, Бедгадеров баща.

52. Шовал, Кириат-Иаримов баща, имаше синове: Харое, Хаци, Халменюхот.

53. Кириат-Иаримови племена: итрийци, футийци, шуматци и мидраитци. От тия произлязоха цорци и ещаолци.

54. Синове на Салма: витлеемци и нетофатци, венецът на Иоавовия дом, и половината от менухотците — цорци,

55. племената на соферийците, които живееха в Иабец, тирейци, шимейци и сухайци; това са кинейците, произлезли от Хамата, Бетрехавов баща.

ГЛАВА 3.

1. Синовете на Давида, които му се родиха в Хеврон, бяха: първенец Амнон, от Ахиноама, изреелка; втори — Далуия, от Авигея, кармилка;

2. трети — Авесалом, син от Мааха, дъщеря на гесурския цар Талмай; четвърти — Адония, син на Агита;

3. пети — Сафатия, от Авитала; шести — Итреам, от жена му Аглая, —

4. шестима, които му се родиха в Хеврон; той царува там седем години и шест месеца; а трийсет и три години царува в Иерусалим.

5. Тия пък му се родиха в Иерусалим: Шима, Шовав, Натан и Соломон — четиримата от Вирсавия, дъщеря Амиилова;

6. Ивхар, Елишама, Елифалет,

7. Ногаг, Нефег, Иафия,

8. Елишама, Елиада и Елифелет — деветима.

9. Това са всички синове Давидови, освен синовете от наложниците. Сестра им беше Тамар.

10. Соломонов син бе Ровоам, негов син — Авия, негов син — Аса, негов син-Иосафат,

11. негов син — Иорам, негов син — Охозия, негов син — Иоас,

12. негов син — Амасия, негов син — Азария, негов син — Иотам,

13. негов син — Ахаз, негов син — Езекия, негов син — Манасия,

14. негов син — Амон, негов син — Иосия.

15. Синове Иосиеви: първенец Иоахаз, втори — Иоаким, трети — Седекия, Четвърти — Селум.

16. Синове Иоакимови: Иехония, син му; Седекия, негов син.

17. Синове Иехониеви: Асир, Салатиил, негов син;

18. Малкирам, Федаия, Шенацар, Иезекия, Хошама и Савадия.

19. И синове Федаеви: Зоровавел и Шимей. А синове на Зоровавеля: Мешулам и Ханания, и сестра им Шеломита,

20. и още петима: Хашува, Охел, Берехия, Хасадия и Иушав-Хесед.

21. И синове Хананиеви: Фелатия и Исаия; негов син Рефаия, негов син Арнан, негов син Овадия, негов син Шехания.

22. Син Шеханиев: Шемаия; синове Шемаиеви: Хатуш, Игеал, Бариах, Неария и Шафат — шестима.

23. Синове Неариеви: Елиоенай, Езекия и Азрикам — трима.

24. Синове Елиоенаеви: Ходавяху, Елеашив, Фелаия, Акув, Иоханан, Делаия и Анани, — седмина.

ГЛАВА 4.

1. Синове Иудини: Фарес, Есром, Харми, Хур и Шовал.

2. Реаия, Шовалов син, роди Иахата; Иахат роди Ахума и Лахада: от тях са родовете на цорци.

3. А тия са синове Етамови: Изреел, Ишма и Идбаш, и сестра им, на име Гацлелпони.

4. Пенуел, баща на Гедора, и Езер, баща на Хуша. Това са синове на Хура, първенец Ефратин, баща Витлеемов.

5. Ахшур, баща на Текоя, имаше две жени: Хела и Наара.

6. Наара му роди Ахузама, Хефера, Тимни и Ахаштари: това са синове от Наара.

7. Синове от Хела: Церет, Цохар и Етнан.

8. Коц роди: Анува и Цовева и родовете на Ахархела, Харумов син.

9. Иавис беше по-прочут от своите братя. Майка му го нарече Иавис, като каза: родих го с болки.

10. И викна Иавис към Бога Израилев, като каза: о, да ме благословеше с Твое благословение, да разшириш границите ми, да беше ръката Ти с мене и да ме пазеше от зло, та да не тъгувам!.. И Бог му даде, за каквото молеше.

11. А Хелув, брат на Шуха, роди Махира; той е баща на Ещона.

12. Ещон роди Бет-Рафа, Пасеаха и Техина, баща на град Нааса (брат на Селома кенезееца и на Ахаза); това са жители на Реха.

13. Синове Кеназови: Готониил и Сераия. Син Готониилов: Хатат.

14. Меонотай роди Офра, а Сераия роди Иоава, родоначалник на долината на дърводелците, защото бяха дърводелци.

15. Синове на Халева, Иефониев син: Ир, Ила и Наам. Син на Ила: Кеназ.

16. Синове на Иехалелела: Зиф, Зифа, Тирия и Асареел.

17. Синове Езрови: Иетер, Мерод, Ефер и Иалон; Иетер пък роди Мерома, Шамая и Ишбана, баща на Ещемоя.

18. А жена му Иудия роди Иереда, Гедоров баща, и Хевера, баща на Сохо, и Иекутиила, баща на Занаоха. Това бяха синове на фараоновата дъщеря Бития, която бе взел Мered.

19. Синове на жена му Ходия, сестра Нахамова, баща Кеилов: Гарми и Ещемоа — маахатец.

20. Синове Симеонови: Амнон, Рина, Бенханан и Тилон. Синове Ишиеви: Зохев и Бензохет.

21. Синове на Силома, син Иудин: Ир, баща на Леха, и Лаеда, баща на Мареша, и челядите на тия, които обработваха висон, от Ашбеевия дом,

22. и Иоким, и жителите на Хозева, и Иоаш, и Сараф, които имаха владения в Моав, и Иашувилихем; но това са отдавнашни работи.

23. Те бяха грънчари, като живееха и в градините и при садищата; живееха там при царя, за да му работят.

24. Синове Симеонови: Немуил, Иамин, Иарив, Зерах и Саул.

25. Негов син Шалум; негов син Мивсам; негов син Мишма.

26. Синовете на Мишма: Хамуил, син му; негов син Закур, негов син Шимей.

27. Шимей имаше шестнайсет синове и шест дъщери, но братята му нямаха много синове, и целият им род не беше тъй многоброен, както родът на синовете Иудини.

28. Те живееха във Вирсавия, Молада и Хацаршуал,

29. в Билха, в Ецем, в Толад,

30. в Бетуил, в Хорма, в Циклаг,

31. в Бет-Маркавот, в Хацар-Сусим, в Бет-Бирей и в Шаарим. Това са градовете им до царуването на Давида,

32. със селищата им: Етам, Аин, Римон, Токен и Ашан, — пет града,

33. и всичките им села, които бяха около тия градове до Ваал; това са техните живелища и родословия.

34. А Мешовав, Иамлех и Иосия, син на Амасия,

35. Иоил и Иеху, син на Иошива, син на Сераия, син Асиилов,

36. Елиоенай, Иакова, Ишохаия, Асаия, Адиил, Ишимиил и Ванея,

37. и Зиза, син на Шифия, син на Алова, син на Иедаия, син на Шимрия, син Шемаиев, —

38. всички тия упоменати бяха князе над своите родове, и домът на бащите им се разклони много.

39. Те отиваха до Герара и до източната страна на долината, за да намерят пасбища за стадата си;

40. и намериха тлъсти и хубави пасбища и широка земя, мирна и безопасна, защото до тях живееха само малцина от Хамовци.

41. И дойдоха тия, написани поименно, в дните на иудейския цар Езекия, па избиха скитниците и заседналите, които се намираха там, изтребиха ги завинаги и се заселиха на мястото им, защото там имаше пасбища за стадата им.

42. А от тях, от Симеоновите синове, петстотин души отидоха към планина Сеир; главатари им бяха: Фелатия, Неария, Рефаия и Узиил, синове на Ишия;

43. и избиха оцелелите останки от амаликитци, и живеят там доднес.

ГЛАВА 5.

1. Синове на Рувима, първородния Израилев, — той беше първороден; но след като оскверни постелята на баща си, първенството му биде дадено на синовете на Иосифа, сина Израилев, с условие обаче, да се не пишат първородни;

2. понеже Иуда беше най-силен между братята си, то и вождът от него излизаше, ала първенството беше пренесено на Иосифа, —

3. синове на Рувима, първородния Израилев, бяха: Ханох, Фалу, Хецрон и Харми.

4. Синове Иоилеви: Шемая, негов син; негов син Гог; негов син Шимей,

5. негов син Миха, негов син Реаия, негов син Ваал,

6. негов син Беера, когото асирийският цар Теглатфеласар отведе в плен. Той беше княз на рувимци.

7. И братята му, според родовете им, според родословния им списък, бяха: Иеиел — главен, после Захария

8. и Бела, син на Азаза, син на Шема, син Иоилев; той обитаваше в Ароер, до Нево и до Ваал-Меон;

9. а към изток той обитаваше до входа в пустинята, която иде от река Ефрат, защото стадата им бяха многобройни в земята Галаадска.

10. В дните на Саула те водеха война с агаряните, които паднаха от ръцете им, а те се настаниха в шатрите им по цялата източна страна Галаадска.

11. Синовете Гадови живееха насреща им в земята Васанска, до Салха:

12. във Васан главен беше Иоил, втори — Шафан, после Иаанай и Шафат.

13. Братята им с челядите си бяха седем: Михаил, Мешулам, Шева, Иорай, Иаакан, Зия и Евер.

14. Ето синовете на Авихаила, син на Хурия, син на Иароаха, син на Галаада, син на Михаила, син на Иешишая, син на Иахдо, син Бузов.

15. Ахи, син на Авдиила, син Гуниев, беше глава на своя род.

16. Те живееха в Галаад, във Васан и в подчинените нему градове и във всички околности на Сарон, до пределите им.

17. Те всички бяха преброени в дните на иудейския цар Иоатама и в дните на израилския цар Иеровоама.

18. Между потомците на Рувима и Гада и полуплемето Манасиево имаше воинствени люде, мъже, носещи щит и меч, стрелящи с лък и навикнали на битка, — четирийсет и четири хиляди седемстотин и шейсет души, които излизаха на война.

19. Те воюваха с агаряните, с Иетура, Нафиша и Надава.

20. И помощ им бе дадена против тях, и агаряните бидоха предадени в ръцете им с всичко, що имаха, защото във време на битката те призоваха Бога, и Той ги послуша, защото Нему се уповаваха.

21. И взеха стадата им: петдесет хиляди камили, дребен добитък двеста и петдесет хиляди, осли две хиляди и сто хиляди човеци,

22. защото убити паднаха много, тъй като битката беше от Бога. И живяха на тяхното място до преселението.

23. Потомците от полуколяното Манасиево живееха в тая земя — от Васан до Ваал-Ермон и Сенир и до планина Ермон; и те бяха много.

24. Ето техните отценачалници: Ефер, Иши, Елиил, Азриил, Иеремия, Ходавия и Иахдиил, мъже силни, мъже именити, глави на родовете си.

25. Но когато съгрешиха против Бога на отците си и наченаха да ходят блудно след боговете на народите в оная земя, които Бог бе изгонил отпред лицето им,

26. тогава Бог Израилев възбуди духа на асирийския цар Фула и духа на асирийския цар Теглатфеласара, и той изсели рувимци и гадовци и полуколяното Манасиево и ги отведе в Халах, Хавор и Ара и на река Гозан, — дето са и доднес.

ГЛАВА 6.

1. Синове Левиеви бяха: Гирсон, Каат и Мерари.
2. Синове Каатови: Амрам, Ицхар, Хеврон и Узиил.
3. Деца Амрамови: Аарон, Моисей и Мариам. Синове Ааронови: Надав, Авиуд, Елеазар и Итамар.
4. Елеазар роди Финееса, Финеес роди Авишуя;
5. Авишуй роди Букия, Букий роди Озия;
6. Озия роди Зерахия, Зерахия роди Мераиота;
7. Мераиот роди Амария, Амария роди Ахитува;
8. Ахитув роди Садока, Садок роди Ахимааса;
9. Ахимаас роди Азария, Азария роди Иоанана;
10. Иоанан роди Азария, — той е оня, който беше свещеник в съградения от Соломона храм в Иерусалим.
11. Азария роди Амария, Амария роди Ахитува;
12. Ахитув роди Садока, Садок роди Селума;
13. Селум роди Хелкия, Хелкия роди Азария;
14. Азария роди Сераия, Сераия роди Иоседека.
15. Иоседек отиде в плен, когато Господ пресели иудеите и иерусалимците чрез ръката Навуходоносорова.
16. И тъй, синове Левиеви са: Гирсон, Каат и Мерари.
17. Ето имената на Гирсоновите синове: Ливни и Шимей.
18. Синове Каатови: Амрам, Ицхар, Хеврон и Узиил.
19. Синове Мерариеви: Махли и Муши. Това са потомците Левиеви според родовете им.
20. Гирсон имаше: Ливни, негов син; Иахав, негов син; Зима, негов син;
21. Иоах, негов син; Идо, негов син; Зерах, негов син; Иеатрай, негов син.
22. Синове Каатови: Аминадав, негов син; Корей, негов син; Асир, негов син;
23. Елкана, негов син; Евиасаф, негов син; Асир, негов син;
24. Тахат, негов син; Уриил, негов син; Узия, негов син; Саул, негов син.

25. Синове на Елкана: Амасай и Ахимот.

26. Елкана, негов син; Цотай, негов син; Нахат, негов син;

27. Елиаф, негов син; Иерохам, негов син; Елкана, негов син (Самуил, негов син).

28. Синове Самуилови: първороден Иоил, втори Авия.

29. Синове Мерариеви: Махли; Ливни, негов син; Шимей, негов син; Уза, негов син;

30. Шима, негов син; Хатия, негов син; Асаия, негов син.

31. Ето, тия постави Давид началници над певците в Господния дом, откак внесе в него ковчега.

32. Те служеха като певци пред скинията на събранието, докле Соломон построи дома Господен в Иерусалим. Те встъпваха в службата си според устава си.

33. Ето тия, които встъпваха със синовете си: от синовете Каатови — Еман, певец, син на Иоиля, син на Самуила,

34. син на Елкана, син на Иерохама, син на Елиила, син на Тоаха,

35. син на Цуфа, син на Елкана, син на Махата, син на Амасая,

36. син на Елкана, син на Иоиля, син на Азария, син на Цефания,

37. син на Тахата, син на Асира, син на Авиасафа, син на Корея,

38. син на Ицхара, син на Каата, син на Левия, син Израилев;

39. и брат му Асаф, който стоеше на дясната му страна, — Асаф, син на Берехия, син на Шима,

40. син на Михаила, син на Ваасея, син на Малхия,

41. син на Етния, син на Зераха, син на Адаия,

42. син на Етана, син на Зима, син на Шимия,

43. син на Иахата, син на Гирсона, син Левиев.

44. А от синовете на Мерари, техни братя, — на лява страна: Етан, син на Кишия, син на Авдия, син на Малуха,

45. син на Хашавия, син на Амасия, син на Хелкия,

46. син на Амция, син на Вания, син на Шемера,

47. син на Махлия, син на Мушия, син на Мерари, син Левиев.

48. Братята им, левити, бяха определени за всякаква служба при Божия дом;

49. Аарон пък и синовете му изгаряха приносите върху жертвеника за всесъжения и върху кадилния жертвеник, и извършваха всяко свещенодействие в Святая-Святих и за очистяне на Израиля във всичко, както бе заповядал Божият раб Моисей.

50. Ето синовете Ааронови: Елеазар, негов син; Финеес, негов син; Авиуд, негов син;

51. Букий, негов син; Узий, негов син; Зерахия, негов син;

52. Мераиот, негов син; Амария, негов син; Ахитув, негов син;

53. Садок, негов син; Ахимаас, негов син.

54. Ето и техните жилища според селищата им в техните предели: на синовете Ааронови от рода Каатов, според както им се падна по жребие,

55. дадоха Хеврон, в земята Иудина, и околината му;

56. а нивите на тоя град и селата му дадоха на Халева, син Иефониев.

57. На Аароновите синове дадоха и прибежищните градове: Хеврон и Ливна с околините им, Иатир и Ещемоа с околината му,

58. Хилен и околината му, Давир и околината му,

59. Ашан с околината му и Ветсамис с околината му;

60. а от коляното Вениаминово — Гева и околината й, Алемет с околината му и Анатот с околината му; всички техни градове в родовете им бяха тринайсет града.

61. На останалите синове Каатови от челядите на това коляно дадоха по жребие десет града от дела на полуколяното Манасиево.

62. На синовете Гирсонови, според родовете им, от коляно Исахарово, от коляно Асирово, от коляно Нефталимово и от коляно Манасиево във Васан дадоха тринайсет града.

63. На синовете Мерариеви, според родовете им, от коляно Рувимово, от коляно Гадово и от коляно Завулоново дадоха по жребие дванайсет града.

64. Тъй синовете Израилеви раздадоха на левитите градове с околините им.

65. Дадоха по жребие от коляното на Иудините синове, от коляното на Симеоновите синове и от коляното на Вениаминовите синове ония градове, които те нарекоха поименно.

66. А на някои родове от Каатовите синове бяха дадени градове от Ефремовото коляно.

67. И дадоха им прибежищните градове: Сихем и околината му на планина Ефремова, Гезер и околината му,

68. Иокмеам и околината му, Бет-Орон и околината му,

69. Аиалон с околината му и Гат-Риман с околината му;

70. от полуколяното Манасиево — Анер с околината му и Билеам с околината му. Това за поколението на останалите синове Каатови.

71. На синовете Гирсонови от полуколяното Манасиево дадоха Голан Васански с околината му и Ащарот с околината му;

72. от коляното Исахарово — Кедес и околината му, Даврат и околината му,

73. Рамот с околината му и Анем с околината му;

74. от коляното Асирово — Машал и околината му, Авдон и околината му,

75. Хукок с околината му и Рехов с околината му;

76. от коляното Нефталимово — Кедес в Галилея и околината му, Хамон с околината му и Кириатаим с околината му.

77. А на останалите синове Мерариеви — от коляното Завулоново Римон с околината му и Тавор с околината му.

78. Отвъд Иордан, срещу Иерихон, на изток от Иордан, от коляното Рувимово дадоха Восор в пустинята и околината му, Иааца и околината му.

79. Кедемот с околината му и Мефаат с околината му;

80. от коляното Гадово — Рамот в Галаад и околината му, Маханаим и околината му,

81. Есевон с околината му и Иазер с околината му.

ГЛАВА 7.

1. Синове Исахарови бяха: Тола, Фуа, Иашув и Шимрон — четирима.

2. Синове Толови: Узий, Рефаия, Иериил, Иахмай, Ивсам и Самуил, главни в Толовите поколения, мъже воинствени в своите родове; броят им в Давидови дни беше двайсет и две хиляди и шестстотин.

3. Узиев син: Израхия; а Израхиеви синове: Михаил, Овадия, Иоил и Ишия — петима. Те всички бяха главни.

4. Те имаха, според родовете си и поколенията си, трийсет и шест хиляди готова за битка войска, защото имаха много жени: и синове.

5. А братята им във всички поколения Исахарови бяха до осемдесет и седем хиляди, мъже воинствени, записани в родословните списъци.

6. Вениамин имаше: Бела, Бехер и Иедиаил — трима.

7. Синове на Бела: Ецбон, Узий, Узиил, Иеримот и Ири — петима, отценачалници, мъже воинствени. В родословните списъци са записани двайсет и две хиляди трийсет и четири.

8. Синове Бехерови: Земира, Иоаш, Елиезер, Елиоенай, Омри, Иремот, Авия, Анатот и Алемет; всички тия са синове Бехерови.

9. В родословните списъци от тях са записани, по родове и по отценачалници, мъже воинствени — двайсет хиляди и двеста.

10. Иедиаилов син: Билхан; синове Билханови: Иеус, Вениамин, Ехуд, Хенаана, Зетан, Тарсис и Ахишахар.

11. Всички тия синове Иедиаилови бяха отценачалници, мъже воинствени; които излизаха на война, бяха седемнайсет хиляди и двеста.

12. Шупим и Хупим бяха синове Ирови; Хушим беше син Ахеров;

13. а синовете Нефталимови: Иахцеил, Гуни, Иецер и Шилем бяха деца от Вала.

14. Синове Манасиеви: Асриил, когото роди наложницата му арамейка; тя още роди Махира, Галаадов баща.

15. Махир взе за жена сестрата на Хупима и Шупима, — сестра им се казваше Мааха; вторият син на Манасия се казваше Салпаад. Салпаад имаше само дъщери.

16. Мааха, жена Махирова, роди син и го нарече Кереш, а брат му се казваше Шереш. Негови синове: Улам и Рекем.

17. Уламов син: Бедан. Това бяха синове на Галаада, син на Махира, син Манасиев.

18. Сестра му Молехет роди Ишхода, Авиезера и Махла.

19. Шемидови синове бяха: Ахиан, Шехем, Ликхи и Аниам.

20. Ефремови синове: Шутелах; и Бередˏ негов син, Тахат, негов син. Елеада, негов син, Тахат, негов син,

21. Завал, негов син, Шутелах, негов син, Езер и Елеад. Тях убиха жителите гетски, родени в оная земя, задето бяха отишли да заграбват стадата им.

22. И баща им Ефрем плака за тях много дни, а братята му идваха да го утешават.

23. После той влезе при жена си; тя зачена и роди син, и той го нарече Берия, защото злочестина бе постигнала дома му.

24. Имаше той и дъщеря Шеера. Тя построи Долни и Горни Бет-Орон и Узен-Шеера.

25. И негов син бе Рефай; негови синове Решеф и Телах; Тахан, негов син,

26. Лаедан, негов син, Амиуд, негов син, Елишама, негов син,

27. Нон, негов син, и Иисус, негов син.

28. Владенията им и живелищата им бяха: Ветил и подчинените нему градове: към изток Нааран, към запад Гезер и подчинените нему градове; Сихем и подчинените нему градове дори до Газа с подчинените ней градове.

29. А откъм Манасиевите синове: Бетсан и подчинените нему градове, Таанах и подчинените нему градове, Мегидо и подчинените нему градове, Дор и подчинените нему градове. В тях живееха синовете на Иосифа, Израилев син.

30. Синове Асирови: Имна, Ишва, Ишви, Берия и сестра им Серах.

31. Синове Бериеви: Хевер и Малхиил. Той е баща на Бирзаита.

32. Хевер роди Иафлета, Шомера, Хотама и сестра им Шуя.

33. Синове Иафлетови: Пасах, Бимхал и Ашват. Това бяха синове Иафлетови.

34. Синове Шемерови: Ахи, Рохга, Ихуба и Арам.

35. Синове на Хелема, негов брат: Цофах, Имна, Шелеш и Амал.

36. Синове Цофахови: Суах, Харнефер, Шуал, Бери, Имра,

37. Бецер, Ход, Шама, Шилша, Итран и Беера.

38. Синове Иетерови: Иефуни, Фиспа и Ара.

39. Синове на Ула: Арах, Ханиил и Риция.

40. Всички тия бяха синове Асирови, отценачалници, отбор мъже, воинствени, главни началници. Записани бяха в техните родословни списъци във войската, за война, на брой двайсет и шест хиляди души.

ГЛАВА 8.

1. Вениамин роди Бела, своя първенец, Ашбела — втори, Ахрая — трети,

2. Ноха — четвърти и Рафа — пети.

3. Синове на Бела бяха: Адар, Гера, Авиуд,

4. Авишуа, Нааман, Ахоах,

5. Гера, Шефуфан и Хурам.

6. Ето синовете на Ехуда, които бяха глави на родовете, що живееха в Гева и бяха преселени в Манахат:

7. Нааман, Ахия и Гера, който ги пресели; той роди Уза и Ахихуда.

8. Шехараим роди деца в Моавската земя, след като напусна жените си Хушима и Баара.

9. Той роди от жена си Ходеша: Иовава, Цивия, Меша, Малхама,

10. Иеуца, Шахия и Мирма; това са негови синове, отценачалници.

11. От Хушима той роди Авитува и Елпаала.

12. Синове Елпаалови: Евер, Мишам, Шемер, — който построи Оно, Лод и подчинените нему градове, —

13. Берия и Шема. Те бяха отценачалници на Аиалонските жители. Те изгониха гетските жители.

14. Ахио, Шашак, Иремот,

15. Зевадия, Арад, Едер,

16. Михаил, Ишва и Иоха бяха Бериеви синове.

17. Зевадия, Мешулам, Хизкий, Хевер,

18. Ишмерай, Излия и Иовав бяха синове Елпаалови.

19. Иаким, Зихрий, Завдий,

20. Елиенай, Цилтай, Елиил,

21. Адаия, Бераия и Шимрат бяха синове Шимееви.

22. Ишпан, Евер, Елиил,

23. Авдон, Зихрий, Ханан,

24. Ханания, Елам, Антотия,

25. Ифдия и Фенуил бяха синове Шашакови.

26. Шамшерай, Шехария, Аталия,

27. Иаарешия, Елия и Зихрий бяха синове Иерохамови.

28. Тия бяха отценачалници, главни в родовете си. Те живееха в Иерусалим.

29. В Гаваон живееха: (Иеил,) бащата на гаваонци, — жена му се казваше Мааха, —

30. и първородният му син Авдон, след него: Цур, Кис, Ваал, Надав, (Нер,)

31. Гедор, Ахио, Зехер и Миклот.

32. Миклот роди Шимея. И те живееха до братята си в Иерусалим, заедно с братята си.

33. Нер роди Киса; Кис роди Саула; Саул роди Ионатана, Мелхисуа, Авинадава и Ешбаала.

34. Ионатанов син бе Мерибаал; Мерибаал роди Миха.

35. Синове на Миха: Питон, Мелех, Таарея и Ахаз.

36. Ахаз роди Иоиада; Иоиада роди Алемета, Азмавета и Замврия; Замврий роди Моца;

37. Моца роди Бинея; Рефая беше негов син; Елеаса, негов син; Ацел, негов син.

38. Ацел имаше шестима синове, и ето имената им: Азрикам, Бохру, Исмаил, Шеария, Овадия и Ханан; те всички бяха синове Ацелови.

39. Синове на Ешека, негов брат: Улам, негов първороден, втори — Иеуш, трети — Елифелет.

40. Синовете Уламови бяха мъже воинствени, стрелци с лък, имаха много синове и внуци: сто и петдесет. Те всички бяха от синовете Вениаминови.

ГЛАВА 9.

1. Тъй бяха преброени според родовете си всички израилтяни, и ето те са записани в книгата на израилските царе. А иудеите заради беззаконията си бидоха преселени във Вавилон.

2. Първите жители, които живееха в своите владения, по израилските градове, бяха израилтяни, свещеници, левити и нетинеи.

3. В Иерусалим живееха някои от Иудините синове и от синовете Вениаминови, както и от синовете Ефремови и Манасиеви:

4. Утай, син на Амиуда, син на Омри, син на Имрия, син Ваниев, — от синовете на Фареса, Иудиния син;

5. от синовете Шилонови — Асаия, първороден, и синовете му;

6. от синовете на Зара — Иеуил и братята им, — шестстотин и деветдесет;

7. от синовете Вениаминови — Салу, син на Мешулама, син на Ходавия, син Хасенуев;

8. Ивния, син Иерохамов, Ела, син на Узия, син Михриев; Мешулам, син на Шефатия, син на Регуила, син Ивниев,

9. и братята им според родовете им: деветстотин петдесет и шест, всички тия мъже бяха глави на родовете в поколенията си.

10. А от свещениците: Иедаия, Иоиарив, Иахин,

11. Азария, син на Хелкия, син на Мешулама, син на Садока, син на Мераиота, син на Ахитува, който беше началник в Божия дом;

12. Адаия, син на Иерохама, син на Пашхура, син Малхиев; Маасай, син на Адиела, син на Иахзера, син на Мешулама, син на Мешилемита, син Имеров,

13. и братята им, глави на родовете си: хиляда седемстотин и шейсет, — мъже отлични по службата си в Божия дом.

14. А от левитите: Шемаия, син на Хашува, син на Азрикама, син Хашавиев, — от синовете Мерариеви;

15. Вакбакар, Хереш, Галал и Матания, син на Миха, син на Зихрия, син Асафов;

16. Овадия, син на Шемаия, син на Галала, син на Идитуна, и Берехия, син на Аса, син на Елкана, който живееше в Нетофатските

селища.

17. А вратари: Шалум, Акуб, Талмон, Ахиман и братята им; Шалум беше главен.

18. Тия са и доднес вратари при царските врата към изток и поддържат стражата на синовете Левиеви.

19. Шалум, син на Коре, син на Евиасафа, син на Корея, и братята му от неговия род, — Кореевци, по службата си бяха стражари при праговете на скинията, а бащите им пазеха входа в Господния стан.

20. Финеес, син Елеазаров, беше изпреди началник над тях, и Господ беше с него.

21. Захария, син Мешелемиев, беше вратар при вратите на скинията на събранието.

22. Всички тия, избрани за вратари при праговете, бяха двеста и дванайсет. Те са записани в списъка според техните селища. Тях поставиха Давид и Самуил ясновидец заради верността им.

23. Те и синовете им пазеха стража при вратите на дома Господен, при дома на скинията.

24. Вратари имаше на четирите страни: на източната, западната, северната и южната.

25. А братята им живееха в своите селища и дохождаха сегиз-тогиз при тях за седем дена.

26. Тия четирима началници на вратарите, левити, бяха доверени лица: те също бяха поставени при жилищата и съкровищата на Божия дом.

27. Те прекарваха и нощем около Божия дом, понеже тям бе възложено да го пазят, и те бяха длъжни всяка сутрин да отварят вратите.

28. Едни от тях бяха поставени при служебните съдове, които приемаха с брой и даваха с брой.

29. На други от тях бяха поверени останалите съдове и всички свещени потреби: най-чисто брашно, вино, елей, тамян и благовония.

30. А някои от свещеническите синове приготвяха миро от благовонни вещества.

31. А на левита Мататия, първороден на кореeца Селума, беше поверено онова, що се приготовлява в тиган.

32. На някои от братята им, от синовете Каатови, бе поверено да приготовляват хлябовете на предложението, за да ги представят всяка

събота.

33. А певците, главните в левитските поколения, в стаите на храма бяха свободни от занятие, защото бяха длъжни да се занимават денем и нощем със своето изкуство.

34. Това са левитските отценачалници, главни в родовете си. Те живееха в Иерусалим.

35. В Гаваон живееха: Иеил, баща на гаваонци, — жена му се казваше Мааха, —

36. и първородният му син Авдон; след него: Цур, Кис, Ваал, Нер, Надав,

37. Гедор, Ахио, Захария и Миклот.

38. Миклот роди Шимеама. И те живееха до братята си в Иерусалим, заедно с братята си.

39. Нер роди Киса, Кис роди Саула, Саул роди Ионатана, Мелхисуа, Авинадава и Ешбаала.

40. Ионатанов син беше Мерибаал; Мерибаал роди Миха.

41. Синове на Миха: Питон, Малех, Тарей (и Ахаз).

42. Ахаз роди Иаера; Иаера роди Алемета, Азмавета и Замврия, Замврий роди Моца.

43. Моца роди Бинея; Рефаия бе негов син; Елеаса, негов син, Ацел, негов син.

44. Ацел имаше шестима синове, и ето имената им: Азрикам, Бохру, Исмаил, Шеария, Овадия и Ханан. Това са синовете Ацелови.

ГЛАВА 10.

1. Филистимци воюваха с Израиля, и израилтяните побягнаха от филистимци и падаха поразени на планина Гелвуя.

2. Филистимци погнаха Саула и синовете му и убиха Ионатана, Авинадава и Мелхисуя, синове Саулови.

3. Битката против Саула се усили, и стрелците се спуснаха върху него, тъй че той бе изранен от стрелците.

4. Саул каза на своя оръженосец: извади меча си и ме заколи с него, за да не дойдат тия необрязани и се поругаят над мене. Но оръженосецът не се решаваше, защото се беше много уплашил. Тогава Саул взе меча си и падна върху него.

5. Оръженосецът му, като видя, че Саул умря, и сам падна върху меча си и умря.

6. Умря Саул и тримата му синове, и целият му дом умря заедно с него.

7. Когато израилтяните, които бяха в долината, видяха, че всички бягат и че Саул и синовете му бяха умрели, напуснаха градовете си и се разбягаха; а филистимци дойдоха и се заселиха в тях.

8. На другия ден филистимци дойдоха да обират убитите и намериха Саула и синовете му, паднали на Гелвуйската планина,

9. съблякоха Саула и му взеха главата и оръжието, като пратиха по земята Филистимска да разгласят за това пред своите идоли и пред народа.

10. Оръжието му туриха в капището на своите богове, и главата му натъкнаха в дома на Дагона.

11. И цял Иавис Галаадски чу всичко, що бяха извършили филистимци със Саула.

12. След това станаха всички силни мъже, взеха тялото Саулово и телата на синовете му и ги занесоха в Иавис; те заровиха костите им под дъба в Иавис и постиха седем дни.

13. Тъй умря Саул поради своето беззаконие, що стори пред Господа, задето не спази думите Господни и се допитва до магьосница,

14. а не потърси Господа. Затова Той го и умъртви и царството предаде на Давида, Иесеевия син.

ГЛАВА 11.

1. Събраха се всички израилтяни при Давида в Хеврон и казаха: ето, ние сме кост твоя и плът твоя;

2. и вчера и завчера, когато Саул беше още цар, ти извеждаше и въвеждаше Израиля, и Господ, Бог твой, ти каза: ти ще пасеш Моя народ Израил и ти ще бъдеш вожд на Моя народ Израил.

3. Тогава всички старейшини Израилеви дойдоха при царя в Хеврон, и Давид сключи с тях завет в Хеврон пред лицето Господне, и те помазаха Давида за цар над Израиля, според словото Господне чрез Самуила.

4. И тръгна Давид и цял Израил за Иерусалим, сиреч за Иевус. А там бяха иевусейците, жители на оная земя.

5. Жителите на Иевус казаха Давиду: няма да влезеш тука. Но Давид превзе крепостта Сион: това е градът Давидов.

6. И рече Давид: който от всички най-напред победи иевусейци, ще стане главатар и военачалник. Най-напред от всички възлезе Иоав, Саруев син, и стана главатар.

7. Давид живееше в тая крепост, затова я и наричаха Давидов град.

8. Той застрои околовръст града, начевайки от Мило, цялата окръжност; Иоав пък поднови другите части на града.

9. Давид напредваше и се въздигаше повече и повече, и Господ Саваот беше с него.

10. Ето главните от Давидовите юнаци, които се подвизаваха крепко с него в царството му, заедно с цял Израил, за да го възцарят над Израиля по словото Господне,

11. ето и числото на юнаците, които бяха при Давида: Иесваал, син Ахаманиев, главният от трийсетте: той вдигна копието си срещу триста души и ги порази наведнъж.

12. След него Елеазар, син на ахохиеца Додо — от тримата юнаци:

13. той беше с Давида във Фасдамим, дето филистимци се бяха събрали на война. Там част от полето беше засеяна с ечемик, и народът

побягна от филистимци;

14. но те се спряха сред полето, запазиха го и поразиха филистимци. И Господ даде голямо спасение!

15. Тия трима главни от трийсетте вожда се качиха на скалата при Давида в пещерата Одолам, а пък филистимският стан бе разположен в Рефаимската долина.

16. Давид в това време беше в укрепено място, а стражата филистимска беше тогава във Витлеем.

17. Давид ожъдня и каза: кой ще ми донесе да пия вода от Витлеемския кладенец, що е при портите?

18. Тогава тия трима се промъкнаха през филистимския стан, гребнаха вода от Витлеемския кладенец, що е при портите, и взеха, та донесоха Давиду. Но Давид не рачи’ да я пие, а я изля за слава Господня

19. и каза: да ме пази Господ, да сторя това! Нима ще пия кръвта на тия мъже, които излагаха душите си! Защото с опасност за живота си те донесоха водата. И не рачи’ да я пие. Ето какво извършиха тия трима юнаци.

20. И Авеса, брат Иоавов, беше главен между тримата: той уби с копието си триста души и се прослави между тия трима.

21. От тримата той беше най-виден и началник беше, ала на ония трима не беше равен.

22. Ванея, син на храбрия мъж Иодая, велик по дела, родом от Кавцеил, порази двамата синове на Ариила Моавски; той същият слезе и уби лъв в един ров по снежно време;

23. пак той уби един египтянин, който беше пет лакти висок: египтянинът имаше в ръка копие колкото тъкарско кросно, а той пристъпи към него с тояга и, като измъкна копието от ръката на египтянина, уби го с неговото копие.

24. Това именно извърши Иодаевият син Ванея, и беше славен между тия трима юнаци;

25. той беше по-виден от трийсетте, ала на ония трима не беше равен, и Давид го постави за най-близък изпълнител на своите заповеди.

26. А главни от ратниците бяха: Асаил, брат на Иоава; Елханам, син на Додо, от Витлеем;

27. Шама харoдитец; Херец пелонитец;

28. Ира, син Икешев, текоитец; Евиезер анатотец;
29. Сивхай хушатец; Илай ахохиец;
30. Махарай нетофатец; Хелец, син на Ваана, нетофатец;
31. Итай, син Рибаев, от Гива Вениаминова; Ванея пиратонец;
32. Хурай от Нахале-Гааш; Авиел от Арава;
33. Азмавет бахарумиец; Елияхба шаалбонец.
34. Синове на гизонеца Хашема: Ионатан, син на Шаге, хararец;
35. Ахиам, син Сахаров, хararец; Елифал, син на Ура;
36. Хефер от Махера; Ахия пелонитец;
37. Хецрой кармилец; Наарай, син Езбаев;
38. Иоил, брат Натанов; Мивхар, син Хагриев;
39. Целек амонец; Нахарай беротец, оръженосец на Иоава, син Саруев;
40. Ира итриец; Гареб итриец;
41. Урия хетеец; Завад, син Ахлаев;
42. Адида, син на Шиза, рувимец, глава на Рувимовци, и той имаше трийсет;
43. Ханан, син на Мааха; Иосафат митниец;
44. Узия аштеротец; Шама и Иеиел, синове на ароереца Хотам;
45. Иедиаел, син Шимриев, и Иоха, негов брат, тициянец;
46. Елиел от Махавим, и Иеривай и Иошавия, синове Елиаамови, и Итма моавец;
47. Елиел, Овед и Иасиел от Мецовая.

ГЛАВА 12.

1. Ето и тия, които тъй също дойдоха при Давида в Секелаг, когато той още се криеше от Кисовия син Саула; те бяха от юнаците, които помагаха в битка,

2. въоръжени с лък, хвърляха с дясна и лява ръка камъни и пущаха стрели с лък, бяха от братята Саулови, от Вениамина;

3. главен беше Ахизер, след него Иоас, синове Шемаеви от Гива; Иезиел и Фелет, синове Азмаветови; Бераха и Иеху от Анатот;

4. Ишмаия гаваонец, юнак от трийсетте и главатар на трийсетте; Иеремия, Иахазиил, Иоханан и Иозават от Гедера;

5. Елузай, Иеримот, Веалия, Шемария, Сафатия харитиец;

6. Елкана, Ишияху, Азариил, Иоезер и Иошавам, Кореевци;

7. и Иоела и Зевадия, синове на Иерохама, от Гедор.

8. При Давида в крепостта, в пустинята, дойдоха и от Гадовци мъже юнаци, войнствени, въоръжени с щит и копие; лицата им — лица лъвски, и те бързи като сърни в планините.

9. Главен беше Езер, втори — Овадия, трети — Елиав,

10. четвърти — Мишмана, пети — Иеремия,

11. шести — Атай, седми — Елиел,

12. осми — Иоханан, девети — Елзават,

13. десети — Иеремия, единайсети — Махбанай.

14. Те, синове Гадови, бяха главатари във войската: най-малкият над сто души, а най-големият над хиляда.

15. Те именно минаха през Иордан в първия месец, когато той излиза от бреговете си, и прогониха всички ония, които живееха в долините към изток и запад.

16. Също и от синовете Вениаминови и Иудини дойдоха в крепостта при Давида.

17. Давид излезе да ги посрещне и им рече: ако сте дошли с мир при мене, за да ми помагате, то аз и вие да имаме едно сърце; но ако идвате, за да ме предадете с коварство на враговете ми, когато няма в ръцете ми неправда, нека Бог на отците ни види и съди.

18. И дух обгърна Амасия, главатаря над трийсетте, и той каза: мир на тебе, Давиде, мир и с тебе, сине Иесеев! мир на тебе, мир и на твоите помощници! защото твоят Бог ти помага. Тогава Давид ги прие и ги постави начело на войската.

19. И от Манасиевото коляно преминаха някои към Давида, когато отиваше на война с филистимци против Саула. Ала Давид не помогна на филистимци, защото воеводите филистимски, след като се посъветваха, отпратиха го, казвайки: за наша беда той ще мине към своя господар Саула.

20. Когато се връщаше в Секелаг, преминаха към него манасиевците: Аднах, Иозавад, Иедиаел, Михаил, Иозавад, Елиху и Цилтай, хилядници у манасиевци.

21. Те помагаха на Давида против пълчищата, защото всички бяха мъже храбри и бяха началници на войската.

22. Тъй всеки ден прииждаха към Давида на помощ дотолкова, че неговото опълчение стана голямо като опълчение Божие.

23. Ето броят на главните във войската, които дойдоха при Давида в Хеврон, за да му предадат царството Саулово, според словото Господне:

24. Иудини синове, носещи щит и копие, имаше готови за война шест хиляди и осемстотин;

25. от синовете Симеонови, мъже храбри, имаше във войската седем хиляди и сто;

26. от синовете Левиеви — четири хиляди и шестстотин;

27. дойде и Иодай, княз от Аароновия род, и с него три хиляди и седемстотин;

28. и Садок, храбър юнак, и родът му — двайсет и двама началници;

29. от синовете Вениаминови, братя Саулови, дойдоха три хиляди; но още много от тях държаха със Сауловия дом;

30. от синовете Ефремови — двайсет хиляди и осемстотин храбри юнаци, мъже именити в родовете си;

31. от полуколяното Манасиево — осемнайсет хиляди, които бяха повикани поименно, за да идат да възцарят Давида;

32. от синовете Исахарови дойдоха мъже разумни, които знаеха, кога какво трябва да върши Израил; те бяха двеста главни, и всичките им братя вървяха по думите им;

33. от коляното Завулоново имаше готови за битка, въоръжени с всякакви военни оръжия, петдесет хиляди, в строй, единодушни;

34. от коляното Нефталимово — хиляда воеводи и с тях трийсет и седем хиляди с щитове и копия;

35. от коляното Дановo — двайсет и осем хиляди и шестстотин, готови за война;

36. от Асира — четирийсет хиляди войници, готови за битка;

37. от отвъд Иордан, от коляното Рувимово и Гадово и от полуколяното Манасиево — сто и двайсет хиляди, с всякакво военно оръжие.

38. Всички тия ратници, наредени в строй, дойдоха с пълно сърце в Хеврон, за да възцарят Давида над цял Израил. Па и всички други израилтяни бяха единодушни да възцарят Давида.

39. И прекараха там при Давида три дни, ядоха и пиха, защото братята им бяха всичко приготвили за тях;

40. па и които бяха по-близо до тях, дори до Исахарово, Завулоново и Нефталимово коляно, донасяха им на осли, камили, мулета и волове всичко за ядене: брашно, смокини, сухо грозде, вино и дървено масло, както и много едър и дребен добитък, понеже радост беше голяма за Израиля.

ГЛАВА 13.

1. Давид се съветва с хилядници, стотници и всички воеводи,

2. и каза на цялото събрание израилско: ако ви е угодно, и ако благоизволи Господ, Бог наш, нека пратим до другите наши братя навред по цялата Израилска земя, а също и до свещениците и левитите в градовете и селата им, за да се съберат при нас,

3. и да пренесем ковчега на нашия Бог при нас, защото в Саулови дни се не обръщахме към него.

4. И цялото събрание каза: тъй да бъде; защото това нещо се видя справедливо на целия народ.

5. Тъй Давид събра всички израилтяни, от Шихор Египетски до входа в Емат, за да пренесат ковчега Божий от Кириатиарим.

6. И отиде Давид и цял Израил в Кириатиарим, що е в Иудея, за да пренесат оттам ковчега на Бога Господа, седящ на херувими, върху който се призовава Неговото име.

7. И повезоха ковчега Божий на нова колесница от дома Аминадавов, а Оза и Ахия водеха колесницата.

8. Давид пък и всички израилтяни свиреха с все сила пред Бога, с пение, на гусли, псалтири, тимпани, кимвали и тръби.

9. Когато стигнаха до Хидоновото гумно, Оза присегна с ръка да придържи ковчега, понеже воловете го бяха наклонили.

10. Но Господ се разгневи на Оза и го порази, задето присегна с ръка към ковчега, и той умря на мястото пред Божието лице.

11. Давид се нажали, задето Господ порази Оза. И нарече това място Озова пораза; тъй се нарича то и доднес.

12. И в оня ден Давид се уплаши от Бога и каза: как ще внеса при себе си ковчега Божий?

13. И не пренесе Давид ковчега при себе си в Давидовия град, а го свърна към къщата на гетеца Аведара.

14. И стоя ковчегът Божий у Аведара в къщата му три месеца, и Господ благослови Аведаровия дом и всичко, що имаше.

ГЛАВА 14.

1. Тирският цар Хирам проводи при Давида пратеници, и кедрови дървета, и каменоделци, и дърводелци, за да му съградят дом.

2. Като разбра Давид, че Господ го утвърди за цар над Израиля, че царството му се въздигна високо, заради народа му Израил,

3. той си взе още жени в Иерусалим, и му се родиха още синове и дъщери.

4. Ето имената на ония, които му се родиха в Иерусалим: Самус, Совав, Натан, Соломон,

5. Евеар, Елисуа, Елфалет,

6. Ногах, Нафек, Иафия,

7. Елисама, Веелиада и Елифалет.

8. И чуха филистимци, че Давид бил помазан за цар над цял Израил, и се дигнаха те всички да търсят Давида. А Давид, като чу, излезе против тях.

9. Филистимци дойдоха и се разположиха в Рефаимската долина.

10. Давид попита Бога, думайки: да ида ли против филистимци, и ще ги предадеш ли в ръцете ми? Господ му отговори: иди, и Аз ще ги предам в ръцете ти.

11. Те отидоха във Ваал-Перацим, и там ги порази Давид. И каза Давид: Бог пресече моите врагове чрез ръката ми като воден пролом. Затова и нарекоха онова място Ваал-Перацим.

12. И филистимци оставиха боговете си там, а Давид заповяда, та ги изгориха с огън.

13. И дойдоха пак филистимци и се разположиха в долината.

14. Давид пак попита Бога, и Бог му отговори: не отивай право насреща им, а се отклони от тях и върви към тях откъм черниците;

15. и кога чуеш шум като от вървеж по черничните вършини, тогава захвани битката, защото Бог ще е излязъл пред тебе, за да порази филистимския стан.

16. Давид направи, както му заповяда Бог, и порази филистимския стан, от Гаваон до Газер.

17. И Давидовото име се разнесе по всички земи, и Господ го направи страшно за всички народи.

ГЛАВА 15.

1. И съгради си той палати в Давидовия град, приготви място за ковчега Божий и направи скиния за него.

2. Тогава каза Давид: никой не бива да носи ковчега Божий, освен левитите, понеже тях избра Господ, за да носят ковчега на Бога и да Му служат вовеки.

3. И събра Давид всички израилтяни в Иерусалим, за да внесат ковчега Господен на мястото му, което бе приготвил за него.

4. Па свика Давид синовете Ааронови и левитите:

5. от синовете Каатови, началника Уриила и братята му — сто и двайсет души;

6. от синовете Мерариеви, началника Асаия и братята му — двеста и двайсет души:

7. от синовете Гирсонови, началника Иоиля и братята му — сто и трийсет души;

8. от синовете Елисафанови, началника Шемаия и братята му — двеста;

9. от синовете Хевронови, началника Елиела и братята му — осемдесет;

10. от синовете Узиилови, началника Аминадава и братята му — сто и дванайсет.

11. И повика Давид свещениците: Садока и Авиатара, и левитите: Уриила, Асаия, Иоиля, Шемаия, Елиеела и Аминадава,

12. и им каза: вие, началници на левитските родове, осветете си, вие и братята ви, и занесете ковчега на Господа, Бога Израилев, на мястото, което съм му приготвил;

13. и защото по-преди не вие вършехте това, Господ, Бог наш, ни порази, задето Го не търсихме, както трябваше.

14. И осветиха се свещениците и левитите, за да носят ковчега на Господа, Бога Израилев.

15. И синовете левитски понесоха ковчега Божий, както бе заповядал Моисей по словото Господне, на рамена, с върлини.

16. Тогава Давид заповяда на левитските началници да поставят братята си певци със свирала — псалтири, гусли и кимвали, да възгласят нависоко радостен глас.

17. Левитите поставиха Иоилевия син Емана, и от братята му — Верехиевия син Асафа, а от синовете Мерариеви, техни братя — Кушаиевия син Етана;

18. и с тях братята им, второстепенни: Захария, Бена, Иаазиила, Шемирамота, Иехиила, Уния, Елиава, Ванея, Маасея, Мататия, Елифлеуя, Микнея и Овед-Едома и Иеиела, вратари.

19. Еман, Асаф и Етан свиреха високо на медни кимвали,

20. а Захария, Азиил, Шемирамот, Иехиил, Уний, Елиав, Маасея и Ванея — на псалтири, с тънък глас.

21. А Мататия, Елифлуй, Микней, Овед-Едом, Иеиел и Азазия — на гусли, за да — захващат.

22. Хенания пък, началник левитски, беше учител по пение, защото беше изкусен по него.

23. Верехия и Елкана бяха вратари при ковчега.

24. Шевания, Иосафат, Натанаил, Амасай, Захария, Ванея и Елиезер, свещеници, тръбяха с тръби пред ковчега Божий. Овед-Едом и Иехия бяха вратари при ковчега.

25. Тъй Давид и старейшините Израилеви и хилядниците отидоха да пренесат ковчега на завета Господен от дома Овед-Едомов с веселие.

26. И когато Бог помогна на левитите, които носеха ковчега на завета Господен, заклаха жертва седем телци и седем овена.

27. Давид беше облечен с висонна одежда, а също и всички левити, които носеха ковчега, и певците, и Хенания, началник на свирачите и певците. Давид носеше и ленен ефод.

28. Тъй цял Израил внасяше ковчега на завета с възклицания, при звукове от рог, тръби и кимвали, свирейки на псалтири и гусли.

29. Когато ковчегът на завета Господен влизаше в Давидовия град, Мелхола, Саулова дъщеря, гледаше от прозореца и, като видя цар Давида да играе и да се весели, унизи го в сърцето си.

ГЛАВА 16.

1. Донесоха ковчега Божий и го поставиха сред скинията, която Давид бе направил за него, и принесоха Богу всесъжения и мирни жертви.

2. Когато Давид свърши всесъженията и принасянето мирни жертви, благослови народа в име Господне,

3. и раздаде на всички израилтяни, и на мъже и на жени, по един хляб, по един къс месо и по чаша вино.

4. И постави той на служба пред ковчега Господен някои от левитите, за да славословят, благодарят и превъзнасят Господа, Бога Израилев:

5. Асафа — за главен, втори след него — Захария, Иеиела, Шемирамота, Иехиила, Мататия, Елиава, Ванея, Овед-Едома и Иеиела с псалтири и гусли, и Асафа — да свири на кимвали,

6. а Ванея и Озиила, свещениците, — да тръбят постоянно пред ковчега на завета Божий.

7. В оня ден Давид първи път даде псалом за славословие Господу чрез Асафа и братята му;

8. славете Господа, прогласявайте името Му; разгласяйте делата Му между народите;

9. пейте Му, свирете Му; разказвайте за всичките Му чудеса;

10. хвалете се с Неговото свето име; да се весели сърцето на ония, които търсят Господа;

11. потърсете Господа и силата Му, търсете непрестанно лицето Му,

12. спомняйте си чудесата, които е извършил, личбите Му и съдбите от устата Му,

13. вие, семе Израилево, раби Негови, синове Иаковови, избраници Негови!

14. Той е Господ, Бог наш; Неговите съдби са по цялата земя.

15. Помнете вечно завета Му, словото, което заповяда за хиляди родове,

16. онова, което завеща на Авраама и в което се кле на Исаака,

17. и което постави на Иакова за закон и на Израиля за вечен завет,

18. думайки: на тебе ще дам земята Ханаанска, за ваш наследствен дял.

19. Те тогава бяха малобройни, нищожни и пришълци в нея,

20. и прехождаха от народ към народ и от едно царство към друг народ;

21. но Той не позволи никому да ги обижда и изобличаваше за тях царете:

22. не докосвайте се до Моите помазаници и не правете зло на Моите пророци.

23. Пей Господу, цяла земьо, благовестете от ден на ден спасението Му.

24. Разгласяйте всред езичниците славата Му, между всички народи чудесата Му,

25. защото Господ е велик и многохвален, по-страшен от всички богове.

26. Защото всички богове на народите са нищо, а Господ небесата сътвори.

27. Слава и величие пред лицето Му, сила и радост в Неговото (свето) място.

28. Въздайте Господу, племена народни, въздайте Господу слава и чест,

29. въздайте Господу славата на името Му. Вземете дар, идете пред лицето Му, поклонете се Господу с благолепието на светинята Му.

30. Трепери’ пред Него, цяла земьо, защото Той основа вселената, тя няма да се поклати.

31. Да се веселят небесата, да тържествува земята, и да кажат между народите: Господ царува!

32. Да ехти морето и всичко, що го напълня, да се радва полето и всичко, що е в него.

33. Да ликуват заедно всички дървеса дъбравни пред лицето на Господа, защото Той иде земята да съди.

34. Славете Господа, защото милостта Му е вовеки,

35. и кажете: спаси ни, Боже, Спасителю наш! събери ни и ни избави от народите, да славим Твоето свето име и да се хвалим с Твоята слава!

36. Благословен Господ, Бог Израилев, от века и до века! И целият народ каза: амин, алилуия!

37. Давид остави там, пред ковчега на завета Господен, Асафа и братята му, за да служат пред ковчега постоянно, всеки ден,

38. и Овед-Едома и братята му, шейсет и осем души; Овед-Едома, сина Идитунов, и Хоса — за вратари;

39. а свещеник Садока и братята му свещеници остави пред Господнето жилище, що беше на висината в Гаваон,

40. за да принасят всесъжения Господу върху всесъженния жертвеник постоянно — сутрин и вечер, и за всичко, що е писано в закона на Господа, който Той е дал на Израиля;

41. и с тях Емана и Идитуна и другите избраници, които бяха назначени поименно, за да славят Господа, защото милостта Му е вовеки.

42. При тях Еман и Идитун славеха Бога, свирейки с тръби и кимвали и с разни свирала; а синовете Идитунови постави при вратата.

43. И тръгна си целият народ, всеки у дома си; отиде си и Давид, за да благослови своя дом.

ГЛАВА 17.

1. Когато Давид живееше в своя дом, каза на пророк Натана: ето, аз живея в кедров дом, а ковчегът на завета Господен е под шатра.

2. И Натан каза на Давида: върши всичко, що ти е на сърце, защото Господ е с тебе.

3. Но в същата нощ биде слово Божие към Натана:

4. иди и кажи на Моя раб Давида: тъй казва Господ: не ти ще Ми съградиш дом, дето да обитавам,

5. защото Аз не съм живял в дом от деня, когато изведох синовете Израилеви, и доднес, а ходих от шатра в шатра и от жилище в жилище.

6. то и да ходих с целия Израил, казах ли, макар и дума, някому от съдиите израилски, на които бях заповядал да пасат Моя народ: защо Ми не съградите кедров дом?

7. И сега тъй кажи на Моя раб Давида: тъй казва Господ Саваот: взех те от овчето стадо, за да те направя вожд на Моя народ Израиля;

8. бях с тебе навред, дето и да ходи, изтребих всички твои врагове пред лицето ти и направих името ти като името на великите по земята;

9. приготвих място за Моя народ Израиля, укорених го, и той ще живее спокойно на своето място, и няма вече да го смущават, нечестивите няма вече да го притесняват, както изпреди,

10. в ония дни, когато Аз бях поставил съдии над Моя народ Израиля, и Аз бях смирил всички твои врагове, и ти възвестявам, че Господ ще ти съгради дом.

11. Кога се изпълнят твоите дни, и ти се прибереш при отците си, тогава ще въздигна твоето семе след тебе, което ще бъде от синовете ти, и ще закрепя царството му.

12. Той ще Ми съгради дом, и ще закрепя престола му вовеки.

13. Аз ще му бъда баща, и той ще Ми бъде син, и милостта Си няма да дигна от него, както я дигнах от оногова, който беше преди тебе.

14. Ще го поставя в Моя дом и в Моето царство навеки, и престолът му ще бъде вечно крепък.

15. Всички тия думи и цялото видение Натан точно разказа на Давида.

16. Цар Давид дойде, застана пред лицето Господне и каза: кой съм аз, Господи Боже, и какво е моят дом, та си ме толкоз въздигнал?

17. Но и това се показа малко в Твоите очи, Боже; Ти възвестяваш за дома на Твоя раб далечна бъднина и гледаш на мене като на велик човек, Господи Боже!

18. Какво още може да прибави пред Тебе Давид, за да се възвеличи Твоят раб? Ти знаеш Своя раб!

19. Господи, за Твоя раб, според сърцето Си, Ти вършиш всички тия велики дела, за да явиш всяко величие.

20. Господи, по всичко, що сме слушали с ушите си, подобен на Тебе няма и няма бог, освен Тебе.

21. И кой е подобен на Твоя народ Израил, едничък народ на земята, при който е идвал Бог, да го изкупи за Свой народ, за да Си направи име чрез велико и страшно дело, — чрез прогонване народите от лицето на Своя народ, който Ти избави от Египет.

22. Ти направи Твоя народ Израиля Свой собствен народ навеки и Ти, Господи, стана негов Бог.

23. И тъй, сега, о, Господи, утвърди навеки словото, що си казал за Твоя раб и за неговия дом, и стори, според както си казал.

24. Да пребъде и да се възвеличи Твоето име вовеки, за да казват: Господ Саваот, Бог Израилев, е Бог над Израиля, и домът на Твоя раб Давида да бъде крепък пред Твоето лице.

25. Защото Ти, Боже мой, яви на Твоя раб, че ще му уредиш дом, затова и Твоят раб се осмели да се моли пред Тебе.

26. И сега, Господи, Ти си Бог, и Ти изрече за Твоя раб това добро.

27. Прочее, почни да благославяш дома на Твоя раб, за да бъде вечно пред Твоето лице; защото, ако Ти, Господи, го благословиш, ще бъде благословен довека.

ГЛАВА 18.

1. След това Давид порази филистимци и ги покори и превзе Гет и подчинените нему градове от ръцете на филистимци.

2. Той порази и моавци, и моавци станаха роби на Давида и му даваха данък.

3. Давид порази и сувския цар Адраазара в Емат, когато тоя отиваше да утвърди властта си при река Ефрат.

4. И взе Давид от него хиляда колесници, седем хиляди конници и двайсет хиляди пешаци; и разруши Давид всички колесници, като остави от тях само сто.

5. Дамаските сирийци щяха да дойдат на помощ на сувския цар Адраазара, но Давид порази двайсет и две хиляди сирийци.

6. Давид постави стража в Сирия Дамаска, и сирийците станаха на Давида роби, като му даваха данък. Тъй помагаше Господ Давиду навред, дето и да идеше.

7. Давид отне златните щитове, които Адраазаровите роби носеха, и ги донесе в Иерусалим.

8. А от Тивхата и Кун, Адраазарови градове, Давид отнесе твърде много мед. От нея Соломон направи медното море и стълбовете, и медните съдове.

9. Като чу иматският цар Тоа, че Давид порази цялата войска на сувския цар Адраазара,

10. прати сина си Иорама при цар Давида, да го поздрави и му благодари, задето е воювал с Адраазара и го е поразил — защото Тоа беше във война с Адраазара, — и с него прати всякакви съдове златни, сребърни и медни.

11. Цар Давид ги посвети на Господа, заедно със среброто и златото, което беше отнел от всички народи: идумейци, моавци, амонитци, филистимци и амаликитци.

12. И Саруевият син Авеса порази в Солна долина осемнайсет хиляди идумейци;

13. и постави в Идумея стража, и всички идумейци станаха роби Давиду. Господ помагаше Давиду навред, дето и да идеше.

14. И царува Давид над цял Израил и раздаваше съд и правда на целия си народ.

15. Иоав, Саруев син, беше началник на войската, Иосафат, Ахилудов син — летописец,

16. Садок, син Ахитувов, и Авимелех, син Авиатаров, бяха свещеници, а Суса — писар,

17. Ванея, син Иодаиев, беше над хелетейците и фелетейците, а синовете Давидови бяха първи при царя.

ГЛАВА 19.

1. След това умря Наас, цар амонитски, и вместо него се възцари син му.

2. И Давид каза: ще покажа милост към Анона, Наасов син, заради доброто, що ми е сторил баща му. И Давид прати пратеници да го утешат за баща му. Давидовите слуги дойдоха в земята Амонитска при Анона, за да го утешат.

3. Но амонитските князе казаха на Анона: нима мислиш, че от уважение към баща ти е пратил Давид при тебе утешители? Нима слугите му не са дошли при тебе да разузнаят и разгледат земята, та да я разорят?

4. Тогава Анон хвана слугите Давидеви и ги обръсна и подряза дрехите им на половина, до кръста, и ги отпрати.

5. И те си отидоха. Като обадиха на Давида за тия човеци, той прати насреща им, понеже бяха твърде много обезобразени, да им кажат от царя: останете в Иерихон, докле ви порастат брадите, тогава се върнете.

6. Когато амонитци видяха, че са станали омразни на Давида, тогава Анон и амонитци пратиха хиляда таланта сребро, да си наемат колесници и конници от Сирия Месопотамска, от Сирия Маахова и от Сува.

7. И наеха си трийсет и две хиляди колесници и царя Мааха с народа му, които дойдоха и се разположиха на стан пред Медева. Събраха се и амонитци от градовете си и излязоха на война.

8. Когато Давид чу за това, прати Иоава с цялата войска — юнаци.

9. Амонитци излязоха и се наредиха за битка пред градските порти, а царете, които бяха дошли, — отделно в полето.

10. Иоав, като видя, че му предстои сражение отпред и отзад, избра всички отбор войници у Израиля и ги нареди срещу сирийци.

11. А останалата част от народа повери на брата си Авеса, да се наредят срещу амонитци.

12. И каза: ако сирийци почнат да ме надделяват, ще ми помогнеш ти; ако пък амонитци земат да надделяват тебе, аз ще ти помогна.

13. Бъди мъжествен и да стоим твърдо за нашия народ и за градовете на нашия Бог, и Господ нека стори, каквото Му е угодно.

14. Влезе Иоав и людете, които бяха с него, в битка със сирийци, и те побягнаха от него.

15. Амонитци пък, щом видяха, че сирийци бягат, побягнаха и те от брата му Авеса, и навлязоха в града. Тогава Иоав си отиде в Иерусалим.

16. Сирийци, като видяха, че са победени от израилтяните, пратиха пратеници и изведоха сирийците, които бяха отвъд реката; предвождаше ги Совак, военачалник Адраазаров.

17. Когато обадиха за това на Давида, той събра всички израилтяни, премина Иордан и, като дойде при тях, построи се насреща им. И влезе Давид в битка със сирийци, и те се удариха с него.

18. И сирийци побягнаха от израилтяните, и Давид изтреби седем хиляди колесници на сирийци и четирийсет хиляди пешаци, а военачалника Совака уби.

19. Като видяха слугите Адраазарови, че ги поразиха израилтяните, сключиха с Давида мир и му се подчиниха. И не искаха вече сирийци да помагат на амонитци.

ГЛАВА 20.

1. След година, през времето, когато царете излизат на война, Иоав изведе войската и почна да опустошава Амонитската земя, и отиде, та обсади Рава. А Давид си оставаше в Иерусалим. Иоав завоюва Рава и я разруши.

2. И взе Давид венеца на царя им от главата му; в него се намери талант злато на тегло, и скъпоценни камъни имаше по него; възложиха я на главата Давидова. И твърде голяма плячка изнесоха от града.

3. А людете, които бяха в него, извеждаше и ги затриваше с триони, с железни млатове и брадви. Тъй постъпи Давид с всички амонитски градове; па се върна Давид и целият народ в Иерусалим.

4. След това се начена война с филистимците в Газер. Тогава Совахай хушатец уби Сафа, един от Рефаимовите потомци. И те се усмириха.

5. И пак имаше война с филистимци. Тогава Елханам, син Иаиров, уби Лахмия, Голиатов брат, гетец, у когото дръжката на копието беше колкото тъкарско кросно.

6. Имаше битка и в Гет. Там имаше един човек с голям ръст, комуто пръстите бяха по шест — всичко двайсет и четири. И той също беше от Рефаимовите потомци.

7. Той хулеше Израиля, но Ионатан, син на Давидовия брат Шима, го уби.

8. Тия бяха се родили от рефаимовци в Гет, и паднаха от ръката на Давида и от ръцете на слугите му.

ГЛАВА 21.

1. Подигна се сатана против Израиля и подбуди Давида да преброи израилтяните.

2. И Давид каза на Иоава и на началниците народни: идете, пребройте израилтяните от Вирсавия до Дан, и ми представете да зная броя им.

3. Иоав каза: да наспори Господ Своя народ сто пъти повече, отколкото е. Те всички, господарю мой, царю, не са ли раби на моя господар? Защо иска това моят господар? За да се сметне това за грях на Израиля ли?

4. Но царската дума надделя над Иоава. И отиде Иоав, та обходи цял Израил, и дойде в Иерусалим.

5. И даде Иоав на Давида списък на преброения народ. Всички израилтяни бяха хиляда хиляди, и сто хиляди мъже меченосци, а иудеи — четиристотин и седемдесет хиляди меченосци.

6. А левитите и вениаминците не преброи с тях, защото царската дума бе отвратителна на Иоава.

7. Това нещо не беше угодно в очите на Бога, и Той порази Израиля.

8. И Давид каза Богу: твърде съгреших, че сторих това. Сега прости вината на Твоя раб, защото постъпих твърде безразсъдно.

9. И говори Господ на Гада, ясновидец Давидов, и рече:

10. иди и кажи на Давида: тъй говори Господ: три наказания ти предлагам; избери си едно от тях, и Аз ще го пратя върху ти.

11. Дойде Гад при Давида и му каза: тъй говори Господ: избери си:

12. или три години глад, или три месеца да бъдеш преследван от твоите неприятели, и мечът на твоите врагове да се допира до тебе; или три дни меч Господен и мор по земята и Ангел Господен да погубва по всички предели на Израиля. И тъй, виж, какво да отговоря на Оногова, Който ме е пратил с тия думи.

13. Давид отговори на Гада: много ми е мъчно, ала нека по-добре падна в ръцете на Господа, защото милосърдието Му е твърде голямо,

— само да не падна в ръце човешки.

14. И проводи Господ мор на Израиля, и умряха седемдесет хиляди души израилтяни.

15. Па проводи Господ Ангела в Иерусалим, за да го изтребва. И когато начена да изтребва, Господ видя и се разкая за това бедствие, и каза на Ангела-изтребителя: стига! Сега спусни ръката си. А Ангелът стоеше тогава над гумното на иевусееца Орна.

16. Давид подигна очи и видя Ангела Господен, да стои между земята и небето с гол в ръка му меч, протегнат над Иерусалим; и падна ничком Давид и старейшините, покрити с вретище.

17. И каза Давид Богу: нали аз заповядах да преброят народа? Аз съгреших, аз сторих зло, а тия овци какво са сторили? Господи, Боже мой! Нека Твоята ръка бъде върху мене и върху моя бащин дом, а не върху Твоя народ, за да го погубиш.

18. И Ангелът Господен рече на Гада, за да каже на Давида: нека Давид дойде и постави жертвеник Господу върху гумното на иевусееца Орна.

19. Давид отиде, според думите на Гада, който му говори от име Господне.

20. Орна се обърна, видя Ангела, и четиримата му синове се скриха с него. Орна вършееше тогава пшеница.

21. Дойде Давид при Орна. Орна, като погледна и видя Давида, излезе от гумното и се поклони Давиду ничком доземи.

22. Давид рече на Орна: дай ми мястото на гумното, аз ще съградя върху него жертвеник Господу; дай ми го за колкото струва, за да се прекрати изтребата у народа.

23. Орна отговори на Давида: вземи си го; нека моят цар-господар прави каквото му е воля; ето, давам и воловете за всесъжение, и диканите — за дърва, и пшеницата — за принос; всичко туй давам даром.

24. Цар Давид каза на Орна: не, аз искам да купя това от тебе за колкото струва, защото не ще принасям Господу твой имот и не ще принасям всесъжение нещо, взето даром.

25. И Давид даде на Орна за онова място шестстотин сикли злато.

26. И съзида там Давид жертвеник Господу и принесе всесъжения и мирни жертви; и призва Господа, и Той го послуша, като

прати огън от небето върху всесъжения жертвеник.

27. И Господ каза на Ангела: върни меча си в ножницата му.

28. В това време Давид, като видя, че Господ го послуша на гумното на иевусееца Орна, принесе там жертва.

29. А Господнята скиния, която Моисей бе направил в пустинята, и всесъжения жертвеник се намираха в онова време на Гаваонската висина.

30. И Давид не можеше да иде там, за да потърси Бога, защото беше уплашен от меча на Ангела Господен.

ГЛАВА 22.

1. И рече Давид: ето домът на Господа Бога, ето и жертвеникът за всесъженията на Израиля.

2. И заповяда Давид да съберат пришълците, които бяха в земята Израилска, и отреди каменоделци да дялат камъни за съграждане Божия дом.

3. Давид приготви още много желязо за гвоздеи по крилата на вратите и за скоби, и много мед — без тегло,

4. и кедрови дървета безброй, защото сидонци и тирци доставиха на Давида много кедрови дървета.

5. И каза Давид: син ми Соломон е млад и слаб, а домът, който ще се съгради Господу, трябва да бъде твърде величествен, за слава и за приказ по всички земи; затова аз ще приготвям за него. И приготви Давид до смъртта си много.

6. И повика сина си Соломона и му завеща да построи дом на Господа, Бога Израилев.

7. И каза Давид на Соломона: сине, имах насърце да построя дом на името на Господа, моя Бог,

8. но биде към мене слово Господне и ми се каза: ти си пролял много кръв и си водил големи войни; ти не бива да градиш дом на името Ми, защото си пролял много кръв на земята пред лицето Ми.

9. Ето, ще ти се роди син: той ще бъде мирен човек; ще му дам спокойствие откъм всички околни врагове, затова името му ще бъде Соломон. В негови дни ще дам на Израиля и мир и спокойствие.

10. Той ще построи дом на името Ми и ще Ми бъде син, пък Аз нему — баща, и ще закрепя престола на царството му над Израиля довека.

11. Сега, сине, нека Господ бъде с тебе, та да имаш сполука и да построиш дом на Господа, твоя Бог, според както Той говори за тебе.

12. Да ти даде Господ мъдрост и разум и да те постави над Израиля; и запази закона на Господа, твоя Бог.

13. Тогава ще имаш сполука, когато залягаш да изпълняваш наредбите и законите, които Господ заповяда Моисею за Израиля. Бъди

твърд и юначен, не бой се и не падай духом!

14. И ето, аз при оскудията си приготвих за дома Господен сто хиляди таланта злато, хиляда хиляди таланта сребро, а мед и желязо тегло нямат, защото са голямо множество; дървета и камъни тъй също приготвих, и ти притури към това още.

15. Имаш работници много, и каменоделци, и резбари, и дърводелци, и всякакви изкусници за всякаква работа.

16. Злато, сребро, мед и желязо — безброй: захвани и работи; Господ ще бъде с тебе.

17. И завеща Давид на всички князе израилски да помагат на сина му Соломона:

18. нали с вас е Господ, Бог наш, Който ви даде спокойствие отвсякъде? Защото Той предаде в мои ръце жителите на тая страна, и страната се покори пред Господа и пред Неговия народ.

19. И тъй, разположете сърцето си и душата си, за да потърсите Господа, вашия Бог. Станете и съградете светилище Господу Богу, за да принесете ковчега на завета Господен и свещените съдове Божии в дома, който се гради на името Господне.

ГЛАВА 23.

1. Като остаря и се насити на живота, Давид възцари над Израиля сина си Соломона.

2. И събра всички князе израилски, свещеници и левити;

3. и левитите от трийсет години и нагоре бяха преброени: броят им, на всички до един, беше трийсет и осем хиляди души.

4. От тях бидоха назначени на работа в дома Господен двайсет и четири хиляди, писари и съдии — шест хиляди,

5. четири хиляди вратари и четири хиляди, които славеха Господа със свирала, направени от Давида за славене Господа.

6. И раздели ги Давид на смени според Левиевите синове — Гирсона, Каата и Мерари.

7. От гирсоновци бяха Лаедан и Шимей.

8. Синове Лаеданови: първи Иехиил, Зетам и Иоил — трима.

9. Синове Шимееви: Шеломит, Хазиил и Харан — трима. Те бяха Лаеданови отценачалници.

10. И още синове Шимееви: Иахат, Зиза, Иеуш и Берия. Това бяха синове Шимееви — четирима.

11. Иахат беше главен, Зиза втори; Иеуш и Берия имаха малко деца, затова бяха преброени заедно с бащиния си дом.

12. Синове Каатови: Амрам, Ицхар, Хеврон и Озиил — четирима.

13. Синове Амрамови: Аарон и Моисей. Аарон беше определен да бъде посветен при Святая-Святих довека, той и синовете му, за да кадят пред лицето на Господа, да Му служат и да благославят Неговото име довека.

14. А Моисей, човек Божий, и синовете му бяха причислени към Левиевото коляно.

15. Синове Моисееви: Гирсон и Елиезер.

16. Синове Гирсонови: пръв беше Шевуил.

17. Синове Елиезерови бяха: първи Рехавия. Други синове нямаше Елиезер; а Рехавия имаше твърде много синове.

18. Синове Ицхарови: първи Шеломит.

19. Синове Хевронови: първи Иерия, втори Амария, трети Иахазиил и четвърти Иекамам.

20. Синове Озиилови: първи Миха и втори Ишия.

21. Синове Мерариеви: Махли и Муши. Синове Махлиеви: Елеазар и Кис.

22. Елеазар умря и нямаше синове, а само дъщери; и ожениха се за тях синовете Кисови, техни братовчеди.

23. Синове Мушиеви: Махли, Едер и Иремот — трима.

24. Това бяха синовете Левиеви според домовете на бащите им, глави на челяди, както бяха преброени поименно, всички до един, които вършеха службите в дома Господен, от двайсет години и нагоре.

25. Защото Давид каза: Господ, Бог Израилев, даде спокойствие на Своя народ и го въдвори в Иерусалим навеки,

26. та левитите не ще има нужда да носят скинията и всякакви нейни вещи за служене в нея.

27. Затова, според последните Давидови заповеди, бидоха преброени левитите от двайсет години и нагоре,

28. за да бъдат при синовете Ааронови, да служат в дома Господен, в двора и в пристройките, да спазват чистота в цялото светилище и да изпълняват всяка служба при Божия дом;

29. да нагледват хлябовете на предложението, пшеничното брашно за хлебен принос, пресните питки, печеното и пърженото и всички мерки и теглилки;

30. да застават всяко утро да благодарят и славословят Господа, както и вечер,

31. при всички всесъжения, принасяни Господу в съботни дни, в новомесечия и в празници според броя, както е наредено за тях, — постоянно пред лицето на Господа, —

32. и да пазят скинията на откровението, светилището и синовете Ааронови, техни братя, при службите в дома Господен.

ГЛАВА 24.

1. Ето и разпределението на синовете Ааронови: Ааронови синове: Надав, Авиуд, Елеазар и Итамар.

2. Надав и Авиуд умряха преди баща си, а синове нямаха, затова свещенствуваха Елеазар и Итамар.

3. И Давид ги разпредели: Садока — от синовете Елеазарови, и Ахимелеха — от синовете Итамарови, по ред на службата им.

4. И намери се, че между синовете Елеазарови имаше повече отценачалници, нежели между синовете Итамарови. И той ги разпредели тъй: от синовете Елеазарови — шестнайсет челядни глави, а от синовете Итамарови — осем.

5. А разпределяше ги по жребие, защото главните в светилището и главните пред Бога бяха от синовете Елеазарови и от синовете Итамарови;

6. записваше ги Шемаия, син Натанаилов, писар от левитите, пред лицето на царя и князете и пред свещениците Садока и Ахимелеха, Авиатаров син, и пред главите на свещеническите и левитските челяди: кога се хвърляше жребие, вземаха една челяд от Елеазаровия род, след това вземаха от Итамаровия род.

7. Първо жребие излезе за Иехоиарива, второ — за Иедаия,

8. трето — за Харима, четвърто — за Сеорима,

9. пето — за Малхия, шесто — за Миямина,

10. седмо — за Хакоца, осмо — за Авия,

11. девето — за Иешуа, десето — за Шехания,

12. единайсето — за Елиашива, дванайсето — за Иакима,

13. тринайсето — за Хушая, четиринайсето — за Иешевава,

14. петнайсето — за Вилга, шестнайсето — за Имера,

15. седемнайсето — за Хезира, осемнайсето — за Хапицеца,

16. деветнайсето — за Петахия, двайсето — за Иезекииля,

17. двайсет и първо — за Иахина, двайсет и второ — за Гамула,

18. двайсет и трето — за Делаия, двайсет и четвърто — за Маазия.

19. Тоя беше техният ред при службата им за дохождане в дома Господен, според устава им, нареден от баща им Аарона, както му бе заповядал Господ, Бог Израилев.

20. У другите Левиеви синове разпределението беше: от синовете Амрамови — Шуваил; от Шуваиловите синове — Иедия;

21. от Рехавия и от Рехавиевите синове Ишия беше първи;

22. от Ицхара — Шеломот; от Шеломотовите синове — Иахав;

23. от синовете Хевронови: първи беше Иерия, втори — Амария, трети — Иахазиил, четвърти — Иекамам.

24. От Озииловите синове — Миха; от Миховите синове — Шамир.

25. Брат на Миха беше Ишия; от Ишиевите синове — Захария.

26. От синовете Мерариеви — Махли и Муши; от синовете на Иаазия — Бено.

27. Синове Мерариеви от Иаазия — Бено, Шохам, Закур и Иври.

28. От Махлия — Елеазар: той нямаше синове.

29. От Киса и от синовете Кисови — Иерахмиил;

30. синове Мушиеви — Махли, Едер и Иеримот. Това бяха синовете левитски според поколенията им.

31. И те хвърляха жребие наравно с братята си, Ааронови синове, пред лицето на цар Давида и Садока и Ахимелеха и главите на свещеническите и левитските челяди: главата на челядта наравно с по-малкия си брат.

ГЛАВА 25.

1. Давид и началниците на воинството отделиха за служба синовете Асафови, Еманови и Идитунови, за да песнопеят на гусли, псалтири и кимвали; отредени бяха за работа в службата си:

2. от синовете Асафови: Закур, Иосиф, Нетания и Ашарела, синове Асафови, под ръководство на Асафа, който свиреше по упътване на царя.

3. От Идитуна — синовете Идитунови: Гедалия, Цери, Исаия, Семей, Хашавия и Мататия, шестима, под ръководство на баща си Идитуна, който свиреше на гусла, за слава и хвала на Господа.

4. От Емана — синовете Еманови: Букия, Матания, Озиил, Шевуил, Еримот, Ханания, Ханани, Елиата, Гидалти, Ромамти-Езер, Иошбекаша, Малоти, Хотир и Махазиот.

5. Всички тия бяха синове на Емана, царски ясновидец, отредени по думите Божии, да възнасят слава. Бог бе дал Ману четиринайсет сина и три дъщери.

6. Те всички под ръководство на баща си пееха в дома Господен с кимвали, псалтири и гусли при службата в дома Божий по упътване на царя, или на Асафа, Идитуна и Емана.

7. Броят им, заедно с братята им, обучени да пеят пред Господа, на всички, които знаеха това изкуство, беше двеста осемдесет и осем.

8. И хвърлиха жребие за смените на службата, малки наравно с големи, учители наравно с ученици.

9. Първо жребие излезе на Асафа за Иосифа; второ — на Гедалия с братята му и синовете му; те бяха дванайсет;

10. трето — на Закура със синовете му и братята му; те бяха дванайсет;

11. четвърто — на Ицрия със синовете му и братята му; те бяха дванайсет;

12. пето — на Нетания със синовете му и братята му; те бяха дванайсет;

13. шесто — на Букия със синовете му и братята му; те бяха дванайсет;

14. седмо — на Иесарела със синовете му и братята му; те бяха дванайсет;

15. осмо — на Исаия със синовете му и братята му; те бяха дванайсет;

16. девето — на Матания със синовете му и братята му; те бяха дванайсет;

17. десето — на Шимея със синовете му и братята му; те бяха дванайсет;

18. единайсето — на Азариила със синовете му и братята му; те бяха дванайсет;

19. дванайсето — на Хашавия със синовете му и братята му; те бяха дванайсет;

20. тринайсето — на Шуваила със синовете му и братята му; те бяха дванайсет;

21. четиринайсето — на Мататия със синовете му и братята му; те бяха дванайсет;

22. петнайсето — на Иеримота със синовете му и братята му; те бяха дванайсет;

23. шестнайсето — на Ханания със синовете му и братята му; те бяха дванайсет;

24. седемнайсето — на Иошбекаша със синовете му и братята му; те бяха дванайсет;

25. осемнайсето — на Ханани със синовете му и братята му; те бяха дванайсет;

26. деветнайсето — на Малотия със синовете му и братята му; те бяха дванайсет;

27. двайсето — на Елиата със синовете му и братята му; те бяха дванайсет;

28. двайсет и първо — на Хотира със синовете му и братята му; те бяха дванайсет;

29. двайсет и второ — на Гидалтия със синовете му и братята му; те бяха дванайсет;

30. двайсет и трето — на Махазиота със синовете му и братята му; те бяха дванайсет;

31. двайсет и четвърто — на Ромамти-Езера със синовете му и братята му; те бяха дванайсет.

ГЛАВА 26.

1. Ето разпределението на вратарите: от Кореевци: Мешелемия, Кореев син, от синовете Асафови.

2. Синове Мешелемиеви: първороден Захария, втори — Иедиаил, трети — Зевадня, четвърти — Иатниил,

3. пети — Елам, шести — Иехоханан, седми — Елиехоенай.

4. Синове Овед-Едомови: първороден Шемаия, втори — Иехозавад, трети — Иоах, четвърти — Сахар, пети — Натанаил,

5. шести — Амиил, седми — Исахар, осми — Пеултай, защото Бог го беше благословил.

6. На сина му Шемаия се родиха тъй също синове, които бяха началници в рода си, понеже бяха мъже силни.

7. Синове Шемаиеви: Отни, Рефаил, Овед и Елзавад, и негови братя, мъже силни: Елия, Семахия (и Иеваком).

8. Всички тия бяха от синовете на Овед-Едома; те и синовете им и братята им бяха мъже прилежни и за служба способни: Овед-Едом ги имаше шейсет и двама.

9. Мешелемий имаше синове и братя, мъже способни — осемнайсет.

10. Хоса, от синовете Мерариеви, имаше синове: Шимри, главен, макар да не беше първороден, но баща му го беше поставил за главен;

11. втори — Хелкия, трети — Тевалия, четвърти — Захария; всички синове и братя на Хоса бяха тринайсет.

12. Това беше разпределението на вратарите според челядните глави, способни за служба заедно с братята си, за да служат в дома Господен.

13. Те хвърлиха жребие, както малък, тъй и голям, според челядите си, за всяка врата.

14. Жребието за източната се падна на Шелемия; хвърлиха жребие и за сина му Захария, умен съветник, и жребието му се падна за северната.

15. Овед-Едому — за южната, а на синовете му — при клетовете.

16. На Шупима и Хоса — на запад при Шелехетски врата, дето пътят се подема нагоре и дето стои стража срещу стража.

17. Към изток имаше по шестима левити, към север — по четирима, към юг — по четирима, а при клетовете — по двама.

18. Към запад на пътя при притвора — по четирима, а при самия притвор — по двама.

19. Това беше разпределението на вратарите от синовете Корееви и синовете Мерариеви.

20. А братята им левити нагледваха съкровището на дома Божий и съкровищниците на посветените вещи.

21. Между синовете на Лаедана, Герсонов син, между челядните глави от Лаедана Герсонски, беше Иехиел.

22. И синовете Иехиелови: Зетам и брат му Иоил нагледваха съкровищата на Господния дом,

23. заедно с потомците на Амрама, Ицхара, Хеврона и Озиила.

24. Шевуил, син на Гирсона, Моисеев син, беше главен надзорник на съкровищниците.

25. Брат му Елиезер имаше син Рехавия, а тоя — син Исаия, а тоя — син Иорам, а тоя — син Зихрий, а тоя — син Шеломит.

26. Шеломит и братята му нагледваха всички съкровищници на посветените вещи, които беше посветил цар Давид и челядните глави и хилядниците, стотниците и предводителите на войската.

27. От завоевания и плячки те посветяваха за поддържане дома Господен.

28. И всичко, що бе посветил Самуил пророк, и Саул, син Кисов, и Авенир, син Ниров, и Иоав, син Саруев, всичко посветено беше под ръцете на Шеломита и братята му.

29. От рода Ицхаров: Хенания и синовете му бяха отредени за външна служба у израилтяните, за писари и съдии.

30. От рода Хевронов: Хашавия и братята му, храбри мъже, хиляда и седемстотин, имаха надзор над Израиля отсам Иордан, към запад, за всички работи по службата Господня и по царската служба.

31. В рода Хевронов Иерия беше глава на хевронци, в техните родове, в поколенията им. Те бяха преброени в четирийсетата година от Давидовото царуване, и помежду им се намериха юнаци мъже в Иазер Галаадски.

32. И братята му, мъже способни, две хиляди и седемстотин, бяха челядни глави. Тях постави цар Давид над коляното Рувимово и Гадово и полуколяното Манасиево за всички работи Божии и работи царски.

ГЛАВА 27.

1. Ето синовете Израилеви по техния брой, челядните глави, хилядниците, стотниците и управителите, които по отделения служеха на царя за всички работи, дохождайки и отхождайки всеки месец, през всички месеци на годината. Във всяко отделение те бяха по двайсет и четири хиляди.

2. Над първото отделение, за първия месец, беше началник Иашовам, син Завдиилов; в отделението му имаше двайсет и четири хиляди;

3. той беше от Фаресовите синове и главен над всички военачалници в първия месец.

4. Над отделението за втория месец беше Додай, ахохиец; в отделението му беше и княз Миклот; и в неговото отделение имаше двайсет и четири хиляди.

5. Трети главен военачалник, за третия месец, беше Ванея, син на свещеник Иодая; и в неговото отделение имаше двайсет и четири хиляди;

6. тоя Ванея беше един от трийсетте юнаци и техен началник, и в неговото отделение се намираше син му Амизавад.

7. Четвърти, за четвъртия месец, беше Асаил, Иоавов брат, и след него син му Завадия; и в неговото отделение имаше двайсет и четири хиляди.

8. Пети, за петия месец, беше княз Шамхут, израхитец; и в неговото отделение имаше двайсет и четири хиляди.

9. Шести, за шестия месец, беше Ира, Икешов син, текоец; и в неговото отделение имаше двайсет и четири хиляди.

10. Седми, за седмия месец, беше Хелец, пелонитец, от Ефремовите синове; и в неговото отделение имаше двайсет и четири хиляди.

11. Осми, за осмия месец, беше Совохай, хушатец, от Заровия род; и в неговото отделение имаше двайсет и четири хиляди.

12. Девети, за деветия месец, беше Авиезер, анатотец, от синовете Вениаминови; и в неговото отделение имаше двайсет и

четири хиляди.

13. Десети, за десетия месец, беше Махарай, нетофатец, от Заровия род; и в неговото отделение имаше двайсет и четири хиляди души.

14. Единайсети, за единайсетия месец, беше Ванея, пиратонец, от синовете Ефремови; и в неговото отделение имаше двайсет и четири хиляди.

15. Дванайсети, за дванайсетия месец, беше Хелдай, нетофатец, от потомците Хотониилови; и в неговото отделение имаше двайсет и четири хиляди.

16. А над Израилевите колена главни началници бяха: у рувимовци — Елиезер, син Захриев; у симеоновци — Сафатия, син Маахиев;

17. у левиевци — Хашавия, син Кемуилов; у аароновци — Садок;

18. у иудовци — Елиав, от Давидовите братя; у исахаровци — Омри, Михаилов син;

19. у завулоновци — Ишмаия, Овадиев син; у нефталимовци — Иеримот, Азриилов син;

20. у Ефремовите синове — Осия, Азазиев син; на полуколяното Манасиево — Иоил, Федаиев син;

21. в полуколяното Манасиево в Галаад — Идо, Захариев син; у вениаминовци — Иаасиил, Авениров син;

22. у дановци — Азариил, Иерохамов син. Това бяха вождовете на Израилевите колена.

23. Давид не преброи ония, които бяха от двайсет години и по-долу, защото Господ бе казал, че ще умножи Израиля като звездите небесни.

24. Саруевият син Иоав начена преброяването, ала го не довърши, и гняв Божий дойде върху Израиля поради това преброяване, и то не влезе в летописите на цар Давида.

25. Над царските съкровища беше Азмавет, Адиилов син, а над складовете в полето, в градовете, в селата и в кулите — Ионатан, Узиев син;

26. а над ония, които боравеха с полски работи, със земеделие, беше Езрий, Хелувов син;

27. над лозята — Шимей от Рама, а над винните складове в лозята — Завдий от Шефам;

28. над маслините и смокините в долината — гедеритецът Баал-Ханан, а над складовете с дървено масло — Иоас;

29. над едрия добитък, що пасеше в Шарон — шаронецът Шитрай, а над добитъка в долините — Адлаевият син Шафат;

30. над камилите — исмаилецът Овил; над ослиците — меронитецът Иехдия;

31. над дребния добитък — агаритецът Иазис. Всички тия бяха началници над цар Давидовия имот;

32. Ионатан, Давидов чичо, беше съветник, човек умен и книжовен; и Иехиил, Хахмониев син, беше при царските синове;

33. Ахитофел беше царев съветник; архитецът Хусий — царев приятел;

34. а след Ахитофела бяха Иодай, син Ваниев, и Авиатар; Иоав пък беше царев военачалник.

ГЛАВА 28.

1. Давид събра в Иерусалим всички израилски вождове, началници на колената, началници на отделите, които служеха на царя, хилядници и стотници и ония, които бяха над всички имоти и стада на царя, синовете му със скопците, военачалниците и всички храбри мъже.

2. И стана цар Давид на нозе и рече: чуйте ме, братя мои и народе мой! Беше ми на сърце да построя дом за покой на ковчега на завета Господен, и за подножие на нозете на нашия Бог, и приготвих потребното за градеж.

3. Но Бог ми каза: не гради дом на името Ми, защото си човек воинствен и си кръв проливал.

4. Обаче Господ, Бог Израилев, избра мене от целия ми бащин дом, за да бъда вечно цар над Израиля; защото Той избра Иуда за княз, а в дома на Иуда — дома на баща ми, а от синовете на баща ми благоволи да постави мене за цар над цял Израил;

5. а от всичките ми синове, — защото Господ ми даде много синове, — Той избра сина ми Соломона да седи върху престола на Господнето царство над Израиля,

6. и ми каза: син ти Соломон ще построи Моя дом и Моите двори, защото съм Си го избрал за син, и ще му бъда баща;

7. и ще утвърдя царството му навеки, ако той твърдо изпълнява Моите заповеди и Моите наредби, както доднес.

8. И сега пред очите на цял Израил, събрание Господне, и в ушите на нашия Бог казвам: пазете и дръжте всички заповеди на Господа, вашия Бог, за да владеете тая хубава земя и да я оставите след себе си в наследство на децата си навеки.

9. И ти, сине Соломоне, да познаваш Бога, твоя баща, и да Му служиш от все сърце и от все душа, защото Господ изпитва всички сърца и знае всички движения на мислите. Ако Го търсиш, ще Го намериш; ако Го оставиш, Той ще те остави завинаги.

10. Внимавай! щом Господ те е избрал да Му построиш дом за светилище, бъди твърд и работи.

11. Тогава Давид даде на сина си Соломона чертеж за притвора и за сградите му, за клетовете му, за горниците му и вътрешните му стаи и за дома на ковчега,

12. и чертеж за всичко, що му беше на душа, за дворовете на дома Господен, за всички стаи наоколо, за съкровищниците на Божия дом и за съкровищниците на посветените предмети,

13. за свещенишките и левитските отделения, за всякаква служебна работа в дома Господен, за всички служебни съдове в дома Господен,

14. за златните вещи, с означение теглото, за всеки служебен съд, за всички сребърни вещи, с означение теглото на всеки служебен съд.

15. И даде злато за светилниците и за златните им кандилца, като означи теглото на всеки светилник и неговото кандилце, също и за сребърните светилници, като означи теглото на всеки светилник и неговите кандилца, според служебното назначение на всеки светилник;

16. даде и злато за трапезите на хлябовете на предложението, за всяка златна трапеза, и сребро за сребърните трапези,

17. за вилици, чаши и ръсилници от чисто злато, за златни блюда, с означение теглото на всяко блюдо, за сребърни блюда, с означение теглото на всяко блюдо,

18. за кадилния жертвеник от ляно злато, с означение теглото, и за направа на колесница със златни херувими, разперили крила и надвесени над ковчега на завета Господен.

19. Всичко това е писано от Господа, казваше Давид, както Той ме е вразумил по всичките работи на постройката.

20. И каза Давид на сина си Соломона: бъди твърд и мъжествен и се залови за работа; не бой се и не се плаши, защото Господ Бог, моят Бог, е с тебе; Той няма да отстъпи от тебе и няма да те остави, докле не свършиш цялата нужна работа по дома Господен.

21. Ето отделите на свещениците и левитите за всяка служба при Божия дом. Имаш за всяка работа ревностни мъже, изкусни за всяка работа, и началници и цял народ са готови за всички твои заповеди.

ГЛАВА 29.

1. Тогава цар Давид каза на цялото събрание: син ми Соломон, едничкият, когото Бог избра, е млад и нежен, а делото е велико, защото това здание не е за човек, а за Господа Бога.

2. С всички сили приготвих за дома на моя Бог злато за златните работи, сребро за сребърните и мед за медните, желязо за железните и дървета за дървените, ониксови камъни и камъни за влагане, камъни хубави и шарени, всякакви скъпи камъни и много мрамор;

3. и още, от любов към дома на моя Бог, що имам собствено съкровище от злато и сребро, и него давам за дома на моя Бог, вън от всичко, що съм приготвил за светия дом:

4. три хиляди таланта злато, офирско злато, и седем хиляди таланта чисто сребро за облепяне стените на сградите,

5. за всички златни вещи, за всички сребърни и за всички изделия от художнишки ръце. Не ще ли още някой драговолно да пожертвува днес за Господа?

6. Тогава родоначалниците и коленоначалниците израилски, хилядници и стотници и цареви икономи заподнасяха драговолни приноси.

7. И дадоха за уреждане Божия дом пет хиляди таланта и десет хиляди драхми злато, десет хиляди таланта сребро, осемнайсет хиляди таланта мед и сто хиляди таланта желязо.

8. И които имаха драгоценни камъни, даваха и тях в съкровищницата на дома Господен, в ръцете на герсонеца Иехиила.

9. И народът се радваше на тяхното усърдие, защото те от все сърце жертвуваха Господу, па и Давид се много радваше.

10. И благослови Давид Господа пред цялото събрание и рече: благословен си, Господи, Боже на нашия отец Израиля, от века и до века!

11. Твое е, Господи, и величие, и сила, и слава, и победа, и блясък; и всичко, що е на небето и на земята, е Твое; Твое е, Господи, царството, и Ти стоиш над всичко отгоре като Властител.

12. От Тебе е и богатство и слава; Ти владичествуваш над всичко, в Твоя ръка е и сила и крепост, и в Твоя власт е да въздигнеш и укрепиш всичко.

13. Сега, Боже наш, Те славословим и хвалим Твоето величествено име.

14. Защото, кой съм аз, и кой е моят народ, та можахме да пожертвуваме толкова? Но от Тебе е всичко, и полученото от Твоята ръка Ти дадохме;

15. защото ние сме чужденци пред Тебе и пришълци, както и всичките ни отци; нашите дни са като сянка на земята, и няма нищо трайно.

16. Господи, Боже наш! всичко това богатство, което приготвихме, за да съградим дом на Тебе, на Твоето свето име, е от Твоя ръка, и всичко е Твое.

17. Зная, Боже мой, че Ти изпитваш сърцето и обичаш чистосърдечието; аз от чисто сърце пожертвувах всичко това, и сега виждам, че и Твоят народ, който е събран тука, с радост Ти жертвува.

18. Господи, Боже на Авраама, Исаака и Израиля, нашите отци! запази това довека, това разположение на сърдечните мисли у Твоя народ, и насочи сърцето им към Тебе.

19. А на сина ми Соломона дай праведно сърце, за да спазва Твоите заповеди, Твоите откровения и Твоите наредби, да изпълни всичко това и да съгради зданието, за което съм всичко приготвил.

20. А на цялото събрание Давид каза: благословете Господа, нашия Бог. И цялото събрание благослови Господа, Бога на отците си, па коленичиха и се поклониха на Господа и на царя.

21. На другия ден след това принесоха жертва Господу и възнесоха всесъжение Господу: хиляда телци, хиляда овни и хиляда агнета с възлиянията им, и много жертви от цял Израил.

22. И ядоха и пиха пред Господа в оня ден с голяма радост, и втори път прогласиха Соломона, сина Давидов, за цар и го помазаха пред Господа за върховен владетел, а Садока за свещеник.

23. И седна Соломон на престола Господен като цар, вместо баща си Давида, и преуспяваше, и цял Израил му се покоряваше.

24. И всички началници и велможи, както и всички синове цар Давидови се покориха на цар Соломона.

25. И Господ възвеличи Соломона пред очите на цял Израил и му дарува царска слава, каквато не бе имал преди него ни един цар израилски.

26. Давид, син Иесеев, царува над цял Израил.

27. Той царува над Израиля четирийсет години: в Хеврон царува седем години, и в Иерусалим царува трийсет и три години.

28. И умря в дълбока старост, сит на живот, богатство и слава; вместо него се възцари син му Соломон.

29. Делата на цар Давида, първите и последните, са описани в записките на ясновидеца Самуила, в записките на пророк Натана и в записките на ясновидеца Гада,

30. както и цялото му царуване, юначеството му и събитията, които станаха с него, с Израиля и с всички земни царства.

ВТОРА КНИГА ПАРАЛИПОМЕНОН[1]

ГЛАВА 1.

1. Соломон, син Давидов, се утвърди в царството си, и Господ, неговият Бог, беше с него и го въздигна високо.

2. И заповяда Соломон на цял Израил да се съберат: хилядници, стотници, съдии и всички началници в цял Израил — отценачалници.

3. Па отидоха Соломон и цялото събрание с него на висината в Гаваон, понеже там беше Божията скиния на събранието, която Моисей, раб Господен, бе направил в пустинята.

4. Давид беше пренесъл Божия ковчег от Кириатиарим на онова място, що му беше приготвил, като направи за него скиния в Иерусалим.

5. А медният жертвеник, що бе направил Веселиил, син на Урия, Оров син, си оставаше там пред скинията Господня; него потърсиха Соломон и събранието.

6. И там, пред лицето на Господа, върху медния жертвеник, който беше пред скинията на събранието, Соломон принесе хиляда всесъжения.

7. В оная нощ яви се Господ на Соломона и му каза: искай, каквото желаеш, за да ти дам.

8. Соломон отговори Богу: Ти стори на баща ми Давида голяма милост и ме постави цар вместо него.

9. Нека сега, Господи Боже, се изпълни словото Ти към баща ми Давида. Понеже ме възцари над народ многоброен, като земния прах,

10. дай ми сега мъдрост и разум, за да излизам и влизам пред тоя народ; защото, кой може да управлява тоя Твой голям народ?

11. И рече Бог на Соломона: задето си имал това на сърце и не поиска богатство, имот и слава, нито душите на твоите неприятели, нито пък поиска много дни, а си поиска мъдрост и разум, за да управляваш Моя народ, над който те поставих за цар, —

12. мъдрост и разум ти се дава, а богатство, имот и слава ще ти дам такива, каквито у царете преди тебе не е имало, нито ще има след тебе.

13. Тогава Соломон се върна от висината в Гаваон, от скинията на събранието, в Иерусалим, и царуваше над Израиля.

14. И събра Соломон колесници и конници; имаше хиляда и четиристотин колесници и дванайсет хиляди конника, които настани по колесничните градове и при царя в Иерусалим.

15. И направи царят в Иерусалим среброто и златото равноценно с камъните, а кедрите по тяхното множество направи равноценни със смоковниците в низините.

16. Коне довеждаха Соломону от Египет и от Кува; царски търговци ги с пари купуваха от Кува:

17. една колесница се купуваше и докарваше от Египет за шестстотин сикли сребро, а един кон — за сто и петдесет. Така те доставяха това чрез свои ръце на всички царе хетейски и царе арамейски.

---

[1] У евреите: „Летописи“. ↑

ГЛАВА 2.

1. И реши Соломон да построи дом на името Господне и царски дом за себе си.

2. И отброи Соломон седемдесет хиляди носачи и осемдесет хиляди каменоделци в планините и нагледници над тях — три хиляди и шестстотин.

3. Па проводи Соломон да кажат на тирския цар Хирама: както правеше с баща ми Давида и му пращаше кедри, за да си съгради дом за живеене, тъй направи и с мене.

4. Ето аз градя дом на името на Господа, моя Бог, да го посветя Нему, за да се кади пред Него благовонно кадиво, да се поднасят постоянно хлябовете на предложението и да се възнасят там всесъжения сутрин и вечер в съботите, новомесечията и празниците на Господа, нашия Бог, което е заповядано завинаги на Израиля.

5. Домът, който градя, е велик, защото е велик нашият Бог, по-горе от всички богове.

6. И ще смогне ли някой да Му съгради дом, когато небето и небесата на небесата Го не побират? И кой съм аз, та да мога да Му съградя дом, освен за кадене пред лицето Му?

7. И тъй, прати ми човек, който знае да работи изделия от злато, от сребро, от мед и от желязо и от пурпурна, червена и синя прежда, и който знае да реже резбарски работи, заедно с художниците, каквито имам в Иудея и в Иерусалим, които приготви баща ми Давид.

8. И прати ми кедрови дървета и кипарис и певгово дърво от Ливан, защото зная, че твоите слуги умеят да секат ливански дървета. И ето, моите слуги ще идат с твоите слуги,

9. за да ми приготвят много дървета, защото домът, който градя, е голям и чуден.

10. А на дърводелците, твои слуги, които ще секат дървета, ще дам за храна: двайсет хиляди кора пшеница и двайсет хиляди кора ечемик, двайсет хиляди бата вино и двайсет хиляди бата дървено масло.

11. И Хирам, цар тирски, отговори с писмо, което прати Соломону: от любов към Своя народ Господ те постави цар над него.

12. И още каза Хирам: благословен Господ, Бог Израилев, Който е създал небето и земята и е дал Давиду син мъдър, умен и разумен, който тъкми да строи дом Господу и дом царски за себе си.

13. И тъй, пращам (ти) човек умен, надарен със знания — Хирам-Авия,

14. син на жена от Дановите дъщери, а баща му е тирец; той знае да работи изделия от злато и от сребро, от мед и от желязо, от камъни и от дърво, от пурпурна и синя прежда, от висон и от багреница и да изрязва всякаква резба и да извършва всичко, що му бъде поръчано, заедно с твоите художници и с художниците на моя господар Давида, твоя баща.

15. А пшеницата и ечемика, дървеното масло и виното, за които говориш, господарю мой, прати на своите слуги.

16. Ние пък ще насечем дървета от Ливан, колкото ти трябва, и ще ги докараме на салове по море в Яфа, а ти ще ги откараш в Иерусалим.

17. И преброи Соломон всички пришълци, които бяха тогава в Израилската земя, след като ги беше преброил баща му Давид, — и излязоха сто петдесет и три хиляди и шестстотин.

18. От тях Соломон отреди седемдесет хиляди за носачи, осемдесет хиляди за каменоделци в планините и три хиляди и шестстотин за надзиратели, за да подканят народа към работа.

ГЛАВА 3.

1. И начена Соломон да строи дома Господен в Иерусалим, на планина Мория, която бе посочена на баща му Давида, на онова място, що бе приготвил Давид, върху гумното на иевусееца Орна.

2. А начена да го строи на втория ден от втория месец през четвъртата година на своето царуване.

3. Основата, положена от Соломона при граденето на дома Божий, беше тая: дължина шейсет лакти, по старата мярка, а широчина — двайсет лакти;

4. а притворът пред дома беше дълъг колкото ширината на дома — двайсет лакти, висок пък — сто и двайсет. И отвътре го обкова с чисто злато.

5. А главния дом облече с кипарисово дърво, обкова го с най-хубаво злато и изработи по него палми и верижки.

6. И украси дома с драгоценни камъни за хубост; а златото беше парваимско злато.

7. И обкова със злато дома, гредите, праговете, стените му (и прозорците) и вратите му, и по стените извая херувими.

8. И направи Святая-Святих: дължината й според широчината на дома — двайсет лакти, и широчината й — двайсет лакти; и покри я с шестстотин таланта най-добро злато.

9. Тежината на гвоздеите беше петдесет сикли злато (всякой гвоздей). Горниците тъй също обкова със злато.

10. А в Святая-Святих направи два херувима, резбарска работа, и ги обкова със злато.

11. Крилата на херувимите бяха надлъж двайсет лакти: едното крило, пет лакти, се допираше до стената на дома, а другото крило, също пет лакти, се срещаше с крилото на другия херувим;

12. също и едното крило на другия херувим, пет лакти, се допираше до стената на дома, а другото крило, пет лакти, се срещаше с крилото на другия херувим.

13. Крилата на херувимите бяха разперени на двайсет лакти; а тия стояха на нозете си с лице към храма.

14. И направи завеса от син, пурпурен и багрен плат и от висон, и на нея изобрази херувими.

15. И пред храма направи два стълба, високи по трийсет и пет лакти, и главуляк отгоре на всеки пет лакти.

16. И направи верижки, както в светилището, и ги положи върху стълбовете, и направи сто нара, които тури на верижките.

17. И постави стълбовете пред храма: единия отдясно, другия отляво, и нарече десния Иахин, а левия Воаз.

ГЛАВА 4.

1. И направи меден жертвеник: двайсет лакти дълъг, двайсет лакти широк и десет лакти висок.

2. И направи изляно море — от единия му край до другия десет лакти — цялото кръгло, високо пет лакти, а наоколо го обхващаше връв от трийсет лакти;

3. наоколо му под него от всички страни имаше изляни образи волски; на десет лакти наоколо обикаляха морето два реда волове, изляни заедно с него.

4. То стоеше върху дванайсет вола: три гледаха към север, три гледаха към запад, три гледаха към юг и три гледаха към изток, и морето върху тях отгоре; заднищата им пък бяха обърнати навътре под него.

5. Дебело беше една длан, и краищата му, направени като краищата на чаша, приличаха на цъфнал крин. То събираше до три хиляди бата.

6. Направи и десет умивалници и постави пет отдясно и пет отляво, за да мият в тях, — миеха в тях приготвеното за всесъжения; а морето — за свещениците, за да се мият в него.

7. Направи и десет златни светилници, каквито трябваше да бъдат, и ги постави в храма — пет отдясно и пет отляво.

8. Направи и десет трапези и ги постави в храма — пет отдясно и пет отляво; направи и сто златни чаши.

9. Направи още и свещенически двор, и голям двор, и врати към двора, а стожерите им обкова с мед.

10. Морето постави на дясна страна, към югоизток.

11. И направи Хирам котли, лопатки, чаши (кадилници и всички жертвени съдове). И свърши Хирам работата, която вършеше за цар Соломона в Божия дом:

12. два стълба и два пояса около главуляците върху стълбовете и две мрежи, за да покриват двата пояса около главуляците, които бяха върху стълбовете,

13. и четиристотин нара на двете мрежи — два реда нарове за всяка мрежа, за да покриват двата пояса около главуляците върху стълбовете.

14. Направи и подставки, направи и умивалници над подставките;

15. едно море и дванайсет вола под него,

16. и котли, и лопатки, и вилици; целия тоя прибор Хирам-Авий направи на цар Соломона за дома Господен от изгладена мед.

17. Царят ги излива в глинена пръст в околността на Иордан, между Сокхот и Цереда.

18. Соломон направи всички тия вещи в голямо множество, тъй че не се знаеше теглото на медта.

19. Направи Соломон и всички други вещи за Божия дом: и златен жертвеник, и трапези за хлябовете на предложението,

20. и светилници, и кандилцата им, за да ги палят по устава пред давира, — от чисто злато;

21. и цветя, и кандилца, и щипци от злато, от най-чисто злато,

22. и ножове, и ръсилници, и чаши, и пепелници от най-чисто злато; и храмовите двери — вътрешните двери за Святая-Святих, и храмовите двери за светилището — от злато.

ГЛАВА 5.

1. И свърши се всичката работа, която извърши Соломон за дома Господен. И внесе Соломон посветеното от баща му Давида сребро и злато, и всички вещи предаде в съкровищниците на Божия дом.

2. Тогава Соломон свика в Иерусалим старейшините израилски и всички коленоначалници и отценачалници у Израилевите синове, за да пренесат ковчега на завета Господен от Давидовия град, сиреч от Сион.

3. И събраха се при царя всички израилтяни на празника, в седмия месец.

4. И дойдоха всички старейшини Израилеви. Левитите дигнаха ковчега;

5. и понесоха ковчега и скинията на събранието и всички свещени вещи, що бяха в скинията, — понесоха ги свещеници и левити.

6. А цар Соломон и цялото Израилево общество, което се бе събрало при него пред ковчега, принасяха жертви — овци и волове, толкова много, че не бе възможно да се изброят и сметнат.

7. И свещениците донесоха ковчега на завета Господен на мястото му, в давира на храма — в Святая-Святих, под крилата на херувимите.

8. Херувимите простираха крила над мястото на ковчега и покриваха ковчега и върлините му отгоре.

9. И върлините се издаваха тъй, че главиците им се виждаха пред давира, ала не излизаха навън; те са там и доднес.

10. В ковчега нямаше нищо, освен двете скрижали, които Моисей бе положил на Хорив, когато Господ сключи завет с Израилевите синове, след излизането им из Египет.

11. Когато свещениците излязоха из светилището, — защото всички свещеници, които бяха там, се осветиха, без разлика на отдели;

12. когато всички певци-левити: Асаф, Еман, Идитун и синовете им и братята им, облечени във висон, с кимвали, псалтири и гусли стояха на източната страна на жертвеника, и с тях заедно сто и двайсет свещеника тръбяха с тръби,

13. тръбяха и пееха като един, издавайки един глас за хвала и славословие Господу; когато екна звукът от тръби, кимвали и други свирала, и всички хвалеха Господа, че Той е благ, че милостта Му е вовеки, — тогава домът, домът Господен, се изпълни с облак,

14. и поради облака свещениците не можеха да стоят при службата, защото слава Господня изпълни Божия дом.

ГЛАВА 6.

1. Тогава Соломон рече: Господ бе казал, че ще благоволи да обитава в мъгла,

2. но аз (о, Светий,) Ти построих дом за жилище, място за вечно Твое пребъдване.

3. И обърна царят лицето си, та благослови цялото събрание израилтяни — цялото събрание израилтяни стоеше, —

4. и каза: благословен Господ, Бог Израилев, Който свърши сега със светата Си ръка това, що бе казал с устата Си на баща ми Давида! Той бе казал:

5. от оня ден, когато изведох Моя народ из Египетската земя, Аз не избрах град ни в едно коляно Израилево, за съграждане дом, дето да пребъдва името Ми, нито избрах мъж, който да е управител на Моя народ Израиля,

6. а избрах Иерусалим, та името Ми там да пребъдва, избрах Давида, та той да бъде над Моя народ Израиля.

7. Баща ми Давид имаше на сърце да построи дом на името на Господа, Бога Израилев.

8. Но Господ каза на баща ми Давида: ти имаш на сърце да построиш храм на името Ми; хубаво, че това ти е на сърце.

9. Обаче, не ти ще построиш храм, а твоят син, който ще произлезе от бедрата ти, — той ще построи храм на името Ми.

10. И Господ изпълни словото Си, което бе изрекъл: аз стъпих на мястото на баща си Давида, седнах на престола Израилев, както каза Господ, и построих дом на името на Господа, Бога Израилев.

11. И положих там ковчега, в който е заветът на Господа, що бе сключил със синовете Израилеви.

12. Па застана Соломон при жертвеника Господен, пред цялото събрание израилтяни, дигна ръце, —

13. защото Соломон бе направил меден амвон, дълъг пет лакти, широк пет лакти и висок три лакти, и го бе поставил посред двора; на него той застана, коленичи пред цялото събрание израилтяни, дигна ръце към небето, —

14. и каза: Господи, Боже Израилев! Няма Бог, подобен на Тебе, нито на небето, нито на земята. Ти пазиш завета и милостта към рабите Си, които ходят пред Тебе с всичкото си сърце;

15. Ти изпълни на Своя раб Давида, мой баща, това, що му бе говорил; каквото бе изрекъл с устата Си, днес изпълни с ръката Си.

16. И сега, Господи, Боже Израилев, изпълни на Своя раб Давида, мой баща, онова, що му бе рекъл, думайки: няма да ти се прекрати мъж, който да седи пред лицето Ми на престола Израилев, само ако твоите синове внимават за пътищата си, като ходят по Моя закон тъй, както си ходил ти пред Мене.

17. И сега, Господи, Боже Израилев, да бъде вярно словото Ти, що си изрекъл на Своя раб Давида!

18. Наистина, Бог ли ще обитава с човеците на земята? Ако небето и небесата на небесата Те не побират, толкова по-малко тоя храм, що съм построил.

19. Но погледни милостиво към молитвата на Твоя раб и към молбата му, Господи, Боже мой! Чуй зова и молитвата, с която Твоят раб се моли пред Тебе.

20. Да бъдат очите Ти отворени към тоя храм денем и нощем, към мястото, в което си обещал да туриш името Си, за да слушаш молитвата, с която рабът Ти ще се моли на това място.

21. Чуй молбите на Твоя раб и на Твоя народ Израиля, с които ще се молят на това място; чуй от мястото на Твоето обиталище, от небесата, чуй и помилувай!

22. Кога някой съгреши против ближния си, и поискат от него клетва, за да се закълне, и тая клетва бъде извършвана пред Твоя жертвеник в тоя храм,

23. тогава чуй от небето и извърши съд над Своите раби, въздай на виновния, като стовариш постъпката му върху главата му, и оправдай правия, като му въздадеш според правдата му.

24. Кога Твоят народ Израил бъде поразен от неприятеля, задето е съгрешил пред Тебе, и кога те се обърнат към Тебе, и изповядат името Ти с молба и молитва пред Тебе в тоя храм,

25. чуй тогава от небето и прости греха на Твоя народ Израиля и ги върни в земята, която си дал тям и на отците им.

26. Кога се заключи небето и няма дъжд, задето са съгрешили пред Тебе, и се помолят на това място, изповядат името Ти и се

обърнат от своя грях, защото си ги смирил,

27. чуй тогава от небето и прости греха на Своите раби и на Своя народ Израиля, като им посочиш добрия път, по който да ходят, и прати дъжд върху Твоята земя, която си дал на народа Си за наследие.

28. Глад ли бъде по земята или мор, палещ вятър или главня, скакалци или гъсеници, или го притиснат неприятелите му в земята, що владее, някое бедствие ли бъде или някаква болест,

29. всяка молитва, всяка молба от който и да е човек, или от целия народ Твой Израил, кога всякой усети неволята си и тъгата си и простре ръце към Твоя храм,

30. чуй от небето, от мястото на Твоето обиталище, и прости и въздай всекиму според всичките му пътища, както познаваш сърцето му, — защото само Ти познаваш сърцата на синовете човечески, —

31. за да се боят от Тебе и да ходят по Твоите пътища през всички дни, докато живеят на земята, що си дал на отците ни.

32. Дори и другородец, който не е от Твоя народ Израил, кога дойде от далечна земя заради Твоето велико име, Твоята мощна ръка и Твоята простряна мишца, — дойде и се помоли в тоя храм,

33. чуй от небето, от мястото на Твоето обиталище, и стори всичко, за каквото другородецът Те призове, та всички земни народи да познаят Твоето име и да Ти се боят, както и Твоят народ Израил, и да знаят, че тоя дом, който аз съградих, е наречен на Твое име.

34. Кога Твоят народ излезе на война против неприятелите си по пътя, по който го пратиш Ти, и Ти се помоли, като се обърне към града, който си избрал, и към храма, който построих на Твоето име,

35. тогава послушай от небето молитвата им и молбата им и стори, каквото е тям потребно.

36. Кога съгрешат пред Тебе, — защото няма човек, който не би съгрешил, — и Ти им се разгневиш и ги предадеш на неприятеля, и ония, които са ги пленили, ги отведат в далечна или близка земя,

37. кога в земята, в която бъдат пленени, дойдат на себе си, обърнат се и Ти се помолят в земята на своето пленство, думайки: съгрешихме, сторихме беззаконие, виновни сме, —

38. и се обърнат към Тебе с всичкото си сърце и с всичката си душа, в земята на своето пленство, дето бъдат откарани в плен, и се помолят, като се обърнат към земята си, която си дал на отците им, и

към града, който си избрал, и към храма, който съградих на Твоето име, —

39. тогава чуй от небето, от мястото на Твоето обиталище, молитвата им и молбата им, стори, каквото е тям потребно, и прости на Твоя народ, каквото е съгрешил пред Тебе.

40. Боже мой, нека очите Ти бъдат отворени и ушите Ти внимателни към молитвата на това място!

41. И сега, Господи Боже, застани в Твоето покоище, Ти и ковчегът на Твоята мощ! Твоите свещеници, Господи Боже, да се облекат в спасение, и Твоите преподобни да се насладят с блага.

42. Господи Боже, не отвръщай лице от помазаника Си, спомни милостите към Своя раб Давида!

ГЛАВА 7.

1. Когато Соломон свърши молитвата, слезе огън от небето и погълна всесъженията и жертвите, и слава Господня изпълни дома.

2. И свещениците не можаха да влязат в дома Господен, защото слава Господня изпълни дома Господен.

3. И всички синове Израилеви, като видяха, как слезе огън и слава Господня върху дома, паднаха ничком на земята, на плочника, поклониха се и славословиха Господа, защото е благ, защото милостта Му е довека.

4. А царят и целият народ запринасяха жертви пред лицето на Господа.

5. И принесе цар Соломон в жертва двайсет и две хиляди вола и сто и двайсет хиляди овци: тъй осветиха Божия дом царят и целият народ.

6. Свещениците стояха на службата си, а левитите, с Давидовите песни в ръце, стояха с Господни свирала, които бе направил цар Давид за прослава на Господа, защото милостта Му е вечна; и тръбяха свещениците срещу тях, и цял Израил стоеше.

7. Соломон освети и вътрешната част на двора, която е пред дома Господен: там принесе всесъженията и тлъстината от мирните жертви, защото медният жертвеник, направен от Соломона, не можеше да побере всесъженията, хлебните приноси и тлъстините.

8. И направи Соломон в онова време седмодневен празник, и празнуваше с него цял Израил, — твърде голям сбор, който се бе стекъл от входа в Емат до Египетската река;

9. а на осмия ден направиха следпразненство, защото осветяването на жертвеника правиха седем дена и празника — седем дена.

10. И на двайсет и третия ден от седмия месец царят разпусна народа по шатрите им, всички радостни и весели в сърцето поради доброто, което Господ стори на Давида и Соломона и на Своя народ Израил.

11. И свърши Соломон дома Господен и дома царски, свърши успешно всичко, що кроеше в сърцето си да извърши в Господния дом и в своя дом.

12. И Господ се яви Соломону нощем и му каза: чух твоята молитва и Си избрах това място за дом на жертвоприношения.

13. Ако заключа небето и няма дъжд, ако заповядам на скакалци да изпоядат земята, или напратя мор върху Моя народ,

14. и Моят народ, който се именува с Мое име, се смири, почне да се моли, да търси лицето Ми и се отвърне от лошите си пътища, Аз ще чуя от небето, ще простя греховете му и ще изцеля земята му.

15. Сега очите Ми ще бъдат отворени и ушите Ми внимателни към молитвата в това място.

16. И сега Аз избрах и осветих тоя дом, та името Ми да бъде там довека; и очите Ми, и сърцето Ми ще бъдат там през всички дни.

17. И ако ти ходиш пред лицето Ми, както ходеше баща ти Давид, и вършиш всичко, що съм ти заповядал, и пазиш уставите Ми и законите Ми,

18. Аз ще утвърдя престола на царството ти, както бях обещал на баща ти Давида, думайки: няма да ти се прекрати мъж, който да владее над Израиля.

19. Но, ако отстъпите и напуснете наредбите Ми и заповедите Ми, които съм ви дал, и тръгнете да служите на други богове и да им се покланяте,

20. Аз ще изтребя Израиля от лицето на Моята земя, която съм му дал, и тоя храм, който съм осветил на Мое име, ще отхвърля от лицето Си и ще го сторя за приказ и за присмех у всички народи.

21. И за тоя храм, тъй висок, всякой, който минува край него, ще се ужаси и ще каже: защо ли Господ е постъпил тъй с тая земя и с тоя храм?

22. И ще кажат: затова, че те оставиха Господа, Бога на отците си, Който ги изведе из Египетската земя, и се прилепиха към други богове, покланяха им се и им служеха, — затова Той им напрати цялото това нещастие.

ГЛАВА 8.

1. След като изминаха двайсет години, през които Соломон гради дома Господен и своя дом,

2. Соломон застрои и градовете, които Хирам му бе дал, и насели в тях синове Израилеви.

3. И отиде Соломон против Емат-Сува и го превзе.

4. И съгради Тадмор в пустинята и всички градове за складове, каквито основа в Емат.

5. Обстрои Горни Веторон и Долни Веторон, градове, укрепени със стени, порти и заворки,

6. и Ваалат и всички градове за складове, които имаше Соломон, и всички градове за колесници и градове за конници, и всичко, що искаше да съгради Соломон в Иерусалим и на Ливан и по цялата земя на своето владение.

7. Всички люде, останали от хетейци, аморейци, ферезейци, евейци и иевусейци, които не бяха от синовете Израилеви, —

8. децата им, останали след тях на земята, които синовете Израилеви не бяха изтребили, — Соломон направи поданици и доднес.

9. А синовете Израилеви Соломон не правеше работници за свои работи; те бяха войници и началници на телопазителите му и предводители на колесниците и конниците му.

10. Главни разпоредници, които управляваха народа при цар Соломона, бяха двеста и петдесет.

11. Соломон преведе дъщерята фараонова от Давидовия град в дома, който построи за нея, защото, казваше той, жена не бива да живее при мене в дома на Израилевия цар Давида, понеже домът е свет: в него е влязъл ковчегът Господен.

12. Тогава Соломон начена да принася всесъжения Господу върху жертвеника Господен, който бе издигнал пред притвора,

13. за принасяне всесъжения, според наредбите за всеки ден, както бе заповядал Моисей, в съботите и новомесечията и в празниците три пъти на годината: в празника на Безквасниците, в празника на Седмиците и в празника на Шатрите.

14. И установи, според разпоредбата на баща си Давида, смените на свещениците според службата им, на левитите според стражите им, за да славословят и служат при свещениците според устава за всеки ден, и на вратарите според смените им, при всяка врата, понеже такова беше завещанието на Давида, Божия човек.

15. И не отстъпяха от царевите заповеди за свещениците и за левитите в нищо, нито пък за съкровищата.

16. Тъй бе уредено цялото дело на Соломона от деня, когато се основа домът Господен, до пълното му свършване.

17. Тогава отиде Соломон в Ецион-Гевер и в Елат, що е на морския бряг, в земята Идумейска.

18. И Хирам му прати по свои слуги кораби и роби, които знаеха морето, и те отидоха със слугите Соломонови в Офир, отдето изкараха четиристотин и петдесет таланта злато, и го донесоха на цар Соломона.

ГЛАВА 9.

1. Савската царица, като чу за славата Соломонова, дойде в Иерусалим да изпита Соломона с гатанки; дойде с много голямо богатство и с камили, натоварени с благовония, много злато и драгоценни камъни. Дойде при Соломона и говори с него за всичко, що й беше на сърце.

2. Соломон й обясни всички нейни думи, и не се намери нищо непознато на Соломона, което да не й обясни.

3. Савската царица, като видя мъдростта на Соломона и дома, що той бе построил,

4. и ястията на трапезата му, и жилищата на слугите му, благочинието на прислужниците му и облеклото им, виночерпците и облеклото им, и хода, с който той влизаше в дома Господен, — беше извън себе си.

5. И каза на царя: истина е, което бях слушала в земята си за твоите дела и за твоята мъдрост;

6. но аз не вярвах на думите за тях, докле не дойдох и не видях с очите си. И ето, нито половината не бе ми казано за голямата твоя мъдрост: ти надминаваш мълвата, която бях чула.

7. Блажени твоите люде, блажени тия твои слуги, които винаги стоят пред тебе и слушат мъдростта ти!

8. Благословен да бъде Господ, Бог твой, Който е благоволил да те постави на Своя престол за цар пред Господа, твоя Бог. Поради любовта на твоя Бог към Израиля, за да го утвърди навеки, Той те постави цар над него, — да даваш съд и правда.

9. И тя подари на царя сто и двайсет таланта злато и голямо множество благовония и драгоценни камъни: такива благовония, каквито Савската царица подари на цар Соломона, не е имало.

10. Слугите Хирамови и слугите Соломонови, които докараха злато от Офир, докараха и червено дърво и драгоценни камъни.

11. И царят направи от това червено дърво стълби за дома Господен и за царския дом, и китари и псалтири за певците. Такова нещо не беше виждано преди в земята Иудейска.

12. А цар Соломон даде на Савската царица всичко, що тя пожела и що поиска, освен такива работи, каквито беше тя донесла на царя. И тя се върна в своята земя със слугите си.

13. Теглото на златото, що идеше на Соломона в една година, беше шестстотин шейсет и шест таланта злато.

14. Освен това, принасяха още посланици и търговци, и всички царе арабски и областни началници принасяха злато и сребро на Соломона.

15. И направи цар Соломон двеста големи щита от ковано злато — по шестстотин сикли ковано злато отиде за всеки щит, —

16. и триста по-малки щита от ковано злато, по триста сикли злато отиде за всеки щит; и царят ги постави в дома от ливанско дърво.

17. Царят направи и голям престол от слонова кост, и го обкова с чисто злато,

18. и шест стъпала към престола и златно подножие, пристроено към престола, и опирала от двете страни на седалото, и два лъва, които стояха до опиралата,

19. и още дванайсет лъва, които стояха там от двете страни на шестте стъпала. Такъв (престол) нямаше в никое царство.

20. Всички съдове за пиене у цар Соломона бяха от злато, и всички съдове в дома от ливанско дърво бяха от чисто злато; среброто в Соломоново време се не ценеше за нищо,

21. защото царски кораби ходеха в Тарсис със слугите Хирамови и всеки три години корабите се връщаха от Тарсис, та донасяха злато и сребро, слонова кост, маймуни и пауни.

22. И цар Соломон надмина всички земни царе по богатство и мъдрост.

23. И всички земни царе търсеха да видят Соломона, за да послушат мъдростта му, която Бог бе вложил в сърцето му.

24. И всякой от тях поднасяше от себе си дар: сребърни съдове и златни съдове, облекла, оръжия, благовония, коне и мъски — всяка година.

25. Соломон имаше четири хиляди обори за коне и колесници и дванайсет хиляди конници; настанил ги беше по колесничните градове и при царя — в Иерусалим;

26. и владееше над всички царе — от река Ефрат до Филистимската земя и до Египетските предели.

27. И направи царят (златото и) среброто в Иерусалим равноценно с простите камъни, а кедрите, поради тяхното множество, направи равноценни със смоковниците в низините.

28. Коне докарваха на Соломона от Египет и от всички земи.

29. Другите дела Соломонови, първи и последни, са описани в записките на пророк Натана и в пророчеството на силомеца Ахия и във виденията на ясновидеца Иоиля за Иеровоама, Наватовия син.

30. Соломон царува в Иерусалим над цял Израил четирийсет години.

31. И почина Соломон при отците си, и го погребаха в града на баща му Давида. И вместо него се възцари син му Ровоам.

ГЛАВА 10.

1. Ровоам отиде в Сихем, защото в Сихем се бяха събрали всички израилтяни, за да го направят цар.

2. Когато чу за това Иеровоам, син Наватов, — той се намираше в Египет, дето беше побягнал от цар Соломона, — той се върна от Египет.

3. И пратиха да го викат. Дойде Иеровоам и цял Израил, и говориха на Ровоама тъй:

4. твоят баща ни наложи тежко иго; ти пък ни облекчи жестокото робство от баща ти и тежкото иго, що ни е наложил той, и ние ще ти служим.

5. Ровоам им отговори: след три дни дойдете пак при мене. И народът се разотиде.

6. И посъветва се цар Ровоам със старейшините, които предстояха при баща му Соломона, докле беше жив, и рече: как ще ме посъветвате да отговоря на тоя народ?

7. Те му отговориха: ако бъдеш (сега) добър към тоя народ и му угодиш, ако му говориш благи думи, той ще ти бъде роб през всички дни.

8. Но той отхвърли съвета, който старейшините му даваха, и взе да се съветва с младежите, които бяха пораснали заедно с него и предстояха при него;

9. и им каза: какво ще ме посъветвате да отговоря на тия люде, които ми говориха тъй: облекчи игото, що ни е наложил баща ти?

10. Младежите, които бяха пораснали заедно с него, му отговориха и казаха: тъй кажи на тия люде, които са ти говорили: твоят баща ни наложи тежко иго, ти пък ни облекчи, — тъй им кажи: кутлето ми е по-дебело от бедрата на баща ми.

11. Баща ми ви е наложил тежко иго, аз пък ще увелича вашето иго; баща ми ви наказваше с бичове, аз пък (ще ви бия) със скорпии.

12. Дойде Иеровоам и всички люде при Ровоама на третия ден, както им бе заповядал царят, думайки: дойдете при мене пак след три дни.

13. Тогава царят им отговори грубо, понеже цар Ровоам отхвърли съвета на старейшините, и им говори според съвета на младежите тъй:

14. баща ми ви е наложил тежко иго, аз пък ще го увелича; баща ми ви наказваше с бичове, аз пък (ще ви бия) със скорпии.

15. И царят не послуша народа, защото тъй било наредено от Бога, за да изпълни Господ думата Си, която бе изрекъл чрез силомеца Ахия на Наватовия син Иеровоама.

16. Когато цял Израил видя, че царят не го слуша, народът отговори на царя, думайки: какъв дял имаме у Давида? За нас няма дял у сина Иесеев; по шатрите си, Израилю! Сега знай своя дом, Давиде! И разотидоха се всички израилтяни по шатрите си.

17. А Ровоам остана цар само над синовете Израилеви, които живееха в Иудините градове.

18. Цар Ровоам проводи Адонирама, началник на данъците, а синовете Израилеви го затрупаха с камъни, и той умря. А цар Ровоам побърза да седне в колесницата, за да избяга в Иерусалим.

19. Тъй се отметнаха израилтяните от дома Давидов и доднес.

ГЛАВА 11.

1. Ровоам пристигна в Иерусалим и свика от Иудиния и Вениаминовия дом сто и осемдесет хиляди отбор войници, за да воюват с Израиля и да възвърнат на Ровоама царството.

2. И биде слово Господне към Самея, човека Божий, и биде казано:

3. кажи на Соломоновия син Ровоама, цар иудейски, и на цял Израил в Иудиното и Вениаминовото коляно:

4. тъй говори Господ: не отивайте и не почвайте война с братята си; върнете се всякой у дома си, защото Аз сторих това. Те послушаха думите Господни и се върнаха от похода против Иеровоама.

5. Ровоам живееше в Иерусалим и обгради градовете в Иудея със стени.

6. Укрепи Витлеем, Етам, Техоя,

7. Ветцур, Сохо, Одолам,

8. Гет, Мареша, Зиф,

9. Адораим, Лахис, Азека,

10. Цора, Аиалон и Хеврон, които бяха в Иудиното и Вениаминовото коляно.

11. Укрепи тия твърдини и нареди в тях началници и складове за жито, дървено масло и вино.

12. И на всеки град даде щитове и копия и ги укрепи твърде здраво. За него останаха Иуда и Вениамин.

13. Свещениците и левитите, колкото имаше по цялата земя Израилска, се събраха при него от всички краища,

14. защото левитите оставиха градските си околини и владенията си и дойдоха в Иудея и в Иерусалим, понеже Иеровоам и синовете му ги отстраниха от свещенството Господне

15. и си поставиха жреци за оброчищата, за козлите и за телците, които той направи.

16. А след тях и от всички колена Израилеви, които имаха разположено сърце да търсят Господа, Бога Израилев, идеха в Иерусалим, за да принасят жертви на Господа, Бога на отците си.

17. Те закрепиха царството Иудино и поддържаха Соломоновия син Ровоама три години, защото ходеха по пътя на Давида и Соломона в тия три години.

18. Ровоам си взе за жена Махалата, дъщеря на Еримота, сина Давидов, и на Авихаил, дъщеря на Елиава, сина Иесеев,

19. и тя му роди синове: Иеуса, Шемария и Захама.

20. След нея той взе Мааха, дъщеря Авесаломова, и тя му роди Авия, Атая, Зиза и Шеломита.

21. Ровоам обичаше Мааха, Авесаломовата дъщеря, повече от всичките си жени и наложници, защото той имаше осемнайсет жени и шейсет наложници, и роди двайсет и осем синове и шейсет дъщери.

22. Ровоам постави Авия, Маахин син, за глава (и) княз над братята му, защото искаше да го възцари.

23. Работейки благоразумно, той разпрати всичките си синове по всички земи на Иуда и Вениамина, по всички укрепени градове, даде им голяма издръжка и за тях доведе много жени.

ГЛАВА 12.

1. Когато царството на Ровоама се утвърди, и той стана силен, остави закона Господен, а заедно с него и цял Израил.

2. На петата година от Ровоамовото царуване Сусаким, египетски цар, дигна се против Иерусалим, — защото бяха отстъпили от Господа, —

3. с хиляда и двеста колесници и шейсет хиляди конници; а дошлият от Египет с него народ: ливийци, сукхити и етиопци, — брой нямаше;

4. и превзе укрепените градове в Иудея и стигна до Иерусалим.

5. Тогава пророк Самей дойде при Ровоама и при иудейските князе, които се бяха събрали в Иерусалим, за да се спасят от Сусакима, и им каза: тъй говори Господ: вие Ме оставихте, затова и Аз ви оставям в ръцете на Сусакима.

6. Князете Израилеви и царят се смириха и казаха: праведен е Господ!

7. Като видя Господ, че те се смириха, биде слово Господне към Самея и бе казано: те се смириха; няма да ги погубя, а скоро ще им дам избавление, и Моят гняв няма да се излее върху Иерусалим чрез ръката Сусакимова;

8. обаче те ще му станат слуги, за да знаят, какво е да служат на Мене и да служат на земни царства.

9. Египетският цар Сусаким дойде в Иерусалим и отне съкровищата на дома Господен и съкровищата на царския дом; отне всичко, отне и златните щитове, които бе направил Соломон.

10. И цар Ровоам направи вместо тях медни щитове и ги предаде в ръцете на началниците, на телопазителите, които пазеха входа на царския дом.

11. Кога отиваше царят в Господния дом, дохождаха телопазителите и ги носеха, а после пак ги отнасяха в жилището на телопазителите.

12. И когато той се смири, гневът Господен се отвърна от него и го не погуби докрай; па и в Иудея имаше нещо добро.

13. Укрепи се цар Ровоам в Иерусалим и царуваше. Когато се възцари, той беше на четирийсет и една година, а царува седемнайсет години в Иерусалим, в града, който Господ избра между всички колена Израилеви, за да пребъдва там името Му. Майка му се казваше Наама, амонитка.

14. И вършеше зло, защото не беше разположил сърцето си да потърси Господа.

15. Делата на Ровоама, първи и последни, са описани в записките на пророк Самея и ясновидеца Ада при родословията. Ровоам имаше войни с Иеровоама през всички дни.

16. Ровоам почина при отците си и биде погребан в Давидовия град. Вместо него се възцари син му Авия.

ГЛАВА 13.

1. В осемнайсетата година от царуването на Иеровоама се възцари Авия над Иуда;

2. той царува три години в Иерусалим; майка му се казваше Михаия, дъщеря Уриилова, от Гива. И Авия води война с Иеровоама.

3. Авия изкара на война войска от храбри люде четиристотин хиляди души отбрани, а Иеровоам излезе против него на бой с осемстотин хиляди души, тъй също отбор юнаци.

4. И застана Авия навръх планина Цемараим, една от Ефремовите планини, и каза: чуйте ме, Иеровоаме и всички израилтяни!

5. Не знаете ли, че Господ, Бог Израилев, даде Давиду царството над Израиля навеки, нему и на синовете му, според солния (вечен) завет?

6. Но бе въстанал Иеровоам, син на Навата, раб на Давидовия син Соломона, и се възбунтува против господаря си.

7. И събраха се около него люде долни, развратници и се укрепиха против Ровоама, сина Соломонов; а Ровоам беше млад и със слабо сърце и не устоя насреща им.

8. И сега вие мислите да устоите против царството Господне, що е в ръцете на Давидовите синове, защото сте голямо множество и защото имате златни телци, които Иеровоам ви направи за богове.

9. Не вие ли изгонихте свещениците Господни, синовете Ааронови, и левитите, и си поставихте свещеници, каквито са у народите на другите земи? Всякой, който идва за свое посвещение с телец и седем овена, той става у вас свещеник на лъжебоговете.

10. А у нас — Господ е наш Бог; ние не сме Го оставили, и Господу служат като свещеници синовете Ааронови, и левитите са при своята работа.

11. И изгарят Господу всесъжения всяка сутрин и всяка вечер, и благовонно кадиво, слагат хлябовете един върху други на чиста трапеза и палят златния светилник и кандилцата му, за да горят всяка

вечер, защото ние пазим наредбата на Господа, нашия Бог, а вие сте Го оставили.

12. И ето, нам начело е Бог и Неговите свещеници и гръмогласните тръби, за да гърмят против вас. Синове Израилеви! не воювайте с Господа, Бога на вашите отци, защото няма да успеете.

13. В туй време Иеровоам проводи засада зад тила им, тъй че сам беше пред иудеите, а засадата — зад тях.

14. И кога се озърнаха иудеите, — ето им битка отпред и отзад; и викнаха към Господа, а свещениците затръбиха с тръби.

15. И нададоха вик иудеите. И когато иудеите завикаха, Бог порази Иеровоама и всички израилтяни пред Авия и Иуда.

16. И синовете Израилеви удариха на бяг пред иудеите; и Бог ги предаде в ръцете им.

17. Авия и народът му ги люто поразиха; и паднаха от Израиля петстотин хиляди отбор юнаци.

18. Тогава синовете Израилеви се смириха, а синовете Иудини станаха силни, защото се уповаваха на Господа, Бога на отците си.

19. Авия гони Иеровоама и му отне градовете: Ветил и подчинените нему градове, Иешана с подчинените нему градове и Ефрон с подчинените нему градове.

20. И Иеровоам не се съвзе вече в дните на Авия. Господ го порази, и той умря.

21. Авия пък се усили; взе си четиринайсет жени и роди двайсет и два сина и шестнайсет дъщери.

22. Другите дела на Авия, постъпките му и словата му са описани в записките на пророк Ада.

ГЛАВА 14.

1. И почина Авия при отците си и го погребаха в Давидовия град. Вместо него се възцари син му Аса. В негови дни земята беше спокойна десет години.

2. Аса вършеше, каквото беше добро и угодно в очите на своя Господ Бог:

3. той премахна жертвениците на чуждите богове и оброчищата, строши статуите и изсече дъбравите;

4. и заповяда на иудеите да потърсят Господа, Бога на отците си, и да изпълняват закона (Му) и заповедите;

5. и премахна от всички градове Иудини оброчищата и статуите на слънцето. И царството беше спокойно при него.

6. И понеже беше спокойна земята, той построи крепости в Иудея; той не воюва през ония години, защото Господ му бе дал спокойствие.

7. И каза на иудеите: да съградим тия градове и да ги обиколим със стени и кули, с порти и заворки; земята е още наша, защото ние потърсихме Господа, нашия Бог; ние Го потърсихме и Той ни даде спокойствие от всички страни. И почнаха да градят, и успяваха.

8. Военната сила на Аса беше: от Иудино коляно триста хиляди въоръжени с щитове и копия, от Вениаминово коляно двеста и осемдесет хиляди юнаци, въоръжени с щитове и стрелящи с лък.

9. И дигна се против тях Зарай, етиопец, с хиляда хиляди войска и триста колесници, и стигна до Мареша.

10. Излезе Аса насреща му, и се наредиха за битка в Цефатската долина при Мареша.

11. Викна Аса към Господа, своя Бог, и рече: Господи, нали е в Твоя сила да помагаш на силни и слаби? Тогава помогни нам, Господи, Боже наш, защото ние на Тебе се уповаваме и в Твое име излязохме против това множество, Господи, Ти си наш Бог: да не бъде човек по-силен от Тебе.

12. И Господ порази етиопци пред Аса и пред Иуда, и етиопци побягнаха.

13. Аса пък и народът с него ги гони до Герар; етиопци паднаха толкова, че ни един не остана жив, защото бяха поразени пред Господа и пред неговото воинство. И събраха твърде голяма плячка.

14. И разрушиха всички градове около Герар, защото ужас от Господа връхлетя върху им; и разграбиха всички градове и изнесоха от тях твърде голяма плячка.

15. Разрушиха и пастирските колиби, откараха много стада дребен добитък и камили, и се върнаха в Иерусалим.

ГЛАВА 15.

1. Тогава Дух Божий слезе върху Азария, син Одедов,

2. и той излезе да посрещне Аса и му каза: послушай ме, Аса и всички иудеи и вениаминци: Господ е с вас, когато сте вие с Него; и ако Го търсите, ще Го намерите; ако пък Го оставите, и Той ще ви остави.

3. Много дни Израил ще бъде без истиннаго Бога, без свещеник, който да поучава, и без закон;

4. но когато в утеснението си се обърне към Господа, Бога Израилев, и Го потърси, Той ще им се намери.

5. В ония времена няма да има мир ни за излизащи, ни за влизащи; защото ще има големи смутове между всички жители земни;

6. народ ще се бие с народ, и град с град, защото ще ги смути Бог с всякакви неволи.

7. Ала вие се дръжте твърдо, и ръцете ви да не ослабват, защото ще има награда за делата ви.

8. Като чу Аса тия думи и пророчества на Азария, син на пророк Одеда, той се охрабри и премахна езическите гнусотии из цялата земя Иудейска и Вениаминова, и от градовете, които бе превзел по Ефремовата планина, и поднови жертвеника Господен, що беше пред Господния притвор.

9. И събра всички иудеи и вениаминци и преселниците от Ефрема, Манасия и Симеона, които живееха с тях; защото много израилтяни преминаха към него, като видяха, че Господ, неговият Бог, е с него.

10. И събраха се в Иерусалим в третия месец на петнайсетата година от царуването на Аса;

11. и принесоха в оня ден жертва Господу от плячката, която докараха: от едрия добитък седемстотин и от дребния — седем хиляди.

12. И сключиха завет да търсят Господа, Бога на отците си, от все сърце и душа;

13. а всякой, който не потърси Господа, Бога Израилев, да умре — бил той малък или голям, мъж или жена.

14. И заклеха се в Господа гръмогласно с възклицание и при звука на тръби и рогове.

15. И всички иудеи се радваха на тая клетва, защото се клеха от все сърце и с пълно усърдие търсеха Господа, и Той им се намери. И Господ им даде спокойствие от всички страни.

16. А майка си Мааха цар Аса лиши от царско достойнство, задето бе направила истукан за дъбравата. Аса катурна идола й, насече го на късове и го изгори в Кедронския дол.

17. Макар че оброчищата не бяха премахнати у Израиля, но сърцето на Аса беше напълно предадено Господу през всичките му дни.

18. Той внесе посветеното от баща си и своето посветено в Божия дом: сребро, злато и съдове.

19. И война нямаше до трийсет и петата година от царуването на Аса.

ГЛАВА 16.

1. В трийсет и шестата година от царуването на Аса, израилският цар Вааса се подигна против Иудея и начена да гради Рама, за да не позволи никому нито да излиза от иудейския цар Аса, нито да дохожда при него.

2. Тогава Аса изнесе сребро и злато от съкровищниците на дома Господен и на царския дом и проводи до сирийския цар Венадада, който живееше в Дамаск, думайки:

3. да бъде съюз между мене и тебе, както беше между баща ми и баща ти; ето, пращам ти сребро и злато: иди и скъсай съюза си с израилския цар Вааса, за да се оттегли от мене.

4. Венадад послуша цар Аса и проводи военачалници, които имаше при себе си против израилските градове, и те опустошиха Ион и Дан и Авелмаим и всички складове в Нефталимовите градове.

5. Като чу за това Вааса, престана да гради Рама и прекъсна работата си.

6. А цар Аса събра всички иудеи, и те изкараха от Рама камъните и дърветата, които употребяваше Вааса за градеж, и съгради с тях Гева и Мицфа.

7. В това време дойде ясновидецът Ананий при иудейския цар Аса и му каза: понеже ти си се облегнал на сирийския цар, а не си се уповал на Господа, твоя Бог, затова се спаси от ръцете ти войската на сирийския цар.

8. Етиопци и ливийци не бяха ли с по-голяма сила и с много повече колесници и конници? Но щом се ти упова на Господа, и Той ги предаде в твоя ръка,

9. защото очите Господни обгледват цялата земя, за да помагат на ония, чието сърце е напълно предадено Нему. Ти постъпи сега безразсъдно; затова отсега ще имаш войни.

10. Но Аса се разсърди на ясновидеца и го затвори в тъмница, понеже беше раздразнен от това против него; в него време Аса притесняваше и някои от народа.

11. Ето, делата на Аса, първи и последни, са описани в книгата на царете иудейски и израилски.

12. На трийсет и деветата година от царуването си Аса заболя в нозете, и болестта му възлезе до горните части на тялото; но в болестта си не потърси Господа, а лекари.

13. И почина Аса при отците си и умря на четирийсет и първа година от царуването си.

14. Погребаха го в гробницата, която сам беше си съградил в Давидовия град; и положиха го на одър, отрупан с благовония и с разни изкуствени масти, каквито изгориха голямо множество за него.

ГЛАВА 17.

1. И възцари се вместо него син му Иосафат, който се укрепи против израилтяните.

2. Той разположи войски по всички укрепени градове на Иудея и настани стражи по земята Иудейска и по градовете Ефремови, които бе завладял баща му Аса.

3. И Господ беше с Иосафата, защото ходеше по първите пътища на отца си Давида и не потърси Вааловци,

4. но потърси Бога на баща си и постъпваше по Неговите заповеди, а не по деянията на израилтяните.

5. И Господ утвърди царството в ръцете му; всички иудеи носеха дарове Иосафату, и той придоби голямо богатство и слава.

6. Сърцето му се възвиси в Господните пътища; при това той премахна оброчищата и дъбравите в Иудея.

7. А на третата година от царуването си разпрати князете си Бенхаила, Овадия, Захария, Натанаила и Михея да поучават народа по Иудините градове,

8. и с тях левитите: Шемая, Нетания, Зевадия, Азаила, Шемирамота, Ионатана, Адония, Товия и Тов-Адония, а с тях още и свещениците Елишама и Иорама.

9. Те поучаваха иудеите, имайки със себе си книгата на закона Господен; и обикаляха всички иудейски градове и учеха народа.

10. И обвзе страх Господен всички земни царства около Иудея, и не воюваха с Иосафата.

11. А от филистимци носеха Иоасафату дарове и сребро за данък; също и араби му докарваха дребен добитък: седем хиляди и седемстотин овни и седем хиляди и седемстотин козли.

12. И въздвигаше се Иосафат все повече и повече, и съгради в Иудея крепости и градове за складове.

13. Той имаше много складове в иудейските градове, а в Иерусалим — храбри ратници.

14. Ето техния списък според поколенията им: от Иуда хилядоначалници: Адна началник, който имаше триста хиляди

отлични войници;

15. след него Иоханан началник, който имаше двеста и осемдесет хиляди;

16. след него Амасия, Зихриев син, който се беше посветил Господу; и той имаше двеста хиляди отлични войници.

17. От Вениамина: отличен ратник Елиада, който имаше двеста хиляди въоръжени с лък и щит;

18. след него Иехозавад, и той имаше сто и осемдесет хиляди въоръжени войници.

19. Ето, тия служеха на царя, вън от ония, които беше разположил царят в укрепените градове по цяла Иудея.

ГЛАВА 18.

1. Иосафат имаше много богатство и слава; и сроди се с Ахава.

2. И след няколко години отиде при Ахава в Самария; и закла Ахав много добитък, дребен и едър, за него и за людете му с него и го убеждаваше да идат против Рамот Галаадски.

3. И думаше Ахав, цар израилски, на Иосафата, цар иудейски: ще дойдеш ли с мене в Рамот Галаадски? Той му отговори: както ти ще идеш, тъй и аз, както твоят народ, тъй и моят народ: ще дойда с тебе на война!

4. Още каза Иосафат на царя израилски: попитай днес, какво ще каже Господ.

5. Събра царят израилски четиристотин души пророци и им каза: да идем ли на война против Рамот Галаадски, или да си стоим? Те отговориха: иди, и Господ ще го предаде в ръката на царя.

6. Иосафат попита: няма ли тук още някой пророк Господен, да попитаме и него?

7. Отговори царят израилски на Иосафата: има още един човек, чрез когото може да попитаме Господа; но аз го не обичам, защото той не пророкува добро за мене, а винаги пророкува лошо; той е Михей, син Иемвлаев. Иосафат каза: не говори тъй, царю.

8. Царят израилски повика един скопец и каза: иди скоро повикай Михея, сина Иемвлаев.

9. А царят израилски и Иосафат, цар иудейски, седяха всеки на престола си, облечени в царски одежди, седяха на стъгдата пред Самарийските порти, и всички пророци пророкуваха пред тях.

10. Седекия, син на Хенаана, си беше направил железни рога и каза: тъй говори Господ: с тия ще избодеш сирийците, докле ги изтребиш.

11. И всички пророци пророкуваха същото, думайки: иди против Рамот Галаадски; ще имаш успех, и Господ ще го предаде в ръката на царя.

12. Пратеникът, който отиде да повика Михея, му думаше; ето, пророците едногласно предричат добро на царя; нека и твоята дума

бъде такава, като на всекиго от тях: изречи и ти добро.

13. Михей отговори: жив Господ! Каквото ми каже Бог мой, това ще изрека.

14. Дойде при царя, и царят му каза: Михее, да идем ли на война против Рамот Галаадски, или да си стоим? А той отговори: идете, ще имате успех, и те ще бъдат предадени в ръцете ви.

15. Царят му каза: колко пъти ще те заклевам да ми не говориш нищо, освен истината в име Господне?

16. Тогава Михей рече: видях всички синове на Израиля, пръснати по планините като овци без пастир, — и Господ каза: те нямат началник, нека се върне всеки смиром у дома си.

17. Царят израилски каза на Иосафата: не казвах ли ти, че той ми не пророкува добро, а само лошо?

18. Михей пак рече: чуйте тогава Господнята дума: видях Господа, седнал на Своя престол, а всичкото небесно воинство стоеше Нему отдясно и отляво.

19. И каза Господ: кой би подмамил Ахава, израилския цар, да иде и да загине в Рамот Галаадски? И един казваше тъй, други казваше инак.

20. Изстъпи се един дух, застана пред лицето на Господа и каза: аз ще го подмамя. И Господ го попита: с какво?

21. Оня отговори: ще изляза и ще стана дух на лъжата в устата на всичките му пророци. И каза Той: ти ще го подмамиш и ще сполучиш; иди и стори тъй.

22. И сега, ето, Господ допусна да влезе духът на лъжата в устата на тия твои пророци, но Господ изрече недобро за тебе.

23. Тогава пристъпи Седекия, син на Хенаана, та удари на Михея плесница и каза: по кой път премина от мене Духът Господен, за да говори в тебе?

24. А Михей рече: ето, ще видиш това в оня ден, когато ще бягаш от стая в стая, за да се укриеш.

25. Тогава царят израилски каза: вземете Михея и го заведете при градоначалник Амона и при Иоаса, царевия син,

26. и кажете: тъй казва царят: затворете тогова в тъмница и го хранете оскъдно с хляб и вода, докле се върна смиром.

27. А Михей рече: ако се върнеш смиром, то не е говорил Господ чрез мене. И пак рече: чуйте това всички люде!

28. И тръгна царят израилски и Иосафат, цар иудейски, към Рамот Галаадски.

29. И царят израилски каза на Иосафата: аз ще се преоблека и ще вляза в битка, а ти облечи царските си одежди. И преоблече се царят израилски, и влязоха в битка.

30. А сирийският цар заповяда на своите колеснични началници и каза: не бийте се ни с малък, ни с голям, а само с израилския цар.

31. И когато колесничните началници видяха Иосафата, помислиха: това е царят израилски, — и го заобиколиха, за да се ударят с него. Но Иосафат извика, и Господ му помогна, и Бог ги отвърна от него.

32. Щом видяха колесничните началници, че не беше израилският цар, върнаха се от него.

33. В това време един човек напъна случайно лъка си и рани израилския цар през ставата на бронята му. И той каза на возача: върни назад и ме изведи из войската, защото съм ранен.

34. Но сражението в оня ден се усили; и царят израилски стоя на колесницата срещу сирийци до вечерта и умря по заник слънце.

ГЛАВА 19.

1. Иосафат, цар иудейски, се връщаше смиром у дома си в Иерусалим.

2. Излезе да го посрещне ясновидецът Ииуй, син Ананиев, и каза на цар Иосафата: трябваше ли да помагаш на нечестивеца и да обичаш тия, които мразят Господа? Затова гневът Господен е върху тебе.

3. Но и добро се намери у тебе, защото ти изтреби кумирите в земята (Иудейска) и разположи сърцето си да потърсиш Бога.

4. Иосафат живееше в Иерусалим. И пак начена да обхожда народа си от Вирсавия до Ефремова планина, и ги обръщаше към Господа, Бога на отците им.

5. И постави съдии в земята по всички укрепени градове на Иудея, във всеки град,

6. и каза на съдиите: внимавайте какво вършите; вие вршите не съд човешки, а съд Господен; и в съдийската работа Бог е с вас.

7. Затова нека страхът Господен бъде върху вас: работете внимателно, защото у Господа, нашия Бог, няма неправда, ни лицеприятие, нито дароприятие.

8. Иосафат постави и в Иерусалим някои левити и свещеници и отценачалници у Израиля — за съд Господен и за тъжби. И върнаха се в Иерусалим.

9. И заповяда им, думайки: тъй работете със страх Господен, с вярност и с чисто сърце;

10. при всяка разпра, каквато дойде при вас от братята ви, които живеят по градовете си, било за кръвнина, или за закон, заповед, устави и обреди, поучавайте ги да не сгрешат пред Господа, та да не дойде гневът Му върху вас и върху братята ви: тъй работете, и няма да сбъркате.

11. И ето, първосвещеник Амария е над вас при всяка Господня работа, а Зевадия, син Исмаилов, княз на Иудиния дом, — при всяка царска работа, и надзорниците левити са пред вас. Бъдете твърди и работете, и Господ ще бъде с добрия.

ГЛАВА 20.

1. След това моавци и амонитци, а с тях и някои от земята Маонска, отидоха на война против Иосафата.

2. Дойдоха и обадиха на Иосафата, думайки: против тебе иде голямо множество от през море, от Сирия, и вече са в Хацацон-Тамар, тоест в Енгеди.

3. Иосафат се уплаши и обърна лицето си да търси Господа и обяви пост по цяла Иудея.

4. Събраха се иудеите да молят за помощ от Господа; дойдоха да молят Господа от всички Иудини градове.

5. И застана Иосафат в събранието на иудеите и на иерусалимци в дома Господен, пред новия двор,

6. и каза: Господи, Боже на отците ни! Не си ли Ти Бог на небето? Ти владееш над всички царства на народите, и в Твоя ръка е сила и крепост, и никой не може да устои насреща Ти!

7. Не Ти ли, Боже наш, изгони жителите на тая земя пред лицето на Твоя народ Израиля и я даде навеки на семето на Твоя възлюбен Авраама?

8. И те се поселиха в нея и Ти съградиха в нея светилище в Твое име, думайки:

9. ако дойде върху нас неволя: меч-губител, или мор, или глад, ще застанем пред тоя дом и пред Твоето лице, защото името Ти е в тоя дом; и в утеснението си ще викнем към Тебе, и Ти ще чуеш и избавиш.

10. И сега ето, амонитци и моавци и жителите на Сеир-планина, през чиито земи не позволи да преминат израилтяните, когато идеха от Египетската земя, та затова те ги отминаха и ги не съсипаха, —

11. ето, те ни отплащат с това, че са дошли да ни изгонят от Твоето наследствено владение, което си ни дал.

12. Боже наш! Съди ги Ти. Защото ние нямаме сила против това голямо множество, което ни е нападнало и не знаем, какво да правим; но очите ни са към Тебе.

13. И всички иудеи стояха пред лицето Господне, и малките им деца, жените им и синовете им.

14. Тогава Дух Господен слезе сред събранието върху Иозиила, син на Захария, син на Ванея, син на Иеиела, син Матаниев, левит от Асафовите синове,

15. и каза: чуйте всички иудеи и жители иерусалимски, и ти, царю Иосафате! Тъй казва Господ вам: не бойте се и не се страхувайте от това голямо множество, защото войната не е ваша, а Божия.

16. Утре излезте против тях: ето, те възлизат по бърдото Циц, вие ще ги намерите накрай долината, пред пустиня Иеруил.

17. Не вие ще се сражавате тоя път: спрете се, стойте и гледайте спасението Господне, което ви се праща. Иудо и Иерусалиме, не бойте се и не се страхувайте! Утре излезте насреща им, и Господ ще бъде с вас.

18. Иосафат се поклони с лице доземи, и всички иудеи и жителите иерусалимски паднаха пред Господа, за да Му се поклонят.

19. А левитите от синовете Каатови и от синовете Кореевиначенаха да хвалят Господа, Бога Израилев, с много висок глас.

20. На сутринта станаха рано и тръгнаха към Текойската пустиня, и когато потеглиха, застана Иосафат и каза: чуйте ме, иудеи и жители иерусалимски! Вярвайте на Господа, вашия Бог, и бъдете твърди; вярвайте на пророците Му, и ще имате успех.

21. Посъветва се с народа и постави певци на Господа, щото те със свето благолепие, вървейки пред въоръжените, да славословят и да казват: хвалете Господа, защото милостта Му е довека!

22. И когато наченаха да възклицават и славословят, Господ възбуди несъгласие между амонитци, моавци и жителите на Сеир-планина, които бяха нападнали Иудея, и те бидоха разбити:

23. защото амонитци и моавци се дигнаха против жителите на Сеир-планина, и ги биеха и требеха, а когато свършиха с жителите на Сеир, наченаха да се изтребват един други.

24. И когато иудеите дойдоха на бърдото при пустинята и погледнаха онова множество, и ето — трупове, простреми по земята, и никой се не бе избавил.

25. Дойде Иосафат и народът му да събират плячка, намериха у тях твърде много и богатство, и облекла, и драгоценни вещи, и си набраха толкова, че не можеха да ги носят. Три дни събираха плячка — толкова много беше тя!

26. А на четвъртия ден се събраха в долината на благословението, понеже там благословиха Господа. Затова туй място се нарича долина на благословението и доднес.

27. Тогава всички иудеи и иерусалимци, начело с Иосафата, тръгнаха да се върнат в Иерусалим радостно, защото Господ им даде тържество над враговете им.

28. И дойдоха в Иерусалим с псалтири, гусли и тръби пред дома Господен.

29. И страх Божий нападна върху всички царства земни, когато чуха, че Сам Господ воювал против враговете на Израиля.

30. И царството Иосафатово се успокои, и Господ му даде спокойствие от всички страни.

31. Тъй царува Иосафат над Иудея: когато се възцари, беше на трийсет и пет години, и царува в Иерусалим двайсет и пет години. Майка му се казваше Азува, дъщеря Салаилова.

32. Той ходеше по пътя на баща си Аса и се не отби от него, вършейки угодно пред очите Господни.

33. Само оброчищата не бяха още премахнати, и народът не беше още обърнал напълно сърцето си към Бога на отците си.

34. Останалите дела Иосафатови, първи и последни, са описани в записките на Ииуя, Ананиев син, които са внесени в книгата на израилските царе.

35. Но след това Иосафат, цар иудейски, се сдружи с Охозия, цар израилски, който постъпваше беззаконно;

36. и се съедини с него, за да построят кораби, които да пращат в Тарсис; и Построиха кораби в Ецион-Гавер.

37. Тогава Елиезер, син на Додава от Мареша, изрече пророчество над Иосафата и каза: понеже си се сдружил с Охозия, Господ ще разори твоето дело. — И корабите се разбиха и не можаха да идат в Тарсис.

ГЛАВА 21.

1. И почина Иосафат при отците си и биде погребан с отците си в Давидовия град. Вместо него се възцари син му Иорам.

2. Той имаше братя, синове Иосафатови: Азария, Иехиил, Захария, Азария, Михаил и Сафатия: всички тия бяха синове на Израилевия цар Иосафата.

3. И даде им техният баща големи подаръци в сребро, злато и драгоценности, заедно с укрепени градове в Иудея; а царството предаде на Иорама, понеже той беше първороден.

4. Иорам възлезе на бащиния си престол, утвърди се и умъртви с меч всичките си братя, а тъй също и някои Израилеви князе;

5. Иорам беше на трийсет и две години, когато се възцари, и царува в Иерусалим осем години;

6. той ходеше по пътя на израилските царе, както постъпваше домът Ахавов, защото Ахавовата дъщеря му беше жена, — и вършеше, каквото беше неугодно пред очите Господни.

7. Но пак Господ не искаше да погуби дома Давидов поради завета, що бе сключил с Давида, и защото бе обещал да даде светилник нему и на синовете му за всички времена.

8. В негови дни Едом се измъкна изпод властта Иудина и си постави цар.

9. Тръгна Иорам със своите военачалници, и всички колесници с него; и като стана нощем, порази идумейци, които го бяха заобиколили, и колесничните началници (и народът побягна в жилищата си).

10. Но все пак Едом се измъкна изпод властта на Иуда и доднес. В същото време се измъкна и Ливна изпод властта му, защото бе оставил Господа, Бога на отците си.

11. Също и оброчища направи по планините иудейски, въведе в блудство иерусалимските жители и съблазни Иудея.

12. И дойде му писмо от пророк Илия, в което се казваше: тъй говори Господ, Бог на отца ти Давида: задето не тръгна по пътищата на баща си Иосафата и по пътищата на Аса, царя иудейски,

13. а тръгна по пътя на израилските царе и въведе в блудство Иудея и иерусалимските жители, както въвеждаше в блудство домът Ахавов, а още и братята си, дома на баща си, които бяха по-добри от тебе, ти умъртви,

14. затова, ето, Господ ще порази с голямо поражение твоя народ и синовете ти, и жените ти, и всичкия ти имот,

15. а пък тебе — с люта болест, с болест в твоите вътрешности, тъй че от болест ще изпадват твоите вътрешности от ден на ден.

16. И възбуди Господ против Иорама духа на филистимци и араби, съседи на етиопци;

17. и те се дигнаха против Иудея, нахълтаха в нея и заграбиха всичкия имот, що беше в дома на царя, а също и синовете му и жените му, та му не остана други син, освен Охозия, най-малкия от синовете му.

18. След всичко това Господ порази вътрешностите му с неизлечима болест.

19. Тъй вървеше от ден на ден, а към края на втората година му изпадаха вътрешностите от болестта му, и той умря в жестоки страдания; и народът не запали за него благовония, както правеше за бащите му;

20. той беше на трийсет и две години, когато се възцари, царува в Иерусалим осем години, и отиде неоплакан; погребаха го в Давидовия град, ала не в царските гробници.

ГЛАВА 22.

1. Жителите иерусалимски поставиха вместо него за цар Охозия, най-малкия му син, понеже всички по-стари бяха избити от пълчищата, които се примъкваха към стана с араби, — и възцари се Охозия, син на иудейския цар Иорама.

2. Охозия беше на двайсет и две години, когато се възцари, и царува в Иерусалим една година; майка му се казваше Готолия, дъщеря на Амврия.

3. И той също ходеше по пътищата на Ахавовия дом, защото майка му беше негова съветница в беззаконните дела.

4. Той вършеше, каквото беше неугодно пред очите Господни, както домът Ахавов, защото след смъртта на баща му тоя дом му беше съветник, за негова гибел.

5. И, следвайки техния съвет, Охозия отиде с израилския цар Иорама, син Ахавов, на война против Азаила, сирийски цар, в Рамот Галаадски. И сирийци раниха Иорама;

6. той се върна в Изреел да се лекува от раните, що му нанесоха в Рама, когато воюваше с Азаила, сирийски цар. И Охозия, син Иорамов, цар иудейски, дойде да посети Иорама, син Ахавов, в Изреел, понеже тоя беше болен.

7. Това беше от Бога за гибел на Охозия, дето той дойде при Иорама; защото, след като дойде, излезе с Иорама против Ииуя, син Намесиев, когото Господ бе помазал за изтреба на дома Ахавов.

8. Когато Ииуй извършваше съд над дома Ахавов, намери князете иудейски и синовете на Охозиевите братя, които служеха на Охозия, и ги умъртви.

9. И заповяда да търсят Охозия; уловиха го, когато се криеше в Самария; доведоха го при Ииуя, умъртвиха го и го погребаха, защото казваха: той е син на Иосафата, който търсеше Господа от всичкото си сърце. И не остана в дома Охозиев никой, който би могъл да царува.

10. А Готолия, Охозиева майка, като видя, че син й е умрял, стана и погуби целия царски род на Иудиния дом.

11. Но царската дъщеря Иосавет взе Охозиевия син Иоаса, грабна го изпомежду царските синове, когато ги убиваха, и го скри с кърмачката му в спалнята. По тоя начин Иосавет, дъщеря на цар Иорама, жена на свещеник Иодая, сестра на Охозия, скри Иоаса от Готолия, и тя го не уби.

12. И криха го у тях в дома Божий шест години; а над страната царуваше Готолия.

ГЛАВА 23.

1. Но на седмата година Иодай се ободри и взе в съюз със себе си стоначалниците: Азария, син Иерохамов, Исмаила, син Иехоханамов, Азария, син Оведов, Маасея, син Адаиев, и Елишафата, син Зихриев.

2. Те обходиха Иудея, събраха левитите от всички градове на Иудея и Израилевите отценачалници и дойдоха в Иерусалим.

3. И цялото събрание сключи съюз с царя в дома Божий. И Иодай им каза: ето, царевият син трябва да бъде цар, както е казал Господ за синовете Давидови.

4. Ето какво ще правите: една третина от вас, свещеници и левити, които дохождат в събота, ще бъдат вратари при праговете,

5. една третина — при царския дом и една третина — при портите на Иесод, а целият народ ще бъде в дворовете на дома Господен.

6. И никой да не влиза в дома Господен, освен свещениците и ония от левитите, които служат. Те могат да влязат, защото са осветени; а целият народ нека стои на стража Господня.

7. И нека левитите обиколят царя от всички страни, всякой с оръжието си в ръка, и който влезе в дома Господен, да бъде убит. И бъдете при царя, кога влиза и излиза.

8. Направиха левитите и всички иудеи, каквото заповяда свещеник Иодай; и всякой взе своите човеци, които дохождаха в събота, заедно с ония, които си отиваха в събота, защото свещеник Иодай не разпусна смените.

9. Свещеник Иодай раздаде на стотниците копията и малките и големите цар Давидови щитове, които бяха в Божия дом;

10. и постави целия народ, всеки с оръжието си в ръка, от дясна страна на храма до лявата страна на храма, при жертвеника и при дома около царя.

11. Тогава изведоха царския син, възложиха му венец и накити и го обявиха за цар; помазаха го Иодай и синовете му и извикаха: да живее царят!

12. Като чу Готолия гласа на разтичалия се народ, който възхваляше царя, излезе при народа в дома Господен

13. и видя: ето, царят стои на своето възвишение при входа, а при царя — князе и тръби, и целият народ на страната се весели, тръбят с тръби и със свирала певци, изкусни в славословие. Тогава Готолия раздра дрехите си и завика: съзаклятие! съзаклятие!

14. А свещеник Иодай извика стоначалниците, които началствуваха над войската, и им каза: изведете я навън (от храма), и който тръгне след нея, да бъде с меч убит. Защото свещеникът каза: не я убивайте в дома Господен.

15. И сториха й път; а когато тя дойде при входа на конските врата на царския дом, убиха я там.

16. Иодай сключи завет с целия народ и с царя, за да бъдат народ Господен.

17. И целият народ отиде във Вааловото капище, та го разруши, и жертвениците му и истуканите му изпотрошиха, а Матана, Ваалovия жрец, убиха пред жертвениците.

18. И повери Иодай делата на Господния дом на свещениците и на левитите (и поднови дневните свещенически и левитски смени), както ги бе разпределил Давид в дома Господен, да възнасят всесъжение Господу, както е писано в закона Моисеев, с радост и пение, по Давидовата наредба.

19. И постави вратари при вратата на дома Господен, за да не влиза никой нечист от каквото и да е.

20. И взе стоначалниците и велможите, началниците народни и целия народ на страната, и всички съпроводиха царя от дома Господен; те минаха през горните врати в царския дом и туриха царя да седне на царския престол.

21. И веселеше се целият народ на страната, и градът се умири. А Готолия убиха с меч.

ГЛАВА 24.

1. Иоас беше на седем години, когато се възцари, и царува в Иерусалим четирийсет години; майка му се казваше Цивия, от Вирсавия.

2. Иоас вършеше, каквото беше угодно пред очите на Господа, през всички дни на свещеник Иодая.

3. Иодай му взе две жени, и той имаше от тях синове и дъщери.

4. След това Иоас намисли да поднови дома Господен,

5. и събра свещениците и левитите и им каза: идете по градовете на Иудея и всяка година събирайте от всички израилтяни сребро за поддържане дома на вашия Бог, и побързайте в тая работа. Но левитите не побързаха.

6. И царят повика Иодая, техния глава, и му каза: защо не искаш от левитите да донасят от Иудея и Иерусалим данъка, установен за скинията на събранието от Моисея, раб Господен, и от Израилското събрание?

7. Защото нечестивата Готолия и синовете й бяха разорили дома Божий, и всичко, посветено за дома Господен, бяха употребили за Вааловци.

8. И царят заповяда, та направиха едно ковчеже и го поставиха при входа на дома Господен, отвън.

9. И разгласиха по Иудея и Иерусалим, да принасят Господу данъка, наложен от Моисея, раб Божий, на израилтяните в пустинята.

10. Зарадваха се всички началници и целият народ, и принасяха и пущаха в ковчежето, докле се напълни.

11. И когато левитите донасяха ковчежето при царските чиновници, и тия виждаха, че има много сребро, дохождаше царският писар и довереникът на първосвещеника, изпразняха ковчежето, отнасяха го и го туряха на мястото му. Тъй правеха всеки ден, и събраха много сребро.

12. Царят и Иодай го предаваха на разпоредниците по дома Господен, и те наемаха каменоделци и дърводелци за подновяване

дома Господен, също и ковачи и медникари, за да поправят дома Господен.

13. Разпоредниците работеха, и с техните ръце се свърши поправката, и докараха дома Божий в прежното му състояние и го поправиха.

14. И като свършиха всичко, занесоха на царя и на Иодая останалото сребро. И направиха от него съдове за дома Господен, съдове за служба и за всесъжения, чаши и други съдове, златни и сребърни. И принасяха всесъжения в дома Господен постоянно през всички дни на Иодая.

15. Иодай остаря и, след като се насити на живот, умря: той беше на сто и трийсет години, когато умря.

16. Погребаха го в Давидовия град при царете, понеже той прави добро у Израиля — и за Бога, и за дома Му.

17. Но след смъртта на Иодая дойдоха иудейските князе и се поклониха на царя; оттогава царят почна да ги слуша.

18. И оставиха дома на Господа, Бога на отците си, и почнаха да служат на посветените дървета и на идолите; за тая тяхна вина биде гняв Господен върху Иуда и Иерусалим.

19. Той им праща пророци да ги обърнат към Господа; те ги убеждаваха, ала тия не слушаха.

20. И Дух Божий обгърна Захария, син на свещеник Иодая, и той застана на възвишението пред народа и им каза: тъй говори Господ: защо престъпяте Господните заповеди? Успех няма да имате: както вие оставихте Господа, тъй и Той ще ви остави.

21. Тогава се сговориха против него и го убиха с камъни, по заповед на царя (Иоаса), в двора на Господния дом.

22. Цар Иоас си не спомни доброто, що му беше сторил Иодай, бащата на Захария, а уби сина му. И той, умирайки, думаше: нека Господ види и изиска!

23. Като измина годината, излезе против него сирийска войска, и влязоха в Иудея и Иерусалим и изтребиха от народа всички князе народни и всичката плячка, взета от тях, пратиха на царя в Дамаск.

24. Макар сирийската войска да беше дошла в малък брой, но Господ предаде в ръцете им твърде многобройна сила, задето бяха оставили Господа, Бога на отците си. Те извършиха съд и над Иоаса;

25. и когато си отидоха от него, след като го оставиха в тежка болест, слугите му направиха против него съзаклятие, заради кръвта на сина на свещеник Иодая, и го убиха в леглото му, и той умря. Погребаха го в Давидовия град, ала го не погребаха в царските гробници.

26. А съзаклятници против него бяха: Завад, син на амонитката Шимеата, и Иехозавад, син на моавката Шимрита.

27. За синовете му, за многото пророчества против него и за поправката на Божия дом е писано в книгата на царете. Вместо него се възцари син му Амасия.

ГЛАВА 25.

1. Амасия се възцари на двайсет и пет години и царува в Иерусалим двайсет и девет години; майка му се казваше Иехоадан, от Иерусалим.

2. Той вършеше, каквото беше угодно пред очите Господни, ала не от пълно сърце.

3. Когато се утвърди на царството, той изби слугите си, които бяха убили царя, баща му.

4. Но децата им не изби, понеже е писано в закона, в книгата Моисеева, дето е заповядал Господ, думайки: да не бъдат убивани бащи зарад деца, и деца да не бъдат убивани зарад бащи, а всеки трябва да умре за своето престъпление.

5. Амасия събра иудеите и ги нареди според племената им под властта на хилядници и стотници — всички иудеи и вениаминци, и ги преброи от двайсет години и нагоре, и намери ги триста хиляди души отборни, които ходят на война и държат копие и щит.

6. Той нае от израилтяните още сто хиляди храбри войници за сто таланта сребро.

7. Но дойде при него човек Божий и каза: царю, нека не ходи с тебе израилска войска, защото Господ не е с израилтяните, не е с никого от Ефремовите синове,

8. а иди самичък, върши работа, подвизавай се храбро във войната. Иначе, ще те хвърли Бог пред врага, защото у Бога има сила да подкрепи и да събори.

9. Амасия отговори на Божия човек: а какво да се прави със стоте таланта, които дадох на израилската войска? Божият човек каза: Господ може да ти даде повече от това.

10. И Амасия ги отдели, — войската, която беше дошла при него от земята Ефремова, — да си отидат в своето място. И те се разгневиха силно против Иудея и се върнаха в своето място много ядосани.

11. Амасия пък се осмели и поведе народа си, та отиде в Солна долина и изби десет хиляди синове Сеирови;

12. и десет хиляди плениха живи синовете Иудини и ги заведоха навръх скалата, та ги катурнаха отвръх скалата, и те всички се разбиха съвсем.

13. А войската, която Амасия върна, за да не ходи с него на война, се пръсна по иудейските градове от Самария до Веторон, в който уби три хиляди души и награби много плячка.

14. Като си дойде Амасия след поражението на идумейци, пренесе боговете на Сеировите синове, постави ги у себе си за богове и пред тях се кланяше и им кадеше.

15. Затова се разпали гневът Господен против Амасия, и Той му прати пророк, който му каза: защо прибягваш към боговете на тоя народ, които не избавиха своя народ от ръката ти?

16. Докле той говореше, царят отговори: нима са те поставили царски съветник? Престани, да те не убият. И пророкът престана, като каза: зная, че Господ е решил да те погуби, понеже ти направи това и не слушаш моя съвет.

17. Посъветва се Амасия, цар иудейски, и проводи да кажат на израилския цар Иоаса, син на Иоахаза, Иуев син: излез да се видим лице с лице.

18. Тогава израилският цар Иоас прати до иудейския цар Амасия да кажат: трън ливански пратил да кажат на кедра ливански: дай дъщеря си на сина ми за жена. Но минали диви зверове ливански и стъпкали тоя трън.

19. Ти казваш: ето, избих идумейци, — и сърцето ти се възгордя до пустославие. Седи по-добре у дома си. Защо да захващаш опасна работа? Ще паднеш ти, и Иудея с тебе.

20. Но Амасия не послуша, понеже това беше от Бога, — за да ги предаде в ръката на Иоаса, задето взеха да прибягват към идумейските богове.

21. Излезе Иоас, цар израилски, и се видяха лице с лице, той и Амасия, цар иудейски, във Ветсамис Иудейски.

22. И бидоха разбити иудеите от израилтяните, и се разбягаха всеки в шатрата си.

23. И улови Иоас, цар израилски, Амасия, царя иудейски, сина на Иоаса, Иоахазов син, във Ветсамис, доведе го в Иерусалим и събори иерусалимската стена на четиристотин лакти — от Ефремови порти до ъгълните порти;

24. и взе всичкото злато и сребро и всички съдове, които бяха в дома Божий в Овед-Едом, и съкровищата на царския дом, и заложниците, и се върна в Самария.

25. Амасия, син Иоасов, цар иудейски, живя след смъртта на израилския цар Иоаса, Иоахазов син, петнайсет години.

26. Останалите Амасиеви дела, първи и последни, са описани в книгата на царете иудейски и израилски.

27. След онова време, откак Амасия отстъпи от Господа, направиха съзаклятие против него в Иерусалим, и той побягна в Лахис. И пратиха по него в Лахис, и го убиха там.

28. И донесоха го на коне, та го погребаха при отците му в Иудиния град.

ГЛАВА 26.

1. И целият народ иудейски взе Озия, който беше на шестнайсет години, та го постави за цар вместо баща му Амасия.

2. Той застрои Елат и го върна на Иудея, след като царят, баща му, почина при отците си.

3. Озия беше на шестнайсет години, когато се възцари, и царува в Иерусалим петдесет и две години; майка му се казваше Иехолия от Иерусалим.

4. Той вършеше каквото беше угодно пред очите Господни, тъкмо тъй, както вършеше и баща му Амасия;

5. прибягваше към Бога в дните на Захария, който учеше на страх Божий; и в ония дни, докато прибягваше към Господа, Бог му помагаше.

6. И той излезе и се удари с филистимци и разруши стените на Гет, и стените на Иавния, и стените на Азот; и съгради градове в Азотската област и у филистимци.

7. И Бог му помагаше против филистимци и против араби, които живееха в Гур-Ваал, и против меунците.

8. И амонитци плащаха данък на Озия; и прочу се името му дори до Египетските предели, защото беше много силен.

9. Озия съгради кули в Иерусалим над ъгълните порти, над портите към долината и на ъгъла, и ги укрепи.

10. Съгради кули и в пустинята, и изкопа много кладенци, понеже той имаше много добитък, както в низините, тъй и в равнината, и земеделци и градинари по планините и на Кармил, понеже обичаше земеделието.

11. Озия имаше и войска, която излизаше на война по отделения, според както бяха изброени в списък, съставен от ръката на писаря Иеиела и надзирателя Маасея, под водителство на Ханания, главен царски сановник.

12. Всички отценачалници, храбри войници, бяха на брой две хиляди и шестстотин,

13. и под ръката им имаше военна сила триста и седем хиляди и петстотин души, които бяха влизали в битка с воинска храброст, да помагат на царя против неприятеля.

14. И приготви Озия за тях, за цялата войска, щитове и копия, шлемове и брони, лъкове и камъни за прашки.

15. И направи в Иерусалим изкусно измислени машини, да стоят на кулите и на ъглите, за да се хвърлят с тях стрели и големи камъни. И прочу се името му далече, защото беше се укрепил чудно и станал беше силен.

16. Но като стана силен, възгордя се сърцето му за негова гибел, и той стана престъпник пред Господа, своя Бог, защото влезе в храма Господен да запали тамян на кадилния жертвеник.

17. След него отиде свещеник Азария и с него осемдесет Господни свещеници, отлични човеци,

18. и те се възпротивиха на цар Озия и му казаха: не е твоя работа, Озие, да кадиш Господу; това е работа на свещениците, синове Ааронови, посветени за кадене; излез от светилището, защото постъпи беззаконно, и това не ще ти е за чест от Господа Бога.

19. Разсърди се Озия, — а в ръката му имаше кадилница за кадене, и когато се разсърди на свещениците, появи се проказа на челото му, пред лицето на свещениците в дома Господен, при кадилния жертвеник.

20. Погледна го първосвещеник Азария и всички свещеници; и ето, имаше проказа на челото си. Принудиха го да излезе оттам, па и сам той бързаше да се отстрани, защото го порази Господ.

21. И остана си прокажен цар Озия до деня на смъртта си, и живееше в отделна къща и биде отлъчен от дома Господен. А Иоатам, негов син, началствуваше над царския дом и управляваше народа на страната.

22. Останалите дела Озиеви, първи и последни, е описал пророк Исаия, син Амосов.

23. И почина Озия при отците си, и го погребаха при отците му в полето при царските гробници, защото, казваха, той е прокажен. А вместо него се възцари син му Иоатам.

ГЛАВА 27.

1. Иоатам беше на двайсет и пет години, когато се възцари, и царува в Иерусалим шестнайсет години; майка му се казваше Иеруша, Садокова дъщеря.

2. Той вършеше, каквото беше угодно пред очите Господни, тъкмо както правеше и Озия, баща му, само че не влизаше в Господния храм, и народът все още грешеше.

3. Той съгради горните врата на дома Господен и съгради много нещо в стената Офелова;

4. съгради и градове в Иудейската планина, а в горите съгради дворци и кули.

5. Той воюва с царя на амонитци и ги победи, и амонитци му дадоха оная година сто таланта сребро и десет хиляди кора пшеница и десет хиляди ечемик. Това му даваха амонитци и втората и третата година.

6. Иоатам беше затова тъй силен, понеже оправяше пътищата си пред Господа, своя Бог.

7. Останалите дела на Иоатама и всичките му войни и обноските му са описани в книгата на царете израилски и иудейски;

8. той беше на двайсет и пет години, когато се възцари, и царува шестнайсет години в Иерусалим.

9. И почина Иоатам при отците си, и го погребаха в Давидовия град. И вместо него се възцари син му Ахаз.

ГЛАВА 28.

1. Ахаз беше на двайсет години, когато се възцари, и царува в Иерусалим шестнайсет години; и той не вършеше угодното в очите Господни, както правеше отец му Давид;

2. той ходеше по пътя на израилските царе, и дори направи излети статуи на Ваалovци;

3. и той кадеше в долината на Еномовите синове, и прекарваше през огън синовете си, подражавайки гнусотиите на ония народи, които Господ прогони пред лицето на Израилевите синове;

4. и той принасяше жертви и кадеше по оброчища и по хълмове и под всяко клонесто дърво.

5. Затова Господ, неговият Бог, го предаде в ръката на сирийския цар, и сирийци го разбиха и му взеха много пленници, които отведоха в Дамаск. Беше предаден също и в ръцете на израилския цар, и тоя му нанесе голямо поражение.

6. Факей, син Ремалиев (цар израилски) изби в един ден сто и двайсет хиляди иудеи, човеци войнствени, защото бяха оставили Господа, Бога на отците си.

7. А Зихрий, силен юнак от ефремците, уби Маасея, царевия син, и Азрикама, дворцовия началник, и Елкана, втори подир царя.

8. И взеха синовете Израилеви от братята си, иудеите, двеста хиляди жени, синове и дъщери; награбиха и много плячка от тях, и откараха плячката в Самария.

9. Там имаше пророк Господен, на име Одед. Той излезе пред войската, която отиваше в Самария, и им каза: ето, Господ, Бог на отците ви, в гнева Си против иудеите, ги предаде във ваша ръка, и вие ги избихте с такава ярост, която стигна до небеса.

10. И сега мислите да направите синовете на Иуда и Иерусалим ваши роби и робини. А нима нямате и вие вина пред Господа, вашия Бог?

11. Затова, послушайте ме, и върнете пленниците, които сте заробили от братята си, защото пламъкът на гнева Господен е върху вас.

12. И някои от началниците на синовете Ефремови: Азария, син Иехохананов, Берехия, син Мешилемотов, Езекия, син Шалумов, и Амаса, син Хадлаев, застанаха срещу идещите от война

13. и казаха им: не вкарвайте тука пленниците, защото бихме съгрешили пред Господа. Нима мислите да притурите още към греховете ни и към престъпленията ни? Нашата вина е голяма, и пламъкът на гнева (Господен) е върху Израиля.

14. И въоръжените оставиха пленниците и плячката при военачалниците и при цялото събрание.

15. И станаха споменатите по име мъже, взеха пленниците, и всички голи от тях облякоха от плячката, — и облякоха ги, и обуха ги, и нахраниха ги, и напоиха ги, и помазаха ги с дървено масло, и качиха на осли всички слаби от тях, и ги изпратиха в Иерихон, град на палмите, при братята им, и се върнаха в Самария.

16. В това време цар Ахаз проводи до асирийските царе да му помогнат,

17. защото идумейци още налитаха и мнозина избиха и плениха в Иудея;

18. а филистимци се пръснаха по градовете на низината и на южна Иудея и превзеха Ветсамис и Аиалон, Гедерот и Сохо с подчинените нему градове, Тимна с подчинените неи градове и Гимзо с подчинените нему градове, и се заселиха там.

19. Тъй унизи Господ Иудея поради Ахаза, цар иудейски, защото той развратиа Иудея и тежко грешеше пред Господа.

20. И дойде при него асирийският цар Теглатфеласар, ала му беше в тягост, вместо да му помогне,

21. защото Ахаз взе съкровищата от дома Господен, от царския дом и от князете, и всичко даде на асирийския цар, ала не си помогна.

22. И в това утеснено за себе си време той продължаваше да върши беззакония пред Господа, той — цар Ахаз.

23. И принасяше жертви на дамаските богове, мислейки, че те го поразиха, и казваше: боговете на сирийските царе им помагат; ще им принеса жертва, и те ще ми помогнат. Но те бяха за падение нему и на цял Израил.

24. Събра Ахаз съдовете на дома Божий и ги разби, затвори вратата на дома Господен и съгради си жертвеници по всички ъгли на Иерусалим,

25. и по всички градове Иудини направи оброчища, за да кади на чужди богове, и дразнеше Господа, Бога на отците си.

26. Останалите дела и всичките му постъпки, първи и последни, са описани в книгата на царете иудейски и израилски.

27. И почина Ахаз при отците си, и го погребаха в града, в Иерусалим, ала го не внесоха в гробниците на израилските царе. И вместо него се възцари син му Езекия.

ГЛАВА 29.

1. Езекия се възцари на двайсет и пет години, и царува в Иерусалим двайсет и девет години; майка му се казваше Авия, Захариева дъщеря.

2. Той вършеше, каквото беше угодно пред очите Господни, тъкмо както правеше отец му Давид.

3. Още в първата година на царуването си, в първия месец, той отвори вратата на дома Господен и ги поднови,

4. и заповяда на свещениците и левитите да дойдат, събра ги на източната стъгда

5. и им каза: послушайте ме, левити! Сега се осветете, осветете и дома на Господа, Бога на отците ви, и изхвърлете нечистотата от светилището.

6. Защото бащите ни постъпваха беззаконно и вършеха, каквото беше неугодно пред очите на Господа, нашия Бог, оставиха Го, отвърнаха лицето си от Господнето жилище и обърнаха гръб,

7. затвориха вратата на притвора, угасиха светилниците, не палеха кадиво и не възнасяха всесъжения в светилището на Бога Израилев.

8. И гневът на Господа биде върху Иудея и върху Иерусалим, и Той ги предаде на позор, на опустошение и на присмех, както виждате с очите си.

9. И ето, бащите ни паднаха от меч, а синовете ни, и дъщерите ни, и жените ни за това са в плен (в чужда земя) досега.

10. Сега имам на сърце да сключа завет с Господа, Бога Израилев, та да отвърне от нас пламъка на гнева Си.

11. Деца мои! Не бивайте нехайни, защото Господ ви избра да предстоите пред лицето Му, да Му служите и да Му бъдете служители и да кадите.

12. Тогава станаха левитите: Махат, син Амасаев, и Иоел, син Азариев, — от синовете Каатови; и от синовете Мерариеви: Кис, син Авдиев, и Азария, син Иехалелов; и от племето Гирсоново: Иоах, син на Зима, и Еден, син Иоахов;

13. и от синовете Елицафанови: Шимри и Иеиел; и от синовете Асафови: Захария и Матания;

14. и от синовете Еманови: Иехиел и Шимей; и от синовете Идитунови: Шемаия и Узиел.

15. Те събраха братята си, осветиха се и отидоха по заповед на царя да очистят дома Господен, според словото Господне.

16. И влязоха свещениците вътре в дома Господен, за да го очистят, и всичко нечисто, каквото намериха в храма Господен, изнесоха на двора на дома Господен, а левитите взеха това да го изнесат навън към поток Кедрон.

17. И наченаха да осветяват на първия ден от първия месец, и на осмия ден от същия месец влязоха в притвора Господен; освещаваха дома Господен осем дена, и на шестнайсетия ден от първия месец свършиха.

18. Тогава дойдоха в дома при цар Езекия и казаха: очистихме дома Господен и жертвеника за всесъжения, и всичките му съдове, и трапезата за хлябовете на предложението, и всичките й съдове;

19. и всички съдове, които бе захвърлил цар Ахаз през царуването си, в своето беззаконие, приготвихме и осветихме, и ето, те са пред Господния жертвеник.

20. Сутринта рано цар Езекия стана, събра градските началници и отиде в дома Господен.

21. И докараха седем телци, седем овена, седем агнета и седем козела — да ги принесат в жертва за грях, за царството, за светилището и за Иудея; и заповяда на свещениците, синове Ааронови, да принесат всесъжение върху Господния жертвеник.

22. Па заклаха телците, и свещениците взеха кръв и поръсиха жертвеника; заклаха овните и поръсиха с кръв жертвеника; заклаха агнетата и поръсиха с кръв жертвеника.

23. Докараха и козлите за грях пред царя и събранието, и те възложиха върху тях ръцете си.

24. Свещениците ги заклаха и очистиха с кръвта им жертвеника, за да се загладят греховете на цял Израил, защото царят бе заповядал да се принесе всесъжение и жертва за грях за цял Израил.

25. И постави левити в дома Господен с кимвали, псалтири и гусли, според наредбите на Давида и Гада, ясновидеца царски, и на

пророк Натана, понеже тоя устав беше даден от Господа чрез пророците Му.

26. И застанаха левитите с Давидовите свирала и свещениците с тръби.

27. Тогава Езекия заповяда да принесат всесъжение върху жертвеника. И когато се начена всесъжението, начена се пение Господу при звука на тръбите и свиралата на Давида, цар Израилев.

28. И цялото събрание се молеше, певците пееха и тръбите тръбяха, докле се свърши всесъжението.

29. А като се свърши всесъжението, царят и всички, които бяха при него, се наведоха и се поклониха.

30. Цар Езекия и князете казаха на левитите да славят Господа с думите на Давида и ясновидеца Асафа; и те славеха с радост и се навеждаха и се покланяха.

31. Продължи Езекия и каза: сега вие се посветихте Господу: пристъпяйте и принасяйте жертви и благодарствени приноси в дома Господен. И цялото събрание заподнася жертви и благодарствени приноси, а комуто сърцето беше разположено — всесъжения.

32. А броят на всесъженията, които събранието докара, беше: седемдесет вола, сто овена, двеста агнета — всичко това за всесъжение Господу.

33. Други свещени жертви имаше: шестстотин глави едър добитък и три хиляди дребен добитък.

34. Но свещениците бяха малко и не можеха да одират кожите от всички всесъжения, и им помагаха братята им левити, докле се свърши работата и докле се осветиха другите свещеници, защото левитите бяха по-внимателни в освещението си, нежели свещениците.

35. А при това имаше много всесъжения с тлъстини от мирните жертви и с възлияния при всесъжението. Тъй биде възстановена службата в дома Господен.

36. И радваше се Езекия и целият народ, задето Бог тъй разположи народа, понеже това стана неочаквано.

ГЛАВА 30.

1. И проводи Езекия по цялата земя Израилска и Иудея, писа и писма до Ефрема и Манасия, да дойдат в дома Господен в Иерусалим, за да направят Пасха на Господа, Бога Израилев.

2. А в съвета царят и князете и цялото събрание в Иерусалим решиха да направят Пасха на втория месец,

3. понеже не можаха да я направят на времето й, защото нямаше още достатъчен брой осветени свещеници, па и народът не беше се събрал в Иерусалим.

4. Това се понрави на царя и на цялото събрание.

5. И решиха да разгласят по цял Израил, от Вирсавия до Дан, да отидат в Иерусалим да направят Пасха на Господа, Бога Израилев, защото отдавна не бяха я правили, както е наредено.

6. И тръгнаха бързоходци с писма от царя и от князете му по цялата земя Израилска и Иудея, и по заповед на царя казваха: деца Израилеви! Обърнете се към Господа, Бога Авраамов, Исааков и Израилев, и Той ще се обърне към тия, що са оцелели между вас от ръката на асирийските царе.

7. И не бивайте като бащите си и братята си, които постъпваха беззаконно пред Господа, Бога на отците си, и Той ги предаде на изтребление, както виждате.

8. Сега не бивайте твърдоглави като бащите си, покорете се Господу и дохождайте в светилището Му, което Той освети навеки; служете на Господа, нашия Бог, и Той ще отвърне от вас пламъка на гнева Си.

9. Кога се обърнете към Господа, братята ви и децата ви ще намерят милост у тия, които Са ги пленили, и ще се върнат в тая земя; защото Господ, Бог наш, е благ и милосърден и няма да отвърне лице от вас, ако се обърнете към Него.

10. Скороходците ходиха от град на град по земята Ефремова и Манасиева, дори до Завулоновата, ала им се смееха и ги подиграваха.

11. Но пак някои от коляното Асирово, Манасиево и Завулоново се смириха и дойдоха в Иерусалим.

12. А над Иудея беше ръка Божия, та им даде едно сърце, за да изпълнят заповедта на царя и на князете, според словото Господне.

13. И събра се в Иерусалим много народ, за да празнуват празника на Безквасниците през втория месец; събранието бе твърде многобройно.

14. Па станаха та разтуриха жертвениците, които бяха в Иерусалим, и всичко, върху което кадяха (на идолите), изпотрошиха и хвърлиха в поток Кедрон,

15. и заклаха пасхалното агне на четиринайсетия ден от втория месец. Свещениците и левитите, засрамени, се осветиха и принесоха всесъжение в дома Господен,

16. и застанаха по местата си, според устава си, по закона на Моисея, Божий човек. Свещениците ръсеха с кръв (като я вземаха) от ръцете на левитите.

17. А понеже в събранието имаше мнозина, които не бяха се осветили, то, наместо тия нечисти, колеха пасхалното агне левитите, за да го посветят на Господа.

18. Мнозина от народа, повечето от коляното Ефремово и Манасиево, Исахарово и Завулоново, не се очистиха; но и те ядоха пасха, не според устава.

19. Но Езекия се помоли за тях и каза: Благий Господ да прости всекиго, който си е разположил сърцето да търси Господа Бога, Бога на отците си, макар и без свещено очистяне.

20. И Господ послуша Езекия и прости народа.

21. Тъй синовете Израилеви, които бяха в Иерусалим, извършиха празника на Безквасниците през седем дена с голямо веселие; всеки ден левитите и свещениците славеха Господа със свирала, нагласени за славословене Господа.

22. И говори Езекия по сърце на всички левити, които знаеха добре да служат Господу. И ядоха празничното седем дена, принасяйки мирни жертви и славейки Господа, Бога на отците си.

23. И цялото събрание реши да празнуват други седем дена, и прекараха тия седем дена във веселие,

24. защото Езекия, цар иудейски, докара за събраните хиляда телци и десет хиляди дребен добитък, а и велможите докараха за събраните хиляда телци и десет хиляди дребен добитък; и осветиха се вече доста много свещеници.

25. И веселиха се всички събрани от Иудея, свещеници и левити, и цялото събрание, стекло се от Израил, и пришълците, които бяха дошли от Израилската земя и които живееха в Иудея.

26. И стана голямо веселие в Иерусалим, защото от дните на Соломона, сина Давидов, цар Израилев, не беше ставало такова нещо в Иерусалим.

27. Тогава станаха свещениците и левитите и благословиха народа; и техният глас беше чут от Господа, и молитвата им възлезе към небесата, в светото Негово жилище.

ГЛАВА 31.

1. След като се свърши всичко това, всички израилтяни, които се намираха там, отидоха по иудейските градове, та изпотрошиха статуите, изсякоха посветените дървета, разрушиха оброчищата и жертвениците докрай по цяла Иудея и в земята Вениаминова, Ефремова и Манасиева. След това се върнаха всички синове Израилеви, всякой във владението си, в градовете си.

2. И нареди Езекия свещеническите и левитските смени, според разпределението им, всеки при своята работа, свещеническа и левитска, при всесъжение и при мирни жертви, за служба, за хваление и славословие, при вратата на дома Господен.

3. И определи царят част от имота си за всесъжения: за утрени и вечерни всесъжения, за всесъжения в съботите, по новомесечията и празниците, както е писано в закона Господен.

4. Заповяда още на народа в Иерусалим да дава определена издръжка на свещениците и левитите, за да бъдат ревностни в закона Господен.

5. Когато се разгласи тая заповед, синовете Израилеви надонесоха много начатки от: жито, вино, дървено масло, мед и всякакви полски произведения; донесоха още десятък от всичко в изобилие.

6. Израилтяните и иудеите, които живееха по иудейските градове, тъй също донесоха десятък от едрия и дребния добитък и десятък от пожертвуванията, посветени на техния Господ Бог; и натрупаха купища, купища.

7. Наченаха в третия месец да трупат купища, и свършиха в седмия месец.

8. И дойдоха Езекия и велможите и видяха купищата, благословиха Господа и народа Му Израиля.

9. Тогава попита Езекия свещениците и левитите за тия купища.

10. Отговори му Азария, първосвещеник от дома Садоков, и каза: откак наченаха да носят приноси в дома Господен, ядохме до насита и

пак остана много, защото Господ благослови народа Си. Туй голямо множество е от остатъка.

11. Тогава Езекия заповяда да приготвят стаи при дома Господен. И приготвиха.

12. И пренесоха там приносите, десятъците и пожертвуванията с голяма точност. Началник при тях беше левит Хонания, а брат му Симей държеше второ място.

13. А Иехиил, Азазия, Нахат, Асаил, Иеримот, Иозавад, Елиел, Исмахия, Махат и Бенания бяха нагледници под ръката на Хонания и брата му Симея, — според заповедта на цар Езекия и Азария, началник при Божия дом.

14. Коре, син на Имна, левит, вратар на източната страна, беше при доброволните приноси Богу, за да раздава принесеното Господу и най-важните посветени вещи.

15. Под негова ръка бяха: Еден, Миниамин, Иешуа, Шемаия, Амария и Шехания в свещеническите градове, за да раздават части на братята си точно, както на големи, тъй и на малки,

16. вън от списъка им, на всички от мъжки пол от три години и нагоре, на всички, които отиват в дома Господен за всекидневни работи, — за службата им, според длъжностите им и според отделите им;

17. на записаните в списъка свещеници, според поколенията им, на левитите от двайсет години и нагоре, според длъжностите им, по отделите им,

18. и на записаните в списъка с всичките им малолетни, с жените им, синовете им и дъщерите им, — на цялата община, понеже те с пълна вярност се посветиха на свещената служба.

19. А за синовете Ааронови, свещеници в селата около градовете им, при всеки град бяха поставени мъже именувани да раздават дяловете на всички от мъжки пол при свещениците и на всички, записани в списъка при левитите.

20. Ето какво направи Езекия по цяла Иудея; той правеше, каквото е добро и право, и истинско пред Господа, своя Бог.

21. И във всичко, каквото предприемаше, за да служи на Божия дом и да запази закона и заповедите, мислейки за своя Бог, той действуваше от все сърце, и имаше успех.

ГЛАВА 32.

1. След такива дела и такова вярност дойде Сенахирим, цар асирийски, навлезе в Иудея, обсади укрепените градове и мислеше да си ги присвои.

2. Като видя Езекия, че Сенахирим е дошъл с цел да воюва против Иерусалим,

3. реши с князете си и с военните си люде да засипят водните извори извън града; и те му помогнаха.

4. Събра се много народ и засипаха всички извори и потока, който течеше през страната, казвайки: като дойдат асирийските царе, да не намерят много вода (и да се не укрепят).

5. И укрепи се Езекия, поправи всичката рухнала стена и я издигна до кулата, а извън съгради друга стена, укрепи Мило в Давидовия град и приготви много оръжие и щитове.

6. Нареди военачалници над народа и ги събра при себе си на стъгдата при градските порти, па им говори по сърце, думайки:

7. бъдете твърди и храбри, не бойте се и не се страхувайте от асирийския цар и от цялото множество, което е с него, защото с нас има повече, нежели с него;

8. с него е плътска мишца, а с нас е Господ, Бог наш, за да ни помага и да се сражава в битките ни. И народът се охрабри от думите на Езекия, царя иудейски.

9. След това асирийският цар Сенахирим прати свои слуги в Иерусалим, — той сам беше срещу Лахис и цялата му сила с него, — до иудейския цар Езекия и до всички иудеи в Иерусалим, да кажат:

10. тъй казва Сенахирим, цар асирийски: на какво се надявате и седите в Иерусалимската крепост?

11. Не мами ли ви Езекия, за да ви предаде на смърт от глад и жажда, като ви казва: Господ, Бог наш, ще ни спаси от ръката на асирийския цар?

12. Нали този Езекия премахна оброчищата Му и жертвениците Му и каза на Иудея и на Иерусалим: пред един жертвеник се покланяйте и върху него кадете!

13. Нима не знаете, какво сторих аз и бащите ми с всички народи земни? Можаха ли боговете на земните народи да избавят земята си от ръката ми?

14. Кой от всички богове на народите, които моите бащи са изтребили, можа да избави своя народ от ръката ми? Ще може ли и вашият Бог да спаси вас от ръката ми?

15. И сега, нека ви не мами Езекия и да ви не отвлича тъй; не му вярвайте: ако ни един бог нито на един народ и царство не беше в сила да избави народа си от ръката ми и от ръката на бащите ми, то и вашият Бог няма да избави вас от ръката ми.

16. И много още говориха слугите му против Господа Бога и против Езекия, Негов раб.

17. Той писа и писма, в които хулеше Господа, Бога Израилев, и говореше против Него такива думи: както боговете на земните народи не спасиха своите народи от ръката ми, тъй и Езекиевият Бог няма да спаси Своя народ от ръката ми.

18. И викаха с висок глас на иудейски език към иерусалимския народ, който беше по стените, за да го застрашат и наплашат, та да превземат града.

19. И говореха за Бога Иерусалимски като за боговете на земните народи, — изделие на човешки ръце.

20. А цар Езекия и пророк Исаия, син Амосов, се помолиха и издигнаха глас към небето.

21. И Господ прати Ангел, който погуби всички юнаци, главния началник и началниците на войската на асирийския цар, и тоя се върна посрамен в земята си. И когато дойде в дома на своя бог, там го убиха с меч излезлите от чреслата му.

22. Тъй избави Господ Езекия и иерусалимските жители от ръката на асирийския цар Сенахирима и от ръцете на всички, и ги пазеше отвред.

23. Тогава мнозина запринасяха дарове Господу в Иерусалим и скъпи работи на иудейския цар Езекия. И той се издигна след това в очите на всички народи.

24. В ония дни разболя се Езекия на смърт. И помоли се Господу, и Той го послуша и му даде личба.

25. Ала Езекия не въздаде за сторените му добрини, защото сърцето му се възгордя. Затова гневът Божий падна върху него, върху

Иудея и Иерусалим.

26. Но щом Езекия се смири в гордостта на сърцето си, — той и иерусалимските жители, — то гневът Господен не падна върху тях в Езекиеви дни.

27. Езекия имаше твърде много богатство и слава; и направи си скривалища за сребро, злато и драгоценни камъни, както и за благовония, щитове и за всякакви скъпи съдове;

28. и клетове за земни произведения: жито, вино и дървено масло, и обори за всякакъв добитък и огради за стада.

29. Съгради си и градове. А стада от дребен и едър добитък имаше много, защото Бог му беше дал твърде голям имот.

30. Пак той, Езекия, запрещи горния приток на Геонските води и ги оправи надолу, западно от Давидовия град. И във всяка своя работа Езекия работеше успешно.

31. Само при посланиците на вавилонските царе, които бяха пратили до него да питат за една личба, станала на земята, Господ го остави, за да го изпита и да открие всичко, що му беше на сърцето.

32. Останалите дела на Езекия и неговите добродетели са описани във видението на пророк Исаия, син Амосов, и в книгата на царете иудейски и израилски.

33. И почина Езекия при отците си, и го погребаха над гробниците на Давидовите синове, а след смъртта му всички иудеи и жители иерусалимски му направиха почести. И вместо него се възцари син му Манасия.

ГЛАВА 33.

1. Манасия беше на дванайсет години, когато се възцари, и царува в Иерусалим петдесет и пет години.

2. Той вършеше, каквото беше неугодно пред очите Господни, като подражаваше гнусотиите на народите, които Господ бе прогонил от лицето на синовете Израилеви:

3. съгради пак оброчищата, които бе съборил баща му Езекия, въздигна жертвеници на Ваалovци, уреди дъбравите и се кланяше на цялото небесно воинство и му служеше;

4. съгради жертвеници в Господния дом, за който Господ бе казал: в Иерусалим ще пребъде името Ми вечно;

5. съгради и жертвеници на цялото небесно воинство в двата двора на Господния дом.

6. Пак той прекарваше през огън синовете си в долината на Еномовия син, гадаеше, врачуваше и магьосваше; и нареди извиквачи на мъртъвци и вълшебници: той вършеше много неугодно в очите на Господа, за да Го прогневи.

7. Направи още изваян идол и го постави в Господния дом, за който Бог бе казал на Давида и на сина му Соломона: в тоя дом и в Иерусалим, който избрах измежду всички колена Израилеви, ще положа името Си навеки;

8. и не ще оставя занапред да излезе ногата Израилева от тая земя, която утвърдих за отците им, само ако те залягат да вършат всичко, що съм им заповядал по всичкия закон и наредбите, и заповедите, дадени чрез ръката Моисеева.

9. Но Манасия доведе Иудея и иерусалимските жители дотам, че постъпваха по-лошо и от ония народи, които Господ изтреби отпред лицето на Израилевите синове.

10. И Господ говори на Манасия и на людете му, ала те не послушаха.

11. Затова Господ напрати против тях военачалниците на асирийския цар, които оковаха Манасия в окови, свързаха го с вериги и го откараха във Вавилон.

12. И в утеснението си начена да моли Господа, своя Бог, и дълбоко се смири пред Бога на отците си.

13. И помоли се Нему, и Бог се приклони към него, чу молбата му и го възвърна в Иерусалим на царството му. И разбра Манасия, че Господ е Бог.

14. След това той съгради външната стена на Давидовия град, западно от Геон, по дола и до входа на Рибни порти, и прекара я около Офел и я издигна високо. И постави военачалници по всички укрепени градове в Иудея,

15. премахна чуждите богове, идола от Господния дом и всички капища, които беше съградил върху планината на Господния дом и в Иерусалим, и ги изхвърли извън града.

16. И поднови жертвеника Господен и принесе върху него жертви, мирни и хвалебни, и поръча на иудеите да служат на Господа, Бога Израилев.

17. Ала народът още принасяше жертви по оброчищата, макар и на Господа, своя Бог.

18. Останалите дела Манасиеви, молитвата му към своя Бог, и думите на ясновидците, които му говориха от името на Господа, Бога Израилев, се намират в записките на царете Израилеви.

19. И молитвата му, и това, че Господ се приклони към него, и всичките му грехове и беззаконията му, и местата, по които бе въздигнал оброчища и поставил образи на Астарта и истукани, преди да се смири, — са описани в записките на Хозая.

20. И почина Манасия при отците си, и го погребаха в дома му. Вместо него се възцари син му Амон.

21. Амон беше на двайсет и две години, когато се възцари, и царува в Иерусалим две години.

22. Той вършеше, каквото беше неугодно пред очите Господни тъй, както вършеше баща му Манасия: на всички истукани, които бе направил баща му Манасия, Амон принасяше жертва и им служеше.

23. И се не смири пред Господа, както се смири баща му Манасия; напротив, Амон умножи греховете си.

24. Слугите му направиха съзаклятие против него и го убиха в дома му.

25. Ала народът на страната изби всички, които бяха в съзаклятието против цар Амона; и вместо него народът на страната

възцари сина му Иосия.

ГЛАВА 34.

1. Иосия беше на осем години, когато се възцари, и царува в Иерусалим трийсет и една година.

2. Той вършеше, каквото беше угодно пред очите Господни, ходеше по пътищата на отца си Давида и се не отбиваше ни надясно, ни наляво.

3. На осмата година от царуването си, бидейки още момче, начена да прибягва към Бога на отца си Давида, а на дванайсетата година захвана да чисти Иудея и Иерусалим от оброчищата, от посветените дървета и от ваяните и леяни кумири.

4. Разрушиха пред лицето му жертвениците на Ваалovци и статуите, които се издигаха над тях; отсече посветените дървета, и изваяните леяни кумири строши и разби на прах, като разпиля по гробовете на ония, които им бяха принасяли жертви;

5. костите на жреците изгори върху техните жертвеници, и очисти Иудея и Иерусалим;

6. и в градовете на Манасия, Ефрема и Симеона, дори до коляното Нефталимово, и в техните опустошени околности,

7. той събори жертвениците и посветените дървета, разби на прах кумирите и строши всички статуи по цялата Израилска земя, и се върна в Иерусалим.

8. На осемнайсетата година от царуването си, след като биде очистена страната и Божият дом, той прати Шафана, сина Ацалиев, Маасея, градоначалника, и Иоаха, сина Иоахазов, летописец, да подновят дома на Господа, своя Бог.

9. Те отидоха при първосвещеник Хелкия и предадоха принесеното в Божия дом сребро, що бяха събрали левитите, стражари при прага, от ръцете на Манасия, Ефрема, от всички останали израилтяни, от цял Иуда и Вениамина и от жителите иерусалимски,

10. и дадоха го в ръцете на разпоредниците, отредени при дома Господен, да го раздават на работниците, които работеха в Господния дом при поправката и подновяването на дома.

11. И те раздаваха на дърводелци и зидари, за да купуват дялани камъни и дървета за свръзки и за покриване зданията, които иудейските царе бяха съсипали.

12. Тия човеци действуваха честно при работата, и за надзор над тях бяха поставени Иахат и Овадия, левити от Мерариевите синове, и Захария и Мешулам от Каатовите синове, и всички левити, които умееха да свирят на свирала.

13. Пак те бяха отредени над носачите и нагледваха всички работници при всяка работа; пак левити бяха и писари, и разпоредници, и вратари.

14. Когато изваждаха среброто, що беше принесено в Господния дом, свещеник Хелкия намери книгата на закона Господен, дадена чрез Моисеева ръка.

15. Заговори Хелкия, та каза на писаря Шафана: намерих книгата на закона в дома Господен. И Хелкия подаде книгата Шафану.

16. Шафан отнесе книгата при царя и при това донесе на царя тая вест: твоите раби вършат всичко, що е тям поръчано.

17. Изсипаха среброто, което се намери в дома Господен, и го предадоха в ръцете на отредените и в ръцете на разпоредниците.

18. Писарят Шафан обади още на царя и рече: тая книга ми даде свещеник Хелкия. И Шафан я прочете пред царя.

19. Като чу царят думите на закона, раздра дрехите си.

20. И заповяда царят на Хелкия и на Ахикама, сина Шафанов, на Авдона, сина Михеев, и на писаря Шафана и на царския слуга Асаия, като каза:

21. Идете и попитайте Господа за мене, за останалите в Израил и за Иуда върху думите на тая намерена книга, защото голям е гневът Господен, който е пламнал върху ни, задето бащите ни не опазиха Господните думи, за да постъпват по всичко, що е писано в тая книга.

22. Тогава Хелкия и ония, които бяха от царя, отидоха при пророчица Олдама, жена на Шалума, син на Тавкегата, син на Хасра, дрехопазител, — а тя живееше във втората част на Иерусалим, — и говориха с нея по това.

23. И тя им каза: тъй говори Господ, Бог Израилев: кажете на оня човек, който ви е пратил при мене,

24. тъй говори Господ: ето, ще напратя бедствия върху това място и върху жителите му — всички проклятия, писани в книгата, която

четоха пред лицето на иудейския цар,

25. задето Ме оставиха и кадиха на други богове, за да Ме прогневят с всички работи на ръцете си. Затова гневът Ми ще се разпали над това място и няма да угасне.

26. А на царя иудейски, който ви е пратил да попитате Бога, кажете: тъй говори Господ, Бог Израилев, за думите, които си чул:

27. понеже сърцето ти се смекчи, и ти се смири пред Господа, като чу, какво каза Той за това място и за жителите му, и ти се смири пред Мене и раздра дрехите си и плака пред Мене, — то и Аз те чух, казва Господ.

28. Ето, Аз ще те прибера при отците ти, и ще бъдеш положен смиром в гробницата си, и очите ти няма да видят всичката оная неволя, която ще напратя върху това място и върху жителите му. И занесоха на царя отговора.

29. Тогава царят проводи, та събра всички старейшини от Иудея и Иерусалим,

30. и отиде царят в дома Господен, и с него всички иудеи и жители иерусалимски, и свещеници, и левити, и цял народ, от голям до малък; и прочете им той гласно всички думи от книгата на завета, намерена в дома Господен.

31. След това царят се изправи на мястото си и сключи завет пред лицето на Господа — да последват Господа и да запазят от все сърце и душа заповедите Му, откровенията Му и уставите Му, та да изпълнят думите на завета, написани в тая книга.

32. И царят заповяда на всички, които бяха в Иерусалим и в земята Вениаминова, да потвърдят това; и захванаха жителите иерусалимски да постъпват според завета на Бога, Бога на отците си.

33. И премахна Иосия всички гнусотии от всички земи на Израилевите синове, и заповяда на всички в земята Израилева да служат на Господа, своя Бог. И през всички дни на живота му те не отстъпваха от Господа, Бога на отците си.

ГЛАВА 35.

1. Иосия направи Пасха на Господа в Иерусалим, и заклаха пасхалното агне на четиринайсетия ден от първия месец.

2. И настани свещениците по местата им и ги насърчаваше да служат в дома Господен;

3. и каза на левитите, посветени Господу и наставници на всички израилтяни: поставете светия ковчег в храма, който съгради Соломон, син Давидов, цар Израилев; няма нужда да го носите на рамена; служете сега на Господа, нашия Бог, и на народа Му Израиля;

4. застанете според родовете си, според смените си, както е заповядано от Давида, цар Израилев, и както е заповядано от сина му Соломона,

5. стойте в светилището, според както са разпределени родовете на вашите братя, синовете народни, и според както са разделени левитските родове,

6. заколете пасхалното агне, осветете се и го пригответе за братята си, като постъпвате съгласно Господното слово чрез Моисея.

7. И подари Иосия на синовете народни, на всички, които бяха там, от дребния добитък агънца и козлета, все за пасхална жертва, на брой трийсет хиляди, и три хиляди вола. Това беше от царския имот.

8. И князете му усърдно даваха принос за народа; а свещениците и левитите: Хелкия, Захария и Иехиил, началници на Божия дом, дадоха на свещениците за жертва пасхална две хиляди и шестстотин (овци, агънца и козлета) и триста вола;

9. Хонания, Шемаия и Натанаил, негови братя, Хашавия, Иеиел и Иозавад, левитски началници, подариха на левитите за пасхална жертва пет хиляди овци и петстотин вола.

10. Тъй се приготви службата, и по царева заповед свещениците застанаха на местата си и левитите според смените си;

11. заклаха пасхалното агне, и свещениците ръсеха с кръвта, която вземаха от ръцете на левитите, а левитите деряха кожите;

12. и разпределиха отреденото за всесъжение, за да го раздадат по отделения на родовете на синовете народни, за принос Господу,

както е писано в Моисеевата книга. Също тъй направиха и с воловете.

13. И опекоха на огън пасхалното агне, според устава; и свещените жертви свариха в котли, гърнета и тави, и бързо раздадоха на целия народ,

14. а след това приготвиха за себе си и за свещениците, защото свещениците, синове Ааронови, бяха заети с принасяне всесъжения и тлъстини до нощта; затова левитите готвеха и за себе си и за свещениците, синове Ааронови.

15. И певците, синове Асафови, си оставаха по местата, според наредбите на Давида и Асафа, Емана и Идитуна, царевия ясновидец, и вратарите при всяка врата: нямаше защо да напущат службата си, понеже братята им левити готвеха за тях.

16. Тъй беше наредена цялата служба Господу в оня ден, за да направят Пасха и да принесат всесъжения върху Господния жертвеник, по заповед на цар Иосия.

17. И Израилевите синове, които бяха там, правиха Пасха в онова време и празника на Безквасниците през седем дена.

18. Такава Пасха не беше правена у Израиля от дните на пророк Самуила; и от всички Израилеви царе ни един не бе правил такава Пасха, каквато извърши Иосия, свещениците, левитите и всички иудеи и израилтяни, които бяха там, и жителите иерусалимски.

19. Тая Пасха биде извършена в осемнайсетата година от царуването на Иосия.

20. После всичко това, което стори Иосия в Божия дом (той изгори на огън и чревовещатели, и магьосници, и капища, и идоли, и дъбрави, които имаше в Иерусалим и в Иудея, за да утвърди думите на закона, написани в книгата, която свещеник Хелкия намери в дома Господен; и нямаше подобен нему преди него, който да се обърне към Господа от все сърце и душа и с все сила, съгласно с целия закон Моисеев; не се издигна и след него подобен нему. Но пак Господ се не отвърна от голямата ярост на гнева Си, — ярост, с каквато Господ се бе разгневил на Иудея за всички оскърбления, с които Го прогневи Манасия. И бе казал Господ: ще отхвърля и Иуда от лицето Си, както отхвърлих дома Израилев, ще отхвърля и град Иерусалим, който бях избрал, и храма, за който бях казал: там ще бъде името Ми), излезе Нехао, египетски цар, на война към Кархемис, на Ефрат; и Иосия излезе насреща му.

21. Нехао проводи при него пратеници да кажат: какво има между мене и тебе, царю иудейски? Против тебе сега не съм тръгнал, а за там, дето имам война. Бог ми заповяда да бързам; недей се противи на Бога, Който е с мене, за да те не погуби.

22. Но Иосия не отстъпи пред него, а се приготви да се срази с него; и не послуша думите на Нехао, що бяха от Бога, а излезе на бой в долина Мегидо.

23. И стрелнаха стрелците в цар Иосия, и царят каза на слугите си: отведете ме, защото съм тежко ранен.

24. Слугите му го снеха от колесницата, качиха го в друга негова кола и го откараха в Иерусалим. И той умря, и биде погребан в гробниците на отците си. Цяла Иудея и Иерусалим оплакаха Иосия.

25. Иосия биде оплакан и от Иеремия в плачевна песен; него споменуваха всички певци и певици в плачевните си песни, известни и доднес, които предадоха за употреба в Израил; и ето, те са писани в книгата на плачевните песни.

26. Останалите дела на Иосия и добродетелите му, съгласни със заповяданото в закона Господен,

27. и неговите дела, първи и последни, са описани в книгата на царете израилски и иудейски.

ГЛАВА 36.

1. Народът на страната взе Иоахаза, сина Иосиев, (помаза го) и го възцари вместо баща му в Иерусалим.

2. Иоахаз беше на двайсет и три години, когато се възцари, и царува в Иерусалим три месеца. (Майка му се казваше Амигал, дъщеря Иеремиева, от Ловна. Той стори лукаво дело пред Господа по всичко тъй, както вършеха бащите му. И окова го фараон Нехао в Девлат, в Ематската земя, за да не царува в Иерусалим.)

3. Египетският цар го свали от престола в Иерусалим (откара го в Египет) и наложи на земята глоба сто таланта сребро и един талант злато.

4. Египетският цар постави брата му Елиакима за цар над Иудея и над Иерусалим, и промени името му на Иоаким, а брата му Иоахаза Нехао взе и го отведе в Египет (дето и умря. Той даваше на фараона и сребро и злато: тогава страната захвана да дава сребро по заповедта на фараона, и всеки, според властта си, искаше сребро и злато от народа на страната за данък на фараон Нехао).

5. Иоаким беше на двайсет и пет години, когато се възцари, и царува в Иерусалим единайсет години. (Майка му се казваше Зехора, дъщеря Ириева, от Рама.) Той вършеше, каквото беше неугодно пред очите на Господа, своя Бог (по всичко, що вършеха бащите му. В негови дни Навуходоносор, цар вавилонски, нападна на страната; той му служи три години, и се отметна от него. И проводи Господ против тях халдеите, и разбойници сирски, и разбойници моавитски, и синовете Амонови и самарийски, и те отстъпиха според оная дума — според думата на Господа чрез устата на рабите Му — пророците. Но гневът на Господа падна върху Иуда, за да го отблъсне от лицето Му, поради многото грехове, що бе сторил Манасия, и поради невинната кръв, която проля Иоаким, та напълни Иерусалим с невинна кръв. Ала Господ не пожела да ги изкорени).

6. Против него излезе Навуходоносор, цар вавилонски, и го окова в окови, за да го откара във Вавилон.

7. Част от съдовете на Господния дом пренесе Навуходоносор във Вавилон и ги тури в своето капище във Вавилон.

8. Останалите дела на Иоакима и гнусотиите, които извърши и каквито се намериха у него, са описани в книгата на царете израилски и иудейски. (И почина Иоаким при отците си и биде погребан в Ганозан с отците си.) Вместо него се възцари син му Иехония.

9. Иехония беше на осемнайсет години, когато се възцари, и царува в Иерусалим три месеца и десет дена. Той вършеше, каквото беше неугодно пред очите Господни.

10. След като изтече годината, цар Навуходоносор прати и заповяда да го доведат във Вавилон заедно с драгоценните съдове на Господния дом, и възцари над Иудея и Иерусалим брата му Седекия.

11. Седекия беше на двайсет и една година, когато се възцари, и царува в Иерусалим единайсет години;

12. и вършеше, каквото беше неугодно пред очите на Господа, своя Бог. Той се не смири пред пророк Иеремия, който пророкуваше от Господни уста,

13. и се отметна от цар Навуходоносора, който бе взел клетва от него в име Божие, — показа се твърдоглав и ожесточи сърцето си дотам, че не се обърна към Господа, Бога Израилев.

14. Па и всички началници над свещениците и над народа грешаха много, подражавайки всички гнусотии на езичниците, и мърсяха дома на Господа, който Той бе осветил в Иерусалим.

15. Господ, Бог на техните отци, им пращаше Свои посланици още от ранно утро, защото съжаляваше Своя народ и Своето жилище.

16. Но те се подиграваха с пратените от Бога и нехаеха за думите Му, гавреха се с пророците Му, докле гневът на Господа не падна върху народа Му, та нямаше за него спасение.

17. И Той напрати върху им халдейския цар, и тоя уби с меч младежите им в дома на тяхната светиня, и не пощади (ни Седекия,) ни момък, ни девица, ни старец, ни беловлас: всичко предаде Бог в ръката му.

18. И всички съдове на Божия дом, големи и малки, и съкровищата на дома Господен, и съкровищата на царя и князете му, — всичко отнесе във Вавилон.

19. Па изгориха Божия дом, събориха стените на Иерусалим и всичките му палати с огън изгориха и всичките му драгоценности

изтребиха.

20. А избавените от меч Навуходоносор пресели във Вавилон, и те бяха роби нему и на синовете му, до възцаряването на персийския цар,

21. докато, за да се изпълни думата Господня, казана чрез устата на Иеремия, земята не отпразнува своите съботи. През всички дни на запустението си тя съботничеше, докато се изпълниха седемдесет години.

22. А в първата година на персийския цар Кира, за да се изпълни думата Господня, казана чрез устата на Иеремия, Господ подбуди духа на Кира, персийския цар, и той заповяда да прогласят по цялото му царство, устно и писмено, и да кажат:

23. тъй казва Кир, цар персийски: Господ, Бог Небесен, ми даде всички земни царства и ми заповяда да Му съградя дом в Иерусалим, в Иудея. Който между вас е от целия Негов народ, Господ, неговият Бог, (да бъде) с него, и нека той иде там.

Молитва на иудейския цар Манасия, когато е бил в плен във Вавилон[1]

Господи, Вседържителю, Боже на отците ни, на Авраама, Исаака, Иакова и на тяхното праведно потомство (а), Който си сътворил небето и земята с всичкото им благолепие, Който си свързал морето с думата на Твоята заповед, заключил си бездната и си я запечатал със страшното и славно Твое име, от което всички се боят, и треперят от лицето на силата Ти, защото никой не може да устои пред великолепието на славата Ти, и неизтърпим е гневът (б) при Твоята заплаха против грешниците (в)! Но безмерна и неизследна е милостта на Твоето обещание (г), защото Ти си Господ всевишен, благ, дълготърпелив, многомилостив и съжаляващ за човеческите злини. Ти, Господи, по голямата Си благост, си обещал покаяние (д) и прошка на ония, които са Ти прегрешили, и по многото Си щедрости си определил покаяние на грешниците, за спасение. И тъй, Господи, Боже на праведните, Ти не си отредил покаяние за праведните (е) — Авраама, Исаака и Иакова, които не съгрешиха пред Тебе, а си отредил покаяние за мене, грешника, защото аз сторих грехове повече от броя на морския пясък (ж). Многобройни са моите беззакония, Господи,

многобройни са беззаконията ми, и аз не съм достоен да погледна и да видя висината небесна поради многото мои неправди. Аз съм прегърбен от многото железни окови (з), та не мога глава да подигна, и няма почивка за мене, защото Те прогневих и сторих зло пред Тебе (и): не изпълних волята Ти, не спазих заповедите Ти, поставих гнусотии и умножих съблазните. И сега прекланям колената на сърцето си и Те моля за благост (к). Съгреших, Господи, съгреших и зная беззаконията си, но прося и Ти се моля: прости ми, Господи, прости ми, и не ме погубвай с беззаконията ми, не ме осъждай в преизподнята. Защото Ти си, Боже, Бог на каещите се, и върху ми покажи всичката Си благост, като спасиш мене недостойния по голямата Си милост, и аз ще Те прославям през всички дни на живота си (л), защото Тебе славят всички сили небесни, и Твоя е славата во веки веков. Амин.

---

[1] Преведена от гръцки; в еврейския текст я няма. ↑

ПЪРВА КНИГА НА ЕЗДРА

ГЛАВА 1.

1. В първата година на персийския цар Кира, за да се изпълни словото Господне от устата на Иеремия, възбуди Господ духа на Кира, персийски цар, и той заповяда да прогласят по цялото му царство, устно и писмено:

2. тъй говори Кир, цар персийски: Господ, Бог небесний, ми даде всички земни царства и ми заповяда да Му съградя дом в Иерусалим, що е в Иудея.

3. Който между всички вас е от Неговия народ, — неговият Бог да бъде с него, — нека иде в Иерусалим, що е в Иудея, и да гради дом на Господа, Бога Израилев, на Оня Бог, Който е в Иерусалим.

4. А всички, които са останали по всички места, дето той и да живее, нека му помогнат жителите на онова място със сребро, със злато, с друг имот, с добитък и доброволни приноси за Божия дом, що е в Иерусалим.

5. Тогава станаха отценачалниците Иудини и Вениаминови, свещениците и левитите, всякой, чийто дух бе възбудил Бог, да идат да градят Господния дом, що е в Иерусалим.

6. И всички техни съседи им помагаха със сребърни съдове, със злато, с друг имот и с добитък и със скъпи вещи, освен доброволните приноси за храма.

7. А цар Кир извади съдовете на Господния дом, които Навуходоносор бе отнел от Иерусалим и ги бе поставил в дома на своя бог, —

8. изнесе ги Кир, цар персийски, с ръката на Митридата, ковчежника, а тоя ги предаде с брой на Шешбацара, княз Иудин.

9. И ето броя им: златни блюда — трийсет, сребърни блюда — хиляда, ножове — двайсет и девет,

10. златни чаши — трийсет, сребърни чаши, двойни — четиристотин и десет, други съдове — хиляда;

11. всичко съдове, златни и сребърни, — пет хиляди и четиристотин. Всичко това взе със себе си Шешбацар, когато преселниците тръгнаха от Вавилон за Иерусалим.

ГЛАВА 2.

1. Ето синовете на страната от преселените пленници, които вавилонският цар Навуходоносор беше откарал във Вавилон, които се върнаха в Иерусалим и Иудея, всеки в своя град,

2. и които дойдоха със Зоровавеля, Иисуса, Неемия, Сараия, Реелая, Мардохея, Вилшана, Мисфара, Бигвая, Рехума, Ваана. Ето броя на людете от народа Израилев:

3. синове Парошеви — две хиляди сто седемдесет и двама;

4. синове Сафатиеви — триста седемдесет и двама;

5. синове Арахови — седемстотин седемдесет и пет;

6. синове Пахат-Моавови — от синовете Иисусови (и) Иоавови — две хиляди осемстотин и дванайсет;

7. синове Еламови — хиляда двеста петдесет и четири;

8. синове Затуеви — деветстотин четирийсет и пет;

9. синове Закхаеви — седемстотин и шейсет;

10. синове Ваниеви — шестстотин четирийсет и двама;

11. синове Бебаеви — шестстотин двайсет и трима;

12. синове Азгадови — хиляда двеста двайсет и двама;

13. синове Адоникамови — шестстотин шейсет и шест;

14. синове Бигваеви — две хиляди петдесет и шест;

15. синове Адинови — четиристотин петдесет и четири;

16. синове Атерови — от дома Езекиев, — деветдесет и осем;

17. синове Бецаеви — триста двайсет и трима;

18. синове Иорови — сто и дванайсет;

19. синове Хашумови — двеста двайсет и трима;

20. синове Гибарови — деветдесет и пет;

21. родени във Витлеем — сто двайсет и трима;

22. жители от Нетофа — петдесет и шест;

23. жители от Анатот — сто двайсет и осем;

24. родени в Азмавет — четирийсет и двама;

25. родени в Кириат-Иарим, Кефира и Беерот — седемстотин четирийсет и трима;

26. родени в Рама и Гева — шестстотин двайсет и един;

27. жители от Михмас — сто двайсет и двама;
28. жители от Ветил и Гай — двеста двайсет и трима;
29. родени в Нево — петдесет и двама;
30. родени в Магбиш — сто петдесет и шест;
31. синове на другия Елам — хиляда двеста петдесет и четири;
32. синове Харимови — триста и двайсет;
33. родени в Лида, Хадид и Оно — седемстотин двайсет и пет;
34. родени в Иерихон — триста четирийсет и пет;
35. родени в Сенаи — три хиляди шестстотин и трийсет.
36. Свещеници: синове Иедаеви от дома Иисусов — деветстотин седемдесет и трима;
37. синове Имерови — хиляда петдесет и двама;
38. синове Пашхурови — хиляда двеста четирийсет и седем;
39. синове Харимови — хиляда и седемнайсет.
40. Левити: синове на Иисуса и Кадмиила, от синовете Годавиеви, — седемдесет и четири;
41. певци: синове Асафови — сто двайсет и осем;
42. синове на вратари: синове Шалумови, синове Атерови, синове Талмонови, синове Акувови, синове на Хатита, синове Шоваеви — всичко сто трийсет и девет.
43. Нетинеи: синове на Циха, синове на Хасуфа, синове Табаотови,
44. синове Керосови, синове на Сиаха, синове Фадонови,
45. синове на Лебана, синове на Хагаба, синове Акувови,
46. синове Хагавови, синове Шамлаеви, синове Хананови,
47. синове Гиделови, синове Гахарови, синове Реаиеви,
48. синове Рецинови, синове на Некода, синове Газамови,
49. синове на Уза, синове Пасеахови, синове Бесаеви,
50. синове на Асна, синове Меунимови, синове Нефисимови,
51. синове Бакбукови, синове на Хакуфа, синове Хархурови,
52. синове Бацлутови, синове на Мехида, синове на Харша,
53. синове Баркосови, синове на Сисра, синове Тамахови,
54. синове Нециахови, синове на Хатифа.
55. Синове на Соломоновите слуги: синове Сотаеви, синове Гасоферетови, синове на Феруда,
56. синове на Иаала, синове Дарконови, синове Гиделови,

57. синове Сефатиеви, синове Хатилови, синове Похерет-Гацебаймови, синове Амиеви, —

58. всичко нетинеи и синове на Соломоновите слуги — триста деветдесет и двама.

59. А ето излезлите от Телмелах, Тел-Харша, Херуб-Адан-Имер, които не можеха да покажат ни поколението си, ни рода си — дали са от Израил:

60. синове Делаиеви, синове Товиеви, синове на Некода — шестстотин петдесет и двама.

61. А от синовете свещенически: синове Хабаиеви, синове Хакоцови, синове на Верзелия, който взе жена от дъщерите на галаадеца Верзелия и почна да се нарича на тяхно име.

62. Те търсиха своята родословна записка, и я не намериха, затова бидоха изключени от свещенството.

63. И Тиршата им каза да не ядат от великата светиня, докле не се издигне свещеник с урим и тумим.

64. Цялото общество заедно се състоеше от четирийсет и две хиляди триста и шейсет души,

65. освен слугите им и слугините им, които бяха седем хиляди триста трийсет и седем; и при тях — двеста певци и певици.

66. Коне имаха седемстотин трийсет и шест, мъски — двеста четирийсет и пет,

67. камили имаха четиристотин трийсет и пет, осли — шест хиляди седемстотин и двайсет.

68. Някои от отценачалниците, като дойдоха при дома Господен, що е в Иерусалим, на драго сърце даряваха за дома Божий, за да го възобновят върху основите му.

69. Колкото им стигаше ръка, те дадоха в съкровищницата за работа шейсет и една хиляди драхми злато, и пет хиляди мнаси сребро и сто свещенически одежди.

70. Тъй си заживяха пак и свещеници и левити, и народ и певци, и вратари и нетинеи, и цял Израил в градовете си.

ГЛАВА 3.

1. Когато настъпи седмият месец, и синовете Израилеви вече бяха по градовете, народът се събра като един човек в Иерусалим.

2. Тогава стана Иисус, син Иоседеков, и братята му, свещеници, и Зоровавел, син Салатиилев, и братята му, и съградиха на Бога Израилев жертвеник, за да възнасят върху него всесъжения, както е писано в закона на Моисея, човека Божий.

3. Поставиха жертвеника върху основите му, понеже се бояха от другоземните народи; и почнаха да възнасят върху него всесъжения Господу, всесъжения утрени и вечерни.

4. И празнуваха празника Шатри, както бе заповядано, с всекидневни всесъжения в определен брой по устава за всеки ден.

5. След това извършваха редовно всесъжение и в новомесечия, и във всички празници, посветени Господу, както и доброволни приноси Господу от всекиго, който желаеше.

6. А от първия ден на седмия месец наченаха да възнасят всесъжения Господу. Но на Господния храм още не бяха турени основите.

7. И наченаха да дават пари на каменоделци и дърводелци, и ястие, питие и дървено масло на сидонци и тирци, за да доставят кедрово дърво от Ливан по море в Яфа, с позволение на Кира, цар персийски.

8. На втората година след идването си при дома Господен в Иерусалим, на втория месец, Зоровавел, син Салатиилев, и Иисус, син Иоседеков, и другите им братя, свещеници и левити, и всички, дошли от плен в Иерусалим, туриха начало и поставиха левити от двайсет години и нагоре, които да надзирават работите при дома Господен.

9. И залегнаха Иисус, синовете му и братята му, Кадмиил и синовете му, — синове Иудини — като един човек да надзирават работниците при дома Господен, а тъй също и синовете Хенадодови, синовете им и братята им — левити.

10. Когато зидарите положиха основите на храма Господен, поставиха свещеници, с одеждите им, с тръби, и левити — синове

Асафови — с кимвали, за да славят Господа по наредбите на Давида, цар Израилев.

11. И наченаха да пеят по зареда „хвалете“ и „славете Господа“, „защото е благ, защото милостта Му към Израиля е довека“. И целият народ възклицаваше гръмогласно, славейки Господа, задето се туриха основите на Господния дом.

12. Обаче мнозина свещеници и левити и отценачалници, старци, които бяха видели прежния храм, сега, като се основаваше новият храм пред очите им, плакаха с глас, но мнозина и възклицаваха гръмогласно от радост.

13. И народът не можеше да различи радостните възклицания от плачевния вик народен, защото народът възклицаваше високо, и гласът се чуваше надалеко.

ГЛАВА 4.

1. Враговете Иудини и Вениаминови чуха, че върналите се от плен градят храм на Господа, Бога Израилев;

2. и дойдоха те при Зоровавеля и при отценачалниците и им казаха: ще градим и ние с вас, защото и ние като вас прибягваме към вашия Бог, и Нему принасяме жертви от дните на Асардана, сирийски цар, който ни пресели тук.

3. Отговориха им Зоровавел, Иисус и другите отценачалници израилски: не бива да градите заедно с нас дом на нашия Бог; ние сами ще градим дом на Господа, Бога Израилев, както ни заповяда Кир, цар персийски.

4. Тогава народът на оная земя взе да ослабя ръцете на иудейския народ и да му пречи в градежа;

5. и подкупваха съветници против тях, за да разрушат предприятието им през всички дни на Кира, цар персийски, до царуването на Дария, цар персийски.

6. А в царуването на Ахашвероша — в началото на царуването му — написаха обвинение против жителите на Иудея и на Иерусалим.

7. Също и в дните на Артаксеркса писаха Бишлам, Митридат, Табеел и други техни другари до Артаксеркса, цар персийски. Писмото бе написано със сирийски букви и на сирийски език.

8. Рехум, съветник, и Шимшай, писар, писаха такова писмо против Иерусалим до цар Артаксеркса;

9. Еди-кога си, Рехум, съветник, и Шимшай, писар, и други техни другари, — динейци, афарсахейци, тарпелейци, апарси, арехейци, вавилонци, сусанци, даги, еламитци,

10. и други народи, които пресели великият и славният Аснафар (Сенахирим) и засели в градовете самарийски и в другите градове отвъд реката, и прочее.

11. Ето препис от писмото, което пратиха нему: до цар Артаксеркса, твоите раби, човеците, които живеят отвъд реката и прочее.

12. Да знаеш, царю, че иудеите, които излязоха от тебе и дойдоха при нас в Иерусалим, градят тоя бунтовен и лош град и правят стени, чиито основи вече поправиха.

13. Но да знаеш, царю, че, ако тоя град бъде построен и стените му възстановени, те няма да плащат ни данък, ни берия, нито мито, и царската хазна ще има загуба.

14. А понеже ядем сол от царския дворец, и не можем да гледаме тая загуба за царя, затова пращаме известие на царя:

15. нека потърсят в паметната книга на бащите ти, — и ще намериш в тая паметна книга и ще узнаеш, че тоя град е град бунтовен и пакостен за царете и областите, и че в него са ставали бунтове от старо време, поради което тоя град биде и опустошен.

16. Затова обаждаме на царя, че, ако тоя град бъде огражден и стените му доправени, то след това няма да имаш владения отвъд реката.

17. Царят проводи отговор на Рехума, съветника, и Шимшая, писаря, и на другите им другари, които живеят в Самария и в другите градове отвъд реката: Мир … и прочее.

18. Писмото, що ми пратихте, биде ми разумливо прочетено;

19. и аз заповядах, — и търсиха и намериха, че тоя град още от старо време се бунтувал против царете, и в него ставали размирици и вълнения,

20. и че в Иерусалим имало силни царе, които владеели цялата задречна област и които взимали данък, берии и мито.

21. И тъй, дайте заповед, тия човеци да престанат да работят, и тоя град да се не гради, докле не заповядам аз.

22. Бъдете внимателни, да не изпуснете нещо отпред очите си. Защо да се допуска да расте злото във вреда на царете?

23. Щом писмото на цар Артаксеркса биде прочетено пред Рехума и Шимшая, писар, и другарите им, те незабавно отидоха в Иерусалим при иудеите и със силно въоръжена ръка им спряха работата.

ГЛАВА 5.

1. Но пророк Агей и пророк Захария, син на Ада, говореха на иудеите в Иудея и Иерусалим пророчески речи в името на Бога Израилев.

2. Тогава станаха Зоровавел, син Салатиилев, и Иисус, син Иоседеков, и почнаха да градят Божия дом в Иерусалим, и с тях Божиите пророци, които ги подкрепяха.

3. В това време дойдоха при тях Татнай, областен началник отвъд реката, и Шетар-Бознай, с другарите си, и им казаха тъй: кой ви позволи да градите тоя дом и да доправяте тия стени?

4. Тогава ние им казахме имената на човеците, които градяха това здание.

5. Но окото на техния Бог беше над старейшините иудейски, и ония не им запретиха, докле работата не отиде до Дария, и докле не дойде решение по тая работа.

6. Ето съдържанието на писмото, което прати Татнай, задречен областен началник, и Шетар-Бознай с другарите си — афарсахейци, отвъд реката, до цар Дария.

7. В съобщението, което пратиха до него, ето що бе написано: до цар Дария — всякакъв мир!

8. Да знаеш, царю, че ние ходихме в Иерусалимската област при дома на великия Бог; градят го с големи камъни, а в стените турят дървета; тая работа върви бързо и успява в ръцете им.

9. Тогава попитахме ония старейшини и им казахме тъй: кой ви позволи да градите тоя дом и да доправяте тия стени?

10. Освен това, попитахме ги и за имената им, за да ти обадим и напишем имената на главните от тях.

11. Те ни отговориха с такива думи: ние сме раби на Бога на небето и земята и градим дом, който беше съграден много години преди това, — и великият цар Израилев го строи и довърши.

12. А когато бащите ни разгневиха Бога небесни, Той ги предаде в ръката на Навуходоносора, цар вавилонски, халдеец; той разруши тоя дом и пресели народа във Вавилон.

13. Но в първата година на Кира, цар вавилонски, цар Кир позволи да се построи тоя дом Божий;

14. още и съдовете на Божия дом, златни и сребърни, които Навуходоносор бе изнесъл из иерусалимския храм, и занесъл беше във вавилонския храм, — цар Кир изнесе от вавилонския храм и ги даде с брой на Шешбацара, когото назначи за областен началник,

15. и му каза: вземи тия съдове, па иди ги занеси в иерусалимския храм, и нека Божият дом се строи на своето място.

16. Тогава тоя Шешбацар дойде и тури основите на Божия дом в Иерусалим; оттогава и досега се строи и още не е свършен.

17. И тъй, ако е на царя благоугодно, нека потърсят в дома на царските съкровища, там във Вавилон, наистина ли цар Кир е позволил да се гради тоя дом Божий в Иерусалим, и нека ни допратят царската воля върху това.

ГЛАВА 6.

1. Тогава цар Дарий даде заповед, и търсиха във Вавилон и в книгохранилището, дето туряха съкровищата.

2. И намериха в Екбатана, в двореца, който е в област Мидия, един свитък, и в него писано тъй: да се помни:

3. в първата година на цар Кира, цар Кир даде заповед за дома Господен в Иерусалим: нека се гради дом на онова място, дето принасят жертви, и нека му се турят здрави основи; висината му — шейсет лакти, ширината му — шейсет лакти;

4. три реда големи камъни, един ред дървета; а разноските нека се дават от царския дом.

5. Още и съдовете на Божия дом, златни и сребърни, които Навуходоносор е изнесъл из иерусалимския храм и отнесъл във Вавилон, нека се върнат и занесат в иерусалимския храм и да бъдат наместени в Божия дом, всякой на своето място.

6. Затова, Татнаие, задречен областен началнико, и Шетар-Познаие, с другарите си афарсахейци отзад реката, — отстранете се оттам!

7. Не спирайте работата при Божия дом; нека иудейският областен началник и иудейските старейшини да градят тоя Божий дом на мястото му.

8. И от мен се дава заповед, с какво трябва да помагате на тия старейшини иудейски в градежа на тоя дом Божий, а именно: от царския имот — от задречния данък — веднага взимайте и давайте на тия човеци, та да се не спира работата;

9. и колкото трябва — телци ли, овни или агнета за всесъжение на Бога небесни, също и пшеница, сол, вино и дървено масло, според както кажат свещениците иерусалимски, нека им се дава всякой ден без задръжка,

10. та да принасят жертва, приятна на Бога небесни, и да се молят за живота на царя и синовете му.

11. Пък аз давам заповед — който човек измени тая наредба, да извадят греда от къщата му, да го издигнат и приковат на нея, а къщата

му поради това да се обърне в развалини.

12. И Бог, Чието име обитава там, да повали всеки цар и народ, който би протегнал ръка да измени това за вреда на тоя дом Божий в Иерусалим. Аз, Дарий, дадох тая заповед; да бъде точно изпълнявана.

13. Тогава Татнай, задречен областен началник, Шетар-Бознай и другарите им, вършеха точно тъй, както заповяда цар Дарий.

14. И иудейските старейшини градяха и успяваха според пророчеството на пророк Агея и Захария, син на Ада. Съградиха и свършиха според волята на Бога Израилев и според волята на Кира, Дария и Артаксеркса, царе персийски.

15. Свършен биде тоя дом на третия ден от месец адар, в шестата година от царуването на цар Дария.

16. И синовете Израилеви, свещеници, левити и други, които се бяха върнали от плен, извършиха с радост освещението на тоя Божий дом.

17. И принесоха при освещението на тоя Божий дом: сто вола, двеста овена, четиристотин агнета и дванайсет козли в жертва за грях за цял Израил, според броя на колената Израилеви.

18. И поставиха свещениците според отделенията им и левитите според сметките им за Божия служба в Иерусалим, както бе заповядано в книгата Моисеева.

19. И върналите се от плен направиха Пасха в четиринайсетия ден на първия месец,

20. защото свещениците и левитите се бяха очистили, — те всички до един бяха чисти; и заклаха пасхални агнета за всички върнали се от плен, за своите братя свещеници и за себе си.

21. И ядоха синовете Израилеви, които се бяха върнали от преселението, и всички, които се бяха отделили към тях от нечистотата на земните народи, за да прибягват към Господа, Бога Израилев.

22. И празнуваха с радост празника Безквасници седем дена, защото Господ ги зарадва и обърна към тях сърцето на асирийския цар, за да подкрепи ръцете им при граденето на дома на Господа, Бога Израилев.

ГЛАВА 7.

1. След тия събития, в царуването на Артаксеркса, цар персийски, Ездра — син на Сераия, син на Азария, син на Хелкия,

2. син на Шалума, син на Садока, син на Ахитува,

3. син на Амария, син на Азария, син на Мараиота,

4. син на Захария, син на Узия, син на Букия,

5. син на Авишуя, син на Финееса, син на Елеазара, син на първосвещеник Аарона, —

6. този Ездра излезе от Вавилон. Той беше книжник и знаеше закона Моисеев, даден от Господа, Бога Израилев. Царят му даде всичко по желанието му, защото ръката на Господа, неговия Бог, беше над него.

7. С него отидоха в Иерусалим и някои синове Израилеви, и свещеници, и левити, и певци, и вратари, и нетинеи в седмата година на цар Артаксеркса.

8. Той дойде в Иерусалим на петия месец, в седмата година на царя.

9. Защото в първия ден на първия месец бе почнало излизането от Вавилон, а в първия ден на петия месец той дойде в Иерусалим: благодетелната ръка на неговия Бог беше над него,

10. защото Ездра бе разположил сърцето си да изучава закона Господен, да го изпълнява и да учи в Израиля на закон и правда.

11. Ето съдържанието на писмото, което цар Артаксеркс даде на Ездра, свещеник и книжник, който учеше в Израиля на заповедите Господни и на законите Му:

12. Артаксеркс, цар на царете, до Ездра свещеника, съвършения учител по закона на небесния Бог и прочее.

13. Дадох заповед, щото в царството ми всеки от народа Израилев и от неговите свещеници и левити, който желае да иде в Иерусалим, да тръгне с тебе.

14. Понеже се пращаш от царя и от седемте му съветници, да разгледаш Иудея и Иерусалим според закона на твоя Бог, който е в ръката ти,

15. и да занесеш среброто и златото, което царят и съветниците му пожертвуваха на Бога Израилев, Чието жилище е в Иерусалим,

16. и всичкото сребро и злато, което ще събереш по цялата област Вавилонска, заедно с доброволните приноси от народа и свещениците, които пожертвуват за дома на своя Бог, който е в Иерусалим, —

17. то веднага купи за тия пари волове, овни, агнета и хлебни приноси към тях, и възлияния за тях, и ги принеси върху жертвеника в дома на вашия Бог в Иерусалим.

18. А каквото ти и братята ти намерите за добре да направите от останалото сребро и злато, по волята на вашия Бог правете.

19. Съдовете пък, които ти се дадоха за служби в дома на твоя Бог, сложи пред Бога Иерусалимски.

20. И друго, що е потребно за дома на твоя Бог, каквото признаваш за нужно, давай от дома на царските съкровища.

21. И аз, цар Артаксеркс, давам заповед до всички ковчежници, които са отвъд реката: всичко, що поиска от вас Ездра, свещеник и учител по закона на Бога небесни, незабавно давайте:

22. сребро до сто таланта, пшеница до сто кора, вино до сто бата и пак до сто бата дървено масло, а сол — без да се определи количеството.

23. Всичко, що е заповядано от Бога небесни, трябва да се върши грижливо за Неговия дом, (гледайте, да не протегне някой ръка върху дома на Бога небесни) за да не падне гневът Му върху царството, царя и синовете му.

24. Казваме ви да знаете, че на никого от свещениците и левитите, певците, вратарите, нетинеите и служещите при тоя дом Божий не бива да се налага ни данък, ни берия, ни мито.

25. А ти, Ездра, според мъдростта на твоя Бог, която е в ръката ти, постави управители и съдии, за да съдят целия народ отвъд реката, — всички, които знаят законите на твоя Бог, а които не знаят, учете ги.

26. А който не изпълнява закона на твоя Бог и закона царски, той незабавно да се осъжда, било на смърт, било на заточение, било на парична глоба, или на затвор в тъмница.

27. Благословен да бъде Господ, Бог на отците ни, Който вложи в сърцето на царя да украси дома Господен, що е в Иерусалим,

28. и Който склони към мене милостта на царя, на съветниците му и на всички силни князе цареви! И аз се ободрих, понеже ръката на Господа, моя Бог, беше над мене, и събрах главатарите Израилеви, за да отидат с мене.

ГЛАВА 8.

1. Ето отценачалниците и родословието на ония, които излязоха с мене от Вавилон, в царуването на цар Артаксеркса:

2. от Финеесовите синове — Гирсон; от Итамаровите синове — Даниил; от Давидовите синове — Хатуш;

3. от Шеханиевите синове, от Парошевите синове — Захария и с него по родословния списък сто и петдесет души от мъжки пол;

4. от Пахат-Моавовите синове — Елехоенай, син Зерахиев, и с него двеста души от мъжки пол;

5. от синовете на Затоя — Шехания, син Яхазиилов, и с него триста души от мъжки пол;

6. от Адиновите синове — Евед, син Ионатанов, и с него петдесет души от мъжки пол;

7. от Еламовите синове — Иешаия, син на Аталия, и с него седемдесет души от мъжки пол;

8. от Сафатиевите синове — Зевадия, син Михаилов, и с него осемдесет души от мъжки пол;

9. от Иоавовите синове — Овадия, син Иехиелов, и с него двеста и осемдесет души от мъжки пол;

10. от синовете на Ваания — Шеломит, син на Иосифия, и с него сто и шейсет души от мъжки пол;

11. от Беваевите синове — Захария, син Беваев, и с него двайсет и осем души от мъжки пол;

12. от Азгадовите синове — Иоханан, син Хакатанов, и с него сто и десет души от мъжки пол;

13. от синовете Адоникамови излязоха последните от тях; ето имената им: Елифелет, Иеиел и Шемаия, и с тях шейсет души от мъжки пол;

14. от Бигваевите синове — Утай и Забуд, и с тях седемдесет души от мъжки пол.

15. Събрах ги при реката, която се втича в Ахава, и там престояхме три дни, и, когато прегледах народа и свещениците, не намерих там никого от Левиевите синове.

16. Тогава пратих да повикат Елиезера, Ариела, Шемаия, Елнатана, Иарива, Елнатана, Натана, Захария и Мешулама — главните, и Иоярива и Елнатана — учените;

17. и дадох им поръка до Идо, главния в местността Касифия, и научих ги, какво да говорят на Идо и братята му, нетинеи в местността Касифия, за да ни доведат служители за дома на нашия Бог.

18. И те ни доведоха — понеже благодетелната ръка на нашия Бог беше над нас — един умен човек от синовете на Махлия, син на Левия, син на Израиля, именно Шеревия със синовете му и братята му — осемнайсет души;

19. и Хашавия и с него Иешаия от синовете Мерариеви, неговите братя и техните синове — двайсет;

20. и от нетинеите, които бе дал Давид и князете му за прислуга на левитите, двеста и двайсет нетинеи; всички те бяха означени поименно.

21. Тогава прогласих там пост при река Ахава, за да се смирим пред лицето на нашия Бог и да измолим от Него честит път за себе си, за децата си и за всичкия наш имот,

22. понеже ми беше срамно да искам от царя войска и конници да ни пазят от врага по пътя, защото ние, когато говорехме с царя, казахме: ръката на нашия Бог е благодетелна за всички, които прибягват към Него, а над всички, които Го оставят, стои силата Му и гневът Му!

23. И тъй, ние постихме и молихме нашия Бог за това, и Той ни послуша.

24. Тогава отделих дванайсет души от началниците над свещениците: Шеревия и Хашавия, и с тях десетмина от братята им;

25. и предадох им с теглилка среброто и златото и съдовете, — всичко, що бе пожертвувано за дома на нашия Бог, каквото пожертвуваха царят, съветниците му, князете му и всички израилтяни, които бяха там.

26. И предадох в ръцете им с теглилка: сребро — шестстотин и петдесет таланта, и сребърни съдове — за сто таланта, злато — сто таланта,

27. златни чаши — двайсет, за хиляда драхми, и два съда от най-добра, бляскава мед, ценима като злато.

28. И казах им: вие сте светиня Господу, и съдовете са светиня, и среброто и златото — доброволен принос на Господа, Бога на отците ви.

29. Бдете и запазете това, докле го предадете с теглилка на началниците над свещениците, левитите и отценачалниците Израилеви в Иерусалим, в съкровищницата при дома Господен.

30. Свещениците и левитите приеха претегленото сребро, злато и съдове, за да ги занесат в Иерусалим, в дома на нашия Бог.

31. Тогава тръгнахме от река Ахава на дванайсетия ден от първия месец, за да идем в Иерусалим; и ръката на нашия Бог беше над нас и ни завардяше от неприятелска ръка и от ония, които ни причакваха по пътя.

32. И стигнахме в Иерусалим, дето престояхме три дни.

33. На четвъртия ден предадохме с тегло среброто, златото и съдовете в дома на нашия Бог в ръцете на свещеник Меремота, син Уриев, и с него на Елеазара, син Финеесов, и с тях на Иозавада, син Иисусов, и на Ноадия, син Винуев — левити,

34. всичко с брой и с тегло. И всичко претеглено бе същевременно записано.

35. Дошлите от плен преселници принесоха всесъжение Богу Израилеву дванайсет телци за цял Израил, деветдесет и шест овена, седемдесет и седем агнета и дванайсет козела в жертва за грях: всичко това за всесъжение Господу.

36. И предадоха царските заповеди на царските сатрапи и на задречните областеначалници, и те почетоха народа и дома Божий.

ГЛАВА 9.

1. Като се свърши това, началниците се приближиха до мене и казаха: народът Израилев и свещениците и левитите не са се отделили от другоплеменните народи с техните гнусотии, от хананейци, хетейци, ферезейци, иевусейци, амонци, моавци, египтяни и аморейци,

2. защото взеха техни дъщери за себе си и за синовете си, светото семе се смеси с другоплеменни народи, и при това ръката на най-видните и най-главните беше първа в това беззаконие.

3. Като чух тия думи, раздрах долната си и горна дреха, скубех космите на главата си и на брадата си и седях печален.

4. Тогава се събраха при мене всички, които се побояха от думите на Бога Израилев поради престъпленията на преселниците, и аз седях печален до вечерната жертва.

5. А през време на вечерната жертва станах от мястото на моето тъгуване и с раздрана долна и горна дреха паднах на колене и прострях ръце към Господа, моя Бог,

6. и казах: Боже мой, срам ме е и страх ме е да подигна лице към Тебе, мой Боже, защото беззаконията ни се натрупаха до над главата, и вината ни нарасна до небесата.

7. От дните на отците ни до днес ние сме в голяма вина, и поради нашите беззакония бидохме предадени ние, царете ни, свещениците ни, — в ръцете на другоземни царе, на меч, в плен, на разграбване и похула, както е и сега.

8. И ето, след малко време, ни се дарува милост от Господа, нашия Бог, Който остави у нас неколцина оцелели и ни даде да се утвърдим в мястото на светинята Му; просвети ни очите нашият Бог и ни даде да се съживим малко в робството си.

9. Ние сме роби, но и в робството ни нашият Бог не ни остави. Той наведе към нас милостта на персийските царе, да ни дадат да се съживим, да въздигнем дома на нашия Бог, да го подновим от развалините му, и дадоха ни ограда в Иудея и в Иерусалим.

10. А сега, какво да кажем, Боже наш, след това? Защото ние отстъпихме от Твоите заповеди,

11. които ни даде чрез Твоите раби, пророците, като каза: земята, в която отивате, за да я завладеете, е земя нечиста; тя е омърсена с нечистотиите на другоплеменните народи, с техните гнусотии, с които са я напълнили от край до край с мръсотиите си.

12. Затова не давайте дъщерите си за синовете им, и дъщерите им не взимайте за синовете си, и не търсете мира им, нито благата им довека, за да се утвърдите и храните с благата на тая земя и да я предадете в наследство на синовете си довека.

13. И след всичко, що ни сполетя поради лошите ни дела и поради голямата наша вина, и, — защото Ти, Боже наш, ни пощади не според беззаконието ни и ни даде такова избавление, —

14. нима пак ще нарушаваме Твоите заповеди и ще влизаме в родство с тия отвратителни народи? Не ще ли се прогневиш нам дори до погубване, тъй че да няма оцелели и да няма спасени?

15. Господи, Боже Израилев! Ти си праведен, защото ние оцеляхме доднес; и ето, ние сме в беззаконията си пред Твоето лице, макар че след това не би трябвало да стоим пред Твоето лице.

ГЛАВА 10.

1. Докле Ездра тъй се молеше и изповядваше, плачейки и мятайки се пред Божия дом, стече се при него твърде голямо събрание от израилтяни, мъже, жени и деца, защото и народът плачеше много.

2. Тогава се обади Шехания, син Иехиилов от синовете Еламови, и каза на Ездра: прегрешихме пред нашия Бог, че си взехме другоплеменни жени от народите на тая земя, но има още надежда за Израиля в тая работа;

3. да сключим сега завет с нашия Бог, че, по съвета на моя господар и на ония, които благоговеят пред заповедите на нашия Бог, ще напуснем всички жени и родените от тях деца, — и да бъде по закона!

4. Стани, защото това е твое дело, и ние сме с тебе: бъди бодър и работи!

5. Тогава стана Ездра и поръча на началниците над свещениците, левитите и цял Израил да положат клетва, че ще направят тъй. И те положиха клетва.

6. Стана Ездра и тръгна от Божия дом за в жилището на Иоханана, Елияшивовия син, и стигна там. Хляб не ядеше и вода не пиеше, защото плачеше за престъпленията на преселниците.

7. И разгласиха в Иудея и в Иерусалим на всички, които бяха в плен, да се съберат в Иерусалим,

8. а който не дойде в три дни, ще бъде наложено заклятие, по решение на началниците и старейшините, върху целия му имот, и сам той ще бъде отлъчен от обществото на преселниците.

9. И в тия три дни събраха се в Иерусалим всички жители на Иудея и на земята Вениаминова. Това беше в деветия месец на двайсетия ден от месеца. Седеше целият народ на стъгдата пред Божия дом и трепереше, както поради тая работа, тъй и от дъждовете.

10. Тогава свещеник Ездра стана и им каза: вие направихте престъпление, като си взехте другоплеменни жени и с това увеличихте вината на Израиля;

11. затова, покайте се пред Господа, Бога на вашите отци, и изпълнете волята Му, отлъчете се от народите на тая земя и от другоплеменните жени.

12. Цялото събрание отговори и каза с висок глас: както каза, тъй ще и направим.

13. Но народът е многоброен, и времето е сега дъждовно, та не може да се стои на улицата. Па и тая работа не е ни за ден, нито за два, защото ние съгрешихме много в тая работа.

14. Нека нашите началници бъдат заместници на цялото общество, и всички в нашите градове, които са взели другоплеменни жени, да идват тука в уреченото време заедно със стареите и съдиите на всеки град, докле се не отвърне от нас пламенният гняв на нашия Бог поради това нещо.

15. Тогава се заеха с това Ионатан, син Асаилов, и Яхзеия, син Тиквов, а Мешулам и Шавтай, левит, бяха техни помощници.

16. Тъй сториха излезлите из плен. Отредени бяха за това: свещеник Ездра, отценачалниците от всяко тяхно поколение, и всички бяха именувани по име. Те се събраха на заседание в първия ден на десетия месец, за да изследват тая работа;

17. и свършиха изследването за всички, които бяха взели другоплеменни жени, към първия ден на първия месец.

18. И намериха се от свещеническите синове, които бяха взели другоплеменни жени, — от синовете на Иисуса, сина Иоседеков, и братята му: Маасея, Елиезер, Иарив и Гедалия;

19. те дадоха ръката си за уверение, че ще напуснат жените си, и че, като виновни, ще принесат жертва един овен за вината си;

20. от Имеровите синове: Хананий и Завадия;

21. от Харимовите синове: Маасея, Елия, Шемаия, Иехиил и Узия;

22. от Пашхуровите синове: Елиоенай, Маасея, Исмаил, Натанаил, Иозавад и Еласа;

23. от левитите: Иозавад, Шимей и Келаия, той е и Клита, Патахия, Иуда и Елиезер;

24. от певците: Елияшив; от вратарите: Шалум, Телем и Урий;

25. а от израилтяните, — от Парошовите синове: Рамаия, Изия, Малхия, Миямин, Елеазар, Малхия и Венаия;

26. от синовете Еламови: Матания, Захария, Иехиел, Авдий, Иремот и Елия;

27. от синовете Затови: Елиоенай, Елияшив, Матания, Иремот, Завад и Азиса;

28. от синовете Беваеви: Иоханан, Ханания, Забвай и Атлай;

29. от синовете Ваниеви: Мешулам, Малух, Адая, Иашув, Шеал и Иерамот;

30. от синовете на Пахат-Моава: Адна, Хелал, Венаия, Маасея, Матания, Веселиил, Бинуй и Манасия;

31. от синовете Харимови: Елиезер, Ишия, Малхия, Шемаия, Симеон,

32. Вениамин, Малух, Шемария;

33. от синовете Хашумови: Матнай, Матата, Завад, Елифелет, Иеремай, Манасия и Шимей;

34. от синовете Ваниеви: Маадай, Амрам и Уел,

35. Бенаия, Бидия, Келухи,

36. Ванея, Меремот, Елиашив,

37. Матания, Матнай, Иаасай,

38. Ваний, Бинуй, Шимей,

39. Шелемия, Натан, Адаия,

40. Махнадбай, Шашай, Шарай,

41. Азариел, Шелемияху, Шемария.

42. Шалум, Амария и Иосиф;

43. от синовете Невови: Иеиел, Мататия, Завад, Зевина, Иадай, Иоел и Бенаия.

44. Всички тия бяха си взели другоплеменни жени, и някои от тия жени бяха им родили деца.

КНИГА НА НЕЕМИЯ

ГЛАВА 1.

1. Думи на Неемия, сина Ахалиев. През месец кислев, в двайсетата година, аз бях в престолния град Суза.

2. Тогава дойде Ханани, един от моите братя, — той и няколко души от Иудея. И аз ги попитах за оцелелите иудеи, които не отидоха в плен, и за Иерусалим.

3. И те ми казаха: останалите, които не отидоха в плен, се намират там, в земята си, в голяма неволя и унижение; а стените на Иерусалим — срутени, и портите му — с огън изгорени.

4. Като чух тия думи, седнах и заплаках, и бях печален няколко дена, постих и молих се пред Бога небесни,

5. и думах: Господи, Боже небесний, Боже великий и страшний, Който пазиш завет и милост към ония, които Те обичат и пазят Твоите заповеди!

6. Ушите Ти да бъдат внимателни и очите Ти отворени, за да чуят молитвата на Твоя раб, с която сега се моля денем и нощем пред Тебе за синовете Израилеви, Твои раби, и се изповядвам за греховете на синовете Израилеви, с които съгрешихме пред Тебе, съгрешихме — и аз и домът на отца ми.

7. Ние станахме престъпници пред Тебе и не спазихме ония заповеди, устави и наредби, които бе дал на Моисея, Твоя раб.

8. Но спомни си думата, която бе дал на Моисея, Твоя раб, като каза: ако станете престъпници, ще ви разпилея между народите,

9. а кога се обърнете към Мене и пазите Моите заповеди и ги изпълнявате, то да сте изгонени и на край-небе, и оттам ще ви прибера и ще ви заведа на мястото, що съм избрал, за да въдворя там името Си.

10. А те са Твои раби и Твой народ, що си изкупил с великата Си сила и с мощната Си ръка.

11. Моля Ти се, Господи, да бъде ухото Ти внимателно към молитвата на Твоя раб и към молитвата на Твоите раби, които охотно благоговеят пред името Ти. Помогни сега на Твоя раб и го въведи в милост пред тоя човек. — Аз бях виночерпец при царя.

ГЛАВА 2.

1. В двайсетата година на цар Артаксеркса, през месец нисан, имаше пред него вино. Аз взех виното и подадох на царя, и, сякаш, не бях тъжен пред него.

2. Но царят ме попита: защо ти е тъжно лицето? Ти не си болен, такова нещо няма, а навярно имаш тъга на сърце. Аз се много уплаших

3. и казах на царя: да е жив царят навеки! Как да ми не бъде тъжно лицето, когато градът, домът, дето са гробовете на отците ми, е запустял, и портите му са с огън изгорени!

4. И царят ми рече: а какво желаеш? Аз се помолих на Бога небесни

5. и отговорих на царя: ако е угодно на царя, и ако твоят раб е намерил благоволение пред лицето ти, то прати ме в Иудея, в града, дето са гробовете на отците ми, за да го иззидам.

6. И рече ми царят и царицата, която седеше до него: колко време ще трае пътят ти, и кога ще се върнеш? И царят благоволи да ме прати, след като определих времето.

7. Тогава казах на царя: ако благоволи царят, нека ми даде писмо до задречните областеначалници, да ми дават пропуск, докато стигна до Иудея,

8. и писмо до Асафа, пазителя на царските гори, да ми даде дървета за вратите на крепостта, що е при Божия дом, и за градските стени, и за къщата, в която да живея. И царят ми даде, понеже благодейната ръка на моя Бог беше над мене.

9. Като стигнах при задречните областеначалници, предадох им царските писма. А царят беше пратил с мене военни началници с конници.

10. Като чуха това Саваналат, Хоронит и Товия, роб амонитски, стана им твърде неприятно, че е дошъл човек да се грижи за доброто на синовете Израилеви.

11. И пристигнах в Иерусалим. И престоях там три дни,

12. па станах нощем с няколко души, които бяха при мене, и не казах никому, какво моят Бог ми е турил на сърце да сторя за

Иерусалим; а добиче нямаше с мене никакво, освен онова, на което яздех.

13. Тъй преминах нощем през Долински порти пред Змейски извор към Гноищни порти и разгледах разрушените стени на Иерусалим и изгорелите му с огън порти.

14. И дойдох до Изворни порти и до царския водоем, но там нямаше място да мине добичето, което беше под мене;

15. и се върнах назад по дола нощем и разглеждах стените и, като минах пак през Долински порти, върнах се.

16. А началниците не знаеха, къде ходих и какво правех: дотогава не бях нищо открил ни на иудеите, нито на свещениците, ни на първенците, нито на началниците, нито на другите работници.

17. И казах им: виждате в каква неволя се намираме; Иерусалим запустял, и портите му с огън изгорени; да идем и да съградим стените на Иерусалим, та да не бъдем занапред в такова унижение.

18. И разказах им, как благодейната ръка на моя Бог беше над мене, — и за думите на царя, които ми говори. И те казаха: ще градим, — и укрепиха ръцете си за добро дело.

19. Като чуха това Саваналат, Хоронит и Товия, роб амонитски и Гешем Арабец, присмиваха ни се и думаха с презрение: каква е тая работа, която вършите? Не мислите ли вече да се бунтувате против царя?

20. Аз им отговорих и рекох: Бог небесни, Той ще ни помогне, и ние, раби Негови, ще почнем да зидаме, а за вас няма да има ни дял, ни право, ни спомен в Иерусалим.

ГЛАВА 3.

1. И стана Елияшив, великият свещеник, и братята му, свещеници, и съградиха Овчи порти: осветиха ги и вставиха вратите им и от кулата Меа ги осветиха до кулата Хананела.

2. До него градяха иерихонци, а до тях градеше Закхур, син Имриев.

3. Рибни порти градяха родените в Сенаи: те ги покриха и вставиха вратите им, ключалките им и заворките им.

4. До тях Меремот, син на Урия, син Хакоцов, поправяше стената; до тях поправяше Мешулам, син на Берехия, син Мешизабелов; до тях поправяше Садок, син на Баана.

5. До тях поправяха текойци; впрочем по-видните от тях не превиха врат да поработят за своя Господ.

6. Старите порти поправяха Иоиада, син Пасеахов, и Мешулам, син Бесодиев; те ги покриха и вставиха вратите им, ключалките им и заворките им.

7. До тях поправяше Мелатия, гаваонец, и Иадон от Меронот, с жителите от Гаваон и Мицфа, подвластни на задречния областеначалник.

8. До него поправяше Узиил, син Хархаев, златар, а до него поправяше Ханания, син Харакахимов. Те възстановиха Иерусалим до широката стена.

9. До тях поправяше Рефаия, син Хуров, началник на Иерусалимския полуокръг.

10. До тях и срещу къщата си поправяше Иедаия, син Харумафов, а до него поправяше Хатуш, син Хашавниев.

11. На втората част поправяше Малхия, син Харимов, и Хашув, Пахат-Моавов син; те също поправяха и Пещната кула.

12. До тях поправяше Шалум, Халохешов син, началник на Иерусалимския полуокръг, — той и дъщерите му.

13. Долински порти поправяше Ханун, и жителите от Заноах; те ги съградиха и вставиха вратите им, ключалките им и заворките им; те още поправяха и хиляда лакти от стената до Гноищни порти.

14. А Гноищни порти поправяше Малхия, Рехавов син, началник на Беткаремския окръг: той ги съгради и встави вратите им, ключалките им и заворките им.

15. Изворни порти поправяше Шалум, Колхозеев син, началник на окръг Мицфа: той ги съгради, покри ги и встави вратите им, ключалките им и заворките им; той поправяше и стената при водоем Селах, срещу градската градина и до стъпалата, които слизат от Давидовия град.

16. След него поправяше Неемия, Азбуков син, началник на Бетцурския полуокръг, до Давидовите гробници и до изкопаното езеро и до къщата на храбрите.

17. След тях поправяха левитите: Рехум, Ваниев син; до него поправяше, за свой окръг, Хашавия, началник на Кеилския полуокръг.

18. След тях поправяха братята им: Бавай, Хенададов син, началник на Кеилския полуокръг.

19. А до него поправяше Езер, Иисусов син, началник на Мицфа, на втората част, срещу възхода към оръжницата на ъгъла.

20. След него ревностно поправяше Варух, Забваев син, на втората част, от ъгъла до къщните врата на Елияшива, великия свещеник.

21. След него поправяше Меремот, син на Урия, син Хакоцов, на втората част, от къщните врата Елияшивови до края на Елияшивовата къща.

22. След него поправяха свещениците от околността.

23. След тях поправяха Вениамин и Хашув срещу своята къща; след тях поправяше Азария, син на Маасея, Ананиев син, до къщата си.

24. След него поправяше Бинуй, син Хенададов, на втората част, от Азариевата къща до ъгъла и завоя.

25. След него — Фалал, Узаев син, срещу ъгъла и кулата, която се издава от горния царски дом при тъмничния двор. След него Федаия, Парошов син.

26. А нетинеите, които живееха в Офел, поправяха срещу Водни порти към изток и до издадената кула.

27. След тях поправяха текойци, на втората част, от мястото срещу голямата издадена кула до Офелската стена.

28. От Конски порти нататък поправяха свещениците, всеки срещу къщата си.

29. След тях поправяше Садок, Имеров син, срещу къщата си, а след него поправяше Шемаия, Шеханиев син, пазач на Източни порти.

30. След него поправяше Ханания, Шелемиев син, и Ханун, шести син Цалафов, на втората част. След него поправяше Мешулам, Берехиев син, срещу стаята си.

31. След него поправяше Малхия, Хацорфиев син, до къщата на нетинеите и търговците, срещу Хамифкадски порти дори до ъгълната горница.

32. А между ъгълната горница и Овчи порти поправяха златари и търговци.

ГЛАВА 4.

1. Като чу Санавалат, че зидаме стените, разсърди се и досаждаше много и се подиграваше с иудеите;

2. и думаше пред братята си и пред самарийските военни люде, като казваше: какво правят тия клети иудеи? Нима ще им позволят това? Нима те ще принасят жертви? Нима ще свършат някогаш? Нима ще съживят камъните из купищата прах, и при това обгорени?

3. А до него Товия, амонитец, каза: нека ги зидат; ще мине лисица и ще срине каменните им стени.

4. Чуй, Боже наш, в какво сме презрение, и обърни тая тяхна гавра върху главите им, предай ги на презрение в земя на пленство,

5. не прикривай беззаконията им, и грехът им да не бъде загладен пред лицето Ти, понеже те огорчиха зидащите.

6. Ние все пак градихме стената, и цялата стена нависоко биде свързана до половината й. И на народа беше присърце да работи.

7. Като чуха Санавалат и Товия, и араби, и амонитци, и азотци, че иерусалимските стени се възстановяват, че повредите взеха да се изпълват, много се разгневиха.

8. И сговориха се да идат заедно да воюват против Иерусалим и да го разрушат.

9. А ние се молехме на нашия Бог и поставяхме насреща им стража денем и нощем, за да се спасим от тях.

10. Но иудеите казаха: ослабна силата на носачите, а пръстта от срутеното е много; не можем да градим стената.

11. А пък неприятелите наши казваха: не ще усетят и не ще видят, как изведнъж ще влезем помежду им, ще ги избием, и ще спрем работата.

12. Като идваха иудеите, които живееха до тях, и ни думаха десетина пъти от всички места, че ще ни нападнат,

13. тогава по ниските места на града зад стената, по сухите места, поставих народа по родове с мечовете им, с копията им и с лъковете им.

14. Па обгледах и станах, та казах на първенците и началниците и на останалия народ: не бойте се от тях; помнете Господа велики и страшни и се бийте за братята си, за синовете си, за дъщерите си, за жените си и за къщите си.

15. Като чуха нашите неприятели, че нам е известно, какво кроят, тогава Бог развали техния заговор, и ние всички се върнахме при стената, всеки на своята работа.

16. От оня ден половината младежи при мене се занимаваха с работа, а другата им половина стояха с копия, щитове, лъкове и брони; а началниците им бяха зад целия дом Иудин.

17. Ония, които градяха стената и носеха товари, що им се възлагаха, с една ръка вършеха работа, а с други държаха копие.

18. Всички строители бяха препасани с меч през кръста, и тъй строяха. А до мене беше тръбачът.

19. И казах на първенците и началниците и на останалия народ: работата е голяма и обширна, а ние сме пръснати по стената и отдалечени един от други;

20. затова, отдето чуете тръбния звук, в него място се събирайте при нас: Бог наш ще се сражава за нас.

21. Тъй карахме работата; и половината държаха копия откато се зора сипне, докато звезди излязат.

22. Освен това, същевременно бях заръчал на народа да нощуват в Иерусалим всички със слугите си, — и да бъдат те у нас нощем на стража, а денем на работа.

23. И нито аз, нито братята ми, нито слугите ми, ни стражарите, които ме придружаваха, не съблечахме дрехите си, и всеки от нас имаше на ръка меч и вода.

ГЛАВА 5.

1. Дигна се голям ропот у народа и жените му срещу братята им иудеи.

2. Имаше едни, които казваха: ние, синовете ни и дъщерите ни сме много; и ние бихме желали да си доставим жито, да се храним и да живеем.

3. Имаше и такива, които казваха: залагаме нивите си, лозята си и къщите си, за да си доставим жито в тоя глад.

4. Имаше и такива, които казваха: ние заемаме сребро за царския данък срещу нивите си и лозята си;

5. ние имаме същи тела, каквито са телата на братята ни, и синовете ни са такива, каквито са техните синове, а ето, ние сме длъжни да даваме синовете си и дъщерите си за роби, а пък някои наши дъщери се намират вече в робство. Няма никакви средства за откуп в ръцете ни; и нивите ни и лозята ни са у други.

6. Като чух техния ропот и тия думи, много се ядосах.

7. Сърцето ми се възмути, и аз строго смъмрих първенците и началниците, като им казах: вие взимате лихва от братята си. И свиках против тях голямо събрание

8. и им рекох: ние според силите си откупувахме братята си иудеи, продадени на народите, а вие продавате братята си, и те се продават нам? Те мълчаха и не намираха, какво да отговорят.

9. Тогава рекох: не правите добре. Нали трябва да ходите в страх пред нашия Бог, за да избегнете присмеха на народите, наши врагове?

10. И аз и братята ми и служещите при мене им давахме назаем и сребро и жито: нека им простим тоя дълг.

11. Върнете им още днес нивите им, лозята им и маслинените им градини, и къщите им, и лихвата от среброто, житото, виното и дървеното масло, която сте взели от тях.

12. А те отговориха: ще върнем и няма да искаме нищо от тях; ще сторим тъй, както казваш. Тогава повиках свещениците и им заповядах да дадат клетва, че ще сторят тъй.

13. Па отърсих дрехата си и казах: тъй да отърси Бог всекиго човека, който не удържи тая дума, от дома му, от имота му, и тъй да бъде у него отърсено и празно! И цялото събрание каза: амин. И прославиха Бога; и народът изпълни тая дума.

14. От оня ден, когато бях отреден за техен областеначалник в Иудейската земя, от двайсетата година до трийсет и втората година на цар Артаксеркса, през дванайсет години, аз и братята ми не ядохме областеначалнишки хляб.

15. А предишните областеначалници, които бяха преди мене, обременяваха народа и вземаха от него жито и вино, освен четирийсетте сикли сребро; дори и слугите им владееха над народа. Но аз не правех тъй от страх Божий.

16. При това аз поддържах работите при оная стена; и ниви не купувахме, а всички мои слуги се събираха там на работа.

17. При мене на трапезата биваха по сто и петдесет души иудеи и началници, освен тия, които прихождаха при нас от околните народи.

18. И ето какво се приготвяше за един ден: един бик, шест отбрани овци и птици се готвеха у мене; и всеки десет дена се потребяваха различни вина в изобилие. И при всичко това аз не исках областеначалнишки хляб, защото тежка работа лежеше върху тоя народ.

19. Боже мой, помени мен за добро всичко, що направих за тоя народ!

ГЛАВА 6.

1. Когато чуха Санавалат, Товия и Гешем, арабец, и другите наши неприятели, че аз иззидах стената, и повреда на нея не остана — до това време обаче не бях поставил още врата на портите, —

2. тогава Санавалат и Гешем пратиха да ми кажат: дойди, и ще се срещнем в едно от селата в равнината Оно. Те крояха да ми сторят зло.

3. Но аз проводих пратеници да им кажат: зает съм с голяма работа, не мога да сляза; работата ще спре, ако я оставя и сляза при вас.

4. Четири пъти пращаха при мене все с такава покана, и аз им отговарях същото.

5. Тогава Санавалат прати при мене, за пети път, слугата си с отворено писмо в ръката му.

6. В него беше писано: мълва се носи между народите, и Гешем казва, че уж ти и иудеите сте намислили да се отцепите, поради което и зидаш стената и искаш да им бъдеш цар, според същата мълва;

7. поставил си и пророци да разгласяват за тебе в Иерусалим и да казват: цар иудейски! А такива думи ще дойдат до царя. Затова дойди, и ще се посъветваме заедно.

8. Но аз пратих да му кажат: нищо такова не е имало, за каквото говориш; сам си го измислил с ума си.

9. Защото те всички ни плашеха, думайки: ще им клепнат ръцете от тая работа, и тя няма да се свърши; но аз още повече укрепих ръцете си.

10. Отидох в къщата на Шемая, син на Делая, син Мехетавелов, и той се заключи и каза: да идем в Божия дом, вътре в храма, и да заключим подире си храмовите врата, защото ще дойдат да те убият, ще дойдат да те убият нощем.

11. Но аз отговорих: бива ли да бяга такъв човек като мене? Бива ли такъв като мене да влезе в храма, за да остане жив? Не отивам.

12. Аз знаех, че не го бе пратил Бог, — макар че ми говореше пророчески, — но че Товия и Санавалат го бяха подкупили.

13. Той беше подкупен, за да ме уплаши, да сторя тъй и да съгреша, та да имат за мене лошо мнение и да ме преследват за това с укори.

14. Помни, Боже мой, Товия и Санавалата според тези им дела, а също и пророчица Ноадия и другите пророци, които искаха да ме уплашат!

15. Стената биде свършена в двайсет и петия ден на месец елул, за петдесет и два дена.

16. Като чуха за това всички наши неприятели, и видяха това всички околни нам народи, много се обезсърчиха и познаха, че тая работа е извършена от нашия Бог.

17. Освен това, в ония дни по-видните иудеи писаха много писма и ги пращаха до Товия, а Товиевите писма отиваха при тях.

18. Защото мнозина в Иудея бяха в клетвен съюз с него, понеже той беше зет на Шехания, син Арахов, а син му Иоханан беше женен за дъщерята на Мешулама, син Верехиев.

19. Те говореха пред мене дори и за неговата доброта, а моите думи се донасяха нему. Товия ми пращаше писма, за да ме уплаши.

ГЛАВА 7.

1. Когато стената биде съзидана, и вставих вратите, а и вратарите бяха поставени на службата си, и певците и левитите,

2. тогава заповядах на брата си Ханани и на началника на иерусалимската крепост Ханания, понеже той беше от много други по-верен и богобоязлив,

3. и им казах: нека не отварят иерусалимските порти, докле не напече слънцето; и вечер, докле вратарите стоят, нека затварят и заключват портите. И наредих за стражари жителите иерусалимски, всекиго на своя стража и всекиго срещу къщата му.

4. Но градът беше широк и голям, а народ в него имаше малко, и къщите не бяха построени.

5. И Бог мой ми вложи в сърцето да събера първенците и началниците и народа, за да направя преброяване. Па намерих родословния списък на ония, които бяха първом дошли; в него беше писано:

6. ето жителите на страната, които потеглиха от плен, дето бяха преселени от вавилонския цар Навуходоносора, и се върнаха в Иерусалим и Иудея, всеки в своя град, —

7. ония, които тръгнаха със Зоровавеля, Иисуса, Неемия, Азария, Раамия, Нахмания, Мардохея, Билшана, Мисферета, Бигвая, Нехума, Ваана. Броят на людете от народа Израилев:

8. синове Парошеви — две хиляди сто седемдесет и двама.

9. Синове Сафатиеви — триста седемдесет и двама.

10. Синове Арахови — шестстотин петдесет и двама.

11. Синове Пахат-Моавови, от синовете на Иисуса и Иоава, две хиляди осемстотин и осемнайсет.

12. Синове Еламови — хиляда двеста петдесет и четири.

13. Синове Затови — осемстотин четирийсет и пет.

14. Синове Закхаеви — седемстотин и шейсет.

15. Синове Бинуеви — шестстотин четирийсет и осем.

16. Синове Беваеви — шестстотин двайсет и осем.

17. Синове Азгадови — две хиляди триста двайсет и двама.

18. Синове Адоникамови — шестстотин шейсет и седем.
19. Синове Бигваеви — две хиляди шестстотин и седем.
20. Синове Адинови — шестстотин петдесет и пет.
21. Синове Атерови, от Езекиевия дом — деветдесет и осем.
22. Синове Хашумови — триста двайсет и осем.
23. Синове Вецаеви — триста двайсет и четири.
24. Синове Харихови — сто и дванайсет.
25. Родени в Гараон — деветдесет и пет.
26. Жители от Витлеем и Нетофа — сто осемдесет и осем.
27. Жители от Анатот — сто двайсет и осем.
28. Жители от Бет-Азмавет — четирийсет и двама.
29. Жители от Кириатиарим, Кефера и Беерот — седемстотин четирийсет и трима.
30. Жители от Рама и Гева — шестстотин двайсет и един.
31. Жители от Михмас — сто двайсет и двама.
32. Жители от Ветил и Гай — сто двайсет и трима.
33. Жители от другия Нево — петдесет и двама.
34. Синове от другия Елама — хиляда двеста петдесет и четири.
35. Синове Харимови — триста и двайсет.
36. Родени в Иерихон — триста четирийсет и пет.
37. Родени в Лод, Хадид и Оно — седемстотин двайсет и един.
38. Родени в Сеная — три хиляди деветстотин и трийсет.
39. Свещеници: синове Едаеви, от Иисусовия дом — деветстотин седемдесет и трима.
40. Синове Имерови — хиляда петдесет и двама.
41. Синове Пашхурови — хиляда двеста четирийсет и седем.
42. Синове Харимови — хиляда и седемнайсет.
43. Левити: синове Иисусови, от Кадмииловия дом, от дома на Гедовите синове — седемдесет и четири.
44. Певци: синове Асафови — сто четирийсет и осем.
45. Вратари: синове Шалумови, синове Атерови, синове Талмонови, синове Акувови, синове Хатитови, синове Шоваеви — сто трийсет и осем.
46. Нетинеи: синове на Циха, синове на Хасуфа, синове Табаотови,
47. синове Киросови, синове на Сия, синове Фадонови,
48. синове на Левана, синове на Хагава, синове Салмаеви,

49. синове Хананови, синове Гиделови, синове Гахарови,
50. синове Реаиеви, синове Рецинови, синове на Некода,
51. синове Газамови, синове на Уза, синове Пасеахови,
52. синове Весаеви, синове Меунимови, синове Нефишсимови,
53. синове Ваквукови, синове на Хакуфа, синове Хархурови,
54. синове Вацлитови, синове на Мехида, синове на Харша,
55. синове Варкосови, синове на Сисара, синове Тамахови,
56. синове Нециахови, синове на Хатифа.
57. Синове на слугите Соломонови: синове Сотаеви, синове Соферетови, синове на Ферида,
58. синове на Иаала, синове Дарконови, синове Гиделови,
59. синове Сафатиеви, синове Хатилови, синове Похерет-Гацеваимови, синове Амонови.
60. Всички нетинеи и синове от слугите Соломонови — триста деветдесет и двама.
61. Ето и тия, които излязоха от Телмелех, Телхарши, Херув-Адон и Имер, но не можаха да посочат поколението си и рода си, дали са и те от Израиля:
62. синове Делаиеви, синове Товиеви, синове на Некода — шестстотин четирийсет и двама.
63. А от свещениците: синове Ховаиеви, синове Хакоцови, синове на Верзелия, който бе женен за дъщеря на галаадеца Верзелия и взе да се нарича по тяхно име.
64. Те търсиха родословната си записка, ала се не намери, затова бидоха изключени от свещенството.
65. И Тиршата им каза да не ядат великата светиня, докле се не издигне свещеник с урим и тумим.
66. Цялото общество заедно беше четирийсет и две хиляди триста и шейсет души,
67. освен слугите им и слугините им, които бяха седем хиляди триста трийсет и седем; и при тях певци и певици — двеста четирийсет и пет.
68. Коне имаха седемстотин трийсет и шест, мъски имаха двеста четирийсет и пет,
69. камили — четиристотин трийсет и пет, осли — шест хиляди седемстотин и двайсет.

70. Някои отценачалници дадоха приноси, за да се карат работите. Тиршата даде в съкровищницата хиляда драхми злато, петстотин чаши, петстотин и трийсет свещенически одежди.

71. А някои от отценачалниците дадоха в съкровищницата, за да се карат работите, двайсет хиляди драхми злато и две хиляди и двеста мнаси сребро.

72. Други от народа дадоха двайсет хиляди драхми злато и две хиляди мнаси сребро и шейсет и седем свещенически одежди.

73. И заживяха в градовете си свещеници и левити, и вратари и певци, и народ и нетинеи, и цял Израил.

ГЛАВА 8.

1. Когато настана седмият месец, и синовете Израилеви живееха по градовете си, събра се целият народ като един човек на стъгдата, що е пред Водни порти, и казаха на книжник Ездра да донесе книгата на Моисеевия закон, който Господ бе дал на Израиля.

2. И свещеник Ездра донесе закона пред събранието от мъже, жени и всички, които можеха да разбират, в първия ден на седмия месец;

3. и чете от него на стъгдата, що е пред Водни порти, от съмване до пладне, пред мъжете, жените и всички, които можеха да разбират; и ушите на всички люде бяха насочени към книгата на закона.

4. Книжник Ездра стоеше на дървено възвишение, което направиха за това, а до него отдясно стояха Мататия, Шема, Анаия, Урия, Хелкия и Маасея, а нему отляво — Федаия, Мисаил, Малхия, Хашум, Хашбадан, Зарахия и Мешулам.

5. Отвори Ездра книгата пред очите на целия народ, защото той стоеше по-високо от целия народ. А когато я отвори, целият народ стана.

6. Тогава Ездра благослови Господа, Бога велики. И целият народ отговаряше: амин, амин, — като дигаше ръце нагоре, като се кланяше и падаше ничком доземи пред Господа.

7. Иисус, Ванаия, Шеревия, Иамин, Акув, Шавтай, Ходия, Маасея, Клита, Азария, Иозавад, Ханан, Фелаия и левитите обясняваха народу закона, а народът стоеше по местата си.

8. И четяха разборно от книгите, от закона Божий, и прибавяха тълкуване, и народът разбираше прочетеното.

9. Тогава Неемия, който е и Тиршата, и книжник Ездра, свещеник, и левитите, които учеха народа, казаха на целия народ: тоя ден е свет пред Господа, вашия Бог; не тъжете и не плачете, — защото целият народ плачеше, слушайки думите на закона.

10. И каза им: идете, яжте тлъсто и пийте сладко, и провождайте дялове на ония, които нямат приготвено, защото тоя ден е свет пред

нашия Господ. Не тъжете, защото радостта пред Господа е подкрепа за вас.

11. И левитите утешаваха целия народ, думайки: престанете, защото тоя ден е свет, не тъжете.

12. И отиде целият народ да яде и да пие и да провожда дялове и да празнува с голямо веселие, защото разбраха думите, що им казаха.

13. На другия ден се събраха отценачалниците от цял народ, свещениците и левитите при книжник Ездра, за да им обясни думите на закона.

14. И намериха написаното в закона, който Господ бе дал чрез Моисея, че на празника в седмия месец синовете Израилеви трябва да живеят в сенници.

15. Затова обявиха и разгласиха по всичките си градове и в Иерусалим, думайки: идете в планината и носете вейки от питомна маслина, вейки от дива маслина, вейки миртови, вейки палмови и вейки от други широколистни дървета, за да направите сенници според писаното.

16. Отиде народът и донесоха, та си направиха сенници, всеки на покрива си и в дворовете си, и в дворовете на Божия дом, и на стъгдата при Водни порти, и на стъгдата при Ефремови порти.

17. Цялото общество от ония, които се бяха върнали от плен, направи сенници и живееха в сенници. От дните на Иисуса, син Навинов, та до тоя ден не бяха правили тъй синовете Израилеви. Радостта беше твърде голяма.

18. И четяха в книгата на закона Божий всеки ден, от първия ден до последния. И празнуваха празника седем дена, а на осмия ден — след празненството по устава.

ГЛАВА 9.

1. На двайсет и четвъртия ден от тоя месец се събраха всички синове Израилеви, постейки, във вретища и с пепел на главите си.

2. И отдели се Израилевото семе от всички другородци, и станаха, та изповядаха греховете си и престъпленията на бащите си.

3. И стояха по местата си, и четвърт ден четоха от книгата на закона на Господа, своя Бог, и друга четвърт се изповядваха и се кланяха на Господа, своя Бог.

4. И застанаха на възвишеното левитско място: Иисус, Вания, Кадмиил, Шевания, Вуний, Шеревия, Вания, Хенани и високо викаха към Господа, своя Бог.

5. И казаха левитите — Иисус, Кадмиил, Вания, Хашавния, Шеревия, Ходия, Шевания, Петахия: станете, славете Господа, вашия Бог, от века и до века. Да славословят преславното Твое име, което е по-високо от всяко славословие и хвала!

6. (И каза Ездра:) Ти, Господи, си един, Ти създаде небето, небесата на небесата и всичкото им воинство, земята и всичко, що е по нея, морята и всичко, що е в тях, и Ти оживяваш всичко това, и небесните воинства Ти се кланят.

7. Ти Сам, Господи Боже, избра Аврама, изведе го из Ур Халдейски и му даде име Авраам,

8. и намери сърцето му вярно пред Тебе, и сключи с него завет, за да дадеш (нему и) на семето му земята на хананейци, хетейци, аморейци, ферезейци, иевусейци и гергесейци. И Ти изпълни думата Си, защото си справедлив.

9. Ти видя неволята на бащите ни в Египет и чу техния поплак при Червено море,

10. и показа личби и чудеса над фараона и над всичките му служители и над целия народ от земята, му, понеже Ти знаеше, че те постъпяха горделиво с тях, и Ти Си създаде име доднес.

11. Ти разсече пред тях морето, и те минаха посред морето по сухо, а ония, които ги гонеха, Ти хвърли в дълбините като камък в силни води.

12. В облачен стълб Ти ги води денем и в огнен стълб — нощем, за да им осветляваш пътя, по който да ходят.

13. И слезе Ти на Синай планина и говори с тях от небето, даде им праведен съд, истински закони, устави и добри заповеди.

14. И показа им Твоята света събота и чрез Твоя раб Моисея даде им заповеди, наредби и закон.

15. И когато гладуваха, Ти им дава хляб от небето, и когато жадуваха, извади им вода от камък, и каза им да идат и завладеят земята, която Ти, като дигна ръка, се закле да им дадеш.

16. Но те, нашите бащи, упорствуваха, показаха се вироглави и не слушаха Твоите заповеди;

17. не искаха да се покоряват и не си спомниха Твоите чудни дела, които бе правил с тях, станаха вироглави и със своето упорство поставиха над себе си вожд, за да се върнат в робството си. Но Ти си Бог, Който обича да прощава, благ и милосърден, дълготърпелив и многомилостив, и Ти ги не остави.

18. И макар да бяха си излели телец и бяха казали: ето твоя бог, който те изведе из Египет, — и макар да правеха големи оскърбления,

19. Ти, поради голямото Си милосърдие, ги не остави в пустинята; облачният стълб не се отделяше от тях денем, за да ги води по пътя, и огненият стълб — нощем, за да им свети по пътя, по който да ходят.

20. Ти им даде Твоя благ Дух, за да ги поучава, и не отнимаше маната Си от устата им, па и вода им даваше за утоление на жаждата им.

21. Четирийсет години ги храни в пустинята; в нищо не търпяха оскъдност, дрехите им не овехтяваха, нозете им не отичаха.

22. И Ти им даде царства и народи и им ги раздели, и те завладяха земята на Сихона и земята на есевонския цар, и земята на Ога, цар васански.

23. И умножи синовете им като небесните звезди и ги въведе в земята, за която бе говорил на отците им, че ще дойдат да я владеят.

24. И синовете им влязоха и завладяха земята. И Ти им подчини жителите на страната — хананейци, и предаде ги в техни ръце с царете им и народите на страната, за да постъпват с тях по волята си.

25. И те завзеха укрепените градове и плодородната земя, и завладяха къщи, пълни с всякакво имане, водоеми, издялани от камък,

лозя и маслинени градини и много плодни дървета за храна. Те ядоха, насищаха се, тлъстееха и се наслаждаваха по Твоята голяма благост;

26. и те станаха упорити и се дигнаха против Тебе, презряха Твоя закон, убиваха Твоите пророци, които ги увещаваха да се обърнат към Тебе, и правеха големи оскърбления.

27. И Ти ги предаде в ръцете на враговете им, които ги угнетяваха. Но колчем, в усилно за тях време, викнеха към Тебе, Ти ги послушваше от небесата и, по голямото Си милосърдие, даваше им спасители, които ги спасяваха от ръцете на враговете им.

28. А кога се успокояваха, пак захващаха да правят зло пред Твоето лице, и Ти ги предаваше в ръцете на враговете им, и те ги владееха. Но кога пак викнеха към Тебе, Ти ги послушваше от небесата и, по голямото Си милосърдие, много пъти ги избавяше.

29. Ти им напомняше да се обърнат към Твоя закон, но те упорствуваха и не слушаха Твоите заповеди, отклоняваха се от Твоите устави, чрез които би живял човек, ако ги изпълняваше, втвърдиха гръбнак, показаха се вироглави и не слушаха.

30. Чакайки да се обърнат, Ти отлага много години и им напомняше с Твоя Дух чрез пророците Си, но те не слушаха. Тогава ги предаде в ръцете на другоземни народи.

31. Но, по голямото Си милосърдие, Ти ги не изтреби докрай и ги не оставяше, понеже Ти си Бог благ и милостив.

32. И сега, Боже наш, Боже великий, силний, страшний, пазещ завет и милост! Да не бъде малко пред лицето Ти всичкото страдание, що е постигнало нас, царете ни, князете ни, свещениците ни, пророците ни, бащите ни и целия Твой народ от дните на асирийските царе до днес.

33. Във всичко, що ни постигна, Ти си праведен, защото Ти върши по правда, а ние сме виновни.

34. Царете ни, князете ни, свещениците ни и бащите ни не изпълняваха Твоя закон и не даваха внимание на Твоите заповеди и Твоите напомняния, с които ги подсещаше.

35. И в своето царство, при Твоето голямо благо, що им даваше, и в широката и плодородна земя, която им отдели, те Ти не служеха и се не отвръщаха от лошите си работи.

36. И ето, сега сме роби; в тая земя, която Ти даде на отците ни, за да се хранят от плодовете й и от благата й, ето, ние робуваме.

37. И своите плодове тя изобилно принася за царете, на които ни подчини заради греховете ни. И те по свой произвол владеят над телата ни, и над добитъка ни, и ние сме в голямо утеснение.

38. Поради всичко това даваме твърдо задължение и подписваме, и на подписа е печатът на князете ни, левитите ни и свещениците ни.

ГЛАВА 10.

1. Ония, които удариха печат, бяха: Неемия-Тиршата, син Хахалиев, и Седекия,
2. Сераия, Азария, Иеремия,
3. Пашхур, Амария, Малхия,
4. Хатуш, Шевания, Малух,
5. Харим, Меремот, Овадия,
6. Даниил, Гинетон, Варух,
7. Мешулам, Авия, Миямин,
8. Маазия, Вилгай, Шемаия; това са свещеници.
9. Левити: Иисус, син Азаниев, Бинуй, от синовете Хенададови, и Кадмиил;
10. и братята им: Шевания, Ходия, Клита, Фелаия, Ханан,
11. Миха, Рехов, Хашавия,
12. Закхур, Шеревия, Шевания,
13. Ходия, Ваний, Венинуй.
14. Народни главатари: Парош, Пахат-Моав, Елам, Зату, Вания,
15. Вуний, Азгад, Бевай,
16. Адония, Бигвай, Адин,
17. Атер, Езекия, Азур,
18. Ходия, Хашум, Бецай,
19. Хариф, Анатот, Невай,
20. Магпиаш, Мешулам, Хезир,
21. Мешезавел, Садок, Иадуй,
22. Фелатия, Ханан, Анаия,
23. Осия, Ханания, Хашув,
24. Лохеш, Пилха, Шовек,
25. Рехум, Хашавна, Маасея,
26. Ахия, Ханан, Анан,
27. Малух, Харим, Ваана.
28. И останалият народ, свещеници, левити, вратари, певци, нетинеи и всички, които бяха минали от другоземните народи към

закона Божий, жените им, синовете им, дъщерите им, всички, които можеха да разбират,

29. присъединиха се към братята си, към най-почтените от тях, и се задължиха с клетва и проклятие — да постъпват по Божия закон, даден чрез ръката на Божия раб Моисея, и да пазят и изпълняват всички заповеди на Господа, нашия Бог, и повелите Му и наредбите Му.

30. И да не дават дъщерите си на другоземни народи, и техните дъщери да не взимат за синовете си;

31. и кога другоземни народи докарват стока и всичко за продан в събота, да не взимат от тях в събота и в свещения ден, и на седмата година да прощават всякакви дългове.

32. И поставихме си за закон да даваме от себе си по една трета сикла на година за нуждите в дома на нашия Бог:

33. за хлябовете на предложението, за постоянния хлебен принос и за постоянното всесъжение, за съботите, за новомесечията, за празниците, за свещените вещи и за жертвите за грях за очистяне на Израиля, и за всичко, що се върши в дома на нашия Бог.

34. И хвърлихме жребие ние, свещеници, левити и народ, за доставяне дърва, кога кое наше поколение в определените времена на всяка година, да ги докарва в дома на нашия Бог, за да горят върху жертвеника на Господа, нашия Бог, както е писано в закона.

35. Задължихме се още да принасяме всяка година в дома Господен първоберката от земята си и първоберката от плода на всяко дърво;

36. тъй също — да довеждаме в дома на нашия Бог при свещениците, които служеха в дома на нашия Бог, първородните от синовете си и от добитъка си, както е писано в закона, — първородните от едрия и дребния си добитък.

37. И първоберката от мляното наше жито, и нашите приноси, и плодове от всяко дърво, и вино, и дървено масло ще доставяме на свещениците в клетовете при дома на нашия Бог, и десятък от земята си — на левитите. Те, левитите, ще събират десятък по всички градове, дето имаме земеделие.

38. При левитите, кога събират левитския десятък, ще се намира свещеник, син Ааронов, та левитите да откарват десятък от своя десятък в дома на нашия Бог, в стаите, определени за клетове.

39. Защото в тия стаи както Израилевите синове, тъй и левитите са длъжни да докарват, що се принася в дар: жито, вино и дървено масло. Там са и свещените съдове, и служещите свещеници, и вратарите, и певците. И ние няма да оставим дома на нашия Бог.

ГЛАВА 11.

1. Началниците народни живееха в Иерусалим, а другите от народа хвърлиха жребие, щото една от десетте им части да иде да живее в град Иерусалим, а деветте — в останалите градове.

2. И народът благослови всички, които доброволно се съгласиха да живеят в Иерусалим.

3. Ето главатарите на страната, които живееха в Иерусалим, — а в градовете на Иудея живееха всеки в своето владение, по градовете си: израилтяни, свещеници, левити и нетинеи, и синовете на Соломоновите слуги.

4. В Иерусалим живееха от синовете Иудини и от синовете Вениаминови; от Иудините синове: Атаия, син на Узия, син на Захария, син на Амария, син на Сафатия, син Малелеилов, от синовете Фаресови,

5. и Маасея, син на Варуха, син на Колхозея, син на Хазаия, син на Адаия, син на Иоиарива, син на Захария, син Шилониев.

6. Всички Фаресови синове, които живееха в Иерусалим, бяха четиристотин шейсет и осем, отлични мъже.

7. И ето синовете Вениаминови: Салу, син на Мешулама, син на Иоеда, син на Федаия, син на Колаия, син на Маасея, син на Итиила, син Исаиев,

8. и след него Габай, Салай — деветстотин двайсет и осем.

9. Иоил, син Зихриев, беше началник над тях, а Иуда, син Сенуев, беше втори над града.

10. От свещениците: Иедаия, син Иоиаривов, Иахин,

11. Сераия, син на Хелкия, син на Мешулама, син на Садока, син на Мераиота, син Ахитувов, началник на Божия дом,

12. и техните братя, които вършеха служба в Божия дом — осемстотин двайсет и двама; и Адаия, син на Иерохама, син на Фелалия, син на Амция, син на Захария, син на Пашхура, син Малхиев,

13. и братята му, отценачалници — двеста четирийсет и двама; и Амашсай, син на Азариила, син на Ахзая, син на Мешилимота, син

Имеров,

14. и братята му, мъже отлични — сто двайсет и осем. Началник им беше Завдиил, син Хагедолимов.

15. А от левитите: Шемаия, син на Хашува, син на Азрикама, син на Хашавия, син Вуниев,

16. и Шавтай, и Иозавад от левитските началници за външните работи на Божия дом,

17. и Матания, син на Миха, син на Завдия, син Асафов, главен запевач на славословието при молитвата, и Бакбукия, втори след него от братята му, и Авда, син на Шамуя, син на Гадала, син Идитунов.

18. Всички левити от светия град бяха двеста осемдесет и четири.

19. А вратари: Акув, Талмон и братята им, стражари при портите — сто седемдесет и двама.

20. Другите израилтяни, свещениците и левитите, живееха по всички градове на Иудея, всеки в своя дял.

21. А нетинеите живееха в Офел: над нетинеите бяха Циха и Гишфа.

22. Началник над левитите в Иерусалим беше Узий, син на Вания, син на Хашавия, син на Матания, син на Миха, от синовете Асафови, които бяха певци при службата в Божия дом,

23. защото от царя имаше за тях особена заповед, и отредена беше за всеки ден определена заплата за певците.

24. И Петахия, син Мешезавелов, от синовете на Зара, Иудин син, беше довереник на царя за всички работи, досягащи народа.

25. От живеещите пък по селата, по нивите си, Иудините синове живееха в Кириат-Арба и в подчинените ней градове, в Дивон и в подчинените му градове, в Иекавцеил и в селата му,

26. в Иешуа, в Молада и в Бет-Палет,

27. в Хацар-Шуал, във Вирсавия и в подчинените ней градове,

28. в Секелаг, в Мекона и в подчинените ней градове,

29. в Ен-Римон, в Цора и в Ярмут,

30. в Заноах, Одолам и селата им, в Лахис и полята му, в Азека и в подчинените ней градове; те бяха се разположили от Вирсавия дори до Еномовата долина.

31. Синовете Вениаминови — начевайки от Гева, в Михмас, Хая, Ветил и в подчинените му градове,

32. в Анатот, Нов, Анания,
33. Хацор, Рама, Гитаим,
34. Хадид, Цевоим, Невалат,
35. Лод, Оно, в Харашимската долина.
36. В дяловете на Иуда и Вениамина имаха свои жилища и левити.

ГЛАВА 12.

1. Ето свещениците и левитите, които дойдоха със Зоровавеля, син Салатиилев, и с Иисуса: Сераия, Иеремия, Ездра,

2. Амария, Малух, Хатуш,

3. Шехания, Рехум, Меремот,

4. Идо, Гинетой, Авия,

5. Миямин, Маадия, Вилга,

6. Шемаия, Иоиарив, Иедаия,

7. Салу, Амок, Хелкия, Иедаия. Това са началниците на свещениците и братята им в дните на Иисуса.

8. А левити: Иисус, Бинуй, Кадмиил, Шеревия, Иуда, Матания, главен при славословията, той и братята му,

9. и Бакбукия и Уний, техни братя, които наред с тях пазеха стража.

10. Иисус роди Иоакима, Иоаким роди Елиашива, Елиашив роди Иоияда,

11. Иоияда роди Ионатана, Ионатан роди Иадуя.

12. В дните на Иоакима бяха свещеници, отценачалници: от Сераиевия дом — Мераия, от Иеремиевия дом — Ханания,

13. от Ездровия дом — Мешулам, от Амариевия дом — Иоханан,

14. от Мелиховия дом — Ионатан, от Шеваниевия дом — Иосиф,

15. от Харимовия дом — Адна, от Мераиотовия дом — Хелкия,

16. от Идовия дом — Захария, от Гинетоновия дом — Мешулам,

17. от Авиевия дом — Зихрий, от Мениаминовия дом и Моадиевия дом — Пилтай,

18. от Вилгиевия дом — Шамуй, от Шемаиовия дом — Ионатан,

19. от Иоиаривовия дом — Матнай, от Иедаиевия дом — Узий,

20. от Салаевия дом — Калай, от Амоковия дом — Евер,

21. от Хелкиевия дом — Хашавия, от Иедаиевия дом — Натанаил.

22. Левитите, отценачалници, бяха записани в списъка в дните на Елиашива, Иоиада, Иоханана и Ядуя, а също и свещениците в царуването на Дария Персийски.

23. Синовете Левиеви, отценачалници, са вписани в летописа до дните на Иоханана, Елиашивов син.

24. Началници на левитите бяха: Хашавия, Шеревия и Иисус, Кадмиилов син, и братята им, при тях поставени за славословие при благодарствията, според наредбата на Давида, Божия човек, — смяна след смяна.

25. Матания, Бакбукия, Овадия, Мешулам, Талмон и Акув бяха вратари, които пазеха стража при вратните прагове.

26. Те бяха в дните на Иоакима, син на Иисуса, Иоседеков син, и в дните на областеначалника Неемия и на книжника свещеник Ездра.

27. Когато да се осветяват иерусалимските стени, повикаха левитите от всички места, като им заповядаха да дойдат в Иерусалим, за да се извърши освещаването и радостното празнуване със славословия и песни, при звука на кимвали, псалтири и гусли.

28. Събраха се синовете на певците от Иерусалимски окръг и от селата Нетофатски,

29. и от Бет-Хагилгали, и от полята Гевски и Азмаветски, защото певците си бяха построили села в околността на Иерусалим.

30. И очистиха се свещениците и левитите, очистиха и народа, и портите, и стените.

31. Тогава възведох на стената иудейските началници и поставих два големи хора за шествието, и единият от тях вървеше отдясно по стената към Гноищни порти.

32. След тях вървеше Хошаия и половината иудейски началници:

33. Азария, Ездра, Мешулам,

34. Иуда, Вениамин, Шемаия и Иеремия;

35. а от синовете свещенически с тръби: Захария, син на Ионатана, син на Шемаия, син на Матания, син на Михея, син на Закхура, Асафов син,

36. и братята му: Шемаия, Азариил, Милалай, Гилалай, Маай, Натанаил, Иуда и Хананий със свиралата на Давида, Божия човек, и книжник Ездра пред тях.

37. До Изворни порти, срещу тях, те възлязоха по стъпалата на Давидовия град, по стълбата, водеща на стената над Давидобия дом до Водни порти на изток.

38. Другият хор вървеше насрещу тях, а след него аз и половината народ, по стената от Пещната кула до широката стена,

39. и от Ефремови порти, покрай старите порти и Рибни порти и кулата Хананелова, и кулата Меа, към Овчи порти, и се спряхме при Тъмнични порти.

40. След това и двата хора застанаха пред Божия дом, и аз и половината началници с мене,

41. и свещениците: Елиаким, Маасея, Миниамин, Михей, Елиоенай, Захария, Ханания с тръбите,

42. Маасея, Шемаия, Елеазар, Узий, Иоханан, Малхия, Елам и Езер. А певците пееха високо; главен им беше Израхия.

43. В оня ден принесоха големи жертви и се веселиха, защото Бог им бе дал голяма радост. Веселяха се и жени, и деца, и веселбата иерусалимска се чуваше надалеч.

44. В същия ден бяха поставени люде над клетовете за приноси от първоберки и десятъци, за да събират от нивите при градовете дялове, определени от закона за свещениците и левитите, защото на иудеите беше драго да гледат стоещите свещеници и левити,

45. които вършеха служба на своя Бог и работите около очищението и бяха певци и вратари, според наредбата на Давида и сина му Соломона.

46. Защото отдавна, в дните на Давида и Асафа, бяха установени главни певци, както и песни Богу, хвалебни и благодарствени.

47. Всички израилтяни в дните на Зоровавеля и в дните на Неемия даваха дялове на певците и на вратарите за всеки ден, и даваха светини на левитите, а левитите даваха светини на Аароновите синове.

ГЛАВА 13.

1. Тоя ден четоха от Моисеевата книга гласно пред народа и намериха написано в нея: амонитец и моавец не бива да влиза в Божието общество дори довека,

2. защото те не посрещнаха синовете на Израиля с хляб и вода, а наеха против него Валаама, за да го прокълне; ала Бог наш обърна клетвата в благословия.

3. Като чуха тоя закон, те отлъчиха от Израиля всичко другоплеменно.

4. А преди това свещеник Елиашив, поставен над стаите при дома на нашия Бог, близък роднина на Товия,

5. нареди за него една голяма стая, в която преди туряха хлебния принос, ливана и съдовете, и десятъка от жито, вино и дървено масло, определени от закона за левитите, певците и вратарите, и приносите за свещениците.

6. Когато ставаше всичко това, аз не бях в Иерусалим, защото през трийсет и втората година на вавилонския цар Артаксеркса ходих при царя и след няколко дена пак се измолих от царя.

7. Когато дойдох в Иерусалим и узнах за злото, което бе направил Елиашив, като наредил за Товия стая в двора на Божия дом,

8. стана ми твърде неприятно, и аз изхвърлих всичката Товиева покъщнина навън от стаята,

9. и казах да изчистят стаята и поръчах да внесат пак там съдовете на Божия дом, хлебния принос и ливана.

10. Узнах още, че на левитите се не давали дяловете, и че левитите и певците, които вършеха службата си, се разбягали всеки на нивата си.

11. Аз смъмрих за това началниците и рекох: защо сме напуснали Божия дом? И аз ги събрах и ги поставих по местата им.

12. И всички иудеи наченаха да принасят десятък от жито, вино и дървено масло в клетовете.

13. И поставих над клетовете свещеник Шелемия и книжник Садока, и Федаия от левитите, и при тях Ханана, син на Закхура, син

Матаниев, защото се смятаха за верни. И тям беше възложено да раздават дялове на братята си.

14. Помени ме, Боже мой, за това, и не заличавай усърдните ми работи, които сторих за дома на моя Бог и за службата при него!

15. В ония дни видях в Иудея, че в събота тъпчеха линове, возеха снопи и товареха осли с вино, грозде, смокини и всякакъв товар и откарваха съботен ден в Иерусалим. И аз ги смъмрих строго в същия ден, когато продаваха това ядиво.

16. И тирци живееха в Иудея и докарваха риба и всякаква стока и я продаваха в събота на иудейските жители и в Иерусалим.

17. Аз смъмрих първенците иудеи и им казах: защо вършите такова зло и скверните съботния ден?

18. Нали тъй правеха бащите ви, та затова Бог наш напрати върху нас и върху тоя град всичката тая неволя? А вие увеличавате гнева Му против Израиля, като скверните съботата.

19. След това, щом зайдеше слънце зад иерусалимските порти, срещу събота, заповядвах да затварят вратите и поръчвах да ги не отварят до сутринта след събота. А при портите поставях слугите си, че никакъв товар да не премине съботен ден.

20. Тъй търговците и продавачите на всякаква стока нощуваха веднъж и дваж отвън Иерусалим.

21. Но аз ги смъмрих строго и им рекох: защо нощувате до стената? Ако сторите това още веднъж, ще туря ръка на вас. Оттогава те не идваха в събота.

22. И казах на левитите, да се очистят и да дойдат да пазят стража при портите, за да светят съботния ден. Помени ме и за това, Боже мой, и пощади ме по голямата Си милост!

23. В ония дни видях още иудеи, които си бяха взели жени азотки, амонитки и моавки;

24. и затова синовете им говорят наполовина по азотски, или по езика на другите народи, а по иудейски не знаеха да говорят.

25. Аз ги смъмрих за това и ги проклинах, а някои мъже бих, косата им скубах и заклевах ги в Бога, да не дават дъщерите си за синовете им и да не взимат дъщерите им за синовете си и за себе си.

26. Не поради туй ли, думах си, е грешил и Соломон, цар Израилев? У много народи не е имало такъв цар като него. Той беше

любимец на своя Бог, и Бог го постави цар над всички израилтяни; но пак другоземни жени вкараха в грях и него.

27. И възможно ли ни е да слушаме за вас, че вършите всичко това голямо зло, че грешите пред нашия Бог, като вземате в съжителство другоземни жени?

28. Един от синовете на Иоиада, син на великия свещеник Елиашив, беше зет на Санавалата Хоронита. Аз го прогоних от себе си.

29. Напомни им, Боже мой, че те опорочиха свещенството и завета свещенишки и левитски!

30. Тъй ги очистих от всичко другоземно и възстанових службите на свещениците и левитите, всекиму в неговата работа.

31. и привоза на дърва в определени времена и начатъците. Помени ме, Боже мой, за мое добро!

ВТОРА КНИГА НА ЕЗДРА

ГЛАВА 1.

1. Иосия направи Пасха на своя Господ в Иерусалим, заклаха пасхалното агне в четиринайсетия ден на първия месец

2. и поставиха в храма Господен по смени свещеници в одежди.

3. И каза на левитите, свещенослужители Израилеви: осветете се пред Господа, за да поставите светия Господен ковчег в храма, построен от цар Соломона, сина Давидов.

4. Няма защо да го носите на рамена: служете сега на Господа, вашия Бог, и грижете се за народа Му Израиля, наредете се по вашите родове и колена, според разписа на Давида, цар Израилев, и според великолепието на сина му Соломона;

5. и като застанете в светилището, според родовите си левитски разреди пред братята си, синове на Израиля,

6. заколете според устава пасхалното агне, пригответе жертви за братята си и направете Пасха по заповедта Господня, дадена Моисею.

7. Иосия подари на народа, който се намери там, трийсет хиляди агнета и козли и три хиляди телци; това беше дадено по оброк от царските стада на народа, свещениците и левитите.

8. Хелкия, Захария и Иеиил, началници на храма, дадоха на свещениците за Пасха две хиляди и шестстотин овци и триста вола.

9. А Иехония, Самей, Натанаил, негов брат, Асавия, Охиил и Иорам, хилядници, дадоха на левитите за Пасха пет хиляди овци и седемстотин вола.

10. И когато ставаше това, свещениците и левитите стояха благолепно, по поколения и родови предимства, държейки безквасници пред народа,

11. за да принасят жертви Господу, според както е заповядано в Моисеевата книга. Това ставаше сутрин рано.

12. И опекоха пасхалното агне на огън, както му беше редът, а жертвите свариха в медни съдове и котли с благовония, и поднесоха на всички люде.

13. А след това сготвиха за себе си и за своите братя свещеници, синове Ааронови.

14. Защото свещениците принасяха тлъстина до късно, а левитите поради това готвеха за себе си и за своите братя свещеници, синове Ааронови.

15. А свещенопевците, синове Асафови, бяха по местата си, според Давидовата наредба, и Асаф, и Захария, и Единус, който беше от царя.

16. И на вратарите при всяка порта не се позволяваше да пропускат смяната си, защото готвеха за тях братята им левити.

17. И в оня ден се свърши всичко, що спадаше към жертвоприношението Господу при извършване Пасха,

18. и към принасянето всесъжения върху Господния жертвеник, според заповедта на цар Иосия.

19. И синовете Израилеви, които се намираха в това време там, правиха Пасха и празника Безквасници седем дена.

20. Такава Пасха не бе празнувана в Израил от времето на пророк Самуила.

21. И ни един от всички израилски царе не е правил такава Пасха, каквато прави Иосия, заедно със свещениците, левитите, иудеите и всички израилтяни, които се намираха тогава в Иерусалим.

22. Тая Пасха бе извършена в осемнайсетата година от царуването на Иосия.

23. И делата Иосиеви бидоха насочени по прав път пред Господа от сърце, пълно с благочестие.

24. А каквото бе станало в негово време, именно за ония, които грешеха и постъпваха нечестиво против Господа повече от всеки народ и царство, и как Го те съзнателно оскърбяваха, и как думите Господни се дигнаха против Израиля, — е описано в прежните летописи.

25. После всички тия работи на Иосия, случи се, че фараонът, царят египетски, отиде да воюва в Каркамис при Ефрат, и Иосия излезе насреща му.

26. Египетският цар прати да му кажат: какво има между мене и тебе, царю иудейски?

27. Не против тебе съм пратен от Господа Бога; моята война е на Ефрат, и сега Господ е с мене и Господ ме подбужда; отстъпи и недей се противи Господу.

28. Но Иосия се не върна в колесницата си, а реши да воюва с него, без да се вслуша в думите на пророк Иеремия от устата

Господни.

29. И влезе с него в битка на поле Мегидо. И събраха се началниците при цар Иосия.

30. И царят каза на слугите си: изнесете ме от бойното поле, защото изнемощях. И слугите го изведоха веднага от строя.

31. Той се качи на втората си колесница и, като се върна в Иерусалим, умря, и го погребаха в гробницата на отците му.

32. И плакаха за Иосия по цяла Иудея, плака за Иосия и пророк Иеремия, и началниците с жените си го оплакват и доднес. И това бе предадено завинаги на целия род Израилев.

33. Това е записано в летописите на иудейските царе, както и онова, що е извършил Иосия, и славата му, и как той разбираше закона Господен; а предишните негови дела и тия, що се споменават сега, са описани в книгата на царете израилски и иудейски.

34. И народът взе Иехония (Иоахаза), син Иосиев, та го постави за цар вместо баща му Иосия, когато беше на двайсет и три години.

35. Той царува в Иудея и Иерусалим три месеца, и го свали египетският цар, за да не царува в Иерусалим.

36. И наложи на народа сто таланта сребро и един талант злато.

37. И постави египетският цар брата му Иоакима за цар на Иудея и Иерусалим.

38. И върза велможите, а брата му Заракина отведе в Египет.

39. А Иоаким беше на двайсет и пет години, когато се възцари над Иудея и Иерусалим, и правеше зло пред Господа.

40. Против него излезе вавилонският цар Навуходоносор, свърза го с медни вериги и отведе във Вавилон.

41. И като взе някои от свещените съдове Господни, Навуходоносор ги пренесе и постави в своето капище във Вавилон.

42. Разказите за него и за неговата поквара и нечестие са записани в книгата на царските летописи.

43. Вместо него се възцари син му Иоаким; той беше на осемнайсет години, когато го поставиха за цар.

44. Той царува в Иерусалим три месеца и десет дена и прави зло пред Господа.

45. След една година Навуходоносор проводи, та го откараха във Вавилон заедно със свещените Господни съдове,

46. и назначи за цар на Иудея и Иерусалим Седекия, който беше на двайсет и една година. Той царува единайсет години.

47. Той прави зло пред Господа, като се не вслуша в думите, казани чрез пророка Иеремия от Господните уста.

48. И бидейки вързан от цар Навуходоносора с клетва в име Господне, той наруши клетвата, отметна се, като стана упорит и жестокосърдечен, пристъпи законите на Господа, Бога Израилев.

49. Също и началниците народни и свещениците постъпяха много нечестиво, като надминаха по всички нечистотии всички езичници, и оскверниха осветения храм Господен в Иерусалим.

50. Бог на отците им пращаше свои пратеници да ги канят да се обърнат, защото щадеше тях и Своето жилище;

51. но те се смееха над Неговите пратеници: в същия ден, когато Господ им говореше, те се гавреха с пророците Му,

52. докато Той, разгневен против народа Си поради нечестието, заповяда на халдейските царе да се дигнат против тях.

53. Те затриха с меч младежите им около светия им храм и не пощадиха ни младежи, ни девици, ни стари, ни млади, а всички бидоха предадени в техни ръце.

54. И взеха всички свещени съдове Господни, малки и големи, и съдовете на Господния ковчег и царските съкровища, и ги отнесоха във Вавилон.

55. И запалиха Господния дом и разориха стените иерусалимски, а кулите му с огън изгориха,

56. и всичкото му великолепие превърнаха в нищо; а избягналите пък от меч отведоха във Вавилон.

57. И те бяха роби нему и на синовете му дори до владичеството на персите, за да се изпълни думата Господня от устата Иеремиеви:

58. докле земята не отпразнува своите съботи, през всичкото време на запустението си, през седемдесет години, тя ще съботничи.

ГЛАВА 2.

1. В първата година от царуването на Кира Персийски, за да се изпълни думата Господня от устата Иеремиеви,

2. Господ подигна духа на персийския цар Кира, и той обяви по цялото си царство устно и писмено:

3. тъй казва Кир, цар персийски: Господ Израилев, Господ Всевишний ме постави за цар на вселената

4. и ми заповяда да Му построя дом в Иерусалим, що е в Иудея.

5. И тъй, който между вас е от Неговия народ, да бъде неговият Господ с него, и нека иде в Иерусалим, що е в Иудея, да строи дом на Господа Израилев: Той е Господ, Който живее в Иерусалим.

6. Затова, колкото от тях живеят наоколо, нека им помогнат местните жители със злато и сребро,

7. подарявайки коне и добитък и други оброчни приноси за храма Господен в Иерусалим.

8. Подигнаха се старейшините на племената от Иудиното и Вениаминово коляно, и свещеници, и левити, и всички, чийто дух Господ подбуди, да идат и строят дома Господен в Иерусалим;

9. а които живееха в съседство с тях, помагаха им с всичко: със сребро и злато, с коне и добитък и с твърде много оброчни приноси от ония, чийто дух бе подбуден.

10. И цар Кир изнесе свещените съдове Господни, които Навуходоносор бе пренесъл от Иерусалим и поставил в своето капище.

11. А като ги изнесе Кир, цар персийски, предаде ги на Митридата, свой съкровищник,

12. а чрез него бидоха предадени на Саманасара, княз иудейски.

13. Техният брой беше: възливалници златни — хиляда, възливалници сребърни — хиляда, сребърни кадилници — двайсет и девет, чаши златни — трийсет, сребърни — две хиляди четиристотин и десет, и други съдове — хиляда.

14. Всички пренесени съдове, сребърни и златни, бяха пет хиляди четиристотин шейсет и девет.

15. Занесе ги Саманасар и върналите се с него от вавилонския плен в Иерусалим.

16. А в царуването на Артаксеркса, цар персийски, Вилем и Митридат, Тавелий и Ратим, Веелтетъм и писар Самелий и други, които се бяха наговорили с тях и живееха в Самария и другаде, му писаха следното писмо:

17. До царя-господаря Артаксеркса, — твоите раби Ратим, дееписец, и Самелий, писар, и други от техния съвет, и съдиите, които са в Келе-Сирия и Финикия.

18. Да бъде сега известно на царя-господаря, че излезлите от вас при нас иудеи, дошли в Иерусалим, в този изменнически и коварен град, уреждат му стъгди, подновяват стени и полагат основи на храма.

19. И тъй, ако тоя град бъде изграден, и стените му свършени, то не само че не ще се съгласят да плащат данък, но и ще се дигнат против царете.

20. И понеже е вече наченат градежът на храма, ние намерихме за добре да не занемарим това,

21. а да обадим на царя-господаря, не ще ли благоволиш да погледнеш в книгите на твоите бащи;

22. ще намериш записано за това в паметните книги и ще узнаеш, че тоя град е бил изменнически и е смущавал царе и градове,

23. а иудеите — отметници, които са правили вечно заговори в него, поради което и бе опустошен тоя град.

24. И тъй, известяваме ти сега, царю-господарю, че, ако се построи тоя град и се подновят стените му, за тебе няма да има проход към Келе-Сирия и Финикия.

25. Тогава царят написа в отговор на дееписеца Ратима, на Веелтетма и на писаря Самелия и на другите, които се бяха наговорили с тях и които живееха в Самария, Сирия и Финикия, следното:

26. Прочетох писмото, що ми пратихте, и заповядах да прегледат; и намери се, че тоя град отдавна въстава против царете,

27. и людете в него подигат бунтове и войни, и че имало в Иерусалим силни и мощни царе, които владеели и събирали данък от Келе-Сирия и Финикия.

28. Затова заповядах сега да забранят на тия люде да строят тоя град, и да се наблюдава, щото нищо повече да се не прави,

29. та да нямат по-нататък успех злонамерените предприятия за безпокойство на царете.

30. Като прочетоха писаното от цар Артаксеркса, Ратим и писар Самелий и наговорилите се с тях бързо тръгнаха за Иерусалим с конница и с народно опълчение

31. и взеха да спират строещите. Тъй се спря градежът на иерусалимския храм до втората година от царуването на Дария, цар персийски.

ГЛАВА 3.

1. Цар Дарий даде голяма гощавка на своите поданици, на домашните си и на всички велможи на Мидия и Персия,

2. и на всички сатрапи, военачалници и началници на подвластните му страни от Индия дори до Етиопия — в сто двайсет и седем сатрапии.

3. Па ядоха, пиха, наситиха се и се разотидоха; а цар Дарий отиде в спалнята си, спа и сетне се събуди.

4. В това време трима младежи телопазители, които пазеха тялото царево, казаха си един другиму:

5. нека всеки от нас каже една дума за това, що е най-силно от всичко. И чиято дума излезе по-умна от другите, нему цар Дарий ще даде големи дарове и голяма награда,

6. и той ще се облича с багреница, ще пие от златни съдове, ще спи на злато, ще се вози в колесница, карана от коне със златни юзди, ще носи на глава превръзка от висон и огърлие на шия,

7. ще седне втори след Дария за своята мъдрост и ще се нарича Дариев роднина.

8. И веднага, като написа всеки думата си, запечатаха я и туриха под възглавието на цар Дария, казвайки:

9. като стане царят, ще му подадат това писано, и за когото признае царят и тримата велможи персийски, че думата му е по-умна, нему ще се даде преднина, както е написано.

10. Един написа: от всичко най-силно е виното.

11. Вторият написа: най-силен е царят.

12. Третият написа: по-силни са жените, ала над всичко одържа победа истината.

13. И ето, кога царят стана, подадоха му това писано, и той го прочете.

14. И проводи да повикат всички персийски и мидийски велможи, всички сатрапи, военачалници, областеначалници и съветници,

15. па седна в съвещателната палата, и прочетоха пред него писаното.

16. И каза: повикайте тия младежи, нека те обяснят думите си. Повикаха ги и влязоха.

17. И каза им: обяснете ни написаното. — Начена първият, който казваше за силата на виното, и говори тъй:

18. О, мъже, колко е силно виното! То довежда в помрачение ума на всички, които го пият;

19. то прави ума на цар и сиромах, на роб и свободен, на беден и богат, еднакъв ум;

20. и превръща всякой ум на радост и веселие, та човек забравя всяка скръб и всеки дълг,

21. и всички сърца прави то богати, тъй че никой не мисли ни за цар, ни за сатрап, а всекиго принуждава да говори за своите таланти.

22. Кога се напият, забравят приязън към приятели и братя и веднага вадят нож,

23. а кога изтрезнеят от виното, не помнят, какво са вършили.

24. О, мъже, не е ли от всичко най-силно виното, щом кара към такива постъпки? И, като каза това, млъкна.

ГЛАВА 4.

1. Почна до говори вторият, който бе казал за силата на царя.

2. О, мъже, не са ли силни човеците, които владеят земята и морето и всичко, що е в тях?

3. Но царят ги надминава, владее над тях и им заповядва, и във всичко, каквото и да им каже, те му се покоряват.

4. Ако каже да се опълчат един против други, те изпълняват; ако ги прати против неприятели, те отиват и събарят планини, стени и кули,

5. и убиват и биват убивани, ала не престъпят царската дума: ако пък победят, донасят на царя всичко, що опленят, и всичко друго.

6. И ония, които не ходят на война и не се сражават, а работят земята, след сеитба, като съберат жетвата, и те носят на царя

8. и, подканяйки се един другиго, принасят данък на царя.

8. Той е само един; ако каже да се убива — убиват; каже ли да се прости — прощават; каже ли да бият — бият;

9. каже ли да се опустошава — опустошават; каже ли да се гради — градят; каже ли да се отсече — отсичат; каже ли да се насади — насаждат;

10. и целият му народ и войската му нему се покорява. Освен това, той си седи на трапезата, яде, пие и спи,

11. а те пазят наоколо му, и никой не може да се отдалечи и да си гледа работите, и не смеят да му бъдат непослушни.

12. О, мъже, не е ли от всички най-силен царят, когато му се тъй покоряват? — И млъкна.

13. Третият пък, който беше казал за жените и за истината, — той беше Зоровавел, — заговори:

14. О, мъже, велик е царят, велики са и мнозина човеци, и мощно е виното. Но кой господарува над тях и ги владее? Нали жените?

15. Жени са родили царя и целия народ, който владее морето и земята;

16. от тях са родени и от тях са откърмени ония, които садят лозя, от които се прави вино;

17. те правят дрехи за човеците и доставят украшения за тях, и човеците не могат без жени.

18. Ако мъжете съберат злато и сребро и всякакви драгоценности, и след това зърнат жена добролична и хубава,

19. оставят всичко и се спускат към нея и я гледат с отворени уста, и всички се прилепят към нея повече, отколкото към злато и сребро и към всяка драгоценност.

20. Човек оставя баща си, който го е възпитал, и земята си и се прилепя към жена си,

21. при жена си остава до смърт и забравя и баща, и майка, и земята си.

22. От това трябва да разберете, че жени владеят над вас. Не предприемате ли тежки работи, не се ли трудите и мъчите, не принасяте ли и не давате ли всичко на жените?

23. Взема човек меча си и излиза по пътищата да граби и краде, готов е да плува по море и по реки,

24. лъв среща и в тъма се скита; но откраднe ли, отвлече или ограби нещо, занася го на любезната.

25. И човек обича повече жена си, нежели баща и майка.

26. Мнозина са полудявали поради жени и са ставали роби чрез тях.

27. Мнозина са загинали и пропаднали и съгрешили чрез жени.

28. Нима сега не ще ми повярвате? Не е ли велик царят с властта си? Не всички ли страни се боят да се допрат до него?

29. Аз видях него и Апамина, дъщеря на славния Вартака, царева наложница, да седи на царя отдясно;

30. тя снимаше короната от главата на царя и си я налагаше, а с лява ръка удряше царя по бузата.

31. И при все това царят я гледаше с отворени уста: ако тя му се усмихне, усмихва се и той; ако пък му се поразсърди, той я милва, за да се сдобри с нея.

32. О, мъже, как да не са силни жените, когато правят тъй?

33. Тогава царят и велможите се погледнаха един друг, а той начена да говори за истината.

34. О, мъже, не са ли силни жените? Голяма е земята и високо небето, и бързо е слънцето в своя ход, защото за един ден обхожда небесния кръг и пак се връща на мястото си.

35. Не е ли велик Оня, Който върши това? И истината е велика и по-силна от всичко.

36. Цяла земя призовава истината, и небето я благославя, и всички работи се стряскат и треперят пред нея. И в нея няма неправда.

37. Неправедно е виното, неправеден е царят, неправедни са жените, несправедливи са и всички човешки синове, па и всичките им работи са такива: няма в тях истина, и те ще загинат в неправдата си;

38. а истината пребъдва и остава силна винаги, и живее и владее от века до века.

39. В нея няма пристрастие и различаване: тя върши, каквото е справедливо, отбягвайки всичко несправедливо и лошо, и всички одобряват нейните работи.

40. В нейния съд няма нищо криво; тя е сила и царство, и власт, и величие през всички векове; благословен да е Бог на истината!

41. И престана да говори. И всички викнаха тогава и казаха: велика е истината и най-силна от всичко.

42. Тогава царят му каза: искай, каквото щеш, повече от написаното, и ще ти дадем, понеже ти се показа най-мъдър; ти ще седиш до мене и ще се наричаш мой роднина.

43. Тогава тоя каза на царя: спомни си обещанието, що го даде в оня ден, когато прие царството си, че ще построиш Иерусалим,

44. и ще върнеш всички съдове, взети от Иерусалим, които Кир бе отнел, когато даде оброк да разори Вавилон, и се обеща да ги изпрати там.

45. А ти се обеща да въздигнеш храма, що го бяха изгорили идумеите, когато халдеите опустошиха Иудея.

46. И за това същото сега те моля, царю-господарю, и те умолявам, и в това е твоето величие: моля те да изпълниш обещанието, което с устата си обеща на Небесния Цар да изпълниш.

47. Тогава цар Дарий стана и го целуна и му написа писма до всички управители и областеначалници, и военачалници и сатрапи — да го пропуснат, а с него заедно и всички, които отиват да строят Иерусалим.

48. Също писа писма до всички местни началници в Келе-Сирия и Финикия и до ония в Ливан — да привозват от Ливан в Иерусалим кедрови дървета и да му помагат да строи града.

49. Писа да бъдат свободни и всички иудеи, които тръгват от царството за Иудея, та никой от властниците, — областен началник, сатрап и управител, да не отива до вратата им,

50. а цялата страна, която те владеят, да бъде освободена от данък, и идумеите да оставят иудейските села, които владеят;

51. също, да се дава за градежа на храма всяка година по двайсет таланта, докле бъде построен;

52. и за принасяне върху жертвеника всекидневни всесъжения, освен отредените седемнайсет, даваше се още по десет таланта на година;

53. и всички, които отиват от Вавилон, да имат свобода да строят града, както те, тъй и потомците им и всички свещеници, които отидат.

54. Писа тъй също и за издръжката и за служебното облекло на свещениците.

55. Писа да се дава издръжка и на левитите до оня ден, когато се свърши храмът и се построи Иерусалим;

56. и на всички, които пазят града, поръча да се дава заплата и храна.

57. Отстъпи и всички съдове, които Кир бе отбрал от Вавилон; и всичко, що бе заповядал Кир да се направи, и той заповяда да се изпълни и проводи в Иерусалим.

58. И когато излезе момъкът, подигна лице към небето срещу Иерусалим, поблагодари на Царя Небесни и каза:

59. от Тебе победа, от Тебе мъдрост, и Твоя е славата, аз пък съм Твой раб.

60. Благословен си Ти, Който си ми дарил мъдрост, и благодаря Ти, Господи, Боже на отците ни.

61. И като взе писмата, тръгна и отиде във Вавилон, и обади на всичките си братя.

62. И те поблагодариха Бога на отците си, задето им е дарувал свобода и разрешение

63. да идат и строят Иерусалим и храма, наречен на името Му. И ликуваха с музика и веселие седем дена.

ГЛАВА 5.

1. След това бидоха избрани, за да тръгнат, родоначалниците според колената им, и жените им, и синовете им, и дъщерите им, и слугите им, и слугините им с добитъка им.

2. Дарий проводи с тях хиляда конника, за да ги заведат смиром в Иерусалим, с музика, с тимпани и тръби.

3. И всичките им братя се радваха, и царят им позволи да вървят заедно.

4. Ето имената на мъжете, които отидоха, според родовете им в колената по тяхното старшинство:

5. свещениците, синове Финеесови, синове Ааронови; Иисус, син на Иоседека, Сареев син, и Иоаким, син на Зоровавеля, Салатиилев син, от Давидовия дом, от рода на Фареса, а от Иудово коляно,

6. който говори пред персийския цар Дария мъдрите думи на втората година от царуването му, в месец нисан, първи месец.

7. Ето иудеите, излезли от преселническото пленство, които бе преселил във Вавилон Навуходоносор, вавилонски цар,

8. и които се върнаха в Иерусалим и в другите места на Иудея, всеки в своя град, — излезли със Зоровавеля и с Иисуса, Неемия, Зарея, Рисея, Енинея, Мардохея, Веелсара, Асфараса, Реелия, Роима, Ваана — техни началници.

9. Броят на народа с началниците му: синове Форосови — две хиляди сто седемдесет и двама; синове Сафатови — четиристотин седемдесет и двама;

10. синове Аресови — седемстотин петдесет и шест;

11. синове Фаат-Моавови, заедно с Иисусовите и Иоавовите синове — две хиляди осемстотин и дванайсет;

12. синове Иламови — хиляда двеста петдесет и четири; синове Затуеви — деветстотин седемдесет и пет; синове Хорвеови — седемстотин и пет; синове Ваниеви — шестстотин четирийсет и осем;

13. синове Виваеви — шестстотин трийсет и три; синове Аргеови — хиляда триста двайсет и двама;

14. синове Адоникамови — шестстотин трийсет и седем; синове Вагоеви — две хиляди шестстотин и шест; синове Адинови — четиристотин петдесет и четири;

15. синове Атирови от Езекия — деветдесет и двама; синове Киланови и Азинанови — шейсет и седем; синове Азарови — четиристотин трийсет и двама;

16. синове Анисови — сто и един; синове Аромови — трийсет и двама; синове Васаеви — триста двайсет и трима; синове Арсифуритови — сто и двама;

17. синове Ветирусови — три хиляди и пет; синове Ветломонски — сто двайсет и трима;

18. от Нетофас — петдесет и пет; от Анатот — сто петдесет и осем; от Ветасмон — четирийсет и двама;

19. от Кариатира — двайсет и пет; от Кафир и Вирог — седемстотин четирийсет и трима;

20. хадиасейци и амидейци — четиристотин двайсет и двама; от Кирам и Гавис — шестстотин двайсет и един;

21. от Макалон — сто двайсет и двама; от Ветолий — петдесет и двама; синове Нифисови — сто петдесет и шест;

22. синове Каламолалови и Онусови — седемстотин двайсет и пет; синове Иерехови — двеста четирийсет и пет;

23. синове Санаасови — три хиляди триста и един.

24. Свещеници, синове на Иеду, син Иисусов, заедно със синовете Санасивови — деветстотин седемдесет и двама; синове Емирутови — хиляда петдесет и двама;

25. синове Фасурови — хиляда четирийсет и седем; синове Хармиеви — хиляда и седемнайсет.

26. Левити, синове Иисусови, Кадмиилови, Ванови и Судиеви — седемдесет и четири.

27. Свещенопевци, синове Асафови — сто и четирийсет.

28. Вратари, синове Салумови, синове Атарови, синове Толманови, синове Дакувови, синове Атитови, синове Товисови — всичко сто трийсет и девет.

29. Служители при храма, синове Исавови, синове Асифови, синове Таваотови, синове Кирасови, синове Судови, синове Фалееви, синове Лаванови, синове Агравови,

30. синове Акудови, синове Утови, синове Китавови, синове Акавови, синове Сиваеви, синове Ананови, синове Катуови, синове Гедурови,

31. синове Иаирови, синове Десанови, синове Ноеви, синове Хасевови, синове Казирови, синове Озиеви, синове Финоеви, синове Асарови, синове Вастаеви, синове Асанови, синове Манинови, синове Нафисови, синове Акуфови, синове Ахивови, синове Асувови, синове Фаракемови, синове Васалемови,

32. синове Меедови, синове Кутови, синове Хареови, синове Вархуеви, синове Серарови, синове Томоеви, синове Насиеви, синове Атефови,

33. синове на слугите Соломонови, синове Асапфиотови, синове Фарирови, синове Иилеви, синове Лозонови, синове Издаилови, синове Сафиеви,

34. синове Агиеви, синове Фахаретови, синове Савиеви, синове Саротови, синове Мисееви, синове Гасови, синове Адусови, синове Сувови, синове Аферови, синове Вародисови, синове Сафагови, синове Аломови:

35. всички служители при храма и синовете на Соломоновите слуги — триста седемдесет и двама.

36. Ето излезлите от Термелет и Фелерс: началник техен — Харааталан и Аалар, —

37. но те не можаха да покажат своите бащинии и родове, че са от Израил, — синове Даланови, синове Ваенанови, синове Некоданови — шестстотин петдесет и двама.

38. Имаше и свещеници, които вършеха свещена служба, но в описа не се намериха: синове Овдиеви, синове Аквосови, синове на Иаду, който бе женен за Авгия, дъщеря на Верзелия, та се наричаше с негово име.

39. И понеже родословната им записка, когато бе поискана, не се намери в описа, те бидоха отлъчени от свещенството.

40. И каза им Неемия и Атария, да не участвуват в светините, докле не се издигне свещеник, облечен с урим и тумим.

41. А всички израилтяни от дванайсет години и нагоре, освен слуги и слугини, бяха четирийсет и две хиляди триста и шейсет; техни слуги и слугини — седем хиляди триста четирийсет и седем; певци и псалмопевци — двеста четирийсет и пет.

42. Камили — четиристотин трийсет и пет, коне — седем хиляди трийсет и шест, мъски — двеста четирийсет и пет, впрегатен добитък — пет хиляди петстотин двайсет и пет.

43. Някои от родоначалниците, когато дойдоха при Божия храм в Иерусалим, дадоха оброк да въздигнат тоя дом на мястото му според силата си

44. и да внесат в храмовата съкровищница за градеж хиляда мнаси злато, пет хиляди мнаси сребро и сто свещенишки одежди.

45. И поселиха се свещениците и левитите и някои от народа в Иерусалим и областта му, а свещенопевците и вратарите и целият Израил — по своите селища.

46. А когато настана седмият месец, и синовете Израилеви бяха вече всички по владенията си, събраха се единодушно всички на открито място при първите порти на изток.

47. Тогава стана Иисус, син Иоседеков, и братята му, свещеници, и Зоровавел, син Салатиилев, и братята му, и съградиха жертвеник на Бога Израилев,

48. за да принасят върху него всесъжение, както е заповядано в книгата на Моисея, Божия човек.

49. Събраха се при тях и от други народи, каквито имаше по оная земя, и съградиха жертвеник на свое място, защото бяха във вражда с тях, и надделяваха им всички народи, каквито имаше в оная земя; и те принасяха своевременно жертви и всесъжения Господу, утрени и вечерни.

50. И празнуваха празник Шатри, както заповядва законът, принасяйки: всекидневни жертви, както трябваше,

51. и после — непрестанни приноси и жертви съботни, новомесечни и на всички свети празници.

52. И всички, които бяха обещали Богу оброк, от новолунието на седмия месец почнаха да принасят Богу жертви, макар храмът да не бе още съграден.

53. И даваха пари на каменоделци и дърводелци, и питие и храна, и кола на сидонци и тирци, за да привозват от Ливан кедрови дървета, като ги поставяха на салове в Иопийското пристанище, според заповедта, дадена тям от персийския цар Кира.

54. А на втората година, на втория месец, след пристигането при Божия храм в Иерусалим, Зоровавел, син Салатиилев, и Иисус, син

Иоседеков, и братята им, и свещеници и левити и всички, които бяха дошли от плен в Иерусалим,

55. туриха основа на Божия храм в новолунието на втория месец, втората година след пристигането им в Иудея и Иерусалим,

56. и поставиха двайсетгодишни левити за службите Господни. И застана Иисус, синовете му и братята му, и брат Кадмиил, и синовете Имадавунови, и синовете на Иода, син Илиадудов, със синове и братя, — всички левити, подбуждайки единодушно към службите в Господния дом. И строителите съградиха Господния храм.

57. И застанаха свещениците в одежди със свирала и с тръби, и левитите, синове Асафови, с кимвали, като възпяваха Господа и прославяха Го според устава на Давида, царя израилски,

58. и възгласяха в песни, прославяйки Господа, че Неговата благост и слава са вовеки над цял Израил.

59. И целият народ тръбеше и викаше с висок глас, прославяйки Господа, че домът Господен се е възстановил.

60. А по-старите свещеници, левити и родоначалници, които бяха видели предишния храм, дойдоха сега при градежа с плач и голям вик,

61. мнозина пък — с тръби и с радостни високи възклицания,

62. тъй че народът не чуваше тръбите поради вика на людете, макар събранието да тръбеше силно, та се чуваше надалеко.

63. Чуха враговете на Иудино и Вениаминово коляно и дойдоха да узнаят, какво значи тоя тръбен звук.

64. И узнаха, че върналите се от плен строят храм на Господа, Бога Израилев.

65. И дойдоха при Зоровавеля, при Иисуса и при родоначалниците и им казаха: ще строим и ние заедно с вас;

66. защото и ние като вас слушаме вашия Господ и Му принасяме жертви от дните на асирийския цар Асвакафаса, който ни пресели тук.

67. Тогава Зоровавел, Иисус и началниците на Израилевите племена им казаха: с вас няма да строим дом на Господа, нашия Бог;

68. ние сами ще го строим Господу, Богу Израилеву, според както ни заповяда Кир, цар персийски.

69. Тогава народите на оная земя, като нападнаха на живеещите в Иудея и ги обсаждаха, пречеха на градежа

70. и, отвличайки народа с коварство и провеждайки смутове, пречеха да се довърши градежът през всичкото време, докле беше жив цар Кир, и спряха градежа за две години, докле се възцари Дарий.

ГЛАВА 6.

1. На втората година от царуването на Дария Агей и Захария, син Адов, пророци, пророчествуваха на иудеите, които бяха в Иудея и Иерусалим, от името на Господа, Бога Израилев.

2. Тогава стана Зоровавел, син Салатиилев, и Иисус, син Иоседеков, и почнаха да градят Господния дом в Иерусалим, в присъствие на Господните пророци, които им помагаха.

3. В това време дойде при тях Сисини, управител на Сирия и Финикия, и Сатравузан и другарите им, та им казаха:

4. с чие позволение вие градите тоя дом и тоя покрив и всичко друго вършите? И кои са строителите, които вършат това?

5. Но иудейските старейшини намериха милост от Господа, Който се смили над пленството,

6. и не им запретиха да строят, докле не обадят за тях на Дария. И получиха отговор.

7. Ето препис от писмото, което писа Сисини и което пратиха на Дария: Сисини, управител на Сирия и Финикия, и Сатравузан и другарите, началници в Сирия и Финикия, до цар Дария — поздрав.

8. Да бъде всичко известно на нашия цар-господар, че, като дойдохме в Иудейската област и влязохме в град Иерусалим, намерихме там върнали се от плен иудейски старейшини,

9. които градят нов голям дом на Господа от скъпи дялани камъни, влагайки в зидовете дървета;

10. и тия работи се вършат присърце, и делото върви успешно в ръцете им и се върши с голямо великолепие и грижа.

11. Тогава попитахме тия старейшини, думайки: по чия заповед строите тоя дом и вършите тия работи?

12. Прочее ние ги питахме, за да ти обадим и ти напишем за техните началници, и поискахме от тях именен списък на водачите им.

13. А те ни отговориха: ние сме раби на Господа, Който е създал небето и земята.

14. Тоя дом много години преди това е бил строен от велик и силен цар израилски, и бил свършен.

15. Но понеже бащите ни прогневявали с греховете си небесния Господ Израилев, Той ги предал в ръцете на Навуходоносора, цар вавилонски, цар на халдеите.

16. Те разорили и изгорили тоя дом, а народа отвели в плен във Вавилон.

17. Но в първата година след възцаряването на Кира над Вавилонската земя, цар Кир заповядал да се построи тоя дом.

18. И свещените съдове, златни и сребърни, които Навуходоносор изнесъл от иерусалимския храм и поставил в своето капище, цар Кир пак изнесъл от капището вавилонско и ги предал на княз Саманасара-Зоровавеля.

19. И заповядано му било да занесе всички тия съдове и постави в иерусалимския храм и да построи храма Господен на мястото му.

20. Тогава Саманасар дошъл и турил основа на Господния дом в Иерусалим, и оттогава досега се строи и не е довършен.

21. Затова, царю, ако благоволиш, нека потърсят в книгохранилищата на цар Кира,

22. и ако се намери, че градежът на Господния дом в Иерусалим е ставал по волята на цар Кира, и бъде приятно на нашия цар-господар, нека ни се обади за знание.

23. Тогава цар Дарий заповяда да търсят по книгохранилищата вавилонски, и намериха в Екбатана, град в Мидийската област, едно място с една споменна записка, дето бе написано:

24. в първата година от Кировото царуване цар Кир заповяда да се построи домът Господен в Иерусалим, дето принасят жертви на огън, който не угасва.

25. Височината на храма — шейсет лакти, широчината — шейсет лакти, с три къщи от дялан камък и с една нова от туземно дърво, а разноските да стават от дома на цар Кира;

26. и свещените съдове на Господния дом, златни и сребърни, които Навуходоносор изнесъл от иерусалимския дом и пренесъл във Вавилон, да се върнат в иерусалимския дом, за да се поставят там, дето са си били.

27. Заповяда тъй също на Сисини, управител на Сирия и Финикия, и на Сатравузана и другарите им и на поставените в Сирия и Финикия началници, да се държат настрана от това място и да оставят

Господния раб Зоровавеля, княз иудейски, и старейшините иудейски да си градят тоя Господен дом на мястото му.

28. Аз заповядах да се иззида съвършено и да се гледа, щото на върналите се от плен иудеи да се оказва съдействие, докле се свърши окончателно домът Господен,

29. и от данъците на Келе-Сирия и Финикия да се дава редовно на тия човеци, чрез княз Зоровавеля, за жертви Господу, за телци, овни и агнета.

30. Също тъй постоянно всяка година безпрекословно да се дава пшеница, сол, вино и дървено масло, както кажат свещениците, които са в Иерусалим, колкото отива всеки ден;

31. за да принасят Всевишному Богу жертви за царя и за децата му и да се молят за живота им.

32. При това да се разгласи, че ако някой престъпи или наруши нещо от написаното, да се вземе дърво от неговите собствени, и да бъде обесен на него, а имотът му да стане царски.

33. Затова и Господ, Чието име се призовава там, да погуби всеки цар и народ, който протегне ръка да попречи или стори какво-годе зло на тоя Господен дом в Иерусалим.

34. Аз, цар Дарий, наредих да бъде точно тъй.

ГЛАВА 7.

1. Тогава Сисини, управител на Келе-Сирия и на Финикия, и Сатравузан и другарите им, следвайки заповяданото от цар Дария,

2. взеха присърце светото дело, като помагаха на старейшините и на свещеноначалниците иудейски.

3. И светото дело вървеше успешно, при пророчествата на пророците Агей и Захария.

4. И свършиха всичко по заповедта на Господа, Бога Израилев, и по волята на Кира, Дария и Артаксеркса, царе персийски.

5. Свърши се светият дом на двайсет и третия ден от месец адар, в шестата година на цар Дария.

6. И синовете Израилеви, свещеници, левити и другите, завърнали се от плен, които бяха поставени при храма, извършиха всичко според писаното в Моисеевата книга.

7. И принесоха в жертва за подновяване храма Господен сто вола, двеста овена, четиристотин агнета,

8. дванайсет козела за греховете на цял Израил, според броя на дванайсетте колена Израилеви.

9. А свещениците и левитите стояха по родове в одежди при службата на Господа, Бога Израилев, съгласно с Моисеевата книга, и вратарите при всяка врата.

10. И върналите се от плен синове Израилеви правиха Пасха в четиринайсетия ден на първия месеца, след като се очистиха свещеници и левити заедно,

11. а също и всички синове от пленството, понеже се очистиха: всички левити се очистиха заедно.

12. И заклаха пасхалии агнета за всички синове от пленството, за братята си, свещеници, и за себе си.

13. И ядоха синовете Израилеви, завърнали се от плен, всички, които избягнаха гнусотиите на народите от оная страна и потърсиха Господа.

14. И празнуваха празник Безквасници седем дена, радвайки се пред Господа,

15. че Той обърна към тях сърцето на асирийския цар, за да подкрепи ръцете им за службите на Господа, Бога Израилев.

ГЛАВА 8.

1. След тия събития, в царуването на персийския цар Артаксеркса, дойде Ездра, син на Азария, Зехрия, Хелкия, Салима,

2. Садука, Ахитова, Амария, Озия, Мемерота, Зарея, Сауя, Фока, Ависая, Финееса, Елеазара, Аарона първосвещеника.

3. Този Ездра дойде от Вавилон като учен, който знаеше закона Моисеев, даден от Господа, Бога Израилев,

4. и царят му направи чест, понеже той спечели благоволението му за всичките си молби.

5. Дойдоха с него в Иерусалим и някои от синовете Израилеви, от свещениците и левитите, свещенопевците и вратарите и служителите при храма,

6. на седмата година от царуването на Артаксеркса, в петия месец на същата седма година от царуването; защото, като излязоха от Вавилон в новолунието на първия месец, те стигнаха в Иерусалим, по даденото им от Господа честито пътуване, в новолунието на петия.

7. А Ездра полагаше голяма грижа, нищо да не изпусне от закона Господен и от заповедите, та да научи целия Израил на уредбите и съдбите.

8. Дойде и следната писмена заповед, дадена от цар Артаксеркса на Ездра, свещеник и четец на Господния закон:

9. цар Артаксеркс до Ездра, свещеник и четец на закона Господен, поздрав.

10. Като размислих човеколюбиво, заповядах, щото доброволно желаещите от иудейския народ и свещеници и левити, които са в нашето царство, да идат заедно с тебе в Иерусалим.

11. Които прочее желаят, нека се съберат и вървят, според както разсъдих аз и моите седем най-близки съветници;

12. нека видят, какво се върши в Иудея и Иерусалим съгласно със закона Господен,

13. и да отнесат в Иерусалим дарове на Господа Израилев, които обещах аз и моите близки, и всякакво злато и сребро, каквото се намери в земята Вавилонска, за Господа в Иерусалим, заедно с

подаянията от народа за храма на техния Господ Бог, Който е в Иерусалим,

14. и заедно със златото и среброто — за волове, овни, агнета и за друго, което се отнася към това,

15. за да се принасят жертви Господу върху жертвеника на техния Господ Бог в Иерусалим.

16. И всичко, каквото и да поискаш с братята си да направиш с това злато и сребро, прави по волята на твоя Бог.

17. И свещените съдове Господни, дадени тебе за употреба в храма на твоя Бог в Иерусалим, постави пред Господа, Бога твой.

18. И друго, що ти потрябва за нуждите в храма на твоя Бог, давай от царското съкровище.

19. И ето аз, цар Артаксеркс, заповядах на ковчежниците в Сирия и Финикия, всичко, що поиска Ездра, свещеник и четец на закона на Бога Всевишни, редовно да му дават — дори до сто таланта сребро,

20. също и пшеница до сто кора и вино — до сто мери.

21. И всичко друго по закона Божий грижливо да се принася на Бога Всевишни, за да не падне гняв върху царството на царя и на синовете му.

22. И още ви казвам, да се не взима никакъв данък или друг налог от никои свещеници и левити, свещенопевци и вратари, служители на храма и писари на тоя храм, и никой да няма власт да им налага каквото и да е.

23. А ти, Ездра, с мъдрост Божия, постави началници и съдии, за да съдят по цяла Сирия и Финикия всички, които знаят закона на Бога твой, а които не знаят, поучавай:

24. и всички ония, които престъпят закона на Бога твой, или царския закон, нека бъдат непременно наказвани — било със смърт, или с телесно наказание, било с парична глоба, или с изгонване.

25. Тогава ученият Ездра каза: благословен единий Господ Бог на отците ми, Който вложи в сърцето на царя да прослави дома му в Иерусалим

26. и Който ме почете пред царя и пред съветниците и пред всички негови близки и велможи.

27. И аз се ободрих с помощта на Господа, Бога мой, и събрах мъжете израилски, за да идат с мене.

28. И ето началниците според родовете им и по старейшинство, които излязоха с мене от Вавилон през царуването на цар Артаксеркса:

29. от синовете Финеесови — Гирсон; от синовете Итамарови — Гамалиил; от синовете Давидови — Латус, син Сехениев;

30. от синовете Форосови — Захария, и с него се записаха сто и петдесет души;

31. от синовете Фаатмоавови — Елиаония, син Зареев, и с него двеста души;

32. от синовете Затоеви — Сехения, син Иезилов, и с него триста души; от синовете Адинови — Овит, син Ионатов, и с него двеста и петдесет души;

33. от синовете Иламови — Иесия, син Готолиев, и с него седемдесет души;

34. от синовете Сафатиеви — Зараия, син Михаилов, и с него седемдесет души;

35. от синовете Иоавови — Авадия, син Иезилов, и с него двеста и дванайсет души;

36. от синовете Ваниеви — Асалимот, син Иосафиев, и с него сто и шейсет души;

37. от синовете Вавиеви — Захария, син Виваев, и с него двайсет и осем души;

38. от синовете Астатови — Иоан, син Акатанов, и с него сто и десет души;

39. от синовете Адоникамови излязоха последните от тях; ето имената им: Елифала, син Иеуилов, и Самей, и с тях седемдесет души;

40. от синовете Вагоеви — Утий, син Исталкуров, и с него седемдесет души.

41. Събрах ги при реката, наречена Теран, дето престояхме три дни, и аз ги прегледах.

42. И като не намерих там никого от свещениците и левитите,

43. пратих до Елеазара, Идуила, Маасмана, Алнатана, Мамея, Самея, Иоривона, Натана, Еннатана, Захария и Мосолама, началници и учени,

44. и им казах да идат при Додея, началник в местност Касифя,

45. като им заповядах да кажат на Додея и братята му и на ония, които са в местността Касифя, да ни пратят свещеници за дома на Господа, Бога наш.

46. И те ни доведоха, с мощната ръка на Господа, Бога наш, вещи мъже от синовете на Мооли — син на Левия, син Израилев: Асевивея и синовете му и братята му — осемнайсет души;

47. Асевия, Ануя, и брата Осея от синовете Ханунееви, и синовете им — двайсет души;

48. и от служителите на храма, които беше дал Давид и началниците да служат на левитите — двеста и двайсет служители, с именен списък на всички.

49. Там обявих пост пред Господа, нашия Бог,

50. за да измолим от Бога благополучен път за нас и нашите съпътници, за децата ни и за добитъка,

51. понеже ме досрамя да искам от царя пешаци и конници и водачи за безопасност от нашите неприятели;

52. защото бяхме казали на царя, че силата на нашия Господ ще бъде с ония, които Го търсят, във всяко добро предприятие.

53. И тъй, ние пак се помолихме на Господа, нашия Бог, за всичко това и получихме от Него велика милост.

54. Тогава отделих от родоначалниците и свещениците дванайсет души, Есеревия и Самия, и с тях от братята им десет души.

55. И претеглих пред тях среброто и златото и свещените съдове от дома на нашия Господ, които подари царят и съветниците му и велможите и всички израилтяни.

56. Претеглих и предадох им сребро шестстотин и петдесет таланта, и съдове сребърни — сто таланта, и злато — сто таланта, съдове златни — двайсет, съдове медни, от превъзходна мед, бляскави като злато — дванайсет.

57. И им казах: и вие сте свети пред Господа, и тия съдове са свети, както и златото и среброто, дадено по оброк на Господа, Бога на отците ни.

58. Бодърствувайте и ги пазете, докле ги предадете на старшите свещеници и левити и родоначалници израилски в Иерусалим, в ризницата при дома на нашия Бог.

59. Свещениците и левитите приеха среброто, златото и съдовете за Иерусалим и ги внесоха в храма Господен.

60. Като се дигнахме от река Теран в дванайсетия ден на първия месец, ние вървяхме за Иерусалим под мощната ръка на Господа над

нас, и Той ни пазеше откато запътувахме от всеки неприятел, и стигнахме в Иерусалим.

61. Тука, след като се изминаха три дни, на четвъртия ден претегленото сребро и злато бе предадено в дома на нашия Господ на свещеник Мармота, син Уриев.

62. С него беше Елеазар, Финеесов син; с него бяха също Иосавдос, Иисусов син, и Моет, син Саванов, левити; предадоха всичко с брой и тегло; всичкото им тегло биде в същото време записано.

63. Тогава дошлите от плен принесоха жертви на Бога Израилев, дванайсет вола за всички израилтяни, деветдесет и шест овена, седемдесет и две агнета, дванайсет козела за спасение: всичко това — за жертва Господу;

64. и предадохме царските заповеди на управителите и началниците на Келе-Сирия и Финикия, и те почетоха народа и храма Господен.

65. Когато се свърши това, дойдоха при мене началниците и казаха:

66. народът израилски и началници, и свещеници, и левити не са се отделили от другоплеменните народи на тая земя и от техните нечистотии, от народите хананейски, хетейски, ферезейски, иевусейски, моавски, египетски и идумейски;

67. защото стъпиха в съпружество с дъщерите им, както те, тъй и синовете им, та светото семе се смеси с другоплеменни народи на тая земя; главатарите им и велможите станаха участници в това беззаконие от самото начало.

68. Щом чух това, раздрах си дрехите и свещените одежди и скубех си космите на главата и брадата, и седях загрижен и печален.

69. И докле тъгувах поради това беззаконие, събраха се при мене всички, които бяха подбудени от словото на Господа, Бога Израилев, и аз седях печален до вечерната жертва.

70. Тогава станах от моя пост и с раздрани дрехи и раздрани свещени одежди паднах на колене, прострях ръце към Господа и казах:

71. Господи, срамувам се и смущавам се пред лицето Ти,

72. защото греховете ни стигнаха до над главите ни, и безумията ни стигнаха до небето;

73. още от времената на бащите ни и до днес ние сме в голям грях;

74. и за греховете наши и на бащите ни, ние с братята си, царете си и свещениците си бидохме хвърлени под меча на другоземни царе, на плен и грабеж с унижение доднес.

75. Но сега каква голяма милост ни стори Ти, Господи Боже, че си ни оставил корен и име на мястото, дето е Твоята светиня,

76. че си ни открил светило в дома на Господа, нашия Бог, че си ни дал прехрана през нашето робуване! И докле бяхме в робство, Господ, Бог наш, не ни забрави,

77. а ни постави в благоволение при персийските царе, за да ни дадат прехрана

78. и да прославят храма на нашия Господ, та да бъде въздигнат опустошеният Сион и нам дадена укрепа в Иудея и Иерусалим.

79. А сега какво да кажем, Господи, имайки всичко това? Ние престъпихме Твоите заповеди, които си ни дал чрез ръката на Твоите раби-пророци, думайки:

80. земята, в която отивате, за да я наследите, е осквернена от гнусотиите на другоплеменниците в тая земя, и те са я напълнили с нечистотиите си.

81. Сега не давайте дъщерите си за синовете им, нито взимайте дъщерите им за синовете си,

82. и не искайте мир с тях през всичкото време, за да се укрепите и да вкусите благата на тая земя и да я оставите наследство на децата си довека.

83. Всичко, що ни се случва, бива поради злите наши работи и поради големите ни грехове. Ти, Господи, облекчи греховете ни

84. и ни даде такъв корен; ала ние изново почнахме да престъпяме Твоя закон, като се смесихме с нечистотиите на народите в тая земя.

85. Дали не си ни се разсърдил тъй, че да ни погубиш и да не оставиш ни корен, ни семе, ни име наше?

86. Ти си правдив, Господи Боже Израилев, защото ние останахме корен и доднес!

87. Но ето, ние сме сега пред Тебе с беззаконията си, а с тях не би трябвало да стоим пред Тебе.

88. Докле Ездра се молеше, изповядваше и плачеше, прострян на земята пред храма, събра се при него от Иерусалим твърде много народ: мъже, жени и деца, и биде голям плач у народа.

89. Тогава извика Иехония, син Иоилев, израилтянец, и каза: Ездра, ние съгрешихме пред Господа: взехме другоплеменни жени от народите на тая земя; и ето, сега е тука цял Израил;

90. да се закълнем пред Господа, че ще отхвърлим от нас другоплеменните си жени с децата им, според както е угодно тебе и на всички, които се покоряват на Господния закон.

91. Стани и извърши това, защото това е твоя работа, и ние с тебе ще бъдем в сила да извършим това.

92. Тогава Ездра стана и закле старшите свещеници и левити на цял Израил, че ще постъпят тъй; и те се заклеха.

ГЛАВА 9.

1. Стана Ездра от храмовия притвор, та отиде в жилището на Иоанана, син Елиасивов,

2. и, като оставаше там, не яде хляб и не пи вода, тъгувайки за големите беззакония на народа.

3. Тогава излезе възвание по цяла Иудея и Иерусалим до всички върнали се от плен, да се съберат в Иерусалим;

4. а на тия, които не се явят вътре в два или три дни, по решение на старейшините-председатели, ще бъде отнет имотът, и сами те ще бъдат отлъчени от множеството на бившите в пленство.

5. И в три дни събраха се в Иерусалим всички, които бяха от коляното Иудино и Вениаминово; това беше в деветия месец, на двайсетия ден от тоя месец.

6. Целият народ седеше в двора на храма, треперейки от настаналата зима.

7. Ездра стана и им каза: извършили сте беззаконие и живеете с другоплеменни жени, трупайки още грехове на Израиля.

8. Затова въздайте сега изповед и слава към Господа, Бога на отците ни,

9. сторете волята Му и се отделете от народите на тая земя и от другоплеменните жени!

10. И цялото множество извика и каза с висок глас: както каза, тъй ще и направим.

11. Но множеството е голямо, а времето е зимно, и ние не сме в сила да стоим под открито небе; пък тая работа за нас не е за един ден, нито за два дни, защото твърде много сме съгрешили в това;

12. затова нека бъдат поставени началници над множеството, и всички от нашите селища, които имат другоплеменни жени, да дохождат своевременно при тях

13. със старейшините и съдниците на всяко място, докле не се отвърне от нас Божият гняв поради тая работа.

14. Взеха върху си това Ионатан, син Асаилов, и Езекия, син Теоканов, и Месулам, Левис и Саватей им помагаха.

15. И върналите се от плен извършиха според всичко това.

16. Свещеник Ездра си избра главни родоначалници, всички поименно, и те се събраха в новолунието на десетия месец, за да изследват работата.

17. Изследването за мъжете, които държаха при себе си другоплеменни жени, се свърши в новолунието на първия месец.

18. И намериха се от събраните свещеници, които имаха другоплеменни жени:

19. от синовете на Иисуса, Иоседеков син, и от братята му — Матилас, Елеазар, Иорив и Иоадан,

20. които дадоха ръка да напуснат жените си, и принесоха овни за умилостивение за греха си;

21. от синовете Емирови — Анания, Завдей, Манис, Самей, Иериел и Азария;

22. от синовете Фесурови — Елионаис, Масия, Исмаил, Натанаил, Окодил и Салоя;

23. и от левитите — Иозавад, Семеис, Колий, той е и Калита, Патей, Иуда и Иона;

24. от свещенопевците — Елиасав и Вакхур;

25. от вратарите — Салум и Толван;

26. от народа израилски, от синовете Форосови — Иерма, Иезия, Мелхия, Маил, Елеазар, Асевия и Ванея;

27. от синовете Илови — Матания, Захария, Иезриил, Иоавдий, Иеремот и Аидия;

28. от синовете Замотови — Елиада, Елиасим, Отония, Иаримот, Сават и Зералия;

29. от синовете Виваеви — Иоан, Анания, Иозавад и Аматия;

30. от синовете Маниеви — Олам, Мамух, Иедей, Иасув, Иасаил и Иеремот;

31. от синовете Адиеви — Наат, Моосия, Лакун, Наид, Матания, Сестил, Валнуй и Манасия;

32. от синовете Ананови — Елиона, Асаия, Мелхия, Савей и Симон Хосамей;

33. от синовете Асомови — Алтаней, Мататия, Саваней, Елифалат, Манасия и Семей;

34. от синовете Ваниеви — Иеремия, Момдий, Исмаир, Иуил, Матдай, Педия, Анос, Равасион, Енасив, Мамнитанем, Елиасис, Ванус,

Елиали, Сомей, Селемия, Натания; от синовете Езорови — Сесис, Езрил, Азаил, Самат, Замри, Иосиф;

35. от синовете Етмови — Мазития, Завадей, Идей, Иуил, Ванея.

36. Всички тия живееха с другоплеменни жени и ги напуснаха с децата.

37. И в новолунието на седмия месец свещеници и левити и израилтяни, които бяха в Иерусалим и в областта му, и синовете Израилеви се заселиха по местата си.

38. И събра се единодушно целият народ на стъгдата пред източните храмови врата,

39. и казаха на Ездра, свещеник и четец, да донесе Моисеевия закон, даден от Господа, Бога Израилев.

40. И първосвещеник Ездра изнесе закона пред целия народ, мъже и жени, и пред всички свещеници, за да слушат закона в новолунието на седмия месец,

41. и той им го чете на стъгдата пред храмовите врата от сутринта до пладне пред мъжете и жените, и целият народ слушаше закона.

42. Свещеник и четец Ездра застана на приготвеното дървено възвишение;

43. и пред него стояха отдясно: Мататия, Самус, Анания, Азария, Урия, Езекия и Ваалсам;

44. а отляво: Фалдей, Мисаил, Мелхия, Аотасув, Навария, Захария.

45. Тогава Ездра взе книгата на закона пред народа, седна тържествено пред всички,

46. и, докле обясняваше закона, всички стояха прави; и Ездра благослови Господа, Бога Всевишни, Бога Саваота, Вседържителя.

47. И целият народ възгласи: амин. И, като дигнаха нагоре ръце, всички паднаха ничком и се поклониха Господу.

48. Също и левитите: Иисус, Ануит Саравия, Иадин, Иакув, Саватия, Автея, Меана, Калита, Азария, Иозавд, Анания и Фалия, поучаваха в закона Господен и четяха пред народа закона Господен, обяснявайки при това четеното.

49. Тогава Атарат каза на Ездра, първосвещеник и четец, и на левитите, които поучаваха народа, и на всички:

50. тоя ден е свет пред Господа — и всички плакаха, когато слушаха закона —

51. идете и яжте тлъсто и пийте сладко и пратете милостиня на ония, които нямат,

52. защото тоя ден е свет пред Господа; и затова не тъгувайте, защото Господ ще ви прослави.

53. Също и левитите внушаваха на целия народ и думаха: тоя ден е свет, не тъгувайте!

54. Тогава всички отидоха да ядат и да пият, да се веселят, и дават милостиня на сиромаси; и веселиха се много;

55. защото бяха проникнати от думите, с които ги поучаваха в събранието.

КНИГА НА ТОВИТА[1]

ГЛАВА 1.

1. Книга за разказите на Товита, сина Товиилов, Ананиилов, Адуилов, Гаваилов, от Асииловия род, Нефталимово коляно,

2. който в дните на асирийския цар Енемесара бе взет в плен из Тисва, която се намира надясно от Кидий Нефталимов, в Галилея, над Асир. Аз, Товит, през всички дни на живота си ходих по пътя на истината и правдата

3. и правих много добрини на моите братя и на моя народ, който бе дошъл с мене в асирийската страна, в Ниневия.

4. Когато живеех в моята страна, в земята на Израиля, още като момък, цялото коляно на отца ми Нефталима бе се отцепило от иерусалимския дом, избран от всички Израилеви колена да принасят всички жертва там, дето е осветен храмът на жилището на Всевишния, и утвърден във всички родове навеки.

5. Както всички отцепили се колена принасяха жертва на Ваала и на юницата, тъй и домът на отца ми Нефталима.

6. Аз пък сам често ходех в Иерусалим на празниците, както с вечна наредба е заповядано на цял Израил с първоберки и с десятъци от земните произведения и с начатъци от овчата вълна,

7. и давах това на свещениците, синове Ааронови, за жертвеника: десятъка от всички произведения давах на Левиевите синове, които служеха в Иерусалим; другия десятък продавах, и всяка година ходех и го харчех в Иерусалим;

8. а третия давах, комуто трябваше, както ми заповяда Девора, бащина ми майка, когато след баща си останах сирак.

9. Когато станах мъж, взех за жена Ана, от бащиния наш род, и родих от нея Товия.

10. Когато бях отведен пленник в Ниневия, всички мои братя и мои еднородци ядяха от езическите ястия,

11. но аз пазех душата си и не ядях,

12. защото помнех Бога от все душа.

13. И подари ми Всевишният милост и благоволение пред Енемесара, и аз бях у него доставчик;

14. и ходих в Мидия, в Рага Мидийска, и дадох на Гаваила, брат на Гаврия, десет таланта сребро, за да го пази.

15. А когато умря Енемесар, вместо него се възцари син му Сенахирим, чиито пътища не бяха постоянни, и аз вече не можех да ходя в Мидия.

16. В дните на Енемесара аз правих много добрини на моите братя:

17. на гладни давах хляба си, на голи — дрехите си и кога виждах някого от моя род умрял и хвърлен зад стената ниневийска, погребвах го.

18. Тайно погребвах и ония, които цар Сенахирим убиваше, когато, подгонен, се върна из Иудея. А той умъртви мнозина в яростта си. И царят диреше труповете, ала ги не намираха.

19. Един ниневиец отиде и обади на царя, че аз ги погребвам; тогава се скрих. Като узнах пък, че ме дирят да ме убият, от страх побягнах от града.

20. И разграбиха всичкия ми имот, и ми не остана нищо друго, освен жена ми Ана и син ми Товия.

21. Ала не се минаха петдесет дена, и двамата му сина го убиха и побягнаха в Араратските планини. И вместо него се възцари син му Сахердан, който постави братовия ми син Ахиахара-Анаила над цялото сметководство в царството си и над цялото домакинство.

22. Ахиахар ходатайствува за мене, и аз се върнах в Ниневия. Ахиахар пък беше и виночерпец, и пазител на пръстена, и домакин, и ковчежник; и Сахердан го постави втори след себе си; той беше братов ми син.

---

[1] Преведена от гръцки. ↑

ГЛАВА 2.

1. Когато се върнах у дома си, и ми бяха върнали жена ми Ана и син ми Товия, в празник Петдесетница, в светата седмица на седмиците, биде приготвен у дома добър обяд, и седнах да ям.

2. Като видях много ястия, казах на сина си: иди и доведи, когото намериш беден от нашите братя, който помни Господа, пък аз ще те почакам.

3. Той се върна и рече: татко, един от нашия род удушен е хвърлен на стъгдата.

4. Тогава аз, преди да почна да ям, бързо излязох и го прибрах в едно жилище, до заник слънце.

5. Като се върнах, умих се и ядох хляба си натъжен.

6. И спомних си пророчеството на Амоса, как бе той казал: празниците ви ще се обърнат в скръб, и всичките ви веселби — в плач.

7. И плаках. А щом зайде слънце, отидох, изкопах гроб и го погребах.

8. Съседите ми се присмиваха и думаха: той още се не бои, че ще бъде убит за тая работа; вече бяга, и ето пак погребва мъртви.

9. В тая съща нощ, като се върнах от погребението и бидейки нечист, легнах да спя зад стената на двора, и лицето ми не беше покрито.

10. И не забележих, че на стената имало врабци. Когато очите ми бяха отворени, врабците пуснаха нещо топло на очите ми, и се появиха в очите ми бели петна. И ходих при лекарите, ала те не ми помогнаха. Ахиахар ми доставяше прехрана, докле отидох в Елимаида.

11. А жена ми Ана в женските отделения предеше вълна

12. и пращаше на богати люде, които й плащаха, а веднъж в прибавка й дадоха козле.

13. Когато го донесоха при мене, то заврещя; и аз попитах жена си: отде е това козле? да не е откраднато? върни го, чието е! защото не е позволено да се яде крадено.

14. Тя отговори: това ми подариха вън от платата. Но аз й не вярвах и настоявах да го върне, чието е, и разсърдих й се. А тя

отговори и ми рече: а де са твоите милостини и праведни дела? Ето как те всички се проявиха към тебе!

ГЛАВА 3.

1. Като се разтъжих, заплаках и със скръб се молих, думайки:

2. праведен си Ти, Господи, и всички Твои дела и всички Твои пътища са милост и истина, и с праведен и истинен съд съдиш Ти вовеки!

3. Спомни си за мене и погледни ме милостиво: не ме наказвай за моите грехове и за заблужденията мои и на бащите ми, с които са съгрешили пред Тебе!

4. Защото те не послушаха Твоите заповеди, и Ти ни предаде на разграбване, плен и смърт и в притча за укор пред всички народи, между които сме пръснати.

5. И, наистина, много и праведни са Твоите съдби да вършиш с мене според моите грехове и греховете на моите бащи, защото не изпълнявахме Твоите заповеди и не постъпвахме по правда пред Тебе.

6. И тъй, прави с мене, що Ти е благоугодно; заповядай да бъде взет духът ми, за да се освободя и да се обърна на пръст, защото по-добре е за мене да умра, нежели да живея, понеже слушам лъжливи укори, и скръбта ми е голяма! Заповядай да бъда освободен от тая тегота, за да ида във вечната обител, и не отвръщай лицето Си от мене.

7. В тоя същи ден се случило и на Сара, Рагуилова дъщеря, в Екбатана Мадийска, да търпи укори от бащините си слугини,

8. задето я давали на седем мъжа, но злият дух Асмодей ги умъртвявал, преди да бъдат с нея като с жена. Те й думали: нима не ти е съвестно, че си удушила мъжете си? Седмина има вече ти, а не се нарече с името ни на едного от тях!

9. Защо нас да бият за тях? Те умряха: иди и ти след тях, да не виждаме твой син или дъщеря вовеки!

10. Като чула това, тя твърде много се нажалила, тъй че решила да се лиши от живота, но размислила: аз съм една на баща си; ако направя това, ще бъде за него безчестие, и ще сваля старостта му с печал в преизподнята.

11. И почнала да се моли при прозореца, думайки: благословен Ти, Господи, Боже мой, и благословено Твоето име свето и славно

вовеки: да Те благославят всички Твои творения вовеки!

12. И сега обръщам към Тебе, Господи, очите си и лицето си;

13. моля, вземи ме от тая земя и не оставяй да слушам вече укори!

14. Ти знаеш, Господи, че аз съм чиста от всеки грях с мъж

15. и не обезчестих името си, нито името на баща си в земята на моето пленство; аз съм едничка на баща си, той няма син, който да го наследи, ни близък брат, ни братов син, за когото бих могла да се запазя за жена; седмина ми вече загинаха. За какво ли да живея? Ако пък не Ти е угодно да ме умъртвиш, благоволи, погледни към мене милостиво и ме помилувай, та да не слушам вече укори!

16. Биде чута молитвата на тия двама пред славата на великия Бог, и биде пратен Рафаил да изцери и двамата;

17. да махне белите петна от очите на Товита и да даде Рагуиловата дъщеря Сара за жена на Товия, син Товитов, като върже злия дух Асмодея; защото бе предназначено да я наследи Товия. — И в едно и също време Товит, като се върна, влезе у дома си, а Рагуиловата дъщеря Сара слезе от своята горница.

ГЛАВА 4.

1. В оня ден Товит си спомни за среброто, което бе дал на Гаваила в Рага Мидийска да го пази,

2. и си каза: аз исках смърт, а защо да не повикам сина си Товия, да му обадя това, докле не съм умрял?

3. И като го повика, рече: сине, кога умра, погреби ме и не оставяй майка си; почитай я през всички дни на живота си, угаждай й и не я огорчавай.

4. Помни, сине, че тя е много претеглила за тебе още през бременността. Кога умре, погреби я до мене в един гроб.

5. През всички дни помни, сине, Господа, Бога наш, и не желай да грешиш и да престъпяш заповедите Му. През всички дни на живота си върши правда и не ходи в пътищата на беззаконието.

6. Защото, ако постъпваш по истината, в делата ти ще има успех, както у всички, които по правда постъпват.

7. От имота си давай милостиня, и да не жали окото ти, кога правиш милостиня. От никой сиромах не отвръщай лицето си, тогава и от тебе не ще се отвърне Божието лице.

8. Кога имаш много, давай от него милостиня, и кога малко имаш, не бой се да правиш милостиня и по малко:

9. ти ще си сбереш богато съкровище за в ден на нужда,

10. защото милостинята избавя от смърт и не допуска да се слезе в тъмата.

11. Милостинята е богат дар за всички, които я правят пред Всевишния.

12. Пази се, сине, от всякакво блудство. Вземи си жена от рода на бащите си, а не вземай жена другоземка, която не е от коляното на баща ти, защото ние сме синове на пророци. От старо време наши отци са Ной, Авраам, Исаак и Иаков. Помни, сине, че те всички взимаха жени измежду своите братя и благословени бяха в децата си, и потомството им ще наследи земята.

13. И тъй, сине, обичай братята си и не се гордей в сърцето си пред братята си и пред синовете и дъщерите на твоя народ дотам, че да

си не вземеш от тях жена, защото от гордостта произлиза гибел и голяма неуредица, а от разврата — оскъдност и разорение: развратът е майка на глада.

14. Заплатата на надничар, който ти работи, да не пренощува у тебе, а давай я веднага: и тебе ще се върне, ако служиш Богу. Бъди внимателен, сине, във всичките си постъпки и бъди благоразумен във всяка твоя обноска.

15. Което е тебе омразно, недей го прави другиму. Не пий вино до опиване, и пиянство да не ходи с тебе в пътя ти.

16. Давай на гладния от хляба си и на голия от дрехите си; от всичко, що имаш в изобилие, прави милостиня, и на окото ти да се не свиди, кога правиш милостиня.

17. Раздавай хлябовете си при гроба на праведните, ала не давай на грешници.

18. От всеки благоразумен искай съвет и полезен съвет не пренебрегвай.

19. Във всяко време благославяй Господа Бога и проси от Него, да бъдат твоите пътища прави и всички твои дела и намерения успешни, защото ни един народ не е властен в успеха на начинанията, но Сам Господ изпраща всяко добро и, когото иска, унижава по волята Си. Помни, сине, моите заповеди, и да се не изличат те от сърцето ти!

20. Сега ще ти открия, че оставих десет таланта сребро за пазене у Гавриевия син Гаваила, в Рага Мидийска.

21. Не бой се, сине, че сме осиромашели, ти ще имаш много, ако се боиш от Господа и, като бягаш от всеки грях, вършиш онова, що е Нему угодно.

ГЛАВА 5.

1. Товия му отговори и рече: татко, ще изпълня всичко, що ми завещаваш.

2. Но как ще мога взе среброто, като не познавам оногова човека?

3. Тогава баща му му даде разписка и рече: намери си човек, който да те придружи; аз ще му платя, докле съм още жив, и вървете за среброто.

4. И той отиде да дири човек и срещна Рафаила. Това беше Ангел, но той не знаеше.

5. И рече му: можеш ли да дойдеш с мене в Рага Мидийска и знаеш ли тия места?

6. Ангелът отговори: мога да дойда с тебе и пътя зная; аз вече съм слизал у Гаваила, брата наш.

7. И рече му Товия: почакай ме, ще кажа на баща си.

8. Оня отговори: върви, само се не бави.

9. Той дойде и каза на баща си: ето, намерих си другар. Баща му рече: покани го при мене: аз ще узная, от кое е коляно и дали ще ти бъде верен другар.

10. Повика го, и той влезе: и се поздравиха един други.

11. Товит попита: кажи ми, брате, от кое си коляно и от кой род?

12. Той отговори: коляно и род ли търсиш, или наемник, който да иде със сина ти? Отговори му Товит: брате, иска ми се да зная твоя род и твоето име.

13. Той рече: аз съм Азария, от рода на Анания Велики, от твоите братя.

14. Тогава Товит му каза: брате, върви благополучно и ми се не сърди, че питах за коляното и за рода ти. Ти ми се падаш брат от честен и добър род. Аз познавах Анания и Ионатана, синове на Семея Велики: ние заедно ходихме в Иерусалим на поклонение с първородните и с десятъците на земните произведения, защото не се увличахме от заблуждението на нашите братя. Ти, брате, си от добър корен.

15. Но кажи ми: какво ще трябва да ти платя? Ще ти дам по драхма на ден и всичко потребно за тебе и за сина ми,

16. и към тая заплата ще ти прибавя още, ако се върнете благополучно.

17. Тъй се и условиха. Тогава той каза на Товия: приготви се за път, и тръгнете благополучно. И приготви син му нужното за път. Тогава баща му каза: върви с тоя човек! А Бог, Който живее на небесата, да насочи към сполука вашия път, и Ангелът Му да ви придружава. — Тръгнаха двамата, и кучето на момъка с тях.

18. Ана, майка му, заплака и рече на Товита: защо пусна нашия син? Не беше ли той опора на ръцете ни, кога влизаше и излизаше пред нас?

19. Не предпочитай сребро пред сребро; нека то бъде като измет, в сравнение с нашия син!

20. Защото, колкото Господ ни е определил да живеем, за това си имаме доволно.

21. Товит й рече: не тъжи, сестро: той ще си дойде здрав, и очите ти ще го видят,

22. защото ще го придружава добър Ангел: пътят му ще бъде благополучен, и той ще се върне здрав.

ГЛАВА 6.

1. И тя престана да плаче.

2. А пътниците стигнаха вечерта при река Тигър и се спряха там да пренощуват.

3. Момъкът отиде да се умие, ала от реката се показа риба и искаше да го глътне.

4. Тогава Ангелът му рече: улови тая риба. И момъкът хвана рибата и я извлече на земята.

5. И рече му Ангелът: разпори рибата, вземи сърцето, черния дроб и жлъчката и ги запази!

6. Момъкът тъй и направи, както му каза Ангелът; а рибата опекоха и изядоха; и отидоха по-нататък и дойдоха до Екбатана.

7. И момъкът попита Ангела: брате Азарие, за какво е тоя черен дроб, сърцето и жлъчката от рибата?

8. Той отговори: ако някого мъчи демон или зъл дух, то със сърцето и с черния дроб да се кади пред такъв мъж или жена, и вече не ще се мъчи;

9. а с жлъчката да се намаже човек, който има бели петна в очите, и той ще се изцери.

10. Кога се приближаваха до Рага,

11. Ангелът каза на момъка: брате, днес ще пренощуваме у Рагуила, твоя сродник, който има дъщеря, на име Сара.

12. Аз ще поговоря за нея, да ти я дадат за жена, защото нейното наследство е тебе предназначено, понеже си от нейния род, а девицата е прекрасна и умна.

13. И тъй, послушай ме; аз ще поговоря с баща й и, кога се върнем от Рага, ще направим сватба. Аз познавам Рагуила: той никога няма да я даде на чужди мъж против Моисеевия закон, иначе, ще заслужи смърт, понеже наследството трябва ти да получиш, а не друг някой.

14. Тогава момъкът каза на Ангела: брате Азарие, слушал съм, че тая девойка давали на седем мъжа, но те всички загивали в брачната стая;

15. пък аз съм един на баща и се боя да не би, като вляза при нея, да умра като предишните; нея люби демон, който никому не пакости, освен на ония, които се приближават до нея. Затова се и боя да не умра и да не сваля живота на баща си и на майка си в гроба им от скръб за мене; а друг син, който да ги погребе, те нямат.

16. Ангелът му отговори: нима забрави думите, които ти заповяда баща ти, да вземеш жена от твоя род? Послушай ме, брате: тя трябва да бъде твоя жена, а за демона се не безпокой; още тая нощ ще ти я дадат за жена.

17. Само щом влезеш в брачната стая, вземи кадилница, тури в нея сърцето и черния дроб на рибата и покади;

18. и демонът ще подуши миризмата и ще побегне, и никога не ще се върне. А кога да се приближиш до нея, застанете двама, повикайте към милосърдния Бога, и Той ще ви спаси и помилува. Не бой се, защото тя ти е предназначена отвека, и ти ще я спасиш; и тя ще дойде с тебе, и аз зная, че ти ще имаш от нея деца. Като изслуша това Товия, обикна я, и душата му се крепко прилепи към нея. — И дойдоха в Екбатана.

ГЛАВА 7.

1. Приближиха се до Рагуиловия дом. И Сара ги посрещна и поздрави, и те — нея, и ги въведе в дома.

2. И рече Рагуил на жена си Една: колко прилича тоя момък на Товита, братовия ми син!

3. Рагуил ги попита: отде сте вие, братя? Те му отговориха: ние сме от Нефталимовите синове, пленени в Ниневия.

4. Попита ги още: познавате ли нашия брат Товита? Те отговориха: познаваме. После попита: здрав ли е той? Те отговориха: жив и здрав е.

5. А Товия рече: той е мой баща.

6. И спусна се към него Рагуил, целува го и плака.

7. И благослови го и рече: ти си син на честен и добър човек. Но, като чу, че Товит изгубил зрение, разтъжи се и плака;

8. плакаха и жена му Една, и дъщеря му Сара. И ги приеха много любезно,

9. па заклаха овен и сложиха обилни ястия. А Товия рече на Рафаила: брате Азария, поприказвай, за което говори по пътя: нека се уреди тая работа!

10. И той обади на Рагуила тия думи, а Рагуил рече на Товия: яж, пий и весели се, защото ти трябва да вземеш дъщеря ми. Обаче ще ти кажа правото:

11. давах дъщеря си на седем мъже, и, когато влизаха при нея, в същата нощ умираха. Но ти сега бъди весел! Товия отговори: тука не ще ям нищо, докле не се сговорите и условите с мене! Рагуил рече: вземи я ей сега по право; ти си неин брат, и тя е твоя; Бог Милосърдний да ви нареди най-добре!

12. Повика дъщеря си Сара, хвана я за ръка и я даде на Товия за жена, думайки: ето, по закона Моисеев, вземи и я води при баща си. И ги благослови.

13. Повика и жена си Една, взе свитък, написа договор и го запечата.

14. И почнаха да ядат.

15. И Рагуил повика жена си Една и рече й: приготви, сестро, друга спалня и я въведи.

16. Тя направи, както той каза: въведе я там, па заплака и прие взаимно сълзите на дъщеря си, като й рече:

17. успокой се, дъще: Господ, Бог на небето и на земята, ще ти даде радост вместо скръб. Успокой се, дъще!

ГЛАВА 8.

1. Като се навечеряха, въведоха при нея Товия.

2. А той, като отиваше, припомни си Рафаиловите думи и взе кадилница, тури сърцето и черния дроб на рибата и покади.

3. Демонът, като подуши тая миризма, избяга в горните страни на Египет, и Ангелът го върза.

4. Когато останаха в стаята двама, Товия стана от постелката и рече: стани, сестро, да се помолим, за да ни помилува Господ.

5. И почна да говори Товия: благословен Ти, Боже на отците ни, и благословено Твоето свето и славно име вовеки! Да Те благославят небесата и всички Твои творения!

6. Ти сътвори Адама и даде му Ева за помощница, жена му — за подпорка. От тях произлезе човешкият род. Ти каза: не е добре да бъде човек сам: да сътворим помощник, подобен нему.

7. И сега, Господи, взимам тая моя сестра не по плътска похот, а наистина като жена: благоволи да ме помилуваш и дай ми да остарея с нея!

8. И тя рече с него: амин.

9. И двамата спаха спокойно нея нощ. Между това Рагуил стана и отиде, та изкопа гроб,

10. думайки: не е ли умрял и тоя?

11. И дойде Рагуил в дома си

12. и рече на жена си Една: прати една слугиня да види, жив ли е той; ако не е, да го погребем, и никой не ще знае.

13. Слугинята отвори вратата, влезе и видя, че двамата спят.

14. Излезе и им обади, че той е жив.

15. И Рагуил благослови Бога, думайки: благословен Ти, Боже, с всяко благословение чисто и свето! Да Те благославят Твоите светии, всички Твои създания, всички Твои Ангели, и всички Твои избрани, да Те благославят вовеки!

16. Благословен Ти, че ме развесели, и се не случи с мене тъй, както мислех, а постъпи с нас по великата Си милост!

17. Благословен Ти, че помилува двама еднородци! Довърши, Владико, милостта над тях: дай им да свършат живота със здраве, с веселие и с милост!

18. И заповяда на слугите си да заринат гроба.

19. И прави за тях сватба четиринайсет дена.

20. И рече му Рагуил с клетва, преди да се изминат дните на сватбата: не си отивай докле не изминат четиринайсетте сватбени дни;

21. а тогава, като вземеш половината имот, иди благополучно към баща си; останалото ще получиш, кога умра аз и жена ми.

ГЛАВА 9.

1. Товия повика Рафаила и му рече:

2. брате Азарие, вземи със себе един слуга и две камили и иди в Рага Мидийска при Гаваила; донеси ми среброто, а него доведи при мене на сватбата;

3. защото Рагуил ме свърза с клетва, да си не отивам;

4. между това баща ми брои дните и, ако се забавя дълго, много ще тъгува.

5. Рафаил отиде и слезе у Гаваила, па му даде разписката; а тоя донесе торбички запечатани и му ги предаде.

6. Сутринта станаха рано заедно и отидоха на сватбата. И Товия благослови жена си.

ГЛАВА 10.

1. Товит, баща му, броеше дните. И когато изминаха дните на пътуването, а той се не връщаше,

2. Товит рече: дали не са ги задържали? дали не е умрял Гаваил, и няма кой да им даде среброто?

3. И много тъгуваше.

4. А жена му каза: загинал е син ни, затова и не дохожда. И почна да плаче за него и думаше:

5. горко ми, чедо, понеже аз те пуснах, о светило на очите ми!

6. Товит й каза: мълчи, не се вълнувай, той е здрав.

7. А тя му рече: ти мълчи, недей ме мами; загина момчето ми. — И всеки ден отиваше извън града на пътя, по който бяха заминали; денем хляб не ядеше, а нощем непрестанно плачеше за сина си Товия, докле не изтекоха четиринайсетте сватбени дни, за които Рагуил го бе заклел да преседи там. Тогава Товия рече на Рагуила: пусни ме, защото баща ми и майка ми вече се не надяват да ме видят.

8. А тъстът му каза: постой у мене, ще пратя до баща ти да му обадят за тебе.

9. А Товия казва: не, пусни ме при баща ми.

10. Рагуил стана и даде му Сара, жена му, половината имот, слуги и добитък и сребро

11. и, като ги благослови, пусна ги и рече: деца, да ви помага Бог Небесний, преди да умра.

12. После каза на дъщеря си: почитай твоя свекър и свекърва; сега те са твои родители; желая да слушам добро за тебе. И я целуна. И Една рече на Товия: любезний брате, да те въздигне Господ Небесний и да ми подари да видя деца от Сара, моята дъщеря, за да се зарадвам пред Господа. И ето давам ти дъщеря си да я пазиш; недей я огорчава.

13. След това Товия тръгна, благославяйки Бога, че Той насочи към добро пътя му; той благославяше и Рагуила и жена му Една. И, продължавайки пътя си, наближиха до Ниневия.

ГЛАВА 11.

1. И рече Рафаил на Товия: ти знаеш, брате, в какво положение остави баща си;

2. да идем напред, преди жена ти, и да приготвим жилище,

3. а ти вземи в ръка и рибената жлъчка. И тръгнаха: след тях затърча и кучето.

4. В това време Ана седеше и се вглеждаше по пътя за сина си,

5. и, като забележи, че иде, каза на баща му: ето, иде син ти и човекът, който тръгна с него.

6. Рафаил рече: зная, Товие, че на баща ти ще се отворят очите;

7. ти само намажи с жлъчката очите му, и той, като усети лютина, ще ги отрие, и ще паднат белите петна, и той ще те види.

8. Ана се затече, хвърли се сину си на шията и му рече: видях те, чедо, — сега мога и да умра. И двамата заплакаха.

9. А Товит дойде при вратата и се спъна, но син му се притече до него и подхвана баща си,

10. и натърка с жлъчката очите на баща си и рече: ободри се, татко!

11. Залютя му на очите, и той ги отри,

12. и белите петна паднаха от краищата на очите му. Като видя сина си, той падна на шията му,

13. заплака и рече: благословен Ти, Боже, и благословено Твоето име вовеки, и благословени всичките Твои свети Ангели!

14. Защото Ти ме наказа и помилува. Ето, виждам сина си Товия. — И син му влезе радостно и разказа на баща си за чудните работи, що се бяха случили с него в Мидия.

15. И Товит излезе, та посрещна снаха си при портите на Ниневия, като се радваше и благославяше Бога. Ония, които видяха, че той иде, чудеха се, как е прогледал.

16. И Товит изповяда пред тях, че Бог го е помилувал. Когато се приближи Товит до снаха си Сара, благослови я и каза: добре дошла, дъще! Благословен Бог, Който те доведе при нас, и благословени баща ти и майка ти! Зарадваха се и всичките му братя в Ниневия.

17. И дойде Ахиахар и братанецът му Насвас
18. и весело празнуваха сватбата на Товия седем дена.

ГЛАВА 12.

1. Товит повика сина си Товия и му рече: приготви, синко, заплатата на човека, който ходи с тебе; трябва да му се придаде още.

2. Той отговори: татко, не ще бъда ощетен, ако му дам половината от всичко, що донесох;

3. защото той ме доведе при тебе здрав, и жена ми излекува, и среброто ми донесе, и тебе също изцери.

4. Старецът рече: той заслужава това.

5. И повика Ангела и му каза: вземи половината от всичко, що сте донесли и иди си смиром.

6. Тогава Ангелът повика двамата настрана и им рече: благославяйте Бога, прославяйте Го, признавайте величието Му и изповядвайте пред всички живеещи това, що Той направи за вас. Добро е да се благославя Бог, да се превъзнася името Му и благоговейно да се проповядва за Божиите дела; и вие не преставайте да Го прославяте.

7. Царева тайна да пазиш е добро, а Божиите дела да разгласяш е похвално. Вършете добро, и зло няма да ви сполети.

8. Добро нещо е молитва с пост, с милостиня и справедливост. По-добре малко със справедливост, нежели много с неправда; по-добре да правиш милостиня, нежели да събираш злато,

9. защото милостинята избавя от смърт и може да очисти от всеки грях. Ония, които вършат милостиня и праведни дела, ще бъдат дълголетни.

10. А ония, които грешат, са врагове на живота си.

11. Няма да скрия от вас нищо; казах вече: царска тайна да пазиш е добро, а Божиите дела да разгласяш е похвално.

12. Когато се молеше ти и снаха ти Сара, аз възнасях вашата молитва пред Светия, и кога ти погребваше мъртвите, аз също бях с тебе.

13. И когато ти се не полени да станеш и да оставиш обеда си, за да идеш и прибереш мъртвия, твоята благотворителност се не укри от мене: аз бях с тебе.

14. И сега Бог ме прати да изцеря тебе и снаха ти Сара.

15. Аз съм Рафаил, един от седемте свети Ангели, които възнасят молитвите на светиите и възлизат пред славата на Светия.

16. Тогава и двамата се смутиха и паднаха ничком, защото се уплашиха.

17. Но той им рече: не бойте се, мир ще имате. Благославяйте Бога довека.

18. Защото аз дойдох не по мое щение, а по волята на Бога наш; затова и благославяйте Го довека.

19. През всички дни вие ме виждахте, но аз не ядох и не пих, — само наглед ви се струваше тъй.

20. И тъй, прославяйте сега Бога, защото аз възлизам при Оногова, Който ме е пратил; напишете на книга всичко станало.

21. Те станаха и вече го не видяха.

22. И почнаха да разказват за великите и чудни дела Божии, и как им се явил Ангел Господен.

ГЛАВА 13.

1. Тогава в радостта си Товит написа молитва с тия думи: благословен Бог, Който вечно живее, и благословено царството Му!

2. Защото Той наказва и милува, сваля до ада и издига, и няма никой, който би избегнал от ръката Му.

3. Синове Израилеви! прославяйте Го пред езичниците, защото Той ни разпръсна между тях.

4. Там възвестявайте величието Му, превъзнасяйте Го пред всички живеещи, защото Той е Господ наш и Бог Отец наш през всички векове;

5. ще ни накаже за нашите неправди, и пак ще ни помилува и ще ни събере измежду всички народи, дето и да сме пръснати между тях.

6. Ако се обръщате към Него от все сърце и душа, за да постъпвате пред Него по истина, Той ще се обърне към вас и не ще скрие от вас лицето Си. Ще видите, какво ще направи с вас. Прославяйте Го с всички думи на устата си и благославяйте Господа на правдата и превъзнасяйте Царя на вековете. Аз Го прославям в земята на моя плен и проповядвам силата и величието Му на народ от грешници. Обърнете се, грешници, и вършете правда пред Него. Кой знае, може би, Той ще благоволи за вас и ще ви стори милост!

7. Аз превъзнасям Бога мой, и душата ми — Небесния Цар, и се радва за величието Му.

8. Нека всички възвестяват за Него и Го прославят в Иерусалим.

9. Иерусалиме, светий граде! Той ще те накаже за делата на твоите синове и пак ще помилува праведните синове.

10. Слави усърдно Господа и благославяй Царя на вековете, та изново да бъде издигната скинията Му в тебе с радост, за да развесели Той всред тебе пленените и да възлюби в тебе нещастните във всички родове довека.

11. Много народи отдалеч ще дойдат при името на Господа Бога с дарове в ръце, с дарове на Небесния Цар; родове на родове ще те възхвалят с радостни възклицания.

12. Проклети да бъдат всички, които те мразят, благословени довека всички, които те обичат.

13. Радвай се и весели се за праведните синове, защото те ще се съберат и ще благославят Господа на праведните.

14. О, блажени ония, които те обичат! Те ще се зарадват за твоя мир. Блажени, които скърбят за всички твои бедствия, защото ще се възрадват за тебе, кога видят всичката твоя слава и вечно ще се веселят.

15. Да благославя душата ми Бога, Царя велики,

16. защото Иерусалим ще бъде иззидан от сапфир и смарагд и от драгоценни камъни: стените ти, кулите и укрепленията — от чисто злато;

17. и иерусалимските стъгди ще бъдат постлани с берил, антракс и офирски камък.

18. По всичките му улици ще се разнася: алилуия, — и ще славословят думайки: благословен Бог, Който въздигна Иерусалим за всички векове!

ГЛАВА 14.

1. Товит свърши славословието.

2. Той беше на осемдесет и осем години, когато изгуби зрението, и след осем години прогледа. И правеше милостиня и продължаваше да благоговее пред Господа Бога и да Го прославя.

3. Най-сетне, той остаря твърде много и повика сина си и шестте му сина и му рече: сине, вземи синовете си; ето аз остарях и вече съм при края на живота си.

4. Иди в Мидия, сине, защото съм уверен, че Ниневия ще бъде разорена, както говори пророк Иона; а в Мидия ще бъде по-спокойно до някое време. Нашите братя, които се намират в прадедската земя, ще бъдат пръснати вън от тая добра земя; Иерусалим ще стане пустиня, и домът Божий в него ще бъде изгорен и до някое време ще остане пуст.

5. Но Бог пак ще ги помилува и ще ги върне в земята; и те ще издигнат дом Божий, — не такъв като предишния, — докле се изпълни времето на вековете. И след това ще се върнат от плен и ще построят Иерусалим великолепно, и домът Божий ще бъде обновен в него за всички родове на вековете, — сграда величествена, както говориха за него пророците.

6. И всички народи ще се обърнат и истински ще благоговеят пред Господа Бога и ще съборят идолите си;

7. и всички народи ще благославят Господа. И Неговият народ ще прославя Бога, и Господ ще въздигне Своя народ; и всички, които истински и праведно обичат Господа Бога, ще се радват, като правят милост на нашите братя.

8. И тъй, сине, излез из Ниневия, защото бездруго ще се изпълни това, което говори пророк Иона.

9. Но ти пази закона и заповедите и бъди милостив и справедлив, за да ти бъде добре.

10. Погреби ме прилично, и майка си с мене, и после не оставайте в Ниневия. Сине, гледай, какво направи Аман с Ахиахара, който го възпита: как той от светлина го въведе в тъмнина, и как му

биде отвърнато. Ахиахар биде спасен, а оня получи достойна награда — слезе в тъмнина. Манасия прави милостиня, и биде спасен от смъртната мрежа, която му бяха поставили; Аман пък падна в мрежата и загина.

11. И тъй, деца, знайте, какво милостиня върши и как справедливост спасява. — Като каза това, душата му го напусна в леглото; той беше на сто петдесет и осем години, и син му го погреба с чест.

12. Когато умря Ана, той погреба и нея заедно с баща си. След това Товия с жена си и децата си отиде в Екбатана при тъста си Рагуила,

13. и достигна честна старост, и погреба прилично тъста и тъща си и наследи имота им и имота на баща си Товита,

14. и умря на сто двайсет и седем години в Екбатана Мидийска.

15. Но преди да умре, той чу за гибелта на Ниневия, която плени Навуходоносор и Асуир, и пред смъртта си се възрадва поради Ниневия.

КНИГА ИУДИТ[1]

ГЛАВА 1.

1. В дванайсетата година от царуването на Навуходоносора, който царува над асирийците във великия град Ниневия, — в дните на Арфаксада, който царуваше над мидяните в Екбатана

2. и изгради около Екбатана стена от дялани камъни, широки три лакти, а дълги шест лакти; и направи стената висока седемдесет, а широка петдесет лакти,

3. и издигна над портите кули високи сто лакти, които в основата бяха до шейсет лакти широки;

4. а портите, направени от него да излизат силните му войски и редовете на пехотата му, се издигаха на височина седемдесет лакти, а широки бяха четирийсет лакти;

5. в тия дни цар Навуходоносор начена война против цар Арфаксада във великата равнина, която е в пределите на Рагав.

6. При него се събраха всички, които живееха в планинската страна, и всички, които живееха край Ефрат, Тигър и Идаспис, а от равнината Ариох — елимейският цар; и събраха се твърде много народи в опълчението на Хелеудовите синове.

7. И прати Навуходоносор, асирийски цар, до всички, които живееха в Персия, и до всички, които живееха на запад, до ония, които живееха в Киликия и Дамаск, Ливан и Антиливан, и до всички, които живееха в предната страна на приморието,

8. и между народите на Кармил и Галаад и в горна Галилея и на великата равнина Ездрилон,

9. и до всички, които живееха в Самария и в градовете й, и отвъд Иордан до Иерусалим, и до Ветан и Хел, и до Кадис и Египетската река, и до Тафна и Рамеса и по цялата Гесемска земя

10. до входа на горни Танис и Мемфис, и до всички, които живееха в Египет до входа в пределите на Етиопия.

11. Но всички обитатели по цялата тая земя презряха думата на асирийския цар Навуходоносора и не се събраха при него за война, защото се не бояха от него: той за тях беше като един от тях; те върнаха пратениците му без нищо, с безчестие.

12. Навуходоносор се много разгневи на цялата тая земя и се закле в престола и царството си да отмъсти на всички области в Киликия, Дамаск и Сирия, и с меча си да умъртви всички, които живееха в земята на Моава, и синовете на Амона и цяла Иудея и всички, които живееха в Египет до входа в пределите на двете морета.

13. И в седемнайсетата година той се опълчи с войската си против цар Арфаксада, надви му в сражението и обърна в бяг цялата войска на Арфаксада, цялата му конница и всичките му колесници;

14. завладя градовете му, дойде до Екбатана, превзе укрепленията, опустоши улиците на града и красотата му обърна в позор.

15. А Арфаксада хвана в Рагавските планини и, като го прониза с копието си, в същия ден го погуби.

16. После се върна със своите си в Ниневия — той и всичките му съюзници — твърде голямо множество ратници: там почива и пирува с войската си сто и двайсет дена.

---

[1] Преведена от гръцки. ↑

ГЛАВА 2.

1. В осемнайсетата година, в двайсет и втория ден от първия месец, в дома на Навуходоносора, асирийски цар, излезе заповед — да се отмъсти, както той бе казал, на цялата земя.

2. Като повика всички служители и всичките си сановници, той им откри тайното си намерение и със свои уста определи всякакви злини за оная земя.

3. И те решиха да погубят всички, които се не бяха покорили на думата от устата му.

4. Като се свърши съвещанието му, Навуходоносор, асирийски цар, повика главния вожд на войската си, Олоферна, който беше втори след него, и му рече:

5. тъй казва великият цар, господар на цялата земя: ето, ще идеш от мое лице и ще вземеш със себе си мъже, уверени в силата си, — пешаци сто и двайсет хиляди и много коне с дванайсет хиляди конника, —

6. и ще излезеш против цялата земя на запад, задето не се покориха на думата от устата ми.

7. И ще им обявиш, да приготвят земя и вода, защото ще излеза с гняв против тях, ще покрия цялото лице на земята им с нозете на войската си и ще ги предам на разграбване.

8. Долищата и потоците ще се напълнят с техни ранени, и реката, заприщена с труповете им, ще прелее;

9. а техните пленници ще пръсна по краищата на цялата земя.

10. Ти пък, като отидеш, завладей за мене всичките им области: които сами ти се предадат, тях запази до деня на тяхното изобличение;

11. а непокорните да не пощади окото ти: предай ги на смърт и на разграбване по цялата твоя земя.

12. Защото — жив съм аз, и силно е царството ми; което съм казал, ще извърша с ръката си.

13. Прочее не престъпвай в нищо думите на господаря си, а бездруго изпълни, както ти заповядах, и неотложно изпълни.

14. Олоферн, като излезе отпред лицето на господаря си, повика при себе всички сановници, пълководци и началници на асирийската войска,

15. преброи за битка отбор мъже, както му заповяда господарят му, сто и двайсет хиляди, и конници стрелци дванайсет хиляди,

16. и нареди ги в такъв ред, както се нарежда войска, кога отива на битка.

17. Той взе голямо множество камили, осли и мулета за обоза им, а овци, волове и кози, тям за ядене — безброй,

18. и много храна за всички, и твърде много злато и сребро от царския дом.

19. И потегли на поход с цялата си войска, за да изпревари цар Навуходоносора и да покрие цялото земно лице на запад с колесници, конница и със своята отбор пехота.

20. И с него тръгнаха съюзници твърде много — като скакалци и като земния пясък, тъй че поради множеството не можеха и да се преброят.

21. Като изминаха три дена път от Ниневия до предната страна на равнина Вектелет, те възвиха от Вектелет, близо до планината, която лежи наляво от горна Киликия.

22. Оттам, като взе цялата си войска — пешаци, конници и колесниците си, отиде в планинската страна,

23. разби фудяните и лудяните и оплени всички синове на Расиса и синовете на Исмаила, които живееха в пустинята на юг към земята Хелеонска.

24. После, като прободи Ефрат, той мина през Месопотамия и разруши всички високи градове при поток Аврон до входа в морето.

25. Като превзе областите на Киликия, изби всички, които му се противиха, дойде до областите на Иафета, които лежаха към юг пред Арабия,

26. обиколи всички синове на Мадиам, изгори жилищата им и разграби стадата им.

27. После се спусна в равнината на Дамаск, по пшенична жетва, изгори всичките им ниви, изтреби стадата овци и волове, разграби градовете им, опустоши полетата им и изби с острието на меч всичките им момци.

28. Страх и ужас обзе жителите в приморската страна, които живееха в Сидон и Тир, жителите на Сур и Окина и всички жители на Иемнаан, — и всички обитатели на Азот и Аскалон силно се уплашиха от него.

ГЛАВА 3.

1. И пратиха до него пратеници с такова предложение за мир:

2. ето, ние, раби на великия цар Навуходоносора, падаме пред тебе: прави с нас, що ти е воля.

3. Ето пред тебе са: и заселищата ни, и всичките ни места и всички ниви с пшеница, и стада овци и волове, и всички наши жилищни постройки: употребявай ги, както щеш.

4. Ето и градовете ни и жителите им твои раби: иди и прави с тях, както бъде угодно на очите ти.

5. Дойдоха при Олоферна мъжете и му предадоха тия думи.

6. Тогава той отиде в приморската страна с войската си, заобиколи със стража високите градове и взе от тях отбор мъже за свои съратници.

7. А те и цялата им околност го посрещнаха с венци, радостни викове и тимпани.

8. А той разори всичките им оброчища и изсече дъбравите им: нему бе заповядано да изтреби всички богове на оная земя, та всички народи да служат едному Навуходоносору, и всички народи и всички техни племена го призоваваха като бог.

9. Като дойде при Ездрилон, близо до Дотея, която лежи срещу голямата Иудейска теснина,

10. той се разположи на стан между Гавай и града на скитите и остана там цял месец, за да събере всичкия обоз на войската си.

ГЛАВА 4.

1. Израилевите синове, които живееха в Иудея, като чуха за всичко, що извърши с народите Олоферн, военачалник на асирийския цар Навуходоносора, и как разграби всичките им светилища и ги предаде на унижение,

2. твърде много се уплашиха от него и трепереха за Иерусалим и за храма на своя Господ Бог;

3. защото неотдавна се бяха върнали от плен, неотдавна се бе събрал целият иудейски народ и бяха осветени от осквернение съдовете, жертвеникът и домът Господен.

4. Те пратиха по всички предели на Самария, Кония, Ветерон, Велмен и Иерихон, и в Хова, Есора и в Салимската равнина,

5. завзеха всички върхове по високите планини, оградиха със стени намиращите се в тях заселища и скътаха запаси от жито за в случай на война, понеже нивите им бяха неотдавна пожънати.

6. А великият свещеник Иоаким, който беше ония дни в Иерусалим, написа до жителите на Ветилуя и на Ветоместем, срещу Ездрилон, в предната страна на равнината, близо до Дотаим, —

7. да завземат проходите в планинската страна, защото през тях се влизаше в Иудея, и лесно им беше да попречат на приходящите, понеже проходът беше тесен дори за двама души.

8. Израилевите синове направиха тъй, както им заповяда великият свещеник Иоаким и старейшините на цял израилски народ, които бяха в Иерусалим.

9. И с голямо усърдие викнаха към Бога всички мъже на Израиля и смириха душите си с голямо усърдие:

10. те и жените им, и децата им, и добитъкът им; а всеки пришълец и наемник и купен за сребро препасаха с вретище кръста си.

11. И всеки израилски мъж и всяка жена, деца и жители на Иерусалим паднаха пред храма, посипаха с пепел главите си, разстлаха пред Господа вретищата си,

12. облякоха жертвеника във вретище и прилежно и единодушно викаха към Бога Израилев, щото Той да не предаде, за радост на

езичниците, децата им на разграбване, жените им на плячка, градовете от тяхното наследие на разорение, светините им на осквернение и поругание.

13. И Господ чу гласа им и погледна милостиво на скръбта им; и в цяла Иудея и в Иерусалим народът много дни пости пред светилището на Господа Вседържителя.

14. А Иоаким, великият свещеник, и всички предстоящи пред Господа свещеници, Негови служители, препасани с вретище през кръста, принасяха непрестанни всесъжения, обети и драговолни дарове от народа.

15. На кидарите им имаше пепел, и те с все сила викаха към Господа, да посети с милост целия дом Израилев.

ГЛАВА 5.

1. Между това, на Олоферна, военачалник на асирийската войска, биде обадено, че Израилевите синове се приготвили за война: затворили проходите в планинската страна и укрепили със стени всеки връх на високата планина, а в равнините направили прегради.

2. Той се много разгневи и, като повика всички началници моавски и вождове амонски и всички управители на приморската страна, каза им:

3. кажете ми, синове ханаански, какъв е тоя народ, който живее в планинската страна, какви са населените от тях градове, имат ли много войска, в какво се състои тяхната сила и крепост, кой е турен тям за цар, предводител на войската им,

4. и защо те повече от всички, които живеят на запад, упорстват да излязат да ме посрещнат?

5. Ахиор, предводител на всички синове амонски, му рече: изслушай, господарю мой, дума от устата на твоя раб; аз ще ти кажа истината за тоя народ, който живее близо до тебе в тая планинска страна, и не ще излезе лъжа из устата на твоя раб.

6. Тоя народ произхожда от халдеите.

7. Те се бяха заселили преди в Месопотамия, понеже не искаха да служат на боговете на бащите си, които бяха в Халдейската земя,

8. отклониха се от пътя на своите прадеди и почнаха да се кланят на Бога Небесни, на Бога, Когото те познаха; и халдеите ги изгониха от лицето на своите богове, — и те побягнаха в Месопотамия и дълго живяха там.

9. Но техният Бог каза да излязат из мястото на преселението и да отидат в Ханаанската земя; те се заселиха там и твърде много се обогатиха със злато, сребро и с много добитък.

10. Оттам те отидоха в Египет, понеже глад покри лицето на Ханаанската земя, и останаха там, доде намираха прехрана, и се умножиха там дотолкова, че родът им нямаше брой.

11. Против тях се подигна египетският цар, употреби срещу им хитрост, като ги обременяваше с работа и с правене тухли, и ги обърна

на роби.

12. Тогава те викнаха към своя Бог, и Той порази цялата Египетска земя с неизлечими язви, и египтяни ги прогониха от себе си.

13. Бог изсуши пред тях Червено море

14. и ги води по пътя за Синай и за Кадис-Варни: те изгониха всички жители в тая пустиня,

15. заселиха се в земята на аморейци, със силата си изтребиха всички есевонци, преминаха Иордан, завладяха цялата планинска страна

16. и, като пропъдиха от себе си хананейци, ферезейци, иевусейци, сихемци и всички гергесейци, живяха в нея много дни.

17. И докле не съгрешиха пред своя Бог, щастието беше с тях, защото с тях беше Бог, Който мрази неправдата.

18. Но, щом се отклониха от пътя, който Той им завеща, претърпяха в много войни твърде силни поражения, откарани бяха в плен в чужда земя, храмът на техния Бог биде разрушен, и градовете им превзеха неприятели.

19. А сега, като се обърнаха към своя Бог, те се върнаха от местата, дето бяха пръснати, завладяха Иерусалим, в който е светилището им, и се заселиха в планинската страна, понеже беше пуста.

20. И сега, повелителю-господарю, ако тоя народ е в заблуждение и те грешат пред своя Бог, и ние забележим, че в тях има тая съблазън, ние ще идем и ще ги победим.

21. Ако пък у тоя народ няма беззаконие, нека се отдалечи моят господар, да не би да ги защити Господ, и техният Бог да бъде с тях, та да станем за срам на цялата земя.

22. Когато Ахиор свърши тая реч, целият народ, който стоеше около шатрата, възропта, а велможите на Олоферна и всички, които населяваха приморието и земята Моавска, задумаха: да бъде веднага убит;

23. защото ние не ще се уплашим от Израилевите синове: това е народ, който няма ни войска, ни сила, за да се опълчи здраво.

24. И тъй, да вървим, повелителю Олоферне, те ще станат плячка на цялата ти войска.

ГЛАВА 6.

1. Когато утихна шумът около събранието, Олоферн, военачалник на асирийската войска, рече на Ахиора пред целия народ другоплеменници и пред всички синове Моавски:

2. кой си ти, Ахиоре, с наемниците Ефремови, дето ни напророкува днес и рече, да не воюваме с израилския народ, понеже техният Бог ги защищава? А кой е Бог, та не Навуходоносор? Той ще прати силата си и ще ги изличи от лицето на земята, — и техният Бог не ще ги избави.

3. А ние, негови раби, ще ги поразим като едного човека, и те не ще устоят срещу силата на конете ни.

4. Ние ще ги сгазим; планините им ще бъдат напоени с тяхна кръв, равнините им ще се напълнят с техни трупове, и стъпка от нозете им няма да противостои пред нашето лице, но с гибел ще погинат те, говори цар Навуходоносор, господар на цялата земя. Защото той рече, — и не напразно ще бъдат думите на заповедите му.

5. А ти, Ахиоре, наемник амонски, който изрече тия думи в деня на твоята неправда, от днес не ще видиш вече лицето ми, докле не отмъстя на тоя народ, дошъл от Египет.

6. Когато пък се върна, мечът на моята войска и тълпа от мои слуги ще мине по твоите ребра, — и ти ще паднеш между техните ранени.

7. Моите раби ще те отведат в планинската страна и ще те оставят в един от градовете на височините,

8. и там няма да умреш, докле не бъдеш с тях изтребен.

9. Ако пък се надяваш в сърцето си, че те не ще бъдат превзети, да не посърне лицето ти. Аз казах, и ни една от думите ми не ще пропадне.

10. И заповяда Олоферн на рабите си, които прислужваха в шатрата му, да хванат Ахиора, да го отведат във Ветилуя и предадат в ръцете на Израилевите синове.

11. Рабите му го хванаха и изведоха вън от стана на полето, а от средата на равнището се изкачиха в планинската страна и дойдоха при

изворите, които бяха под Ветилуя.

12. Когато жителите от града навръх планината ги съзряха, грабнаха оръжието си и, като излязоха вън от града навръх планината, всички мъже-прашници пазеха прохода си и хвърляха върху тях камъни.

13. А те, като се приближиха до планината, вързаха Ахиора, оставиха го хвърлен при полите на планината и се върнаха при господаря си.

14. А синовете Израилеви, които бяха излезли из града си, спряха се над него, развързаха го, доведоха го във Ветилуя и го представиха на градските си началници,

15. каквито през ония дни бяха Озия, син на Миха от Симеоновото коляно, Хаврий, син на Готониила, и Хармий, син на Мелхиила.

16. Те свикаха всички градски старейшини; и стекоха се на събранието всичките им момци и жени, и изправиха Ахиора всред целия свой народ, и Озия го попита за случката.

17. В отговор той им предаде думите на Олоферновото събрание и всички думи, които Олоферн издума посред началниците на Асуровите синове, и всички високомерни речи на Олоферна за Израилевия дом.

18. Тогава народът падна, поклони се Богу и извика:

19. Господи, Боже Небесний, погледни тяхната гордост и помилувай смирението на нашия род, и погледни милостиво към лицето на осветените за Тебе в тоя ден.

20. И утешиха Ахиора и го похвалиха.

21. После Озия го взе от събранието у дома си и направи гощавка за старейшините, — и цялата оная нощ те призоваваха на помощ Бога Израилев.

ГЛАВА 7.

1. На другия ден Олоферн заповяда на цялата си войска и на целия си народ, който му бе дошъл на помощ, да се приближат до Ветилуя, да завземат височините на планинската страна и да почнат война против Израилевите синове.

2. И в същия ден се дигнаха всичките им силни мъже: войската им се състоеше от сто и седемдесет хиляди ратници, пешаци, и дванайсет хиляди конници, освен обоза и пешаците, които бяха при тях, — а тия бяха голямо множество.

3. Като се спряха в долината близо до Ветилуя, при извора, те се простряха нашир от Дотаим до Велтем, а надлъж от Ветилуя до Киамон, който е срещу Ездрилон.

4. А Израилевите синове, като видяха множеството им, много се смутиха, и всеки говореше на ближния си: сега ще опустошат цялата земя, и нито високите планини, ни долините, нито хълмовете не ще издържат тежината им.

5. И всеки взе бойното си оръжие, запалиха огньове по кулите си и цялата нощ прекараха на стража.

6. На другия ден Олоферн изкара всичката си конница пред лицето на Израилевите синове, които бяха във Ветилуя,

7. разгледа проходите към града им, обиколи и завзе изворите на водите им и, като ги огради с войници, върна се при своя народ.

8. Но дойдоха при него всички началници на синовете Исавови и всички вождове на моавския народ и всички военачалници от приморието и рекоха:

9. изслушай, господарю наш, думата, за да няма загуба във войската ти.

10. Тоя народ от Израилеви синове се надява не на своите копия, а на височината на своите планини, дето живеят, защото не е лесно качването навръх планините им.

11. Затова, господарю, не воювай с тях тъй, както става обикновената война, — и нито един мъж от твоя народ няма да падне.

12. Ти остани в стана си, за да запазиш всеки мъж от войската си, а нека момците ти завземат водния извор, който изтича из полите на планината;

13. защото оттам взимат вода всички жители на Ветилуя, — и жажда ще ги измори, и те ще предадат града си; а ние с нашия народ ще се изкачим на ближните планински височини и ще се разположим там на стража, за да не излезе ни един човек из града.

14. И те ще се мъчат от глад, и жените им и децата им, и, преди да се допре до тях меч, ще паднат по улиците на своето местоживелище.

15. И ти ще им отвърнеш със зло, задето се възмутиха и те не посрещнаха с мир.

16. Понравиха се тия техни думи на Олоферна и на всичките му слуги, и той реши да постъпи тъй, както те казаха.

17. И дигна се полкът на Амоновите синове и с тях пет хиляди Асурови синове и, като се разположиха в долината, завзеха водите и водните извори на Израилевите синове.

18. А Исавовите синове и Амоновите синове се изкачиха и завзеха планинската област срещу Дотаим и изпратиха част от тях си на юг и на изток срещу Екревил, близо до Хус, който е при поток Мохмур; останалата пък асирийска войска се разположи в равнината и покри цялото земно лице: шатрите и обозът им с много народ обхвана твърде голямо пространство.

19. Израилевите синове извикаха към Господа, Бога свой, защото паднаха в униние, понеже всичките им врагове ги бяха заобиколили, и не можеха да побягнат от тях.

20. Около тях стоя цялата асирийска войска — пешаци, колесници и конницата им, — трийсет и четири дена; у всички ветилуйски жители се изпразниха всички съдове с вода,

21. запустяха водоемите, и ни един ден не можаха да пият вода до насита, защото им даваха да пият с мярка.

22. И отпаднаха децата им и жените им и момците, и в изнемога от жажда падаха по градските улици и по праговете на вратите, и вече у тях не остана сила.

23. Тогава целият народ — момци, жени и деца — се събра при Озия и при градските началници и с висок плач казваха на всички старейшини:

24. Бог да съди между вас и нас; вие ни сторихте голяма неправда, понеже не предложихте мир на Асуровите синове;

25. и сега ние нямаме помощник: Бог ни предаде в техни ръце, за да бъдем погубени от жажда и голяма гибел.

26. Повикайте ги сега и оставете народа на Олоферна и всичката му войска да разграби целия град,

27. защото по-добре ще ни бъде да станем тям за плячка: макар че ще бъдем техни роби, но пък душата ни ще бъде жива, и очите ни не ще видят смъртта на нашите младенци, на жените и децата ни, които се с душа разделят.

28. Призоваваме пред вас за свидетели небето и земята, Бога наши и Господа на отците ни, Който ни наказва за нашите грехове и за греховете на бащите ни; дано не постъпи по тия думи в днешния ден.

29. И те единодушно дигнаха голям плач всред събранието и високо викаха към Господа Бога.

30. Озия им рече: не падайте духом, братя! Нека потърпим още пет дена, в които Господ Бог наш ще обърне милостта Си към нас, защото Той не ще ни остави докрай.

31. Ако пък те изминат, и помощ не ни дойде, ще сторя по вашите думи.

32. И отпусна народа в техния стан, и те отидоха по стените и по кулите на своя град, а жените и децата прати по домовете им; и оставаха в града в голяма скръб.

ГЛАВА 8.

1. В ония дни чу това Иудит, дъщеря на Мерария, син на Окса, син на Иосифа, син на Озиила, син на Елкия, син на Анания, син на Гедеона, син на Рафаина, син на Акитона, син на Илия, син на Елиава, син на Натанаила, син на Саламиила, син на Саласадая, син на Иеиля.

2. Мъж й Манасия, от едно с нея коляно и род, умря по ечемичена жетва;

3. защото, когато беше на нивата при сноповързачите, слънчаса и легна на постелка и умря в града си Ветилуя; погребаха го при бащите му, на нивата между Дотаим и Валамон.

4. Иудит стоя вдовица у дома си три години и четири месеца.

5. Тя си направи върху покрива на къщата си шатра, надяна на бедрата си вретище и носеше вдовишки дрехи.

6. Тя пости през всички дни на вдовството си, освен дните срещу събота и съботите, дните пред новомесечие и новомесечията, празниците и тържествата на Израилевия дом.

7. Тя беше хубавица на лице и твърде привлекателна наглед; мъж й Манасия беше й оставил злато и сребро, слуги и слугини, добитък и ниви, които тя и владееше.

8. И никой я не укори със зла дума, защото беше твърде богобоязлива.

9. Тя чу за лошите думи на народа против началника, защото те бяха станали малодушни поради липса на вода; чу Иудит и за всички думи, които Озия бе им казал, как той бе им се заклел, че след пет дена ще предаде града на асирийци.

10. И прати слугинята си, която се разпореждаше с целия неин имот, да повика Озия, Хаврина и Хармина, старейшини в нейния град.

11. Те дойдоха, — и тя ям рече: изслушайте ме, началници на ветилуйските жители! Не е права вашата дума, която днес казахте пред народа; вие положихте клетва, която изрекохте между Бога и вас, и казахте, че ще предадете града на нашите врагове, ако в тия дни Господ не ни помогне.

12. А кои сте вие, които изкушавате днес Бога и се поставихте вместо Бога посред синовете човешки?

13. Ето, вие сега изпитвате Господа Вседържителя, ала никога нищо няма да узнаете;

14. защото вие не можете да постигнете дълбочината на сърцето у човека, нито да разберете думите на мислите му: как тогава ще изпитате Бога, Който е сътворил всичко това, и ще узнаете ума Му и ще разберете мисълта Му? Не, братя, не гневете Господа, Бога наш!

15. Защото, ако не поиска да ни помогне в тия пет дена, Той има власт да ни защити, в които си ще дни, или да ни порази пред лицето на нашите врагове.

16. Затова, не давайте в залог намеренията на Господа Бога наши: не бива да заплашваме Бога като човек, не бива и да Му се посочва като на син човешки.

17. Ето защо, като очакваме от Него спасение, нека Го призоваваме на помощ нам, и Той ще чуе гласа ни, ако Му бъде това угодно.

18. Защото не е имало в нашите родове, и няма в днешно време ни коляно, ни племе, ни народ, ни град у нас, които да се кланят на ръкотворни богове, както беше в предишни дни,

19. за което бащите ни бяха предадени на меч и грабеж и паднаха с голямо падане пред враговете ни.

20. Ала ние не знаем другиго Бога, освен Него, затова се и надяваме, че Той не ще презре нас и никого от нашия род.

21. Защото с нашето пленение ще падне и цяла Иудея, и светините ни ще бъдат разграбени, и Той ще поиска сметка за осквернението им от нашите уста,

22. и убиването на нашите братя и пленението на земята и опустошението на нашето наследие ще обърне върху нашата глава между народите, които ще ни поробят, и ще бъдем за съблазън и срам у ония, които ще ни завладеят;

23. защото робството ще ни послужи за чест, но Господ, Бог наш, ще го сметне за безчестие.

24. И тъй, братя, нека покажем на нашите братя, че от нас зависи техният живот, и върху нас се крепят и светините, и домът Господен, и жертвеникът.

25. За всичко това да поблагодарим на Господа, Бога наш, Който изпитва нас, както и нашите отци.

26. Спомнете си, какво Той направи с Авраама, с какво изкушава Исаака, що стана с Иакова в Сирска Месопотамия, когато пасеше овците на Лавана, майчиния си брат;

27. както Той ги изкушаваше не за да мъчи сърцата им, тъй и нам не отмъщава, а само за вразумяване наказва Господ ония, които се приближават до Него.

28. Озия й рече: всичко, което ти каза, каза от добро сърце, и никой не ще се противи на твоите думи,

29. защото не само от днешния ден е известна твоята мъдрост, но от начало на твоите дни цял народ знае твоя разум и доброто разположение на сърцето ти.

30. Но народът се измъчи от жажда и ни принуди да постъпим тъй, както им казахме, и ни обвърза с клетва, която няма да нарушим.

31. Помоли се прочее за нас, защото ти си жена благочестива, и Господ ще прати дъжд, за да се изпълнят нашите водохранилища, и ние вече не ще се измъчваме от жажда.

32. Иудит им рече: послушайте ме, — и аз ще извърша дело, което синовете на нашия народ ще разнесат от род в род.

33. Застанете тая нощ при портите — и аз ще изляза с моята слугиня, и през дните, след които решихте да предадете града на нашите врагове, Господ ще посети Израиля чрез моята ръка.

34. Само не разпитвайте за моето предприятие, защото няма да ви кажа, докле се не извърши онова, което съм намислила да извърша.

35. И рече й Озия и началниците: върви смиром, и Господ Бог да бъде пред тебе за отмъщение на нашите врагове!

36. И излязоха от шатрата й и отидоха при полковете си.

ГЛАВА 9.

1. А Иудит падна ничком, посипа с пепел главата си и хвърли от себе си вретището, с което беше облечена; и щом закадиха вечерния тамян в Иерусалим, в Господния дом, Иудит извика с висок глас към Господа и рече:

2. Господи, Боже на отца ми Симеона, комуто Ти даде в ръката меч да отмъсти на другоплеменниците, които разкриха девича утроба за оскърбление, разголиха бедро за позор и осквърниха утроба за срам! Ти рече: да не бъде това, а те го извършиха.

3. И заради това Ти предаде князете им да ги убият, постелката им, която бе видяла тяхната измама, обагри с кръв и порази робите до владетелите, а владетелите върху троновете им,

4. и предаде жените им на разграбване, дъщерите им в плен и цялата плячка в делба на синовете, възлюбени от Тебе, които възревнуваха с Твоя ревност, погнусиха се от осквернението на кръвта им и призоваха Тебе на помощ. Боже, Боже мой, чуй мене вдовица!

5. Ти си направил онова, що беше преди това, и това и което иде след него, и си имал наум сегашното и бъдещото и, каквото си намислил, това и стана;

6. каквото определи, това се и яви и каза: ето ме. Защото всички Твои пътища са готови, и Твоят съд е предвиден от Тебе.

7. Ето, асирийци се умножиха в силата си, гордеят се с коне и с ездачи, пустохвалят се с мишцата на пешаците, надяват се на щит и на копие, на лък и на прашка, а не знаят, че Ти си Господ, Който войни съкрушава.

8. Господ е Твоето име; сломи мощта им със силата Си и унищожи силата им чрез Твоя гняв, защото те намислиха да осквернят Твоето светилище, да се поругаят с мирното жилище, дето е името на Твоята слава, и с желязо да съкрушат рога на Твоя жертвеник.

9. Погледни на високомерието им, прати Твоя гняв върху главите им, дай на вдовишката ми ръка сила за това, което съм намислила.

10. Чрез устата на моята хитрост порази роба наред с вожда, и вожда — наред с роба му, и съкруши тяхната гордост чрез женска

ръка;

11. защото не е в множеството Твоята сила и не в мощните — Твоята мощ; но Ти си Бог на смирените, Ти си помощник на унизени, застъпник на немощни, покровител на паднали духом, спасител на безнадеждни.

12. Тъй, тъй, Боже на отца ми и Боже на Израилевото наследие, Владико на небето и на земята, Творче на водите, Царю на всяко Твое създание! Чуй моята молитва,

13. направи моята дума и моята хитрост рана и язва за тия, които намислиха нещо жестоко против Твоя завет, светия Твой дом, Сионската височина и против дома на наследието на Твоите синове.

14. Вразуми целия Твой народ и всяко племе, за да видят, че Ти си Бог, Бог на всяка сила и крепост, и няма друг защитник Израилевият род, освен Тебе.

ГЛАВА 10.

1. Когато престана да вика към Бога Израилев и свърши всички тия думи,

2. тя се изправи на нозе, повика слугинята си и влезе в дома, дето прекарваше съботните дни и празниците си.

3. Тук тя сне от себе си вретището, което надяваше, съблече и дрехите на вдовството си, уми тялото си с вода и се намаза със скъпоценно миро, причеса косата и тури на главата си превръзка, облече дрехите на веселите си дни, в които се гиздеше през живота на мъжа си Манасия;

4. обу на нозете си сандали и тури на себе си верижки, гривни, пръстени, обеци и всички свои накити, и се украси, за да прелъсти мъжки очи, които я видят.

5. И даде на слугинята си мех с вино и съд с дървено масло, напълни торба с брашно и сушени плодове и чисти хлябове и, като загъна всичко това свое ядиво, тури го върху нея.

6. Когато излязоха при портите на град Ветилуя, намериха, че при тях стоят Озия и градските старейшини Хаврин и Хармин.

7. Като я видяха тъй променена на лице и нагиздена, твърде много се чудиха на хубостта й и казаха й:

8. Бог, Бог на нашите отци, да ти даде благодат и да изпълни твоите намерения за радост на синовете Израилеви и за прослава на Иерусалим. Тя се поклони Богу

9. и им рече: заповядайте да ми отворят градските порти; аз излизам да извърша делото, за което говорихте с мене. И заповядаха на момците да й отворят, както тя каза.

10. Те сториха това. Иудит излезе и с нея слугинята й; а градските мъже гледаха след нея, докле тя слизаше по стръмнината, докле минуваше долината и докле се скри от очите им.

11. Те вървяха направо през долината, и предната стража на асирийците срещна Иудит,

12. хванаха я и попитаха: чия си ти, откъде идеш и накъде отиваш? Тя каза: аз съм дъщеря на евреите и бягам от тях, защото те

ще бъдат предадени вам за погубване.

13. Отивам при Олоферна, вожда на вашата войска, за да обадя истински думи и да му покажа пътя, през който да мине и да завладее цялата планинска страна, тъй че да не загине от мъжете му ни един човек и ни една жива душа.

14. Когато тия люде слушаха думите й и се вглеждаха в лицето й, — тя им се показа чудна хубавица, и те й казаха:

15. ти спаси душата си, като побърза да дойдеш при нашия господар; върви прочее в шатрата му, а нашите ще те придружат, докле те предадат в ръцете му.

16. Кога се явиш пред него, — не бой се в сърцето си, но кажи си думите, — и той ще те облагодетелствува.

17. И, като избраха измежду си сто души, присъединиха ги към нея и към слугинята й, и те ги поведоха към шатрата на Олоферна.

18. В целия стан произлезе движение, защото вестта за дохождането й се разнесе по шатрите: стеклите се я заобиколиха, понеже тя стоеше извън шатрата на Олоферна, докле да му известят за нея;

19. и се чудеха на нейната хубост, а покрай нея се чудеха и на синовете Израилеви, и говореха всеки на ближния си: кой ще пренебрегне такъв народ, който има у себе си такива жени! Не е благоразумно да оставим от тях ни един мъж, защото останалите ще бъдат в състояние да надхитрят цялата земя.

20. Между това, ония, които спяха при Олоферна, и всичките му служители излязоха и я въведоха в шатрата.

21. Олоферн почиваше на постелката си зад завеса, украсена с пурпур, злато, изумруд и скъпоценни камъни.

22. Като му обадиха за нея, той излезе в предното отделение на шатрата, а пред него носеха сребърни кандила.

23. Когато Иудит се яви пред него и пред служителите му, всички останаха почудени от хубостта на лицето й. Тя падна ничком, поклони му се, и служителите му я подигнаха.

ГЛАВА 11.

1. Олоферн й каза: ободри се, жено; не бой се в сърцето си, защото аз не съм направил зло никому, който доброволно се е решил да служи на Навуходоносора, цар на цялата земя.

2. И сега, ако твоят народ, който живее в планинската страна, не бе ме пренебрегнал, аз не бих подигнал върху тях копието си; ала те сами си направиха това.

3. Но кажи ми: защо побягна от тях и дойде при нас? Ти тук ще намериш за себе си спасение; не бой се; ти ще бъдеш жива тая нощ и после,

4. защото никой няма да те обиди, — напротив, всеки ще ти прави добро, както бива с рабите на моя господар, цар Навуходоносора.

5. Иудит му рече: изслушай думите на твоята рабиня; нека рабинята говори пред твоето лице: аз не ще кажа лъжа на моя господар тая нощ.

6. И ако последваш думите на твоята рабиня, Бог ще извърши чрез тебе дело, и моят господар не ще се излъже в своите предприятия.

7. Да живее Навуходоносор, цар на цялата земя! и да живее държавата на оногова, който те прати да поправиш всяка душа, защото чрез тебе не само людете ще му служат, но и полските зверове и добитъкът и птиците небесни чрез твоята сила ще живеят под властта на Навуходоносора и на целия му дом.

8. Защото ние сме слушали за твоята мъдрост и за хитростта на твоя ум, и цялата земя знае, че само ти си добър в цялото царство, силен в знание и дивен във воински подвизи.

9. А каквото говори Ахиор в твоето събрание, ние чухме думите му, защото ветилуйските мъже го оставиха жив, и той им разказа всичко, що бе говорил на тебе.

10. Затова, владетелю-господарю, не оставяй без внимание думата му, но я тури на сърцето си, защото тя е истинска: нашият род не бива наказван, меч над тях сила няма, ако те не грешат пред своя Бог.

11. И тъй, за да не бъде моят господар отблъснат и без успех, и за да ги постигне смърт, облада ги грях, с който прогневяват своя Бог, вършейки това, що не трябва;

12. и ето, понеже у тях храната се свърши, и всичката вода се изчерпа, решиха да се нахвърлят върху добитъка си и мислят да се хранят с всичко, що Бог е строго запретил в закона Си да употребяват за храна.

13. Дори и първоберките от пшеницата и десятъците от вино и дървено масло, които, след освещението, се пазят за свещениците, предстоящи пред лицето на Бога наш в Иерусалим, те решиха да употребят, когато и с ръце да ги допре никому от народа не е позволено.

14. Те пратиха в Иерусалим, понеже и тамошните жители правеха същото, да им донесат разрешение за това от събранието на старейшините.

15. И щом им дойде известие, и те извършат това, в същия ден ще бъдат предадени теб за погубване.

16. Ето защо аз, твоя рабиня, като узнах всичко това, побягнах от тях, и Бог ме прати да извърша заедно с тебе такива дела, от които ще се слиса цялата земя, дето само чуят за тях,

17. защото твоята рабиня е благочестива и дене и ноще служи на Бога Небесни. Сега, господарю мой, аз ще остана при тебе; само че рабинята ти ще излиза ноще в долината да се моли Богу, — и Той ще ми открие, кога ще извършат те престъплението си.

18. Аз ще дойда и ще ти явя, и ти тогава излез с всичката си войска, — и никой от тях не ще ти се опре.

19. Аз ще те преведа през Иудея, докле дойдем в Иерусалим, всред него ще поставя твоето седалище, и ти ще ги спогнеш като овци без пастир, та и куче не ще мръдне против тебе езика си. Това ми е казано по откровение и ми е обявено, и аз съм пратена да ти обадя.

20. Понравиха се думите й на Олоферна и на всичките му слуги. Те се чудеха на мъдростта й и казваха:

21. от единия край на земята до другия няма такава жена по хубост на лице и по разумни думи.

22. Олоферн й рече: добре стори Бог, че те прати преди тоя народ, та в наши ръце да бъде силата, а гибел всред ония, които презряха моя господар.

23. Прекрасна си ти на лице, и добри са твоите думи. Ако извършиш, каквото каза, твоят Бог ще бъде мой Бог; ти ще живееш в дома на цар Навуходоносора и ще бъдеш прочута по цяла земя.

ГЛАВА 12.

1. И заповяда да я въведат там, дето се пазеха сребърните му съдове, и поръча да се ползува тя с храна от неговата трапеза и да пие от неговото вино.

2. Но Иудит рече: няма да ям това, за да няма съблазън, но нека ми дават онова, що е донесено с мене.

3. Олоферн й каза: а кога се свърши онова, що е с тебе, отде ще вземем да ти даваме същото? защото между нас няма ни едного от твоя род.

4. Иудит му отговори: да ти е жива душата, господарю мой; рабинята ти няма да потреби, каквото е с мене, преди Господ да извърши чрез ръката ми това, що е определил.

5. Тогава Олоферновите слуги я въведоха в шатрата, и тя спа до среднощ; а към утринна стража стана

6. и прати да кажат на Олоферна: нека моят господар заповяда, да позволят на рабинята ти да излиза на молитва.

7. Олоферн заповяда на телопазителите си да й не пречат. И тя преседя в стана три дни, а през нощите излизаше в долината Ветилуйска, умиваше се на водния извор при стана,

8. и, като излизаше, молеше се на Господа, Бога Израилев, да насочи пътя й към избавяне синовете на Неговия народ.

9. След завръщане тя оставаше чиста в шатрата, а привечер й донасяха храна.

10. На четвъртия ден Олоферн даде гощавка само за слугите си и не покани да прислужват никого от отредените на служба.

11. И рече на скопеца Вагоя, който беше поставен над всичко негово: иди придумай еврейската жена, която е у тебе, да дойде при нас да яде и да пие с нас;

12. срамота е за нас да оставим такава жена, без да се поразговорим с нея; тя ще ни се присмее, ако я не поканим.

13. Като излезе от Олоферна, Вагой отиде при нея и рече: недей отказва, млада хубавице, да дойдеш при моя господар, за да получиш чест пред лицето му и да пиеш заедно с нас вино във веселие и да

бъдеш днес като една от Асуровите дъщери, които предстоят в дома на Навуходоносора.

14. Иудит му рече: коя съм аз, та да противореча на моя господар? Ще побързам да извърша всичко, що е угодно на моя господар, и това ще ми служи за утеха до деня на смъртта ми.

15. Тя стана и се премени с дрехи и с всички женски накити; а слугинята й дойде и постла за нея по земята пред Олоферна килими, които бе получила от Вагоя за всякогашна употреба, да яде възлегнала на тях.

16. След това Иудит дойде и седна на трапезата. Разпали се сърцето на Олоферна за нея, и душата му се развълнува: той силно пожела да се събере с нея и диреше случай да я прелъсти от деня, когато я видя.

17. И рече й Олоферн: пий и се весели заедно с нас.

18. А Иудит рече: ще пия, господарю защото днес животът ми се възвеличи в мене повече, отколкото през всички дни от рождението ми.

19. И тя взе, яде и пи пред него, което слугинята й бе приготвила;

20. а Олоферн я гледаше с драгост и пи вино твърде много, колкото не беше пил никога — ни в един ден от рождението си.

ГЛАВА 13.

1. Когато стана късно, рабите му побързаха да се отдалечат, а Вагой, като отпусна тия, които прислужваха пред лицето на господаря му, затвори шатрата отвън, и те отидоха на постелките си, понеже всички бяха уморени от дългия пир.

2. В шатрата остана само Иудит с Олоферна, който бе паднал на леглото си, понеже виното го беше обладало.

3. Иудит заповяда на слугинята си да стои извън спалнята й да я чака да излезе, както биваше всеки ден, като каза, че ще излезе на молитва. Същото каза тя и на Вагоя.

4. Когато всички си отидоха от нея, и никой не остана в спалнята, — ни малък, ни голям, Иудит — застана при постелката на Олоферна и каза в сърцето си: Господи, Боже на всяка сила! Погледни милостиво в тоя час върху делата на моите ръце за въздигане на Иерусалим,

5. защото сега е време да защитиш Своето наследие и да изпълниш моето намерение, за да бъдат поразени враговете, които въстанаха против нас.

6. После, като се приближи до стълбеца на постелката, който беше при главата на Олоферна, свали от него меча му,

7. приближи се до постелката, хвана косата на главата му и рече: Господи, Боже Израилев, укрепи ме в тоя ден!

8. И с всичка сила удари два пъти Олоферна по шията и му отсече главата,

9. па, като хвърли от постелката тялото му, откачи от стълбовете завесата. След малко тя излезе и даде на слугинята си главата на Олоферна,

10. а тя я тури в торбата с ядивата, — и двете заедно излязоха, по обичая си, на молитва. Като минаха през стана, те обиколиха устието, възлязоха по планината към Ветилуя, и дойдоха до портите й.

11. Иудит викаше отдалеч на стражарите при портите: отворете, отворете портите! с нас е Бог, наш Бог, за да дари още сила на Израиля и победа над враговете, както дарува Той и днес.

12. Щом градските мъже чуха гласа й, затекоха се при градските порти и свикаха градските старейшини.

13. Стекоха се всички — мало и голямо, понеже нейното идване беше за тях съвсем неочаквано, и отвориха портите, приеха ги, запалиха огън да свети и ги заобиколиха.

14. А тя им рече с висок глас: хвалете Господа, хвалете, хвалете Господа, че Той не отклони милостта Си от Израилевия дом, но в тая нощ сломи нашите врагове чрез моята ръка.

15. И извади главата из торбата, показа я и им рече: ето главата на Олоферна, вожда на асирийската войска, и ето завесата му, зад която той лежеше пиян, — и Господ го порази чрез женска ръка.

16. Жив Господ, Който ме запази в пътя, по който вървях! защото лицето ми прелъсти Олоферна за негова гибел, ала той не извърши с мене мръсен и срамен грях.

17. Целият народ твърде много се почуди; паднаха, поклониха се Богу и единодушно казаха: благословен Ти, Боже наш, Който унизи днес враговете на Твоя народ!

18. А Озия й рече: благословена ти, дъще, от Всевишния Бог повече от всички жени на земята, и благословен Господ Бог, Който създаде небето и земята и те научи да отсечеш главата на началника на враговете ни;

19. защото твоята надежда не ще отстъпи от сърцето на людете, които помнят силата Божия довека.

20. Нека Бог ти сметне това за вечна слава и да те награди с добрини, задето ти не пожали живота си при унижението на нашия народ, а излезе напред, когато ние падахме, — ти, която право ходи пред нашия Бог. И целият народ рече: да бъде, да бъде!

ГЛАВА 14.

1. Иудит им рече: послушайте ме, братя, вземете тая глава и окачете я на зъберите на вашата стена.

2. А кога настане утро и слънце изгрее над земята, вземете всеки бойното си оръжие, идете всички силни вън от града и дайте им повод да мислят, като че слизате в равнината против предната стража на Асуровите синове, ала не слизайте.

3. Тогава те ще вземат всичкото си оръжие, ще идат в стана си, ще разбудят вождовете на асирийската войска и ще се стекат при шатрата на Олоферна, ала не ще го намерят; от това ще ги обхване страх, и те ще побягнат от вас.

4. А вие и всички, които живеят по всички Израилеви предели, гонете ги и ги поразявайте из пътя.

5. Но преди да сторите това, повикайте при мене Ахиора амонеца; нека той види и познае оногова, който унижаваше Израилевия дом и прати него при нас като на смърт.

6. И повикаха Ахиора от къщата на Озия. Когато дойде и видя Олоферновата глава в ръцете на един мъж всред събранието на народа, — той падна на лицето си и изгуби свяст.

7. А когато го подигнаха, той падна пред нозете на Иудит, поклони й се и рече: благословена ти във всяко Иудино селище и у всеки народ, дето, като чуят за твоето име, ще се почудят.

8. Разкажи ми сега, какво върши тия дни. И Иудит му разказа всред народа всичко, що е извършила от оня ден, когато излезе, до деня, когато говореше с тях.

9. Когато престана да говори, народът извика високо, и радостният му вик се разнесе по града.

10. Ахиор пък, като видя всичко, що извърши Бог Израилев, искрено повярва в Бога, обряза крайната си плът и се присъедини към Израилевия дом дори доднес.

11. Като настана утро, окачиха Олоферновата глава на стената; всеки мъж грабна оръжието си и излязоха на чети по планинските проходи.

12. Синовете Асурови, като ги видяха, пратиха до своите началници, а те отидоха при вождовете, хилядоначалниците и при всеки свой предводител.

13. Като дойдоха до шатрата на Олоферна, казаха на оня, който беше над всичкия му имот: събуди нашия господар, защото тия роби се осмелиха да излязат на бой с нас, за да бъдат съвсем изтребени.

14. Вагой влезе и почука на вратата на шатрата, понеже мислеше, че той спи с Иудит.

15. Когато никой му се не обади, отвори, влезе в спалнята и намери, че Олоферн лежи мъртъв на прага, и главата му отсечена.

16. И той високо завика с плач, охкане и силен рев и раздра дрехите си.

17. След това влезе в шатрата, дето бе седяла Иудит, и я не намери. Тогава изскочи при народа и завика:

18. робите постъпиха вероломно: една еврейка опозори дома на цар Навуходоносора, защото ето Олоферн на земята, и главата му няма.

19. Когато началниците на асирийската войска чуха тия думи, раздраха дрехите си, и душата им се силно смути, и у тях всред стана се подигна вик и твърде голям рев.

ГЛАВА 15.

1. Когато ония, които бяха в шатрите, чуха станалото, смутиха се,

2. и обвзе ги страх и трепет, и от тях ни един с един се не видяха, а всички удариха на бяг по всички пътища на равнището и на планинската страна.

3. И ония, които бяха се разположили на стан в планинската страна около Ветилуя, също се разбягаха. Тогава Израилевите синове, всеки войнствен мъж от тях, се спуснаха подире им.

4. Озия прати във Ветомастем, Вивая, Ховая и Хола и по всички предели Израилски, да известят за станалото, и всички да се спуснат подир неприятелите и да ги изтребят.

5. Щом чуха това Израилевите синове, всички дружно ги нападнаха и ги избиваха до Хова; също и дошлите от Иерусалим и от цялата планинска страна, понеже им беше известена случката в стана на враговете им, и от Галаад и Галилея — от всички страни им нанасяха голямо поражение, докле те не преминаха зад Дамаск и зад пределите му.

6. Останалите ветилуйски жители нападнаха асирийския стан, разграбиха го и много се обогатиха.

7. А Израилевите синове, които се върнаха от сечта, завладяха останалото; и села и селища в планинската страна и в равнината взеха голяма плячка, понеже я имаше в твърде голямо множество.

8. Великият свещеник Иоаким и старейшините на синовете Израилеви, които живееха в Иерусалим, дойдоха да погледат, какво добро е сторил Господ за Израиля, да видят Иудит и да я поздравят.

9. Щом влязоха при нея, всички единодушно я благословиха и казаха й: ти си величие на Израиля, ти си голяма радост на Израиля, ти си голяма слава на нашия народ!

10. Всичко това ти извърши с твоя ръка; ти стори добро на Израиля, и нека Бог благоволи към него; бъди благословена от Господа Вседържителя за вечни времена! — И целият народ рече: да бъде!

11. Народът граби стана трийсет дена наред, и на Иудит дадоха шатрата на Олоферна и всички сребърни съдове и постелки и чаши и

цялата му покъщнина. Тя взе това, натовари мулето си, впрегна колесниците си и натуря отгоре.

12. И стекоха се всички израилски жени да я видят, и благославяха я и съставиха от тях си за нея хор; а тя взе в ръцете си обвити с лозови листа пръчки и даде на жените, които бяха с нея.

13. И туриха си на главата маслинени венци — тя и ония, които бяха с нея. Тя вървеше пред целия народ в хора и водеше след себе си всички жени; подир нея вървяха всички израилски мъже — въоръжени, с венци и с тържествени песни в уста.

14. Иудит почна пред цял Израил благодарствена песен, и цял народ подхващаше тая песен.

ГЛАВА 16.

1. И Иудит рече: почнете Богу моему на тимпани, пейте Господу моему на кимвали, пейте Му стройно песен нова, възнасяйте и призовавайте Неговото име;

2. защото Той е Бог Господ, Който съкрушава битки, понеже Той се опълчи за мене всред народа и ме изтръгна из ръцете на моите гонители.

3. Дойде Асур от северните планини, дойде с десетки хиляди своя войска, и множеството им заприщи водата в изворите, и конницата им покри хълмовете.

4. Той каза: пределите ми ще изгори, момците ми с меч ще изтреби, кърмачетата о земи ще удари, децата ми ще разграби, девиците ми ще плени.

5. Но Господ Вседържител ги повали чрез женска ръка.

6. Не от момци падна техният силен, не синове на титани го поразиха, и не високи исполини го натиснаха, а Иудит, дъщеря на Мерария, чрез хубостта на лицето си го погуби;

7. защото тя, за да въздигне ония, които бедствуваха в Израил, съблече вдовишките си дрехи, помаза лицето си с благоуханна маз,

8. украси косата си с накити за глава, надяна ленена дреха, за да Го прелъсти.

9. Нейните сандали възхитиха погледа му, и хубостта й плени душата му; меч мина по шията му.

10. Персите се ужасиха от юначеството й, и мидяните се слисаха от смелостта й.

11. Тогава моите унизени възкликнаха, — и те се уплашиха; моите немощни извикаха, — и те се смутиха; издигнаха гласа си, — и те удариха на бяг.

12. Синовете на млади жени ги клаха и, като на деца на бягащи роби, им рани нанасяха; те загинаха от полковете на моя Господ.

13. Ще възпея на моя Господ песен нова. Велик си Ти, Господи, и славен, дивен със сила и непобедим!

14. Нека Ти служи всяко Твое създание: защото Ти рече — и се свърши; Ти прати Твоя Дух, — и се уреди; и няма никой, който да противостои на Твоя глас.

15. Планини с води от основи ще се поместят, и камъни като восък ще се разтопят от Твоето лице, ала към тия, които се боят от Тебе, Ти си благ и милостив.

16. Малка е всяка жертва за благоухание, и всяка тлъстина е нищожна за всесъжение Тебе; но който се бои от Господа, винаги е велик.

17. Горко на народите, които въстават против моя народ: Господ Вседържител ще им отмъсти в съдния ден, ще прати огън и червеи върху телата им, — и ще чувствуват болка и вечно ще плачат.

18. Като дойдоха в Иерусалим, те се поклониха Богу, и когато народът се очисти, възнесоха всесъженията си, доброволните си жертви и даровете си.

19. А Иудит принесе всички съдове Олофернови, които й даде народът, и завесата, която бе взела от спалнята му, даде в жертва Господу.

20. Народът се весели в Иерусалим пред светилището три месеца, и Иудит оставаше заедно с тях.

21. Но след тия дни всеки се върна в своя дял, а Иудит отиде във Ветилуя, дето прекарваше в имението си, и по времето си беше славна по цяла земя.

22. Мнозина я искаха, но мъж я не позна през всички дни на живота й от оня ден, когато мъж й Манасия умря и се прибра към своя народ.

23. Тя придоби голяма слава и остаря в дома на мъжа си, като проживя до сто и пет години и отпусна на свобода слугинята си. Тя умря във Ветилуя, и погребаха я в пещерата на мъжа й Манасия.

24. Израилевият дом я оплаква седем дни. А своя имот преди смъртта си тя раздели между родните на мъжа си Манасия и между близките на своя род.

25. И никой вече не заплашваше Израилевите синове в дните на Иудит и много дни след смъртта й.

КНИГА ЕСТИР

ГЛАВА 1.

(Във втората година от царуването на Артаксеркса Велики, в първия ден на месец нисан, сън видя Мардохей, син Иаиров, Семеев, Кисеев, от Вениаминово коляно, иудеин, който живееше в град Суза, човек големец, който служеше в царския палат. Той беше от пленниците, които Навуходоносор, цар вавилонски, плени от Иерусалим с иудейския цар Иехония. А сънят му беше такъв: ужасен шум, гръм, трус и смут по земята; и ето, излязоха две големи змии, готови да се бият една с друга; и голям беше техният вой, и по воя им всички народи се приготвиха за война, за да поразят народа на праведните; и ето настана ден на тъмнина и мрак, скръб и притеснение, страдание и голям смут по земята. Смути се целият народ на праведните и, страхувайки се от беди за себе си, се приготвиха да загинат и завикаха към Господа; от виковете им произлезе, като от малък извор, голяма река с много вода; огря светлина и слънце, въздигнаха се смирените и изтребиха пустославните. — Мардохей, като се пробуди след тоя сън, който изображаваше, какво Бог искаше да извърши, задържа тоя сън в сърце и желаеше да го проумее във всичките му части, до другата нощ. Мардохей живееше в палата заедно с двама царски скопци Гавата и Тара, които пазеха палата, и като чу разговорите им и разпита за кроежите им, узна, че те се готвят да турят ръка върху цар Артаксеркса, и обади за тях на царя; а царят разпита тия двама скопци и, след като се признаха, бидоха погубени. Царят записа това събитие за спомен, записа и Мардохей това събитие. И царят заповяда на Мардохея да служи в палата и му даде подаръци за това. Пред царя тогава се беше издигнал Аман, син Амадатов, вугеец; той гледаше да напакости на Мардохея и на народа му поради двамата царски скопци.)

1. След това в дните на Артаксеркса, — тоя Артаксеркс царуваше над сто двайсет и седем области от Индия до Етиопия, —

2. в това време, когато цар Артаксеркс седеше на царския си престол, който е в столица Суза,

3. в третата година на царуването си той даде угощение на всичките си князе и служители при него, на главните началници на персийската и мидийската войска и на областните си управители,

4. показвайки през много дни, сто и осемдесет дена, голямото богатство на царството си и големия блясък на величието си.

5. След като се свършиха тия дни, царят направи за народа си, който се намираше в столицата Суза, за мало и голямо, седемдневна гощавка в градинския двор на царския дом.

6. Бели, памучни и с яхонтов цвят вълнени платове, прикрепени с висонни и пурпурни върви, висяха на сребърни халки и мраморни стълбове.

7. Имаше златни и сребърни одъри на плочника, постлан със зелени камъни и с мрамор, със седеф и черни камъни.

8. Питиетата се подаваха в златни съдове и съдове разнообразни, на цена трийсет хиляди таланта; и царското вино беше изобилно, според богатството на царя. Пиенето беше свободно: никой не принуждаваше, понеже царят беше заповядал на всичките си домоуправители, да постъпват по волята на всекиго.

9. И царица Астин направи също угощение за жените в царския дом на цар Артаксеркса.

10. На седмия ден, когато сърцето на царя се развесели от виното, той каза на Мегумана, Бизта, Харбона, Бигга, Авагта, Зетара и Каркаса — седем скопци, които служеха пред цар Артаксеркса,

11. да доведат царица Астин пред царевото лице с царски венец, за да покаже хубостта й на народите и на князете, защото тя беше много хубава.

12. Но царица Астин не пожела да дойде според царевата заповед, съобщена по скопците.

13. Царят се много разгневи, и яростта му пламна в него. И рече царят на мъдреците, които познаваха предишните времена, — защото царските дела се вършеха пред всички, които знаеха закон и правда, —

14. а негови приближени бяха тогава: Каршена, Шетар, Адмата, Тарсис, Мерес, Марсена, Мемухан — седем персийски и мидийски князе, които можеха да гледат лицето на царя и седяха на първо място в царството:

15. как да постъпим според закона с царица Астин, задето не изпълни думата на цар Артаксеркса, съобщена по скопците?

16. И рече Мемухан пред лицето на царя и на князете: не само пред царя е виновна царица Астин, а пред всички князе и пред всички народи по всички области на цар Артаксеркса;

17. защото царицината постъпка ще узнаят всички жени и ще почнат да небрежат за мъжете си и да думат: цар Артаксеркс заповядал да доведат пред него царица Астин, но тя не отишла.

18. Сега персийските и мидийските княгини, които чуят за царицината постъпка, ще говорят същото на всички царски князе; и небрежения и огорчения ще има доста.

19. Ако е на царя угодно, нека издаде царска заповед, която да се впише в персийските и мидийските закони и да се не отменя, че Астин няма да излиза пред лицето на цар Артаксеркса, а царското й достойнство царят ще предаде на друга, по-добра от нея.

20. Кога чуят за тая царска заповед, която ще се пръсне по цялото му царство, колкото то и да е голямо, всички жени ще почитат мъжете си, от най-голям до най-малък.

21. Тия думи се понравиха на царя и на князете; и царят направи според думите на Мемухана:

22. разпрати по всички царски области писма, писани за всяка област с писмената й и за всеки народ на езика му, щото всеки мъж да бъде господар в дома си, и това да се обяви всекиму на родния му език.

ГЛАВА 2.

1. След като утихна гневът на цар Артаксеркса, той си спомни за Астин и за онова, що тя направи, и какво бе решено за нея.

2. И рекоха царевите момци, които му слугуваха: да биха се подирили за царя млади хубави девойки,

3. и царят да назначеше по всички области на царството си съгледници, които да съберат всички млади и хубави наглед девойки в столица Суза, в женския дом под надзор на царския скопец Хегая, пазач на жените, и да им дадеха мазила (и друго, що е нужно).

4. И която девойка се понрави на царя, нека стане царица вместо Астин. Понравиха се на царя тия думи, и той направи тъй.

5. Имаше в столица Суза един иудеин, на име Мардохей, син на Иаира, син на Семея, син Кисеев, от Вениаминово коляно.

6. Той беше преселен от Иерусалим заедно с пленниците, изведени с иудейския цар Иехония, които бе преселил вавилонският цар Навуходоносор.

7. И той беше възпитател на Хадаса — тя е и Естир — дъщеря на чича му, понеже тя нямаше ни баща, ни майка. Тая девойка имаше гиздава снага и хубаво лице. И след смъртта на баща й и майка й, Мардохей я прибра при себе си вместо дъщеря.

8. Когато биде обявена заповедта на царя и указът му, и когато бидоха събрани много девойки в столица Суза под надзора на Хегая, тогава бе взета и Естир в царския дом под надзор на Хегая, пазач на жените.

9. Тая девойка му се понрави и спечели неговото благоволение, и той прибърза да й даде мазила и всичко, що й се падаше, и да й определи седем девойки, достойни да бъдат при нея, из царския дом, и премести нея и девойките й в най-доброто отделение на женския дом.

10. Естир не изказваше ни народа си, ни произхода си, понеже Мардохей й бе заповядал да не говори.

11. И всеки ден Мардохей дохождаше при двора на женския дом, да узнае за здравето на Естир и какво става с нея.

12. Кога идеше време на всяка девойка да влезе при цар Артаксеркса, след като дванайсет месеца наред биваше извършвано над нея всичко, определено за жените, — защото толкова време се продължаваха дните на мазането им: шест месеца със смирново масло и шест месеца с благовония и с други женски мазила, —

13. тогава девойката влизаше при царя. Каквото и да поискаше, даваха й всичко, кога излизаше от женския дом в дома на царя.

14. Вечерта тя влизаше и сутринта се връщаше в други женски дом под надзор на царския скопец Шаазгаза, пазач на наложниците; и вече не влизаше при царя, — освен ако царят я пожелаеше, и биха я повикали по име.

15. Като дойде време за Естир, дъщеря на Аминадава, чичо на Мардохея, който я бе прибрал при себе си вместо дъщеря, — да иде при царя, тя не поиска нищо, освен онова, което й каза царският скопец Хегай, пазач на жените. И Естир спечели разположение в очите на всички, които я видяха.

16. И взета бе Естир при цар Артаксеркса в царския му дом в десетия месец, сиреч, в месец тебет, в седмата година на царуването му.

17. И царят обикна Естир повече от всички жени, и тя спечели неговото благоволение и благоразположение повече от всички девойки; и той тури на главата й царски венец и я направи царица вместо Астин.

18. И царят даде голямо угощение на всички свои князе и служители при него, — угощение поради Естир, и даде облекчение на областите и раздаде дарове с царска щедрост.

19. И когато втори път бяха събрани девойките, и Мардохей седеше при царските врата,

20. Естир все още не говореше за произхода си и за народа си, според както й бе заповядал Мардохей; и думата на Мардохея Естир изпълняваше и сега тъй, както и когато беше при него на възпитание.

21. В това време, когато Мардохей седеше при царските врата, двамата царски скопци Гавата и Тара, които пазеха прага, се озлобиха (задето бе предпочетен Мардохей), и кроеха да турят ръка върху цар Артаксеркса.

22. Като узна това, Мардохей съобщи на царица Естир, а Естир каза на царя от името на Мардохея.

23. Делото се изследва и се намери вярно, и тях двамата обесиха на дърво. И Мардохеевото благодеяние биде записано в книгата на дневните царски бележки.

ГЛАВА 3.

1. След това цар Артаксеркс възвеличи вугееца Амана, син Амадатов, въздигна го и тури седалището му по-горе от всички свои князе;

2. и всички служители на царя, при царските врата, се покланяха и падаха ничком пред Амана, понеже тъй бе заповядал царят. Но Мардохей се не покланяше и не падаше ничком.

3. И думаха на Мардохея царевите служители при царските врата: защо престъпваш царевата заповед?

4. И понеже му думаха всеки ден, а той ги не слушаше, обадиха на Амана, да видят, ще устои ли на думата си Мардохей, понеже им бе явил, че е иудеин.

5. Като видя Аман, че Мардохей се не покланя и не пада ничком пред него, изпълни се с гняв.

6. И стори му се, че не струва да тури ръка само на Мардохея; но понеже му казаха, от кой народ е Мардохей, Аман намисли да изтреби всички иудеи в цялото Артаксерксово царство, като народ Мардохеев.

7. (И направи съвет) в първия месец, който е месец нисан, в дванайсетата година на цар Артаксеркса, и хвърляха пур, сиреч, жребие, пред Амана от ден на ден и от месец на месец, (щото в един ден да погубят Мардохеевия народ, падна се жребие) на дванайсетия месец, сиреч, на месец адар.

8. И Аман рече на цар Артаксеркса: има един народ, разхвърлян и разпръснат между народите по всички области на твоето царство; и законите им се различават от законите на всички народи, и царските закони те не изпълняват; и не трябва царят тъй да ги оставя.

9. Ако е на царя угодно, нека заповяда да бъдат изтребени, и десет хиляди таланта сребро ще отмеря в ръцете на разпоредниците, за да ги внесат в царското съкровище.

10. Тогава царят извади от ръката пръстена си и даде го на вугееца Амана, син Амадатов, за да подпечата повелята против иудеите.

11. И рече царят на Амана: предавам тебе това сребро и народа; прави с тях, каквото желаеш.

12. И бидоха свикани царските писари в първия месец, в тринайсетия му ден, и биде написано, както заповяда Аман, до царските сатрапи и до началниците на всяка област (от Индийската област до Етиопия, над сто двайсет и седем области) и до князете на всеки народ, — на всяка област с нейните писмена, и до всеки народ на езика му: всичко биде написано от име на цар Артаксеркса и подпечатано с царския пръстен.

13. И разпратени бидоха писма чрез бързоходци по всички царски области, да бъдат избити, погубени и изтребени всички иудеи, малък и голям, деца и жени в един ден, в тринайсетия ден на дванайсетия месец, сиреч месец адар, и имотът им да бъде разграбен. (Ето препис от това писмо: великият цар Артаксеркс — до началниците от Индия до Етиопия над сто двайсет и седем области и до подчинените тям наместници. Царувайки над много народи и владеейки над цялата вселена, аз исках, — без да се гордея с властта, а управлявайки винаги кротко и тихо — да направя живота на поданиците винаги спокоен и, като запазвам царството си мирно и леснопроходимо до пределите му, да възстановя желания за всички люде мир. Но когато попитах съветниците, по какъв начин да изпълня това, то оня, който у нас се отличава с мъдрост и се ползува с неизменно благоволение и който доказа твърда вярност и получи втора след царя чест, Аман, ни обясни, че между всички племена на вселената се е вмъкнал един враждебен народ, който поради законите си е омразен на всеки народ и който постоянно пренебрегва царските заповеди, за да се не благоустрои безукоризнено ръководеното от нас управление. И тъй, като узнах, че само тоя народ винаги се противи на всеки човек, води живот, чужд на законите, и, като се противи на нашите разпоредби, извършва най-големи злодеяния, та нашето царство да не достигне благосъстояние, ние заповядахме посочените вам в грамотите на Амана, поставен над работите и втори наш баща, всички с жените и децата изцяло да бъдат изтребени с вражески меч, без всяко съжаление и пощада, в тринайсетия ден на дванайсетия месец адар тая година, щото тия и преди и сега враждебни люде, бидейки в един ден насилствено свалени в преизподнята, да не ни пречат отсега нататък да живеем живот мирно и спокойно докрай.)

14. Препис от повелята да се изпрати във всяка област, като закон, който се обявява на всички народи, за да бъдат готови за оня ден.

15. Скороходци тръгнаха бързо с царската заповед. Повелята биде обявена и в столица Суза; и царят и Аман седяха и пиеха, а град Суза беше в смущение.

ГЛАВА 4.

1. Когато Мардохей узна всичко, що се вършеше, раздра дрехите си, тури на себе вретище и пепел, излезе всред града и викаше високо и горко (: изтребва се народ в нищо невиновен!)

2. И дойде до царските врата (и се спря), понеже не можеше да влезе в царските врата с вретище (и с пепел).

3. Също тъй и във всяка област и място, дето и да пристигнеше заповедта на царя и повелята му, наставаше голямо тъгуване у иудеите, и пост, и плач, и вик; вретище и пепел служеха за постелка на мнозина.

4. Дойдоха слугините и скопците на Естир и разказаха й; царицата се силно развълнува. Тя прати дрехи, за да ги облече Мардохей и да снеме от себе си вретището. Ала той не прие.

5. Тогава Естир повика Хатаха, един от скопците на царя, когото той бе отредил при нея, и го прати при Мардохея да узнае: какво значи това и защо е?

6. Хатах отиде при Мардохея на градската стъгда, що беше пред царските врата.

7. Мардохей му разказа за всичко, що се беше случило с него, и за определеното количество сребро, което Аман обещал да отмери в царското съкровище, за да бъдат изтребени иудеите;

8. и връчи му препис от повелята, обнародвана в Суза, за изтребването им, за да я покаже на Естир, та тя да узнае всичко; при това поръчваше й да отиде при царя и да му се примоли за помилване и да го моли за своя народ (като си спомни дните на своето нищожество, когато тя се възпитаваше под моя ръка — защото Аман, втори след царя, ни осъди на смърт — и да призове Господа и да каже за нас на царя, да ни избави от смърт).

9. Хатах дойде и предаде на Естир Мардохеевите думи.

10. И рече Естир на Хатаха и го прати да каже на Мардохея:

11. всички служители при царя и народите в царските области знаят, че всекиго, бил той мъж или жена, който влезе при царя във вътрешния двор, без да е повикан, очаква го един съд — смърт; само

този, към когото царят простре златния си скиптър, остава жив. А аз не съм викана при царя ето вече трийсет дена.

12. И предадоха Мардохею думите на Естир.

13. И рече Мардохей в отговор на Естир: не мисли, че ти едничка от всички иудеи ще се спасиш в царския дом.

14. Ако ти премълчиш в това време, то свободата и избавлението на иудеите ще дойде отдругаде, а ти и домът на баща ти ще загинете. И кой знае, дали не за такова време си достигнала царско достойнство?

15. И отговори Естир на Мардохея и рече:

16. иди, събери всички иудеи, които се намират в Суза, и постете за мене, и не яжте, нито пийте три дни ни денем, ни нощем, и аз със слугините си също ще постя и след това ще ида при царя, макар това и да е против закона, па ако загина — да загина.

17. Отиде Мардохей и направи, както му заповяда Естир. (И моли се той Господу, като си спомняше всички Господни дела и думаше: Господи, Господи, Царю, Вседържителю! Всички са в Твоя власт, и няма кой да Ти се противи, кога поискаш да спасиш Израиля; Ти създаде небето и земята и всичко чудно в поднебесието; Ти си Господ на всички, и няма такъв, който би се противил на Тебе, на Господа. Ти знаеш всичко; Ти знаеш, Господи, че не за обида и не от гордост и не от пустославие аз вършех това, дето не се покланях на пустославния Амана, защото аз драговолно бих целувал стъпките на нозете му за спасение на Израиля; но аз вършех това, за да не въздам на човек слава по-горе от Божията слава и да се не покланям никому, освен на Тебе, моя Господ, и аз не ще върша това от гордост. И сега, Господи Боже, Царю, Боже Авраамов, пощади Твоя народ; защото нам кроят гибел и искат да изтребят исконното Твое наследие; недей презира Твоето достояние, което Ти избави за Себе Си из Египетската земя; чуй моята молитва и смили се над Твоето наследие и обърни тъгата ни във веселие, та, като; живеем, да възпяваме Твоето име, Господи, и не погубвай устата, които Те прославят, Господи. — И всички израилтяни викаха с все сила, защото тяхната смърт беше пред очите им. И царица Естир прибягна към Господа, обвзета от смъртна горест, и, като съблече дрехите на славата си, облече дрехи за скръб и тъга и вместо скъпоценни масла посипа с пепел и прах главата си и твърде много изнури тялото си, и всяко място, украсявано във веселите й дни, покри с разпуснатата си коса и молеше се на Господа, Бога

Израилев, думайки: Господи мой! Ти едничък си наш Цар; помогни на мене, която съм сама и нямам помощник, освен Тебе! защото моята неволя е близо до мене. Слушала съм, Господи, от баща си в моето родно коляно, че Ти, Господи, си Си избрал Израиля от всички народи, и нашите отци — от всичките им прадеди, за вечно наследие, и си извършил за тях това, за което си им говорил. Сега ние съгрешихме пред Тебе, и Ти ни предаде в ръцете на нашите врагове, задето славехме техните богове: праведен си Ти, Господи! Но сега те не се задоволиха с нашето горко робство, а туриха ръцете си в ръцете на своите идоли, за да унищожат заповедта на Твоите уста, да изтребят Твоето наследие, да запушат устата на ония, които Те възпяват, да угасят славата на Твоя храм и на Твоя жертвеник и да отворят устата на народите за прослава на лъжовните богове, и плътският цар да се величае довека. Не предавай, Господи, Твоя скиптър на несъществуващи богове, и нека се не радват на нашето падане, а обърни кроежа им върху тях самите, и клеветника против нас — предай на позор. Спомни си, Господи, яви се нам във време на скръбта ни и дай ми мъжество. Царю на боговете и Владико на всяко началство, подари на устата ми благоприятна дума пред тоя лъв и изпълни сърцето му с омраза към оня, който ни преследва, за гибел нему и на неговите едномисленици: нас пък избави чрез Твоята ръка и помогни на мене, която съм сама и нямам помощник, освен Тебе, Господи! Ти всичко познаваш и знаеш, че мразя славата на беззаконни и се гнуся от леглото на необрязани и от всеки другоплеменник; Ти знаеш, че аз съм принудена да се гнуся от знака на моята гордост, който стои на главата ми, когато се появявам, — гнуся се от него като от дреха, омърсена с кръв, и го не нося в дните на уединението си. И Твоята рабиня не е вкусила от трапезата на Амана и не е много ценила царско угощение, не е пила идоложертвено вино и не се е веселила Твоята рабиня от деня, когато се промени моята съдба доднес, освен за Тебе, Господи, Боже Авраамов, Боже, Който имаш сила над всички, чуй гласа на безнадеждните и спаси ни от ръцете на ония, които крият зло, и избави ме от моя страх.)

ГЛАВА 5.

1. На третия ден Естир (като престана да се моли, съблече тъжовните дрехи) облече се по царски (и като се нагизди великолепно, призовавайки Всевидеца Бога и Спасителя, взе две слугини, и на едната се облягаше, като да се галеше, а другата вървеше след нея и поддържаше дрехата й. Тя беше прекрасна в цвета на хубостта си и лицето й радостно, като да бе изпълнено с любов, ала сърцето й беше свито от страх). Тя застана във вътрешния двор на царския дом пред дома на царя; а царят седеше тогава на царския си престол в царския дом, право срещу входа в дома (облечен в пълното облекло на своето величие, цял в злато и скъпоценни камъни, и беше много страшен). Когато царят видя, че царица Естир стои на двора, тя намери милост в очите му. (Като обърна лицето си, светнало от слава, той погледна силно разгневен; и царицата падна духом, измени лице от премаляване и се облегна о главата на слугинята, която я придружаваше. И Бог измени духа на царя в кротост, той бързо стана от престола си и я взе в обятията си, докле се тя съвзе. После той я утеши с галени думи и рече й: що ти е, Естир? Аз съм твой брат! ободри се, няма да умреш, защото нашето владичество е общо; пристъпи.)

2. И царят простря към Естир златния скиптър, който беше в ръката му. Естир се приближи и се допря до края на скиптъра (царят възложи скиптъра на шията й, целуна я и каза: говори ми. Тя рече: аз видях в тебе, господарю, като че ангел Божий, и сърцето ми се смути от страх пред твоята слава, защото ти си дивен, господарю, и лицето ти е изпълнено с благодат. — Но докле говореше, тя падна от премаляване; царят се смути, и всичките му слуги я утешаваха).

3. И попита я царят: що ти е, царице Естир, и каква е твоята молба? Дори половината царство ще ти бъде дадено.

4. Тогава Естир рече: (днес имам празник) ако е царю угодно, нека дойде царят с Амана на угощението, което съм му приготвила.

5. И царят рече: идете по-скоро за Амана, за да стане по думите на Естир. И дойде царят с Амана на угощението, което Естир бе приготвила.

6. И когато царят да пие вино, попита Естир: какво ти е желанието? то ще бъде изпълнено; и каква е твоята молба? макар и за половината царство, тя ще бъде изпълнена.

7. Отговори Естир и рече: ето моето желание и моята молба:

8. ако съм намерила благоволение в очите на царя и ако на царя е угодно да удовлетвори желанието ми и да изпълни молбата ми, то нека дойде царят с Амана (и утре) на угощението, което ще приготвя за тях и утре ще изпълня царската дума.

9. В него ден Аман излезе весел и разположен. Но когато Аман видя Мардохея при царските врата, и тоя не стана и не се мръдна от мястото пред него, Аман се изпълни с гняв против Мардохея.

10. Но Аман пак се удържа. А когато дойде у дома си, прати, та повика приятелите си и жена си Зереш.

11. Аман им разказва за голямото си богатство, за многото свои синове и за всичко това, как царят го е възвеличил и как го е въздигнал над князете и слугите царски.

12. И рече Аман: та и царица Естир никого не повика с царя на угощението, което е приготвила, освен мене; тъй и утре съм канен при нея с царя.

13. Но всичко това ме не задоволява, доде виждам иудеина Мардохея да седи при царските врата.

14. И рече му жена му Зереш, и всичките му приятели: нека приготвят дърво, високо петдесет лакти, и утре кажи на царя да обесят Мардохея на него, и тогава иди весело на угощението с царя. Понравиха се на Амана тия думи, и той приготви дървото.

ГЛАВА 6.

1. През нощта Господ не даде сън на царя, и той заповяда (на слугата) да донесе паметната книга за дневни бележки, и четоха ги пред царя,

2. и намери се записано там, как Мардохей бе обадил за двамата царски скопци Гават и Тара, които пазеха прага и кроеха да турят ръка върху цар Артаксеркса.

3. Царят попита: каква почит и отличие е дадено на Мардохея за това? Царевите момци, които му служеха, отговориха: нищо не му е направено.

4. (Когато царят разпитваше за Мардохеевото благодеяние, дойде в двора Аман, и) попита царят: кой е на двора? Аман пък тогава бе дошъл във външния двор на царския дом да поговори с царя, за да обесят Мардохея на дървото, което бе приготвил за него.

5. Момците отговориха на царя: ето, Аман стои на двора. Царят рече: нека влезе.

6. И Аман влезе. Царят го попита: какво да се направи на такъв човек, когото царят иска да отличи с почести? Аман си помисли в сърцето: кого другиго би пожелал царят да почете освен мене?

7. И Аман отговори на царя: на такъв човек, когото царят иска да почете,

8. нека донесат царско облекло, с което царят се облича, и да доведат коня, на който царят язди, да възложат царски венец на главата му,

9. и нека дадат облеклото и коня в ръцете на едного от първите царски князе и да облекат човека, когото царят иска да почете, да го изведат на кон на градската стъгда и да възгласят пред него: тъй се прави на оногова човека, когото царят иска да отличи с почести!

10. Тогава царят рече на Амана: (добре каза;) веднага вземи облеклото и коня, както каза, и направи това на иудеина Мардохея, който седи при царските врата; нищо да не пропуснеш от това, което говори.

11. Взе Аман облеклото и коня, облече Мардохея, изведе го на кон на градската стъгда и възгласяше пред него: тъй се прави на човека, когото царят иска да почете!

12. Мардохей се върна при царските врата. Аман пък припна у дома си, натъжен и с наведена глава.

13. И разказа Аман на жена си Зереш и на всичките си приятели всичко, що се случи с него. Тогава мъдреците му и жена му Зереш му казаха: ако Мардохей, поради когото ти почна да падаш, е от иудейско племе, ти не ще му надделееш, а навярно ще паднеш пред него (понеже с него е Бог Живий).

14. Те още разговаряха с него, и царски скопци дойдоха и заподканяха Амана да върви на угощението, което Естир бе приготвила.

ГЛАВА 7.

1. И дойде царят с Амана на угощението у царица Естир.

2. Царят попита Естир също и в тоя втори ден през време на угощението: какво е желанието ти, царице Естир? То ще бъде удовлетворено; и каква ти е молбата? макар и за половината царство, тя ще бъде изпълнена.

3. Царица Естир отговори и рече: ако съм намерила благоволение в твоите очи, царю, и ако на царя е угодно, нека ми бъдат подарени моят живот, по мое желание, и моят народ, по моя молба!

4. Защото аз и моят народ сме продадени да бъдем изтребени, избити и изгинали. Да бяхме продадени за роби и робини, аз бих мълчала, макар врагът да не би възнаградил щетата на царя.

5. Отговори цар Артаксеркс и попита царица Естир: кой е тоя и де е тоя, който се е осмелил в сърцето си да постъпи тъй?

6. Отговори Естир: врагът и неприятелят е тоя злобен Аман! И Аман затрепера пред царя и царицата.

7. И в гнева си царят стана от угощението и отиде в градината при двореца; Аман пък остана да моли за живота си царица Естир, защото видя, че царят му е определил зла участ.

8. Когато царят се върна от градината при двореца в дома на угощението, Аман бе се навел към леглото, на което седеше Естир. И царят рече: иска дори и да насилва царицата в къщата ми! Излезе думата из царевите уста, — и покриха лицето на Амана.

9. И рече Харбона, един от царските скопци: ето и дървото, що бе приготвил Аман за Мардохея, който говори добро за царя, стои в дома на Амана, високо петдесет лакти. И рече царят: обесете го на него.

10. И обесиха Амана на дървото, което той бе приготвил за Мардохея. И гневът на царя утихна.

ГЛАВА 8.

1. В оня ден цар Артаксеркс даде на царица Естир дома на Амана, врага на иудеите; а Мардохей влезе пред лицето на царя, защото Естир бе обадила какъв й е той.

2. И царят извади пръстена си, който бе отнел от Амана, и го даде на Мардохея; а Естир тури Мардохея нагледник над Амановия дом.

3. И Естир говори още пред царя, падна пред нозете му, плака и го моли да отмени злобата на вугееца Амана и кроежа му, що бе скроил против иудеите.

4. Царят простря към Естир златния скиптър; изправи се Естир, застана пред лицето на царя

5. и рече: ако е на царя угодно, ако съм намерила благоволение пред неговото лице, и това дело бъде справедливо пред лицето на царя, и ако аз се нравя в очите му, нека се напише, да се върнат писмата по кроежа на вугееца Амана, син Амадатов, който бе писал за погубване на иудеите по всички цареви области;

6. защото как бих могла да гледам неволята, която ще постигне моя народ, и как бих могла да гледам загиването на моите сродници?

7. И цар Артаксеркс рече на царица Естир и на иудеина Мардохея: ето, аз дадох на Естир дома на Амана, и него самия обесиха на дърво, задето бе дигнал ръка против иудеите;

8. напишете и вие за иудеите, каквото ви е угодно, от името на царя и го подпечатайте с царския пръстен, защото писмо, написано от името на царя и подпечатано с царския пръстен, не може да се измени.

9. Тогава бяха повикани царските писари в третия месец, сиреч в месец сиван, на двайсет и третия му ден, и биде написано всичко тъй, както заповяда Мардохей, до иудеите и до сатрапите, до областеначалниците, до управителите на областите от Индия до Етиопия — сто двайсет и седем области, на всяка област с нейните писмена и до всеки народ на негов език и до иудеите с техните писмена и на техен език.

10. И той написа от името на цар Артаксеркса, подпечата с царския пръстен и прати писма по бързоходци на коне, на камили и на царски мулета,

11. че царят позволява на иудеите, които се намират във всеки град, да се съберат и защитят живота си, да изтребят, избият и погубят всички силни у народа и в областта, които враждуват с тях, децата и жените, а имението им да разграбят

12. в един ден по всички области на цар Артаксеркса, в тринайсетия ден на дванайсетия месец, сиреч месец адар. (Преписът на тая повеля е тоя: великият цар Артаксеркс до началниците от Индия до Етиопия над сто двайсет и седем области и до властителите, нам доброжелатели, здравейте! Мнозина, по извънредната доброта на благодетелите, щедро награждавани с почести, извънмерно се възгордяха и не само искат да причиняват зло на нашите поданици, но, като не могат да наситят гордостта, опитват се да коват козни против самите си благодетели, не само губят чувството на човешка признателност, но, като се кичат с гордостта на безумните, престъпно мислят да избягнат съда на Бога, Който всичко и винаги вижда. Но често и мнозина, бидейки облечени с власт, за да уреждат работите на доверилите се тям приятели, със своето убеждение ги правят виновници в проливане невинна кръв и подхвъргат на непоправими бедствия, като с хитро сплетени коварни лъжи мамят непорочното добромислие на държавниците. Това може да се види не толкова от древните истории, както рекохме, колкото от делата, престъпно извършвани пред вас със злобата на недостойно властвуващите. Затова, занапред трябва да се погрижим да уредим царството спокойно за всички човеци в мир, като не допущаме изменения, но появяваните дела да обсъждаме с нужната предпазливост. Тъй Аман Амадатов, македонец, по право чужд на персийската кръв и твърде далеч от нашата благост, бидейки приет у нас гост, удостои се с благосклонността, която имаме към всеки народ, дотолкова, че биде прогласен за наш баща и почитан от всички, като представяше второ лице при царския престол; но, като не обузда гордостта, кроеше да ни лиши от власт и душа, а нашия спасител и всякогашен благодетел Мардохея и непорочната съучастница на царството Естир с целия им народ се стремеше да погуби с разни коварни мерки. По тоя начин той мислеше да ни обезлюди, а персийската държава да предаде на

македонците. Но ние намираме, че иудеите, осъдени от тоя злодей на изтребяне, не са зловредни, а живеят по най-справедливите закони, като синове на Вишния, величайшия, живия Бог, Който подари нам и на нашите прадеди царството в най-добро състояние. Затова, добре ще сторите, да не изпълните писмата, които Аман Амадатов прати; защото той, който извърши това, биде обесен с целия си дом при Сузските порти, по волята на Бога, Който господарува над всичко и Който скоро му въздава заслужен съд. А като изложите явно на всяко място препис от тая повеля, оставете иудеите да се ползуват със своите закони и спомагайте им, щото на ония, които въстанат против тях във време на скръбта, да могат отмъсти в тринайсетия ден на дванайсетия месец адар, в същия оня ден. Защото Бог, Който владее над всичко, вместо гибел на избрания род, приготви им такава радост. И вие, между видните ваши празници, прекарвайте и тоя знаменит ден с всяко веселие, та сега и после да бъде паметно спасението за нас и за благоразположените към нас перси и за гибел на ония, които ни коваха козни. Всеки град или област изобщо, която не изпълни това, ще бъде безмилостно опустошена с меч и огън и ще стане не само необитаема за човеци, но и отвратителна за зверове и птици завинаги.)

13. Препис от тая повеля да се изпрати във всяка област, като закон, обявен за всички народи, та иудеите да бъдат готови за тоя ден да отмъщават на враговете си.

14. Бързоходци, яхнали на бързи царски коне, припнаха скоро и бързо с царската заповед. Повелята биде обявена и в столица Суза.

15. И Мардохей си излезе от царя в царски яхонтови и бели дрехи, с голям златен венец и във висонена и пурпурена мантия. И град Суза се развесели и зарадва.

16. У иудеите пък имаше тогава осветление и радост, веселба и тържество.

17. И във всяка област, във всеки град и всяко място, дето стигнеше заповедта на царя и повелята му, биваше радост у иудеите, веселба, гощавка и празник. И мнозина човеци от народите в страната станаха иудеи, защото ги бе обзел страх пред иудеите.

ГЛАВА 9.

1. В дванайсетия месец, сиреч в месец адар, на тринайсетия му ден, когато дойде време да се изпълни заповедта на царя и повелята му, в оня ден, когато неприятелите на иудеите се надяваха да вземат власт над тях, а излезе наопаки, че самите иудеи взеха власт над своите врагове, —

2. събраха се иудеите в градовете си по всички области на цар Артаксеркса, да турят ръка върху своите зложелатели, и никой не можа да устои пред лицето им, защото страх от тях бе обзел всички народи.

3. И всички князе по областите и сатрапи и областеначалници и изпълнители на царските дела подкрепяха иудеите, понеже ги бе обзел страх от Мардохея.

4. Защото Мардохей беше силен в царския дом, и славата му се носеше по всички области, понеже тоя човек, Мардохей, се издигаше повече и повече.

5. Иудеите погубваха всичките си врагове, като ги убиваха с меч, умъртвяваха и изтребваха; и постъпваха с неприятелите си по своя воля.

6. В столица Суза иудеите умъртвиха и погубиха петстотин души;

7. и Паршандата, и Далфона, и Асфата,

8. и Пората, и Адалия, и Аридата,

9. и Пармаща, и Арисая, и Аридая, и Ваиезата, —

10. десетте сина на Амадатовия син Амана, враг на иудеите, убиха, но за грабеж ръка не простряха.

11. В същия ден съобщиха на царя броя на умъртвените в столица Суза.

12. И рече царят на царица Естир: в столица Суза иудеите умъртвиха и погубиха петстотин души и десетте Аманови синове; а какво ли са извършили в другите царски области? Какво е твоето желание? И то ще бъде удовлетворено. И каква е още твоята молба? Тя ще бъде изпълнена.

13. Естир отговори: ако е на царя угодно, нека бъде позволено на иудеите в Суза, да вършат същото и утре, каквото днес, и десетте Аманови синове да бъдат обесени на дърво.

14. И царят заповяда да направят тъй; и издадена бе за това повеля в Суза, и обесиха десетте Аманови синове.

15. Събраха се иудеите, които бяха в Суза, също и на четиринайсетия ден на месец адар и умъртвиха в Суза триста души, но за грабеж ръка не простряха.

16. И другите иудеи, които се намираха в царските области, се събраха да защищават живота си и да бъдат спокойни откъм своите врагове, и умъртвиха от неприятелите си седемдесет и пет хиляди, но за грабеж ръка не простряха.

17. Това стана на тринайсетия ден от месец адар; а на четиринайсетия ден от тоя месец те се успокоиха и го направиха ден за гощавки и веселби.

18. А иудеите, които бяха в Суза, се събираха на тринайсетия му ден и на четиринайсетия му ден, а на петнайсетия му ден се успокоиха и го направиха ден за гощавки и веселби.

19. Затова иудеите селяни, които живеят в открити села, прекарват четиринайсетия ден на месец адар във веселби и гощавки, като празник, и взаимно си пращат подаръци (, а ония, които живеят по главните градове, прекарват и петнайсетия ден на адар в добра веселба и пращат подаръци на ближните).

20. Мардохей описа тия случки и прати писма до всички иудеи в областите на цар Артаксеркса, до близки и далечни,

21. за да установят да празнуват всяка година четиринайсетия ден на месец адар и петнайсетия му ден,

22. като дни, в които иудеите се успокоиха откъм своите врагове, и като такъв месец, в който се преобърна у тях скръбта на радост и тъгата — на празник, — за да ги направят дни за гощавки и веселби, като взаимно си пращат подаръци и дарове на бедните.

23. И иудеите приеха това, което вече сами бяха почнали да вършат и за което Мардохей им писа,

24. как вугеецът Аман, Амадатов син, враг на всички иудеи, мислеше да погуби иудеите и хвърля пур, сиреч жребие, за да ги изтреби и погуби,

25. и как Естир дойде при царя, и как царят заповяда с ново писмо, щото злият кроеж на Амана, който бе намислил за иудеите, да се обърне върху главата му, и да обесят на дърво него и синовете му.

26. Затова и нарекоха тия дни Пурим, от думата пур (жребие, защото по езика им пурим значи жребие). Ето защо, съгласно с всички думи на това писмо и с онова, което сами видяха и изпатиха,

27. иудеите постановиха и приеха за себе и за децата си, и за всички, които се присъединяват към тях, неотменно да празнуват тия два дена, според заповяданото за тях и на времето им, всяка година;

28. и да бъдат тия дни паметни и празнувани във всички родове, във всяко племе, във всяка област и във всеки град; и тия дни Пурим да се не отменят у иудеите, и споменът за тях да не изчезне у децата им.

29. Писа и царица Естир, дъщеря на Абихаила, и иудеинът Мардохей, най-настойчиво, да изпълняват това ново писмо за Пурим;

30. и пратиха писма с думи на мир и правда до всички иудеи в сто двайсет и седемте области на цар Артаксеркса,

31. за да пазят твърдо тия дни Пурим на времето им, както е установил за тях иудеинът Мардохей и царица Естир и както те сами ги определиха за себе си и за децата си, в дни на пост и плач.

32. Тъй заповедта на Естир потвърди тая наредба за Пурим, и тя биде записана в книгата.

ГЛАВА 10.

1. След това цар Артаксеркс наложи данък на страната и на морските острови.

2. Всички пък дела на силата му и могъществото му и обстойното показание за величието на Мардохея, с което царят го възвеличи, са записани в книгата за дневни бележки на мидийските и персийските царе,

3. както и това, че иудеинът Мардохей беше втори след цар Артаксеркса, велик у иудеите и любим у много свои братя, защото търсеше доброто на своя народ и говореше за благото на цялото свое племе.

(4. И рече Мардохей: от Бога биде това, защото си спомних съня, който видях за тия събития; от него не остана нищо неизпълнено. Малкият извор стана река, и биде светлина и слънце и голяма вода; тая река е Естир, която царят взе за своя жена и направи царица. А двете змии — това сме аз и Аман; народите — това са тия, които се бяха заканили да изтребят името на иудеите, а моят народ — това са израилтяните, които извикаха към Бога и бидоха спасени. И спаси Господ Своя народ, и ни избави Господ от всички тия злини, и извърши Бог личби и чудеса велики, каквито не са бивали между езичниците. Тъй Бог устрои две жребия: едно за Божия народ, а друго за всички езичници; и излязоха тия две жребия в час и време и в ден съдни пред Бога и пред всички езичници. И спомни си Господ за Своя народ и оправда Своето наследие. И ще се празнуват тия дни на месец адар в четиринайсетия и петнайсетия ден на тоя месец с тържество и радост и с веселие пред Бога във вечни родове у народа му Израил. В четвъртата година от царуването на Птоломея и Клеопатра Доситей, който, казват, бил свещеник и левит, и Птоломей, син му, донесоха в Александрия това послание за Пурим, което, казват, изтълкувал Лисимах, Птоломеев син, който беше в Иерусалим.)

КНИГА НА ИОВА

ГЛАВА 1.

1. Имаше един човек в земята Уц, по име Иов; тоя човек беше непорочен, справедлив и богобоязлив и отбягваше злото.

2. И родиха му се седем сина и три дъщери.

3. Имотът му беше: седем хиляди овци, три хиляди камили, петстотин рала волове, петстотин ослици и твърде много слуги; и тоя човек беше най-прочут между всички синове на Изток.

4. Синовете му се събираха и даваха гощавки всеки у дома си на своя ден, като пращаха и приканваха трите си сестри да ядат и пият с тях.

5. Когато се завършваха дните на гощавките, Иов пращаше за тях, та ги освещаваше и, като ставаше заран рано, принасяше всесъжения по броя на всички тях (и един телец за грях за душите им). Защото Иов казваше: може би синовете ми са съгрешили и похулили Бога в сърцето си. Тъй правеше Иов през всички такива дни.

6. Един ден дойдоха синовете Божии да застанат пред Господа; между тях дойде и Сатаната.

7. И рече Господ на Сатаната: отде дойде! А Сатаната отговори Господу и рече: ходих по земята и я обходих.

8. И Господ рече на Сатаната: обърна ли внимание върху Моя раб Иова? Защото няма на земята такъв като него: човек непорочен, справедлив, богобоязлив и отбягващ злото.

9. Отговори Сатаната Господу и рече: нима току-тъй Иов е богобоязлив?

10. Не огради ли Ти отвред него и къщата му и всичко, що той има? Ти благослови делата на ръцете му, и стадата му се ширят по земята;

11. но я простри ръка и се допри до всичко, що е негово, ще ли Те благослови?

12. И рече Господ на Сатаната: ето, всичко, що е негово, е в твоя ръка; само върху него ръка не простирай. — И отиде си Сатаната от лицето Господне.

13. Един ден синовете и дъщерите на Иова ядяха и пиеха вино в къщата на първородния си брат.

14. И ето, дохожда вестител при Иова и казва:

15. воловете оряха и ослиците пасяха при тях, когато савейци нападнаха и ги откараха, а момците с остър меч погубиха; и отървах се само аз, за да ти обадя.

16. Докле още говореше, дохожда друг и казва: огън Божий от небето падна, изгори овците и момците и ги погълна; отървах се само аз, за да ти обадя.

17. Докле и тоя говореше, дохожда друг и казва: халдейци, стъкмени в три чети, нападнаха върху камилите и ги откараха, а момците с остър меч погубиха; отървах се само аз, за да ти обадя.

18. Докле и тоя говореше, дохожда друг и казва: синовете и дъщерите ти ядяха и пиеха вино в къщата на първородния си брат;

19. ето, духна силен вятър откъм пустинята и обгърна четирите ъгла на къщата; къщата се събори върху децата, и те умряха; отървах се само аз, за да ти обадя.

20. Тогава Иов стана, раздра горната си дреха, острига главата си и падна на земята, та се поклони

21. и рече: гол излязох от утробата на майка си, гол ще се и завърна. Господ даде, Господ и взе; (както беше угодно Господу, тъй и стана) да бъде благословено името Господне!

22. Във всичко това Иов не съгреши и нищо неразумно не изрече за Бога.

ГЛАВА 2.

1. Един ден дойдоха синовете Божии да застанат пред Господа; между тях дойде и Сатаната да застане пред Господа.

2. И рече Господ на Сатаната: отде дойде? Отговори Сатаната Господу и рече: ходих по земята и я обходих.

3. И рече Господ на Сатаната: обърна ли внимание върху Моя раб Иова? Защото няма на земята такъв като него: човек непорочен, справедлив, богобоязлив и отбягващ злото, и досега твърд в своята непорочност; а ти Ме подбуждаше против него да го погубя без вина.

4. Отговори Сатаната Господу и рече: кожа за кожа, а за живота си човек ще даде всичко, що има;

5. но я простри ръка и се допри до костите му и плътта му, — ще ли Те благослови?

6. И рече Господ на Сатаната: ето, той е в твоя ръка; само душата му запази.

7. Отиде си Сатаната от лицето Господне и порази Иова с люта проказа — от ходилата на нозете му до самото му теме.

8. И взе си Иов едно чирепче да се чеше с него, и седеше на гноището (вън от града).

9. И рече му неговата жена: ти все си още твърд в непорочността си. Похули Бога и умри![1]

10. Но той й рече: говориш като безумна. Нима доброто ще приемаме от Бога, а злото да не понасяме? — Във всичко това Иов не съгреши с устата си.

11. Чуха трима приятели на Иова за всички тия злочестини, които го бяха постигнали, и тръгнаха всеки от своето място: Елифаз Теманец, Вилдад Савхеец и Софар Наамец; събраха се, за да идат да скърбят с него заедно и да го утешават.

12. И когато дигнаха очи отдалеч, те го не познаха; викнаха с глас, та заплакаха; раздра всякой горната си дреха, и хвърляха пръст над главите си към небето.

13. И седяха с него на земята седем дена и седем нощи; и никой му дума не проговори, понеже виждаха, че страданието му е твърде

голямо.

---

[1] Тоя стих по превода на 70-те: След много време неговата жена му рече: докога ще търпиш? Ето, аз ще почакам още малко, с надежда да се избавя. Защото изчезнаха от земята твоят спомен, синовете и дъщерите, болките на утробата ми и трудовете, които съм напразно полагала. Сам ти седиш във воня от червеи, прекарвайки нощта без покрив; аз пък се скитам и слугувам, ходейки от място на място, от къща в къща, чакайки да залезе слънце, та да си почина от трудовете си и от болките, които ме сега измъчват. Но кажи някоя дума към Бога, та умри. ↑

ГЛАВА 3.

1. След това отвори Иов уста и прокле деня си.

2. Па начена Иов и рече:

3. да се провали денят, в който се родих, и нощта, в която рекоха: зачена се човек!

4. Оня ден да бъде тъмнина; да го не подири Бог отгоре и да не изгрее над него светлина!

5. Да го омрачи тъмнина и смъртна сянка, черен облак да го покрие, да се страхуват от него, като от горещ слънчев пек!

6. Оная нощ, — тъмнина да я обладае, да се не сметне между дните на годината, да не влезе в броя на месеците!

7. О, оная нощ! безлюдна да бъде; да не влезе в нея веселие!

8. Да я прокълнат онези, които кълнат деня, които са способни да разбудят левиатана!

9. Да потъмнеят звездите при нейния здрач; да чака тя светлината, и тая да не идва, и да не види ресниците на зората,

10. задето не затвори дверите на майчината ми утроба и не скри тъгата от очите ми!

11. Защо не съм умрял, когато съм се раждал, и не съм издъхнал, когато съм излизал из утробата?

12. Защо са ме колене приели? Защо ми е трябвало да суча гърди?

13. Сега щях да лежа и почивам; щях да спя; и щеше да ми бъде спокойно

14. заедно с царе и съветници земни, които застройваха пустини за себе си,

15. или с князе, които имаха злато и които пълнеха домовете си със сребро;

16. или, като пометниче потулено, не щеше да ме има, както младенците, които не са видели светлина.

17. Там беззаконниците престават да задават страх, и там почиват изнурените.

18. Там затворниците заедно се наслаждават от покой и не слушат крясъците на разпоредника.

19. Малък и голям там са равни, и робът е свободен от господаря си.

20. Защо е дадено на злочестника светлина, и живот — на огорчените душевно,

21. които очакват смъртта, а я няма, които биха я изкопали по-охотно, отколкото имане,

22. биха се зарадвали до възторг, биха се възхитили, че са намерили гроб?

23. За какво е дадена светлина на човека, чийто път е закрит, и когото Бог е с мрак окръжил?

24. Въздишките ми изпреварят хляба ми, и стенанията ми текат като вода,

25. защото страшното, от което се ужасявах, то ме и постигна; и от което се боях, то ме и връхлетя.

26. Няма за мене мира, няма покой, няма утеха: нещастие настъпи.

ГЛАВА 4.

1. И отговори Елифаз Теманец и рече:

2. ако се опитаме да ти кажем една дума, не ще ли ти стане мъчно? Но кой може да се сдържи да не говори!

3. Ето, ти си мнозина съветвал и си подкрепял изнемощели ръце,

4. твоите думи са изправяли падащия, и си укрепял отмалели колене.

5. А сега нещастието дойде до тебе, и ти изнемощя; допря до тебе, и ти падна духом.

6. Твоята богобоязливост не трябва ли да бъде твоя надежда, и непорочността на твоите пътища — твое упование?

7. Спомни си, погивал ли е някой невинен, и де праведните са бивали изкоренявани?

8. Както съм виждал, които са орали нечестие и сели зло, него пожънват;

9. от духването Божие погиват, и от духа на гнева Му изчезват.

10. Ревът на лъва и гласът на рикащия замлъква, и зъбите на лъвчетата се изкъртват;

11. силният лъв загива по липса на плячка, и децата на лъвицата се разпръсват.

12. И ето, към мене скришом долетя дума, и ухото ми долови нещо от нея.

13. Сред размишления за нощни видения, когато сън наляга човеците,

14. мене обхвана ужас и трепет и разтресе всичките ми кости.

15. И дух премина над мене; космите ми настръхнаха.

16. Той застана, — но аз не разпознах образа му, — само облик беше пред очите ми; тихо веене, — и аз чувам глас:

17. човек по-праведен ли е от Бога? И мъж по-чист ли е от своя Творец?

18. Ето, Той и на слугите Си не доверява и у Ангелите Си съглежда недостатъци:

19. толкова повече у онези, които обитават жилища от кал, чиито основи са прах и които се изтребват по-скоро и от молец.

20. Между заран и вечер те се разсипват; няма да забележиш, как ще изчезнат съвсем.

21. Не погиват ли с тях и достойнствата им? Те умират, без да са станали мъдри.

ГЛАВА 5.

1. Викай, ако има кой да ти отговаря. И към кого от светиите ще се обърнеш?

2. Тъй, гняв убива глупеца, и раздразнителност погубва безумеца.

3. Видях, как глупец се укоренява, и веднага проклех дома му.

4. Децата му са далеч от щастие, тях ще бият при портите, и не ще има защитник.

5. Жетвата му ще изяде гладният, през трънето ще я извлече, и жадните ще погълнат имота му.

6. Тъй, не из праха излиза скръбта, и не из земята изниква злочестието;

7. ала човек се ражда, за да страда, както искрите — за да летят нагоре.

8. Но аз бих се обърнал към Бога и бих предал делото си Богу,

9. Който твори дела велики и неизследими, чудни, безброй,

10. дава дъжд на земята и праща вода на полетата;

11. унижените поставя на високо, и натъжените биват издигани за спасение.

12. Той разрушава кроежите на коварните, и ръцете им не довършват предприетото.

13. Той хваща мъдрите с тяхното лукавство, и кроежът на хитрите се осуетява:

14. денем те срещат тъмнина и по пладне ходят пипнешком, както нощем.

15. Той избавя сиромаха от меч, от устата им и от ръката на силния.

16. И за злочестника има надежда, и неправдата затваря устата си.

17. Блажен е онзи човек, когото Бог вразумява, и затова не отхвърляй наказанието на Вседържителя,

18. защото Той нанася рани и Сам ги превързва; Той поразява, и Неговите ръце лекуват.

19. В шест беди ще те избави и в седмата зло не ще те досегне.

20. Във време на глад ще те избави от смърт, и на война — от силата на меча.

21. От бича на езика ще се укриеш, и не ще се уплашиш от опустошение, кога дойде.

22. На опустошение и глад ще се посмееш и от зверове земни не ще се уплашиш, —

23. защото си в съюз с камъните полски, и полските зверове са в мир с тебе.

24. И ще узнаеш, че шатрата ти е в безопасност, ще си гледаш къщата и няма да съгрешиш.

25. И ще видиш, че семето ти е многобройно, и издънките ти — като трева на земята.

26. Ще влезеш в гроб, кога стигнеш до зрялост, както се склаждат на времето си житните снопове.

27. Ето, това сме изследвали: тъй си е то; чуй го и си го забележи.

ГЛАВА 6.

1. Отговори Иов и рече:

2. о, да бяха вярно претеглени воплите ми, и заедно с тях да бяха турили на къпони страданието ми!

3. То навярно би дошло по-тежко от морския пясък! Затова думите ми са жестоки.

4. Защото стрелите на Вседържителя са в мене; духът ми пие отровата им; ужасите Божии се опълчиха против мене.

5. Реве ли див осел при трева? Мучи ли бик над кърмата си?

6. Яде ли се блудкавото без сол, и има ли вкус яйчен белтък?

7. До което душата ми не искаше да се допре, то е моя гнусна храна.

8. О, да се сбъднеше желанието ми, и Бог да изпълнеше ожиданието ми!

9. О, да благоволеше Бог да ме смаже, да простреше ръката Си и да ме поразеше!

10. Това ще ми бъде все още утеха, и аз щях да се крепя в моята безмилостна болест, понеже не се отрекох от думите на Светаго.

11. Колко ми е силата, та да се надявам на мене си? И какъв е краят, та да продължавам живота си?

12. Каменна якост ли е якостта ми? И мед ли е плътта ми?

13. Има ли в мене помощ за мене, и има ли за мене някоя опора?

14. Към страдалеца трябва да има съжаление от приятеля му, стига само да не е престанал да се бои от Вседържителя.

15. Но моите братя са неверни като потоци, като бързотечни потоци,

16. които са потъмнели от лед и в които се крие сняг.

17. Кога стане топло, те намаляват, а във време на жега изчезват от местата си.

18. Изменят посоката на пътищата си, нахлуват в пустинята и се изгубват;

19. поглеждат към тях Темайските пътеки, надяват им се Савейските пътища,

20. но остават посрамени в своята надежда: отиват там и червят се от срам.

21. Тъй и вие сега сте нищо: видяхте страшното и се уплашихте.

22. Казах ли: дайте ми, или платете за мене от вашия излишък;

23. избавете ме от ръката на неприятеля и ме изкупете от ръката на мъчителите?

24. Научете ме, и аз ще млъкна; посочете, в какво съм съгрешил.

25. Колко силни са думите на правдата? Ала какво доказват вашите изобличения?

26. Вие измисляте думи за изобличение. На вятър хвърляте думите си.

27. Нападате сирака и копаете яма на приятеля си.

28. Но моля ви, погледнете ме: ще говоря ли лъжа пред ваше лице?

29. Разгледайте, има ли неправда? Разгледайте, — правдата е моя.

30. Има ли в езика ми неправда? Нима небцето ми не може да различи лошото?

ГЛАВА 7.

1. Не е ли изпитание земният живот на човека, и дните му не са ли като дни на наемник?

2. Както ратай копнее за сянка, и както наемник чака края на работата си,

3. тъй и аз получих за дял суетни месеци, и тъжовни нощи ми са отброени.

4. Кога лягам, думам си: кога ще стана? А нощта се провлича, и аз се обръщам, докле ми омръзне, дозори.

5. Тялото ми е покрито с червеи и прашни струпеи: кожата ми се пука и гноясва.

6. Дните ми летят по-бързо от совалка и се свършват без надежда.

7. Спомни си, че животът ми е духване, че окото ми не ще се върне да види добро.

8. Не ще ме види окото на оногова, който ме е видял; Твоите очи са върху мен, — а мен няма.

9. Разредява се облакът и изчезва; тъй слезлият в преизподнята не ще излезе,

10. не ще се вече върне в къщата си, и мястото му не ще го знае вече.

11. Затова няма да сдържам устата си; ще говоря в утеснението на духа си; ще се оплаквам в горчивината на душата си.

12. Нима съм море или морско чудовище, та си поставил Ти стража над мене?

13. Кога си помисля: „моята постелка ще ме утеши; моето легло ще отнесе тъгата ми“,

14. Ти ме плашиш със сънища и с видение ме ужасяваш;

15. и душата ми желае по-добре да се прекрати дишането, по-добре смъртта, нежели да се спазят костите ми.

16. Омръзна ми животът. Няма вечно да живея. Оттегли се от мен, защото дните ми са суета.

17. Какво е човек, та толкова го цениш и обръщаш върху него вниманието Си,

18. посещаваш го всяка заран, изпитваш го всеки миг?

19. Кога ще ме оставиш, кога ще си идеш от мене, кога ще ми дадеш слюнката си да преглътна?

20. Ако съм съгрешил, какво да сторя за Тебе, о, Бдителю над човеците! Защо си ме поставил противник на Себе Си, та дотегнах и на мене си?

21. И защо да ми не простиш греха и да не снемеш от мене беззаконието ми? Защото, ето, аз ще легна в праха; утре ще ме подириш, а няма да ме има.

ГЛАВА 8.

1. Отговори Вилдад Савхеец и рече:
2. дълго ли ще говориш тъй? Думите от устата ти са бурен вятър!
3. Нима Бог извръща съда, и Вседържителят изопачава правдата?
4. Ако твоите синове са съгрешили пред Него, Той ги е и предал в ръката на тяхното беззаконие.
5. Но ако подириш Бога и се помолиш на Вседържителя,
6. и ако си чист и прав, Той сега още ще стане над тебе и ще умиротвори жилището на твоята правда.
7. И ако изпърво си имал малко, отпосле ще имаш твърде много.
8. Защото, попитай прежните поколения и вникни в наблюденията на техните бащи;
9. а ние сме вчерашни и нищо не знаем, понеже нашите дни на земята са сянка.
10. Ето, те ще те научат, ще ти кажат и от сърце ще изговорят думите:
11. никне ли шавар без влага? Расте ли рогоз без вода?
12. Още е в своята преснота и неотрязан, а изсъхва преди всяка трева.
13. Такива са пътищата на всички, които забравят Бога, и надеждата на лицемереца ще изчезне;
14. надеждата му е подкосена, и увереността му — мрежа паякова.
15. Ще се опре о мрежата си, и не ще устои; ще се хване за нея, и не ще се удържи.
16. Зеленее се той пред слънцето, отвъд градината се простират клоните му;
17. в грамада камъни се вплитат корените му, между камъните се врязват.
18. Но, когато го изтръгнат от мястото му, то ще се откаже от него: не съм те виждало!
19. Ето радостта на неговия път! А из пръстта никнат други.

20. Виждаш, Бог не отхвърля непорочния и не поддържа ръката на злодейците.

21. Той ще напълни още със смях устата ти и устните ти с радостно възклицание.

22. Които те мразят, със срам ще се покрият, и шатрата на нечестивците ще изчезне.

ГЛАВА 9.

1. Отговори Иов и рече:

2. наистина, зная, че това е тъй; но как ще се оправдае човек пред Бога?

3. Ако поиска да влезе в препирня с Него, не ще му отговори нито на едно от хиляда.

4. Той е мъдър по сърце и мощен по сила; кой е въставал против Него и е оставал на покой?

5. Той премества планините, и те са неузнаваеми: превръща ги в гнева Си;

6. помества земята от мястото й, и стълбовете й треперят;

7. каже на слънцето, — и то не изгрява, и на звездите туря печат.

8. Той Сам простира небесата и ходи по морското висине;

9. сътворил е Ас, Кесил и Хима[1] и скривалищата южни;

10. върши дела велики, неизследими и чудни, безброй.

11. Ето, Той ще мине пред мен, и аз не ще Го видя; ще отмине, и не ще Го забележа.

12. Ще вземе, и кой ще му забрани? Кой ще Му каже: какво вършиш?

13. Бог няма да отклони гнева Си; пред Него ще паднат поборниците на гордостта.

14. Толкоз повече мога ли аз да отговарям Нему и да пробирам думи пред Него?

15. Дори и прав да бях, няма да отговарям, а ще моля моя Съдия.

16. Да бях извикал, и Той ми отговореше, — не щях да повярвам, че е чул гласа ми Оня,

17. Който ме във вихър поразява и безвинно умножава раните ми,

18. не ми дава да си отдъхна, а ме изпълня с горчивини.

19. Ако е дума за сила, Той е могъщ; ако ли пък — за съд, кой ще ме изправи пред Него?

20. Ако взема да се оправдавам, самите ми уста ще ме обвинят; ако съм невинен, Той ще ме признае за виновен.

21. Невинен съм; не ща да зная за душата си, презирам живота си.

22. Все едно; затова казах, че Той погубва и непорочния, и виновния.

23. Ако тогова Той поразява с бич изведнъж, то над изпитните над невинните се подсмива.

24. Земята е отдадена в ръце на нечестивци; лицата на нейните съдии Той покрива. Ако това не е Той, то кой е?

25. Дните ми са по-бързи от бързоходец, — бягат, не виждат добро,

26. летят като леки ладии, като орел, който се спуща върху плячка.

27. Ако си кажа: „ще забравя тъгите си, ще отмахна мрачния си вид и ще се ободря“,

28. то треперя от всичките си страдания, като зная, че Ти не ще ме обявиш за невинен.

29. Ако пък съм виновен, защо напразно да се измъчвам?

30. Да се умиех и със снежна вода и съвсем да очистех ръцете си,

31. и тогава Ти ще ме потопиш в тиня, и ще се погнусят от мене дрехите ми.

32. Защото Той не е човек, както съм аз, та да мога да Му отговарям и да отида заедно с Него на съд!

33. Помежду ни няма посредник, който би сложил ръката си на нас двама ни.

34. Нека отмахне Той от мене жезъла Си, и страхът Му да ме не ужасява, —

35. тогава ще говоря и не ще се боя от Него, понеже аз не съм такъв сам по себе си.

---

[1] Съзвездия, известни днес с имената: Мечка, Орион и Плеади. ↑

ГЛАВА 10.

1. Дотегна на душата ми моят живот; ще се предам на тъгата си; ще говоря с горчивина на душата си.

2. Ще река Богу: не ме обвинявай; яви ми, защо се бориш с мене?

3. Добре ли Ти е да угнетяваш, да презираш делото на ръцете Си, а кроежа на нечестивците да осветляваш?

4. Нима имаш плътски очи, и гледаш, както гледа човек?

5. Нима Твоите дни са като дните на човек, или Твоите години са като дни на мъж,

6. та търсиш порок в мене и дириш грях в мене,

7. ако и да знаеш, че не съм беззаконник, и че няма кой да ме избави от ръката Ти?

8. Твоите ръце са се трудили над мене и са ме образували цял околовръст, — и Ти ме погубваш?

9. Спомни, че си ме изработил като глина, та на прах ли ще ме обърнеш?

10. Не Ти ли ме изля като мляко, и ме сгъсти като отвара,

11. с кожа и плът ме облече, с кости и жили ме стегна,

12. живот и милост ми дарува, и Твоята грижа пазеше духа ми?

13. Но и това Ти криеше в сърцето Си, — зная, че това беше у Тебе, —

14. че, ако съгреша, Ти ще забележиш и не ще оставиш греха ми без наказание.

15. Ако съм виновен, горко ми! Ако съм и прав, не ще посмея да дигна глава. Преситен съм на унижение; погледни бедствието ми:

16. то се увеличава. Ти тичаш подире ми като лъв, и отново ме нападаш и чудно действуваш върху мене.

17. Изваждаш нови Твои свидетели против мен; усилваш гнева Си против мене; и бедите, една след друга, се опълчват против мене.

18. И защо ме извади от утробата? Да бях умрял, когато ничие око не беше ме още видяло;

19. о, да бях пренесен от утробата в гроба, като да ме не е имало!

20. Не са ли малки дните ми? Остави, отстъпи от мене, за да се ободря малко,

21. преди да отида, — та да се не върна вече, — в страната на тъмата и смъртната сянка,

22. в страната на мрака, какъвто е мракът на смъртната сянка, дето няма уредба, дето е тъмно, както самата тъма.

ГЛАВА 11.

1. Отговори Софар Наамец и рече:

2. нима на много думи не може да се даде отговор, и нима многоречивият човек е прав?

3. Твоето празнословие ще накара ли човеците да мълчат, за да се присмиваш ти, и да няма кой да те посрами?

4. Ти рече: съждението ми е вярно, и аз съм чист в Твоите очи.

5. О, да проговореше Бог, да отвореше уста към тебе

6. и ти откриеше тайните на мъдростта, че теб ти се пада двойно повече да понесеш! И тъй, знай, че Бог за тебе предаде на забрава някои от твоите беззакония.

7. Можеш ли ти с изследване намери Бога? Можеш ли съвършено постигна Вседържителя?

8. Той е по-висок от небесата, — какво можеш стори? По-дълбоко от преизподнята, — какво можеш узна?

9. По-дълга от земята е мярката Му и по-широка от морето.

10. Ако Той мине и заключи някого в окови и го извади на съд, то кой ще Го отклони?

11. Защото Той знае лъжците и вижда беззаконието; ще ли го остави без внимание?

12. Но суетният човек умува, макар и човек да се ражда като диво осле.

13. Ако насочиш сърцето си и простреш към Него ръце,

14. и ако има порок в ръката ти, а ти го отмахнеш и не оставиш беззаконието да обитава в твоите шатри,

15. то ще подигнеш неопетненото си лице, ще бъдеш твърд и няма да се боиш.

16. Тогава ще забравиш тъгата: като за оттекла се вода ще си спомняш за нея.

17. И животът ти ще тръгне по-ясен от пладне; ще просветлееш като утро.

18. И ще бъдеш спокоен, защото има надежда; ти си ограден, и можеш да спиш безопасно.

19. Ще лежиш, и не ще има кой да застрашава, и мнозина ще ти се подмилкват.

20. А очите на беззаконниците ще изтекат, прибежището им ще пропадне, и надеждата им ще изчезне.

ГЛАВА 12.

1. Отговори Иов и рече:

2. наистина, само вие сте човеци, и с вас ще умре мъдростта!

3. И у мене има сърце, както у вас; не съм по-долен от вас; и кой не знае това същото?

4. За присмех станах аз на приятеля си, аз, който призовавах Бога, и комуто Той отговаряше, — за присмех е праведният, непорочният човек.

5. Тъй е презрян, според мислите на седещия в покой, светилникът, приготвен за онези, чиито нозе се препъват.

6. Спокойни са шатрите на крадците и безопасни на дразнещите Бога, които своя бог виждат в ръцете си.

7. И наистина: попитай добитъка, и ще те научи; попитай небесната птица, и ще ти яви;

8. или поговори със земята, и ще те поучи, ще ти кажат и морските риби.

9. Кой във всичко това не ще узнае, че ръката на Господа е сътворила това?

10. В Негова ръка е душата на всичко живо и духът на всяка човешка плът.

11. Нали ухото разбира думите, и нали езикът разпознава вкуса на храната?

12. У старците има мъдрост, и у дълголетните — разум.

13. У Него има мъдрост и сила, Негови са решение и разум.

14. Което Той събори, няма да се съгради; когото Той заключи, няма да се освободи.

15. Да спре водите, и всичко ще изсъхне; да ги пусне, и земята ще разрушат.

16. У Него има сила и мъдрост, пред Него е тоя, който се заблуждава, и онзи, който въвежда в заблуждение.

17. Той привежда съветниците в необмисленост и прави съдиите глупави.

18. Той лишава царе от власт и обвързва с въже кръста им;

19. князе лишава от достойнство и храбри поваля;

20. отнема езика на високомерни и лишава от разум старци;

21. покрива със срам славни и разслабя силата на мощни;

22. открива дълбокото и сред тъмата и изважда на видело смъртната сянка;

23. множи народите и ги изтребва; разпръсва народите и ги събира;

24. лишава от ум главатарите на земните народи и ги оставя да се скитат в пустинята, дето няма път:

25. пипнешком ходят те в тъмата, без светило, и политат като пияни.

ГЛАВА 13.

1. Ето, всичко това окото ми видя, ухото ми чу и забележи за себе си.

2. Колкото знаете вие, зная и аз: не съм по-долу от вас.

3. Но аз към Вседържителя бих искал да говоря, желал бих с Бога да се препирам.

4. А вие сте ковачи на лъжи; всички вие сте безполезни лекари.

5. О, да бяхте само мълчали! Това би ви се сметнало за мъдрост.

6. Изслушайте моите разсъждения и вникнете във възражението на устата ми.

7. Трябваше ли да говорите заради Бога неправда и заради Него да говорите лъжа?

8. Трябваше ли да бъдете лицеприятни към Него и за Бога тъй да се препирате?

9. Добре ли ще бъде, кога Той ви изпитва? Ще Го измамите ли, както измамват човек?

10. Той ще ви строго накаже, ако и скришно лицемерите.

11. Нима величието Му не ви плаши, и страх от Него не ви обзема?

12. Вашите напомняния приличат на пепел; вашите огради са огради глинени.

13. Млъкнете пред мен, и аз ще говоря, каквото и да ме постигне.

14. За какво ми е да си хапя тялото със зъби и да си турям душата в ръка?

15. Ето, Той ме убива, но аз ще се надявам: желал бих само да удържа пътищата си пред лицето Му.

16. И това ми е вече за оправдание, понеже лицемер не ще се яви пред лицето Му.

17. Изслушайте внимателно думите ми и обясненията ми с ушите си.

18. Ето, започнах съдба; зная, че ще бъда прав.

19. Кой е в сила да ми надвие? Защото тогава ще млъкна и ще изпусна дух.

20. Само две неща не прави с мене, и тогава аз не ще се укривам от Твоето лице;

21. отмахни от мене ръката Си, и Твоят ужас да ме не разтърсва.

22. Тогава викай, и аз ще отговарям; или аз ще говоря, а Ти ми отговаряй.

23. Колко Са пороците и греховете ми? Покажи ми беззаконието ми и греха ми.

24. За какво скриваш лицето Си и ме считаш Твой враг?

25. Не мачкаш ли Ти откъснат лист, и не гониш ли суха сламчица?

26. Защото Ти пишеш против мене горчила и ми вменяваш греховете на младостта ми,

27. туряш в клада нозете ми и дебнеш всичките ми пътища, — тичаш по дирите на нозете ми,

28. подир мене, който тлея като гнилеж, като дреха, сядена от молец.

ГЛАВА 14.

1. Роден от жена, човек е краткодневен и преситен с тъги:
2. като цвете изниква и улита; като сянка бяга и се не спира.
3. И върху него ли Ти отваряш очите Си, и мене водиш на съд с Тебе?
4. Кой ще се роди чист от нечист? Ни един.
5. Ако дните му са определени, и броят на месеците му е у Тебе, ако си му турил предел, който той не ще премине,
6. отклони се от него: нека си отдъхне, докле като наемник не свърши деня си.
7. За дървото има надежда, че то, ако и да бъде отсечено, пак ще оживее, и издънки от него няма да престанат да никнат:
8. ако и остарял да е в земята коренът му, и пънът му да е замрял в праха,
9. но, щом усети вода, то дава младочки и пуска клончета, като да е наново посадено.
10. А човек умира и изтлява. Отива си и де е той?
11. Изтичат водите из езерото, и реката пресеква и пресъхва:
12. тъй човек ще легне и няма да стане; до свършъка на небето не ще се пробуди и не ще се вдигне от своя сън.
13. О, да беше ме скрил и укривал в преизподнята, докле мине гневът Ти, да беше ми определил срок и после да си спомняше за мене!
14. Кога умре човек, ще живее ли пак? През всички дни на определеното за мене време бих чакал, докле ми дойде смяната.
15. Ти би викнал, и аз бих Ти дал отговор, и Ти би изявил благоволение към творението на Твоите ръце;
16. защото тогава би изброявал стъпките ми и не би дебнал греха ми;
17. в свитък щеше да бъде запечатано беззаконието ми, и Ти би прикрил вината ми.
18. Но планината падайки се разрушава, и скалата се изместя от мястото си;

19. водата излизва камъните; разливът й отвлича земния прах; тъй унищожаваш Ти и надеждата на човека.

20. Притискаш го докрай, и той заминава; изменяш лицето му и го отпращаш.

21. На почит ли са децата му — той не знае; унижени ли са — той не забелязва;

22. но плътта му на него боледува, и душата в него страда.

ГЛАВА 15.

1. Отговори Елифаз Теманец и рече:

2. ще отговаря ли мъдрият с празни знания и ще пълни ли корема си с горещ вятър,

3. ще се оправдава ли с безполезни думи и с реч, нямаща никаква сила?

4. Ти пък забрави и страха и за малко нещо смяташ речта към Бога.

5. Твоето нечестие тъй е настроило устата ти, и ти си избрал езика на лукавите.

6. Тебе те обвиняват устата ти, а не аз, и езикът ти говори против тебе.

7. Нима ти си първият роден от човек и преди хълмовете създаден?

8. Нима си слушал решението Божие и си придобил мъдрост?

9. Какво знаеш ти, което ние да не знаем? Какво разумяваш ти, което да го няма и у нас?

10. Помежду ни има и беловлас, и старец, който по дни надминава баща ти.

11. Нима са малко нещо за тебе Божиите утешения? И това ли ти е неизвестно?

12. Към какво те блазни сърцето ти, и към какво тъй гордо гледаш?

13. Защо устремяваш против Бога духа си и с устата си произнасяш такива думи?

14. Какво нещо е човек, та да бъде чист, и роденият от жена да бъде праведен?

15. Ето, Той и на светиите Си не доверява, и небесата са нечисти в Неговите очи:

16. толкоз повече е нечист и разтлен човек, който пие беззаконието като вода.

17. Аз ще ти говоря, слушай ме; ще ти разкажа, което съм видял,

18. което са слушали мъдрите и не са скрили слушаното от бащите си,

19. на които само е била дадена земята, и между които чужденец не е ходил.

20. Нечестивият мъчи себе си през всичките си дни, и броят на годините е скрит от потисника;

21. звук от ужаси в ушите му; посред мир пагубник налита върху му.

22. Той се не надява да се спаси от тъмата; отпреде си вижда меч.

23. За късче хляб скита се навред; знае, че вече е готов, в ръцете му е денят на тъмата.

24. Плаши го нужда и теснота; надвива го, както цар, приготвен за битка,

25. задето е вдигал против Бога ръка и се е противил на Вседържителя,

26. спускал се против Него с горда шия, под дебелите си щитове;

27. защото си е покрил лицето с маста си и си е затлъстил бедрата.

28. И той се заселва в разорени градове, в къщи, дето се не живее, обречени на развал.

29. Той не ще пребъде богат, и имотът му не ще оцелее, нито притежанието му ще се разшири по земята.

30. Не ще избегне от тъмата; пламък ще изсуши младочките му, и с духване от устата си ще го увлече.

31. Заблуденият нека се не доверява на суетата, защото суета ще бъде и заплатата му.

32. Той умира не в деня си, и ветвите му не ще се зеленеят.

33. Ще хвърли той като лоза неузрялото си грозде, и като маслина ще отърси цвета си.

34. Тъй ще опустее домът на нечестивия, и огън ще погълне шатрите на подкупничеството.

35. Той зачена зло и роди лъжа, и утробата му приготвя измама.

ГЛАВА 16.

1. Отговори Иов и рече:

2. слушал съм много такива неща; окаяни утешители сте вие всички!

3. Ще имат ли край празните думи? И какво те е подбудило да отговаряш тъй?

4. И аз можех да говоря също като вас, ако вашата душа беше на мястото на моята душа; опълчвал се бих с думи против вас и кимвал бих с глава против вас;

5. подкрепял бих ви с езика си и с движение на устните си бих утешавал.

6. Говоря ли, скръбта ми се не уталожва; млъкна ли, какво ми отминава?

7. Но сега Той ме изнури. Ти разсипа цялото ми домочадие.

8. Ти ме покри с бръчки, за свидетелство против мене; моята изнуреност въстава против мене, в лице ме укорява.

9. Гневът Му терзае и враждува против мене, скърца ми със зъби; врагът ми впива очи върху мене.

10. Отворили са уста против мене; хулейки ме удрят по бузите; всички се сговорили против мене.

11. Бог ме предаде на беззаконника и ме хвърли в ръцете на нечестивци.

12. Бях си спокоен, но Той ме потресе; хвана ме за шията, наби ме и ме тури за цел на Себе Си.

13. Обиколиха ме стрелците Му; Той разсича моите вътрешности, без да щади, проля на земята жлъчката ми,

14. пробива в мене дупка до дупка, тича върху ми като ратоборец.

15. Вретище съших на кожата си и в прах сложих главата си.

16. Лицето ми от плач почервеня, и върху клепките ми е смъртна сянка,

17. макар че в ръце ми няма крадено, и че молитвата ми е чиста.

18. Земьо! Не скривай кръвта ми, та за моя вик място да няма.

19. И сега, ето, на небесата е моят Свидетел, и Застъпникът ми е във висините!

20. Присмехулци са моите приятели! Към Бога сълзи окото ми.

21. О, да можеше човек да се бори с Бога, както синът човешки със своя ближен!

22. Защото краят на годините ми иде, и аз заминавам на път невъзвратен.

ГЛАВА 17.

1. Дишането ми отслабна; дните ми гаснат; гробища отпреде ми.

2. Да не беше техният присмех, то и всред техните препирни окото ми щеше да бъде спокойно.

3. Застъпи се, обзаложи се Сам за мене пред Себе Си! Инак, кой ще се обзаложи за мене?

4. Защото Ти затвори сърцето им да не могат да разбират, и затова не ще им дадеш да възтържествуват.

5. Който обрича приятелите си на плячка, на неговите деца очите изтичат.

6. Той ме направи притча за народа и гаврило за него.

7. Окото ми от тъга потъмня, и всичките ми членове са като сянка.

8. Праведните ще се почудят на това, и невинният ще възнегодува против лицемереца.

9. Но праведникът ще се държи яко о своя път, и чистият в ръцете все повече и повече ще се укрепява.

10. Пристъпвайте вие всички и приближете се; не ще намеря мъдър между вас.

11. Дните ми преминаха: мислите ми — притежание на сърцето ми — са разбити.

12. А те искат да превърнат нощта на ден, светлината да приближат до лицето на тъмата.

13. Ако вземех и да чакам, преизподнята е мой дом; в тъмата ще постеля постелката си;

14. на гроба ще река: ти си ми баща, на червея — ти си ми майка и сестра.

15. А после това, де е надеждата ми? И кой ще види онова, що очаквам?

16. Тя ще слезе в преизподнята и ще почива с мене в праха.

ГЛАВА 18.

1. Отговори Вилдад Савхеец и рече:

2. кога най-сетне ще турите край на такива думи? Обмислете, па после щем говори.

3. Защо да се смятаме за животни и да бъдем унижени в собствените ви очи?

4. О ти, който в гнева си късаш душата си! Нима зарад тебе ще запустее земята, и скалата ще се дигне от мястото си?

5. Да, светлината у беззаконника ще угасне, и искра от огъня му не ще остане.

6. Светлината ще потъмнее в шатрата му, и светилото му ще угасне над нея.

7. Стъпките на силата му ще се скратят, и собственият му кроеж ще го събори,

8. защото ще попадне в мрежа с нозете си и по клопки ще ходи.

9. Примка ще впримчи ногата му, и грабител ще го улови.

10. Скришом са заложени за него по земята примки и клюси по пътя.

11. Ужаси ще го плашат отвред и ще го накарат да се мята насам-нататък.

12. От глада ще се изтощи силата му, и гибелта е готова, отстрани до него.

13. Ще изпояде удовете на тялото му, ще изпояде удовете му първородният на смъртта.

14. От шатрата му ще бъде прокудена неговата надежда, и това ще го свали при царя на ужасите.

15. Ще се заселят в шатрата му, понеже тя вече не е негова: жилището му ще бъде посипано със сяра.

16. Отдолу ще изсъхнат корените му, и отгоре ще увяхнат ветвите му.

17. Споменът за него ще изчезне от земята, и на стъгдата не ще има името му.

18. Ще го изгонят от светлината в тъмата и ще го заличат от лицето на земята.

19. Ни син негов, ни внук не ще има у народа му, и никой не ще остане в неговите жилища.

20. За деня му ще се ужасят потомците, и съвременниците ще бъдат обзети от трепет.

21. Такива са жилищата на беззаконника, и такова е мястото на оногова, който не познава Бога.

ГЛАВА 19.

1. Отговори Иов и рече:

2. докога ще мъчите душата ми и ще ме терзаете с думи?

3. Ето, вече десет пъти ме посрамявате, и не ви е срам да ме измъчвате.

4. Ако съм и наистина прегрешил, прегрешението ми си остава за мене.

5. Ако пък искате да ми се големеете и да ме укорите с моя позор,

6. знайте, че Бог ме събори и с мрежата Си ме омота.

7. Ето, аз викам: неправда! и никой не слуша; крещя, и съд няма.

8. Той ми прегради пътя, и не мога да премина, и върху пътеките ми спусна тъма.

9. Свлече от мене славата ми и сне венеца от главата ми.

10. Отвред ме разсипа, и аз отивам; и като дърво изтръгна Той надеждата ми.

11. Разпали гнева Си против мене и ме счита между Своите врагове.

12. Полковете Му дойдоха заедно, запътиха се към мене и се разположиха около шатрата ми.

13. Братята ми Той отдалечи от мене, и онези, които ме познават, странят от мен.

14. Напуснаха ме ближните ми, и забравиха ме познайниците ми.

15. Намерилите подслон в къщата ми и слугините ми смятат ме за чужд; външен станах в техни очи.

16. Викам слугата си, и той се не отзовава; с устата си трябва да го моля.

17. Дъхът ми дотегна на жена ми, и аз трябва да я моля зарад децата на утробата си.

18. Дори малките деца ме презират: подигна се, и те се гаврят с мене.

19. От мене се гнусят всичките ми най-верни приятели, и онези, които обичах, се обърнаха против мене.

20. Костите ми прилепнаха о кожата ми и плътта ми, и аз останах с кожа само около зъбите си.

21. Смилете се, смилете се над мене, вие, приятели мои, — защото ръката Божия се допря до мене.

22. Защо и вие ме гоните, както Бог, и с плътта ми не можете да се наситите?

23. О, да бяха думите ми написани! Да бяха на книга начертани

24. с желязно длето и с олово, — да бяха на вечни времена върху камък издълбани!

25. Но аз зная, Изкупителят ми е жив, и Той в последния ден ще издигне из праха тази моя скапваща се кожа,

26. и аз в плътта си ще видя Бога.

27. Аз сам ще Го видя; моите очи, не очите на другиго, ще Го видят. Сърцето ми се топи в гърдите ми!

28. Вам се падаше да кажете: защо го гоним? Като че коренът на злото е в мене намерен.

29. Бойте се от меча, защото меч отмъщава за неправда, и знайте, че има съд.

ГЛАВА 20.

1. Отговори Софар Наамец и рече:

2. размишленията ми ме подбуждат да отговарям, и аз бързам да ги изкажа.

3. Срамен укор чух за мене, и духът на моя разум ще отговори за мене.

4. Нима не знаеш ти, че от памтивека, — от когато човек е поставен на земята, —

5. веселието на беззаконниците е кратковременно, и радостта на лицемереца е мигновена?

6. И до небеса да се издигне величието му, и до облаците да се допира главата му, —

7. той завинаги пропада, както мръсотиите му; които са го видели, ще кажат: де е той?

8. Като сън ще отлети, и не ще го намерят; и като нощно видение ще изчезне.

9. Което око го е видяло, не ще го вече види, и мястото му няма вече да го забележи.

10. Синовете му ще се подмилкват на сиромаси, и ръцете му ще върнат, каквото е ограбил.

11. Костите му са пълни с греховете на младините му, и с него ще легнат те в пръстта.

12. Ако злото е сладко в устата му, и той го крие под езика си,

13. пази и го не хвърля, а го държи в устата си, —

14. то тая негова храна в утробата му ще се превърне на аспидова жлъчка вътре в него.

15. Ще изблюва имота, що е гълтал: Бог ще го изтръгне из корема му.

16. Змийна отрова смучи той; езикът на ехидна ще го умъртви.

17. Няма да види потоци и реки от мед и мляко.

18. Спечеленото с труд ще върне, не ще погълне; според имота му ще стане и разплатата му, а той не ще се зарадва.

19. Защото гнетеше, напъждаше сиромаси; заграбваше къщи, които не беше градил;

20. не знаеше ситост в корема си, и в жаждата си нищо не щадеше.

21. Нищо се не отърваше от лакомията му, затова и щастието му не ще утрае.

22. При пълно изобилие, нему ще е тясно; всяка ръка на обидения ще се подигне върху него.

23. Кога има с какво да напълни корема му, Той ще проводи върху него яростта на Своя гняв и ще изсипе като дъжд върху му болести в плътта му.

24. Побегне ли от желязното оръжие, — меден лък ще го прониже;

25. ще вземе да вади стрелата, — и тя ще излезе из тялото, ще излезе с бляскавия си връх през жлъчката му; ужасите на смъртта ще връхлетят върху него!

26. Всичко мрачно е скрито в него; ще го гори огън, от никого нераздухван; зло ще постигне и останалото в шатрата му.

27. Небето ще открие беззаконието му, и земята ще въстане против него.

28. Ще изчезне богатството на къщата му; всичко ще се разпилее в деня на гнева Му.

29. Ето участта на беззаконния човек от Бога и наследието, определено нему от Вседържителя!

ГЛАВА 21.

1. Иов отговори и рече:

2. изслушайте внимателно речта ми; това ще ми бъде утеха от вас.

3. Потърпете ме, и аз ще говоря; а после, откак поговоря, присмивайте се.

4. Нима към човек ми е думата? Та как да не бъда малодушен?

5. Погледнете ме и се ужасете, па турете пръст на уста.

6. Спомня ли си само, — изтръпвам, и трепет обзема тялото ми.

7. Защо беззаконниците живеят, достигат старост, па и по сила са яки?

8. Децата им са с тях пред лицето им, и внуците им са пред очите им.

9. Къщите им са в мир и без страх, и жезълът Божий не е върху тях.

10. Бикът им оплодотворява и не пропуща, кравата им зачева и не помята.

11. Отпущат малките си като стадо, и децата им скачат.

12. Провикват се при тимпани и гусли и веселят се при пищелки;

13. прекарват дните си в щастие и в един миг слизат в преизподнята.

14. А между това казват Богу: отстрани се от нас, не щем да знаем за Твоите пътища!

15. Какво е Вседържителят, та да Му служим? И каква полза да прибягваме към Него?

16. Виждаш, щастието им не е от техните ръце. — Далеч от мене съветът на нечестивите!

17. Често ли угасва светилото у беззаконниците и ги налита беда, а Той в гнева Си ги надарява със страдания?

18. Те трябва да бъдат като сламка пред вятъра и като плява, завявана от вихрушка.

19. Ще кажеш: Бог пази злочестината му за неговите деца. — Нека въздаде Той на самия него, за да знае той това.

20. Нека очите му видят злочестината му, и нека сам пие от гнева Вседържителев.

21. Защото, какво го е грижа за дома му после него, кога броят на месеците му се свърши?

22. Но Бога ли ще учим на мъдрост, когато Той съди и горните?

23. Един умира в най-пълни сили, съвсем спокоен и мирен;

24. вътрешностите му са пълни с мас и костите му напоени с мозък.

25. Друг пък умира с огорчена душа, без да е вкусил добро.

26. И те наедно ще лежат в пръстта, и червеи ще ги покрият.

27. Зная вашите мисли и хитрини, които кроите против мене.

28. Ще кажете: де е княжевият дом, и де е шатрата, в която са живели беззаконниците?

29. Нима не сте разпитвали пътешественици и не сте запознати с техните наблюдения,

30. че в ден на погибел злодеецът бива пощаден; в ден на гняв отвежда се настрани?

31. Кой ще му покаже пред лицето неговия път и кой ще му отвърне за онова, що е вършил той?

32. Съпровождат го до гробищата и на гроба му поставят стража.

33. Долинските буци за него са сладки, и след него върви тълпа люде, а вървещите пред него чет нямат.

34. Как тогава желаете да ме утешавате със суета? В отговорите ви остава само лъжа.

ГЛАВА 22.

1. Отговори Елифаз Теманец и рече:

2. нима човек може да докара полза Богу? Разумният докарва полза на себе си.

3. Каква наслада е за Вседържителя, че ти си праведен? И ще има ли облага за Него, задето държиш непорочни своите пътища?

4. Нима Той, страхувайки се от тебе, ще влезе в борба с тебе, ще отиде да се съди с тебе?

5. Наистина, твоята злоба е голяма, и беззаконията ти край нямат.

6. Наистина, ти взимаше залози от братята си за нищо и на полуголи съблича дрехите.

7. На измъчен от жажда не даваше вода, за да се напие, и на гладен хляб отказваше;

8. а на силен човек даваше земя, и знатният се заселяше в нея.

9. Вдовици отпращаше без нищо, и сираци оставяше с празни ръце.

10. Затова наоколо ти има примки, и неочакван ужас те смути,

11. или тъма, в която нищо не виждаш, и голяма вода те покри.

12. Бог не е ли по-високо от небесата? Погледни горе звездите, колко високо са те!

13. И ти казваш: какво знае Бог? Може ли Той да съди през мрак?

14. Облаците са Негова завеса, тъй че Той не вижда, а ходи само по небесния кръг.

15. Нима ти се държиш о пътя на древните, по който са ходили беззаконниците,

16. които преждевременно са били изтребени, когато водата се разляла под основите им?

17. Те казвали Богу: отстрани се от нас! И какво ще им стори Вседържителят?

18. А Той пълнеше с блага къщите им. Но далеч от мен съветът на нечестивите.

19. Виждаха праведниците и се радваха, а непорочният им се присмиваше:

20. нашият враг е изтребен, а останалото след тях огън изгори.

21. Сближи се с Него и спокоен ще бъдеш; чрез това ще ти дойде добро.

22. Приеми от устата Му закона и вложи думите Му в сърцето си.

23. Ако се обърнеш към Вседържителя, отново ще се наредиш, ще отмахнеш беззаконието от шатрата си

24. и ще хвърляш в праха бляскав метал, и в камъните поточни — офирско злато.

25. И Вседържителят ще бъде за тебе твое злато и бляскаво сребро;

26. защото тогава ще се радваш за Вседържителя и ще подигнеш лице към Бога.

27. Ще Му се молиш, и Той ще те чуе, и ти ще изпълниш оброците си.

28. Ще сториш намерение, и то ще се изпълни, и над твоите пътища ще свети светлина.

29. Кога някой бъде унизен, ще кажеш: нагоре! и Той ще спаси оногова с наведеното лице,

30. ще избави и виновния, и тоя ще се спаси чрез чистотата на твоите ръце.

ГЛАВА 23.

1. Отговори Иов и рече:

2. дори и сега речта ми е горчива: страданията ми са по-тежки от охканията ми.

3. О, да знаех де да Го намеря и да можех да се приближа към престола Му!

4. Изложил бих пред Него моето дело и напълнил бих устата си с оправдание;

5. узнал бих думите, с които Той ще ми отговори, и разбрал бих, какво ще ми каже.

6. Нима Той в пълна мощ би взел да се бори с мене? О, не! Стига само Той да обърнеше внимание на мене.

7. Тогава праведник би могъл да се бори с Него, — и аз винаги бих получил свобода от моя Съдия.

8. Но ето, аз вървя напред и Него Го няма, назад — и Го не намирам;

9. върши ли Той нещо на лява страна, аз не виждам; крие ли се на дясна, не съзирам.

10. Но Той знае пътя ми; нека ме изпита, — ще изляза като злато.

11. Ногата ми здраво се държи о пътеките Му; пътищата Му пазих и не се отклонявах.

12. От заповедите на устата Му не отстъпих; думите на устата Му пазих повече, отколкото моите правила.

13. Но Той е твърд; кой ще Го отклони? Той върши каквото иска душата Му.

14. Така, Той ще изпълни отреденото за мене, и подобно на това у Него има много.

15. Поради това аз треперя пред лицето Му; размишлявам — и се плаша от Него.

16. Бог ме обезсърчи, и Вседържителят ме уплаши.

17. Защо не съм унищожен преди тая тъма, и Той не скри мрака от лицето ми!

ГЛАВА 24.

1. Защо не са скрити от Вседържителя времената, и ония, които Го знаят, не виждат дните Му?

2. Преместят межди, откарват стада и ги пасат у тях си;

3. от сираци отнемат осел, от вдовица вземат вол за залог;

4. сиромаси избутват от пътя, всички унижени на земята са принудени да се крият.

5. Ето, като диви осли в пустиня, излизат те по работата си, като стават рано за плячка; степта дава хляб за тях и за децата им;

6. жънат по чужди ниви, и берат грозде у нечестивеца;

7. нощуват голи без покрив и без облекло на студ;

8. биват мокрени от планински дъждове и, нямайки убежище, притискат се о скалата;

9. отделят сираче от гърди и вземат залог от сиромаха;

10. карат ги да ходят голи, без облекло, и гладните хранят с класове;

11. между стените изстискват маслинено масло, тъпчат в линове и жадуват.

12. В града човеците охкат, и душата на убиваните вика, и Бог не забранява това.

13. Между тях има врагове на светлината, не знаят пътищата й и не ходят по пътеките й.

14. На разсъмване става убиецът, убива сиромаха и нищия, а нощем е крадец.

15. И окото на прелюбодееца чака да се мръкне, думайки: ничие око няма да ме види, — и затуля лице.

16. В тъмнината се провират под къщите, които денем са си забележили; не познават светлина.

17. Защото за тях утринта е смъртна сянка, понеже те са запознати с ужасите на смъртната сянка.

18. Лек е такъв на водната повърхност, проклет е делът му на земята, и не гледа пътя по лозята.

19. Засуха и пек поглъщат снежната вода; тъй преизподнята — грешниците.

20. Нека го забрави утробата майчина; нека бъде сладък на червеите; нека за него помен не остане; нека се строши като дърво беззаконникът,

21. който угнетява бездетната, нераждалата, и на вдовица не прави добро.

22. Той и силните увлича със своята сила, той става, и никой не е уверен за живота си.

23. А Той му дава всичко за безопасност, и той на това се обляга и Неговите очи виждат техните пътища.

24. Вдигнаха се високо, — и ето, няма ги; падат и умират, както и всички, и, както върховете на класовете, се скършват.

25. Ако това не е тъй, — кой ще ме изобличи в лъжа и кой ще обърне в нищо речта ми?

ГЛАВА 25.

1. Отговори Вилдад Савхеец и рече:

2. власт и страх са у Него; Той твори мир в Своите висини!

3. Имат ли брой Неговите воинства? И върху кого не изгрява светлината Му?

4. И как може човек да бъде прав пред Бога, и как да бъде чист роденият от жена?

5. Ето, дори месечината, и тя не е светла, и звездите са нечисти пред очите Му.

6. Толкоз по-малко човек, който е червей, и син човешки, който е молец.

ГЛАВА 26.

1. Отговори Иов и рече:

2. как помогна ти на безсилния, поддържа мишцата на слабия!

3. Какъв съвет даде ти на немъдрия и как напълно обясни работата!

4. Кому говори тия думи, и чий дух излизаше из тебе?

5. Рефаимите треперят под водите, и под живеещите в тях.

6. Преизподнята е открита пред Него, и няма покривало за Авадона.

7. Прострял е Той север над празнотата, окачил е земята на нищо.

8. Той заключава водите в облаците Си, и облакът под тях се не разтваря.

9. Поставил е престола Си и е прострял над него Своя облак.

10. Прокарал е черта над водната повърхност, до предела между светлината и тъмата.

11. Стълбовете небесни треперят и се ужасяват от Неговите трясъци.

12. Със силата Си вълнува морето и с разума Си поразява дързостта му.

13. Неговият Дух е дал великолепието на небето; ръката Му е създала бързата скорпия.

14. Ето, това са части от пътищата Му; и колко малко сме слушали за Него! А кой може разумя гърма на Неговата мощ?

ГЛАВА 27.

1. Продължи Иов възвишената си реч и каза:

2. жив е Бог, Който ме лиши от съд, и Вседържителят, Който огорчи душата ми,

3. че, докле още диханието ми е в мене и духът Божий в ноздрите ми,

4. устата ми не ще проговорят неправда, и езикът ми не ще произнесе лъжа!

5. Далеч от мене да ви призная за справедливи; докле не умра, не ще отстъпя от своята непорочност.

6. Здраво държах правдата си и не ще я отпусна; не ще ме укори сърцето ми през всичките ми дни.

7. Врагът ми ще бъде като нечестивец, и въставащият против мене — като беззаконник.

8. Защото, каква надежда за лицемереца, когато Бог вземе, когато изтръгне душата му?

9. Ще чуе ли Бог вика му, кога го сполети беда?

10. Ще се утешава ли той с Вседържителя и ще призовава ли Бога във всяко време?

11. Ще ви явя, какво има в ръката Божия; не ще скрия, какво има у Вседържителя.

12. Ето, всички вие сами видяхте; и за какво толкоз празнословите?

13. Ето участта от Бога за беззаконника и наследието, което потисниците получават от Вседържителя.

14. Ако синовете му се умножават, ще бъдат под меч; и потомците му не ще се наситят с хляб.

15. Останалите след него смъртта ще свали в гроб, и вдовиците им няма да плачат.

16. Да натрупа и купища сребро, колкото пръстта, и да приготви дрехи, колкото калта,

17. той ще приготви, ала ще се облича праведникът, и безпорочният ще получи среброто за свой дял.

18. Гради си къща като молец и като пъдар си прави колиба;

19. ляга да спи богат, и не се дига такъв; отваря очи, и не е вече онзи.

20. Ужаси като голяма вода ще го постигнат; нощем ще го грабне буря.

21. Ще го дигне източен вятър и понесе, и бързо ще литне с него.

22. Ще налети върху му и не ще го пожали, колкото и да се сили да избегне от ръцете му.

23. Ще плеснат ръце след него и ще му подсвирнат от мястото му!

ГЛАВА 28.

1. Тъй! среброто си има изходна жила, и златото — място, дето го плавят.

2. Желязото се добива от земята; от камък се претопява мед.

3. Човек туря предели на тъмата и грижливо дири камъка в мрак и смъртна сянка.

4. Изравят рудокопен кладенец в места, дето крак не е стъпял, спускат се на дълбоко, увисват и се клатят далеч от човеците.

5. Земята, на която жито никне, отвътре е изровена сякаш от огън.

6. Камъните й са място за сапфир, и в нея златни зрънца.

7. Пътеката за там хищна птица не знае, пиляково око я не е виждало;

8. лъвчета не са я тъпкали, и чакал не е ходил по нея.

9. На гранит слага човек ръката си, издъно преобръща планини;

10. в скали разсича канали, и окото му вижда всичко драгоценно;

11. възпира течението на реките и скритото изважда на видело.

12. Но де се намира мъдростта, и де е мястото на разума?

13. Не знае човек цената й, и тя не се намира по земята на живите.

14. Бездната казва: не е в мене тя; и морето казва: не е у мене.

15. Тя се не дава за злато и се не добива за претеглено сребро;

16. тя се не оценява с офирско злато, ни с драгоценен оникс, нито със сапфир;

17. не се равнява с нея злато и кристал, и не ще я размениш за съдове от чисто злато.

18. А за корал и бисер няма що и да се споменува, и придобиване мъдрост стои по-високо от рубини.

19. С нея се не равнява етиопският топаз; с чисто злато тя се не оценява.

20. Откъде, прочее, излиза мъдростта? и де е мястото на разума?

21. Скрита е тя от очите на всичко живо и е утаена от птиците небесни.

22. Авадон и смъртта казват: с ушите си чухме мълвата за нея.

23. Бог знае пътя й, и Той познава мястото й.

24. Защото Той гледа докрай-земя и вижда под цялото небе.

25. Когато Той даваше на вятъра тегло и наместваше водата по мярка,

26. когато определяше наредби на дъжда и път на гръмоносната мълния,

27. тогава Той я видя и я яви, приготви я и още я изпита

28. и рече на човека: ето, страхът Господен е истинска мъдрост, и отбягването от зло е разум.

ГЛАВА 29.

1. И продължи Иов възвишената си реч и каза:

2. о, да бях, както в предишните месеци, както в ония дни, когато Бог ме пазеше,

3. когато светилото Му светеше над главата ми, и под Неговата светлина ходех сред тъма;

4. както бях в дните на младините си, когато милостта Божия беше над шатрата ми,

5. когато Вседържителят още беше с мене, и децата ми около мене,

6. когато пътищата ми се обливаха с мляко, и скалата лееше за мене потоци дървено масло!

7. Когато излизах пред градските порти и слагах седалището си на стъгдата, —

8. младежите, като ме зърнеха, отдръпваха се, а старците ставаха и стояха;

9. князете се въздържаха да говорят и туряха пръсти на устата си;

10. гласът на първенците замлъкваше, и езикът им прилепваше о небцето им.

11. Ухо, което ме чуеше, облажаваше ме; око, което ме видеше, възхваляваше ме,

12. защото аз спасявах викащия страдалец и безпомощния сирак.

13. Върху мене идеше благословението на погиващия, и на вдовишко сърце докарвах радост.

14. Обличах се в правда, и моят съд ме пременяше като мантия и превез.

15. Аз бях очи на слепия и нозе на хромия;

16. за сиромаси бях баща и внимателно изучвах тъжба, която не знаех.

17. На беззаконника трошех челюстите и из зъбите му изтръгвах откраднатото.

18. И казвах си: ще свърша в гнездото си, и дните ми ще бъдат много — като пясъка;

19. коренът ми е открит за вода и росата нощува на ветвите ми;

20. славата ми не старее, и лъкът ми е як в ръката ми.

21. Слушаха ме и чакаха, и бяха безмълвни при съвета ми.

22. След думите ми вече не разсъждаваха; речта ми капеше върху тях.

23. Очакваха ме като дъжд и отваряха устата си като за късен дъжд.

24. Случваше се, усмихна им се, — те не вярват; и светлината на лицето ми не помрачаваха.

25. Назначавах им пътища, седях начело и живеех като цар между войници, като утешител на плачещи.

ГЛАВА 30.

1. А сега ми се присмиват по-младите от мене по години, ония, чиито бащи не бих се съгласил да туря с псетата на стадата си.

2. И за какво ми е силата на техните ръце? Над тях премина вече времето.

3. Изтощени от бедност и глад, те бягат в равнина безводна, мрачна и запустяла;

4. късат злак край храстите, и хвойни зърна им е хлябът.

5. Пъдят ги от обществото, викат върху им като на крадци,

6. за да живеят в поточни ровини, земни дупки и скали.

7. Реват между храстите, врат се под тръните.

8. Човеци отхвърлени, човеци без име, измет на земята!

9. Ей на тези станах сега аз песен и храна на разговора им.

10. Те се гнусят от мене, отбягват ме и не се сдържат да плюят отпреде ми.

11. Понеже Той ми развърза поводника и ме съсипа, те смъкнаха от себе си юздата пред лицето ми.

12. Отдясно се дига това изчадие, сваля ме и насочва пагубните си пътища към мене.

13. А моя път развалиха: сполучиха да сторят всичко за моята погибел, без да имат помощник.

14. Дойдоха при мене като през широк пролом; шумно се хвърлиха върху ми.

15. Ужаси ме връхлетяха; като вятър се разсея моето величие, и щастието ми отмина като облак.

16. И сега душата ми се топи в мене; тъжовни дни ме налегнаха.

17. Ноще ме въртят костите ми, жилите ми нямат спокойствие.

18. С голяма мъка се съблича от мене дрехата ми; краищата на моя хитон ме стягат.

19. Той ме хвърли в калта, и аз станах като прах и пепел.

20. Викам към Тебе, и Ти не обръщаш внимание на мене, — стоя, а Ти само ме гледаш.

21. Ти стана жесток към мене, с яка ръка враждуваш против мене.

22. Ти ме дигна и ме накара да се нося по вятъра и ме съсипваш.

23. Тъй, аз зная, че Ти ще ме докараш до смърт и в дома, дето се събират всички живи.

24. Наистина, Той не ще простре ръка върху дома на костите: ще викат ли те, кога бъдат разрушавани?

25. Не съм ли плакал за оногози, който беше в тъга; не е ли скърбяла душата ми за бедните?

26. Докато чаках добро, дойде зло; докато ожидах за светлина, дойде тъма.

27. Моите вътрешности кипят и се не уталожват; скръбни дни ме пресрещнаха.

28. Ходя почернял, ала не от слънце; ставам в събранието и викам.

29. Станах брат на чакалите и приятел на камилските птици.

30. Кожата ми почерня на мене, и костите ми изгоряха от жега.

31. И гуслата ми стана тъжовна, и пищялката ми — глас плачевен.

ГЛАВА 31.

1. Завет направих с очите си да не помислям за девица.

2. Ала каква ми е участта от Бога свише? И какво наследие би ми пратил Вседържителят от небесата?

3. Не за нечестивия ли е погибелта, и не за злосторника ли е напастта?

4. Не видя ли Той пътищата ми и не брои ли всичките ми крачки?

5. Ако съм ходил в суета, и ако ногата ми е бързала към лукавство, —

6. нека ме претеглят с кьпоните на правдата, и Бог ще узнае моята непорочност.

7. Ако стъпките ми са се отклонявали от пътя, и сърцето ми е следвало очите ми, и ако нещо нечисто се е залепило по ръцете ми,

8. нека аз сея, а друг да яде, и нека потомците ми бъдат изкоренени.

9. Ако сърцето ми се е прелъстявало от жена и ако съм дебнел при вратата на ближния си, —

10. нека жена ми мели на другиго, и нека други се подиграват с нея,

11. защото това е престъпление, това е беззаконие, което подлежи на съд;

12. това е огън, който пояжда до изтреба, който би изкоренил всичкия ми имот.

13. Ако немарех за правата на слугата и слугинята, когато са имали спор с мене,

14. какво щях да правя, ако Бог въстанеше? И ако Той ме погледнеше, какво можех Му отговори?

15. Нали Той, Който е създал мене в утробата, е създал и него и еднакво ни е образувал в утробата?

16. Отказвал ли съм просбата на нуждаещи се и изнурявал ли съм очите на вдовица?

17. Самичък ли съм изяждал залъка си, и не е ли ял от него и сирак?

18. Защото от детинство е расъл той с мене като с баща, и от утробата си майчина съм ръководил вдовица.

19. Ако видех някого да погинва без дреха и сиромаха без покрив, —

20. чреслата му не са ли ме благославяли, и той не е ли бивал стоплян с вълната от овците ми?

21. Ако съм дигал ръка върху сирак, когато виждах, че имам опора пред портите,

22. нека рамото ми се отдели от гърба, и нека ръката ми се откъсне от лакътя,

23. защото наказанието от Бога е страшно за мене: пред Неговото величие аз не бих устоял.

24. Взимал ли съм златото за моя опора и казвал ли съм на съкровището: ти си моя надежда?

25. Радвал ли съм се, че богатството ми беше голямо, и че ръката ми беше спечелила много?

26. Гледайки слънцето, как свети, и месечината, как величествено върви,

27. прелъстих ли се в дълбините на сърцето си, и целувах ли с уста ръката си?

28. Това щеше да бъде също тъй престъпление за съд, защото в такъв случай аз бих се отрекъл от Бога Всевишняго.

29. Радвах ли се за гибелта на врага си и тържествувах ли, кога го постигаше злочестина?

30. Аз не позволявах на устата си да грешат с проклеване душата му.

31. Не казваха ли човеците от моята шатра: о, кой не се е насищал от неговите месни гозби?

32. Странник не нощуваше на улицата; вратата си отварях на пътника.

33. Да бях скривал грешките си като човек, потуляйки в гърдите си моите пороци,

34. щях да се боя от голямото общество, и презрението на еднородците щеше да ме плаши, и аз щях да си мълча и не щях да излизам вън от вратата.

35. О, да имаше кой да ме изслуша! Ето моето желание: Вседържителят да ми отговаря, и защитникът ми да състави записки;

36. щях да ги нося на раменете си и щях да ги възлагам като венец;

37. щях да му обадя числото на крачките си, щях да се сближа с него като с княз.

38. Ако нивите ми викаха против мене, и браздите им се оплакваха от мене,

39. ако съм ял плодовете им безплатно и съм измъчвал живота на земеделците,

40. нека вместо жито расте бодил и вместо ечемик — къклица. Думите Иовови се свършиха.

ГЛАВА 32.

1. Когато тия трима мъже престанаха да отговарят на Иова, защото той беше прав пред очите си,

2. разпали се гневът на Елиуя, син на Варахиила, вузитец от Рамовия род; разпали се гневът му против Иова, задето той оправдаваше себе си повече, отколкото Бога;

3. а против тримата му приятели се разпали гневът му затова, че те не намериха, какво да отговарят, а пък обвиняваха Иова.

4. Елиуй чакаше, докле Иов говореше, защото те по години бяха по-стари от него.

5. А когато Елиуй видя, че няма отговор в устата на тримата мъже, гневът му се разпали.

6. И отговори Елиуй, син Варахиилов, вузитец, и каза: аз съм млад по години, а вие сте старци; затова аз се страхувах и се боях да изказвам вам мое мнение.

7. Аз си казвах: нека дните говорят, и многолетието да поучава на мъдрост.

8. Но има дух у човека, и диханието на Вседържителя го вразумява.

9. Не само многолетните са мъдри, нито само старците разбират правда.

10. Затова казвам: изслушайте ме, ще ви кажа и аз моето мнение.

11. Ето, чаках вашите думи, вслушвах се в разсъжденията ви, докле намисляхте какво да кажете,

12. Внимателно ви гледах, и ето, никой от вас не изобличава Иова и не отговаря на думите му.

13. Недейте казва: ние намерихме мъдрост: Бог ще го опровергае, а не човек.

14. Ако той отправяше думите си към мене, аз щях да му отговарям не с вашите речи.

15. Уплашиха се, не отговарят вече; престанаха да говорят.

16. И както аз чаках, а те не говорят, спряха се и не отговарят вече,

17. тъй и аз ще отговоря от моя страна, ще кажа мнението си и аз.

18. Защото съм пълен с речи, и духът в мен ме дави.

19. Ето, утробата ми, като неотпушено вино: готова е да се пръсне като нови мехове.

20. Ще поговоря, и ще ми олекне; ще си отворя устата и ще отговоря.

21. Няма да гледам човека на лице и никого няма да лаская,

22. защото не умея да лаская: на часа моят Творец би ме убил.

ГЛАВА 33.

1. И тъй, слушай, Иове, речите ми и внимавай върху всичките ми думи.

2. Ето, отварям устата си, езикът ми говори в гърлото ми.

3. Думите ми са от искреност на сърцето ми, и устата ми ще произнесат чисто знание.

4. Дух Божий ме е създал, и диханието Вседържителево ми е дало живот.

5. Ако можеш, отговаряй ми и застани пред мен.

6. Ето ме мене, според твоето желание, вместо Бога. И аз съм направен от кал;

7. поради това страхът пред мене не може да те смути, и ръката ми не ще бъде тежка за тебе.

8. Ти ми говори на ухото, и аз чух звука на думите:

9. „чист съм, без порок, невинен съм, и в мене няма неправда;

10. а Той намери обвинение против мене и ме смята за Свой противник;

11. нозете ми тури в клада, наглежда всичките ми пътища.“

12. Ето, в това ти не си прав, отговарям ти, защото Бог е по-горе от човека.

13. За какво ти е да се бориш с Него? Той не дава сметка за никакви Свои дела.

14. Бог говори веднаж и, ако това не забележат, още веднаж:

15. на сън, в нощно видение, когато сън наляга човеците, във време, кога дремят на леглото.

16. Тогава Той открива на човека ухото и запечатва Своето наставление,

17. за да отведе човека от някое предприятие и да отстрани от него гордостта,

18. за да отведе душата му от пропаст и живота му от поражение с меч.

19. Или бива вразумяван с болест на постелката си и с люта болка във всичките си кости, —

20. и животът му се отвръща от хляба, и душата му — от обичната храна.

21. Плътта на него изчезва, тъй че не се вижда; костите му, които се не виждат, се подават.

22. Душата му се приближава към гроба, и животът му — към смъртта.

23. Ако има у него Ангел-наставник, един от хиляда, за да показва на човека правия му път, —

24. Бог ще се умилостиви над него и ще каже: освободи го от гроба; Аз намерих откуп.

25. Тогава тялото му ще се освежи повече, отколкото на младини; той ще се върне към дните на младините си.

26. Ще се моли Богу, и Той ще бъде милостив към него; с радост поглежда лицето му и възвръща на човека праведността му.

27. Той ще гледа людете и ще казва: „грешил съм и кривил съм правдата, и не ми е въздадено;

28. Той освободи душата ми от гроба, и животът ми вижда светлина.“

29. Ето, всичко това Бог върши два-три пъти с човека,

30. за да отведе душата му от гроба и да го просвети със светлината на живите.

31. Внимавай, Иове, слушай ме, мълчи, и аз ще говоря.

32. Ако имаш какво да кажеш, отговаряй; говори, защото желал бих да се оправдаеш;

33. ако ли не, то слушай ме: мълчи, и аз ще те науча на мъдрост.

ГЛАВА 34.

1. Продължи Елиуй и рече:

2. изслушайте, мъдри, речта ми, и приклонете ухо към мене, разумни!

3. Защото ухото разбира думите, както небцето различава вкуса на храната.

4. Нека разсъдим между себе си и разпознаем, що е добро.

5. Ето, Иов каза: „аз съм прав, ала Бог ме лиши от съд.

6. Трябва ли аз да лъжа против своята правда? Раната ми е неизцерима — рана без вина.“

7. Има ли човек като Иова, който пие подигравките като вода,

8. другарува с ония, които вършат беззаконие, и ходи с нечестивци?

9. Защото той бе рекъл: няма полза за човека да угажда Богу.

10. И тъй, чуйте ме, мъже разумни! Не може да има у Бога неправда или у Вседържителя неправосъдие,

11. защото Той постъпя с човек според делата му и въздава на мъж според пътищата му.

12. Наистина, Бог не върши неправда, и Вседържителят не извършва съд.

13. Кой, освен Него, промишлява за земята? И кой управлява цяла вселена?

14. Ако Той обърнеше сърцето Си към Себе Си и вземеше при Себе Си нейния дух и нейното дихание, —

15. завчас щеше да погине всяка плът, и човек щеше да се върне в праха.

16. И тъй, ако имаш разум, слушай това и внимавай на думите ми.

17. Който мрази правдата, може ли да господарува? И можеш ли ти обвини Всеправедния?

18. Може ли да се каже на царя: ти си нечестивец, и на князете: вие сте беззаконници?

19. Но Той не гледа и на лицата на князете и не предпочита богат пред беден, защото всички тия са дело на ръката Му.

20. Те умират внезапно, по среднощ народът ще се възмути, и те изчезват; и изпъждат силните не със сила.

21. Защото Неговите очи са над пътищата на човека, и Той вижда всичките му крачки.

22. Няма тъма, нито смъртна сянка, дето биха могли да се укрият ония, които вършат беззаконие.

23. Затова Той не иска вече от човека, да отиде на съд с Бога.

24. Той съкрушава силните без изследване и туря други на техните места,

25. защото Той прави известни техните дела и ги събаря нощем, и те биват изтребени.

26. Той ги поразява като беззаконни люде пред очите на другите,

27. задето те са се отвърнали от Него и не са разбрали Неговите пътища,

28. тъй че дойде до Него викът на бедните, и Той чу стенанието на угнетените.

29. Даде ли Той тишина, кой може я смути? Скрие ли лицето Си, кой може Го видя? било то за народа, или за един човек,

30. за да не царува лицемерецът народу за съблазън.

31. Към Бога трябва да се казва: „претърпях, няма вече да греша.

32. А което аз не зная, научи ме; и ако съм направил беззаконие, няма вече да правя.“

33. По твоето ли разбиране трябва Той да въздава? И понеже ти отхвърляш, на тебе остава да избираш, а не мене; говори каквото знаеш.

34. Умните люде ще ми кажат, и мъдрият мъж, който ме е слушал:

35. Иов умно не говори, и думите му нямат смисъл.

36. Желал бих, Иов напълно да бъде изпитан, според отговорите му, които са свойствени на нечестиви люде.

37. Инак, към греха си той ще прибави отстъпление, ще ръкопляска между нас и още по-много ще наговори против Бога.

ГЛАВА 35.

1. Продължи Елиуй и рече:

2. намираш ли справедливо това, що каза: „аз съм по-прав от Бога“?

3. Ти каза: „каква полза за мен? и каква печалба бих имал повече, ако бих и грешил?“

4. Аз ще отговоря на тебе и на твоите приятели:

5. погледни на небето и виж; взри се в облаците, те са по-високо от тебе.

6. Ако ти грешиш, какво правиш Нему? И ако престъпленията ти се умножават, какво причиняваш Нему?

7. Ако си праведен, какво Му даваш? Или какво Той получава от ръката ти?

8. Твоето нечестие се отнася към човек като тебе, и твоята праведност към човешки син.

9. От многото притеснители пъшкат притесняваните и от ръцете на силните пищят;

10. но никой не казва: де е Бог, моят Творец, Който дава песни нощем,

11. Който ни научава повече от земните добитъци и ни вразумява повече от небесните птици?

12. Там те пищят, и Той им не отговаря поради гордостта на лошите люде.

13. Ала не е истина, че Бог не чува, и Вседържителят не гледа това.

14. Макар и да казваш, че Го не видиш, но съдът е пред Него, и — очаквай го.

15. Но сега, понеже гневът Му не го посети, и той го не опита във всичката строгост,

16. затова Иов отвори лекомислено устата си и безразсъдно пръска думи.

ГЛАВА 36.

1. Продължи Елиуй и рече:

2. почакай ме малко, и аз ще ти явя, че има още какво да кажа за Бога.

3. Ще почна разсъжденията си отдалеч и ще въздам на моя Създател справедливост,

4. защото думите ми никак не са лъжа: пред тебе е съвършеният в познанията.

5. Ето, Бог е могъщ и не презира силния с крепкото Си сърце;

6. Той не поддържа нечестивите и на угнетените въздава правото:

7. не отвръща очите Си от праведниците, но заедно с царе ги туря завинаги на престол, и те се въздигат.

8. Ако пък са оковани с вериги и се държат в оковите на неволята,

9. Той им посочва делата им и беззаконията им, понеже са се умножили,

10. и отваря ухото им за вразумяване и им говори да се отдръпнат от нечестието.

11. Ако послушат и Му служат, ще прекарат дните си в доброчестина и годините си в радост;

12. ако пък не послушат, ще загинат от стрела и ще умрат в безумие.

13. Но лицемерците хранят в сърцето си гняв и не се обръщат към Него, кога ги вързва в окови;

14. затова душата им умира в младини, и животът им изгасва с блудници.

15. Той спасява сиромаха от неволята му и, кога е угнетен, отваря му ухото.

16. И тебе би извел Той от теснина на простор, дето няма стеснение, и слаганото на трапезата ти би било пълно с тлъстина;

17. но ти си препълнен с размишления на нечестивци; съд и осъждане са близки за теб.

18. Да те не порази Божият гняв с наказание! Голям откуп не ще те избави.

19. Ще даде ли Той някаква цена на твоето богатство? Не, — нито на златото, нито на какво и да е съкровище.

20. Не желай оная нощ, когато народите се изтребват на мястото си.

21. Пази се, не се поддавай на нечестието, което си предпочел пред страданието.

22. Бог е висок по силата Си, и кой е такъв, като Него, наставник?

23. Кой ще посочи Нему пътя Му? Кой може каза: Ти постъпваш несправедливо?

24. Не забравяй да величаеш делата Му, които човеците виждат.

25. Всички човеци могат да ги видят: човек може да ги изглежда отдалеч.

26. Ето, Бог е велик, и ние не можем да Го познаем; броят на годините Му е неизследим.

27. Той събира водните капки; те в множество се изливат на дъжд;

28. капят из облаците и се изливат изобилно върху човеците.

29. Кой може тъй също разумя ширинето на облаците, трясъка на шатрата Му?

30. Ето, Той разпростира над тях светлината Си и покрива морското дъно.

31. Оттам Той съди народите, дава храна в изобилие.

32. Той крие в дланите Си трескавицата и заповядва й кого да удари.

33. Трясъкът й дава да се знае за нея; добитъкът тъй също усеща, какво става.

ГЛАВА 37.

1. И от това трепери сърцето ми и се е подигнало от мястото си.

2. Слушайте, слушайте гласа Му и гърма, който излиза из устата Му.

3. Под цялото небе се прониса гърмежът Му, и светкавицата Му — до краищата на земята.

4. След Него гърми глас; гърми Той с гласа на Своето величие и го не възпира, кога гласът Му бъде чут.

5. Чудно гърми Бог с гласа Си, върши велики дела, за нас непостижими.

6. Защото Той казва на снега: падай на земята; също ситният дъжд и едрият дъжд са в Негова власт.

7. Той слага печат върху ръката на всеки човек, за да знаят всички човеци делото Му.

8. Тогава звярът отива в убежище и си остава в леговището.

9. От юг иде буря, от север — студ.

10. От духването Божие става лед, и водната повърхност се свива.

11. Също с влага Той напълня черните облаци, и облаците сипят светлината Му,

12. и те тръгват според намеренията Му, за да изпълнят, което им заповядва, по лицето на обитаваната земя.

13. Той им заповядва да отидат или за наказание, или в благоволение, или за помилване.

14. Вслушай се в това, Иове; стой и разумявай чудните Божии дела.

15. Знаеш ли, как Бог разполага с тях и заповядва на светлината да блещи из Неговия облак?

16. Разумяваш ли равновесието на облаците, чудното дело на Най-Съвършения в знанието?

17. Как се стопля дрехата ти, когато Той успокоява земята от юг?

18. Ти ли с Него разпъна небесата, яки като изляно огледало?

19. Научи ни, какво да Му кажем. В тоя мрак ние не можем нищо да съобразим.

20. Ще Му бъде ли обадено, какво говоря аз? Казал ли е някой, че Нему се съобщава, каквото е говорено?

21. Сега се не вижда бляскава светлина в облаците, но ще полъхне вятър и ще ги разчисти.

22. Хубавото време дохожда от север, и около Бога е страшно великолепие.

23. Вседържител е! Ние Го не постигаме. Велик е по сила, по съд и по пълнота на правосъдието. Той никого не угнетява.

24. Поради това да благоговеят пред Него човеците, и да треперят пред Него всички мъдри по сърце!

ГЛАВА 38.

(1. Когато Елиуй престана да говори,) Господ отговори на Иова из бурята и рече:

2. кой е тоя, който омрачава Провидението с думи без смисъл?

3. Препаши сега кръста си като мъж: Аз ще те питам, и ти Ми обяснявай:

4. де беше ти, когато полагах основите на земята? — кажи, ако знаеш.

5. Кой й определи мярката, ако знаеш? Или кой е опъвал по нея въжето?

6. На какво са закрепени основите й, или кой положи крайъгълния й камък,

7. при общото ликуване на утринните звезди, когато всички Божии синове възклицаваха от радост?

8. Кой затвори морето с врата, когато се то изтръгна, та излезе като из утроба,

9. когато облаците направих негово облекло и мъглата — негови пелени,

10. и му утвърдих Моя наредба и поставих ключалки и врата,

11. и казах: дотука ще дойдеш и няма да преминуваш, и тука е границата на гордите твои вълни?

12. Давал ли си ти някога през живота си заповед на утринта и посочвал ли си на зората мястото й,

13. за да обгърне тя краищата на земята и да изтърси от нея нечестивците,

14. за да се измени земята като глина под печат и да стане като разноцветно облекло,

15. да се отнеме от нечестивците светлината им и да се съкруши дръзката им ръка?

16. Слизал ли си в дълбочината морска и влизал ли си да изследваш бездната?

17. Отваряли ли са се за тебе вратата на смъртта, и видял ли си ти вратата на смъртната сянка?

18. Изгледал ли си ширината на земята? Разправи, ако знаеш всичко това.

19. Де е пътят към жилището на светлината, и де е мястото на тъмата?

20. Ти трябва да си стигал до границите й и знаеш пътеките към дома й.

21. Ти знаеш това, защото тогава си бил вече роден, и броят на дните ти е твърде голям.

22. Влизал ли си ти в пазилищата на снега и видял ли си съкровищата на градушката,

23. които Аз пазя за смутно време, за ден на битка и война?

24. По кой път се разлива светлината и се разнася източният вятър по земята?

25. Кой отваря потоците за изливане на водата и път за гръмоносни светкавици,

26. за да вали дъжд върху безлюдната земя, върху пустинята, дето няма човек,

27. за да насища пустинята и степта и да възбужда злачните зародиши да изникват?

28. Дъждът има ли баща? Или кой ражда капките на росата?

29. Из чия утроба излиза ледът, и небесния скреж, — кой го ражда?

30. Водите като камък се затвърдяват, и повърхността на бездната замръзва.

31. Можеш ли върза възела на Хима и да развържеш връзките на Кесил?

32. Можеш ли да извеждаш съзвездията на времето им и да водиш Ас с децата й?

33. Знаеш ли наредбите на небето, можеш ли натъкми то да владее над земята?

34. Можеш ли дигна гласа си до облаците, за да те покрие обилно вода?

35. Можеш ли да пращаш светкавици, и те ще тръгнат ли и ще ти кажат ли: ето ни?

36. Кой вложи мъдрост в сърцето, или кой даде смисъл на разума?

37. Кой може да преброи облаците със своята мъдрост и да удържи съдовете на небето,

38. когато прахът се обръща в кал, и буците се слепват?

39. Ти ли ловиш плячка за лъвицата и насищаш лъвчетата,

40. когато те лежат в леговищата или почиват под сянка в засада?

41. Кой приготвя на враната храната й, кога пиленцата й, скитайки се без храна, викат към Бога?

ГЛАВА 39.

1. Знаеш ли времето, кога дивите кози раждат по скалите, и забелязвал ли си как раждат кошутите?

2. Можеш ли преброи месеците на тяхната бременност? И знаеш ли времето, кога раждат?

3. Те се превиват, раждайки децата си, изхвърляйки товара си;

4. децата им заякват, растат в полето, отиват и не се връщат при тях.

5. Кой е пуснал на свобода онагра, и кой е развързал връзките на това диво животно,

6. на което съм отредил степта за къща и солниците — за жилище?

7. Той се присмива на градското многолюдие и не чува виковете на карача,

8. дири си храна по планините и се впуща на всеки злак.

9. Ще поиска ли еднорогът да ти служи и ще пренощува ли на твоите ясли?

10. Можеш ли привърза с въже еднорог о браздата, и ще брани ли след тебе нивата?

11. Ще се ослониш ли на него, понеже силата му е голяма, и ще оставиш ли нему твоята работа?

12. Ще му повярваш ли, че той ще върне семената ти и ще ги донесе на гумното ти?

13. Ти ли даде хубави крила на пауна и на камилската птица пера и пух?

14. Тя оставя яйцата си на земята и ги топли на пясъка,

15. и забравя, че крак може да ги смаже и полски звяр да ги стъпче;

16. жестока е към децата си, като да не са нейни, и се не бои, че трудът й ще отиде напразно,

17. защото Бог не й е дал мъдрост и не я е надарил с разум;

18. а кога се възкачи на високо, присмива се на коня и на ездача му.

19. Ти ли даде сила на коня и ти ли облече шията му с грива?

20. Можеш ли го изплаши като скакалец? Пръхтенето на ноздрите му е ужас,

21. рови с крак земята и се радва на силата си; отива срещу оръжие;

22. смее се над опасността и не се плаши и не се отвръща от меч;

23. кънти тул над него, блещи копие и сулица;

24. в устрем и ярост гълта пръст и не може да стои при тръбен звук;

25. щом засвири тръба, той почва да цвили и отдалеч досеща битката, гръмкия глас на воеводите и вика.

26. Чрез твоя ли мъдрост хвърчи ястребът и насочва крила си към пладне?

27. По твоя ли дума се издига орелът и си вие гнездо на високо?

28. Той живее на скала и нощува връх зъбера на стръмнината и по непристъпни места;

29. оттам си изглежда храна: очите му виждат надалеч;

30. пилците му пият кръв, и дето има труп, там и той.

31. Продължи Господ и рече на Иова:

32. който се бори с Вседържителя, ще ли и да поучава? Който обличава Бога, нека Му отговаря.

33. Отговори Иов Господу и рече:

34. ето, аз съм нищожен; какво ще Ти отговарям? Ръката си турям на устата си.

35. Веднъж говорих, — сега няма да отговарям; говорих дори два пъти, но повече няма.

ГЛАВА 40.

1. Отговори Господ на Иова из бурята и рече:

2. препаши като мъж кръста си: Аз ще те питам, а ти Ми обяснявай.

3. Съда Ми ли искаш да обориш, да Ме обвиниш ли, та себе си да оправдаеш?

4. Такава ли е твоята мишца, както на Бога? И можеш ли като Него да загърмиш с глас?

5. Украси се тогази с величие и слава, облечи се в блясък и великолепие;

6. излей яростта на гнева си, погледни всичко, що е горделиво, и го смири;

7. погледни всички високомерни и ги унизи, и съсипи нечестивите на местата им;

8. зарови ги всички в земята и покрий лицата им с тъма.

9. Тогава и Аз ще призная, че твоята десница може да те спасява.

10. Ето бегемотът, който съм създал, както и тебе; той яде трева като вол;

11. ето, неговата сила е в бедрата му, и якостта му — в мишците на корема му;

12. размахва опашката си като кедър; а жилите на бедрата му са преплетени;

13. краката му са като медни тръби; костите му са като железни пръти;

14. това е върхът на Божиите пътища: само Оня, Който го е сътворил, може да приближи меча Си до него;

15. планините му принасят храна, и там всички полски зверове играят;

16. той си ляга под сенчестите дървета, под покрива на тръстиката и в блатата;

17. сенчестите дървета го покриват със сянката си; върбите край потоците го окръжават;

18. ето, той пие от реката и не бърза; остава си спокоен, ако ще би Иордан да хлуйне към устата му.

19. Ще го хване ли някой открито и ще продупчи ли носа му с кука?

20. Можеш ли извлече с въдица левиатана и с връв да го вържеш за езика?

21. Ще вденеш ли халка в ноздрите му? Ще прободеш ли с шило челюстта му?

22. Ще ли ти се много моли и ще ли ти говори кротко?

23. Ще направи ли договор с тебе, ще го вземеш ли завинаги като свой роб?

24. Ще се забавляваш ли с него като с птичка, и ще го вържеш ли зарад момиченцата си?

25. Ще го продават ли другарите по лов, ще го делят ли между хананейските търговци?

26. Можеш ли промуши кожата му с копие и главата му с рибарска вила?

27. Тури на него ръката си и помни за борбата: занапред не ще посмееш.

ГЛАВА 41.

1. Надеждата е суетна: не ще ли паднеш само от един негов поглед?

2. Няма дотолкоз сърцат, който би се осмелил да го побезпокои; а кой може устоя пред Моето лице?

3. Кой Ми е дал по-напред, та и Аз да му върна? Под цялото небе всичко е Мое.

4. Няма да премълча за членовете му, за силата и хубавата тяхна съразмерност.

5. Кой може отгърна горнището на дрехата му, кой ще се приближи до двойните му челюсти?

6. Кой може отвори вратата на лицето му? Зъбите му наоколо — ужас,

7. яките му щитове — великолепие; те са скрепени като с твърд печат;

8. един до друг се допират тъй близко, че и въздух не минава помежду им;

9. един до друг стоят набито, слепили се и не се разместят.

10. Кога киха, издава светлина; очите му са като ресниците на зората;

11. от устата му излизат пламъци, изкачат огнени искри;

12. от ноздрите му излиза пара, като от възвряло гърне или котел.

13. Дъхът му въглища разпаля, и от устата му пламък излиза.

14. На врата му сила обитава, и пред него ужас тича.

15. Месестите части на тялото му са сплътени яко помежду си, не мърдат.

16. Сърцето му е твърдо като камък, и кораво като долния воденичен камък.

17. Кога се подига, юнаци треперят, съвсем се губят от ужас.

18. Който меч се допре о него, не удържа, не удържа ни копие, ни сулица, ни броня.

19. Желязото смята за слама, медта — за гнило дърво.

20. Дъщерята на лъка не ще го подгони; камъните на прашката в плява се обръщат за него.

21. Боздуган за него е като сламка; над фученето на сулицата той се смее.

22. Под него има остри камъни, и той лежи върху острите камъни в калта.

23. Той прави морската дълбочина да ври като котел, и морето превръща в кипнала мас;

24. отподире си оставя светла диря; бездната изглежда белизнява.

25. На земята няма подобен нему: той е сътворен безстрашен;

26. на всичко, що е високо, гледа смело; той е цар над всички синове на гордостта.

ГЛАВА 42.

1. Отговори Иов на Господа и рече:

2. зная, че Ти всичко можеш, и че намерението Ти не може да бъде спряно.

3. Кой е този, който помрачава Провидението, без да разбира нещо? Тъй, аз говорих онова, що не разбирах, за чудни мен дела, които не знаех.

4. Послушай ме, виках аз, и ще говоря, и каквото Те питам, обясни ми.

5. Слушал бях за Тебе със слуха на ухото; сега пък очите ми Те виждат;

6. затова аз се отричам и разкайвам в прах и пепел.

7. И отподир, след като Господ изговори на Иова тия думи, каза на Елифаза Теманеца: разпали се гневът Ми против тебе и против двамата твои другари, задето говорихте за Мене не тъй вярно, както Моят раб Иов.

8. Затова, вземете със себе си седем телеца и седем овена, па идете при Моя раб Иова и пренесете за себе си жертва; и Моят раб Иов ще се помоли за вас, защото само неговото лице ще приема, за да ви не отхвърля, задето говорихте за Мене не тъй вярно, както Моят раб Иов.

9. И отидоха Елифаз Теманец, Вилдад Савхеец и Софар Наамец, и сториха, както Господ им заповяда, — и Господ прие лицето Иововo.

10. И върна Господ Иову загубата, когато той се помоли за приятелите си; и даде Господ на Иова двойно повече от онова, що имаше по-преди.

11. Тогава дойдоха при него всичките му братя и всичките му сестри и всичките му напрежни познайници, та ядоха с него хляб в къщата му и тъжиха с него, и утешаваха го за всичкото зло, що Господ му бе напратил, и дадоха му всякой по кесита и по златен пръстен.

12. И благослови Бог последните дни на Иова повече от напрежните: той имаше четиринайсет хиляди дребен добитък, шест хиляди камили, хиляда рала волове и хиляда ослици.

13. Имаше и седем сина и три дъщери.

14. И нарече първата Емима, втората — Касия, а третата — Керенхапух.

15. И нямаше по цялата земя такива хубави жени, както Иововите дъщери, и баща им даде тям наследство между братята им.

16. После това Иов живя сто и четирийсет години, и видя синове и внуци до четвърто коляно.

17. И умря Иов стар и сит на живот.

ПСАЛТИР[1]

ПСАЛОМ 1. ПСАЛОМ ДАВИДОВ.

Блажен е оня човек, който не отива в събранието на нечестивци, в пътя на грешници не стои и в сборището на развратители не седи,

2. а в закона на Господа е волята му, и върху Неговия закон той размишлява денем и нощем!

3. И ще бъде той като дърво, посадено край водни потоци, което дава плода си в свое време, и чийто лист не вехне; и във всичко, що върши, ще успее.

4. Не тъй са нечестивците, (не тъй;) но те са като прах, що вятърът измита (от земното лице).

5. Затова нечестивците не ще устоят на съда, и грешниците — в събранието на праведните.

6. Защото Господ знае пътя на праведните, а пътят на нечестивците ще погине.

---

[1] У евреите: „Книга на Хваленията“. ↑

ПСАЛОМ 2. ПСАЛОМ ДАВИДОВ.

Защо се вълнуват народите, и племената замислят суетни неща?

2. Въстават царете земни. И князете се съвещават заедно против Господа и против Неговия Помазаник.

3. „Да разкъсаме — казват — техните вериги и да смъкнем от себе си техните окови.“

4. Оня, Който живее на небесата, ще се насмее, Господ ще ги поругае.

5. Тогава в гнева Си ще им заговори и с яростта Си ще ги смути:

6. „Аз помазах Моя Цар над Сион, Моята света планина;

7. ще възвестя определението: Господ Ми каза: Син Мой си Ти; Аз днес Те родих[1];

8. искай от Мене, и ще Ти дам народите за Твое наследие, и всичко до край-земя — за Твое владение.

9. Ти ще ги поразиш с железен жезъл; ще ги строшиш като грънчарски съд.“

10. И тъй, вразумете се, царе; вземете поука, съдии земни!

11. Служете Господу със страх и радвайте се (пред Него) в трепет.

12. Отдайте почит Сину, за да се не разгневи, и за да не погинете във вашия път, защото Неговият гняв скоро ще се разпали. Блажени са всички, които се Нему уповават.

---

[1] 6 и 7 стихове според превода на 70-те: «Аз съм поставен от Него Цар над Сион, Неговата света планина, да възвестя повелята Господня: Господ Ми каза: Син Мой си Ти, Аз днес Те родих». ↑

ПСАЛОМ 3. ПСАЛОМ НА ДАВИДА, КОГАТО БЯГАШЕ ОТ СИНА СИ АВЕСАЛОМА.

Господи, колко се умножиха враговете ми! Мнозина въстават против мене;

2. мнозина казват за душата ми: за него спасение няма в Бога.

3. Но Ти, Господи, си щит пред мене, моя слава, и Ти въздигаш главата ми.

4. С гласа си викам към Господа, и Той ме чува от светата Си планина.

5. Лягам, спя и ставам, защото Господ ме закриля.

6. Няма да се уплаша от десетки хиляди люде, които отвред са се опълчили против мене.

7. Стани, Господи! спаси ме, Боже мой! защото Ти удряш по лицето всички мои врагове и трошиш зъбите на нечестивите.

8. От Господа е спасението. Върху Твоя народ е Твоето благословение.

ПСАЛОМ 4. НАЧАЛНИКУ НА ХОРА. НА СТРУННИ СВИРАЛА. ПСАЛОМ ДАВИДОВ.

Кога викам, чуй ме, Боже на моята правда! В утеснение Ти ми даваше простор. Помилуй ме и чуй молитвата ми.

3. Синове велможки, докога славата ми ще бъде в поругание? докога ще обичате суета и ще търсите лъжа?

4. Знайте, че Господ Си е отделил Своя светия; Господ чува, кога викам към Него.

5. Като се гневите, не съгрешавайте: размислете в сърцето си на леглата си, и утихнете.

6. Принасяйте жертви праведни и се уповавайте на Господа.

7. Мнозина думат; кой ще ни покаже добрини? Яви ни светлината на лицето Си, Господи!

8. Ти изпълни сърцето ми с веселие, откак у тях се намножи жито и вино (и елей).

9. Спокойно си лягам и спя, защото Ти, Господи, ми даваш да живея в безопасност.

ПСАЛОМ 5. НАЧАЛНИКУ НА ХОРА. НА НАДУЙНИ СВИРАЛА. ПСАЛОМ ДАВИДОВ.

Чуй, Господи, думите ми, разумей мислите ми.

3. Вслушай се в гласа на моите вопли, Царю мой и Боже мой! защото Тебе се моля.

4. Господи, чуй рано гласа ми, — на ранина ще застана пред Тебе и ще чакам,

5. защото Ти си Бог, Който не обича беззаконие; злият няма да се настани при Тебе;

6. нечестивите няма да пребъдват пред Твоите очи: Ти ненавиждаш всички, които вършат беззаконие.

7. Ти ще погубиш ония, които говорят лъжа; от кръвожаден и коварен Господ се гнуси.

8. Аз пък, по Твоята велика милост, ще вляза в Твоя дом и ще се поклоня в светия Твой храм със страх пред Тебе.

9. Господи, упътвай ме в Твоята правда, заради моите врагове: изравняй Твоя път пред мене.

10. Защото в устата им няма истина; сърцето им е пагуба, гърлото им — отворен гроб, с езика си лъстят.

11. Осъди ги, Боже, да не сполучат в своите кроежи; отхвърли ги, поради голямото им нечестие, защото се дигнаха против Тебе.

12. И ще се възрадват всички, които се на Тебе уповават, ще ликуват вечно, и Ти ще ги закриляш; и ще се хвалят с Тебе ония, които обичат Твоето име.

13. Защото Ти, Господи, благославяш праведника и с благоволение, като с щит, го закриляш.

ПСАЛОМ 6. НАЧАЛНИКУ НА ХОРА. НА ОСМОСТРУННО СВИРАЛО. ПСАЛОМ ДАВИДОВ.

Господи, в яростта Си не ме изобличавай и в гнева Си не ме наказвай.

3. Помилуй ме, Господи, защото съм немощен; изцели ме, Господи, защото костите ми са потресени;

4. потресена ми е силно и душата; а Ти, Господи, докога?

5. Обърни се, Господи, избави душата ми, спаси ме поради милостта Си,

6. защото в смъртта няма спомен за Тебе: в гроба кой ще Те слави?

7. Уморен съм от моите въздишки; всяка нощ обливам леглото си, със сълзи измокрям постелката си.

8. Помрачи се от скръб окото ми, остаря поради всичките ми врагове.

9. Махнете се от мене всички, които вършите беззаконие, защото Господ чу гласа на моя плач,

10. Господ чу молбата ми, Господ ще приеме молитвата ми.

11. Да бъдат посрамени и жестоко поразени всички мои врагове; да се върнат назад и в миг да се засрамят.

ПСАЛОМ 7. ПЛАЧЕВНА ПЕСЕН, КОЯТО ДАВИД ИЗПЯ ГОСПОДУ ПО ДЕЛОТО НА ХУСА, ОТ ВЕНИАМИНОВО КОЛЯНО.

Господи, Боже мой! на Тебе се уповавам, спаси ме от всички мои гонители и ме избави;

3. да не изтръгне врагът като лъв душата ми и да я не разкъса, кога няма избавител (нито спасител).

4. Господи, Боже мой! ако аз съм направил нещо, ако има неправда в ръцете ми,

5. ако съм отплащал със зло ономува, който е бил в мир с мене, аз, който съм избавял дори оногова, който без причина ми е станал враг, —

6. нека врагът погне душата ми и я настигне, нека стъпче в земята живота ми, и славата ми да хвърли в праха.

7. Стани, Господи, в гнева Си, дигни се против бесненията на враговете ми, пробуди се заради мене за в съда, който си заповядал, —

8. множество народи ще застанат около Тебе; издигни се високо над тях.

9. Господ ще съди народите. Съди ме, Господи, по правдата ми и по непорочността, що е в мене.

10. Да престане злобата на нечестивите, а праведника подкрепи, защото Ти изпитваш сърца и утроби, праведний Боже!

11. Моят щит е в Бога, Който спасява правите по сърце.

12. Бог е съдия праведен (крепък и дълготърпелив,) и Бог, Който всеки ден строго изисква;

13. ако някой не се обръща, Той изостря меча Си, изопва лъка Си и го насочва,

14. приготвя за него смъртоносни оръдия, прави стрелите Си палещи.

15. Ето, нечестивият зачена неправда, носи злоба и роди си лъжа.

16. Ров изрови, изкопа го дълбоко и падна в ямата, която приготви;

17. злобата му ще се обърне върху неговата глава, и злодейството му ще падне върху темето му,

18. Ще славя Господа по Неговата правда и ще възпявам името на Господа Всевишни.

ПСАЛОМ 8. НАЧАЛНИКУ НА ХОРА. НА ГЕТСКО СВИРАЛО. ПСАЛОМ ДАВИДОВ.

Господи, Боже наш! колко е величествено Твоето име по цяла земя! Твоята слава се простира по-горе от небесата.

3. Из устата на младенци и кърмачета Ти си стъкмил похвала, за да засрамиш Твоите врагове, та да направиш да млъкне враг и мъстител.

4. Кога гледам Твоите небеса — дело на Твоите пръсти, месечината и звездите, които си поставил, казвам си:

5. що е човек, та го помниш, и син човечески, та го спохождаш?

6. Понизил си го с малко нещо спроти Ангелите: със слава и чест си го увенчал;

7. поставил си го владетел над делата на Твоите ръце; всичко си покорил под нозете му:

8. овци и волове всички, а също и зверовете полски,

9. птици небесни и риби морски, всичко, що преминава морските пътища.

10. Господи, Боже наш, колко е величествено Твоето име по цяла земя!

ПСАЛОМ 9. НАЧАЛНИКУ НА ХОРА. СЛЕД СМЪРТТА НА ЛАБЕНА. ПСАЛОМ ДАВИДОВ.

Ще (Те) славя, Господи, от все сърце, ще възвестявам всички Твои чудеса,

3. ще се радвам и тържествувам за Тебе, ще възпявам Твоето име, Всевишний.

4. Когато враговете ми бъдат обърнати назад, ще се препънат и ще погинат пред Твоето лице,

5. защото Ти отсъди моя съд и моята тъжба; Ти седна на престола, Съднико праведний.

6. Ти възнегодува против народите, погуби нечестивия, името им заличи вовек-века.

7. У врага съвсем не стигна оръжие, и градовете Ти разруши; с тях загина споменът им.

8. Но Господ вечно пребъдва; Той е приготвил за съд Своя престол,

9. и ще съди вселената по правда, ще отсъди народите справедливо.

10. И ще бъде Господ прибежище за угнетения, прибежище в усилни времена;

11. и ще се уповават на Тебе ония, които познават Твоето име, понеже Ти не оставяш ония, които Те търсят, Господи.

12. Пейте Господу, Който живее на Сион, възпявайте между народите делата Му,

13. защото Той дири сметка за кръв; помни загиналите, не забравя писъка на потиснатите.

14. Помилуй ме, Господи; погледни, как страдам от ония, които ме мразят, — Ти, Който ме издигаш от вратата на смъртта,

15. за да възвестявам всичката Твоя хвала при портите на дъщерята Сионова: ще се радвам за спасението от Тебе.

16. Паднаха народите в ямата, що бяха изкопали; в примката, що бяха скрили, се оплете ногата им.

17. Господ биде познат по съда, който извърши; нечестивецът биде уловен в делата на ръцете си.

18. Да си идат в ада нечестивците, — всички народи, които забравят Бога.

19. Защото не завинаги ще бъде забравен сиромахът, и надеждата на бедните не докрай ще загине.

20. Стани, Господи, да не вземе връх човек; нека се съдят народите пред Твоето лице.

21. Напрати, Господи, върху им страх: нека знаят народите, че те са човеци.

22. Защо, Господи, стоиш далеч и криеш Себе Си в усилно време?

23. Поради гордостта си нечестивците преследват бедния: нека се хванат в хитрите кроежи, що сами измислят.

24. Защото нечестивецът се хвали с похотта на душата си; користолюбецът облажава себе си.

25. В своята гордост нечестивецът пренебрегва Господа и казва: „не дири сметка“; във всички си помисли дума: „няма Бог!“

26. Във всяко време пътищата му са гибелни; Твоите съдби са далеч от него; на всички свои врагове гледа с презрение;

27. дума в сърце си: „няма да се поклатя; от рода в род зло няма да ми се случи“.

28. Устата му са пълни с проклятия, коварства и лъжа; под езика му — мъчение и пагуба;

29. седи в засада зад двора; в скришни места убива невинния; очите му дебнат сиромаха;

30. причаква на скришно място като лъв в леговище; причаква в засада, за да хване сиромаха; хваща сиромаха и го увлича в мрежите си;

31. прегъва се, приляга — и сиромасите падат в силните му нокти;

32. дума в сърце си: „Бог е забравил, скрил е лицето Си, никога няма да види.“

33. Стани, Господи Боже (мой), дигни ръката Си, не забравяй (Твоите до край) потиснати.

34. Защо нечестивецът нехае за Бога, думайки в сърце си: „Ти няма да търсиш сметка“?

35. Ти виждаш, понеже гледаш обиди и притеснения, за да отплатиш с ръката Си. Тебе се беден предава; на сираче Ти си помощник.

36. Сломи мишцата на нечестивия и злия, тъй че да се търси и да се не намери неговото нечестие.

37. Господ е цар навеки, завинаги; ще изчезнат езичниците от Неговата земя.

38. Господи! Ти чуваш желанието на смирените; укрепи сърцето им; отвори ухото Си,

39. за да отсъдиш правда на сираче и на потиснат, та човек да не всява вече страх на земята.

ПСАЛОМ 10. НАЧАЛНИКУ НА ХОРА. ПСАЛОМ ДАВИДОВ.

На Господа се уповавам; как тогава казвате на душата ми: „отлети на вашата планина като птица“?

2. Защото ето, нечестивците изопнаха лък, туриха стрелата си на тетивата, за да стрелят в тъмно върху правите по сърце.

3. Когато са разрушени основите, какво ще стори праведникът?

4. Господ е в светия Свой храм, Господ има престола Си на небесата; очите Му гледат (към бедния); веждите Му изпитват човешките синове.

5. Господ изпитва праведния, а душата Му мрази нечестивеца и насилника.

6. Върху нечестивците ще излее Той като дъжд разпалени въглени, огън и жупел; и палещ вятър е техният дял от чашата,

7. защото Господ е праведен, — обича правда; лицето Му гледа праведника.

ПСАЛОМ 11. НАЧАЛНИКУ НА ХОРА. НА ОСМОСТРУННО. ПСАЛОМ ДАВИДОВ.

Спаси (ме), Господи, защото не остана праведен, защото няма верни между синовете човешки.

3. Лъжа говори всеки на ближния си; лъстиви са устата, говорят с присторено сърце.

4. Господ ще изтреби всички лъстиви уста, високомерния език,

5. ония, които думат: „с езика си ще надвием; устата ни са с нас, кой ни е господар?“

6. Заради страданията на сиромасите и охканията на бедните ще се дигна сега, казва Господ, ще туря в безопасност оногова, когото искат да уловят.

7. Думите на Господа са думи чисти, сребро, очистено от пръст в горнило, седем пъти претопено.

8. Ти, Господи, ще ги запазиш и ще ги завардиш от този род навеки.

9. Навред ходят нечестивци, когато нищожните измежду синовете човешки се издигат.

ПСАЛОМ 12. НАЧАЛНИКУ НА ХОРА. ПСАЛОМ ДАВИДОВ.

Докога, Господи, ще ме забравяш докрай, докога ще скриваш лицето Си от мене?

3. Докога ще измислям кроежи в душата си, и ще скърбя в сърцето си денем (и нощем)? Докога врагът ми ще се издига над мене?

4. Милостно погледни, чуй ме, Господи, Боже мой! Просвети очите ми, за да не заспя сън смъртен;

5. да не каже врагът ми: „надвих му“. Да се не зарадват гонителите ми, ако се поклатя.

6. Аз пък се уповавам на Твоята милост; сърцето ми ще се зарадва за спасението от Тебе; ще пея Господу, Който ме е облагодетелствувал (и ще възпявам името на Господа Всевишни).

ПСАЛОМ 13. НАЧАЛНИКУ НА ХОРА. ПСАЛОМ ДАВИДОВ.

Рече безумец в сърце си: „няма Бог“. Развратиха се човеците, извършиха гнусни дела; няма кой да прави добро.

2. Господ от небесата с внимание погледна към синовете човешки, за да види, има ли кой да разбира, да търси Бога.

3. Всички се отклониха, станаха еднакво покварени; няма кой да прави добро, няма нито един.

4. Нима не ще се вразумят всички, които вършат беззаконие, които тъй изпояждат народа ми, както ядат хляб, и които не призовават Господа?

5. Там ще се уплашат те от страх, (дето няма страх,) защото Бог е в рода на праведните.

6. Вие се подиграхте с мисълта на сиромаха, че Господ е негова надежда.

7. „Кой ще даде от Сион спасение Израилю!“ Кога Господ върне пленените от Своя народ, тогава ще се зарадва Иаков, и ще се развесели Израил.

ПСАЛОМ 14. ПСАЛОМ ДАВИДОВ.

Господи, кой може да пребъдва в Твоето жилище? кой може да обитава на Твоята света планина?

2. Оня, който ходи непорочно, върши правда и в сърце си говори истина;

3. който не клевети с езика си, не прави зло на приятеля си и не понася хули за ближния си;

4. оня, в чиито очи е презрян отхвърленият, но който слави ония, които се боят от Господа; който се кълне, макар и на зъл човек, и не изменява;

5. който не дава парите си с лихва и не приема дарове против невинния. Който постъпва тъй, няма да се поклати навеки.

ПСАЛОМ 15. ДАВИДОВА ПЕСЕН.

Пази ме, Боже, защото на Тебе се уповавам.

2. Казах Господу: Ти си Господ мой; моите блага Тебе са непотребни.

3. Към светиите, които са на земята, и към Твоите избраници — към тях е всичкото ми желание.

4. Нека се умножават скърбите на ония, които тичат към чужди богове; аз няма да принеса техните кървави възлияния и с устата си няма да помена техните имена.

5. Господ е дял от моето наследие и моята чаша. Ти държиш моя жребий.

6. Междите ми се паднаха по хубави места, и наследието ми е приятно за мене.

7. Ще благославям Господа, Който ме е вразумил; дори и нощем ме учи моята вътрешност.

8. Винаги виждах пред себе си Господа, защото Той е от дясната ми страна; няма да се поклатя.

9. Затова се възрадва сърцето ми, и се възвесели езикът ми; а още и плътта ми ще почива в надежда,

10. защото Ти не ще оставиш душата ми в ада и не ще дадеш на Твоя светия да види тление.

11. Ти ще ми посочиш пътя на живота: пълна радост е пред Твоето лице, блаженство е в Твоята десница навеки.

ПСАЛОМ 16. МОЛИТВА ДАВИДОВА.

Чуй, Господи, правдата (ми), послушай вика ми, приеми молба от нелъжливи уста.

2. От Твоето лице да излезе съд за мене; Твоите очи да погледнат правотата.

3. Ти изпита сърцето ми, споходи ме нощем, изкуси ме и нищо не намери; устата ми не отстъпват от мислите ми.

4. В човешките дела, по думата на устата Ти, аз се пазех от пътищата на притеснителя.

5. Утвърди крачките ми по Твоите пътища, да се не поклатят стъпките ми.

6. Към Тебе викам, защото Ти ще ме чуеш, Боже; приклони ухото Си към мене, чуй моите думи.

7. Яви чудната Си милост, Ти, Който надяващите се (Тебе) спасяваш от ония, които се противят на Твоята десница;

8. пази ме като зеница на око; скрий ме в сянката на Твоите крила

9. от лицето на нечестивците, които ме нападат, — от враговете на душата ми, които ме окръжават:

10. те се затвориха в тлъстината си, надменно говорят с устата си.

11. Сега на всяка наша крачка ни окръжават; те устремиха очите си, за да ме повалят на земята.

12. Те са като лъв, който жадува за плячка, — като лъвче, което стои на потайни места.

13. Стани, Господи, предупреди ги, повали ги. Избави с меча Си душата ми от нечестивеца;

14. чрез Твоята ръка, Господи, избави я от човеците на света, чийто дял е в тоя живот, и чиято утроба пълниш от Твоите съкровищници; синовете им са сити и ще оставят остатък на децата си.

15. Аз пък ще гледам с правда на Твоето лице; кога се събуждам, с Твоя образ ще се насищам.

ПСАЛОМ 17. НАЧАЛНИКУ НА ХОРА. ПСАЛОМ НА ДАВИДА, РАБ ГОСПОДЕН, КОЙТО ПРОИЗНЕСЕ КЪМ ГОСПОДА ДУМИТЕ НА ТАЯ ПЕСЕН, КОГАТО ГОСПОД ГО ИЗБАВИ ОТ РЪЦЕТЕ НА ВСИЧКИТЕ МУ ВРАГОВЕ И ОТ РЪКАТА НА САУЛА. И ТОЙ КАЗА:

Ще Те възлюбя, Господи, крепост моя!

3. Господ е моя твърдиня и мое прибежище, мой Избавител, мой Бог, моя скала; Нему се уповавам; Той е мой щит, рог на спасението ми и мое убежище.

4. Ще призова достойния за поклонение Господ и ще се избавя от враговете си.

5. Смъртни мъки са ме обхванали, и потоци от беззакония са ме заплашили,

6. вериги адови са ме стегнали, и мрежите на смъртта са ме оплели.

7. В утеснението си призовах Господа и към моя Бог извиках. И Той чу от Своя (свети) чертог гласа ми, и моят вик стигна до Неговия слух.

8. Потърси се и се разклати земята, трепнаха и се размърдаха планинските острови, защото се разгневи (Бог);

9. дигна се дим от Неговия гняв, и от устата Му огън пояждащ; разпалени въглени се сипеха от Него.

10. Наведе Той небесата и слезе, — и мрак под нозете Му.

11. И седна на херувими, полетя и се понесе на ветрени крила.

12. И мрака направи Свое покривало, а сянка около Себе Си — водния мрак, въздушните облаци.

13. От блясъка бягаха пред Него облаците Му, град и огнени въглени.

14. Загърмя Господ в небесата, и Всевишният издаде Своя глас: град и огнени въглени.

15. Пусна стрелите Си и ги пръсна, множество мълнии — и ги разсипа.

16. И явиха се водни извори, и се разтвориха основите на вселената от страшния глас Твой, Господи, щом духна духът на Твоя гняв.

17. Той протегна ръка от висинето, и ме взе, и извлече ме из многото води;

18. избави ме от силния ми враг и от онези, които ме мразеха и бяха по-силни от мене.

19. В деня на моето нещастие те се дигнаха против мене, ала Господ беше моя опора.

20. Изведе ме Той на просторно място и ме избави, защото благоволи към мене.

21. Въздаде ми Господ по моята правда, по чистотата на моите ръце ме възнагради,

22. защото аз пазех Господните пътища и не бях нечестив пред моя Бог;

23. защото всички Негови заповеди са пред мене, и от наредбите Му не отстъпвах.

24. Бях непорочен пред Него и се предпазвах да не съгреша;

25. и въздаде ми Господ по моята правда, по чистотата на ръцете ми пред Негови очи.

26. С милостиви Ти постъпваш милостивно, с искрен човек — искрено,

27. с чист — чисто, а с лукав — според неговото лукавство,

28. защото Ти спасяваш угнетените люде, а надменните очи унижаваш.

29. Ти правиш да свети моето светило, Господи; моят Бог просветлява тъмата ми.

30. С Тебе войска разбивам, с моя Бог на стена възлизам.

31. Бог! — Непорочен е Неговият път, чисто е словото на Господа; Той е щит за всички, които се Нему уповават.

32. Защото, кой е Бог, освен Господа, и кой е защита, освен нашия Бог?

33. Бог ме препасва със сила и ми приготвя верен път;

34. прави нозете ми като на елен и ме поставя на моите височини;

35. учи ръцете ми на борба, и мишците ми трошат меден лък.

36. Ти си ми дал щита на Твоето спасение, Твоята десница ме поддържа и Твоята милост ме възвеличава.

37. Ти разширяваш крачките ми под мене, и нозете ми се не поклащат.

38. Гоня враговете си и ги настигам, и се не връщам, докле ги не изтребя;

39. поразявам ги, и те не могат да станат, падат под нозете ми,

40. защото Ти ме препаса със сила за война и повали под нозете ми ония, които въстанаха против мене;

41. Ти обърна към мене тила на враговете ми, и аз ще изтребя ония, които ме мразят:

42. те викат, ала няма кой да ги спаси; към Господа викат, — ала Той ги не слуша;

43. разсявам ги като прах пред лицето на вятъра, тъпча ги като улична кал.

44. Ти ме избави от народния бунт, постави ме глава на другородци; народ, който не познавах, ми служи;

45. само по слух за мене ми се покоряват; другородци ми се умилкват;

46. другородци бледнеят и треперят в своите крепости.

47. Жив Господ, и благословен да е моят Защитник! Да бъде превъзнесен Бог на моето спасение,

48. Бог, Който мъсти за мене, Който ми покорява народите

49. и Който ме избавя от враговете ми! Ти ме възвиси над ония, които въстанаха против мене, и ме отърва от жесток човек.

50. Затова ще Те славя между другородците и ще възпявам Твоето име, Господи,

51. Който величествено спасяваш царя и правиш милост на Твоя помазаник Давида и на потомството му навеки.

ПСАЛОМ 18. НАЧАЛНИКУ НА ХОРА. ПСАЛОМ ДАВИДОВ.

Небесата проповядват славата на Бога, и за делата на ръцете Му възвестява твърдта.

3. Ден на ден реч предава, и нощ на нощ знание открива.

4. Няма език и няма наречие, дето не би се чувал техният глас.

5. Техният звук се носи по цяла земя, и техните думи до краищата на вселената. В тях Той е поставил жилище за слънцето,

6. и то излиза като жених из брачния си чертог, радва се като исполин да измине пътя си:

7. от края на небесата е изходът му, и шествието му до другия им край, и от неговата топлина нищо се не укрива.

8. Законът на Господа е съвършен — укрепява душата; откровението Господне е вярно — простите прави мъдри.

9. Господните повеления са праведни — веселят сърцето; Господнята заповед е светла — просветлява очите.

10. Страхът Господен е чист — пребъдва навеки. Съдбите Господни са истина — всички са праведни;

11. те са по-желани от злато, и дори от множество чисто злато, по-сладки от мед и капки от вощен мед;

12. и Твоят раб бива опазван от тях; в тяхното спазване е великата награда.

13. Кой ще съгледа своите грешки? От моите тайни грехове ме очисти,

14. и от умишлените удържи раба Си, за да ме не обладаят. Тогава аз ще бъда непорочен и чист от голямо развращение.

15. Думите на устата ми и помислите на сърцето ми да бъдат благоугодни пред Тебе, Господи, крепост моя и Избавителю мой!

ПСАЛОМ 19. НАЧАЛНИКУ НА ХОРА. ПСАЛОМ ДАВИДОВ.

Да те чуе Господ в скръбен ден, да те защити името на Бога Иаковов.

3. Да ти прати помощ от светилището и от Сион да те подкрепи.

4. Да си спомни всички твои жертвени приноси и твоето всесъжение да направи тучно.

5. Да ти даде (Господ), каквото ти сърце желае, и всички твои намерения да изпълни.

6. Ще се зарадваме за твоето спасение и в името на нашия Бог ще издигнем знаме. Да изпълни Господ всички твои молби.

7. Сега познах, че Господ спасява Своя помазаник, отговаря му от светите Си небеса с мощта на Своята спасяваща десница.

8. Едни — с колесници, други — с коне, а ние с името на Господа, нашия Бог, се хвалим;

9. те се поколебаха и паднаха, а ние станахме и стоим прави.

10. Господи, спаси царя и чуй ни, когато викаме (към Тебе)!

ПСАЛОМ 20. НАЧАЛНИКУ НА ХОРА. ПСАЛОМ ДАВИДОВ.

Господи! с Твоята сила царят се весели и за спасението от Тебе безмерно се радва.

3. Ти му даде, каквото му сърце желаеше, и молбата на устата му не отхвърли,

4. защото Ти го срещна с благословии за добро, възложи на главата му венец от злато.

5. Той иска от Тебе живот; Ти му даде дълголетие във век-века.

6. Голяма е славата му в спасението от Тебе; Ти го облече с чест и величие.

7. Ти положи на него благословии навеки, развесели го с радостта на лицето Си,

8. защото царят се уповава на Господа и по благостта на Всевишния няма да се поклати.

9. Ръката Ти ще намери всички Твои врагове, десницата Ти ще намери (всички), които Те мразят.

10. Във време на гнева Си ще ги направиш като огнена пещ; в гнева Си Господ ще ги погуби, и огън ще ги погълне.

11. Ти ще изтребиш плода им от земята, и семето им — изсред човешките синове,

12. защото те предприеха против Тебе зло, скроиха заговори, ала не можаха (да ги изпълнят).

13. Ти ще ги поставиш за цел, от Твоите лъкове ще пуснеш стрели в лицето им.

14. Издигни се, Господи, с Твоята сила; ние ще възпяваме и прославяме Твоята мощ.

ПСАЛОМ 21. НАЧАЛНИКУ НА ХОРА. КОГА СЕ ЗОРА СИПВА. ПСАЛОМ ДАВИДОВ.

Боже мой, Боже мой! (чуй ме;) защо си ме оставил? Далеч са от спасението ми думите на моя вик.

3. Боже мой! викам денем — и Ти не чуваш, и нощем — и няма за мене мира.

4. Но Ти, Светий, живееш посред славословията на Израиля.

5. На Тебе се уповаваха отците ни; уповаваха се, и Ти ги избавяше;

6. към Тебе викаха, и биваха спасявани; на Тебе се уповаваха, и се не посрамяха.

7. Аз пък съм червей, а не човек, гавра за човеците и презрение у народа.

8. Всички, които ме виждат, ругаят ми се; клатейки глава, думат с уста:

9. „Той се уповаваше на Господа, нека Го избави, нека Го спаси, ако Му е угоден“.

10. Но Ти ме извади из утробата, вложи в мене упование още в майчините ми гърди.

11. Още от утроба на Тебе съм оставен; от утроба майчина ми Ти си мой Бог.

12. Не се отдалечавай от мене, защото скръбта е близо, а помощник няма.

13. Множество телци ме обиколиха; тлъсти бикове васански ме окръжиха,

14. разтвориха уста против мене като лъв, който е гладен за плячка и рика.

15. Аз се разлях като вода; всичките ми кости се разглобиха; сърцето ми стана като восък, разтопи се в моята вътрешност.

16. Силата ми изсъхна като чиреп; езикът ми прилепна о небцето, и Ти ме сведе до смъртна пръст.

17. Защото псета ме окръжиха, сбирщина злосторници ме обиколи, пробиха ми ръце и нозе.

18. Можеше да се изброят всичките ми кости, а те гледат и си правят зрелище от мене;

19. делят помежду си дрехите ми и за одеждата ми хвърлят жребие.

20. Но Ти, Господи, не се отдалечавай от мене; Сило моя! побързай ми на помощ;

21. избави от меч живота ми, и от псета — самотната ми душа;

22. спаси ме от устата на лъва, и от рогата на еднорогите, като чуеш, избави ме.

23. Ще възвестявам Твоето име на братята си, сред събранието ще Те хваля.

24. Вие, които се боите от Господа, възхвалете Го. Цяло семе Иаковово, прослави Го. Да благоговее пред Него цяло семе Израилево,

25. защото Той не презря и не пренебрегна скърбите на страдащия, не скри от него лицето Си, а го чу, когато тоя викна към Него.

26. За Тебе е хвалата ми във великото събрание; ще изпълня оброците си пред ония, които се боят от Него.

27. Да ядат бедните и се насищат, да хвалят Господа ония, които Го търсят; да живеят сърцата ви навеки!

28. Ще си спомнят и ще се обърнат към Господа всички земни краища, и ще се поклонят пред Тебе всички езически племена,

29. защото царството е на Господа, и Той е Владетел над народите.

30. Ще ядат и ще се поклонят всички тлъсти на земята; пред Него ще се преклонят всички, които слизат в пръстта и не могат да опазят живота си.

31. Потомството (ми) ще Му служи и ще се нарича Господне навеки;

32. ще дойдат и ще възвестяват на човеците, които ще се родят, правдата Му, ще разказват това, що Господ е сторил.

ПСАЛОМ 22. ПСАЛОМ ДАВИДОВ.

Господ е Пастир мой, от нищо не ще се нуждая:

2. Той ме настанява на злачни пасбища и ме води на тихи води,

3. подкрепя душата ми, насочва ме по пътя на правдата заради Своето име.

4. Да тръгна и по долината на смъртната сянка, няма да се уплаша от злото, защото Ти си с мене; Твоят жезъл и Твоята палица ме успокояват.

5. Ти приготви пред мене трапеза пред очите на враговете ми, помаза главата ми с елей; чашата ми е препълнена.

6. Тъй благостта и милостта (Ти) да ме придружават през всички дни на живота ми, и аз ще пребъдвам в дома Господен много дни.

ПСАЛОМ 23. ПСАЛОМ ДАВИДОВ. (В ПЪРВИЯ ДЕН НА СЕДМИЦАТА.)

Господня е земята и онова, що я изпълня, вселената и всичко, що живее в нея,

2. защото Той я основа върху морета, и върху реки я утвърди.

3. Кой ще възлезе на планината Господня, или кой ще застане на Неговото свето място?

4. Оня, чиито ръце са невинни и сърцето чисто, който не се е клел в душата си напразно и не е споменавал лъжливо името Господне (пред ближния си), —

5. той ще получи благословение от Господа и милост от Бога, своя Спасител.

6. Такъв е родът на ония, които Го търсят, които търсят Твоето лице, Боже Иаковов!

7. Подигнете, порти, горнището си, подигнете се, вечни порти, и ще влезе Царят на славата!

8. Кой е тоя Цар на славата? — Крепкият и силният Господ, силният на война Господ.

9. Подигнете, порти, горнището си, подигнете се, вечни порти, и ще влезе Царят на славата!

10. Кой е тоя Цар на славата? — Господ на силите, Той е Цар на славата.

ПСАЛОМ 24. ПСАЛОМ ДАВИДОВ.

Към Тебе, Господи, въздигам душата си.

2. Боже мой, на Тебе се уповавам, да се не посрамя (навеки), да не тържествуват над мене враговете ми,

3. да се не посрамят и всички, които се надяват на Тебе; да се посрамят ония, които вършат беззаконие без причина.

4. Покажи ми, Господи, Твоите пътища и научи ме на Твоите пътеки.

5. Насочи ме към Твоята истина и ме научи, защото Ти си Бог на моето спасение; на Тебе се надявам всеки ден.

6. Спомни си Твоите щедрости, Господи, и Твоите милости, защото са отвека.

7. Греховете на младостта ми и престъпленията ми не си спомняй; по милостта Си спомни си за мене, по Твоята благост, Господи!

8. Благ и праведен е Господ, затова учи грешните в пътя,

9. насочва кротките към правда и учи кротките на Своите пътища.

10. Всички пътища Господни са милост и истина за ония, които пазят завета Му и откровенията Му.

11. Заради твоето име, Господи, прости греха ми, защото е голям.

12. Кой е човекът, който се бои от Господа? Нему Той ще посочи, кой път да избере.

13. Неговата душа ще пребъде в добро, и неговото семе ще наследи земята.

14. Тайната Господня е за ония, които Му се боят; тям открива Той Своя завет.

15. Очите ми винаги са към Господа, защото Той изважда из примка нозете ми.

16. Милостно погледни към мене и ме помилуй, защото съм самотен и угнетен.

17. Скърбите на сърцето ми се умножиха; извади ме из моите беди.

18. Погледни моето страдание и моето безсилие и прости всичките ми грехове.

19. Погледни моите врагове, колко много са те и с каква върла омраза ме мразят.

20. Запази душата ми и ме избави, та да се не посрамя, задето се на Тебе уповавам.

21. Непорочност и правота да ме пазят, защото на Тебе се надявам.

22. Избави, Боже, Израиля от всичките му скърби.

ПСАЛОМ 25. ПСАЛОМ ДАВИДОВ.

Отсъди ме, Господи, понеже ходих непорочно и, като се уповавам на Господа, няма да се поклатя.

2. Изкуси ме, Господи, изпитай ме; разтопи моите вътрешности и моето сърце;

3. защото Твоята милост е пред очите ми, и аз ходих в Твоята истина,

4. с люде лъжливи не седях и с коварни няма да отида;

5. намразих сборището на злонамерените, и с нечестивци няма да седна;

6. ще умивам ръцете си в невинност и ще обикалям жертвеника Ти, Господи,

7. за да възвестявам с хвалебен глас и да разказвам всички Твои чудеса.

8. Господи, обикнах обиталището на Твоя дом и мястото, дето живее Твоята слава.

9. Не погубвай душата ми с грешници и живота ми с кръвници,

10. в чиито ръце има злодейство, и чиято десница е пълна с подкупи.

11. Аз пък ходя в своята непорочност; избави ме (Господи) и помилуй ме.

12. Ногата ми стои на прав път; в събранията ще благославям Господа.

ПСАЛОМ 26. ПСАЛОМ ДАВИДОВ. (ПРЕДИ ПОМАЗВАНЕТО.)

Господ е моя светлина и мое спасение; от кого ще се боя? Господ е крепост на моя живот, от кого ще се плаша?

2. Ако ме нападат злодейци, противници и враговете ми, за да изядат плътта ми, те сами ще се спънат и паднат.

3. И полк да се опълчи против мене, няма да се уплаши сърцето ми; и война да се дигне против мене, и тогава ще се надявам.

4. Едно само молих от Господа, само това искам: да пребъдвам в дома Господен през всички дни на живота си, да гледам Господнята красота и да посещавам Неговия (свети) храм,

5. защото в злочест ден Той би ме укрил в Своята скиния, би ме скрил в тайника на Своето жилище, би ме възкачил на скала.

6. Тогава главата ми би се издигнала над враговете, които ме окръжават; и аз бих пренесъл в Неговата скиния хвалебни жертви, бих пял и възпявал Господа.

7. Чуй, Господи, гласа ми, с който викам; помилуй ме и послушай ме.

8. Сърцето ми повтаря Твоите думи: „търсете лицето Ми“; и аз ще търся лицето ти, Господи.

9. Не скривай от мене лицето Си; не отблъсквай в гняв Твоя раб. Ти беше мой помощник; не ме отхвърляй и не ме оставяй, Боже, Спасителю мой!

10. Защото баща ми и майка ми ме оставиха, но Господ ще ме приеме.

11. Научи ме, Господи, на Твоя път и насочи ме в пътеката на правдата, поради враговете ми;

12. не ме предавай на произвола на моите врагове, защото въстанаха против мене лъжливи свидетели и дишат злоба.

13. Но аз вярвам, че ще видя Господнята благост в земята на живите.

14. Надявай се на Господа, бъди мъжествен, и да укрепва сърцето ти; надявай се на Господа!

ПСАЛОМ 27. ПСАЛОМ ДАВИДОВ.

Към Тебе, Господи, викам: твърдиня моя, не бъди безмълвен към мене, та да не би при Твоето безмълвие да се уподобя на слизащ в гроб.

2. Чуй гласа на моите молби, кога викам към Тебе, кога дигам ръце към светия Твой храм.

3. Не ме погубвай с нечестивци и със злосторници, които с ближните си говорят за мир, а на сърце имат зло.

4. Въздай им според техните дела, според техните зли постъпки; според делата на техните ръце им въздай, дай им, каквото са заслужили.

5. Задето те не са внимателни към делата на Господа и към делото на ръцете Му, Той ще ги съсипе и няма да ги въздигне.

6. Благословен Господ, защото Той чу гласа на молбите ми.

7. Господ е моя крепост и мой щит; Нему се уповаваше сърцето ми, и Той ми помогна, и сърцето ми се зарадва; аз ще Го прославя с моята песен.

8. Господ е крепост на Своя народ и спасителна защита на Своя помазаник.

9. Спаси народа Си и благослови наследството Си; паси ги и ги въздигай навеки!

ПСАЛОМ 28. ПСАЛОМ ДАВИДОВ. (КОГА СЕ ЗАВЪРШВА ПРАЗНИК ШАТРИ.)

Въздайте Господу, синове Божии, въздайте Господу слава и чест,

2. въздайте Господу слава на името Му; поклонете се Господу в благолепното Му светилище.

3. Гласът Господен се носи над водите; Бог на славата, Господ загърмя над големите води.

4. Гласът Господен е силен, гласът Господен е величествен.

5. Гласът Господен поваля кедри; Господ събаря кедри ливански

6. и ги прави да скачат като телец, Ливан и Сирион — като млад еднорог.

7. Гласът Господен секне огнен пламък.

8. Гласът Господен разтърсва пустиня, разтърсва Господ пустиня Кадес.

9. Гласът Господен освобождава бременни кошути и оголва гори; и в храма Му всичко възвестява Неговата слава.

10. Господ е седял над потопа, и ще седи Господ като цар навеки.

11. Господ ще даде сила на Своя народ, Господ ще благослови с мир Своя народ.

ПСАЛОМ 29. ПСАЛОМ ДАВИДОВ; ПЕСЕН ПРИ ОБНОВЯВАНЕ ДОМА.

Ще Те възхваля, Господи, задето ме въздигна и не остави враговете ми да тържествуват над мене.

3. Господи, Боже мой, виках към Тебе, и Ти ме изцели.

4. Господи, Ти изведе душата ми от ада и ме оживи, за да не сляза в гроба.

5. Пейте Господу, светии Негови, славете паметта на Неговата светиня,

6. защото гневът Му е за миг, благоволението Му за цял живот: вечер настъпва плач, а сутрин — радост.

7. И аз си думах в своята доброчестина: няма да се поколебая навеки.

8. По благоволението Си, Господи, Ти укрепи моята планина; но скри лицето Си, и аз се смутих.

9. Тогава към Тебе, Господи, виках и Господа (моего) молих:

10. „каква полза от кръвта ми, кога сляза в гроба? ще Те слави ли прахът? ще възвестява ли той Твоята истина?

11. Чуй, Господи, и помилуй ме; Господи, бъди ми помощник!“

12. И Ти обърна тъгата ми в ликуване, сне от мене вретището и ме препаса с веселие,

13. за да Те слави душата ми и да не замлъква. Господи, Боже мой, вечно ще Те славя!

ПСАЛОМ 30. НАЧАЛНИКУ НА ХОРА. ПСАЛОМ ДАВИДОВ. (В РАЗМИРНО ВРЕМЕ.)

На Тебе, Господи, се уповавам, да се не посрамя навеки; по Твоята правда избави ме;

3. наклони ухо към мене, побързай да ме избавиш. Бъди ми каменна твърдиня, дом за прибежище, за да ме спасиш,

4. защото Ти си моя каменна планина и моя ограда; заради Твоето име води ме и ме оправяй.

5. Изведи ме от примката, която тайно ми са поставили, защото Ти си моя крепост.

6. В Твоя ръка предавам духа си; Ти си ме избавял, Господи, Боже на истината.

7. Мразя почитателите на суетните идоли, а се уповавам на Господа.

8. Ще се радвам и ще се веселя за Твоята милост, защото Ти погледна на злочестието ми, узна скръбта на душата ми,

9. и ме не предаде в ръцете на врага; постави нозете ми на просторно място.

10. Помилуй ме, Господи, защото съм в утеснение; от скръб се помрачи окото ми, душата ми и утробата ми.

11. Изнури се от скръб животът ми, и годините ми — от въздишки; от моите грехове изнемощя силата ми, и костите ми изсъхнаха.

12. От всичките си врагове станах за укор дори пред моите съседи и плашило за моите познати; които ме видят на улицата бягат от мене.

13. Забравен съм в сърцата като мъртъв; аз съм като разбит съсъд,

14. защото слушам злоречието на мнозина; отвред — ужас, кога се наговарят против мене и замислят да изтръгнат душата ми.

15. Аз пък на Тебе, Господи, се уповавам и казвам: Ти си мой Бог.

16. Дните ми са в Твоя ръка; избави ме от ръцете на враговете ми и от гонителите ми.

17. Яви на Твоя раб светлото Си лице; спаси ме с Твоята милост.

18. Господи, да се не посрамя, задето викам към Тебе; а нечестивите да се посрамят и да млъкнат в ада.

19. Да онемеят лъжливи уста, които говорят зло против праведника с гордост и презрение.

20. Колко много са у Тебе благата, що пазиш за ония, които Ти се боят, и що си приготвил за ония, които се уповават на Тебе пред синовете човешки!

21. Ти ги укриваш под покрива на лицето Си от човешките вълнения, скриваш ги под сянка от нападки на езиците.

22. Благословен е Господ, задето яви към мене Своята чудна милост в укрепения град!

23. В смущението си мислех: отхвърлен съм от Твоите очи; но Ти чу гласа на молитвата ми, когато викнах към Тебе.

24. Обичайте Господа, всички Негови праведници; Господ пази верните и отплаща с излишък на ония, които постъпват горделиво.

25. Дерзайте, и да крепне сърцето ви; дерзайте всички, които се надявате на Господа!

ПСАЛОМ 31. ПСАЛОМ ДАВИДОВ. УЧЕНИЕ.

Блажен е оня, комуто беззаконията са простени, и чиито грехове са покрити!

2. Блажен е онзи човек, комуто Господ няма да вмени грях, и в чийто дух няма лукавство!

3. Докле мълчах, изтощиха се костите ми от вседневното ми охкане,

4. защото денем и нощем тежеше над мене Твоята ръка; свежестта ми изчезна като през лятна засуха.

5. Но аз Ти открих греха си и не скрих беззаконието си; аз казах: „ще изповядам Господу моите престъпления“, и Ти сне от мене вината на греха ми.

6. Затова всеки праведник ще Ти се помоли овреме, и тогава разливът от многото води няма да го достигне.

7. Ти си моя закрила: Ти ме пазиш от скръб; окръжаваш ме с радост на избавление.

8. „Ще те вразумя — казва Бог, — ще ти насоча пътя, по който да вървиш; ще те ръководя, Моето око е над тебе.“

9. „Не бивайте като кон, като неразумна мъска, чиито челюсти трябва да се обуздават с юзда и оглавник, за да ти се покоряват.“

10. Много са скърбите за нечестивеца, а който се уповава на Господа, него милост окръжава.

11. Веселете се в Господа и радвайте се, праведници; тържествувайте, всички прави по сърце.

ПСАЛОМ 32. (ПСАЛОМ ДАВИДОВ)

Радвайте се, праведници, в Господа: на праведници прилича да славословят.

2. Славете Господа с гусли, пейте Му с десетострунен псалтир;

3. пейте Му нова песен; пейте Му стройно, с възклицание,

4. защото словото на Господа е право, и всичките Му дела са верни.

5. Той обича правда и съд; с милост Господня е пълна земята.

6. Чрез словото на Господа са сътворени небесата, и чрез духа на устата Му — цялото им воинство.

7. Той събра като на купища морските води; бездните тури в клетове.

8. Нека се бои от Господа цяла земя; да треперят пред Него всички, които живеят във вселената,

9. защото Той рече — и всичко стана; Той заповяда — и всичко се яви.

10. Господ разрушава кроежите на езичниците, унищожава заговорите на народите (унищожава кроежите на князете).

11. А решението на Господа пребъдва навеки; мислите на сърцето Му пребъдват от рода в род.

12. Блажен оня народ, комуто Господ е Бог, и племето, което Си е Той избрал за наследие!

13. От небесата гледа Господ, вижда всички синове човешки;

14. от престола, на който седи, гледа на всички, които живеят по земята:

15. на всички тях Той е създал сърцата и вниква във всички техни дела.

16. Не се спасява цар с много войска; голямата сила не ще защити исполина.

17. Ненадежден е конят за спасяване, с голямата си сила не ще избави.

18. Ето, окото на Господа е над ония, които Му се боят и които се уповават на милостта Му,

19. че Той ще спаси душата им от смърт и във време на глад ще ги прехрани.

20. Нашата душа се уповава на Господа: Той е наша помощ и наша защита;

21. за Него се весели сърцето ни, защото на Неговото свето име се уповаваме.

22. Да бъде милостта Ти над нас, Господи, според както Ти се уповаваме.

ПСАЛОМ 33. ПСАЛОМ НА ДАВИДА, КОГАТО ТОЙ СЕ БЕ ПРЕСТОРИЛ НА БЕЗУМЕН ПРЕД АВИМЕЛЕХА, БИДЕ ИЗГОНЕН ОТ НЕГО И СИ ОТИДЕ.

Ще благославям Господа във всяко време; хвалата за Него винаги е в устата ми.

3. С Господа ще се хвали душата ми; ще чуят кротките и ще се развеселят.

4. Величайте Господа с мене, и да възхвалим името Му заедно.

5. Подирих Господа, и Той ме послуша и от всички мои опасности ме избави.

6. Които обръщаха поглед към Него, просияваха, и лицата им няма да се посрамят.

7. Ето, сиромахът викна, — и Господ чу и го спаси от всичките му беди.

8. Ангелът на Господа застава около ония, които Му се боят, и ги избавя.

9. Вкусете и ще видите, колко благ е Господ! Блажен е човекът, който се Нему уповава!

10. Бойте се от Господа, (всички) Негови светии, защото няма оскъдност у ония, които Му се боят.

11. Лъвчетата бедствуват[1] и търпят глад, а ония, които дирят Господа, не са лишени от никое благо.

12. Дойдете, деца, послушайте ме: на страх Господен ще ви науча.

13. Иска ли човек да живее и обича ли дълголетие, за да види блага?

14. Нека сдържа езика си от зло и устата си от коварни думи;

15. нека се отклонява от зло и прави добро; да търси мир и да следва подир него.

16. Очите на Господа са обърнати към праведниците, и ушите Му — към техните вопли.

17. Но лицето на Господа е против ония, които вършат зло, за да изтреби от земята помена им.

18. Викат (праведниците), и Господ слуша и ги избавя от всичките им скърби.

19. Близо е Господ до сломените по сърце, и смирените по дух ще спаси.

20. Много са скърбите на праведника, но от всички тях Господ ще го избави.

21. Той пази всички негови кости; ни една от тях не ще се строши.

22. Злото ще убие грешника, и които мразят праведника, ще загинат.

23. Господ ще избави душата на рабите Си, и никой от ония, които се Нему уповават, няма да загине.

---

[1] Според превода на 70-те: „Богати обедняха“. ↑

ПСАЛОМ 34. ПСАЛОМ ДАВИДОВ.

Застъпи се, Господи, в тъжбата с ония, които ме съдят, и обори борещите се с мене;

2. вземи щит и броня и дигни се мен на помощ;

3. извади меч и пресечи пътя на гонителите ми; кажи на душата ми: Аз съм твое спасение!

4. В стид и срам да потънат, които търсят душата ми; да се върнат назад и покрият с безчестие, които ми мислят зло;

5. да бъдат те като прах пред лицето на вятъра, и Ангел Господен да ги прогонва;

6. да бъде пътят им тъмен и плъзгав, и Ангел Господен да ги преследва,

7. защото без вина скриха за мене мрежата си, без вина изкопаха яма за душата ми.

8. Да дойде върху него неочаквана пагуба, и мрежата му, която е скрил за мене, да улови самия него; да падне в нея и да загине.

9. А моята душа ще се радва в Господа, ще се весели за спасението от Него.

10. Всичките ми кости ще кажат: Господи, кой е подобен Тебе, Който избавяш слаб от силен, беден и сиромах от грабителя му?

11. Дигнаха се против мене неправедни свидетели: каквото не зная, за това ме разпитват;

12. връщат ми зло за добро, причиняват сиротинство на душата ми.

13. През време на тяхната болест, аз се обличах във вретище, изнурявах душата си с пост, и молитвата ми се връщаше в пазухата ми.

14. Постъпвах тъй, като че това беше мой приятел, мой брат; ходех тъжен, с наведена глава, като че майка оплаквах.

15. А когато се препъвах, те се радваха и събираха; събираха се хулителите против мене, без да зная защо, хулеха и не преставаха;

16. с лицемерни присмехулници скърцаха зъби против мене.

17. Господи, докога ще гледаш това? Отърви душата ми от техните злодейства, самотната ми душа — от тия лъвове.

18. Ще Те прославя аз във великото събрание, сред многочислен народ ще Те възхваля,

19. за да не тържествуват над мене ония, които враждуват неправедно против мене, и да си не смигват с очи ония, които ме мразят без вина;

20. защото не за мир говорят те, а против мирните на земята кроят лукави заговори;

21. разтварят уста против мене; говорят: „добре! добре! окото ни видя“.

22. Ти видя, Господи, недей мълча; Господи, не се отдалечавай от мене!

23. Подигни се, пробуди се за моя съд, за моята тъжба, Боже мой и Господи мой!

24. Съди ме по Твоята правда, Господи, Боже мой, та да не тържествуват те над мене;

25. да не казват в сърцето си: „добре! (добре!) тъкмо по душата ни!“ Да не казват: „погълнахме го“.

26. В стид и срам да потънат всички, които се радват на моето нещастие; да се облекат в срам и позор, които се големеят над мене.

27. Да се радват и да се веселят, които желаят моята правота, и да говорят непрестанно: да се възвеличи Господ, Който желае мир на Своя раб!

28. И езикът ми ще проповядва Твоята правда и Твоята хвала всеки ден.

ПСАЛОМ 35. НАЧАЛНИКУ НА ХОРА. ПСАЛОМ НА ДАВИДА, РАБ ГОСПОДЕН.

Нечестието на беззаконника говори в сърцето ми: страх Божий няма пред очите му,

3. защото той се лъсти в очите си, че уж търси беззаконието си, за да го намрази;

4. думите на устата му са неправда и лукавство; той не иска да се вразуми, та да върши добро;

5. на леглото си замисля беззаконие, стъпя на лош път, от зло не се гнуси.

6. Господи, Твоята милост е до небесата, Твоята истина — до облаците!

7. Твоята правда като планини Божии, и Твоите съдби — велика бездна! Човеци и добитъци пазиш Ти, Господи!

8. Колко е драгоценна Твоята милост, Боже! Синовете човешки са спокойни под сянката на Твоите криле:

9. те се насищат от тлъстината на Твоя дом, и от потока на Твоите сладости ги напояваш;

10. защото у Тебе е изворът на живота: в Твоята светлина ние виждаме светлина.

11. Продължи милостта Си към тия, които Те познават, и правдата Си към правите по сърце;

12. да ме не настъпи ногата на гордостта, и ръката на грешника да ме не изгони;

13. там паднаха ония, които вършат беззаконие; съборени са и не могат стана.

ПСАЛОМ 36. ПСАЛОМ ДАВИДОВ.

Не ревнувай на злодейците, не завиждай на ония, които вършат беззаконие,

2. защото те като трева ще бъдат скоро покосени, и като зелен злак те повяхват.

3. Уповавай се на Господа и върши добро; живей на земята и пази истината.

4. Утешавай се с Господа, и Той ще изпълни желанието на сърцето ти.

5. Предай пътя си на Господа и Нему се уповавай, и Той ще извърши

6. и ще изведе като светлина твоята правда, и твоята справедливост — като пладнина.

7. Покори се на Господа и Нему се надявай. Не ревнувай на оня, който успява в пътя си, на човек, който лукавствува.

8. Престани да се гневиш и остави яростта; не ревнувай дотолкова, че да правиш зло,

9. защото тези, които вършат зло, ще бъдат изтребени, а ония, които се уповават на Господа, ще наследят земята.

10. Още малко, и нечестивеца не ще го има; ще погледнеш на мястото му, и — няма го.

11. А кротките ще наследят земята и ще се насладят с много мир.

12. Нечестивецът замисля зло против праведника и скърца зъби против него,

13. а Господ се надсмива над него, защото вижда, че денят му иде.

14. Нечестивците вадят меч, изопват лъка си, за да повалят бедния и сиромаха, за да прободат ония, които вървят по прав път;

15. мечът им ще се забие в тяхното сърце, и лъковете им ще се пречупят.

16. Малкото у праведника е по-добро от богатството на много нечестивци,

17. защото мишците на нечестивците ще се сломят, а праведниците Господ подкрепя.

18. Господ знае дните на непорочните, и тяхното притежание ще пребъде вечно:

19. в усилно време няма да бъдат посрамени и в гладни дни ще бъдат сити;

20. а нечестивците ще загинат, и враговете Господни като агнешка тлъстина ще изчезнат, в дим ще изчезнат.

21. Нечестивецът взема в заем и не връща, а праведникът се смилява и дава,

22. защото благословените от Бога ще наследят земята, а проклетите от Него ще бъдат изтребени.

23. Господ укрепи стъпките на такъв човек и благоволи към неговите пътища:

24. кога да падне, не пада, защото Господ го поддържа за ръка.

25. Бях млад, вече остарях, и не видях изоставен праведник, нито потомците му хляб да просят:

26. той всеки ден се смилява и на заем дава, и неговото потомство ще бъде благословено.

27. Избягвай злото и върши добро, и ще живееш вечно

28. защото Господ обича правдата и не оставя Своите светии; те вечно ще бъдат запазени; (а беззаконниците ще бъдат изхвърлени) и потомството на нечестивите ще бъде изтребено.

29. Праведниците ще наследят земята и ще живеят на нея вечно.

30. Устата на праведника изказват премъдрост, и езикът му изговаря правда.

31. Законът на неговия Бог е в сърцето му; стъпките му няма да се поклатят.

32. Нечестивецът дебне праведника и търси да го умъртви;

33. но Господ няма да го предаде в негови ръце и няма да допусне да го обвинят, когато бъде съден.

34. Уповавай се на Господа и се дръж о Неговите пътища: и Той ще те въздигне, за да наследиш земята; и когато бъдат изтребвани нечестивците, ти ще видиш.

35. Видях страшен нечестивец, как се шириеше като вкоренено многоклонесто дърво;

36. но той премина, и го няма; търся го, и го не намирам.

37. Наблюдавай непорочния и гледай праведника, защото бъдninата на такъв човек е мир;

38. а беззаконниците всички ще бъдат изтребени; бъдninата на нечестивците е гибел.

39. От Господа е спасението на праведниците. Той е тям защита в скръбно време;

40. и ще им помогне Господ и ще ги избави; ще ги избави от нечестивците и ще ги спаси, защото Нему се уповават.

ПСАЛОМ 37. ПСАЛОМ ДАВИДОВ. В СПОМЕН (ЗА СЪБОТАТА).

Господи, в яростта Си не ме изобличавай и в гнева Си не ме наказвай,

3. защото Твоите стрели се забиха в мене, и Твоята ръка тежи върху ми.

4. Няма здраво място в плътта ми от Твоя гняв; няма мира в моите кости от греховете ми;

5. защото беззаконията ми превишиха главата ми, като тежко бреме ме притиснаха,

6. смърдят и гноясват моите рани поради безумието ми.

7. Аз се прегърбих и съвсем се наведох, цял ден ходя натъжен;

8. защото чреслата ми са цели възпалени, и няма здраво място в плътта ми.

9. Изнемощях и извънмерно съм съкрушен; викам от мъките на сърцето си.

10. Господи, пред Тебе са всичките ми желания, и моята въздишка не е скрита от Тебе.

11. Сърцето ми трепери; моите сили ме напуснаха, и светлината на очите ми, — и нея няма у мене.

12. Моите приятели и моите искрени отстъпиха от раните ми, и ближните ми стоят надалеч.

13. А които търсят душата ми, турят мрежи, и които ми желаят зло, говорят за моето загиване и всеки ден козни кроят;

14. аз пък като глух не чувам и съм като ням, който не отваря устата си;

15. и станах като човек, който не чува и няма в устата си отговор,

16. защото на Тебе, Господи, се уповавам; Ти ще чуеш, Господи, Боже мой.

17. И аз рекох: да не възтържествуват над мене (моите врагове); когато се колебае ногата ми, те се големеят над мене.

18. Близко съм да падна, и скръбта ми е винаги пред мене.

19. Беззаконието си съзнавам, съкрушавам се заради греха си.

20. А моите врагове живеят и крепнат, и ония, които ме ненавиждат без вина, се умножават;

21. и които ми връщат зло за добро, враждуват против мене, задето следвам доброто.

22. Не ме оставяй, Господи, Боже мой, не се отдалечавай от мене;

23. побързай ми на помощ, Господи, Спасителю мой!

ПСАЛОМ 38. НАЧАЛНИКУ НА ХОРА, ИДИТУМУ. ПСАЛОМ ДАВИДОВ.

Рекох си: ще пазя пътищата си, за да не сгреша с езика си, ще обуздавам устата си, додето нечестивият е пред мене.

3. Бях ням и безгласен, и мълчах дори за доброто; и скръбта ми се усили.

4. Пламна сърцето ми в мене, огън се разгоря в мислите ми; заговорих с езика си:

5. кажи ми, Господи, моя край, и какво е числото на моите дни, за да зная, какъв е векът ми.

6. Ето, Ти си ми дал дни колкото педя, и векът ми е като нищо пред Тебе. Наистина, пълна суета е всеки човек, който живее.

7. Наистина, човек ходи като привидение; напразно се лута, събира и не знае, кому ще се падне то.

8. И сега какво да очаквам, Господи? надеждата ми е на Тебе.

9. Избави ме от всичките ми беззакония, не ме предавай на безумния за охулване.

10. Станах ням, не си отварям устата, защото Ти направи това.

11. Отклони от мене Твоите удари, аз изчезвам от Твоята поразяваща ръка.

12. Ако чрез изобличения наказваш човека за престъпления, то неговата хубост ще се развали като от молци. Тъй всеки човек е суетен!

13. Чуй, Господи, молитвата ми и дай ухо на моите вопли, не бъди безмълвен към моите сълзи, защото съм странник у Тебе и пришълец, както и всичките ми отци.

14. Отстъпи от мене, за да мога да се подкрепя, преди да замина и да ме няма вече.

ПСАЛОМ 39. НАЧАЛНИКУ НА ХОРА. ПСАЛОМ ДАВИДОВ.

Твърдо се уповавах на Господа, и Той се наклони към мене и чу моите вопли;

3. извлече ме от страшен ров, от тинесто блато, постави на камък нозете ми и утвърди стъпките ми;

4. и вложи в устата ми нова песен — хвала на нашия Бог. Мнозина ще видят, ще се побоят и ще се уповават на Господа.

5. Блажен човек, който възлага надеждата си на Господа и се не обръща към горделивите и към ония, които се отбиват към лъжата!

6. Много си сторил Ти, Господи, Боже мой: за Твоите чудеса и помисли за нас — кой ще се уподоби на Тебе! — бих желал да проповядвам и говоря за тях, но те брой нямат.

7. Жертва и принос Ти не пожела; продупчи Ми ушите[1]; всесъжение и жертва за грях не поиска.

8. Тогава рекох: ето, ида; в книжния свитък е писано за Мене;

9. желая да изпълня волята Ти, Боже Мой и Твоят закон е в сърцето Ми.

10. Възвестявах Твоята правда във великото събрание; не забранявах на устата си: Ти знаеш това, Господи.

11. Твоята правда не скривах в сърцето си, възвестявах Твоята вярност и спасението от Тебе, и не затаявах Твоята милост и Твоята истина пред великото събрание.

12. Не спирай, Господи, Твоите щедрости към мене; Твоята милост и Твоята истина нека ме пазят непрестанно,

13. защото злини безбройни са ме окръжили; постигнаха ме беззаконията ми, та дори да виждам не мога; те са повече от космите на главата ми; моето сърце ме остави.

14. Благоволи, Господи, да ме избавиш; Господи, побързай ми на помощ.

15. Да потънат в стид и срам всички, които искат гибелта на душата ми! Да бъдат върнати назад и да бъдат предадени на присмех ония, които ми желаят зло.

16. Да се смутят от своя срам ония, които ми говорят: „добре, добре!“

17. Да се радват и да се веселят чрез Тебе всички, които Те търсят, и ония, които обичат Твоето спасение, да казват непрестанно: велик е Господ!

18. Аз съм беден и сиромах, но Господ се грижи за мене. Ти си помощ моя и избавител мой; Боже мой, не закъснявай!

---

[1] Вместо „продупчи Ми ушите“ — в превода на 70-те: „тяло Ми приготви“. ↑

ПСАЛОМ 40. НАЧАЛНИКУ НА ХОРА. ПСАЛОМ ДАВИДОВ.

Блажен оня, който пригледва бедни (и сиромаси)! В злочест ден Господ ще го избави.

3. Господ ще го запази и ще заварди живота му; той ще бъде блажен на земята. И Ти няма да го предадеш на волята на враговете му.

4. Господ ще го подкрепи в леглото на болестта му. Ти ще измениш цялата му постеля през болестта му.

5. Рекох: Господи, помилуй ме, изцели душата ми, защото съгреших пред Тебе.

6. Враговете ми говорят зло за мене: „кога ще умре, и кога ще загине името му?“

7. И ако някой дохожда да ме види, говори лъжа; неговото сърце трупа в себе си неправда, и той, щом излезе вън, разправя.

8. Всички, които ме мразят, шепнат си против мене, кроят зло против мене:

9. „законопрестъпност тежи върху него; той легна; няма вече да стане.“

10. Дори човекът, който беше в мир с мене, комуто се осланях, който е ял хляба ми, дигна против мене пета.

11. А Ти, Господи, помилуй ме, изправи ме, и аз ще им въздам.

12. По това ще узная, че Ти благоволиш към мене, ако моят враг не възтържествува над мене,

13. а мене запазиш читав и ме поставиш пред лицето Си навеки.

14. Благословен Господ, Бог Израилев, от века и до века! Амин, амин!

ПСАЛОМ 41. НАЧАЛНИКУ НА ХОРА. УЧЕНИЕ. ОТ КОРЕЕВИТЕ СИНОВЕ.

Както кошута жадува за водни потоци, тъй и душата ми, Боже, копнее за Тебе!

3. Душата ми жадува за Бога силний, живий: кога ще дойда и се явя пред лицето Божие!

4. Сълзите ми бяха хляб за мене денем и нощем, когато всеки ден ми думаха: де е твоят Бог?

5. Колчем си спомня това, изливам душата си, защото съм ходил с многолюдие, влизал съм с тях в Божия дом с радостния и славословен глас на празнуващото множество.

6. Защо униваш, душо моя, и защо се смущаваш? Уповавай се на Бога, защото аз още ще славя Него, моя Спасител и моя Бог.

7. Унива в мене душата ми; затова си спомням за Тебе от земята Иорданска, от Ермон, от планина Цоар.

8. Бездна бездна призовава с гласа на Твоите водопади; всички Твои води и Твои вълни преминаха над мене.

9. Денем Господ ще покаже милостта Си, и нощем песен ще Му пея, молитва към Бога на моя живот.

10. Ще кажа на Бога, моя застъпник: защо си ме забравил? Защо ходя натъжен от обидите на врага?

11. Сякаш костите ми се трошат, кога враговете ми се гаврят над мене, кога ми думат всеки ден: де е твоят Бог?

12. Защо униваш, душо моя, и защо се смущаваш? Уповавай се на Бога, защото аз още ще славя Него, моя Спасител и моя Бог.

ПСАЛОМ 42.

Съди ме, Боже, и застъпи се в тъжбата ми с тоя недобър народ. Избави ме от лукав и несправедлив човек,

2. защото Ти си Бог на моята сила. Защо си ме отхвърлил? Защо ходя натъжен от обидите на врага?

3. Прати Твоята светлина и Твоята истина да ме водят и да ме доведат на Твоята света планина и в Твоите обиталища.

4. И ще се приближа до Божия жертвеник, до Бога на радостта и на моето веселие, и на гусли ще Те славя, Боже, Боже мой!

5. Защо униваш, душо моя, и защо се смущаваш? Уповавай се на Бога, защото още ще славя Него, моя Спасител и моя Бог.

ПСАЛОМ 43. НАЧАЛНИКУ НА ХОРА. УЧЕНИЕ. ОТ КОРЕЕВИТЕ СИНОВЕ.

Боже, с ушите си сме чули, нашите отци са ни разказвали за делото, което си сторил през техни дни, в стародавни дни:

3. Ти с Твоята ръка си изтребил народи, а тях си настанил: поразил си племена и си ги изгонил;

4. защото те не с меча си са придобили земята, и не тяхната мишца ги е спасила, а Твоята десница и Твоята мишца, и светлината на Твоето лице, понеже Ти си благоволил към тях.

5. Боже, Царю мой! Ти си същият; дари спасение на Иакова.

6. С Тебе, като с рогове, избождаме нашите врагове, в Твое име ще стъпчим с нозе ония, които въстават против нас;

7. защото не на моя лък се уповавам, и не моят меч ще ме спаси;

8. но Ти ще ни спасиш от враговете ни и ще посрамиш ония, които ни мразят.

9. С Бога ще се хвалим всеки ден и Твоето име ще славим вечно.

10. Но сега Ти ни отритна и посрами, и не излизаш с нашите войски;

11. обърна ни в бягство пред врага, и ония, които ни мразят, ограбват ни.

12. Предаде ни като овци на изядане и ни разпиля между народите;

13. продаде народа Си без печалба и не подигна цената му;

14. предаде ни за укор на съседите ни, за присмех и хула на ония, които живеят около нас;

15. направи ни за притча в народите, за кимване с глава между друговерците.

16. Всеки ден моето унижение пред мене, и срам покрива лицето ми

17. от гласа на хулителя и клеветника, от погледите на врага и отмъстителя:

18. всичко това дойде върху нас, ала ние Те не забравихме и Твоя завет не нарушихме.

19. Сърцето ни не отстъпи назад, и стъпките ни се не отклониха от Твоя път,

20. когато ни съкруши в земята на змейовете и ни покри със смъртна сянка.

21. Ако бяхме забравили името на нашия Бог и протегнехме ръце към чужди бог,

22. то Бог не щеше ли да подири сметка за това? защото Той знае тайните на сърцето.

23. Заради Тебе ни затриват всеки ден, смятат ни за овци, обречени на клане.

24. Стани, защо спиш, Господи! пробуди се, не отритвай ни завинаги!

25. Защо криеш лицето Си, забравяш скръбта ни и угнетението ни?

26. Защото душата ни е унизена до прах, утробата ни е прилепнала о земята.

27. Дигни се нам на помощ, и ни избави поради Твоята милост.

ПСАЛОМ 44. НАЧАЛНИКУ НА ХОРА. НА СВИРАЛО ШОШАН. УЧЕНИЕ. ОТ КОРЕЕВИТЕ СИНОВЕ. ПЕСЕН НА ЛЮБОВТА.

Из сърцето ми се изля блага дума; аз говоря: моята песен е за Царя; езикът ми е перо на бързописец.

3. Ти си най-прекрасният от синовете човечески; благодат се изля от Твоите уста; затова Бог Те е благословил навеки.

4. Препаши на бедро меча Си, о Силний! Препаши се с Твоята слава и красота!

5. И в това Твое украшение побързай, седни в колесница заради истината, красотата и правдата, и Твоята десница ще Ти покаже чудни дела.

6. Остри са Твоите стрели (о Силний), народите ще паднат пред Тебе, — те са в сърцето на Царевите врагове.

7. Твоят престол, Боже, е вечен; жезълът на правотата е жезъл на Твоето царство.

8. Ти обикна правдата и намрази беззаконието, затова, Боже, Твоят Бог Те помаза с елей на радост повече от Твоите съучастници.

9. Всички Твои дрехи благоухаят на смирна, алой и касия; из чертози от слонова кост Те веселят.

10. Царски дъщери са между Твоите почетни; застана царица Теб отдясно в офирско злато.

11. Чуй, дъще, и виж, наклони ухо и забрави твоя народ и дома на баща си.

12. И силно ще пожелае Царят твоята красота, защото Той е твой Господ, и ти Му се поклони.

13. И дъщерята тирска с дарове и най-богатите от народа ще умоляват лицето Ти.

14. Всичката слава на царската дъщеря е вътре: нейната дреха е със злато везана;

15. в изпъстрена дреха я довеждат при Царя; след нея водят при Тебе девици, нейни дружки,

16. довеждат ги с веселие и ликуване, влизат в Царевия чертог.

17. Вместо Твоите бащи, ще бъдат Твоите синове; Ти ще ги туриш князе по цяла земя.

18. Ще направя да се помни Твоето име от рода в род; затова народите ще Те славят от века до века.

ПСАЛОМ 45. НАЧАЛНИКУ НА ХОРА. ОТ КОРЕЕВИТЕ СИНОВЕ. НА СВИРАЛО АЛАМОТ. ПЕСЕН.

Бог е нам прибежище и сила, бърз помощник в беди,

3. затова няма да се уплашим, макар и земята да се разклати и планините да се преместят в сърцето морско.

4. Нека бучат и се подигат водите им, нека се тресат планините от вълнението им.

5. Речни потоци веселят Божия град, светото жилище на Всевишния.

6. Бог е всред него; той няма да се поклати: Бог ще му помогне от ранно утро.

7. Разфучаха се народите; дигнаха се царствата: (Всевишният) даде Своя глас, и земята се разтопи.

8. Господ на силите е с нас, Бог на Иакова е наш застъпник.

9. Дойдете и вижте делата на Господа, — какви опустошения направи Той по земята:

10. прекратявайки войните докрай земя, строши лък и пречупи копие, колесници с огън изгори.

11. Застанете и познайте, че Аз съм Бог: ще бъда превъзнесен у народите, превъзнесен по земята.

12. Господ на силите е с нас, Бог на Иакова е наш застъпник.

ПСАЛОМ 46. НАЧАЛНИКУ НА ХОРА. ОТ КОРЕЕВИТЕ СИНОВЕ. ПСАЛОМ.

Запляскайте с ръце, всички народи, възкликнете към Бога с радостен глас;

3. защото Всевишний Господ е страшен, велик Цар е над цялата земя;

4. покори нам под нозете ни народи и племена;

5. избра за нас нашето наследие, красотата на Иакова, когото възлюби.

6. Бог възлезе при възклицания, Господ възлезе при тръбен звук.

7. Пейте на нашия Бог, пейте; пейте на нашия Цар, пейте,

8. защото Бог е Цар на цяла земя; пейте всички разумно.

9. Бог се възцари над народите, Бог седна на светия Свой престол;

10. князете на народите се събраха при народа на Бога Авраамов, защото земните щитове са на Бога; Той е превъздигнат над тях.

ПСАЛОМ 47. ПЕСЕН. ПСАЛОМ. ОТ КОРЕЕВИТЕ СИНОВЕ.

Велик е Господ и всехвален в града на нашия Бог, на светата Негова планина.

3. Прекрасна възвишеност, радост на цяла земя е планина Сион; на северната й страна е градът на великия Цар.

4. В неговите жилища Бог е познат като застъпник:

5. защото, ето събраха се царете и всички минаха покрай него;

6. видяха и се почудиха, смутиха се и удариха на бяг;

7. страх и мъка ги обхвана там, като жена, кога ражда;

8. с източния вятър Ти съкруши тарсиските кораби.

9. Както сме слушали, така и видяхме в града на Господа на силите, в града на нашия Бог: Бог ще го утвърди навеки.

10. Ние размишлявахме, Боже, за Твоята благост сред Твоя храм.

11. Както Твоето име, Боже, така и Твоята хвала е до краищата на земята; Твоята десница е пълна с правда.

12. Да се весели планина Сион, (и) да се радват иудейските дъщери заради Твоите съдби (Господи).

13. Идете около Сион и го обиколете, пребройте кулите му:

14. обърнете сърцето си към неговите укрепления; разгледайте неговите домове, за да разкажете на бъдещия род,

15. защото този Бог е Бог наш на вечни векове: Той ще бъде наш вожд до самата смърт.

ПСАЛОМ 48. НАЧАЛНИКУ НА ХОРА. ОТ КОРЕЕВИТЕ СИНОВЕ. ПСАЛОМ.

Чуйте това, всички народи; внимавайте в това всички, които живеете по вселената:

3. и прости, и видни, както богат, тъй и сиромах.

4. Устата ми ще изговорят мъдрост, и размишленията на сърцето ми — знание.

5. Ще наклоня ухо към притчата; с гусла ще открия гатанката си:

6. „защо да се боя в усилни дни, когато беззаконието на моите пътища ме обиколи?“

7. Вие, които се надявате на силите си и се хвалите с голямото си богатство, чуйте:

8. човек не може да изкупи брата си, нито да даде откуп Богу за него:

9. скъпа е цената за изкупване техните души, и това не ще бъде никога,

10. щото някой да остане да живее завинаги и да не види гроб.

11. Всеки вижда, че и мъдрите умират, както и невежите, и безсмислените загиват и оставят имота си на други.

12. Те си мислят, че домовете им са вечни, и че жилищата им са от рода в род, и земите си наричат със свои имена.

13. Но човек в почит не ще пребъде; ще се уподоби на животните, които загиват.

14. Тоя техен път е тяхно безумие, макар следващите подир тях да одобряват мнението им.

15. Като овци ги затварят в преизподнята; смъртта ще ги пасе, а на утрото праведниците ще господаруват над тях; силата им ще се изтощи; гробът е тяхното жилище.

16. Но Бог ще избави душата ми от властта на преизподнята, кога ме приеме.

17. Не бой се, кога човек богатее, кога славата на дома му расте:

18. защото, умирайки, нищо няма да вземе; славата му не ще отиде подире му;

19. макар приживе той да облажава душата си, и тебе хвалят, че си угаждаш;

20. той ще отиде в рода на своите бащи, които никога няма да видят светлина.

21. Човек, който е в почит и е неразумен, е подобен на животните, които загиват.

ПСАЛОМ 49. ПСАЛОМ НА АСАФА.

Бог на боговете, Господ заговори и призовава земята от изгрев-слънце до запад.

2. От Сион, връх на красотата, се явява Бог;

3. иде нашият Бог, и не в безмълвие: пред Него — всепоядащ огън, и около Него — силна буря.

4. Отгоре Той призовава небе и земя, за да съди Своя народ:

5. съберете при Мене Моите светии, които при жертва са встъпили в завет с Мене.

6. И небесата ще прогласят Неговата правда, защото тоя съдия е Бог.

7. Слушай, народе Мой, Аз ще говоря; Израилю, ще свидетелствувам против тебе: Аз съм Бог, твой Бог.

8. Не за твоите жертви ще те укорявам; твоите всесъжения винаги са пред Мене;

9. няма да приема телец от твоя дом, нито козли от твоите дворове,

10. защото Мои са всички зверове в гората, и добитъкът по хилядите планини;

11. познавам всички птици по планините, и полските животни са пред Мене.

12. Ако бих огладнял, не бих казал на тебе, защото Моя е вселената и всичко, що я пълни.

13. Ям ли Аз волско месо и пия ли козя кръв?

14. Принеси жертва Богу хвала и отдай на Всевишния твоите оброци,

15. и Ме призови в скръбен ден; Аз ще те избавя, и ти ще Ме прославиш.

16. А на грешника Бог говори: защо проповядваш Моите наредби и влагаш в устата си завета Ми,

17. а сам мразиш наставлението Ми и хвърляш зад себе си думите Ми?

18. кога видиш крадец, сближаваш се с него и с прелюбодейци дружиш;

19. устата си отваряш за злодумство, и езикът ти коварство плете;

20. седиш и говориш против брата си, клеветиш майчиния си син;

21. ти върши това, и Аз мълчах; ти помисли, че Аз съм, какъвто си ти. Ще те изоблича и ще представя пред очите ти (твоите грехове).

22. Разберете това вие, които забравяте Бога, за да ви не грабна, — и не ще има избавител.

23. Който принася жертва хвала, той Ме почита, и който следи своя път, нему ще явя Божие спасение.

ПСАЛОМ 50. НАЧАЛНИКУ НА ХОРА. ПСАЛОМ ДАВИДОВ, 2. КОГАТО ИДВА ПРИ НЕГО ПРОРОК НАТАН, СЛЕД КАТО ДАВИД БЕШЕ ВЛЯЗЪЛ ПРИ ВИРСАВИЯ.

Помилуй ме, Боже, по голямата Си милост, и по многото Си щедрости изглади беззаконията ми.

4. Много пъти ме умий от моето беззаконие и очисти ме от моя грях,

5. защото беззаконията си съзнавам, и моят грях е винаги пред мене.

6. Пред Тебе, пред Тебе едничкия съгреших и лошо пред Твоите очи извърших; тъй че Ти си прав в Твоята присъда и чист в Твоя съд.

7. Ето, в беззаконие съм заченат, и в грях ме роди майка ми.

8. Ето, Ти обикна истината в сърцето, и вътре в мене ми яви мъдростта (Си).

9. Поръси ме с исоп, и ще бъда чист; умий ме, и ще бъда по-бял от сняг.

10. Дай ми да чуя радост и веселие, и ще се зарадват костите, от Тебе съкрушени.

11. Отвърни лицето Си от греховете ми и изглади всичките ми беззакония.

12. Сърце чисто създай в мене, Боже, и правия дух обнови вътре в мене.

13. Не ме отхвърляй от лицето Си и Светия Твой Дух не отнимай от мене.

14. Върни ми радостта на Твоето спасение и с властния Дух ме утвърди.

15. Беззаконните ще науча на Твоите пътища, и нечестивите към Тебе ще се обърнат.

16. Избави ме от кръвнина, Боже, Боже на моето спасение, и езикът ми ще възхвали Твоята правда.

17. Господи, отвори устните ми, и устата ми ще възвестят Твоята хвала;

18. защото, да би искал жертва, аз бих Ти дал; но към всесъжения не благоволиш.

19. Жертва Богу е дух съкрушен; сърце съкрушено и смирено Ти, Боже, не ще презреш.

20. Стори добро (Господи) на Сион по Твоето благоволение; въздигни стените иерусалимски;

21. тогава ще Ти бъдат угодни жертви на правдата, възношение и всесъжение; тогава на Твоя олтар ще възложат телци.

ПСАЛОМ 51. НАЧАЛНИКУ НА ХОРА. УЧЕНИЕ ДАВИДОВО, 2. КОГАТО ИДУМЕЕЦЪТ ДОИК ИДВА ДА ОБАДИ САУЛУ И ДА МУ КАЖЕ, ЧЕ ДАВИД Е ДОШЪЛ В ДОМА НА АХИМЕЛЕХА.

Защо се, силний, хвалиш със злодейство? Божията милост е винаги с мене;

4. езикът ти пагуба измисля; като наострен бръснач е той у тебе, коварнико;

5. ти обичаш зло повече, нежели добро, повече лъжа, отколкото да говориш правда;

6. ти, коварни езико, обичаш всякакви пагубни речи;

7. затова Бог докрай ще те съкруши, ще те изрине и ще изтръгне тебе из жилището (ти), и корена ти — из земята на живите.

8. Ще видят праведниците, ще се побоят и ще му се присмеят (като кажат):

9. ето човек, който не полагаше в Бога своята сила, а се надяваше на многото си богатство, укрепяваше се в своето злодейство.

10. Аз пък съм в Божия дом като зеленееща се маслина, и се уповавам на милостта Божия навеки.

11. Вечно ще Те славя за това, що си сторил, и ще се уповавам на Твоето име, защото то е благо пред Твоите светии.

ПСАЛОМ 52. НАЧАЛНИКУ НА ХОРА. НА НАДУЙНО СВИРАЛО. УЧЕНИЕ ДАВИДОВО

Рече безумец в сърцето си: „няма Бог“. Развратиха се човеците и извършиха гнусни престъпления; няма кой да прави добро.

3. Бог от небесата с внимание погледна към синовете човешки, за да види, има ли кой да разбира, да търси Бога.

4. Всички се отклониха, станаха еднакво покварени; няма кой да прави добро, няма ни един.

5. Нима не ще се вразумят ония, които вършат беззаконие, които тъй изпояждат народа ми, както ядат хляб, и които не призовават Бога?

6. Там ще се уплашат те от страх, дето няма страх, защото Бог ще разсипе костите на ония, които се опълчват против тебе. Ти ще ги посрамиш, защото Бог ги отхвърли.

7. Кой ще даде от Сион спасение Израилю! Кога Бог върне пленените от Своя народ, тогава ще се зарадва Иаков и ще се развесели Израил.

ПСАЛОМ 53. НАЧАЛНИКУ НА ХОРА. НА СТРУННИ СВИРАЛА. УЧЕНИЕ ДАВИДОВО, 2. КОГАТО ДОЙДОХА ЗИФЕЙЦИ И КАЗАХА НА САУЛА: ДАЛИ НЕ У НАС СЕ КРИЕ ДАВИД?

Боже, чрез Твоето име ме спаси и с Твоята сила ме съди.

4. Боже, чуй молитвата ми, послушай думите на устата ми;

5. защото чужденци се дигнаха против мене, и силни търсят душата ми; те нямат Бога пред себе си.

6. Ето, Бог е мой помощник; Господ подкрепя душата ми.

7. На враговете ми Той ще въздаде за злото; изтреби ги Ти с Твоята истина.

8. С усърдие ще Ти принеса жертва, ще прославя името Ти, Господи, защото е благо,

9. защото Ти ме избави от всички неволи, и окото ми изгледваше неприятелите ми.

ПСАЛОМ 54. НАЧАЛНИКУ НА ХОРА. НА СТРУННИ СВИРАЛА. УЧЕНИЕ ДАВИДОВО.

Чуй, Боже, молитвата ми и не се крий от моето моление;

3. послушай ме и чуй ме; стена в тъгата си и се смущавам

4. от гласа на неприятеля, от притеснението на нечестивеца, защото хвърлят върху ми беззаконие и с гняв враждуват против мене.

5. Сърцето ми трепери в мене, и смъртни ужаси ме нападнаха;

6. страх и трепет ме връхлетя, и ужас ме обвзе.

7. И аз рекох: кой би ми дал криле гълъбови? Аз бих отлетял и бих се успокоил,

8. далеч бих се отстранил и бих останал в пустинята;

9. побързал бих да се скрия от вятъра и бурята.

10. Разстрой, Господи, и раздели техните езици, защото виждам насилие и разпри в града:

11. денем и нощем обикалят по стените му; злодейства и неволя всред него;

12. всред него е пагуба; измама и коварство не напущат улиците му;

13. защото, да би ме враг хулил, — това бих понесъл; да би ми се противник големеел, — от него бих се скрил;

14. но това си ти, който беше за мене същото, каквото аз, — мой приятел и мой близък,

15. с когото сме имали искрени разговори и сме ходили заедно в Божия дом!

16. Да ги сполети смърт; да слязат живи в ада, защото злодейството е сред тях, в техните жилища.

17. Аз пък ще викна към Бога, и Господ ще ме спаси.

18. Вечер и сутрин и на пладне ще моля и ще викам, и Той ще чуе гласа ми,

19. ще избави в мир душата ми от ония, които въстават против мене, защото много ги имам;

20. Бог ще чуе и отвека Живеещият ще ги смири, защото в тях промяна няма; те се не боят от Бога,

21. простряха ръце върху ония, които живееха в мир с тях, нарушиха своя съюз;

22. устата им по-меки от масло, а в сърцето им вражда; думите им по-нежни от елей, но те са голи мечове.

23. Възложи на Господа грижите си, и Той ще те подкрепи. Той никога не ще допусне праведник да се поклати.

24. Ти, Боже, ще ги свалиш в гибелния ров: кръвници и коварници не ще поживеят ни половина от дните си. Аз пък на Тебе (Господи) се уповавам.

ПСАЛОМ 55. НАЧАЛНИКУ НА ХОРА. ЗА ГЪЛЪБИЦАТА, ЗАНЕМЯЛА В ОТДАЛЕЧЕНИЕ. ТВОРЕНИЕ ОТ ДАВИДА, КОГАТО ФИЛИСТИМЦИ ГО БЯХА ХВАНАЛИ В ГЕТ.

Помилуй ме, Боже, защото човек иска да ме погълне; нападайки всеки ден, притеснява ме.

3. Моите врагове всеки ден търсят да ме погълнат, защото мнозина са, които въстават против мене, о Всевишний!

4. Кога съм в страх, на Тебе се уповавам.

5. При помощта на Бога ще възхваля Неговото слово; на Бога се уповавам, не се боя; какво ще ми стори плътта?

6. Всеки ден извъртат думите ми; всички техни помисли за мене са зло:

7. събират се, спотайват се, наблюдават петите ми, за да хванат душата ми.

8. Нима ще избегнат отплатата за своята неправда? С гняв, Боже, повали народите.

9. У Тебе са изброени моите скитания; тури сълзите ми в съд при Тебе — не са ли те в Твоята книга?

10. Враговете ми се връщат назад, колчем викна към Тебе; по това познавам, че Бог е с мене.

11. При помощта на Бога ще възхваля думите Му, при помощта на Господа ще възхваля словото Му.

12. На Бога се уповавам, не се боя; какво ще ми стори човек?

13. Върху мене лежат, Боже, оброците към Тебе; на Тебе ще въздам хвала;

14. защото Ти избави душата ми от смърт, (очите ми — от сълзи,) па и нозете ми от препъване, за да ходя пред лицето Божие в светлината на живите.

ПСАЛОМ 56. НАЧАЛНИКУ НА ХОРА. НЕ ПОГУБВАЙ. ТВОРЕНИЕ ОТ ДАВИДА, КОГАТО ИЗБЯГА ОТ САУЛА В ПЕЩЕРАТА.

Помилуй ме, Боже, помилуй ме, защото на Тебе се уповава душата ми, и в сянката на Твоите криле ще се скрия, докле преминат бедите.

3. Ще викна към Бога Всевишний, към Бога, Който ми прави добро.

4. Той ще прати от небесата, и ще ме спаси; ще посрами оногова, който иска да ме погълне; Бог ще прати Своята милост и Своята истина.

5. Душата ми е всред лъвове; лежа всред ония, които пламък дишат, всред синовете човешки, чиито зъби са копия и стрели, и чийто език е остър меч.

6. Бъди превъзнесен по-високо от небесата, Боже, и над цялата земя да бъде Твоята слава!

7. Приготвиха примка за нозете ми; душата ми отпадна; изкопаха пред мене яма и сами паднаха в нея.

8. Готово е сърцето ми, Боже, готово е сърцето ми: ще пея и ще славя.

9. Дигни се, славо моя, дигни се, псалтире и гусло! Ще стана рано.

10. Ще Те славя, Господи, между народите, ще Те възпявам между племената,

11. защото до небесата е голяма Твоята милост, и до облаците — Твоята истина.

12. Бъди превъзнесен по-високо от небесата, Боже, и над цялата земя да бъде Твоята слава.

ПСАЛОМ 57. НАЧАЛНИКУ НА ХОРА. НЕ ПОГУБВАЙ. ТВОРЕНИЕ ДАВИДОВО.

Наистина ли говорите правда вие, съдии, и справедливо ли съдите вие, човешки синове?

3. В сърце си кроите беззаконие, на къпони туряте злодействата, що сте сторили на земята.

4. От самото си рождение са отстъпили нечестивите; от майчина си утроба се заблуждават, говорейки лъжа.

5. Отровата им е като змийна отрова, като отрова на глуха аспида, която затиква ушите си

6. и не слуша гласа на заклинателя, най-изкусния в заклинания.

7. Боже, строши техните зъби в устата им; съкруши, Господи, челюстите на лъвовете!

8. Да изчезнат като вода, която се отича; кога изопнат стрелите, нека бъдат като пречупени. Да изчезнат като разпуснал се охлюв; да не видят слънце като пометниче от жена.

10. Преди котлите ви да усетят пламнало тръне, вихър да разнесе и сурово, и обгорено.

11. Ще се зарадва праведникът, кога види отмъщение: ще умие стъпките си в кръвта на нечестивеца.

12. И ще каже човек: наистина има плод за праведника! и тъй, има Бог, Който съди на земята.

ПСАЛОМ 58. НАЧАЛНИКУ НА ХОРА. НЕ ПОГУБВАЙ. ТВОРЕНИЕ ОТ ДАВИДА, КОГАТО САУЛ ПРАТИ ДА ПАЗЯТ ОКОЛО КЪЩАТА МУ, ЗА ДА ГО УБИЕ.

Избави ме от враговете ми, Боже мой, защити ме от въстаналите против мене!

3. Избави ме от ония, които вършат беззаконие; спаси ме от кръвниците;

4. защото, ето, те дебнат душата ми; събират се против мене силните, без престъпление и без грях от моя страна, Господи;

5. без моя вина се стичат и въоръжават; дигни се мен на помощ и погледни.

6. Ти, Господи, Боже на силите, Боже Израилев, дигни се да посетиш всички народи и недей щади ни едного от нечестивите беззаконници;

7. вечер те се връщат, вият като псета и ходят около града;

8. ето, изригват хули с езика си; в устата им мечове, „защото, — мислят си те, — кой слуша?“

9. Но Ти, Господи, ще се насмееш над тях; Ти ще посрамиш всички народи.

10. Силата е у тях, но аз към Тебе прибягвам, защото Бог е мой застъпник.

11. Моят Бог, Който ме милува, ще ме превари; Бог ще ми даде да гледам на моите врагове.

12. Не ги умъртвявай, за да не забрави моят народ; разпръсни ги със силата Си и повали ги, Господи, Защитниче наш.

13. Думата от езика ми е грях в устата ми; нека се хванат в гордостта си за клетвата и лъжата, която изговарят.

14. Разпръсни ги с гняв, разпръсни ги, за да ги няма; и нека познаят, че Бог владичествува над Иакова до краищата на земята.

15. Нека се връщат вечер, нека вият като псета и ходят около града;

16. нека се скитат да търсят храна, и ненаситени да прекарат нощите.

17. Аз пък ще възпявам Твоята сила и от ранни зори ще прогласям Твоята милост, защото Ти ми беше защита и прибежище в деня на моето нещастие.

18. Сило моя! Тебе ще възпявам, защото Бог е мой застъпник, мой Бог, Който ме милува.

ПСАЛОМ 59. НАЧАЛНИКУ НА ХОРА. НА СВИРАЛО ШУШАН-ЕДУТ. ТВОРЕНИЕ ОТ ДАВИДА ЗА ИЗУЧАВАНЕ, 2. КОГАТО ТОЙ ВОЮВА С МЕСОПОТАМСКА СИРИЯ И СИРИЯ ЦОВАНСКА, И КОГАТО ИОВ, ВРЪЩАЙКИ СЕ, ПОРАЗИ В СОЛНА ДОЛИНА ДВАНАЙСЕТ ХИЛЯДИ ИДУМЕЙЦИ.

Боже! Ти ни отхвърли, Ти ни съкруши, и се разгневи. Обърни се към нас.

4. Ти потресе земята, разби я; поправи нейните повреди, защото тя се е разклатила.

5. Ти даде на Твоя народ да изпита жестокото и ни напои с омайно вино.

6. Подари на тия, които Ти се боят, знаме, за да го издигнат заради истината,

7. за да се избавят Твоите възлюбени; спаси ме с Твоята десница и чуй ме!

8. Бог рече в Своето светилище: ще възтържествувам, ще разделя Сихем и ще размеря долина Сокхот;

9. Мой е Галаад, Мой е Манасия, Ефрем е крепост на главата Ми, Иуда е Мой скиптър,

10. Моав е Моя умивалница; върху Едом ще простра обувката Си. Приветствувай Ме, земьо Филистимска!

11. Кой ще ме въведе в укрепения град? Кой ще ме доведе до Едом?

12. Не Ти ли, Боже, Който ни отхвърли, и не излизаш вече, Боже, с нашите войски?

13. Дай ни помощ в утеснението, защото човешката защита е суетна.

14. С Бога ние ще проявим сила: Той ще повали враговете ни.

ПСАЛОМ 60. НАЧАЛНИКУ НА ХОРА. НА СТРУННО СВИРАЛО. ПСАЛОМ ДАВИДОВ.

Послушай, Боже, моите вопли, чуй молитвата ми;

3. от край-земя викам към Тебе с тъга на сърце; възведи ме на скалата, за мен непристъпна,

4. защото Ти си мое прибежище, Ти си крепка защита против врага.

5. Нека живея вечно в Твоето жилище и да си почивам под подслона на Твоите криле,

6. защото Ти, Боже, чу моите обещания и ми даде за наследие ония, които се боят от Твоето име.

7. Притури още дни към дните на царя, годините му продължи от рода в род,

8. да пребъде той вечно пред Бога; заповядай на милостта и истината да го пазят.

9. И аз, изпълнявайки всекидневно моите обещания, ще възпявам Твоето име довека.

ПСАЛОМ 61. НАЧАЛНИКУ НА ИДИТУМОВИЯ ХОР. ПСАЛОМ ДАВИДОВ.

Само в Бога се успокоява душата ми: от Него е моето спасение.

3. Само Той е моя твърдиня, мое спасение, мое прибежище: няма да се поколебая повече.

4. Докога ще напирате върху човека? Вие ще бъдете сринати, всички вие, като наведена стена, като грухнала ограда.

5. Те намислиха да го свалят от височината, прибягнаха до лъжа; с уста благославят, а със сърце кълнат.

6. Само в Бога се успокоявай, душо моя, защото на Него ми е надеждата.

7. Само Той е моя твърдиня, мое спасение, мое прибежище: няма да се поколебая.

8. В Бога е моето спасение и моята слава; крепостта на силата ми и моето упование са в Бога.

9. Народе! Нему се надявайте във всяко време: пред Него изливайте сърцето си: Бог е нам прибежище.

10. Синовете човешки са само суета; синовете велможки — лъжа; турят ли се на къпони, те всички заедно са по-леки от празнотата.

11. Не се надявайте на грабителство и не дирете слава чрез кражба; кога се увеличава богатството, не привързвайте сърце към него.

12. Един път каза Бог, и два пъти аз чух това, че силата е в Бога,

13. и у Тебе, Господи, е милостта, защото Ти ще въздадеш всекиму според делата.

ПСАЛОМ 62. ПСАЛОМ НА ДАВИДА, КОГАТО БЕШЕ В ИУДЕЙСКАТА ПУСТИНЯ.

Боже, Ти си Бог мой, Тебе търся от ранни зори; за Тебе жадува душата ми, за Тебе чезне плътта ми в земя пуста, изсъхнала и безводна,

3. за да видя Твоята сила и Твоята слава, както Те видях в светилището:

4. защото Твоята милост е по-добра от живота. Устата ми ще Те възхвалят.

5. Тъй ще Те благославям в живота си; в Твое име ще дигна ръцете си.

6. Като с тлъстина и с дървено масло се насища душата ми, и с радостен глас Те възхвалят устата ми.

7. Кога си спомня за Тебе на леглото си, размислям за Тебе през нощните стражи,

8. защото Ти си моя помощ, и под сянката на Твоите криле ще се зарадвам;

9. към Тебе се привърза душата ми, Твоята десница ме поддържа.

10. А ония, които търсят да погубят душата ми, ще слязат в земната преизподня.

11. Ще бъдат поразени със силата на меча; ще станат плячка на лисиците.

12. А царят ще се зарадва в Бога, ще бъде възхвален всеки, който се кълне в него, защото ще се затворят устата на ония, които говорят неправда.

ПСАЛОМ 63. НАЧАЛНИКУ НА ХОРА. ПСАЛОМ ДАВИДОВ.

Чуй, Боже, гласа ми, кога Ти се моля; запази живота ми от врага, който ме застрашава;

3. укрий ме от заговора на коварните, от бунта на злодейците,

4. които изостриха езика си като меч; изопнаха лъка си — язвителните си думи,

5. за да стрелят скришом върху непорочния; те стрелят внезапно върху него и не се боят.

6. Те се утвърдиха в зло намерение; съветваха се да заложат примки и думаха: кой ще ги види?

7. Дирят неправди, правят разследване подир разследване дори до вътрешния живот на човека и до дълбочината на сърцето.

8. Но Бог ще ги порази със стрела: те ще бъдат внезапно пронизани;

9. с езика си ще поразят сами себе си; всички, които ги видят, ще бягат от тях.

10. И всички човеци ще се уплашат, ще възвестят делото Божие и ще разберат, че това е Негово дело.

11. А праведникът ще се развесели в Господа и ще се уповава Нему; и ще бъдат похвалени всички прави по сърце.

ПСАЛОМ 64. НАЧАЛНИКУ НА ХОРА. ПСАЛОМ ДАВИДОВ ЗА ПЕЕНЕ.

Тебе, Боже, подобава хвала на Сион, и Тебе ще се даде оброк (в Иерусалим).

3. Ти чуваш молитвата; към Тебе прибягва всяка плът.

4. Беззаконните дела ме надделяха; Ти ще очистиш нашите престъпления.

5. Блажен е оня, когото си Ти избрал и приближил да живее в Твоите двори; ще се наситим с благата на Твоя дом, на светия Твой храм.

6. Страшний в правосъдието, чуй ни, Боже, Спасителю наш, упование на всички земни краища и на ония, що са далеч в морето,

7. Който си поставил планините със силата Си и си с мощ препасан,

8. Който укротяваш шума на моретата, шума на вълните им и вълненията на народите!

9. И ще се уплашат от Твоите личби живеещите по краищата на земята. Ти ще подбудиш утро и вечер Тебе да хвалят.

10. Ти посещаваш земята, утоляваш жаждата й и обилно я обогатяваш: потокът Божий е пълен с вода; Ти приготвяш храните, понеже тъй си я устроил;

11. напояваш браздите й, уравняваш буците й, омекчаваш я с дъждовни капки, благославяш нейните израсляци;

12. увенчаваш годината на Твоята благост, и Твоите пътеки изпускат тлъстина,

13. изпускат върху пустинните пасбища, и хълмовете се опасват с радост;

14. ливадите се покриват със стада, и долините се кичат с храни, възклицават и пеят.

ПСАЛОМ 65. НАЧАЛНИКУ НА ХОРА. ПЕСЕН.

Възкликни към Бога, цяла земьо!

2. Възпейте славата на името Му, въздайте Му слава и хвала.

3. Кажете Богу: колко си страшен в делата Си! Поради големината на Твоята сила, ще Ти се покорят Твоите врагове.

4. Цяла земя да Ти се поклони и да Ти пее, да пее на Твоето име (Вишний)!

5. Дойдете и вижте делата на Бога, страшния в делата Си над синовете човешки.

6. Той превърна морето в суша; през реката минахме пешком; там се веселихме в Него.

7. Със Своята мощ Той владее вечно; Неговите очи гледат над народите, да се не превъзнасят бунтовниците.

8. Благословете, народи, нашия Бог и възгласете Му хвала.

9. Той запази живота на душата ни и не даде да се поклати ногата ни.

10. Ти ни изпита, Боже, претопи ни, както се сребро претапя.

11. Ти ни вкара в примка, тури окови на чреслата ни,

12. постави човек над главата ни. Влязохме в огън и вода, и Ти ни изведе на свобода.

13. Ще вляза в Твоя дом с всесъжения, ще Ти въздам моите оброци,

14. които са изговорили устата ми и е изрекъл езикът ми в моята скръб.

15. Тлъсти всесъжения ще Ти възнеса, с кадение от овнешка тлъстина, жертва ще принеса волове и козли.

16. Дойдете, послушайте всички, които се боите от Бога, и аз ще ви разкажа, какво стори Той за душата ми.

17. Виках към Него с устата си и Го превъзнесох с езика си.

18. Да бях видял беззаконие в сърцето си, Господ не би ме послушал.

19. Но Бог послуша, чу гласа на молбата ми.

20. Благословен Бог, Който не отхвърли молитвата ми и не отвърна от мене милостта Си!

ПСАЛОМ 66. НАЧАЛНИКУ НА ХОРА. НА СТРУННИ СВИРАЛА. ПСАЛОМ. ПЕСЕН.

Боже, бъди милостив към нас и ни благослови; осветли ни с лицето Си,

3. за да познаят на земята Твоя път, у всички народи Твоето спасение.

4. Да Те възхвалят народите, Боже; да Те възхвалят всички народи.

5. Да се веселят и да се радват племената, защото Ти съдиш народите справедливо и на земята управляваш племената.

6. Да Те възхвалят народите, Боже; да Те възхвалят всички народи.

7. Земята даде своя плод; да ни благослови Бог, нашият Бог.

8. Да ни благослови Бог, и да се убоят от Него всички земни краища.

ПСАЛОМ 67. НАЧАЛНИКУ НА ХОРА. ПСАЛОМ ДАВИДОВ. ПЕСЕН.

Да се дигне Бог[1], и да се разпръснат враговете Му и да бягат от лицето Му, които Го мразят.

3. Разнеси ги, както се дим разнася; както се топи восък от огън, тъй и нечестивците да загинат от лицето Божие.

4. А праведниците да се развеселят, да се зарадват пред Бога и да възтържествуват в радост.

5. Пейте нашему Богу, пейте на Неговото име; превъзнасяйте Оногова, Който шествува по небесата; името Му е Господ, и радвайте се пред лицето Му.

6. Баща на сираци и съдия на вдовици е Бог в светото Си жилище.

7. Бог въвежда в дом самотните, освобождава от окови затворниците, а непокорните остават в знойна пустиня.

8. Боже, когато Ти излизаше пред Твоя народ, когато шествуваше през пустинята,

9. земята се тресеше, дори небесата се топяха от лицето Божие, и тоя Синай — от лицето на Бога, на Бога Израилев.

10. Изобилен дъжд проливаше Ти, Боже, върху Твоето наследие, и когато то изнемогваше от труд, Ти го подкрепяше.

11. Твоят народ обитаваше там; по Твоята благост, Боже, Ти приготвяше потребното за бедния.

12. Господ ще даде слово: вестителките са голямо множество.

13. Царе на войнства бягат, бягат, а която седи в къщи, дели плячката.

14. След като се разположихте в дяловете (си), станахте като гълъбица, чиито криле са покрити със сребро, а перата — с чисто злато;

15. когато Всемогъщият разпръсна царете в тая земя, тя се бялна като снега на Селмон.

16. Планино Божия, планино Васанска! планино висока, планино Васанска!

17. защо вие, високи планини, гледате завистливо на планината, на която Бог благоволи да обитава и Господ ще обитава вечно?

18. Божиите колесници са безброй — хиляди хиляди; посред тях е Господ на Синай, в светилището.

19. Ти възлезе на височината, плени плен, прие дарове за човеците, тъй че и от непокорните да могат обитава у Господа Бога.

20. Благословен да бъде Господ всеки ден! Бог ни възлага бреме, но Той ни и спасява.

21. Бог за нас е Бог за спасение; във властта на Господа Вседържителя е вратата на смъртта.

22. Но Бог ще строши главата на враговете Си, косматото теме на закоравелия в своите беззакония.

23. Господ рече: от Васан ще ги върна, ще ги изведа из морската дълбина,

24. за да потопиш ти ногата си, и твоите псета — езика си, в кръвта на враговете.

25. Видяхме Твоето шествие, Боже, шествието на моя Бог, на моя Цар в светинята:

26. отпред вървяха певци, отзад свирачи на свирала, по средата — девици с тимпани:

27. „в събранията благославяйте Бога Господа, вие, които сте от Израилево семе!“

28. Там беше Вениамин малкият — техен княз; князете Иудини — техни владетели, князете Завулонови, князете Нефталимови.

29. Твоят Бог ти е предназначил сила. Боже, утвърди туй, що си сторил за нас!

30. Заради Твоя храм в Иерусалим царете ще Ти принесат дарове.

31. Укроти звяра в тръстиката, волското стадо — всред телците на народите, които се хвалят със слитъци сребро; разпилей народите, които желаят войни.

32. Ще дойдат велможи от Египет; Етиопия ще простре ръце към Бога.

33. Земни царства! пейте Богу, възпявайте Господа,

34. Който отвека шествува по небесата на небесата. Ето, Той издава гласа Си, силния Си глас.

35. Въздайте слава Богу! Неговото величие е над Израиля, и Неговото могъщество — на облаците.

36. Страшен си Ти, Боже, в Твоето светилище. Бог Израилев — Той дава сила и крепост на (Своя) народ. Благословен Бог!

---

[1] В славянския превод на Библията: „Да возкреснет Бог“… ↑

ПСАЛОМ 68. НАЧАЛНИКУ НА ХОРА. НА СВИРАЛО ШОШАНИМ. ПСАЛОМ ДАВИДОВ.

Спаси ме, Боже, защото водите стигнаха до душата (ми).

3. Затънах в дълбоко блато, и няма на що да застана; влязох в дълбочината на водите, и бързото им течение ме отвлича.

4. Изнемощях от вопли; засъхна гърлото ми; измъчиха се очите ми да чакам Бога (мой).

5. Ония, които ме мразят без вина, са повече от космите на главата ми: враговете ми, които ме преследват несправедливо, се усилиха; каквото не съм отнемал, него трябва да дам.

6. Боже, Ти знаеш моето безумие, и греховете ми не са скрити от Тебе.

7. Да се не посрамят поради мене всички ония, които се надяват на Тебе, Господи, Боже на силите. Да се не посрамят поради мене ония, които Те търсят, Боже Израилев,

8. защото заради Тебе понасям хули, и с безчестие покриват лицето ми.

9. Чужд станах за братята си и странен за синовете на майка ми,

10. защото ревността за Твоя дом ме яде, и хулите на ония, които Те хулят, падат върху мене;

11. и плача, като постя с душата си, и за това ме хулят;

12. и обличам вместо дреха вретище, — и им ставам за приказ;

13. за мене приказват седещите при портите, и за мене пеят песни винопийците.

14. Аз пък се обръщам към Тебе, Господи, с молитвата си; във време благоприятно, Боже, по голямата Си благост, чуй ме в истината на Твоето спасение;

15. извади ме из тинята, за да не затъна; да се избавя от ония, които ме мразят, и от дълбоките води;

16. да ме не завлече водното течение, да ме не погълне бездната, да не затвори над мене пропастта своите уста.

17. Чуй ме, Господи, защото е блага Твоята милост; по многото Твои щедрости милостно погледни на мене;

18. не скривай лицето Си от Твоя раб, защото скърбя; скоро ме чуй;

19. приближи се до душата ми, избави я; заради моите врагове ме спаси.

20. Ти знаеш моя позор, моя срам и моето посрамяване: всичките ми врагове са пред Тебе.

21. Позорът съкруши сърцето ми, и аз изнемощях, очаквах състрадание, но го няма, — утешители, ала не намирам.

22. И дадоха ми за храна жлъчка и в жаждата ми с оцет ме напоиха.

23. Нека тяхната трапеза им бъде мрежа, и мирната им гощавка — примка;

24. да им се помрачат очите, та да не виждат, и разслаби завинаги чреслата им;

25. излей върху тях яростта Си, и пламъкът на Твоя гняв да ги обхване;

26. жилището им да запустее, и в шатрите им да няма кой да живее,

27. защото оногова, когото Ти порази, те още преследват, и страданията на ранените от Тебе умножават.

28. Притури беззаконие върху беззаконието им, и да не влязат те в Твоята правда;

29. да бъдат заличени из книгата на живите и с праведниците да не бъдат записани.

30. Аз пък съм беден и страдам; Твоята помощ, Боже, да ме въздигне.

31. Ще славя името на (моя) Бог в песни, ще Го превъзнасям в славословие,

32. и това ще бъде по-угодно Господу, отколкото вол или телец с рогове и с копита.

33. Ще видят това страдащите и ще се зарадват. И ще ви оживее сърцето, на вас, които търсите Бога,

34. защото Господ слуша бедните и не пренебрегва Своите затворници.

35. Да Го възхвалят небеса и земя, морета и всичко, що се движи в тях;

36. защото Бог ще спаси Сион, ще съгради Иудините градове, и там ще се заселят и ще го наследят;

37. потомството на рабите Му ще се закрепи в него, и всички, които обичат Неговото име, ще се заселят в него.

ПСАЛОМ 69. НАЧАЛНИКУ НА ХОРА. ПСАЛОМ ДАВИДОВ. ЗА СПОМЕН.

Побързай, Боже, да ме избавиш, побързай, Господи, да ми помогнеш.

3. В стид и срам да потънат, които търсят душата ми! Да бъдат обърнати назад и да бъдат предадени на присмех ония, които ми желаят зло!

4. Да бъдат обърнати назад, задето ме хулеха ония, които ми казваха: о, добре, добре!

5. Нека се зарадват и развеселят за Тебе всички, които Те търсят, и които обичат Твоето спасение, непрестанно да казват: велик е Бог!

6. Аз пък съм беден и сиромах; Боже, побързай към мене! Ти си помощ моя и Избавител мой! Господи, не се забавяй!

ПСАЛОМ 70.

На Тебе, Господи, се уповавам, да се не посрамя довека.

2. Избави ме по Твоята правда и ме освободи; наклони ухото Си към мене и ме спаси.

3. Бъди ми крепко прибежище, дето всякога бих могъл да се скрия; Ти си наредил да ме спасиш, защото моя твърдиня и моя крепост си Ти.

4. Боже мой, избави ме от ръцете на нечестивия, от ръцете на беззаконника и потисника,

5. защото Ти си моя надежда, Господи Боже, мое упование от младините ми.

6. На Тебе съм се крепил от рождение; Ти си ме извел из майчината ми утроба; моята хвала към Тебе няма да престане.

7. За мнозина бях като че ли чудо, но Ти си моя твърда надежда.

8. Да се изпълнят устата ми с хвала (та да възпявам Твоята слава), да възпявам всеки ден Твоето великолепие.

9. Не ме отхвърляй на старост; кога почне да чезне силата ми, не ме оставяй,

10. защото враговете ми говорят против мене; които дебнат душата ми, се съветват помежду си,

11. думайки: „оставил го Бог; гонете го и го хванете, защото няма кой да го избави“.

12. Боже, не се отдалечавай от мене; Боже мой, побързай ми на помощ!

13. Да се посрамят и да изчезнат, които враждуват против душата ми; да се покрият със срам и безчестие, които ми желаят зло!

14. Аз пък винаги ще се уповавам (на Тебе) и ще Те хваля все повече и повече.

15. Устата ми ще разгласят Твоята правда, всеки ден Твоите благодеяния, защото им не зная броя.

16. Ще вникна в делата на Господа Бога; ще спомня Твоята правда — само Твоята.

17. Боже, Ти си ме поучавал от младините ми, и досега разгласям Твоите чудеса.

18. И до старост и до седини не ме оставяй, Боже, докле не възвестя Твоята сила на сегашния род, и на всички идещи — Твоята мощ.

19. Твоята правда, Боже, е до вишни небеса; Ти си извършил велики дела; Боже, кой е Тебе подобен?

20. Ти си напращал върху мене много и люти беди, но и пак Ти си ме оживявал и пак си ме извеждал от земните бездни.

21. Ти си ме издигал и си ме утешавал (и от земните бездни си ме извеждал).

22. И аз ще славя на псалтир Тебе, Твоята истина, Боже мой; ще Те възпявам на гусла, Светийо Израилев!

23. Радват се устата ми, кога Ти пея, и душата ми, която си Ти избавил;

24. и езикът ми всеки ден ще разглася Твоята правда, защото постидени и посрамени са ония, които ми желаят зло.

ПСАЛОМ 71. ЗА СОЛОМОНА. (ПСАЛОМ ДАВИДОВ.)

Боже, дай на царя Твоето правосъдие и на царевия син Твоята правда,

2. за да съди праведно Твоите люде и Твоите бедни в съда;

3. планините да донесат мир на людете, и хълмовете — правда;

4. да съди бедните от народа, да спаси синовете на сиромаха и да сломи потисника, —

5. и ще се боят от Тебе, докле пребъдва слънце и месечина, от рода в род.

6. Той ще слезе като дъжд върху покосена ливада[1], като капки, оросяващи земята;

7. в негови дни ще процъфти праведникът, и ще има изобилен мир, докле месечина трае;

8. той ще владее от море до море и от реката[2] до краищата на земята;

9. пред него ще паднат жителите на пустините, и враговете му прах ще лижат;

10. царете на Тарсис и островите данък ще му поднесат; царете на Арабия и Сава дарове ще му принесат;

11. и ще му се поклонят всички царе; ще му служат всички народи;

12. защото той ще избави бедния, стенещия и угнетения, който няма помощник.

13. Ще бъде милосърден към бедния и сиромаха и ще спаси душите на бедните;

14. от коварство и насилие ще избави душите им, и скъпоценна ще бъде тяхната кръв пред очите му;

15. и той ще живее, и ще му дават арабийско злато, и ще се молят за него непрестанно, всеки ден ще го благославят;

16. ще има изобилие на жито по земята, навръх планините; плодовете му ще се вълнуват като гора Ливанска, и в градовете людете ще се размножат като трева по земята;

17. неговото име ще бъде (благословено) довека; докле слънце трае, ще се предава името му[3]; и в него ще бъдат благословени (всички земни племена), всички народи ще го облажават.

18. Благословен Господ Бог, Бог Израилев, Който едничък прави чудеса;

19. благословено името на славата Му довека, и цяла земя да се изпълни с Неговата слава! Амин и амин.

20. Свършиха се молитвите на Давида, Иесеевия син.

---

[1] Според превода на 70-те: „ще слезе като дъжд върху руно“. ↑

[2] Ефрат. ↑

[3] В Славянския превод: „името му съществува преди слънцето“. ↑

ПСАЛОМ 72. ПСАЛОМ АСАФОВ.

Колко е благ Господ към Израиля, към чистите по сърце!

2. Пък аз — безмалко се не разклатиха нозете ми, безмалко се не подхлъзнаха стъпките ми, —

3. аз пък завидях на безумните, гледайки добруването на нечестивите,

4. защото за тях няма страдания до смъртта им, и силите им са крепки;

5. за човешки труд ги няма, и на удари с другите люде не се излагат.

6. Затова гордост ги е обвила като огърлие, и дързост ги облича като накит;

7. изпъкнали са очите им от тлъстина, бликат помислите в сърцето;

8. на всички се присмиват, злобно разнасят клевети, говорят надменно;

9. дигат уста към небесата, и езикът им обикаля по земята.

10. Затова и народът Му натам се обръща, пият вода с пълна чаша

11. и казват: „как ще узнае Бог? и може ли да знае Всевишният?“

12. И ето, тия нечестивци добруват на тоя свят, трупат богатство.

13. (И казах си:) та не напразно ли аз очиствах сърцето си, умивах в невинност ръцете си,

14. и се подлагах на рани всеки ден и на изобличаване всяка сутрин?

15. Но ако кажех: ще разсъждавам тъй, — то аз щях да бъда виновен пред рода на Твоите синове.

16. И мислех си, как да разбера това, но то беше мъчно в моите очи,

17. докле не влязох в Божието светилище и не разумях техния край.

18. Тъй, на плъзгави пътища си ги турил Ти и ги сваляш в пропаст.

19. Как неочаквано дойдоха те до разорение, изчезнаха, загинаха от ужаси!

20. Както сън изчезва след събуждане, тъй и Ти, Господи, като ги събудиш, ще унищожиш техните блянове.

21. Когато кипеше сърцето ми и се терзаеше вътрешността ми,

22. аз бях невежа и не разбирах; като добиче бях пред Тебе.

23. Но аз съм винаги с Тебе; Ти ме държиш за десницата;

24. Ти ме ръководиш с Твоя съвет и после ще ме приемеш в слава.

25. Кого имам на небето? а с Тебе ли съм, на земята нищо не искам.

26. Изнемогва плътта и сърцето ми; Бог е твърдиня на сърцето ми и мой дял вовеки.

27. Защото ето ония, които се отдалечават от Тебе, загиват; Ти изтребяш всекиго, който отстъпва от Тебе.

28. А мене е добре да се приближавам към Бога! На Господа Бога възложих упованието си, за да разгласям всички Твои дела (при портите на дъщерята Сионова).

ПСАЛОМ 73. УЧЕНИЕ АСАФОВО.

Защо, Боже, си ни отхвърлил завинаги? Защо гневът Ти се е разпалил против овците на Твоето пасбище?

2. Спомни си Твоя народ, който Ти от старо време си придобил и изкупил за дял на Твоето притежание, спомни си тая Сион планина, на която си се заселил.

3. Подигни стъпките Си към вековните развалини: врагът разруши всичко в светилището.

4. Рикат Твоите врагове всред събранията Ти; поставили са своите знакове, вместо нашите знамена;

5. изглеждаха като някой, който дига брадва върху сплетените на дърво клони;

6. и сега всички резби в него изведнъж разрушиха с топори и секири;

7. предадоха на огън Твоето светилище; съвсем оскверниха жилището на Твоето име;

8. рекоха в сърцето си: „да ги разорим съвсем“, — и изпогориха всички места на Божиите събрания по земята.

9. Нашите знакове не виждаме, няма вече пророк и няма с нас никой, който да знае, докога ще трае това.

10. Докога, Господи, ще ни кори врагът? противникът вечно ли ще хули Твоето име?

11. Защо отдръпваш ръката Си и десницата Си? Порази ги отсред недрата Си,

12. Боже, Царю мой отвека, Който извършваш спасение сред земята!

13. Със силата Си Ти раздвои морето, във водата строши главите на змейовете;

14. Ти строши главата на левиатана, даде го за храна на людете (етиопски) в пустинята;

15. Ти пресече извори и потоци, Ти пресуши буйни реки.

16. Твой е денят и Твоя е нощта: Ти си приготвил светилата и слънцето;

17. Ти си установил всички предели на земята, лято и зима Ти си наредил.

18. Спомни си, прочее: врагът кори Господа, и люде безумни хулят Твоето име.

19. Не предавай на зверове душата на Твоята гургулица; не забравяй завинаги събранията на Твоите бедни.

20. Милостно погледни на Своя завет, защото всички мрачни места по земята се изпълниха с насилнишки жилища.

21. Да се не върне посрамен потиснатият; сиромах и беден да възхвалят Твоето име.

22. Стани, Боже, защити делото Си, спомни всекидневната хула към Тебе от безумния;

23. не забравяй вика на Твоите врагове, шумът на тия, които въстават против Тебе, непрестанно се подига.

ПСАЛОМ 74. НАЧАЛНИКУ НА ХОРА. НЕ ПОГУБВАЙ. ПСАЛОМ АСАФОВ. ПЕСЕН.

Славим Те, Боже, славим, защото е близко Твоето име; това разгласят Твоите чудеса.

3. „Кога избера време, Аз ще извърша съд по правда.

4. Тресе се земята и всички, които живеят на нея. Аз ще заякча стълбовете ѝ.“

5. Казвам на ония, които безумствуват: не безумствувайте, и на нечестивците: не дигайте рог,

6. не подигайте високо вашия рог, не говорете (против Бога) твърдоглаво,

7. защото въздигането не иде нито от изток, нито от запад, нито от пустинята,

8. но Бог е съдия: едного унижава, а другиго въздига;

9. защото чашата е в ръката на Господа, виното — пълна смес — кипи в нея, и Той налива от нея. Дори нейното дрождие ще изцеждат и пият всички нечестивци по земята.

10. Аз пък вечно ще разгласям, ще възпявам името на Бога Иаковов,

11. ще сломя всички рогове на нечестивците, и роговете на праведника ще се възвисят.

ПСАЛОМ 75. НАЧАЛНИКУ НА ХОРА. НА СТРУННИ СВИРАЛА. ПСАЛОМ АСАФОВ. ПЕСЕН.

Знаен е в Иудея Бог; велико е Неговото име у Израиля.

3. В Салим беше Неговото жилище, и Неговото пребивание — на Сион.

4. Там строши Той лъкови стрели, щит и меч и война.

5. Ти си славен, по-мощен от грабителските планини.

6. Силните по сърце станаха плячка, заспаха своя сън, и ни един от силните мъже не намери ръцете си.

7. От Твоята заплаха, Боже Иаковов, задряма и колесница, и кон.

8. Ти си страшен, и кой ще устои пред лицето Ти във време на Твоя гняв?

9. Ти възвести от небесата съд; земята се уплаши и утихна,

10. когато Бог стана да съди, за да спаси всички угнетени по земята.

11. И човешкият гняв ще се обърне Тебе за слава: остатъка от гнева Ти ще укротиш.

12. Въздавайте оброци на Господа, вашия Бог, и ги изпълнявайте; всички, които са около Него, да принесат дарове на Страшния:

13. Той укротява духа на князете. Той е страшен за земните царе.

ПСАЛОМ 76. НАЧАЛНИКУ НА ХОРА ИДИТУМОВ. ПСАЛОМ АСАФОВ.

Гласът ми е към Бога, и ще викам; гласът ми е към Бога, и Той ще ме чуе.

3. В деня на скръбта си търся Господа; ръката ми нощем е простряна и се не уморява; душата ми се отказва от утеха.

4. Спомням си за Бога и треперя; помислям, и духът ми изнемогва.

5. Ти ми не даваш да затворя очи; потресен съм и не мога да говоря.

6. Размислям за стародавни дни, за годините на минали векове;

7. припомням си моите песни нощем, беседвам със сърцето си, и духът ми изпитва:

8. нима Господ завинаги е отхвърлил и не ще вече да благоволи?

9. нима завинаги е престанала Неговата милост, и Неговото слово се пресекло от рода в род?

10. нима Бог е забравил да милува? нима в гнева Си Той е затворил Своите щедрости?

11. И си казах: ето моята тъга — десницата на Всевишния се е изменила.

12. Ще си спомням за делата на Господа; ще си спомням за Твоите древни чудеса;

13. ще вниквам във всички Твои дела и ще размислям за Твоите велики деяния.

14. Боже, Твоят път е свет. Кой Бог е тъй велик, както Бог (наш)!

15. Ти си Бог, Който прави чудеса; Ти яви Своята мощ посред народите;

16. Ти избави с мишцата Си Твоя народ, синовете на Иакова и на Иосифа.

17. Видяха Те, Боже, водите, видяха Те водите и се уплашиха, и бездните затрепериха.

18. Облаците изливаха вода, черните облаци издаваха гръм, и Твоите стрели летяха.

19. Гласът на Твоя гръм се носеше в небесния кръг; светкавици осветяваха вселената; земята трепереше и се тресеше.

20. Твоят път в морето, Твоите пътеки в големите води и Твоите следи са незнайни.

21. Ти води като стадо Твоя народ чрез ръката на Моисея и Аарона.

ПСАЛОМ 77. УЧЕНИЕ АСАФОВО.

Слушай, народе мой, закона ми, наклонете ухо към думите на устата ми.

2. Ще отворя устата си с притчи и ще изговоря гатанки от старо време.

3. Каквото сме чули и узнали и каквото са ни разказвали отците ни,

4. няма да скрием от техните деца, като разгласяме на идещия род славата на Господа, силата Му и чудесата Му, които Той стори.

5. Той нареди наредби у Иакова и положи закон у Израиля, който заповяда на бащите ни да разказват на децата си,

6. за да знае идещият род, децата, които ще се родят, та и те в свое време да разказват на своите деца, —

7. да възлагат надеждата си на Бога, да не забравят делата Божии, да пазят Неговите заповеди

8. и да не бъдат като бащите — род упорит и бунтовен, непостоянен по сърце и неверен Богу по дух.

9. Синовете Ефремови, въоръжени, стрелящи с лъкове, се обърнаха назад в деня на битката:

10. те не спазиха завета на Бога и се отрекоха да ходят по Неговия закон;

11. забравиха Неговите дела и чудеса, които им беше явил.

12. Той пред очите на техните бащи стори чудеса в Египетската земя, в поле Цоан:

13. раздели морето и ги преведе през него, и постави водите като стена;

14. денем ги води с облак, а цяла нощ — с огнена светлина;

15. разсече камък в пустинята и ги напои като из голяма бездна;

16. из скала изведе потоци, и води потекоха като реки.

17. Но те продължаваха да грешат пред Него и да дразнят Всевишния в пустинята:

18. изкушаваха Бога в сърцето си, искайки храна по угодата си,

19. говореха против Бога и казаха: „може ли Бог да приготви трапеза в пустинята?“

20. Ето, Той удари в камък — и рукнаха води, потекоха ручеи. „Може ли Той да даде и хляб, може ли да приготви месо за Своя народ?“

21. Господ чу и пламна от гняв, и огън се разгоря против Иакова, и гняв се подигна против Израиля,

22. задето не вярваха в Бога и се не уповаваха на спасение от Него.

23. Той заповяда на облаците отгоре и отвори вратите на небето,

24. та ги одъжди с мана за храна, и им даде хляб небесен.

25. Хляб ангелски яде човек: Той им прати храна до насита.

26. Подигна на небето източния вятър и със силата Си докара южния,

27. и ги одъжди с месо като с прах и с птици пернати като с пясък морски:

28. изхвърли ги посред техния стан, около техните жилища,

29. и те ядоха и се преситиха; и това, що желаеха, им даде.

30. Ала не бе минала още прищявката им, храната им бе още в устата им,

31. и гняв Божий дойде върху тях, уби техните тлъсти и повали Израилевите момци.

32. При все това те продължаваха да грешат и не вярваха в чудесата Му.

33. И Той погуби дните им в суета и годините им в смутове.

34. Когато ги убиваше, те Го търсеха и се обръщаха и от ранни зори прибягваха към Бога,

35. и си спомняха, че Бог е тяхно прибежище, и Всевишният Бог е техен Избавител,

36. и с устата си Го лъстеха и с езика си лъжеха пред Него;

37. но сърцето им беше неправо пред Него, и те не бяха верни на завета Му.

38. Но Той, Милостивият, прощаваше греха и ги не изтребваше, много пъти отклоняваше Своя гняв и не възбуждаше всичката Си ярост:

39. Той помнеше, че те са плът, дихание, което отива и се не връща.

40. Колко пъти бяха Го дразнили в пустинята и бяха Го разгневявали в необитаемата страна!

41. и пак изкушаваха Бога и оскърбяваха Светия Израилев,

42. не помнеха Неговата ръка, деня, когато Той ги избави от потисничество,

43. когато извърши в Египет Своите личби и на поле Цоан — Своите чудеса;

44. и превърна реките им и потоците им в кръв, за да не могат да пият;

45. напрати на тях насекоми да ги жилят и жаби да ги погубват;

46. земните им сеитби предаде на гъсеници и труда им — на скакалци;

47. лозята им уби с град и смоковниците им — със слана;

48. добитъка им порази с градушка и стадата им — с гръмотевици;

49. напрати върху тях пламъка на Своя гняв, и негодувание, и ярост, и нещастия — напрати зли ангели;

50. уравняше пътеката на Своя гняв, не вардеше душите им от смърт и добитъка им предаде на мор;

51. порази всичко първородно в Египет, начатъците от силите в Хамовите шатри;

52. и поведе Своя народ като овци, и ги води като стадо през пустинята:

53. води ги безопасно, и те не се бояха, а враговете им море покри;

54. и ги доведе в светата Своя област, на тая планина, която десницата Му бе придобила;

55. прогони отпред лицето им народите, а земята им раздели за тяхно наследие, и засели Израилевите колена в шатрите им.

56. Но те още изкушаваха и огорчаваха Бога Всевишни и не спазваха наредбите Му;

57. отстъпваха и изменяха като бащите си, връщаха се назад като неверен лък;

58. огорчаваха Го със своите оброчища, и със своите истукани възбуждаха ревнуването Му.

59. Бог чу и пламна от гняв и силно възнегодува против Израиля;

60. отритна жилището в Силом, скинията, в която обитаваше Той между човеците;

61. и предаде на плен Своята сила, и Своята слава — в ръцете на врага;

62. предаде на меч Своя народ и презря Своето наследие.

63. Момците му огън поглъщаше, и на девиците Му не пееха брачни песни;

64. свещениците Му падаха от меч, и вдовиците Му не плачеха.

65. Но Господ се вдигна, като че събуден от сън, като исполин от вино победен,

66. и порази враговете му в тила, предаде ги на вечен срам;

67. и отхвърли Иосифовата шатра и не избра коляното Ефремово,

68. а избра коляното Иудино, Сион планина, която възлюби.

69. И уреди като небето Своето светилище и като земята го утвърди навеки,

70. и избра Своя раб Давида, взе го от овчите кошари,

71. и изсред дойниците го доведе да пасе Неговия народ — Иакова, и Неговото наследие — Израиля.

72. И той ги пасе с чисто сърце и ги води с мъдра ръка.

ПСАЛОМ 78. ПСАЛОМ АСАФОВ.

Боже, езичници дойдоха в Твоето наследие, оскверниха светия Твой храм, Иерусалим обърнаха на развалини;

2. труповете на Твоите раби предадоха за храна на птиците небесни, телата на Твоите светии — на земните зверове;

3. проляха кръвта им като вода около Иерусалим, и нямаше, кой да ги погребе.

4. Станахме за присмех на съседите си, срам и поругание за околните си.

5. Докога, Господи, ще се гневиш непрестанно, докога ще пламти Твоята ревност като огън?

6. Излей гнева Си върху народите, които Те не познават, и върху царствата, които не призовават Твоето име,

7. защото те изпоядоха Иакова и жилището му опустошиха.

8. Не ни спомняй греховете на нашите деди, скоро да ни изпреварят Твоите щедрости, защото сме много изтощени.

9. Помогни ни, Боже, Спасителю наш, заради славата на името Си; избави ни и прости ни греховете наши заради Твоето име!

10. Защо езичниците да казват: „де е техният Бог?“ Дано пред очите ни стане известно между езичниците отмъщението за пролятата кръв на Твоите раби.

11. Да дойде пред Твоето лице стенанието на затворника; със силата на Твоята мишца запази обречените на смърт.

12. Седмократно върни в пазвата на нашите съседи хулите, с които хулеха Тебе, Господи.

13. А ние, Твой народ и овци на Твоето пасбище, вечно ще Те славим и от рода в род ще разгласяме Тебе хвала.

ПСАЛОМ 79. НАЧАЛНИКУ НА ХОРА. НА СВИРАЛО ШОШАНИМ-ЕДУТ. ПСАЛОМ АСАФОВ.

Пастирю Израилев, послушай! Ти, Който водиш като стадо Иосифа, Който седиш на херувимите, яви се!

3. Пред Ефрема, Вениамина и Манасия издигни силата Си и дойди да ни спасиш.

4. Боже, възстанови ни; да светне лицето Ти, и ще се спасим!

5. Господи, Боже на силите! докога ще бъдеш гневен към молитвите на Твоя народ?

6. Ти ги нахрани с хляб, намокрен със сълзи, и ги напои с изобилни сълзи;

7. направил си ни предмет на противоречие между нашите съседи, и нашите врагове се гаврят с нас;

8. Боже на силите, възстанови ни! да светне лицето Ти, и ще се спасим!

9. Ти пренесе от Египет лозата, изгони народите и я посади;

10. очисти за нея място, закрепи корените й, и тя изпълни земята.

11. Планините се покриха със сянката й, и клоните й са като кедри Божии;

12. тя пусна клони до морето и младочки до реката.

13. Защо срути нейната ограда, та я късат всички, минаващи по пътя?

14. Горският глиган я подрива и полският звяр я обгризва.

15. Боже на силите! обърни се, милостно погледни от небето и виж и посети това лозе;

16. опази туй, що е насадила Твоята десница, и младочките, които Ти укрепи за Себе Си.

17. То е с огън обгорено, изпосечено; от заплахата на Твоето лице ще погинат.

18. Да бъде ръката Ти върху мъжа на Твоята десница, върху човешкия син, когото си укрепил за Себе Си,

19. и ние няма да отстъпим от Тебе; оживи ни, и ние ще призоваваме Твоето име.

20. Господи, Боже на силите! възстанови ни; да светне лицето Ти, и ще се спасим!

ПСАЛОМ 80. НАЧАЛНИКУ НА ХОРА. НА ГЕТСКО СВИРАЛО. ПСАЛОМ АСАФОВ.

Радостно пейте на Бога, нашата твърдиня; възклицавайте към Бога Иаковов;

3. вземете псалом, дайте тимпан, сладкогласна гусла с псалтир;

4. тръбете с тръба в новомесечие, в определеното време, в деня на нашия празник,

5. защото това е закон за Израиля, наредби от Бога Иаковов.

6. Той установи това като свидетелство за Иосифа, когато тоя излезе из Египетската земя, дето чу звуци от език, който той не знаеше:

7. „Аз снех товара от раменете му, и освободих ръцете му от кошниците.

8. В утеснението си ти Ме повика, и Аз те избавих; изсред гръма те чух, при водите на Мерива те изпитах.

9. Слушай, народе Мой, и Аз ще ти свидетелствувам: о, да беше Ме послушал, Израилю!

10. Да нямаш други бог и да не се покланяш на другоземен бог.

11. Аз съм Господ, Бог твой, Който те изведе из Египетската земя; отвори устата си, и Аз ще ги изпълня.“

12. Но Моят народ не слушаше гласа Ми, и Израил Ми се не покоряваше;

13. затова Аз ги оставих на техните упорити сърца; нека ходят по своите помисли.

14. О, да беше Ме слушал Моят народ, и Израил да ходеше в Моите пътища!

15. щях веднага да смиря техните врагове и да обърна ръката Си против техните потисници, —

16. ония, които мразят Господа, щяха да им се подмилкват, а тяхното добруване би се продължило завинаги;

17. щях да ги храня с тлъста пшеница и щях да ги насищам с мед от скала.

ПСАЛОМ 81. ПСАЛОМ АСАФОВ.

Бог застана в събранието на боговете; всред боговете произнесе съд:

2. докога ще съдите несправедливо и ще показвате пристрастие към нечестивците?

3. Давайте правосъдие на сиромах и на сирак; бъдете справедливи към потиснат и беден;

4. отървайте сиромаха и бедния, изтръгвайте го из ръката на нечестивците.

5. Не знаят, не разбират, в тъма ходят; всички земни основи се клатят.

6. Аз рекох: вие сте богове, вие сте всички синове на Всевишния;

7. но вие ще умрете като човеци, и ще паднете като всички князе.

8. Дигни се, Боже, съди земята, защото Ти ще наследиш всички народи.

ПСАЛОМ 82. ПЕСЕН. ПСАЛОМ АСАФОВ.

Боже, не премълчавай, не бъди безмълвен! Не оставай в покой, Боже,

3. защото, ето Твоите врагове шумят, и ония, които Те мразят, са дигнали глава;

4. против Твоя народ съставиха коварен заговор и се съветват против ония, които Ти пазиш;

5. казаха: „да отидем и да ги изтребим измежду народите, та да се не споменува вече име Израил.“

6. Сговориха се единодушно, сключиха против Тебе съюз:

7. селищата Едомови и измаилтяни, Иоав и агаряни;

8. Гевал, Амон, Амалик и филистимци с жителите тирски.

9. Присъедини се към тях и Асур: те станаха мишца за синовете Лотови.

10. Стори им същото, каквото на мадиамците, каквото на Сисара, каквото на Иавина при поток Кисон,

11. които бидоха изтребени в Аендор и станаха тор за земята.

12. Постъпи с тях, с техните князе, както с Орива и Зива и с всички техни вождове, както със Зевея и Салмана,

13. които казаха: „да си вземем за владение Божиите селища“.

14. Боже мой! нека бъдат те като прах във вихрушка, като слама пред вятър.

15. Както огън изгаря гора, и както пламък опалва планини,

16. тъй и Ти ги погни с Твоята буря и с Твоята вихрушка ги докарай в смущение;

17. изпълни лицата им с безчестие, та да потърсят Твоето име, Господи!

18. Да се посрамят и да се смутят навеки, да се посрамят и загинат,

19. и да познаят, че Ти, Който едничък имаш име Господ, си Всевишний над цялата земя.

ПСАЛОМ 83. НАЧАЛНИКУ НА ХОРА. НА ГЕТСКО СВИРАЛО. ОТ КОРЕЕВИТЕ СИНОВЕ. ПСАЛОМ.

Колко са мили Твоите жилища, Господи на силите!

3. Копнее душата ми и чезне за Господните двори; сърцето ми и плътта ми с възторг се стремят към живия Бог.

4. И птичка си намира жилище, и лястовица — гнездо, дето да положи пилците си, при Твоите олтари, Господи на силите, Царю мой и Боже мой!

5. Блажени, които живеят в дома Ти: те непрестанно ще Те хвалят.

6. Блажен човек, чиято сила е в Тебе, и чиито пътеки в сърцето са насочени към Тебе.

7. Като преминават долината на плача, те намират извори в нея, и дъжд я покрива с благословия;

8. минават от сила в сила, явяват се пред Бога, на Сион.

9. Господи, Боже на силите! Чуй молитвата ми, послушай, Боже Иаковов!

10. Боже, наш Защитниче, надникни и милостно погледни лицето на Твоя помазаник!

11. Защото един ден в Твоите двори е по-добър от хиляда дни. Желая по-добре да бъда при прага на Божия дом, отколкото да живея в шатрите на нечестието.

12. Защото Господ Бог е слънце и щит, Господ дава благодат и слава; Той не лишава от блага ония, които ходят непорочно.

13. Господи на силите, блажен оня човек, който се уповава на Тебе!

ПСАЛОМ 84. НАЧАЛНИКУ НА ХОРА. ОТ КОРЕЕВИТЕ СИНОВЕ. ПСАЛОМ.

Господи, Ти се смили към Твоята земя, възвърна от плен Иакова;

3. Ти прости беззаконията на Твоя народ, заглади всичките му грехове,

4. дигна всичката Си ярост, отклони лютостта на гнева Си.

5. Възстанови ни, Боже на нашето спасение, и прекрати Твоето негодувание против нас.

6. Нима вечно ще се гневиш на нас, ще простреш гнева Си от рода в род?

7. Няма ли пак да ни оживиш, та Твоят народ да се зарадва за Тебе?

8. Яви ни Твоята милост, Господи, и ни дари Твоето спасение.

9. Да послушам, какво ще каже Господ Бог. Той ще изрече мир на Своя народ и на Своите избрани, но те да не паднат изново в безразсъдност.

10. Тъй, Неговото спасение е близо до ония, които Му се боят, за да обитава слава в нашата земя.

11. Милост и истина ще се срещнат, правда и мир ще се целунат;

12. истината ще изникне из земята, и правдата ще надникне от небесата;

13. и Господ ще даде добро, и нашата земя ще даде своя плод;

14. правдата ще тръгне пред Него и ще тури на път стъпките си.

ПСАЛОМ 85. МОЛИТВА ДАВИДОВА.

Наклони, Господи, ухото Си и чуй молитвата ми, защото съм беден и сиромах.

2. Запази душата ми, защото благоговея пред Тебе; Боже мой, спаси Твоя раб, който се уповава на Тебе.

3. Помилуй ме, Господи, защото към Тебе викам всеки ден.

4. Развесели душата на Твоя раб, защото към Тебе, Господи, възнасям душата си;

5. защото Ти, Господи, си благ и милосърден и многомилостив към всички, които Те призовават.

6. Чуй, Господи, моята молитва и послушай гласа на молбата ми.

7. В деня на скръбта си викам към Тебе, защото Ти ще ме чуеш.

8. Между боговете няма като Тебе, Господи, и няма дела като Твоите.

9. Всички сътворени от Тебе народи ще дойдат и ще се поклонят пред Тебе, Господи, и ще прославят Твоето име,

10. защото Ти си велик и вършиш чудеса, — Ти, Боже, едничък Ти!

11. Насочи ме, Господи, в Твоя път, и аз ще ходя в Твоята истина; утвърди сърцето ми в страха на Твоето име.

12. Ще Те възхвалям, Господи, Боже мой, от всичкото си сърце и вечно ще славя Твоето име,

13. защото Твоята милост към мене е голяма: Ти избави душата ми от преизподния ад.

14. Боже, горделивите въстанаха против мене, и сбирщина от размирници търси душата ми: те нямат Тебе пред себе си.

15. Но Ти, Господи, Боже, Който си щедър и добросърдечен, дълготърпелив, многомилостив и истинен,

16. милостно погледни към мене и ме помилуй; дай на раба Си Твоята сила и спаси сина на Твоята рабиня;

17. покажи ми личби за добро, та да видят ония, които ме мразят, и да се засрамят, защото Ти, Господи, ми помогна и ме утеши.

ПСАЛОМ 86. ОТ КОРЕЕВИТЕ СИНОВЕ. ПСАЛОМ. ПЕСЕН.

Основите му[1] са на свети планини. Господ обича портите Сионски повече от всички селища на Иакова.

3. Граде Божий! славни работи се разгласят за тебе.

4. Ще напомня на ония, които ме знаят, за Раав[2] и Вавилон; ето, филистимци и Тир с Етиопия — ще кажат: еди-кой си се там роди.

5. А за Сион ще казват: тоя и тоя мъж се роди в него, и Сам Всевишний го укрепи.

6. Кога се преброяват народите, Господ ще напише: еди-кой си там се роди.

7. И които пеят, и които свирят, повторят: всичките ми извори са в тебе.

---

[1] На Иерусалим. ↑

[2] За Египет. ↑

ПСАЛОМ 87. ПЕСЕН. ПСАЛОМ. ОТ КОРЕЕВИТЕ СИНОВЕ. НАЧАЛНИКУ НА ХОРА НА МАХАЛАТ, ЗА ПЕЕНЕ. УЧЕНИЕ НА ЕМАНА ЕЗРАХИТА.

Господи, Боже на моето спасение! денем и нощем викам пред Тебе:

3. да влезе пред Твоето лице молитвата ми; наклони ухото Си към молбата ми;

4. защото душата ми се насити на нещастия, и животът ми се приближи до преизподнята.

5. Аз се сравнявах с ония, които слизат в гроб; станах като човек без сила,

6. хвърлен между мъртвите, — като убитите, които лежат в гроба, за които Ти вече си не спомняш, и които са отблъснати от Твоята ръка.

7. Ти ме тури в подземен ров, в мрак, в бездна.

8. Натегна върху ми Твоята ярост, и с всичките Си вълни Ти (ме) порази.

9. Ти отдалечи от мене моите познати, направи ме отвратителен за тях; затворен съм, и не мога да изляза.

10. Окото ми се умори от тъга: цял ден виках към Тебе, Господи, протягах ръце към Тебе.

11. Нима над мъртви ще направиш чудо? Нима мъртвите ще станат и ще Те славят?

12. Или в гроба ще бъде проповядвана Твоята милост, и Твоята истина — в мястото на тлението?

13. нима в тъмата ще познаят Твоите чудеса, и в земята на забравата — Твоята правда?

14. Но аз викам към Тебе, Господи, и сутрин рано молитвата ми Те изпреваря.

15. Защо, Господи, отблъсваш душата ми и криеш лицето Си от мене?

16. Аз съм нещастен и от младини се топя; нося Твоите ужаси и изнемогвам.

17. Над мене се пренесе Твоята ярост, Твоите заплахи ме сломиха,

18. всеки ден ме окръжават като вода: всички заедно ме обсаждат.

19. Ти отдалечи от мене приятели и близки: моите познати се не виждат.

ПСАЛОМ 88. УЧЕНИЕ НА ЕТАМА ЕЗРАХИТА.

Милостите (Твои), Господи, вечно ще възпявам, от рода в род ще разгласям с уста Твоята истина.

3. Защото, казвам: навеки е основана милостта, на небесата Ти утвърди Твоята истина, когато каза:

4. „Аз поставих завет с Моя избраник, клех се на Моя раб Давида:

5. ще утвърдя навеки твоето семе, от рода в род ще уредя твоя престол.“

6. И небесата ще прославят, Господи, Твоите чудни дела и Твоята истина в събранията на светиите.

7. Защото, кой на небесата ще се сравни с Господа? кой между синовете Божии ще се уподоби на Господа?

8. Страшен е Бог във великия събор на светиите, страшен е Той за всички, които Го окръжават.

9. Господи, Боже на силите! кой е тъй силен като Тебе, Господи? И Твоята истина е около Тебе.

10. Ти владееш над яростното море: кога се подигат вълните му, Ти ги укротяваш.

11. Ти повали Раава като поразен; с Твоята крепка мишца разпръсна враговете Си.

12. Твои са небесата и Твоя е земята; вселената и онова, що я пълни, Ти си основал.

13. Север и юг Ти си създал; Тавор и Ермон за Твоето име се радват.

14. Крепка е Твоята мишца, силна ръката Ти, висока десницата Ти!

15. Правосъдие и правда са основа на Твоя престол; милост и истина вървят пред Твоето лице.

16. Блажен народът, който познава тръбния зов! Те ходят в светлината на лицето Ти, Господи,

17. за Твоето име се радват цял ден и с Твоята правда се възвишават,

18. защото Ти си украса на силите им; и с Твоето благоволение се издига нашият рог.

19. От Господа е нашият щит и от Светия Израилев — нашият цар.

20. Някога Ти бе говорил на Твоя светия във видение и бе казал: „Аз дадох помощ на юначния, издигнах избраника измежду народа.

21. Намерих Моя раб Давида; със светия Си елей го помазах.

22. Ръката Ми ще пребъде с него, и мишцата Ми ще го укрепи.

23. Врагът не ще му надвие, и синът на беззаконието не ще го притесни.

24. Ще сломя пред него враговете му и ще поразя ония, които го мразят.

25. И Моята истина и Моята милост са с него, и чрез Моето име ще се възвиси неговият рог.

26. И ще туря над морето ръката му, и над реките — десницата му.

27. Той ще Ме нарича: Ти си мой Отец, мой Бог и твърдиня на моето спасение.

28. И Аз ще го направя първороден син, по-горе от земните царе,

29. навеки ще му запазя Моята милост, и Моят завет с него ще бъде верен.

30. И ще продължа навеки неговото семе и неговия престол, — като дните на небето.

31. Ако синовете му оставят Моя закон и не ходят по Моите заповеди;

32. ако нарушат Моите наредби и не спазят Моите повели;

33. ще посетя с жезъл тяхното беззаконие, и с удари — тяхната неправда;

34. но милостта Си не ще отнема от него и истината Си не ще изменя.

35. Няма да наруша Моя завет и няма да променя това, що е излязло из устата Ми.

36. Веднъж се заклех в светостта Си: ще излъжа ли Давида?

37. Неговото семе ще пребъде вечно, неговият престол ще бъде като слънце пред Мене,

38. навеки ще бъде твърд като луната; и верен е свидетелят на небесата.“

39. Но сега Ти отхвърли и презря, прогневи се на Твоя помазаник;

40. пренебрегна завета с Твоя раб, хвърли наземи венеца му;

41. разруши всички негови огради, превърна в развалини неговите крепости.

42. Грабят го всички, които минават по пътя; той стана за присмех на своите съседи.

43. Ти възвиси десницата на неговите противници, зарадва всичките му врагове;

44. Ти обърна назад острието на меча му и в битка го не подкрепи;

45. отне от него блясъка и хвърли наземи престола му;

46. съкрати дните на младините му и го покри със срам.

47. Докога, Господи, ще се криеш непрестанно? докога ще пламти яростта Ти като огън?

48. Спомни си, какъв е векът ми: за каква суета си направил всичките синове човечески.

49. Кой от човеците е живял, без да види смърт, и е избавил душата от ръцете на преизподнята?

50. Де са Твоите предишни милости, Господи? Ти се кле Давиду в Твоята истина.

51. Спомни си, Господи, охулването на Твоите раби, което аз нося в пазвата си от всички силни народи;

52. спомни си, как Твоите врагове хулят, Господи, как обезславят следите на Твоя помазаник.

53. Благословен Господ навеки! Амин, амин.

ПСАЛОМ 89. МОЛИТВА НА ЧОВЕКА БОЖИЙ МОИСЕЯ.

Господи, Ти си нам прибежище от рода в род.

3. Преди още да се родят планините, Ти си образувал земята и вселената, и отвека и довека Ти си Бог.

4. Ти връщаш човека в тлението и казваш: върнете се, синове човечески!

5. Защото пред Твоите очи хиляда години са като вчерашния ден, който е преминал, и като една стража през нощта.

6. Ти като с порой ги завличаш; те са като сън, — като трева, която сутрин пониква, сутрин цъфти и се зеленее, а вечер клюмва и изсъхва;

7. защото ние изчезваме от Твоя гняв, и от Твоята ярост сме в смущение.

8. Ти си поставил пред Себе Си нашите беззакония и нашето скрито — пред светлината на лицето Си.

9. Всички наши дни преминаха в Твоя гняв; годините ни се губят като звук.

10. Дните на нашия живот са седемдесет години, а при по-голяма сила, осемдесет години; а най-доброто време от тях е труд и болест, защото минават бързо, и ние летим.

11. Кой знае силата на Твоя гняв, и според страха пред Тебе — Твоята ярост?

12. Научи ни тъй да броим дните си, че да придобием мъдро сърце.

13. Обърни се, Господи! Докога? Смили се над Твоите раби.

14. Насити ни рано с Твоята милост, и ние ще се радваме и веселим през всичките си дни.

15. Развесели ни за дните, през които Ти си ни поразявал, за годините, през които сме преживели нещастие.

16. Да се яви Твоето дело върху рабите Ти, и Твоята слава — върху синовете им;

17. и да бъде благословението на Господа, нашия Бог, върху нас, и спомагай ни в делото на ръцете ни, в делото на ръцете ни спомагай.

ПСАЛОМ 90. (ХВАЛЕБНА ПЕСЕН ДАВИДОВА.)

Който живее под покрива на Всевишния, той обитава под сянката на Всемогъщия,

2. и казва Господу: Ти си мое прибежище, защита моя, Бог мой, Комуто се уповавам!

3. Той ще те избави от примка на ловец, от изтребителна пораза,

4. с перата Си ще те осени и под крилете Му ще бъдеш на безопасно; щит и ограда е Неговата истина.

5. Няма да се уплашиш от ужасите нощем, от стрелата, която лети денем,

6. от ходещата в тъмата язва, от заразата, която опустошава по пладне.

7. До тебе ще паднат хиляда, и десет хиляди теб отдясно; но до тебе няма да се приближи:

8. само ще гледаш с очите си и ще виждаш отплатата на нечестивците.

9. Защото ти каза: Господ е мое упование; Всевишния си избрал за твое прибежище;

10. зло няма да ти се случи, и язва няма да се приближи до твоето жилище;

11. защото ще заповяда на Ангелите Си за тебе, да те опазват във всички твои пътища:

12. ще те понесат на ръце, да се не спънеш о камък с ногата си;

13. аспида и василиск ще настъпиш, лъв и змей ще тъпчеш.

14. „Задето той Ме възлюби, ще го избавя; ще го защитя, защото позна името Ми.

15. Ще повика към Мене, и ще го чуя; с него съм в скърби; ще го избавя и ще го прославя,

16. ще го наситя с дълги дни и ще му явя Моето спасение.“

ПСАЛОМ 91. ПСАЛОМ. ПЕСЕН ЗА СЪБОТНИЯ ДЕН.

Добро е да славим Господа и да възпяваме Твоето име, Всевишний,

3. да разгласяме сутрин Твоята милост, и Твоята истина — нощем,

4. на десетострунно свирало и на псалтир, с песен на гусла.

5. Защото Ти ме развесели, Господи, с Твоите творения: възхищавам се от делата на Твоите ръце.

6. Колко са велики делата Ти, Господи! дивно дълбоки са Твоите помисли!

7. Несмислен човек не знае, и невежа няма да разбере това.

8. Докато нечестивците никнат като трева, и които вършат беззаконие, цъфтят, за да изчезнат завинаги, —

9. Ти, Господи, си висок навеки!

10. Защото, ето, Твоите врагове, Господи, — ето, Твоите врагове загиват, и се пръсват всички, които вършат беззаконие;

11. а моя рог Ти възнасяш като рог на еднорога, и аз съм намазан с пресен елей;

12. и окото ми гледа на моите врагове, и ушите ми чуват за въставащите против мене злодейци.

13. Праведният цъфти като палма, издига се като кедър ливански.

14. Насадени в дома Господен, те цъфтят в дворите на Бога нашего;

15. те и на старост са плодовити, сочни и свежи,

16. за да разгласят, че е праведен Господ, моята скала, и няма неправда в Него.

ПСАЛОМ 92. (ХВАЛЕБНА ПЕСЕН ДАВИДОВА. В ПРЕДСЪБОТНИЯ ДЕН, КОГАТО СЕ НАСЕЛИ ЗЕМЯТА.)

Господ царува; Той е облечен с величие, облечен е Господ с могъщество (и) препасан: затова вселената е утвърдена и няма да се поклати.

2. Твоят престол е утвърден открай време: Ти си отвека.

3. Издигат реките, Господи, издигат реките гласа си, издигат реките вълните си.

4. Но повече от шума на многото води, на силните морски вълни е силен във висините Господ.

5. Бездруго са верни Твоите откровения. На Твоя дом, Господи, подобава светост през дълги дни.

ПСАЛОМ 93. (ПСАЛОМ ДАВИДОВ, ЗА ЧЕТВЪРТИЯ ДЕН НА СЕДМИЦАТА.)

Боже на отмъщенията, Господи Боже на отмъщенията, покажи се.

2. Стани, Съднико на земята, дай отплата на горделивите.

3. Докога нечестивите, Господи, докога нечестивите ще тържествуват?

4. Те изригват дръзки речи; големеят се всички, които вършат беззаконие;

5. тъпчат Твоя народ, Господи, и угнетяват Твоето наследие;

6. вдовица и пришълец убиват и сираци погубват,

7. и казват: Господ няма да види, и Бог Иаковов няма да узнае.

8. Вразумете се, несмислени люде! кога ще станете умни вие, невежи?

9. Който е насадил ухото, няма ли да чуе? и Който е стъкмил окото, няма ли да види?

10. Оня, Който вразумява народите, Който учи човека на знание, нима няма да изобличи?

11. Господ знае човешките мисли, че те са суетни.

12. Блажен оня човек, когото вразумяваш Ти, Господи, и поучаваш на Твоя закон,

13. за да му дадеш покой в усилни дни, докле за нечестивия се изкопае яма!

14. Защото Господ няма да отхвърли Своя народ и няма да остави Своето наследие.

15. Защото съдът ще се възвърне към правдата, и подире му ще тръгнат всички прави по сърце.

16. Кой ще се дигне за мене против злодейците? кой ще се дигне за мене против ония, които вършат беззаконие?

17. Да не беше ми Господ помощник, душата ми скоро щеше да се засели в страната на мълчанието.

18. Когато казвах: ногата ми се колебае, — Твоята милост, Господи, ме подкрепяше.

19. Кога се умножават моите скърби в сърцето ми, Твоите утешения услаждат душата ми.

20. Ще застане ли близо до Тебе седалището на пагубниците, които против закона кроят насилие?

21. На тълпи се нахвърлят върху душата на праведника и осъждат невинна кръв.

22. Но Господ е моя защита и Бог мой — твърдиня на моето прибежище,

23. и ще обърне върху им тяхното беззаконие, и с тяхното злодейство ще ги изтреби, ще ги изтреби Господ, Бог наш.

ПСАЛОМ 94. (ХВАЛЕБНА ПЕСЕН ДАВИДОВА.)

Дойдете да запеем Господу и да възкликнем към (Бога), твърдинята на спасението ни;

2. да застанем пред лицето Му със славословие, с песни да възкликнем към Него,

3. защото Господ е Бог велик и Цар велик над всички богове.

4. В Негова ръка са дълбочините земни, Негови са и върховете планински;

5. Негово е морето, и Той го е създал, и Негови ръце са образували сушата.

6. Дойдете, да се поклоним и да припаднем, да приклоним колена пред лицето на Господа, нашия Творец;

7. защото Той е Бог наш, и ние сме народ от Неговото паство и овци под Негови ръце. О, да бяхте сега послушали Неговия глас;

8. „не ожесточавайте сърцето си, както в Мерива, както в деня на изкушението в пустинята,

9. дето Ме изкушаваха вашите бащи, изпитваха Ме и видяха Моето дело.

10. Четирийсет години бях дразнен от тоя народ и казах: това е народ, който се заблуждава в сърцето си; те не познаха пътищата Ми,

11. и затова в гнева Си се заклех, че те не ще влязат в Моето покоище.“

ПСАЛОМ 95. (ХВАЛЕБНА ПЕСЕН ДАВИДОВА. ПРИ СЪГРАЖДАНЕ ДОМА ГОСПОДЕН.)

Възпейте Господу песен нова, възпейте Господу, цяла земьо;

2. пейте Господу, благославяйте името Му, благовестете от ден на ден Неговото спасение;

3. разгласяйте между народите славата Му, по всички племена — чудесата Му;

4. защото велик е Господ и достохвален, по-страшен е Той от всички богове.

5. Защото всички богове на народите са идоли, а Господ небесата сътвори.

6. Слава и величие са пред лицето Му, сила и великолепие — в светилището Му.

7. Въздайте Господу, племена народни, въздайте Господу слава и чест;

8. въздайте Господу слава на името Му, носете дарове и идете в Неговите двори;

9. поклонете се Господу със свето благолепие. Трепери пред лицето Му, цяла земьо!

10. Кажете на народите: Господ царува! затова е твърда вселената, няма да се поклати. Той ще съди народите по правда.

11. Да се веселят небесата и да тържествува земята; да шуми морето и онова, що го изпълня;

12. нека се радва полето и всичко, що е в него, и да ликуват всички дъбравни дървета

13. пред лицето на Господа, защото иде, защото Той иде да съди земята. Той ще съди вселената по правда, и народите — по Своята истина.

ПСАЛОМ 96. (ПСАЛОМ ОТ ДАВИДА, КОГАТО СЕ УРЕЖДАШЕ ЗЕМЯТА МУ.)

Господ царува: да се радва земята; да се веселят многобройните острови.

2. Облак и мрак е около Него; правда и съд е основа на престола Му.

3. Пред Него огън върви и наоколо изгаря враговете Му.

4. Неговите светкавици осветляват вселената; земята вижда и трепери.

5. Планини се топят като восък от лицето на Господа, от лицето на Господа на цяла земя.

6. Небесата разгласят Неговата правда, и всички народи виждат Неговата слава.

7. Нека се посрамят всички, които служат на истукани, които се хвалят с идоли. Поклонете се пред Него, всички богове![1]

8. Слуша Сион и се радва, веселят се дъщерите Иудини заради Твоите съдби, Господи,

9. защото Ти, Господи, си висок над цяла земя, превъзвишен над всички богове.

10. Вие, които обичате Господа, ненавиждайте злото! Той пази душата на Своите светии; от ръката на нечестивците ги избавя.

11. Светлина свети над праведника, и на правите по сърце — веселие.

12. Радвайте се, праведни, в Господа и славете паметта на светинята Му.

---

[1] Според превода на 70-те: „всички Негови Ангели“. ↑

ПСАЛОМ 97. ПСАЛОМ (ДАВИДОВ).

Възпейте Господу песен нова, защото Той чудеса извърши. Неговата десница и Неговата света мишца Му доставиха победа.

2. Господ яви Своето спасение, пред очите на народите откри Своята правда.

3. Спомни си Той Своята милост (към Иакова) и верността Си към Израилевия дом. Всички краища земни видяха спасението от нашия Бог.

4. Възклицавайте Господу, цяла земьо; тържествувайте, веселете се и пейте;

5. пейте Господу с гусли, с гусли и с глас псаломски;

6. при звука на тръби и рог тържествувайте пред Царя Господа.

7. Да шуми морето и онова, що го изпълня, вселената и които живеят в нея;

8. да ръкопляскат реките, да ликуват с тях планините

9. пред лицето на Господа, защото Той иде да съди земята. Той ще съди вселената праведно, и народите — вярно.

ПСАЛОМ 98. (ПСАЛОМ ДАВИДОВ.)

Господ царува: да треперят народите! Той седи на херувими: да се тресе земята!

2. Велик е Господ на Сион и високо е Той над всички народи.

3. Да славят Твоето велико и страшно име: то е свето!

4. И могъществото царево обича съд. Ти утвърди справедливостта; съд и правда Ти извърши у Иакова.

5. Превъзнасяйте Господа, Бога нашего, и се покланяйте на подножието Му: то е свето!

6. Моисей и Аарон между свещениците и Самуил между ония, които призовават името Му, викаха към Господа, и Той ги слушаше.

7. В облачен стълб Той им говореше; те пазеха Неговите заповеди и наредбите, които им беше дал.

8. Господи, Боже наш! Ти ги слушаше; Ти беше за тях Бог, Който прощава и наказва за делата им.

9. Величайте Господа, Бога нашего, и се покланяйте на светата Негова планина, защото свет е Господ, Бог наш.

ПСАЛОМ 99. ХВАЛЕБЕН ПСАЛОМ (ДАВИДОВ).

Възкликнете Господу, цяла земьо!

2. Служете Господу с веселие; идете пред лицето Му с възклицание!

3. Познайте, че Господ е Бог, че Той ни е създал, и ние сме Негови — Негов народ и овци от Неговото паство.

4. Влизайте в Неговите порти със славословие, в Неговите двори — с хваление. Славете Го, благославяйте името Му,

5. защото Господ е благ; Неговата милост е вечна, и Неговата истина е в род и род.

ПСАЛОМ 100. ПСАЛОМ ДАВИДОВ.

Мост и съд ще възпявам; Тебе, Господи, ще пея.

2. Ще размислям за път непорочен: кога ще дойдеш при мене? всред моя дом ще ходя с непорочно сърце.

3. Няма да сложа пред очите си нищо беззаконно; престъпно дело мразя: до мене то няма да се прилепи.

4. Развратено сърце ще бъде прогонено от мене; злосторника не ще да зная.

5. Оногова, който тайно клевети против ближния си, ще изгоня; оногова, който е с горделиви очи и надменно сърце, няма да търпя.

6. Очите ми са към верните на земята, за да пребъдват те с мене; който ходи в път непорочен, той ще ми служи.

7. Няма да живее в моя дом онзи, който постъпва коварно; който говори лъжа, няма да остане пред очите ми.

8. От ранни зори ще изтребвам всички нечестивци на земята, за да изкореня из Господния град всички, които вършат беззаконие.

ПСАЛОМ 101. МОЛИТВА НА СТРАДАЛЕЦ, КОГА УНИВА И ИЗЛИВА ПРЕД ГОСПОДА СКРЪБТТА СИ.

Господи, чуй молитвата ми, и моите вопли да дойдат при Тебе!

3. Не скривай лицето Си от мене; в деня на скръбта ми приклони ухо към мене; в деня, (кога) възззова (към Тебе), бърже ме послушай;

4. защото дните ми изчезнаха като дим, и костите ми са обгорени като главня;

5. сърцето ми е поразено и изсъхнало като трева, тъй че забравям и хляба си да ям;

6. от гласа на моите въздишания костите ми прилепнаха о плътта ми.

7. Заприличах на пеликан в пустиня; станах като бухал в развалини;

8. не спя и седя като самотна птица на покрив.

9. Всеки ден ме хулят враговете ми, и ония, които враждуват против мене, ме кълнат.

10. Ям пепел като хляб, питието си със сълзи размесвам,

11. поради Твоя гняв и Твоето негодуване; защото Ти ме въздигна и ме свали.

12. Дните ми са като преклонна сянка, и аз изсъхнах като трева.

13. А Ти, Господи, вечно пребъдваш, и паметта за Тебе е в род и род.

14. Ти ще станеш, ще се смилиш над Сион, защото време е да го помилуваш, — защото дойде време;

15. защото Твоите раби обикнаха дори и камъните му и за праха му жалеят.

16. Народите ще се убоят от името на Господа, и всички земни царе — от Твоята слава.

17. Защото Господ ще съгради Сион и ще се яви в славата Си;

18. ще погледне милостивно към молитвата на безпомощните и не ще презре молбите им.

19. Ще се запише това за следващия род, и идещото поколение ще възхвали Господа,

20. защото Той надникна от светата Си височина, от небесата Господ погледна на земята,

21. за да чуе стоновете на затворниците, да освободи синовете на смъртта,

22. за да разгласят името Господне на Сион и хвалата Му в Иерусалим,

23. когато се съберат народите и царствата заедно да служат Господу.

24. Той изнури силите ми в пътя, съкрати дните ми.

25. Аз рекох: Боже мой! не ме грабвай в половината на дните ми. Твоите години са от рода в род.

26. В начало Ти (Господи) си основал земята, и небесата са дело на Твоите ръце;

27. те ще загинат, а Ти ще пребъдеш; всички те като дреха ще овехтеят, и като наметало Ти ще ги промениш, — и ще се изменят;

28. но Ти си все Същият, и Твоите години няма да се свършат.

29. Синовете на Твоите раби ще живеят, и семето им ще се утвърди пред Твоето лице.

ПСАЛОМ 102. ПСАЛОМ ДАВИДОВ.

Благославяй, душо моя, Господа, и цялата моя вътрешност да благославя Неговото свето име.

2. Благославяй, душо моя, Господа и не забравяй ни едно от Неговите благодеяния.

3. Той прощава всички твои беззакония, изцелява всички твои недъзи;

4. избавя от гроб твоя живот, увенчава те с милост и щедрости;

5. насища с блага твоето желание: подновява се като на орел твоята младост.

6. Господ дава правда и съд на всички обидени.

7. Той показа Своите пътища Моисею, на Израилевите синове — Своите дела.

8. Щедър и милостив е Господ, дълготърпелив и многомилостив:

9. Той се не гневи докрай, нито се вечно сърди.

10. Той не ни стори според нашите беззакония и не ни въздаде според нашите грехове:

11. защото, колкото е високо небето над земята, толкова е велика милостта (на Господа) към ония, които се боят от Него;

12. колкото е далече изток от запад, толкова е отдалечил Той от нас нашите беззакония;

13. както баща милува синове, тъй и Господ милува ония, които Му се боят.

14. Защото Той знае нашия състав, помни, че ние сме пръст.

15. Дните на човека са като трева; като полски цвят — тъй цъфти той:

16. понесе се над него вятърът, и няма го, и мястото му вече го не познава.

17. А милостта на Господа е отвека и довека към ония, които Му се боят,

18. и правдата Му е върху синовете на синовете, които пазят завета Му и помнят заповедите Му, за да ги изпълняват.

19. Господ е поставил Своя престол на небесата, и царството Му всичко обладава.

20. Благославяйте Господа, (всички) Ангели Негови, крепки по сила, които изпълнявате Неговата дума, като слушате гласа на словото Му;

21. благославяйте Господа, всички Негови воинства, Негови служители, които изпълнявате волята Му;

22. благославяйте Господа, всички Негови дела, по всички места на Неговото владичество. Благославяй, душо моя, Господа!

ПСАЛОМ 103. (ПСАЛОМ ДАВИДОВ ЗА СЪТВОРЕНИЕТО НА СВЕТА.)

Благославяй, душо моя, Господа! Господи, Боже мой, Ти си дивно велик; със слава и величие си облечен;

2. Ти се обличаш със светлина като с дреха, простираш небесата като шатра;

3. Ти градиш над водите Твоите горни чертози, правиш облаците Своя колесница, шествуваш върху ветрени криле.

4. Ти правиш ветровете Свои Ангели, огнените пламъци — Свои служители.[1]

5. Ти си поставил земята на твърди основи: тя няма да се поклати навеки.

6. Покрил си я с бездна като с дреха; води стоят на планините.

7. От Твоята заплаха те бягат, от гласа на Твоя гръм бърже отминават;

8. възлизат по планини, слизат в долини, на място, което си им определил.

9. Ти си турил предел, който няма да преминат, и няма да се върнат да покрият земята.

10. Ти прати извори в долините: между планини текат (води),

11. поят всички полски зверове; дивите осли утоляват жаждата си.

12. При тях обитават птици небесни, изсред клоните издават глас.

13. Ти поиш планините от Своите височини, с плодовете на Твоите дела се насища земята.

14. Ти правиш да расте трева за добитъка и злак за полза на човека, за да произведеш из земята храна

15. и вино, което весели сърцето на човека, и дървено масло, от което блещи лицето му, и хляб, който укрепява сърцето на човека.

16. Насищат се дърветата Господни, кедрите ливански, които Той насади;

17. по тях птици си правят гнезда; елите са жилище на щъркелите,

18. високите планини — на сърните; каменните скали — убежище на зайците.

19. Той направи луната да определя времената, слънцето знае своя заник.

20. Ти простираш тъмата, и става нощ: през нея ходят всички горски зверове;

21. лъвовете рикат за плячка и искат от Бога храна за себе си.

22. Изгрява слънцето (и) те се събират и лягат в своите леговища;

23. човек отива по делата си и по своя работа до вечерта.

24. Колко са многобройни делата Ти, Господи! Всичко си направил премъдро; земята е пълна с Твои произведения.

25. А това велико и пространно море! там има безброй влечуги, малки и големи животни;

26. там плават кораби, там е оня левиатан, който си създал да играе в него.

27. Всички те от Тебе чакат, да им дадеш храната овреме.

28. Даваш им — приемат, отваряш ръката Си — насищат се с благо;

29. скриваш лицето Си — объркват се, отнимаш духа им — умират и в пръстта си се връщат;

30. пратиш духа Си — създават се, и Ти подновяваш лицето на земята.

31. Да бъде Господу слава навеки; да се весели Господ за делата Си!

32. Погледне към земята, и тя се тресе; допре се до планините, и те димят.

33. Ще пея Господу през всичкия си живот, ще пея на моя Бог, докле съществувам.

34. Нека Му бъде благоприятна моята песен; ще се веселя в Господа.

35. Да изчезнат грешниците от земята, и да няма вече беззаконници. Благославяй, душо моя, Господа! Алилуия!

---

[1] Според превода на 70-те: „Ти правиш Ангелите Си ветрове и служителите Си огнен пламък“. ↑

ПСАЛОМ 104.

Славете Господа; призовавайте Неговото име; разгласявайте между народите делата Му;

2. възпейте Го и пейте Му; разказвайте за всички Негови чудеса.

3. Хвалете се с Неговото свето име: да се весели сърцето на ония, които търсят Господа.

4. Търсете Господа и Неговата сила, търсете винаги лицето Му.

5. Спомняйте си чудесата Му, които е сторил, личбите Му и съдбите от устата Му,

6. вие, семе Авраамово, Негови раби, синове Иаковови, Негови избраници.

7. Той е Господ, Бог наш: Неговите съдби са по цяла земя.

8. Той вечно помни завета Си, словото, що е заповядал в хиляди родове,

9. що е завещал на Авраама, и клетвата Си на Исаака,

10. и турил това за закон Иакову и за вечен завет Израилю,

11. думайки: тебе ще дам Ханаанската земя за дял на вашето наследие.

12. Когато те бяха още малко на брой, твърде малко, и бяха пришълци в нея

13. и преминаваха от народ в народ, от царство у друго племе, —

14. никому не позволяваше да ги обижда и на царете за тях забраняваше:

15. „не се докосвайте до Моите помазани, и на Моите пророци не правете зло.“

16. И призова глад на земята; всяко хлебно стъбло изтреби.

17. Прати пред тях човек: за роб биде продаден Иосиф.

18. Стегнаха в окови нозете му; в желязо се намери душата му,

19. докле се изпълни словото Му: словото Господне го изпита.

20. Царят прати, и владетелят на народите го развърза и го освободи;

21. постави го за господар над дома си и управител над всичките си владения,

22. за да поучава велможите му по душата си и старейшините му да учи на мъдрост.

23. Тогава дойде Израил в Египет, и Иаков се пресели в Хамовата земя.

24. И размножи Бог твърде много Своя народ и го направи по-силен от враговете му.

25. Възбуди в сърцето им омраза против народа Си, и лукавство — против рабите Му.

26. Изпрати Своя раб Моисея и Аарона, когото избра.

27. Те показаха между тях думите на Неговите личби и чудесата (Му) в Хамовата земя.

28. Прати тъмнина и произведе мрак, и те се не възпротивиха на словото Му.

29. Превърна водата им в кръв и измори рибата им.

30. Земята им произведе много жаби, дори в спалнята на царете им.

31. Той каза, и нападнаха разни насекоми и мушици по всички техни предели.

32. Вместо дъжд напрати върху тях град, палещ огън върху земята им,

33. и уби лозята им и смоковниците им, и изпотроши дърветата в техните предели.

34. Каза, и нападнаха скакалци и гъсеници безброй;

35. и изпоядоха всичката трева по земята им, и изпоядоха плодовете на нивите им.

36. И порази всичко първородно в земята им, начатъците на всичката им сила.

37. И изведе израилтяните със сребро и злато, и нямаше болен в колената им.

38. Зарадва се Египет поради тяхното излизане, понеже беше го страх нападнал от тях.

39. Простря облак (тям) за сянка, и огън, за да (им) свети нощем.

40. Искаха, и Той им прати пъдпъдъци и с хляб небесен ги насищаше.

41. Разтвори камък, и потекоха води, потекоха като река по сухите места,

42. защото Той си спомни Своето свето слово към раба Си Авраама,

43. и изведе Своя народ в радост, Своите избрани във веселие,

44. и даде им земите на народите, и те наследиха труда на другородците,

45. за да спазват наредбите Му и да изпълняват законите Му. Алилуия!

ПСАЛОМ 105. АЛИЛУИЯ.

Славете Господа, защото е благ, защото Неговата милост е вечна.

2. Кой ще изкаже могъществото на Господа, кой ще възвести всичката Му хвала?

3. Блажени, които пазят закона и вършат правда във всяко време.

4. Спомни си за мене, Господи, в благоволението Си към Твоя народ; посети ме с Твоето спасение,

5. за да видя благоденствието на Твоите избраници, да се веселя с веселието на Твоя народ, да се хваля с Твоето наследие.

6. Съгрешихме ние с бащите си, сторихме беззаконие, извършихме неправда.

7. Нашите бащи в Египет не разбраха Твоите чудеса, не помнеха многото Твои милости и се разбунтуваха при морето, при Червено море.

8. Но Той ги спаси заради името Си, за да покаже Своето могъщество.

9. Сърдито извика на Червено море, и то пресъхна; и ги преведе по бездните като по сухо,

10. и ги спаси от ръката на ненавистника и ги избави от ръката на врага.

11. Водите покриха техните врагове: не остана ни един от тях.

12. И те повярваха на думите Му (и) изпяха Нему хвала.

13. Но скоро забравиха делата Му, не дочакаха Неговото решение;

14. увлякоха се от похотливост в пустинята, и изкусиха Бога в необитаемата местност.

15. И Той изпълни тяхното искане, но прати язва на душите им.

16. И в стана завидяха на Моисея и Аарона, светия Господен.

17. Разтвори се земята, погълна Датана и покри сбирщината Авиронова.

18. И пламна огън в тяхното сборище, пламък изгори нечестивците.

19. Направиха телец на Хорив и се поклониха на истукана;

20. и замениха своята слава с образ на вол, който яде трева.

21. Забравиха Бога, своя Спасител, Който извърши велики дела в Египет,

22. дивни в Хамовата земя, страшни при Червено море.

23. И щеше да ги изтреби, ако Моисей, Неговият избраник, не бе застанал пред Него в пролома, да отклони яростта Му, та да (ги) не погуби.

24. И те презряха желаната земя, не вярваха на словото Му;

25. и роптаеха в шатрите си, не слушаха гласа Господен.

26. И Той Дигна ръка против тях, за да ги повали в пустинята,

27. да повали тяхното племе пред народите и да ги разпилее по земите.

28. Те се прилепиха към Ваалфегора и ядоха жертви, принасяни на бездушните,

29. и дразнеха Бога с делата си, и на тях нападна язва.

30. Но стана Финеес и произведе съд, и язвата престана.

31. И това му се сметна за праведност в род и род довеки.

32. И разгневиха Бога при водите на Мерива, и Моисей пострада заради тях,

33. защото те огорчиха духа му, и той сгреши с устата си.

34. Не изтребиха народите, за които им бе казал Господ,

35. но се смесиха с езичниците и се научиха на техните дела;

36. служиха на техните истукани, които бяха примка за тях,

37. и принасяха синовете си и дъщерите си жертва на бесовете;

38. проливаха невинна кръв, кръвта на синовете си и дъщерите си, които принасяха жертва на ханаанските идоли, и земята се оскверни с кръв;

39. оскверняваха се с делата си, блудствуваха с постъпките си.

40. И разпали се гневът на Господа против Неговия народ, погнуси се Той от Своето наследие

41. и ги предаде в ръцете на езичниците, и ония, които ги мразеха, почнаха да ги владеят.

42. Враговете им ги притесняваха, и те се смиряваха под тяхната ръка.

43. Много пъти Той ги избавяше, но те (Го) сърдеха с упорството си, и бяха унизявани за беззаконието си.

44. Но Той милостно поглеждаше към тяхната скръб, колчем чуваше техните вопли,

45. и си спомняше Своя завет с тях, и се разкайваше по голямата Си милост;

46. и възбуждаше към тях състрадание у всички, които ги вземаха в плен.

47. Спаси ни, Господи, Боже наш, и ни събери измежду народите, за да славим Твоето свето име, да се хвалим с Твоята слава!

48. Благословен Господ, Бог Израилев, отвека и довека! И цял народ да каже: Амин! Алилуия!

ПСАЛОМ 106. (АЛИЛУИЯ.)

Славете Господа, защото е благ, защото е вечна милостта Му!

2. Тъй да кажат избавените от Господа, които Той избави от вража ръка

3. и събра от страните, от изток и запад, от север и от морето.

4. Те скитаха в пустинята по безлюден път и не намираха населен град;

5. търпяха глад и жажда, душата им чезнеше в тях.

6. Но в скръбта си викнаха към Господа, и Той ги избави от техните неволи

7. и ги поведе по правия път, за да вървят към населен град.

8. Да славят Господа за милостта Му и за чудните Му дела към синовете човешки:

9. защото Той насити жадна душа и душа гладна изпълни с блага.

10. Те седяха в тъма и смъртна сянка, оковани с тъга и желязо;

11. защото се не покоряваха на думите Божии и нехаеха за волята на Всевишния.

12. Той смири тяхното сърце с мъки; те се препънаха, и нямаше кой да им помогне.

13. Тогава в скръбта си викнаха към Господа, и Той ги спаси от неволите им;

14. изведе ги от тъмата и смъртната сянка и разкъса оковите им.

15. Да славят Господа за милостта Му и за чудните Му дела към синовете човешки;

16. защото Той строши медните порти и сломи железните заворки.

17. Безразсъдните страдаха заради беззаконните си пътища и за неправдите си;

18. от всяка храна се отвръщаше душата им, и те се приближаваха към вратата на смъртта.

19. Тогава в скръбта си викнаха към Господа, и Той ги спаси от неволите им;

20. прати Своето слово, изцели ги и ги избави от техните гробове.

21. Да славят Господа за милостта Му и за чудните Му дела към синовете човешки!

22. Да Му принасят хвалебна жертва и да разгласят делата Му с пение!

23. Ония, които тръгват по море на кораби, които имат работа в големите води —

24. виждат делата на Господа и чудесата Му в дълбините:

25. Той каже — и настава бурен вятър и високо издига морските вълни;

26. възлизат до небесата, слизат до бездната; душата им чезне в неволя;

27. те се въртят, политат като пияни, и всичката им мъдрост изчезва.

28. Тогава в скръбта си викнаха към Господа, и Той ги изведе из неволите им.

29. Той превръща бурята в тишина, и вълните замлъкват.

30. И се радват, че те са утихнали, и Той ги довежда на желаното пристанище.

31. Да славят Господа за милостта Му и за чудните Му дела към синовете човешки!

32. Да Го възхвалят в събранието народно и да Го славят в сбора на старейшините!

33. Той превръща реки в пустиня, и водни извори — в суша,

34. земя плодородна — в солница, за нещастие на тия, които живеят на нея.

35. Той превръща пустиня в езеро, и сухоземица — във водни извори;

36. и заселва там гладни, и те строят град за живеене;

37. засяват ниви, насаждат лозя, които им принасят обилни плодове.

38. Той ги благославя, и те се твърде размножават, и добитъкът им Той не намалява.

39. Те намаляха и изнемогнаха от угнетение, неволя и скръб, —

40. Той излива безчестие над князете и ги оставя да скитат в пустинята, дето няма пътища.

41. А бедния извлича от неволя, и умножава рода му като овче стадо.

42. Праведните виждат това и се радват, а всяко нечестие затуля устата си.

43. Който е мъдър, ще забележи това и ще разбере милостта Господня.

ПСАЛОМ 107. ПЕСЕН. ПСАЛОМ ДАВИДОВ.

Готово е сърцето ми, Боже, (готово е сърцето ми;) ще пея и ще възпявам в славата си.

3. Събуди се, псалтире и гусло! Ще стана рано.

4. Ще Те славя, Господи, между народите; ще Те възпявам между племената,

5. защото по-високо от небесата е Твоята милост, и до облаците — Твоята истина.

6. Бъди превъзнесен по-високо от небесата, Боже! Твоята слава да бъде над цялата земя;

7. за да се избавят Твоите възлюбени: спаси ме с Твоята десница и послушай ме.

8. Бог каза в Своето светилище: „ще възтържествувам, ще разделя Сихем и ще размеря долина Сокхот;

9. Мой е Галаад, Мой е Манасия, Ефрем е крепост на главата Ми, Иуда е Мой скиптър,

10. Моав Ми е умивалница, върху Едом ще простра обувката Си, над земята Филистимска ще възклицавам.“

11. Кой ще ме въведе в укрепения град? Кой ще ме доведе до Едом?

12. Не Ти ли, Боже, Който ни отхвърли и не излизаш, Боже, с нашите войски?

13. Дай ни помощ в утеснението, защото човешката защита е суетна.

14. С Бога ние ще проявим сила; Той ще сломи враговете ни.

ПСАЛОМ 108. НАЧАЛНИКУ НА ХОРА. ПСАЛОМ ДАВИДОВ.

Боже на моята хвала! недей премълчава,

2. защото против мене са се отворили нечестиви уста и уста коварни; говорят ми с лъжлив език;

3. отвсякъде ме окръжават с нечестиви думи, без причина се въоръжават против мене;

4. за моята любов те враждуват против мене, аз пък се моля;

5. връщат ми зло за добро, омраза — за любов.

6. Постави над него нечестивеца, и дяволът да застане нему отдясно.

7. Кога се съди, да излезе виновен, и молитвата му да бъде за грях;

8. дните му да бъдат кратки, и неговото достойнство друг да вземе;

9. децата му да бъдат сираци, а жена му — вдовица;

10. децата му да се скитат и да станат просяци, и да просят хляб извън своите развалини;

11. заимодавец да загреби всичко, що има, и чужди да разграбят труда му;

12. да няма кой да го пожалее, да няма кой да се смили над сираците му;

13. потомството му да загине, и да се изличи името им в следващия род;

14. да бъде споменато пред Господа беззаконието на бащите му, и грехът на майка му да не бъде изличен;

15. винаги да бъдат те пред очите на Господа, и Той да изтреби спомена им на земята;

16. задето не е помислил да стори милост, а е преследвал бедния и сиромаха и съкрушения по сърце човек, за да го умъртви;

17. обикна проклятието, — то и ще падне върху него; не пожела благословението, — то и ще се отдалечи от него;

18. да се облече с проклятие като с дреха, и да влезе то в неговата вътрешност като вода, и като дървено масло — в неговите кости;

19. да му бъде то като дреха, с която се облича, и като пояс, с който винаги се опасва.

20. Такава е отплатата от Господа на враговете ми и на ония, които говорят зло против душата ми.

21. А мене, Господи, Господи, защити заради Твоето име, защото е блага милостта Ти; спаси ме,

22. защото съм беден и сиромах, и сърцето е наранено в мене.

23. Аз чезна като преклонна сянка; гонят ме като скакалец.

24. Коленете ми изнемощяха от пост, и тялото ми се лиши от тлъстина.

25. Станах им за присмех; които ме виждат, клатят главите (си).

26. Помогай ми, Господи, Боже мой, спаси ме по Твоята милост,

27. да познаят, че това е Твоята ръка и че Ти, Господи, си сторил това.

28. Те проклинат, Ти пък благослови; те въстават, но да бъдат посрамени, а Твоят раб да се зарадва.

29. Да се облекат с безчестие моите противници и като с дреха да се покрият със своя срам.

30. И аз с уста високо ще славя Господа и сред множеството ще го прославям,

31. защото Той стои отдясно на бедния, за да го спаси от ония, които съдят душата му.

ПСАЛОМ 109. ПСАЛОМ ДАВИДОВ.

Рече Господ Господу моему: седи от дясната Ми страна, докле туря Твоите врагове подножие на нозете Ти.

2. Жезъла на Твоята сила ще Ти прати Господ от Сион: владей между враговете Си.

3. В деня на Твоята сила народът Ти е готов със свето благолепие; из утроба преди денница като роса е Твоето рождение.[1]

4. Кле се Господ и няма да се разкае: Ти си свещеник навеки по чина Мелхиседеков.

5. Господ е Тебе отдясно, Той в деня на гнева Си ще порази царете;

6. ще извърши съд над народите, ще изпълни земята с трупове, ще строши главата, що владее в широката земя.

7. По пътя из поток ще пие, и затова ще дигне високо глава.

---

[1] По превода на 70-те: „из утроба преди денница Те родих“. ↑

ПСАЛОМ 110. АЛИЛУИЯ.

Ще (Те) славя, Господи, от все сърце в съвета на праведните и в събранието.

2. Велики са делата на Господа, многожелани за всички, които ги обичат.

3. Неговото дело е слава и красота, и Неговата правда пребъдва вечно.

4. Паметни направи Той Своите чудеса; милостив и щедър е Господ.

5. Храна дава на ония, които Му се боят; вечно помни Своя завет.

6. Силата на делата Си яви на Своя народ, за да му даде езичниците за наследие.

7. Делата на ръцете Му са истина и съд; всички Негови заповеди са верни,

8. твърди отвека довека, основани върху истина и правота.

9. Той прати избавление на Своя народ; установи навеки Своя завет. Свето и страшно е Неговото име!

10. Начало на мъдростта е страхът Господен; здрав разум имат всички, които изпълняват Неговите заповеди. Неговата хвала ще пребъдва вечно.

ПСАЛОМ 111. АЛИЛУИЯ.

Блажен е оня човек, който се бои от Господа и който крепко обича Неговите заповеди.

2. Неговото семе ще бъде силно на земята; родът на праведните ще бъде благословен.

3. Изобилие и богатство има в неговия дом, и правдата му пребъдва вечно.

4. В тъмнина изгрява светлината на правите; тя е блага, милостива и праведна.

5. Добрият човек се смилява и на заем дава; в съда той ще даде твърдост на думите си.

6. Той няма да се поклати довека; във вечна памет ще остане праведникът.

7. От лоша мълва няма да се уплаши; сърцето му е твърдо, уповавайки се на Господа.

8. Сърцето му е крепко: той няма да се уплаши, кога погледне на враговете си.

9. Той пръсна, раздаде на сиромаси; правдата му пребъдва вечно; неговият рог ще се възвиси в слава.

10. Нечестивецът ще види това и ще се ядосва, ще заскърца със зъбите си и ще се стопи. Желанието на нечестивците ще загине.

ПСАЛОМ 112. АЛИЛУИЯ.

Хвалете, раби Господни, хвалете името Господне.

2. Да бъде благословено името Господне отсега и довека.

3. От изгрев-слънце до запад да бъде прославяно името Господне.

4. Висок над всички народи е Господ; Неговата слава е над небесата.

5. Кой е като Господа, Бога наш, Който живее във висините,

6. наклонява се и с внимание гледа на небето и на земята;

7. из праха издига бедния и от калта въздига сиромаха,

8. за да го постави с князете, с князете на народа му;

9. неплодната настанява вкъщи като майка, радваща се за децата! Алилуия!

ПСАЛОМ 113. (АЛИЛУИЯ.)

Когато Израил излезе из Египет, домът Иаковов — от другоплеменен народ,

2. Иуда стана Божия светиня, Израил — Божие владение.

3. Морето видя и побягна; Иордан назад се върна.

4. Планините скачаха като овни, и хълмовете — като агнета.

5. Какво ти е, море, че бягаш, и (тебе), Иордане, че се назад върна!

6. Защо скачате, планини, като овни, и вие, хълмове, като агнета?

7. Трепери, земьо, пред лицето на Господа, пред лицето на Бога Иаковов,

8. Който превръща скалата във водно езеро и камъка — във воден извор.

9. Не нам, Господи, не нам, а на Твоето име дай слава, заради Твоята милост, заради Твоята истина.

10. Защо езичниците да казват: та де е техният Бог?

11. Нашият Бог е на небесата (и на земята); върши всичко, що иска.

12. А техните идоли са сребро и злато, дело на човешки ръце.

13. Имат уста, ала не говорят; имат очи, ала не виждат;

14. имат уши, ала не чуват; имат ноздри, ала не обоняват;

15. ръце имат, ала не пипат; нозе имат, ала не ходят; те не издават глас с гърлото си.

16. Подобни тям да бъдат ония, които ги правят, и всички, които се тям надяват.

17. (Доме) Израилев, уповавай се на Господа: Той е наша помощ и щит.

18. Доме Ааронов, уповавай се на Господа: Той е наша помощ и щит.

19. Вие, които се боите от Господа, уповавайте се Господу: Той е наша помощ и щит.

20. Господ ни помни, благославя (ни), благославя Израилевия дом, благославя Аароновия дом;

21. благославя ония, които се боят от Господа, малки и големи.

22. Да ви придаде Господ повече и повече, вам и на вашите деца.

23. Благословени сте вие от Господа, Който сътвори небето и земята.

24. Небето е небе на Господа, а земята Той даде на синовете човешки.

25. Не мъртвите ще възхвалят Господа, нито всички, които слизат в гроба;

26. а ние (живите) ще благославяме Господа отсега и довека. Алилуия.

ПСАЛОМ 114. (АЛИЛУИЯ.)

Радвам се, че Господ чу гласа ми, молбата ми;

2. наклони към мене ухо, и затова ще Го призовавам през всичките си дни.

3. Смъртни болки ме обвзеха, адски мъки ме постигнаха; аз срещнах утеснение и скръб.

4. Тогава призовавах името Господне: Господи! избави душата ми.

5. Милостив е Господ и праведен, и милосърден е нашият Бог.

6. Господ пази простодушните: аз бях изнемогнал, и Той ми помогна.

7. Върни се, душо моя, в твоя покой, защото Господ ти стори добро.

8. Ти избави душата ми от смърт, очите ми — от сълзи, и нозете ми — от препъване.

9. Ще ходя пред лицето на Господа в земята на живите.

ПСАЛОМ 115. (АЛИЛУИЯ.)

Повярвах и затова говорих: силно съм съкрушен.

2. В моята необмисленост си казах: всеки човек е лъжа.

3. Какво да въздам Господу за всичките Му благодеяния към мене?

4. Чашата на спасението ще приема и името Господне ще призова.

5. Моите оброци ще дам Господу пред целия Негов народ.

6. Скъпа е в очите на Господа смъртта на Неговите светии.

7. О, Господи, аз съм Твой раб, аз съм Твой раб и син на Твоята рабиня. Ти счупи моите окови.

8. Тебе ще принеса хвалебна жертва и името Господне ще призова.

9. Моите оброци ще дам Господу пред целия Негов народ,

10. в дворите на дома Господен, посред тебе, Иерусалиме! Алилуия.

ПСАЛОМ 116. (АЛИЛУИЯ.)

Хвалете Господа, всички народи, прославяйте Го, всички племена;

2. защото Неговата милост към нас е велика, и истината Господня (пребъдва) вечно. Алилуия.

ПСАЛОМ 117. (АЛИЛУИЯ.)

Славете Господа, защото Той е благ, защото милостта Му е вечна.

2. Да каже сега (домът) Израилев: (Той е благ,) защото милостта Му е вечна.

3. Да каже сега домът Ааронов: (Той е благ,) защото милостта Му е вечна.

4. Да кажат сега, които се боят от Господа: (Той е благ,) защото милостта Му е вечна.

5. В утеснението си викнах към Господа, — и Господ ме послуша и на простор ме изведе.

6. Господ е с мене, няма да се уплаша: какво ще ми стори човек?

7. Господ ми е помощник, ще гледам срещу моите врагове.

8. По-добре да се уповаваме на Господа, отколкото да се надяваме на човек.

9. По-добре да се уповаваме на Господа, отколкото да се надяваме на князе.

10. Всички народи ме бяха окръжили, но с името Господне аз ги повалих;

11. обсадиха ме, обиколиха ме, но с името Господне аз ги повалих.

12. Обиколиха ме, както пчели обикалят (мед), и угаснаха като огън в тръне: с името Господне аз ги повалих.

13. Блъснаха ме силно, за да падна, ала Господ ме подкрепи.

14. Господ е моя сила и песен; Той стана мое спасение.

15. Глас на радост и спасение в жилищата на праведните; десницата на Господа твори сила!

16. Десницата Господня е висока, десницата Господня твори сила!

17. Няма да умра, но ще живея и ще разгласям делата Господни.

18. Господ ме строго наказа, ала на смърт ме не предаде.

19. Отворете ми портите на правдата: ще вляза в тях, ще прославя Господа.

20. Ето портите Господни: праведните ще влязат в тях.

21. Славя Те, че ме послуша и стана мое спасение.

22. Камъкът, който отхвърлиха зидарите, той стана глава на ъгъла:

23. това е от Господа, и е дивно в очите ни.

24. Тоя ден е Господ сътворил: да се зарадваме и да се развеселим в него.

25. О, Господи, спаси! о, Господи, спомогни!

26. Благословен, който иде в името Господне! Благославяме ви от дома Господен.

27. Господ е Бог и ни осия; връзвайте с въже жертвата, водете я към роговете на жертвеника.

28. Ти си мой Бог: ще Те славя; Ти си мой Бог: ще Те превъзнасям. (Ще Те славя, защото Ти ме послуша и стана мое спасение.)

29. Славете Господа, защото Той е благ, защото милостта Му е вечна.

ПСАЛОМ 118. (АЛИЛУИЯ.)

Блажени непорочните в пътя си, които ходят по закона Господен.

2. Блажени, които пазят откровенията на Бога и от все сърце Го търсят.

3. Те не вършат беззаконие, ходят по Неговите пътища.

4. Ти заповяда да пазя твърдо Твоите заповеди.

5. О, да бяха се насочили моите пътища към спазване Твоите устави!

6. Тогава не бих се посрамил, гледайки всички Твои заповеди:

7. славил бих Те с правота на сърцето, като се уча от съдбите на Твоята правда.

8. Ще пазя Твоите устави; не ме оставяй съвсем.

9. Как момък ще запази в чистота пътя си? — Като пази себе си според Твоето слово.

10. От все сърце Те търся, не ми давай да се отклоня от Твоите заповеди.

11. Скрил съм в сърцето си Твоето слово, за да не греша пред Тебе.

12. Благословен си Ти, Господи! научи ме на Твоите наредби.

13. С уста разгласях всички съдби от Твоите уста.

14. В пътя на Твоите откровения се радвам като за всяко богатство.

15. Размислям за Твоите заповеди и гледам Твоите пътища.

16. Утешавам се с Твоите наредби, не забравям Твоето слово.

17. Покажи милост към Твоя раб, и ще живея и ще пазя Твоето слово.

18. Отвори очите ми, и ще видя чудесата на Твоя закон.

19. Странник съм на земята, не скривай от мене Твоите заповеди.

20. Изнури се душата ми да желае Твоите съдби във всяко време.

21. Ти укроти гордите, проклетите, които се отклоняват от Твоите заповеди.

22. Снеми от мене укора и срама, защото пазя Твоите откровения.

23. Князете седят и се наговарят против мене, а Твоят раб размишлява за Твоите наредби.

24. Твоите откровения са моя утеха, (и Твоите устави) — мои съветници.

25. Душата ми е в прах хвърлена: оживи ме по Твоето слово.

26. Обявих моите пътища, и Ти ме чу: научи ме на Твоите наредби.

27. Дай ми да разбера пътя на Твоите заповеди, и ще размислям за Твоите чудеса.

28. Душата ми чезне от скръб: укрепи ме по Твоето слово.

29. Отдалечи от мене пътя на лъжата, и ми дай Твоя закон.

30. Избрах пътя на истината, турих пред себе си Твоите съдби.

31. Прилепих се към Твоите откровения, Господи: недей ме засрамя.

32. Ще се затека по пътя на Твоите заповеди, кога разшириш сърцето ми.

33. Господи, посочи ми пътя на Твоите устави, и ще се държа о него докрай.

34. Вразуми ме, и ще спазвам Твоя закон и ще го пазя от все сърце.

35. Тури ме в пътеката на Твоите заповеди, защото я силно пожелах.

36. Наклони сърцето ми към Твоите откровения, а не към корист.

37. Отвърни очите ми да не виждам суета; животвори ме на Твоя път.

38. Утвърди словото Си за Твоя раб, заради благоговението пред Тебе.

39. Отклони моето охулване, от което се страхувам, защото Твоите съдби са добри.

40. Ето, аз силно пожелах Твоите заповеди: животвори ме с Твоята правда.

41. Господи, да дойдат върху мене Твоите милости, Твоето спасение по словото Ти, —

42. и аз ще дам отговор на тоя, който ме хули, защото се уповавам на Твоето слово.

43. Не отнимай съвсем от устата ми словото на истината, защото аз се уповавам на Твоите съдби

44. и ще пазя Твоя закон винаги, во веки веков;

45. ще ходя свободно, защото търсих Твоите заповеди;

46. ще говоря за Твоите откровения пред царете, и няма да се посрамя;

47. ще се утешавам с Твоите заповеди, които съм възлюбил;

48. ще простирам ръцете си към Твоите заповеди, които възлюбих, и ще размислям за Твоите наредби.

49. Спомни словото към Твоя раб, на което да се уповавам Ти ми заповяда.

50. Това е утеха в неволята ми, че Твоето слово ме оживява.

51. Горделивите ме хулиха докрай, но аз не се отклоних от Твоя закон.

52. Спомнях си Твоите отвека съдби, Господи, и се утешавах.

53. Ужас ме обхваща при вида на нечестивците, които напущат Твоя закон.

54. Твоите устави ми бяха песни в мястото на моето странствуване.

55. Нощем си спомнях Твоето име, Господи, и пазех Твоя закон.

56. Той стана мой, защото пазя Твоите заповеди.

57. Мой дял е, Господи, — казах си, — да спазвам Твоите думи.

58. Молих Ти се от все сърце: помилуй ме по Твоето слово.

59. Размислях за моите пътища и обръщах стъпките си към Твоите откровения.

60. Бързах и не се бавих да спазвам Твоите заповеди.

61. Примките на нечестивците ме окръжиха, но аз не забравях Твоя закон.

62. По среднощ ставах да Те славословя заради Твоите праведни съдби.

63. Другар съм на всички, които Ти се боят и които пазят Твоите заповеди.

64. С Твоята милост, Господи, е пълна земята: научи ме на Твоите наредби.

65. Добро си сторил, Господи, на Твоя раб по Твоето слово.

66. Научи ме добре да разсъждавам и да познавам, защото вярвам на Твоите заповеди.

67. Преди моето страдание аз се заблуждавах; а сега пазя Твоето слово.

68. Благ и благодетелен си Ти (Господи); научи ме на Твоите наредби.

69. Горделивите плетат лъжа против мене; но аз от все сърце ще пазя Твоите заповеди.

70. Затлъстя сърцето им като тлъстина; но аз се утешавам с Твоя закон.

71. Добре ми е, че пострадах, та да се науча на Твоите наредби.

72. Законът на Твоите уста е за мене по-добър от хиляда късове злато и сребро.

73. Твоите ръце ме сътвориха и устроиха; вразуми ме, и ще се науча на Твоите заповеди.

74. Които се боят от Тебе, ще ме видят и ще се зарадват, задето се уповавам на Твоето слово.

75. Зная, Господи, че Твоите съдби са праведни, и по справедливост Ти ме наказа.

76. Нека, прочее, Твоята милост ми бъде утеха, по Твоето слово към Твоя раб.

77. Да дойде върху ми Твоето милосърдие, и аз ще живея; защото Твоят закон е моя утеха.

78. Нека бъдат посрамени горделивите, защото ме угнетяват без вина; аз размислям за Твоите заповеди.

79. Да се обърнат към мене, които Ти се боят и които знаят Твоите откровения.

80. Да бъде сърцето ми непорочно в Твоите наредби, та да се не посрамя.

81. Чезне душата ми за Твоето спасение; аз се уповавам на Твоето слово.

82. Очите ми чезнат за Твоето слово; аз говоря: кога ще ме утешиш?

83. Станах като мех на дим, но Твоите наредби не забравих.

84. Колко са дните на Твоя раб? Кога ще извършиш съд над моите гонители?

85. Изкопаха ми яма горделивите въпреки Твоя закон.

86. Всички Твои заповеди са истина. Несправедливо ме гонят: помогни ми;

87. без малко щяха да ме погубят на земята, но аз не оставих Твоите заповеди.

88. По Твоята милост ме оживявай, и ще пазя откровенията на Твоите уста.

89. Твоето слово, Господи, е навеки утвърдено на небесата;

90. Твоята истина е от рода в род. Ти си сложил земята, и тя стои.

91. Според Твоите решения всичко стои досега, защото всичко на Тебе служи.

92. Ако не бе Твоят закон утеха за мене, аз бих погинал в неволята си.

93. Довека няма да забравя Твоите заповеди, защото чрез тях ме оживяваш.

94. Твой съм аз, спаси ме, защото търсих Твоите заповеди.

95. Нечестивците ме причакват, за да ме погубят, но аз се вдълбочавам в Твоите откровения.

96. Видях предела на всяко съвършенство, но Твоята заповед е безмерно широка.

97. Колко обичам Твоя закон! Цял ден размислям за него.

98. С Твоята заповед Ти ме направи по-мъдър от враговете ми, защото тя е винаги с мене.

99. Станах по-разумен от всички мои учители, защото размислям за Твоите откровения.

100. Аз съм по-вещ от старците, защото пазя Твоите заповеди.

101. Удържам нозете си от всеки лош път, за да пазя Твоето слово.

102. От Твоите съдби няма да се отклоня, защото Ти ме учиш.

103. Колко са сладки на гърлото ми Твоите думи! по-сладки от мед на устата ми.

104. Чрез Твоите заповеди съм вразумен, затова мразя всеки лъжлив път.

105. Твоето слово е светило за ногата ми и светлина за пътеката ми.

106. Клех се да пазя справедливите Твои съдби, и ще ги изпълня.

107. Силно съм угнетен, Господи, оживи ме по Твоето слово.

108. Затова благоволи, Господи, да приемеш доброволната жертва на моите уста, и ме научи на Твоите съдби.

109. Душата ми е непрестанно в моята ръка, но Твоя закон не забравям.

110. Нечестивците ми поставиха примка, но аз не се отклоних от Твоите заповеди.

111. Твоите откровения приех като вечно наследие, защото те са радост за сърцето ми.

112. Наклоних сърцето си да изпълнявам Твоите наредби навеки, докрай.

113. Човешките измислици мразя, но Твоя закон обичам.

114. Ти си моя закрила и мой щит; на Твоето слово се уповавам.

115. Махнете се от мене, беззаконници, и аз ще пазя заповедите на моя Бог.

116. Укрепи ме по Твоето слово, и аз ще живея; недей ме посрамя в надеждата ми;

117. подкрепи ме, и ще се спася; и в Твоите устави непрестанно ще вниквам.

118. Ти поваляш всички, които отстъпват от Твоите наредби, защото техните хитрини са лъжа.

119. Ти отхвърляш нечестивците земни като сгурия, затова обикнах Твоите откровения.

120. От Твоя страх трепери плътта ми, и от Твоите съдби се боя.

121. Аз върших съд и правда; не ме предавай на моите гонители.

122. Защити Твоя раб за негово добро, та да ме не угнетяват горделивите.

123. Очите ми чезнат, очаквайки Твоето спасение и словото на Твоята правда.

124. Постъпи с Твоя раб по милостта Си и ме научи на Твоите наредби.

125. Аз съм Твой раб: вразуми ме, и ще позная Твоите откровения.

126. Време е Господ да действува: Твоя закон разориха.

127. Но аз обичам Твоя закон повече от злато, и то от чисто злато.

128. Всички Твои заповеди — всички признавам за справедливи; всички пътища на лъжата мразя.

129. Дивни са Твоите откровения; затова душата ми ги пази.

130. Откровението на Твоите слова просвещава, вразумява простите.

131. Отварям уста и въздишам, защото жадувам за Твоите заповеди.

132. Милостно погледни към мене и ме помилуй, както постъпваш с ония, които обичат Твоето име.

133. Утвърди стъпките ми в Твоето слово и не давай да ме обладае никакво беззаконие;

134. избави ме от човешко потисничество, и ще пазя Твоите заповеди;

135. осияй Твоя раб със светлината на лицето Си, и ме научи на Твоите устави.

136. Из очите ми потоци води текат, задето не пазят Твоя закон.

137. Праведен си Ти, Господи, и справедливи са Твоите съдби.

138. Твоите откровения, които си заповядал, са правда и съвършена истина.

139. Ревността ми ме яде, защото враговете ми забравиха Твоите слова.

140. Твоето слово е твърде чисто, и Твоят раб го обикна.

141. Малък и презрян съм аз, но Твоите заповеди не забравям.

142. Твоята правда е правда вечна, и Твоят закон е истина.

143. Скръб и тъга ме постигнаха: Твоите заповеди са моя утеха.

144. Правдата на Твоите откровения е вечна; вразуми ме, и ще живея.

145. Викам от все сърце: чуй ме, Господи, — и ще спазя Твоите устави.

146. Тебе призовавам: спаси ме, и ще пазя Твоите откровения.

147. Предварям зората и викам: на Твоето слово се уповавам.

148. Очите ми предварят утринната стража, за да се вдълбочавам в Твоето слово.

149. Чуй моя глас по милостта Си, Господи; по Твоя съд оживи ме.

150. Приближиха се ония, които замислят лукавство; далече са те от Твоя закон.

151. Близък си Ти, Господи, и всички Твои заповеди са истина.

152. Отдавна узнах за Твоите откровения, които си Ти утвърдил навеки.

153. Погледни към моята неволя и ме избави, защото не забравям Твоя закон.

154. Застъпи се за делото ми и ме защити; по Твоето слово оживи ме.

155. Далеч е от нечестивците спасението, защото те не търсят Твоите наредби.

156. Много са Твоите щедрости, Господи, по Твоя съд оживи ме.

157. Много са моите гонители и врагове, но от Твоите откровения не отстъпвам.

158. Виждам отстъпниците и се съкрушавам, понеже те не пазят Твоето слово.

159. Виж, колко обичам Твоите заповеди; по милостта Си, Господи, оживи ме.

160. Истината е основа на Твоето слово, и вечен е всеки съд на Твоята правда.

161. Князете ме гонят безвинно, но сърцето ми се бои от Твоето слово.

162. Радвам се на Твоето слово, както оня, който е получил голяма печалба.

163. Мразя лъжата и се гнуся от нея, а Твоя закон обичам.

164. Седем пъти на ден Те прославям за съдбите на Твоята правда.

165. Голям е мирът у ония, които обичат Твоя закон, и за тях няма препъване.

166. Уповавам се на Твоето спасение, Господи, и Твоите заповеди изпълнявам.

167. Душата ми пази Твоите откровения, и аз ги много обичам.

168. Пазя Твоите заповеди и Твоите откровения, защото всичките ми пътища са пред Тебе.

169. Да стигне моят вик пред лицето Ти, Господи; вразуми ме по Твоето слово.

170. Да дойде молбата ми пред Твоето лице; избави ме по Твоето слово.

171. Устата ми ще произнасят хвала, кога ме научиш на Твоите устави.

172. Езикът ми ще възвести Твоето слово, защото всички Твои заповеди са праведни.

173. Да ми бъде Твоята ръка на помощ, защото Твоите заповеди избрах.

174. Господи, жадувам за Твоето спасение, и Твоят закон е моя утеха.

175. Да живее душата ми и да Те слави, и Твоите съдби да ми помогнат.

176. Заблудих се като загубена овца: подири Твоя раб, защото не съм забравил Твоите заповеди.

ПСАЛОМ 119. ПЕСЕН НА ВЪЗЛИЗАНЕ.

Към Господа викнах в скръбта си, и Той ме чу.
2. Господи, избави душата ми от лъжливи уста, от лукав език.
3. Какво ще ти даде и какво ще ти прибави лукавият език? —
4. Изострените стрели на силния с разпалени въглени от смрика.
5. Горко мене, че пребъдвам в Мосох, живея при шатрите Кидарски.
6. Дълго живя душата ми с ония, които мразят мира.
7. Аз съм мирен; но щом заговоря, те се готвят за война.

ПСАЛОМ 120. ПЕСЕН НА ВЪЗЛИЗАНЕ.

Подигам очи към планините, отдето ще ми помощ дойде.

2. Моята помощ е от Господа, Който сътвори небето и земята.

3. Той не ще даде да се поклати ногата ти; няма да задреме Оня, Който те пази;

4. не дреме и не спи, Който пази Израиля.

5. Господ е твой пазител; Господ е твоя сянка откъм твоята дясна ръка.

6. Слънцето денем няма да те удари, нито месечината нощем.

7. Господ ще те опази от всякакво зло; ще опази твоята душа (Господ).

8. Господ ще пази твоето излизане и твоето влизане отсега и довека.

ПСАЛОМ 121. ПЕСЕН НА ВЪЗЛИЗАНЕ. ДАВИДОВА.

Зарадвах се, когато ми казаха: да идем в дома Господен.
2. Ето, нозете ми стоят в твоите порти, Иерусалиме, —
3. Иерусалиме, който си устроен като град, сглобен в едно,
4. където възлизат колената, Господните колена, по закона Израилев, да славят името Господне.
5. Там стоят престолите на съда, престолите на дома Давидов.
6. Искайте мир за Иерусалим: да добруват ония, които те обичат!
7. Да бъде мир в твоите стени, добруване — в твоите чертози!
8. Заради моите братя и моите ближни казвам: мир тебе!
9. Заради дома на Господа, нашия Бог, желая ти добро.

ПСАЛОМ 122. ПЕСЕН НА ВЪЗЛИЗАНЕ.

Подигам очи към Тебе, Който живееш на небесата!

2. Ето, както очите на слугите са обърнати към ръката на господарите им, както очите на слугинята — към ръката на господарката й, тъй и нашите очи — към Господа, нашия Бог, докле Той ни помилува.

3. Помилуй нас, Господи, помилуй нас, защото доста сме сити на презрение;

4. доста е сита душата ни на хули от надменни и на унижение от горделиви.

ПСАЛОМ 123. ПЕСЕН НА ВЪЗЛИЗАНЕ. ДАВИДОВА.

Ако не беше Господ с нас, — нека каже Израил, —
2. ако не беше Господ с нас, когато людете се дигнаха против нас, —
3. живи биха ни погълнали, когато пламна тяхната ярост против нас;
4. води биха ни потопили, поток би преминал над нашата душа, —
5. бурни води биха преминали над нашата душа.
6. Благословен Господ, Който не ни предаде за плячка на техните зъби.
7. Душата ни се избави като птица от примка на ловци: примката се скъса, и ние се избавихме.
8. Нашата помощ е в името на Господа, Който сътвори небето и земята.

ПСАЛОМ 124. ПЕСЕН НА ВЪЗЛИЗАНЕ.

Който се надява Господу, е като планина Сион, — няма да се помръдне: той пребъдва вечно.

2. Планините са около Иерусалим, а Господ е около Своя народ отсега и навеки.

3. Защото (Господ) няма да остави жезъла на нечестивците върху жребия на праведните, за да не протягат праведниците ръце към беззаконието.

4. Господи, прави добро на добрите и на правите по сърце.

5. А които се отклоняват по свои криви пътища, тях Господ да остави да ходят с ония, които вършат беззаконие. Мир на Израиля!

ПСАЛОМ 125. ПЕСЕН НА ВЪЗЛИЗАНЕ.

Когато Господ връщаше Сионовите пленници, ние като че сънувахме:

2. тогава устата ни бяха пълни с веселие, и езикът ни — с пение; тогава между народите се говореше: „велико нещо извърши Господ над тях!“

3. Велико нещо извърши Господ над нас: ние се радвахме.

4. Върни, Господи, нашите пленници като потоците на юг.

5. Които са сели със сълзи, ще жънат с радост.

6. Който с плач е носил семе, с радост ще се върне, носейки своите снопи.

ПСАЛОМ 126. ПЕСЕН НА ВЪЗЛИЗАНЕ. СОЛОМОНОВА.

Ако Господ не съзида къщата, напразно ще се трудят строителите ѝ; ако Господ не опази града, напразно ще бди стражата.

2. Напразно вие ставате рано, седите до късно, ядете хляба на скръбта, когато Той на Своя възлюбен дава сън.

3. Ето, наследие от Господа са децата, награда от Него е плодът на утробата.

4. Каквото са стрелите в ръката на силния, това са младите синове.

5. Блажен човек, който е напълнил стрелника си с тях! Те няма да се засрамят, когато ще говорят с враговете при портите.

ПСАЛОМ 127. ПЕСЕН НА ВЪЗЛИЗАНЕ.

Блажен всеки, който се бои от Господа, който ходи по Неговите пътища!

2. Ти ще ядеш от труда на ръцете си: блазе ти, ще добруваш!

3. Жена ти в твоя дом ще бъде като плодовита лоза; синовете ти — като маслинени клони около твоята трапеза:

4. тъй ще бъде благословен оня човек, който се бои от Господа!

5. Господ ще те благослови от Сион, и ти ще видиш добруването на Иерусалим през всички дни на живота си;

6. ще видиш синове от синовете си. Мир на Израиля!

ПСАЛОМ 128. ПЕСЕН НА ВЪЗЛИЗАНЕ.

Много са ме притеснявали още от младини — нека каже Израил;
2. много са ме притеснявали още от младини, ала не са ме надвили.
3. По гърба ми орачи ораха, прокарваха дългите си бразди.
4. Но Господ е праведен: Той разсече оковите на нечестивците.
5. Да се посрамят и се обърнат назад всички, които мразят Сион!
6. Да бъдат като трева на покрив, която изсъхва, преди да бъде изтръгната,
7. с която жътвар няма да напълни ръката си, и сноповързач — шепата си;
8. и минувачите няма да кажат: благословение Господне на вас; благославяме ви в име Господне!

ПСАЛОМ 129. ПЕСЕН НА ВЪЗЛИЗАНЕ.

От дън душа викам към Тебе, Господи.

2. Господи, чуй гласа ми. Да бъдат ушите Ти внимателни към гласа на молбите ми.

3. Господи, ако Ти забелязваш беззаконията — кой ще устои, Господи?

4. Но в Тебе е прошката, нека благоговеят пред Тебе.

5. Надявам се на Господа, надява се душата ми; на Неговото слово се уповавам.

6. Душата ми ожида Господа повече, отколкото стража — утрото, много повече, отколкото стража — утрото.

7. Нека се уповава Израил на Господа, защото у Господа е милостта, и пълно е у Него избавлението,

8. и Той ще избави Израиля от всичките му беззакония.

ПСАЛОМ 130. ПЕСЕН НА ВЪЗЛИЗАНЕ. ДАВИДОВА.

Господи, сърцето ми не се е гордяло, очите ми не са се високо дигали, и аз не съм се занимавал с велики и непостижими за мен работи.

2. Не смирявах ли и не успокоявах ли душата си като дете, отбито от майчини гърди? Душата ми беше в мене като дете от гърди отбито.

3. Нека се уповава Израил на Господа отсега и довека.

ПСАЛОМ 131. ПЕСЕН НА ВЪЗЛИЗАНЕ.

Спомни си, Господи, Давида и всичката му тъга:

2. как той се е клел Господу, давал оброк на Силния Иаковов:

3. „няма да вляза под шатрата на дома си, няма да легна на леглото си;

4. няма да дам сън на очите си и дрямка на веждите си,

5. докле не намеря място за Господа, жилище за Силния Иаковов.“

6. Ето, ние слушахме за него в Ефрат, намерихме го в Иаримските полета.

7. Да идем в Неговото жилище, да се поклоним пред подножието на нозете Му.

8. Застани, Господи, на мястото на Твоя покой, — Ти и ковчегът на Твоето могъщество.

9. Твоите свещеници ще се облекат в правда, и Твоите светии ще се зарадват.

10. Заради Твоя раб Давида не отвръщай лице от помазаника Си.

11. Кле се Господ Давиду в истината, и няма да се отрече от нея: от плода на твоята утроба ще поставя на престола ти.

12. Ако твоите синове спазват Моя завет и Моите откровения, на които ще ги науча, то синовете им ще седят вечно на твоя престол.

13. Защото Господ избра Сион, силно пожела Си (го) за жилище.

14. „Това е Мое покоище навеки: тука ще се поселя, защото го силно пожелах.

15. Ще благословя и преблагословя храната му, сиромасите му с хляб ще наситя;

16. свещениците му ще облека в спасение, и светиите му с радост ще се зарадват.

17. Там ще въздигна рог Давиду, ще поставя светило на Моя помазаник.

18. Враговете му ще облека в срам, а на него ще сияе венецът му.“

ПСАЛОМ 132. ПЕСЕН НА ВЪЗЛИЗАНЕ. ДАВИДОВА.

Колко хубаво и колко приятно е братя да живеят наедно!

2. То е като драгоценен елей върху глава, който се стича по брада, брадата Ааронова, който се стича по краищата на одеждата му;

3. като роса ермонска, която пада на планините Сионски, защото там Господ изрече благоволение и живот навеки.

ПСАЛОМ 133. ПЕСЕН НА ВЪЗЛИЗАНЕ.

Благословете сега Господа, всички раби Господни, които стоите нощем в дома Господен (в дворите на дома на нашия Бог).

2. Дигнете ръце към светилището и благословете Господа!

3. Ще те благослови от Сион Господ, Който сътвори небето и земята.

ПСАЛОМ 134. АЛИЛУИЯ.

Хвалете името Господне, хвалете раби Господни,

2. които стоите в дома Господен, в дворите на дома на нашия Бог.

3. Хвалете Господа, защото Господ е благ; възпявайте името Му, защото това е сладостно,

4. защото Господ Си избра Иакова, Израиля за Свое достояние.

5. Познах, че Господ е велик, и Господ наш е по-високо от всички богове.

6. Господ върши всичко, що иска, на небесата и на земята, в моретата и във всички бездни;

7. издига облаци от краищата на земята, прави светкавици при дъжд, извежда вятър из Своите скривалища.

8. Той порази първородните в Египет от човек до добитък,

9. прати личби и чудеса всред тебе, Египте, върху фараона и върху всичките му раби,

10. порази много народи и изтреби силни царе:

11. Сихона, цар аморейски, и Ога, цар васански, и всички царства ханаански;

12. и земята им даде за наследие, за наследие на Своя народ Израиля.

13. Господи, Твоето име е вечно; Господи, споменът за Тебе е от рода в род.

14. Защото Господ ще съди Своя народ и ще се смили над Своите раби.

15. Езическите идоли са сребро и злато, дело на човешки ръце:

16. имат уста, ала не говорят, имат очи, ала не виждат;

17. имат уши, ала не чуват, и в устата им няма дишане.

18. Подобни тям ще бъдат ония, които ги правят, и всеки, който се тям надява.

19. Доме Израилев, благословете Господа! Доме Ааронов, благословете Господа!

20. Доме Левиев, благословете Господа! Вие, които се боите от Господа, благословете Господа!

21. Благословен от Сион Господ, Който живее в Иерусалим! Алилуия.

ПСАЛОМ 135. (АЛИЛУИЯ.)

Славете Господа, защото Той е благ, защото е вечна милостта Му.
2. Славете Бога на боговете, защото е вечна милостта Му.
3. Славете Господа на господарите, защото е вечна милостта Му;
4. Оногова, Който едничък прави велики чудеса, защото е вечна милостта Му;
5. Който премъдро сътвори небесата, защото е вечна милостта Му;
6. Който утвърди земята върху водите, защото е вечна милостта Му;
7. Който сътвори великите светила, защото е вечна милостта Му;
8. слънцето — да управлява деня, защото е вечна милостта Му;
9. луната и звездите — да управляват нощта, защото е вечна милостта Му;
10. Който порази Египет в неговите първородни, защото е вечна милостта Му;
11. и изведе Израиля изсред него, защото е вечна милостта Му;
12. с крепка ръка и простряна мишца, защото е вечна милостта Му;
13. Който раздели Червено море, защото е вечна милостта Му;
14. и преведе посред него Израиля, защото е вечна милостта Му;
15. и хвърли фараона с войската му в Червено море, защото е вечна милостта Му;
16. Който преведе Своя народ през пустинята, защото е вечна милостта Му;
17. Който порази велики царе, защото е вечна милостта Му;
18. и уби силни царе, защото е вечна милостта Му;
19. Сихона, цар аморейски, защото е вечна милостта Му;
20. и Ога, цар васански, защото е вечна милостта Му;
21. и даде земята им за наследие, защото е вечна милостта Му;
22. за наследие на Своя раб Израиля, защото е вечна милостта Му;

23. Който си спомни за нас в нашето унижение, защото е вечна милостта Му;
24. и ни избави от враговете ни, защото е вечна милостта Му;
25. дава храна на всяка плът, защото е вечна милостта Му.
26. Славете Бога Небесний, защото е вечна милостта Му.

ПСАЛОМ 136.

При реките Вавилонски — там седяхме и плачехме, кога си спомняхме за Сион;

2. на върбите всред Вавилон, окачихме нашите арфи.

3. Там нашите пленители искаха от нас песни, и нашите притеснители — веселие: попейте ни песни сионски.

4. Как да пеем Господня песен на чужда земя?

5. Ако те забравя, Иерусалиме, — нека ме забрави десницата ми;

6. нека прилепне езикът ми о небцето ми, ако те не помня, ако не поставя Иерусалим начело на моето веселие.

7. Припомни, Господи, на Едомовите синове деня на Иерусалим, когато те думаха: разрушавайте, разрушавайте до основите му!

8. Дъще Вавилонска, опустошителко! Блажен, който ти отплати за туй, що си нам сторила!

9. Блажен, който вземе и разбие о камък твоите младенци!

ПСАЛОМ 137. (ДАВИДОВ)

Славя Те от все сърце, пея Ти пред боговете[1], (задето послуша всички думи на устата ми;)

2. покланям се пред светия Ти храм и славя Твоето име за Твоята милост и истина, защото Ти възвеличи словото Си по-високо от всяко Твое име.

3. В деня, когато повиках, Ти ме послуша, всели бодрост в душата ми.

4. Ще Те прославят, Господи, всички земни царе, кога чуят думите на Твоите уста,

5. и ще възпяват Господните пътища; защото е велика славата Господня.

6. Висок е Господ: и смирения вижда, и горделивия отдалеч узнава.

7. Ако тръгна посред злополуки — Ти ще ме оживиш, ще простреш ръка върху яростта на моите врагове и Твоята десница ще ме спаси.

8. Господ ще извърши което е потребно за мене! Твоята милост, Господи, е вечна; делата на ръцете Си не изоставяй.

---

[1] В превода на 70-те: „пред Ангелите“. ↑

ПСАЛОМ 138. НАЧАЛНИКУ НА ХОРА. ПСАЛОМ ДАВИДОВ.

Господи, Ти си ме изпитал и знаеш.

2. Ти знаеш, кога сядам и кога ставам; Ти отдалеч разбираш моите помисли.

3. Ходя ли, почивам ли — Ти ме окръжаваш, и всички мои пътища са Тебе известни.

4. Още думата ми не дошла на езика ми, Ти, Господи, вече точно я знаеш.

5. Отзад и отпред Ти ме обгръщаш и слагаш ръка върху мене.

6. Дивно е за мене (Твоето) знание, — то е високо, не мога да го постигна!

7. да отида от Твоя Дух, и от Твоето лице къде да побягна?

8. Възляза ли на небето — Ти си там; сляза ли в преизподнята — и там си Ти.

9. Взема ли крилете на зората и се преселя на край-море, —

10. и там Твоята ръка ще ме поведе, и Твоята десница ще ме удържи.

11. Кажа ли: може би тъмата ще ме скрие, и светлината наоколо ми ще стане нощ;

12. но и тъмата не ще е тъма за Тебе: нощта за Тебе е светла като ден, и тъмата — като светлина.

13. Защото Ти си устроил моята вътрешност и си ме изтъкал в майчината ми утроба.

14. Славя Те, защото съм дивно устроен. Дивни са Твоите дела, и душата ми напълно съзнава това.

15. Не са били скрити от Тебе костите ми, когато съм бил създаван тайно, образуван в дълбочината на утробата.

16. Твоите очи видяха зародиша ми; в Твоите книги са записани всичките назначени за мене дни, когато нито един от тях още не съществуваше.

17. Колко са възвишени за мене Твоите помисли, Боже, и колко е голям техният брой!

118. Да ги изброявам ли, — но те са по-многобройни и от пясъка; кога се пробуждам, аз съм все още с Тебе.

19. О, да беше Ти, Боже, поразил нечестивеца! Махнете се от мене, кръвожадници!

20. Те говорят против Тебе нечестиво; суетно замислят Твоите врагове.

21. Аз ли да не мразя ония, които Тебе мразят, Господи, и да се не гнуся от ония, които въстават против Тебе?

22. С пълна омраза ги мразя: те ми са врагове.

23. Изпитай ме, Боже, и узнай сърцето ми; изпитай ме и узнай моите помисли;

24. и виж, дали не съм на опасен път, и ме насочи във вечен път.

ПСАЛОМ 139. ПСАЛОМ. НАЧАЛНИКУ НА ХОРА. ПСАЛОМ ДАВИДОВ.

Избави ме, Господи, от зъл човек, запази ме от потисник:

3. те мислят зло в сърце си, всеки ден се опълчват за бой;

4. изострят езика си като змия; под устата им е аспидна отрова.

5. Запази ме, Господи, от ръцете на нечестивеца, запази ме от потисниците, които са намислили да поклатят стъпките ми.

6. Горделивите заложиха клопки за мене и примки, простряха мрежа по пътя, нагласиха клопки за мене.

7. Аз казах Господу: Ти си Бог мой: чуй, Господи, гласа на моите молби.

8. Господи, Господи, Сило на моето спасение! Ти покри главата ми в деня на битката.

9. Не давай, Господи, що нечестивец желае; не давай сполука на лошия му замисъл: той ще се възгордее.

10. Нека върху главата на ония, които ме окръжават, падне злото на техните собствени уста.

11. Да паднат върху тях живи въглени; да бъдат хвърлени в огън, в пропаст, та да не станат.

12. Злоезичният човек няма да се закрепи на земята; злото ще завлече потисника в погибел.

13. Зная, че Господ ще извърши съд за угнетените и правда за бедните.

14. Да, праведните ще славят Твоето име; непорочните ще обитават пред Твоето лице.

ПСАЛОМ 140. ПСАЛОМ ДАВИДОВ.

Господи, към Тебе викам: побързай към мене, чуй гласа на молбата ми, когато викам към Тебе!

2. Да възлезе молитвата ми като тамян пред Твоето лице, въздигането на ръцете ми — като вечерна жертва.

3. Постави, Господи, стража на устата ми и огради вратата на устните ми;

4. не давай да се отклони сърцето ми към думи лукави за извиняване грешни дела, заедно с людете, които вършат беззаконие, и да не вкуся от техните сласти.

5. Нека праведникът ме наказва: това е милост; нека ме изобличава: това е най-добър елей, който няма да повреди главата ми; но моите молби са против злодействата на беззаконниците.

6. Техните водачи са се пръснали по стръмни скали и слушат думите ми, защото са приятни.

7. Сякаш земята разкъртват и ни дробят; сипят се нашите кости в челюстта на преизподнята.

8. Но към Тебе, Господи, Господи, са очите ми; на Тебе се уповавам, не отритвай душата ми!

9. Запази ме от подставените за мене примки, от клопките на беззаконниците.

10. Нечестивците ще паднат в своите мрежи, аз пък ще премина.

ПСАЛОМ 141. УЧЕНИЕ НА ДАВИДА. НЕГОВАТА МОЛИТВА, КОГАТО БЕШЕ В ПЕЩЕРАТА.

С гласа си викнах към Господа, с гласа си се Господу помолих;

2. излях пред Него молбата си: скръбта си Нему открих.

3. Когато изнемогваше духът ми, Ти знаеше моята пътека. На пътя, по който ходих, те скришно примки ми поставиха.

4. Гледам надясно и виждам, че никой ме не признава: няма убежище за мене, никой се не грижи за душата ми.

5. Викнах към Тебе, Господи, и казах: Ти си мое прибежище и мой дял в земята на живите.

6. Чуй моите вопли, защото твърде изнемогнах; избави ме от моите гонители, защото те са по-силни от мене.

7. Изведи от тъмница душата ми, за да славя Твоето име. Около мене ще се съберат праведните, кога ми сториш благодеяние.

ПСАЛОМ 142. ПСАЛОМ ОТ ДАВИДА (КОГАТО БЕШЕ ПРЕСЛЕДВАН ОТ СИНА СИ АВЕСАЛОМА).

Господи, чуй молитвата ми, послушай молбата ми по Твоята истина; чуй ме по Твоята правда

2. и не влизай в съд с Твоя раб, защото пред Тебе няма да се оправдае нито един от живите.

3. Врагът преследва душата ми, натъпка в земята живота ми, принуди ме да живея в тъма като отдавна умрелите, —

4. и отпадна в мене духът ми, онемя в мене сърцето ми.

5. Спомням си за стародавните дни, размишлявам за всички Твои дела, разсъждавам за делата на Твоите ръце.

6. Простирам към Тебе ръце; душата ми е към Тебе като жадна земя.

7. Чуй ме по-скоро, Господи: духът ми изнемогва; не скривай лицето Си от мене, за да се не уподобя на ония, които слизат в гроб.

8. Дай ми да чуя рано Твоята милост, защото на Тебе се уповавам, Господи. Посочи ми (Господи) пътя, по който да вървя, защото към Тебе възнасям душата си.

9. Избави ме, Господи, от моите врагове: към Тебе прибягвам.

10. Научи ме да изпълнявам Твоята воля, защото Ти си мой Бог; Твоят благ Дух да ме води в земята на правдата.

11. Заради Твоето име, Господи, оживи ме; заради Твоята правда избави от напаст душата ми

12. и по Твоята милост изтреби враговете ми и погуби всички, които угнетяват душата ми, защото аз съм Твой раб.

ПСАЛОМ 143. ОТ ДАВИДА (ПРОТИВ ГОЛИАТА).

Благословен Господ, моя твърдиня, Който учи ръцете ми на бой и пръстите ми на война,

2. моя милост и моя ограда, мое прибежище и мой избавител, мой щит, — и аз се Нему уповавам; Той ми подчинява моя народ.

3. Господи! що е човек, та го зачиташ, и син човечески, та обръщаш върху него внимание?

4. Човек е като дъх; дните му — като преклонна сянка.

5. Господи, наклони небесата и слез; допри се до планините, и те ще задимят;

6. блесни със светкавица и ги пръсни; пусни стрелите Си и ги разстрой;

7. простри ръка от високото, избави ме и спаси ме от големите води, от ръцете на синовете другородни,

8. чиито уста говорят суетно и чиято десница е десница на лъжа.

9. Боже, нова песен ще Ти изпея, на десетострунен псалтир ще възпея Тебе,

10. Който даруваш спасение на царете и избавяш Твоя раб Давида от остър меч.

11. Избави ме и спаси от ръцете на синовете другородни, чиито уста говорят суетно и чиято десница е десница на лъжата.

12. Нека нашите синове бъдат като буйни растения в младостта си, нашите дъщери — като изкусно изваяни стълбове в палати.

13. Да бъдат пълни нашите житници, изобилни с всякаква храна: да се плодят нашите овци с хиляди и десетки хиляди по нашите пасбища;

14. да бъдат воловете ни тлъсти; да няма по нашите улици ни обири, ни кражби, ни плачове.

15. Блажен онзи народ, който има това! Блажен онзи народ, чийто Господ е Бог!

ПСАЛОМ 144. (ДАВИДОВА ХВАЛА.)

Ще Те превъзнасям, Боже мой, Царю (мой), и ще благославям Твоето име отвека довека.

2. Всеки ден ще Те благославям и ще възхвалям Твоето име отвека довека.

3. Велик е Господ и достоен за хвала, и Неговото величие е неизследимо.

4. Род роду ще възхваля делата Ти и ще разказва за Твоето могъщество.

5. Аз пък ще размишлявам за високата слава на Твоето величие и за Твоите дивни дела.

6. Ще говорят за могъществото на Твоите страшни дела, и аз ще разгласям за Твоето величие.

7. Ще разгласят паметта на Твоята велика благост и ще възпяват Твоята правда.

8. Щедър и милостив е Господ, дълготърпелив и многомилостив.

9. Благ е Господ към всички, и Неговите щедрости са върху всичките Му дела.

10. Да Те славят, Господи, всички Твои дела, и да Те благославят Твоите светии;

11. да проповядват славата на Твоето царство и да разказват за Твоето могъщество,

12. та да знаят синовете човешки за Твоето могъщество и за славното величие на Твоето царство.

13. Твоето царство е царство на всички векове, и Твоето владичество във всички родове. (Верен е Господ във всичките Си слова и свет във всичките Си дела.)

14. Господ поддържа всички падащи и изправя всички свалени.

15. Очите на всички се на Тебе уповават, и Ти им даваш тяхната храна своевременно;

16. отваряш ръката Си и насищаш всичко, що живее по благоволение.

17. Праведен е Господ във всичките Си пътища и благ във всичките Си дела.

18. Близо е Господ към всички, които Го призовават, към всички, които Го в истина призовават.

19. Той изпълня желанието на ония, които Му се боят, чува техните вопли и ги спасява.

20. Господ пази всички, които Го обичат, а всички нечестиви ще изтреби.

21. Устата ми ще изрекат хвала Господу, и нека всяка плът благославя Неговото свето име отвека и довека.

ПСАЛОМ 145. (АЛИЛУИЯ.)

Душо моя, хвали Господа!

2. Ще възхвалям Господа, доде съм жив; ще пея Богу моему, докле съществувам.

3. Не се надявайте на князе, на син човешки, от когото няма спасение.

4. Излиза духът му, и той се връща в земята си: в оня ден изчезват (всички) негови помисли.

5. Блажен, комуто е помощник Бог Иаковов и чиято надежда е у Господа, неговия Бог,

6. Който сътвори небето и земята, морето и всичко, що е в тях, Който вечно пази вярност,

7. върши съд над обидени, дава хляб на гладни. Господ отпуща затворници,

8. Господ отваря очите на слепи, Господ изправя прегърбени, Господ обича праведни.

9. Господ пази пришълците, поддържа сираче и вдовица, а пътя на нечестивците проваля.

10. Господ ще царува вечно; твоят Бог, Сионе, е в род и род. Алилуия.

ПСАЛОМ 146. (АЛИЛУИЯ.)

Хвалете Господа, защото е добро нещо да се пее на нашия Бог, защото това е сладостно, — хвала достойна.

2. Господ съзижда Иерусалим, събира изгнаниците на Израиля.

3. Той изцерява съкрушените по сърце и лекува техните скърби;

4. изчислява броя на звездите; всички тях нарича с имената им.

5. Велик е Господ наш, и велика е силата Му, и разумът Му — неизмерим.

6. Господ въздига смирени, а нечестиви унижава доземи.

7. Пейте поред славословие Господу: пейте с гусли на нашия Бог.

8. Той покрива небето с облаци, приготвя за земята дъжд, прави да расте по планините трева (и злак човеку за полза);

9. дава на добитъка храната му и на малките врановете, които викат към Него.

10. Не на конската сила Той гледа, нито към бързината на човешките нозе благоволи;

11. Господ благоволи към ония, които Му се боят, към ония, които се уповават на Неговата милост.

ПСАЛОМ 147. (АЛИЛУИЯ.)

Хвали, Иерусалиме, Господа; хвали, Сионе, твоя Бог,

2. защото Той укрепява заворките на твоите порти, благославя твоите синове сред тебе;

3. утвърдява в твоите предели мир, с тлъста пшеница те насища;

4. праща на земята Своето слово; Неговото слово бързо върви;

5. дава сняг като вълна; сипе скреж като пепел;

6. хвърля градушката Си на късове; пред Неговия мраз кой ще устои?

7. Пра’ти словото Си, и всичко се разтапя; духне с вятъра Си, и води потекат.

8. Той яви Своето слово Иакову, Своите наредби и Своите съдби — Израилю.

9. На никой друг народ Той не е сторил това, и Неговите съдби те не знаят. Алилуия.

ПСАЛОМ 148. (АЛИЛУИЯ.)

Хвалете Господа от небесата, хвалете Го във висините.

2. Хвалете Го, всички Негови Ангели, хвалете Го, всички Негови воинства.

3. Хвалете Го, слънце и луно, хвалете Го, всички блестящи звезди.

4. Хвалете Го, небеса на небесата и води, които сте по-високо от небесата.

5. Нека хвалят името на Господа, защото Той (каза — и се създадоха,) заповяда — и се сътвориха;

6. постави ги за вечни векове; даде наредби, които няма да се нарушат.

7. Хвалете Господа от земята, вие, големи риби и всички бездни,

8. огън и град, сняг и мъгла, и ти, бурний ветре, който изпълняваш словото Му,

9. планини и всички хълмове, плодородни дървета и всички кедри,

10. зверове и всеки добитък, влечуги и птици крилати,

11. земни царе и всички народи, князе и всички земни съдии,

12. момци и девойки, старци и деца —

13. всички да хвалят името на Господа; защото само Неговото име е възвеличено, Неговата слава е на небесата и на земята.

14. Той въздигна рога на Своя народ, славата на всички Свои светии, на синовете Израилеви, близкия Нему народ. Алилуия.

ПСАЛОМ 149. (АЛИЛУИЯ.)

Пейте Господу песен нова; хвала Нему в събранието на светиите.

2. Да се весели Израил за своя Създател; синовете на Сиона да се радват за своя Цар.

3. Да хвалят името Му с хора’, с тимпан и гусли да Му пеят,

4. защото Господ благоволи към Своя народ, прославя смирените със спасение.

5. Да тържествуват светиите в слава, да се радват върху леглата си.

6. Славословия към Бога да бъдат в устата им, и двуостър меч в ръката им,

7. за да извършат отмъщение над народите, наказание над племената,

8. да връзват техните царе във вериги и техните велможи — в окови железни,

9. да извършат над тях писания съд. Тая чест е за всички Негови светии. Алилуия.

ПСАЛОМ 150. (АЛИЛУИЯ.)

Хвалете Бога в Неговата светиня, хвалете Го в крепостта на силата Му.

2. Хвалете Го поради Неговото могъщество, хвалете Го поради голямото Му величие.

3. Хвалете Го с тръбен звук, хвалете Го с псалтир и гусли.

4. Хвалете Го с тимпан и хора’, хвалете Го със струни и органи.

5. Хвалете Го със звучни кимвали, хвалете Го с кимвали гръмогласни.

6. Всичко, що диша, да хвали Господа! Алилуия.

(ПСАЛОМ ДАВИДОВ, НА ЕДНОБОРСТВОТО С ГОЛИАТА[1].

Бях най-малък от братята си и най-млад в дома на баща си; пасях бащините си овци.

2. Ръцете ми направиха орган, пръстите ми нагласяваха псалтир.

3. И кой би възвестил на моя Господ? Сам Господ, Сам Той ме чу.

4. Той прати Своя вестител, взе ме от бащините ми овци и ме помаза с елея на Своето помазание.

5. Братята ми бяха прекрасни и големи, но Господ не благоволи да избере измежду тях.

6. Излязох аз срещу чужденеца, и той ме прокле със своите идоли.

7. Но аз измъкнах меча му, обезглавих го и избавих от позор синовете Израилеви.)

---

[1] У Евреите няма този псалом; той е преведен от гръцки. ↑

КНИГА ПРИТЧИ СОЛОМОНОВИ

ГЛАВА 1.

1. Притчи на Соломона, син Давидов, цар израилски,

2. за да се познае мъдрост и поука, за да се разберат изреченията на разума;

3. за да се усвоят правилата на благоразумие, правосъдие, съд и правота;

4. да се даде на прости разумност, на юноша — знание и разсъдливост.

5. Ако мъдър слуша, ще умножи познанията си, и разумен ще намери мъдри съвети,

6. за да разбира притча и дълбока реч, думите на мъдреците и техните загадки.

7. Начало на мъдростта е страхът Господен; (добре разумяват всички, които се водят от него; а благоговението към Бога е начало на разбиране;) само глупци презират мъдрост и поука.

8. Слушай, синко, поуката на баща си и не отхвърляй завета на майка си,

9. защото това е красен венец за главата ти и украшение за шията ти.

10. Синко, ако те прелъстяват грешници, не скланяй;

11. ако кажат: „дойди с нас, да направим засада за убийство, да причакаме непорочния без вина,

12. жив да го погълнем, както поглъща преизподнята, и цял като слизащия в гроб;

13. да си натрупаме всякакъв драгоценен имот, да напълним къщите си с плячка;

14. ти ще хвърляш жребия си заедно с нас, един клет ще има за всички ни“, —

15. синко, не ходи на път с тях, задръж ногата си от пътеките им,

16. защото нозете им тичат към зло и бързат кръв да проливат:

17. не напразно се разпъва мрежа пред птици.

18. Но те правят засада против кръвта си, дебнат против душите си.

19. Такива са пътищата на всекиго, който е алчен за чуждо добро: то отнема живота на оногова, който го е заграбил.

20. Премъдростта говори високо на улицата, издига гласа си по стъгдите;

21. проповядва в главните места на съборите, при входовете на градските порти говори своята реч:

22. „докога, невежи, ще обичате невежеството? Докога буйните ще се наслаждават с буйство? Докога глупците ще мразят знанието?

23. Обърнете се към моите изобличения; ето, аз ще излея духа си върху вас, ще ви явя думите си.

24. Аз виках, а вие не послушахте; простирах ръка, но нямаше кой да внимава;

25. и вие отхвърлихте всички мои съвети, и изобличенията ми не приехте.

26. Затова и аз ще се насмея на вашата гибел; ще се порадвам, кога ви ужас нападне,

27. кога ви нападне ужас като буря, и беда като вихър мине над вас, кога ви постигне скръб и утеснение.

28. Тогава ще ме викат, и аз не ще чуя; от сутрин ще ме дирят, и не ще ме намерят.

29. Задето намразиха знанието и не избраха за себе си страха Господен;

30. задето не приеха моя съвет и презряха всичките ми изобличения,

31. затова те и ще ядат от плодовете на своите пътища и ще се насищат от своите замисли.

32. Защото невежите ще ги убие тяхното упорство, а глупците ще ги погуби тяхната безгрижност;

33. но който слуша мене, ще живее безопасно и спокойно, без да се страхува от зло.“

ГЛАВА 2.

1. Синко, ако приемеш думите ми и спазиш в себе си заповедите ми,

2. тъй че направиш ухото си внимателно към мъдростта, и приклониш сърцето си към размишление;

3. ако призоваваш знанието и викаш към разума;

4. ако го търсиш като сребро и го издирваш като съкровище, —

5. ще разумееш страха Господен и ще намериш познание за Бога.

6. Защото Господ дава мъдрост; от устата Му иде знание и разум;

7. Той запазва за праведните спасение; Той е щит за ходещите непорочно;

8. Той варди пътищата на правдата и брани пътеката на Своите светии.

9. Тогава ще разумееш правда и правосъдие, правота и всяка добра пътека.

10. Кога мъдрост влезе в сърцето ти, и знанието бъде приятно на душата ти,

11. тогава разсъдливостта ще те брани, разумът ще те варди,

12. за да те спаси от зъл път, от човек, който говори лъжа,

13. от ония, които напущат правите пътеки, за да ходят по тъмни пътища;

14. от ония, които се радват, вършейки зло, които се възхищават от зла развала,

15. чиито пътища са криви, и които блуждаят по свои пътеки;

16. за да те спаси от жената на другиго, от чуждата, която подслажда думите си,

17. която е оставила другаря на младостта си и е забравила завета на своя Бог.

18. Домът й води към смърт, и пътеките й — към мъртъвци;

19. никой от влезлите при нея не се връща и не встъпя в пътя на живота.

20. Затова ходи по пътя на добрите и придържай се о пътеките на праведните;

21. защото праведните ще живеят на земята, и непорочните ще пребъдват на нея;

22. а беззаконните ще бъдат изтребени от земята и вероломните — изкоренени от нея.

ГЛАВА 3.

1. Синко, поуката ми не забравяй, и сърцето ти да пази моите заповеди;

2. защото те ще ти придадат дълги дни, години на живот и мир.

3. Милост и истина да те не оставят: обвържи с тях шията си, напиши ги върху скрижалите на сърцето си, —

4. и ще намериш милост и благоволение в очите на Бога и на човеците.

5. Надявай се на Господа от все сърце и не се осланяй на твоя разум.

6. Във всичките си пътища познавай Него, и Той ще оправи твоите пътеки.

7. Не се смятай за мъдрец; бой се от Господа и бягай от злото:

8. това ще бъде здраве за твоето тяло и храна за твоите кости.

9. Давай почит Господу от имота си и от наченките на всичките си печалби, —

10. и твоите житници ще се напълнят до излишък, твоите линове ще преливат от мъст.

11. Не пренебрегвай, синко, наказанието от Господа, и да не ти е тежко от Неговото изобличение;

12. защото когото Господ обича, него наказва и към него благоволи, както баща към сина си.

13. Блажен човек, който е придобил мъдрост, и човек, който е спечелил разум, —

14. защото нея да придобиеш е по-добре, отколкото сребро да придобиеш, и печалбата от нея е повече, отколкото от злато:

15. тя е по-скъпа от драгоценни камъни; (ни едно зло не може да й се противи; тя е добре позната на всички, които се приближават към нея,) и нищо, което е теб възделено, не ще се сравни с нея.

16. В десницата й е дълготрпение, а в левицата й — богатство и слава; (от устата й излиза правда; закон и милост носи на езика си;)

17. пътищата й са приятни пътища, и всичките й пътеки — мирни.

18. Тя е дърво за живот на ония, които я придобиват, и блажени са, които я запазват.

19. Господ с премъдрост основа земята, с разум утвърди небесата;

20. чрез Неговата премъдрост се разтварят бездните и облаците ръсят роса.

21. Синко, не изпущай тия неща отпред очите си, пази здравомислие и разсъдливост, —

22. и те ще бъдат живот за душата ти и украшение за шията ти.

23. Тогава ще вървиш безопасно по пътя си, и ногата ти не ще се спъне.

24. Кога легнеш да спиш, не ще се боиш, и кога заспиш, сънят ти ще бъде приятен.

25. Не ще се уплашиш от внезапен страх, нито от нападение, що иде от нечестивци;

26. защото Господ ще бъде твое упование и ще запази ногата от примка.

27. Не отказвай да сториш добро ономува, който се нуждае, кога ръка ти има сила да го стори.

28. Не казвай на приятеля си: „иди си и дойди пак, и утре ще ти дам“, кога имаш при себе си. (Защото не знаеш, какво ще роди утрешният ден.)

29. Не крой зло против ближния си, когато с доверие живее при тебе.

30. Не сваждай се с човека без причина, когато не ти е сторил зло.

31. Да ти се не ревне човек, който постъпя насилствено, и не избирай ни един от пътищата му;

32. защото Господ се гнуси от развратния, и с праведните има общение.

33. Проклятие Господне е върху дома на нечестивия, а жилището на благочестивите Бог благославя.

34. Над кощунници Той се присмива, а на смирени дава благодат.

35. Мъдрите ще наследят слава, а глупците — безславие.

ГЛАВА 4.

1. Слушайте, деца, бащина поука и внимавайте, та на разум да се научите,

2. защото добро учение ви дадох. Не оставяйте моята заповед.

3. Защото и аз бях син на баща си, нежно любим и едничък на майка си;

4. и баща ми ме поучаваше и ми думаше: нека сърцето ти задържи думите ми; пази моите заповеди и живей.

5. Придобивай мъдрост, придобивай разум; не забравяй това и не се отклонявай от думите на устата ми.

6. Не я оставяй, — и тя ще те пази; обичай я, — и тя ще те варди.

7. Главно е мъдростта: придобивай мъдрост и с целия си имот придобивай разум.

8. Високо я цени, и тя ще те въздигне; тя ще те прослави, ако се към нея прилепиш,

9. ще възложи на главата ти красен венец, ще ти достави великолепна корона.

10. Слушай, синко, и приеми думите ми, — и ще ти се умножат годините на живота.

11. Соча ти пътя на мъдростта, водя те по прави пътеки.

12. Тръгнеш ли, ходът ти не ще бъде стеснен, и затечеш ли се, не ще се спънеш.

13. Здраво се дръж за поуката, не я оставяй; пази я, понеже тя е твой живот.

14. Не стъпяй в пътеката на нечестивите и не ходи по пътя на лошите;

15. остави го, не ходи по него, отбий се от него и отмини;

16. защото те не заспиват, ако не сторят зло; и сън ги не хваща, ако не доведат някого до падение;

17. защото те ядат хляб от беззаконие и пият вино от грабеж.

18. Пътеката на праведните е като лъчезарно светило, което свети все повече и повече досред пладне.

19. А пътят на беззаконниците е като тъмнина: те не знаят, о какво ще се спънат.

20. Синко, внимавай в думите ми и дай ухо към речите ми;

21. да не отстъпват те от твоите очи; пази ги вътре в сърцето си:

22. защото те са живот за оногова, който ги е намерил, и здраве за цялото му тяло.

23. От всичко, що е за пазене, най-много пази сърцето си, защото от него са изворите на живота.

24. Отхвърли от себе си лъжливостта на устата, и лукавството на езика от себе си отдалечи.

25. Очите ти нека гледат право, и клепките ти да бъдат насочени право пред тебе.

26. Обмисли пътеката за ногата си, и всички твои пътища да бъдат яки.

27. Не се отбивай ни надясно, ни наляво; отдалечи ногата си от злото

28. (защото десните пътища Господ наглежда, а левите са развалени.

29. Пак Той ще направи твоите пътища прави, и твоите ходения ще уреди в мир).

ГЛАВА 5.

1. Синко, внимавай на мъдростта ми и дай ухо към разума ми,
2. за да спазиш разсъдливост, и устата ти да завардят знание; (не давай внимание на лъстива жена;)
3. защото мед тече от устата на чужда жена, и нейната реч е по-гладка от дървено масло;
4. но сетнините от нея са горчиви като пелин, остри като двуостър меч;
5. нозете й слизат към смъртта, стъпките й стигат до преизподнята.
6. Ако пожелаеш да проумееш пътеката на живота й, пътищата й са непостоянни, и ти не ще ги узнаеш.
7. И тъй, деца, слушайте ме и не отстъпяйте от думите на устата ми.
8. Дръж по-далеч от нея пътя си и не отивай близо до вратата на къщата й,
9. за да не дадеш на други здравето си и годините си на мъчител;
10. за да се не насищат чуждите от твоята сила, и трудовете ти да не бъдат за чужда къща.
11. И ще охкаш отпосле, кога плътта ти и тялото ти бъдат изтощени, —
12. и ще кажеш: „защо мразех поука, и сърце ми презираше изобличение,
13. защо не слушах гласа на моите учители, и не наклонявах ухо към наставниците си:
14. безмалко не паднах във всякакво зло всред събранието и обществото!“
15. Пий от водата на твоя водоем и от оная, що извира от твоя кладенец.
16. Нека се (не) разливат твоите извори по улицата, водните потоци — по стъгдите;
17. нека те принадлежат само на тебе, а не и на чужди тебе.

18. Благословен да бъде източникът ти, и утешавай се с жената на своята младост,

19. с либавата кошута и прекрасната сърна: нейните гърди да те упояват всяко време, с любовта й се наслаждай постоянно.

20. И защо ти е, синко, да се увличаш от външна и да прегръщаш гърдите на чужда?

21. Защото пътищата на човека са пред очите на Господа, и Той измерва всичките му пътеки.

22. Беззаконника хващат собствените негови беззакония, и връзките на греха му го държат:

23. той умира без да бъде поучен, и от голямото си безумие се изгубва.

ГЛАВА 6.

1. Синко, ако си поръчителствувал за твоя ближен и си дал ръката си за другиго,

2. ти си се впримчил с думите на устата си, хванат си с думите на своите уста.

3. Затова стори, синко, ето що, за да се избавиш, понеже си паднал в ръцете на своя ближен: иди, падни при нозете на ближния си и го моли;

4. не давай сън на очите си и дрямка на клепките си,

5. спасявай се като сърна от ръка и като птица от ръката на птицеловец.

6. Иди при мравката, ленивецо, виж нейната работа и бъди мъдър.

7. Тя няма нито началник, ни настойник, нито заповедник;

8. но приготвя храната си лете, събира през жътва храната си. (Или иди при пчелата и се научи, как е трудолюбива, каква похвална работа върши; труда й употребяват за здраве и царе и прости човеци; нея всички обичат, и тя е славна; макар по сила да е слаба, но по мъдрост е почтена.)

9. Докога, ленивецо, ще спиш? Кога ще от сън да станеш?

10. Малко ще поспиш, малко ще подремеш, малко със сгърнати ръце ще полежиш:

11. и ще дойде сиромашията ти като пътник, и немотията ти като разбойник. (Ако пък се не лениш, жетвата ти ще дойде като източник, а оскудията ще избяга далеч от тебе.)

12. Човек лукав, човек нечестив ходи с лъжливи уста,

13. намигва с очи, говори с нозе, дава знакове с пръсти;

14. в сърцето му има коварство: той мисли зло всяко време, сее раздори.

15. Затова внезапно ще дойде неговата гибел, изведнъж ще бъде съсипан — без изцеление.

16. Ето шест неща, които Господ мрази — дори седем, които са гнусота за душата Му:

17. очи горделиви, език лъжлив и ръце, които проливат невинна кръв,

18. сърце, що кове зли кроежи, нозе, които бързо тичат към злодейство,

19. лъжесвидетел, който надумва лъжи, и оня, който сее раздор между братя.

20. Синко, пази заповедта на баща си и не отхвърляй поуката на майка си;

21. вържи ги завсякога на сърцето си, обвържи с тях шията си.

22. Тръгнеш ли, те ще те ръководят; легнеш ли да спиш, ще те пазят, събудиш ли се, ще приказват с тебе:

23. защото заповедта е светило, и поуката — светлина, и назидателните поуки — път към живота,

24. за да те пазят от покварена жена, от лъстив език на чужда.

25. Не пожелавай хубостта й в сърцето си, (да не бъдеш уловен чрез очите си) и да не те увлече с клепките си,

26. защото поради блудница жена човек изпада до корица хляб, а жена прелюбодейка улавя многоценна душа.

27. Може ли някой да си тури огън в пазуха, без да изгорят дрехите му?

28. Може ли някой да ходи по живи въглени, без да опари нозете си?

29. Това същото бива и с оногова, който влиза при жената на ближния си: който се допре до нея, няма да остане без вина.

30. Не прощават на крадеца, ако краде да насити душата си, кога е гладен;

31. хванат ли го, той заплаща седморно, дава всичкия къщен имот.

32. Който пък прелюбодействува с жена, той ум няма; погубва душата си оня, който върши това:

33. бой и срам ще намери той, и безчестието му няма да се изглади,

34. защото ревността е ярост на мъжа, и в деня на отмъщението той няма да щади,

35. няма да приеме никакъв откуп и няма да се задоволи, колкото и да умножаваш даровете.

ГЛАВА 7.

1. Синко, пази думите ми, и скрий в себе си заповедите ми. (Синко, почитай Господа, — и ще се укрепиш и, освен от Него, не се бой от никого.)

2. Пази заповедите ми, и ще живееш; пази и ученията ми, като зеницата на очите си.

3. Вържи ги на пръстите си, напиши ги върху скрижалите на сърцето си.

4. Кажи на мъдростта: „ти ми си сестра!“ и наречи разума твой сродник,

5. за да те пазят от жената на другиго, от чуждата, която подслажда думите си.

6. Ето, веднъж гледах от прозореца на къщата си, през моята решетка,

7. и видях между неопитните, забелязах между младежите един неразумен момък,

8. който прекрачваше стъгдата близо до нейния ъгъл и който вървеше по пътя към нейната къща,

9. по здрач, когато се свечеряваше, в нощната тъмнина и в мрака.

10. И ето, насреща му жена, натруфена като блудница, с коварно сърце,

11. бъбрива и необуздана, нозете й се не спират вкъщи:

12. ту на улицата, ту по стъгдите и при всеки ъгъл залага примки.

13. Тя го сграбчи, целуна го и с безсрамно лице му думаше;

14. „мирна жертва имам: днес изпълних оброците си;

15. затова и излязох насреща ти, за да те подиря, и намерих те;

16. с килими украсих леглото си, с разноцветни платове египетски;

17. спалнята си накадих със смирна, алой и дарчин;

18. дойди, ще се опиваме с нежности дозори, ще се насладим с любов,

19. защото мъж ми не е у дома: той замина на дълъг път;

20. кесия сребро взе със себе си; ще си дойде дома към пълнолуние.“

21. С многото ласкави думи тя го увлече, с мазните си уста го завладя.

22. Веднага той тръгна подире й, както вол отива на клане (и както псе — на верига), както елен — на изстрел,

23. докле стрела не пронижe черния му дроб, както птичка се хвърля в примка и не знае, че тя е за нейна гибел.

24. И тъй, деца, слушайте ме и внимавайте в думите на устата ми.

25. Да се не отклонява сърцето ти в нейния път, не скитай по пътеките й,

26. защото тя мнозина е свалила ранени, и мнозина юнаци са убити от нея:

27. нейният дом е път за преизподнята, който слиза във вътрешните жилища на смъртта.

ГЛАВА 8.

1. Нали премъдростта вика? И нали разумът издига гласа си?

2. Премъдростта застава по високи места, край пътя, по кръстопътища;

3. тя вика пред портите при входа на града, при входа на вратата:

4. „към вас, люде, викам, и към синовете човешки е моят глас!

5. Научете се, неразумни, на благоразумие, и глупци, — на разум.

6. Слушайте, понеже ще говоря нещо важно, и устата ми ще изрекат правда;

7. защото езикът ми ще изговори истина, а нечестието е гнусота за устата ми;

8. всички думи на устата ми са справедливи; в тях няма коварство и лукавство;

9. те всички са ясни за разумния и справедливи за ония, които са придобили знание.

10. Приемете учението ми, а не сребро; по-добре знание, нежели отбор злато;

11. защото мъдростта е по-добра от бисер, и нищо от онова, що е възделено, не ще се сравни с нея.

12. Аз, премъдростта, живея с разума и диря разсъдъчно знание.

13. Страх Господен ще рече да мразиш злото; гордост и високомерие, лош път и коварни уста мразя.

14. Мои са решение и правда; аз съм разум, у мене е силата.

15. Чрез мене царе царуват, и заповедници правда узаконяват;

16. чрез мене началствуват началници и велможи, и всички съдии земни.

17. Обичам, които мене обичат, и които ме търсят, ще ме намерят;

18. у мене са богатство и слава, непогибно съкровище и правда;

19. плодовете ми са по-добри от злато, и от най-чисто злато, и ползата от мене е повече, нежели от отбор сребро.

20. Аз ходя по пътя на правдата, по пътеките на правосъдието,

21. за да доставя на ония, които ме обичат, истинско добро, и техните съкровищници аз пълня. (Кога възвестя онова, що става всекидневно, няма да забравя да изброя онова, що е отвека.)

22. Господ ме имаше за начало на Своя път, преди Своите създания, открай време;

23. отвека съм помазана, отначало, преди да бъде създадена земята.

24. Аз съм се родила, когато още нямаше бездни, когато още нямаше извори, изобилни с вода.

25. Аз съм се родила преди планините да са били поставени, преди хълмовете,

26. когато Господ още не беше сътворил ни земя, ни поля, нито първите прашинки на вселената.

27. Когато Той приготвяше небесата, аз бях там. Когато прокарваше кръговата черта по лицето на бездната,

28. когато утвърдяваше облаците горе, когато укрепяваше изворите на бездната,

29. когато даваше закон на морето, за да не преминават водите неговите граници, когато полагаше основите на земята, —

30. аз бях при Него художница, и бях радост всеки ден, веселейки се пред лицето Му през всичкото време,

31. веселейки се на земния Негов кръг, и радостта ми беше със синовете човешки.

32. И тъй, деца, послушайте ме: блажени са, които пазят моите пътища!

33. Послушайте поуката, бъдете мъдри и не отстъпвайте от нея.

34. Блажен оня човек, който ме слуша, като бодърствува всеки ден при портите ми и стои на стража при вратата ми!

35. Защото, който ме е намерил, намерил е живот; и ще получи благодат от Господа;

36. а който съгрешава против мене, нанася вреда на душата си: всички, които мене мразят, смърт обичат.“

ГЛАВА 9.

2. закла жертва, размеси виното си и приготви трапезата си;

3. проводи слугите си да възвестят от градските височини:

4. „който е неразумен, да свърне тука!“ И на малоумните тя каза:

5. „дойдете, яжте хляба ми и пийте виното, което съм размесила;

6. оставете неразумието, и ще живеете; ходете по пътя на разума.“

7. Който поучава кощунника, ще си спечели безславие, и който изобличава нечестивеца — петно.

8. Не изобличавай кощунника, за да те не намрази; изобличавай мъдрия, и той ще те обикне,

9. дай съвет на мъдрия, и той ще бъде още по-мъдър; научи праведния, и той повече ще напредне в знание.

10. Начало на мъдростта е страхът Господен, и познаването Светаго е разум;

11. защото чрез мене ще ти се умножат дните, и ще ти се прибавят години живот.

12. (Синко!) Ако си мъдър, мъдър си за себе си (и за ближните си); и ако си буен, сам ще си изтеглиш. (Който се крепи на лъжа, той пасе ветрове, припка подир хвъркащи птици: защото той е оставил пътя към своето лозе и се лута по пътечките на нивата си; преминава през безводна пустиня и земя, обречена да жадува, с ръце събира безплодие.)

13. Жена безразсъдна, бъбрива, глупава и която нищо не разбира,

14. сяда при къщните си врата на стол, по високите места на града,

15. за да вика минувачите, които си вървят право по пътя:

16. „който е глупав, да свърне тука“, и на малоумния казва:

17. „крадена вода е сладка, и укрит хляб — приятен“.

18. И той не знае, че там са мъртъвци, и че поканените от нея са в дън преизподнята. (Но ти се отдръпни, недей се бави на мястото, не спирай погледа си върху нея; защото по тоя начин ще минеш през

чужда вода. Бягай от чужда вода и не пий от чужди извор, за да поживееш много време и да ти се прибавят години живот.)

ГЛАВА 10. ПРИТЧИ СОЛОМОНОВИ.

1. Мъдър син радва баща си, а глупав син е тъга на майка си.

2. Неправедни съкровища не докарват полза, а правда от смърт избавя.

3. Господ не ще допусне да гладува душата на праведника, а богатството на нечестивците ще изтръгне.

4. Ленива ръка докарва сиромашия, а ръката на прилежните обогатява.

5. Който събира през лятото, е разумен син, а който спи през жетва, е безпътен син.

6. Благословия почива върху главата на праведника, а насилие затваря устата на беззаконните.

7. Споменът за праведника ще пребъде благословен, а името на нечестивците ще стане омразно.

8. Мъдрият по сърце възприема заповеди, а глупавият на уста ще се препъне.

9. Който ходи в непорочност, ходи безопасно; а който изкривява пътищата си, ще бъде наказан.

10. Който намигва с очи, докарва беда, а глупавият на уста ще се препъне.

11. Устата на праведника са извор на живот, а насилие затваря устата на беззаконните.

12. Омразата подига раздори, а любовта покрива всички грехове.

13. В устата на разумния има мъдрост, а за гърба на глупеца — пръчка.

14. Мъдрите спазват знанието, а устата на глупеца са близка гибел.

15. Имотът на богатия е негов укрепен град, съсипия за бедните е тяхната немотия.

16. Трудът на праведника води към живот, успехът на нечестивеца — към грях.

17. Който пази поука, той е в пътя към живота; а който отхвърля изобличение, лута се.

18. Който крие омраза, има лъжливи уста; а който разглася клевета, е глупав.

19. При много говорене не се избягва грехът, а който въздържа устата си, е разумен.

20. Езикът на праведника е отбор сребро, а сърцето на нечестивите е нищожество.

21. Устата на праведника упътват мнозина, а глупавите умират от недостиг на разум.

22. Благословението Господне — то обогатява, и не принася със себе си тъга.

23. За глупеца да върши нещо престъпно е като забава, а на разумния човек е свойствена мъдростта.

24. От което се нечестивец бои, то ще го и постигне, а желанието на праведниците ще се изпълни.

25. Както вихър минава, тъй и нечестивецът ще изчезне; а праведникът е върху вечни основи.

26. Каквото е оцет за зъби и дим за очи, това е и ленивецът за ония, които го пращат.

27. Страхът Господен придава дни, а годините на нечестивците ще се скратят.

28. Очакването на праведниците е радост, а надеждата на нечестивците ще загине.

29. Пътят Господен е крепост за непорочния и страх за ония, които вършат беззаконие.

30. Праведникът не ще се поколебае вовеки, а нечестивците не ще живеят дълго на земята.

31. От устата на праведника тече мъдрост, а зловреднийт език ще бъде отсечен.

32. Устата на праведника познават благоприятното, устата на нечестивите — развратеното.

ГЛАВА 11.

1. Неверни кънпони са гнусота пред Господа, а право теглене е Нему угодно.

2. Дойде ли гордост, ще дойде и посрама, но мъдростта е със смирените. (Праведник, умирайки, оставя съжаление; а гибелта на нечестивците бива внезапна и радостна.)

3. Непорочността на простодушните ще ги ръководи, а лукавството на коварните ще ги погуби.

4. Богатството няма да помогне в деня на гнева, а правдата ще избави от смърт.

5. Правдата на непорочния уравня неговия път, а нечестивецът ще падне поради своето нечестие.

6. Правдата на простодушните ще ги спаси, а беззаконниците ще бъдат хванати от своето беззаконие.

7. Със смъртта на нечестивия човек изчезва надеждата му, и очакването на беззаконниците загива.

8. Праведникът се спасява от беда, а вместо него пада в нея нечестивецът.

9. Лицемерецът погубва с уста ближния си, а праведниците чрез прозорливост се спасяват.

10. Кога праведници благоденствуват, градът се весели, и кога нечестивци гинат, бива тържество.

11. С благословение на праведните град се въздига, а чрез устата на нечестивците се разрушава.

12. Малоумният изказва презрение към ближния си, но разумният човек си мълчи.

13. Който ходи да клюкарствува, издава тайна, но верният човек таи работата.

14. Дето няма управа, народът отпада, а дето има много съветници, благоденствува.

15. Който поръчителствува за другиго, зло си докарва, а който мрази поръчителство, е в безопасност.

16. Добронравна жена придобива слава (за мъжа, а жена, която мрази правда, е връх на безчестие. Ленивците са немотни), а трудолюбивите придобиват богатство.

17. Милосърден човек прави добро на душата си, а жестокосърден разрушава плътта си.

18. Нечестивият върши нетрайна работа, а на оня, който сее правда, наградата е истинска.

19. Праведността води към живот, а който се стреми към зло, стреми се към смъртта си.

20. Коварните по сърце са гнусота пред Господа, а непорочните в своя път са Нему благоугодни.

21. Може да се обзаложиш, че порочният няма да остане ненаказан, а семето на праведните ще се спаси.

22. Каквото е златна брънка на носа у свиня, също е жена хубава, но — безразсъдна.

23. Праведните желаят само добро, нечестивите ги очаква гняв.

24. Един раздава щедро, и още му се прибавя; а друг извън мярка е пестелив, и пак си е беден.

25. Добротворната душа ще бъде наситена, и който напоява другите, и той са ще бъде напоен.

26. Който задържа у себе си храна, него народът проклина; а който я продава — върху главата му благословение.

27. Който се стреми към добро, той дири благоволение; а който дири зло, то го и намира.

28. Който се надява на богатството си, ще падне; а праведниците като лист ще се зеленеят.

29. Който разсипва къщата си, ще наследи вятъра, а глупавият ще бъде роб на мъдрия по сърце.

30. Плодът на праведника е дърво на живот, и мъдрият души привлича.

31. Ако на праведника се въздава на земята, толкова повече на нечестивеца и на грешника.

ГЛАВА 12.

1. Който обича поука, той обича знание; а който мрази изобличение, глупав е.

2. Добрият намира благоволение от Господа, а коварния човек Той ще осъди.

3. Човек не ще се укрепи с беззакония; а коренът на праведните е неподвижен.

4. Добродетелна жена е венец за мъжа си, а позорната е като гнилеж в костите му.

5. Помислите на праведните са правда, а кроежите на нечестивците — коварство.

6. Речите на нечестивците са засада за проливане кръв, а устата на праведните ги спасяват.

7. Злочестина докосне ли нечестивците, те изчезват, а домът на праведните си стои.

8. Човека хвалят наспоред разума му, а развратният по сърце ще бъде в презрение.

9. По-добре прост, но да работиш за себе си, отколкото да се показваш чутовен, а да се нуждаеш от хляб.

10. Праведният се грижи и за живота на добитъка си, а сърцето на нечестивците е жестоко.

11. Който работи земята си, ще се насища с хляб; а който върви по стъпките на безделниците, е малоумен. (Комуто е драго да губи време подир вино, той ще остави в къщата си безчестие.)

12. Нечестивецът желае да улови злото в мрежа; но коренът на праведните е твърд.

13. Нечестивец се хваща чрез греховете на устата си; но праведник ще се отърве от беда. (Който гледа кротко, ще бъде помилуван, а който иде насреща във вратата, ще стесни другите.)

14. От плода на устата си човек се насища с добро, и на човека се въздава според делата на ръцете му.

15. Пътят на глупавия е прав в неговите очи; но който слуша съвет, той е мъдър.

16. Глупавият веднага ще изкаже гнева си, а благоразумният скрива оскърблението.

17. Който говори онова, що знае, той говори правда, а лъжесвидетелят говори измама.

18. Празнословец ранява като с меч, а езикът на мъдрите изцелява.

19. Правдиви уста пребъдват вечно, а лъжлив език — само за миг.

20. В сърцето на зломислениците има коварство, у миротворците — радост.

21. На праведника не ще се случи никакво зло, а нечестивците ще бъдат преизпълнени със злини.

22. Лъжливи уста са гнусота пред Господа, а който говори истина, е благоугоден Нему.

23. Разсъдлив човек прикрива знанието си, а сърцето на глупавите изказва глупост.

24. Ръката на прилежните ще господарува, а ленивата ще бъде под данък.

25. Тъгата в сърцето на човека го притиска, а добрата дума го развеселява.

26. Праведник посочва път на ближния си, а пътят на нечестивците ги вкарва в заблуда.

27. Ленивец свой лов не пече; а имотът на прилежния е многоценен.

28. В пътя на правдата има живот, и в нейната пътека няма смърт.

ГЛАВА 13.

1. Мъдър син слуша бащина поука, а буен изобличение не слуша.

2. От плода на устата си човек ще вкуси добро, а душата на законопрестъпниците — зло.

3. Който пази устата си, той варди душата си; а който широко разтваря устата си, горко нему.

4. Душата на ленивеца желае, но напразно; а душата на прилежните ще се насити.

5. Праведник мрази лъжлива дума, а нечестивец срами и безчести себе си.

6. Правдата пази оногова, който ходи непорочно, а нечестието погубва грешника.

7. Един се показва за богат, а няма нищо; друг се показва за беден, а има много богатства.

8. С богатството си човек изкупва живота си, а бедният и заплаха не слуша.

9. Светлината на праведниците свети весело, а светилото на нечестивите угасва. (Коварните души се лутат в грехове, а праведниците се смиляват и милуват.)

10. От високомерие произлиза раздор, а мъдростта е с ония, които се съветват.

11. Богатство, спечелено с беззаконие, намалява, а който събира с труд, го увеличава.

12. Надежда, дълго несбъдвана, изнурява сърцето, а изпълнено желание е като дърво за живот.

13. Който нехае към словото, той си вреди; а който се бои от заповед, нему ще се въздаде.

14. (У лукав син няма нищо добро, а на разумен раб делата успяват и пътят му е прав.)

15. Учението на мъдрия е животен извор, който отдалечава от мрежите на смъртта.

16. Добрият разум доставя приятност, а пътят на беззаконните е жесток.

17. Всеки благоразумен работи със знание, а глупавият изтъква глупост.

18. Лош пратеник изпада в беда, а верен посланик е спасение.

19. Немотия и срам за оногова, който отхвърля учение; а оня, който пази поука, ще бъде почитан.

20. Изпълнено желание е приятно за душата; но за глупавите е тежко да отбягват злото.

21. Който се събира с мъдри, мъдър ще бъде; а който другарува с глупави, ще се разврати.

22. Грешниците зло ги преследва, а на праведниците добро ще се въздаде.

23. Добрият оставя наследство и на внуци, а богатството на грешника се пази за праведния.

24. Много храна бива и на нивата на бедните; но някои от тях гинат от безредица.

25. Който жали пръчката си, мрази сина си; а който го обича, наказва го от детинство.

26. Праведникът яде до насита, а коремът на беззаконните търпи лишение.

ГЛАВА 14.

1. Мъдра жена урежда къщата си, а глупавата я съсипва с ръцете си.

2. Който ходи по прав път, бои се от Господа; но комуто пътищата са криви, той нехае за Него.

3. В устата на глупеца е бичът на гордостта, а устата на мъдрите ги запазват.

4. Дето няма волове, яслите са празни; а от силата на воловете има голяма печалба.

5. Верен свидетел не лъже, а лъжлив свидетел ще наговори много лъжи.

6. Разпътник търси мъдрост, и не намира; а за разумен знанието е леко.

7. Бягай от глупав човек, у когото не забелязваш разумни уста.

8. Мъдростта на разумния е да знае пътя си, а глупостта на безразсъдните е заблуда.

9. Глупците се смеят над греха, а посред праведните има благоволение.

10. Сърцето знае тъгата на душата си, и чужд се не меси в радостта му.

11. Къщата на беззаконните ще се съсипе, а жилището на праведните ще процъфти.

12. Има пътища, които се струват човеку прави, но краят им е път към смъртта.

13. И при смях някога сърцето боли, и краят на радостта бива тъга.

14. Човек с развратено сърце ще се насити от своите пътища, и добрият — от своите.

15. Глупавият вярва на всяка дума, а благоразумният е внимателен към своите пътища.

16. Мъдрият се бои и бяга от злото, а глупавият е лют и самонадеян.

17. Сприхавият може да стори глупост, но човек, който с умисъл прави зло, е омразен.

18. Невежите получават за свой дял глупост, а благоразумните се увенчават със знание.

19. Злите ще се преклонят пред добрите, и нечестивите — при вратата на праведника.

20. Сиромаха го мразят дори и неговите близки, а богатият има много приятели.

21. Който презира ближния си, греши, а който е милосърден към сиромаси, блажен е.

22. Не заблуждават ли се, които кроят зло? (не знаят милост и вярност, които вършат зло;) но милост и вярност има у добромислещите.

23. От всеки труд има печалба, а от празнословие — само вреда.

24. Венец на мъдрите е тяхното богатство, а глупостта на невежите си е глупост.

25. Верен свидетел души спасява, а лъжливият ще наговори много лъжи.

26. В страха пред Господа има твърда надежда, и на Своите синове Той е прибежище.

27. Страхът Господен е животен извор, който отдалечава от мрежите на смъртта.

28. В многолюден народ е величието на царя, а при малоброен народ тежко на господаря.

29. У търпелив човек разум много, а лютият изказва глупости.

30. Кроткото сърце е живот за тялото, а завистта е гнилеж за костите.

31. Който притеснява сиромаха, хули неговия Творец, а който почита Твореца, прави добро на нуждаещия се.

32. За своето зло нечестивият ще бъде отхвърлен, а праведният и при смъртта си има надежда.

33. Мъдростта почива в сърцето на разумния, а изсред глупавите се обажда.

34. Правда народ въздига, а беззаконие народи безчести.

35. Царят благоволи към разумния раб, а се гневи против оногова, който го позори.

ГЛАВА 15.

1. (Гневът и разумни погубва.) Кротък отговор гняв отвръща, а обидна дума ярост възбужда.

2. На мъдри езикът добри знания изказва, а на глупци устата глупост изригват.

3. Очите Господни са на всяко място: те виждат лошите и добрите.

4. Кротък език е дърво за живот, а необуздан е съкрушение на духа.

5. Глупав нехае към бащина си поука; а който слуша изобличения, благоразумен е. (В многото правда има голяма сила, а нечестивците ще бъдат изкоренени от земята.)

6. В къщата на праведника — обилни съкровища, а в печалбата на нечестивеца — разсипия.

7. На мъдри устата знание разнасят, но сърцето на глупавите не върши това.

8. На нечестиви жертвата е гнусота пред Господа, а на праведни молитвата е благоугодна Нему.

9. На нечестивец пътят е гнусота пред Господа, а който ходи по пътя на правдата, него Той обича.

10. Лошо е наказанието за оногова, който се отклонява от пътя, и който мрази изобличение, ще погине.

11. Преизподнята и Авадон са открити пред Господа, още повече — сърцата на синовете човешки.

12. Разпътният не обича ония, които го изобличават, и не ще иде при мъдрите.

13. Весело сърце прави лицето весело, а при сърдечна скръб духът отпада.

14. На разумен сърцето знание търси, а на глупци устата с глупост се хранят.

15. На злочестника всички дни са тъжни; а комуто сърце е весело, у него е винаги пир.

16. По-добре малко, но със страх Господен, нежели голямо съкровище, и с него тревоги.

17. По-добре ястие от зеленчук, и с него любов, нежели угоен вол, и с него омраза.

18. Сприхав човек раздори подига, а търпелив разпри уталожва.

19. Пътят на мързеливия е като трънен плет, а пътят на праведните е гладък.

20. Мъдър син радва баща си, а глупав човек нехае за майка си.

21. За малоумен глупостта е радост, а разумен човек ходи по правия път.

22. Без съвещание предприятия се разстройват, а при множество съветници те успяват.

23. Радост за човека е добрият отговор от устата му, и колко добра е дума, казана о’време!

24. За мъдрия пътят на живота е нагоре, за да се отклони от преизподнята долу.

25. Господ ще съсипе дома на горделивите, а междата на вдовицата ще заякчи.

26. Помислите на лошавите са гнусота пред Господа, а думите на непорочните са угодни Нему.

27. Користолюбивият ще разсипе своя дом, а който мрази подаръци, ще живее.

28. Сърцето на праведния обмисля отговора, а устата на нечестивите изригват зло. (Приятни са пред Господа пътищата на праведните; чрез тях и врагове стават приятели.)

29. Господ е далеч от нечестивите, но чува молитвата на праведните.

30. Светъл поглед сърце радва, добра вест кости гои.

31. Ухо, внимателно към учението на живота, между мъдри пребъдва.

32. Който отхвърля поука, немари за душата си; а който слуша изобличение, разум придобива.

33. Страхът Господен учи на мъдрост, и пред славата върви смирение.

ГЛАВА 16.

1. Кроежите на сърцето принадлежат човеку, но отговорът на езика е от Господа.

2. Всички пътища на човека са чисти в неговите очи, но Господ претегля душите.

3. Предай делата си Господу, и твоите предприятия ще се изпълнят.

4. Господ е направил всичко за Себе Си, и нечестивия пази за злочест ден.

5. Всеки горделив по сърце е гнусота пред Господа: можеш се обзаложи, че той не ще остане ненаказан. (Начало на добрия път е — да се върши правда; това е по-угодно пред Бога, нежели да се принасят жертви. Който търси Господа, ще намери знание с правда; които наистина Го търсят, ще намерят мир.)

6. С милосърдие и правда се грях очиства, и със страх Господен се зло отклонява.

7. Кога пътищата на човека са угодни Господу, Той и враговете му примирява с него.

8. По-добре малко с правда, нежели много печалби с неправда.

9. Сърцето на човека обмисля своя път, но стъпките му Господ насочва.

10. В устата на царя има вдъхновено слово; неговите уста не бива да грешат на съд.

11. Верни теглилки и къпони са от Господа; от Него са и всички драмове в торбата.

12. Беззаконно дело е гнусота за царете, защото с правда се престол заякчава.

13. Правдиви уста са царю приятни, и той обича оногова, който говори истина.

14. Царев гняв е за смърт вестител; но мъдър човек ще умилостиви царя.

15. В светлия поглед на царя има живот, и неговото благоволение е като облак със закъснял дъжд.

16. Да придобиеш мъдрост е много по-добре, нежели злато, и да придобиеш разум е по за предпочитане от отбор сребро.

17. Пътят на праведните е отклонение от зло: онзи варди душата си, който пази пътя си.

18. Пред погибел гордост върви, и пред падение — надутост.

19. По-добре е да се смиряваш духом с кротки, нежели да делиш плячка с горделиви.

20. Който си води разумно работата, добро ще намери, и който се Господу надява, блажен е.

21. Мъдрия по сърце ще назовават благоразумен, и сладката реч ще увеличи знанието.

22. Разумът за ония, които го имат, е извор за живот, а учеността на глупавите е глупост.

23. Сърцето на мъдрия прави езика му мъдър и умножава знанието в устата му.

24. Приятна реч е вощен мед: за душата сладка и за костите лековита.

25. Има пътища, които се струват човеку прави, но краят им е път към смъртта.

26. Който се труди, труди се за себе си, защото към това го устата му нудят.

27. Лукав човек зло крои, и на устата му — като че разпален огън.

28. Коварен човек раздор сее, и шепотник приятели разделя.

29. Неблагонамерен човек развращава своя ближен и го води към недобър път;

30. замижва с очи, за да измисли коварство; захапвайки устни, извършва злодейство (той е пещ от злоба).

31. Седина в пътя на правдата е венец на слава.

32. Дълготърпелив е по-добър от храбър, и който владее себе си, по-добър е от завоевател на градове.

33. Жребие се в скут хвърля, но всичко, що то решава, е от Господа.

ГЛАВА 17.

1. По-добре сух залък и с него мир, нежели къща, пълна със заклан добитък, но в нея раздор.

2. Разумен раб господарува над разпътен син и с братята ще сподели наследството.

3. Пота е за сребро, горнило — за злато, а сърцата Господ изпитва.

4. Злосторник се вслушва в беззаконни уста, лъжец слуша пагубен език.

5. Който се гаври със сиромаха, Твореца му хули; който се радва на злочестина, няма да остане ненаказан (а милосърдният ще бъде помилуван).

6. Синовете на синовете са венец на старците, и слава за децата са родителите им. (У верния има грамадно богатство, а у неверния няма ни обол.)

7. На глупец важна реч не прилича, още повече на велможа — лъжливи уста.

8. Дарът е безценен камък в очите на оногова, който го има: накъдето и да се обърне, ще успее.

9. Който потуля грешки, търси любов, а който отново напомня за тях, отдалечава приятел.

10. На разумен по-силно действува мъмрене, нежели на глупав сто удара.

11. Размирник търси само зло, затова жесток ангел ще бъде пратен против него.

12. По-добре е човек да срещне мечка, лишена от мечета, нежели глупец с неговата глупост.

13. Който отплаща зло за добро, злото няма да напусне къщата му.

14. Началото на свадата е като кога вода се отприщя: отстъпи от свадата, преди да се е разпалила.

15. Който оправдава нечестив и който обвинява праведен — и двамата са гнусота пред Господа.

16. За какво е съкровище в ръцете на глупец? За да придобие мъдрост — той няма разум. (Който си прави висока къща, търси да се съсипе, а който се отклонява от учение, изпада в беда.)

17. Приятел обича във всяко време и като брат ще се яви във време на злочестина.

18. Малоумен човек дава ръка и се залага за ближния си.

19. Който обича свада, обича грях, и който високо издига вратата си, търси да падне.

20. Коварно сърце не ще намери добро, и лукав език ще изпадне в беда.

21. Роди ли се някому глупец, горко му, и бащата на глупеца няма да види радост.

22. Весело сърце е като цяр благотворно, а отпаднал дух кости суши.

23. Нечестивият взима подарък из пазуха, за да изкриви пътя на правосъдието.

24. Мъдростта е пред лицето на разумния, а очите на глупеца са на край-земя.

25. Глупав син е скръб за баща си и огорчение за майка си.

26. Не е добро да обвиняваш правия, нито да биеш велможи за правда.

27. Разумният е въздържан в думите си, и благоразумният е хладнокръвен.

28. И глупец, кога мълчи, може да се покаже мъдър, и който затваря устата си — благоразумен.

ГЛАВА 18.

1. Своенравният върви след своите прищевки, въстава против всичко умно.

2. Глупавият не обича знание, а само да покаже ума си.

3. С дохождане на нечестивеца дохожда и презрение, а с безславието — позор.

4. Думите на човешките уста са дълбоки води; изворът на мъдростта е буен поток.

5. Не е добро да бъдеш лицеприятен към нечестивия, за да съвориш праведния в съда.

6. Устата на глупавия водят към свада, и думите му предизвикват бой.

7. Езикът на глупавия е гибел за него, и устата му са примка за душата му.

8. (Страхът събаря ленивеца, а женоподобните души ще гладуват.)

9. Думите на шепотника са като сладкиши, и те влизат вътре в утробата.

10. Нехайният в работата си е брат на разсипника.

11. Името на Господа е яка кула: побегне ли в нея праведник, в безопасност е.

12. Имотът на богатия е негов як град и във въображението му е като висока ограда.

13. Пред падение сърцето на човека се възгордява, а смирението върви пред слава.

14. Който дава отговор, преди да е изслушал, глупав е, и срам за него.

15. Духът на човека го подкрепя в немощ, а сломен дух — кой може го подкрепи?

16. Сърцето на разумния придобива знание, и ухото на мъдрите търси знание.

17. Подаръкът, който дава човек, му отваря път и до велможи го довежда.

18. Първият в тъжбата си е прав, ала дохожда съперникът му и го изпитва.

19. Жребието прекъсва препирни и решава спор между силните.

20. Озлобен брат е по-непристъпен от як град, и свадите са като ключалки на крепост.

21. От плода на устата на човека се пълни коремът му; от произведението на устата си той се насища.

22. Смърт и живот са подвластни на езика, и които го владеят, ще вкусят от плодовете му.

23. Който е намерил (добра) жена, намерил е благо и получил е благодат от Господа. (Който напъжда добра жена, напъжда щастие, а който поддържа прелюбодейка, безумен е и нечестив.)

24. Сиромахът говори с молба, а богатият отговаря грубо.

25. Който желае да има приятели, трябва и сам да бъде дружелюбив; бива приятел по-привързан и от брат.

ГЛАВА 19.

1. По-добре сиромах, който ходи в своята непорочност, нежели (богат) с лъжливи уста, при това и глупав.

2. Не е добре на душата без знание, и който бърза с нозете, препъва се.

3. Глупостта на човека изкривява пътя му, а сърцето му негодува против Господа.

4. Богатството притуря много приятели, а сиромаха го напуска и приятелят му.

5. Лъжесвидетел не ще остане ненаказан, и който говори лъжа, не ще се спаси.

6. Мнозина се подмилкват на големците, и всякой е приятел на човек, който прави подаръци.

7. Сиромаха мразят всичките му братя, още повече приятелите му странят от него: припка след тях, за да поговори, но — и това няма.

8. Който придобива разум, обича душата си; който пази благоразумие, намира добро.

9. Лъжесвидетел не ще остане ненаказан, и който говори лъжа, ще загине.

10. На глупец не прилича разкош, още повече на роб — да господарува над князе.

11. Благоразумието прави човека бавен на гняв, и за него е слава да бъде снизходителен към грешки.

12. Гневът на царя е като лъвски рев, а благоволението му — като роса по трева.

13. Глупав син е съкрушение за баща си, и свадлива жена е като неспирен капчук.

14. Къща и имот са наследство от родители, а разумна жена — от Господа.

15. Мързел потопява в сънливост, и нехайна душа ще търпи глад.

16. Който пази заповед, запазва душата си, а който нехае за своите пътища, ще загине.

17. Който прави добро на сиромах, дава назаем Господу, и Той ще му отплати за неговото благодеяние.

18. Наказвай сина си, докле има надежда, и не се възмущавай от вика му.

19. Гневливият нека търпи наказание, защото, ако го пожалиш, ще трябва да го наказваш още повече.

20. Слушай съвет и приемай изобличение, за да станеш отпосле мъдър.

21. В сърцето на човека има много кроежи, но сбъдва се само определеното от Господа.

22. Радост за човека е неговата благотворителност, и сиромахът е по-добър, отколкото лъжецът.

23. Страхът Господен води към живот, и който го има, винаги ще бъде доволен, и зло няма да го постигне.

24. Мързеливец потапя ръка в блюдото и не иска да я подигне до устата си.

25. Ако накажеш кощунника, и простият ще стане благоразумен; и ако изобличиш разумния, той ще разбере поуката.

26. Който съсипва баща и изпъжда майка, е син безсрамен и безчестен.

27. Престани, синко, да слушаш внушения, които те отклоняват от думите на разума.

28. Лукав свидетел се гаври със съда, и устата на беззаконниците гълтат неправда.

29. Готови са за кощунници съдилища, и удари за тялото на глупците.

ГЛАВА 20.

1. Виното е присмехулко, сикерът — размирник; и всякой, който се увлича от тях, е неразумен.

2. Заплаха от царя е като лъвски рев: който го дразни, греши против себе си.

3. Чест е за човека да се въздържи от свада; а всякой глупец е закачлив.

4. Мързеливец зиме не оре: ще потърси през лятото — и няма нищо.

5. Помислите в сърцето на човека са дълбоки води, но разумен човек ги изчерпва.

6. Мнозина хвалят човека за милосърдието му, но кой намира истински човек?

7. Праведник ходи в своята непорочност: блажени са децата му след него.

8. Цар, който седи на съдийски престол, с очите си разпръсва всяко зло.

9. Кой може каза: „очистих сърцето си, чист съм от греха си“?

10. Нееднакви теглилки, нееднаква мярка — едното и другото са гнусота пред Господа.

11. Дори и дете може да се познае по работите му: чисто ли и правилно ли ще бъде поведението му?

12. Ухо, което слуша, и око, което гледа, — и едното и другото е Господ създал.

13. Не обичай да спиш, за да не осиромашееш; дръж открити очите си, и ще ядеш хляб до насита.

14. „Лошо е, лошо е“, казва купувачът, а кога отмине, хвали се.

15. Има злато и много бисер, но разумни уста са драгоценна вещ.

16. Вземи дрехите му, понеже е поръчителствувал за чужд; и за чужденеца вземи от него залог.

17. Хляб, спечелен с неправда, се услажда човеку; но отпосле — устата му се с камъчета напълват.

18. Предприятия добиват твърдост чрез съвещания, и след съвещание води’ война.

19. Който ходи да клюкарствува, открива тайна, и който широко разтваря уста, с него се не събирай.

20. Който злослови баща си и майка си, нему светилото ще угасне сред дълбока тъмнина.

21. Наследство, бързо заграбено в начало, няма да се благослови отпосле.

22. Не казвай: „ще отвърна за злото“; остави’ на Господа, и Той ще те запази.

23. Нееднакви драмове са гнусота пред Господа, и неверни теглилки не са добро нещо.

24. Стъпките на човека се насочват от Господа; тогава как човек може узна пътя си?

25. Примка е за човека да дава набързо оброк, и след оброка да се разкайва.

26. Мъдър цар отвява нечестивите и обръща връх тях колелото.

27. Господне светило е човешкият дух, който изпитва всички дълбочини на сърцето.

28. Милост и истина опазват царя, и с милост поддържа той престола си.

29. Слава за юноши е тяхната сила, а украшение за старци — седината.

30. Рани от бой са лекарство против злото, също и ударите, които стигат до вътрешността на утробата.

ГЛАВА 21.

1. Сърцето на царя е в ръката на Господа, както потоците водни: Той го насочва, накъдето поиска.

2. Всички пътища на човека са прави пред очите му; но Господ претегля сърцата.

3. Да пазиш правда и правосъдие е по-угодно на Господа, нежели жертва.

4. Горделиви очи и надуто сърце, с които се отличават нечестивците, е грях.

5. Помислите на прилежния се стремят към изобилие, а всеки бързелив търпи немотия.

6. Придобиване съкровища с лъжлив език е мимолетно духване за ония, които търсят смъртта.

7. Насилието на нечестивците ще се струпа върху тях, защото са се отрекли да пазят правдата.

8. Крив е пътят на развратения човек; а на чистия постъпките са прави.

9. По-добре е да живееш в ъгъл на покрива, нежели със свадлива жена в широка къща.

10. Душата на нечестивеца желае зло; в негови очи няма да намери милост и приятелят му.

11. Когато наказват кощунника, простият става мъдър; и когато мъдрия вразумяват, той придобива знание.

12. Праведникът наблюдава дома на нечестивия: как нечестивци падат в злочестие.

13. Който затуля ухото си пред писъка на сиромаха, той и сам ще пищи, — и няма да го чуят.

14. Таен подарък потушва гняв, а дар в пазуха — силна ярост.

15. Да пази правосъдие е радост за праведника и страх за ония, които вършат зло.

16. Човек, който се е отбил от пътя на разума, ще се настани в събранието на мъртвците.

17. Който обича веселби, ще осиромашее, а който обича вино и мазно, няма да забогатее.

18. Нечестивият ще бъде откуп за праведния, и лукавият — за простодушния.

19. По-добре да живееш в пуста земя, нежели със свадлива и сърдита жена.

20. Ценно съкровище и тлъстина има в къщата на мъдрия, а глупавият човек ги разпилява.

21. Който пази правда и милост, ще намери живот, правда и слава.

22. Мъдрият влиза в града на силните и събаря крепостта, на която са се надявали.

23. Който пази устата си и езика си, пази душата си от беди.

24. Горделивият злодей — името му е кощунник — действува в пламъка на гордостта.

25. Гладът на мързеливеца ще го убие, защото ръцете му се отказват да работят;

26. той всеки ден силно гладува, а праведникът дава и не му е свидно.

27. Жертвата на нечестивите е гнусота, най-вече кога я принасят с лукавство.

28. Лъжесвидетелят ще загине, а човек, който говори, каквото знае, ще говори винаги.

29. Нечестив човек има дръзко лице, а праведният държи право пътя си.

30. Няма мъдрост, няма разум, няма кроеж — насрещу Господа.

31. Коня стъкмяват за деня на битката, но победата е от Господа.

ГЛАВА 22.

1. По-добре е добро име, нежели голямо богатство, и по-добре е добра слава, нежели сребро и злато.

2. Богат и сиромах се срещат един с други; единия и другия Господ е създал.

3. Благоразумният вижда бедата и се скрива; а неопитните отиват напред и се наказват.

4. Подир смирението иде страх Господен, богатство, слава и живот.

5. По пътя на коварния — тръне и примки; който пази душата си, да бяга от тях.

6. Поучи момъка в начало на пътя му; той не ще се отклони от него и кога остарее.

7. Богатият господарува над бедния, и длъжникът става роб на заемодавеца.

8. Който сее неправда, ще пожъне беда, и пръчката на гнева му ще изчезне. (Господ обича човек, който драговолно дава, и ще попълни недостига на делата му.)

9. Милосърдният ще бъде благославян, защото дава на бедния от хляба си. (Който дава подаръци, печели победа и чест, и дори завладява душата на ония, които ги получават.)

10. Изпъди кощунника, и раздорът ще се махне, ще престане и свада, и ругатня.

11. Който обича чисто сърце, нему на устата е приятно, нему царят е приятел.

12. Очите на Господа пазят знанието, а думите на законопрестъпник Той събаря.

13. Ленивецът казва: „лъв на улицата! всред стъгдата ще ме убият!“

14. Устата на блудниците са дълбока пропаст: комуто Господ се разгневи, той ще падне в нея.

15. Глупостта се привързала към сърцето на момъка, но изправителната пръчка ще я махне от него.

16. Който уврежда сиромаха, за да умножи богатството си, и който дава на богатия, — ще осиромашее.

17. Наклони ухо и слушай думите на мъдрите, и обърни сърцето си към моето знание;

18. защото ще бъде утешително, ако ги пазиш в сърцето си, и те бъдат също в устата ти.

19. За да бъде твоето упование на Господа, аз те уча и днес и ти помни.

20. Не писах ли ти три пъти, като те съветвах и поучавах,

21. за да те науча на точните думи на истината, та да ги предаваш на ония, които те провождат.

22. Не ограбвай сиромаха, защото той е сиромах, и не притеснявай злочестника при портите, —

23. защото Господ ще се намеси в делото им, и ще изтръгне душата на грабителите им.

24. Не другарувай с гневлив и не се събирай с припрян човек,

25. за да не привикнеш на неговите пътища и да не навлечеш примка на душата си.

26. Не бъди от онези, които дават ръка и поръчителствуват за дългове:

27. ако няма с какво да заплатиш, защо да докарваш дотам, че да ти вземат постелката изпод тебе?

28. Не премествай стари междu, които са твоите бащи прокарали.

29. Видял ли си човек пъргав в работата си? Той ще стои пред царе, няма да стои пред прости.

ГЛАВА 23.

1. Кога седнеш да ядеш с властник, гледай добре що е отпреде ти,

2. и тури преграда на гърлото си, ако си лаком.

3. Не се прелъстяй от вкусните му гозби: те са примамлива храна.

4. Не залягай да трупаш богатство; бягай от такива мисли.

5. Ще устремиш очи към него, и — вече го няма: то ще си направи криле и като орел ще отлети към небето.

6. Не яж хляб у завистлив човек и не се прелъстяй от вкусните му гозби;

7. защото каквито са мислите в душата му, такъв е и той; „яж и пий“, ти казва, но сърцето му не е с тебе.

8. Залъка, който си изял, ще изблюваш, и хубавите си думи напразно ще изхабиш.

9. В ушите на глупав не говори, защото той ще презре разумните твои думи.

10. Не премествай стара межда и в нива на сираци не влизай;

11. защото техният Закрилник е силен; Той ще се намеси в делото им против тебе.

12. Насочи сърцето си към учение и ушите си — към умни думи.

13. Не оставяй момъка без наказание; ако го накажеш с пръчка, той няма да умре;

14. ще го накажеш с пръчка, и ще спасиш душата му от преизподнята.

15. Синко, ако твоето сърце бъде мъдро, и моето сърце ще се порадва;

16. ще се радват и моите вътрешности, кога твоите уста говорят право.

17. Нека сърцето ти не завижда на грешници, но да пребъдва през всички дни в страх Господен;

18. защото има бъднина, и твоята надежда не е изгубена.

19. Слушай, синко, и бъди мъдър и насочвай сърцето си по правия път.

20. Не бъди между ония, които се с вино опиват, между ония, които се с месо пресищат, —

21. защото пияницата и който се пресища, ще осиромашеят, и сънливостта ще ги облече в дрипи.

22. Слушай баща си: той те е родил; не занемарявай майка си и кога тя остарее.

23. Купувай истина и не продавай мъдрост, учение и разум.

24. Бащата на праведника тържествува, и който е родил мъдрец, радва му се.

25. Нека се радва баща ти и нека тържествува майка ти, която те е родила.

26. Синко, дай си мен сърцето, и очите ти да гледат моите пътища, —

27. защото блудницата е дълбока пропаст, и чужда жена — тесен кладенец;

28. тя като разбойник причаква и умножава законопрестъпниците между човеците.

29. У кого — ах? у кого — ох? у кого — караница? у кого — скръб? у кого — рани без причина? у кого — зачервени очи?

30. У ония, които се засядат около вино, които ходят да издирват подправено с аромати вино.

31. Не гледай виното как се червенее, как пуща искри в чашата, как се гладко лее;

32. отпосле то ще ухапе като змия и ще жилне като аспида;

33. очите ти ще гледат чужди жени, и сърцето ти ще заговори развратно;

34. и ти ще бъдеш като заспал сред море и като задрямал навръх мачта.

35. (И ще кажеш:) „Биха ме, не ме боля; тласкаха ме, не усещах. Кога се пробудя, пак ще търся същото.“

ГЛАВА 24.

1. Да ти се не ревнат лошите човеци, и недей жела да бъдеш с тях,

2. защото сърцето им насилство крои, и устата им за лошо говорят.

3. С мъдрост се къща урежда и с разум се укрепва,

4. и с вещина нейните клетове се напълнят с всякакъв драгоценен и добър имот.

5. Мъдър човек е силен, и разумен човек укрепява силата си,

6. затова с обмисляне води' войната си, и успех ще има при много съвещания.

7. Мъдростта е твърде висока за глупавия; той не ще отвори уста при портите.

8. Който тъкми да стори зло, наричат го зломишленик.

9. Каквото глупост намисли, е грях, и кощунникът е гнусота за човеците.

10. Ако в злочест ден си се показал слаб, скудна ти е силата.

11. Избавяй водените на смърт, и не се отказвай от обречените на убиване.

12. Ще кажеш ли: ето, ние не знаехме това? А Оня, Който изпитва сърцата, нима не знае? Оня, Който бди над душата ти, знае това и ще отдаде на човека според делата му.

13. Яж, синко, мед, защото е приятен, и вощен мед, който е сладък за гърлото ти:

14. такова е за душата ти и познанието на мъдростта. Ако си я намерил, има бъднина, и твоята надежда не е изгубена.

15. Не замисляй зло, нечестивецо, против жилището на праведника, не опустошавай мястото на покоя му,

16. защото седем пъти ще падне праведник — и ще стане; а нечестивите ще паднат в погибел.

17. Недей се радва, кога врагът ти падне, и сърцето ти да се не весели, кога се той препъне.

18. Инак, Господ ще види, и това в Негови очи няма да бъде угодно, и Той ще отдръпне от него гнева Си.

19. Недей негодува против злодейци и недей завижда на нечестивци,

20. защото злият няма бъднина, — светилото на нечестивците ще угасне.

21. Бой се, синко, от Господа и от царя; с размирници се не събирай,

22. защото неочаквано ще дойде нещастие за тях, — и бедата от тях двамата кой ще предузнае?

23. Казано е също от мъдрите: не е добро да има в съдилището лицеприятие.

24. Който казва на виновния: „прав си“, него народите ще проклинат, него племената ще мразят;

25. а които изобличават, ще бъдат обичани, и върху тях ще дойде благословение.

26. В уста целува оня, който отговаря с верни думи,

27. Натъкми работите си вън от къщи, свърши ги на нивата си, а после и къщата си уреждай.

28. Не лъжесвидетелствувай против ближния си: защо да лъжеш с устата си?

29. Не казвай: както той стори за мене, тъй и аз ще сторя с него; ще въздам на човека според делата му.

30. Минавах край нивата на ленив човек и край лозето на малоумен човек;

31. и ето, всичко бе обрасло с тръни, повърхността му бе покрита с коприва, и каменната му ограда се бе съборила.

32. И погледах, устремих сърце си, погледах и урок научих:

33. „малко ще поспиш, малко ще подремеш, малко със скръстени ръце ще полежиш, —

34. и сиромашията ти ще дойде като скороходец, и немотията ти — като въоръжен човек.“

ГЛАВА 25. И ТОВА СА ПРИТЧИ СОЛОМОНОВИ, КОИТО ГИ СЪБРАХА ЧОВЕЦИТЕ НА ИУДЕЙСКИЯ ЦАР ЕЗЕКИЯ.

2. Слава за Бога е да облича всяко нещо в тайна, а слава за царете е да изследват работите.

3. Както небето във висината и земята в дълбината, тъй и сърцето на царете е неизследимо.

4. Отдели примеса от среброто, и ще излезе съд за златаря;

5. отдалечи неправедния от царя, и престолът му ще се укрепи с правда.

6. Не се големей пред лицето на царя и не заставай на мястото на големците;

7. защото по-добре е кога ти кажат: „дойди тука по-нависоко“, отколкото кога те понижат пред велможата, когото са видели очите ти.

8. Не бързай да влизаш в тъжба: инак, какво ще правиш при свършека, кога твоят съперник те посрами?

9. Съди се със съперника си, но чужди тайни не откривай,

10. за да те не укори оня, който чуе това, и тогава безчестието ти не ще отбегне от тебе. (Любов и дружба освобождават; заварди ги за себе си, за да не станеш достоен за похула; запази пътищата си добре уредени.)

11. Уместно казана дума е като златни ябълки в сребърни кошнички.

12. Мъдър изобличител за внимателно ухо е като златна обеца и украшение от чисто злато.

13. Каквото е прохлада от сняг по жетва, такова е верен пратеник за оногова, който го праща: той докарва утеха за душата на своя господар.

14. Каквото са облаци и ветрове без дъжд, такова е човек, който се хвали с лъжливи подаръци.

15. Велможа се с кротост умилостивява, и мек език кости троши.

16. Намериш ли мед, яж само, колкото ти трябва, за да се не преситиш от него и да го не повърнеш.

17. Не ходи често в къщата на приятеля си, за да му не досадиш и да те не намрази.

18. Каквото е чук, меч и остра стрела, такова е човек, който лъжесвидетелствува против ближния си.

19. Каквото е строшен зъб и разслабена нога, такова е надеждата на безнадежден (човек) в злочест ден.

20. Каквото е оня, който съблича дрехата си в студен ден, каквото е оцет на рана, такова е оня, който пее песни на едно натъжено сърце. (Както молец поврежда дрехата и червей — дървото, тъй скръбта поврежда човешкото сърце.)

21. Ако врагът ти е гладен, нахрани го с хляб; и ако е жаден, напой го с вода;

22. защото, (правейки това) ти струпваш жар върху главата му, и Господ ще ти въздаде.

23. Северен вятър дъжд причинява, а таен език — недоволни лица.

24. По-добре да живееш в ъгъл на покрива, отколкото със свадлива жена в широка къща.

25. Каквото е студена вода за измъчена от жажда душа, такова е добра вест от далечна страна.

26. Каквото е размътен извор и развален кладенец, такова е праведник, който пада пред нечестивец.

27. Както не е добре да се яде много мед, тъй и да ламтиш за слава не е слава.

28. Каквото е разрушен град, без стени, такова е човек, който не владее духа си.

ГЛАВА 26.

1. Както сняг лятно време и дъжд по жътва, тъй и чест не прилича на глупец.

2. Както врабче ще хвръкне, както лястовица ще отлети, — тъй незаслужено проклятие няма да се сбъдне.

3. Бич — за кон, юзда — за осел, а тояга — за глупци.

4. Не отговаряй на глупеца според глупостта му, за да не станеш и ти подобен нему;

5. не отговаряй на глупеца според глупостта му[1], за да се не помисли за мъдър.

6. Който дава устна поръка на глупец, подрязва нозете си, търпи неприятност.

7. Както кривят нозете у хромия, тъй и притчата куца в устата на глупци.

8. Каквото е оня, който туря в прашка безценен камък, такова е и оня, който дава чест на глупец.

9. Каквото е бодил в ръката на пияница, такова е притча в устата на глупци.

10. Силният върши всичко произволно: и глупеца надарява, и всеки минувач награждава.

11. Както псе се връща на бълвоча си, тъй глупец повтаря своята глупост.

12. Видял ли си човек, който се мисли за мъдър? Повече се надявай на глупеца, нежели нему.

13. Ленивецът казва: „лъв на пътя! лъв по стъгдите!“

14. Врата се върти на куките си, а ленивец — на леглото си.

15. Ленивец потапя ръка в блюдото, и тежко му е да я подигне до устата си.

16. Ленивец се мисли за по-мъдър от седмина, които смислено отговарят.

17. Който минувайки се намесва в чужда свада, хваща куче за уши.

18. Както престорилият се на луд хвърля огън, стрели и смърт,

19. тъй е и човек, който коварно уврежда приятеля си и после казва: „аз се само пошегувах“.

20. Дето няма вече дърва, огънят угасва, и дето няма шепотник, раздорът утихва.

21. Въглищата — за жар, и дървата — за огън, а свадлив човек — крамоли да разпалва.

22. Думите на шепотника са като сладкиши и влизат вътре в утробата.

23. Каквото е глинен съд, гледжосан с нечисто сребро, такова са огнени уста и злобно сърце.

24. С уста си врагът се преструва, а в сърце си коварство крои.

25. Кога говори дори с нежен глас, не му вярвай, защото в сърцето му има седем гнусотии.

26. Ако омразата му се прикрива насаме, злобата му ще се открие в събранието народно.

27. Който копае яма, той ще падне в нея, и който търкаля камък нагоре, върху него ще се върне.

28. Лъжлив език мрази ония, които е наранил, и уста ласкателни готвят падение.

---

[1] Според превода на 70-те: „не възразявай на глупеца срещу глупостта му“. ↑

ГЛАВА 27.

1. Не се хвали с утрешния ден, защото не знаеш какво ще роди тоя ден.

2. Нека те хвали друг, а не устата ти, — чужд, а не езикът ти.

3. Тежък е камъкът, тежък е и пясъкът; но гневът на глупеца е по-тежък от единия и другия.

4. Лют е гневът, неукротима — яростта; но кой ще устои против ревнивостта?

5. По-добре открито изобличение, нежели скрита любов.

6. Искрени са укорите от оногова, който обича, и лъжливи са целувките от оногова, който мрази.

7. Сита душа тъпче и вощен мед, а на гладна душа всичко горчиво е сладко.

8. Каквото е птица, напуснала гнездото си, такова е човек, напуснал мястото си.

9. Благовония и кадиво радват сърцето; тъй всекиму сладък бива приятелят със своя сърдечен съвет.

10. Не напущай приятеля си, нито приятеля на баща си, и не ходи вкъщи брату си в деня на твоето злочестие: по-добре съсед наблизо, нежели брат надалеч.

11. Бъди мъдър, синко, и радвай сърцето ми, — и аз ще имам какво да кажа ономува, който ме злослови.

12. Благоразумният вижда злото и се укрива; а неопитните вървят напред и се наказват.

13. Вземи му дрехите, защото е поръчителствувал за чужд; и за чужденеца вземи от него залог.

14. Който високо хвали приятеля си от ранно утро, ще го вземат за злословец.

15. Непрестанно капене в дъждлив ден и свадлива жена едно са:

16. който иска да я скрие, иска в десницата си да скрие вятър и благовоние, що само’ се обажда.

17. Желязо желязо остри, и човек изостря погледа на приятеля си.

18. Който варди смоковницата, ще яде плодовете й, и който пази господаря си, поче’тен ще бъде.

19. Както у водата е лице срещу лице, тъй сърцето на човека е към човека.

20. Преизподнята и Авадон са ненаситни: тъй също са ненаситни и очите човешки. (Гнусота пред Господа е оня, който дига дръзко очи, и неразумни са, които имат невъздържан език.)

21. Каквото е пота за сребро, горнило — за злато, такова са за човека устата, които го хвалят. (Сърцето на беззаконника дири зло, а правото сърце дири знание.)

22. Грухай с черясло глупеца в чутура заедно със зърната, глупостта му не ще се отдели от него.

23. Добре наглеждай добитъка си, имай грижа за стадата;

24. защото богатството не е вечно, пък и властта нима е от рода в род?

25. Трева никне, и злак се явява, и засъбират билки планински.

26. Овците са тебе за облекло, и козлите — за купуване ниви.

27. И ще имаш достатъчно козе мляко тебе и на твоите домашни за храна и на твоите слугини за прехрана.

ГЛАВА 28.

1. Нечестивецът бяга, когато никой го не гони; а праведникът е смел като лъв.

2. Кога страната отстъпи от закона, тогава в нея има много началници; а при разумен и вещ мъж тя е дълговечна.

3. Човек сиромах и притеснител на слабите е също като проливен дъжд, който завлича храните.

4. Отстъпниците от закона хвалят нечестивците, а които пазят закона, негодуват против тях.

5. Лошите люде не разбират от справедливост, а ония, които търсят Господа, всичко разбират.

6. По-добре сиромах, който ходи в своята непорочност, нежели оня, който криви своите пътища, макар и да е богат.

7. Който пази закона, е разумен син, а който се събира с разсипници, посрамя баща си.

8. Който умножава имота си чрез корист и лихва, той го събира за добротвореца на бедните.

9. Който отклонява ухото си да не слуша закона, на такъв и молитвата е гнусота.

10. Който отклонява праведните в пътя на злото, сам ще падне в ямата си, а непорочните ще наследят добро.

11. Богат човек се има за мъдрец, обаче умен сиромах ще го изобличи.

12. Кога праведници тържествуват, голяма слава е, но кога нечестивци се въздигат, човеците се крият.

13. Който скрива престъпленията си, не ще има успех; а който се съзнава и ги оставя, ще бъде помилуван.

14. Блажен е оня човек, който винаги пребъдва в благоговение; а който ожесточава сърцето си, ще падне в беда.

15. Каквото е рикащ лъв и гладна мечка, такова е нечестив властник над беден народ.

16. Неразумен управник върши много притеснения, а който мрази корист, ще има дълги дни.

17. Човек, виновен за проливане човешка кръв, ще бяга до гроб, за да го някой не хване.

18. Който ходи непорочно, ще бъде невредим; а който ходи по криви пътища, ще падне на един от тях.

19. Който си работи земята, ще се насища с хляб, а който подражава на празните, ще се насити с беднотия.

20. Верен човек ще бъде много благославян, а който бърза да забогатее, няма да остане ненаказан.

21. Не е добро да си лицеприятен: такъв човек и за късче хляб ще извърши неправда.

22. Завистлив човек бърза към богатство и не мисли, че сиромашията ще го настигне.

23. Който изобличава човека, ще намери отпосле по-голяма благосклонност, нежели оня, който с език ласкае.

24. Който окрадва баща си и майка си и казва: „това не е грях“, той е съучастник на грабители.

25. Горделивият разпаля крамола, а който се надява Господу, ще добрува.

26. Който се надява на себе си, е глупав; а който постъпва мъдро, ще бъде спасен.

27. Който дава на сиромах, няма да осиромашее; а който закрива очи от него, ще бъде много проклеван.

28. Кога нечестивци се въздигат, човеците се крият, а кога падат, праведниците се умножават.

ГЛАВА 29.

1. Човек, който, бидейки изобличаван, остава твърдоглав, неочаквано ще се съкруши, и не ще има за него изцеление.

2. Кога праведниците се умножават, народът се весели, а кога нечестивият господарува, народът пъшка.

3. Човек, който обича мъдрост, радва баща си; а който се събира с блудници, имот разпилява.

4. Цар с правосъдие уякчава земята си, а който обича подаръци, разсипва я.

5. Човек, който ласкае приятеля си, залага примка за нозете му.

6. Грехът на лошия човек е примка за него, а праведникът се весели и се радва.

7. Праведникът грижливо вниква в тъжбата на бедните, а нечестивецът не разследва делото.

8. Развратните човеци бунтуват града, а мъдрите усмиряват бунта.

9. Умен човек, като се съди с глупав човек, сърди ли се, или се смее, — няма покой.

10. Кръвожадните човеци мразят непорочния, а праведните се грижат за неговия живот.

11. Глупавият излива всичкия си гняв, а мъдрият го сдържа.

12. Ако управникът слуша лъжливи думи, то и всичките му служители са нечестиви.

13. Сиромах и лихвар се срещат един с друг; но Господ дава и на двамата светлина на очите.

14. Ако царят съди бедните по правда, престолът му ще се заякчи завинаги.

15. Пръчка и мъмрене дават мъдрост; но момче, оставено без грижа, посрамя майка си.

16. Кога се умножават нечестивците, умножава се беззаконието; но праведниците ще видят тяхното падение.

17. Наказвай сина си, и той ще ти даде покой и ще достави радост на душата ти.

18. Без откровение свише народът е необуздан, а който пази закона, блажен е.

19. Роб с думи няма да се научи, защото, и да ги разбира, не слуша.

20. Видял ли си човек недомислен в думите си? Повече се надявай на глупец, нежели нему.

21. Ако ласкаво държиш роб от детинство, отпосле ще поиска да ти стане син.

22. Гневлив човек подига крамоли, а сприхав много греши.

23. Гордостта на човека го унижава, а смиреният по дух ще придобие чест.

24. Който се поделя с крадец, мрази душата си; слуша клетви, ала не обажда.

25. Страхът пред човеците поставя примка; а който се надява Господу, ще бъде в безопасност.

26. Мнозина търсят благосклонното лице на управника, но съдбата на човека е от Господа.

27. Неправеден човек е гнусота за праведниците, а гнусота за нечестивеца е оня, който ходи по правия път.

ГЛАВА 30. ДУМИ НА ИАКЕЕВИЯ СИН АГУРА. ВДЪХНОВЕНИ ИЗРЕЧЕНИЯ, КОИТО ТОЯ ЧОВЕК Е КАЗАЛ НА ИТИИЛА, НА ИТИИЛА И УКАЛА:

2. Наистина, аз съм по-невежа от кого и да било измежду човеците, и у мене няма разум човешки,

3. не се научих и на мъдрост, нито имам знанията на светиите.

4. Кой е възлизал на небето и слизал? Кой е събрал вятъра в шепата си? Кой е свързал водата в дреха? Кой е поставил всички граници на земята? Как е името му? И как е името на сина му? Знаеш ли?

5. Всяка дума от Бога е чиста; Той е щит ономува, който се Нему уповава.

6. Не притуряй към думите Му, за да те не изобличи, и да не излезеш лъжец.

7. За две неща Те моля; не ми отказвай, преди да умра:

8. суета и лъжа отдалечи от мене, сиромашия и богатство не ми давай, — храни ме с насъщния хляб,

9. да не би, като се преситя, да се отрека от Тебе и да кажа: „кой е Господ?“ и да не би, като осиромашея, да почна да крада и да употребявам името на моя Бог напразно.

10. Не хули слуга пред господаря му, за да те не прокълне, и ти да останеш виноват.

11. Има род, който кълне баща си и не благославя майка си.

12. Има род, който се смята за чист, а пък не е умит от нечистотиите си.

13. Има род — о, колко високомерни са очите му, и колко надигнати клепките му!

14. Има род, чиито зъби са мечове, и челюстите — ножове, за да пояжда сиромасите по земята и немотните между людете.

15. Ненаситността има две дъщери: „давай, давай!“ Ето три ненаситни, дори четири, които не ще кажат „стига!“ —

16. преизподня и утроба безплодна, земя, която се не насища на вода, и огън, който не казва: „стига!“

17. Око, което се присмива на баща и нехае да се покорява на майка, ще бъде изкълвано от долински гарвани и от орлови пилци изядено!

18. Три неща са непостижни за мене, дори четири, които не разбирам:

19. път на орел по небето, път на змия по скала, път на кораб посред море и път на мъж към девица.

20. Такъв е пътят и на жена прелюбодейка: яла и обърсала устата си, и казва: „нищо лошо не съм сторила“.

21. От три неща се тресе земята, дори от четири, които не може да носи:

22. от роб, кога стане цар; от глупец, кога до насита яде хляб,

23. от позорна жена, кога се омъжва, и от слугиня, кога заема мястото на господарката си.

24. Ето четири малки на земята, но те са по-мъдри от мъдрите:

25. мравките — народ несилен, но лете си приготвят храната;

26. хирогрилите — народ слаб, но правят къщите си на скала;

27. скакалците цар нямат, но излизат всички стройно;

28. паякът с щипалки се залавя, но се намира в царските палати.

29. Ето три, които стройно вървят, дори четири, които стройно излизат:

30. лъвът, най-силен между зверовете, не ще се отбие пред никого;

31. конят и козелът, (водач на стадо,) и царят между своя народ.

32. Ако в самозабрава си направил глупост и си намислил зло, тури ръка на уста;

33. защото, както кога се бие мляко, добива се масло, като се блъсне носът, потича кръв, тъй и кога се възбужда гняв, произлиза свада.

ГЛАВА 31. ДУМИ НА ЦАР ЛЕМУИЛА. ПОУКА, С КОЯТО ГО Е ПОУЧИЛА МАЙКА МУ:

2. Какво, синко, какво, сине на утробата ми? какво, сине на оброците ми?

3. Не давай на жени силите си, нито пътищата си на ония от тях, които царе погубват.

4. Не е за царе, Лемуиле, не е за царе вино да пият, нито за князе — сикер,

5. за да не би, като се опият, да забравят закона и да изкривяват съдбата на угнетените.

6. Дайте сикер на загиващия и вино на огорчения по душа;

7. нека той пийне и забрави сиромашията си и да си не спомня вече за страданието си.

8. Отваряй устата си за безгласния и за защита на всички сираци.

9. Отваряй устата си за правосъдие и за делото на сиромаха и немотния.

10. Кой ще намери жена добродетелна? Нейната цена е по-висока от бисер;

11. сърцето на мъжа й е уверено в нея, и той не ще остане без печалба;

12. тя му отплаща с добро, а не със зло, през всички дни на живота си.

13. Набавя си вълна и лен, и на радо сърце работи с ръцете си.

14. Тя, както търговските кораби, отдалеч си набавя храна.

15. Тя става още през нощта и раздава храна в къщата си и уреченото на слугините си.

16. Намисли си за нива, и придобива я; от плода на ръцете си насажда лозе.

17. Препасва със сила кръста си и укрепва мишците си.

18. Тя чувствува, че занятието й е добро, и светилото й не гасне нощем.

19. Протяга ръце към хурката, и пръстите й се хващат за вретеното.

20. Шепата си на сиромах отваря, и ръката си на нужделив подава.

21. Не се бои от студ за челядта си, защото цялата й челяд е облечена с двойни дрехи.

22. Тя си тъче килими; висон и пурпур е нейно облекло.

23. Мъжът й е известен при портите, кога седи със старейшините на страната.

24. Тя работи покривки и ги продава, доставя пояси на финикийските търговци.

25. Здравина и хубост е нейно облекло, и весело гледа на бъдещето.

26. С мъдрост отваря устата си, и кротка поука е на езика й.

27. Наглежда домакинството вкъщи и не яде хляба на празността.

28. Стават децата и я облажават, — мъжът, и той я хвали:

29. „много жени добродетелни е имало, но ти надмина всички“.

30. Миловидността е примамлива и хубостта — суетна; но жена, която се бои от Господа, е достойна за хвала.

31. Дайте й от плода на нейните ръце, и нека делата й я прославят при портите!

КНИГА НА ЕКЛИСИАСТА ИЛИ ПРОПОВЕДНИКА

1612

ГЛАВА 1.

1. Думи на Еклисиаста, син Давидов, цар иерусалимски.

2. Суета на суетите, каза Еклисиаст, суета на суетите — всичко е суета!

3. Каква полза за човека от всичките му трудове, с които се труди под слънцето?

4. Род прехожда, и род дохожда, а земята пребъдва довека.

5. Слънце изгрява, и слънце залязва и бърза към мястото си, дето изгрява.

6. Вятър вее към юг и отива към север, върти се, върти се в своя път и пак почва своите кръгообращения.

7. Всички реки текат в морето, но морето се не препълня: те отново се връщат към онова място, отдето реки текат, за да текат пак.

8. За всяка работа се иска труд; човек не може всичко да изкаже; око се не насища от гледане, ухо се не напълня от слушане.

9. Каквото е било, пак ще бъде, и каквото се е правило, пак ще се прави — няма нищо ново под слънцето.

10. Случва се да казват за нещо: „виж, на, това е ново“; но то е било вече през вековете, що са били преди нас.

11. Няма спомен за миналото; па и за това, що има да стане, няма да остане спомен у ония, които бъдат отпосле.

12. Аз, Еклисиаст, бях цар над Израиля в Иерусалим;

13. и насочих сърцето си да издирвам и изпитвам чрез мъдрост всичко, що става под небето; това тежко занятие даде Бог на синовете човешки, за да се упражняват с него.

14. Видях всички работи, които се вършат под слънцето, и ето — всичко е суета и гонене на вятър.

15. Кривото не може да стане право, и това, що го няма, не може да се брои.

16. Думах в сърце си тъй: ето, аз се въздигнах и придобих мъдрост повече от всички, които бяха преди мене над Иерусалим, и сърцето ми видя много мъдрост и знание.

17. И насочих сърцето си да познае мъдрост, да познае безумие и глупост; но узнах, че и това е гонене на вятър;

18. защото, голяма мъдрост — голямо страдание, и който трупа познание, трупа тъга.

ГЛАВА 2.

1. Рекох в сърце си: хайде, ще те изпитам с веселба, и наслади се с блага; но и това е суета!

2. За смеха казах: глупост! а за веселбата: какво тя донася?

3. Намислих в сърце си да насладя плътта си с вино и, докато сърцето ми се води по мъдростта, да се придържам и о глупостта, докле видя, кое е хубаво за синовете човешки, какво би трябвало да правят те под небето през малкото дни на своя живот.

4. Предприех големи работи: съградих си къщи, насадих си лозя,

5. уредих си градини и садини и посадих там всякакви овощни дървета;

6. направих си водоеми за поливане садините, в които растат дърветата;

7. придобих слуги и слугини, имах си и слуги домородни; също и едър и дребен добитък имах повече, нежели всички, които бяха преди мене в Иерусалим;

8. събрах си сребро и злато и скъпоценности от царе и области; доведох си певци и певици и това, що наслаждава синовете човешки — разни свирала.

9. И станах аз велик и богат, повече от всички, които бяха преди мене в Иерусалим; и мъдростта ми си остана с мене.

10. Каквото и да пожелаеха очите ми, не им отказвах, не забранявах на сърцето си никаква веселба, понеже сърцето ми се радваше във всички мои трудове, и това ми беше дял от всички тия трудове.

11. И озърнах се, та погледнах всичките си работи, които бяха извършили ръцете ми, и труда, с който бях се трудил, вършейки ги: и ето — всичко е суета и гонене на вятър, и няма от тях полза под слънцето!

12. Па се обърнах да погледна мъдростта, безумието и глупостта: защото, какво може да направи човек след царя, вън от онова, що е вече направено?

13. И видях, че предимството на мъдростта пред глупостта е тъкмо такова, каквото е предимството на светлината пред тъмнината:

14. на мъдрия очите са в главата му, а глупавият ходи в тъмнина; но узнах, че една съдба ги всички постига.

15. И казах в сърце си: и мене ще постигне същата съдба, както и глупавия: защо съм станал много мъдър? И казах в сърце си, че и това е суета;

16. защото няма да помнят мъдрия вечно, както и глупавия; след време всичко ще бъде забравено, и, уви! мъдрият умира тъй, както и глупавият.

17. Тогава намразих живота, понеже ми станаха отвратителни работите, що се вършат под слънцето; защото всичко е суета и гонене на вятър!

18. И намразих целия си труд, с който бях се трудил под слънцето, защото трябва да го оставя на човека, който ще дойде след мене.

19. И кой знае: мъдър ли ще бъде той, или глупав? А той ще се разпорежда с целия ми труд, с който съм се трудил и с който съм се показал мъдър под слънцето. И това е суета!

20. Обърнах се да внуша на сърцето си да се откаже от всичкия труд, с който бях се трудил под слънцето, —

21. защото един човек се труди мъдро, със знание и успех, и трябва да предаде всичко на човек, който не се е трудил за това, — като да е негов дял. И това е суета и зло голямо!

22. Защото, какво ще има човек от всичкия си труд и грижа на сърцето си, задето се труди под слънцето?

23. Понеже всичките му дни са скърби, и трудовете му — безпокойство; дори и нощем сърцето му не знае покой. — И това е суета!

24. Не е във властта на човека и това благо — да яде, да пие и да наслаждава душата си от своя труд. Аз видях, че и това е от Божия ръка;

25. защото кой може да яде и кой може да се наслаждава без Бога?

26. Той дава мъдрост, знание и радост на човека, който е добър пред лицето Му; а на грешника дава грижи — да събира и трупа, за да

го предаде отпосле ономува, който е добър пред лицето Божие. И това е суета и гонене на вятър!

ГЛАВА 3.

1. Всичко си има време, време има за всяка работа под небето:

2. време да се родиш, и време да умреш; време да садиш, и време да скубеш насаденото;

3. време да убиваш, и време да лекуваш; време да събаряш, и време да съграждаш;

4. време да плачеш, и време да се смееш; време да тъгуваш, и време да играеш;

5. време да разхвърляш камъни, и време да събираш камъни; време да прегръщаш и време да избягваш прегръдки;

6. време да търсиш, и време да губиш; време да къташ, и време да пилееш;

7. време да раздираш, и време да сшиваш; време да мълчиш, и време да говориш;

8. време да обичаш, и време да мразиш; време за война, и време за мир.

9. Каква полза има работещият от онова, над което се труди?

10. Видях тая грижа, що Бог е дал на синовете човешки, за да се упражняват в това.

11. Всичко Той е направил да бъде хубаво в свое време, и вложил вечността в сърцето им, макар човек да не постига от начало до край делата, които Бог върши.

12. Познах, че за тях няма нищо по-добро, освен да се веселят и да правят добро през живота си.

13. И ако някой човек яде и пие, и вижда доброто във всеки свой труд, това е дар Божий.

14. Познах, че всичко, що прави Господ, пребъдва довека; към това няма какво да се прибавя, от това няма какво да се отнима; и Бог върши тъй, че да благоговеят пред лицето Му.

15. Каквото е било, то е и сега, и каквото ще бъде, то е вече било, — и Бог ще повика назад миналото.

16. И още видях под слънцето: място за съд, а там — беззаконие; място за правда, а там — неправда.

17. И казах в сърце си: праведния и нечестивия Бог ще съди, понеже времето за всяко нещо и съдът за всяко дело е там.

18. Казах в сърце си за синовете човешки — да ги изпита Бог, и да видят, че те сами по себе си са животни,

19. защото съдбата на синовете човешки и съдбата на животните е съдба една: както умират едните, тъй умират и другите, и едно е диханието у всички, и човек няма предимство пред добитъка, понеже — всичко е суета!

20. Всичко отива на едно място: всичко е произлязло от пръст, и всичко ще се върне в пръстта.

21. Кой знае: духът на синовете човешки възлиза ли нагоре, и духът на животните слиза ли надолу, в земята?

22. И тъй, аз видях, че няма нищо по-добро, освен човек да се наслаждава с делата си, понеже това е негов дял; защото, кой ще го доведе отпосле да погледа това, което ще бъде след него?

ГЛАВА 4.

1. Обърнах се и видях всякакви угнетения, които стават под слънцето; и ето, сълзите на угнетените, а утешител нямат: силата е в ръцете на потисниците им, а те утешител нямат.

2. И казах: блазе на мъртвите, умрели отдавна, повече, отколкото на живите, които живеят досега;

3. а по-блажен от едните и другите е онзи, който не е още съществувал, който не е видял лошите работи, що се вършат под слънцето.

4. Видях също, че всеки труд и всяка сполука в работите произвежда между човеците взаимна завист. И това е суета и гонене на вятър.

5. Глупавият седи с кръстосани ръце и гризе плътта си.

6. По-добре кривачка с покой, нежели шепа с труд и душевна мъка.

7. Обърнах се и видях друга суета под слънцето:

8. човек самотен, другиго си няма; няма ни син, ни брат, а пък на всичките му трудове край няма, и очите му се не насищат на богатство. „За кого ли пък — казва той — се трудя и лишавам от блага душата си?“ — И това е суета и нехубава работа.

9. По-добре двама, нежели един, понеже имат добра награда за труда си.

10. Защото, ако падне единият, другият ще подигне другаря си. Но горко на един, кога падне, а няма другиго, който да го подигне.

11. Също, кога лежат двама, топло им е; а един — как ще се сгрее?

12. И ако някой вземе да надвива на единия, то двамата ще устоят насреща му; и конец, на три осукан, не ще се скъса скоро.

13. По-добре беден, но умен момък, нежели стар, ала неразумен цар, който не умее да приема съвети;

14. защото оня ще излезе от тъмница на царство, макар че се е родил беден в царството си.

15. Видях всички живи, които ходят под слънцето, с тогова, другия момък, който ще заеме мястото на оногова.

16. Брой нямаше всичкият оня народ, който беше пред него, макар отсетнешните не ще му се радват. И това е суета и гонене на вятър!

17. Пази ногата си, кога отиваш в Божия дом, и бъди готов повече да слушаш, нежели да гледаш, как безумни принасят жертви; защото те не мислят, че вършат лошо.

ГЛАВА 5.

1. Не бързай с езика си, и сърцето ти да не бърза да изговаря думи пред Господа: защото Бог е на небето, а ти на земята; затова думите ти да не бъдат много.

2. Защото, както сънища идват при много грижи, тъй и гласът на безумния се познава от многото думи.

3. Кога даваш оброк Богу, не се бави да го изпълниш, защото Той не благоволи към глупави: каквото си обрекъл, изпълни.

4. По-добре ти е да не обещаваш, нежели да обещаеш и да не изпълниш.

5. Не позволявай на устата си да вкарват в грях плътта ти и не говори’ пред Ангела (Божий): „това е грешка“. Защо ти е да правиш така, че Бог да се разгневи на думата ти и да съсипе работата на ръцете ти?

6. Защото в многото сънища, както и в многото думи — много суета; но ти се бой от Бога.

7. Ако видиш в някоя област притеснение на сиромаха и нарушение на съда и на правдата, не се чуди на това: защото над високия гледа по-висок, а над тях — още по-висок;

8. а предимството на страната изцяло е царят, който се грижи за страната.

9. Който обича сребро, на сребро няма да се насити, и който обича богатство, той няма полза от това. И това е суета!

10. Увеличава се имотът — увеличават се и потребителите му; и каква облага за притежателя му: нима само да гледа с очите си?

11. Сладък е сънят за оногова, който се труди, — ял той малко или много; ала преяждането не дава на богатия да заспи.

12. Има един мъчителен недъг, който съм видял под слънцето: богатство, пазено от притежателя му за негова вреда.

13. А това богатство загива от злочести случки: роди му се син, и нищо няма в ръцете му.

14. Както е излязъл гол из майчината си утроба, такъв си той отива, какъвто е дошъл; и нищо не ще вземе от труда си, що би могъл в

ръка да понесе.

15. И това е тежък недъг: какъвто е дошъл, такъв си и отива. Каква, прочее, за него полза, като се е трудил на вятър?

16. А той през цял живот ял на тъмно, много дразнен, огорчаван и ядосван.

17. Ето още какво намерих добро и приятно: да ядеш и да пиеш и да се наслаждаваш с доброто на всичките си трудове, с каквито се трудиш под слънцето през всички дни на живота си, които ти е дал Бог; защото това е твой дял.

18. И ако на някой човек Бог е дал богатство и имот и му е дал власт да се ползува от тях, да взима своя дял и да се наслаждава от трудовете си, — това е Божий дар.

19. Няма дълго време да помни той дните на живота си; затова Бог го и възнаграждава със сърдечна радост.

ГЛАВА 6.

1. Има едно зло, което видях под слънцето, и то често бива между човеците:

2. Бог дава на човека богатство, имот и слава, и за душата му няма оскудия в нищо, каквото и да пожелае; ала Бог не дава нему да се ползува от това, а се ползува от него чужди човек: това е суета и тежък недъг!

3. Ако някой народи сто деца, преживее много години и още се увеличат дните на живота му, но душата му не би се наслаждавала с добро, и нямаше за него дори погребение, то щях да кажа: пометниче е по-честито от него,

4. защото е напразно дошло и отишло в тъмнина, и името му е покрито с мрак.

5. То дори не е видяло и не е познало слънцето: то е по-спокойно, нежели онзи.

6. А онзи, макар преживял и две хиляди години, без да се наслаждава с доброто, няма ли да иде все на едно място?

7. Всички трудове на човека са за гърлото му, а душата му се не насища.

8. А какво предимство има умният пред глупавия, какво — сиромахът, който знае да ходи пред живите?

9. По-добре е да виждаш с очи, нежели да се луташ с душа. И това е също суета и гонене на вятър.

10. Което съществува, то е вече наречено с име, и се знае, че това е — човекът, и че той не може да се препира с оногова, който е по-силен от него.

11. Има много такива работи, които увеличават суетата: тогава, кое е за човека по-добро?

12. Защото, кой знае, кое е добро за човека в живота, през всички дни на суетния му живот, които той прекарва като сянка? И кой ще каже на човека, какво ще бъде след него под слънцето?

ГЛАВА 7.

1. Добро име е по-добро от скъпи мазила, и смъртен ден — от рожден ден.

2. По-добре е да отиваш в къща, дето плачат за умрял, нежели да отиваш в къща, дето се пирува, защото там е краят на всеки човек, и живият ще приложи това към сърцето си.

3. Тъга е по-добро от смях; защото кога е печално лицето, сърцето става по-добро.

4. На умните сърцето е в къща, дето плачат, а на безумните сърцето — в къща, дето се веселят.

5. По-добре да слушаш изобличения от мъдър, нежели да слушаш песни на глупави;

6. защото смехът на глупавите е също, както кога пращи тръне под котел. И това е суета!

7. Притеснявайки другите, мъдрият става глупав, а подаръците развалят сърцето.

8. Краят на една работа е по-добър от началото й; търпелив е по-добър от високомерен.

9. Не бивай с духа си бръз на гняв, защото гневът се гнезди в сърцето на глупави.

10. Не думай: „защо прежните дни били по-добри от сегашните?“, защото не от ум питаш за това.

11. Добро нещо е мъдростта, както и наследството, особено за ония, които виждат слънце;

12. защото под нейна сянка е също, както под сянката на сребро; но предимството на знанието е това, че мъдростта дава живот на притежателя си.

13. Виж Божиите дела: кой може да изправи това, което Бог е направил криво?

14. В честити дни ползувай се от доброто, а в злочести дни размисляй: едното и другото е сторил Бог, за да не може човек да каже нищо против Него.

15. Нагледах се на всичко през суетните мои дни: праведникът загива в своята праведност; нечестивецът живее дълго в нечестието си.

16. Не бивай много строг и недей се изтъква за много умен: защо да погубваш себе си?

17. Не се предавай на грях и не бивай безумен: защо да умираш без време?

18. Добре е, ако се държиш о едното и не махваш ръка от другото; защото, който се бои от Бога, ще избегне всичко това.

19. Мъдростта прави мъдрия по-силен от десет властника в един град.

20. Няма праведник на земята, който да прави добро и никак да не греши;

21. затова не обръщай внимание на всяка дума, която се говори, за да не чуеш роба си, кога те хули;

22. защото сърцето ти знае много случаи, когато и ти сам си хулил другите.

23. Всичко това съм изпитал с мъдрост; аз казах: „ще бъда мъдър“, но мъдростта е далеко от мене.

24. Далеко е това, що е било, и дълбоко, дълбоко: кой ще го постигне?

25. Обърнах се със сърцето си, за да узная, изуча и издиря мъдростта и разума, и да позная нечестието на глупостта, невежеството и безумието, —

26. и намерих, че по-горчиво от смъртта е жената, защото тя е мрежа, сърцето й — примка, ръцете й — окови; добрият пред Бога ще се спаси от нея, а грешникът ще бъде уловен от нея.

27. Ето, това намерих аз, каза Еклисиаст, изпитвайки едно след друго.

28. Какво още е търсила душата ми, и го не намерих? — Мъж намерих един от хиляда, но жена между всички тях не намерих.

29. Само това намерих, че Бог направил човека прав, но човеците се пуснали в много мъдрувания.

ГЛАВА 8.

1. Кой е като мъдрия, и кой разбира значението на нещата? Мъдростта на човека просветлява лицето му, и строгостта на лицето му се изменява.

2. Аз казвам: пази царската дума, и то — поради клетвата пред Бога.

3. Не бързай да бягаш от лицето му и не упорствувай в лошите работи; защото той, каквото поиска, всичко може да стори.

4. Дето е думата на царя, там е властта; и кой ще му каже: какво правиш?

5. Който спазва заповед, той не изпитва никакво зло: сърцето на мъдрия знае и време, и наредба;

6. защото за всяка работа има си време и наредба; а за човека е голямо зло,

7. дето не знае, какво ще бъде; и как ще бъде това — кой ще му каже?

8. Човек не е властен над духа, за да удържи духа, и няма власт над смъртния ден, нито избава в тая борба, а нечестие няма да спаси нечестивеца.

9. Всичко това видях, и обръщах сърцето си към всяка работа, що се върши под слънцето. Бива време, кога човек господарува над човека за своя вреда.

10. Видях тогава, че погребваха нечестивци, че идваха и отхождаха от светото място и биваха забравяни в града, дето тъй постъпваха. И това е суета!

11. Скоро се не върши съд над лоши работи; от това се и не плаши сърцето на синовете човешки да прави зло.

12. Макар грешникът да върши сто пъти зло и да кисне в него, но аз зная, че ще бъде добро на ония, които се боят от Бога, които благоговеят пред лицето Му;

13. а за нечестивеца няма да има добро, и като сянка, кратко време ще пребъде онзи, който не благоговее пред Бога.

14. Има и такава суета на земята: праведници ги постига онова, що биха заслужили делата на нечестивци, а с нечестивци бива онова, що биха заслужили делата на праведници. И аз си казах: и това е суета!

15. И похвалих аз веселбата; защото няма по-добро за човека под слънцето, освен да яде, да пие и се весели: това го придружава в трудовете през дните на живота му, що му е дал Бог под слънцето.

16. Кога обърнах сърцето си към това, да постигна мъдрост и да разгледам работите, що се вършат на земята, и сред които човек не знае сън ни денем, ни нощем, —

17. тогава видях всички дела Божии и намерих, че човек не може постигна работите, които се вършат под слънцето. Колкото и да се труди човек да изпитва, пак няма да постигне това. И ако някой мъдрец каже, че знае, той пак не може да постигне това.

ГЛАВА 9.

1. Към всичко това обърнах сърцето си, за да изпитам, че праведници и мъдреци и техните работи са в Божия ръка, и че човек не знае ни любов, ни омраза във всичко това, що е пред него.

2. За всекиго и за всички — едно: една съдба за праведник и нечестивец, за добър (и лош), за чист и нечист, за който принася жертви и който не принася; както за добродетелен, тъй и за грешник; както за който се кълне, тъй и за който се бои от клетва.

3. Това е тъкмо лошото във всичко, що се върши под слънцето, че една съдба е за всички, и сърцето на синовете човешки е пълно със зло, и в сърцето им, в живота им има безумие; а след това те отиват при умрелите.

4. Който е още между живите, има още надежда, понеже и куче живо е по-добре, нежели мъртъв лъв.

5. Живите знаят, че ще умрат, а мъртвите нищо не знаят, и вече няма за тях награда, понеже и поменът за тях е предаден на забрава,

6. и любовта им, и омразата им, и ревността им са вече изчезнали, и нямат вече дял довека в нищо, що се върши под слънцето.

7. И тъй, иди, яж радостно хляба си и пий с радостно сърце виното си, щом Бог има благоволение към твоите работи.

8. Във всяко време да ти бъдат дрехите бели, и да има винаги елей на главата ти.

9. През всички дни на суетния си живот наслаждавай се от живота заедно с жената, която обичаш, и която ти е дал Бог под слънцето за всички твои суетни дни; защото това е твой дял в живота и в твоите трудове, с които се трудиш под слънцето.

10. Всичко, що може да върши ръката ти, според силите си върши; защото в гроба, където ще идеш, няма ни работа, ни мислене, ни знание, ни мъдрост.

11. Па се обърнах и видях под слънцето, че не на пъргави се дава сполучлив бяг, нито на храбри — победа, нито на мъдри — хляб, нито на разумни — богатство, нито на изкусни — благосклонност, но времето и случаят помагат на всички тях.

12. Защото човек си не знае времето. Както рибите налетяват в пагубна мрежа, и както птиците се заплитат в примки, тъй и синовете човешки се улавят в усилно време, кога дойде то неожидано върху тях.

13. Ето още каква мъдрост видях под слънцето, и тя ми се стори важна:

14. малък град, и в него малко човеци; дойде против него велик цар, обсади го и захвана против него големи обсадни работи;

15. ала в него се намери човек сиромах, но умен, и той спаси с мъдростта си тоя град; и при все това никой се не сети за тоя сиромах.

16. И казах аз: мъдрост е по-добро от сила, и при все това мъдростта на сиромаха се пренебрегва, и думите му се не слушат.

17. Думи на мъдреци, изказани спокойно, се изслушват по-добре, нежели крясък на властелин между глупави.

18. Мъдрост е по-добро от войнишки сечива; но един, който погреши, ще погуби много добри неща.

ГЛАВА 10.

1. Мъртви мухи развалят и овоняват благовонното масло на мироварeца: същото прави една малка глупост на уважаван човек за неговата мъдрост и чест.

2. Сърцето на мъдрия е надясно, а сърцето на глупавия — наляво.

3. По какъвто път и да ходи глупецът, у него винаги не достига смисъл, и всекиму той ще се изкаже, че е глупав.

4. Ако гневът на началника избухне върху тебе, не напущай мястото си, защото кротостта заглажда и големи грешки.

5. Има зло, което съм видял под слънцето, то е сякаш грешката, която иде от властелина:

6. невежеството се поставя на голяма височина, а богатите стоят ниско.

7. Видял съм роби на коне, а князе да ходят пеша като роби.

8. Който копае яма, сам ще падне в нея, и който събаря ограда, змия ще го ухапе.

9. Който дига камъни, може да се усади, и който цепи дърва, може да се изложи на опасност от тях.

10. Ако се притъпи брадвата, и ако острието й не бъде наточено, ще трябва да се напрягат сили; мъдростта знае това да поправи.

11. Ако змия ухапе преди обайването й, то за обайника няма полза.

12. Думи от устата на мъдрец са благодат, а устата на глупец самия него погубват;

13. първите думи от устата му са глупост, а краят на речта от устата му — безумие.

14. Глупец ще наговори много, макар човек и да не знае, какво ще бъде; та и кой ще му каже, какво ще бъде след него?

15. Трудът на глупеца го уморява, защото не знае дори пътя за в града.

16. Горко ти, земьо, кога царят ти е дете, и кога князете ти ядат рано!

17. Блазе ти, земьо, кога царят ти е от род благороден, и князете ти ядат навреме, за подкрепа, а не за пресищане!

18. От леност ще нависне потонът, и кога се скръстят ръце, къщата ще прокапе.

19. Гощавки се уреждат за наслада, и виното весели живота; а за всичко отговаря среброто.

20. Дори и в мислите си не хули царя, и в спалнята си не хули богатия; защото небесна птица може да пренесе твоята дума, и крилата гадина да обади твоята реч.

ГЛАВА 11.

1. Пущай хляба си по водите, защото след много дни пак ще го намериш.

2. Давай дял на седем души, и дори на осем, защото не знаеш, каква неволя ще бъде на земята.

3. Кога се напълнят облаците, изливат дъжд на земята; и ако едно дърво падне към юг или към север, то си остава там, дето е паднало.

4. Който наблюдава вятъра, няма да сее, и който гледа на облаците, няма да жъне.

5. Както не знаеш пътищата на вятъра, нито как се образуват кости в утробата на трудна жена, тъй не можеш да узнаеш и делата на Бога, Който върши всичко.

6. Сутрин сей семето си и вечер не давай почивка на ръката си, защото не знаеш, едното ли, или другото повече ще успее, или едното и другото ще бъдат еднакво добри.

7. Сладка е светлината, и приятно е за очите да гледат слънце.

8. Ако човек преживее и много години, нека се весели през всички тях и нека помни тъмните дни, каквито ще има много: всичко, що иде, е суета!

9. Весели се в младостта си, момко, и сърцето ти да вкусва радост през дните на твоята младост; и ходи, където ти сърце тегли и дето ти очи видят; само знай, че за всичко това Бог ще те изведе на съд.

10. Пъди скръбта от сърцето си и отклонявай злото от тялото си, защото детинство и младост са суета.

ГЛАВА 12.

1. И помни твоя Създател през дните на младостта си, докле не са дошли тежки дни и не са настанали години, за които ще казваш: „няма за мене наслада в тях“;

2. докле слънце, светлина, месечина и звезди не са потъмнели, и не са дошли пак черни облаци след дъжда;

3. докле не е настъпил оня ден, кога къщните пазачи затреперят, и силните мъже се прегънат; кога престанат да мелят, които мелят, понеже са останали малко; кога се помрачат ония, които през прозорец гледат;

4. кога пътните врата почнат да се затварят; кога замлъкне шумът на хромелите, и човек почне да става по гласа на петела, и дъщерите-певици замлъкнат;

5. кога висините бъдат за тях страшни, и по пътя ще има ужаси; кога зацъфти миндалът, и скакалецът стане тежък, и каперсът се пръсне; защото човек отива във вечния си дом, и оплаквачките са готови да го обкръжават по улицата;

6. докле се не скъса сребърната верижка и не се съдере златната превръзка, и не се строши стомната при извора, и не падне колелото над кладенеца.

7. И ще се върне пръстта в земята, каквото си е била; а духът ще се върне при Бога, Който го е дал.

8. Суета на суетите, каза Еклисиаст, всичко е суета!

9. Еклисиаст, освен че беше мъдър, но и учеше народа на знание. Той всичко изпитва’, изучва’ и състави много притчи.

10. Еклисиаст гледа’ да намери хубави изречения и вярно записа думите на истината.

11. Думите на мъдреците са като остени, и като забити гвоздеи са техните изречения, дадени от единия Пастир.

12. А освен всичко туй, синко, пази се от това: да съставяш много книги — то няма край, и да четеш много — то е уморително за тялото.

13. Да изслушаме същината на всичко: бой се от Бога и пази Неговите заповеди, защото в това се заключава всичко за човека;

14. защото Бог ще изведе на съд всяка работа и всичко тайно, било то добро, било лошо.

КНИГА ПЕСЕН НА ПЕСНИТЕ, ОТ СОЛОМОНА

ГЛАВА 1.

1. Възлюбената. Нека ме целува той с целувки на устата си! Защото неговите милувки са по-добри от вино.

2. От благоуханието на твоите мазила името ти е като разлято миро; затова те обичат момите.

3. Влечи ме, ще се затечем подире ти; — царят ме въведе в чертозите си, — ще се възхищаваме и ще се радваме с тебе, ще хвалим твоите милувки повече от вино. Заслужено те обичат!

4. Дъщери иерусалимски! черна съм, но съм хубава като шатри кидарски, като Соломонови завеси.

5. Не гледайте ме, че съм мургава, защото слънцето ме е ожурило: майчините ми синове ми се разсърдиха, туриха ме лозята да пазя — моето собствено лозе не запазих.

6. Кажи ми ти, когото обича душата ми: де пасеш? де пладнуваш? Защо да съм като скитница край стадата на твоите другари?

7. Хор. Ако не знаеш това, о, най-хубава между жените, то върви си подир овците и си паси яретата покрай пастирските шатри.

8. Възлюбеният. Оприличил съм те на моята кобилка във фараоновата колесница, моя любезна!

9. Прекрасни са твоите ланити под висулките, твоята шия — с огърлиците;

10. ще ти направим златни висулки със сребърни титрейки.

11. Възлюбената. Докле царят беше на трапезата, моят народ издаваше благоуханието си.

12. Смирнова китка е моят възлюбен: стои на гърдите ми.

13. Моят възлюбен ми е като кипрова китка в Енгедските лозя.

14. Възлюбеният. О, хубава си, мила моя, хубава си! имаш очи гълъбови.

15. Възлюбената. О, хубав си, мой мили, и любезен! И леглото ни е — зеленина.

16. Възлюбеният. Покривите на къщите ни са кедри, потоните ни — кипариси.

ГЛАВА 2.

1. Възлюбената. Аз съм саронски нарцис, долински крин!

2. Възлюбеният. Каквото е крин между тръне, това е моята възлюбена между момите.

3. Възлюбената. Каквото е ябълка между горски дървета, това е моят възлюбен между момците. Под сянката й обичам да седя, и плодовете й са сладки за гърлото ми.

4. Той ме въведе в къщата за пируване, и знамето му над мене беше любов.

5. Подкрепете ме с вино, освежете ме с ябълки, защото изнемогвам от любов.

6. Лявата му ръка ми е под главата, а дясната ме прегръща.

7. Възлюбеният. Заклевам ви, дъщери иерусалимски, в сърните и в полските кошути: недейте буди и тревожи възлюбената, докле й е воля.

8. Възлюбената. Гласът на моя възлюбен! ето, иде, припка по планините, скача по могилите.

9. Моят възлюбен прилича на сърна, или на млад елен. Ето, стои зад стената ни, поглежда през прозореца, наднича през решетката.

10. Моят възлюбен ми заговори: „стани, моя мила, моя хубавице, излез!

11. Ето, зимата се вече мина, дъждът преваля, престана;

12. цветя се показаха по земята; настана време за песни, и гласът на гургулицата се чува в страната ни;

13. смоковниците разтвориха пъпките си, и цъфналите лози в лозята издават благоухание. Стани, моя мила, хубавице моя, излез!

14. Гълъбице моя в скални проломи, под каменни заклони! покажи ми лицето си, дай ми да чуя гласа ти, защото гласът ти е сладък, и лицето ти приятно.

15. Ловете ни лисиците, лисичетата, които повреждат лозята, а лозята ни са цъфнали.“

16. Моят възлюбен принадлежи на мене, аз пък — нему; той пасе между кринове.

17. Докле денят лъха прохлада, и бягат сенките, върни се, мой мили, и бъди като сърна или като млад елен, по планински скали.

ГЛАВА 3.

1. Нощес на леглото си търсих оногова, когото обича душата ми, търсих го и го не намерих.

2. Но аз ще стана, ще тръгна по града, по улици и стъгди, и ще търся тогова, когото душата ми люби; търсих го и го не намерих.

3. Срещнаха ме стражари, които обикалят града; не видяхте ли — попитах ги оногова, когото обича душата ми?

4. Но, щом ги отминах, намерих оногова, когото обича душата ми, хванах се за него и го не пуснах, докле го не заведох в къщата на майка си и в спалните на родителката си.

5. Възлюбеният. Заклевам ви, дъщери иерусалимски, в сърните и полските кошути: недейте буди и тревожи възлюбената, докле й е воля.

6. Хор. Коя е тая, която възлиза от пустинята като димен стълб, накадена със смирна и тамян и с всякакви мироварски прахове?

7. Ето неговият одър — на Соломона: около му шейсет души юнаци, Израилеви юнаци.

8. Всички държат по меч и са опитни на бой; всеки си има меч на бедрата поради нощния страх.

9. Носилка си е направил цар Соломон от ливанско дърво;

10. стълбците й е направил от сребро, облегалата й от злато, седалото й от пурпурен плат; извътре са я присърце украсили дъщерите иерусалимски.

11. Излезте, дъщери сионски, и погледайте цар Соломона с венеца, с който го е увенчала майка му в деня на сватбата му, в радостния за сърцето му ден.

ГЛАВА 4.

1. Възлюбеният. О, хубава си, моя мила, хубава си! очите ти са гълъбови под твоите къдри; косата ти е като стадо кози, кога слизат от Галаадската планина;

2. зъбите ти — като стадо остригани овци, кога излизат из къпалня, от които всяка има две агънца, и ялова няма помежду им;

3. устните ти — като алена панделка, и устата ти са сладкодумни; твоите ланити под къдрите твои са като половинки нарови;

4. шията ти — като Давидова кула, направена за оръжие: на нея висят хиляди щитове — все щитове на юнаци;

5. двете твои ненки са като близначета от млада сърна, които пасат между кринове.

6. Докле денят лъха прохлада, и бягат сенките, ще ида на смирнова планина и на тамянова могила.

7. Цяла си хубава, моя мила, и петно няма на тебе!

8. Слез с мене от Ливан, невесто, слез с мене от Ливан! бързай от връх Амана, от връх Семир и Ермон, от лъвски леговища, от леопардови планини!

9. Ти плени сърцето ми, сестрице невесто! плени сърцето ми с един поглед на очите си, само с огърлието на шията си.

10. О, как са сладки твоите милувки, сестрице невесто! По-сладки от вино са твоите милувки, и благоуханието на твоите мазила е по-приятно от всички аромати.

11. Из устата ти капе вощен мед, невесто, мед и мляко под езика ти, и благоуханието на дрехите ти е като благоухание ливанско!

12. Затворена градина е моята сестрица невеста, заключен кладенец, запечатан извор;

13. твоите разсадници са градина с нарове, с най-хубави плодове, кипери с нарди,

14. нард и шафран, тръстика и дърчин с всякакви благовонни дървета, смирна и алой с всякакви най-хубави аромати;

15. ти си градински извор, кладенец от жива вода, изтичаща от Ливан.

16. Възлюбената. Дигни се, ветре, от север, завей и ти, ветре, от юг и повей над градината ми, и ще се разлеят ароматите й! Нека дойде моят възлюбен в градината си и да вкуси сладките й плодове.

ГЛАВА 5.

1. Възлюбеният. Дойдох в градината си, сестрице невесто, обрах си смирната с моите аромати, ядох си меденитe пити с моя мед, пих си виното с моето мляко. Яжте, другари, пийте, драги, и се насищайте!

2. Възлюбената. Заспала съм, но сърцето ми е будно; ето, гласът на моя възлюбен, който чука: отвори ми, сестро, моя мила, моя гълъбице, моя съвършена! защото главата ми е цяла с роса покрита, и къдрите ми — с нощна влага.

3. Съблякла съм хитона си, пак ли да го обличам? Умила съм нозете си, как да ги калям?

4. Моят възлюбен протегна ръка през пролуката, и сърцето ми се развълнува от него.

5. Станах да отворя на моя възлюбен; от ръцете ми капеше смирна, от пръстите ми капеше благоуханна смирна върху дръжката на ключалката.

6. Отворих на моя възлюбен, а моят възлюбен беше си отишъл. Душата ми примря, докле той говореше; търсих го, но го не намерих; виках го, но ми се не обаждаше.

7. Срещнаха ме стражарите, които обикалят града, набиха ме, израниха ме; снеха ми булото тия, които пазеха стените.

8. Заклевам ви, дъщери иерусалимски! Ако срещнете моя възлюбен, да му кажете, че изнемогвам от любов.

9. Хор. С какво е твоят възлюбен по-добър от другите възлюбени, о, най-хубава между жените? С какво твоят възлюбен е по-добър от другите, че ни тъй заклеваш?

10. Възлюбената. Моят възлюбен е бял и румен, личен между десет хиляди други;

11. главата му — чисто злато; къдрите му — вълнисти, черни като врана;

12. очите му — като гълъби край водни потоци, къпещи се в мляко, седещи в доволство;

13. бузите му — ароматен цветник, лехи с благовонни билки; устните му — крин, от който капе чиста смирна;

14. ръцете му — златни валяци, обсипани с топази; коремът му — като изваяние от слонова кост, обложено със сапфири;

15. нозете му — мраморни стълбове, поставени върху златни подножки; изглед има като Ливан, величествен е като кедър;

16. устата му — сладост, и цял той е прелест. Ето кой е моят възлюбен, и ето кой е другарят ми, дъщери иерусалимски.

ГЛАВА 6.

1. Хор. отиде твоят възлюбен, о, най-хубава между жените? Накъде свърна твоят възлюбен? ние ще го потърсим с тебе.

2. Възлюбената. Моят възлюбен отиде в градината си, в ароматните цветници, за да пасе в градините и да бере кринове.

3. Аз принадлежа на моя възлюбен, а моят възлюбен — на мене; той пасе между криновете.

4. Възлюбеният. Хубава си, моя мила, като Тирца, прелестна като Иерусалим, страшна като войнство със знамена.

5. Отвърни очите си от мене, защото ме вълнуват.

6. Косата ти е като стадо кози, кога слизат от Галаад; зъбите ти като стадо овци, кога излизат из къпалня, от които всяка с по две агънца, и ялова помежду им няма;

7. твоите ланити под къдрите ти са като две половинки нарови.

8. Има шейсет царици, осемдесет наложници и безброй моми,

9. но едничка е тя, гълъбицата ми, съвършената ми; едничка е тя на майка си, белязана у родителката си. Видяха я момите, и я възвеличиха, видяха я царици и наложници, и я възхвалиха:

10. „Коя е тая, що блещи като зора, хубава като месечина, светла като слънце, страшна като войнство със знамена?“

11. Слязох в ореховата градина да погледам зелената долина, да видя, развила ли се е лозата, цъфнали ли са наровете?

12. Не зная, как душата ме влечеше към колесниците на големците от моя народ.

ГЛАВА 7.

1. Хор. Обърни се, обърни се, Суламито, обърни се, обърни се, да те погледаме! — Възлюбеният. Какво ще гледате на Суламита като на хоро манаимско?

2. Хор. О, как са хубави нозете ти в сандали, дъще именита! Облите ти бедра са като огърлие, работено от ръце на изкусен художник;

3. коремът ти е като кръгло блюдо, в което ароматното вино се не свършва; утробата ти — купен пшеница, обиколен с кринове;

4. двете твои ненки — като две яренца, сърнински близначета;

5. шията ти — като стълб от слонова кост; очите ти — Есевонски езерца, при Батрабимски порти; носът ти — ливанска кула, обърната към Дамаск;

6. главата ти на тебе — като Кармил; и косата на главата ти — като пурпур; царят е увлечен от твоите къдри.

7. Възлюбеният. Колко си хубава, колко си привлекателна моя възлюбена, с твоята миловидност!

8. Тази твоя снага прилича на палма, и твоите ненки — на гроздове.

9. Помислих си: да се качех на палмата, бих се хванал за клоните й; и твоите ненки биха били вместо гроздове, и мирисът от твоите ноздри — като мирис от ябълка;

10. устата ти са като най-добро вино. — Възлюбената. То тече право към другаря ми, подслажда устата на уморени.

11. Аз принадлежа на другаря си, и той копнее за мене.

12. Дойди, мой мили, да излезем на полето, да поживеем в селата;

13. утре ще идем на лозята, ще видим, развила ли се е лозата, разтворили ли са се пъпките, цъфнали ли са наровете; там ще те обсипя с милувки.

14. Мандрагорите вече благоухаят, и до вратата ни има всякакви най-хубави плодове, нови и стари; запазила съм ги за тебе, мой мили!

ГЛАВА 8.

1. О, да беше ти мой брат, сукал гърдите на майка ми! Тогава, като те срещнех на улицата, щях да те целувам, и нямаше да ме осъждат.

2. Щях да те поведа, щях да те заведа в майчината си къща. Ти щеше да ме учиш, пък аз щях да те поя с ароматно вино, със сок от моите нарове.

3. Лявата му ръка е под главата ми, а дясната ме прегръща.

4. Възлюбеният. Заклевам ви, дъщери иерусалимски, недейте буди и тревожи възлюбената, докле й е воля.

5. Хор. Коя е тая, която възлиза от пустинята, опирайки се на своя възлюбен? — Възлюбеният. Събудих те аз под ябълката: там те е родила майка ти, там те е добила твоята родителка.

6. Положи’ ме като печат на сърцето си, като пръстен на ръката си, защото любовта е силна като смърт; ревността — люта като преизподня; стрелите й са стрели огнени; тя е пламък много силен.

7. Големи води не могат угаси любовта, и реки не ще я залеят. Ако някой дадеше всичкото богатство на своя дом за любов, той би бил отхвърлен с презрение.

8. Хор. Имаме сестра, която е още малка: няма още ненки; какво ще правим със сестра си, ако дойдат за нея сватовници?

9. Да беше стена, щяхме да съградим върху й дворци от сребро; да беше врата, щяхме да я обложим с кедрови дъски.

10. Възлюбената. Аз съм стена и ненки имам като кули; затова ще бъда в очите му като напълно развита.

11. Хор. Соломон имаше лозе във Ваал-Хамон; той предаде това лозе на пазачи; всеки беше длъжен да достави за плодовете му хиляда сребърника.

12. Възлюбената. А моето лозе си е при мене. Хилядата нека са за тебе, Соломоне, а двеста — за пазачите на плодовете му.

13. Възлюбеният. Жителко на градините! Другарите слушат гласа ти; дай и аз да го послушам.

14. Възлюбената. Тичай, мой мили, и бъди като сърна, или като млад елен, в благоуханни планини!

КНИГА ПРЕМЪДРОСТ СОЛОМОНОВА[1]

ГЛАВА 1.

1. Обичайте правдата, съдии земни, мислете право за Господа, и със сърдечна простота Го търсете,

2. защото Него намират ония, които Го не изкушават, и се не явява на ония, които не вярват в Него.

3. Защото неправи умувания отдалечават от Бога, и изпитването на силата Му ще изобличи безумните.

4. В лукава душа няма да влезе премъдрост и няма да обитава в тяло, което робува на греха;

5. защото Светият Дух на премъдростта ще се отдалечи от лукавство, ще се отвърне от неразумни умувания и ще се засрами от приближаващата се неправда.

6. Човеколюбивият дух е премъдрост и няма да остави ненаказан оногова, който богохулствува с уста, защото Бог е свидетел на вътрешните му чувства, истинен зрител на сърцето му и слушател на езика му.

7. Духът на Господа изпълня вселената и, понеже всичко обема, знае всяка дума.

8. Затова, никой, който говори неправда, не ще се укрие, и не ще го отмине изобличителният съд.

9. Защото по’мислите на нечестивеца ще бъдат изпитвани, и думите му ще възлязат при Господа да изобличат беззаконията му,

10. понеже ухото на ревността чува всичко, и ропотът няма да се скрие.

11. Затова пазете се от безполезен ропот и вардете се от злодумство на езика, защото дори тайна дума не ще мине току-тъй, а клеветни уста убиват душата.

12. Не ускорявайте смъртта със заблужденията на живота си и не привличайте си гибел с делата на ръцете си.

13. Бог не е създал смъртта и не се радва, кога гинат живите,

14. защото Той е създал всичко за битие, и всичко в света е спасително: няма пагубна отрова, няма и адово царство на земята.

15. Праведността е безсмъртна, а неправдата причинява смърт;

16. нечестивите я привлякоха с ръце и думи, счетоха я за приятел и изнемогнаха, и сключиха съюз с нея, защото са достойни да бъдат неин дял.

---

[1] Тая книга е преведена от гръцки. ↑

ГЛАВА 2.

1. Които умуват криво, думаха в себе си: кратък и печален е нашият живот, и човек не може се избави от смъртта, и никой не познава такъв, който да е освободил някого от ада.

2. Ние сме случайно родени и отпосле ще бъдем като че не сме били: диханието в ноздрите ни е дим, и думата — искра в движението на сърцето ни.

3. Кога тя угасне, тялото ще се обърне в прах, и духът ще се разпилее като рядък въздух;

4. и с време ще се забрави името ни, и никой няма да си спомни за делата ни; и животът ни ще премине като следа от облак, и ще се разпилее като мъгла, разгонена от лъчите на слънцето и отежняла от топлината му.

5. Защото животът ни е като кога сянка премине, и няма за нас връщане от смъртта: положен е печат и никой се не връща.

6. Затова нека се наслаждаваме от сегашните блага и да бързаме да се ползуваме от тоя свят като от младостта:

7. да се наситим със скъпоценно вино и благоухания, и пролетният цвят на живота да ни не отмине;

8. да се увенчаем с рози, преди да са увяхнали;

9. никой от нас да се не лишава от участие в нашата наслада; вредом да оставим следи от веселба, защото това е наш дял и наш жребий.

10. Да притесняваме сиромаха праведник, да не пожалим вдовици, и да се не срамим от многогодишните седини на старец.

11. Силата ни да бъде закон на правдата, защото безсилието се оказва безполезно.

12. Да нагласим примки за праведника, защото той ни е в тягост и се противи на делата ни, укорява ни за грехове против закона и хули ни за греховете на нашето възпитание;

13. обявява се за такъв, който има познание за Бога, и нарича себе си син на Господа,

14. пред нас той е изобличение на нашите помисли.

15. Тежко ни е и да го гледаме, защото неговият живот не е като живота на другите, и пътищата му се различават от нашите.

16. Той ни смята за гнусота и бяга от нашите пътища като от нечистотии, облажава края на праведните и хвалбиво нарича Бога свой баща.

17. Да видим, прави ли са думите му, и да изпитаме, какъв ще бъде краят му;

18. защото, ако тоя праведник е син Божий, Бог ще го защити и ще го избави от ръката на враговете.

19. Да го изпитаме с обиди и мъки, за да узнаем смирението му и да видим кротостта му;

20. да го осъдим на безчестна смърт, защото, според думите му, имало кой да се грижи за него.

21. Тъй умуваха те, и се измамиха; защото злобата им ги беше заслепила,

22. и те не познаха тайните Божии, не очакваха награда за светост и не смятаха за достойни наградите на непорочните души.

23. Бог е създал човека за нетление и го е направил образ на Своето вечно битие;

24. ала по завист от дявола влезе в тоя свят смъртта, и я изпитват ония, които са от неговия дял.

ГЛАВА 3.

1. А душите на праведните са в Божия ръка, и мъка няма да ги докосне.

2. В очите на неразумните те минаваха за умрели, и краят им се считаше за погибел,

3. и заминаването им от нас — унищожение; но те си пребъдват в мир.

4. Защото, макар в очите на хората и да се наказват, тяхната надежда е пълна с безсмъртие.

5. И бидейки малко наказани, те ще бъдат много облагодетелствувани, защото Господ ги е изпитал и ги е намерил достойни за Него.

6. Той ги е изпитал като злато в горнило и ги е приел като най-съвършена жертва.

7. Когато им се въздава, те ще блеснат като искри, които лазят по стърнище.

8. Ще съдят племена и ще владеят над народи, а над тях ще царува Господ вовеки.

9. Които се Нему надяват, ще познаят истината, и верните в любовта ще пребъдат у Него; защото благодат и милост има за светиите Му и промисъл за избраниците Му.

10. А нечестивците, както са умували, тъй и ще понесат наказание, задето са презрели праведника и отстъпили от Господа.

11. Защото, които презират мъдрост и поука, са нещастни, и тяхната надежда е суетна, и трудовете — безплодни, и делата — безполезни.

12. Жените им са несмислени и децата им лоши, проклет е родът им.

13. Блажена е оная бездеткиня, която не се е осквернила, която не е познала беззаконна постеля: тя ще получи плод, кога се награждават светите души.

14. Блажен е и скопецът, който не е сторил беззаконие с ръка и не е помислил лошо против Господа, защото нему ще се даде особена

благодат на вярата и най-приятен дял в Господния храм.

15. Плодът на добрите трудове е славен, и коренът на мъдростта — неподвижен.

16. Децата на прелюбодейците ще бъдат несъвършени, и семето от беззаконна постеля ще изчезне.

17. Макар и да бъдат дълговечни, няма да ги смятат за нищо, и късната им старост ще бъде без почит.

18. Ако пък умрат скоро, не ще имат надежда и утеха на съдния ден;

19. защото ужасен е краят на неправедния род.

ГЛАВА 4.

1. По-добре е бездетство с добродетел, защото споменът за нея е безсмъртен: тя се признава и от Бога, и от людете.

2. Кога е тука, подражават й, а кога си отиде, стремят се към нея; и във вечността тя тържествува увенчана, като удържала победа чрез непорочни подвизи.

3. А плодородното множество нечестивци не ще принесе полза, и прелюбодейните издънки не ще пуснат дълбоки корени и не ще стигнат до твърда основа;

4. и макар за малко време да се раззеленяват по клоните, но като няма твърдост, ще се разклатят от вятъра и от напора на ветровете ще бъдат изкоренени;

5. крехките клони ще се пречупят, и плодът им ще бъде безполезен, неузрял за храна и негоден за нищо;

6. защото деца, раждани от незаконни съжителства, са свидетели на разврат против родителите при разпита им.

7. А праведникът и да умре рано, ще бъде в покой,

8. защото не в дълговечността е честната старост, и не с броя на годините тя се измерва.

9. Мъдростта е седина за людете, и безпорочният живот — възраст на старостта.

10. Като благоугодил Богу, праведникът е обикнат и, като живял посред грешници, е прибран;

11. грабнат е, да не би злоба да измени разума му, или коварство да прелъсти душата му.

12. Защото упражнението в нечестие помрачава доброто, и вълнението на страстта развратява незлобивия ум.

13. Достигнал съвършенство в кратко време, той е навършил дълги години;

14. защото душата му е била угодна Господу, затова и побързал да излезе изсред нечестието. А хората видяха това, и не разбраха, дори и не помислиха,

15. че благодат и милост има за светиите Му и промисъл — за избраниците Му.

16. Праведникът, умирайки, ще осъди живите нечестивци, и бързо стигналата до съвършенство младост — дълговечната старост на неправедника;

17. защото те ще видят свършека на мъдрия и не ще разберат, какво е отредил Господ за него и защо го е поставил в безопасност;

18. те ще видят и ще го унижат, но Господ ще им се насмее;

19. и след това ще бъдат безчестен труп и позор между умрелите навеки, защото Той ще ги повали да паднат ничком безгласно, — ще ги разтърси от основи, и те най-сетне ще запустеят, ще бъдат в скърби, и споменът им ще загине;

20. съзнавайки греховете си, те ще застанат със страх, и техните беззакония ще ги осъдят в лицето им.

ГЛАВА 5.

1. Тогава праведникът ще застане с голяма смелост пред лицето на ония, които са го оскърбявали и презирали неговите подвизи;

2. а те, като видят, ще се смутят от голям страх и ще се слисат от неочакваното негово спасение

3. и, като се разкайват и въздишат от притеснение на духа, ще думат в себе си: това е оня същият, който беше някога си за присмех и за приказна гавра помежду ни.

4. Безумни, ние смятахме живота му за лудост и смъртта му — безчестна!

5. А как е причислен към Божиите синове, и жребият му е със светиите?

6. И тъй, ние сме се отклонили от пътя на истината, и светлината на правдата не ни е светила, и слънце не ни е озарявало.

7. Ние се изпълнихме с беззаконни и гибелни дела, ходихме по непроходни пустини, а Господния път не познахме.

8. Каква полза ни принесе високомерието, и какво ни даде богатството с пустославие?

9. Всичко това премина като сянка и като бързолетна мълва.

10. Както кога мине кораб по развълнувана вода, не може да се намери дирята, ни пътя на дъното му във вълните;

11. или както от летяща по въздуха птица не остава никакъв белег от нейния път, но лекият въздух, ударян с крилата и разсичан от бързото движение, бива преминат от движещите се крила, и след това не остава никакъв знак, че е минато по него;

12. или както от стрела, пусната в луча, разделеният въздух веднага пак се събира, тъй че не може се позна, през къде е минала тя;

13. тъй и ние се родихме и умряхме, и не можахме да покажем никакъв знак на добродетел, а се изтощихме в нашето беззаконие.

14. Защото надеждата на нечестивеца изчезва като прах, отнасян от вятъра, и като ситен скреж, разнасян от бурята, и като дим, развяван от вятъра, и преминава като спомен за еднодневен гост.

15. А праведниците живеят довека; наградата им е у Господа и грижата за тях у Вишния.

16. Затова те ще получат царство на славата и венец на красотата от ръката на Господа, защото Той ще ги закрили с десницата и ще ги защити с мишцата.

17. Той ще вземе за всеоръжие — Своята ревност, и ще въоръжи тварите за отмъщение на враговете;

18. ще облече за броня правдата, и ще Си наложи за шлем — нелицеприятния съд;

19. ще вземе за непобедим щит — светостта;

20. строгия Си гняв ще изостри като меч, и светът ще се опълчи с Него против безумците.

21. Ще захвъркат праволучни светкавични стрели, и от облаците, като от силно опнат лък, ще полетят в лучата,

22. и като от каменометно оръдие с ярост ще се изсипе град; ще възнегодува против тях морската вода, и реките свирепо ще ги издавят;

23. ще въстане против тях духът на силата и ще ги разнесе като вихър.

24. Тъй беззаконието ще опустоши цялата земя, и злодеянието ще катурне престолите на силните.

ГЛАВА 6.

1. Затова, слушайте, царе, и разберете, научете се, съдии от земните краища!

2. Внимавайте, вие, които владеете множествата и които се гордеете пред народите!

3. От Господа ви е дадена властта, и силата — от Вишния, Който изследва делата ви и изпитва намеренията.

4. Защото вие, бидейки служители на царството Му, не съдихте право, не пазихте закона и не постъпяхте по Божията воля.

5. Страшно и скоро ще ви се яви Той, — и съдът над управниците е строг,

6. защото малкият заслужава милост, а силните ще бъдат силно мъчени.

7. Господ на всички няма да се уплаши от лице и не ще се побои от величие, защото Той е сътворил и малък и велик и еднакво промисля за всички;

8. но управниците ги очаква строго изпитание.

9. И тъй, към вас, царе, са думите ми, за да се научите на премъдрост и да не падате.

10. Защото, които свето пазят светото, ще се осветят, и които са се научили на това, ще намерят оправдание.

11. Затова пожелайте силно думите ми, обикнете ги и научете се.

12. Премъдростта е светла и не повяхва, и които я обичат, лесно я виждат, които я търсят, намират я;

13. тя дори преваря ония, които искат да я познаят.

14. Който я търси от ранно утро, няма да се умори, защото ще я намери да седи пред вратата му.

15. Да се мисли за нея вече е съвършенство на разума, и който стои буден заради нея, скоро ще се освободи от грижи,

16. защото тя сама обикаля и търси достойните за нея и благосклонно им се явява на пътищата, и при всяка мисъл се среща с тях.

17. Нейно начало е най-искреното желание да се учиш,

18. а грижата да се учиш е любов; любовта пък е да пазиш законите й; а да пазиш законите е залог за безсмъртие,

19. а безсмъртието приближава към Бога;

20. затова стремеж към премъдрост възвежда до царство.

21. И тъй, владетели на народите, ако ви се услаждат престоли и скиптри, почтете премъдростта, за да царувате довека.

22. А какво е премъдрост и как е произлязла тя, ще обадя,

23. и няма да скрия от вас тайните, а ще изследвам от самото раждане,

24. и ще открия нейното познаване, и не ще отмина от истината;

25. и не ще тръгна заедно с чезнещия от завист, защото такъв няма да има дял с премъдростта.

26. Многото мъдри са спасение за света; и разумен цар е добруване за народа.

27. Затова, учете се от думите ми, и ще придобиете полза.

ГЛАВА 7.

1. И аз съм човек смъртен, подобен на всички, потомък на първосъздадения, земнородения.

2. И аз бидох образуван в плът у майчина утроба през десет месеца, като се сгъстих в кръв от семето мъжево и от усладата, съединена със сън.

3. И аз, като се родих, задишах общия въздух и паднах на тая същата земя, първи глас издадох с плач, както всички;

4. отхранихa ме в пелени и с грижи,

5. защото ни един цар другояче не се е родил:

6. един за всички е входът в живота, и еднакъв е изходът.

7. Затова се молих — и биде ми даруван разум, виках — и слезе върху ми дух на премъдрост.

8. Аз предпочетох мъдростта пред скиптри и престоли и богатството смятах за нищо пред нея;

9. драгоценния камък не сравних с нея, защото пред нея всичкото злато е нищожен пясък, а среброто е кал в сравнение с нея.

10. Аз я обикнах повече от здраве и хубост и в избора предпочетох нея пред светлината, защото нейната светлина не угасва.

11. А заедно с нея дойдоха при мене всички блага и безбройно богатство чрез ръцете й;

12. аз се радвах на всички тия блага, защото премъдростта ме ръководеше, ала не знаех, че тя е тяхна виновница.

13. Без хитрост се научих, и без завист предавам, не скривам богатството й,

14. защото тя е неизчерпно съкровище за людете; ползувайки се от нея, те влизат в съдружие с Бога чрез даровете на учението.

15. Дано Бог ми дадеше да говоря, според както разбирам, и да мисля достойно за даруваното, понеже Той е ръководител към мъдрост и изправител на мъдрите.

16. Защото в Негова ръка сме и ние, и нашите думи, и всяко разбиране и изкуство да се работи.

17. Сам Той ми дарува истинско познание на това, що съществува, за да позная строежа на света и действието на стихиите,

18. началото, края и средата на времената, повратните смени и измененията на времената,

19. годишните кръгове и положението на звездите,

20. природата на животните и свойствата на зверовете, стремежа на ветровете и мислите на людете, отликите на растенията и силата на корените.

21. Познах всичко, и скрито и явно, защото ме научи премъдростта, художница на всичко.

22. Тя е дух разумен, свет, единороден, многочастен, тънък, лесноподвижен, светъл, чист, ясен, безвреден, добролюбив, бърз, неудържим,

23. благодетелен, човеколюбив, твърд, непоколебим, спокоен, безпечален, всевиждащ и проникващ всички умни, чисти, най-тънки духове.

24. Защото премъдростта е по-подвижна от всяко движение, и поради своята чистота през всичко преминава и прониква.

25. Тя е дихание на Божията сила и чист излив на славата Вседържителева, затова нищо осквернено не ще влезе в нея.

26. Тя е отраз на вечната светлина, чисто огледало на действието на Бога и образ на благостта Му.

27. Едничка е тя, но всичко може и, пребъдвайки сама в себе си, всичко подновява и, минавайки от рода в род у светите души, приготвя Божиите приятели и пророци;

28. защото Бог никого не обича, освен оногова, който живее с премъдростта.

29. Тя е по-хубава от слънцето и превъзхожда множеството звезди; в сравнение със светлината тя е по-горе;

30. защото светлината се сменява с нощта, а на премъдростта не надвива злобата.

ГЛАВА 8.

1. Тя бързо се разпростира от единия край до другия и урежда всичко за полза.

2. Аз я обикнах и потърсих от младини, и пожелах да си я взема за невеста и станах любител на хубостта й.

3. Тя въздига благородството си с това, че живее заедно с Бога, и Владетелят над всички я е обикнал:

4. тя е посветена в тайните на Божия ум и е избирателка на делата Му.

5. Ако богатството е многожелана придобивка в живота, то кое е по-богато от премъдростта, която всичко върши?

6. Ако благоразумието върши много, то кой художник е по-добър от нея?

7. Ако някой обича праведност, — плодовете й са добродетели: тя научава на целомъдрие и на разсъдливост, справедливост и храброст, от които нищо по-полезно няма за людете в живота.

8. Ако някой желае голяма опитност, мъдростта знае отдавна миналото и налучва бъдното, знае тънкостта на думите и разрешението на загадките, предузнава личбите и чудесата и сетнините от годините и времената.

9. Затова намислих да я взема в съжителство с мене си, като зная, че тя ще ми бъде съветница на добро и утеха в грижи и скърби.

10. Чрез нея ще имам слава у народа и чест пред стареите, макар и юноша;

11. ще се покажа проницателен в съд, и в очите на силните ще заслужа учудване.

12. Кога мълча, те ще чакат, и кога заговоря, ще внимават, и кога продължа речта си, ще турят ръка на уста.

13. Чрез нея ще постигна безсмъртие и ще оставя вечен помен на ония, които бъдат след мене.

14. Ще управлявам народи, и ще ми се покоряват племена;

15. ще се уплашат от мене, кога чуят за мене страшни тирани; между народа ще съм добър и на война — храбър.

16. Като дойда у дома си, ще се успокоя с нея, защото в нейните обноски няма грубост, нито в съжителството с нея — скръб, а радост и веселие.

17. Размисляйки за това в себе си и обмисляйки в сърцето си, че в родство с премъдростта има безсмъртие,

18. и в дружба с нея — добра наслада, и в трудовете на ръцете й — неоскъдно богатство, и в разговор с нея — разум, и в общение с думите й — добра слава, — аз ходих и търсих, как да я взема за себе си.

19. Аз бях даровито дете и получил бях добра душа;

20. при това, бидейки добър, влязох и в чисто тяло.

21. Като разбрах, че иначе не мога я овладя, освен ако Бог дари, — и че беше работа на разума, да се познае, чий е тоя дар, — аз се обърнах към Господа и Нему се молих и думах от все сърце:

ГЛАВА 9.

1. Боже на отците и Господи на милостта, Който си направил всичко със словото Си

2. и Който си устроил с премъдростта Си човека, за да владее над създадените от Тебе твари

3. и да управлява света свето и справедливо, и с душевна правота да върши съд!

4. Дарувай ми приседналата до Твоя престол премъдрост и недей ме отхвърля изсред децата Си,

5. защото аз съм Твой раб и син на Твоята рабиня, човек немощен и кратковременен по живот и слаб да разбера съд и закони.

6. Та и да беше някой съвършен между синовете човешки, без Твоята премъдрост той ще бъде признат за нищо.

7. Ти ме избра за цар на Твоя народ и за съдия на Твоите синове и дъщери;

8. Ти каза да съградя храм на Твоята света планина и олтар в града на Твоето обиталище, по подобие на светата скиния, която изпървом Ти бе приготвил.

9. С Тебе е премъдростта, която знае делата Ти и е била там, когато си правил света, и знае, какво е угодно пред очите Ти и какво е право според Твоите заповеди;

10. прати я от светите небеса, прати я от престола на славата Си, за да ми спомага в трудовете ми, и за да зная, какво е благоугодно пред Тебе;

11. защото тя всичко знае и разбира и мъдро ще ме ръководи в делата ми и ще ме запази в славата си;

12. и делата ми ще бъдат благоприятни, и ще съдя народа Ти справедливо и ще бъда достоен за престола на баща си.

13. Защото, кой човек може да познае Божиите намерения? или кой може разбра, какво е угодно Господу?

14. Нетвърди са помислите на смъртните, погрешни са нашите помисли,

15. защото тленното тяло тежнее на душата, и тая земна хижа притиска многогрижния ум.

16. Ние едва можем да постигнем и това, що е на земята, и с мъка разбираме това, що е наръки, а какво е на небесата — кой е изследвал?

17. А волята Ти кой би познал, ако не беше дарувал премъдрост и не беше пратил отгоре Твоя Свети Дух?

18. И тъй, пътищата на земните жители се оправиха, и людете се научиха на това, що е Тебе угодно,

19. и се спасиха чрез премъдростта.

ГЛАВА 10.

1. Тя е запазила първосъздадения отец на света, който беше сътворен самичък, и го е избавила от собственото му падение:

2. тя му е дала сила да владее над всичко.

3. А отстъпилият от нея неправедник в своя гняв загина от братоубийствена ярост.

4. Пак премъдростта заради него спаси земята, когато беше потопявана, като запази праведника чрез малко дърво.

5. Пак тя между народите, смесени в единомислие за зло, намери праведника и го заварди безукорен пред Бога, и го запази твърд в нежността му към сина.

6. Тя през време, когато загиваха нечестивците, спаси праведника, който избягна огъня, паднал върху пет града,

7. от които за свидетелство на нечестието остана да се дими пуста земя и растения, принасящи безвреме плод, и за паметник на невярна душа е солният стълб, който там стои.

8. Защото те, като презряха премъдростта, не само че повредиха на себе си, задето не познаха доброто, но и оставиха на живите спомен за безумието си, за да не могат скри това, в което се бяха заблудили.

9. А премъдростта спаси от неволя ония, които й служеха.

10. Тя учеше на прави пътища побягналия от братов гняв праведник, показа му царството Божие и му дарува знанието на светиите, помагаше му в огорчения и обилно награди трудовете му.

11. Когато от користолюбие го увреждаха, тя застана пред него и го обогати,

12. запази го от враговете и го тури в безопасност пред ония, които коварствуваха против него, и в силната борба му даде победа, за да знае, че от всичко най-силно е благочестието.

13. Тя не остави продадения праведник, а го спаси от грях:

14. тя слиза с него в ямата, не го остави и в окови, и сетне му донесе царски скиптър и власт над ония, които го угнетяваха, показа, че са лъжци тия, що го обвиняваха, и му дари вечна слава.

15. Тя освободи светия народ и непорочното семе от народи притеснители,

16. влезе в душата на Господния служител и се опълчи против страшните царе с чудеса и личби.

17. Тя възнагради светиите за трудовете им, води ги по чуден път; и денем им беше закрила, а нощем — звездна светлина.

18. Тя ги преведе през Червено море и ги прекара през голяма вода,

19. а враговете им издави и ги изхвърли из дълбинето на бездната.

20. И тъй, праведниците завладяха оръжието на нечестивците и възпяха Твоето свето име, Господи, и единодушно прославиха Твоята победна ръка,

21. защото премъдростта отвори на неми устата и направи разбрани детските езици.

ГЛАВА 11.

1. Тя уреди работите им чрез ръката на светия пророк;

2. те минаха през необитаема пустиня и поставиха шатри на непроходни места;

3. опълчиха се против неприятели и отмъстиха на врагове;

4. замъчи ги жажда, и те повикаха към Тебе, и дадена им бе вода от стръмна скала и утоление на жаждата — от твърд камък.

5. Защото, с каквото бяха наказани враговете им,

6. с такова те, намирайки се в нужда, бидоха облагодетелствувани:

7. вместо извор на постоянно течаща река, размътена с воняща кръв,

8. за изобличение на детеубийствената им заповед, Ти неочаквано им даде обилна вода,

9. като показа тогава чрез жаждата, как Ти бе наказал противниците им.

10. Защото, когато бяха изпитвани, ако и да се подлагаха на милостиво вразумение, тогава познаха, как са се мъчили съдените в гняв нечестивци;

11. защото тях Ти изпитваше като баща, поучавайки, а ония — като гневен цар, осъждайки измъчи.

12. И които не бяха там, и които бяха, еднакво пострадаха:

13. тях постигна двойна скръб и охкане от спомена за миналото.

14. Те, когато чуха, че чрез техните наказания ония бидоха облагодетелствувани, познаха Господа.

15. От Когото преди, като от отхвърлен, се отрекоха с хули, Томува подир събитията се чудеха, след като претърпяха нееднаква с праведните жажда.

16. А за неразумните помисли на тяхната неправда, по които в заблуда служеха на безсловесни влечуги и презрени чудовища, Ти за наказание напрати върху им множество безсловесни животни,

17. за да познаят, че с каквото някой съгрешава, с такова бива и наказван.

18. Не беше невъзможно за всемощната Ти ръка, която създаде тоя свят от безо’бразно вещество, да напратиш върху им множество мечки и свирепи лъвове,

19. или неизвестни новосъздадени люти зверове, или дишащи огнен дъх, или изхвърлящи кълба дим, или изпускащи из очи ужасни искри,

20. които не само че би могли с повреди да ги изтребят, но по ужасен начин да ги погубят.

21. Па и без това те можеха да погинат с едно духване, преследвани с правосъдие и разпилявани с духа на Твоята сила; но Ти си наредил всичко с мяра, брой и тегло.

22. Защото голяма сила винаги е присъща Тебе, и кой ще се опълчи против силата на Твоята мишца?

23. Цял свят е пред Тебе като залюлени къпони, или като капка утринна роса, що пада на земята.

24. Ти всички милуваш, защото всичко можеш, и заглаждаш човешките грехове заради покаяние.

25. Ти обичаш всичко съществуващо и се не гнусиш от нищо, което си сътворил, понеже не щеше да създадеш нещо, ако би го мразил.

26. И как можеше да пребъдва нещо, ако Ти не искаше? Или как би се запазило това, що не е повикано от Тебе?

27. Но Ти всичко щадиш, защото всичко е Твое, душелюбивий Господи!

ГЛАВА 12.

1. Твоят нетленен Дух пребъдва у всичко.

2. Затова Ти малко по малко изобличаваш заблудилите се и, като им напомняш, в какво съгрешават, вразумяваш ги, та, като отстъпят от злото, да повярват в Тебе, Господи!

3. И тъй, като се погнуси от древните жители на Твоята света земя,

4. които вършеха омразни врачовни дела и нечестиви жертвоприношения,

5. от безжалостните убийци на деца и от ония, които на жертвени гощавки унищожаваха дробинета от човешката плът и кръв в тайни събрания,

6. и от родителите, които убиваха безпомощни души, — Ти поиска да ги погубиш чрез ръцете на отците ни,

7. та земята, най-драгоценна от всичко Твое, да приеме достойното население от Божии чеда.

8. Но и тях, като люде, Ти щади, като напрати стършели — предтечи на Твоето воинство, за да ги изтребват полека-лека.

9. Макар че не беше невъзможно за Тебе да подчиниш чрез война нечестивите под праведните, или да ги изтребиш със страшни зверове или със страшна дума наведнъж;

10. но Ти, наказвайки ги полека-лека, даваше място на покаянието, макар да знаеше, че племето им е нехелито, и злото им е вродено, и мисълта им няма да се измени довека.

11. Защото семето им беше открай проклето, и не от страх пред някого Ти оставяше греховете им ненаказани.

12. Защото, кой ще каже: „какво стори Ти?“ или кой ще се опълчи против Твоя съд? и кой ще Те обвини, че си погубил народи, които си Ти сътворил? Или кой защитник ще дойде при Тебе с ходатайство за неправедни люде?

13. Защото, освен Тебе, няма Бог, Който да се грижи за всички, за да Ти доказва, че си съдил несправедливо.

14. Ни цар, ни властелин не е в сила да се яви пред Твоите очи за ония, които си погубил.

15. Бидейки праведен, Ти всичко праведно управляваш, като считаш за несвойствено на Твоята сила да осъдиш оногова, който не заслужава наказание.

16. Защото Твоята сила е начало на правдата, и самото това, че владееш над всички, Те разполага да щадиш всички.

17. Ти показваш силата Си на ония, които не вярват на Твоето всемогъщество, и изобличаваш дързостта на ония, които Те не признават;

18. но, като обладаваш сила, Ти съдиш снизходително и ни управляваш с голяма милост, защото Твоето могъщество е винаги в Твоята воля.

19. Но с такива дела Ти поучаваше Твоя народ, че праведникът трябва да бъде човеколюбив, и внушаваше на Твоите синове блага надежда, че даваш време за покаяние от грехове.

20. Защото, ако враговете на Твоите синове, макар и виновни за смърт, си наказвал с такова снизхождение и пощада, давайки им време и възможност да се освободят от злото,

21. то с какво внимание си съдил Твоите синове, на чиито отци беше дал клетва и завет за благи обещания!

22. И тъй, вразумявайки ни, Ти наказваш нашите врагове хилядократно, та, кога ние съдим, да мислим за Твоята благост, и кога нас съдят, да чакаме помилване.

23. Затова и ония нечестивци, които прекарваха живота си неразумно, Ти измъчваше с техните собствени гнусотии,

24. защото те се бяха много далеч отбили в пътищата на заблудата, мамейки се като глупави деца и почитайки за богове ония животни, които дори у враговете бяха презрени.

25. Затова като на глупави деца за присмех им прати и наказание.

26. Но, понеже се не вразумиха от изобличителния присмех, те изпитваха заслужения Божий съд.

27. Защото, като видяха онова същото, що те сами търпяха с негодуване, върху ония, които смятаха за богове и чрез които биваха наказвани, те познаха истиннаго Бога, Когото преди се отказваха да познават;

28. затова и дойде върху тях крайно осъждане.

ГЛАВА 13.

1. Наистина суетни са по природа всички люде, които не са имали познание за Бога, които от видимите съвършенства не са могли да познаят вечно Съществуващия и, гледайки делата, не са познали Виновника,

2. а почитали за богове, управляващи света, — или огъня, или вятъра, или подвижния въздух, или звездния кръг, или бурната вода, или небесните светила.

3. Ако, пленявайки се от тяхната хубост, те са ги почитали за богове, те трябваше да познаят, колко по-добър от тях е Господ, защото Той, Виновникът на хубавото, ги е създал.

4. Ако пък са се чудели на силата и действието им, те трябваше от тях да узнаят, колко по-мощен е Онзи, Който ги е сътворил;

5. защото от величието на хубостта у създанията ще се познае сравнително Виновникът на тяхното битие.

6. Те впрочем по-малко заслужават укор, защото се заблуждават, може би, търсейки Бога и желаейки да Го намерят;

7. защото, като се обръщат към делата Му, те изследват и се убеждават с око, че всичко видимо е прекрасно.

8. Ала и те не са за извинение:

9. ако са могли толкова да разберат, че са били в сила да изследват временния свят, защо не са веднага намерили неговия Господ?

10. Но по-окаяни са и надеждите си възлагат на бездушни твари ония, които наричат богове изделията на човешки ръце — злато и сребро, художнишки изделия, образи на животни, или непотребен камък, изделие на отдавнашна ръка.

11. Или пък някой дърводелец отсече сгодно дърво, обели изкусно кората му и, като издяла хубаво, направи от него съдина, полезна за употреба в живота,

12. а обрезките от работата употреби за приготвяне храна и се нахрани;

13. но една обрезка, за нищо негодна, дърво криво и чепесто, вземе и грижливо закръгли в свободно време, издяла го с веща опитност, и го оприличи на човешки образ,

14. или го направи да прилича на какво годе долно животно, намаже го с киновар, обагри го с боя, заглади му всеки недостатък

15. и, като приготви достойно за него място, окачи го на стената, след като го закрепи с желязо.

16. И тъй, за да не падне изделието му, той се погрижва отнапред, като знае, че то само на себе си не може да помогне, защото е кумир и има нужда от помощ.

17. А молейки се пред него за своя имот, женитба и деца, той се не срамува да говори на бездушно

18. и да се обръща за здраве към немощно, да проси живот от мъртво и за помощ да моли досущ неспособно, за пътуване — което не може да стъпи,

19. за печалба, за работа и за успех на ръцете — което съвсем не може да работи с ръце, да моли за сила най-безсилното.

ГЛАВА 14.

1. Още: друг някой готвейки се да плува и преплува свирепи вълни, призовава на помощ дърво по-слабо и от кораба, който го носи;

2. защото стремеж към печалба е измислил кораба, а художник изкусно го е направил,

3. обаче кораба управя Твоят промисъл, Отче, понеже Ти си дал и пътя по море и безопасната пътека по вълните,

4. показвайки, че Ти можеш от всичко да избавяш, макар да тръгне някой по море и без опитност.

5. Ти искаш да не бъдат напразно делата на Твоята премъдрост; затова людете поверяват живота си на най-малко дърво и се избавят, минавайки с ладия по вълните.

6. Защото и в начало, когато бяха погубвани гордите исполини, надеждата на света, насочвана от Твоя ръка, като прибягна към кораба, остави на света семе за род.

7. Благословено е дървото, чрез което правда се върши!

8. А това ръкотворно е проклето, и то, и оня, който го е направил, — задето го е направил; и това тленно е наречено бог.

9. Защото еднакво са омразни Богу — и нечестивецът, и нечестието му;

10. и направеното заедно с оногова, който го е направил, ще бъде наказано.

11. Затова и за езическите идоли ще има съд; понеже те станаха гнусота между Божиите създания, съблазън за човешките души и мрежи за нозете на неразумните.

12. Защото измислията на идоли е начало на блуд, и изнамирането им — разтление на живота.

13. Изпървом не ги е имало, па и няма да ги има довека.

14. Те дойдоха в света по човеческо пустославие, затова им е отсъден близък край.

15. Баща, измъчван от тежка скръб за безвреме умрял син, след като му направил образ като на вече мъртъв човек, почнал отпосле да

го почита за бог и на подчинените си предал тайнства и жертвоприношения.

16. После, затвърдилият се с време тоя нечестив обичай бил пазен като закон, и по заповед на властниците изваяното било почитано за божество.

17. Когото пък людете не могли да почитат лично поради далечното му жителство, те изображавали неговото отдалечено лице: правили видим образ на почитания цар, та с това усърдие да поласкаят отсъствуващия като присъствуващ.

18. А за усилване почитта и от страна на ония, които го не познават, спомагало залягането на художника,

19. понеже той, от желание, може би, да угоди на властника, потрудил се чрез изкуството да направи подобието по-хубаво;

20. а народът, увлечен от хубостта на изработката, признал сега за божество оногова, който малко преди това е бил почитан като човек.

21. И това биваше съблазън за людете, понеже те, покорявайки се било на злочестие, било на тиранство, придавали на камъни и дървета несъобщимото Име.

22. Отпосле не им стигаше да се заблуждават в познанието за Бога, но живеейки в голяма невежествена борба, наричат това голямо зло — мир.

23. Извършвайки било детеубийствени жертви, било скришни тайнства, било заети от чужди обичаи бесни гощавки,

24. те не пазят ни живот, ни чисти бракове, но един другиго или коварно убиват, или с прелюбодейство оскърбяват.

25. А всички тях без разлика обладава кръвнина и убийство, грабеж и коварство, разтление, вероломство, бунт, клетвопрестъпност, разграбване имоти,

26. забравяне благодарност, омърсяване души, извращаване на половете, безчинство в браковете, прелюбодейство и безпътност.

27. Служенето на идоли, недостойни да се именуват, е начало и причина, и край на всяко зло,

28. понеже служещите им или във веселбите си беснуват, или пророчествуват лъжа, или живеят беззаконно, или бързо нарушават клетва.

29. Надявайки се на бездушни идоли, те не мислят, че ще бъдат наказани, задето несправедливо се кълнат.

30. Но за едното и за другото ще дойде върху им осъда — и задето са мислили нечестиво за Бога, обръщайки се към идолите, и задето са се лъжовно клели, коварно презирайки светото.

31. Защото не силата на ония, в които се кълнат, а съдът над съгрешилите следва винаги подир престъплението на неправедните.

ГЛАВА 15.

1. Но Ти, Боже наш, си благ и истинен, дълготърпелив и всичко управляваш милостиво.

2. Ако и да грешим, ние сме Твои и признаваме властта Ти; но ние няма да грешим, като знаем, че сме признати за Твои.

3. Да Те познава някой е пълна праведност, да признава властта Ти — корен на безсмъртие.

4. Нас не примамва лукавата човешка измислия, нито безплодния художнишки труд — образи, изпъстрени с различни багри,

5. погледът върху който възбужда у безумните пощявка и пожелание към бездушния вид на мъртвия образ.

6. И които ги правят, и които ги желаят, и които ги почитат, са любители на злото, достойни за такива надежди.

7. Грънчарят гнете меката глина и грижливо изработва всякакви съдини за наша потреба; от една и съща глина изработва съдове и за чиста и за нечиста потреба — все еднакво; а за какво се употребява всеки от тях, — съди същият грънчар.

8. И суетният труженик работи от същата глина суетен бог, когато неотдавна и той сам се е родил от земя и скоро ще иде пак там, отдето е взет, и ще се дири от него дългът на душата му.

9. Но той се не грижи за това, че е длъжен много да се труди, нито за това, че животът му е кратък; той се надпреваря с художници на златни и сребърни изделия и подражава на медничари и смята за слава, че върши гнусотии.

10. Сърцето му е пепел, надеждата му е по-нищожна от пръст, и животът му е по-презрян от кал;

11. защото той не е познал Оногова, Който го е сътворил, Който му е духнал деятелна душа и Който му е вдъхнал дух за живот.

12. Те смятат нашия живот за забавка и живеенето ни за печалбена търговия, защото казват, че трябва отдето и да е да се извлече печалба, та ако ще би и от злото.

13. Впрочем, такъв знае по-добре от всички, че греши, правейки от пръстено вещество кални съдини и образи.

14. Ала най-неразумни от всички и победни по ум и от самите кърмачета са враговете на Твоя народ, които го угнетяват,

15. защото те смятат за богове всички езически идоли, които не употребяват нито очи за гледане, нито ноздри за вдишване въздух, ни уши за слушане, ни пръсти на ръцете за пипане, и чиито нозе са негодни за ходене.

16. Макар човек и да ги е направил, и да ги е образувал такъв, който е заел своя дух, ала ни един човек не може да направи бог, подобен на себе си.

17. Бидейки смъртен, той с нечестиви ръце мъртво прави, затова той стои по-горе от своите божества, защото той е живял, а те — никога.

18. Освен това, те почитат най-гнуснави животни, които по безсмислие са сравнително най-лоши от всички.

19. Те дори не са хубави наглед като други животни, за да могат да привлекат към себе си, но са лишени и от одобрението Божие, и от Неговата благословия.

ГЛАВА 16.

1. Затова те бяха достойно наказани чрез подобни животни и измъчвани от много чудовища.

2. Вместо такова наказание, Ти правеше добро на Твоя народ: за да им задоволиш прищевките, Ти им приготви за ядене необикновена храна — пъдпъдъци,

3. та ония, измъчвани от глад, зарад гнуснавия вид на напратения гад, да се отказват и от естествената потреба за храна, а тия, претърпели за кратко време оскъдност, да вкусят необикновена храна.

4. Защото върху ония притеснители трябваше да дойде неотвратна оскъдност, а на тия трябваше само да се покаже, как са се мъчили враговете им.

5. И след като ги постигна ужасната зверска ярост и биваха погубвани чрез ухапване от отровни змии, Твоят гняв не отиде докрай.

6. Но те бяха смутени за кратко време, за да се вразумят, като получиха личба за спасение, за да си спомнят заповедта на Твоя закон,

7. защото, който се обръщаше, биваше изцеряван не чрез онова, в каквото вперяше очи, а чрез Тебе, Спасителя на всички.

8. И с това Ти показа на враговете наши, че Ти си, Който избавяш от всяко зло:

9. защото те биваха убивани чрез ухапване от скакалци и мухи, и не се намери лекарство за душите им, понеже бяха заслужили да бъдат мъчени от тях.

10. А на Твоите синове не надделяха и зъбите на отровните змии, защото Твоята милост дойде на помощ и ги изцери.

11. Макар и да бяха ухапвани, за да им се напомнят Твоите думи, те скоро биваха изцерявани, та, като паднат в дълбока забрава, да се не лишат от Твоето благодеяние.

12. Ни билки, ни пластири ги лекуваха, а Твоята всеизцеряваща дума, Господи!

13. Ти имаш власт над живота и над смъртта и сваляш до портите адови и пак въздигаш.

14. Човек по своята злоба убива, ала не може да върне излезлия дух и не може да повика взетата душа.

15. А от Твоята ръка не може да се избегне,

16. защото нечестивците, отрекли се да Те познаят, са наказани със силата на Твоята мишца, бидейки преследвани с необикновени дъждове, градушки и неотвратни бури и изтребвани с огън.

17. Ала най-чудно беше това, че огънят показваше по-силно действие всред вода всегасеща, защото самият свят е поборник за праведните.

18. Понякога пламъкът преставаше, за да не изгори животните, напратени върху нечестивците, та тия, като видят това, да познаят, че ги преследва съд Божий.

19. А понякога и сред водата пареше по-силно от огън, за да изтреби произведенията на неправедната земя.

20. Вместо това Ти храни Твоя народ с ангелска храна и, без да се трудят, прати им от небето готов хляб, който имаше всякакви приятности всекиму по вкуса.

21. Защото свойството на Твоята храна показваше любовта Ти към децата и, за да задоволи желанието на който яде, изменяваше се според вкуса на всекиго.

22. А снегът и ледът издържаха огъня и не се топяха, за да познаят, че огънят, който гори в градушка и блещи в дъжд, изтребяше плодовете на техните врагове.

23. Ала същият огън, за да се нахранят праведните, губеше силата си.

24. Защото тварите, служейки на Тебе, Твореца, усърдствуват за наказание на нечестивците и утихват за доброто на вярващите в Тебе.

25. Затова и тогава те, изменяйки се във всичко, покоряваха се на Твоята всички хранеща благодат — по желание на нуждаещите се,

26. та Твоите синове, които си обикнал, Господи, да познаят, че не изобилието на плодовете храни човека, а Твоето слово запазва вярващите в Тебе.

27. Защото онова, що се не повреждa от огън, щом се нагрееше от слаби слънчеви лъчи, веднага се разтапяше,

28. за да бъде известно, че трябва да изпреваряме слънцето с благодарство към Тебе, и обръщайки се към изтока на светлината, Тебе да се кланяме.

29. Защото надеждата на неблагодарника ще се разтопи като зимен скреж и ще се излее като непотребна вода.

ГЛАВА 17.

1. Велики и непостижими са Твоите съдби, затова непоучени души паднаха в заблуда.

2. Защото беззаконните, затворници на тъмата и пленници на дългата нощ, които бяха намислили да притесняват светия народ, като се затвориха в къщите, криеха се от вечния Промисъл.

3. Мислейки да се укрият в тайни грехове, те, под тъмния покрив на забравата, се разпиляха, силно плашени и смущавани от призраци,

4. защото и най-скритото място, което ги затваряше, не ги избавяше от страха, но страшни звукове около им ги докарваха в смущение, явяваха се и свирепи чудовища с грозни лица.

5. И никаква сила огнена не можеше да озари, нито светлият блясък на звездите не беше в сила да осветли тая мрачна нощ.

6. Явяваха им се, тъй от само себе си, запалени клади, пълни с ужас, и те от страх пред невидимото — от призрака, си представяха видимото още по-грозно.

7. Паднаха лъготните на вълшебното изкуство, и хвалбите с мъдрост се изложиха на присмех,

8. защото, които се бяха обещали да прогонят от страдната душа ужасите и страховете, сами страдаха от позорна страхливост.

9. И макар уж да се не плашеха от никакви страхове, но, преследвани от вилнението на отровните зверове и свистенето на влечугите, те чезнеха от страх, като се бояха да погледнат дори въздуха, от който никъде не може да се избяга,

10. защото осъжданото по собствено свидетелство нечестие бива страхливо и, гонено от съвестта, винаги измисля ужаси.

11. Страх не е нищо друго, освен лишение от помощ, която би дал разсъдъкът.

12. Колкото по-малка е вътрешната надежда, толкова по-голяма се представя неизвестната причина, която произвежда мъката.

13. И те в тая наистина непоносима и от дълбините на неизтърпимия ад излязла нощ, готвейки се да заспят обикновен сън,

14. ту бивали тревожени от страшни призраци, ту разслабвани от душевно униние, понеже ги нападал внезапен и неочакван страх.

15. И тъй, де който бил тогава застигнат, ставал пленник и бил затварян в тая без окови тъмница.

16. Бил той земеделец, или пастир, или работещ в пустинята, всякой, щом бивал застигнат, подлагал се на тая неизбежна съдба,

17. защото всички бяха свързани с едни неотключни окови на тъмата. Вятър ли фучи, или сред гъсти клони сладкогласна птичка пее, вода ли тече силно и бързо, или камъни се въргалят с голям трясък,

18. скокливи животни ли тичат, та се не виждат, или най-свирепи зверове рикат, или пък се раздава ехо от планински дълбини, — всичко това ги ужасяваше и омаломощаваше.

19. Защото цял свят беше осветляван с ясна светлина и си гледаше без пречка работите;

20. а само над тях беше простряна тежка нощ, образът на тъмата, която някога ще ги обгърне; ала сами за себе си те бяха по-дотегливи и от тъмата.

ГЛАВА 18.

1. А за Твоите светии имаше най-голяма светлина. И ония, слушайки гласа им, а невиждайки образа, ги наричаха блажени, защото не страдаха.

2. А задето, бидейки по-рано обиждани от тях, не им отмъщаваха, те благодаряха и молеха за прошка, че са ги карали да страдат.

3. Вместо това, Ти им даде за показалец по незнайния път огнесветъл стълб, а за честито странствуване — безвредно слънце.

4. Защото те бяха заслужили да бъдат лишени от светлина и затворени в тъма, понеже държаха затворени Твоите синове, чрез които щеше да се даде на света нетленната светлина на закона.

5. Когато решиха да избият децата на светите люде, макар и да спасиха едно подхвърлено момче, за наказание Ти им отне множество деца и тях самите всички погуби в голямата вода.

6. Оная нощ беше предизвестена на отците ни, та, като знаеха наздраво обещанията, на които вярваха, да си бъдат спокойни.

7. И Твоят народ очакваше както спасението на праведните, тъй и загинването на враговете,

8. защото с каквото наказваше враговете, с това същото възвеличи нас, които Ти бе призвал.

9. Светите деца на добрите извършваха тайно жертвоприношението и единомислено наредиха с божествен закон, щото светите люде еднакво да участвуват в едни и същи блага и опасности, когато отците вече пееха похвали.

10. От противната пък страна отекваше нестройният вик на враговете, и се разнасяше жалният писък над оплакваните деца.

11. С еднакъв съд беше наказан робът с господаря, и простият човек търпеше едно и също с царя:

12. всички изобщо имаха безброй мъртъвци, умрели от еднаква смърт; и живите не стигаха за погребение, защото в един миг биде погубено цялото им най-мило поколение.

13. И които не вярваха на нищо поради магиите, при погубване първенците признаха, че тоя народ е син Божий,

14. защото, когато тихо мълчание обгръщаше всичко, и нощта в течението си бе стигнала до средата,

15. слезе от небето, от царствените престоли, всред гибелната земя всемощната Твоя дума като страшен воин.

16. Тя носеше остър меч — Твоята неизменна заповед, и, като се спря, напълни всичко със смърт: тя се допираше до небето и ходеше по земята.

17. Тогава изведнъж силно ги смутиха сънни призраци и настъпиха неочаквани ужаси;

18. и бидейки поразявани — един тук, други там, полуумрелият обаждаше причината, по която умира,

19. защото сънищата, които ги бяха смутили, им показаха отнапред това, — за да не погинат, без да знаят, за какво търпят зло.

20. Макар смъртното изкушение да докосна и праведните, и много от тях да загинаха в пустинята, ала дълго не трая тоя гняв,

21. защото непорочният мъж побърза да ги защити; като принесе оръжието на службата си, молитва и кадилно омилостивение, той въстана против гнева и тури край на бедствието, като показа с това, че той е Твой слуга.

22. Той победи изтребителя не с телесна сила и не с действие на оръжието, а със слово покори наказвача, като спомни клетвите и заветите на отците.

23. Защото, когато вече на купища лежаха мъртви един връз друг, той застана насред, спря гнева и му пресече пътя към живите.

24. На неговия подир беше целият свят, и славните имена на отците бяха изрязани върху камъните в четири реда, и Твоето величие — върху диадемата на главата му.

25. Пред това изтребителят отстъпи и се уплаши от него, защото стигаше само това гневно изпитание.

ГЛАВА 19.

1. А над нечестивите тежнееше докрай безмилостният гняв, защото Той предвидя и бъдните им дела,

2. че те, след като им позволиха да си тръгнат и като ги изпратиха бързо, ще се разкаят и ще ги спогнат;

3. защото, намирайки се още в тъга и плачейки над гробовете на умрелите, те прегърнаха друг безумен помисъл и преследваха като бежанци ония, които бяха с молба отпратили.

4. А към тоя край ги влечеше съдбата, която бяха заслужили, и тя навея забрава върху станалото, за да допълнят наказанието, което им не стигаше при техните мъки,

5. и Твоят народ да извърши славно пътуване, а те да си намерят необикновена смърт.

6. Защото цялата твар изново се преобрази свише в своята природа, покорявайки се на особени заповеди, та синовете Ти да се запазят невредими.

7. Яви се облак, който засеняше стана, а дето имаше преди вода, показа се суха земя: от Червено море — безпрепятствен път, и от бурната бездна — зелена долина.

8. Закриляни от Твоя ръка, те преминаха по нея с целия народ, гледайки дивни чудеса.

9. Те пасяха като коне и скачаха като агънца, славейки Тебе, Господи, техен Избавител;

10. защото още помнеха, какво се бе случило, докле пребиваваха там, как земята, вместо да роди други животни, произведе скнипи, и реката вместо риби изхвърли множество жаби.

11. А после те видяха и нов род птици, когато, увлечени в пощевки, молеха за сладка храна;

12. защото за тяхна утеха долетяха от морето пъдпъдъци, а грешните постигна наказание с личби, станали чрез гръмовна сила. Те справедливо страдаха поради злобата си,

13. понеже имаха по-силна омраза към другоземците: някои не приемаха непознати чужденци, а тия заробваха благодетелните

пришълци.

14. Не само това, но и съд ще има над тях, задето ония приемаха враждебно чужденците,

15. а тия, като приеха с радост отпосле вече ползувалите се с еднакви права, почнаха да ги притесняват с ужасна робия.

16. Затова бидоха поразени със слепота, както ония някога си при вратата на праведника, когато, обгърнати с гъста тъма, всеки търсеше входа на вратата му.

17. Самите стихии се измениха, както в арфата звуковете изменяват своя характер, като си остават винаги същите звукове; това може да се забележи чрез грижливо наблюдение на миналото.

18. Защото земните животни се променяха на водни, а плаващите във водите излизаха на суша.

19. Огънят задържаше във вода силата си, а водата губеше свойството си да гаси;

20. пламъкът, наопаки, не повреждаше телата на бродещите лесноразрушими животни, и не топеше леснотопимия снеговиден род небесна храна.

21. Тъй, Господи, във всичко Ти възвеличи и прослави Своя народ, и го не остави, а на всяко време и на всяко място пребъдваше с него.

КНИГА ПРЕМЪДРОСТ НА ИИСУСА, СИН СИРАХОВ[1]

ПРЕДИСЛОВИЕ

Много и велики неща са ми предадени чрез Закона, Пророците и последвалите ги други Писания. Заради знанието и мъдростта в тях трябва да възхваляваме Израиля. Ония, които ще могат да ги четат, не трябва да остават само за себе си образовани. Като проявяват любознателност, те трябва да бъдат полезни със слово и писание и за ония, които са в чужбина.

Моят дядо Иисус се отдавал твърде много в четене Закона, Пророците и други отечески книги. След като добил достатъчно опитност чрез тях, решил и сам да напише нещо за това, което се отнася до образованието и мъдростта, та ученолюбивите, усвоили тия неща, да могат все повече да напредват в живота според закона.

Моля ви да ги четете благосклонно и внимателно, а също и да бъдете снизходителни, ако някъде би изглеждало, че не сме могли да се справим при превода на изразите, трудолюбиво съставени от други. Защото казаното на еврейски няма съвсем същата сила, когато е преведено на друг език. И не само тази книга, но и самият Закон, Пророците и останалите свещени книги имат немалко различие при четенето им в първообраза.

В тридесет и осмата година от царуването на Птоломей Евергет пристигнах в Египет и дълго време останах там. Намерих голямо различие в образованието. Сметнах, че е твърде необходимо и сам да прибавя известно старание и трудолюбие, за да преведа споменатата по-горе книга. Приложих голямо бодърствуване и умение в продължение на дълго време, за да доведа докрай издаването на книгата за онези преселници, които желаят да бъдат ученолюбиви и да си подготвят нравите тъй, че да живеят в съгласие със закона.[2]

---

[1] Тая книга е преведена от гръцки. ↑

[2] Това предисловие е към гръцкия превод на 70-те. Съдържа се и в Славянската библия. ↑

ГЛАВА 1.

1. Всяка премъдрост е от Господа и с Него пребъдва вовеки.

2. Кой ще изброи морския пясък, дъждовните капки и дните на вечността?

3. Кой ще изследва височината на небето и ширината на земята, бездната и премъдростта?

4. От всичко най-напред е произлязла премъдростта, и разбирането на мъдростта е отвека.

5. Извор на премъдростта е словото на Бога Всевишни, и нейните шествия са вечни заповеди.

6. Кому е открит коренът на премъдростта? и кой е познал нейното изкуство?

7. Един е премъдър, твърде страшен — седещият на Своя престол Господ.

8. Той я произведе и видя, измери я

9. и я изля върху всичките Си дела,

10. и върху всяка плът наспоред Своя дар, и най-вече надари с нея ония, които Го обичат.

11. Страхът Господен е слава и чест, веселие и венец на радостта.

12. Страхът Господен ще услади сърцето и ще даде веселие, радост и дълготрайност.

13. Ономува, който се бои от Господа, добре ще бъде най-накрай, и в деня на смъртта си ще получи благословение. Страхът Господен е дар от Господа и поставя в пътеките на любовта.

14. Любовта към Господа е славна премъдрост, и към които Той благоволи, разделя я по Свое усмотрение.

15. Начало на премъдростта е да се боиш от Бога, и с верните тя се образува заедно в утробата. Между човеците тя си е утвърдила вечно основание и на тяхното семе ще се довери.

16. Пълнота на премъдростта е да се боиш от Господа; тя напоява човеците с плодовете си:

17. цялата им къща ще напълни с всичко, що желаят, и клетовете им — със своите произведения.

18. Венец на премъдростта е страхът Господен, който произвежда мир и невредимо здраве; но едното и другото са дарове от Бога, Който разпространява славата на ония, що Го обичат.

19. Той я видя и измери, проля като дъжд разбиране и разумно знание и възвиси славата на ония, които я притежават.

20. Корен на премъдростта е да се боиш от Господа, а нейните клони са дългоденствие.

21. Страхът Господен отпъжда греховете; а който няма страх, не може да се оправдае.

22. Несправедлив гняв не може да бъде оправдан, защото самото движение на гнева е падение за човека.

23. Търпеливият до време ще се удържи и после се възнаграждава с веселие.

24. До време той ще скрие думите си и устата на верните ще разкажат за неговото благоразумие.

25. В съкровищницата на премъдростта са притчите на разума, а на грешника страхът Господен е омразен.

26. Ако желаеш премъдростта, пази заповедите, и Господ ще ти я даде,

27. защото премъдрост и знание е страхът пред Господа, и благоугода Нему е вярата и кротостта.

28. Не бъди недоверчив към страха пред Господа и не пристъпвай към Него с раздвоено сърце.

29. Недей лицемери пред устата на другите и бъди внимателен към своите уста.

30. Не се надигай, за да не паднеш и да не навлечеш безчестие на душата си, защото Господ ще открие твоите тайни и ще те унизи сред събранието, задето не си пристъпил искрено към страха Господен, и задето сърцето ти е пълно с лукавство.

ГЛАВА 2.

1. Синко, кога пристъпваш да служиш Господу Богу, приготви душата си за изкушение:

2. оправи сърцето си и бъди твърд, и не се смущавай във време на посещение от Бога;

3. прилепи се към Него и не отстъпвай, та най-накрая да се възвеличиш.

4. Приемай на драго сърце всичко, що и да ти се случи и в промените на твоето унижение бъди търпелив,

5. защото златото се изпитва в огън, а угодните Богу люде — в горнилото на унижението.

6. Вярвай Му, и Той ще те защити; оправи пътищата си, и Нему се уповавай.

7. Вие, които се боите от Господа, очаквайте Неговите милости и не се отклонявайте от Него, за да не паднете.

8. Вие, които се боите от Господа, вярвайте Му, и наградата ви няма да пропадне.

9. Вие, които се боите от Господа, надявайте се за добро, за радост вечна и милости.

10. Погледнете на древните родове и вижте: кой е вярвал Господу, и е бил посрамен? или кой е пребъдвал в страха Му, и е бил оставен? или кой е викал към Него, и Той го е презрял?

11. Защото Господ е състрадателен и милостив, прощава греховете и спасява във време на скръб.

12. Горко на плашливи сърца и на ослабени ръце и на грешник, който ходи по две пътеки!

13. Горко на разслабено сърце! защото то не вярва, и за това не ще бъде защитено.

14. Горко вам, които сте изгубили търпение! какво ще правите, кога ви Господ посети?

15. Които се боят от Господа, не ще бъдат недоверчиви към думите Му, и които Го обичат, ще спазят Неговите пътища.

16. Които се боят от Господа, ще търсят Неговото благоволение, и които Го обичат, ще се наситят със закона.

17. Които се боят от Господа, ще приготвят сърцата си и ще смирят пред Него душите си, думайки:

18. да паднем в ръцете на Господа, а не в ръцете на човеци, защото каквото е Неговото величие, такава е и Неговата милост.

ГЛАВА 3.

1. Деца, послушайте мене, който съм баща, и постъпвайте така, за да се спасите,

2. защото Господ е възвисил бащата над децата и е утвърдил майчин съд над синовете.

3. Който почита баща си, ще се очисти от грехове,

4. и който уважава майка си, е като оня, който придобива съкровища.

5. Който почита баща си, ще има радост от децата си и в деня на своята молитва ще бъде чут.

6. Който уважава баща си, ще дълголенствува, и който слуша Господа, ще успокои майка си.

7. Който се бои от Господа, ще почете баща си и като на господари ще послужи на тия, които са го родили.

8. С дела и думи почитай баща си и майка си, за да ти дойде от тях благословия,

9. защото бащина благословия утвърдява домовете на децата, а майчина клетва разрушава до основа.

10. Не търси слава в безчестието на баща си, защото безчестието на баща ти за тебе не е слава.

11. Славата на човека е от честта на баща му, и майка в безславие е позор за децата.

12. Синко, прибери баща си в старостта му и не го огорчавай през живота му.

13. Ако и да е отслабнал по ум, имай снизхождение и го не пренебрегвай, кога си в пълна сила,

14. защото милосърдие към баща не ще бъде забравено; въпреки всичките ти грехове твоето благосъстояние ще се увеличи.

15. В деня на твоята скръб ще си спомнят за тебе: както лед от топлина, тъй и твоите грехове ще се разтопят.

16. Който остави баща си, той е също като богохулник, и проклет от Господа е оня, който дразни майка си.

17. Синко, карай работите си с кротост, и ще бъдеш обичан от човек богоугоден.

18. Колкото си велик, толкова се смирявай, и ще намериш благодат у Господа.

19. Много има високи и славни, ала тайните се откриват на смирени,

20. защото голямо е могъществото на Господа, и Той от смирените се прославя.

21. Не търси това, що е за тебе извънредно трудно, и не изпитвай това, що е по-горе от твоите сили.

22. Каквото ти е заповядано, за него размисляй; защото не ти е нужно онова, що е скрито.

23. При многото си занятия за излишното не се грижи: тебе е открито твърде много от човешкото знание;

24. защото мнозина са въведени в заблуда от своите предположения, и лукави мечти са поколебали ума им.

25. Който обича опасност, ще падне в нея;

26. упорито сърце най-накрая зло ще изпати;

27. упорито сърце ще бъде обременено със скърби, и грешникът ще прибави грехове към грехове.

28. Изпитните не служат за лекарство на горделивия, защото лоша билка се е вкоренила в него.

29. Сърцето на разумния ще обмисли притчата, и ухо внимателно е желание на мъдрия.

30. Вода угася огнен пламък, и милостиня грехове очистя.

31. Който отплаща за благодеяния, той мисли за бъдещето и във време на падение ще намери опора.

ГЛАВА 4.

1. Синко, не отказвай да пригледваш сиромаха и не измъчвай с очакване очите на нужделиви;

2. не наскърбявай гладна душа и не огорчавай човека в неговата оскъдия;

3. не смущавай огорчено вече сърце и не отлагай да даваш на нужделив;

4. не отказвай на угнетен, който моли за помощ, и не отвръщай лице от сиромах;

5. не отвръщай очи от просещ и не давай на човека повод да те кълне;

6. защото, кога той в тъга на душата си те проклина, Оня, Който го е сътворил, ще чуе молбата му.

7. В събрание старай се да бъдеш приятен, и пред по-горни навеждай глава;

8. прекланяй ухо към сиромаха и отговаряй му засмяно, с кротост;

9. избавяй обиждания от ръката на оногова, който го обижда, и не бивай малодушен, кога съдиш;

10. на сираци бъди като баща, и на майка им — наместо мъж:

11. и ще бъдеш като син на Вишния, и Той ще те възлюби повече, нежели майка ти.

12. Премъдростта въздига синовете си и подкрепя ония, които я търсят:

13. който я обича, обича живота, и които я търсят от ранно утро, ще се изпълнят с радост;

14. който я владее, ще наследи слава, и, където и да отиде, Господ ще го благослови;

15. които ней служат, служат на Светия, и които нея обичат, тях Господ обича;

16. който я слуша, народи ще съди, и който й дава внимание, уверено ще живее;

17. който й се довери, ще я наследи, и потомците му ще я владеят;

18. защото изпървом тя ще тръгне с него по кривулести пътища, ще напрати върху него страх и боязън

19. и ще го мъчи със своето водене, докле се не увери в душата му и го не изпита със своите устави;

20. но после тя ще излезе при него на правия път, ще го зарадва

21. и ще му открие тайните си.

22. Кога кривне от пътя, тя го напуща и го отдава в ръцете на неговото падение.

23. Наблюдавай времето и пази се от зло —

24. и няма да се посрамиш за душата си:

25. има срам, който води към грях, и има срам, който е слава и благодат.

26. Не бивай лицеприятен против душата си и не се срамувай за твоя вреда.

27. Не задържай думата, кога тя може да помогне:

28. защото в думата се познава мъдростта, и в речта на езика — знанието.

29. Не противоречи на истината и срамувай се от невежеството си.

30. Не се срамувай да изповядваш греховете си и не възпирай течението на реката.

31. Не се подчинявай на глупав човек и не взимай страната на силния.

32. Подвизавай се до смърт за истината — и Господ Бог ще надвие за тебе.

33. Не бивай бърз на език, мързелив и нехаен в делата си.

34. Не бивай като лъв в къщата си и подозрителен към слугите си.

35. Да не бъде ръката ти протегната за взимане и свита за даване.

ГЛАВА 5.

1. Не се облягай на имотите си и не казвай: „стигат ми, докле живея!“

2. Не отивай по влечението на душата си и на силата си, за да ходиш по пощевките на сърцето си,

3. и не казвай: „кой ще ми заповядва в работите ми?“ — защото Господ бездруго ще отмъсти за твоята дързост.

4. Не казвай: „греших, и що ми стана?“ — защото Господ е дълготърпелив.

5. Кога мислиш за умилостивение, не бивай безстрашен, за да не прибавяш грях към грях,

6. и не казвай: „Неговото милосърдие е голямо — Той ще прости многото ми грехове“;

7. защото милосърдие и гняв са у Него, и яростта Му пребъдва върху грешниците.

8. Не се бави да се обърнеш към Господа и не отлагай от ден на ден:

9. защото неочаквано ще налети гняв Господен, и ти ще загинеш във време на отмъщението.

10. Не се облягай на неправедни имоти, защото те не ще ти принесат полза в деня на посещението.

11. Не отвявай при всеки вятър и не ходи по всяка пътека — такъв е двуезичният грешник.

12. Бъди твърд в убеждението си, и думата ти да бъде една.

13. Бъди бърз да слушаш и обмислено давай отговор.

14. Ако имаш знание, отговаряй на ближния, ако ли не, ръката ти да бъде на устата ти.

15. В думите е слава и безчестие, и езикът на човека бива за него падение.

16. Не минавай за клюкар и не клевети с езика си:

17. защото за крадец има срам, и за двуезичен — лош укор.

18. Не бивай неразумен ни в голямо, ни в малко.

ГЛАВА 6.

1. От приятел не ставай враг, защото лошото име си получава за дял срам и позор, същото е и двуезичният грешник.

2. Не се превъзнасяй в помислите на душата си, за да не би душата ти да бъде разкъсана като вол;

3. ти ще изтребиш листата си и ще погубиш плодовете си, и ще останеш като сухо дърво.

4. Лукава душа погубва своя владетел и го прави гавра за враговете.

5. Сладки уста увеличават приятелите, и сладкодумен език увеличава дружелюбието.

6. Ония, които живеят в мир с тебе, нека бъдат мнозина, но съветник да ти бъде един от хилядата.

7. Ако искаш да придобиеш приятел, придобивай го след изпитване и не му се скоро доверявай.

8. Бива приятел в нужно за него време, и не остава с тебе в деня на твоята скръб;

9. бива приятел, който се превръща на враг и ще се скара за твое унижение.

10. Бива приятел, кога седи на трапезата ти, но не остава в деня на твоята скръб;

11. в твоето имение той ще бъде като тебе, и с твоите слуги ще се обръща дръзко;

12. но ако ти бъдеш унизен, той ще бъде против тебе и ще се скрие от лицето ти.

13. Бягай от враговете си и бъди внимателен с приятелите си.

14. Верен приятел — яка защита: който го е намерил, намерил е съкровище.

15. Верен приятел цена няма, и мярка няма неговата доброта.

16. Верен приятел е лекарство за живота, и които се боят от Господа, ще го намерят.

17. Който се бои от Господа, тъй насочва приятелството си, че, какъвто е сам той, такъв става и неговият приятел.

18. Синко, от младини се предай на учение, и до седини ще намериш мъдрост.

19. Пристъпвай към нея като орач и сеяч, и очаквай нейните добри плодове:

20. защото малко време ще се потрудиш за обработването й, и скоро ще ядеш плодовете й.

21. За невежи тя е твърде груба, и неразумният не остава с нея:

22. тя ще бъде върху му като тежък камък за изпитня, и той не ще се забави да я хвърли.

23. Премъдростта отговаря на своето име и на малцина се открива.

24. Послушай, синко, и приеми моето мнение и не отхвърляй съвета ми.

25. Надени на нозете си нейните окови и на шията си — нейните вериги.

26. Подложи й рамото си, и носи я, и да ти не дотягат оковите й.

27. Приближи се до нея с цяла душа, и с всичка сила пази нейните пътища.

28. Изследвай и търси, и ще я познаеш и, завладееш ли я, не я напускай;

29. защото най-после ти ще намериш в нея успокоение, и тя ще се обърне в радост за тебе.

30. Нейните окови ще ти бъдат яка защита, и нейните вериги — славно облекло;

31. защото на нея има златно украшение, и веригите й са хиацинтови нишки.

32. Ти ще се облечеш с нея като с одежда на слава, и ще я възложиш на себе си като венец на радост.

33. Синко, ако я пожелаеш, ще се научиш, и ако й се предадеш с душата си, ще бъдеш за всичко способен.

34. Ако с любов я слушаш, ще я разбереш, и ако приклониш ухо, ще бъдеш мъдър.

35. Отивай в събранието на старците, и който е мъдър, към него се прилепи; обичай да слушаш всяка свещена повест, и разумните притчи да ти не отбягват.

36. Видиш ли разумен, подранявай при него, и нека ногата ти изтрива праговете на вратата му.

37. Размисляй за повелите на Господа и всякога се поучавай в Неговите заповеди: Той ще укрепи сърцето ти, и ще ти се даде да желаеш премъдрост.

ГЛАВА 7.

1. Не прави зло, и зло не ще те постигне;

2. бягай от неправда, и тя ще се отклони от тебе.

3. Синко, не сей по браздите на неправдата, и не ще пожънеш от тях седморно повече.

4. Не искай от Господа власт, нито от царя — почетно място.

5. Не се оправдавай пред Господа и не мъдрувай пред царя.

6. Не ламти да станеш съдия, да не би да се покажеш безсилен да съкрушиш неправдата, да не би да се уплашиш някога от лицето на силния и да не хвърлиш сянка върху твоята правота.

7. Не греши против градското общество и не унижавай себе си пред народа.

8. Не притуряй грях към грях, защото нито за един не ще останеш ненаказан.

9. Не казвай: „Той ще погледне милостно към многото ми дарове и, кога ги принеса на Бога Вишни, Той ще ги приеме“.

10. Не бивай малодушен в молитвата си и не се отказвай да даваш милостиня.

11. Не се присмивай на човек, който се намира в душевна тъга; защото има Кой да смирява и Кой да въздига.

12. Не измисляй лъжа против брата си, и не прави същото против приятел.

13. Не искай да говориш каква и да било лъжа; защото нейното повтаряне не ще послужи за добро.

14. В събрание от по-стари много не говори, и не повтаряй думите в молбата си.

15. Не се отвръщай от тежка работа и от земеделие, което е установено от Вишния.

16. Не се причислявай към множеството на грешниците.

17. Дълбоко смири душата си.

18. Помни, че гневът не закъснява,

19. че наказанието на нечестивия е огън и червей.

20. Не менявай приятел за съкровище, и еднокръвен брат — за офирско злато.

21. Не напущай умна и добра жена, защото нейното достойнство е по-драгоценно от злато.

22. Не обиждай слуга, който се труди усърдно, нито наемник, който ти е от душа предаден.

23. Нека душата ти обича разумния слуга, и му не отказвай свобода.

24. Имаш ли добитък, наглеждай го и, ако ти е полезен, имай го.

25. Имаш ли синове, учи ги и от детинство навеждай шията им.

26. Имаш ли дъщери, имай грижа за целомъдрието им и не им показвай весело лице.

27. Омъжи дъщеря, и ще направиш велико дело, и подари я на разумен мъж.

28. Имаш ли си жена по душа, не я пъди.

29. Почитай баща си от все сърце и не забравяй родилните болки на майка си.

30. Помни, че ти си роден от тях: и какво можеш им даде, както са дали те на тебе?

31. С всичката си душа благоговей пред Господа и уважавай Неговите свещеници:

32. с все сила обичай твоя Творец и не оставяй Неговите служители.

33. Бой се от Господа, и почитай свещеника и давай му частта, както ти е заповядано:

34. първоберки, и за грях, и дажбата плешка, и жертва за освещение, и първоберки за светиите.

35. И към сиромаха простирай ръката си, за да бъде благословията ти съвършена.

36. Милост за даване да имаш към всеки живеещ, но и умрелия не лишавай от милост.

37. Не отбягвай плачещи, и тъжи с натъжени.

38. Не се лени да посещаваш болен, защото ти ще бъдеш обикнат за това.

39. Във всичките си работи помни за твоя край, и вовеки не ще съгрешиш.

ГЛАВА 8.

1. Не се сваждай с човек силен, за да не паднеш някога в ръцете му.

2. Не завеждай тъжба с богат човек, за да не вземе връх над тебе:

3. защото златото е мнозина погубило, и е скланяло сърцата на царе.

4. Не се препирай с човек, дързък на език, и не трупай дърва на огъня му.

5. Не се шегувай с невежа, за да се не изложат на безчестие твоите прадеди.

6. Не укорявай човек, който се обръща от грях: помни, че всички се намираме под епитимии.

7. Не презирай човека в старостта му, защото и ние стареем.

8. Не се радвай поради смъртта на човека, ако ще да ти е бил и най-враждебен: помни, че всички ще умрем.

9. Не бивай небрежен към разказите на мъдрите и упражнявай се в техните притчи;

10. защото от тях ще извлечеш поука и ще се научиш, как да служиш на силни.

11. Не отбягвай от разказите на старци, защото и те са се научили от бащите си,

12. и ти ще се научиш от тях на разсъдителност и — кога потрябва, какъв отговор да дадеш.

13. Не разпаляй въглищата на грешника, за да не изгориш от пламъка на огъня му,

14. и не въставай против безсрамника, за да не заседне като засада в устата ти.

15. Не давай заем на човек, който е по-силен от тебе; а дадеш ли, сметай, че си изгубил.

16. Не поръчителствувай вън от силите си; ако ли поръчителствуваш, грижи се като задължен да платиш.

17. Със съдия недей се съди, защото ще го съдят според неговата почет.

18. Със смел на път не тръгвай, за да ти не дотегне; защото той ще постъпя по свое си щение, и ти може да загинеш от неговата несмисленост.

19. Не започвай свада със сприхав и не минавай с него през пустиня; защото кръвта е нищо в неговите очи, и дето няма помощ, той ще те погуби.

20. Не се съветвай с глупав, защото той не може умълча за работата.

21. Пред чужд не върши нищо тайно, защото не знаеш, какво ще стори той.

22. Не откривай сърцето си на всеки човек, за да ти не отблагодари зле.

ГЛАВА 9.

1. Не бъди ревнив към жената на сърцето си и не й давай лош урок против тебе самия.

2. Не отдавай на жена си твоята душа, за да не въстане против властта ти.

3. Не се срещай с развратна жена, за да не паднеш някак в нейните примки.

4. Не се заседявай дълго с певица, за да не бъдеш пленен от нейното изкуство.

5. Не се заглеждай в девица, за да се не съблазниш от нейните прелести.

6. Не отдавай на блудница душата си, за да не изгубиш наследството си.

7. Не обглеждай улиците на града и не скитай по пустите му места.

8. Отвръщай око от хубавица жена и не се заглеждай в чужда хубост.

9. Мнозина са се отбили от пътя чрез женска хубост: от нея като огън се разпаля страстта.

10. С омъжена жена никак да не седиш и не оставай с нея на гощавка при вино,

11. за да се не склони душата ти към нея, и да се не подплъзнеш духом в погибел.

12. Не оставяй стар приятел, защото новият не може да се сравни с него:

13. нов приятел е също като ново вино: кога стане то старо, с наслада ще го пиеш.

14. Не завиждай на славата на грешник, защото не знаеш, какъв ще бъде краят му.

15. Не одобрявай това, що нечестивци одобряват; помни, че те до самия ад не ще се поправят.

16. Дръж се далеч от човек, който има власт да умъртвява, и не ще те смущава смъртен страх;

17. ако ли пък се сближаваш с него, — не сбърквай, за да ти не отнеме живота:

18. знай, че посред примки ходиш и по зъберите на градски стени вървиш.

19. По силата си узнавай ближните и се съветвай с мъдрите.

20. Разсъждавай с разумни, и всяка твоя беседа да бъде в закона на Вишния.

21. С тебе да вечерят праведни мъже, и славата ти да бъде в страх Господен.

22. Изделието се хвали по ръката на художника, а управителят на народа се счита за мъдър по думите си.

23. В града се боят от дръзкия на език и мразят оногова, който не мисли, кога говори.

ГЛАВА 10.

1. Мъдър управител учи народа си, и управлението на разумния бива добре уредено.

2. Какъвто е управителят на народа, такива са и които служат при него, и какъвто е началникът над града, такива са и всички, които живеят в него.

3. Непоучен цар погубва народа си, а при благоразумието на силните — град се урежда.

4. В ръката на Господа е властта над земята, и потребния човек Той навреме ще въздигне върху нея.

5. В ръката на Господа е напредъкът на човека, и върху лицето на книжника Той ще отпечата славата Си.

6. Не се гневи на ближния за всяко оскърбление и никого не оскърбявай с дела.

7. Гордостта е омразна и на Господа и на човеците, и е престъпна против Него и против тях.

8. Владетелството преминува от народ към народ поради неправди, обиди и користолюбие.

9. Защо се гордее земя и пепел?

10. И приживе се изхвърлят неговите вътрешности.

11. Дълга болест лекарят пренебрегва:

12. и ето, днес — цар, а утре — умира.

13. А кога човек умре, наследява влечуги, зверове и червеи.

14. Начало на гордостта е, кога човек се отдалечи от Господа и кога сърцето му отстъпи от неговия Творец,

15. защото начало на греха е гордостта, и който е обладан от нея, изригва гнусота;

16. и затова Господ праща върху него страшни наказания и най-накрай го поваля.

17. Господ събаря престоли на властници и на мястото им поставя кротки.

18. Господ изтръгва с корен народите и на мястото им насажда смирени.

19. Господ опустошава страните на народите и ги разрушава до земни основи.

20. Той ги изсушава, погубва людете и изтребя от земята спомена за тях.

21. Гордостта не е сътворена за людете, ни гневната ярост — за ражданите от жени.

22. Почтено семе — кое е? — Човешкото семе. Почтено семе — кое е? — Ония, които се боят от Господа.

23. Безчестно семе — кое е? — Човешкото семе. Безчестно семе — кое е? — Ония, които престъпват заповедите.

24. Най-старият между братята е на почит у тях, тъй са и ония, които се боят от Господа, в Неговите очи.

25. Богат ли е някой и славен, или беден, похвала им е страхът Господен.

26. Несправедливо е умен сиромах да се безчести, и не бива грешен мъж да се прославя.

27. Почтени са велможата, съдията и владетелят, но няма измежду тях по-голям от оногова, който се бои от Господа.

28. На мъдър роб свободни ще служат, и разумен човек, бидейки поучаван от него, няма да роптае.

29. Не мъдрувай много, за да вършиш работата си, и не се хвали във време на нужда.

30. По-добър е оня, който се труди и си има всичко, нежели оня, който празен ходи и се хвали, но се нуждае за хляб.

31. Синко, с кротост прославяй душата си и въздавай й чест според нейното достойнство.

32. Кой ще оправдава оногова, който съгрешава против душата си? И кой ще хвали оногова, който позори живота си?

33. Сиромаха почитат заради познанията му, а богатия — заради богатството му;

34. а уважаваният в сиромашия колко повече ще бъде уважаван в богатство? А безславният в богатство колко по-безславен ще бъде в сиромашия?

ГЛАВА 11.

1. Мъдростта на смирения ще издигне главата му и ще го постави посред велможите.

2. Не хвали човека за неговата хубост, и не се отвращавай от човека поради неговата външност.

3. Малка е пчелата между хвъркатите, но плодът й е най-добър от сладините.

4. Не се хвали с разкошно облекло и не се възгордявай в ден на слава: защото дивни са делата на Господа, и потаени са делата Му между човеците.

5. Много владетели са на земя седели, и оня, за когото не са мислили, е носил венец.

6. Мнозина силни са били изложени на крайно безчестие, и славни люде са били предадени в ръцете на други.

7. Преди да изследваш, не хули; първом узнай — и тогава укорявай.

8. Преди да изслушаш, не отговаряй, и всред реч не пресичай.

9. Не се препирай за работа, непотребна за тебе, и в съд на грешници не седи.

10. Синко, не се залавяй за много работа: при многото работи не ще останеш без вина. И, ако се впуснеш подир тях, няма да достигнеш и, отбягвайки, няма да се отървеш.

11. Някой се труди, напряга сили, бърза и — все повече остава назад.

12. Някой е слаб, нуждае се от помощ, безсилен е и е в голяма сиромашия;

13. но очите на Господа милостно са го погледнали за негово добро, и Той го е възправил от унижението му и е въздигнал главата му, и мнозина са се чудили, като са го гледали.

14. Добро и лошо, живот и смърт, сиромашия и богатство са от Господа.

15. Дарованието от Господа е определено за благочестивите, и Неговото благоволение ще им спомага вовеки.

16. Някой се обогатява със своята предпазливост и пестовност, и това е дял от неговата награда,

17. кога каже: „намерих покой и сега се наслаждавам от благата си“.

18. И той не знае, колко време ще измине, докле ги остави на другите и умре.

19. Твърдо стой в твоя завет и пребъдвай в него и остарей в своята работа.

20. Не се чуди на делата на грешника, вярвай Господу и пребъдвай в работата си;

21. защото лесно е в очите на Господа скоро и неочаквано да обогати сиромаха.

22. Благословението от Господа е награда на благочестивия, и в скоро време той процъфтява чрез Неговото благословение.

23. Не думай: „какво ми трябва още? и какви още блага посем-сега мога да имам?“

24. Не казвай: „доста си имам, и какво зло посем-сега мога претърпя?“

25. В честити дни се злочестина забравя, и в злочести дни се доброчестина не спомня.

26. За Господа е лесно в смъртния ден да въздаде човеку според делата му.

27. Минутното страдание прави да се забравят утехите, и при свършека на човека се откриват делата му.

28. Преди смъртта никого не наричай благатък; — човек се познава в децата си.

29. Не води в къщата си всеки човек, защото у коварния козните са много.

30. Каквото е птица в клопка уловена, такова е сърцето на горделивия: той като съгледник поглежда падението;

31. като превръща доброто в зло, той крои козни и на избрани човеци лепва петно.

32. От искра огнена произлиза голяма жар, и грешен човек крои козни за кръв.

33. Пази се от злодеец, — защото той крои зло, — за да ти не лепне някога петно навеки.

34. Посели в къщата си чужд човек, и той ще те разстрои със смутове и ще те направи чужд за твоите.

ГЛАВА 12.

1. Ако правиш добро, знай кому го правиш, и ще има благодарност за твоите добрини.

2. Прави добро на благочестив, и ще получиш отплата — ако не от него, то от Всевишния.

3. Няма добро за оногова, който постоянно се занимава със зло и който не дава милостиня.

4. Давай на благочестив и не помагай на грешник.

5. Прави добро на смирен и не давай на нечестив: затваряй от него хляба и не му давай, да не би чрез това да ти надделее;

6. защото ти би получил двойно зло за всичкото добро, което би му направил; защото и Всевишният мрази грешниците, а на нечестивци въздава отмъщение.

7. Давай на добър и не помагай на грешник.

8. Приятел се не познава в доброчестина, и враг се не скрива в злочестина.

9. Кога човек е честит, враговете му са в тъга, а кога е злочест, и приятелят му ще се отдели от него.

10. На врага си не вярвай вовеки, защото, както медта ръждясва, тъй — и неговата злоба:

11. ако и да се е смирил и да ходи наведен, бъди внимателен с душата си и пази се от него, — и ще бъдеш пред него като чисто огледало и ще узнаеш, че той не се е очистил докрай от ръждата;

12. не го туряй при себе си, да не би, като те събори, да заеме твоето място; не го туряй от дясната си страна, да не би някога да се домогва до твоето седалище, и ти най-напокон ще разбереш думите ми и със скръб ще си спомниш поуките ми.

13. Кой ще пожали ухапания обайник на змии и всички, които се приближават до диви зверове? Също и — оногова, който се сближава с грешник и става съучастник в неговите грехове:

14. за малко време той ще остане с тебе, но, ако се поколебаеш, не ще устои.

15. С уста си врагът ще те услади, но в сърце си крои да те хвърли в яма; с очи си врагът ще плаче, а кога намери случай, не ще се на кръв насити.

16. Нещастие ли те срещне, ти ще намериш врага там преди тебе,

17. и той, уж че желае да помогне, ще ти подложи крак;

18. ще кимва с глава и ще чупи ръце, много нещо ще шепне и ще измени лице.

ГЛАВА 13.

1. Който се до катран допира, ще се очерни, и който с горделив общува, като него ще стане.

2. Не дигай товар по-тежък от силите си, и не общувай с оногова, който е по-силен и по-богат от тебе.

3. Какво общо между гърне и котел? Котелът ще го бутне, и то ще се строши.

4. Богаташът обидил, — и пак той заплашва; сиромахът обиден, — и пак той моли.

5. Ако му си полезен, ще те използува; ако пък осиромашееш, ще те остави.

6. Ако си заможен, ще живее с тебе и ще те изтощи, и сам няма да те съжали.

7. Станеш ли му потребен, — ще те ласкае, ще ти се усмихва и ще ти дава надежда, ще ти говори сладки думи и ще каже: не трябва ли ти нещо?

8. С гощавките си ще те засрами, докле, два-три пъти като те ограби, най-после се подиграе с тебе.

9. След това, като те зърне, ще се отбие от тебе и ще обърне глава, кога те срещне.

10. Внимавай да не бъдеш измамен

11. и да не бъдеш унижен в радостта си.

12. Кога те силен кани, — отбягвай, и той още повече ще те кани.

13. Не се увирай, за да те не отблъсват, и не стой много настрана, за да те не забравят.

14. Не си позволявай да говориш със силния като с равен на тебе, и твърде не вярвай на многото му думи: защото с дългия разговор той ще те изкушава и, уж шегувайки се, ще те изпитва.

15. Немилостив е към себе си онзи, който се не въздържа в думите си; такъв не ще се опази от обида и окови.

16. Бъди предпазлив и твърде внимателен, защото ходиш с падението си.

17. Чуеш ли това в съня си, не заспивай.

18. През целия си живот обичай Господа и викай към Него за твоето спасение.

19. Всяко животно обича подобното на себе си, и всеки човек — ближния си.

20. Всяка плът се съединява по своя род, и човек се прилепя към подобния си.

21. Общува ли вълк с агне? Тъй и грешник не общува с благочестив.

22. Какъв мир има между хиена и куче? И какъв мир — между богат и сиромах?

23. Лов за лъвовете са дивите осли в пустинята, — тъй и сиромасите са пасбища за богати.

24. Смирението е отвратително за горделивия, — тъй и сиромахът е отвратителен за богатия.

25. Кога богат се разклати, поддържат го приятели; а кога сиромах падне, отблъсват го и приятели.

26. Кога богат изпадне в злочестина, у него има много помощници; глупост каза, — и го оправдаха.

27. Изпадне ли сиромах в злочестина, — ще го и нахокат отгоре; каже ли нещо разумно, — не го и слушат.

28. Заговори богат, — и всички млъкват и възхвалят речта му до облаците;

29. заговори сиромах, — и казват: кой е тоя? и ако се спъне, съвсем ще го повалят.

30. Добро е онова богатство, в което няма грях, и лоша е сиромашията в устата на нечестивия.

31. Сърцето на човека изменя лицето му или на добро, или на лошо.

32. Признак на честито сърце е веселото лице, а измислянето притчи е съединено с напрегнато размишление.

ГЛАВА 14.

1. Блажен е оня човек, който не е грешил с уста и не е бил ранен със скръбта на греха.

2. Блажен е, комуто душата го не осъжда и който не си е надеждата изгубил.

3. За скъперник човек не е добро богатството. И за какво е имотът на човек недоброжелателен?

4. Който събира, като отнима от душата си, той за други събира, и с неговите блага други ще се пресищат.

5. Който е лош за себе си, — за кого ще бъде добър? Такъв не ще има радост от имота си.

6. Няма по-лош от човек, който е към себе си недоброжелателен; и това е отплата за неговата злоба.

7. И да прави добро, прави го в забрава, а отпосле проявява злото си.

8. Лош е, който има завистливи очи, който отвръща лице и презира души.

9. Очите на сребролюбеца не се насищат с каква-годе част, и неправдата на лошия душа изсушава.

10. Лошо око дори и хляба завижда, и на трапезата си търпи оскъдия.

11. Синко, според състоянието си прави добро на себе си и приносите Господу достойно принасяй.

12. Помни, че смъртта не се бави, и заветът на ада не ти е открит:

13. преди да умреш, прави добро на приятел, и според силата си простирай си ръката и му давай.

14. Не се лишавай от добър ден, и част от доброто желание да те не отмине.

15. Нали на другите ще оставиш имотите си и плодовете от твоите усилия за дележ по жребие?

16. Давай и взимай, и утешавай душата си,

17. защото в ада не може се намери утеха.

18. Всяка плът като дреха овехтява; защото отвека е определено: бездруго ще умреш.

19. Както зелените листи на гъсто дърво — едни падат, а други израстват, тъй и родът от плът и кръв — един умира, а друг се ражда.

20. Всяка вещ, която е изложена на гниене, изчезва, и който я е направил, умира с нея.

21. Блажен е оня човек, който се упражнява в мъдрост и в своя разум се учи на свети неща.

22. Който размисля в сърцето си за нейните пътища, той получава разбиране и на нейните тайни.

23. Излизай подир нея като ловец и туряй засада на нейните пътища.

24. Който се накланя към прозорците й, ще послуша и при вратата й.

25. Който се навърта близо до къщата й, ще забие гвоздей и в стените й, ще постави шатрата си край нея и ще обитава в жилището на благата.

26. Той ще тури децата си под покрива й и ще има нощувката си под сянката й.

27. Ще се покрие с нея от пека и ще живее в славата й.

ГЛАВА 15.

1. Който се бои от Господа, ще постъпя тъй, и твърдият в закона ще придобие мъдростта.

2. И тя ще го срещне като майка, и ще го приеме при себе си като целомъдра съпруга;

3. ще го нахрани с хляба на разума, и ще го напои с водата на мъдростта.

4. Той ще се опре о нея, и не ще се поколебае; ще се прилепи към нея, и не ще се посрами.

5. И тя ще го въздигне над ближните му, и сред събранието ще отвори устата му.

6. Той ще наследи веселие и венец на радостта и вечно име.

7. Неразумни люде не ще я постигнат, и грешници не ще я видят.

8. Тя е далеч от гордостта, и лъжливи люде не ще помислят за нея.

9. Неприятна е похвалата в устата на грешник, понеже не е пратена от Господа.

10. Похвала, произнесена с мъдрост, и Господ подпомага.

11. Не казвай: „заради Господа отстъпих“, защото, което Той мрази, това не бива да правиш.

12. Не казвай: „Той ме въведе в заблуда“, защото Той няма нужда от грешен човек.

13. Господ мрази всяка гнусота, и тя е неприятна на ония, които се боят от Него.

14. Той отначало сътвори човека и го остави в ръцете на произволението му.

15. Ако желаеш, ще запазиш заповедите и ще завардиш благоугодна вярност.

16. Той ти е предложил огън и вода: към което желаеш, ще простреш ръка.

17. Пред човека е живот и смърт, и което той пожелае, то ще му се даде.

18. Велика е премъдростта на Господа, силен е Той с могъщество и всичко вижда.

19. Очите Му са върху ония, които Му се боят, и Той знае всяко човешко дело.

20. Никому Той не е заповядал да постъпва нечестиво и никому не е дал позволение да греши.

ГЛАВА 16.

1. Не желай множество нехвелити деца и не се радвай на синове нечестиви. Кога се те умножават, не им се радвай, ако в тях няма страх Господен.

2. Не се надявай на техния живот, нито се осланяй на тяхното множество.

3. По-добре един праведник, нежели хиляда грешници,

4. и по-добре да умреш бездетен, нежели да имаш деца нечестиви;

5. защото от един разумен ще се насели град, а племето на беззаконните ще опустее.

6. Много такива работи е видяло окото ми, и още повече е слушало ухото ми.

7. В сборище на грешници ще се разгори огън, както и у непокорен народ се е разгорявал гняв.

8. Бог се не умилостиви над древните исполини, които, надявайки се на силата си, станаха отстъпници;

9. не пощади и ония, които живееха в едно място с Лота, и от които се беше погнусил поради гордостта им;

10. не помилува погибелния народ, който се надигаше с греховете си,

11. също както и шестстотинте хиляди човеци, които се бяха съединили в своето жестокосърдие. И да беше само един непокорен, щеше да бъде за чудене, ако останеше ненаказан;

12. защото и милост и гняв са в Негова власт: Той е силен да помилува и да излее гняв.

13. Както е голяма милостта Му, тъй голямо е и изобличението Му. Той съди човека според делата му.

14. Не ще отбегне от Него грешник с грабеж, и търпението на благочестивия не ще остане напразно.

15. На всяка милостиня Той ще даде място, всякой ще получи по делата си.

16. Не казвай: „ще се скрия от Господа; нима от високото ще си спомни някой за мене?

17. В множеството народ няма да ме забележат; защото, какво е моята душа в неизмеримото творение?

18. Ето, небето и небето на небесата е Божие, бездната и земята се клатят от Неговото посещение.

19. Еднакво се раздрусват от страх планините и основите земни, кога Той поглежда.

20. И това не може сърцето да разбере;

21. а пътищата Му кой ще постигне? Както вятърът, който човек не може да види, тъй и повечето Му дела са скрити.

22. Кой ще възвести за делата на Неговото правосъдие? или кой ще ги очаква? защото далеч е това определение.“

23. Тъй мисли скудоумният; тъй глупаво размишлява и човек неразумен и който се заблуждава.

24. Слушай ме, синко, и се учи на знание, и със сърце си внимавай на думите ми.

25. Аз ти показвам обмислено учение и ти предавам точно знание.

26. По определение от Господа Неговите дела са отначало, и от сътворението им Той е разделил частите им.

27. Той е устроил делата Си навеки, и най-добрите блестят от рода в род. Те не гладуват, не се уморяват и не прекъсват действията си.

28. Ни едно не стеснява близкото до него,

29. и довеки те не ще се възпротивят на словото Му.

30. И след това Господ погледна на земята и я напълни със Своите блага.

31. Душата на всичко живо покри лицето й, и в нея всичко ще се възвърне.

ГЛАВА 17.

1. Господ създаде човека от пръст, и пак го връща в нея.

2. Той даде на човеците определено число дни и време, и даде им власт над всичко, що е на нея.

3. Според природата им, облече ги в сила и ги сътвори по Свой образ,

4. и вложи във всяка плът страх към тях, за да владеят над зверове и птици.

5. Той им даде разум, език и очи, уши и сърца за разсъждаване,

6. изпълни ги с проницателност на разума и им показа доброто и злото.

7. Той тури окото Си на сърцата им, за да им покаже величието на Своите дела,

8. та да прославят светото Му име и да разгласят величието на Неговите дела.

9. Той им прибави знание и даде им в наследство закон на живота;

10. постави вечен завет с тях и им показа Своите съдби.

11. Очите им видяха величието на славата, и ухото им чу славата на Неговия глас.

12. И каза им Той: пазете се от всяка неправда; и заповяда всекиму от тях, как да се отнася към ближния си.

13. Пътищата им са винаги пред Него, не ще се скрият от очите Му.

14. На всеки народ вожд постави,

15. а Израил е дял на Господа.

16. Всичките им дела са като слънце пред Него, и очите Му са винаги към техните пътища.

17. Не се укриха от Него техните неправди, и всичките им грехове са пред Господа.

18. Милостинята на човека е като печат у Него, и благодеянието на човека Той ще запази като зеница на око.

19. После Той ще стане и ще им въздаде, и дължимото тям ще възвърне върху главата им.

20. Но на ония, които се каят, Той е давал да се обърнат, и ония, които са отслабвали в търпението, е ободрявал.

21. Обърни се към Господа и остави греховете;

22. моли се пред Него и намали твоите препъвания.

23. Върни се при Всевишния, и се отвърни от неправдата и силно намрази гнусотата.

24. Кой ще възхваля Всевишния в ада, вместо ония, които живеят и Го прославят?

25. От мъртъв, като от несъществуващ, няма прослава:

26. живият и здравият ще възхвали Господа.

27. Колко голямо е милосърдието на Господа и примирението с ония, които се обръщат към Него!

28. Не може да бъде всичко у човека,

29. защото синът човешки не е безсмъртен.

30. Кое е по-светло от слънцето? Но и то се затъмнява. Също и плът и кръв за лошо ще помисли.

31. Силите на високите небеса Той Сам наблюдава, а всички люде са земя и пепел.

ГЛАВА 18.

1. Всичко изобщо е създал Оня, Който живее вовеки; — един Господ е праведен.

2. Никому Той не е предоставил да изяснява делата Му.

3. И кой може да изследва великите Му дела?

4. Кой може измери силата на Неговото величие? И кой може също да изрече милостите Му?

5. Невъзможно е ни да се намалят, ни да се увеличат, и невъзможно е да се изследват дивните дела Господни.

6. Кога човек мисли, че свършва, той едва начева, и кога престане — дохожда в изумение.

7. Какво е човек и каква е неговата полза? Какво е неговото добро и какво — неговото зло?

8. Дните на човека са много, ако са сто години: както капка вода из морето или зрънце пясък, тъй малко са годините му в деня на вечността.

9. Затова Господ е дълготърпелив към людете и излива върху тях Своята милост.

10. Той вижда и знае, че краят им е твърде злочест,

11. и затова умножава Своите милости.

12. Милостта на човека е към неговия ближен, а милостта на Господа е върху всяка плът.

13. Той изобличава и вразумява, поучава и обръща като пастир своето стадо.

14. Той се смилява над ония, които се вразумяват и които усърдно се обръщат към Неговия закон.

15. Синко, кога вършиш добро, недей натяква, и при всеки подарък не оскърбявай с думи.

16. Росата не разхлажда ли жега? Тъй и дума е по-добро, нежели даяние.

17. Затова думата не стои ли по-високо от добро даяние? А у добродетелен човек има и едното и другото.

18. Глупавият немилосърдно укорява, и подаяние от неблагоразположен очи изсушава.

19. Преди да заговориш, обмисляй, и преди да се поболиш, грижи се за себе си.

20. Изпитвай себе си преди съда, и във време на посещение ще намериш милост.

21. Преди да почувствуваш слабост, смирявай се, и във време на грехове покажи обращение.

22. Нищо да ти не пречи да изпълниш оброк своевременно, и не отлагай пред самата смърт да се оправдаеш.

23. Преди да наченеш да се молиш, приготви се, и не бъди като човек, който изкушава Господа.

24. Припомняй си за гнева в смъртния ден и за времето на отмъщението, когато Господ отвърне лицето Си.

25. Във време на ситост припомняй си за гладно време, и в дни на богатство — за сиромашия и нужда.

26. От сутрин до вечер времето се менява, и всичко е скоротечно пред Господа.

27. Мъдър човек във всичко ще бъде предпазлив и в дни на грехове ще се удържи от безгрижност.

28. Всеки разумен ще познае премъдростта и ще въздаде хвала оному́ва, който я е намерил.

29. Разсъдливите на думи и сами се вразумяват, и изричат изпитани притчи.

30. Не ходи след твоите похоти и въздържай се от пожеланията си.

31. Ако доставяш на душата си това що е приятно за прищевките, тя ще те направи гавра за враговете ти.

32. Не търси радост в голям разкош и не се привързвай към пиршества.

33. Гледай да не станеш сиромах, пирувайки със заети пари, когато в кесията ти няма нищо.

ГЛАВА 19.

1. Работник, наклонен към пиянство, не ще се обогати, и оня, който счита за нищо малкото, малко по малко ще изпадне.

2. Вино и жени развратяват разумните, а който се свързва с блудници, ще стане още по-безочлив;

3. гнилеж и червеи ще го наследят, и дръзката душа ще бъде изтребена.

4. Който скоро се доверява, той е лекомислен, и който съгрешава, греши против душата си.

5. Който от сърце е предаден на удоволствия, ще бъде осъден, а който се противи на прищевки, ще увенчае живота си.

6. Който обуздава език, ще живее мирно, и който мрази бъбрене, ще намали злото.

7. Никога не повтаряй дума, и нищо в тебе не ще се намали.

8. Ни на приятел, ни на неприятел не разказвай и, ако това не е грях за тебе, не откривай;

9. защото той ще те изслуша и ще се предпазва от тебе, и след време ще те намрази.

10. Чул ли си дума? — нека умре тя с тебе: не бой се, тя не ще те разкъса.

11. Глупав търпи от думата такава също мъка, както родилка — от младенеца.

12. Каквото е стрела, забита в бедро, същото е дума в сърцето на глупав.

13. Разпитай приятеля си, може би, той не е направил това; и ако е направил, нека занапред не прави.

14. Разпитай приятеля си, може би, той не е говорил това; и ако е говорил, нека го не повтаря.

15. Разпитай приятеля си, защото често се случва клевета.

16. Не вярвай на всяка дума.

17. Някой съгрешава с дума, но не от душа; и кой не е съгрешавал с езика си?

18. Разпитай ближния си, преди да го заплашваш, и дай място на закона на Всевишния. Всяка мъдрост е страх Господен, и във всяка мъдрост има изпълнение на закона.

19. Не е мъдрост да знаеш да правиш лошото. И разум няма, дето е сборище на грешници.

20. Има лукавство, и това е гнусота; има и неразумен, оскъден от мъдрост.

21. По-добре оскъден от знание, но богобоязлив, нежели богат със знание, а престъпник на закона.

22. Има хитрост изтънчена, но тя е беззаконна, има и който изопачава съд, за да произнесе присъда.

23. Има лукав, който ходи прегърбен, в униние, — но отвътре е пълен с коварство.

24. Той е навел лице и се преструва на глух, но той ще те превари там, дето и не мислиш.

25. И ако немощ му попречи да ти повреди, то ще ти направи зло, кога намери случай.

26. По вида се узнава човек, и по израза на лицето при среща се познава разумен.

27. Облеклото, хиленето и вървежът на човека показват неговото свойство.

28. Бива изобличение, ала не навреме, и бива че някой мълчи — и той е благоразумен.

ГЛАВА 20.

1. Много по-добре е да изобличиш, нежели да се сърдиш тайно; и който е изобличен насаме, ще се предварди от вреда.

2. Колко е хубаво за изобличен да покаже разкаяние!

3. защото той ще избегне волен грях.

4. Каквото е скопец с пожелание да разтлее девица, такова е и оня, който произвежда съд с насилие.

5. Някой мълчи, — и се оказва мъдър; а някого мразят за много бъбрене.

6. Някой мълчи, защото няма що да отговаря; а някой мълчи, защото му знае времето.

7. Мъдър човек ще мълчи до време; а тщеславен и безразсъден време не чака.

8. Бъбрица омръзва, и който си присвоява право да говори, намразяват го.

9. Бива успех човеку за зло, а придобивка — при загуба.

10. Има даяние, което не ще ти бъде за полза, и има даяние, за което бива двойна отплата.

11. Има унижение за слава, а някой от унижение подига глава.

12. Някой с малко купува много и ще заплати за него седморно повече.

13. Мъдрият на дума става любезен, а любезностите на глупавите ще останат напразно.

14. Даяние от безумен не ще ти бъде за полза; защото у него, вместо едно, има много очи за вземане.

15. Много не ще даде, а много ще натяква, и ще разтвори уста като глашатай. Днес ще даде назаем, а утре ще го поиска назад: такъв човек е омразен на Господа и на людете.

16. Глупавият казва: „нямам приятел, и няма благодарност за моите добрини. Които ми ядат хляба, лъстиви са на език.“

17. Колко често и колцина ще му се присмиват!

18. Да се препънеш о земята е по-добре, нежели с език. И тъй скоро ще дойде падението на лошите.

19. Неприятен човек е басня не навреме: тя всякога ще бъде в устата на невежите.

20. Притча от устата на глупав е отвратителна, защото той не ще я каже навреме.

21. Някой се удържа от грях поради немотия, и в това въздържане той не се съкрушава.

22. Някой губи душата си поради страхливост, и я губи от лицеприятие към безумен.

23. Някой от срам дава обещание на приятел, и без причина спечелва си в него враг.

24. Лош порок у човека е лъжата; тя е винаги в устата на невежия.

25. По-добре крадец, нежели който постоянно говори лъжа; но те и двамата ще наследят погибел.

26. Поведението на лъжлив човек е безчестно, и позорът му е винаги с него.

27. Който мъдро говори, ще се издигне, и разумен човек ще се понрави на велможите.

28. Който обработва земята, ще увеличи купните си, и който угажда на велможи, ще бъде помилуван в случай на неправда.

29. Гощавки и подаръци заслепяват очите на мъдрите и, както юзда в уста, спират изобличенията.

30. Скрита мъдрост и потаено съкровище — каква полза от двете.

31. По-добре човек, който крие глупостта си, нежели човек, който крие мъдростта си.

ГЛАВА 21.

1. Синко, ако си съгрешил, не притуряй повече грехове и за предишните се моли.

2. Бягай от грях като от змия; защото, ако се до него приближиш, ще те ухапе.

3. Зъбите му са лъвски зъби, които умъртвяват душите на людете.

4. Всяко беззаконие е като двуостър меч: за рана от него няма изцеление.

5. Заплахи и насилия опустошават богатството: тъй опустява и домът на горделивия.

6. Молба от устата на сиромах е само до ушите му; но съдът до него бързо се приближава.

7. Който мрази изобличение, върви по дирите на грешника, а който се бои от Господа, ще се обърне със сърце.

8. Силният на език отдалеч се познава; но разумният вижда, де се той препъва.

9. Който си прави къща с чужди пари, то е като оня, който събира камъни за гроба си.

10. Сборището на беззаконници е куп кълчищна дреб, и техният край е огнен пламък.

11. Пътят на грешниците е с камъни постлан, но на края му е адова пропаст.

12. Който пази закона, владее своите мисли,

13. и постъпване по страх Господен е мъдрост.

14. Който е неспособен, не ще се научи,

15. но има способност, която увеличава горчивината.

16. Знанието на мъдрия се увеличава като наводнение, и съветът му е като животен извор.

17. Сърцето на глупав е като разбита съдина и не удържа в себе си никакво знание.

18. Ако разумен чуе мъдра дума, похвалява я и я взима присърце. Чува я лекомислен, тя му се не понравя, и той я хвърля отзаде си.

19. Речта на глупав е като товар на път, а в устата на разумен намират приятност.

20. Речите на разумния ще ги търсят в събранието, и за думите му ще размислят в сърцата си.

21. Каквото е разорен дом, такова е мъдростта за глупавия, и знанието на неразумния — безсмислени думи.

22. Поуката е за безумни като окови на нозете и като вериги на дясна ръка.

23. Кога глупав се смее, издига гласа си, а благоразумен мъж едвам тихо се усмихва.

24. Поука за разумен е като златен накит и като драгоценно украшение на дясна ръка.

25. Ногата на глупав бърза за в чужда къща, но многоопитен човек ще се засрами от людете;

26. неразумен човек назърта през вратата вкъщи, а благовъзпитан ще се спре отвън;

27. невъзпитаност за един човек е да подслушва при вратата, а благоразумен ще се огорчи от такова безсрамие.

28. Устата на бъбрици разказват чужди работи, а думите на благоразумни се теглят на къпони.

29. Сърцето на глупавите е в техните уста, а устата на мъдрите са в тяхното сърце.

30. Кога нечестивец проклина сатана, той проклина душата си.

31. Клюкарът осквернява душата си и ще бъде мразен навред, дето и да живее.

ГЛАВА 22.

1. Ленивият прилича на нечист камък: всякой ще освирка безславието му.

2. Ленивият прилича на волски тор: всякой, който го подигне, ще отърси ръка.

3. Раждането на невъзпитан син е срам за бащата, а дъщеря невъзпитана се ражда за унижение.

4. Разумна дъщеря ще си придобие мъж, а безсрамната е тъга за оня, който я е родил.

5. Безочливата позори баща и мъж, и от двамата ще бъде презирана.

6. Не навреме приказка е също, каквото музика във време на печал; а наказание и учене на мъдрост е прилично за всяко време.

7. Да поучаваш глупав е също, каквото да слепяш чирепчета, или да събуждаш заспал от дълбок сън.

8. Да разказваш нещо на глупав е също, каквото да разказваш на задрямал, който на свършека пита: какво?

9. Плачи над умрял, защото светлината е изчезнала за него; плачи и над глупав, защото разумът е изчезнал за него.

10. По-малко плачи над умрял, защото той се е успокоил, а лошият живот на глупав е по-лошо от смърт.

11. Плачи за умрял седем дена, а за глупав и нечестив — през всички дни на живота му.

12. С безразсъден много не говори, и при неразумен не ходи;

13. пази се от него, за да нямаш неприятности и да се не оцапаш от спречкване с него;

14. отклони се от него, — и ще намериш покой и не ще бъдеш огорчен от безумието му.

15. Що е по-тежко от олово? и какво е името му, ако не глупец?

16. По-леко е да понесеш пясък и сол и груда желязо, нежели безсмислен човек.

17. Както яко свързаните дървета на къщата не й дават да рухне при сътресение, тъй и утвърденото върху обмислен съвет сърце не ще

се разклати във време на страх.

18. Утвърденото на разумно размишление сърце е като ваяно украшение върху издялана стена.

19. Подпорка, поставена нависоко, не ще устои против вятъра:

20. тъй боязливо сърце, при глупаво размишление, не ще устои против страх.

21. Който нанася удар на окото, предизвиква сълзи, а който нанася удар на сърцето, възбужда болезнено чувство.

22. Който хвърля камък на птици, ще ги разпъди; а който хули приятел, ще скъса приятелство.

23. Ако си извадил меч срещу приятел, не се отчайвай, защото е възможно да се възвърне приятелството.

24. Ако си отворил уста против приятел, не бой се, защото е възможно помирение.

25. Само хула, гордост, издаване тайни и коварно злодейство могат да отпъдят всеки приятел.

26. Придобивай доверие у ближния, докле е сиромах, за да се радваш заедно с него, кога бъде богат:

27. оставай с него във време на скръб, за да имаш участие в наследието му.

28. Преди пламък в печката се явява пара и дим; тъй и преди кръвопролитие — свада.

29. Да браня приятел не ще се посрамя и от лицето му не ще се скрия;

30. ако пък ми се случи чрез него зло, то всеки, който чуе, ще се предпазва от него.

31. Кой ще ми даде стража за устата ми и печат на благоразумие върху устните ми, за да не падна чрез тях, и да ме не погуби езикът ми!

ГЛАВА 23.

1. Господи, Отче и Владико на живота ми! Не ме оставяй на волята им и не ми давай да падна чрез тях.

2. Кой ще постави бич към помислите ми, и към сърцето ми — наставник на мъдрост, та да не щадят те прегрешенията ми и да не гледат през пръсти на техните заблуди;

3. та да се не умножават прегрешенията ми и да се не увеличават заблудите ми; за да не падна пред противниците, и да се не зарадва над мене врагът ми.

4. Господи, Отче и Боже на живота ми! Не давай да се възгордеят очите ми, и отмахни пожеланията от мене.

5. Пощевките на корема и сладострастието да ме не овладеят и не предавай ме на безсрамна душа.

6. Чуйте, деца, поука за устата: който я пази, не ще бъде уловен чрез устата си.

7. С тях ще бъде уловен грешникът, и злоречивият и горделивият ще се препънат чрез тях.

8. Не приучвай устата си към клетва

9. и не го прави навик да употребяваш при клетва името на Светия.

10. Защото, както роб, когото постоянно наказват, не се избавя от рани, тъй и който се кълне постоянно в името на Светия, не ще се очисти от грях.

11. Човек, който се често кълне, ще се изпълни с беззаконие, и от неговия дом бичът не ще отстъпи.

12. Ако той съгреши, — грехът му е върху него; и ако е нехаен, двойно ще съгреши;

13. и ако се е напразно клел, не ще се оправдае, и домът му ще се напълни със злочестини.

14. Има реч, облечена със смърт: да се не намери тя в наследието на Иакова!

15. защото от благочестивите всичко това ще бъде отдалечено, и те не ще се забъркат в грехове.

16. Не приучвай устата си на груба неучтивост, защото при нея биват греховни думи.

17. Помни за баща си и майка си, кога седиш всред велможи,

18. та да се не забравиш пред тях и по навик да не направиш глупост и да не пожелаеш, че е щяло да бъде по-добре да се не раждаш, и да не прокълнеш деня на твоето рождение.

19. Човек, който навиква на хулни думи, няма да се научи през всичките си дни.

20. Две качества умножават греховете, а третото навлича гняв:

21. гореща душа като пламнал огън не ще угасне, докле се не изтощи;

22. човек, който блудодействува в тялото на своята плът, не ще престане, докле огънят не прогори.

23. На блудник е сладък всеки хляб: той не ще престане, докле не умре.

24. Човек, който съгрешава против своето легло, казва на душата си: „кой ме вижда?

25. наоколо ми тъмнина, стените ме закриват, и никой ме не вижда: от какво да се боя? Всевишният не ще си спомни греховете ми.“

26. Той има страх само от човешки очи,

27. а не знае, че очите на Господа са десет хиляди пъти по-светли от слънцето

28. и гледат всички пътища човешки и проникват в скритите места.

29. Нему е било известно всичко, преди да е било сътворено, тъй както и след свършването.

30. Такъв човек ще бъде наказан на градските улици и ще бъде застигнат там, дето не е мислил.

31. Тъй и жена, която е оставила мъжа си и е произвела наследник от чужди мъж,

32. защото: първо, тя не се е покорила на закона на Всевишния, второ, съгрешила е против своя мъж, и трето, в блудство е прелюбодействувала и е произвела деца от чужди мъж.

33. Тя ще бъде изведена пред събранието, и за децата й ще има изследване.

34. Децата й не ще хванат корен, и клоните й не ще дадат плод.

35. Тя ще остави подире си спомен за проклятие, и позорът й не ще се изглади.

36. Които останат, ще разберат, че няма нищо по-добро от страха Господен, и няма нищо по-сладко от това — да внимаваме на заповедите Господни.

37. Голяма слава е да следваш Господа, а да бъдеш приет от Него е дълготърпение.

ГЛАВА 24.

1. Премъдростта ще прослави себе си и между народа си ще бъде възхвалена.

2. В църквата на Всевишния тя ще отвори уста и пред Неговото воинство ще прослави себе си:

3. „аз излязох от устата на Всевишния и като облак покрих земята;

4. поставих шатра във висините, и престола си — в облачен стълб;

5. аз сама обходих небесния кръг и ходих в дълбинето на бездната;

6. във вълните морски и по цялата земя и във всеки народ и племе имах владение:

7. между всички тях дирих покой, и в чие наследие да се въдворя.

8. Тогава Създателят на всичко ми заповяда, и Оня, Който ме е създал, ми посочи спокойно жилище и рече:

9. посели се в Иакова и приеми наследие в Израиля.

10. Преди вековете, в началото, Той ме произведе, и аз не ще се свърша довека.

11. Аз служих пред Него в светата скиния и тъй се утвърдих в Сион.

12. Той ми даде и покой във възлюбения град, и в Иерусалим е моята власт.

13. И аз се вкорених в прославения народ, в наследствения дял на Господа.

14. Възвисих се като кедър ливански и като кипарис на планините Ермонски;

15. възвисих се като палма в Енгади и като трендафилово храстие в Иерихон;

16. като гиздава маслина в долина и като явор се възвисих.

17. Като дарчин и аспалат издадох благоуханен мирис и като отбор смирна разпръснах благоухание,

18. като халвани, оникс и стакти и като благоухание от тамян в скинията.

19. Разпрострях клоните си като теревинт, и моите клони са клони на слава и благодат.

20. Аз съм като лоза, която ражда благодат, и цветовете ми са плод на слава и богатство.

21. Пристъпете към мене вие, които ме желаете, и се насищайте с плодовете ми;

22. защото, да си спомняш за мене е по-сладко от мед, и да ме владееш е по-приятно от медена пита.

23. Които ме ядат, повече ще огладняват, и които ме пият, повече ще ожъдняват.

24. Който ме слуша, не ще се посрами, и които се трудят с мене, не ще съгрешат.

25. Всичко това е книгата на завета на Бога Всевишни,

26. законът, който Моисей заповяда като наследие на събранията Иаковови.

27. Той насища с мъдрост, както Фисон и Тигър в дни на новоплодие;

28. той изпълва с разум, както Ефрат и Иордан в дни на жетва;

29. той разлива учение, както светлината и както Гион през време на гроздобер.

30. Първият човек не достигна да я познае напълно; не ще я изследва също и последният;

31. защото мислите й са по-пълни от море, и намеренията й са по-дълбоки от голяма бездна.

32. И аз, като канал из река и като водопровод, излях се в рая.

33. Казах: ще полея градината си и ще напоя лехите си.

34. И ето, каналът ми стана река, и реката ми стана море.

35. И ще светя с учение като с утринна светлина, и надалеч ще го покажа;

36. и ще изливам учението като пророчество и ще го оставя във вечни родове.“

37. Виждате, че аз съм се трудил не само за себе си, но и за всички, които дирят премъдрост.

ГЛАВА 25.

1. С три неща се украсих и станах хубава пред Господа и пред човеците:

2. единомислие между братя и любов между ближни, и жена и мъж, които живеят съгласно помежду си.

3. И три вида човеци намрази душата ми, и много ми е омразен техният живот:

4. горделив сиромах, лъжлив богаташ и старец прелюбодейник, ослабващ в разсъдъка.

5. Което не си събрал в младост, как можеш го придоби на старост?

6. Колко прилича на седини да съдят и на старци — да умеят съвет да дават!

7. Колко хубава е мъдростта на старците, и колко прилича на почтени люде разсъдливост и съвет!

8. Венец на старците е многостранната опитност, и тяхна похвала е страхът Господен.

9. Девет помисли похвалих в сърцето си, а десетия ще изкажа с език:

10. това е човек, който се радва на деца и който през живота си вижда падението на враговете.

11. Блазе ономува, който живее с разумна жена, който не греши с език и не служи на недостоен за себе си.

12. Блазе ономува, който е придобил мъдрост и я предава в ушите на ония, които слушат.

13. Колко велик е оня, който е намерил премъдрост! но той не е по-високо от оногова, който се бои от Господа.

14. Страх Господен всичко надминава, и който го има — с кого може да бъде сравнен?

15. Всяка рана може да се понесе, само не рана сърдечна, и всяка злоба, само не женска злоба,

16. всяко нападение, само не нападение от ненавистници, и всяко отмъщение, само не отмъщение от врагове;

17. няма глава по-отровна от змийна глава, и няма ярост по-силна от вража ярост.

18. Скланям по-скоро да живея с лъв и змей, нежели да живея със зла жена.

19. Злобата на жена изменя погледа й и прави лицето й мрачно, като у мечка.

20. Ще седне мъж й между приятелите си и, като чуе за нея, горко ще въздъхне.

21. Всяка злоба е малка в сравнение със злобата на жена; жребият на грешника да падне върху нея.

22. Каквото е възлизане по пясък за нозете на старец, такова е свадлива жена за тих мъж.

23. Не се вглеждай в хубост женска и не пожелавай жена за похот.

24. Отвращение, стид и голям срам е, кога жена владее над мъжа си.

25. Унило сърце, тъжно лице и сърдечна рана е лошата жена.

26. Отпуснати ръце и разслабени колена е жена, която не ощастливи своя мъж.

27. От жена е началото на греха, и чрез нея всички умираме.

28. Не давай на вода изто’к, нито на зла жена — власт;

29. ако тя не ходи под твоя ръка, отсечи я от плътта си.

ГЛАВА 26.

1. Честит е мъжът на добра жена, и броят на дните му е двоен.

2. Добродетелна жена радва мъжа си и ще изпълни с мир годините му;

3. добра жена е честит дял: тя се дава дял на ония, които се боят от Господа;

4. с нея у богат и у сиромах е доволно сърцето, и лицето във всяко време е весело.

5. От три неща се плаши сърцето ми, а при четвъртото аз се моля:

6. от градско злословие, от разбунтувана тълпа и от смъртна клевета — всичко това е ужасно.

7. Сърдечна болка и тъга — това е жена, ревнива към друга жена,

8. и бичът на езика й, който към всички се прилепя.

9. Зла жена е волски хомот, който се движи насам и натам; който я взима, е също като оня, който хваща скорпия.

10. Голямо тегло е предадената на пиянство жена, и тя не ще скрие своя срам.

11. Жена, наклонна към блудство, се познава по дигането на очите и клепачите й.

12. Над безсрамна дъщеря постави яка стража, за да не би, като улучи слабост, да злоупотреби със себе си.

13. Пази се от безсрамно око и не се учудвай, ако то съгреши против тебе:

14. както мъченият от жажда пътник отваря уста и пие всяка близка вода,

15. тъй и тя сяда срещу всяка шатра и пред стрелата отваря колчан.

16. Любезността на жената ще услади мъжа й, и благоразумието й ще затлъсти костите му.

17. Кротка жена е дар от Господа, и благовъзпитана душа цена няма.

18. Срамежлива жена е благодат въз благодат,

19. и няма достойна мярка за въздържаната душа.

20. Каквото е възлязлото на височините Господни слънце,

21. това е хубостта на добра жена в наредбата на къщата й;

22. каквото е светилото, което свети върху светия светилник, това е хубостта на нейното лице в зряла възраст;

23. каквото са златни стълбове върху сребърни подложки, това са прекрасните й нозе върху яките й пети.

24. От две неща е скърбяло сърцето ми, а при третото се подигаше яд в мене:

25. ако войник търпи от немотия, и разумни човеци бъдат пренебрегнати,

26. и ако някой се обръща от праведност към грях; Господ ще приготви такъв за меч.

27. Търговец мъчно може да избегне от грешки, а кръчмар не ще се избави от грях.

ГЛАВА 27.

1. Мнозина са грешили за маловажни работи, и който търси богатство, отвръща очи.

2. Дето се скрепяват камъни, се забива гвоздей: тъй и между продажба и купуване се вмъква грях.

3. Ако някой не се удържи грижливо в страх Господен, домът му скоро ще се разори.

4. При отсяване с решето остава смет: тъй и нечистотата на човека — при неговото разсъждение.

5. Глинени съдини се изпитват в пещ, а човека изпитват в разговора му.

6. Грижите за дървото се проявяват в неговия плод: тъй и в словото — помислите на човешкото сърце.

7. Преди беседа не хвали човека, защото тя е изпитание на людете.

8. Ако усърдно дириш правда, ще я намериш и ще се облечеш с нея като с великолепен подир.

9. Птиците се прибират при подобните си; тъй и истината се обръща към ония, които се упражняват в нея.

10. Както лъвът причаква плячката, тъй и греховете — ония, които вършат неправда.

11. Беседата на благочестивия е всякога мъдрост, а безумният се мени като месечината.

12. Всред неразумни не губи време, а го прекарвай постоянно всред благоразумни.

13. Беседата на глупавите е отвратителна, и смехът им е в греховна забрава.

14. Пустословието на ония, които се много кълнат, прави да настръхват космите, а препирнята им уши запушва.

15. Свадата на горделивите е кръвопролитие, и хулите им са нетърпими за слуха.

16. Който издава тайни, изгубва доверие и не ще намери приятел по душа.

17. Обичай приятеля и бъди му верен;

18. ако пък издадеш тайните му, не тичай вече подире му;

19. защото, както човек убива врага си, тъй и ти си убил приятелството на ближния;

20. и както ти би изпуснал из ръце птичка, тъй си изпуснал приятеля и не ще го хванеш;

21. не тичай подире му, защото той е далеч отишъл и избягал, както сърна от примка.

22. Рана може да се превърже, и подир свада е възможно помирение;

23. но който е издал тайни, той е изгубил надежда за помирение.

24. Който мига с око, той козни крои, и никой не ще го удържи от това;

25. пред твоите очи той ще говори сладко и ще се учудва на думите ти,

26. а после ще изкриви устата си и в думите ти ще открие съблазън;

27. много неща мразя, но не толкоз, колкото него; и Господ ще го намрази.

28. Който хвърля камък нагоре, хвърля го на главата си, и коварен удар ще разтвори рани.

29. Който копае яма, сам ще падне в нея, и който залага примка, сам ще се улови в нея.

30. Който прави зло, върху него ще се обърне, и той не ще узнае, откъде му е дошло;

31. присмех и укор от горделивите и отмъщение като лъв го причакват.

32. С примка ще бъдат уловени ония, които се радват за падението на благочестивите, и скръб ще ги изнури преди смъртта им.

33. Злоба и гняв — и двете са гнусота, и грешният мъж ще бъде от тях обладаван.

ГЛАВА 28.

1. Отмъстителният ще получи отмъщение от Господа, Който не ще забрави греховете му.

2. Прости на ближния си обидата, и тогава, след като се помолиш, ще ти се простят греховете.

3. Човек към човека гняв има, а от Господа прошка проси;

4. към подобния на себе си човек той няма милосърдие, а се моли за своите грехове;

5. сам, бидейки плът, питае злоба: кой ще очисти греховете му?

6. Помни края и престани да враждуваш: помни изтлението и смъртта и пази заповедите;

7. помни заповедите и не бъди злобен към ближния;

8. помни завета на Всевишния и презирай невежеството.

9. Въздържай се от свада, и ще намалиш греховете:

10. защото раздразнителен човек разпаля свада; човек грешник ще смущава приятели и сее раздор между ония, които живеят в мир.

11. От каквото вещество е огънят, тъй и ще се разгори;

12. и каквато е силата на човека, такъв ще бъде и гневът му, и наспоред богатството ще се усили яростта му.

13. Гореща препирня огън разпаля, а гореща свада кръв пролива.

14. Ако подухаш искра, тя ще се разпали, ако пък плюнеш върху нея, ще угасне: едното и другото излиза от твоите уста.

15. Да бъдат проклети клюкар и двуезичник, защото те са погубили мнозина, които са живели в тишина;

16. трети език е поколебал мнозина и ги е изпъждал от народ към народ,

17. разорявал е укрепени градове и е струполясвал къщи на велможи;

18. трети език е изпъдил доблестни жени и ги е лишил от трудовете им;

19. който го слуша, не ще намери покой и не ще живее в тишина.

20. Удар от бич резки прави, а удар от език кости троши;

21. мнозина са паднали от остър меч, но не толкоз, колкото са паднали от език;

22. честит, който се е укрил от него, който не е изпитвал яростта му, който не е махнал хомота му и не е бил свързан с веригите му;

23. защото хомотът му е хомот железен, и веригите му са вериги медни;

24. люта смърт е неговата смърт, и самият ад е по-добър от него.

25. Той не ще овладее благочестивите, и те не ще изгорят в неговия пламък;

26. които оставят Господа, ще паднат в него; в тях той ще се разгори и не ще угасне: той ще бъде проводен върху им като лъв, и като леопард ще ги изтреби.

27. Виж, огради имота си с тръни,

28. свържи среброто си и златото,

29. и за думите си направи теглилка и мярка, а за устата си — врата и ключалка.

30. Пази се да се не спънеш чрез тях и да не паднеш пред ония, които кроят зло.

ГЛАВА 29.

1. Който показва милост, дава назаем на ближния, и който го поддържа с ръката си, пази заповедите.

2. Давай назаем на ближния, кога има нужда, и сам овреме връщай на ближния.

3. Дръж си твърдо думата и бъди верен — и във всяко време ще намериш потребното за тебе.

4. Мнозина са считали заема като находка и са причинили огорчение на ония, които са им помогнали.

5. Докле получи, ще целува ръката му и заради парите на ближния ще понижи глас;

6. а в срока за връщане ще провлича времето, ще отговаря тъжно и ще се оплаква от времената.

7. Ако бъде в състояние, то едвам половината ще донесе — и това ще му сметне като находка;

8. ако пък не бъде в състояние, заемодавецът се е лишил от парите си и без причина си е добил враг в него;

9. той ще му отплати с клетви и ругатни и вместо почит ще му въздаде безчестие.

10. Мнозина поради такова лукавство се отказват да дават назаем, боейки се да не претърпят напразно загуба.

11. Но към сиромаха бъди снизходителен и с милостинята си към него не закъснявай;

12. заради заповедта помогни на сиромаха и в нуждата му не го отпускай без нищо.

13. Пръскай сребро за брат и приятел и го не оставяй да ръждяса под камъка за погибел;

14. разполагай със съкровището си според заповедите на Всевишния, и то ще ти принесе полза повече, нежели златото;

15. заключи в клетовете си милостинята, и тя ще те избави от всяка злочестина:

16. тя ще те защити от врага по-добре, нежели як щит и твърдо копие.

17. Добрият човек ще поръчителствува за ближния, а оня, който е срам изгубил, ще го остави.

18. Не забравяй благодеянията на поръчителя, защото той е дал душата си за тебе.

19. Грешникът ще разстрои състоянието на поръчителя, и неблагодарният в душата ще остави избавителя си.

20. Поръчителството е причинило разорение на мнозина заможни люде и ги е разклатило като морска вълна;

21. силни мъже е изпъдило из къщите, и те са се скитали между чужди народи.

22. Грешник, който взема върху си поръчителство и който търси печалба, на съд ще го теглят.

23. Помагай на ближния според силата си и пази се, да не паднеш в същото.

24. Главна потреба за живота е вода и хляб, облекло и къща, която прикрива голотата.

25. По-добре сиромашки живот под дъсчен покрив, нежели разкошни гощавки в чужди къщи.

26. Бъди доволен с малко, както и с много.

27. Лош живот е да се скиташ от къща в къща, и дето се настаниш, не ще посмееш и уста да отвориш;

28. ще угостяваш и ще поиш без благодарност, па на това отгоре ще чуеш и горчивини:

29. „дойди тук, пришълецо, сложи трапеза и, ако има нещо у тебе, нахрани ме“;

30. „отдръпни се, пришълецо, заради почетно лице: брат ми дойде на гости, къщата ми е нужна“.

31. Тежък е за чувствителен човек укорът за подслон в къщата и натякванията за сторена услуга.

ГЛАВА 30.

1. Който обича сина си, нека по-често го наказва, за да се утешава отпосле с него.

2. Който поучава сина си, ще има помощ от него и между познайници ще се хвали с него.

3. Който учи сина си, възбужда завист у врага, а пред приятели ще се радва за него.

4. Умря баща му — и сякаш не е умирал, защото е оставил подире си подобен на себе си;

5. приживе той го е гледал и се е утешавал, и при смъртта си не се е натъжил;

6. за врагове той е оставил в него отмъстител, а за приятели — такъв, който въздава благодарност.

7. Който глези син, ще му превързва раните, и при всеки негов вик ще се вълнува сърцето му.

8. Необязден кон бива упорит, а син, оставен на волята си, става дързък.

9. Гали дете, и то ще те уплаши; играй с него, и то ще те натъжи.

10. Не се смей с него, за да не тъгуваш с него, и после да не скърцаш със зъби.

11. Не му давай воля в младини и не гледай през пръсти на неразумието му.

12. Навеждай врата му в младини и кърши ребрата му, докле е младо, за да не би, като стане упорито, да ти бъде непокорно.

13. Учи сина си и труди се над него, за да нямаш огорчения от неприличните му постъпки.

14. По-добре сиромах, здрав и крепък на сила, нежели богат с изнурено тяло;

15. здравето и благосъстоянието на тялото е по-скъпо от всяко злато, и яко тяло е по-добро от безбройно богатство;

16. няма богатство по-добро от телесно здраве, и няма радост по-висока от сърдечна радост;

17. по-добре смърт, нежели скръбен живот или постоянна болест.

18. Сладкиши, поднесени на затворени уста, е също каквото ястия, сложени на гроб.

19. Каква полза за идола от жертвите? Той нито яде, нито може да мирише;

20. така гоненият от Господа,

21. като гледа с очи и като пъшка, прилича на скопец, който прегръща девица и въздиша.

22. Не се предавай на скръб с душата си и не се мъчи със своята мнителност;

23. веселостта на сърцето е живот на човека, и радостта на мъжа е дълголенствие,

24. обичай душата си и утешавай сърцето си и отмахвай от себе си скръбта,

25. защото скръбта мнозина е убила, а полза от нея няма.

26. Ревнивост и гняв съкращават дните, а грижа докарва преди време старост.

27. Открито и добро сърце се грижи и за своето ядиво.

ГЛАВА 31.

1. Усърдието за богатство изнурява тялото, и грижата по него отпъжда съня.

2. Усърдна грижа не дава да се дреме, и тежка болест сън отнима.

3. Богатият се трудил, когато е умножавал имотите, — и в покой се насища със своите блага;

4. сиромахът се трудил при немотиите в живота — и в покой остава си оскъден.

5. Който обича злато, не ще бъде оправдан, и който тича подир тление, ще се напълни с него.

6. Мнозина поради злато се подложиха на падение, и гибелта им беше пред лицето им;

7. то е дърво за препънка на ония, които му принасят жертви, и всеки неразбран ще бъде от него уловен.

8. Честит е онзи богаташ, който се е показал безукорен и който не тича подир злато.

9. Кой е той? и ние ще го прославим; защото той е направил чудо в своя народ.

10. Кой е бил изкушаван със злато — и е останал непорочен? Да му бъде това за хвала!

11. Кой е можел да съгреши — и не е съгрешил, да стори зло — и не е сторил?

12. Трайно ще бъде богатството му, и за неговите милостини ще разглася събранието.

13. Кога седнеш на богата трапеза, не разтваряй гърлото си към нея

14. и не казвай: много има на нея! Помни, че лакомо око е лошо нещо.

15. Кое от създаденото е по-завистливо от окото? Затова то плаче за всичко, що види.

16. Накъдето то погледне, не протягай ръка, и не се сблъсквай с него в блюдото.

17. Съди за ближния по себе си и за всяко действие разсъждавай.

18. Яж като човек, що ти е предложено, и не се пресищай, за да те не намразят;

19. от учтивост пръв престивай да ядеш и не бивай лаком, за да не послужиш за съблазън;

20. и ако седнеш всред мнозина, не протягай ръка преди тях.

21. Благовъзпитан човек с малко се задоволява, и затова той на леглото си не страда от задуха.

22. Здрав сън бива при умерен стомах: станеш рано, и душата ти е с тебе;

23. страдание от безсъница и холера и болки в корема има у лаком човек.

24. Ако си се натоварил с ястия, стани от трапезата и отдъхни.

25. Послушай ме, синко, и не ме пренебрегвай — отпосле ще разбереш думите ми.

26. Във всичките си работи бъди предпазлив, и никаква болест не ще те намери.

27. Щедрия на хляб ще благославят устата, и свидетелството на неговата доброта е вярно;

28. против скъперника на хляб ще роптае градът, и свидетелството за неговото скъперничество е справедливо.

29. Към вино не се показвай храбър, защото виното мнозина е погубило.

30. Пещта изпитва якостта на острието чрез каляване; тъй и виното изпитва сърцата на горделиви чрез пиянство.

31. Виното е полезно за човешкия живот, ако се пие умерено.

32. Какъв живот е без вино? То е направено за веселие на човеците.

33. Виното е радост за сърцето и утеха за душата, кога се употребява умерено и навреме,

34. виното е тъга за душата, кога се пие много, при раздразнение и свада.

35. Излишна употреба на вино увеличава яростта на неразумния до препъване, като намалява якостта му и причинява рани.

36. На гощавка при вино не укорявай ближния и го не унижавай във време на веселието му;

37. не му говори оскърбителни думи и не го товари с искания.

ГЛАВА 32.

1. Ако са те поставили старейшина на гощавка, не се възгордявай; бъди между другите като един от тях:

2. погрижи се за тях и после седни. И кога изпълниш всичката си работа, заеми мястото си,

3. за да им се порадваш и за добрата разпоредба венец да получиш.

4. Разговора води ти, старейшино, — защото това на тебе прилича, —

5. с основно знание, и не забранявай музика.

6. Кога слушат, не протакай разговора и безвременно не мъдрувай.

7. Каквото е рубинов печат в златно украшение, такова е благозвучието на музика в гощавка при вино;

8. каквото е смарагдов печат в златна обкова, такова е приятността на песни при вкусно вино.

9. Кажи, момко, ако потрябва, само две думи, кога бъдеш запитан;

10. кажи главното, много в малко думи. Бъди като знаещ и, заедно с това, като умеещ да мълчи.

11. Всред велможи недей се равни с тях и, кога говори друг, ти много не говори.

12. Пред гръм иде светкавица, а пред срамежлив върви благоразположение.

13. Ставай навреме и не бъди последен; бързай дома и се не спирай.

14. Там се забавлявай и работи, каквото ти се нрави; ала не съгрешавай с горделива дума.

15. И затова благославяй Оногова, Който те е сътворил и Който те насища със Своите блага.

16. Който се бои от Господа, ще приеме поука, и които от ранно утро се обръщат към Него, ще придобият Неговото благоволение.

17. Който търси закона, ще се насити от него, а лицемерец ще се препъне о него.

18. Които се боят от Господа, ще намерят съд и като светлина ще разпалят правосъдието.

19. Грешен човек отбягва от изобличение и намира извинение, съгласно със своето желание.

20. Човек разсъдлив не пренебрегва размишление, а неразсъдлив и горд не трепва от страх и след като е направил нещо без размишление.

21. Без разсъждение не прави нищо, и кога направиш, не се разкайвай.

22. Не ходи по път, дето има развалини, за да се не спънеш о камък;

23. не се доверявай и на равен път; пази се дори и от децата си.

24. Във всяко дело вярвай на душата си; и това е пазене на заповедите.

25. Който вярва на закона, е внимателен към заповедите, и който се надява на Господа, не ще претърпи вреда.

ГЛАВА 33.

1. Оногова, който се бои от Господа, зло не ще го сполети, но и в изкушение Той ще го избави.

2. Мъж мъдър не ще намрази закона, а който се присторено държи о него, е като кораб в буря.

3. Разумен човек вярва на закона, и законът за него е верен, като отговор на урим.

4. Приготви реч — и ще бъдеш изслушан, събери поуки — и отговаряй.

5. Сърцето на глупав е колело в колата, и мисълта му е като ос, която се върти.

6. Присмехулник приятел е също като буен кон, който под всеки ездач пръхти.

7. Защо един ден е по-добър от друг, щом всяка дневна светлина през годината излиза от слънцето?

8. Те са разделени от премъдростта на Господа; Той е отличил времена и празници:

9. някои от тях Той е възвисил и осветил, а останалите е турил в броя на обикновените дни.

10. И всички люде са от пръст, и Адам биде създаден от земя;

11. но по Своето всезнание, Господ турил разлика между тях и им назначил разни пътища:

12. едни от тях благословил и възвисил, други осветил и приближил до Себе Си, а трети проклел и унизил и изместил от местата им.

13. Както е глината в ръцете на грънчар, и всички нейни съдбини са в негов произвол, тъй людете са в ръцете на Оногова, Който ги е сътворил, и Той ще им въздаде по Своя съд.

14. Както наспротив злото стои добро, и наспротив смъртта — живот, тъй и наспротив благочестивеца — грешник. Тъй гледай и на всички дела на Всевишния: те са по две, едно наспротив друго.

15. И аз последен бодро се потрудих, както оня, който обира след гроздоберци,

16. и по благословение от Господа успях и напълних лина като гроздоберец.

17. Разберете, че аз се трудих не за мене си само, а за всички, които търсят поука.

18. Послушайте ме, князе народни, и внимавайте, началници на събранието:

19. ни на син, ни на жена, ни на брат, ни на приятел не давай власт над тебе си при твоя живот;

20. и не давай другиму имота си, за да не би, като се разкаеш, да молиш за него.

21. Докле си жив и дихание има в тебе, не заменявай себе си с никого;

22. защото по-добре е децата тебе да молят, нежели ти да гледаш в ръцете на синовете си.

23. Във всички си дела бъди главен, и не туряй петно на честта си.

24. При свършване дните на живота си и при смъртта предай наследство.

25. Кърма, тояга и товар — за осела; хляб, наказание и работа — за роба.

26. Занимавай роба с работа — и ще имаш покой; отслаби му ръцете — и той ще иска свобода.

27. Хомот и ремък превиват врата на вола, а за лукав роб — вериги и рани;

28. употребявай го на работа, за да не остава празен, защото празността е научила на много лоши неща;

29. настани го на работа, както му прилича, и ако се не покорява, наложи му тежки окови.

30. Но върху никого не налагай излишно, и нищо не прави без разсъждение.

31. Ако имаш роб, гледай на него като на себе си, защото си го придобил с кръв;

32. ако имаш роб, постъпвай с него като с брат, защото ще се нуждаеш от него, както от душата си;

33. ако го обиждаш, и той стане и избяга от тебе, по кой път ще го дириш?

ГЛАВА 34.

1. Празни и лъжливи надежди има у безразсъден човек, и сънни бълнувания окрилят глупци.

2. Какъвто е оня, който прегръща сянка, или тича подир вятъра, такъв е и тоя, който вярва в сънища.

3. Сънищата са досущ това, което е подобието на лице спрямо лице.

4. От нечисто какво може да бъде чисто, и от лъжливо какво може да бъде истинско?

5. Гадание, белези и сънища са суета, и сърцето се пълни с мечти като у родилка.

6. Ако не бъдат проводени от Всевишния за вразумяване, не ги взимай присърце.

7. Сънищата са вкарали мнозина в заблуда, и които са се надявали на тях, паднали са.

8. Законът се изпълнява без измама, и мъдростта в устата на верните се усъвършенствува.

9. Учен човек знае много, и многоопитен изказва знание.

10. Който не е имал опит, той малко знае; а който е странствувал, той е умножил знанието си.

11. Много видях в моето странствуване, и зная повече от това, колкото говоря.

12. Много пъти бях в опасност от смърт и се спасявах благодарение на опита.

13. Духът на ония, които се боят от Господа, ще живее, защото тяхната надежда е в Оногова, Който ги спасява.

14. Който се бои от Господа, от нищо не ще се уплаши и убои, защото Той е негова надежда.

15. Блажена е душата на оногова, който се бои от Господа! Кой го поддържа, и кой е негова опора?

16. Очите на Господа са върху ония, които Го обичат. Той е силна защита и яка опора, бранило от пек и бранило от пладнешки жар, предпазва от спъване и защита от падение;

17. Той възвисява душата и просвещава очите, дава изцеление, живот и благословение.

18. Който принася жертва от неправедна печалба, на такъв приносът е подигравка, и даровете на беззаконните са неблагоугодни;

19. Всевишният не благоволи към приносите на нечестиви и с много жертви не се умилостивява за техните грехове.

20. Каквото е оня, който закаля жертва син пред баща му, такова е и оня, който принася жертва от имота на сиромаси.

21. Хлябът на сиромасите е живот за тях: който го отнима, е кръвопиец.

22. Който отнима прехраната на ближен, убива го, и който лишава наемник от заплата, кръв пролива.

23. Кога един гради, а друг разваля, какво ще получат те за себе си, освен умора?

24. Кога един се моли, а друг проклина, кому гласа ще чуе Всемощният?

25. Ако някой се измие от осквернение с мъртъв и пак се допира до него, каква полза от умиването му?

26. Тъй е човек, който пости за греховете си и пак отива и прави същото; кой ще чуе молитвата му, и каква полза ще получи, задето се е смирявал?

ГЛАВА 35.

1. Който пази закона, той умножава приносите; който се държи о заповедите, той принася жертва за спасение.

2. Който въздава благодарност, принася семидал; а който прави милостиня, принася хвалебна жертва.

3. Да благоугодим Господу, значи да отстъпваме от зло, и да Го умилостивяваме, значи да се отклоняваме от неправда.

4. Не се явявай пред лицето на Господа с празни ръце, защото всичко това е по заповед.

5. Приносът на праведния втлъстява олтара, и благоуханието му е пред Всевишния.

6. Жертвата на праведен мъж е благоприятна, и споменът за нея ще бъде незабравен.

7. С весело око прославяй Господа и не намалявай начатъците на трудовете си;

8. при всеки дар имай весело лице и с радост посвещавай десетината.

9. Давай на Всевишния според както Той дава, и с весело око — според колкото печелиш с ръката си;

10. защото Господ отплаща, и Той ще ти въздаде седморно.

11. Не намалявай даровете, защото Той не ще ги приеме; и не се надявай на неправедна жертва.

12. Защото Господ е съдия, и у Него няма лицеприятие:

13. Той не ще лицеприятствува против сиромах и ще чуе молитвата на обиден;

14. Той не ще презре молбата на сирак, нито на вдовица, кога тя ще излива просбата си.

15. Не леят ли се сълзи по бузите на вдовицата, и не вика ли тя против оногова, който ги предизвиква?

16. Който служи Богу, ще бъде приет с благоволение, и молитвата му ще стигне до облаците.

17. Молитвата на смирен ще проникне през облаците, и той не ще се утеши, доде тя се не приближи до Бога,

18. и не ще отстъпи, докле Всевишният не погледне милостно, не разсъди справедливо и не произнесе решение.

19. И Господ не ще закъснее и не ще понесе, докле не съкруши бедрата на немилосърдните;

20. Той ще въздава отмъщение и на народите, докле изтреби сборището на потисници и съкруши скиптрите на неправедни, —

21. докле въздаде човеку според делата му, и за делата на людете — според намеренията им,

22. докле извърши съд над Своя народ и ги зарадва със Своята милост.

23. Благовременна е милостта във време на скръб, както дъждовните облаци — във време на засуха.

ГЛАВА 36.

1. Помилуй ни, Владико, Боже на всички, и милостно погледни,

2. и напрати върху всички народи Твоя страх.

3. Дигни ръката Си против чуждите народи, и нека те познаят Твоята мощ.

4. Както пред тях Ти яви светостта Си в нас, тъй и пред нас яви величието Си в тях, —

5. и нека те познаят, както ние познахме, че няма бог, освен Тебе, Господи!

6. Възобнови личбите и извърши нови чудеса;

7. прослави ръката и дясната Си мишца; подигни ярост и пролей гняв;

8. изтреби противника и унищожи врага;

9. ускори времето и спомни си клетвата, и нека възвестят за Твоите велики дела.

10. С яростта на огъня да бъде изтребен оня, който бяга от меч, и потисниците на Твоя народ да намерят гибел.

11. Съкруши главите на вражеските началници, които казват: „никого няма, освен нас!“

12. Събери всички колена Иаковови и ги направи Твое наследие, както е било изпървом.

13. Помилуй, Господи, народа, наречен на Твое име, и Израиля, когото Ти нарече първенец.

14. Умилостиви се над града на Твоята светиня, над Иерусалим, място на Твоя покой.

15. Напълни Сион с хвалата на Твоите обещания, и Твоя народ — със славата Си.

16. Дай свидетелство на ония, които отначало са били Твое достояние, и въздигни пророчества от Твое име.

17. Дай награда на ония, които се надяват на Тебе, и нека вярват на Твоите пророци.

18. Чуй, Господи, молитвата на Твоите раби, по благословението Аароново, за Твоя народ, —

19. и ще познаят всички, които живеят на земята, че Ти си Господ, Бог на вековете.

20. Стомахът приема в себе си всякаква храна, но има храна от храна по-добра:

21. гърлото различава ястия от дивеч, тъй и разумно сърце — лъжливи думи.

22. Лукаво сърце тъга причинява, но многоопитен човек ще му отплати.

23. Жена ще приеме всякакъв мъж, но има девица от девица по-добра:

24. хубостта на жената лице весели и от всичко най-желана е за мъжа;

25. ако на езика й има приветливост и кротост, нейният мъж излиза из реда на синовете човешки.

26. Който придобива жена, туря начало на имот, придобива според себе си помощник, опора на своето спокойствие.

27. Дето няма ограда, там имотът се разграбва; а който няма жена, въздиша, скитайки се;

28. защото, кой ще повярва на въоръжен разбойник, който скита из град в град?

29. Тъй и на човек, който няма постоянно жителство и който се спира за нощуване там, дето закъснее.

ГЛАВА 37.

1. Всякой приятел може да каже: „и аз се сприятелих с него“. Но има приятел само по име приятел.

2. Не е ли това скръб до смърт, кога приятел и другар се обръща на враг?

3. О, лоша мисъл! откъде се вмъкна да покриеш земята с коварство?

4. Приятел се радва, кога другарят е весел, а кога бъде в скръб, ще бъде против него.

5. Приятел помага на другар в работите му за стомаха, а в случай на война ще се хване за щит.

6. Не забравяй другаря в душата си и се сещай за него в твоето богатство.

7. Всеки съветник хвали своя съвет, но някой съветва за своя полза;

8. от съветник пази душата си и първом узнай, какво му е нужно; защото, може би, той ще съветва за самия себе си;

9. може би, той ще ти хвърли жребие и ще ти каже: „пътят ти е добър“, а сам ще застане срещу тебе, за да види, какво ще се случи с тебе.

10. Не се съветвай с твой недоброжелател и от завистниците си крий своите намерения.

11. Не се съветвай с жена за нейната съперница, със страхливец — за война, с продавач — за размяна, с купувач — за продажба, със завистлив — за благодарност,

12. с немилосърден — за благотворителност, с ленивец — за всяко дело,

13. с годишен наемник — за свършека на работата, с ленив роб — за много работи.

14. На такива не се осланяй при никое съвещание,

15. но се сношавай всякога само с благочестив мъж, за когото узнаеш, че той пази заповедите Господни,

16. който с душата си ти е по душа и, в случай че паднеш, заедно с тебе ще поскърби.

17. Дръж се о съвета на сърцето си, защото за тебе няма никой по-верен от него;

18. душата на човека някога ще каже повече, нежели седем наблюдатели, стоещи на високо място за наблюдение.

19. Но при всичко това моли се на Всевишния, да насочи пътя ти в истината.

20. Началото на всяка работа е размишление, а преди всяко действие — съвет.

21. Израз на сърдечно изменение е лицето. Четири състояния се изразяват за него: добро и лошо, живот и смърт, — а винаги езикът господарува.

22. Някой човек е изкусен и мнозина учи, а за своята душа е безполезен.

23. Някой се изхитря в речите, а бива омразен, — такъв ще си остане без всяка прехрана;

24. защото не му е дадена от Господа благодат, и той е лишен от всяка мъдрост.

25. Някой е мъдър за душата си, и плодовете от знанието на устата му са надеждни.

26. Мъдър мъж поучава народа си, и плодовете от знанието му са надеждни.

27. Мъдър мъж ще изобилва с благословение, и всички, които го видят, ще го наричат блажен.

28. Животът на човека се определя с броя на дните, а дните на Израиля са безбройни.

29. Мъдрият придобива доверие у народа си, и името му ще живее вовеки.

30. Синко! през живота си изпитвай душата си и наблюдавай, кое за нея е вредно, и това не й давай;

31. защото не всичко е полезно за всички, и не всяка душа е разположена към всичко.

32. Не се пресищай с всякаква сладост и не се нахвърляй на всякакви ястия,

33. защото от много ядене иде болест, и пресищане докарва холера;

34. от пресищане мнозина са умрели, а въздържаният ще си продължи живота.

ГЛАВА 38.

1. Почитай лекаря с чест според нуждата от него, защото Господ го е създал,

2. и лекуването е от Вишния, и от царя получава дар.

3. Знанието на лекаря ще възвиси главата му, и между велможите ще бъде на почит.

4. Господ е създал от земята лекарства, и благоразумен човек не ще ги пренебрегва.

5. Нали чрез дърво водата стана сладка, за да бъде позната Неговата сила?

6. Затова Той е дал на людете знание, за да Го прославят в Неговите чудни дела:

7. с тях Той лекува човека и премахва болестта му.

8. Който приготвя лекарства, прави от тях смес, и занятията му не се свършват, и чрез него бива добро по лицето на земята.

9. Синко, в болестта си не бивай небрежен, а се моли Господу, и Той ще те изцели.

10. Остави греховния живот, изправи ръцете си и очисти сърцето от всякакъв грях.

11. Възнес благоухание и споменна жертва от семидал и направи тлъст принос, като да си вече на умиране;

12. и дай място на лекаря, защото и него Господ е създал, и да се не отдалечава той от тебе, защото е потребен.

13. В някое време и в ръцете на лекарите има успех;

14. защото и те се молят Господу, за да им помогне да дадат на болния облекчение и изцеление за продължаване живота.

15. Но който съгрешава пред Твореца си, да падне в ръцете на лекаря!

16. Синко, пролей сълзи над умрелия и, като да си подвъргнат на жестока злочестина, почни да плачеш; облечи прилично тялото му и не се отнасяй небрежно към погребението му;

17. горчив да бъде плачът ти, и топло риданието, и продължи тъгуването си по него, според достойнството му, ден или два, за да

избегнеш осъждане, — и тогава утеши се от тъгата;

18. защото от тъга бива смърт, и сърдечна тъга сила изтощава.

19. Със злочестината пребъдва и тъга, и животът на сиромаха е тежък за сърцето.

20. Не предавай сърцето си на тъга, отдалечавай я от себе си, като си спомняш за края.

21. Не забравяй това, защото няма връщане, и нему не ще принесеш полза, а на себе си ще повредиш.

22. Спомни си за присъдата над мене, защото тя е също и над тебе: „мене вчера, а тебе днес.“

23. С упокояване на мъртвия успокой и паметта му, и утеши се за него след изхода на душата му.

24. Книжовна мъдрост се придобива в благоприятно свободно време, и който си има малко занятия, може да придобие мъдрост.

25. Как може да стане мъдър оня, който борави с орало и се хвали с бич, кара волове и е зает с техни работи, и чийто разговор е само за юнци?

26. Сърцето му е заето с това, да прокарва бразди, и грижата му — за кърма на телиците.

27. Тъй и всякой дърводелец и зидар, който прекарва нощта като ден: който борави с резба, той заляга да направи формата разнообразна,

28. насочва сърцето си към това, щото изображението да има прилика, и грижата му е да завърши делото в съвършенство.

29. Тъй и ковачът, който седи при наковалнята и мисли за изделие от желязо: димът от огъня изнурява тялото му, и той се бори с горещината от пещта;

30. шумът от чука заглушава слуха му, и очите му са впити в образеца на съдината;

31. сърцето му се стреми да свърши делото, и грижата му е да го обработи в съвършенство.

32. Тъй и грънчарят, който седи над своята работа и с нозете си върти колелото,

33. който постоянно се грижи за работата си, и чиято работа е цяла изчислена:

34. с ръката си дава форма на глината, а с нозе омекчава коравината ѝ;

35. той устремява сърцето си да свърши добре съдината, и грижата му е да очисти пещта.

36. Всички тия се надяват на ръцете си, и всякой се съвършенствува в своята работа;

37. без тях нито град се построява, нито жители се населяват и живеят в него;

38. и все пак в събрание тях не канят, на съдийско седалище не седят и не разсъждават за съдебни наредби, не произнасят оправдания и присъди и с притчи се не занимават;

39. но поддържат световния живот, и молитвата им е за успеха на тяхното художество.

ГЛАВА 39.

1. Само оня, който посвещава душата си на размишление върху закона на Всевишния, ще дири мъдростта на всички древни и ще се упражнява в пророчествата:

2. той ще запомня разказите на видни мъже и ще се вдълбочава в тънките обрати на притчите;

3. ще изследва скрития смисъл на изреченията и ще се занимава със загадките на притчите;

4. ще прекарва служба между велможи и ще се явява пред управител;

5. ще пътува по земята на чужди народи, защото е опитал добро и зло между людете.

6. Сърцето си ще насочи към това, щото от ранно утро да се обръща към Господа, Който го е сътворил, и ще се моли пред Всевишния; ще отвори с молитва устата си и ще се моли за греховете си.

7. Ако на Господа Велики бъде угодно, той ще се изпълни с дух на разум,

8. ще изрича думи от своята мъдрост и в молитва ще прославя Господа;

9. ще оправя добре своята воля и ум и ще размишлява за тайните на Господа;

10. ще покаже мъдростта на своето учение и ще се хвали със закона на завета Господен.

11. Мнозина ще прославят знанието му, и той не ще бъде забравен довека;

12. споменът за него не ще загине, и името му ще живее от рода в род.

13. Народите ще прославят мъдростта му, и обществото ще възвестява хвалата му;

14. докле бъде жив, той ще придобие по-голяма слава, нежели хиляди човеци; а кога почине, ще я увеличи.

15. След като размислих още, ще ви разкажа, понеже съм пълен, както месечината в своята пълнота.

16. Изслушайте ме, благочестиви деца, и растете като трендафил, който расте на нива край поток;

17. издавайте благоухание като ливан,

18. цъфтете като крин, пръскайте благовоние и пейте песни;

19. благославяйте Господа във всички дела; величайте името Му и Го прославяйте с Неговата хвала,

20. с песни от уста и с гусли и, прославяйки, говорете тъй:

21. всички дела на Господа са твърде благотворни, и всяка Негова повеля ще се изпълни в свое време;

22. и не може да се каже: какво е това? за какво е това? защото всичко ще се открие в свое време.

23. По Негова дума стана водата като стог, и по дума на устата Му се явиха водните вместилища.

24. В Неговите повели е всичкото Му благоволение, и никой не може да намали тяхната спасителност.

25. Пред Него са делата на всяка плът, и невъзможно е да се укриеш от очите Му.

26. Той вижда от века във век, и няма нищо чудно пред Него.

27. Не може да се каже: какво е това? защо е това? защото всичко е създадено за своя употреба.

28. Неговото благословение покрива като река, и като поток напоява сушата.

29. Но и гнева Му изпитват народите, както някога Той бе превърнал водите в солница.

30. Пътищата Му за светиите са прави, а за беззаконните са препънки.

31. Отначало за добрите е създадено доброто, както за грешните — злото.

32. От всички потребности за живота на човека главни са: вода, огън, желязо, сол, пшенично брашно, мед, мляко, гроздов сок, масло и облекло;

33. всичко това служи за полза на благочестивите, а за грешниците може да се обърне във вреда.

34. Има ветрове, които са създадени за отмъщение и в яростта си усилят ударите си;

35. във време на устрема си те изливат сила и удовлетворяват яростта на Оногова, Който ги е създал.

36. Огън и градушка, глад и смърт — всичко това е създадено за отмъщение;

37. зъбите на зверовете, скорпиите, змиите и мечът, който отмъщава на нечестивите с гибел, —

38. ще се зарадват на повелята Му и ще бъдат готови на земята, кога потрябват, и в свое време не ще престъпят думите Му.

39. Затова аз от самото начало реших, обсъдих и оставих в писание,

40. че всички дела на Господа са прекрасни, и Той дарува всичко потребно в свое време;

41. и не може да се каже: „това е по-лошо от онова“, защото всичко в свое време ще бъде признато за добро.

42. И тъй, от все сърце и с уста възпявайте и благославяйте името Господне.

ГЛАВА 40.

1. Много трудове са отредени за всеки човек, и тежко е игото на синовете Адамови, от деня на излизане из утробата на майка им до деня на връщане при майката на всички.

2. Мисълта за очакваното и денят на смъртта произвеждат у тях размишления и страх в сърцето.

3. От седещия върху славен престол и до поваления на земята и в праха,

4. от носещия багреница и венец и до облечения в дрипи, —

5. всеки си има гняв и завист, смущение и безпокойство, и страх от смърт, омраза и разпра, и, кога почива на легло, нощният сън разстройва ума му.

6. Малко, току-речи съвсем няма той покой, и затова и насъне, както и денем, е нащрек:

7. бъдейки смутен от сърдечните си мечти, както избягалият от бойното поле, във време на своята безопасност той се пробужда и не може да се начуди, че не е имало нищо страшно.

8. Това ако и да се случва с всяка плът, от човек до добитък, но у грешниците е седем пъти повече.

9. Смърт, убийство, свада, меч, беди, глад, съсипия и удари —

10. всичко това е за беззаконните; и потопът беше за тях.

11. Всичко, що е от земя, връща се в земята, и що е от вода, връща се в морето.

12. Всеки подкуп и несправедливост ще бъдат изтребени, и верността ще трае вовеки.

13. Имотите на неправедните като поток ще пресъхнат и като силен гръм при проливен дъжд ще изгърмят.

14. Който разтваря ръка, весел бива; а престъпниците — най-накрай ще загинат.

15. Потомците на нечестивци не ще умножат клоните, и нечистите корени са върху стръмна скала;

16. остриката при всяка вода и на речния бряг се покосява преди всяка друга трева.

17. Добротворството като рай е пълно с благословии, и милостинята пребъдва вовеки.

18. Животът на доволния от своята участ и на труженика е сладък; но превъзхожда двамината онзи, който намира съкровище.

19. Деца и съграждане град увековечават име, но по-горе от едното и другото се смята непорочната жена.

20. Вино и музика веселят сърцето, но по-добро от едното и другото е любов към мъдростта.

21. Свирка и гусла правят приятно пението, но по-добро от тях е приятният език.

22. Очите ти копнеят за приятност и хубост, но по-добро от едното и другото е зеленината на посевите.

23. Другар и приятел се срещат от време на време, но жена с мъжа си — всякога.

24. Братя и покровители са за в скръбно време, но по-сигурно от едните и другите спасява милостинята.

25. Злато и сребро утвърдяват стъпките, но по-надежден от едното и другото се признава добрият съвет.

26. Богатство и сила възвишават сърцето, но по-високо от това е страхът Господен:

27. в страха Господен недостиг няма, и няма нужда да се дири при него помощ;

28. страхът Господен е като благословен рай и закриля човека повече от всяка слава.

29. Синко, недей живя просешки живот: по-добре да умреш, нежели да просиш милостиня.

30. Който се заглежда в чужда трапеза, нему животът не е живот: той унижава душата си с чужди ястия;

31. но разумен и благовъзпитан човек ще се предпази от това.

32. В устата на безсрамен просеното милостиня ще се покаже сладко, но в утробата му ще се разпали огън.

ГЛАВА 41.

1. О, смърт! колко горчиво е да си спомня за тебе човек, който спокойно си живее в своите владения,

2. човек, който с нищо не е огрижен и във всичко е честит и е още в сила да приема храна.

3. О, смърт! утешителна е твоята присъда за човек, който се нуждае и изнемогва,

4. за престарял и за отрупан с грижи за всичко, за оня, който няма надежда и е изгубил търпение.

5. Не бой се от смъртна присъда: спомни си за твоите прадеди и потомци. Това е присъда от Господа над всяка плът.

6. И тъй, защо се отвръщаш от онова, що е благоугодно на Всевишния? десет ли, сто ли или хиляда години, —

7. в ада няма издирване за времето на живота.

8. Децата на грешници биват отвратителни деца и общуват с нечестивци.

9. Наследието на децата на грешници ще загине, и заедно с племето им ще се разнася позор.

10. Нечестив баща ще бъде укоряван от децата, защото зарад него те търпят позор.

11. Горко ви, люде нечестиви, които сте оставили закона на Бога Всевишни!

12. Кога се раждате, раждате се за проклятие; и кога умирате, получавате за свой дял проклятие.

13. Всичко, що е от земя, ще се върне в земята: тъй нечестивците от проклятие ще отидат в погибел.

14. Плачът на людете бива за техните тела, но на грешниците и недоброто име ще се изглади.

15. Грижи се за името, защото то ще пребъде с тебе по-дълго, нежели много хиляди злато;

16. за дните на добрия живот има брой, но доброто име пребъдва довека.

17. Деца, пазете поуката в мир; а скрита мъдрост и невидимо съкровище — каква полза от тях?

18. По-добре е човек, който крие глупостта си, нежели човек, който крие мъдростта си.

19. И тъй, срамувайте се от това, за което ще кажа:

20. защото не е добре да се пази всеки срам, и не всичко от всички се одобрява според истината.

21. Срамувайте се от блудство пред баща и майка, от лъжа — пред началник и господар;

22. от престъпление — пред съдия и княз, от беззаконие — пред събрание и народ;

23. от неправда — пред другар и приятел, от кражба — пред съседи:

24. срамувайте се от всичко това и пред истината на Бога и на Неговия завет. Срамувай се и от облягане на трапеза, от измама при заем и изплащане;

25. срамувай се да мълчиш пред ония, които поздравяват, да гледаш на разпътна жена, да отвръщаш лице от сродник,

26. да отнемаш дял и подарък, да помисляш за омъжена жена, да сподирваш слугинята си,

27. и не отивай при постелката й;

28. пред приятели се срамувай от хулни думи, — и, след като си дал, не натяквай, —

29. срамувай се да повтаряш слухове и да разнасяш тайни думи. И ще бъдещ наистина срамежлив и ще придобиеш благоразположението на всеки човек.

ГЛАВА 42.

1. Не се срамувай ето от какво и за лицеприятие не греши:

2. не се срамувай да изпълняваш точно закона на Всевишния и завета и съда, за да дадеш правосъдие на нечестивец,

3. да се препираш с другар и с чужденец и да даваш наследство на приятели;

4. не се срамувай от точност в теглилки и мерки, — много ли, малко ли печелиш,

5. от безпристрастие в купуване и продажба, от строго възпитание на децата и разкървяване реброто на лош слуга.

6. При лоша жена добре е да имаш печат, и дето има много ръце, там заключвай.

7. Ако нещо даваш, давай по сметка и с теглилка и върши всяко даване и вземане по запис.

8. Не се срамувай да вразумяваш неразумен и глупав и престарял, който се надваря с млади, — и ще бъдеш наистина благовъзпитан и ще заслужиш одобрение от всеки човек.

9. Дъщеря за бащата е постоянна тайна грижа; грижата за нея отпъжда съня: в младините й — да не би да прецъфти, а след омъжването й — да не би да омръзне;

10. в моминството й — да не би да се оскверни и стане бременна в бащината си къща; след омъжване — да не би да наруши съпружеската вярност, и в съжителство с мъжа си — да не остане безплодна.

11. Над безсрамна дъщеря усили надзора, за да те не направи гавра на враговете, притча в града и укор в народа и да те не посрами пред обществото.

12. Не гледай на човешка хубост и не седи между жени:

13. защото, както из дрехите излиза молец, тъй и от жената — женско лукавство.

14. По-добре лош мъж, нежели ласкава жена, — жена, която посрамя до позор.

15. Ще спомена сега за делата на Господа и ще разкажа за това, което съм видял. По словото на Господа са се явили делата Му:

16. светлото слънце гледа на всичко, и цялото му действие е пълно със слава Господня.

17. И на светиите не е предоставил Господ да разгласят за всичките Му чудеса, които Господ Вседържител е утвърдил, за да стои вселената твърдо в Неговата слава.

18. Той прониква в бездната и сърцето и вижда всичките им гънки; защото Господ разбира всяко знание и вниква в личбите на века,

19. като възвестява минало и бъдеще и като открива дирите на скритото;

20. не Го отминува никой помисъл, и не ще се укрие от Него ни една дума.

21. Той е извършил великите дела на Своята премъдрост и пребъдва преди века и довека:

22. Той не се е уголемил, нито намалил, и не е искал никакъв съветник.

23. Колко са желани всичките Му дела, ако и да можем да ги видим само като искри!

24. Те всички живеят и пребъдват вовеки за всякакви потребности, и всички се покоряват Нему.

25. Те всички са двойни, едно спроти друго, и нищо не е сътворил Той несъвършено:

26. едно поддържа благото на друго, — и кой ще се насити да гледа славата Му?

ГЛАВА 43.

1. Той ще се насити да гледа величието на висотата, твърдта на чистотата, вида на небето в славно явление!

2. Слънцето, кога се явява, възвестява за тях при изгрева: чудно създание, дело на Всевишния!

3. На пладне то изсушава земята, и пред неговия пек кой ще устои?

4. Разпалят горнила за топилни работи, но слънцето тройно по-силно нагорещява планините: дишайки огнен пламък и изпускайки бляскави лъчи, очи ослепява.

5. Велик е Господ, Който го е сътворил, и по Негова дума то бързо отминава пътя си.

6. И месечината служи на всички в свое време да посочва времената и да бъде белег на века:

7. по месечината определяме празника; светлината й се намалява, след като достигне пълнотата си;

8. месецът се нарича по нейно име; тя чудно нараства в промяната си;

9. тя е глава на горните чинове: свети по твърдта небесна;

10. тя е хубост на небето, слава на звездите, бляскава украса в Господните висини!

11. Според словото на Светия звездите стоят по чин и не се уморяват в своята стража.

12. Погледни дъгата — и прослави нейния Сътворител: прекрасна е тя в своето сияние!

13. С величествения си кръг тя обгръща небето: простреляса я ръцете на Всевишния.

14. По Негова повеля снегът скоро се сипе, и бързо святкат мълниите на Неговия съд.

15. Отварят се съкровищници, и из тях излитат облаци като птици.

16. Със Своето могъщество Той укрепява облаците и се разбиват камъните на градушката;

17. от погледа Му треперят планините и по Негова воля вее южният вятър.

18. Гласът на гръма Му, северната буря и вихърът докарват в трепет земята.

19. Той сипе сняг подобно на ниско хвърчащи крилати и падането на снега е като налитащи скакалци;

20. на хубавата му белина окото се учудва, и пред валежа му сърцето се изумява.

21. И като сол разсипва Той по земята скреж, който, като замръзне, става иглест.

22. Духне северният студен вятър, — и от водата става лед: той се разстила по цялото водно вместилище, и водата се облича като в броня.

23. А южният вятър пояжда планините, и изгаря пустинята и като огън опаля тревата.

24. Но за бързо изцеление над всичко служи мъглата; падащата роса прохлажда от пек.

25. С повелята Си Господ укротява бездната и насажда в нея острови.

26. Плаващите по море разказват за опасностите по него, а ние се чудим на онова, що слушаме с ушите си:

27. защото там има необикновени и чудни дела, разнообразни всякакви животни, разни чудовища.

28. Чрез Него всичко успешно достига своето назначение, и всичко се държи чрез Неговото слово.

29. Много може да кажем, и все пак не ще Го постигнем, и краят на думите е: Той е всичко.

30. Де ще вземем сила, за да Го прославим? защото Той е по-високо от всичките Си дела.

31. Страшен е Господ и твърде велик, и дивно е Неговото могъщество!

32. Прославяйки Господа, хвалете Го, колкото можете, но и след това Той ще бъде по-горе;

33. и като Го величаете, прибавете сили; но не се трудете, защото не ще постигнете.

34. Кой Го е видял, и кой ще обясни? Кой ще Го прослави, какъвто си е?

35. Много има скрито, което е по-велико от това; защото ние виждаме малка част от делата Му.

36. Всичко Господ е сътворил, и на благочестивите е дарувал мъдрост.

ГЛАВА 44.

1. Да възхвалим сега славните мъже и отците на нашия род:

2. много славни дела Господ е явявал чрез тях със Своето величие отвека.

3. Това са били първенци в своите царства и прочути по сила мъже; те са давали разумни съвети, възвестявали са чрез пророчества;

4. те са били ръководители на народа в съвещания и книжно обучение.

5. Мъдри думи имало в тяхното учение; те изнамерили музикални напеви и чрез писмо са предали песните.

6. Люде богати, надарени със сила, те мирно живеели в своите жилища.

7. Те всички били уважавани между племената си и в своите дни са били за слава.

8. Между тях има такива, които са оставили след себе си име да разглася тяхната хвала; има и такива, за които не е останал спомен, които са изчезнали, като да не са съществували, и станали като да не са били, а след тях и децата им.

9. Но те са били мъже на милостта, чиито праведни дела се не забравят.

10. В тяхното семе пребъдва добро наследство; техните потомци са в заветите;

11. семето им ще устои, и децата им — поради тях;

12. семето им ще пребъде довека, и славата им не ще се изтреби;

13. телата им са погребани в мир, и имената им живеят в родовете;

14. народите ще разказват за тяхната мъдрост, а църквата ще разглася тяхната хвала.

15. Енох угоди Господу и биде взет на небето, като стана образ на покаяние за всички родове.

16. Ной биде намерен съвършен, праведен; във време на гнева той биде умилостивение;

17. затова той стана остатък на земята, когато беше потоп;

18. с него биде заключен вечен завет, че никоя плът не ще се изтреби вече чрез потоп.

19. Авраам е великият отец на много народи, и не е имало нему подобен по слава;

20. той запази закона на Всевишния и в завет беше с Него,

21. и върху своята плът утвърди завета и в изпитанието се показа верен;

22. затова Господ с клетва му обеща, че в неговото семе ще се благословят всички народи;

23. обеща да го умножи като праха на земята, и да възвиси семето му като звездите, и да им даде наследство от море до море и от реката до края на земята.

24. И на Исаака, заради баща му Авраама, Той тъй също потвърди благословението на всички люде и завета;

25. и то се спря върху главата на Иакова:

26. Той го щедро обсипа със Своите благословения и му даде наследие земята, отдели нейните дялове и ги раздели между дванайсетте колена,

27. и произведе от него мъж на милостта, който придоби любов в очите на всяка плът.

ГЛАВА 45.

1. А тоя мъж бе възлюбеният от Бога и от човеците Моисей, чиято памет е благословена.

2. Той го изравни по слава със светиите и го възвеличи с дела за страх на враговете;

3. Той с думата му прекратяваше чудесни личби, прославяше го пред лицето на царе, даваше чрез него заповеди към народа му и му показваше от Своята слава.

4. За неговата вярност и кротост Той го освети, избра Си го от всички люде,

5. удостои го да слуша Неговия глас, въведе го в мъгла

6. и му даде лице с лице заповеди, закон на живота и знания, за да научи Иакова на завета, и Израиля — на Неговите наредби.

7. Той възвиси Аарона, — нему подобен светия, брат негов, от Левиево коляно, —

8. свърза с него вечен завет и му даде свещенство у народа; Той го благослови с особено украшение и го опаса с пояса на славата;

9. Той му надяна висше украшение и го облече с богати одежди, —

10. в долна дреха, с подир и ефод, —

11. и го окръжи със златни ябълки и с твърде много звънчета, които да издават при ходенето му звук, та да направят да се слуша в храма звън за напомнюване на синовете на Неговия народ;

12. облече го със света дреха от злато и хиацинтова вълна и от препреден висон — художествена работа, с думата на съда, с урим и тумим, —

13. с червен плат — изкусна работа, с многоценни камъни, изрязани като печат, в златно кръжило, работа на каменорезец, с изрязани за спомен начертания на имена според броя на Израилевите колена;

14. на кидара му — златен венец, знак на светиня, слава на достоинство: величествено украшение, дело на изкуството, желано за очите.

15. Преди него не е имало това отвека:

16. който не принадлежал към неговото племе, не се обличал тъй, а само синовете му и потомците му през всички времена.

17. Жертвите им се принасят всеки ден винаги по два пъти.

18. Моисей му ръце напълни и го помаза със свет елей:

19. нему и на неговото семе е отредено във вечен завет, през дните на небето, да служат Господу и заедно да свещенодействуват и да благославят народа Му с Неговото име;

20. Господ избра него от всички живи, за да Му принася жертва, кадило и благоухание, за спомен, че се е умилостивил над Своя народ;

21. Той му даде Своите заповеди и власт в съдебни наредби, за да учи Иакова на откровения и да поучава Израиля в Неговия закон.

22. Против него въстанаха чужди, и му завидяха в пустинята людете, които се присъединиха към Датана и Авирона, и сбирщината на Корея в ярост и гняв;

23. Господ видя, и Нему биде неугодно това, — и те загинаха от гневна ярост.

24. Той стори над тях чудо, като ги изтреби с пламъка на Своя огън.

25. И умножи славата на Аарона и му даде наследие — отдели им първоберките от плодовете:

26. преди всичко приготви им хляб за насита, защото те ядат и Господните жертви, които Той даде нему и на семето му;

27. но той не бива да има наследие в земята на народа, и няма за него дял между народа, защото Той Сам е негов дял и наследие.

28. Също и Финеес, Елеазаров син, е трети по слава, защото бил ревностен към страха Господен и, когато отпаднал народът, устоял в добро разположение на душата си и умилостивил Господа към Израиля;

29. затова бил сключен с него мирен завет, за да бъде той предстоятел на светиите и на своя народ, та нему и на семето му да принадлежи достоинството на свещенството вовеки.

30. Както по завета с Давида, син на Иесея от Иудино коляно, царското наследие преминувало от син към син, тъй и наследието на свещенството принадлежало на Аарона и на семето му.

31. Нека Бог ни даде мъдрост в нашето сърце — да съдим народа Му справедливо, та да не погинат благата им, и тяхната слава да

пребъде в родовете им.

ГЛАВА 46.

1. Силен беше в битките Иисус Навин и беше приемник на Моисея в пророчествата.

2. Наспоред името си, той беше велик в спасението на Божиите избраници, когато отмъстяваше на въставалите врагове, за да въведе Израиля в наследието му.

3. Колко той се прослави, когато подигна ръцете си и простря меч срещу града!

4. Кой преди него тъй е стоял? Защото той води войни Господни.

5. Нали с негова ръка биде спряно слънцето, и един ден биде като два?

6. Той викна към Всевишния Владика, когато от всички страни го бяха притиснали врагове, — и Великият Господ го чу:

7. град от камъни с мощна сила Той хвърли върху враждебния народ и погуби противниците по склона на планината,

8. за да познаят езичниците всеоръжието на Иисуса Навина и че неговата война беше пред Господа, а той само следваше подир Всемогъщия.

9. И в дните на Моисея той извърши добро дело, той и Халев, Иефониев син, — с това, че те противостояха на враждуващите, удържаха народа от грях и уталожиха лошия ропот.

10. И те само двама от шестстотин хиляди пътуващи бяха спасени, за да въведат народа в наследие — в земята, дето тече мед и мляко.

11. И даде Господ на Халева сила, която се запази в него до старост, — за да възлезе на високото място на земята, и семето му получи наследие,

12. за да видят всички синове Израилеви, че е добро да се следва подир Господа.

13. Тъй и съдиите, всеки по своето име, — чисто сърце се не заблуждаваше, и които не се отвръщаха от Господа, — споменът за тях да бъде с благословение!

14. Да процъфтят костите им от своето място,

15. и името им да премине към синовете им за тяхна прослава!

16. Възлюбеният от своя Господ Самуил, пророк Господен, основа царство и помаза царе за своя народ;

17. той съди народа по закона Господен, и Господ посети Иакова;

18. по своята вяра той беше истински пророк, и по думите му се познаваше верността на предвиждането.

19. Той викна към Всемогъщия Господ, когато враговете отвред го притискаха, и принесе в жертва агне млечниче,

20. и Господ изгърмя от небето и със силен шум направи да се чуе гласът Му;

21. и изтреби тирските вождове и всички князе филистимски.

22. Още преди времето на вечното свое успокоение той засвидетелствува пред Господа и Неговия помазаник: „имот, ни дори обувки, не съм взел от никого“, и никой го не укори.

23. Той пророкува и след смъртта си, и предсказа на царя смъртта му, и в пророчество възвиси от земята гласа си, че ще бъде изтребен беззаконният народ.

ГЛАВА 47.

1. После това се яви Натан, за да пророчествува в дните Давидови.

2. Както тлъстина се отделя от мирна жертва, тъй Давид бе отделен измежду синовете Израилеви.

3. Той играеше с лъвовете като с козлета, и с мечките като с агнета.

4. В младините си той не уби ли исполин и не сне ли позора от народа,

5. когато дигна ръка с камък в прашка и свали гордия Голиата?

6. Защото той викна към Господа Всевишни, и Господ даде сила на дясната му ръка — да порази силен във война човек, и да възвиси рога на своя народ.

7. Тъй народът на десетки хиляди го прослави и го възхвали, благославяйки Господа, като достоен за венец на слава:

8. защото той изтреби околните врагове и смири враждебните филистимци, — та дори доднес е съкрушил техния рог.

9. Подир всяко свое дело той принасяше благодарение на Светия Всевишни с хвалебно слово;

10. от все сърце той възпяваше и обичаше своя Създател.

11. И постави пред жертвеника песнопевци, за да услажда песнопението с техния глас.

12. Той даде на празниците благолепие и с точност определи времената, та песнопевците да хвалят светото Негово име и от ранно утро да огласяват светилището.

13. И Господ му прости греховете и възнесе навеки рога му и му дарува царствен завет и славен престол у Израиля.

14. После него се издигна мъдрият негов син и поради баща си живя честито.

15. Соломон царува в мирни дни, защото Бог го успокои от всички страни, за да построи дом в Негово име и да приготви светилище навеки.

16. Колко мъдър си бил ти в младините си и като река пълен с разум!

17. Душата ти покри земята, и ти я напълни със загадъчни притчи;

18. името ти се пренесе до далечните острови, и ти биде любим за твоя мир;

19. за твоите песни и изречения, притчи и изяснения тебе се чудеха земите.

20. В името на Господа Бога, наречен Бог Израилев,

21. ти събра злато като мед, и умножи среброто като олово.

22. Но ти наклони бедрата си към жени и с тялото си тям се пороби;

23. ти тури петно върху славата си и оскверни семето си тъй, че навлече гняв върху децата си, — и те горко оплакваха твоето безумие, — че властта се раздели на две, и от Ефрема произлезе непокорно царство.

24. Но Господ не ще остави милостта Си и не ще разруши ни едно от делата Си, не ще изтреби потомците на Своя избраник и не ще изкорени семето на оногова, който Го е възлюбил.

25. И Той даде на Иакова остатък и на Давида — корен от него.

26. И почина Соломон с отците си

27. и след себе си от своето семе остави на народа безумие,

28. скудоумния Ровоама, който отвърна от себе си народа чрез своя съвет,

29. и Иеровоама, Наватовия син, който вкара в грях Израиля и на Ефрема показа пътя на греха.

30. И доста се умножиха греховете им, тъй че те бяха изпъдени от земята си;

31. и посягаха на всяко зло, докле не дойде върху им отмъщение.

ГЛАВА 48.

1. И дигна се пророк Илия като огън, и словото му гореше като светило.

2. Той напрати върху тях глад и с ревността си намали броя им;

3. със словото Господне той заключи небето и три пъти сваля огън.

4. Колко си се прославил ти, Илия, с твоите чудеса, и кой може с тебе да се сравни по слава!

5. Ти въздигна мъртъв от смъртта и ада със словото на Всевишния;

6. ти свали в погибел царе и знатни от леглото им;

7. ти слуша на Синай изобличение против тях и на Хорив — съд за отмъщение;

8. ти помаза царе за награда и пророци за твои приемници;

9. ти биде грабнат от огнен вихър на колесница с огнени коне;

10. ти биде предназначен за изобличаване в свое време, за да утолиш гнева, — преди да се е обърнал в ярост, — да обърнеш сърцето на баща към син и да възстановиш колената Иаковови.

11. Блажени са ония, които са те видели и които са украсени с любов, — и ние живот ще поживеем.

12. Илия биде скрит във вихрушка, — и Елисей се изпълни с неговия дух

13. и в своите дни пред княз не трепереше, и никой го не надмина;

14. нищо го не надделя, и след неговата смърт тялото му пророчествуваше.

15. И приживе вършеше той чудеса, и след смъртта делата му бяха чудни.

16. При всичко това народът се не покая, и не отстъпиха от греховете си, докле не бяха пленени от земята си и пръснати по цяла земя.

17. И остана твърде малко народ и един княз из дома Давидов.

18. Някои от тях вършеха, що бе угодно Богу, а някои умножаваха греховете.

19. Езекия укрепи града си и прекара в него вода, проби с желязо скалата и направи водоеми.

20. В негови дни нахлу Сенахирим и проводи при него Рабсака, който дигна ръка против Сион и много се големееше в гордостта си.

21. Тогава затрепериха сърцата и ръцете им, и те се мъчеха като родилки;

22. и викнаха те към милосърдния Господа, като простряха ръце към Него;

23. и Светият скоро ги чу от небето и ги избави с ръката на Исаия;

24. Той порази войската на асирийци и Неговият Ангел ги изтреби;

25. защото Езекия вършеше, което бе угодно Господу, и се държеше здраво о пътищата на отца си Давида, както бе заповядал пророк Исаия, велик и верен в своите видения.

26. В негови дни слънцето отстъпи назад, и той прибави живот на царя.

27. С великия си дух той прозря далечното бъдеще и утешаваше тъгуващите в Сион;

28. довека възвестяваше бъдещето и скритото, преди да се е то изпълнило.

ГЛАВА 49.

1. Споменът за Иосия е като тамянов състав, приготвен с изкуство на мироварец;

2. във всяка уста той ще бъде сладък като мед и като музика при гощавка с вино.

3. Той действуваше успешно в обращението на народа и изтреби гнусотиите на беззаконието;

4. той насочи към Господа сърцето си и в дните на беззаконните утвърди благочестие.

5. Освен Давида, Езекия и Иосия, всички тежко съгрешиха,

6. защото оставиха закона на Всевишния; иудейските царе се прекратиха;

7. защото предадоха рога си на други и славата си — на чужд народ.

8. Избраният град на светинята беше изгорен, и улиците му опустошени, както бе предсказал Иеремия,

9. когото те оскърбяваха, макар че той още в утробата беше осветен за пророк, за да изкоренява, поразява и погубва, също както и да гради и насажда.

10. Иезекиил видя явлението на славата, която Бог му показа в херувимска колесница;

11. той напомняше за враговете под образ на дъжд и възвестяваше добро на ония, които изправяха пътищата си.

12. И дванайсетте пророци — да процъфтят костите им от своето място! — утешаваха Иакова и спасяваха тяхната вярна надежда.

13. Как да възвеличим Зоровавеля? И той е като пръстен на дясна ръка;

14. също Иисус, син Иоседеков: те в своите дни построиха дом и възстановиха светия храм Господу, предназначен за вечна слава.

15. Велик е споменът и за Неемия, който ни въздигна падналите стени, тури врата и заворки и поднови разрушените ни къщи.

16. Не е имало на земята никого от сътворените, подобен на Еноха, — защото той биде дигнат от земята, —

17. и не се е родил такъв мъж като Иосифа, глава на братята, опора на народа, — и неговите кости бяха почетени.

18. Между човеците се прославиха Сим и Сит, но по-високо от всичко живо в творенията е Адам.

ГЛАВА 50.

1. Симон, син на Ония, велик свещеник, приживе поправи дома и в дните си постегна храма:

2. от него бе турена основа за двойно възвишение — издигане висока ограда на храма;

3. в негови дни бе намален водоемът, окръжността на медното море;

4. за да предпазва народа си от бедствие, той укрепи града против обсада.

5. Колко величествен биваше той сред народа, кога излизаше иззад завесата на храма!

6. Той бе като утринна звезда сред облаци, като месечина пълна в дните си;

7. като слънце, светнало над храма на Всевишния, и като дъга, светнала във величествени облаци;

8. като трендафилов цвят в пролетни дни, като кринове при водни извори, като клонче ливан в летни дни;

9. като огън със смирна в кадилница,

10. като кован златен съд, украсен с всякакви драгоценни камъни;

11. като маслина с плодове и като кипарис, който се издига до облаците.

12. Кога вземеше великолепната одежда и се облечеш в пълно величествено украшение, той, възлизайки към светия жертвеник, с блясък освещаваше навред светилището.

13. Също, кога вземеше жертвените части из ръцете на свещениците, стоейки при огъня на жертвеника, —

14. наоколо му беше венец от братята, като кедрови издънки на Ливан, и те го окръжаваха като финикови стъбла,

15. и всички синове Ааронови в своята слава, с принос Господу в ръцете им пред цялото събрание на Израиля.

16. За довършване службите на олтара, за да увенчае приноса на Всевишния Вседържител,

17. той простираше ръката си към жертвената чаша, сипваше в нея гроздова кръв и я изливаше при подножието на жертвеника за благоухание на Вишния Всецар.

18. Тогава синовете Ааронови възкликваха, тръбяха с ковани тръби и издаваха висок глас за спомен пред Всевишния.

19. Тогава цял народ заедно бързаше да падне ничком на земята, за да се поклони на своя Господ, Вседържител, Бог Вишни;

20. а песнопевците Го възхваляваха с гласовете си; в пространния храм се разнасяше сладко пение,

21. и народът се молеше на Господа Всевишни с молитва пред Милосърдния, докле се извършваше славославие Господу, — и тъй завършваха те Нему службата.

22. Тогава, като слезеше, подигаше ръце над цялото събрание синове Израилеви, за да преподаде с устата си благословението на Господа и да се похвали с Неговото име;

23. народът повтаряше поклоните, за да приеме благословението от Всевишния.

24. И днес всички благославяйте Бога, Който върши навред велики дела, Който е продължил дните ни от утробата и постъпва с нас по Своята милост:

25. да ни даде весело сърце и в наши дни да има мир в Израиля през дните на вечността;

26. да запази милостта Си към нас и в свое време да ни избави!

27. От два народа се гнуси душата ми, а третият не е народ:

28. това са седещите на планина Сеир, филистимците и глупавият народ, който живее в Сикими.

29. Учението за мъдрост и благоразумие написах в тая книга аз, Иисус, син Сирахов, иерусалимец, който изля мъдрост от сърцето си.

30. Блазе ономува, който ще се упражнява в тия поуки, — и който ги тури в сърцето си, ще стане мъдър;

31. ако пък ги изпълнява, ще възмогне всичко; защото светлината Господня е негов път.

ГЛАВА 51. МОЛИТВА НА ИИСУСА, СИН СИРАХОВ.

1. „Тебе ще прославя, Господи Царю, и Тебе ще възхваля, моя Бог Спасител; Твоето име ще прославя,

2. защото Ти ми беше покровител и помощник

3. и избави тялото ми от гибел и от примките на клеветнически език, от уста, които казват лъжа; беше ми помощник и против ония, които въстанаха против мене,

4. и ме избави, по голямата Си милост и заради името Си — от скръцнали зъби, готови да ме изядат,

5. от ръцете на ония, които дирят душата ми, от много скърби, които съм имал,

6. от огъня, който удушва от всяка страна, и отсред пламъка, в който не бях изгорял,

7. из дълбинето на отровата адова, от нечист език и лъжлива дума, от клевета на неправеден език пред царя.

8. Душата ми беше близо до смърт,

9. и животът ми беше близо до ада преизподни:

10. от всички страни ме окръжаваха, и нямаше кой да помогне, дирих с очи подкрепа от людете, ала нямаше.

11. И си спомних за Твоята, Господи, милост и за делата Ти отвека,

12. че Ти избавяш ония, които се Тебе надяват, и ги спасяваш от вражи ръце.

13. И възнесох от земята молбата си и се молих за избава от смърт:

14. викнах към Господа, Отца на моя Господ, за да ме не остави в скръбни дни, когато нямаше помощ от горделиви човеци.

15. Ще хваля името Ти непрестанно и ще възпявам в славословие, защото молитвата ми биде чута:

16. Ти ме спаси от гибел и ме избави от зло време.

17. Затова ще Те прославям и хваля и ще благославям името на Господа.“

18. Бидейки още момче, преди да бях тръгнал да странствувам, открито търсех мъдрост в молитвата си:

19. пред храма съм се молил за нея и докрай ще я търся; като от вида на зреещо грозде

20. сърцето ми се радва от нея; ногата ми тръгна по прав път, аз вървях след нея от младини.

21. По малко навеждах ухо и я приемах — и намирах в нея много поуки за себе си:

22. аз напреднах в нея.

23. Ще въздам слава Ономува, Който ми дава мъдрост.

24. Аз се реших да я следвам, ревнувах за доброто — и няма да се посрамя.

25. Душата ми се подвизава заради нея, и в делата си бях точен;

26. простирах ръце към висинето и съзнавах моето невежество.

27. Насочих към нея душата си и от самото начало предадох й сърцето си —

28. и чрез чистота я достигнах; затова няма да бъда оставен от нея.

29. И подигна се моята вътрешност, за да я търси; затова спечелих добра печалба.

30. За награда Господ ми даде език, и с него ще Го хваля.

31. Приближете се до мене вие, ненаучени, и въдворете се в дома на учението,

32. защото вие се нуждаете от това, и душите ви силно жадуват.

33. Аз отварям уста и казвам: придобивайте я без сребро;

34. подвийте врат под нейния хомот, и нека душата ви приема учение: него може наблизо да намерите.

35. Виждате с очите си: аз малко се потрудих — и си намерих голямо успокоение.

36. Придобивайте учение и за голямо количество сребро, — и вие ще придобиете много злато.

37. Да се радва душата ви за Неговата милост, и не се срамувайте да Го хвалите;

38. вършете работата си овреме, и Той овреме ще ви даде награда.

КНИГА НА ПРОРОК ИСАИЯ

1801

ГЛАВА 1.

1. Видение на Исаия, син Амосов, което видя за Иудея и Иерусалим, в дните на иудейските царе Озия, Иоатама, Ахаза и Езекия.

2. Чуйте, небеса, и слушай, земьо, защото Господ говори: Аз възпитах и въздигнах синове, а те се побуниха против Мене.

3. Волът познава стопанина си, и оселът — яслите на господаря си; а Израил (Ме) не познава, Моят народ не разбира.

4. Уви, народе грешни, народ отрупан с беззакония, племе от злодейци, синове пагубни! Оставихте Господа, презряхте Светия Израилев, — върнахте се назад.

5. Де да ви бият още вас, които все още упорствувате? Цяла глава е в рани, и цяло сърце е изнемогнало.

6. От пети до глава няма у тоя народ здраво място: струпи, синяци, гнойни рани, неочистени, непревързани и неомекчени с елей.

7. Земята ви опустошена, градовете ви с огън изгорени; нивите ви пред ваши очи чужденци пояждат; всичко е запустяло — като след разорение от чужденци.

8. И остана дъщерята Сионова като колиба в лозе, като сенница в градина, като обсаден град.

9. Да не беше ни Господ Саваот оставил малък остатък, щяхме да бъдем също като Содом, щяхме да заприличаме на Гомора.

10. Чуйте словото Господне, князе содомски, вслушай се в закона на нашия Бог, народе гоморски!

11. За какво Ми са многото ваши жертви? казва Господ. Преситен съм на всесъжения от овни и на тлъстина от угоен добитък; и кръв от телета, от агнета и козли не искам.

12. Кога дохождате да се явите пред лицето Ми, кой ви иска да тъпчете дворите Ми?

13. Не принасяйте вече суетни дарове: каденето е отвратително за Мене; новомесечия, съботи и празнични събрания не мога да търпя: беззаконие — и празнуване!

14. Душата Ми мрази вашите новомесечия и вашите празници: те са бреме за Мене, тежко Ми е да ги нося.

15. И кога простирате ръце, Аз закривам от вас очите Си, и кога умножавате молбите си, Аз не слушам: ръцете ви са с кръв пълни.

16. Умийте се, очистете се; махнете от очите Ми злите си деяния; престанете да правите зло;

17. научете се да правите добро, търсете правда, избавяйте угнетен, защищавайте сирак, застъпяйте се за вдовица.

18. Тогава дойдете — и ще отсъдим, казва Господ. Да бъдат греховете ви и като багрено, — като сняг ще избеля; да бъдат червени и като пурпур, — като вълна ще избеля.

19. Ако поискате и послушате, ще ядете благата земни;

20. ако пък се отречете и упорствувате, меч ще ви изтреби: защото устата Господни говорят.

21. Как вярната, изпълнена с правосъдие столица стана блудница! В нея правда обитаваше, а сега — убийци.

22. Среброто ти стана на сгурия, виното ти е с вода смесено;

23. твоите князе са законопрестъпници и съучастници на крадци; те всички обичат подаръци и ламтят за награда; не закрилят сирак, и тъжба на вдовица не стига до тях.

24. Затова говори Господ, Господ Саваот, Силният Израилев: о, ще си оттуша над противниците Си и ще отмъстя на враговете Си!

25. и ще обърна против тебе ръката Си и като в луга ще очистя от тебе сместа и ще отделя от тебе всичко оловено;

26. и пак ще ти поставям съдии, както отпреди, и съветници, както изпървом; тогава ще говорят за тебе: град на правда, вярна столица.

27. Сион ще се спаси чрез правосъдие, и обърналите се негови синове — чрез правда;

28. а за всички отстъпници и грешници — гибел, и ония, които са оставили Господа, ще бъдат изтребени.

29. Те ще бъдат посрамени зарад дъбравите, тъй многожелани от вас, и ще се червят от срам зарад градините, които сте си избрали;

30. защото вие ще бъдете като дъб, чийто лист е опадал, и като градина, в която няма вода.

31. И силният ще бъде отрепка, а делото му — искра; и ще горят заедно, — и никой не ще угаси.

ГЛАВА 2.

1. Слово, открито във видение на Амосовия син Исаия, за Иудея и Иерусалим.

2. И ето, в последните дни планината на дома Господен ще бъде поставена начело на планините и ще се възвиси над хълмовете, и ще потекат към нея всички народи.

3. И ще тръгнат много народи и ще кажат: дойдете, и ще възлезем на планината Господня, в дома на Бога Иаковов, и Той ще ни научи на Своите пътища, и ще ходим по пътеките Му; защото от Сион ще излезе законът и от Иерусалим — словото Господне.

4. И ще съди Той народите и ще изобличи много племена; и ще прековат мечовете си на орала, и копията си — на сърпове: народ срещу народ не ще дигне меч, и няма вече да се учат на война.

5. О, доме Иаковов! Дойдете, и ще ходим в Господня светлина.

6. Но Ти отхвърли Своя народ, дома Иаковов, защото те възприеха много от Изток: и магьосници си имат като филистимци, и общуват със синове на чужденци.

7. И изпълни се земята му със злато и сребро, и съкровищата му брой нямат; изпълни се земята му с коне, и колесниците му брой нямат.

8. Изпълни се земята му с идоли; те се покланят на изделие от свои ръце, на това, що са техни пръсти направили.

9. И преклони се човекът, и унизи се мъжът, — и Ти не ще им простиш.

10. Иди в скалата и скрий се в земята от страх пред Господа и от славата на Неговото величие.

11. Ще бъдат сведени надолу горделивите погледи човешки, и онова, що е високо у човеците, ще се унизи; и един Господ ще стои високо в оня ден.

12. Защото иде денят на Господа Саваота против всичко горделиво и високомерно и против всичко превъзнесено, — и то ще бъде унизено, —

13. против всички кедри ливански, високи и величави, и против всички дъбове васански,

14. против всички високи планини и против всички издигащи се хълмове,

15. против всяка висока кула и против всяка крепка стена,

16. против всички тарсиски кораби и против всички многожелани техни украшения.

17. И ще падне човешкото величие, и онова, що е високо у човеците, ще се унизи; и един Господ ще стои високо в оня ден,

18. и идолите съвсем ще изчезнат.

19. И ще влязат човеците в скални пещери и в земни пропасти от страх пред Господа и от славата на Неговото величие, кога се дигне Той да съкруши земята.

20. В оня ден човек ще хвърли на къртове и на прилепи своите сребърни идоли и своите златни идоли, които си е направил да им се кланя,

21. за да влезе в скални проломи и в планински долища от страх пред Господа и от славата на Неговото величие, кога се дигне Той да съкруши земята.

22. Престанете да се надявате на човек, чието дихание е в ноздрите му, защото, какво знае той?

ГЛАВА 3.

1. Ето Господ, Господ Саваот, ще отнеме от Иерусалим и от Иуда жезъл и тръст, всяка хлебна и всяка водна подкрепа,

2. храбър вожд и воин, съдия и пророк, ясновидец и старец,

3. петдесетник и велможа, съветник, мъдър художник и изкусен гадател.

4. И ще им дам момчета за началници, и деца ще владеят над тях.

5. И в народа един ще угнетява другиго, и всякой — своя ближен; момче безсрамно ще се големее пред старец, и простак — пред велможа.

6. Тогава човек ще се хване за брата си, в челядта на баща си, и ще каже: ти имаш одежда, бъди ни вожд, и тия развалини да бъдат под твоя ръка.

7. А той с клетва ще каже: не мога изцели раните на обществото; и в моята къща няма ни хляб, ни одежда: не ме правете вожд на народа.

8. Тъй се е рушил Иерусалим, и падна Иуда, защото езикът им и делата им са против Господа, оскърбителни за очите на Неговата слава.

9. Изразът на лицето им свидетелствува против тях, и за греха си те разказват открито, както содомци, не крият: горко на душата им! защото сами на себе си навличат зло.

10. Кажете на праведника: блазе му! защото ще яде плодовете на делата си;

11. а на беззаконника — горко му! защото ще има отплата за делата на ръцете му.

12. Притеснители на Моя народ са деца, и жени владеят над него. Народе Мой! твоите вождове те въвеждат в заблуда и са развалили пътя, по който вървиш.

13. Дигна се Господ на съд, — и стои, за да съди народите.

14. Господ влиза в съд със старейшините на Своя народ и с Неговите князе: вие опустошихте лозето; плячкосаното от сиромаха е във вашите къщи;

15. защо притеснявате народа Ми и угнетявате сиромасите? казва Господ, Господ Саваот.

16. И каза Господ: задето дъщерите сионски се гордеят и ходят с вирнати шии и прелъстяват с погледи, и ситно стъпват и с верижки на нозете дрънкат, —

17. Господ ще оголи темето на дъщерите сионски, и ще открие Господ срамотата им;

18. в оня ден Господ ще отнеме хубавите верижки на нозете, всякакви звездички и лунички,

19. обеци, огърлици и ветрила, превези, гривни и пояси, съдовце с миризми и магийски висулки,

20. пръстени и брънки за нос,

21. горна дреха и долна, кърпици и кесийки,

22. светли тънки наметала, превръзки и покривала.

23. И вместо благовоние ще бъде зловоние, и вместо пояс ще бъде въже, и вместо накъдрени коси — плешивина, и вместо широко наметало — тясно вретище, вместо хубост — жигосване.

24. Мъжете ти ще паднат от меч, и юнаците ти — в битка.

25. И портите на столицата ще въздишат и плачат, и тя ще седи опустошена на земята.

ГЛАВА 4.

1. И в оня ден седем жени ще се хванат за един мъж и ще кажат: свой хляб ще ядем и своя дреха ще носим, стига само да се наричаме с твое име, — снеми от нас позора.

2. В оня ден младочката Господня ще се яви в хубост и чест, и плодът на страната — във величие и слава, за оцелелите синове Израилеви.

3. Тогава останалите на Сион и оцелелите в Иерусалим — всички, записани като живеещи в Иерусалим, ще се наричат свети,

4. кога Господ измие мръсотата на дъщерите сионски и очисти кръвта на Иерусалим из средата му с дух, който съди, и с дух, който пали.

5. И ще направи Господ над всяко място на Сион планина и над събранията й денем — облак и дим, а нощем — блясък от пламнал огън; защото над всичко почитано ще има покрив.

6. И ще има шатра за сянка денем от пек и за убежище и защита от лошо време и дъжд.

ГЛАВА 5.

1. Ще запея на моя Възлюбен Неговата песен за лозето Му. Моят Възлюбен имаше лозе навръх торна ртлина;

2. Той го огради и го очисти от камъни, насади в него отбор лозови пръчки и съгради кула по средата му, изкопа в него лин и очакваше да роди добро грозде, а то роди диво грозде.

3. И сега, жители иерусалимски и мъже Иудини, отсъдете между Мене и Моето лозе.

4. Какво още трябваше да сторя за Моето лозе и го не сторих? Защо, докле очаквах да принесе добро грозде, то даде диво грозде?

5. И тъй, ще ви кажа, какво ще направя с лозето Си: ще му махна оградата, и то ще бъде опустошавано; ще му разруша стените, и ще бъде тъпкано;

6. и ще го оставя да запустее: няма ни да го режат, ни да го копаят, — и ще обрасне то с тръне и бодили, и ще заповядам на облаците да не изливат дъжд върху него.

7. Лозе на Господа Саваота е домът Израилев, а мъжете на Иуда — обичен Негов сад. И чака’ Той правосъдие, но ето — кръвопролитие; чака’ правда — и ето — писък.

8. Горко вам, които притуряте къща към къща, които присъединявате нива към нива, тъй че за другите не остава място, сякаш само вие сте заселени на земята.

9. В ушите ми Господ Саваот каза: тия многобройни домове ще бъдат пусти, тия големи и хубави къщи — без жители;

10. десет уврата лозе ще дадат един бат, и един хомер посяно семе едвам ще донесе една ефа.

11. Горко на ония, които от ранно утро дирят сикер и до късна вечер се разпалят с вино;

12. на техните пиршества има и китара, и гусла, и тимпан, и свирка, и вино; а към делата на Господа те и не поглеждат, нито помислят за деянията на Неговите ръце.

13. Затова Моят народ неочаквано ще отиде в робство; неговите велможи ще гладуват и богаташите му ще се мъчат от жажда.

14. Затова преизподнята се е разширила и безмерно е разтворила устата си; и ще слезе там тяхната слава и богатство, шумът им и всичко, що ги весели.

15. И ще се разкае човекът, ще се смири мъжът, и очите на горделивците ще бъдат сведени надолу;

16. а Господ Саваот ще се възвеличи в съд, и Бог Светий ще яви светостта Си в правда.

17. И овците ще си пасат на воля, и чужди ще се хранят с оставените тлъсти пасбища на богатите.

18. Горко на ония, които влекат подире си беззаконие с вървите на суетността и грях — като с колеснични ремъци;

19. които казват: нека Той побърза и ускори делото Си, за да видим, и нека се приближи и се изпълни решението на Светия Израилев, за да узнаем!

20. Горко на ония, които злото наричат добро, и доброто — зло, тъмнината считат за светлина, и светлината — за тъмнина, горчивото считат за сладко, и сладкото — за горчиво!

21. Горко на ония, които са мъдри в своите очи и разумни пред сами себе си!

22. Горко на ония, които са храбри вино да пият и са в сила да приготвят силно питие,

23. които за подаръци оправдават виновния и лишават праведните от законното!

24. Затова, както огън пояжда слама, и пламък изтребя сено, тъй ще изгине коренът им, и цветът им ще се разнесе като прах; защото те отхвърлиха закона на Господа Саваота и презряха словото на Светия Израилев.

25. Затова гневът на Господа ще се разпали против Неговия народ, и Той ще простре ръката Си против него и ще го порази тъй, че планините ще потреперят, и труповете им ще бъдат като смет по улиците. И при всичко това гневът Му не ще се отвърне, и ръката Му ще бъде още простряна.

26. И ще дигне знаме за далечни народи и ще даде знак на живеещия накрай земя, — и ето, той лесно и скоро ще дойде;

27. у него не ще има ни уморен, ни отмалял; ни един не ще задреме и не ще заспи; не ще се свали пояс от кръста му, и не ще се скъса ремък на обущата му;

28. стрелите му са изострени, и всичките му лъкове — изопнати; копитата на конете му са като кремъци, и колелата му — като вихър;

29. ревът му е като рев на лъвица; той рика като лъвче, и ще зареве, ще сграбчи плячката и отнесе, и никой не ще я отнеме.

30. И в оня ден ще зареве против него сякаш ревът на разярено море; и ще погледне той на земята, и ето — тъма и скръб, и светлината потъмняла в облаците.

ГЛАВА 6.

1. В годината, когато умря цар Озия, аз видях Господа, седнал на престол висок и издигнат, и полите на одеждите Му пълнеха целия храм.

2. Около Него стояха серафими; всякой от тях имаше по шест крила: с две всеки закриваше лицето си, и с две закриваше нозете си, и с две летеше.

3. И викаха един към други и думаха: свет, свет, свет е Господ Саваот! цяла земя е пълна с Неговата слава!

4. И разклати се горнището на вратите от гласа на викащите, и домът се напълни с дим.

5. И казах: горко ми! загинах! защото съм човек с нечисти уста, и живея сред народ също с нечисти уста, — и очите ми видяха Царя, Господа Саваота.

6. Тогава прилетя до мене един от серафимите с разпален в ръка въглен, що бе взел с клещи от жертвеника,

7. докосна се до устата ми и рече: ето, това се докосна до устата ти — и твоето беззаконие се отне от тебе, грехът ти се очисти.

8. И чух гласа на Господа, Който казваше: кого да проводя? и кой ще отиде заради Нас? И аз казах: ето ме, проводи мене.

9. Тогава Той рече: иди и кажи на тоя народ: с уши ще чуете, и не ще разумеете, и с очи ще гледате — и не ще видите.

10. Защото сърцето на тоя народ е закоравяло, и с уши тежко слушат и затворили са очите си, да не би с очи да видят, с уши да чуят и със сърце да разберат, та да се обърнат, за да ги изцеря.

11. И казах: за дълго ли, Господи? Той рече: докле запустеят градовете и останат без жители, и къщите без люде, и докле тая земя съвсем запустее.

12. И Господ ще отдалечи людете, и голяма пустош ще бъде на тая земя.

13. И ако още остане десета част на нея и се възвърне, и тя пак ще бъде разорена; но както от теревинт и дъб, кога са и отсечени, остава коренът им, тъй светото семе ще бъде неин корен.

ГЛАВА 7.

1. В дните на Ахаза — син на Иоатама, син Озиев, цар иудейски — Рецин, цар сирийски, и Факей, син Ремалиев, цар израилски, отидоха против Иерусалим да го завладеят, но не можаха да го завладеят.

2. И биде известено на дома Давидов и казано: сирийци се разположили в земята Ефремова. И разтрепери се сърцето на Ахаза и сърцето на народа му, както се от вятър люлеят дървета в гора.

3. И каза Господ на Исаия: излез ти и син ти Шеарясув да посрещнеш Ахаза накрай водопровода на горния водоем, по пътя към нивата на тепавичаря,

4. и му кажи: внимавай и бъди спокоен; не бой се, и да не отпада сърцето ти пред двата края на тия димящи главни, от разпаления гняв на Рецина, на сирийци и на сина Ремалиев.

5. Сирия, Ефрем и синът Ремалиев кроят против себе си зло, думайки:

6. да идем против Иудея и да я размирим, да я завладеем и да й поставим за цар Тавеиловия син.

7. Но Господ Бог тъй казва: това няма да стане и не ще се сбъдне;

8. защото глава на Сирия е Дамаск, и глава на Дамаск — Рецин; а подир шейсет и пет години Ефрем ще престане да бъде народ;

9. и глава на Ефрема е Самария, и глава на Самария — синът Ремалиев. Ако не вярвате, то е, защото не сте удостоверени.

10. И продължаваше Господ да говори на Ахаза и рече:

11. искай за себе си личба от Господа, твоя Бог: искай или в дълбинето, или във висинето.

12. И рече Ахаз: няма да искам и няма да изкушавам Господа.

13. Тогава Исаия рече: слушайте, прочее, доме Давидов! нима ви е малко, дето дотягате на людете, та искате да дотягате и на моя Бог?

14. Затова Сам Господ ще ви даде личба: ето, Девицата ще зачене и ще роди Син, и ще Му нарекат името Емануил.

15. Той ще се храни с мляко и мед, докле се научи да отхвърля лошото и да избира доброто.

16. Защото, преди младенец да се научи да отхвърля лошото и да избира доброто, тая земя, от която се ти плашиш, ще бъде оставена от двамата си царе.

17. Но Господ ще напрати върху тебе и върху народа ти и върху дома на отца ти дни, каквито не са дохождали, откак Ефрем се отдели от Иуда — ще напрати асирийския цар.

18. И ето, в него ден Господ ще даде знак на мухата, която е при устието на Египетската река, и на пчелата, която е в Асирийската земя, —

19. и ще долетят и ще заседнат те всички по запустели долини и по скални пещери, и по всички трънаци, и по всички дървета.

20. В него ден Господ ще обръсне с бръснач, нает от отвъд реката — чрез асирийския цар, главата и космите на нозете, ще снеме дори и брадата.

21. И в него ден, който храни крава и две овци,

22. поради изобилие на мляко, което те ще дадат, ще яде масло; с масло и мед ще се хранят всички, които са останали в тая земя.

23. И в него ден на всяко място, дето са расли хиляди лози за хиляди сребърници, ще бъде глог и трънак.

24. Със стрели и лъкове ще се ходи там, защото всичката земя ще бъде глог и трънаци.

25. И ни на една от планините, които са били разчиствани с търнокоп, не ще идеш, поради страх от глог и трънак: там ще изкарват говеда, и дребен добитък ще тъпче.

ГЛАВА 8.

1. И рече ми Господ: вземи си голям свитък и напиши на него с човешко писмо: магер-шелал-хаш-баз[1].

2. И взех си верни свидетели: свещеник Урия и Захария, сина Варахиев, —

3. и пристъпих към пророчицата, и тя зачена и роди син. И рече ми Господ: наречи му име: магер-шелал-хаш-баз;

4. защото, преди да се научи детето да изговаря: тате, мамо, — богатството на Дамаск и плячките самарийски ще бъдат понесени пред асирийския цар.

5. И продължаваше Господ да ми говори и каза още:

6. задето тоя народ пренебрегва водите на Силоам, които текат тихо, и се възхищава от Рецина и от сина Ремалиев,

7. Господ ще напрати върху него бурните и големи води на реката — асирийския цар с всичката му слава; и ще се надигне тя във всичките си ръкави и ще излезе из всичките си брегове;

8. и ще нахлуе по Иудея, ще я наводни и високо ще се подигне — ще стигне до шия; и разпростреният й крила ще бъдат по целия шир на Твоята земя, Емануиле!

9. Враждувайте, народи, но трепете, и внимавайте вие, всички далечни земи! Въоръжавайте се, но трепете; въоръжавайте се, но трепете!

10. Кройте заговори, но те се рушат; говорете дума, но тя няма да се изпълни, защото с нас е Бог!

11. Защото тъй ми говори Господ, държейки върху ми крепка ръка и внушавайки ми да не ходя по пътя на тоя народ, и рече:

12. „не наричайте заговор всичко онова, което тоя народ нарича заговор; и не се бойте от онова, от което се той бои, и не се страхувайте.

13. Господа Саваота — Него свето почитайте, и Той да е ваш страх, и Той — ваш трепет!

14. И ще бъде Той освещение и камък за препъване и скала за съблазън на двата дома Израилеви, примка и мрежа за жителите

иерусалимски.

15. И мнозина от тях ще се препънат и ще паднат, ще се разбият и ще се заплетат в примката, и ще бъдат уловени.

16. Завържи свидетелството и запечатай откровението пред Моите ученици.“

17. И тъй, аз се надявам на Господа, Който е скрил лицето Си от дома Иаковов, и на Него се уповавам.

18. Ето, аз и децата, които ми даде Господ, сме като белези и поличби в Израиля от Господа Саваота, Който живее на Сион планина.

19. И кога ви кажат: обърнете се към ония, които извикват мъртъвци, и към магьосници, към обайници и коремоговорници, — тогава отговаряйте: не трябва ли народът да се обръща към своя Бог? допитват ли се до мъртви за живи?

20. Допитвайте се до закона и откровението. Ако те не казват като това слово, няма в тях светлина.

21. И ще се скитат те по земята, жестоко угнетени и гладни; и във време на глада ще се лютят, ще хулят своя цар и своя Бог.

22. И ще се вгледат нагоре, и ще погледат към земята; и ето — скръб и мрак, гъста тъмнина; и ще бъдат хвърлени в тъмнината. Но не всякога ще има мрак там, дето сега той е сгъстен.

---

[1] Грабеж бърза, плячка тича. ↑

ГЛАВА 9.

1. Предишното време унизи земята Завулонова и земята Нефталимова; но послешното — ще възвеличи крайморския път, отвъд Иорданската страна, езическа Галилея.

2. Народът, който ходи в тъмнина, ще види голяма светлина; върху живеещите в страната на смъртната сянка ще блесне светлина.

3. Ти ще умножиш народа, ще увеличиш радостта му. Той ще се весели пред Тебе, както се веселят през жетва, както се радват при дележ на плячка.

4. Защото ярема, който му тежеше, и жезъла, който го поразяваше, и пръчката на неговия притеснител — Ти ще съкрушиш, както в деня на Мадиам.

5. Защото всяка войнишка обувка във време на война и дреха, обагрена с кръв, ще бъдат предадени на изгаряне, за храна на огъня.

6. Защото Младенец ни се роди — Син ни се даде; властта е на раменете Му, и ще Му дадат име: Чуден, Съветник, Бог крепък, Отец на вечността, Княз на мира.

7. Неговата власт и мир безкрай ще расте върху престола на Давида и в царството му, за да го утвърди Той и да го укрепи чрез съд и правда отсега и довека. Ревността на Господа Саваота ще извърши това.

8. Господ праща слово на Иакова, и то слиза върху Израиля,

9. за да знае цял народ, Ефрем и жителите на Самария, които с гордост и надуто сърце казват:

10. тухлите паднаха, — ще градим с дялани камъни; смоковниците са изсечени, — ще ги заменим с кедри.

11. И ще подигне Господ против него враговете на Рецина, и ще въоръжи неприятелите му:

12. сирийци откъм изток, а филистимци откъм запад; и ще гълтат Израиля с пълни уста. При всичко това гневът Му не ще се отвърне, и ръката Му още е простряна.

13. Но народът не се обръща към Оногова, Който го бие, и не прибягва към Господа Саваота.

14. И Господ ще отсече у Израиля глава и опашка, палма и тръстика, в един ден:

15. старец и велможа — това е главата; а пророк-лъжеучител е опашката.

16. И вождовете на тоя народ ще го въведат в заблуда, и водените от тях ще загинат.

17. Затова Господ не ще се радва на момците му, и не ще се смили над сираците му и вдовиците му; защото те всички са лицемери и злодеи, и устата на всички говорят нечестиво. При всичко това гневът Му не ще се отвърне, и ръката Му е още простряна.

18. Защото беззаконието като огън се е разгоряло, поглъща глог и трънак и пламти в горски гъстаци, — и се подигат стълбове дим.

19. Яростта на Господа Саваота ще опали земята, и народът ще стане сякаш храна на огъня; човек не ще пожали брата си.

20. И ще секат надясно — и ще си останат гладки, и ще ядат наляво — и не ще се наситят; всякой ще яде плътта на своята мишца:

21. Манасия — Ефрема, и Ефрем — Манасия, двамата заедно — Иуда. При всичко това не ще се отвърне гневът Му, и ръката Му е още простряна.

ГЛАВА 10.

1. Горко на ония, които създават несправедливи закони и пишат жестоки решения,

2. за да отстранят сиромасите от правосъдие и ограбят правата на слабите между Моя народ, за да направят вдовиците своя плячка и ограбят сираците.

3. И какво ще правите вие в деня на посещението, кога гибелта дойде отдалеч? Към кого ще прибегнете за помощ? и де ще оставите богатството си?

4. Без Мене те ще се превият между окованите и ще паднат между убитите. При всичко това не ще се отвърне гневът Му, и ръката Му е още простряна.

5. О, Асуре, жезъл на Моя гняв и бич на Моето негодуване!

6. Ще го пратя против нечестив народ и против народа на Моя гняв, ще му дам повеля грабеж да граби и плен да плени и да го тъпче като улична кал.

7. Но той не така ще разсъди, и сърцето му не тъй ще помисли: нему на сърце ще бъде — да разори и изтреби много народи.

8. Защото той ще каже: не са ли всички царе мои князе?

9. Халне не е ли, каквото и Кархемис? Емат не е ли, каквото и Арпад? Самария не е ли, каквото и Дамаск?

10. Понеже ръката ми завладя идолските царства, в които кумирите бяха повече, нежели в Иерусалим и Самария, —

11. то не ще ли направя същото с Иерусалим и с неговите изваяния, каквото направих със Самария и с нейните идоли?

12. И тогава, кога Господ извърши всичкото Си дело на планина Сион и в Иерусалим, ще каже: ще погледна плода от горделивото сърце на царя асирийски и пустославието на високо дигнатите му очи.

13. Той казва: със силата на моята ръка и с моята мъдрост извърших това, защото съм умен: разместям границите на народите, разграбвам съкровищата им и свалям от престоли като исполин,

14. и ръката ми ограби богатството на народите като гнезда; и както вземат оставените в тях яйца, тъй заграбих аз цялата земя, и

никой с крило не шавна, ни уста отвори, нито писна.

15. Големее ли се брадвата пред оногова, който с нея сече? Гордее ли се трионът пред оногова, който го движи? Като че тояга въстава против оногова, който я дига! Като че пръчка се вдига против оногова, който не е дърво!

16. Затова Господ, Господ Саваот, ще прати немощ на неговите здравеняци и между първенците му ще разпали пламък, като пламък от огън.

17. Светлината на Израиля ще бъде огън, и неговият Светия — пламък, който ще изгори и пояде тръните му и бодилите му в един ден;

18. и ще изтреби славната му гора и градината му, от душа до плът, и той ще бъде като немощен, който умира.

19. И останалите дървета от гората му ще бъдат толкова малобройни, че едно дете ще може да им направи опис.

20. И ето, в него ден Израилевият остатък и спасилите се от дома на Иакова не ще се вече осланят на оногова, който ги порази, но чистосърдечно ще възложат упование на Господа, Светия Израилев.

21. Остатъкът ще се обърне, остатъкът на Иакова ще се обърне към Бога Силни.

22. Защото, макар твоят народ, Израилю, и да е колкото морския пясък, само остатъкът му ще се обърне; решението за изтребление е преизпълнено с правда;

23. защото решеното изтребление ще извърши Господ, Господ Саваот, по цялата земя.

24. Поради това тъй казва Господ, Господ Саваот: народе Мой, който живееш на Сион! Не бой се от Асура. Той ще те порази с жезъл и ще дигне с пръчката си върху тебе, както Египет.

25. Още малко, твърде малко, — и Моят гняв ще премине, и яростта Ми ще се обърне да ги изтреби.

26. И ще дигне Господ Саваот бич върху него, както кога порази Мадиам при скала Орив, или както простря жезъл върху морето, и ще го дигне, както върху Египет.

27. И в него ден ще се снеме от твоите рамене товарът му, и яремът му, от твоята шия, и яремът ще се сломи от тлъстина.

28. Той отива против Аиат, преминава Мигрон, трупа храните си в Михмас.

29. Те минават теснини; в Гева нощуват; Рама се тресе; Гива Саулова се разбяга.

30. Викай с глас, дъще Галимова; нека те чуе Лаис, бедний Анатоте!

31. Мадмена се разбяга, жителите на Гевим бързат да бягат.

32. Още един ден ще престои той в Нов; с ръка си заплашва планина Сион, Иерусалимския хълм.

33. Ето, Господ, Господ Саваот, със страшна сила ще откъсне клоните на дърветата, — и които се с ръст големеят, ще бъдат отсечени, високите — наземи съборени.

34. И горския гъстак Той ще изсече с желязо, — и Ливан ще падне от Всемогъщия.

ГЛАВА 11.

1. И ще покара младочка от Иесеевия пън, и клон ще израсне от неговия корен;

2. и ще почива върху Него Дух Господен, дух на премъдрост и разум, дух на съвет и крепост, дух на знание и благочестие;

3. ще се изпълни със страх Господен, и ще съди, не според както очите Му гледат, и ще решава делата, не според както ушите Му слушат.

4. Той ще съди сиромасите по правда, и делата на страдалците в страната ще решава по истина; с жезъла на устата Си ще порази земята, и с диханието на устните Си ще убие нечестивеца.

5. Пояс на кръста Му ще бъде правдата, и пояс на бедрата Му — истината.

6. Тогава вълк ще живее заедно с агне, и леопард ще лежи заедно с козле; теле, лъвче и вол ще бъдат заедно, и малко дете ще ги кара.

7. Крава ще пасе с мечка, малките им ще лежат заедно, и лъвът ще яде слама като вола.

8. Младенец ще играе над аспидина дупка, и дете ще протегне ръката си към змийно гнездо.

9. Не ще правят зло и вреда по цялата Ми света планина, защото земята ще бъде пълна с познаване Господа, както водите пълнят морето.

10. И в оня ден към Иесеевия корен, който ще стане като знаме на народите, ще се обърнат езичниците, — и покоят му ще бъде слава.

11. Тогава Господ пак ще простре ръката Си, за да Си възвърне остатъка от Своя народ, — какъвто остана у Асура, и в Египет, и в Патрос, и у Хус, и у Елам, и в Сенаар, и в Емат, и по морските острови.

12. И ще дигне знаме към езичниците и ще събере изгнаниците Израилеви, и разсеените иудеи ще свика от четирите земни краища.

13. И ще се прекрати завистта Ефремова, и които враждуват против Иуда, ще бъдат изтребени. Ефрем няма да завижда на Иуда, и Иуда няма да притеснява Ефрема.

14. И ще полетят върху плещите на филистимци към запад, ще ограбят всички деца на Изток; ще наложат ръка върху Едом и Моав, и децата Амонови ще им бъдат поданици.

15. И ще изсуши Господ залива на Египетско море, ще простре ръката Си върху реката чрез силния Свой вятър и ще я разбие на седем ръкава, тъй че с обувки да могат да я минават.

16. Тогава за остатъка от Неговия народ, който ще остане у Асура, ще има широк път, както това беше за Израиля, когато излизаше от Египетската земя.

ГЛАВА 12.

1. И в оня ден ще кажеш: ще Те славя, Господи! Ти ми беше гневен, но отвърна гнева Си и ме утеши.

2. Ето, Бог е моето спасение; Нему се уповавам и се не боя; защото Господ е моя сила, и Господ е мое пение; и Той ми биде за спасение.

3. Тогава с радост ще черпите вода от изворите на спасението,

4. и ще кажете в него ден: славете Господа, призовавайте името Му; разгласяйте между народите делата Му; напомняйте, че името Му е велико;

5. пейте Господу, защото Той е направил нещо велико — нека знаят това по цяла земя.

6. Весели се и радвай се, жителко Сионова, защото велик е посред тебе Светият Израилев.

ГЛАВА 13.

1. Пророчество за Вавилон, което изрече Исаия, син Амосов.

2. Дигнете знаме на гола планина, издигнете глас, махнете им с ръка, да навлязат през княжеските порти.

3. Аз дадох повеля на Моите избраници и призовах да изпълнят гнева Ми Моите юнаци, които тържествуват във величието Ми.

4. Голям шум е по планините, като че от многолюден народ, бунтовен шум на царства и народи, събрани заедно: Господ Саваот преглежда готовата за бой войска.

5. Идат от далечна страна, открай небе, Господ и оръдията на Неговия гняв, за да съкрушат цяла земя.

6. Ридайте, защото денят Господен е близък, — иде като разрушителна сила от Всемогъщия.

7. Затова ръцете у всички отпаднаха, и сърцето на всеки човек се стопи.

8. Те се ужасиха, гърчове и болки ги хванаха; мъчат се като родилка, смаяни се гледат един други, лицата им пламнаха.

9. Ето, денят Господен иде лют, с гняв и пламнала ярост, за да обърне земята в пустиня и да изтреби от нея грешниците й.

10. Звездите небесни и светилата не дават от себе си светлина; слънцето се помрачава при изгрева си, и месечината не сияе със светлината си.

11. Аз ще накажа света за злото, и нечестивците — за техните беззакония; ще премахна високоумието на горделивите и ще унижа надутостта на притеснителите;

12. ще направя тъй, че людете ще бъдат по-скъпи от чисто злато, и мъжете — по-скъпи от офирско злато.

13. Затова ще потреса небето, и земята ще се мръдне от мястото си поради яростта на Господа Саваота, в деня на пламналия Му гняв.

14. Тогава всякой като подгонена сърна и като напуснати овци ще се обърне към народа си, и всякой ще побегне в земята си.

15. Но комуто се падне, ще бъде пронизан, и когото хванат, ще падне от меч.

16. И младенците им ще бъдат смазани пред очите им; къщите им ще бъдат разграбени, и жените им обезчестени.

17. Ето, Аз ще дигна против тях мидяните, които не ценят среброто и не ламтят за злато.

18. Техните лъкове ще поразят юношите и не ще пожалят плод в утроба; очите им няма да се смилят над деца.

19. И Вавилон, красота на царствата, гордост на халдейци, ще бъде съборен от Бога, както Содом и Гомора,

20. не ще се засели никога, и в него не ще има жители от рода в род; няма арабец да разпъне шатрата си, и овчари със стада там не ще пладнуват.

21. Но в него ще обитават зверове пустинни, и къщите ще се напълнят с бухали; камилоптици ще се заселят там, и песоглавци ще подскачат.

22. Чакали ще вият в чертозите им, и хиени — в увеселителните домове.

ГЛАВА 14.

1. Близко е времето му, и не ще закъснеят дните му; защото Господ ще помилва Иакова и пак ще обикне Израиля; ще ги засели в земята им, ще се присъединят към тях другоземци и ще се прилепят към дома Иаковов.

2. Ще ги вземат народите и ще ги заведат на мястото им; домът Израилев ще си ги присвои на земята Господня като роби и робини, ще вземе в плен своите пленители и ще владее над своите потисници.

3. И в оня ден, кога Господ те отърве от скръбта ти, от страха и от тежкото робство, под което беше заробен,

4. ти ще подемеш победна песен против вавилонския цар и ще кажеш: как изчезна мъчителят — пресече се тиранията!

5. Господ съкруши жезъла на нечестивците, скиптъра на владетелите,

6. който яростно поразяваше народите с неотвратни удари, гневно владееше над племената с неудържимо гонение.

7. Цяла земя си отдъхва, почива, възклицава от радост;

8. и кипарисите се радват за тебе, и кедрите ливански, думайки: откак ти заспа, никой не идва да ни сече.

9. Адът преизподен се раздвижи заради тебе, за да те посрещне при твоето влизане; заради тебе разбуди рефаимите, всички вождове на земята; дигна всички царе езически от престолите им.

10. Те всички ще ти говорят: и ти стана безсилен като нас! и ти стана подобен нам.

11. Гордостта ти е свалена в преизподнята, с всичкия ти шум; под тебе са червеи за постилка, и червеи са твоя покривка.

12. Как падна ти от небето, деннице, сине на зората! Разби се о земята ти, който тъпчеше народите.

13. А в сърце си думаше: ще възляза на небето, ще издигна престола си по-горе от Божиите звезди и ще седна на планината в събора на боговете, накрай север;

14. ще възляза в облачните висини, ще бъда подобен на Всевишния.

15. Но ти си свален в ада, вдън преизподнята.

16. Които те виждат, вглеждат се в тебе, думат си за тебе: тоя ли е човекът, който земя разклащаше, царства раздрусваше,

17. вселената в пустиня обърна и разрушаваше градовете й, пленниците си не отпущаше по домовете им?

18. Всички царе на народите, всички почиват с чест, всякой в своята гробница;

19. а ти си захвърлен вън от гробницата си като захвърлен клон, като дреха на убити, на погубени с меч, които спускат в каменни ровове, — ти си като тъпкан труп,

20. няма да се съединиш с тях в гроба; защото ти разори земята си, уби народа си: племето на злодейците довеки няма да се спомене.

21. Гответе клане за синовете му поради беззаконието на баща им, за да не въстанат и да не завладеят земята и да не напълнят вселената с неприятели.

22. И ще въстана против тях, казва Господ Саваот, и ще изтребя името на Вавилон и целия остатък — и син, и внук, казва Господ.

23. И ще го направя ежево владение и блато, ще го измета с изтребителна метла, казва Господ Саваот.

24. С клетва казва Господ Саваот: както намислих, тъй и ще бъде; както реших, тъй и ще стане,

25. за да съкруша Асура в Моята земя и да го стъпча в Моите планини; и ще падне от тях яремът му, и бремето му ще се снеме от рамената им.

26. Такова е решението, определено за цялата земя, и ето ръката, простряна върху всички народи,

27. защото Господ Саваот е решил, — и кой може да отмени това? Ръката Му е простряна, — и кой ще я отвърне?

28. В годината, когато умря цар Ахаз, биде такова пророческо слово:

29. недей се радва, земьо Филистимска, че е съкрушен жезълът, който те поразяваше; защото от змийния корен ще излезе аспида, и плодът й ще бъде хвъркат змей.

30. Тогава най-бедните ще бъдат нахранени, и немотните ще си почиват в безопасност; а твоя корен с глад ще уморя, и той ще убие твоя остатък.

31. Ридайте, порти! с глас викай, граде! Ще се раздробиш ти, цяла земьо Филистимска; защото от север иде дим, и няма изморен в техните пълчища.

32. А какво ще обадят вестителите народни? — Това, че Господ е утвърдил Сион, и в него ще намерят убежище сиромасите от народа Му.

ГЛАВА 15.

1. Пророчество за Моав. — Тъй! нощем ще бъде разорен Ар-Моав и унищожен; тъй! нощем ще бъде разорен Кир-Моав и унищожен!

2. Той възлиза към Баит и Дивон, възлиза на оброчището, за да плаче; Моав ридае над Нево’ и Медева; те всички са с остригани глави, всички с обръснати бради.

3. По улиците му се препасват с вретище, по покривите му и стъгдите всичко ридае, в сълзи тъне.

4. И пищи Есевон и Елеала; гласът им се чува дори до Иааца; след тях и войниците на Моав ридаят, душата му се вълнува в него.

5. Ридае сърцето ми за Моав; бягат от него към Сигор, до трета Егла; възлизат с плач на Лухит, по Хоронаимския път дигат страшен вик;

6. защото водите на Нимрим пресекнаха, ливади изсъхнаха, трева изгоря, — злач не остана;

7. затова те пренасят отвъд Арабийската река остатъците от имота и това, що са скътали;

8. защото писък се носи по всички предели на Моав, плачът му стига до Еглаим, плачът му стига до Беер-Блим;

9. защото водите на Димон се с кръв напълниха, и Аз ще напратя върху Димон още ново нещо, — лъвове върху избягалите от Моав и върху останалите в страната.

ГЛАВА 16.

1. Пращайте агнета за владетеля на страната, пращайте от Села в пустинята към планината на дъщерята Сионова;

2. защото дъщерите на Моав при Арнонските бродове ще бъдат подобни на скитница птица, изхвърлена от гнездото.

3. Свикай съвет, вземи решение; засени ни със сянката си посред пладне като нощем, прикрий изпъдените, не издавай скитниците.

4. Нека поживеят у тебе моите изпъдени моавци; бъди им закрила от грабители: защото притеснителят — няма да го има, грабеж ще престане, потисници ще изчезнат от земята.

5. И престолът ще се утвърди с милост, и на него ще седне с вярност, в Давидовата шатра, съдия, който дири правда и се стреми към правосъдие.

6. „Слушали сме за гордостта на Моава, извънмерна гордост, за неговата надутост и високомерие и за неговото беснуване: неискрена е речта му.“

7. Затова Моав ще заридае за Моав, — всички ще ридаят: стенете за крепостите на Кирхарешет: те са досущ съборени.

8. Есевонските полета се изтощиха, както и Севамското лозе; властителите на народите изтребиха най-добрите му лози, които достигаха до Иазер, разстилаха се по пустинята; младочките им се ширеха, преминаваха отвъд морето.

9. Поради това и аз ще плача за лозата Севамска с плача на Иазера, ще те обливам със сълзите си, Есевоне и Елеало; защото по твоя гроздобер и по твоята жетва няма вече шумна радост.

10. Изчезна от плодоносната земя радост и веселба, и по лозята не пеят, нито се радват; лозарят не тъпче грозде в линове: Аз прекъснах веселбите.

11. Затова моята вътрешност стене за Моава като гусла, и сърцето ми за Кирхарешет.

12. Ако и да се яви Моав и до умора да се подвизава по оброчища, и да дойде при светилището си, за да се помоли, пак нищо не ще помогне.

13. Това е словото, което Господ бе отдавна изрекъл за Моава.

14. А сега тъй казва Господ: след три години, смятайки наемнишки години, величието на Моава ще бъде унижено с всичкото голямо многолюдство, и остатъкът ще бъде твърде малък и незначителен.

ГЛАВА 17.

1. Пророчество за Дамаск. — Ето, Дамаск се изключва от броя на градовете, и ще бъде куп развалини.

2. Градовете Ароерски ще бъдат напуснати, — ще останат за стадата, които ще си почиват там, и не ще има кой да ги плаши.

3. Не ще има вече Ефремова крепост, ни Дамаско царство с останалата Сирия; с тях ще стане същото, каквото със славата на синовете Израилеви, казва Господ Саваот.

4. И в оня ден ще се намали славата на Иакова, и тлъстото му тяло ще омършавее.

5. Същото ще бъде, каквото подир събиране жито от жетваря, кога ръката му пожъне класовете, и кога съберат класовете в Рефаимска долина.

6. И ще останат у него, както бива при стръсване маслини, две-три зърна на самия връх, или четири-пет по плодните клончета, казва Господ, Бог Израилев.

7. В оня ден ще обърне човек погледа си към своя Творец, и очите му ще бъдат устремени към Светия Израилев;

8. и не ще обърне очи към жертвениците, дело на ръцете си, и не ще погледне това, що са направили пръстите му, кумирите на Астарта и Ваала.

9. В оня ден укрепените му градове ще бъдат като развалини в гори и по планински върхове, оставени пред синовете Израилеви, — и ще бъде пусто.

10. Защото ти забрави Бога на твоето спасение, и не си спомняше за скалата на твоето прибежище; затова ти си уредил увеселителни градини и си насадил пръчки от чужда лоза.

11. В деня, когато садеше, ти се грижеше насаденото да расте, и посеяното от тебе рано да цъфне; но в деня, кога събираш, ще има не куп жетва, а жестока скръб.

12. Уви! Шум от много народи! Шумят те, както море шуми. Рев на племена! Реват те, както реват буйни води.

13. Реват народите, както реват буйни води; но Той ги заплаши, — и те побягнаха далеч, и бидоха разгонени като плява по планини от вятър и като прах от вихър.

14. Вечер — и ето ужас! и преди утрото вече го няма. Такава е участта на нашите грабители, жребието на нашите разорители.

ГЛАВА 18.

1. Горко на земята, която се осенява с криле отвъд Етиопските реки,

2. която праща пратеници по море и рогозени ладии по водите! Идете, бързи пратеници, при народ як и бодър, при народ страшен отначало доднес, при народ едър и всепотъпкващ, чиято земя реки просичат.

3. Всички вие, които населявате вселената и живеете на земята, гледайте, кога се знаме дигне на планините, и слушайте, кога тръба затръби!

4. Защото, тъй ми каза Господ: Аз гледам спокойно от Своето жилище, както светла жега — подир дъжд, както облак роса — през жетвен пек.

5. Защото преди гроздобер, кога лозето прецъфти, и гроздът захване да узрява, Той ще отреже с косер пръчките и ще ги отнеме, и ще окастри издънките.

6. И ще оставят всичко на грабливи планински птици и на полски зверове; и птици ще летуват там, а всички полски зверове там ще зимуват.

7. В онова време ще бъде принесен дар Господу Саваоту от народ як и бодър, от народ страшен отначало и доднес, от едър и потъпкващ народ, чиято земя реки просичат, — при мястото, дето е името на Господа Саваота, върху Сион планина.

ГЛАВА 19.

1. Пророчество за Египет. — Ето, Господ ще седне на лек облак и ще дойде в Египет. И пред лицето Му ще потреперят идолите египетски, и сърцето на Египет ще се стопи в него.

2. Ще въоръжа египтяни против египтяни, — и ще се бият брат против брата и приятел против приятеля, град с град, царство с царство.

3. И духът на Египет ще изнемогне в него, и ще разруша кроежите му, — и ще прибягнат те към идоли и магьосници, към извиквачи на мъртъвци и към гадатели.

4. И ще предам египтяни в ръцете на жесток владетел, и свиреп цар ще владее над тях — казва Господ, Господ Саваот.

5. И водите в морето ще изчезнат, и реката ще пресекне и изсъхне;

6. и реките ще спаднат, и каналите египетски ще станат маловодни и ще изсъхнат; рогоз и тръстика ще завяхнат.

7. Нивите край реката, по бреговете на реката, и всичко посеяно край реката, ще засъхне, ще бъде развеяно и ще изчезне.

8. И ще заплачат рибари, и ще ревнат всички, които хвърлят въдица в реката, и които поставят мрежа във водата, ще се отчаят;

9. и ще се смутят ония, които обработват лен и които тъкат бели платна;

10. и мрежите ще бъдат скъсани, и всички, които държат рибници за жива риба, духом ще отпаднат.

11. Да! обезумяха князете цоански; съветът на мъдрите фараонови съветници стана безсмислен. Как ще кажете фараону: аз съм син на мъдреците, син на древните царе?

12. Де са те? де са твоите мъдреци? нека те сега ти кажат; нека узнаят, какво Господ Саваот е определил за Египет.

13. Обезумяха князете цоански; измамиха се князете мемфиски, и свърнаха Египет от пътя главатарите на неговите племена.

14. Господ проводи в него шеметен дух, — и те въведоха Египет в заблуда във всичките му дела, също както пиян полита в бълвоча си.

15. И не ще има в Египет такова дело, което биха умели да извършат главата и опашката, палмата и тръстта.

16. В оня ден египтяни ще бъдат като жени, и ще затреперят и ще се уплашат от движението на ръката на Господа Саваота, която Той ще дигне върху тях.

17. Земята Иудина ще стане ужас за Египет; който си спомни за нея, той ще затрепери от решението на Господа Саваота, което Той е определил за него.

18. В оня ден пет града в Египетската земя ще говорят на ханаански език и ще се кълнат в Господа Саваота; единият ще се нарече град на слънцето.

19. В оня ден ще има жертвеник Господу всред Египетската земя, и паметник Господу — в нейните предели.

20. Той ще бъде личба и свидетелство за Господа Саваота в Египетската земя, защото те ще викнат към Господа от потисниците, и Той ще им проводи спасител и застъпник, и ще ги избави.

21. И Господ ще яви Себе Си в Египет; в оня ден египтяни ще познаят Господа и ще принесат жертви и дарове, ще дадат оброци Господу и ще ги изпълнят.

22. И ще порази Господ Египет, — ще порази и ще изцели: те ще се обърнат към Господа — и Той ще ги чуе и ще ги изцели.

23. В оня ден ще има широк път от Египет до Асирия; и Асур ще прихожда в Египет, и египтяни — в Асирия; и египтяни заедно с асирийци ще служат Господу.

24. В оня ден Израил ще бъде трети с Египет и с Асирия; благословение ще има посред земята,

25. която Господ Саваот ще благослови, думайки: благословен да е Моят народ — египтяни, и делото на ръцете Ми — асирийци, и наследието Ми — Израил.

ГЛАВА 20.

1. В годината, когато Тартан дойде до Азот, бидейки пратен от асирийския цар Саргона, и воюва против Азот и го превзе, —

2. в това също време Господ каза на Исаия, Амосов син, тъй: иди и свали вретището от бедрата си и събуй своите обувки от нозете си. Тъй и направи: ходеше гол и бос.

3. И рече Господ: както рабът Ми Исаия ходи гол и бос три години, за знак и поличба към Египет и Етиопия, —

4. тъй асирийският цар ще поведе пленници из Египет и преселници из Етиопия, млади и стари, голи и боси и с възголени бедра, за срам на Египет.

5. Тогава ще се ужасят и засрамят поради Етиопия, тяхна надежда, и поради Египет, с който се хвалеха.

6. И ще кажат в оня ден жителите на оная страна: ето какви били ония, на които се надявахме и при които прибягвахме за помощ, за да се спасим от асирийския цар! И как щяхме да се спасим?

ГЛАВА 21.

1. Пророчество за крайморската пустиня. — Както бурите се носят в южната страна, тъй иде то от пустинята, от страшната земя.

2. Страшно видение ми биде показано: грабител граби, опустошител опустошава; възлизай, Еламе, обсаждай, Мидио: на всички стенания ще туря край.

3. От това бедрата ми треперят; мъки ме обзеха, както мъки на родилка. Развълнуван съм от това, що слушам; смутен съм от това, що виждам.

4. Сърцето ми трепери, тръпки ме побиват; радостната ми нощ се превърна в ужас за мене.

5. Готвят трапеза, разстилат покривки, — ядат, пият. „Ставайте, князе, мажете щитове!“

6. Защото тъй ми рече Господ: иди, тури вардач: нека той обажда, какво види.

7. И видя той, че идат по двама ездачи на коне, ездачи на осли, ездачи на камили; и прилежно се той вслушваше с голямо внимание, —

8. и завика той като лъв: господарю мой, стоях на стража цял ден, и на мястото си оставах по цели нощи;

9. и ето, идат люде, ездачи на коне по двама. После той извика и рече: падна, падна Вавилон, и всички идоли на боговете му лежат разбити на земята.

10. О, мой овършан сине на моето гумно! Каквото чух от Господа Саваота, Бога Израилев, това ви и обадих.

11. Пророчество за Дума. — Викат ми от Сеир: вардачо, кое време е през нощта? вардачо, кое време е?

12. Вардачът отговаря: наближава утро, но е още нощ. Ако настойчиво питате, обърнете се и дойдете.

13. Пророчество за Арабия. — В гората Арабийска нощувайте, кервани деданski.

14. Жители на Темайската земя, носете вода да посрещнете жадните; с хляб срещайте бежанците;

15. защото те бягат от мечове, от гол меч, от изопнат лък и от жестокостта на война.

16. Защото тъй ми каза Господ: още година, равна на наемнишка година, — и всичката слава на Кидар ще изчезне,

17. и у храбрите синове на Кидар ще останат немного лъкове: тъй казва Господ, Бог Израилев.

ГЛАВА 22.

1. Пророчество за долината на видението. — Що ти е, та си цял възлязъл на покрива?

2. Шумний граде, който се вълнуваш, граде, който ликуваш! Твоите избити не са с меч убити, нито са в битка умрели;

3. всички твои вождове бягаха заедно, но бяха вързани от стрелците; всички намерени у тебе са вързани заедно, колкото и далеч да бягаха.

4. Затова казвам: оставете ме, горко ще плача; не силете се да ме утешавате, задето е разорена дъщерята на моя народ.

5. Защото е ден на смутня, потъпкване и бъркотия в долината на видението от Господа, Бога Саваота. Събарят стени, и викът стига до планината.

6. И Елам носи колчан; люде на колесници и ездачи, и град Кир открива щит.

7. И ето, най-добрите твои долини са пълни с колесници, и ездачи се наредиха срещу портите,

8. и снимат покривалото от Иудея; и ти в оня ден мяташ поглед към оръжницата в кедровия дом.

9. Но вие виждате, че са много проломите в стените на Давидовия град, и събирате вода в долния водоем;

10. отбелязвате къщи в Иерусалим и събаряте къщи, за да укрепите стените;

11. и правите между двете стени пазилище за водата от стария водоем. А на Тогова, Който прави това, не поглеждате, и не гледате Оногова, Който отдавна е определил това.

12. И Господ, Господ Саваот, ви вика в тоя ден да плачете и тъгувате, да се острижете и да се препашете с вретище.

13. Но ето, веселие и радост! Убиват волове и колят овни; ядат месо, пият вино и казват: „да ядем и да пием, защото утре ще умрем“.

14. И откри ми в ушите Господ Саваот: няма да ви се прости това нечестие, докле не умрете, рече Господ, Господ Саваот.

15. Тъй рече Господ, Господ Саваот: върви, иди при оня царедворец, при Севна, началника на двореца (и му кажи):

16. що имаш и кого имаш тук, та си изсичаш тука гробница? — Той изсича за себе си гробница на височината, дяла си жилище в скалата.

17. Ето Господ ще те прехвърли, както силен човек хвърля, и ще те стисне на топка,

18. като те свие на свивка, ще те хвърли като топка в широка земя; там ти ще умреш, и там твоите великолепни колесници ще бъдат гавра за дома на твоя господар.

19. И ще те тласна от твоето място, и ще те свалят от твоето достоинство.

20. И в оня ден ще призова Моя раб Елиакима, Хелкиев син,

21. и ще го облека с твои дрехи и с твой пояс ще го опаша, и властта ти ще предам в ръцете му; и той ще бъде отец за жителите иерусалимски и за дома Иудин.

22. И ключа на Давидовия дом ще туря на раменете му; той ще отвори, и никой не ще затвори; той ще затвори, и никой не ще отвори.

23. И ще го крепя като гвоздей на твърдо място; и той ще бъде като славно седалище за дома на отца си.

24. И на него ще виси цялата слава на бащиния му дом, на деца и внуци, на цялата покъщнина до последно свирало.

25. В оня ден, казва Господ Саваот, ще се поклати укрепеният на твърдо място гвоздей, ще бъде изваден и ще падне, и ще се изпотроши всичко, каквото виси на него: защото Господ казва.

ГЛАВА 23.

1. Пророчество за Тир. — Ридайте тарсиски кораби, защото той е разрушен: няма къщи, няма кой да влиза в къщите. Туй им биде обадено от земята Китийска.

2. Млъкнете жители на острова, който пълнеха сидонски търговци, плаващи по море.

3. По големи води се привозваха в него житата на Сихор, жетва на голямата река, и той беше тържище на народите.

4. Засрами се, Сидоне; защото, ето що казва морето, морската крепост: като че не съм се мъчила с родилни мъки и не съм раждала и не съм отгледвала момци, нито отраствала моми.

5. Кога стигне вестта до египтяни, те ще потреперят, като чуят за Тир.

6. Преселяйте се в Тарсис, ридайте, жители на острова!

7. Това ли е вашият ликуващ град, комуто началото е от древни дни? Нозете му го носят, да се скита в страна далечна.

8. Кой определи това за Тир, който раздаваше венци, чиито купци бяха князе, а търговците му — най-чутовни на земята?

9. Господ Саваот определи това, за да посрами всяка горделива слава, за да унизи всички най-чутовни на земята.

10. Ходи’ по земята си, Тарсиска дъще, като реката: няма вече пречки.

11. Той простря ръка върху морето, потресе царства; Господ даде повеля за Ханаан — да съборят крепостите му,

12. и каза: няма вече да ликуваш, посрамена девица, дъще Сидонска! Стани, иди в Китим, но и там не ще имаш мира.

13. Ето земята на халдейци. Тоя народ по-преди го нямаше; Асур му тури начало от пустинни жители. Те издигат кулите си, събарят чертозите му, превръщат го в развалини.

14. Ридайте, кораби тарсиски, защото вашата крепост е разорена.

15. И в оня ден ще забравят Тир за седемдесет години, колкото дните на един цар. А след седемдесетте години с Тир ще стане същото, което пеят за блудницата:

16. „вземи китара, тръгни по града, блуднице забравена! Свири хубаво, пей много песни, за да си спомнят за тебе.“

17. И ето, подир седемдесет години Господ ще посети Тир; и той пак ще вземе да получава печалбата си и ще блудствува с всички земни царства по цяла вселена.

18. Но търговията му и печалбата му ще бъдат посвещавани Господу; не ще бъдат затворени и струпани в клетове, защото печалбата от търговията му ще преминава към живеещите пред лицето на Господа, за да ядат до насита и да имат трайни дрехи.

ГЛАВА 24.

1. Ето, Господ опустошава земята и я прави безплодна; изменя вида й и разпръсва живеещите по нея.

2. И каквото бъде с народа, също — и със свещеника; каквото — със слугата, също — и с господаря му; каквото — със слугинята, също — и с господарката й; каквото — с купувача, също — и с продавача; каквото — с оногова, който взема назаем, също — и с оногова, който дава назаем; каквото — с оногова, който дава с лихва, също — и с оногова, който дава лихва.

3. Земята е опустошена докрай и е съвсем разграбена, защото Господ изрече това слово.

4. Тъгува, унила е земята; отпаднала, унила е вселената; отпаднали са ония, които се издигаха над народа на земята.

5. И земята е осквернена под жителите си, защото те престъпиха законите, измениха устава, нарушиха вечния завет.

6. Затова проклятие пояжда земята, и жителите й търпят наказание; затова са изгорени обитателите земни, и малко люде останаха.

7. Плаче сокът гроздов; боледува лозата; въздишат всички, които са се от сърце веселили.

8. Престана веселбата с тъпани; замлъкна шумът на веселящи се; утихнаха звуковете на гусли;

9. не пият вече вино с песни; горчив е сикерът за ония, които го пият.

10. Разрушен е запустелият град; всички къщи са затворени, не може да се влезе.

11. Плачат за вино по улиците; помрачи се всяка радост; изгонена е всяка веселба от земята.

12. В града остана една пустош, и портите се разпаднаха.

13. А посред земята, между народите, ще бъде същото, което бива, кога маслини стръсват, при баберки след гроздобер.

14. Те ще дигнат гласа си, ще възтържествуват във величието на Господа, гръмко ще възклицават от морето.

15. И тъй, славете Господа на изток, по островите морски — името на Господа, Бога Израилев.

16. От края на земята слушаме песен: „слава на Праведния!“ И казах аз: горко ми! горко ми! тежко ми! злодеи злодействуват, и злодейски злодействуват злодеи.

17. Ужас, яма и клопка за тебе, жителю земний!

18. Тогава, който е побягнал от вика на ужаса, ще падне в яма; и който излезе от ямата, ще падне в клопка; защото прозорците от небесната височина ще се разтворят, и основите земни ще се раздрусат.

19. Земята се съкрушава, земята се разпада, земята е силно раздрусана.

20. Земята се клати като пиян и се люлее като люлка, и беззаконието й тежи върху нея; тя ще падне — и вече няма да стане.

21. И в оня ден Господ ще посети вишнето воинство и земните царе на земята.

22. И ще бъдат събрани наедно като затворници в трап, ще бъдат заключени в тъмница и след много дни ще бъдат наказани.

23. Тогава месечината ще се изчерви, и слънцето ще се засрами, кога Господ Саваот се възцари на Сион планина и в Иерусалим, и пред старейшините му ще бъде слава.

ГЛАВА 25.

1. Господи! Ти си Бог мой; ще Те възвелича, ще възхваля името Ти, защото си извършил дивни дела; древните предопределения са истинни, амин.

2. Ти превърна града в грамада камъни, твърдата крепост — в развалини; няма вече в града чертози на другоплеменници; вовеки няма да бъде възстановен.

3. Затова ще Те прославят силните народи; градовете на страшните племена ще Ти се боят;

4. защото Ти беше прибежище на сиромаха, прибежище на немотния в усилно за него време, защита от буря, сянка от пек; защото гневното дихание на насилниците приличаше на буря срещу стена.

5. Ти укроти буйството на враговете, както пек — в безводно място; веселбата на притеснителите е задушена, както пекът — от облачна сянка.

6. И Господ Саваот ще сложи върху тая планина за всички народи трапеза с тлъсти ястия, трапеза с чисти вина, с тлъстина от кости и най-чисти вина;

7. и върху тая планина ще унищожи покривалото, що покрива всички народи, покривалото, що лежи върху всички племена.

8. Смъртта ще бъде погълната навеки, и ще отрие Господ Бог сълзите от всички лица, и ще снеме срама от Своя народ по цяла земя; защото тъй казва Господ.

9. И ще кажат в оня ден: ето, Този е нашият Бог! Нему се уповавахме, и Той ни спаси! Този е Господ; Нему се уповавахме; да се възрадваме и развеселим за спасението от Него!

10. Защото ръката на Господа ще почива върху тая планина, и Моав ще бъде стъпкан на мястото си, както се тъпче слама на бунище.

11. И макар и да простре сред него ръцете си, както плаващ ги простира да плава, но Бог ще унизи гордостта му, заедно с лукавството на ръцете му.

12. И ще събори, ще свали крепостта с твоите високи стени, ще повали наземи, в прах.

ГЛАВА 26.

1. В оня ден ще бъде изпята в земята Иудина тая песен: градът ни е як, вместо стени и окоп Той ни е дал спасение.

2. Отворете портите; нека влезе праведният народ, който пази истината.

3. Твърдия по дух Ти пазиш в съвършен мир, защото на Тебе се уповава.

4. Уповавайте се Господу навеки, защото Господ Бог е вечна твърдиня:

5. Той събори ония, които живееха нависоко — високо стоещия град; повали го, повали на земята, хвърли го в прах.

6. Нога го тъпче, нозете на сиромаха, стъпките на бедните.

7. Пътят на праведника е прав; Ти уравняш неговата пътека.

8. И в пътя на Твоите съдби, Господи, ние се Тебе уповавахме; душата ни се стремеше към Твоето име и към спомена за Тебе.

9. С душата си се стремях към Тебе нощем, и с духа си ще Те диря във вътрешността си от ранни зори: защото, когато Твоите съдби се извършват на земята, тогава жителите на света се научават на правда.

10. Ако нечестив бъде помилуван, той няма да се научи на правда; — ще злодействува в земята на праведните и не ще поглежда на величието Господне.

11. Господи! Ръката Ти беше високо издигната, но те я не видяха; ще видят и ще се посрамят ония, които мразят Твоя народ; огън ще погълне Твоите врагове.

12. Господи! Ти ни даруваш мир, защото и всички наши дела Ти уреждаш за нас.

13. Господи, Боже наш! други господари, освен Тебе, са владели над нас; но чрез Тебе само ние славим Твоето име.

14. Мъртвите не ще оживеят; рефаимите не ще станат, защото Ти ги посети и изтреби, и унищожи всеки спомен за тях.

15. Ти умножи народа, Господи, умножи народа, — прослави Себе Си, разшири всички предели земни.

16. Господи! бидейки в беда, той Те търсеше; изливаше тихи молитви, кога го постигаше Твоето наказание.

17. Както непразна жена, кога да ражда, се мъчи, вика от болките си, тъй бяхме ние пред Тебе, Господи.

18. Бяхме непразни, мъчехме се, — и раждахме сякаш вятър; спасение не доставихме на земята, и други жители на вселената се не появиха.

19. Твоите мъртъвци ще оживеят, мъртвите тела ще възкръснат! Събудете се и тържествувайте вие, поваленитe в прах; защото Твоята роса е роса на растенията, и земята ще изригне мъртъвците.

20. Иди, народе мой, влез в покоите си и затвори след себе вратите си, скрий се за миг, докле мине гневът;

21. защото ето, Господ излиза от жилището Си да накаже жителите земни за тяхното беззаконие, и земята ще открие погълнатата от нея кръв и вече няма да скрие своите убити.

ГЛАВА 27.

1. В оня ден Господ ще порази със Своя тежък, голям и як меч левиатана — право бягащия змей, и левиатана — лъкатушния змей, и ще убие морското чудовище.

2. В оня ден запейте за него — за обичното лозе:

3. Аз, Господ, съм негов пазач, и всеки миг го напоявам; нощем и денем го вардя, да се не вмъкне някой в него.

4. Гняв няма в Мене. Но ако някой Ми покаже в него тръни и бодили, ще дигна против него война, ще го изгоря съвсем, —

5. освен ако прибегне към защитата Ми и сключи мир с Мене. Тогава нека сключи мир с Мене.

6. В бъдните дни Иаков ще се укорени; Израил ще даде издънка и ще се разцъфти; и вселената ще се изпълни с плодове.

7. Тъй ли го Той поразяваше, както поразяваше ония, които него поразяваха? Тъй ли го убиваше, както са убити ония, които него убиваха?

8. С мярка го наказваше Ти, кога го отхвърляше; изхвърли го със силното Си духване, като в ден на източен вятър.

9. И чрез това ще се заглади беззаконието на Иакова; и плодът от това ще бъде, че ще се снеме грехът от него, кога всички камъни от жертвениците превърне в буци вар, и няма вече да стърчат дъбрави и истукани на слънцето.

10. Защото укрепеният град ще запустее, жилищата ще бъдат напуснати и захвърлени като пустиня. Там теленце ще пасе, там ще лежи и ще обяжда клончетата му.

11. Кога клончетата му изсъхнат, ще ги очупят; жени ще дойдат и ще ги изгорят. Понеже тоя народ е безразсъден, Творецът му не ще го съжали, и Създателят му не ще го помилува.

12. Но в оня ден Господ ще разтърси всичко от голямата река до потока Египетски, и вие, синове Израилеви, ще бъдете събрани един до други;

13. и в него ден ще затръби голяма тръба, и ще дойдат изгубилите се в Асирийската земя и прокудените в Египетската земя и

ще се поклонят Господу на светата планина в Иерусалим.

ГЛАВА 28.

1. Горко на венеца, с който се гордеят пияните ефремци! Горко на увяхналото цвете — неговото гиздаво украшение — цвете сред торната долина на замаяните от вино!

2. Ето, якият и силният у Господа като проливен дъжд с град, като пагубен вихър, като разляно наводнение от бурни води, със сила го повали наземи.

3. С нозе се тъпче венецът, с който се гордеят пияните ефремци.

4. И с увяхналото цвете — неговото гиздаво украшение — цвете сред торната долина, става същото, каквото бива със смокиня, рано узряла: щом някой я зърне, веднага я взима в ръка и я лапва.

5. В оня ден Господ Саваот ще бъде красив венец и славна корона за остатъка от Своя народ,

6. дух на правосъдие за седещия в съдилище и мъжество за ония, които отблъсват неприятеля до портите.

7. Но и тия се клатушкат от вино и объркват пътя си от сикер: свещеник и пророк се спъват от силни пития; победени са от вино, обезумели от сикер, във видение се бъркат, в съждение се спъват.

8. Защото всички трапези са пълни с гнусен бълвоч, няма чисто място.

9. А казват: „кого иска той да учи на знание? и кого да вразумява с проповед? Отбити от гръдно мляко ли, отделени от майчини гърди ли?

10. Защото всичко е заповед върху заповед, заповед върху заповед, правило върху правило, правило върху правило, тук малко и там малко.“

11. Затова с мънкащи уста и на чужди език ще говорят към тоя народ.

12. Говориха им: „ето — покой, дайте покой на отрудения, и ето — успокоение.“ Но те не искаха да слушат.

13. И стана у тях според словото Господне: заповед върху заповед, заповед върху заповед, правило върху правило, правило върху

правило, тук малко, там малко, — тъй че те ще отидат, ще паднат ничком и ще се разбият, ще паднат в примка и ще бъдат уловени.

14. И тъй, слушайте словото Господне, хулители, управници на тоя народ, който е в Иерусалим.

15. Понеже говорите: „сключили сме съюз със смъртта и с преизподнята сме договор направили: кога всепоражаващият бич минава, той не ще дойде до нас, защото лъжата направихме наше прибежище и с измама ще се прикрием“, —

16. затова тъй казва Господ Бог: ето, Аз полагам на Сион в основата камък, — камък изпитан, краеъгълен, драгоценен, здраво утвърден: който вярва в него, няма да се посрами.

17. И ще поставя съда за мерило и правдата за къпони; и град ще изтреби прибежището на лъжата, и води ще потопят мястото на укривателството.

18. И съюзът ви със смъртта ще се унищожи, и договорът ви с преизподнята не ще устои. Кога мине всепоражаващият бич, вие ще бъдете стъпкани.

19. Щом той мине, ще ви хване; а той ще ходи всяка заран, денем и нощем, и само слухът за него ще внушава ужас.

20. Твърде къса ще бъде постелката, за да се протяга; твърде тясна и завивката, за да се завие с нея.

21. Защото Господ ще се вдигне, както на Перацим планина; ще се разгневи, както в Гаваонската долина, за да извърши делото Си, необикновено дело, и да свърши действието Си, чудното Си действие.

22. И тъй, не кощунствувайте, за да не станат оковите ви по-яки; защото аз чух от Господа, Бога Саваота, че е определено изтреба за цяла земя.

23. Приклонете ухо и послушайте гласа ми; бъдете внимателни, и изслушайте речта ми.

24. Земеделецът винаги ли оре, за да посее, винаги ли бразди’ и брани’ земята си?

25. Не; като уравни лицето й, той сее милат, или пръсва кимион, или хвърля пшеница на редове, и ечемик в определеното място и редом с него лимец.

26. И на такъв ред го учи неговият Бог; Той го наставлява.

27. Защото не вършеят милат с диканя, нито вършечни колелета газят кимион, но с тояга очукват милата, и с тояга — кимиона.

28. Житото вършеят, но го не трошат; разкарват по него вършечни колелета с конете им, но го не смачкват.

29. И това става от Господа Саваота: чудни са Неговите съдби, велика е Неговата премъдрост!

ГЛАВА 29.

1. Горко на Ариил, на град Ариил, дето живее Давид! Притурете година върху година; нека колят жертви.

2. Но Аз ще притисна Ариил; и ще има плач и тъгуване; и той ще остане при Мене като Ариил.

3. Ще се разположа на стан наоколо ти и ще те стесня с наблюдателна стража, и ще дигна против тебе укрепления.

4. И ще бъдеш унизен, ще говориш като изпод земята, и речта ти ще бъде глуха изпод праха, и гласът ти ще бъде като глас на коремоговорник, и речта ти ще шепне изпод праха.

5. Многото твои врагове ще бъдат като ситен прах, и пълчището потисници — като развявана плява; и това ще стане внезапно, в един миг.

6. Господ Саваот ще те посети с гръм и трус, и със силен глас, с буря и вихър, и с пламък от всепоядащ огън.

7. И като сън, като нощно съновидение ще бъде множеството от всички народи, които воюват против Ариил, и от всички, излезли против него и укрепленията му, и от ония, които са го стеснили.

8. И както гладен сънува, че уж яде, но събужда се, и душата му е празна; и както жаден сънува, че уж пие, но събужда се, и ето мъчи се, и душата му жадува; същото ще бъде и с множеството от всички народи, които воюват против Сион планина.

9. Чудете се и се дивете: те ослепиха другите, и сами ослепяха; те са пияни, ала не от вино, — политат, ала не от сикер;

10. защото Господ напрати върху ви дух на успиване и затвори вашите очи, о пророци, и закри вашите глави, о ясновидци!

11. И всяко пророчество за вас е същото, каквото думите в запечатана книга, която подават ономува, който знае да чете книга, и казват: „прочети я“; и той отговаря: „не мога, защото е запечатана.“

12. И дават книгата ономува, който не знае да чете, и казват: „прочети я“; и той отговаря: „не зная да чета.“

13. И рече Господ: понеже този народ се приближава към Мене с устата си, и с езика си Ме почита, а сърцето му отстои далеч от Мене,

и благоговението им пред Мене е да изучват човешки заповеди;

14. то ето, Аз ще постъпя пак необикновено с този народ, чудно и дивно, тъй че мъдростта на мъдреците му ще загине, и разум у разумните му не ще има.

15. Горко на ония, които мислят да се скрият в дълбочината, за да утаят кроежа си от Господа, които вършат делата си в мрак и казват: кой ще ни види? и кой ще ни узнае?

16. Какво безразсъдство! Можем ли да смятаме грънчаря за глина? Ще каже ли изделието за оногова, който го е направил: той не ме е направил? и ще каже ли изделието за художника си: той не разбира?

17. Още малко, твърде малко, и Ливан не ще ли се превърне в градина, а градината не ще ли я смятат за гора?

18. И в оня ден глухите ще чуят думите на книгата, и очите на слепите ще прогледат из тъмнина и мрак.

19. И страдащите повече и повече ще се радват у Господа, и бедните люде ще тържествуват у Светия Израилев;

20. защото няма вече да има оскърбител, и хулникът ще изчезне, и ще бъдат изтребени всички поборници на неправдата,

21. които объркват човека с думи и разпъват мрежи ономува, който търси съд при портите, и отблъсват правия.

22. Затова тъй казва за Иакововия дом Господ, Който изкупи Авраама: тогава Иаков не ще бъде в срам, и лицето му вече не ще побледнее.

23. Защото, кога види около себе си децата си, дело на Моите ръце, той свето ще почита името Ми и свето ще почита Светия Иаковов, и ще благоговее пред Бога Израилев.

24. Тогава духом блуждаещите ще познаят мъдростта, и непокорните ще се научат на послушание.

ГЛАВА 30.

1. Горко на непокорните синове, казва Господ, които правят съвещания, но без Мене, и сключват съюзи, но не по Моя Дух, за да прибавят грях към грях:

2. без да попитат устата Ми, отиват в Египет, за да се подкрепят със силата на фараона и да се укрият под сянката на Египет.

3. Но силата фараонова ще бъде срам за вас, и прибежището под сянката на Египет — безчестие;

4. защото князете му[1] са вече в Цоан, и пратениците му са стигнали до Ханес.

5. Те всички ще бъдат посрамени заради народа, който е безполезен за тях; от него не ще има ни помощ, ни полза, — но срам и стид.

6. Натоварени животни отиват към юг, по земята на гнета и утеснението, отдето излизат лъвици и лъвове, аспиди и хвъркати змейове; те носят върху гръба на осли своите богатства и върху гърбиците на камили — своите съкровища към народ, който не ще им принесе полза.

7. Защото помощта от Египет ще бъде напразно и без полза; затова Аз им казах: тяхната сила е да седят спокойно.

8. Сега иди, начертай им това на дъсчица, и впиши го в книга, за да остане за в бъдеще, за всякога, навеки.

9. Защото това е народ размирен, деца лъжливи, деца, които не искат да слушат закона Господен,

10. които говорят на ясновидците: „престанете да предвиждате“, и на пророците: „не ни пророкувайте правда, говорете ни ласкателно, предсказвайте що е приятно;

11. слезте от пътя, отбийте се от пътеката; отстранете от очите ни Светия Израилев.“

12. Затова тъй казва Светият Израилев: понеже вие отхвърляте това слово, а се надявате на измама и неправда, и се облягате на това, —

13. то това беззаконие ще бъде за вас като надвиснала да падне пукнатина, която се е показала във висока стена, чието рухване ще настане внезапно, в един миг.

14. И Той ще я разломи, както чупят глинен съд, разбивайки го немилостиво, тъй че в окършлеците му да се не намери и чирепче, с което да се вземе огън от огнище, или да се гребне вода от водоем;

15. защото тъй казва Господ Бог, Светият Израилев: ако си оставахте на мястото и мирувахте, щяхте да се спасите; в тишина и упование е вашата сила; но вие не искахте

16. и казвахте: „не, ние на коне ще побегнем“, — затова и ще бягате; „ние с бързи коне ще избягаме“, — затова и които ви гонят, ще бъдат бързи.

17. От заплахата на едного хиляда ще бягат, от заплахата на петима ще бягате тъй, че вашият остатък ще бъде като почка на връх планина и като знаме на хълм.

18. И затова Господ не бърза да ви помилува, и затова още се сдържа, за да се смили над вас; защото Господ е Бог на правдата: блажени са всички, които се Нему уповават!

19. Народът ще живее на Сион в Иерусалим; ти няма много да плачеш, — Той ще те помилува, по гласа на твоя плач, и щом го чуе, — ще ти отговори.

20. И ще ви даде Господ хляб в скръб и вода в нужда; и твоите учители не ще се вече скриват, и очите ти ще виждат твоите учители;

21. ако се отклоните надясно, ако се отклоните наляво, ушите ви ще слушат словото, което говори зад вас: ето пътят, вървете по него!

22. Тогава ще смяташ за гнусота обкованите от твое сребро идоли и обкованите от твое злато истукани; ти ще ги хвърлиш като нечистота; ще им кажеш: махнете се оттука.

23. И Той ще даде дъжд върху твоето семе, с което ще засееш нивите, и хляб, що го ражда земята, и той ще бъде изобилен и сочен; стадата ти в оня ден ще пасат по широки пасбища.

24. И воловете и ослите, които обработват нивите, ще ядат посолена кърма, очистена с лопата и веячка.

25. И по всяка висока планина и по всеки издигнат хълм ще потекат вади, потоци вода, в деня на голямото поражение, кога паднат кулите.

26. И светлината на месечината ще бъде като светлината на слънцето, а светлината на слънцето ще бъде седморно по-светла, отколкото светлината на седем дни, в оня ден, кога Господ обвърже раната на Своя народ и изцери нанесените му язви.

27. Ето, името на Господа иде отдалеч; гневът Му гори, и пламъкът Му е силен; устата Му са пълни с негодуване, и езикът Му е като огън, който пояжда;

28. диханието Му е като разлян поток, който се подига дори до шия, за да просее народите до изтощаване; и в челюстите на народите ще има юзда, която ще насочва към заблуда.

29. А у вас ще има песни, както през нощта на свещен празник, и веселие в сърцето, както у оногова, който отива със свирка на планината Господня, към твърдинята Израилева.

30. И ще загърми Господ с величествения Си глас и ще яви замаха на Своята мишца в силен гняв и в пламък на всепоядащ огън, в буря, в наводнение и в градушка от камъни.

31. Защото от гласа на Господа ще трепне Асур, с жезъл поразяван.

32. И всяко движение на определения нему жезъл, който Господ ще сочи против него, ще бъде с тимпани и китари, и Той ще иде на опустошителна война против него.

33. Защото Тофет отдавна вече е уреден; той е приготвен и за царя — дълбок и широк; в кладата му има много огън и дърва; духването на Господа, като поток от сяра, ще го запали.

---

[1] На Иерусалим. ↑

ГЛАВА 31.

1. Горко на ония, които отиват в Египет за помощ, надяват се на коне и се осланят на колесници, защото били много, и на конници, защото били твърде силни, а на Светия Израилев не поглеждат и към Господа не прибягват!

2. Но премъдър е Той; и ще напрати бедствие, и не ще отмени думите Си; ще въстане против дома на нечестивците и против помощта на ония, които вършат беззаконие.

3. И египтяни са човеци, а не Бог; и конете им са плът, а не дух. И ще простре ръката Си Господ, и ще се препъне защитникът, и ще падне защищаваният, и всички наедно ще загинат.

4. Защото тъй ми каза Господ: както лъв, както лъвче, което реве над плячката си, макар много овчари да му викат, от вика им не ще трепне и на тяхното множество не ще отстъпи, — тъй Господ Саваот ще слезе да се сразi за Сион планина и за нейния хълм.

5. Както птици — пиленцата, тъй Господ Саваот ще покрие Иерусалим, ще защити и избави, ще пожали и спаси.

6. Обърнете се към Оногова, от Когото сте толкова отстъпили, синове Израилеви!

7. В оня ден всякой човек ще отхвърли сребърните си идоли и златните си идоли, които ръцете ви направиха вам за грях.

8. И Асур ще падне не от човешки меч, и не човешки меч ще го премахне, — той ще избегне от меча, и момците му ще минат под данък.

9. И от страх той ще пробегне край крепостта си; и князете му ще се плашат от знаме, казва Господ, Чийто огън е на Сион и горнило — в Иерусалим.

ГЛАВА 32.

1. Ето, Царят ще царува по правда, и князете ще управляват по закон;

2. и всякой от тях ще бъде като защита от вятър и подслон за лошо време, като водни извори в степи, като сянка от висока скала в жадна земя.

3. И очите на виждащите не ще бъдат закривани, и ушите на слушащите ще внимават.

4. И сърцето на лекомислените ще умее да разсъждава; и гъгнивите ще говорят ясно.

5. Простака няма вече да наричат почтен, и за коварния няма да кажат, че е честен.

6. Защото простакът говори глупости, и сърцето му мисли за беззаконното, за да действува лицемерно и да произнася хула против Господа, да лишава от хляб душата на гладния и да отнима питието от жадния.

7. У коварния и средствата са гибелни: той крои примки, за да погуби сиромаха с лъжливи думи, макар сиромахът и да е прав.

8. А честният мисли за честното и твърдо стои във всичко, що е честно.

9. Жени безгрижни! станете, послушайте гласа ми; дъщери нехайни! приклонете слух към думите ми.

10. Още година и няколко дни, и ще се ужасите вие, безгрижни! защото гроздобер не ще има, и време за жетва не ще настане.

11. Стреснете се вие, безгрижни! ужасете се вие, нехайни! снемете дрехите, оголете се и кръст препашете.

12. Ще се бият в гърди за прекрасните полета, за родовитата лоза.

13. В земята на народа ми ще растат тръни и бодили, също и по всички увеселителни домове в ликуващия град;

14. защото чертозите ще бъдат оставени; шумният град ще бъде напуснат; Офел и кулата завинаги ще служат, вместо пещери, за прибежище на диви осли и на пасещи стада.

15. докле се не излее върху нас Дух свише, и пустинята не стане градина, а градината не почнат да считат за гора.

16. Тогава ще се въдвори съд в тая пустиня, и правосъдие ще пребъдва в плодоносното поле.

17. И дело на правдата ще бъде мирът, и плод на правосъдието — спокойствието и безопасността вовеки.

18. Тогава народът ми ще живее в мирни жилища и в безопасни селища и в покоищата на блажените.

19. И градушка ще вали върху гората, и градът ще слезе в долината.

20. Блажени вие, които сеете при всички води и които пращате там вол и осел.

ГЛАВА 33.

1. Горко ти, опустошителю, който не си бил опустошаван, и грабителю, когото не са грабили! Кога свършиш опустошението, ще бъдеш опустошен и ти; кога прекратиш грабителствата, и тебе ще разграбят.

2. Господи! помилуй ни: на Тебе се уповаваме; бъди наша мишца от ранни зори и наше спасение в усилно време.

3. От страшния Ти глас ще побягнат народите; кога се дигнеш, ще се разпръснат племената,

4. и ще отребят плячката ви, както гъсеница отребва; ще се нахвърлят върху й, както скакалци се нахвърлят.

5. Висок е Господ, Който живее във висините: Той ще изпълни Сион със съд и правда.

6. И ще настанат твоите безопасни времена, изобилно спасение, мъдрост и знание; страхът от Господа ще бъде твое съкровище.

7. Ето, техните юнаци крещят по улиците; пратениците за мир горко плачат.

8. Пътищата запустяха; пътници вече няма; той наруши договора, разруши града, — за нищо не смята човеците.

9. Земята тъгува, съхне; Ливан е посрамен, увяхнал; Сарон заприлича на пустиня, а Васан и Кармил са оголени от листата си.

10. Сега ще стана, казва Господ, сега ще се дигна, сега ще се издигна.

11. Сено сте заченали, слама ще родите; дъхането ви е огън, който ще ви погълне.

12. И народите ще бъдат като вар, която ври, като отсечено тръне ще бъдат изгорени в огън.

13. Слушайте вие, далечни, какво ще направя; и вие, ближни, познайте Моята мощ.

14. Уплашиха се грешниците на Сион; трепет обзе нечестивците: „кой от нас може да живее при поядащ огън? кой от нас може да живее при вечен пламък?“ —

15. Оня, който ходи в правда и говори истина; който презира печалба чрез потисничество, удържа ръцете си от подаръци, затиква уши да не слуша за кръвнина, и затваря очи да не вижда злото, —

16. той ще живее във висините: прибежище му са непристъпните скали; хляб ще му се даде, водата му не ще пресекне.

17. Очите ти ще видят Царя в Неговата красота, ще видят далечна земя;

18. само сърцето ти ще си спомня за ужасите: „де е оня, който преброяваше? де е оня, който теглеше данъка? де е, който обглеждаше кулите?“

19. Няма вече да видиш народ свиреп, народ с глуха, неразбрана реч, с език странен, непонятен.

20. Погледни Сион, града на празничните наши събрания; очите ти ще видят Иерусалим, мирно жилище и непоколебима скиния; стълбовете й никога не ще се изтръгнат, и ни едно от въжата й не ще се скъса.

21. Там у нас великият Господ ще бъде вместо реки, вместо широки канали; там не ще влезе ни една ладия с весла, нито ще премине голям кораб.

22. Защото Господ е наш съдия, Господ е наш законодател, Господ е наш Цар: Той ще ни спаси.

23. Ослабнаха въжата ти, не могат да удържат мачтите и да опънат платната. Тогава ще бъде голям дележ на плячка, тъй че и хроми ще тръгнат за грабеж.

24. И ни един от жителите не ще каже: „болен съм“; на живеещия там народ ще бъдат опростени съгрешенията.

ГЛАВА 34.

1. Пристъпете, народи, слушайте и внимавайте, племена! Да слуша земята и всичко, що я пълни, вселената и всичко, що се в нея ражда!

2. Защото гневът на Господа е върху всички народи, яростта Му върху цялото им воинство. Той ги предаде на заклятие, отдаде ги на клане.

3. И техните убити ще бъдат разхвърляни, и от труповете им ще се дигне смрад, и планините ще разкиснат от техните кърви.

4. И ще изтлее цялото небесно воинство[1], и небесата ще се свият като книжен свитък; и цялото им воинство ще падне, както опада лист от лоза, както увяхнал лист — от смоковница.

5. Защото мечът Ми се опи на небесата; ето, за съд слиза той над Едом и над народа, когото предадох на заклятие.

6. Мечът Господен ще се насити с кръв, ще затлъстее от тлъстина, от агнешка и козя кръв, от тлъстината на овнешки бъбреци; защото Господ има жертва във Восор и голямо клане в земята Едомска.

7. И биволи ще паднат с тях и телета наедно с волове, и земята ще се опие от кръвта им, и прахът им ще затлъстее от тлъстина.

8. Защото настана ден за отмъщение Господне, година на отплата за Сион.

9. И реките му ще се преобърнат на катран, и прахът му — в сяра, и земята му ще бъде запален катран:

10. няма да гасне ни денем, нито нощем; и димът й вечно ще възлиза, от рода в род ще остава запустяла; во веки веков не ще мине никой по нея;

11. и ще я завладеят пеликани и ежове; бухали и гарвани ще се заселят в нея; и ще протегнат по нея връв за разорение и отвес за унищожение.

12. Никой не ще остане там от нейните знатни, когото биха повикали на царството, и всичките й князе ще бъдат нищо.

13. И дворците й ще обраснат с тръни, а твърдините й — с коприва и репей; и тя ще бъде жилище на чакали, свърталище на

камилоптици.

14. И зверове пустинни ще се срещат с диви котки, и песоглавци ще си подвикват един другиму; там веди ще отдъхват и ще си намират покой.

15. Там ще свие гнездо хвърката змия, ще снася яйца, ще мъти малки и ще ги събира под сянката си; там и ястреби ще се събират един с други.

16. Намерете в книгата Господня и прочетете; ни едно от тия не ще отмине, и едно с друго не ще се замени. Защото сами Неговите уста заповядаха, и Сам Духът Му ще ги събере.

17. И Сам Той им хвърли жребие, и Неговата ръка им я раздели с мярка; вовеки те ще я владеят, из рода в род ще живеят на нея.

---

[1] звездите. ↑

ГЛАВА 35.

1. Ще се развесели пустинята и сухата земя, и необитаемата страна ще се зарадва и разцъфти като крин;

2. великолепно ще цъфти и ще се радва, ще тържествува и се весели; славата на Ливан ще й се даде, великолепието на Кармил и Сарон; те ще видят славата на Господа, величието на нашия Бог.

3. Укрепете ослабналите ръце и уякчете трепересщите колена;

4. кажете на боязливите духом: бъдете твърди, не се бойте: ето, вашият Бог иде с отмъщение, с отплата Божия: Той ще дойде и ще ви спаси.

5. Тогава ще се отворят очите на слепи, и ушите на глухи ще се отпушат.

6. Тогава хромият ще скочи като елен, и езикът на немия ще пее; защото води ще бликнат в пустинята, и потоци — в степите.

7. И водният призрак ще се превърне в езеро, и жадната земя — във водни извори; в жилището на чакалите, дето те почиват, ще стане място за тръст и рогоз.

8. И там ще бъде друм, и пътят по него ще се нарече свет път; нечистият не ще ходи по него; но той ще бъде само за тях; които ходят по тоя път, дори и неопитните не ще се заблудят.

9. Лъв не ще има там, и лют звяр не ще възлезе по него; той няма да се намери там, а ще ходят изкупените.

10. И ще се върнат избавените от Господа, ще дойдат на Сион с радостно възклицание; и вечна радост ще бъде над главата им; те ще намерят радост и веселие, а скръб и въздишка ще се отдалечат.

ГЛАВА 36.

1. И в четиринайсетата година на цар Езекия, асирийският цар Сенахирим излезе против всички укрепени градове на Иудея и ги превзе.

2. Тогава асирийският цар проводи Рабсака с голяма войска от Лахис в Иерусалим при цар Езекия; и той се спря при водопровода на горния водоем по пътя за нивата на тепавичаря.

3. И излезе при него Елиаким, Хелкиев син, началник на двореца, и писарят Севна, и летописецът Иоах, Асафов син.

4. И рече им Рабсак: кажете на Езекия: тъй казва великият цар, цар асирийски: какво е това упование, на което се ти уповаваш?

5. Аз мисля, че това са само празни думи, а за война са потребни съвет и сила: и тъй, на кого се ти уповаваш, че си се отметнал от мене?

6. Ето, ти мислиш да се облегнеш на Египет, на тая сломена тръст, която, ако някой се опре на нея, ще му влезе в ръката и ще я промуши. Такъв е фараонът, царят египетски, за всички, които се нему уповават.

7. Ако ли ми кажеш: уповаваме се на Господа, нашия Бог, — то на тогова ли, чиито оброчища и жертвеници отмени Езекия и каза на Иуда и на Иерусалим: „само пред тоя жертвеник се покланяйте“?

8. И тъй, влез в съюз с моя господар, царя асирийски; — ще ти дам две хиляди коня; можеш ли си достави ездачи за тях?

9. И как искаш да накараш да отстъпи вождът, един от най-малките раби на Моя господар, надявайки се на Египет, зарад колесници и коне?

10. Та нима без воля Господня тръгнах аз против тая земя, за да я разоря? Господ ми каза: иди против тая земя и я разори.

11. Тогава Елиаким, Севна и Иоах казаха на Рабсака: говори на рабите си по арамейски, защото ние разбираме, а не ни говори по иудейски, за да чуе народът, който е на стената.

12. И Рабсак рече: нима само при твоя господар и при тебе ме прати господарят ми да кажа тия думи? Не, също и при людете, които седят по стените, за да ядат с вас поганта си и да пият мочта си.

13. И стана Рабсак и извика с висок глас по иудейски и рече: чуйте думите на великия цар, асирийския цар!

14. Тъй казва царят: нека ви не мами Езекия, защото той не може ви спаси;

15. и нека ви не обнадеждва Езекия с Господа, думайки: „Господ ще ни спаси; тоя град няма да бъде отдаден в ръцете на царя асирийски.“

16. Не слушайте Езекия, защото тъй говори царят асирийски: примирете се с мене и излезте пред мене, и нека всякой яде плода на лозето си и на смоковницата си, и нека всякой пие вода от своя кладенец,

17. докле не дойда и ви взема в такава също земя, каквато е и вашата земя, в земя на хляб и вино, в земя на плодове и лозя.

18. И тъй, да ви не мами Езекия, думайки: „Господ ще ни спаси“. Боговете на народите спасиха ли, всякой своята земя, от ръката на асирийския цар?

19. Де са боговете на Емат и Арпад? Де са боговете на Сепарваим? Спасиха ли те Самария от моята ръка?

20. Кой от всички богове на тия земи спаси земята си от моята ръка? Та нима Господ ще спаси Иерусалим от моята ръка?

21. Но те мълчаха и не му отговаряха ни дума, защото от царя беше дадена повеля: не му отговаряйте.

22. Тогава отиде Елиаким, син Хелкиев, началник на двореца, и Севна, писарят, и Иоах, син Асафов, летописец, при Езекия, с раздрани дрехи и му предадоха думите на Рабсака.

ГЛАВА 37.

1. Щом цар Езекия чу това, раздра дрехите си и се покри с вретище, па отиде в дома Господен;

2. и проводи началника на двореца Елиакима, и писаря Севна, и стареите от свещениците, покрити с вретища, при пророк Исаия, сина Амосов.

3. И те му казаха: тъй казва Езекия: тоя ден е ден на скръб, наказание и посрама, защото младенците дойдоха до отвърстието на майчината утроба, но сила няма за раждане.

4. Може би, Господ, Бог твой, ще чуе думите на Рабсака, когото асирийският цар, негов господар, проводи да хули живия Бог и да ругае с думите, които чу Господ, Бог твой; затова възнес молитва за останалите, които са още живи.

5. И отидоха слугите на цар Езекия при Исаия.

6. И рече им Исаия: тъй кажете на вашия господар: тъй казва Господ: не бой се от думите, които чу, с които Ме хулиха слугите на асирийския цар.

7. Ето, Аз ще пратя в него дух, и той ще чуе вест и ще се върне в земята си, и Аз ще го поразя с меч в неговата земя.

8. Тогава Рабсак се върна и намери асирийския цар да воюва против Ливна; защото бе чул, че господарят му се бе оттеглил от Лахис.

9. И чу той за Тирхака, царя етиопски; нему бяха казали: ето, той излезе да се удари с тебе. Като чу това, той проводи пратеници при Езекия, думайки:

10. тъй кажете на Езекия, царя иудейски: нека те не мами твоят Бог, Комуто се уповаваш, думайки: Иерусалим няма да бъде предаден в ръцете на царя асирийски.

11. Ето, ти си чул, какво сториха асирийските царе с всички земи, като туриха върху им заклятие; та ти ли ще оцелееш?

12. Боговете на народите, които бащите ми разориха, спасиха ли ги, спасиха ли Гозан и Харан, Рецеф и синовете на Еден, що са в Таласар?

13. Де е царят ематски, и царят арпадски, и царят на град Сепарваим, Ена и Ива?

14. И взе Езекия писмото от ръката на пратениците и го прочете, па отиде Езекия в дома Господен и го разгърна пред лицето Господне;

15. и помоли се Езекия пред лицето Господне и каза:

16. Господи Саваоте, Боже Израилев, Който седиш на херувими! Ти едничък си Бог на всички земни царства; Ти си сътворил небето и земята.

17. Приклони, Господи, ухото Си и чуй; отвори, Господи, очите Си и погледни, и чуй думите на Сенахирима, който проводи да хулят Тебе, живия Бог.

18. Наистина, Господи, асирийските царе опустошиха всички страни и земите им

19. и нахвърляха в огън боговете им; но това са били не богове, а изделие на човешки ръце, дърво и камък, затова ги и изтребиха.

20. И сега, Господи, Боже наш, спаси ни от ръката му; и ще узнаят всички земни царства, че Ти, Господи, едничък си Бог.

21. И проводи Исаия, син Амосов, до Езекия да кажат: тъй казва Господ, Бог Израилев: за което ти Ми се моли против Сенахирима, царя асирийски, —

22. ето словото, което Господ изрече за него: ще те презре, ще ти се присмее девицата, дъщерята Сионова, ще поклати след тебе глава дъщерята Иерусалимова.

23. Кого ти кореше и хулеше? и против кого възвиси глас и дигна тъй високо очите си? Против Светия Израилев.

24. Чрез рабите си ти кореше Господа, думайки: с множество мои колесници се изкачих навръх планините, върху ребрата на Ливан, изсякох високите му кедри, хубавите му кипариси, и стигнах на самия му връх, в дъбравата на неговата градина;

25. и разкопах и пих вода; и със стъпките на нозете си ще изсуша всички реки египетски.

26. Нима не си слушал, че Аз отдавна направих това, в древни дни го предначертах, а сега го изпълних с това, че ти опустошаваш яките градове, като ги превръщаш в купища развалини?

27. И жителите им изнемогнаха; треперят и остават в срам; станали са като трева в полето и нежен злак, като тревуляк по покриви и препламнало жито преди да е изкласило.

28. Ще седнеш ли, ще излезеш ли, или ще влезеш — Аз зная всичко, зная и дързостта ти против Мене.

29. За твоята дързост против Мене и за това, че твоята надутост дойде до ушите Ми, ще туря брънката Си в ноздрите ти и юздата Си — в устата ти, та ще те върна назад по същия път, по който си дошъл.

30. И ето ти, Езекия, личба: яжте тая година израслото от падналото зърно, а на другата година — самораслото; на третата пък година сейте и жънете, садете лозя и яжте плодовете им.

31. И оцелелият в дома Иудин остатък ще пусне пак корен долу и ще даде плод горе,

32. защото от Иерусалим ще произлезе остатъкът, и от Сион планина — спасеното. Това ще извърши ревността на Господа Саваота.

33. Поради това тъй казва Господ за асирийския цар: „не ще влезе той в тоя град, нито ще хвърли там стрела, и не ще доближи до него с щит, нито ще насипе против него окоп:

34. по който път е дошъл, по същия и ще се върне, но в тоя град няма да влезе, казва Господ.

35. Аз ще браня тоя град, за да го спася заради Мене и заради Моя раб Давида.“

36. Тогава излезе Ангел Господен, и погуби в асирийския стан сто осемдесет и пет хиляди души. На сутринта станаха, и ето, всички — мъртви тела.

37. И отстъпи Сенахирим, цар асирийски, та си отиде, върна се и живееше в Ниневия.

38. И когато се кланяше в дома на своя бог Нисроха, синовете му Адрамелех и Шарецер го убиха с меч, а сами побягнаха в Араратската земя. И вместо него се възцари син му Асардан.

ГЛАВА 38.

1. В ония дни Езекия заболя на смърт. И дойде при него пророк Исаия, син Амосов, и му рече: тъй казва Господ: направи завещание за дома си, защото ще умреш, няма да оздравееш.

2. Тогава Езекия се обърна с лице към стената и се помоли Господу, думайки:

3. „О, Господи! спомни си, че аз ходих пред Твоето лице вярно и с предано Теб сърце, и върших, що беше угодно в Твоите очи.“ И силно заплака Езекия.

4. И биде слово Господне към Исаия и му бе казано:

5. иди, кажи на Езекия; тъй казва Господ, Бог на отца ти Давида: чух твоята молитва, видях твоите сълзи, и ето, прибавям към твоите дни петнайсет години,

6. и ще спася от ръката на царя асирийски тебе и тоя град, и ще закрилям тоя град.

7. И ето ти личба от Господа, че Господ ще изпълни словото, което изрече.

8. Ето, ще върна десет стъпала назад слънчевата сянка, която мина по стъпалата Ахазови. И върна се слънцето десет стъпала по стъпалата, по които то слизаше.

9. Молитва на иудейския цар Езекия, когато беше болен и оздравя от болестта:

10. „Казах в себе си: когато преполових дните си, трябва да вляза в портите на преизподнята; аз съм лишен от остатъка на годините си.

11. Аз казвах: не ще видя Господа, Господа в земята на живите; не ще видя вече човек между живеещите в света;

12. жилището ми се снема от мястото и се отнася от мене като овчарска колиба; трябва да отрежа като тъкач живота си; Той ще ме от основа отреже; денем и нощем чаках, че Ти ще ми пратиш смърт.

13. Чаках до заранта; като лъв Той съкрушаваше всичките ми кости; ден и нощ чаках, че ще ми пратиш смърт.

14. Като жерав, като лястовичка издавах звукове, като гълъб тъгувах; очите ми унило гледаха към небето: Господи! утеснен съм;

спаси ме.

15. Какво да кажа? Той ми каза, — Той и стори. Тихо ще прекарвам всички години на живота си, помнейки тъгата на душата си.

16. Господи! Тъй живеят, и във всичко това е животът на моя дух; Ти ще ме изцериш, ще ми даруваш живот.

17. Ето, за добро ми беше силната тъга, и Ти избави душата ми от гибелния ров, хвърли зад гърба Си всичките ми грехове.

18. Защото не преизподнята Тебе слави, не смъртта Тебе възхваля, не слезлите в гроб се уповават на Твоята истина.

19. Живият, само живият ще Те прослави, както аз сега; баща ще възвести на децата Твоята истина.

20. Господ ще ме спаси; и ние във всички дни на нашия живот със звуковете на моите струни ще пеем песни в дома Господен.“

21. И рече Исаия: нека донесат пласт от смокини и да наложат с него цирея; и царят ще оздравее.

22. А Езекия рече: какво е личбата, че ще ходя в дома Господен?

ГЛАВА 39.

1. В онова време вавилонският цар Меродах Валадан, син Валаданов, проводи до Езекия писмо и дарове, защото бе чул, че той бил болен и оздравял.

2. И зарадва се Езекия на пратениците и им показа своята съкровищница, среброто и златото, благоуханията и драгоценните мазила, цялата си оръжница и всичко, що се намираше в неговата съкровищница, — не остана нищо, което да им не покаже Езекия в дома си и в цялото си владение.

3. Тогава дойде пророк Исаия при цар Езекия и му рече: какво казаха тия човеци? и откъде са дошли при тебе? Езекия отговори: от далечна земя са дошли те при мене, от Вавилон.

4. И попита Исаия: какво видяха те в твоя дом? Езекия отговори: видяха всичко, що има в моя дом; нищо не остана в моята съкровищница, което да им не показах.

5. И рече Исаия на Езекия: изслушай словото на Господа Саваота:

6. ето, ще дойдат дни, и всичко, що има в дома ти и що са събрали отците ти до днес, ще бъде отнесено във Вавилон; нищо няма да остане, казва Господ.

7. И ще вземат от твоите синове, които ще произлязат от тебе, които ти ще родиш, и те ще бъдат скопци в двореца на вавилонския цар.

8. И рече Езекия на Исаия: добро е словото Господне, което ти изрече; защото, прибави той, мир и добруване ще има през моите дни.

ГЛАВА 40.

1. Утешавайте, утешавайте Моя народ, казва вашият Бог;

2. говорете на Иерусалим, що му е по сърце, и възвестявайте му, че времето на неговата борба се изпълни, че за неправдата му е дадено удовлетворение, защото от ръката Господня получи двойно за всички свои грехове.

3. Гласът на викащия в пустинята говори: пригответе път Господу, прави направете в пустинята пътеките за нашия Бог;

4. всякой дол да се изпълни, и всяка планина и хълм да се снишат; кривините да се изправят, и неравните пътища да станат гладки;

5. и ще се яви славата Господня, и всяка плът ще види (спасението Божие); защото устата Господни изрекоха това.

6. Гласът говори: разгласяй! и рече: какво да разгласям? — Всяка плът е трева, и всичката й красота е като полско цвете.

7. Тревата изсъхва, цветето увяхва, щом духне върху него духане от Господа: тъй и народът е трева.

8. Трева изсъхва, цвете увяхва, а словото на нашия Бог ще пребъде вечно.

9. Възлез на висока планина, благовестителю Сионе! възвиси силно гласа си, благовестителю Иерусалиме! възвиси, не бой се, кажи на градовете Иудини: ето вашия Бог!

10. Ето, Господ Бог иде със сила, и мишцата Му — с власт. Ето, наградата Му е с Него, и отплатата Му е пред лицето Му.

11. Като пастир ще пасе Той своето стадо; агнетата ще взема Той на ръце и ще ги носи на гърдите Си, и ще води дойниците.

12. Кой е изчерпал водите с шепата си и с педя е измерил небесата, и е вместил в мяра праха земен и претеглил на теглилка планините и на кьпони — хълмовете?

13. Кой е разумял Духа на Господа, и е бил Нему съветник и Го е учил?

14. С кого се Той съветва, и кой Го вразумява и Го поучава в пътя на правдата, и Го учи на знание и Му посочва пътя на мъдростта?

15. Ето, народите са като капка из ведро и се смятат като прашинка на къпони. Ето, островите Той подига като прашец.

16. И Ливан не стига за жертвен огън, и животните по него — за всесъжение.

17. Всички народи пред Него са като нищо, — за по-малко от нищо и от празнота ги счита Той.

18. И тъй, кому ще уподобите Бога? и какво подобие ще Му намерите?

19. Художник излива идола, и златар го покрива със злато и принажда сребърни верижки.

20. А който е беден за такъв принос, избира дърво, що не гние, намира се изкусен художник да направи идол, който да стои твърдо.

21. Нима не знаете? нима не сте слушали? нима не ви е говорено отначало? нима не сте разумели това по основите на земята?

22. Той е Оня, Който седи над кръга на земята, и живеещите по нея са като скакалци пред Него; Той е разпрострял небесата като тънко платно и ги е разпънал като шатра за живеене.

23. Той обръща князете в нищо, съдиите земни прави като нищожни.

24. Едва посадени, едва посеяни, едва се укоренил в земята стволът им, щом Той духне върху тях, те са изсъхнали, и вихърът ги отниса като плява.

25. Кому прочее ще Ме уподобите и с кого ще Ме сравните? казва Светият.

26. Подигнете очите си към висините небесни и погледайте, кой ги е сътворил! Кой изчисля броя на воинството им? Той всички тях ги нарича по име: поради голямото могъщество и велика сила у Него нищо не липсва.

27. А как говориш ти, Иакове, и казваш, Израилю: „пътят ми е скрит от Господа, и делото ми е забравено у моя Бог“?

28. Нима не знаеш? нима не си слушал, че вечният Господ Бог, Който е сътворил краищата на земята, не се уморява и не изнемогва; Неговият разум е неизследим.

29. Той дава сила на уморения и дарува якост на изнемощелия.

30. Уморяват се и момци и ослабват, и млади люде падат,

31. а които се надяват на Господа, ще подновят силата си: ще дигнат криле като орли, ще припнат и не ще се отрудят, ще отидат и не

ще се уморят.

ГЛАВА 41.

1. Млъкнете пред Мене, острови, и нека народите обновят силите си; нека се приближат и кажат: да излезем вкупом на съд.

2. Кой въздигна от изток праведника, повика го да следва подире му, предаде му народи и покори царе? Той ги превърна с неговия меч на прах, с неговия лък на плява, от вятър развявана.

3. Той ги гони, върви спокойно по път, по който никога не бе ходил с нозете си.

4. Кой направи и извърши това? Оня, Който отначало извика родовете; Аз, Господ, съм първият, и между последните Аз съм същият.

5. Островите видяха и се ужасиха, краищата земни затрепериха. Те се сближиха и събраха;

6. всякой помага на другаря си и казва на брата си: дръж се!

7. Ковачът ободрява леяра; който разплесква с чук листовете, ободрява оногова, който кове на наковалня, думайки за спойката: „добра е“; и я заякчава с гвоздеи, за да бъде твърда.

8. А ти, ти, Израилю, рабе Мой, Иакове, когото Аз избрах, семе на Авраама, Моя приятел, —

9. ти, когото взех от краищата на земята и повиках от краищата й, и ти рекох: ти си Мой раб, Аз те избрах и не ще те отхвърля,

10. не бой се, защото Аз съм с тебе, не се смущавай, защото Аз съм Бог твой; Аз ще те укрепя и ще ти помогна, и ще те поддържа с десницата на Моята правда.

11. Ето, в стид и срам ще останат всички, които са наежени против тебе, — ще бъдат като нищо и ще погинат, които се с тебе препират.

12. Ще ги търсиш, и няма да ги намериш, тях, които враждуват против тебе; които се борят с тебе, ще бъдат като нищо, съвършено нищо;

13. защото, Аз съм Господ, Бог твой; държа те за твоята дясна ръка, казвам ти: „не бой се, Аз ти помагам“.

14. Не бой се, червей Иакове, малолюдни Израилю, — Аз ти помагам, казва Господ и твоят Изкупител, Светият Израилев.

15. Ето, Аз те направих остра диканя, нова, назъбена; ти ще вършееш и стриваш планини, и хълмовете ще направиш като мекина.

16. Ти ще ги вееш, и вятър ще ги разнесе, и вихър ще ги развее; а ти ще се зарадваш у Господа, ще се хвалиш със Светия Израилев.

17. Сиромаси и немотни търсят вода, и няма; езикът им пресъхва от жажда: Аз, Господ, ще ги чуя, Аз, Бог Израилев, няма да ги оставя.

18. Ще отворя реки навръх планини, и извори сред долини; пустинята ще направя езеро и сухата земя — водни извори;

19. ще посадя в пустинята кедър, ситим, мирта и маслина; ще насадя в степите кипарис, явор и бук наедно,

20. за да видят и познаят, и да разгледат и разберат, че ръката Господня е направила това, и Светият Израилев е сътворил това.

21. Представете делото си, казва Господ; приведете доказателствата си, казва Царят Иаковов.

22. Нека представят и ни кажат, какво има да стане; нека възвестят нещо, преди да е станало, и ние ще вникнем с ума си и ще узнаем, как се е то свършило, или нека ни предскажат за бъдещето.

23. Кажете, какво има да стане в бъдеще, и ние ще знаем, че вие сте богове, или направете нещо добро, или лошо, за да се почудим и наедно с вас да видим.

24. Но вие сте нищо, и делото ви е нищожно; гнусота е оня, който ви избира.

25. Аз го въздигнах от север, и той ще дойде; от изгрев-слънце ще призовава името Ми и ще тъпче князете като кал, и ще ги мачка, както грънчар — глина.

26. Кой е възвестил за това отначало, за да знаем, и много по-отрано, за да можем да кажем: „наистина“? Но никой не е казал, никой не е възвестил, никой не е чувал вашите думи.

27. Аз пръв казах на Сион: ето го! и дадох на Иерусалим благовестник.

28. И тъй, Аз гледах, и нямаше никого, и между тях не се намери съветник, за да мога да ги попитам, и те да отговорят.

29. Ето, те всички са нищо, нищожни са и делата им: вятър и празнота са техните истукани.

ГЛАВА 42.

1. Ето, Моят Отрок, Когото държа за ръка, Моят Избраник, към Когото благоволи душата Ми. Ще положа Духа Си върху Него, и Той ще възвести съд на народите;

2. няма да викне, нито да възвиси гласа Си, и няма да даде да Го чуят на улиците,

3. пречупена тръст няма да строши, и тлеещ лен няма да угаси; ще произвежда съд по истина;

4. няма да ослабне, нито ще изнемогне, докле на земята не утвърди съд, и островите[1] ще се уповават на Неговия закон.

5. Тъй говори Господ Бог, Който е сътворил небесата и тяхното пространство, Който е разпрострял земята с нейните произведения, Който дава дихание на народа, що е на нея, и дух на ходещите по нея.

6. Аз, Господ, Те призовах в правда, ще Те държа за ръка и ще Те пазя, ще Те поставя завет за народа, светлина за езичниците,

7. за да отвориш очите на слепи, да изведеш вързаните от затвор и седещите в тъмнина — от тъмница.

8. Аз съм Господ, това е Моето име, и не ще дам славата Си другиму, нито хвалата Си на истукани.

9. Ето, предсказаното по-напред се сбъдна, и ново ще възвестя; преди то да стане, Аз ще ви възвестя.

10. Пейте Господу нова песен, хвала Нему от земните краища, вие, които плавате по морето, и всичко, което го пълни, островите и живеещите по тях.

11. Нека възвисят глас пустинята и нейните градове, селищата, дето живее Кидар; нека тържествуват живеещите по скали, нека възклицават от върховете планински.

12. Нека въздадат Господу слава, и хвалата Му нека възвестят на островите.

13. Господ ще излезе като исполин, ревност ще възбуди като воин; ще извика и ще подигне воински вик, и ще се покаже силен против враговете Си.

14. Дълго мълчах Аз, търпях и се сдържах; сега ще викам като родилка, ще разрушавам и ще поглъщам всичко;

15. ще опустоша планини и хълмове, и всичката тяхна трева ще изсуша; и реките ще направя острови, и езерата ще изсуша;

16. и ще поведа слепите по път, който те не знаят, ще ги водя по незнайни пътеки, тъмата ще направя светлина пред тях, и кривите пътеки — прави: ето какво ще направя Аз за тях, и няма да ги оставя.

17. Тогава ще се обърнат назад и с голям срам ще се покрият ония, които се надяват на идоли, които казват на истукани: вие сте наши богове.

18. Слушайте, глухи, и гледайте, слепи, за да видите.

19. Кой е тъй сляп, както е Моят раб, и глух, както е Моят вестител, когото проводих, кой е тъй сляп, както е възлюбеният, тъй сляп, както е рабът Господен?

20. Ти си видял много, ала не си забелязвал; ушите ти са били отворени, ала не си слушал.

21. Господу било угодно заради правдата Си да възвеличи и прослави закона.

22. Но това е народ разорен и разграбен; те всички са вързани в подземия и скрити в тъмници; станали са плячка, и няма избавител, ограбени са и никой не казва: върни го!

23. Кой от вас е приклонил ухо към това, кой е вникнал и го е изслушал за бъдещето?

24. Кой предаде Иакова на разорение и Израиля — на грабители? Не е ли Господ, против Когото грешихме? Те не искаха да ходят по пътищата Му, нито слушаха закона Му.

25. И Той изля върху им яростта на Своя гняв и жестокостта на войната: тя ги окръжи с пламък от вси страни, но те не забелязваха, и гореше в тях, но те не разбраха това със сърце.

---

[1] По превода на 70-те: народите ще се уповават на Неговото име. ↑

ГЛАВА 43.

1. А сега тъй казва Господ, Който те е сътворил, Иакове, и Който те е устроил, Израилю: не бой се, защото Аз те изкупих, нарекох те по името ти; ти си Мой.

2. През води ли ще минаваш, Аз съм с тебе; през реки ли — те няма да те потопят; тръгнеш ли през огън, няма да се изгориш, и пламъкът не ще те опърли.

3. Защото Аз съм Господ, Бог твой, Светият Израилев, твой Спасител; откуп за тебе дадох Египет; Етиопия и Савея дадох за тебе.

4. Понеже си скъп в очите Ми, многоценен, и Аз те възлюбих, то ще дам други човеци за тебе, и народи — за твоята душа.

5. Не бой се, защото Аз съм с тебе; от изток ще приведа твоето племе и от запад ще те събера.

6. На севера ще кажа: дай, и на юга: не задържай; води синовете Ми отдалеч и дъщерите Ми — от краищата земни,

7. всекиго, който се нарича с Мое име, когото съм сътворил за Моя прослава, образувал и устроил.

8. Изведи слепия народ, макар да има очи, и глухия, макар да има уши.

9. Нека всички народи се съберат наедно, и се съединят племената. Кой измежду тях е предсказал това? Нека обадят, какво е било отначало; нека представят свидетели от себе си и да се оправдаят, за да може да се чуе и каже: наистина!

10. А Мои свидетели, казва Господ, сте вие и Моят раб, когото избрах, за да знаете и да Ми вярвате, и да разберете, че това съм Аз: преди Мене нямаше бог, и подир Мене не ще има.

11. Аз, Аз съм Господ, и няма спасител освен Мене.

12. Аз предрекох и спасих, и възвестих; а другиго нямате, и вие сте Мои свидетели, че Аз съм Бог, казва Господ;

13. от начало на дните Аз съм същият, и никой не ще избави от ръката Ми; Аз ще направя, и кой ще отмени това?

14. Тъй казва Господ, вашият Изкупител, Светият Израилев: за вас проводих у Вавилон и съкруших всички заворки и халдейци, които

се славеха с кораби.

15. Аз съм Господ, ваш Светия, Творец на Израиля, ваш Цар.

16. Тъй казва Господ, Който отвори в морето път, в буйни води — пътека,

17. Който изведе колесници и коне, войска и сила; всички легнаха наедно, не станаха; угаснаха, като фитил изтляха.

18. Но вие си не спомняте прежното и за старото не помисляте.

19. Ето, Аз правя нещо ново; ей-сега ще се яви; нима и това не искате да знаете? ще прокарам път през степи, реки — през пустиня.

20. Полски зверове ще Ме прославят, чакали и камилски птици, защото ще дам вода в пустини, реки — в сухи степи, за да поя избрания Мой народ.

21. Тоя народ създадох за Себе Си; той ще разглася славата Ми.

22. А ти, Иакове, не си Ме призовавал; ти, Израилю, не си се трудил за Мене.

23. Не си Ми принасял своите агнета за всесъжение, нито си Ме почитал с жертвите си. Не съм те карал да Ми служиш с хлебни приноси и не съм те отегчавал с тамян.

24. Не си Ми купувал със сребро благовонна тръст, нито си Ме насищал с тлъстина от жертвите си; но с твоите грехове си Ме затруднявал; с твоите беззакония си Ме отегчавал.

25. Аз, Аз Сам изглаждам твоите престъпления заради Самаго Мене и греховете ти не ще спомена.

26. Припомни Ми; ще се съдим; говори, за да се оправдаеш.

27. Твоят праотец съгреши, и твоите ходатаи отстъпиха от Мене.

28. Затова предстоятелите на светилището лиших от свещенство, Иакова предадох на заклятие и Израиля — на поругание.

ГЛАВА 44.

1. А сега слушай, Иакове, рабе Мой, и ти, Израилю, когото Аз избрах.

2. Тъй казва Господ, Който те създаде и те образува, Който ти помага от майчина утроба: не бой се, рабе Мой Иакове, и възлюбени (Израилю), когото Аз избрах;

3. защото ще излея вода върху жадуващото, и потоци върху изсъхналото; ще излея Духа Си върху твоето племе и благословението Си — върху твоите потомци.

4. И ще растат между трева като върби край водни потоци.

5. Един ще каже: „аз съм Господен“, друг ще се назове с името на Иакова; а друг ще напише с ръката си: „аз съм Господен“, и ще се нарече с името Израилево.

6. Тъй казва Господ, Цар на Израиля и негов Изкупител, Господ Саваот: Аз съм първият, и Аз съм последният; и освен Мене няма бог;

7. защото, кой е като Мене? Нека той разкаже, да разгласи и поред да Ми представи всичко от онова време, когато устроих древния народ, или нека разгласят онова, що настъпва и което ще бъде.

8. Не бойте се и не се плашете: нали отдавна ти възвестих и предсказах? И вие сте Мои свидетели. Има ли бог освен Мене? Не, друга твърдиня никаква не зная.

9. Ония, които правят идоли, са всички нищожни, и техните най-любими не принасят никаква полза, и те сами са си свидетели в това. Те не виждат, нито разбират, и затова ще бъдат посрамени.

10. Кой е направил бог и е излял идол, що не принася никаква полза?

11. Всички участници в това ще бъдат посрамени, защото и самите художници са пак човеци; нека те всички се съберат и застанат; те ще се уплашат, и всички ще бъдат посрамени.

12. Ковачът прави топор от желязо и работи на въглища, с чукове го оглажда и се труди над него с яката си ръка дотолкова, че изгладнява и отмалява, не пие вода и изнемогва.

13. Дърводелецът (като отбере дърво) тегли по него линия, с островърхо оръдие го очертава, после го изработва с длето и го окръгля, и изкарва от него образ на хубав човек, за да го постави вкъщи.

14. Сече си кедри, взема бор и дъб, които си избира измежду горските дървета, сади ясен, който дъждът прави да расте.

15. И това служи на човека за топливо, и част от него употребява, да се топли, и кладе огън, и пече хляб. И пак от него прави бог и му се покланя, прави идол, и пада ничком пред него.

16. Част от дървото изгаря в огън, с друга част вари месо за ядиво, пече си печено и яде до насита, а също грее се и казва: „хубаво, сгрях се; усетих огън“.

17. А от остатъците прави бог, свой идол, покланя му се, пада ничком пред него и му се моли и казва: „спаси ме, защото ти си мой бог“.

18. Не знаят, нито разбират: Той им е затворил очите, за да не виждат, и сърцата им — за да не разбират.

19. И не взима това на сърце си, нито има дотолкова знание и разум да каже: „половината му изгорих на огъня и на въглените му хляб опекох, сварих месо и ядох; а от остатъка му нима ще направя гнусота? нима ще се кланям на къс дърво?“

20. Той припка подир пепел; измаменото му сърце го е въвело в заблуда, и той не може да освободи душата си и да каже: не е ли измама туй, що е в дясната ми ръка?

21. Помни това, Иакове и Израилю, защото ти си Мой раб; Аз те образувах; Мой раб си ти, Израилю, не Ме забравяй.

22. Ще излича като мъгла твоите беззакония и твоите грехове — като облак; обърни се към Мене, защото Аз те изкупих.

23. Тържествувайте, небеса, защото Господ направи това. Ликувайте, дълбини земни; шумете от радост, планини, гора и всички дървета в нея; защото Господ изкупи Иакова и ще се прослави в Израиля.

24. Тъй казва Господ, Който те е изкупил и Който те е образувал от майчина утроба: Аз съм Господ, Който всичко сътворих. Сам прострях небесата и със силата Си разстлах земята,

25. Който правя нищожни личбите на лъжепророците и наяве изваждам безумието на магьосниците, Който пропъждам назад

мъдреците и знанието им обръщам на глупост,

26. Който утвърждавам думата на Своя раб и привеждам в изпълнение изреченото от Моите пратеници, Който казвам на Иерусалим: „ти ще бъдеш заселен“ и на градовете Иудини: „вие ще бъдете съградени, и развалините му Аз ще възстановя“,

27. Който казвам на бездната: „изсъхни!“ и реките ти Аз ще изсуша,

28. Който казвам за Кира: той е Мой пастир, и той ще изпълни всичката Ми воля и ще каже на Иерусалим: „ти ще бъдеш наново съграден!“ и на храма: „ти ще бъдеш основан!“

ГЛАВА 45.

1. Тъй казва Господ на Своя помазаник Кира: държа те за дясната ръка, за да ти покоря народи, и ще снема поясите от бедрата на царе, за да ти се врати отварят, и порти не затварят.

2. Пред тебе ще вървя, планини ще уравням, медни врати ще разбивам и железни заворки ще троша;

3. и на тебе ще предам пазените на тъмно съкровища и скрити богатства, за да познаеш, че Аз съм Господ, Който те наричам по име, — Бог Израилев.

4. Заради Иакова, Моя раб, и Израиля, Моя избраник, Аз те нарекох по име, почетох те, ако и да Ме не познаваше.

5. Аз съм Господ, и няма друг; няма бог освен Мене; Аз те препасах, ако и да Ме не познаваше,

6. за да узнаят от изгрев-слънце и от запад, че няма друг освен Мене; Аз съм Господ, и няма друг.

7. Аз създавам светлината и творя тъмнината, правя мир и причинявам бедствие. Аз, Господ, върша всичко това.

8. Росете, небеса, отгоре, и облаците да изливат правда; да се разтвори земята и да принася спасение, и да произрастя заедно правда. Аз, Господ, творя това.

9. Горко ономува, който се препира със Създателя си. Чиреп от земните чирепи! Ще каже ли глината грънчарю: „какво правиш?“ и твоето дело ще каже ли за тебе: „той няма ръце“?

10. Горко ономува, който казва на баща си: защо си ме на света произвел? а на майка си: защо си ме родила?

11. Тъй казва Господ, Светият на Израиля и негов Създател: ще Ме питате ли за бъдещето на синовете Ми и ще искате ли да Ми се месите в делото на ръцете Ми?

12. Аз създадох земята и сътворих на нея човека; Аз — Моите ръце простряха небесата, и на цялото им воинство Аз дадох закон.

13. Аз го въздигнах в правда и ще уравня всичките му пътища. Той ще съгради Моя град и ще отпусне пленниците Ми не за откуп, нито за дарове, казва Господ Саваот.

14. Тъй казва Господ: печалбите на египтяни и търговията на етиопци, и савейци, люде снажни, към тебе ще преминат и твои ще бъдат; ще те последват, във вериги ще дойдат, ще паднат пред тебе ничком и ще те молят, думайки: само ти имаш Бог, и няма друг бог.

15. Наистина, Ти си Бог съкровен, Бог Израилев, Спасител.

16. Те всички ще бъдат посрамени и постидени; заедно с тях ще отидат със срам и всички, които правят идоли.

17. А Израил ще бъде спасен с вечно спасение от Господа; вие не ще бъдете посрамени и постидени во веки веков.

18. Защото тъй казва Господ, Който сътвори небесата, Той, Бог, Който образува земята и Който я създаде; Той я утвърди; не напразно я сътвори; Той я образува за живеене: Аз съм Господ, и няма друг.

19. Не тайно говорих Аз, не в тъмно място на земята; не казах на Иакововото племе: „напразно Ме дирите“. Аз съм Господ, Който изрича правда, Който открива истината.

20. Съберете се и дойдете, приближете се всички, оцелели от народите. Неразбрани са ония, които носят дървения си идол и се молят на бог, който не спасява.

21. Обявете и кажете, като се посъветвате помежду си: кой е възвестил това от стари времена, отнапред е казал това? не Аз ли, Господ? и няма друг бог освен Мене, — Бог, праведен и Който да спасява, няма освен Мене.

22. Към Мене се обърнете, и ще бъдете спасени, всички краища земни, защото Аз съм Бог, и няма друг.

23. Кълна се в Мене Си: от устата Ми излиза правда, дума неизменна, че пред Мене ще се преклони всяко коляно, в Мене ще се кълне всеки език.

24. Само у Господа, ще казват за Мене, има правда и сила; при Него ще дойдат и ще се засрамят всички, които са враждували против Него.

25. Чрез Господа ще бъде оправдано и прославено цялото племе Израилево.

ГЛАВА 46.

1. Падна Вил, събори се Нево’; истуканите им са върху добитък и товарни животни; вашият товар стана бреме за уморените животни.

2. Събориха се, паднаха наедно; не можаха да запазят ония, които ги носеха, и сами паднаха в плен.

3. Послушайте Ме, доме Иаковов и цял остатък от дома Израилев, който съм приел от утроба, които съм носил от майчин скут;

4. и до ваша старост Аз ще бъда същият, и до ваши седини ще ви нося; Аз ви създадох и ще ви нося, ще ви поддържам и пазя.

5. Кому ще Ме уподобите, с кого ще Ме сравните и на кого оприличите, за да си приличаме?

6. Изсипват злато из торбичка и претеглят сребро на къпони, па наемат златар, за да направи от него бог; кланят му се и ничком падат пред него;

7. дигат го на рамо, носят го и го турят на мястото му; той стои, от мястото си не се мърда; викат му, — той не отговаря, от беда не избавя.

8. Спомнете си това и покажете се мъже; вземете това присърце, отстъпници;

9. спомнете си, що е било по-преди, открай века, защото Аз съм Бог и няма друг бог и няма подобен на Мене.

10. Аз възвестявам отначало онова, което ще бъде в края, и от старо време онова, което още не е станало; казвам: Моят съвет ще се сбъдне, и всичко, що Ми е угодно, ще сторя.

11. Аз повиках орела от изток, от далечна страна, изпълнителя на Моето определение. Аз казах — и ще изпълня това; предначертах — и ще го сторя.

12. Послушайте Ме, жестокосърдни, вие, които сте далеч от правдата:

13. приближих Моята правда, — тя не е далеч, и спасението Ми не ще се забави; и ще дам на Сион спасение, на Израиля — Своята слава.

ГЛАВА 47.

1. Слез и седни на праха, о девице, дъще Вавилонска; седи на земята: престол няма, дъще Халдейска, и занапред няма да те наричат нежна и разкошна.

2. Вземи хромели и мели брашно; свали булото си, запретни поли, разголи крака, гази реки:

3. твоята голота ще се открие, и ще се виждат дори твоите срамоти. Ще отмъстя и никого не ще пожаля.

4. Нашият Изкупител — името Му е Господ Саваот — е Светият Израилев.

5. Седи мълком и прибери се в тъмнината, дъще Халдейска, защото занапред няма да те наричат господарка на царствата.

6. Аз се разгневих на Моя народ, унизих Моето наследие и ги предадох в твои ръце; а ти не им оказа милосърдие, на старец налага най-тежкото си иго.

7. И си казваше: „вечно ще бъда господарка“, а на ум си не туряше това, не помисляше, какво ще бъде отпосле.

8. Но сега изслушай това, ти, изнежена, която живееш безгрижно, която си казваш в сърцето: „аз съм, и няма друга като мене: няма да седя вдовица, нито ще изпитам загуба на деца“.

9. Но внезапно, в един ден ще те сполети едното и другото — загуба на деца и вдовство; в пълна мярка ще те сполетят те, при всичкото множество на твоите вражби и голямата сила на твоите магии.

10. Защото ти се надяваше на злодейството си и казваше: „никой ме не види“. Твоята мъдрост и твоето знание — те те отклониха от пътя, и ти си думаше в сърце: „аз съм, и няма никоя освен мене“.

11. И ще те сполети бедствие: не ще узнаеш, откъде ще се подигне то, и ще те връхлети беда, която не ще бъдеш в сила да отблъснеш; и внезапно ще те сполети гибел, за която и не мислиш.

12. Стой си прочее с твоите магии и с многото си вражби, с които си се занимавала от младини: може би — ще си помогнеш, може би — ще устоиш.

13. Ти си уморена от многото си кроежи; нека излязат ония, които наблюдават небесата, звездобройци и предсказвачи по новолуния, и да те спасят от онова, що трябва да ти се случи.

14. Ето, те са като слама: огън ги изгори; не избавиха душата си от пламъка; не остана въглен да се погрее някой, нито огън, да си поседи пред него.

15. Такива са станали за тебе ония, с които си се трудила, с които си търгувала от младините си. Всеки ударил по свой път; никой те не спасява.

ГЛАВА 48.

1. Слушайте това, доме Иаковов, вие, които се наричате с името на Израиля и които сте произлезли от източника Иудин, които се кълнете в име Господне и изповядвате Бога Израилев, ако и не по истина и не по правда.

2. Защото те се наричат произлизащи от светия град и се осланят на Бога Израилев; Господ Саваот е името Му.

3. Предишното Аз отрано обаждах; из устата Ми излизаше то, и Аз го възвестявах и внезапно вършех, — и всичко се сбъдваше.

4. Аз знаех, че ти си упорит и че в твоята шия има железни жили, и лобът ти е меден;

5. затова ти и обаждах отрано, преди това да се е случило, и предвестявах ти, за да не кажеш: „моят идол направи това, и моят истукан и моят излян образ заповяда това да стане“.

6. Ти си слушал — погледни всичко това! И нима не ще признаете това? А сега ти възвестявам нещо ново и съкровено, което ти не си знаел.

7. То се извърши сега, а не отдавна и не преди ден, и ти не си слушал за него, за да не кажеш: „ето! аз знаех това“.

8. Ти не си и слушал, нито си знаел за това, и ухото ти по-напред не беше отворено; защото Аз знаех, че ти ще постъпиш вероломно, и от самата майчина утроба си наречен отстъпник.

9. Заради името Си отлагах Своя гняв и заради славата Си се сдържах да те не изтребя.

10. Ето, разтопих те, но не като сребро; изпитах те в горнилото на страданията.

11. Заради Себе Си, заради Самаго Себе Си върша това, — защото, какво похулване би било за името Ми! Славата Си не ще дам другиму.

12. Чуй Ме, Иакове и Израилю, повикан от Мене: Аз съм същият, Аз съм първият и Аз — последният.

13. Моята ръка основа земята, и Моята десница разпростря небесата; ще ги призова, — и те ще застанат наедно.

14. Съберете се всички и слушайте: кой измежду тях е предсказал това? Господ го възлюби, и той ще изпълни волята Му над Вавилон и ще яви мишцата Му над халдейци.

15. Аз, Аз казах, и го повиках; Аз го доведох, и пътят му ще бъде благополучен.

16. Пристъпете към Мене, слушайте това: Аз и отначало съм говорил не тайно; от онова време, откак това става, Аз бях там; и сега Ме проводи Господ Бог и Неговият Дух.

17. Тъй казва Господ, твоят Изкупител, Светият Израилев: Аз съм Господ, Бог твой, Който те учи на полезно, Който те води по оня път, по който трябва да ходиш.

18. О, ако да беше се вслушвал в Моите заповеди! Тогава твоят мир щеше да бъде като река, и твоята правда — като морски вълни.

19. И твоето семе щеше да бъде като пясъка, и ония, които произлизат от бедрата ти, — като песъчинките: не щеше да се изглади, не щеше да се изтреби името му пред Мене.

20. Излизайте от Вавилон, бягайте от халдейци, с радостен глас разгласяйте и проповядвайте това, разпространявайте тая вест до край-земя; казвайте: „Господ изкупи Своя раб Иакова“.

21. И не жадуват те в пустините, през които ги води: Той им изтача вода от камък; разсича скала, — и леят се води.

22. А за нечестивците няма мира, казва Господ.

ГЛАВА 49.

1. Слушайте Ме, острови, и внимавайте, народи далечни: Господ Ме повика още от утроба, от майчина Ми утроба нарече името Ми;

2. и направи устата Ми като остър меч; със сянката на ръката Си Ме покриваше и Ме направи изострена стрела; в Своя колчан Ме пазеше;

3. и Ми каза: Ти си Мой раб, Израилю, — в Тебе ще се прославя.

4. Аз пък казах: напразно съм се трудил за нищо и напусто съм изтощавал силата Си. Но правото Ми е у Господа, и наградата Ми — у Моя Бог.

5. И сега казва Господ, Който още от утроба Ме направи Свой раб, за да обърна към Него Иакова, и да се събере при Него Израил; Аз съм поче’тен в очите на Господа, и Бог Мой е Моя сила.

6. И Той рече: малко е, че Ти ще Ми бъдеш раб, за да се възстановят колената Иаковови и да се възвърнат остатъците Израилеви, но Аз ще Те направя светлина за народите, за да се простре Моето спасение до земните краища.

7. Тъй казва Господ, Изкупителят на Израиля, Светият негов, на презирания от всички, на укорявания от народа, на Раба на властителите: царе ще Те видят — и ще станат; князе ще се поклонят заради Господа, Който е верен, заради Светия Израилев, Който Те е избрал.

8. Тъй казва Господ: в благоприятно време Те чух и в ден на спасение Ти помогнах; и Аз ще Те пазя и ще Те направя народу завет, за да възстановиш земята, да възвърнеш на наследниците опустошените наследия,

9. да кажеш на затворниците: излезте, и на ония, които са в тъмнина: покажете се. Край пътища ще пасат те, и по всички хълмове ще бъдат техните пасища;

10. не ще търпят глад и жажда, и не ще ги удари пек и слънце; защото Оня, Който ги милува, ще ги води и ще ги заведе при извори водни.

11. И всички Мои планини ще направят друмове, и Моите пътища ще бъдат издигнати.

12. Ето, едни ще дойдат отдалеч; и ето — едни от север и от морето, а други — от земя Синим.

13. Радвайте се, небеса, и весели се, земьо, и възклицавайте от радост, планини, защото Господ утеши Своя народ и помилува Своите страдалци.

14. А Сион казваше: остави ме Господ и Бог мой ме забрави!

15. Ще забрави ли жена кърмачето си, не ще пожали ли сина на утробата си? Но, ако би и забравила тя, Аз няма да те забравя.

16. Ето, на Своите длани съм те начертал; твоите стени са винаги отпреде Ми.

17. Твоите синове ще побързат към тебе, а твоите разорители и опустошители ще си идат от тебе.

18. Дигни очи и погледни наоколо, — те всички се събират, идат към тебе. Жив съм Аз! — казва Господ, — с всички тях ще се облечеш като с накит и ще се премениш с тях като невеста.

19. Защото твоите развалини, твоите пустини и твоята разорена земя сега ще бъдат твърде тесни за жителите, и ония, които те поглъщаха, ще си отидат от тебе.

20. Децата, които ще имаш, след като си изгубила напрежните, ще ти говорят гласно: „тясно е мястото за мене; отстъпи ми, за да мога да живея“.

21. И ти ще кажеш в сърце си: кой ми ги роди? — аз бях бездетна и безплодна, откарана в плен и отдалечена; прочее, кой ги отхрани? — ето, аз си оставах сама; а те де бяха?

22. Тъй казва Господ Бог: ето, ще дигна ръката Си към народите, и ще издигна знамето Си пред племената, — и ще донесат синовете ти на ръце и дъщерите ти — на рамене.

23. И царе ще бъдат твои хранители, и техните царици ще бъдат твои кърмачки; с лице доземи ще ти се кланят и ще лижат праха от нозете ти, и ще узнаеш, че Аз съм Господ, че ония, които се надяват на Мене, няма да се посрамят.

24. Може ли да се отнеме плячка от силен, и могат ли да се отнемат пленници от победител?

25. Да! тъй казва Господ: и пленените от силния ще бъдат отнети, и плячката на тирана ще бъде отървана; защото Аз ще се боря с твоите

противници, и ще избавя твоите синове;

26. и ще нахраня твоите притеснители със собствената им плът, и те ще бъдат упоени от своята кръв като от ново вино; и всяка плът ще узнае, че Аз съм Господ, твой Спасител и твой Изкупител, Силният Иаковов.

ГЛАВА 50.

1. Тъй казва Господ: де е разводното писмо на майка ви, с което я напуснах? или на кого от Моите заемодавци ви продадох? Ето, вие сте продадени заради греховете си, и заради вашите престъпления майка ви е напусната.

2. Защо, когато дохождах, никого нямаше, и когато виках, никой не отговаряше? Нима ръката Ми се е скратила, та не може да избавя, или нямам сила да спасявам? Ето, със заплахата Си море пресушавам, превръщам реки в пустиня; рибите в тях гният от липса на вода и умират от жажда.

3. Аз обличам небесата с мрак и вретище правя тям за покров.

4. Господ Бог Ми даде език на мъдри, за да мога с думи да подкрепя изнемогващия: всяка заран Той пробужда, пробужда ухото Ми, за да слушам като ония, които се учат.

5. Господ Бог Ми отвори ухото, и Аз се не възпротивих, не отстъпих назад.

6. Гърба Си подложих на биещите, и страните Си — на удрящите; лицето Си не скривах от поругание и заплюване.

7. И Господ Бог Ми помага; затова не се срамувам, затова държа лицето Си като кремък, и зная, че няма да остана посрамен.

8. Близо е Оня, Който Ме оправдава: кой иска да се надваря с Мене? Да застанем заедно. Кой иска да се съди с Мене? Нека пристъпи към Мене.

9. Ето, Господ Бог Ми помага: кой ще Ме осъди? Ето, те всички като дреха ще овехтеят; молец ще ги изяде.

10. Кой от вас се бои от Господа, слуша гласа на Неговия Раб? Който ходи в мрак, без светлина, да се уповава на името Господне и да се осланя на своя Бог.

11. Ето, всички вие, които палите огън, които сте въоръжени със запалени стрели, — идете в пламъка на вашия огън и на стрелите, които сте нажежили! Това ще ви бъде от Моята ръка: в мъчение ще умрете.

ГЛАВА 51.

1. Послушайте Ме вие, които ламтите за правда, които търсите Господа! Погледнете на скалата, от която сте изсечени, и в дълбочината на трапа, из който сте извлечени.

2. Погледнете на Авраама, вашия отец, и на Сарра, която ви е родила, защото Аз повиках него едничкия и го благослових и го размножих.

3. Тъй, Господ ще утеши Сион, ще утеши всичките му развалини и ще направи пустините му като рай и степите му — като градина Господня; радост и веселие ще бъде в него, славословие и песнопение.

4. Послушайте Ме, народе Мой и племе Мое, приклонете ухо към Мене! защото от Мене ще излезе закон, и Моя съд ще туря за светлина на народите.

5. Моята правда е близка; Моето спасение изгрява, и Моята мишца ще съди народите; островите ще се уповават на Мене и ще се надяват на мишцата Ми.

6. Подигнете очи към небесата и погледнете на земята долу: защото небесата ще изчезнат като дим, и земята ще овехтее като дреха, и жителите й също ще измрат; а Моето спасение ще пребъде вечно, и правдата Ми няма да престане.

7. Послушайте Ме вие, които познавате правдата, народе, който в сърцето си имаш Моя закон! Не се бойте от укора на човеците, нито се страхувайте от злословието им.

8. Защото молец ще ги сяде като дреха, и червей ще ги изяде като вълна; а Моята правда ще пребъде вовеки, и Моето спасение — из рода в род.

9. Дигни се, дигни, облечи се в сила, мишце Господня! Дигни се, както в древни дни, в отдавнашни родове! Не съкруши ли ти Раава, не порази ли крокодила?

10. Не пресуши ли ти морето, водите на голямата бездна, превърна дълбините морски на път, за да преминат изкупените?

11. И ще се върнат избавените от Господа и ще дойдат на Сион с пение, и вечна радост ще бъде над главата им; те ще намерят радост и

веселие; скръб и въздишки ще изчезнат.

12. Аз, Аз Сам съм ваш Утешител. Кой си ти, та се боиш от човека, който умира, и от човешки син, който е също, каквото е тревата,

13. и забравяш Господа, своя Творец, Който е прострял небесата и основал земята; и непрестанно, всеки ден се плашиш от яростта на притеснителя, като че той е готов да изтреби? Но де е яростта на притеснителя?

14. Скоро пленникът ще бъде освободен, и няма да умре в ямата, нито ще се нуждае от хляб.

15. Аз съм Господ твой, Който вълнува морето, та вълните му реват: Господ Саваот е името Му.

16. И Аз ще вложа Моите слова в устата ти, и със сянката на ръката Си ще те покрия, за да устроя небесата и да утвърдя земята и да кажа на Сион: „ти си Мой народ“.

17. Събуди се, събуди се, стани, Иерусалиме, ти, който из ръката на Господа си изпил чашата на яростта Му, до дъно си изпил и пресушил опивалната чаша.

18. Измежду всички синове, от него родени, няма кой да го води, и измежду всички синове, от него отхранени, няма кой за ръка да го поддържи.

19. Тебе те постигнаха две беди, кой ще те пожали? — опустошение и изтреба, глад и меч: с кого да те утеша?

20. Синовете ти изнемогнаха, лежат по ъглите на всички улици, както сърна в примка, изпълнени с гняв Господен, със заплаха от твоя Бог.

21. И тъй, изслушай това ти, който си страдалец и пиян, ала не от вино.

22. Тъй казва Господ твой, Господ и Бог твой, Който отмъщава за Своя народ: ето, Аз вземам от ръката ти опивалната чаша, дрождието от чашата на Моята ярост: ти няма вече да ги пиеш,

23. и ще я дам в ръката на твоите мъчители, които ти казваха: „падни ничком, за да минем по тебе“; и ти правеше гърба си като земя и улица за минувачите.

ГЛАВА 52.

1. Дигни се, дигни, облечи се в силата си, Сионе! Облечи се в дрехите на величието си, Иерусалиме, светий граде! защото отсега няма вече да влиза в тебе необрязан и нечист.

2. Отърси от себе си праха; стани, пленений Иерусалиме! Снеми веригите от врата си, пленена дъще Сионова!

3. защото тъй казва Господ: за нищо бяхте продадени, и без сребро ще бъдете откупени;

4. и още тъй казва Господ Бог: народът Ми ходи по-преди в Египет, за да поживее там, и Асур го притесняваше без причина.

5. И сега какво имам тука? казва Господ, — народът Ми е взет даром, владетелите им беснеят, казва Господ, и постоянно, всеки ден, името Ми се хули.

6. Затова Моят народ ще узнае името Ми; затова ще узнае в оня ден, че Аз съм Същият, Който казва: ето Ме!

7. Колко прекрасни са върху планините нозете на благовестника, който възвестява мир, благовествува радост, проповядва спасение, който говори Сиону: „Бог твой се възцари!“

8. Ето гласа на твоите стражи! Те издигнаха глас, и всички наедно ликуват, защото с очите си виждат, че Господ се връща в Сион.

9. Тържествувайте, пейте наедно, развалини Иерусалимски, защото Господ утеши народа Си — изкупи Иерусалим.

10. Възпретна Господ светата Си мишца пред очите на всички народи, — и всички краища земни ще видят спасението на нашия Бог.

11. Идете си, идете си, излезте оттам: не се допирайте до нечисто; излезте из средата му, очистете се, вие, които носите съдовете Господни!

12. защото не ще излезете набързо и не ще побегнете; защото пред вас ще тръгне Господ, и Бог Израилев ще бъде отзаде ви стража.

13. Ето, Моят Раб ще благоуспее, ще се въздигне, ще се възвиси и възвеличи.

14. Както мнозина бидоха смаяни, гледайки на Него — толкоз ликът Му беше обезобразен повече, отколкото на всеки човек, и видът

Му — повече, отколкото на синовете човешки, —

15. така Той ще смае много народи; царе ще затворят пред Него устата си, защото ще видят онова, за което не им е било говорено, и ще узнаят, каквото не са слушали.

ГЛАВА 53.

1. (Господи!) Кой повярва на това, що е чул от нас, и кому се откри мишцата Господня?

2. Защото Той изникна пред Него като младочка и като израстък из суха земя; няма в Него ни изглед, нито величие; ние Го видяхме, и в Него нямаше изглед, който да ни привлича към Него.

3. Той беше презрян и унизен пред людете, мъж на скърби и изпитал недъзи, и ние отвръщахме от Него лице си; Той беше презиран, и ние за нищо Го не смятахме.

4. Но Той взе върху Си нашите немощи и понесе нашите недъзи; а ние мислехме, че Той беше поразяван, наказван и унизяван от Бога.

5. А Той бе изпоранен за нашите грехове и мъчен за нашите беззакония; наказанието за нашия мир биде върху Него, и чрез Неговите рани ние се изцелихме.

6. Всички ние блуждаехме като овци, отбихме се всеки от пътя си, — и Господ възложи върху Него греховете на всинца ни.

7. Той бе измъчван, но страдаше доброволно и уста Си не отваряше; като овца биде Той заведен на клане, и както агне пред стигачите си е безгласно, така и Той не отваряше уста Си.

8. От затвор и съд Той биде грабнат; но рода Му кой ще обясни? защото Той бе изтръгнат от земята на живите; за престъпленията на Моя народ претърпя смърт.[1]

9. Отредиха Му гроб със злодейци, но Той биде погребан у богатия, защото не бе сторил грях, и в устата Му нямаше лъжа.

10. Но Господу биде угодно да Го съкруши, и Той Го предаде на мъчение; а кога душата Му принесе’ умилостивна жертва, Той ще види дълговечно потомство, и волята Господня успешно ще се изпълнява чрез Неговата ръка.

11. С доволство Той ще гледа подвига на душата Си; чрез познанието, което ще имат за Него, Той, Праведникът, Моят Раб, ще оправдае мнозина и греховете им върху Си ще понесе.

12. Затова Аз ще Му дам дял между великите, и със силните плячка ще дели, задето душата Си на смърт предаде, и към злодейци

биде причислен, когато между това Той понесе върху Си греха на мнозина, и за престъпниците стана ходатай.

---

[1] Според превода на 70-те: „При унижението Му Той бе лишен от праведен съд. Но рода Му кой ще обясни? Защото се отнема животът Му от земята; заради беззаконията на Моя народ бе заведен на смърт“. ↑

ГЛАВА 54.

1. Развесели се, неплодна, ти, която не раждаш; възкликни и извикай ти, която не си изпитала родилни мъки; защото напустеницата има много повече деца от оная, която има мъж, казва Господ.

2. Разшири мястото на шатрата си, разпусни покривите на жилищата си; недей се стеснява, — продължи въжата си и заякчи колците си;

3. защото ти ще се разпростреш надясно и наляво, и потомството ти ще завладее народи и ще насели опустошените градове.

4. Не бой се, защото няма да бъдеш посрамена; не се смущавай, защото няма да бъдеш поругана: ще забравиш посрамата на младостта си и няма вече да си спомняш безчестието на вдовството си.

5. Защото твоят Творец е твой съпруг; Господ Саваот е името Му, и твой изкупител е Светият Израилев; Той ще се нарече Бог на цяла земя.

6. Защото Господ те вика като жена, напусната и скърбяща духом, и като жена на младини, която е била отхвърлена, казва Бог твой.

7. За малко време те оставих, но с голяма милост ще те прибера.

8. В пламъка на гнева скрих от тебе лицето Си за кратко време, но с вечна милост ще те помилувам, казва твоят Изкупител Господ.

9. Защото това за Мене е като водите Ноеви; както се заклех, че водите Ноеви няма вече да дойдат на земята, тъй се заклех да ти се не гневя, нито да те укорявам.

10. Планини ще се поместят, и хълмове ще се поклатят, но Моята милост няма да отстъпи от тебе, и заветът на Моя мир няма да се поклати, казва милуващият тебе Господ.

11. Горкана, подхвърлена от буря, безутешница! Ето, Аз ще положа твоите камъни върху рубин и ще направя твоите основи от сапфири;

12. и ще направя твоите прозорци от рубини и твоите порти — от бисер, а цялата ти ограда — от драгоценни камъни.

13. И всички твои синове ще бъдат научени от Господа, и голям мир ще има между синовете ти.

14. Ти ще се утвърдиш с правда, далеч ще бъдеш от угнетение, понеже няма за какво да се боиш, далеч и от ужас, понеже той няма да се приближи до тебе.

15. Ето, ще се въоръжат против тебе, но това не е от Мене; който и да се въоръжи против тебе, ще падне.

16. Ето, Аз създадох ковача, който раздухва въглищата в огъня и произвежда сечиво за твоята работа, — и Аз създавам губител, който да изтребва.

17. Ни едно оръдие, направено против тебе, не ще има успех; и всеки език, който би се борил с тебе на съд, — ти ще обвиниш. Това е наследието на рабите Господни, тяхното оправдание от Мене, казва Господ.

ГЛАВА 55.

1. Вие, които жадувате! дойдете всички при водите; дори и вие, които нямате сребро, дойдете, купувайте и яжте; дойдете, купувайте вино и мляко без сребро и без плата.

2. Защо да давате сребро за онова, що не е хляб, и припечеленото си — за онова, що не насища? Послушайте Ме внимателно и яжте, що е добро, и душата ви да се наслади с тлъстина.

3. Приклонете ухо и дойдете при Мене: послушайте, и душата ви ще бъде жива, — и ще ви дам завет вечен, неизменните милости, обещани Давиду.

4. Ето, Него дадох свидетел за народите, вожд и наставник на народите.

5. Ето, ти ще призовеш народ, който не си познавал, и народите, които не са те познавали, ще побързат при тебе, заради Господа, твоя Бог, и заради Светия Израилев, защото Той те прослави.

6. Търсете Господа, когато може да Го намерите; призовавайте Го, когато е близо.

7. Нечестивецът да остави пътя си, и беззаконникът — помислите си, и да се обърне към Господа, нашия Бог, — и Той ще го помилува, защото е многомилостив.

8. Моите мисли не са ваши мисли, нито вашите пътища са Мои пътища, казва Господ.

9. Но както небето е по-високо от земята, тъй Моите пътища са по-високо от вашите пътища, и мислите Ми — по-високо от вашите мисли.

10. Както дъждът и снегът пада от небето и там се не връща, но напоява земята и я прави способна да ражда и произрастя, за да дава семе ономува, който сее, и хляб ономува, който яде, —

11. тъй и Моето слово, което излиза из устата Ми, се не връща към Мене празно, а изпълнява, що Ми е угодно, и върши онова, за което съм го Аз пратил.

12. И тъй, вие ще излезете с веселие и ще бъдете изпроводени с мир; планини и хълмове ще пеят песен пред вас, и всички дървета в

полето ще ви ръкопляскат.

13. Вместо трън ще израсте кипарис; вместо коприва ще израсте мирта; и това ще бъде за слава Господу, за личба вечна, несъкрушима.

ГЛАВА 56.

1. Тъй казва Господ: пазете правосъдие и вършете правда; защото е близко Моето спасение и откровението на Моята правда.

2. Блажен е мъжът, който върши това, и синът човешки, който се здраво придържа о това, който пази съботата да я не оскверни и варди ръката си, да не върши никакво зло.

3. Синът на другоплеменника, който се е присъединил към Господа, да не казва: „Господ съвсем ме отдели от Своя народ“, и скопецът да не казва: „ето, аз съм сухо дърво“.

4. Защото тъй казва Господ за скопците: които пазят Моите съботи и избират, що е Мене угодно, и здраво се придържат о завета Ми, —

5. тям ще дам в дома Си и в стените Си място и име по-добро, нежели на синовете и дъщерите: ще им дам вечно име, което няма да бъде изтребено.

6. И синовете на другоплеменниците, които са се присъединили към Господа, за да Му служат и да обичат името на Господа, да бъдат Негови раби — всички, които пазят съботата, да я не осквернят и здраво се придържат о завета Ми,

7. Аз ще заведа на светата Си планина и ще ги възрадвам в Моя дом за молитва: всесъженията им и жертвите им ще бъдат благоприятни върху Моя жертвеник, защото Моят дом ще се нарече молитвен дом за всички народи.

8. Господ Бог, Който събира пръснатите израилтяни, казва: към събраните у Израиля ще събирам и други.

9. Дойдете да ядете вие, всички зверове полски, всички зверове горски!

10. Стражите им са всички слепи и неразбрани: те всички са неми псета, които не могат да лаят, които лежешком бълнуват, които обичат да спят.

11. И това са псета с жадна душа, които не знаят ситост; и това са пастири неразумни: всички, от първи до последни, гледат своя път, своята печалба;

12. дойдете, казват, ще доставя вино, и ще се напием със сикер; и утре ще бъде същото, каквото днес, дори и повече.

ГЛАВА 57.

1. Праведник умира, и никой не взима това присърце; и благочестиви мъже се грабват от земята, и никой не помисля, че праведникът се от зло изтръгва.

2. Той отива в мир; които ходят по правия път, ще почиват на леглата си.

3. Но приближете се тука вие, синове на магьосница, семе на прелюбодеец и на блудница!

4. Над кого се глумите? Против кого разтваряте уста, изплезвате език? Не сте ли деца на престъпление, семе на лъжа,

5. които сте разпалвани от похот към идоли под всяко клонесто дърво, които колите деца край потоци, между скални пукнатини?

6. В гладките камъни на потоците е твоят дял; те, те са твой жребий; тям правиш ти възлияние и принасяш жертви: мога ли Аз да бъда от това доволен?

7. На висока и величава планина туряш леглото си, и там възлизаш да принасяш жертва.

8. Зад вратата, както и зад спонците, туряш твоите спомени: защото, като се отвърнеш от Мене, ти се разголваш и възлизаш; разширяваш леглото си и се уговаряш с ония от тях, с които обичаш да лежиш, — оглеждаш мястото.

9. Ти си ходила и при царя с благовонна маст и си умножавала твоите мазила, и далеч си пращала своите пратеници и си се унижавала до преизподнята.

10. От дългия си път ти си се уморявала, но не си казвала: „надеждата е изгубена!“ Все още си намирала живост в ръката си, и затова не си усещала ослабване.

11. А от кого се ти изплаши и устраши, та стана невярна и престана да Ме помниш и пазиш в сърцето си? Не е ли затова, че Аз мълчах, и при това дълго, та ти престана да се боиш от Мене?

12. Ще покажа твоята правда и твоите дела, и те не ще бъдат теб в полза.

13. Кога повикаш, ще те избави ли твоята сбирщина? — тях всички вятър ще унесе, духване ще развее; а който се Мене надява, ще наследи земята и ще владее светата Моя планина.

14. И рече: равнете, равнете, изравнете пътя, дигайте пречките от пътя на Моя народ.

15. Защото тъй казва Високият и Превъзвишеният, вечно Живеещият, — Светий е Неговото име: Аз живея в небесната височина и в светилището, също и със съкрушените и смирените духом, за да оживявам духа на смирените и да оживявам сърцата на съкрушените.

16. Защото няма вечно да водя тъжба, нито докрай да се гневя; инак, ще изнемогне пред Мене всеки дух и всяко дихание, което съм сътворил.

17. Заради греха му користолюбие Аз се гневих и го поразявах, скривах лице и негодувах; но той, като се отвърна, отиде по пътя на сърцето си.

18. Видях пътищата му, и ще го изцеля, и ще го водя и ще утешавам него и ония, които го жалят.

19. Аз ще изпълня словото: мир, мир на далечен и на ближен, казва Господ, и ще го изцеля.

20. А нечестивците са като развълнувано море, което не може да се уталожи, и чиито води изхвърлят тиня и кал.

21. Мир няма за нечестивците, казва Бог мой.

ГЛАВА 58.

1. Викай високо, не се въздържай; дигни гласа си като тръба, и посочи на народа Ми беззаконието му, и на дома Иаковов — греховете му.

2. Те всеки ден Ме търсят и искат да знаят Моите пътища като народ, който уж постъпва праведно и не оставя законите на своя Бог; те искат от Мене праведен съд, желаят да се приближат към Бога:

3. „защо ние постим, а Ти не видиш? смиряваме душите си, а Ти не знаеш?“ — Ето, в деня, когато постите, вие изпълнявате своята воля и от другите изисквате тежки трудове.

4. Ето, вие постите за караници и разпри и за да биете с дръзка ръка другите; вие не постите в това време тъй, че гласът ви да бъде чут във висинето.

5. Такъв ли е постът, който съм Аз избрал, — денят, в който човек изнурява душата си, когато навежда глава като тръст и под себе си постила вретище и пепел? Това ли ще наречеш пост и ден, Господу угоден?

6. Ето поста, който избрах: разкъсай оковите на неправдата, развържи връзките на ярема, и угнетените пусни на свобода и всеки ярем разкъсай;

7. раздели хляба си с гладните, и скитниците сиромаси заведи у дома си; видиш ли гол, — облечи го, и от еднокръвния си не се крий.

8. Тогава твоята светлина ще се яви като зора, и твоето изцеление скоро ще процъфти, и твоята правда ще тръгне пред тебе, и слава Господня ще те придружава.

9. Тогава ти ще позовеш — и Господ ще чуе, ще извикаш — и Той ще каже: ето Ме! Кога отстраниш изсред себе си ярема, престанеш да дигаш пръст и да говориш оскърбително,

10. и отдадеш на гладния душата си и нахраниш душата на страдалеца, — тогава твоята светлина ще изгрее в тъмнината, и мракът ти ще бъде като пладне;

11. и Господ ще ти бъде винаги водач, и във време на суша ще насища душата ти и ще угои костите ти, и ти ще бъдеш като напоена с

вода градина и като извор, чиито води никога не пресекват.

12. Тогава твоите потомци ще застроят вековни пустини: ти ще възстановиш основите на много поколения, и ще те наричат възстановител на развалини, възобновител на пътища за населението.

13. Ако заради съботата въздържиш ногата си да изпълнява прищевките ти в светия Мой ден, и ако наричаш съботата радост, свет ден Господен, честувуван, и ако я почетеш с това, да се не занимаваш с обикновените си работи, да угаждаш на прищевките си и да празнословиш, —

14. то ще имаш радост в Господа, и Аз ще те възкача на височини земни и ще ти дам да вкусиш наследието на Иакова, твоя отец: устата Господни изрекоха това.

ГЛАВА 59.

1. Ето, ръката на Господа не се е скъсила, та да не може да спасява, и ухото Му не е натегнало, та да не може да слуша.

2. Но беззаконията ви произведоха раздяла между вас и вашия Бог, и греховете ви отвръщат лицето Му от вас, за да не слуша.

3. Защото ръцете ви са осквернени с кръв, и пръстите ви — с беззаконие; устата ви говорят лъжа, езикът ви произнася неправда.

4. Никой не издига глас за правдата, и никой не се застъпя за истината: надяват се на суетното и говорят лъжа, зачеват зло и раждат злодейство;

5. мътят змийски яйца и тъкат паяжина: който изяде яйцата им — умира, ако пък ги стъпче — ехидна изпълзява.

6. Паяжините им ги не бива за дрехи, и те не ще се покрият с изделието си; делата им са дела неправедни, и насилието е в ръцете им.

7. Нозете им тичат към зло, и те бързат да проливат невинна кръв; мислите им — мисли нечестиви; в пътеките им — опустошение и гибел.

8. Те не знаят пътя на мира, и в пътеките им няма съд; пътищата им са изкривени, и никой, който ходи по тях, не знае мир.

9. Затова е и далеч от нас съдът, и правосъдие не достига до нас: чакаме светлина, а то тъмнина, — сияние, а ходим в мрак.

10. Пипаме стената като слепци, и ходим пипнешком като без очи; по пладне се препъваме като по мръкнало, между живите сме като мъртви.

11. Всички ревем като мечки и стенем като гълъби, чакаме съд, и няма го, — спасение, но то е далеч от нас.

12. Защото престъпленията ни пред Тебе са многобройни, и греховете ни свидетелствуват против нас; защото с нас са престъпленията ни, и беззаконията си знаем.

13. Ние изневерихме и лъгахме пред Господа и отстъпихме от нашия Бог; говорихме клевета и изневяра, зачевахме и раждахме от сърцата си лъжливи думи.

14. И съдът отстъпи назад, и правдата застана надалеч, защото истината се спъна на стъгдата, и честността не можа да влезе.

15. И изчезна истината, и който се отдалечава от злото, подлага се на оскърбление. И Господ видя това, и на очите Му беше противно, че няма съд.

16. И видя, че нямаше човек, и чуди се, че нямаше застъпник; тогава Неговата мишца Му помогна, и правдата Му Го поддържа.

17. И надяна върху Си правдата като броня, и на главата Си — шлема на спасението; и се облече в ризата на отмъщението като в дреха, и покри Себе Си с ревност като с наметало.

18. Според каквато отплата заслужават, по тая мярка ще въздаде Той: на противниците Си — с ярост, на враговете Си — с отмъщение, на островите ще въздаде заслуженото.

19. И ще се уплашат на запад от името на Господа, и на изгрев-слънце — от славата Му. Ако врагът дойде като река, — духването Господне ще го пропъди.

20. И ще дойде Изкупител за Сион и за синовете Иаковови, които са се отвърнали от нечестие, казва Господ.

21. И ето завета Ми с тях, казва Господ: Духът Ми, Който е върху тебе, и думите Ми, които вложих в устата ти, не ще отстъпят от устата ти и от устата на потомството ти и от устата на потомците на твоето потомство, казва Господ, от сега и до века.

ГЛАВА 60.

1. Дигни се, светлей (Иерусалиме); защото дойде твоята светлина, и слава Господня изгря над тебе.

2. Защото, ето, тъмнина ще покрие земята, и мрак — народите; а над тебе ще възсияе Господ, и славата Му ще се яви над тебе.

3. И народите ще дойдат към твоята светлина, и царете — към сиянието, което изгрява над тебе.

4. Подигни очи и погледай наоколо: те всички се събират, идат при тебе; твоите синове отдалеч идат, и твоите дъщери на ръце се носят.

5. Тогава ще видиш, и ще се зарадваш, и сърцето ти ще затрепти и ще се разшири, защото богатството на морето към тебе ще се обърне, имотът на народите към тебе ще дойде.

6. Множество камили ще те покрият, — дромадери от Мадиам и Ефа; те всички ще дойдат от Сава’, ще донесат злато и тамян и ще възвестят славата Господня.

7. Всички кидарски овци ще бъдат събрани при тебе; овните невайотски ще ти послужат: ще възлязат на олтара Ми като благоугодна жертва, и Аз ще прославя дома на Моята слава.

8. Кои са тия, които летят като облаци, и като гълъби — към гълъбарниците си?

9. Тъй, Мене Ме чакат островите и преди тях — тарсиските кораби, за да пренесат синовете ти отдалеч и с тях — среброто им и златото им, в името на Господа, твоя Бог, и на Светия Израилев, защото Той те прослави.

10. Тогава синове на другоземци ще градят стените ти, и техните царе — ще ти служат; защото в гнева Си те поразявах, но в благоволението Си ще бъда милостив към тебе.

11. И твоите порти ще бъдат всякога отворени, няма да се затварят ни денем, ни нощем, за да се принася при тебе имотът на народите и да се довеждат техните царе.

12. Защото народ и царства, които не поискат да ти служат, ще загинат, и такива народи ще бъдат съвсем изтребени.

13. Славата на Ливан ще дойде при тебе с кипарис, бор и кедър заедно, за да украси мястото на Моето светилище, — и Аз ще прославя подножието на нозете Си.

14. И ще дойдат при тебе с покорност синовете на ония, които те угнетяваха, и ще паднат при стъпките на нозете ти всички, които те презираха, и ще те назоват град на Господа, Сион на Светия Израилев.

15. Задето бе изоставен и намразен, тъй че никой не минаваше през тебе, — Аз ще те направя величие навеки, радост от рода в род.

16. Ти ще се насищаш с млякото на народите, и ще сучеш от царски гърди, и ще узнаеш, че Аз, Господ, съм твой Спасител и твой Изкупител, Силният Иаковов.

17. Вместо мед ще ти доставям злато, и вместо желязо — сребро, и вместо дървета — мед, и вместо камъни — желязо; и ще поставям мира за твой управител и правдата — за твои надзиратели.

18. Няма вече да се чуе насилие в земята ти, опустошение и разорение — в пределите ти; и стените си ще наричаш спасение и портите си — слава.

19. Няма вече слънцето да ти служи за дневна светлина, и сиянието на месечината — да ти свети; но Господ ще ти бъде вечна светлина, и Бог твой — твоя слава.

20. Не ще залезе вече твоето слънце, нито твоята месечина ще се скрие, защото Господ ще ти бъде вечна светлина, и ще се свършат дните на твоето тъгуване.

21. И народът ти цял ще бъде праведен, навеки ще наследи земята, — израстък от това, що съм посадил, дело на ръцете Ми, за Моя прослава.

22. От малкия ще произлязат хиляда и от най-слабия — силен народ. Аз, Господ, ще побързам да свърша това овреме.

ГЛАВА 61.

1. Духът на Господа Бога е върху Мене, защото Господ Ме помаза да благовестя на бедни, прати Ме да изцелявам съкрушени по сърце, да проповядвам на пленени освобождение и на затворници — отваряне на тъмница,[1]

2. да проповядвам благоприятната Господня година и деня за отмъщение от нашия Бог; да утеша всички тъгуващи,

3. да възвестя на тъгуващите в Сион, че тям вместо пепел ще се даде украшение, вместо плач — елейна радост, вместо отпаднал дух — славна одежда; и ще ги нарекат силни с правда, сад на Господа за Негова слава.

4. И ще застроят вековни пустини, ще възстановят стари развалини и ще подновят разорени градове, запустели от отдавнашни родове.

5. Тогава ще дойдат другоземци и ще пасат стадата ви; синове на чуждестранци ще бъдат ваши земеделци и ваши лозари.

6. А вие ще се наричате свещеници на Господа, — служители на нашия Бог ще ви наричат; ще се ползувате с имота на народите и ще се славите с тяхната слава.

7. Зарад посрамянето двойно ще ви бъде дадено; зарад похулването те ще се радват на своя дял, защото в земята си двойно ще получат; вечно веселие ще бъде у тях.

8. Защото Аз, Господ, обичам правосъдие, мразя грабеж с насилие, и ще им въздам награда по истина и ще поставя с тях вечен завет;

9. и семето им ще бъде известно между народите, и потомството им — всред племената; всички, които ги видят, ще познаят, че те са семе, от Господа благословено.

10. С радост ще се радвам в Господа, душата ми ще се развесели в моя Бог: защото Той ме облече в спасителна одежда, надяна ми дреха на правда, като на младоженец възложи венец и като невеста с накит накичи.

11. Защото — както земята произвежда растенията си, и както градина отрастува посеяното в нея, — тъй Господ Бог ще прояви правда и слава пред всички народи.

---

[1] Според превода на 70-те: „на слепи — проглеждане“. ↑

ГЛАВА 62.

1. Няма да млъкна заради Сион, нито ще се успокоя заради Иерусалим, докле правдата му не изгрее като светлина, и спасението му — като запалено светило.

2. И народите ще видят твоята правда, и всички царе — твоята слава, и ще те назоват с ново име, което устата Господни ще нарекат.

3. И ще бъдеш венец на слава в ръката Господня и царска корона — върху дланта на твоя Бог.

4. Няма вече да те наричат „изоставен“, нито земята ти вече ще наричат „пустиня“, но ще те наричат „Мое благоволение към него“, а земята ти „омъжена“, защото Господ благоволи към тебе, и земята ти се съчетава.

5. Както момък се съчетава с мома, тъй и синовете ти се съчетават с тебе; и както младоженец се радва на невеста, тъй ще се радва за тебе Бог твой.

6. На стените ти, Иерусалиме, поставих стражи, които няма да млъкнат ни денем, ни нощем. О, вие, които напомняте за Господа, не млъквайте!

7. Не млъквайте пред Него, докле Той не възстанови и докле не направи Иерусалим слава на земята.

8. Господ се закле в десницата Си и в яката Си мишца: няма вече да дам твоето жито за храна на враговете ти, и синове на чужденци няма да пият виното ти, за което си се трудил;

9. но събирачите му ще го ядат и ще славят Господа, и берачите на гроздето ще пият виното му в дворите на Моето светилище.

10. Минавайте, минавайте през портите, приготвяйте път за народа! Равнете, равнете пътя, обирайте камъните, дигнете знаме за народите!

11. Ето, Господ обявява до край-земя: кажете на дъщерята Сионова: твоят Спасител иде; наградата Му е с Него, и отплатата Му — пред Него.

12. И ще ги нарекат свет народ, изкупен от Господа, а тебе ще нарекат търсен, град неизоставен.

ГЛАВА 63.

1. Кой е Тоя, Който иде от Едом, в червени одежди от Восор, Който е тъй величествен в облеклото Си, Който пристъпя в пълната Си сила? — „Аз съм, Който изричам правда и съм силен да спасявам.“

2. — Защо Твоето облекло е червено, и Твоите одежди — като на оногова, който е жлеб тъпкал?

3. — „Аз тъпках жлеба Сам, и никой от народите не беше с Мене; Аз ги тъпках в гнева Си и ги газих в яростта Си; кръвта им пръскаше дрехите Ми, и Аз опетних цялото Си облекло;

4. защото денят за отмъщение е в сърцето Ми, и годината на изкупените от Мене настана.

5. Аз гледах, — и нямаше помощник; чудих се, че нямаше, кой да подкрепи; но Моята мишца Ми помогна, и Моята ярост — тя Ме подкрепи;

6. и в гнева Си стъпках народите, съкруших ги в яростта Си и излях наземи кръвта им.“

7. Ще спомня милостите Господни и славата Господня за всичко, що Господ ни е дарувал, и великата Негова благост към дома Израилев, която му Той оказа по Своето милосърдие и по многото Си щедрости.

8. Той каза: „наистина, те са Мой народ, деца, които няма да слъжат“, — и Той биде за тях Спасител.

9. Във всяка тяхна скръб Той ги не оставяше, и Ангелът на лицето Му ги спасяваше; по любовта Си и по благосърдието Си Той ги изкупи, взе и ги носи през всички древни дни.

10. Но те се възбунтуваха и огорчиха Светия Негов Дух; затова Той им стана неприятел: Сам воюва против тях.

11. Тогава народът Му си спомни древните дни, дните Моисееви: де е Оня, Който ги изведе от морето с пастира на Своите овци? Де е Оня, Който вложи в сърцето му Светия Свой Дух,

12. Който води Моисея за дясна ръка с величествената Си мишца, раздели пред тях водите, за да Си създаде вечно име;

13. Който ги води през бездни, като кон по степи, и те се не препъваха?

14. Както стадо слиза в долина, — Дух Господен ги води към покой. Тъй води Ти народа Си, за да Си създадеш славно име.

15. Назърни от небесата и погледай от жилището на Твоята светиня и на Твоята слава: де е Твоята ревност и Твоята мощ? Голямото Твое милосърдие и Твоите към мене милости са спрени.

16. Само Ти си наш Отец; защото Авраам не ни познава, нито Израил ни признава за свои; Ти, Господи, си наш Отец, отвека Твоето име е: „Изкупител наш“.

17. Защо, Господи, си допуснал да се отбием от Твоите пътища, да се ожесточи сърцето ни, за да Ти се не боим? Обърни се заради Твоите раби, заради колената на Твоето наследие.

18. Кратко време владя над него народът на Твоята светиня: враговете ни потъпкаха Твоето светилище.

19. Ние станахме такива, над които Ти като че никога не си владял, и над които името Ти не се е именувало.

ГЛАВА 64.

1. О, да беше Ти раздрал небесата и слязъл! Планините биха се разтопили от лицето Ти

2. като от огън, който разтопява, като от огън, който вода възварява, за да направиш името Си известно на Твоите врагове; от Твоето лице биха трепнали народите.

3. Когато извършваше страшни дела, от нас неочаквани, и слизаше, — планините се топяха от Твоето лице.

4. Защото отвека не бяхме слушали, не бяхме внимавали с ухо, и никое око не бе виждало други бог, освен Тебе, който да е сторил толкова за онези, които се нему надяват.

5. Ти милостиво срещаше всекиго, който се радваше и който вършеше правда, който Те спомняше в Твоите пътища. Но, ето, Ти се разгневи, защото ние отдавна грешихме; и как тогава ще бъдем спасени?

6. Всички ние станахме като нечист човек, и всяка наша правда — като зацапана дреха; и всички посърнахме като лист, и беззаконията ни като вятър ни отнасят.

7. И няма призоваващ Твоето име, който би установил да се държат здраво о Тебе; затова Ти скри от нас лицето Си и ни остави да гинем от беззаконията си.

8. Но сега, Господи, Ти си наш Отец; ние сме глина, а Ти — наш ваятел, и всинца сме дело на Твоите ръце.

9. Недей се гневи безмерно, Господи, и недей вечно помни беззаконието. Погледни прочее: ние всички сме Твой народ.

10. Градовете на Твоята светиня станаха на пустиня; на пустиня стана Сион; Иерусалим е опустошен.

11. Домът на нашето освещение и на нашата слава, дето отците ни Те прославиха, е с огън изгорен, и всичките ни драгоценности са разграбени.

12. След това, ще ли се още въздържаш, Господи, ще ли мълчиш и ни наказваш безмерно?

ГЛАВА 65.

1. Аз се открих на ония, които не питаха за Мене; намериха Ме ония, които Ме не дириха: „ето Ме, ето Ме!“ казвах на народ, който се не наричаше с Мое име.

2. Весден простирах ръце Си към непокорния народ, който ходеше в недобър път, по своите помисли, —

3. към народ, който постоянно Ме оскърбява в лицето, принася жертви в дъбравите и пали тамян на чирепи,

4. седи в гробове и нощува в пещери; яде свинско месо, и в съдовете му има гнусно вариво;

5. който казва: „спри се, не се доближавай до мене, защото съм свет за тебе“. Те са дим за обонянието Ми, — огън, който гори всеки ден.

6. Ето какво е написано пред лицето Ми: няма да премълча, но ще отплатя, ще отплатя в пазвата им

7. за техните беззакония, казва Господ, и заедно за беззаконията на бащите им, които кадяха тамян по планини, и по хълмове Ме хулеха, — и ще отмеря в пазвите им за техните прежни деяния.

8. Тъй казва Господ: кога в грозда има мъст, тогава казват: не го повреждай, защото в него има благословение; същото ще направя и за Моите раби, та всички да не погубя.

9. И ще произведа от Иакова семе, и от Иуда — наследник на Моите планини, и това ще наследят Моите избрани, и там ще живеят рабите Ми.

10. И Сарон ще бъде пасбище за овци, и долина Ахор — пладнище за говедата на Моя народ, който Ме подири.

11. А вас, които оставихте Господа, забравихте Моята света планина, готвите трапеза за Гада[1] и разтваряте пълна чаша за Мени[2], —

12. вас обричам на меч, всички ще се наведете за клане, защото виках — и не отговаряхте, говорих — и не слушахте, но вършихте зло пред очите Ми и избирахте онова, каквото Ми беше неугодно.

13. Затова тъй казва Господ Бог: ето, рабите Ми ще ядат, а вие ще гладувате; рабите Ми ще пият, а вие ще се мъчите от жажда;

14. рабите Ми ще се веселят, а вие ще бъдете в срам; рабите Ми ще пеят от сърдечна радост, а вие ще пищите от сърдечна скръб и ще ридаете от съкрушен дух.

15. И ще оставите името си на Моите избрани за проклятие; и тебе ще убие Господ Бог, а рабите Си ще назове с друго име,

16. с което, който се благославя на земята, ще се благославя с Бога на истината; и който се кълне на земята, ще се кълне в Бога на истината, — защото предишните скърби ще бъдат забравени и скрити от Моите очи.

17. Защото ето, Аз творя ново небе и нова земя и предишните няма вече да се споменуват, нито наум ще дойдат.

18. А вие ще се веселите и ще се радвате вовеки за това, което Аз творя; защото ето, творя Иерусалим за веселие, и народа му — за радост.

19. И ще се радвам за Иерусалим и ще се веселя за Моя народ; и няма вече да се чува в него глас от плач и глас от писък.

20. Там няма да има вече малолетен и старец, който да не достига пълните си дни; защото стогодишник ще умира като момче, но стогодишен грешник ще бъде проклеван.

21. И ще съграждат къщи и ще живеят в тях, ще садят лозя и ще ядат плодовете им.

22. Няма да градят, за да живее друг, няма да садят, за да яде друг; защото дните на народа Ми ще бъдат като дните на дърво, и Моите избрани дълго ще се ползуват с изделието на ръцете си.

23. Няма да се трудят напразно и да раждат деца за скръб; защото ще бъдат семе, благословено от Господа, и потомците им с тях.

24. И преди те да са повикали, Аз ще отговоря; те още ще говорят, и Аз вече ще ги чуя.

25. Вълк и агне ще пасат заедно, и лъвът ще яде слама като вол, а за змията прахът ще бъде храна: те не ще причиняват зло и вреда по цялата Ми света планина, казва Господ.

---

[1] Богиня на щастието. ↑

[2] Орисница. ↑

ГЛАВА 66.

1. Тъй казва Господ: небето е Мой престол, а земята — подножие на нозете Ми; де тогава ще съградите дом за Мене, и де е мястото на Моя покой?

2. Защото всичко това е сътворила Моята ръка, и всичко това е Мое, казва Господ. А ето на кого ще погледна: на смирения и съкрушения духом и на треперещия пред Моето слово.

3. А (беззаконник,) който коли вол, е също, като който убива човек; който принася агне в жертва, е също, като който удушва куче; който принася семидал, е също, като който принася свинска кръв; който кади тамян (за спомен), е също, като който се моли на идол; и както те са избрали своите си пътища, и душата им намира удоволствие в гнусотиите им, —

4. тъй и Аз ще употребя тяхната измама и ще напратя върху им това, що е за тях ужасно; защото виках — и нямаше кой да отговаря, говорих — и те не слушаха, а вършеха зло пред очите Ми и избираха, каквото Ми беше неугодно.

5. Чуйте словото на Господа вие, които треперите пред словото Му: вашите братя, които ви мразят и които ви гонят за Моето име, казват: „нека Господ яви Себе Си в слава, и ние ще погледаме веселието ви“. Но те ще бъдат посрамени.

6. Ето, шум из града, глас из храма, гласът на Господа, Който дава отплата на враговете Си.

7. Още не бе изпитала родилни мъки, и роди; преди да бяха настъпили болките и, роди син.

8. Кой е слушал такова нещо? Кой е виждал подобно на това? Възниквала ли е страна в един ден? Раждал ли се е народ отведнъж, както Сион: току-що се замъчил от родилни болки, — роди синовете си?

9. Ще докарам ли до раждане, и няма да дам да роди? казва Господ. Или давайки сила да роди, ще заключа ли утробата? казва Бог твой.

10. Развеселете се с Иерусалим и радвайте се за него всички, които го обичате! Възрадвайте се с него радостно всички, които тъгувате за него,

11. за да се храните и насищате от гърдите на утехите му, да се опивате и наслаждавате от преизобилната му слава.

12. Защото тъй казва Господ: ето, ще насоча към него мир като река, и богатството на народите — като поток, който се разлива, за ваша наслада; на ръце ще ви носят и на колене ще ви галят.

13. Както утешава някого майка му, тъй ще ви утеша и Аз, и вие ще бъдете утешени в Иерусалим.

14. И ще видите това, и ще се възрадва сърцето ви, и костите ви ще цъфнат като злак, и ръката на Господа ще се яви върху рабите Му, а на враговете Си Той ще се разгневи.

15. Защото ето, ще дойде Господ в огън, и колесницата Му — като вихър, за да излее гнева Си с ярост и заплахата Си — с пламнал огън.

16. Защото Господ с огъня и с меча Си ще произведе съд над всяка плът, и много ще бъдат поразените от Господа.

17. Ония, които се осветяват и очистят в дъбравите един след друг, които ядат свинско месо и гнусотии и мишки, — всички ще загинат, казва Господ.

18. Защото Аз зная деянията им и мислите им; и ето, ще дойда да събера всички народи и езици, и те ще дойдат и ще видят славата Ми.

19. И ще туря на тях белег, и от спасените измежду тях ще пратя към народите: в Тарсис, в Пула и Луда, към ония, които опъват лък, в Тубала и Явана, в далечните острови, които не са слушали за Мене и не са видели славата Ми; и те ще възвестят на народите Моята слава

20. и ще представят всичките ви братя от всички народи в дар Господу на коне и колесници, на носилки, на мулета и на бързи камили, — на светата Ми планина, в Иерусалим, казва Господ, — също както синовете Израилеви принасят дар в дома Господен в чист съд.

21. Измежду тях ще взимам тъй също свещеници и левити, казва Господ.

22. Защото, както новото небе и новата земя, които Аз ще сътворя, ще бъдат винаги пред лицето Ми, казва Господ, тъй ще пребъде и семето ви и името ви.

23. Тогава от месец на месец, и от събота на събота ще дохожда всяка плът пред лицето Ми на поклонение, казва Господ.

24. И ще излизат и ще видят труповете на людете, които са отстъпили от Мене; защото червеят им не ще умре, нито огънят им ще угасне; и ще бъдат гнусота за всяка плът.

КНИГА НА ПРОРОК ИЕРЕМИЯ

1930

ГЛАВА 1.

1. Думи на Иеремия, — син на Хелкия, един от свещениците в Анатот, в земята Вениаминова, —

2. към когото биде слово Господне в дните на Иосия, син на иудейския цар Амона, в тринайсетата година от царуването му,

3. и също в дните на Иоакима, син на иудейския цар Иосия, до края на единайсетата година на Седекия, син на иудейския цар Иосия, до преселението на Иерусалим в петия месец.

4. И биде към мене слово Господне:

5. преди да те образувам в утробата, Аз те познах, и преди да излезеш из утробата, осветих те: поставих те пророк за народите.

6. Аз пък отговорих: о, Господи Боже! не умея да говоря, защото съм още млад.

7. Но Господ ми рече: не казвай: „млад съм“, защото до всички, до които те пратя, ще идеш, и всичко, що ти заповядам, ще кажеш.

8. Не бой се от тях; защото Аз съм с тебе, за да те избавям, рече Господ.

9. И протегна Господ ръка и се докосна до устата ми; и рече ми Господ: ето, Аз турих Моите думи в устата ти.

10. Гледай, Аз те поставих днес над народи и царства, за да изкореняваш и разоряваш, да погубваш и разрушаваш, да съзидваш и насаждаш.

11. И биде слово Господне към мене: що виждаш, Иеремие? Отговорих: виждам клонче от миндално дърво.

12. Господ ми рече: добре виждаш, защото Аз бдя над Моето слово, за да се изпълни то скоро.

13. И биде слово Господне към мене втори път: що виждаш? Отговорих: виждам раздухван от вятъра котел, който ври, и лицето му е към север.

14. И рече ми Господ: от север ще нахлуе нещастието върху всички жители на тая земя.

15. Защото ето, Аз ще свикам всички племена на северните царства, говори Господ, и те ще дойдат, и ще тури всяко престола си

при входа на иерусалимските порти, около всичките му стени и във всички иудейски градове.

16. И ще произнеса върху тях Моите присъди за всички техни беззакония, задето Ме оставиха и кадиха тамян на другоземни богове и се покланяха на изделия от свои ръце.

17. А ти препаши бедрата си и стани, та им кажи всичко, що ти заповядам; не бъди малодушен пред тях, за да те не поразя пред очите им.

18. И ето, Аз те поставих днес като укрепен град, като железен стълб и като медна стена против цялата тая земя, против царете на Иуда, против князете му, против свещениците му и против народа на тая земя.

19. Те ще воюват против тебе, ала не ще ти надвият; защото Аз съм с тебе, за да те избавям, говори Господ.

ГЛАВА 2.

1. И биде слово Господне към мене:

2. иди и извикай в ушите на дъщерята Иерусалимска: тъй говори Господ: спомням си дружбата на твоята младост, твоята любов, когато ти беше невеста, когато тръгна след Мене в пустиня, в незасята земя.

3. Израил беше Господу светиня, първоберка от плодовете Му: всички, които го пояждаха, биваха осъждани, постигаше ги нещастие, казва Господ.

4. Чуйте словото Господне, доме Иаковов и всички родове на дома Израилев!

5. Тъй говори Господ: каква неправда намериха в Мене бащите ви, та се отдалечиха от Мене, отидоха след суетата и станаха суетни;

6. и не рекоха: де е Господ, Който ни изведе из Египетската земя, води ни по пустинята, по земя пуста и ненаселена, по земя суха, по земя на смъртна сянка, по която никой — не е ходил и дето човек не е живял?

7. И Аз ви въведох в земя плодородна, за да се храните от плодовете й и от благата й; а вие влязохте и осквернихте земята Ми, и притежанието Ми направихте гнусота.

8. Свещениците не казваха: де е Господ? и учителите на закона Ме не познаваха, и пастирите се отметнаха от Мене, и пророците пророчествуваха в името на Ваала и ходиха след ония, които не помагат.

9. Затова Аз още ще се съдя с вас, казва Господ, и със синовете на вашите синове ще се съдя.

10. Защото идете на Хитимските острови и разгледайте, и пратете в Кедар и разузнайте усърдно и вижте: бивало ли е там нещо подобно на това?

11. Променил ли е някой народ боговете си, макар те и да не са богове? а Моят народ променяше славата си за онова, което не помага.

12. Чудете се на това, небеса, треперете и се ужасете, казва Господ.

13. Защото две злини извърши Моят народ: Мене, Източника на жива вода, оставиха и си издълбаха пукнати водоеми, които не могат да държат вода.

14. Нима Израил е роб? или той е роб домороден? защо той стана плячка?

15. Зарикаха против него млади лъвове, нададоха вик и направиха земята му пустиня; градовете му са изгорени, без жители.

16. И синовете на Мемфис и Тафна ти обгризаха темето.

17. Не причини ли си ти сам това, като остави твоя Господ Бог в това време, когато Той те водеше по пътя?

18. И сега, за какво ще отиваш в Египет да пиеш вода от Нил? и за какво ще отиваш в Асирия да пиеш вода от реките й?

19. Ще те накаже нечестието ти, и твоето отстъпничество ще те изобличи; и тъй, познай и размисли, колко лошо и горчиво е туй, дето остави твоя Господ Бог, и не те е страх от Мене, казва Господ, Бог Саваот.

20. Защото отдавна Аз строших ярема ти, разкъсах твоите вериги, и ти казваше: „няма да служа на идоли“, а между туй на всеки висок хълм и под всяко клонесто дърво ти блудствува.

21. Аз те посадих като благородна лоза — най-чисто семе; а как се ти превърна у Мене в дива издънка от чужда лоза?

22. Затова, макар и да се умиеш със сапун и да употребиш много луга, — твоето нечестие е отбелязано пред Мене, казва Господ Бог.

23. Как можеш каза: аз не се оскверних, аз не ходих след Ваала? Вгледай се в твоето поведение в долината, познай, що върши ти, буйна камило, която припкаш насам — нататък!

24. Кой може удържа привикналата на пустиня дива ослица, която със страст в душата си гълта въздух? Всички, които я търсят, не ще се уморят: в месеца й ще я намерят.

25. Не давай на нозете си да износват обущата, и гърлото ти — да се мъчи от жажда. Но ти рече: не се надявай, не! защото любя чуждите и ще ходя подир тях.

26. Както крадец, кога го хванат, бива посрамен, — тъй се посрами Израилевият дом: те, царете им, князете им, свещениците им и пророците им, —

27. думайки на дървото: „ти си мой баща“, и на камъка: „ти ме роди“; защото те обърнаха към Мене гръб, а не лице; а през време на

своето нещастие ще говорят: „стани и ни избави!“

28. Де са прочее твоите богове, които си ти направи? Нека те станат, ако могат те спаси през време на твоето нещастие; защото, колкото градове имаш, толкова и богове имаш, о, Иудо!

29. Защо да се препирате с Мене? Всинца вие (нечестиво постъпвахте и) грешехте против Мене, казва Господ.

30. Напразно поразявах децата ви: те не се вразумиха; вашият меч като изтребящ лъв поядаше пророците ви (и вие се не уплашихте).

31. О, роде! чуйте словото Господне: бях ли Аз пустиня за Израиля? бях ли земя на мрак? А защо Моят народ казва: ние сами сме си господари, няма вече да дойдем при Тебе?

32. Забравя ли девица украшението си, и невеста — накита си? а Моят народ Ме забрави — има вече безброй дни.

33. Как изкусно ти насочваш пътищата си, за да придобиеш любов! и заради това дори и към престъпления нагаждаше твоите пътища.

34. Дори по твоите скутове има кръв от бедните, невинни люде, които ти не завари при разбиването; и, при все това,

35. казваш: понеже съм невинна, навярно гневът Му ще се отвърне от мене. — Ето, Аз ще се съдя с тебе, задето казваш: „не съгреших“.

36. Защо тъй много се скиташ, менявайки пътя си? Ти също ще бъдеш посрамена и от Египет, както биде посрамена от Асирия;

37. и от него ще излезеш с ръце на глава, защото отхвърли Господ твоите надежди и не ще имаш с тях сполука.

ГЛАВА 3.

1. Казват: ако мъж напусне жена си, и тя го остави и стане жена на друг мъж, може ли тя да се върне при него? Не ще ли с това да се оскверни оная земя? А ти с мнозина любовници блудствува, — и при все туй върни се при Мене, казва Господ.

2. Дигни очи към оброчищата и разгледай, де не са блудствували с тебе? По пътища седеше ти заради тях като арабин в пустиня, и оскверни земята с твоя блуд и с твоето лукавство.

3. Заради това бидоха спрени дъждовете и нема’ късен дъжд; но ти имаше чело на блудница, — изгуби сра’ма.

4. Не ще ли викаш отсега към Мене: Отче, Ти беше наставник на младостта ми!

5. Нима Той винаги ще бъде в гняв? и нима вечно ще го задържа в Себе Си? Ето, що говориш ти, а вършиш зло и в него успяваш.

6. Господ ми рече в дните на цар Иосия: видя ли ти, що върши отстъпницата, дъщерята Израилева? Тя ходи на всяка висока планина и под всяко клонесто дърво, и там блудствува.

7. И след като тя вършеше всичко това, Аз казвах: върни се при Мене; но тя се не върна; и видя това вероломната й сестра Иудея.

8. И видях, че, когато заради всички прелюбодейства на отстъпницата, дъщерята Израилева, Аз я напуснах и й дадох разводно писмо, вероломната й сестра, Иудея, не се побоя, а отиде и сама блудствува’.

9. И с явно блудодейство тя оскверни земята, и прелюбодействуваше с камък и с дърво.

10. Но при все това вероломната й сестра Иудея не се обърна към Мене от все сърце, а само присторено, каза Господ.

11. И рече ми Господ: отстъпницата, дъщерята Израилева, излезе по-права, нежели вероломна Иудея.

12. Иди прогласи тия думи към север и речи: върни се, отстъпнице, дъще Израилева, казва Господ. Аз не ще излея върху вас Моя гняв; защото Аз съм милостив, казва Господ, — няма вечно да негодувам.

13. Признай само вината си: защото ти отстъпи от твоя Господ Бог и разпътствува с чужди под всяко клонесто дърво, а Моя глас не слушахте, казва Господ.

14. Върнете се, деца отстъпници, казва Господ, защото Аз се съчетах с вас, и ще взема от вас по едного от град и по двама от племе и ще ви заведа на Сион.

15. И ще ви дам по сърце Си пастири, които ще ви пасат със знание и благоразумие.

16. И кога се размножите и станете многоплодни по земята, тогава, казва Господ, не ще говорят вече: „ковчегът на завета Господен“; той и наум не ще им дойде, и не ще си спомнят за него, нито ще дохождат при него, нито пък ще го има вече.

17. В него време ще нарекат Иерусалим престол на Господа; и всички народи заради името Господне ще се съберат в Иерусалим и няма вече да постъпват по упорството на лошото си сърце.

18. В ония дни Иудиният дом ще дойде при Израилевия дом, и ще дойдат заедно из северната земя в земята, която Аз дадох за наследство на отците ви.

19. И казвах Аз: как да те причисля към децата и да ти дам желаната земя, най-прекрасното наследство на много народи? И рекох: ти ще Ме наричаш твой отец и не ще отстъпиш от Мене.

20. Но, наистина, както жена вероломно изневерява на съпруга си, тъй вероломно постъпихте с Мене вие, доме Израилев, казва Господ.

21. Чува се глас по оброчищата, жален плач на Израилевите синове, задето те извратиха своя път, забравиха Господа, своя Бог.

22. Върнете се, размирни деца: Аз ще изцеря вашето непокорство. — Ето, ние идем при Тебе, защото Ти си Господ, Бог наш.

23. Наистина, напразно се надяваме на хълмовете и на многото планини; наистина, в нашия Господ Бог е Израилевото спасение!

24. От младините ни тая гнусота унищожаваше трудовете на нашите бащи, овците и воловете им, синовете и дъщерите им.

25. Ние лежим в своя срам, и нашият срам ни покрива, защото грешихме пред нашия Господ Бог, — ние и бащите ни, от младините ни и до тоя ден, — и не слушахме гласа на Господа, нашия Бог.

ГЛАВА 4.

1. Ако искаш да се обърнеш, Израилю, казва Господ, към Мене се обърни; и ако махнеш гнусотиите си от Моето лице, ти не ще се скиташ.

2. И ще се кълнеш: жив Господ! в истина, съд и правда; и народите от Него ще се благославят и с Него ще се хвалят.

3. Защото тъй казва Господ към мъжете на Иуда и на Иерусалим: разорете си нови ниви и не сейте между тръни.

4. Обрежете се заради Господа и снемете крайната плът от сърцето си, Иудини мъже и иерусалимски жители, да се не яви Моят гняв като огън и да не пламне неугасно поради вашите лоши наклонности.

5. Обявете в Иудея и разгласете в Иерусалим, говорете и тръбете с тръба по земята; викайте гръмко и казвайте: „съберете се, и да отидем в укрепените градове“.

6. Издигнете знаме към Сион — бягайте, не се спирайте, защото Аз ще докарам от север нещастие и голяма гибел.

7. Излиза лъв из своя гъстак, и тръгва изтребителят на народите: той излиза от мястото си, за да направи земята ти пустиня, градовете ти ще бъдат съсипани, ще останат без жители.

8. Затова препашете се с вретище, плачете и ридайте, защото яростта на Господния гняв не ще се отвърне от нас.

9. И в оня ден, казва Господ, ще замре сърцето на царя и сърцето на князете, ще се ужасят свещеници и ще се слисат пророци.

10. И рекох: о, Господи Боже! Нима Ти само лъга тоя народ и Иерусалим, като думаше: „мир ще бъде у вас“; а между това меч допря до душата?

11. В него време ще бъде казано на тоя народ и на Иерусалим: палещ вятър духа от пустинните височини върху пътя на дъщерята на Моя народ, не за да вее, нито да очистя.

12. И оттам ще дойде към Мене вятър по-силен от тоя, и Аз ще произнеса съд над тях.

13. Ето, подига се той като облак, и колесниците му са като вихър, конете му са по-бързи от орли; горко ни! защото ще бъдем съсипани.

14. Измий злото от сърце си, Иерусалиме, за да се спасиш: докога ще се гнездят злочестиви мисли в тебе?

15. Защото вече се носи глас от Дан, и гибелна вест — от Ефремова планина:

16. обадете на народите, известете на Иерусалим, че идат от далечна земя обсаждачи и с виковете си изпълнят градовете на Иудея.

17. Като пазачи на ниви те го обграждат отвред, защото той се дигна против Мене, казва Господ.

18. Това ти причиниха твоите пътища и твоите работи; от твоето нечестие ти е тъй горчиво, че достига до сърце ти.

19. Утробо моя! утробо моя! скърбя вдън-сърце си, вълнува се в мене сърцето ми, не мога да мълча; защото ти чуваш, душо моя, звук от тръба, шум от битка.

20. Беда след беда: цяла земя се опустошава, внезапно се събориха шатрите ми, мигновено — сенниците ми.

21. Дълго ли време ще гледам знаме, ще слушам тръбен звук?

22. Това произлиза оттам, че Моят народ е глупав, не Ме познава: те са неразумни деца, и няма у тях разсъдък: те са умни за зло, ала не умеят да вършат добро.

23. Гледам земята — и ето, тя е разорена и пуста, — небесата, и няма на тях светлина.

24. Гледам планините — и ето, те треперят, и всички хълмове се клатят.

25. Гледам — и ето, няма човек, и всички небесни птици са отлетели.

26. Гледам — и ето, Кармил е пустиня, и всичките му градове са съсипани от лицето Господне, от яростта на гнева Му.

27. Защото тъй рече Господ: цялата земя ще бъде опустошена, ала пълно изтребление няма да направя.

28. Ще заплаче земята поради това, и небесата ще се помрачат горе, защото Аз казах, Аз реших, и не ще се разкая за това, нито ще отстъпя от него.

29. От шума на конници и на стрелци ще се разбягат всички градове: те ще отидат в гъсти лесове и ще се възкачат по скали; всички

градове ще бъдат напуснати, и в тях не ще има ни един жител.

30. А ти, опустошена, какво ще правиш? Ако и да се обличаш в пурпур, ако и да се украсяваш със златни накити, изписваш с краски очите си — напразно се украсяваш: презряха те любовниците — те търсят душата ти.

31. Защото Аз слушам глас като на жена, кога ражда, стон като на тази, която ражда пръв път, глас на дъщерята Сионска; тя стене, простирайки ръце: „о, горко ми! душата ми чезне пред убийците“.

ГЛАВА 5.

1. Походете по иерусалимските улици, погледайте, разузнайте и потърсете по стъгдите му, не ще ли намерите човек, няма ли такъв, който да пази правда, който да търси истината? — Аз бих пощадил Иерусалим.

2. Макар те и да говорят: жив Господ! но се кълнат лъжливо.

3. О, Господи, Твоите очи не са ли обърнати към истината? Ти ги поразяваш, а те не усещат болка; Ти ги изтребяш, а те не искат да се вразумят; направили са лицата си по-твърди от камък — не искат да се обърнат.

4. И рекох си: това са, може би, сиромаси; те са глупави, защото не знаят пътя Господен, закона на своя Бог.

5. Ще ида при големците и ще поговоря с тях, защото те знаят пътя Господен, закона на своя Бог. Но и те всички строшиха ярем, разкъсаха вериги.

6. Поради това лъв из гората ще ги порази, пустинен вълк ще ги изтреби, леопард ще ги дебне край градовете им: който излезе из тях, ще бъде разкъсан; защото се умножиха престъпленията им, усилиха се техните отстъпничества.

7. Как да ти простя това? Твоите синове Ме оставиха и се кълнат в ония, които не са богове. Аз ги насищах, а те прелюбодействуваха и на тълпи отиваха в къщите на блудниците.

8. Това са охранени коне: всеки от тях цвили подир жената на ближния си.

9. Нима не ще накажа заради туй? казва Господ; и душата Ми не ще ли отмъсти на такъв народ, като тоя?

10. Качвайте се на стените му и събаряйте, но не докрай; унищожете зъберите им, защото те не са Господни;

11. защото домът Израилев и домът Иудин постъпиха с Мене твърде вероломно, казва Господ:

12. те слъгаха против Господа и рекоха: „няма Го, беда не ще ни сполети, и ние не ще видим ни меч, ни глад.

13. И пророците са вятър, и слово (Господне) няма в тях, върху тях самите нека това се сбъдне“.

14. Затова тъй казва Господ, Бог Саваот: задето говорите такива думи, ето, Аз ще направя Моите думи в устата ти огън, а тоя народ — дърва, и тоя огън ще ги погълне.

15. Ето, ще доведа против вас, доме Израилев, народ отдалеч, казва Господ, народ силен, народ стародавен, народ, чийто език не знаеш, и не ще разбираш, какво той говори.

16. Колчанът му е като отворен гроб; всички те са храбри люде.

17. И ще изядат жетвата ти и хляба ти, ще изядат синовете ти и дъщерите ти, ще изядат овците ти и воловете ти, ще изядат лозето ти и смокините ти; ще разрушат с меч укрепените ти градове, на които ти се надяваш.

18. Но и в ония дни, казва Господ, не ще ви изтребя докрай.

19. И ако кажете: защо нашият Господ Бог ни прави всичко това? отговори: понеже Ме оставихте и служихте на чужди богове в своя земя, то ще служите на чужденци не във ваша земя.

20. Обявете това в дома Иаковов, разгласете в Иудея, думайки:

21. чуй това, народе глупав и неразумен, който имаш очи, а не видиш, имаш уши, а не чуваш:

22. от Мене ли се не боите, казва Господ, пред Мене ли не треперите? Аз турих пясъка за граница на морето, за вечен предел, който то не ще премине; и макар вълните му да навалят, но не могат да надделеят; макар те да вилнеят, но не могат го прехвърли.

23. А тоя народ има сърце буйно и размирно: те отстъпиха и тръгнаха;

24. и не рекоха в сърцето си: да се уплашим от нашия Господ Бог, Който ни дава овреме дъжд ранен и късен, пази за нас седмиците, отредени за жетва.

25. Вашите беззакония отблъснаха това, и вашите грехове отстраниха от вас това добро.

26. Защото измежду Моя народ има нечестивци: пазят като птицеловци, нишат се по земята, залагат примка и удавят човеци.

27. Като клетка, пълна с птици, домовете им са пълни с измама: чрез това те се и въздигнаха и разбогатяха,

28. затлъстяха, угоиха се, преминаха дори всяка мярка на злото, не разгледват съдебни дела, дела на сираци; добруват и не отсъждат

справедливите дела на сиромаси.

29. Нима не ще накажа заради това? казва Господ; и не ще ли отмъсти душата Ми на такъв народ, като тоя?

30. Нещо изумително и ужасно става в тая земя:

31. пророци пророкуват лъжа, свещеници господаруват чрез тях — и Моят народ обича това. Какво прочее ще правите след всичко това?

ГЛАВА 6.

1. Бягайте, деца Вениаминови, изсред Иерусалим, тръбете с тръба в Текоя и обадете чрез огън в Беткарем, защото откъм север се явява беда и голяма гибел.

2. Аз ще разруша дъщерята Сионова, гиздава и изнежена.

3. Ще дойдат при нея пастири със стадата си, ще разпънат шатри около нея; всеки ще пасе своя дял.

4. Гответе против нея война; ставайте да тръгнем попладне. Горко ни! денят вече преваля, стелят се вечерни сенки.

5. Ставайте, да вървим и нощем, и да съборим нейните чертози!

6. Защото тъй казва Господ Саваот: сечете дървета и дигайте насипи против Иерусалим; тоя град трябва да се накаже: в него се върши всякакво угнетение.

7. Както от извор блика вода, тъй и от него блика зло: в него се чуе насилие и грабеж, пред Моето лице има винаги обиди и рани.

8. Вразуми се, Иерусалиме, за да се не острани от тебе душата Ми и да те не направя пустиня, земя необитаема.

9. Тъй казва Господ Саваот: докрай ще оберат останките на Израиля, като грозде; работи с ръката си, както берач на грозде, кога пълни кошници.

10. Кому да говоря и кого да убеждавам, за да слушат? Ето, тяхното ухо е необрязано, и те не могат да чуват; ето, словото Господне у тях е на присмех; то им е неприятно.

11. Поради това аз съм преизпълнен с Господня ярост, не мога да я държа в себе си; ще я излея върху децата на улицата и върху събранието на младежите; ще бъдат взети мъж с жена, старец с престарял.

12. И къщите им ще преминат у други, също нивите и жените; защото ще простра ръката Си върху жителите на тая земя, казва Господ.

13. Защото от малък до голям всеки от тях се е предал на корист, и пророк и свещеник — всички действуват лъжливо;

14. лекуват раните на Моя народ лекомислено, думайки: „мир! мир!“, а мир няма.

15. Срамуват ли се те, като вършат гнусотии? Не, никак не се срамят и не се червят. Затова ще паднат между падналите, и във време на Моето посещение ще бъдат съборени, казва Господ.

16. Тъй казва Господ: спрете се във вашите пътища, разгледайте и разпитайте за стародавните пътища, де е добрият път, вървете по него, и ще намерите покой на душите си. Но те рекоха: няма да вървим.

17. И поставих пазачи над вас, като реках: слушайте тръбния звук. Но те казаха: няма да слушаме.

18. И тъй, чуйте народи, и знай, събрание, какво ще стане с тях.

19. Чуй, земьо: ето, ще напратя върху тоя народ гибел, плод на помислите им; защото те не слушаха Моите думи и Моя закон отхвърлиха.

20. За какво Ми е ливан, който иде от Сава’, и благовонна тръстика — от далечна страна? Вашите всесъжения не са Ми угодни, и вашите жертви не са Ми приятни.

21. Затова тъй казва Господ: ето, поставям пред тоя народ препънки, и ще се препънат о тях баща и деца заедно, съсед и негов приятел, и ще загинат.

22. Тъй казва Господ: ето, иде народ от северна земя, и голям народ се подига от земните краища;

23. в ръце държат лък и копие; те са жестоки и немилостиви, гласът им бучи като море, и летят на коне, наредени като един човек, за да се ударят с тебе, дъще Сионова.

24. Чухме вест за тях, и ръцете ни отпаднаха, скръб ни обзе, мъки — като жена при раждане.

25. Не излизайте на нива и по друм не ходете, защото неприятелски меч и ужас отвред.

26. Дъще на моя народ! опаши се с вретище и посипи се с пепел; тъжи като че за смъртта на едничък син — горчиво плачи; защото внезапно ще дойде върху нас пагубник.

27. Поставих те за кула всред Моя народ, за стълб, за да знаеш и изследваш техните пътища.

28. Всички те са упорити отстъпници, живеят с клевета; това са мед и желязо — всички са развратители.

29. Духалото изгоря; оловото се изгуби от огъня; леярът топи напразно, защото злите не се отлъчиха;

30. ще ги нарекат отхвърлено сребро, защото Господ ги отхвърли.

ГЛАВА 7.

1. Слово, което биде към Иеремия от Господа:

2. застани при вратата на дома Господен и обяви там това слово и кажи: чуйте словото Господне, всички иудеи, които влизате през тия врата да се покланяте на Господа.

3. Тъй казва Господ Саваот, Бог Израилев: изправете вашите пътища и вашите дела, и Аз ще ви оставя да живеете на това място.

4. Не се уповавайте на лъжливите думи: „тук е храмът Господен, храмът Господен, храмът Господен“.

5. Но ако изправите напълно вашите пътища и вашите дела, ако вярно извършвате съд между човека и съперника му,

6. не притеснявате другоземец, сирак и вдовица, не проливате невинна кръв на това място и не тръгнете след други богове за ваша беда,

7. Аз ще ви оставя да живеете на това място, в тая земя, която дадох на вашите отци от века до века.

8. Ето, вие се уповавате на лъжливи думи, които не ще ви принесат полза.

9. Как! вие крадете и убивате, прелюбодействувате и се кълнете в лъжа, кадите Ваалу и ходите след други богове, които не познавате,

10. и после дохождате и се изправяте пред лицето Ми в тоя дом, над който е призовано Моето име, и казвате: „спасени сме“, та занапред да вършите всички тия гнусотии!

11. Не обърна ли се във вашите очи на разбойнишки вертеп тоя дом, над който е призовано Моето име? Ето, Аз видях това, казва Господ.

12. Но идете на Моето място в Силом, дето по-преди бях отредил да пребъдва Моето име, и вижте, какво направих с него поради нечестието на Моя народ Израил.

13. И сега, понеже вършите всички тия работи, казва Господ, и Аз ви говорих от ранно утро, а вие не слушахте, и виках ви, а вие не отговаряхте, —

14. то Аз също тъй ще постъпя с тоя дом, над който е призовано Моето име, на който вие се уповавате, и с мястото, което дадох вам и на бащите ви, както постъпих със Силом.

15. И ще ви отхвърля от лицето Си, както отхвърлих всички ваши братя, цялото Ефремово семе.

16. А ти не се моли за тоя народ и не възнасяй заради него молитви и просби, и не ходатайствувай пред Мене, защото няма да те чуя.

17. Не виждаш ли, какво вършат те в градовете на Иудея и по улиците иерусалимски?

18. Децата събират дърва, а бащите кладат огън, и жените месят тесто, за да правят банички за богинята на небето и да извършват възлияние на други богове, за да Ме огорчават.

19. Но Мене ли огорчават те? казва Господ; не себе си ли — за техен срам?

20. Затова тъй казва Господ Бог: ето, излива се Моят гняв и Моята ярост върху това място, върху люде и върху добитък, върху полски дървета и върху земни плодове, ще се запали и не ще угасне.

21. Тъй казва Господ Саваот, Бог Израилев: вашите всесъжения слагайте при вашите жертви и яжте месото;

22. защото Аз не говорих на бащите ви и не им давах заповеди за всесъжения и жертви в оня ден, когато ги изведох из Египетската земя,

23. а такава заповед им дадох: слушайте Моя глас и Аз ще бъда ваш Бог, а вие ще бъдете Мой народ, и ходете по всякой път, който ви заповядвам, за да ви е добре.

24. Но те не послушаха и не наклониха ухо, и живяха по внушението и по упорството на злото си сърце, и обърнаха Ми гръб, а не лице.

25. От оня ден, когато бащите ви излязоха из Египетската земя, до днес пращах при вас всичките Мои раби — пророците, пращах всеки ден от ранно утро;

26. но те не Ме послушаха и не наклониха ухо, а станаха твърдоглави, постъпваха по-зле от бащите си.

27. И когато ще им говориш всички тия думи, те не ще те послушат; и когато ще ги викаш, не ще ти отговорят.

28. Тогава им кажи: ето народ, който не слуша гласа на Господа, своя Бог, и не приема поука! Няма у тях истина, тя е отнета от устата

им.

29. Острижи косата си и я хвърли, и надай плач по планините, защото Господ отхвърли и остави рода, който навлече гнева Му.

30. Защото синовете на Иуда вършат зло пред Моите очи, казва Господ; поставиха своите гнусотии в дома, над който е призовано Моето име, за да го оскверн ят;

31. и наредиха оброчища на Тофет в долината на Еномовите синове, за да изгарят в огън синовете си и дъщерите си, което не съм заповядал и което на ум не Ми е идвало.

32. Затова ето, идат дни, казва Господ, когато това място не ще се вече нарича Тофет и долина на синовете Еномови, но долина на убийство, и в Тофет ще погребват по нямане на място.

33. И труповете на тоя народ ще бъдат храна на небесни птици и на земни зверове, и не ще има кой да ги пропъжда.

34. В градовете на Иудея и по улиците иерусалимски ще прекратя глас на тържество и глас на веселие, глас на младоженец и глас на невеста; защото тая земя ще стане пустиня.

ГЛАВА 8.

1. В него време, казва Господ, ще изхвърлят из гробовете костите на царете на Иуда, и костите на князете му, и костите на свещениците, и костите на пророците, и костите на жителите иерусалимски;

2. и ще ги разхвърлят пред слънцето и месечината и пред цялото небесно воинство[1], които са те обичали, на които са служили и след които са ходили, които са търсили и на които са се покланяли; те не ще ги съберат и не ще ги погребат: те ще бъдат тор на земята.

3. И ще предпочитат смърт пред живот всички ония, които останат от това зло племе навред, където ги Аз изгоня, казва Господ Саваот.

4. И кажи им: тъй казва Господ: нима падналите не стават, и отклонилите се от пътя не се връщат?

5. Защо тоя народ иерусалимски стои в упорно отстъпничество? те се държат яко о измамата и не искат да се обърнат.

6. Аз наблюдавах и слушах: те не говорят право, никой се не разкайва за нечестието си, никой не казва: „какво сторих?“ всеки се впуща в своя път като кон, който се втуря в битка.

7. И щъркелът под небето знае своите определени времена; гургулица, лястовица и жерав пазят времето, кога да прелетят, а Моят народ не знае Господните решения.

8. Как думате: ние сме мъдри, и законът Господен е у нас? А ето, лъжливото перо на книжовниците и него превръща в лъжа.

9. Посрамиха се мъдрите, смутиха се и се заплетоха в мрежа: ето, те отхвърлиха словото Господне; де е тогава тяхната мъдрост?

10. Затова жените им ще дам на други, нивята им — на други владелци, защото всички те, от малък до голям, се предадоха на користолюбие; от пророк до свещеник — всички действуват лъжливо.

11. И лекуват лекомислено раната на дъщерята на Моя народ, думайки: „мир, мир!“, а мир няма.

12. Срам ли ги е, като вършат гнусотии? Не, никак ги не е срам и не се червят. Затова ще паднат между падналите; кога ги посетя, те ще бъдат повалени, казва Господ.

13. Докрай ще ги обера, казва Господ: не ще остане ни един грозд на лоза, ни смокиня на смоковница, ще опадат и листата, и което им съм дал, ще отлети от тях.

14. „Защо стоим? Сбирайте се, да идем в укрепените градове и там да загинем; защото Господ, Бог наш, ни е определил да загинем и ни дава да пием вода с жлъчка, задето сме грешили пред Господа.“

15. Очакваме мир, а няма нищо добро, — време за излекуване, а ето ужаси.

16. От Дан се чуе пръхкане на конете му, от громкото цвилене на жребците му трепери цяла земя; ще дойдат и ще опустошат земята и всичко по нея, града и които живеят в него.

17. Защото, ето, Аз ще напратя върху ви змии, василиски, против които баилка няма, и те ще ви хапят, казва Господ.

18. Кога ще се утеша в тъгата си! сърцето ми се стопи.

19. Ето, слушам от далечна страна писък от дъщерята на Моя народ: нима няма Господ на Сион? нима Царят му не е там? — Защо Ме разгневиха със своите идоли, чуждоземни, нищожни?

20. Мина жетва, свърши се лятото, а ние не сме спасени.

21. Поради съкрушението у дъщерята на моя народ и аз съм съкрушен, ходя мрачен, ужас ме обзе.

22. Нима няма балсам в Галаад? нима там няма лекар? А защо няма изцеление за дъщерята на моя народ?

---

[1] Пред звездите. ↑

ГЛАВА 9.

1. О, кой ще даде на главата ми вода и на очите ми — извор сълзи! Аз бих плакал ден и нощ за убитите на дъщерята на моя народ.

2. О, кой би ми дал в пустинята пътнишко пристанище! Бих оставил моя народ и бих забягнал от тях: защото те всички са прелюбодейци, сбирщина вероломници.

3. Като лък опъват езика си за лъжи, с неправда се усилят на земята; защото минуват от едно зло на друго и Мене не познават, казва Господ.

4. Пазете се всеки от приятеля си, и не се доверявайте никому от братята си; защото всеки брат туря препънка другиму, и всеки приятел разнася клевета.

5. Всеки лъже приятеля си, и правда не говорят: приучиха езика си да говори лъжа, лукавничат до умора.

6. Ти живееш всред коварство, поради коварство те се отричат да Ме познават, казва Господ.

7. Затова тъй казва Господ Саваот: ето, ще ги разтопя и ще ги изпитам; защото, как иначе да постъпя с дъщерята на Моя народ?

8. Езикът им — стрела смъртоносна, говори коварно; с уста говорят към ближния си дружелюбно, а в сърце си му примки крият.

9. Нима не ще ги накажа за това, казва Господ? не ще ли отмъсти душата Ми на такъв народ, като тоя?

10. За планините ще дигна плач и писък, и за степните пасбища — ридание, защото те са изгорени, тъй че през тях никой не минува, нито се чува блеене на стада: и птици небесни, и добитък — всичко се е пръснало и разбягало.

11. И ще обърна Иерусалим на купище камъни, жилище на чакали, и градовете на Иудея ще направя пустиня, без жители.

12. Има ли такъв мъдрец, който да разбере това? И оня, към когото говорят уста Господни — да обясни, защо загина страната и изгоря като пустиня, тъй че никой не минува през нея?

13. И рече Господ: за това, че оставиха Моя закон, който бях наредил за тях, не слушаха гласа Ми и не постъпваха според него,

14. а ходиха по упорството на сърцето си и след Вааловци, както ги научиха бащите им.

15. Заради това тъй казва Господ Саваот, Бог Израилев: ето, ще нахраня тия люде с пелин, ще ги напоя с вода и жлъчка

16. и ще ги пръсна между народи, които не познаваха ни те, ни бащите им, и ще пратя подире им меч, докле ги изтребя.

17. Тъй казва Господ Саваот: потърсете и повикайте да дойдат оплаквачки; пратете да дойдат вещи жени в тая работа.

18. Нека побързат и дигнат плач заради нас, та из очите ни да се леят сълзи, и от клепките ни вода да тече.

19. Защото глас от плач се чуе откъм Сион: „как ни ограбиха! ние сме зле посрамени, защото оставяме земята: разрушиха ни жилищата“.

20. И тъй, слушайте, жени, словото на Господа, и да внимава ухото ви на словото от устата Му; и учете дъщерите си на плач, и една друга — на плачевни песни.

21. Защото смъртта влиза през прозорците ни, втурва се в чертозите ни, за да изтреби децата от улицата, младежите от стъгдите.

22. Речи: тъй казва Господ: и ще бъдат хвърлени труповете на людете като тор на полето и като снопи зад жетваря, и не ще има кой да ги събере.

23. Тъй казва Господ: да се не хвали мъдър с мъдростта си, да се не хвали силен със силата си, да се не хвали богат с богатството си.

24. Но който се хвали, нека се хвали с туй, че Ме разбира и знае, че Аз съм Господ, Който върша милост, съд и правда на земята; защото само това Ми е благоугодно, казва Господ.

25. Ето, идат дни, казва Господ, когато ще посетя всички обрязани и необрязани:

26. Египет и Иудея, Едома и Амоновите синове, Моава и всички, които си стрижат скулуфите, които живеят в пустинята; защото всички тия народи са необрязани, а целият Израилев дом е с необрязано сърце.

ГЛАВА 10.

1. Слушайте словото, което Господ ви казва, доме Израилев.

2. Тъй казва Господ: не вървете по пътя на езичниците и не се плашете от небесни поличби, от които езичниците се плашат.

3. Защото наредбите на народите са суета: отсичат дърво в гората, издялват го с брадва дърводелски ръце,

4. украсяват го със сребро и злато, прикрепяват с гвоздеи и с чук да се не клати.

5. Тези богове са като стълб, изгладен на струг, и не говорят; тях ги носят, защото не могат да ходят. Не плашете се от тях, защото те не могат да сторят зло, но и добро да сторят не могат.

6. Няма Тебе подобен, Господи! Ти си велик, и името Ти е велико чрез Твоята мощ.

7. Кой не ще се побои от Тебе, Царю на народите? защото само на Тебе се пада това; понеже между всички мъдреци у народите и във всички царства няма Тебе подобен.

8. Те всички до един са неразумни и глупави; суетно учение е дървото.

9. Кованото им на листи сребро е донесено от Тарсис, златото — от Уфаз, дело на художник и на леярски ръце; облеклото им — хиацинт и пурпур; всичко това е дело на изкусни люде.

10. А Господ Бог е истина; Той е жив Бог и вечен Цар. От гнева Му трепери земята, и народите не могат да издържат негодуването Му.

11. Тъй им говорете: боговете, които не са направили небето и земята, ще изчезнат от земята и изпод небесата.

12. Той сътвори земята със силата Си, утвърди вселената с мъдростта Си и с разума Си разпростря небесата.

13. По гласа Му шумят водите небесни, и Той издига облаците от краищата земни, създава светкавици всред дъжда и изкарва вятъра из Своите клетове.

14. Безумствува всеки човек в своето знание, срами себе си всеки леяр с истукана си, защото излеяното от него е лъжа, и няма в него дух.

15. Това е пълна суета, дело на заблуда, във време на посещението им те ще изчезнат.

16. Делът на Иакова не е като техния; защото неговият Бог е Творец на всичко, и Израил е жезъл на наследието Му; името Му е Господ Саваот.

17. Прибери от земята имота си ти, която ще седиш в обсада;

18. защото тъй казва Господ: ето, тоя път ще изхвърля жителите на тая земя и ще ги закарам в тясно място, за да ги хванат.

19. Горко ми в моето съкрушение: люта е раната ми, но аз си казвам: „наистина, това е моя скръб, а аз ще я търпя;

20. шатрата ми е опустошена, и всичките ми върви скъсани; децата ми бягаха от мене, и няма ги: няма вече кой да разпъне шатрата ми и да разпростре завесите ми;

21. защото пастирите оглупяха и не търсиха Господа, а затова те и постъпваха безразсъдно, и цялото им стадо се разпръсна.“

22. Слух се носи: ето, той иде, и голям шум от северна страна, за да направи градовете на Иудея пустиня, жилище на чакали.

23. Зная, Господи, че пътят на човека не зависи от него, че не е във властта на тоя, който върви, да оправя стъпките си.

24. Наказвай ме, Господи, но по правда, не в гнева Си, за да ме не умалиш.

25. Излей яростта Си върху народите, които не Те познават, и върху племената, които не призовават Твоето име; защото те изядоха Иакова, погълнаха го и изтребиха го и жилището му опустошиха.

ГЛАВА 11.

1. Слово, което биде към Иеремия от Господа:

2. чуйте думите на тоя завет и кажете на мъжете от Иуда и на иерусалимските жители;

3. и речи им: тъй казва Господ, Бог Израилев: проклет да е оня човек, който не послуша думите на тоя завет,

4. който Аз заповядах на бащите ви, когато ги изведох из Египетската земя, из желязната пещ, думайки: слушайте гласа Ми и вършете, каквото ви заповядвам, — и ще бъдете Мой народ, и Аз ще бъда ваш Бог,

5. за да изпълня клетвата, с която се клех на отците ви — да им дам земя, дето тече мед и мляко, както е сега. И отговорих и рекох: амин, Господи!

6. И рече ми Господ: разгласи всички тия думи по градовете на Иуда и по иерусалимските улици, и речи: слушайте думите на тоя завет и ги изпълнявайте.

7. Защото Аз постоянно увещавах бащите ви от оня ден, когато ги изведох из Египетската земя, дори доднес; увещавах ги от ранно утро, думайки: слушайте Моя глас.

8. Но те не слушаха и не дадоха ухо, а ходиха всеки по упорството на лошото си сърце; затова напратих върху им всичко казано в тоя завет, който им заповядах да изпълняват, но те не изпълняваха.

9. И рече ми Господ: има съзаклятие между мъжете на Иуда и иерусалимските жители;

10. те пак се обърнаха към беззаконията на своите прадеди, които се отказаха да слушат думите Ми и тръгнаха след чужди богове, служейки им. Израилевият дом и Иудиният дом нарушиха Моя завет, който бях сключил с бащите им.

11. Затова тъй казва Господ: ето, ще напратя върху им нещастие, от което не могат се избави, и когато викнат към Мене, няма да ги чуя.

12. Тогава Иудините градове и иерусалимските жители ще идат и ще викнат към боговете, на които кадят; но те никак няма да им

помогнат във време на тяхното нещастие.

13. Защото, колкото градове имаш, Иудо, толкова и богове имаш, и колкото улици има в Иерусалим, толкова жертвеници въздигнахте на онова, що е срамотно, жертвеници за кадение Ваалу.

14. А ти не моли за тоя народ и не въздигай за тях молитви и просби; защото няма да чуя, когато в нещастието си ще викат към Мене.

15. Какво търси Моят възлюбен в дома Ми, когато в него се извършват много срамотии? И свещените меса[1] не ще ти помогнат, когато, вършейки зло, ти се радваш.

16. Зеленееща се маслина, която се краси с хубави плодове, те нарече Господ. А сега, при шума на големия смут, Той запали огън около нея, и клоните й се съкрушиха.

17. Господ Саваот, Който те посади, изрече върху тебе зло поради злото на дома Израилев и на дома Иудин, което те си причиниха с това, че Ме разгневиха с кадението си Ваалу.

18. Господ ми откри, и аз зная; Ти ми показа техните дела.

19. Аз пък като кротко агне, водено на клане, и не знаех, че те замислят кроеж против мене, думайки: „да турим отровно дърво в неговото ядене и да го изтръгнем от земята на живите, тъй че и името му вече да се не споменува“.

20. Но Ти, Господи Саваот, праведни Съдия, Който изпитваш сърца и утроби, дай да видя Твоето върху тях отмъщение, защото на Тебе поверих моето дело!

21. Затова тъй казва Господ за анатотските мъже, които искат да отнемат душата ти и които казват: не пророчествувай в име Господне, да не умреш от наши ръце;

22. затова тъй казва Господ Саваот: ето, Аз ще ги посетя: младежите им ще умрат от меч; синовете и дъщерите им ще умрат от глад.

23. И няма да остане нищо от тях, защото ще напратя нещастия върху анатотските мъже в годината, когато ги посетя.

---

[1] Жертви. ↑

ГЛАВА 12.

1. Праведен ще бъдеш Ти, Господи, ако почна да се съдя с Тебе; и при все това ще говоря с Тебе за правосъдие: защо пътят на нечестивците успява, и всички вероломци добруват?

2. Ти ги посади, и те се вкорениха, израстоха и плод дават. В устата им Ти си близък, но — далечен от сърцето им.

3. А мене, Господи, Ти знаеш, Ти ме видиш и изпитваш сърцето ми, какво е към Тебе. Отлъчи ги като овци за клане и приготви ги за деня на убиването.

4. Дълго ли ще тъжи земята, и ще съхне тревата по всички поля? Добитък и птици гинат поради нечестието на жителите й; защото казват: Той не ще види, какво ще стане с нас.

5. Ако ти бяга с пешаци, и те те изморихa, как тогава ще се надпреваряш с коне? и ако в мирна страна беше безопасен, какво ще правиш, кога придойде Иордан?

6. Защото и братята ти, и домът на баща ти, и те вероломно постъпват с тебе, и викат с висок глас подире ти. Недей им вярва, кога ти и добро говорят.

7. Аз оставих Моя дом; напуснах наследието Си; най-обичното на душата Ми отдадох в ръцете на враговете му.

8. Моето наследие стана за Мене като лъв у гора, издигна против Мене гласа си; затова го намразих.

9. Моето наследие Ми стана като пъстра птица, върху която от вси страни се струпаха други грабливи птици. Вървете, събирайте се, всички полски зверове; идете да го изядете.

10. Много пастири развалиха лозето Ми, стъпкаха с нозе дела Ми; милия Ми дял направиха пуста степ, —

11. направиха го пустиня, и той, запустял, плаче пред Мене; цялата земя е опустошена, защото ни един човек не взима това присърце.

12. По всички планини в пустинята дойдоха опустошители; защото мечът Господен изпояда всичко от единия край на земята до другия: няма мир за никоя плът.

13. Те сяха пшеница, а пожънаха тръне; измъчиха се и никаква полза не придобиха; засрамете се прочее от такива ваши печалби поради пламенния гняв Господен.

14. Тъй казва Господ: за всички Мои зли съседи, които нападат дела, що дадох за наследство на Моя народ Израиля, ето, Аз ще ги изтръгна от земята им, и дома Иудин ще изтръгна из средата им.

15. Но след като ги изтръгна, пак ще ги върна и помилувам, и ще доведа всекиго в неговия дял, и всекиго — в земята му.

16. И ако научат пътищата на Моя народ, да се кълнат в Мое име, казвайки „жив Господ“, както те научиха народа Ми да се кълне във Ваала, — ще се настанят всред Моя народ.

17. Ако пък не послушат, Аз ще изкореня и съвсем ще изтребя такъв народ, казва Господ.

ГЛАВА 13.

1. Тъй ми рече Господ: иди си купи ленен пояс и препаши кръста си, но във вода го не туряй.

2. И аз купих пояс, както рече Господ, и препасах кръста си.

3. И биде към мене слово Господне втори път, и ми бе казано:

4. вземи пояса, що го купи, който е на кръста ти, и стани та иди при Ефрат и го скрий там в някоя скална пукнатина.

5. Аз отидох и го скрих при Ефрат, както ми заповяда Господ.

6. А като се изминаха много дни, Господ ми каза: стани, иди при Ефрат и вземи оттам пояса, който ти бях заповядал да скриеш там.

7. И аз дойдох при Ефрат, изкопах и взех пояса от мястото, дето го бях скрил, и ето — поясът беше развален и станал за нищо негоден.

8. И биде към мене слово Господне:

9. тъй казва Господ: така ще сломя гордостта на Иуда и голямата гордост на Иерусалим.

10. Тоя негоден народ, който не иска да слуша думите Ми, живее по упорството на сърцето си и ходи след други богове, за да им служи и да им се кланя, ще бъде като тоя пояс, който е за нищо негоден.

11. Защото, както поясът прилепва о кръста на човека, така и Аз прилепих към Себе Си целия Израилев дом и целия Иудин дом, казва Господ, за да бъдат Мой народ и Моя слава, хвала и украшение, но те не послушаха.

12. Затова кажи им тая дума: тъй казва Господ, Бог Израилев: всеки винен мях се пълни с вино. Те ще ти кажат: нима не знаем, че всеки винен мях се пълни с вино?

13. А ти им кажи: тъй казва Господ: ето, Аз ще наситя с вино до опиване всички жители на тая земя и царете, които седят на Давидовия престол, свещеници и пророци и всички иерусалимски жители,

14. и ще ги разбия един о друг, бащи и синове заедно, казва Господ; няма да пощадя, няма да помилувам и не ще пожаля да ги изтребя.

15. Слушайте и внимавайте; не бъдете горди, защото Господ говори.

16. Въздайте слава на Господа, вашия Бог, докле Той още не е напратил тъмнота и докле още нозете ви не се спъват по тъмни планини; тогава вие ще очаквате светлина, а Той ще я обърне в смъртна сянка и ще я направи тъмнина.

17. Ако пък не послушате това, душата ми в потайни места ще оплаква вашата гордост, ще плаче горко, и очите ми сълзи ще леят; защото Господнето стадо ще бъде в плен откарано.

18. Кажи на царя и на царицата: смирете се, седнете по-ниско, защото падна от главите ви венецът на вашата слава.

19. Южните градове са затворени, и няма кой да ги отваря; цял Иуда в плен отвеждат, отвеждат го съвсем цял в плен.

20. Дигнете очи и вижте идещите откъм север: де е стадото, което ти беше дадено, прекрасното твое стадо?

21. Какво ще кажеш, дъще Сионска, кога Той те посети? Ти сама ги научи да началствуват над тебе: не ще ли те хванат болки като жена, кога ражда?

22. И ако речеш в сърце си: „защо ме постигна това?“ — Поради многото ти беззакония твоята пола се подигна и твоите пети се оголиха.

23. Може ли етиопец да промени кожата си, и леопард — петната си? Тъй и вие можете ли да вършите добро, като сте навикнали да вършите зло?

24. Затова ще ги развея като прах, разнасян от пустинен вятър.

25. Ето твоя жребий, частта, що съм ти отмерил, казва Господ, защото ти Ме забрави и се надяваше на лъжа.

26. Затова ще ти бъде дигната полата върху лицето ти, за да се види твоята срамота.

27. Видях твоето прелюбодейство и твоите бесни похоти, твоите разпътства и гнусотии по могилите в полето. Горко ти, Иерусалиме! ти и след това не ще се очистиш. А докога още?

ГЛАВА 14.

1. Слово Господне, което биде към Иеремия по случай на суша.

2. Плаче Иуда, портите му се събориха, почерняха на земята, и писък се дигна в Иерусалим.

3. Велможи пращат слугите си за вода; те отиват при кладенците и не намират вода; връщат се с празни съдове; посрамени и смутени, те покриват главите си.

4. Понеже почвата се е напукала от бездъждие на земята, то и земеделците са смутени и покриват главите си.

5. Дори и кошутата ражда в полето и оставя малките си, защото няма трева.

6. И дивите осли стоят по високите места и гълтат въздух като чакали; очите им потъмнели, понеже няма трева.

7. Макар нашите беззакония да свидетелствуват против нас, но Ти, Господи, върши с нас заради Твоето име; голямо е нашето отстъпничество, съгрешихме пред Тебе.

8. Надеждо на Израиля, негов Спасител в скръбно време! Защо си като чужд в тая земя, като пътник, отбил се да пренощува?

9. Защо си като слисан човек, като юнак, който няма сила да спаси. И при все туй Ти, Господи, си посред нас, и Твоето име е призовано върху ни; не ни оставяй.

10. Тъй говори Господ към тоя народ: задето обичат да се скитат, не спират нозете си, Господ не благоволи към тях, спомня си сега беззаконията им и наказва греховете им.

11. И рече ми Господ: недей се моли за доброто на тоя народ.

12. Ако постят, няма да чуя писъка им; и ако възнесат всесъжения и дар, няма да ги приема; но с меч, с глад и с мор ще ги изтребя.

13. Тогава рекох: Господи Боже! ето пророците им казват: меч няма да видите, и глад не ще има у вас, но ще ви дам постоянен мир на това място.

14. И рече ми Господ: пророците пророкуват лъжа в Мое име; Аз не съм ги пращал и не съм им давал заповеди, и не съм им говорил; те

ви проповядват лъжливи видения и гадания, суета и измислици от своето сърце.

15. Затова тъй казва Господ за пророците: те пророкуват в Мое име, но Аз не съм ги пращал; те говорят: „меч и глад не ще има в тая земя“; с меч и глад ще бъдат изтребени тия пророци,

16. и народът, комуто пророкуват, от глад и меч ще бъде натъркалян по иерусалимските улици, и не ще има кой да ги погребе — тях и жените им, синовете им и дъщерите им; и Аз ще излея върху им тяхната лошотия.

17. И кажи им тая дума: нека се леят сълзи из очите ми денем и нощем и да не престават; защото с голямо поражение, с тежък удар е поразена девицата, дъщерята на моя народ.

18. Излизам на полето, — и ето, убити с меч; влизам в града, — и ето, умиращи от глад; дори и пророк и свещеник безсъзнателно бродят по земята.

19. Нима Ти съвсем отхвърли Иуда? Нима на душа Ти омръзна Сион? Защо ни тъй порази, че не можем да се изцерим? Чакаме мир — и няма нищо добро; чакаме време за изцеление — и ето, ужаси.

20. Съзнаваме, Господи, нечестието си, беззаконието на нашите бащи, че съгрешихме пред Тебе.

21. Не ни отхвърляй заради Твоето име; не унизявай престола на Твоята слава; спомни си, не разваляй Твоя завет с нас.

22. Има ли между суетните езически богове, които да произвеждат дъжд? или може ли небето от само себе си да дава проливен дъжд? не си ли Ти това, Господи, Боже наш? Тебе се надяваме ние, защото Ти твориш всичко това.

ГЛАВА 15.

1. И рече ми Господ: да се изправеха пред лицето Ми дори Моисей и Самуил, душата Ми пак няма да се приклони към тоя народ; отпъди ги от лицето Ми — нека си отидат.

2. Ако пък те попитат: „къде да идем?“ — кажи им: тъй казва Господ: който е за смърт, да иде на смърт; и който е за меч, — под меч; и който е за глад, — на глад; и който е за плен, — в плен.

3. И ще напратя върху им четири вида смърт, казва Господ: меч, за да убива, кучета, за да разпокъсват, небесни птици и полски зверове, за да изяждат и изтребват;

4. и ще направя да се озлобят против тях всички земни царства заради Манасия, син на иудейския цар Езекия, за онова, що той извърши в Иерусалим.

5. Защото, кой ще те пожали, Иерусалиме? кой ще изяви състрадание към тебе? и кой ще свърне при тебе да попита, добре ли си?

6. Ти ме остави, казва Господ, отстъпи назад; затова ще простра върху тебе ръката Си и ще те погубя; уморих се да показвам милост.

7. Аз ги отвявам с веячка при портите на страната; лишавам ги от деца, погубвам Моя народ; но те се не връщат от своите пътища.

8. Вдовиците им у Мене са повече от морския пясък; ще напратя върху тях, върху майката на младежите, опустошител по пладне; внезапно ще ги обхване страх и ужас.

9. Лежи изнемощяла тая, която е родила седем, предава дух; още през деня зайде нейното слънце; тя е смутена и посрамена. И останалите от тях ще предам на меч пред очите на враговете им, казва Господ.

10. „Горко ми, моя майко, задето ме роди човек, който се препира и кара с цяла земя! никому не съм давал под лихва, и мене никой не е давал, а всинца ме проклинат.“

11. Господ рече: краят ти ще бъде добър, и Аз ще принудя врага да постъпва с тебе добре във време на нещастие и във време на скръб.

12. Може ли желязо да счупи северно желязо и мед?

13. Твоя имот и твоите съкровища ще предам на разграбване, без цена, заради всички твои грехове, във всички твои предели;

14. и ще те изпратя с враговете ти в земя, която не познаваш; защото огън е пламнал в Моя гняв, — ще пламти върху ви.

15. О, Господи! Ти всичко знаеш; спомни си за мене и посети ме, и отмъсти за мене на моите гонители; по Своето дълго търпение недей ме погубва; Ти знаеш, че заради Тебе търпя хули.

16. Намерих Твоите думи и ги погълнах; и Твоето слово ми биде за радост и веселие на сърцето; защото Твоето име е призовано върху мене, Господи, Боже Саваот.

17. Не съм седял в събрание на шегобийци и не се веселих; под тежката върху мене Твоя ръка седях самин, защото Ти ме бе изпълнил с негодувание.

18. Защо е тъй дълготрайна болката ми, и раната ми тъй неизцерима, че не се поддава на лекуване? Нима Ти ще бъдеш за мене като лъжлив извор, като невярна вода?

19. На това тъй рече Господ: ако се обърнеш, ще те възстановя, и ще стоиш пред лицето Ми; и ако извлечеш скъпоценно от нищожно, ще бъдеш като Моите уста. Те сами ще се обръщат към тебе, а не ти ще се обръщаш към тях.

20. И ще те направя за тоя народ силна медна стена; те ще воюват против тебе, ала не ще те надвият, защото Аз съм с тебе, за да те спасявам и избавям, казва Господ.

21. И ще те спася от ръцете на зли и ще те избавя от ръцете на притеснители.

ГЛАВА 16.

1. И биде към мене слово Господне:

2. не си взимай жена, и да нямаш ни синове, ни дъщери на това място.

3. Защото тъй казва Господ за синовете и дъщерите, които ще се родят в това място, и за майките им, които ще ги родят, и за бащите им, които ще ги произведат в тая земя:

4. от тежка смърт ще умрат те и не ще бъдат ни оплакани, ни погребани; ще бъдат тор на земното лице; с меч и с глад ще бъдат изтребени, и труповете им ще бъдат храна на птиците небесни и зверовете земни.

5. Защото тъй казва Господ: не влизай в дома на ония, които тъгуват, и не ходи да плачеш и жалиш с тях; защото Аз отнех от тоя народ Моя мир, милост и съжаление, казва Господ.

6. И ще умрат големи и малки в тая земя; и не ще бъдат погребани, и не ще ги оплакват, нито ще се наранят, нито ще се стрижат за тях.

7. И не ще разчупват зарад тях хляб в жалейно време, за утеха поради умрелия; и не ще им подадат утешна чаша, да пият за баща си и за майка си.

8. Не влизай също и в къща за пир, да седиш с тях, да ядеш и да пиеш;

9. защото тъй казва Господ Саваот, Бог Израилев: ето, Аз ще прекратя в това място пред ваши очи и във ваши дни глас на радост и глас на веселие, глас на младоженец и глас на невеста.

10. Когато разкажеш на тия люде всички тия думи, и те ти рекат: „защо Господ изрече върху нас цялото това голямо нещастие, и каква е нашата неправда, и кой е нашият грях, що съгрешихме пред нашия Господ Бог?“ —

11. тогава речи им: затова, че вашите бащи Ме оставиха, казва Господ, и тръгнаха след други богове, тям служиха и тям се покланяха, а Мене оставиха, и Моя закон не пазиха.

12. А вие постъпвате още по-лошо от бащите си и живеете всеки по упорството на злото си сърце, за да Ме не слушате.

13. Поради това ще ви изхвърля от тая земя в земя, която не познавахте ни вие, ни бащите ви, и там ще служите на други богове денем и нощем; защото Аз няма да окажа милост към вас.

14. Затова ето, идат дни, казва Господ, когато вече не ще казват: „жив е Господ, Който изведе Израилевите синове из Египетската земя“,

15. а — „жив е Господ, Който изведе Израилевите синове из северната земя и из всички земи, в които ги бе прогонил“, защото ще ги върна в земята им, която дадох на отците им.

16. Ето, Аз ще пратя много рибари, казва Господ, и ще ги ловят; а после ще пратя много ловци, и те ще ги спогнат от всяка планина и от всеки хълм и от скалните проломи.

17. Защото Моите очи са върху всички техни пътища; те не са скрити от Моето лице, и тяхната неправда не е скрита от очите Ми.

18. И ще им въздам преди всичко за тяхната неправда и за техния двоен грях, защото оскверниха земята Ми, с труповете на мръсотиите си и с гнусотиите си напълниха наследието Ми.

19. Господи! сило моя, крепост моя и прибежище мое в скръбен ден! При Тебе ще дойдат народите от земните краища и ще кажат: само лъжа наследиха нашите бащи, суета и това, от което няма никаква полза.

20. Може ли човек да си направи богове, които впрочем не са богове?

21. Затова ето, Аз ще им покажа сега, ще им покажа Своята ръка и Своята мощ, и ще узнаят, че името Ми е Господ.

ГЛАВА 17.

1. Грехът на Иуда е написан с желязно длето, с диамантно острие е начертан върху скрижалите на сърцето им и върху роговете на техните жертвеници.

2. Като за свои синове те си спомнят за своите жертвеници и за своите дъбрави край зелени дървета, на високи хълмове.

3. Моята планина в полето, имота ти и всички твои съкровища ще предам на разграбване, и всички твои оброчища — за твоите грехове във всички твои предели.

4. И ти чрез себе си ще се лишиш от наследието си, що ти бях дал, и ще те дам в робство на твоите врагове, в земя, която ти не познаваш, защото вие разпалихте огъня на гнева Ми; той ще гори вечно.

5. Тъй казва Господ: проклет оня човек, който се надява на човек и плът прави своя опора, и чисто сърце страни от Господа.

6. Той ще бъде като мирика в пустиня и не ще види, кога дойде доброто, и ще се засели в горещи пустинни места, в земя безплодна и необитаема.

7. Благословен оня човек, който се надява на Господа, и комуто надеждата е Господ.

8. Защото той ще бъде като дърво, посадено при води и което пуска корените си край потока; не знае то, кога настава пек; листата му са зелени, и във време на суша то се не бои и не престава да дава плод.

9. Лукаво е човешкото сърце повече от всичко и съвсем е покварено; кой ще го узнае?

10. Аз, Господ, проникам в сърцето и изпитвам вътрешностите, за да въздам всекиму според пътя му и според плодовете на делата му.

11. Яребица лежи върху яйца, които не е снесла: такъв е оня, който с неправда придобива богатство; той ще го остави в половината на дните си, и ще остане глупец при свършека си.

12. Престолът на славата, възвишен отначало, е място на нашето освещение.

13. Ти, Господи, си Израилева надежда; всички, които Те оставят, ще се посрамят. „Които отстъпват от Мене, ще бъдат на пръст написани, защото оставиха Господа, извора на жива вода.“

14. Изцели ме, Господи, — и изцелен ще бъда; спаси ме, — и спасен ще бъда; защото Ти си моя хвала.

15. Ето, те ми казват: „де е словото Господне? нека дойде!“

16. Аз не бързах да стана пастир у Тебе и не желах бедствения ден, Ти знаеш това; каквото е излязло из устата ми, е открито пред Твоето лице.

17. Не бъди страшен за мене, Ти си моя надежда в ден на неволя.

18. Нека се посрамят моите гонители, но аз не ще се посрамя; нека се разтреперят, но аз не ще се разтреперя; напрати върху тях злочест ден и съкруши ги с двойно съкрушение.

19. Тъй ми каза Господ: иди и застани при портите на синовете народни, през които влизат иудейските царе и през които излизат, и при всички иерусалимски порти,

20. и казвай им: царе иудейски, цяла Иудео и всички иерусалимски жители, които влизате през тия порти, чуйте словото Господне.

21. Тъй казва Господ: пазете душите си и не носете товар в съботен ден и не го внасяйте през иерусалимските порти,

22. и не изнасяйте товар от къщите си в съботен ден и не вършете никаква работа, но светете съботния ден тъй, както съм заповядал на вашите бащи,

23. които впрочем не послушаха и не дадоха ухо, но станаха твърдоглави, за да не слушат и приемат поука.

24. И ако Ме послушате, казва Господ, да не носите товар в съботен ден през портите на тоя град и осветявате съботата, не вършейки тоя ден никаква работа,

25. то през портите на тоя град ще влизат царе и князе, които седят на Давидовия престол, които се возят на колесници и на коне, те и князете им, иудеи и Иерусалимски жители, и тоя град ще бъде вечно обитаем.

26. И ще дохождат из градовете иудейски, из иерусалимските околности и из Вениаминовата земя, от равнини, от планини и от юг, и ще принасят всесъжение и жертва, хлебен принос, ливан и благодарствени жертви в дома Господен.

27. Ако пък не Ме послушате, за да осветявате съботния ден и да не носите товар, кога влизате в иерусалимските порти в съботен ден, то ще запаля огън в портите му, — и той ще погълне иерусалимските чертози и не ще изгасне.

ГЛАВА 18.

1. Слово, което биде към Иеремия от Господа:

2. стани, та слез в дома на грънчаря, и там ще ти явя Моите думи.

3. И слязох в дома на грънчаря, и ето, той работеше своята работа на колелото.

4. И съдът, който грънчарят правеше от глина, се развали в ръцете му; и той изново направи от него друг съд, какъвто му текна да направи.

5. И биде слово Господне към мене:

6. доме Израилев, не мога ли постъпи с вас, както тоя грънчар? казва Господ. Ето, каквото е глината в ръцете на грънчаря, това сте и вие в Моите ръце, доме Израилев.

7. Понякога Аз кажа за някой народ и царство, че ще го изкореня, съкруша и погубя;

8. но ако тоя народ, върху който съм изрекъл това, се обърне от лошите си дела, Аз отлагам злото, що съм намислил да му сторя.

9. А понякога кажа за някой народ и царство, че ще го устроя и утвърдя;

10. но ако той върши зло пред Моите очи и не слуша гласа Ми, ще отменя доброто, с което съм искал да го облагодетелствувам.

11. И тъй, кажи на мъжете Иудини и на жителите иерусалимски: тъй казва Господ: ето, Аз ви готвя зло и кроя нещо против вас; затова обърнете се всеки от лошия си път и изправете пътищата си и постъпките си.

12. Но те казват: „не се надявай; ние ще си живеем, според както си щем, и ще постъпваме всеки според упорството на злото си сърце.“

13. Затова тъй казва Господ: попитайте между народите, чувал ли е някой нещо подобно? твърде гнусни дела извърши Израилевата девица.

14. Напуска ли си ливанският сняг планинската скала? и пресекват ли по други места течащите студени води?

15. А Моят народ Ме остави; те кадят на суетните, препънаха се в пътищата си, оставиха древните пътища, за да ходят по пътеки, по непрокаран път,

16. за да направят земята си ужас, постоянна гавра, тъй че всеки, който минава през нея, ще се слиса и ще поклати глава.

17. Като източен вятър ще ги пръсна пред вражето лице; гърбом, а не с лице ще се обърна към тях в деня на тяхната неволя.

18. А те казаха: „дойдете да направим заговор против Иеремия; защото не е изчезнал закон у свещеника и съвет у мъдрия и думи у пророка; дойдете да го поразим с език и да не внимаваме на думите му“.

19. Послушай ме, Господи, и чуй гласа на моите противници.

20. Трябва ли да се връща зло за добро? а те копаят яма за душата ми. Спомни си, че стоя пред Твоето лице, за да говоря добро за тях, за да отвърна от тях Твоя гняв.

21. И тъй, предай синовете им на глад и подложи ги на меч; да бъдат жените им бездетни и вдовици, мъжете им да бъдат със смърт поразени, и младежите им — умъртвени с меч на война.

22. Да се чува от къщите им писък, кога внезапно напратиш върху им полковете; защото те копаят яма, за да ме хванат, и тайно поставиха примка за нозете ми.

23. Но Ти, Господи, знаеш всичките им заговори против мене, за да ме умъртвят; недей прощава неправдите им, и греха им недей изглажда пред лицето Си; да бъдат повалени пред Тебе; действувай против тях, кога си гневен.

ГЛАВА 19.

1. Тъй рече Господ: иди, купи глинена стомна от грънчаря; и вземи със себе си най-старите от народа и свещеническите старейшини,

2. и излез в долината на Еномовите синове, която е пред Харшитски порти, и обяви там думите, които ще ти кажа,

3. и речи: царе иудейски и жители иерусалимски, чуйте словото Господне! Тъй казва Господ Саваот, Бог Израилев: ето, Аз ще напратя върху това място нещастие, — който чуе за него, ще му писнат ушите,

4. задето Ме оставиха и чуждо направиха това място и кадят в него на други богове, които не познаваха ни те, ни бащите им, ни иудейските царе; напълниха това място с невинна кръв

5. и издигнаха оброчища Ваалу, за да горят синовете си с огън за всесъжение Ваалу, което Аз не съм заповядвал, не съм говорил, и което и наум не Ми е идвало;

6. затова ето, идат дни, казва Господ, когато това място не ще се вече нарича Тофет или долина на Еномовите синове, но долина за убиване.

7. И ще унищожа съвета на Иуда и на Иерусалим в това място и ще ги поразя с меч пред лицето на враговете им и с ръката на тия, които искат душата им, и ще дам труповете им за храна на птиците небесни и на зверовете земни.

8. И ще направя тоя град ужас и гавра; всеки, който минува през него, ще се слиса и ще подсвирне, гледайки многото му рани.

9. И ще ги нахраня с плътта на синовете им и с плътта на дъщерите им; и всеки ще яде плътта на своя ближен, намирайки се в обсада и в утеснение, когато ги притиснат враговете им и ония, които искат душата им.

10. И строши стомната пред очите на мъжете, които ще дойдат с тебе,

11. и кажи им: тъй казва Господ Саваот: тъй ще съкруша тоя народ и тоя град, както е строшен тоя грънчарски съд, който вече не

може да стане цял, и ще ги погребват в Тофет, по нямане място за погребване.

12. Тъй ще постъпя с това място, казва Господ, и с неговите жители; и тоя град ще направя подобен на Тофет.

13. И къщите на Иерусалим и къщите на иудейските царе ще бъдат — като мястото Тофет — нечисти, защото върху покрива на всички къщи кадят на цялото воинство небесно и извършват възлияния на чужди богове.

14. И дойде Иеремия от Тофет, дето Господ го бе пращал да пророкува, и застана в двора на дома Господен и каза на целия народ:

15. тъй казва Господ Саваот, Бог Израилев: ето, ще напратя върху тоя град и върху всички техни градове цялото нещастие, което изрекох против него, защото те са твърдоглави и не слушат Моите думи.

ГЛАВА 20.

1. Когато Пасхор, Емеров син, свещеник и надзорник в дома Господен, чу, че Иеремия изговорил пророчески тия думи,

2. той удари пророка Иеремия и го тури в клада, що беше до горните порти Вениаминови при дома Господен.

3. Ала на другия ден Пасхор освободи Иеремия от кладата, и Иеремия му рече: не Пасхор[1] те нарече Господ, а Магор Мисавив[2].

4. Защото тъй казва Господ: ето, ще те направя ужас за тебе самия и за всички твои приятели, и ще паднат от меча на враговете си, и очите ти ще видят това. И цял Иуда ще предам в ръцете на вавилонския цар, който ще ги откара във Вавилон и с меч ще ги порази.

5. И ще предам всичкото богатство на тоя град, целия му имот и всичките му скъпоценности; и всичките съкровища на царете иудейски ще дам в ръцете на враговете им, които ще ги разграбят, ще ги вземат и ще ги отнесат във Вавилон.

6. И ти, Пасхоре, и всички, които живеят в твоята къща, ще отидете в плен; и ще отидеш във Вавилон — там ще умреш и там ще бъдеш погребан, ти и всички твои приятели, на които ти лъжливо пророкува!

7. Ти, Господи, ме увличаше, — и аз съм увлечен; Ти си по-силен от мене — и надви, и аз всеки ден съм за присмех, всеки се гаври с мене.

8. Защото, щом заговоря, — викам за насилие, викам за разорение, понеже словото Господне стана за мене безчестие и всекидневен присмех.

9. И си спомних: няма да напомням за Него, нито ще говоря вече в Негово име; но в сърце ми беше като че ли разпален огън, заключен в костите ми, и аз се измъчих да го задържам, и — не можах.

10. Защото аз слушах шушукане от мнозина, заплаха — отвред: заявете, казваха те, и ние ще го обвиним. Всички, които живяха с мене в мир, ме дебнат, не ще ли се спъна: „може би, казват, той ще се улови, и ние ще го надвием и ще му отмъстим“.

11. Но с мене е Господ като силен ратоборец; затова моите гонители ще се спънат и не ще надвият; твърде много ще се посрамят, защото постъпваха неразумно; посрамата ще бъде вечна, никога не ще бъде забравена.

12. Господи на силите! Ти изпитваш праведния и виждаш вътрешността и сърцето. Дай да видя Твоето отмъщение над тях, защото Теб поверих делото си.

13. Пейте Господу, хвалете Господа, защото Той спасява душата на бедния от ръцете злодейски.

14. Проклет да е денят, в който се родих; денят, в който ме роди майка ми, да не бъде благословен!

15. Проклет да е човекът, който е занесъл вест на баща ми и е казал: „роди ти се син“ и с това го е много зарадвал.

16. И да стане с тоя човек, каквото с градовете, които Господ разруши и не пожали; да чува той утрин писък и на пладне — ридание,

17. задето ме не уби в самата утроба — тъй че майка ми да станеше мой гроб, и утробата й да останеше вечно бременна.

18. За какво съм излязъл из утробата, за да гледам мъки и скърби, и дните ми да изминават в безславие?

---

[1] „Мир отвред“. ↑

[2] „Ужас отвред“. ↑

ГЛАВА 21.

1. Слово, което биде от Господа към Иеремия, когато цар Седекия изпрати до него Пасхора, Молхиевия син, и свещеник Софония, син на Маасея, за да му кажат:

2. „попитай Господа за нас, защото вавилонският цар Навуходоносор воюва против нас; може би, Господ ще направи с нас някое от Своите чудеса, за да се оттегли оня от нас.“

3. И рече им Иеремия: това кажете на Седекия:

4. тъй казва Господ, Бог Израилев: ето Аз ще обърна назад военните оръжия, които са във вашите ръце, с които се биете с вавилонския цар и с халдейците, които ви обсаждат извън стените, и ще ги събера сред тоя град;

5. и Сам ще воювам против вас с простряна ръка и с яка мишца, с гняв и с ярост и с голямо негодуване;

6. и ще поразя всичко, що живее в тоя град — и човеци, и добитък; от лют мор ще измрат те.

7. А след това, казва Господ, иудейския цар Седекия, слугите му, народа и избавените в тоя град от мор, от меч и от глад ще предам в ръцете на Навуходоносора, вавилонския цар, в ръцете на враговете им и в ръцете на ония, които искат душата им; и той ще ги порази с остър меч и не ще ги пощади, не ще пожали и не ще се смили.

8. И кажи на тоя народ: тъй казва Господ: ето, Аз ви предлагам път към живот и път към смърт:

9. който остане в тоя град, ще умре от меч, от глад и от мор, а който излезе и се предаде на халдейците, които ви обсаждат, ще бъде жив, и душата му ще му бъде вместо печалба;

10. защото Аз обърнах лицето Си против тоя град, казва Господ, за зло, а не за добро; той ще бъде предаден в ръцете на вавилонския цар, и тоя ще го с огън изгори.

11. И към дома на иудейския цар кажи: слушайте словото Господне:

12. доме Давидов! тъй казва Господ: от ранно утро извършвайте съд и оттървайте обидения от ръцете на обидника, за да не избухне

като огън Моята ярост и да не се разпали поради вашите зли дела дотам, че никой да не може го угаси.

13. Ето, Аз съм против тебе, жителко на долината, скало в равнината, казва Господ, против вас съм, които казвате: „кой ще излезе против нас и кой ще влезе в нашите жилища?“

14. Но Аз ще ви накажа според плодовете на делата ви, казва Господ, и ще запаля огън във вашата гора, който ще погълне всичко около нея.

ГЛАВА 22.

1. Тъй рече Господ: слез в дома на иудейския цар, кажи това слово

2. и речи: изслушай словото Господне, царю иудейски, който седиш на Давидовия престол, — и ти и твоите слуги и твоите люде, които влизат през тия порти.

3. Тъй казва Господ: извършвайте съд и правда и оттървайте обидения от ръцете на притеснителя, не обиждайте и не притеснявайте пришълец, сирак и вдовица, и не проливайте невинна кръв на това място.

4. Защото, ако изпълнявате това слово, през портите на тоя дом ще влизат царе, които седят вместо Давида на престола му, които се возят на колесница и на коне, — те и слугите им и людете им.

5. Ако пък не послушате тия думи, кълна се в Мене, казва Господ, че тоя дом ще запустее.

6. Защото тъй казва Господ за дома на иудейския цар: ти си за Мене Галаад и ливански връх; но Аз ще направя тебе пустиня, и градовете ти — необитаеми;

7. и ще приготвя против тебе изтребители, всеки със своето оръжие — и те ще изсекат най-хубавите твои кедри и ще ги хвърлят в огън.

8. И много народи ще преминават през тоя град и ще казват един другиму: „защо Господ тъй постъпи с тоя голям град?“

9. И ще отговорят: за това, че те оставиха завета на Господа, своя Бог, и се покланяха на други богове и тям служиха.

10. Не плачете за умрелия и не жалете за него; но горко плачете за оногова, който отива в плен, защото той вече няма да се върне и няма да види родината си.

11. Защото тъй казва Господ за Салума, син на иудейския цар Иосия, който царува след баща си Иосия и който излезе из това място: той вече няма да се върне тук,

12. но ще умре там, дето го откараха пленник, и вече няма да види тая земя.

13. Горко ономува, който гради своя дом с неправда и своите горници — с беззаконие, който принуждава ближния си да работи даром и не му дава платата му,

14. който казва: ще си построя голяма къща и широки горници, и който си отваря прозорци, обковава ги с кедър и багри с червена боя.

15. Мислиш ли цар да станеш, като си се обградил с кедър? Баща ти яде и пи, но върши съд и правда, и затова му беше добре.

16. Той разглеждаше делото на беден и на сиромах, и затова му беше добре. Не значи ли това, да Ме познаваш? казва Господ.

17. Но твоите очи и твоето сърце са обърнати само към корист за себе си и към проливане невинна кръв, за да притесняваш и насиляш.

18. Затова тъй казва Господ за Иоакима, син на иудейския цар Иосия: няма да го оплакват: „уви, брате!“ и: „уви, сестро!“ Няма да го оплакват: „уви, господарю!“ и: „уви, негово величие!“

19. Като осел ще бъде той погребан: ще го изкарат и ще го хвърлят далеч от иерусалимските порти.

20. Качи се на Ливан и викай, издигни гласа си на Васан и викай от Аварим, защото погубени са всички твои приятели.

21. Аз ти говорих през твоето добруване; но ти каза: няма да послушам. Такова беше твоето поведение още от младини, че ти не слуша гласа Ми.

22. Всички твои пастири вятър ще отнесе, и твоите приятели в плен ще отидат, — и тогава ти ще бъдеш посрамен и постиден за всички твои злодеяния.

23. Ти, който живееш на Ливан, който си свил гнездо в кедрите! колко окаян ще бъдеш, кога те постигнат мъки като болки на жена, кога ражда!

24. Жив съм Аз, каза Господ: да беше иудейският цар Иехония, Иоакимовият син, пръстен на дясната Ми ръка, и оттам ще те откъсна

25. и ще те предам в ръцете на ония, които искат душата ти, и в ръцете на ония, от които се боиш, в ръцете на вавилонския цар Навуходоносора и в ръцете на халдейци;

26. и ще изхвърля тебе и майка ти, която те е родила, в чужда земя, дето не сте се родили, и там ще умрете;

27. а в земята, дето душата им ще желае да се върне, там няма да се върнат.

28. „Нима тоя човек, Иехония, е създание презряно, отхвърлено? или той е негодна съдина? защо са те изхвърлени — той и племето му — и хвърлени в земя, която не са познавали?“

29. О, земьо, земьо, земьо! слушай словото Господне.

30. Тъй казва Господ: запишете тоя човек като лишен от деца, като човек, злополучен в дните си, защото вече никой от племето му не ще седи на Давидовия престол и не ще владее в Иудея.

ГЛАВА 23.

1. Горко на пастирите, които погубват и разпъждат овците на Моето паство! казва Господ.

2. Затова тъй казва Господ, Бог Израилев, към пастирите, които пасат моя народ: вие разпръснахте Моите овци, прокудихте ги и не се грижите за тях; ето, Аз ще ви накажа за злите ви деяния, казва Господ.

3. И ще събера остатъка от Моето стадо из всички земи, където бях ги изгонил, и ще ги върна в кошарите им, — и ще се плодят и размножават.

4. И ще поставя над тях пастири, които ще ги пасат, и те вече не ще се боят и плашат и не ще се губят, казва Господ.

5. Ето, настъпват дни, казва Господ, — и ще въздигна на Давида праведна Младочка, и ще се възцари Цар, Който ще постъпва мъдро и ще върши съд и правда на земята.

6. В Негови дни Иуда ще се спаси, и Израил ще живее безопасно; и ето — Неговото име, с което ще Го наричат: „Господ — наше оправдание!“

7. Затова ето, настъпват дни, казва Господ, когато вече не ще говорят: „жив Господ, Който изведе Израилевите синове из Египетската земя“,

8. а: „жив Господ, Който изведе и Който доведе племето на Израилевия дом от северната земя и от всички земи, където ги бе изгонил“, и ще живеят в земята си.

9. За пророците. Сърцето ми се къса в мене, всичките ми кости се тресат; аз съм като пиян, като човек, комуто е надвило виното, заради Господа и заради Неговите свети думи,

10. защото земята се напълни с прелюбодейци, защото земята плаче от проклятие; изсъхнаха пустинни пасбища, защото стремежът им е зло, и силата им — неправда;

11. защото и пророк и свещеник са лицемерци; дори и в Моя дом Аз намерих нечестието им, казва Господ.

12. Затова пътят им ще бъде като плъзгави места в тъмнина: ще ги бутнат, — и те ще паднат там; защото Аз ще напратя върху тях

бедствие в годината, когато ги посетя, казва Господ.

13. И у пророците на Самария Аз видях безумие; те пророкуваха в името на Ваала — и въведоха в заблуда Моя народ Израиля.

14. Но у пророците на Иерусалим виждам нещо ужасно: те прелюбодействуват и ходят в лъжа, подкрепят ръцете на злодейци, та никой да се не отвърне от нечестието си; те всички са пред Мене като Содом, и жителите му — като Гомора.

15. Затова тъй казва Господ Саваот за пророците: ето, ще ги нахраня с пелин и ще ги напоя с жлъчна вода, защото от иерусалимските пророци се разнесе нечестието по цяла земя.

16. Тъй казва Господ Саваот: не слушайте думите на пророците, които ви пророкуват: те ви лъжат, разказват измислици от сърцето си, а не това, що иде от уста Господни.

17. Те постоянно говорят на ония, които Ме не зачитат: „Господ рече: мир ще имате“. И всекиму, който ходи по упорството на сърцето си, казват: „зло не ще ви сполети“.

18. Защото кой е стоял в съвета на Господа и е виждал и слушал словото Му? Кой се е вслушвал в словото Му — и го е чул?

19. Ето, иде буря Господня с ярост, буря страшна, и ще се свие върху главата на нечестивците.

20. Гневът на Господа не ще се отвърне, докле Той не извърши и докле не изпълни намеренията на сърцето Си; в последните дни ясно ще разберете това.

21. Аз не съм пращал тия пророци, те сами са се разтичали; Аз не съм им говорил, а те пророкуваха.

22. Ако те биха стояли в Моя съвет, то щяха да обявят на Моя народ думите Ми и щяха да ги отклоняват от лошия им път и от лошите им дела.

23. Нима Аз съм Бог само отблизо, казва Господ, а не Бог и отдалеч?

24. Може ли се скри човек на тайно място, дето Аз не бих го видял? казва Господ. Не изпълням ли Аз небе и земя? казва Господ.

25. Аз слушах, какво говорят пророците, които в Мое име пророкуват лъжа. Те казват: „присъни ми се, присъни ми се“.

26. Дълго ли ще трае това в сърцето на пророците, които пророкуват лъжа, които пророкуват измама от сърцето си?

27. Мислят ли те чрез своите сънища, които разказват един другиму, да доведат Моя народ дотам, че да забрави името Ми, както бащите им забравиха името Ми заради Ваала?

28. Пророк, който е видял сън, нека го и разказва като сън, а у когото е Моето слово, нека говори вярно словото Ми. Какво общо има мекина с чисто зърно? казва Господ.

29. Моето слово не е ли като огън, казва Господ, и не е ли като чук, който разбива скала?

30. Затова ето, Аз съм против пророците, казва Господ, които крадат думите Ми един от други.

31. Ето, Аз съм против пророците, казва Господ, които боравят със свой език, а казват: „Той рече“.

32. Ето, Аз съм против пророците на лъжливи сънища, казва Господ, които ги разказват и чрез свои измами и лъстене заблуждават Моя народ, когато Аз не съм ги пращал, нито съм им заповядвал, и те не принасят никаква полза на тоя народ, казва Господ.

33. Ако те попита тоя народ, или пророк, или свещеник: „какво е бремето от Господа“, ти им кажи: „какво бреме? Аз ще ви напусна, казва Господ“.

34. Ако пророк, или свещеник, или народ каже: „бреме от Господа“, Аз ще накажа тоя човек и дома му.

35. Тъй говорете един другиму и брат брату: „какво отговори Господ?“ или: „какво каза Господ?“

36. а тая дума: „бреме от Господа“, занапред не употребявайте: защото на такъв човек бреме ще бъде думата му, понеже вие изопачавате думите на живия Бог, Господа Саваота, нашия Бог.

37. Тъй казвай на пророка: „какво ти отговори Господ?“ или: „какво каза Господ?“

38. Ако пък все още казвате: „бреме от Господа“, то тъй казва Господ: задето говорите тая дума: „бреме от Господа“, когато Аз съм пратил да ви кажат: не говорете: „бреме от Господа“, —

39. затова ето, Аз ще ви забравя съвсем, ще ви оставя, и ще отхвърля от лицето Си тоя град, който дадох вам и на отците ви,

40. и ще туря върху вас вечен позор и вечно безчестие, което не ще се забрави.

ГЛАВА 24.

1. Господ ми показа: и ето, две кошници със смокини, турени пред храма Господен, — след като вавилонският цар Навуходоносор изведе из Иерусалим пленени иудейския цар Иехония, Иоакимов син, и иудейските князе с дърводелците и ковачите и ги отведе във Вавилон:

2. едната кошница беше със смокини твърде добри, каквито биват ранните смокини, а другата кошница — със смокини, твърде лоши, които поради лошавината им не можеха да се ядат.

3. И попита ме Господ: що виждаш, Иеремие? — Аз отговорих: смокини; добрите смокини са твърде добри, а лошите — твърде лоши, тъй че не могат да се ядат, защото са твърде лоши.

4. И биде към мене слово Господне:

5. тъй казва Господ, Бог Израилев: като тия добри смокини Аз ще припозная добри иудейските преселници, които Аз изпратих от това място в Халдейската земя;

6. и ще обърна към тях Моите очи за тяхно добро и ще ги върна в тая земя, и ще ги уредя, а не съсипя, и ще ги посадя, а не изкореня;

7. и ще им дам сърце, да Ме познават, че Аз съм Господ, и те ще бъдат Мой народ, Аз пък ще бъда техен Бог; защото те ще се обърнат към Мене с все сърце.

8. А за лошите смокини, които и не могат да се ядат поради лошавината им, тъй казва Господ: такива Аз ще направя иудейския цар Седекия и князете му и другите иерусалимци, които остават в тая земя и които живеят в Египетската земя;

9. и ще ги предам за озлобение и за тежко страдание във всички земни царства, за поругание, за приказ, за присмех и за проклятие по всички места, където ще ги прогоня.

10. И ще напратя върху тях меч, глад и мор, докле ги не изтребя от земята, която дадох тям и на отците им.

ГЛАВА 25.

1. Слово, което биде към Иеремия за цял иудейски народ, в четвъртата година на иудейския цар Иоакима, Иосиев син, — тая беше първа година на вавилонския цар Навуходоносора, —

2. и което пророк Иеремия изрече към цял иудейски народ и към всички иерусалимски жители, като каза:

3. от тринайсетата година на иудейския цар Иосия, син Амонов, до днес, — ето вече двайсет и три години, — биде към мене слово Господе, и аз от ранно утро ви говорих, — и вие не послушахте.

4. Господ праща при вас всички Свои раби — пророците, от ранно утро праща, — и вие не послушахте и не наклонявахте ухо да слушате.

5. Вам казваха: „отвърнете се всеки от лошия си път и от лошите си дела и живейте в земята, която Господ даде вам и на вашите отци от века до века;

6. и не ходете след други богове, да им служите и да им се покланяте, и не Ме разгневявайте с делата на ръцете си, и не ще ви сторя зло“.

7. Но вие Ме не послушахте, казва Господ, и Ме гневихте с делата на ръцете си, за зло на себе си.

8. Затова тъй казва Господ Саваот: задето не послушахте Моите думи,

9. ето, Аз ще пратя и ще взема всички северни племена, казва Господ, и ще пратя до вавилонския цар Навуходоносора, Моя раб, и ще ги доведа против тая земя и против жителите й и против всички околни народи; и съвсем ще ги изтребя и ще ги направя за ужас, за присмех и вечно запустение.

10. И ще прекратя у тях глас на радост и глас на веселие, глас на младоженец и глас на невеста, звук от воденични камъни и светлина от светило.

11. И цялата тая земя ще стане пустиня и ужас; и тия народи ще служат на вавилонския цар седемдесет години.

12. И когато се изпълнят седемдесет години, ще накажа вавилонския цар и онзи народ, казва Господ, за тяхното нечестие, и Халдейската земя, и ще я направя вечна пустиня.

13. И ще изпълня над тая земя всички Мои думи, които съм изрекъл против нея, всичко написано в тая книга, което Иеремия пророчески изрече против тия народи.

14. Защото и тях ще поробят многобройни народи и велики царе; и Аз ще им въздам според техните постъпки и според делата на ръцете им.

15. Защото тъй ми каза Господ, Бог Израилев: вземи из ръката Ми тая чаша с вино от ярост и напои от нея всички народи, при които те пращам.

16. И те ще пият — и ще политат и ще обезумеят, щом видят меча, който Аз ще пратя против тях.

17. И взех чашата из ръката Господня и напоих от нея всички народи, при които Господ ме прати:

18. Иерусалим и иудейските градове, и царете му и князете му, за да ги опустоша и направя ужас, присмех и проклятие, както се вижда сега,

19. фараона, египетския цар, слугите му, князете му и целия му народ,

20. целия смесен народ, и всички царе на земя Уц, и всички царе на Филистимската — земя, Аскалон и Газа, Екрон и остатъците на Азот,

21. Едома, Моава и Амоновите синове,

22. всички царе на Тир и всички царе на Сидон, царете над островите, които са отвъд морето,

23. Дедана, Тема, Буза и всички, които стрижат скулуфите си,

24. всички царе на Арабия и всички царе на разноплеменните народи, които живеят в пустинята,

25. всички царе на Зимврия и всички царе на Елам, всички царе на Мидия,

26. всички царе на север, близки един до друг и далечни, и всички земни царства, що са по лицето на земята, а царят на Сесах ще пие след тях.

27. И кажи им: тъй казва Господ Саваот, Бог Израилев: пийте и се опийте, и повръщайте и паднете, и не ставайте, кога видите меча,

който ще пратя против вас.

28. Ако пък се откажат да вземат чашата из ръката ти, за да пият, то кажи им: тъй казва Господ Саваот: непременно ще пиете.

29. Защото, ето на тоя град, над който се призова Моето име, Аз почвам да нанасям нещастие; та вие ли ще останете ненаказани? Не, не ще останете ненаказани; защото Аз призовавам меч против всички, що живеят на земята, казва Господ Саваот.

30. Затова пророкувай им всички тия думи и им кажи: Господ ще прогърми от висинето и от Своето свето жилище ще издигне глас; страшно ще прогърми против Своето селище; както ония, що тъпчат в лин, ще извика против всички, що живеят по земята.

31. Шумът ще достигне земните краища, защото Господ се бори с народите: Той ще се съди с всяка плът, нечестивите ще предаде на меч, казва Господ.

32. Тъй казва Господ Саваот: ето, нещастието ще минава от народ към народ, и голям вихър ще се подигне от краищата земни.

33. И в оня ден поразени от Господа ще има от единия край на земята до другия; те не ще бъдат оплакани, нито прибрани и погребани, ще бъдат тор по земното лице.

34. Ридайте, пастири, и стенете, и посипете се с пепел, вождове на стадото: защото се изпълниха дните ви, за да бъдете заклани и разпилени, и ще паднете като скъпа съдина.

35. И не ще има убежище за пастирите и спасение — за вождовете на стадото.

36. Чува се писък от пастирите и ридание — от вождовете на стадото, понеже Господ опустоши пасбищата им.

37. Яростта на Господния гняв изтребя мирните селища.

38. Той остави жилището Си като лъв; и земята им стана пустиня от яростта на опустошителя и от пламенния Му гняв.

ГЛАВА 26.

1. В начало на царуването на иудейския цар Иоакима, Иосиев син, биде такова слово от Господа:

2. тъй казва Господ: застани в двора на Господния дом и кажи към всички градове на Иудея, които дохождат да се поклонят в Господния дом, всички ония думи, каквито ще ти заповядам да им кажеш; ни дума да не пропуснеш.

3. Може би, те ще послушат и ще се отвърнат всеки от лошия си път, и тогава Аз ще отменя бедствието, което мисля да им изпратя за лошите им работи.

4. И речи им: тъй казва Господ: ако Ме не послушате, и не ходите по Моя закон, който съм ви дал,

5. и не внимавате в думите на Моите раби — пророците, които пращам при вас, пращам ги от ранно утро, и които вие не слушате, —

6. то с тоя дом ще направя същото, каквото — със Силом, и тоя град ще предам за проклятие на всички земни народи.

7. Свещеници и пророци и цял народ слушаха Иеремия, когато говореше тия думи в дома Господен.

8. И когато Иеремия каза всичко, що Господ бе му заповядал да каже на целия народ, тогава свещениците и пророците и целият народ го хванаха и рекоха: „ти трябва да умреш;

9. защо пророкуваш в името на Господа и казваш: и тоя дом ще стане като Силом, и тоя град ще запустее, ще остане без жители?“ И целият народ се струпа около Иеремия в дома Господен.

10. Когато иудейските князе чуха това, дойдоха от царския дом в дома Господен и седнаха при входа на новите порти на дома Господен.

11. Тогава свещениците и пророците рекоха тъй на князете и на целия народ: „тоя човек трябва да бъде осъден на смърт, защото пророкува против тоя град, както чухте с ушите си!“

12. И рече Иеремия на всички князе и на целия народ: „Господ ме прати да пророкувам против тоя дом и против тоя град всички тия думи, що чухте;

13. и тъй, оправете вашите пътища и вашите дела и послушайте гласа на Господа, вашия Бог, и Господ ще отмени бедствието, което изрече против вас;

14. а колкото за мене, — ето, аз съм във ваши ръце; правете с мене, каквото ви се стори добро и справедливо;

15. само знайте добре, че, ако ме умъртвите, невинна кръв ще вземете върху себе си и върху тоя град и върху жителите му; защото наистина Господ ме прати при вас да кажа на ушите ви всички тия думи.“

16. Тогава князете и целият народ рекоха на свещениците и на пророците: тоя човек не подлежи на смъртна присъда, защото той ни говори в името на Господа, нашия Бог.

17. И някои местни старейшини станаха и казаха към цялото събрание народно:

18. „Михей Моранитец пророкува в дните на иудейския цар Езекия, и говори на целия иудейски народ: тъй казва Господ Саваот: Сион ще бъде разоран като нива, и Иерусалим ще стане куп развалини, и планината на тоя дом — като горист хълм.

19. Умъртви ли го заради това иудейският цар Езекия и цял Иуда? Не уплаши ли се тоя от Господа и не моли ли Господа? и Господ отмени бедствието, което беше изрекъл против тях; а ние да навлечем ли такова голямо зло на душите си?

20. Пророкува в името на Господа и някой си Урия, син на Шемая, от Кариатиарим, — пророкува и против тоя град, и против тая земя със същите думи, както Иеремия.

21. Когато чу думите му цар Иоаким и всички негови велможи и всички князе, царят поиска да го умъртви. Като чу това, Урия се уплаши и побягна, и се отдалечи в Египет.

22. Но цар Иоаким прати и в Египет люде: Елиатана, Ахборовия син, и други с него.

23. И изведоха Урия из Египет и доведоха го при цар Иоакима, и той го умъртви с меч и хвърли трупа му на простонародните гробища.“

24. Но ръката на Сафановия син Ахикама опази Иеремия и не го даде в ръцете на народа да го убие.

ГЛАВА 27.

1. В начало на царуването на иудейския цар Иоакима[1], Иосиев син, биде от Господа това слово към Иеремия:

2. тъй ми рече Господ: направи си окови и хомот и си ги тури на шията;

3. и прати също такива на идумейския цар, на моавитския цар, на царя на Амоновите синове, на тирския цар и на сидонския цар, по пратеници, които са дошли в Иерусалим при иудейския цар Седекия,

4. и поръчай им да кажат на господарите си: тъй казва Господ Саваот, Бог Израилев: тъй кажете на вашите господари:

5. Аз сътворих земята, човека и животните, които са по земното лице, с великата Си мощ и с пространната Си мишца, и я предадох, комуто Ми бе благоугодно.

6. И сега Аз предавам всички тия земи в ръката на вавилонския цар Навуходоносора, Мой раб, дори и полските зверове му придавам, за да му служат.

7. И всички народи ще служат нему и на сина му, и на внука му, докле дойде време, и на земята му, и на самия него; и ще му служат много народи и велики царе.

8. И ако някой народ и царство не иска да служи на вавилонския цар Навуходоносора и не ще наведе врат под хомота на вавилонския цар, — тоя народ Аз ще накажа с меч, с глад и с мор, казва Господ, докле ги не изтребя чрез ръката му.

9. И вие не слушайте вашите пророци и вашите гадатели, вашите съновидци, вашите магьосници и вашите звездобройци, които ви казват: „няма да служите на вавилонския цар“.

10. Защото те ви пророкуват лъжа, за да ви отдалечат от земята ви, та Аз да ви изгоня, и вие да загинете.

11. А народа, който наведе врат под хомота на вавилонския цар и му служи, ще оставя в земята му, казва Господ, и той ще я обработва и ще живее в нея.

12. И на иудейския цар Седекия аз говорих със същите тия думи, думайки: наведете врат под хомота на вавилонския цар и служете нему

и на народа му — и ще бъдете живи.

13. Защо да умираш ти и народът ти от меч, от глад и от мор, както каза Господ за тоя народ, който не ще служи на вавилонския цар?

14. И не слушайте думите на пророците, които ви казват: „няма да служите на вавилонския цар“; защото те ви пророкуват лъжа.

15. Аз не съм ги пращал, казва Господ; и те лъжливо пророкуват в Мое име, за да ви изгоня, и да загинете, — вие и пророците ви, които ви пророкуват.

16. Говорих и на свещениците и на целия тоя народ: тъй казва Господ: не слушайте думите на вашите пророци, които ви пророкуват и казват: „ето, скоро ще бъдат върнати от Вавилон съдовете на дома Господен“; защото те ви пророкуват лъжа.

17. Недейте ги слуша, служете на вавилонския цар и живейте; защо да докарвате тоя град до опустошение?

18. Ако пък те са пророци, и ако у тях има слово Господне, нека ходатайствуват пред Господа Саваота, та съдовете, които остават в дома Господен, в дома на иудейския цар и в Иерусалим, да не отиват във Вавилон.

19. Защото тъй казва Господ Саваот за стълбовете и за медното море, и за подножките и за другите вещи, които останаха в тоя град,

20. които вавилонският цар Навуходоносор не взе, когато отведе от Иерусалим във Вавилон иудейския цар Иехония, Иоакимов син, и всички видни иудеи и иерусалимци,

21. защото тъй казва Господ Саваот, Бог Израилев, за съдовете, които останаха в дома Господен, в дома на иудейския цар и в Иерусалим:

22. те ще бъдат отнесени във Вавилон и ще останат там, докато ги посетя, казва Господ, и ги изведа и ги върна на това място.

---

[1] Седекия. ↑

ГЛАВА 28.

1. В същата година — в начало на царуването на иудейския цар Седекия, — в четвъртата година, в петия месец, Анания, Азуров син, пророк от Гаваон, ми говори в дома Господен пред очите на свещениците и на целия народ, думайки:

2. тъй казва Господ Саваот, Бог Израилев: ще строша хомота на вавилонския цар:

3. подир две години ще върна на това място всички съдове на дома Господен, които вавилонският цар Навуходоносор взе оттук и ги отнесе във Вавилон;

4. и иудейския цар Иехония, Иоакимов син, и всички пленени иудеи, които отидоха във Вавилон, ще върна на това място, казва Господ; защото ще строша хомота на вавилонския цар.

5. И рече пророк Иеремия на пророк Анания пред очите на свещениците и пред очите на целия народ, — които стояха в дома Господен, —

6. и рече пророк Иеремия: да бъде тъй, да извърши това Господ! да изпълни Господ твоите думи, що изрече за връщане от Вавилон на това място съдовете на дома Господен и всички пленници!

7. Само изслушай думата, която ще ти кажа, да чуеш ти, и да чуе целият народ;

8. пророците, които отдавна бяха преди мене и преди тебе, предсказваха на много земи и на големи царства война, бедствие и мор.

9. Ако някой пророк предсказвал мир, то само тогава бивал признат за пророк, наистина изпратен от Господа, когато се е сбъдвала думата на тоя пророк.

10. Тогава пророк Анания взе хомота от врата на пророк Иеремия и го строши.

11. И рече Анания пред очите на целия народ тия думи: „тъй казва Господ: тъй ще строша хомота на вавилонския цар Навуходоносора подир две години, като го снема от врата на всички народи“. И отиде Иеремия по пътя си.

12. И биде слово Господне към Иеремия, след като пророк Анания строши хомота от врата на пророк Иеремия:

13. иди и кажи на Анания, тъй казва Господ: ти строши дървен хомот — но ще направиш вместо него хомот железен.

14. Защото тъй казва Господ Саваот, Бог Израилев: железен хомот ще туря на врата на всички тия народи, за да работят на вавилонския цар Навуходоносора, и те ще му служат; дори и полските зверове нему предадох.

15. И рече пророк Иеремия на пророк Анания: чуй Анание: Господ не те е пращал, и ти лъжливо обнадеждваш тоя народ.

16. Затова тъй казва Господ: ето, Аз ще те изхвърля от земното лице; през тая година ще умреш, понеже говори против Господа.

17. И умря пророк Анания в оная година, в седмия месец.

ГЛАВА 29.

1. И ето думите на писмото, което пророк Иеремия изпрати от Иерусалим до останалите старейшини между преселниците, до свещениците, до пророците и до целия народ, които Навуходоносор бе отвел от Иерусалим във Вавилон, —

2. след като бяха излезли от Иерусалим цар Иехония, царицата и скопците, князете на Иудея и на Иерусалим, дърводелците и ковачите, —

3. чрез Елеаса, Сафанов син, и чрез Гемария, Хелкиев син, които иудейският цар Седекия праща във Вавилон до вавилонския цар Навуходоносора:

4. тъй казва Господ Саваот, Бог Израилев, на всички пленници, които Аз преселих от Иерусалим във Вавилон:

5. градете къщи и живейте в тях, садете градини и яжте плодовете им;

6. взимайте си жени и раждайте синове и дъщери; и на синовете си взимайте жени и дъщерите си омъжвайте, за да раждат синове и дъщери, и размножавайте се там, а не се намалявайте;

7. грижете се за доброто на града, в който ви преселих, и молете се за него Господу; защото, ако нему е добро, и вие ще имате мир.

8. Защото тъй казва Господ Саваот, Бог Израилев: да ви не мамят вашите пророци, които са между вас, и вашите гадатели; и не вярвайте на сънищата, които сънувате;

9. лъжливо ви пророкуват в Мое име; Аз не съм ги пращал, казва Господ.

10. Защото тъй казва Господ: когато изпълните във Вавилон седемдесет години, тогава ще ви посетя и ще изпълня Моето добро слово за вас, за да ви върна на това място.

11. Защото само Аз зная намеренията, които имам за вас, казва Господ, намерения за добро, а не за зло, за да ви дам бъднина и надежда.

12. И ще викнете към Мене, ще отидете и ще Ми се помолите, и Аз ще ви чуя;

13. ще Ме потърсите, и ще намерите, ако Ме потърсите от все сърце.

14. Ще Ме намерите, казва Господ, и ще ви върна от плен и ще ви събера измежду всички народи и от всички места, където ви прогоних, казва Господ, и ще ви върна там, отдето ви преселих.

15. Вие казвате: „Господ ни въздигна пророци и във Вавилон“.

16. Тъй казва Господ за царя, който седи на Давидовия престол, и за целия народ, който живее в тоя град; за братята ви, които не са отведени с вас в плен, —

17. тъй казва за тях Господ Саваот: ето, Аз ще напратя върху тях меч, глад и мор, и ще ги направя като лошите смокини, които не могат да се ядат поради негодността им;

18. и ще ги преследвам с меч, глад и мор, и ще ги предам за озлобение у всички земни царства, за проклятие и ужас, за присмех и гавра между всички народи, където ги прогоня, —

19. задето те не слушаха Моите думи, казва Господ, с които пращах до тях Моите раби — пророците, пращах от ранно утро, ала те не слушаха, казва Господ.

20. А вие, всички преселници, които Аз пратих от Иерусалим във Вавилон, чуйте словото Господне:

21. тъй казва Господ Саваот, Бог Израилев, за Ахава, син на Колия, и за Седекия, син на Маасея, които ви пророкуват лъжа в Мое име: ето, Аз ще ги предам в ръцете на вавилонския цар Навуходоносора, и той ще ги умъртви пред очите ви.

22. И всички иудейски преселници, които са във Вавилон, ще се научат от тях тъй да кълнат: „да ти стори Господ каквото на Седекия и на Ахава“, които вавилонският цар на огън изпече,

23. задето вършиха гнусотии в Израиля: прелюбодействуваха с жените на ближните си и в Мое име лъжа говориха, което не съм им заповядвал; Аз знам това и Аз съм свидетел, казва Господ.

24. И на Шемая Нехеламитеца кажи:

25. тъй казва Господ Саваот, Бог Израилев: задето праща писма от свое име до целия народ в Иерусалим и до свещеник Софония, Маасеев син, и до всички свещеници и писа:

26. Господ те е поставил свещеник вместо свещеник Иодая, за да бъдеш измежду надзирателите в дома Господен за всеки човек, който беснее и пророкува, и такъв да туряш в тъмница и в клада;

27. а защо не запретиш на Иеремия Анатотски да пророкува у вас?

28. Защото той и до нас във Вавилон прати да кажат: „пленението ще трае дълго: градете къщи и живейте в тях, садете градини и яжте плодовете им“.

29. Когато свещеник Софония прочете на глас това писмо пророку Иеремию,

30. тогава биде слово Господне към Иеремия:

31. прати, та кажи на всички преселници: тъй казва Господ за Шемая Нехеламитеца: задето Шемая пророкува у вас, без да съм го пращал, и ви лъжливо обнадеждва, —

32. затова тъй казва Господ: ето, ще накажа Шемая Нехеламитеца и племето му; не ще има от него човек да живее всред тоя народ и не ще види доброто, което ще сторя на Моя народ, казва Господ; защото той говори против Господа.

ГЛАВА 30.

1. Слово, което биде към Иеремия от Господа:

2. тъй казва Господ, Бог Израилев: напиши си на книга всички думи, що ти говорих.

3. Защото ето, идат дни, казва Господ, когато ще върна от плен Моя народ, Израиля и Иуда, казва Господ; и ще ги доведа отново в земята, която дадох на отците им, и ще я владеят.

4. И ето думите, които Господ каза за Израиля и за Иуда.

5. Тъй каза Господ: глас от смут и ужас чуваме ние, а не мир.

6. Попитайте и разсъдете: ражда ли мъж? А защо виждам у всеки мъж ръцете на чреслата му като у жена, кога ражда, и лицата на всички са бледни?

7. О, горко! велик е оня ден, няма подобен нему; това е усилно време за Иакова, но той ще бъде избавен от него.

8. И в оня ден, казва Господ Саваот, ще строша хомота му, що е на врата ти, и твоите окови ще разкъсам; и вече не ще служат на чужденци,

9. а ще служат на своя Господ Бог и на царя си Давида, когото ще им възстановя.

10. И ти, Мой рабе Иакове, не бой се, казва Господ, и не се плаши, Израилю: защото ето, Аз ще избавя тебе от далечната земя и племето ти — от земята на плена; и ще се върне Иаков и ще живее спокойно и мирно, и никой не ще го заплашва,

11. защото Аз съм с тебе, казва Господ, за да те избавям: Аз съвсем ще изтребя всички народи, между които те пръснах, а тебе не ще изтребя; Аз ще те наказвам с мярка, но ненаказан не ще те оставя.

12. Защото тъй казва Господ: раната ти е неизлечима, язвата ти е жестока;

13. никой не се грижи за твоето дело, за да излекува раната ти; за тебе няма лекарство;

14. всички твои приятели те забравиха, не те търсят; защото Аз те ударих с неприятелски удари, с жестоко наказание за многото твои беззакония, понеже твоите грехове се умножиха.

15. Защо викаш ти от раните си, от лютините на твоята болест? За многото твои беззакония ти сторих това, понеже твоите грехове се умножиха.

16. Но всички, които те поглъщат, ще бъдат погълнати; и всички твои врагове — всички ще отидат в плен, и твоите опустошители ще бъдат опустошени, и всички твои грабители ще предам на грабеж.

17. Ще те обложа с пластир и ще изцеря твоите рани, казва Господ. Тебе наричаха отхвърлен, думайки: „ето Сион, за който никой не пита“;

18. тъй казва Господ: ето, ще върна пленените от шатрите на Иакова и ще се смиля над селищата му, — и градът пак ще бъде построен на своя хълм, и храмът ще бъде възстановен, както си беше.

19. И ще се дигне от тях благодарност и глас на веселящи се; и Аз ще ги размножа — и не ще се намаляват, и ще ги прославя — и не ще бъдат унизени.

20. И синовете му ще бъдат, както преди, и събранието му ще предстои пред Мене, и ще накажа всичките му притеснители.

21. И ще излезе из самия него вожд, и владетелят му ще произлезе изсред него; и Аз ще го привлека, и ще дойде при Мене; защото кой се решава сам от себе си да приближи до Мене? казва Господ.

22. И вие ще бъдете Мой народ, и Аз ще ви бъда Бог.

23. Ето, яростният вихър иде от Господа, вихър страшен; той ще падне върху главата на нечестивците.

24. Пламенният гняв на Господа не ще се отвърне, докле не извърши и не изпълни намерението на сърцето Си. В последните дни ще разберете това.

ГЛАВА 31.

1. В него време, казва Господ, Аз ще бъда Бог на всички Израилеви племена, а те ще бъдат Мой народ.

2. Тъй казва Господ: народът, който оцеля от меч, намери милост в пустинята; отивам да успокоя Израиля.

3. Отдалеч ми се яви Господ и рече: с вечна обич те обикнах и затова прострях към тебе благоволение.

4. Аз пак ще те възстановя, и ти ще бъдеш възстановена, дево Израилева, пак ще се украсяваш с тимпаните си и ще излизаш на хорото на ликуващите;

5. пак ще садиш лозя по самарийските височини; лозарите, които ще ги садят, сами ще се и ползуват от тях.

6. Защото ще дойде ден, когато стражата по Ефремова планина ще извика: „ставайте, да възлезем на Сион при нашия Господ Бог“.

7. Защото тъй казва Господ: радостно пейте за Иакова и възклицавайте пред главата на народите; възгласяйте, славете и казвайте: избави, Господи, Твоя народ, остатъка от Израиля!

8. Ето, Аз ще ги доведа от северната земя и ще ги събера от земните краища, сляп и хром, непразна и родилка заедно с тях, — голямо множество ще се върне тука.

9. Те отидоха със сълзи, Аз пък ще ги поведа с утеха; ще ги поведа край водни потоци по равен път, по който не ще се спънат; защото Аз съм отец на Израиля, и Ефрем е Мой първороден.

10. Чуйте, народи, словото Господне и разгласете по далечните острови и речете: Който разпиля Израиля, Той ще го и събере и ще го пази, както пастир — стадото си;

11. защото Господ ще изкупи Иакова и ще го избави от ръцете на оногова, който беше по-силен от него.

12. И те ще дойдат и ще тържествуват на сионските височини; и ще се стекат към благата Господни, към пшеница, вино и елей, към агнета и волове; и душата им ще бъде като градина напоена с вода, и вече не ще се измъчват.

13. Тогава девица ще се весели на хорото, и младежи и старци заедно; и ще обърна скръбта им в радост, ще ги утеша и ще ги зарадвам след тяхната скръб.

14. И ще нахраня душата на свещениците с тлъстина, и Моят народ ще се насити с Моите блага, казва Господ.

15. Тъй казва Господ: глас се чува в Рама, писък и горко ридание: Рахил плаче за децата си и не иска да се утеши за тях, защото ги няма.

16. Тъй казва Господ: удържи гласа си от ридание и очите си — от сълзи, защото за твоя труд има награда, казва Господ, и те ще — се върнат от неприятелската земя.

17. Има и надежда за твоята бъднина, казва Господ, и твоите синове ще се върнат в пределите си.

18. Слушам Ефрема да плаче: „Ти ме наказа — и аз съм наказан като неукротим юнец; обърни ме — и ще се обърна, защото Ти си мой Господ Бог.

19. Когато бях обърнат, аз се каех, и когато бидох вразумен, бих се по бедрата; аз бидох посрамен, бидох смутен, защото носих позора на младините си“.

20. Ефрем не Ми ли е драг син, не е ли обично дете? Защото, щом заговоря за него, винаги с любов си спомням за него; вътрешността Ми се раздвижва за него; ще се смиля над него, казва Господ.

21. Постави си пътни знаци, постави си стълбове, обърни сърцето си към друма, към пътя, по който си вървяла; връщай се, дево Израилева, връщай се в тия твои градове.

22. Още ли ще се скиташ, дъще отстъпнице? Защото Господ ще извърши на земята нещо ново: жена ще спаси мъжа.

23. Тъй казва Господ Саваот, Бог Израилев: занапред, кога върна пленниците им, ще казват в земята на Иуда и в градовете му тая дума: „Господ да те благослови, жилище на правдата, света планино!“

24. И ще се засели на нея Иуда и всичките му градове заедно, земеделци и ония, които ходят със стада.

25. Защото Аз ще напоя изморена душа и ще наситя всяка отмаляла душа.

26. След това се събудих и погледнах, и моят сън ми биде приятен.

27. Ето, идат дни, казва Господ, когато ще засея дома Израилев и дома Иудин със семе човешко и със семе от добитък.

28. И както следих за тях, като изкоренявах и съкрушавах, като разрушавах, погубвах и повреждах, тъй ще следя за тях, като съзиждам и насаждам, казва Господ.

29. И тогава не ще казват вече: „бащите ядоха кисело грозде, а зъбите на децата скоминясаха“,

30. но всеки ще умира поради своето собствено беззаконие; който яде кисело грозде, нему ще скоминясат зъбите.

31. Ето, настъпват дни, казва Господ, и ще сключа с дома Израилев и с дома Иудин нов завет, —

32. не такъв завет, какъвто сключих с бащите им в деня, когато ги хванах за ръка, за да ги изведа из Египетската земя; оня Мой завет те нарушиха, ако и да оставах в съюз с тях, казва Господ.

33. Но ето заветът, който ще сключа с Израилевия дом след ония дни, казва Господ: ще вложа Моя закон във вътрешността им и ще го напиша в сърцата им, и Аз ще им бъда Бог, а те ще бъдат Мой народ.

34. И няма вече да учат един другиго, брат — брата и да говорят: „познайте Господа“, защото всички, от малък до голям, сами ще Ме знаят, казва Господ, защото ще простя беззаконията им, и за греховете им няма вече да си спомня.

35. Тъй казва Господ, Който даде слънцето да свети денем, наредби за месечината и звездите да светят нощем, Който вълнува морето, та вълните му реват; Господ Саваот е името Му.

36. Ако тия наредби престанат да действуват пред Мене, казва Господ, то и племето Израилево ще престане да бъде народ пред Мене завинаги.

37. Тъй казва Господ: ако може да се измери небето нагоре, и основите земни — да се изследват надолу, то и Аз ще отхвърля цялото Израилево племе за всичко, що вършиха, казва Господ.

38. Ето, настъпват дни, казва Господ, когато градът ще бъде възстановен, за слава на Господа, от кулата на Анамеила до Ъгълни порти,

39. и земемерската връв ще отиде по-нататък право до хълма Гарив и ще завие към Гоат.

40. И цялата долина на труповете и на пепелта, и цялото поле до поток Кедрон, до ъгъла на Конски порти към изток, ще бъде светиня на

Господа; не ще се разруши и не ще се разсипе довека.

ГЛАВА 32.

1. Слово, което биде от Господа към Иеремия в десетата година на иудейския цар Седекия; тая година беше осемнайсетата година на Навуходоносора.

2. Тогава войската на вавилонския цар обсаждаше Иерусалим, и пророк Иеремия беше затворен в стражарницата, която беше при дома на иудейския цар.

3. Иудейският цар Седекия го затвори там, като рече: „защо пророкуваш и казваш: тъй казва Господ: ето, Аз ще предам тоя град в ръцете на вавилонския цар, и той ще го превземе;

4. и Седекия, иудейският цар, не ще избегне от ръцете на халдейци, но бездруго ще бъде предаден в ръцете на вавилонския цар, и ще говори с него уста в уста, и очите му ще видят неговите очи;

5. и той ще отведе Седекия във Вавилон, дето и ще остане, докле го не посетя, казва Господ. Ако воювате с халдейци, не ще имате успех“?

6. И рече Иеремия: такова беше към мене словото Господне:

7. ето Анамеил, син на чича ти Салума, иде при тебе да ти каже: купи моята нива, която е в Анатот, защото по роднинско право тебе се пада да я купиш.

8. И Анамеил, чичовият ми син, дойде при мене, по словото Господне, в стражарницата и ми каза: купи нивата ми в Анатот, във Вениаминовата земя, защото правото на наследство е твое, и купилното право е твое; купи си я. Тогава узнах, че това беше слово Господне.

9. И купих от Анамеила, чичовия ми син, нивата в Анатот и претеглих му седем сикли сребро и десет сребърника;

10. и записах на книга, запечатах я, повиках при това свидетели и претеглих на къпони среброто.

11. И взех купилния запис, както запечатания според закона и наредбата, тъй и отворения, —

12. и дадох тоя купилен запис на Варуха, син на Нирия, Маасеев син, пред очите на Анамеила, чичов син, и пред очите на свидетели,

които подписаха тоя купилен запис пред очите на всички иудеи, които седяха в стражарницата;

13. и заповядах на Варуха в тяхно присъствие:

14. тъй казва Господ Саваот, Бог Израилев: вземи тия записи, — купилния запис, който е запечатан, и отворения запис, — и ги тури в глинен съд, за да останат там дълго време.

15. Защото тъй казва Господ Саваот, Бог Израилев: в тая земя пак ще се купуват къщи, ниви и лозя.

16. И като предадох на Ириевия син Варуха купилния запис, аз се помолих Господу:

17. „о, Господи Боже! Ти сътвори небето и земята с Твоята голяма сила и простряна мишца; за Тебе няма нищо невъзможно;

18. Ти явяваш милост на хиляди и за беззаконието на бащите отплащаш в недрата на децата им след тях: Боже великий, силний, Комуто името е Господ Саваот!

19. Велик по мъдрост и силен по дела, Комуто очите са отворени върху всички пътища на синовете човешки, за да отплащаш всекиму според пътищата му и според плодовете на делата му,

20. Който извърши чудеса и личби в Египетската земя и извършваш доднес и в Израиля и между всички люде, и Си създаде име, както в тоя ден,

21. и изведе Твоя народ Израиля из Египетската земя с личби и с чудеса, със силна ръка и простряна мишца при голям ужас,

22. и даде им тая земя, която с клетва бе обещал на отците им да им дадеш, — земя, дето тече мед и мляко.

23. Те влязоха и я завладяха, ала не слушаха Твоя глас и не ходеха по Твоя закон, не вършеха каквото им бе Ти заповядал да вършат, и заради това Ти напрати върху им цялото това нещастие.

24. Ето, насипите достигат до града, за да бъде превзет; и от меч, глад и мор градът се предава в ръцете на халдейци, които воюват против него; каквото Ти говори, се изпълня, и ето, Ти видиш това.

25. А Ти, Господи Боже, ми рече: купи си нива за сребро и привикай свидетели тогава, когато градът се предава в ръцете на халдейци“.

26. И биде слово Господне към Иеремия:

27. ето, Аз съм Господ, Бог на всяка плът; има ли нещо невъзможно за Мене?

28. Затова тъй казва Господ: ето, Аз предавам тоя град в ръцете на халдейци и в ръцете на вавилонския цар Навуходоносора, и той ще го превземе,

29. и ще влязат халдейци, които обсаждат тоя град, ще запалят града с огън и ще изгорят него и къщите, по чиито стрехи се е възнасяло кадение Ваалу и се е извършвало възлияние на чужди богове, за да Ме разгневяват.

30. Защото синовете Израилеви и синовете Иудини още от младини само зло вършиха пред очите Ми; синовете Израилеви само Ме разгневяваха с делата на ръцете си, казва Господ.

31. И като че за Мой гняв и за Моя ярост съществува тоя град от самия ден на съграждането си до днес, за да го отхвърля от лицето Си

32. за всичкото зло на синовете Израилеви и синовете Иудини, което, за да Ме разгневяват, вършеха — те, царете им, князете им, свещениците им, пророците им, и мъжете на Иуда и жителите на Иерусалим.

33. Те се обърнаха към Мене гърбом, а не с лице; и когато ги учих, учих ги от ранно утро, те не искаха да приемат поука,

34. и в дома, върху който се призова Моето име, поставиха своите гнусотии и го оскверниха.

35. В долината на Еномовите синове съградиха капища Ваалу, за да прекарват през огън синовете си и дъщерите си в чест на Молоха, което Аз не съм им заповядвал, и на ум не Ми е идвало, че те ще вършат тая гнусотия, като вкарват в грях Иуда.

36. Но сега тъй казва Господ, Бог Израилев, за тоя град, за който вие казвате: „с меч, глад и мор се предава в ръцете на вавилонския цар“, —

37. ето, Аз ще ги събера от всички страни, в които ги бях прогонил в гнева Си, в яростта Си и в голямото негодуване, и ще ги върна на това място и ще им дам да живеят безопасно.

38. Те ще бъдат Мой народ, и Аз ще им бъда Бог.

39. И ще им дам едно сърце и един път, за да се боят от Мене през всички дни на живота, за тяхно добро и за добро на децата им след тях.

40. И ще сключа с тях вечен завет, по който не ще се отвърна от тях, и ще им правя добро, и ще вложа в сърцата им страх от Мене, за да не отстъпват от Мене.

41. И ще се радвам за тях, като им правя добро, и ще ги насадя крепко на тая земя — от все сърце и от все душа.

42. Защото тъй казва Господ: както напратих върху тоя народ всичкото това голямо зло, тъй ще напратя върху тях всичко добро, що съм изрекъл за тях.

43. И те ще купуват ниви в тая земя, за която казвате: „това е пустиня, без люде, без добитък; тя е предадена в ръцете на халдейци“;

44. ще купуват ниви за сребро, ще вписват в записи, ще запечатват и ще привикват свидетели — в земята Вениаминова, в иерусалимските околности и в Иудините градове, в планинските градове, в полските градове и в южните градове; защото ще върна пленниците им, казва Господ.

ГЛАВА 33.

1. И биде втори път слово Господне към Иеремия, когато той беше още затворен в стражарницата:

2. тъй казва Господ, Който сътвори (земята), Господ, Който я уреди и утвърди, — Господ е името Му:

3. извикай към Мене — и Аз ще ти отговоря, ще ти покажа нещо велико и недостъпно, що ти не знаеш.

4. Защото тъй казва Господ, Бог Израилев, за къщите на тоя град и за къщите на иудейските царе, що събарят за окопи и за битка

5. ония, които дойдоха да воюват против халдейци, за да изпълнят домовете с трупове на люде, които Аз в гнева Си и в яростта Си ще поразя, и поради чиито всички беззакония Аз скрих лицето Си от тоя град.

6. Ето, Аз ще му туря пластир и лечебни средства, ще ги изцеря и ще им открия изобилие от мир и от истина,

7. ще върна пленниците на Иуда и пленниците на Израиля и ще ги устроя, както изпървом,

8. ще ги очистя от всичкото им нечестие, с което те грешиха пред Мене, и ще простя всичките им беззакония, с които грешиха пред Мене и отстъпиха от Мене.

9. И ще бъде Иерусалим за Мене радостно име, хвала и чест пред всички земни народи, които ще чуят за всички блага, каквито ще му дам, и ще се смаят и ще потреперят от всички благодеяния и от всичкото добруване, което ще му доставя.

10. Тъй казва Господ: на това място, за което вие казвате: „то е пусто, без люде и без добитък“, — в иудейските градове и в иерусалимските улици, които са пусти, без люде, без жители, без добитък, —

11. пак ще се чува глас от радост и глас от веселие, глас на младоженец и глас на невеста, глас на тия, които казват: „славете Господа Саваота, защото е благ Господ, защото милостта Му е вечна“, и глас на ония, които принасят благодарствена жертва в дома

Господен; защото Аз ще върна пленените от тая земя в предишното им състояние, казва Господ.

12. Тъй казва Господ Саваот: в това място, което е пусто — без люде, без добитък — и във всичките му градове пак ще има жилища на пастири, които ще докарват стадата си на почивка.

13. В планинските градове, в полските градове и в южните градове, в земята Вениаминова, в иерусалимските околности и в градовете Иудини пак ще минават стада под ръката на преброяча, казва Господ.

14. Ето, настъпват дни, казва Господ, когато ще изпълня това добро слово, що изрекох за Израилевия дом и за Иудиния дом.

15. В ония дни и в онова време ще направя да израсте Давиду праведна Младочка, — и Тя ще извършва съд и правда на земята.

16. В ония дни Иуда ще бъде спасен, и Иерусалим ще живее безопасно, и ще нарекат името Му: „Господ — наше оправдание!“

17. Защото тъй казва Господ: не ще се прекрати у Давида мъж, който да седи върху престола на дома Израилев,

18. и у левитските жертвоприносители не ще липсва пред лицето Ми мъж, който през всички дни да възнася всесъжение, да изгаря приноси и да извършва жертви.

19. И биде слово Господне към Иеремия:

20. тъй казва Господ: ако можете развали завета Ми с деня и завета Ми с нощта, тъй че ден и нощ да не идват на свое време,

21. то може да се развали и заветът Ми с Моя раб Давида, тъй че да няма у него син, който да царува на престола му, и също с левитите-свещеници, Мои служители.

22. Както е небесното воинство безчетно, и неизмерим е морският пясък, тъй ще размножа племето на Моя раб Давида и на левитите, които Ми служат.

23. И биде слово Господне към Иеремия:

24. не видиш ли, че тоя народ казва: „двете племена, които Господ избра, Той отхвърли“, и с това те презират Моя народ, като че ли той не беше вече народ в очите им?

25. Тъй казва Господ: ако не съм утвърдил Моя завет с деня и нощта и наредбите на небето и на земята,

26. то и племето на Иакова и на Моя раб Давида ще отхвърля, за да не вземат вече от неговото племе владелци за племето на Авраама,

Исаака и Иакова, понеже ще върна пленниците им и ще ги помилувам.

ГЛАВА 34.

1. Слово, което биде към Иеремия от Господа, когато вавилонският цар Навуходоносор, цялата му войска, всички земни царства, подвластни на ръката му, и всички народи воюваха против Иерусалим и против всичките му градове:

2. тъй казва Господ, Бог Израилев: иди, кажи на иудейския цар Седекия, и речи му: тъй казва Господ: ето, Аз предавам тоя град в ръцете на вавилонския цар, — и той ще го изгори с огън;

3. и ти не ще избегнеш от ръцете му, но бездруго ще бъдеш хванат и предаден в ръцете му, и очите ти ще видят очите на вавилонския цар, и устата му ще говорят на твоите уста, и ще идеш във Вавилон.

4. Та слушай словото Господне, царю иудейски, Седекие! тъй казва Господ за тебе: ти не ще умреш от меч;

5. ти ще умреш в мир, и както за твоите отци, — предишните царе, които бяха преди тебе, — гориха при погребение благовония, тъй ще изгорят и за тебе и ще те оплачат: „уви, господарю!“ защото Аз изрекох това слово, казва Господ.

6. Пророк Иеремия разказа всички тия думи на иудейския цар Седекия, в Иерусалим.

7. Между това войската на вавилонския цар воюваше против Иерусалим и против всички иудейски градове, които още оставаха, против Лахис и Азека; защото от иудейските градове само тия оставаха като градове укрепени.

8. Слово, което биде към Иеремия от Господа, след като цар Седекия сключи завет с целия народ, що беше в Иерусалим, за да прогласят свобода,

9. та всеки да пусне на свобода роба си и робинята си, евреин и еврейка, щото никой от тях да не държи в робство иудеина, своя брат.

10. И послушаха всички князе и целият народ, които бяха встъпили в завета, щото всеки да отпусне на свобода роба си и всеки — робинята си, та занапред да ги не държат за роби, — послушаха и отпуснаха ги;

11. но след това, като се размислиха, почнаха да взимат назад робите и робините, които бяха отпуснали на свобода, и ги принудиха да бъдат роби и робини.

12. И биде от Господа слово Господне към Иеремия:

13. тъй казва Господ, Бог Израилев: Аз сключих завет с вашите бащи, когато ги изведох из Египетската земя, из дома на робството и рекох:

14. „в края на седмата година отпущай брата си евреина, който ти се е продал; нека ти работи шест години, а сетне отпусни го от себе си на свобода“; но бащите ви не дадоха ухо и Ме не послушаха.

15. Вие сега се обърнахте и постъпихте справедливо пред Моите очи, като обявихте всеки на ближния си свобода, и сключихте пред Мене завет в дома, над който се призова Моето име;

16. но сетне се пометнахте — и обезславихте името Ми — и взехте си назад всеки своя роб и всеки своята робиня, които бяхте отпуснали на свобода, кому където бе угодно, и принуждавате ги да ви бъдат роби и робини.

17. Затова тъй казва Господ: вие Ме не послушахте, щото всеки да обяви свобода на брата си и на ближния си; затова ето, Аз, казва Господ, обявявам ви свобода да се подложите на меч, на мор и на глад, и ще ви предам за озлобение по всички земни царства;

18. и ще предам ония, които престъпиха завета Ми и не изпълниха думите на завета, що сключиха пред лицето Ми, като разсякоха теле надве и минаха между разсечените му части, —

19. иудейските князе и иерусалимските князе, скопците и свещениците и целия народ на земята, който мина между разсечените части на телето, —

20. ще ги предам в ръцете на враговете им и в ръцете на ония, които искат душата им, — и труповете им ще бъдат храна на птици небесни и на зверове земни.

21. И Седекия, иудейски цар, и князете му ще предам в ръцете на враговете им и в ръцете на ония, които искат душата им, и в ръцете на войската на вавилонския цар, която отстъпи от вас.

22. Ето, Аз ще заповядам, казва Господ, и ще ги върна към тоя град, и те ще го нападнат, ще го превземат и ще го изгорят с огън, и градовете на Иудея ще направя необитаема пустиня.

ГЛАВА 35.

1. Слово, което биде към Иеремия от Господа в дните на иудейския цар Иоакима, Иосиев син:

2. иди в дома на Рехавовци, поговори с тях и доведи ги в дома Господен, в една от стаите, и дай им да пият вино.

3. Аз взех Иазания, син на Иеремия, Авациниев син, и братята му, всичките му синове и целия дом на Рехавовци,

4. и ги доведох в дома Господен, в стаята на синовете на Годолиевия син Анана, човека Божий, която е до стаята на князете, над стаята на Маасея, Селумов син, стражар при входа;

5. и турих пред синовете от дома на Рехавовци пълни шулци с вино и чаши, и им рекох: „пийте вино“.

6. Но те рекоха: „ние вино не пием, защото нашият баща Ионадав, Рехавов син, ни е дал заповед, думайки: не пийте вино, нито вие, нито децата ви довеки;

7. и къщи не правете, и семена не сейте, и лозя не насаждайте и недейте ги има, но през всички дни на живота си живейте в шатри, за да проживеете дълго на тая земя, дето сте чужденци.

8. И ние послушахме гласа на нашия баща Ионадава, Рехавовия син, във всичко, що ни завеща, да не пием вино през всички наши дни, — ние и жените ни, синовете ни и дъщерите ни, —

9. и да не правим къщи за наше живеене; и ние нямаме ни лозя, ни ниви, нито посеви,

10. а живеем в шатри и във всичко се покоряваме и вършим всичко, що ни е заповядал нашият баща Ионадав.

11. А когато вавилонският цар Навуходоносор дойде в тая земя, ние рекохме: да идем, да се оттеглим в Иерусалим от халдейската войска и от арамейската войска, — и ето, ние живеем в Иерусалим“.

12. И биде слово Господне към Иеремия:

13. тъй казва Господ Саваот, Бог Израилев: иди, кажи на Иудините мъже и на иерусалимските жители: нима не ще вземете от това поука за себе си, да слушате думите Ми? говори Господ.

14. Изпълняват се думите на Ионадава, Рехавовия син, който завеща на синовете си да не пият вино, — и те не пият доднес, защото се покоряват на завещанието на своя баща; Аз пък постоянно ви говорих, говорих ви от ранно утро, — и вие не Ме послушахте.

15. Аз пращах при вас всички Мои раби — пророците, пращах ги от ранно утро и казвах: обърнете се всеки от злия си път и изправете поведението си и не ходете след други богове, да им служите, — и ще живеете в тая земя, която дадох вам и на бащите ви; но вие не дадохте ухо и не Ме послушахте.

16. Понеже синовете на Ионадава, Рехавов син, изпълняват заповедта на баща си, която им бе дал, а тоя народ Мене не слуша,

17. затова тъй говори Господ, Бог Саваот, Бог Израилев: ето, Аз ще напратя върху Иудея и върху всички иерусалимски жители всичкото онова зло, което изрекох върху тях, защото Аз им говорих, а те не слушаха, виках ги, а те не отговаряха.

18. А на дома на Рехавовци Иеремия рече: тъй казва Господ Саваот, Бог Израилев: задето послушахте завещанието на вашия баща Ионадава, и пазите всичките му заповеди и във всичко постъпвате, както ви е завещал, —

19. затова, — тъй казва Господ Саваот, Бог Израилев, — не ще липса от Ионадава, Рехавов син, мъж, който да предстои пред Мое лице във всички дни.

ГЛАВА 36.

1. В четвъртата година на иудейския цар Иоакима, Иосиев син, биде това слово към Иеремия от Господа:

2. вземи си свитък книга и напиши в него всички думи, които Аз ти говорих за Израиля, за Иуда и за всички народи от тоя ден, откато почнах да ти говоря, от дните на Иосия — до днес;

3. може би, домът Иудин ще чуе за всички бедствия, които мисля да им сторя, та те да се обърнат всеки от злия си път, и Аз да простя неправдата им и греха им.

4. И Иеремия повика Ириевия син Варуха, и написа Варух в свитъка книга от устата на Иеремия всички думи на Господа, които Той му бе говорил.

5. Тогава Иеремия заповяда на Варуха и рече: „аз съм затворен и не мога да отида в дома Господен;

6. затова иди и прочети записаните от тебе в свитъка от устата ми думи Господни гласно пред народа в дома Господен в деня на поста; също прочети ги гласно и пред всички иудеи, дошли от градовете си;

7. може би, те ще възнесат смирена молба пред лицето Господне и ще се обърнат всеки от злия си път; защото голям е гневът и негодуването, което Господ изрече против тоя народ“.

8. Варух, Ириев син, направи всичко, що му заповяда пророк Иеремия, да прочете в дома Господен записаните в свитъка думи Господни.

9. В петата година на иудейския цар Иоакима, Иосиев син, в деветия месец, обявиха пред лицето Господне пост за целия народ иерусалимски и за целия народ, дошъл от иудейските градове в Иерусалим.

10. И Варух прочете гласно пред целия народ записаните в свитъка Иеремиеви думи в дома Господен, в стаята на писаря Гемария, Сафанов син, в горния двор при входа към новите порти на дома Господен.

11. Михей, син на Гемария, Сафанов син, чу всички Господни думи, записани в свитъка,

12. и слезе в дома на царя, в стаята на царевия писар, и ето, там седяха всички князе: Елисам, царев писар, Делаия, Семаев син, Елнатан, Ахборов син, Гемария, Сафанов син, Седекия, Ананиев син, и всички князе;

13. и разказа им Михей всички думи, които чу, когато Варух чете свитъка гласно пред народа.

14. Тогава всички князе пратиха при Варуха Иехудия, син на Натания, син на Селемия, Хусиев син, да му каже: „вземи в ръка свитъка, който чете гласно пред народа, и дойди“. И взе Варух, Ириев син, свитъка в ръка и отиде при тях.

15. Те му казаха: „седни и прочети ни гласно“. И Варух им прочете гласно.

16. Когато изслушаха всички думи, с ужас се спогледаха помежду си и рекоха на Варуха: „ние бездруго ще разкажем на царя всички тия думи“.

17. И попитаха Варуха: „а кажи ни, как написа всички тия думи от устата му?“

18. И отговори им Варух: „той ми изговаряше с уста всички тия думи, пък аз ги записвах с мастило в тоя свитък“.

19. Тогава князете рекоха на Варуха: „иди и се скрий, ти и Иеремия, та никой да не знае, де сте“.

20. И отидоха при царя в двореца, а свитъка оставиха в стаята на Елисама, царев писар; и разказаха гласно пред царя всички тия думи.

21. Царят изпрати Иехудия да донесе свитъка, и тоя го взе от стаята на Елисама, царев писар; и чете го Иехудий гласно пред царя и гласно пред всички князе, които стояха около царя.

22. Царят в онова време, в деветия месец, стоеше в зимния дом и пред него — мангал с огън.

23. Когато Иехудий прочиташе три или четири стълбца, царят ги отрязваше с писарското ножче и хвърляше в огъня на мангала, докле биде унищожен целият свитък в огъня, който беше в мангала.

24. И не се уплашиха и не раздраха дрехите си нито царят, нито слугите му, които чуха всички тия думи.

25. Макар Елнатан, Делаия и Гемария да молиха царя да не изгаря свитъка, но той ги не послуша.

26. И царят заповяда на царевия син Иерамеила, на Сераия, Азриилов син, и на Селемия, Авдиилов син, да хванат писаря Варуха и

пророка Иеремия. Но Господ ги скри.

27. И биде слово Господне към Иеремия, след като царят изгори свитъка и думите, които Варух бе написал от устата на Иеремия, и му бе казано:

28. „вземи си пак друг свитък и напиши в него всички предишни думи, що бяха в първия свитък, който иудейският цар Иоаким изгори;

29. а на иудейския цар Иоакима кажи: тъй казва Господ: ти изгори тоя свитък, като каза: защо написа в него: «бездруго ще дойде вавилонският цар и ще разори тая земя и ще изтреби по нея люде и добитък», —

30. затова тъй казва Господ за иудейския цар Иоакима: не ще има от него, кой да седи на Давидовия престол, и трупът му ще бъде хвърлен на дневния пек и на нощния студ;

31. и ще посетя него и племето му и слугите му за неправдите им, и ще напратя върху тях и върху иерусалимските жители и върху Иудините мъже всичкото зло, що изрекох върху тях, а те не послушаха“.

32. И взе Иеремия друг свитък и даде го на писаря Варуха, Ниriев син, и той написа в него от Иеремиевите уста всички думи на оня свитък, що изгори в огъня иудейският цар Иоаким; и прибави към тях още много подобни тям думи.

ГЛАВА 37.

1. Вместо Иехония, Иоакимов син, царуваше Седекия, Иосиев син, когото вавилонският цар Навуходоносор постави за цар в Иудейската земя.

2. Ни той, ни слугите му, нито народът на страната не слушаха думите на Господа, които Той говори чрез пророк Иеремия.

3. Цар Седекия изпрати Иехухала, Селемиев син, и свещеник Софония, Маасеев син, при пророк Иеремия да кажат: „помоли се зарад нас на нашия Господ Бог“.

4. Иеремия тогава още свободно влизаше и излизаше всред народа, защото не бяха го още затворили в тъмница.

5. Между това фараоновата войска излезе из Египет, и халдейци, които обсаждаха Иерусалим, като се научиха за това, оттеглиха се от Иерусалим.

6. И биде слово Господне към пророк Иеремия:

7. тъй казва Господ, Бог Израилев: тъй кажете на иудейския цар, който ви изпрати до Мене да Ме питате: ето, фараоновата войска, която ви дойде на помощ, ще се върне в земята си, в Египет;

8. а халдейци пак ще дойдат и ще воюват против тоя град, ще го превземат и ще го изгорят с огън.

9. Тъй казва Господ: не лъжете себе си, думайки: „бездруго ще си отидат от нас халдейци“, защото не ще си отидат;

10. дори да разбиехте и цялата войска на халдейци, които воюват против вас, и да останеха у тях само ранени, то и те биха станали, всеки от шатрата си, и биха изгорили с огън тоя град.

11. И в това време, когато халдейската войска се оттегли от Иерусалим, поради фараоновата войска,

12. Иеремия тръгна от Иерусалим, да иде в земята Вениаминова, като се измъкваше оттам между народа.

13. Но когато той беше във Вениаминови порти, тамошният началник на стражата, на име Иреия, син на Селемия, Ананиев син, задържа пророка Иеремия и рече: „ти искаш да бягаш при халдейци ли?“

14. Иеремия отговори: лъжа е това; аз не искам да бягам при халдейци. Но Иреия го не послуша, хвана Иеремия и го заведе при князете.

15. Князете се разгневиха на Иеремия, биха го и го затвориха в тъмница, в къщата на писаря Ионатана, защото я бяха направили тъмница.

16. Когато Иеремия влезе в тъмницата и в избата и там престоя много дни, —

17. цар Седекия прати и го взе. И царят го питаше в дома си тайно, думайки: „няма ли слово от Господа?“ Иеремия отговори: „има“, и прибави: „ще бъдеш предаден в ръцете на вавилонския цар“.

18. Тогава Иеремия каза на цар Седекия: „какво съгреших пред тебе, пред слугите ти и пред тоя народ, та ме хвърлихте в тъмница?

19. и де са вашите пророци, които ви пророкуваха, думайки: «вавилонският цар не ще дойде против вас и против тая земя?»

20. И сега чуй, господарю мой, царю, нека бъде приета молбата ми пред твоето лице; не ме връщай в къщата на писаря Ионатана, за да не умра там“.

21. Тогава цар Седекия заповяда да затворят Иеремия в стражарницата, и му даваха по късче хляб на ден от улицата на хлебарите, докле се не свърши всичкият хляб в града. И тъй остана Иеремия в стражарницата.

ГЛАВА 38.

1. И чуха Сафатия, Матанов син, Годолия, Пасхоров син, Юхал, Селепиев син, и Пасхор, Малхиев син, думите, които Иеремия изрече към народа, като казваше:

2. „тъй казва Господ: който остане в тоя град, ще умре от меч, глад и мор; а който отиде при халдейци, ще бъде жив, и неговата душа ще му бъде вместо плячка, и той ще остане жив.

3. Тъй казва Господ: бездруго тоя град ще бъде предаден в ръцете на войската на вавилонския цар, и той ще го превземе“.

4. Тогава князете казаха на царя: „тоя човек да бъде предаден на смърт, защото прави да отслабват ръцете на войниците, които остават в тоя град, ръцете на целия народ, като им говори такива думи; защото тоя човек желае не добруване на тоя народ, а злощастие“.

5. И рече цар Седекия: „ето, той е във ваши ръце, защото царят нищо не може да направи против вас“.

6. Тогава хванаха Иеремия и го хвърлиха в ямата на Малхия, царев син, която беше в стражарницата, и пуснаха Иеремия с въже; в ямата нямаше вода, а само тиня, и Иеремия потъна в тинята.

7. И чу Авдемелех Етиопец, един от скопците, които се намираха в царския дом, че хвърлили Иеремия в ямата; а царят тогава седеше при Вениаминови порти.

8. И излезе Авдемелех из царския дом и каза на царя:

9. „господарю мой, царю! зле сториха тия люде, като постъпиха тъй с пророк Иеремия, когото хвърлиха в ямата; той ще умре там от глад, защото в града вече няма хляб“.

10. Царят заповяда на Авдемелеха Етиопеца и каза: „вземи със себе си оттук трийсет човека и извлечи пророк Иеремия от ямата, докле не е умрял“.

11. Авдемелех взе людете със себе си и влезе в царския дом под клетовете, и взе оттам вехти непотребни дрипи и вехти непотребни парцали и ги пусна с въже в ямата при Иеремия.

12. И рече Авдемелех Етиопец на Иеремия: „подложи тия вехти хвърлени дрипи и парцали под мишниците на ръцете си, под въжето“.

И Иеремия направи тъй.

13. И потеглиха Иеремия с въжето и изтеглиха го из ямата; и остана Иеремия в стражарницата.

14. Тогава цар Седекия прати, та повика при себе си Иеремия, при третия вход на дома Господен; и рече царят на Иеремия: „ще те попитам нещо; не скривай нищо от мене“.

15. И рече Иеремия на Седекия: „ако ти открия, не ще ли ме предадеш на смърт? и ако те посъветвам, ти не ще ме послушаш“.

16. И закле се тайно цар Седекия на Иеремия, думайки: „жив Господ, Който ни сътвори душата, няма да те предам на смърт и няма да те предам в ръцете на тия люде, които искат душата ти“.

17. Тогава Иеремия рече на Седекия: „тъй казва Господ, Бог Саваот, Бог Израилев: ако отидеш при князете на вавилонския цар, душата ти ще остане жива, и тоя град не ще бъде с огън изгорен, и ти ще бъдеш жив, и домът ти;

18. ако пък не отидеш при князете на вавилонския цар, тоя град ще бъде предаден в ръцете на халдейци, и те с огън ще го изгорят, и ти не ще избегнеш от ръцете им“.

19. И рече цар Седекия на Иеремия: „боя се от иудеите, които минаха към халдейци, да не би халдейци да ме предадат в ръцете им, та тия да се поругаят с мене“.

20. И рече Иеремия: „не ще те предадат; послушай гласа Господен за това, което ти говоря, и добре ще ти бъде, и жива ще бъде душата ти.

21. Ако пък не пожелаеш да отидеш, ето словото, което ми откри Господ:

22. ето, всички жени, останали в дома на иудейския цар, ще бъдат отведени при князете на вавилонския цар, и ще рекат: «тебе те излъгаха и ти надвиха твоите приятели; нозете ти потънаха в тиня, и те бягаха от тебе», —

23. и всички твои жени и твои деца ще отведат при халдейци, и ти не ще избегнеш от ръцете им; а ще бъдеш грабнат от ръката на вавилонския цар и ще направиш тоя град да бъде с огън изгорен“.

24. И рече Седекия на Иеремия: „никой не бива да знае тия думи, и тогава ти не ще умреш;

25. и ако ли чуят князете, че съм говорил с тебе, и дойдат при тебе и ти рекат: «кажи ни, що говори на царя, не крий от нас, и ние не

ще те умъртвим, — и онова, що ти говори царят»,

26. то кажи им: аз представих пред лицето на царя моята молба, да ме не връща в дома на Ионатана, за да не умра там“.

27. И дойдоха всички князе при Иеремия и питаха го, и той им отговори тъкмо според думите, които царят бе заповядал да каже, и те мълком го оставиха, защото не узнаха казаното на царя.

28. И остана Иеремия в стражарницата до деня, в който Иерусалим биде превзет. И Иерусалим биде превзет.

ГЛАВА 39.

1. В деветата година на Седекия, иудейски цар, в десетия месец, дойде Навуходоносор, вавилонски цар, с цялата си войска до Иерусалим, и го обсадиха.

2. А в единайсетата година на Седекия в четвъртия месец, в деветия ден на месеца, градът биде превзет.

3. И влязоха в него князете на вавилонския цар, — Нергал-Шарецер, Самгар-Нево, Сарсехим, началник на скопците, Нергал-Шарецер, началник на магите, и всички други князе на вавилонския цар и се разположиха до средните порти.

4. Когато Седекия, иудейски цар, и всички военни люде ги видяха, — побягнаха, и през нощта излязоха из града през царската градина, през портите между двете стени, и тръгнаха по пътя към равнината.

5. Но халдейската войска се спусна подире им; и достигнаха Седекия в иерихонските равнини; хванаха го и заведоха при вавилонския цар Навуходоносора в Ривла, в земята Емат, дето той произнесе съд над него.

6. И вавилонският цар закла синовете на Седекия в Ривла пред очите му, и всички иудейски велможи закла вавилонският цар;

7. а на Седекия извади очите и го обкова в окови, за да го отведе във Вавилон.

8. Дома на царя и домовете на народа халдейци изгориха с огън и разрушиха иерусалимските стени.

9. А остатъка от народа, който остана в града, и отметниците, които минаха към него, и другия останал народ Навузардан, началник на телопазителите, пресели във Вавилон.

10. А бедните от народа, които нямаха нищо, Навузардан, началник на телопазителите, остави в Иудейската земя и даде им още тогава лозя и ниви.

11. А за Иеремия Навуходоносор, вавилонски цар, даде такава заповед на Навузардана, началник на телопазителите:

12. „вземи го, имай грижи за него, и недей му прави нищо лошо, а постъпвай с него тъй, както той ти каже“.

13. И прати Навузардан, началник на телопазителите, и Навузазван, началник на скопците, и Нергал-Шарецер, началник на магите, и всички князе на вавилонския цар

14. пратиха и взеха Иеремия от стражарницата и го повериха на Годолия, син на Ахикама, син на Сафана, да го отведе дома си. И той остана да живее между народа.

15. Когато Иеремия още беше затворен в тъмничния двор, биде към него слово Господне:

16. иди, речи на Авдемелеха Етиопеца: тъй казва Господ Саваот, Бог Израилев: ето, Аз ще изпълня думите Си за тоя град за зло, а не за добро нему, и те ще се сбъднат в оня ден пред твоите очи;

17. но тебе ще избавя в оня ден, казва Господ, и не ще бъдеш предаден в ръцете на людете, от които се боиш.

18. Аз ще те избавя, и ти няма да паднеш от меч, и душата ти ще ти остане вместо плячка, защото се на Мене упова, каза Господ.

ГЛАВА 40.

1. Слово, което биде към Иеремия от Господа, след като Навузардан, началник на телопазителите, го отпусна из Рама, дето го бе взел окован във вериги изсред другите пленени иерусалимци и иудеи, преселвани във Вавилон.

2. Началникът на телопазителите взе Иеремия и му каза: „твоят Господ Бог изрече това нещастие върху туй място,

3. и напрати го Господ и направи, каквото каза: защото вие съгрешихте пред Господа и не слушахте гласа Му, ето защо ви и постигна това.

4. И тъй, ето, аз днес те освобождавам от веригите, що са на ръцете ти, ако ти е угодно да дойдеш с мене във Вавилон, — дойди, и аз ще се грижа за тебе; ако пък не ти е угодно да дойдеш с мене във Вавилон, остани си. Ето, цяла земя е пред тебе; където ти е угодно, и където ти се ревне да идеш, там иди“.

5. Докато той още не тръгваше, Навузардан каза: „иди при Годолия, син на Ахикама, Сафанов син, когото вавилонският цар постави началник над иудейските градове, и остани си с него всред народа; или иди, където ти се ревне да идеш“. И началникът на телопазителите му даде храна и подарък и го отпусна.

6. И дойде Иеремия при Годолия, Ахикамов син, в Масифа, и живя с него между народа, който бе останал в страната.

7. Когато всички военачалници, които бяха на полето, те и людете им, чуха, че вавилонският цар тури Годолия, Ахикамов син, началник над страната и му повери мъже, жени и деца и ония бедни в страната, които не бяха преселени във Вавилон, —

8. тогава дойдоха в Масифа при Годолия Исмаил, Натаниев син, Иоанан и Ионатан, Карееви синове, Сераия, Танасметов син, синовете на Офа от Нетофата и Иезония, син на Махата, те и дружината им.

9. Годолия, син на Ахикама, Сафанов син, се кле тям и на людете им, думайки: „не бойте се да служите на халдейци, останете си в земята и служете на вавилонския цар, и ще ви бъде добре;

10. аз пък ще остана в Масифа, за да се застъпвам пред лицето на халдейци, които ще идат при нас; а вие събирайте вино, летни плодове и дървено масло, събирайте във вашите съдове и живейте в градовете си, които завзехте“.

11. Също и всички иудеи, които се намираха в Моавската земя, между синовете на Амона, в Идумея и по всички страни, чуха, че вавилонският цар оставил част от иудеите и поставил над тях Годолия, син на Ахикама, Сафанов син;

12. и върнаха се всички тия иудеи от всички места, където бяха прогонени, и дойдоха в Иудейската земя при Годолия в Масифа, и събраха доста много вино и летни плодове.

13. Между това Иоанан, син на Карея, и всички военни началници, които бяха на полето, дойдоха при Годолия в Масифа

14. и му казаха: „знаеш ли ти, че Ваалис, цар на Амоновите синове, изпрати Натаниевия син Исмаила да те убие?“ Но Годолия, Ахикамов син, не им повярва.

15. Тогава Кареевият син Иоанан каза тайно на Годолия в Масифа: „позволи ми, да ида и да убия Исмаила, Натаниевия син, и никой няма да узнае; защо да допуснеш да те убие и да се разпилеят всички събрани при тебе иудеи, и да загине остатъкът от Иуда?“

16. Но Годолия, Ахикамов син, рече на Кареевия син Иоанан: „не прави това, защото, което говориш за Исмаила, не е истина“.

ГЛАВА 41.

1. И в седмия месец, Исмаил, син на Натания, Елисамов син, от царски род и велможа на царя, и десет души с него дойдоха в Масифа при Годолия, Ахикамов син, и там, в Масифа, ядоха заедно хляб.

2. И стана Исмаил, Натаниев син, и десетте души с него и поразиха с меч Годолия, син на Ахикама, Сафанов син, и убиха оногова, когото вавилонският цар бе поставил началник над страната.

3. Исмаил уби и всички иудеи, които бяха с Годолия в Масифа, и халдейците, военни люде, които се намериха там.

4. На другия ден след убиването на Годолия, докато никой не знаеше за това,

5. дойдоха от Сихем, Силом и Самария осемдесет души, които си бяха обръснали брадите и раздрали дрехите и се бяха изпоранили, с дарове и ливан в ръце, за да ги принесат в дома Господен.

6. Исмаил, Натаниев син, излезе из Масифа да ги посрещне, като вървеше и плачеше, и, когато ги срещна, рече им: „идете при Годолия, Ахикамовия син“.

7. И щом влязоха сред града, Исмаил, Натаниев син, заедно с ония, които бяха с него, ги уби и хвърли в ров.

8. Но намериха се помежду им десет души, които казаха на Исмаила: „не ни убивай, защото имаме в полето скрити клетове с пшеница и ечемик, дървено масло и мед“. И той се въздържа и не ги уби с другите им братя.

9. А ровът, дето Исмаил хвърли всички трупове на людете, които уби поради Годолия, беше същият, който цар Аса направи, от страх пред Вааса, израилски цар; него напълни с убити Исмаил, Натаниев син.

10. Тогава Исмаил подбра целия останал народ в Масифа, царските дъщери и всичкия останал в Масифа народ, който Навузардан, началник на телопазителите, бе поверил на Годолия, Ахикамов син, подбра ги Исмаил, Натаниев син, и потегли към Амоновите синове.

11. Но когато Иоанан, син на Карея, и всички с него военни началници чуха за всички злодеяния, що бе извършил Исмаил, Натаниев син,

12. те взеха всички люде и отидоха да се бият с Исмаила, Натаниев син, и го настигнаха при големите води, в Гаваон.

13. И когато целият народ, който бе с Исмаила, видя Иоанана, Кареев син, и всички с него военни началници, той се зарадва;

14. тогава целият народ, който Исмаил бе пленил от Масифа, се отвърна и обърна, та отиде при Иоанана, син на Карея;

15. а Исмаил, Натаниев син, побягна от Иоанана с осем души и отиде при Амоновите синове.

16. Тогава Иоанан, Кареев син, и всички с него военни началници взеха от Масифа целия останал народ, който той освободи от Исмаила, Натаниев син, — след като тоя бе убил Годолия, Ахикамов син, — мъже, военни люде, жени, деца и скопци, които бе извел от Гаваон;

17. и отидоха, та се спряха в селище Химам, близо до Витлеем, за да избягат в Египет

18. от халдейци, понеже се бояха от тях, защото Исмаил, Натаниев син, уби Ахикамовия син Годолия, когото вавилонският цар бе поставил началник над страната.

ГЛАВА 42.

1. И дойдоха всички военни началници и Иоанан, син на Карея, и Иезания, син на Хошаия, и целият народ — от малък до голям,

2. и рекоха на пророк Иеремия: „да падне молбата ни пред лицето ти, помоли се за нас на твоя Господ Бог за всичкия тоя остатък, защото от много останахме малко, както ни виждат твоите очи,

3. та твоят Господ Бог да ни посочи пътя, по който да вървим, и това, що трябва да правим“.

4. И рече им пророк Иеремия: „чувам, ще се помоля на вашия Господ Бог, според думите ви, и всичко, що Господ ви отговори, ще ви явя, ни дума няма да скрия от вас“.

5. Те рекоха на Иеремия: „Господ нека бъде помежду ни верен и истинен свидетел на това, че ние ще изпълним точно всичко, с каквото твоят Господ Бог те прати при нас:

6. добро ли, лошо ли бъде то, но ще послушаме гласа на нашия Господ Бог, при Когото те пращаме, та да ни бъде добре, кога бъдем послушни на гласа на Господа, нашия Бог“.

7. След десет дена биде слово Господне към Иеремия.

8. Той повика при себе си Кареевия син Иоанана, всички с него военни началници и целия народ — от малък до голям,

9. и рече им: тъй казва Господ, Бог Израилев, до Когото ме пратихте да поднеса пред Него вашата молба:

10. ако останете в тая земя, Аз ще ви уредя и не ще ви разоря, ще ви посадя и не ще ви изкореня, защото съжалявам за бедствието, що ви сторих.

11. Не бойте се от вавилонския цар, от когото ви е страх, не бойте се от него, казва Господ, защото Аз съм с вас, да ви спасявам и ви избавям от ръката му.

12. И ще покажа към вас милост, и той ще се смили над вас и ще ви върне във вашата земя.

13. Ако пък кажете: „не щем да живеем в тая земя“ и не послушате гласа на Господа, вашия Бог, думайки:

14. „не, ние ще отидем в Египетската земя, дето няма да видим война и няма да чуем тръбен глас, и няма да гладуваме, и там ще живеем“, —

15. то изслушайте сега словото Господне, вие, остатък от Иуда: тъй казва Господ Саваот, Бог Израилев: ако решително обърнете лице да идете в Египет, и отидете, за да живеете там,

16. то мечът, от който се боите, ще ви застигне там, в Египетската земя, и гладът, от който се страхувате, винаги ще ви следи в Египет, и там ще умрете.

17. И всички, които обърнат лицето си да идат в Египет и там да живеят, ще умрат от меч, глад и мор, и ни един от тях не ще остане и не ще избегне бедствието, което ще напратя върху им.

18. Защото тъй казва Господ Саваот, Бог Израилев: както се изля гневът Ми и яростта Ми върху иерусалимските жители, тъй ще се излее яростта Ми върху вас, кога влезете в Египет, и ще бъдете за проклятие и ужас, за позор и укор, и няма вече да видите това място.

19. Към вас, остатък от Иуда, изрече Господ: не отивайте в Египет; наздраво знайте, че днес съм ви предпазвал;

20. защото вие съгрешихте против сами себе си: вие ме пратихте до Господа, нашия Бог, и рекохте: „помоли се за нас на Господа, нашия Бог, и всичко, що каже Господ, Бог наш, обади ни, — и ще извършим“.

21. Аз днес ви обадих; но вие не послушахте гласа на Господа, нашия Бог, и всичко онова, с което Той ме прати до вас.

22. И тъй, знайте, че ще умрете от меч, глад и мор в онова място, дето искате да отидете, за да живеете там.

ГЛАВА 43.

1. Когато Иеремия предаде на целия народ всички думи на техния Господ Бог, всички тия думи, — с които техният Господ Бог го прати до тях,

2. тогава рече Азария, син Осаиев, и Иоанан, син Кареев, и всички дръзки люде казаха на Иеремия: „това, що говориш, не е истина; Господ, Бог наш, не те е пращал да кажеш: «не отивайте в Египет, за да живеете там»;

3. а Варух, Ириев син, те възбужда против нас, за да ни предаде в ръце на халдейци, та да ни умъртвят, или да ни отведат пленници във Вавилон“.

4. И Иоанан, Кареев син, всички военни началници и целият народ не послушаха гласа Господен, за да останат в Иудейската земя.

5. Тогава Иоанан, Кареев син, и всички военни началници взеха всичкия остатък от иудеите, които се бяха върнали измежду всички народи, където бяха прогонени, за да живеят в Иудейската земя,

6. мъже, жени, деца, царевите дъщери и всички ония, които Навузардан, началник на телопазителите, остави с Годолия, син на Ахикама, Сафанов син, и пророка Иеремия, и Варуха, Ириев син;

7. и отидоха в Египетската земя, защото не послушаха гласа Господен, и стигнаха до Тафнис.

8. И биде слово Господне към Иеремия в Тафнис:

9. вземи в ръцете си големи камъни и ги скрий в омесена глина при входа на фараоновия дом в Тафнис, пред очите на иудеите,

10. и кажи им: тъй казва Господ Саваот, Бог Израилев; ето, ще пратя и ще взема Навуходоносора, вавилонския цар, Моя раб, и ще туря престола му върху тия скрити от Мене камъни, и той ще разпъне над тях великолепната си шатра

11. и ще дойде и ще порази Египетската земя: който е за смърт, ще бъде предаден на смърт; и който е за плен, ще отиде в плен, и който за под меч — под меч.

12. И ще запаля огън в капищата на боговете на египтяни; и той ще ги изгори, а тях ще плени, и ще надене Египетската земя както

пастир намята дрехата си, и ще излезе оттам спокойно;

13. и ще събори статуите на Бетсамис, що е в Египетската земя, и капищата на египетските богове с огън ще изгори.

ГЛАВА 44.

1. Слово, което биде към Иеремия за всички иудеи, които живеят в Египетската земя, заселени в Магдол, Тафнис, Ноф и в земята Патрос:

2. тъй казва Господ Саваот, Бог Израилев: вие видяхте всичкото бедствие, което напратих върху Иерусалим и върху всички иудейски градове; ето, те сега са запустели, и никой не живее в тях

3. поради тяхното нечестие, що вършиха, като Ме разгневяваха, ходейки да кадят и да служат на други богове, които не познаваха ни те, ни вие, ни бащите ви.

4. Аз пращах при вас всички Мои раби — пророците, пращах ги от ранно утро, за да кажат: „не вършете това гнусно дело, което Ми е омразно“.

5. Но те не дадоха ухо и не слушаха, за да се отвърнат от своето нечестие, да не кадят на други богове.

6. И Моята ярост и Моят гняв се изля и се разгоря в градовете на Иудея и в иерусалимските улици, и те станаха развалини и пустиня, както виждате сега.

7. И сега, тъй казва Господ, Бог Саваот, Бог Израилев: защо вършите туй голямо зло на душите си, като изтребвате помежду си мъже и жени, възрастни деца и младенци изсред Иудея, та да си не оставите остатък,

8. и като Ме разгневявате с изделието на ръцете си, с кадение пред други богове в Египетската земя, дето дойдохте да живеете, та да погубите себе си и да станете за проклятие и укор у всички народи по земята?

9. Нима забравихте нечестието на вашите бащи и нечестието на иудейските царе, вашето собствено нечестие и нечестието на вашите жени, що вършеха в Иудейската земя и по иерусалимските улици?

10. Не се смириха те и доднес, не се боят и не ходят по Моя закон и по Моите наредби, които дадох вам и на бащите ви.

11. Затова тъй казва Господ Саваот, Бог Израилев: ето, ще обърна против вас лицето Си за гибел, и за изтреба на цяла Иудея,

12. и ще взема останалите иудеи, които обърнаха лице да отидат в Египетската земя и да живеят там, и всички те ще бъдат изтребени, ще паднат в Египетската земя; с меч и глад ще бъдат изтребени; мало и голямо ще умрат от меч и глад и ще бъдат за проклятие и ужас, за позор и укор.

13. Ще посетя ония, които живеят в Египетската земя, както посетих Иерусалим, с меч, глад и мор,

14. и никой не ще избегне и не ще оцелее от остатъка на иудеите, които дойдоха в Египетската земя да поживеят там и после да се върнат в Иудейската земя, където те от все-душа желаят да се върнат, за да живеят там; никой не ще се върне освен ония, които побягнат оттам.

15. И всички мъже, които знаеха, че жените им кадят на други богове, и всички жени, които стояха там в голямо множество, и целият народ, който живееше в Египетската земя, в Патрос, отговориха на Иеремия и казаха:

16. „думата, що ни говори в име Господне, ние не слушаме от тебе;

17. но бездруго ще вършим всичко, що е излязло из нашите уста: да кадим на богинята на небето и да й правим възлияния, както сме вършили, ние и бащите ни, царете ни и князете ни, в градовете на Иудея и по иерусалимските улици, защото тогава бяхме сити и честити и беди не видяхме;

18. а откак прекратихме да кадим на богинята на небето и да й правим възлияния, търпим във всичко оскъдия и гинем от меч и глад.

19. И когато кадяхме на богинята на небето и правехме й възлияния, нима без знание на нашите мъже й правехме питки с нейния образ и правехме й възлияния?“

20. Тогава Иеремия каза на целия народ, на мъже и жени, и на целия народ, който тъй му отговаряше:

21. „нали това кадене, което извършвахте в иудейските градове и по иерусалимските улици, вие и бащите ви, царете ви, князете ви и народът на страната, си спомни Господ? И нали то възлезе в сърцето Му?

22. Господ не можа вече да търпи вашите лоши дела и гнусотиите, що вършихте; затова и земята ви стана пустиня, ужас и проклятие, без жители, както виждате сега.

23. Понеже вие, като извършвахте това кадене, грешехте пред Господа, не слушахте гласа на Господа и не ходехте по закона Му, по наредбите Му и по заповедите Му, затова ви и постигна това нещастие, както виждате сега“.

24. Тогава Иеремия рече на целия народ и на всички жени: чуйте словото Господне, вие, всички иудеи, които сте в Египетската земя:

25. тъй казва Господ Саваот, Бог Израилев: каквото с уста говорихте, това и с ръце вършихте вие и жените ви; вие казвате: „нека изпълняваме нашите обещания, що обещахме, да кадим на богинята на небето и да й правим възлияния“, — дръжте се твърдо о вашите обети, изпълнявайте точно вашите обещания.

26. Затова изслушайте словото Господне, вие, всички иудеи, които живеете в Египетската земя: ето, Аз се заклех във великото Мое име, казва Господ, че в цяла Египетска земя не ще се вече произнася Моето име от устата на кой и да било иудеин, който да казва: „жив Господ Бог!“

27. Ето, Аз ще бдя над вас за гибел, а не за добро; и всички в Египетската земя иудеи ще загиват от меч и глад, докле бъдат съвсем изтребени.

28. Само малцина отървани от меча ще се върнат от Египетската земя в Иудейската, и всички останали иудеи, които отидоха в Египетската земя, да поживеят там, ще узнаят, чия дума ще се сбъдне: Моята ли, или тяхната.

29. И ето ви личба, казва Господ, че ще ви посетя на това място, за да знаете, че ще се сбъднат думите Ми за вас, вам за гибел.

30. Тъй казва Господ: ето, Аз ще предам египетския цар фараона Вафрия в ръцете на враговете му и в ръцете на ония, които искат душата му, както предадох иудейския цар Седекия в ръцете на вавилонския цар Навуходоносора, негов враг, който иска душата му.

ГЛАВА 45.

1. Слово, което пророк Иеремия каза на Варуха, Ириев син, когато тоя записа в книга тия думи из устата на Иеремия, в четвъртата година на иудейския цар Иоакима, Иосиев син:

2. тъй казва Господ, Бог Израилев, към тебе, Варухе:

3. ти казваш: „горко ми! защото Господ притури скръб към болката ми; аз изнемогнах от въздишки, и покой не намирам“.

4. Тъй му кажи: тъй казва Господ: ето, каквото съм построил, ще съборя, и каквото съм посадил, ще изкореня — цялата тая земя.

5. А ти искаш за себе си нещо голямо: не искай; защото ето, Аз ще напратя нещастие върху всяка плът, казва Господ, а вместо плячка ще оставя душата ти навред, дето и да отидеш.

ГЛАВА 46.

1. Слово Господне, което биде към пророк Иеремия за езическите народи:

2. за Египет, за войската на фараона Нехао, египетски цар, която беше при река Ефрат в Кархамис и която разби Навуходоносор, вавилонски цар, в четвъртата година на Иоакима, Иосиев син, иудейски цар.

3. Гответе щитове и копия и влизайте в битка;

4. оседлавайте коне и възсядайте, конници, и нареждайте се в шлемове; острете копия, надявайте брони.

5. А защо, гледам, те се уплашиха и се обърнаха назад? юнаците им са разбити и бягат, без да поглеждат назад: отвред ужас, казва Господ.

6. Не ще убегне бързоногият, и не ще се избави юнакът; на север, при река Ефрат, ще се спънат и ще паднат.

7. Кой се подига като река, и като потоци се вълнуват водите му?

8. Подига се Египет като река, и като потоци се развълнуваха водите му, и казва: ще се подигна и ще покрия земята, ще погубя града и жителите му.

9. Възсядайте коне и припкайте с колесници, излизайте, юнаци, етиопци и ливийци, въоръжени с щит, и лидийци, които държите и опъвате лъкове;

10. защото тоя ден е за Господа, Бога Саваота, ден за отмъщение, за да отмъсти на враговете Си; и меч ще пояжда, ще се насити и ще се опие с кръвта им; защото това ще бъде за Господа, Бога Саваота, жертвен принос в северната земя, при река Ефрат.

11. Иди в Галаад и вземи балсам, дево, египетска щерко; напусто ще трупаш лекарства — изцеление за тебе няма.

12. Чуха народите твоята посрама, и твоят писък изпълни земята; защото юнак се с юнак удари, и двамата заедно паднаха.

13. Слово, което Господ рече на пророка Иеремия за нашествието на Навуходоносора, вавилонски цар, за да порази Египетската земя:

14. известете в Египет, и обадете в Магдол, обадете в Ноф и в Тафнис; кажете: „стани и готви се, защото меч пояжда твоите околности!“

15. Защо твоят юнак е свален? — Не устоя, защото Господ го погна.

16. Той умножи падащите, дори падаха един върху друг и думаха: „ставай да си вървим при нашия народ в родната си земя — далеч от пагубния меч“.

17. А там викат: „фараонът, царят на Египет, се смути; той пропусна уреченото време“.

18. Жив съм Аз, казва Царят, Комуто името е Господ Саваот: както е Тавор всред планините и както е Кармил край морето, тъй бездруго ще дойде той.

19. Готви’ си нужното за преселване, щерко — Египетска жителко, защото Ноф ще бъде опустошен, разорен, та не ще остане нито един жител.

20. Египет е прекрасна телица; но гибел иде, иде от север.

21. И наемниците му сред него са като угоени телци, — и сами удариха на бяг, побягнаха всички, не устояха, защото дойде върху им техният гибелен ден, времето да ги посетя.

22. Гласът му съска като на змия; те идат с войска, ще дойдат върху него с брадви като дървари;

23. ще изсекат леса му, казва Господ, защото те са безчетни; те са повече от скакалци, и брой нямат.

24. Посрамена е дъщерята Египетска, предадена е в ръцете на северния народ.

25. Господ Саваот, Бог Израилев, казва: ето, Аз ще посетя Амона, който е в Но, фараона и Египет, боговете му и царете му, фараона и ония, които нему се надяват;

26. и ще ги предам в ръцете на ония, които искат душата им, и в ръцете на Навуходоносора, вавилонски цар, и в ръцете на рабите му; но след това той ще бъде населен, както и в предишни дни, казва Господ.

27. А ти не бой се, рабе Мой Иакове, и не се плаши, Израилю: защото, ето, Аз ще те избавя от далечната земя, и семето ти — от земята на плена им; и ще се върне Иаков и ще живее спокойно и мирно, и никой не ще го заплашва.

28. Не бой се, рабе Мой Иакове, казва Господ, защото Аз съм с тебе; Аз ще изтребя всички народи, при които те прогоних, но тебе не ще изтребя; а само ще те накажа с мярка; но ненаказан не ще те оставя.

ГЛАВА 47.

1. Слово Господне, което биде към пророк Иеремия, за филистимци, преди фараонът да съсипе Газа.

2. Тъй казва Господ: ето, подигат се от север води, ще се обърнат на буен поток и ще потопят земята и всичко, що я изпълня, града и живеещите в него; тогава ще викнат людете и ще заридаят всички обитатели на страната.

3. От шумния тропот на копитата на силните му коне и от тропота на колесниците му, от тътнежа на колелата му бащите не ще обърнат поглед към децата си, защото ръцете им ще отпаднат

4. от оня ден, който ще дойде да изтреби всички филистимци, да отнеме от Тир и Сидон всички останали техни помощници, защото Господ ще разори филистимци, остатък от остров Кафтор.

5. Оплешивя Газа, гине Аскалон, остатък от долината им.

6. Докога ще сечеш, о, мечо Господен! кога ще се успокоиш? върни се в ножницата си, престани и почини си.

7. Но как да си починеш, когато Господ даде заповед против Аскалон и против морския бряг? натам го Той насочи.

ГЛАВА 48.

1. За Моава тъй казва Господ Саваот, Бог Израилев: горко на Нево! той е опустошен; Кариатаим е посрамен и превзет: Мизгав е посрамен и съкрушен.

2. Няма вече славата на Моава; в Есевон кроят зло против него: „да идем, да го изтребим измежду народите“. И ти, Мадмено, ще загинеш; меч те следи.

3. Чува се писък от Оронаим, опустошение и разрушение голямо!

4. Съкрушен е Моав; писък дигнаха децата му.

5. На възхода за Лухит се дига плач след плач; и на спуска от Оронаим неприятелят слуша писък от разорение.

6. Бягайте, спасявайте живота си и бъдете като оголено дърво в пустиня.

7. Понеже ти се надяваше на делата си и на съкровищата си, то ще бъдеш хванат, и Хамос ще отиде в плен заедно със свещениците и с князете си.

8. И ще дойде опустошител върху всеки град, и град не ще оцелее; ще загине долината и ще запустее равнината, както каза Господ.

9. Дайте крила на Моава, за да може улетя; градовете му ще станат пустиня, защото не ще има кой да живее в тях.

10. Проклет, който върши нехайно делото на Господа, и проклет, който удържа меча Му от кръв.

11. От младини Моав си беше в покой, седеше на дрождието си и не е бивал преливан от съд в съд и в плен не е ходил; затова си оставаше в него вкусът му, и миризмата му се не изменяше.

12. Затова ето, идат дни, казва Господ, когато ще пратя при него преливачи, които ще го прелеят и ще изпразнят съдовете му и ще разбият стомните му.

13. И ще бъде посрамен Моав заради Хамоса, както Израилевият дом биде посрамен заради Ветил, негова надежда.

14. Как вие казвате: „ние сме люде храбри и силни за война“?

15. Опустошен е Моав, и градовете му горят, и отборните му младежи отведоха на клане, казва Царят — Господ Саваот е името Му.

16. Близка е гибелта на Моава, и бързо иде нещастието му.

17. Съжалете го всички негови съседи, и всички, които знаете името му, кажете: „как се строши мощният жезъл и славната патерица!“

18. Слез от висината на величието и седни в жадната земя, щерко — жителко на Дивон, защото опустошителят на Моава ще дойде при тебе и ще разруши твоите крепости.

19. Застани на пътя и разгледай, жителко Ароерска, питай бягащия и спасяващия се: „какво стана?“

20. Посрамен е Моав, защото е съкрушен; ридайте и викайте, явете в Арнон, че Моав е опустошен.

22. И съд дойде върху равнината, върху Халон, върху Яаца и върху Мофат,

21. върху Девон, върху Нево и върху Бет-Дивлатаим,

23. върху Кариатаим, върху Бет-Гамул и върху Бет-Маон,

24. върху Кериот, върху Восор и върху всички градове на Моавската земя, далечни и близки.

25. Отсечен е рогът на Моава, и съкрушена е мишцата му, казва Господ.

26. Опийте го, защото той се дигна против Господа; нека Моав се валя в бълвотината си, и сам ще стане за присмех.

27. Не беше ли у тебе Израил за присмех? нима той между крадци биде хванат, та ти, щом само заговореше за него, клатеше глава?

28. Жители моавски, оставете градовете и живейте по скалите и бъдете като гълъби, които вият гнезда при входа на пещера.

29. Чухме за гордостта на Моава, гордост извънмерна, за неговото високомерие и неговата надменност, за неговото перчене и горделивото му сърце.

30. Зная Аз дързостта му, казва Господ, но това е безнадеждно; празни са думите му: не ще сторят нищо.

31. Затова ще ридая за Моава и ще пищя за целия Моав; ще въздишат за кирхареските мъже.

32. Ще плача за тебе, севамско лозе, както плача за Иазера; твоите лозини прехвърляха морето, достигаха до езеро Иазерско;

опустошителят нападна твоите летни плодове и узрялото лозе.

33. Радост и веселие се отне от Кармил и от земята Моавска. Аз ще направя да се свърши виното в линовете; не ще тъпчат вече в тях с песни; боен вик ще има, а не радостен вик.

34. От писъка на Есевон до Елеала и до Иааца те ще подигнат глас от Сихор до Оронаим, до трета Егла, защото и водите на Нимрим ще пресекнат.

35. Ще изтребя у Моава, казва Господ, ония, които принасят жертви по оброчища и които кадят на боговете му.

36. Затова сърцето ми като пищялка стене за Моава; за кирхареските жители стене сърцето ми като пищялка, защото придобитите от тях богатства загинаха:

37. всекиму главата е гола и всекиму брадата е остригана, у всички на ръцете — драскаици, и на кръста — вретище.

38. По всички покриви на Моава и по улиците му всичко плаче, защото Аз съкруших Моава като непотребен съд, казва Господ.

39. Как е съкрушен той, ще казват, ридаейки; как Моав се покри със срам, като обърна тил! и ще бъде Моав за присмех и ужас за всички, които го окръжават,

40. защото тъй казва Господ: ето, като орел ще полети той и ще простре крила над Моава.

41. Градовете ще бъдат превзети, и крепостите завладяни, и сърцето на храбрите моавци ще бъде в оня ден като сърце на жена, измъчвана при раждане.

42. И ще бъде изтребен Моав измежду народите, защото въстана против Господа.

43. Ужас, яма и клопка — за тебе, моавски жителю, каза Господ.

44. Който избегне ужаса, ще падне в яма; а който излезе из ямата, ще падне в примка; защото ще напратя върху него, върху Моава, годината на тяхното наказание, казва Господ.

45. Под сянката на Есевон се спряха ония, които отпаднали бягаха; но огън излезе из Есевон, и пламък — изсред Сихон, и ще изгори хълбока на Моава и темето на размирните синове.

46. Горко ти, Моаве! загина народът хамоски, защото синовете ти заграбиха в плен, и дъщерите ти — в плен.

47. Но в последните дни ще върна моавските пленници, казва Господ. Дотук е съдът над Моава.

ГЛАВА 49.

1. За Амоновите синове тъй казва Господ: нима Израил няма синове? нима той няма наследник? Защо тогава Малхом завладя Гад, и народът му живее в градовете му?

2. Затова ето, идат дни, казва Господ, когато в Рава на Амоновите синове ще се чува боен вик, и тя ще стане купище развалини, и градовете й ще бъдат с огън изгорени, и Израил ще завладее ония, които го владяха, казва Господ.

3. Ридай, Есевоне, защото Гад е опустошен; викайте, дъщери равски, опашете се с вретище, плачете и се скитайте по кошарите, защото Малхом ще иде в плен заедно със свещениците и князете си.

4. Защо се хвалиш с долините? Твоята долина с кръв ще се облее, вероломна дъще, която се уповаваш на съкровищата си, думайки: „кой ще дойде против мене?“

5. Ето, Аз ще напратя върху тебе ужас от всички твои околности, казва Господ, Бог Саваот; разбягайте се, кой където може, и никой не ще събере разбягалите се.

6. Но след това Аз ще върна пленниците — Амонови синове, казва Господ.

7. За Едом тъй казва Господ Саваот: нима вече няма мъдрост в Теман? Нима изчезна благоразумието у разумните? Нима оскъдя тяхната мъдрост?

8. Бягайте, обръщайте гръб, крийте се в пещерите, дедански жители, защото Аз ще напратя върху него Исавовата гибел, — времето, когато го посетя.

9. Ако берачите на лозе биха дошли при тебе, то навярно биха оставили някои необрани чепки. И ако крадци биха дошли през нощта, те биха откраднали, колкото им е нужно.

10. Аз пък доголо ще обера Исава, ще открия скришните му места, и не ще може да се скрие. Ще бъде изтребено племето му, и братята му, и съседите му; и не ще го има.

11. Остави сираците си, Аз ще подкрепя живота им, и твоите вдовици нека се Мен надяват.

12. Защото тъй казва Господ: ето и ония, на които не бе съдено да пият чашата, бездруго ще я пият, та ти ли ще останеш ненаказан? Не, не ще останеш ненаказан, но бездруго ще пиеш чашата.

13. Защото кълна се в Мене Си, казва Господ, че Восор ще стане за ужас, за присмех, пустиня и проклятие, и всичките му градове ще станат вечни пустини.

14. Чух глас от Господа, и пратеник е пратен при народите да каже: съберете се и идете против него, дигайте се за война.

15. Защото ето, ще те направя малък между народите, презрян между людете.

16. Ужасното ти положение и гордостта на сърцето ти измамиха тебе, който живееш в скални пукнатини и завземаш върховете на хълмовете. Но макар и като орел да би свил високо гнездото си, и оттам ще те сваля, казва Господ.

17. И ще стане Едом за ужас; всеки, който минава край него, ще се слиса и ще подсвирне, гледайки всичките му рани.

18. Както бяха разорени Содом и Гомора и съседните им градове, казва Господ, тъй и там не ще живее ни един човек, и човешки син не ще престои в него.

19. Ето, той възлиза като лъв от висините Иордански към укрепените жилища; но Аз ще ги принудя да излязат бързо из Идумея, и който е избран, него ще поставя над нея. Защото, кой е Мен подобен? и кой ще поиска отговор от Мене? и кой пастир ще Ми се опре?

20. И тъй, изслушайте решението на Господа, което Той постанови за Едома, и намеренията Му, които Той има за теманските жители: наистина, тях, най-малките от стадата, ще ги повлекат и ще опустошат жилищата им.

21. От шума на тяхното падане ще се потресе земята, и екът от техния вик ще се чуе до Червено море.

22. Ето, като орел ще се подига той, ще полети и ще разпери крила над Восор; и сърцето на храбрите идумейци ще бъде в оня ден като сърце на жена, кога ражда.

23. За Дамаск. — Посрамиха се Емат и Арпад, защото, щом чуха скръбната вест, отпаднаха духом; като тревожно море, не могат да се успокоят.

24. Изплаши се Дамаск и се обърна на бяг; страх го обзе; болка и мъки го хванаха като жена, кога ражда.

25. Как не оцеля градът на славата, градът на моята радост?

26. И тъй, ще падат младежите му на улиците му, и всички войници ще загинат в оня ден, казва Господ Саваот.

27. И ще запаля огън в стените Дамаски, — и ще унищожи дворците Венададови.

28. За Кидар и за асорските царства, които порази Навуходоносор, вавилонски цар, тъй казва Господ: ставайте, вървете против Кидар и съсипвайте синовете на Изток?

29. Шатрите им и овците им ще вземат за себе си, и покривките им и цялата им покъщнина, и камилите им ще вземат и ще им викат: ужас отвред!

30. Бягайте, махайте се по-скоро, скрийте се в пропасти, асорски жители, казва Господ, защото Навуходоносор, вавилонски цар, взе решение за вас и замисли заговор против вас.

31. Ставайте, вървете против мирния народ, който си живее безгрижно, казва Господ; у него няма ни врати, ни заворки; живеят уединено.

32. Камилите им ще бъдат плячкосани, и многото им стада — разграбени; и ще ги разпилея по всички ветрове, тях, които си стрижат скулуфите, и от всичките им страни ще напратя върху тях гибел, казва Господ.

33. И ще стане Асор жилище на чакали, вечна пустиня; човек не ще живее там, и човешки син не ще се спира в него.

34. Слово Господне, което биде към пророк Иеремия против Елама в начало на царуването на Седекия, иудейски цар:

35. тъй казва Господ Саваот: ето, ще счупя лъка на Елама, главната им сила;

36. и ще напратя върху Елама четири вятъра от четирите краища на небето, и ще развея еламци по всички тия ветрове, и няма да има народ, където да не отидат прокудени еламци;

37. и ще поразя еламци със страх пред враговете им и пред тия, които искат душата им; и ще напратя върху тях бедствие, Моя гняв, казва Господ, и ще изпратя след тях меч, докле ги не изтребя;

38. и ще поставя престола Си в Елам, и ще изтребя там царя и князете, казва Господ.

39. Но в последните дни ще върна Еламовите пленени, казва Господ.

ГЛАВА 50.

1. Слово, което Господ изрече чрез пророк Иеремия за Вавилон и за Халдейската земя:

2. явете и разгласете между народите, дигнете знаме, обявете, не скривайте, думайте: Вавилон е превзет, Вил е посрамен, Меродах е съкрушен, истуканите му са посрамени, идолите му са съборени.

3. Защото откъм север се подигна върху него народ, който ще направи земята му пустиня, и никой не ще живее там, — и човек, и добитък, всички ще се вдигнат и ще си отидат.

4. В ония дни и в онова време, казва Господ, ще дойдат Израилевите синове, те и Иудините синове заедно, ще ходят, ще плачат и ще потърсят своя Господ Бог;

5. ще питат за пътя към Сион и, обърнати с лице към него, ще думат: идете и се присъединете към Господа с вечен съюз, който не ще се забрави.

6. Моят народ беше като загинали овци; пастирите им ги отвърнаха от пътя, разгониха ги по планини; скитаха се те от планина на хълм, забравиха леглото си.

7. Всички, които ги намираха, ги изяждаха, и притеснителите им казваха: „ние не сме виновни, защото те съгрешиха пред Господа, пред жилището на правдата, и пред Господа, надеждата на отците им.“

8. Бягайте изсред Вавилон, отивайте си от Халдейската земя и бъдете като козли пред овче стадо.

9. Защото ето, Аз ще подигна и ще доведа върху Вавилон сбирщина големи народи от северната земя, и ще се разположат срещу него, и той ще бъде превзет: стрелите им, като у изкусен воин, напразно не се връщат.

10. И Халдея ще стане тяхна плячка: и опустошителите й ще се наситят, казва Господ.

11. Защото вие, грабители на Моето наследство, се веселихте, тържествувахте, скачахте от радост, като телица на трева, и цвилехте като бойни коне.

12. В голям срам ще бъде майка ви, ще се зачерви, която ви е родила: ето, бъдninата на тия народи — пустиня, суха земя и степ.

13. От Господния гняв тя ще стане необитаема и цяла ще запустее; всеки, който минава през Вавилон, ще се слиса и ще подсвирне, гледайки всичките му рани.

14. Наредете се в боен ред около Вавилон; всички, които опъвате лък, стреляйте в него, не жалете стрели, защото той съгреши против Господа;

15. дигнете вик против него от всички страни; той простря ръка; паднаха твърдините му, засъбаряха се стените му, защото това е Господня отплата; отмъщавайте му; както той постъпваше, тъй и вие постъпвайте с него;

16. изтребете във Вавилон и сеяч, и оногова, който работи със сърп по жетва; от страх пред пагубния меч нека всеки се върне у народа си и нека всеки бяга в земята си.

17. Израил е пръснато стадо; лъвове го разгониха; първом го гризеше асирийският цар, а отпосле Навуходоносор, вавилонски цар, и костите му строши.

18. Затова тъй казва Господ Саваот, Бог Израилев: ето, Аз ще посетя вавилонския цар и земята му, както посетих асирийския цар;

19. и ще върна Израиля на неговото пасбище, и ще пасе по Кармил и по Васан, и душата му ще се насища на Ефремова планина и в Галаад.

20. В ония дни и в онова време, казва Господ, ще търсят неправдата Израилева, и не ще я има, и — греховете на Иуда, и не ще се намерят; защото ще опростя ония, които оставя живи.

21. Иди против нея, против размирната земя, и накажи нейните жители: опустошавай и изтребвай всичко след тях, казва Господ, и направи всичко, що ти заповядах.

22. Шум от битка по земята и голямо разрушение!

23. Как е разбит и съкрушен чукът на цялата земя! Как Вавилон стана за ужас между народите!

24. Аз поставих примки за тебе, и хванах те, Вавилоне, без да предвидиш това; ти си намерен и хванат, защото въстана против Господа.

25. Господ отвори оръжницата Си и взе оттам оръдията на гнева Си, защото Господ, Бог Саваот, има работа в Халдейската земя.

26. Отивайте против нея от всички краища, разтваряйте житниците й, тъпчете я като снопи, съвсем я изтребете, та нищо да не остане от нея;

27. убивайте всичките й волове, нека идат на клане; горко им! защото дойде денят им, времето на тяхното посещение.

28. Чува се глас от бягащи и от ония, които се спасяват от Вавилонската земя, за да възвестят в Сион отмъщението на Господа, нашия Бог, отмъщение за Неговия храм.

29. Свикайте против Вавилон стрелци; всички, които опъвате лък, разположете се на стан около него, за да не се избави никой из него, въздайте му според делата му; както той постъпваше, тъй постъпете и с него, защото той се дигна против Господа, против Светия Израилев.

30. Затова неговите младежи ще паднат на улиците му, и всичките му войници ще бъдат изтребени в оня ден, казва Господ.

31. Ето, Аз съм против тебе, о, гордост, казва Господ, Бог Саваот; защото дойде денят ти, времето на твоето посещение.

32. И ще се препъне тая гордост и ще падне, и никой не ще я дигне; и ще запаля огън в градовете й, и той ще унищожи всичко около нея.

33. Тъй казва Господ Саваот: угнетени са синовете Израилеви, както и синовете Иудини, и всички, които ги плениха, яко ги държат и не искат да ги отпуснат.

34. Но Изкупителят им е силен, Господ Саваот е името Му; Той ще разгледа делото им, за да умири земята и да докара в трепет вавилонските жители.

35. Меч против халдейци, казва Господ, и против жителите на Вавилон, и против князете му, и против мъдреците му,

36. меч против магьосниците му, и те ще обезумеят; меч против войниците му, и те ще се изплашат;

37. меч против конете му, против колесниците му и против всички разноплеменни народи посред него, и те ще бъдат като жени; меч против съкровищата му, и те ще бъдат разграбени;

38. суша за водите му, и те ще пресекнат; защото това е земя на истукани, и те се хвалят с идолските си страшилища.

39. И ще се заселят там пустинни зверове с чакали, и ще живеят на нея камилски птици, и не ще бъде обитаема довека и населвана от

рода в род.

40. Както Бог съсипа Содом и Гомора и съседните им градове, казва Господ, тъй и тук не ще живее ни един човек, и човешки син не ще се спира там.

41. Ето, иде народ откъм север, и народ голям, и много царе се дигат от земните краища;

42. държат в ръце лък и копие; те са жестоки и немилосърдни; гласът им бучи като море; носят се на коне, наредили се като един човек, за да се ударят с тебе, дъще вавилонска!

43. Чу вавилонският цар вест за тях, и ръцете му отмаляха; скръб го обзе, мъки — като на жена, кога ражда.

44. Ето, възлиза той като лъв от висините Иордански към укрепените жилища; но Аз ще ги принудя да излезнат бързо от него; и който е избран, нему ще го поверя, защото кой е Мене подобен? и кой ще поиска отговор от Мене? И кой пастир ще Ми се опре?

45. И тъй, изслушайте решението на Господа, което Той взе против Вавилон, и намеренията Му, които Той има за Халдейската земя; наистина, тях, най-малките от стадата, ще ги повлекат; наистина, Той ще опустоши жилищата им с тях.

46. От шума при превземането на Вавилон ще се потресе земята, и писък ще се чуе измежду народите.

ГЛАВА 51.

1. Тъй казва Господ: ето, Аз ще подигна разрушителен вятър против Вавилон и против живеещите в него Мои противници;

2. и ще пратя против Вавилон веячи, които ще го развеят, и ще опустошат земята му, защото в деня на бедствието ще нападнат върху него от вси страни.

3. Нека стрелец изопва лък против оногова, който изопва лък, и против тогози, който се гордее с бронята си; и не щадете младежите му, изтребете цялата му войска.

4. Ударените нека паднат на Халдейската земя и пронизаните — по пътищата й.

5. Защото не е овдовял Израил, нито Иуда от своя Бог, Господа Саваота, макар че и земята им е пълна с грехове пред Светия Израилев.

6. Бягайте изсред Вавилон и спасявайте всеки душата си, за да не загинете от беззаконията му, защото това време е отмъщение за Господа: Той му отплаща, каквото е заслужил.

7. Вавилон биде в ръката Господня златна чаша, която опиваше цяла земя; народите пиха от нея вино, и обезумяха.

8. Внезапно падна Вавилон и се разби; ридайте за него, вземете балсам за раните му, може би той ще оздравее.

9. Лекувахме Вавилон, ала не оздравя; оставете го, и да идем всеки в земята си, защото присъдата за него стигна до небесата и се издигна до облаците.

10. Господ изкара наяве нашата правда; нека идем и възвестим в Сион делото на нашия Господ Бог.

11. Острете стрели, пълнете колчани; Господ възбуди духа на мидийските царе; защото Той замисля нещо против Вавилон, та да го унищожи, понеже това е отмъщение на Господа, отмъщение за Неговия храм.

12. Срещу вавилонските стени издигнете знаме, усилете надзора, разположете стражи, пригответе засади, защото, както Господ е помислил, тъй и ще направи онова, което изрече против вавилонските жители.

13. О, ти, който живееш при големите води, който изобилствуваш със съкровища! дойде краят ти, пределът на твоята алчност!

14. Господ Саваот се закле Сам в Себе Си: истина казвам, че ще те напълня с люде като със скакалци, и ще подигнат вик против тебе.

15. Той сътвори земята със силата Си, утвърди вселената с мъдростта Си и с разума Си разпростря небесата.

16. По гласа Му шумят водите небесни, и Той издига облаците от краищата земни, произвежда светкавици всред дъжд и изкарва вятъра из Своите клетове.

17. Безумствува всеки човек в своето знание, срами себе си всеки леяр с истукана си, защото истуканът му е лъжа, и няма в него дух.

18. Това е пълна суета, дело на заблуда; във време на тяхното наказание те ще изчезнат.

19. Дялът на Иакова не е като техния, защото неговият Бог е Творец на всичко, и Израил е жезъл на наследието Му, името Му е Господ Саваот.

20. Ти беше мой чук, бойно оръжие; с тебе народи поразявах и с тебе царства съсипвах;

21. с тебе поразявах кон и ездача му, и с тебе поразявах колесница и возача й;

22. с тебе поразявах мъж и жена, с тебе поразявах и стар, и млад, с тебе поразявах и момък, и мома;

23. с тебе поразявах пастира и стадото му, с тебе поразявах и земеделец и работния му добитък, с тебе поразявах и областни началници и градски управители.

24. И ще отплатя на Вавилон и на всички жители халдейски за всичкото онова зло, що сториха на Сион пред ваши очи, казва Господ.

25. Ето, Аз съм против тебе, пагубна планино, казва Господ, която разоряваш цяла земя; и ще простра против тебе ръката Си, ще те съборя от скалите и ще те направя обгоряла планина.

26. И не ще вземат от тебе камък за ъгли, ни камък за основи, а ще бъдеш вечна пустош, казва Господ.

27. Издигнете знаме на земята, тръбете с тръба всред народите, въоръжете против него народите, свикайте против него царства араратски, минийски и аскеназки, поставете вожд против него, нагонете коне като страшни скакалци.

28. Въоръжете против него народите, царете на Мидия, нейните областни началници и всички нейни градски управители и цялата ней подчинена земя.

29. Земята се тресе и трепери, защото над Вавилон се сбъдват намеренията на Господа да направи земята Вавилонска пустиня без жители.

30. Престанаха да се бият вавилонските юнаци, седят в своите крепости; изтощи се силата им, станаха като жени, жилищата им са изгорени, заворите им са строшени.

31. Бързоходец тича срещу бързоходец, и вестител — срещу вестител, да обадят на вавилонския цар, че градът му е превзет от всички краища,

32. и бродовете са захванати, и оградите са изгорени с огън, и войниците от страх са поразени.

33. Защото тъй казва Господ Саваот, Бог Израилев: дъщерята вавилонска е като на гумно, кога вършеят на него; още малко, и ще дойде време за жетвата й.

34. Яде ме и ме гриза Навуходоносор, вавилонският цар; направи ме празен съд; поглъща ме като змей; пълни утробата си с моите сласти, захвърля ме.

35. Оскърблението над мене и плътта ми да бъде върху Вавилон, ще каже обитателката Сионова, и кръвта ми — върху жителите халдейски, ще каже Иерусалим.

36. Затова тъй казва Господ: ето, Аз ще се застъпя за твоето дело и ще отмъстя за тебе, и ще пресуша морето му и ще изсуша каналите му.

37. И Вавилон ще стане купище развалини, жилище на чакали, за ужас и за присмех, без жители.

38. Като лъвове ще завият те всички и ще зареват като малки лъвчета.

39. Кога се разпалят, ще им дам гощавка и ще ги опия, да се развеселят, да заспят вечен сън и да се не пробудят, казва Господ.

40. Ще ги подкарам като агнета на клане, като овни заедно с козли.

41. Как биде превзет Сесах, и биде завоювана славата на цялата земя! Как Вавилон стана за ужас между народите!

42. Втурна се върху Вавилон морето; той е покрит от многото му вълни.

43. Градовете му станаха пустиня, суха земя, степ, земя, дето не живее ни един човек и дето човешки син не минава.

44. И ще посетя Вила във Вавилон и ще изтръгна из устата му, що е погълнал, и народите не ще вече да се стичат към него, дори и вавилонските стени ще паднат.

45. Излез изсред него, народе мой, и спасявайте всеки душата си от яростния гняв Господен.

46. Да не отслабва сърцето ви, и не бойте се от мълвата, която ще се чуе по земята; мълвата ще дойде в една година и после в друга година, и на земята ще има насилие, властник ще въстане против властник.

47. Затова ето, идат дни, когато ще посетя идолите на Вавилон и цялата му земя ще се посрами, и всичките му поразени ще паднат всред него.

48. И ще възтържествуват над Вавилон небе и земя и всичко по тях; защото от север ще му дойдат опустошители, казва Господ.

49. Както Вавилон поваляше (наземи) поразените израилтяни, тъй във Вавилон ще бъдат повалени поразените по цялата страна.

50. Вие, които се отървахте от меч, бягайте и се не спирайте, спомнете си отдалеч за Господа, и да дойде Иерусалим на сърцето ви.

51. Срам ни беше, когато слушахме ругатни; безчестие покриваше лицата ни, когато чужденци влязоха в светилището на Господния дом.

52. Затова ето, идат дни, казва Господ, когато ще посетя истуканите му, и по цялата му земя ще стенат ранените.

53. Макар и да би се въздигнал Вавилон до небеса и макар да би на високо укрепил твърдината си, — от Мене ще му дойдат опустошители, казва Господ.

54. Екот и писък ще се понесе от Вавилон, и разрушение голямо — от Халдейската земя,

55. защото Господ ще опустоши Вавилон и ще тури край на горделивия му глас. Ще зашумят вълните им като големи води, ще заечи шумният им глас.

56. Защото ще дойде върху него, върху Вавилон, опустошител, и хванати ще бъдат ратоборците му, сломени ще бъдат лъковете им;

защото Господ, Бог на отплатата, ще отплати.

57. И ще опият князете му и мъдреците му, областните му началници и градските му управители, и войниците му, и ще заспят вечен сън и не ще се пробудят, казва Царят, — Господ Саваот е името Му.

58. Тъй казва Господ Саваот: дебелите вавилонски стени ще бъдат разрушени до основи, и високите му порти ще бъдат с огън изгорени; и тъй, напразно се трудиха народите и племената се мъчиха за огъня.

59. Слово, което пророк Иеремия заповяда на Сераия, син на Нирия, Маасеев син, когато тоя тръгваше за Вавилон със Седекия, иудейски цар, в четвъртата година на царуването му; Сераия беше главен постелник.

60. Иеремия вписа в една книга всички злополуки, които трябваше да сполетят Вавилон, всички тия речи, написани против Вавилон.

61. И рече Иеремия на Сераия: кога влезеш във Вавилон, гледай, прочети всички тия речи

62. и кажи: Господи! Ти каза за това място, че ще го унищожиш тъй, че не ще остане в него ни човек, ни добитък, а ще стане вечна пустиня.

63. И кога свършиш да четеш тая книга, привържи към нея камък, хвърли я всред Ефрат

64. и кажи: тъй ще потъне Вавилон и не ще се подигне от това бедствие, което Аз ще напратя върху него, и те съвсем ще отмалеят. Дотук са речите на Иеремия.

ГЛАВА 52.

1. Седекия беше на двайсет и една година, когато почна да царува, и царува в Иерусалим единайсет години; името на майка му беше Хамутал, дъщеря на Иеремия от Ливна.

2. И той върши зло пред очите на Господа, всичко това, що извърши Иоаким;

3. заради туй гневът Господен биде над Иерусалим и над Иуда, докле ги отхвърли от лицето Си; и Седекия се отметна от вавилонския цар.

4. И в деветата година от царуването му, в десетия месец, в десетия ден на месеца, дойде Навуходоносор, вавилонски цар, той и цялата му войска против Иерусалим, и обсадиха го и издигнаха около него насипи.

5. И стоя градът обсаден до единайсетата година на цар Седекия.

6. В четвъртия месец, в деветия ден на месеца, се усили гладът в града, и народът на страната нямаше хляб.

7. Биде направен пролом в града, и всички военни избягаха из града нощем през портите, които се намираха между двете стени до царската градина, и отидоха по пътя към степта; а халдеите бяха около града.

8. Халдейската войска се спусна подир царя, и настигнаха Седекия в иерихонските равнини, и цялата му войска се разбяга от него.

9. И хванаха царя и го доведоха пред вавилонския цар в Ривла, в земя Емат, дето той произнесе съд над него.

10. И закла вавилонският цар синовете на Седекия пред очите му, закла и всички иудейски князе в Ривла.

11. А на Седекия извади очите и заповяда да го оковат в медни окови; и заведе го вавилонският цар във Вавилон и го тури в стражарницата до деня на смъртта му.

12. В петия месец, в десетия ден на месеца, — тая беше деветнайсета година на вавилонския цар Навуходоносора, — дойде в

Иерусалим Навузардан, началник на телопазителите, който предстоеше пред вавилонския цар,

13. и изгори дома Господен, царския дом и всички къщи в Иерусалим, и всички големи къщи с огън изгори.

14. И цялата войска халдейска, която беше с началника на телопазителите, събори всички стени около Иерусалим.

15. Навузардан, началник на телопазителите, изсели бедните от народа и другия народ, останал в града, и отметниците, които се предадоха на вавилонския цар, и изобщо останалия прост народ.

16. Само неколцина от бедния народ на страната Навузардан, началник на телопазителите, остави за лозари и земеделци.

17. Халдейци изпочупиха и медните стълбове, които бяха в дома Господен, и подставите, и медното море, което беше в Господния дом, и отнесоха всичката им мед във Вавилон.

18. И взеха котли, лопатки, ножове, чаши, лъжици и всички медни съдове, които се употребяваха при богослужението;

19. началникът на телопазителите взе и блюда, и щипци, и чаши, и котлета, и кандилца, и кадилници, и шулци, — всичко, що беше от злато и що беше от сребро;

20. също — два стълба, едно море, дванайсет медни вола, които служеха за подстави, които цар Соломон направи в дома Господен, — медта на всички тия вещи не беше възможно да се претегли.

21. Всеки от тия стълбове беше висок осемнайсет лакти, и връв от дванайсет лакти го обгръщаше, вътре беше кух, а стените му бяха дебели четири пръста.

22. И имаше на него главулек меден, а главулекът беше висок пет лакти; и мрежицата и наровете наоколо бяха всички медни; същото беше и на другия стълб с наровете.

23. Наровете на всички страни бяха деветдесет и шест; всички нарове около мрежицата — сто.

24. Началникът на телопазителите взе също Сераия първосвещеника и Цефания, втория свещеник, и трима пазачи на прага.

25. И от града взе един скопец, който беше началник над военните люде, и седем мъже, които предстояха пред лицето на царя, които се намираха в града, и главния писар във войската, който

записваше народа на страната във войската, и шейсет мъже — от народа на страната, намерени в града.

26. И взе ги Навузардан, началник на телопазителите, и отведе ги при вавилонския цар в Ривла.

27. И порази ги вавилонският цар и ги умъртви в Ривла, в земя Емат; и изселен биде Иуда из земята си.

28. Ето народа, който Навуходоносор изсели: в седмата година три хиляди двайсет и три иудеи;

29. в осемнайсетата година на Навуходоносора бяха изселени от Иерусалим осемстотин трийсет и двама души;

30. в двайсет и третата година на Навуходоносора Навузардан, началник на телопазителите, изсели седемстотин четирийсет и пет души иудеи; всичко — четири хиляди и шестстотин души.

31. В трийсет и седмата година след преселението на иудейския цар Иоакима[1], в дванайсетия месец, в двайсет и петия ден на месеца, Евилмеродах, вавилонски цар, в първата година от царуването си, издигна иудейския цар Иоакима и го изведе из тъмницата;

32. и се разговаря с него приятелски, и тури престола му по-горе от престола на царете, които бяха при него във Вавилон;

33. и промени тъмничните му дрехи, и той винаги с него обядваше през всички дни на живота си.

34. И разноските му, разноски постоянни, му се даваха от царя всеки ден до деня на смъртта му, през всички дни на живота му.

---

[1] Иехония. ↑

КНИГА ПЛАЧ ИЕРЕМИЕВ

ГЛАВА 1.

1. Как самотно седи градът, някога си многолюден! Той стана като вдовица; великият между народите, князът над областите стана данник.

2. Горко плаче той нощем, и сълзите му са по страните му. Измежду всички ония, които са го обичали, той няма утешител; всички негови приятели му изневериха, станаха му врагове.

3. Иуда се пресели поради бедствие и тежко робство, посели се между езичници, и не намери покой; всички, които го преследваха, настигнаха го в тесни места.

4. Пътищата на Сион тъгуват, защото няма кой да отива на празник; всичките му порти запустяха; свещениците му въздишат, девиците му са печални, горко и на самия него!

5. Враговете му застанаха начело, неприятелите му добруват, защото Господ напрати върху му тъга заради многото му беззакония; децата му отидоха в плен пред врага.

6. И отлетя от дъщерята Сионова всичкото й великолепие; князете й са като елени, които не намират паша; обезсилени, те тръгнаха пред карача.

7. Спомни си Иерусалим през дните на своето бедствие и на своите страдания за всички свои драгоценности, каквито имаше в предишни дни, а пък народът му падна от вража ръка, и никой му не помага; неприятелите гледат на него и се смеят над неговите съботи.

8. Тежко съгреши Иерусалим, затова и стана отвратителен; всички, които го прославяха, го гледат с презрение, защото видяха голотата му; и сам той въздиша и се обръща назад.

9. По полата му имаше нечистота, но той не помисляше за своята бъднина, и поради това извънредно се унизи и няма за него утешител. „Погледни, Господи, моята неволя, понеже врагът се е възгордял!“

10. Врагът простря ръка върху всичко нему най-драгоценно; той вижда, как езичници влизат в неговото светилище, за което си заповядал, да не влизат те в Твоето събрание.

11. Цял негов народ въздиша, търсейки хляб, дава своите драгоценности за храна — душа да подкрепи. „Погледни, Господи, и виж, колко съм унизен!“

12. Дано не ви сполети това всички вас, минаващи по пътя! погледнете и вижте, има ли болка като моята болка, каквато мене е постигнала, каквато Господ напрати върху мене в деня на пламенния Си гняв?

13. Той прати отгоре огън в костите ми, и тоя ги обхвана; разстла мрежа за нозете ми, повали ме, направи ме да бедствувам и да чезна всеки ден.

14. Ярема на беззаконията ми стегна с ръката Си; те са сплетени и се качиха на врата ми; Той отслаби силите ми. Господ ме предаде в ръце, от които не мога да се изправя.

15. Всички мои силни Господ повали сред мене, свика против мене събрание, за да изтреби момците ми, като в лин Господ стъпка девицата, дъщерята на Иуда.

16. Затова аз плача; окото ми, окото ми вода пролива, понеже далеч е от мене утешител, който би оживил душата ми; децата ми са съсипани, защото врагът надделя.

17. Сион простира ръце, но за него няма утешител. Господ даде заповед за Иакова на враговете му да го обкръжат; Иерусалим стана гнусота между тях.

18. Праведен е Господ, защото аз не бях покорен на словото Му. Чуйте, всички народи, и погледнете моята болка; момите ми и момците ми отидоха в плен.

19. Викам приятелите си, но те ме излъгаха; свещениците ми и старците ми издъхват в града, търсейки си храна — душа да подкрепят.

20. Погледни, Господи, защото съм утеснен, утробата ми се вълнува, сърцето ми се превърна в мене, задето упорито Ти се противих; отвън ме меч обезчеди, а в къщи — смърт.

21. Чуха, че стена, а утешител нямам; чуха всичките ми врагове за моята неволя, и се зарадваха, че Ти си извършил това: о, да бе заповядал на предречения от Тебе ден да дойде, и те да станеха като мене!

22. Нека да предстане пред лицето Ти цялата им злоба; и постъпи с тях, както постъпи с мене за всичките ми грехове, защото тежки са моите стенания, и сърцето ми изнемогва.

ГЛАВА 2.

1. Как помрачи Господ в гнева Си дъщерята Сионова! От небесата свали наземи красотата Израилева и не си спомни за подножието на нозете Си в деня на Своя гняв.

2. Погуби Господ всички жилища на Иакова, не пощади, разруши в яростта Си крепостите на дъщерята Иудина, повали наземи, отхвърли царството и князете му като нечисти;

3. в гневен разгар сломи всички рогове Израилеви, отдръпна десницата Си от неприятеля и се разпали против Иакова като пламнал огън, който поглъща всичко наоколо;

4. изопна Своя лък като неприятел, насочи десницата Си като враг и уби всичко, що е мило за очите; върху скинията на дъщерята Сионова изля като огън яростта Си.

5. Господ стана като неприятел, изтреби Израиля, разори всичките му чертози, разруши крепостите му и разпространи у дъщерята Иудина тъга и плач.

6. И премахна като от градина Своята ограда; разори Своето място на събранията, Господ направи да се забравят на Сион празници и събота; и в гневното Си негодуване отхвърли цар и свещеник.

7. Отхвърли Господ жертвеника Си, отвърна сърцето Си от Своето светилище, предаде в ръце на враговете стените на дворците му; в дома Господен те дигаха шум като в празничен ден.

8. Господ реши да разруши стената на дъщерята Сионова, опна връв, не отклони ръката Си от разорението; съсипа външните крепости, и стените бидоха наедно разрушени.

9. Портите й в земя затънаха; Той разруши и строши заворите им; царят й и князете й са сред езичниците; няма вече закон, и пророците й се не удостояват с видения от Господа.

10. Седят наземи безмълвни старците на дъщерята Сионова, посипаха с пепел главите си, опасаха се с вретище; наведоха глави към земя девиците иерусалимски.

11. Изтощиха се от сълзи очите ми, вълнува се утробата ми, сърце ми се къса, защото гине дъщерята на моя народ, когато деца и

кърмачета умират от глад сред градските улици.

12. Умирайки като ранени по градските улици, те казват на своите майки: „де има жито и вино?“ — и предават душите си в майчините си прегръдки.

13. Що да ти кажа, с какво да те сравня, дъще Иерусалимова? На какво да те оприлича, за да те утеша, дево, дъще Сионова? Защото твоята рана е като море голяма; кой може да те изцери?

14. Твоите пророци ти предсказваха неща несбъдни и лъжливи, не разкриваха твоето беззаконие, за да отвърнат твоето пленение, и ти изричаха лъжливи откровения, които те докараха до изгнание.

15. Ръце пляскат за тебе всички минаващи по пътя, подсвиркват и клатят глава за дъщерята Иерусалимова и казват: „това ли е градът, който наричаха съвършенство на красота, радост на цяла земя?“

16. Разтворили са против тебе широки уста всички твои врагове, подсвиркват и скърцат със зъби, казвайки: „погълнахме го, само този ден и чакахме ние, дочакахме, видяхме!“

17. Господ извърши, що бе определил, изпълни словото Си, изречено в стародавни дни, разори безмилостно и даде на врага да се порадва над тебе, дигна високо рога на твоите неприятели.

18. Сърцето им вика към Господа. Стено на дъщерята Сионова! лей потоци сълзи денем и нощем, не давай си покой, не затваряй зениците на очите си.

19. Ставай, викай нощем при началото на всяка стража; изливай като вода твоето сърце пред лицето на Господа; простирай към Него ръце за душата на децата си, които издъхват от глад по ъглите на всички улици.

20. „Погледни, Господи, и виж: кому си направил тъй, че жените да ядат своя плод — младенците, от тях откърмени? да биват убивани в Господнето светилище свещеник и пророк?

21. Деца и старци лежат наземи по улиците; момите ми и момците ми паднаха от меч; Ти ги убиваше в деня на Твоя гняв, колеше безмилостно.“

22. Ти свика отвред като на празник моите ужаси, и в деня на Господния гняв никой се не спаси, никой не оцеля; ония, които бях откърмила и отгледала, врагът ми изтреби.

ГЛАВА 3.

1. Аз съм човек, изпитал неволя от жезъла на Неговия гняв;
2. Той ме поведе и въведе в тъмнина, а не в светлина.
3. Той се обърна само против мене и цял ден обръща ръката Си.
4. Смаза плътта ми и кожата ми, строши костите ми;
5. огради ме и обиколи с горчила и теглила;
6. тури ме на тъмно място, както умрелите отдавна,
7. обиколи ме със стена, за да не изляза, направи тежки веригите ми
8. и, когато виках и писках, задържаше молитвата ми;
9. с камъни прегради пътищата ми, изкриви пътеките ми;
10. Той стана за мене като мечка в засада, като лъв на скрито място;
11. изкриви пътищата ми и ме разкъса, на нищо ме направи;
12. изопна лъка Си и ме тури за луча на стрелите;
13. устрели бъбреците ми със стрели от колчана Си.
14. Аз станах гавра за цял мой народ, всекидневна тяхна песен.
15. Той ме с горчила пресити, с пелин ме напои;
16. разби с камъни зъбите ми, с пепел ме покри.
17. И избяга мирът от душата ми; аз забравих за добруване
18. и казах: загина силата ми и надеждата ми на Господа.
19. Помисли за моето страдание и моята злополука, за пелина и жлъчката.
20. Крепко помни това моята душа и отпада в мен.
21. Ето какво аз отговарям на сърцето си и поради това имам упование:
22. по милост на Господа не изчезнахме ние, защото милосърдието Му не е пресекнало:
23. то се обновява всяка сутрин; велика е Твоята вярност!
24. Господ е моя част, казва душата ми, и тъй, Нему ще се надявам.
25. Благ е Господ към ония, които се Нему надяват, към душата, която Го търси.

26. Добре е ономува, който търпеливо очаква спасение от Господа.

27. Добре е човеку, кога носи иго на младини.

28. Седи самотно и мълчи, понеже Той го е наложил върху него.

29. Туря устата си в прах, мислейки: „може би, има още надежда“;

30. подлага страната си ономува, който го бие, до пресита приема хули,

31. понеже не навеки оставя Господ.

32. Пратил ли е неволя, Той и ще помилува по великата Си благост.

33. Защото Той не по изволение на сърцето Си наказва и огорчава синовете човешки.

34. Но кога тъпчат с нозе всички затворници на земята,

35. кога неправедно съдят човека пред лицето на Всевишния,

36. кога притесняват човека в неговата работа: нима Господ не види?

37. Кой казва: „и това бива, що Господ не е заповядал да бъде“?

38. Нали от устата на Всевишния произлиза злощастие и благополучие?

39. За какво би скърбял живеещият човек? Всеки да скърби за греховете си.

40. Нека изпитаме и изследваме своите пътища, и да се обърнем към Господа.

41. Нека възнесем сърце и ръце към Бога, Който е на небесата;

42. ние се отметнахме и упорствувахме; Ти не пощади;

43. Ти се облече с гняв и ни преследваше, умъртвяваше, не щадеше;

44. Ти закри Себе Си с облак, за да не достига нашата молитва;

45. смет и гнусота ни направи Ти сред народите.

46. Разтворили са против нас широки уста всички наши врагове.

47. Ужас и яма, опустошение и разорение — това е наш дял.

48. Потоци води лее окото ми за гибелта на дъщерите на моя народ.

49. Окото ми се излива и не престава, понеже няма облекчение,

50. докле Господ милостно ме погледне и види от небесата.

51. Окото ми прави да страда душата ми заради всички дъщери на моя град.

52. Всякак се силеха да ме уловят като птичка моите врагове, без всяка причина;

53. захвърлиха живота ми в яма и ме засипаха с камъни.

54. Водите се издигнаха до главата ми; аз казах: „загинах“.

55. Призовавах името Ти, Господи, от дълбоката яма.

56. Ти чу гласа ми; не закривай ухото Си от моята въздишка и от моя плач!

57. Ти се приближаваше, кога викнех към Тебе, и казваше: не бой се!

58. Ти защищаваше, Господи, делото на моята душа; изкупваше живота ми.

59. Ти виждаш, Господи, моето угнетение; отсъди делото ми!

60. Ти виждаш всичката им отмъстителност, всичките им кроежи против мене;

61. Ти чуваш, Господи, ругатните им, всичките им кроежи против мене,

62. речите на въставащите срещу мене и хитрините им против мене всеки ден.

63. Погледни, седнат ли, станат ли, аз съм песен за тях.

64. Отплати им, Господи, според делата на ръцете им;

65. прати им помрачение на сърцето и Твоето проклятие върху им;

66. преследвай ги, Господи, с гняв, и изтреби ги от поднебесието!

ГЛАВА 4.

1. Как е потъмняло златото, изменило се е най-доброто злато! камъните от светилището са разхвърляни по всички кръстопътища.

2. Драгоценните синове на Сион, равноценни с най-чисто злато, как са те сравнени с глинени съдове, изделие на грънчарска ръка!

3. Дори и зверовете подават нянка и кърмят своите рожби, а дъщерята на моя народ стана жестока като камилска птица в пустиня;

4. езикът на кърмачето прилепва о небцето му от жажда; децата искат хляб, и никой им не подава.

5. Тия, които са сладкиши яли, гинат по улици; отхранените на багреница в смет се валят.

6. Наказанието за нечестие на дъщерята на моя народ надминава наказанието за греховете на Содом: оня биде сринат мигновено, и ръце човешки не са се допирали до него.

7. Князете й бяха в нея по-чисти от сняг, по-бели от мляко; те бяха телесно по-хубави от корал, видът им бе като сапфир;

8. а сега лицето им е по-тъмно от всичко черно, не ги узнават на улиците; кожата им прилепна о костите им, стана суха като дърво.

9. Убиваните от меч са по-честити от ония, които глад убива, защото тия чезнат, поразявани от липса на полски плодове.

10. Дори жени мекосърдни варяха с ръце децата си, за да им бъдат храна, когато гинеше дъщерята на моя народ.

11. Господ изпълни гнева Си, изля яростта на гнева Си и запали на Сион огън, който погълна основите му.

12. Царете земни и всички живеещи по вселената не вярваха, че врагът и неприятелят е влязъл в портите иерусалимски.

13. Всичко това е поради греховете на лъжепророците му, поради беззаконията на свещениците му, които посред него проливаха кръвта на праведници;

14. скитаха се като слепи по улиците, оскверняваха се с кръв, тъй че не беше възможно да се допреш до одеждите им.

15. „Отстранете се, нечисти!“ викаха им; „отстранете се, отстранете се, не се допирайте“; и те отминаваха смутени; а между

народа казваха: „тях няма да ги има вече!“

16. Лицето на Господа ги разсея; Той няма вече милостно да ги погледне, защото те не уважават лицето на свещеници, към старци милост нямат.

17. Очите ни са изнурени да очакват напразно помощ; от нашата стражна кула очаквахме народ, който не можа да ни спаси.

18. А те дебнеха стъпките ни, за да не можем да ходим по нашите улици; краят ни наближи, нашите дни се изпълниха; краят ни дойде.

19. Които ни преследваха, бяха по-бързи от орлите небесни; тичаха подире ни по планини, поставяха засади за нас в пустинята.

20. Духът на живота ни, помазаникът Господен е уловен в техните ями, оня, за когото казвахме: под негова сянка ще живеем сред народите.

21. Радвай се и весели се, дъще Едомова, обитателко на земя Уц! И до тебе ще дойде чашата; ще се опиеш и ще се разголиш.

22. Дъще Сионова! наказанието за твоето беззаконие се свърши; Той няма вече да те изгонва; но беззаконието ти, дъще Едомова, Той ще накаже и ще разкрие твоите грехове.

ГЛАВА 5.

1. Спомни си, Господи, какво се извърши над нас; милостно погледни и виж нашето поругание:

2. нашето наследство у чужди премина, нашите къщи — у другоплеменници;

3. останахме сираци, без баща; майките ни са като вдовици.

4. Пием водата си срещу сребро, доставяме дървата си с пари.

5. Бият ни по врата, работим — и отдих за нас няма.

6. Протягаме ръка към египтяни, към асирийци, за да се нахраним с хляб.

7. Бащите ни грешиха: тях ги няма вече, а ние търпим наказание за техните беззакония.

8. Роби владеят над нас, и няма кой да ни избави от ръцете им.

9. Хляба си добиваме с опасност за живота — пред меч в пустинята.

10. Кожата ни е почерняла като пещ, от люта глад.

11. Жени безчестят на Сион, девици — в градовете иудейски.

12. Князе избесиха със свои ръце, лица на старци не уважиха.

13. Юноши вземат при хромели, и момчета падат под товари дърва.

14. Старци вече не седят при порти; юноши не пеят.

15. Свърши се радостта на сърцето ни; нашите хора’ се обърнаха на тъга.

16. Падна венецът от главата ни; горко ни, задето съгрешихме!

17. От това и чезне сърцето ни; от това потъмняха нашите очи.

18. Защото опустя планина Сион, лисици ходят по нея.

19. Ти, Господи, пребъдваш вовеки; Твоят престол е из рода в род.

20. Защо ни съвсем забравяш, оставяш ни за дълго време?

21. Обърни ни към Тебе, Господи, и ще се обърнем; обнови нашите дни, както в старо време.

22. Нима си ни съвсем отхвърлил, разгневил си се на нас безмерно?

ПОСЛАНИЕ НА ИЕРЕМИЯ[1]

1. Препис от посланието, що Иеремия изпрати до ония, които щяха да бъдат отведени пленници във Вавилон от вавилонския цар, за да им извести, каквото му бе заповядано от Бога.

2. Заради греховете, с които съгрешихте пред Бога, ще бъдете отведени пленници във Вавилон от Навуходоносора, вавилонски цар.

3. Като влезете във Вавилон, вие ще стоите там много години, и дълго време, дори до седем рода, а след това Аз ще ви изведа оттам с мир.

4. Сега ще видите във Вавилон богове сребърни, златни и дървени, на рамена носени, които внушават страх на езичниците.

5. Пазете се, да не заприличате и вие на другоплеменниците, и страхът пред тях да не обхване и вас. Като видите тълпата отпреде и отзаде им да се покланя пред тях, кажете си в ума: Тебе трябва да се покланяме, Владико!

6. Защото Моят Ангел е с вас, и той е защитник на вашите души.

7. Езикът на тия богове е издялан от художник, и те сами са обковани със злато и сребро; но те са лъжливи и не могат да говорят.

8. И като за девица, която обича украшения, езичниците взимат злато и правят венци върху главите на своите богове.

9. Бива и това, че жреците крадат от своите богове златото и среброто и го употребяват за себе си;

10. отделят от него и на блудниците под техния покрив; украсяват тия златни, сребърни и дървени богове с дрехи като люде.

11. Но те се не избавят от ръжда и молец, макар и да са облечени в пурпурна дреха.

12. В капището изтриват от лицето им праха, който по тях е твърде много.

13. Ето един, който има и скиптър като човек — съдия на страната, но той не може да умъртви виновния пред него.

14. Има меч в дясна ръка и секира, а сам себе си не може защити от войска и разбойници; оттук се познава, че те не са богове; и тъй, не бойте се от тях.

15. Защото, както строшен съд става безполезен за човека, тъй и техните богове.

16. Откак ги турят в капищата, очите им са пълни с прах от нозете на влизащите.

17. И както у оногова, който е оскърбил царя, се затварят входовете на жилището, кога го отвеждат на смърт, тъй техните капища пазят жреците им с врати, брави и завори, за да ги не ограбят разбойници;

18. жреците палят за тях свещници, и повече отколкото за себе си, а те ни едного от тях не могат да видят.

19. Те са като греда вкъщи; сърцата им, казват, ги ядат червеи земни и сяждат тях сами и дрехата им — а те не усещат.

20. Лицата им са черни от кадежа в капищата.

21. По тялото им и по главите им кацат прилепи, лястовици и други птици, лазят по тях и котки.

22. От това ще разберете, че те не са богове; затова не се бойте от тях.

23. Ако някой не очисти от ръжда златото, с което са обковани за украса, те няма да лъщят; и когато са ги изливали, те не са усещали.

24. За висока цена са купени, а дух у тях няма.

25. Бидейки безноги, биват носени на рамена, като показват с това своята нищожност пред людете; засрамват се и ония, които им служат;

26. защото, ако паднат наземи, те сами не могат да станат; също, ако някой ги постави прави, не могат сами да се движат и, ако някой ги наведе, не могат да се изправят; но турят отпреде им дарове, като пред мъртви.

27. Жреците продават жертвите им и злоупотребяват с тях; също и жените им солят част от тях и нищо не отделят ни за сиромах, ни за болен.

28. До жертвите им се допират жени нечисти и родилки. И тъй, след като узнахте от това, че те не са богове, не бойте се от тях.

29. Та как да ги наречем богове? Жени принасят жертви на тия сребърни, златни и дървени богове.

30. И в капищата им жреците седят с раздрани дрехи, с обръснати глави и бради и с непокрити глави:

31. реват те с писък пред своите богове, както други на помен за умрели.

32. Някои от техните дрехи жреците си вземат и обличат с тях жените и децата си.

33. Ако изпитват от някого зло или добро, — не могат да отплатят; не могат да поставят цар, ни да го свалят.

34. Също ни богатство, ни дори дребна медна монета те не могат да дадат. Ако някой им обещае оброк и го не даде, — не го изискват.

35. От смърт човека не избавят, нито слаб от силен отърват;

36. на сляп човек зрение не ще възвърнат; на човек в нужда не ще помогнат;

37. към вдовица не ще покажат състрадание и на сирак не ще направят добро.

38. Тия дървени и обковани със сребро и злато богове са като планински камъни, — и които им служат, ще се посрамят.

39. Та как може да се помисли или каже, че те са богове?

40. При това и самите халдейци ги не зачитат: кога видятням, който не може да говори, довеждат го при Ваала и молят да проговори, като че Ваал може да чувствува.

41. И като забележат това, не могат да ги оставят, защото са неразумни.

42. Жените, превързани с тръстикови връзки, седят на улиците, палейки кадиво от маслинени трици.

43. И кога някоя от тях, увлечена от минувача, преспи с него — укорява другарката си, че не се е удостоила със същото, като нея, и че превръзката й не е скъсана.

44. Всичко, което се върши у тях, е лъжливо. Затова как може да се мисли или говори, че те са богове?

45. Направени са те от художници и златари; нищо друго не стават, освен това, каквото художниците са искали да ги направят.

46. И които ги правят, не са дълговечни;

47. та как направените от тях могат да бъдат богове? Те оставиха след себе си лъжа и срам на своите потомци.

48. Кога ги сполети война и бедствия, жреците се съветват помежду си, де да се скрият с тях.

49. Та как да се не разбере, че ония, които сами се не спасяват ни от войни, ни от бедствия, не са богове?

50. Понеже те са дървени и обковани със злато и сребро, може да се познае, че те са лъжа; на всички народи и царе ще стане ясно, че те не са богове, а работа на човешки ръце, и в тях няма никакво божествено действие.

51. Та кой след това не ще разбере, че те не са богове?

52. Цар на страната те не поставят, дъжд на людете не дават;

53. съд не отсъждат, обиден не защищават, понеже са безсилни

54. като врани, които се намират между небе и земя. Защото и тогава, кога пламне капището на боговете дървени или обковани със злато и сребро, жреците им ще избягат и ще се спасят, — а те сами, като греди посред, ще изгорят.

55. Ни на цар, ни на врагове те не могат се опря. Та как може да се приеме или помисли, че те са богове?

56. Ни от крадци, ни от грабители не могат опази себе си тия богове, дървени и обковани със сребро и злато:

57. като ги надминават по сила, те свалят златото, среброто и дрехите, които са на тях, и отиват си с плячката, а тия не могат сами на себе си да помогнат.

58. Затова, по-добре е цар, който показва храброст, или полезен вкъщи съд, който стопанинът употребява, нежели лъжливи богове; или по-добре е врата вкъщи, която пази в нея имота, нежели лъжливи богове, или по-добре е дървен стълб в царски палат, нежели лъжливи богове.

59. Слънце, месечина и звезди, бидейки светли и пращани за потреба, са благопослушни.

60. Тъй и светкавицата всеки път, кога се явява, се вижда ясно; тъй и вятърът на всяка страна вее.

61. И облаците, кога им Бог заповяда да минат над цяла вселена, изпълнят заповедта.

62. Също огънят, който се праща отгоре да изтреби планини и гори, извършва отреденото; а тия не приличат на тях ни по вид, ни по сила.

63. Та как може да се помисли или каже, че те са богове, когато не са силни ни съд да съдят, ни добро да правят на людете?

64. И тъй, като знаете, че те не са богове, не бойте се от тях.

65. Царе те не ще прокълнат, нито благословят;

66. личби не ще покажат на небето и пред народите; не ще осветлят като слънцето и не ще озарят като месечината.

67. Зверовете са по-добри от тях: като избягнат под заслон, могат да си помогнат.

68. И тъй, от нищо ние не виждаме, че те са богове; затуй не бойте се от тях.

69. Както плашило в градина нищо не овардя, тъй и техните дървени, обковани със злато и сребро богове.

70. Също тъй техните дървени, обковани със злато и сребро богове, са като трънов храст в градина, върху който кацат всякакви птици, тъй и на труп, хвърлен в тъмнина.

71. От пурпура и багреницата, които се скапват на тях, вие може да разумеете, че те не са богове; та най-после и те сами ще бъдат сядени и ще бъдат за позор в страната.

72. И тъй, по-добре е човек праведен, който няма идоли, защото той е далеч от позор.

---

[1] Това послание е преведено от гръцки. ↑

КНИГА НА ПРОРОК ВАРУХА[1]

2075

ГЛАВА 1.

1. Думи на книгата, която написа Варух, син на Нирия, син на Маасея, син на Седекия, син на Асадия, Хелкиев син, във Вавилон,

2. в петата година, в седмия ден на месеца, в онуй време, когато халдеите превзеха Иерусалим и го с огън изгориха.

3. И прочете Варух думите на тая книга гласно пред Иехония, син Иоакимов, иудейски цар, гласно пред целия народ, дошъл да слуша книгата,

4. гласно пред велможите и пред царските синове, гласно пред старейшините и гласно пред целия народ, от малък до голям, пред всички, които живееха във Вавилон на река Суд.

5. И те плакаха и постиха, молиха се пред Господа

6. и събраха сребро, всеки според силите си,

7. та пратиха в Иерусалим до първосвещеник Иоакима, син на Хелкия, Саломов син, до свещениците и до целия народ, който се намираше с него в Иерусалим,

8. когато Варух взе отнесените из храма съдове на Господния дом, за да ги върне в Иудейската земя, в десетия ден на месец сиуал, сребърните съдове, които бе направил иудейският цар Седекия, Иосиев син,

9. след като Навуходоносор, вавилонски цар, бе преселил от Иерусалим Иехония и князете, затворниците и велможите и народа на страната, и ги бе довел във Вавилон.

10. И казаха те: ето, ние ви пращаме сребро; купете за това сребро всесъжения, жертва за грях и тамян, пригответе дар и възнесете върху жертвеника на Господа, нашия Бог,

11. и молете се за живота на вавилонския цар Навуходоносора и за живота на сина му Валтасара, щото дните им на земята да бъдат като дни на небето.

12. И Господ ще ни даде сила и ще просвети очите ни, и ще живеем под закрила на вавилонския цар Навуходоносора и под закрила на сина му Валтасара, и ще им служим много дни и ще намерим милост у тях.

13. Молете се и за нас на Господа, нашия Бог, понеже ние съгрешихме пред Господа, нашия Бог, и не се отвърна от нас яростта на Господа и гневът Му доднес;

14. и прочитайте тая книга, която ви пращаме, та да се разглася в Господния дом в ден празничен и в дни бележити;

15. и кажете: у Господа, нашия Бог, е правдата, а у нас — срам по лицата, като днес, у всеки иудеин и у живеещите в Иерусалим,

16. у царете ни и у князете ни, у свещениците ни, у пророците ни и у бащите ни,

17. задето съгрешихме пред Господа,

18. и Му се не покорявахме, и не слушахме гласа на Господа, нашия Бог, за да ходим според заповедите на Господа, които е дал пред лицето ни.

19. От оня ден, в който Господ изведе бащите ни из Египетската земя, и доднес ние бяхме непокорни пред Господа, нашия Бог, и не ни беше грижа, че не слушахме гласа Му.

20. Затова ни сполетяха бедствия и клетва, — както днес, — която Господ определи пред Своя раб Моисея в оня ден, в който изведе бащите ни из Египетската земя, за да ни даде земя, в която тече мед и мляко.

21. И не слушахме гласа на Господа, нашия Бог, във всички думи на пророците, които Той праща при нас,

22. и ходехме всеки според мислите на своето зло сърце, служейки на други богове, вършейки зли дела пред очите на Господа, нашия Бог.

---

[1] Тая книга е преведена от гръцки. ↑

ГЛАВА 2.

1. И Господ изпълни думата Си, която бе изрекъл против нас и против съдиите ни, които съдеха Израиля, и против царете ни, против князете ни и против всеки израилтянин и иудеин,

2. че ще напрати върху нас големи бедствия, каквито не е имало под цялото небе, както направи в Иерусалим, според писаното в Моисеевия закон,

3. че ние ще ядем — един плътта на сина си, а друг — плътта на дъщеря си.

4. И Той ги стори поданици на всички царства около нас, за поругание и опустошение у всички околни народи, между които ги разпръсна Господ.

5. И ние се намерихме долу, а не на върха, защото съгрешихме пред Господа, нашия Бог, не слушайки гласа Му.

6. У Господа, нашия Бог, е правдата, а у нас и бащите ни — срам по лицата, като днес.

7. Всички ония бедствия, каквито Господ изрече върху нас, ни сполетяха.

8. Ние се не молихме пред лицето на Господа, да отвърне всекиго от помислите на злото му сърце.

9. И Господ следеше тия бедствия и ги напрати върху нас, защото Господ е праведен във всичко, каквото ни заповяда нам.

10. Ала ние не слушахме гласа Му, за да ходим по заповедите Господни, които е дал пред лицето ни.

11. И сега, Господи, Боже Израилев, Ти, Който изведе Твоя народ из Египетската земя с яка ръка, с личби и чудеса, и с голяма сила и висока мишца, и Си създаде име като днес:

12. ние съгрешихме, постъпвахме нечестиво, неправедно против всички Твои наредби, Господи, Боже наш!

13. Нека се отвърне от нас Твоята ярост, защото малко останахме сред народите, между които ни разпръсна.

14. Чуй, Господи, нашата молитва и нашата просба, и избави ни заради Тебе и дай ни милост пред лицето на ония, които ни преселиха,

15. та да познае цяла земя, че Ти си, Господи, Бог наш, защото Твоето име се призовава над Израиля и над рода му.

16. Погледни, Господи, от светия Твой дом и си спомни за нас, приклони, Господи, ухото Си и чуй!

17. Отвори очите Си, виж, защото не мъртвите в ада, чиито дух е взет из техните вътрешности, ще въздадат слава и хвала Господу,

18. но човек, който скърби поради голямото бедствие, който ходи наведен и унил: очи потъмнели и изгладняла душа ще въздадат слава и правда на Тебе, Господи!

19. Не според правдата на отците ни и на царете ни ние поднасяме тая молба пред Твоето лице, Господи, Боже наш;

20. защото върху нас Ти изпрати Твоята ярост и Твоя гняв, както бе говорил чрез Твоите раби, пророците.

21. Тъй казва Господ: наведете раменатa си, за да работите на вавилонския цар, и ще живеете на земята, която дадох на отците ви;

22. ако пък не послушате гласа на Господа, за да служите на вавилонския цар,

23. Аз ще направя да изчезне в иудейските градове и иерусалимските околности глас на веселие и глас на радост, глас на младоженец и глас на невеста, и не ще остане по цялата тая земя следа от обитатели.

24. Но ние не послушахме Твоя глас, за да служим на вавилонския цар, и Ти изпълни думите Си, които бе говорил чрез Твоите раби — пророците, за да бъдат изнесени костите на царете ни и костите на отците ни из своето място.

25. И ето, те са изхвърлени на дневния пек и на нощния студ, а умряха от лоши болести, от глад, от меч и от изгнание.

26. Ти остави дома, върху който се призовава Твоето име, като днес, поради нечестие на дома Израилев и дома Иудин.

27. Ти, Господи, Боже наш, постъпи с нас по всичкото Си снизхождение и по всичкото Си голямо милосърдие,

28. както Ти каза чрез Твоя раб Моисея в оня ден, в който му заповяда да напише Твоя закон пред Израилевите синове, думайки:

29. ако не послушате Моя глас, то туй голямо и многобройно множество народ ще се обърне в малко сред народите, между които ще ги разпръсна.

30. Аз зная, че те не ще Ме послушат, защото са упорит народ; но те ще се обърнат към сърцето си в земята на своето преселение,

31. и ще познаят, че Аз съм техен Господ Бог. И Аз ще им дам сърце, — и ще разумеят, и уши, — и ще чуят.

32. И ще Ме прославят в земята на своето преселение, ще си спомнят Моето име

33. и ще се отвърнат от упорството си и от лошите си работи, защото ще си спомнят пътя на бащите си, които съгрешиха пред Господа.

34. И Аз ще ги върна в земята, която с клетва обещах на отците им, на Авраама, Исаака и Иакова, и те ще я владеят; и ще ги умножа, — и не ще се намалят.

35. И ще сключа с тях вечен завет, че Аз ще бъда техен Бог, а те ще бъдат Мой народ, и вече не ще изгоня Моя народ Израиля из земята, която съм им дал.

ГЛАВА 3.

1. Господи, Вседържителю, Боже Израилев! утеснена душа и унил дух вика към Тебе:

2. чуй, Господи, и помилувай, защото Ти си Бог милосърден; помилувай, защото съгрешихме пред Тебе;

3. Ти вечно пребъдваш, а ние вечно гинем.

4. Господи Вседържителю, Боже Израилев! чуй молитвата на Израилевите умрели и на техните синове, които съгрешиха пред Тебе, които не послушаха гласа на Господа, своя Бог, затова ни и сполетяха бедствия.

5. Не си спомняй неправдите на бащите ни, а спомни ръката Си и името Си в това време,

6. защото Ти си Господ, Бог наш, и ние ще Те прославим, Господи!

7. Затова си вселил Твоя страх в нашето сърце, за да призоваваме Твоето име; и ние ще Те прославяме в нашето преселение, защото отхвърлихме от нашето сърце всяка неправда на бащите си, които съгрешиха пред Тебе.

8. Ето, ние сме сега в нашето преселение, където Ти ни разпръсна за хула, за клетва и за отплата поради всички неправди на бащите ни, които отстъпиха от Господа, нашия Бог.

9. Чуй, Израилю, заповедите на живота, внимавайте, за да разумеете мъдростта.

10. Що значи туй, Израилю, че ти се намираш в земята на враговете? Остаря ти в чужда земя, оскверни се заедно с мъртвите,

11. причислен си към тия, които са в ада,

12. оставил си източника на премъдростта.

13. Ако беше ходил по Божия път, щеше да живееш мирно довека.

14. Познай де се намира мъдростта, де силата, де знанието, та заедно с това да узнаеш, де се намира дългоденствието и животът, де се намира светлината на очите и мирът.

15. Кой е намерил нейното място, и кой е влязъл в нейната съкровищница?

16. Де са князете на народите и ония, които владееха над зверове земни, които се забавляваха с птици небесни

17. и събираха сребро и злато, на които се надяват людете, и чиито имоти край нямат?

18. Де са ония, които се занимаваха със сребърни изделия, и чиито изделия брой нямат?

19. Те изчезнаха и слязоха в ада, и вместо тях се други издигнаха.

20. По-сетнешните видяха светлина и живяха на земята, но пътя на мъдростта не познаха;

21. не разбраха пътеките й, и техните синове я не достигнаха; те бяха далеч от нейния път.

22. И не се чуваше за нея в Ханаан, нито я виждаха в Теман.

23. Синовете на Агар дореха земно знание, също и търговците от Мера и Теман, и баснословците и изследвачите на знанието, но пътя на премъдростта не познаха и не забелязаха нейните пътеки.

24. О, Израилю! колко е голям Божият дом, и колко е пространно мястото на неговото владение!

25. Голям е той и няма край, висок е и неизмерим.

26. Там отначало имаше прочути исполини, твърде големи, изкусни във война.

27. Но не тях избра Бог, и не тям откри пътя на премъдростта;

28. и те загинаха затова, че нямаха мъдрост, загинаха от своето безумие.

29. Кой се качи на небето, и я взе и свали от облаците?

30. Кой премина морета и я намери, и кой ще донесе нея — по-добрата от чисто злато?

31. Никой не знае пътя й, ни помисля за пътеките й.

32. Но Знаещият всичко я знае; Той я откри със Своя разум, Оня, Който направи земята за вечни времена и я изпълни с четириноги животни,

33. Който праща светлината, — и тя иде, повика я, — и тя го послуша с трепет;

34. и звездите заблестяха на стражите си и се зарадваха.

35. Той ги повика, и те казаха: „ето ни“, и заблестяха от радост пред своя Творец.

36. Този е нашият Бог, и никой друг не ще се сравни с Него.

37. Той намери всички пътища на премъдростта и я подари на Своя раб Иакова и на Своя възлюбен Израиля.

38. След това Той се яви на земята и живя между людете.

ГЛАВА 4.

1. Ето книгата на Божиите заповеди и законът, който пребъдва вечно. Всички, които се придържат о нея, ще живеят, а които я оставят, ще умрат.

2. Обърни се, Иакове, и я вземи, ходи при блясъка на светлината й!

3. Не давай другиму твоята слава, и теб полезното — на чужди народ.

4. Честити сме, Израилю, че знаем, що е благоугодно Богу.

5. Дерзай, народе мой, паметнико Израилев!

6. Вие сте предадени на езичници не да загинете, а задето разгневявахте Бога; вие сте предадени на враговете,

7. защото раздразнихте Тогова, Който ви създаде, като принасяхте жертви на бесове, а не Богу.

8. Вие забравихте вечния Бог, Който ви храни, а също огорчихте и Иерусалим, който ви отгледа,

9. защото той видя пратения от Бога върху вас гняв и каза: чуйте, съжители сионски, Бог напрати върху ми голяма скръб,

10. защото аз видях пленението на моите синове и дъщери, което Вечният напрати върху тях.

11. Аз ги храних с радост, а отпуснах с плач и жалост.

12. Никой да се не радва за мене вдовеца и оставен от мнозина; аз запустях заради греховете на моите деца, защото те се отклониха от Божия закон;

13. не познаха наредбите на Бога, не ходиха по пътя на Божиите заповеди и не стъпиха в пътеките към учението за Неговата правда.

14. Дойдете, съжители сионски, и си спомнете пленението на моите синове и дъщери, което Вечният напрати върху им.

15. Защото Той напрати върху им народ отдалеч, народ безсрамен и другоезичен, понеже се не засрамиха от старец и не пожалиха младенец,

16. и отведоха на вдовица милите синове и лишиха самотната от дъщерите.

17. Аз пък с какво мога да ви помогна?

18. Който напрати върху вас тия бедствия, Той ще ви и избави от ръцете на враговете ви.

19. Дойдете, деца, дойдете, защото аз запустях.

20. Аз снех от себе си дрехата на мира и надянах вретището на моята молитва; ще викам към Вечния през дните си.

21. Дерзайте, деца, викайте към Бога, и Той ще ви избави от насилие, от вражи ръце.

22. Защото от Вечния очаквах аз вашето спасение, и върху мене дойде от Светия радост за милостта, която скоро ще ви дойде от Вечния, Спасителя наш.

23. Аз ви отпущах с печал и жалост, но Бог ще ми върне вас с радост и веселие навеки.

24. Защото, както сега съжителите сионски видяха вашето пленение, тъй ще видят скоро вашето от Бога спасение, което ще ви дойде с голяма слава и величие от Вечния.

25. Деца, потърпете Божия гняв, който ви е постигнал: преследвал те е враг, но ти скоро ще видиш неговата гибел и ще стъпиш на врата му.

26. Тия, които съм отгледал в нега, тръгнаха по грапави пътища, хванати като стадо, разграбено от врагове.

27. Дерзайте, деца, и викайте към Бога, защото за вас ще си спомни Оня, Който ви напрати това.

28. Каквато беше вашата решителност да се отдалечите от Бога, увеличете я десетократно да се обърнете и Го подирите,

29. защото Оня, Който ви напрати тия бедствия, ще напрати върху ви вечно веселие със спасение.

30. Дерзай, Иерусалиме! Този, Който ти е име дарувал, ще те утеши.

31. Клети са ония, които те оскърбяваха и се радваха на твоето падане.

32. Клети са градовете, на които служиха твоите деца; клета е земята, която прие твоите синове;

33. защото, както тя се радва за твоето падане и се весели за твоето поражение, тъй ще скърби за своето опустошение.

34. Аз ще я направя да се не радва на много народ, и хвалбите й ще се обърнат в печал;

35. защото ще дойде върху нея огън от Вечния за дълги дни, и дълго, дълго време ще я обитават бесове.

36. Озърни се, Иерусалиме, на изток и виж радостта, която ти иде от Бога.

37. Ето, идат твоите синове, които си отпуснал, идат събрани от изток до запад с думата на Светия, обрадвани за Божията слава.

ГЛАВА 5.

1. Иерусалиме! снеми от себе си дрехата на плача и на твоето огорчение и се облечи с благолепие на слава от Бога навеки!

2. Облечи се с дреха на правда от Бога, тури на глава си венец на слава от Вечния,

3. защото Бог ще покаже на цялото поднебесие твоята слава.

4. Навеки Бог ще те нарече: мир на правда и слава на благочестие.

5. Стани, Иерусалиме, и застани на висота, обърни се към изток и погледни децата си, събрани от заник-слънце до изток по думата на Светия, обрадвани, че Бог си е спомнил за тях.

6. Те излязоха от тебе пеша, карани от враговете, но Бог ще ги доведе при тебе, носени в слава като царски синове;

7. защото Бог е определил, всяка висока планина и вечните хълмове да се снишат, а долините да се изпълнят, за да се уравни земята, та Израил да върви твърдо с Божия слава,

8. а горите и всяко благовонно дърво да правят сянка Израилю, по Божия повеля.

9. Бог ще предвожда радостно Израиля със светлата Си слава, със Своята милост и правда.

КНИГА НА ПРОРОК ИЕЗЕКИИЛЯ

2088

ГЛАВА 1.

1. В трийсетата година, четвъртия месец, петия ден на месеца, когато бях между преселниците при река Ховар, отвориха се небесата — и аз видях Божии видения.

2. В петия ден на месеца (това беше пета година, откак беше пленен цар Иоаким),

3. биде слово Господне към Иезекииля, свещеник, син на Вузия, в Халдейската земя, при река Ховар; и биде там върху него ръката Господня.

4. И видях: и ето, бурен вятър идеше от север, голям облак и огън на кълба, и около него сияние, —

5. а из средата му излизаше като че ли светлина от пламък изсред огън; в средата му пък се виждаше подобие на четири животни, — и такъв беше видът им: приличаха на човек,

6. и всяко имаше четири лица, и всяко от тях — четири крила;

7. а нозете им — нозе прави, и стъпалата на нозете им — като стъпало на телешка нога, и блестяха като лъскава мед (и крилата им леки).

8. И под крилата им имаше човешки ръце, на четирите им страни;

9. и четирите си имаха лица и крила; крилата им се допираха едно до друго; когато ходеха, те не се обръщаха, а вървяха всяко по посока на лицето си.

10. Подобието на лицето им бе: лице човешко и лице лъвско от дясна страна у всички четири; а от лява страна — лице телешко у всички четири и лице орлово у всички четири.

11. И лицата им и крилата им бяха отгоре разделени, но у всяко двете крила се допираха едно до друго, а двете покриваха телата им.

12. И вървяха те, всяко в посока на лицето си; накъдето духът искаше да отиде, там и отиваха; когато вървяха, не се обръщаха.

13. И тия животни имаха вид на разпалени въглища, на лампади: огънят се движеше между животните, и огнено сияние и светкавица излизаше из огъня.

14. И животните бързо се движеха насам-натам, както бляска светкавица.

15. И гледах животните, — и ето, на земята до тия животни по едно колело пред четирите им лица.

16. Колелата и направата им изглеждаха, както изглежда топаз, и всички четири си приличаха; и по изглед и по направа бяха като че колело в колело.

17. Когато вървяха, вървяха в четирите си посоки; когато вървяха, не се обръщаха.

18. А на’платите им — високи и страшни бяха те; на’платите им у всички четири наоколо бяха пълни с очи.

19. И когато ходеха животните, вървяха и колелата до тях; а когато животните се подигаха от земята, подигаха се и колелата.

20. то духът искаше да отиде, там и те отиваха; където и да тръгнеше духът, и колелата се подигаха еднакво с тях, защото духът на животните беше в колелата.

21. Когато ходеха ония, вървяха и тия; и когато ония стояха, стояха и тия; и когато ония се подигаха от земята, еднакво с тях се подигаха и колелата, защото духът на животните беше в колелата.

22. Над главите на животните имаше подобие на свод, наглед като чудесен кристал, прострян отгоре над главите им.

23. А под свода се простираха крилата им право едно към друго, и всяко имаше по две крила, които ги покриваха, у всяко двете крила покриваха телата им.

24. И кога те ходеха, чувах шум от крилата им, като че шум от много води, като че глас на Всемогъщия, силен шум, като че шум на военен стан; а кога се спираха, спущаха крилата си.

25. И от свода над главите им се носеше глас; кога се спираха, спускаха крилата си.

26. А над свода над главите им имаше подобие на престол, наглед като от камък сапфир; а над подобието на престола имаше нещо като подобие на човек отгоре му.

27. И видях като че светнал метал, като че огнен изглед вътре в него наоколо — от бедрата му и нагоре; от бедрата му и надолу видях нещо като огън, и сияние имаше около него.

28. Както изглежда дъга в облаци във време на дъжд, така изглеждаше това сияние наоколо.

ГЛАВА 2.

1. Такова беше видението на отблясъка от славата Господня. Като видях това, паднах ничком и чух гласа на Говорещия, и Той ми рече: „сине човешки! стани на нозете си, и Аз ще говоря с тебе“.

2. И както Той ми говореше, влезе в мене дух и ме постави на нозете ми и чух Оногова, Който ми говореше.

3. И Той ми каза: „сине човешки! Аз те пращам при Израилевите синове, при непокорни люде, които се възбунтуваха против Мене; те и бащите им са изменници пред Мене дори до ден днешен.

4. И тия са синове с огрубяло лице и с жестоко сърце, — при тях те пращам, и ти ще им кажеш: тъй казва Господ Бог!

5. Ще слушат ли те, или не, — понеже те са размирен дом — но нека знаят, че е имало пророк между тях.

6. А ти, сине човешки, не бой се от тях и не се плаши от думите им, ако те бъдат за тебе тръни и бодили, и ти ще живееш у скорпии, — не бой се от думите им и не се плаши от лицата им, защото те са размирен дом;

7. и говори им Моите думи, — слушат ли те, или не, — понеже те са упорити.

8. А ти, сине човешки, слушай, какво ще ти говоря: не бъди упорит като тоя размирен дом; отвори устата си и изяж, което ще ти дам“.

9. И видях, и ето ръка протегната към мене, и в нея — книжен свитък.

10. И Той го разви пред мене, и ето, свитъкът беше изписан отвътре и отвън, и беше написано на него: „плач, охкане и тъга“.

ГЛАВА 3.

1. И каза ми: „сине човешки! изяж, което е пред тебе, изяж тоя свитък, па иди говори на дома Израилев“.

2. Тогава отворих устата си, и Той ми даде да изям тоя свитък;

3. и каза ми: „сине човешки! нахрани стомаха си и напълни утробата си с тоя свитък, който Аз ти давам“, — и аз го изядох, и в устата ми стана сладко като мед.

4. И Той ми каза: „сине човешки! стани, та иди у дома Израилев, и говори им с Моите думи;

5. защото се пращаш не у народ с неразбрана реч и непонятен език, но у дома Израилев,

6. не у много народи с неразбрана реч и непонятен език, чиито думи не би разбрал; пък да бях те пратил и при тях, те биха те послушали;

7. а домът Израилев не ще иска да те слуша, защото те не искат да Ме слушат, понеже целият дом Израилев е с твърд лоб и с жестоко сърце.

8. Ето, Аз направих и твоето лице твърдо наспроти техните лица, и твоето чело твърдо наспроти техния лоб.

9. Като диамант, който е по-твърд от камък, направих челото ти; не бой се от тях и не се страхувай пред тяхното лице, защото те са дом размирен“.

10. И каза ми: „сине човешки! всички Мои думи, които ще ти говоря, приеми със сърцето си и изслушай с ушите си;

11. стани, та иди при преселниците, при синовете на твоя народ, говори им и кажи им: тъй казва Господ Бог! па слушат ли те, или не“.

12. И подигна ме духът; и чух зад мене си голям гръмовен глас: „благословена славата на Господа от мястото си!“

13. и също шум от крилата на животните, които се допираха едно до друго, и шум от колелата до тях и звук от силен гръм.

14. И духът ме подигна и ме взе. И вървях огорчен, с развълнуван дух; и ръката Господня беше крепко върху мене.

15. И дойдох при преселниците в Тел Авив, които живееха при река Ховар, и спрях се там, дето те живееха, и прекарах у тях седем дена в почуда.

16. А като се изминаха седем дена, биде към мене слово Господне:

17. „сине човешки! Аз те поставих страж над дома Израилев, и ти ще слушаш слово из Моите уста и ще ги вразумяваш от Мене.

18. Кога кажа на беззаконника: «бездруго ще умреш!» а ти го не вразумяваш и не говориш, за да предпазиш беззаконника от беззаконния му път, та да бъде жив, — тоя беззаконник ще умре в беззаконието си, но кръвта му Аз ще подиря от твоите ръце.

19. Но ако ти си вразумявал беззаконника, а той не се е отвърнал от беззаконието си и от беззаконния си път, той ще умре в беззаконието си, а ти ще спасиш душата си.

20. И ако праведник отстъпи от правдата си и постъпи беззаконно, когато Аз туря отпреде му препънка, и умре, то, ако не си го вразумявал, той ще умре поради греха си, и не ще му се припомнят праведните му дела, що е вършил; но кръвта му Аз ще подиря от твоите ръце.

21. Ако пък ти вразумяваш праведника, за да не съгреши тоя праведник, и той не съгреши, то и той ще бъде жив, защото е бил разумен, и ти си спасил душата си“.

22. И биде върху мене там ръката на Господа, и Той ми каза: стани, та излез на полето, и Аз ще говоря там с тебе.

23. И станах, та излязох на полето; и ето, там беше славата Господня, като славата, която видях при река Ховар; и паднах ничком.

24. И влезе в мене духът и изправи ме на нозете ми, и Той говори с мене и ми каза: иди и затвори се в дома си.

25. И ти, сине човешки, — ето, ще ти турят окови, и ще те свържат с тях, и не ще се движиш сред тях.

26. И Аз ще прилепя езика ти о небцето ти, и ще онемееш и не ще им бъдеш изобличител, защото те са дом размирен.

27. И когато ще говоря Аз с тебе, тогава ще отворя устата ти, и ти ще им говориш: „тъй казва Господ Бог!“ Който иска да слуша, — нека слуша; а който не иска да слуша, — да не слуша: защото те са дом размирен.

ГЛАВА 4.

1. И ти, сине човешки, вземи една тухла, тури я пред себе си и начертай на нея град Иерусалим;

2. нареди обсада против него, направи укрепление против него, насипи насип около него, разположи стан против него и тури наоколо срещу него стенобойни машини,

3. вземи желязна дъска и я тури като желязна стена между тебе и града, обърни се с лице към него, и той ще бъде обсаден, и ти го обсаждай. Това ще бъде личба за дома Израилев.

4. Ти пък легни на лявата си страна и тури върху нея беззаконието на дома Израилев: според числото на дните, през които ще лежиш върху нея, ще носиш беззаконието им.

5. И Аз ти определих годините на беззаконието им според числото на дните: триста и деветдесет дни ще носиш беззаконието на дома Израилев.

6. И когато ги изпълниш, повторно легни вече на дясната си страна, и четирийсет дена носи върху себе си беззаконието на дома Иудин, ден за година, ден за година ти определих.

7. И обърни лицето си и запретнатата си дясна ръка към обсадата на Иерусалим, и пророкувай против него.

8. Ето, Аз турих върху тебе окови, и ти не ще се обърнеш от едната си страна на другата, докле не изпълниш дните на твоята обсада.

9. Вземи си пшеница и ечемик, боб и леща, просо и лимец, и изсипи ги в един съд, и направи си от тях хлябове, според числото на дните, през които ще лежиш на страната си, триста и деветдесет дни ще ги ядеш.

10. И храната си, с която ще се храниш, яж с теглилка, по двайсет сикли на ден; от време на време яж това.

11. И вода пий с мярка, по шеста част от хин пий; от време на време тъй пий.

12. И яж ги като ечемични питки и печи ги пред очите им на човешки тор.

13. И каза Господ: тъй Израилевите синове ще ядат хляба си нечист всред ония народи, у които ще ги прогоня.

14. Тогава казах: о, Господи Боже! душата ми никога не се е оскверняла, и от младини до сега не съм ял мърша и разкъсано от звяр; и никакво нечисто месо не е влизало в устата ми.

15. И каза ми Той: Аз ти позволявам, вместо човешки тор, говежди тор, и на него приготвяй хляба си.

16. И каза ми: сине човешки! ето, Аз ще сломя в Иерусалим хлебната подпора, и ще ядат хляб с теглилка и в печал, и вода ще пият с мярка и в тъга;

17. защото у тях ще има оскъдица на хляб и вода, и те с ужас ще се гледат един друг и ще изтлеят в беззаконието си.

ГЛАВА 5.

1. А ти, сине човешки, вземи си остър нож, вземи си бръснарски брич, прекарай го по главата си и брадата си и вземи къпони, та раздели космите на части.

2. Трета част изгори на огън всред града, когато се навършат дните на обсадата; трета част вземи и насечи с нож в околностите му; и трета част развей по вятъра; Аз пък ще изтегля меч подир тях.

3. И вземи от това малка част, и завържи ги в полите си.

4. Но и от това още вземи и хвърли в огън, и го изгори в огъня. Оттам ще излезе огън върху целия дом Израилев.

5. Тъй казва Господ Бог: това е Иерусалим! Аз го поставих в средата на народите, и наоколо му — земи.

6. А той се отнесе против Моите наредби по-нечестиво от езичниците, и против Моите повели — по-лошо от земите около него; защото те отхвърлиха наредбите Ми и не постъпват по Моите повели.

7. Затова тъй казва Господ Бог: задето вие умножихте беззаконията си повече от езичниците, които са около вас, по Моите устави не ходите и Моите наредби не изпълнявате, и дори не ходите и по наредбите на езичниците, които са около вас, —

8. затова тъй казва Господ Бог: ето, и Аз съм против тебе, Аз Сам, и ще извърша сред тебе съд пред очите на езичниците.

9. И заради всички твои гнусотии ще извърша върху тебе, каквото Аз никога не съм вършил и каквото занапред няма да върша.

10. Затова бащи ще ядат синове сред тебе, и синове ще ядат бащите си; и ще извърша над тебе съд и целия твой остатък ще развея по всички ветрове.

11. Затова жив съм Аз, казва Господ Бог: задето ти оскверни Моето светилище с всичките си гнусотии и с всичките си мръсотии, Аз ще те умаля, и Моето око не ще те пожали, и Аз не ще се смиля над тебе.

12. Трета част у тебе от мор ще умре и от глад ще загине сред тебе; трета част ще падне от меч в твоите околности; а трета част ще развея по всички ветрове, и ще изтегля меч подир тях.

13. И ще се изпълни Моят гняв, и ще утоля Моята ярост над тях, и ще бъда удовлетворен; и кога се излее върху тях Моята ярост, ще узнаят, че Аз, Господ, съм говорил в ревността Си.

14. И ще те направя на пустиня и за поругание сред народите, които са около тебе, пред очите на всеки минувач.

15. И ще бъдеш за присмех и поругание, за показ и ужас у околните на тебе народи, кога извърша над тебе съд в гняв и ярост, и чрез яростни поражи, — Аз, Господ, изрекох това, —

16. и кога пратя върху им лютите стрели на глада, които ще изтребват, кога ги пратя за ваша гибел и усиля у вас глада, и унищожа хлебна подпора у вас,

17. и пратя върху вас глад и люти зверове, които ще те лишат от деца; и мор, и кръв ще мине през тебе, и ще напратя меч върху тебе; Аз, Господ, изрекох това.

ГЛАВА 6.

1. И биде към мене слово Господне:

2. сине човешки! обърни лицето си към планините Израилеви и пророкувай против тях,

3. и кажи: планини Израилеви! чуйте словото на Господа Бога. Тъй казва Господ Бог на планини и хълмове, на долини и долища: ето, Аз ще напратя меч върху вас и ще съборя вашите оброчища;

4. и жертвениците ви ще бъдат опустошени, стълбовете ви в чест на слънцето ще бъдат строшени, и вашите убити ще хвърля пред вашите идоли;

5. и ще туря труповете на синовете Израилеви пред техните идоли и ще разпилея костите ви около вашите жертвеници.

6. Навред, дето живеете, градовете ще бъдат опустошени, и оброчищата съборени, за да бъдат опустошени и съборени вашите жертвеници, за да бъдат разбити и унищожени вашите идоли, и строшени вашите слънчеви стълбове, и да се заличат вашите произведения.

7. И всред вас ще паднат убити, и ще узнаете, че Аз съм Господ.

8. Но Аз ще запазя остатък, тъй че всред народите ще останат от вас оцелели от меч, кога бъдете разпилени по земите.

9. И вашите оцелели ще си спомнят за Мене сред народите, дето ще бъдат отведени в плен, кога Аз сломя блудното им сърце, което се отметна от Мене, и очите им, които са блудствували след идолите; и те ще почувствуват отвращение към себе си за онова зло, що са вършили във всичките си гнусотии;

10. и ще узнаят, че Аз съм Господ; не напразно говорих Аз, че ще напратя върху тях такова бедствие.

11. Тъй казва Господ Бог: плесни с ръцете си, тропни с ногата си и кажи: горко за всичките гнусни злодеяния на дома Израилев! ще паднат те от меч, глад и мор.

12. Който е далеч, ще умре от мор; а който е близо, ще падне от меч; а който е останал и оцелял, от глад ще умре; тъй ще завърша Моя гняв върху тях.

13. И ще узнаете, че Аз съм Господ, кога поразените ще лежат между своите идоли около жертвениците им, на всеки висок хълм, на всички планински върхове, под всяко зелено дърво и под всеки клонест дъб, там, дето принасяха благовонни кадива на всичките си идоли.

14. И ще простра върху тях ръката Си и ще направя земята пустиня и степ повече от пустиня Дивлат, навред дето живеят, и ще узнаят, че Аз съм Господ.

ГЛАВА 7.

1. И биде към мене слово Господне:

2. и ти, сине човешки (кажи): тъй казва Господ Бог: свършек на земята Израилева, — дойде свършекът върху четирите земни краища.

3. Ето, дойде свършек за тебе; и ще пратя върху тебе Своя гняв, и ще те съдя според твоите пътища, и ще стоваря върху ти всички твои гнусотии.

4. И Моето око не ще те пожали, и не ще се смиля, и ще ти отплатя според твоите пътища, и твоите гнусотии ще бъдат с тебе, и ще узнаете, че Аз съм Господ.

5. Тъй казва Господ Бог: беда единствена, ето иде бедата.

6. Свършек дойде, дойде свършек, дигна се против тебе; ето дойде,

7. дойде напаст до тебе, жителю на страната! иде време, приближава ден на смут, а не на весели викове по планини.

8. Ето, скоро ще излея върху тебе яростта Си и ще завърша над тебе Своя гняв, ще те съдя според твоите пътища и ще стоваря върху тебе всички твои гнусотии.

9. И окото Ми не ще те пожали, и не ще се смиля. Според твоите пътища ще ти отплатя, и твоите гнусотии ще бъдат с тебе; и ще узнаете, че Аз съм Господ, Който наказва.

10. Ето денят! ето дойде, настъпи напастта! жезълът покара, гордостта напъпи.

11. Силата въстава против жезъла на нечестието; нищо не ще остане от тях — ни от богатството им, ни от шума им, ни от разкоша им.

12. Дойде време, настъпи ден; купувачо, не се радвай, продавачо, не плачи, защото гневът е върху цялото им множество.

13. Защото, който е продал, не ще се върне при продаденото, макар да остане жив; защото пророческото видение за цялото им множество не ще се отмени, и никой с беззаконието си не ще закрепи живота си.

14. Тръбят с тръба, и всичко се готви, но никой не отива на война; защото Моят гняв е върху цялото им множество.

15. Вън от къщи — меч, а вкъщи — мор и глад. Който е на полето, от меч ще умре, а който е в града, него ще погълне глад и мор!

16. А оцелелите от тях ще избягат и ще бъдат в планините като долински гълъби; те всички ще стенат, всеки за своето беззаконие.

17. На всички ръцете ще отпаднат, и на всички коленете като вода ще затреперят.

18. Тогава те ще се опашат с вретище, и трепет ще ги обхване; и у всички по лицата ще бъде срам, и у всички по главите — плешивост.

19. Среброто си ще изхвърлят по улици, и златото не ще зачитат. Среброто им и златото им не ще бъде в сила да ги спаси в деня на Господнята ярост. Те не ще наситят с тях душите си и не ще напълнят утробите си, защото то биде повод за беззаконието им.

20. И в гиздавите си накити те се гордееха с него и правеха от него изображение на гнусните си истукани; затова ще го направя нечисто за тях

21. и ще го дам плячка в ръцете на чужденци и на беззаконници земни да го разграбят, и те ще го оскверн ят.

22. И ще отвърна от тях лицето Си, и ще оскверн ят Моето съкровено място; и ще влязат там грабители и ще го оскверн ят.

23. Готви верига, защото тая земя е пълна с кървави злодейства, и градът е пълен с насилия.

24. Аз ще доведа най-зли народи, и ще завладеят домовете им. И ще туря край на гордостта на силните, и ще бъдат осквернени светините им.

25. Иде гибел; ще търсят мир, и не ще намерят.

26. Беда ще дойде след беда, и вест след вест; и ще търсят у пророка видения, и не ще има учение у свещеници и съвет у старци.

27. Царят ще тъжи, и князът ще се облече в ужас, и у народа на страната ще треперят ръцете. Ще постъпя с тях според техните пътища, според техния съд ще ги съдя; и ще узнаят, че Аз съм Господ.

ГЛАВА 8.

1. В шестата година, в шестия месец, на петия ден от месеца, седях в дома си, и старейшините иудейски седяха пред лицето ми, и сложи се там върху мене ръката на Господа Бога.

2. И видях: и ето подобие (на мъж), като че огнено, и от кръста и надолу — огън, а от кръста му и нагоре — като че сияние, като че светлина от пламък.

3. И простря Той като че ли ръка и ме хвана за космите на главата ми, и духът ме издигна между земята и небето и ме занесе в Божии видения в Иерусалим при входа на вътрешните врата, обърнати към север, дето бе поставен идолът на ревността, който възбужда ревнуване.

4. И ето, там беше славата на Бога Израилев, подобна на оная, каквато видях на полето.

5. И каза ми: сине човешки, подигни очите си към север! Подигнах аз очите си към север, и ето, от северната страна при вратата на жертвеника беше при входа оня идол на ревността.

6. И каза ми Той: сине човешки! видиш ли, какво вършат? видиш ли големите гнусотии, които тук върши домът Израилев, за да се отдалеча от Моето светилище? но обърни се, и ще видиш още по-големи гнусотии.

7. И доведе ме при входа на двора, и погледнах, и ето, в стената пролука.

8. И каза ми: сине човешки! прокопай стената; аз прокопах стената, и ето, някаква си врата.

9. И каза ми: влез и виж отвратителните гнусотии, които те вършат тук.

10. Влязох, и гледам, и ето — всякакви изображения на влечуги и на нечисти животни и всякакви идоли на дома Израилев, изписани по стените наоколо.

11. И седемдесет мъже от старейшините на дома Израилев стоят пред тях, и Иезания, Сафанов син, сред тях; и у всекиго в ръка — своя кадилница, и гъст облак от кадива се издигаше нагоре.

12. И каза ми: видиш ли, сине човешки, какво вършат на тъмно старейшините на дома Израилев, всеки в своята изписана стая? защото казват: „не ни вижда Господ, Господ остави тая земя“.

13. И каза ми: обърни се, и ще видиш още по-големи гнусотии, които те вършат.

14. И доведе ме до входа във вратата на дома Господен, които са към север, и ето, там седят жени, които оплакваха Тамуза,

15. и каза ми: видиш ли, сине човешки? обърни се, и ще видиш още по-големи гнусотии.

16. И въведе ме във вътрешния двор на дома Господен, и ето при вратата на храма Господен, между притвора на жертвеника, до двайсет и пет мъже стоят с гърба си към храма Господен, а с лицето си към изток, и се кланят към изток на слънцето.

17. И каза ми: видиш ли, сине човешки? малко ли е за дома Иудин, да вършат такива гнусотии, каквито вършат тук? но те и земята напълниха с нечестие, и двойно ме разгневяват; и ето, те поднасят вейки към носовете си.

18. Затова и Аз ще почна да действувам с ярост; окото Ми не ще пожали, и не ще се смиля; и макар те да викат със силен глас на ушите Ми, — не ще ги чуя.

ГЛАВА 9.

1. И извика на ушите ми със силен глас и каза: нека се приближат тия, които ще накажат града, всеки със своето пагубно оръжие в ръце.

2. И ето, шестима души идат от горните врата, обърнати към север, и у всекиго в ръка пагубното му сечиво, и между тях един, облечен с ленена дреха, и на пояса му дивит. И дойдоха и застанаха до медния жертвеник.

3. И славата на Бога Израилев слезе от Херувима, на който беше, върху прага на Дома. И повика Бог човека, облечен с ленена дреха и с дивит на пояс.

4. И каза му Господ: мини презсред града, презсред Иерусалим, и тури знак по челата на людете, които скърбят, които въздишат за всички гнусотии, що се вършат сред него.

5. А на ония чух да каже: идете след него в града и убивайте; нека вашето око не жали, и не щадете;

6. старец, момък и девица, младенец и жени бийте до смърт, ала не закачайте ни едного човека, който има знак, и почнете от Моето светилище. И почнаха те от тия старейшини, които бяха пред Дома.

7. И каза им: оскверnете Дома, напълнете дворите с убити и излезте. Те излязоха и почнаха да убиват в града.

8. И когато убиваха, аз останах и паднах ничком, извиках и казах: о, Господи Боже! нима Ти ще изтребиш целия остатък на Израиля, като изливаш гнева Си върху Иерусалим?

9. И каза ми Той: нечестието на дома Израилев и Иудин е голямо, твърде голямо; и тая земя е пълна с кръв, и градът е изпълнен с неправда; защото те казват: „Господ остави тая земя, Господ не вижда“.

10. Затова и окото Ми не ще пожали, и не ще се смиля; ще обърна поведението им върху техните глави.

11. И ето, човекът, облечен с ленена дреха и с дивит на пояс, даде отговор и каза: аз извърших, както ми заповяда.

ГЛАВА 10.

1. И видях, и ето на свода, който е над главите на Херувимите, като че камък сапфир, като че нещо прилично на престол се виждаше над тях.

2. И говори Той на човека, облечен с ленена дреха, и каза: влез между колелата под Херувимите, вземи пълна шепа разпалени въглища измежду Херувимите и разхвърли ги върху града; и той влезе пред очите ми.

3. Херувимите пък стояха от дясна страна на Дома, когато влезе оня човек, и облак изпълняше вътрешния двор.

4. И славата Господня се подигна от Херувима към прага на Дома, и Домът се изпълни с облак, и дворът се изпълни със сияние от славата Господня.

5. И шумът от крилата на Херувимите се чуваше дори на външния двор, като че глас на Бога Всемогъщи, кога Той говори.

6. И когато Той даде заповед на човека, облечен с ленена дреха, и каза: „вземи огън измежду колелата, измежду Херувимите“, и когато той влезе и застана между колелата, —

7. тогава изсред Херувимите един Херувим простря ръката си към огъня, който бе между Херувимите, и взе, та даде в шепата на облечения с ленена дреха. Тоя взе и излезе.

8. И под крилата на Херувимите се виждаше подобие на човешки ръце.

9. И видях: и ето четири колела до Херувимите, по едно колело до всеки Херувим, и колелата наглед бяха като от камък топаз.

10. И на вид всички четири еднакви като че ли колело се намираше в колело.

11. Когато те вървяха, вървяха на четирите си страни; когато вървяха, не се обръщаха, но отиваха към онова място, накъдето беше обърната главата; като вървяха, не се обръщаха.

12. И цялото им тяло, и гърбът им, и ръцете им, и крилата им, и колелата наоколо бяха пълни с очи, — всичките им четири колела.

13. На тия колела чух да се казва: галгал[1].

14. И всяко животно имаше четири лица: първото лице — лице херувимско, второто лице — лице човешко, третото лице — лице лъвско и четвъртото — лице орлово.

15. Херувимите се подигнаха. Това бяха същите животни, които видях при река Ховар.

16. Когато вървяха Херувимите, вървяха до тях и колелата; когато Херувимите подигаха крилата си, за да се издигнат от земята, и колелата не се отделяха, а бяха при тях.

17. Когато те стояха, стояха и ония; когато те се подигаха, подигаха се и ония, защото в тях беше духът на животните.

18. И славата Господня се отмахна от прага на Дома и застана над Херувимите.

19. И подигнаха Херувимите крилата си и се издигнаха пред очите ми от земята; когато те тръгваха, и колелата бяха до тях; и застанаха при входа на източните врата на Господния Дом, и славата на Бога Израилев беше над тях отгоре.

20. Това бяха същите животни, които видях в подножието на Бога Израилев при река Ховар. И аз познах, че това са Херувими.

21. Всеки имаше по четири лица и всеки — по четири крила, а под крилата им подобие на човешки ръце.

22. А лицата им приличаха като ония лица, които видях при река Ховар, — същият вид, същите те. Всеки вървеше право в тая посока, която беше пред лицето му.

---

[1] Вихър. ↑

ГЛАВА 11.

1. И дигна ме духът и ме доведе при източните врата на Дома Господен, които гледаха към изток. И ето, — при входа на вратата двайсет и пет човека; и между тях видях Иазания, син Азуров, и Фалтия, син Ванеев, князе народни.

2. И Той ми каза: сине човешки! ето людете, които имат наум беззаконие и които дават лош съвет в тоя град,

3. думайки: „още е далеч; нека градим домове; той[1] е котел, а ние — месо“.

4. Затова изречи против тях пророчество, пророкувай, сине човешки.

5. И слезе върху мене Дух Господен и ми каза: кажи, тъй казва Господ: което говорите вие, доме Израилев, и което ви наум идва, това Аз зная.

6. Много ваши убити сложихте в тоя град, и улиците му изпълнихте с трупове.

7. Затова тъй казва Господ Бог: вашите убити, които сложихте сред него, са месо, а той — котел; но вас Аз ще изведа из него.

8. Вие се боите от меч, и Аз ще напратя върху ви меч, казва Господ Бог.

9. И ще ви изведа из него, ще ви предам в ръцете на чужденци и ще извърша съд върху вас.

10. От меч ще паднете; на Израилевите предели ще ви съдя, ще познаете, че Аз съм Господ.

11. Той не ще бъде за вас котел, и вие не ще бъдете месо в него; на Израилевите предели ще ви съдя.

12. И ще познаете, че Аз съм Господ; защото по Моите заповеди не ходихте, и Моите наредби не изпълняхте, а ходихте по наредбите на околните вам народи.

13. И ето, когато аз пророкувах, Фалтия, Ванеевият син, умря. И паднах ничком, викнах със силен глас и казах: о, Господи Боже! нима искаш докрай да изтребиш остатъка на Израиля?

14. И биде към мене слово Господне:

15. сине човешки! на твоите братя, на твоите братя, на твоите еднокръвни и на целия Израилев дом, — на всички тях, живеещите в Иерусалим, казват: „живейте далеч от Господа, тая земя е дадена нам да я владеем“.

16. На това кажи: тъй казва Господ Бог: макар и да ги отдалечих между народите и макар да ги пръснах по земите, обаче Аз ще бъда за тях като светилище в ония земи, където отидоха.

17. После кажи: тъй казва Господ Бог: Аз ще ви събера измежду народите и ще ви върна от земите, в които сте разпилени; и ще ви дам земята Израилева.

18. И ще дойдат там, и ще изхвърлят из нея всичките й гнусотии и всичките й мръсотии.

19. И ще им дам едно сърце, ще вложа в тях нов дух, ще взема из тялото им каменното сърце и ще им дам сърце от плът,

20. за да ходят по Моите заповеди, да пазят Моите наредби и да ги изпълняват; и ще бъдат Мой народ, пък Аз ще бъда техен Бог.

21. А чието сърце се повлече по гнусотиите им и мръсотиите им, тяхното поведение ще обърна върху главите им, казва Господ Бог.

22. Тогава Херувимите дигнаха крилата си, и колелата бяха до тях; и славата на Бога Израилев беше над тях отгоре.

23. И дигна се славата Господня изсред града и се спря над планината, която е на изток от града.

24. И духът ме подигна и ме пренесе във видение, чрез Божия Дух, в Халдея при преселниците. И видението, което видях, избягна от мене.

25. И аз разказах на преселниците всички думи на Господа, които Той ми откри.

---

[1] Градът. ↑

ГЛАВА 12.

1. И биде към мене слово Господне:

2. сине човешки! ти живееш всред размирен дом; те имат очи да виждат, а не виждат; те имат уши да слушат, а не слушат; защото те са дом размирен.

3. А ти, сине човешки, приготви си нужното за преселване и средден пресели се пред очите им, пресели се от твоето място на друго място пред очите им; може би те ще разберат, макар и да са дом размирен;

4. и вещите си изнеси като вещи нужни при преселване, денем пред очите им, и сам излез вечерта пред очите им, както излизат за преселване.

5. Пред очите им си пробий отвор в стената, и изнасяй през него.

6. Пред очите им вземи товара си на рамо, по мръкнало го изнеси, закрий си лицето, за да не видиш земята; защото Аз те поставих за личба на дома Израилев.

7. И извърших, както ми бе заповядано; вещите си като вещи нужни при преселване изнесох денем, а вечерта прокопах си с ръка отвор в стената, по мръкнало изнесох товара и го дигнах на рамо пред очите им.

8. И на сутринта биде към мене слово Господне:

9. сине човешки! не каза ли ти Израилевият дом, домът размирен: какво вършиш?

10. Кажи им: тъй казва Господ Бог: това е предвестие за началника в Иерусалим и за целия дом Израилев, който е там.

11. Кажи: аз съм личба за вас; което аз върша, то ще бъде с тях, — в преселение, в плен ще отидат те.

12. И началникът, който е сред тях, по мръкнало ще дигне товара на рамо и ще излезе. Стената ще пробият, за да го прекарат през нея; той ще закрие лицето си, тъй че не ще види с очи тая земя.

13. И ще простра върху него Моята мрежа, и ще бъде хванат в Моите примки, и ще го заведа във Вавилон, в Халдейската земя, но той не ще я види, и там ще умре.

14. А всички, които са около него, неговите сподвижници и цялата му войска ще развея по всички ветрове, и ще извадя меч подир тях.

15. И ще познаят, че Аз съм Господ, когато ги разпилея между народите и ги развея по земите.

16. Но едно малко число от тях Аз ще запазя от меч, глад и мор, за да разказват на народите, при които ще отидат, всичките си гнусотии; и ще познаят, че Аз съм Господ.

17. И биде към мене слово Господне:

18. сине човешки! хляба си яж с трепет, и водата си пий с треперене и с печал.

19. И кажи към народа на страната: тъй казва Господ Бог за жителите на Иерусалим, за Израилевата земя: те ще ядат хляба си с печал и водата си ще пият в униние, защото, поради неправдата на всички, що живеят в нея, земята му ще бъде лишена от всичкото изобилие.

20. И ще бъдат разорени населените градове, и земята ще стане пуста, и ще познаете, че Аз съм Господ.

21. И биде към мене слово Господне:

22. сине човешки! каква е тая поговорка у вас, в Израилевата земя: „много дни ще минат, и всяко пророческо видение ще изчезне“?

23. Затова кажи им: тъй казва Господ Бог: ще унищожа тая поговорка, и не ще употребяват вече такава поговорка у Израиля; но кажи им: близки са дните и изпълнението на всяко пророческо видение.

24. Защото вече не ще остане напусто никое пророческо видение, и ни едно предвестие не ще бъде лъжливо в дома Израилев.

25. Защото Аз, Господ, Аз говоря; и думата, която Аз говоря, ще се изпълни, и не ще бъде отложена; във ваши дни, доме размирен, изрекох дума, и ще я изпълня, казва Господ Бог.

26. И биде към мене слово Господне:

27. сине човешки! ето, домът Израилев казва: „пророческото видение, което той видя, ще се сбъдне след много дни, и той пророкува за далечни времена“.

28. Затова кажи им: тъй казва Господ Бог: ни една Моя дума вече не ще бъде отсрочена, но думата, която Аз кажа, ще се сбъдне, казва Господ Бог.

ГЛАВА 13.

1. И биде към мене слово Господне:

2. сине човешки! изречи пророчество против Израилевите пророци, които пророкуват, и кажи на ония, които пророкуват от свое сърце: чуйте словото Господне!

3. Тъй казва Господ Бог: горко на безумните пророци, които се водят от свой дух, и нищо не са видели!

4. Твоите пророци, Израилю, са като лисици в развалини.

5. В проломи вие не влизате и не ограждате със стена дома Израилев, за да стои твърдо в битка в деня Господен.

6. Те виждат суета и предсказват лъжа, думайки: „Господ каза“, а Господ не ги е изпратил; и дават надежда, че словото ще се сбъдне.

7. Не суетно ли видение видяхте вие? и не лъжливо ли предвестие изричате, думайки: „Господ каза“, пък Аз не съм казвал?

8. Затова тъй казва Господ Бог: понеже говорите суета и виждате във виденията лъжа, Аз съм против вас, казва Господ Бог.

9. И ще бъде ръката Ми против тия пророци, които виждат суета и предсказват лъжа; в съвета на Моя народ те не ще бъдат, в списъка на дома Израилев не ще бъдат вписани и в земята Израилева не ще влязат; и ще познаете, че Аз съм Господ Бог.

10. Задето въвеждат Моя народ в заблуда, думайки: „мир“, а пък мир няма; и когато той гради стена, те я с кал мажат,

11. кажи на тия, които мажат стената с кал, че тя ще падне. Ще ливне проливен дъжд, и ти, каменна градушко, ще удариш, и силен вятър ще я разкъса.

12. И ето, стената ще падне; тогава не ще ли ви кажат: „де е мазилката, с която мазахте?“

13. Затова тъй казва Господ Бог: ще пусна силен вятър в гнева Си, и ще ливне проливен дъжд в яростта Ми, и каменна градушка в яда Ми за изтреба.

14. Ще срутя стената, която мажехте с кал, и ще я хвърля на земята; ще се открие основата й, и ще падне, и вие заедно с нея ще загинете, и ще познаете, че Аз съм Господ.

15. И ще излея яростта Си върху стената и върху ония, които я мажат с кал, и ще ви кажа: няма стена, и няма ония, които я мажеха —

16. пророците Израилеви, които пророкуваха на Иерусалим и му възвестяваха мирни видения, когато мир няма, — казва Господ Бог.

17. А ти, сине човешки, обърни лицето си към дъщерите на твоя народ, които пророкуват от свое сърце, изречи против тях пророчество

18. и кажи: тъй казва Господ Бог: горко на ония, които пришиват магийски кесийки под мишниците си и правят покривала на глава за всеки ръст, души да ловят! Нима, като улавяте душите на Моя народ, вие ще спасите вашите души?

19. И Ме безчестите пред Моя народ за шепа ечемик и за късове хляб, умъртвявайки души, които не трябва да умират, и оставяйки да живеят души, които не трябва да живеят, като лъжете народа, който слуша лъжа.

20. Затова тъй казва Господ Бог: ето, Аз съм против вашите магийски кесийки, с които там ловите души като птички, и ще ги изтръгна изпод мишниците ви и ще пусна на свобода душите, които вие ловите като птички.

21. Ще раздера вашите покривала и ще избавя народа Си от ръцете ви; те не ще бъдат вече плячка във ваши ръце, и ще познаете, че Аз съм Господ.

22. Задето с лъжа разтъжвате сърцето на праведника, което Аз не исках да разтъжвам, и поддържате ръцете на беззаконника, та той да се не обърне от порочния си път и да не запази живота си, —

23. затова вече не ще имате суетни видения и занапред не ще предугаждате; и Аз ще избавя Моя народ от ваши ръце, и ще познаете, че Аз съм Господ.

ГЛАВА 14.

1. И дойдоха при мене неколцина Израилеви старейшини и седнаха пред лицето ми.

2. И биде към мене слово Господне:

3. сине човешки! тия люде допуснаха своите идоли в сърцето си и поставиха съблазънта на своето нечестие пред лицето си: мога ли Аз да им отговарям?

4. Затова говори с тях и кажи им: тъй казва Господ Бог: ако някой от дома Израилев допусне своите идоли в сърцето си и постави съблазънта на своето нечестие пред лицето си и дойде при пророка, — то Аз, Господ, мога ли, при многото му идоли, да му дам отговор?

5. Нека домът Израилев проумее в сърцето си, че те всички със своите идоли станаха чужди за Мене.

6. Затова кажи на дома Израилев: тъй казва Господ Бог: обърнете се и отвърнете се от вашите идоли, и от всички ваши гнусотии отвърнете лицето си.

7. Защото, ако някой от дома Израилев и от пришълците, които живеят у Израиля, се отметне от Мене и допусне своите идоли в сърцето си, и постави съблазънта на своето нечестие пред лицето си и дойде при пророка да Ме попита чрез него, — то Аз, Господ, ще му дам ли отговор от Себе Си?

8. Аз ще обърна лицето Си против тоя човек, ще го съкруша за личба и приказ и ще го премахна из Моя народ, и ще познаете, че Аз съм Господ.

9. Ако пък пророк допусне да се измами и каже дума тъй, като че ли Аз, Господ, съм научил тоя пророк, то Аз ще простра против него Моята ръка и ще го премахна из Моя народ Израиля.

10. И ще понесат вината за беззаконието си. Каквато е вината на запитвача, такава ще бъде и вината на пророка,

11. та занапред домът Израилев да не се отклонява от Мене, и вече да не оскверняват себе си с всякакви свои беззакония, а да бъдат Мой народ, и Аз да бъда техен Бог, казва Господ Бог.

12. И биде към мене слово Господне:

13. сине човешки! ако някоя земя съгрешеше пред Мене, като вероломно отстъпеше от Мене, и Аз прострех върху нея ръката Си, унищожех у нея хлебната подпора, пратех върху нея глад и почнех да погубвам по нея люде и добитък,

14. и ако се намереха в нея тия трима мъже: Ной, Даниил и Иов, — то те със своята праведност биха спасили само своите души, казва Господ Бог.

15. Или, ако пратех върху тая земя люти зверове, които биха я осиротили, и тя поради зверовете станеше пуста и непроходна,

16. то тия трима мъже сред нея, — жив съм Аз, казва Господ Бог, — не биха спасили ни синове, ни дъщери, а те, само те биха се спасили, земята пак би станала пустиня.

17. Или, ако напратех върху тая земя меч и кажех: „мечо, мини през земята!“ и почнеше да изтребя по нея люде и добитък,

18. то тия трима мъже сред нея, — жив съм Аз, казва Господ Бог, — не биха спасили ни синове, ни дъщери, а само те биха се спасили.

19. Или, ако напратех върху тая земя мор и излеех върху нея яростта Си в кръвопролитие, за да изтребя в нея люде и добитък,

20. то Ной, Даниил и Иов сред нея, — жив съм Аз, казва Господ Бог, — не биха спасили ни синове, ни дъщери; със своята праведност те биха спасили само своите души.

21. Защото тъй казва Господ Бог: ако и четирите Мои тежки поразии — меч и глад, люти зверове и мор — пратя върху Иерусалим, за да изтребят в него люде и добитък,

22. и тогава ще остане в него остатък, синове и дъщери, които ще бъдат изведени оттам; ето, те ще дойдат при вас, и вие ще видите поведението им и делата им и ще се утешите за онова бедствие, що съм напратил върху Иерусалим, за всичко, що съм напратил върху него.

23. Те ще ви утешат, кога видите поведението им и делата им; и ще познаете, че Аз не напразно съм извършил всичко онова, що извърших в него, казва Господ Бог.

ГЛАВА 15.

1. И биде към мене слово Господне:

2. сине човешки! кое предимство има дървото на лозата пред всяко друго дърво, и пръчките на лозата — пред дърветата в гората?

3. Взимат ли от него къс за някое изделие? Взимат ли от него поне за клечка, да окачват на нея някоя вещ?

4. Ето, хвърлят го в огъня да изгори; двата му края огън пояда, и обгоря средата му; става ли то за някакво изделие?

5. И когато то беше цяло, не ставаше за никакво изделие; още повече, когато огънят го пояде, и то обгоря, става ли то за някакво изделие?

6. Затова тъй казва Господ Бог: както лозовото дърво между горските дървета предадох на огън, за да изгори, тъй нему ще предам и иерусалимските жители.

7. И ще обърна лицето Си против тях; из един огън ще излязат, и друг огън ще ги погълне, — и ще познаете, че Аз съм Господ, кога обърна против тях лицето Си.

8. И ще направя тая земя пустиня, задето те вероломно постъпваха, казва Господ Бог.

ГЛАВА 16.

1. И биде към мене слово Господне:

2. сине човешки! изкажи на Иерусалим неговите гнусотии

3. и речи: тъй казва Господ Бог на дъщерята Иерусалимова: твоят корен и твоята родина е в Ханаанската земя; баща ти е амореец, и майка ти — хетеянка;

4. при твоето рождение — в деня, когато ти се роди — пъпа ти не отрязаха, с вода те не умиха за очистяне, със сол те не посолиха и с пелени не повиха.

5. Ничие око не се смили над тебе, та от милост към тебе да ти направят нещо от това; но те изхвърлиха на полето от презрение към живота ти, в деня на твоето раждане.

6. И минавах Аз покрай тебе и те видях, захвърлена да те тъпчат в кръвта ти, и ти казах: „в кръвта си живей!“ Тъй ти казах Аз: „в кръвта си живей!“

7. Размножих те като полските растения; ти порасна, стана голяма и достигна превъзходна красота: твоите гърди се надигнаха, и косата ти порасна; но ти беше гола и непокрита.

8. И минавах Аз покрай тебе и те видях, и ето, това беше времето ти, време за любов; и прострях полите на дрехите Си върху тебе и покрих твоята голота; и заклех ти се и встъпих в съюз с тебе, казва Господ Бог, — и ти стана Моя.

9. Умих те с вода, измих от тебе кръвта ти и те с елей помазах.

10. Облякох ти пъстрошити дрехи и ти обух червени сандали, опасах те с висон и те покрих със свилено покривало.

11. Окичих те с накити и турих на ръцете ти гривни и на шията ти — огърлие.

12. И турих пръстен на носа ти, обеци на ушите ти, и на главата ти — прекрасен венец.

13. Тъй се гиздеше ти със злато и сребро, и дрехата ти беше висон, свила и пъстрошита тъкан; хранеше се ти с хляб от най-добро пшенично брашно, с мед и дървено масло и беше извънредно красива и достигна царствено величие.

14. И разнесе се славата ти между народите поради твоята красота, защото тя беше в пълно съвършенство при тоя великолепен накит, с който Аз те накитих, казва Господ Бог.

15. Но ти се довери на красотата си и, ползувайки се от славата си, почна да блудствуваш, и живееше безпътно с всеки минувач, като му се отдаваше.

16. И взе от дрехите си и си направи шарени оброчища и блудствува на тях, както никога не ще се случи и не ще бъде.

17. И взе своите накити от Мое злато и от Мое сребро, които Аз ти дадох, и си направи мъжки образи и блудствува с тях.

18. И взе своите пъстрошити дрехи, облече ги с тях, и тури пред тях Моя елей, Моя тамян;

19. и Моя хляб, който ти давах, пшеничното брашно, елея и меда, с които Аз те храних, ти ги туряше пред тях в приятно благоухание; и това стана, казва Господ Бог.

20. И взе синовете си и дъщерите си, които ти Ми роди, и ги принасяше жертва, за да бъдат погълнати. Малко ли ти блудствува?

21. Но ти и Моите синове колеше и им ги даваше, прекарвайки ги през огън.

22. И при всички твои гнусотии и твои блудствувания, ти не си спомни за дните на твоята младост, когато беше гола и непокрита и хвърлена да бъдеш тъпкана в кръвта си.

23. И след всички тия злодеяния, — горко, горко ти! казва Господ Бог, —

24. ти си построи блудилища и си направи на всяка стъгда оброчища;

25. в началото на всеки път си направи оброчища, позореше красотата си и размяташе нозете си за всеки минувач; и умножи своите блудствувания.

26. Блудствува с египетските синове — с твоите съседи, люде снажни — умножаваше блудствуванията си и Ме разгневяваше.

27. И ето, Аз прострях върху тебе ръката Си, умалих назначеното за тебе и те предадох на произвола на дъщерите филистимски, които те мразеха и които се засрамиха от твоето срамно поведение.

28. Ти блудствува със синовете на Асур — и не се насити, блудствува с тях, но с това не се задоволи;

29. ти умножи блудствуванията си в Ханаанската земя до Халдея, но и с това се не задоволи.

30. Колко изнурено трябва да е сърцето ти, казва Господ Бог, когато ти всичко това върши като необуздана блудница!

31. Когато ти строи блудилища в началото на всеки път и си прави оброчища на всяка стъгда, ти беше не като блудница, защото отхвърляше подаръци,

32. но като прелюбодейна жена, която вместо своя мъж прибира чужди.

33. На всички блудници дават подаръци, а ти сама дава подаръци на всичките си любовници и ги подкупва, та да дохождат при тебе от всички страни, за да блудствуват с тебе.

34. У тебе в твоите блудствувания ставаше обратно на това, което става с жени: не към тебе припкаха, а ти даваше подаръци, пък на тебе не даваха подаръци; и затова ти постъпваше обратно на другите.

35. Затова изслушай, блуднице, словото Господне!

36. Тъй казва Господ Бог: задето тъй пръска парите си, и в твоите блудствувания биваше разкривана твоята голота пред твоите любовници и пред всички твои гнусни идоли, и за кръвта на твоите синове, които ти им даваше, —

37. затова ето, Аз ще събера всички твои любовници, с които ти се наслаждава и които ти люби, с всички ония, които мрази, и ще ги събера отвред против тебе и ще разкрия пред тях твоята голота, и ще видят всичкия ти срам.

38. Аз ще те съдя, както съдят прелюбодейки и ония, които кръв проливат, — и ще те предам на кървава ярост и ревност;

39. ще те предам в ръцете им, — и те ще разрушат твоите блудилища и ще разхвърлят твоите оброчища, ще свлекат от тебе твоите дрехи, ще вземат твоите накити и ще те оставят гола и непокрита.

40. Ще свикат против тебе събрание, ще те убият с камъни и ще те разсекат с мечовете си.

41. Ще изгорят с огън твоите къщи и ще извършат над тебе съд пред очите на много жени; и ще туря край на твоето блудство, и не ще даваш вече подаръци.

42. Ще утоля над тебе Моя гняв, и ще отстъпи от тебе Моето негодуване, ще се успокоя и вече не ще се гневя.

43. Задето не спомни дните на младостта си и с всичко това Ме дразни, ето, и Аз ще обърна поведението ти върху твоята глава, казва Господ Бог, за да не се предаваш вече на разврат след всички твои гнусотии.

44. Ето, всеки, който говори с притчи, може да каже за тебе: „каквато майката, такава и дъщерята“.

45. Ти си дъщеря като майка си, която е оставила мъжа си и децата си, и ти си сестра като сестрите си, които са оставили мъжете си и децата си. Вашата майка е хетеянка и баща ви амореец.

46. Твоя пък по-голяма сестра е Самария, която с дъщерите си живее наляво от тебе, и по-малка твоя сестра, която живее надясно от тебе, е Содома с дъщерите си.

47. Но ти и по техните пътища не ходи и по техните гнусотии не постъпва; това бе малко: ти постъпваше по-развратно от тях във всички твои пътища.

48. Жив съм Аз, казва Господ Бог; дори Содома, сестра ти, и дъщерите й не вършиха това, що ти върши и твоите дъщери.

49. Ето, в какво се състоеше беззаконието на сестра ти Содома и на дъщерите й: в гордост, пресищане, празност, и тя не подкрепяше ръката на сиромах и нужделив.

50. И възгордяха се те и вършиха гнусотии пред Моето лице, и, като видях това, Аз ги отхвърлих.

51. Самария и половината от твоите грехове не извърши; ти ги надмина с твоите гнусотии, и чрез твоите мръсотии, които извърши, твоите сестри се оказаха по-прави от тебе.

52. Носи тогава срама си и ти, която осъждаше сестрите си; според твоите грехове, с които ти опозори себе си повече от тях, те са по-прави от тебе. Черви се тогава от срам и ти и носи срама си като тъй оправда сестрите си.

53. Но Аз ще върна пленниците им, пленниците на Содома и на дъщерите й, пленниците на Самария и на дъщерите й и твоите в плен пленени между тях,

54. за да носиш срама си и да се срамуваш от всичко това, що върши, като им бъдеш утеха.

55. И твоите сестри, Содома и дъщерите й, ще се върнат в предишното си състояние; също Самария и дъщерите й ще се върнат в

предишното си състояние; и ти и твоите дъщери ще се върнете в предишното си състояние.

56. За сестра ти Содома и помен няма в устата ти в дните на твоята гордост,

57. докле още не беше открито твоето нечестие, както във времето, когато ти беше посрамена от сирийските дъщери и от всички, които я окръжаваха, от филистимските дъщери, които гледаха на тебе отвред с презрение.

58. Поради твоя разврат и поради твоите гнусотии ти търпиш, казва Господ.

59. Защото тъй казва Господ Бог: Аз ще постъпя с тебе, както постъпи ти, като презря клетвата, нарушавайки съюза.

60. Но Аз ще си спомня Моя съюз с тебе в дните на твоята младост и ще възстановя с тебе вечен съюз.

61. И ти ще си спомниш за твоите пътища, и ще те е срам, кога почнеш да приемаш сестрите си, по-големите от тебе, както и по-малките от тебе, и кога почна да ти ги давам за дъщери, но не от твоя съюз.

62. Аз ще възстановя Моя съюз с тебе, и ще познаеш, че Аз съм Господ,

63. за да помниш и да се срамуваш, и занапред да не можеш да отвориш от срам и уста, кога ти простя всичко, що ти върши, казва Господ Бог.

ГЛАВА 17.

1. И биде към мене слово Господне:

2. сине човешки! предложи гатанка и кажи притча към дома Израилев.

3. Кажи: тъй казва Господ Бог: голям орел с големи крила, с дълги пера, бухлест, пъстър прилетя на Ливан и отне върха на един кедър,

4. откърши най-горния от младите му клончета, донесе го в Ханаанската земя и го тури в града на търговците;

5. взе от семето на тая земя, пося го в година земя и го постави до голяма вода, както садят върба.

6. И то израсна и стана лоза, широка, ниска на ръст, чиито пръчки се навеждаха към нея, и корените й бяха под нея, и стана лоза — и пусна филизи и даде пръчки.

7. И още имаше друг орел с големи крила и бухлест; и ето, тая лоза се провлече към него с корените си и простря към него пръчките си, за да я полива из браздите на разсадника си.

8. Тя биде посадена на добра земя, при голяма вода, тъй че можа да пуска пръчки и да дава плод, да стане великолепна лоза.

9. Кажи: тъй казва Господ Бог: ще успее ли тя? Не ще ли изтръгнат корените й, не ще ли изпокъсат плодовете й, тъй че тя да изсъхне? всички млади пръчки, израсли от нея, ще изсъхнат. И не с голяма сила и не с много люде ще я изтръгнат с корените й.

10. И ето, макар да е посадена, но ще успее ли тя? Не ще ли изсъхне тя, щом я лъхне източен вятър? ще изсъхне тя в лехите, дето е израсла.

11. И биде към мене слово Господне:

12. кажи на размирния дом: нима не знаете, що значи това? — Кажи: ето, дойде вавилонският цар в Иерусалим, хвана царя му и князете му и ги отведе при себе си във Вавилон.

13. И хвана другиго от царския род, сключи с него съюз и го обвърза с клетва, като взе със себе си силните на тая страна,

14. за да бъде покорно царството, да не може да се подигне, за да се пази съюзът и да стои твърдо.

15. Но той се отметна от него, като прати свои пратеници в Египет, за да му дадат коне и много люде. Ще успее ли той? Ще оцелее ли този, който върши това? Той наруши съюза — и ще оцелее ли?

16. Жив съм Аз, казва Господ Бог: в пребивалището на царя, който го постави за цар и комуто дадената клетва той презря и наруши съюза си с него, той ще умре у него във Вавилон.

17. С голямата сила и с многобройния народ фараонът нищо не ще направи за него в тая война, когато бъде насипан обкопът и бъдат съградени обсадните кули за гибел на много души.

18. Той презря клетвата, за да наруши съюза, и ето, подаде ръката си и извърши всичко това; той не ще оцелее.

19. Затова тъй казва Господ Бог: жив съм Аз! Моята клетва, която той презря, и Моя съюз, който той наруши, Аз ще обърна върху главата му.

20. Ще хвърля върху него Моята мрежа, и ще бъде хванат в Моите примки; ще го доведа във Вавилон и там ще се съдя с него за вероломството му против Мене.

21. А всичките му бежанци от всичките му полкове ще паднат от меч, а останалите ще бъдат разпилени по всички ветрове; и ще познаете, че Аз, Господ, съм казал това.

22. Тъй казва Господ Бог: и ще взема от върха на висок кедър — и ще посадя; от най-горните му клони ще откъсна нежно клонче и ще го посадя на висока и величествена планина.

23. На високата Израилева планина ще го посадя, — и то ще пусне клони, ще даде плод и ще стане величествен кедър; и ще обитават под него всякакви птици, всякакви перна’ти ще обитават под сянката на клоните му.

24. И ще познаят всички полски дървета, че Аз, Господ, високо дърво снишавам, ниско дърво издигам, зелено дърво изсушавам, а сухо дърво раззеленявам; Аз, Господ, казах — и ще направя.

ГЛАВА 18.

1. И биде към мене слово Господне:

2. защо употребявате в Израилевата земя тая пословица, думайки: „бащите ядоха кисело грозде, а на децата зъбите скоминясаха“?

3. Жив съм Аз! казва Господ Бог, — занапред не ще говорят тая пословица в Израиля.

4. Защото ето, всички души са Мои: както душата на бащата, тъй и душата на сина са Мои: която душа греши, тя ще умре.

5. Ако някой е праведен и върши съд и правда,

6. по планините жертвено не яде и към идолите на дома Израилев не обръща очи, жената на ближния си не осквернява и до жена си, кога се очистя от своята нечистота, не се приближава,

7. никого не притеснява, на длъжник връща залога му и грабежи не върши, хляба си дава на гладния и голия облича с дреха,

8. под лихва не дава и лихва не взима, въздържа ръката си от неправда и извършва праведен съд между човек с човек,

9. постъпя според Моите заповеди и пази искрено Моите наредби, — то той е праведник, той бездруго ще бъде жив, казва Господ Бог.

10. Но ако му се е родил син разбойник, който пролива кръв и върши какво и да било от всичко това,

11. което той сам никак не е вършил: и по планини яде жертвено, и жената на ближния си осквернява,

12. беден и сиромах притеснява, отнима насила, залог не връща и към идоли обръща очи, върши гнусота,

13. дава под лихва и взима лихва, — ще бъде ли той жив? Не, той не ще бъде жив. Който върши всички такива гнусотии, той бездруго ще умре, кръвта му ще бъде върху него.

14. Но ако някому се е родил син, който, виждайки всички грехове на баща си, каквито той върши, вижда — и не върши подобни работи:

15. по планини жертвено не яде, към идолите на дома Израилев не обръща очи, жената на ближния си не осквернява

16. и човек не притеснява, залог не взима и насила не отнима, хляба си дава на гладен и гол с дреха облича,

17. върху беден ръка не дига, врăхнини и лихви не взима, изпълнява Моите повели и постъпва по Моите заповеди, — тоя не ще умре заради беззаконието на баща си; той ще бъде жив.

18. А баща му, понеже е жестоко притеснявал, брата ограбвал и вършил недобро сред народа си, ето — той ще умре поради своето беззаконие.

19. Вие казвате: „защо пък синът не носи вината на баща си?“ — Защото синът постъпва законно и праведно, пази всички Мои наредби и ги изпълнява: той ще бъде жив.

20. Душа, която съгрешава, ще умре; син не ще понесе вината на баща, и баща не ще понесе вината на син, правдата на праведния при него си и остава, и беззаконието на беззаконния при него си и остава.

21. И беззаконник, ако се обърне от всички свои грехове, каквито е вършил, ако пази всички Мои устави и постъпва законно и праведно, ще бъде жив, не ще умре.

22. Всички негови престъпления, каквито е вършил, не ще му се спомнят; в своята правда, която ще върши, той ще бъде жив.

23. Нима Аз искам смъртта на беззаконника? казва Господ Бог. Нали това искам — той да се обърне от пътищата си и да бъде жив?

24. И праведник, ако отстъпи от своята правда и постъпва неправедно, ако върши всички тия гнусотии, що върши беззаконник, ще бъде ли жив? Всички негови добри дела, каквито е вършил, не ще бъдат спомнени: поради беззаконието си, що е вършил, и поради греховете си, с които е грешил, той ще умре.

25. Но вие казвате: „не е прав пътят Господен“. Послушайте, доме Израилев! Моят ли път не е прав? Не са ли вашите пътища неправи?

26. Ако праведник отстъпва от правдата си и върши беззаконие и затова умира, той умира поради беззаконието, що е извършил.

27. И беззаконник, ако се обръща от беззаконието си, що е вършил, и извършва съд и правда, — ще върне душата си към живот.

28. Защото той е видял и се е отвърнал от всички свои престъпления, каквито е вършил; той ще бъде жив, не ще умре.

29. А домът Израилев казва: „не е прав пътят Господен!“ Моите ли пътища са неправи, доме Израилев? Не са ли вашите пътища неправи?

30. Затова Аз ще ви съдя, доме Израилев, всекиго според неговите пътища, казва Господ Бог; покайте се и се отвърнете от всички ваши престъпления, та нечестието да ви не бъде препънка.

31. Отхвърлете от себе си всичките си грехове, с които сте грешили, и направете си ново сърце и нов дух; и защо да умирате, доме Израилев?

32. Защото Аз не искам смъртта на умиращия, казва Господ Бог; но обърнете се — и живейте!

ГЛАВА 19.

1. А ти подеми плач за Израилевите князе
2. и кажи: каква лъвица е майка ти? разположила се сред лъвове, между млади лъвове отгледа своите лъвчета.
3. И отхрани тя едно от своите лъвчета; то стана млад лъв и се научи плячка да лови, люде ядеше.
4. И чуха за него народите; той биде хванат в тяхната яма, и във вериги го отведоха в земята Египетска.
5. И след като почака и видя, че надеждата й пропадна, тя взе друго свое лъвче и го направи млад лъв.
6. И като стана млад лъв, той почна да ходи между лъвове и се научи плячка да лови, люде ядеше,
7. оскверняваше вдовиците им и градовете им опустошаваше; и запустя земята и всичките й селища от неговия рик.
8. Тогава се подигнаха против него народите от околните области и простряха му мрежата си; той биде хванат в тяхната яма.
9. И туриха го в клетка във вериги и заведоха го при вавилонския цар; заведоха го в крепостта, за да не се чува вече по Израилевите планини гласът му.
10. Твоята майка биде като лоза, посадена при вода; плодовита и клонеста биде тя от многото вода.
11. И имаше у нея пръчки силни за скиптри на владетели, и високо се издигна стволът й между гъстите пръчки; и изпъкваше с височината си, с многото си пръчки.
12. Но в гняв тя биде изтръгната, хвърлена наземи, и източният вятър изсуши плода й; откъснати и изсъхнали са силните й пръчки, огън ги погълна.
13. А сега тя е пресадена в пустинята, в земя суха и жадна.
14. И излезе огън от ствола на нейните пръчки, погълна плодовете й, и не останаха по нея силни пръчки за скиптър на владетеля. Това е жална песен, и ще остане за плач.

ГЛАВА 20.

1. В седмата година, петия месец, десетия ден от месеца, дойдоха някои Израилеви старейшини да питат Господа и седнаха пред мене.

2. И биде към мене слово Господне:

3. сине човешки! говори с Израилевите старейшини и им кажи: тъй казва Господ Бог: дошли сте да Ме питате ли? Жив съм Аз — няма да ви дам отговор, казва Господ Бог.

4. Искаш ли да се съдиш с тях, искаш ли да се съдиш, сине човешки? изкажи им гнусотиите на техните бащи

5. и им кажи: тъй казва Господ Бог: в оня ден, в който избрах Израиля и, като подигнах ръката Си, заклех се в племето на Иакововия дом, открих им се в земята Египетска и, като подигнах ръка, казах им: „Аз съм Господ, Бог ваш“, —

6. в оня ден, като подигнах ръката Си, Аз им се заклех да ги изведа из земята Египетска в земя, която Аз за тях избрах, в която тече мед и мляко, украса на всички земи,

7. и им казах: отхвърлете всички гнусотии от вашите очи и не се оскверняйте с египетски идоли: Аз съм Господ, Бог ваш.

8. Но те се възмутиха против Мене и не щяха да Ме слушат; никой не отхвърли гнусотиите от очите си и не остави египетските идоли. И Аз казах: ще излея върху тях гнева Си, ще изчерпя върху тях яростта Си сред земята Египетска.

9. Но Аз постъпих зарад Моето име, та да не се хули то пред народите, между които се те намираха, и пред чиито очи Аз им се открих, за да ги изведа из земята Египетска.

10. И Аз ги изведох из земята Египетска и ги доведох в пустинята,

11. дадох им Моите заповеди и им обявих Моите наредби, чрез които човек, като ги изпълни, ще бъде жив;

12. дадох им също Моите съботи, за да бъдат те личба между Мене и тях, та да знаят, че Аз съм Господ, Който ги освещава.

13. Но домът Израилев се побуни против Мене в пустинята: по Моите заповеди не постъпваха и отхвърлиха Моите наредби, чрез

които човек, като ги изпълнява, би бил жив, и Моите съботи нарушаваха, — и Аз казах: ще излея върху тях Моята ярост в пустинята, за да ги изтребя.

14. Но аз постъпих заради Моето име, за да се не хули то пред народите, пред чиито очи ги изведох.

15. Дори и като подигнах ръка против тях в пустинята, заклех се, че не ще ги въведа в земята, която бях отредил, — в която тече мед и мляко, украса на всички земи, —

16. задето те отхвърлиха Моите наредби, не постъпваха по Моите заповеди и нарушаваха Моите съботи; защото тяхното сърце теглеше към идолите им.

17. Но Моето око се смили и ги не погуби; и Аз ги не изтребих в пустинята.

18. И говорих на синовете им в пустинята: не ходете по правилата на вашите бащи, не пазете уредбите им и не се оскверняйте с техните идоли.

19. Аз съм Господ, Бог ваш: по Моите заповеди постъпвайте, Моите устави пазете и ги изпълнявайте.

20. И светете Моите съботи, за да бъдат личба между Мене и вас, та да знаете, че Аз съм Господ, Бог ваш.

21. Но и синовете се побуниха против Мене: по Моите заповеди не постъпваха и Моите устави не пазеха, не изпълняваха това, чрез което човек, като го изпълнява, би бил жив, нарушаваха Моите съботи, — и Аз казах: ще излея върху тях Моя гняв, ще изчерпя над тях Моята ярост в пустинята;

22. но Аз отклоних ръката Си и постъпих заради Моето име, за да не се хули то пред народите, пред чиито очи ги изведох.

23. Също, като подигнах ръката Си в пустинята, Аз се заклех да ги разпилея между народите и да ги развея по земите,

24. задето те Моите наредби не изпълняваха, Моите заповеди отхвърлиха и нарушаваха Моите съботи, а очите им се обръщаха към идолите на бащите им.

25. И допуснах им закони не добри и наредби, от които те не можаха да бъдат живи,

26. и допуснах им да се осквернят със своите жертвоприношения, когато те почнаха да прекарват през огън всеки пръв плод на утробата, за да ги разоря, та да знаят, че Аз съм Господ.

27. Затова говори на дома Израилев, сине човешки, и кажи им: тъй казва Господ Бог: ето с какво още Ме хулиха вашите бащи, като постъпваха вероломно против Мене:

28. Аз ги заведох в земята, която с клетва се обещах да им дам, като подигнах ръката Си, — а те, щом съгледваха някой висок хълм и някое клонесто дърво, почваха да колят там жертвите си, туряха там обидните за Мене свои приноси и свои благовонни кадива и извършваха там своите възлияния.

29. И Аз им говорих: каква е тая височина, където ходите? Затова с името Бама тя се нарича и до ден днешен.

30. Ето защо, кажи на дома Израилев: тъй казва Господ Бог: не оскверняват ли себе си по примера на бащите си и не блудствувате ли подир гнусотиите им?

31. Като принасяте даровете си и като прекарвате синовете си през огън, вие се оскверняват с всички ваши идоли до тоя ден — и искате да Ме питате, доме Израилев? Жив съм Аз, казва Господ Бог, няма да ви дам отговор.

32. И което ви идва наум, никак не ще се сбъдне. Вие казвате: ще служим на дърво и на камък, като езичниците, като другоземните племена.

33. Жив съм Аз, казва Господ Бог; със силна ръка и простряна мишца, изливайки ярост, ще господарувам над вас.

34. И ще ви изведа измежду народите и из страните, по които сте пръснати, и ще ви събера със силна ръка и с простряна мишца, изливайки ярост.

35. И ще ви доведа в пустинята на народите и там ще се съдя с вас лице с лице.

36. Както Аз се съдих с бащите ви в пустинята на Египетската земя, тъй ще се съдя и с вас, казва Господ Бог.

37. И ще ви прекарам под тояга и ще ви въведа в оковите на завета.

38. И ще отделя от вас размирниците и непокорните Мене. Ще ги изведа из земята, дето живеят, но в Израилевата земя те не ще влязат, — и ще познаете, че Аз съм Господ.

39. А вие, доме Израилев, — тъй казва Господ Бог, — идете всеки при идолите си и им служете, щом Мене не слушате, но не

оскверняйте повече светото Мое име с вашите дарове и с вашите идоли,

40. защото на Моята света планина, на високата Израилева планина, — казва Господ Бог, — там ще Ми служи целият Израилев дом — целият, колкото е на земята; там Аз с благоволение ще ги приема, и там ще поискам приносите ви и първоберките ви с всички ваши светини.

41. Ще ви приема като благовонно кадиво, когато ви изведа измежду народите и ви събера из страните, по които сте пръснати, — и ще се светя у вас пред очите на народите.

42. И ще познаете, че Аз съм Господ, когато ви въведа в земята Израилева — в земята, за която се клех да дам на отците ви, като подигнах ръката Си.

43. И ще си спомните там за вашите пътища и за всички ваши дела, с които сквернехте себе си, и ще се погнусите от вас сами за всички ваши злодеяния, които сте вършили.

44. И ще познаете, че Аз съм Господ, кога почна да постъпвам с вас заради Моето име не по вашите лоши пътища и вашите развратни дела, доме Израилев, — казва Господ Бог.

45. И биде към мене слово Господне:

46. сине човешки! обърни лицето си на пътя към юг и кажи слово против пладне и изречи пророчество върху гората на южното поле.

47. И кажи на южната гора: чуй словото Господне: тъй казва Господ Бог: ето, Аз ще запаля в тебе огън, и той ще погълне всяко зелено дърво и всяко сухо дърво в тебе; не ще угасне буйният пламък, и той ще опали всичко от юг до север.

48. И всяка плът ще види, че Аз, Господ, го запалих, и той не ще угасне.

49. И казах: о, Господи Боже! те казват за мене: „не говори ли той притчи?“

ГЛАВА 21.

1. И биде към мене слово Господне:

2. сине човешки! обърни лицето си към Иерусалим и кажи слово против светилищата, изречи пророчество против земята Израилева

3. и кажи на земята Израилева: тъй казва Господ Бог: ето, Аз съм против тебе, и ще извадя Моя меч из ножницата му и ще изтребя у тебе праведен и нечестив.

4. А за да изтребя у тебе праведен и нечестив, Моят меч ще излезе из ножницата си против всяка плът от юг до север.

5. И всяка плът ще узнае, че Аз, Господ, съм изтеглил Моя меч из ножницата му, и той вече няма да се върне.

6. Ти пък, сине човешки, стени и съкрушавай бедрата си, и от жалост стени пред очите им.

7. И кога те попитат: „защо стенеш?“ кажи: „от слуха, който иде“, — и ще се стопи всяко сърце, и всички ръце ще отмалеят, и всеки дух ще се сломи, и всички колена ще затреперят като вода. Ето, това ще дойде и ще се сбъдне, казва Господ Бог.

8. И биде към мене слово Господне:

9. сине човешки! изречи пророчество и кажи: тъй казва Господ Бог: кажи: меч, меч е наостren и лъснат,

10. наостren, за да коли повече; лъснат, за да бляска като светкавица. Да се радваме ли, че жезълът на Моя син презира всяко дърво?

11. Дадох да го лъснат, за да го взема в ръка; вече е наточен тоя меч и лъснат, за да го дам в ръката на убиеца.

12. Стени и ридай, сине човешки, защото той е против Моя народ, против всички Израилеви князе: те ще бъдат на меч предадени с Моя народ: затова бий се по бедрата.

13. Защото той е вече изпитан. И какво, ако той презира и жезъла? Тоя не ще устои, казва Господ Бог.

14. Ти пък, сине човешки, пророкувай и удряй ръка о ръка, — и ще се удвои мечът и ще се утрои; мечът за поражаваните, мечът за

поражение на великия, меч, който прониква във вътрешността на техните жилища.

15. За да се стопят сърцата, и за да бъдат повече падналите, Аз при всичките им порти ще туря страшен меч, уви! който бляска като светкавица, наострен за клане.

16. Стъкми се, мечо, и иди надясно или наляво, накъдето и да се обърне лицето ти.

17. И Аз ще ръкопляскам и ще утоля Моя гняв; Аз, Господ, казах.

18. И биде към мене слово Господне:

19. и ти, сине човешки, представи си два пътя, по които трябва да мине мечът на вавилонския цар, — и двата трябва да излизат из една земя, — и начертай ръка, начертай при разкола на пътищата за градовете.

20. Представи си път, по който мечът да мине в Рава на Амоновите синове и в Иудея, в укрепения Иерусалим, —

21. защото вавилонският цар се спря на разкола, при началото на двата пътя, за да гадае: потресва стрели, пита терафимите, разглежда черен дроб.

22. В дясната му ръка е гаданието: „в Иерусалим“, дето трябва да постави тарани, да отвори уста за сеч, да издигне глас за боен вик, да докара тарани до портите, да насипе окоп, да построи обсадни кули.

23. Туй гадание се видя в очите им лъжовно; но понеже се бяха клели с клетва, той, като си припомни тяхното вероломство, реши да го превземе.

24. Затова тъй казва Господ Бог: понеже вие сами напомняте вашето беззаконие, като правите явни вашите престъпления и явявате вашите грехове в делата си, и сами напомняте това, то вие ще бъдете с ръце хванати.

25. И ти, недостойни, престъпни Израилев вожде, комуто днес дойде денят, когато на неговото нечестие ще бъде турен край!

26. Тъй казва Господ Бог: снеми от себе си короната и свали венеца: това не ще го бъде вече; униженото ще се въздигне, и високото ще се унизи.

27. Ще поваля, ще поваля, ще поваля, — и него не ще го има, докле не дойде Оня, Комуто той принадлежи, и Нему ще го дам.

28. И ти, сине човешки, изречи пророчество и кажи: тъй казва Господ Бог за Амоновите синове и за тяхната похула, и кажи: меч, меч

е изваден за клане, лъснат за изтреба, за да святка като светкавица, —

29. та, докато ти представят суетни видения и лъжливо ти гадаят, и тебе да тури при обезглавените нечестивци, чийто ден дойде, когато на нечестието им бъде турен край.

30. Да го върна ли в ножницата му? На мястото, дето ти си сътворен, на земята, отдето ти си произлязъл, ще те съдя:

31. и ще излея върху тебе Моето негодуване, ще духна върху тебе с огъня на яростта Си и ще те предам в ръце на люде свирепи, опитни в убийство.

32. Ти ще станеш храна на огъня, твоята кръв ще остане на земята; не ще и да си припомнят за тебе; защото Аз, Господ, казах това.

ГЛАВА 22.

1. И биде към мене слово Господне:

2. и ти, сине човешки, искаш ли да съдиш, да съдиш кървавия град? изкажи му всички негови гнусотии

3. и кажи: тъй казва Господ Бог: о, граде, който проливаш кръв сред себе си, за да дойде времето ти, и който си правиш идоли, за да се оскверняваш!

4. С кръвта, която ти си пролял, ти се обвини, и с идолите, които си направил, ти оскверни себе си, приближи дните си и достигна времето си. Затова ще те предам за присмех на народите, за поругание на всички земи.

5. Близки и далечни твои ще се ругаят над тебе, който оскверни името си, който се прочу с буйство.

6. Ето, началниците у Израиля, всеки според силите си, бяха у тебе, кръв да проливат.

7. У тебе баща и майка хулят, пришълец обиждат сред тебе, сирак и вдовица притесняват у тебе.

8. Моите светини не уважаваш и Моите съботи нарушаваш.

9. У тебе има клеветници, кръв да проливат, и по планините ядат у тебе идоложертвено, сред тебе вършат гнусотии.

10. У тебе откриват на баща голотата, у тебе изнасилят жена през време, кога тя се очистя от нечистотиите си.

11. Един върши гнусотии с жената на ближния си, друг оскверни снаха си, друг изнасиля сестра си, дъщерята на баща си.

12. У тебе взимат подкуп, кръв да проливат; ти взимаш лихва и врътнина и с насилие изнудваш облага от ближния си, а Мене забрави, казва Господ Бог.

13. И ето, Аз плеснах с ръце за твоето користолюбие, което се разкрива у тебе, и за кръвнината, която се извършва сред тебе.

14. Ще устои ли твоето сърце, ще бъдат ли твърди твоите ръце в дните, когато ще действувам против тебе? Аз, Господ, казах — и ще извърша.

15. Ще те разпилея измежду народите, ще те развея по земите и ще туря край на твоите гнусотии сред тебе.

16. И сам ще направиш да бъдеш презрян пред очите на народите, и ще познаеш, че Аз съм Господ.

17. И биде към мене слово Господне:

18. сине човешки! Домът Израилев стана у Мене сгурия; те всички са калай, мед, желязо и олово в горнило; станаха като сребърна сгурия.

19. Затова тъй казва Господ Бог: понеже всички вие станахте сгурия, затова, ето, Аз ще ви събера в Иерусалим.

20. Както в горнило турят заедно сребро, мед, желязо, олово и калай, за да раздухат върху тях огън и разтопят, тъй в гнева Си и в яростта Си ще ви съборя, туря и разтопя.

21. Ще ви събера и ще духна върху вас огъня на Моето негодуване, и ще се разтопите сред него.

22. Както сребро се топи в горнило, тъй ще се разтопите и вие сред него, и ще познаете, че Аз, Господ, излях яростта Си върху вас.

23. И биде към мене слово Господне:

24. сине човешки! кажи му: ти си земя неочистена, ненапоявана с дъжд в гневния ден.

25. Съзаклятието на пророците й сред нея е като лъв, който рика, който разкъсва плячка; те сяждат души, обират имоти и скъпоценности и умножават броя на вдовиците.

26. Свещениците й нарушават Моя закон и оскверняват Моите светини, не отделят свето от несвето и не правят разлика между чисто и нечисто; от Моите съботи закриха очите си, и Аз съм унизен сред тях.

27. Князете й са като вълци, които грабят плячка, проливат кръв, погубват души, за да придобият корист.

28. А пророците й всичко замазват с кал, виждат суетното и предсказват им лъжливото, думайки: „тъй казва Господ Бог“, когато Господ не е говорил.

29. А в народа се угнетяват един друг, грабят и притесняват беден и сиромах, и несправедливо угнетяват пришълец.

30. Аз дирих у тях човек, който да тури стена и да застане пред Мене в пролома заради тая земя, за да я не погубя, но не намерих.

31. И тъй, ще излея върху тях Моето негодуване, с огъня на Моята ярост ще ги изтребя, поведението им ще обърна върху главата им, казва Господ Бог.

ГЛАВА 23.

1. И биде към мене слово Господне:

2. сине човешки! имаше две жени, дъщери на една майка,

3. и блудствуваха в Египет, блудствуваха на младини; там измачкаха гърдите им, и там изгнетиха девствените им ненки.

4. Имената им: на голямата — Охола, а на сестра й — Охолива. И те бяха Мои и раждаха синове и дъщери; и Охола се наричаше Самария, а Охолива — Иерусалим.

5. И почна Охола да Ми изневерява и се пристрасти към любовниците си, към асирийци, към съседите си,

6. към ония, които се обличаха с дрехи яхонтов цвят, към областни началници и градски управители, към всички хубави момци, конници, които яздят на коне;

7. и живееше безпътно с всички отбор синове на Асура и оскверняваше себе си с всички идоли на всекиго, към когото се пристрастеше;

8. не преставаше да блудствува и с египтяни, защото те спаха с нея в младостта й и мачкаха девствените й ненки, и изливаха върху нея своята похот.

9. Затуй и Аз я предадох в ръцете на любовниците й, в ръцете на Асуровите синове, към които тя се пристрасти.

10. Те откриха голотата й, взеха синовете и дъщерите й, а нея убиха с меч. И тя стана за позор между жените, когато изпълниха върху нея присъдата.

11. Сестра й Охолива видя това и още по-развратна биде в любовта си, и блудството й надмина блудството на сестра й.

12. Тя се пристрасти към Асуровите синове, към областни началници и градски управители, нейни съседи, богато облечени, към конници, които яздят на коне, към всички отбор момци.

13. И Аз видях, че тя се оскверни, и че двете вървят в един път.

14. Но тая още умножи блудствуванията си, защото, като видя издълбани на стената мъже, нарисувани с бои изображения на халдейци,

15. които бяха с пояс опасани през кръста и с богати на глава превръзки и които изглеждаха на военачалници, прилични на вавилонски синове, чието отечество е Халдейската земя,

16. тя се влюби в тях от един поглед на очите си и прати при тях в Халдея пратеници.

17. И вавилонските синове дойдоха при нея на любовното легло и я оскверниха със своето блудствуване, и чрез тях тя се оскверни; и душата й се отвърна от тях.

18. Когато пък тя явно се предаде на своите блудствувания и откри голотата си, тогава от нея се отвърна и Моята душа, както се отвърна душата Ми от сестра й.

19. И тя умножаваше своите блудствувания, спомняйки дните на младостта си, когато блудствуваше в Египетската земя;

20. и се пристрасти към своите любовници, чиято плът е плът оселска, и похотта — като у жребци.

21. Тъй ти си припомни разпътството на твоята младост, когато египтяни стискаха твоите ненки, заради твоите девствени гърди.

22. Заради туй, Охоливо, тъй казва Господ Бог: ето, Аз ще възбудя против тебе твоите любовници, от които се отвърна душата ти, и ще ги доведа против тебе от вси страни;

23. синовете на Вавилон и всички халдейци, от Пеход, от Шоа и Коа, и с тях всички Асурови синове, хубави момци, областни началници и градски управители, сановници и именити, всички изкусни ездачи.

24. И ще дойдат против тебе с оръжие, с коне, с колесници и с много народ и ще те обсадят отвред с ризници, с щитове и в шлемове, и ще те предам тям на съд, и ще те съдят със свой съд.

25. И ще обърна Моята ревност против тебе, и ще постъпят с тебе яростно: ще ти отрежат носа и ушите, а каквото ти остане, ще падне от меч; ще вземат твоите синове и твоите дъщери, а каквото ти остане, огън ще погълне;

26. ще ти съблекат твоите дрехи и ще вземат твоите накити.

27. И ще туря край на твоето разпътство и на твоето блудствуване, пренесено из Египетската земя, и не ще обръщаш към тях очите си, и за Египет не ще си вече спомниш.

28. Защото тъй казва Господ Бог: ето, Аз те предавам в ръцете на ония, които ти намрази, в ръцете на ония, от които се отвърна душата

ти.

29. И ще постъпят с тебе жестоко; ще ти вземат всичко, спечелено с труд, ще те оставят гола и непокрита, и ще бъде открита твоята срамна голота, твоето разпътство и твоето блудствуване.

30. Това ще стане с тебе поради твоето блудствуване с народите, с чиито идоли ти се оскверни.

31. Ти ходи по пътя на сестра си; затова и ще ти дам в ръка нейната чаша.

32. Тъй казва Господ Бог: ти ще пиеш дълбоката и широката чаша на сестра си и ще се изложиш на присмех и позор поради голямата й вместимост.

33. С пиянство и тъга ще бъдеш изпълнена: от чашата на ужаса и опустошението, чаша на сестра ти Самария!

34. И ще я изпиеш и пресушиш, чирепите й ще оближеш и гърдите си ще разкъсаш; защото Аз рекох това, казва Господ Бог.

35. Затова тъй казва Господ Бог: понеже ти Ме забрави и се отвърна от Мене, то и търпи заради своето беззаконие и заради своето блудствуване.

36. И каза ми Господ: сине човешки! искаш ли да съдиш Охола и Охолива? изкажи им техните гнусотии;

37. защото те прелюбодействуваха, и кръв има по ръцете им, и със своите идоли прелюбодействуваха, и синовете си, които Ми родиха, чрез огън прекарваха тям за храна.

38. Ето какво още Ми те правиха: скверняха светилището Ми в същия ден и нарушаваха съботите Ми;

39. защото, когато те колеха децата си за своите идоли, в същия ден дохождаха в светилището Ми, за да го скверният; ето как постъпваха те в Моя дом!

40. Освен това, пращаха за люде, които идеха отдалеч; при тях пращаха пратеници, и ето, те дохождаха, и ти за тях се измиваше, враносваше очите си и с накити се накичваше,

41. и сядаше на великолепно легло, пред което се нареждаше маса, и на нея туряше Моите благовонни кадива и Моя елей.

42. И чуваше се гласът на народа, който ликуваше у нея, и при людете от народната тълпа въвеждаха пияници из пустинята; и те туряха на ръцете им гривни и на главите им — гиздави венци.

43. Тогава казах Аз за остарялата в прелюбодейство: сега ще се свършат блудствуванията й заедно с нея.

44. Но дохождаха при нея: както дохождаха при жена блудница, тъй дохождаха при Охола и Охолива, при тия разпътници жени.

45. Но праведни мъже ще ги съдят; те ще ги съдят със съд на прелюбодейки и със съд на кръвопроливачки, защото те са прелюбодейки, и тям по ръцете има кръв.

46. Защото тъй казва Господ Бог: да се свика против тях събрание и да ги предадат на озлобение и грабеж.

47. И събранието ще ги избие с камъни и ще ги изпосече с мечовете си, ще убие синовете им и дъщерите им и с огън ще изгори къщите им.

48. Тъй ще туря край на разпътството в тая земя, и всички жени ще вземат урок и не ще вършат като вас срамотни работи;

49. и ще стоварят върху ви вашето разпътство, и ще претърпите наказание за греховете с вашите идоли, и ще познаете, че Аз съм Господ Бог.

ГЛАВА 24.

1. И биде към мене слово Господне в деветата година, десетия месец, в десетия ден на месеца:

2. сине човешки! запиши си името на тоя ден, на тоя същи ден: в тоя същи ден вавилонският цар ще настъпи против Иерусалим.

3. И изречи против размирния дом притча, и кажи им: тъй казва Господ Бог: тури котел, тури и налей в него вода;

4. тури в него късове месо, всички най-добри късове, бедра и плешки, и напълни с отбор кости;

5. вземи отбор овци, и наклади под тях кости и вари, докато и костите се разварят в него.

6. Затова тъй казва Господ Бог: горко на кървавия град! горко на котела, в който има бигор и от който бигорът му не се махва! къс по къс го изхвърляйте из него, без да избирате по жребие.

7. Защото кръвта му е сред него; той я остави на гола скала; не върху земята я пролива, дето би могла да се покрие с прах.

8. За да възбудя гняв за извършване отмъщението, Аз оставих кръвта му на голата скала, за да се не укрие тя.

9. Затова тъй казва Господ Бог: горко на кървавия град! и Аз ще наклада голям огън.

10. Притури дърва, разпали огън, развари месото; нека всичко се сгъсти, и костите да се изгорят.

11. И кога котелът остане празен, тури го върху въглища, да се нагорещи, и да се нажежи медта му, и нечистотата му да се стопи в него, и всичкият му бигор да изчезне.

12. Трудът ще бъде тежък; но многото му бигор не ще се махне от него; и в огъня бигорът му ще остане на него.

13. В твоята нечистота има такава гнусотия, че колкото и да те чистя, ти все си нечист; от твоята нечистота ти и занапред не ще се очистиш, докле не утоля върху тебе яростта Си.

14. Аз, Господ, Аз говоря: това ще дойде, и Аз ще го извърша; не ще отменя, не ще пощадя и не ще се смиля. Според твоите пътища и според твоите дела ще те съдя, казва Господ Бог.

15. И биде към мене слово Господне:

16. сине човешки! ето, Аз чрез пораза ще ти взема утехата на твоите очи; но ти не тъжи и не плачи, и сълзи не проливай;

17. въздишай мълчаливо, не оплаквай умрелите; но си връзвай превръзка и обувай нозете си с твоите обуща, брадата си не закривай и хляб от чужди не яж.

18. И след като сутринта говорих на народа, вечерта умря жена ми, и на другия ден направих тъй, както ми биде заповядано.

19. И каза ми народът: няма ли да ни кажеш, какво значение има за нас това, що вършиш?

20. И отговорих им: към мене биде слово Господне:

21. кажи на дома Израилев: тъй казва Господ Бог: ето, Аз ще отдам на поругание Моето светилище, опора на силата ви, утеха на очите ви и радост на душите ви, а вашите синове и вашите дъщери, които оставихте, ще паднат от меч.

22. И вие ще вършите същото, що върших аз; брадата не ще закривате и хляб от чужди не ще ядете;

23. и превръзките ви ще бъдат на главите ви, и обущата ви — на нозете ви; не ще тъжите и плачете, а ще чезнете от вашите грехове и ще въздишате един пред други.

24. И ще ви бъде Иезекиил личба; всичко, що той е вършил, и вие ще вършите; и кога се сбъдне това, ще познаете, че Аз съм Господ Бог.

25. А колкото за тебе, сине човешки, то в оня ден, кога взема от тях украсата на славата им, утехата на очите им и радостта на душите им, синовете им и дъщерите им, —

26. в оня ден ще дойде при тебе спасилият се оттам, за да ти извести в ушите.

27. В оня ден при тоя спасилия се ще се отворят устата ти, и ти ще говориш и не ще бъдеш вече безмълвен, и ще бъдеш тям личба, и ще познаят, че Аз съм Господ.

ГЛАВА 25.

1. И биде към мене слово Господне:

2. сине човешки! обърни лицето си към Амоновите синове и изречи против тях пророчество,

3. и кажи на синовете Амонови: чуйте словото на Господа Бога: тъй казва Господ Бог: задето за Моето светилище казват: охохо! охохо! понеже то е поругано — и за Израилевата земя, понеже тя е опустошена, и за дома Иудин, понеже те в плен отидоха, —

4. затова ето, Аз ще те дам наследие на синовете на Изток, и ще построят у тебе кошарите си, ще разпънат у тебе шатрите си, ще ядат плодовете ти и ще пият млякото ти.

5. Ще направя Рава обор за камили, и Амоновите синове — овчари, и ще познаете, че Аз съм Господ.

6. Защото тъй казва Господ Бог: задето ти ръкопляска и тропа с нога, и с всичко презрение към земята Израилева ти се душевно радва, —

7. затова ето, ще простра ръката Си против тебе и ще те предам да те разграбят народите, ще те изтребя из числото на народите и ще те излича из числото на земите; ще те съкруша, и ще познаеш, че Аз съм Господ.

8. Тъй казва Господ Бог: задето Моав и Сеир казват: „ето, и Иудиният дом е като всички народи!“

9. ето, Аз, начевайки от градовете, от всичките му пограничні градове, украса на земята, от Бет-Иешимот, Ваалмеон и Кириатаим, ще открия хълбока на Моава.

10. за синовете на Изток и ще им го дам за наследие, заедно с Амоновите синове, та Амоновите синове да се не споменуват вече сред народите.

11. И над Моав ще произведа съд, и ще познаят, че Аз съм Господ.

12. Тъй казва Господ Бог: задето Едом жестоко отмъщаваше на дома Иудин и тежко съгреши, като си тям отмъщаваше,

13. тъй казва Господ Бог: ще простра ръката Си против Едом, ще изтребя у него люде и добитък и ще го направя пустиня; от Теман до Дедан всички от меч ще паднат.

14. И ще си отмъстя над Едом чрез ръката на Моя народ Израиля; и те ще действуват в Идумея по Моя гняв и по Моето негодувание, и ще познаят Моето отмъщение, казва Господ Бог.

15. Тъй казва Господ Бог: задето филистимци постъпиха отмъстително и отмъщаваха с презрение в душа за гибел, с вечна омраза, —

16. тъй казва Господ Бог: ето, ще простра ръката Си над филистимци, ще изтребя критяни и ще унищожа остатъка им на морския бряг;

17. и ще извърша над тях голямо отмъщение с яростни наказания; и ще познаят, че Аз съм Господ, кога извърша над тях Моето отмъщение.

ГЛАВА 26.

1. В единайсетата година, в първия ден на първия месец биде към мене слово Господне:

2. сине човешки! задето Тир казва за Иерусалим: „охохо! съкрушен е той — вратата на народите; той се обръща към мене; ще се напълня; той е опустошен“, —

3. тъй казва Господ Бог: ето, Аз съм против тебе, Тире, и ще подигна против тебе много народи, както морето подига вълните си.

4. И ще разбият стените на Тир и ще разрушат кулите му; и ще измета из него праха му и ще го направя гола скала.

5. Място за простиране мрежи ще бъде той всред морето; защото Аз казах това, говори Господ Бог: и ще бъде за разграбване от народите.

6. А дъщерите му, които са на земята, ще бъдат с меч убити, и ще познаят, че Аз съм Господ.

7. Защото тъй казва Господ Бог: ето, ще доведа против Тир от север Навуходоносора, вавилонски цар, цар на царете, с коне и с колесници, с конници и с войска и с многоброен народ.

8. Той с меч ще избие твоите дъщери на земята, ще издигне против тебе обсадни кули, ще направи окоп против тебе и ще постави щитове против тебе;

9. ще докара стенобойни машини до стените ти и ще разруши твоите кули със секирите си.

10. От многото му коне прах ще те покрие, от шума на ездачите, на колелата и на колесниците ще се потресат стените ти, когато той ще влиза в твоите порти, както влизат в разбит град.

11. С копитата на конете си той ще изпотъпче всички твои улици, народа ти с меч ще избие и паметниците на твоята мощ наземи ще събори.

12. И ще разграбят твоето богатство, ще плячкосат твоята стока, ще разрушат твоите стени, ще съборят твоите гиздави домове, твоите камъни и твоите дървета, и твоята земя във вода ще хвърлят.

13. И ще прекратя шума от твоите песни, и звукът от твоите гусли няма вече да се чува.

14. И ще те направя гола скала, ще станеш място за простиране мрежи; не ще бъдеш построен изново, защото Аз, Господ, казах туй, говори Господ Бог.

15. Тъй казва Господ Бог към Тир: от шума на твоето падане, от стона на ранените, когато ще става в тебе избиването, не ще ли потреперат островите?

16. И ще слязат от престолите си всички князе на морето, ще свалят от себе си своите мантии, ще снемат от себе си своите пъстрошити дрехи, ще се облекат в трепет, ще седнат наземи и всяка минута ще треперят и ще се учудват заради тебе.

17. И ще викнат да плачат за тебе и ще ти кажат: „как загина ти, населен с мореходци, знаменити граде, който беше силен по море, ти и твоите жители, които нанасяха страх на всичките му обитатели!“

18. Сега, в деня на твоето падане, потрепераха островите, морските острови се смутиха от твоята гибел.

19. Защото тъй казва Господ Бог: кога те направя град запустял като необитаваните градове, кога подигна против тебе бездната, и те покрият големи води, —

20. тогава ще те сваля с ония, които слизат в гроба, при отдавна съществувал народ, и ще те туря в преизподнята земна, във вечните пустини, със слезлите в гроба, за да не бъдеш вече населен; и ще явя славата в земята на живите.

21. За ужас ще те направя, и не ще те има; ще те дирят, но вече не ще те намерят никога, казва Господ Бог.

ГЛАВА 27.

1. И биде към мене слово Господне:

2. и ти, сине човешки, викни, та заплачи за Тир

3. и кажи на Тир, който се е поселил на издадниците в морето, който търгува с народите от много острови: тъй казва Господ Бог: Тире! ти казваш: „аз съм съвършена красота!“

4. Твоите предели са в сърцето на моретата; твоите строители направиха съвършена твоята красота;

5. от сенирски кипариси направиха всички твои подове; вземаха от Ливан кедри, за да ти правят мачти;

6. от васански дъбове весла правеха; столове ти правеха от буково дърво, нашарени със слонова кост от Китимски острови,

7. пъстрошити платна египетски употребяваха у тебе за ветрила и служеха за препор; сини и пурпурни тъкани от островите Елиски бяха ти покривала.

8. Жители сидонски и арватски ти бяха гребци; Тире, ти си имаше вещи люде: те ти бяха кърмилари.

9. Стареите от Гевал и вещите му люде бяха у тебе, за да ти пробойни поправят. Всякакви морски кораби и корабниците им бяха у тебе, за да ти вършат търговията.

10. Перси, лидийци и ливийци се намираха в твоята войска и ти бяха ратници, окачаха по тебе щит и шлем; те ти придаваха величие.

11. Синовете на Арват с твоята собствена войска стояха наоколо по твоите стени; и гамадимци стояха на кулите ти; те окачваха колчаните си наоколо по твоите стени; те завършваха твоята красота.

12. Тарсис, твоят търговец, по многото си различно богатство, плащаше срещу твоите стоки сребро, желязо, олово и калай.

13. Иаван, Тувал и Мешех търгуваха с тебе, разменявайки твоите стоки за човешки души и медни съдове.

14. От дома на Тогарма ти доставяха за твоите стоки коне, конници и мъски.

15. Синовете на Дедан търгуваха с тебе; много острови правеха с тебе размяна, плащаха ти със слонова кост и абанос.

16. Поради голямото ти търговско производство търгуваха с тебе арамейци; за твоите стоки ти плащаха карбункул, пурпурови пъстрошити тъкани и висон, корали и рубини.

17. Иудея и Израилевата земя търгуваха с тебе; за твоята стока ти плащаха с минитска пшеница, сладкиши и мед, дървено масло и балсам.

18. Дамаск, поради голямото ти търговско производство, поради изобилието на всякакво богатство, донасяше ти хелбонско вино и бяла вълна.

19. Дан и Иаван от Узал ти плащаха за твоите стоки изработено желязо; касия и благовонна тръстика ти идваха за размяна.

20. С тебе Дедан търгуваше със скъпоценни покривки за седла.

21. Арабия и всички кидарски князе правеха с тебе размяна: агнета, овни и козли ти разменяваха.

22. Търговци из Сава’ и Раема търгуваха с тебе с всякакви най-добри благовония и с всякакви драгоценни камъни, и злато плащаха за твоите стоки.

23. Харан, Хане и Еден, савейски търговци, Асур и Хилмад търгуваха с тебе.

24. Те търгуваха с тебе със скъпоценни дрехи, със свилени и пъстрошити материи, които те докарваха на твоите пазари в скъпи сандъци, направени от кедър и добре обвързани.

25. Тарсиските кораби бяха твои кервани в търговията ти, и ти стана богат и твърде славен сред моретата.

26. Твоите гребци те заведоха в големите води; източният вятър те разби сред моретата.

27. Твоето богатство и твоите стоки, всички твои складове, твоите корабници и твоите кърмилари, които ти запушваха пробойни и се разпореждаха с твоята търговия, всички твои ратници, каквито ти имаше, и всичкото множество народ у тебе в деня на твоето падане ще падне в сърцето на моретата.

28. От писъка на твоите кърмилари ще потреперят околностите.

29. И от корабите си ще слезнат всички гребци, корабници, всички кърмилари морски и ще излязат на земята;

30. с висок глас ще заридаят за тебе и горко ще застенат, като посипят с пепел главите си и валяйки се в прах;

31. ще острижат за тебе коса до голо, ще се опашат с вретища и с горчив плач ще заплачат за тебе от душевна скръб;

32. и в тъгата си ще подемат за тебе плачевна песен и тъй ще заридаят за тебе: „кой е като Тир, тъй разрушен посред моретата!

33. Когато дохождаха от моретата твоите стоки, ти насищаше много народи; с многото си богатство и с търговията си обогатяваше царете на земята.

34. А когато ти биде разбит от моретата във водната бездна, твоите стоки и всичко струпано у тебе потъна.

35. Всички обитатели на островите се вцепениха за тебе, и царете им трепнаха, лице измениха.

36. Търговците на другите народи подсвирнаха за тебе; ти стана за ужас, — и няма да те има навеки.“

ГЛАВА 28.

1. И биде към мене слово Господне:

2. сине човешки! кажи на началника на Тир: тъй казва Господ Бог: задето се надигна сърцето ти и казваш: „аз съм бог, седя на божие седалище, в сърцето на моретата“, и, бидейки човек, а не Бог, туряш твоя ум наравно с Божия ум, —

3. ето, ти си по-мъдър от Даниила, няма тайна, скрита от тебе;

4. с мъдростта си и с разума си ти си спечели богатство и в своите съкровищници събра злато и сребро;

5. с голямата си мъдрост, чрез търговията си, ти умножи богатството си, и умът ти се възгордя с твоето богатство, —

6. затова тъй казва Господ Бог: понеже ти туряш твоя ум наравно с Божия ум,

7. ето, Аз ще доведа против тебе другоземци, най-върлите измежду народите, и те ще извадят мечовете си против красотата на твоята мъдрост и ще помрачат твоя блясък;

8. те ще те в гроб свалят, и ще умреш в сърцето на моретата със смърт на убити.

9. Ще кажеш ли тогава пред твоя убиец: „аз съм бог“, когато в ръката на оногова, който те убива, ти ще бъдеш човек, а не бог?

10. Ти ще умреш от ръката на другоземци със смърт на необрязани; защото Аз рекох това, казва Господ Бог.

11. И биде към мене слово Господне:

12. сине човешки! плачи за тирския цар и му кажи: тъй казва Господ Бог: ти си печат на съвършенство, пълнота на мъдрост и венец на красота.

13. Ти беше в Едем, в Божията градина; твоите дрехи бяха украсени с всякакви скъпоценни камъни; рубин, топаз, елмаз, хризолит, оникс, яспис, сапфир, карбункул, изумруд и злато, всичко изкусно натъкмено у тебе в гнезденца и нанизано на тебе, беше приготвено в деня, когато ти бе сътворен.

14. Ти беше помазан Херувим, за да осеняваш, и Аз те поставих за това; ти беше на светата Божия планина, ходеше посред огнени

камъни.

15. Ти бе съвършен в пътищата си от деня, когато бе сътворен, докле не се намери в тебе беззаконие.

16. От твоята широка търговия твоята вътрешност се изпълни с неправда, и ти съгреши; и Аз те свалих като нечист от Божията планина, изгоних те, осеняващи Херувиме, изсред огнените камъни.

17. От хубостта ти се възгордя сърцето ти, от тщеславието си ти погуби мъдростта си: затова Аз ще те сваля наземи, ще те предам на позор пред царе.

18. С многото си беззакония в неправедната твоя търговия ти оскверни твоите светилища; и Аз ще извлека изсред тебе огън, който ще те и погълне; и Аз ще те обърна в пепел на земята пред очите на всички, които те видят.

19. Всички, които те знаеха между народите, ще се слисат за тебе; ти ще станеш за ужас, и няма да те има навеки.

20. И биде към мене слово Господне:

21. сине човешки! обърни лицето си към Сидон, изречи против него пророчество

22. и кажи: ето, Аз съм против тебе, Сидоне, и ще се прославя сред тебе, и ще познаят, че Аз съм Господ, кога произведа съд над него и явя в него Моята светост;

23. и ще пратя против него мор и кръвопролитие по улиците му, и ще паднат сред него убити от меч, който отвред го поглъща; и ще познаят, че Аз съм Господ.

24. И занапред той не ще бъде за дома Израилев бодлив трън и причиняващ болка бодил, повече от всички съседи, които му зло желаят, и ще познаят, че Аз съм Господ Бог.

25. Тъй казва Господ Бог: когато събера дома Израилев измежду народите, сред които те са пръснати, и явя у тях светостта Си пред очите на племената, и те заживеят в земята си, която дадох на Моя раб Иакова, —

26. тогава ще живеят на нея безопасно и ще построят къщи, ще насадят лозя и ще живеят в безопасност, защото Аз ще произведа съд над всичките им зложелатели около тях, и ще познаят, че Аз съм техен Господ Бог.

ГЛАВА 29.

1. В десетата година, десетия месец, на дванайсетия ден от месеца, биде към мене слово Господне:

2. сине човешки! обърни лицето си към фараона, египетски цар, и изречи пророчество против него и против цял Египет.

3. Говори и кажи: тъй казва Господ Бог: ето, Аз съм против тебе, фараоне, египетски царю, големи крокодиле, който лежиш всред реките си и казваш: „моя е реката, и аз я създадох заради себе си“.

4. Но Аз ще туря кука в твоите челюсти и към твоите люспи ще прилепя рибите из твоите реки и ще те изтегля из твоите реки с всичката риба на твоите реки, прилепнала о твоите люспи;

5. ще те хвърля в пустинята, тебе и всичката риба из твоите реки; ти ще паднеш на открито поле, не ще те съберат, нито приберат; ще те дам да те изядат зверове земни и птици небесни.

6. И ще познаят всички обитатели на Египет, че Аз съм Господ; защото те бяха на дома Израилев тръстикова подпорка.

7. Когато те се хванаха с ръка о тебе, ти се разчупи и цялото им рамо изболе; и когато се опряха о тебе, ти се сломи и израни всичките им чресла.

8. Затова тъй казва Господ Бог: ето, Аз ще напратя върху тебе меч и ще изтребя у тебе люде и добитък.

9. И ще стане Египетската земя пустиня и степ; и ще познаят, че Аз съм Господ. Понеже той казва: моя е реката, и аз я създадох,

10. то ето, Аз съм против твоите реки, и ще направя земята Египетска пустиня над пустините от Мигдол до Сиена, до самия предел на Етиопия.

11. Не ще да ходи по нея човешка нога, и добишки крак не ще стъпя по нея, и не ще се живее на нея през четирийсет години.

12. И ще направя земята Египетска пустиня всред опустошените земи; и градовете й всред опустошените градове ще бъдат пусти четирийсет години, и ще разпилея египтяни между народите и ще ги развея по земите.

13. Защото тъй казва Господ Бог: след като изминат четирийсет години, Аз ще събера египтяните измежду народите, между които ще бъдат разпилени;

14. и ще възвърна египетските пленници и ще ги доведа назад в земята Патрос, в земята на техния произход, и там те ще бъдат слабо царство.

15. То ще бъде по-слабо от другите царства и не ще се вече превъзнася над народите; Аз ще ги намаля, за да не владеят над народите.

16. И занапред те не ще бъдат на дома Израилев опора, напомняща тяхното беззаконие, когато се обръщаха към него; и ще познаят, че Аз съм Господ Бог.

17. В двайсет и седмата година, първия месец, на първия ден от месеца, биде към мене слово Господне:

18. сине човешки! Навуходоносор, вавилонски цар, изнури войската си с големи работи при Тир; всички глави оплешивяха, и всички рамена се протриха; а ни за него, ни за войската му няма награда от Тир за труда, който той бе употребил против него.

19. Затова тъй казва Господ Бог: ето, Аз давам на вавилонския цар Навуходоносора земята Египетска, за да обере богатството й, да извърши грабеж в нея, и да отнеме, що е тя ограбила, и това ще бъде награда на войската му.

20. Като награда за работата, която той извърши в него, Аз му предавам земята Египетска, защото те вършиха това заради Мене, казва Господ Бог.

21. В оня ден ще върна на дома Израилев рога и на тебе ще отворя устата всред тях, и ще познаят, че Аз съм Господ.

ГЛАВА 30.

1. И биде към мене слово Господне:

2. сине човешки! изречи пророчество и кажи: тъй казва Господ Бог: ридайте! о, ден злочест!

3. Защото близък е денят, да, близък е денят Господен, ден мрачен; часът на народите иде.

4. И ще тръгне меч против Египет, и ужас ще се разпростране в Етиопия, когато в Египет ще падат поразените, когато вземат богатството му, и основите му бъдат разрушени;

5. Етиопия, Ливия, Лидия, целият смесен народ и Хуб, и синовете на заветната земя заедно с тях ще паднат от меч.

6. Тъй казва Господ Бог: ще паднат подпорите на Египет, и ще падне гордостта на неговата мощ; от Мигдол до Сиена ще падат в него от меч, каза Господ Бог.

7. И той ще опустее сред опустошени земи, и градовете му ще бъдат сред опустошени градове.

8. И ще познаят, че Аз съм Господ, кога пратя огън върху Египет, и всичките му подпори бъдат сломени.

9. В оня ден ще тръгнат от Мене вестители с кораби, за да уплашат безгрижните етиопци, и ще се разпростране между тях ужас, както в деня на Египет; защото ето, той иде.

10. Тъй казва Господ Бог: на египетското многолюдство ще туря край чрез ръката на Навуходоносора, вавилонски цар.

11. Той и народът му с него, най-люти между народите, ще бъдат доведени за гибел на тая земя, и ще извадят мечовете си против Египет и ще изпълнят земята с убити.

12. Ще пресуша реките и ще предам земята в ръцете на злите и чрез ръката на другоземци ще опустоша земята и всичко, що я пълни. Аз, Господ, казах това.

13. Тъй казва Господ Бог: ще изтребя идолите и ще унищожа лъжливите богове в Мемфис, и от земята Египетска не ще има вече властник, и ще напратя страх на земята Египетска.

14. Ще опустоша Патрос, ще пратя огън върху Цоан и ще произведа съд над Но.

15. Ще излея яростта Си връз Син, египетска крепост, и ще изтребя многолюдието в Но.

16. Ще пратя огън върху Египет, ще потрепери Син, и Но ще бъде разрушен, и върху Мемфис ще нападнат врагове сред бял ден.

17. Младите люде на Он и на Бубаст ще паднат от меч, а останалите ще отидат в плен.

18. И в Тафнис ще се помрачи денят, кога там сломя ярема египетски, и ще се прекрати в него гордата му мощ. Облак ще го покрие, и дъщерите му в плен ще отидат.

19. Тъй ще произведа съд над Египет, и ще познаят, че Аз съм Господ.

20. В единайсетата година, първия месец, на седмия ден от месеца, биде към мене слово Господне:

21. сине човешки! Аз вече сломих мишцата на фараона, египетски цар; и ето, тя още не е превързана, за да бъде излекувана, и не е обвита с лекарски превръзки, от които би получила сила — меч да държи.

22. Затова тъй казва Господ Бог: ето, Аз съм против фараона, египетски цар, и ще съкруша мишците му, здравата и сломената, тъй че мечът ще падне от ръцете му.

23. И ще разпилея египтяни между народите и ще ги развея по земите.

24. А мишците на вавилонския цар ще направя яки, ще му дам в ръка Моя меч, мишците пък на фараона ще съкруша, и той изранен ще стене силно пред него.

25. Ще укрепя мишците на вавилонския цар, а мишците на фараона ще отпаднат; и ще познаят, че Аз съм Господ Бог, когато дам меча Си в ръката на вавилонския цар, и той го простре върху земята Египетска.

26. Ще разпилея египтяни между народите и ще ги развея по земите, и те ще познаят, че Аз съм Господ.

ГЛАВА 31.

1. В единайсетата година, третия месец, на първия ден от месеца, биде към мене слово Господне:

2. сине човешки! кажи на фараона, египетски цар, и на народа му: с кого се сравняваш ти в твоето величие?

3. Ето, Асур беше кедър ливански с гиздави ветви, кичест и висок; върхът му — сред гъсти облаци.

4. Водите го правеха да расте, бездната го подигаше, реките й окръжаваха неговото садище, и тя пращаше потоците си към всички полски дървета.

5. Затова височината му надмина всички полски дървета; на него имаше много клони; ветвите му се умножаваха, и клоните му ставаха дълги от многото води, когато той растеше.

6. В клоните му виеха гнезда всякакви небесни птици, под ветвите му раждаха малки всякакви полски зверове, а под сянката му живееха всякакви многобройни народи.

7. Той хубавееше с високия си ръст, с дългите си ветви, защото коренът му лежеше край големи води.

8. Кедрите в Божията градина не го засеняха; кипарисите не се изравняха с клоните му, и кестените не бяха високи колкото неговите ветви; ни едно дърво в Божията градина не се равнеше с него по хубостта си.

9. Аз го украсих с многото му ветви, тъй че всички едемски дървета в Божията градина му завиждаха.

10. Затова тъй казва Господ Бог: задето израсте висок и си издигна върха сред дебелите клони, и сърцето му се възгордя от величието му, —

11. затова Аз го предадох в ръцете на властника на народите; той постъпи с него, както трябваше; за неговото беззаконие Аз го отхвърлих.

12. И съсякоха го чужденци, най-люти измежду народите, и го хвърлиха в планините; и по вси долини паднаха ветвите му; клоните

му се изпочупиха по всички долища земни, и изпод сянката му избягаха всички народи на страната и го оставиха.

13. На неговите обломъци се наместиха всякакви небесни птици, и в клоните му бяха всякакви полски зверове.

14. Това беше, за да се не големеят с високия си ръст никакви дървета край води, да не подигат върховете си до гъстите облаци и да не прилепват към него поради височината им дървета, които пият вода; защото те всички ще бъдат предадени на смърт в преизподнята страна заедно със синовете човешки, слезли в гроба.

15. Тъй казва Господ Бог: в оня ден, когато той слезна в гроба, Аз направих да тъжат за него, затворих заради него бездната и спрях реките й, задържах големите води и помрачих за него Ливан, и всички полски дървета тъгуваха за него.

16. С трясъка от падането му Аз докарах в трепет народите, когато го свалиха в преизподнята, при слезлите в гроба, и се зарадваха в преизподнята страна всички дървета едемски, отборните и най-добрите на Ливан, всички, които пият вода;

17. защото и те с него слязоха в преизподнята при убитите с меч, както и неговите съюзници, които живееха под сянката му сред народите.

18. И тъй, с кое от едемските дървета се равняваше ти по слава и величие? Но сега наравно с едемските дървета ти ще бъдеш свален в преизподнята, ще лежиш сред необрязани, с убити от меч. Това е фараонът и цялото му множество народ, казва Господ Бог.

ГЛАВА 32.

1. В дванайсетата година, дванайсетия месец, на първия ден от месеца, биде към мене слово Господне:

2. сине човешки! викни, та заплачи за фараона, египетски цар, и му кажи: ти като млад лъв между народите и като чудовище в моретата се хвърляш в реките си и мътиш с нозете си водите, и газиш потоците им.

3. Тъй казва Господ Бог: Аз ще хвърля върху тебе Моята мрежа в събранието на много народи, и те ще те извлекат с Моята мрежа.

4. И ще те изхвърля на земята, на открито поле ще те хвърля, и ще кацат по тебе всякакви небесни птици, и ще се насищат от тебе зверовете на цяла земя.

5. И ще разхвърлям месата ти по планини, и долини ще напълня с твоите трупове.

6. И земята, дето плуваш, ще напоя с твоята кръв до самите планини; и ровините (от потоци) ще бъдат напълнени с тебе.

7. И кога угаснеш, ще закрия небесата и звездите им ще помрача, слънцето с облак ще закрия, и месечината не ще свети със светлината си.

8. Всички светила, които светят на небето, ще помрача над тебе, и върху твоята земя тъмнина ще напратя, казва Господ Бог.

9. Ще докарам в смущение сърцето на много народи, кога разглася за твоето падане между народите по земите, които ти не познаваше.

10. И чрез тебе ще докарам в ужас много народи, и царете им ще трепнат за тебе в страх, кога размахна меча Си пред лицето им, и всяка минута ще треперят всеки за душата си в деня на твоето падане.

11. Защото тъй казва Господ Бог: мечът на вавилонския цар ще дойде върху тебе.

12. От меча на силни ще падне твоят народ; те всички са най-люти от народите: ще унищожат гордостта на Египет — и цялото му множество ще погине.

13. И ще изтребя всичкия му добитък при големите води, и занапред не ще ги размътва човешка нога, нито добишки копита ще ги размътват.

14. Тогава ще дам покой на водите им и ще направя реките им да потекат като масло, казва Господ Бог.

15. Кога направя Египетската земя пустиня; кога земята се лиши от всичко, що я изпълня; кога поразя всички, които живеят по нея, — тогава ще познаят, че Аз съм Господ.

16. Ето плачевната песен, която ще пеят; дъщерите на народите ще я пеят; за Египет и за цялото му множество ще я пеят, казва Господ Бог.

17. В дванайсетата година, на петнайсетия ден от същия месец, биде към мене слово Господне:

18. сине човешки! оплачи египетския народ и свали го, него и дъщерите на знаменитите народи в преизподнята, заедно с тия, които слизат в гроб.

19. Кого ти надминаваш? слез и лежи с необрязани.

20. Те ще паднат всред убити с меч, и той е на меч предаден; влечете него и цялото му множество.

21. Всред преизподнята ще говорят за него и за съюзниците му, първи измежду юнаците; те паднаха и лежат там между необрязани, убити с меч.

22. Там е Асур и цялото му пълчище, около него са гробовете им; те всички са поразени, паднали от меч.

23. Гробница му туриха в самата длъб на преизподнята, и пълчището му е около гробницата му; всички са поразени, паднали от меч, всички, които разпространяваха ужас по земята на живите.

24. Там е Елам с цялото си множество около гробницата му; всички те са поразени и паднали от меч; те необрязани слязоха в преизподнята, те, които разпространяваха чрез себе си ужас по земята на живите и носят позора си със слезлите в гроб.

25. Всред поразените му дадоха легло с цялото му множество; около него са гробовете им: всички необрязани са поразени с меч, понеже разпространяваха ужас в земята на живите; те и носят върху си позора наравно с ония, които са слезли в гроб и са положени между поразените.

26. Там са Мешех и Тувал с цялото си множество; около него са гробовете им: всички необрязани, поразени с меч; защото разпространяваха ужас в земята на живите.

27. Не трябва те да лежат с падналите необрязани юнаци, които с бойното си оръжие слязоха в преизподнята и туриха своите мечове под главите си; тяхното беззаконие остана върху костите им, понеже те, бидейки силни, бяха ужас в земята на живите.

28. И ти ще бъдеш смазан всред необрязаните и ще лежиш с поразените от меч.

29. Там е Едом, царете му и всичките му князе, които при всичката си храброст са положени всред поразените с меч, те лежат с необрязаните и със слезлите в гроб.

30. Там са владелците на Север, те всички и всички сидонци, които слязоха там с поразените, които бидоха посрамени в своята мощ, която нанасяше ужас, — и лежат те с необрязани, с поразени от меч, и носят позора си със слезлите в гроб.

31. Ще ги види фараонът и ще се утеши за цялото си множество, поразен с меч, фараонът и цялата му войска, казва Господ Бог.

32. Защото Аз ще простра Моя страх в земята на живите, и фараонът с цялото си множество ще бъде положен сред необрязани, с поразени от меч, казва Господ Бог.

ГЛАВА 33.

1. И биде към мене слово Господне:

2. сине човешки! изречи дума към синовете на твоя народ и им кажи: ако Аз напратя върху някоя земя меч, и народът на тая земя вземе измежду себе си човек и си го постави за стражар,

3. и тоя, като види меча, който иде върху земята, затръби с тръба и предупреди народа,

4. и ако някой чуе тръбния глас, но не се предпази, то, кога мечът дойде и го застигне, кръвта му ще падне върху главата му.

5. Тръбния глас той е чул, ала не се е предпазил, затова кръвта му ще падне върху него; а който се предпази, той ще спаси живота си.

6. Ако пък стражарят види идещия меч и не затръби с тръба, и народът не бъде предупреден, то, кога дойде мечът и вземе някому от тях живота, тоя ще бъде застигнат заради греха си, но кръвта му ще изискам от стражаря.

7. И тебе, сине човешки, Аз поставих страж на дома Израилев: ти ще слушаш из Моите уста слово и ще ги вразумяваш от Мене.

8. Кога кажа на беззаконника: „беззаконнико! бездруго ще умреш“, а ти не кажеш нищо, за да предпазиш беззаконника от пътя му, — тоя беззаконник ще умре за своя грях, но кръвта му ще изискам от ръката ти.

9. Ако пък си предпазвал беззаконника от пътя му, за да се отвърне от него, но той не се е отвърнал от пътя си, — той ще умре за своя грях, а ти ще спасиш душата си.

10. И ти, сине човешки, кажи на дома Израилев: вие казвате тъй: „нашите престъпления и нашите грехове са върху нас, и ние чезнем в тях: как тогава можем да живеем?“

11. Кажи им: жив съм Аз, казва Господ Бог: не искам Аз смъртта на грешника, но да се отвърне грешникът от пътя си и да бъде жив. Върнете се, върнете се от вашите лоши пътища; за какво да умирате вие, доме Израилев?

12. И ти, сине човешки, кажи на синовете на твоя народ: праведността не ще спаси праведника в деня на престъплението му, и

беззаконник за беззаконието си не ще падне в деня, кога се отвърне от беззаконието си, също както и праведник в деня, кога съгреши, не може да остане между живите заради своята праведност.

13. Кога Аз кажа на праведник, че той ще бъде жив, а той се уповава на праведността си и извърши неправда, то всичките му праведни дела не ще се спомнят, — и той ще умре от неправдата си, която е извършил.

14. А кога кажа на беззаконник: „бездруго ще умреш“, и той се отвърне от греховете си и върши съд и правда,

15. ако тоя беззаконник върне залога, заплати за ограбено, ходи по закона на живота, не върши нищо лошо, — той ще живее, няма да умре.

16. Ни един от греховете му, които е извършил, не ще му се спомни; той е почнал да върши съд и правда, той ще бъде жив.

17. А синовете на твоя народ казват: „не е прав пътят Господен“, когато тъкмо техният път не е прав.

18. Кога праведник отстъпи от праведността си и почне да върши беззаконие, той ще умре за това.

19. И кога беззаконник се отвърне от беззаконието си и почне да върши съд и правда, той ще бъде жив за това.

20. А вие казвате: „не е прав пътят Господен!“ Аз ще ви съдя, доме Израилев, всекиго според пътищата му.

21. В дванайсетата година на нашето преселение, десетия месец, на петия ден от месеца, дойде при мене един от избавилите се из Иерусалим и каза: „разрушен е градът!“

22. Но още преди да дойде избавилият се, вечерта биде върху мене ръката на Господа, и Той отвори устата ми, преди оня да дойде при мене сутринта. И отвориха ми се устата, и аз вече не останах безмълвен.

23. И биде към мене слово Господне:

24. сине човешки! тия, които живеят в опустелите места на Израилевата земя, казват: Авраам беше един — и получи да владее тая земя, а ние сме много; и тъй, нам е дадена тая земя за владение.

25. Затова кажи им: тъй казва Господ Бог: вие ядете с кръв, подигате очи към вашите идоли и проливате кръв, — и искате да владеете земята?

26. Вие се опирате на меча си, вършите гнусотии, скверните жената на ближния си, — и искате да владеете земята?

27. Ето какво ще им кажеш: тъй казва Господ Бог: жив съм Аз! ония, които са по разорени места, ще паднат от меч; а който е на поле, ще го дам зверове да го изядат; а които са в крепости и в пещери, те ще умрат от чума.

28. И ще направя земята пустиня над пустините, и гордата й мощ ще престане, и ще опустеят Израилевите планини, тъй че не ще има кой да ги минава.

29. И ще познаят, че Аз съм Господ, кога направя земята пустиня над пустините заради всичките им гнусотии, що са извършили.

30. А за тебе, сине човешки, синовете на твоя народ приказват при стените и при вратата на къщите и говорят един другиму, брат брату: идете и послушайте, какво слово излезе от Господа.

31. И те дохождат при тебе като на сборище народно, и Моят народ сяда пред лицето ти, и слушат думите ти, ала ги не изпълняват; защото те в устата си правят от това забава, и сърцето им се увлича след техните користи.

32. И ето, ти си за тях като забавен певец с приятен глас и който хубаво свири: те слушат твоите думи, ала ги не изпълняват.

33. Но кога се сбъдне, — ето, вече се и сбъдва, — тогава ще познаят, че между тях е имало пророк.

ГЛАВА 34.

1. И биде към мене слово Господне:

2. сине човешки! изречи пророчество против Израилевите пастири, изречи пророчество и кажи на тях, на пастирите: тъй казва Господ Бог: горко на Израилевите пастири, които пасоха сами себе си! Нали стадото пастирите трябва да пасат?

3. Вие ядохте тлъстина и се обличахте с вълна, клахте угоени овци, а стадото не пасохте.

4. Слабите не подкрепяхте, болна овца не лекувахте, ранена не превързвахте, прокудена не връщахте и изгубена не дирехте, а ги управлявахте с насилие и жестокост.

5. И пръснаха се те без пастир и, като се пръснаха, станаха плячка на всички полски зверове.

6. Скитат се Моите овци по всички планини и по всеки висок хълм, и по цялото земно лице се пръснаха Моите овци, и никой не попитва за тях, никой не ги дири.

7. Затова, о, пастири, изслушайте словото Господне.

8. Жив съм Аз! казва Господ Бог; задето Моите овци бяха оставени да бъдат разграбвани и, нямайки пастир, станаха плячка на всички полски зверове, и задето Моите пастири не търсиха овците Ми, понеже те пасоха сами себе си, а Моите овци не пасоха, —

9. затова, о, пастири, изслушайте словото Господне.

10. Тъй казва Господ Бог: ето, Аз съм против пастирите, и ще изискам овците Си от ръцете им и не ще им дам вече да пасат овците, и пастирите няма вече да пасат сами себе си, и ще изтръгна Моите овци из техните челюсти, и те не ще бъдат тяхна храна.

11. Защото тъй казва Господ Бог: ето, Аз Сам ще издиря Моите овци и ще ги прегледам.

12. Както пастир проверява стадото си в деня, кога се намира всред своето пръснато стадо, тъй ще прегледам Аз Моите овци и ще ги освободя от всички места, дето бяха пръснати в ден облачен и мрачен.

13. Ще ги изведа измежду народите и ще ги събера от страните, ще ги доведа в земята им и ще ги паса по планините Израилеви, край

потоци и по всички обитаеми места на тая земя.

14. Ще ги паса на добро пасбище, и кошара ще имат на високите Израилеви планини; там ще почиват в добра кошара и ще пасат на тучно пасбище — по Израилевите планини.

15. Моите овци Аз ще паса и ще ги отморявам, казва Господ Бог.

16. Изгубената ще намеря и прокудената ще възвърна, ранена ще превържа и болна ще укрепя, а затлъстяла и буйна ще изтребя; ще ги паса с правда.

17. Вас пък, Мои овци, — тъй казва Господ Бог, — ето, вас ще съдя между овца и овца, между овен и козел.

18. Нима ви е малко това, че пасете на добро пасбище, а между това тъпчете с нозе останалото от вашето пасбище, пиете чистата вода, а останалата мътите с нозете си,

19. та овците Ми трябва да ядат, що са нозете ви изтъпкали, и да пият, що са нозете ви размътили?

20. Затова тъй им казва Господ Бог: ето, Аз Сам ще съдя между овца тлъста и овца мършава.

21. Понеже вие блъскате с хълбок и с рамо, и с рогата си бодете всички слаби, докле ги изтласкате навън,

22. то Аз ще спася Моите овци, и те не ще бъдат вече разграбвани, и ще отсъдя между овца и овца.

23. И ще поставя над тях един пастир, който ще ги пасе, Моя раб Давида; той ще ги пасе и той ще им бъде пастир.

24. И Аз, Господ, Ще бъда техен Бог, и Моят раб Давид ще бъде княз сред тях. Аз, Господ, казах това.

25. И ще сключа с тях завет за мир и ще премахна от страната лютите зверове, тъй че безопасно ще живеят в степта и ще спят в горите.

26. Ще даря тям и на околностите на Моя хълм благословение и ще пращам овреме дъжд; това ще бъдат дъждове на благословия.

27. И полското дърво ще дава своя плод, и земята ще дава своите произведения; и те ще бъдат безопасни на земята си, и ще познаят, че Аз съм Господ, кога скъсам връзките на ярема им и ги освободя от ръцете на техните потисници.

28. Те не ще бъдат вече плячка за народите, и полските зверове не ще ги ядат; те ще живеят безопасно, и никой не ще ги заплашва.

29. И ще произведа у тях славно садище, вече не ще загиват от глад на земята и не ще търпят срам от народите.

30. И ще познаят, че Аз, техен Господ Бог, съм с тях, и че те, дом Израилев, са Мой народ, казва Господ Бог,

31. и че вие сте Мои овци, овци на Моето паство; вие сте човеци, пък Аз съм ваш Бог, казва Господ Бог.

ГЛАВА 35.

1. И биде към мене слово Господне:

2. сине човешки! обърни лицето си към планина Сеир, изречи против нея пророчество

3. и кажи й: тъй казва Господ Бог: ето, Аз съм против тебе, Сеир планино! ще простра против тебе ръката Си и ще те направя пуста и необитаема.

4. Градовете ти ще обърна на развалини, и ти сама ще запустееш и ще познаеш, че Аз съм Господ.

5. Понеже у тебе има вечна вражда, и ти предаваше Израилевите синове на меч във време на нещастието им, във време на крайната гибел, —

6. затова жив съм Аз! казва Господ Бог, ще те направя на кръв, и кръв ще те преследва; понеже кръв не си мразела, то кръв ще те и преследва.

7. Ще направя Сеир планина пуста и безлюдна степ и ще изтребя по нея идещ и отходещ.

8. И ще напълня оброчищата й с нейните убити; по твоите хълмове и твоите долини и по всички твои ровини ще падат поразени от меч.

9. Ще те направя вечна пустиня, и в твоите градове не ще се живее, и ще познаете, че Аз съм Господ.

10. Понеже ти казваше: тия два народа и тия две земи ще бъдат мои, и ние ще ги завладеем, макар и Господ да е там,

11. затова жив съм Аз! казва Господ Бог, ще постъпя с тебе според мярката на твоята омраза и твоята завист, която ти изказа от омраза към тях, и ще им се явя, когато ще те съдя.

12. И ще познаеш, че Аз, Господ, чух всички твои хули, които ти произнасяше върху Израилевите планини, думайки: „запустяха! нам са дадени да ги поядем!“

13. Вие се големеехте пред Мене с езика си и умножавахте речите си против Мене; Аз чух това.

14. Тъй казва Господ Бог: когато цяла земя ще се радва, Аз ще те направя пустиня.

15. Както ти се радваше, задето дялът на Израилевия дом запустя, тъй и с тебе ще направя: ще бъдеш опустошена, Сеир планино, и цяла Идумея заедно, — и ще познаят, че Аз съм Господ.

ГЛАВА 36.

1. И ти, сине човешки, изречи пророчество за планините Израилеви и кажи: планини Израилеви! чуйте словото Господне.

2. Тъй казва Господ Бог: понеже врагът казва за вас: „охохо! охохо! и вечните оброчища се паднаха нам за дял“,

3. то изречи пророчество и кажи: тъй казва Господ Бог: тъкмо задето ви опустошават и ви поглъщат от вси страни, за да станете притежание на другите народи и да се изложите на людски укори и глуми, —

4. затова, планини Израилеви, изслушайте словото на Господа Бога: тъй казва Господ Бог на планини и на хълмове, на долища и долини, и на опустели развалини и напуснати градове, които станаха плячка и гавра за другите околни народи;

5. затова тъй казва Господ Бог: в разпалената Си ревност изрекох слово против другите народи и против цяла Идумея, които си отредиха земята Ми за владение, като я обричаха себе за плячка със сърдечна радост и с презрение в душа.

6. Затова изречи пророчество за земята Израилева и кажи на планини и хълмове, на долища и долини: тъй казва Господ Бог: ето, Аз изрекох това в ревността Си и в яростта Си, защото вие носите на себе присмеха от народите.

7. Затова тъй казва Господ Бог: Аз подигнах ръката Си с клетва, че народите, които са около вас, сами ще понесат своя срам.

8. А вие, планини Израилеви, ще развиете клоните си и ще принасяте плодовете си на Моя народ Израиля, защото те скоро ще дойдат.

9. Защото ето, към вас ще се обърна, и вие ще бъдете обработвани и засявани.

10. И ще заселя у вас много люде, целия дом Израилев, целия, и градовете ще бъдат заселени, и развалините — застроени.

11. Ще умножа у вас люде и добитък, и те ще се плодят и размножават, ще ви населя, както беше в предишните ваши времена,

ще ви правя добро повече, отколкото в предишните ваши времена, — и ще познаете, че Аз съм Господ.

12. Ще доведа у вас люде, Моя народ Израиля, и те ще те владеят, земьо! Ти ще бъдеш тяхно наследие и вече не ще ги оставяш бездетни.

13. Тъй казва Господ Бог: задето казват за вас: „ти си земя, която пояждаш людете и която правиш народа си бездетен“, —

14. затова вече не ще пояждаш людете и занапред не ще правиш народа си бездетен, казва Господ Бог.

15. И вече не ще слушаш присмех от народите, и вече не ще понесеш върху себе си хули от племената, и занапред не ще правиш народа си бездетен, казва Господ Бог.

16. И биде към мене слово Господне:

17. сине човешки! когато домът Израилев живееше в земята си, той я сквернеше с поведението си и с делата си; пътят им беше пред Моето лице като нечистота на жена, кога се очистя.

18. И Аз излях върху тях гнева Си за кръвта, която те проливаха в тая земя, и задето те я скверняха със своите идоли.

19. И Аз ги разпилях между народите, и те са развеяни по земите; Аз ги съдих според техните пътища и според техните дела.

20. И дойдоха те при народите, където отидоха, и обезславиха Моето свето име, защото за тях казват: „те са народ на Господа и излязоха от Неговата земя“.

21. И пожалих Аз Моето свето име, което домът Израилев обезслави у народите, където отидоха.

22. Затова кажи на дома Израилев: тъй казва Господ Бог: не заради вас ще направя това, доме Израилев, а заради Моето свето име, което вие обезславихте у народите, където отидохте.

23. И ще осветя великото Си име, обезславено у народите, сред които го обезславихте, и ще познаят народите, че Аз съм Господ, казва Господ Бог, когато покажа върху вас светостта Си пред очите им.

24. Ще ви взема из народите, ще ви събера от всички страни и ще ви доведа във вашата земя.

25. Ще ви поръся с чиста вода, — и вие ще се очистите от всички ваши скверноти, и от всички ваши идоли ще ви очистя.

26. Ще ви дам ново сърце и нов дух ще ви дам; ще взема из вашата плът каменното сърце и ще ви дам сърце от плът.

27. Ще вложа във вас Моя Дух и ще направя да ходите по Моите заповеди, да пазите и изпълнявате Моите наредби.

28. И ще живеете на земята, която дадох на отците ви, и ще бъдете Мой народ, и Аз ще бъда ваш Бог.

29. Ще ви освободя от всички ваши нечистотии, ще призова житото и ще го умножа не ще ви оставя да търпите глад.

30. Ще умножа дървесните плодове и полските произведения, та занапред да не търпите хули от народите поради глад.

31. Тогава ще си спомните за лошите си пътища и за недобрите си дела и ще почувствувате погнуса към сами себе за беззаконията си и за гнусотиите си.

32. Не заради вас ще сторя това, казва Господ Бог, нека ви бъде известно. Червете се и се срамувайте от вашите пътища, доме Израилев.

33. Тъй казва Господ Бог: в оня ден, когато ви очистя от всичките ви беззакония и населя градовете, и бъдат застроени развалините,

34. и опустошената земя, която беше пустиня в очите на всеки минувач, бъде разработена, —

35. тогава ще кажат: „тая запустяла земя стана като Едемска градина, и тия съсипани, запустели и разорени градове се укрепиха и заселиха“.

36. И ще познаят народите, които ще останат около вас, че Аз, Господ, изново съграждам разрушено, засаждам запустяло. Аз, Господ, казах — и извърших.

37. Тъй казва Господ Бог: ето, още и в това ще явя милостта Си към дома Израилев, ще ги умножа с люде като стадо.

38. Както има много жертвени овци в Иерусалим във време на празниците му, тъй ще бъдат пълни с люде запустелите градове, и ще познаят, че Аз съм Господ.

ГЛАВА 37.

1. Биде върху мене ръката Господня, и Господ ме изведе чрез духа, тури ме всред полето, — а то беше пълно с кости, —

2. и проведе ме около тях, и ето имаше доста много кости по полето, и те бяха съвсем сухи.

3. И каза ми: сине човешки! ще оживеят ли тия кости? Аз отговорих: Господи Боже! Ти знаеш това.

4. И каза ми: изречи пророчество за тия кости и кажи им: „сухи кости! чуйте словото Господне!“

5. Тъй казва Господ Бог на тия кости: ето, Аз ще въведа във вас дух — и ще оживеете.

6. Ще ви дам жили, ще направя да израсте на вас плът, ще ви покрия с кожа и ще въведа във вас дух, — и ще оживеете и ще познаете, че Аз съм Господ.

7. Аз изрекох това пророчество, както ми бе заповядано, и когато пророчествувах, произлезе шум, и ето — движение, и почнаха да се сближават костите, кост до своя кост.

8. И видях: ето, жили имаше на тях, и плът израсте, кожа ги покри отгоре, но дух нямаше в тях.

9. Тогава Той ми каза: изречи пророчество за духа, изречи пророчество, сине човешки, и кажи на духа: тъй казва Господ Бог; дойди от четирите ветрове, душе, и духни върху тия убити, и те ще оживеят.

10. И аз изрекох това пророчество, както Той ми заповяда, и влезе в тях дух, — и те оживяха и се изправиха на нозете си — твърде, твърде голямо опълчение.

11. И Той ми каза: сине човешки! тия кости са целият дом Израилев. Ето, те казват: „изсъхнаха нашите кости, и загина нашата надежда: ние сме от корен изтръгнати“.

12. Затова изречи пророчество и кажи им: тъй казва Господ Бог: ето, Аз ще отворя гробовете ви и ще ви изведа, народе Мой, из гробовете ви и ще ви въведа в земята Израилева.

13. И ще познаете, че Аз съм Господ, когато отворя гробовете ви и ви изведа, народе Мой, из гробовете ви;

14. ще вложа във вас Моя Дух, и ще оживеете; ще ви настаня във вашата земя — и ще познаете, че Аз, Господ, казах това и извърших, казва Господ.

15. И биде към мене слово Господне:

16. а ти, сине човешки, вземи един жезъл и напиши на него: „на Иуда и на синовете Израилеви, негови съюзници“, и пак вземи един жезъл и напиши на него: „на Иосифа“; това е жезълът на Ефрема и на целия Израилев дом, негов съюзник.

17. И съедини ги у себе си един с друг в един жезъл, та в ръката ти да бъдат едно.

18. И кога те попитат синовете на твоя народ: „не ще ли ни обясниш, що значи това?“

19. тогава кажи им: тъй казва Господ Бог: ето, Аз ще взема Иосифовия жезъл, що е в ръката на Ефрема и на съюзните с него Израилеви колена, и ще ги прибавя към него, към жезъла на Иуда, и ще ги направя един жезъл, и ще бъдат едно в Моята ръка.

20. Когато пък двата жезъла, на които ти ще напишеш, бъдат в твоята ръка пред очите им,

21. то кажи им: тъй казва Господ Бог: ето, Аз ще взема Израилевите синове измежду народите, между които се намират, ще ги събера отвред и ще ги доведа в тяхната земя.

22. В тая земя, на планините Израилеви, Аз ще ги направя един народ, и един Цар ще бъде цар на всички тях, и не ще бъдат вече два народа и занапред вече не ще се делят на две царства.

23. И вече не ще се сквернят със своите идоли, със своите гнусотии и с разните си пороци; ще ги измъкна от всичките им живелища, дето са грешили, и ще ги очистя, — и ще бъдат Мой народ, и Аз ще бъда техен Бог.

24. А Моят раб Давид ще бъде Цар над тях и Пастир на всички тях; те ще ходят по Моите заповеди и Моите устави ще пазят и ще ги изпълняват.

25. И ще живеят в земята, която дадох на Моя раб Иакова, в която живяха отците им; там ще живеят навеки, те и децата им и внуците им; и Моят раб Давид ще бъде княз у тях навеки.

26. И ще сключа с тях завет за мир, вечен завет ще бъде с тях. И ще ги уредя, ще ги размножа и ще туря сред тях Моето светилище навеки.

27. И ще бъде у тях Моето жилище, и ще бъда техен Бог, а те ще бъдат Мой народ.

28. И ще познаят народите, че Аз съм Господ, Който освещава Израиля, когато Моето светилище бъде сред тях навеки.

ГЛАВА 38.

1. И биде към мене слово Господне:

2. сине човешки, обърни лицето си към Гога в земя Магог, към княза на Рош, Мешех и Тувал, изречи против него пророчество

3. и кажи: тъй говори Господ Бог: ето, Аз съм против тебе, Гоге, княже на Рош, Мешех и Тувал!

4. Ще те върна и ще туря халка на твоите челюсти; ще изведа тебе и цялата твоя войска, коне и ездачи, всички добре въоръжени, голямо пълчище, в брони и с щитове, всички въоръжени с мечове,

5. перси, етиопци и ливийци с тях, всички с щитове и в шлемове,

6. Гомера с всичките му полкове, дома на Тогарма от северните предели, с всичките му полкове, много народи с тебе.

7. Готви се и тъкми се, — ти и всичките твои пълчища, събрани при тебе, — и бъди им вожд.

8. След много дни ти ще потрябваш; в последните години ще дойдеш в земя, избавена от меч, събрана измежду много народи, на Израилевите планини, които бяха дълго време запустели, но сега жителите й ще бъдат възвърнати измежду народите, и те всички ще живеят безопасно.

9. И ще се подигнеш като буря, ще тръгнеш като черен облак, за да покриеш земята, — ти и всички твои пълчища и много народи с тебе.

10. Тъй казва Господ Бог: в оня ден ще ти дойдат на сърцето мисли, и ти ще замислиш зло предприятие

11. и ще кажеш: аз ще се подигна против неоградената земя, ще ида против спокойните, живеещи безгрижно, — те всички живеят без стени, и няма у тях ни затворки, ни врата, —

12. за да грабиш и да набереш плячка, да туриш ръка върху изново заселените развалини и върху народа, събран измежду народите, който се занимава със стопанство и с търговия, който живее на пъпа на земята.

13. Сава’ и Дедан и тарсиските търговци с всички техни млади лъвове ще ти кажат: ти дойде да извършиш грабеж, събра твоето

пълчище, за да набереш плячка, да вземеш сребро и злато, да отнемеш добитък и имот, да заграбиш голяма плячка ли?

14. Затова изречи пророчество, сине човешки, и кажи на Гога: тъй казва Господ Бог: не е ли тъй? в оня ден, когато Моят народ Израил заживее безопасно, ти ще познаеш това;

15. и ще тръгнеш от твоето място, от северните предели, — ти и много народи с тебе, всички на коне, голямо сборище и многобройна войска.

16. И ще се дигнеш против Моя народ, против Израиля, като черен облак, за да покриеш земята: това ще бъде в последните дни, и Аз ще те доведа в Моята земя, та народите да Ме познаят, когато Аз явя над тебе, Гоге, Моята светост пред очите им.

17. Тъй казва Господ Бог: не си ли ти оня същият, за когото Аз говорих в стародавни дни чрез Моите раби, Израилевите пророци, които пророкуваха тогава, че Аз ще те доведа против тях?

18. И в оня ден, кога дойде Гог против Израилевата земя, казва Господ Бог, Моят гняв ще пламне в Моята ярост.

19. И в Моята ревност, в огъня на Моето негодуване Аз казах: наистина, в оня ден ще стане голяма потреса в Израилевата земя.

20. И от Моето лице ще се разтреперят морски риби и небесни птици, и полски зверове и всичко, що се влече, що пълзи по земята, и всички люде, що са по лицето на земята; ще се съборят планини, ще изпадат скали, и всички стени ще паднат на земята.

21. И по всички Мои планини ще повикам меч против него, казва Господ Бог; мечът на всеки човек ще бъде против брата му.

22. И ще съдя с тях чрез мор и кръвопролитие, ще излея върху него и върху полковете му и върху многото народи, които са с него, всепотапящ дъжд и каменна градушка, огън и сяра;

23. ще покажа Моето величие и Моята светост и ще явя Себе Си пред очите на много народи — и ще познаят, че Аз съм Господ.

ГЛАВА 39.

1. Ти пък, сине човешки, изречи пророчество против Гога и кажи: тъй казва Господ Бог: ето, Аз съм против тебе, Гоге, княже на Рош, Мешех и Тувал!

2. Ще те върна и ще те поведа, ще те изведа от северните краища и ще те доведа на Израилевите планини.

3. Ще избия лъка ти из твоята лява ръка и ще изхвърля стрелите ти из твоята дясна ръка.

4. Ще паднеш на Израилевите планини, ти и всички твои полкове и народите, които са с тебе; ще дам да те изядат всякакви грабливи птици и полски зверове.

5. Ще паднеш на открито поле; защото Аз рекох това, казва Господ Бог.

6. И ще пратя огън върху земя Магог и върху жителите на островите, които живеят безгрижно, и ще познаят, че Аз съм Господ.

7. Ще явя светото Си име сред Моя народ Израиля, и занапред не ще оставя да безславят светото Ми име, — и ще познаят народите, че Аз съм Господ, Светият у Израиля.

8. Ето, това ще дойде и ще се сбъдне, казва Господ Бог, това е денят, за който говорих.

9. Тогава жителите на Израилевите градове ще излязат, ще накладат огън и ще изгорят оръжие, щитове и железни ризници, лъкове и стрели, боздугани и копия; седем години ще ги горят.

10. И не ще носят дърва от полето, нито ще секат от горите, а ще горят само оръжие; ще ограбят своите грабители и ще оберат своите обирачи, казва Господ Бог.

11. В оня ден ще дам на Гога място за гробница в Израиля долината на пътниците, източно от морето, и тя ще задържа пътниците; там ще погребват Гога и цялото му пълчище и ще я наричат долина на Гоговото пълчище.

12. Израилевият дом ще ги погребва седем месеца, за да очисти страната.

13. Целият народ на страната ще ги погребва, и знаменит ще бъде у тях денят, в който Аз ще прославя Себе Си, казва Господ Бог.

14. И ще определят люде, които постоянно да обикалят страната и с помощ на пътниците да погребват останалите по земното лице, — за да я очистят; след седем месеца те ще почнат да претърсват,

15. и кога някой от ония, които обикалят страната, види човешка кост, ще тури до нея знак, докле погребвачите не я заровят в долината на Говогото пълчище.

16. И името на града ще бъде: Хамона (пълчище). Така те ще очистят страната.

17. Ти пък, сине човешки, — тъй казва Господ Бог, — кажи на всички родове птици и на всички полски зверове: събирайте се и дойдете, от вси страни се стичайте към Моята жертва, която Аз ще заколя за вас, към великата жертва на Израилевите планини, — и ще ядете месо и ще пиете кръв:

18. месо на силни мъже ще ядете и ще пиете кръв на земни князе, на овни, на агнета, на козли и на телци, — всички угоени на Васан,

19. ще ядете тлъстина до насита и ще пиете кръв до опиване от Моята жертва, която Аз ще заколя за вас.

20. И на Моята трапеза ще се наситите на коне и ездачи, на мъже силни и на всякакви военни люде, казва Господ Бог.

21. Ще явя славата Си между народите, и всички народи ще видят Моя съд, който Аз ще произведа, и Моята ръка, която Аз ще сложа върху им.

22. И ще знае домът Израилев, че Аз съм техен Господ Бог, от тоя ден и занапред.

23. Ще познаят народите, че домът Израилев биде преселен поради своята неправда; задето те постъпиха вероломно пред Мене, Аз скрих от тях Моето лице и ги предадох в ръцете на враговете им, — и те всички паднаха от меч.

24. Поради нечистотиите им и поради беззаконията им Аз направих това с тях и скрих от тях Моето лице.

25. Затова тъй казва Господ Бог: сега ще върна Иакововите пленници, ще се смиля над целия дом Израилев и ще заревнувам за Моето свето име.

26. И ще почувствуват те своето безчестие и всички свои беззакония, които вършиха пред Мене, кога заживеят в земята си безопасно, и никой не ще ги застрашава,

27. кога ги върна измежду народите и ги събера от земите на враговете им и явя в тях светостта Си пред очите на много народи.

28. И ще познаят, че Аз съм техен Господ Бог, когато, след като ги пръснах между народите, изново ги събера в тяхната земя и не оставя вече там ни едного от тях.

29. И вече не ще скривам от тях лицето Си, защото Аз ще излея Моя Дух върху дома Израилев, казва Господ Бог.

ГЛАВА 40.

1. В двайсет и петата година след нашето преселение, в начало на годината, на десетия ден от месеца, в четиринайсетата година след разрушението на града, в същия оня ден биде върху мене ръката на Господа, и Той ме поведе затам.

2. Във видения Божии ме заведе Той в земята Израилева и ме постави на твърде висока планина, и на нея откъм юг имаше като че градски здания.

3. Заведе ме там, и ето, мъж, който изглеждаше като светла мед, а в ръка му ленена връв и тръст за мерене, — и той стоеше при портите.

4. И каза ми тоя мъж: сине човешки! гледай с очи и чуй с уши и вземай присърце всичко, каквото ще ти показвам, защото ти затова си и доведен тук, за да ти покажа това; всичко, което ще видиш, извести на дома Израилев.

5. И ето, извън храма имаше околовръст стена, и в ръката на тоя мъж — тръст за мерене от шест лакти, смятайки всеки лакът по лакът и длан, и измери той това здание — една тръст широчина и една тръст височина.

6. После отиде при портите, които гледаха към изток, изкачи се по стъпалата им и намери, че единият праг на портите беше една тръст широчина, и другият праг — пак една тръст широчина.

7. И всяка странична стая беше една тръст дълга и една тръст широка, а между стаите имаше пет лакти, и прагът на портите в притвора на портите отвътре беше пак една тръст.

8. И измери той притвора на портите отвътре — една тръст,

9. а притвора при портите — осем лакти, и стълбовете — два лакти. Тоя притвор при портите беше отстрани на храма.

10. Стаите отстрани при източните врата бяха три от едната страна и три от другата; една мярка имаха всички три, и една мярка имаха стълбовете от едната страна и от другата.

11. Той измери отворите на вратите: те бяха десет лакти ширина, а дължината на вратите — тринайсет лакти.

12. А пред стаите имаше издаднина — един лакът от едната страна и един лакът — от другата; тия стаи имаха от едната страна шест лакти и от другата шест лакти.

13. После измери той вратите от стряхата на една стая до стряхата на друга — двайсет и пет лакти ширина: врата срещу врата.

14. А и стълбовете той измери: шейсет лакти — всеки стълб около двора и при вратите;

15. и от предната страна на входа във вратите до предната страна на вътрешните врата — петдесет лакти.

16. Решетчести прозорци имаше и в стаите отстрани и в стълбовете им, отвътре на вратите наоколо; също и в притворите имаше наоколо прозорци на вътрешната страна, а на стълбовете — палми.

17. И заведе ме той във външния двор, и ето, там — стаи, и имаше направен каменен плочник около двора; трийсет стаи имаше на тоя плочник.

18. И тоя плочник беше по страните на вратите, според дължината на вратите; тоя плочник беше по-нисък.

19. И измери той нашир от долните врата до външния край на вътрешния двор: сто лакти — към изток и към север.

20. Измери също дължината и широчината на вратите на външния двор, обърнати към север,

21. и при тях стаите отстрани, три от едната страна и три от другата; и стълбовете им и издадниите им имаха същата мярка, както и първите врата: дълги петдесет лакти, а широки двайсет и пет лакти.

22. И прозорците им, и издадниите им, и палмите им имаха същата мярка, както и вратите, обърнати към изток; и се влиза към тях по седем стъпала, и пред тях — издаднини.

23. И във вътрешния двор има врата срещу северните и източните врата; и измери той от врата до врата сто лакти.

24. И ме поведе към юг, и ето, там имаше южни врата: и измери той на стълбовете и на издадниите същата мярка.

25. И прозорците в тях и в преддверията им бяха също такива, както ония прозорци: дълги петдесет лакти, а широки двайсет и пет лакти.

26. Възходът към тях — седем стъпала, и преддверия имаше пред тях; и палмови украшения имаше на стълбовете им: едно от едната

страна и едно от другата.

27. И във вътрешния двор имаше южни врата; и измери той от врата до врата южно сто лакти.

28. И доведе ме той през южните врата във вътрешния двор; и измери в южните врата същата мярка.

29. И стаите им отстрани, и стълбовете им, и притворите им — същата мярка, и имаше прозорци в тях и в притворите им наоколо; всичко дължина — петдесет лакти, а ширина — двайсет и пет лакти.

30. Притвори имаше наоколо: надлъж — двайсет и пет лакти, а нашир — пет лакти.

31. И притворите бяха откъм външния двор, и палми имаше на стълбовете им; възходът към тях — осем стъпала.

32. И поведе ме през източните врата във вътрешния двор; и измери в тия врата същата мярка.

33. И стаите им отстрани, стълбовете им и притворите им имаха същата мярка; имаше и прозорци в тях и в притворите им наоколо; всичко дължина — петдесет лакти, а ширина двайсет и пет лакти.

34. Притворите им бяха откъм външния двор, и на стълбовете им имаше палми от едната и от другата страна; възходът към тях — осем стъпала.

35. После ме доведе при северните врата и измери в тях същата мярка.

36. Страничните им стаи, стълбовете им, притворите им и прозорците в тях бяха наоколо; всичко дължина — петдесет лакти, и ширина — двайсет и пет лакти.

37. Притворите им бяха откъм външния двор, и на стълбовете им имаше палми от едната и от другата страна; възходът към тях — осем стъпала.

38. Имаше също стая, с вход в нея, при стълбовете на вратата: там умиват жертвите за всесъжение.

39. А в притвора при вратите имаше две маси от едната страна и две от другата страна, за да колят на тях жертви за всесъжение и жертви за грях и жертви за престъпление.

40. И отвън, отстрани при входа в отвора на северните врата, имаше две маси, и от другата страна до притвора при вратата — две маси.

41. Четири маси имаше от едната страна и четири маси — от другата, отстрани на вратите: всичко осем маси, на които колят жертви.

42. Имаше и четири маси за приготвяне всесъжение — от дялан камък, дълги един и половина лакът и широки един и половина лакът, а високи един лакът; върху тях турят сечива за клане жертва за всесъжение и други жертви.

43. И куки колкото една длан бяха приковани в стените на зданието наоколо, а на масите туряха жертвеното месо.

44. Отвън на вътрешните врата бяха стаите за певци; на вътрешния двор, отстрани на северните врата, една бе обърната с лице към юг, а друга, отстрани на южните врата, обърната с лице към север.

45. И каза ми той: тази стая, която е с лице към юг, е за свещениците, които бдят на стража в храма;

46. а стаята, която е с лице към север — за свещениците, които бдят на стража при жертвеника: това са синовете на Садока, които еднички от синовете Левиеви се приближават към Господа, за да Му служат.

47. И измери той двора: сто лакти надлъж и сто лакти нашир; той беше четириъгълен; а пред храма стоеше жертвеникът.

48. И доведе ме в притвора на храма и измери стълбовете на притвора: пет лакти от едната страна и пет лакти от другата; а вратите — три лакти широки от едната страна и три лакти от другата.

49. Притворът беше дълъг двайсет лакти, а широк единайсет, и възходът към него — десет стъпала; и имаше подпорки у стълбовете: една — от едната страна, а друга — от другата.

ГЛАВА 41.

1. После ме въведе в храма и измери стълбовете: шест лакти широки от едната страна и шест лакти широки от другата, колкото бе широка скинията.

2. Вратите — десет лакти широки, и отстрани на вратите — пет лакти от едната страна и пет лакти от другата; измери и дължината на храма — четирийсет лакти, а широчината — дванайсет лакти.

3. И влезе вътре, и измери стълбовете при вратите — два лакти, и вратите — шест лакти, а ширината на вратата — седем лакти.

4. И отмери в храма двайсет лакти надлъж и двайсет лакти нашир, и ми каза: това е Святая-святих.

5. И измери стената на храма — шест лакти, а ширината в стаите наоколо храма — по четири лакти.

6. Странични стаи имаше трийсет и три, стая до стая; те се вдават в стената, която е в храма около стените, тъй че са във връзка с нея, но до стената на самия храм не се допират.

7. И храмът повече и повече се разширяваше наоколо над страничните стаи, защото окръжността му се издигаше по-горе и по-горе наоколо, и затова храмът беше много широк горе, и от долния кат се качваха на горния през средния.

8. И аз видях върха на Дома в цялата му окръжност; страничните стаи в основата имаха там мярка — цяла тръст, шест пълни лакти.

9. Ширината на стената на страничните стаи, които излизаха навън — пет лакти, и до страничните стаи на храма имаше свободно пространство.

10. И между стаите имаше разстояние — двайсет лакти около целия храм.

11. Вратите на страничните стаи извеждат на свободното пространство, едни врата — на северна страна, а други врата — на южна страна; а ширината на това свободно пространство бе пет лакти наоколо.

12. Зданието пред площада на западна страна (бе) широко седемдесет лакти; а стената на това здание — пет лакти широка

наоколо, а дълга деветнайсет лакти.

13. И измери той храма — сто лакти дължина, и площада и пристройката, и стените му — също сто лакти дължина.

14. И ширината на храма отпред с площада от изток — пак сто лакти.

15. И измери дължината на зданието пред площада на задната му страна със страничните му стаи по едната и по другата страна — сто лакти, от вътрешността на храма и притворите на двора.

16. Вратните спонци, решетчестите прозорци и страничните стаи наоколо, във всичките три ката, срещу праговете бяха обковани с дърво от пода до прозорците; прозорците бяха затворени.

17. От горнището на вратата, както отвътре в храма, тъй и отвън, и по цялата стена наоколо, отвътре и отвън, имаше резбарски изображения,

18. бяха направени Херувими и палми: палма между два Херувима, и у всеки Херувим — две лица.

19. От едната страна към палмата имаше обърнато лице човешко, а от другата страна към палмата — лице лъвско; тъй беше направено наоколо в целия храм.

20. От пода до върха на вратата бяха направени Херувими и палми, също и по стената на храма.

21. В храма имаше четириъгълни вратни спонци, и светилището имаше същия изглед, както аз виждах.

22. Жертвеникът беше дървен — три лакти висок и два лакти дълъг; и ъглите му, и подножието му, и страните му — от дърво; и каза ми той: това е трапезата, която е пред Господа.

23. В храма и в светилището имаше по две врати,

24. и тия врати имаха по две крила; двете крила бяха подвижни: две у едната врата и две крила у другата;

25. на тях, на храмовите врата, бяха изработени Херувими и палми също такива, каквито бяха изработени по стените; а пред притвора отвън имаше дървен под.

26. И решетчести прозорци с палми от едната и от другата страна имаше по страните на притвора и на храмовите странични стаи, и по дървената обковка.

ГЛАВА 42.

1. И изведе ме към външния двор по северния път и ме доведе при стаите, които бяха срещу площада и срещу зданието на север,

2. до онова място, което при северните врата е дълго сто лакти, а широко петдесет лакти.

3. Срещу двайсетте лакти на вътрешния двор и срещу плочника, който е откъм външния двор, имаше трем срещу трем в три ката.

4. А пред стаите имаше ходник — десет лакти широк, а вътре — един лакът; вратите им бяха обърнати към север.

5. Горните стаи бяха по-тесни, защото тремовете отнемат от тях наспротив долните и средните стаи на зданието.

6. Стаите бяха на три ката, и такива стълбове, каквито има в дворовете, нямаше в тях; затова те са и направени по-тесни наспротив долните и средните стаи, начевайки от пода.

7. А външната стена срещу тия стаи от външния двор, която съставя предната страна на стаите, е дълга петдесет лакти;

8. защото и стаите на външния двор заемат дължина само петдесет лакти, и ето, пред храма — сто лакти.

9. А долу имаше ходник към тия стаи от източна страна, когато се дохожда към тях от външния двор.

10. По ширината на стената на двора към изток пред площада и пред зданието имаше стаи.

11. А ходникът пред тях беше също такъв, какъвто и у ония стаи, които са обърнати към север, такава съща дължина, както и у ония, и такава съща ширина; и всичките им изходи, и направата им, и вратите им бяха също такива, както и у ония.

12. Такива също врати имаше, както и в стаите, които са на юг; и за вход в тях имаше врати при самия път, който отиваше надлъж по източната стена.

13. И каза ми той: северните стаи и южните стаи, що са пред площада, са стаи свещени, в които свещениците, приближаващи се до Господа, изяждат най-свещените жертви; също там те турят най-

свещените жертви и хлебния принос, жертвата за грях и жертвата за престъпление, понеже това е свето място.

14. Когато влязат там свещениците, те не трябва да излизат от това свето място на външния двор, докле не оставят там одеждите си, с които са служили, защото те са свещени; трябва да облекат други одежди, и тогава да излизат пред народа.

15. Когато свърши той измерването на вътрешния храм, изведе ме през вратите, обърнати към изток, и почна да го измеря наоколо.

16. Той измери източната страна с мярката тръст и измери с нея всичко петстотин тръсти;

17. в северната страна със същата мярка тръст измери всичко петстотин тръсти;

18. в южната страна измери с мярката тръст също петстотин тръсти.

19. Като се обърна към западна страна, измери с мярката тръст петстотин тръсти.

20. От всички четири страни той го измери; около него имаше стена, дълга петстотин тръсти и петстотин тръсти широка, за да отдели светото място от несветото.

ГЛАВА 43.

1. И доведе ме при вратата, при ония врата, които гледат към изток.

2. И ето, славата на Бога Израилев идеше от изток, и гласът Му беше като шум от много води, и земята светна от славата Му.

3. Това видение беше същото, каквото аз видях по-преди, също такова, каквото видях, когато идвах да известя гибелта на града; тия видения бяха подобни на виденията, каквито видях при река Ховар. И аз паднах ничком.

4. И славата на Господа влезе в храма през вратата, обърнати към изток.

5. И подигна ме духът и ме въведе във вътрешния двор, и ето, славата Господня бе изпълнила целия храм.

6. И аз чух някого си, който ми говореше от храма, а оня мъж стоеше до мене,

7. и каза ми: сине човешки! това е мястото на Моя престол и мястото на стъпките на Моите нозе, дето ще живея навеки сред Израилевите синове; и домът Израилев не ще вече да оскверняват Моето свето име, ни те, ни царете им, с блудствуването си и с труповете на царете си по техните оброчища.

8. Те туряха прага си до Моя праг и спонците на вратите си до Моите спонци, тъй че една стена имаше между Мене и тях, и скверняха Моето свето име с гнусотиите си, които вършеха, и затова ги погубих в гнева Си.

9. А сега те ще отдалечат от Мене своето блудствуване и труповете на своите царе, и Аз ще живея сред тях навеки.

10. Ти, сине човешки, обади на дома Израилев за тоя храм, та да се засрамят от своите беззакония, и да му измерят мярката.

11. И ако те се засрамят от всичко това, що извършиха, покажи им вида на храма и разположението му, изходите му и входовете му, всичките му очертания и всичките му устави, всичките му образи и всичките му закони, и напиши пред очите им, та те да запазят всичките му очертания и всичките му устави и да постъпват според тях.

12. Ето закона на храма: навръх планината всичкото му пространство наоколо е Святая-святих; това е законът на храма.

13. И ето размерите на жертвеника в лакти, като се смята за лакът лакът и длан: основата лакът, ширината пак лакът, и поясът по всичките му краища една педя; и това е задната страна на жертвеника.

14. От основата, която е в земята, до долната издаднина — два лакти, а широк е той един лакът; от малката издаднина до голямата издаднина — четири лакти, а широк е един лакът.

15. Самият жертвеник е висок четири лакти; и от жертвеника се издигат нагоре четири рога.

16. Жертвеникът е дванайсет лакти дълъг и дванайсет широк; той е четириъгълен от всичките си четири страни.

17. А площадката му е четиринайсет лакти дълга и четиринайсет широка от всичките й четири страни, и около нея поясът е половина лакът, а основата й — лакът наоколо; стъпалата пък към него са от изток.

18. И каза ми той: сине човешки, тъй казва Господ Бог: ето наредбите за жертвеника в оня ден, когато бъде направен, за да се принасят върху него всесъжения и да ръсят върху него с кръв.

19. На свещениците от Левиево коляно, от племето на Садока, които се приближават до Мене, за да Ми служат, казва Господ Бог, дай юнец от чердата волове жертва за грях;

20. и вземи кръвта му, та поръси четирите му рога и четирите ъгли на площадката, и пояса наоколо, и тъй очисти го и го освети.

21. И вземи юнеца жертва за грях и го изгори на определеното място на Дома вън от светилището.

22. А на другия ден принеси жертва за грях от козето стадо козел без недостатък, и нека очистят жертвеника тъй, както (го) очистяха с юнеца.

23. Когато пък свършиш очистянето, доведи от чердата волове юнец без недостатък, и от овчето стадо — овен без недостатък;

24. и принеси ги пред лицето на Господа; и свещениците ще хвърлят върху тях сол и ще ги възнесат всесъжение Господу.

25. Седем дена принасяй жертва за грях по козел в ден; също нека принасят жертва по юнец от чердата волове и по овен от овчето стадо без недостатък.

26. Седем дена те трябва да очистват жертвеника и да го осветяват, и да пълнят ръцете си.

27. След като се свършат тия дни, в осмия ден и по-нататък, свещениците ще принасят върху жертвеника вашите всесъжения и благодарствени жертви; и Аз ще бъда милостив към вас, казва Господ Бог.

ГЛАВА 44.

1. И доведе ме назад при външните врата на светилището, обърнати към изток, и те бяха затворени.

2. И каза ми Господ: тия врата ще стоят затворени, не ще се отворят, и никой човек не ще влезе през тях, защото Господ, Бог Израилев, влезе през тях, и те ще стоят затворени.

3. Колкото за княза, той, като княз, ще седне в тях, за да яде хляб пред Господа; ще влезе през притвора на тия врата и през там ще излезе.

4. После ме поведе през северните врата пред лицето на храма, и аз видях, и ето, славата Господня изпълняше дома Господен, и паднах ничком.

5. И каза ми Господ: сине човешки! взимай присърце всичко, гледай с очите си и слушай с ушите си всичко, що ти говоря за всички наредби на Господния Дом и за всичките му закони; внимавай добре за входа на храма и за всички изходи от светилището.

6. И кажи на размирния дом Израилев: тъй казва Господ Бог: доме Израилев, престанете да вършите всички ваши гнусотии,

7. да въвеждате синове на чужденка, необрязани по сърце и необрязани по плът, за да бъдат в Моето светилище и да скверният Моя храм, да поднасяте Моя хляб, тлъстина и кръв, и да развалите Моя завет с вашите всякакви гнусотии.

8. Вие не стояхте на стража при Моите светини, а поставяхте тях за стража вместо вас при Моето светилище.

9. Тъй казва Господ Бог: никой син на чужденка, необрязан по сърце и необрязан по плът, не бива да влиза в Моето светилище, дори и оня син на чужденка, която живее сред синовете Израилеви.

10. Също и левитите, които се отдалечиха от Мене във време на Израилевото отстъпничество и, като Ме оставиха, блуждаха след идолите си, ще претърпят наказание за вината си.

11. Те ще служат в Моето светилище като стража при вратите на храма и прислужници в храма; те ще колят за людете всесъжения и други жертви и ще стоят пред тях, за да им служат.

12. Задето те им служиха пред техните идоли и бяха за дома Израилев съблазън към нечестие, Аз подигнах върху тях ръката Си, казва Господ Бог, и те ще претърпят наказание за вината си;

13. те не ще се приближават до Мене, за да свещенодействуват пред Мене и да пристъпят до всички Мои светини, до Святая-святих, но ще носят на себе си срама си и гнусотиите си, които вършиха.

14. Ще ги направя пазачи на храма за всичките му служби и за всичко, що става в него.

15. А свещениците от коляното Левиево, синове на Садока, които постоянно пазеха Моето светилище, когато Израилевите синове отстъпяха от Мене, ще се приближават до Мене, за да Ми служат, и ще предстояват пред лицето Ми, за да Ми принасят тлъстина и кръв, казва Господ Бог.

16. Те ще влизат в Моето светилище и ще се приближават до Моята трапеза, за да Ми служат и да Ми пазят стража.

17. Кога дойдат до вратите на вътрешния двор, тогава ще се облекат в ленени одежди, а вълнено не бива да има на тях, през време на службата във вратите на вътрешния двор и вътре в храма.

18. Превезите на главите им трябва да бъдат също ленени; и долното облекло на чреслата им трябва да бъде също ленено; те не трябва да се опасват с нищо, от което биха се потили.

19. А кога трябва да излязат на външния двор, на външния двор пред народа, тогава те трябва да съблекат одеждите си, с които са служили, и да ги оставят в свещените стаи и да облекат други дрехи, та със свещените одежди да се не допират до народа.

20. И главата си не бива да бръснат и не бива да отпущат коса, а непременно да стрижат главите си.

21. И вино не бива да пие никой свещеник, кога влиза във вътрешния двор.

22. Ни вдовица, ни разведена от мъж не бива да си вземат за жена, а само могат да си взимат девици из племето на дома Израилев и вдовица, овдовяла от свещеник.

23. Те трябва да учат Моя народ да отличава свещено от несвещено и да им обясняват, кое е нечисто и кое чисто.

24. В разпри те трябва да присъствуват в съда и според Моите наредби да ги съдят, и да пазят Моите закони и Моите наредби за всички Мои празници и свето да пазят Моите съботи.

25. До мъртъв човек никой не бива да се доближава, за да не стане нечист; само заради баща и майка, заради син и дъщеря, брат и сестра, която не е била женена, могат да станат те нечисти.

26. На такъв, след като се очисти, трябва да се отброят още седем дена.

27. И в оня ден, кога му бъде нужно да пристъпи до светинята във вътрешния двор, за да служи при светинята, той трябва да принесе жертва за грях, казва Господ Бог.

28. А колкото за дела им, Аз съм техен дял. И владение не им давайте в Израиля: Аз съм тяхно владение.

29. Те ще ядат от хлебния принос, от жертвата за грях и от жертвата за престъпление: и всичко заклето в Израиля тям принадлежи.

30. И първоберките от всички ваши плодове и от всеки род принос, каквито и да бъдат вашите приноси, принадлежат на свещениците; и първака на смляното ви давайте на свещеника, за да има благословия върху твоя дом.

31. Свещениците не бива да ядат никаква мърша и нищо разкъсано от звяр, било птица или добитък.

ГЛАВА 45.

1. Когато по жребие делите земята на дялове, отделете свещената част Господу — двайсет и пет хиляди тръсти надлъж и десет хиляди нашир; да бъде свето това място в целия си обем наоколо.

2. От него към светилището ще мине четириъгълник по петстотин тръсти наоколо и около него стъгда петдесет лакти.

3. От тая мяра отмери двайсет и пет хиляди тръсти надлъж и десет хиляди нашир, дето ще се намира светилището, Святая-святих.

4. Тая свещена част земя ще принадлежи на свещениците, служителите на светилището, които пристъпят да служат Господу: това ще бъде тям място за къщи и светиня за светилището.

5. Двайсет и пет хиляди тръсти надлъж и десет хиляди нашир ще принадлежи на левитите, служители на храма, като тяхно владение, дето да живеят.

6. Дайте и на града да владее пет хиляди тръсти нашир и двайсет и пет хиляди надлъж, срещу свещеното място, отредено за Господа; това трябва да принадлежи на целия дом Израилев.

7. И на княза дайте част от едната и от другата страна, както до свещеното място, отредено за Господа, тъй и до градското владение, към запад от западна страна и към изток от източна страна, надлъж равна с един от ония дялове от западния предел до източния.

8. Това е негова земя, негово владение в Израиля, та занапред Моите князе да не притесняват народа Ми, и земята да предоставят на дома Израилев според колената му.

9. Тъй казва Господ Бог: стига, Израилеви князе! оставете насилия и притеснения и вършете съд и правда; престанете да изтиквате Моя народ из владенията му, казва Господ Бог.

10. Имайте верни къпони, вярна ефа и верен бат.

11. Ефата и батът трябва да имат еднаква мяра, тъй че батът да съдържа една десета хомер, и ефата — една десета хомер; мярката им трябва да се определи според хомера.

12. В сикла трябва да има двайсет гери; а двайсет сикли, двайсет и пет сикли и петнайсет сикли ще съставят у вас мина.

13. Ето данъка, който трябва да давате на княза: една шеста част ефа от хомер пшеница и една шеста част ефа от хомер ечемик;

14. наредба за дървеното масло: от кор дървено масло една десета част от бат; десет бата ще съставят хомер; защото в хомера има десет бата;

15. една овца за стадо от двеста овци от тучното пасбище на Израиля; всичко това за хлебен принос, за всесъжение и за благодарствена жертва, за тяхно очистяне, казва Господ Бог.

16. Целият народ на страната е длъжен да прави тоя принос на княза в Израиля.

17. А като длъжност на княза ще бъдат всесъжения и хлебен принос, възлияние в празници, в новолуние и в съботи през всички тържества на дома Израилев; той ще трябва да принася жертва за грях и хлебен принос, всесъжение и благодарствена жертва, за очистяне на дома Израилев.

18. Тъй казва Господ Бог: в първия месец, на първия ден от месеца, вземи из чердата волове един юнец без недостатък и очисти светилището.

19. Нека свещеникът вземе кръв от тая жертва за грях и да поръси с нея вратните спонци на храма и на четирите ъгъла площадката на жертвеника, и вратните спонци на вътрешния двор.

20. Същото направи и в седмия ден на месеца за ония, които умишлено и от простота съгрешават, и тъй очистяйте храма.

21. В първия месец, на четиринайсетия ден от месеца, трябва да бъде у вас Пасха, седмодневен празник, когато трябва да се ядат безквасници.

22. В тоя ден князът ще принесе за себе си и за целия народ в страната един юнец жертва за грях.

23. И в тия седем дни на празника той трябва да принася Господу всесъжение всеки ден по седем юнеца и по седем овена без недостатък, и жертва за грях всеки ден — по козел от козето стадо.

24. Хлебен принос той трябва да принася по ефа на юнец и по ефа на овен, и по хин елей на ефа.

25. В седмия месец, на петнайсетия ден от месеца, в празник, през седем дена той трябва да принася същото: такава жертва за грях, такова всесъжение, и толкова хлебен принос и толкова елей.

ГЛАВА 46.

1. Тъй казва Господ Бог: вратата на вътрешния двор, обърнати към изток, трябва да бъдат затворени през шестте работни дни, а в съботния ден те трябва да бъдат отворени, също и в ден на новолуние трябва да бъдат отворени.

2. Князът ще мине през външния притвор на вратата и ще застане при спонците на тия врата; и свещениците ще извършват неговото всесъжение и неговата благодарствена жертва; и той при прага на вратата ще се поклони Господу и ще излезе, а вратата ще останат незатворени до вечерта.

3. И народът на страната ще се покланя пред Господа, при входа на вратата, в събота и новолуние.

4. Всесъжението, което князът ще принесе Господу в съботен ден, трябва да бъде шест агнета без недостатък и овен без недостатък;

5. хлебният принос ще бъде ефа на овен, а на агнета хлебен принос — колкото му ръка дава, и елей — хин на ефа.

6. В ден на новолуние той ще принася от чердата волове един юнец без недостатък, също шест агнета и овен без недостатък.

7. Хлебен принос ще принесе ефа на юнец и ефа на овен, а на агнета — колкото му ръка дава, и елей — хин на ефа.

8. И кога дохожда князът, той трябва да влиза през притвора на тия врата и по тоя същи път да излиза.

9. А кога народът на страната дохожда пред лицето на Господа в празници, влезлият за поклонение през северните врата трябва да излиза през южните врата, а влезлият през южните врата трябва да излиза през северните врата; той не бива да излиза през същите врата, през които е влязъл, а трябва да излиза през срещуположните.

10. И князът трябва да се намира сред тях; кога влизат те, влиза и той; и кога излизат те, излиза и той.

11. И в празници и в тържествени дни на хлебния принос от него трябва да има по ефа на юнец и по ефа на овен, а на агнета — колкото му ръка дава, и елей — по хин на ефа.

12. Ако пък князът, по усърдието си, поиска да принесе всесъжение или благодарствена жертва Господу, то трябва да му отворят вратата, обърнати към изток, и той ще извърши своето всесъжение и своята благодарствена жертва, както е извършил в съботния ден, и след това той ще излезе, и след като излезе, вратата ще се затворят.

13. Всеки ден принасяй Господу всесъжение едногодишно агне без недостатък; всяка сутрин го принасяй.

14. А хлебен принос притуряй към него всяка сутрин една шеста ефа и елей една трета хин, за да се разкваси брашното; такава е вечната наредба за хлебния принос Господу, завинаги.

15. Нека постоянно, всяка сутрин, принасят всесъжения агне, хлебен принос и елей.

16. Тъй казва Господ Бог: ако князът даде някому от своите синове подарък, това трябва да мине в наследство и на синовете му: това тяхно владение трябва да бъде наследствено.

17. Ако ли пък той даде от наследието си подарък някому от своите раби, туй ще му принадлежи само до годината на освобождението, и тогава ще се върне у княза. Само на неговите синове трябва да остава наследието му.

18. Но князът не може да взима от наследствения дял на народа, пъдейки людете от владенията им; само от своето владение той може да дава на децата си, та никой от Моя народ да не бъде изгонван из своето владение.

19. И доведе ме той през ходника, който е отстрани на вратите, в свещените стаи за свещениците, обърнати към север, и ето, там имаше едно място в дъното към запад.

20. И каза ми: това е мястото, дето свещениците трябва да варят жертвата за престъпление и жертвата за грях, дето трябва да пекат хлебния принос, без да го изнасят на външния двор, за освещение на народа.

21. И изведе ме на външния двор и проведе ме по четирите ъгла на двора, и ето, във всеки дворен ъгъл имаше пак двор.

22. Във всички четири дворни ъгла имаше покрити дворове, четирийсет лакти надлъж и трийсет нашир, от една мярка всички четири ъгла.

23. И около всички тия четири имаше стени, а при стените бе направено огнище наоколо.

24. И каза ми: ето готварниците, в които служителите на храма варят народните жертви.

ГЛАВА 47.

1. След това ме доведе назад при вратата на храма, и ето, изпод прага на храма тече вода към изток, защото храмът стоеше с лице към изток, и водата течеше изпод дясната страна на храма, на юг от жертвеника.

2. И изведе ме през северните врата, и отвън ме заведе към външните врата, по пътя, обърнат към изток; и ето, вода тече от дясната страна.

3. Когато оня мъж отиде към изток, държеше в ръката си връв; той отмери хиляда лакти и преведе ме през водата; водата беше до глезени.

4. И отмери още хиляда и ме преведе през водата; водата беше до колене. И отмери още хиляда и ме преведе; водата беше до пояс.

5. И отмери още хиляда, и вече там имаше такъв поток, през който аз не можех да мина, понеже водата беше толкова висока, че трябваше да плувам, а не можеше да се гази тоя поток.

6. И каза ми: видя ли, сине човешки? и поведе ме назад към брега на тоя поток.

7. И когато се върнах назад, ето, на бреговете на потока от едната страна и от другата имаше много дървета.

8. И каза ми: тая вода тече към източната част на страната, ще слезе в равнината и ще се влее в морето; и водите му ще станат здрави.

9. И всяко живеещо същество, що пълзи там, дето ще се вливат две струи, ще бъде здраво; и риби ще има твърде много, защото ще се влее там тая вода, и водите в морето ще станат здрави, и където се влее тоя поток, там всичко ще бъде живо.

10. И до него ще стоят рибари от Ен-Гади до Еглаим, ще хвърлят мрежи. Риба ще има всякаква и, както в голямото море, ще има твърде много риба.

11. Блатата му и локвите му, които не станат здрави, ще бъдат оставени за сол.

12. По бреговете край потока от едната страна и от другата ще растат всякакви дървета, които дават храна; листата им не ще увяхват,

и плодовете по тях не ще се привършват; всеки месец ще узряват нови, защото водата за тях тече из светилището; плодовете им ще се употребяват за храна, а листата — за лек.

13. Тъй казва Господ Бог: ето разпредялбата, според която вие трябва да разделите земята в наследство между дванайсетте Израилеви колена: на Иосифа два дяла.

14. И наследете я, както единият, тъй и другият; понеже Аз, като подигах ръката Си, клех се да я дам на отците ви, и тая земя ще бъде ваше наследие.

15. И ето пределът на страната: откъм север, начевайки от голямото море, през Хетлон, по пътя за в Цедад,

16. Емат, Берот, Сивраим, който се намира между Дамаската и Ематската област, Хацар-Тихон, що е на Авранската граница.

17. И ще бъде границата от морето до Хацар-Енон, граница с Дамаск, и по-нататък на север областта Емат; това е северният край.

18. Чертата на източния край прокарайте между Авран и Дамаск, между Галаад и земята Израилска, по Иордан, от северния край до източното море; това е източният край.

19. А южният край откъм юг от Тамара до водите на Разпря при Кадис, и по течението на потока до голямото море; това е южният край към юг.

20. Западният пък предел ще бъде великото море, от южната граница до мястото срещу Емат; това е западният край.

21. И разделете си тая земя на дялове според Израилевите колена.

22. И разделете я по жребие за наследство на себе си и на другоземците, които живеят у вас, които са родили у вас деца; и те между Израилевите синове трябва да се считат наравно с туземците, и те с вас ще вземат дял между Израилевите колена.

23. В което коляно живее другоземец, в него му и дайте неговото наследие, казва Господ Бог.

ГЛАВА 48.

1. Ето имената на колената. На северния край по пътя от Хетлон, който води за Емат, Хацар-Енон, от северната граница на Дамаск по пътя за Емат: всичко това от изток до морето един дял за Дана.

2. До границата на Дана, от източния край до западния, това е един дял за Асира.

3. До границата на Асира, от източния край до западния, това е един дял за Нефталима.

4. До границата на Нефталима, от източния край до западния, това е един дял за Манасия.

5. До границата на Манасия, от източния край до западния, това е един дял за Ефрема.

6. До границата на Ефрема, от източния край до западния, това е един дял за Рувима.

7. До границата на Рувима, от източния край до западния, това е един дял за Иуда.

8. А до границата на Иуда, от източния край до западния, е свещеният дял, широк двайсет и пет хиляди тръсти, а дълъг колкото другите дялове, от източния край до западния; сред него ще бъде светилището.

9. Делът, който ще посветите Господу, ще бъде дълъг двайсет и пет хиляди тръсти, а широк десет хиляди.

10. И тоя свещен дял трябва да принадлежи на свещениците, откъм север дълъг двайсет и пет хиляди тръсти, и откъм морето широк десет хиляди, и откъм изток широк десет хиляди, а откъм юг дълъг двайсет и пет хиляди, и сред него ще бъде светилището Господне.

11. Това посветете на свещениците от синовете на Садока, които Ми стояха на стража, когато отстъпваха Израилевите синове, те не отстъпиха от Мене, както отстъпиха другите левити.

12. Тям ще принадлежи тая част земя от свещения дял, светиня над светините, в предела на левитите.

13. И левитите ще получат също в свещенический предел двайсет и пет хиляди тръсти надлъж и десет хиляди нашир; всичката

дължина — двайсет и пет хиляди, а ширина десет хиляди тръсти.

14. И от тая част те не могат ни да продадат, ни да заменят; и първоберките от земята не могат да преминават у други, защото това е Господня светиня.

15. А останалите пет хиляди тръсти нашир с двайсет и пет хиляди надлъж се отреждат за обща употреба на града, за заселване и за околини; градът ще бъде в средата.

16. И ето размерите му: северната страна — четири хиляди и петстотин тръсти, и южната страна четири хиляди и петстотин, източната страна четири хиляди и петстотин и западната страна четири хиляди и петстотин.

17. А околините на града откъм север ще бъдат двеста и петдесет тръсти, откъм изток двеста и петдесет, откъм юг двеста и петдесет и откъм запад двеста и петдесет.

18. А което остава от дължината срещу свещения дял — десет хиляди към изток и десет хиляди към запад срещу свещения дял, произведенията от тая земя трябва да служат за прехрана на работниците в града.

19. В града пък могат да работят работници от всички Израилеви колена.

20. Целия отделе’н дял от двайсет и пет хиляди тръсти надлъж и двайсет и пет хиляди нашир, четириъгълен, отделете за свещен дял, като включите владенията на града;

21. а останалото за княза. Както откъм свещения дял, тъй и откъм владенията на града, срещу двайсет и петте хиляди тръсти до източната граница на дела, и на запад срещу двайсет и петте хиляди на западната граница съразмерно с тия дялове, е делът на княза, тъй че свещеният дял и светилището ще бъдат в средата му.

22. И онова, що остава от левитските владения и от владенията на града в междината, принадлежи също на княза; междината между границата на Иуда и между границата на Вениамина ще принадлежи на княза.

23. Останалото пък от колената, от източния край до западния — един дял за Вениамина.

24. До границите на Вениамина, от източния край до западния — един дял за Симеона.

25. До границите на Симеона, от източния край до западния — един дял за Исахара.

26. До границите на Исахара, от източния край до западния — един дял за Завулона.

27. До границите на Завулона, от източния край до западния — един дял за Гада.

28. А до границите на Гада на южната страна върви южният предел от Тамара до водите на Разпря при Кадис, надлъж потока до голямото море.

29. Ето земята, която по жребие ще разделите между Израилевите колена, и ето дяловете им, казва Господ Бог.

30. И ето изходите на града: откъм северна страна — четири хиляди и петстотин мерки,

31. и портите на града се наричат с имената на Израилевите колена; към север три порти: едни порти Рувимови, едни порти Иудини, едни порти Левиеви.

32. И откъм източната страна — четири хиляди и петстотин мерки, и три порти: едни порти Иосифови, едни порти Вениаминови, едни порти Данови;

33. и откъм южната страна — четири хиляди и петстотин мерки, и три порти: едни порти Симеонови, едни порти Исахарови, едни порти Завулонови.

34. Откъм морето — четири хиляди и петстотин мерки; тука също три порти: едни порти Гадови, едни порти Асирови, едни порти Нефталимови.

35. Всичко наоколо — осемнайсет хиляди. А от онзи ден името на града ще бъде: Господ е там.

КНИГА НА ПРОРОК ДАНИИЛА

ГЛАВА 1.

1. В третата година от царуването на иудейския цар Иоакима дигна се вавилонският цар Навуходоносор против Иерусалим и го обсади.

2. И предаде Господ в ръката му иудейския цар Иоакима и част от съдовете на Дома Божий, и той ги изпрати в земя Сенаар, в дома на своя бог, и внесе тия съдове в съкровищницата на своя бог.

3. И каза царят на Асфеназа, началник на скопците му, да доведе от синовете Израилеви, от царски и княжески род,

4. момци, които нямат никакъв телесен недостатък, хубавци наглед и способни за всякаква наука, разбиращи науки и разумни и сръчни да служат в царските палати, и да ги научи на халдейски книги и език.

5. И отреди им царят всекидневна храна от царската трапеза и вино, което сам пиеше, и заповяда да ги възпитават три години, след изтичане на които те трябваше да застанат пред царя.

6. Между тях бяха от Иудините синове Даниил, Анания, Мисаил и Азария.

7. Тогава началникът на скопците ги преименува: Даниила нарече Валтасар, Анания — Седрах, Мисаила — Мисах и Азария — Авденаго’.

8. Даниил тури на сърце си да се не осквернява с ястията от царската трапеза и от виното, що пиеше царят, и затова измоли от началника на скопците да го не принуждава да се осквернява.

9. Бог даде на Даниила милост и благосклонност у началника на скопците;

10. и началникът на скопците каза на Даниила: „боя се от господаря си, царя, който сам ви отреди храна и питие: ако той види лицата ви по-мършави, отколкото у момците, ваши връстници, вие ще турите главата ми в опасност пред царя“.

11. Тогава Даниил рече на Амелсара, когото началникът на скопците бе поставил при Даниила, Анания, Мисаила и Азария:

12. „направи опит над рабите си: нека десет дни ни дават овошки за храна и вода за питие;

13. и после нека се явят пред тебе нашите лица и лицата на ония момци, които се хранят от царската храна, и след това постъпвай с рабите си, според както видиш“.

14. Той ги послуша в това и направи опит с тях десет дена.

15. Подир десетте дена лицата им се показаха по-хубави, и по тяло бяха по-пълни от всички ония момци, които се хранеха с царски ястия.

16. Тогава Амелсар взимаше тяхното ястие и виното за пиене и даваше им овошки.

17. И дарува Бог на четиримата тия момци знание и разбиране всяка книга и мъдрост, а на Даниила дарува още да разбира и всякакви видения и сънища.

18. След свършека на дните, когато царят бе заповядал да ги представят, началникът на скопците ги представи на Навуходоносора.

19. Царят говори с тях, и от всички момци не се намери нито един като Даниила, Анания, Мисаила и Азария, и почнаха те да служат пред царя.

20. И във всичко, за което се искаше мъдрост и разбиране, за каквото и да ги питаше царят, намираше ги десеторно по-високо от всички тайноведци и влъхви, каквито имаше в цялото му царство.

21. И остана там Даниил до първата година на цар Кира.

ГЛАВА 2.

1. На втората година от царуването си Навуходоносор сънува сън, от който духът му се смути, и сънят побягна от него.

2. И заповяда царят да свикат тайноведци и гледачи, магьосници и халдейци, за да му разтълкуват съня. Те дойдоха и застанаха пред царя.

3. И рече им царят: „сънувах сън, и духът ми се вълнува; желая да зная тоя сън“.

4. Тогава халдейците казаха на царя по арамейски: „царю! да си жив довеки! кажи на рабите си съня, и ние ще обясним, какво значи“.

5. Отговори царят и рече на халдейците: „сънят избяга от мене; ако ми не кажете съня, и какво той значи, ще бъдете насечени на късове, и къщите ви ще се обърнат на развалини;

6. ако пък ми разкажете съня, и какво той значи, ще получите от мене дарове, награда и голяма почест; и тъй, кажете ми съня, и какво той значи“.

7. Те повторно отговориха и рекоха: „нека царят каже на рабите си съня, и ние ще обясним, какво значи той“.

8. Отговори царят и рече: „добре зная, че вие искате да спечелите време, защото виждате, че сънят избяга от мене.

9. Понеже не явявате съня ми, вие имате някой умисъл: готвите се да ми кажете лъжа и измама, докле мине време; и тъй, разкажете ми съня, и тогава ще позная, че вие можете ми обясни, и какво той значи“.

10. Халдейците отговориха на царя и казаха: „на земята няма човек, който да може открн на царя това дело, и затова ни един цар, велик и силен, не е поисквал подобно нещо от никой тайноведец, гледач и халдеец;

11. делото, което изисква царят, е толкоз трудно, че никой друг не може го открн на царя, освен боговете, които не живеят със смъртните“.

12. Царят разсвирепя и силно се ядоса на това и заповяда да изтребят всички мъдреци вавилонски.

13. Когато излезе тая повеля да убиват мъдреците, потърсиха Даниила и другарите му, за да ги умъртвят.

14. Тогава Даниил се обърна с предпазливост и мъдрост към Ариоха, началник на царските телопазители, който беше излязъл да убива вавилонските мъдреци,

15. и попита Ариоха, който беше силен при царя: „защо такава страшна повеля от царя?“ Тогава Ариох разказа на Даниила цялата работа.

16. И Даниил влезе и измоли от царя да му даде време, за да представи на царя тълкуването на съня.

17. Даниил отиде у дома си и разказа работата на другарите си Анания, Мисаила и Азария,

18. за да просят милост от Бога Небесни за тази тайна, та Даниил и другарите му да не загинат с другите мъдреци вавилонски.

19. И тогава тайната биде открита на Даниила в нощно видение, и Даниил благослови Бога Небесни.

20. И рече Даниил: „да бъде благословено името на Господа отвека и довека, защото у Него има мъдрост и сила;

21. Той променя времена и години, сваля царе и поставя царе, дава мъдрост на мъдри и знание на разумни;

22. Той открива, що е дълбоко и съкровено, знае, що е в мрака, и светлината живее с Него.

23. Славя Те и величая, Боже на отците ми, задето ми дарува мъдрост и сила и ми откри онова, за което Те молихме; защото Ти ни откри делото на царя“.

24. Подир това Даниил отиде при Ариоха, комуто царят бе заповядал да умъртви мъдреците вавилонски, влезе и му каза: „не убивай мъдреците вавилонски; заведи ме при царя, и аз ще му открия, що значи сънят“.

25. Тогава Ариох незабавно заведе Даниила при царя и му каза: „намерих между пленените синове на Иуда човек, който може да открие на царя, що значи сънят“.

26. Царят рече на Даниила, който бе наречен Валтасар: „можеш ли ми каза съня, който видях, и какво значи той?“

27. Даниил отговори на царя и рече: „тайната, за която царят пита, не могат открi на царя ни мъдреци, ни магьосници, ни тайноведци, ни гледачи.

28. Но на небесата има Бог, Който открива тайни; и Той откри на цар Навуходоносора, какво ще бъде в последните дни. Сънят ти и онова, що е видяла главата ти на твоето легло, беше това:

29. ти, царю, на леглото си мислеше, какво ли ще бъде след това, и Оня, Който открива тайни, ти показа какво ще бъде.

30. Но мене тая тайна биде открита, не за да бъда по-мъдър от всички живи, а за да бъде на царя открит смисълът, и за да узнаеш помислите на сърцето си.

31. Твоето видение, царю, беше такова: ето, някакъв си голям истукан; огромен беше този истукан, той стоеше в извънреден блясък пред тебе, и видът му беше страшен.

32. Главата на този истукан беше от чисто злато, гърдите му и ръцете му — от сребро, коремът и бедрата му — медни,

33. пищелите му железни, нозете му част железни, част глинени.

34. Ти го гледаше, докле се камък откъсна от планината, без да го е ръка съборила, удари в истукана, в неговите железни и глинени нозе, и ги разби.

35. Тогава всичко заедно се раздроби: желязо, глина, мед, сребро и злато станаха като прах на лятно гумно; вятърът ги отнесе, и диря от тях не остана; а камъкът, който разби истукана, стана голяма планина и изпълни цяла земя.

36. Ето сънят! Ще кажем пред царя, и какво той значи.

37. Ти, царю, цар на царете, комуто Бог Небесний дарува’ царство, власт, сила и слава,

38. и в ръцете ти даде всички синове човешки, дето и да живеят, всички зверове земни и птици небесни и те постави господар над всички тях, — ти си тая златна глава!

39. После тебе ще се дигне друго царство, по-долно от твоето, и още трето царство, медно, което ще владее над цяла земя.

40. А четвъртото царство ще бъде яко като желязо; защото, както желязото троши и дроби всичко, тъй и то, като всесъкрушаващо желязо, ще дроби и съкрушава.

41. А дето си видял нозете и пръстите на нозете, направени част от грънчарска глина, и част от желязо, то ще е царство разделено, и в него ще остане нещо от якостта на желязото, понеже ти си видял желязо, смесено с грънчарска глина.

42. И както пръстите на нозете бяха част от желязо, а част от глина, тъй и царството ще бъде отчаст яко, отчаст крехко.

43. А дето си видял желязо, смесено с грънчарска глина, това значи, че те ще се смесят чрез човешкото семе, но не ще се слеят едно с друго, както желязо се не смесва с глина.

44. И в дните на ония царства Бог Небесний ще въздигне царство, което вовеки не ще се разруши, и това царство няма да бъде предадено на друг народ; то ще съкруши и разруши всички царства, а само’ ще стои вечно,

45. понеже ти видя, че камъкът биде откъснат от планината не с ръце и раздроби желязо, мед, глина, сребро и злато. Великият Бог даде на царя да знае, какво ще бъде след това. И верен е тоя сън, и точно е неговото изтълкуване!“

46. Тогава цар Навуходоносор падна ничком и се поклони на Даниила и заповяда да му донесат дарове и благовонни кадива;

47. и каза царят на Даниила: „наистина, вашият Бог е Бог на боговете и Господар на царете, Който открива тайни, щом ти можа да откриеш тази тайна!“

48. Тогава царят въздигна Даниила, даде му много големи подаръци и го постави над цялата област Вавилонска и главен началник над всички мъдреци вавилонски.

49. Но Даниил помоли царя, и той постави Седраха, Мисаха и Авденаго’ над делата на страната Вавилонска, а Даниил остана при двора царски.

ГЛАВА 3.

1. Цар Навуходоносор направи златен истукан, висок шейсет лакти, широк шест лакти, и постави го на поле Деир, в областта Вавилонска;

2. и проводи цар Навуходоносор да съберат сатрапи, наместници, воеводи, върховни съдии, ковчежници, законоведци, съдници и всички областни управители, да дойдат на тържественото откриване истукана, който бе поставил цар Навуходоносор.

3. И събраха се сатрапи, наместници, военачалници, върховни съдии, ковчежници, законоведци, съдници и всички областни управители за откриване на истукана, който цар Навуходоносор бе поставил, и застанаха пред истукана, що бе въздигнал Навуходоносор.

4. Тогава глашатай високо се провикна: „обажда ви се вам, народи, племена и езици:

5. щом чуете звук от тръба, пищялка, цитра, цафара, гусла и симфония, и всякакви свирала, паднете и се поклонете на златния истукан, който постави цар Навуходоносор;

6. а който не падне и не се поклони, веднага ще бъде хвърлен в горяща огнена пещ“.

7. Затова, кога всички народи чуха звук от тръба, пищялка, цитра, цафара, гусла и всякакви свирала, паднаха всички народи, племена и езици и се поклониха на златния истукан, който цар Навуходоносор бе поставил.

8. В това също време дойдоха някои от халдейците и наклеветиха иудеите.

9. Те казаха на цар Навуходоносора: „царю, да си жив довека!

10. Ти, царю, даде заповед, всеки човек, щом чуе глас от тръба, пищялка, цитра, цафара, гусла, симфония и всякакви свирала, да падне и се поклони на златния истукан;

11. а който не падне и не се поклони, той трябва да бъде хвърлен в горяща огнена пещ.

12. Има иудейски мъже, които си поставил над делата в страната Вавилонска, Седрах, Мисах и Авденаго’; тия мъже не се покоряват на

твоята заповед, царю, на твоите богове не служат и на златния истукан, който ти си поставил, не се покланят“.

13. Тогава Навуходоносор в гняв и ярост заповяда да доведат Седраха, Мисаха и Авденаго’; и доведоха тия мъже при царя.

14. Навуходоносор им каза: „с умисъл ли вие, Седрахме, Мисахе и Авденаго’ не служите на моите богове, и на златния истукан, който поставих, не се покланяте?

15. Отсега, ако сте готови, щом чуете звук от тръба, пищялка, цитра, цафара, гусла, симфония и всякакви свирала, паднете и се поклонете на истукана, който направих; ако ли не се поклоните, веднага ще бъдете хвърлени в горяща огнена пещ, и тогава кой Бог ще ви избави от ръката ми?“

16. Отговориха Седрах, Мисах и Авденаго’ и казаха на цар Навуходоносора: „няма нужда да ти отговаряме на това.

17. Нашият Бог, Комуто ние служим, е силен да ни спаси от горящата огнена пещ, и от твоята ръка, царю, ще ни избави.

18. Ако ли и това не бъде, нека ти е известно, царю, че няма да служим на твоите богове, и на златния истукан, що си поставил, няма да се поклоним“.

19. Тогава Навуходоносор се изпълни с ярост, и видът на лицето му се измени против Седраха, Мисаха и Авденаго’, и той заповяда да опалят пещ седем пъти по-силно, отколкото обикновено я опалваха;

20. и заповяда на най-силните от войската си мъже да вържат Седраха, Мисаха и Авденаго’ и да ги хвърлят в горящата огнена пещ.

21. Тогава тия мъже бяха вързани с долните си и горните дрехи, с превръзки на глава и с другите си дрехи и бидоха хвърлени в горящата огнена пещ.

22. И понеже заповедта царева беше строга, и пещта опалена извънредно много, пламъкът от огъня умъртви людете, които хвърлиха Седраха, Мисаха и Авденаго’.

23. А тримата тия мъже — Седрах, Мисах и Авденаго’ — паднаха в горящата огнена пещ вързани.

24. (И ходеха сред пламъка, възпявайки Бога и благославяйки Господа.[1]

25. Тогава Азария стана и взе да се моли и, като отвори устата си сред огъня, възгласи:

26. „благословен си, Господи, Боже на отците ни, хвално и прославено да е името Ти вовеки.

27. Защото Ти си праведен във всичко, що направи с нас, и Твоите всички дела са истински, Твоите пътища — прави и Твоите всички съдби — истински.

28. Ти извърши истински съд във всичко, що напрати против нас и против Иерусалим, светия град на отците ни, защото по истина и по съд Ти напрати всичко това против нас за нашите грехове.

29. Защото ние съгрешихме и постъпихме беззаконно, като отстъпихме от Тебе, и във всичко съгрешихме;

30. Твоите заповеди не слушахме и не ги пазихме и не постъпвахме, както ни бе заповядал, за да ни бъде добре.

31. И всичко, що ни Ти напрати, и всичко, що стори с нас, стори по истински съд, —

32. и ни предаде в ръцете на беззаконни врагове, на най-омразни отстъпници и на неправосъден и най-зъл цар по цяла земя.

33. И сега не можем да отворим устата си; ние станахме за срам и похула на Твоите раби и на ония, които Те почитат.

34. Но не ни предавай завинаги заради Твоето име и не разрушавай завета Си.

35. Не отнимай от нас милостта Си заради Авраама, Твоя възлюбен, заради Исаака, Твоя раб, и Израиля, светия Твой,

36. на които си казал, че ще умножиш семето им като звездите небесни и като пясъка на брега морски.

37. Намалени сме, Господи, повече от всички народи и сме унижени сега по цяла земя за нашите грехове,

38. и нямаме сега ни княз, ни пророк, ни вожд, ни всесъжение, ни жертви, ни приноси, ни тамян, нито място, да Ти принесем жертва и да намерим Твоята милост.

39. Но със съкрушено сърце и със смирен дух нека бъдем приети.

40. Както при всесъжение на овни и юнци, както при хиляди тлъсти агнета, тъй да Ти бъде благоугодна жертвата ни днес пред Тебе; защото няма срам за ония, които се Тебе уповават.

41. И сега ние Те следваме от все сърце и Ти се боим и търсим Твоето лице.

42. Не ни посрамяй, но стори с нас по Твоето снизхождение и по голямата Си милост;

43. избави ни чрез силата на чудесата Си и дай слава на името Си, Господи,

44. та да се посрамят всички, които вършат зло на Твоите раби, да се посрамят с цялата си мощ, и силата им да се съкруши,

45. за да познаят, че Ти, Господ Бог, си един и славен по цяла вселена.“

46. А в това време царските слуги, които ги бяха хвърлили, не преставаха да разпалят пещта с нефт, смола, кълчища и храсти,

47. и дигаше се пламък над пещта четирийсет и девет лакти

48. и откъсваше се и изгаряше ония от халдейците, които достигаше около пещта.

49. Но Ангел Господен слезе в пещта заедно с Азария и ония, които бяха с него,

50. и изхвърли огнения пламък из пещта и направи тъй, че сред пещта се яви като че шумлив влажен вятър, и огънят никак не се допираше до тях и не ги повреди, нито ги смути.

51. Тогава тия тримата сякаш с едни уста взеха да пеят в пещта, да благославят и прославят Бога:

52. „благословен си Ти, Господи, Боже на отците ни, и хвален и прославен вовеки, и благословено е името на Твоята слава, име свето и прехвално и прославено вовеки.

53. Благословен си Ти в храма на светата Твоя слава, прехвален си и прославен вовеки.

54. Благословен си Ти, Който видиш бездната, Който седиш над Херувими, и си прехвален и прославен вовеки.

55. Благословен си Ти върху престола на славата на Твоето царство, прехвален си и прославен вовеки.

56. Благословен си Ти върху твърдта небесна, прехвален си и прославен вовеки.

57. Всички дела Господни, благословете Господа, пейте и Го прославяйте вовеки.

58. Ангели Господни, благословете Господа, пейте и Го прославяйте вовеки.

59. Благословете, небеса, Господа, пейте и Го прославяйте вовеки.

60. Благословете Господа, всички води, които сте по-високо от небесата, пейте и Го прославяйте вовеки.

61. Благословете Господа, всички сили Господни, пейте и Го прославяйте вовеки.

62. Благословете Господа, слънце и луно, пейте и Го прославяйте вовеки.

63. Благословете Господа, звезди небесни, пейте и Го прославяйте вовеки.

64. Благословете Господа, всички дъждове и роси, пейте и Го прославяйте вовеки.

65. Благословете Господа, всички ветрове, пейте и Го прославяйте вовеки.

66. Благословете Господа, огън и жар, пейте и Го прославяйте вовеки.

67. Благословете Господа, студ и пек, пейте и Го прославяйте вовеки.

68. Благословете Господа, роса и скреж, пейте и Го прославяйте вовеки.

69. Благословете Господа, нощи и дни, пейте и Го прославяйте вовеки.

70. Благословете Господа, светлина и тъмнина, пейте и Го прославяйте вовеки.

71. Благословете Господа, лед и мраз, пейте и Го прославяйте вовеки.

72. Благословете Господа, скреж и сняг, пейте и Го прославяйте вовеки.

73. Благословете Господа, мълнии и облаци, пейте и Го прославяйте вовеки.

74. Да благослови Господа земята, да пее и да Го прославя вовеки.

75. Благословете Господа, планини и хълмове, пейте и Го прославяйте вовеки.

76. Благословете Господа, всички израстъци по земята, пейте и Го прославяйте вовеки.

77. Благословете Господа, извори, пейте и Го прославяйте вовеки.

78. Благословете Господа, моря и реки, пейте и Го прославяйте вовеки.

79. Благословете Господа, китове и всичко, що се движи във водите, пейте и Го прославяйте вовеки.

80. Благословете Господа, всички птици небесни, пейте и Го прославяйте вовеки.

81. Благословете Господа, зверове и всички добитъци, пейте и Го прославяйте вовеки.

82. Благословете Господа, синове човешки, пейте и Го прославяйте вовеки.

83. Благослови, Израилю, Господа, пей и Го прославяй вовеки.

84. Благословете Господа, свещеници Господни, пейте и Го прославяйте вовеки.

85. Благословете Господа, раби Господни, пейте и Го прославяйте вовеки.

86. Благословете Господа, духове и души на праведните, пейте и Го прославяйте вовеки.

87. Благословете Господа, праведни и смирени по сърце, пейте и Го прославяйте вовеки.

88. Благословете Господа, Анание, Азарие и Мисаиле, пейте и Го прославяйте вовеки, защото Той ни извлече из ада и ни спаси от ръката на смъртта, избави ни изсред пещта на горящия пламък, избави ни изсред огъня.

89. Славете Господа, защото Той е благ, защото милостта Му е вовеки.

90. Благословете Бога на боговете, всички, които почитате Господа, пейте и славете, защото милостта Му е вовеки“.)

91. Цар Навуходоносор (като чу, че те пеят) биде смаян, стана бързо и каза на велможите си: „нали трима души вързани хвърлихме в огъня?“ Те отговориха на царя: „наистина тъй, царю!“

92. На това той рече: „ето, аз виждам четирима души, невързани да ходят сред огъня, и нищо им няма; и видът на четвъртия е подобен на сина Божий“.

93. Тогава Навуходоносор се приближи до устата на разпалената с огън пещ и рече: „Седрахе, Мисахе и Авденаго’, раби на Всевишния Бог, излезте и дойдете!“ Тогава Седрах, Мисах и Авденаго’ излязоха изсред огъня.

94. И като се събраха сатрапи, наместници, военачалници и съветници цареви, видяха, че върху телата на тия мъже огънят не е

имал сила, дори космите на главата не бяха опърлени, и дрехите им не бяха изменени, и дори миризма от изгорено нямаше от тях.

95. Тогава Навуходоносор рече: „благословен Бог Седрахов, Мисахов и Авденагов, Който проводи Своя Ангел и избави рабите Си, които се Нему надяваха и не послушаха царската повеля и предадоха телата си (на огън), за да не служат и да се не покланят на друг бог, освен на своя Бог!

96. И от мене се дава повеля; който от всеки народ, племе и език изговори хула против Бога Седрахов, Мисахов и Авденагов, да бъде насечен на късове, и къщата му да се обърне на развалини, защото няма друг бог, който да може така да избавя“.

97. Тогава царят въздигна Седраха, Мисаха и Авденаго’ в страната Вавилонска (възвеличи ги и ги удостои с началство над другите иудеи в царството си).

98. Цар Навуходоносор към всички народи, племена и езици, които живеят по цяла земя: мирът да ви се умножи!

99. Угодно ми е да ви обадя личбите и чудесата, които Всевишният Бог извърши над мене.

100. Колко велики са личбите Му, и колко мощни чудесата Му! Царството Му е царство вечно, и владичеството Му — из рода в род.

---

[1] Стиховете от 24 до 91 са взети от гръцки, понеже ги няма в еврейския текст. ↑

ГЛАВА 4.

1. Аз Навуходоносор бях спокоен в дома си и добрувах в чертозите си.

2. Но видях сън, който ме уплаши, и размишленията върху леглото ми и виденията на главата ми ме смутиха.

3. И дадох повеля да доведат при мене всички мъдреци вавилонски, за да ми кажат, какво значи сънят.

4. Тогава дойдоха тайноведци, магьосници, халдейци и гледачи, и аз им разказах съня, но те не можаха да ми обяснят, какво значи.

5. Най-после влезе при мене Даниил, чието име беше Валтасар — по името на моя бог, и в когото е Духът на Бога Светий; нему разказах съня.

6. Валтасаре, глава на мъдреците! зная, че в тебе е Духът на Бога Светий, и никаква тайна не те затруднява; обясни ми видението на моя сън, що видях, и какво значи.

7. А виденията на главата ми върху леглото ми бяха такива: видях — ето, сред земята дърво твърде високо.

8. Голямо беше това дърво и яко, и височината му достигаше до небето, и видеше се то до краищата на цяла земя.

9. Листата му — прекрасни, и плодове по него — много, и храна на него — за всички; под него намираха сянка зверовете полски, и в клоните му виеха гнезда птиците небесни, и от него се хранеше всяка плът.

10. И видях във виденията на главата ми върху леглото ми, и ето, от небесата слезе Будният и Светият.

11. Като извика високо, Той каза: „отсечете това дърво, окастрете клоните му, отърсете листата от него и разхвърлете плодовете му; нека избягат зверовете изпод него и птиците от клоните му;

12. но главния му корен оставете в земята, и нека той във вериги железни и медни сред полската трева да се напоява с небесна роса, и с животните нека бъде делът му в земната трева.

13. Сърцето човешко ще му се отнеме и ще му се даде сърце зверско, и ще преминат над него седем времена.

14. По повеля на Будните е това определено, и по присъда от Светиите е отредено, да знаят живите, че Всевишният владичествува над човешкото царство и го дава, комуто си иска, и поставя над него унизения между людете“.

15. Такъв сън видях аз, цар Навуходоносор; а ти, Валтасаре, кажи, какво значи сънят, понеже никой от мъдреците в моето царство не можа да обясни, какво значи той, а ти можеш, защото в тебе е Духът на Светия Бог.

16. Тогава Даниил, чието име е Валтасар, остана слисан около час, и мислите му го смущаваха. Царят заговори и каза: „Валтасаре! да те не смущава тоя сън и значението му“. Валтасар отговори и рече: „господарю мой! тоя сън нека бъде за твоите ненавистници, и значението му — за твоите врагове!

17. Дървото, което си видял, което било голямо и яко, с височината си достигнало до небесата и се виждало по цяла земя,

18. на което имало листа прекрасни и много плодове и прехрана за всички, под което живеели полски зверове и в чиито клони виели гнезда птиците небесни,

19. това си ти, царю, който си се възвеличил и укрепил, и величието ти е порасло и е достигнало до небесата и властта ти — до краищата земни.

20. А дето царят е видял Будния и Светия, Който слизал от небесата и казал: отсечете дървото и го унищожете, само главния му корен оставете в земята, и той във вериги железни и медни сред полската трева да се оросява с небесна роса, и делът му нека бъде с полските зверове, докле не преминат над него седем времена, —

21. ето какво значи това, царю, и ето решението на Всевишния, което ще постигне моя господар — царя:

22. тебе ще те отлъчат от людете, и ти ще живееш с полските зверове, с трева ще те хранят като вол, с небесна роса ще бъдеш напояван, и седем времена ще преминат над тебе, докле познаеш, че Всевишният владичествува над човешкото царство и дава го, комуто си иска.

23. А дето е заповядано да се остави главният корен на дървото, това значи, че твоето царство ще остане при тебе, кога познаеш небесната власт.

24. Затова, царю, нека ти бъде благоугоден моят съвет: изкупи греховете си с правда, и беззаконията си — с милосърдие към бедните; ето с какво може се продължи твоят мир“.

25. Всичко това се сбъдна с цар Навуходоносора.

26. Като минаха дванайсет месеци, разхождайки се по царските дворци във Вавилон,

27. царят каза: „не е ли това величественият Вавилон, който съградих за дом на царството със силата на моята мощ и за слава на моето величие!“

28. Тая дума беше още на царя в устата, и от небето биде глас: „тебе думат, царю Навуходоносоре: царството побягна от тебе!

29. И ще те отлъчат от людете, и ще живееш с полските зверове; с трева ще те хранят като вол, и седем времена ще преминат над тебе, докле познаеш, че Всевишният владее над човешкото царство и го дава, комуто си иска!“

30. Веднага се изпълни тая дума над Навуходоносора, и той биде отлъчен от людете, ядеше трева като вол, и тялото му се напояваше с небесна роса, тъй че космите му пораснаха като у лъв, и ноктите му бяха като на птица.

31. След свършване на ония дни аз, Навуходоносор, дигнах очи към небето, и разумът ми се възвърна в мене; и благослових Всевишния, възхвалих и прославих вечно Живеещия, Чието владичество е владичество вечно, и Чието царство е из рода в род.

32. И всички живеещи на земята нищо не значат; Той действува по Свое щение както в небесното воинство, тъй и между живеещите на земята, и няма никой, който би могъл да се противи на ръката Му и да Му каже: какво стори Ти?

33. В това време разумът ми се възвърна в мене, и към славата на моето царство ми се възвърна величавост и предишният вид; тогава ме подириха съветниците ми и велможите ми, и аз бях възстановен на царството си, и величието ми още повече се възвиси.

34. Сега аз, Навуходоносор, славя, превъзнасям и величая Царя Небесни, Чиито всички дела са истински и пътищата Му праведни, и Който е силен да смири ония, които ходят гордо.

ГЛАВА 5.

1. Цар Валтасар даде голям пир на хиляда свои велможи и пред очите на хилядата пи вино.

2. Като вкуси от виното, Валтасар заповяда да донесат златните и сребърните съдове, които Навуходоносор, баща му, бе изнесъл из Иерусалимския храм, за да пият от тях царят, велможите му, жените му и наложниците му.

3. Тогава донесоха златните съдове, които бяха взети из светилището на Дома Божий в Иерусалим; и пиеха от тях царят и велможите му, жените му и наложниците му, —

4. пиеха вино, и славеха боговете златни и сребърни, медни и железни, дървени и каменни.

5. В този същи час пододоха се пръсти от човешка ръка и пишеха срещу светилника върху мазилката на стената на царския дворец, и царят видя пръстите на ръката, която пишеше.

6. Тогава царят промени лице: мислите му го смутиха, ставите на бедрата му отслабнаха и коленете му взеха да се удрят едно о друго.

7. Завика царят силно, за да доведат магьосници, халдейци и гледачи: царят проговори и каза на мъдреците вавилонски: „който прочете това, що е написано, и ми обясни, какво значи то, ще бъде облечен в багреница, и на шията му ще бъде златна верижка, и в царството ми ще бъде трети властник“.

8. И влязоха всички мъдреци цареви, ала не можаха да прочетат написаното и да обяснят на царя значението му.

9. Цар Валтасар се развълнува твърде много, и видът на лицето му се измени, и велможите му се смутиха.

10. А царицата, по повод думите на царя и на велможите му, влезе в стаята, дето беше пирът; проговори царицата и рече: „царю, жив да си вовеки! да те не смущават мислите ти, и да се не изменя видът на лицето ти.

11. В царството ти има мъж, в когото е Духът на Бога Светий; в дните на баща ти намери се в него светлина, разум и мъдрост, като мъдростта на боговете, и цар Навуходоносор, баща ти, го постави

глава на тайноведците, магьосниците, халдейците и гледачите, — сам баща ти, царят,

12. защото в него, в Даниила, комуто царят промени името на Валтасар, се намери висок дух, знание и разум, способен да разкрива сънища, да тълкува загадъчното и да развързва възли. Затова нека повикат Даниила, — и той ще обясни значението“.

13. Тогава въведоха Даниила при царя, и царят проговори и каза на Даниила: „ти ли си Даниил, един от пленените синове иудейски, които баща ми — царят — доведе от Иудея?

14. Слушал съм за тебе, че в тебе има Дух Божий, и светлина, и разум, и висока мъдрост се намира в тебе.

15. Ето, доведоха ми мъдреци и магьосници, за да прочетат това, що е написано, и да ми обяснят, какво значи то; но те не можаха да ми го обяснят.

16. А за тебе съм слушал, че можеш да обясняваш значението и да развързваш възли; и тъй, ако можеш да прочетеш това, що е написано, и ми обясниш, какво значи, ще бъдеш облечен в багреница, и на шията ти ще бъде златна верижка, и в царството ще бъдеш трети властник“.

17. Тогава Даниил отговори и рече на царя: „даровете ти нека останат у тебе, и почестите отдай другиму; а написаното ще прочета на царя и значението ще му обясня.

18. Царю, Всевишният Бог бе дарувал на баща ти Навуходоносора царство, величие, чест и слава.

19. Пред величието, що му бе дал Той, всички народи, племена и езици трепереха и му се бояха: когото си искаше, убиваше, и когото си искаше, оставяше го жив; когото си искаше, въздигаше, и когото си искаше, унижаваше.

20. Но когато сърцето му се възгордя, и духът му се ожесточи до дързост, той биде свален от царския си престол и лишен от славата си,

21. и биде отлъчен от синовете човешки, и сърцето му заприлича на зверско, и живя той с диви осли; храниха го с трева като вол, и тялото му се оросяваше от небесна роса, докле позна, че над човешкото царство владичествува Всевишният Бог и поставя над него, когото си иска.

22. И ти, негов сине, Валтасаре, не смири сърцето си, ако и да знаеше всичко това,

23. а се въздигна против Господа Небесни, и съдовете от Дома Му ти донесоха, и ти и твоите велможи, твоите жени и наложници пихте от тях вино, и ти славеше боговете сребърни и златни, медни и железни, дървени и каменни, които нито виждат, нито слушат, нито разумяват; а Бога, в Чиито ръце е твоето дишане, и у Когото са всички твои пътища, ти не прослави.

24. Заради това са и проводени от Него тия ръчни пръсти и е начертано това писмо.

25. И ето, що е начертано: мене, мене, текел, упарсин.

26. Ето и значението на думите: мене — изброи Бог царството ти и му тури край;

27. текел — претеглен си на къпоните и си намерен твърде лек;

28. персе — царството ти е разделено и е дадено на мидяни и перси“.

29. Тогава по заповед на Валтасара облякоха Даниила в багреница и туриха на шията му златна верижка и го провъзгласиха трети властник в царството.

30. В тая съща нощ Валтасар, халдейският цар, биде убит,

31. и Дарий Мидянин превзе царството, бидейки на шейсет и две години.

ГЛАВА 6.

1. Угодно бе на Дария да постави над царството сто и двайсет сатрапа, за да бъдат в цялото царство,

2. а над тях трима князе, — един от които беше Даниил, — за да дават сатрапите тям сметка, и да не бъде царят никак претоварен.

3. Даниил надминаваше другите князе и сатрапи, защото в него имаше висок дух, и царят кроеше вече да го постави над цялото царство.

4. Тогава князете и сатрапите затърсиха предлог да обвинят Даниила по управлението на царството, ала никакъв предлог, ни погрешка не можаха да намерят, защото той беше верен, и никаква погрешка или вина не се намираше в него.

5. И тия люде казаха: „ние не ще намерим предлог против Даниила, ако го не намерим против него в закона на неговия Бог“.

6. Тогава тия князе и сатрапи отидоха при царя и му казаха тъй: „цар Дарие, жив да си вовеки!

7. Всички князе на царството, наместници, сатрапи, съветници и военачалници се съгласиха помежду си, да се издаде царска наредба и да излезе заповед: който през трийсет дена се моли на кой и да било бог или човек, освен на тебе, царю, него да хвърлят в лъвовата яма.

8. И тъй, утвърди, царю, това решение и подпиши повелята, за да бъде неизменна, като закон мидийски и персийски, и да не бъде нарушена“.

9. Цар Дарий подписа решението и заповедта.

10. А Даниил, като узна, че е подписана такава повеля, отиде у дома си. Прозорците на горницата му бяха отворени към Иерусалим, и той три пъти на ден прекланяше колене и се молеше на своя Бог и Го славословеше, както това си вършеше и по-напред.

11. Тогава тия люде издебнаха и намериха Даниила, че се моли и че проси милост пред своя Бог;

12. после отидоха и казаха на царя за царската заповед: „нали ти подписа повеля, че всеки човек, който през трийсет дена се моли на кой и да било бог или човек, освен на тебе, царю, да бъде хвърлен в

лъвовата яма?“ Царят отговори и рече: „тая дума е твърда, както законът на мидяни и перси, който не допуска изменения“.

13. Тогава те отговориха и казаха на царя: „Даниил, който е от пленените синове на Иудея, не обръща внимание ни на тебе, царю, ни на повелята, която си подписал, но три пъти на ден се моли със свои молитви“.

14. Царят, като чу това, много се наскърби и тури на сърце да спаси Даниила и дори до заник-слънце твърде залягаше да го избави.

15. Но ония люде дойдоха при царя и му казаха: „знай, царю, че по закона на мидяни и перси никое решение или заповед, утвърдена от царя, не може да бъде изменена“.

16. Тогава царят заповяда, и доведоха Даниила и го хвърлиха в лъвовата яма; при това царят каза на Даниила: „твоят Бог, Комуто неизменно служиш, Той ще те избави!“

17. И донесоха камък, та сложиха върху отвора на ямата, и царят го запечата със своя пръстен и с пръстена на велможите си, за да се не промени нищо в разпоредбата за Даниила.

18. След това царят отиде в двореца си, легна да спи без вечеря и дори не поръча да му донесат храна, и сънят бягаше от него.

19. А на сутринта царят стана взори и бързо се упъти към лъвовата яма;

20. и, като приближи до ямата, с жален глас извика Даниила и му рече: „Данииле, рабе на Бога Живий! Твоят Бог, Комуто неизменно служиш, можа ли да те избави от лъвовете?“

21. Тогава Даниил отговори на царя: „царю, жив да си вовеки!

22. Моят Бог проводи Своя Ангел и затвори устата на лъвовете, и те ме не повредиха, защото аз излязох пред Него чист, па и пред тебе, царю, не съм извършил престъпление.“

23. Тогава царят твърде много се зарадва за Даниила и заповяда да го извадят из ямата; и извадиха Даниила из ямата, и никаква повреда не се намери по него, защото той вярваше в своя Бог.

24. Царят заповяда, и доведоха ония люде, които обвиняваха Даниила, та ги хвърлиха в лъвовата яма, както тях самите, тъй и децата им и жените им; и още не стигнали дъното на ямата, лъвовете ги сграбиха и строшиха всичките им кости.

25. След това цар Дарий написа на всички народи, племена и езици, които живеят по цяла земя: „мирът да ви се умножи!

26. От мене се повеля издава, във всяка област на царството ми да треперят и да благоговеят пред Данииловия Бог, защото Той е Бог жив и вечно живеещ, и Неговото царство е несъкрушимо, и Неговото владичество е безкрайно.

27. Той избавя и спасява, върши чудеса и личби по небе и земя; Той избави Даниила от силата на лъвовете“.

28. Тъй Даниил преуспяваше и в царуването на Дария, и в царуването на Кира Персийски.

ГЛАВА 7.

1. В първата година на Валтасара, вавилонския цар, Даниил видя сън и пророчески видения в главата си върху своето легло. Тогава той записа тоя сън, като изложи главното.

2. Заговори Даниил и рече: гледах в нощното си видение, и ето, четирите ветрове небесни се бореха на голямото море,

3. и четири големи звяра излязоха от морето, неприлични един на други.

4. Първият беше като лъв, но крилете му орлови: гледах, докле му изскубаха крилете, и биде дигнат от земята и се изправи на нозе като човек, и даде му се човешко сърце.

5. И ето, още един звяр, втори, приличен на мечка, стоеше откъм едната страна, и три глика в устата му, между зъбите му; нему бе казано тъй: „стани, яж много месо!“

6. После видях: ето, още един звяр, като леопард: на гърба му четири птичи крила, и четири глави имаше тоя звяр, и дадена му бе власт.

7. След това гледах в нощните видения, и ето, четвърти звяр, страшен и ужасен и твърде силен; имаше големи железни зъби; той пояжда и троши, а остатъците тъпче с нозе; той се отличаваше от всички предишни зверове, и имаше десет рога.

8. Гледах тия рогове, и ето, измежду тях излезе още един малък рог, и три от предишните рогове бяха с корен изтръгнати пред него; и ето, на тоя рог имаше очи, като човешки очи, и уста, които говореха надуто.

9. Видях най-сетне, че бидоха поставени престоли, и седна Старият по дни; облеклото Му беше бяло като сняг, и космите на главата Му — като чиста вълна; престолът Му — като огнен пламък, колелата Му — като пламтящ огън.

10. Огнена река излизаше и минаваше пред Него; хиляда хиляди Му служеха, и десетки хиляди по десет хиляди предстояха пред Него; съдии седнаха, и книги се разтвориха.

11. Видях тогава, че за изречените горделиви думи, каквито рогът говори, звярът биде убит пред очите ми, и тялото му смазано и предадено на огън, за да изгори.

12. И от другите зверове биде отнета властта им, и животът им се продължи само до време и до срок.

13. Гледах в нощните видения, и ето, на небесни облаци идеше сякаш Син Човеческий, дойде до Стария по дни и биде доведен при Него.

14. И Нему бе дадена власт, слава и царство, за да Му служат всички народи, племена и езици; владичеството Му е владичество вечно, което няма да премине, и царството Му не ще се разруши.

15. Духът ми се разтрепери в мене, Даниила, в тялото ми, и виденията на главата ми ме смутиха.

16. Приближих се до едного от предстоещите и го попитах за истинското значение на всичко това, и той заговори с мене и ми обясни смисъла на казаното:

17. „тия големи зверове, които са четири, означават, че четирма царе ще се издигнат от земята.

18. След това светиите на Всевишния ще вземат царството и ще го владеят вовеки и вовеки веков“.

19. Тогава поисках точно обяснение за четвъртия звяр, който се отличаваше от всички и беше твърде страшен, с железни зъби и медни нокти, пояждаше и трошеше, а остатъците с нозе тъпчеше,

20. и за десетте рога, които бяха на главата му, и за другия, новоизлезлия, пред който паднаха три, — за оня същия рог, на който имаше очи и уста, що говореха горделиво, и който наглед стана по-голям от другите.

21. Гледах, как тоя рог водеше борба със светиите и ги надвиваше,

22. докле най-после, дойде Старият по дни, и съд биде даден на светиите на Всевишния, и настъпи време, светиите да завладеят царството.

23. Върху това той каза: „четвъртият звяр значи: четвърто царство ще има на земята, отлично от всички царства, което ще пояжда цялата земя, ще я тъпче и ще съкрушава.

24. А десетте рога значат, че от това царство ще се издигнат десет царя, и след това ще се издигне друг, отличен от предишните, и

ще унижи трима царе,

25. и против Всевишния ще произнася думи и ще угнетява светиите на Всевишния; дори ще замисли да отмени у тях празничните времена и закона, и те ще бъдат предадени в ръката му до време и времена и полувреме.

26. После ще седнат съдии и ще отнемат от него властта да погубва и да изтребва докрай,

27. а царството и властта и царственото величие по цялото поднебесие ще се даде на народа от светиите на Всевишния, Чието царство е царство вечно, и всички властници ще служат и ще се покоряват Нему“.

28. Тук е краят на словото. Мене, Даниила, силно ме смущаваха размишленията ми, и лицето ми се измени, но словото запазих в сърцето си.

ГЛАВА 8.

1. В третата година от царуването на цар Валтасара, аз, Даниил, имах друго видение след онова, що ми се бе явило по-преди.

2. И видях във видението, — и когато видях, аз бях в Суза, столица на Еламската област, — и видях във видението, сякаш да бях при река Улай.

3. Дигнах очи и видях: ето, един овен стои при реката; той имаше два рога, и рогове високи, но единият бе по-висок от другия, и по-високият се издигна отсетне.

4. Видях, как тоя овен бодеше към запад, към север и към юг, и никой звяр не можеше да устои против него, и никой не можеше да се избави от него; той вършеше, що си искаше, и се големееше.

5. Внимателно гледах това и ето, от запад идеше козел, който премина лицето на цялата земя, без да се допира до нея; и тоя козел имаше бележит рог между очите си.

6. Той се впусна върху оня овен, който имаше рог и когото видях да стои при реката, и се хвърли върху му в силната си ярост.

7. И видях, как той, като се приближи до овена, разсвирепя срещу него, порази овена и счупи двата му рога; и на овена сили не стигнаха да устои против него, и той го повали на земята и го стъпка, и нямаше никой, който да избави овена от него.

8. Тогава козелът твърде много се възгордя; но когато той се усили, големият рог се счупи, и на мястото му излязоха четири, обърнати към четирите вятъра небесни.

9. Из единия от тях излезе неголям рог, който нарасна твърде много към юг и към изток, и към прекрасната страна,

10. издигна се до войнството небесно, свали на земята част от това войнство и от звездите и ги стъпка;

11. издигна се дори и над Вожда на това войнство, отне Му всекидневната жертва и поруга мястото на Неговата светиня;

12. и войнството биде предадено заедно с всекидневната жертва поради нечестие; а той, като повали истината върху земята, действуваше и успяваше.

13. И чух един светия да говори, и каза тоя светия някому, който питаше: „колко време обхваща това видение за всекидневната жертва и за опустошителното нечестие, когато светинята и войнството бъдат тъпкани?“

14. И каза ми: „две хиляди и триста вечери и утрини; и тогава светилището ще се очисти“.

15. И когато аз, Даниил, гледах това видение и търсех значението му, ето, отпреде ми застана сякаш образ на мъж.

16. И чух изсред Улай човешки глас, който извика и рече: „Гавриле, обясни му това видение!“

17. И приближи се той до мястото, дето стоях, и когато дойде, аз се ужасих и паднах ничком; и каза ми той: „знай, сине човешки, че видението се отнася към края на времето!“

18. И когато говореше той с мене, аз лежах без чувства ничком на земята; но той се допря до мене, постави ме на мястото ми

19. и каза: „ето, откривам ти, какво ще бъде в последните дни на гнева; защото това се отнася към края на определеното време.

20. Овенът с двата рога, който ти видя, това са мидийският цар и персийският.

21. А косматият козел е царят на Гърция, а големият рог, що е между очите му, това е първият й цар;

22. той се строши, и вместо него излязоха други четири: това е — четири царства ще се въздигнат из тоя народ, но не с негова сила.

23. А към края на царството им, кога отстъпниците изпълнят мярката на своите беззакония, ще се издигне един цар безсрамен и изкусен в коварство;

24. неговата мощ ще се укрепи, макар и не с неговата сила; той ще върши чудни опустошения и ще успява, ще действува и ще погубва юнаците и народа на светиите;

25. при неговия ум и коварството ще има успех в ръката му; със сърцето си ще се възгордее и всред мир ще погуби мнозина; той ще въстане против Владетеля на владетелите, но ще бъде съкрушен — не с ръка.

26. А видението за вечерта и утринта, за което се каза, е истинско; но ти скрий това видение, защото то се отнася към далечни времена“.

27. И аз, Даниил, изнемогнах и бях болен няколко дни; после станах и взех да се занимавам с царските работи; бях изумен от това видение и не го разбирах.

ГЛАВА 9.

1. В първата година на Дария, син на Асуира, от мидийски род, който биде поставен за цар над халдейското царство, —

2. в първата година на неговото царуване аз, Даниил, разбрах по книгите числото на годините, за което беше словото Господне към пророк Иеремия, че седемдесет години ще се изпълнят над опустошения Иерусалим.

3. И обърнах лице към Господа Бога с молитва и моление, в пост, вретище и пепел,

4. и молих се на Господа, моя Бог, изповядах се и рекох: „моля Те, Господи, Боже великий и дивний, Който пазиш завет и милост за ония, които Те обичат и които пазят Твоите заповеди!

5. Съгрешихме, постъпвахме беззаконно, действувахме нечестиво, упорствувахме и отстъпихме от Твоите заповеди и от Твоите наредби

6. и не слушахме Твоите раби, пророците, които от Твое име говориха на царете ни и велможите ни, на бащите ни и на целия народ на страната.

7. У Тебе, Господи, има правда, а у нас — срам на лицата, както е днес у всеки иудеин, у жителите на Иерусалим и у цял Израил, и у ближни и далечни, по всички страни, където си ги прокудил за тяхното отстъпление, с което отстъпиха от Тебе.

8. Господи, у нас на лицата има срам, у царете ни, у князете ни и у бащите ни, защото съгрешихме пред Тебе.

9. А у Господа, нашия Бог, има милосърдие и прощение, защото ние въстанахме против Него

10. и не слушахме гласа на Господа, нашия Бог, за да постъпваме по Неговите закони, които ни е дал чрез Своите раби — пророците.

11. И цял Израил престъпи Твоя закон и се отвърна, за да не слуша Твоя глас; и затова върху нас се изляха проклятие и клетва, които са написани в закона на Моисея, раб Божий: защото съгрешихме пред Него.

12. И той изпълни думите Си, що изрече против нас и против нашите съдии, които ни съдеха, като напрати против нас голямо бедствие, каквото не е бивало под небесата и каквото се извърши над Иерусалим.

13. Както е писано в закона Моисеев, тъй ни постигна цялото това нещастие; но не молихме Господа, нашия Бог, за да се отървем от беззаконията си и да разумеем Твоята истина.

14. Господ бдеше над това злощастие и го напрати върху нас: защото праведен е Господ, Бог наш, във всичките Си дела, които върши, но ние не слушахме гласа Му.

15. И сега, Господи, Боже наш, Който изведе народа Си из Египетската земя със силна ръка, и Който яви славата Си, както днес! съгрешихме, постъпвахме нечестиво.

16. Господи! по всичката Твоя правда нека се отвърне гневът Ти и негодуването Ти от Твоя град, Иерусалим, от светата Твоя планина; защото за греховете ни и за беззаконията на бащите ни, Иерусалим и Твоят народ са в поругание у всички, които ни окръжават.

17. И сега чуй, Боже наш, молитвата на Твоя раб и неговото моление и заради Тебе, Господи, погледни със светото Си лице опустошеното Твое светилище.

18. Приклони, Боже мой, ухото Си и чуй, отвори очите Си и погледни нашите опустошения и града, над който се призова Твоето име; защото ние поднасяме моленията си пред Тебе, надявайки се не на нашата праведност, а на Твоето велико милосърдие.

19. Господи, чуй! Господи, прости! Господи, дай внимание и свърши, не бави се заради Тебе Самия, Боже мой, защото Твоето име се призова над Твоя град и Твоя народ!“

20. Докле говорех и се молех и изповядвах греховете си и греховете на моя народ Израиля и поднасях молбата си пред Господа, моя Бог, за светата планина на моя Бог, —

21. докле продължавах молитвата, мъж Гавриил, когото бях видял по-преди във видение, като прилетя бързо, допря се до мене по време на вечерната жертва,

22. вразуми ме, говори с мене и рече: „Данииле, сега излязох, за да те науча да разбираш.

23. В началото на твоето моление излезе слово, и аз дойдох да ти го явя, защото ти си мъж желан; и тъй, вникни в словото и разбери

видението.

24. Седемдесет седмици са определени за твоя народ и за светия твой град, за да бъде покрито престъплението, да бъдат запечатани греховете и загладени беззаконията, за да бъде доведена вечната правда, да бъдат запечатани видение и пророк и да бъде помазан Светият на светиите.

25. И тъй, знай и разбери: от времето, кога излезе заповед за възстановяване на Иерусалим, до Христа Владика са седем седмици и шейсет и две седмици; и ще се върне народът, и отново ще се съградят улици и стени, но в усилни времена.

26. И подир шейсет и двете седмици Христос ще бъде предаден на смърт, и съд не ще има; а градът и светилището ще бъдат разрушени от народа на вожда, който ще дойде, и свършекът му ще бъде като от наводнение, и до края на войната ще има опустошение.

27. И една седмица ще утвърди завета за мнозина, а в половината на седмицата ще престане жертва и принос, и на крилото на светилището ще настъпи мерзост на запустението, и крайна предопределена гибел ще постигне опустошителя“.

ГЛАВА 10.

1. В третата година на персийския цар Кира биде откровение Даниилу, който се наричаше с име Валтасар; и истинско беше това откровение и от голяма сила. Той разбра това откровение и разумя това видение.

2. В тия дни аз, Даниил, бях в тъга цели три седмици.

3. Вкусен хляб не ядох; месо и вино не влезе в устата ми, и с мазила се не мазах, докле не изтекоха трите седмици.

4. А в двайсет и четвъртия ден на първия месец бях при брега на голямата река Тигър;

5. дигнах очи и видях: ето един мъж, облечен в ленени дрехи, и кръстът му бе препасан със злато от Уфаз.

6. Тялото му беше като топаз, лицето му — като вида на светкавица, очите му — като запалени светила, ръцете му и нозете му по вид — като лъскава мед, и гласът на думите му — като глас на множество люде.

7. И само един аз, Даниил, видях това видение, а които люде бяха с мене, не видяха това видение; но силен страх нападна върху тях, и те избягаха, за да се скрият;

8. и останах сам и гледах на това велико видение, но в мене сила не остана, и видът на лицето ми се измени твърде много, не остана в мене бодрост.

9. И чух гласа на думите му; и, щом чух гласа на думите му, вцепенен паднах ничком и лежах с лице към земята.

10. Но ето, ръка се допря до мене и ме постави на коленете ми и на дланите на ръцете ми.

11. И каза ми той: „Данииле, желани мъжо! вникни в думите, които ще ти кажа, и стани право на нозете си, защото при тебе съм проводен днес“. Като ми каза тия думи, аз се изправих разтреперан.

12. Но той ми каза: „не бой се, Данииле; от първия ден, когато разположи сърцето си, да достигнеш разбиране и да се смириш пред твоя Бог, твоите думи бяха чути, и аз щях да дойда според думите ти,

13. но князът на персийското царство стоя срещу мене двайсет и един ден; ала ето, Михаил, един от първите князе, дойде да ми помогне, и аз останах там при персийските царе.

14. А сега дойдох да ти явя, какво ще бъде с твоя народ в последните времена, защото видението се отнася към далечни дни“.

15. Докле ми говореше такива думи, паднах ничком на земята и онемях.

16. Но ето, един, по вид приличен на синовете човешки, се допря до устните ми, и аз отворих устата си, заговорих и рекох оному, който стоеше пред мене: „господарю мой, от това видение моите вътрешности се превърнаха в мене, и у мене сила не остана.

17. И как може рабът на такъв мой господар да говори с тоя мой господар? защото у мене няма сила, и дишането спря в мене“.

18. Тогава пак се допря до мене тоя човешки образ, укрепи ме

19. и рече: „не бой се, желани мъжо! мир тебе; дерзай, дерзай!“ И когато той говореше с мене, аз се укрепих и рекох: „говори, господарю мой, защото ти ме укрепи“.

20. И той ми каза: „знаеш ли, защо дойдох при тебе? Сега ще се върна, за да се боря с персийския княз; а кога изляза, ето, ще дойде гръцкият княз.

21. Но аз ще ти обадя, какво е начертано в истинското писание; и няма никой, който би ме поддържал в това, освен Михаил, вашия княз.“

ГЛАВА 11.

1. И тъй, от първата година на Дария Мидянина аз му станах подпора и подкрепа.

2. Сега ще ти обадя истината: ето, още троица царе ще се издигнат в Персия; после четвърти ще надмине всичките с голямо богатство, и кога се усили с богатството си, ще подигне всички против гръцкото царство.

3. И ще се издигне цар мощен, който ще владее с голяма власт и ще действува по своя воля.

4. Но кога той се издигне, царството му ще се разруши и ще се раздели по четирите вятъра небесни и не у неговите потомци ще премине, и не с оная власт, с която той е властвувал; защото царството му ще се раздроби и ще се падне на други, а не на тия.

5. И южният цар ще се усили, и един от неговите князе ще се усили повече от него и ще властвува, и властта му ще бъде голяма.

6. Но подир няколко години те ще се сближат, и дъщерята на южния цар ще дойде при северния цар да уреди правилни отношения помежду им; но тя не ще удържи силата в ръцете си, не ще устои и нейният род, но ще бъдат предадени както тя, тъй и ония, които я придружават, и роденият от нея и които са й помагали в ония времена.

7. Но ще се издигне издънка от корена й, ще дойде при войската, ще влезе в укрепленията на северния цар, ще действува в тях и ще се усили,

8. дори и боговете им, истуканите им с драгоценните им съдове, сребърни и златни, ще откара в плен в Египет и няколко години ще стои по-високо от северния цар.

9. Тоя, ако и да нахлуе в царството на южния цар, ще се върне в земята си.

10. После ще се въоръжат синовете му и ще съберат многобройна войска; един из тях бързо ще замине, ще наводни и замине, и после, връщайки се, ще се сражава с него до укрепленията му.

11. И южният цар ще се разлюти и ще излезе, ще се удари с него, със северния цар, и ще извади голяма войска, и войската ще бъде предадена в ръцете му.

12. Тогава войската ще се ободри, и сърцето на царя ще се въздигне; той ще свали много хиляди, но от това няма да стане по-силен,

13. защото северният цар ще се върне и ще извади войска повече от напрежната и подир няколко години бързо ще дойде с огромна войска и с голямо богатство.

14. В ония времена мнозина ще въстанат против южния цар, и размирниците измежду синовете на твоя народ ще се подигнат, за да се изпълни видението, и ще паднат.

15. И ще дойде северният цар, ще направи окоп и ще завладее укрепения град, и няма да устоят мишците югови, нито неговата отбор войска: не ще има сила да противостои.

16. И който излезе насреща му, ще действува по негова воля, и никой не ще устои пред него; и стана си ще постави на славната земя, и тя ще пострада от ръката му.

17. И ще стори намерение да влезе с всички сили на царството си, и праведните с него, и ще извърши това; и ще му даде за жена дъщеря от жените си, за да го погуби, но тоя кроеж не ще се изпълни, и той не ще има полза от това.

18. После ще обърне лицето си към островите и ще завладее много от тях; но един вожд ще прекрати нанесения от него позор и дори своя позор ще обърне върху него.

19. След това ще обърне лицето си към крепостите на своята земя, но ще се препъне, ще падне и не ще го има.

20. На мястото му ще се издигне друг, който ще проводи данъчния бирник да мине по царството на славата; но и той подир не много дни ще загине, и не от въстание, нито в битка.

21. И на мястото му ще се издигне презреният, и не ще му въздадат царски почести; но той ще дойде без шум и с ласкателство ще завладее царството;

22. всепотопяващите пълчища ще бъдат потопени и съкрушени от него, дори и сам вождът на завета.

23. Защото откак встъпи в съюз с него, той ще действува с измама, и ще се възкачи и ще удържи връх с малко народ.

24. Той ще влезе в мирни и плодоносни страни и ще извърши това, което не са вършили бащите му и бащите на бащите му; плячката, награбения имот и богатство ще разпилява като свое и за крепостите ще има свои кроежи, но само до време.

25. После ще възбуди силите и духа си с многобройна войска против южния цар; южният цар ще излезе на война с голяма и още по-силна войска, но не ще устои, защото против него ще има коварство.

26. Дори и сътрапезниците му ще станат негови убийци, войската му ще се разпилее, и много убити ще паднат.

27. В сърцето на двамата тия царе ще има коварство, и на една трапеза ще говорят лъжа, но успех не ще има, защото краят е още отложен до време.

28. И ще иде той в земята си с голямо богатство и с враждебно намерение против светия завет, и той ще го изпълни и ще се върне в земята си.

29. В уреченото време той пак ще отиде против юг; но последният поход не ще бъде като предишния,

30. защото едновременно с него ще дойдат китимските кораби; той ще падне духом и ще се върне, ще се озлоби против светия завет, ще изпълни намерението си и пак ще се сговори с отстъпниците от светия завет.

31. И ще постави една част войска, която ще оскверни светилището на силата, ще прекрати всекидневната жертва и ще постави мерзостта на запустението.

32. Към себе си ще привлече с лъст ония, които постъпват нечестиво против завета; но людете, които почитат своя Бог, ще се усилят и ще действуват.

33. И разумните от народа ще вразумят мнозина, ако и няколко време да страдат от меч и огън, от плен и грабеж;

34. и във време на страданието си ще имат някоя помощ, и мнозина ще се присъединят към тях, но присторено.

35. И от разумните някои ще пострадат, за да ги изпитат, очистят и избелят за последното време, защото има още време до срока.

36. И ще постъпва тоя цар по свое щение, ще се въздигне и възвеличи по-високо от всяко божество, ще вземе да говори хулно за Бога на боговете и ще има успех, докле се не изпълни гневът: защото, което е предопределено, то ще се изпълни.

37. За боговете на бащите си не ще помисли, ни желание на жени, нито дори някакво божество ще уважи, защото ще възвеличи себе си по-горе от всички.

38. Но ще въздава чест на бога на крепостите в неговото място, и тоя бог, когото не познаваха бащите му, ще чествува със злато и сребро, и със скъпи камъни и разни драгоценности,

39. и ще устрои яка крепост с чужди бог: на ония, които го признаят, ще увеличи почестите, ще им даде власт над мнозина и ще раздаде земя за награда.

40. Към свършека на времето южният цар ще се удари с него, и северният цар ще се впусне като буря върху него с колесници, конници и многобройни кораби, ще нападне на областите, ще ги наводни и ще премине през тях.

41. И ще влезе в най-хубавата от земите, и много области ще пострадат, и от ръката му ще се спасят само Едом, Моав и голяма част от синовете Амонови.

42. Ще простре ръката си върху разни страни; няма да се спаси и земята Египетска.

43. Ще завладее златните и сребърни съкровища и разните драгоценности на Египет; ливийци и етиопци ще тръгнат подире му.

44. Но слухове от изток и север ще го смутят, и ще излезе той с най-голяма ярост, за да изтребва и погубва мнозина,

45. и ще разпъне царските си шатри между морето и планината на преславното светилище; но ще дойде към свършека си, и никой не ще му помогне.

ГЛАВА 12.

1. И в онова време ще се подигне Михаил, велик княз, който брани синовете на твоя народ; и ще настане време тежко, каквото не е имало, откак съществуват люде до днес; но ще се спасят в това време от твоя народ всички, които бъдат намерени, че са записани в книгата.

2. И много от спещите в земния прах ще се събудят — едни за вечен живот, други за вечен укор и посрама.

3. И разумните ще сияят като светилата на твърдта, и ония, които са обърнали мнозина към правда — като звездите, вовеки, за всякога.

4. А ти, Данииле, скрий тия думи и запечатай тая книга до последно време; мнозина ще я прочитат, и знанието ще се умножи.

5. Тогава аз, Даниил, погледнах, и ето, стоят двама други — един на отсамния бряг на реката, друг на отвъдния бряг на реката.

6. Единият рече на мъжа с ленената дреха, който стоеше над речните води: „кога ще бъде краят на тия чудни случки?“

7. И чух, как мъжът с ленената дреха, който се намираше над речните води, като дигна дясна и лява ръка към небето, закле се във вечно Живеещия, че всичко това ще се извърши към свършека на времето и времената и полувремето и след съвършеното сваляне силата на светия народ.

8. Аз чух това, ала не разбрах, и затова попитах: „господарю мой, какво ще бъде подир това?“

9. И той отговори: „иди си, Данииле: защото тия думи са скрити и запечатани до последното време.

10. Мнозина ще се очистят, избелят и ще бъдат оплавени в изкушение; а нечестивите ще постъпят нечестиво, и няма да разбере това никой от нечестивите, а мъдрите ще разберат.

11. От времето, когато се прекрати всекидневната жертва и се постави мерзостта на запустението, ще минат хиляда двеста и деветдесет дена.

12. Блажен, който очаква и достигне хиляда триста трийсет и пет дена.

13. А ти иди към своя край, и ще се успокоиш, и ще станеш да получиш жребия си в края на дните.“

ГЛАВА 13.[1]

1. Във Вавилон живееше мъж, на име Иоаким.

2. И взе си той жена, на име Сусана, дъщеря на Хелкия, много хубава и богобоязлива.

3. Родителите й бяха праведни и научиха дъщеря си на закона Моисеев.

4. Иоаким беше много богат и имаше градина близо до къщата си; и при него се събираха иудеите, защото той беше най-почтен от всички.

5. В онова време поставени бяха двама старци измежду народа за съдии, за които Господ бе казал, че беззаконието е излязло из Вавилон от старейшините-съдии, които бяха уж управници на народа.

6. Те постоянно биваха в дома Иоакимов, и при тях отиваха всички, които имаха спорни дела.

7. Когато народът се разотиваше по пладне, Сусана влизаше в мъжовата си градина за разходка.

8. И виждаха я двамата старейшини всеки ден да дохожда и да се разхожда, и в тях се породи похот към нея,

9. и извратиха ума си и отклониха очите си, да не гледат на небето и да си не спомнят за праведните съдби.

10. Те и двамата бидоха наранени от похот към нея, но не откриваха един другиму болката си,

11. защото се срамуваха да открият пожеланието си, че искат да се съединят с нея.

12. И те прилежно вардеха всеки ден, да я видят, и си казваха един другиму:

13. „да си вървим, защото е време за обед“, — и, като излезеха, разделяха се един от друг;

14. но, кога се върнеха, идваха на това същото място и, като се запитваха един други за причината на това, най-после, признаха се в похотта си и тогава заедно назначиха време, кога биха могли да я намерят сама.

15. И ето, когато очакваха сгодния ден, Сусана влезе, както вчера и завчера, само с две слугини и пожела да се окъпе в градината, понеже беше горещо.

16. А там нямаше никого, освен двамата старейшини, които се бяха потулили и я вардеха.

17. И каза тя на слугините: „донесете ми масло и сапун и затворете градинските врата, за да се окъпя“.

18. Те тъй и сториха, както тя каза: затвориха градинските врата и излязоха през страничните врата, за да донесат, което им бе заповядано, и не видяха старейшините, понеже тия се бяха потулили.

19. И ето, когато слугините излязоха, станаха двамата старейшини, припнаха към нея и казаха:

20. „ето, градинските врата са затворени, и никой ни не види, и ние имаме похот към тебе, затова съгласи се с нас и прекарай с нас.

21. Ако ли не, ще свидетелствуваме против тебе, че с тебе беше един момък, и затова ти отпрати слугините си“.

22. Тогава застена Сусана и каза: „натясно съм отвред: ако сторя това, смърт за мене; ако ли не сторя, няма да избегна из ръцете ви.

23. За мене е по-добре да не сторя това и да падна в ръцете ви, нежели да съгреша пред Господа“.

24. И завика Сусана с висок глас; завикаха също и двамата старейшини против нея,

25. а единият припна и отвори градинските врата.

26. И когато намиращите се вкъщи чуха вика в градината, втурнаха се през страничните врата, за да видят, какво се е случило с нея.

27. Когато старейшините казаха думите си, слугите й се извънмерно засрамиха, защото никога нищо такова не бе говорено за Сусана.

28. И ето, на другия ден, когато се бе събрал народ при Иоакима, нейния мъж, дойдоха и двамата старейшини, пълни с беззаконен умисъл против Сусана, за да я предадат на смърт.

29. И казаха те пред народа: „проводете за Сусана, Хелкиева дъщеря, жена на Иоакима“, — и проводиха.

30. Дойде тя и родителите й, децата й и всичките й сродници.

31. Сусана беше много нежна и хубава на лице.

32. А ония беззаконници заповядаха да й открият лицето, защото беше покрито, за да се наситят на хубостта й.

33. Сродниците й пък и всички, които я гледаха, плачеха.

34. А двамата старейшини, като станаха сред народа, сложиха ръце върху главата й.

35. Тя пък насълзена гледаше към небето, защото сърцето й се уповаваше на Господа.

36. И казаха старейшините: „когато ходехме из градината сами, тя влезе с две слугини, затвори градинските врата и отпрати слугините;

37. и дойде при нея един момък, който се криеше там, и легна с нея.

38. Ние, като се намирахме на ъгъла на градината и като видяхме такова беззаконие, припнахме към тях

39. и видяхме ги да се съединяват. Оногова не можахме да задържим, защото беше по-силен от нас и, като отвори вратата, изскочи,

40. но тая хванахме и разпитвахме: кой беше тоя момък? ала тя не иска да ни обади. По това ние свидетелствуваме“.

41. И събранието им повярва, като на старейшини народни и на съдии, и я осъдиха на смърт.

42. Викна Сусана с висок глас и каза: „Боже Вечний, Който виждаш съкровеното и Който знаеш всичко преди неговото битие!

43. Ти знаеш, че те лъжливосвидетелствуваха против мене, и ето, аз умирам, без да съм извършила нещо, което тия люде злобно измислиха против мене“.

44. И чу Господ гласа й,

45. и, когато я водеха на смърт, Бог възбуди светия дух на младия момък Даниила,

46. и завика той с висок глас: „чист съм от кръвта й!“

47. Тогава се обърна към него целият народ и каза: „каква е тая дума, която ти изрече?“

48. Тогава той застана сред тях и каза: „толкоз ли сте неразумни, синове Израилеви, че, без да изследвате и без да узнаете истината, осъдихте дъщеря Израилева?

49. Върнете се в съда, защото тия лъжливо свидетелствуваха против нея“.

50. И веднага целият народ се върна, и стареите му казаха: „седни сред нас и ни обади, защото Бог на тебе даде старейшинството“.

51. Тогава Даниил им каза: „отделете ги един от друг на раздалеч и аз ще ги разпитам“.

52. А когато бяха отделени един от друг, той повика единия и му каза: „остарелий в зли дни! сега се показаха твоите грехове, които си правил по-преди,

53. произвеждайки неправедни съдби, осъждайки невинни и оправдавайки виновни, когато Господ казва: невинен и прав не умъртвявай.

54. И тъй, ако си видял тая, кажи, под кое дърво ги видя да се разговарят един с друг?“ Той каза: „под мастиковото“.

55. Даниил рече: „наистина, излъга ти за главата си; защото ето, Ангел Божий, който е взел решение от Бога, ще те разсече наполовина“.

56. Като го отстрани, заповяда да доведат другия и му каза: „семе Хананово, а не Иудино! хубостта те бе прелъстила, и похотта развратила сърцето ти.

57. Така постъпвахте с дъщерите Израилеви, и те от страх имаха общение с вас; но дъщерята на Иуда не понесе беззаконието ви.

58. И тъй, кажи ми: под кое дърво ги ти завари да разговарят помежду си?“ Той отговори: „под зеления дъб“.

59. Даниил му каза: „наистина, излъга и ти за главата си; защото Ангел Божий с меч чака, да те разсече наполовина, за да ви изтреби“.

60. Тогава цялото събрание завика с висок глас и благословиха Бога, Който спасява надяващите се Нему,

61. и се дигнаха против двамата старейшини, защото Даниил с техните уста ги изобличи, че те лъжливо свидетелствуваха;

62. и постъпиха с тях тъй, както те бяха зло намислили против ближния, по закона Моисеев, и ги умъртвиха; и него ден биде спасена невинна кръв.

63. А Хелкия и жена му прославиха Бога за дъщеря си Сусана с Иоакима, нейния мъж, и с всички сродници, защото не бе намерено в нея срамотно дело.

64. И Даниил стана велик пред народа от тоя ден и после.

[1] 13 и 14 глави са преведени от гръцки. ↑

ГЛАВА 14.

1. Цар Астиаг се прибра при бащите си, и Кир, персиец, прие царството му.

2. И Даниил живееше заедно с царя и беше по-славен от всичките си приятели.

3. У вавилонци имаше идол, на име Вил, за който потрошаваха всеки ден двайсет големи мери пшенично брашно, четирийсет овци и шест мери вино.

4. Царят го почиташе и ходеше всеки ден да му се покланя; а Даниил се покланяше на своя Бог. И каза му царят: „защо се не покланяш на Вила?“

5. Той отговори: „защото се не покланям на идоли, направени от ръце, а се покланям на Бога Живий, Който е сътворил небето и земята и Който владее над всяка плът“.

6. Царят рече: „нима ти мислиш, че Вил не е жив бог? не виждаш ли, колко той яде и пие всеки ден?“

7. Като се позасмя, Даниил каза: „не се мами, царю; защото той отвътре е глина, а отвън — мед, и никога не е ял, нито пил“.

8. Тогава царят, като се разгневи, повика жреците си и им каза: „ако ми не кажете, кой изяжда всичко това, ще умрете.

9. Ако пък ми докажете, че Вил изяжда това, то Даниил ще умре, защото произнесе хула против Вила“. И каза Даниил на царя: „да бъде по твоята дума“.

10. Жреците на Вила бяха седемдесет, освен жени и деца.

11. И дойде царят с Даниила в храма на Вила, и жреците на Вила казаха: „ето, ние ще излезем вън, а ти, царю, тури храна и, като налееш вино, затвори вратата и запечатай с пръстена си.

12. И ако утре дойдеш и не намериш, че всичко е изял Вил, ние ще умрем — или Даниил, който е лъгал за нас“.

13. Тях ги не беше твърде грижа за това, понеже под трапезата бяха направили таен вход и през него винаги влизаха и изяждаха това.

14. Когато те излязоха, царят тури храна пред Вила, а Даниил заповяда на слугите си, и те донесоха пепел и посипаха целия храм в

присъствие само на царя; като излязоха, затвориха вратата, запечатаха я с царския пръстен и си отидоха.

15. А жреците, по обичая си, дойдоха през нощта с жените и децата си и изядоха и изпиха всичко.

16. На другия ден царят стана рано и дойде, и Даниил с него,

17. и царят попита: „цели ли са печатите, Данииле?“ Той рече: „цели, царю“.

18. И щом бяха отворени вратата, царят, като погледна трапезата, извика с висок глас: „велик си ти, Виле, и няма никаква измама в тебе!“

19. Като се позасмя, Даниил задържа царя, за да не влезе вътре, и рече: „погледни на пода и забележи, чии са тия следи“.

20. Царят каза: „виждам следи от мъже, жени и деца“.

21. И като се разгневи, царят заповяда да уловят жреците, жените и децата, и те показаха тайните врата, през които влизали и изяждали, каквото имало на трапезата.

22. Тогава царят заповяда да ги умъртвят и предаде Вила на Даниила, и той разруши него и храма му.

23. На това място имаше голям змей, и вавилонци го почитаха.

24. И каза царят на Даниила: „няма ли да кажеш и за тоя, че той е мед? ето, той е жив, и яде и пие; не можеш каза, че тоя бог не е жив; и тъй поклони му се“.

25. Даниил каза: „на Господа, моя Бог, се покланям, защото Той е Бог жив.

26. Но ти, царю, дай ми позволение, и аз ще умъртвя змея без меч и без тояга“. Царят рече: „давам ти“.

27. Тогава Даниил взе смола, лой и косми, свари ги заедно и, като направи от това буца, хвърли я в устата на змея, и змеят се пръсна. И рече Даниил: „ето вашите светини!“

28. Когато пък вавилонци чуха за това, силно възнегодуваха и се дигнаха против царя и казваха: „царят стана иудеин, разруши Вила, уби змея и жреците предаде на смърт“;

29. и, като дойдоха при царя, казаха: „предай ни Даниила, инак ще умъртвим тебе и дома ти“.

30. И когато царят видя, че те силно настояват, принуден биде да им предаде Даниила;

31. и те го хвърлиха в лъвовата яма, дето той преседя шест дена.

32. В ямата имаше седем лъва, и даваше им се всекидневно по две тела и по две овци; в това време не им ги даваха, за да изядат Даниила.

33. В Иудея имаше един пророк, на име Авакум, който, като бе сварил чорба и надробил хляб в паница, отиваше на нивата, за да занесе това на жетварите.

34. Но Ангел Господен каза на Авакума: „занеси тоя обяд, който е у тебе, във Вавилон на Даниила, в лъвовата яма“.

35. Авакум каза: „господине, аз никога не съм виждал Вавилон и не зная ямата“.

36. Тогава Ангел Господен го улови за темето и, като го подигна за косата на главата му, постави го във Вавилон над ямата със силата на своя дух.

37. И Авакум извика и каза: „Данииле, Данииле! вземи обяда, който Бог ти проводи“.

38. Даниил рече: „спомнил си Си за мене, Боже, и не си оставил ония, които Те обичат“.

39. И стана Даниил и яде; а Ангел Божий в миг постави Авакума на мястото му.

40. На седмия ден дойде царят, за да потъжи за Даниила и, като приближи до ямата, погледна в нея, и ето, Даниил седи.

41. И викна царят с висок глас и каза: „велик си Ти, Господи, Боже Даниилов, и няма друг освен Тебе!“

42. И заповяда да извадят Даниила, а виновниците на неговата погуба да хвърлят в ямата, — и те в същия час бидоха изядени в негово присъствие.

КНИГА НА ПРОРОК ОСИЯ

ГЛАВА 1.

1. Слово Господне, което биде към Осия, син Бееriев, в дните на иудейските царе Озия, Иоатама, Ахаза, Езекия, и в дните на израилския цар Иеровоама, син Иоасов.

2. Начало на словото Господне към Осия. Рече Господ на Осия: „иди, вземи си жена блудница и деца от блудство; защото твърде много блудствува тая земя, след като отстъпи от Господа“.

3. И отиде, та взе Гомер, дъщеря на Дивлаима; и тя зачена и му роди син.

4. И Господ му рече: „наречи му името Изреел, защото още малко ще се мине, и Аз ще отмъстя на дома Иуев за кръвта, пролята в Изреел и ще прекратя царството на дома Израилев;

5. в оня ден ще съкруша лъка Израилев в долина Изреел“.

6. И зачена пак и роди дъщеря, и Той му рече: „наречи й името Лорухама[1], защото Аз няма вече да помилувам дома Израилев, та да им прощавам.

7. А дома Иудин ще помилувам и ще ги спася чрез техния Господ Бог, ще ги спася не с лък, нито с меч, нито с война, нито с коне и конници“.

8. И, като откърми Непомилувана, тя зачена и роди син.

9. И рече Той: „наречи му името Лоами[2], защото вие не сте Мой народ, и Аз няма да бъда ваш (Бог).“

10. Но броят на синовете Израилеви ще бъде като морския пясък, който не може нито да се измери, нито да се изброи; и там, дето им говореха: вие сте не Мой народ, ще им казват: вие сте синове на Бога Живий.

11. И ще се съберат синовете Иудини и синовете Израилеви наедно и ще си поставят един главатар и ще излязат из земята на преселението, защото велик е денят на Изрееля!

---

[1] «Непомилувана». ↑

[2] „Не Мой народ“. ↑

ГЛАВА 2.

1. Казвайте на братята си: Мой народ, и на сестрите си: Помилувана.

2. Съдете се с майка си, съдете се; защото тя не е Моя жена, и Аз не съм й мъж; нека тя да махне блудството от лицето си и прелюбодейството от гърдите си,

3. та да не я съблека доголо и да я изложа, както в деня на рождението й, да я не направя пустиня, да я не обърна в суха земя и да я не уморя с жажда.

4. И децата й няма да помилувам, понеже те са деца от блудство.

5. Защото майка им блудствува, осрами се оная, която ги зачена, понеже казваше: ще тръгна подир любовниците си, които ми дават хляб и вода, вълна и лен, дървено масло и питиета.

6. Затова ето, Аз ще препреча пътя й с тръне и ще я заградя с ограда, и тя няма да намери пътеките си;

7. ще се впусне подир любовниците си, ала не ще ги догони; ще ги търси, ала няма да ги намери и ще рече: ще отида и ще се върна при първия си мъж; защото тогава ми беше по-добре, нежели сега.

8. А тя не знаеше, че Аз, Аз й давах хляб, вино и дървено масло и умножих й среброто и златото, от което направиха истукан на Ваала.

9. Затова ще взема назад хляба Си на времето му и виното Си на времето му и ще отнема вълната и лена Си, с която се покрива голотата й.

10. И сега ще открия срамотата й пред очите на любовниците й, и никой не ще я изтръгне от ръката Ми.

11. И ще прекъсна у нея всяка веселба, празниците й и новомесечията й, съботите й и всичките й тържества.

12. И ще опустоша лозите й и смоковниците й, за които тя казва: това ми са подаръци, с които ме надариха моите любовници; и Аз ще ги превърна на гори, и полските зверове ще ги изядат.

13. И ще я накажа за дните, прекарани в служене на Ваалovци, когато тя им кадеше и, като се накичи с обеци и огърлици, ходеше подир любовниците си, а Мене забрави, казва Господ.

14. Поради това и Аз ще я отвлека, ще я доведа в пустиня и ще й говоря по сърце.

15. И ще й дам оттам лозята й и долина Ахор за преддверие на надежда; и там тя ще пее, както в дните на младините си и както в деня, когато излезе из Египетската земя.

16. И в оня ден, казва Господ, ти ще Ми викаш: мъжо мой, и няма вече да Ми викаш: Ваали[1].

17. И ще премахна имената на Ваалovци от устата й, и няма вече да се споменават имената им.

18. И ще сключа в онова време зарад тях съюз с полските зверове, с птиците небесни и с влечугите по земята; и лък, и меч, и война ще изтребя от оная земя, и ще им дам да живеят в безопасност.

19. И ще те сгодя за Себе Си вовеки, ще те сгодя за Себе Си в правда и съд, в благост и милосърдие;

20. ще те сгодя за Себе Си във вярност, и ти ще познаеш Господа.

21. И в оня ден Аз ще чуя, казва Господ, ще чуя небето, и то ще чуе земята,

22. и земята ще чуе хляба и виното и дървеното масло; а тия ще чуят Изреел.

23. И ще я посея за Себе Си на земята, и ще помилувам Непомилувана и ще кажа на не-Мой-народ: ти си Мой народ, а той ще рече: „Ти си мой Бог!“

---

[1] Господарю мой. ↑

ГЛАВА 3.

1. И каза ми Господ: иди още и полюби жена, обичана от мъж, но прелюбодейница, също тъй, както Господ люби синовете Израилеви, а те се обръщат към други богове и обичат гроздените им питки.

2. И придобих си я за петнайсет сребърника, за хомер и полухомер ечемик;

3. и рекох й: „остани у мене много дни; не блудствувай и не бивай с други; също и аз ще бъда за тебе.

4. Защото дълго време синовете Израилеви ще останат без цар, без княз и без жертви, без жертвеник, без ефод и терафим.

5. След това ще се обърнат синовете Израилеви и ще потърсят Господа, своя Бог, и Давида, своя цар, и ще благоговеят пред Господа и пред благостта Му в последните дни“.

ГЛАВА 4.

1. Чуйте словото Господне, синове Израилеви; защото Господ има съд с жителите на тая земя, понеже няма нито истина, нито милосърдие, нито богопознание на земята.

2. Клетва и измама, убийство, кражба и прелюбодейство твърде много се разпространиха, и кръвнина върви след кръвнина.

3. Затова ще се разплаче тая земя, и ще изнемощеят всички, които живеят на нея, с полските зверове и небесните птици; дори и морските риби ще загинат.

4. Но никой да не спори, никой да не изобличава другиго; и твоят народ е като ония, които спорят със свещеника.

5. Ти ще паднеш денем; с тебе и пророкът ще падне нощем, и Аз ще погубя майка ти.

6. Изтребен ще бъде Моят народ, защото му знание не достига: понеже ти отхвърли знанието, и Аз ще те отхвърля от свещенодействие пред Мене; и понеже ти забрави закона на твоя Бог, и Аз ще забравя децата ти.

7. Колкото повече те се умножават, толкова повече грешат против Мене; славата им ще обърна в безславие.

8. Те се хранят от греховете на Моя народ, и към неговото беззаконие се стреми душата им.

9. И каквото стане с народа, това ще стане и със свещеника; ще го накажа според пътищата му и ще му въздам според делата му.

10. Ще ядат — и няма да се наситят; ще блудствуват — и няма да се размножат, защото престанаха да служат на Господа.

11. Блудство, вино и питиета завладяха сърцата им.

12. Моят народ пита дървото си, и неговият жезъл му дава отговор; защото духът на блудството ги е въвел в заблуда, и, блудствувайки, отстъпиха от своя Бог.

13. Повръх планини принасят жертви и по ридове кадят под дъб, топола и теревинт, защото им е хубава сянката; затова дъщерите ви блудствуват, и снахите ви прелюбодействуват.

14. Аз ще оставя да наказвам дъщерите ви, кога блудствуват, и снахите ви, кога прелюбодействуват, защото вие сами сте откъм блудниците и с любодейци принасяте жертви, а невежият народ гине.

15. Ако ти, Израилю, блудствуваш, поне Иуда да не грешеше; и не отивайте в Галгал и не възлизайте на Бет-Авен и не се кълнете: жив е Господ!

16. Защото като упорита телица упорствува Израил; затова Господ ще ги пасе ли сега като агнета на широко пасбище?

17. Привързал се към идолите Ефрем; остави го!

18. Отвратително е пиянството им, съвсем са се предали на блудство; князете им обичат, що е срамотно.

19. Ще ги обхване вятърът с крилата си, и ще се засрамят от жертвите си.

ГЛАВА 5.

1. Чуйте това, свещеници, внимавайте, доме Израилев, и приклони ухо, доме царев; защото ще има съд за вас, понеже бяхте примка в Масифа и изопната мрежа на Тавор.

2. Дълбоко потънаха те в разпътство, но Аз ще накажа всички тях.

3. Ефрема Аз познавам, и Израил не е скрит от Мене; защото ти блудствуваш, Ефреме, и Израил се оскверни.

4. Делата им не ги оставят да се обърнат към своя Бог, защото духът на блудството е вътре в тях, и Господа те не познаха.

5. И гордостта на Израиля е унизена в очите им; и Израил и Ефрем ще паднат поради нечестието си; ще падне и Иуда с тях.

6. Със своите овци и с воловете си ще тръгнат да търсят Господа и няма да Го намерят: Той се оттегли от тях.

7. Те изневериха Господу, защото родиха чужди деца; сега новият месец ще ги погълне с имотите им.

8. Затръбете с рог в Гива, с тръба в Рама; провиквайте се в Бет-Авен: след тебе, Вениамине!

9. Ефрем ще стане пустиня в деня на наказанието; Аз възвестих това между колената Израилеви.

10. Вождовете Иудини станаха като ония, които преместят межди: ще излея като вода върху тях Моя гняв.

11. Угнетен е Ефрем, поразен е чрез съд, защото пожела да върви подир суетното.

12. И ще бъда като молец за Ефрема и като червей за дома Иудин.

13. И видя Ефрем болестта си, и Иуда — раната си; и тръгна Ефрем за Асур и прати при цар Иарева; но той не ще може да ви изцери, и няма да ви излекува от раната.

14. Защото Аз съм като лъв за Ефрема и като лъвче за дома Иудин; Аз, Аз ще разкъсам и ще замина; ще отнеса — и никой няма да спаси.

15. Ще тръгна, ще се върна в Моето място, докле те не се признаят за виновни и не потърсят лицето Ми.

ГЛАВА 6.

1. В скръбта си те от ранно утро ще Ме търсят и ще казват: да идем и да се върнем при Господа! защото Той ни нарани — и Той ще ни изцели, порази — и ще превърже раните ни;

2. ще ни оживи в два дни, в третия ден ще ни издигне, и ние ще живеем пред лицето Му.

3. И тъй, нека познаем, нека се стремим да познаем Господа; като утринна зора е появата Му, и Той ще дойде при нас като дъжд; като късен дъжд ще напои земята.

4. Какво да ти сторя, Ефреме? Какво да ти сторя, Иудо? благочестието ви, е като утринна мъгла и като роса, която скоро изчезва.

5. Затова Аз ги поразявах чрез пророците и биех ги с думи на устата Си, и съдът Ми е като изгряваща светлина.

6. Защото Аз искам милост, а не жертва, и богопознание повече, нежели всесъжения.

7. И те, като Адама, нарушиха завета и там Ми изневериха.

8. Галаад е град на нечестивци, опръскан с кръв.

9. Както разбойници причакват човека, тъй сбирщина свещеници убиват по пътя за Сихем и вършат мръсотии.

10. В дома на Израиля Аз виждам ужасно нещо; там Ефрем блудствува, оскверни се Израил.

11. И за тебе, Иудо, е назначена жътва, когато върна от плен Моя народ.

ГЛАВА 7.

1. Докато лекувах Израиля, откри се неправдата на Ефрема и злодейството на Самария; защото те лъжат; и крадец се вмъква, и разбойник граби по улици.

2. Не помислят те в сърце си, че Аз помня всичките им злодейства; сега ги обикалят делата им; те са пред лицето Ми.

3. Със злодейството си веселят царя и с лъжите си — князете.

4. Те всички горят от прелюбодейство, като пещ, опалена от хлебаря, който престава да я подклажда, щом замеси тестото, и то възкисне.

5. „Денят е на нашия цар!“ казват князете, разпалени до болест от вино, а той протяга ръка към кощунците.

6. Защото с коварството си те правят сърцето си подобно на пещ; хлебарят им спи цяла нощ, а заран тя гори като пламтящ огън.

7. Те всички са разпалени като пещ и поглъщат съдиите си; всичките им царе падат, и никой от тях не вика към Мене.

8. Ефрем се смеси с народите, Ефрем стана като пита необърната.

9. Чуждите поглъщаха силата му — и той не забеляза; седина го покри, а той не знае.

10. И гордостта на Израиля е унизена в очите им — и при все това те се не обърнаха към Господа, своя Бог, и Го не потърсиха.

11. И Ефрем стана като глупав гълъб — без сърце: призовават египтяни, отиват в Асирия.

12. Кога отидат, Аз ще хвърля върху тях мрежата Си; като птици небесни ще ги сваля; ще ги накажа, както бе казано в тяхното събрание.

13. Горко им, задето отстъпиха от Мене; гибел тям, задето се отметнаха от Мене! Аз ги спасявах, а те говореха лъжа против Мене.

14. И не викаха към Мене от сърце, когато пискаха по леглата си; събират се зарад хляб и вино, а от Мене отстъпват.

15. Аз ги вразумявах и укрепях мишците им, а те замисляха зло против Мене.

16. Те се обръщаха, но не към Всевишния, станаха като неверен лък; ще паднат от меч князете им зарад дързостта на езика си; това ще бъде гавра над тях в земята Египетска.

ГЛАВА 8.

1. Турни тръбата на уста си! Неприятелят като орел ще налети върху дома Господен, задето те нарушиха завета Ми и престъпиха закона Ми.

2. Към Мене ще викат: „Боже мой! ние Те познахме, ние сме Израил“.

3. Отхвърли Израил доброто; враг ще го преследва.

4. Поставяха си сами царе, без Мене; туряха си князе, но без Мое знание; от среброто си и златото си направиха идоли: оттам е гибелта.

5. Остави те телецът ти, Самарийо! разпали се гневът Ми против тях; докога не ще могат се очисти?

6. Защото и той е дело на Израиля. Художник го е направил, и затова той не е бог; на късове ще стане самарийският телец!

7. Понеже те сееха вятър, буря ще пожънат; жито на корен той не ще има, зърното няма да даде брашно, ако пък и даде, чужди ще го погълнат.

8. Погълнат е Израил; сега те ще бъдат между народите като негоден съсъд.

9. Те отидоха при Асур като див осел, който се скита самотен; Ефрем придобиваше разположение към себе си чрез подаръци.

10. Ако и да пращаха дарове на народите, Аз скоро ще ги събера, и те ще почнат да страдат от времето на царя на князете;

11. защото Ефрем насъзида много жертвеници за грях, — за грях му и послужиха тия жертвеници.

12. Аз му написах важните Мои закони, но той ги счете за чужди.

13. В жертвените приноси към Мене те принасят месо и го ядат; Господу те са неугодни; сега Той ще си спомни тяхното нечестие и ще ги накаже за греховете им: те ще се върнат в Египет.

14. Забрави Израил Създателя си и съзида капища, и Иуда насъгради много укрепени градове; но Аз ще пратя огън върху градовете му — и той ще погълне дворците му.

ГЛАВА 9.

1. Не се радвай, Израилю, до възторг, както другите народи, защото ти блудствуваш, след като отстъпи от твоя Бог: обичаш блудодейни дарове по всички гумна.

2. Гумно и лин няма да ги хранят, и надеждата на лозов сок ще ги излъже.

3. Няма да живеят те на земята Господня: Ефрем ще се върне в Египет, и в Асирия ще ядат нечисто.

4. Няма да правят възлияния Господу от вино, и неугодни ще Му бъдат жертвите им; те ще бъдат за тях като хляб за жалейка: всички, които го ядат, ще се оскверният, защото техният хляб е за душите им, а в дома Господен той няма да влезе.

5. Какво ще правите в деня на тържеството и в деня на празника Господен?

6. Защото ето, те ще си отидат поради опустошението; Египет ще ги събере, Мемфис ще ги погребе; сребърните им драгоценности коприва ще заглуши; бодил ще има в шатрите им.

7. Дойдоха дни на посещение, дойдоха дни за отплата. Нека узнае Израил, че глупав е предсказвачът, безумен е оня, който се издава за вдъхновен, поради многото ти беззакония и голямата враждебност!

8. Ефрем е страж до моя Бог; пророкът е мрежа на птицеловци по всичките му пътища; съблазън има в дома на неговия Бог.

9. Дълбоко паднаха те, развратиха се, както в дните на Гива; Той ще си спомни тяхното нечестие, ще ги накаже за греховете им.

10. Като грозде в пустиня Аз намерих Израиля; като пръв плод на смоковница, в първото й време, видях Аз бащите ви, но те отидоха при Ваал-Фегора и се предадоха на срамотии, и сами станаха мръсни като ония, които бяха обикнали.

11. От Ефремовци като птица ще отлети славата (на детородието): ни раждане, ни бременност, нито зачеване (ще има).

12. А макар и да са възпитали децата си, ще ги отнема; защото горко им, когато се отдръпна от тях!

13. Ефрем, както го видях Аз до Тир, е насаден на хубава местност; обаче Ефрем ще изведе децата си при убиец.

14. Дай им, Господи … какво ще им дадеш? Дай им утроба, която да не ражда, и — сухи ненки.

15. Всичкото им зло е в Галгал: там ги Аз намразих за лошите им дела; ще ги изгоня от Моя дом, няма вече да ги обичам; всичките им князе са отстъпници.

16. Поразен е Ефрем; изсъхна коренът им — няма да принасят плод; ако пък и раждат, Аз ще умъртвя желания плод на утробата им.

17. Ще ги отхвърли моят Бог, защото те Го не послушаха, и ще бъдат скитници между народите.

ГЛАВА 10.

1. Израил е клонеста лоза, умножава плода си; колкото повече той има плод, толкова повече умножава жертвениците; колкото по-добра е земята му, толкова повече те украсяват кумирите.

2. Раздели се сърцето им, затова и ще бъдат наказани: Той ще разруши техните жертвеници, ще разбие кумирите им.

3. Сега те казват: „нямаме цар, понеже се не побояхме от Господа! а царят, — какво ще ни стори той?“

4. Говорят празни думи, кълнат се лъжливо, сключват съюзи; затова ще се яви съд над тях, както отровна трева по браздите на нива.

5. За телеца на Бет-Авен ще затреперят жителите на Самария; ще се разплаче за него народът му, и жреците му, които се радваха за него, ще плачат за славата му, защото тя ще побегне от него.

6. И сам той ще бъде занесен в Асирия — в дар на цар Иарева; посрамен ще бъде Ефрем, и ще се посрами Израил от своя заговор.

7. Ще изчезне в Самария царят й — като пяна върху водна повърхност.

8. И ще бъдат изтребени оброчищата на Авен — грехът на Израиля; с тръни и бодили ще обраснат жертвениците им и ще кажат на планините: „покрийте ни“, и на хълмовете: „паднете върху ни!“

9. Повече, отколкото в дните на Гива, си грешил, Израилю; там те устояха; войната в Гаваон против синовете на нечестието ги не постигна.

10. По Мое желание ще ги накажа; ще се съберат против тях народите, и те ще бъдат свързани за двойното им престъпление.

11. Ефрем е обучена телица, навикнала да вършее, и Аз Сам ще туря хомота на тлъстата му шия; Ефрема ще яздат, Иуда ще оре, Иаков ще брани’.

12. Сейте си в правда — и ще пожънете милост; разоравайте си целина, защото време е да потърсите Господа, та Той, кога дойде, да ви одъжди с правда.

13. Отгледвахте нечестие — жънете беззаконие, ядете плода на лъжата, защото ти се надяваше на своя път, на многото си ратници.

14. И ще се появи смут в твоя народ, и всички твои твърдини ще бъдат разрушени, както Салман разруши Бет-Арбел в деня на битката: майка биде убита с децата.

15. Ето какво ще ви стори Ветил заради крайното ви нечестие.

ГЛАВА 11.

1. Призори ще загине царят Израилев! Когато Израил беше млад, Аз го обичах и от Египет извиках Сина Си.

2. Викаха ги, а те отбягваха от лицето им; принасяха жертва на Ваалovци и кадяха на истукани.

3. Аз Сам учих Ефрема да ходи, носих го на ръцете Си, а те не съзнаваха, че ги лекувам.

4. Влечах ги с човешки връзки, с връзки на любов, Аз бях за тях като такъв, който сваля хомота от челюстите им, и кротко им храна подлагах.

5. Няма да се върне той в Египет; но Асур — той ще му бъде цар, защото те не поискаха да се обърнат към Мене.

6. И ще падне меч върху града му, ще унищожи неговите защитници и ще ги погълне за техните замисли.

7. Народът Ми упорствува в отцепването си от Мене, и макар да го призовават към възвишено, той се не издига единодушно.

8. Как ще постъпя с тебе, Ефреме? Как ще те предам, Израилю? Ще постъпя ли с тебе, както с Адама? Ще ти сторя ли, каквото и на Севоим? Превърна се в Мене сърцето Ми, разпали се всичката Ми жалост!

9. Няма да постъпя според яростта на гнева Си, няма да изтребя Ефрема, защото Аз съм Бог, а не човек; сред тебе е Светият; Аз няма да вляза в града.

10. Подир Господа те ще тръгнат. Като лъв Той ще издаде гласа Си, ще издаде гласа Си — и ще побързат към Него синовете от запад,

11. ще полетят от Египет като птици, и от земята Асирийска — като гълъби, и ще ги поселя в домовете им, казва Господ.

12. Окръжил Ме е Ефрем с лъжа, и домът Израилев — с лукавство; Иуда се държеше още о Бога и верен беше със светиите.

ГЛАВА 12.

1. Ефрем пасе вятър и тича подир източния вятър, всеки ден умножава лъжа и разорение, сключват те съюз с Асур, и в Египет се отпраща дървено масло.

2. Но и с Иуда Господ има съд, — и Той ще споходи Иакова по пътищата му, и ще му въздаде по делата му.

3. Още в майчината си утроба той спъваше брата си, а като порасна, бори се с Бога.

4. Той се бори с Ангела — и надделя; плака и Го моли; във Ветил Той ни намери и там говори с нас.

5. А Господ е Бог Саваот; Иехова е името Му.

6. Обърни се и ти към твоя Бог; спазвай милост и съд и уповавай се всякога на твоя Бог.

7. Хананеец с неверни къпони в ръка обича да онеправдава;

8. и Ефрем казва: „обаче аз разбогатях; натрупах си имоти, макар че във всичките ми трудове няма да намерят нищо незаконно, което да бъде грях“.

9. Пък Аз, Господ, Бог твой, от самата земя Египетска, пак ще те поселя в сенници, както в дните на празника.

10. Аз говорих към пророците и умножавах виденията и чрез пророците употребявах притчи.

11. Ако Галаад стана Авен, то и те станаха суетни, в Галгал колеха за жертва телци, и жертвениците им стояха като купища камъни по бразди на нива.

12. Избяга Иаков на нивите сирийски, и служи Израил за жена и за жена овци пази.

13. Чрез пророк изведе Господ Израиля из Египет и чрез пророк го Той пази.

14. Силно разсърди Ефрем Господа, и затова кръвта му Господ ще остави върху него и поруганието му ще обърне върху него.

ГЛАВА 13.

1. Когато Ефрем говореше, всички трепереха. Той беше висок в Израиля; но провини се чрез Ваала — и загина.

2. И сега притуриха към греха: направиха си излени истукани от среброто си, според както разбираха, — изцяло работа на художници, — и казват на людете, които принасят жертва: „целувайте телци!“

3. Поради това те ще бъдат като утринна мъгла, като роса, която скоро изчезва, като мекина, отвявана от гумното, като дим от комин.

4. Но Аз съм Господ, Бог твой, от земята Египетска, — и ти не трябва да познаваш други бог, освен Мене, и няма спасител, освен Мене.

5. Аз те признах в пустинята, в жадната земя.

6. Имайки паша, те бяха сити; а когато се насищаха, възгордяваше се сърцето им, и поради това Ме забравяха.

7. И Аз ще бъда за тях като лъв, като лъвче ще причаквам на пътя.

8. Ще нападам върху тях като мечка, на която малките са ограбени; ще раздирам булото на сърцата им и ще ги изядам там като лъвица; полски зверове ще ги разкъсват.

9. Ти погуби себе си, Израилю, защото само в Мене е твоята опора!

10. Де е царят ти сега? Нека той те спаси във всички твои градове! Де са твоите съдии, за които казваше: „дай ни цар и началници“?

11. И Аз ти дадох цар в гнева Си и го отнех в негодуването Си.

12. Вързано е във възел беззаконието на Ефрема, запазен е грехът му.

13. Мъки родилни ще го постигнат; той е син неразумен, инак, не би стоял дълго в положението на раждащо се дете.

14. От властта на ада ще ги изкупя, от смърт ще ги избавя. Де ти е, смърте, жилото? Де ти е, аде, победата? разкаяние за това не ще имам.

15. Ако и да е плодовит Ефрем между братята, но ще дойде източен вятър, ще се дигне вятърът Господен от пустинята, и ще пресъхне кладенецът му, ще пресекне изворът му: той ще ограби съкровищницата с всички драгоценни съдове.

ГЛАВА 14.

1. Опустошена ще бъде Самария, защото въстана срещу своя Бог: от меч ще паднат те, младенците им ще бъдат о камък разбити, и непразните им жени ще бъдат разсечени.

2. Обърни се, Израилю, към Господа, твоя Бог; защото ти падна поради нечестието си.

3. Вземете със себе си молитвени думи и се обърнете към Господа; речете Му: „отнеми всяко беззаконие и приеми ни за добро, и ние ще принесем жертва от устата си.

4. Асур няма вече да ни спасява; няма да се качваме на кон и няма вече да казваме към изделието на нашите ръце: о, богове наши; защото у Тебе има милосърдие към сираци“.

5. Ще излекувам отмятането им, ще ги обикна по благоволение; защото гневът Ми се отвърна от тях.

6. Аз ще бъда роса за Израиля; той ще цъфне като крин, и ще разпусне корените си, както Ливан.

7. Ще се разширят клоните му, и хубостта му ще бъде като на маслина, и благоуханието от него като от ливан.

8. Ще се върнат ония, които седяха под сянката му, ще имат жито в изобилие — и ще цъфнат като лоза, ще бъдат славни като вино ливанско.

9. „Каква работа имам още с идолите?“ ще рече Ефрем. — Аз ще го чуя и милостно ще погледна на него; Аз ще бъда като зелен кипарис: от Мене ще ти бъдат плодовете.

10. Кой е мъдър, за да разбере това? Кой е разумен, за да познае това? защото прави са пътищата Господни, и праведници ходят по тях, а беззаконниците ще паднат на тях.

КНИГА НА ПРОРОК ИОИЛЯ

ГЛАВА 1.

1. Слово Господне, което биде към Иоиля, син Витуилов.

2. Чуйте това, старци, и внимавайте, всички жители на тая земя: бивало ли е такова нещо във ваши дни или в дните на бащите ви?

3. Разказвайте за него на децата си; а децата ви да разказват на децата си, а техните деца — на следния род:

4. каквото остана от гъсеници, изядоха скакалци; каквото остана от скакалци, изядоха червеи; а що остана от червеи, доядоха бръмбари.

5. Събудете се, пияници, плачете и ридайте всички, които пиете вино, за гроздовия сок, защото е отнет от устата ви!

6. Защото дойде против земята ми народ силен и безброен; зъбите му — зъби лъвски, и челюстите му — като на лъвица.

7. Опустоши той лозата ми, и смоковницата ми изпочупи, обели я до голо и хвърли; станаха бели клоните й.

8. Плачи’, както плаче млада жена, препасана с вретище, за мъжа на младините си!

9. Прекрати се хлебен принос и възлияние в дома Господен; плачат свещениците, служители Господни.

10. Опустошено е полето, тъгува земята, защото е изтребено житото; изсъхна гроздов сок, повяхна маслина.

11. Червете се от срам, земеделци, ридайте, лозари, за пшеницата и ечемика, защото жътвата по нивите загина,

12. лоза изсъхна, смоковница повяхна; нарът, палмата и ябълката — всички дървета по полето изсъхнаха; поради това и веселбата у синовете човешки изчезна.

13. Препашете се с вретище и плачете, свещеници! ридайте, служители на олтара! влезте и нощувайте във вретища, служители на моя Бог! защото няма вече в дома на вашия Бог хлебен принос и възлияние.

14. Назначете пост, обявете тържествено събрание, свикайте старците и всички жители на тая страна в дома на Господа, вашия Бог — и викайте към Господа.

15. О, какъв ден! защото денят Господен е близо: като опустошение от Всемощния ще дойде той.

16. Не пред наши очи ли се отнима храната, и от дома на нашия Бог — веселба и радост?

17. Изгниха зърна под буците си, запустяха житници, срутени са клетове, защото няма вече жито.

18. Как стене добитъкът, тъжно ходят стада волове, защото няма за тях паша; мъчат се и стада овци.

19. Към Тебе, Господи, викам, защото огън погълна злачните пасбища на пустинята, и пламък опърли всички дървета на полето.

20. Дори и животните на полето викат към Тебе, защото пресъхнаха водните потоци, и огън изтреби пасбищата в пустинята.

ГЛАВА 2.

1. Тръбете с тръба на Сион и бийте тревога на светата Ми планина; нека треперят всички жители земни, защото настъпва денят Господен, понеже е близо той —

2. денят на тъма и мрак, ден облачен и мъглив: като утринна зора се шири по планини народ многоброен и силен, какъвто не е имало отвека и няма да бъде след това от рода в род.

3. Пред него огън поглъща, а зад него пламък пали; пред него земята е като градина Едемска, а зад него ще бъде опустошена степ, и за никого няма да има спасение от него.

4. Видът му е като вид на коне, и скачат те като конници;

5. скачат по планински върхове като че с тропот от колесници, като че с прасък от огнен пламък, който поглъща слама, — като силен народ, построен за бой.

6. Щом се появи, ще затреперят народи; на всички лицата ще побледнеят.

7. Като борци те тичат и като храбри воини се катерят по стени, и всеки върви по своя път и не се отбива от пътя си.

8. Не се тласкат един други, всеки върви по пътя си, и падат върху копия, но остават невредими.

9. Тичат по града, качват се по стени, възлизат на къщи, влизат в прозорци като крадци.

10. Пред тях ще се потресе земята, ще се разклати небето, слънце и месечина ще потъмнеят и звездите ще загубят светлината си.

11. И Господ ще издаде гласа Си пред Своето воинство, защото твърде многобройно е Неговото опълчение, и мощен е изпълнителят на словото Му; защото велик е денят Господен и твърде страшен, и кой ще го изтърпи?

12. Но и сега още казва Господ: обърнете се към Мене от все сърце с пост, плач и ридание.

13. Раздирайте сърцата си, а не дрехите си, и се обърнете към Господа, вашия Бог; защото Той е благ и милосърден, дълготърпелив и многомилостив, и съжалява за злочестината.

14. Кой знае, дали Той не ще се смили и не ще остави подир Себе Си благословение — хлебен принос и възлияние на Господа, вашия Бог?

15. Затръбете с тръба на Сион, наредете пост и обявете тържествено събрание.

16. Съберете народа, свикайте събрание, поканете старци, съберете деца и кърмачета; нека излезе младоженец от своя чертог, и невеста — от своята горница.

17. Между притвора и жертвеника нека плачат свещениците, служители Господни, и да казват: „смили се, Господи, над народа Си, не предавай наследието Си на поругание, та да се не подиграват с него народите! Защо да казват между народите: де е техният Бог?“

18. Тогава Господ ще възревнува за земята Си и ще се смили над народа Си.

19. И ще отговори Господ и ще рече на Своя народ: ето, Аз ще ви пратя хляб, вино и дървено масло, и ще се насищате с тях, и вече няма да ви предам за поругание на народите.

20. И дошлия от север ще махна от вас и ще го изгоня в безводна и пуста земя: предното му пълчище — в източното море, а задното — в западното море, и ще се понесе от него зловоние и ще се дигне от него смрад, понеже той направи голямо зло.

21. Не се бой, земьо: радвай се и се весели, защото Господ е велик, за да направи това.

22. Не се бойте, полски добитъци, защото пасбищата на пустинята ще се покрият с трева, дървото ще даде своя плод, смоковницата и лозата ще покажат силата си.

23. И вие, чеда Сионови, радвайте се и се веселете у Господа, вашия Бог; защото Той ще ви даде дъжд умерено и ще ви праща дъжд, дъжд ранен и късен, както по-преди.

24. И ще се напълнят гумна с жито и ще се препълнят чебри с гроздов сок и дървено масло.

25. И ще ви отщетя за ония години, които изпоядоха скакалци, червеи, бръмбари и гъсеници — голямата Ми войска, която пратих върху вас.

26. И до насита ще ядете и ще се насищате и славите името на Господа, вашия Бог, Който чудно нещо извърши с вас, и няма да се посрами Моят народ вовеки.

27. И ще познаете, че Аз съм посред Израиля и Аз съм Господ, Бог ваш, и няма други, и Моят народ няма да се посрами вовеки.

28. И ето, след това ще излея от Моя Дух върху всяка плът, и ще пророкуват синовете ви и дъщерите ви; старците ви ще сънуват сънища, и момците ви ще виждат видения.

29. Също и върху роби и робини в ония дни ще излея от Моя Дух.

30. И ще покажа личби на небе и земя: кръв, огън и стълбове дим.

31. Слънцето ще се превърне в тъмнина, и месечината — в кръв, преди да настъпи денят Господен, велик и страшен.

32. И тогава всеки, който призове името Господне, ще се спаси; защото на планина Сион и в Иерусалим ще бъде спасението, както казва Господ, и у останалите, които ще повика Господ.

ГЛАВА 3.

1. Защото ето, в ония дни и в онова същото време, когато върна пленството на Иуда и Иерусалим,

2. ще събера всички народи и ще ги доведа в долината на Иосафата, и там ще произведа над тях съд за Моя народ и за Моето наследство — Израиля, когото те разпиляха между народите, и разделиха земята Ми.

3. И за Моя народ те хвърляха жребие и даваха момче за блудница, и продаваха момиче за вино и пиеха.

4. И какво сте Ми вие, Тире и Сидоне и всички окръзи филистимски? Искате ли да Ми отплатите? искате ли да Ми въздадете? Лесно и скоро Аз ще обърна отплатата ви върху вашите глави,

5. защото вие взехте среброто Ми и златото Ми, и най-добрите Ми скъпоценности внесохте в капищата си;

6. синовете на Иуда и синовете на Иерусалим продавахте на синовете елински, за да ги отстраните от пределите им.

7. Ето, Аз ще ги дигна от онова място, дето ги продадохте, и ще обърна вашата отплата върху главите ви.

8. И ще предам синовете ви и дъщерите ви в ръцете на синовете Иудини, и те ще ги продадат на савейци, народ далечен; тъй е казал Господ.

9. Прогласете за това между народите, пригответе се за война, дигнете юнаците; нека излязат, нека се подигнат всички ратоборци.

10. Прековете ралата си на мечове и сърповете си — на копия; слабият нека казва: силен съм.

11. Бързайте и се стичайте, всички околни народи, и се съберете; натам, Господи, води юнаците Си.

12. Нека станат народите и слязат в долината на Иосафата; защото там Аз ще седна, за да съдя народите отвред.

13. Турете на работа сърпове, защото жътвата е узряла; идете, спуснете се, защото линът е пълен, и чебрите се препълват, понеже злобата им е голяма.

14. Тълпи, тълпи в съдната долина! защото близо е денят Господен в съдната долина!

15. Слънце и месечина ще потъмнеят, и звездите ще изгубят блясъка си.

16. И ще загърми Господ от Сион и ще издаде гласа Си от Иерусалим; ще потреперят небе и земя; но Господ ще бъде защита на Своя народ и отбрана за синовете Израилеви.

17. Тогава ще познаете, че Аз съм Господ, Бог ваш, Който обитава на Сион, на светата Моя планина; и ще стане Иерусалим светиня, и няма вече другоплеменници да преминават през него.

18. И ето, в оня ден от планините вино ще капе, и от ридовете мляко ще потече, и всички долища иудейски ще се напълнят с вода, а от дома Господен ще излезе извор и ще напоява долина Ситим.

19. Египет ще стане пустиня, и Едом ще стане пуста степ, задето те притесняваха синовете Иудини и проливаха невинна кръв в земята им.

20. А Иуда ще живее вечно, и Иерусалим — от рода в род.

21. Аз ще измия кръвта им, която не съм измил още, и Господ ще обитава на Сион.

КНИГА НА ПРОРОК АМОСА

ГЛАВА 1.

1. Думи на Амоса, един от пастирите текойски, думи, които той чу във видение за Израиля в дните на иудейския цар Озия, и в дните на израилския цар Иеровоама, син Иоасов, две години преди труса.

2. И рече той: Господ ще загърми от Сион и ще издаде гласа Си из Иерусалим, — и ще се разплачат хижите пастирски, и ще изсъхне върхът на Кармил.

3. Тъй казва Господ: за три престъпления на Дамаск и за четири няма да го пощадя, защото те вършаха Галаад с железни дикани.

4. И ще пратя огън върху дома на Азаила — и той ще погълне дворците на Венадада.

5. И ще разбия заворките на Дамаск и ще изтребя жителите на долина Авен и оногова, който държи скиптър, из дома Еденов; народът арамейски ще отиде в плен в Кир, казва Господ.

6. Тъй казва Господ: за три престъпления на Газа и за четири няма да я пощадя, защото те откараха всички в плен, за да ги предадат на Едома.

7. И ще пратя огън в стените на Газа — и ще погълне дворците й.

8. И ще изтребя жителите на Азот и оногова, който държи скиптър в Аскалон, и ще обърна ръката Си против Екрон, — и ще загине остатъкът филистимци, казва Господ Бог.

9. Тъй казва Господ: за три престъпления на Тир и за четири няма да го пощадя, защото те предадоха на Едома всички пленници, и не си спомниха за братския съюз.

10. Ще пратя огън в стените на Тир — и ще погълне дворците му.

11. Тъй казва Господ: за три престъпления на Едома и за четири няма да го пощадя, защото той преследва брата си с меч, потъпка родствените чувства, свирепствува постоянно в гнева си и всякога запазваше яростта си.

12. И ще пратя огън върху Теман, — и той ще погълне дворците на Восор.

13. Тъй казва Господ: за три престъпления на синовете Амонови и за четири няма да ги пощадя, защото те разсичаха непразни в Галаад,

за да разширят границите си.

14. И ще запаля огън в стените на Рава — и той ще погълне дворците й сред крясък в деня на битката, с вихър в деня на бурята.

15. И ще отиде царят им в плен, той и князете му наедно с него, казва Господ.

ГЛАВА 2.

1. Тъй казва Господ: за три престъпления на Моава и за четири няма да го пощадя, защото той изгори костите на царя едомски и ги направи вар.

2. И ще пратя огън върху Моава — и той ще погълне дворците кериотски, и ще загине Моав всред поразия с шум, при тръбен звук.

3. Ще изтребя съдията изсред него и ще умъртвя всичките му князе наедно с него, казва Господ.

4. Тъй казва Господ: за три престъпления на Иуда и за четири няма да го пощадя, защото отхвърлиха закона на Господа и наредбите Му не спазиха, и идолите им, след които ходеха бащите им, ги отклониха от пътя.

5. И ще пратя огън върху Иуда — и той ще погълне дворците иерусалимски.

6. Тъй казва Господ: за три престъпления на Израиля и за четири няма да го пощадя, защото продават праведен за сребро и сиромаха — за двои сандали.

7. Жадуват да видят земния прах върху главата на сиромаха, и пътя на кротките изкривяват; дори баща и син ходят при една жена, за да безчестят светото Ми име.

8. Лежат при всеки жертвеник върху дрехи, взети в залог, и вино, изнудено от обвинени, пият в дома на боговете си.

9. Но Аз изтребих пред лицето им Аморея, чиято височина беше като височина на кедър, и който беше як като дъб; Аз изтребих плода му горе, а коренето му — долу.

10. А вас пък изведох из земята Египетска и ви водих по пустинята четирийсет години, за да наследите земята Аморейска.

11. От вашите синове избирах за пророци и от момците ваши — за назореи; не е ли това тъй, синове Израилеви? казва Господ.

12. А поихте назореите с вино и на пророците заповядахте, думайки: не пророкувайте.

13. Ето, Аз ще ви стегна, както се стяга кола, натоварена със снопи, —

14. и бързият не ще има сила да бяга, който не ще издържи якостта си и храбрият не ще спаси живота си;

15. нито оня, който стреля с лък, ще устои, нито бързоходец ще избяга, нито яхналият на кон ще спаси живота си.

16. И най-юначният от храбрите ще избяга гол в оня ден, казва Господ.

ГЛАВА 3.

1. Чуйте това слово, което Господ изрече против вас, синове Израилеви, — против цялото племе, което изведох из земята Египетска, — думайки:

2. само вас признах Аз от всички земни племена, затова и ще изискам от вас за всички ваши беззакония.

3. Тръгват ли двама наедно, без да се сговорят помежду си?

4. Реве ли лъв в гора, когато няма пред него плячка? издава ли гласа си лъвче от леговището си, когато нищо не е уловило?

5. Улавя ли се птица в примка на земята, когато няма мрежа за нея? Ще се дигне ли от земята примката, когато нищо не се е уловило в нея?

6. Тръби ли в град тръба, и да се не изплаши народът? Става ли в град злополука, която да не е допуснал Господ?

7. Защото Господ Бог нищо не прави, без да открие тайната Си на Своите раби — пророците.

8. Лъв зарика, — кой няма да трепне? Господ Бог каза, — кой няма да пророкува?

9. Прогласете от покривите в Азот и от покривите в земята Египетска и кажете: съберете се по планините на Самария и погледнете голямото безчинство в нея и насилията всред нея.

10. Те не знаят да постъпват справедливо, казва Господ: с насилие и грабеж събират съкровища в чертозите си.

11. Затова тъй казва Господ Бог: ето неприятелят, и при това — около цялата земя! Той ще свали твоята мощ, и твоите чертози ще бъдат ограбени.

12. Тъй казва Господ: както понякога пастирът изтръгва от лъвските уста два пищяла или част от ухо, тъй ще бъдат спасени синовете Израилеви, които седят в Самария в ъгъла на постелката и в Дамаск на легло.

13. Слушайте и бъдете свидетели против дома Иаковов, казва Господ Бог, Бог Саваот.

14. Защото в оня ден, когато изискам от Израиля за престъпленията му, ще изискам и за жертвениците във Ветил; ще бъдат отсечени роговете на олтара и ще паднат на земята.

15. Ще поразя зимния дом наедно с летния дом, и ще изчезнат домове с украшения от слонова кост, ще изчезнат много домове, казва Господ.

ГЛАВА 4.

1. Чуйте това слово, телици васански, които сте на Самарийска планина, — вие, които притеснявате сиромаси, угнетявате бедни и казвате на господарите си: „поднасяйте, а ние ще пием!“

2. Кле се Господ Бог в Своята светост, че ето, ще дойдат върху ви дни, когато ще ви повлекат с куки и останалите от вас — с въдици.

3. И ще излезете през проломите на стените, всяка — както се случи, и ще хвърлите всички украшения от чертозите, казва Господ.

4. Идете във Ветил — и грешете, в Галгал — и умножавайте престъпленията, принасяйте жертвите си всяко утро, десятъците си поне през всеки три дни.

5. Принасяйте за благодарствена жертва квасно, обаждайте за доброволните си приноси и разгласяйте за тях, защото вие това обичате, синове Израилеви, казва Господ Бог.

6. Затова ви и дадох чисти зъби във всички ваши градове и недостиг от хляб във всички ваши селища; но вие не се обърнахте към Мене, казва Господ.

7. И задържах от вас дъжда три месеца до жътва; проливах дъжд върху един град, а върху други град не проливах дъжд; една част беше напоявана с дъжд, а друга, непоръсена с дъжд, изсъхваше.

8. И събираха се два, три града в един град, за да се напият с вода, и не можаха до ситост да се напият; но и тогава вие се не обърнахте към мене, казва Господ.

9. Поразявах ви с главня и жълтеница по житата; многото ви градини и лозя, смоковници и маслини пояждаше гъсеница, — и при все това се не обърнахте към Мене, казва Господ.

10. Пращах ви мор, като египетския, избивах с меч момците ви, като откарвах конете в плен, тъй че смрад от вашите станове се подигаше в ноздрите ви, — и при все това се не обърнахте към Мене, казва Господ.

11. Извършвах сред вас разрушение, както Бог разруши Содом и Гомора, и вие бяхте изтеглени като главня из огън, — и при все това се не обърнахте към Мене, казва Господ.

12. Затова тъй ще постъпя с тебе, Израилю; и понеже тъй ще постъпя с тебе, приготви се да посрещнеш Бога твой, Израилю,

13. защото ето, Той е, Който образува планини и създава вятъра и обявява на човека намеренията му, утринната светлина обръща на мрак и върви високо над земята. Господ Бог Саваот е името Му.

ГЛАВА 5.

1. Слушайте това слово, с което ще дигна плач за вас, доме Израилев.

2. Падна, няма вече да стане девицата Израилева! Свалена е на своята земя, и няма кой да я дигне.

3. Защото тъй казва Господ Бог: град, който изваждаше хиляда, ще остане само със сто, а който изваждаше сто, ще остане с десет в дома Израилев.

4. Защото тъй казва Господ на дома Израилев: потърсете Ме — и ще бъдете живи.

5. Не търсете Ветил, не ходете в Галгал и за Вирсавия не пътувайте, защото цял Галгал ще отиде в плен, и Ветил ще се обърне на нищо.

6. Потърсете Господа — и ще бъдете живи, за да се не устреми Той срещу дома Иосифов като огън, който ще го погълне, и не ще има кой да го изгаси във Ветил.

7. О, вие, които превръщате правосъдието в отрова и правдата хвърляте наземи!

8. Кой е сътворил седмозвездието и Орион и превръща смъртната сянка в ясно утро, а деня прави тъмен като нощ, извиква морските води и ги разлива по лицето на земята? Господ е името Му!

9. Той подкрепя опустошителя против силния, и опустошителят влиза в крепостта.

10. А те мразят оногова, който изобличава при портите, и се гнусят от оногова, който говори правда.

11. И тъй, задето тъпчите сиромаха и вземате от него подаръци жито, вие ще построите домове от дялан камък, ала няма да живеете в тях; ще насадите хубави лозя, ала вино от тях няма да пиете.

12. Защото Аз зная, колко многобройни са вашите престъпления, и колко тежки са вашите грехове; вие сте врагове на правия, вземате подкуп и изопачавате в съда делата на сиромасите.

13. Поради това разумният е безмълвен в това време, защото времето е лошо.

14. Търсете доброто, а не злото, за да останете живи — и тогава Господ Бог Саваот ще бъде с вас, както вие казвате.

15. Намразете злото, обикнете доброто и възстановете правосъдие при портите; може би, Господ Бог Саваот ще помилува остатъка Иосифов.

16. Затова тъй казва Господ Бог Саваот, Вседържител: по всички улици ще има плач, и по всички пътища ще викат: уви, уви! И ще повикат земеделеца да жалее и изкусните в плачевни песни — да плачат,

17. и по всички лозя ще има плач, защото Аз ще премина посред тебе, казва Господ.

18. Горко на ония, които желаят деня Господен! Защо ви е тоя ден Господен? Той е тъма, а не светлина, —

19. също, както ако някой побегнеше от лъв — и го срещнеше мечка, или ако дойдеше вкъщи и се опреше с ръка о стената — и го ухапеше змия.

20. Нима денят Господен не е мрак, а светлина? Той е тъма, и няма в него блясък.

21. Мразя, отхвърлям празниците ви и не помирисвам жертвите ви през време на тържествените ви събрания.

22. Ако Ми принесете всесъжения и хлебен принос, няма да ги приема и няма да погледна милостиво на благодарствената жертва от тлъстите ви телци.

23. Отстрани от Мене шума на твоите песни, защото звуците на твоите гусли няма да слушам.

24. Нека тече като вода правосъдието, и правдата, като силен поток!

25. Принасяхте ли Ми жертви и хлебни дарове в пустинята през четирийсет години, доме Израилев?

26. Вие носихте скинията Молохова и звездата на вашия бог Ремфан — образи, които направихте за себе си.

27. Затова Аз ще ви преселя зад Дамаск, казва Господ; Бог Саваот е името Му.

ГЛАВА 6.

1. Горко на безгрижните в Сион и на надяващите се на планината Самарийска големци от първенствуващия народ, при които дохожда домът Израилев!

2. Минете в Калне и вижте, оттам преминете в Емат велики и спуснете се в Гет Филистимски: не са ли те по-добри от тия царства? не са ли по-широки техните предели от вашите предели?

3. Горко вам, които смятате, че е далеч злочестият ден, и правите да се приближи тържеството на насилието,

4. които лежите на одрове от слонова кост и се обтягате на леглата си, ядете най-добри овни от стадото и телета от тлъсто пасбище,

5. пеете под звука на гусли, мислейки, че владеете свиралото като Давида,

6. пиете вино от чаши, мажете се с най-добри мазила и не ви боли сърце за злополуката на Иосифа!

7. Затова сега те ще отидат в плен начело на пленниците, и ще се свърши ликуването на изнежените.

8. Кълне се Господ Бог Сам в Себе Си и тъй казва Господ Бог Саваот: гнуся се от високомерието на Иакова и мразя чертозите му, и ще предам града и всичко, що го пълни.

9. И ако в някоя къща останат десет души, и те ще умрат;

10. ще ги вземе роднината им или съжителят, за да изнесе костите им из къщи, и ще попита оногова, който стои при къщата: „имаш ли още някого?“ Той ще отговори: „нямам никого“. И тоя ще рече: „мълчи! защото не бива да се споменува името Господне“.

11. Защото ето, Господ ще даде заповед и ще съсипе големите къщи чрез разцепвания, а малките — чрез пропуквания.

12. Тичат ли коне по скала? Може ли се разора тя с волове? Вие пък превръщате правосъдието в отрова, а плода на правдата — в горчило,

13. вие, които се възхищавате от нищо и никакви неща и казвате: „нали със своя сила спечелихме си мощ?“

14. Ето, Аз, казва Господ Бог Саваот, ще подигна народ против вас, доме Израилев, и ще ви изтикват от входа в Емат до потока в пустинята.

ГЛАВА 7.

1. Такова видение ми откри Господ Бог: ето, Той създаде скакалци, когато почна да никне късната трева, и това беше трева след царската коситба.

2. И ето, когато те свършиха да ядат тревата на земята, рекох: Господи Боже, смили се; как ще устои Иаков? Той е твърде малък.

3. И Господ съжали за това: „няма това да бъде“, рече Господ.

4. Такова видение ми откри Господ Бог: ето, Господ Бог произведе огън за съд — и той погълна голяма бездна, погълна и част от земята.

5. И рекох: Господи Боже, спри; как ще устои Иаков? той е твърде малък.

6. И Господ съжали за това: „и това няма да бъде“, рече Господ Бог.

7. Такова видение ми Той откри: ето, Господ стоеше на отвесна стена, и в ръката Му имаше оловен отвес.

8. И рече ми Господ: „какво виждаш, Амосе?“ Аз отговорих: „отвес“. И Господ рече: „ето, ще туря отвес сред Моя народ Израиля; няма вече да му прощавам.

9. Опустошени ще бъдат жертвените оброчища Исаакови и разрушени ще бъдат светилищата Израилеви, и ще въстана с меч против дома Иеровоамов“.

10. И Амасия, свещеник ветилски, прати при израилския цар Иеровоама, да кажат: Амос дига бунт против тебе сред дома Израилев; земята не може да търпи неговите думи,

11. защото тъй казва той: от меч ще умре Иеровоам, а Израил непременно ще бъде откаран пленник от земята си.

12. И рече Амасия на Амоса: ясновидецо, иди и се отстрани в земята Иудина; там яж хляб и там пророкувай,

13. а във Ветил вече не пророкувай: защото той е светиня царева и е царски дом.

14. Отговори Амос и рече на Амасия: аз не съм пророк и не съм син на пророк; аз бях пастир и събирах диви смокви.

15. Но Господ ме взе от овците и ми рече: иди, пророкувай при Моя народ Израиля.

16. Сега изслушай словото Господне. Ти казваш: не пророкувай против Израиля и не произнасяй думи против дома Исааков.

17. Затова ето що казва Господ: жена ти ще бъде обезчестена в града, твоите синове и дъщери ще паднат от меч, земята ти ще бъде разделена с мерилна връв, ти ще умреш в нечиста земя, а Израил непременно ще бъде отведен от земята си.

ГЛАВА 8.

1. Такова видение ми откри Господ Бог: ето, кошница с узрели плодове.

2. И рече Той: какво виждаш, Амосе? Отговорих: кошница с узрели плодове. Тогава Господ ми рече: дойде краят на Моя народ Израиля: няма вече да му прощавам.

3. Песните в чертозите през оня ден ще се обърнат на ридание, казва Господ Бог; много трупове ще има, навред ще ги хвърлят мълком.

4. Изслушайте това, вие, които жадувате да погълнете бедни и да погубите сиромаси, —

5. вие, които казвате: кога ще премине новолунието, за да продаваме жито, и събота — да отворим житниците, да намалим мярката, да уголемим цената на сиклата и да измамваме с неверни къпони,

6. да прикупваме неимотни със сребро, и сиромаси за двои обуща, а отсевки от жито да продаваме?

7. Кле се Господ в славата на Иакова: наистина няма навеки да забравя нито едно от делата им!

8. Няма ли да се потресе земята от това, и няма ли да заплаче всеки живеещ на нея? Тя цяла ще се развълнува като река, и ще се подига и спуща като реката Египетска.

9. И в оня ден, казва Господ Бог, ще направя слънцето да залезе по пладне и ще помрача земята посред бял ден;

10. ще обърна празниците ви на тъга и всичките ви песни — на плач; ще туря вретище на всички чресла и плешивост — на всяка глава; и ще произведа в страната плач като за едничък син, и краят й ще бъде като тъжовен ден.

11. Ето, настъпват дни, казва Господ Бог, когато ще пратя на земята глад — не глад за хляб, не жажда за вода, а жажда за слушане думите Господни.

12. И ще ходят от море до море, ще се скитат от север до изток, търсейки словото Господне, и няма да го намерят.

13. В оня ден ще премират от жажда хубавите девици и момци,
14. които се кълнат в греха самарийски и казват: жив е твоят бог, Дане, и жив е пътят за Вирсавия! — Те ще паднат и вече няма да станат.

ГЛАВА 9.

1. Видях Господа да стои над жертвеника, и каза: удари в горния праг на вратата, за да се разтърсят спонците, и ги срути върху главите на всички тях, а останалите от тях ще избия Аз с меч: никой от тях, който бяга, няма да избяга, и никой от тях, който иска да се спаси, няма да се спаси.

2. Макар да се заровят в преизподнята, и оттам ръката Ми ще ги вземе; макар да се покачат на небето, и оттам ще ги сваля.

3. Макар да се скрият навръх Кармил, и там ще ги намеря и ще ги взема; макар да се скрият от очите Ми в морското дъно, и там ще заповядам на морския змей да ги ухапе.

4. И ако отидат в плен пред враговете си, ще заповядам на меча и там да ги избие. Ще обърна върху тях очите Си тям за зло, а не за добро.

5. Защото Господ Бог Саваот ще се допре до земята, и тя ще се разтопи, и ще се разплачат всички живеещи на нея; ще се подигне тя цяла като река, и ще се спусне като реката Египетска.

6. Той съгради горните Си чертози на небесата и свода Си закрепи на земята; повика морските води и ги излива по лицето на земята; Господ е името Му.

7. Вие, синове Израилеви, не сте ли за Мене като синове етиопски? казва Господ. Нали Аз изведох Израиля из земята Египетска и филистимци — из Кафтор и арамяни — из Кир?

8. Ето, очите на Господа Бога са върху грешното царство, и Аз ще го изтребя от земното лице, но дома Иаковов няма съвсем да изтребя, казва Господ.

9. Защото ето, Аз ще заповядам и ще пръсна дома Израилев по всички народи, както се пръскат зърна в решето, и нито едно не пада на земята.

10. От меч ще умрат всички грешници измежду Моя народ, които казват: „няма да ни постигне и няма да дойде при нас това зло!“

11. В оня ден Аз ще възстановя падналата скиния Давидова, ще запълня нейните пукнатини, срутеното ще въздигна и ще уредя, както в

стародавни дни,

12. за да завладеят остатъка от Едома и всички народи, между които ще се възвести името Ми, казва Господ, Който върши всичко това.

13. Ето, ще настъпят дни, казва Господ, когато орач ще заваря още жътваря и тъпчещият грозде — сеяча; и планините ще пущат гроздов сок, и от всички хълмове ще потече.

14. Ще върна от плен Моя народ Израиля; те ще застроят опустелите градове и ще се поселят в тях; ще насадят лозя и ще пият вино от тях, ще си уредят градини и ще ядат плодове от тях.

15. И ще ги настаня в земята им, и те няма да бъдат вече изтръгвани от земята си, която Аз им дадох, казва Господ, Бог твой.

КНИГА НА ПРОРОК АВДИЙ

ГЛАВА 1.

1. Видение на Авди’я. Тъй казва Господ Бог за Едома: вест чухме от Господа, и пратеник е пратен да яви на народите: „ставайте, и да излезем против него на война!“

2. Ето, Аз те направих малък между народите, и ти си в голямо презрение.

3. Гордостта на твоето сърце те е заблудила: ти живееш в скални пукнатини, на високо място, и говориш в сърце си: „кой ще ме свали на земята?“

4. Но макар и като орел да се издигнеш високо и сред звездите да устроиш гнездото си, и оттам ще те сваля, казва Господ.

5. Дали крадци не са идвали при тебе, дали не нощни грабители, та си толкова разорен? Но те щяха да откраднат, колкото им е нужно. Да бяха навлезли у тебе гроздоберци, не щяха ли и те да оставят баберки?

6. Как е обрано всичко у Исава и как са претършувани скривалищата му!

7. До границите ще те отпратят всички твои съюзници, ще те измамят, ще те надвият живеещите с тебе в мир, ония, които ти ядат хляба, ще ти нанесат удар, без да забележиш това.

8. Няма ли това да бъде в оня ден, казва Господ, когато ще изтребя мъдрите в Едом и благоразумните — в планината Исавова?

9. Поразени ще бъдат от страх твоите юнаци, Темане, та всички в планината Исавова да бъдат изтребени с убийство.

10. Задето притесняваше брата си Иакова, срам ще те покрие, и ти ще бъдеш изтребен завсякога.

11. В деня, когато ти стоеше насреща, в оня ден, когато чужденци отвеждаха в плен войската му, и другоплеменници влязоха в портите му и хвърляха жребий за Иерусалим, ти беше като един от тях.

12. Не трябваше ти злорадно да гледаш на братовия си ден, на деня на неговото отчуждение; не трябваше да се радваш за синовете Иудини в деня на тяхната гибел, нито да разтваряш уста в бедствения ден.

13. Не трябваше да влизаш в портите на Моя народ в деня на злочестината му и дори да гледаш злополучието му в деня на неговата гибел, нито да се допираш до имотите му в бедствения му ден,

14. нито да стоиш по кръстопътища да избиваш неговите бежанци, нито да предаваш оцелелите от него в бедствения ден,

15. защото близък е денят Господен за всички народи: както си ти постъпвал, тъй ще се постъпи и с тебе; каквото си вършил, ще падне върху главата ти.

16. Защото както вие пихте на светата Моя планина, тъй всички народи всякога ще пият, ще пият, ще гълтат и ще бъдат — като да не са били.

17. А на планина Сион ще бъде спасение, и тя ще бъде светиня; и домът Иаковов ще получи във владение своето наследие.

18. И домът Иаковов ще бъде огън, домът Иосифов — пламък, а домът Исавов — слама: ще го запалят и ще го изтребят, и няма никой да остане из дома Исавов, защото Господ каза това.

19. И ония, които са на юг, ще завладеят планината Исавова, а ония, които са в долината — филистимците; и ще завладеят полето на Ефрема и полето на Самария, а Вениамин ще завладее Галаад.

20. И преселниците из войската на синовете Израилеви ще завладеят Ханаанската земя до Сарепта, а преселниците из Иерусалим, които се намират в Сефарад, ще получат за владение южните градове.

21. И ще дойдат спасители на планина Сион, за да съдят планината Исавова, — и царството ще бъде Господне.

КНИГА НА ПРОРОК ИОНА

ГЛАВА 1.

1. И биде слово Господне към Иона, син Аматиев:

2. „стани, иди в Ниневия, град голям, и проповядвай в него, защото злодеянията му достигнаха до Мене“.

3. И стана Иона да побегне в Тарсис от лицето Господне; дойде в Иопия и намери кораб, който отиваше за Тарсис, плати за превоз и влезе в него, за да отплува с тях в Тарсис от лицето Господне.

4. Но Господ подигна в морето силен вятър, и стана в морето голяма буря, и корабът насмалко оставаше да се разбие.

5. Уплашиха се корабниците; те викаха всеки към своя бог и почнаха да хвърлят в морето товара от кораба, за да му олекне от него; а Иона бе слязъл в дъното на кораба, бе легнал и дълбоко заспал.

6. Дойде при него началникът на кораба и му рече: „защо спиш? стани, извикай към твоя Бог; може би, Бог ще си спомни за нас, и ние не ще загинем“.

7. И рекоха един другиму: „нека хвърлим жребие, за да узнаем, за кого ни постига тая беда“. Хвърлиха жребие, и жребието се падна на Иона.

8. Тогава му рекоха: „кажи ни, за кого ни постигна тая беда? Какво е твоето занятие, и отде идеш ти? де е твоята земя, и от кой народ си?“

9. Той им рече: „аз съм евреин, почитам Господа, Бога на небесата, Който направи морето и сушата“.

10. Тогава човеците се уплашиха твърде много и му рекоха: „защо направи това?“ — защото те узнаха, че той бяга от лицето Господне, — както той сам им бе обадил.

11. И рекоха му: „какво да направим с тебе, за да утихне морето за нас?“ Защото морето все се вълнуваше.

12. Тогава той им рече: „вземете ме и ме хвърлете в морето, — и морето ще утихне за вас, защото знам, че заради мене ви постигна тая голяма буря“.

13. Ала тия човеци почнаха да гребат усилно, за да стигнат на суша, но не можаха, защото морето все повече вилнееше против тях.

14. Тогава извикаха към Господа и рекоха: „молим Те, Господи, да не загинем поради душата на тоя човек, и да ни не зачетеш невинна кръв; защото Ти, Господи, си направил, което е Тебе угодно!“

15. И взеха Иона, та го хвърлиха в морето; и утихна морето от своята ярост.

16. И тия човеци се уплашиха от Господа твърде много, принесоха жертви Господу и дадоха оброци.

ГЛАВА 2.

1. И заповяда Господ на един голям кит да глътне Иона; и биде Иона в утробата на тоя кит три дни и три нощи.

2. И помоли се Иона на своя Господ Бог из китовата утроба

3. и рече: „към Господа извиках в моята скръб, — и Той ме чу; извиках из утробата на преизподнята, — и Ти чу гласа ми.

4. Ти ме хвърли в дълбинето, в сърцето на морето, и струи ме обиколиха, всички Твои води и Твои вълни минуваха над мене.

5. И рекох: отхвърлен съм от Твоите очи; обаче пак ще видя светия Ти храм.

6. Обхванаха ме водите до душата ми, бездна ме заключи; с морска трева биде обвита главата ми.

7. До планинските основи слязох, земята със своите завори ме навеки затвори; но Ти, Господи, Боже мой, ще изведеш душата ми из ада.

8. Когато изнемощя в мене душата ми, аз си спомних за Господа, и моята молитва стигна до Тебе, до светия Ти храм.

9. Ония, които почитат суетни и лъжовни богове, оставиха своя Милосърден,

10. но аз с хвалебен глас ще Ти принеса жертва; което съм обещал, ще изпълня. У Господа е спасението!“

11. И заповяда Господ на кита, и той изхвърли Иона на суша.

ГЛАВА 3.

1. И биде слово Господне към Иона втори път:

2. „стани, иди в Ниневия, град голям, и проповядвай в нея, което Аз ти заповядах“.

3. Стана Иона и отиде в Ниневия според словото Господне; а Ниневия беше град голям у Бога, на три дни ход.

4. И почна Иона да ходи по града, колкото можеше да се изходи в един ден, и проповядваше, думайки: „още четирийсет дена — и Ниневия ще бъде разрушена!“

5. И повярваха ниневийци в Бога: обявиха пост и облякоха се във вретища, мало и голямо.

6. Тая дума дойде до царя на Ниневия, — и той стана от престола си, съблече царското си облекло, облече се във вретище и седна в пепел,

7. като заповяда да прогласят и кажат в Ниневия от името на царя и на велможите му, „щото ни човеци, ни добитък, ни волове, ни овци да не ядат нищо, нито да ходят на паша, и вода да не пият;

8. човеци и добитък да бъдат покрити с вретище и силно да викат към Бога; всеки да се отвърне от лошия си път и от насилието на ръцете си.

9. Кой знае, може би, още Бог ще се умилостиви и ще отвърне от нас пламтящия Си гняв, и не ще загинем“.

10. И видя Бог делата им, че те се отвърнаха от лошия си път, и съжали за злото, за което бе казал, че ще напрати върху тях, и го не напрати.

ГЛАВА 4.

1. От това Иона се силно огорчи и възнегодува.

2. И моли се той Господу и рече: о, Господи! не говорех ли това, когато бях още в моята земя? Затова и побягнах в Тарсис, защото знаех, че Ти си Бог благ и милосърден, дълготърпелив и многомилостив и съжаляваш за бедствието.

3. И сега, Господи, вземи душата ми от мене, защото по-добре е да умра, нежели да живея.

4. И рече Господ: нима това те тъй силно огорчи?

5. И излезе Иона из града, седна на изток от града, направи си там сенница и седна под нея на сянка, за да види, какво ще стане с града.

6. И направи Господ Бог, та израсна растение, и то се издигна над Иона, за да има над главата му сянка, и да го избави от огорчението му; Иона твърде много се зарадва на това растение.

7. И нареди Бог тъй, че на другия ден, кога се зазори, червей подгриза растението, и то засъхна.

8. А кога изгря слънце, напрати Бог горещ източен вятър, и слънцето почна да препича главата на Иона, тъй че той изнемогна и се молеше да умре, казвайки: „по-добре да умра, нежели да живея“.

9. И рече Бог на Иона: „нима тъй силно се огорчи за растението?“ Той рече: „твърде се огорчих, дори до смърт“.

10. Тогава Господ рече: „тебе ти е жал за растението, за което не си се трудил и което не си отглеждал, което в една нощ израсна и в една нощ пропадна.

11. Аз ли да не пожаля Ниневия, тоя голям град, в който има повече от сто и двайсет хиляди души, които не могат да различат дясна ръка от лява, — и много добитък?“

КНИГА НА ПРОРОК МИХЕЙ

ГЛАВА 1.

1. Слово Господне, което биде към Михея Моращитеца в дните на Иоатама, Ахаза и Езекия, царе иудейски, и което му бе открито за Самария и Иерусалим.

2. Слушайте, всички народи, внимавай, земьо, и всичко, що я пълни! Да бъде свидетел против вас Господ Бог, Господ от светия Свой храм!

3. Защото ето, Господ излиза от Своето място, ще слезе, и ще стъпи върху земните височини, —

4. и планините ще се разклатят под Него, долините ще се разтопят като восък от огън, като вода, що се лее низ стръмнина.

5. И всичко това — поради нечестието на Иакова, поради греха на Израилевия дом. От кого е нечестието на Иакова? Нали от Самария? Кой уреди оброчища в Иудея? Нали Иерусалим?

6. Затова ще направя Самария купище развалини в полето, място за насаждане лозе; ще срина камъните й в долината и ще разголя основите й.

7. Всичките й истукани ще бъдат потрошени и всичките й дарове от блудство — с огън изгорени: всичките й идоли ще предам на разрушение; с дарове от блудство ги е правила, в дарове от блудство ще бъдат и преобърнати.

8. Затова и ще плача и ридая, ще ходя като ограбен и оголен, ще вия като чакал и ще плача като камилска птица,

9. защото тежко е нейното поражение; то дойде до Иуда, стигна даже до портите на моя народ, до Иерусалим.

10. Не разгласявайте това в Гет, не плачете там с глас, а в селище Офра с пепел се посипете.

11. Изселвайте се, жителки шафирски, срамотно разголени; не ще убегне и жителката цаанска, плачът в селище Ецел не ще ви остави да се спрете там.

12. Тъгува за своето благо жителката маротска, защото слезе от Господа злочестие към портите иерусалимски.

13. Запрягай бързи коне в колесница, жителко лахиска; ти си начало на греха у сионската щерка, защото у теб се явиха престъпленията на Израиля.

14. Затова ти ще пращаш дарове в Морешет-Гет; но ахзивските селища ще бъдат измама за царете израилски.

15. Ще доведа и наследник при тебе, жителко морешка; той ще премине дори до Одолам, славата Израилева.

16. Хвърли си косата, острижи се — от скърб за нежно любимите си синове; разшири лисината за тях като линеещ орел, защото те ще бъдат изселени от тебе.

ГЛАВА 2.

1. Горко на ония, които крият беззаконие и на леглата си измислят злодеяния, що извършват сутрин на разсъмване, защото има сила в ръката им!

2. Пожелаят ниви — и вземат ги насила, къщи — и отнимат ги; обират човека и къщата му, мъжа и наследието му.

3. Затова тъй казва Господ: ето, Аз замислям да напратя върху тоя род такова нещастие, което не ще смъкнете от врата си, и не ще ходите изправени; защото това време е зло.

4. В оня ден ще кажат притча за вас, ще плачат горко и ще думат: „съвсем сме разорени! делът на моя народ е даден на други; как ще ми се върне? Нивите ни са вече на другородци раздадени“.

5. Затова не ще имаш никого, който при измерване да хвърли жребие в събранието пред Господа.

6. Не пророкувайте, пророци; не им пророкувайте, за да ви не постигне безчестие.

7. О, ти, който се наричаш Иаковов дом! Нима се смали Духът Господен? Такива ли са делата Му? Думите Ми не са ли благотворни за оногова, който постъпва справедливо?

8. Ала народът, който беше изпреди Мой, въстана като враг, и вие отнемате както горната, тъй и долната дреха на минаващите мирно, на ония, които се отвръщат от война.

9. Жените на Моя народ вие гоните от приятните им къщи; на децата им отнехте завинаги Моята украса.

10. Станете и вървете си, защото тая страна не е място за почивка; поради мръсотия тя ще бъде разорена, и то — с люто разорение.

11. Ако някой ветрогон измисли лъжа и каже: „ще ти проповядвам за вино и сикер“, той би бил угоден проповедник за тоя народ.

12. Непременно ще те събера цял, Иакове, бездруго ще съединя остатките на Израиля, ще ги събера в едно като овци във Восор, като стадо в овча кошара; ще зашумят те от многолюдство.

13. Пред тях ще тръгне стенобоец; те ще разбият прегради, ще влязат през порти и ще излязат през тях, и царят им ще тръгне пред тях, а тям начело — Господ.

ГЛАВА 3.

1. И казах аз: слушайте, главатари Иаковови и князе на дома Израилев: нали вие трябва да знаете правдата?

2. А вие мразите доброто и обичате злото; дерете от тях кожата им, и плътта — от костите им;

3. ядете плътта на Моя народ и дерете от тях кожата им, а костите им чупите и трошите като в гърне, и плътта — като в котел.

4. И те ще викат към Господа, но Той не ще ги чуе и ще скрие лицето Си от тях през времето, докле злодействуват.

5. Тъй казва Господ против пророците, които въвеждат в заблуда Моя народ, които гризат със зъби — и проповядват мир; а който им не тури нищо в уста, против него война обявяват.

6. Затова, вместо видение, за вас ще бъде нощ, вместо предсказване — тъмнина; ще залезе слънце над пророците, и денят ще потъмнее над тях.

7. Ще се засрамят ясновидци, ще бъдат посрамени гадатели, и те всички ще затворят уста, защото не ще има отговор от Бога.

8. Но аз съм изпълнен със силата на Духа Господен, с правда и твърдост, за да изкажа на Иакова престъпленията му, и на Израиля — греха му.

9. Слушайте прочее, главатари на дома Иаковов и князе на дома Израилев, вие, които се гнусите от правосъдие и които изкривявате всичко право,

10. които градите Сион с кръв, и Иерусалим — с неправда!

11. Главатарите му съдят за подаръци, свещениците му учат за плата, пророците му предсказват за пари, а пък се осланят на Господа думайки: „нали Господ е помежду ни? Беда не ще ни постигне!“

12. Затова, поради вас Сион ще бъде разоран като нива, и Иерусалим ще стане купище развалини, и планината на тоя Дом ще бъде гориста могила.

ГЛАВА 4.

1. И ето, в последните дни планината на дома Господен ще бъде поставена начело на планините и ще се издигне над хълмовете, и ще се затекат към нея народите.

2. И ще тръгнат много народи и ще кажат: „дойдете, и да възлезем на планината Господня и в дома на Бога Иаковов, — и Той ще ни научи на Своите пътища, и ще ходим по пътеките Му; защото от Сион ще излезе закон, и слово Господне — от Иерусалим.

3. Той ще съди много народи и ще изобличи много племена в отдалечени страни; ще прековат мечовете си на орала и копията си — на сърпове: народ против народ не ще дигне меч, и няма вече да се учат на война;

4. всеки ще седи под своята лоза и под своята смоковница, и никой не ще ги плаши, защото устата на Господа Саваота са изрекли това.

5. Защото всички народи ходят, всеки в името на своя бог; а ние ще ходим в името на Господа, нашия Бог, вовеки веков“.

6. В оня ден, казва Господ, ще събера, що е хромо, и ще съединя, що е разгонено, и ония, върху които съм напратил беди.

7. И ще направя хромото остатък и далеко пръснатото — силен народ, и Господ ще царува над тях на планина Сион отсега и довека.

8. А ти, куло на стадото, хълме на Сионовата щерка! при теб ще дойде и ще се върне предишното владичество, царството — при дъщерите иерусалимски.

9. А защо сега ти тъй високо плачеш? Нима нямаш цар? или ти съветник липсва, та са те обзели мъки като родилка?

10. Страдай и мъчи се от болки, дъще Сионова, като родилка, защото сега ще излезеш из града, ще живееш по полето и ще стигнеш до Вавилон. Там ще бъдеш избавена, там ще те изкупи Господ от ръцете на враговете ти.

11. А сега са се събрали много народи против тебе и думат: „нека бъде осквернена, и да се нагледа окото ни на Сион!“

12. Но те не знаят мислите Господни и не разбират намерението Му, — че Той ги е събрал като снопи на гумно.

13. Стани и млати, дъще Сионова; защото Аз ще направя рога ти железен и твоите копита ще направя медни; ще смажеш много народи и ще посветиш техните печалби и богатства на Господа — Владетеля над цяла земя.

ГЛАВА 5.

1. Опълчи се сега, дъще на полкове, обиколили са ни с обсада, ще бият с тръст по страните съдията Израилев.

2. И ти, Витлееме Ефратов, малък ли си между хилядите Иудини? от тебе ще Ми излезе Оня, Който трябва да бъде Владика в Израиля и Чийто произход е от крайвреме, от вечни дни.

3. Затова Той ще ги остави до време, докле роди оная, която има да роди; тогава ще се върнат при синовете Израилеви и останалите им братя.

4. Ще застане Той и ще пасе с Господня сила, с величието на името на Господа, Своя Бог, — и те ще живеят безопасно, защото тогава Той ще бъде велик до краищата на земята.

5. И ще бъде Той — мир. Когато Асур дойде в земята ни и влезе в чертозите ни, ще извадим против него седем пастири и осем князе.

6. И ще пасат те земята на Асура с меч, и земята на Немврода — при самите й порти, и Той именно ще избави от Асура, когато тоя дойде в земята ни и кога влезе в пределите ни.

7. Остатъкът от Иакова ще бъде между многото народи като роса от Господа, като проливен дъжд по трева; той не ще зависи от човек и не ще се осланя на синове Адамови.

8. И остатъкът на Иакова ще бъде между народите, между многото племена като лъв между горски зверове, като лъвче сред овче стадо: кога излезе, тъпче и дърпа, и никой не ще отърве от него.

9. Ще се дигне ръката ти над твоите врагове, и всички твои неприятели ще бъдат изтребени.

10. И в оня ден, казва Господ, ще изтребя твоите коне изсред тебе и ще унищожа твоите колесници;

11. ще изтребя градовете в твоята земя и ще съборя всички твои крепости;

12. ще изтръгна магиите от ръката ти, и гадатели по облаци не ще има у тебе;

13. ще изтребя твоите истукани и кумири изсред тебе, — и не ще се покланяш вече на изделия от ръцете си;

14. ще изкореня изсред тебе свещените твои дъбрави и ще разоря градовете ти.

15. И в гняв и негодуване ще извърша отмъщение над народите, които бъдат непослушни.

ГЛАВА 6.

1. Слушайте, що казва Господ: стани, съди се пред планините, и хълмовете да слушат гласа ти!

2. Слушайте, планини, съда Господен, и вие, твърди основи земни, защото Господ има съд със Своя народ, и с Израиля се бори.

3. Народе Мой! Какво ти сторих и с какво те отегчавах? Отговори Ми.

4. Аз те изведох из Египетската земя, изкупих те от дома на робството и проводих пред тебе Моисея, Аарона и Мариам.

5. Народе Мой! Спомни си, какво кроеше Валак, цар моавски, и какво му отговаряше Валаам, син Веоров, и какво ставаше от Ситим до Галгал, — за да познаеш праведните дела Господни.

6. „С какво да застана пред Господа, да се поклоня пред Бога Небесни? Да застана ли пред Него с всесъжения, с едногодишни телци?

7. Но може ли се угоди Господу с хиляди овни или неизчетни потоци елей? Дали да Му дам моя първороден син за престъплението си и плода на утробата си — за греха на душата си?“

8. О, човече, казано ти е, що е добро, и какво иска от тебе Господ: да работиш справедливо, да обичаш милосърдни дела и смирено да ходиш пред твоя Бог.

9. Глас Господен вика към града, и мъдростта благоговее пред Твоето име: слушайте жезъла и Оногова, Който го е поставил.

10. Не намират ли се и сега в дома на нечестивеца нечестни съкровища и смалена гнусна мяра?

11. Мога ли да бъда чист с неверни къпони и с лъжливи теглилки в торбата?

12. Понеже богаташите му са пълни с неправда, и жителите му говорят лъжа, и езикът им е измама в устата им,

13. то и Аз зле ще те поразя с опустошение поради твоите грехове.

14. Ти ще ядеш — и не ще се наситиш; празнота ще бъде вътре в тебе; ще пазиш, ала не ще опазиш, а каквото скъташ, ще го предам на

меч.

15. Ще сееш, ала няма да жънеш; ще стискаш маслини, ала няма да се намажеш с дървено масло; ще цедиш гроздов сок, ала вино няма да пиеш.

16. У вас се запазили обичаите на Амврий и всички дела на дома Ахавов, и вие постъпвате по техните съвети; ще те предам на опустошение и твоите жители — на присмех, и вие ще претърпите поруганието на Моя народ.

ГЛАВА 7.

1. Горко ми! защото с мене сега е като след обиране летни плодове, като след гроздобер: ни зрънце за ядене, нито зрял плод, какъвто желае душата ми.

2. Няма вече милосърдни по земята, няма правдиви между людете; всички кроят сплетни, за да проливат кръв; всеки туря на брата си примка.

3. Ръцете им са насочени да правят зло; началник иска подаръци, съдия съди за подкуп, а велможи изказват лоши похоти на душата си и изопачават делото.

4. Най-добрият от тях е като трън и справедливият е по-лош от бодлив плет. Денят на Твоите предвестници, Твоето посещение наближава; сега ще ги обхване смущение.

5. Не вярвайте на другар, не се осланяйте на приятел; пред тая, която лежи на твоето лоно, пази се да отваряш твърде устата си.

6. Защото син позори баща си, дъщеря въстава против майка, снаха против свекърва; врагове на човека са неговите домашни.

7. Аз пък ще гледам към Господа, ще се уповавам на Бога на моето спасение: Бог мой ще ме чуе.

8. Не се радвай за мене, моя неприятелко! Макар да съм паднал, но ще стана; макар да съм в мрак, но Господ е светлина за мене.

9. Аз ще пренасям гнева Господен, — защото съм съгрешил пред Него, — докле реши делото ми и извърши съд над мене; тогава Той ще ме изведе на светло, и аз ще видя правдата Му.

10. И ще види това моята неприятелка, и срам ще покрие оная, която ми казваше: „де е Господ, Бог твой?“ Ще се нагледат на нея очите ми, как тя ще бъде тъпкана като кал по улици.

11. В деня, кога се съзидат стените ти, — в тоя ден междата ще се отмести надалеч.

12. В оня ден ще дойдат при тебе от Асирия, от египетските градове и от Египет до река Ефрат, и от море до море и от планина до планина.

13. А тая земя ще бъде пустиня поради вината на жителите й, поради плодовете на делата им.

14. Паси с жезъла Си Твоя народ, овцете на наследието Си, които живеят уединено в гората сред Кармил; да си пасат те във Васан и Галаад, както в стародавни дни!

15. Ще му явя дивни дела — както в дните на твоето излизане от Египетската земя.

16. Ще видят това народите и ще се засрамят при всичката си мощ; ще турят ръка на уста, ушите им ще оглушеят;

17. ще лижат прах като змия, като земни червеи ще изпълзят из своите укрепления; ще се уплашат от Господа, нашия Бог, и ще се убоят от Тебе.

18. Кой Бог е като Тебе, да прощава беззаконие и да не смята престъплението на остатъка на Своето наследие? Той вечно се не гневи, защото обича да се смилява.

19. Той пак ще се смили над нас, ще изглади нашите беззакония. Ти ще хвърлиш всички наши грехове в морските дълбини.

20. Ти ще покажеш вярност към Иакова, милост към Авраама, както си с клетва обещал на отците ни от първите дни.

КНИГА НА ПРОРОК НАУМА

ГЛАВА 1.

1. Пророчество за Ниневия; книга за виденията на Наума Елкосенеца:

2. Господ е Бог ревнив и отмъстител; отмъстител е Господ и е страшен с гняв: отмъщава Господ на враговете Си и не ще пощади противниците Си.

3. Господ е дълготърпелив и велик по сила и не оставя без наказание; във вихър и буря ходи Господ, облакът е прах от нозете Му.

4. Запрети ли Той на морето — и то изсъхва, и всички реки пресъхват: посърнува Васан и Кармил, и вехне цветът на Ливан.

5. Планини се тресат пред Него, и хълмове се топят, земята се люлее пред лицето Му, и вселената и всички, които живеят по нея.

6. Пред негодуването Му кой ще устои? И кой ще изтърпи пламъка на гнева Му? Гневът Му се разлива като огън; скалите се разпадат пред Него.

7. Благ е Господ; Той е убежище в скръбен ден и познава ония, които се Нему надяват;

8. но с наводнение, що всичко потопява, Той ще разруши до основи Ниневия, и мрак ще постигне враговете Му.

9. Какво кроите против Господа? Той ще извърши изтребление, и бедите вече не ще се повторят,

10. защото, и сплетени помежду си като трънак и опити като пияници, те ще бъдат съвсем погълнати, като суха слама.

11. От тебе произлезе оня, който е замислил зло против Господа, и който е съставил нечестив заговор.

12. Тъй казва Господ: макар да са безопасни и многобройни, те ще бъдат изклани и ще изчезнат; а тебе макар да те измъчвах, няма вече да те измъчвам.

13. И сега Аз ще съкруша ярема му, който лежи върху тебе, и ще разкъсам твоите окови.

14. А за тебе, Асуре, Господ определи: не ще има вече семе с твое име; из дома на твоя бог ще изтребя истукани и кумири, ще ти приготвя в него гроб, защото си нищожен.

15. Ето, по планините са стъпките на благовестника, който възвестява мир: празнувай, Иудейо, твоите празници, изпълняй оброците си, защото по тебе няма вече да минува нечистивият: той е съвсем унищожен.

ГЛАВА 2.

1. Подига се против тебе разрушител: пази твърдините, варди пътя, укрепи чресла, събирай сили.

2. Защото Господ ще възстанови величието на Иакова, както величието на Израиля, понеже ги опустошиха опустошители и лозовите им пръчки изтребиха.

3. Щитът на юнаците му е червен; войниците му са в багрени дрехи; огън пускат колесниците в деня, когато се готвят за бой, и гора от копия се вълнува.

4. По улици търчат колесници, гърмят по стъгди; блясъкът от тях е като от огън; святкат като светкавица.

5. Той зове юнаците си, ала те се спъват в хода си; припкат към градските стени, но обсадата е вече стъкмена.

6. Речните порти се отварят, и дворецът се разрушава.

7. Решено е: тя ще бъде оголена и в плен отведена, и рабините й ще стенат като гълъби, удряйки се в гърди.

8. Ниневия, откак съществува, беше като водоем, пълен с вода, а те бягат. „Стойте, стойте!“ Ала никой се не обръща да погледне.

9. Грабете сребро, грабете злато! нямат край натрупаните всякакви скъпоценни вещи.

10. Ограбена, опустошена и разорена е тя, — и сърце се топи, колене треперят; на всички у чреслата има силна болка, и лицата на всички потъмняха.

11. Де е сега леговището на лъвовете и онова пасбище за лъвчета, дето ходеха лъв, лъвица и лъвчета, и никой ги не плашеше?

12. Де е лъвът, който грабеше да насити своите щенета и давеше за лъвиците си и който пълнеше с плячка пещерите си и леговищата си с ограбено?

13. Ето, Аз съм против тебе, казва Господ Саваот, и ще изгоря в дим твоите колесници, и меч ще погълне твоите лъвчета, и ще изтребя от земята твоята плячка, и вече не ще се чува гласът на твоите пратеници.

ГЛАВА 3.

1. Горко на кървавия град! Той е пълен с измама и убийство; не престава в него грабежът.

2. Чува се плющене на бич и трясък от въртящи се колела, цвилене на кон и тропот от скачаща колесница.

3. Припка конница, бляска меч и блещят копия! Много убити и купища трупове! Труповете край нямат — препъват се о тях.

4. Това е за многото блудства на приятната наглед развратница, изкусна в магии, която с блудствата си продава народи и с магиите си — племена.

5. Ето, Аз съм против тебе! казва Господ Саваот. Ще подигна върху твоето лице полата на дрехата ти и ще покажа на народите твоята голота, на царствата — твоите срамоти.

6. Ще нахвърлям върху ти мръсотии, ще те направя презряна, и на позор ще те изложа.

7. И всеки, щом те види, ще побегне от тебе и ще каже: „разорена е Ниневия! Кой ще я пожали? Де ще намеря утешители за тебе?“

8. Нима ти си по-добра от Но-Амон, който се намира между реките, обиколен с вода, чийто окоп беше морето, и морето му служеше за стена?

9. Етиопия и Египет с безбройно множество други му служеха за подкрепа; копти и ливийци ти идеха на помощ.

10. Ала и той е изселен, отиде в плен; дори и младенците му са разбити по всички градски кръстопътища; а за първенците му хвърляха жребие, и всичките му велможи са във вериги оковани.

11. Тъй и ти ще се упоиш и ще се скриеш; тъй и ти ще търсиш защита против неприятеля.

12. Всички твои укрепления са като смоковница с узрели плодове: ако ги стръснат, ще паднат право в устата на оня, който иска да яде.

13. Ето, и твоят народ у тебе е като жени: на твоите врагове ще се отворят широм портите на земята ти, огън ще погълне твоите завори.

14. Начерпи вода за през обсадата; укрепвай крепостите си; влез в калта, тъпчи глина, поправи пещта за печене тухли.

15. Там ще те огън погълне, меч ще те посече и ще те пояде като гъсеница, макар и да си се намножил като гъсеници, да си се намножил като скакалци.

16. Търговците у тебе станаха повече от звездите на небето; ала тия скакалци ще се пръснат и ще отлетят.

17. Твоите князе са като скакалци, и твоите военачалници — като рояк мушици, които в студено време се гнездят в стенни пукнатини, и кога изгрее слънце, те се разхвъркват, — и не узнаваш мястото, дето са били.

18. Спят твоите пастири, царю асирийски, почиват твоите велможи; твоят народ се пръсна по планини, няма кой да го събере.

19. Няма лек за твоята рана, люта е твоята язва. Всички, които чуят вест за тебе, ще ръкопляскат за тебе, защото върху кого не се е простирала непрестанно твоята злоба?

КНИГА НА ПРОРОК АВАКУМА

ГЛАВА 1.

1. Пророческо видение, което видя пророк Авакум.

2. Докога, Господи, ще викам, и Ти не ще чуваш, ще викам към Тебе за насилието, и Ти не ще избавяш?

3. Защо ми даваш да виждам злодейство и да гледам нещастие? Грабеж и насилие са отпреде ми, и въстава вражда, подига се раздор.

4. От това законът изгуби сила, и няма праведен съд: понеже нечестивец надвива праведника, то и съдът бива опак.

5. Погледайте между народите, взрете се — и много ще се почудите; защото във ваши дни Аз ще извърша такова дело, което вие не бихте повярвали, ако ви разказваха.

6. Защото ето, Аз ще подигна халдейци, народ жесток и необуздан, който ходи по ширините земни да завладее селения, нему непринадлежащи.

7. Страшен и ужасен е той; от него самия произлиза съдът му и властта му.

8. Конете му са по-бързи от леопарди и по-устремни от вечерни вълци; конницата му припка по разни страни; ездачите му дохождат отдалеч, прилетяват като орел, който се спуска върху плячка.

9. Вкупом той ходи за грабеж; като устреми лицето си напред, той залавя пленници като пясък.

10. И над царе се той подиграва, и князе му служат за гавра; над всяка крепост се смее: насипва обсаден окоп и я превзима.

11. Тогава духът му се възгордява, и той ходи и буйствува; силата му е негов бог.

12. Но не си ли Ти отвека Господ, Бог мой, Светий мой? Ние няма да умрем! Ти, Господи, само за съд си го допуснал. Скало моя! За наказание си го Ти назначил.

13. На чистите Твои очи не е свойствено да гледат злодейство, и да гледаш на притеснение Ти не можеш. Защо гледаш злодейци, и си безмълвен, когато нечестивец поглъща оногова, който е по-праведен от него,

14. и оставят людете като риба в море, като влечуги, които нямат властник?

15. Всички тях с въдица измъква, залавя в мрежата си и ги събира в своите неволи, и за това се радва и тържествува.

16. Затова на мрежата си принася жертва и на невода си кади тамян, защото от тях е тлъст делът му и вкусна храната му.

17. Нима затова той трябва да изпразва мрежата си и непрестанно да избива народите безмилостно?

ГЛАВА 2.

1. Застанах на стражата си и, стоейки на кулата, наблюдавах, за да узная, какво Той ще ми каже, и какво да отговоря на жалбата против мене.

2. Отговори ми Господ и рече: запиши видението и начертай ясно на скрижали, та, който чете, лесно да може да прочете,

3. защото видението се отнася още към определено време; то говори за свършека и няма да излъже; па и да се забави, чакай го, защото бездруго ще се сбъдне, няма да се отмени.[1]

4. Ето, горделивата душа не ще се успокои[2], а праведният чрез вярата си ще бъде жив.

5. Горделив човек, като непрекипяло вино, не се успокоява; той разширява душата си като ад, и като смърт е ненаситен; събира при себе си всички народи и си заграбя всички племена.

6. Няма ли всички да произнасят за него притча и присмехулна песен: „горко ономува, който без мяра се обогатява не със свое, — задълго ли? — и се отрупва със залози!“

7. Не ще ли въстанат внезапно ония, които ще те мъчат, и не ще ли се вдигнат против тебе грабители, — и ти ще станеш тям за плячка?

8. Понеже си ограбил много народи, и тебе ще ограбят всички останали народи, задето си проливал човешка кръв, задето си разорил страната, града и всички живеещи в него.

9. Горко ономува, който ламти към неправедни печалби за дома си, та да устрои гнездото си нависоко и с това да се запази от ръката на злочестието!

10. Безславие си измислил ти за твоя дом, като си изтребвал много народи, и си съгрешил против душата си.

11. Камъните от стените ще завикат, и дървените стеги ще им отговорят:

12. „горко ономува, който зида град върху кръв и който гради крепост с неправда!“

13. Ето, не е ли от Господа Саваота това, дето народите се трудят за огъня, и племената се мъчат напразно?

14. Защото земята ще се изпълни с познаване славата Господня, както водите изпълнят морето.

15. Горко на тебе, който поднасяш на ближния си питие, смесено с твоя злоба, и го опиваш, за да видиш срамотите му!

16. Ти се пресити със срам вместо със слава; пий прочее и ти и показвай срамоти, — и към тебе ще се обърне чашата на десницата Господня и посрамата на твоята слава.

17. Защото твоето злодейство на Ливан ще падне върху тебе, задето си изтребвал уплашени животни, задето си проливал човешка кръв, задето си опустошавал страната, града и всички живеещи в него.

18. Каква полза от истукан, — направен от художник, — от тоя излят лъжеучител, макар ваятелят, правейки неми кумири, да се осланя на произведението си?

19. Горко ономува, който казва на дървото: стани! и на безсловесния камък: събуди се! Ще научи ли той на нещо? Ето, той е обкован със злато и сребро; но дишане в него няма.

20. А Господ е в светия Свой храм: иска мълчи цяла земя пред неговото лице!

---

[1] Вместо „защото бездруго ще се сбъдне“, в превода на 70-те стои: „Идещият ще дойде и няма да се забави“. ↑

[2] Вместо „ето, горделивата душа не ще се успокои“, в превода на 70-те стои: „Ако пък се усъмни, душата Ми няма да благоволи към него“. ↑

ГЛАВА 3.

1. Молитва на пророк Авакума, за пение.

2. Господи! чух вест от Тебе и се уплаших, Господи! свърши делото Си сред години, сред години го яви; в гнева спомни Си за милост.

3. Бог иде от Теман, и Светият — от планина Фаран. Величието Му покри небесата, и славата Му изпълни земята.

4. Блясъкът Му е като слънчева светлина; от ръцете Му лъчи, и тука е скривалището на силата Му!

5. Пред лицето Му върви пораза, а по стъпките Му — палещ вятър.

6. Той стана — и поклати земята; погледна — и в трепет докара народите; вековни планини се разпаднаха, първобитни хълмове срутиха; Неговите пътища са вечни.

7. Тъжни видях шатрите етиопски; стресоха се сенниците на Мадиамската земя.

8. Нима против реките, Господи, е пламнал Твоят гняв? Нима против реките е Твоето негодуване, или против морето е Твоята ярост, та си възседнал конете Си, спасителните Си колесници?

9. Ти извади лъка Си според клетвеното обещание, дадено на колената. Ти с потоци разсече земята.

10. Като Те видяха, планини затрепераха, води хлуйнаха; бездната издаде гласа си, нависоко дигна ръцете си;

11. слънце и месечина се спряха на мястото си пред блясъка на хвърчащите Твои стрели, пред сиянието на святкащите Твои копия.

12. В гняв ходиш по земята и в негодуване тъпчеш народите.

13. Ти излизаш за спасение на Твоя народ, за спасение на Твоя помазан. Ти съкрушаваш главата на нечестивия дом, като го оголваш от основи до връх.

14. Ти пронизваш с копията му главата на неговите вождове, когато като вихър се впуснаха да ме разбият, радостни, като че мислеха да погълнат скришом сиромаха.

15. С конете Си отвори път в морето, през дълбините на големите води.

16. Аз чух — и вътрешността ми затрепера; при известието за това затрепериха устните ми, болка проникна в костите ми, и мястото под мене трепери; а аз трябва да бъда спокоен в бедствения ден, когато ще дойде против народа ми неговият грабител.

17. Макар и да не цъфне смоковницата, и да няма плод по лозите, макар маслината да измени, и нивата да не даде храна, макар и да не останат овци в кошарата и рогат добитък в оборите, —

18. аз и тогава ще се радвам в Господа и ще се веселя в Бога на моето спасение.

19. Господ Бог е моя сила: Той ще направи нозете ми като на елен и ще ме изкачи на височините ми! (Началнику на хора.)

КНИГА НА ПРОРОК СОФОНИЯ

ГЛАВА 1.

1. Слово Господне, което биде към Софония, син на Хусия, син на Годолия, син на Амория, син на Езекия, в дните на Иосия, син Амонов, цар иудейски.

2. Всичко ще изтребя от лицето на земята — казва Господ:

3. ще изтребя човеци и добитък, ще изтребя птици небесни и риби морски, и съблазните заедно с нечестивите; ще изтребя човеците от лицето на земята, казва Господ.

4. И ще простра ръката Си върху Иудея и върху всички жители на Иерусалим; ще изтребя от това място остатъците на Ваала, името на жреците със свещениците,

5. и ония, които върху покривите се покланят на воинството небесно, и ония от покланящите се, които се кълнат в Господа и се кълнат в царя си,

6. и ония, които отстъпиха от Господа, не търсиха Господа и не Го подирват.

7. Замълчи пред лицето на Господа Бога, защото близо е денят Господен. Вече приготви Господ жертвеното клане, назначи, кого да повика.

8. И в деня на жертвата Господня Аз ще споходя князете, синовете на царя и всички, които се обличат в дреха на чуждоплеменници;

9. ще споходя в оня ден всички, които прескачат праг, които дома на своя Господ напълнят с насилие и измама.

10. И ще има в оня ден, казва Господ, вик при Рибни порти и ридание при другите порти и голямо разрушение на хълмовете.

11. Плачете, жители от долната част на града, защото ще изчезне целият търговски народ, и изтребени ще бъдат натоварените със сребро.

12. И в онова време Аз ще огледам Иерусалим със светило и ще накажа ония, които седят на дрождието си и казват в сърце си: „Господ не прави ни добро, ни зло“, —

13. и ще станат богатствата им плячка, и къщите им ще запустеят; те ще построят къщи, а няма да живеят в тях, ще насадят лозя, а вино от тях няма да пият.

14. Близо е великият ден Господен, близо — и твърде бърза: вече се чува гласът на деня Господен. Горчиво ще завика тогава и най-храбрият!

15. Ден на гняв е тоя ден, ден на скръб и на теснотия, ден на опустошение и разорение, ден на тъма и на мрак, ден на облак и на мъгла,

16. ден на тръба и на боен вик против укрепени градове и високи кули.

17. И Аз ще стесня човеците, и те ще ходят като слепи, защото съгрешиха против Господа, и разхвърлена ще бъде кръвта им като прах, и плътта им — като смет.

18. Ни среброто им, нито златото им не ще може да ги спаси в деня на гнева Господен, и от огъня на ревността Му ще бъде погълната цялата тая земя, защото изтребване, и при това внезапно, ще извърши Той над всички жители земни.

ГЛАВА 2.

1. Изучете се внимателно, изучете, народе необуздани,

2. докле не е дошло определението — денят ще прехвръкне като мекина — докле не е дошъл върху ви пламенният гняв Господен, докле не е настъпил денят на яростта Господня.

3. Потърсете Господа, всички смирени на земята, които изпълнявате законите Му; потърсете правдата, потърсете смиреномъдрието; може би ще се скриете в деня на гнева Господен.

4. Защото Газа ще бъде напусната, и Аскалон ще опустее, Азот ще бъде изгонен посред ден, и Екрон ще се изкорени.

5. Горко на жителите от приморската страна, на критския народ! Словото Господне е върху вас, хананейци, земя Филистимска! Аз ще те изтребя, и ти няма да имаш жители, —

6. и ще стане приморската страна овчарска кошара и ограда за добитък.

7. И тоя край ще се падне на остатъка от Иудиния дом, и ще пасат там и в къщите на Аскалон вечер ще си почиват, защото Господ, техният Бог, ще ги споходи и ще върне плена им.

8. Чух Аз хулата на Моава и обидите на синовете Амонови, как те се подиграваха с Моя народ и се големееха на пределите му.

9. Затова жив съм Аз! казва Господ Саваот, Бог Израилев: Моав ще бъде като Содом, и синовете на Амона ще бъдат като Гомора, притежание на коприва, солна ровина, пустиня навеки; остатъкът от народа Ми ще ги вземе плячка, и оцелелите от човеците Ми ще ги получат в наследство.

10. Това им е за високомерието им, задето те се подиграваха и се големееха над народа на Господа Саваота.

11. Страшен ще бъде за тях Господ: Той ще изтреби всички земни богове, и Нему ще се покланят — всеки от мястото си — всички острови на народите.

12. И вие, етиопци, ще бъдете избити с Моя меч.

13. Господ ще простре ръката Си на север, ще унищожи Асур и ще обърне Ниневия в развалини, в място сухо като пустиня,

14. и стада ще лежат сред нея и всякакъв род животни; пеликан и еж ще нощуват в резбените й украшения; гласът им ще се разнася из прозорците, разрушението ще се покаже на вратните стълбове, защото няма да има на тях кедрова обложка.

15. Ето какво ще стане тържествуващият град, който живее безгрижно и казва в сърце си: „аз съм, и няма други освен мене“. Как стана той развалина, леговище за зверове! Всеки, минавайки покрай него, ще подсвирне и ще махне с ръка.

ГЛАВА 3.

1. Горко на града нечист и омърсен, който притеснява!

2. Не слуша гласа, не взима от наставления, на Господа не се уповава, към своя Бог не се приближава.

3. Князете му посред него са рикащи лъвове, съдиите му — вечерни вълци, които не оставят до сутринта нито една кост.

4. Пророците му са човеци лекомислени, вероломни; свещениците му оскверняват светинята, тъпчат закона.

5. Господ е праведен посред него, не върши неправда, всяка сутрин явява Своя съд неизменно; но беззаконникът не знае срам.

6. Аз изтребих народи — разрушени са твърдините им; пусти направих улиците им, тъй че никой не ходи по тях; разорени са градовете им: няма нито един човек, няма жители.

7. Аз казах: „бой се само от Мене, приемай наставления!“ и няма да бъде изтребено жилището му, и няма да го постигне злото, каквото му бях определил; а те прилежно се стараеха да покварват всичките си действия.

8. И тъй, чакайте Ме, казва Господ, до оня ден, когато ще се дигна за опустошение; защото е определено от Мене да събера народи, да свикам царства, за да излея върху тях Моето негодувание, всичката ярост на Моя гняв; защото от огъня на яростта Ми ще бъде погълната цялата земя.

9. Тогава Аз пак ще дам на народите чисти уста, та всички да призовават името на Господа и да Му служат единодушно.

10. От страните отвъд реката на Етиопия поклонниците Ми — децата на Моите разпилени — ще Ми принесат дарове.

11. В оня ден ти няма да се срамиш от своите различни постъпки, с каквито грешеше против Мене, защото тогава Аз ще отстраня из средата ти ония, които напразно се хвалеха със своята знатност, и няма вече да се превъзнасяш на светата Ми планина.

12. Но ще оставя всред тебе народ смирен и прост, и те ще се уповават на името Господне.

13. Остатъците от Израиля няма да вършат неправда, няма да говорят лъжа, и няма да се намери в устата им коварен език, защото сами ще се пасат и ще лежат, и никой няма да ги разтревожи.

14. Ликувай, дъще Сионова! тържествувай, Израилю! весели се и радвай се от все сърце, дъще Иерусалимова!

15. Господ отмени присъдата над тебе, изгони врага ти! Господ, Цар Израилев, е посред тебе: повече няма да видиш зло.

16. В оня ден ще кажат на Иерусалим: „не бой се“, и на Сион: „да не отслабват ръцете ти!

17. Господ, Бог твой, е посред тебе: Той е силен да те спаси; ще се развесели за тебе с радост, ще бъде милостив по любовта Си, ще тържествува за тебе с песни“.

18. Тъгуващите за тържествени празненства Аз ще събера; твои са те, върху тях тежи укор.

19. Ето, Аз ще стесня всички твои притеснители в онова време и ще спася онова, що хроми, ще събера разсеяното и ще ги туря на почит и именитост по цяла тая земя на техния укор.

20. В онова време ще ви доведа и тогава пак ще ви събера; защото ще ви направя именити и почетни между всички земни народи, когато ще върна вашия плен пред очите ви, казва Господ.

КНИГА НА ПРОРОК АГЕЙ

ГЛАВА 1.

1. През втората година на цар Дария, в шестия месец, на първия ден от месеца, биде слово Господне чрез пророк Агея към Зоровавеля, син Салатиилев, управител на Иудея, и към Иисуса, син Иоседеков, велик иерей.

2. Тъй рече Господ Саваот: тоя народ казва: „не е дошло още време, не е време да се строи дом Господен“.

3. И биде слово Господне чрез пророк Агея:

4. а за самите вас време ли е да живеете в своите украсени домове, когато тоя Дом е запустял?

5. Затова сега тъй казва Господ Саваот: обърнете сърцето си върху вашите пътища.

6. Вие сеете много, а събирате малко; ядете, но се не насищате; пиете, но се не напивате; обличате се, а се не стопляте; оня, който изработва заплата, изработва за пробита кесия.

7. Тъй казва Господ Саваот: обърнете сърцето си върху пътищата си.

8. Възлезте на планината, носете дървета и стройте храм; и Аз ще благоволя към него и ще се прославя, казва Господ.

9. Очаквате много, излиза малко, и каквото донесете вкъщи, това Аз ще развея. За какво? казва Господ Саваот: за Моя дом, който е запустял, когато пък вие тичате, всеки към къщата си.

10. Тъкмо поради това небето се затвори и ви не дава роса, и земята не дава произведенията си.

11. И Аз повиках суша върху земя, върху планини, върху жито, върху гроздов сок, върху дървено масло и върху всичко, което произвежда земята, и върху човек и върху добитък и върху всеки ръчен труд.

12. И Зоровавел, син Салатиилев, и Иисус, син Иоседеков, и целият останал народ послушаха гласа на Господа, своя Бог, и думите на пророк Агея, като пратеник на техния Господ Бог, и народът се побоя от Господа.

13. Тогава Агей, вестител Господен, изпратен от Господа, рече към народа: „Аз съм с вас!“ казва Господ.

14. И Господ възбуди духа на Зоровавеля, син Салатиилев, управител на Иудея, духа на Иисуса, син Иоседеков, велик иерей, и духа на целия остатък от народа, — и те дойдоха и почнаха да работят в дома на Господа Саваота, своя Бог,

15. в двайсет и четвъртия ден на шестия месец, през втората година на цар Дария.

ГЛАВА 2.

1. На седмия месец, на двайсет и първия ден от месеца, биде слово Господне чрез пророк Агея:

2. кажи сега на Зоровавеля, син Салатиилев, управител на Иудея, и на Иисуса, син Иоседеков, велик иерей, и на остатъка от народа:

3. кой остана между вас, който е видял тоя Дом в предишната му слава, и какъв го вие виждате сега? Не е ли той във вашите очи като да е нищо?

4. Но ободри се сега, Зоровавеле, казва Господ, ободри се, Иисусе, сине Иоседеков, велики иерею! ободри се, цели народе на тая земя, казва Господ, и работете, защото Аз съм с вас, казва Господ Саваот.

5. Моят завет, който сключих с вас, кога излязохте из Египет, и Моят Дух пребъдва среди вас: не бойте се!

6. Защото тъй казва Господ Саваот: още един път, — и ето, скоро ще бъде, — ще потреса небе и земя, море и суша;

7. ще потреса всички народи, — и ще дойде Желаният от всички народи; ще изпълня тоя Дом със слава, казва Господ Саваот.

8. Среброто е Мое и златото е Мое, казва Господ Саваот.

9. Славата на тоя последен храм ще бъде по-голяма, отколкото на предишния, казва Господ Саваот; и на това място ще дам мир, казва Господ Саваот.

10. На двайсет и четвъртия ден от деветия месец, през втората година на Дария, биде слово Господне чрез пророк Агея:

11. тъй казва Господ Саваот: попитай свещениците за закона и кажи:

12. ако някой носеше осветено месо в полата на дрехата си и с полата си се допре до хляб, или до нещо варено, или до вино, или до елей, или до някоя храна, ще стане ли това свещено? И отговориха свещениците и рекоха: не.

13. Сетне рече Агей: ако пък се допре до всичко това някой, който се е осквернил от допиране до мъртвец, ще стане ли това нечисто? И отговориха свещениците и рекоха: ще стане нечисто.

14. Тогава отговори Агей и рече: такъв е тоя народ, такова е това племе пред Мене, казва Господ, и такива са всички дела на ръцете им! И каквото те принасят там, всичко е нечисто.

15. Сега обърнете сърцето си за времето от тоя ден и назад, когато още не беше положен камък върху камък в храма Господен.

16. Дохождаха при кръстец, който може да даде двайсет мери, и се оказваха само десет; дохождаха при чебър, за да нагребат петдесет мери от него, и се оказваха само двайсет.

17. Поразявах ви с главня и с жълтеница по житата и с градушка във всички трудове на ръцете ви; но вие не се обръщахте към Мене, казва Господ.

18. Обърнете сърцето си за времето от тоя ден и назад, от двайсет и четвъртия ден на деветия месец, от оня ден, когато беше основан храмът Господен; обърнете сърцето си:

19. има ли още в житниците семе? досега ни лоза, ни смокиня, ни нар, ни маслина не даваха плод; а от тоя ден Аз ги благославям.

20. И биде слово Господне към Агея повторно на двайсет и четвъртия ден от месеца, и казано бе:

21. кажи на Зоровавеля, управителя на Иудея: ще разтърся небе и земя;

22. ще срутя престоли на царства и ще изтребя силата на царствата езически; ще превърна колесници и седещите на тях, и повалени ще бъдат конете и конниците им, един с меча на другиго.

23. В оня ден, казва Господ Саваот, ще те взема, Зоровавеле, сине Салатиилев, рабе Мой, казва Господ, и ще те държа като печат, защото те избрах, казва Господ Саваот.

КНИГА НА ПРОРОК ЗАХАРИЯ

ГЛАВА 1.

1. На осмия месец, през втората година на Дария, биде слово Господне към пророк Захария, син Варахиев, син Адов:

2. разгневи се Господ на бащите ви с голям гняв;

3. затова кажи им: тъй казва Господ Саваот: обърнете се към Мене, казва Господ Саваот, и Аз ще се обърна към вас, казва Господ Саваот.

4. Не бъдете като бащите си, към които се провикваха предишните пророци, думайки: тъй казва Господ Саваот: обърнете се от лошите си пътища и от лошите си дела; но те не слушаха и не Ми дадоха внимание, казва Господ.

5. Бащите ви де са? па и пророците ще живеят ли вечно?

6. Но думите Ми и наредбите Ми, които заповядах на Моите раби — пророците, нима не постигнаха бащите ви? И те се обръщаха и казваха: както определи Господ Саваот да постъпва с нас по нашите пътища и по делата ни, тъй и постъпи с нас.

7. На двайсет и четвъртия ден от единайсетия месец, — това е месец шеват, — през втората година на Дария, биде слово Господне към пророк Захария, син Варахиев, Адов син:

8. видях през нощта: ето, един мъж на риж кон стои между мирти, които бяха в глъбнатината, а отзаде му рижи, сиви и бели коне;

9. и рекох: кои са те, господине мой? И рече ми Ангелът, който говореше с мене: ще ти покажа, кои са те.

10. И отговори мъжът, който стоеше между миртите, и рече: това са ония, които Господ прати да обикалят земята.

11. И те отговаряха на Ангела Господен, който стоеше между миртите и рекоха: обиколихме земята, и ето, цялата земя е населена и спокойна.

12. И отговори Ангелът Господен и рече: Господи Вседържителю! Докога няма да се смилиш над Иерусалим и над градовете Иудини, на които Ти се гневиш ето вече седемдесет години?

13. Тогава в отговор на Ангела, който говореше с мене, изрече Господ слова благи, слова утешителни.

14. И рече ми Ангелът, който говореше с мене: провъзгласи и кажи: тъй казва Господ Саваот: поревнувах Аз за Иерусалим и за Сион с голяма ревност;

15. и с голямо негодуване негодувам против народите, които живеят в покой, защото, когато Аз се малко разгневих, те усилиха злото.

16. Затова тъй казва Господ: Аз се обръщам към Иерусалим с милосърдие; в него ще се съгради Моят дом, казва Господ Саваот, и земемерна връв ще се протегне по Иерусалим.

17. Още провъзгласи и кажи: тъй казва Господ Саваот: отново градовете Ми ще се препълнят с блага, и Господ ще утеши Сион и пак ще избере Иерусалим.

18. И повдигнах очите си и видях: ето четири рога.

19. И рекох на Ангела, който говореше с мене: какво е това? Той ми отговори: това са роговете, които разпръснаха Иуда, Израиля и Иерусалим.

20. После Господ ми показа четирма работника.

21. И рекох: какво отиват да правят те? Той ми каза тъй: ония рогове разпръснаха Иуда, тъй че никой не може да подигне главата си; а тия дойдоха да ги изплашат, да отбият роговете на народите, които повдигнаха рога си против земята на Иуда, за да я разпръснат.

ГЛАВА 2.

1. И пак повдигнах очи и видях: ето един мъж, който имаше в ръка зememерна връв.

2. Аз попитах: къде отиваш? Той ми рече: да измеря Иерусалим, за да видя, каква му е ширината и каква му е дължината.

3. И ето Ангелът, който говореше с мене, излиза, а друг Ангел идеше насреща му,

4. и той рече на тогова: иди по-скоро, кажи на тоя момък: Иерусалим ще засели околностите поради многото човеци и добитък в него.

5. И Аз ще му бъда, казва Господ, огнена стена около него и ще се прославя всред него.

6. Да, да! бягайте от северната страна, казва Господ, защото Аз ви разпилях по четирите ветрове небесни, казва Господ.

7. Спасявай се, Сионе, който живееш у дъщерята Вавилонова.

8. Защото тъй казва Господ Саваот, Който ме прати за слава при народите, що ви грабеха: „който се допира до вас, допира се до зеницата на окото Ми;

9. и ето, Аз ще дигна ръката Си против тях, и те ще станат плячка на рабите си“. Тогава ще познаете, че Господ Саваот ме е пратил.

10. Ликувай и весели се, дъще Сионова! Защото ето, Аз ще дойда и ще се поселя посред тебе, казва Господ.

11. И ще прибягнат към Господа много народи в оня ден и ще станат Негов народ; и Той ще се посели посред тебе, и ще узнаеш, че Господ Саваот ме е пратил при тебе.

12. Тогава Господ ще вземе във владение Иуда, Своя дял на светата земя, и пак ще избере Иерусалим.

13. Да мълчи всяка плът пред лицето на Господа! Защото Той става от светото Си живелище.

ГЛАВА 3.

1. И ми показа той Иисуса, великия иерей, който стоеше пред Ангела Господен, и сатаната, който стоеше отдясно нему, за да му противодействува.

2. И рече Господ на сатаната: Господ да ти забрани, сатано, да ти забрани Господ, Който е избрал Иерусалим! Не е ли той главня, изтеглена от огън?

3. А Иисус бе облечен в оплескани дрехи и стоеше пред Ангела,

4. който отговаряше, и на ония, които стояха пред него, рече тъй: съблечете от него оплесканите дрехи; а на него самия рече: виж, снех от тебе вината ти и те обличам в дрехи тържествени.

5. След това рече: наложете на главата му чист кидар, — и наложиха му на главата чист кидар и го облякоха в дреха. А Ангелът Господен стоеше.

6. И засвидетелствува Ангелът Господен и рече на Иисуса:

7. тъй казва Господ Саваот: ако ходиш по Моите пътища и бъдеш на стражата Ми, ще съдиш Моя дом и ще наглеждаш дворовете Ми. Аз ще ти дам да ходиш между тия, които стоят тука.

8. Изслушай обаче, Иисусе, велики иерею, ти и събратята ти, които стоят пред тебе, мъже знатни: ето, Аз довеждам Моя раб — Младочката.

9. Защото ето оня камък, който Аз полагам пред Иисуса; на тоя един камък има седем очи; ето, Аз ще издялам на него начертанието му, казва Господ Саваот, и ще изгладя греха на тая земя в един ден.

10. В оня ден, казва Господ Саваот, ще каните един другиго под лозата и под смоковницата.

ГЛАВА 4.

1. И върна се оня Ангел, който говори с мене, и ме разбуди, както разбуждат човека от сън.

2. И ми рече той: какво виждаш? И отговорих: виждам, ето, светилник цял от злато и чашки за елей върху му, и седем кандилца на него, и по седем цеви на кандило, които са върху му;

3. и две маслини на него: едната отдясно на чашката, другата отляво.

4. И отговорих и рекох на Ангела, който говореше с мене: какво е това, господине мой?

5. И Ангелът, който говореше с мене, отговори и ми рече: не знаеш ли, какво е това? И рекох: не зная, господине мой.

6. Тогава той отговори и ми рече тъй: това е словото на Господа към Зоровавеля, което казва: не с воинство и не със сила, а с Моя Дух, казва Господ Саваот.

7. Коя си ти, планино голяма, пред Зоровавеля? ти си равнина, и ще изнесе той краеъгълния камък при шумни викове: „благодат, благодат върху него!“

8. И биде към мене слово Господне:

9. ръцете на Зоровавеля туриха основата на тоя Дом; неговите ръце ще го и свършат, и ще познаеш, че Господ Саваот ме е пратил при вас.

10. Защото кой може да смята тоя ден за маловажен, когато радостно гледат на строителния отвес в ръцете на Зоровавеля ония седем, — това са очите на Господа, — които обхващат с поглед цяла земя?

11. Тогава отговорих и му рекох: що значат ония две маслини отдясно на светилника и отляво нему?

12. И пак почнах да говоря и му рекох: що значат двата маслинени клона, които през две златни тръбички изливат от себе си злато?

13. И ми рече той: не знаеш ли, що е това? Отговорих: не зная, господине мой.

14. И рече той: това са двамата помазани с елей, които предстоят пред Господа на цялата земя.

ГЛАВА 5.

1. И пак повдигнах очи и видях: ето, хвърчи свитък.

2. И ми рече той: какво виждаш? Отговорих: виждам свитък да хвърчи; дължината му е двайсет лакти, а ширината му е десет лакти.

3. Той ми рече: това е проклятието, което излиза по лицето на цяла земя; защото всеки, който краде, ще бъде изтребен, — както е написано на едната страна, и всеки, който се кълне лъжливо, ще бъде изтребен, както е написано на другата страна.

4. Аз го напратих, казва Господ, и то ще влезе в дома на крадеца и в дома на оногова, който лъжливо се кълне в Моето име, и ще остане в дома му, и ще изтреби него, дърветата му и камъните му.

5. И влезе Ангелът, който говореше с мене, и ми рече: дигни още очите си и погледни: що е това, дето излиза?

6. А когато аз казах: какво е това? той отговори: това, което излиза, е ефа, и рече: това е образът им по цяла земя.

7. И ето един къс олово се издигна, и там седеше една жена посред ефата.

8. И рече той: тая жена е самото нечестие, и я хвърли всред ефата, а на отвора й хвърли оловения къс.

9. И вдигнах очите си и видях: ето, появиха се две жени, и вятър имаше в крилата им; и крила имаха те като крила на щъркел; и вдигнаха те ефата и поднесоха я между земята и небето.

10. И рекох аз на Ангела, който говореше с мене: къде носят тая ефа?

11. Тогава той ми рече: за да съградят за нея дом в земята Сенаар, и кога бъде всичко приготвено, тя ще се постави там на своята основа.

ГЛАВА 6.

1. И пак вдигнах очите си, и виждам: ето, четири колесници излизат из прохода между две планини; а тия планини бяха медни планини.

2. В първата колесница конете бяха рижи, във втората колесница — черни;

3. в третата колесница конете бяха бели, а в четвъртата колесница — сиви, силни.

4. И, като заговорих, аз рекох на Ангела, който говореше с мене: какво е това, господине мой?

5. Отговори Ангелът и ми рече: това са четирите небесни духа, които излизат да предстоят пред Господа на цялата земя.

6. Враните коне там излизат към северна страна, и белите вървят след тях, а сивите отиват към южна страна.

7. И силните излязоха и се впуснаха да преминат земята; и той рече: идете, преминете земята, — и те преминаха земята.

8. Тогава той ме повика и ми рече тъй: виж, излезлите за северната страна успокоиха духа ми против северната земя.

9. И биде слово Господне към мене:

10. вземи от дошлите от плена, от Хелдая, от Товия и от Иедая, и иди в същия ден, иди в дома на Иосия, син Софониев, дето те пристигнаха от Вавилон,

11. вземи от тях сребро и злато и направи венци, и тури ги на главата на Иисуса, син Иоседеков, велик иерей,

12. и му кажи: тъй казва Господ Саваот: ето Мъж, — името Му е Младочка, — Той ще израсте от корена Си и ще създаде храма Господен.

13. Той ще създаде храма Господен и ще получи слава, ще седне на престола Си и ще бъде владетел, ще бъде и свещеник на престола Си, и съгласие за мир ще има между единия и другия.

14. А ония венци ще бъдат за Хелема и Товия, за Иедая и Хена, син Софониев, за спомен в храма Господен.

15. И отдалеч ще дойдат и ще участвуват в постройката на храма Господен, и вие ще познаете, че Господ Саваот ме е пратил при вас, и това ще стане, ако усърдно слушате гласа на вашия Господ Бог.

ГЛАВА 7.

1. През четвъртата година на цар Дария биде слово Господне към Захария на четвъртия ден от деветия месец — хаслев,

2. когато Ветил прати Сарецера и Регем-Мелеха и спътниците му да се помолят пред лицето на Господа

3. и да попитат свещениците, които са в дома на Господа Саваота, и пророците, думайки: да плача ли в петия месец и да постя ли, както това правих вече много години?

4. И биде към мене слово на Господа Саваота:

5. кажи на целия народ от тая земя и на свещениците тъй: когато вие постихте и плакахте в петия и седмия месец, и то цели седемдесет години, за Мене ли постихте, за Мене ли?

6. И кога ядете и пиете, не за себе си ли ядете и не за себе си ли пиете?

7. Нали същите думи прогласяваше Господ чрез предишните пророци, когато Иерусалим бе още населен и спокоен, и градовете около него, южната страна и низината, бяха населени?

8. И биде слово Господне към Захария:

9. тъй говори тогава Господ Саваот: извършвайте съд праведен и струвайте милост и състрадание всеки към брата си;

10. вдовици и сираци, пришълец и сиромах не притеснявайте и зло един против другиго не мислете в сърцата си.

11. Но те не искаха да внимават, отвърнаха се от Мене, и ушите си запушиха, за да не чуват.

12. И сърцето си вкамениха, за да не чуват закона и думите, които пращаше Господ Саваот чрез Своя Дух през предишните пророци; затова ги и постигна големият гняв на Господа Саваота.

13. И както Аз виках, а те не чуваха, тъй и те викаха, пък Аз не чувах, казва Господ Саваот.

14. И Аз ги разпръснах по всички народи, които те не знаеха, и тая земя запустя подир тях, тъй че никой не ходеше по нея нито напред, нито назад, и те обърнаха в пустиня желаната страна.

ГЛАВА 8.

1. И биде слово от Господа Саваота:

2. тъй казва Господ Саваот: възревнувах за Сиона с голяма ревност, и с голям гняв възревнувах за него.

3. Тъй казва Господ: ще се обърна към Сион и ще живея в Иерусалим, и ще се нарича Иерусалим град на истината, и планината на Господа Саваота — планина на светинята.

4. Тъй казва Господ Саваот: пак старци и бабички ще седят по улиците в Иерусалим, всеки с тояга в ръка поради дълбока старост.

5. И улиците на тоя град ще се напълнят с момчета и момичета, които ще играят по улиците му.

6. Тъй казва Господ Саваот: ако това в очите на останалия народ ще се покаже чудно в тия дни, нима то е чудно и в Моите очи? казва Господ Саваот.

7. Тъй казва Господ Саваот: ето, Аз ще спася Моя народ от източната страна и от страната на заник-слънце;

8. ще ги доведа, и те ще живеят в Иерусалим и ще бъдат Мой народ, и Аз ще бъда техен Бог, в истина и правда.

9. Тъй казва Господ Саваот: укрепете ръцете си вие, които чувате сега тия думи от устата на пророците, които бяха при основаването дома на Господа Саваота, за да се съгради храмът.

10. Защото преди ония дни нямаше заплата за човека, нито награда за труда на животните; нито за дохождащия, нито за отиващия имаше спокойствие от врага; и допущах Аз всеки човек да враждува против другиго.

11. А сега за остатъка от тоя народ Аз не съм такъв, както в по-напрежни дни, казва Господ Саваот.

12. Защото сеитбата ще бъде в мир; лозата ще даде плода си, земята ще даде произведенията си, и небесата ще дават росата си; и всичко това ще предам във владение на останалия тоя народ.

13. И както вие, доме Иудин и доме Израилев, бяхте проклятие между народите, тъй Аз ще ви спася, и вие ще бъдете благословение; не бойте се; нека се укрепят ръцете ви!

14. Защото тъй казва Господ Саваот: както бях определил да ви накажа, когато вашите бащи Ме прогневяваха, казва Господ Саваот, и не отмених,

15. тъй пак Аз определих в тия дни да сторя добро на Иерусалим и на дома Иудин; не бойте се!

16. Ето делата, които вие трябва да вършите: говорете истина един другиму; праведно и миролюбиво съдете при портите си.

17. Никой от вас да не мисли в сърце си зло против ближния си, и лъжлива клетва не обичайте, защото всичко това Аз мразя, казва Господ.

18. И биде към мене слово от Господа Саваота:

19. тъй казва Господ Саваот: постът на четвъртия месец, постът на петия, постът на седмия и постът на десетия ще стане за дома Иудин радост и весело тържество; само обичайте истина и мир.

20. Тъй казва Господ Саваот: още ще дохождат народи и жители от много градове,

21. и ще отидат жителите на един град при жителите на друг град и ще кажат: да идем да се молим пред лицето на Господа и да потърсим Господа Саваота; и всеки ще каже: ще ида и аз.

22. И ще дохождат много племена и силни народи, за да търсят Господа Саваота в Иерусалим и да се помолят пред лицето на Господа.

23. Тъй казва Господ Саваот: в ония дни ще се уловят десет души от всички разноезични народи, ще се уловят за полата на иудеянин и ще казват: ние ще дойдем с тебе, защото чухме, че Бог е с вас.

ГЛАВА 9.

1. Пророческото слово на Господа е против земята Хадрах, и над Дамаск то ще се спре; защото окото Господне е върху всички човеци, както и върху всички колена Израилеви, —

2. и върху Емат, съседен с него, върху Тир и Сидон, защото твърде са се ухитрили.

3. И направи си Тир крепост, натрупа сребро като прах, и злато — като улична кал.

4. Ето, Господ ще го направи беден и ще съкруши силата му в морето, и сам ще бъде изтребен с огън.

5. Това ще види Аскалон и ще се ужаси, Газа — и ще затрепери силно, и Екрон; защото ще се засрами надеждата му: няма да има цар в Газа, и Аскалон няма да се насели.

6. Чуждо племе ще живее в Азот, и Аз ще унищожа високомерието на филистимци.

7. Ще изтегля кръвта от устата му, и мръсотиите му — от зъбите му, и той ще се падне на нашия Бог и ще бъде като хилядоначалник в Иуда, и Екрон ще бъде като Иевусея.

8. Ще разположа стан в Моя дом срещу войската, срещу ония, които преминават напред и назад, и няма вече да дохожда притеснител; защото сега Аз ще гледам на това с Моите очи.

9. Ликувай от радост, дъще Сионова, тържествувай, дъще Иерусалимова: ето, твоят Цар иде при тебе, праведен и спасяващ, кротък, възседнал на ослица и на младо осле, син на подяремница.

10. Тогава ще изтребя колесниците у Ефрема и конете в Иерусалим, и ще бъде счупен военният лък; и Той ще възвести мир на народите, и владичеството Му ще бъде от море до море и от реката до земните краища.

11. А колкото за тебе, Израилю, заради кръвта на завета ти Аз ще освободя твоите затворници от рова, в който няма вода.

12. Връщайте се в крепостта вие, пленници, които се надявате! Каквото сега възвестявам, ще ти дам двойно.

13. Защото като лък ще изопна за Себе Си Иуда и ще напълня лъка с Ефрема, и ще подигна синовете ти, Сионе, против твоите синове, Ионио, и ще направя тебе ратоборски меч.

14. Ще се яви над тях Господ, и като светкавица ще изхвръкне стрелата Му; ще загърми Господ Бог с тръба и ще върви в южни бури.

15. Господ Саваот ще ги брани, и те ще изтребват и ще тъпчат прашните камъни; ще пият и ще шумят като от вино, и ще се напълнят като жертвени чаши, както ъглите на жертвеника.

16. И ще ги спаси техният Господ Бог в оня ден, като стадо от Своя народ; защото като камъни на корона те ще заблестят на земята Му.

17. О, колко голяма е благостта Му и каква е красотата Му! Житото ще одушеви езика на момците, и виното — момите.

ГЛАВА 10.

1. Искайте от Господа дъжд във време благоприятно; Господ ще блесне със светкавица и ще ви даде обилен дъжд, всекиму — злак на нива.

2. Защото терафимите говорят празни приказки, и гледачите виждат лъжливото и разказват лъжливи сънища; те утешават с празни приказки; затова се лутат като овци, търпят неволя, защото нямат пастир.

3. Против пастирите се разпали гневът Ми, и козлите Аз ще накажа; защото ще споходи Господ Саваот стадото Си, дома Иудин, и ще ги постави като славния Си кон на бой.

4. От него ще бъде краеъгълният камък, от него — гвоздеят, от него — лъкът за бой, от него ще излязат всички народоуправници.

5. И те ще бъдат като юнаци, които тъпчат враговете на война като улична кал, и ще се сражават, понеже Господ е с тях, и ще посрамят ездачите на коне.

6. Ще укрепя дома Иудин и ще спася дома Иосифов, и ще ги върна, защото Аз се смилих над тях, и те ще бъдат, като да не съм ги оставял; защото Аз съм техният Господ Бог, и ще ги чуя.

7. Като юнак ще бъде Ефрем; ще се развесели сърцето им като от вино, и ще видят това синовете им и ще се зарадват; във възторг ще бъде сърцето им у Господа.

8. Ще им дам знак и ще ги събера, защото Аз ги изкупих; те ще бъдат също тъй многобройни, както по-преди;

9. ще ги разселя между народите, и в далечни страни те ще си спомнят за Мене и ще живеят с децата си, и ще се върнат;

10. ще ги върна от земята Египетска и от Асирия ще ги събера; ще ги доведа в земята Галаадска и на Ливан, и няма да стигне място за тях.

11. Ще премине злото по морето и ще порази морските вълни; ще пресъхнат всички дълбочини на реката, и ще се смири гордостта на Асура, и скиптърът ще бъде отнет от Египет.

12. Ще ги укрепя в Господа, и те ще ходят в името Му, казва Господ.

ГЛАВА 11.

1. Отваряй, Ливане, портите си, и огън да погълне твоите кедри.

2. Ридай, кипарисе, защото падна кедърът, защото и великаните са опустошени; ридайте, дъбове васански, защото е повалена непроходната гора.

3. Чува се глас от ридание на пастири, защото е опустошено тяхното великолепие; чува се рикане на лъвчета, защото е опустошена хубостта на Иордан.

4. Тъй казва Господ, Бог мой: паси овците, обречени на клане,

5. които купувачите безнаказано колят, а продавачите им казват: „благословен да бъде Господ; аз разбогатях!“ И пастирите им не ги жалят.

6. Защото Аз няма вече да прощавам жителите на тая земя, казва Господ; и ето, ще предам човеците, всекиго в ръцете на ближния му и в ръцете на царя му, и те ще поразяват земята, и Аз няма да я избавя от ръцете им.

7. И ще паса овците, обречени на клане, овци наистина бедни. И ще Си взема две тояги, и ще нарека едната — благоволение, другата — вериги, и с тях ще паса овците.

8. И ще изтребя трима от пастирите в един месец; и ще се отвърне душата Ми от тях, както и тяхната душа се отвръща от Мене.

9. Тогава ще кажа: няма да ви паса; която умира, нека умре, и която загива, нека загине, а които остават, нека ядат плътта една на друга.

10. И ще взема тоягата Си „благоволение“ и ще я пречупя, за да унищожа завета, който сключих с всички народи.

11. И той ще бъде унищожен в оня ден, и тогава ще узнаят бедните от овците, които Ме очакват, че това е словото на Господа.

12. И ще им кажа: ако ви е угодно, дайте Ми заплатата Ми; ако ли не — не давайте; и те ще Ми претеглят за отплата трийсет сребърника.

13. И рече ми Господ: хвърли ги в църковната каса, — висока цена, за каквато те Ме оцениха! И взех аз трийсетте сребърника и ги

хвърлих в дома Господен за грънчаря.

14. И счупих другата Си тояга „вериги“, за да разкъсам братството между Иуда и Израиля.

15. И Господ ми рече: вземи си още принадлежностите на едного от глупавите пастири.

16. Защото ето, Аз ще поставя пастир на тая земя, който не се грижи за загиващите, загубените няма да търси и бедните няма да лекува, здравите няма да храни, а месото на тлъстите ще яде и копитата им ще откъсне.

17. Горко на невредния пастир, който оставя стадото! Меч върху ръката му и върху дясното му око! ръката му съвсем ще изсъхне, и дясното му око съвсем ще потъмнее.

ГЛАВА 12.

1. Пророческо слово на Господа за Израиля. — Господ, Който разпростря небето, основа земята и образува духа на човека вътре в него, казва:

2. ето, Аз ще направя Иерусалим чаша на изстъпление за всички околни народи, също и за Иуда през време на иерусалимската обсада.

3. В оня ден ще направя Иерусалим тежък камък за всички племена; всички, които ще го подигат, ще се изкилавят, а ще се съберат против него всички земни народи.

4. В оня ден, казва Господ, Аз ще поразя всеки кон с лудост и конника му — с безумие, а върху дома Иудин ще отворя очите Си. Всеки пък кон у народите ще поразя със слепота.

5. И ще кажат князете Иудини в сърцата си: моя сила са жителите на Иерусалим в Господа Саваота, техния Бог.

6. В оня ден Аз ще направя князете Иудини като жерава с огън между дърва и като запалено светило между снопове, и те ще изтребят всички околни народи и отдясно и отляво, и отново ще бъде населен Иерусалим на своето място, — в Иерусалим.

7. И Господ ще спаси първом шатрите на Иуда, та величието на дома Давидов и величието на иерусалимските жители да не се издига над Иуда.

8. В оня ден ще брани Господ жителите на Иерусалим, и най-слабият между тях ще стане в оня ден като Давида, а домът Давидов ще стане като Бог, като Ангел Господен пред тях.

9. В оня ден Аз ще изтребя всички народи, които нападат Иерусалим.

10. А върху дома Давидов и върху жителите иерусалимски ще излея дух на благодат и умиление, и те ще погледнат на Него, Когото те прободоха, и ще ридаят за Него, както се ридае за единороден син, и ще скърбят, както се скърби за първороден.

11. В оня ден ще се вдигне голям плач в Иерусалим, като плача на Хададримона в Мегидонската долина.

12. И ще ридае земята, всяко племе отделно: племето на дома Давидов отделно, и жените им отделно;

13. племето на дома Левиин отделно, и жените им отделно; племето Симеоново отделно, и жените им отделно;

14. всички останали племена, всяко племе отделно, и жените им отделно.

ГЛАВА 13.

1. В оня ден ще се отвори извор за дома Давидов и за жителите иерусалимски, за да се умият от грях и нечистотия.

2. В оня ден, казва Господ Саваот, Аз ще изтребя имената на идолите от тая земя, и те няма вече да се споменават, както и лъжепророците и нечистия дух ще отстраня от земята.

3. Тогава, ако някой предсказва, то баща му и майка му, които са го родили, ще му кажат: ти не трябва да живееш, защото говориш лъжа в името на Господа; и ще го порази баща му и майка му, които са го родили, когато той ще предсказва.

4. В оня ден ще се засрамят такива предсказвачи, всеки от видението си, когато почнат да предсказват, и няма да се обличат във власеница, за да лъжат.

5. И всеки ще каже: аз не съм пророк, аз съм земеделец, защото някой ме е направил роб от детинството ми.

6. Ще му кажат: а от какво имаш на ръцете си белези? И той ще отговори: от това, че ме биха вкъщи ония, които ме обичат.

7. О, мече! подигни се против Моя пастир и против ближния Ми, казва Господ Саваот: порази пастира, и ще се разпръснат овците! И Аз ще обърна ръката Си против малките.

8. И по цялата земя, казва Господ, две части от нея ще бъдат изтребени, ще измрат, а третата ще остане на нея.

9. И ще прекарам тая трета част през огън, и ще ги разтопя, както топят сребро, и ще ги очистя, както чистят злато: те ще призовават името Ми, и Аз ще ги чуя и ще кажа: това е Моят народ, и те ще рекат: Господ е мой Бог!

ГЛАВА 14.

1. Ето, настъпва денят Господен, и ще разделят награбеното от тебе сред тебе.

2. Ще събера всички народи на война срещу Иерусалим; градът ще бъде превзет, и домовете разграбени; жените ще бъдат обезчестени, и половината град ще отиде в плен; но останалият народ не ще бъде изтребен от града.

3. Тогава ще излезе Господ и ще се опълчи против тия народи, както се бе опълчил в боевия ден.

4. И ще застанат нозете Му в оня ден на Елеонската планина, която е пред лицето на Иерусалим към изток: и ще се разцепи през средата Елеонската планина от изток към запад с твърде голяма долина, и половината планина ще отиде към север, а половината й към юг.

5. И вие ще побегнете в долината на Моите планини; защото планинската долина ще се простира до Асил; и ще побегнете, както бягахте от земетръса в дните на Озия, цар иудейски; и ще дойде Господ, Бог мой, и всички светии с Него.

6. В оня ден няма да има светлина, светилата ще се махнат.

7. Тоя ден ще бъде едничък, известен само на Господа: нито ден, нито нощ; само привечер ще се яви светлина.

8. В оня ден живи води ще потекат от Иерусалим, половината им в източното море и половината им в западното море: лете и зиме тъй ще бъде.

9. И Господ ще бъде цар над цяла земя: в него ден Господ ще бъде един, и името Му — едно.

10. Цялата тая земя ще бъде като равнина, от Гаваон до Ремон, на юг от Иерусалим, който високо ще стои на мястото си и ще се насели от портите Вениаминови до мястото на първите порти, до Ъгловите порти, и от кулата на Ананеила до царските линове.

11. И ще живеят в него, и проклятие няма вече да има, но Иерусалим ще стои безопасно.

12. И ето какво ще бъде поражението, с което Господ ще порази всички народи, които са воювали против Иерусалим: тялото на всекиго ще изхилее, докато още той стои на нозете си, и очите му ще се стопят в длъбнатините си, и езикът му ще изсъхне в устата му.

13. В оня ден ще произлезе между тях голямо смущение от Господа, тъй че един ще хване ръката на другиго и ще подигне ръката му против ръката на ближния му.

14. Но и сам Иуда ще воюва против Иерусалим, и богатството на всички околни народи ще бъде събрано: злато, сребро и дрехи в голямо множество.

15. Ще бъде също такова поражение на коне и мъски, на камили и осли и на всякакъв добитък, който ще се намира в стана им.

16. После всички останали от всички народи, които са дохождали против Иерусалим, ще дохождат от година на година, да се покланят на Царя, Господа Саваота, и да празнуват празник Шатри.

17. И ако някое от земните племена не отиде в Иерусалим, за да се поклони на Царя, на Господа Саваота, дъжд няма да има у тях.

18. И ако племето египетско не потегли на път и не дойде (тук), и то няма да има дъжд, и ще го постигне поражение, с каквото ще порази Господ народите, които не дохождат да празнуват празник Шатри.

19. Ето какво ще стане за греха на Египет и за греха на всички народи, които няма да дойдат да празнуват празник Шатри.

20. В онова време дори до конските обори ще бъде (начертано): светиня Господу, и котлите в дома Господен ще бъдат като жертвените блюда пред олтара.

21. И всички котли в Иерусалим и Иудея ще бъдат светиня на Господа Саваота, и ще дохождат всички, които принасят жертва, ще ги вземат и ще варят в тях, и няма вече да има нито един хананеец в дома на Господа Саваота в оня ден.

КНИГА НА ПРОРОК МАЛАХИЯ

ГЛАВА 1.

1. Пророческо слово от Господа към Израиля чрез Малахия.

2. Възлюбих ви, казва Господ. А вие казвате: „в какво Ти си проявил любов към нас?“ — Исав не е ли брат на Иакова? казва Господ, и все пак Аз възлюбих Иакова,

3. а Исава намразих и предадох планините му на опустошение, и владенията му — на чакалите пустинни.

4. Ако Едом каже: ние сме разорени, но ще възстановим разрушеното, то Господ Саваот казва: те ще построят, пък Аз ще разруша, и ще ги нарекат нечестива област — народ, на който Господ се разгневи завинаги.

5. И ще видят това очите ви, и вие ще кажете: възвеличи се Господ над пределите Израилеви!

6. Син почита баща, и роб — господаря си; ако Аз съм баща, то де е почитта към Мене? И ако Аз съм Господ, то де е благоговението пред Мене? казва Господ Саваот вам, свещеници, които безславите името Ми. Вие казвате: с какво безславим Твоето име?

7. Вие донасяте на жертвеника Ми нечист хляб, а казвате: с какво Те безславим? — С това, че казвате: трапезата Господня не заслужава уважение.

8. И когато принасяте в жертва сляпо, не е ли това лошо? или когато принасяте хромо и болно, не е ли това лошо? Поднеси това на твоя княз; ще бъде ли той доволен от тебе и ще те приеме ли благосклонно? казва Господ Саваот.

9. И тъй, молете се Богу, да ни помилува; а когато такова нещо излиза от ръцете ви, то може ли Той милостиво да ви приеме? казва Господ Саваот.

10. По-добре някой от вас да затвори вратата, та да не държат напразно огън на жертвеника Ми. Не е благоволението Ми към вас, казва Господ Саваот, и приносът от ръцете ви не Ми е благоугоден.

11. Защото от слънчев изток до запад ще стане велико името Ми между народите, и на всяко място ще принасят тамян на името Ми и

чиста жертва; велико ще стане името Ми между народите, казва Господ Саваот.

12. А вие го хулите с това, дето казвате: трапезата Господня не заслужава уважение, и доходът от нея е нищожна храна.

13. При това казвате: ето колко труд! и я пренебрегвате, казва Господ Саваот, и принасяте крадено, хромо и болно, и от такова пак свойство принасяте хлебен дар: мога ли с благоволение да приемам това от ръцете ви? казва Господ.

14. Проклет лъжливият, който има в стадото без повреда мъжко, и той е дал обещание, а принася в жертва Господу повредено: защото Аз съм Цар велик, и името Ми е страшно у народите.

ГЛАВА 2.

1. И тъй, за вас, свещеници, е тая заповед:

2. ако не послушате и ако не вземете присърце, та да въздавате слава на името Ми, казва Господ Саваот, то Аз ще пратя върху вас проклятие и ще прокълна вашите благословии, и вече проклевам, защото вие не искате да вземете това присърце.

3. Ето, Аз ще ви отнема рамото, и нечистотии ще разхвърлям по лицата ви, нечистотии от празничните ви жертви, и ще ви изхвърлям заедно с тях.

4. И вие ще познаете, че Аз дадох тая заповед за спазване завета Ми с Левия, казва Господ Саваот.

5. Заветът Ми с него беше завет на живот и мир, и Аз му го дадох за страх, той се боеше от Мене и благоговееше пред името Ми.

6. Законът на истината, беше на устата му, и неправда не се намираше на езика му; в мир и правда той ходеше с Мене и мнозина отклони от грях.

7. Защото устата на свещеника трябва да пазят знание, и закона търсят от устата му, защото той е вестител на Господа Саваота.

8. Но вие се отклонихте от тоя път, на мнозина послужихте за съблазън в закона, разрушихте завета на Левия, казва Господ Саваот.

9. Затова и Аз ще ви направя презрени и унизени пред целия народ, понеже не спазвате пътищата Ми, гледате на лице в делата на закона.

10. Нали всички имаме един и същ Отец? Нали един Бог ни сътвори? Защо тогава постъпваме вероломно един спрямо другиго, като нарушаваме чрез това завета на нашите отци?

11. Вероломно постъпва Иуда, и мръсотия се върши в Израиля и в Иерусалим; защото Иуда унизи светинята Господня, която обичах, и се ожени за дъщерята на чужди бог.

12. Господ ще изтреби из Иакововите шатри оногова, който върши това, който бди на стража, който отговаря и принася жертва Господу Саваоту.

13. И ето какво още вършите: вие карате да обливат със сълзи жертвеника на Господа с ридание и вопли, тъй че Той вече не поглежда на приноса и не приема умилостивна жертва от ръцете ви.

14. Вие ще кажете: за какво? За това, че Господ беше свидетел между тебе и жената на твоите младини, към която ти постъпи вероломно, когато тя е твоя другарка и твоя законна жена.

15. Но не направи ли същото и един друг, в когото пребъдваше превъзходен дух? А какво направи тоя друг? Той искаше да получи от Бога потомство. И тъй, пазете духа си, и никой да не постъпва вероломно с жената на младините си.

16. Ако от омраза я напуснеш, казва Господ Бог Израилев, безчестие ще покрие дрехата ти, казва Господ Саваот; затова вардете духа си, не постъпвайте вероломно.

17. Вие гневите Господа с думите си и казвате: с какво Го разгневяваме? С това, че казвате: всеки, който прави зло, добър е пред очите на Господа, и към такива Той благоволи, или: де е Бог на правосъдието?

ГЛАВА 3.

1. Ето, Аз пращам Ангела Си, и той ще приготви пътя пред Мене, и внезапно ще дойде в храма Си Господ, Когото вие търсите, и Ангелът на завета, Когото вие желаете; ето, Той иде, казва Господ Саваот.

2. И кой ще издържи деня на дохождането Му, и кой ще устои, кога се Той яви? Защото Той е като огън, който разтопява, и като луга, която очистя;

3. и ще седне да претопява и чисти сребро, ще очисти синовете на Левия и ще ги претопи като злато и като сребро, за да принасят жертва Господу с правда.

4. Тогава ще бъде благоприятна Господу жертвата на Иуда и Иерусалим, както в стародавни дни и както в предишни години.

5. И ще дойда при вас за съд и ще бъда бърз изобличител на магьосници и прелюбодеи, и на ония, които се кълнат лъжливо и задържат заплатата на наемника, притесняват вдовица и сираче и отблъсват пришълец, и от Мене се не боят, казва Господ Саваот.

6. Защото Аз съм Господ, Аз се не изменям; затова вие, синове Иаковови, не бидохте унищожени.

7. От дните на бащите си отстъпихте от наредбите Ми и не ги спазвате; обърнете се към Мене, и Аз ще се обърна към вас, казва Господ Саваот. Вие ще кажете: как да се обърнем?

8. Може ли човек да обира Бога? А вие Ме обирате. Ще кажете: с какво Те обираме? — С десятъка и приносите.

9. С проклятие сте проклети, защото вие — целият народ — Ме обирате.

10. Донесете всички десятъци във влагалището, та да има храна в Моя дом, и поне в това Ме изпитайте, казва Господ Саваот: няма ли да отворя за вас отворите небесни и няма ли да излея върху ви благословение до излишък?

11. Зарад вас ще забраня на ония, които поглъщат, да изтребват у вас земните плодове, и лозата на полето у вас няма да се лиши от плодовете си, казва Господ Саваот.

12. И блажени ще ви наричат всички народи, защото ще бъдете земя желана, казва Господ Саваот.

13. Дръзки пред Мене са думите ви, казва Господ. Ще кажете: какво говорим против Тебе?

14. Казвате: напразно е служенето Богу, и каква полза, че пазехме наредбите Му и ходехме в печална дреха пред лицето на Господа Саваота?

15. И сега ние считаме надменните щастливи: по-добре се нареждат ония, които вършат беззакония, и, ако и да изкушават Бога, остават цели.

16. Но ония, които се боят от Бога, казват един другиму: внимава Господ и чува това, и пред лицето Му се пише паметна книга за ония, които се боят от Бога и почитат името Му.

17. И те ще бъдат Мои, казва Господ Саваот, Моя собственост в оня ден, който ще приготвя, и ще ги милувам, както милува човек сина си, който му служи.

18. И тогава отново ще видите разликата между праведник и нечестивец, между оня, който служи Богу, и оня, който Му не служи.

ГЛАВА 4.

1. Защото ето, ще дойде ден, пламтящ като пещ; тогава всички надменни и ония, които постъпват нечестиво, ще бъдат като слама, и ще ги изгори идещият ден, казва Господ Саваот, тъй че няма да остави у тях ни корен, ни клони.

2. А за вас, които благоговеете пред името Ми, ще изгрее Слънцето на правдата, и изцеление ще има в лъчите Му, и вие ще излезете и ще се разиграете като охранени телци;

3. и ще тъпчете нечестивците, защото те ще бъдат прах под стъпките на нозете ви в оня ден, който Аз ще приготвя, казва Господ Саваот.

4. Помнете закона на Моисея, Моя раб, който Аз му заповядах на Хорив за целия Израил, както и правилата и наредбите.

5. Ето, Аз ще пратя при вас пророка Илия, преди да настъпи денят Господен — велик и страшен.

6. И той ще обърне сърцата на бащите към децата, и сърцата на децата към бащите им, та, след като дойда, да не поразя земята с проклятие.

ПЪРВА КНИГА МАКАВЕЙСКА[1]

ГЛАВА 1.

1. След като Александър, син на Филипа, македонец, който излезе из земя Китим, разби Дария, цар персийски и индийски, и се възцари вместо него в Елада, —

2. той извърши много войни, завладя много укрепени места и убива земни царе.

3. И достигна до краищата на земята, като взе плячка от много народи; смълча се земята пред него; той се въздигна, и се възгордя сърцето му.

4. Той събра твърде много силна войска и владя над области, народи и владетели, и те му станаха поданици.

5. След това той легна на постелка и, като почувствува, че умира,

6. повика знатните свои слуги, възпитани заедно с него от младост, и им раздели царството си още приживе.

7. Александър царува дванайсет години и умря.

8. И господаруваха слугите му всеки в своето място.

9. И след смъртта му те всички туриха на себе си корони, а след тях и синовете им в продължение на много години; и умножиха злото на земята.

10. От тях излезе коренът на греха — Антиох Епифан, син на цар Антиоха, който беше заложник в Рим; той се възцари в сто трийсет и седмата година на Елинското царство.

11. В ония дни излязоха из Израиля беззаконни синове и убеждаваха мнозина, думайки: да идем и да свържем съюз с околните народи, защото, откато се отделихме от тях, ни постигнаха много бедствия.

12. И понравиха им се тия думи в техните очи.

13. Неколцина от народа пожелаха и отидоха при царя; и той им даде право да извършват езическите наредби.

14. Те построиха в Иерусалим училище според езическия обичай,

15. установиха у себе си необрязване, отстъпиха от светия завет, съединиха се с езичниците и се продадоха, за да правят зло.

16. Когато Антиох видя, че царството заякна, замисли да се възцари над Египет, за да царува над двете царства,

17. и навлезе в Египет със силно опълчение, с колесници и слонове, с ездачи и много кораби.

18. Той влезе в бой с Птоломея, египетски цар; уплаши се Птоломей от лицето му и удари на бяг, и паднаха много ранени.

19. И завладяха те укрепените градове в Египетската земя.

20. След покоряването на Египет, в сто четирийсет и третата година, Антиох се върна, та отиде против Израиля и влезе в Иерусалим със силно опълчение;

21. влезе гордо в светилището и взе златния жертвеник, светилника и всичките му съдове,

22. трапезата на предложението и възливалниците, блюдата, златните кадилници и завесата, венците и златното украшение, което беше извън храма, и всичко обра.

23. Взе също среброто, златото и скъпоценните съдове, взе и скритите съкровища, които намери.

24. И, след като ограби всичко, върна се в земята си, извърши убийства и говори с голяма надутост.

25. Поради това биде голям плач в Израиля — по всичките му места.

26. Стенеха началници и старейшини, изнемогнаха девици и младежи, и се измени женската красота.

27. Всеки младоженец се предаваше на плач, и тази, която седеше в брачната стая, беше в скръб.

28. Затрепери земята за обитателите си, и целият дом на Иакова се облече в срам.

29. След като се изминаха две години, царят прати началника на данъците в градовете на Иуда, и тоя дойде в Иерусалим с голяма тълпа;

30. коварно им говори миролюбиви думи, и те му повярваха; но той ненадейно нападна града и му нанесе голямо поражение, като погуби много народ израилски;

31. взе плячка от града, изгори самия град с огън и разруши къщите му и стените му наоколо.

32. Отведоха в плен жени и деца и завладяха добитъка.

33. Обградиха Давидовия град с голяма и яка стена и с яки кули, и стана той за тях крепост.

34. И туриха там нечестив народ, беззаконни люде, и те се укрепиха в нея;

35. приготвиха си оръжие и храни и, като събраха иерусалимската плячка, туриха я там, и станаха голяма примка.

36. И това беше постоянна засада за светилището и зъл дявол за Израиля.

37. Те проливаха невинна кръв около светилището и го оскверняваха.

38. А жителите на Иерусалим се разбягаха поради тях, и той стана жилище на чужденци и стана чужд за своя род, и децата му го оставиха.

39. Светилището му запустя като пустиня, празниците му се обърнаха на плач, съботите му — на укор, честта му — на унижение.

40. Наспоред славата му се увеличи безчестието му, и величието му се обърна в печал.

41. Цар Антиох писа по цялото си царство, щото всички да бъдат един народ,

42. и всеки да остави своя закон. И съгласиха се всички народи според думите на царя.

43. И мнозина от Израиля приеха неговото идолослужение, принесоха жертви на идолите и оскверниха съботата.

44. Царят разпрати чрез известители писмена заповед в Иерусалим и в иудейските градове да следват узаконенията, чужди за тая земя:

45. да не допускат всесъжения, жертвоприношения и възлияния в светилището, да се отвръщават от съботите и празниците,

46. да осквернят светилището и светиите,

47. да градят жертвеници, храмове и идолски капища, да принасят в жертва свинско месо и нечист добитък,

48. да оставят синовете си необрязани и да осквернят душите им с всяка нечистота и гнусотия,

49. та да забравят закона и да изменят всички постановления.

50. Ако пък някой не постъпи според думата на царя, да бъде предаден на смърт.

51. Съгласно с това писа той по цялото си царство и тури надзиратели над целия народ и заповяда на иудейските градове да принасят жертви във всеки град.

52. И събраха се при тях мнозина от народа, всички, които оставиха закона, — и извършиха зло на земята;

53. и принудиха Израиля да се крие във всяко свое убежище.

54. В петнайсетия ден на хаслев, в сто четирийсет и петата година, поставиха върху жертвеника мерзост на запустение и наоколо в иудейските градове направиха жертвеници,

55. а пред вратите на къщите и в улиците извършваха кадение;

56. книгите на закона, които намираха, късаха и изгаряха в огън;

57. у когото пък намираха книгата на завета, и който се придържаше у закона, тогова, според царската заповед, предаваха на смърт.

58. Такива насилия правеха над израилтяните, които дохождаха всеки месец в градовете.

59. И в двайсет и петия ден на месеца, като принасяха жертви на жертвеника, който беше над олтара,

60. те, според дадената заповед, убиваха жените, които бяха обрязали децата си,

61. младенците бесеха за шиите им, къщите им разграбваха и убиваха ония, които извършваха над тях обрязване.

62. Но мнозина в Израиля останаха твърди и се удържаха, за да не ядат нечисто,

63. и предпочетоха да умрат, за да не се оскверният с храната и да не похулят светия завет, — и умираха.

64. И биде твърде голям гняв над Израиля.

---

[1] Макавейските книги са преведени от гръцки. ↑

ГЛАВА 2.

1. В ония дни въстана Мататия, син на Иоана, Симеоновия син, свещеник из синовете на Иоарива от Иерусалим; той живееше в Модин.

2. Той имаше пет сина: Иоан, който се наричаше още Гадис,

3. Симон, наричан Таси,

4. Иуда, който се наричаше още Макавей,

5. Елеазар, наричан Аваран, и Ионатан, наричан Апфус.

6. Като видя богохулствата, които станаха в Иудея и в Иерусалим,

7. той каза: горко ми! защо се родих да видя разорението на моя народ и разорението на светия град и да оставам тук, когато той е предаден в ръцете на враговете, и светилището — в ръцете на чужденци?

8. Храмът му стана като безчестен мъж,

9. скъпоценните му съдове са отнесени в плен, кърмачетата му избити на улиците, младежите му паднаха от вражески меч.

10. Кой народ не е завзимал царството му и не е завладявал плячката му?

11. Всичкото му украшение е отнето; от свободен той стана роб.

12. И ето нашите светини, нашето благолепие и нашата слава опустяха, и езичници ги оскверниха.

13. За какво още да живеем?

14. И раздра Мататия и синовете му дрехите си, и се облякоха във вретища и горко плакаха.

15. И дойдоха от царя и град Модин люде, които принуждаваха към отстъпничество, за да принасят жертви.

16. И мнозина от Израиля се прилепиха към тях; а Мататия и синовете му утраяха.

17. И отговориха дошлите от царя и казаха на Мататия: ти си вожд, ти си славен и велик в тоя град, и подкрепят те синове и братя.

18. Пристъпи прочее сега пръв и изпълни царската заповед, както това направиха всички народи и иудейските мъже и останалите в

Иерусалим, и ще бъдеш ти и домът ти в числото на царските приятели, и ти и твоите синове ще бъдете почетени и със сребро, и със злато, и с много дарове.

19. Отговори Мататия и каза с висок глас: ако и всички народи в царството на царя послушат него и отстъпят всеки от богослужението на своите бащи, и се съгласят със заповедите му,

20. но аз и моите синове и моите братя ще постъпваме според завета на нашите бащи.

21. Пази Боже, да оставим закона и постановленията!

22. Не ще послушаме думите на царя да отстъпим от нашето богослужение надясно или наляво.

23. Когато той престана да говори тия думи, приближи се мъж иудеянин пред очите на всички, за да принесе според царската заповед идолска жертва върху жертвеника, който беше в Модин.

24. Като видя това, Мататия възревнува, затрепери вътрешността му, яростта му пламна зарад закона, и, като се притече, той го уби при жертвеника.

25. И в същото време уби царския човек, който принуждаваше да принасят жертва, и разруши жертвеника.

26. И възревнува той за закона, както това направи Финеес със Замврия, син на Салома.

27. И възкликна Мататия в града с висок глас: всеки, който милее за закона и стои в завета, да тръгне след мене!

28. И побягна сам и синовете му в планините, като оставиха всичко, което имаха в града.

29. Тогава мнозина, предани на правдата и на закона, отидоха в пустинята и останаха там,

30. те сами, и синовете им, и жените им, и добитъкът им, защото се умножиха върху тях бедите.

31. И съобщено биде на царските човеци и на войската, която се намираше в Иерусалим, Давидовия град, че някои човеци нарушили царската заповед и избягали в скришни места в пустинята.

32. И спуснаха се след тях много люде, настигнаха ги, опълчиха се против тях и се наредиха за сражение в съботен ден,

33. и казаха им: сега още може; излезте и направете, което заповяда царят, и ще останете живи.

34. Но те отговориха: не ще излезем и не ще направим, което заповяда царят, не ще оскверним съботния ден.

35. Тогава веднага почнаха сражение против тях.

36. Но те не им отговаряха, нито дори камък хвърлиха върху тях, нито заградиха тайните си убежища,

37. и казаха: всички ще измрем невинни: небе и земя са свидетели за нас, че вие несправедливо ни погубвате.

38. Нападаха върху тях в съботни дни, и загинаха и те, и жените им, и децата им с добитъка им — до хиляда души.

39. Когато узна това Мататия и приятелите му, горко ги оплакаха.

40. И говориха един другиму: ако всички ние постъпваме тъй, както постъпиха тия наши братя, и не се сражаваме с езичниците за нашия живот и за нашите наредби, те скоро ще ни изтребят от земята.

41. И решиха те в оня ден и рекоха: който и да излезе на война против нас в съботен ден, ще се бием с него, за да не умрем всички, както измряха нашите братя в тайните убежища.

42. Тогава се събраха при тях много иудеи от Израиля, яки по сила, всички верни на закона.

43. И всички, които бягаха от бедствия, се присъединиха към тях и им станаха подкрепа.

44. Тъй съставиха те войска и поразяваха в гнева си нечестивците и в яростта си беззаконните мъже; останалите пък бягаха да се спасят при езичниците.

45. И обикаляше наоколо Мататия и приятелите му, и разрушаваха жертвениците.

46. И без страх обрязваха необрязаните деца, колкото намериха в Израилските предели;

47. и преследваха синовете на гордостта, и в техни ръце делото тръгна успешно.

48. Тъй бранеха те закона от ръцете на езичниците и от ръцете на царете и не оставиха грешник да възтържествува.

49. Приближи се смъртният ден на Мататия, и той каза на синовете си: сега се усили гордостта и изпитанието; сега е време за преврат и яростен гняв.

50. Прочее, деца, възревнувайте за закона и дайте живота си за завета на нашите отци.

51. Спомнете си за нашите отци, за делата, които те извършиха на времето си, и вие ще придобиете голяма слава и вечно име.

52. Нали в изкушение Авраам биде намерен верен, и това му се счете за праведност?

53. Иосиф в притесненото си положение опази заповедта и стана господар на Египет.

54. Финеес, нашият отец, задето показа голяма ревност, получи завета на вечното свещенство.

55. Иисус, задето изпълни думата, стана съдия над Израиля.

56. Халев, заради свидетелство пред събранието, получи земя за наследство.

57. Давид за своето милосърдие наследи за вечни времена престола на царството.

58. Илия за голямата си ревност към закона биде взет дори на небето.

59. Анания, Азария и Мисаил чрез вяра се спасиха от пламъка.

60. Даниил за своята невинност биде избавен от лъвските челюсти.

61. И тъй, припомняйте си из рода в род, че всички, които се надяват на Него, не ще изнемощеят.

62. Не бойте се от думите на грешен мъж, защото славата му ще се обърне в тор и в червеи.

63. Днес той се гордее, а утре не ще го намерят, защото се е обърнал на своя прах, и кроежът му загина.

64. Но вие, деца мои, крепете се и мъжки стойте в закона, защото чрез него ще се прославите.

65. Ето, Симон, вашият брат: зная, че той е мъж на съвета; слушайте го във всички дни. Той ще ви бъде вместо баща.

66. А Иуда Макавей, як със сила от младостта си, нека ви бъде началник на войската и да воюва с народите.

67. И тъй, съберете при себе си всички изпълнители на закона и отмъщавайте за обидите на вашия народ:

68. отдайте заслуженото на езичниците и бъдете внимателни към заповедите на закона.

69. След това ги благослови и се прибра при бащите си.

70. И умря той в сто четирийсет и шестата година; погребаха го синовете му в гробницата на отците му в Модин, и цял Израил горко го

оплака.

ГЛАВА 3.

1. И вместо него се издигна син му Иуда, който се наричаше Макавей.

2. И помагаха му всички негови братя и всички бащини му привърженици, и с радост водеха войната на Израиля.

3. Той разшири славата на своя народ; той се обличаше в броня като исполин, препасваше си военните оръжия и водеше война, бранейки с меч опълчението;

4. той приличаше на лъв в своите работи и беше като лъвче, което рика за плячка;

5. той преследваше беззаконните, издирваше ги и изгаряше ония, които размиряваха народа му.

6. И от страх пред него се смириха беззаконните, и всички, които вършеха беззаконие, се смутиха пред него, и успешно стана спасението с неговата ръка.

7. Той огорчи мнозина царе и зарадва Иакова със своите дела, и паметта му ще се благославя вечно;

8. премина по градовете на Иудея, изтреби там нечестивците и отвърна гнева от Израиля;

9. прочу се до крайните земни предели и събра ония, които загиваха.

10. Тогава Аполоний събра езичниците и от Самария — многобройна войска, за да воюва против Израиля.

11. Иуда узна туй и излезе насреща му, разби го и го уби; и паднаха много убити, а останалите избягаха.

12. И взе Иуда плячката им, взе и Аполониевия меч и се би с него през всички дни.

13. И чу Сирон, военачалник на Сирия, че Иуда събра около себе си люде и множество верни, които излизат с него на война,

14. и каза: ще си създам име и ще се прославя в царството, ще се бия с Иуда и с тия, които са с него заедно и които презират царската дума.

15. И реши да иде, и тръгна с него силно пълчище нечестивци да му помагат и да отмъстят на Израилевите синове.

16. Когато наближиха до височината на Веторон, Иуда излезе насреща им с твърде малцина,

17. които, като видяха идещата насреща им войска, казаха на Иуда: как можем толкова малцина да се бием с такова силно множество? И ние съвсем ослабнахме, понеже днес още не сме яли.

18. Но Иуда им каза: лесно е и мнозина да попаднат в ръце на малцина, и у небесния Бог няма разлика — мнозина ли да спаси, или малцина;

19. защото не от голямата войска зависи победата във война, но от небето дохожда силата.

20. Те идат срещу нас с голяма гордост и нечестие, за да изтребят нас, жените ни и децата ни, и да ни ограбят;

21. а ние се бием за нашите души и за нашите закони.

22. Той Сам ще ги смаже пред наше лице; а вие недейте се плаши от тях.

23. Като престана да говори, той внезапно се хвърли върху тях, и Сирон биде разбит, също и войската му пред него.

24. И те го гониха по спуска на Веторон до самата равнина; и паднаха от тях до осемстотин мъже, другите пък избягаха във Филистимската земя.

25. И почнаха всички околни езичници да се боят и страхуват от Иуда и братята му.

26. Дойде и до царя името му, и всички народи разказваха за битките на Иуда.

27. А когато чу тия думи цар Антиох, пламна от гняв и прати, та събра всички сили на царството си — твърде силно пълчище;

28. отвори хазната си и даде на своите войски годишна заплата, като им заповяда да бъдат готови за всеки случай.

29. Но видя, че среброто се привърши в хазната, а данъците в страната са оскъдни поради вълнуванията и разорението, що той произведе в земята, унищожавайки законите, които съществуваха от старо време.

30. И почна той да се страхува, че не ще му достигне, освен само за еднаж или дваж, за издръжка и подаръци, които преди с щедра ръка раздаваше, и в това надмина предишните царе.

31. Силно загрижен в душата си, той реши да иде в Персия, да вземе данъци от страната и да събере повече сребро.

32. А царските работи от река Ефрат до Египетските предели възложи на Лисия, човек знаменит, който произлизаше от царски род,

33. също и възпитанието на сина си Антиоха, — доде се той завърне;

34. и предаде му половината от войската и слоновете и му даде заповед за всичко, що поиска, и за жителите на Иудея и на Иерусалим, —

35. да прати против тях войска, да смаже и унищожи мощта на Израиля и остатъка от Иерусалим, да изтреби паметта им от онова място

36. и да засели във всичките им предели другоплеменни синове, като раздели с жребие земята им.

37. Царят пък взе другата половина войска, тръгна от столицата си Антиохия, в сто четирийсет и седмата година, премина река Ефрат и обиколи горните страни.

38. Лисий избра Птоломея, син на Доримена, Никанора и Горгия, силни мъже измежду приятелите на царя,

39. и прати с тях четирийсет хиляди мъже и седем хиляди ездачи, да идат в Иудейската земя и да я разорят, според както бе заповядал царят.

40. Те тръгнаха с всичката си войска и дойдоха, та се разположиха на равнината до Емаум.

41. Тамошните търговци чуха името им, взеха твърде много сребро, злато и слуги и дойдоха в стана да купуват роби израилски синове; към тях се присъедини и войската на Сирия и на другоплеменните земи.

42. Видя Иуда и братята му, че се умножиха бедствията, и че войските се разположиха на стан в техните предели; узнаха и за заповедта на царя, която беше дал да изпълнят над народа, да го погубят и изтребят.

43. И говореха всеки на приятеля си: да въздигнем хвърления долу наш народ и да се бием за нашия народ и за светинята.

44. И събра се голямо множество, за да бъдат готови за война и да се помолят и изпросят милост и съжаление.

45. Иерусалим беше необитаем като пустиня; от природните му жители нямаше ни кой да влиза в него, ни кой да излиза из него; светилището беше потъпкано, и синове на чужденци бяха в крепостта му; той стана жилище на езичници; и отне се веселието от Иакова, и не се чуваше свирка и цитра.

46. И тъй, те се събраха и отидоха в Масифа срещу Иерусалим, защото по-рано у израилтяните мястото за молитва беше в Масифа.

47. И постиха в тоя ден, туриха върху себе си вретища и пепел на главите си и раздраха дрехите си;

48. разтвориха книгата на закона, една от тия, които езичниците дирeха, за да напишат на тях изображенията на своите идоли,

49. и донесоха свещеническите одежди и първородните и десятъка; и свикаха назореите, които бяха изпълнили дните си,

50. и високо извикаха към небето: какво да правим с тях и къде да ги отведем?

51. Твоето светилище е потъпкано и осквернено, и Твоите свещеници са в скръб и унижение.

52. И ето, събраха се против нас езичниците, за да ни изтребят. Ти знаеш, що крият те против нас.

53. Как можем устоя пред тяхното лице, ако Ти не ни помогнеш?

54. И затръбиха с тръби и викнаха с висок глас.

55. След това Иуда тури вождове на народа — хилядници, стотници, петдесетници и десетници.

56. И казаха на ония, които правеха къщи, сгодяваха се с жени, садяха лозя, и на людете страхливи, щото всеки от тях, според закона, да се върне у дома си.

57. Тогава се дигна опълчението и се разположиха на стан на юг от Емаум.

58. И каза Иуда: опашете се, и бъдете мъжествени и готови за утре да се ударим с тия езичници, които са се събрали против нас, за да погубят нас и нашата светиня.

59. Защото по-добре е да умрем в сражение, нежели да гледаме бедствията на нашия народ и на светинята.

60. А каквато е волята на небето, тъй да бъде!

ГЛАВА 4.

1. И взе Горгий пет хиляди мъже и хиляда отбор конници, и пълчището тръгна през нощта,

2. за да нападне опълчението на иудеите и внезапно да ги разбие; а ония, които живееха в крепостта, му служеха за водачи.

3. Чу Иуда и излезе сам и храбрите мъже, за да разбият царската войска в Емаум,

4. докле още неприятелските сили бяха далеч от стана.

5. И дойде Горгий в стана на Иуда нощя и никого не намери, и дири ги по планините, защото казваше: те бягат от нас.

6. А на разсъмване Иуда се яви в равнината с три хиляди мъже, но те нямаха ни щитове, ни мечове, както това желаеха.

7. Когато видяха силното и въоръжено пълчище на езичниците и окръжаващата го конница, обучени за война,

8. Иуда каза на мъжете, що бяха с него: не бойте се от тяхното множество и не се плашете от тяхното нападение.

9. Спомнете си, как се спасиха нашите отци в Червено море, когато фараонът ги гонеше с войска.

10. И сега да извикаме към небето; може би, Бог ще се умилостиви над нас, като си спомни завета с нашите отци, и ще смаже сега това пълчище пред наше лице;

11. и всички езичници ще познаят, че има Избавител и Спасител на Израиля.

12. Другоплеменниците подигнаха очи и видяха, че идат против тях,

13. и излязоха из стана, за да се бият; а тия, що бяха с Иуда, затръбиха,

14. и се ударихa, и езичниците бидоха разбити и побягнаха в равнината,

15. а всички останали паднаха от меч; и гониха ги до Газер и до равнините на Идумея, Азот и Иамния, и паднаха от тях до три хиляди мъже.

16. Тогава Иуда се върна с войската си от преследването им,

17. и каза на народа: не налитайте на плячка, защото още война ни чака;

18. Горгий и войската му са в планината близо до нас; сега дръжте се против нашите врагове и сражавайте се с тях, а после смело ще вземете плячка.

19. Докле още Иуда говореше това, показа се една тълпа, която излизаше из планината.

20. И видя той, че ги принудиха на бяг и че палят стана; защото издигащият се дим показваше, що бе станало.

21. Когато те видяха това, много се изплашиха; а като видяха в равнината и войската на Иуда, готова за бой,

22. всички побягнаха в земята на другоплеменниците.

23. Тогава Иуда се обърна да плячкосва стана, и взеха много злато и сребро, хиацинтови и багрени дрехи, и голямо богатство.

24. И като се връщаха, възпяваха и благославяха Господа Небесни, защото Той е благ, и милостта Му е вовеки.

25. И биде в оня ден голямо спасение на Израиля.

26. Оцелелите пък другоплеменници дойдоха при Лисия и му известиха за всичко станало.

27. Той, като чу, падна в униние и се наскърби, че не се случи с Израиля това, което искаше, и не излезе това, що му бе заповядал царят.

28. И на следната година Лисий събра шейсет хиляди отбор мъже и пет хиляди ездачи, за да ги победи.

29. Те дойдоха в Идумея и се разположиха на стан във Ветсура; а Иуда ги посрещна с десет хиляди мъже.

30. Като видя силното пълчище, той се помоли и каза: благословен си Ти, Спасителю на Израиля, Който си сломил нападението на силния с ръката на Твоя раб Давида и предаде полка на другоплеменниците в ръцете на Сауловия син Ионатана и на неговия оръженосец.

31. Предай тая войска в ръцете на Твоя народ — Израиля, и нека се посрамят в силата и в конницата си;

32. напрати върху тях страх и сломи дързостта на силата им; нека бъдат съсипани чрез своето поражение;

33. свали ги с меча на тия, които Те обичат, та нека Те прославят с песни всички, които знаят Твоето име.

34. И удариха се те, и от войската на Лисия паднаха до пет хиляди мъже, паднаха пред тях.

35. Лисий, като видя бягането на войската си и храбростта на войниците на Иуда, и че те са готови или да живеят, или да умрат юнашки, тръгна за Антиохия, набра чужденци и, като увеличи предишната си войска, мислеше изново да нападне Иудея.

36. Иуда пък и братята му казаха: ето, нашите врагове са смазани, да се възкачим да очистим и възобновим светилището.

37. Тогава се събра цялото опълчение и се изкачиха на планина Сион.

38. И намериха светилището опустошено, жертвеникът осквернен, вратите изгорени, а в притворите, както в гора или в някоя планина, — пораснали растения, и скривалищата разрушени.

39. И раздраха дрехите си, горко плакаха, посипаха с пепел главите си,

40. паднаха ничком и тръбиха с вестителни тръби и викаха към небето.

41. Тогава Иуда отреди мъже да воюват против ония, които се намираха в крепостта, додето той очисти светилището.

42. И избра свещеници безпорочни и ревнители на закона.

43. Те очистиха светилището, и осквернените камъни изнесоха в нечисто място.

44. После разсъждаваха, как да постъпят с осквернения жертвеник на всесъженията.

45. И дойде им добра мисъл да го развалят, да не би някога да им послужи за срам, понеже езичниците го бяха осквернили. И развалиха жертвеника;

46. камъните натуриха по храмовата планина на прилично място, докле дойде пророк и отговори за тях;

47. взеха цели камъни, според закона, и построиха нов жертвеник, като предишния;

48. после уредиха светинята и вътрешните части на храма и осветиха притворите;

49. направиха нови свещени съдове и внесоха в храма светилник, олтар за всесъжения и за тамян и трапеза;

50. разкадиха на олтара тамян, запалиха свещите на светилника и осветлиха храма;

51. туриха на трапезата хлябове, закачиха завесите и свършиха всички работи, които предприеха.

52. В двайсет и петия ден на деветия месец — това е месец хаслев — в сто четирийсет и осмата година, станаха доста рано

53. и принесоха жертва според закона върху новонаправения жертвеник за всесъжения.

54. Тогава, в самия онзи ден, в който езичниците оскверниха жертвеника, се възобнови той с песни, с цитри, гусли и кимвали.

55. И целият народ падна ничком, и се молеха и изпращаха благодарност към небето Ономува, Който им помогна.

56. Тъй осем дена извършваха с веселба възобновяването на жертвеника, принасяха всесъжения и възнасяха жертви за спасение и за хвала.

57. И украсиха предната страна на храма със златни венци и щитове, възобновиха вратата и скривалищата и направиха за тях двери.

58. И биде твърде голяма радост у народа, и премахнаха се хулите на езичниците.

59. И нареди Иуда и братята му и цялото събрание на Израиля, щото дните за обновата на жертвеника да се празнуват с веселие и радост в свое време, всяка година осем дена, от двайсетия ден на месец хаслев.

60. В същото време обградиха планина Сион наоколо с високи стени и с яки кули, да не би, като дойдат някога езичниците, да ги сгазят, както това преди направиха.

61. И разположи там Иуда войската да пази планината, и за нейната закрила укрепиха Ветсура, щото народът да има крепост против Идумея.

ГЛАВА 5.

1. Когато околните народи чуха, че жертвеникът е построен и светилището обновено, както преди, силно възнегодуваха;

2. и решиха да изтребят Иакововия род, който живееше между тях, и почнаха да убиват и изтребват людете от тоя народ.

3. Тогава Иуда се опълчи против синовете на Исава в Идумея, в Акравим, понеже те държаха в обсада Израиля, нанесе им голямо поражение, смири ги и взе плячката им.

4. Спомни си той и за злобата на синовете Веанови, които бяха за народа примка и препънка, като му правеха засади по пътищата.

5. Макар те да се затвориха от него в кулите, но той се опълчи против тях, предаде ги на заклятие и изгори с огън кулите им с всички, които бяха вътре.

6. След това той премина при синовете на Амона и срещна силна войска и многоброен народ и Тимотея, техния предводител.

7. Той има с тях много сражения, и те бидоха разбити пред лицето му; той ги изби;

8. взе Иазер и заселищата му и се върна в Иудея.

9. Тогава езичниците, които живееха в Галаад, се събраха срещу израилтяните, които се намираха в техните предели, за да ги избият, но те бягаха в крепостта Датема.

10. И пратиха писма до Иуда и до братята му и казаха: събраха се против нас окръжаващите ни езичници, за да ни изтребят,

11. и се готвят да дойдат да нападнат крепостта, в която избягахме, и Тимотей предвожда войската им.

12. Дойди, прочее, и ни избави от ръцете им; защото мнозина от нас загинаха,

13. и всички наши братя, които бяха в пределите на Тов, са на смърт предадени, а жените им, децата им и имотите взеха в плен, и погубиха там около хиляда мъже.

14. Още четяха тия писма, и ето, пристигнаха други вестители из Галилея с раздрани дрехи, носейки такова известие:

15. „събраха се против нас от Птолемаида и от Тир и Сидон из цяла езическа Галилея, за да ни погубят“.

16. Когато Иуда и народът чуха тия думи, събра се голямо събрание, за да се съветват, що да направят за тия братя, които се намират в бедствие и се заплашват от езичниците с война.

17. Тогава Иуда каза на брата си Симона: избери си мъже и иди, та защити твоите братя в Галилея; аз пък и брат ми Ионатан ще идем в Галаад.

18. И остави той Иосифа, син Захариев, и Азария за началници над народа с останалата в Иудея войска, за да пазят.

19. И даде им заповед, като каза: управлявайте тоя народ, но не почвайте война срещу езичниците, доде не се завърнем.

20. На Симона отделиха за похода в Галилея три хиляди мъже, на Иуда пък, в Галаад, — осем хиляди мъже.

21. И отиде Симон в Галилея и направи много сражения с езичниците и ги разби.

22. Той ги гони до портите на Птолемаида, и паднаха от езичниците до три хиляди мъже, и той взе плячката им.

23. Също взе със себе си намиращите се в Галилея и в Арвати (иудеи) с жените и с децата и с целия им имот и ги доведе в Иудея с голяма радост.

24. А Иуда Макавей и брат му Ионатан минаха Иордан и изходиха тридневен път в пустинята.

25. Срещнаха ги навутейци, приеха ги мирно и им разказаха всичко станало с братята им в Галаад,

26. че мнозина от тях са затворени във Васара и Восор, в Алеми, Хасфор, Макед и Карнаим — всички тия градове са укрепени и големи, —

27. че и в другите градове на Галаад се намират в обсада, и че утре е назначено да нападнат на тия укрепления, да ги превземат и да погубят всички тях в един ден.

28. Затова Иуда с войската си веднага се упъти в пустинята към Восор, превзе тоя град, изби всички от мъжки пол с острия си меч, взе цялата им плячка и го изгори с огън;

29. а оттам тръгна нощем и дойде до укреплението.

30. Когато настана утро и подигнаха очи, ето, много народ, който брой нямаше, подигат стълби и машини, за да превземат укреплението,

и обсаждат хората в него.

31. Видя Иуда, че се почна битката, и писъци от града се издигаха до небето като звук от тръбите и голям вик,

32. и каза на войниците: „бийте се сега за вашите братя“.

33. Той с три отряда обиколи откъм тила враговете, затръбиха с тръби и извикаха с молитва;

34. и Тимотеевата войска позна, че това е Макавей, и те побягнаха от лицето му, а той им нанесе голямо поражение; в тоя ден от тях паднаха до осем хиляди мъже.

35. Тогава той се върна в Масфа, обсади — и я превзе, изби всички в нея от мъжки пол, взе плячката й и я с огън изгори;

36. оттам тръгна и превзе той Хасфон, Макед, Восор и другите галаадски градове.

37. След тия събития Тимотей събра друга войска и се разположи на стан при Рафон отвъд потока.

38. Тогава Иуда прати да видят войската; и известиха му и казаха: „събрали са се при него всички околни нам езичници — твърде многобройна сила,

39. и са си наели помощници арабийци и са се разположили на стан зад потока, готови да идат против тебе на война“. И отиде Иуда срещу тях.

40. Когато Иуда и войската му се приближаваха до водния поток, Тимотей каза на своите началници: „ако премине към нас по-напред, ние не ще можем устоя насреща му, защото той ще ни надвие.

41. Ако пък се уплаши и разположи стан отвъд потока, ние ще преминем към него и ще го надвием“.

42. Щом Иуда дойде до водния поток, тури при потока народни писари и им заповяда, думайки: „не оставяйте ни един човек в стана: нека всички вървят на сражение“.

43. И премина към тях пръв и целият народ след него. И разбити бидоха пред лицето му всички езичници — хвърлиха оръжието си и побягнаха в капището, що беше в Карнаим.

44. Тогава те превзеха тоя град и с огън изгориха капището с всички, които се намираха в него; и победен биде Карнаим и не можа вече да противостои на Иуда.

45. След това Иуда събра всички израилтяни, които се намираха в Галаад, от малък до голям — и жените им, и децата им, и имота, —

доста голямо опълчение, за да идат в Иудейската земя.

46. И дойдоха до Ефрон. Това беше голям град, доста укрепен, на пътя; невъзможно беше да се отбият от него ни надясно, ни наляво; трябваше да се мине през него,

47. а жителите се затвориха в него, и портите затрупаха с камъни.

48. Иуда им прати миролюбиво предложение: „ще минем през земята ви, за да идем в нашата земя, и никой не ще ви закачи, само с нозете си ще преминем“. Но те не искаха да му отворят.

49. Тогава Иуда заповяда да обявят по опълчението, всеки да се опълчи на мястото си, —

50. и опълчиха се войниците и обсаждаха града целия оня ден и цялата нощ, и градът се предаде в ръцете му.

51. И изби той всичко мъжко с острия си меч и разруши града до основи, взе плячката му и мина през града по убитите.

52. И минаха през Иордан в голямата равнина срещу Ветсан.

53. И събираше Иуда останалите и ободряваше народа през целия път, докле дойдоха в Иудейската земя.

54. И възкачиха се на планина Сион с веселие и радост и принесоха всесъжения, защото не падна никой от тях, додето те се върнаха с мир.

55. В ония дни, когато Иуда и Ионатан се намираха в Галаад, а брат му Симон — в Галилея, пред Птолемаида,

56. чуха Иосиф, син Захариев, и Азарий, военачалници, за славните военни подвизи, извършени от тях,

57. и казаха: „да си създадем и ние име; да идем да воюваме с околните нам езичници“.

58. Тъй обявиха те на войската, що беше при тях, и отидоха против Иамния.

59. И излезе из града Горгий и войниците му против тях на бой.

60. И като удариха на бяг, Иосиф и Азарий бяха гонени до пределите на Иудея; и паднаха тоя ден от израилския народ до две хиляди мъже.

61. И стана голяма смутня в израилския народ, защото, мислейки да покажат храброст, не послушаха Иуда и братята му;

62. защото те не бяха от семето на тия мъже, в чиито ръце бе предоставено спасението на Израиля.

63. Но мъжът Иуда и братята му твърде много се прославиха пред цял Израил и пред всички народи, дето само се чуваше името им, —

64. и събираха се при тях да им честитяват.

65. След това излезе Иуда и братята му и воюваха против синовете на Исава в земята, която лежи на юг, и разби Хеврон и заселищата му, разруши укреплението му и изгори кулите му около него.

66. След това се дигна да отиде в земята на другоплеменниците и мина през Самария.

67. Него ден паднаха в бой свещениците, които желаеха да се прославят с храброст и безразсъдно бяха излезли на война.

68. И отби се Иуда в Азот, земята на другоплеменниците, разруши жертвениците им, изгори с огън изваянията на боговете им, взе плячка от градовете и се върна в Иудейската земя.

ГЛАВА 6.

1. Между това цар Антиох, като минаваше през горните области, узна, че има в Персия град, на име Елимаис, прочут с богатство, със сребро и злато,

2. и в него — храм, твърде богат, и че там има златни покривки, брони и оръжия, оставени от Александра, син на Филипа, македонски цар, който пръв се възцари над елините.

3. И той дойде и се мъчеше да превземе тоя град и да го ограби, но не можа, защото гражданите узнаха намерението му.

4. Те се дигнаха против него с войска, и той побягна оттам с голяма скръб и отиде във Вавилон.

5. Тогава в Персия дойде някой си при него и извести, че пълчищата, които бяха ходили в земята на Иуда, са разбити,

6. че Лисий вървял със силна войска най-напред от всички, но бил разбит от иудеите, и те се усилили и с оръжие, и с войска, и с много плячка, която взели от разбитите от тях войски,

7. и че разрушили гнусотията, която той бе въздигнал над жертвеника в Иерусалим, а светилището, както по-преди, обградили с високи стени, също и Ветсура, негов град.

8. Когато чу царят тия думи, силно се уплаши и се разтревожи, падна в легло и изнемощя от скръб, защото не му се сбъдна това, що желаеше.

9. И много дни прекара там той, защото в него се подновяваше голямата скръб; той мислеше, че умира.

10. Тогава свика всичките си приятели и им каза: „избяга сънят от очите ми, и сърцето ми изнемогна от скръб.

11. И казах в сърце си: до каква скръб дойдох аз, и колко голямо е смущението, в което сега се намирам! А бях аз полезен и любим в моето владение.

12. Но сега си спомням злодеянията, които извърших в Иерусалим, и как взех всички намиращи се в него златни и сребърни съдове и пращах да изтребват напразно обитателите на Иудея.

13. Сега познах, че заради това ме постигнаха тия беди, — и ето, аз загивам от голяма скръб в чужда земя“.

14. И повика Филипа, едного от своите приятели, и го тури управител над цялото си царство;

15. даде му корона, царската си дреха и пръстен, за да ръководи сина му Антиоха, и да го възпитава за царуване.

16. И умря цар Антиох в сто четирийсет и деветата година.

17. Когато Лисий узна, че царят умря, тури вместо него на царството сина му Антиоха, когото бе възпитавал в младостта му, и му даде име Евпатор.

18. Между това намиращите се в крепостта притискаха Израиля около светилището и винаги се стараеха да му пакостят, а на езичниците да служат за опора;

19. тогава Иуда реши да ги изгони — и свика цял народ, за да ги обсади.

20. Всички се събраха и ги обсадиха в сто и петдесетата година, и поставиха срещу тях стрелометни оръдия и машини.

21. Но някои от обсадените излязоха, и към тях се присъединиха някои от нечестивите израилтяни;

22. отидоха те при царя и казаха: „докога ти не ще отсъдиш и не ще отмъстиш за нашите братя?

23. Ние се съгласихме да служим на баща ти, да ходим по заповедите му и да изпълняваме неговите повели;

24. а синовете на нашия народ обсадиха крепостта и заради това се отстраняват от нас, и когото от нас намерят, умъртвяват и нашите имущества разграбват;

25. и не само връз нас простряха ръка, но и върху всички наши предели.

26. И ето, те сега обсадиха крепостта в Иерусалим, за да я превземат, а светилището и Ветсура укрепиха.

27. Ако не побързаш да ги изпревариш, те ще направят повече от това, и тогава не ще можеш да ги удържиш“.

28. Като чу това, царят се разгневи и събра всичките си приятели, началниците на войската си и началниците на конницата;

29. дойдоха при него наемни войски и из другите царства и от морските острови,

30. тъй че броят на войските му беше: сто хиляди пешаци, двайсет хиляди ездачи и трийсет и два слона, обучени на война.

31. След това минаха през Идумея, разположиха се на стан срещу Ветсура и се биха много дни и устроиха машини; но те излязоха и ги изгориха с огън и се удариха мъжки.

32. Тогава Иуда отстъпи от крепостта и разположи стан във Ветсахар, срещу царския стан.

33. А царят, като стана рано сутринта, бързо тръгна с войската си по пътя към Ветсахар; приготвиха се войските за бой и затръбиха с тръби.

34. На слоновете показваха сок от грозде и черници, за да ги възбудят към битка,

35. разделиха тия животни на чети и присъединиха при всеки слон по хиляда мъже в железни ризници и с медни шлемове на главите; освен това бидоха назначени при всеки слон по петстотин отбор ездачи;

36. те се спираха своевременно там, дето беше слонът, и, накъдето той тръгваше, тръгваха и те заедно, без да отстъпват от него.

37. При това на тях имаше яки дървени кули, които покриваха всеки слон, прикрепени върху тях с ремъци, и във всяка от тях — по трийсет и двама яки мъже, които се сражаваха върху тях, и при слона беше индиецът му.

38. Останалите пък конници разместиха тук-там от двете страни на пълчището, за да дават знакове и да подкрепят в тесни места.

39. Когато слънцето удари в златните и медните щитове, от тях заблестяха планините и светнаха като огнени светила.

40. Част от царската войска бе разтегната по високите планини, а други — по ниските места, — и вървяха те твърдо и стройно.

41. И смутиха се всички, които чуха шума на множеството им и вървежа на такова пълчище и звека на оръжията, защото войската беше твърде голяма и силна.

42. И влезе Иуда и войската му в сражение, — и паднаха от царското пълчище шестстотин мъже.

43. Тогава Елеазар, син на Саварана, видя един слон покрит с царска броня, който надминаваше всички, и изглеждаше, че върху него е царят;

44. той пожертвува себе си, за да спаси своя народ и да си спечели вечно име:

45. смело притърча към него всред отряда, като убиваше надясно и наляво, и се разбягваха от него насам и нататък;

46. и се притече той под оня слон, легна под него и го уби, и слонът падна връз него на земята, и той умря там.

47. Но като видяха силата на царското пълчище и напъна на войските, иудеите се отклониха от тях.

48. Царските пък войски отидоха срещу тях против Иерусалим: царят отправи войските си против Иудея и планина Сион.

49. И свърза той мир с людете във Ветсура, които излязоха из града: те нямаха храна, за да се държат в него обсадени, защото беше съботна година за земята.

50. Царят завладя Ветсура и остави в нея стража да я пази.

51. След това много дни обсажда светилището и тури там стрелометни оръдия и машини, огнехвъргачки, каменохвъргачки и копиехвъргачки, за да хвърлят стрели и камъни.

52. Но и иудеите поставиха машини против техните машини и се сражаваха много дни;

53. храна пък не остана в скривалищата, защото беше седма година, и избягалите в Иудея, за да се спасят от езичниците, изядоха останалия запас;

54. при светилището останаха малцина мъже, защото гладът надви, а другите се разотидоха всеки в своето място.

55. Чу Лисий, че Филип, комуто цар Антиох още приживе бе поръчал да възпитава за царуване сина му Антиоха,

56. се върнал от Персия и Мидия и с него — войските, които бяха ходили с царя, и че той се домогва да поеме сам работите на царството.

57. Затуй бързо отиде и каза на царя, на военачалниците и на велможите: „ние всеки ден търпим оскъдия, и храните у нас са малко, а мястото, което обсаждаме, е силно, между това върху нас лежи и грижата за царството.

58. Нека, прочее, подадем десница на тия люде и да свържем с тях мир и с целия им народ,

59. и да ги оставим да постъпват според техните закони, както по-преди, защото заради своите закони, които ние отменихме, те се

разгневиха и направиха всичко това“.

60. И одобри царят и началниците тия думи, и прати при тях, за да свържат мир, което те и приеха;

61. и закле им се царят и началниците. След това те излязоха из крепостта.

62. И възлезе царят на планина Сион и, като разгледа укреплението на мястото, отметна се от клетвата си, с която се закле, и заповяда да съборят стените наоколо.

63. После бързо тръгна и, като се върна в Антиохия, намери, че Филип владее града, воюва с него и със сила превзе града.

ГЛАВА 7.

1. В сто петдесет и първата година излезе от Рим Димитрий, син на Селевка, и с малцина люде влезе в един приморски град и там се възцари.

2. А когато влизаше в царския дом на своите бащи, войската хвана Антиоха и Лисия, за да ги доведе при него.

3. Той узна това и каза: „не показвайте ми лицата им“.

4. Тогава войниците ги убиха, и се възкачи Димитрий на престола на своето царство.

5. И дойдоха при него всички мъже беззаконни и нечестиви измежду израилтяните, и Алким, домогващ се до свещенство, ги предвождаше;

6. и пред царя те обвиняваха народа и казваха: „Иуда и братята му погубиха твоите приятели, а нас изгониха из земята ни.

7. Прати сега мъж, комуто ти се доверяваш; нека той иде и види всичкото разорение, що те причиниха нам и в страната на царя, и нека накаже тях и всички, които им помагат“.

8. Измежду царските приятели царят избра Вакхида, който управляваше отвъд реката; той беше голям в царството и верен на царя.

9. Царят прати него и нечестивия Алкима, комуто отреди свещенство, и му заповяда да отмъсти на Израилевите синове.

10. Те тръгнаха и дойдоха в иудейската земя с голяма войска; и той прати при Иуда и при братята му пратеници с миролюбиво, но коварно предложение.

11. Но те не обърнаха внимание на думите им, защото видяха, че са дошли с голяма войска.

12. А при Алкима и Вакхида се събраха на събрание книжниците да дирят справедливост.

13. Първи от Израилевите синове бяха асидеите; те искаха от тях мир,

14. защото казваха: „свещеник от Аароновото племе дойде с войската и не ще ни обиди“.

15. И той говори с тях мирно и им се закле, като каза: „няма да направим зло вам и на вашите приятели“.

16. И те му повярваха, а той хвана от тях шейсет мъже и ги умъртви в един ден, както е казано в Писанието:

17. телата на Твоите светии и кръвта им проляха около Иерусалим, и нямаше кой да ги погребе.

18. И нападна страх и ужас от тях върху целия народ, и говореха: „няма у тях истина и правда, защото нарушиха наредбата и клетвата, с която се клеха“.

19. Тогава Вакхид отстъпи от Иерусалим и разположи стана при Визет, и прати та хвана мнозина от избягалите от него мъже, и неколцина от народа, закла ги и ги хвърли в дълбок кладенец.

20. После, като предаде страната Алкиму и като му остави войска за помощ, Вакхид се отправи към царя.

21. Алким пък се домогваше до първосвещенство.

22. И събраха се при него всички, които бунтуваха своя народ, завладяха Иудейската земя и нанесоха голямо поражение в Израиля.

23. И видя Иуда всичкото зло, което Алким с другарите си причини на Израилевите синове — повече нежели езичниците —

24. и, като обиколи всички предели на Иудея, отмъсти на отстъпниците, и те престанаха да влизат в тая страна.

25. Когато пък Алким видя, че Иуда и ония, които се намираха с него, се усилиха, и разбра, че не може им противостоя, върна се при царя и жестоко ги обвини.

26. Тогава царят изпрати Никанора, едного от своите славни вождове, ненавистник и враждебник на Израиля, и му заповяда да изтреби тоя народ.

27. Никанор, като дойде в Иерусалим с голяма войска, прати коварно до Иуда и до братята му миролюбиво предложение:

28. „да няма война между мене и вас; аз ще вляза с малцина люде, за да видя вашите деца смиром“.

29. И дойде при Иуда, и се поздравиха един друг миролюбиво; а между това войници бяха приготвени да хванат Иуда.

30. Иуда узна, че той е дошъл при него с коварство, заради това се уплаши от него и не искаше вече да види лицето му.

31. Когато Никанор узна, че намерението му е открито, излезе против Иуда на сражение близо до Хафарсалама.

32. И паднаха от ония, които бяха с Никанора, около пет хиляди мъже, а останалите избягаха в Давидовия град.

33. След това Никанор възлезе на планина Сион; и излязоха из светилището някои свещеници и старейшини на народа да го поздравят миролюбно и да му покажат всесъжението, което се принася за царя.

34. Но той им се присмя, наруга ги и ги оскверни, говори високомерно,

35. и, като се закле гневно, каза: „ако сега не бъде предаден Иуда и войската му в мои ръце, то, кога се върна благополучно, ще изгоря тоя Дом“; и отиде си много разгневен.

36. А свещениците влязоха и застанаха пред лицето на жертвеника и на храма, заплакаха и казаха:

37. „Ти, Господи, избра тоя Дом, за да се нарича на Твое име и да бъде той дом на молитва и моление за Твоя народ.

38. Отмъсти на тоя човек и на войската му, и нека паднат те от меч; спомни си злите им хули и не ги оставяй за по-дълго“.

39. И излезе Никанор от Иерусалим и се разположи на стан при Веторон, и дойде при него сирийска войска.

40. А Иуда с три хиляди мъже се разположи на стан при Адас; и помоли се Иуда и каза:

41. „Господи! когато пратените от асирийския цар произнасяха зли хули, дойде Твоят Ангел и уби от тях сто осемдесет и пет хиляди.

42. Тъй сломи сега пред нас туй пълчище, за да познаят другите, че те произнасяха хула върху Твоите светини, и съди ги според злобата им“.

43. И влязоха войските в сражение в тринайсетия ден на месец адар, и разбита биде войската на Никанора; и той пръв падна в сражението.

44. Когато пък войниците му видяха, че Никанор падна, те хвърлиха оръжието си и удариха на бяг.

45. И гониха ги израилтяните цял ден, от Адас чак до Газира, и тръбиха след тях с вестителни тръби.

46. И излизаха из всички околни иудейски селища и ги заграждаха, — и те, като се обръщаха към ония, които ги гонеха, всички паднаха от меч, и не остана ни един от тях.

47. И взеха иудеите плячката им и награбеното от тях, отсякоха главата на Никанора и дясната му ръка, която той гордо бе простирал, донесоха ги и окачиха пред Иерусалим.

48. Народът се твърде радваше и прекара оня ден като ден на голямо веселие;

49. и наредиха да празнуват ежегодно тоя ден на тринайсети адар.

50. И успокои се Иудейската земя за някое време.

ГЛАВА 8.

1. Иуда чу за славата на римляни, че те са могъщи и силни и благосклонно приемат всички, които към тях се обръщат, и, който и да е отивал при тях, с всекиго те свързвали приятелство.

2. А че те са могъщи и силни, — разказваха му за техните войни, за юнашките подвизи, които те показали над галатяни, как ги били покорили и направили поданици;

3. също и за онова, що били направили те в Испанската страна, за да завладеят тамошните сребърни и златни рудници,

4. и със своето благоразумие и твърдост завладели всички предели, макар оная земя и да била доста далеч от тях, също и за царете, които дохождали против тях от край-земя, и те ги сломили и им нанесли голямо поражение, а останалите им плащат ежегодно данък;

5. те също разбили на война и покорили Филипа и Персея, китийски цар, и другите, които въстанали против тях;

6. и Антиоха, великия цар на Азия, който бе излязъл против тях на война със сто и двайсет слона, с конница, с колесници и с доста многобройна войска, и го бяха разбили,

7. те го хванали жив и го принудили да им плаща голям данък — както той, тъй и следващите след него царе, — да даде заложници и да допусне дележ,

8. а Индийската страна и Мидия, Лидия и другите по-добри негови области ги взели от него и ги дали на цар Евмений;

9. и за онова, как елините били намислили да дойдат и да ги изтребят,

10. но това намерение те узнали и пратили против тях един военачалник и воювали срещу тях, — и мнозина от тях паднали убити, взели в плен жените им и децата им и ги ограбили, завладели земята им, съборили крепостите им и ги покорили до тоя ден;

11. и други царства и острови, които някога били въставали против тях, те разорили и покорили;

12. а с приятелите си и с ония, които им се доверявали, те живеели в приятелство, и завладели царства близки и далечни, и

всички, които чули името им, се бояли от тях.

13. Ако поискат да помогнат някому да се възцари, той царува, и когото искат, сменяват; и те се твърде въздигнали;

14. но при все това никой от тях не турял на себе си корона и не се обличал в порфира, за да се големее с нея.

15. Те си съставили съвет, и постоянно всеки ден триста и двайсет човека се съвещават за всичко, което се отнася до народа и до неговото благоустройство;

16. и всяка година на един човек поверяват началството над себе си и господаруването над цялата тяхна земя, и всички слушат едного, и няма между тях ни завист, ни ревнуване.

17. Тогава Иуда избра Евполема, син на Иоана, Акосов син, и Иасона, Елеазаров син, и ги прати в Рим, да свържат с тях приятелство и съюз

18. и да свалят от тях игото, защото те виждат, че Елинското царство иска да пороби Израиля.

19. И тъй, те тръгнаха за Рим, макар пътят да беше твърде дълъг, и влязоха в събранието на съвета, пристъпиха и казаха:

20. „Иуда Макавей и братята му и целият иудейски народ ни пратиха при вас, за да свържем с вас съюз и мир, и да впишете нас в числото на вашите съратници и приятели“.

21. И понравиха им се тия думи.

22. И ето препис от посланието, което в отговор написаха на медни дъски и пратиха в Иерусалим, за да им бъде там паметник за мир и съюз:

23. „Да добруват вечно римляни и народ иудейски по море и по суша! Меч и враг да бъдат далеч от тях!

24. Ако настане война по-напред у римляни, или у всички техни съюзници във всички техни владения,

25. то иудейският народ е длъжен да им окаже от все сърце помощ във войната, както го изисква времето;

26. и на воюващите не ще дават, нито доставят ни жито, ни оръжие, ни пари, ни кораби, защото тъй желаят римляните; те са длъжни да изпълняват своето задължение, без да получават нещо.

27. Също тъй, ако по-напред избухне война у иудейския народ, римляните от душа ще им помагат във войната, както го изисква времето;

28. и на ония, които помагат във войната, не ще дават ни жито, ни оръжие, ни пари, ни кораби: тъй желае Рим; те са длъжни да изпълняват своите задължения, и то — без измама.“

29. На такива условия свързаха римляните мир с иудейския народ.

30. Ако пък след тия условия едните и другите насилят да прибавят или смалят нещо, нека го направят по тяхното общо желание, и това, което те прибавят или изхвърлят, ще има сила.

31. А за това зло, което цар Димитрий прави на иудеите, ние му писахме тъй: „защо си наложил твоето тежко иго на нашите приятели и съюзници — иудеите?

32. Ако те още се обърнат към нас с жалба против тебе, ние ще им окажем справедливост и ще воюваме против тебе по море и по суша“.

ГЛАВА 9.

1. Когато Димитрий чу, че Никанор и войниците му паднали в сражението, повторно прати Вакхида и Алкима в Иудейската земя и с тях — дясното крило.

2. Те тръгнаха по пътя за Галгал и се разположиха на стан при Месалот, който е в Арвили, и, като го завладяха, погубиха много люде.

3. В първия месец на сто петдесет и втората година разположиха се те на стан в Иерусалим,

4. но станаха и отидоха към Верея с двайсет хиляди мъже и с две хиляди конници.

5. А Иуда се разположи на стан при Елеас, и с него — три хиляди отбор мъже.

6. Но като видяха голямата войска, колко тя е многобройна, те се твърде уплашиха, и мнозина се разбягаха из стана му, и останаха от тях не повече от осемстотин мъже.

7. Когато Иуда видя, че се разбяга опълчението му, а войната го тревожи, сърцето му се смути, защото нямаше време да ги събере.

8. Той се наскърби и каза на останалите: „да станем и идем против нашите противници; може би, ще имаме сила да се бием с тях“.

9. Но те го раздумваха и говореха: „ние нямаме сила; сега ще спасяваме живота си, а после ще се върнем с нашите братя и тогава ще се сражаваме против тях, — сега сме малко“.

10. Но Иуда каза: „не, да не стане това с мене — да бягам от тях; ако пък е дошъл часът ни, нека храбро умрем за нашите братя и да не оставим да се хули нашата слава“.

11. Дигна се войската от стана и се спря срещу тях; конницата се раздели на две части, а пред войската вървяха прашници и стрелци и всички предни силни войници.

12. Вакхид пък се намираше на дясното крило; отредите се приближаваха от двете страни и тръбяха с тръби.

13. Затръбиха с тръби и людете, които бяха с Иуда, и потресе се земята от шума на войските, и стана упорито сражение от сутринта до вечерта.

14. Иуда видя, че Вакхид и най-силната част от войската му се намира на дясна страна, и събраха се при него всички храбри по сърце, —

15. и разбиха те дясното крило и ги гониха до Азотска планина.

16. Когато ония, които бяха на лявото крило, видяха, че дясното крило е разбито, обърнаха се по стъпките на Иуда и на тия, що бяха с него отзад.

17. Сражението биде жестоко, и паднаха много убити от едната и от другата страна;

18. падна и Иуда, а другите удариха на бяг.

19. А Ионатан и Симон взеха Иуда, брата си, и го погребаха в гробницата на бащите му в Модин.

20. Всички израилтяни го оплакаха и ридаха за него силно, тъжиха много дни и казваха:

21. „как падна силният, който спасяваше Израиля!“

22. Другите пък дела на Иуда, сраженията, храбрите подвизи, които той извърши, и неговото величие не са описани, защото бяха твърде много.

23. А след смъртта на Иуда по всички израилски предели се появиха люде беззаконни, и се подигнаха всички, които вършеха неправда.

24. В същите дни настана твърде голям глад, и страната се прилепи към тях.

25. Тогава избра Вакхид нечестивите мъже и ги тури началници на страната:

26. те разпитваха и дореха приятелите на Иуда и ги довеждаха при Вакхида, а той им отмъщаваше и се подиграваше с тях.

27. И биде голяма скръб в Израиля, каквато не е била от оня ден, откак се не видя у тях пророк.

28. Тогава се събраха всички приятели на Иуда и казаха на Ионатана:

29. „откак умря брат ти Иуда, не се намери нему подобен мъж, който да излезе против враговете и Вакхида и против враговете на нашия народ.

30. Сега, прочее, ние те избрахме да ни бъдеш вместо него началник и вожд, за да водиш нашата война“.

31. Тогава Ионатан прие предводителството и завзе мястото на Иуда, брата си.

32. Вакхид се научи за това и дирeше да го убие.

33. Тогава пък узнаха Ионатан и Симон, брат му, и всички, които бяха с него, и побягнаха в пустиня Текое и се разположиха на стан при водите на езеро Асфар.

34. Вакхид, като узна това в съботен ден, премина сам и всичката му войска отвъд Иордан.

35. А Ионатан проводи брата си — предводителя на народа, и помоли приятелите си, наватеите, да съберат у тях много храни.

36. Но из Мидава излязоха Иамвриевите синове и хванаха Иоана и всичко, що той имаше, и избягаха.

37. След тия случки казаха на Ионатана и на брата му Симона, че Иамвриевите синове тържествено извършват голяма сватба и с голям разкош водят от Надават невеста, дъщеря на едного от прочутите ханаански велможи.

38. Тогава си спомниха те за брата си Иоана, излязоха и се скриха в подслона на планината.

39. Като подигнаха очи, видяха: ето възклицания и голяма прикя; младоженецът и приятелите му и братята му бяха излезли да посрещат с тъпани и свирки и с много оръжия.

40. Тогава ония, що бяха с Ионатана, скочиха върху тях из засадата и ги избиха, и паднаха много убити, а останалите избягаха в планината; и те взеха всичката им плячка.

41. И обърна се сватбарското тържество в печал, а звуковете на техните свирки — в плач.

42. Тъй отмъстиха те за кръвта на брата си и се върнаха в блатистото място при Иордан.

43. Чу това Вакхид и един съботен ден дойде при бреговете на Иордан с голяма войска.

44. Тогава Ионатан каза на людете си: „нека станем сега и да се ударим за нашия живот, защото сега не е това, което беше вчера и завчера.

45. Ето, неприятелят е и пред нас и зад нас, водата на Иордан е от едната и от другата страна, и блато и гора, и няма място, накъде да се отместим.

46. Сега, прочее, извикайте към небето, за да се избавим от ръцете на нашите врагове“.

47. И почна се сражение. Ионатан протегна ръка, за да удари Вакхида, но оня се отмести назад от него.

48. Ионатан и тия, които бяха с него, се хвърлиха в Иордан и преплуваха на другия бряг, а ония не преминаха след тях Иордан.

49. И в оня ден от Вакхидовите хора паднаха до хиляда мъже.

50. Вакхид се върна в Иерусалим и построи в Иудея силни градове: крепостта в Иерихон, Емаум и Веторон, Ветил и Тамната във Фаратон, и Тефон — с високи стени, порти и ключалки;

51. и тури в тях стража, за да враждува против Израиля.

52. Укрепи също и град Ветсура, Газара и крепостта, като остави в тях войска с храни,

53. и взе заложници — синовете на вождовете на страната — и ги тури под стража в иерусалимската крепост.

54. В сто петдесет и третата година, във втория месец, заповяда Алким да съборят стената на вътрешното преддверие на храма и да разрушат делото на пророците; и почна вече да разрушава.

55. Но в същото време Алким получи удар, и се спряха предприятията му; устата му се сковаха, той онемя и не можеше повече да промълви ни дума и да се разпореди за дома си.

56. И умря тогава Алким в тежки мъки.

57. Когато Вакхид узна, че Алким е умрял, върна се при царя, и Иудейската земя остана две години спокойна.

58. Тогава всички беззаконници се съвещаваха и говореха: „ето, Ионатан и тия, що са с него, живеят безопасно и спокойно; да доведем сега Вакхида, и той ще ги хване всички в една нощ“.

59. Отидоха и тъй го съветваха.

60. Той се реши да тръгне с голяма войска и прати тайно писма до всички свои съюзници, които се намираха в Иудея, да хванат Ионатана и тия, що са с него; но те не можаха, защото узнаха техните замисли.

61. И хванаха от мъжете на оная страна, виновници за туй злодейство, до петдесет човека, и ги убиха.

62. След това Ионатан, Симон и ония, които бяха с тях, се отдалечиха във Ветваси, в пустинята, и възобновиха разрушението там и укрепиха град.

63. Вакхид, като узна това, събра цялата си войска, извести и на ония, които се намираха в Иудея,

64. и дойде, та обсади Ветваси, и се сражаваха против него много дни, като постави машини.

65. Ионатан пък остави в града брата си Симона, а сам излезе по страната с неголяма войска,

66. порази в шатрите им Одоаарина и братята му, както и синовете на Фасирона, и почна да убива и да настъпва със сила.

67. Тогава Симон и ония, що бяха с него, излязоха от града и изгориха машините,

68. биха се против Вакхида и го разбиха; с това те много го натъжиха, защото кроежите му и походът отиде напразно.

69. Много се разгневи той на беззаконните мъже, които го бяха съветвали да иде в тая страна, и мнозина от тях умъртви, и реши да се върне в земята си.

70. Като узна това, Ионатан прати при него старейшини, за да свържат с него мир, и да им върне пленените.

71. Той прие това, направи според думите му и се закле да му не причинява никакво зло през целия си живот,

72. и върна му пленниците, които по-преди бе пленил в Иудейската земя, върна се в своята земя и не дохожда вече в техните предели.

73. И утихна мечът в Израиля; Ионатан се засели в Махмас и почна да съди народа, като изтреби нечестивите измежду Израиля.

ГЛАВА 10.

1. В сто и шейсетата година излезе Александър, син на Антиоха Епифана, и завладя Птолемаида: приеха го, и той се възцари там.

2. Когато чу туй цар Димитрий, събра доста многобройна войска и излезе против него да се бие.

3. Димитрий прати по Ионатана писма с миролюбно предложение, като че искаше да го възвеличае,

4. защото си казваше: „да изпреварим да свържем с него мир, преди той да свърже с Александра против нас:

5. тогава той ще си спомни всичкото зло, което ние направихме нему и на братята му и на народа му“.

6. И той му даде власт да събира войска и да приготви оръжие, за да бъде негов съюзник, като заповяда да му върнат заложниците, които се намираха в крепостта.

7. Ионатан дойде в Иерусалим и прочете гласно писмата пред целия народ и пред ония, що бяха в крепостта;

8. и много се уплашиха всички, когато чуха, че царят му дал власт да събира войска;

9. а тия, що бяха в крепостта, дадоха на Ионатана заложниците, и той ги върна на родителите им.

10. Ионатан живееше в Иерусалим и почна да строи и да възобновява града,

11. като каза на работниците да градят стените, и планина Сион наоколо да укрепят с четвъртити камъни; и направиха тъй.

12. Тогава другоплеменниците, що бяха в крепостите, построени от Вакхида, избягаха:

13. всеки остави мястото си и отиде в своята земя.

14. Само във Ветсура останаха някои от ония, които се отказаха от закона и заповедите, защото туй място им служеше за убежище.

15. И чу цар Александър за ония обещания, които Димитрий прати на Ионатана, и разказаха му за войните и за храбрите подвизи, които извърши Ионатан и братята му, и за мъчнотиите, що те изтеглиха.

16. Тогава той каза: „ще намерим ли още такъв мъж, като тогова? Нека го направим наш приятел и съюзник“.

17. И написа и му прати писмо с тия думи:

18. „цар Александър до брата Ионатана — поздрав.

19. Чухме за тебе, че ти си мъж, як по сила и достоен да бъдеш наш приятел.

20. Туряме те, прочее, сега първосвещеник на твоя народ; ти ще се наричаш приятел на царя (той му прати порфира и златна корона), ще държиш наша страна и ще пазиш приятелство с нас“.

21. Ионатан облече свещената одежда в седмия месец на сто и шейсетата година в празник Шатри, събра войска и приготви много оръжия.

22. Чу това Димитрий, огорчи се и каза:

23. „какво направихме ние, та Александър ни изпревари и свърза приятелство с иудеите, за да има поддръжка?

24. Ще им напиша думи за поздрав, хвала и обещания, за да бъдат мен на помощ“.

25. И прати им писмо с такива думи: „цар Димитрий до иудейския народ — поздрав.

26. Чувахме и се радвахме, че спазвате нашите договори, оставате в приятелство с нас и не се прилепяте до нашите врагове.

27. Следвайте и сега да спазвате вярност към нас, и ние ще ви отплатим с добро за това, що правите за нас:

28. ще ви направим много отстъпки и ще ви дадем дарове.

29. А сега освобождавам всички иудеи от данъци и мито на солта и отменявам венците;

30. и третата част от семената и половината част от дървесните плодове, която принадлежи на мене, отсега и занапред се отказвам да взимам от Иудейската земя и от трите области, присъединени към нея от Самария и от Галилея, от днешен ден и за вечни времена.

31. И Иерусалим да бъде свещен и свободен, както и пределите му, десятъкът и приходите му.

32. Отказвам се и от властта над иерусалимската крепост и давам право на първосвещеника да тури в нея люде, които той сам избере, за да я пазят;

33. и всички иудеи, взети в плен из Иудейската земя, отпускам на свобода даром в цялото мое царство: нека всички бъдат освободени от

тегобите за себе си и за добитъка си.

34. Всички празници, съботи и новомесечия, и установените дни — три дена пред празника и три дена след празника — всички тия дни нека бъдат дни за облекчение и свобода на всички иудеи, които се намират в моето царство.

35. Никой да няма право да притеснява и отегчава кого и да е от тях в никоя работа.

36. И нека иудеи се записват в царските войски до трийсет хиляди души, и ще им се плаща наравно с всички царски войски.

37. И от тях да бъдат туряни началници над големите царски крепости; от тях също да бъдат туряни и над делата на царството, които изискват вярност; техните пристойници и началници да бъдат също от тях и нека те живеят според своите закони, както е заповядал царят в Иудейската земя.

38. И трите области, присъединени към Иудея от Самарийската страна, нека си останат присъединени към Иудея, та да им бъдат и да се считат за една и да не подлежат под друга власт, освен под властта на първосвещеника.

39. Птолемаида с окръга й подарявам на светилището в Иерусалим за издръжки, потребни на светилището;

40. аз пък давам ежегодно петнайсет хиляди сикли сребро от приходите на моите царски имоти.

41. И всичко останало, което не са предали управителите на съкровището в миналите години, отсега ще дават за работи на храма.

42. Освен това и петте хиляди сикли сребро, които се взимаха от приходите на светилището, от годишните сборове, и те се отстъпват като принадлежащи на служещите свещеници.

43. И всички, които побягнат в иерусалимския храм и в цялата му черта поради дължими царски повинности и всякакви други, нека бъдат свободни заедно с всичко, що им принадлежи в моето царство.

44. За построяване и възобновяване на светилището разноските ще бъдат давани от царските берии.

45. И за построяване стените на Иерусалим и укреплението им наоколо — разноските ще бъдат давани от царските приходи, а също и за построяване други стени в Иудея“.

46. Ионатан и народът, като изслушаха тия думи, не ги повярваха и не ги приеха, защото си спомниха ония големи беди, които Димитрий

бе нанесъл на израилтяните, като ги жестоко бе измъчил,

47. и предпочетоха съюза с Александра, защото той пръв им направи миролюбни предложения, — и му помагаха във войните през всички дни.

48. Цар Александър събра голяма войска и се опълчи против Димитрия.

49. И влязоха двамата царе в сражение, и войската на Димитрия удари на бяг; Александър я гони и надви;

50. той твърде настойчиво продължи битката до заник-слънце, — и падна Димитрий в тоя ден.

51. След това Александър прати пратеници при Птоломея, египетски цар, с такива думи:

52. „аз се върнах в земята на моето царство и седнах на престола на моите бащи, взех върховната власт, съкруших Димитрия и завладях нашата страна.

53. Аз влязох с него в сражение, разбихме него и войската му и седнахме на престола на неговото царство.

54. Прочее, да свържем сега приятелство между нас, и дай ми дъщеря си за жена, и да ти стана зет и ще дам на тебе и ней дарове, достойни за тебе“.

55. И отговори Птоломей тъй: „щастлив е денят, в който ти се върна в земята на твоите бащи и седна на престола на царството им.

56. Сега ще изпълня за тебе това, що ми писа, само дойди при мене в Птолемаида, да се видим един с друг, и ще се сродя с тебе, както рече“.

57. И тръгна Птоломей от Египет, сам и Клеопатра, дъщеря му, и дойдоха в Птолемаида в сто шейсет и втората година.

58. Цар Александър го посрещна, и той му даде Клеопатра, дъщеря си, и направи сватбата й в Птолемаида с голям блясък, както прилича на царе.

59. Цар Александър писа също на Ионатана, за да излезе да го посрещне.

60. Ионатан отиде в Птолемаида с разкош, представи се на двамата царе и надари със сребро и злато и много дарове тях и приближените им, и спечели благоволението им.

61. Тогава се събраха против него мъже зловредни, мъже беззаконни изсред Израиля, за да го оклеветят; но царят не обърна

внимание на тях.

62. И заповяда царят да съблекат на Ионатана дрехите и да го облекат в порфира, — и тъй направиха.

63. След това царят го тури при себе си и каза на своите управители: „излезте с него всред града и разгласете, щото никой да не смее да го клевети в нищо и никой да го не тревожи с никаква работа“.

64. Когато клеветниците видяха славата му, как той биде провъзгласяван и как биде облечен в порфира, всички се разбягаха.

65. Тъй го прослави царят и го вписа в числото на първите приятели, като го назначи военачалник и областен управител.

66. И върна се Ионатан в Иерусалим с мир и радост.

67. Но в сто шейсет и петата година дойде от Крит Димитрий, син на Димитрия, в земята на бащите си.

68. Като чу това, цар Александър твърде се огорчи и се върна в Антиохия.

69. И тури Димитрий за военачалник Аполония, управител на Келе-Сирия; тоя събра голяма войска, разположи стана си при Иамния и прати, та казаха на първосвещеник Ионатана:

70. „само ти един се превъзнасяш над нас, а пък аз се изложих на присмех и срам чрез тебе. Защо ни противостоиш в планините?

71. Ако се надяваш на твоите военни сили, слез при нас в равнината, и там ще си премерим силите, защото с мене е войската на градовете.

72. Попитай и узнай, кой съм аз и другите, които ми помагат, и ще ти кажат: не е възможно да устоите пред нашето лице, защото дваж бидоха прогонвани в своята земя твоите бащи.

73. И сега против такава конница и такава войска ти не можеш устоя в равнината, дето няма ни камъни, ни теснини, ни място за убежище“.

74. Когато Ионатан изслуша тия Аполониеви думи, ободри се духом, избра десет хиляди мъже, излезе из Иерусалим, а брат му Симон се присъедини към него, за да му помага.

75. И разположи стан при Иопия; но не можеха да влязат в града, защото в Иопия беше Аполониевата стража; и те почнаха да воюват против нея.

76. Тогава уплашените жители му отвориха града, и Ионатан завладя Иопия.

77. Като чу туй, Аполоний взе три хиляди конника и голяма войска, па потегли за Азот, като да искаше да мине през него, а между туй дойде в равнината, защото имаше голяма конница и се надяваше на нея.

78. Ионатан пък вървя след него до Азот, и удариха се войските.

79. В туй време Аполоний тури хиляда ездачи в скришно място зад тях;

80. но Ионатан узна, че зад него има засада. И обиколиха войската му и хвърляха в народа стрели от сутринта до вечерта;

81. народът пък стоеше, както бе заповядал Ионатан; най-после ездачите се умориха.

82. Тогава Симон поведе войската си и нападна отряда, защото конниците изнемощяха; те бяха разбити от него и удариха на бяг.

83. Конниците се разпръснаха по равнината и избягаха в Азот, като влязоха в Бетдагон, тяхно капище, за да се спасят.

84. Но Ионатан изгори Азот и околните градове; той взе плячката им и изгори с огън капището на Дагона заедно с избягалите в него.

85. Убити от меч и изгорени имаше до осем хиляди мъже.

86. Оттам тръгна Ионатан и разположи стан срещу Аскалон; но жителите на града го посрещнаха в голяма почест.

87. И върна се Ионатан с всички, които бяха при него в Иерусалим, с много плячка.

88. Когато цар Александър чу за тия събития, изново почете Ионатана,

89. като му прати златна тока, каквато според обичая се даваше на царските роднини, и му подари да владее наследствено Акарон и цялата му област.

ГЛАВА 11.

1. Между това египетският цар, като събра войска многобройна като пясъка на морския бряг, и много кораби, домогваше се да завладее с хитрост Александровото царство и да го присъедини към своето царство.

2. Той дойде в Сирия с миролюбиви речи, и жителите му отваряха градовете и го посрещаха, понеже цар Александър бе заповядал да го посрещат, защото му беше тъст.

3. Когато пък Птоломей влизаше в градовете, във всеки град оставяше войска за стража.

4. Когато се приближи до Азот, показаха му изгореното капище на Дагона, Азот и околните разрушени градове, също и телата на убитите и на изгорените в битката, защото ги бяха натрупали на купове по пътя му,

5. също разказаха на царя всичко, което Ионатан бе направил, като се оплакваха от него; но царят премълча.

6. Тогава Ионатан излезе и посрещна с почит царя в Иопия: поздравиха се един друг и пренощуваха там.

7. Ионатан изпроводи царя до реката, която се нарича Елевтера, и после се върна в Иерусалим.

8. Цар Птоломей пък завладя градовете по морския бряг до приморска Селевкия и кроеше лоши планове против Александра.

9. И прати пратеници при цар Димитрия да кажат: „дойди тук да свържем помежду си съюз, и аз ще ти дам дъщеря си, която Александър има, и ти ще царуваш в царството на твоя баща.

10. Аз се кая, задето му дадох дъщеря си, защото той иска да ме убие“.

11. Тъй го клеветеше, защото сам се домогваше до неговото царство.

12. И, като отне от него дъщеря си, даде я на Димитрия и стана чужд за Александра, — и появи се враждата им.

13. И влезе Птоломей в Антиохия и тури на главата си две корони — на Азия и на Египет.

14. В това време цар Александър се намираше в Киликия, защото жителите на тия места въставаха против него.

15. Като чу това, Александър отиде да воюва против него; тогава Птоломей изведе войската си, посрещна го с голяма сила и го обърна на бяг.

16. И бяга Александър в Арабия, за да се скрие там; цар Птоломей пък се въздигна.

17. Завдиил, арабиец, отсече главата на Александра и я прати на Птоломея.

18. А цар Птоломей умря на третия ден, и жителите в крепостите изтребиха останалите негови войски в крепостите.

19. И възцари се Димитрий в сто шейсет и седмата година.

20. В ония дни Ионатан събра иудеите, за да завладеят иерусалимската крепост, и постави пред нея много машини.

21. Но някои, които ненавиждаха своя народ, отстъпници от закона, отидоха при царя и обадиха, че Ионатан обсажда крепостта.

22. Когато той чу това, разгневи се, бързо се приготви и тръгна за Птолемаида, като писа на Ионатана да не обсажда крепостта, а колкото е възможно по-скоро да иде да го посрещне в Птолемаида, за да се разговорят.

23. Но Ионатан, като изслуша това, заповяда да се продължава обсадата и, след като избра някои от израилските старейшини и от свещениците, реши да се изложи на опасност.

24. Взе сребро и злато, дрехи и много други дарове, та отиде при царя в Птолемаида и спечели благоволението му.

25. И макар някои отстъпници от тоя народ да го клеветеха,

26. царят постъпи с него тъй, както постъпиха с него предшествениците му, и го въздигна пред всички свои приятели,

27. като утвърди за него първосвещенството и други почетни отличия, каквито той имаше по-преди, и го направи един от първите свои приятели.

28. Ионатан помоли царя да освободи от данъци Иудея, трите области и Самария и му обеща триста таланта.

29. Царят се съгласи и за всичко това написа на Ионатана писмо с такова съдържание:

30. „Цар Димитрий до брат Ионатана и до иудейския народ — поздрав.

31. Препис от писмото, което ние писахме за вас до Ластена, нашия сродник, пращаме и вам, за да знаете.

32. Цар Димитрий до баща си Ластена — поздрав.

33. На иудейския народ — наши приятели, които вярно изпълняват своите към нас задължения, благоразсъдихме да окажем благодеяние за тяхното към нас добро разположение.

34. Прочее, ние им утвърдяваме както пределите на Иудея, тъй и трите области: Аферема, Лида и Раматем, които са присъединени към Иудея от Самария. За всички ония, които принасят жертви в Иерусалим, отменяваме царското право, което по-преди царят ежегодно получаваше от произведенията на земята им и от плодовете на дървесата;

35. и всичко друго, що принадлежи нам от десятъка и от данъците, приходите от солените езера и данъка за венците, който нам принадлежи — отсега всичко напълно им отстъпяме.

36. И от това нищо не ще бъде отменено отсега и завинаги.

37. И тъй, потрудете се да направите препис от това, и нека бъде предаден на Ионатана и да се положи в светата планина на известно място“.

38. Като видя цар Димитрий, че земята се умири пред него, и нищо не му се противи, разпусна всичките си войски, всекиго в своето място, освен чуждоземните войски, които той бе наел от островите на чуждите народи, поради което всички войски на бащите му го мразеха.

39. Трифон, един от предишните привърженици на Александра, като видя, че всички войски роптаят против Димитрия, отиде при Емалкуя Арабиеца, който бе възпитавал Антиоха, малолетния Александров син,

40. и настояваше да му го даде, за да го направи цар вместо баща му; той му разказа за всичко, което извърши Димитрий, и за враждебността, която имат към него войските му, и преседя там много дни.

41. Тогава Ионатан прати до цар Димитрия, да изведе оставените от него в иерусалимската крепост и в укрепленията, защото те нападаха Израиля.

42. Димитрий прати да кажат на Ионатана: „не само това ще направя за тебе и за твоя народ, но и ще почета тебе и твоя народ с голяма чест, щом ми се представи благоприятно време.

43. Сега пък ти справедливо ще постъпиш, ако ми пратиш помощ в люде за войната, защото се отметнаха от мене всички мои войски“.

44. И прати му Ионатан в Антиохия три хиляди храбри мъже; те дойдоха при царя, и се зарадва царят за тяхното дохождане.

45. А гражданите се събраха всред града до сто и двайсет хиляди души и искаха да убият царя.

46. Но царят побягна в двореца, а гражданите завзеха всички улици в града, и почнаха да го обсаждат.

47. Тогава царят повика на помощ иудеите, и всички те начаса се събраха при него и веднага се пръснаха из града, като умъртвиха в оня ден в града до сто хиляди

48. и запалиха града; те взеха в оня ден много плячка и спасиха царя.

49. И видяха гражданите, че иудеите завладяха града, както искаха, отпаднаха духом и почнаха да викат към царя, да го молят и казват:

50. „прости ни, и нека престанат иудеите да нападат нас и града“.

51. Така те сложиха оръжие и свързаха мир. А иудеите се прославиха пред царя и пред всички в царството му и се върнаха в Иерусалим с голяма плячка.

52. И седна цар Димитрий на престола на своето царство, и се умири земята пред него.

53. Но той излъга във всичко, което обеща, и изневери на Ионатана; не отплати за стореното му добро и много го оскърби.

54. След това Трифон се върна, и с него — Антиох, още доста млад; Антиох се възцари и възложи на себе си корона.

55. Тогава се събраха при него всички войски, които Димитрий разпусна, и почнаха да воюват с него; той удари на бяг и биде победен.

56. А Трифон взе слоновете и завладя Антиохия.

57. Младият Антиох писа на Ионатана, като казваше: „предоставям ти първосвещенството и те турям над четирите области, и ти ще бъдеш в числото на царските приятели“.

58. И прати му златни съдове и покъщнина, даде му право да пие из златни съдове и да носи порфира и златна тока,

59. а брата му Симона тури военачалник на земите от Тирската област до пределите на Египет.

60. Ионатан излезе в поход и минаваше по оттатъшната страна на реката (Иордан) и по градовете; при него се събраха на помощ всички сирийски войски; той дойде в Аскалон, и жителите на града го посрещнаха с чест.

61. Оттам отиде той в Газа, но жителите на Газа се затвориха. Той обсади града, изгори с огън предградията му и ги опустоши.

62. Тогава жителите на Газа помолиха Ионатана, и той се придобри с тях, само че взе заложници синовете на техните началници и ги изпрати в Иерусалим; след това премина страната до Дамаск.

63. Ионатан чу, че в Кадис, в Галилея, дошли военачалниците на Димитрия с многобройна войска, за да изпъдят него от страната,

64. и отиде насреща им, а брата си Симона остави в страната.

65. Симон разположи стана си при Ветсура, обсажда я много дни и я затвори.

66. Обсадените го молиха за мир, и той се съгласи, но ги изгони оттам, завладя града и тури в него стража.

67. А Ионатан и войската му разположиха стан при Генисаретските води и рано сутринта дойдоха в равнина Насор.

68. И ето, войската на другоплеменниците се срещна с него на равнината, като бе оставила срещу него засада в планините, сама пък отиваше към него от противоположната страна.

69. И излязоха из местата си ония, що бяха в засадата, и почнаха да се сражават; тогава всички, що бяха с Ионатана, удариха на бяг,

70. и ни един от тях не остана, освен Мататий, Авесаломов син, и Иуда, Халфиев син, — началници на военните отреди.

71. Ионатан раздра дрехите си, посипа с пръст главата си и се моли.

72. След това се върна да се сражава с тях и ги разби, и те бягаха.

73. Тогава ония, които бяха побягнали от него, като видяха това, върнаха се и заедно с него ги преследваха до Кадис, до самия им стан, и там се спряха.

74. В оня ден от другоплеменниците паднаха до три хиляди мъже; Ионатан се върна в Иерусалим.

ГЛАВА 12.

1. Като видя Ионатан, че времето му благоприятствува, избра мъже и ги прати в Рим да възобновят и закрепят приятелството с римляните;

2. и до спартанците и в други места прати писма за същото.

3. Дойдоха ония в Рим, влязоха в съвета и казаха: „първосвещеник Ионатан и иудейският народ ни прати да възобновим приятелството с вас и съюза, както преди“.

4. И дадоха им писма до местните началници, щото те да ги изпроводят до Иудейската земя с мир.

5. Ето препис от писмото, което Ионатан писа до спартанците:

6. „първосвещеник Ионатан и народните старейшини и свещениците и останалият народ иудейски до братята спартанци — поздрав.

7. Преди много време още Дарий (Арей), който царува у вас, беше пратил писма до първосвещеник Ония, че вие сте наши братя, както показва преписът.

8. Ония прие с чест пратения мъж и получи писмата, в които ясно се говореше за съюз и за приятелство.

9. Ние пък, макар да нямаме нужда от тях, като имаме за утешение свещените книги, които са в нашите ръце, —

10. решихме да пратим до вас, за да възобновим братство и приятелство и да не се делим от вас, защото много време се измина, откак вие пращахте до нас.

11. Ние непрестанно във всяко време както в празници, тъй и в другите установени дни — си спомняме за вас при нашите жертвоприношения и молитви, както трябва и е прилично да си спомняме за братя.

12. Ние се радваме за вашата слава;

13. нас пък обикалят много беди и чести войни, защото воюваха против нас околните царе.

14. Но ние не искахме да безпокоим вас и другите съюзници и наши приятели в тия войни,

15. защото имаме небесна помощ, която ни помага; ние се избавихме от нашите врагове, и нашите врагове са усмирени.

16. Сега избрахме Нуминия, Антиохов син, и Антипатра, Иасонов син, и ги пратихме при римляните, за да възобновим с тях приятелството и предишния съюз.

17. Поръчахме им да дойдат и при вас, да ви поздравят и да ви връчат писма от нас, та да се възобнови и с вас нашето братство.

18. И вие добре ще направите да ни отговорите на тях“.

19. Ето и препис от писмата, които прати Дарий (Арей):

20. „Спартанският цар до първосвещеник Ония — поздрав.

21. Намери се в писанието за спартанците и за иудеите, че те са братя и са от Авраамовия род.

22. Сега, след като узнахме това, вие добре ще сторите да ни пишете за вашето благосъстояние.

23. Ние пък ви известяваме: вашият добитък и вашият имот са наши, а което ние имаме, то е ваше. И заповядахме да се извести вам това“.

24. Ионатан чу, че военачалниците на Димитрия се върнали да воюват против него с по-голяма войска, отколкото преди,

25. и излезе от Иерусалим, срещна ги в Аматитската страна и не им даде време да влязат в неговата страна.

26. Той прати в стана им съгледвачи, които се върнаха и му известиха, че се готвят да нападнат връз тях тая нощ.

27. Затуй, щом зайде слънце, Ионатан заповяда на своите да бодърствуват, да бъдат въоръжени и да се готвят за сражение цяла нощ; и постави около стана предна стража.

28. Неприятелите чуха, че Ионатан със своите се е приготвил за сражение, уплашиха се и се ужасиха в сърцето си и, като запалиха огньове в стана си, избягаха.

29. Ионатан пък и тия, що бяха с него, не узнаха това до сутринта, защото виждаха, че горят огньове.

30. И се спусна Ионатан след тях, но не ги настигна, защото бяха вече минали река Елевтера.

31. Тогава Ионатан се обърна против арабите, наричани заведеи, разби ги и взе плячката им.

32. После се върна, дойде в Дамаск и премина по цялата оная страна.

33. А Симон излезе и премина до Аскалон и до близките крепости; след това се върна в Иопия и я завладя,

34. защото чу, че (иопяните) искат да предадат крепостта на войските на Димитрия, — и тури там стража, за да я пази.

35. Ионатан се върна и свика най-старите от народа и се съветва с тях, за да построят крепости в Иудея,

36. да издигнат иерусалимските стени и да построят висока преграда между крепостта и града, за да я отделя от града — тъй че крепостта да бъде отделно, и да няма в нея ни купуване, ни продаване.

37. Когато се събраха да строят града, част от стената при потока на изток се срути; и поправиха срутената част, която се нарича Хафената.

38. А Симон построи Адида в Сефила и укрепи портите и ключалките.

39. В туй време Трифон се домогваше да стане цар на Азия, да тури на себе си корона и да дигне ръка против цар Антиоха,

40. но се страхуваше да не би да му попречи Ионатан и да му отвори война; затова диреше случай да хване и убие Ионатана и, като се дигна, отиде във Ветсан.

41. Ионатан излезе срещу му с четирийсет хиляди отбор мъже, готови за бой, и дойде във Ветсан.

42. Когато Трифон видя, че Ионатан иде с многобройна войска, побоя се да дигне връз него ръка,

43. и прие го с чест и го представи на всичките си приятели, даде му подаръци и заповяда на войските си да му се покоряват като на самия него.

44. После каза на Ионатана: „защо отрудняваш целия тоя народ, когато не ни предстои война?

45. Прочее, разпусни ги сега по домовете им, а за себе избери малко мъже, които да бъдат с тебе, та да идем заедно в Птолемаида; аз ще ти предам нея и другите крепости, останалите войски и всички бирници, и после ще се върна, защото за туй аз дойдох тук“.

46. Ионатан му повярва и направи тъй, както му оня рече, и разпусна войските, които си отидоха в Иудейската земя;

47. със себе си пък остави три хиляди мъже, от които две хиляди остави в Галилея, а хилядата тръгнаха с него.

48. Но щом влезе Ионатан в Птолемаида, птолемаидчани затвориха портите и го хванаха, и всички, които бяха влезли с него, убиха с меч.

49. Тогава Трифон прати войска и конница в Галилея и на голямата равнина, за да изтребят всички, които бяха с Ионатана.

50. Но ония, като чуха, че Ионатан е хванат и погина заедно с тия, що бяха с него, ободриха се един друг и излязоха в гъст строй, готови да се бият.

51. Преследващите, като видяха, че работата се касае до живота им, върнаха се назад,

52. а ония всички благополучно пристигнаха в Иудейската земя; оплакваха Ионатана, както и тия, що бяха с него, и бяха под голям страх: цял Израил горко плака.

53. Тогава всички околни народи искаха да ги изтребят, защото говореха: „сега те нямат началник и поборник; нека сега воюваме против тях и да изтребим измежду людете тяхната памет“.

ГЛАВА 13.

1. Като чу Симон, че Трифон събрал голяма войска, за да иде в Иудейската земя и да я разори,

2. и видя, че народът е в страх и трепет, влезе в Иерусалим и събра народа,

3. ободряваше ги и казваше им: „сами знаете, колко аз, братята ми и домът на баща ми направихме заради тия закони и светини, знаете войните и угнетенията, които ние изпитахме.

4. Затова и погинаха за Израиля всички мои братя, и останах аз сам.

5. И сега, не дай Бог да почна да щадя живота си през всичкото време на угнетението, защото аз не съм по-добър от моите братя.

6. Но ще отмъщавам за моя народ и за светилището, за нашите жени и деца, защото всички народи от вражда против нас се съединиха, за да ни изтребят“.

7. И разпали се духът на народа, щом чу тия думи;

8. и отговориха с висок глас, като казаха: „ти си наш вожд вместо Иуда и Ионатана, твоя брат.

9. Води нашата война, и каквото ни кажеш, всичко ще направим“.

10. Тогава той събра всички годни за бой мъже, побърза да довърши стените на Иерусалим и от всички страни го укрепи.

11. После прати в Иопия Ионатана, Авесаломовия син, и с него доста войска, и той изгони ония, що бяха в нея, и остана там.

12. Между това Трифон се вдигна от Птолемаида с многобройна войска, за да влезе в Иудейската земя; с него беше и Ионатан под стража.

13. Симон пък разположи стан при Адида срещу равнината.

14. Когато Трифон узна, че Симон завзел мястото на брата си Ионатана, и мислел да встъпи в сражение с него, прати до него пратеници да му кажат:

15. „за среброто, с което брат ти Ионатан задлъжня на царската хазна поради нуждите, що той имаше, ние го задържахме.

16. Прати, прочее, сега сто таланта сребро и за заложници двама негови сина, та, като го пусна, да се не отметне той от нас, — и ние ще го пуснем“.

17. Симон разбираше, че те говорят с него коварно, но прати среброто и децата, за да не си навлече голяма омраза от народа,

18. който би казал: „заради това, дето не пратих среброто и децата, Ионатан загина“.

19. И тъй, той прати децата и сто таланта; но Трифон излъга и не пусна Ионатана.

20. След това Трифон тръгна, за да влезе в страната и да я разори, и отиде по околен път против Адара. Но Симон и войската му вървяха след него навред, където той и да отиваше.

21. А ония, които бяха в крепостта, пратиха до Трифона пратеници, за да го накарат да дойде при тях през пустинята и да им прати храни.

22. Трифон приготви всичката си конница, за да иде нея нощ, но имаше голям сняг, и не отиде поради снега, а, като стана, отиде в Галаад.

23. Когато пък се приближи до Васкама, умъртви Ионатана, който биде и погребан там.

24. След това Трифон се върна и отиде в земята си.

25. Тогава Симон прати, та взе костите на брата си Ионатана и ги погреба в Модин, град на неговите отци.

26. И го оплаква горко цял Израил, и тъжиха за него много дни.

27. Симон съгради паметник над гробницата на баща си и братята си от дялан камък отпред и отзад и го издигна високо, за да се вижда отдалеч;

28. той тури върху него седем пирамиди, една срещу друга, на баща си, на майка си и на четирите братя;

29. направи на тях изкусни украшения, като тури наоколо високи стълбове, а на стълбовете — пълно въоръжение, за вечен спомен, и до оръжията — изваяни кораби, тъй че всички, които плуваха по морето, ги виждаха.

30. Тоя надгробен паметник, който той направи в Модин, стои доднес.

31. Трифон пък с коварство поведе на път младия цар Антиоха и го уби,

32. възцари се вместо него, като възложи на себе си короната на Азия, и нанесе голямо поражение на земята.

33. А Симон строеше крепости в Иудея, укрепяваше ги с високи кули и големи стени, с порти и ключалки и трупаше в крепостите храни.

34. След това той избра и прати мъже при цар Димитрия да молят, да облекчи страната, защото всички Трифонови деяния бяха грабителски.

35. Цар Димитрий му прати отговор на тия думи и му написа това писмо:

36. „Цар Димитрий до Симона първосвещеника и приятеля на царете и до старейшините и до иудейския народ — поздрав.

37. Получихме златната корона и палмовото клонче, което пратихте, и сме готови да свържем с вас пълен мир и да пишем на бирниците да ви опростят данъците.

38. И всичко, което постановихме за вас, да остане неизменно, и крепостите, които построихте, нека принадлежат вам.

39. Прощаваме ви също необмислените ваши грешки доднес и данъка за венците, който сте длъжни да плащате; и ако друго нещо е било взимано в Иерусалим, вече не ще се взима.

40. И ако измежду вас се намират способни да бъдат записани в числото на ония, които са под заповед при нас, нека се записват, и нека бъде мир между нас“.

41. В сто и седемдесетата година биде снето от Израиля игото на езичниците,

42. и израилският народ в преписката и договорите почна да пише: „в първата година при Симона, великия първосвещеник, вожд и управител на иудеите“.

43. В това време Симон нападна Газа, обиколи я с войска, направи обсадни машини и ги привлече до града, разби една кула и я завладя;

44. а ония, що бяха на машината, скочиха в града, и в града стана голям смут.

45. Тогава се изкачиха на стената гражданите с жени и деца, раздраха дрехите си, като викаха високо и молеха Симона да ги пощади,

46. думайки: „постъпи с нас не според нашите зли работи, но според твоята милост“.

47. И умилостиви се над тях Симон и не воюва с тях, а само ги изгони из града и очисти домовете, в които се намираха идоли и тъй влезе в града със славословия и благословии.

48. След това изхвърли из него всичко нечисто и засели там мъже, които пазят закона, укрепи го и направи в него жилище за себе си.

49. А на ония, които бяха в иерусалимската крепост, не позволяваха ни да излизат, ни да влизат в страната, нито да купуват, нито да продават; и те търпяха голям глад, а много от тях умряха от глад.

50. Тогава те извикаха към Симона за мир, и той им го даде, но ги изгони оттам и очисти крепостта от осквернения.

51. Той влезе в нея в двайсет и третия ден на втория месец на сто седемдесет и първата година със славословия и палмови клони, с гусли, кимвали и цитри, с псалми и песни, защото биде съкрушен големият враг на Израиля.

52. И нареди да се празнува ежегодно тоя ден с веселие и укрепи храмовата планина, която се намираше близо до крепостта, и се засели там той и ония, които бяха с него.

53. Симон видя, че син му Иоан възмъжа и го тури началник над всички войски; а сам се засели в Газара.

ГЛАВА 14.

1. В сто седемдесет и втората година цар Димитрий събра войските си и отиде в Мидия да получи помощ за войната против Трифона.

2. Но Арсак, цар персийски и мидийски, като чу, че Димитрий дошъл в пределите му, прати едного от военачалниците си да го хване жив.

3. Военачалникът отиде, разби войската на Димитрия, хвана го и доведе при Арсака, който го затвори в тъмница.

4. И имаше мир в Иудейската земя през всички дни на Симона; той се грижеше за доброто на своя народ, и доволни бяха от неговата власт и слава през всички дни.

5. При всичката своя слава той взе още Иопия за пристанище и отвори вход към морските острови,

6. разшири пределите на своя народ и завладя оная страна.

7. Той събра много пленници и господаруваше над Газара, Ветсура и над крепостта, очисти я от осквернения, и нямаше кой да му се противи.

8. Иудеите спокойно обработваха земята си, и земята даваше своите произведения, и полските дървеса — своя плод.

9. Старци, насядали по улиците, се съвещаваха всички за обща полза, и младежите се обличаха разкошно и във военни дрехи.

10. На градовете той доставяше храна и ги правеше укрепени места, тъй че славното му име се произнасяше до край-земя.

11. Той затвърди мира в страната, — и радваше се Израил с голяма радост.

12. Всеки седеше под лозата си и под смоковницата си, и никой не ги заплашваше.

13. Никой не остана на земята, който да воюва против тях, и в ония дни царете се смириха.

14. Той подкрепяше всички бедни в народа си, изискваше да се изпълнява законът и изтребваше всеки беззаконник и злодеец;

15. украси светилището и умножи свещените съдове.

16. Когато дойде слух до Рим и до Спарта, че Ионатан умрял, те твърде се нажалиха.

17. Когато пък чуха, че брат му Симон станал вместо него първосвещеник и господарува над страната и над градовете в нея,

18. написаха му на медни дъски, да възобнови с тях приятелството и съюза, свързан от тях с братята му Иуда и Ионатана.

19. Те бидоха прочетени в Иерусалим пред събранието.

20. Ето препис от писмата, пратени от спартанците: „спартанските началници и градът до Симона първосвещеника, до старейшините и свещениците и до целия иудейски народ, наши братя — поздрав.

21. Пратениците, пратени до нашия народ, разказаха ни за вашата слава и чест, и се зарадвахме, когато те пристигнаха,

22. и записахме казаното от тях в народния съвет тъй: Нуминий, син на Антиоха, и Антипатър, син на Иасона, иудейски пратеници, дойдоха при нас да възобновят приятелството си с нас, —

23. и угодно биде на народа да приеме с чест тия мъже и да впише думите им в отворените народни книги за спомен на спартанския народ. А препис от това направихме за първосвещеник Симона“.

24. След това Симон прати Нуминия в Рим с голям златен щит, на тегло хиляда мини, за да свърже с тях съюз.

25. Когато народът чу това, каза: „каква благодарност да отдадем на Симона и на неговите синове?

26. Защото той се твърдо държа и братята му и домът на баща му, и отблъснаха враговете на Израиля и му дадоха свобода“.

27. И записаха това на медни дъски и ги туриха на стълбове на планина Сион. Ето препис от написаното: „в осемнайсетия ден на елул, на сто седемдесет и втората година, — това беше третата година при първосвещеник Симона, —

28. в Сарамели, в голямото събрание на свещениците, на народа и на князете народни и на старейшините на страната, ни се обяви:

29. тъй като много пъти ставаха войни в тая страна, Симон, син на Мататия, син от синовете на Иарива, и братята му, като се излагаха на опасност, противостояха срещу враговете на своя народ, за да запазят светилището му и закона, и с голяма слава прославиха своя народ.

30. Ионатан събра народа си и стана негов първосвещеник, когато той се прибра при отците си,

31. и враговете им намислиха да навлязат в тяхната страна, за да я разорят и да турят ръка на светилището им,

32. тогава се издигна Симон и воюва за своя народ; той изхарчи много собствени пари, като снабдяваше храбрите мъже на своя народ с оръжие и им даваше заплата.

33. Той укрепи иудейските градове и Ветсура, що е на границите на Иудея, дето по-преди се намираха оръжията на неприятелите, и тури там стража от иудеи;

34. също укрепи Иопия при морето и Газара, що е на пределите на Азот, в която по-преди живееха врагове; и засели там иудеи, като снабди тия места с всичко, що им беше нужно за тяхното подигане.

35. И видя народът работите на Симона и славата, която се стараеше да спечели за своя народ, и го постави свой началник и първосвещеник, задето направи всичко това, и зарад справедливостта и верността, която той спазваше към своето племе, като всякак се стараеше да въздига своя народ.

36. В негови дни с ръцете му успешно бидоха изгонени из страната езичниците и ония, които завзимаха Давидовия град в Иерусалим, и, като си бяха построили крепост, излизаха из нея, оскверняваха всичко около светилището и много вредеха на светинята.

37. Той засели в нея иудеи, укрепи я за безопасност на страната и на града и издигна иерусалимските стени.

38. Затова и цар Димитрий му утвърди първосвещенството,

39. причисли го към своите приятели и го почете с голяма слава.

40. Защото той чу, че римляните нарекли иудеите приятели, съюзници и братя и с чест приели Симоновите пратеници;

41. че иудеите и свещениците се съгласили да им бъде Симон началник и първосвещеник завинаги — докато се издигне верният Пророк;

42. да им стане военачалник и да се грижи за светиите, да ги назначава на работа в храма, над областта, над оръжията и над крепостите;

43. да се грижи за светилището, и всички да го слушат; всички договори в страната да се пишат на негово име, да се облича той в порфира и да носи златни украшения.

44. И никому от народа и от свещениците да не бъде позволено да отмени нещо от това или да противоречи на думите му, или пък без него да свиква събрание в страната, да се облича в порфира и да носи златна тока.

45. А който направи нещо против това или отмени нещо от това, ще бъде виновен“.

46. И се съгласи целият народ да се подчини на Симона и да постъпва според тия думи.

47. Симон прие и се съгласи да бъде първосвещеник, военачалник и управител на иудеите и на свещениците и да владее над всички.

48. Тогава решиха да напишат това писмо на медни дъски и да ги турят в оградата на храма на видно място,

49. а препис от тях да турят в скривалището, за да го има Симон и синовете му.

ГЛАВА 15.

1. Антиох, син на цар Димитрия, прати писма от морските острови до Симона, великия свещеник и управител на иудейския народ, и до целия народ.

2. Те имаха това съдържание: „цар Антиох до Симона, първосвещеник и управител на народа, и до иудейския народ — поздрав.

3. Понеже зловредни люде завладяха царството на нашите бащи, аз намислих да възвърна царството, за да го възстановя, както беше преди. Затова събрах голяма войска и приготвих военни кораби

4. и реших да обходя страната, за да накажа ония, които я опустошиха и разориха много градове в царството.

5. Оставам сега на тебе всички данъци, които ти отстъпяха царете преди мене, и другите дарове, които те ти отстъпяха;

6. позволявам ти да сечеш свои монети в твоята страна.

7. Иерусалим и светилището нека бъдат свободни; и всички оръжия, които приготви, и крепостите, които построи и които владееш, нека останат у тебе.

8. И всеки царски дълг и бъдещите царски дългове отсега и завинаги нека ти бъдат простени.

9. Кога пък завладеем нашето царство, тогава ще почетем тебе, твоя народ и храма с голяма чест, та вашата слава да се разнесе по цяла земя“.

10. В сто седемдесет и четвъртата година влезе Антиох в земята на бащите си, и се събраха при него всички войски, тъй че останалите при Трифона бяха малко.

11. Цар Антиох го преследва, и той побягна в Дора, която е при морето,

12. защото видя, че се струпаха върху му беди, и го напуснаха войските.

13. Тогава Антиох дойде в Дора със сто и двайсет хиляди войници и осем хиляди конница;

14. той обкръжи града откъм суша, и корабите приближиха от морето, и притесняваше града откъм суша и море, като не даваше никому ни да излезе, ни да влезе.

15. Тогава дойдоха от Рим Нуминий и придружаващите го — с писма до царете и до страните; писмата съдържаха това:

16. „Левкий, римски консул, до цар Птоломея — поздрав.

17. Дойдоха при нас иудейските пратеници, наши приятели и съюзници, пратени от първосвещеник Симона и от иудейския народ, за да възобновят отдавнашното приятелство и съюз,

18. и донесоха златен щит от хиляда мини.

19. И тъй, ние намерихме за добре да пишем до царете и до страните, да не им причиняват зло и да не воюват против тях, против градовете им и страната им, и да не помагат на ония, които воюват против тях.

20. Ние решихме да приемем от тях щита.

21. Прочее, ако някои зловредни люде са побягнали при вас от тяхната страна, предайте ги на първосвещеник Симона, за да ги накаже според техния закон“.

22. Същото писа той на цар Димитрия и Атала, на Ариарафа и Арсака,

23. и до всички области: Сампсама и Спарта, Делос и Минд, Сикион и Кария, Самос и Памфилия, Ликия и Халикарнас, Родос и Фасилида, Кос и Сида, Арад и Гортина, Книда, Кипър и Кириния.

24. Препис от тия писма пратиха на първосвещеник Симона.

25. Цар Антиох пък обсади вторично Дора, като я нападаше от всички страни и поставяше машини, и тъй загради Трифона, че тоя не можеше ни да влезе, ни да излезе.

26. Симон му изпрати на помощ две хиляди отбор мъже, сребро и злато, и доста припаси;

27. но той не прие това, отхвърли всичко, за което се бе условил по-преди с него, и се отчужди от него.

28. И прати при него Атиновия, едного от своите приятели, да води преговори с него и да каже: „вие владеете Иопия, Газара и иерусалимската крепост — градове в моето царство;

29. вие опустошихте техните предели, причинихте голяма злочестина в земята и завладяхте много места в моето царство.

30. Предайте, прочее, сега градовете, които взехте, и данъците от тия места, които владеете извън иудейските предели.

31. Ако ли не, дайте вместо тях петстотин таланта сребро; а за опустошението, което извършихте, и за данъците от градовете — други петстотин таланта; ако пък не дадете, ние ще дойдем и ще воюваме с вас“.

32. И дойде в Иерусалим Атиновий, приятелят на царя, и, като видя славата на Симона и скривалището със златни и сребърни предмети и околното великолепие, учуди се и му обади думите на царя.

33. В отговор Симон му каза: „ние нито чужда земя взехме, нито господаруваме над чужда, но владеем наследството от нашите бащи, което нашите врагове някогаш неправедно присвоиха.

34. Ние пък, като намерихме сгодно време, пак си възвърнахме наследството на нашите бащи.

35. Колкото се отнася до Иопия и Газара, които ти искаш, то те сами причиниха много зло на народа в нашата страна; за тях ще дадем сто таланта“. На това Атиновий нищо не отговори,

36. но ядосан се върна при царя и му предаде тия думи; разказа му също за славата на Симона и за всичко, което бе видял, и царят се много разгневи.

37. Трифон пък се качи на кораб и избяга в Ортосиада.

38. Тогава царят направи Кендевея военачалник на крайморската страна и му предаде пешите и конните войски;

39. той му заповяда да се опълчи против Иудея, заповяда му да построи Кедрон и да укрепи портите, а също и как да воюва с народа; сам пък царят се спусна подир Трифона.

40. Кендевей дойде в Иамния и почна да предизвиква народа на бой, да нахлува в Иудея, да пленява народа и да убива;

41. той построи Кедрон и разположи там конница и войска, та те, като излизат оттам, да обикалят иудейските пътища, както му бе заповядал царят.

ГЛАВА 16.

1. Иоан се върна из Газара и разказа на баща си Симона това, което Кендевей вършеше.

2. Тогава Симон повика двамата си по-стари сина, Иуда и Иоана, и им каза: „аз, моите братя и домът на баща ми воювахме против враговете на Израиля от младост до днес и много пъти с нашите ръце успешно спасявахме Израиля.

3. Но ето, аз остарях, а вие по Божия милост се намирате в цветуща възраст: застъпете моето място и на брата ми, идете и се сражавайте за нашия народ, и небесната помощ да бъде с вас“.

4. И избра Симон из страната двайсет хиляди войници и конници, които тръгнаха против Кендевея и пренощуваха в Модин.

5. Като станаха сутринта, излязоха на равнината, и ето — насреща им многобройна войска, пеши и конни, и между тях имаше поток.

6. И дигна се той (Иоан) против тях сам и народът му и, като видя, че народът се бои да мине потока, мина пръв; видяха това войниците и минаха след него.

7. След това той раздели народа, като тури конницата между пехотата; а неприятелската конница беше твърде многобройна.

8. Щом затръбиха със свещените тръби, Кендевей удари на бяг и войската му; от тях паднаха много ранени, а останалите избягаха в крепостта.

9. Тогава биде ранен Иуда, брат на Иоана; но Иоан ги гони, докле дойде в Кедрон, който Кендевей бе построил.

10. Те побягнаха в кулите, които се намираха в областта на Азот, но Иоан запали с огън кулите, и загинаха от побягналите до две хиляди мъже; след това той се върна с мир в Иудейската земя.

11. Птоломей пък, син на Авува, биде поставен началник на Иерихонската равнина и притежаваше много сребро и злато,

12. защото беше зет на първосвещеника.

13. Но сърцето му се възгордя, и той поиска да завладее страната, като замисляше чрез коварство да погуби Симона и синовете му.

14. Между туй Симон, като посещаваше градовете на страната и се грижеше за нуждите им, дойде в Иерихон, — сам той и синовете му Мататия и Иуда, в сто седемдесет и седмата година, в единайсетия месец; това е месец сават.

15. Синът на Авува с коварство ги прие любезно в неголямата крепост, която се нарича Док, от него съградена, и направи им голям пир; там бе скрил мъже.

16. И когато Симон и синовете му се опиха, стана Птоломей и тия, що бяха с него, взеха оръжията си и, като влязоха при Симона във време на пира, убиха него, двамата му сина и някои от неговите служители.

17. Тъй извърши той голямо вероломство и отвърна зло за добро.

18. Птоломей писа за това до царя и поиска от него да му прати войска на помощ, а той да му предаде страната и градовете.

19. В същото време той прати в Газара мъже да убият Иоана, а до хилядоначалниците прати писма да дойдат при него, за да им даде сребро, злато и подаръци;

20. а други прати да завладеят Иерусалим и храмовата планина.

21. Но някой се затече при Иоана в Газара и му извести, че баща му и братята му са погубени и че Птоломей пратил да убият и него.

22. Като чу това, Иоан се доста смути; той хвана мъжете, които бяха дошли да го погубят, и ги уби, защото бе узнал, че искат него да погубят.

23. Другите пък Иоанови дела: войните му, мъжествените му подвизи, славно извършени, съграждането на стените от него и другите му дела —

24. ето, те са описани в дневника на неговото първосвещенствуване, от времето, когато той стана първосвещеник след баща си.

ВТОРА КНИГА МАКАВЕЙСКА

ГЛАВА 1.

1. До братята иудеи в Египет — поздрав. Братята иудеи в Иерусалим и в цялата Иудейска страна ви желаят честит мир.

2. Да ви даде Бог добро и да спомни завета Си с верните Свои раби: Авраама, Исаака и Иакова!

3. Да даде на всички ви сърце, за да Го почитате и да изпълнявате волята Му от все сърце и усърдна душа?

4. Да открие сърцето ви за Своя закон и повеления и да дарува мир!

5. Да чуе молитвите ви, да бъде милостив към вас и да не ви остави във време на бедствие!

6. Тъй сега ние се молим за вас.

7. В царуването на Димитрия, в сто шейсет и деветата година, ние, иудеите, бяхме ви писали в скръб и страдания, що ни постигнаха в ония години, когато Иасон и съмишлениците му бяха се отметнали от светата земя и царството,

8. бяха изгорили вратата и пролели невинна кръв. Тогава ние се молихме Господу и бяхме послушани; принасяхме жертви и семидал, палихме светилници и предлагахме хлябове.

9. И сега празнувайте си празник Шатри през месец хаслев.

10. В сто осемдесет и осмата година живеещите в Иерусалим и в Иудея, старейшините и Иуда — до Аристовула, учител на цар Птоломея, който произхожда от рода на помазаните свещеници, и до живеещите в Египет иудеи — поздрав и привет.

11. Избавени с помощта на Бога от много опасности, ние Му благодарим тържествено, задето можахме да се противопоставим на царя,

12. понеже Той прогони ония, които се бяха опълчили против светия град.

13. Защото, когато царят дойде в Персия и с него войската, която се смяташе непобедима, те бидоха поразени в храма на Нанея чрез измама, с която си послужиха жреците Нанеини.

14. Именно, Антиох, под предлог, че иска да се ожени за нея, дойде на онова място с другарите си, за да вземе парите като вено;

15. жреците Нанеини предложиха парите, и Антиох влезе с неколцина души вътре в храма; щом влезе Антиох, жреците заключиха храма

16. и, като отвориха тайния отвор на свода, взеха да хвърлят камъни и убиха предводителя, както и ония, които бяха с него, разсякоха ги на късове и, след като им отсякоха главите, хвърлиха ги на ония, които бяха вън.

17. За всичко това благословен да бъде нашият Бог, Който предаде нечестивците!

18. И тъй, като имаме намерение в двайсет и петия ден на хаслев да празнуваме очищението на храма, счетохме за нужно да ви обадим, та и вие да празнувате празник Шатри и празника на огъня, установен от Неемия, когато той, след като съгради храма и жертвеника, принесе жертва.

19. Защото, когато бащите ни били отведени в Персия, благочестивите свещеници взели тайно огън от жертвеника, скрили го в дълбочината на кладенеца, който имал сухо дъно, и така го покрили, че никой не е могъл да открие това място.

20. А след като минали много години, когато било угодно Богу, Неемия, проводен от персийския цар, пратил за тоя огън потомците на ония свещеници, които го били скрили. А когато обадили, че не намерили огън, а само гъста вода,

21. той им заповядал да начерпят и да донесат от нея; и когато след това били приготвени жертви, Неемия заповядал на свещениците да поръсят с тая вода дървата и сложеното върху тях.

22. Като направили това, и дошло време да огрее слънцето, което преди било закрито от облаци, разпалил се такъв голям огън, че всички се почудили.

23. А свещениците и всички други, докато горяла жертвата, извършвали молитва; Ионатан захващал, а другите заедно с Неемия припявали.

24. Молитвата била такава: „Господи, Господи Боже, Създателю на всички, страшний и силний, праведний и милостивий, единчък Цар и благодетел,

25. едничък подател на всичко, едничък праведен, всемогъщ и вечен, Който избавяш Израиля от всякакво зло, Който си избрал отците и си ги осветил!

26. Приеми тая жертва за целия Твой народ Израиля, запази тоя Твой дял и го освети;

27. събери нас, пръснатите, освободи ония, които робуват на езичници, погледни милостно на унизените и презрените, та да познаят езичниците, че Ти си наш Бог;

28. накажи ония, които ни угнетяват и надменно наскърбяват;

29. посели Твоя народ на светото Твое място, както е казал Моисей.“

30. Свещениците в това време пели тържествени песни.

31. А когато жертвата била изгорена, Неемия заповядал да полеят с останалата вода големи камъни.

32. Щом извършили това, избухнал пламък, но от светлината, която изгряла от жертвеника, той изчезнал.

33. Когато станало известно това събитие и било обадено на персийския цар, че в онова място, гдето преселените свещеници били скрили огън, се намерила вода, с която Неемия и тези, които били с него, осветили жертвеника, —

34. царят, след изследване работата, оградил това място като свещено.

35. И на ония, към които благоволил, царят раздавал много дарове, които сам получавал.

36. Ония, които били с Неемия, нарекли това място Нетар, което значи: очищение; мнозина пък го наричат Нетай.

ГЛАВА 2.

1. В записките на пророк Иеремия се говори, че той бил заповядал на преселяваните да вземат от огъня, както по-горе е казано,

2. и, като дал на преселяваните закона, той им заповядал да не забравят Господните заповеди и да се не заблуждават в мислите си, гледайки на златните и сребърни кумири и на украшенията им.

3. Говорейки им и други подобни неща, той ги убеждавал да не отстраняват закона от сърцето си.

4. Имало също в Писанието, че тоя пророк, по божествено към него откровение, заповядал да носят след него скинията и ковчега, при възлизането му на планината, на която Моисей някога възлязъл и оттам видял Божието наследие.

5. Като отишъл там, Иеремия намерил пещерно жилище, дето внесъл скинията, ковчега и кадилния жертвеник, и зазидал входа.

6. Когато после някои от съпътниците дошли, за да турят белег на пътя към входа, не могли да го намерят.

7. А когато Иеремия узнал това, укорил ги и казал, че това място ще остане неизвестно, докато Бог се умилостиви и отново събере Своя народ.

8. Тогава именно Господ ще открие тия неща, и ще се яви славата Господня и облакът, както се явили при Моисея, също и при Соломона, когато той се е молил за особеното осветяване на мястото.

9. Говори се също и това, как Соломон, изпълнен с премъдрост, принесъл жертва за обнова и за довършване на храма.

10. Както Моисей се молил Господу, и слязъл огън от небето и погълнал жертвата, тъй и Соломон се молил, и слезлият огън погълнал всесъженията.

11. Моисей тогава казал: „понеже жертвата за грях не е употребена за ядене, огън я погълна“.

12. Соломон също тъй празнувал осем дена.

13. Разказва се също в записките и споменните книги на Неемия, как той, като съставял библиотека, събрал разказите за царете, пророците и за Давида и писмата на царете за свещените приноси.

14. Също тъй и Иуда събра всичко, разпиляно поради станалата у нас война, и сега то е у нас.

15. Затова, ако имате нужда от това, пратете люде да ви го доносят.

16. Имайки намерение да празнуваме Очищение, ние ви писахме за това; прочее, добре ще сторите и вие, ако празнувате тия дни.

17. А Бог, Който запази целия Свой народ и възвърна на всички наследие, царство, свещенство и светилище,

18. както бе обещал в закона, Той скоро — надяваме се Нему — ще ни помилва и събере от поднебесието в светото място.

19. Защото Той ни избави от големи беди и очисти мястото.

20. А за делата на Иуда Макавея и на братята му, за очищението на великия храм и обновата на жертвеника,

21. също за войните против Антиоха Епифана и против сина му Евпатора,

22. и за явленията от небето, показани на ония, които се подвизаваха за иудеите толкова ревностно, че, макар да бяха малобройни, завладяваха цялата страна и гонеха многобройни тълпи неприятели,

23. възвърнаха си славния в цяла вселена храм, освободиха града и възстановиха законите, които клоняха към пропадане, когато Господ с голямо снизхождение се смили над тях, —

24. всичко това, изложено от Иасона Киринейски в пет книги, ние ще се опитаме да опишем накратко в една книга.

25. Защото, имайки предвид многото числа и мъчнотията, произлизаща от обилния материал, за ония, които желаят да се занимават с исторически разкази,

26. ние се погрижихме да доставим душевна поука на желаещите да четат, облекчение на ония, които искат да помнят, и полза на всички, които биха чели, —

27. макар че за нас, които взехме върху си труд да съкратяваме, това не е лека работа, а иска напрягане и внимание,

28. както не е лесно за оногова, който урежда гощавка и желае полза за другите. Но, имайки предвид благодарността на мнозина, ние приемаме на драго сърце върху си тоя труд,

29. като предоставяме на историка да изложи точно подробностите и като залягаме да следваме правилата за съкратено

изложение.

30. Защото, както строител на нова къща трябва да се грижи за целия строеж, а оня, който ще се занимава с резба и живопис, трябва да гледа само какво е нужно за украшение, тъй мислим и ние за себе си.

31. Да се вдълбочава и говори за всичко и да изследва всяка особеност — това е свойствено на първичния историкописател.

32. А ономува, който прави съкращения, трябва да бъде предоставено да следва само краткостта на речта и да избягва подробни издирвания.

33. И тъй, според казаното, да наченем сега разказа, защото не е разумно да увеличаваме предговора към историята, а самата история да съкращаваме.

ГЛАВА 3.

1. Когато в светия град живееха още в пълен мир, и грижливо се пазеха законите поради благочестието и отвръщането от зло на първосвещеник Ония,

2. имаше случаи, че и самите царе почитаха това място и прославяха светилището с отлични дарове,

3. тъй че и Селевк, азийски цар, даваше от своите приходи за всички разноски, потребни за жертвена служба.

4. Но някой си Симон, от Вениаминово коляно, поставен за предстоятел на храма, влязъл в препирня с първосвещеника по наредбите на градското тържище.

5. И понеже не можал да преодолее над Ония, отишъл при Аполония, син Трасеев, който бил по онова време военачалник на Келе-Сирия и Финикия,

6. та му обадил, че иерусалимската съкровищница е пълна с безбройни богатства, че е натрупано там безбройно множество пари, ненужни за жертвоприношения, и че всичко това може да падне във владение на царя.

7. Аполоний пък, като се видял с царя, обадил му за казаните богатства, а тоя отредил Илиодора, поставен над държавните работи, пратил го и заповядал да изнесат казаните съкровища.

8. Илиодор веднага тръгнал на път, под предлог да прегледа градовете на Келе-Сирия и Финикия, а всъщност — за да изпълни царевата воля.

9. Като стигнал в Иерусалим и бил дружелюбно приет от първосвещеника на града, той му съобщил за обаденото и казал, защо е дошъл, като го и попитал: наистина ли е всичко тъй?

10. Макар първосвещеникът да му казал, че това е имот на вдовици и сирачета, поверен за пазене,

11. и отчасти на Хиркана, Товиев син, твърде знатен мъж, а не тъй, както е клеветил нечестивецът Симон, и че има всичко четиристотин таланта сребро и двеста злато

12. и че никак не бива да се огорчават ония, които са се ослонили на светото място, на уважението и неприкосновеността на почитания в цяла вселена храм, —

13. Илиодор, който имаше царска заповед, все пак говореше решително, че това трябва да бъде прибрано в царската хазна.

14. Той определи ден, и, когато влезе да направи преглед на това, в целия град настана голямо вълнение.

15. Свещениците в свещени одежди падаха пред жертвеника и викаха към небето, щото Онзи, Който е дал закон да се поверява на светилището имот, да го запази цял на ония, които са го поверили.

16. Който видеше лицето на първосвещеника, усещаше душевен потрес; защото видът му и промененият цвят на лицето показваше неговото душевно смущение.

17. Него го обзе ужас, и цялото му тяло затрепери, та за ония, които го гледаха, ставаше явна скръбта на сърцето му.

18. Някои наизлязоха вкупом из къщите да се молят всенародно, защото на свещеното място предстоеше да претърпи поругание:

19. жените, опасани през гърдите с вретища, ходеха на тълпи по улиците; девойки, дотогава чувани и вардени, бягаха едни към портите, други по стените, други пък гледаха през прозорците,

20. а всички протягаха ръце към небето и се молеха.

21. Трогателно беше да гледаш, как народът падаше на тълпи ничком, а крайно смутеният първосвещеник стоеше и чакаше.

22. Те се молеха на Вседържителя Бога да запази на поверителите в цялост повереното.

23. А Илиодор вършеше предрешеното.

24. Но когато влезе с въоръжени люде в съкровищницата, Господ на отците и Владиката на всяка власт показа голяма личба: всички, които се осмелиха да влязат с него, бяха поразени от страх пред Божията сила и паднаха в немощ и ужас,

25. защото тям се яви кон със страшен ездач, покрит с прекрасно покривало; като се устреми, конят удари Илиодора с предните си копита; а възседналият на него като че имаше златно всеоръжие.

26. Явиха му се и други двама юноши, с превъзходна сила, прекрасни наглед, благолепно облечени, които, застанали от едната и другата страна, бичуваха го непрестанно и му нанасяха много рани.

27. Когато той внезапно падна на земята и биде обзет от дълбока тъма, дигнаха го и го сложиха на носилка.

28. Оногова, който с голяма свита и телохранители току-що бе влязъл в реченaта съкровищница, изнесоха го безпомощен, ясно познал Божието всемогъщество.

29. Чрез Божествена сила той биде повален безгласен и лишен от всяка надежда за спасение.

30. А те благословиха Господа, Който прослави Своето жилище; и храмът, който преди малко беше изпълнен със страх и смут, с появата на Господа Вседържителя се изпълни с радост и веселие.

31. Тогава някои от близките на Илиодора помолиха Ония да призове Всевишния, за да дарува живот на лежащия вече на издъхване.

32. Първосвещеникът, като се боеше, да не помисли царят, че иудеите са извършили някакво злодеяние против Илиодора, принесе жертва за негово спасение.

33. Когато първосвещеникът принасяше умилостивна жертва, същите юноши пак се явиха на Илиодора, натруфени със същите одежди, и, като застанаха пред него, казаха му: „въздай голяма благодарност на първосвещеник Ония, защото поради него Господ ти дари живота;

34. а ти, наказан от Бога, прогласявай на всички Неговата велика сила“. Като казаха това, те изчезнаха.

35. А Илиодор, след като принесе жертва Господу и обеща големи оброци на Оногова, Който му запази живота, поблагодари на Ония и се върна с войската при царя,

36. като свидетелствуваше пред всички за делата на Великия Бог, които видя с очите си.

37. А когато царят попита Илиодора, кой би бил способен да бъде пратен пак в Иерусалим, тоя отговори:

38. „ако имаш някакъв враг или противник на твоето управление, прати го там и ще го посрещнеш наказан, ако само остане жив, защото на онова място наистина има някаква сила Божия:

39. Онзи, Който обитава на небето, е страж и защитник на това място, и дохождащите със зъл умисъл Той поразява и погубва“.

40. Това именно се случи с Илиодора, и тъй биде спасена храмовата съкровищница.

ГЛАВА 4.

1. А гореказаният Симон, който стана предател на съкровищата и на отечеството, клеветеше Ония, че уж той сам подбутвал Илиодора и бил виновник на злините.

2. Благодетеля на града, пристойника на сънародниците си и ревнителя на законите се осмеляваше той да нарича противник на правителството.

3. И когато враждата стигна дотам, че чрез едного от доверените на Симона люде взеха да се вършат убийства,

4. Ония, като видя, че борбата е опасна, и че Аполоний, като военачалник на Келе-Сирия и Финикия, вилнее, увеличавайки злобата на Симона, —

5. отиде при царя, ала не като обвинител на съграждани, а имайки предвид ползата на всекиго и на целия народ.

6. Защото той виждаше, че без царска грижа не е възможно да се уредят мирно работите, и Симон не ще се остави от безумието си.

7. Но след смъртта на Селевка, когато Антиох, наречен Епифан, получи царството, Иасон, Ониев брат, се домогваше да получи свещеноначалство,

8. като обещал на царя при едно свиждане триста и шейсет таланта сребро, и от някои други приходи — осемдесет таланта.

9. Освен това, обещал да подпише още сто и петдесет таланта, ако му бъде позволено да уреди с негова власт училище за телесно упражнение на юноши и да записва иерусалимците за антиохийци.

10. Когато царят се съгласи и той получи власт, веднага начена да скланя еднородците си към елински нрави.

11. Той отхвърли човеколюбно дадените на иудеите царски правдини, човеколюбно дадени на иудеите по ходатайство на Иоана, Евполемов баща, който ходи като пратеник при римляните за дружба и съюз; нарушавайки законните устави, той въвеждаше противни на закона обичаи.

12. Охотно построи той под самата крепост училище за телесно упражнение на юноши и, като привличаше по-хубавите от тях,

подвеждаше ги под срамна стряха.

13. Тъй се яви наклонност към елинизъм и сближение с другородците вследствие на безмерното нечестие на Иасона, тоя безбожник, а не първосвещеник,

14. тъй че свещениците престанаха да бъдат ревностни към службата при жертвеника и, като презираха храма и немаряха за жертвите, бързаха да взимат участие в противни на закона игри в арената по знак чрез хвърляне диск.

15. За нищо те не смятаха онова, що бащите им почитаха; само онова, що елините почитаха, признаваха за най-добро.

16. Затова ги постигна тежко наказание, и ония самите, на които подражаваха в начина на живота и искаха по всичко тям да се оприличат, станаха техни врагове и мъчители;

17. защото не е възможно безнаказано да вървиш против Божествените закони, както показва настаналото след това време.

18. Когато се празнуваха в Тир петгодишните игри, и царят присъствуваше там,

19. нечестивият Иасон прати зрители антиохийци от Иерусалим да занесат триста драхми сребро за жертва на Херкулеса; но сами ония, които ги занесоха, молиха да не ги употребяват за жертва, понеже смятаха това за неприлично, а да ги отредят за други разноски;

20. и тъй, той прати тия пари за жертва на Херкулеса от негово име, а приносителите ги обърнаха за направа на веслени кораби.

21. Когато сетне Аполоний, син Менестеев, биде пратен в Египет по случай възцаряването на цар Птоломея Филометора, Антиох го заподозря във враждебност към себе си и гледаше да се осигури против него; затова, като се упъти към Иопия, той дойде в Иерусалим.

22. Приет великолепно от Иасона и от града, той влезе, посрещнат с факли и възклицания, и оттам тръгна с войска за Финикия.

23. След три години Иоасон прати Менелая, брат на гореказания Симона, за да занесе на царя парите и да докладва за някои нужни работи.

24. Тоя пък, като се представи на царя и поласка властта му, заграби си свещеноначалството, като наддаде триста таланта сребро над Иасона.

25. Като получи заповеди от царя, върна се, без да донесе със себе си нещо достойно за първосвещеник, освен гняв на жесток тиранин и ярост на див звяр.

26. Тъй Иасон, който излъга брата си, биде излъган от другиго, и се отстрани като изгнаник в Амонитската земя.

27. Менелай пък получи власт, ала съвсем нехаеше за обещаните на царя пари, макар началникът на градската крепост, Сострат, и да ги изискваше,

28. понеже той събираше данъците; по тая причина и двамата бидоха повикани от царя.

29. Менелай остави за приемник на първосвещенството брата си Лисимаха, а Сострат — Кратита, началник на кипряните.

30. В онова време, когато това ставаше, въстанаха тарсянди и малотяни, задето ги бяха дали подарък на царската наложница Антиохида.

31. Затова царят замина бързо, за да уреди работите, като остави за свой наместник Андроника, един от почетните сановници.

32. Тогава Менелай, като мислеше да се възползува от благоприятния случай, задигна от храма някои съдове и ги подари Андронику, а други продаде в Тир и околните градове.

33. Като узнал и се уверил за това, Ония го изобличил и се отстранил в безопасно място — в Дафна, що е до Антиохия.

34. Затова Менелай, като намерил насаме Андроника, молил го да убие Ония; Андроник отишъл при Ония, и, като го уверил коварно с даване ръка и клетва, макар да бил заподозрян, убедил го да излезе от убежището и тозчас го убил, без срам пред правдата.

35. От това се раздразниха не само иудеите, но и много други народи, и негодуваха поради беззаконното убийство на тоя мъж.

36. А когато царят се върна от киликийските предели, иудеите в града и възнегодувалите елини му обадиха, че Ония е убит безвинно.

37. Антиох, огорчен душевно и покъртен от съжаление, оплакваше добродетелите и голямото благочестие на умрелия,

38. и в яда си против Андроника съблече веднага от него багреницата, съдра му дрехите и заповяда да го водят по цял град и на същото място, дето той бе злодейски убил Ония, да погубят и него — убиеца; така Господ му въздаде заслужено наказание.

39. А когато Лисимах, с изволение на Менелая, извърши в града много светотатства, и се разнесе мълва за това, народът се дигна против Лисимаха, защото много златни съдове бяха откраднати.

40. След като разгневеният народ въстана, Лисимах въоръжи до три хиляди души и почна беззаконно насилие под водителство на един тиранин, стар на години и не по-малко застарял в безумие.

41. Като видяха насилията на Лисимаха, едни грабнаха камъни, други дебели колове, а други грабчеха от земята пръст и всичко заедно хвърляха върху хората на Лисимаха,

42. тъй че много от тях раниха, други убиха и всичките ги натириха в бяг, а самия светотатец убиха при съкровищницата.

43. За това нещо имаше съд над Менелая.

44. Когато царят дойде в Тир, трима, пратени от събранието на старейшините, мъже му поднесоха жалба.

45. Менелай, вече хванат, обеща на Птоломея, син Дорименов, много пари, ако се застъпи за него пред царя.

46. И Птоломей, като повика царя в притвора, уж да си почине, изопачи делото.

47. Менелая, виновник на всичкото зло, царят освободи от обвинение, а нещастните, които, ако да бяха говорили и пред скити, щяха да бъдат пуснати оправдани, осъди на смърт.

48. И тъй, бързо претърпяха неправедно наказание ония, които се застъпваха за града, народа и свещените съдове.

49. Тиряните, негодувайки против това, щедро дадоха нужното за погребението им.

50. А Менелай, поради алчността на началствуващите, удържа си властта и, възрастяйки в злоба, стана жесток враг на гражданите.

ГЛАВА 5.

1. Около това време Антиох предприе друг поход в Египет.

2. Случи се, че над целия град почти през четирийсет дена се виждаха във въздуха конници в златни дрехи и въоръжени с копия, подобно на войници,

3. стройни чети конници, нападения, отстъпвания от една и друга страна, обръщане на щитове, множество копия и замахи с мечове, хвърляне стрели, блясък на златна обружа и всякакъв вид оръжие.

4. Затова всички се молеха, това явление да бъде за добро.

5. Когато след това се разнесе мълва, че уж Антиох умрял, Иасон събра не по-малко от хиляда души и нападна внезапно на града; щом се качиха на стените, и градът биде превзет, Менелай побягна в крепостта.

6. А Иасон без пощада лееше кърви между своите съграждани, без да мисли, че успех против еднородци е най-голяма злочестина, и си въобразяваше, че спечели победа над врагове, а не над еднородци.

7. Впрочем, той не стигна до началство, а край на злите му замисли беше туй, че той позорно като беглец отиде пак в Амонитската земя.

8. Краят на злобния му живот беше това, че, обвинен пред арабийския владетел Арета, той бягаше от град на град, от всички гонен и мразен, като отстъпник от законите, и, презиран като враг на отечество и на съграждани, биде изгонен в Египет.

9. Оня, който изгони толкова много люде из отечеството, сам загина в чужда страна, като отиде при лакедемонците с надежда да намери у тях прибежище, поради сродния си произход.

10. Оня, който бе оставил мнозина без погребение, сам остана неоплакан и неудостоен ни с погребение, ни с отечествен гроб.

11. Когато царят се научи за всичко станало, помисли, че Иудея се отмята от него; дигна се от Египет с разсвирепяла душа и превзе града с въоръжена ръка.

12. Той заповяда на войниците да бият безпощадно всички, които се случат, и да убиват ония, които се крият по къщите.

13. Тъй избиха млади и стари, умъртвиха мъже, жени и деца, заклаха девици и младенци.

14. В три дни загинаха осемдесет хиляди: четирийсет хиляди паднаха от ръката на убийците, а не по-малко от убитите имаше продадени.

15. Но и от това незадоволен, той дръзна да влезе в най-светия по цяла земя храм, имайки за водач Менелая, тоя предател на закони и отечество.

16. Той вземаше с мръсни ръце свещените съдове и други вещи, подарени от други царе за възвеличаване, слава и чест на светото място, грабеше ги с нечестиви ръце и ги раздаваше.

17. Възгордя се Антиох в мислите си, не разбирайки, че Господ за кратко време се бе разгневил поради греховете на обитаващите в града, за което това място без пригледване остана.

18. Да не бяха те отрупани с много грехове, то като Илиодора, който бе пратен от цар Селевка да прегледа съкровищницата, и той, щом би се втурнал, би бил веднага наказан и би се оставил от дързостта си.

19. Но Господ е избрал не за мястото народа, а за народа — това място.

20. Затова и самото място, след като стана причастно в сполетелите народа злочестини, взе дял от Божиите добрини и, макар да беше напуснато от Всемогъщия в гняв, пак, с умилостивение на Върховния Владика, се въздигна в цялата си слава.

21. И тъй, Антиох, като задигна от храма хиляда и осемстотин таланта, бързо се оттегли в Антиохия, мислейки, в своята гордост, че е възможно да се направи земята плавателна и морето сухопътно.

22. Между това той остави надзорници да угнетяват народа, в Иерусалим — Филипа, родом фригиец, а по нрав по-жесток и от оногова, който го е поставил,

23. а в Гаризин — Андроника, и още Менелая, който надмина другите по злоба към жителите и беше враждебно настроен към иудейските граждани.

24. Той проводи виновника на нечестието — Аполония, с двайсет и две хиляди души войска, като заповяда да избият всички възрастни, а жените и децата да продават.

25. Когато дойде в Иерусалим, той престорено пази мир; чака до светия съботен ден и, като издебна иудеите във време на празничната почивка, заповяда на людете си да се въоръжат.

26. Всички, които бяха излезли да гледат, той изби и, като се втурна с войската в града, изкла много народ.

27. А Иуда Макавей, десети от рода си, се отстрани в пустинята и живееше със своите привърженици по планините като зверовете, хранейки се с трева, за да не стане причастник в осквернението.

ГЛАВА 6.

1. След някое време царят прати един старец атинянин да принуждава иудеите да отстъпят от отеческите закони и да не живеят по законите Божии,

2. а тъй също да оскверният иерусалимския храм и да го нарекат храм на Юпитера Олимпийски, а храма в Гаризин, понеже жителите на това място са пришълци, — храм на Юпитера странноприемника.

3. Тежко и нетърпимо беше за народа настаналото бедствие.

4. Храмът се напълни с любодейство и безчиние от страна на езичниците, които, имайки работа с блудници, се събираха с жени и в най-светите притвори и внасяха вътре непозволени вещи.

5. И жертвеникът се напълни с гнусотии и запретени от закона вещи.

6. Не можеше ни събота да се пази, ни отечески празник да се тачи, ни дори да се наричаш иудеин.

7. Всеки месец, на рождения царев ден, с тежко насилие водеха иудеите на идолски жертви, а на Дионисовия празник ги принуждаваха да ходят с бръшлянови венци в тържествено шествие в чест на Диониса.

8. Такава заповед, по насъскване от Птоломея, бе дадена и на съседните елински градове, да действуват и те против иудеите и да ги принуждават да принасят идолски жертви;

9. а ония, които се не съгласяваха да прехождат към елинските обичаи, ги убиваха. Тогава именно можеше да се види същинско бедствие.

10. Две жени бяха обвинени, че обрязали децата си; затова вързаха младенците о ненките им и, след като ги прекараха пред народа по града, хвърлиха ги от стената.

11. Други бягаха по ближните пещери, за да празнуват тайно седмия ден, но, бидейки обадени на Филипа, бидоха изгорени, защото от уважение към светостта на деня смятаха за грешно да се защищават.

12. Моля ония, които биха чели тая книга, да се не плашат от тия напасти и да разберат, че тия страдания служат не за погубване, а за

вразумяване на нашия род.

13. Защото самото това, дето на нечестивците се не дава много време, а скоро се подлагат на наказание, е знак за голямо благодеяние.

14. Защото Господ не чака нас тъй дълготърпеливо, както другите народи, които наказва, кога натрупат много грехове; с нас не тъй постъпва Той,

15. а ни наказва, преди да достигнем върха на греховете.

16. Той никога не отдалечава от нас милостта Си и, наказвайки със злочестини, не изоставя Своя народ.

17. Впрочем, нека това бъде казано нам за памет. След тия малко думи да си дойдем на разказа.

18. Имаше някой си Елеазар, от първите книжници, мъж вече остарял, но твърде красив наглед. Него го принуждаваха, като му разтваряха устата, да яде свинско месо.

19. Предпочитайки славна смърт пред опозорен живот, той доброволно се даде да го мъчат и плюеше,

20. както трябваше да правят всички, решени да противостоят, нежели от любов към живота да ядат това, що не е позволено.

21. Тогава поставените при беззаконното жертвоприношение, които познаваха тоя мъж от давно време, повикаха го и насаме го убеждаваха да принесе от него самия приготвено месо, което би могъл да употреби, и да се престори, че уж яде отреденото от царя жертвено месо,

22. та чрез това да се избави от смърт и по старото с тях другарство да се възползува от тяхното човеколюбие.

23. Но той, утвърден в добра мисъл, достойна за неговата възраст и почтена старост, за постигнатата от него славна седина, за благочестивото от детинство възпитание, а най-вече — за светия и от Бога даден закон, отговори и каза: „веднага да ме предадат на смърт,

24. защото недостойно е за нашата възраст да лицемерим, да не би много млади, като узнаят, че деветдесетгодишният Елеазар преминал в езичество,

25. и те, поради моето лицемерие, заради краткия и нищожен живот, да паднат чрез мене в заблуда; с това аз бих нанесъл безчестие и петно на старостта си.

26. И да бих се избавил от людски мъки в сегашно време, аз не бих избягнал десницата на Всемогъщия ни в тоя живот, ни след

смъртта.

27. Затова, разделяйки се сега храбро с живота, аз ще се покажа достоен за старостта,

28. а на младите ще оставя добър пример охотно и доблестно да отиват на смърт за многопочетните и свети закони“. Щом каза това, той веднага отиде на мъчение.

29. Тогава и ония, които го водеха, измениха изказаното му малко преди това доброжелателство в омраза поради гореказаните думи, понеже ги сметнаха за безумие.

30. Готвейки се вече да умре под ударите, той изпъшка и рече: „На Господа, Който има съвършено знание, е известно, че аз, имайки възможност да се избавя от смърт, приемам с бичувано тяло люти страдания, а с душа охотно ги търпя от страх пред Него“.

31. Тъй свърши той живота си, като остави в смъртта си не само за юноши, но и за твърде много от народа, пример за доблест и паметник за добродетел.

ГЛАВА 7.

1. Тъй също бяха хванати седем братя с майка им и принуждавани бяха от царя да ядат непозволено свинско месо, като ги мъчеха с бичове и жили.

2. Един от тях, като взе пръв думата, каза: „за какво искаш да питаш, или какво искаш да узнаеш от нас? Ние сме готови по-скоро да умрем, нежели да пристъпим отеческите закони“.

3. Тогава царят се силно разгневи и заповяда да нагорещят тави и котли.

4. Като ги нагорещиха, веднага заповяда да отрежат езика на оногова, който пръв заговори, и, като одерат кожата му, да отсекат членовете му пред очите на другите братя и майка им.

5. Лишения от всички членове, но още дишащ, заповяда да занесат на кладата и да го опекат на тава, а когато от тавата се разпростираше силна миризма, те заедно с майка си се увещаваха един други да претърпят мъжествено смъртта, думайки:

6. „Господ Бог вижда и наистина ще се умилостиви над нас, както е Моисей възвестил в песента си пред народа: ще се умилостиви и над Своите раби“.

7. Като умря първият, изведоха на поругание втория и, като му одраха кожата от главата заедно с космите, питаха го, ще яде ли, преди да са мъчили по части тялото му?

8. А той, отговаряйки на бащин език, каза: „не“. Затова и той претърпя същите мъки, както първият.

9. Бидейки при последен издих, каза: „ти, мъчителю, ни лишаваш от тоя живот, но Царят на света ще възкреси за живот вечен нас, умрелите за Неговите закони“.

10. След това биде изложен на поругание третият и, когато му поискаха езика, той го веднага подаде, като без страх протегна и ръце,

11. и каза сърдечно: „от Небето съм ги получил и за Неговите закони ги не жаля и се надявам да ги получа пак от Него“.

12. Сам царят и ония, които бяха с него, се смаяха при тая смелост на младежа, който не смяташе за нищо страданията.

13. Когато свърши и тоя, по същия начин терзаха и мъчиха и четвъртия.

14. Като наближаваше да умре, той говореше тъй: „за оногова, който умира от човеци, възделено е да възлага надежда на Бога, че Той пак ще го оживи; но за тебе, мъчителю, няма да има възкресение за живот“.

15. След това доведоха и замъчиха петия.

16. Той погледна царя и каза: „имайки власт над людете, ти, сам подложен на тление, правиш, каквото щеш, ала не мисли, че нашият род е изоставен от Бога.

17. Почакай, и ще видиш голямата Му сила, как Той ще накаже тебе и твоето семе“.

18. След това доведоха шестия, който, готвейки се за смърт, каза: „не заблуждавай се напразно: ние търпим това за себе си, понеже съгрешихме пред Бога нашего; ето защо и станаха с нас достойни за учудване неща.

19. Ала не мисли, че ще останеш ненаказан ти, който си дръзнал да се бориш против Бога“.

20. Но най-достойна за учудване и за славна памет беше майката, която, гледайки, как седемте й синове бяха умъртвени в един ден, благодушно търпеше това с надежда на Господа.

21. Изпълнена с доблестни чувства и подкрепяйки женското сърце с мъжки дух, тя насърчаваше всекиго от тях на бащин език и им думаше:

22. „аз не зная, как сте се намерили в утробата ми: не аз съм ви дала дух и живот; не чрез мене се е образувал съставът на всекиго.

23. Затова Творецът на света, Който е образувал човешката природа и е наредил произхода на всички, пак милостно ще ви даде дух и живот, понеже вие сега не щадите себе си за Неговите закони“.

24. Антиох пък, мислейки, че го презират, и схващайки тия думи за свое поругание, убеждаваше най-младия, който още оставаше, не само с думи, но и с клетвени уверения, че ще го направи богат и честит, ако отстъпи от отеческите закони, че ще го има за приятел и ще му повери почетни длъжности.

25. Но понеже момъкът никак не чуваше, царят повика майка му и я убеждаваше да посъветва сина си да се запази.

26. След много убеждаване тя се съгласи да придума сина си.

27. Но, като се наведе към него и смеейки се на жестокия мъчител, тя говореше тъй на бащин език: „синко, смили се над мене, която съм те девет месеци в утроба носила, три години с мляко кърмила, откърмила, отгледала и възпитала.

28. Моля те, синко, погледай небето и земята и, като видиш всичко, що е по тях, познай, че всичко това е сътворил Бог от нищо, и че тъй е произлязъл и човешкият род.

29. Не бой се от тоя убиец, а бъди достоен за братята си и приеми смърт, за да те придобия пак по милост Божия с твоите братя“.

30. Докле още говореше тя, момъкът каза: „какво чакате вие? Аз се не покорявам на царската заповед, а се покорявам на заповедта на закона, даден на отците ни чрез Моисея.

31. А ти, който си измислил всякакви злини за евреите, не ще избегнеш от Божиите ръце.

32. Ние страдаме за греховете си.

33. Ако за вразумяване и наказание наше живият Господ ни се е разгневил за малко време, Той пак ще се смили над рабите Си;

34. а ти, нечестиви и най-престъпни от всички люде, не гордей се напразно, надигайки се с лъжливи надежди, че ще дигнеш ръка против рабите Му;

35. защото не си още избягнал от съда на Всемогъщия и Всевидещия Бог.

36. Нашите братя, като претърпяха сега кратки мъки, по Божия завет, получиха вечен живот, а ти по Божия съд ще претърпиш справедливо наказание за твоята гордост.

37. Аз пък, както и братята ми, предавам душа и тяло за отеческите закони, призовавайки Бога да се смили скоро над народа, а ти сред изпитания и мъки да изповядаш, че единчък Той е Бог,

38. и с мене и братята ми да се свърши гневът на Всемогъщия, справедливо паднал върху целия наш народ“.

39. Тогава ядосаният цар постъпи с него още по-жестоко, отколкото с другите, негодувайки заради подигравката.

40. Тъй и тоя свърши живота си чист, осланяйки се всецяло на Господа.

41. След синовете умря и майката.

42. За идолските жертви и за необикновените мъки се каза доста.

ГЛАВА 8.

1. Между това Иуда Макавей и ония, които бяха с него, влизайки тайно в селата, свикаха родните и, приемайки останалите в иудейство, събраха до шест хиляди мъже.

2. Те викаха към Господа, да погледне милостно към тъпкания от всички народ и да се смили над храма, осквернен от нечестивци;

3. да помилва разорения град, който насмалко щеше да бъде сравнен със земята, и да чуе викащата към Него кръв;

4. да си спомни за беззаконното погубване невинни младенци и за изказаните хули върху името Му и да възнегодува против злите.

5. Като се окръжи с множество, Макавей стана непобедим за езичниците, щом гневът Господен се обърна на милост.

6. Нападайки внезапно на градове и села, той ги палеше и, като заемаше сгодни места, победи много врагове, обръщайки ги в бягство.

7. За такива предприятия той си избираше най-вече нощта за помощник и навред се приказваше за неговата храброст.

8. Филип, като гледаше, че тоя мъж малко по малко придобива сила и често има сполука в работите, писа на Птоломея, военачалник на Келе-Сирия и Финикия, да помогне на царевите работи.

9. А той незабавно избра Никанора, Патроклов син, един от първите му приятели, и го прати, като му подчини не по-малко от двайсет хиляди души разни народности, за да изтреби целия род иудейски; към него присъедини и военачалник Горгия, опитен във военните работи.

10. Никанор нареди: данъкът две хиляди таланта, който царят дължеше на римляните, да допълни от продан на пленените иудеи.

11. Затова прати веднага до приморските градове, канейки ги да купуват иудеи за роби и обещавайки да доставя по деветдесет пленника за един талант, ала не чакаше той онова отмъщение, което беше готово да падне върху му от Всемогъщия.

12. На Иуда бе обадено за идването Никанорово, и когато той съобщи на ония, които бяха с него, за пристигналата войска,

13. страхливите и невярващите, че Господ ще въздаде, се разбягаха, като оставиха местата си.

14. Други пък продаваха всичко, останало у тях, и молеха Господа да избави тях, продадени от нечестивия Никанор преди битката,

15. ако не заради тях, то заради завета с отците им и нареченото тям свето и славно Негово име.

16. Тогава Макавей събра ония, които бяха с него, наброй шест хиляди мъже, и ги увещаваше да се не боят от враговете и да се не плашат от множеството езичници, без право идещи против тях, а храбро да се бият,

17. имайки пред очи престъпната обида, нанесена от тях на светото място, разорението на поруганий град и нарушението на праотеческите наредби.

18. Защото, казваше той, те се надяват на оръжие и на смелост, а ние се надяваме на Всемогъщия Бог, Който с един замах може да свали и тия, които идат против нас, и целия свят.

19. Той им разказа и за подкрепата, която са получавали техните прадеди, и как при Сенахирима били погубени сто осемдесет и пет хиляди души,

20. и за битката във Вавилон против галатите, как те дошли на война само осем хиляди наброй с четири хиляди македонци, и когато македонците се разколебали, тия осем хиляди погубили сто и двайсет хиляди, с помощ от небето, и получили голяма плячка.

21. С такива разкази като ги направи безстрашни и готови да умрат за законите и отечеството, той раздели войската на четири части,

22. като назначи за началници на всяка част своите братя: Симона, Иосифа и Ионатана, и подчини всекиму по хиляда и петстотин души.

23. След това заповяда на Елеазара да чете свещената книга и, като обнадежди с Божия помощ, сам взе предводителството над предната част и влезе в битка с Никанора.

24. Понеже помощник им беше Всемогъщият, те избиха повече от девет хиляди неприятели, и по-голямата част от Никаноровата войска раниха и осакатиха, а всички останали обърнаха в бяг.

25. Взеха и парите от дошлите да ги купуват, гониха ги на голямо разстояние и се върнаха, бидейки спрени от времето.

26. Защото тоя ден беше пред събота; затова и не продължаваха да ги гонят.

27. А като събраха след тях оръжието и снеха от враговете обружата, те празнуваха събота усърдно, благодарейки и прославяйки Господа, Който ги спаси оня ден и начена да им показва Своето милосърдие.

28. След съботата отделиха от плячката, — за сакати, вдовици и сираци, а останалото разделиха между себе си и децата си.

29. Като свършиха това, наредиха обществена молитва и молеха милосърдния Господ напълно да се примири с рабите Си.

30. А от ония, които под началството на Тимотея и Вакхида нападаха съвместно, те избиха повече от двайсет хиляди и лесно завладяха високите крепости; те поделиха твърде много плячка по равни части между себе си, между сакати, сираци, вдовици и още между старейшините.

31. Като събраха след тях оръжието, грижливо наредиха всичко на сгодни места, а останалата плячка занесоха в Иерусалим.

32. Убиха и предводителя на Тимотеевите войски, най-нечестивия човек, който бе причинил много беди на иудеите.

33. След това, празнувайки победата в своето отечество, те изгориха Калистена и някои други, които бяха изгорили свещените врата и побягнали в една къща; тъй че тия претърпяха достойно наказание за своето нечестие.

34. А най-престъпният Никанор, който беше довел хиляда купци да купуват иудеи,

35. с Божия помощ биде посрамен от ония, които смяташе за нищо, и като съблече богатите дрехи, под вид на избягал роб, отиде през вътрешните земи самичък в Антиохия, крайно огорчен от поражението на войската.

36. Оня, който се бе нает да достави данък на римляните от пленници в Иерусалим, обяви, че иудеите имат Бога за защитник, и затова остават невредими, понеже се покоряват на установените от Бога закони.

ГЛАВА 9.

1. Около това време Антиох се връщаше безславно от персийските предели.

2. Защото той бе влязъл в тъй наречения Персепол и бе опитал да ограби храма и завладее града. Затова народът се стекъл и грабнал оръжие, и Антиох, погнат от жителите, трябваше срамно да се върне назад.

3. Когато се намираше близо до Екбатана, обадиха му, какво се бе случило с Никанора и с Тимотея.

4. Пламнал от яд, той намисли да отмъсти на иудеите за обидата от ония, които го бяха прогонили; затова той заповяда на колесничаря безпрестанно да кара и да ускорява пътя, а, Небесният съд вече го следваше. Защото той с високомерие бе казал: „гробище за иудеите ще направя Иерусалим, кога отида там“.

5. Но Всевидещият Господ, Бог Израилев, го порази с неизлечима и невидима язва: щом изрече тия думи, хвана го нетърпима болка в корема и люти вътрешни мъки;

6. и съвършено заслужено, защото той мъчеше утробите на други с много и необикновени мъки.

7. Но той никак се не остави от гордостта си, а още повече изпълнен с високомерие и дишайки огнена ярост против иудеите, силеше да карат бързо, когато изведнъж падна от колесницата, която вървеше бързо, и с тежкото падане повреди всичките си телесни членове.

8. И оня, който мислеше с надчовешката си гордост да заповядва на морските вълни, който мислеше на къпони да претегли планинските височини, биде повален на земята и носен на носилка, показвайки явно на всички Божията сила;

9. от тялото на тоя нечестивец запъкаха червеи, и сред болки и страдания още приживе му окапаха месата; а смрад и воня от него се не търпяха по цялата войска.

10. И тогова, който преди малко мечтаеше да се допре до небесните звезди, не можеше никой да носи от нетърпимата воня.

11. Сега именно, бидейки съкрушен, начена да оставя голямото си високомерие и да идва в познание, когато по Божие наказание мъките му се усилваха всяка минута.

12. Като не можеше и сам да търпи вонята си, той говореше тъй: „право е човек да се покорява на Бога и, бидейки смъртен, да не мисли високомерно да бъде равен с Бога“.

13. Нечестивецът се молеше на Господа, Който не можеше вече да го обича, и думаше:

14. „Светият град, който бързах да сравня със земята и да обърна на гробище, обявявам свободен;

15. иудеите, които кроях да не удостоявам дори с погребение, а да ги хвърлям заедно с децата им на грабливи птици и зверове, всички ще направя равни с атинци;

16. светия храм, който преди ограбих, ще украся с най-отлични дарове, ще върна всички свещени съдове, и то в по-голямо количество, и нужните разноски за жертви ще давам от моите приходи;

17. освен това, ще стана сам иудеин, ще обходя всяко населено място и ще възвестявам силата Божия“.

18. Но когато болките никак се не намаляваха, защото беше дошъл върху него праведният Божий съд, той, отчаян в себе си, писа до иудеите писмо, което имаше вид на молба, с това съдържание:

19. „цар и военачалник Антиох — на добрите свои съграждани иудеи праща привет, поздрав и благопожелание!

20. Ако сте здрави с децата си, и ако работите ви отиват по ваше желание, аз въздавам Богу най-голяма благодарност, възлагайки надежда на небето.

21. Но аз лежа болен и с любов си спомням за вашата почит и благоразположение към мене. На връщане от персийските предели, паднал тежко болен, аз намерих за нужно да се погрижа за общата безопасност на всички.

22. Макар и да се не отчайвам в себе си и да имам пълна надежда да се освободя от болестта,

23. но, като зная, че баща ми, когато воюваше в горните страни, беше си обявил приемник,

24. та, ако се случи нещо неочаквано, или се яви някаква несгода, жителите на страната да знаят, кому е оставено управлението и да се не смущават;

25. освен това, забелязвайки, че околните и съседни с нашата държава владетели гледат времето и чакат, какъв ще бъде изходът, аз назначих за цар сина си Антиоха, когото през време на походите по горните страни съм често вече препоръчвал и представял на повечето от вас; и на него писах същото.

26. И тъй, убеждавам ви и моля, като помните моите благодеяния изобщо и частно, да запазите сегашното ваше благоразположение към мене и към сина ми.

27. Защото аз съм уверен, че той, следвайки по моето желание, ще се отнася с вас милостиво и човеколюбиво“.

28. Тъй тоя човекоубиец и богохулник, като претърпя най-тежки мъки, каквито бе причинявал на други, свърши живота си в чужда страна, в планините, с най-жалка смърт.

29. Тялото му пренесе Филип, негов съвъзпитаник, който, от страх пред Антиоховия син, отиде при Птоломея Филопатора в Египет.

ГЛАВА 10.

1. А Макавей и които бяха с него, под водителство на Господа, пак заеха храма и града,

2. а построените от инородци на стъгдата жертвеници и капища събориха.

3. Като очистиха храма, въздигнаха друг жертвеник; като разпалиха камъни и взеха от тях огън, принесоха жертва след двегодишно прекъсване, направиха кадилница и светилници и положиха хлябове на предложението.

4. Като направиха всичко това, те се молиха на Господа, падайки ничком, да не изпадат вече в такива неволи; ако пък някога и съгрешат, Той да ги накаже милостиво, а да ги не предава на богохулни и жестоки езичници.

5. В същия ден, в който беше осквернен храмът от иноплеменниците, стана и очистването на храма, на двайсет и петия ден от същия месец хаслев.

6. И прекараха те във веселие осем дена, както прилича на празник Шатри, спомняйки си, как преди малко са прекарвали същия празник Шатри по планини и пещери като зверове.

7. Затова те с тояги, обвити с бръшлян, и с цъфнали клончета и палми възнасяха хвалебни песни към Оногова, Който спомогна да се очисти мястото Му.

8. И с общо решение и заповед наредиха — целият иудейски народ да празнува тия дни всяка година.

9. Такъв беше краят на Антиоха, наричан Епифан.

10. Сега ще изложим, какво стана при Антиоха Евпатора, сина на тоя нечестивец, като се ограничим само с бедствията от войните.

11. Като прие царството, той предаде управлението на някого си Лисия, главен военачалник на Келе-Сирия и Финикия.

12. Защото Птоломей, наричан Макрон, намери за по-добре да пази справедливост към иудеите, след извършените към тях несправедливости, и гледаше да свършва работите с тях мирно.

13. Затова той биде наклеветен от любимците пред Евпатора и, слушайки навред да го наричат предател, задето оставил поверения му от Филометора Кипър и преминал към Антиоха Епифана, и нямайки почетна власт, от скръб той се отрови и тъй свърши живота си.

14. А Горгий, като стана военачалник в ония места, държеше наемни войски и непрестанно водеше война с иудеите.

15. Заедно с него и идумеите, които владееха сгодни укрепления, безпокояха иудеите и, приемайки при себе си изгонените из Иерусалим, предприемаха войни.

16. А ония, които бяха с Макавея, извършвайки молитви и молейки Бога да им бъде помощник във войната, втурнаха се върху укрепленията на идумейците.

17. И като ги нападнаха силно, завладяха ония места, отмъстиха на всички, които се сражаваха по стените, затриваха всички, които им се случваха насреща, и избиха не по-малко от двайсет хиляди.

18. Не по-малко от девет хиляди побягнаха в две твърде яки кули, снабдени с всичко против обсада.

19. Като остави Симона и Иосифа, а също и Закхея с доста люде, за да ги обсаждат, Макавей сам отиде на такива места, дето беше повече потребен.

20. А ония, които бяха със Симона, бидейки сребролюбци, оставиха се на някои от намиращите Се в кулите да ги подкупят; и, като получиха седемдесет хиляди драхми, позволиха на някои да избягат.

21. Когато обадиха на Макавея за станалото, той събра народните водители и пред тях ги укоряваше, че за сребро продали братята си, като пускали враговете им против тях.

22. Тия именно люде, които бяха станали предатели, той предаде на смърт и веднага завладя двете кули.

23. Имайки постоянно успех в оръжието, което беше в ръцете му, той погуби в тия две укрепления повече от двайсет хиляди души.

24. А Тимотей, преди победен от иудеите, събра твърде многобройна войска от чужденци, събра и немалко конници от Азия и се яви в Иудея с цел да я завладее.

25. Когато се приближи, тия, които бяха с Макавея, обърнаха се с молитва към Бога, като посипаха с пръст главите си и като се опасаха с вретища през кръста.

26. Падайки ничком при подножието на жертвеника, те Го молеха да бъде милостив към тях, да бъде враг на враговете им и противник на противниците, както казва законът.

27. Като свършиха молитвата, взеха оръжието и отидоха далеч от града; а като се приближиха до неприятелите, спряха се.

28. Щом начена слънце да изгрява, едните и другите влязоха в бой: едните, при своята храброст, имайки залог за успех и победа упованието в Господа, другите — поставяйки яростта за предводител на боя.

29. Когато настана упорна битка, на противниците се показаха от небето пет величествени мъже на коне със златни юзди, и двама от тях предвождаха иудеите:

30. те взеха Макавея помежду си и, закривайки го със своята оброжа, запазваха го невредим, а на противниците хвърляха стрели и мълнии, тъй че те, забъркани от заслепеност и слисани от страх, сами се убиваха.

31. Избити бяха двайсет хиляди и петстотин пешаци и шестстотин конници.

32. Сам Тимотей побягна в крепостта, наречена Газара, твърде яка и намираща се под началството на Херея.

33. Макавей и които бяха с него весело обсаждаха тая крепост четири дена.

34. А ония, които бяха в крепостта, уверени, че това място е непристъпно, твърде много злословеха и говореха хулни думи.

35. Призори на петия ден двайсет младежи от Макавеевите люде, пламнали от гняв поради тия злословия, нахвърлиха се храбро върху стената и със зверска ярост убиваха всекиго, който им се паднеше.

36. В смущението хвърлиха се и други върху ония, които бяха вътре, палеха кулите и, като накладоха клади, горяха живи хулителите; други разбиваха портите и, като пуснаха през тях останалата войска, завладяха града.

37. А Тимотея, който се бе скрил в един трап, убиха, както и брата му Херея и Аполофана.

38. Като свършиха това, с песни и славословия поблагодариха на Господа, Който тъй много облагодетелствува Израиля и им дарува победа.

ГЛАВА 11.

1. След твърде малко време Лисий, настойник и сродник царев, наместник царски, с голямо огорчение понасяйки това, що се случи,

2. събра до осемдесет хиляди пехота и цялата конница и потегли против иудеите, с намерение да направи от града им живелище за елини,

3. храма да обложи с данък, както другите езически капища, а свещеноначалството да направи всяка година да се продава.

4. Никак не помисли той за Божията сила, понеже се надяваше на десетките хиляди пешаци, на хилядите конници и на осемдесетте слона.

5. Като навлезе в Иудея и наближи до укрепеното място Ветсур, който бе на пет стадии от Иерусалим, обсади го.

6. Като се научиха Макавей и неговите, че той обсажда крепостите, с плач и сълзи заедно молеха Господа, да проводи добър Ангел за спасение на Израиля.

7. А сам Макавей, като грабна пръв оръжието, убеждаваше другите заедно с него, излагайки се на опасност, да помогнат на братята; и те веднага драговолно излязоха с него на поход.

8. Като наближиха до Иерусалим, веднага им се яви за предводител конник в бяла дреха, на когото звякаше златно оръжие.

9. Всички заедно благодариха на милосърдния Бог и се укрепиха духом, готови да съкрушат не само човеци, но и люти зверове и дори железни стени.

10. Тъй отидоха те под закрила на небесния съратник, с милост Господня към тях.

11. Като лъвове се хвърлиха те върху неприятелите и убиха от тях единайсет хиляди пешаци и хиляда и шестстотин конници, а всички други обърнаха в бяг.

12. Повечето от тях, бидейки ранени, се спасяваха съвсем голи, и само Лисий се спаси чрез срамно бягство.

13. Но, бидейки небезразсъден и обсъждайки в себе си случилото се с него поражение, разбра, че евреите са непобедими, защото

Всемогъщият Бог им съратствува; затова прати до тях

14. да ги уверят, че той се съгласява на всички законни искания и ще убеди царя да бъде техен приятел.

15. Макавей, имайки предвид само ползата, съгласи се на всичко, що предявяваше Лисий; защото царят одобри всичко, що Макавей предложи на Лисия в писмо досежно иудеите.

16. А писмото, писано от Лисия до иудеите, беше с това съдържание: „Лисий до иудейския народ — поздрав.

17. Пратените от вас Иоан и Авесалом, като предадоха подписания отговор, застъпиха се за това, що беше писано в него.

18. И тъй, каквото трябваше да се докладва на царя, обясних, и каквото можеше да се приеме, на това той се съгласи.

19. Затова, ако пазите добро разположение към правителството, ще се постарая и занапред да ви помагам за добро.

20. За подробностите пък поръчах както на вашите, тъй и на моите пратеници да водят преговори с вас.

21. Бъдете здрави! Сто четирийсет и осма година, месец диоскоринтий, двайсет и четвъртий ден“.

22. А писмото на царя имаше това съдържание: „цар Антиох до брата Лисия — поздрав.

23. От онова време, откак баща ми отиде при боговете, нашето желание е, поданиците на царството да остават необезпокоявани при извършване своите работи.

24. Но когато чухме, че иудеите се не съгласяват с предприетото от баща ми нововъведение на елински обичаи, а предпочитат своите си наредби, и затова молят да им бъде позволено да пазят своите си закони,

25. то, желаейки и този народ да не бъде обезпокояван, нареждам, щото храмът им да бъде възстановен, и те да си живеят по обичая на дедите си.

26. Затова добре ще сториш, ако пратиш до тях и сключиш мир с тях, та като знаят нашите намерения, да кротуват и да се занимават весело с работите си“.

27. А към народа царевото писмо беше такова: „цар Антиох до иудейските старейшини и до другите иудеи — поздрав.

28. Ако сте здрави, това ви и желаем; и ние сме здрави.

29. Менелай ни обади, че вие желаете да се срещате с вашите, които са у нас.

30. Затова на ония, които ще идат до трийсетия ден на месец ксантик, давам дясна ръка за уверение на тяхната безопасност;

31. иудеите могат да употребяват своя храна и да си пазят законите, както и преди, и никой от тях няма да бъде обезпокояван за минали грешки.

32. Аз проводих до вас Менелая, за да ви успокои.

33. Бъдете здрави! Сто четирийсет и осма година, петнайсети ден от месец ксантик“.

34. Проводиха до тях писмо и римляните със следното съдържание: „Квинт Мемий и Тит Манлий, старейшини римски, до иудейския народ — поздрав.

35. Каквото ви е отстъпил Лисий, царев сродник, това и ние потвърждаваме.

36. А за това, що е той признал за нужно да докладва на царя, като размислите, пратете незабавно някого, за да можем да сторим, каквото е за вас потребно, защото ние тръгваме за Антиохия.

37. Затова побързайте и пратете някого, за да знаем и ние, на какво сте мнение.

38. Бъдете здрави! Сто четирийсет и осма година, петнайсети ден на ксантик“.

ГЛАВА 12.

1. Като се свършиха тия спогодби, Лисий отиде при царя, и иудеите се заловиха със земеделие.

2. Но местните военачалници Тимотей и Аполоний, син Генеев, Иероним и Димофон, а още и Никанор, кипърски началник, не им даваха да заживеят в мир и безопасност.

3. Иопийци пък извършиха такова безбожно дело: поканиха живеещите с тях иудеи с жените и децата си да влязат в приготвените от тях ладии, като че нямаха против тях никакво зло намерение.

4. А когато иудеите се съгласиха, понеже желаеха да запазят мир, и нямаха никакво подозрение, тогава, по обща присъда на града, иопийци, като отплуваха, издавиха ги — не по-малко от двеста души.

5. Като узна Иуда за тая жестокост, извършена над еднородци, обади за това на ония, които бяха с него,

6. и, като повика праведния Съдия Бога, отиде против мръсните убийци на братята му, запали нощем пристанището и изгори ладиите, а побягналите в тях погуби.

7. А понеже това място беше затворено, той си отиде, с намерение пак да дойде и да изтреби всички иопийски граждани.

8. Като се научи пък, че и жителите на Иамния искат по същия начин да постъпят с живеещите там иудеи,

9. той нападна нощем и иамнийци и им запали пристанището с корабите, тъй че пламъкът се виждаше от Иерусалим — на двеста и четирийсет стадии.

10. А когато се отдалечиха оттам на девет стадии, отивайки против Тимотея, нападнаха ги араби, не по-малко от пет хиляди и петстотин конници.

11. Битката беше жестока, и когато ония, които бяха с Иуда, с Божия помощ одържаха победа, то победените номади араби молиха Иуда за мир, обещавайки да им доставят добитък, па и с друго да им бъдат полезни.

12. Иуда, като виждаше, че те наистина могат да им бъдат в много неща полезни, съгласи се да сключи мир с тях; а като сключи

мир, те си отидоха в шатрите.

13. Той нападна още на един град с укрепен мост, ограден със стена и населен с разни народи; градът се наричаше Каспин.

14. Жителите, надявайки се на яките стени и на събраните в запас храни, постъпиха твърде дръзко, като злословеха ония, които бяха с Иуда, богохулствуваха и говореха неприлични думи.

15. Но ония, що бяха с Иуда, като призоваха на помощ Великия световен Владика, Който без стенобойни машини и оръдия разруши Иерихон във време на Иисуса, зверски се нахвърлиха върху стените.

16. С помощта Божия те превзеха града и извършиха безбройни убийства, тъй че близкото езеро, широко две стадии, изглеждаше като че с кръв пълно.

17. Като отидоха оттам на седемстотин и петдесет стадии, дойдоха в Харан, при иудеите, наречени тувиини;

18. ала не завариха там Тимотея, който, без да стори нещо, се отдалечил от тая страна, като оставил впрочем на едно място твърде силна стража.

19. Затова Доситей и Сосипатър, двама от Макавеевите предводители, отидоха и избиха оставените от Тимотея в крепостта човеци, повече от десет хиляди.

20. Тогава Макавей, като раздели войската си на части, постави ги над тия части и удари на Тимотея, който имаше със себе си сто и двайсет хиляди пешаци и хиляда и петстотин конници.

21. Като узна Тимотей, че Иуда се приближава, отпрати жените и децата и другия обоз в тъй наречения Карнион, понеже тая крепост беше несгодна за обсада и непристъпна поради теснотата на цялата местност.

22. Но щом се показа първият отряд на Иуда, страх нападна враговете и ужас ги обзе пред появата на Всевидещия: те удариха на бяг, втурвайки се един насам, друг нататък, тъй че повечето биваха убивани от своите, пронизвайки се взаимно с острите си мечове.

23. Иуда настойчиво продължаваше да гони, да убива беззаконните, и погуби трийсет хиляди души.

24. Сам Тимотей падна в ръцете на ония, що бяха с Доситея и Сосипатра, и с голяма хитрина молеше да го пуснат жив, защото при него се намирали родителите и братята на много (иудеи), и на някои братя, и те не ще бъдат пощадени, ако той умре.

25. След като с много думи ги увери в обещанието си, че ще ги върне непокътнати, те го пуснаха, за да избавят братята си.

26. След това Иуда отиде против Карниона и Атаргатиона и погуби двайсет и пет хиляди души.

27. След победата над тях и поражението Иуда потегли против укрепения град Ефрон, дето пребиваваше Лисий и много разноплеменни: силни младежи стояха пред стените и се сражаваха упорито; там се намираха големи запаси оръдия и стрели.

28. Но те, като повикаха на помощ Всесилния, Който с мощта Си съкрушава вражеските сили, завладяха тоя град и избиха жителите му до двайсет и пет хиляди.

29. Като се дигнаха оттам, те се нахвърлиха върху града на скитите, който беше на шестстотин стадии от Иерусалим.

30. Но понеже живеещите там иудеи свидетелствуваха за доброто разположение на скитските жители към тях и за кротките обноски с тях през неволни времена,

31. то, като им поблагодариха и ги помолиха и занапред да бъдат благосклонни към техния род, те тръгнаха за Иерусалим, защото наближаваше празникът на Седмиците.

32. След празника, наречен Петдесетница, отидоха против Горгия, военачалник на Идумея.

33. А Иуда излезе с три хиляди пешаци и четиристотин конници.

34. Като влязоха в битка, случи се тъй, че паднаха малко от иудеите.

35. А Доситей, който беше под началство на Вакинора, конник, юнак, хвана Горгия и, като го сграбчи за клашника, повлече го силно, за да плени проклетника жив; но един от тракийските конници долетя върху него, отсече му рамото, и Горгий побягна в Мариса.

36. А когато от дълго сражение изнемощяха тия, които бяха с Ездрина, Иуда призова на помощ Господа, да бъде Той началник — вожд в битката.

37. Като запя песнопения на бащин език с висок глас, той извика и неочаквано се нахвърли върху ония, които бяха с Горгия, и ги обърна в бяг.

38. След това Иуда взе войската и потегли за град Адолам, и понеже наближаваше седмият ден, очистиха се по обичая и отпразнуваха събота.

39. На другия ден Иудините човеци отидоха, според както го искаше дългът, да пренесат телата на падналите и ги положат заедно с роднините в отеческите гробници.

40. И намериха под хитона на всекиго от умрелите вещи, посветени на иамнийските идоли, каквото законът забранява на иудеите; и стана за всички явно, защо са загинали.

41. Затова всички прославиха праведния Съдия Господа, Който открива скритото,

42. и захванаха молитва, молейки да бъде съвсем изгладен стореният грях; а доблестният Иуда увещаваше народа да се пази от грехове, виждайки с очите си, какво се бе случило по вина на падналите.

43. А като събра до две хиляди драхми, според числото на мъжете, прати в Иерусалим, за да принесат жертва за грях, и постъпи твърде хубаво и благочестно, мислейки за възкресение;

44. защото, ако той се не надяваше, че падналите в битката ще възкръснат, излишно и напразно би било да се молим за мъртвите.

45. Но той мислеше, че на умрелите в благочестие е приготвена превъзходна награда, — каква света и благочестива мисъл! — затова принесе за умрелите умилостивна жертва, да бъдат освободени от грях.

ГЛАВА 13.

1. На сто четирийсет и деветата година дойде слух до ония, които бяха с Иуда, че Антиох Евпатор иде против Иудея с голяма войска,

2. и с него — Лисий, настойник и държавен управник, и у всекиго — елинска войска: сто и десет хиляди пешаци, пет хиляди и триста конници, двайсет и два слона и триста колесници с коси.

3. Към тях се присъединил и Менелай, подбуждайки с голяма преструвка Антиоха, не за да спаси отечеството, а с надежда да получи началството.

4. Но Царят на царете подигна гнева на Антиоха против престъпника, и когато Лисий обясни, че Менелай бил виновник на всички злини, той заповядал да го отведат в Берия и по тамошния обичай да го погубят.

5. В онова място се намира кула петдесет лакти, пълна с пепел; в нея имаше един уред, който се обръщаше кръгом и се спускаше в пепелта.

6. Там винаги хвърлят за погубване виновния в светотатство или оногова, който е прекрачил мярата на други злини.

7. С такава смърт се падна на тоя нечестив Менелай да умре и да не бъде погребан в земята, — и твърде справедливо.

8. Защото, след като бе извършил много грехове против Господния олтар, чиито огън и пепел бяха свети, в пепел и намери смъртта си.

9. Между това царят, ожесточен в своите замисли, продължаваше похода, с намерение да причини на иудеите бедствия по-лоши от ония, които бяха при баща му.

10. Като узна за това Иуда, поръча народу денем и нощем да призовава Господа, щото Той и сега, както преди, да им яви помощта Си при тая опасност, за тях да бъдат лишени от закон, от отечество и от светия храм,

11. и да не остави народа, едва поуспокоен, да го поробят злохулни езичници.

12. Всички единодушно изпълниха това и три дни наред с плач и пост и коленопреклонно се молиха непрестанно на милосърдния Господ; тогава Иуда, като ги насърчи, поръча им да бъдат готови.

13. А като остана със старейшините насаме, държа съвет и реши, преди царската войска да влезе в Иудея и да превземе града, да излезе и да свърши делото с Господня помощ.

14. Като предостави да се грижи за делото Създателят на света и насърчи ония, които бяха с него, да се бият храбро — до смърт — за законите, храма, града, отечеството и гражданските права, той разположи войската около Модин.

15. След като даде на тия, които бяха с него, условна кличка „Божия победа“, спусна се с отбор силни младежи нощем върху царската шатра, уби от войската до четири хиляди души и, освен това — най-големия слон заедно с войниците на него.

16. Най-после, като вселиха във войската страх и смущение, те благополучно се оттеглиха.

17. Това стана на разсъмване, при Господня закрила.

18. А царят, като узна от опит храбростта на иудеите, опита се да завладее местата с хитрост.

19. Той приближи до Ветсура, яка иудейска крепост, но беше обърнат в бяг и претърпя поражение и загуби;

20. а Иуда провождаше на ония, що бяха в крепостта, всичко потребно.

21. Някой си Родок от иудейската войска обади на неприятелите за тая тайна, но биде намерен, хванат и затворен.

22. Втори път влезе царят в преговори с ветсурските жители, даде им десница и те му подадоха, оттегли се и се обърна против ония, що бяха с Иуда, ала биде победен.

23. А като се научи, че Филип, който бе оставен за управител в Антиохия, се отметнал, той се смути; почна да води преговори с иудеите, подчини се и се кле да изпълни всички справедливи искания; след това се примири с тях и принесе жертва, почете храма и показа милост към града,

24. прие Макавея и го постави за военачалник от Птолемаида дори до Герин.

25. След това отиде в Птолемаида: птолемаидци бяха недоволни от договора, негодуваха против условията и искаха да ги отменят.

26. А Лисий, като се възкачи на съдийското място, защищаваше се, както можеше, придума народа, укроти го, направи го благосклонен и тръгна за Антиохия. Тъй се свърши походът и връщането на царя.

ГЛАВА 14.

1. След три години дойде слух до Иуда и до ония, що бяха с него, че Димитрий, Селевков син, доплувал до Триполското пристанище със силна войска, сухопътна и морска,

2. и, като превзел страната, убил Антиоха и настойника му Лисия.

3. А някой си Алким, който по-преди бил първосвещеник, но който през смутните времена доброволно се осквернил, като размислил, че за него няма никак спасение и достъп до свещения жертвеник,

4. в сто петдесет и първата година дойде при цар Димитрия, донесе му златен венец и палма, а още и маслинени клончета, които се смятаха за принадлежности на храма; в тоя ден Алким нищо не предприе.

5. А щом улучи време, благоприятно за безумния му замисъл, когато бе повикан от Димитрия в събранието на съвета и попитан, в какво разположение и настроение се намират иудеите, той отговори на това:

6. „тъй наречените иудеи асидеи, чийто вожд е Иуда Макавей, поддържат война и дигат бунтове, като не дават на царството да достигне благосъстояние.

7. Затова аз, лишен от честта на дедите ми, сиреч от свещеноначалство, дойдох сега тука,

8. първо, защото искрено милея за това, що е царево, и второ, защото имам предвид моите съграждани; и наистина, от безразсъдъка на тия люде немалко страда целият наш народ.

9. А ти, царю, след като узна за всичко това, погрижи се за страната и за угнетения наш род според достъпното за всички твое човеколюбие:

10. докле има Иуда, не може да има мир“.

11. Когато изказа това, другите съветници, които имаха неприязън към Иуда, още повече възбудиха Димитрия.

12. Той веднага повика Никанора, под чиято ръка бяха слоновете, и, като го назначи за военачалник в Иудея, проводи го

13. със заповед да погуби Иуда, да разпръсне съучастниците му, а пък Алкима да постави за първосвещеник на великия храм.

14. Тогава езичниците, които бяха побягнали из Иудея от Иуда, на тълпи се събираха при Никанора, гледайки на злочестията и неволите иудейски като на свое благоденствие.

15. А иудеите, като чуха за Никаноровия поход и за присъединяването към него на езичниците, посипаха си с пръст главите и се молеха Ономува, Който е определил довека Своя народ и винаги явно защищавал Своя дял.

16. По заповед на своя вожд те бързо се дигнаха оттам и се срещнаха с тях при село Десау.

17. Симон, брат Иудин, излезе на бой с Никанора, но скоро, поради внезапно нападение от неприятелите, претърпя леко поражение.

18. Впрочем Никанор, като чу колко храбри и колко смели в битките за отечеството са ония, които бяха с Иуда, побоя се да реши делото чрез кръвопролитие;

19. затова той прати Посидония, Теодота и Мататия да сключат с иудеите мир.

20. След дълго разсъждение върху това и, след като вождът съобщи за това на народа, всички проявиха единодушие и се съгласиха за спогодба.

21. Те определиха ден, в който трябваше да се съберат насаме; и, когато денят дойде, поставиха за всекиго особено седалище.

22. А Иуда постави на сгодни места въоръжени люде да бъдат готови, да не би от страна на неприятелите внезапно да последва някакво злодейство. Съвещанието стана мирно.

23. Никанор престоя в Иерусалим няколко време, без да стори нещо лошо, и разпусна събрания народ.

24. Той постоянно имаше Иуда със себе си и беше душевно разположен към тоя мъж:

25. убеди го да се ожени, за да има деца. Иуда се ожени, успокои се и се наслаждаваше на живота,

26. Алким пък, като гледаше взаимното им разположение и сключения помежду им съюз, окопити се, отиде при Димитрия и каза,

че Никанор има враждебни към царството намерения, защото назначил Иуда, зломишленик на царството, за свой приемник.

27. Царят, разгневен и раздразнен от клеветите на тоя злодей, писа на Никанора, че е твърде недоволен от такъв договор, и поръча да изпратят веднага Макавея окован в Антиохия.

28. Като узна това Никанор, смути се; той беше огорчен, задето трябваше да отблъсне установения съюз с един човек, който не беше сторил нищо несправедливо.

29. Но понеже не биваше да се противи на царя, той дебнеше удобен случай да изпълни това с хитрост.

30. А Макавей, като забеляза, че Никанор почна да се отнася с него по-строго и в обикновените срещи стана по-груб, и като заключи, че не от добро иде тая грубост, събра немалък брой от намиращите се при него и се скри от Никанора.

31. Когато последният узна, че Иуда изкусно го надхитрил, отиде във великия и свет храм, когато свещениците принасяха установените жертви, и заповяда да му предадат тоя мъж.

32. А когато те с клетва твърдяха, че не знаят, де се намира оня, когото търси,

33. той протегна дясна ръка към храма, закле се и каза: „ако не ми дадете Иуда вързан, тоя храм Божий ще сравня със земята, ще разоря жертвеника и ще въздигна тука славен храм на Диониса“.

34. Каза това и си отиде. А свещениците, простирайки ръце към небето, молеха всякогашния Защитник на нашия народ и думаха:

35. „Ти, Господи, Който от нищо нямаш нужда, си благоволил тоя храм да бъде място за Твое обитаване помежду ни.

36. И сега, Светий Господи на всяка светиня, запази навеки неосквернен тоя недавна очистен дом и затвори неправедните уста“.

37. На Никанора посочиха някого си Разиса от иерусалимските старейшини като приятел на гражданите, който имаше твърде добра слава и за своето доброжелателство биде наречен баща на иудеите;

38. в предишните смутни времена той беше откъм страната на иудейството и от все сърце даваше за иудейството и тяло и душа.

39. Никанор, като желаеше да покаже, каква омраза питае против иудеите, прати повече от петстотин войници да го хванат,

40. понеже мислеше, че, като го залови, ще им причини нещастие.

41. А когато тълпата щеше да превземе кулата и насиляше дворните врата, когато вече бе заповядано да донесат огън, за да запалят вратата, той, намирайки се в неизбежна опасност да бъде хванат, се прободе с меч,

42. като предпочиташе доблестно да умре, нежели да падне в ръце на беззаконници и недостойно да обезчести благородството си.

43. Но, понеже ударът от бързина излезе несполучлив, а тълпите вече се вмъкваха във вратата, той се затече смело на стената и храбро се хвърли от нея върху тълпата народ.

44. А когато стоещите бързо се отместиха, и остана празно пространство, той падна помежду им в средата.

45. Дишайки още и пламнал от негодуване, без да гледа кръвта, която се лееше като ручей, и тежките рани, той стана и, като потърча през тълпата народ, спря се на една стръмна скала.

46. Когато вече съвсем му изтичаше кръвта, той си изтръгна вътрешностите, сграбчи ги с две ръце и ги хвърли в тълпата, молейки Господаря на живота и духа пак да му даде живот и дишане; така свърши той живота си.

ГЛАВА 15.

1. Като се научи Никанор, че людете на Иуда се намират в Самарийската страна, той намисли, без да се излага на опасност, да ги нападне в съботен ден.

2. А когато иудеите, които принудени го придружаваха, казваха: „не ги погубвай тъй жестоко и безчовечно, въздай чест на деня, осветен от Всевидещия“, —

3. тоя нечестивец попита: „нима има Владика на небето, Който е заповядал да се празнува съботен ден?“

4. И когато те отговориха: „има жив Господ, Владика Небесни, Който е заповядал да се почита седмият ден“, —

5. той каза: „аз пък съм земен господар, който заповядва да се вземе оръжие и да се изпълни царската служба“. При все това той не успя да изпълни своя престъпен кроеж.

6. Надигайки се с голяма гордост, Никанор мислеше да удържи всеобща победа над ония, що бяха с Иуда.

7. А Макавей не преставаше да се надява с увереност, че ще получи помощ от Господа.

8. Той убеждаваше ония, що бяха с него, да се не плашат от нападението на езичниците, а като си спомнят оказаната им по-рано от небето помощ, и сега да чакат за себе си победа и помощ от Вседържителя.

9. Утешавайки ги с обещанията на закона и на пророците, припомняйки им подвизите, що са те извършили, той ги одушеви с храброст.

10. Като възбуждаше духа им, той ги убеждаваше, посочвайки им вероломството на езичниците и нарушената от тях клетва.

11. Той въоръжи всекиго не толкова с яки щитове и копия, колкото с убедителни добри думи, и при това зарадва всички, като им разказа един твърде за вярване сън.

12. Съновидението му беше такова: той видял Ония, бивш първосвещеник, мъж честен и добър, почтен на вид, кротък по нрав, сладкодумен, който от детинство бе ревностно усвоил всичко, що

досягаше добродетелта, — видял го, че с простреми ръце се моли за целия народ иудейски.

13. След това се явил друг мъж, украсен със седини и блясък, обкръжен с чудно и необикновено величие.

14. И Ония казал: „този е братолюбецът Иеремия, пророк Божий, който се много моли за народа и за светия град“.

15. Тогава Иеремия протегнал дясна ръка и дал на Иуда златен меч и, като го подавал, казал:

16. „вземи тоя свет меч, дар от Бога; с него ще сломиш враговете“.

17. Утешени с тия толкова добри думи на Иуда, които можеха да възбуждат към мъжество и да укрепяват сърцата на младите, иудеите решиха да се не разполагат на стан, а смело да нападнат и, като влязат в битка с пълна храброст, да решат делото, защото градът и светинята и храмът се намираха в опасност.

18. Борбата за жени и деца, за братя и роднини им се струваше по-маловажна работа; най-много и предимно се бояха за светия храм.

19. Ония, които останаха в града, тъй също немалко се безпокояха; те се тревожеха поради битката, която щеше да стане на полето.

20. И тъй, когато всички чакаха, че приближава решението на делото, когато неприятелите се съединиха и войската беше наредена, когато слоновете бяха наместени на съответните места и конницата разположена от двете страни, —

21. Макавей, като видя приближаването на многобройна войска, пъстротата на приготвеното оръжие, свирепите зверове, дигна ръце към небето и викаше Господа, Който прави чудеса и всичко вижда, знаейки, че не с оръжие се одържа победа, а Сам Оня, според както Му е угодно, дарува победа на достойните.

22. В молитвата си говореше тъй: „Ти, Господи, при иудейския цар Езекия прати Ангел, — и той порази от полка Сенахиримов сто осемдесет и пет хиляди.

23. И сега, Господи на небесата, прати добрия Ангел пред нас за страх и трепет на вразите.

24. Със силната Твоя мишца да бъдат поразени ония, които са дошли с хулене върху светия Твой народ“. С това той свърши.

25. Ония, що бяха с Никанора, вървяха с тръбен звук и викове;

26. а ония, що бяха с Иуда, с молитва на уста влизаха в битка с неприятелите.

27. Сражавайки се с ръце и молейки се Богу от сърце, те избиха не по-малко от трийсет и пет хиляди и твърде се зарадваха от явната помощ Божия.

28. Като свършиха работата и се връщаха радостно, чуха, че Никанор паднал с цялата си обружа.

29. Щом утихна вик и шум, възхвалиха Господа на бащин език.

30. Тогава Иуда, пръв поборник телом и духом за своите съграждани, който бе посветил най-добрите си години за еднородците, поръча да отсекат главата Никанорова и ръката с плешката и да ги отнесат в Иерусалим.

31. Като стигна там, повика еднородците и постави пред жертвениците свещеници; повика и ония, които бяха в крепостта,

32. и, като показа главата на мръсния Никанора и ръката на злохулника, която той простираше към светия дом на Вседържителя и се превъзнасяше,

33. поръча да отрежат езика на нечестивия Никанора, да го раздробят и разхвърлят на птиците, а ръката на тоя безумец да окачат срещу храма.

34. Тогава всички, обръщайки се към небето, прославяха Господа, Който показа помощ, и думаха: „благословен Оня, Който запази неосквернено Своето място!“

35. А главата Никанорова той окачи на крепостта — да бъде за всички видима и ясна личба на Господнята помощ.

36. И всички с общо решение наредиха: никога да не оставят без тържество тоя ден, а да тачат като празник тринайсетия ден на дванайсетия месец, наречен по сирски адар, ден преди Мардохеев ден.

37. Тъй се свърши работата с Никанора; и понеже от онова време градът остана в еврейска власт, затова и ще свърша тука моето слово.

38. Ако съм го изложил хубаво и задоволително, това съм и желал; ако пък — слабо и посредствено, то аз съм направил, каквото е било по силите ми.

39. Не е сладко да пиеш отделно вино и веднага отделно вода; но вино смесено с вода е сладко и доставя наслада; тъй и съставът на едно съчинение занимава приятно слуха на ония, които биха го чели, ако е съразмерен. С това и свършвам.

ТРЕТА КНИГА МАКАВЕЙСКА

ГЛАВА 1.

1. Филопатор, като се научи от дошлите при него, че Антиох отнел владените от него местности, даде заповед на всичките си войски, пеши и конници, и, като взе със себе си сестра си Арсиноя, тръгна за страна Рафия, дето бяха разположени на стан войските на Антиоха.

2. Тогава някой си Теодот, като реши да изпълни един свой замисъл, взе със себе си най-добре въоръжените люде, които му беше поверил Птоломей, и нощем се вмъкна в шатрата на Птоломея, за да го убие насаме и с това да предотврати войната;

3. но го излъга Доситей, син Дримилов, родом иудеин, който отпосле бе изменил на закона и отстъпил от отеческата вяра: той постави в шатрата един незначителен човек, комуто се и падна да приеме назначената за Птоломея смърт.

4. А когато се завърза упорна битка и Антиох надделяваше, Арсиноя с разпусната коса, с плач и сълзи ходеше по войската, убеждавайки настойчиво да се бият по-храбро за себе си, за децата и жените, като обещаваше, че, ако победят, ще даде всекиму по две мини злато.

5. И тъй се случи, че неприятелите бяха разбити в ръчен бой и много от тях бяха пленени.

6. Като постигна целта си, Филопатор намисли да премине през ближните градове, за да ги ободри.

7. След като изпълни това и раздаде на капищата дарове, той одушеви с мъжество подвластните нему.

8. Когато след това иудеите пратиха при него пратеници от съвета и старейшините да го поздравят, да му поднесат дарове и да изявят радост за станалото, той пожела да иде при тях, колкото се може по-скоро.

9. А като стигна в Иерусалим, принесе жертва на великия Бог, въздаде благодарност и извърши друго, каквото приличаше за свещеното място;

10. и когато влезе там, беше слисан от величието и благолепието, и, чудейки се на хубаво украсения храм, пожела да влезе в светилището.

11. Казаха му, че това не бива да прави, защото и от техния народ никому не е позволено да влиза там, дори и на свещениците, а само на първосвещеника, който стои над всички, и то веднъж в годината; ала той не искаше никак да слуша.

12. Прочетоха му закона, но и тогава той не се остави от намерението си, думайки, че трябва да влезе: нека те бъдат лишени от тая чест, ала не аз. И питаше, защо, когато влизал в храма, никой от присъствуващите му не възбранил?

13. И когато един непредпазлив каза, че не са постъпили добре, той отговори: щом това е допуснато по каквато и да е причина, аз по всякакъв начин ще вляза, все едно — искат ли те, или не искат.

14. Тогава свещениците в свещени одежди паднаха ничком и се молеха на великия Бог да им помогне в тая неволя и да спре устрема на тогова, който насилствено се втурва; храмът се изпълни с писък и сълзи, а останалите в града се стекоха смутени, предполагайки, че се е случило нещо необикновено.

15. И затворените в стаите си девици излизаха с майките си, и, като си посипваха главите с пепел и прах, пълнеха стъгдите с плачове и ридания.

16. А други в цял накит, оставили приготвения за среща брачен чертог и подобаваща свенливост, без ред тичаха по града.

17. А майки и кърмачки, оставяйки тук-там новородени деца, едни — у дома си, други — по улиците, устремно се стичаха в пресветия храм.

18. И разнообразна беше молитвата на събралите се поради това светотатствено покушение.

19. Заедно с това някои от гражданите взеха смелост да не допускат да изпълни намерението си тоя, който настояваше да се вмъкне. Те взеха да викат, че трябва да грабнат оръжие и храбро да умрат за отеческия закон, и произведоха в храма голям смут;

20. но, бидейки с мъка задържани от старейшините и свещениците, те си останаха в същото молитвено положение.

21. Народът, както и преди, продължаваше да се моли. Дори старейшините, които бяха с царя, много пъти се опитваха да отвлекат

гордия му ум от стореното намерение.

22. Но той, изпълнен с дързост, отблъсна всичко и вече правеше крачка напред, за да извърши докрай казаното по-преди.

23. Като видяха това и ония, що бяха с него, наченаха заедно с нашите да призовават Вседържителя, за да помогне в тая нужда и да не допусне такава беззаконна и надменна постъпка.

24. От общия напрегнат и болезнен народен вик се дигаше неизказан шум.

25. И сякаш, не само людете, но и самите стени и целите основи издаваха вик, като да умираха вече поради осквернението на свещеното място.

ГЛАВА 2.

1. А първосвещеник Симон, коленичил пред светилището и благоговейно простpял ръце, молеше се тъй:

2. „Господи, Господи, Царю на небесата и Владико на всяко създание, Светий между светиите, Единовластний, Вседържителю! Погледни милостно към нас, угнетяваните от тоя безбожник и нечестивец, надменен с дързост и сила.

3. Защото Ти, Който си всичко създал и всичко управляваш, си праведен Владика: Ти съдиш ония, които вършат нещо с дързост и гордост.

4. Ти едно време погуби ония, които вършеха беззаконие; между тях имаше исполини, които се надяваха на сила и дързост; тям напрати неизмерни води.

5. Ти изгори с огън и сяра содомци, които надменно постъпваха и се бяха прочули с порочни дела, като ги постави за пример на потомците.

6. Ти наказа с много и различни поразии дръзкия фараон, който бе заробил Твоя свет народ Израиля; Ти яви Твоята власт и показа Твоята сила

7. и, когато той се спусна подире му, го потопи с колесниците му и с множество народ в морските дълбини; а ония, които се надяваха на Тебе, Владика на всяко създание, Ти прекара безвредно; и те, като видяха делата на ръката Ти, възхвалиха Тебе, Вседържителя.

8. Ти, Царю, Който си създал безпределната и неизмерна земя, избра тоя народ и освети това място за слава Тебе, Който от нищо нямаш нужда: Ти го прослави с величественото Си явяване и го обърна за слава на Твоето велико и многопочетно име.

9. От любов към дома Израилев Ти обеща, че, ако ни постигне нещастие и бъдем угнетени, ако дойдем на това място и се помолим, Ти ще чуеш молитвата ни.

10. И Ти си верен и истинен, защото много пъти, когато отците ни налегнеше неволя, Ти им помагаше в тяхната скръб и ги избавяше от големи опасности.

11. Ето и ние, Светий Царю, поради многото и големи наши грехове търпим неволя, предадени сме на враговете наши и от скърби изнемощяхме.

12. В такъв наш упадък тоя нечестивец се опитва да оскърби това свето място, посветено тук на земята на Твоето свето име.

13. Защото, макар Твоето жилище, небето на небесата, да е недостижимо за людете, но Ти, като си благоволил да явиш славата Си на Своя народ Израиля, осветил си това място.

14. Недей ни отмъщава за тяхната нечистота и недей ни наказва за осквернението, за да се не хвалят напусто беззаконниците в мислите си и да не тържествуват в гордостта на езика си, думайки: ние потъпкахме дома, светинята, както се потъпкват домове на гнусота.

15. Остави нашите грехове, опрости нашите неправди и покажи милостта Си в тоя час, — скоро да ни предвари Твоята щедрост. Дай хвала в устата на падналите духом и на съкрушените сърдечно; дарувай ни мир“.

16. Тогава всевидещият Бог и над всички Светият между светиите, като чу смирената молитва, порази оногова, който се бе надигнал с насилие и дързост, като го разлюля насам и натам, както вятър — тръстика, тъй че той, лежейки неподвижен на пода и с разслабени членове, не можа дори и глас да издаде, постигнат от праведния съд.

17. Тогава неговите другари и телопазители, като видяха ненадейното и тежко наказание, що го постигна, и като се бояха да се не лиши от живот, бързо го изнесоха, поразени и те сами от необикновен страх.

18. След някое време, като дойде в себе си след претърпяното наказание, той никак се не разкая, а си отиде с жестоки заплахи.

19. Като се върна в Египет и почна да умножава делата на злобата си, той с речените участници в пиршества и приятели, забравили всяка правда, не само се пресищаше с безбройни срамотии, но стигна до такава дързост, че изричаше проклятие върху иудеите, и мнозина от приятелите, гледайки от царя, и те вървяха по волята му.

20. Най-сетне той реши да опозори публично народа иудейски — и постави върху кулата на двореца си стълб, на който тури надпис: „който не принася жертви, той не бива да влиза в своите свещени

места; а всички иудеи да се преброят като прост народ и да се запишат за роби, и които се противят, да бъдат насила довеждани и убивани;

21. а записаните да се отбележат, като им жигосат на тялото Дионисов знак — бръшлянов лист, след което да ги пущат в определеното им състояние с ограничени права“.

22. Но, за да не стане омразен за всички, той прибави в надписа: „ако някои от тях пожелаят да живеят по езически обреди, тям да се дават равни права с александрийските граждани“.

23. Затова някои, като презряха отечественото благочестие заради гражданско право, бързо се предадоха, като че биха могли от бъдните общения с царя да вземат участие в някаква голяма слава.

24. Но по-голямата част се укрепиха с мъжествен дух и не се отрекоха от благочестието; те си даваха парите за живота си и без страх се опитваха да се избавят от преброяването, имайки добра надежда да получат помощ, и се отвръщаха от изменниците, като ги смятаха за врагове на своя народ и отбягваха всяко общение с тях и приятелски обноски.

ГЛАВА 3.

1. Като се научи за това, нечестивецът тъй побесня, че не само се озлоби против иудеите, които живееха в Александрия, но показа люта вражда и против живеещите в цялата страна, като заповяда незабавно да ги съберат всички наедно и да ги предадат на най-позорна смърт.

2. Когато се готвеше тая работа, някои, едномислени с това злодейство, пръснаха лош слух против иудейския народ по повод на тая наредба, че те уж отбягват да изпълняват законните си длъжности.

3. Между това иудеите пазеха добро разположение и неизменна вярност към царете; но те почитаха Бога, живееха по Неговия закон, и затова в някои случаи допускаха отстъпки и отмени. Поради това се и струваше на някои, че те са враждебни; но у всички други човеци с добро изпълнение на всичко справедливо те намираха благоволение.

4. При всичко това другородците не ценяха общоизвестното добро живуване на тоя народ. Те забелязваха само разликата в богопочитането и в храната и думаха, че тия люде не допускат обща трапеза ни с цар, ни с велможи, че те са завистници и големи неприятели на държавата, и по тоя начин разгласяваха за тях умишлени хули.

5. Елините пък, които живееха в града и не бяха видели от тях никаква обида, като гледаха неочакваното вълнение поради тия люде и внезапното стичане, макар че не можеха да им помогнат, — понеже наредбата беше царска, — пак ги утешаваха, негодуваха и се надяваха, че тая работа ще се измени;

6. защото не можеше да се пренебрегне такова множество народ, в нищо невиновен.

7. Впрочем някои съседи, приятели и търгуващи с тях, като приемаха тайно някои от тях, обещаваха да им помагат и да правят всичко възможно за тяхна защита.

8. А той, възгордян от временно благополучие и пренебрегвайки властта на величайшия Бог, мислеше неизменно да остане в същия замисъл и написа против тях такова писмо:

9. „цар Птоломей Филопатор — до жителите на Египет и местните военачалници и войници праща привет и поздрав! И аз съм здрав, и делата ни добре успяват.

10. След похода, предприет от нас в Азия, който, както и сами знаете, с неочаквана помощ от боговете и с наша сила, според както желаехме, достигна честит край, ние мислехме добре да уредим народите, които живеят в Келе-Сирия и Финикия, не с оръжна сила, а с кротост и голямо човеколюбие, струвайки им добро на драго сърце.

11. Давайки по градовете богати приноси за храмовете, ние дойдохме и в Иерусалим да почетем светилището на тия негодници, които никога не се оставят от безумието си.

12. Но те, след като ни посрещнаха на думи драговолно, а всъщност коварно, когато искахме да влезем в храма и да го почетем с подобаващи и най-добри дарове, те, изпълнени с древната си гордост, забраниха ни входа, без да претърпят от нас насилие поради човеколюбието, което имаме към всички люде.

13. След като показаха явно своята враждебност против нас, те еднички от всички народи упорито се противят на царете и на своите благодетели и не искат да изпълняват нищо справедливо.

14. А ние, отнасяйки се търпеливо към тяхното безумие и тогава, когато се връщахме с победа, и в самия Египет приемайки човеколюбиво всички народи, постъпвахме, както трябваше.

15. Между това, като обявяваме на всички за нашата незлопаметност към техните еднородци, ние решихме да внесем коренна промяна, понеже те ни помагаха във войната и отдавна тям бяха искрено поверени твърде много работи, — пожелахме да ги удостоим дори с права на александрийско гражданство и да ги направим участници на вечното жречество.

16. А те схванаха това като нещо противно за себе си и, по природното си злонравие отхвърляйки доброто и теглейки винаги към зло, не само презряха неоценимото право на гражданство, но гласно и негласно се гнусят пред малцината от тях, които искрено са разположени към нас, като се надяват постоянно, че ние поради тяхното неуредно живуване ще отменим скоро нашите наредби.

17. Затова, като се доста убедихме от опит, че те при всеки случай питаят против нас неприязнени замисли, и като предвиждаме, че кога и да е, при възникнало неочаквано против нас възмущение, ние

ще имаме зад себе си в лицето на тия нечестивци — предатели и люти врагове,

18. заповядваме: щом бъде получено това писмо, като оковете веднага насила и с мъки в железни вериги речените люде с жени и деца, отвред да ги пращате при нас за смъртно наказание, наказание безмилостно и позорно, достойно за такива зломисленици.

19. Ако те наведнъж бъдат наказани, надяваме се, че занапред нашите държавни работа ще тръгнат в съвършено благоустройство и най-добър ред.

20. Ако някой укрие някого от иудеите, било старец, било малко дете, дори и пеленаче, трябва да бъде погубен с целия си дом по най-жесток начин.

21. А който открие някого, той ще получи имота на виновника и още две хиляди драхми от царската хазна, ще получи свобода и ще бъде почетен.

22. Всяко място, дето бъде уловен криещ се иудеин, трябва да се опустоши и изгори, тъй че никому от смъртните да не бъде за нищо годно за вечни времена“. Такъв беше смисълът на писмото.

ГЛАВА 4.

1. Навред, дето дойдеше тая заповед, у езичниците се уреждаха народни гощавки с радостни викове, като че вкоренилата се отдавна в душите вражда сега дързостно се показваше.

2. А между иудеите се начена безутешна скръб, горчив плач и ридание; защото идещите от всички страни пъшкания на ония, които оплакваха неочакваната, внезапно определената им погибел, палеха тяхното сърце.

3. Коя област или град, или кое заселище, или кои друмища се не изпълниха с техния плач и писък?

4. Жестоко и без всяка жалост те биваха вкупом изпращани от властите на всеки град, тъй че, при вида на това необикновено наказание, дори и някои от враговете, като гледаха общото страдание и се замисляха върху незнайната превратност на живота, оплакваха тяхното злочесто изгнание.

5. Подкарваха тълпа престарели, покрита със седини, прегърбени от старешка слабост в нозете, и, според както изискваше насилственото изгнание, безсрамно ги принуждаваха по-скоро да вървят.

6. Девици, току-що свързани със съпружески съюз и влезли в брачен чертог, вместо да ликуват, подземаха плач, посипваха с пепел благоуханните си от мазила коси и биваха водени без покривало; и вместо сватбени песни те подемаха общ писък, понеже другородците ги люто измъчваха. Влачеха ги открито и насила във вериги, докато ги хвърлят в кораба.

7. А техните съпрузи, вместо с венци, превързани през вратовете с въжа, в цъфнала младежка възраст, вместо в гощавка и наслади младежки, прекарваха останалите дни на брака в плач, защото под нозете си виждаха зинал ад.

8. Водеха ги като зверове, оковани в железни вериги: едни бяха приковани за шията о корабните пейки, други бяха вързани за нозете с яки окови. Освен това, над тях имаше плътен под, и бяха отделени от

светлина, тъй че, от всички страни заобиколени с тъмнина, през всичко време, докато плаваха, ги държаха като злосторници.

9. А когато ги доведоха до едно място, наречено Схедия, и плаването се свърши, както беше наредено от царя, тогава бе заповядано да ги оставят пред града в конедрума, който имаше широка окръжност и беше твърде сгоден за примерно поругание пред всички, които отиваха в града и които излизаха оттам за в страната, тъй че те ни с войската имаха общение, нито изобщо бяха удостоени с някакъв покрив.

10. Когато беше свършено това, и царят узна, че техни еднородци често излизали тайно из града да оплакват позорното бедствие на братята, разгневи се твърде много и поръча да се постъпи и с тия също така, както с ония, та да не получат никак по-малко наказание.

11. Той заповяда да преброят целия народ поименно, не заради тежка робия, преди малко възвестена, а за да ги измъчи с обявените наказания и най-сетне да ги погуби в един ден.

12. И макар това преброяване да ставаше с крайна бързина и с ревностна грижа от изгрев до заник-слънце, пак не можаха да го свършат напълно за четирийсет дена.

13. А царят прекомерно и непрестанно предавайки се на удоволствия, уреждаше гощавки пред всички идоли, и с ум, далеко отклонен от истината, и с нечисти уста славословеше ония, които бяха глухи и не могат да говорят или да помогнат, а против величайшия Бог говореше неприлично.

14. След като измина това време, писарите обадиха на царя, че те не са в състояние да преброят иудеите поради безбройното им множество; при това още по-голям брой от тях се намират по областите: едни са си у дома, други са пръснати по разни места, тъй че това не могат направи дори и всички власти в Египет.

15. А когато царят още по-строго ги заплашваше, предполагайки, че те са подкупени с подаръци и коварно избягват наказанието, тогава стана нужда осезателно да го убедят: те доказаха, че не им стига ни хартия, ни потребните за това писмени тръстики.

16. Това беше действие на непобедимия небесен Промисъл, Който помагаше на иудеите.

ГЛАВА 5.

1. Тогава царят, изпълнен с голям гняв и неизменен в омразата си, повика Ермона, който бе поставен над слоновете, и заповяда на другия ден да нахранят всички слонове, наброй петстотин, с тамян, колкото се може в по-голяма мяра, и доволя да ги напоят с чисто вино, и кога се развилнеят от даденото им изобилно питие, да ги изведат срещу иудеите, обречени на смърт.

2. Като даде тая заповед, той отиде на пиршество, след като повика особено ония от своите приятели и военни, които враждуваха против иудеите; а Ермон, началник над слоновете, изпълни точно заповедта му.

3. Определените за това служители отидоха от вечерта да свързват ръцете на злочестите, па взеха и други предпазни мерки спрямо тях, мислейки, че през нощта целият народ ще се подложи на крайна гибел.

4. А иудеите, които изглеждаха за езичниците лишени от всякаква защита, защото отвред бяха стеснени от тежка неволя, призоваваха Всемогъщия Господ, Който владее над всяка власт, своя милосърден Бог и Отец, призоваваха всички с непрестанен плач и сълзи, като молеха да отвърне от тях нечестивия замисъл и да ги спаси от приготвената за тях смърт със Своето славно явяване.

5. Прилежната тяхна молитва възлезе на небето. Ермон напои неукротимите слонове, като им обилно даде вино и тамян, и на сутринта се яви в двореца да обади за това на царя.

6. Но Бог бе пратил на царя крепък сън — тоя добър дар, отвека пращан от Него нощем и денем на всички, на които Той иска.

7. По Божие въздействие, потънал в сладък и дълбок сън, той забрави за беззаконното си предприятие и съвършено се излъга в неизменното си решение.

8. А иудеите, като се избавиха от предопределения час, възхваляха Светия свой Бог и отново молеха Добропримирливия да покаже на гордите езичници силата на всемощната Си десница.

9. На девет и половина часа, служителят, комуто бе възложено да кани, като видя, че поканените се бяха вече събрали, влезе при царя да го буди. След като го събуди с мъка, той обади, че времето за пиршество минава, и даде сметка за това, що му бе поръчано. Царят, като помисли, отиде да пие и заповяда на поканените на пир да седнат на трапезата право срещу него.

10. Като направиха това, той подканваше събралите се да прекарат на пиршеството в пълно веселие.

11. Във време на дългата беседа царят, като повика Ермона, строго и люто питаше, по каква причина иудеите са оставени да преживеят тоя ден.

12. Тоя каза, че още нощес изпълнил каквото му било поръчано, и приятелите цареви потвърдиха това. Тогава царят, в жестокостта си по-лют и от Фалариса, каза, че те трябва да благодарят на днешния му сън,

13. „а ти непременно за утрешния ден приготви пак слоновете за изтребване беззаконните иудеи“.

14. Като каза това царят, всички присъствуващи с удоволствие и радост му изявиха своето одобрение и се разотидоха всеки у дома си. Нощта беше употребена не толкова за сън, колкото за измисляне всякакви поругания над мнимите престъпници.

15. На сутринта рано, току щом петли пропяха, Ермон изведе зверовете и почна да ги раздразня в широкия двор. В града тълпи народ се бяха събрали на плачевното зрелище, очаквайки с нетърпение да се съмне.

16. Иудеите безспирно, измъчвани духом, правеха молитва с много сълзи и жални песни и, простирайки ръце към небето, молеха величайшия Бог пак да им прати бърза помощ.

17. Слънчевите лъчи не бяха се още пръснали, и царят още приемаше своите приятели, когато пред него застана Ермон и покани да излязат, като яви, че всичко е готово, каквото пожела царят.

18. Като изслуша това и като се слиса от предложението за необикновено излизане, той, понеже бе забравил съвсем за всичко, попита: каква е тая работа, която той изпълнил с такава бързина? Това беше въздействие от владеещия над всичко Бог, Който докара в ума му забрава на всичко, що беше сам преди намислил.

19. Ермон и всички приятели обясниха, думайки: „царю, зверовете и войската са приготвени по твоята настойчива заповед“.

20. А той се изпълни с голям гняв от тия думи — защото по Божия промисъл беше му щукнало всичко намислено, — и с бляснали очи заплашително каза:

21. „да имаше ти родители или деца, щяха да послужат за обилна храна на дивите зверове вместо невинните иудеи, които към мене и към дедите ми са пазили неизменна и пълна вярност. Да не беше моята привързаност към тебе по възпитание и да не бяха твоите заслуги, ти вместо тях щеше да бъдеш погубен“.

22. Тъй получи Ермон неочаквана и страшна заплаха — и се измени в поглед и в лице; тогава всеки от приятелите излезе с неудоволствие, а всички събрали се ги пуснаха да си разотидат.

23. Като чуха иудеите за тая благосклонност на царя, възхвалиха Бога и Царя на царете за помощта, получена от Него.

24. След тия решения царят пак уреди пиршество и канеше да се веселят. А като повика Ермона, люто му каза: „колко пъти трябва да ти заповядвам, негоднико, за едно и също? Въоръжи пак слоновете утре за погубване на иудеите“.

25. Тогава седналите заедно с него на трапеза сродници, чудейки се на непостоянните му мисли, казаха: „докога, царю, ще ни изкушаваш като безумни; трети път заповядваш да се изтребят, и пак, щом дойде до изпълнение, отменяваш и унищожаваш заповедта си.

26. Затова и градът от чакане се намира в тревога, пълни се с тълпи народ и често се заплашва от опасност да бъде разграбен“.

27. След това царят, съвсем като Фалариса изпълнен с безразсъдство и не смятайки за нищо произлезлите в него душевни промени в полза на иудеите,

28. потвърди с най-нечестива клетва и нареди веднага да се пратят иудеите в ада, осакатени от краката и стъпките на зверовете, след това да се предприеме поход против Иудея, бързо да се опустоши тя с огън и меч, и недостъпният нам техен храм, думаше той, с огън да се изгори и да се направи завинаги пуст за всички, които искат там жертви да принасят.

29. Тогава приятелите и роднините, твърде зарадвани, се разотидоха с доверие и разположиха в града на най-сгодни места войски за стража.

30. А началникът над слоновете, като доведе звероветe, тъй да се каже, в бясно състояние от благоуханното вино, приготвено с тамян, въоръжи ги със страшни оръдия — и сутринта рано, когато вече безбройни тълпи се бяха устремили извън града към конедрума, дойде в двореца и напомни на царя, какво предстоеше да се прави.

31. А царят, изпълнен с голям гняв, излезе с нечестив замисъл в цял поход със звероветe, като поради жестокото си сърце искаше да види със собствени очи плачевната и бедствена гибел на речените люде.

32. Когато иудеите видяха праха, що се дигаше от слоновете, които излизаха из портите, и от вървящата след тях въоръжена войска, както и от множеството народ, и чуха дигналите се силни викове, помислиха, че е настанал последният час на живота им и краят на тяхното най-мъчително чакане.

33. Те дигнаха писък и плач и се целуваха един други, прегръщаха се с роднини, като се хвърляха на шия — бащи на синове, а майки на дъщери;

34. други пък държаха на гърди новородени младенци, които сучеха последно мляко.

35. Но, знаейки предишните тям помощи от небето, те единодушно паднаха ничком, като махнаха децата от гърдите,

36. и високо викаха към Властника на всяка власт, молейки Го да ги помилува и да яви помощ на тях, стоещи вече при адските порти.

ГЛАВА 6.

1. Между това някой си Елеазар — уважаван мъж, от свещениците на страната, вече достигнал старческа възраст и украсен в живота си с всякаква добродетел, — покани стоещите около него старци да призовават светия Бог и се молеше тъй:

2. „Царю всесилний, височайший, Боже Вседържителю, Който милостиво управляваш всяко създание! Погледни милостно, Отче, към семето Авраамово, към децата на осветения Иакова, към народа на светия Твой дял, който странствува в чужда земя и неправедно бива погубван.

3. Ти погуби фараона, предишния властител на Египет, който имаше множество колесници и се надигаше с беззаконна дързост и с високомерни думи, погуби го с гордата му войска, като го удави в морето, а на израилския род показа светла милост.

4. Ти свали жестокия асирийски цар Сенахирима, който се напусто хвалеше с безбройни войски, който бе с меч покорил цялата земя и се бе дигнал против светия Твой град, с гордост и дързост произнасяйки хули, като явно Ти показа на много народи силата Си.

5. Ти запази тримата момци във Вавилон, които доброволно предадоха живота си на огъня, за да не служат на лъжливите идоли, запази ги неповредени до косъм, като ороси разжежената пещ, а пламъка обърна против всички врагове.

6. Ти извади на светло неповреден Даниила, който поради завистни клевети беше хвърлен в ямата да бъде разкъсан от лъвове; Ти, Отче, и Иона, когато безнадежно се мъчеше в утробата на кита, живеещ в морските дълбини, показа неповреден на всички негови близки.

7. И сега, Отмъстителю за обиди, многомилостивий Покровителю на всички, покажи се скоро на ония, що са от рода Израилев, обиждани от гнусните беззаконни езичници.

8. Ако пък нашият живот, откак сме преселени, се е напълнил с нечестие, то, като ни избавиш от ръката на враговете, погуби ни, Господи, със смърт, каквато е Тебе угодно,

9. та суеверците да не славословят суетните идоли, задето са погинали Твоите възлюбени, думайки: не ги избави техният Бог.

10. Но Ти, Вечний, Който имаш всичка сила и всяка власт, погледни сега милостиво:

11. помилуй нас, които по безумното насилие на беззаконните сме лишавани от живот като злосторници.

12. Нека се уплашат сега езичниците от непобедимата Твоя мощ, Преславний, Ти, Който разполагаш със сила да спасиш рода Иаковов.

13. Със сълзи Те моли цялото множество деца и техни родители: да стане явно на всички езичници, че Ти си с нас, Господи, и не си отвърнал лицето Си от нас;

14. стори тъй, както бе казал, Господи, че и в земята на враговете им Ти няма да ги презреш“.

15. Щом свърши Елеазар молитвата, и царят със зверовете и с цялата страшна войска дойде на конедрума.

16. Като го видяха иудеите, дигнаха голям писък към небето, тъй че и в близките долини се отекна, и възбудиха неудържимо състрадание в цялата войска.

17. Тогава великославният Вседържител и истинският Бог, като яви светото Си лице, отвори небесните врата, отдето слязоха два светли и страшни Ангела, които всички ги видяха, освен иудеите.

18. Те застанаха срещу войската — и изпълниха враговете със смущение и страх и ги вързаха с неподвижни вериги; също и тялото на царя бе обхванато от трепет, и той забрави гневната си дързост.

19. Тогава слоновете се обърнаха против въоръжените войски, които ги придружаваха, тъпчеха ги и погубваха.

20. Гневът на царя се преобърна на жалост и сълзи поради онова, що бе лукаво намислил да извърши.

21. Защото, като чу вика на иудеите и ги видя всички приникнали за погибел, заплака и с гняв заплашваше приятелите си, думайки:

22. „вие злоупотребявате с властта, надминахте по жестокост и тираните и се опитвате да лишите и мене от власт и живот, тайно замисляйки нещо неполезно за царството.

23. Тия, които са пазили тъй вярно крепостите на страната ни, кой ги е събрал безумно тука, като е отдалечил всекиго от дома му?

24. Тия, които от старо време са надминавали всички народи с преданост към нас във всичко и често са търпели най-тежки угнетения

от людете, кой ги подложи на толкова незаслужен позор!

25. Развържете, развържете неправедните вериги, пуснете ги смиром по домовете им, като измолите прошка за стореното преди; освободете синовете на Небесния Вседържител, Живия Бог, Който от времената на дедите ни и досега е давал непрекъснато благоденствие и слава на царството ни“.

26. Това именно каза царят. В същия час развързаните иудеи, като се избавиха от смърт, прославиха своя свет Спасител Бога.

27. След това царят, като се върна в града и повика началника на разходите, заповяда в продължение на седем дена да дават на иудеите вино и друго нужно за гощавка, като поръча, щото на онова същото място, дето очакваха своята гибел, да празнуват в пълно веселие своето спасение.

28. Тогава те, които преди това бяха в поругание и близо до ада, или по-добре, които слизаха в ада, вместо горка и плачевна смърт уредиха гощавка за спасение и твърде радостни определиха за трапеза онова място, що бе приготвено тям за погуба и гроб.

29. Като оставиха многожалната плачевна песен, те почнаха песента на отците, възхваляйки Спасителя Израилев и Чудотвореца Бога, и, като отхвърлиха всяка тъга и ридание, съставиха хор в знак на мирно веселие.

30. Също и царят, като уреди по тоя случай голямо пиршество, изказваше признателност към небето за славното, тържествено дарувано тям спасение.

31. А ония, които ги обричаха на погуба и на хищните птици за храна и с радост ги преброяваха, сега, обзети от срам, застенаха, и пламенната им дързост угасна с позор.

32. А иудеите, както казахме, съставиха речения хор и празнуваха с радостни славословия и псалмопения.

33. Те дори установиха обща наредба, щото във всяко тяхно селище от рода в род радостно да празнуват определени дни — не за пиене и пресищане, а за спомен на оказаното тям от Бога спасение.

34. След това се явиха пред царя и молиха да ги пусне по домовете им.

35. Тяхното преброяване се прави от двайсет и петия ден на месец пахон до четвъртия ден на месец епиф, през четирийсет дена; погубването им бе определено да стане от петия ден на месец епиф до

седмия — през три дни, в които по славен начин яви милостта Си Владиката на всички и ги запази всецяло непокътнати.

36. Празнуваха те, снабдявани с всичко от царя, до четиринайсетия ден, когато и пододоха молба да ги отпусне.

37. Царят, като се съгласи, великодушно написа в тяхна полза, със свой подпис, следното послание до градските началници:

ГЛАВА 7.

1. „Цар Птоломей Филопатор до началниците египетски и до всички длъжностни лица — бъдете весели и здрави! Здрави сме и ние и децата ни, защото великият Бог ни помага в работите по нашето желание.

2. Някои от нашите приятели по своя зъл умисъл често ни докладваха и ни убеждаваха да съберем всички иудеи, които се намират в царството, и да ги мъчим с необикновени мъки като изменници,

3. прибавяйки, че, докато не бъде сторено това, работите на царството ни не ще бъдат никога уредени поради омразата, която те питаят към всички народи.

4. Те ги дори доведоха в окови с насилие като роби, или по-добре, като клеветници, и без всяко разгледване и разпитване се опитваха да ги погубят, като измисляха жестокости, по-люти дори и според скитските обичаи.

5. Ние забранихме строго това и по благоволението, що питаем към всички човеци, веднага им дарувахме живот; а като узнахме, че Небесният Бог е вярна закрила на иудеите и винаги ги защищава, както баща — синовете си, и още като взехме под внимание известното тяхно доброжелателство към нас и към нашите деди, справедливо ги освободихме от всякакво обвинение в каквото и да било

6. и заповядахме на всички и всекиму да се върнат у дома си, тъй че нийде никой и в нищо да ги не оскърбява и не укорява в това, що е станало без тяхна вина.

7. Знайте, че ако ние предприемем против тях нещо лошо или изобщо ги оскърбим, ще имаме против себе си не човек, а владеещия над всяка власт Всевишния Бог за отмъстител на нашите дела във всичко и винаги неизбежно. Здравейте!“

8. Като получиха това послание, иудеите не бързаха веднага да си тръгнат, а молиха царя, щото онези от иудейския народ, които са оставили самоволно Светаго Бога и Божия закон, да получат чрез тях длъжното наказание,

9. прибавяйки, че ония, които заради търбуха си престъпили божествените наредби, никога няма да имат добри разположения и към царевата управа.

10. Царят намери, че те казват истина, даде им одобрение и пълномощие за всичко, та да изтребят на всяко място в царството му без пречка ония, които са престъпили Божия закон, без особено позволение или царски надзор.

11. Тогава, като му поблагодариха, както трябваше, свещениците и цялото народно множество възпяха алилуия — и радостно потеглиха.

12. Всеки еднородец от осквернилите се, когото срещнеха на пътя, те наказваха и убиваха за пример на другите.

13. В оня ден те убиха повече от триста мъже, и тържествуваха весело, погубвайки нечестивците.

14. А те, останали верни Богу до смърт и получили пълна радост от спасението, потеглиха от града, увенчани с всякакви благоуханни цветя, с веселие и възклицания, с хвала и сладкогласни песни, благодарейки Богу на отците си, вечния Спасител на Израиля.

15. Като дойдоха в Птолемаида, наречена по свойството на мястото Родофор (розоносна), дето по общо споразумение ги чакаха кораби седем дена,

16. те уредиха там гощавка за спасението, защото царят бе ги щедро снабдил с всичко, що бе потребно всекиму, докато стигнат у дома си.

17. Понеже пристигнаха там мирно с прилични благодарения, те и тук решиха да празнуват весело всички дни, колкото престоят.

18. Като осветиха тия дни и затвърдиха свой оброк с поставяне стълб върху мястото на гощавката, те потеглиха нататък по суша, море и река — всеки в своето живелище — непокътнати, свободни, в пълна радост, пазени с царска заповед. Тогава те придобиха по-голяма сила и слава, отколкото преди, и станаха страшни за враговете, от никого никак не притеснявани в тяхното владение,

19. и всички получиха своето по опис, тъй че, които имаха каквото и да е у себе си, с най-голям страх им го връщаха, защото Великият Бог им бе сторил велики благодеяния за тяхно спасение.

20. Благословен да е Спасителят на Израиля за вечни времена! Амин.

ТРЕТА КНИГА НА ЕЗДРА[1]

ГЛАВА 1.

1. Втора книга на пророк Ездра, — син на Сераия, син на Азария, син на Хелкия, син на Шалума, син на Садока, син на Ахитува,

2. син на Ахия, син на Финееса, син на Илия, син на Амария, син на Асиела, син на Мераиота, син на Арна, син на Узия, син на Ворита, син на Авишуя, син на Финееса, син на Елеазара,

3. Ааронов син от Левиево коляно, — който бе пленник в Мидийската земя през царуването на Артаксеркса, персийски цар.

4. Биде слово Господне към мене:

5. иди и възвести на Моя народ злите им дела и на синовете му — беззаконията, които са извършили против Мене, за да възвестят на синовете на своите синове,

6. защото греховете на родителите им се намножиха в тях: като Ме забравиха, те принасяха жертви на чужди богове.

7. Нали Аз ги изведох из Египетската земя — из дома на робството? А те Ме разгневиха и съветите Ми презряха.

8. Острижи косата на главата си и хвърли върху тях всичкото зло, защото те не слушаха Моя закон, — необуздан народ!

9. Докога ще търпя тия, на които съм сторил толкова благодеяния?

10. Заради тях свалих много царе; поразих фараона с робите му и с цялата му войска;

11. всички езичници изтребих от лицето им, и на изток разпръснах народа на двете области Тир и Сидон, и всичките им врагове изтребих.

12. А ти тъй им речи: тъй казва Господ:

13. Аз именно ви преведох през морето и по дъното му прокарах за вас оградена улица, дадох ви за вожд Моисея и за свещеник Аарона,

14. дадох ви светлина в огнен стълб, и много чудеса извърших между вас; а вие Ме забравихте, казва Господ.

15. Тъй казва Господ Вседържител: пъдпъдъците бяха вам за личба. Аз ви дадох станища за защита, но вие и там роптахте,

16. и не се радвахте в Мое име, че погинаха вашите врагове, но дори досега още роптаете.

17. Де са ония благодеяния, които ви сторих? Нали в пустинята, когато вие, изгладнели, викахте към Мене,

18. думайки: защо ни доведе в тая пустиня? да ни измориш ли? по-добре да слугуваме на египтяни, отколкото да измрем в тая пустиня, —

19. Аз се смилих над вашите охкания, дадох ви мана за храна, и вие ядохте ангелски хляб?

20. Когато жадувахте, не разсякох ли Аз камъка, и води потекоха до насита? От жегата с дървесни листа ви покривах.

21. Поделих ви тлъсти земи; прогоних от лицето ви хананейци, ферезейци и филистимци. Какво още да сторя за вас? казва Господ.

22. Тъй казва Господ Вседържител: когато бяхте в пустинята, при река Мера, и ожъднели хулехте Моето име,

23. Аз не пратих огън върху вас заради богохулствата, но турих дърво във водата и направих реката сладка.

24. Какво да ти сторя, Иакове? Ти не искаше да се покоряваш, Иудо. Ще се преселя у други народи и ще им дам Моето име, за да пазят законите Ми.

25. Понеже вие Ме оставихте, и Аз ще ви оставя; няма да помилувам ония, които Ми искат милост.

26. Когато Ме призовавате, няма да ви чуя, защото осквернихте с кръв ръцете си, и нозете ви бързат да извършат човекоубийство.

27. Вие като че не Мене оставихте, а себе си, казва Господ.

28. Тъй казва Господ Вседържител: нали Аз ви молих, както баща — синовете си, както майка — дъщерите си и както кърмачка — децата си,

29. да бъдете Мой народ, и Аз — ваш Бог, да бъдете Мои синове, и Аз — ваш баща?

30. Аз ви събрах, както кокошка събира пилците си под своите крила. Какво да ви сторя сега? Ще ви отхвърля от лицето Си.

31. Кога Ми принесете принос, ще отвърна лицето Си от вас, защото вашите празнични дни, новомесечията и обрязанията Аз отхвърлих.

32. Аз ви пратих Моите раби — пророците; вие ги хванахте, умъртвихте и разкъсахте телата им. Аз ще изискам кръвта им, казва

Господ.

33. Тъй казва Господ Вседържител: домът ви е пуст. Ще ви разсея, както вятър мекина,

34. и синовете ви няма да имат потомство, защото презряха Моята заповед, и вършеха онова, що е зло пред Мене.

35. Ще предам домовете ви на идещи люде, които, без да са Ме чули, ще повярват, а без да съм показвал личби, ще извършат онова, що съм заповядал,

36. и без да са видели пророците, ще си спомнят беззаконията.

37. Завещавам благодат на идещите люде, чиито деца, без да са Ме видели с плътските си очи, но духом вярващи онова, що съм Аз казал, весело ще тържествуват.

38. И тъй, гледай сега, брате, каква слава; гледай людете, идещи от изток,

39. на които ще дам за вождове Авраама, Исаака и Иакова, Осия и Амоса, Михея и Иоиля, Авдия и Иона,

40. Наума и Авакума, Софония и Агея, Захария и Малахия, наречен още Ангел Господен.

---

[1] Тая книга я няма нито на еврейски, нито на гръцки език. Както Славянският, така и Руският превод е направен от Вулгата. В последната тя е разделена на две книги: Първата съставят главите III — XIV (според Славянския превод), а втората съдържа глави I, II, XV и XVI. В Българския превод е задържан редът на главите според Славянския превод. ↑

ГЛАВА 2.

1. Тъй казва Господ: Аз изведох тоя народ от робия, дадох им заповед чрез Моите раби — пророците, които те не поискаха да слушат, но отхвърлиха Моите съвети.

2. Майката, която ги е родила, им казва: идете, деца; защото аз съм вдовица и изоставена.

3. Аз ви отхраних с радост и ви отпуснах с плач и тъга, защото вие съгрешихте пред Господа, вашия Бог, и сторихте зло пред Него.

4. А сега какво мога стори за вас? Аз съм вдовица и изоставена; идете, деца, и искайте от Господа милост.

5. Тебе, Отче, призовавам за свидетел против майката на синовете, които не поискаха да пазят моя завет;

6. предай ги на посрамване и майка им — на разграбване, та да изчезне родът им;

7. нека се пръснат имената им между народите и се изличат от земята, защото те презряха моя завет.

8. Горко ти, Асуре, който криеш у себе си нечестивци! Роде лукавий! Спомни си, какво Аз направих със Содом и Гомора:

9. земята им лежи в смолени блани’ и в пепелни хълмове. Тъй Аз ще постъпя с ония, които не Ме слушат, казва Господ Вседържител.

10. Тъй казва Господ на Ездра: възвести на Моя народ, че Аз ще им дам Иерусалимското царство, което бях обещал на Израиля,

11. ще приема слава от тях и ще им дам вечни жилища, що съм за тях приготвил.

12. Дървото на живота ще им бъде благовонна маст; те не ще бъдат измъчвани от труд и няма да изнемогват.

13. Идете и получете; измолете за себе си малко дни, та да не закъснеят. Вече е готово за вас царството: бъдете бодри.

14. Бъди свидетел, небе и земьо, че Аз сътрих злото и сътворих доброто. Жив съм Аз! казва Господ.

15. Майко! прегърни синовете си, с радост ги отхранвай; като гълъбица укрепяй нозете им, защото Аз те избрах, казва Господ.

16. Аз ще възкреся мъртвите от местата им и ще ги изведа из гробовете им, защото познах името Си в Израиля.

17. Не бой Се, майко синовна, защото Аз те избрах, казва Господ.

18. Аз ще ти пратя на помощ Моите раби Исаия и Иеремия, по чийто съвет Аз осветих и ти приготвих дванайсет дървета, отрупани с различни плодове,

19. и също толкова извори, от които тече мед и мляко, и седем превисоки планини, по които растат трендафил и крин, чрез които ще изпълня с радост твоите синове.

20. Оправдай вдовица, дай съд на сиромах, помогни на беден, защити сирак, облечи гол,

21. погрижи се за разслабен и немощен, на хром не се присмивай, защити безрък и сляп доведи да види Моята светлина,

22. старец и юноша в стените си запази,

23. мъртви, дето и да намериш, след като ги отбележиш, предай ги на гроб, — и Аз ще ти дам първо място в Моето възкресение.

24. Почивай и бъди спокоен, народе Мой, защото ще дойде твоето спокойствие.

25. Кърми синовете си, добра кърмачко, укрепявай нозете им.

26. От рабите, които ти дадох, никой да не загине, защото Аз ще ги изискам от тебе.

27. Не ослабвай. Кога дойде ден за скръб и утеснение, другите ще плачат и ще се късат, а ти ще бъдеш весела и в изобилие.

28. Езичниците ще ти завиждат, но нищо не могат да сторят против тебе, казва Господ.

29. Моите ръце ще те покрият, та твоите синове да не видят геената.

30. Утешавай се, майко, със синовете си, защото Аз ще те спася.

31. Помни за синовете си, които спят. Аз ще ги изведа из краищата земни и ще им окажа милост, защото съм милостив, казва Господ Вседържител.

32. Прегърни децата си, докле дойда и им сторя милост, защото Моите извори са изобилни, и Моята благодат няма да оскъдее.

33. Аз, Ездра, приех на планина Орив заповед от Господа да отида при Израиля. Когато отидох при тях, те ме отхвърлиха и презряха Господнята заповед.

34. Затова говоря вам, езичници, които можете да чувате и да разбирате: очаквайте вашия Пастир, — Той ще ви даде покой вечен; защото близо е Оня, Който ще дойде при свършека на века.

35. Бъдете готови за наградите от царството, защото негаснеща светлина ще възсияе над вас за вечно време.

36. Избягвайте сянката на тоя век; приемете сладост от славата си. Аз явно свидетелствувам за моя Спасител.

37. Приемете поверения дар — и се наслаждавайте, като благодарите Оному, Който ви е призовал в небесното царство.

38. Станете и стойте, и гледайте, какво е числото на отбелязаните във вечерята Господня,

39. които, като се преселиха от сянката на тоя век, приеха от Господа светли одежди.

40. Приеми своето число, Сионе, и заключи своите си, които са облечени в бели одежди и са изпълнили закона Господен.

41. Числото на твоите желани синове е пълно. Моли за царство Господне, за да се освети твоят народ, който е призован отначало.

42. Аз, Ездра, видях на Сион планина голямо множество, което не можах да изброя, — и те всички с песни прославяха Господа.

43. Сред тях бе юноша величествен, който всички надминаваше, и той възлагаше венци на главата на всекиго от тях и с това се повече издигаше; аз бях поразен от почуда.

44. Тогава попитах Ангела: „кои са тия, господарю мой?“

45. Той ми отговори и каза: „те са ония, които са оставили смъртната одежда и са се облекли в безсмъртна и са изповядали името Божие; те сега се увенчават и приемат победни палми“.

46. Аз попитах: „а кой е този юноша, който им венци възлага и им палми връчва?“

47. Той ми отговори: „Сам Син Божий, Когото те са прославяли в тоя век“. И аз наченах да славя ония, които твърдо стояха за името Господне.

48. Тогава Ангелът ми каза: „иди и възвести на моя народ, колко и какви дивни дела на Господа Бога си видял“.

ГЛАВА 3.

1. На трийсетата година след разорението на града, аз бях във Вавилон — и, като си лежах смутен на постелката си, идваха ми мисли в сърцето,

2. понеже видях опустошението на Сион и богатството на живеещите във Вавилон.

3. И духът ми се възмути, и със страх наченах да говоря към Всевишния

4. и казах: „Владико Господи! Ти отначало каза, когато Сам основа земята, каза и заповяда на пръстта,

5. като даде на Адама смъртно тяло, което бе така също създание на Твоите ръце; Ти вдъхна в него дух за живот, и той стана жив пред Тебе;

6. въведе го в рая, който Твоята десница насади, преди земята да роди плодове;

7. Ти му заповяда да пази Твоята заповед, но той я наруши, — и Ти осъди на смърт него и рода му; и от него произлязоха поколения и племена, народи и издънки от тях, които брой нямат.

8. Всеки народ начена да върви по щението си, да върши пред Тебе неразумни дела и да презира Твоите заповеди.

9. След време Ти прати потоп на земните обитатели и ги изтреби,

10. и за всекиго от тях настъпи край — потоп, както за Адама — смърт.

11. Едного от тях Ти остави — Ноя с челядта му, и от него произлязоха всички праведни.

12. Когато наченаха да се размножават обитателите на земята, и се умножиха синове, народи и поколения много, и пак наченаха да се предават на нечестие повече от предишните,

13. когато наченаха да вършат пред Тебе беззаконие, — измежду тях Ти си избра мъж, чието име беше Авраам,

14. и го възлюби и нему само откри волята Си,

15. положи му вечен завет и му каза, че никога няма да оставиш семето му. И даде му Исаака и на Исаака даде Иакова и Исава:

16. Ти Си избра Иакова, а Исава отхвърли. И се размножи Иаков прекомерно.

17. Когато изведе из Египет неговото семе и доведе до Синай планина,

18. тогава преклони небесата, уреди земята, разклати вселената, приведе в трепет бездните и целия свят в смущение, —

19. и Твоята слава премина четири явления: огън, земетръс, бурен вятър и мраз, за да даде закон на семето Иаковово и усърдие на рода Израилев, —

20. но не им отне лукавото сърце, та Твоят закон да принесе плод в тях.

21. Със сърце лукаво пръв Адам престъпи заповедта — и биде победен; тъй също и всички, от него произлезли;

22. остана немощта и законът в сърцето на народа с корен от злото и доброто отстъпи, а злото остана.

23. Изминаха времена, изпълниха се години — и Ти Си издигна раб на име Давид;

24. заповяда му да съгради град на Твое име и в него да Ти принася тамян и жертви.

25. Това се върши много години, и сетне ония, които населяваха града, съгрешиха,

26. като постъпваха във всичко тъй, както постъпи Адам и всички негови потомци; понеже и те имаха сърце лукаво.

27. И Ти предаде Своя град в ръцете на враговете Си.

28. Нима по-добре постъпват обитателите на Вавилон, та затова владеят Сион?

29. Когато дойдох тук, видях нечестия, които нямат брой, и в тая трийсета година от плена душата ми вижда много грешници, — и сърцето ми се стопи.

30. Защото аз видях, как Ти поддържаш тия грешници и щадиш нечестивците, а Своя народ погуби, враговете Си пък запази и не даде за това никаква личба.

31. Не разбирам, как можа да се промени тоя път. Нима Вавилон постъпва по-добре от Сион?

32. Или друг народ, освен Израиля, Те е познал? или кои племена вярваха в Твоите завети като Иакова?

33. Нито въздаянието им е равномерно, нито трудът им е принесъл плод, защото аз преминах между народите — и видях, че те живеят в изобилие, ако и да не си спомнят за Твоите заповеди.

34. И тъй, претегли на теглилки и нашите беззакония, и делата на живеещите по земята, и никъде няма да се намери Твоето име, освен у Израиля.

35. Кога не са грешили пред Тебе земните обитатели? или кой народ тъй е запазил Твоите заповеди?

36. Между тия поне по имена ще намериш пазители на Твоите заповеди, а у другите народи няма да намериш“.

ГЛАВА 4.

1. Тогава ми отговори пратеният при мене Ангел, чието име е Уриил,

2. и каза: „сърцето ти е отишло твърде далеко в тоя век, че мислиш да постигнеш пътя на Всевишния“.

3. Аз отговорих: „така е, господарю“;. А той ми каза: „пратен съм да ти покажа три пътища и да ти предложа три подобия.

4. Ако ми обясниш едно от тях, то и аз ще ти покажа пътя, който искаш да видиш, и ще те науча, отде е произлязло лукавото сърце“.

5. Тогава аз казах: „говори, господарю“. А той ми рече: „иди и претегли тежината на огъня, или измери ми духането на вятъра, или върни ми деня, който вече е изминал“.

6. „Кой човек, отговорих аз, може да извърши това, което ти искаш от мене?“

7. А той ми рече: „ако бих те попитал, колко обиталища има в морското сърце, или колко извори има в самата основа на бездната, или колко са жилите над твърдта, или какви са пределите на рая, —

8. ти, може би, ще ми отговориш: в бездната не съм слизал, както и в ада, и на небето никога не съм възлизал.

9. А сега аз те попитах само за огъня, вятъра и деня, който си преживял, и за това, без което ти не можеш, — и на това ми не отговори“.

10. И каза ми: „ти не можеш позна дори това, що е твое и що е било от младини с тебе,

11. как тогава твоят съсъд би могъл да вмести в себе си пътя на Всевишния и в тоя вече явно покварен век да разбере покварата, която е явна за моите очи?“

12. На това аз казах: „по-добре щеше да бъде съвсем да ни нямаше, отколкото да живеем в нечестия и да страдаме, без да знаем защо“.

13. А той в отговор ми каза: „ето, аз отидох в полската гора и заварих дървесата да държат съвет.

14. Те казваха: дойдете, да идем да обявим война на морето, за да отстъпи пред нас, и там да си развъдим други гори.

15. Тъй също и морските вълни имаха съвет: дойдете, казваха те, да въстанем и завладеем полските гори, за да си придобием и там друго място.

16. Но кроежът на гората излезе празен, защото дойде огън и я изгори.

17. Тъй също се свърши и кроежът на морските вълни, защото застана пясъкът и ги задържа.

18. Ако ти беше им съдия, кого щеше да оправдаеш или кого щеше да обвиниш?“

19. „Наистина, отговорих аз, кроежите им са били суетни, защото на гората е дадена земя, дадено е място и на морето, за да носи вълните си“.

20. А той ми отговори и рече: „ти справедливо разсъди; а защо не съди тъй също сам себе си?

21. Защото, както земята е дадена за гората, а морето — за вълните му, тъй обитателите на земята могат да разберат само онова, що е на земята, а обитателите на небесата могат да разберат онова, що е в небесните висини“.

22. Отговорих и казах: „моля Ти се, Господи, да ми се даде ум да разбирам.

23. Не искам да Те питам за висшето, а за това, което всеки ден става у нас: защо Израил е предаден на езичниците за поругание? защо народът, който Ти възлюби, е даден на нечестиви племена, и законът на отците ни е доведен до нищожество, и писани наредби никъде няма?

24. Преминаваме през тоя век като скакалци, прекарваме живота си в страх и ужас, и станахме недостойни за милосърдие.

25. Но какво ще направи Той с името Си, което е нам наречено? — ето за кое питах аз“.

26. А той ми отговори: колкото повече изпитваш, толкова повече ще се чудиш, защото тоя век много бърза към края си

27. и не може да обгърне онова, що е обещано на праведните в бъдните времена, защото тоя век е пълен с неправда и немощи.

28. А за онова, за което ме пита, ще ти кажа: злото е посеяно, а за изкореняването му още не е дошло време.

29. Затова докле посеяното се не изтръгне, и мястото, дето е посеяно злото, се не разчисти, — няма да дойде мястото, на което е посеяно доброто.

30. Защото зърното от злото семе е посеяно в сърцето на Адама още отначало, и колко нечестия е породило то досега и ще поражда, докле настъпи вършитба!

31. Размисли си, зърното от злото семе колко нечестиви плодове е народило!

32. Когато се пожънат безбройните му класове, какво голямо гумно ще потрябва!

33. „Но как и кога ще бъде това?“ попитах го аз; „защо нашите години са малки и злочести?“

34. „Не бързай да се издигаш, отговори той, по-горе от Всевишния, защото напразно бързаш да бъдеш по-горе от Него: много далеч отиваш.

35. Нали за същото питаха душите на праведните в своите затвори, думайки: докога ще се надяваме тъй? и кога ще дойде плодът на нашата отплата?“

36. На това ми отговори архангел Иеремиил: „когато се изпълни броят на семената във вас, защото Всевишният с теглилка е претеглил тоя век,

37. с мярка е измерил времената и с число е изброил часовете — и няма да потикне и няма да ускори, докле се не изпълни определената мяра“.

38. Аз пък отговорих на това и му казах: „о, Владико Господи! но ние всички сме препълнени с нечестие.

39. И, може би, поради нас се не напълнят житниците на праведните и поради греховете на земните обитатели“.

40. На това той ми отговори: „иди, попитай непразна жена: може ли, след като изтекат девет месеци, нейната утроба да задържи в себе си плода?“

41. Аз отговорих: „не може, Господи“. Тогава той ми рече: „подобни на утробата са и обиталищата на душите в преизподнята.

42. Както родилка бърза до роди, за да се избави от родилни болки, тъй и те бързат да върнат тям повереното.

43. Най-напред ще ти бъде показано това, което желаеш да видиш“.

44. „Ако съм придобил благодат пред твоите очи, отговорих аз, и ако това е възможно и ако аз съм способен за това,

45. покажи ми: онова, което има да дойде, по-голямо ли е от онова, що е изминало, или което се е сбъднало по-голямо ли е от онова, което ще стане?

46. Каквото е минало, това зная, а какво ще дойде, не зная“.

47. Той ми каза: „застани от дясната ми страна, и ще ти обясня значението чрез подобие“.

48. И аз застанах — и видях: ето, запалена пещ минава пред мене, и когато пламъкът премина, видях: остана дим.

49. След това мина пред мене облак, пълен с вода, и от него се изля силен дъжд; но щом устремният дъжд престана, останаха капки.

50. Тогава той ми каза: „размисли си: както дъждът е нещо повече от капки, а огънят — нещо повече от дим, тъй мярката на миналото е взела надмощие, а са останали капки и дим“.

51. Тогава аз го помолих и казах: „мислиш ли, че ще доживея до тия дни? И какво ще стане през тия дни?“

52. На това той отговори и каза: „за личбите, за които ме питаш, нещо мога да ги кажа, а за твоя живот не съм пратен да говоря с тебе, пък и не зная.“

ГЛАВА 5.

1. За личбите: ето, ще настанат дни, когато мнозина от земните обитатели, владеещи знание, ще бъдат грабнати, и пътят на истината ще се скрие, и вселената ще обеднее откъм вяра,

2. и ще се умножи неправдата, която ти сега виждаш и за която отколе си чувал.

3. И страната, която сега виждаш да господствува, ще бъде изложена на опустошение.

4. Ако пък Всевишният ти даде да доживееш, ти ще видиш, че след третата тръба веднага ще блесне посред нощ слънцето, и луната — три пъти през деня;

5. и от дърво кръв ще капе, камък ще продума, и народите ще се раздвижат.

6. Тогава ще царува оня, когото земните жители не очакват, и птиците ще прелетят на други места.

7. Содомското море ще изхвърли риби, ще издава нощем глас, за мнозина непознат; но всички ще чуят гласа му.

8. На много места ще станат размирици, често ще бъде пращан огън от небето; диви зверове ще променят местата си, и нечисти жени ще раждат чудовища.

9. Сладките води ще станат солени, и всички приятели ще се опълчат един срещу други; тогава ще се скрие умът, и разумът ще се оттегли в своето хранилище.

10. Мнозина ще го търсят, ала не ще го намерят, и ще се умножи на земята неправда и невъздържание.

11. Една област ще пита друга съседна: не е ли минавала през тебе правдата, която прави човека праведен? И тя ще каже: не.

12. Човеците тогава ще се надяват — и няма да постигат желаното; ще се трудят — и пътищата им не ще се оправят.

13. За тия личби ми е позволено да ти кажа, и ако отново се помолиш и поплачеш, както сега, и постиш седем дни, ще чуеш още повече от това.

14. И аз се свестих, — и тялото ми силно трепереше, и душата ми изнемогна, като че изчезваше.

15. Но Ангелът, който дойде при мене и ми говореше, ме поддържа, укрепи ме и на нозе изправи.

16. И на втората нощ дойде при мене Салатиил, народният вожд, и ме попита: „де си бил, и защо лицето ти е печално?

17. Нима не знаеш, че тебе е поверен Израил в земята на преселението му?

18. Затова стани и хапни хляб, и не ни оставяй, както пастир — стадото си, в ръце на лукави вълци“.

19. Тогава му казах: „махни се от мене и не се приближавай до мене“. И той като чу това, отстрани се от мене.

20. Пък аз постих седем дена, стенейки и плачейки, както ми бе заповядал ангел Уриил.

21. И след седемте дена помислите на сърцето ми пак бяха за мене много тежки;

22. но душата ми прие дух да разбира, и аз отново наченах да говоря пред Всевишния

23. и казах: „о, Владико Господи! От всички гори по земята и от всички дървета по нея Ти Си избра само лозата;

24. от целия земен кръг Ти Си избра само пещерата, и от всички цветя по вселената Ти Си избра само крина;

25. от всички морски бездни Ти Си напълни един източник, а измежду всички съградени градове Ти Си освети само Сион;

26. от всички сътворени птици Ти Си наименува само гълъбицата, и от всички сътворени добитъци Ти Си избра само овцата;

27. измежду всички многобройни народи Ти Си придоби един народ и го възлюби, даде му съвършен закон.

28. Но сега, Господи, защо предаде единия на мнозина, и на един корен насади други издънки и разсея единствения Си народ между много народи?

29. И потъпкаха го ония, които се противяха на Твоите обещания и които не вярваха на Твоите завети.

30. И ако Ти вече силно си намразил Твоя народ, нека той се наказваше от Твои ръце“.

31. Когато произнасях тия думи, пратен ми бе Ангелът, който беше дохождал при мене по-преди нощем,

32. и ми каза: „чуй ме — аз ще те науча; слушай ме — и аз ще ти кажа още повече“.

33. „Говори, казах аз, господарю мой“. И той ми каза: „ти си отишъл много далеч с любопитния си ум за Израиля; нима ти повече го обичаш от Оногова, Който го е сътворил?“

34. „Не, господарю мой, отговорих аз, но говорих от голяма скръб. Моята вътрешност ме мъчи всеки час, когато аз се стремя да постигна пътя на Всевишния и да изследвам поне част от Неговия съд“.

35. Той отговори: „не можеш“. — „А защо, господарю мой? попитах аз. По-добре би било, да се не бях родил, и майчината ми утроба да бе ми станала гроб, нежели да гледам угнетението на Иакова и изнурението на Израилевия род“.

36. И той ми каза: „изброй ми онова, което още не е дошло, събери ми разпръснатите капки и съживи изсъхналите цветя;

37. отвори заключените хранилища, изведи ми затворените в тях ветрове и покажи ми образа на гласа, — и тогава ще ти покажа онова, което се мъчиш да видиш“.

38. „Владико Господи! отговорих аз, кой може да знае това, освен оня, който не живее с човеци?

39. Пък аз съм безумен, и как мога да говоря за онова, за което Ти ме попита?“

40. Тогава Той ми рече: „както не можеш да направиш нищо от казаното, тъй не можеш узна Моите съдби, нито предела на любовта, която съм обещал на народа“.

41. „Но ето, Господи, Ти си близък на ония, които се приближават към края, и какво ще правят ония, които са били преди мене, или ние, или ония, които ще бъдат след нас?“

42. Той ми каза: „Аз ще оприлича на венец Моя съд; както няма закъснение за последните, тъй няма и ускорение за първите“.

43. Аз отговорих и казах: „не би ли могъл Ти да съединиш в едно както ония, които са създадени преди, тъй и ония, които съществуват и които ще бъдат, за да им обявиш по-скоро Твоя съд?“

44. Той ми отговори: „творението не може да изпревари своя Творец, нито тоя век може да обнеме в себе си заедно всички, които трябва да бъдат сътворени“.

45. И аз рекох: „как тогава Ти каза на раба Си, че си дал живот на създаденото творение заедно, и творението издържало това; поради това и сега съществуващите заедно могли биха да издържат“.

46. Той ми каза: „попитай жената, и кажи й: ако раждаш десет, защо раждаш от време на време, и помоли я да роди десетте изведнъж“.

47. Аз пък Му рекох: „това е невъзможно, но трябва да става от време на време“.

48. Тогава Той ми каза: „и Аз дадох на земните недра способност да произрастят посеяното на нея от време на време.

49. Както младенец не може да произвежда онова, що е свойствено на старци, тъй и Аз наредих създадения от Мене свят“.

50. Тогава аз Го запитах и казах: „щом Ти ми откри пътя, тогава позволи ми да Те попитам: майка ни, за която ми говори, млада ли е още, или се приближава към старост?“

51. Отговори ми и каза: „Попитай за това оная, която ражда, и тя ще ти отговори.

52. Кажи й: защо ражданите сега от тебе не приличат на ония, които са били родени по-преди, а са по-малоръстни от тях?

53. И тя ще ти отговори: едните аз родих в разцвета на младостта, а другите са родени на старост, когато утробата начена да губи силата си.

54. Размисли прочее: вие сега сте по-малоръстни от ония, които са били преди вас;

55. и ония, които ще се родят след вас, ще бъдат още по-малки от вас, понеже са творения, които са почнали вече да стареят и юношеската сила е вече преминала“.

56. И казах: „моля, Господи, ако съм придобил благоволение пред Твоите очи, покажи на раба Си, чрез кого посещаваш творението Си?“

ГЛАВА 6.

1. И Той ми каза: „от начало на създаването земния кръг и преди да бъдат установени пределите на века, и преди да повеят ветровете;

2. преди да се чуят гласовете на гърма, преди да блеснат светкавиците, преди да се утвърдят основите на рая;

3. преди да се появят хубавите цветя, преди да се утвърдят подвижните сили, преди да се съберат безбройните ангелски воинства;

4. преди да се издигнат въздушните висоти, преди да се определят размерите на твърдта, преди да се запалят огньове на Сион;

5. преди да бъдат изследвани годините, и да бъдат отделени ония, които грешат сега, и запечатани ония, които са пазили вярата като съкровище, —

6. тогава Аз помислих и всичко създадох Сам, а не чрез другиго; от Мене тъй също ще дойде и краят, а не от другиго“.

7. Тогава аз попитах: „какво е разделението на времената, и кога ще бъде край на първото и начало на последното?“

8. И отговори ми: „от Авраама дори до Исаака, когато от него се родиха Иаков и Исав, ръката на Иакова е държала отначало петата на Исава.

9. Край на тоя век е Исав, а начало на следващия — Иаков.

10. Ръката на човека е негово начало, а край — петата му. За друго, Ездра, недей ме пита“.

11. Аз пък Му отговорих и казах: „о, Владико Господи! ако съм придобил благодат пред Твоите очи,

12. моля Ти се, покажи на раба Си края на Твоите личби, част от които ми показа миналата нощ“.

13. Той ми отговори и рече: „изправи се на нозете си, и слушай гласа, който ще бъде пълен с шум,

14. и ще бъде като че земетръс, но мястото, дето стоиш, няма да се поклати.

15. Затова, когато той ще говори, не се ужасявай; защото дума ще бъде за свършека, и ще се разберат основите на земята.

16. А понеже думата е за самите тях, земята ще трепне и ще се разклати, защото знае, че краят им трябва да се промени“.

17. И когато чух гласа, изправих се на нозете си и слушах, и ето глас говорещ, и шумът му беше като шум от много води,

18. и каза: „ето настъпват дни, когато Аз ще начена да се доближавам, за да посетя обитателите земни;

19. когато ще начена да изисквам от ония, които чрез своята неправда произведоха неправедно голяма вреда, и когато ще се изпълни мярката на Сионовото унижение.

20. А когато се отбележи векът, който ще начене да преминава, ето личбите, които ще покажа: книгите ще се разтворят пред лицето на твърдта, и всички заедно ще видят;

21. и едногодишни деца ще проговорят с гласовете си, и непразни жени ще раждат тримесечни и четиримесечни недоносчета, които ще останат живи и ще заякнат;

22. посеяни ниви внезапно ще се явят като непосеяни, и пълни житници ще се окажат празни;

23. след това ще затръби шумно тръба, и кога я чуят, всички внезапно ще се ужасят.

24. Тогава приятели ще се въоръжат против приятели като врагове; страх ще обземе земята заедно с обитателите й, и жилките на изворите ще спрат и три часа няма да текат.

25. Всеки, който след всичко това, за което ти предсказвах, остане жив, сам ще се спаси и ще види Моето спасение и края на вашия век.

26. И ще видят избраните люде, които не са изпитали смърт от раждането си, и ще се измени сърцето на живите и ще се превърне в друго чувство,

27. защото злото ще се изтреби, и лукавството ще изчезне;

28. вярата ще разцъфти, разтлението ще бъде победено; и ще се яви истината, която толкова време е оставала без плод“.

29. Когато Той говореше, аз погледнах тогова, пред когото стоях.

30. И той ми каза: „аз дойдох да ти покажа времето на идещата нощ.

31. И тъй, ако пак се помолиш и пак постиш седем дена, аз ще ти покажа повече в деня, в който те чух:

32. Всевишният чу твоя глас; Крепкият видя правилното действие, видя и чистотата, която си пазил от младини.

33. Поради това Той ме прати да ти покажа всичко това и да ти кажа: надявай се и не бой се;

34. не бързай да мислиш с първите времена за суетното, за да те не съдят с такава също бързина за последните времена“.

35. След това аз пак със сълзи се молих и тъй също седем дена постих, за да навърша три седмици, които ми бяха заповядани.

36. А през осмата нощ сърцето ми пак се смути, и аз наченах да говоря пред Всевишния;

37. защото духът ми силно се разпали, и душата ми се измъчваше.

38. И казах: „Господи! Ти още от начало на творението говори; в първия ден рече: да бъде небе и земя, и Твоето слово биде дело свършено.

39. Тогава се носеше Духът, и тъмнина обгръщаше наоколо и мълчание: нямаше още звук от човешки глас.

40. Тогава Ти заповяда да излезе от Твоите съкровищници изобилната светлина, за да се яви Твоето дело.

41. Във втория ден Ти създаде въздуха на твърдта и му заповяда да отдели водата и да произведе разделение между водите, за да се издигне една част от тях нагоре, а другата да остане долу.

42. В третия ден Ти заповяда на водите да се съберат на една седма част от земята, а шестте части изсуши, за да служат пред Тебе за засяване и обработване.

43. Твоето слово излизаше, и веднага се явяваше дело;

44. изведнъж се появиха безбройно множество плодове и многоразлични приятности за вкуса, цветя, непроменливи във вида си, с неизказано благоуханен дъх: всичко това бе извършено в третия ден.

45. В четвъртия ден Ти заповяда да се яви сиянието на слънцето, светлината на луната, разположението на звездите

46. и заповяда, те да служат на човека, който щеше да бъде създаден.

47. В петия ден Ти каза на седмата част, дето бе събрана водата, да произведе животни, хвъркати и риби, което и биде извършено.

48. Нямата и бездушна вода, по знак от Бога, произведе животни, за да възвестяват всички родове Твоите чудни дела.

49. Тогава Ти запази две животни: едното се наричаше бегемот, а другото — левиатан.

50. Ти ги отдели едно от друго, защото седмата част, дето беше събрана водата, не можеше да ги побере заедно.

51. На бегемота даде една част от земята, изсушена в третия ден, да живее там, дето има с хиляди гори;

52. на левиатана даде седмата водна част и го запази, да служи за храна на ония, на които Ти искаш и когато искаш.

53. А в шестия ден Ти заповяда на земята да произведе пред Тебе добитък, зверове и влечуги;

54. а след тях Ти сътвори Адама, когото постави господар над всички Твои твари и от когото произхождаме всички ние и народът, който Ти избра.

55. Всичко това аз казах пред Тебе, Господи, защото Ти за нас си създал тоя свят.

56. А за другите народи, произлезли от Адама, Ти каза, че те са нищо, че приличат на слюнка, и всичкото им множество Ти оприличи на капки, капещи из съд.

57. И сега, Господи, ето тия народи, признати от Тебе за нищо, наченаха да ни владеят и да ни поглъщат.

58. А ние, Твоят народ, който Ти нарече Свой първенец, единороден, възлюбен Свой, сме предадени в техни ръце.

59. Ако тоя свят е създаден за нас, то защо ние не получаваме наследие заедно със света? И докога това?“

ГЛАВА 7.

1. Когато изговорих тия думи, пратен ми биде Ангелът, който беше пращан при мене миналите нощи,

2. и ми каза: „стани, Ездра, и чуй думите, които дойдох да ти говоря“.

3. Аз рекох: „говори, господарю мой“;. И той ми каза: „морето е разположено в пространно място, за да бъде дълбоко и безмерно;

4. но входът в него се намира в тясно място, тъй че прилича на реки.

5. Който би поискал да влезе в морето и да го види, или да владее над него, ако не мине през тясното, как може стигна до широкото?

6. Или друго сравнение: градът е построен и разположен на равнина и е пълен с всякакви блага;

7. но входът в него е тесен и разположен на стръмнина тъй, че отдясно е огън, а отляво — дълбока вода.

8. Между тях, сиреч между огъня и водата, има само една пътека, дето може да се вмести само човешко стъпало.

9. Ако тоя град се даде за наследство човеку, как той ще си получи наследството, ако никога не мине през лежещата на пътя опасност?“

10. Аз казах: „тъй е, Господи!“ И Той ми рече: „такъв е и делът на Израиля.

11. За тях Аз създадох света; но, когато Адам наруши Моите наредби, биде определено да стане онова, що бе извършено.

12. И станаха входовете на тоя свят тесни, болезнени, мъчни, както и малки, лукави, пълни с бедствия и изискващи голям труд.

13. А входовете на бъдещия век са широки, безопасни и принасят плод за безсмъртие.

14. И тъй, ако влизащите, които живеят, не влязат в тая теснота и неволя, те не ще получат онова, що е приготвено.

15. Защо, прочее, се смущаваш, когато си тленен, и защо се вълнуваш, когато си смъртен?

16. Защо не прие в сърцето си бъдещето, а прие настоящето?“

17. Аз отговорих и казах: „Владико Господи! ето, Ти определи със закона Си, че праведните ще наследят това, а грешните ще загинат.

18. Праведните ще претърпят теснота, надявайки се за широко, а живелите нечестиво, ако и да са претърпели теснота, няма да видят широкото“.

19. И Той ми каза: „няма съдия по-горен от Бога, няма кой да разбира повече от Всевишния.

20. Мнозина гинат в тоя живот, защото немарят за предложения тям Божий закон.

21. Защото Бог строго е заповядал на идещите, кога дойдат, какво да вършат, за да бъдат живи, и какво да пазят, за да не бъдат наказани.

22. А те не послушаха и Му се възпротивиха, утвърдиха в себе си суетна мисъл;

23. увлякоха се от греховни измами, казаха за Всевишния, че Го няма, не познаха пътищата Му;

24. презряха закона Му, отхвърлиха обещанията Му, нямаха вяра към Неговите обредни наредби, не вършеха Неговите дела.

25. И затова, Ездра, на празните — празно, а на пълните — пълно.

26. Ето, ще дойде време, когато ще се явят личбите, които ти предсказах, и ще се яви невестата, и с появата си ще се покаже, — скривана сега от земята.

27. И всеки, който се избави от изброените по-преди злини, сам ще види Моите чудеса.

28. Защото ще се яви Моят Син Иисус заедно с ония, които са с Него, и останалите ще се наслаждават четиристотин години.

29. А след тия години, ще умре Син Ми Христос и всички люде, които дишат.

30. И ще се върне светът в старото мълчание за седем дни, както е било преди, тъй че никой не ще остане.

31. А след седемте дена ще се събуди заспалият свят, и поквареният ще умре.

32. И земята ще върне ония, които спят в нея, и праха на ония, които мълчаливо в него обитават, а хранилищата ще върнат поверените тям души.

33. Тогава ще се яви Всевишният на съдилищния престол, ще преминат нещастията и ще се изчерпи дълготърпението.

34. Само един съд ще пребъде, истината ще се утвърди, вярата ще се укрепи.

35. След това ще дойде делото, ще се открие въздаянието, ще се издигне правдата, ще престане господството на неправдата“.

36. Аз казах: „Авраам пръв се моли за содомците; Моисей — за бащите, които бяха съгрешили в пустинята;

37. след него Иисус — за Израиля в дните на Ахана;

38. Самуил и Давид — за погубваните, Соломон — за ония, които дойдоха за освещението;

39. Илия — за ония, които получиха дъжд, и за мъртвеца, за да оживее;

40. Езекия — за народа през времето на Сенахирима, и мнозина — за мнозина.

41. И тъй, ако тогава, когато бе се усилила покварата и бе се умножила неправдата, праведни се молеха за неправедни, защо това да не стане и сега?“

42. Той ми отговори и рече: „сегашният век не е край; често в него няма слава, затова са се молили за немощните.

43. А съдният ден ще бъде край на това време и начало на времето на бъдещето безсмъртие, когато ще премине тлението,

44. ще престане невъздържанието, ще се пресече неверието, а ще възрасте правдата, ще блесне истината.

45. Тогава никой не ще може да избави загиналия, нито да погуби оногова, който е победил“.

46. Аз отговорих и казах: „ето моята първа и последна дума: по-добре щеше да бъде, ако се не дадеше Адаму земята, или, след като му е вече била дадена, да беше задържан да не съгреши.

47. Каква полза за човеците — в сегашния век да живеят в скръб, а след като умрат, да очакват наказание?

48. О, какво направи ти, Адаме? Когато ти съгреши, не падна само ти, а и ние, които произлизаме от тебе.

49. Каква нам полза, че ни е обещано безсмъртно време, а сме вършили смъртни дела?

50. Нам е предсказана вечна надежда, а ние, негодните, станахме суетни.

51. Нам бяха приготвени здрави и мирни жилища, а ние живяхме лошо;

52. приготвена бе славата на Всевишния, за да покрие ония, които са живели кротко, а ние ходихме из лоши пътища.

53. Ще бъде показан раят, чийто плод си остава нетленен, и в който има почивка и изцеление;

54. но ние не ще влезем в него, защото се навъртахме в места безплодни.

55. Лицата на ония, които са имали въздържание, ще блеснат по-светло от звездите, а нашите лица са по-черни от тъмнината.

56. Ние не помисляхме през живота си, когато вършехме беззаконие, че след смъртта ще страдаме“.

57. Той отговори и каза: „това е помисъл за борбата, която трябва да води родилият се на земята човек,

58. та, ако бъде победен, да претърпи онова, за което ти каза, ако пък победи, да получи това, за което Аз говоря.

59. То е оня живот, за който Моисей, когато беше жив, каза на народа, думайки: избери си живот, за да живееш.

60. Но не повярваха нито нему, нито на пророците след него, нито на Мене, Който им говорих,

61. че няма да има скръб за тяхната погибел, както ще има радост за ония, за които е приготвено спасение“.

62. Аз отговорих и казах: „зная, Господи, че Всевишният се нарича милосърден, защото ще помилува ония, които още не са дошли на свят,

63. и е милостив към ония, които прекарват живот по Неговия закон.

64. Той е дълготърпелив, защото показва дълготърпение към съгрешилите, като към Свое творение.

65. Той е щедър, защото е готов да дава според нуждата,

66. и многомилостив, защото увеличава милостите Си към тия, които сега живеят и към живелите, и към ония, които ще живеят.

67. Защото, ако Той не увеличаваше Своите милости, светът не би могъл да продължава да живее с ония, които обитават в него.

68. Той дава дарове; защото, ако не даряваше според благостта Си, за да могат ония, които са извършили нечестие, да се облекчат от своите беззакония, то не би могла да остане жива нито десетохилядна част от човеците.

69. Той е Съдия, и, ако не прощаваше ония, които са сътворени чрез Негово слово, и не изтребваше многото престъпления,

70. може би, от безбройното множество биха останали само твърде малцина“.

ГЛАВА 8.

1. Той ми отговори и каза: „Всевишният е сътворил тоя свят за мнозина, а бъдещия за малцина.

2. Ще ти кажа, Ездра, едно подобие. Както земята, ако я попиташ, ще ти каже, че дава твърде много вещество, от което правят глинени вещи, а малко прах, от който излиза злато, тъй са и делата на тоя свят.

3. Мнозина са сътворени, но малцина ще се спасят“.

4. Аз отговорих и казах: „душо! лапни смисъла и погълни мъдростта,

5. защото ти обеща да слушаш и пожела да пророкуваш, а ти е дадено време само да живееш.

6. О, Господи, нима няма да позволиш на Твоя раб да се помолим пред Тебе да се даде на сърцето ни семе и на разума ни разработване, за да произлезе плод, от който би могъл да живее всеки покварен, който ще носи името човек?

7. Ти си един, и ние сме едничкото творение на Твоите ръце, както Ти каза.

8. И как, прочее, сега в майчината утроба се образува тялото и Ти даваш членове? Как се запазва Твоето творение в огъня и във водата, и как Твоето пак създание търпи девет месеца в себе си Твоята твар, в него сътворена?

9. И пазещото и пазимото, и едното и другото се спазват, и майчината утроба своевременно връща спазеното, което в нея е израсло.

10. Ти си заповядал, от самите членове, сиреч от ненките, да се дава мляко, плод от ненки,

11. за да се храни до някое време създаденото, а сетне ще го предадеш на Твоето милосърдие.

12. Ти си го възпитал с правдата Си, научил си го на Твоя закон, наставил си го с Твоя разум,

13. и ще го умъртвиш като Свое творение, и пак ще го съживиш като Свое дело.

14. Ако Ти погубиш създаденото с такава грижа, то по Твоя заповед лесно е да се нареди, щото и онова, що е било създадено, да се запази.

15. И сега, Господи, аз ще кажа: за всеки човек Ти повече знаеш; но ще кажа за Твоя народ, за който страдам,

16. за Твоето наследие, за което проливам сълзи, за Израиля, за когото скърбя, за Иакова, за когото се съкрушавам.

17. Ще начена да се моля пред Тебе за себе си и за тях, защото виждам грехопадението, в което изпаднахме ние, живеещите на земята.

18. Но аз чух, че скоро ще дойде Съдия.

19. Затова чуй гласа ми, вслушай се в думите ми, и аз ще говоря пред Тебе. (Начало на думите на Ездра, преди да бъде взет.)“

20. Аз казах: „Господи, Който живееш вечно, Чиито очи са устремени към най-високото и небесното,

21. Чийто престол е неоценим и славата — непостижна, Комуто с трепет предстоят ангелски воинства, служещи във вятър и огън, Чието слово е истинно и думите — неизменни,

22. повелението — силно, и управлението — страшно, Чийто поглед бездни пресушава, гневът планини разтопява и истината вечно пребъдва, —

23. чуй молитвата на Твоя раб, и вслушай се в молбата на Твоето създание!

24. Докле съм жив, ще говоря, и докле разбирам, ще отговарям. Не се взирай в греховете на Твоя народ, а в ония, които истински Ти служат;

25. не обръщай внимание върху нечестивите дела на езичниците, а върху ония, които спазиха Твоите завети сред бедствия;

26. не мисли за ония, които лъжливо са постъпвали пред Тебе, а спомни си за тия, които, по Твоя воля, познаха, що е страх;

27. не погубвай ония, които са живели животински, а погледни тия, които ясно учеха на Твоя закон;

28. не гневи се против ония, които са признати за по-лоши от зверове;

29. но възлюби тия, които всякога се надяват на Твоята правда и слава.

30. Защото ние и бащите ни от такива болести страдаме;

31. а Ти, заради нас — грешните, милосърден ще се наречеш.

32. Ако поискаш да ни помилуваш, ще се наречеш милосърден, защото ние нямаме праведни дела.

33. А праведните, които са придобили много дела, според своите дела ще получат възмездие.

34. Какво е човек, та да му се гневиш, и тоя род покварен, та да се огорчаваш толкова от него?

35. Наистина, няма никой измежду родените, който да не е постъпил нечестиво, и няма никой измежду Теб изповядващите, който да не е съгрешил.

36. Тъкмо в това и ще се яви Твоята правда и Твоята благост, Господи, когато помилуваш ония, които нямат същина от добри дела.“

37. Той ми отговори и рече: „ти каза справедливо нещо, и според както рече, така и ще стане.

38. Защото наистина Аз не мисля за делата на ония създания, които са съгрешили преди смъртта, преди съда, преди гибелта;

39. но се радвам за подвизите на праведните, и си спомням, как те са странствували, как са се спасявали и са се трудили да заслужат награда.

40. Както Аз казах, тъй си е.

41. Както земеделецът сее по земята много семена и сади много растения, но не всичко посеяно се спазва след време, и не всичко насадено хваща корен, тъй и не всички ония, които са посеяни в тоя век, ще се спасят“.

42. Аз отговорих и казах: „ако съм придобил благодат, ще говоря.

43. Както семето на земеделеца, ако не изникне, или навреме не приеме Твоя дъжд, или се развали от много дъжд, загива,

44. тъй е и човек, създаден от Твои ръце, — и Ти се наричаш негов първообраз, защото си подобен нему, за когото си създал всичко, и когото Ти уподоби на семето на земеделеца.

45. Не гневи се против нас, но пощади Твоя народ и помилувай Твоето наследие, защото Ти си милосърден към създанието Си“.

46. Той ми отговори и каза: „сегашното е за сегашните и бъдното — за бъдните.

47. Много ти не достига, за да можеш обикна Моето създание повече от Мене, ако и често да съм се доближавал до самаго тебе, а никога до неправедните.

48. Но и по това си ти дивен пред Всевишния,

49. задето си се смирил, както ти прилича, и не си съдил за себе си тъй, че много да се славиш между праведните.

50. Много и горчиви неволи в последно време ще постигнат ония, които населяват света, защото те ходеха много горделиво.

51. А ти се грижи за себе си и търси слава за подобните на тебе;

52. защото за вас е отворен раят, насадено е дървото на живота, предназначено е бъдното време, готово е изобилието, съграден е градът, приготвени са покой, съвършена благост и съвършена премъдрост.

53. Коренът на злото е запечатан за вас, немощта и тлението са скрити от вас, и покварата бяга в ада, за да бъде забравена.

54. Минаха болестите, и накрая се показа съкровището на безсмъртието.

55. Не се труди повече да изпитваш за множеството на загиващите.

56. Защото, като получиха свобода, те презряха Всевишния, пренебрегнаха закона Му и оставиха пътищата Му,

57. а още и праведниците Му потъпкаха

58. и казваха в сърцето си: няма Бог, макар и да знаеха, че са смъртни.

59. Както вас чака онова, за което се каза по-преди, тъй и тях — жажда и мъки, които са приготвени. Бог не искаше да погуби човека,

60. но самите създадени обезславиха името на Оногова, Който ги е сътворил, и се показаха неблагодарни към Оногова, Който им бе приготвил живот.

61. Поради това Моят съд сега наближава, —

62. това не съм открил на всички, а само на тебе и на малцина, тебе подобни“. Аз отговорих и казах:

63. „ето, сега, Господи, Ти ми показа много личби, които ще наченеш да твориш при края, но не показа, кога“.

ГЛАВА 9.

1. Той ми отговори и рече: „като измерваш, измервай времето в себе си, и кога видиш, че е изминала една част от посочените преди личби,

2. тогава ще разбереш, че това е тъкмо времето, когато Всевишният ще начене да посещава създадения от Него свят.

3. Когато в света се появят колебания на земята, смутове у народите,

4. тогава ще разбереш, че за това е говорил Всевишният от дните преди тебе, отначало.

5. Както всичко, сътворено в света, има начало и край, та и свършекът бива явен,

6. тъй и времената на Всевишния имат начало, което се открива чрез чудеса и сили, и край, който се появява чрез действия и личби.

7. Всеки, който се спаси и който успее чрез делата си и вярата, в която вярвате, да избегне от казаните по-преди нещастия,

8. ще остане и ще види Моето спасение в земята Ми и в пределите Ми, които съм Си осветил от векове.

9. Тогава ще съжаляват ония, които са отстъпили сега от Моите пътища, и ония, които са ги отхвърлили с презрение, ще бъдат в мъки.

10. Ония, които не Ме познаха, получавайки през живота си благодеяния,

11. и пренебрегнаха Моя закон, не го разбраха, но го презряха, когато още бяха свободни, и когато още беше им отворено място за покаяние,

12. те ще Ме познаят след смъртта си в мъката.

13. Ти не любопитствувай повече, как нечестивите ще се мъчат, но изследвай, как и кога ще се спасят праведните, на които принадлежи светът и заради които е светът“.

14. Аз отговорих и казах:

15. „преди говорих, и сега казвам, и сетне ще говоря, че тия, които ще загинат, са повече от ония, които ще се спасят, както вълна е повече от капка“.

16. Той ми отговори и рече:

17. „каквато нивата, такова и семето; каквито цветята, такива и шарките; какъвто работникът, такава и работата; какъвто земеделецът, такова обработването; защото тогава беше време на века.

18. Когато приготвях света, преди той да е бил, за обиталище на ония, които сега живеят в него, никой Ми не противоречи.

19. А сега, когато тоя свят бе създаден, нравите на сътворените се развалиха при неоскъдна жетва и неизследван закон.

20. И разгледах Аз света: и ето, оказа се опасност от замисли, които се появиха в него.

21. Аз видях и го пощадих, и запазих за Себе Си едно зърно от грозда и един сад от многото.

22. Нека загине множеството, което напразно се е родило, и нека се запази Моето зърно и Моят сад, който отгледах с голям труд.

23. А ти, когато изтекат други седем дена, без да постиш обаче през това време,

24. и когато излезеш на цъфнало поле, дето няма съградена къща, и наченеш да се храниш само с полски цветя, без да вкусваш месо, ни да пиеш вино, — а само с цветя,

25. моли се на Всевишния непрестанно, и Аз ще дойда и ще ти говоря“.

26. И отидох, както Той ми каза, на полето, което се нарича Ардат, и седнах там в цветята и вкусвах от полските треви, и храната от тях ме насищаше.

27. След седемте дена аз лежах на тревата, и сърцето ми пак се смущаваше, както по-преди.

28. Устата ми се отвориха, и аз наченах да говоря пред Всевишния и казах:

29. „о, Господи! Ти, който сега се явяваш нам, явил си Се на бащите ни в непроходна и безплодна пустиня, когато те излязоха из Египет,

30. и си казал: чуй Ме, Израилю, и внимавай на думите Ми, семе Иаковово.

31. Ето Аз сея у вас Моя закон, и той ще принесе у вас плод, и вие ще се славите вечно в него.

32. Но нашите бащи, като приеха закона, не го изпълниха и не запазиха Твоите наредби, и макар плодът от Твоя закон и да не загина,

пък и не можеше да загине, защото беше Твой,

33. но загинаха ония, които приеха закона, без да запазят онова, що бе в него посеяно.

34. Обикновено бива тъй, че, ако земята е приела семе, или морето — кораб, или някой съд — храна или питие, и ако бъде повредено онова, в което е посеяно, или онова, в което е вместено,

35. в такъв случай загива заедно и самото посеяно, или вместено, или прието, и пред нас няма вече да остане приетото. Но с нас не е тъй.

36. Ние, които приехме закона, съгрешавайки, загинахме, както и нашето сърце, което го прие;

37. но законът не загина; и остава си в сила.“

38. Когато говорех това в сърцето си, аз погледнах с очите си и видях отдясно жена: и ето, тя плачеше и ридаеше с висок глас, и силно страдаше душевно; дрехата й бе раздрана, а на главата й — пепел.

39. Тогава аз оставих размишленията, с които бях зает, и, като се обърнах към нея, казах й:

40. „за какво плачеш и за какво толкова скърбиш душевно?“

41. Тя отговори: „остави ме, господарю мой, да оплаквам себе си и да удвоя скръбта, защото съм много огорчена душевно, и съм много унизена“.

42. Аз я попитах: „какво си претърпяла? кажи ми!“ А тя ми отговори:

43. „аз, твоята рабиня, бях неплодна и, имайки мъж, не раждах трийсет години.

44. Всеки час, всеки ден през тия трийсет години аз непрестанно молех Всевишния,

45. и след трийсет години Бог чу мене, твоята рабиня, видя смирението ми, вслуша се в скръбта ми и ми даде син, и аз му се много зарадвах, и мъж ми, и всичките ми съграждани, и ние много прославяхме Всевишния.

46. Аз го откърмих с голям труд,

47. и когато той порасна и отиде да се жени, аз устроих пиршествен ден.“

ГЛАВА 10.

1. Но когато, син ми влезе в брачния си чертог, той падна и умря.

2. И всички ние обърнахме светилниците, и всичките ми съграждани станаха да ме утешават, и аз почивах до нощта на другия ден.

3. А когато всички престанаха да ме утешават, за да ме оставят на спокойствие, аз станах през нощта, побягнах и дойдох, както виждаш, на това поле.

4. И мисля да се не връщам вече в града, а да си остана тук, да не ям, нито да пия, но непрестанно да плача и да постя, докле умра.

5. Като оставих размишленията, с които бях зает, аз с гняв й отговорих и казах:

6. „о, най-безумна от всички жени! не виждаш ли нашата скръб и това, що ни се случи, —

7. че Сион, нашата майка, чрезмерно скърби, крайно е унизена и горко плаче?

8. И сега, когато ние всички скърбим и тъжим, защото всички сме нажалени, нима ти ще тъжиш само за сина си?

9. Попитай земята, и тя ще ти каже, че тя именно трябва да оплаква падането на толкова много нейни рожби,

10. защото всички родени от нея отначало и други, които ще произлязат, почти всички загиват, и толкова много от тях се предават на изтреба.

11. И тъй, кой трябва повече да тъжи, ако не оная, която е изгубила такова множество, а не ти, която скърбиш за едного?

12. Ако ми кажеш: моят плач не прилича на плача на земята, защото аз изгубих плода на утробата си, който съм носила с тъга и родила с болки,

13. а земята изгубва според свойството си — настоящето множество по нея както отхожда, тъй и дохожда; —

14. и аз ще ти кажа, че както ти с мъка си родила, тъй също и земята дава своя плод на човека, който отначало я обработва.

15. Поради това въздръж се сега от скръбта си и мъжествено пренеси загубата, що те е постигнала.

16. Защото, ако признаеш, че Божието определение е праведно, ще получиш, когато му дойде времето, сина си, и ще бъдеш прославена между жените.

17. И тъй, върни се в града при мъжа си“.

18. Но тя каза: „няма така да направя, няма да се върна в града, но тук ще умра“.

19. Като продължавах да говоря с нея, аз рекох:

20. „не прави това, но чуй съвета ми. Защото колко са неволите на Сион? Утеши се заради скръбта на Иерусалим.

21. Защото ти виждаш, че нашето светилище е опустошено, нашият олтар е съборен, храмът ни е разрушен,

22. псалтирът ни е унизен, песните млъкнаха, радостта ни изчезна, светлината на светилника ни угасна, ковчегът на завета ни е разграбен, Светинята ни е осквернена, и името, което нам е наречено, почти е поругано, децата ни позор претърпяха, свещениците ни са избити, левитите ни са в плен отведени, момите ни са осквернени, жените ни претърпяха насилие, праведниците ни са отвлечени, децата ни загинаха, момците ни са в робство, юнаците ни изнемогнаха;

23. и, което е най-тежко, знамето на Сион изгуби славата си, защото е предадено в ръцете на ония, които ни мразят.

24. Затова остави голямата си тъга и отложи многото скърби, за да се смили над тебе Всесилният, и Всевишният да ти даде успокоение и облекчи мъките“.

25. При тия ми към нея думи лицето й и погледът й неочаквано светнаха, и ето, видът й стана бляскав, тъй че аз, уплашен от нея, размислях, какво ще е това нещо.

26. И ето, тя изведнъж извика толкова силно и толкова страшно, че от тоя неин вик земята се разлюля.

27. И аз видях: и ето, жената вече не ми се явяваше, но се градеше град, и мястото му се отбелязваше върху широки основи, и аз, уплашен, високо извиках и казах:

28. „де е ангел Уриил, който отначало дохожда при мене? защото той ме доведе до такова изумение, в което целта на стремежа ми се изгуби, и молитвата ми се обърна на злословие“.

29. Когато говорех това, той дойде при мене;

30. и ме видя, и ето, аз лежах като мъртъв и в несвяст; той ме улови за дясната ръка, подкрепи ме и, като ме изправи на нозе, каза ми:

31. „какво ти е? защо разумът ти и чувствата на сърцето ти са смутени? От какво се смущаваш?“

32. „От това, му отговорих аз, че ти ме остави, и, постъпвайки по твоите думи, излязох на полето, и ето видях, и още виждам онова, за което не мога да разправя“.

33. А той ми каза: „стой мъжествено, и аз ще ти обясня“.

34. „Казвай ми, господарю мой, рекох аз, само не ме оставяй, да не умра напразно;

35. защото видях, което не знаех, и чух, което не зная.

36. Моето чувство ли ме лъже, или душата ми бълнува насъне?

37. Затова моля те, да обясниш на мене, твоя раб, това мое изумение“. Като ми отговаряше, той каза:

38. „слушай ме, и аз ще те науча и ще ти обясня онова, което те уплаши: защото Всевишният ще ти открие много тайни.

39. Той вижда твоя прав път, че ти непрестанно скърбиш за народа си и силно тъжиш за Сион.

40. Това значи видението, което преди малко ти се яви:

41. жената, която видя, че плаче, и ти се мъчеше да утешиш,

42. която сетне стана невидима — а теб се яви град, който се зидаше —

43. и която ти разказа смъртта на сина си, ето какво значи:

44. жената, що ти видя, това е Сион. А което ти каза оная, която ти видя като град, току-що наченал да се зида,

45. че тя трийсет години била неплодна, с това се посочва, че през трийсет години в Сион още не била принасяна жертва.

46. След трийсет години неплодната родила син: това беше тогава, когато Соломон създаде града и принесе жертви.

47. А дето ти каза, че с труд го отхранила, това беше обитаването в Иерусалим.

48. А дето ти каза, че син й, като влязъл в чертога си, паднал и умрял, това беше падането на Иерусалим.

49. И ето, ти видя подобието й, и как тя скърбеше за сина си, мъчеше се да я утешиш за станалото: това трябваше да ти се открие.

50. А сега Всевишният, като вижда, че ти скърбиш от душа и от все сърце страдаш за него, показа ти светлината на славата му и

неговата красота.

51. Тъкмо за това ти заповядах да живееш на полето, дето няма къща.

52. Аз знаех, че Всевишният ще ти покаже това;

53. затова и заповядах да дойдеш на полето, дето не е положена основа на здание.

54. Защото не можеше да съществува дело на човешко строение там, дето начеваше да се показва градът на Всевишния.

55. И тъй, не бой се, и да се не плаши сърцето ти, но влез и погледни блясъка и великолепието на строежа, колкото могат да виждат очите ти.

56. След това ще чуеш, колкото могат да чуват ушите ти.

57. Ти си по-блажен от мнозина и си повикан при Всевишния, както малцина.

58. Утре през нощта остани тук, —

59. и Всевишният ще ти покаже видение на най-велики дела, които Той ще извърши за обитателите земни в последните дни“.

60. И спах през оная нощ и през следната, както ми той заповяда.

ГЛАВА 11.

1. И видях сън: и ето, от морето се издигна орел, който имаше дванайсет перести крила и три глави.

2. И видях: ето, той простираше крилата си над цялата земя, и всички небесни ветрове духаха върху него, и облаци се събираха.

3. И видях, че от перата му излизаха други малки пера и от тях излизаха още по-малки и къси.

4. Главите му почиваха, и средната глава беше по-голяма от другите глави, но тъй също почиваше заедно с тях.

5. И видях, ето, орелът летеше на крилата си и царуваше над земята и над всичките й обитатели.

6. И видях, че всичко поднебесно беше му покорно и никой му се не противеше — нито една от съществуващите на земята твари.

7. И ето, орелът застана на ноктите си и издаде глас към перата си и каза:

8. „не бодърствувайте всички заедно, спете всяко едно на мястото си и бодърствувайте поред,

9. а главите нека се запазят за най-сетне“.

10. Видях, че гласът му излизаше не от главите му, но из средата на тялото му.

11. Изброих малките му пера; те бяха осем.

12. И ето, от дясната страна се издигна едно перо и се възцари над цялата земя;

13. и когато се възцари, настана краят му, и мястото му изчезна; след това се издигна друго перо и царува; то владя през дълго време.

14. Когато то владееше, и краят му се бе приближил, за да изчезне и то, както и първото,

15. ето, чу се глас, който му казваше:

16. „чувай ти, което толкова време владя земята! ето какво ти известявам, преди да наченеш да се изгубваш:

17. след тебе никой няма да владее толкова време като тебе, нито половината от това“.

18. И дигна се третото перо и владя, както и по-първите, но и то изчезна.

19. Тъй стана и с всички други: те владееха и сетне изчезваха завинаги.

20. Аз видях, че от време на време от дясна страна се издигаха останалите пера, за да началствуват и те, и някои от тях началствуваха, но веднага изчезваха;

21. а други от тях се издигаха, ала не добиваха власт.

22. След това не се вестяваха вече дванайсетте пера, нито двете малки пера, —

23. и на тялото на орела не остана нищо, освен две почиващи глави и шест малки пера.

24. Аз видях: и ето, от шестте малки пера две се отделиха и останаха под главата, що бе отдясно, а четирите си оставаха на своето място.

25. Сетне подкрилните пера се опитваха да се издигнат и да властвуват, —

26. и ето, едно се издигна, но веднага изчезна;

27. а следващите изчезваха още по-скоро от напрежните.

28. И видях: ето, двете останали пера се опитваха тъй също да царуват.

29. Когато те се опитваха, една от почиващите глави, която беше средна, се събуди, и тя беше по-голяма от другите две глави.

30. И видях, че двете други глави се съединиха с нея.

31. И тая глава, като се обърна заедно с онния, които бяха съединени с нея, погълна двете подкрилни пера, които се опитваха да царуват.

32. Тая глава заплаши цялата земя и владя над земните обитатели с голямо угнетение, — и държа властта над земното кълбо повече от всички крила, които бяха.

33. След това видях, че и средната глава внезапно изчезна, както и крилата;

34. оставаха двете глави, които по същия начин царуваха на земята и над нейните обитатели.

35. И ето, главата, що бе отдясно, погълна оная, що бе отляво.

36. И чух глас, който ми казваше: „гледай пред себе си и размишлявай за това, що виждаш“.

37. И видях: ето, нещо прилично на лъв, който е излязъл от гората и реве, издаде глас човешки към орела и каза:

38. „чувай, какво ще ти говоря, и какво ще ти каже Всевишният:

39. не си ли ти, що си останал от четирите животни, които Аз отредих да царуват в Моя свят, за да дойде чрез тях краят на ония времена,

40. и четвъртото от тях дойде, победи всички предишни животни и държа света в голям трепет и цялата вселена — в люто угнетение и с най-тежко притеснение на подвластните, и толкова дълго време с коварство обитава на земята?

41. Ти съди земята не по правда:

42. ти притесняваше кротки, увреждаше миролюбиви, обичаше лъжци, разоряваше жилищата на ония, които принасяха полза, и разрушаваше стените на ония, които ти вреда не причиняваха.

43. И твоето безчестие стигна до Всевишния, твоята гордост — до Силния.

44. И погледна Всевишният времената на гордостта, — и ето те се свършиха, и мярката на злодеянията й се изпълни.

45. Затова изчезни ти, орле, със страшните си крила, с гнусните си пера, със злите си глави, с жестоките си нокти и с цялото си негодно тяло,

46. за да си отдъхне цялата земя и да се избави от твоето насилие, — и да се надява на съд и милосърдие от Създателя си“.

ГЛАВА 12.

1. Когато лъвът говореше на орела тия думи, аз видях,

2. че не се явяваше вече главата, останала заедно с четирите крила, които бяха преминали към нея и се издигаха, за да царуват, но царството на които беше слабо и пълно с размирици.

3. И видях: и ето, те изчезнаха, и цялото тяло на орела изгаряше, — и ужас обзе земята, и аз от безпокойство, изумение и от голям страх се събудих и казах на духа си:

4. „ето, ти ми причини това чрез твоето изследване пътищата на Всевишния.

5. Ето, сърцето ми още трепери и духът ми твърде изнемогна, и в мен не остана сила от големия страх, който ме порази в тая нощ.

6. Ще се помоля, прочее, сега на Всевишния, да ме подкрепи докрай“.

7. И казах: „Владико Господи! ако съм придобил благодат пред Твоите очи, ако си ме намерил по-праведен от мнозина, и ако моята молитва наистина е достигнала до Твоето лице, —

8. подкрепи ме и покажи на мене, Твоя раб, значението на това страшно видение, за да успокоя напълно душата си;

9. защото Ти ме счете за достоен да ми покажеш последните времена“. И Той ми каза:

10. „значението на това видение е такова:

11. орелът, който ти видя да се издига от морето, е царството, що бе показано във видение на Даниила, твоя брат;

12. но нему не бе разяснено онова, което сега Аз ти разяснявам.

13. Ето, настъпват дни, когато ще се издигне на земята царство по-страшно от всички царства, които са били пред него.

14. В него ще царуват — един след други — дванайсет царе.

15. Вторият от тях ще начене да царува и ще удържи властта по-дълго време, отколкото другите дванайсет.

16. Такова е значението на дванайсетте крила, които ти видя.

17. А дето чу говорещ глас, що изхождаше не от главите на орела, но от средата на тялото му,

18. това означава, че след времето на това царство ще произлязат не малки разпри, и царството ще се изложи на опасност да пропадне; но то няма да падне тогава, и ще се възстанови в първичното си състояние.

19. А дето видя осем малки подкрилни пера, съединени с крилата, това означава,

20. че в царството ще се издигнат осем царе, чиито времена ще бъдат леки и годините скоротечни, и двама от тях ще загинат.

21. Кога начене да наближава средното време, четирима ще се запазят до онова време, когато бъде близо краят му, а двама ще се запазят до края.

22. А дето видя три глави почиващи, това означава,

23. че в последните дни на царството Всевишният ще въздигне три царства и ще им подчини много други, — и те ще владеят над земята и над нейните обитатели

24. с по-голямо притеснение, отколкото всички, що са били преди тях; затова те са и наречени глави на орела,

25. защото тъкмо те ще довършат беззаконията му и ще му турят край.

26. А дето видя, че голямата глава повече се не явява, това означава, че един от царете ще умре на постелката си, и то с мъки,

27. а другите двама меч ще погълне:

28. мечът на едногото ще погълне оногова, който е с него, но и той след време от меч ще умре.

29. А дето видя, че двете подкрилни пера преминаха към главата, що бе отдясно,

30. това са ония, които Всевишният е запазил до края на царството, сиреч, оскъдното и препълнено с безпокойства царство.

31. Лъвът, който ти видя да излиза от гората с рев, да говори на орела и да го изобличава в неговите неправди с всичките му думи, които ти чу,

32. това е Помазаникът, запазен от Всевишния до края против тях и против нечестията им, Който ще ги изобличи и ще им представи техните притеснения.

33. Той ще ги изправи пред съда на живите и, след като ги изобличи, ще ги накаже.

34. По Своето милосърдие Той ще избави остатъка от Моя народ — ония, които са се запазили в Моите предели, и ще ги зарадва, докле настане краят — съдният ден, за който ти бях казал отначало.

35. Такъв е сънят, който ти видя, и такова е значението му.

36. Само ти бе достоен да знаеш тая тайна на Всевишния.

37. Всичко това, що видя, напиши на книга и остави на скрито място;

38. и научи на него мъдрите от народа си, чиито сърца намериш способни да възприемат и да пазят тия тайни.

39. А ти остани тука още седем дена, за да ти се покаже онова, което ще бъде угодно на Всевишния да ти покаже“. И си отиде от мене.

40. Когато, след като изминаха седемте дена, целият народ чул, че аз не съм се върнал в града, събраха се всички от малко до голямо и, като дойдоха при мене, казаха ми:

41. „с какво прегрешихме против тебе? и с какво те обидихме, та ни остави и седиш на това място?

42. От целия народ само ти ни остана като грозд от лоза, като светило на тъмно място и като пристанище и кораб, избавен от буря.

43. Нима са малко бедите, които ни постигнаха?

44. Ако ни оставиш, по-добре щеше да бъде за нас да бяхме изгорели, когато горя Сион,

45. защото ние не сме по-добри от ония, които там измряха“. И плакаха те с висок глас. Като им отговарях, аз казах:

46. „надявай се, Израилю, и не скърби, доме Иаковов,

47. защото Всевишният ви помни, и Силният не ви е забравил в бедите.

48. И аз не съм ви оставил и не съм си отишъл от вас, но дойдох на това място да се помоля за разорения Сион и да прося милосърдие за унизената ваша светиня.

49. Сега нека всеки отиде у дома си, и аз ще дойда при вас след тия дни“.

50. И народът си отиде в града, както му казах.

51. Аз пък останах на полето седем дена, както ми беше заповядано, и се хранех през тия дни само с полски цветя, и тревата ми беше храна.

ГЛАВА 13.

1. След седем дена видях през нощта сън:

2. ето, от морето се подигна вятър, за да раздвижи всичките му вълни.

3. Аз гледах — и ето, излезе силен мъж с небесно воинство, и накъдето и да обръщаше лицето си, за да погледне, всичко, що се виждаше под него, трепереше;

4. и накъдето да отиваше гласът из устата му, разгорещяваха се и се топяха всички, които чуваха гласа му, както се топи восък, кога усети огън.

5. След това видях: ето, събра се безбройно множество люде от четирите небесни ветрове, за да надвият на тоя мъж, който бе се дигнал от морето.

6. Видях, — и ето, той си извая голяма планина и полетя на нея.

7. Аз се мъчих да видя страната или мястото, отдето бе изваяна тая планина, но не можах.

8. След това видях, че всички, които бяха се събрали да го победят, много се уплашиха, но пък се одързостиха да воюват.

9. А той, когато видя, че множеството устремно иде, не дигна ръка, ни копие държеше, нито някакво военно оръжие;

10. но само, както видях, той изпущаше из устата си като че ли огнен лъх и из устните си — като че ли пламенно дишане и от езика си пущаше искри и бури, и всичко това се сля в едно: и огнен лъх, и пламенно дишане, и силна буря.

11. И устремно нападна той това множество, което се бе приготвило да се срази, и изгори всички, тъй че от безбройното множество нищо се не видя, освен прах, и само дъх от дим; видях това и — страх ме обзе.

12. След това видях същия мъж да слиза от планината и да свиква при себе си друго, мирно множество.

13. И мнозина пристъпваха към него, едни с весели лица, други с тъжни, едни бяха свързани, други биваха донасяни, — и аз прималях от голям страх, събудих се и казах:

14. „Ти отначало показа на раба Си тия чудеса и ме намери достоен, да приемеш молитвата ми;

15. покажи ми прочее и значението на тоя сън,

16. защото, както аз разбирам с разума си, тежко на ония, които ще бъдат оставени до ония дни, а още по-тежко на ония, които не са оставени,

17. защото ония, които не са оставени, бяха печални.

18. Сега разбирам, че онова, що е оставено за последните дни, ще срещне тях, както и ония, които са оставени.

19. Затова те се намериха в големи опасности и големи мъчнотии, както показват тия сънища.

20. Но за оногова, който е в опасност, по-лесно е да пренесе това, нежели да премине като облак от тоя свят и да не види онова, което ще стане в последните времена“. Той ми отговори и каза:

21. „ще ти кажа и значението на видението и ще ти открия онова, за което говори.

22. Понеже ти говори за ония, които са оставени, то ето обяснението:

23. който издържи опасността в онова време, той ще се запази, а които паднат в опасност, това са ония, които имат дела и вяра у Всемогъщия.

24. И тъй, знай, че ония, които са оставени, са по-блажени от умрелите.

25. Ето обяснение на видението: понеже ти видя мъж, който се издигаше изсред морето,

26. това е Оня, Когото Всевишният пази дълго време, Който чрез Самия Себе Си ще избави Своето творение и ще ръководи ония, които са оставени.

27. А дето видя, че от устата му излизаше като че ли вятър, огън и буря,

28. и че той не държеше нито копие, нито друго някое военно оръжие, но устремът му порази множеството, което бе дошло да го победи, — то ето обяснението:

29. ето, настъпват дни, когато Всевишният ще начене да избавя ония, които са на земята,

30. и ще направи да се слисат живеещите на земята, —

31. и ще предприемат война едни против други, град против град, област против област, народ против народ, царство против царство.

32. Когато това стане и се явят личбите, които по-преди ти показах, тогава ще се открие Моят Син, Когото ти видя като мъж, който се издига.

33. А когато всички народи чуят гласа Му, всеки от тях ще остави в собствената си земя войната, която водят помежду си,

34. и ще се събере в едно събрание безбройно множество, като че ще иска да отиде и да Го победи.

35. А Той ще застане навръх планина Сион.

36. И Сион ще дойде и ще се покаже на всички приготвен и уреден, както ти видя планина, изваяна без ръце.

37. А Моят Син ще изобличи нечестията, измислени от тия народи, които чрез злите си помисли приближиха бурята и мъките, с които ще почнат да се мъчат,

38. и които са подобни на огън; и Той без труд ще ги изтреби със закона, който е подобен на огън.

39. А дето видя, че Той събира при Себе Си другото, мирното множество,

40. това са десетте колена, които бяха отведени пленници из земята си в дните на цар Осия, когото отведе в плен асирийският цар Салманасар, и ги приведе отвъд реката, и те бяха отведени в друга земя.

41. А те решиха в съвета си да оставят множеството езичници и да отидат в далечна страна, дето никога не е живял човешки род,

42. за да пазят там законите си, които не спазваха в страната си.

43. През тесни входове те се доближиха до река Ефрат;

44. Всевишният направи тогава за тях чудеса и спря речните жили, докле те преминаваха,

45. защото през тая страна те вървяха дълго, година и половина; тая страна се нарича Арсарет.

46. Те живееха там до последно време. И сега, когато те почнат да пристигат,

47. Всевишният пак ще спре жилите на реката, за да могат те да минат; затова ти видя мирното множество.

48. Но оставените от твоя народ са ония, които се намират вътре в Моите предели,

49. защото, когато начене да изтребва множеството на събраните в едно народи, Той ще защити Своя народ, който ще остане.

50. И тогава ще им покаже много чудеса“.

51. Аз казах: „Господи Владико! обясни ми това, защо видях мъж да се издига изсред морето“.

52. И Той ми рече: „както не можеш да издириш и да познаеш онова, що е в морското дълбине, така никой на земята не може да види Моя Син, нито ония, които са с Него, освен през време на деня Му.

53. Ето изтълкуването на съня, който ти видя, и чрез който само ти си тук просветен.

54. Ти си оставил делата си и си се упражнявал в Моя закон — и си го изследвал,

55. понеже си наредил живота мъдро и разумността си нарекъл своя майка.

56. Затова Аз ти показах въздаянията у Всевишния; след три дни ще ти покажа друго и ще ти открия нещо важно и чудно“.

57. Тогава аз тръгнах и излязох на полето, като славех и благодарех много на Всевишния за чудесата, които Той извършваше от време на време,

58. и задето Той управлява настоящето и онова, което ще произлезе през времената, — и там стоях три дни.

ГЛАВА 14.

1. След три дни седях под дъба — и ето, из къпината срещу мене излезе глас и каза: „Ездра, Ездра!“

2. Аз казах: „ето ме, Господи“, и се изправих на нозете си.

3. Тогава Той ми рече: „в къпината се открих и говорих Аз на Моисея, когато Моят народ беше роб в Египет;

4. пратих го и изведох народа Си из Египет, доведох го на планина Синай и го държах при Себе Си много дни;

5. тогава му открих много чудеса и показах тайните на времената и края, заповядах му и казах:

6. тия думи обяви, а другите скрий.

7. И сега тебе говоря:

8. личбите, които ти показах, и сънищата, що ти видя, и тълкуванията, които чу, вложи ги в сърцето си,

9. защото ти ще бъдеш взет измежду людете и ще общуваш с Моя Син и с подобни тебе, докле се свършат времената.

10. Защото векът изгуби младостта си, и времената се приближават към старост,

11. понеже векът е разделен на дванайсет части — и десетте му части и половината от десетата част вече изминаха,

12. и остава онова, което иде след половината от десетата част.

13. И тъй, уреди сега къщата си и вразуми народа си, утеши унизените и се отречи от тлението,

14. и отстрани от себе си смъртните помисли, отхвърли човешките теготи, снеми от себе си немощите на естеството и остави настрана тежките за тебе помисли — и се готви да се преселиш от тия времена.

15. Защото сетне ще настъпят повече неволи, отколкото си видял сега.

16. Колкото светът слабее от старост, толкова ще се умножи злото за живите;

17. още повече ще се отдалечи истината, и ще се доближи лъжата. Вече бърза да дойде видението, което ти видя“.

18. Тогава аз отговорих и казах: „ето, аз съм пред Тебе, Господи;

19. аз ще отида, както Ти ми заповяда, и ще вразумя сегашния народ. Но кой ще научи ония, които сетне ще се родят?

20. Защото светът лежи в тъмнина, и живеещите в него са без светлина,

21. защото Твоят закон е изгорен, и затова никой не знае, какво си Ти извършил, или какво трябва те да вършат.

22. Но ако съм придобил милост пред Тебе, прати ми Духа Светаго, да напиша аз всичко, що е било направено в света от начало, що е било написано в Твоя закон, за да могат людете да намерят пътеката, и ония, които поискат да живеят в последните времена, да могат да живеят“.

23. И Той ми отговори и рече: „иди, свикай народа и му кажи, да те не търси в течение на четирийсет дена.

24. А ти си приготви повече дъсчици и вземи със себе си Сария, Даврия, Салемия, Ехана и Асиеля, — тия петима, сръчни бързописци,

25. и дойди тука. И Аз ще запаля в сърцето ти светилото на разума, който няма да угасне, докле се не свърши онова, което ще почнеш да пишеш.

26. И когато свършиш това, едно обяви, а друго тайно предай на мъдрите. Утре в тоя час ти ще почнеш да пишеш“.

27. Тогава аз отидох, както ми Той заповяда, и свиках целия народ и казах:

28. „слушай, Израилю, тия думи:

29. нашите бащи бяха странници в Египет — и оттам бяха освободени,

30. и приеха закон на живота, който не спазиха, който и вие след тях нарушихте.

31. И вам бе дадена земя за наследие и земя Сион; но вашите бащи и вие вършехте беззаконие и не следвахте ония пътища, които Всевишният ви бе заповядал, —

32. и Той, като праведен Съдия, отне ви сега онова, което беше ви дарувал.

33. И сега вие сте тука и вашите братя между вас.

34. Ако управлявате вашето чувство и образовате сърцето си, ще запазите живота си и след смъртта ще получите милост.

35. Защото след смъртта ще настане съд, когато ще оживеем, — и тогава имената на праведните ще се обявят и делата на нечестивците ще се покажат.

36. Никой сега да не дохожда при мене и да ме не търси, докле не изминат четирийсет дена“.

37. И взех аз петимата мъже, както ми Той заповяда, и отидохме на полето и там останахме.

38. И ето, на втория ден към мене извика глас: „Ездра, отвори си устата и изпий онова, с което ще те напоя“.

39. Аз отворих устата си, и ето, бе ми подадена пълна чаша, напълнена като че ли с вода, но цветът на това нещо приличаше на огън.

40. Тогава взех и пих; и когато пих, в сърцето ми закипя разум, и в гърдите ми растеше мъдрост, понеже духът ми се подкрепваше от паметта;

41. устата ми бяха отворени и вече се не затвориха.

42. Всевишният даде разум на петимата мъже, и те нощя пишеха поред онова, което им се казваше и което те не знаеха.

43. Те нощя ядяха хляб, пък аз говорех деня, а нощя не мълчах.

44. В четирийсет дена бяха написани деветдесет и четири книги.

45. И когато изтекоха четирийсет дена,

46. Всевишният каза: „първите, които ти написа, изложи открито, за да ги четат и достойни и недостойни,

47. но последните седемдесет запази, за да ги предадеш на мъдрите измежду народа,

48. защото в тях е проводникът на разума, изворът на мъдростта и реката на знанието“. Тъй и направих.

ГЛАВА 15.

1. Говори тъй, че да чуе Моят народ думите на пророчеството, които ще вложа в твоите уста, казва Господ,

2. и поръчай да се напишат те на хартия, защото са верни и истински.

3. Не бой се, че против тебе ще кроят замисли, и да те не смущава неверието на ония, които ще говорят против тебе,

4. защото всеки неверник в неверието си ще умре.

5. Ето, Аз ще напратя, казва Господ, върху земния кръг бедствия: меч и глад, смърт и гибел,

6. задето нечестието на людете оскверни цялата земя, и гибелните им дела станаха премного.

7. Затова Господ казва:

8. няма вече да мълча за беззаконията, които те нечестиво вършат, и няма да търпя у тях онова, което те престъпно вършат: ето, невинната и праведна кръв вика към Мене, и душите на праведните непрестанно викат.

9. Ще им отмъстя, казва Господ, и ще Си взема от тях всяка невинна кръв.

10. Ето, Моя народ водят като стадо на клане; няма вече да търпя, да живее той в Египет,

11. но ще го изведа с ръка силна и с мишца висока, и ще накажа Египет с пораза, както преди, и ще погубя цялата му земя.

12. Ще заплаче Египет и основите му, наказани с пораза и отмъщение, което ще му напрати Бог.

13. Ще заплачат земеделците, които обработват земята, защото семената им ще оскудеят от главня, град и от страшна звезда.

14. Горко на света и на ония, които живеят в него,

15. защото приближи се мечът и тяхното изтребване, и ще се дигне народ против народ за война, и мечовете са в ръцете им.

16. Людете ще станат непостоянни и, надвивайки един другиму, ще почнат да се не грижат за царя си, и началниците — за вървежа на своите работи в пределите на властта им.

17. Ще поиска човек да отиде в град — и не ще може,

18. защото, поради гордостта си, градовете ще въстанат, къщите ще бъдат срутени, людете ще бъдат обзети от страх.

19. Няма да се смили човек над ближните си, като предава къщите им на разорение чрез оръжие, като разграбва имота им поради глада и многото нещастия.

20. Ето, Аз свиквам, казва Господ, всички земни царе — от изток и юг, от север и Ливан, за да благоговеят пред Мене и да се обърнат към себе си, и за да им въздам онова, което те са вършили спрямо другите.

21. Както постъпват те дори досега с Моите избраници, тъй ще постъпя с тях и ще им възвърна в пазвата, казва Господ Бог.

22. Десницата Ми няма да пощади грешниците, и мечът не ще престане да поразява ония, които проливат на земята невинна кръв.

23. Излезе огън от гнева Му и изтреби основите земни и грешниците като запалена слама.

24. Горко на грешниците и на ония, които не пазят Моите заповеди! казва Господ.

25. Няма да ги пощадя. Махнете се, синове на отстъпници, не оскверняйте Моята светиня.

26. Господ знае всички, които грешат против Него; затова ги предаде на смърт и избиване.

27. На земния кръг вече настъпиха злочестини, и вие ще останете в тях. Бог няма да ви избави, защото съгрешихте пред Него.

28. Ето, страшно видение, и лицето му е откъм изток.

29. Ще излязат рожби на арабийските дракони върху много колесници, и, бързи като вятър, ще се понесат по земята, тъй че ще вселят страх и трепет у всички, които чуят за тях.

30. Ще излязат като глигани из гора кармонци, беснуващи в ярост, и ще дойдат с голяма сила, ще влязат в борба с тях и ще опустошат част от Асирийската земя.

31. Сетне драконите, помнещи своя произход, ще надвият и, обладавайки голяма сила, ще се обърнат да гонят ония.

32. Ония ще се смутят, ще млъкнат пред тяхната сила и ще обърнат нозете си на бяг.

33. Но скритият в засада от страна на асирийците ще ги заобиколи и ще убие едного от тях; във войската им ще се появи страх

и трепет, и ропот против царете им.

34. Ето, облаци от изток и от север до юг, — и видът им е много страшен, пълен със свирепост и буря.

35. Те ще се сблъскат помежду си — и ще свалят много звезди на земята и тяхната звезда; и от меча ще се пролее кръв дори до корем,

36. и човешки тор ще стигне до седлото на камилата; страх и голям трепет ще има по земята.

37. Ужас ще обземе всички, които видят тая свирепост, и ще затреперят.

38. След това много пъти ще се дигат бури от юг и север и донякъде от запад,

39. и силни ветрове ще се дигнат от изток и ще го разкрият, както и облака, който Аз дигнах в гнева Си; а звездата, отредена да вселява страх при източния и западния вятър, ще се повреди.

40. И ще се дигнат облаци — големи и силни, пълни със свирепост — и звезда, за да уплаши цялата земя и жителите й; и ще излеят на всяко място, високо и възвишено, страшната звезда,

41. огън и град, мечове летящи и много води, за да напълнят всички поля и всички извори с множество води;

42. и ще залеят град и стени, и планини и хълмове, и дървеса в горите, и трева в ливадите, и хлебните им растения;

43. и ще минат, без да се спират, до Вавилон и ще го съсипят;

44. ще се съберат при него и ще го обкръжат; ще излеят звездата и яростта върху него. И ще се дигне прах и дим до самото небе, и всички наоколо ще го оплакват.

45. А които останат нему подвластни, ще служат на ония, които вселиха страх.

46. И ти, Асийо, съучастнице в надеждата на Вавилон и в славата му:

47. тежко ти, горкана, задето си се нему уподобявала и си украсявала дъщерите си с блудство, за да се нравят и славят у твоите любовници, които са искали винаги да блудствуват с тебе.

48. Ти си подражавала на омразния във всичките му дела и предприятия.

49. Затова, казва Бог, ще пратя върху тебе злочестини: вдовство, сиромашия и глад, меч и язва, за да опустошат твоите къщи с насилие и смърт;

50. и славата на твоята мощ ще изсъхне като цвят, кога настане жега, пратена върху тебе.

51. Ти ще изнемогнеш като просекиня, бита и изранена от жени, за да не могат да те приемат знатни люде и любовници.

52. Щях ли Аз тъй да те мразя, казва Господ,

53. ако ти не беше убивала във всяко време Моите избрани, като дигаше ръце да ги поразяваш и като се глумеше над смъртта им, когато биваше пияна?

54. Украсявай лицето си;

55. наградата за твоето блудство е в твоята пазва; затова и ще получиш отплата.

56. Както си постъпвала с Моите избрани, казва Господ, тъй ще постъпи с тебе Бог — и ще те подложи на беди:

57. децата ти от глад ще загинат, ти ще паднеш от меч, градовете ти ще бъдат съсипани, и всички твои ще паднат на полето от меч,

58. а които са по планините, от глад ще загинат и ще ядат месата си поради липса на хляб и ще пият кръв поради липса на вода.

59. В злочестията си ще тръгнеш по морета, и там ще срещнеш беди.

60. През време на твоите странствувания те ще се хвърлят върху опустошения град и ще изтребят част от земята ти и ще унищожат част от славата ти.

61. Разорена, ти ще бъдеш за тях слама, а те ще бъдат за тебе огън —

62. и те ще изтребят тебе, и градовете ти, земята ти, планините ти, всички твои гори и плодни дървеса с огън ще изгорят;

63. синовете ти в плен ще отведат, имота ти в плячка ще вземат и славата ти ще изтребят.

ГЛАВА 16.

1. Горко ти, Вавилоне и Асийо, горко ти, Египте и Сирийо!

2. Препашете се с вретище и власеници, оплаквайте синовете си и тъжете, защото се приближи вашата гибел.

3. Върху вас е пратен меч, — кой ще го отклони?

4. Върху вас е пратен огън — кой ще го угаси?

5. Върху вас са пратени бедствия — кой ще ги отвърне?

6. Ще пропъди ли някой гладен лъв в гората, ще угаси ли в миг огън в слама, кога почне да се разгаря?

7. Ще отблъсне ли някой стрела, пусната от силен стрелец?

8. Силний Господ праща бедствия, — кой ще ги отвърне?

9. От гнева Му огън излезе — кой ще го угаси?

10. Той със светкавица ще блесне — кой не ще се уплаши? Ще загърми — кой не ще се ужаси?

11. Господ ще погледне страшно, и кой няма издъно да се съкруши от Неговото лице?

12. Трепна земята и основите й; морето издъно се вълнува, и вълните му и рибите му са смутени — от лицето на Господа и от величието на силата Му.

13. Защото силна е десницата Му, която изопва лък, и остри са стрелите Му, които Той пуща; те не ще ослабнат, кога бъдат пратени до краищата земни.

14. Ето, пращат се беди — и не ще се върнат, докле не дойдат на земята.

15. Пламва огън — и не ще угасне, докле не изгори земните основи.

16. Както стрела, пусната от силен стрелец, не се връща, тъй не ще се върнат бедите, които ще бъдат пратени на земята.

17. Горко ми, горко ми! Кой ще ме избави в ония дни?

18. Ще се наченат болести, — и мнозина ще застенат; ще настане глад, — и мнозина ще гинат; ще почнат войни, — и страх ще обхване началниците; ще почнат беди, — и всички ще потреперят.

19. Какво ще правя, когато дойдат бедите?

20. Ето, глад и язва, скръб и угнетение са пратени като бичове, за поправяне;

21. но при всичко това людете няма да се отвърнат от беззаконията си и за бичовете не ще помнят всякога.

22. Ето, на земята ще настане евтиния във всичко, и ще помислят, че е настанал мир; но тъкмо тогава и ще постигнат земята бедствия: меч, глад и голям смут.

23. От глад ще загинат твърде много земни жители, а които преживеят глада, от меч ще паднат.

24. И труповете като тор ще бъдат изхвърляни, и не ще има, кой да ги оплаква, защото земята ще запустее, и градовете й ще бъдат разрушени.

25. Не ще остане кой да обработва земята и да я засява.

26. Дърветата ще родят плодове, но кой ще ги бере?

27. Гроздето ще узрее, — но кой ще го тъпче? Защото навред ще бъде голямо запустение.

28. Мъчно ще може да види човек човека, или да чуе гласа му,

29. защото от жителите на града ще останат не повече от десет и от селяните — двама души, които ще се скрият в гъсти гори и в скални пукнатини.

30. Както в маслинена градина оставят някой път по дърветата три-четири маслинки,

31. или в обрано лозе не съглеждат няколко грозда ония, които внимателно обират гроздето, —

32. тъй в ония дни ще останат трима или четирима, кога претърсват къщите им с меч.

33. Земята ще запустее: нивите й в бурен ще заглъхнат, пътищата и всичките й пътеки с тръни ще обраснат, защото не ще има, кой да ходи по тях.

34. Моми ще плачат, защото не ще имат годеници; жени ще плачат, защото не ще имат мъже; дъщерите им ще плачат, защото не ще имат помощ.

35. Годениците им на война ще убият, и мъжете им от глад ще загинат.

36. Слушайте това и се вразумявайте, раби Господни!

37. Това е словото Господне: приемете го и не вярвайте на боговете, за които казва Господ.

38. Ето, неволите се приближават и не ще закъснеят.

39. Както у непразна жена, когато на деветия месец й дойде време да роди син, два или три часа до раждането болки обзимат утробата й, а след излизането на младенеца из утробата, не продължават нито минута, —

40. тъй не ще закъснеят да дойдат на земята неволите, — и людете на онова време ще застенат: болки ще ги обземат.

41. Слушай словото, народе мой: гответе се за война и сред неволите бъдете като пришълци на земята.

42. Който продава, нека бъде като че се готви да бяга, и който купува — като че се готви за гибел;

43. търговецът — като че не очаква никаква печалба, и строещият къща — като че се не надява да живее в нея.

44. Сеячът нека мисли, че няма да пожъне, и лозарят, — че няма да бере грозде;

45. които се женят, нека мислят, че няма да раждат деца, и които не се женят, — че ще бъдат като вдовци.

46. Заради това всички, които се трудят, без полза се трудят,

47. защото от плодовете на труда им ще се възползуват чужденци, имота им ще разграбят, къщите им ще разрушат и синовете им ще заробят, понеже те ще раждат децата си в плен и в глад.

48. Ония, които се занимават с грабеж, колкото по-дълго време кичат градовете и къщите си, владенията и лицата си,

49. толкова повече ще намразя тях заради греховете им, казва Господ.

50. Както блудница мрази честната и твърде благонравна жена,

51. тъй правдата ще намрази неправдата, която се кичи, и в лицето й ще я обвини, когато дойде Оня, Който ще брани гонителя на всеки грях по земята.

52. Затова недейте подражава на неправдата и на делата й,

53. защото още малко — и неправдата ще бъде премахната от земята, а правдата ще се възцари над вас.

54. Грешникът да не казва, че той не е съгрешил, защото разпалени въглени ще пламнат върху главата на оногова, който казва: „аз не съм съгрешил пред Господа Бога и славата Му“.

55. Господ знае всички дела на човеците и начинанията им, помислите им и сърцата им.

56. Той каза: „да бъде земя“, — и земята се яви; „да бъде небе“, — и биде.

57. Чрез словото Му са сътворени звездите, и Той знае броя им.

58. Той вижда бездните и скритото в тях, измерил е морето и онова, що е в него.

59. Чрез словото Си Той затвори морето всред водите и земята повеси над водите.

60. Той простря небето като шатра, върху води го основа.

61. Той тури в пустинята извори водни, и езера — на планинските височини, за да текат реките от високи скали, та да поят земята.

62. Той сътвори човека и положи сърцето му в средата на тялото, и вложи в него дух, живот и разум

63. и дихание от Бога Всемогъщи, Който всичко е сътворил и вижда всичко, скрито в земните скривалища.

64. Той знае вашето намерение и какво мислите в сърцата си, когато грешите и искате да потулите греховете си.

65. Поради това Господ съвсем ясно вижда всичките ви дела и всинца ви ще изобличи, —

66. и вие ще бъдете посрамени, когато греховете ви се открият пред човеците, и беззаконията ви се изправят като обвинители в оня ден.

67. Какво ще направите и как ще скриете греховете си пред Бога и Ангелите Му?

68. Ето, Бог е Съдия: бойте се от Него; оставете греховете си и завинаги престанете да вършите беззакония, — и Бог ще ви изведе и избави от всяка скръб.

69. Защото ето, против вас се разпаля яростта на многобройно пълчище, и ще хванат неколцина измежду вас и ще ги умъртвят за жертвен принос на идолите.

70. Които бъдат единомисленици тям, ще ги изложат на присмех, позор и потъпкване.

71. Защото във всички места и в съседните градове мнозина ще въстанат против ония, които се боят от Господа:

72. ще бъдат като изумени, ще разграбват без пощада и опустошават всичко, що има у боещите се от Господа,

73. ще опустошат и разграбят имота им и ще ги изгонят от къщите им.

74. Тогава ще настъпи изпитание за Моите избрани, както злато се изпитва чрез огън.

75. Слушайте, възлюбени Мои, говори Господ: ето, пред вас са скръбни дни, и от тях Аз ще ви избавя.

76. Не бойте се и не се съмнявайте, защото вашият вожд е Бог.

77. Ако изпълнявате Моите заповеди и повели, казва Господ Бог, греховете ви не ще бъдат бреме, което да ви смазва, и беззаконията ви не ще ви надделеят.

78. Горко на ония, които са свързани с греховете си и покрити от беззаконията си! Това е нива, обраснала с храсти, през която пътят е покрит с тръни, тъй че не може човек да премине: тя се изоставя — и се обрича на огън за изтреба.

БИБЛИЯ — НОВ ЗАВЕТ

ОТ МАТЕЯ СВЕТО ЕВАНГЕЛИЕ

ГЛАВА 1.

1. Книга за живота на Иисуса Христа, Син Давидов, Син Авраамов.

2. Авраам роди Исаака; Исаак роди Иакова; Иаков роди Иуда и братята му;

3. Иуда роди Фареса и Зара от Тамар; Фарес роди Есрома; Есром роди Арама;

4. Арам роди Аминадава; Аминадав роди Наасона; Наасон роди Салмона;

5. Салмон роди Вооза от Раав; Вооз роди Овида от Рут; Овид роди Иесея;

6. Иесей роди цар Давида; цар Давид роди Соломона от Уриевата жена;

7. Соломон роди Ровоама; Ровоам роди Авия; Авия роди Аса;

8. Аса роди Иосафата; Иосафат роди Иорама; Иорам роди Озия;

9. Озия роди Иоатама; Иоатам роди Ахаза; Ахаз роди Езекия;

10. Езекия роди Манасия; Манасия роди Амона; Амон роди Иосия;

11. Иосия роди Иоакима; Иоаким роди Иехония и братята му — през време на преселението Вавилонско.

12. А след преселението Вавилонско Иехония роди Салатииля; Салатиил роди Зоровавеля;

13. Зоровавел роди Авиуда; Авиуд роди Елиакима; Елиаким роди Азора;

14. Азор роди Садока; Садок роди Ахима; Ахим роди Елиуда;

15. Елиуд роди Елеазара; Елеазар роди Матана; Матан роди Иакова;

16. Иаков роди Иосифа, мъжа на Мария, от която се роди Иисус, наричан Христос.

17. И тъй, всички родове от Авраама до Давида са четиринайсет рода; и от Давида до Вавилонското преселение — четиринайсет рода; и от Вавилонското преселение до Христа — четиринайсет рода.

18. А рождението на Иисуса Христа стана тъй: след сгодяване на майка Му Мария за Иосифа, преди още да бяха се те събрали, оказа се, че тя е непразна от Духа Светаго.

19. А Иосиф, мъж й, понеже беше праведен и не желаеше да я осрами, поиска тайно да я напусне.

20. Но когато намисли това, ето, Ангел Господен му се яви насъне и каза: Иосифе, син Давидов, не бой се да приемеш Мария, жена си; защото заченалото се в нея е от Духа Светаго;

21. тя ще роди Син, и ще Му наречеш името Иисус; защото Той ще спаси народа Си от греховете му.

22. А всичко това стана, за да се сбъдне реченото от Господа чрез пророка, който каза:

23. „ето, девицата ще зачене в утробата си и ще роди Син, и ще Му нарекат името Емануил“[1], което ще рече: с нас е Бог.

24. Като стана от сън, Иосиф направи, както му бе заповядал Ангелът Господен, и прие жена си.

25. И не познаваше я, докле тя роди своя първороден Син; и той Му нарече името Иисус.

---

[1] Това място е по превода на 70-те, по който новозаветните свещени писатели току-речи изключително привеждат в съчиненията си места от Ветхия Завет. ↑

ГЛАВА 2.

1. А когато се роди Иисус във Витлеем Иудейски в дните на цар Ирода, ето, мъдреци от изток дойдоха в Иерусалим и казваха:

2. де е родилият се Цар Иудейски? Защото видяхме звездата Му на изток и дойдохме да Му се поклоним.

3. Като чу, цар Ирод се смути, и цял Иерусалим с Него.

4. И като събра всички първосвещеници и книжници народни, питаше ги: де трябва да се роди Христос?

5. А те му казаха: във Витлеем Иудейски; защото тъй е писано чрез пророка:

6. „и ти, Витлееме, земя Иудина, никак не си най-малък от Иудините воеводства; защото от тебе ще излезе Вожд, Който ще пасе Моя народ Израиля“.

7. Тогава Ирод тайно повика мъдреците и узна от тях точно за времето, когато се е появила звездата,

8. и, като ги изпрати във Витлеем, каза: идете, разпитайте грижливо за Младенеца и, като Го намерите, обадете ми, за да ида и аз да Му се поклоня.

9. Те изслушаха царя и заминаха. И ето, звездата, която бяха видели на изток, вървеше пред тях, докато дойде и се спря над мястото, дето беше Младенецът.

10. А като видяха звездата, те се зарадваха с твърде голяма радост.

11. И като влязоха в къщата, намериха Младенеца с майка Му Мария и паднаха, та Му се поклониха; и като отвориха съкровищата си, принесоха Му дарове: злато, ливан и смирна.

12. И като получиха насъне откровение да се не връщат при Ирода, те заминаха по друг път за страната си.

13. А след като си отидоха, ето, Ангел Господен се явява насъне Иосифу и казва: стани, вземи Младенеца и майка Му, и бягай в Египет, и остани там, докле ти кажа; защото Ирод ще търси Младенеца, за да Го погуби.

14. Той стана, взе Младенеца и майка Му нощем, и замина за Египет;

15. и там стоя до смъртта Иродова, за да се сбъдне реченото от Господа чрез пророка, който казва: „от Египет повиках Сина Си“.

16. Тогава Ирод, като се видя подигран от мъдреците, твърде много се ядоса и прати, та изби всички младенци във Витлеем и във всичките му предели, от две години и надолу, според времето, което бе точно узнал от мъдреците.

17. Тогава се сбъдна реченото от пророк Иеремия, който казва:

18. „глас бе чут в Рама, плач и ридание, и писък голям; Рахил плачеше за децата си, и не искаше да се утеши, защото ги няма“.

19. А след като умря Ирод, ето, Ангел Господен се явява насъне Иосифу в Египет

20. и казва: стани, вземи Младенеца и майка Му и иди в земята Израилева, защото измряха ония, които търсеха душата на Младенеца.

21. Той стана, взе Младенеца и майка Му, и дойде в земята Израилева.

22. Но като чу, че в Иудея царува Архелай, наместо баща си Ирода, уплаши се да иде там; и след като получи откровение насъне, замина за пределите Галилейски

23. и, като дойде, засели се в един град, наричан Назарет, за да се сбъдне казаното чрез пророците, че Той ще се нарече Назорей.

ГЛАВА 3.

1. В ония дни дохожда Иоан Кръстител и проповядва в Иудейската пустиня

2. и казва: покайте се, защото се приближи царството небесно.

3. Защото този е, за когото е казал пророк Исаия: „гласът на викащия в пустинята говори: пригответе пътя на Господа, прави правете пътеките Му“.

4. А сам Иоан носеше дреха от камилска вълна и кожен пояс на кръста си; а храната му беше акриди и див мед.

5. Тогава Иерусалим и цяла Иудея, и цяла Иорданска околност излизаха при него

6. и се кръщаваха от него в река Иордан, като изповядваха греховете си.

7. И като видя Иоан мнозина фарисеи и садукеи, че дохождат при него да се кръстят, рече им: рожби ехиднини! кой ви подсказа да бягате от бъдещия гняв?

8. Сторете, прочее, плод достоен за покаяние

9. и не помисляйте да думате в себе си: наш отец е Авраам; защото, казвам ви, Бог може от тия камъни да въздигне чеда Аврааму;

10. и секирата лежи вече при корена на дърветата; затова всяко дърво, което не дава добър плод, бива отсичано и хвърляно в огън;

11. аз ви кръщавам с вода за покаяние; но Оня, Който иде подире ми, е по-силен от мене; аз не съм достоен да Му понеса обущата; Той ще ви кръсти с Дух Светий и с огън;

12. лопатата Му е в ръката Му, и Той ще очисти гумното Си и ще събере житото Си в житницата, а плявата ще изгори с неугасим огън.

13. Тогава Иисус дохожда от Галилея на Иордан при Иоана, за да се кръсти от него.

14. А Иоан Го възпираше и думаше: аз имам нужда да се кръстя от Тебе, а Ти ли идеш при мене?

15. Но Иисус му отговори и рече: остави сега; защото тъй нам подобава да изпълним всяка правда. Тогава Иоан Го допуска.

16. И като се кръсти, Иисус веднага излезе из водата, и ето, отвориха Му се небесата, и видя Духа Божий да слиза като гълъб и да се спуща върху Него.

17. И ето, глас от небесата, който казваше: Този е Моят възлюбен Син, в Когото е Моето благоволение.

ГЛАВА 4.

1. Тогава Иисус биде отведен от Духа в пустинята, за да бъде изкушен от дявола,

2. и, като пости четирийсет дена и четирийсет нощи, най-сетне огладня.

3. И приближи се до Него изкусителят и рече: ако си Син Божий, кажи, тия камъни да станат на хлябове.

4. А Той му отговори и рече: писано е: „не само с хляб ще живее човек, а с всяко слово, което излиза от Божии уста“.

5. Тогава дяволът Го завежда в светия град и Го поставя на храмовата стряха,

6. и Му казва: ако си Син Божий, хвърли се долу, защото писано е: „на Ангелите Си ще заповяда за Тебе, и на ръце ще Те понесат, да не би някак да препънеш о камък ногата Си“.

7. Иисус му рече: писано е също: „няма да изкусиш Господа, Бога твоего“.

8. Пак Го завежда дяволът на твърде висока планина и Му показва всички царства на света и тяхната слава,

9. и Му дума: всичко това ще Ти дам, ако паднеш и ми се поклониш.

10. Тогава Иисус му казва: махни се от Мене, сатана! защото писано е: „Господу, Богу твоему, ще се поклониш и Нему едному ще служиш“.

11. Тогава дяволът Го оставя, и ето, Ангели дойдоха и Му служеха.

12. А като чу Иисус, че Иоан е предаден, отиде в Галилея;

13. и като остави Назарет, дойде и се засели в Капернаум крайморски, в пределите Завулонови и Нефталимови,

14. за да се сбъдне реченото чрез пророк Исаия, който казва:

15. „земята Завулонова и земята Нефталимова, на крайморския път, отвъд Иордан, езическа Галилея,

16. народът, който седеше в мрак, видя голяма светлина, и за ония, които седяха в страна и сянка смъртна, изгря светлина“.

17. Оттогава Иисус начена да проповядва и да казва: покайте се, защото се приближи царството небесно.

18. И като вървеше покрай Галилейско море, видя двама братя, Симона, наричан Петър, и брата му Андрея, да хвърлят мрежа в морето, понеже бяха рибари;

19. и казва им: вървете след Мене, и Аз ще ви направя ловци на човеци.

20. И те веднага оставиха мрежите, и тръгнаха след Него.

21. Оттам като отиде по-нататък, видя други двама братя, Иакова Зеведеева и брата му Иоана, в кораб със Зеведея, баща им, които кърпеха мрежите си, и ги повика.

22. Те веднага оставиха кораба и баща си и тръгнаха след Него.

23. И ходеше Иисус по цяла Галилея, като поучаваше в синагогите им, проповядваше Евангелието на царството и изцеряваше всяка болест и всяка немощ у народа.

24. И пръсна се слух за Него по цяла Сирия; и доведоха при Него всички немощни, налегнати от всякакви болести и недъзи, и хванати от бяс и луничави, и разслабени, и Той ги изцери.

25. И подире Му тръгнаха много тълпи народ от Галилея и Десетоградие, от Иерусалим и Иудея и изотвъд Иордан.

ГЛАВА 5.

1. Като видя народа, Той се възкачи на планината; и когато седна, учениците Му се приближиха до Него.

2. И Той, като отвори устата Си, поучаваше ги и казваше:

3. блажени бедните духом, защото тяхно е царството небесно.

4. Блажени плачещите, защото те ще се утешат.

5. Блажени кротките, защото те ще наследят земята.

6. Блажени гладните и жадните за правда, защото те ще се наситят.

7. Блажени милостивите, защото те ще бъдат помилувани.

8. Блажени чистите по сърце, защото те ще видят Бога.

9. Блажени миротворците, защото те ще се нарекат синове Божии.

10. Блажени изгонените заради правда, защото тяхно е царството небесно.

11. Блажени сте вие, когато ви похулят и изгонят, и кажат против вас лъжовно каква и да е лоша дума заради Мене.

12. Радвайте се и се веселете, защото голяма е наградата ви на небесата; тъй бяха гонени и пророците, които бяха преди вас.

13. Вие сте солта на земята. Но, ако солта изгуби сила, с какво ще се направи солена? Тя вече за нищо не струва, освен да се хвърли вън и да се тъпче от човеците.

14. Вие сте светлината на света. Не може се укри град, който стои навръх планина.

15. Нито запалят светило и го турят под крина, а на светилник, и свети на всички вкъщи.

16. Тъй да светне пред човеците светлината ви, та да видят добрите ви дела и да прославят Небесния ваш Отец.

17. Не мислете, че съм дошъл да наруша закона или пророците: не да наруша съм дошъл, а да изпълня.

18. Защото, истина ви казвам: докле премине небето и земята, ни една йота, или една чертица от закона няма да премине, докато всичко не се сбъдне.

19. И тъй, който наруши една от най-малките тия заповеди и тъй поучи човеците, той най-малък ще се нарече в царството небесно; а който изпълни и поучи, той велик ще се нарече в царството небесно.

20. Защото, казвам ви, ако вашата праведност не надмине праведността на книжниците и фарисеите, няма да влезете в царството небесно.

21. Слушали сте, че бе казано на древните: „не убивай; а който убие, виновен е пред съда“.

22. Аз пък ви казвам, че всеки, който се гневи на брата си без причина, виновен ще бъде пред съда, а който каже на брата си: „рака̀“[1], виновен ще бъде пред синедриона[2]; а който пък каже: „безумнико“, виновен ще бъде за геената огнена.

23. И тъй, ако принасяш дара си на жертвеника, и там си спомниш, че брат ти има нещо против тебе,

24. остави дара си там пред жертвеника и иди първом се помири с брата си, и тогава дойди и принеси дара си.

25. Помирявай се с противника си скоро, докле си още на път с него към съдилището, за да не би някак противникът ти да те предаде на съдията, а съдията да те предаде на слугата и да бъдеш хвърлен в тъмница;

26. истина ти казвам: няма да излезеш оттам, докле не върнеш и последния кодрант[3].

27. Слушали сте, че бе казано на древните: „не прелюбодействувай“.

28. Аз пък ви казвам, че всеки, който поглежда на жена с пожелание, вече е прелюбодействувал с нея в сърцето си.

29. И ако дясното ти око те съблазнява, извади го и хвърли от себе си; защото по-добре е за тебе да погине един твой уд, а не цялото ти тяло да бъде хвърлено в геената огнена.

30. И ако дясната ти ръка те съблазнява, отсечи я и я хвърли от себе си; защото по-добре е за тебе да погине един твой уд, а не цялото ти тяло да бъде хвърлено в геената.

31. Казано бе също: „ако някой напусне жена си, нека й даде разводно писмо“.

32. Аз пък ви казвам: който напусне жена си, не поради прелюбодеяние, той я прави да прелюбодействува; и който се ожени за напусната, той прелюбодействува.

33. Слушали сте още, че бе казано на древните: „клетва не престъпяй, а изпълнявай пред Господа клетвите си“.

34. Аз пък ви казвам: да се не кълнете никак: ни в небето, защото е престол Божий;

35. ни в земята, защото е подножие на нозете Му; ни в Иерусалим, защото е град на великия Цар;

36. ни в главата си се кълни, защото не можеш направи ни един косъм бял или черен.

37. Но думата ви да бъде: да, да; не, не; а каквото е повече от това, то е от лукавия.

38. Слушали сте, че бе казано: „око за око, и зъб за зъб“.

39. Аз пък ви казвам: да се не противите на злото. Но, ако някой ти удари плесница по дясната страна, обърни му и другата.

40. И на тоя, който поиска да се съди с тебе и да ти вземе ризата, дай му и горната дреха.

41. И който те принуди да вървиш с него една миля, върви с него две.

42. Томува, който ти проси, давай, и не се отвръщай от оногова, който ти иска назаем.

43. Слушали сте, че бе казано: „обичай ближния си, и мрази врага си“.

44. Аз пък ви казвам: обичайте враговете си, благославяйте ония, които ви проклинат, добро правете на ония, които ви мразят, и молете се за ония, които ви обиждат и гонят,

45. за да бъдете синове на вашия Отец Небесен; защото Той оставя Своето слънце да грее над лоши и добри, и праща дъжд на праведни и неправедни.

46. Защото, ако обикнете ония, които вас обичат, каква вам награда? Не правят ли същото и митарите?

47. И ако поздравявате само братята си, какво особено правите? Не постъпват ли тъй и езичниците?

48. И тъй, бъдете съвършени, както е съвършен и Небесният ваш Отец.

---

[1] Празноглав, смахнат. ↑

[2] Върховно съдилище. ↑

[3] Малка римска монета ↑

ГЛАВА 6.

1. Гледайте да не проявявате своята праведност пред човеците, за да ви видят; инак, няма да имате награда при Небесния ваш Отец.

2. И тъй, кога правиш милостиня, не тръби пред себе си, както правят лицемерците по синагоги и по улици, за да ги хвалят човеците. Истина ви казвам: те вече получават своята награда.

3. А ти кога правиш милостиня, нека лявата ти ръка не знае, какво прави дясната,

4. та милостинята ти да бъде скришом; и твоят Отец, Който вижда в скришно, ще ти въздаде наяве.

5. И кога се молиш, не бъди като лицемерците, които обичат да се спират по синагоги и по кръстопътища да се молят, за да се покажат пред човеците. Истина ви казвам, те вече получават своята награда.

6. А ти, кога се молиш, влез в скришната си стая и, като си заключиш вратата, помоли се на твоя Отец, Който е на тайно; и твоят Отец, Който вижда в скришно, ще ти въздаде наяве.

7. А кога се молите, не говорете излишно като езичниците; защото те мислят, че в многословието си ще бъдат чути;

8. прочее, не бивайте тям подобни; защото вашият Отец знае, от какво имате нужда, още преди да поискате от Него.

9. А молете се тъй: Отче наш, Който си на небесата! Да се свети Твоето име;

10. да дойде Твоето царство; да бъде Твоята воля, както на небето, тъй и на земята;

11. насъщния ни хляб дай ни днес;

12. и прости нам дълговете ни, както и ние прощаваме на длъжниците си;

13. и не въведи нас в изкушение, но избави ни от лукавия; защото Твое е царството, и силата, и славата вовеки. Амин.

14. Защото, ако простите на човеците съгрешенията им, и вам ще прости Небесният ви Отец;

15. ако ли не простите на човеците съгрешенията им, и вашият Отец няма да прости съгрешенията ви.

16. Също, кога постите, не бивайте намръщени като лицемерците; защото те си правят лицата мрачни, за да се покажат пред човеците, че постят. Истина ви казвам, те получават своята награда.

17. А ти, кога постиш, помажи главата си и умий лицето си,

18. та да се покажеш, че постиш не пред човеците, но пред твоя Отец, Който е на тайно; и твоят Отец, Който вижда в скришно, ще ти въздаде наяве.

19. Не си събирайте съкровища на земята, дето ги яде молец и ръжда, и дето крадци подкопават и крадат;

20. но събирайте си съкровища на небето, дето ни молец, ни ръжда ги яде, и дето крадци не подкопават и не крадат;

21. защото, дето е съкровището ви, там ще бъде и сърцето ви.

22. Светило за тялото е окото. Затова, ако твоето око бъде чисто, и цялото твое тяло ще бъде светло;

23. ако пък твоето око бъде лукаво, цялото твое тяло ще бъде тъмно. И тъй, ако светлината, що е в тебе, е тъмнина, то колко ли голяма ще е тъмнината?

24. Никой не може да слугува на двама господари: защото или единия ще намрази, а другия ще обикне; или към единия ще се привърже, а другия ще презре. Не можете да служите на Бога и на мамона.[1]

25. Затова казвам ви: не се грижете за душата си, какво да ядете и да пиете, ни за тялото си, какво да облечете. Душата не струва ли повече от храната, и тялото от облеклото?

26. Погледнете птиците небесни, че не сеят, нито жънат, нито в житници събират; и вашият Отец Небесен ги храни. Не сте ли вие много по-ценни от тях?

27. Па и кой от вас със своята грижа може да придаде на ръста си един лакът?

28. Защо се грижите и за облекло? Взрете се в полските кринове, как растат: не се трудят, нито предат;

29. а казвам ви, че нито Соломон във всичката си слава не се е облякъл тъй, както всеки един от тях;

30. и ако полската трева, която днес я има, а утре се хвърля в пещ, Бог тъй облича, колко повече вас, маловерци!

31. И тъй, не се грижете и не думайте: какво да ядем, или какво да пием, или какво да облечем?

32. Защото всичко това търсят езичниците, и защото вашият Небесен Отец знае, че имате нужда от всичко това.

33. Но първом търсете царството на Бога и Неговата правда, и всичко това ще ви се придаде.

34. И тъй, не се грижете за утре, защото утрешният ден сам ще се грижи за своето: доста е на всеки ден злобата му.

---

[1] На богатството ↑

ГЛАВА 7.

1. Не съдете, за да не бъдете съдени;

2. защото, с какъвто съд съдите, с такъв ще бъдете съдени; и с каквато мярка мерите, с такава ще ви се отмери.

3. А защо гледаш сламката в окото на брата си, пък гредата в своето око не усещаш?

4. Или, как ще кажеш брату си: чакай, да извадя сламката от окото ти; а пък на, в твоето око има греда!

5. Лицемерецо, извади първом гредата от окото си, и тогава ще видиш, как да извадиш сламката от окото на брата си.

6. Не давайте светинята на псетата, и не хвърляйте бисера си пред свините, за да го не стъпчат с краката си и, като се обърнат, да ви разкъсат.

7. Искайте, и ще ви се даде; търсете, и ще намерите; хлопайте, и ще ви се отвори;

8. защото всякой, който иска, получава, и който търси, намира, и на тогоз, който хлопа, ще се отвори.

9. Има ли помежду ви човек, който, кога му поиска син му хляб, да му даде камък,

10. и кога поиска риба, да му даде змия?

11. И тъй, ако вие, бидейки лукави, умеете да давате на чедата си добри даяния, колко повече вашият Отец Небесен ще даде блага на ония, които Му искат?

12. Прочее, всичко, което искате да правят вам човеците, същото правете и вие тям; защото това е законът и пророците.

13. Влезте през тесните врата; защото широки са вратата и просторен е пътят, който води към погибел, и мнозина са, които минават през тях;

14. защото тесни са вратата и стеснен е пътят, който води в живота, и малцина ги намират.

15. Пазете се от лъжливите пророци, които дохождат при вас в овча кожа, а отвътре са вълци грабители:

16. по плодовете им ще ги познаете. Бере ли се грозде от тръни, или смокини от репей?

17. Тъй, всяко добро дърво дава добри плодове, а лошо дърво дава лоши плодове:

18. не може добро дърво да дава лоши плодове, нито лошо дърво да дава добри плодове.

19. Всяко дърво, което не дава добър плод, отсичат и хвърлят в огън.

20. И тъй, по плодовете им ще ги познаете.

21. Не всеки, който Ми казва: Господи, Господи! ще влезе в царството небесно, а оня, който изпълнява волята на Моя Отец Небесен.

22. Мнозина ще Ми кажат в оня ден: Господи, Господи! не в Твое ли име пророкувахме? И не в Твое ли име бесове изгонвахме? И не в Твое ли име много чудеса правехме?

23. И тогава ще им кажа открито: никога не съм ви познавал; махнете се от Мене вие, които вършите беззаконие.

24. И тъй, всекиго, който слуша тия Мои думи и ги изпълнява, ще оприлича на благоразумен мъж, който си съгради къщата на камък;

25. и заваля дъжд, и придойдоха реки, и духнаха ветрове, и напряха на тая къща, и тя не рухна, защото беше основана на камък.

26. А всеки, който слуша тия Мои думи и ги не изпълнява, ще заприлича на глупав човек, който си съгради къща на пясък;

27. и заваля дъжд, и придойдоха реки, и духнаха ветрове, и напряха на тая къща, и тя рухна, и срутването й беше голямо.

28. И когато Иисус свърши тия думи, народът се чудеше на учението Му,

29. защото Той ги поучаваше като такъв, който има власт, а не като книжниците (и фарисеите).

ГЛАВА 8.

1. А когато слезе от планината, подире Му тръгна множество народ.

2. И ето, приближи се един прокажен, кланяше Му се и казваше: Господи, ако искаш, можеш ме очисти.

3. Иисус, като протегна ръка, докосна се до него и рече: искам, очисти се! И той веднага се очисти от проказата.

4. И каза му Иисус: гледай, никому не обаждай; но иди, покажи се на свещеника и принеси дара, който е заповядал Моисей, тям за свидетелство.

5. А когато влезе Иисус в Капернаум, приближи се до Него един стотник, молеше Го и казваше:

6. Господи, слугата ми лежи у дома разслабен и люто страда.

7. Иисус му казва: ще дойда и ще го излекувам.

8. А стотникът отговори и рече: Господи, аз не съм достоен да влезеш под покрива ми; но кажи само дума и слугата ми ще оздравее;

9. защото и аз съм подвластен човек и имам мен подчинени войници; едному казвам: върви, и отива; и другиму: дойди, и дохожда; и на слугата си: направи това, и прави.

10. Като чу това, Иисус се почуди и рече на ония, които вървяха подире Му: истина ви казвам, нито в Израиля намерих толкова голяма вяра.

11. И казвам ви, че мнозина ще дойдат от изток и запад и ще насядат на трапеза с Авраама, Исаака и Иакова в царството небесно,

12. а синовете на царството ще бъдат изхвърлени във външната тъмнина; там ще бъде плач и скърцане със зъби.

13. И рече Иисус на стотника: иди си и, както си повярвал, нека ти бъде. И слугата му оздравя в същия час.

14. Като дойде в къщата на Петра, Иисус видя тъща му, че лежи болна от огница,

15. и допря се до ръката й, и огницата я остави; тя стана и им служеше.

16. А като се свечери, доведоха при Него мнозина, хванати от бяс, и Той с една дума изгони духовете и излекува всички болни,

17. за да се сбъдне реченото чрез пророк Исаия, който казва: „Той взе върху Си нашите немощи и понесе болестите“.

18. И като видя Иисус около Себе Си множество народ, заповяда на учениците да отплуват отвъд.

19. Тогава един книжник се приближи до Него и Му рече: Учителю, ще вървя след Тебе, където и да идеш.

20. А Иисус му казва: лисиците имат леговища, и птиците небесни — гнезда; а Син Човеческий няма, де глава да подслони.

21. Друг пък от учениците Му рече: Господи, позволи ми, първом да отида и погреба баща си.

22. Но Иисус му рече: върви след Мене, и остави мъртвите да погребат своите мъртъвци.

23. И когато влезе в кораба, последваха Го учениците Му.

24. И ето, голяма буря настана в морето, тъй че корабът се покриваше от вълните, а Той спеше.

25. Тогава учениците Му се приближиха до Него, събудиха Го и рекоха: Господи, спаси ни; загиваме!

26. А Той им каза: защо сте толкова страхливи, маловерци? Тогава, като стана, запрети на ветровете и на морето, и настана голяма тишина.

27. А човеците се почудиха и рекоха: какъв е Тоя, та и ветровете и морето Му се покоряват?

28. И когато стигна на отвъдния бряг, в страната Гергесинска, срещнаха Го двама, хванати от бяс, излезли от гробищата; те бяха тъй свирепи, че никой не смееше да минава по тоя път.

29. И ето, те извикаха и казаха: какво имаш Ти с нас, Иисусе, Сине Божий? Нима си дошъл тука да ни мъчиш преди време?

30. А далеч от тях пасеше голямо стадо свини.

31. И бесовете Го молеха и думаха: ако ни изгониш, позволи ни да идем в стадото свини.

32. И Той им рече: идете. И те излязоха и отидоха в стадото свини. И ето, сурна се цялото стадо свини низ стръмнината в морето и се издави във водата.

33. А свинарите побягнаха и, като отидоха в града, разказаха за всичко и за онова, що се бе случило с хванатите от бяс.

34. И ето, цял град излезе да посрещне Иисуса и, като Го видяха, молиха Го да си отиде от пределите им.

ГЛАВА 9.

1. Тогава Той влезе в един кораб, отплува обратно и пристигна в града Си.

2. И ето, донесоха при Него един разслабен, сложен на постелка. И като видя Иисус вярата им, каза на разслабения: дерзай, чедо, прощават ти се греховете!

3. Тогава някои от книжниците казаха в себе си: Той богохулствува.

4. А Иисус, като видя помислите им, рече: защо мислите лошо в сърцата си?

5. Защото кое е по-лесно? Да кажа: прощават ти се греховете ли; или да кажа: стани и ходи?

6. Но за да знаете, че Син Човеческий има власт на земята да прощава грехове (тогава казва на разслабения): стани, вземи си постелката и върви у дома си.

7. И той стана, взе си постелката и отиде у дома си.

8. А народът, като видя това, почуди се и прослави Бога, Който е дал такава власт на човеците.

9. Когато минаваше оттам, Иисус видя едного човека, на име Матей, седнал на митницата, и му казва: върви след Мене. И тоя стана и тръгна след Него.

10. И когато Иисус седеше на трапеза вкъщи, ето, мнозина митари и грешници дойдоха и насядаха с Него и с учениците Му.

11. Като видяха това, фарисеите рекоха на учениците Му: защо вашият Учител яде и пие с митари и грешници?

12. А Иисус, като чу това, рече им: здравите нямат нужда от лекар, а болните;

13. идете и се научете, що значи: „милост искам, а не жертва“. Защото не съм дошъл да призова праведници, а грешници към покаяние.

14. Тогава дохождат при Него Иоановите ученици и казват: защо ние и фарисеите много постим, а Твоите ученици не постят?

15. А Иисус им рече: нима могат сватбарите да тъгуват, докле е с тях младоженецът? Но ще дойдат дни, когато ще им отнемат младоженеца, и тогава ще постят.

16. И никой не кърпи вехта дреха с кръпка от небелен плат; защото новопришитото ще отдере от вехтото, и съдраното ще стане още по-грозно.

17. Нито пък наливат ново вино във вехти мехове; инак, меховете ще се спукат, и виното ще изтече, и меховете ще се изхабят; но ново вино наливат в нови мехове, и ще се запази едното и другото.

18. Когато им говореше това, началник някой се приближи до Него, кланяше Му се и казваше: дъщеря ми тоя час умря; но дойди, възложи ръката Си върху нея, и тя ще оживее.

19. И като стана Иисус, тръгна подире му с учениците Си.

20. И ето, една жена, която бе страдала от кръвотечение дванайсет години, приближи се изотзад и се допря до края на дрехата Му,

21. защото си думаше: ако само се допра до дрехата Му, ще оздравея.

22. А Иисус, като се обърна и я видя, рече: дерзай, дъще, твоята вяра те спаси? От тоя час жената оздравя.

23. И когато Иисус дойде в къщата на началника и видя свирачите и народа смутен,

24. рече им: излезте вън; защото момичето не е умряло, а спи. И те Му се смееха.

25. А когато народът биде отпратен, Той влезе, хвана момичето за ръка, и то стана.

26. И разчу се това по цялата оная земя.

27. Когато Иисус си отиваше оттам, тръгнаха подире Му двама слепци и викаха: помилуй ни, Иисусе, Сине Давидов!

28. А когато дойде вкъщи, слепците се приближиха до Него. И Иисус им рече: вярвате ли, че мога стори това? Те Му казват: да, Господи!

29. Тогава Той се допря до очите им и рече: нека ви бъде по вашата вяра.

30. И очите им се отвориха, а Иисус им строго заповяда: гледайте, никой да не узнае.

31. А те, като излязоха, разгласиха за Него по цялата оная земя.

32. Когато пък тия излизаха, ето, доведоха при Него един ням човек, хванат от бяс.

33. И след като бесът биде изгонен, немият проговори. А народът се чудеше и думаше: никога не е бивало такова нещо в Израиля.

34. А фарисеите думаха: Той изгонва бесовете със силата на бесовския княз.

35. И ходеше Иисус по всички градове и села, като поучаваше в синагогите им, проповядваше Евангелието на царството и изцеряваше всяка болест и всяка немощ у народа.

36. Като видя тълпите народ, съжали ги, задето са изнурени и пръснати като овци, които нямат пастир.

37. Тогава казва на учениците Си: жетвата е голяма, а работниците малко,

38. затова, молете Господаря на жетвата да изпрати работници на жетвата Си.

ГЛАВА 10.

1. И като повика дванайсетте Си ученици, даде им власт над нечистите духове, да ги изгонват, и да изцеряват всяка болест и всяка немощ.

2. А имената на дванайсетте апостоли са тия: първият Симон, наричан Петър, и Андрей, негов брат, Иаков Зеведеев и Иоан, негов брат,

3. Филип и Вартоломей, Тома и Матей митар, Иаков Алфеев и Левей, наречен Тадей,

4. Симон Кананит и Иуда Искариот, който Го и предаде.

5. Тия дванайсет души изпрати Иисус и им заповяда, като каза: по път към езичници не ходете и в самарянски град не влизайте;

6. а отивайте най-вече при загубените овци на дома Израилев;

7. и като ходите, проповядвайте и казвайте, че се приближи царството небесно;

8. болни изцерявайте, прокажени очиствайте, мъртви възкресявайте, бесове изгонвайте. Даром получихте, даром давайте.

9. Недейте има ни злато, ни сребро, нито мед в поясите си,

10. ни торба за път, ни две дрехи, нито обуща, ни тояга; защото работникът заслужава своята прехрана.

11. В който град или село влезете, разпитвайте, кой в него е достоен, и там оставайте, докато си отидете.

12. А кога влизате в някоя къща, поздравявайте я, казвайки: мир на тая къща!

13. И ако къщата бъде достойна, вашият мир нека дойде върху нея; ако ли не бъде достойна, вашият мир да се върне при вас.

14. Ако пък някой не ви приеме и не послуша думите ви, като излизате от къщата или от оня град, отърсете праха от нозете си.

15. Истина ви казвам: по-леко ще бъде на земята Содомска и Гоморска в съдния ден, отколкото на оня град.

16. Ето, Аз ви пращам като овци посред вълци: и тъй, бъдете мъдри като змии и незлобиви като гълъби.

17. Пазете се от човеците; защото те ще ви предадат на съдилища и в синагогите си ще ви бичуват,

18. и ще ви поведат пред управници и царе заради Мене, за да свидетелствувате пред тях и пред езичниците.

19. И кога ви предават, не се грижете, как или що да говорите; защото в оня час ще ви бъде внушено, какво да кажете;

20. защото не сте вие, които ще говорите, а Духът на Отца ви, Който говори във вас.

21. И ще предаде брат брата на смърт, и баща чедо; и ще въстанат чеда против родители и ще ги убият;

22. и ще бъдете мразени от всички заради Моето име, но, който претърпи докрай, ще бъде спасен.

23. А кога ви пъдят от един град, бягайте в друг. Защото, истина ви казвам: няма да дообходите градовете Израилеви, докле Син Човеческий дойде.

24. Няма ученик по-горен от учителя си, нито слуга по-горен от господаря си:

25. доста е за ученика да бъде като учителя си, и за слугата да бъде като господаря си. Ако стопанина на къщата нарекоха Веелзевул, то колко повече домашните му?

26. И тъй, не бойте се от тях: защото няма нищо скрито, което да се не открие, и тайно, което да се не узнае.

27. Което ви говоря в тъмнина, кажете го на видело; и което чуете на ухо, разгласявайте от покривите.

28. И не бойте се от ония, които убиват тялото, а душата не могат да убият; а бойте се повече от Оногова, Който може и душата и тялото да погуби в геената.

29. Не две ли врабчета се продават за един асарий[1]? И ни едно от тях няма да падне на земята без волята на вашия Отец;

30. а вам и космите на главата са всички преброени;

31. не бойте се, прочее: от много врабчета вие сте по-ценни.

32. И тъй, всеки, който Мене признае пред човеците, ще призная и Аз Него пред Моя Отец Небесен;

33. а който се отрече от Мене пред човеците, и Аз ще се отрека от него пред Моя Отец Небесен.

34. Не мислете, че дойдох да донеса мир на земята; не мир дойдох да донеса, а меч;

35. защото дойдох да разлъча човек от баща му, и дъщеря от майка й, и снаха от свекърва й.

36. И врагове на човека са неговите домашни.

37. Който обича баща или майка повече от Мене, не е достоен за Мене; и който обича син или дъщеря повече от Мене, не е достоен за Мене;

38. и който не взима кръста си, а следва подире Ми, не е достоен за Мене.

39. Който е запазил душата си, ще я изгуби, а който е изгубил душата си заради Мене, ще я запази.

40. Който приема вас, Мене приема; а който приема Мене, приема Тогова, Който Ме е пратил;

41. който приема пророка, в име на пророк, ще получи пророческа награда; и който приема праведника, в име на праведник, ще добие праведнишка награда.

42. И който напои едного от тия малки само с чаша студена вода в име на ученик, истина ви казвам, няма да изгуби наградата си.

---

[1] Дребна монета. ↑

ГЛАВА 11.

1. И когато свърши Иисус тия заповеди към дванайсетте Си ученици, замина оттам, за да поучава и проповядва в градовете им.

2. А Иоан, като чу в затвора за Христовите дела, прати двама свои ученици

3. и Му каза: Ти ли си Оня, Който има да дойде, или другиго да чакаме?

4. Отговори им Иисус и рече: идете и разкажете Иоану, каквото чувате и виждате:

5. слепи прогледват и хроми прохождат, прокажени се очистват и глухи прочуват, мъртви възкръсват и на бедни се благовествува;

6. и блажен оня, който се не съблазни поради Мене.

7. А когато те си отиваха, Иисус почна да говори народу за Иоана: какво излязохте в пустинята да видите? Тръстика ли, люлеена от вятъра?

8. Но какво излязохте да видите? Човек ли, облечен в меки дрехи? Ето, ония, които носят меки дрехи, са в царските палати.

9. Но какво тогава излязохте да видите? Пророк ли? Да, казвам ви, и повече от пророк.

10. Защото този е, за когото е писано: „ето, Аз пращам пред лицето Ти Моя Ангел, който ще приготви Твоя път пред Тебе“.

11. Истина ви казвам: между родените от жени не се е явил по-голям от Иоана Кръстителя; ала по-малкият в царството небесно е по-голям от него.

12. А от дните на Иоана Кръстителя до сега царството небесно бива насилвано, и насилници го грабят;

13. защото всички пророци и законът бяха пророкували до Иоана.

14. И ако искате да приемете, той е Илия, който има да дойде:

15. който има уши да слуша, нека слуша!

16. А на кого да оприлича тоя род? Той прилича на деца, които седят по тържищата, викат на другарите си

17. и казват: свирихме ви с пищялка, и не играхте; пяхме ви жални песни, и не плакахте.

18. Защото дойде Иоан, който ни яде, ни пие, а казват: бяс има.

19. Дойде Син Човеческий, Който яде и пие, а казват: ето човек многоядец и винопиец, приятел на митари и грешници. И премъдростта биде оправдана от своите чеда.

20. Тогава начена да укорява градовете, в които се извършиха най-многото Му чудеса, задето не се покаяха.

21. Горко ти, Хоразине, горко ти, Витсаидо! Защото, ако в Тир и Сидон се бяха извършили чудесата, които станаха у вас, отдавна те биха се покаяли във вретище и пепел;

22. но казвам ви: на Тир и Сидон ще бъде по-леко в съдния ден, отколкото вам.

23. И ти, Капернауме, който до небе си се въздигнал, до ада ще се провалиш; защото, ако в Содом бяха се извършили чудесата, които станаха в тебе, той щеше и до днешен ден да остане;

24. но казвам ви, че на земята Содомска ще бъде по-леко в съдния ден, отколкото на тебе.

25. В онова време, продължавайки речта, Иисус каза: прославям Те, Отче, Господи на небето и на земята, задето си укрил това от мъдри и разумни, а си го открил на младенци;

26. тъй е, Отче, понеже такова беше Твоето благоволение.

27. Всичко Ми е предадено от Моя Отец, и никой не познава Сина, освен Отец; и нито Отца познава някой, освен Сина, и комуто Синът иска да открие.

28. Дойдете при Мене всички отрудени и обременени, и Аз ще ви успокоя;

29. вземете Моето иго върху си и се поучете от Мене, понеже съм кротък и смирен по сърце, и ще намерите покой за душите си;

30. защото игото Ми е благо, и бремето Ми леко.

ГЛАВА 12.

1. По онова време, една събота, Иисус минаваше през посевите; а учениците Му, като бяха огладнели, наченаха да късат класове и да ядат.

2. Фарисеите, като видяха това, рекоха Му: ето, учениците Ти вършат, каквото не е позволено да се върши в събота.

3. А Той им рече: не сте ли чели, що стори Давид, когато огладня сам и ония, които бяха с него?

4. Как влезе в Божия дом и изяде хлябовете на предложението, що не биваше да яде ни той, ни ония, които бяха с него, а само свещениците?

5. Или не сте чели в закона, че съботен ден свещениците в храма нарушават съботата, и пак не са виновни?

6. Но казвам ви: че тук е Оня, Който е по-голям от храма;

7. и ако знаехте, що значи: „милост искам, а не жертва“, не бихте осъдили невиновните;

8. защото Син Човеческий е господар и на съботата.

9. И като отмина оттам, дойде в синагогата им.

10. И ето, там имаше един човек с изсъхнала ръка. И за да Го обвинят, попитаха Иисуса: бива ли да се изцерява в събота?

11. А Той им рече: кой от вас, ако има една овца, и тя падне съботен ден в яма, не ще я улови и извлече?

12. Колко пък човек е по-ценен от овца! И тъй, в събота е позволено да се прави добро.

13. Тогава казва на човека: протегни си ръката. И той я протегна; и тя стана здрава като другата.

14. А фарисеите, като излязоха, наговориха се против Него, как да Го погубят. Но Иисус, като узна, отдалечи се оттам.

15. И тръгна подире Му множество народ, и Той ги всички изцери,

16. и запрети им да разгласяват за Него,

17. за да се сбъдне реченото чрез пророк Исаия, който казва:

18. „ето Моя Отрок, Когото избрах, Моя възлюбен, към Когото благоволи душата Ми. Ще положа Духа Си върху Него, и на народите ще възвести съд;

19. няма да се кара, нито ще вика, и никой няма да чуе гласа Му по кръстопътищата;

20. преломена тръст няма да дочупи и тлеещ лен няма да угаси, докле не изведе съда към победа;

21. и народите ще се уповават на Неговото име.“

22. Тогава доведоха при Него едного от бяс хванат, който беше сляп и ням; и го изцери, тъй че сляпонемият прогледа и проговори.

23. И целият народ се чудеше и думаше: да не би Този да е Христос, Синът Давидов?

24. А фарисеите, като чуха това, рекоха: Той не изгонва бесовете, освен чрез Веелзевула, бесовския княз.

25. Но Иисус, като знаеше техните помисли, рече им: всяко царство, разделено на части една против друга, запустява; и всеки град или дом, разделен на части една против друга, няма да устои.

26. И ако сатана изгонва сатана, той се е разделил сам против себе си: тогава как ще устои царството му?

27. И ако Аз изгонвам бесовете чрез Веелзевула, синовете ви чрез кого ги изгонват? Затова те ще ви бъдат съдии.

28. Ако пък Аз изгонвам бесовете с Божий Дух, то значи, дошло е до вас царството Божие.

29. Или, как може някой да влезе в къщата на силния и да ограби покъщнината му, ако първом не върже силния? и тогава ще ограби къщата му.

30. Който не е с Мене, е против Мене; и който не събира с Мене, разпилява.

31. Затова казвам ви: всеки грях и хула ще се прости на човеците; но хулата против Духа няма да се прости на човеците;

32. и ако някой каже дума против Сина Човечески, ще му се прости; но ако някой каже против Духа Светаго, няма да му се прости ни на този, ни на онзи свят.

33. Или признайте дървото за добро и плода му за добър, или признайте дървото за лошо и плода му за лош; защото по плода се познава дървото.

34. Рожби ехиднини! Как може да говорите добро, когато сте зли? Защото от препълнено сърце говорят устата.

35. Добрият човек от доброто съкровище на сърцето си изнася добро; а лошият човек от лошото съкровище изнася лошо.

36. И казвам ви, че за всяка празна дума, която кажат човеците, ще отговарят в съдния ден:

37. защото по думите си ще бъдеш оправдан, и по думите си ще бъдеш осъден.

38. Тогава някой от книжниците и фарисеите отговориха и рекоха: Учителю, искаме да видим личба от Тебе.

39. Но Той им отговори и рече: лукав и прелюбодеен род иска личби; но личба няма да му се даде, освен личбата на пророк Иона;

40. защото, както Иона беше в утробата китова три дни и три нощи, тъй и Син Човеческий ще бъде в сърцето на земята три дни и три нощи.

41. Ниневийци ще се изправят на съд с тоя род и ще го осъдят, защото те се покаяха от проповедта на Иона; а ето, тук има повече от Иона.

42. Южната царица ще се изправи на съд с тоя род и ще го осъди, защото тя дойде от край-земя, за да чуе мъдростта Соломонова; а ето, тук има повече от Соломона.

43. Когато нечистият дух излезе от човека, минава през безводни места, търсейки покой, и не намира;

44. тогава казва: ще се върна в къщата си, отдето излязох. И като дойде, намира я празна, пометена и наредена;

45. тогава отива и довежда други седем духа, по-зли от себе си, и като влязат, живеят там; и последното състояние на оня човек става по-лошо от първото. Тъй ще бъде и с тоя зъл род.

46. И когато Той още говореше на народа, майка Му и братята Му стояха вън и искаха да приказват с Него.

47. И някой Му рече: ето, майка Ти и братята Ти стоят вън и искат да говорят с Тебе.

48. А Той отговори на оногова, който Му каза това, и рече: коя е майка Ми, и кои са братята Ми?

49. И като посочи с ръка на учениците Си, рече: ето Моята майка и Моите братя;

50. защото, който изпълни волята на Моя Отец Небесен, той Ми е брат, и сестра, и майка.

ГЛАВА 13.

1. А като излезе оня ден от къщата, Иисус седна край морето.

2. И събра се около Него много народ, тъй че Той влезе в кораба и седна; а целият народ стоеше на брега.

3. И говори им много с притчи, като казваше: ето, излезе сеяч да сее;

4. и когато сееше, едни зърна паднаха край пътя; и долетяха птици и ги изкълваха.

5. Други паднаха на каменисто място, дето нямаше много пръст; и скоро поникнаха, понеже пръстта не беше дълбока.

6. А когато изгря слънце, бидоха попарени и, понеже нямаха корен, изсъхнаха.

7. Други паднаха в тръни, и израснаха тръните и ги заглушиха.

8. Други паднаха на добра земя и почнаха да дават плод: едно сто, друго шейсет, а друго трийсет.

9. Който има уши да слуша, нека слуша!

10. И като се приближиха до Него учениците, рекоха Му: защо с притчи им говориш?

11. А Той им отговори и рече: защото вам е дадено да узнаете тайните на царството небесно, а тям не е дадено;

12. защото, който има, нему ще се даде и ще му се преумножи; а който няма, и това, що има, ще му се отнеме;

13. затова им говоря с притчи, понеже те гледат, а не виждат, и слушат, а не чуват, нито разбират;

14. и над тях се сбъдва пророчеството на Исаия, което казва: „с уши ще чуете, и няма да разберете; с очи ще гледате, и няма да видите;

15. защото сърцето на тия човеци е закоравяло, и с уши тежко слушат, и затворили са очите си, за да не би някога с очи да видят и с уши да чуят, и със сърце да разберат, та да се обърнат, и ги изцеря“.

16. Вашите пък очи са блажени, задето виждат, и ушите ви — задето чуват;

17. защото, истина ви казвам, мнозина пророци и праведници са много желали да видят, каквото вие виждате, и не видяха, и да чуят,

каквото вие чувате, и не чуха.

18. Вие, прочее, чуйте, какво значи притчата за сеяча:

19. при всекиго, който слуша словото на царството и не разбира, дохожда лукавият и грабва посеяното в сърцето му: ето кого означава посеяното край пътя.

20. А посеяното на камъни е онзи, който слуша словото и веднага с радост го приема,

21. ала няма в себе си корен и е непостоянен: кога настане скръб или гонение заради словото, тоз-час се съблазнява.

22. А посеяното в тръни е онзи, който слуша словото, но грижите на тоя век и примамливото богатство заглушават словото, и то бива безплодно.

23. Посеяното пък на добра земя е онзи, който слуша словото и го разбира и който принася плод: един дава плод сто, друг шейсет, а друг трийсет.

24. Друга притча им предложи Той, като каза: царството небесно прилича на човек, посеял добро семе на нивата си;

25. и когато човеците спяха, дойде врагът му и посея между житото плевели, па си отиде;

26. а когато израсте злакът и даде плод, тогава се появиха и плевелите.

27. И като дойдоха слугите на стопанина, рекоха му: господарю, нали добро семе посея на нивата си? Откъде са, прочее, в нея тия плевели?

28. А той им рече: враг човек е сторил това. Слугите пък му рекоха: искаш ли да идем и да ги оплевим?

29. Но той рече: не, за да не би, като скубите плевелите, да изскубите заедно с тях и житото;

30. оставете да расте и едното и другото заедно до жетва; а по жетва ще река на жетварите: съберете първом плевелите и ги свържете на снопове, за да се изгорят; а житото приберете в житницата ми.

31. Друга притча им предложи, като каза: царството небесно прилича на синапово зърно, което човек взе, та посея на нивата си,

32. което е най-малко от всички семена, но, кога израсте, бива по-голямо от всички злакове и става дърво, тъй че птиците небесни прилитат и се подсланят под клоните му.

33. Друга притча им каза: царството небесно прилича на квас, що го взе жена и тури в три мери брашно, докле възкисна всичкото.

34. Всичко това Иисус говори народу с притчи, и без притчи не им говореше,

35. за да се сбъдне реченото чрез пророка, който казва: „ще отворя с притчи устата Си; ще изкажа тайните от създание мира“.

36. Тогава Иисус остави народа и влезе вкъщи. А учениците Му се приближиха до Него и казаха: разтълкувай ни притчата за плевелите на нивата.

37. А Той им отговори и рече: сеячът на доброто семе е Син Човеческий;

38. нивата е тоя свят; доброто семе, това са синовете на царството, а плевелите — синовете на лукавия;

39. врагът пък, който ги пося, е дяволът; жетвата е свършекът на века, а жетварите са Ангелите.

40. И тъй, както събират плевелите и ги изгарят в огън, тъй ще бъде и при свършека на тоя век:

41. ще изпрати Син Човеческий Ангелите Си, и ще съберат от царството Му всички съблазни и ония, които вършат беззаконие,

42. и ще ги хвърлят в огнената пещ; там ще бъде плач и скърцане със зъби;

43. тогава праведните ще блеснат като слънце в царството на Отца си. Който има уши да слуша, нека слуша!

44. Царството небесно прилича още на имане, скрито в нива, което човек намери и укри, и от радост за него отива, та продава всичко, що има, и купува тая нива.

45. Царството небесно прилича още на търговец, който търси хубави бисери,

46. и като намери един скъпоценен бисер, отиде та продаде всичко, що имаше, и го купи.

47. Царството небесно прилича още на мрежа, хвърлена в морето и хванала всякакви риби,

48. която, като се напълни, изтеглиха на брега и седнаха, та събраха добрите в съдове, а лошите изхвърлиха вън.

49. Тъй ще бъде при свършека на века: ще излязат Ангелите и ще отлъчат злите измежду праведните,

50. и ще ги хвърлят в огнената пещ: там ще бъде плач и скърцане със зъби.

51. И попита ги Иисус: разбрахте ли всичко това? Те Му казват: да, Господи!

52. А Той им рече: затова всеки книжник, който се е учил за царството небесно, прилича на стопанин, който изнася из своята съкровищница ново и старо.

53. И когато свърши Иисус тия притчи, замина си оттам.

54. А като дойде в отечеството Си, поучаваше народа в синагогата, тъй че всички се чудеха и думаха: откъде у Него тая премъдрост и тия сили?

55. Не е ли Той на дърводелеца син? Майка Му не се ли казва Мария, и братята Му — Иаков и Иосия, Симон и Иуда?

56. И сестрите Му не са ли всички между нас? Откъде, прочее, у Него всичко това?

57. И падаха в съблазън поради Него. А Иисус им рече: пророк не бива без почит, освен в отечеството си и у дома си.

58. И не извърши там много чудеса поради неверието им.

ГЛАВА 14.

1. В онова време Ирод четвъртовластник чу мълвата за Иисуса
2. и рече на своите служещи: това е Иоан Кръстител; той е възкръснал от мъртвите, та затова стават чрез него чудеса.
3. Защото Ирод, като хвана Иоана, върза го и хвърли в тъмница зарад Иродиада, жената на брата си Филипа,
4. понеже Иоан му казваше: не бива да я имаш.
5. И искаше да го убие, ала се боеше от народа, понеже го имаха за пророк.
6. А когато празнуваха деня на Иродовото рождение, дъщерята Иродиадина игра пред събраните и угоди на Ирода;
7. затова той с клетва й обеща да даде, каквото и да поиска.
8. А тя, подучена от майка си, каза: дай ми тук на блюдо главата на Иоана Кръстителя.
9. И натъжи се царят; но заради клетвата и сътрапезниците си заповяда да й я дадат.
10. И проводи, та отсякоха главата на Иоана в тъмницата.
11. И донесоха главата му на блюдо и дадоха на девойката, а тя я занесе на майка си.
12. А учениците му, като дойдоха, дигнаха тялото му и го погребаха; и отидоха, та обадиха на Иисуса.
13. Като чу Иисус, замина оттам на кораб в пусто място насаме; а народът, като узна, тръгна подире Му пешком от градовете.
14. И като излезе Иисус, видя много свят; и смили се над тях и изцели болните им.
15. А на мръкване приближиха се до Него учениците Му и рекоха: тук мястото е пусто, и времето вече напредна; разпусни народа, за да идат по селата и си купят храна.
16. Но Иисус им рече: няма нужда да отиват; дайте им вие да ядат.
17. А те му казват: ние имаме тук само пет хляба и две риби.
18. Той рече: донесете Ми ги тука.

19. И, след като заповяда народу да насяда на тревата, взе петте хляба и двете риби, погледна към небето, благослови и, като разчупи, даде хлябовете на учениците, а учениците — на народа.

20. И ядоха всички и се наситиха; и дигнаха останали къшеи дванайсет пълни коша;

21. а ония, които ядоха, бяха около пет хиляди души, освен жени и деца.

22. И веднага Иисус накара учениците Си да влязат в кораба и да минат преди Него насреща, докле Той разпусне народа.

23. И като разпусна народа, Той се качи на планината, за да се помоли насаме; и вечерта остана там самичък.

24. А корабът беше вече сред морето, и вълните го блъскаха, защото вятърът беше противен.

25. И на четвърта стража през нощта отиде Иисус при тях, като ходеше по морето.

26. А учениците, като Го видяха да ходи по морето, смутиха се и казваха: това е привидение; и от страх извикаха.

27. Но Иисус веднага заговори с тях и рече: дерзайте! Аз съм, не бойте се!

28. Петър отговори и Му рече: Господи, ако си Ти, позволи ми да дойда при Тебе по водата.

29. А Той рече: дойди. И като излезе от кораба, Петър тръгна по водата, за да иде при Иисуса;

30. но, като видя силния вятър, уплаши се и, като взе да потъва, извика: Господи, избави ме!

31. Иисус веднага простря ръка, хвана го и му каза: маловерецо, защо се усъмни?

32. И щом влязоха в кораба, вятърът утихна.

33. А ония, които бяха в кораба, приближиха се, поклониха Му се и казаха: наистина си Божий Син!

34. И като преплуваха, пристигнаха в земята Генисаретска.

35. Жителите на онова място, като Го познаха, разпратиха по цялата оная околност, и донесоха при Него всички болни.

36. И Го молеха, да се допрат поне до полата на дрехата Му; и които се допряха, изцериха се.

ГЛАВА 15.

1. Тогава дохождат при Иисуса иерусалимските книжници и фарисеи и казват:

2. защо Твоите ученици престъпват преданието на старците? понеже не си мият ръцете, кога ядат хляб.

3. А Той им отговори и рече: защо и вие престъпвате Божията заповед заради вашето предание?

4. Защото Бог е заповядал и казал: „почитай баща си и майка си“; и „който злослови баща или майка, със смърт да се накаже“.

5. А вие казвате: който каже на баща или майка: това, с което би се ти ползувал от мене, е Богу дар, —

6. той може и да не почете баща си или майка си. Тъй нарушихте Божията заповед заради вашето предание.

7. Лицемерци, добре е пророкувал за вас Исаия, казвайки:

8. „тоя народ се приближава до Мене с устата си и Ме почита с устните си, а сърцето му стои далеч от Мене;

9. ала напразно Ме почита, проповядвайки учения, — заповеди човешки“.

10. И като повика народа, рече им: слушайте и разумейте:

11. не това, що влиза в устата, осквернява човека, а онова, що излиза из устата, то осквернява човека.

12. Тогава учениците Му се приближиха и Му рекоха: знаеш ли, че фарисеите, като чуха тая реч, се съблазниха?

13. А Той отговори и рече: всяко садиво, което Моят Отец Небесен не е насадил, ще се изкорени;

14. оставете ги: те са слепи водачи на слепци; ако пък слепец слепеца води, и двамата ще паднат в ямата.

15. А Петър отговори и Му рече: разясни ни тая притча.

16. Иисус им рече: и вие ли още не разбирате?

17. Още ли не разбирате, че всичко, що влиза в устата, минава в корема и се изхвърля навън?

18. А онова, що излиза из устата, иде от сърцето; то именно осквернява човека;

19. защото от сърцето излизат зли помисли, убийства, прелюбодеяния, блудства, кражби, лъжесвидетелства, хули:

20. това осквернява човека. А яденето с неумити ръце не осквернява човека.

21. И като излезе оттам, Иисус замина за страните Тирска и Сидонска.

22. И ето, една жена хананейка, като излезе от ония предели, викаше към Него и казваше: помилуй ме, Господи, Сине Давидов! Дъщеря ми зле се мъчи от бяс.

23. Но Той не й отвърна ни дума. И учениците Му се приближиха до Него, молеха Го и казваха: отпрати я, защото вика подире ни.

24. А Той отговори и рече: Аз съм пратен само при загубените овци от дома Израилев.

25. Но тя, като се приближи, кланяше Му се и думаше: Господи, помогни ми!

26. А Той отговори и рече: не е добре да се вземе хлябът от чедата и да се хвърли на псетата.

27. Тя каза: да, Господи, ала и псетата ядат от трохите, що падат от трапезата на господарите им.

28. Тогава Иисус й отговори и рече: о, жено, голяма е твоята вяра; нека ти бъде по желанието ти! И в оня час дъщеря й оздравя.

29. Като замина оттам, Иисус дойде при Галилейско море, възлезе на планината и седна там.

30. И дойде при Него много народ, който имаше със себе си хроми, слепи, неми, недъгави и много други, и ги сложиха пред нозете на Иисуса, и Той ги изцери,

31. тъй че народът се почуди, като гледаше неми да говорят, недъгави да оздравяват, хроми да ходят и слепи да гледат, и прослави Бога Израилев.

32. А Иисус, като повика учениците Си, рече: жалко Ми е за народа, че три дни вече стоят при Мене и нямат какво да ядат; пък да ги разпусна гладни, не искам, да не би да им премалее по пътя.

33. И учениците Му казват: отде да вземем в пустинята толкова хляб, за да нахраним толкова народ?

34. Иисус ги попита: колко хляба имате? А те отговориха: седем и няколко рибки.

35. Тогава заповяда народу да насяда на земята.

36. И като взе седемте хляба и рибите, възблагодари, разчупи и даде на учениците Си, а учениците — на народа.

37. И ядоха всички и се наситиха; и дигнаха останали къшеи седем пълни кошници.

38. А ония, които ядоха, бяха четири хиляди души, освен жени и деца.

39. И като разпусна народа, влезе в кораба и пристигна в пределите Магдалински.

ГЛАВА 16.

1. Тогава пристъпиха фарисеите и садукеите и, изкушавайки Го, поискаха да им покаже личба от небето.

2. А Той им отговори и рече: вечер казвате: ще бъде ведро, защото небето е червено;

3. а сутрин — днес ще има буря, защото небето е тъмно-багрено. Лицемерци, вида на небето умеете да разпознавате, а личбите на времената не можете ли?

4. Род лукав и прелюбодеен иска личба, но личба няма да му се даде, освен личбата на пророк Иона. И като ги остави, отмина.

5. Като преминаха на срещната страна, учениците Му бяха забравили да вземат хляб.

6. Иисус им рече: внимавайте и се пазете от кваса фарисейски и садукейски.

7. А те мислеха в себе си и думаха: това ще да е, задето не взехме хляб.

8. Като разбра това Иисус, рече им: маловерци, защо сте се замислили, че не сте взели хляб?

9. Още ли не разбирате и не помните за петте хляба на пет хиляди души, и колко коша събрахте?

10. Нито за седемте хляба на четири хиляди души, и колко кошници събрахте?

11. Как не разбирате, че не за хляб ви казах: пазете се от кваса фарисейски и садукейски?

12. Тогава те разбраха, че Той им бе казал да се пазят не от хлебен квас, а от учението фарисейско и садукейско.

13. А когато дойде в страната на Кесария Филипова, Иисус питаше учениците Си и казваше: за кого Ме човеците мислят — Мене, Сина Човечески?

14. Те отговориха: едни — за Иоана Кръстителя, други — за Илия, а някои — за Иеремия, или за едного от пророците.

15. Той им рече: а вие за кого Ме мислите?

16. Симон Петър отговори и рече: Ти си Христос, Синът на Живия Бог.

17. Тогава Иисус отговори и му рече: блажен си ти, Симоне, син Ионин, защото не плът и кръв ти откри това, а Моят Отец, Който е на небесата;

18. и Аз ти казвам: ти си Петър[1], и на тоя камък ще съградя църквата Си, и портите адови няма да й надделеят;

19. и ще ти дам ключовете на царството небесно, и каквото свържеш на земята, ще бъде свързано на небесата; и каквото развържеш на земята, ще бъде развързано на небесата.

20. Тогава Иисус заповяда на учениците Си, никому да не обаждат, че Той, Иисус, е Христос.

21. Оттогава Иисус начена да открива на учениците Си, че Той трябва да отиде в Иерусалим и много да пострада от стареите, първосвещениците и книжниците, и да бъде убит, и на третия ден да възкръсне.

22. И Петър, като Го взе настрана, захвана да Му възразява: милостив Бог към Тебе, Господи! това няма да стане с Тебе.

23. А Той се обърна и рече Петру: махни се от Мене, сатана! Ти Ми си съблазън! защото мислиш не за това, що е Божие, а за онова, що е човешко.

24. Тогава Иисус рече на учениците Си: ако някой иска да върви след Мене, нека се отрече от себе си, да вземе кръста си и Ме последва;

25. защото, който иска да спаси душата[2] си, ще я погуби; а който изгуби душата си заради Мене, ще я намери;

26. защото каква полза за човека, ако придобие цял свят, а повреди на душата си? Или какъв откуп ще даде човек за душата си?

27. Защото ще дойде Син Човеческий в славата на Отца Си със Своите Ангели, и тогава ще въздаде всекиму според делата му.

28. Истина ви казвам: тук стоят някои, които няма да вкусят смърт, докле не видят Сина Човечески да иде в царството Си.

---

[1] Камък. ↑

[2] Живота. ↑

ГЛАВА 17.

1. И след шест дни Иисус взе със Себе Си Петра, Иакова и Иоана, брат му, и възведе ги насаме на висока планина;

2. и се преобрази пред тях: и лицето Му светна като слънце, а дрехите Му станаха бели като светлина.

3. И ето, явиха им се Моисей и Илия, разговарящи с Него.

4. Тогава Петър отговори Иисусу и рече: Господи, добре е да бъдем тука; ако искаш, да направим тук три сенника: за Тебе един, за Моисея един, и един за Илия.

5. Докле още той говореше, ето, светъл облак ги засени; и чу се из облака глас, който казваше: Този е Моят възлюбен Син, в Когото е Моето благоволение; Него слушайте.

6. И като чуха това учениците, паднаха ничком и твърде много се уплашиха.

7. Но Иисус, като се приближи, допря се до тях и рече: станете и не бойте се!

8. А те, като подигнаха очи, не видяха никого, освен едного Иисуса.

9. И когато слизаха от планината, Иисус им заповяда и каза: никому не обаждайте за това видение, докле Син Човеческий не възкръсне от мъртвите.

10. А учениците Му Го попитаха и думаха: защо пък книжниците казват, че първом Илия трябва да дойде?

11. Иисус им отговори и рече: Илия първом ще дойде и ще уреди всичко;

12. но казвам ви, че Илия вече дойде и го не познаха, а сториха му, каквото си искаха; тъй и Син Човеческий ще пострада от тях.

13. Тогава учениците разбраха, че Той им говори за Иоана Кръстителя.

14. Когато дойдоха при народа, приближи се до Него един човек, който падна на колене пред Него

15. и рече: Господи, помилуй сина ми; по новолуние го хваща бяс, и зле страда, защото често пада в огън и често във вода;

16. водих го при учениците Ти, ала те не можаха да го изцерят.

17. А Иисус отговори и рече: о, роде неверен и развратѐн! Докога ще бъда с вас? Докога ще ви търпя? Доведете Ми го тука.

18. И запрети Иисус на беса, и той излезе из момчето; и то от оня час оздравя.

19. Тогава учениците пристъпиха към Иисуса насаме и Му рекоха: защо не можахме ние да го изгоним?

20. А Иисус им рече: поради вашето неверие; защото, истина ви казвам, ако имате вяра колкото синапово зърно, ще речете на тая планина: премести се от тука там, и тя ще се премести; и нищо няма да бъде за вас невъзможно.

21. Тоя пък род не излиза, освен с молитва и пост.

22. А когато се намираха в Галилея, Иисус им рече: Син Човеческий ще бъде предаден в човешки ръце,

23. и ще Го убият, и на третия ден ще възкръсне. И те се нажалиха твърде много.

24. А когато дойдоха в Капернаум, приближиха се до Петра ония, които събираха дидрахмите, и рекоха: вашият Учител не плаща ли дидрахма[1]?

25. Той отговаря: да. И когато влезе вкъщи, Иисус го изпревари и рече: как ти се струва, Симоне? земните царе от кого взимат мито, или данък? от своите ли синове, или от чуждите?

26. Петър му казва: от чуждите. Иисус му рече: и тъй, синовете са свободни;

27. но, за да ги не съблазним, иди на морето, хвърли въдица, и първата риба, която се улови, вземи; и, като й разтвориш устата, ще намериш статир[2]; вземи го и дай им за Мене и за себе си.

---

[1] Две драхми — определен данък за храма. ↑

[2] Монета от 4 драхми. ↑

ГЛАВА 18.

1. В оня час учениците се приближиха до Иисуса и рекоха: кой ли е по-голям в царството небесно?

2. И като повика Иисус едно дете, изправи го посред тях

3. и рече: истина ви казвам, ако се не обърнете и не станете като деца, няма да влезете в царството небесно;

4. и тъй, който се смири като това дете, той е по-голям в царството небесно;

5. и който приеме едно такова дете в Мое име, Мене приема;

6. а който съблазни едного от тия малките, които вярват в Мене, за него е по-добре да му надянат воденичен камък на шията и да го хвърлят в морската дълбочина.

7. Горко на света от съблазните, защото съблазни трябва да дойдат; обаче горко на оногова човека, чрез когото съблазън дохожда.

8. Ако те съблазнява ръката ти или ногата ти, отсечи ги и хвърли от себе си: по-добре е за тебе да влезеш в живота без ръка или без нога, отколкото с две ръце и с две нозе да бъдеш хвърлен в огън вечний;

9. и ако те съблазнява окото ти, извади го и хвърли от себе си: по-добре е за тебе с едно око да влезеш в живота, отколкото да имаш две очи, и да бъдеш хвърлен в геената огнена.

10. Гледайте да не презрете едного от тия малките, защото, казвам ви, техните Ангели на небесата винаги гледат лицето на Моя Отец Небесен.

11. Понеже Син Човеческий дойде да подири и спаси погиналото.

12. Как ви се струва? Ако някой има сто овци, и една от тях се заблуди, не ще ли остави деветдесетте и девет, и не ще ли иде по планините да дири заблудената?

13. И ако се случи да я намери, истина ви казвам, той се радва за нея повече, отколкото за деветдесетте и девет незаблудени.

14. Тъй и вашият Отец Небесен не иска да загине ни един от тия малките.

15. Ако съгреши против тебе брат ти, иди и го изобличи насаме; ако те послуша, спечелил си брата си;

16. ако не послуша, вземи със себе си още едного или двама, та с устата на двама или трима свидетели да се потвърди всяка дума;

17. ако ли пък не послуша тях, обади на църквата; но, ако и църквата не послуша, нека ти бъде като езичник и митар.

18. Истина ви казвам: каквото свържете на земята, ще бъде свързано на небето; и каквото развържете на земята, ще бъде развързано на небето.

19. Пак ви казвам, че, ако двама от вас се съгласят на земята да попросят нещо, каквото и да било, ще им бъде дадено от Моя Отец Небесен;

20. защото, дето са двама или трима събрани в Мое име, там съм Аз посред тях.

21. Тогава Петър се приближи до Него и рече: Господи, колко пъти да прощавам на брата си, кога съгрешава против мене? До седем пъти ли?

22. Иисус му отговаря: не ти казвам до седем, а до седемдесет пъти по седем.

23. Затова царството небесно прилича на цар, който поиска да си разчисти сметката със слугите си.

24. Когато почна той да разчистя сметката, доведоха при него едного, който му дължеше десет хиляди таланта;

25. а понеже тоя нямаше, с какво да заплати, господарят му заповяда да продадат него, и жена му, и децата му, и всичко, що имаше, и да заплати;

26. тогава тоя слуга падна и, кланяйки му се, казва: господарю, имай търпение към мене, и всичко ще ти изплатя.

27. А господарят на този слуга, като се смили, пусна го и му прости дълга.

28. Слугата пък, като излезе, намери едного от другарите си, който му дължеше сто динария[1], и като го хвана, давеше го и му казваше: изплати ми, което ми дължиш;

29. тогава другарят му падна пред нозете му, молеше го и думаше: имай търпение към мене, и всичко ще ти изплатя;

30. но тоя не рачи, а отиде и го хвърли в тъмница, докле да изплати дълга.

31. Другарите му, като видяха станалото, много се огорчиха и дойдоха, та разказаха на господаря си всичко, що се бе случило.

32. Тогава господарят му го повика и казва: рабе лукави, аз ти простих целия оня дълг, защото ми се примоли;

33. не трябваше ли и ти да се смилиш над другаря си, както и аз се смилих над тебе?

34. И като се разгневи господарят му, предаде го на мъчители, докле да му изплати целия дълг.

35. Тъй и Моят Отец Небесен ще стори с вас, ако всеки от вас не прости от сърце на брата си прегрешенията му.

---

[1] Динарий — римска сребърна монета. ↑

ГЛАВА 19.

1. Когато Иисус свърши тия думи, тръгна от Галилея и дойде в пределите Иудейски, отвъд Иордан.

2. Подире Му тръгнаха много тълпи народ, и Той ги изцери там.

3. И дойдоха при Него фарисеите и, изкушавайки Го, думаха Му: позволено ли е човеку да напусне жена си по всяка причина?

4. Той им отговори и рече: не сте ли чели, че Оня, Който отначало ги сътвори, мъж и жена ги сътвори и каза:

5. „затова ще остави човек баща и майка и ще се прилепи до жена си, и ще бъдат двамата една плът“?

6. Тъй че те вече не са двама, а една плът. Прочее, което Бог е съчетал, човек да не разлъчва.

7. Те Му казват: защо тогава Моисей заповяда да даде мъжът разводно писмо и да я напусне?

8. Той им отговаря: поради вашето жестокосърдие ви е позволил Моисей да напускате жените си; но отначало не беше тъй;

9. Аз пък ви казвам: който напусне жена си, освен поради прелюбодеяние, и се ожени за друга, той прелюбодействува; и който се ожени за напусната, прелюбодействува.

10. Казват Му Неговите ученици: ако е такова задължението на човека към жената, няма полза да се жени.

11. А Той им рече: не всички възприемат тая дума, но ония, на които е дадено;

12. защото има скопци, родени тъй от майчина утроба; има и скопци, скопени от човеци; и има скопци, които сами са се скопили заради царството небесно. Който може възприе, нека възприеме.

13. Тогава доведоха при Него деца, за да възложи върху им ръце и да се помоли; учениците пък им забраниха.

14. Но Иисус рече: оставете децата и не им пречете да дойдат при Мене, защото на такива е царството небесно.

15. И като възложи върху им ръце, отиде си оттам.

16. И ето, един момък се доближи и Му рече: Учителю благий, какво добро да сторя, за да имам живот вечен?

17. А Той му отговори: защо Ме наричаш благ? Никой не е благ, освен един Бог. Но ако искаш да влезеш в живот вечен, опази заповедите.

18. Казва Му: кои? А Иисус рече: не убивай, не прелюбодействувай, не кради, не лъжесвидетелствувай;

19. почитай баща си и майка си; обичай ближния си като себе си.

20. Момъкът Му казва: всичко това съм опазил от младини; какво още ми не достига?

21. Иисус му рече: ако искаш да бъдеш съвършен, иди, продай имота си, и раздай на сиромаси; и ще имаш съкровище на небето; па дойди и върви след Мене.

22. Като чу момъкът тая дума, отиде си натъжен, защото имаше много имот.

23. А Иисус рече на учениците Си: истина ви казвам, богат мъчно ще влезе в царството небесно;

24. и още ви казвам: по-лесно е камила да мине през иглени уши, нежели богат да влезе в царството Божие.

25. Като чуха това, учениците Му твърде много се чудеха и думаха: кой тогава може да се спаси?

26. А Иисус, като погледна, рече им: за човеците това е невъзможно, ала за Бога всичко е възможно.

27. Тогава Петър отговори и Му рече: ето, ние оставихме всичко и Те последвахме; какво, прочее, ще стане с нас?

28. А Иисус им рече: истина ви казвам, че вие, които Ме последвахте, при пакибитието[1], кога Син Човеческий седне на престола на славата Си, ще седнете и вие на дванайсет престола, като съдите дванайсетте Израилеви колена;

29. и всеки, който остави къща, или братя, или сестри, или баща, или майка, или жена, или деца, или нивя, заради Моето име, ще получи стократно и ще наследи живот вечен.

30. А мнозина първи ще бъдат последни, и последни — първи.

---

[1] Пресъздаването на света при второто Христово пришествие. ↑

ГЛАВА 20.

1. Защото царството небесно прилича на стопанин, излязъл сутрин рано да наеме работници за лозето си,

2. и, като се услови с работниците по динарий на ден, прати ги на лозето си;

3. като излезе около третия час, видя други, че стоят на тържището празни,

4. па рече и тям: идете и вие на лозето ми, и, каквото е право, ще ви дам. Те отидоха.

5. Пак излезе около шестия и деветия час и направи същото.

6. А като излезе около единайсетия час, намери други, че стоят празни, и им казва: защо стоите тука цял ден празни?

7. Те му отговарят: никой не ни е наел. Той им казва: идете и вие на лозето ми, и, каквото е право, ще получите.

8. А когато се мръкна, господарят на лозето казва на своя пристойник: повикай работниците и заплати им, като почнеш от последните до първите.

9. И като дойдоха условените около единайсетия час, получиха по динарий.

10. А като дойдоха първите, помислиха, че ще вземат повече; но и те получиха по динарий;

11. и като получиха, зароптаха против стопанина

12. и думаха: тия последните работиха един час, а ти ги постави наравно с нас, които претърпяхме теготата на деня и жегата.

13. А той отговори и рече на едного от тях: приятелю, аз те не увреждам; нали за динарий се съгласи ти с мене?

14. Вземи своето и си иди; а на тоя последния искам да дам, каквото и на тебе;

15. нима нямам власт да правя със своето си, каквото искам? Или окото ти е завистливо, задето съм добър?

16. Тъй ще бъдат последните първи, и първите — последни; защото мнозина са звани, а малцина избрани.

17. И като възлизаше Иисус за Иерусалим, по пътя взе насаме дванайсетте ученици и им рече:

18. ето, възлизаме за Иерусалим, и Син Човеческий ще бъде предаден на първосвещениците и книжниците, и ще Го осъдят на смърт;

19. и ще Го предадат на езичниците, за да бъде поруган, и бичуван, и разпнат; и на третия ден ще възкръсне.

20. Тогава пристъпи до Него майката на синовете Зеведееви със синовете си и, кланяйки се, просеше нещо от Него.

21. А Той й рече: какво искаш? Тя Му отговори: кажи, тия мои двама сина да седнат при Тебе, един отдясно, а друг отляво в Твоето царство.

22. Иисус отговори и рече: не знаете, какво искате. Можете ли да пиете чашата, която Аз ще пия, или да се кръстите с кръщението, с което Аз се кръщавам? Те Му отговарят: можем.

23. И казва им: чашата Ми ще пиете, и с кръщението, с което Аз се кръщавам, ще се кръстите; но да дам да се седне Мене отдясно и отляво, не зависи от Мене; сядането е на ония, за които е приготвено от Моя Отец.

24. И десетте, като чуха, възнегодуваха за двамата братя.

25. А Иисус, като ги повика, рече: знаете, че князете на народите господаруват над тях, и велможите властвуват върху им,

26. между вас обаче няма да бъде тъй; но който иска между вас да бъде големец, нека ви бъде слуга;

27. и който иска между вас да бъде пръв, нека ви бъде раб,

28. както Син Човеческий не дойде, за да Му служат, но да послужи и даде душата Си откуп за мнозина.

29. И когато излизаха из Иерихон, подире Му вървеше множество народ.

30. И ето, двама слепци, седнали край пътя, като чуха, че Иисус минава, извикаха и казваха: помилуй ни, Господи, Сине Давидов!

31. А народът ги смъмри, за да млъкнат; но те повече викаха и казваха: помилуй ни, Господи, Сине Давидов!

32. Иисус се спря, повика ги и рече: какво искате да ви сторя?

33. Отговарят Му: Господи, да се отворят очите ни.

34. А Иисус, като се смили, допря се до очите им, и веднага прогледнаха очите им; и те тръгнаха след Него.

ГЛАВА 21.

1. И когато наближиха до Иерусалим и дойдоха до Витфагия при Елеонската планина, Иисус изпрати двама ученици,

2. като им каза: идете в селото, що е насреща ви, и веднага ще намерите вързана ослица и осле с нея; отвържете и докарайте Ми ги;

3. и, ако някой ви рече нещо, ще кажете, че те са потребни Господу; и веднага ще ги прати.

4. А всичко това стана, за да се сбъдне реченото чрез пророка, който казва:

5. „кажете на дъщерята Сионова: ето, твоят Цар иде при тебе кротък, възседнал ослица и осле, син на подяремница“.

6. Учениците отидоха и сториха тъй, както им бе заповядал Иисус:

7. докараха ослицата и ослето и метнаха отгоре им дрехите си, и Той седна на тях.

8. А повечето от народа постилаше дрехите си по пътя; други пък сечаха клони от дърветата и постилаха по пътя;

9. а народът, който вървеше отпред и който Го съпровождаше, възклицаваше и казваше: осана Сину Давидову! Благословен Идещият в име Господне! осана във висините!

10. И когато влезе в Иерусалим, цял град се потресе, и думаха: кой е Този?

11. А народът отговаряше: Този е Иисус, пророкът от Назарет Галилейски.

12. И влезе Иисус в Божия храм, изпъди всички продавачи и купувачи в храма, прекатури масите на менячите и пейките на гълъбопродавците,

13. и казваше им: писано е: „домът Ми дом за молитва ще се нарече“, а вие го направихте разбойнишки вертеп.

14. И дойдоха при Него в храма слепи и хроми, и Той ги изцери.

15. А първосвещениците и книжниците, като видяха чудесата, що Той стори, и децата, които викаха в храма и думаха: осана Сину Давидову! възнегодуваха

16. и Му рекоха: чуваш ли, какво казват те? А Иисус им отговори: да! нима никога не сте чели: „из устата на младенци и кърмачета Ти си стъкмил похвала“?

17. И като ги остави, излезе вън от града за Витания, дето и пренощува.

18. А на утринта, връщайки се в града, огладня;

19. и видя край пътя една смоковница, отиде при нея и, като не намери нищо на нея, освен едни листа, каза й: занапред да няма вече плод от тебе вовеки. И смоковницата веднага изсъхна.

20. Като видяха това, учениците се почудиха и казаха: как тъй веднага изсъхна смоковницата?

21. А Иисус им отговори и рече: истина ви казвам: ако имате вяра и не се усъмните, не само това, що беше извършено със смоковницата, ще извършите, но, ако и на тая планина кажете: дигни се и се хвърли в морето, — ще бъде;

22. и всичко, що поискате в молитва с вяра, ще получите.

23. И когато дойде Той в храма и поучаваше, пристъпиха до Него първосвещениците и стареите народни и рекоха: с каква власт вършиш това? и кой Ти е дал тая власт?

24. Иисус им отговори и рече: ще ви попитам и Аз една дума; ако Ми отговорите на нея, и Аз ще ви кажа, с каква власт върша това:

25. кръщението Иоаново откъде беше: от небето ли, или от човеците? А те разсъждаваха помежду си и думаха: ако речем — от небето, ще ни каже: а защо му не повярвахте?

26. Ако ли речем — от човеците, боим се от народа, понеже всички имат Иоана за пророк.

27. И отговориха Иисусу и рекоха: не знаем. И Той им рече: и Аз ви не казвам, с каква власт върша това.

28. А как ви се струва? Един човек имаше двама сина; и отиде той при първия, та каза: чедо, иди днес работи на лозето ми.

29. Но тоя отговори и рече: не искам; а после се разкая и отиде.

30. И като дойде при другия, каза му същото. Тоя отговори и рече: ще ида, господарю, ала не отиде.

31. Кой от двамата изпълни бащината воля? Отговарят Му: първият. Иисус им рече: истина ви казвам, че митарите и блудниците преварват ви в царството Божие;

32. защото дойде при вас Иоан по пътя на праведността, и вие му не повярвахте, а митарите и блудниците му повярваха; вие пък, като видяхте това, не се разкаяхте отпосле, за да му повярвате.

33. Чуйте друга притча: имаше един човек стопанин, който насади лозе, огради го с плет, изкопа в него лин, съгради кула и, като го предаде на лозари, отиде си.

34. И когато наближи гроздобер, той изпрати слугите си при лозарите, да му приберат плодовете.

35. А лозарите, като уловиха слугите му, едного набиха, другиго убиха, а трети с камъни пребиха.

36. Пак изпрати други слуги, по-много от първите; и с тях сториха същото.

37. Най-сетне изпрати при тях сина си, като каза: ще се засрамят от сина ми.

38. Но лозарите, като видяха сина, казаха помежду си: този е наследникът; хайде да го убием и да присвоим наследството му.

39. И, като го уловиха, изведоха вън от лозето и убиха.

40. И тъй, като си дойде господарят на лозето, какво ще направи на тия лозари?

41. Отговарят Му: злодейците ще погуби зле, а лозето ще даде на други лозари, които ще му дават овреме плодовете.

42. Иисус им казва: нима не сте никога чели в Писанията: „камъкът, който отхвърлиха зидарите, той стана глава на ъгъла: това е от Господа, и е дивно в очите ни“?

43. Затова казвам ви, че царството Божие ще се вземе от вас и ще се даде на народ, който принася плодовете му;

44. и който падне върху тоя камък, ще се разбие; а върху когото падне, ще го смаже.

45. И като слушаха притчите Му, първосвещениците и фарисеите разбраха, че за тях говори,

46. и дебнеха да Го уловят, ала се побояха от народа, понеже Го имаше за пророк.

ГЛАВА 22.

1. Иисус продължаваше да им говори с притчи, като казваше:

2. царството небесно прилича на човек цар, който направи сватба на сина си

3. и разпрати слугите си да повикат поканените на сватбата; а те не искаха да дойдат.

4. Пак изпрати други слуги, като рече: кажете на поканените: ето, приготвих моя обяд; юнците ми и каквото е угоено са заклани, и всичко е готово; дойдете на сватбата.

5. Но те пренебрегнаха и отидоха, кой на нива, кой по търговия;

6. други пък хванаха слугите му, поругаха ги и убиха.

7. Като чу за това царят, разгневи се, изпрати войските си, та погуби ония убийци и изгори града им.

8. Тогава казва на слугите си: сватбата е готова, ала поканените не бяха достойни.

9. Затова идете по кръстопътищата и, колкото души намерите, поканете ги на сватбата.

10. И като излязоха тия слуги по пътищата, събраха всички, колкото намериха — и лоши, и добри; и напълни се сватбеният дом с много сътрапезници.

11. Царят, като влезе да види насядалите, съгледа там едного, който не бе облечен в сватбарска премяна,

12. и каза му: приятелю, как влезе тук, като не си в сватбарска премяна? А той мълчеше.

13. Тогава царят рече на слугите: вържете му ръцете и нозете, вземете и го хвърлете във външната тъмнина; там ще бъде плач и скърцане със зъби;

14. защото мнозина са звани, а малцина избрани.

15. Тогава фарисеите отидоха и се наговориха, как да Го уловят на дума.

16. И изпращат при Него учениците си с някои иродиани, казвайки: Учителю, знаем, че си справедлив и истински поучаваш на път Божий, и немариш за никого, понеже не гледаш на ничие лице;

17. затова кажи ни: как Ти се струва: позволено ли е да се дава данък кесарю, или не?

18. Но Иисус, като разбра лукавството им, рече: що Ме изкушавате, лицемерци?

19. покажете Ми една данъчна монета. Те Му донесоха един динарий.

20. И казва им: чий е този образ и надпис?

21. Отговарят Му: на кесаря. Тогава им казва: отдайте, прочее, кесаревото кесарю, а Божието Богу.

22. И като чуха това, те се почудиха, оставиха Го и си отидоха.

23. В оня ден дойдоха при Него садукеи, които казват, че няма възкресение, и Го попитаха, като думаха:

24. Учителю, Моисей е казал: ако някой умре бездетен, нека брат му вземе жена му и въздигне потомство на брата си;

25. у нас имаше седем братя: първият се ожени и умря и, понеже нямаше потомство, остави жена си на брата си;

26. също и вторият, третият, дори до седмия;

27. а след всички умря и жената;

28. и тъй, при възкресението, кому от седемте ще бъде тя жена? понеже всички я имаха.

29. Иисус им отговори и рече: заблуждавате се, като не знаете Писанията, ни силата Божия;

30. защото при възкресението нито се женят, нито се мъжат, но пребъдват като Ангели Божии на небесата.

31. А за възкресението на мъртвите не сте ли чели реченото вам от Бога, Който казва:

32. „Аз съм Бог Авраамов, и Бог Исааков, и Бог Иаковов“. Бог не е Бог на мъртви, а на живи.

33. И народът, като слушаше, чудеше се на учението Му.

34. А фарисеите, като чуха, че Той затвори устата на садукеите, събраха се наедно.

35. И един от тях, законник, изкушавайки Го, попита и рече:

36. Учителю, коя заповед е най-голяма в закона?

37. А Иисус му отговори: възлюби Господа, Бога твоего, с всичкото си сърце, и с всичката си душа, и с всичкия си разум:

38. тази е първа и най-голяма заповед;

39. а втора, подобна ней, е: възлюби ближния си като себе си;

40. на тия две заповеди се крепи целият закон и пророците.

41. И когато фарисеите бяха събрани, Иисус ги попита и рече:

42. какво мислите за Христа? Чий син е? Отговарят Му: Давидов.

43. Казва им: как тогава Давид по вдъхновение Го нарича Господ, казвайки:

44. „рече Господ Господу моему: седи от дясната Ми страна, докле туря Твоите врагове подножие на нозете Ти“?

45. И тъй, ако Давид Го нарича Господ, как тогава Той му е син?

46. И никой не можеше да Му отговори ни дума; и от тоя ден никой вече не дръзна да Го попита.

ГЛАВА 23.

1. Тогава Иисус заговори на народа и на учениците Си
2. и рече: на Моисеевото седалище седнаха книжниците и фарисеите,
3. затова всичко, що ви кажат да пазите, пазете и вършете; а според делата им не постъпвайте, защото те говорят, а не вършат:
4. връзват бремена тежки и мъчни за носене и ги турят върху плещите на човеците, а сами не искат и с пръст да ги помръднат;
5. и всичките си работи вършат, за да ги видят човеците; разширяват своите хранилища[1] и правят големи полите на дрехите си;
6. обичат първо място по гощавките и предни седалища в синагогите,
7. и поздрави по тържищата, и — да им казват човеците: учителю, учителю!
8. А вие недейте се нарича учители; защото един е вашият Учител — Христос, а всички вие сте братя;
9. и никого на земята недейте нарича свой отец, защото един е вашият Отец, Който е на небесата;
10. и наставници недейте се нарича; защото един е вашият Наставник — Христос.
11. Но по-големият между вас да ви бъде слуга;
12. защото, който превъзнесе себе си, ще бъде унизен; а който се смири, ще бъде въздигнат.
13. Горко вам, книжници и фарисеи, лицемери, задето затваряте царството небесно пред човеците; защото нито вие влизате, нито влизащите пускате да влязат.
14. Горко вам, книжници и фарисеи, лицемери, задето изпояждате домовете на вдовиците и лицемерно дълго се молите; затова ще получите по-голямо осъждане.
15. Горко вам, книжници и фарисеи, лицемери, задето обикаляте море и суша, за да добиете един последовател; и кога сполучите това, правите го син на геената дваж по-достоен от вас.

16. Горко вам, водачи слепи, които казвате: ако някой се закълне в храма, не е нищо; но ако някой се закълне в златото на храма, задължава се.

17. Безумни и слепи, кое, наистина, стои по-горе: златото, или храмът, който освещава златото?

18. Също казвате: ако някой се закълне в жертвеника, не е нищо; но ако някой се закълне в дара, който е върху него, задължава се.

19. Безумни и слепи, кое, наистина, стои по-горе: дарът ли, или жертвеникът, който освещава дара?

20. И тъй, който се закълне в жертвеника, кълне се в него и във всичко, що е върху него;

21. и който се закълне в храма, кълне се в него и в Оногова, Който го обитава;

22. и който се закълне в небето, кълне се в Божия престол, и в Оногова, Който седи на него.

23. Горко вам, книжници и фарисеи, лицемери, задето давате десятък от гьозум, копър и кимион, а сте оставили най-важното в закона: правосъдие, милост и вяра; това трябваше да правите, и онова да не оставяте.

24. Водачи слепи, които комара прецеждате, а камилата поглъщате!

25. Горко вам, книжници и фарисеи, лицемери, задето чистите отвън чашата и блюдото, когато вътре те са пълни с грабеж и неправда.

26. Слепи фарисеино, очисти първом извътре чашата и блюдото, за да станат чисти и отвън.

27. Горко вам, книжници и фарисеи, лицемери, задето се оприличавате на варосани гробници, които отвън се виждат хубави, а вътре са пълни с мъртвешки кости и с всяка нечистота;

28. тъй и вие отвън се показвате на човеците праведни, а извътре сте пълни с лицемерие и беззаконие.

29. Горко вам, книжници и фарисеи, лицемери, задето зидате гробници за пророците, украсявате паметниците на праведните

30. и казвате: да бяхме в дните на нашите бащи, не щяхме да станем техни съучастници в проливане кръвта на пророците;

31. с това сами против себе си свидетелствувате, че сте синове на ония, които са избили пророците;

32. допълнете, прочее, и вие мярата на бащите си!

33. Змии, рожби ехиднини, как ще избегнете осъждането за в геената?

34. Затова, ето, Аз пращам при вас пророци, и мъдреци, и книжници; и едни ще убиете и разпнете, а други ще бичувате в синагогите си и ще изгонвате от град в град,

35. за да падне върху ви всичката кръв праведна, проляна на земята, от кръвта на праведния Авел до кръвта на Захария, син Варахиин, когото убихте между храма и жертвеника.

36. Истина ви казвам: всичко това ще падне върху тоя род.

37. Иерусалиме, Иерусалиме, който избиваш пророците и с камъни убиваш пратените при тебе! Колко пъти съм искал да събера чедата ти, както кокошка събира пилците си под крилете, и не рачихте!

38. Ето, оставя се вам домът ви пуст.

39. Защото, казвам ви: няма да Ме видите отсега нататък, докле не кажете: благословен Идещият в име Господне!

---

[1] Превръзки на челото и ръцете с думи от закона. ↑

ГЛАВА 24.

1. И когато Иисус излезе от храма и си отиваше, учениците Му се приближиха да Му покажат сградите на храма.

2. А Иисус им рече: виждате ли всичко това? Истина ви казвам: няма да остане тук камък на камък, който да не бъде сринат.

3. И когато седеше на Елеонската планина, дойдоха учениците Му при Него насаме и рекоха: кажи ни, кога ще бъде това, и какъв ще е белегът за Твоето пришествие и за свършека на света?

4. А Иисус им отговори и рече: пазете се да ви не прелъсти някой;

5. защото мнозина ще дойдат в Мое име, говорейки: аз съм Христос; и ще прелъстят мнозина.

6. Ще чувате боеве и вести за войни. Внимавайте, не се смущавайте, понеже всичко това трябва да стане; ала туй не е още краят.

7. Защото ще въстане народ против народ, и царство против царство; и на места ще има глад, мор и трусове;

8. а всичко това е начало на болки.

9. Тогава ще ви предадат на мъки и ще ви убият; и ще бъдете мразени от всички народи, заради Моето име.

10. Тогава мнозина ще се съблазнят; и един други ще се предадат, и един други ще се намразят;

11. много лъжепророци ще се подигнат и ще прелъстят мнозина;

12. и понеже беззаконието ще се умножи, у мнозина ще изстине любовта;

13. а който претърпи докрай, той ще бъде спасен.

14. И ще бъде проповядвано това Евангелие на царството по цяла вселена, за свидетелство на всички народи; и тогава ще дойде краят.

15. И тъй, кога видите да стои на свето място „мерзостта на запустението“, за която е казано чрез пророк Даниила (който чете, нека разбира),

16. тогава ония, които се намират в Иудея, да бягат в планините;

17. който е на покрива, да не слиза да вземе нещо от къщата си;

18. и който е на нивата, да се не връща назад да вземе дрехата си.

19. Но горко на непразните и на кърмачките през ония дни!

20. Затова молете се, да се не случи бягството ви зиме или в събота;

21. защото тогава ще бъде голяма скръб, каквато не е била открай свят досега, и няма да бъде.

22. И ако не се скратяха ония дни, не би се спасила никоя плът; но заради избраните ще се скратят ония дни.

23. Тогава, ако някой ви каже: ето, тук е Христос, или там е — не вярвайте;

24. защото ще се появят лъжехристи и лъжепророци и ще покажат големи личби и чудеса, за да прелъстят, ако е възможно, и избраните.

25. Ето, казах ви отнапред.

26. И тъй, ако ви кажат: ето, в пустинята е Той, не излизайте; ето, в скришните стаи е, не вярвайте;

27. защото, както светкавицата излиза от изток и се вижда дори до запад, тъй ще бъде пришествието на Сина Човечески;

28. защото, дето бъде трупът, там ще се съберат орлите.

29. И веднага подир скръбта на ония дни, слънцето ще потъмнее, и месечината не ще даде светлината си, и звездите ще изпадат от небето, и силите небесни ще се разклатят;

30. тогава ще се яви на небето знамението на Сина Човечески; и тогава ще се разплачат всички земни племена и ще видят Сина Човечески да иде на небесните облаци със сила и слава голяма;

31. и ще изпрати Ангелите Си с гръмогласна тръба, и ще съберат избраниците Му от четирите вятъра, от единия до другия край на небесата.

32. От смоковницата вземете подобие: когато клоните й станат меки и пуснат листа, знаете, че е близо лято;

33. тъй и вие, кога видите всичко това, знайте, че е близо, при вратата.

34. Истина ви казвам: няма да премине тоя род, докле всичко това не се сбъдне.

35. Небе и земя ще премине, ала думите Ми няма да преминат.

36. А за оня ден и час никой не знае, нито небесните Ангели, а само Моят Отец;

37. но както беше в Ноеви дни, тъй ще бъде и пришествието на Сина Човечески;

38. защото, както в дните пред потопа ядяха и пиеха, женеха се и се мъжеха до оня ден, в който Ной влезе в ковчега,

39. и не узнаха, докле дойде потопът и изтреби всички, — тъй ще бъде и пришествието на Сина Човечески;

40. тогава двама ще бъдат на нива: единия взимат, другия оставят;

41. две жени мелещи на мелница: едната взимат, а другата оставят.

42. И тъй, бъдете будни, понеже не знаете, в кой час ще дойде вашият Господ.

43. Знайте и това, че ако стопанинът на къщата знаеше, в кой час ще дойде крадецът, той щеше да стои буден и нямаше да остави да му подкопаят къщата.

44. Затова бъдете и вие готови, понеже, в който час не мислите, ще дойде Син Човеческий.

45. А кой е оня верен и благоразумен слуга, когото господарят му е поставил над слугите си, за да им раздава навреме храна?

46. Блазе на оня слуга, чийто господар, кога дойде, го намери, че постъпва тъй;

47. истина ви казвам, че той ще постави него над целия си имот.

48. Ако пък лошият оня слуга каже в сърцето си: няма да си дойде скоро господарят ми, —

49. па начене да бие другарите си и да яде и пие с пияниците, —

50. господарят на тоя слуга ще дойде в ден, в който не очаква, и в час, който не знае,

51. и ще го отдели и подложи на еднаква участ с лицемерците; там ще бъде плач и скърцане със зъби.

ГЛАВА 25.

1. Тогава царството небесно ще се оприличи на десет девици, които взеха светилниците си и излязоха да посрещнат младоженеца;

2. пет от тях бяха мъдри, а петте неразумни.

3. Неразумните, като взеха светилниците си, не взеха със себе си масло;

4. а мъдрите, заедно със светилниците си, взеха и масло в съдовете си;

5. и понеже младоженецът се бавеше, всички задрямаха и заспаха.

6. А посред нощ се чу вик: ето, младоженецът иде, излизайте да го посрещнете.

7. Тогава всички тия девици станаха и приготвиха светилниците си;

8. а неразумните рекоха на мъдрите: дайте ни от вашето масло, защото светилниците ни гаснат.

9. Мъдрите пък отговориха и казаха: да не би някак да не стигне и нам, и вам, по-добре идете у продавачите и си купете.

10. А когато те отиваха да купят, пристигна младоженецът, и готовите влязоха с него на сватбата, и вратата се затвориха.

11. После дохождат и другите девици и викат: господине, господине, отвори ни!

12. А той им отговори и рече: истина ви казвам, не ви познавам.

13. И тъй, бъдете будни, защото не знаете ни деня, ни часа, когато ще дойде Син Човеческий.

14. Защото Той ще постъпи като човек, който, тръгвайки за чужбина, повика слугите си и им предаде имота си:

15. и едному даде пет таланта, другиму два, другиму един, всекиму според силата; и веднага отпътува.

16. Който взе петте таланта, отиде, употреби ги в работа и спечели други пет таланта;

17. също тъй и който взе двата таланта, спечели и други два;

18. а който взе единия талант, отиде, та разкопа земята и скри среброто на господаря си.

19. След дълго време дохожда господарят на тия слуги и поисква им сметка.

20. И като пристъпи оня, който бе взел петте таланта, донесе други пет и казва: господарю, ти ми предаде пет таланта: ето, аз спечелих с тях други пет.

21. Господарят му рече: хубаво, добри и верни рабе! В малко си бил верен, над много ще те поставя; влез в радостта на господаря си.

22. Дойде също и оня, който бе взел двата таланта, и рече: господарю, ти ми предаде два таланта: ето, аз спечелих с тях други два.

23. Господарят му рече: хубаво, добри и верни рабе! В малко си бил верен, над много ще те поставя; влез в радостта на господаря си.

24. Пристъпи и оня, който бе взел единия талант, и рече: господарю, аз те знаех, че си жесток човек: жънеш, дето не си сеял, и събираш, дето не си пръскал;

25. и като се уплаших, отидох, та скрих таланта ти в земята; ето ти твоето.

26. А господарят му отговори и рече: лукави и лениви рабе! Ти знаеше, че жъна, дето не съм сеял, и събирам, дето не съм пръскал;

27. затова трябваше парите ми да внесеш на банкерите, а аз, като дойдех, щях да си прибера своето с лихва;

28. вземете, прочее, от него таланта и го дайте на оногова, който има десет таланта;

29. защото всекиму, който има, ще се даде и преумножи, а от оногова, който няма, ще се отнеме и това, що има;

30. а негодния раб хвърлете във външната тъмнина: там ще бъде плач и скърцане със зъби. Като рече това, извика: който има уши да слуша, нека слуша!

31. А кога дойде Син Човеческий в славата Си, и всички свети Ангели с Него, тогава ще седне на престола на славата Си,

32. и ще се съберат пред Него всички народи; и ще отдели едни от други, както пастир отлъчва овци от кози;

33. и ще постави овците от дясната Си страна, а козите — от лявата.

34. Тогава Царят ще каже на ония, които са от дясната Му страна: дойдете вие, благословените на Отца Ми, наследете царството, приготвено вам от създание мира;

35. защото гладен бях, и Ми дадохте да ям; жаден бях, и Ме напоихте; странник бях, и Ме прибрахте;

36. гол бях, и Ме облякохте; болен бях, и Ме посетихте; в тъмница бях, и Ме споходихте.

37. Тогава праведниците ще Му отговорят и кажат: Господи, кога Те видяхме гладен, и нахранихме, или жаден, и напоихме?

38. Кога Те видяхме странник, и прибрахме, или гол, и облякохме?

39. Кога Те видяхме болен, или в тъмница, и Те споходихме?

40. А Царят ще им отговори и каже: истина ви казвам: доколкото сте сторили това на едного от тия Мои най-малки братя, Мене сте го сторили.

41. Тогава ще каже и на ония, които са от лява страна: идете от Мене, проклети, в огън вечний, приготвен за дявола и неговите ангели;

42. защото гладен бях, и не Ми дадохте да ям; жаден бях, и не Ме напоихте;

43. странник бях, и не Ме прибрахте; гол бях, и не Ме облякохте; болен и в тъмница, и не Ме споходихте.

44. Тогава и те ще Му отговорят и кажат: Господи, кога Те видяхме гладен, или жаден, или странник, или гол, или болен, или в тъмница, и не Ти послужихме?

45. Тогава ще им отговори и каже: истина ви казвам: доколкото не сте сторили това на едного от тия най-малките, и Мене не сте го сторили.

46. И тия ще отидат във вечна мъка, а праведниците — в живот вечен.

ГЛАВА 26.

1. Когато Иисус свърши всички тия думи, рече на учениците Си:

2. знаете, че подир два дни ще бъде Пасха, и Син Човеческий ще бъде предаден на разпятие.

3. Тогава първосвещениците и книжниците и стареите народни се събраха в двора на първосвещеника, на име Каиафа,

4. и решиха в съвета да уловят Иисуса с измама и убият;

5. но казваха: само не на празника, за да не стане смут у народа.

6. А когато Иисус беше във Витания, в къщата на Симона Прокажени,

7. приближи се до Него една жена, която носеше алабастрен съд с драгоценно миро, и го възливаше върху главата Му, когато Той седеше на трапезата.

8. Като видяха това, учениците Му възнегодуваха и казваха: защо е това прахосване:

9. защото това миро можеше да се продаде много скъпо, и парите да се раздадат на сиромаси.

10. Но Иисус, като разбра това, рече им: защо смущавате жената? Тя извърши добро дело за Мене:

11. защото сиромасите всякога имате при себе си, а Мене не всякога имате;

12. като изля това миро върху тялото Ми, тя Ме приготви за погребение.

13. Истина ви казвам: дето и да бъде проповядвано това Евангелие по цял свят, ще се разказва за неин спомен и това, що тя извърши.

14. Тогава един от дванайсетте, на име Иуда Искариот, отиде при първосвещениците

15. и рече: какво ще ми дадете, та да ви Го предам? А те му предложиха трийсет сребърника.

16. И оттогава той търсеше сгоден случай да Го предаде.

17. А в първия ден на празник Безквасници пристъпиха учениците към Иисуса и Му рекоха: де искаш да Ти приготвим да ядеш

пасхата?

18. Той рече: идете в града у еди-кого си и му кажете: Учителят казва: времето Ми наближава, у тебе ще правя пасхата с учениците Си.

19. Учениците направиха, както им заповяда Иисус, и приготвиха пасхата.

20. А когато се свечери, Той седна на трапезата с дванайсетте ученика;

21. и когато ядяха, рече: истина ви казвам, един от вас ще Ме предаде;

22. те се много наскърбиха, и всеки от тях почна да Го пита: да не съм аз, Господи?

23. А Той отговори и рече: който топна с Мене в блюдото, той ще Ме предаде,

24. прочее, Син Човеческий отива, както е писано за Него; но горко на оня човек, чрез когото Син Човеческий ще се предаде; добре щеше да бъде за тоя човек, ако не бе се родил.

25. А Иуда, който Го предаде, отговори и рече: да не съм аз, Рави? Иисус му отговори: ти каза.

26. И когато ядяха, Иисус взе хляба и, като благослови, преломи го и, раздавайки на учениците, каза: вземете, яжте: това е Моето тяло.

27. И като взе чашата и благодари, даде им и рече: пийте от нея всички;

28. защото това е Моята кръв на новия завет, която за мнозина се пролива за опрощаване на грехове.

29. И казвам ви, че отсега нататък няма да пия от тоя лозов плод до оня ден, когато с вас ще го пия нов в царството на Отца Си.

30. И като изпяха хвалебна песен, излязоха на Елеонската планина.

31. Тогава Иисус им каза: всички вие ще се съблазните поради Мене през тая нощ; защото писано е: „ще поразя пастира, и ще се пръснат овците на стадото“.

32. А след възкресението Си ще ви изпреваря в Галилея.

33. Тогава Петър Му отговори и рече: дори и всички да се съблазнят поради Тебе, аз никога няма да се съблазня.

34. Иисус му рече: истина ти казвам, че тая нощ, преди още петел да пропее, три пъти ще се отречеш от Мене.

35. Петър Му казва: ако потрябва дори и да умра с Тебе, няма да се отрека от Тебе. Същото рекоха и всички ученици.

36. След това отива с тях Иисус на едно място, наричано Гетсимания, и казва на учениците: поседете тука, докле ида там да се помоля.

37. И като взе със Себе Си Петра и двамата Зеведееви синове, почна да скърби и да тъгува.

38. Тогава им казва Иисус: душата Ми е прескръбна до смърт; останете тук и бъдете будни с Мене.

39. И като се поотдалечи, падна на лицето Си, молеше се и думаше: Отче Мой, ако е възможно, нека Ме отмине тая чаша, обаче не както Аз искам, а както Ти.

40. И дохожда при учениците и ги намира да спят, и казва на Петра: толкоз ли не можахте един час да стоите будни с Мене?

41. Бъдете будни и се молете, за да не паднете в изкушение: духът е бодър, а плътта — немощна.

42. Пак като се отдалечи повторно, помоли се, казвайки: Отче Мой, ако не може Ме отмина тая чаша, без да я изпия, нека бъде Твоята воля.

43. А като дойде, намира ги пак да спят, понеже очите им бяха натегнали.

44. И като ги остави, отдалечи се пак и се помоли трети път, като каза същите думи.

45. След това дохожда при учениците Си и им казва: спете, прочее, и почивайте! Ето, наближи часът, и Син Човеческий се предава в ръцете на грешници;

46. ставайте, да вървим! Ето, приближи се оня, който Ме предава.

47. И докле Той още говореше, ето, Иуда, един от дванайсетте, дойде, и с него множество народ с ножове и колове, от страна на първосвещениците и стареите народни.

48. А оня, който Го предаваше, бе им дал знак, казвайки: Когото целуна, Той е; хванете Го.

49. И веднага се приближи до Иисуса и рече: радвай се, Рави! и Го целуна.

50. А Иисус му рече: друже, защо си дошъл? Тогава пристъпиха, сложиха ръце на Иисуса и Го хванаха.

51. И ето, един от ония, които бяха с Иисуса, протегна ръка, извади ножа си и, като удари слугата на първосвещеника, отряза му ухото.

52. Тогава Иисус му казва: върни ножа си на мястото му; защото всички, които се залавят за нож, от нож ще погинат;

53. или мислиш, че не мога сега помоли Своя Отец, и Той ще ми представи повече от дванайсет легиона Ангели?

54. Но как ще се сбъднат Писанията, че тъй трябва да бъде?

55. Тогава Иисус каза на народа: като на разбойник сте излезли с ножове и колове, за да Ме хванете; всеки ден седях с вас, поучавайки в храма, и Ме не хванахте.

56. Но всичко това стана, за да се сбъднат пророческите писания. Тогава всички ученици Го оставиха и се разбягаха.

57. А ония, които хванаха Иисуса, заведоха Го при Каиафа първосвещеника, дето бяха събрани книжниците и стареите.

58. Петър пък вървеше след Него отдалеч до двора на първосвещеника; и, като влезе вътре, седна със слугите, за да види края.

59. А първосвещениците и стареите и целият синедрион търсеха лъжливо свидетелство против Иисуса, за да Го умъртвят,

60. и не намираха; и, макар да надойдоха много лъжесвидетели, не намериха. Ала най-сетне дойдоха двама лъжесвидетели

61. и рекоха: Тоя каза: мога да разруша Божия храм, и в три дни да го съзидам.

62. И като стана първосвещеникът, рече Му: нищо ли не отговаряш? Какво свидетелстват тези против Тебе?

63. Но Иисус мълчеше. А първосвещеникът Му рече: заклевам Те в Живия Бог, да ни кажеш, Ти ли си Христос, Син Божий?

64. Иисус му отговаря: ти рече; казвам ви обаче: отсега ще видите Сина Човечески, седнал отдясно на Силата и идещ на небесните облаци.

65. Тогава първосвещеникът раздра дрехите си и рече: Той богохулствува! Каква нужда имаме вече от свидетели? На, сега чухте богохулството Му!

66. Как ви се струва? А те отговориха и рекоха: заслужава смърт.

67. Тогава Го заплюваха и биеха по лицето, а други Му удряха плесници

68. и думаха: проречи ни, Христе, кой Те удари?

69. А Петър седеше вън на двора. И приближи се до него една слугиня и рече: и ти беше с Иисуса Галилееца.

70. Но той се отрече пред всички, като каза: не зная, що говориш.

71. А когато отиваше към вратата, видя го друга и думаше на ония, що бяха там: и тоя беше с Иисуса Назорея.

72. А той пак се отрече с клетва: не познавам Човека.

73. Малко по-сетне се приближиха ония, които стояха там, и казаха на Петра: наистина и ти си от тях, защото и твоят говор те издава.

74. Тогава той почна да проклина и да се кълне: не познавам Човека. И веднага пропя петел.

75. И спомни си Петър думата, казана му от Иисуса: преди още петел да пропее, три пъти ще се отречеш от Мене. И като излезе вън, плака горко.

ГЛАВА 27.

1. А когато се съмна, всички първосвещеници и стареи народни направиха съвещание против Иисуса, за да Го убият;

2. и като Го вързаха, отведоха Го и предадоха на управителя Понтия Пилата.

3. Тогава Иуда, който Го предаде, като видя, че Той е осъден, разкая се и върна трийсетте сребърника на първосвещениците и стареите,

4. като каза: съгреших, че предадох невинна кръв. А те му рекоха: що ни е грижа? Ти му мисли.

5. И като захвърли сребърниците в храма, излезе и отиде, та се обеси.

6. Първосвещениците прибраха сребърниците и казаха: не бива да се турят в църковния ковчег, защото са цена за кръв.

7. И като направиха съвещание, купиха с тях грънчаревата нива, за да погребват странници;

8. затова и доднес тая нива се нарича кръвна нива;

9. тогава се сбъдна реченото чрез пророк Иеремия, който казва: „и взеха трийсетте сребърника — цената на Оценения, Когото оцениха синовете Израилеви,

10. и дадоха ги за грънчаревата нива, както ми заповяда Господ.“

11. А Иисус се изправи пред управителя; и управителят Го попита и рече: Ти ли си Иудейският Цар? А Иисус му отговори: ти казваш.

12. И когато Го обвиняваха първосвещениците и стареите, Той нищо не отговаряше.

13. Тогава Му казва Пилат: не чуваш ли, за колко работи свидетелствуват против Тебе?

14. И не му отговори нито на една дума, тъй че управителят се чудеше твърде много.

15. А на празника управителят имаше обичай да пуска на народа един затворник, когото биха поискали;

16. тогава у тях имаше един прочут затворник, на име Варàва.

17. И тъй, когато бяха събрани, Пилат им рече: кого искате да ви пусна: Варàва ли, или Иисуса, наричан Христос?

18. защото знаеше, че Го бяха предали от завист.

19. Между това, когато той седеше на съдийския престол, жена му прати да му кажат: не прави нищо на Тоя Праведник, защото днес насъне много пострадах за Него.

20. Но първосвещениците и стареите надумаха народа, да изпроси Варàва, а Иисуса да погуби.

21. Тогава управителят ги попита: кого от двамата искате да ви пусна? Те отговориха: Варàва.

22. Пилат им каза: а какво да сторя с Иисуса, наричан Христос? Казват му всички: да бъде разпнат!

23. Управителят рече: та какво зло е сторил? Но те още по-силно закрещяха и казаха: да бъде разпнат!

24. Пилат, като видя, че нищо не помага, а се усилва смутнята, взе вода, та уми ръце пред народа и рече: невинен съм за кръвта на Тоя Праведник; вие му мислете.

25. И целият народ отговори и рече: кръвта Му нека бъде върху нас и върху чедата ни.

26. Тогава им пусна Варàва, а Иисуса бичува и Го предаде на разпятие.

27. След това войниците управителеви взеха Иисуса в преторията, събраха срещу Него цялата чета войници

28. и, като Го съблякоха, облякоха Му багреница;

29. и сплетоха венец от тръни, наложиха Му го на главата и Му дадоха в дясната ръка тръст; и като заставаха пред Него на колене, присмиваха Му се и думаха: радвай се, Царю Иудейски!

30. И след като Го заплюха, взеха тръстта и Го биеха по главата.

31. И след като Му се наприсмяха, съблякоха Му багреницата, облякоха Му Неговите дрехи и Го поведоха на разпятие.

32. А като излизаха, срещнаха един киринеец, на име Симон; него накараха да носи кръста Му.

33. И като стигнаха на мястото, наричано Голгота, което значи: лобно място,

34. дадоха Му да пие оцет, смесен със жлъчка; но Той вкуси и не иска да пие.

35. А след като Го разпнаха, разделиха дрехите Му, хвърляйки жребие; за да се изпълни реченото от пророка: „разделиха дрехите Ми помежду си и за облеклото Ми хвърлиха жребие“;

36. и седяха, та Го пазеха там;

37. и туриха над главата Му надпис, който показваше вината Му: Този е Иисус, Царят Иудейски.

38. Тогава бидоха разпнати с Него двама разбойници: единият отдясно, а другият отляво.

39. А минувачите Го хулеха, като клатеха глава

40. и думаха: Ти, Който разрушаваш храма, и в три дни го съзиждаш, спаси Себе Си! Ако си Син Божий, слез от кръста!

41. Също и първосвещениците заедно с книжниците и стареите и фарисеите се присмиваха и думаха:

42. други спаси, а Себе Си не може да спаси. Ако Той е Цар Израилев, нека сега слезе от кръста, и ще повярваме в Него;

43. надяваше се на Бога, нека сега Го избави, ако Му е угоден; понеже бе казал: Син Божий съм.

44. Също Го хулеха и разбойниците, разпнати с него.

45. А от шестия час настана тъмнина по цялата земя до деветия час;

46. а около деветия час Иисус извика с висок глас: Илѝ! Илѝ! лама̀ савахтанѝ? сиреч, Боже Мой, Боже Мой! Защо си Ме оставил?

47. Някои от стоещите там, като чуха, казваха: Той вика Илия.

48. И веднага един от тях се затече, взе гъба, натопи я в оцет и, като я надяна на тръст, даваше Му да пие;

49. другите пък думаха: чакай, да видим, дали ще дойде Илия да Го избави.

50. А Иисус, като извика пак с висок глас, изпусна дух.

51. И ето, храмовата завеса се раздра на две, отгоре додолу; и земята се потресе; и скалите се разпукаха;

52. и гробовете се разтвориха; и много тела на починали светии възкръснаха;

53. и като излязоха из гробовете подир възкресението Му, влязоха в светия град и се явиха на мнозина.

54. А стотникът и ония, които с него заедно пазеха Иисуса, като видяха земетресението и всичко станало, твърде много се уплашиха и думаха: наистина Божий Син е бил Тоя Човек!

55. Там бяха също и гледаха отдалеч много жени, които бяха последвали Иисуса от Галилея и Му служеха;

56. между тях бяха Мария Магдалина и Мария, майка на Иакова и Иосия, и майката на Зеведеевите синове.

57. А когато се свечери, дойде един богат човек от Ариматея, на име Иосиф, който също тъй беше ученик на Иисуса;

58. той отиде при Пилата и поиска тялото Иисусово. Тогава Пилат заповяда да предадат тялото;

59. а Иосиф, като взе тялото, обви Го в чиста плащаница

60. и Го положи в новия си гроб, който бе изсякъл в скалата; и като привали голям камък върху вратата гробни, отиде си.

61. А там беше Мария Магдалина и другата Мария, които седяха срещу гроба.

62. На другия ден, след петъка, събраха се първосвещениците и фарисеите у Пилата

63. и казваха: господарю, спомнихме си, че Оня измамник още приживе бе казал: подир три дни ще възкръсна;

64. затова заповядай да се запази гробът до третия ден, да не би учениците Му да отидат нощем да Го откраднат и да кажат народу: възкръсна от мъртвите. И последната измама ще бъде по-лоша от първата.

65. Пилат им рече: имате стража; идете завардете, както знаете.

66. Те отидоха, та завардиха гроба със стража и запечатаха камъка.

ГЛАВА 28.

1. И като мина събота, на разсъмване, в първия ден на седмицата, дойде Мария Магдалина и другата Мария да видят гроба.

2. И ето, стана голям трус: защото Ангел Господен слезе от небето, пристъпи, отвали камъка от вратата гробни и седеше върху него;

3. видът му беше като светкавица, а дрехата му — бяла като сняг;

4. и пазачите, уплашени от него, се разтрепериха и станаха като мъртви.

5. Ангелът се обърна към жените и им рече: не бойте се; зная, че търсите разпнатия Иисуса;

6. няма Го тук: Той възкръсна, както беше казал; дойдете, вижте мястото, дето е лежал Господ,

7. и идете скоро, та обадете на учениците Му, че Той възкръсна от мъртвите, и ето, преварва ви в Галилея; там ще Го видите. На, казах ви.

8. И като излязоха бързо из гроба, те със страх и радост голяма се затекоха да обадят на учениците Му.

9. А когато отиваха да обадят на учениците Му, ето, Иисус ги срещна и рече: радвайте се! А те се приближиха, хванаха се за нозете Му и Му се поклониха;

10. тогава Иисус им казва: не бойте се; идете и обадете на братята Ми, да идат в Галилея, и там ще Ме видят.

11. Когато те отиваха, ето, някои от стражата, като влязоха в града, обадиха на първосвещениците за всичко станало.

12. И тия, като се събраха със стареите и се съветваха, дадоха на войниците доста пари

13. и рекоха: кажете, че учениците Му дойдоха нощем и Го откраднаха, когато ние спяхме,

14. и ако за това стигне слух до управителя, ние ще уталожим гнева му, и вас ще избавим от грижи.

15. А те взеха парите и постъпиха, според както бяха научени. И тая мълва се носи между иудеите доднес.

16. А единайсетте ученици отидоха в Галилея, на планината, дето им бе заповядал Иисус;

17. и като Го видяха, поклониха Му се; а някои се усъмниха.

18. И като се приближи Иисус, заговори и им рече: даде Ми се всяка власт на небето и на земята.

19. И тъй, идете, научете всички народи, като ги кръщавате в името на Отца и Сина и Светаго Духа,

20. и като ги учите да пазят всичко, що съм ви заповядал, и ето, Аз съм с вас през всички дни до свършека на света. Амин.

ОТ МАРКА СВЕТО ЕВАНГЕЛИЕ

ГЛАВА 1.

1. Начало на Евангелието на Иисуса Христа, Сина Божий,

2. както е писано у пророците: „ето, Аз изпращам пред лицето Ти Моя Ангел, който ще приготви Твоя път пред Тебе.“

3. „Гласът на викащия в пустинята говори: пригответе пътя на Господа, прави правете пътеките Му.“

4. Иоан кръщаваше в пустинята и проповядваше покайно кръщение за опрощаване грехове.

5. И излизаха при него цялата Иудейска страна и иерусалимци, и всички се кръщаваха от него в река Иордан, като изповядваха греховете си.

6. А Иоан носеше дреха от камилска вълна, и кожен пояс на кръста си, и ядеше акриди и див мед.

7. И проповядваше, думайки: след мене иде по-силният от мене, на Когото не съм достоен да се наведа и развържа ремъка на обущата Му;

8. аз ви кръстих с вода, а Той ще ви кръсти с Дух Светий.

9. И в ония дни дойде Иисус от Назарет Галилейски и се кръсти от Иоана в Иордан.

10. И когато излизаше от водата, веднага видя да се разтварят небесата, и Духът като гълъб да слиза върху Него.

11. И глас биде от небесата: Ти си Моят Син възлюблен, в Когото е Моето благоволение.

12. Веднага след това Духът Го извежда в пустинята.

13. И Той беше там, в пустинята, четирийсет дни, изкушаван от сатаната; беше със зверовете; и Ангелите Му служеха.

14. А след като бе предаден Иоан, Иисус дойде в Галилея и, проповядвайки благовестието за царството Божие,

15. казваше: времето се изпълни, и наближи царството Божие; покайте се и вярвайте в Евангелието.

16. А като вървеше покрай Галилейско море, видя Симона и брата му Андрея да хвърлят мрежа в морето, понеже бяха рибари.

17. И рече им Иисус: вървете след Мене, и Аз ще ви направя да бъдете ловци на човеци.

18. И те веднага оставиха мрежите си и тръгнаха след Него.

19. И като отмина малко, Той видя Иакова Зеведеев и брата му Иоана, също в кораб, да кърпят мрежите си;

20. и тозчас ги повика. И те оставиха баща си Зеведея в кораба с надничарите и тръгнаха след Него.

21. След това дохождат в Капернаум; и наскоро в събота Той влезе в синагогата и поучаваше.

22. И чудеха се на учението Му, понеже Той ги поучаваше като такъв, който има власт, а не като книжниците.

23. Имаше в синагогата им човек с нечист дух, който извика и каза:

24. о, какво имаш Ти с нас, Иисусе Назареецо! Дошъл си да ни погубиш ли? Зная Те, кой си Ти, Светия Божий.

25. Но Иисус му запрети, като рече: млъкни и излез из него!

26. Тогава нечистият дух, като го стърси и изкрещя с висок глас, излезе из него.

27. И всички изтръпнаха от ужас, тъй че един други се питаха и казваха: що е това? Какво е това ново учение, та и на нечисти духове Той властно заповядва, и те Му се покоряват?

28. И веднага се пръсна слух за Него по цялата околност Галилейска.

29. И щом излязоха от синагогата, дойдоха с Иакова и Иоана в къщата на Симона и Андрея.

30. А тъщата Симонова лежеше от огница; и начаса Му казват за нея.

31. Като се приближи, Той я хвана за ръка и я повдигна; и огницата веднага я остави, и тя им прислужваше.

32. А привечер по заник-слънце, довеждаха при Него всички болни и хванати от бяс.

33. И целият град се бе събрал пред вратата.

34. И Той изцери мнозина, които страдаха от разни болести; изгони много бесове, и не оставяше бесовете да казват, че знаят, какво Той е Христос.

35. А сутринта, като стана в тъмни зори, излезе и се отдалечи в самотно място, и там се молеше.

36. Симон и ония, които бяха с Него, притърчаха подире Му;

37. и като Го намериха, казаха Му: всички Те търсят.

38. Той им каза: да идем в близките села и градове, та и там да проповядвам, защото затова съм излязъл.

39. И проповядваше в синагогите им по цяла Галилея и изгонваше бесовете.

40. Дохожда при Него един прокажен и, молейки Го, пада пред Него на колене и Му казва: ако искаш, можеш ме очисти.

41. А Иисус, като се смили, протегна ръка, докосна се до него и му рече: искам, очисти се!

42. След тия Негови думи проказата веднага се махна от него, и той стана чист.

43. И като го изгледа строго, Иисус начаса го отпрати,

44. и му рече: гледай, никому нищо не обаждай, а иди, покажи се на свещеника, и принеси за очистянето си, каквото е заповядал Моисей, тям за свидетелство.

45. А той, като излезе, захвана да разказва много и да разглася за станалото, тъй че Иисус не можеше вече да влезе явно в града, а се намираше навън, в самотни места. И дохождаха при Него отвсякъде.

ГЛАВА 2.

1. След няколко дни Той пак влезе в Капернаум; и се разчу, че е в една къща.

2. Тозчас се събраха мнозина, тъй че и пред вратата не можеха да се поберат; и Той им проповядваше словото.

3. И дойдоха при Него с един разслабен, когото носеха четворица,

4. и като не можеха да се приближат до Него поради навалицата, разкриха и пробиха покрива на къщата, дето се намираше Той, и спуснаха одъра, на който лежеше разслабеният.

5. Като видя вярата им, Иисус каза на разслабения: чедо, прощават ти се греховете.

6. Там седяха някои от книжниците и размишляваха в сърцата си:

7. какво тъй богохулствува Тоя? Кой може да прощава грехове, освен един Бог?

8. Иисус, веднага като узна с духа Си, че размишляват тъй в себе си, рече им: що размишлявате това в сърцата си?

9. Кое е по-лесно да кажа на разслабения: прощават ти се греховете ли, или да кажа: стани, вземи си одъра и ходи?

10. Но за да знаете, че Син Човеческий има власт на земята да прощава грехове (казва на разслабения):

11. тебе казвам: стани, вземи си одъра и върви у дома си.

12. Той веднага стана и, като взе одъра си, излезе пред всички, тъй че всички се чудеха и славеха Бога, като казваха: никога такова нещо не сме виждали.

13. И излезе Иисус пак край морето; и всичкият народ дохождаше при Него, и Той ги поучаваше.

14. Като вървеше, видя Левия Алфеев, който седеше на митницата, и му казва: върви след Мене. Той стана и тръгна след Него.

15. И когато Иисус седеше на трапеза в къщата му, заедно с Него седяха и учениците Му и много митари и грешници; защото те бяха много и вървяха подире Му.

16. Книжниците и фарисеите, като видяха, че Той яде с митари и грешници, думаха на учениците Му: как тъй яде и пие Той с митари и грешници?

17. Като чу това, Иисус им казва: здравите нямат нужда от лекар, а болните. Не съм дошъл да призова праведници, а грешници към покаяние.

18. Учениците Иоанови и фарисейските постеха. Дохождат и Му казват: защо учениците Иоанови и фарисейските постят, а Твоите ученици не постят?

19. Иисус им рече: нима могат сватбарите да постят, когато е с тях младоженецът? Докле е с тях младоженецът, те не могат да постят;

20. но ще дойдат дни, когато ще им отнемат младоженеца, и тогава, през ония дни ще постят.

21. Никой не кърпи вехта дреха с кръпка от небелен плат; инак, новопришитото ще отдере от вехтото, и съдраното ще стане по-грозно.

22. Никой не налива ново вино във вехти мехове; инак, новото вино ще спука меховете, и виното ще изтече, и меховете ще се изхабят; но ново вино трябва да се налива в нови мехове.

23. И случи Му се да минава в събота през посевите, и учениците Му, като вървяха по пътя, късаха класове.

24. А фарисеите Му рекоха: виж, защо вършат в събота това, което не е позволено?

25. Той им рече: нима никога не сте чели, що стори Давид, когато имаше нужда и огладня сам и ония, които бяха с него?

26. Как влезе в Божия дом при първосвещеник Авиатара и изяде хлябовете на предложението, що не биваше да яде никой, освен свещениците, па даде и на ония, които бяха с него?

27. И думаше им: съботата е направена за човека, а не човек за съботата:

28. тъй че Син Човеческий е господар и на съботата.

ГЛАВА 3.

1. И влезе пак в синагогата; там имаше един човек с изсъхнала ръка.

2. И Го следяха, дали не ще го изцери в събота, за да Го обвинят.

3. А Той казва на човека с изсъхналата ръка: изправи се насред.

4. Тям пък казва: в събота добро ли е позволено да прави човек, или зло? да спаси ли една душа, или да погуби? Но те мълчаха.

5. И, като ги изгледа с гняв, нажален поради ожесточението на сърцата им, казва на човека: протегни си ръката. И протегна я, и ръката му стана здрава като другата.

6. Фарисеите, като излязоха, незабавно се събраха с иродианите на съвещание против Него, как да Го погубят.

7. А Иисус се отдалечи с учениците Си към морето, и след Него тръгна множество народ от Галилея, Иудея,

8. Иерусалим, Идумея и изотвъд Иордан. И живеещите около Тир и Сидон, като чуха, какво Той вършеше, дойдоха при Него в голямо множество.

9. И поръча на учениците Си да Го чака една ладия, поради навалицата, за да Го не притискат;

10. понеже Той бе изцерил мнозина, тъй че, които имаха недъзи, наваляха върху Му, за да се докоснат до Него.

11. И нечистите духове, щом Го виждаха, падаха пред Него, викаха и казваха: Ти си Син Божий!

12. Но Той строго им запретяваше да разгласяват за Него.

13. После се възкачи на планината и повика при Себе Си, които Сам искаше; и дойдоха при Него.

14. И отреди от тях дванайсет, за да бъдат с Него и да ги разпраща да проповядват,

15. и да имат власт да церят болести и да изгонват бесове;

16. и отреди тия дванайсет: Симона, комуто даде име Петър;

17. Иакова Зеведеева и Иоана, брат на Иакова, на които даде име Воанергѐс, сиреч, синове на гръма;

18. Андрея, Филипа, Вартоломея, Матея, Тома, Иакова Алфеев, Тадея, Симона Кананит

19. и Иуда Искариотски, който Го и предаде.

20. И дохождат в една къща; и пак се събира народ, тъй че те не можеха и хляб да ядат.

21. И като чуха близките Му, отидоха да Го приберат, понеже се говореше, че бил извън Себе Си.

22. А дошлите от Иерусалим книжници казваха, че в Него е Веелзевул, и че изгонва бесовете със силата на бесовския княз.

23. И като ги повика, говореше им с притчи: как може сатана да изгонва сатана?

24. Ако някое царство се раздели на части една против друга, това царство не може устоя;

25. и ако някой дом се раздели на части една против друга, тоя дом не може устоя;

26. и ако сатана е въстанал против себе си и се е разделил, не може устоя: дошъл е краят му.

27. Никой не може, като влезе в къщата на силния, да ограби покъщнината му, ако първом не върже силния, и тогава ограбва къщата му.

28. Истина ви казвам: на човеческите синове ще се простят всички грехове и хули, с каквито биха хулили;

29. но който похули Духа Светаго, за него прошка не ще има вовеки, а виновен ще е за вечно осъждане.

30. Това каза Той, понеже говореха: в Него има нечист дух.

31. И дойдоха майка Му и братята Му и, като стояха вън, пратиха при Него да Го викат.

32. Около Него седеше народ. И Му казаха: ето, майка Ти, и братята Ти, и сестрите Ти, вън, дирят Те.

33. Той им отговори и рече: коя е майка Ми, или кои са братята Ми?

34. И като огледа седещите наоколо Си, каза: ето Моята майка и Моите братя;

35. защото, който изпълни волята Божия, той Ми е брат, и сестра, и майка.

ГЛАВА 4.

1. И пак захвана да поучава край морето; и понеже при Него се събра много народ, Той влезе в кораба и седеше в морето, а целият народ беше на сушата край морето.

2. И поучаваше ги много с притчи, и в учението Си им говореше:

3. слушайте: ето, излезе сеяч да сее;

4. и случи се, когато сееше, едни зърна паднаха край пътя, и долетяха небесните птици и ги изкълваха.

5. Други паднаха на каменисто място, дето нямаше много пръст, и скоро поникнаха, понеже пръстта не беше дълбока;

6. а когато изгря слънце, бидоха попарени и, понеже нямаха корен, изсъхнаха.

7. Други паднаха в тръни, и израснаха тръните, заглушиха семето, и то не даде плод.

8. И други паднаха на добра земя и почнаха да дават плод, който поникна и порасна; и принесоха: едно трийсет, друго шейсет, а трето сто.

9. И казваше им: който има уши да слуша, нека слуша!

10. А когато остана насаме, окръжаващите Го заедно с дванайсетте Го попитаха за притчата.

11. И казваше им: вам е дадено да узнаете тайните на царството Божие, а на ония, външните, всичко бива в притчи;

12. за да гледат с очи, и да не видят; за да слушат с уши, и да не разбират; понеже те се боят, да не би някога да се обърнат, и да им се простят греховете.

13. И им казва: нима не разбирате тая притча? Как тогава ще разберете всички притчи?

14. Сеячът сее словото.

15. Посеяното край пътя означава ония, у които се сее словото, но при които, след като го чуят, тозчас дохожда сатаната и грабва словото, посято в сърцата им.

16. Също и посеяното на каменисти места означава ония, които, след като чуят словото, веднага с радост го приемат,

17. ала нямат в себе си корен и са непостоянни; после, кога настане скръб или гонение заради словото, тозчас се съблазняват.

18. Посеяното в тръни означава слушащите словото,

19. но у които грижите на тоя век, примамливото богатство и други пожелания, като влязат в тях, заглушават словото, и то бива безплодно.

20. А посеяното на добра земя са ония, които слушат словото и приемат и принасят плод: едни трийсет, други шейсет, а други сто.

21. И рече им: затова ли се донася светило, за да се тури под крина или под одър? Не затова ли, за да се тури на светилник?

22. Понеже няма нищо тайно, което да не стане явно; и нищо не е станало, за да бъде скрито, но за да излезе наяве.

23. Ако някой има уши да слуша, нека слуша!

24. И казваше им: обърнете внимание на това, което слушате: с каквато мярка мерите, с такова ще ви се отмери и ще се прибави вам, които слушате.

25. Защото, който има, нему ще се даде, а който няма, от него ще се отнеме и това, що има.

26. И казваше: царството Божие прилича, както кога човек хвърли семе в земята,

27. и спи, и става нощя и дене; а как пониква и расте семето, той не знае.

28. Защото земята сама по себе си ражда първом злак, после клас, след туй пълно зърно в класа;

29. а кога узрее плодът, незабавно изпраща сърп, защото е настанала жетва.

30. И казваше: на какво да оприличим царството Божие, или с каква притча да го изобразим?

31. То е като синапово зърно, което, кога се посее в земята, е най-малко от всички семена земни;

32. а кога се посее, пониква и става по-голямо от всички злакове, и пуска големи клони, тъй че под сянката му могат да се подсланят птиците небесни.

33. И с много такива притчи им проповядваше словото, според както можеха да слушат.

34. И без притчи не им говореше, а на учениците Си разясняваше насаме всичко.

35. Него ден вечерта им казва: да минем на отсрещната страна.

36. И като разпуснаха народа, учениците Го взеха със себе си, както беше в кораба; имаше и други ладии с Него.

37. И подигна се голяма буря; а вълните прехвърляха в кораба, тъй че той вече се пълнеше с вода.

38. А Иисус беше заспал при кърмилото на възглавница. Будят Го и Му казват: Учителю, нима не Те е грижа, че загиваме?

39. И като се събуди, запрети на вятъра и каза на морето: млъкни, престани! И вятърът утихна, и настана голяма тишина.

40. И им рече: що сте тъй страхливи? Как нямате вяра!

41. И обзе ги голям страх, и казваха помежду си: кой ли е Този, та и вятърът, и морето Му се покоряват?

ГЛАВА 5.

1. И преминаха отвъд морето, в страната Гадаринска.

2. И когато Той излезе от кораба, на часа Го срещна един излязъл от гробищата човек, хванат от нечист дух;

3. той имаше живелище в гробищата, и никой не можеше да го върже даже с вериги;

4. защото много пъти бе окован с окови и вериги, но той разкъсваше веригите, счупваше оковите, и никой не беше в сила да го укроти;

5. и всякога, нощя и дене, по хълмове и гробища викаше и се удряше с камъни;

6. а като видя Иисуса отдалеч, затече се и Му се поклони;

7. и като извика с висок глас, каза: какво имаш Ти с мене, Иисусе, Син на Бога Всевишний? Заклевам Те в Бога, не ме мъчи!

8. Защото Иисус бе му казал: излез ти, дух нечисти, от човека.

9. И го попита: как ти е името? А той отговори и рече: легион ми е името, понеже ние сме много.

10. И молеше го много да не ги изпъжда вън от тая страна.

11. А там, край планината, пасеше голямо стадо свини.

12. И всички бесове Го молеха и казваха: прати ни в свините, за да влезем в тях.

13. Иисус веднага им позволи. И като излязоха нечистите духове, влязоха в свините; и сурна се стадото низ стръмнината в морето, а те бяха до две хиляди; и се издавиха в морето.

14. А ония, които пасяха свините, избягаха, та разказаха в града и в околността. И жителите излязоха да видят, що се е случило.

15. Дохождат при Иисуса и виждат, че оня, който беше по-рано бесен, в когото имаше легион, седи, облечен и със здрав ум; и се изплашиха.

16. Ония, които бяха видели, разказваха им, как стана това с бесния и за свините.

17. И наченаха да Го молят да си отиде от пределите им.

18. И когато Той влезе в кораба, оня, който беше по-рано бесен, Го помоли да бъде с Него.

19. Но Иисус му не позволи, а каза: иди си у дома при своите, и разкажи им, какво ти стори Господ и как те помилува.

20. И отиде, и начена да разправя по Десетоградие, какво му стори Иисус. И всички се чудеха.

21. Когато Иисус премина пак с кораб на отсамния бряг, при Него се събра много народ. И Той беше край морето.

22. И ето, дохожда един от началниците на синагогата, на име Иаир, и като Го вижда, пада пред нозете Му

23. и Го моли много, думайки: щерка ми е на умиране; дойди и възложи върху й ръце, за да оздравее, и тя ще бъде жива.

24. Иисус тръгна с него. Подире Му вървеше множество народ, и Го притискаха.

25. Една жена, която страдаше от кръвотечение дванайсет години,

26. и много бе претеглила от много лекари, потрошила всичко, що имала, и не бе получила никаква полза, а беше й станало още по-зле,

27. като чу за Иисуса, приближи се изотзад между народа, и се допря до дрехата Му;

28. защото думаше си: ако се допра само до дрехите Му, ще оздравея.

29. И тозчас пресекна в нея кръвотечението, и тя усети в тялото си, че е изцерена от болестта.

30. А в това време Иисус, като усети в Себе Си силата, която излезе от Него, обърна се към народа и рече: кой се допря до дрехите Ми?

31. Учениците Му казаха: Ти виждаш, че народът Те притиска, а питаш: кой се допря до Мене?

32. Но Той гледаше наоколо, за да види оная, която извърши това.

33. Жената пък в страх и трепет, като знаеше, какво стана с нея, приближи се, падна пред Него и Му каза цялата истина.

34. А Той й рече: дъще, твоята вяра те спаси; иди си смиром, и бъди здрава от болестта си.

35. Докато Той още говореше, дохождат от началника на синагогата и казват: дъщеря ти умря; какво още правиш труд на

Учителя?

36. Но Иисус, щом чу тия думи, казва началнику на синагогата: не бой се, само вярвай.

37. И никому не позволи да върви след Него, освен на Петра, Иакова и Иоана, брат Иаковов.

38. Дохожда в къщата на началника на синагогата и вижда смущение, и плачещи и лелекащи силно.

39. И като влезе, казва им: що сте се развикали и разплакали? Детето не е умряло, а спи.

40. А те Му се смееха. Но Той, като отпрати всички, взима със Себе Си бащата и майката на детето и ония, които бяха с Него, и влиза там, дето лежеше детето.

41. И като хвана детето за ръка, казва му: талита̀ кумѝ, което означава: момиче, тебе казвам, стани!

42. Момичето веднага стана и начена да ходи, понеже беше на дванайсет години. И се смаяха твърде много.

43. И Той строго им заповяда, никой да не знае за това, и поръча да й дадат да яде.

ГЛАВА 6.

1. Оттам Той излезе и дойде в отечеството Си; а учениците Му Го следваха.

2. Като настана събота, Той захвана да поучава в синагогата; и мнозина, които слушаха, с учудване говореха: откъде у Него това? Каква е тая мъдрост, която Му е дадена, че се вършат такива чудеса чрез ръцете Му?

3. Не е ли Той дърводелецът, Мариининият син, брат на Иакова, Иосия, Иуда и Симона? И не са ли тук между нас сестрите Му? И падаха в съблазън поради Него.

4. А Иисус им казваше: пророк не бива без почит, освен в отечеството си, между сродници и у дома си.

5. И не можеше да извърши там никакво чудо; само малцина болни изцери, като възложи ръце върху им.

6. И се чудеше на неверието им. И ходеше по околните села и поучаваше.

7. Като повика дванайсетте, начена да ги разпраща по двама, и им даде власт над нечистите духове.

8. И им заповяда, нищо да не взимат за по път, освен една тояга: ни торба, ни хляб, ни пари в пояса,

9. но да се обуват в прости обуща и да не обличат две дрехи.

10. И рече им: ако някъде влезете в къща, оставайте в нея, докато си отидете оттам.

11. И ако някои не ви приемат, нито ви послушат, като излизате оттам, отърсете праха от нозете си, за свидетелство срещу тях. Истина ви казвам: по-леко ще бъде на Содом и Гомора в съдния ден, отколкото на оня град.

12. Те тръгнаха и проповядваха покаяние;

13. изгонваха много бесове, и мнозина болни помазваха с елей, и ги изцеряваха.

14. Цар Ирод чу за Иисуса (понеже името Му стана известно) и казваше: Иоан Кръстител е възкръснал от мъртвите, та затова стават чудеса чрез него.

15. Други казваха: това е Илия; а други: пророк е, или като един от пророците.

16. А Ирод, като чу, каза: това е Иоан, когото аз обезглавих; той е възкръснал от мъртвите.

17. Защото сам Ирод бе проводил да хванат Иоана и го свърза в тъмницата, зарад Иродиада, жена на брата му Филипа, понеже се бе оженил за нея.

18. Защото Иоан говореше на Ирода: не ти е позволено да водиш братовата си жена.

19. А Иродиада го мразеше и искаше да го убие; ала не можеше.

20. Защото Ирод се страхуваше от Иоана, като знаеше, че той е мъж праведен и свет, и го пазеше; много работи вършеше от послушание към него, и с приятност го слушаше.

21. И като дойде сгоден ден, когато Ирод, по случай рождения си ден, даваше гощавка на своите велможи, воеводи и на стареите галилейски,

22. дъщерята Иродиадина влезе, игра и угоди на Ирода и на сътрапезниците му. Царят каза на девойката: искай от мене, каквото щеш и ще ти дам.

23. И закле й се: каквото и да поискаш от мене, ще ти дам, — дори и половината си царство.

24. А тя излезе и попита майка си: какво да искам? Тя отговори: главата на Иоана Кръстителя.

25. И тозчас влезе бързешком при царя, поиска и рече: искам още сега да ми дадеш на блюдо главата на Иоана Кръстителя.

26. Царят се натъжи, но заради клетвата и сътрапезниците си не иска да й откаже.

27. И веднага, като изпрати оръженосец, царят заповяда да донесат главата му.

28. А той отиде, отсече му главата в тъмницата и я донесе на блюдо, та я даде на девойката, а девойката я даде на майка си.

29. Учениците му, като чуха, дойдоха и дигнаха тялото му, та го погребаха.

30. И събраха се апостолите при Иисуса, та Му разказаха всичко, и какво са извършили, и на що са поучавали.

31. Той им каза: дойдете сами в уединено място и си починете малко. Защото мнозина дохождаха и отхождаха, тъй че и да ядат

нямаше кога.

32. И отидоха с кораб в уединено място насаме.

33. Народът видя, как те заминаваха, и познаха Го мнозина; и пешком се стекоха там от всички градове, изпревариха ги, и се събраха при Него.

34. Иисус, като излезе, видя множество народ и се смили над тях, защото бяха като овци, които нямат пастир; и захвана да ги поучава много.

35. И понеже времето бе вече много напреднало, учениците Му се приближават до Него и казват: тук мястото е пусто, и вече е късно;

36. разпусни ги, за да отидат в околните колиби и села и си купят хляб, понеже няма какво да ядат.

37. Той им отговори и рече: дайте им вие да ядат. А те Му казват: нима да идем да купим за двеста динария хляб и да им дадем да ядат?

38. А Той ги попита: колко хляба имате? идете и вижте. Като узнаха, казаха: пет хляба и две риби.

39. Тогава им заповяда да насядат всички по зелената трева на купчини, на купчини.

40. И насядаха на лехи, на лехи по сто и по петдесет.

41. Той взе петте хляба и двете риби и, като погледна към небето, благослови и разчупи хлябовете, и даде на учениците Си, за да им ги наслагат; също и двете риби раздели на всички.

42. И ядоха всички, и се наситиха.

43. И дигнаха къшеи хляб и остатъци от рибите дванайсет пълни коша.

44. А ония, които ядоха хлябовете, бяха до пет хиляди мъже.

45. И веднага накара учениците Си да влязат в кораба и да минат пред Него насреща към Витсаида, докле Той разпусне народа.

46. И като се отдели от тях, отиде на планината, за да се помоли.

47. Привечер корабът беше сред морето, а Той самичък на сушата.

48. И ги видя да се измъчват при плаването, понеже им беше противен вятърът; а около четвърта стража през нощта приближи се до тях, като ходеше по морето, и искаше да ги отмине.

49. Като Го видяха да ходи по морето, те помислиха, че това е привидение, и извикаха;

50. защото всички Го видяха и се смутиха. Той веднага заговори с тях и им рече: дерзайте! Аз съм, не бойте се!

51. И влезе при тях в кораба; и вятърът утихна. И те извънредно се слисаха и чудеха в себе си.

52. Защото не бяха се вразумили от чудото с хлябовете, понеже сърцето им се беше вкаменило.

53. И като преплуваха, пристигнаха в земята Генисаретска, и пристанаха на брега.

54. Когато излязоха от кораба, жителите веднага, като Го познаха,

55. бързо обиколиха цялата оная околност и захванаха на носилки да донасят болните там, дето чуваха, че се намира Той.

56. И където и да влизаше Той, в села ли, в градове, или в колиби, навсякъде поставяха болните по тържищата и Го молеха, да се допрат поне до полата на дрехата Му; и колкото души се допираха до Него, изцеряваха се.

ГЛАВА 7.

1. Събраха се при Него фарисеите и някои от книжниците, дошли от Иерусалим,

2. и като видяха, че някои от учениците Му ядяха хляб с нечисти, сиреч, неумити ръце, укориха ги.

3. Защото фарисеите и всички иудеи, придържайки се о преданието на старците, не ядат, докле си не умият ръцете до лактите;

4. и като си дойдат от тържището, не ядат, докле се не умият. Има и много друго, което са приели да пазят: измиване чаши, шулци, котли и пейки.

5. След това фарисеите и книжниците Го запитват: защо учениците Ти не постъпват по преданието на старците, а с неумити ръце ядат хляб?

6. Той им отговори и рече: добре е пророкувал Исаия за вас, лицемерците, както е писано: „тоя народ Ме почита с устните си, а сърцето му стои далеч от Мене;

7. ала напразно Ме почита, проповядвайки учения, — заповеди човечески.“

8. Защото вие, като оставихте Божията заповед, държите се о преданието човеческо, миете шулци, чаши и вършите много други подобни неща.

9. И им рече: добре отменяте заповедта Божия, за да спазите вашето предание.

10. Защото Моисей е казал: „почитай баща си и майка си“, и, „който злослови баща или майка, със смърт да се накаже“.

11. А вие казвате: ако някой каже на баща или на майка: корбан, сиреч, дар Богу, е онова, с което би се ти ползувал от мене, —

12. такъв вие не го оставяте вече да стори нищо за баща си или за майка си,

13. като престъпвате словото Божие чрез преданието си, що сте вие предали, и вършите много подобни неща.

14. И като повика целия народ, думаше им: слушайте Ме всички и разбирайте:

15. нищо, което влиза в човека отвън, не може го оскверни; но което излиза от него, то осквернява човека.

16. Ако някой има уши да слуша, нека слуша!

17. И когато Той се оттегли от народа и влезе в една къща, учениците Му Го попитаха за притчата.

18. Той им рече: нима и вие сте тъй неразсъдливи? Нима не разбирате, че нищо, което влиза в човека отвън, не може го оскверни?

19. Защото не в сърцето му то влиза, а в корема, и излиза навън, чрез което се очистя всяка храна.

20. Още рече: което излиза от човека, то осквернява човека.

21. Защото отвътре, от сърцето човешко, излизат зли помисли, прелюбодеяния, блудства, убийства,

22. кражби, користолюбие (обиди), лукавства, коварство, разпътство, лукаво око, богохулство, гордост, безумство.

23. Всичко това зло отвътре излиза и осквернява човека.

24. И като стана оттам, отиде в пределите Тирски и Сидонски; и като влезе в една къща, не желаеше никой да Го узнае; ала не можа да се укрие.

25. Защото чу за Него една жена, чиято дъщеря беше обхваната от нечист дух, и като дойде, падна пред нозете Му;

26. а тая жена беше езичница, родом сирофиникиянка; и Го молеше да изгони беса из дъщеря й.

27. Но Иисус й рече: нека първом да се наситят чедата; защото не е добре да се вземе хлябът от чедата и да се хвърли на псетата.

28. А тя Му отговори и рече: да, Господи, ала и псетата ядат под трапезата трохи от децата.

29. И каза й: за тая дума, иди си: бесът излезе из дъщеря ти.

30. И като отиде у дома си, тя намери, че бесът беше излязъл, и дъщеря й лежеше на постелката.

31. Като излезе пак из пределите Тирски и Сидонски, Иисус отиде към Галилейско море през пределите на Десетоградие.

32. И доведоха при Него един глух и заеклив, и Го молеха да възложи на Него ръка.

33. Иисус, като го отведе настрана от народа, вложи пръстите Си в ушите му и, като плюна, докосна се до езика му;

34. и като погледна към небето, въздъхна и му каза: ефата̀, сиреч, отвори се.

35. И веднага се отвори слухът му, и се развързаха връзките на езика му, и заговори чисто.

36. И заповяда им, никому да не кажат. Но, колкото Той им забраняваше, толкоз повече те разгласяваха.

37. И извънредно се чудеха и казваха: всичко хубаво върши: и глухите прави да чуват, и немите — да говорят.

ГЛАВА 8.

1. В ония дни, когато се беше събрал твърде много народ и нямаше що да ядат, Иисус повика учениците Си и им рече:

2. жално Ми е за народа, че три дни вече стоят при Мене, и няма какво да ядат.

3. Ако ги разпусна гладни по домовете им, ще им премалее по пътя, защото някои от тях са дошли отдалеч.

4. Учениците Му отговориха: отде може човек да насити тия люде с хляб тука, в пустинята?

5. И ги попита: колко хляба имате? А те отговориха: седем.

6. Тогава заповяда на народа да насяда на земята; и като взе седемте хляба и възблагодари, разчупи и даде на учениците Си да наслагат; и те наслагаха пред народа.

7. Имаха и малко рибки; като благослови, Той заповяда да наслагат и тях.

8. И ядоха, и се наситиха; и дигнаха останали къшеи седем кошници.

9. А ония, които ядоха, бяха около четири хиляди. И ги разпусна.

10. И веднага влезе в кораба с учениците Си и пристигна в пределите Далманутски.

11. И излязоха фарисеите и почнаха да се препират с Него и, изкушавайки Го, искаха Му личба от небето.

12. А Той въздъхна дълбоко и рече: за какво тоя род иска личба? Истина ви казвам, няма да се даде личба на тоя род.

13. И като ги остави, пак влезе в кораба и мина на отвъдната страна.

14. При това учениците Му бяха забравили да вземат хляб и нямаха със себе си в кораба, освен един хляб.

15. А Той им заповяда и рече: внимавайте, пазете се от кваса фарисейски и от кваса Иродов.

16. И размишляваха помежду си, думайки: това ще да е, задето нямаме хляб.

17. А Иисус, като узна, каза им: какво размишлявате, задето нямате хляб? Още ли не разбирате и не разумявате? Още ли е вкаменено сърцето ви?

18. Очи имате, не виждате ли? Уши имате, не чувате ли? И не помните ли?

19. Когато разчупих петте хляба за пет хиляди души, колко пълни коша къшеи дигнахте? Казват Му: дванайсет.

20. А когато седемте хляба за четири хиляди, колко кошници дигнахте от останалите къшеи? Отговориха: седем.

21. И рече им: как не разбирате?

22. След това дохожда във Витсаида; и довеждат при Него един сляп и молят Го да се докосне до него.

23. Като хвана слепия за ръка, изведе го вън от селото и, като плюна на очите му, сложи върху му ръце и го попита: вижда ли нещо?

24. Той, като погледна нагоре, каза: виждам човеците да минават като дървета.

25. После пак сложи ръце на очите му и го накара да погледне. И върна се зрението му, и виждаше всичките ясно.

26. И го изпрати дома му, като рече: нито се отбивай в селото, нито пък разказвай някому там за това.

27. И излезе Иисус с учениците Си по селата на Кесария Филипова. По пътя питаше учениците Си и им казваше: за кого Ме мислят човеците?

28. Те отговориха: едни — за Иоана Кръстителя; други — за Илия, други пък — за едного от пророците.

29. Той им казва: а вие за кого Ме мислите? Петър Му отговори и рече: Ти си Христос.

30. И запрети им да говорят за Него, комуто и да било.

31. И начена да ги учи, че Син Човечески трябва много да пострада, да бъде отхвърлен от стареите, първосвещениците и книжниците, и да бъде убит, и на третия ден да възкръсне.

32. И говореше за това открито. Но Петър, като Го взе настрана, захвана да Му възразява.

33. А Той, като се обърна и погледна учениците Си, сгълча Петра и рече: махни се от Мене, сатана! защото мислиш не за това, що е Божие, а що е човеческо.

34. И като повика народа с учениците Си, рече им: който иска да върви след Мене, нека се отрече от себе си, да вземе кръста си и Ме последва.

35. Защото, който иска да спаси душата си, ще я погуби; а който погуби душата си заради Мене и Евангелието, той ще я спаси.

36. Защото каква полза за човека, ако придобие цял свят, а повреди на душата си?

37. Или какъв откуп ще даде човек за душата си?

38. Защото, който се срами от Мене и от думите Ми в тоя прелюбодеен и грешен род, и Син Човечески ще се срами от него, кога дойде в славата на Отца Си със светите Ангели.

ГЛАВА 9.

1. И рече им: истина ви казвам: тук стоят някои, които няма да вкусят смърт, докле не видят царството Божие, дошло в сила.

2. И след шест дни Иисус взе със Себе Си Петра, Иакова и Иоана и възведе ги сами на висока планина насаме, и се преобрази пред тях.

3. Дрехите Му станаха бляскави, твърде бели, като сняг, каквито белилник на земята не може избели.

4. И яви им се Илия с Моисея, и разговаряха с Иисуса.

5. Тогава Петър заговори и рече на Иисуса: Рави, добре е да бъдем тук; да направим три сенника: за Тебе един, за Моисея един, и един за Илия.

6. Защото не знаеше какво да каже, понеже бяха уплашени.

7. И яви се облак, та ги засени, и от облака дойде глас, който казваше: Този е Моят възлюбен Син; Него слушайте!

8. И отведнъж, като погледнаха наоколо, никого вече не видяха със себе си, освен едного Иисуса.

9. А когато слизаха от планината, Той им заповяда да не обаждат никому, що видяха, освен кога Син Човечески възкръсне от мъртвите.

10. И те удържаха тая дума, питайки се един други, що значи това: да възкръсне от мъртвите?

11. И Го питаха, като Му казваха: а защо книжниците казват, че първом Илия трябва да дойде?

12. Той пък им отговори и рече: Илия, първом като дойде, ще уреди всичко; а Син Човечески, както е писано за Него, трябва да пострада много и да бъде унижен.

13. Но казвам ви, че и Илия дойде, както е писано за него, и сториха му, каквото си искаха.

14. Като дойде при учениците, видя много народ около тях и книжниците, които се препираха с тях.

15. Щом Го видя, целият народ се слиса, и като се стекоха, поздравяваха Го.

16. Той попита книжниците: за какво се препирате с тях?

17. Един от народа отговори и рече: Учителю, доведох при Тебе сина си, хванат от ням дух:

18. дето и да го прехване, тръшка го, и той се запеня, и скърца със зъби, и се вцепенява. Говорих на учениците Ти да го изгонят, ала не можаха.

19. Иисус му отговори и рече: о, роде неверен, докога ще бъда с вас? докога ще ви търпя? Доведете го при Мене!

20. И доведоха го при Него. Щом бесният Го видя, духът го стресе; той падна на земята и се валяше запенен.

21. И попита Иисус баща му: колко време има, откак му става това? Той отговори: от детинство;

22. и много пъти духът го хвърляше и в огън, и във вода, за да го погуби; но, ако можеш нещо, смили се над нас и ни помогни.

23. Иисус му рече: ако можеш да повярваш, всичко е възможно за вярващия.

24. И веднага бащата на момчето викна и със сълзи казваше: вярвам, Господи! помогни на неверието ми.

25. А Иисус, като видя, че се стича народ, запрети на нечистия дух и му рече: дух неми и глухи, Аз ти заповядвам: излез из него, и не влизай вече в него!

26. И духът, като изкрещя и го стресе силно, излезе; а момчето стана като мъртво, та мнозина казваха, че то е умряло.

27. Но Иисус, като го хвана за ръка, изправи го; и то стана.

28. И като влезе Иисус в една къща, учениците Му Го попитаха насаме: защо не можахме ние да го изгоним?

29. Отговори им: тоя род с нищо не може да излезе, освен с молитва и пост.

30. Като излязоха оттам, минуваха през Галилея; и Той не искаше някой да узнае.

31. Защото учеше учениците Си и им казваше, че Син Човечески ще бъде предаден в човешки ръце, и ще Го убият, и на третия ден след убиването ще възкръсне.

32. Но те не разбираха тия думи и се бояха да Го попитат.

33. Дойдоха в Капернаум; и когато Той беше вкъщи, попита ги: за какво разсъждавахте из пътя помежду си?

34. Те мълчаха, понеже из пътя бяха разговаряли помежду си, кой е по-голям.

35. И като седна, повика дванайсетте и им рече: който иска да бъде пръв, нека бъде най-последен от всички и на всички слуга.

36. И като взе едно дете, изправи го посред тях, прегърна го и им рече:

37. който приеме едно такова дете в Мое име, Мене приема, а който Мене приема, приема не Мене, а Тогова, Който Ме е пратил.

38. Тогава Иоан Му отговори и рече: Учителю, видяхме един човек, който в Твое име изгонваше бесове, а не върви след нас; и му запретихме, защото не ходи след нас.

39. А Иисус рече: не му запрещавайте, понеже никой, който извърши чудо в Мое име, не ще може наскоро да Ме злослови.

40. Защото, който не е против вас, той е за вас.

41. И който ви напои с чаша вода в Мое име, защото сте Христови, истина ви казвам, няма да изгуби наградата си.

42. А който съблазни едного от тия малките, които вярват в Мене, за него е по-добре, ако му надянат воденичен камък на шията и го хвърлят в морето.

43. И ако те съблазнява ръката ти, отсечи я: по-добре е за тебе без ръка да влезеш в живота, отколкото да имаш две ръце, и да отидеш в геената, в неугасимия огън,

44. дето червеят им не умира, и огънят не угасва.

45. И ако те съблазнява ногата ти, отсечи я: по-добре е за тебе хром да влезеш в живота, отколкото да имаш две нозе, и да бъдеш хвърлен в геената, в неугасимия огън,

46. дето червеят им не умира, и огънят не угасва.

47. И ако те съблазнява окото ти, извади го; по-добре е за тебе с едно око да влезеш в царството Божие, отколкото да имаш две очи, и да бъдеш хвърлен в огнената геена,

48. дето червеят им не умира, и огънят не угасва.

49. Защото всеки с огън ще се осоли, и всяка жертва със сол ще се осоли.

50. Добро нещо е солта; но, ако солта стане безсолна, с какво ще я подправите? Имайте в себе си сол, и мир имайте помежду си.

ГЛАВА 10.

1. Като стана оттам, дохожда в пределите Иудейски през отвъдната страна Иорданска. И народът пак се стичаше при Него; и по обичая Си Той пак ги поучаваше.

2. Приближиха се фарисеите и Го попитаха, изкушавайки Го: позволено ли е на мъж да напусне жена си?

3. Той им отговори и рече: какво ви е заповядал Моисей?

4. А те казаха: Моисей е позволил да напише мъжът разводно писмо, и да я напусне.

5. Иисус им отговори и рече: поради вашето жестокосърдие ви е написал тая заповед.

6. Но в начало на създанието Бог ги сътвори мъж и жена.

7. Затова ще остави човек баща си и майка си

8. и ще се прилепи до жена си, и ще бъдат двамата една плът; тъй че те вече не са двама, а една плът.

9. И тъй, което Бог е съчетал, човек да не разлъчва.

10. Вкъщи учениците Му пак Го попитаха за същото.

11. Той им отговори: който напусне жена си, и се ожени за друга, той прелюбодействува спрямо нея;

12. и ако жена напусне мъжа си, и се омъжи за друг, прелюбодействува.

13. И донасяха при Него деца, за да се докосне до тях, а учениците забраняваха на ония, които ги донасяха.

14. Като видя това, Иисус възнегодува и им рече: оставете децата да дохождат при Мене и не им пречете, защото на такива е царството Божие.

15. Истина ви казвам: който не приеме царството Божие като дете, той няма да влезе в него.

16. И като ги прегърна, възлагаше върху им ръце и ги благославяше.

17. А когато излизаше на път, някой се затече, падна пред Него на колене и Го попита: Учителю благий, какво да сторя, за да наследя живот вечен?

18. Иисус му рече: защо Ме наричаш благ? Никой не е благ, освен един Бог.

19. Знаеш заповедите: не прелюбодействувай; не убивай; не кради; не лъжесвидетелствувай; не увреждай; почитай баща си и майка си.

20. А той Му отговори и рече: Учителю, всичко това съм опазил от младини.

21. Иисус, като го погледна, възлюби го и му рече: едно ти не достига: иди, продай всичко, що имаш, и раздай на сиромаси, и ще имаш съкровище на небето; па дойди и върви след Мене, като вземеш кръста.

22. А той, като се смути от тая дума, отиде си натъжен, защото имаше много имот.

23. И като погледна наоколо, Иисус казва на учениците Си: колко мъчно богатите ще влязат в царството Божие!

24. А учениците се смаяха от думите Му. Но Иисус пак им отговаря и казва: чеда, колко мъчно е ония, които се надяват на богатството си, да влязат в царството Божие!

25. По-лесно е камила да мине през иглени уши, нежели богат да влезе в царството Божие.

26. А те твърде много се чудеха и говореха помежду си: а кой може да се спаси?

27. Иисус, като ги погледна, казва: за човеците това е невъзможно, ала не и за Бога; защото за Бога всичко е възможно.

28. И Петър почна да Му говори: ето, ние оставихме всичко и Те последвахме.

29. А Иисус отговори и рече: истина ви казвам: няма никой, който да е оставил къщи, или братя, или сестри, или баща, или майка, или жена, или деца, или нивя, заради Мене и Евангелието,

30. и да не е получил сега, в това време, среди гоненията, стократно повече от къщи, и братя, и сестри, и бащи, и майки, и деца, и нивя, а в идещия век — живот вечен.

31. А мнозина първи ще бъдат последни, и последни — първи.

32. Когато бяха на път, възлизайки за Иерусалим, Иисус вървеше пред тях, а те бяха смаяни; и следвайки подире Му, бояха се. И като повика пак дванайсетте, Той почна да им говори, какво ще стане с Него:

33. ето, възлизаме за Иерусалим, и Син Човеческий ще бъде предаден на първосвещениците и книжниците, и ще Го осъдят на смърт, и ще Го предадат на езичниците;

34. и ще се поругаят над Него, и ще Го бичуват, и ще Го оплюят, и ще Го убият; и на третия ден ще възкръсне.

35. Тогава се приближиха до Него Зеведеевите синове, Иаков и Иоан, и рекоха: Учителю, желаем да ни сториш, каквото поискаме.

36. Той ги попита: какво искате да ви сторя?

37. Те Му рекоха: дай ни да седнем при Тебе, един отдясно, а друг отляво, в славата Ти.

38. Но Иисус им рече: не знаете, какво искате. Можете ли да пиете чашата, която Аз пия, и да се кръстите с кръщението, с което Аз се кръщавам?

39. Те отговориха: можем. А Иисус им каза: чашата, която Аз пия, ще пиете, и с кръщението, с което Аз се кръщавам, ще се кръстите;

40. но да дам да се седне Мене отдясно и отляво, не зависи от Мене; сядането е на ония, за които е приготвено.

41. И десетте, като чуха, почнаха да негодуват за Иакова и Иоана.

42. А Иисус, като ги повика, рече им: знаете, че ония, които се смятат за князе на народите, господаруват над тях, и велможите им властвуват върху тях.

43. Но между вас няма да бъде тъй: който иска между вас да бъде големец, нека ви бъде слуга;

44. и който иска между вас да бъде пръв, нека бъде на всички роб.

45. Защото и Син Човеческий не дойде, за да Му служат, но да послужи и даде душата Си откуп за мнозина.

46. След това дохождат в Иерихон. И когато Иисус излизаше из Иерихон с учениците Си и с множество народ, синът Тимеев, Вартимей, който беше сляп, седеше на пътя и просеше.

47. И като чу, че това е Иисус Назорей, той взе да вика и да говори: Сине Давидов, Иисусе, помилуй ме!

48. Мнозина го мъмреха, за да млъкне; но той още повече викаше: Сине Давидов, помилуй ме!

49. Иисус се спря и заповяда да го повикат. Викат слепия и му казват: дерзай, стани, вика те.

50. Той хвърли горната си дреха, стана и дойде при Иисуса.

51. И отговаряйки му, Иисус го запита: какво искаш да ти сторя? Слепият Му рече: да прогледам, Учителю!

52. Иисус му рече: иди си, твоята вяра те спаси. И той веднага прогледа и тръгна след Иисуса по пътя.

ГЛАВА 11.

1. Когато наближиха до Иерусалим, до Витфагия и Витания, при Елеонската планина, Иисус изпраща двама от учениците Си

2. и им казва: идете в селото, що е насреща ви, и щом влезете в него, ще намерите вързано осле, което никой човек не е възсядал; отвържете го и докарайте.

3. И ако някой ви рече: защо правите това? отговорете, че то е потребно Господу; и веднага ще го прати тука.

4. Те отидоха и намериха ослето, вързано о вратата на улицата, и го отвързаха.

5. И някои от стоещите там им казваха: какво правите? защо отвързвате ослето?

6. А те им отговориха, както им бе заповядал Иисус, и ония ги пуснаха.

7. И докараха ослето при Иисуса, намятаха върху него дрехите си, и Иисус го възседна.

8. А мнозина постилаха дрехите си по пътя; други пък сечеха клони от дърветата и постилаха по пътя.

9. И които вървяха отпред, и които Го съпровождаха, възклицаваха и казваха: осана, благословен Идещият в име Господне!

10. Благословено царството на отца ни Давида, което иде в име Господне! Осана във висините!

11. И влезе Иисус в Иерусалим и в храма; като разгледа всичко, и понеже беше вече късно, излезе и отиде във Витания с дванайсетте.

12. На другия ден, когато излязоха от Витания, Той огладня;

13. и като видя отдалеч една смоковница, покрита с листа, отиде, дано намери нещо на нея; но, като дойде при нея, не намери нищо, освен листа, понеже още не беше време за смокини.

14. И рече й Иисус: занапред никой да не вкуси плод от тебе вовеки! И чуха това учениците Му.

15. Дойдоха в Иерусалим. Иисус, като влезе в храма, почна да пъди продавачите и купувачите в храма; и прекатури масите на менячите и пейките на гълъбопродавците;

16. и не позволяваше да пренесе някой през храма какъвто и да е съд.

17. И поучаваше ги, като казваше: не е ли писано: „домът Ми ще се нарече дом молитвен за всички народи“? А вие го направихте разбойнишки вертеп.

18. Чуха това книжниците и първосвещениците и гледаха, как да Го погубят, понеже се бояха от Него, тъй като цял народ се чудеше на учението Му.

19. А когато се стъмни, Той излезе вън от града.

20. Сутринта, минавайки, видяха, че смоковницата бе изсъхнала от корен.

21. И като си спомни, Петър Му казва: Рави, виж, смоковницата, която Ти прокле, изсъхнала.

22. Иисус им отговори и рече:

23. имайте вяра в Бога. Защото, истина ви казвам: ако някой каже на тая планина: дигни се и се хвърли в морето, и не се усъмни в сърцето си, а повярва, че ще стане по думите му, — ще му се сбъдне, каквото и да каже.

24. Затова казвам ви: всичко, каквото бихте поискали в молитва, вярвайте, че ще получите; и ще ви бъде дадено.

25. И кога стоите на молитва, прощавайте, ако имате нещо против някого, та и Небесният ви Отец да прости вам прегрешенията ви.

26. Ако ли вие не прощавате, и Небесният ви Отец няма да прости вам прегрешенията ви.

27. И дойдоха пак в Иерусалим. И когато Той ходеше из храма, приближиха се до Него първосвещениците и книжниците и стареите

28. и Му казват: с каква власт вършиш това? и кой Ти е дал тая власт да вършиш това?

29. А Иисус им отговори и рече: ще ви попитам и Аз една дума, и отговорете Ми; тогава и Аз ще ви кажа, с каква власт върша това.

30. Кръщението Иоаново от небето ли беше, или от човеците? отговорете Ми.

31. А те разсъждаваха помежду си и казваха: ако речем, от небето, ще каже: а защо му не повярвахте?

32. Ако ли речем, от човеците — бояха се от народа; понеже всички приемаха, че Иоан наистина беше пророк.

33. И казаха в отговор Иисусу: не знаем. Тогава Иисус им отговори и рече: и Аз ви не казвам, с каква власт върша това.

ГЛАВА 12.

1. И почна да им говори с притчи: някой си човек насади лозе, и огради го с плет, и изкопа лин, и съгради кула, и като го предаде на лозари, отиде си.

2. И на времето си изпрати при лозарите един слуга, за да вземе от тях от плода на лозето.

3. А те, като го хванаха, биха го и отпратиха без нищо.

4. Пак изпрати при тях друг слуга; и него като замериха с камъни, пукнаха му главата и го пуснаха с безчестие.

5. Изпрати и другиго; и него убиха; и мнозина други или биха, или убиха.

6. А понеже още имаше едничък син, обичен нему, най-сетне изпрати и него при тях, думайки: ще се засрамят от сина ми.

7. Но лозарите казаха помежду си: това е наследникът; хайде да го убием, и наследството ще бъде наше.

8. И като го уловиха, убиха го и хвърлиха вън от лозето.

9. Какво, прочее, ще направи господарят на лозето? Ще дойде и ще погуби лозарите, и ще даде лозето на други.

10. Нима и това не сте чели в Писанието: „камъкът, който отхвърлиха зидарите, той стана глава на ъгъла:

11. това стана от Господа, и е дивно в очите ни“?

12. И търсеха повод да Го хванат, но се побояха от народа, понеже разбраха, че за тях каза притчата; и като Го оставиха, отидоха си.

13. И изпращат при Него някои от фарисеите и иродианите, за да Го уловят на дума.

14. Те дойдоха и Му казват: Учителю, знаем, че си справедлив и немариш за никого, понеже не гледаш на ничие лице, а истински поучаваш на път Божий. Позволено ли е да се дава данък кесарю, или не? Да дадем ли, или да не дадем?

15. А Той, като знаеше тяхното лицемерие, рече им: що Ме изкушавате? донесете Ми един динарий да го видя.

16. И те донесоха. Тогава им казва: чий е този образ и надпис? Те Му казаха: на кесаря.

17. Иисус им отговори и рече: отдайте кесаревото кесарю, а Божието Богу. И те Му се почудиха.

18. След това дойдоха при Него садукеи, които казват, че няма възкресение, и Го попитаха, казвайки:

19. Учителю, Моисей ни е написал: ако някому умре брат и остави жена, а деца не остави, то нека брат му вземе жена му и въздигне потомство на брата си.

20. Имаше седем братя: първият взе жена, и на умиране не остави потомство.

21. Взе я вторият, и умря, но и той не остави потомство; също и третият.

22. Вземаха я и седмината, и не оставиха потомство. След всички умря и жената.

23. И тъй, при възкресението, кога възкръснат, кому от тях ще бъде жена? понеже седмината я имаха за жена.

24. Иисус им отговори и рече: не от това ли се заблуждавате, задето не знаете Писанията, нито силата Божия?

25. Защото, кога възкръснат от мъртвите, нито се женят, нито се мъжат, а са като Ангели на небесата.

26. А за мъртвите, че ще възкръснат, не сте ли чели в книгата на Моисея, как Бог му каза при къпината: „Аз съм Бог Авраамов, и Бог Исааков, и Бог Иаковов“?

27. Но Той не е Бог на мъртви, а Бог на живи. И тъй, вие много се заблуждавате.

28. Един от книжниците, като чу препирните им и като видя, че Иисус им отговаряше добре, приближи се и Го попита: коя е първа от всички заповеди?

29. А Иисус му отговори: първа от всички заповеди е: „слушай, Израилю! Господ, Бог наш, е един Господ,

30. и възлюби Господа, Бога твоего, от всичкото си сърце, и от всичката си душа, и с всичкия си разум, и с всичката си сила“. Тази е първа заповед.

31. Втора, подобна ней, е: „възлюби ближния си като себе си“. Друга заповед, по-голяма от тия, няма.

32. Книжникът Му рече: добре, Учителю! Ти право каза, че Бог е един, и няма друг, освен Него;

33. и че да Го любиш от все сърце, и с всичкия си разум, и с всичката си душа, и с всичката си сила, и да любиш ближния като самаго себе е повече от всички всесъжения и жертви.

34. Иисус, като видя, че той разумно отговори, рече му: не си далеч от царството Божие. След това никой вече не смееше да Го пита.

35. Като заговори Иисус и поучаваше в храма, рече: как казват книжниците, че Христос е син Давидов?

36. Понеже сам Давид каза чрез Духа Светаго: „рече Господ Господу моему: седи от дясната Ми страна, докле туря Твоите врагове подножие на нозете Ти“.

37. И тъй, сам Давид Го нарече Господ; отде тогава Той е негов син? И множество народ Го слушаше с наслада.

38. И думаше им в поучението Си: пазете се от книжниците, които искат да ходят пременени и обичат поздрави по тържищата,

39. предни седалища в синагогите и първи места по гощавките.

40. Тия, които изпояждат домовете на вдовиците и лицемерно дълго се молят, ще получат най-тежка присъда.

41. И седна Иисус срещу съкровищницата и гледаше, как народът пуска пари в съкровищницата. Мнозина богати пускаха много.

42. А една бедна вдовица, като дойде, пусна две лепти, сиреч, един кодрант.

43. Като повика учениците Си, Иисус им рече: истина ви казвам, че тая бедна вдовица тури повече от всички, които пуснаха в съкровищницата;

44. защото всички пуснаха от излишъка си, а тя от своята немотия тури всичко, що имаше, цялата си прехрана.

ГЛАВА 13.

1. И когато Той излизаше от храма един от Неговите ученици Му казва: Учителю, погледни, какви камъни и какви здания!

2. Иисус му отговори и рече: виждаш ли тия големи здания? Няма да остане тук камък на камък, който да не бъде сринат.

3. И когато седеше на Елеонската планина, срещу храма, питаха Го насаме Петър, Иаков, Иоан и Андрей:

4. кажи ни, кога ще бъде това, и какъв ще е белегът, когато всичко това стане?

5. Отговаряйки им, Иисус почна да говори: пазете се да ви не прелъсти някой.

6. Защото мнозина ще дойдат в Мое име, говорейки, че съм Аз; и ще прелъстят мнозина.

7. А кога чуете боеве и вести за войни, не се смущавайте; понеже това трябва да стане; ала туй не е още краят.

8. Защото ще въстане народ против народ, и царство против царство; и на места ще има трусове, и ще има глад и смутове. Това е начало на болки.

9. Но вие гледайте себе си; защото ще ви предадат на съдилища, и по синагоги ще бъдете бити, и пред управници и царе ще бъдете изправени заради Мене, за свидетелство пред тях.

10. И у всички народи първом трябва да се проповядва Евангелието.

11. Кога пък ви поведат, за да ви предават, недейте се грижи отнапред, какво ще говорите, и не обмисляйте; а което ще ви бъде внушено оня час, него и говорете; понеже не сте вие, които ще говорите, а Дух Светий.

12. И брат брата ще предаде на смърт, и баща — чедо; и ще въстанат чеда против родители, и ще ги умъртвят.

13. И ще бъдете мразени от всички, заради Моето име; а който претърпи докрай, той ще бъде спасен.

14. А кога видите „мерзостта на запустението“, за която е казал пророк Даниил, да стои, дето не трябва (който чете, нека разбира),

тогава ония, които се намират в Иудея, да бягат в планините;

15. и който е на покрива, да не слиза вкъщи, нито да влиза да вземе нещо от къщата си;

16. и който е на нивата, да се не връща назад да вземе дрехата си.

17. Но горко на непразните и на кърмачките през ония дни!

18. Затова молете се да се не случи бягството ви зиме.

19. Защото през ония дни ще има такава скръб, каквато досега не е имало от начало на създанието, що е създал Бог, и няма да бъде.

20. И ако Господ не скратеше ония дни, не би се спасил никой човек; но заради избраните, които Той избра, е скратил дните.

21. Тогава, ако някой ви каже: ето, тук е Христос, или ето, там е, — не вярвайте.

22. Защото ще се появят лъжехристи и лъжепророци, и ще покажат личби и чудеса, за да прелъстят, ако е възможно, и избраните.

23. А вие се пазете: ето, казах ви отнапред всичко.

24. Но в ония дни, след оная скръб, слънцето ще потъмнее, и месечината не ще даде светлината си,

25. и звездите небесни ще изпадат, и силите, които са на небето, ще се разклатят.

26. Тогава ще видят Сина Човечески да иде на облаци, със сила и слава голяма.

27. И тогава ще изпрати Ангелите Си и ще събере избраниците Си от четирите вятра, от края на земята до края на небето.

28. Вземете подобие от смоковницата: когато клоните й станат меки и пуснат листа, знаете, че е близо лято;

29. тъй и вие, кога видите това да се сбъдва, знайте, че е близо, при вратата.

30. Истина ви казвам: няма да премине тоя род, докле всичко това не се сбъдне.

31. Небе и земя ще премине, ала думите Ми няма да преминат.

32. А за оня ден и час никой не знае, нито небесните Ангели, нито Син, а само Отец.

33. Внимавайте, бъдете будни и се молете; понеже не знаете, кога ще настане времето.

34. То прилича, както кога някой човек, отивайки на чужбина и оставяйки къщата си, даде на слугите си власт и всекиму своя работа, и заповяда на вратаря да бъде буден.

35. И тъй, бъдете будни; понеже не знаете, кога ще дойде господарят на къщата, привечер ли, или среднощ, или кога петли пропеят, или на съмване,

36. та, като дойде ненадейно, да ви не намери, че спите.

37. А каквото вам говоря, говоря го на всички: бъдете будни!

ГЛАВА 14.

1. След два дни идеше Пасха и празник Безквасници; и първосвещениците и книжниците гледаха, как да Го уловят с измама и убият;

2. но казваха: само не на празника, за да не бъде смут у народа.

3. И когато Той беше във Витания, в къщата на Симона Прокажени, и седеше на трапезата, дойде една жена, която носеше алабастрен съд с миро от чист, драгоценен нард, и, като счупи алабастрения съд, възливаше върху главата Му.

4. А някои негодуваха и казваха помежду си: защо стана това прахосване на мирото?

5. Та то можеше да се продаде за повече от триста динария, и парите да се раздадат на сиромаси. И роптаеха против нея.

6. Но Иисус рече: оставете я; що я смущавате? Тя извърши добро дело за Мене.

7. Защото сиромасите всякога имате при себе си и, кога поискате, можете да им сторите добро; а Мене не всякога имате.

8. Тя извърши, което можа; превари да помаже тялото Ми за погребение.

9. Истина ви казвам: дето и да бъде проповядвано това Евангелие по цял свят, ще се разказва за неин спомен и за това, що тя извърши.

10. Тогава Иуда Искариот, един от дванайсетте, отиде при първосвещениците, за да им Го предаде.

11. А те, като чуха, зарадваха се и обещаха да му дадат сребърници. И търсеше, как да Го предаде в сгодно време.

12. В първия ден на Безквасниците, когато колеха пасхалното агне, казват Му учениците: де искаш да отидем и приготвим, за да ядеш пасхата?

13. И изпраща двама от учениците Си, па им казва: идете в града; и ще ви срещне човек, който носи стомна с вода; идете след него.

14. И където той влезе, кажете на стопанина: Учителят казва: де е стаята, в която трябва да ям пасхата с учениците Си?

15. И той ще ви покаже горница голяма, постлана, готова; там ни пригответе.

16. И излязоха учениците Му, и дойдоха в града, и намериха, както им бе казал; и приготвиха пасхата.

17. Когато се свечери, Той дохожда с дванайсетте.

18. И когато бяха седнали на трапезата и ядяха, Иисус рече: истина ви казвам, един от вас, който яде с Мене, ще Ме предаде.

19. А те почнаха да скърбят и да Му казват един след друг: да не съм аз?

20. А Той им отговори и рече: един от дванайсетте е, който топи с Мене в блюдото.

21. Прочее, Син Човеческий отива, както е писано за Него; но горко на оня човек, чрез когото Син Човеческий бъде предаден; добре щеше да бъде за тоя човек, ако не бе се родил.

22. И когато те ядяха, Иисус, като взе хляб, благослови, преломи, даде им и рече: вземете, яжте; това е Моето тяло.

23. И като взе чашата и благодари, даде им; и пиха от нея всички.

24. И им рече: това е Моята кръв на новия завет, която за мнозина се пролива.

25. Истина ви казвам: Аз вече няма да пия от лозовия плод до оня ден, когато ще го пия нов в царството Божие.

26. И като изпяха хвалебна песен, излязоха на Елеонската планина.

27. И казва им Иисус: всички вие ще се съблазните поради Мене през тая нощ; защото писано е: „ще поразя пастира, и ще се пръснат овците“.

28. Но след възкресението Си ще ви изпреваря в Галилея.

29. А Петър Му рече: дори и всички да се съблазнят, аз обаче — не.

30. Иисус му казва: истина ти казвам, че днес, в тая нощ, преди петел дваж да пропее, ти три пъти ще се отречеш от Мене.

31. Но той още повече настояваше: ако потрябва дори и да умра с Тебе, няма да се отрека от Тебе. Същото казваха и всички.

32. Дохождат в едно село, наречено Гетсимания; и Той казва на учениците Си: поседете тук, докле се помоля.

33. И взима със Себе Си Петра, Иакова и Иоана; и почна да се ужасява и да тъгува.

34. И рече им: душата Ми е прескръбна до смърт; останете тук и бъдете будни.

35. И като се поотдалечи, падна на земята и се молеше, да Го отмине тоя час, ако е възможно;

36. и казваше: Ава Отче! За Тебе е всичко възможно; отклони от Мене тая чаша; но да бъде не каквото Аз искам, а каквото Ти.

37. Дохожда, и ги намира, че спят, и казва на Петра: Симоне, спиш ли? не можа ли един час да постоиш буден?

38. Бъдете будни и се молете, за да не паднете в изкушение: духът е бодър, а плътта — немощна.

39. И пак като отиде, помоли се и каза същите думи.

40. А като се завърна, намери ги пак да спят, понеже очите им бяха натегнали; и не знаеха, що да Му отговорят.

41. И дохожда трети път и им казва: спете, прочее, и почивайте! Свърши се, дойде часът: ето, Син Човеческий се предава в ръцете на грешниците.

42. Ставайте, да вървим! Ето, приближи се оня, който Ме предава.

43. И тозчас, докле Той още говореше, Иуда, един от дванайсетте, дохожда, и с него множество народ с ножове и колове, от страна на първосвещениците, книжниците и стареите.

44. А оня, който Го предаваше, бе им дал знак, казвайки: Когото целуна, Той е; хванете Го и водете зорко.

45. И като дойде, веднага се приближи до Него и казва: Равѝ, Равѝ! и Го целуна.

46. А те сложиха ръцете си върху Му и Го хванаха.

47. А един от ония, които стояха там, извади нож, удари слугата на първосвещеника и му отряза ухото.

48. Тогава Иисус продума и им рече: като на разбойник сте излезли с ножове и колове, за да Ме хванете.

49. Всеки ден бивах с вас в храма и поучавах, и Ме не хванахте: но — да се сбъднат Писанията.

50. Тогава всички ученици Го оставиха, и се разбягаха.

51. Един момък, обвит с платнище по голо тяло, вървеше подире Му; и войниците го хванаха.

52. Но той, като остави платнището, избяга гол от тях.

53. И доведоха Иисуса при първосвещеника, при когото се събраха всички първосвещеници, стареи и книжници.

54. Петър Го следва отдалеч до вътре в двора на първосвещеника; и седеше със слугите и се грееше на огъня.

55. А първосвещениците и целият синедрион търсеха свидетелство против Иисуса, за да Го умъртвят; и не намираха.

56. Защото мнозина лъжесвидетелствуваха против Него, ала тия свидетелства не бяха еднакви.

57. И някои станаха и лъжесвидетелствуваха против Него, като казваха:

58. чухме, че Той говореше: ще разруша тоя ръкотворен храм, и след три дни ще съзидам друг неръкотворен.

59. Но и това тяхно свидетелство не беше еднакво.

60. Тогава първосвещеникът застана посред и попита Иисуса, казвайки: нищо ли не отговаряш? Какво свидетелствуват тия против Тебе?

61. Но Той мълчеше и нищо не отговаряше. Първосвещеникът пак Го попита и Му рече: Ти ли си Христос, Синът на Благословения?

62. Иисус Му рече: Аз съм; и ще видите Сина Човечески да седи отдясно на Силата и да иде на небесните облаци.

63. Тогава първосвещеникът, като раздра дрехите си, каза: каква нужда имаме вече от свидетели?

64. Чухте богохулството; как ви се струва? И те всички признаха, че заслужава смърт.

65. И някои почнаха да плюят върху Му, да Му закриват лицето, да Го бият и да Му казват: проречи! И слугите му удряха плесници.

66. Когато Петър беше долу на двора, дойде една от слугините на първосвещеника

67. и, като видя Петра да се грее, взря се в него и рече: и ти беше с Иисуса Назарееца.

68. Но той се отрече, като каза: не зная, нито разбирам, що говориш. И излезе вън на предния двор; и петел пропя.

69. Слугинята, като го видя пак, почна да говори на ония, що стояха там: този е от тях.

70. А той пак се отрече. След малко тия, що стояха там, пак почнаха да говорят на Петра: наистина, от тях си; защото си галилеец, и говорът ти прилича на галилейския.

71. И той почна да проклина и да се кълне: не познавам Тоя Човек, за Когото говорите.

72. Тогава петел пропя втори път. И спомни си Петър думите, казани му от Иисуса: преди още петел дваж да пропее, три пъти ще се отречеш от Мене. И като падна на земята, почна да плаче.

ГЛАВА 15.

1. Веднага заранта първосвещениците със стареите и книжниците и целият синедрион направиха съвещание и, като вързаха Иисуса, отведоха и Го предадоха на Пилата.

2. Пилат Го попита: Ти ли си Иудейският Цар? А Той отговори и му рече: ти казваш.

3. И първосвещениците Го обвиняваха в много неща.

4. А Пилат пак Го попита и каза: нищо ли не отговаряш? Виж, за колко работи свидетелствуват против Тебе.

5. Но Иисус нищо вече не отговори, тъй че на Пилата беше чудно.

6. А на празника той им пускаше по един затворник, когото биха изпросили.

7. Тогава беше затворен някой си, на име Варàва, със събунтовниците си, които във време на бунт бяха извършили убийство.

8. И народът извика и почна да моли Пилата да направи, както им правеше винаги.

9. А той им отговори и рече: искате ли да ви пусна Иудейския Цар?

10. Защото знаеше, че първосвещениците Го бяха предали от завист.

11. Но първосвещениците възбудиха народа да иска да им пусне по-добре Варàва.

12. Пилат отговори пак и им рече: какво искате да сторя с Тогова, Когото вие наричате Иудейски Цар?

13. Те отново закрещяха: разпни Го!

14. Пилат им рече: та какво зло е сторил Той? Но те още по-силно закрещяха: разпни Го!

15. Тогава Пилат, като искаше да угоди на тълпата, пусна им Варàва, а Иисуса бичува и предаде на разпятие.

16. Войниците пък Го отведоха вътре в двора, сиреч, в преторията, и събраха цялата чета войници,

17. и Му облякоха багреница и, като сплетоха венец от тръни, наложиха Му го;

18. и почнаха да Го поздравяват: радвай се, Царю Иудейски!

19. Па Го биеха по главата с тръст и Го заплюваха и, коленичейки, кланяха Му се.

20. След като Му се наприсмяха, съблякоха Му багреницата, облякоха Му Неговите дрехи, и Го поведоха да Го разпнат.

21. И накараха някого си Симона Киринеец, баща на Александра и Руфа, както минаваше на връщане от полето, да носи кръста Му.

22. Заведоха Го на мястото Голгота, което значи: лобно място.

23. И даваха Му да пие вино със смирна, ала Той не прие.

24. Ония, които Го разпнаха, разделиха дрехите Му, хвърляйки жребие, кой какво да вземе.

25. Беше третият час, и Го разпнаха.

26. Имаше надпис за вината Му: Цар Иудейски.

27. С Него разпнаха двама разбойници, единия отдясно Нему, а другия отляво.

28. И се сбъдна Писанието, което казва: „и към беззаконници бе причислен“.

29. Минувачите Го хулеха, като клатеха глава и думаха: уа! Ти, Който разрушаваш храма, и в три дни го съзиждаш,

30. спаси Себе Си и слез от кръста!

31. Също и първосвещениците с книжниците се присмиваха и думаха помежду си: други спасяваше, а Себе Си не може да спаси.

32. Христос, Царят Израилев, нека слезе сега от кръста, та да видим и повярваме. Хулеха Го и разпнатите с Него.

33. А на шестия час настана тъмнина по цялата земя до деветия час.

34. А на деветия час Иисус извика с висок глас: Елоѝ, Елоѝ, ламà савахтанѝ? което значи: Боже Мой, Боже Мой, защо си Ме оставил?

35. Някои от стоещите там, като чуха, казваха: ето, вика Илия.

36. А един се затече, натопи гъба в оцет и, като я надяна на тръст, даваше Му да пие, думайки: почакайте да видим, дали ще дойде Илия да Го снеме.

37. А Иисус, като издаде висок глас, издъхна.

38. И храмовата завеса се раздра на две отгоре додолу.

39. А стотникът, който стоеше срещу Него, като видя, че Той, след като извика тъй, издъхна, каза: наистина Тоя Човек е бил Син Божий.

40. Имаше там и жени, които гледаха отдалеч; между тях беше и Мария Магдалина, и Мария, майка на малкия Иаков и на Иосия, и Саломия,

41. които и тогава, когато беше Той в Галилея, вървяха подире Му и Му служеха, и много други, дошли заедно с Него в Иерусалим.

42. И когато вече мръкна, — понеже беше петък, сиреч, срещу събота, —

43. дойде Иосиф Ариматейски, виден член от съвета, който и сам очакваше царството Божие, дръзна, та влезе при Пилата, и измоли тялото Иисусово.

44. Пилат се почуди, че Той вече е умрял; и, като повика стотника, попита го: дали отдавна е умрял?

45. И като узна от стотника, даде тялото Иосифу.

46. А Иосиф, като купи плащаница, сне Го, па Го обви в плащаницата и положи в гроб, изсечен в скала; и привали камък върху вратата гробни.

47. А Мария Магдалина и Мария Иосиева гледаха, де Го полагат.

ГЛАВА 16.

1. След като мина събота, Мария Магдалина, Мария Иаковова и Саломия купиха аромати, за да дойдат и Го помажат.

2. И в първия ден на седмицата дойдоха на гроба много рано, след изгрев-слънце,

3. и говореха помежду си: кой ли ще ни отвали камъка от вратата гробни?

4. И като погледнаха, виждат, че камъкът е отвален: а той беше много голям.

5. Като влязоха в гроба, видяха един момък, облечен в бяла дреха, да седи отдясно; и много се уплашиха.

6. А той им казва: не се плашете. Вие търсите Иисуса Назареeца, разпнатия; Той възкръсна, няма Го тук. Ето мястото, дето бе положен.

7. Но идете, обадете на учениците Му и на Петра, че Той ви преваря в Галилея; там ще Го видите, както ви бе казал.

8. И като излязоха скоро, побягнаха от гроба; тях ги обхвана трепет и ужас, и никому нищо не казаха, понеже се бояха.

9. Възкръснал рано в първия ден на седмицата, Иисус се яви първом на Мария Магдалина, от която бе изгонил седем бяса.

10. Тя отиде, та обади на ония, които са били с Него и които плачеха и ридаеха;

11. но те, като чуха, че Той е жив, и че тя Го видяла, не повярваха.

12. След това се яви в друг образ на двама от тях по пътя, когато отиваха в село.

13. И като се върнаха, обадиха на останалите; но и тям не повярваха.

14. Най-сетне се яви на самите единайсет, когато вечеряха, и ги смъмри за неверието и жестокосърдието им, че не повярваха на ония, които Го бяха видели възкръснал.

15. И рече им: идете по цял свят и проповядвайте Евангелието на всички твари.

16. Който повярва и се кръсти, ще бъде спасен, а който не повярва, ще бъде осъден.

17. А повярвалите ще ги придружават тия личби: с името Ми ще изгонват бесове, ще говорят на нови езици;

18. ще хващат змии, и, ако изпият нещо смъртоносно, няма да им повреди; на болни ще възложат ръце, и те ще бъдат здрави.

19. А след разговора с тях, Господ се възнесе на небето и седна отдясно на Бога.

20. Те пък отидоха и проповядваха навсякъде; и Господ им помагаше и подкрепяваше словото с личби, от каквито то се придружаваше. Амин.

ОТ ЛУКА СВЕТО ЕВАНГЕЛИЕ

ГЛАВА 1.

1. Понеже мнозина предприеха да съчинят разказ за напълно известните между нас събития,

2. както ни ги предадоха ония, които от самото начало бяха очевидци и служители на словото, —

3. то намерих за добре и аз, след като грижливо проучих всичко от начало, наред да ти опиша, достопочтени Теофиле,

4. за да узнаеш твърдата основа на онова учение, на което си се учил.

5. В дните на Ирода, цар иудейски, имаше един свещеник от Авиевата смяна, на име Захария; а жена му беше от дъщерите Ааронови, и името й — Елисавета.

6. И двамата бяха праведни пред Бога, постъпвайки безпорочно по всички заповеди и наредби Господни.

7. Те нямаха чедо, понеже Елисавета беше неплодна, и двамата бяха в напреднала възраст.

8. Веднъж, когато по реда на своята смяна Захария служеше пред Бога,

9. по жребие, както бе обичай у свещениците, падна му се да влезе в храма Господен, за да покади,

10. а цялото множество народ се молеше отвън през време на каденето, —

11. тогава му се яви Ангел Господен, изправен отдясно на кадилния жертвеник,

12. и Захария, като го видя, смути се, и страх го обзе.

13. А Ангелът му рече: не бой се, Захарие, понеже твоята молитва биде чута, и жена ти Елисавета ще ти роди син, и ще го наречеш с името Иоан;

14. и ще имаш радост и веселие, и мнозина ще се зарадват за раждането му;

15. защото той ще бъде велик пред Господа; няма да пие вино и сикер, и ще се изпълни с Духа Светаго още от утробата на майка си;

16. и мнозина синове Израилеви ще обърне към техния Господ Бог;

17. и ще върви пред Него в духа и силата на Илия, за да обърне сърцата на бащите към чедата, и непокорните към разума на праведните, та да приготви Господу народ съвършен.

18. И рече Захария на Ангела: по какво ще узная това? Аз съм стар, па и жена ми е в напреднала възраст.

19. Ангелът му отговори и рече: аз съм Гавриил, който предстоя пред Бога, и съм пратен да говоря с тебе и да ти благовестя това;

20. и ето, ти ще мълчиш и не ще можеш да говориш до деня, когато ще се сбъдне това, понеже не повярва на думите ми, които ще се сбъднат на времето си.

21. И народът чакаше Захария и се чудеше, задето се бави в храма.

22. А когато излезе, не можеше да им продума; и те разбраха, че е видял видение в храма, а той им се обясняваше със знакове, и оставаше ням.

23. След като се изминаха дните на службата му, той се върна у дома си.

24. След тия дни зачена жена му Елисавета, и се таеше пет месеци и казваше:

25. тъй ми стори Господ в дните, в които ме погледна милостно, за да снеме от мене укора между човеците.

26. А на шестия месец бе изпратен от Бога Ангел Гавриил в галилейския град, на име Назарет,

27. при една девица, сгодена за мъж, на име Иосиф, от дома Давидов; а името на девицата беше Мариам.

28. Ангелът влезе при нея и рече: радвай се, благодатна! Господ е с тебе; благословена си ти между жените.

29. А тя, като го видя, смути се от думите му и размисляше, какъв ли е тоя поздрав.

30. И рече й Ангелът: не бой се, Мариам, понеже ти намери благодат у Бога;

31. и ето, ти ще заченеш в утробата, ще родиш Син и ще Го наречеш с името Иисус.

32. Той ще бъде велик и ще се нарече Син на Всевишния; и ще Му даде Господ Бог престола на отца Му Давида;

33. и ще царува над дома Иаковов довеки, и царството Му не ще има край.

34. А Мариам рече на Ангела: как ще бъде това, когато аз мъж не познавам?

35. Ангелът й отговори и рече: Дух Светий ще слезе върху ти, и силата на Всевишния ще те осени; затова и Светото, Което ще се роди от тебе, ще се нарече Син Божий.

36. Ето и Елисавета, твоя сродница, наричана неплодна, и тя зачена син в стариите си, и е вече в шестия месец;

37. защото у Бога няма да остане безсилна ни една дума.

38. Тогава Мариам рече: ето рабинята Господня; нека ми бъде по думата ти. И Ангелът си отиде от нея.

39. И като стана Мариам през тия дни, отиде набързо в планинската страна, в град Иудин,

40. и влезе в дома Захариев и поздрави Елисавета.

41. Когато Елисавета чу поздрава Мариин, проигра младенецът в утробата й; и Елисавета се изпълни с Духа Светаго,

42. извика с висок глас и рече: благословена си ти между жените, и благословен е плодът на твоята утроба!

43. И откъде ми е това — да дойде при мене майката на моя Господ?

44. Защото, щом гласът на твоя поздрав достигна до ушите ми, проигра младенецът радостно в утробата ми.

45. И блажена е, която е повярвала, понеже ще се сбъдне казаното й от Господа.

46. И рече Мариам: душата ми величае Господа,

47. и духът ми се зарадва в Бога, Спасителя мой,

48. задето Той милостно погледна унизеността на рабинята Си; защото, ето, отсега ще ме облажават всички родове;

49. задето Силният ми стори велико нещо, и свето е името Му;

50. и Неговата милост е из рода в род за ония, които Му се боят;

51. Той показа сила с мишцата Си; разпръсна ония, които се гордеят с мислите на сърцето си;

52. свали силни от престоли и въздигна смирени;

53. гладни изпълни с блага, а богати отпрати без нищо;

54. взе под закрила Израиля, Своя отрок, като си спомни милостта, —

55. както говори на нашите отци, — към Авраама и семето му довека.

56. И остана Мариам с нея около три месеца, и се върна у дома си.

57. А за Елисавета настана време да роди, и тя роди син.

58. И чуха съседите и роднините й, че възвеличил Господ милостта Си над нея, и се радваха с нея.

59. На осмия ден дойдоха да обрежат младенеца, и искаха да го нарекат Захария, по името на баща му.

60. Но майка му продума и каза: не, а да се нарече Иоан.

61. И рекоха й: няма никой в рода ти, който се нарича с това име.

62. И кимваха на баща му, как би искал да го нарекат.

63. Той поиска дъсчица и написа: Иоан му е името. И всички се почудиха.

64. И веднага му се развързаха уста и език, и той проговори, благославяйки Бога.

65. И обхвана страх всички, живеещи около тях; и разказваха за всичко това по цялата планинска страна на Иудея.

66. Всички, които чуха, туриха това на сърце си и казваха: какво ли ще бъде тоя младенец? И ръката Господня беше с него.

67. И Захария, баща му, се изпълни с Духа Светаго и пророкува, казвайки:

68. благословен е Господ, Бог Израилев, задето посети и извърши избавление на Своя народ

69. и издигна за нас в дома на Своя отрок Давида рог на спасение,

70. (както възвести през устата на Своите свети от века пророци) —

71. спасение от враговете ни и от ръцете на всички, които ни мразят;

72. за да прояви Своята милост над отците ни и да си спомни светия Си завет, —

73. клетвата, с която Той се кле на Авраама, нашия отец;

74. за да ни даде, след като ни избави от ръката на враговете ни,

75. безстрашно да Му служим в светост и правда пред Него, през всички дни на живота си.

76. И ти, младенецо, ще се наречеш пророк на Всевишния, понеже ще вървиш пред лицето на Господа, за да приготвиш Неговите пътища,

77. и да дадеш на народа Му да познае спасението чрез прощаване греховете им,

78. поради великото милосърдие на нашия Бог, с което ни посети Изток свише,

79. за да просвети ония, които са в тъмнина и сянка смъртна, и да насочи нозете ни в пътя на мира.

80. А младенецът растеше и крепнеше духом, и остана в пустинята до деня, когато се яви на Израиля.

ГЛАВА 2.

1. През ония дни излезе от кесаря Августа заповед — да се направи преброяване по цялата земя.

2. Това преброяване беше първо, когато Кириний управляваше Сирия.

3. И отиваха всички да се записват, всеки в своя град.

4. Тръгна и Иосиф от Галилея, от град Назарет, за Иудея, за града Давидов, наречен Витлеем, понеже беше от дома и рода Давидов,

5. за да се запише с Мария, сгодената за него жена, която беше непразна.

6. А когато бяха те там, дойде й време да роди;

7. и роди своя Син първенец, пови Го и Го положи в ясли, защото нямаше за тях място в странноприемницата.

8. В тая същата страна имаше пастири, които нощуваха на полето и пазеха нощна стража при стадото си.

9. И ето, яви се пред тях Ангел Господен, и слава Господня ги осия; и се изплашиха твърде много.

10. И рече им Ангелът: не бойте се: ето, благовестя ви голяма радост, която ще бъде за всички човеци;

11. защото днес ви се роди в града Давидов Спасител, Който е Христос Господ;

12. и ето ви белег: ще намерите Младенец повит, лежащ в ясли.

13. И внезапно се яви с Ангела многобройно воинство небесно, което хвалеше Бога и казваше:

14. слава във висините Богу, и на земята мир, между човеците благоволение!

15. Когато Ангелите си отидоха от тях на небето, пастирите си рекоха един другиму: да идем до Витлеем, и да видим случилото се там, за което ни възвести Господ.

16. И дойдоха бързешком, и намериха Мариам и Иосифа, и Младенеца да лежи в яслите.

17. А като видяха, разказаха каквото им бе възвестено за тоя Младенец.

18. И всички, които чуха, почудиха се на това, що им разказаха пастирите.

19. А Мариам спазваше всички тия думи, като ги слагаше в сърцето си.

20. И върнаха се пастирите, славейки и хвалейки Бога за всичко, що чуха и видяха, както им бе казано.

21. Като се изпълниха осем дена, за да бъде обрязан Младенецът, дадоха Му името Иисус, наречено от Ангела, преда да се зачене Той в утробата.

22. А когато се изпълниха дните на нейното очистяне, според закона Моисеев, донесоха Го в Иерусалим, за да Го представят пред Господа,

23. както е писано в закона Господен, че всяко мъжко, което разтваря утроба, ще бъде посветено Господу;

24. и да принесат жертва, според реченото в закона Господен, две гургулици, или две гълъбчета.

25. Тогава имаше в Иерусалим един човек, на име Симеон; и тоя човек беше праведен и благоговеен, и чакаше утехата Израилева; и Дух Светий беше върху него.

26. Нему бе предсказано от Духа Светаго, че няма да види смърт, докато не види Христа Господен.

27. И дойде по вдъхновение в храма. И когато родителите донесоха Младенеца Иисуса, за да извършат на Него обичая по Закона,

28. той Го прегърна, благослови Бога и рече:

29. сега отпускаш Твоя раб, Владико, според думата Си, смиром;

30. защото очите ми видяха Твоето спасение,

31. що си приготвил пред лицето на всички народи, —

32. светлина за просвета на езичниците, и слава на Твоя народ Израиля.

33. А Иосиф и майка Му се чудеха на казаното за Него.

34. И благослови ги Симеон и рече на Мария, майка Му: ето, Тоя лежи за падане и ставане на мнозина в Израиля и за предмет на противоречия, —

35. и на сама тебе меч ще пронижe душата, — за да се открият мислите на много сърца.

36. Тук беше и Анна пророчица, дъщеря Фануилова, от коляно Асирово, достигнала до дълбока старост, като бе проживяла с мъжа си

седем години след девството си;

37. тя бе вдовица на около осемдесет и четири години, и не се отделяше от храма, служейки Богу с пост и молитва денем и нощем.

38. И в това време, като се приближи, тя славеше Господа и говореше за Него на всички, които очакваха избавление в Иерусалим.

39. И когато свършиха всичко според закона Господен, върнаха се в Галилея, в своя град Назарет.

40. А Младенецът растеше и крепнеше духом, като се изпълняше с мъдрост; и благодат Божия беше върху Него.

41. Всяка година родителите Му ходеха в Иерусалим за празник Пасха.

42. И когато Той стана на дванайсет години, те отидоха в Иерусалим по обичая на празника;

43. а когато се връщаха, след свършване на празничните дни, Отрокът Иисус остана в Иерусалим; и не забелязаха това Иосиф и майка Му.

44. Като мислеха, че Той върви с дружината, изминаха един ден път и Го търсиха между роднини и познайници;

45. и като Го не намериха, върнаха се в Иерусалим и Го търсеха.

46. Подир три дни Го намериха в храма, да седи между учителите, да ги слуша и запитва;

47. всички, които Го слушаха, чудеха се на разума и отговорите Му.

48. И като Го видяха, смаяха се; и Му рече майка Му: Чедо, защо ни направи тъй? Ето, баща Ти и аз твърде много се измъчихме да Те търсим.

49. Той им рече: защо сте Ме търсили? Не знаехте ли, че Аз трябва да съм в онова, що принадлежи на Отца Ми?

50. Но те не разбраха казаните от Него думи.

51. Той тръгна с тях и дойде в Назарет; и им се покоряваше. А майка Му спазваше всички тия думи в сърцето си.

52. Иисус пък преуспяваше в мъдрост и възраст и в любов пред Бога и човеците.

ГЛАВА 3.

1. А в петнайсетата година от царуването на Тиверия кесаря, когато Понтий Пилат управляваше Иудея, Ирод беше четвъртовластник над Галилея, Филип, брат му, — четвъртовластник над Итурея и Трахонитската област, а Лисаний — четвъртовластник над Авилиния,

2. при първосвещениците Анна и Каиафа, биде слово Божие към Иоана, син Захариев, в пустинята.

3. И той обиколи цялата страна около Иордан и проповядваше покайно кръщение за опрощаване грехове,

4. както е писано в книгата с речите на пророк Исаия, който казва: „гласът на викащия в пустинята говори: пригответе пътя на Господа, прави правете пътеките Му;

5. всеки дол ще се изпълни, и всяка планина и ртлина ще се снишат, кривините ще се изправят и неравните пътища ще станат гладки;

6. и всяка плът ще види спасението Божие“.

7. Иоан говореше на човеците, които отиваха при него да ги кръсти: рожби ехиднини! кой ви подсказа да бягате от бъдещия гняв?

8. Прочее, сторете плодове, достойни за покаяние, и не начевайте да думате в себе си: наш отец е Авраам; защото, казвам ви, Бог може от тия камъни да въздигне Аврааму чеда.

9. И секирата лежи вече при корена на дърветата: всяко дърво, което не дава добър плод, бива отсичано и хвърляно в огън.

10. И питаше го народът и казваше: какво тогава да правим?

11. Той отговори и им рече: който има две дрехи, нека даде оному, който няма; и който има храна, нека прави същото.

12. Дойдоха и митари да се кръстят, и му рекоха: учителю, какво да правим?

13. А той им отговори: не изисквайте нищо повече от това, що ви е определено.

14. Питаха го тъй също и войници и казваха: а ние какво да правим? И рече им: никого не притеснявайте, не клеветете, и

задоволявайте се с вашите заплати.

15. Когато пък народът очакваше, и всички мислеха в сърцата си за Иоана, дали не е той Христос, —

16. Иоан на всички отговори и рече: аз ви кръщавам с вода, но иде по-силният от мене, Комуто не съм достоен да развържа ремъка на обущата: Той ще ви кръсти с Дух Светий и с огън.

17. Лопатата Му е в ръката Му, и Той ще очисти гумното Си, и ще събере житото в житницата Си, а плявата ще изгори с неугасим огън.

18. Така и много друго благовестеше той народу, като го утешаваше.

19. А Ирод четвъртовластник, изобличаван от него зарад братовата си жена Иродиада и зарад всичко, що бе лошо направил Ирод,

20. прибави към всичко друго и това, че затвори Иоана в тъмница.

21. А когато се кръсти целият народ, и когато Иисус, след като се кръсти, се молеше, отвори се небето,

22. и Дух Светий слезе върху Него в телесен вид, като гълъб, и чу се глас от небето, който казваше: Ти си Моят Син възлюбен; в Тебе е Моето благоволение!

23. Иисус, когато начеваше служението Си, беше на около трийсет години, и беше, както мислеха, син Иосифов, Илиев,

24. Мататов, Левиин, Малхиев, Ианаев, Иосифов,

25. Мататиев, Амосов, Наумов, Еслимов, Нагеев,

26. Маатов, Мататиев, Семеиев, Иосифов, Иудин,

27. Иоананов, Рисаев, Зоровавелев, Салатиилев, Нириев,

28. Мелхиев, Адиев, Косамов, Елмодамов, Иров,

29. Иосиев, Елиезеров, Иоримов, Мататов, Левиин,

30. Симеонов, Иудин, Иосифов, Ионанов, Елиакимов,

31. Мелеаев, Маинанов, Мататаев, Натанов, Давидов,

32. Иесеев, Овидов, Воозов, Салмонов, Наасонов,

33. Аминадавов, Арамов, Есромов, Фаресов, Иудин,

34. Иаковов, Исааков, Авраамов, Тарин, Нахоров,

35. Серухов, Рагавов, Фалеков, Еверов, Салин,

36. Каинанов, Арфаксадов, Симов, Ноев, Ламехов,

37. Матусалов, Енохов, Иаредов, Малелеилов, Каинанов,

38. Еносов, Ситов, Адамов, Божий.

ГЛАВА 4.

1. Иисус, изпълнен с Духа Светаго, върна се от Иордан, и поведен беше от Духа в пустинята;

2. там Той биде изкушаван четирийсет дена от дявола, и нищо не яде през тия дни; а като се изминаха те, най-сетне огладня.

3. И рече Му дяволът: ако си Син Божий, кажи на тоя камък да стане хляб.

4. А Иисус му отговори и рече: писано е, че не само с хляб ще живее човек, но с всяко слово Божие.

5. И като Го възведе на висока планина, дяволът Му показа всички царства на вселената в един миг време.

6. И рече Му дяволът: Тебе ще дам властта над всички тия царства и славата им, понеже тя е мене предадена, и аз я давам, комуто искам;

7. ако, прочее, ми се поклониш, всичко ще бъде Твое.

8. Иисус му отговори и рече: махни се от Мене, сатана! защото писано е: „Господу, Богу твоему се покланяй, и Нему едному служи“.

9. И заведе Го в Иерусалим, постави Го на храмовата стряха и Му рече: ако си Син Божий, хвърли се оттук долу;

10. защото писано е: „на Ангелите Си ще заповяда за Тебе да Те запазят;

11. и на ръце ще Те понесат, да не би някак да препънеш о камък ногата Си“.

12. Иисус му отговори и рече: казано е: „няма да изкусиш Господа, Бога твоего“.

13. И като свърши всички изкушения, дяволът отстъпи от Него до някое време.

14. И върна се Иисус със силата на Духа в Галилея; и пръсна се мълва за Него по цялата околна страна.

15. Той поучаваше в синагогите им, прославян от всички.

16. И дойде в Назарет, дето бе възпитан, и по обичая Си влезе един съботен ден в синагогата, и стана да чете.

17. Пададоха Му книгата на пророк Исаия; и Той, като разгъна книгата, намери мястото, дето бе писано:

18. „Дух Господен е върху Мене; затова Ме помаза да благовестя на бедните, прати Ме да лекувам ония, които имат сърца съкрушени, да проповядвам на пленените освобождение, на слепите прогледване, да пусна на свобода измъчените,

19. да проповядвам благоприятната Господня година“.

20. И като сгъна книгата и я даде на слугата, седна; и очите на всички в синагогата бяха насочени в Него.

21. И почна да им говори: днес се изпълни това писание, което чухте.

22. И всички Му засвидетелствуваха, и се чудеха на благодатните Му думи, които излизаха от устата Му, и казваха: не е ли този Иосифовият син?

23. Той им рече: навярно ще Ми кажете поговорката: лекарю, изцери се сам; направи и тук, в твоето отечество, онова, което чухме, че е станало в Капернаум.

24. И рече: истина ви казвам: никой пророк не е приет в отечеството си.

25. Наистина ви казвам: много вдовици имаше в Израиля в дните на Илия, когато беше затворено небето три години и шест месеца, тъй че настана голям глад по цяла земя;

26. и нито при една от тях не бе пратен Илия, а само при вдовицата в Сидонска Сарепта;

27. тъй също много прокажени имаше в Израиля при пророк Елисея, и нито един от тях не се очисти, освен сириецът Нееман.

28. Като чуха това, всички в синагогата се изпълниха с ярост;

29. и станаха, та Го изкараха вън от града и заведоха навръх рътлината, на която бе построен градът им, за да го блъснат надолу.

30. Но Той премина посред тях и си отиде,

31. и слезе в Капернаум, галилейски град, и ги поучаваше в съботни дни.

32. И бяха смаяни от учението Му, понеже словото Му беше с власт.

33. В синагогата се намираше един човек, който имаше нечист дух бесовски, и той завика с висок глас:

34. о, какво имаш Ти с нас, Иисусе Назареецо? Дошъл си да ни погубиш ли? зная Те, Кой си Ти, Светия Божий.

35. Иисус му запрети и рече: млъкни и излез из него. И бесът, като го повали всред синагогата, излезе из него, без да му повреди ни най-малко.

36. И ужас обвзе всички, и разсъждаваха помежду си и казваха: какво значи това, дето Той с власт и сила заповядва на нечистите духове, и те излизат?

37. И се разнесе слух за Него по всички околни места.

38. След като излезе от синагогата, Той влезе в къщата на Симона; а тъщата Симонова бе заболяла от силна огница, и Го молиха за нея.

39. Като се приближи до нея, Той запрети на огницата, и тя я остави. Болната веднага стана и им прислужваше.

40. А при заник-слънце всички, които имаха болни от разни болести, завеждаха ги при Него; а Той, като слагаше ръка на всекиго от тях, изцеряваше ги.

41. Излизаха тъй също и бесове из мнозина с вик и казваха: Ти си Христос, Син Божий. А Той ги мъмреше и не оставяше да казват, че знаят, какво Той е Христос.

42. А когато настана ден, Той излезе и отиде в самотно място; а народът Го търсеше и, като дойде при Него, задържаше Го, да си не отива от тях.

43. Но Той им рече: и на другите градове трябва да благовестя царството Божие, защото затова съм пратен.

44. И проповядваше в синагогите галилейски.

ГЛАВА 5.

1. Веднъж, когато народът се притискаше към Него, за да слуша словото Божие, а Той стоеше при Генисаретското езеро,

2. видя два кораба, които стояха край езерото; а рибарите, излезли от тях, плавеха мрежите.

3. Като влезе в един от корабите, който беше на Симона, помоли го да отплува малко от брега и, като седна, от кораба поучаваше народа.

4. А когато престана да говори, рече Симону: отплувай към дълбокото, и хвърлете мрежите си за ловитба.

5. Симон Му отговори и рече: Наставниче, цяла нощ се мъчихме, и нищо не уловихме; но по Твоята дума ще хвърля мрежата.

6. Това като сториха, те уловиха голямо множество риба, та и мрежата им се раздираше.

7. И кимнаха на другарите, които се намираха на друг кораб, да им дойдат на помощ; и дойдоха, и тъй напълниха двата кораба, че щяха да потънат.

8. Като видя това, Симон Петър падна пред коленете Иисусови и рече: иди си от мене, Господи, понеже аз съм грешен човек.

9. Защото ужас обвзе него и всички, които бяха с него, от тая ловитба на риби, хванати от тях,

10. тъй също и Иакова и Иоана, синове Зеведееви, които бяха другари на Симона. И рече Иисус на Симона: не бой се; отсега ще ловиш човеци.

11. И като изтеглиха корабите на брега, оставиха всичко и тръгнаха след Него.

12. Когато Иисус беше в един град, дойде един човек, цял в проказа, и, като видя Иисуса, падна ничком, па Го молеше и казваше: Господи, ако искаш, можеш ме очисти.

13. Иисус протегна ръка, докосна се до него и рече: искам, очисти се! И веднага проказата се махна от него.

14. И заповяда му да не обажда никому, а иди, каза, и се покажи на свещеника и принеси за очистването си, както е заповядал Моисей,

тям за свидетелство.

15. Но още повече се разнасяше мълвата за Него, и голямо множество народ се стичаше да Го слуша и да се цери при Него от болестите си.

16. А Той отиваше в самотни места и се молеше.

17. Един ден, когато Той поучаваше, и седяха там фарисеи и законоучители, надошли от всички села на Галилея и Иудея, и от Иерусалим, и Той имаше сила Господня да ги изцерява, —

18. ето, някои донесоха на постелка един човек, който бе разслабен, и се опитваха да го внесат и сложат пред Него;

19. и като не намериха, отде да го внесат, поради навалицата, качиха се навръх къщата и през покрива го спуснаха с постелката насред пред Иисуса.

20. И Той, като видя вярата им, рече му: човече, прощават ти се греховете.

21. Книжниците и фарисеите почнаха да размишляват и казваха: кой е Тоя, Който богохулствува? Кой може да прощава грехове, освен един Бог?

22. Иисус, като разбра помислите им, отговори им и рече: какво размишлявате в сърцата си?

23. Кое е по-лесно? Да кажа: прощават ти се греховете ли; или да кажа: стани и ходи?

24. Но, за да знаете, че Син Човеческий има власт на земята да прощава грехове (казва на разслабения): тебе казвам: стани, вземи си постелката и върви у дома си.

25. И той стана веднага пред тях, взе това, на което лежеше, и отиде у дома си, като славеше Бога.

26. И ужас обвзе всички, и славеха Бога; и като бяха изпълнени със страх, казваха: чудни работи видяхме днес.

27. След това Иисус излезе и видя едного митаря, на име Левий, който седеше на митницата, и му рече: върви след Мене.

28. И той, като остави всичко, стана и тръгна след Него.

29. И приготви за Него Левий у дома си голяма гощавка; и там имаше много митари и други, които седяха на трапезата с тях.

30. А книжниците и фарисеите роптаеха и казваха на учениците Му: защо ядете и пиете с митари и грешници?

31. А Иисус им отговори и рече: здравите нямат нужда от лекар, а болните;

32. не съм дошъл да призова праведници, а грешници към покаяние.

33. А те Му рекоха: защо учениците Иоанови постят често и молитви правят, както и фарисейските, а Твоите ядат и пият?

34. Той им рече: нима можете накара сватбарите да постят, когато с тях е младоженецът?

35. Но ще дойдат дни, когато ще им отнемат младоженеца, и тогава, през ония дни ще постят.

36. При това им каза притча: никой не пришива на вехта дреха кръпка от нова дреха; инак, и новата ще раздере, и на старата не ще прилича кръпка от новата.

37. И никой не налива ново вино във вехти мяхове; инак, новото вино ще спука мяховете, и само ще изтече, и мяховете ще се изхабят;

38. но ново вино трябва да се налива в нови мяхове; тогава ще се запази и едното, и другото.

39. И никой откак пие старо вино, не ще поиска веднага ново; понеже казва: старото е по-добро.

ГЛАВА 6.

1. В съботата, първа след втория ден на Пасха, случи Му се да минава през посевите, и учениците Му късаха класове и, като ги стриваха с ръце, ядяха.

2. А някои от фарисеите им рекоха: защо вършите това, което не бива да се върши в събота?

3. Иисус им отговори и рече: нима не сте чели, що стори Давид, когато огладня сам и ония, които бяха с него?

4. Как влезе в Божия дом, взе хлябовете на предложението, що не биваше да яде никой, освен самите свещеници, и яде, и даде на ония, които бяха с него?

5. И рече им: Син Човеческий е господар и на съботата.

6. Случи Му се и в друга събота да влезе в синагогата и да поучава. Там имаше един човек, комуто дясната ръка бе изсъхнала.

7. А книжниците и фарисеите Го наблюдаваха, дали ще го излекува в събота, за да намерят обвинение против Него.

8. Но Той знаеше помислите им и рече на човека с изсъхналата ръка: стани и се изправи насред. И той стана и се изправи.

9. Тогава Иисус им рече: ще ви попитам: какво е позволено да прави човек в събота: добро ли, или зло? Да спаси ли една душа, или да погуби? Те мълчаха.

10. И като ги изгледа всички, рече на човека: протегни си ръката. Той така и направи; и ръката му стана здрава като другата.

11. А те от гняв излязоха вън от себе си и се сговориха помежду си, що биха сторили на Иисуса.

12. През ония дни Той възлезе на планината, за да се помоли, и прекара цяла нощ в молитва към Бога.

13. А когато настана ден, повика учениците Си и избра от тях дванайсет, които и нарече апостоли:

14. Симона, когото и нарече Петър, и брата му Андрея, Иакова и Иоана, Филипа и Вартоломея,

15. Матея и Тома, Иакова Алфеев и Сифона, наричан Зилот,

16. Иуда Иаковов и Иуда Искариот, който и стана предател.

17. И като слезе заедно с тях, Той се спря на равно място: там бяха мнозина Негови ученици и голямо множество народ от цяла Иудея и Иерусалим и от приморските места Тирски и Сидонски, които бяха дошли да Го чуят и да се излекуват от болестите си;

18. бяха дошли тъй също и страдащи от нечисти духове; и се изцеряваха.

19. И целият народ гледаше да се допре до Него, защото от Него излизаше сила и изцеряваше всички.

20. И Той, като подигна очи към учениците Си, казваше: блажени вие, бедни духом, защото ваше е царството Божие.

21. Блажени, които гладувате сега, защото ще се наситите. Блажени, които плачете сега, защото ще се разсмеете.

22. Блажени ще бъдете, кога ви намразят човеците, кога ви отлъчат и похулят и изхвърлят името ви, като лошо, заради Сина Човечески.

23. Възрадвайте се в оня ден и се развеселете, защото голяма е наградата ви на небесата. Тъй постъпваха техните бащи с пророците.

24. Обаче, горко вам, богати, защото си получавате утехата.

25. Горко вам, преситените сега, защото ще изгладнеете. Горко вам, които се смеете сега, защото ще се наскърбите и разплачете.

26. Горко вам, кога всички човеци заговорят добро за вас. Защото тъй постъпваха техните бащи с лъжепророците.

27. Но вам, които слушате, казвам: обичайте враговете си, добро правете на ония, които ви мразят,

28. благославяйте ония, които ви проклинат, и молете се за ония, които ви пакостят.

29. На тогова, който те удари по страната, обърни и другата; а на оногова, който ти отнеме горната дреха, не пречи да ти вземе и ризата.

30. Всекиму, който ти проси, давай, и от оногова, който взима твое нещо, не изисквай назад.

31. И както искате да постъпват с вас човеците, тъй и вие постъпвайте с тях.

32. И ако обичате ония, които вас обичат, каква вам награда? Защото и грешниците обичат ония, които тях обичат.

33. И ако правите добро на ония, които и вам правят добро, каква вам награда? Защото и грешниците правят същото.

34. И ако давате заем на ония, от които се надявате да го получите назад, каква вам награда? Защото и грешниците дават заем на грешници, за да получат същото.

35. Но вие обичайте враговете си, и правете добро, и назаем давайте, без да очаквате нещо; и ще ви бъде наградата голяма, и ще бъдете синове на Всевишния; защото Той е благ и към неблагодарните, и към злите.

36. И тъй, бъдете милосърдни, както и вашият Отец е милосърден.

37. Не съдете, и няма да бъдете съдени; не осъждайте, и няма да бъдете осъдени; прощавайте, и простени ще бъдете;

38. давайте, и ще ви се даде: мярка добра, натъпкана, стърсена и препълнена ще изсипят в пазвата ви; защото, с каквато мярка мерите, с такава ще ви се отмери.

39. Каза им и притча: нима може слепец слепеца да води? не ще ли паднат и двамата в яма?

40. Няма ученик по-горен от учителя си; но всеки, след като се усъвършенствува, ще бъде като учителя си.

41. А защо гледаш сламката в окото на брата си, пък гредата в твоето око не усещаш?

42. Или, как можеш каза на брата си: остави, брате, да извадя сламката от окото ти, когато сам не виждаш гредата в твоето око? Лицемерецо, извади първом гредата от окото си, и тогава ще видиш, как да извадиш сламката от окото на брата си.

43. Защото няма добро дърво, което да дава лош плод, нито лошо дърво, което да дава добър плод.

44. Понеже всяко дърво се познава по своя плод; защото не от тръни берат смокини, нито от къпина късат грозде.

45. Добрият човек от доброто съкровище на сърцето си изнася добро, а лошият човек от лошото съкровище на сърцето си изнася лошо; защото от препълнено сърце говорят устата му.

46. И защо Ме зовете: Господи, Господи! а не вършите, каквото казвам?

47. Всеки, който дохожда при Мене и слуша думите Ми и ги изпълнява, ще ви кажа кому прилича.

48. Той прилича на човек, който гради къща и който изкопа дълбоко и тури основите върху камък; и когато стана наводнение,

реката напря на тая къща и не можа да я разклати, защото бе основана върху камък.

49. А тоя, който слуша и не изпълнява, прилича на човек, който съгради къща на земята без основи; и когато реката напря на тая къща, тя веднага рухна, и срутването и биде голямо.

ГЛАВА 7.

1. Когато свърши всичките Си речи към народа, който слушаше, Той влезе в Капернаум.

2. Един стотник имаше слуга, когото много ценеше; и слугата беше болен на умиране.

3. Като чу за Иисуса, стотникът изпрати при Него иудейските стареи, да Го помолят да дойде, за да избави слугата му.

4. И те, като дойдоха при Иисуса, молеха Го усърдно и казваха: той заслужава да му сториш това,

5. защото обича народа ни, и синагогата той ни построи.

6. Иисус тръгна с тях. И когато беше вече недалеч от къщата, стотникът изпрати насреща Му приятели и Му каза: Господи, не си прави труд, защото не съм достоен да влезеш под покрива ми;

7. затова и аз сам не счетох себе си достоен да дойда при Тебе; но кажи дума, и слугата ми ще оздравее.

8. Защото и аз съм подвластен човек и имам мен подчинени войници; едному казвам: върви, и отива; и другиму: дойди, и дохожда; и на слугата си: направи това, и прави.

9. Като чу това, Иисус му се почуди, и като се обърна, каза на идещия подире Му народ: казвам ви, нито в Израиля намерих толкова голяма вяра.

10. Пратените, като се върнаха в къщата, намериха болния слуга оздравял.

11. На другия ден Иисус отиваше в града, наречен Наѝн; и с Него вървяха мнозина от учениците Му и много народ.

12. А когато се приближи до градските врата, ето, изнасяха мъртвец, едничък син на майка си, а тя беше вдовица; и много народ вървеше с нея от града.

13. Като я видя Господ, смили се над нея и рече й: не плачи.

14. И като се приближи, допря се до носилото; носачите се спряха, и Той рече: момко, тебе думам, стани!

15. Мъртвецът, като се подигна, седна и почна да говори; и Иисус го предаде на майка му.

16. И страх обвзе всички, и славеха Бога и казваха: велик пророк се издигна между нас, и Бог посети Своя народ.

17. Това мнение за Него се разнесе по цяла Иудея и по цялата околност.

18. И известиха на Иоана неговите ученици за всичко това.

19. Иоан, като повика двама свои ученици, изпрати ги при Иисуса да попитат: Ти ли си Оня, Който има да дойде, или другиго да чакаме?

20. А те, като дойдоха при Него, рекоха: Иоан Кръстител ни прати при Тебе да попитаме: Ти ли си Оня, Който има да дойде, или другиго да чакаме?

21. А в тоя час Той излекува мнозина от болести и недъзи и от зли духове и на мнозина слепи дарува зрение.

22. И отговори им Иисус и рече: идете и разкажете Иоану, каквото видяхте и чухте: слепи прогледват, хроми прохождат, прокажени се очистват, глухи прочуват, мъртви възкръсват, на бедни се благовествува;

23. и блажен е оня, който се не съблазни поради Мене.

24. След като заминаха изпратените от Иоана, Той почна да говори към народа за Иоана: какво излязохте в пустинята да видите? Тръстика ли, люлеена от вятъра?

25. Но какво излязохте да видите? Човек ли, облечен в меки дрехи? Ето, ония, които се обличат богато и живеят разкошно, са в царските палати.

26. Но какво тогава излязохте да видите? Пророк ли? Да, казвам ви, и повече от пророк.

27. Този е, за когото е писано: „ето, Аз изпращам пред лицето Ти Моя Ангел, който ще приготви Твоя път пред Тебе“.

28. Защото казвам ви: между родените от жени няма нито един пророк по-голям от Иоана Кръстителя; ала по-малкият в царството Божие е по-голям от него.

29. И целият народ и митарите, като чуха това, въздадоха Богу слава, задето се бяха кръстили с кръщението на Иоана;

30. а фарисеите и законниците, понеже не бяха се кръстили от него, отхвърлиха волята Божия спрямо себе си.

31. Тогава Господ рече: на кого, прочее, да уподобя човеците от тоя род? И кому те приличат?

32. Те приличат на деца, които седят на тържището, викат едно на друго и казват: свирихме ви с пищялка, и не играхте; пяхме ви жални песни, и не плакахте.

33. Защото дойде Иоан Кръстител: нито хляб яде, нито вино пие; а казвате: бяс има.

34. Дойде Син Човеческий: яде и пие; а казвате: ето човек многоядец и винопиец, приятел на митари и грешници.

35. И премъдростта биде оправдана от всички свои чеда.

36. Някой от фарисеите Го помоли да яде с него; и Той, като влезе в къщата на фарисея, седна на трапезата.

37. И ето, една жена от града, която беше грешница, като узна, че Той седи на трапеза в къщата на фарисея, донесе алабастрен съд с миро;

38. и като застана отзад при нозете Му, плачейки, почна да облива нозете Му със сълзи; и ги изтриваше с косата си, целуваше ги и мажеше с миро.

39. Като видя това фарисеинът, който Го бе поканил, рече в себе си: да беше пророк Тоя, щеше да знае, коя и каква е жената, която се допира до Него, защото тя е грешница.

40. Като се обърна към него, Иисус рече: Симоне, имам нещо да ти кажа. А той отвърна: кажи, Учителю!

41. Иисус рече: един заимодавец имаше двама длъжника: единият му дължеше петстотин динария, а другият — петдесет;

42. но, понеже нямаха с какво да заплатят, той прости и на двамата. Е, кажи, кой от тях повече ще го обикне?

43. Симон отговори и рече: мисля, тоя, комуто повече прости. А Той му рече: право отсъди.

44. И като се обърна към жената, рече Симону: видиш ли тая жена? Влязох у дома ти, вода за нозете ти Ми не даде, а тая със сълзи обля нозете Ми и с косата си ги изтри.

45. Ти целование Ми не даде; а тая, откак влязох, не престана да целува нозете Ми.

46. Ти с елей не помаза главата Ми; а тая с миро помаза нозете Ми.

47. Затова казвам ти: прощават й се многото грехове, задето много обикна; а комуто малко се прощава, той малко обича.

48. Ней пък рече: прощават ти се греховете.

49. И тия, които седяха с Него, на трапезата, почнаха да си думат: кой е Тоя, дето и грехове прощава?

50. А Той рече на жената: твоята вяра те спаси; иди си смиром.

ГЛАВА 8.

1. След това Той обхождаше градове и села, като проповядваше и благовестеше царството Божие, и с Него бяха дванайсетте,

2. и някои жени, които Той бе излекувал от зли духове и болести: Мария, наричана Магдалина, от която бяха излезли седем бяса,

3. и Иоана, жена на Хуза, домакин Иродов, и Сусана, и много други, които Му услужваха с имотите си.

4. А когато се събра множество народ, и жителите от всички градове се стичаха при Него, Той почна да говори с притча:

5. излезе сеяч да сее семе; и когато сееше, едни зърна паднаха край пътя и бяха потъпкани, и птиците небесни ги изкълваха;

6. а други паднаха на камък и, като поникнаха, изсъхнаха, защото нямаха влага;

7. други пък паднаха между тръни; и израснаха тръните заедно със зърната и ги заглушиха;

8. а други паднаха на добра земя и, като изникнаха, дадоха плод стократен. Като каза това, извика: който има уши да слуша, нека слуша!

9. А учениците Му Го попитаха и рекоха: какво значи тая притча?

10. Той отговори: вам е дадено да знаете тайните на царството Божие, а на другите се говори с притчи, та, като гледат, да не виждат и, като слушат, да не разбират.

11. Тая притча значи: семето е словото Божие;

12. а това, що падна край пътя, са ония, които слушат; но отсетне дохожда при тях дяволът и грабва словото от сърцето им, за да не повярват и се спасят;

13. а това, що падна на камък, са ония, които, кога чуят словото, с радост го приемат, ала нямат корен и временно вярват, а във време на изкушение отстъпват;

14. а това, що падна между тръните, са ония, които чуят словото, но в живота си се задавят от грижи, богатство и светски наслади и не принасят плод;

15. а това, що падна на добра земя, са ония, които, като чуят словото, пазят го в добро и чисто сърце и принасят плод с търпение. Като каза това, извика: който има уши да слуша, нека слуша!

16. И никой, като запали светило, не го захлупва със съд, нито го туря под одър, а го туря на светилник, за да виждат светлината ония, които влизат.

17. Понеже няма нищо тайно, което да не стане явно, нито пък скрито, което да не стане известно и да не излезе наяве.

18. Внимавайте, прочее, как слушате; понеже, който има, ще му се даде; а който няма, ще му се отнеме и това, що мисли, че има.

19. И дойдоха при Него майка Му и братята Му, и не можаха да се приближат до Него поради народа.

20. И Му обадиха, като казваха: майка Ти и братята Ти стоят вън и искат да Те видят.

21. А Той им отговори и рече: Моя майка и Мои братя са тия, които слушат словото Божие и го изпълняват.

22. Един ден, Той влезе с учениците Си в кораб и им рече: да преминем отвъд езерото. И потеглиха.

23. Когато плуваха, Той заспа. На езерото се подигна бурен вятър, и вълните ги заливаха, и те бяха в опасност.

24. Приближиха се, събудиха Го и рекоха: Наставниче, Наставниче, загиваме! А Той, като се събуди, запрети на вятъра и на вълнението водно; и те се уталожиха, и настана тишина.

25. Тогава Той им рече: де е вярата ви? А те в страх и почуда казваха един другиму: кой ли е Тоя, че и на ветровете и на водата заповядва, и Му се покоряват?

26. И преплуваха в Гадаринската страна, която е срещу Галилея.

27. А когато излезе на брега, срещна Го от града един човек, който от много години имаше бесове и не обличаше дреха и в къща не живееше, а по гробищата.

28. Той, като видя Иисуса, извика, падна пред Него и с висок глас рече: какво имаш Ти с мене, Иисусе, Син на Бога Всевишний? Моля Ти се, не ме мъчи!

29. Защото Иисус бе заповядал на нечистия дух да излезе от тоя човек; понеже от дълго време го мъчеше, тъй че го вързваха с вериги и окови и го пазеха; но той разкъсваше оковите, и гонен биваше от беса по пущинаците.

30. Иисус го попита и рече: как ти е името? Той рече: легион; защото много бесове бяха влезли в него.

31. И те молеха Иисуса да не им заповядва да идат в бездната.

32. А там по рътлината пасеше голямо стадо свини; и бесовете Го молеха, да им позволи да влязат в тях. И им позволи.

33. Като излязоха бесовете от човека, влязоха в свините; и сурна се стадото низ стръмнината в езерото и се издави.

34. Свинарите, като видяха станалото, избягаха, та разказаха в града и околността.

35. И излязоха да видят станалото; и като дойдоха при Иисуса, намериха човека, от когото бяха излезли бесовете, седнал при нозете Иисусови, облечен и със здрав ум; и се изплашиха.

36. А ония, които бяха видели, разказаха им, как се спаси бесният.

37. И целият народ от Гадаринската околност Го молеше да си отиде от тях; понеже бяха обвзети от голям страх. Той влезе в кораба и се завърна.

38. Човекът пък, от когото излязоха бесовете, Го молеше да бъде с Него; но Иисус го отпрати и рече:

39. върни се в къщата си и разказвай, какво ти стори Бог. Той отиде и разправяше по целия град, какво му бе сторил Иисус.

40. А когато Иисус се върна, народът Го посрещна, защото всички Го очакваха.

41. И ето, дойде един човек, на име Иаир, който беше началник на синагогата, и, като падна пред нозете на Иисуса, молеше Го да отиде дома му,

42. защото той имаше едничка дъщеря, на около дванайсет години, и тя беше на умиране. А когато Иисус отиваше, народът се притискаше о Него.

43. И една жена, която от дванайсет години страдаше от кръвотечение и която бе разнесла по лекари целия си имот и не могла да бъде излекувана ни от едного,

44. приближи се изотзад, допря се до края на дрехата Му; и веднага кръвотечението й престана.

45. И рече Иисус: кой се допря до Мене? И когато всички се отричаха, рече Петър и ония, които бяха с Него: Наставниче, народът Те обкръжава и притиска, а питаш: кой се допря до Мене?

46. Но Иисус рече: допря се някой до Мене, понеже усетих, че излезе сила от Мене.

47. Жената, като видя, че не можа да се укрие, разтреперена се приближи и, като падна пред Него, изяви Му пред целия народ, защо се бе допряла до Него, и как веднага се е излекувала.

48. А Той й рече: дерзай, дъще, твоята вяра те спаси; иди си смиром!

49. Докато още говореше, дойде някой от дома на началника на синагогата, и му рече: дъщеря ти умря; не прави труд на Учителя.

50. Но Иисус, като чу това, отговори му и рече: не бой се, само вярвай, и спасена ще бъде.

51. А когато стигна в дома, не позволи никому да влезе, освен на Петра, Иоана и Иакова, и на бащата и майката на момичето.

52. Всички плачеха и ридаеха за нея. Но Той рече: не плачете; тя не е умряла, а спи.

53. И смееха Му се, защото знаеха, че тя е умряла.

54. А Той, като отпрати всички навън и я хвана за ръка, извика: момиче, стани!

55. И възвърна се духът й; тя веднага стана; и Той заповяда да й дадат да яде.

56. И се почудиха родителите й. А Той им заповяда да не казват никому за станалото.

ГЛАВА 9.

1. А като свика дванайсетте Свои ученици, даде им сила и власт над всички бесове, и да лекуват болести,

2. и ги разпрати да проповядват царството Божие и да изцеряват болни.

3. И рече им: нищо не си вземайте за по път, ни тояга, ни торба, ни хляб, ни сребро, нито да имате по две дрехи;

4. и в която къща влезете, там оставайте, и оттам потегляйте напът;

5. и ако някои ви не приемат, като излизате от оня град, отърсете и праха от нозете си, за свидетелство срещу тях.

6. Те тръгнаха и ходеха по селата, като благовестяха и лекуваха навред.

7. Ирод четвъртовластник чу за всичко, що вършеше Иисус, и недоумяваше; понеже едни казваха, че Иоан е възкръснал от мъртвите;

8. други пък — че Илия се явил, а някои — че един от старовремските пророци е възкръснал.

9. И рече Ирод: Иоана аз обезглавих; кой пък ще да е Тоя, за Когото слушам такива неща? И търсеше случай да Го види.

10. Апостолите, като се завърнаха, разказаха на Иисуса, какво са извършили; и Той, като ги взе, отдалечи се в уединено място насаме до един град, наречен Витсаида.

11. Ала народът, като узна, тръгна подире Му; и Той, като ги прие, приказваше с тях за царството Божие и изцеляваше ония, които имаха нужда от изцеление.

12. А денят начена да преваля. И като приближиха до Него дванайсетте, рекоха Му: разпусни народа, за да отидат в околните села и колиби да нощуват и да намерят храна; понеже тук сме на пусто място.

13. Но Той им рече: дайте им вие да ядат. Те рекоха: ние нямаме повече от пет хляба и две риби, — освен ако отидем да купим храна за всички тия човеци.

14. Защото те бяха около пет хиляди души. Но Той рече на учениците Си: турете ги да насядат на редици по петдесет.

15. И сториха тъй, и ги туриха всички да насядат.

16. А Той, като взе петте хляба и двете риби и погледна към небето, благослови ги, разчупи и даде на учениците да сложат на народа.

17. И ядоха и се наситиха всички; и дигнаха останалите им къшеи — дванайсет коша.

18. По едно време, когато Иисус се молеше насаме, и учениците бяха с Него, Той ги попита: за кого Ме мисли народът?

19. Те отговориха и рекоха: едни — за Иоана Кръстителя, други — за Илия, други пък мислят, че един от староврeмските пророци е възкръснал.

20. Той ги попита: а вие за кого Ме мислите? Петър отговори и рече: за Христа Божий.

21. Но Той строго им заповяда, никому да не говорят за това,

22. като каза, че Син Човеческий трябва много да пострада, да бъде отхвърлен от стареите, първосвещениците и книжниците, да бъде убит и на третия ден да възкръсне.

23. А към всички казваше: ако някой иска да върви след Мене, нека се отрече от себе си, нека носи кръста си всеки ден и Ме следва.

24. Защото, който иска да спаси душата си, той ще я погуби; а който погуби душата си зарад Мене, той ще я спаси.

25. Защото каква полза за човека, ако придобие цял свят, а себе си погуби, или повреди?

26. Защото, който се срами от Мене и от думите Ми, от него ще се срами Син Човеческий, кога дойде в славата Своя, и на Отца, и на светите Ангели.

27. Казвам ви наистина: тук стоят някои, които няма да вкусят смърт, докле не видят царството Божие.

28. Около осем дена подир тия думи, като взе със Себе Си Петра, Иоана и Иакова, възлезе на планината да се помоли.

29. И когато се молеше, видът на лицето Му се измени, и дрехата Му стана бяла, бляскава.

30. И ето, двама мъже приказваха с Него, а те бяха Моисей и Илия;

31. като се явиха в слава, те говореха за смъртта Му, с която щеше да свърши в Иерусалим.

32. А Петра и ония, които бяха с Него, бе налегнал сън; но, като се събудиха, видяха славата Му и двамата мъже, които стояха с Него.

33. И когато те се отделяха от Него, Петър рече на Иисуса: Наставниче, добре ни е да бъдем тук; да направим три сенника: за Тебе един, за Моисея един, и един за Илия, — без да знаеше, що говори.

34. Когато говореше това, ето, яви се облак и ги засени; и се уплашиха, когато влязоха в облака.

35. И чу се из облака глас, който казваше: Този е Моят възлюбен Син: Него слушайте.

36. И когато се чу тоя глас, Иисус бе останал Сам. И те замълчаха и никому не обадиха през тия дни за това, що видяха.

37. А на следния ден, когато те слязоха от планината, посрещна Го много народ.

38. И ето, някой от народа извика: Учителю, моля Те, погледни на сина ми, понеже едничък ми е:

39. прехваща го дух, и той изведнъж закрещява, и го сгърча тъй, че се запеня; и, мъчейки го, едвам го напуща;

40. аз молих Твоите ученици да го изгонят; ала те не можаха.

41. Иисус отговори и рече: о, роде неверен и развратѐн! Докога ще бъда с вас и ще ви търпя? Доведи сина си тук.

42. А когато той още идеше, бесът го повали и почна да го тръшка; но Иисус запрети на нечистия дух, и изцери момчето, и го предаде на баща му.

43. И всички се смаяха пред Божието величие. Когато пък всички се чудеха на всичко, що правеше Иисус, Той рече на учениците Си:

44. вложете в ушите си тия думи: Син Човеческий ще бъде предаден в ръце човешки.

45. Но те не разбираха тая дума; защото тя беше прикрита за тях, за да я не схванат, а бояха се да Го попитат за тая дума.

46. И дойде им мисъл: кой от тях ще да е по-голям.

47. А Иисус, като видя мисълта на сърцето им, взе едно дете и го изправи до Себе Си,

48. и рече им: който приеме това дете в Мое име, Мене приема; а който Мене приеме, приема Тогова, Който Ме е пратил; защото, който е най-малък между всички вас, той ще бъде голям.

49. А Иоан продума и рече: Наставниче, видяхме човек, който в Твое име изгонва бесове, и му забранихме, защото не ходи с нас.

50. Иисус му рече: не забранявайте, защото, който не е против вас, той е за вас.

51. А когато се приближаваха дните да бъде взет от света, Той се обърна към пътя за Иерусалим;

52. и изпрати пред Себе Си вестители; те отидоха и влязоха в едно село самарянско, за да приготвят за Него;

53. но там Го не приеха, защото имаше вид на пътник за Иерусалим.

54. Като видяха това учениците Му Иаков и Иоан, рекоха: Господи, искаш ли да кажем да падне огън от небето и да го изтреби, както и Илия направи?

55. Но Той, като се обърна към тях, смъмри ги и рече: не знаете, от какъв дух сте вие;

56. защото Син Човеческий дойде, не за да погуби човешки души, а да спаси. И отидоха в друго село.

57. И когато те вървяха по пътя, рече Му някой: Господи, ще Те последвам, където и да идеш.

58. Иисус му рече: лисиците имат леговища, и птиците небесни — гнезда; а Син Човеческий няма, де глава да подслони.

59. Другиму пък каза: върви след Мене. А тоя рече: Господи, позволи ми, първом да отида и погреба баща си.

60. Но Иисус му каза: остави мъртвите да погребват своите мъртъвци, а ти върви, проповядвай царството Божие.

61. А друг един рече: аз ще тръгна след Тебе, Господи, но първом ми позволи да се простя с домашните си.

62. Но Иисус му каза: никой, който е сложил ръката си върху ралото и погледва назад, не е годен за царството Божие.

ГЛАВА 10.

1. След това Господ избра и други седемдесет ученици и ги разпрати пред Себе Си по двама за всеки град и място, където Сам щеше да отиде,

2. и рече им: жетвата голяма, а работниците малко; затова молете Господаря на жетвата да изпрати работници на жетвата Си.

3. Вървете! Ето, Аз ви пращам като агнета посред вълци.

4. Не носете ни кесия, ни торба, нито обуща, и никого по пътя не поздравявайте.

5. И в която къща влезете, първом казвайте: мир на тая къща!

6. И ако бъде там синът на мира, върху него ще почива вашият мир; ако ли не, ще се върне у вас;

7. и в тая къща оставайте, яжте и пийте, каквото ви дадат; защото работникът заслужава своята заплата. Не прехождайте от къща в къща.

8. И в който град влезете и ви приемат, яжте, каквото ви сложат;

9. изцерявайте болните, които са в него, и казвайте им: приближи се до вас царството Божие.

10. В който пък град влезете и не ви приемат, излезте по стъгдите му и кажете:

11. и праха, полепнал по нас от вашия град, ви отърсваме; обаче да знаете, че се приближи до вас царството Божие.

12. Казвам ви, че в оня ден за Содом ще бъде по-леко, отколкото за тоя град.

13. Горко ти, Хоразине! Горко ти, Витсаидо! Защото, ако бяха се извършили в Тир и Сидон чудеса, които станаха у вас, отдавна те, седнали във вретище и пепел, биха се покаяли;

14. обаче, на Тир и Сидон ще бъде по-леко в съда, отколкото вам.

15. И ти, Капернауме, който до небе си се въздигнал, до ада ще се провалиш.

16. Който вас слуша, Мене слуша; и който се отмята от вас, от Мене се отмята; а който се отмята от Мене, отмята се от Оногова, Който Ме е пратил.

17. Седемдесетте ученици се върнаха с радост и казваха: Господи, в Твое име и бесовете се покоряват нам.

18. А Той им рече: видях сатаната, как падна от небето като светкавица;

19. ето, давам ви власт да настъпвате на змии и скорпии и на всяка вражеска сила; и нищо няма да ви повреди;

20. обаче не се радвайте на това, че духовете ви се покоряват; а радвайте се, че имената ви са написани на небесата.

21. В оня час се зарадва духом Иисус и рече: прославям Те, Отче, Господи на небето и на земята, задето си утаил това от мъдри и разумни, а си го открил на младенци. Тъй е, Отче, понеже такова беше Твоето благоволение.

22. И като се обърна към учениците, рече: всичко Ми е предадено от Моя Отец; и кой е Синът, не знае никой, освен Отец; и кой е Отец, не знае никой, освен Синът, и — комуто Синът иска да открие.

23. И като се обърна към учениците, рече им насаме: блажени очите, които виждат това, що вие виждате.

24. Защото, казвам ви, много пророци и царе искаха да видят, що вие виждате, и не видяха, и да чуят, що чувате, и не чуха.

25. И ето, един законник стана и, изкушавайки Го, рече: Учителю, какво да направя, за да наследя живот вечен?

26. А Той му каза: в Закона що е писано? как четеш?

27. Той отговори и рече: „Възлюби Господа, Бога твоего, от всичкото си сърце, и от всичката си душа, и с всичката си сила, и с всичкия си разум, и ближния си като себе си“.

28. Иисус му каза: право отговори; тъй постъпвай, и ще бъдеш жив.

29. Но той, като искаше да се оправдае, рече на Иисуса: а кой е моят ближен?

30. Отговори Иисус и каза: един човек слизаше от Иерусалим в Иерихон, и налетя на разбойници, които го съблякоха, изпонараниха го и си заминаха, като го оставиха полумъртъв.

31. Случайно един свещеник слизаше по тоя път, и, като го видя, отмина.

32. Също и един левит, като стигна до същото място, приближи се, погледна и отмина.

33. Един пък самарянин, който пътуваше, дойде до него, видя го и се смили,

34. и, като се приближи, превърза му раните, изливайки елей и вино; след това го качи на добичето си, откара го в странноприемницата и се погрижи за него.

35. А на другия ден, като си заминаваше, извади два динария, даде на съдържателя и му рече: погрижи се за него; и, ако потрошиш нещо повече, навръщане аз ще ти заплатя.

36. И тъй, кой от тези трима ти се вижда да е бил ближен на изпадналия в ръцете на разбойниците?

37. Той отговори: оня, който му стори милост. Тогава Иисус му каза: иди и ти прави също така.

38. И както вървяха, Той влезе в едно село; една жена, на име Марта, Го прие у дома си.

39. Тя имаше сестра, на име Мария, която седна при нозете на Иисуса и слушаше речта Му.

40. А Марта се улиса в голяма шетня и, като пристъпи, рече: Господи, небрежиш ли, дето сестра ми ме остави сама да шетам? Кажи й, прочее, да ми помогне.

41. Иисус й отговори и рече: Марто, Марто, ти се грижиш и безпокоиш за много неща,

42. а пък едно е само потребно. И Мария избра добрата част, която няма да й се отнеме.

ГЛАВА 11.

1. И когато Той беше на едно място и се молеше, след като свърши молитвата, един от Неговите ученици Му рече: Господи, научи ни да се молим, както и Иоан научи учениците си.

2. А Той им рече: когато се молите, казвайте: Отче наш, Който си на небесата! Да се свети Твоето име; да дойде Твоето царство; да бъде Твоята воля, както на небето, тъй и на земята;

3. насъщния ни хляб давай ни всеки ден;

4. и прости нам греховете ни, защото и сами ние прощаваме на всеки наш длъжник; и не въведи нас в изкушение, но избави ни от лукавия.

5. И каза им: да речем, че някой от вас има приятел, и отива при него посреднощ и му казва: приятелю, дай ми назаем три хляба,

6. защото един приятел ми дойде от път, и нямам какво да му сложа;

7. а оня отвътре му отговаря и казва: не ме безпокой, вратата са вече заключени, а децата ми с мене са в леглото; не мога да стана и ти дам, —

8. казвам ви, ако и да не стане оня и не му даде затова, че му е приятел, но поради неговата безочливост ще стане и ще му даде, колкото иска.

9. И Аз ви казвам: искайте и ще ви се даде; търсете, и ще намерите; хлопайте, и ще ви се отвори;

10. защото всеки, който иска, получава, и който търси, намира, и на тогоз, който хлопа, ще се отвори.

11. И кой баща от вас, ако син му поиска хляб, ще му даде камък? Или, ако поиска риба, ще му даде змия вместо риба?

12. Или, ако поиска яйце, ще му даде скорпия?

13. И тъй, ако вие, бидейки лукави, умеете да давате добри даяния на чедата си, колко повече Отец Небесний ще даде Дух Светий на ония, които Му искат?

14. Веднъж Той изгони един бяс, който беше ням; и когато бесът излезе, немият проговори; и народът се чудеше.

15. А някои от тях казаха: Той изгонва бесовете чрез Веелзевула, бесовския княз.

16. А други, изкушавайки Го, искаха Му личба от небето.

17. Но Той, като им знаеше помислите, рече им: всяко царство, разделено на части една против друга, запустява, и дом, разделен на части една против друга, пропада;

18. ако пък и сатаната се е разделил сам против себе си, как ще устои царството му? понеже казвате, че Аз чрез Веелзевула изгонвам бесовете.

19. И ако Аз чрез Веелзевула изгонвам бесовете, синовете ви чрез кого ги изгонват? Затова те ще ви бъдат съдии.

20. Ако пък Аз с пръста Божий изгонвам бесовете, то значи, дошло е до вас царството Божие.

21. Когато силният отбраня с оръжие своя дом, тогава имотът му е в безопасност;

22. когато пък някой по-силен от него го нападне и го победи, взима всичкото му оръжие, на което той се е надявал, и разделя плячката му.

23. Който не е с Мене, той е против Мене; и който не събира с Мене, той разпилява.

24. Когато нечистият дух излезе от човека, минава през безводни места, търсейки покой, и, като не намира, казва: ще се върна в къщата си, отдето излязох;

25. и като дойде, намира я пометена и наредена;

26. тогава отива и довежда други седем духа, по-зли от себе си, и като влязат, живеят там; и последното състояние на оня човек става по-лошо от първото.

27. А когато Той говореше това, една жена издигна глас от народа и Му рече: блажена е утробата, която Те е носила, и гърдите, от които си сукал!

28. А Той рече: да, но блажени са и тия, които слушат словото Божие и го пазят.

29. Когато пък народът начена да се струпва, Той заговори: лукав е тоя род; търси личба, но личба няма да му се даде, освен личбата на пророк Иона;

30. защото, както Иона беше личба за ниневийци, тъй и Син Човеческий ще бъде за тоя род.

31. Южната царица ще се изправи на съд с човеците от тоя род и ще ги осъди, защото тя дойде от край-земя, за да чуе премъдростта Соломонова; а ето, тук има повече от Соломона.

32. Ниневийци ще се изправят на съд с тоя род и ще го осъдят, защото те се покаяха от проповедта на Иона; а ето, тук има повече от Иона.

33. Никой, кога запали светило, не го туря на скрито място, нито под крина, а на светилник, за да виждат светлината ония, които влизат.

34. Светило за тялото е окото; затова, кога твоето око бъде чисто, и цялото ти тяло ще бъде светло; а кога бъде лукаво, и тялото ти ще бъде тъмно;

35. и тъй, гледай: светлината, що е в тебе, да не е тъмнина.

36. Ако, прочее, тялото ти е цяло светло и няма ни една тъмна част, цялото ще бъде така светло, както кога светило те осветява със сияние.

37. И когато Той говореше, един фарисеин Го помоли да обядва у него. Той отиде и седна на трапезата.

38. А фарисеинът се почуди, като видя, че Той не си уми ръцете пред обеда.

39. Но Господ му рече: сега вие, фарисеите, измивате чашата и паницата отвън, а пък вътрешността ви е пълна с грабеж и лукавство.

40. Безумници, не Същият ли, Който сътвори външното, сътвори и вътрешното?

41. Но давайте милостиня според силите си; тогава всичко у вас ще бъде чисто.

42. Но горко вам, фарисеи, задето давате десятък от гьозум, седефче и от всякакъв зеленчук, а немарите за съда и любовта Божия: това трябваше да правите, и онова да не оставяте.

43. Горко вам, фарисеи, задето обичате предни седалища в синагогите и поздрави по тържищата.

44. Горко вам, книжници и фарисеи, лицемери, защото сте като гробове, които не личат, и по които човеците ходят, без да знаят.

45. На това някой от законниците Му рече: Учителю, като говориш това, Ти и нас обиждаш.

46. Но Той рече: и на вас, законниците, горко, задето товарите човеците с мъчни за носене бремена, а сами дори и с един пръст се не допирате до товарите.

47. Горко вам, задето зидате гробници на пророците, които вашите бащи избиха,

48. с това свидетелствувате за делата на бащите си и ги одобрявате, защото те избиха пророците, а вие им зидате гробници.

49. Затова и Божията премъдрост рече: ще им пратя пророци и апостоли, и от тях ще убият и изгонят,

50. за да се изиска от тоя род кръвта на всички пророци, проляна от създание мира,

51. от кръвта на Авеля до кръвта на Захария, убит между жертвеника и храма. Да, казвам ви, ще се изиска от тоя род.

52. Горко вам, законници, задето взехте ключа на познанието: сами не влязохте, и на влизащите попречихте.

53. И когато Той им говореше това, книжниците и фарисеите почнаха силно да се ядосват и да изнудват от Него отговори за много неща,

54. като Го дебнеха и гледаха да уловят нещо от устата Му, за да Го обвинят.

ГЛАВА 12.

1. Между това, когато се събра народ с десетки хиляди, тъй че се тъпчеха един други, Той заговори първом на учениците Си: пазете се от фарисейския квас, който е лицемерие.

2. Няма нищо скрито, което да се не открие, и тайно, което да се не узнае;

3. затова, каквото сте казали в тъмно, то ще се чуе на видело; и каквото сте казали на ухо в скривалищата, то ще бъде разгласено от покривите.

4. А на вас, Моите приятели, казвам: не бойте се от тия, които убиват тялото и сетне не могат нищо повече да сторят;

5. но ще ви покажа, от кого да се боите: бойте се от Оногова, Който след убиването има власт да хвърли в геената; да, казвам ви, от Него се бойте.

6. Не пет ли врабчета се продават за два асария? И ни едно от тях не е забравено от Бога.

7. А вам и космите на главата са всички преброени. И тъй, не бойте се: от много врабчета вие сте по-ценни.

8. И казвам ви: всеки, който Мене признае пред човеците, и Син Човеческий ще признае него пред Божиите Ангели;

9. а който се отрече от Мене пред човеците, той ще бъде отречен пред Божиите Ангели.

10. И всекиму, който каже дума против Сина Човечески, ще бъде простено; а на оногова, който каже хула против Духа Светаго, няма да се прости.

11. А кога ви заведат в синагогите и при началствата и властите, не се грижете, как или що да отговорите, или що да кажете;

12. защото Дух Светий ще ви научи в същия час, какво трябва да кажете.

13. Някой пък от народа Му рече: Учителю, кажи на брата ми, да раздели с мене наследството.

14. А Той му рече: човече, кой Ме е поставил да ви съдя или деля?

15. При това им рече: гледайте и се пазете от користолюбие, защото животът на човека не се състои в това да преумножава имотите си.

16. И каза им притча, като рече: на един богат човек нивата се бе много обродила;

17. и той размишляваше в себе си и казваше: какво да направя? няма де да събера плодовете си.

18. И рече: това ще сторя: ще съборя житниците си и ще съградя по-големи, и ще събера там всичките си храни и благата си,

19. и ще кажа на душата си: душо, имаш много блага, приготвени за много години: почивай, яж, пий, весели се.

20. Но Бог му рече: безумнико, нощес ще ти поискат душата; а това, що си приготвил, кому ще остане?

21. Тъй бива с тогова, който събира имане за себе си, а не богатее в Бога.

22. И рече на учениците Си: затова ви казвам: не се грижете за душата си, какво да ядете, ни за тялото, какво да облечете:

23. душата струва повече от храната, и тялото — от облеклото.

24. Погледнете враните, че не сеят, нито жънат; те нямат ни скривалище, ни житница, и Бог ги храни; а колко сте вие по-ценни от птиците!

25. Па и кой от вас, грижейки се, може да придаде на ръста си един лакът?

26. И тъй, ако и най-малкото не можете направи, защо се грижите за другото?

27. Погледнете криновете, как растат: не се трудят, нито предат; но казвам ви, че нито Соломон във всичката си слава не се е облякъл тъй, както всеки един от тях.

28. И ако пък тревата на полето, която днес я има, а утре се хвърля в пещ, Бог тъй облича, то колко повече вас, маловерци!

29. Затова и вие не търсете, какво да ядете, или какво да пиете, и не се загрижайте,

30. защото всичко това търсят езичниците на света; а вашият Отец знае, че вие имате нужда от това;

31. но вие търсете царството Божие, и всичко това ще ви се придаде.

32. Не бой се, малко стадо! Понеже вашият Отец благоволи да ви даде царството.

33. Продайте си имотите и дайте милостиня. Пригответе си кесии, които да не овехтяват, съкровище на небесата, което да се не изчерпя, където крадец не приближава, и което молец не поврежда;

34. защото, дето е съкровището ви, там ще бъде и сърцето ви.

35. Да бъде кръстът ви препасан, и светилниците ви запалени;

36. и вие ще приличате на ония човеци, които очакват господаря си, кога ще се върне от сватба, за да му отворят веднага, щом дойде и почука.

37. Блазе на ония слуги, чийто господар ги намери будни, кога си дойде; истина ви казвам, той ще се препаше, и ще ги тури да седнат, и като пристъпи, ще им служи.

38. И ако дойде на втора стража, и на трета стража дойде, и ги намери тъй, блазе на тия слуги.

39. Знайте и това, че, ако стопанинът на къщата знаеше, в кой час ще дойде крадецът, той щеше да стои буден и нямаше да остави да му подкопаят къщата.

40. Бъдете, прочее, и вие готови, понеже, в който час не мислите, ще дойде Син Човеческий.

41. Тогава Петър Му рече: Господи, за нас ли казваш тая притча, или за всички?

42. А Господ рече: кой ли е оня верен и благоразумен домакин, когото господарят му е поставил над слугите си, за да им раздава навреме уречената храна?

43. Блазе на оня слуга, чийто господар, кога дойде, го намери, че постъпва тъй;

44. истина ви казвам, че той ще постави него над целия си имот.

45. Ако пък оня слуга каже в сърцето си: скоро няма да дойде господарят ми, и почне да бие слуги и слугини, да яде и да пие, и да се напива, —

46. господарят на тоя слуга ще дойде в ден, в който не очаква, и в час, който не знае, и ще го отдели и подложи на еднаква участ с неверните.

47. А оня слуга, който е знаял волята на господаря си, и не е бил готов, и не е постъпвал по волята му, ще бъде бит много;

48. който пък не е знаял и е направил нещо достойно за наказание, ще бъде бит малко. И от всекиго, комуто е много дадено, много и ще се иска, и комуто много е поверено, от него повече ще се изисква.

49. Огън дойдох да туря на земята, и колко бих желал да беше вече пламнал!

50. С кръщение трябва да се кръстя; и колко Ми е мъка, докато се свърши това!

51. Мислите, че дойдох мир да дам на земята? Не, казвам ви, а — раздяла;

52. защото отсега петима в една къща ще бъдат разделени, трима против двама, и двама против трима;

53. баща ще бъде против син, и син против баща; майка против дъщеря, и дъщеря против майка; свекърва против снаха си, и снаха против свекърва си.

54. Заговори и към народа: кога видите облак да се дига от запад, тозчас казвате: дъжд ще вали; тъй и бива;

55. а кога видите да духа южен вятър, казвате: жега ще бъде; и бива.

56. Лицемерци, лицето на земята и небето умеете да разпознавате, а това време как не узнавате?

57. А защо и сами от себе си не съдите, що е право?

58. Кога отиваш с противника си при началството, постарай се по пътя да се освободиш от него, за да те не откара при съдията, и съдията да те не предаде на мъчител, а мъчителят да те не хвърли в тъмница;

59. казвам ти: няма да излезеш оттам, докле не върнеш и последната стотинка.

ГЛАВА 13.

1. В същото време дойдоха някои и Му разказаха за галилейците, на които кръвта Пилат смесил с жертвите им.

2. Иисус им отговори и рече: мислите ли, че тия галилейци бяха по-грешни от всички галилейци, че тъй пострадаха?

3. Не, казвам ви; но, ако се не покаете, всички тъй ще загинете.

4. Или мислите, че ония осемнайсет души, върху които падна Силоамската кула и ги изби, бяха по-виновни от всички живеещи в Иерусалим?

5. Не, казвам ви; но, ако се не покаете, всички тъй ще загинете.

6. И каза тая притча: някой си имаше в лозето си посадена смоковница, и дойде да търси на нея плод, но не намери;

7. и рече на лозаря: ето, три години дохождам да търся плод на тая смоковница, и не намирам; отсечи я: защо само да изтощава земята?

8. Но той му отговори и рече: господарю, остави я и тая година, докато я обкопая и насипя с тор,

9. и ако даде плод, добре; ако ли пък не, на следната година ще я отсечеш.

10. В една от синагогите Той поучаваше в събота;

11. и ето една жена с немощен дух от осемнайсет години; тя беше прегърбена и не можеше никак да се изправи.

12. Като я видя Иисус, повика я и рече й: жено, освобождаваш се от недъга си!

13. И сложи ръцете Си върху нея; и тя веднага се изправи и славеше Бога.

14. При това началникът на синагогата, негодувайки, задето Иисус в събота изцери, заговори и рече на народа: шест дена има, през които трябва да се работи; в тях дохождайте и се лекувайте, а не в съботен ден.

15. Господ му отговори и рече: лицемерецо, не отвързва ли всеки от вас вола си или осела си от яслите в събота, и не води ли да го пои?

16. А тая дъщеря Авраамова, която сатаната е свързал, ето вече осемнайсет години, не биваше ли да се освободи от тия връзки в съботен ден?

17. И когато Той говореше това, всички, които бяха против Него, изпитваха срам; а целият народ се радваше за всички славни дела, вършени от Него.

18. А Той рече: на какво е подобно царството Божие, и на какво да го оприлича?

19. Прилича на синапово зърно, което човек взе и посея в градината си; то израсна и стана голямо дърво, та небесните птици си виеха гнезда в клоните му.

20. И пак рече: на какво да оприлича царството Божие?

21. Прилича на квас, що го взе жена и тури в три мери брашно, докле възкисна всичкото.

22. И минаваше през градове и села, като поучаваше и отиваше към Иерусалим.

23. А някой Му рече: Господи, малцина ли са, които се спасяват? Той им рече:

24. подвизавайте се да влезете през тесните врата; защото, казвам ви, мнозина ще поискат да влязат, и не ще смогнат.

25. След като стопанинът на къщата стане и затвори вратата, а вие, останали отвън, почнете да хлопате на вратата и да викате: Господи, Господи, отвори ни! и когато Той ви отвори и рече: не ви зная откъде сте, —

26. тогава ще почнете да казвате: ядохме и пихме пред Тебе, и по нашите улици Ти поучаваше.

27. И Той ще рече: казвам ви, не ви зная откъде сте; махнете се от Мене всички, които вършите неправда.

28. Там ще бъде плач и скърцане със зъби, кога видите Авраама, Исаака и Иакова и всички пророци в царството Божие, а себе си изгонвани навън.

29. И ще дойдат от изток и запад, и север и юг, и ще насядат на трапеза в царството Божие.

30. И ето, има последни, които ще бъдат първи, и има първи, които ще бъдат последни.

31. В същия ден дойдоха някои фарисеи и Му казаха: излез и замини оттук, защото Ирод иска да Те убие.

32. И рече им: идете и кажете на тая лисица: ето, изгонвам бесове, и изцерявам днес и утре, и на третия ден ще свърша;

33. но Аз трябва да вървя днес, утре и други ден, защото не бива пророк да загине вън от Иерусалим.

34. Иерусалиме, Иерусалиме, който избиваш пророците и с камъни убиваш пратените при тебе! Колко пъти съм искал да събера чедата ти, както кокошка събира пилците си под крилете, и не рачихте!

35. Ето, оставя се вам домът ви пуст. И казвам ви, че няма да Ме видите, докле не дойде време да кажете: благословен Идещият в име Господне!

ГЛАВА 14.

1. Когато един съботен ден Той дойде в къщата на едного от фарисейските началници да яде хляб, ония, които бяха там, Го наблюдаваха;

2. и ето, застана пред Него един човек, болен от красник.

3. Иисус продума на законниците и фарисеите и рече: позволено ли е да се лекува в събота?

4. Те мълчаха. И като хвана болния, изцери го и отпрати.

5. След това им рече: кой от вас, ако осел или вол му падне в кладенец, няма веднага да го извади и в съботен ден?

6. И не можаха да Му отговорят на това.

7. А като забелязваше, как поканените избираха първите места, каза им притча:

8. кога те покани някой на сватба, не сядай на предно място, да не би някой между поканените от него да бъде по-почетен от тебе,

9. и да не би тоя, който е поканил тебе и него, дойде и ти каже: отстъпи на това място; и тогава ще отидеш засрамен да заемеш последното място.

10. Но, кога бъдеш поканен, иди и седни на последното място, та тоя, който те е поканил, като дойде, да ти каже: друже, премести се по-горе; тогава ще ти бъде чест пред насядалите с тебе;

11. защото всеки, който превъзнася себе си, ще бъде унизен; а който се смирява, ще бъде въздигнат.

12. А и на тогова, който Го бе поканил, рече: кога даваш обяд или вечеря, не кани приятелите си, нито братята си, нито родните си, нито богати съседи, да не би да те поканят и те някога, и да получиш отплата.

13. Но, кога даваш гощавка, кани бедни, маломощни, хроми, слепи,

14. и ще бъдеш блажен, задето те не могат да ти се отплатят, понеже ще ти бъде отплатено, кога възкръснат праведните.

15. Като чу това един от насядалите с Него на трапезата, рече Му: блажен е, който ще яде хляб в царството Божие!

16. А Той му отвърна: един човек приготви голяма вечеря и покани мнозина;

17. и в часа за вечеря изпрати слугата си да каже на поканените: дойдете, понеже всичко е вече готово.

18. И почнаха всички като сговорени да се извиняват. Първият му рече: купих си нива и ще трябва да отида да я видя; моля те, извини ме.

19. Другият рече: купих си пет рала волове и отивам да ги опитам; моля те, извини ме.

20. Третият рече: ожених се, и затова не мога да дойда.

21. И като се върна, слугата обади това на господаря си. Тогава стопанинът на къщата се разсърди и рече на слугата си: излез по-скоро по стъгдите и улиците на града и доведи тук бедните, маломощните, хромите и слепите.

22. И рече слугата: господарю, извършено е, както заповяда, и още място има.

23. И рече господарят на слугата: излез по друмища и плетища, и, колкото намериш, накарай ги да влязат, за да се напълни къщата ми.

24. Защото, казвам ви: никой от поканените няма да вкуси от вечерята ми. Понеже мнозина са звани, а малцина — избрани.

25. С Него вървеше множество народ, а Той се обърна и им рече:

26. ако някой дохожда при Мене, и не намрази баща си и майка си, жена си и децата си, братята и сестрите си, та дори и самия си живот, той не може да бъде Мой ученик;

27. и който не носи кръста си, а върви след Мене, не може да бъде Мой ученик.

28. Защото кой от вас, кога иска да съгради кула, не ще седне първом да пресметне разноските, дали има, каквото е нужно за доизкарването й,

29. та, кога тури основите и не може да я доизкара, да не би някак да почнат да му се смеят всички, които гледат,

30. и да казват: тоя човек почна да строи, и не можа да доизкара?

31. Или кой цар, отивайки на война срещу друг цар, не ще седне да се посъветва първом, дали може с десет хиляди да противостои на оногова, който иде срещу него с двайсет хиляди?

32. Инак, докато е онзи още далеч, той ще проводи при него пратеници да моли за мир.

33. Тъй, прочее, всеки от вас, който се не отрече от всичко, що има, не може да бъде Мой ученик.

34. Солта е добро нещо: но, ако солта изгуби сила, с какво ще бъде подправена?

35. Нито за земя, нито за тор е годна; изхвърлят я навън. Който има уши да слуша, нека слуша!

ГЛАВА 15.

1. Приближаваха се при Него всички митари и грешници да Го слушат.

2. А фарисеите и книжниците роптаеха и казваха: Той приема грешници и яде с тях.

3. Но Иисус им каза тая притча:

4. кой от вас, имайки сто овци, като изгуби една от тях, не оставя деветдесетте и девет в пустинята и не тръгва подир загубената, докле я намери?

5. А като я намери, вдига я на раменете си радостен;

6. и като дойде дома, свиква приятели и съседи и им казва: порадвайте се с мене, защото си намерих загубената овца.

7. Казвам ви, че тъй и на небесата повече радост ще има за един каещ се грешник, нежели за деветдесет и девет праведници, които нямат нужда от покаяние.

8. Или коя жена, имайки десет драхми, ако изгуби една, не запаля светило и не помита къщата и търси грижливо, докле я намери?

9. А като я намери, свиква приятелки и съседки и казва: порадвайте се с мене, защото намерих изгубената драхма.

10. Такава радост, казвам ви, бива пред Ангелите Божии и за един каещ се грешник.

11. И още каза: един човек имаше двама сина;

12. и по-младият от тях рече на баща си: татко, дай ми дела, който ми се пада от имота. И бащата им раздели имота.

13. Не след много дни, младият син, като събра всичко, отиде в далечна страна, и там прахоса имота си, като живееше разпътно.

14. А след като той разпиля всичко, настана голям глад в оная страна, и той изпадна в нужда;

15. и отиде та се пристави у едного от жителите на оная страна, а тоя го прати по земите си да пасе свини;

16. и той бе петимен да напълни корема си с рожкове, що свините ядяха, но никой не му даваше.

17. А като дойде в себе си, рече: колко наемници у баща ми имат в изобилие хляб, пък аз от глад умирам!

18. Ще стана и ще отида при баща си и ще му река: татко, съгреших против небето и пред тебе,

19. и не съм вече достоен да се нарека твой син; направи ме като един от наемниците си.

20. И стана, та отиде при баща си. И когато беше още далеч, видя го баща му, и му домиля; и като се затече, хвърли се на шията му и го обцелува.

21. А синът му рече: татко, съгреших против небето и пред тебе, и не съм вече достоен да се нарека твой син.

22. А бащата рече на слугите си: изнесете най-хубавата премяна и го облечете, и дайте пръстен на ръката му и обуща на нозете;

23. па докарайте и заколете угоеното теле: нека ядем и се веселим,

24. защото тоя мой син мъртъв беше, и оживя, изгубен беше и се намери. И взеха да се веселят.

25. А по-старият му син беше на нива; и на връщане, като наближи до къщи, чу песни и игри;

26. и като повика едного от слугите, попита: що е това?

27. Той му рече: брат ти си дойде, и баща ти закла угоеното теле, защото го прие здрав.

28. Той се разсърди, и не искаше да влезе. А баща му излезе и го канеше.

29. Но той отговори на баща си и рече: ето, аз толкова години ти служа, и ни веднъж твоя заповед не престъпих; и мене никога дори козле не си дал, за да се повеселя с приятелите си;

30. а като дойде тоя ти син, който прахоса имота ти с блудници, за него ти закла угоеното теле.

31. А той му рече: чедо, ти си винаги с мене, и всичко мое е твое;

32. а трябваше да се зарадваме и развеселим затова, че тоя ти брат мъртъв беше, и оживя, изгубен беше, и се намери.

ГЛАВА 16.

1. А каза и на учениците Си: един човек беше богат и имаше пристойник, за когото му бе донесено, че разпилява имота му;

2. и като го повика, рече му: какво е това, що чувам за тебе? Дай сметка за пристойничеството си, защото не ще можеш вече да бъдеш пристойник.

3. Тогава пристойникът си рече: що да сторя? Господарят ми отнима от мене пристойничеството; да копая, не мога; да прося, срамувам се;

4. сетих се, що да сторя, за да ме приемат в къщите си, когато бъда отстранен от пристойничеството.

5. И като повика длъжниците на господаря си, всекиго поотделно, рече на първия: колко дължиш на господаря ми?

6. Той отговори: сто мери масло. И рече му: вземи си разписката, седни и бърже напиши: петдесет.

7. После рече другиму: а ти колко дължиш? Той отговори: сто крини пшеница. И му рече: вземи разписката си и напиши: осемдесет.

8. И господарят похвали неверния пристойник, задето постъпил досетливо; защото синовете на тоя век в своя род са по-досетливи от синовете на светлината.

9. И Аз ви казвам: придобийте си приятели с неправедно богатство, та, кога осиромашеете, те да ви приемат във вечните живелища.

10. Верният в най-малкото е верен и в многото, а несправедливият в най-малкото е несправедлив и в многото.

11. И тъй, ако в неправедното богатство не бяхте верни, кой ще ви повери истинското?

12. И ако в чуждото не бяхте верни, кой ще ви даде вашето?

13. Никой слуга не може да слугува на двама господари, защото или единия ще намрази, а другия ще обикне; или на единия ще угоди, а другия ще презре. Не можете да служите на Бога и на мамона.

14. Всичко това слушаха и фарисеите, които бяха сребролюбци, и Му се подсмиваха.

15. Той им рече: вие представяте себе си за праведни пред човеците, но Бог знае вашите сърца; защото, което е високо у човеците, то е мерзост пред Бога.

16. Законът и пророците бяха до Иоана: оттогава се благовествува царството Божие, и всеки насиля да влезе в него.

17. Но по-лесно е небе и земя да премине, нежели една чертица от Закона да пропадне.

18. Всеки, който напуска жена си, и се жени за друга, прелюбодействува, и всеки, който се жени за напусната от мъж, прелюбодействува.

19. Някой си човек беше богат, обличаше се в багреница и висон и всеки ден пируваше бляскаво.

20. Имаше тъй също един сиромах, на име Лазар, който струпав лежеше при вратата му

21. и петимен беше да се нахрани от трохите, що падаха от трапезата на богаташа, и псетата прихождаха, та ближеха струпите му.

22. Умря сиромахът, и занесоха го Ангелите в лоното Авраамово; умря и богаташът, и го погребаха;

23. и в ада, когато беше на мъки, подигна очите си, видя Авраама отдалеч и Лазаря в лоното му

24. и, като извика, рече: отче Аврааме, смили се над мене, и прати Лазаря да намокри края на пръста си във вода и да ми разхлади езика, защото се мъча в тоя пламък.

25. Авраам пък рече: чедо, спомни си, че ти получи вече доброто си приживе, а Лазар — злото: сега пък той тук се утешава, а ти се мъчиш;

26. па освен това между нас и вас зее голяма пропаст, та ония, които искат да преминат оттук при вас, да не могат, тъй също и оттам към нас да не преминават.

27. А той рече: моля ти се тогава, отче, прати го в бащината ми къща,

28. защото имам петима братя, та да им засвидетелствува, за да не дойдат и те в това място на мъката.

29. Авраам му рече: имат Моисея и пророците: нека ги слушат.

30. А той рече: не, отче Аврааме, но ако някой от мъртвите отиде при тях, ще се покаят.

31. Тогава Авраам му рече: ако Моисея и пророците не слушат, то и да възкръсне някой от мъртвите, няма да се убедят.

ГЛАВА 17.

1. Рече Иисус на учениците Си: не е възможно да не дойдат съблазни, ала горко ономува, чрез когото дохождат:

2. за него е по-добре, ако му надянат воденичен камък на шията и го хвърлят в морето, нежели да съблазни едного от тия, малките.

3. Бъдете внимателни към себе си. Ако съгреши против тебе брат ти, смъмри го и, ако се покае, прости му;

4. и ако седем пъти на ден съгреши против тебе и седем пъти на ден се обърне към тебе и каже: кая се — прости му.

5. И рекоха апостолите Господу: усили у нас вярата.

6. А Господ рече: да имахте вяра колкото синапово зърно, щяхте да кажете на тая черница: изтръгни се и се пресади в морето, и тя би ви послушала.

7. Кой от вас, кога се завърне от полето негов слуга, орач или овчар, веднага ще му рече: върви, седни на трапезата;

8. няма ли да му рече: приготви ми да вечерям, препаши се и ми шетай, докле ям и пия, а после ти ще ядеш и пиеш?

9. Нима ще благодари той на оня слуга, задето е изпълнил заповедта? Не мисля.

10. Тъй и вие, кога изпълните всичко вам заповядано, казвайте: ние сме слуги негодни, защото извършихме, що бяхме длъжни да извършим.

11. Като отиваше за Иерусалим, Той минуваше между Самария и Галилея.

12. И когато влизаше в едно село, срещнаха Го десет души прокажени, които се спряха отдалеч

13. и с висок глас викаха: Иисусе Наставниче, помилуй ни!

14. Когато ги видя, рече им: идете, покажете се на свещениците. И когато отиваха, очистиха се.

15. А един от тях, като видя, че е изцерен, върна се, прославяйки Бога с висок глас,

16. и падна ничком пред нозете Му, като Му благодареше: и той беше самарянин.

17. Тогава Иисус продума и рече: нали десетимата се очистиха? а де са деветте?

18. Как не се намериха и други да се върнат, за да въздадат Богу слава, освен тоя другородец?

19. И му рече: стани, иди си: твоята вяра те спаси.

20. А попитан от фарисеите, кога ще дойде царството Божие, отговори им: царството Божие няма да дойде забелязано,

21. и няма да кажат: ето, тук е, или: на, там е. Понеже ето, царството Божие вътре във вас е.

22. И каза на учениците: ще дойдат дни, когато ще пожелаете да видите поне един от дните на Сина Човечески, и няма да видите;

23. и ще ви кажат: ето, тук е, или: на, там е, — не ходете и не дирете;

24. понеже, както светкавица, кога блесне от единия край на небето, свети до другия край на небето, тъй ще бъде и Син Човеческий в Своя ден.

25. Но по-напред Той трябва много да пострада и да бъде отхвърлен от тоя род.

26. И както беше в Ноеви дни, тъй ще бъде и в дните на Сина Човечески:

27. ядяха, пиеха, женеха се, мъжеха се до оня ден, в който Ной влезе в ковчега, и дойде потопът, та погуби всички.

28. Също тъй, както беше и в Лотови дни: ядяха, пиеха, купуваха, продаваха, садяха, градяха;

29. но, в който ден Лот излезе из Содом, от небето заваля огън и жупел и погуби всички;

30. тъй ще бъде и в оня ден, кога се яви Син Човеческий.

31. В оня ден, който бъде на покрива, а нещата му вкъщи, той да не слиза да ги взима; и който бъде на полето, тъй също да се не обръща назад.

32. Спомняйте си Лотовата жена.

33. Който поиска да спаси душата си, ще я погуби; а който я погуби, ще я оживи.

34. Казвам ви: в нея нощ ще бъдат двама на една постелка: единия ще вземат, а другия ще оставят;

35. две жени ще мелят заедно: едната ще вземат, а другата ще оставят;

36. двама ще бъдат на нива: единия ще вземат, а другия ще оставят.

37. На това Му рекоха: де, Господи? А Той им рече: дето бъде тялото, там ще се съберат и орлите.

ГЛАВА 18.

1. Каза им и притча за това, че трябва винаги да се молят и да не падат духом,

2. като рече: в един град имаше съдия, който ни от Бога се боеше, нито от човеци се срамуваше.

3. В същия град имаше една вдовица, и тя дохождаше при него и казваше: защити ме от противника ми.

4. Но той дълго време не рачи. А сетне рече си сам: макар и от Бога да се не боя и от човеци да се не срамувам,

5. но, понеже тая вдовица ми не дава мира, ще я защитя, та да не дохожда вече да ми додява.

6. И рече Господ: чуйте, що казва неправедният съдия!

7. Та Бог ли няма да защити избраниците Си, които викат към Него денем и нощем, макар и да забавя да ги защити?

8. Казвам ви, ще ги защити наскоро. Но Син Човеческий, кога дойде, ще намери ли вяра на земята?

9. Също и на ония, които бяха убедени в себе си, че са праведни, и презираха другите, каза следната притча:

10. двама човека влязоха в храма да се помолят: единият фарисеин, а другият митар.

11. Фарисеинът, като застана, молеше се в себе си тъй: Боже, благодаря Ти, че не съм като другите човеци, грабители, неправедници, прелюбодейци, или като тоя митар:

12. постя два пъти в седмица, давам десятък от всичко, що придобивам.

13. А митарят, като стоеше надалеч, не смееше дори да подигне очи към небето; но удряше се в гърди и казваше: Боже, бъди милостив към мене грешника!

14. Казвам ви, че тоя отиде у дома си оправдан повече, отколкото оня; понеже всеки, който превъзнася себе си, ще бъде унизен; а който се смирява, ще бъде въздигнат.

15. Донасяха при Него и младенци, за да се докосне до тях; а учениците, като видяха това, забраниха им.

16. Но Иисус, като повика младенците, рече: оставете децата да дохождат при Мене и не им пречете, защото на такива е царството Божие.

17. Истина ви казвам: който не приеме царството Божие като дете, няма да влезе в него.

18. И някой си началник Го попита: Учителю благий, какво да сторя, за да наследя живот вечен?

19. А Иисус му рече: защо Ме наричаш благ? Никой не е благ, освен един Бог;

20. знаеш заповедите: не прелюбодействувай, не убивай, не кради, не лъжесвидетелствувай, почитай баща си и майка си.

21. А той рече: всичко това съм опазил от младини.

22. Като чу това, Иисус му каза: още едно ти не достига: всичко, що имаш, продай и раздай на сиромаси, и ще имаш съкровище на небето, па дойди и върви след Мене.

23. А той, като чу това, натъжи се, защото беше твърде богат.

24. Като видя, че той се натъжи, Иисус рече: колко мъчно ще влязат в царството Божие ония, които имат богатство!

25. Защото по-лесно е камила да мине през иглени уши, нежели богат да влезе в царството Божие.

26. Които чуха това, рекоха: а кой може да се спаси?

27. Но Той рече: невъзможното за човеците е възможно за Бога.

28. Петър пък каза: ето, ние оставихме всичко и Те последвахме.

29. Той им рече: истина ви казвам: няма никой, който да е оставил къща, или родители, или братя, или сестри, или жена, или деца, заради царството Божие,

30. и да не е получил много повече в сегашно време, па и в идещия век живот вечен.

31. И като взе със Себе Си дванайсетте, рече им: ето, възлизаме за Иерусалим, и ще се извърши на Сина Човечески всичко, писано чрез пророците;

32. понеже ще Го предадат на езичниците и ще се поругаят над Него, ще Го оскърбят и оплюят,

33. ще Го бичуват и убият; и на третия ден ще възкръсне.

34. Но те нищо от това не разумяха; тия думи за тях бяха потайни, и те не разбираха казаното.

35. А когато Той се приближаваше до Иерихон, един слепец седеше край пътя и просеше;

36. и като чу да минава край него народ, попита: какво е това?

37. Обадиха му, че Иисус Назорей минава.

38. Тогава той завика и каза: Иисусе, Сине Давидов, помилуй ме!

39. Тия, които вървяха напред, смъмраха го, за да мълчи; но той още по-високо викаше: Сине Давидов, помилуй ме!

40. Иисус се спря и заповяда да Му го доведат. И когато оня се приближи до Него, попита го:

41. какво искаш да ти сторя? Той рече: Господи, да прогледам.

42. Иисус му рече: прогледай! твоята вяра те спаси.

43. И той веднага прогледа и тръгна след Него, славейки Бога. И целият народ, като видя това, въздаде Богу хвала.

ГЛАВА 19.

1. След това Иисус влезе в Иерихон и минаваше през него.

2. И ето, някой си, на име Закхей, който беше началник на митарите и богат човек,

3. искаше да види Иисуса, кой е Той, ала не можеше от народа, защото беше малък на ръст;

4. и като се затече напред, покачи се на една смоковница, за да Го види, защото щеше да мине оттам.

5. Иисус, като дойде на това място, погледна нагоре, видя го и му каза: Закхее, слез по-скоро, защото днес трябва да бъда у дома ти.

6. И той бързо слезе и Го прие с радост.

7. И всички, като видяха това, зароптаха и казваха: отби се при грешен човек.

8. А Закхей застана и рече Господу: ето, половината от имота си, Господи, давам на сиромаси и, ако от някого нещо съм взел несправедливо, ще отплатя четворно.

9. Тогава Иисус рече за него: днес стана спасение на тоя дом, защото и този е син на Авраама,

10. понеже Син Човеческий дойде да подири и да спаси погиналото.

11. А когато те слушаха това, прибави една притча, — понеже Той беше близо до Иерусалим, и те мислеха, че тозчас ще се открие царството Божие, —

12. и рече: някой си благороден човек заминаваше за далечна страна, да получи за себе си царство и да се върне;

13. и като повика десет свои слуги, даде им десет мини[1] и им рече: търгувайте, докле се завърна.

14. Но гражданите му го мразеха, и изпратиха след него пратеници, като казаха: не искаме той да царува над нас.

15. И когато се той завърна, след като прие царството, каза да му повикат ония слуги, на които бе дал парите, за да узнае, кой какво е припечелил.

16. Дойде първият и рече: господарю, твоята мина припечели десет мини.

17. И му рече: хубаво, добри рабе; задето ти беше верен в твърде малко, бъди властник на десет града.

18. Дойде вторият и рече: господарю, твоята мина принесе пет мини.

19. Рече и на тогова: и ти бъде над пет града.

20. Дойде и друг и рече: господарю, ето твоята мина, която пазех в кърпа,

21. понеже се боях от тебе, защото ти си жесток човек: взимаш, което не си турил, и жънеш, което не си посеял.

22. Господарят му рече: с твоите уста ще те съдя, лукави рабе: ти знаеше, че съм жесток човек, взимам, което не съм турил, и жъна, което не съм посеял;

23. тогава, защо не даде парите ми в банката, та аз, като дойда, да ги получа с лихва?

24. И рече на присъствуващите: вземете от него мината и я дайте на тогова, който има десет мини.

25. (И му рекоха: господарю, той има десет мини!)

26. Защото, казвам ви, всекиму, който има, ще се даде, а от оногова, който няма, ще се отнеме и това, що има;

27. а ония мои врагове, които не искаха да царувам над тях, доведете тук и посечете пред мен.

28. Като каза това, Той тръгна по-нататък, възлизайки за Иерусалим.

29. И когато наближи до Витфагия и Витания, до планината, наречена Елеонска, изпрати двама Свои ученици

30. и им рече: идете в отсрещното село; като влезете в него, ще намерите едно вързано осле, което никой човек никога не е възсядал; отвържете го и докарайте.

31. И ако някой ви попита: защо го отвързвате? кажете му тъй: то е потребно Господу.

32. Изпратените отидоха и намериха, както им бе рекъл.

33. А когато отвързваха ослето, стопаните му им рекоха: защо отвързвате ослето?

34. Те отговориха: то е потребно Господу.

35. И го докараха при Иисуса; и като намятаха дрехите си на ослето, качиха Иисуса.

36. И когато минаваше Той, постилаха дрехите си по пътя.

37. А когато наближаваше вече да превали Елеонската планина, цялото множество ученици, възрадвани, почнаха велегласно да славят Бога за всички чудеса, каквито бяха видели,

38. като казваха: благословен Царят, Който иде в име Господне! Мир на небето и слава във висините!

39. И някои фарисеи измежду народа Му рекоха: Учителю, запрети на учениците Си.

40. Но Той им отговори и рече: казвам ви, че, ако тия млъкнат, камъните ще завикат.

41. И когато се приближи и видя града, заплака за него

42. и рече: да беше и ти узнал поне в този твой ден, какво служи за твой мир! Но сега това е скрито от очите ти,

43. понеже ще настанат за тебе дни, и враговете ти ще те обиколят с окопи и ще те окръжат, и ще те стеснят отвред,

44. и ще съсипят тебе и децата ти в тебе, и няма да оставят в тебе камък на камък, понеже ти не узна времето, когато беше посетен.

45. И като влезе в храма, почна да пъди ония, които продаваха и купуваха в него,

46. и им казваше: писано е: „домът Ми е дом за молитва“, а вие го направихте разбойнишки вертеп.

47. И поучаваше всеки ден в храма. А първосвещениците и книжниците и народните стареи търсеха да Го убият,

48. и не намираха, какво да Му сторят, защото целият народ Му беше привързан и Го слушаше.

---

[1] Една мина — един фунт сребро. ↑

ГЛАВА 20.

1. В един от ония дни, когато Той поучаваше народа в храма и благовестеше, застанаха първосвещениците и книжниците със стареите

2. и Му рекоха: кажи ни, с каква власт вършиш това, или кой Ти е дал тая власт?

3. Той им отговори и рече: ще ви попитам и Аз една дума, и ми кажете:

4. кръщението Иоаново от небето ли беше, или от човеците?

5. А те, размишлявайки помежду си, казваха: ако речем от небето, ще каже: а защо му не повярвахте?

6. Ако ли речем, от човеците, целият народ ще ни избие с камъни, понеже е уверен, че Иоан бе пророк.

7. И отговориха: не знаем, откъде беше.

8. Иисус им рече: и Аз ви не казвам, с каква власт върша това.

9. И почна да говори към народа тая притча: един човек насади лозе и го даде на лозари, и си отиде за дълго време;

10. и на времето си изпрати при лозарите един слуга, за да му дадат от плодовете на лозето; но лозарите, като го набиха, отпратиха го празен.

11. Изпрати и друг слуга; но те и него, като набиха и унизиха, отпратиха празен.

12. Изпрати и трети; но те и него изпонараниха и изпъдиха.

13. Тогава господарят на лозето рече: какво да сторя? Ще изпратя моя обичан син; може би, като го видят, ще се засрамят.

14. Но лозарите, като го видяха, размишляваха помежду си, казвайки: този е наследникът; хайде да го убием, за да стане наследството му наше.

15. И като го изведоха вън от лозето, убиха го. Какво, прочее, ще им направи господарят на лозето?

16. Ще дойде и ще погуби тия лозари и ще даде лозето на други. А ония, като чуха това, рекоха: дано не бъде!

17. Но Той, като ги погледна, рече: тогава що значи писаното: „камъкът, който отхвърлиха зидарите, той стана глава на ъгъла“?

18. Всеки, който падне върху тоя камък, ще се разбие; а върху когото падне, ще го смаже.

19. И в тоя час първосвещениците и книжниците поискаха да турят ръка на Него, понеже разбраха, че Той за тях каза тая притча, ала се побояха от народа.

20. И като Го следяха, изпратиха съгледвачи, които преструвайки се за праведни, да Го уловят в някоя дума, та да Го предадат на началството и властта управителева.

21. И Го запитаха, думайки: Учителю, знаем, че право говориш и учиш и не гледаш на лице, но истински поучаваш на път Божий;

22. позволено ли е нам да даваме данък кесарю, или не?

23. А Той, като разбра лукавството им, рече им: що Ме изкушавате?

24. Покажете Ми един динарий: чий образ и надпис има? Те отговориха: на кесаря.

25. Той им рече: отдайте, прочее, кесаревото кесарю, а Божието Богу.

26. И не можаха да Го уловят с дума пред народа, почудиха се на отговора Му и млъкнаха.

27. Тогава дойдоха някои от садукеите, които твърдят, че няма възкресение, и Го попитаха, казвайки:

28. Учителю, Моисей ни е написал: ако някой женен умре бездетен, неговият брат да вземе жена му и да въздигне потомство на брата си;

29. имаше, прочее, седем братя, и първият, след като взе жена, умря бездетен;

30. тая жена взе вторият; и той умря бездетен;

31. взе я третият, — тъй също и всички седмина, и умряха, без да оставят деца;

32. след всички умря и жената;

33. и тъй, при възкресението кому от тях ще бъде тя жена? понеже и седмината я имаха за жена.

34. Иисус им отговори и рече: чедата на тоя свят се женят и се мъжат;

35. но ония, които се сподобиха да получат оня свят и възкресението от мъртвите, нито се женят, нито се мъжат,

36. и да умрат вече не могат, понеже са равни на Ангели и, бидейки синове на възкресението, са синове Божии.

37. А че мъртвите ще възкръснат, и Моисей го каза при къпината, когато нарече Господа Бог Авраамов, и Бог Исааков, и Бог Иаковов.

38. Но Той не е Бог на мъртви, а на живи, защото у Него всички са живи.

39. На това някои от книжниците рекоха: Учителю, добре каза.

40. И не смееха вече да Го питат за нищо. А Той им рече:

41. как казват, че Христос е син Давидов?

42. А сам Давид казва в книгата на псалмите: „рече Господ Господу моему: седи от дясната Ми страна,

43. докле туря Твоите врагове подножие на нозете Ти“.

44. И тъй, Давид Го нарича Господ; как тогава Той му е син?

45. И когато целият народ слушаше, Той каза на учениците Си:

46. пазете се от книжниците, които обичат да ходят пременени и обичат поздрави по тържищата, предни седалища в синагогите и първи места по гощавките,

47. които изпояждат домовете на вдовиците и лицемерно дълго се молят; те ще получат по-тежка присъда.

ГЛАВА 21.

1. А като подигна очи, Той видя богатите, които пускаха своите приноси в съкровищницата;

2. видя също и една бедна вдовица, която пускаше там две лепти,

3. и рече: истина ви казвам, тая бедна вдовица пусна повече от всички;

4. защото всички тия от излишъка си пуснаха приноси за Бога, а тя от немотията си пусна цялата си прехрана, що имаше.

5. И когато някои говореха за храма, че е украсен с хубави камъни и приноси, Той рече:

6. ще дойдат дни, когато от това, що виждате тук, няма да остане камък на камък, който да не бъде сринат.

7. И Го попитаха, думайки: Учителю, а кога ще бъде това, и какъв ще е белегът, когато ще стане това?

8. А Той рече: пазете се, да се не прелъстите; защото мнозина ще дойдат в Мое име, говорейки, че съм Аз, и че времето приближи. Не ходете, прочее, подире им.

9. А кога чуете за войни и бъркотии, да се не уплашите, понеже трябва това да стане първом; ала не веднага ще бъде краят.

10. Тогава им рече: ще въстане народ против народ, и царство против царство;

11. на места ще има големи трусове и глад, и мор, ще има и страхотии, и големи поличби от небето.

12. А преди всичко това ще турят ръце на вас и ще ви изгонят, като ви предават в синагоги и в тъмници и ви водят пред царе и управници, заради Моето име;

13. а това ще бъде вам за свидетелство.

14. И тъй, турете си на сърце да не обмисляте отрано, що да отговаряте,

15. понеже Аз ще ви дам уста и премъдрост, на която не ще могат противоречи, нито противостоя всички ваши противници.

16. Ще бъдете предадени тъй също и от родители и от братя, и от роднини и приятели, и някои от вас ще умъртвят;

17. и ще бъдете мразени от всички, заради Моето име;

18. но и косъм от главата ви няма да загине;

19. с търпението си спасявайте душите си.

20. А кога видите Иерусалим обсаден от войски, тогава знайте, че е наближило запустяването му;

21. тогава ония, които се намират в Иудея, да бягат в планините; и които са в града, да излязат из него; а които са в околностите, да не влизат в него,

22. защото тия дни са на отмъщение, за да се изпълни всичко писано.

23. А горко на непразните и на кърмачките през ония дни; защото голяма неволя ще бъде на земята, и гняв върху тоя народ;

24. и ще паднат под острието на меча, и ще бъдат откарани в плен по всички народи; а Иерусалим ще бъде тъпкан от езичници, докле се свършат времената на езичниците.

25. И ще бъдат поличби по слънцето и месечината и по звездите, а по земята тъга у народите от недоумение и от морския шум и вълнение;

26. тогава човеците ще примират от страх и от очакване онова, което има да връхлети върху вселената, понеже и силите небесни ще се разклатят,

27. и тогава ще видят Сина Човечески да иде на облаци, със сила и слава голяма.

28. А когато почне това да се сбъдва, изправете се тогава и подигнете главите си, защото се приближава избавлението ви.

29. И каза им притча: погледнете смоковницата и всички дървета:

30. кога вече покарат, и вие виждате това, сами знаете, че е вече близо лято.

31. Тъй, и кога видите това да се сбъдва, знайте, че е близо царството Божие.

32. Истина ви казвам, няма да премине тоя род, докле всичко това не се сбъдне.

33. Небе и земя ще премине, ала думите Ми няма да преминат.

34. Прочее, внимавайте над себе си, да не би сърцата ви да бъдат отегчавани с преядане, пиянство и житейски грижи, и да ви застигне оня ден внезапно;

35. защото той ще настъпи като примка върху всички живеещи по цялото земно лице;

36. и тъй, бъдете будни във всяко време и се молете, за да можете избягна всичко онова, което има да стане, и да се изправите пред Сина Човечески.

37. Денем Той поучаваше в храма, а нощите, като излизаше, прекарваше на планината, наречена Елеонска.

38. И целият народ подраняваше при Него в храма да Го слуша.

ГЛАВА 22.

1. Наближаваше празник Безквасници, наречен Пасха;

2. а първосвещениците и книжниците дирeха, като как да Го погубят, защото се бояха от народа.

3. И влезе сатаната в Иуда, наричан Искариот, един от числото на дванайсетте.

4. И той отиде и се наговори с първосвещениците и воеводите, как да им Го предаде.

5. Те се зарадваха и се споразумяха да му дадат пари;

6. и той обеща, и търсеше сгодно време да им Го предаде не пред народа.

7. И настана денят Безквасници, когато трябваше да се заколи пасхалното агне,

8. и прати Иисус Петра и Иоана, като им рече: идете, пригответе ни пасха, за да ядем.

9. А те Му рекоха: де искаш да приготвим?

10. Той им отговори: ето, като влезете в града, ще ви срещне човек, който носи стомна с вода; идете след него в къщата, дето влезе,

11. и кажете на стопанина на къщата: Учителят ти казва: де е стаята, в която да ям пасхата с учениците Си?

12. И той ще ви покаже горница голяма, постлана; там пригответе.

13. Като отидоха, намериха, както им бе казал, и приготвиха пасхата.

14. И когато настана часът, Той седна на трапезата, и дванайсетте апостоли с Него,

15. и им рече: от сърце пожелах да ям с вас тая пасха, преди да пострадам,

16. понеже, казвам ви, няма вече да я ям, докле тя се не извърши в царството Божие.

17. И като взе чашата и благодари, рече: вземете я и разделете помежду си,

18. защото, казвам ви, няма да пия от лозовия плод, докле не дойде царството Божие.

19. И като взе хляб и благодари, преломи и им даде, казвайки: това е Моето тяло, което за вас се дава; това правете за Мой спомен.

20. Също взе и чашата след вечеря, като рече: тая чаша е новият завет с Моята кръв, която за вас се пролива.

21. Но ето, ръката на тогова, който Ме предава, е с Мене на трапезата;

22. прочее, Син Човеческий отива, според както е определено; но горко на оня човек, чрез когото се предава.

23. И те почнаха да се питат помежду си, кой ли ще е от тях оня, който ще направи това.

24. А имаше и препирня помежду им, кой от тях да се смята за по-голям.

25. А Той им рече: царете на езичниците господаруват над тях, а ония, които ги владеят, благодетели се наричат;

26. а вие недейте тъй: но по-големият между вас да бъде като по-малкия, и който началствува, да бъде като оня, който слугува.

27. Защото кой е по-голям: който седи на трапезата ли, или който слугува? Не е ли оня, който седи? Пък Аз съм среди вас като прислужник.

28. Но вие сте, които устояхте с Мене в Моите напасти,

29. и Аз ви завещавам, както Ми завеща Моят Отец, царство,

30. за да ядете и пиете на трапезата Ми в Моето царство, и да седнете на престоли да съдите дванайсетте колена Израилеви.

31. И рече Господ: Симоне, Симоне! Ето, сатаната поиска да ви сее като пшеница;

32. но Аз се молих за тебе, да не оскъднее вярата ти; и ти някога, кога се обърнеш, утвърди братята си.

33. Той Му отговори: Господи, готов съм да отида с Тебе и в тъмница и на смърт!

34. Но Той рече: казвам ти, Петре, не ще пропее днес петел, преди ти три пъти да се отречеш, че Ме познаваш.

35. И рече им: когато ви пратих без кесия, и без торба, и без обуща, останахте ли лишени от нещо? Те отговориха: от нищо.

36. Тогава им рече: но сега, който има кесия, нека я вземе, тъй също и торба; а който няма, нека продаде дрехата си и да купи нож;

37. защото, казвам ви, върху Мене трябва да се изпълни и това писано: „и към беззаконници бе причислен“. Понеже това, що се отнася до Мене, се привършва.

38. Те рекоха: Господи, ето тук има два ножа. Той им отвърна: достатъчни са.

39. И като излезе, тръгна, както обикновено, за Елеонската планина; след Него тръгнаха и учениците му.

40. А като дойде на мястото, рече им: молете се да не паднете в изкушение.

41. И Той се отдели от тях до един хвърлей камък, па преклони колене и се молеше,

42. като казваше: Отче, да щеше да отклониш от Мене тая чаша! Но нека бъде не Моята воля, а Твоята.

43. И яви Му се Ангел от небето и Го подкрепяше.

44. И понеже се намираше във вътрешна борба, молеше се по-усърдно, а потта Му беше като кървави капки, падащи на земята.

45. Като стана от молитва, дойде при учениците и ги намери заспали от тъга;

46. и рече им: защо спите? станете и се молете, за да не паднете в изкушение.

47. Докле още говореше Той, ето тълпа, а пред нея вървеше един от дванайсетте, наричан Иуда, който се приближи до Иисуса, за да Го целуне. Понеже такъв знак им бе дал: Когото целуна, Той е.

48. А Иисус му рече: Иудо, с целуване ли предаваш Сина Човечески?

49. Тия, които бяха с Него, като видяха, какво ще стане, рекоха Му: Господи, да ударим ли с нож?

50. И един от тях удари слугата на първосвещеника и му отряза дясното ухо.

51. Отговори Иисус и рече: оставете, спрете се! И като се допря до ухото му, изцери го.

52. А на първосвещениците и началниците на храма и на стареите, които бяха надошли против Него, Иисус рече: като на разбойник сте излезли с ножове и колове, за да Ме хванете!

53. Всеки ден бивах с вас в храма, и не дигнахте ръка срещу Мене, но сега е ваше времето и властта на мрака.

54. Като Го хванаха, поведоха и заведоха Го в дома на първосвещеника. А Петър следваше отдалеч.

55. Когато накладоха огън сред двора и седнаха наедно, седеше и Петър между тях.

56. Една слугиня, като го видя седнал срещу светлината, взря се в него и рече: и тоя беше с Него.

57. Но той се отрече от Него, като каза: жено, не Го познавам.

58. След малко друг един, като го видя, рече: и ти си от тях. Но Петър отвърна: човече, не съм.

59. А като се мина около час време, друг някой взе да твърди, като казваше: наистина, и тоя с Него беше, защото е галилеец.

60. Но Петър рече: човече, не зная, какво говориш. И веднага, докле още говореше той, петелът пропя.

61. Тогава Господ, като се обърна, погледна Петра, и Петър си спомни думите на Господа, както му бе казал: преди още петел да пропее, ти три пъти ще се отречеш от Мене.

62. И като излезе вън, горко плака.

63. Човеците, които държаха Иисуса, ругаеха Го и Го биеха;

64. и като Го забулиха, удряха Го по лицето и Го питаха: проречи, кой Те удари?

65. И много други хули казваха против Него.

66. А щом се съмна, събраха се стареите народни, първосвещениците и книжниците, и Го въведоха в синедриона си;

67. и казваха: ако си Ти Христос, кажи ни! Той им отговори: ако ви кажа, няма да повярвате;

68. ако ви пък и попитам, няма да Ми отговорите, нито да Ме пуснете;

69. отсега Син Човеческий ще седне отдясно на Божията сила.

70. И всички рекоха: и тъй, Ти ли си Син Божий? Той им отговори: вие казвате, че съм Аз.

71. А те рекоха: какво свидетелство ни трябва още? ние сами чухме от устата Му.

ГЛАВА 23.

1. И дигна се цялото множество, и Го поведоха към Пилата,

2. и почнаха да Го обвиняват, говорейки: намерихме Тогова, че развратява народа ни и забранява да се дава кесарю данък, като казва за Себе Си, че бил Христос Цар.

3. А Пилат Го попита и каза: Ти ли си Царят на иудеите? А Той отговори и му рече: ти казваш.

4. Пилат рече на първосвещениците и на народа: аз не намирам никаква вина у Тогова Човека.

5. Но те настояваха да казват, че Той бунтува народа, като поучава по цяла Иудея, начевайки от Галилея дотук.

6. Пилат, като чу за Галилея, попита: нима Човекът е галилеец?

7. И като узна, че Той е подвластен на Ирода, изпрати Го при Ирода, който през тия дни беше тъй също в Иерусалим.

8. А Ирод, като видя Иисуса, много се зарадва, понеже отдавна желаеше да Го види, тъй като беше слушал много за Него, и се надяваше да види някое чудо да стане от Него,

9. и Му задаваше много въпроси, но Той нищо му не отговаряше.

10. А първосвещениците и книжниците стояха и силно Го обвиняваха.

11. Но Ирод с войниците си, като Го унизи и подигра, облече Го в светла дреха и Го изпрати назад при Пилата.

12. И него ден Пилат и Ирод станаха приятели помежду си, понеже по-рано враждуваха един против други.

13. А Пилат, като повика първосвещениците, началниците и народа,

14. каза им: доведохте ми Тоя Човек като развратител на народа; а ето, аз изследвах пред вас, и не намерих у Тогози Човека никаква вина от онова, в каквото Го обвинявате;

15. но нито Ирод намери, понеже Го пратих и при него; и ето, нищо достойно за смърт Той не е извършил;

16. и тъй, след като Го накажа, ще Го пусна.

17. А той трябваше за празника да им пуска един затворник.

18. Но целият народ закрещя: премахни Тогова! а пусни ни Варàва.

19. А Варàва беше хвърлен в тъмница за извършен в града бунт и убийство.

20. Пилат отново издигна глас, като желаеше да пусне Иисуса.

21. Но те крещяха: разпни Го, разпни!

22. Той и трети път им рече: та какво зло е сторил Тоя? Аз не намерих в Него нищо да заслужава смърт; затова след като Го накажа, ще Го пусна.

23. Но те настояваха с голям вик да изискват да бъде разпнат; и викът техен и тоя на първосвещениците надделя.

24. И Пилат реши да бъде, според както искат те,

25. и пусна им хвърления в тъмницата за бунт и убийство, когото искаха, а Иисуса предаде на волята им.

26. И когато Го поведоха, уловиха някого си Симона Киринеец, който идеше от нива, и сложиха върху му кръста, за да го носи след Иисуса.

27. И след Него вървеше голямо множество народ и жени, които плачеха и ридаеха за Него.

28. А Иисус, като се обърна към тях, рече: дъщери иерусалимски, не плачете за Мене, а плачете за себе си и за чедата си;

29. понеже, ето, наближават дни, когато ще се каже: блазе на неплодни, и на утроби неродили, и на гърди некърмили!

30. Тогава ще почнат да казват на планините: паднете върху ни! и на хълмовете: затрупайте ни!

31. Защото, ако това правят със зеленото дърво, какво ще бъде със сухото?

32. Водеха и двама злодейци, за да бъдат погубени с Него.

33. И когато отидоха на мястото, наречено Лобно, там разпнаха Него и злодейците, единия отдясно, а другия отляво.

34. А Иисус говореше: Отче! прости им, понеже не знаят, що правят. И като деляха дрехите Му, хвърлиха жребие.

35. А народът стоеше и гледаше. Подгавряха се заедно с народа и началниците, казвайки: други спаси, нека спаси и Себе Си, ако Този е Христос, избраникът Божий.

36. Също и войниците се подиграваха с Него, като се приближаваха и Му поднасяха оцет,

37. и казваха: ако си Ти Иудейският Цар, спаси се Сам.

38. И над Него имаше надпис, написан на гръцки, латински и еврейски: Този е Царят Иудейски.

39. Един от увисналите на кръста злодейци Го хулеше и казваше: ако си Ти Христос, спаси Себе Си и нас.

40. А другият, като заговори, мъмреше тогова и казваше: та и от Бога ли се не боиш ти, когато и сам си осъден на същото?

41. А ние сме осъдени справедливо, защото получаваме заслуженото според делата си; но Тоя нищо лошо не е сторил.

42. И казваше на Иисуса: спомни си за мене, Господи, кога дойдеш в царството Си!

43. И отговори му Иисус: истина ти казвам: днес ще бъдеш с Мене в рая.

44. Беше вече около шестия час, и настана мрак по цялата земя до деветия час;

45. и потъмня слънцето, и храмовата завеса се раздра през средата.

46. Иисус, като извика с висок глас, рече: Отче! в Твоите ръце предавам духа Си. И това като каза, издъхна.

47. А стотникът, като видя станалото, прослави Бога и рече: наистина, Тоя Човек е бил праведник.

48. И целият народ, който се бе събрал на това зрелище, като видя станалото, връщаше се, удряйки се в гърди.

49. А стояха надалеч и гледаха това всичките Му познайници и жените, които вървяха подире Му от Галилея.

50. И ето, някой си, на име Иосиф, съветник, човек добър и справедлив,

51. — той не бе се съгласил с решението и деянията им, — из Ариматея, иудейски град, който очакваше тъй също царството Божие,

52. дойде при Пилата и измоли тялото Иисусово;

53. и като Го сне, обви в плащаница и Го положи в гроб, изсечен в скала, дето никой не бе още полаган.

54. Тоя ден беше петък, и настъпваше вече събота.

55. Вървяха подире и жените, които бяха дошли с Иисуса от Галилея, и видяха гроба и как бе положено тялото Му;

56. и като се върнаха, приготвиха благовония и миро, а в събота си починаха според заповедта.

ГЛАВА 24.

1. А в първия ден на седмицата, много рано, носейки приготвените благовония, те дойдоха при гроба, а заедно с тях и някои други,

2. ала намериха камъка отвален от гроба.

3. И като влязоха, не намериха тялото на Господа Иисуса.

4. И докле недоумяваха за това, ето, изправиха се пред тях двама мъже в бляскави дрехи.

5. И както бяха уплашени и навели лице към земята, — мъжете им рекоха: защо търсите Живия между мъртвите?

6. Няма Го тука, но възкръсна; припомнете си, какво ви бе казал, когато беше още в Галилея,

7. говорейки, че Син Човеческий трябва да бъде предаден в ръце на човеци грешници и да бъде разпнат и на третия ден да възкръсне.

8. И спомниха си думите Му.

9. И като се върнаха от гроба, обадиха всичко това на единайсетте и на всички други.

10. Те бяха Магдалина Мария, и Иоана, и Мария, майка на Иакова, и другите с тях, които обадиха на апостолите за това.

11. И техните думи им се показаха празни, и не им повярваха.

12. Но Петър стана, затече се към гроба и, като се наведе, видя вътре само повивките и се върна, чудейки се сам в себе си за станалото.

13. В същия ден двама от тях отиваха в едно село, на име Емаус, което беше на шейсет стадии далеч от Иерусалим,

14. и разговаряха се помежду си за всичко онова, що се бе случило.

15. И както се разговаряха и разсъждаваха помежду си, Сам Иисус се приближи и вървеше с тях;

16. но очите им се премрежиха, за да Го не познаят.

17. А Той им рече: какви са тия думи, които, вървешком, разменяте помежду си, и защо сте тъжни?

18. Единият от тях, на име Клеопа, Му отговори и рече: Ти ли си само странник в Иерусалим и не си узнал това, което е в него станало през тия дни?

19. И попита ги: кое? Те Му отговориха: което стана с Иисуса Назареeца, Който беше пророк, силен на дело и слово пред Бога и целия народ;

20. как нашите първосвещеници и началници Го предадоха да бъде осъден на смърт и Го разпнаха;

21. а ние се надявахме, че Той е Оня, Който щеше да избави Израиля; но при всичко това днес е вече трети ден, откак стана това;

22. па и някои жени от нашите ни слисаха: те ходили рано на гроба,

23. и не намерили тялото Му; и като дойдоха, разправяха, че им се явили и Ангели, които казвали, че Той е жив;

24. и някои от нашите отидоха на гроба, и намерили тъй, както и жените казаха; ала Него не видели.

25. Тогава Той им рече: о, несмислени и мудни по сърце да вярвате на всичко, що са казали пророците!

26. Нали тъй трябваше да пострада Христос и да влезе в славата Си?

27. И като начена от Моисея и от всички пророци, обясняваше им казаното за Него в цялото Писание.

28. И те се приближиха до селото, в което отиваха; а Той показваше вид, че иска да върви по-нататък;

29. но те Го задържаха, като казваха: остани с нас, понеже е привечер, и денят се превали. И Той влезе, за да остане с тях.

30. И когато Той седеше с тях на трапезата, взе хляба, благослови, преломи и им подаваше;

31. тогава им се отвориха очите, и те Го познаха; ала Той стана невидим за тях.

32. И те си казаха един другиму: не гореше ли в нас сърцето ни, когато Той ни говореше по пътя и когато ни обясняваше Писанието?

33. И в същия час станаха, върнаха се в Иерусалим и намериха събрани единайсетте и ония, които бяха с тях,

34. да казват, че Господ наистина възкръснал и се явил на Симона.

35. И те разказваха за случилото се по пътя, и как Го познаха, когато преломяваше хляба.

36. Когато те приказваха за това, Сам Иисус застана сред тях и им каза: мир вам!

37. Те, смутени и изплашени, помислиха, че виждат дух;

38. но Той им рече: защо се смущавате, и защо такива мисли влизат в сърцата ви?

39. Вижте ръцете Ми и нозете Ми: Аз съм Същият; попипайте Ме и вижте; понеже духът няма плът и кости, както виждате Мене, че имам.

40. И като рече това, показа им ръцете и нозете.

41. А понеже те от радост още не вярваха и се чудеха, Той им рече: имате ли тук нещо за ядене?

42. Те му дадоха късче печена риба и вощен мед.

43. И като взе, яде пред тях.

44. И рече им: ето това е, за което ви бях говорил, когато бях още с вас, че трябва да се изпълни всичко, писано за Мене в Закона Моисеев и у пророците и в псалмите.

45. Тогава им отвори ума, за да разбират Писанията,

46. и им рече: тъй е писано, и тъй трябваше Христос да пострада и да възкръсне от мъртвите на третия ден,

47. и да бъде проповядвано в Негово име покаяние и прощение на греховете у всички народи, начевайки от Иерусалим;

48. а вие сте свидетели за това;

49. и Аз ще изпратя обещанието на Отца Ми върху вас; а вие стойте в град Иерусалим, докле се облечете в сила отгоре.

50. И ги изведе вън до Витания и, като дигна ръцете Си, благослови ги.

51. И, както ги благославяше, отдели се от тях и се възнасяше на небето.

52. Те Му се поклониха и се върнаха в Иерусалим с голяма радост.

53. И бяха винаги в храма, като славеха и благославяха Бога. Амин.

ОТ ИОАНА СВЕТО ЕВАНГЕЛИЕ

ГЛАВА 1.

1. В начало беше Словото, и Словото беше у Бога, и Бог беше Словото.

2. То беше в начало у Бога.

3. Всичко чрез Него стана, и без Него не стана нито едно от онова, което е станало.

4. В Него имаше живот, и животът беше светлината на човеците.

5. И светлината в мрака свети, и мракът я не обзе.

6. Имаше един човек, пратен от Бога, името му Иоан;

7. той дойде за свидетелство, да свидетелствува за светлината, та всички да повярват чрез него.

8. Той не беше светлината, а бе пратен да свидетелствува за светлината.

9. Съществуваше истинската светлина, която просветява всеки човек, идващ на света.

10. В света беше, и светът чрез Него стана, но светът Го не позна.

11. Дойде у Своите Си, и Своите Го не приеха.

12. А на всички ония, които Го приеха, — на вярващите в Неговото име, — даде възможност да станат чеда Божии;

13. те не от кръв, ни от похот плътска, нито от похот мъжка, а от Бога се родиха.

14. И Словото стана плът, и живя между нас, пълно с благодат и истина; и ние видяхме славата Му, слава като на Единороден от Отца.

15. Иоан свидетелствуваше за Него и викаше, думайки: Тоя беше, за Когото казах: Идещият след мене ме изпревари, защото съществуваше по-напред от мене.

16. И от Неговата пълнота всички ние приехме и благодат въз благодат;

17. защото Законът бе даден чрез Моисея, а благодатта и истината произлезе чрез Иисуса Христа.

18. Бога никой никога не е видял. Единородният Син, Който е в недрата на Отца, Той Го обясни.

19. И това е свидетелството на Иоана, когато иудеите проводиха от Иерусалим свещеници и левити да го попитат: кой си ти?

20. Той изповяда, и не се отрече; той изповяда: не съм аз Христос.

21. И попитаха го: а що си? Илия ли си ти? Рече: не съм. Пророкът ли си ти? И отговори: не.

22. Тогава му рекоха: кой си, за да дадем отговор на ония, които са ни пратили; какво казваш за себе си?

23. Той рече: „аз съм глас на викащия в пустинята: оправете пътя Господен“, както е казал пророк Исаия.

24. А пратените бяха измежду фарисеите;

25. те го попитаха и му рекоха: защо тогава кръщаваш, ако не си Христос, ни Илия, нито Пророкът?

26. Иоан им отговори и рече: аз кръщавам с вода, но посред вас стои Един, Когото вие не познавате.

27. Той е Идещият след мене, Който ме изпревари, и Комуто аз не съм достоен да развържа ремъка на обущата Му.

28. Това стана във Витавара, отвъд Иордан, дето Иоан кръщаваше.

29. На другия ден Иоан вижда Иисуса, че отива към него, и казва: ето Агнецът Божии, Който взима върху Си греха на света.

30. Този е, за Когото аз казах: след мене иде Мъж, Който ме изпревари, защото съществуваше по-напред от мене.

31. Аз Го не познавах; но, за да стане Той явѐн на Израиля, затова дойдох да кръщавам с вода.

32. И свидетелствуваше Иоан, казвайки: видях Духа да слиза от небето като гълъб, и остана върху Него.

33. Аз Го не познавах; но Оня, Който ме прати да кръщавам с вода, ми рече: над Когото видиш да слиза Духът и да остава върху Него, Този е, Който кръщава с Дух Светий.

34. И аз видях и свидетелствувах, че Този е Син Божий.

35. На другия ден пак стоеше Иоан, и двама от учениците му.

36. И като се вгледа в Иисуса, Който вървеше, рече: ето Агнецът Божий.

37. Като чуха от него тия думи, двамата ученици отидоха подир Иисуса.

38. А Иисус, като се обърна и ги видя, че идат подире Му, казва им: какво търсите? Те Му отговориха: Рави! (което значи: учителю) де живееш?

39. Казва им: дойдете и вижте. Те отидоха и видяха, де живее; и престояха оня ден при Него. Часът беше около десетия.

40. Един от двамата, които бяха чули за Иисуса от Иоана и бяха тръгнали след Него, беше Андрей, брат на Симона Петра.

41. Той пръв намира брата си Симона и му казва: намерихме Месия (което значи Христос);

42. и заведе го при Иисуса. А Иисус, като се вгледа в Него, рече: ти си Симон, син Ионин; ти ще се наречеш Кифа (което значи Петър — камък).

43. На другия ден Иисус поиска да отиде в Галилея, и намира Филипа и му казва: върви след Мене.

44. А Филип беше от Витсаида, от града Андреев и Петров.

45. Филип намира Натанаила и му казва: намерихме Иисуса, сина Иосифов, от Назарет, за Когото писа Моисей в Закона, и говориха пророците.

46. А Натанаил му рече: от Назарет може ли да излезе нещо добро? Филип му казва: дойди и виж.

47. Иисус видя Натанаила да отива към Него и казва: ето истински израилтянин, у когото няма лукавство.

48. Натанаил Му казва: отде ме познаваш? Иисус отговори и му рече: преди Филип да те повика, когато ти беше под смоковницата, видях те.

49. Натанаил Му отговори: Рави! Ти си Син Божий, Ти си Царят Израилев.

50. Иисус му отговори и рече: ти вярваш, понеже ти казах: видях те под смоковницата; по-големи неща от това ще видиш.

51. И казва му: истина, истина ви говоря: отсега ще виждате небето отворено, и Ангелите Божии да възлизат и слизат над Сина Човечески.

ГЛАВА 2.

1. На третия ден имаше сватба в Кана Галилейска, и Иисусовата майка беше там.

2. Поканен беше на сватбата също Иисус и учениците Му.

3. И като се привърши виното, казва Иисусу майка Му: вино нямат.

4. Иисус й казва: какво имаш ти с Мене, жено? Още не е дошъл часът Ми.

5. Майка Му рече на служителите: каквото ви каже, сторете.

6. Имаше там шест каменни делви, поставени за миене по иудейския обичай, побиращи по две или по три мери.

7. Иисус им казва: напълнете делвите с вода. И напълниха ги догоре.

8. Тогава им казва: налейте сега и занесете на стария сват. И занесоха.

9. А когато старият сват кусна от водата, що се бе превърнала на вино (и той не знаеше, отде е това вино, а служителите, които бяха донесли водата, знаеха), той повика младоженеца

10. и му каза: всеки човек слага първом доброто вино и, когато се понапият, тогава по-долното, а ти си запазил доброто вино досега.

11. Така Иисус тури начало на чудесата Си в Кана Галилейска и яви славата Си; и учениците Му повярваха в Него.

12. След това слезе в Капернаум Сам Той и майка Му, и братята Му, и учениците Му; и там престояха не много дни.

13. Приближаваше Пасха иудейска, и Иисус възлезе в Иерусалим

14. и намери в храма продавачи на волове, овци и гълъби, и менячи на пари седнали.

15. И като направи бич от върви, изпъди из храма всички, също и овците и воловете; и парите на менячите разсипа, а масите им прекатури;

16. и на гълъбопродавците рече: вземете това оттук и дома на Отца Ми не правете дом за търговия.

17. Тогава учениците Му си спомниха, че е писано: „ревността за Твоя дом Ме изяде“.

18. А иудеите отговориха и Му рекоха: с каква личба ще ни докажеш, че имаш власт тъй да постъпваш?

19. Иисус им отговори и рече: разрушете тоя храм, и в три дни ще го въздигна.

20. А иудеите рекоха: тоя храм е граден четирийсет и шест години, та Ти ли в три дни ще го въздигнеш?

21. Той обаче говореше за храма на тялото Си.

22. А когато възкръсна от мъртвите, учениците Му си спомниха, че Той бе говорил това, и повярваха на Писанието и на думата, що бе казал Иисус.

23. И когато беше в Иерусалим на празник Пасха, мнозина, като гледаха чудесата, които Той правеше, повярваха в Неговото име.

24. Но Сам Иисус не им се доверяваше, защото познаваше всички,

25. и нямаше нужда някой да засвидетелствува за човека, понеже Сам знаеше, що има в човека.

ГЛАВА 3.

1. Измежду фарисеите имаше един човек, на име Никодим, началник иудейски.

2. Той дойде при Иисуса нощем и Му рече: Рави, знаем, че си учител, дошъл от Бога, защото никой не може да прави тия чудеса, които Ти правиш, ако не бъде с него Бог.

3. Иисус му отговори и рече: истина, истина ти казвам: ако някой се не роди свише, не може да види царството Божие.

4. Никодим Му казва: как може човек, бидейки стар, да се роди? Нима може втори път да влезе в утробата на майка си и да се роди?

5. Иисус отговори: истина, истина ти казвам: ако някой се не роди от вода и Дух, не може да влезе в царството Божие;

6. роденото от плътта е плът, а роденото от Духа е дух.

7. Недей се чуди, задето ти казах: вие трябва да се родите свише.

8. Вятърът духа, дето иска, и гласа му чуваш, но не знаеш, отде иде и накъде отива; тъй бива с всекиго, роден от Духа.

9. Никодим Му отговори и рече: как може да бъде това?

10. Иисус му отговори и рече: ти си учител Израилев, та това ли не знаеш?

11. Истина, истина ти казвам: ние говорим за това, що знаем, и свидетелствуваме за онова, що сме видели; а нашето свидетелство вие не приемате.

12. Ако за земни работа ви говорих, и не вярвате, — как ще повярвате, ако бих ви говорил за небесни?

13. Никой не е възлязъл на небето, освен слезлия от небето Син Човеческий, Който пребъдва на небето.

14. И както Моисей издигна змията в пустинята, тъй трябва да се издигне Син Човеческий,

15. та всякой, който вярва в Него, да не погине, но да има живот вечен.

16. Защото Бог толкоз обикна света, че отдаде Своя Единороден Син, та всякой, който вярва в Него, да не погине, а да има живот вечен.

17. Защото Бог не проводи Сина Си на света, за да съди света, а за да бъде светът спасен чрез Него.

18. Който вярва в Него, не бива съден, а който не вярва, е вече осъден, задето не е повярвал в името на Единородния Син Божий.

19. Осъждането пък е поради това, че светлината дойде на света, но човеците обикнаха повече мрака, нежели светлината, понеже делата им бяха лоши.

20. Защото всякой, който прави зло, мрази светлината и не отива към светлина, за да не бъдат изобличени делата му, понеже са лоши.

21. А тоя, който постъпва по истината, отива към светлината, за да станат делата му явни, понеже са по Бога извършени.

22. След това дойде Иисус с учениците Си в земята Иудейска, и там живееше с тях и кръщаваше.

23. А Иоан тъй също кръщаваше в Енон, близо до Салим, защото там имаше много води; и отиваха там и се кръщаваха;

24. защото Иоан още не беше хвърлен в тъмница.

25. Тогава между Иоановите ученици и някои иудеи възникна препирня за очищението.

26. И дойдоха при Иоана и му рекоха: рави, Оня, Който беше с тебе отвъд Иордан и за Когото ти свидетелствува, ето, Той кръщава, и всички отиват при Него.

27. Иоан отговори и рече: не може човек да приеме нищо, ако му не бъде дадено от небето.

28. Вие сами сте ми свидетели, че рекох: не съм аз Христос, но съм пратен пред Него.

29. Който има невеста, младоженец е; а приятелят на младоженеца, който стои и го слуша, радва се твърде много на гласа на младоженеца. Тая ми радост, прочее, се изпълни.

30. Той трябва да расте, пък аз да се смалявам.

31. Който иде отгоре, той е над всички; а който е от земята, земен е и като земен говори; Който иде от небето, Той е над всички.

32. И каквото е Той видял и чул, за него и свидетелствува; и никой не приема свидетелството Му.

33. Който е приел Неговото свидетелство, потвърдил е, че Бог е истинен.

34. Защото Тоя, Когото Бог е пратил, говори Божии слова, понеже Бог не с мярка Му дава Духа.

35. Отец люби Сина, и всичко е дал в ръката Му.

36. Който вярва в Сина, има живот вечен; който пък не вярва в Сина, не ще види живот, и гневът Божий пребъдва върху него.

ГЛАВА 4.

1. Когато, прочее, Иисус узна, че фарисеите чули, какво Той повече от Иоана придобива ученици и кръщава,

2. — макар Сам Иисус да не кръщаваше, а учениците Му, —

3. остави Иудея и отиде пак в Галилея.

4. А трябваше да мине Той през Самария.

5. И тъй, дохожда в самарийския град, наричан Сихар, близо до землището, което Иаков бе дал на сина си Иосифа.

6. Там беше Иаковият извор. Уморен прочее от път, Иисус седеше си тъй при извора. Часът беше около шестия.

7. Дохожда една жена от Самария да си начерпи вода. Иисус й казва: дай Ми да пия.

8. Защото учениците Му бяха отишли в града да купят храна.

9. Жената самарянка Му казва: как Ти, бидейки иудеин, искаш да пиеш от мене, която съм жена самарянка? (Защото иудеите нямат сношение със самаряните.)

10. Иисус й отговори и рече: да би знаяла дара Божий, и кой е Оня, Който ти казва: дай Ми да пия, ти сама би изпросила от Него, и Той би ти дал вода жива.

11. Жената Му казва: господине, ни почерпало имаш, па и кладенецът е дълбок: отде тогава имаш живата вода?

12. Нима Ти си по-голям от отца ни Иакова, който ни даде тоя кладенец, и сам той от него е пил, и синовете му, и добитъкът му?

13. Иисус й отговори и рече: всякой, който пие от тая вода, пак ще ожаднее;

14. а който пие от водата, която Аз ще му дам, той вовеки няма да ожаднее; но водата, която му дам, ще стане в него извор с вода, която тече в живот вечен.

15. Казва Му жената: господине, дай ми тая вода, за да не ожаднявам и да не дохождам тук да вадя.

16. Иисус й казва: иди повикай мъжа си и дойди тука.

17. Отговори жената и рече: нямам мъж. Иисус й казва: добре каза, че мъж нямаш;

18. защото петима мъжа си имала, и тоя, когото сега имаш, не ти е мъж; това право си каза.

19. Казва Му жената: господине, виждам, че Ти си пророк.

20. Нашите бащи се покланяха в тая планина, а вие казвате, че в Иерусалим е мястото, дето трябва да се покланяме.

21. Иисус й казва: жено, повярвай Ми, че настъпва час, когато нито в тая планина, нито в Иерусалим ще се поклоните на Отца.

22. Вие се кланяте на това, което не знаете, а ние се кланяме на това, което знаем, защото спасението е от иудеите.

23. Но иде час, и дошъл е вече, когато истинските поклонници ще се поклонят на Отца с дух и с истина, защото Отец иска такива да бъдат, които Му се покланят.

24. Бог е дух: и тия, които Му се покланят, трябва да се покланят с дух и с истина.

25. Казва Му жената: зная, че ще дойде Месия, наричан Христос; когато Той дойде, всичко ще ни възвести.

26. Иисус й казва: Аз съм, Който говоря с тебе.

27. В това време дойдоха учениците Му и се почудиха, задето Той се разговаря с жена; ала ни един не рече: какво искаш, или какво приказваш с нея?

28. Тогава жената остави стомната си и отиде в града и казва на човеците:

29. дойдете и вижте един човек, който ми каза всичко, що съм направила: да не би Той да е Христос?

30. Тогава те излязоха из града и идеха към Него.

31. Между това учениците Го молеха, казвайки: Рави, яж!

32. Но Той им рече: Аз имам храна да ям, която вие не знаете.

33. Поради това учениците думаха помежду си: да не би някой да Му е донесъл да яде?

34. Иисус им казва: Моята храна е да изпълнявам волята на Оногова, Който Ме е пратил, и да извърша Неговото дело.

35. Не вие ли казвате, че още четири месеца, и жетва ще дойде? Аз пък ви казвам: подигнете си очите и погледнете нивите, че са побелели и узрели за жетва.

36. Вече и жетварят получава награда и събира плод за вечен живот, за да се радват заедно и сеячът и жетварят.

37. Защото в тоя случай права си е думата: един сее, а друг жъне.

38. Аз ви проводих да жънете онова, за което вие не сте се трудили; други се трудиха, а вие влязохте в техния труд.

39. И много самаряни от оня град повярваха в Него по думите на жената, която свидетелствуваше: каза ми всичко, що съм сторила.

40. Затова, когато самаряните дойдоха при Него, молиха Го да постои при тях; и Той престоя там два дена.

41. И още по-много народ повярва поради словото Му.

42. А на жената думаха: ние вярваме не вече поради твоето казване; защото сами чухме и знаем, че Този наистина е Спасителят на света, Христос.

43. А след двата дена Той излезе оттам и отиде в Галилея.

44. Защото Сам Иисус бе засвидетелствувал, че пророк в отечеството си няма почет.

45. Когато, прочее, дойде в Галилея, галилейци Го приеха, защото бяха видели всичко, що бе извършил в Иерусалим на празника, — понеже и те бяха ходили на празника.

46. И тъй, Иисус пак дойде в Кана Галилейска, дето бе превърнал водата на вино. Имаше един царедворец, чийто син беше болен в Капернаум.

47. Като чу, че от Иудея Иисус стигнал в Галилея, той отиде при Него и Го молеше да слезе и изцери сина му, който беше на умиране.

48. А Иисус му рече: ако не видите личби и чудеса, няма да повярвате.

49. Царедворецът Му казва: Господи, дойди, докле не е умряло детето ми.

50. Иисус му казва: иди си, син ти е жив. И човекът повярва думата, що му каза Иисус, и си тръгна.

51. Когато той вече слизаше, срещнаха го слугите му и му обадиха: син ти е жив.

52. А той ги попита за часа, в който му стана по-леко. Отговориха му: вчера в седмия час го остави огницата.

53. Тогава бащата разбра, че това е било в същия час, в който Иисус му рече: син ти е жив. И повярва той и целият му дом.

54. Това пък второ чудо Иисус извърши, когато дойде от Иудея в Галилея.

ГЛАВА 5.

1. Подир това имаше иудейски празник, и възлезе Иисус в Иерусалим.

2. А в Иерусалим, при Овчи порти, се намира къпалня, по еврейски наричана Витезда[1], която има пет притвора;

3. в тях лежеше голямо множество болни, слепи, хроми, изсъхнали, които очакваха да се раздвижи водата,

4. защото Ангел Господен от време на време слизаше в къпалнята и раздвижваше водата, и който пръв влизаше след раздвижване на водата, оздравяваше, от каквато болест и да бе налегнат.

5. Там имаше един човек, болен от трийсет и осем години.

6. Иисус, като го видя да лежи и като узна, че боледува от дълго време, казва му: искаш ли да оздравееш?

7. Болният му отговори: да, господине; но си нямам човек, който да ме спусне в къпалнята, кога се раздвижи водата; когато пък аз дойда, друг слиза преди мене.

8. Иисус му казва: стани, вземи одъра си и ходи.

9. И той веднага оздравя, взе си одъра и ходеше. А тоя ден беше събота.

10. Поради това иудеите думаха на изцерения: събота е; не бива да си дигаш одъра.

11. Той им отговори: Който ме изцери, Той ми рече: вземи одъра си и ходи.

12. Попитаха го: кой е Човекът, Който ти рече: вземи одъра си и ходи?

13. Но изцереният не знаеше, кой е, защото Иисус се бе отдръпнал поради тълпата, що беше на онова място.

14. След това Иисус го срещна в храма и му рече: ето, ти оздравя; недей греши вече, за да те не сполети нещо по-лошо.

15. Човекът отиде, та обади на иудеите, че Иисус е, Който го изцери.

16. Затова иудеите гонеха Иисуса и търсеха случай да Го убият, задето вършеше това в събота.

17. А Иисус им думаше: Моят Отец досега работи, и Аз работя.

18. Но затова иудеите още повече искаха да Го убият, защото не само съботата нарушаваше, но и наричаше Бога Свой Отец, като правеше Себе Си равен Богу.

19. На това Иисус им рече: истина, истина ви казвам: Синът нищо не може да твори Сам от Себе Си, ако не види Отца да твори; защото, което твори Той, това твори също и Синът.

20. Защото Отец обича Сина и Му показва всичко, що Сам твори; и ще Му покаже дела по-големи от тия, за да се чудите вие.

21. Защото, както Отец възкресява мъртви и оживотворява, тъй и Синът оживотворява, които иска.

22. Защото Отец и не съди никого, но целия съд предаде на Сина,

23. та всички да почитат Сина, както почитат Отца. Който не почита Сина, той не почита Отца, Който Го е пратил.

24. Истина, истина ви казвам: който слуша словото Ми и вярва в Оногова, Който Ме е пратил, има живот вечен, и на съд не дохожда, а е минал от смърт към живот.

25. Истина, истина ви казвам: иде час, и дошъл е вече, когато мъртвите ще чуят гласа на Сина Божий и, като чуят, ще оживеят.

26. Защото, както Отец има живот в Себе Си, тъй даде и на Сина да има живот в Себе Си;

27. и даде Му власт да извършва и съд, защото е Син Човечески.

28. Недейте се чуди на това; защото иде час, когато всички, които са в гробовете, ще чуят гласа на Сина Божий

29. и ще излязат: които са правили добро, ще възкръснат за живот, а които са вършили зло, ще възкръснат за осъждане.

30. Аз не мога да правя нищо от Себе Си. Както слушам, тъй и съдя, и Моят съд е праведен, защото не търся Моята воля, а волята на Отца, Който Ме е пратил.

31. Ако Аз свидетелствувам за Себе Си, свидетелството Ми не е истинско.

32. Има Друг, Който свидетелствува за Мене; и зная, че е истинско свидетелството, с което Той свидетелствува за Мене.

33. Вие бяхте пратени при Иоана, и той засвидетелствува за истината.

34. Но Аз не от човек приемам свидетелство; ала казвам това, за да се спасите вие.

35. Той беше светило, което гори и свети; а вие поискахте малко време да се радвате при светлината му.

36. Аз обаче имам свидетелство по-голямо от Иоановото; защото делата, които Ми даде Отец да извърша, самите тия дела, що Аз върша, свидетелствуват за Мене, че Отец Ме е пратил.

37. И пратилият Ме Отец Сам засвидетелствува за Мене. А вие ни гласа Му някога сте чули, ни вида Му сте видели;

38. и словото Му не пребъдва у вас, понеже вие не вярвате Ономува, Когото е Той пратил.

39. Изследвайте Писанията, защото вие мислите чрез тях да имате живот вечен. И те са, които свидетелствуват за Мене.

40. Но не искате да дойдете при Мене, за да имате живот.

41. От човеци слава не приемам,

42. но разбрах ви, че нямате в себе си любов Божия.

43. Аз дойдох в името на Моя Отец, и Ме не приемате; но, ако друг дойде в свое име, него ще приемете.

44. Как можете вие да повярвате, когато един от другиго приемате слава, а славата, която е от Единаго Бога, не търсите?

45. Не мислете, че Аз ще ви обвинявам пред Отца: има против вас обвинител, — Моисей, на когото се вие уповавате.

46. Защото, ако да бяхте вярвали на Моисея, щяхте да повярвате и на Мене, понеже той за Мене писа.

47. Ако пък на неговите писания не вярвате, как ще повярвате на Моите думи?

---

[1] Дом на милосърдие. ↑

ГЛАВА 6.

1. След това Иисус отиде отвъд морето Галилейско, сиреч, Тивериадско.

2. Подире Му вървеше множество народ, защото виждаше Неговите чудеса, които правеше над болните.

3. Иисус се възкачи на планината и там седеше с учениците Си.

4. И приближаваше Пасха, празникът иудейски.

5. А Иисус, като дигна очи и видя, че множество народ иде към Него, казва на Филипа: отде да купим хляб, за да ядат тия?

6. А това казваше, за да го изпита; понеже Сам знаеше, какво щеше да направи.

7. Филип Му отговори: тям не ще стигне хляб за двеста динария, за да вземе всеки от тях по малко.

8. Един от учениците Му, Андрей, брат на Симона Петра, Му казва:

9. тук, у едно момченце, има пет ечемични хляба и две риби; ала това що е за толкова души?

10. Иисус рече: накарайте човеците да насядат. А на онова място имаше много трева. Тогава насядаха човеците на брой около пет хиляди.

11. Иисус взе хлябовете и, като възблагодари, раздаде на учениците, а учениците — на насядалите; тъй и от рибите, кой колкото искаше.

12. И след като се наситиха, рече на учениците Си: съберете останалите къшеи, за да се не изгуби нищо.

13. И от петте ечемични хляба събраха и напълниха дванайсет коша къшеи, останали на тия, които ядоха.

14. Тогава човеците, като видяха чудото, направено от Иисуса, рекоха: Този е наистина Пророкът, Който има да дойде на света.

15. А Иисус, като разбра, че възнамеряват да дойдат да Го грабнат, за да Го направят цар, пак се отдалечи в планината самичък.

16. Когато пък се свечери, учениците Му слязоха при морето

17. и, като влязоха в кораба, потеглиха заотвъд морето в Капернаум. Беше се вече стъмнило, а Иисус не бе дошъл при тях.

18. Морето се подигаше, защото силен вятър духаше.

19. И когато бяха проплували до двайсет и пет или трийсет стадии, виждат Иисуса да ходи по морето и да се приближава към кораба, и се уплашиха.

20. Но Той им рече: Аз съм; не бойте се!

21. Тогава искаха да Го вземат в кораба; и веднага корабът пристигна на брега, към който плуваха.

22. На другия ден народът, който стоеше отвъд морето, видя, че там, освен един кораб, в който бяха влезли учениците Му, друг нямаше, и че Иисус не бе влизал в кораба с учениците Си, а учениците Му сами бяха отплували.

23. При това бяха дошли от Тивериада други кораби близо до онова място, дето бяха яли хляб, след Господнето благословение.

24. И тъй, когато народът видя, че там няма Иисуса, нито учениците Му, влезе в кораби и преплува в Капернаум, да дири Иисуса.

25. И като Го намери отвъд морето, рече Му: Равѝ, кога дойде тук?

26. Иисус им отговори и рече: истина, истина ви казвам: дирите Ме не за това, че видяхте чудеса, но за това, че ядохте от хлябовете и се наситихте.

27. Трудете се не за храна тленна, а за храна, която пребъдва до живот вечен и която ще ви даде Син Човеческий; защото върху Него е положил Своя печат Отец Бог.

28. Тогава Го попитаха: какво да правим, за да извършваме делата Божии?

29. Иисус им отговори и рече: делото Божие е това — да повярвате в Оногова, Когото е Той пратил.

30. А те Му рекоха: каква личба даваш, за да видим и Ти повярваме? Какво вършиш?

31. Бащите ни ядоха мана в пустинята, както е писано: „хляб от небето им даде да ядат“.

32. А Иисус им рече: истина, истина ви казвам: не Моисей ви даде хляба от небето, а Моят Отец ви дава истинския хляб от небето.

33. Защото Божият хляб е Онзи, Който слиза от небето и дава живот на света.

34. А те Му казаха: Господи, давай ни всякога тоя хляб.

35. Иисус им рече: Аз съм хлябът на живота; който дохожда при Мене, няма да огладнее; и който вярва в Мене, няма да ожаднее никога.

36. Но казах ви, че и Ме видяхте, и не вярвате.

37. Всичко, що Ми дава Отец, ще дойде при Мене; и който дохожда при Мене, няма да го изпъдя вън;

38. защото слязох от небето, не за да върша Моята воля, а волята на Отца, Който Ме е пратил.

39. А волята на Отца, Който Ме е пратил, е тая: от всичко, що Ми е дал, да не погубя нищо, а да го възкреся в последния ден.

40. Тази е волята на Оногова, Който Ме е пратил: всякой, който види Сина и вярва в Него, да има живот вечен; и Аз ще го възкреся в последния ден.

41. Възроптаха против Него иудеите, задето рече: Аз съм хлябът, слязъл от небето.

42. И казваха: не Тоя ли е Иисус, Иосифовият син, чийто баща и майка познаваме? Как тогава Той казва: слязох от небето?

43. Иисус им отговори и рече: не роптайте помежду си.

44. Никой не може да дойде при Мене, ако не го привлече Отец, Който Ме е пратил; и Аз ще го възкреся в последния ден.

45. У пророците е писано: „и ще бъдат всички от Бога научени“. Всякой, който е чул от Отца и се е научил, дохожда при Мене.

46. Това не значи, че Отца е видял друг някой, освен Онзи, Който е от Бога; Тоя именно е видял Отца.

47. Истина, истина ви казвам: който вярва в Мене, има живот вечен.

48. Аз съм хлябът на живота.

49. Бащите ви ядоха мана в пустинята, и умряха;

50. а хлябът, който слиза от небето, е такъв, че който яде от него, не ще умре.

51. Аз съм живият хляб, слязъл от небето; който яде от тоя хляб, ще живее вовеки; а хлябът, който Аз ще дам, е Моята плът, която ще отдам за живота на света.

52. Тогава иудеите се запрепираха помежду си, думайки: как може Той да ни даде плътта Си да ядем?

53. А Иисус им рече: истина, истина ви казвам: ако не ядете плътта на Сина Човечески и не пиете кръвта Му, не ще имате в себе си

живот.

54. Който яде Моята плът и пие Моята кръв, има живот вечен, и Аз ще го възкреся в последния ден.

55. Защото плътта Ми е наистина храна, и кръвта Ми е наистина питие.

56. Който яде Моята плът и пие Моята кръв, пребъдва в Мене, и Аз в него.

57. Както Мене е пратил живият Отец, и Аз живея чрез Отца, тъй и който Мене яде, ще живее чрез Мене.

58. Този е хлябът, слязъл от небето. Не както бащите ви ядоха маната и умряха: който яде тоя хляб, ще живее вовеки.

59. Това говори Иисус в синагогата, когато поучаваше в Капернаум.

60. Тогава мнозина от учениците Му, като чуха това, казаха: тежки са тия думи! кой може да ги слуша?

61. Но Иисус, като знаеше в Себе Си, че учениците Му роптаят против това, рече им: това ли ви съблазнява?

62. Ами ако видите Сина Човечески да възлиза там, дето е бил по-преди?

63. Духът е, който животвори; плътта нищо не ползува. Думите, що ви говоря, са дух и живот.

64. Но има от вас някои, които не вярват. Защото Иисус отначало знаеше, кои са невярващи, и кой ще Го предаде.

65. И рече: затова ви и казах, че никой не може да дойде при Мене, ако му не бъде дадено от Моя Отец.

66. От това време мнозина от учениците Му се върнаха назад и вече не ходеха с Него.

67. Тогава Иисус рече на дванайсетте: да не искате и вие да си отидете?

68. Симон Петър Му отговори: Господи, при кого да отидем? Ти имаш думи за вечен живот,

69. и ние повярвахме и познахме, че Ти си Христос, Синът на Бога Живий.

70. Иисус им отговори: не Аз ли избрах вас дванайсетте? Но един от вас е дявол.

71. Говореше за Иуда Симонов Искариот, защото той, бидейки един от дванайсетте, щеше да Го предаде.

ГЛАВА 7.

1. После това Иисус ходеше по Галилея, защото по Иудея не искаше да ходи, понеже иудеите търсеха да Го убият.

2. Приближаваше иудейският празник Разпъване шатри.

3. Тогава Му рекоха братята Му: замини оттук и иди в Иудея, за да видят и Твоите ученици делата, що вършиш.

4. Защото никой не върши нещо скришом, когато сам иска да бъде известен. Ако вършиш тия дела, покажи Себе Си на света.

5. Защото нито братята Му вярваха в Него.

6. На това Иисус им рече: Моето време още не е дошло, а за вас времето винаги е сгодно.

7. Светът вас не може да мрази, а Мене мрази, защото Аз свидетелствувам за него, че делата му са лоши.

8. Вие идете на тоя празник: Аз още няма да ида на тоя празник, защото времето Ми още не се е изпълнило.

9. Това като им каза, остана си в Галилея.

10. Но, когато братята Му отидоха, отиде и Той на празника, не явно, а някак си скришом.

11. А иудеите Го дdireха на празника и казваха: де е Онзи?

12. И имаше голям ропот у народа за Него: едни казваха, че Той е добър; други пък казваха: не, но заблуждава народа.

13. Но никой не говореше за Него открито, поради страх от иудеите.

14. Когато пък празникът се беше вече преполовил, възлезе Иисус в храма и поучаваше.

15. И чудеха се иудеите, казвайки: как Тоя знае книга, когато не се е учил?

16. Иисус им отговори и рече: учението Ми не е Мое, а на Оногова, Който Ме е пратил;

17. който иска да върши волята Му, ще разбере, дали учението Ми е от Бога, или Аз от Себе Си говоря.

18. Който говори от себе си, търси своята си слава; а който търси славата на Оногова, Който Го е пратил, Той е истинен, и в Него няма

неправда.

19. Не даде ли ви Моисей Закона? Но никой от вас не изпълнява Закона. Защо искате да Ме убиете?

20. Народът отговори и рече: бяс Те е хванал. Кой иска да Те убие?

21. Отговори Иисус и им рече: едно дело извърших, и всички се чудите.

22. Моисей ви даде обрязанието (макар то да не е от Моисея, а от отците), и вие в съботен ден обрязвате човека.

23. Ако в събота човек приема обрязание, за да не бъде нарушен Моисеевият закон, — на Мене ли се гневите, задето цял човек здрав направих в събота?

24. Не съдете по външност, а съдете с праведен съд.

25. Тогава някои иерусалимци думаха: не е ли Тоя, Когото търсят да убият?

26. Ето, явно говори, и нищо Му не казват: да не са се уверили началниците, че Той е наистина Христос?

27. Но Тогова знаем, откъде е; а Христос, кога дойде, никой няма да знае, откъде е.

28. Тогава Иисус, като поучаваше в храма, издигна глас и рече: и Мене познавате, и откъде съм знаете; и не дойдох от Себе Си, но има един Истински, Който Ме е пратил, и Когото вие не познавате.

29. Аз пък Го зная, защото съм от Него, и Той ме е пратил.

30. Искаха, прочее, да Го хванат, ала никой не тури на Него ръка, защото часът Му още не бе дошъл.

31. И мнозина от народа повярваха в Него и думаха: кога дойде Христос, нима ще направи по-много чудеса от тия, що Тоя направи?

32. Чуха фарисеите, че народът мълви това за Него; и пратиха фарисеите и първосвещениците слуги да Го хванат.

33. А Иисус им рече: още малко време съм с вас, и ще отида при Оногова, Който Ме е пратил;

34. ще Ме търсите, и не ще Ме намерите; и дето съм Аз, вие не можете да дойдете.

35. А иудеите думаха помежду си: къде иска Той да иде, та не ще Го намерим? Да не иска да иде при разпръснатите между елините и да поучава елините?

36. Какво значат тия думи, които каза: ще Ме търсите, и не ще Ме намерите; и дето съм Аз, вие не можете да дойдете?

37. А в последния велик ден на празника застана Иисус, издигна глас и рече: който е жаден, да дойде при Мене и да пие.

38. Който вярва в Мене, из неговата утроба, както е речено в Писанието, ще потекат реки от жива вода.

39. Това каза за Духа, Когото щяха да приемат вярващите в Него; защото Дух Светий още не бе даден, понеже Иисус още не бе прославен.

40. Тогава мнозина от народа, като чуха тия думи, казваха: Този е наистина Пророкът.

41. Други казваха: Този е Христос. А други казваха: нима от Галилея ще дойде Христос?

42. Не е ли казано в Писанието, че Христос ще дойде от Давидовото семе и от градеца Витлеем, отдето беше Давид?

43. И тъй, у народа произлезе разпра за Него.

44. А някои от тях искаха да Го хванат, ала никой не тури върху Му ръка.

45. Тогава слугите се върнаха при първосвещениците и фарисеите, а те им рекоха: защо Го не доведохте?

46. Слугите отговориха: никога човек не е говорил тъй, както Тоя Човек.

47. Фарисеите им отговориха: да не сте се и вие прелъстили?

48. Повярвал ли е в Него някой от началниците или от фарисеите?

49. Но тоя народ, който не знае Закона, е проклет.

50. Никодим, който бе ходил нощя при Него и беше един от тях, казва им:

51. осъжда ли нашият Закон човека, ако първом го не чуят и узнаят, какво върши?

52. Те му отговориха и рекоха: да не си и ти от Галилея? Изпитай и виж, че от Галилея пророк не се е явил.

53. И всеки си отиде у дома си.

ГЛАВА 8.

1. А Иисус отиде на Елеонската планина.

2. И на заранта пак дойде в храма, и всичкият народ дохождаше при Него. А Той седна и ги поучаваше.

3. Тогава книжниците и фарисеите доведоха при Него една жена, уловена в прелюбодейство, и като я поставиха насред,

4. рекоха Му: Учителю, тая жена биде хваната в самото прелюбодейство;

5. а Моисей ни е заповядал в Закона такива с камъни да убиваме; Ти, прочее, какво казваш?

6. Казваха това, за да Го изкушават, та да имат с какво да Го обвиняват. А Иисус се наведе надолу и пишеше с пръст по земята, без да обръща на тях внимание.

7. А като настояваха да Го запитват, Той се поизправи и им рече: който от вас е без грях, нека пръв хвърли камък върху нея.

8. И пак се наведе надолу и пишеше по земята.

9. А те, като чуха това, и понеже съвестта ги бореше, взеха да се разотиват един след друг, начевайки от по-старите, та до последните; и остана Иисус сам и жената, която стоеше насред.

10. Като се поизправи и не видя никого, освен жената, Иисус й рече: жено, де са твоите обвинители? Никой ли те не осъди?

11. Тя отговори: никой, Господи! Иисус й рече: и Аз те не осъждам. Иди си и недей вече греши.

12. Пак им говори Иисус и рече: Аз съм светлината на света; който Ме последва, той не ще ходи в мрака, а ще има светлината на живота.

13. Тогава фарисеите Му казаха: Ти Сам за Себе Си свидетелствуваш: Твоето свидетелство не е истинско.

14. Иисус им отговори и рече: макар Аз Сам да свидетелствувам за Себе Си, свидетелството Ми е истинско, защото зная, откъде съм дошъл, и накъде отивам; а вие не знаете, откъде съм дошъл и накъде отивам.

15. Вие съдите по плът; Аз не съдя никого.

16. Но и ако съдя, съдът Ми е истински, защото Сам не съм, но Аз и Отец, Който Ме е пратил.

17. А в Закона ви е писано, че свидетелството на двама човеци е истинско.

18. Аз съм, Който свидетелствувам за Себе Си, и Отец, Който Ме е пратил, свидетелствува за Мене.

19. Тогава Му рекоха: де е Твоят Отец? Иисус отговори: вие не знаете нито Мене, нито Отца Ми; ако знаехте Мене, щяхте да знаете и Отца Ми.

20. Тия думи Иисус изказа при съкровищницата, когато поучаваше в храма; и никой Го не улови, защото часът Му още не бе дошъл.

21. И пак им рече Иисус: Аз отивам, и ще Ме търсите, и в греха си ще умрете. Където Аз отивам, вие не можете да дойдете.

22. Тогава иудеите казваха: да не би да се самоубие, та дума: където Аз отивам, вие не можете да дойдете?

23. Той им рече: вие сте от долните, Аз съм от горните; вие сте от тоя свят, Аз не съм от тоя свят.

24. Затова ви казах, че ще умрете в греховете си; наистина, ако не повярвате, че съм Аз, ще умрете в греховете си.

25. Тогава Му рекоха: кой си Ти? Иисус им отговори: Аз съм това, което ви и говоря отначало.

26. Много имам за вас да говоря и да съдя; но Тоя, Който Ме е пратил, е истински, и което Аз съм слушал от Него, това и казвам на света.

27. Не разбраха, че им говореше за Отца.

28. А Иисус им рече: кога издигнете Сина Човечески, тогава ще узнаете, че съм Аз; и нищо не върша от Себе Си, но, както Ме е научил Моят Отец, тъй говоря.

29. Тоя, Който Ме е пратил, е с Мене; Отец не Ме е оставил самичък, защото Аз върша винаги онова, което е Нему угодно.

30. Когато Той говореше това, мнозина повярваха в Него.

31. Тогава Иисус казваше на повярвалите в Него иудеи: ако вие пребъдете в словото Ми, наистина сте Мои ученици,

32. и ще познаете истината, и истината ще ви направи свободни.

33. Отговориха Му: ние сме семе Авраамово, и никога никому не сме били роби; как Ти казваш: свободни ще станете?

34. Иисус им отговори: истина, истина ви казвам: всякой, който прави грях, роб е на греха.

35. А робът не пребъдва вечно вкъщи; синът пребъдва вечно.

36. И тъй, ако Синът ви освободи, ще бъдете наистина свободни.

37. Зная, че сте семе Авраамово; но търсите да Ме убиете, защото словото Ми се не побира във вас.

38. Аз говоря това, що съм видял у Моя Отец; а вие вършите онова, що сте видели у вашия отец.

39. Отговориха Му и рекоха: наш отец е Авраам. Иисус им рече: да бяхте чеда на Авраама, щяхте да вършите делата Авраамови.

40. А сега искате да убиете Мене, Човека, Който ви каза истината, що чух от Бога. Авраам това не е правил.

41. Вие вършите делата на баща си. На това Му рекоха: ние от блудство не сме родени; едного Отца имаме, Бога.

42. Иисус им рече: да беше Бог ваш Отец, щяхте да Ме обичате, понеже Аз съм излязъл и дохождам от Бога; защото Аз не съм дошъл от Себе Си, а Той Ме прати.

43. Защо не разбирате речта Ми? Защото не можете да слушате словото Ми.

44. Ваш баща е дяволът; и вие искате да изпълнявате похотите на баща си. Той си беше открай човекоубиец и не устоя в истината, понеже в него няма истина. Кога говори лъжа, своето говори, защото е лъжец и баща на лъжата.

45. А понеже Аз говоря истината, не Ми вярвате.

46. Кой от вас ще Ме укори за грях? Ако пък говоря истина, защо Ми не вярвате?

47. Който е от Бога, той слуша Божиите думи. Вие затова не слушате, защото не сте от Бога.

48. На това иудеите Му отговориха и рекоха: не казваме ли ние право, че Ти си самарянин, и в Тебе има бяс?

49. Иисус отговори: в Мене бяс няма; но почитам Отца Си, а вие Ме безчестите.

50. Ала Аз не търся Моята слава: има Друг, Който я търси и съди.

51. Истина, истина ви казвам: който спази словото Ми, няма да види смърт вовеки.

52. Тогава иудеите Му рекоха: сега разбрахме, че в Тебе има бяс: Авраам умря, пророците също, а Ти казваш: който спази словото Ми,

няма да вкуси смърт вовеки.

53. Нима Ти си по-голям от отца ни Авраама, който умря? И пророците умряха; на какъв се правиш Ти?

54. Иисус отговори: ако Аз се славя Сам, славата Ми е нищо. Моят Отец е, Който Ме прославя и за Когото вие казвате, че е ваш Бог,

55. но Го не познахте, пък Аз Го зная. И ако кажа, че Го не познавам, ще бъда като вас лъжец. Но Аз Го зная и пазя словото Му.

56. Авраам, вашият баща, би се зарадвал да види Моя ден, и видя, и се възрадва.

57. На това иудеите Му рекоха: нямаш още петдесет години — и си видял Авраама?

58. Иисус им рече: истина, истина ви казвам: преди Авраам да е бил, Аз съм.

59. Тогава взеха камъни, за да хвърлят върху Му; но Иисус се скри и излезе от храма, като мина презсред тях, и така си отиде.

ГЛАВА 9.

1. И като минаваше, видя един човек, сляп от рождение.

2. Учениците Му Го попитаха и казваха: Равѝ, кой е съгрешил, тоя или родителите му, за да се роди сляп?

3. Иисус отговори: нито тоя е съгрешил, нито родителите му, но това биде, за да се явят делата Божии върху му.

4. Аз трябва да върша делата на Тогова, Който Ме е пратил, докле е ден; настъпва нощ, когато никой не може да работи.

5. Докле съм в света, светлина съм на света.

6. Това като каза, плюна на земята, направи калчица от плюнката и намаза с нея очите на слепия,

7. и му рече: иди се умий в къпалнята Силоам (което значи: пратен). Той отиде, уми се и се върна прогледал.

8. А съседите и ония, които го бяха виждали по-преди, че беше сляп, думаха: не е ли този, който седеше и просеше?

9. Едни думаха: този е, а други: прилича на него; той пък казваше: аз съм.

10. Тогава го питаха: как ти се отвориха очите?

11. Той отговори и рече: един Човек, Който се нарича Иисус, направи калчица, намаза очите ми и ми рече: иди в къпалнята Силоам и се умий. Отидох, умих се, и прогледах.

12. Те пък му рекоха: де е Той? Отговори: не зная.

13. Тогава заведоха при фарисеите човека, който беше по-преди сляп.

14. А беше събота, когато Иисус направи калчицата и му отвори очите.

15. Питаха го също и фарисеите, как е прогледал. Той им рече: тури ми калчица на очите, и се умих, и гледам.

16. Тогава някои от фарисеите думаха: Тоя Човек не е от Бога, защото не пази събота. Други думаха: как може грешен човек да върши такива чудеса? И произлезе помежду им разпра.

17. Казват пак на прогледалия слепец: ти какво казваш за Него, задето ти отвори очите? А той рече: пророк е.

18. Но иудеите не повярваха за него, че е бил сляп и прогледал, докато не повикаха родителите на самия прогледал

19. и ги попитаха, думайки: този ли е вашият син, за когото вие казвате, че се родил сляп? А как сега вижда?

20. Родителите му отговориха и им рекоха: знаем, че този е нашият син и че се роди сляп;

21. а как сега вижда, не знаем, или кой му е отворил очите, ние не знаем. Той сам е пълнолетен; него попитайте; нека сам говори за себе си.

22. Това казаха родителите му, понеже се бояха от иудеите; защото иудеите се бяха вече сдумали да отлъчат от синагогата оногова, който Го признае за Христа.

23. Затова и родителите му казаха: той е пълнолетен; него попитайте.

24. Тогава повикаха повторно човека, който преди беше сляп, и му казаха: въздай Богу слава; ние знаем, че Тоя Човек е грешник.

25. Той отговори и рече: дали е грешник, не зная; едно зная, че бях сляп, а сега виждам.

26. Пак го попитаха: какво ти направи? Как ти отвори очите?

27. Отговори им: казах ви вече, и не чухте; какво пак искате да чуете? да не би и вие да искате да Му станете ученици?

28. А те го изхокаха и рекоха: ти си Негов ученик; а ние сме Моисееви ученици.

29. Ние знаем, че на Моисея е говорил Бог; а Тогова не знаем откъде е.

30. Отговори човекът и им рече: това е и чудното, че вие не знаете, откъде е, а ми отвори очите.

31. Ние пък знаем, че Бог не слуша грешници; но, който почита Бога и върши волята Му, тогова слуша.

32. Открай век не се е чуло, някой да е отворил очи на слепороден.

33. Ако Той не беше от Бога, не можеше да направи нищо.

34. Отговориха му и рекоха: ти цял в грехове си роден, и ти ли нас учиш? И го изпъдиха вън.

35. Иисус чу, че го изпъдили вън и, като го намери, рече му: ти вярваш ли в Сина Божий?

36. Той отговори и рече: кой е, господине, та да повярвам в Него?

37. Иисус му рече: и видял си Го, и, Който говори с тебе, Той е.

38. А той рече: вярвам, Господи! И Му се поклони.

39. А Иисус рече: за съд дойдох Аз на тоя свят, за да виждат невиждащите, а виждащите да станат слепи.

40. Чуха това някои от фарисеите, които бяха с Него, и Му рекоха: нима и ние сме слепи?

41. Иисус им рече: да бяхте били слепи, не щяхте да имате грях; но сега казвате, че виждате, затова грехът ви остава.

ГЛАВА 10.

1. Истина, истина ви казвам: който не влиза през вратата в овчата кошара, а прескача отдругаде, той е крадец и разбойник;

2. а който влиза през вратата, пастир е на овците:

3. нему вратарят отваря, и овците слушат гласа му, и той зове овците си по име и ги извежда;

4. и кога изведе овците си, върви пред тях; а овците вървят подире му, понеже познават гласа му;

5. подир чужди човек не вървят, а бягат от него, понеже гласа на чуждите не познават.

6. Тая притча им каза Иисус. Но те не разбраха, за какво им говореше.

7. Тогава Иисус пак им рече: истина, истина ви казвам: Аз съм вратата на овците.

8. Всички, колкото са идвали преди Мене, са крадци и разбойници; но овците не ги послушаха.

9. Аз съм вратата: който влезе през Мене, ще се спаси, и ще влезе, и ще излезе, и паша ще намери.

10. Крадецът дохожда, само за да открадне, убие и погуби. Аз дойдох, за да имат живот, и да имат в изобилие.

11. Аз съм добрият пастир: добрият пастир полага душата си за овците;

12. а наемникът, който не е пастир, комуто овците не са негови, вижда вълка, че иде, оставя овците и бяга; а вълкът разграбя и разпръсва овците.

13. Наемникът пък бяга, защото е наемник, и не го е грижа за овците.

14. Аз съм добрият пастир; и познавам Моите Си, и Моите Ме познават.

15. Както Ме познава Отец, тъй и Аз познавам Отца; и душата Си полагам за овците.

16. Имам и други овци, които не са от тая кошара, и тях трябва да приведа; и ще чуят гласа Ми, и ще бъде едно стадо и един Пастир.

17. Затова Ме люби Отец, защото Аз Си давам душата, за да я приема пак.

18. Никой не Ми я отнима, но Аз Сам от Себе Си я давам. Имам власт, да я дам, и власт имам пак да я приема. Тая заповед получих от Отца Си.

19. Поради тия думи пак произлезе разпра между иудеите.

20. И мнозина от тях казваха: бяс има и не е в Себе Си; защо Го слушате?

21. Други казваха: това не са думи на бесен: може ли бяс да отваря очи на слепи?

22. И настана тогава в Иерусалим празник Обновение, и зима беше.

23. И ходеше Иисус в храма, в притвора Соломонов.

24. Тогава иудеите Го заобиколиха и Му казваха: докога ще измъчваш душите ни? Ако си Ти Христос, кажи ни открито.

25. Иисус им отговори: казах ви, ала не вярвате; делата, които Аз върша в името на Моя Отец, те свидетелствуват за Мене.

26. Но вие не вярвате, понеже не сте от Моите овци, както ви рекох.

27. Моите овци слушат гласа Ми, и Аз ги познавам, и те вървят подире Ми,

28. и Аз им давам живот вечен; и те няма да погинат вовеки; и никой не ще ги грабне от ръката Ми.

29. Моят Отец, Който Ми ги даде, е по-голям от всички; и никой не може ги грабна от ръката на Отца Ми.

30. Аз и Отец едно сме.

31. Тогава иудеите пак грабнаха камъни, за да Го убият.

32. Иисус им отговори: много добри дела ви показах от Моя Отец; за кое от тия дела с камъни Ме замеряте?

33. Иудеите Му отговориха и рекоха: не за добро дело с камъни Те замеряме, а за богохулство и за това, дето Ти, бидейки човек, правиш се Бог.

34. Иисус им отговори: не е ли писано в Закона ви: „Аз рекох: богове сте“?

35. Ако Той нарече богове ония, към които бе отправено словото Божие (и не може да се наруши Писанието),

36. на Тогова ли, Когото Отец освети и прати в света, вие казвате: богохулствуваш, защото рекох: Аз съм Син Божий?

37. Ако не върша делата на Моя Отец, не Ми вярвайте;

38. ако пък върша, макар на Мене и да не вярвате, на делата повярвайте, за да разберете и повярвате, че Отец е в Мене, и Аз съм в Него.

39. Тогава пак искаха да Го хванат; но Той се измъкна из ръцете им

40. и отиде пак отвъд Иордан, на мястото, дето по-преди Иоан кръщаваше, и остана там.

41. Мнозина дойдоха при Него и казваха, че Иоан не бил сторил никакво чудо; но всичко, що Иоан бил казал за Него, било истинско.

42. И мнозина там повярваха в Него.

ГЛАВА 11.

1. Беше болен някой си Лазар, от Витания, от градеца на Мария и сестра й Марта.

2. (А Мария, чийто брат Лазар бе болен, беше оная, която помаза Господа с миро и отри нозете Му с косата си.)

3. Сестрите проводиха да Му кажат: Господи, ето оня, когото обичаш, е болен!

4. Като чу това, Иисус рече: тая болест не е за умиране, а за слава Божия, за да се прослави чрез нея Син Божий.

5. А Иисус обичаше Марта, и сестра й, и Лазаря.

6. А когато чу, че е болен, престоя два дни в мястото, дето се намираше.

7. След това рече на учениците: да идем пак в Иудея.

8. Учениците Му рекоха: Равѝ, сега иудеите искаха с камъни да Те убият, и пак ли там отиваш?

9. Иисус отговори: нали дванайсет часа има в деня? Който ходи дене, не се препъва, защото вижда светлината на тоя свят;

10. а който ходи нощя, препъва се, защото светлината не е в него.

11. Той рече това и после им казва: Лазар, нашият приятел, е заспал; но отивам да го събудя.

12. Учениците Му рекоха: Господи, ако е заспал, ще оздравее.

13. Иисус бе казал за смъртта му, а те помислиха, че говори за сънно заспиване.

14. Тогава Иисус им рече открито: Лазар умря;

15. ала се радвам за вас, че Ме нямаше там, та да повярвате; но да идем при него.

16. Тогава Тома, наричан Близнак, каза на съучениците: да идем и ние да умрем с Него.

17. Като дойде Иисус, намери, че той е вече от четири дена в гроба.

18. А Витания беше близо до Иерусалим, около петнайсет стадии;

19. и мнозина иудеи бяха дошли при Марта и Мария да ги утешат за брата им.

20. Марта, като чу, че иде Иисус, посрещна Го; а Мария седеше вкъщи.

21. Тогава Марта рече на Иисуса: Господи, да беше тук, нямаше да умре брат ми.

22. Но и сега зная, че, каквото и да поискаш от Бога, ще Ти даде Бог.

23. Иисус й рече: брат ти ще възкръсне.

24. Марта Му каза: зная, че ще възкръсне при възкресението, в последния ден.

25. Иисус й рече: Аз съм възкресението и животът; който вярва в Мене, и да умре, ще оживее.

26. И всеки, който живее и вярва в Мене, няма да умре вовеки. Вярваш ли това?

27. Тя Му дума: да, Господи, аз вярвам, че Ти си Христос, Син Божий, Който иде на света.

28. Като каза това, отиде та повика скришом сестра си Мария и рече: Учителят е тук и те вика.

29. Тая, щом чу, става бързо и дохожда при Него.

30. (Иисус още не бе дошъл в градеца, а стоеше на мястото, дето Го бе посрещнала Марта.)

31. Иудеите, които бяха с нея вкъщи и я утешаваха, като видяха, че Мария стана бързо и излезе, отидоха подире й, мислейки, че отива на гроба — да плаче там.

32. А Мария, като стигна там, дето беше Иисус, и Го видя, падна при нозете Му и рече: Господи, да беше тук, нямаше да умре брат ми.

33. Иисус, като я видя да плаче, и дошлите с нея иудеи да плачат, разтъжи се духом, смути се

34. и рече: де сте го положили? Казват Му: Господи, дойди и виж.

35. Иисус се просълзи.

36. Тогава иудеите казваха: гледай, колко го е обичал.

37. Някои пък от тях казаха: не можеше ли Тоя, Който отвори очите на слепия, да направи, щото и тоя да не умре?

38. А Иисус, пак тъгувайки в Себе Си, дохожда при гроба; това беше пещера, и камък стоеше отгоре й.

39. Иисус казва: дигнете камъка. Сестрата на умрелия, Марта, Му казва: Господи, мирише вече; защото е от четири дена.

40. Иисус й дума: не казах ли ти, че, ако повярваш, ще видиш славата Божия?

41. Тогава дигнаха камъка от пещерата, дето лежеше умрелият. А Иисус дигна очи нагоре и рече: Отче, благодаря Ти, че Ме послуша.

42. Аз и знаех, че Ти винаги Ме слушаш; но това казах за народа, който стои наоколо, за да повярват, че Ти си Ме пратил.

43. Като каза това, извика с висок глас: Лазаре, излез вън!

44. И излезе умрелият с повити ръце и нозе в погребални повивки, а лицето му забрадено с кърпа. Иисус им казва: разповийте го и оставете го да ходи.

45. Тогава мнозина от иудеите, които бяха дошли при Мария и видяха, що стори Иисус, повярваха в Него.

46. А някои от тях отидоха при фарисеите и им разправиха, що стори Иисус.

47. Тогава първосвещениците и фарисеите се събраха на съвет и казваха: какво да правим? Тоя Човек върши много чудеса.

48. Ако Го оставим тъй, всички ще повярват в Него, — и ще дойдат римляни, та ще ни разорят и страната и народа.

49. Един пък от тях, на име Каиафа, който нея година беше първосвещеник, им рече: вие нищо не знаете,

50. нито помисляте, че за нас е по-добре един човек да умре за народа, отколкото цял народ да погине.

51. И това не от себе си каза, но като беше нея година първосвещеник, предсказа, че Иисус ще умре за народа,

52. и не само за народа, но за да събере наедно и разпилените чеда Божии.

53. От тоя ден, прочее, се сговориха да Го убият.

54. Поради това Иисус вече не ходеше явно между иудеите, а оттам отиде в една местност, близо до пустинята, в града, наричан Ефраим, и там стоеше с учениците Си.

55. Наближаваше Пасха иудейска, и мнозина от цялата страна отидоха в Иерусалим пред Пасха, за да се очистят.

56. Тогава дирех Иисуса и, стоейки в храма, думаха си един другиму: как ви се струва? Дали не ще дойде на празника?

57. А първосвещениците и фарисеите бяха дали заповед, ако някой узнае де е, да обади, за да Го уловят.

ГЛАВА 12.

1. Шест дни преди Пасха Иисус дойде във Витания, дето беше умрелият Лазар, когото възкреси от мъртвите.

2. Там Му приготвиха вечеря, и Марта прислужваше, а Лазар беше един от седналите с Него на трапезата.

3. Мария пък, като взе литра нардово чисто, драгоценно миро, помаза нозете Иисусови, и с косата си отри нозете Му; и къщата се напълни с благоухание от мирото.

4. Тогава един от учениците Му, Иуда Симонов Искариот, който щеше да Го предаде, рече:

5. защо да се не продаде това миро за триста динария, и парите да се раздадат на сиромаси?

6. Това каза той, не че се грижеше за сиромасите, а защото беше крадец. (Той държеше ковчежето, и крадеше от онова, каквото там пускаха.)

7. А Иисус рече: остави я; тя е запазила това за деня на погребението Ми.

8. Защото сиромасите всякога имате при себе си, а Мене не всякога.

9. Голямо множество иудеи узнаха, че е там, и дойдоха не само заради Иисуса, но за да видят и Лазаря, когото Той възкреси от мъртвите.

10. А първосвещениците се сговориха да убият и Лазаря,

11. защото поради него мнозина иудеи ги напускаха и вярваха в Иисуса.

12. На другия ден тълпи народ, дошли на празника, като чуха, че Иисус иде в Иерусалим,

13. взеха палмови клончета и излязоха да Го посрещнат, като викаха: осана! Благословен Идещият в име Господне, Царят Израилев.

14. А Иисус, като намери едно осле, възседна го, както е писано:

15. „не бой се, дъще Сионова! Ето, твоят Цар иде, възседнал осле“.

16. Учениците Му изпървом не разбраха това; но, когато се прослави Иисус, тогава си спомниха, че това беше писано за Него, и това Му бяха направили.

17. Множеството, което беше с Него, когато Той извика Лазаря из гроба и го възкреси от мъртвите, свидетелствуваше.

18. Затова Го и посрещна народът, защото бе чул, че Той стори това чудо.

19. А фарисеите казаха помежду си: видите ли, че нищо не помага? Ето, цял свят тръгна подире Му.

20. Между дошлите на поклонение по празника имаше някои елини;

21. те се приближиха до Филипа, който беше от Витсаида Галилейска, и го молеха, думайки: господине, искаме да видим Иисуса.

22. Дохожда Филип и обажда на Андрея; Андрей пък и Филип обаждат на Иисуса.

23. Иисус им отговори и рече: дошъл е часът да се прослави Син Човеческий.

24. Истина, истина ви казвам: ако житното зърно, паднало в земята, не умре, остава си само; ако ли умре, принася много плод.

25. Който обича душата си, ще я изгуби; а който мрази душата си на тоя свят, ще я запази за вечен живот.

26. Който Ми служи, нека Ме последва; и дето съм Аз, там ще бъде и Моят служител. И който служи на Мене, него ще почете Моят Отец.

27. Душата Ми сега се смути, и що да кажа? Отче, избави Ме от тоя час? Но затова и дойдох на тоя час.

28. Отче, прослави името Си! Тогава дойде глас от небето: и прославих, и пак ще прославя.

29. А народът, който стоеше и чу това, казваше: гръмна се; други пък казваха: Ангел Му говори.

30. Иисус отговори и рече: не за Мене беше тоя глас, а за вас.

31. Сега е съд над тоя свят; сега князът на тоя свят ще бъде изпъден вън.

32. И кога Аз бъда издигнат от земята, всички ще привлека към Себе Си.

33. А това говореше, като даваше да се разбере, от каква смърт щеше да умре.

34. Народът Му отговори: ние сме слушали от Закона, че Христос пребъдва вовеки; а как Ти казваш, че трябвало Син Човеческий да бъде издигнат? Кой е Този Син Човеческий?

35. Тогава Иисус им рече: още малко време светлината е с вас; ходете, докле имате светлината, за да ви не обгърне мрак; а който ходи в мрака, не знае къде отива.

36. Докле имате светлината, вярвайте в светлината, за да бъдете синове на светлина. Като каза това, Иисус се оттегли и скри от тях.

37. Ако и да бе направил Той толкова чудеса пред тях, те пак не вярваха в Него,

38. за да се сбъдне казаното от пророк Исаия слово: „Господи, кой повярва на това, що е чул от нас? И кому се откри мишцата Господня?“

39. Те затова не можаха да вярват, защото Исаия още е рекъл:

40. „Тези люде ослепиха очите си и вкамениха сърцата си, та с очи да не видят и със сърце да не разумеят и да се не обърнат, за да ги изцеря“.

41. Това каза Исаия, когато бе видял славата Му и бе говорил за Него.

42. Обаче и мнозина началници повярваха в Него; но поради фарисеите не изповядваха, за да не бъдат отлъчени от синагогата;

43. защото бяха обикнали повече човешката слава, отколкото Божията слава.

44. А Иисус издигна глас и рече: който вярва в Мене, не в Мене вярва, а в Оногова, Който Ме е пратил;

45. и който вижда Мене, вижда Оногова, Който Ме е пратил.

46. Аз светлина дойдох в света, щото всякой вярващ в Мене да не остане в тъмнината.

47. И ако някой чуе думите Ми, и не повярва, Аз няма да го съдя, защото не дойдох да съдя света, а да спася света.

48. Който отхвърля Мене и не приема думите Ми, има кой да го съди: словото, що казах, то ще го съди в последния ден.

49. Защото Аз от Себе Си не говорих; но Отец, Който Ме прати, Той Ми даде заповед, що да кажа и що да говоря.

50. И зная, че Неговата заповед е живот вечен. И тъй, което Аз говоря, говоря го тъй, както Ми е казал Отец.

ГЛАВА 13.

1. Пред празник Пасха Иисус, знаейки, че е дошъл часът Му да премине от тоя свят към Отца, и понеже бе възлюбил Своите, които бяха в света, Той ги възлюби докрай.

2. И във време на вечеря, когато дяволът бе вече вложил в сърцето на Иуда Симонов Искариот да Го предаде,

3. Иисус, знаейки, че Отец всичко Му е предал в ръцете, и че от Бога е излязъл и при Бога отива,

4. стана от вечерята, съблече горната Си дреха и, като взе убрус, препаса се;

5. после наля вода в умивалника и почна да мие нозете на учениците и да ги отрива с убруса, с който бе препасан.

6. Дохожда, прочее, при Симона Петра, а тоя Му казва: Господи, Ти ли ще ми миеш нозете?

7. Иисус му отговори и рече: което върша Аз, ти сега не знаеш, а отпосле ще разбереш.

8. Петър Му казва: няма да умиеш нозете ми вовеки. Иисус му отговори: ако те не умия, нямаш дял с Мене.

9. Симон Петър Му казва: Господи, не само нозете ми, но и ръцете и главата.

10. Иисус му казва: умитият има нужда само нозете си да умие, защото цял е чист; и вие сте чисти, ала не всички.

11. Защото Той знаеше, кой щеше да Го предаде, затова и рече: не всички сте чисти.

12. А когато им уми нозете и Си облече дрехата, седна пак на трапезата и им рече: знаете ли, какво ви направих?

13. Вие Ме наричате Учител и Господ, и добре казвате, понеже съм такъв.

14. И тъй, ако Аз, Господ и Учител, ви умих нозете, то и вие сте длъжни да умивате нозете един другиму.

15. Защото ви дадох пример, да правите и вие същото, каквото Аз ви направих.

16. Истина, истина ви казвам: няма слуга по-горен от господаря си, нито пратеник по-горен от оногова, който го е пратил.

17. Ако знаете това, блажени сте, кога го изпълнявате.

18. Не за всички ви говоря: Аз зная, кои съм избрал. Но да се сбъдне Писанието: „който яде с Мене хляб, дигна против Мене петата си“.

19. Отсега ви казвам, преди да се е сбъднало, та, кога се сбъдне, да повярвате, че съм Аз.

20. Истина, истина ви казвам: който приема, когото Аз пратя, Мене приема; а който приема Мене, приема Оногова, Който Ме е пратил.

21. Като каза това, Иисус се смути духом, засвидетелствува и рече: истина, истина ви казвам, че един от вас ще Ме предаде.

22. Тогава учениците взеха да се споглеждат един други, недоумявайки, за кого говори.

23. А един от учениците, когото Иисус обичаше, беше се облегнал на гърдите Иисусови.

24. Нему Симон Петър кимна да попита, кой ли ще е, за когото говори.

25. Той, като припадна върху гърдите на Иисуса, рече Му: Господи, кой е?

26. Иисус отговори: онзи е, комуто Аз натопя залък и подам. И, като натопи залъка, подаде го на Иуда Симонов Искариот.

27. И тогава, подир залъка, сатаната влезе в него. А Иисус му рече: каквото ще вършиш, върши по-скоро.

28. Никой обаче от насядалите на трапезата не разбра, защо му каза това.

29. А понеже Иуда държеше ковчежето, някои мислеха, че Иисус му казва: купи, каквото ни трябва за празника, или — да раздаде нещо на сиромаси.

30. Той, като взе залъка, веднага излезе; беше нощ.

31. Когато той излезе, Иисус рече: сега се прослави Син Човеческий, и Бог се прослави в Него.

32. Ако Бог се прослави в Него, и Бог ще Го прослави в Себе Си, и веднага ще Го прослави.

33. Чеда, още малко съм с вас. Ще Ме дирите, и, както казах на иудеите, че където отивам Аз, вие не можете да дойдете, и вам казвам

сега.

34. Нова заповед ви давам, да любите един другиго; както ви възлюбих, да любите и вие един другиго.

35. По това ще познаят всички, че сте Мои ученици, ако любов имате помежду си.

36. Симон Петър Му рече: Господи, къде отиваш? Иисус му отговори: където Аз отивам, ти не можеш да дойдеш подире Ми сега, а сетне ще Ме последваш.

37. Петър Му рече: Господи, защо не мога да дойда подире Ти сега? Душата си за Тебе ще положа.

38. Иисус му отговори: душата си ли за Мене ще положиш? Истина, истина ти казвам: не ще пропее петел, докле три пъти не се отречеш от Мене.

ГЛАВА 14.

1. Да се не смущава сърцето ви; вярвайте в Бога и в Мене вярвайте.

2. В дома на Отца Ми има много жилища. Ако да нямаше, щях да ви кажа. Отивам да ви приготвя място.

3. И кога ида и ви приготвя място, пак ще дойда и ще ви взема при Мене Си, за да бъдете и вие, дето съм Аз.

4. А къде отивам Аз, знаете, и пътя знаете.

5. Тома Му рече: Господи, не знаем къде отиваш; и как можем да знаем пътя?

6. Каза му Иисус: Аз съм пътят и истината и животът; никой не дохожда при Отца, освен чрез Мене.

7. Да бяхте познавали Мене, щяхте да познавате и Отца Ми. И отсега Го познавате, и видели сте Го.

8. Филип Му рече: Господи, покажи ни Отца, и стига ни.

9. Каза му Иисус: толкози време съм с вас, и не си ли Ме познал, Филипе? Който е видял Мене, видял е Отца; и как ти казваш: покажи ни Отца?

10. Не вярваш ли, че Аз съм в Отца, и Отец е в Мене? Думите, които Аз ви говоря, от Себе Си не ги говоря; а Отец, Който пребъдва в Мене, Той върши делата.

11. Вярвайте Ми, че Аз съм в Отца, и Отец е в Мене; ако ли не, то за самите дела вярвайте в Мене.

12. Истина, истина ви казвам: който вярва в Мене, делата, що Аз върша, и той ще върши, и по-големи от тях ще върши; защото Аз отивам при Отца Си.

13. И каквото поискате от Отца в Мое име, ще го направя, за да се прослави Отец в Сина.

14. Ако поискате нещо в Мое име, Аз ще го направя.

15. Ако Ме любите, опазете Моите заповеди.

16. И Аз ще помоля Отца, и ще ви даде друг Утешител, за да пребъдва с вас вовеки,

17. Духът на истината, Когото светът не може да приеме, защото Го не види, нито Го познава; а вие Го познавате, защото Той с вас пребъдва и във вас ще бъде.

18. Няма да ви оставя сираци; ще дойда при вас.

19. Още малко, и светът няма вече да Ме вижда; а вие ще Ме виждате, защото Аз живея, и вие ще живеете.

20. В него ден ще разберете вие, че Аз съм в Моя Отец, и вие сте в Мене, и Аз във вас.

21. Който има заповедите Ми и ги пази, той е, който Ме люби; а който Ме люби, възлюбен ще бъде от Отца Ми; и Аз ще го възлюбя и ще му се явя Сам.

22. Иуда (не Искариот) Му казва: Господи, що е това, дето искаш да се явиш нам, а не на света?

23. Иисус му отговори и рече: ако някой Ме люби, ще спази словото Ми; и Моят Отец ще го възлюби, и ще дойдем при него и жилище у него ще направим.

24. Който Ме не люби, не спазва словата Ми; а словото, що слушате, не е Мое, а на Отца Ми, Който Ме е пратил.

25. Това ви казах, бидейки с вас.

26. А Утешителят, Дух Светий, Когото Отец ще изпрати в Мое име, Той ще ви научи на всичко и ще ви напомни всичко, що съм ви говорил.

27. Мир ви оставям; Моя мир ви давам; Аз ви давам не тъй, както светът дава. Да се не смущава сърцето ви, нито да се плаши.

28. Чухте, че Аз ви рекох: отивам от вас, и пак ще дойда при вас. Да Ме бяхте любили, щяхте да се възрадвате, че рекох, отивам при Отца; защото Моят Отец е по-голям от Мене.

29. И сега ви казах това, преди да се е сбъднало, та, кога се сбъдне, да повярвате.

30. Няма вече много да говоря с вас, защото иде князът на тоя свят, и в Мене той няма нищо.

31. Но отивам, за да разбере светът, че любя Отца и, както Ми е заповядал Отец, тъй и правя. Станете, да си идем оттук.

ГЛАВА 15.

1. Аз съм истинската лоза, и Моят Отец е лозарят.

2. Всяка пръчка у Мене, която не дава плод, Той отрязва; и всяка, която дава плод, чисти я, за да дава повече плод.

3. Вие сте вече чисти чрез словото, що съм ви проповядвал.

4. Пребъдете в Мене, и Аз във вас. Както пръчката сама от себе си не може да дава плод, ако не бъде на лозата, тъй и вие, ако не бъдете в Мене.

5. Аз съм лозата, вие пръчките; който пребъдва в Мене, и Аз в него, той дава много плод; защото без Мене не можете да вършите нищо.

6. Ако някой не пребъде в Мене, бива изхвърлен навън, както пръчката, и изсъхва; и събират пръчките, та ги хвърлят в огън, и те изгарят.

7. Ако пребъдете в Мене, и словата Ми пребъдват във вас, то каквото и да пожелаете, искайте, и ще ви бъде.

8. С това ще се прослави Моят Отец, ако вие принасяте много плод, и тогава ще бъдете Мои ученици.

9. Както Отец възлюби Мене, и Аз възлюбих вас: пребъдете в Моята любов.

10. Ако спазите Моите заповеди, ще пребъдете в любовта Ми, както и Аз спазих заповедите на Отца Си, и пребъдвам в любовта Му.

11. Това ви казах, за да пребъде Моята радост във вас, и радостта ви да бъде пълна.

12. Тази е Моята заповед: да любите един другиго, както Аз ви възлюбих.

13. Никой няма любов по-голяма от тая, да положи душата си за своите приятели.

14. Вие сте Ми приятели, ако вършите всичко онова, що ви Аз заповядвам.

15. Не ви наричам вече слуги, защото слугата не знае, що върши господарят му; а ви нарекох приятели, защото ви казах всичко, що съм чул от Отца Си.

16. Не вие Мене избрахте, но Аз вас избрах и ви поставих да идете и да принасяте плод, и плодът ви да пребъдва, та, каквото и да поискате от Отца в Мое име, да ви даде.

17. Това ви заповядвам: да любите един другиго.

18. Ако светът ви мрази, знайте, че Мене преди вас е намразил.

19. Да бяхте от света, светът щеше да люби своето; а понеже не сте от света, но Аз ви избрах от света, затова светът ви мрази.

20. Помнете словото, що ви казах Аз: няма слуга по-голям от господаря си. Ако Мене гониха, и вас ще гонят; ако Моето слово спазиха, и вашето ще спазят.

21. Но всичко това ще ви сторят заради Моето име, защото не знаят Оногова, Който Ме е пратил.

22. Ако не бях дошъл и не бях им говорил, грях не щяха да имат; а сега нямат извинение за греха си.

23. Който Мене мрази, мрази и Отца Ми.

24. Ако не бях сторил между тях делата, които никой друг не е сторил, грях не щяха да имат; а сега и видяха, и намразиха, и Мене, и Отца Ми.

25. Но това стана, за да се сбъдне словото, писано в Закона им, че Ме намразиха без вина.

26. А кога дойде Утешителят, Когото Аз ще ви пратя от Отца, Духът на истината, Който изхожда от Отца, Той ще свидетелствува за Мене;

27. а и вие ще свидетелствувате, понеже отначало сте с Мене.

ГЛАВА 16.

1. Това ви казах, за да се не съблазните.

2. Ще ви изгонят от синагогите; настъпва дори време, когато всякой, който ви убие, ще мисли, че принася Богу служба.

3. И тъй ще постъпят с вас, защото не познаха нито Отца, нито Мене.

4. Но казах ви това, та, кога дойде часът, да си спомняте, че Аз съм ви казал; а отначало не ви говорих това, защото бях с вас.

5. А сега отивам при Оногова, Който Ме е пратил, и никой от вас Ме не попитва: къде отиваш?

6. Но задето ви казах това, сърцето ви се изпълни с тъга.

7. Аз обаче ви казвам истината: за вас е по-добре Аз да си замина; защото, ако не замина, Утешителят няма да дойде при вас; ако ли замина, ще ви Го пратя;

8. и Той, като дойде, ще изобличи света за грях, за правда и за съд:

9. за грях, че не вярват в Мене;

10. за правда, че Аз отивам при Отца Си, и няма вече да Ме видите;

11. а за съд, че князът на тоя свят е осъден.

12. Имам още много да ви говоря; ала сега не можете го понесе.

13. А кога дойде Оня, Духът на истината, ще ви упъти на всяка истина; защото от Себе Си няма да говори, а ще говори, каквото чуе, и ще ви възвести бъдещето.

14. Той Мене ще прослави, защото от Моето ще вземе и ще ви възвести.

15. Всичко, що има Отец, е Мое; затова казах, че от Моето ще вземе и ще ви възвести.

16. Още малко, и няма да Ме виждате, и пак след малко, и ще Ме видите, защото отивам при Отца.

17. Тогава някои от учениците Му си рекоха един другиму: що е това, дето ни казва: още малко, и няма да Ме виждате, и пак: след малко, и ще Ме видите, и че Аз отивам при Отца?

18. И си думаха: що е това, дето казва: още малко? Не знаем, какво говори.

19. Разбра, прочее, Иисус, че искат да Го питат, и рече им: за това ли се питате един други, дето казах: още малко, и няма да Ме виждате, и пак: след малко, и ще Ме видите?

20. Истина, истина ви казвам, че вие ще се разплачете и разридаете, а светът ще се възрадва; вие ще бъдете наскърбени, но скръбта ви ще се обърне на радост.

21. Жена, кога ражда, има болки, защото е дошъл часът й; но, след като роди младенеца, от радост не помни вече мъките, защото се е родил човек на света.

22. Тъй и вие сега сте наскърбени; но Аз пак ще ви видя, и ще се зарадва сърцето ви, и радостта ви никой няма да ви отнеме;

23. и него ден няма да Ме попитате за нищо. Истина, истина ви казвам: каквото и да поискате от Отца в Мое име, ще ви даде.

24. Досега нищо не сте искали в Мое име; искайте, и ще получите, за да бъде радостта ви пълна.

25. Това ви говорих с притчи; но настава час, когато няма да ви говоря вече с притчи, а открито ще ви известя за Отца.

26. Него ден ще поискате в Мое име, и не ви казвам, че Аз ще помоля Отца за вас;

27. защото Сам Отец ви обича, задето вие Ме обикнахте и повярвахте, че Аз съм от Бога излязъл.

28. Излязох от Отца и дойдох на света; пак оставям света и отивам при Отца.

29. Казват Му Неговите ученици: ето, сега открито говориш, и никаква притча не казваш.

30. Сега разбираме, че знаеш всичко, и нямаш нужда да Те пита някой. Поради това вярваме, че си от Бога излязъл.

31. Отговори им Иисус: сега ли вярвате?

32. Ето, настъпва час, и настана вече, да се разбягате всякой у вас си, и Мене самичък да оставите; ала Аз не съм самичък, защото Отец е с Мене.

33. Това ви казах, за да имате в Мене мир. В света скърби ще имате; но дерзайте: Аз победих света.

ГЛАВА 17.

1. Това като каза Иисус, дигна очи към небето и рече: Отче! дойде часът: прослави Сина Си, за да Те прослави и Син Ти,

2. според както си Му дал власт над всяка плът, та чрез всичко, що си Му дал, да даде тям живот вечен.

3. А вечен живот е това, да познават Тебе, Едного Истиннаго Бога, и пратения от Тебе Иисуса Христа;

4. Аз Те прославих на земята, свърших делото, що Ми бе дал да изпълня.

5. И сега прослави Ме Ти, Отче, у Тебе Самия със славата, що имах у Тебе преди свят да бъде.

6. Явих Твоето име на човеците, които си Ми дал от света; те бяха Твои, и Ти Ми ги даде, и спазиха Твоето слово.

7. Сега разбраха, че всичко, що си Ми дал, е от Тебе;

8. защото словата, що си Ми дал, предадох им ги, и те приеха и разбраха наистина, че съм от Тебе излязъл, и повярваха, че Ти си Ме пратил.

9. Аз за тях се моля; не за цял свят се моля, а за тях, които си Ми дал, защото са Твои.

10. И всичко Мое е Твое, и Твоето Мое, и се прославих в тях.

11. Не съм вече в света, но те са в света, а Аз ида при Тебе, Отче Светий! опази ги в Твоето име, тях, които си Ми дал, за да бъдат едно, както сме и Ние.

12. Когато бях с тях на света, Аз ги пазех в Твоето име; ония, които си Ми дал, опазих, и никой от тях не погина, освен погибелния син, за да се сбъдне Писанието.

13. А сега ида при Тебе и казвам това в света, за да имат в себе си Моята радост пълна.

14. Аз им предадох Твоето слово, и светът ги намрази, защото те не са от света, както и Аз не съм от него.

15. Не се моля да ги вземеш от света, но да ги опазиш от злото.

16. Те не са от света, както и Аз не съм от него.

17. Освети ги чрез Твоята истина; Твоето слово е истина.

18. Както Ти Мене прати в света, и Аз ги пратих в света;

19. и за тях Аз посветявам Себе Си, та и те да бъдат осветени чрез истината.

20. И не само за тях се моля, но и за ония, които по тяхното слово повярват в Мене,

21. да бъдат всички едно: както Ти, Отче, си в Мене, и Аз в Тебе, тъй и те да бъдат в Нас едно, — та да повярва светът, че Ти си Ме пратил.

22. И славата, която Ми бе дал, Аз дадох тям, за да бъдат едно, както Ние сме едно;

23. Аз съм в тях, и Ти в Мене, за да бъдат в пълно единство, и за да познае светът, че Ти си Ме пратил и си ги възлюбил, както Мене възлюби.

24. Отче! тия, които си Ми дал, желая и те да бъдат с Мене там, дето съм Аз, за да гледат Моята слава, що си Ми дал, защото Ме възлюби, преди свят да се създаде.

25. Отче праведний! светът Те не позна; но Аз Те познах, и тия познаха, че Ти си Ме пратил;

26. и явих им Твоето име и ще явя, та любовта, с която си Ме възлюбил, в тях да бъде, и Аз в тях.

ГЛАВА 18.

1. Като каза това Иисус, излезе с учениците Си отвъд потока Кедрон, дето имаше градина, в която влезе Сам Той и учениците Му.

2. А това място знаеше и Иуда, който щеше да Го предаде, защото Иисус често се събираше там с учениците Си.

3. Тогава Иуда, като взе една чета войници и слуги от първосвещениците и фарисеите, дохожда там с фенери, светила и с оръжия.

4. А Иисус, знаейки всичко, каквото щеше да стане с Него, излезе и им рече: кого търсите?

5. Отговориха Му: Иисуса Назорея. Иисус им казва: Аз съм. С тях стоеше и Иуда, който Го предаваше.

6. И като им рече: Аз съм, те се дръпнаха назад и паднаха на земята.

7. Пак ги попита: кого търсите? Те рекоха: Иисуса Назорея.

8. Иисус отговори: казах ви, че съм Аз; и тъй, ако Мене търсите, тях оставете да си идат;

9. за да се сбъдне словото, казано от Него: „от ония, които си Ми дал, никого не погубих“.

10. А Симон Петър, който имаше нож, измъкна го, удари слугата на първосвещеника и му отряза дясното ухо. Името на слугата беше Малх.

11. Но Иисус рече на Петра: тури ножа си в ножницата; да не изпия ли чашата, която Ми е дал Отец?

12. Тогава четата и хилядникът и слугите иудейски хванаха Иисуса и Го вързаха,

13. и отведоха Го първом при Ана; защото той беше тъст на Каиафа, който през нея година беше първосвещеник.

14. А Каиафа беше оня, който бе дал на иудеите съвет, че е по-добре един човек да погине за народа.

15. След Иисуса вървяха Симон Петър и другият ученик; а тоя ученик беше познат на първосвещеника, и влезе с Иисуса в двора първосвещеников.

16. А Петър стоеше вън до вратата. Другият пък ученик, който беше познат на първосвещеника, излезе, та говори на вратарката, и въведе Петра.

17. Тогава слугинята-вратарка казва на Петра: да не си и ти от учениците на Този Човек? Той отговаря: не съм.

18. А робите и слугите бяха си наклали огън, понеже беше студено, и стояха, та се грееха. Петър стоеше с тях и се грееше.

19. А първосвещеникът попита Иисуса за учениците Му и за учението Му.

20. Иисус му отговори: Аз открито говорих на света; Аз винаги съм поучавал в синагогите и в храма, дето отвред се събират иудеите, и скришом нищо не съм говорил.

21. Защо питаш Мене? Питай ония, които са слушали, що съм им говорил; ето, те знаят, що съм говорил.

22. Когато Той каза това, един от слугите, който стоеше наблизо, удари плесница на Иисуса и рече: тъй ли отговаряш на първосвещеника?

23. Иисус му отвърна ако говорих зле, докажи злото; ако ли — добре, защо Ме биеш?

24. Тогава Ана Го прати вързан при първосвещеник Каиафа.

25. А Симон Петър стоеше и се грееше. И рекоха му: да не си и ти от Неговите ученици? Той се отрече и каза: не съм.

26. Един от слугите първосвещеникови, сродник на оногова, комуто Петър бе отрязал ухото, казва: не те ли видях аз в градината с Него?

27. Петър пак се отрече; и тозчас петел пропя.

28. Поведоха Иисуса от Каиафа в преторията. Беше заран; и те не влязоха в преторията, за да се не оскверният, та да могат да ядат пасхата.

29. Тогава излезе Пилат при тях и рече: в какво обвинявате Тоя Човек?

30. Отговориха му и рекоха: ако Той не беше злодеец, не щяхме да ти Го предадем.

31. Пилат им рече: вземете Го вие и Го съдете по вашия закон. Иудеите му рекоха: нам не е позволено да убием никого;

32. за да се сбъдне думата Иисусова, която беше казал, когато даваше да се разбере, от каква смърт щеше да умре.

33. Тогава Пилат пак влезе в преторията и повика Иисуса и Му рече: Ти ли си Иудейският Цар?

34. Иисус му отговори: от себе си ли говориш това, или други ти казаха за Мене?

35. Пилат отговори: та аз иудеин ли съм? Твоят народ и първосвещениците Те предадоха на мене; какво си сторил?

36. Иисус отговори: Моето царство не е от тоя свят: ако беше царството Ми от тоя свят, Моите слуги щяха да се борят, за да не бъда предаден на иудеите; но сега царството Ми не е оттук.

37. А Пилат Му рече: и тъй, цар ли си Ти? Иисус отговори: ти казваш, че съм цар. Аз затова се родих, и затова дойдох на света, за да свидетелствувам за истината; всякой, който е от истината, слуша гласа Ми.

38. Пилат Му рече: що е истина? И като каза това, пак излезе при иудеите и им рече: аз не намирам никаква вина у Него.

39. Но у вас има обичай, да ви пускам едного за Пасха; желаете ли да ви пусна Царя Иудейски?

40. Тогава пак закрещяха всички, казвайки: не Него, а Варàва. Варàва пък беше разбойник.

ГЛАВА 19.

1. Тогава Пилат хвана Иисуса и Го бичува.

2. И войниците, като сплетоха венец от тръни, наложиха Му го на главата, и Му облякоха багреница,

3. и думаха: радвай се, Царю Иудейски! и Му удряха плесници.

4. Пилат пак излезе вън и им рече: ето, извеждам ви Го, за да разберете, че не намирам у Него никаква вина.

5. Тогава Иисус излезе вън с трънения венец и в багреница. И рече им Пилат: ето Човекът!

6. А когато първосвещениците и слугите Го видяха, завикаха и казваха: разпни, разпни Го! Пилат им казва: вие Го вземете и разпнете, защото аз не намирам у Него вина.

7. Иудеите му отговориха: ние имаме закон, и по нашия закон Той трябва да умре, защото Себе Си направи Син Божий.

8. Когато Пилат чу тая дума, повече се уплаши.

9. И пак влезе в преторията и рече на Иисуса: отде си Ти? Но Иисус му не даде отговор.

10. Пилат Му казва: на мене ли не отговаряш? Не знаеш ли, че имам власт да Те разпна, и власт имам да Те пусна?

11. Иисус отговори: ти не щеше да имаш над Мене никаква власт, ако ти не бе дадено свише; затова по-голям грях има оня, който Ме предаде на тебе.

12. От това време Пилат търсеше случай да Го пусне. Иудеите обаче викаха и казваха: ако пуснеш Тогова, не си приятел на кесаря. Всякой, който прави себе си цар, е противник на кесаря.

13. Пилат, като чу тая дума, изведе вън Иисуса и седна на съдището, на мястото, наречено Литостротон[1], а по еврейски Гавата.

14. Тогава беше петък пред Пасха, около шестия час. И рече Пилат на иудеите: ето вашия Цар!

15. Ала те завикаха: премахни Го, премахни, разпни Го! Пилат им казва: вашия Цар ли да разпна? Първосвещениците отговориха: ние нямаме друг цар, освен кесаря.

16. И тогава им Го предаде, за да бъде разпнат. И взеха Иисуса и Го поведоха.

17. И носейки кръста Си, Той излезе на мястото, наречено Лобно, по еврейски Голгота;

18. там Го разпнаха, и с Него други двама, от едната и от другата страна, а посред — Иисуса.

19. А Пилат написа и надпис, и го постави на кръста. Написано беше: Иисус Назорей, Цар Иудейски.

20. Тоя надпис четоха мнозина от иудеите, понеже беше близо до града мястото, дето Иисус бе разпнат, и написаното бе по еврейски, гръцки и латински.

21. А първосвещениците иудейски казваха на Пилата: недей писа: Цар Иудейски, но че Той каза: Цар Иудейски съм.

22. Пилат отговори: каквото писах, писах.

23. Войниците пък, като разпнаха Иисуса, взеха дрехите Му (и ги разделиха на четири дяла, по един дял на всеки войник,) и хитона. Хитонът не беше шит, а изтъкан цял отгоре додолу.

24. Тогава рекоха си един другиму: да го не раздираме, а да хвърлим за него жребие, чий да бъде; за да се сбъдне реченото в Писанието: „разделиха дрехите Ми помежду си и за одеждата Ми хвърлиха жребие“. Тъй направиха войниците.

25. При кръста Иисусов стояха майка Му и сестрата на майка Му, Мария Клеопова, и Мария Магдалина.

26. А Иисус, като видя майка Си и стоещия там ученик, когото обичаше, казва на майка Си: жено, ето син ти!

27. После казва на ученика: ето майка ти! И от оня час ученикът я прибра при себе си.

28. След това Иисус, като знаеше, че всичко вече е свършено, за да се сбъдне Писанието, казва: жеден съм.

29. Там имаше съсъд, пълен с оцет. Войниците напоиха гъба с оцет, надянаха я на исопова тръст и поднесоха на устата Му.

30. А когато Иисус вкуси от оцета, рече: свърши се! И като наведе глава, предаде дух.

31. И понеже тогава беше петък, иудеите, за да не останат телата върху кръста в събота (защото оная събота беше велик ден), помолиха Пилата, да им пребият пищелите и да ги снемат.

32. Тогава дойдоха войниците и пребиха пищелите на първия, както и на другия, разпнат с Него.

33. А когато дойдоха при Иисуса и Го видяха вече умрял, не Му пребиха пищелите;

34. но един от войниците прободе с копие ребрата Му, и веднага изтече кръв и вода.

35. И който видя, засвидетелствува, и свидетелството му е истинско; и той знае, че говори истина, за да повярвате вие.

36. Защото това стана, за да се сбъдне Писанието: „кост Негова няма да се строши“.

37. И пак друго Писание казва: „ще погледнат на Тогова, Когото прободоха“.

38. След това Иосиф, от Ариматея (ученик Иисусов, но таен, поради страх от иудеите), помоли Пилата да снеме тялото Иисусово, и Пилат позволи. Той дойде и сне тялото Иисусово.

39. Дойде също и Никодим (който беше ходил изпреди при Иисуса нощя) и донесе около сто литри смес от смирна и алой.

40. Тогава взеха тялото Иисусово и Го обвиха в повивки с благовонията, както по обичая си иудеите погребват.

41. На онова място, дето беше разпнат, имаше градина, и в градината — нов гроб, в който още никой не бе полаган.

42. Там положиха Иисуса, поради петъка иудейски, понеже гробът беше наблизо.

---

[1] Място, постлано с камъни. ↑

ГЛАВА 20.

1. В първия ден на седмицата Мария Магдалина дохожда на гроба рано, докле беше още тъмно, и вижда, че камъкът е дигнат от гроба.

2. Затичва се тогава и дохожда при Симона Петра и при другия ученик, когото Иисус обичаше, и казва им: дигнали Господа от гроба, и не знаем, де са Го турили.

3. Тогава излезе Петър и другият ученик, и тръгнаха за гроба.

4. И двамата тичаха наедно; но другият ученик се затече по-бързо от Петра и пръв дойде на гроба.

5. И като надникна, видя, че повивките стоят; ала не влезе в гроба.

6. След него дохожда Симон Петър, влиза в гроба и вижда, че само повивките стоят;

7. пък кърпата, която беше на главата Му, не стоеше при повивките, а — свита отделно на едно място.

8. Тогава влезе и другият ученик, който пръв беше дошъл на гроба, и видя, и повярва,

9. защото още не знаеха Писанието, че Той трябва да възкръсне от мъртвите.

10. Тогава учениците се върнаха пак у тях си.

11. А Мария стоеше при гроба отвън и плачеше. И както плачеше, надникна в гроба;

12. и вижда два Ангела в бяло облекло да седят — единият при главата, а другият при нозете, дето беше лежало тялото Иисусово.

13. И те й казват: жено! защо плачеш? Отговори им: дигнали Господа моего, и не зная, де са Го турили.

14. Като рече това, обърна се назад и видя Иисуса да стои; ала не знаеше, че е Иисус.

15. Иисус й казва: жено! защо плачеш? кого търсиш? Тя, мислейки, че е градинарят, каза Му: господине, ако си Го ти изнесъл, кажи ми, де си Го турил, и аз ще Го взема.

16. Иисус й казва: Марийо! Тя се обърна и Му рече: „Равуни!“ което значи Учителю.

17. Иисус й казва: не се допирай До Мене, защото още не съм възлязъл при Отца Си; но иди при братята Ми и им кажи: възлизам при Моя Отец и при вашия Отец, и при Моя Бог и вашия Бог.

18. Дохожда Мария Магдалина, та обажда на учениците, че видяла Господа и че това й казал.

19. А вечерта в тоя ден, първи на седмицата, когато вратата на къщата, дето се бяха събрали учениците Му, стояха заключени, поради страх от иудеите, дойде Иисус, застана посред и им казва: мир вам!

20. И това като рече, показа им ръцете и нозете и ребрата Си. Учениците се зарадваха, като видяха Господа.

21. А Иисус пак им рече: мир вам! Както Ме Отец прати, тъй и Аз ви пращам.

22. И като рече това, духна и им казва: приемете Духа Светаго.

23. На които простите греховете, тям ще се простят; на които задържите, ще се задържат.

24. А Тома, един от дванайсетте, наричан Близнак, не беше с тях, когато дохожда Иисус.

25. Другите ученици му казваха: видяхме Господа. А той им рече: ако не видя на ръцете Му белега от гвоздеите, и не туря пръста си в раните от гвоздеите, и не туря ръката си в ребрата Му, няма да повярвам.

26. След осем дена учениците Му бяха пак вкъщи, и Тома с тях. Дойде Иисус, когато вратата бяха заключени, застана посред тях и рече: мир вам!

27. После казва на Тома: дай си пръста тук, и виж ръцете Ми; дай си ръката и тури в ребрата Ми; и не бъди невярващ, а вярващ.

28. Отговори Тома и Му рече: Господ мой и Бог мой!

29. Иисус му казва: Тома, ти повярва, защото Ме видя; блажени, които не са видели, и са повярвали.

30. И много други чудеса направи Иисус пред учениците Си, за които не е писано в тая книга.

31. А това е написано, за да повярвате, че Иисус е Христос, Син Божий, и като вярвате, да имате живот в Неговото име.

ГЛАВА 21.

1. След това пак се яви Иисус на учениците Си при Тивериадско море. А се яви тъй:

2. бяха заедно Симон Петър и Тома, наричан Близнак, и Натанаил от Кана Галилейска, и Зеведеевите синове, и други двама от учениците Му.

3. Симон Петър им казва: отивам да ловя риба. Казват му: ще дойдем и ние с тебе. Излязоха и веднага се качиха на кораба, ала нищо не уловиха през нея нощ.

4. А когато се вече разсъмна, Иисус застана на брега; но учениците не познаха, че е Иисус.

5. Иисус им казва: деца, имате ли нещо за ядене? Те Му отговориха: не.

6. А Той им рече: хвърлете мрежата отдясно на кораба, и ще намерите. Хвърлиха, и не можаха вече да я измъкнат поради многото риба.

7. Тогава ученикът, когото Иисус обичаше, каза на Петра: Господ е. А Симон Петър, като чу, че е Господ, препаса дрехата си (защото беше гол) и се хвърли в морето.

8. А другите ученици преплуваха с кораб (защото не бяха далеч от земята, на около двеста лакти), като влечаха мрежата с рибата.

9. А когато излязоха на земята, виждат накладен огън, и на него турена риба и хляб.

10. Иисус им казва: донесете от рибата, що сега уловихте.

11. Симон Петър отиде, та извлече на земята мрежата, пълна с едри риби, на брой сто петдесет и три; и макар да бяха толкова, мрежата се не съдра.

12. Иисус им казва: дойдете, обядвайте. И никой от учениците не смееше да Го попита: кой си Ти? понеже знаеха, че е Господ.

13. Дохожда Иисус, взима хляба и им дава, също и рибата.

14. Това беше вече трети път, как Иисус се яви на Своите ученици, след като възкръсна от мъртвите.

15. А когато се наобядваха, Иисус казва на Симона Петра: Симоне Ионин, любиш ли Ме повече, отколкото тия? Петър Му казва: да, Господи! Ти знаеш, че Те обичам. Иисус му казва: паси Моите агънца.

16. Казва му пак втори път: Симоне Ионин, любиш ли Ме? Петър Му казва: да, Господи! Ти знаеш, че Те обичам. Иисус му казва: паси Моите овци.

17. Казва му трети път: Симоне Ионин, обичаш ли Ме? Петър се натъжи, за дето третия път му каза: обичаш ли Ме? и Му рече: Господи, Ти всичко знаеш; Ти знаеш, че Те обичам. Иисус му казва: паси Моите овци.

18. Истина, истина ти казвам: когато беше по-млад, сам се опасваше и ходеше, където си щеше; а кога остареещ, ще простреш ръцете си, и друг ще те опаше и поведе, където не щеш.

19. А това Той рече, като даваше да се разбере, с каква смърт Петър ще прослави Бога. И като рече това, казва му: върви подире Ми.

20. А Петър, като се обърна, вижда, че върви подире му ученикът, когото Иисус обичаше, и който на вечерята се бе облегнал на гърдите Му и рекъл: Господи, кой ще Те предаде?

21. Него като видя, Петър дума на Иисуса: Господи, а тоя — какво?

22. Иисус му казва: ако искам да пребъде той, докле дойда, тебе що ти е? Ти върви подире Ми.

23. И разнесе се тая дума между братята, че тоя ученик няма да умре. Но Иисус му не рече, че няма да умре, но: ако искам да пребъде той, докле дойда, тебе що ти е?

24. Този е ученикът, който свидетелствува за тия неща и ги написа; и знаем, че свидетелството му е истинско.

25. Има и много други работи, които извърши Иисус и за които, ако би се писало подробно, чини ми се, и цял свят не би побрал написаните книги. Амин.

ДЕЯНИЯ НА СВЕТИТЕ АПОСТОЛИ

ГЛАВА 1.

1. Първата книга, о Теофиле, написах за всичко, що Иисус начена да върши и учи

2. до деня, когато се възнесе, като даде чрез Духа Светаго заповеди на апостолите, които бе избрал,

3. на които и представи Себе Си жив след Своето страдание с много верни доказателства, като им се явяваше през четирийсет дена и говореше за царството Божие;

4. и като се събираше с тях, Той им заповяда: не се отдалечавайте от Иерусалим, а чакайте обещанието на Отца, за което сте слушали от Мене;

5. защото Иоан кръщава с вода, а вие не след много дни от днес ще бъдете кръстени с Дух Светий.

6. Те, прочее, като се събраха, питаха Го, думайки: в това ли време, Господи, възстановяваш царството Израилево?

7. А Той им отговори: не се пада вам да знаете времената или годините, които Отец е положил в Своя власт;

8. но ще приемете сила, кога слезе върху ви Дух Светий; и ще Ми бъдете свидетели в Иерусалим и в цяла Иудея и Самария, и дори до край-земя.

9. И като рече това, както Го те гледаха, Той се подигна, и облак Го подзе изпред очите им.

10. И докле гледаха към небето, когато се Той възнасяше, ето, застанаха пред тях двама мъже в бели дрехи

11. и рекоха: мъже галилейци, какво стоите и гледате към небето? Този Иисус, Който се възнесе от вас на небето, ще дойде по същия начин, както Го видяхте да отива на небето.

12. Тогава те се върнаха в Иерусалим от планината, наречена Елеон, която се намира близо до Иерусалим колкото един съботен път[1].

13. И като дойдоха, възлязоха в горницата, дето и пребиваваха, Петър и Иаков, Иоан и Андрей, Филип и Тома, Вартоломей и Матей, Иаков Алфеев и Симон Зилот, и Иуда Иаковов.

14. Те всички единодушно прекарваха в молитва и моление с някои жени и с Мария, майка на Иисуса, и с Неговите братя.

15. И в тия дни стана Петър посред учениците и рече

16. (а бяха се събрали около сто и двайсет души): мъже братя! Трябваше да се изпълни написаното, що бе предрекъл Дух Светий чрез устата Давидови за Иуда, водача на ония, които хванаха Иисуса,

17. защото той бе причислен към нас и получил бе жребието на тая служба;

18. но със заплатата за своята неправда той придоби нива и, като се струполи ничком, пръсна се през средата, и всичката му вътрешност се изсипа;

19. и това стана известно на всички жители иерусалимски, тъй че тая нива на техен език бе наречена Акелдама̀, сиреч, кръвна нива.

20. Защото в книгата на Псалмите е писано: „жилището му да запустее, и да няма кой да живее в него“, и: „достойнството му друг да вземе“.

21. И тъй, потребно е, щото един от тия мъже, които бяха с нас през цялото време, докато пребъдваше и общуваше с нас Господ Иисус,

22. начевайки от Иоановото кръщение до деня, когато се възнесе от нас, — да бъде заедно с нас свидетел на възкресението Му.

23. И поставиха двамина: Иосифа, именуван Варсава, когото нарекоха Иуст, и Матия;

24. след това се помолиха и казаха: Ти, Господи, Който познаваш сърцата на всички, покажи от тия двама едного, когото си избрал,

25. да приеме жребието на тая служба и на апостолството, от което отпадна Иуда, за да отиде на своето място.

26. Хвърлиха за тях жребие, и жребието се падна на Матия; и той биде причислен към единайсетте апостоли.

---

[1] Разстояние от 2000 крачки. ↑

ГЛАВА 2.

1. Когато настана ден Петдесетница, те всички в единомислие бяха заедно.

2. И внезапно биде шум от небето, като че идеше силен вятър, и напълни цялата къща, дето седяха.

3. И явиха им се езици, като че огнени, които се разделяха, и се спряха по един на всекиго от тях.

4. И всички се изпълниха с Дух Светий, и наченаха да говорят на други езици, според както Духът им даваше да изговарят.

5. А в Иерусалим се намираха иудеи, човеци набожни, от всеки народ под небето.

6. Когато стана тоя шум, събра се много народ и се слиса, защото всеки ги слушаше да приказват на неговия говор.

7. И всички се чудеха и маеха, думайки помежду си: тия, които говорят, не са ли всички галилейци?

8. А как слушаме всички своя си роден говор?

9. Ние — партяни и мидяни, еламити и жители на Месопотамия, Иудея и Кападокия, на Понт и Асия,

10. на Фригия и Памфилия, на Египет и Ливийските страни, съседни на Кириния, и дошлите от Рим, както иудеи, тъй и прозелити[1],

11. критяни и араби, — как слушаме тях да говорят на наши езици за великите Божии дела?

12. Всички бяха смаяни и в недоумение думаха един другиму: какво ли ще е това?

13. А други се присмиваха и думаха: със сладко вино са се напили.

14. Тогава Петър се изправи с единайсетте, издигна глас и почна да им говори: мъже иудеи и вие всички, които живеете в Иерусалим! Нека ви бъде известно това, и внимавайте на думите ми:

15. тия не са пияни, както вие мислите, защото е трети час през деня;

16. но това е реченото чрез пророк Иоиля:

17. „и ето, в последните дни, казва Бог, ще излея от Моя Дух върху всяка плът; синовете ви и дъщерите ви ще пророчествуват; младежите ви ще виждат видения, а старците ви ще сънуват сънища;

18. и в ония дни върху рабите Ми и рабините Ми ще излея от Моя Дух, и ще пророчествуват.

19. И ще покажа чудеса горе в небесата и личби долу на земята, кръв и огън, дим и пушек.

20. Слънцето ще се превърне в тъмнина, и месечината — в кръв, преди да настъпи великият и славен ден Господен.

21. И тогава всеки, който призове името Господне, ще се спаси“.

22. Мъже израилтяни! Изслушайте тия думи: Иисуса Назорея, Мъж, засвидетелствуван пред вас от Бога със сили, чудеса и личби, що ги Бог стори чрез Него между вас, както и сами знаете,

23. Него, по определената воля и предведение Божие предаден, вие хванахте и, след като приковахте с ръце на беззаконници, Го убихте;

24. но Бог Го възкреси, като освободи от родилните болки на смъртта, понеже тя не можеше да Го удържи.

25. Защото Давид казва за Него: „винаги виждах пред себе си Господа, защото Той е от дясната ми страна, за да се не поклатя.

26. Затова се възрадва сърцето ми, и се възвесели езикът ми; а още и плътта ми ще почива в надежда.

27. Защото Ти не ще оставиш душата ми в ада и не ще допуснеш Твоя светия да види тление.

28. Ти ми си дал да позная пътищата на живота; Ти ще ме изпълниш с радост чрез лицето Си“.

29. Мъже братя! Нека е позволено да ви кажа смело за патриарх Давида, че той и умря и биде погребан, и гробът му е у нас и доднес.

30. А бидейки пророк и знаейки, че Бог му беше с клетва обещал от плода на чреслата му да въздигне по плът Христа и да Го постави на престола му,

31. предвидя и каза за възкресението на Христа, че душата Му не бе оставена в ада, и плътта Му не видя тление.

32. Тогова Иисуса Бог възкреси, на което всички ние сме свидетели.

33. И така, Той, след като биде възнесен с Божията десница и прие от Отца обещанието на Светаго Духа, изля това, що вие сега

виждате и чувате.

34. Защото Давид не възлезе на небесата; но сам говори: „рече Господ Господу моему: седи от дясната Ми страна,

35. докле туря Твоите врагове подножие на нозете Ти“.

36. И тъй, нека наздраво знае целият дом Израилев, че Тогова Иисуса, Когото вие разпнахте, Бог направи Господ и Христос.

37. Като чуха това, на сърце им стана умилно, и казаха на Петра и на другите апостоли: какво да направим, мъже братя?

38. А Петър им рече: покайте се, и всеки от вас да се кръсти в името на Иисуса Христа, за прошка на греховете; и ще приемете дара на Светаго Духа.

39. Защото за вас е обещанието, за вашите деца и за всички далечни, които би призовал Господ, Бог наш.

40. И с много други думи свидетелствуваше и ги приканваше, думайки: спасявайте се от тоя опак род.

41. И тъй, които приеха на драго сърце думите му, кръстиха се; и се присъединиха в оня ден около три хиляди души.

42. И постоянствуваха в учението на апостолите, в общуването, в хлеболомението и в молитвите.

43. Страх обзе всяка душа, защото много чудеса и личби ставаха чрез апостолите в Иерусалим.

44. А всички вярващи бяха заедно, и всичко им беше общо;

45. продаваха имоти и стока и разделяха ги между всички, всекиму според нуждата.

46. И всеки ден единодушно престояваха в храма и, преломявайки по къщите хляб, хранеха се с весело и чисто сърце,

47. като хвалеха Бога и като бяха обични на целия народ. А Господ всекидневно прибавяше към църквата такива, които се спасяваха.

---

[1] Езичници, приели иудейска вяра. ↑

ГЛАВА 3.

1. Петър и Иоан заедно възлизаха в храма в деветия молитвен час.

2. Имаше един човек, хром от майчина утроба, когото носеха и слагаха всеки ден при храмовите врата, наречени Красни, да проси милостиня от влизащите в храма;

3. той, като видя Петра и Иоана, когато щяха да влязат в храма, попроси от тях милостиня.

4. А Петър се вгледа в него заедно с Иоана и рече: погледни ни!

5. И той ги гледаше втренчено, като се надяваше да получи от тях нещо.

6. Но Петър каза: сребро и злато аз нямам, а каквото имам, това ти давам: в името на Иисуса Христа Назорея стани и ходи!

7. И като го хвана за дясната ръка, изправи го; и веднага му заякнаха стъпалата и глезените,

8. и като скочи, изправи се и проходи, и влезе с тях в храма, като ходеше, скачаше и хвалеше Бога.

9. И цял народ го видя да ходи и хвали Бога;

10. и познаха го, че беше оня, който седеше при Красните врата на храма за милостиня; и изпълниха се с ужас и почуда от това, що се бе случило с него.

11. И понеже изцереният хром се не отделяше от Петра и Иоана, то целият народ ужасѐн се стече при тях в притвора, наречен Соломонов.

12. Като видя това Петър, каза към народа: мъже израилтяни, какво се чудите на това, или какво сте се вгледали в нас, като че ли със своя сила или благочестие сме направили тоя да ходи?

13. Бог на Авраама, на Исаака и на Иакова, Бог на отците ни, прослави Своя Син Иисуса, Когото вие предадохте и от Когото се отрекохте пред лицето на Пилата, когато той бе решил да Го пусне.

14. Но вие се отрекохте от Светия и Праведния, и поискахте да ви дари един човек убиец,

15. а Началника на живота убихте. Него Бог възкреси от мъртвите, на което ние сме свидетели.

16. И заради вярата в Неговото име, името Му укрепи това, когото гледате и познавате, а вярата, що е чрез Него, му даде това изцеление пред всинца ви.

17. Но аз зная, братя, че вие, както и вашите началници, сторихте това по незнание;

18. а Бог, както бе предизвестил чрез устата на всичките Си пророци, че Христос ще пострада, така и изпълни.

19. И тъй, покайте се и обърнете се, за да се заличат греховете ви,

20. за да дойдат времена за прохлаждане от лицето на Господа, и Той да прати предсказания вам Иисуса Христа,

21. Когото небето трябваше да прибере до онова време, докато се възстанови всичко, що бе говорил Бог чрез устата на всички Свои свети пророци отвека.

22. Моисей бе казал на отците: „Господ, Бог ваш, ще въздигне вам от братята ви Пророк като мене: Него слушайте за всичко, каквото ви каже;

23. и всяка душа, която не послуша това Пророка, ще бъде изтребена измежду народа“.

24. И всички пророци от Самуила и след него, колкото души са говорили, също тъй предизвестиха тия дни.

25. Вие сте синове на пророците и на завета, който Бог бе завещал на отците ви, думайки на Авраама: „и в твоето семе ще бъдат благословени всички земни племена“.

26. Бог, като възкреси Сина Си Иисуса, най-напред вам Го прати, да ви благославя, за да се отвръща всеки от злините си.

ГЛАВА 4.

1. Когато те говореха към народа, изстъпиха се пред тях свещениците, воеводата при храма и садукеите,

2. които се ядосваха, задето ония поучаваха народа и проповядваха в Иисусово име възкресение от мъртвите;

3. и туриха ръка на тях и ги задържаха до сутринта; защото вече се беше свечерило.

4. А мнозина от ония, които слушаха словото, повярваха; и броят на мъжете стигна до пет хиляди.

5. На другия ден се събраха в Иерусалим техните началници, стареи и книжници,

6. първосвещеник Ана и Каиафа, Иоан и Александър и колкото бяха от първосвещенишки род;

7. и, като ги изправиха насред, питаха ги: с каква сила, или в чие име сторихте вие това?

8. Тогава Петър, като се изпълни с Дух Светий, им рече: началници народни и стареи израилски!

9. ако ние сме днес под разпит за едно благодеяние към немощен човек, как е той изцерен,

10. то нека бъде знайно на всички вас и на целия народ израилски, че чрез името на Иисуса Христа Назорея, Когото вие разпнахте, Когото Бог възкреси от мъртвите, чрез Него тоя стои пред вас здрав.

11. Този е камъкът, който, пренебрегнат от вас зидарите, стана глава на ъгъла; и в никого другиго няма спасение;

12. защото под небето няма друго име, на човеци дадено, чрез което трябва да се спасим.

13. А като виждаха смелостта на Петра и Иоана и като разбраха, че са безкнижни и прости човеци, чудеха се; пък и добре знаеха, че те бяха с Иисуса;

14. но като виждаха изцерения човек да стои с тях, нямаха какво да възразят.

15. И, като им заповядаха да излязат из синедриона, съвещаваха се помежду си

16. и думаха: какво да правим с тия човеци? Защото на всички, които живеят в Иерусалим, е известно, че бележито чудо стана чрез тях, и ние не можем да отречем това;

17. но, за да се не разгласи това още повече между народа, нека строго да ги заплашим да не говорят вече за това име на никой човек.

18. И като ги повикаха, заповядаха им никак да не говорят, нито да поучават в името Иисусово.

19. Но Петър и Иоан им отговориха и рекоха: съдете, дали е справедливо пред Бога — вас да слушаме повече, нежели Бога;

20. защото ние не можем да не говорим за това, що сме видели и чули.

21. А те, като ги заплашиха, пуснаха ги, понеже поради народа не намираха как да ги накажат; защото всички прославяха Бога за станалото.

22. А човекът, с когото стана това чудо на изцеление, имаше повече от четирийсет години.

23. Когато ги пуснаха, те дойдоха при своите и разказаха, какво им бяха говорили първосвещениците и стареите.

24. А те, като ги изслушаха, единодушно дигнаха глас към Бога и казаха: Владико, Ти си Бог, Който си сътворил небето и земята и морето и всичко, що е в тях;

25. Ти си, Който чрез Духа Светаго с устата на отца ни Давида, Твоя раб, си казал: „защо се развълнуваха народите, и людете замислиха суетни неща?

26. Въстанаха царете земни, и събраха се князете ведно против Господа и против Неговия Помазаник“.

27. Защото наистина се събраха в тоя град против Светия Твой Син Иисуса, Когото си Ти помазал, Ирод и Понтий Пилат с езичниците и с народа израилски,

28. за да сторят това, което Твоята ръка и Твоята воля бе предопределила да стане.

29. И сега, Господи, погледни на техните заплахи и дай на Твоите раби с пълно дръзновение да говорят Твоето слово,

30. като простираш Ти ръката Си за изцеление, и да стават чудеса и личби в името на Светия Твой Син Иисуса.

31. И след като се те помолиха, потресе се мястото, дето бяха събрани, и всички се изпълниха с Дух Светий и с дръзновение говореха словото Божие.

32. А множеството повярвали имаха едно сърце и една душа; и никой нищо от имота си не наричаше свое, но всичко им беше общо.

33. Апостолите пък свидетелствуваха с голяма сила за възкресението на Господа Иисуса Христа, и голяма благодат беше върху тях всички.

34. Помежду им нямаше ни един, който да се нуждае; защото, които притежаваха земи или къщи, продаваха ги и донасяха цената на продаденото

35. и слагаха пред нозете на апостолите; и се раздаваше всекиму според нуждата.

36. Така, Иосия, наречен от апостолите Варнава, което значи син на утеха, левит, родом от Кипър,

37. който си имаше нива, продаде я, донесе парите и ги сложи пред нозете на апостолите.

ГЛАВА 5.

1. А един мъж, на име Анания, с жена си Сапфира, като продаде имот,

2. скри от стойността, със знанието и на жена си, а една част донесе и сложи пред нозете на апостолите.

3. Но Петър каза: Анание, защо сатаната изпълни сърцето ти да излъжеш Духа Светаго и да скриеш от стойността на нивата?

4. Докато беше непродадена, не беше ли твоя, и като я продаде, стойността не беше ли в твоя власт? Защо вложи в сърцето си това нещо? Ти излъга не човеци, а Бога.

5. Като чу тия думи, Анания падна и издъхна; и голям страх обзе всички, които чуха това.

6. А младежите станаха, покриха го, и, като го изнесоха, погребаха го.

7. След като минаха около три часа, влезе и жена му, без да знае, какво се е случило.

8. А Петър я попита: кажи ми, за толкова ли продадохте нивата? Тя отговори: да, за толкова.

9. Но Петър й каза: защо сте се наговорили да изкусите Духа Господен? Ето, при вратата са нозете на ония, които погребаха мъжа ти; и тебе ще изнесат.

10. И тя веднага падна пред нозете му и издъхна. Като влязоха младежите, намериха я мъртва, изнесоха я и погребаха до мъжа й.

11. И голям страх обзе цялата църква и всички, които слушаха това.

12. А чрез ръцете на апостолите ставаха у народа много личби и чудеса; и всички единодушно прекарваха в притвора Соломонов.

13. От другите пък никой не смееше да се допре до тях; ала народът ги величаеше.

14. А вярващи все повече се присъединяваха към Господа, множество мъже и жени,

15. тъй че по улиците изнасяха болните и ги слагаха на постелки и одъри, та, като минава Петър, поне сянката му да осени някого от

тях.

16. Стичаха се в Иерусалим и мнозина от околните градове, донасяйки болни и от нечисти духове измъчвани, и всички се изцеряваха.

17. Тогава първосвещеникът и всички, които бяха с него и принадлежаха към садукейската ерес, станаха и се изпълниха със завист,

18. туриха ръка на апостолите и ги хвърлиха в общата тъмница.

19. Но през нощта Ангел Господен отвори вратата на тъмницата и, като ги изведе, каза им:

20. идете, застанете в храма и говорете на народа всички думи на тоя благодатен живот.

21. Като изслушаха това, на разсъмване влязоха в храма и поучаваха. А първосвещеникът и които бяха с него, като дойдоха, свикаха синедриона и всички стареи измежду синовете Израилеви, и проводиха в тъмницата да доведат апостолите.

22. Но когато слугите отидоха, не ги намериха в тъмницата и, като се върнаха, известиха

23. и казаха: тъмницата намерихме заключена най-грижливо и стражата да стои вън пред вратата; но, като отворихме, вътре никого не намерихме.

24. Когато чуха тия думи първосвещеникът, воеводата при храма и другите първосвещеници, бяха в недоумение за тях, не знаейки, какво ли ще е това.

25. Но някой си дойде, та им обади и рече: ето, мъжете, които затворихте в тъмницата, стоят в храма и поучават народа.

26. Тогава воеводата отиде със слугите и ги доведе, но без насилие; защото се бояха от народа, да не избие самите тях с камъни;

27. а като ги доведоха, изправиха ги в синедриона; и първосвещеникът ги попита и каза:

28. не ви ли строго поръчахме да не поучавате в това име? пък вие ето, напълнихте Иерусалим с вашето учение, и искате да направите да дойде върху нас кръвта на Тоя Човек.

29. А Петър и апостолите отговориха и казаха: трябва да се покоряваме повече на Бога, нежели на човеци.

30. Бог на отците ни възкреси Иисуса, Когото вие умъртвихте, като Го повесихте на дърво.

31. Бог с десницата Си възвиси Него, Началника и Спасителя, за да даде на Израиля покаяние и прошка на греховете.

32. За тия думи свидетели сме Му ние и Дух Светий, Когото Бог даде на ония, които Му се покоряват.

33. Като чуха това, те взеха да се късат от гняв и замисляха да ги убият.

34. Но в синедриона стана един фарисеин, на име Гамалиил, законоучител, уважаван от цял народ, и заповяда да изведат апостолите за малко време;

35. а тям каза: мъже израилтяни! помислете си добре, какво ще правите с тия човеци.

36. Защото преди няколко време бе се явил Тевда, който говореше за себе си, че е нещо, и присъединиха се към него около четиристотин души: той бе убит, и всички, които го бяха последвали, се разпръснаха и изчезваха.

37. След него, когато беше преброяването, яви се Иуда Галилеец и увлече след себе си доста народ; но и той загина, и всички, които го бяха последвали, се разпиляха.

38. И сега казвам ви, оставете се от тия човеци и не ги закачайте; защото, ако тоя замисъл или това дело е от човеци, ще се разруши;

39. ако ли пък е от Бога, вие не можете го разруши; пазете се да не би да излезете и богоборци.

40. Те го послушаха; и като повикаха апостолите и ги биха, заповядаха им да не говорят за името Иисусово и ги пуснаха.

41. А те излязоха из синедриона радостни, че са се удостоили да понесат безчестие за името на Господа Иисуса.

42. И всеки ден в храма и по къщи не преставаха да поучават и благовестуват за Иисуса Христа.

ГЛАВА 6.

1. В тия дни, когато учениците се умножаваха, произлезе между елинистите[1] ропот против евреите, задето вдовиците им не били пригледвани при разпределяне всекидневните дажби.

2. Тогава дванайсетте апостола, като свикаха цялото множество ученици, казаха: не е добре ние да оставим словото Божие и да се грижим за трапезите.

3. Затова, братя, погрижете се да изберете измежду вас седем души с добро име, изпълнени с Дух Светий и с мъдрост, които ще поставим на тая служба;

4. а ние постоянно ще пребъдваме в молитва и в служба на словото.

5. Това предложение се понрави на цялото множество; и избраха Стефана, мъж изпълнен с вяра и Дух Светий, Филипа и Прохора, Никанора и Тимона, Пармена и Николая, прозелит от Антиохия,

6. които поставиха пред апостолите, а те, като се помолиха, възложиха ръце на тях.

7. И тъй, словото Божие растеше, и броят на учениците се уголемяваше твърде много в Иерусалим; и голямо множество свещеници се покоряваха на вярата.

8. А Стефан, изпълнен с вяра и сила, вършеше големи чудеса и личби между народа.

9. Като станаха някои от синагогата, тъй наречена синагога на либертинци, и от тая на киринейци, александрийци и на тия, що бяха от Киликия и Асия, влязоха в препирня със Стефана;

10. ала не можеха да противостоят на мъдростта и духа, с който той говореше.

11. Тогава подучиха някои човеци да кажат: чухме го да говори хулни думи против Моисея и против Бога.

12. И подбудиха народа, стареите и книжниците и, като го нападнаха, грабнаха го и заведоха в синедриона.

13. И представиха лъжливи свидетели, които казваха: тоя човек не престава да говори хулни думи против това свето място и против

Закона,

14. защото го чухме да казва, че Тоя Иисус Назорей ще разруши това място и ще промени обичаите, що ни е предал Моисей.

15. И всички, които седяха в синедриона, се вгледаха в него и видяха, че лицето му беше като лице на Ангел.

---

[1] Евреи из езическите страни ↑

ГЛАВА 7.

1. Тогава първосвещеникът рече: това тъй ли е?

2. А той отговори: мъже братя и отци, чуйте! Бог на славата се бе явил на отца ни Авраама, когато беше в Месопотамия, преди той да се засели в Харан,

3. и му каза: „излез от твоята земя, от твоя род и от дома на баща си, та дойди в земята, която ще ти покажа“.

4. Тогава той излезе от земята Халдейска и се засели в Харан, а оттам, след бащината му смърт, Бог го пресели в тая земя, дето вие сега живеете.

5. И не му даде в нея наследство ни една стъпка, а обеща да я даде за владение нему и на потомството му след него, когато той още нямаше чедо.

6. И говори Бог така: „потомците ти ще бъдат пришълци в чужда земя, и ще бъдат поробени и притеснени четиристотин години.

7. Но Аз ще съдя оня народ, под чието робство ще бъдат; и след това те ще излязат и ще Ми служат на това място“.

8. И даде му завет за обрязване. След това той роди Исаака и го обряза на осмия ден; а Исаак роди Иакова, Иаков пък — дванайсетте патриарси.

9. Патриарсите завидяха на Иосифа и го продадоха в Египет; ала Бог беше с него,

10. избави го от всичките му неволи и му дарува благоволение и мъдрост пред фараона, египетски цар, който го и постави началник над Египет и над целия си дом.

11. Тогава настана глад и голяма неволя по цялата земя Египетска и Ханаанска, и нашите бащи не намираха храна.

12. А Иаков, като чу, че в Египет имало жито, изпрати бащите ни за първи път.

13. А когато отидоха втори път, Иосиф се откри на братята си, и Иосифовият род стана известен на фараона.

14. Иосиф прати та повика баща си Иакова и целия си род — седемдесет и пет души.

15. Иаков слезе в Египет, и се помина там — той и бащите ни;

16. и ги пренесоха в Сихем и положиха в гроб, що бе купил Авраам със сребро от синовете на Емора Сихемски,

17. И като наближаваше време да се изпълни обетът, за който Бог се бе клел на Авраама, народът растеше и се умножаваше в Египет,

18. докле дойде друг цар, който не познаваше Иосифа;

19. той, лукавствувайки против нашия род, притесняваше бащите ни, като ги принуждаваше да хвърлят децата си, за да не остават живи.

20. В това време се роди Моисей, които беше Богу мил. Три месеца го отглеждаха в бащиния му дом.

21. А когато беше хвърлен, прибра го фараоновата дъщеря и си го отхрани като син.

22. И научен биде Моисей на всичката мъдрост египетска, и беше силен на думи и дела.

23. Когато той навършваше четирийсет години, дойде му наум да споходи своите братя, синовете Израилеви.

24. И като видя, че обиждат едного от тях, защити го и отмъсти за оскърбения, като уби египтянина.

25. Той мислеше, че братята му ще разберат, какво Бог чрез неговата ръка ще им даде спасение, но те не разбраха.

26. На другия ден, когато някои от тях се биеха, той се яви и ги придумваше да се помирят, казвайки: „мъже, вие сте братя; защо се обиждате един други?“

27. Но онзи, който обиждаше своя ближен, го отблъсна и рече: „кой те е поставил началник и съдия над нас?

28. Да не би да искаш и мене да убиеш, както уби вчера египтянина?“

29. От тия думи Моисей забягна и стана пришълец в земята Мадиамска, дето му се родиха два сина.

30. Като се изминаха четирийсет години, яви му се в пустинята на планина Синай Ангел Господен в огнения пламък на една къпина.

31. Моисей, като видя, почуди се на туй видение; а кога се приближи да разгледа, дойде до него глас Господен:

32. „Аз съм Бог на твоите отци, Бог Авраамов, Бог Исааков и Бог Иаковов“. Моисей се разтрепери и не смееше да погледне.

33. А Господ му каза: „събуй си обущата от нозете, защото мястото, на което стоиш, е земя свята.

34. Аз видях, видях неволите на Моя народ в Египет и чух стенанията му, та слязох да го избавя; и сега дойди, ще те пратя в Египет“.

35. Тоя Моисей, когото те бяха отхвърлили, казвайки: „кой те е поставил началник и съдия“, — него Бог, чрез явилия му се в къпината Ангел, проводи за началник и избавител.

36. Той ги изведе, като направи чудеса и личби в Египетската земя и в Червено море и в пустинята през четирийсет години.

37. Това е онзи Моисей, който бе казал на синовете Израилеви: „Господ, Бог ваш, ще въздигне вам измежду братята ви Пророк като мене; Него ще слушате“.

38. Това е оня, който при събранието в пустинята беше с говорилия му на планина Синай Ангел и с нашите бащи; това е оня, който прие живи думи, за да ги предаде нам,

39. и комуто нашите бащи не искаха да се покорят, а го отблъснаха и се обърнаха със сърцата си към Египет,

40. като рекоха на Аарона: „направи ни богове, които да вървят пред нас; защото не знаем, какво се е случило на тоя Моисей, който ни изведе из Египетската земя“.

41. И направиха в ония дни теле, и принесоха жертва на идола и се веселяха пред делото на своите ръце.

42. А Бог се отвърна и ги остави да служат на воинството небесно, както е писано в книгата на пророците: „доме Израилев, принасяхте ли Ми вие заколения и жертви през четирийсет години в пустинята?

43. Вие възприехте скинията Молохова и звездата на вашия бог Ремфана, образи, които направихте, за да им се покланяте; и Аз ще ви преселя оттатък Вавилон“.

44. Скинията на свидетелството бе сред нашите отци в пустинята, както бе заповядал Оня, Който говори на Моисея да я направи по образец, какъвто бе видял.

45. Нея нашите отци с Иисуса наследиха и внесоха във владенията на ония народи, които Бог бе прогонил от лицето на отците ни. Тъй беше до дните на Давида,

46. който намери благоволение пред Бога и поиска да намери жилище на Бога Иаковов.

47. А Соломон Му построи дом.

48. Ала Всевишният не живее в ръкотворни храмове, както казва пророкът:

49. „небето е Мой престол, а земята — подножие на нозете Ми. Какъв дом ще Ми съзидате, казва Господ, или кое място е за Моя почивка?

50. Нали Моята ръка направи всичко това?“

51. Твърдоглавци и необрязани по сърце и уши! Вие всякога се противите на Светия Дух, както бащите ви, тъй и вие.

52. Кого от пророците не гониха бащите ви? Те убиха ония, които предизвестиха идването на Праведника, Чиито предатели и убийци станахте вие сега, —

53. вие, които приехте Закона при служение на Ангелите, а го не спазихте.

54. Като чуваха това, сърцата им се късаха от яд и скърцаха със зъби срещу него.

55. А Стефан, изпълнен с Дух Светий, като погледна към небето, видя славата Божия и Иисуса да стои отдясно на Бога,

56. и каза: ето, виждам небесата отворени и Сина Човечески да стои отдясно на Бога.

57. Но те, като закрещяха с висок глас, затулиха ушите си и единодушно се нахвърлиха върху него

58. и, като го изведоха вън от града, хвърляха камъни върху му; а свидетелите сложиха дрехите си при нозете на един момък, по име Савел,

59. и хвърляха камъни върху Стефана, който се молеше и думаше: Господи Иисусе, приеми духа ми!

60. И, като коленичи, викна с висок глас: Господи, не зачитай им тоя грях! И като каза това, почина.

ГЛАВА 8.

1. А Савел одобряваше убийството му. В ония дни се дигна голямо гонение срещу църквата в Иерусалим, и всички, освен апостолите, се разпръснаха по страните Иудейски и Самарийски.

2. А Стефана погребаха благоговейни човеци и го много оплакаха.

3. Савел пък пакостеше на църквата, като влизаше по къщите и, влачейки мъже и жени, предаваше ги на затвор.

4. Ония, прочее, които се бяха разпръснали, ходеха и благовестяха словото.

5. А Филип слезе в един самарийски град и проповядваше там Христа.

6. Народът единодушно внимаваше на това, що говореше Филип, понеже чуваше и гледаше, какви чудеса вършеше:

7. нечисти духове с голям вик излизаха от мнозина, които бяха хванати от тях, а мнозина разслабени и хроми се изцериха.

8. И голяма радост биде в оня град.

9. А в града имаше един човек, на име Симон, който преди това правеше магии и смайваше самарийския народ, говорейки за себе си, че е някой велик човек.

10. Него го слушаха всички, мало и голямо, и казваха: този е великата сила Божия.

11. А слушаха го затова, защото доста време бе ги смайвал с магиите си.

12. Но когато повярваха на Филипа, който благовестеше за царството Божие и за името на Иисуса Христа, кръщаваха се и мъже и жени.

13. Повярва и сам Симон и, след като се кръсти, не се отделяше от Филипа; и като гледаше големите чудеса и личби, що се вършеха, смайваше се.

14. Като чуха апостолите, които бяха в Иерусалим, че Самария е приела словото Божие, проводиха там Петра и Иоана,

15. които слязоха и се помолиха за тях, за да приемат Дух Светий.

16. (Защото Той не бе слязъл още нито върху едного от тях, а само бяха кръстени в името на Господа Иисуса.)

17. Тогава възлагаха върху им ръце, и те приемаха Духа Светаго.

18. А Симон, като видя, че Дух Светий се дава чрез възлагане ръцете апостолски, донесе им пари

19. и рече: дайте и мене тая власт, та, комуто възложа ръце, да приема Духа Светаго.

20. Но Петър му каза: среброто ти да погине заедно с тебе, задето си помислил, че с пари се добива дарът Божий.

21. Ти нямаш дял, ни жребие в тоя дар, защото сърцето ти не е право пред Бога.

22. И тъй, покай се за това си зломислие и помоли се Богу: може би, ще ти се прости помисълът на твоето сърце;

23. понеже те виждам изпълнен с люта жлъч и окован от неправда.

24. А Симон отговори и рече: помолете се вие Господу за мене, та дано ме не постигне нищо от това, що казахте.

25. Те пък, след като засвидетелствуваха и говориха словото Господне, тръгнаха обратно за Иерусалим, проповядайки Евангелието в много села самарийски.

26. А на Филипа Ангел Господен каза: стани и тръгни към юг по пътя, който води от Иерусалим за Газа и който е пуст.

27. Той стана и отиде; и ето, един етиопянин, скопец, велможа на Кандакия, етиопска царица, пазител на всичките й съкровища, който бе дошъл в Иерусалим на поклонение,

28. връщаше се и, седнал в колесницата си, четеше пророка Исаия.

29. А Духът каза на Филипа: приближи се и се допри до тая колесница.

30. Филип се затече и, като чу, че той чете пророка Исаия, рече: разбираш ли това, що четеш?

31. Той отговори: как ще мога, ако някой не ме упъти? И помоли Филипа да се качи и да седне при него.

32. А мястото от Писанието, което четеше, беше това: „като овца на клане бе заведен, и както агнето е безгласно пред своя стригач, тъй

и Той не отваря устата Си.

33. При унижението Му Той бе лишен от праведен съд. Но рода Му кой ще обясни? Защото се отнема животът Му от земята“.

34. Тогава скопецът заговори и каза на Филипа: моля те, за кого говори това пророкът? За себе си ли, или за другиго някого?

35. Филип отвори устата си и, като начена от това Писание, благовести му за Иисуса.

36. И както си вървяха по пътя, стигнаха до една вода; и скопецът рече: ето вода; какво ми пречи да се кръстя?

37. А Филип му каза: ако вярваш от все сърце, — може да се кръстиш. Той отговори и рече: вярвам, че Иисус Христос е Син Божий.

38. И заповяда да спрат колесницата; па слязоха двамата във водата, Филип и скопецът; и кръсти го.

39. Когато пък излязоха из водата, Дух Светий слезе върху скопеца, а Филипа грабна Ангел Господен; и скопецът го вече не видя, и радостен продължи пътя си.

40. А Филип се озова в Азот и, през дето минаваше, благовестеше по всички градове, докато стигна в Кесария.

ГЛАВА 9.

1. А Савел, дишащ още заплахи и убийства срещу учениците на Господа, дойде при първосвещеника,

2. та измоли от него писма за Дамаск до синагогите, щото, които намери да следват това учение, мъже и жени, вързани да ги доведе в Иерусалим.

3. Но, когато той беше на път и наближаваше до Дамаск, изведнъж го огря светлина от небето;

4. и като падна на земята, чу глас, който му думаше: Савле, Савле, що Ме гониш?

5. А той отговори: кой си Ти, Господине? Господ каза: Аз съм Иисус, Когото ти гониш. Мъчно е за тебе да риташ против ръжен.

6. Той, разтреперан и ужасен, проговори: Господи, какво искаш да направя? А Господ му рече: стани и влез в града; и ще ти се каже, какво трябва да правиш.

7. А човеците, които вървяха с него, стояха вцепенени, като чуваха глас, пък никого не виждаха.

8. Савел стана от земята и, макар да бяха очите му отворени, никого не виждаше; и водейки го за ръка, заведоха го в Дамаск.

9. И три дни не виждаше, и нито яде, нито пи.

10. А в Дамаск имаше един ученик, на име Анания, комуто във видение Господ каза: Анание! Той отговори: ето ме, Господи!

11. А Господ му рече: стани, та иди на улицата, която се нарича Права, и подири в Иудината къща един тарсянин, на име Савел; ето той се моли,

12. и видя във видение мъж, на име Анания, влязъл и възложил ръка върху него, за да прогледа.

13. Анания отговори: Господи, слушал съм от мнозина за тоя човек, колко зло е сторил на Твоите светии в Иерусалим;

14. той и тук има власт от първосвещениците да върже всички, които призовават Твоето име.

15. Но Господ му каза: иди, защото той Ми е избран съд, за да понесе името Ми пред народи, царе и синове Израилеви.

16. И Аз ще му покажа, колко трябва той да пострада за Мое име.

17. Анания отиде и влезе в къщата и, като възложи върху му ръце, рече: брате Савле! Господ Иисус, Който ти се яви по пътя, по който дохождаше ти, ме прати, за да прогледаш и да се изпълниш с Дух Светий.

18. И изведнъж сякаш люспи паднаха от очите му, и той веднага прогледа и, като стана, покръсти се;

19. а като прие храна, подкрепи се. И преседя Савел няколко дни с учениците в Дамаск;

20. и веднага начена да проповядва в синагогите за Иисуса, че Той е Син Божий.

21. И всички, които слушаха, се чудеха и думаха: не е ли тоя, който гонеше в Иерусалим призоваващите това име, и тук затова е дошъл, за да ги заведе вързани при първосвещениците?

22. А Савел се усилваше все повече и смущаваше иудеите, които живееха в Дамаск, доказвайки, че Този е Христос.

23. А след като се минаха доста дни, иудеите се наговориха да го убият;

24. но Савел узна за този им заговор. Те пък денем и нощем пазеха портите, за да го убият.

25. Ала учениците взеха го нощя, туриха го в кошница и спуснаха по стената.

26. А като пристигна в Иерусалим, Савел залягаше да се присъедини към учениците; ала всички се бояха от него, понеже не вярваха, че той е ученик.

27. Но Варнава, като го взе, отведе го при апостолите и разказа им, как той видял по пътя Господа и че му говорил Господ, и как той в Дамаск открито проповядвал в името на Иисуса.

28. И пребъдваше с тях, като излизаше и влизаше в Иерусалим, и проповядваше открито в името на Господа Иисуса.

29. Говореше тъй също и се препираше с елинистите; а те се опитваха да го убият.

30. Като узнаха братята за това, отведоха го в Кесария, и го препратиха в Тарс.

31. А църквите по цяла Иудея, Галилея и Самария бяха в мир, назидаваха се и ходеха в страх Господен; и с утехата на Светаго Духа умножаваха се.

32. Случи се, че Петър, обхождайки всички, слезе и при светиите, които живееха в Лида.

33. Там намери един човек, на име Еней, който от осем години лежеше на постелка разслабен.

34. И Петър му каза: Енее, Иисус Христос те изцерява; стани и си сбери постелката. И той веднага стана.

35. И всички, които живееха в Лида и в Сарона, видяха го, и се обърнаха към Господа.

36. В Иопия имаше една ученица, на име Тавита, което значи: Сърна; тя беше изпълнена с добри дела и милостини, които правеше.

37. Случи се в ония дни, че тя заболя и умря. Окъпаха я и туриха в една горница.

38. А понеже Лида беше близо до Иопия, учениците, като чуха, че Петър е там, проводиха при него двама души да го молят, да дойде незабавно при тях.

39. Петър стана и отиде с тях; и когато стигна, възведоха го в горницата, и всички вдовици дойдоха при него, плачейки и показвайки ризи и дрехи, що ги бе правила Сърна, докато живеела с тях.

40. Петър отпрати всички вън и, като коленичи, помоли се, па се обърна към тялото и рече: Тавито, стани! И тя отвори очите си и, като видя Петра, седна.

41. Той й подаде ръка, дигна я и, като повика светиите и вдовиците, представи я жива.

42. Това стана известно по цяла Иопия, и мнозина повярваха в Господа.

43. И доста дни прекара той в Иопия у някой си усмар Симона.

ГЛАВА 10.

1. Имаше в Кесария един човек, на име Корнилий, стотник от полка, наречен Италийски,

2. мъж благочестив и богобоязлив с целия си дом; той правеше на народа много милостини и винаги се молеше Богу.

3. Около деветия час през деня той видя явно във видение Ангел Божий, който влезе при него и му рече: Корнилие!

4. А той се вгледа в него и уплашен каза: какво, Господи? Ангелът му отговори: твоите молитви и твоите милостини възлязоха за спомен пред Бога.

5. И сега, прати човеци в Иопия и повикай Симона, наречен Петър:

6. той е на гости у някой си усмар Симона, чиято къща се намира при морето; той ще ти каже думи, чрез които ще се спасиш ти и целият ти дом.

7. Като си отиде Ангелът, който му бе говорил, Корнилий повика двама от своите слуги и един благочестив войник от ония, които постоянно се намираха при него,

8. и, като им разказа всичко, прати ги в Иопия.

9. На другия ден, когато те пътуваха и наближаваха до града, Петър около шестия час се качи на плоския покрив на къщата да се помоли.

10. И като поогладня, поиска да яде; докато му приготвяха, той се унесе,

11. и — вижда небето отворено и някакъв съд да слиза към него, сякаш голямо платнище, привързано за четирите краища и спускано на земята;

12. в него имаше всички земни четвероноги, зверове, влечуги и птици небесни.

13. И чу се глас към него: стани, Петре, заколи и яж!

14. А Петър рече: не, Господи, защото никога не съм ял нищо мръсно или нечисто.

15. И повторно глас биде към него: което Бог е очистил, ти не считай за нечисто.

16. Това биде три пъти, и съдът пак се дигна към небето.

17. И когато Петър беше в недоумение, какво ли значи видението, което видя, ето човеците, пратени от Корнилия, разпитвайки за Симоновата къща, спряха се пред вратата

18. и, като повикаха едного, питаха: тук ли гостува Симон, наречен Петър?

19. И докато Петър размисляше за видението, Духът му рече: ето, търсят те трима души.

20. Стани, слез и иди с тях, без да се двоумиш ни най-малко; защото Аз ги пратих.

21. Като слезе при човеците, пратени от Корнилия при него, Петър рече: аз съм тоя, когото търсите; по каква работа сте дошли?

22. А те отговориха: стотник Корнилий, мъж добродетелен и богобоязлив, с добро име между целия народ иудейски, получи от Ангел светий откровение да те повика в къщата си и да послуша твоите речи.

23. Тогава Петър ги покани вътре и нагости. А на другия ден стана и отиде с тях; и някои от иопийските братя заминаха с него.

24. На следния ден те влязоха в Кесария. А Корнилий ги чакаше, като бе свикал своите роднини и близки приятели.

25. Когато Петър влизаше, Корнилий го посрещна, падна пред нозете му, и му се поклони.

26. А Петър го подигна и каза: стани, и аз съм човек!

27. И разговаряйки с него, влезе и намери мнозина събрани.

28. И каза им: вие знаете, че не е простено на човек иудеин да се събира или да се сближава с другоплеменник; но мене Бог ми яви да не считам никой човек мръсен или нечист.

29. Затова и, бидейки поканен, дойдох без възражение. Сега, питам, по каква работа пратихте за мене?

30. Корнилий отговори: от четири дена до тоя час постих, а на деветия час се молех у дома си; и ето, застана пред мене един мъж в светла дреха

31. и рече: Корнилие, твоята молитва е чута, и твоите милостини се спомниха пред Бога.

32. И тъй, прати в Иопия и повикай Симона, наречен Петър; той е гостенин у Симона усмаря, край морето; той ще дойде и ще ти говори.

33. Начаса пратих за тебе, и ти добре стори, че дойде. Сега, прочее, ние всички стоим пред Бога, за да чуем всичко, що ти е заповядано от Бога.

34. Петър проговори и рече: наистина, признавам, че Бог не гледа на лице;

35. но у всеки народ оня, който се бои от Него и върви по правда, приятен Му е.

36. Той прати на синовете Израилеви словото, като благовестеше мир чрез Иисуса Христа, Който е Господ на всички.

37. Вие знаете за станалите по цяла Иудея събития, които наченаха от Галилея след кръщението, що проповядваше Иоан:

38. как Бог помаза с Дух Светий и със сила Иисуса от Назарет, Който изходи Иудея, правейки добрини и изцерявайки всички насилвани от дявола, защото Бог беше с Него.

39. И ние сме свидетели на всичко, що стори Той в Иудейската страна и в Иерусалим, и как Го убиха, като Го повесиха на дърво.

40. Него Бог възкреси на третия ден и даде Му да се явява —

41. не на целия народ, а нам, на предизбраните от Бога свидетели, които ядохме и пихме с Него, след възкресението Му от мъртвите.

42. И заповяда ни да проповядваме на людете и да свидетелствуваме, че Той е определеният от Бога Съдия над живи и мъртви.

43. За Него, всички пророци свидетелствуват, че всякой, който вярва в Него, ще получи прошка на греховете чрез Неговото име.

44. Докато Петър още говореше тия думи, Дух Светий слезе върху всички, които слушаха словото.

45. А вярващите от обрязаните, които бяха дошли с Петра, се смаяха, че и върху езичници се изля дарът на Светаго Духа;

46. защото ги слушаха да говорят на разни езици и да величаят Бога. Тогава Петър каза:

47. може ли някой да възпре да се кръстят с вода тия, които приеха Дух Светий, както и ние?

48. И заповяда им да се кръстят в името на Иисуса Христа. След това го помолиха да престои у тях няколко дни.

ГЛАВА 11.

1. Апостолите и братята, които бяха в Иудея, чуха, че и езичниците приели словото Божие.

2. И когато Петър възлезе в Иерусалим, обрязаните му натякваха,

3. думайки: ти си ходил при необрязани човеци и си ял с тях.

4. А Петър захвана да им разправя всичко поред, думайки:

5. аз бях в град Иопия и, като се молех, унесох се и видях видение: слизаше някакъв съд, сякаш голямо платнище, спущано от небето за четирите краища, и приближи до мене.

6. Като се взрях в него и разгледвах, видях четвероноги земни, зверове, влечуги и птици небесни.

7. И чух глас, който ми думаше: стани, Петре, заколи и яж!

8. Пък аз казах: не, Господи, защото нищо мръсно или нечисто не е никога влизало в устата ми.

9. А глас от небето повторно ми продума: което Бог е очистил, ти не считай за нечисто.

10. Това стана на три пъти; и пак се дигна всичко на небето.

11. И ето, тозчас, трима мъже се спряха пред къщата, в която бях, пратени от Кесария при мене.

12. А Духът ми каза да ида с тях, без да се двоумя. Дойдоха с мене и тия шестима братя, и влязохме в къщата на оня човек.

13. Той ни разказа, как видял в къщата си Ангел (светий), който застанал и му рекъл: прати в Иопия човеци и повикай Симона, наречен Петър;

14. той ще ти каже думи, чрез които ще се спасиш ти и целият ти дом.

15. И когато аз захванах да говоря, слезе върху тях Дух Светий, както и върху нас отначало.

16. Тогава си спомних думите на Господа, как Той говореше: „Иоан кръщава с вода, а вие ще бъдете кръстени с Дух Светий“.

17. Ако, прочее, Бог им даде равен дар, какъвто и нам, които повярвахме в Господа Иисуса Христа, кой съм аз, за да можех попречи Богу?

18. Като изслушаха това, те се успокоиха и прославяха Бога, думайки: и тъй, Бог и на езичниците даде покаяние за живот.

19. А ония, които се бяха разпръснали от гонението, настанало при убиването на Стефана, стигнаха до Финикия, Кипър и Антиохия и никому не проповядваха словото, освен на иудеи.

20. Имаше някои от тях кипряни и киринейци, които, като влязоха в Антиохия, говореха на елините и благовестяха Господа Иисуса.

21. И ръката Господня беше с тях, та голямо множество повярваха и се обърнаха към Господа.

22. Дойде слух за това до иерусалимската църква, и изпратиха Варнава да отиде в Антиохия.

23. Той, като пристигна и видя Божията благодат, зарадва се и увещаваше всички с искрено сърце да пребъдват в Господа,

24. защото той беше мъж добър, изпълнен с Дух Светий и с вяра. И доста народ се присъедини към Господа.

25. Тогаз Варнава отиде в Таре да търси Савла, и, като го намери, доведе го в Антиохия.

26. Цяла година те се събираха в църква и поучаваха доста народ; и първом в Антиохия учениците бидоха наречени християни.

27. През ония дни слязоха в Антиохия пророци от Иерусалим.

28. И един от тях, по име Агав, стана и предвести чрез Духа, че по цяла вселена ще бъде голям глад, какъвто и настана при кесаря Клавдия.

29. Тогава учениците решиха, всеки според средствата си, да пратят помощ на братята, които живееха в Иудея;

30. това и сториха, като пратиха събраното до презвитерите по Варнава и Савла.

ГЛАВА 12.

1. В това време цар Ирод тури ръка на някои от църквата, за да им стори зло,

2. и уби с меч Иакова, брата Иоанов.

3. А като видя, че това се понрави на иудеите, хвана и Петра — тогава бяха дните на Безквасници, —

4. и, като го задържа, хвърли го в тъмница и го предаде на четири четворки войници да го пазят, като мислеше след Пасха да го изведе пред народа.

5. И тъй, Петър беше пазен в тъмницата; а в това време църквата непрестанно се молеше Богу за него.

6. А когато Ирод щеше да го изведе, през нея нощ Петър спеше между двама войници, окован с две вериги, и стражари пред вратата пазеха тъмницата.

7. И ето, Ангел Господен застана, и светлина блясна в тъмницата. Ангелът, като побутна Петра в хълбока, събуди го и рече: стани скоро! И веригите паднаха от ръцете му.

8. Тогава Ангелът му рече: опаши се и обуй си обущата. Така той и направи. После му казва: облечи дрехата си и върви след мене!

9. Петър излезе и вървеше след него, и не знаеше, че това, що прави Ангелът, е истина, а мислеше, че гледа видение.

10. Като минаха първата и втората стража, дойдоха до железните врага, които водеха за в града и които им се отвориха сами: те излязоха и преминаха една улица, и тозчас Ангелът отстъпи от него.

11. Тогава Петър, като дойде в себе си, каза: сега разбрах наистина, че Господ прати Своя Ангел и ме избави от ръцете Иродови и от всичко, що иудейският народ очакваше.

12. И като се поогледа, отиде към къщата на Мария, майка на Иоана, наричан Марко, дето бяха събрани мнозина и се молеха.

13. Когато Петър почука на пътните врага, една слугиня, на име Рода, отиде да подслуша.

14. И, като позна гласа на Петра, от радост не отвори вратата, а притърча и обади, че Петър стои пред вратата.

15. А те й казаха: ти не си с ума си! Но тя твърдеше, че е тъй. А те думаха: това е неговият Ангел.

16. В това време Петър все чукаше. А когато отвориха, видяха го и се смаяха.

17. А той, като даде знак с ръка да мълчат, разправи им, как го е извел Господ из тъмницата, и каза: обадете за това на Иакова и на братята. И като излезе, отиде на друго място.

18. Като се съмна, между войниците стана не малка смутня, какво ли е станал Петър.

19. А Ирод, като го потърси и не намери, разследва стражарите и заповяда да ги погубят. След това слезна от Иудея в Кесария, и там живееше.

20. Ирод беше разгневен на тирци и сидонци; а те се наговориха, дойдоха при него и, като склониха на своя страна царския постелник Власта, молиха за мир, защото страната им се хранеше от царската област.

21. В определения ден Ирод се облече в царска дреха, седна на трона и говореше към тях;

22. а народът викаше: това е Божий глас, а не човешки.

23. Но изведнъж Ангел Господен го порази, задето не въздаде Богу слава; и той, изяден от червеи, умря.

24. А словото Божие растеше и се разпространяваше.

25. Варнава и Савел, след като изпълниха поръчката, върнаха се от Иерусалим (в Антиохия), като взеха със себе си и Иоана, наречен Марко.

ГЛАВА 13.

1. В Антиохийската църква имаше някои пророци и учители, именно: Варнава и Симеон, наречен Нигер, Луций киринеец, Манаил, съвъзпитаник на Ирода четвъртовластника, и Савел.

2. Когато те служеха на Господа и постеха, Дух Светий каза: отделете Ми Варнава и Савла за делото, за което съм ги призвал.

3. Тогава те, след като постиха и се молиха, възложиха ръце на тях и ги пуснаха.

4. И тъй, изпратени от Духа Светаго, те слязоха в Селевкия, а оттам отплуваха за Кипър.

5. И когато стигнаха в Саламин, проповядваха словото Божие в иудейските синагоги; а имаха и Иоана за прислужник.

6. Като преминаха целия остров до Пафос, намериха един магьосник лъжепророк, иудеин, на име Вариисус,

7. който се намираше у проконсула Сергия Павла, мъж умен. Тоя, като повика Варнава и Савла, пожела да чуе словото Божие.

8. А магьосник Елима (защото името му така се тълкува) се противеше на тях, като се стараеше да отвърне проконсула от вярата.

9. Но Савел, който се наричаше и Павел, изпълнен с Дух Светий, устреми върху му поглед

10. и каза: о, ти, който си пълен с всякакво коварство и всякаква измама, дяволски сине, враго на всяка правда! Не ще ли престанеш да изкривяваш правите Господни пътища?

11. И сега ето, ръката Господня е върху тебе: ще бъдеш сляп и до някое време няма да виждаш слънцето. И изведнъж падна върху му тъма и мрак, и той, обръщайки се насам-нататък, търсеше водач.

12. Тогава проконсулът, като видя станалото, повярва и се чудеше на учението Господне.

13. Като отплуваха от Пафос, Павел и ония, които бяха с него, стигнаха в Пергия Памфилийска. Но Иоан се отдели от тях и се върна в Иерусалим.

14. А те, като заминаха от Пергия, стигнаха в Антиохия Писидийска, и в съботния ден влязоха в синагогата и седнаха.

15. След четенето на Закона и на пророците, началниците на синагогата проводиха да им кажат: мъже братя, ако има у вас слово за утеха към народа, говорете.

16. Павел, като стана и даде знак с ръка, каза: мъже израилтяни и вие, които се боите от Бога! послушайте!

17. Бог на израилския народ избра отците ни; тия люде Той въздигна през пребиванието им в Египетската земя, и с висока мишца ги изведе из нея,

18. и около четирийсет години време ги храни в пустинята;

19. и като изтреби седем народа в земята Ханаанска, раздели между тях по жребие земята им;

20. а след това около четиристотин и петдесет години им дава съдии до пророк Самуила.

21. После поискаха цар, и Бог им даде Саула, Кисов син, мъж от Вениаминово коляно, за през четирийсет години.

22. Като отхвърли тогова, въздигна им за цар Давида, за когото и каза, свидетелствувайки: „намерих мъж по сърцето Си, Давида, сина Иесеев, който ще изпълни всичките Ми искания“.

23. От неговото именно потомство Бог по обещание въздигна Израилю Спасителя Иисуса,

24. след като Иоан преди появяването Му проповядва покайно кръщение на цял народ израилски.

25. А когато Иоан свършваше своето поприще, думаше: „за кого ме смятате? Не съм аз Христос, но ето, след мене иде Оня, Комуто не съм достоен да развържа обущата на нозете“.

26. Вам, мъже братя, синове на Авраамовия род, и на ония между вас, които се боят от Бога, е пратено словото на това спасение.

27. Защото жителите иерусалимски и техните началници, като не познаха Него и пророческите думи, които се четат всяка събота, и като Го осъдиха, изпълниха тия думи;

28. и макар да не намериха никаква вина, достойна за смърт, поискаха от Пилата да Го убие.

29. А когато извършиха всичко, що бе писано за Него, снеха Го от дървото и положиха в гроб.

30. Но Бог Го възкреси от мъртвите;

31. през много дни Той се явяваше на ония, които бяха възлезли с Него от Галилея за Иерусалим и които сега са Негови свидетели пред

народа.

32. И ние ви благовестим сега, че обещанието, дадено на отците, Бог изпълни над нас, техни чеда, като възкреси Иисуса,

33. както и във втория псалом е писано: „Син Мой си Ти: Аз днес Те родих“.

34. А че Го е възкресил от мъртвите, та няма вече да се връща в тление, бе казал тъй: „ще ви дам неизменните милости, обещани на Давида“.

35. Затова и на друго място казва: „не ще дадеш на Твоя Светия да види тление“.

36. Защото Давид, като послужи на своя род, чрез Божията воля почина и се присъедини към отците си и видя тление,

37. но Онзи, Когото Бог възкреси, тление не видя.

38. И тъй, да ви бъде знайно, мъже братя, че чрез Него ви се възвестява прошка на греховете;

39. и от всичко, от каквото не сте могли чрез закона Моисеев да се оправдаете, чрез Него се оправдава всякой вярващ.

40. Пазете се, прочее, да не би да дойде върху вас казаното у пророците:

41. „вижте, презрители, почудете се и изчезнете! Защото дело върша Аз във ваши дни, дело, което не бихте повярвали, ако беше ви го разказвал някой“.

42. На излизане из иудейската синагога, езичниците ги молеха да им говорят за същото следната събота.

43. А когато събранието биде разпуснато, мнозина иудеи и благочестиви прозелити тръгнаха след Павла и Варнава, които, беседвайки с тях, убеждаваха ги да пребъдват в Божията благодат.

44. На следната събота току-речи целият град се събра да чуе словото Божие.

45. Но иудеите, като видяха множеството, изпълниха се със завист и противоречеха на това, що говореше Павел, като възразяваха и хулеха.

46. Тогава Павел и Варнава казаха с дръзновение: първом вам трябваше да бъде проповядвано словото Божие, но понеже го отхвърляте и намирате сами себе си недостойни за вечен живот, ето, обръщаме се към езичниците.

47. Защото Господ тъй ни заповяда: „поставих Те за светлина на езичниците, да бъдеш за спасение до край-земя“

48. Езичниците, като слушаха това, радваха се и прославяха словото Господне и повярваха всички, които бяха отредени за вечен живот.

49. И словото Господне се разпространяваше по цялата страна.

50. Но иудеите, като подбудиха набожните и почетни жени и градските първенци, подигнаха гонение против Павла и Варнава и ги прогониха из своите предели.

51. Те отърсиха праха от нозете си срещу тях и отидоха в Икония.

52. А учениците се изпълняха с радост и с Дух Светий.

ГЛАВА 14.

1. В Икония те влязоха заедно в иудейската синагога и говориха тъй, че голямо множество иудеи и елини повярваха.

2. А невярващите иудеи възбудиха и озлобиха сърцата на езичниците против братята.

3. Но те пак останаха тук доста време, говорейки дръзновено за Господа, Който свидетелствуваше за словото на Своята благодат, като даваше чрез техни ръце да стават личби и чудеса.

4. А народът в града се раздели: едни бяха с иудеите, а други — с апостолите.

5. Когато езичниците и иудеите със своите началници, възбудени, се готвеха да ги охулят и с камъни убият,

6. те, като узнаха, прибягнаха в ликаонските градове Листра и Дервия и в техните околности,

7. и там благовестяха.

8. В Листра имаше един човек, немощен в нозете си, който, бидейки хром от майчина утроба, седеше; той никога не беше ходил.

9. Той слушаше, когато Павел говореше; а Павел, като се вгледа в него и забележи, че има вяра, за да получи изцеление,

10. каза му с висок глас: тебе казвам в името на Господа Иисуса Христа: изправи се на нозете си! И той веднага взе да скача и ходи.

11. А тълпите народ, като видяха, какво стори Павел, издигнаха глас и казваха по ликаонски: боговете в образ човешки са слезли при нас.

12. И наричаха Варнава Зевс, а Павла Ермес, понеже той първенствуваше в говоренето.

13. А жрецът на Зевса, чийто идол се намираше пред техния град, като доведе при вратата юнци и донесе венци, искаше да извърши жертвоприношение заедно с народа.

14. Но апостолите Варнава и Павел, като чуха за това, раздраха си дрехите и се хвърлиха между народа, виком казвайки:

15. мъже, защо това правите? И ние сме подобострастни вам човеци и ви благовестим, да се обърнете от тия лъжливи богове към

Бога Живий, Който е сътворил небето и земята, морето и всичко, що е в тях,

16. Който в миналите поколения остави всички народи да вървят по своите пътища,

17. макар че не преставаше да свидетелствува за Себе Си с благодеяния, като ни пращаше от небето дъждове и плодоносни времена и изпълняше сърцата ни с храна и веселост.

18. И като говореха това, едвам убедиха народа да им не принася жертва, а всякой да иде у дома си. Докато те оставаха там, и поучаваха,

19. дойдоха от Антиохия и Икония някои иудеи и, когато апостолите разискваха дръзновено, те убедиха народа да ги напусне, думайки: не говорите нищо истинно, а за всичко лъжете; като надумаха народа, набиха Павла с камъни и го извлякоха вън от града, мислейки го за мъртъв.

20. А когато учениците се събраха около него, той стана и отиде в града, а на другия ден се оттегли с Варнава в Дервия.

21. След като проповядваха Евангелието в тоя град и придобиха доста ученици, те се върнаха в Листра, Икония и Антиохия,

22. като утвърдяваха душите на учениците, като ги увещаваха да постоянствуват във вярата, и поучаваха, че през много скърби трябва да влезем в царството Божие.

23. А като им ръкоположиха презвитери за всяка църква, помолиха се с пост и ги повериха на Господа, в Когото бяха повярвали.

24. И като минаха през Писидия, дойдоха в Памфилия;

25. и след като говориха словото Господне в Пергия, слязоха в Аталия;

26. а оттам отплуваха за Антиохия, отдето бяха предадени на Божията благодат за делото, което и свършиха.

27. Като пристигнаха и събраха църквата, разказаха всичко, каквото Бог бе сторил с тях и как Той отвори вратата на вярата за езичниците.

28. И там стояха немалко време с учениците.

ГЛАВА 15.

1. А някои, слезли от Иудея, учеха братята: ако се не обрежете по обреда Моисеев, не можете се спаси.

2. И когато произлезе разногласие и немалка препирня между Павла и Варнава от една страна, и тях — от друга, отредиха Павла и Варнава и някои други от тях да възлязат за тоя въпрос при апостолите и презвитерите в Иерусалим.

3. Те прочее, изпроводени от църквата, минаваха през Финикия и Самария, като разказваха за обръщането на езичниците и произвеждаха голяма радост у всички братя.

4. А като пристигнаха в Иерусалим, бидоха приети от църквата, от апостолите и презвитерите, и разказаха всичко, що Бог бе сторил с тях и как отвори вратата на вярата за езичниците.

5. Тогава станаха някои от фарисейската ерес, които бяха повярвали, и казваха, че те — езичниците, трябва да се обрязват, и да им се заповяда да пазят закона Моисеев.

6. Апостолите и презвитерите се събраха, за да разгледат тоя въпрос.

7. След дълго съвместно разискване стана Петър и им рече: мъже братя! Вие знаете, че Бог от първите дни избра измежду нас мене, та от моите уста да чуят езичниците евангелското слово и да повярват;

8. и Сърцеведецът Бог им засвидетелствува, като им даде Дух Светий, както и нам;

9. и не направи никаква разлика между нас и тях, като очисти с вярата сърцата им.

10. Сега, прочее, защо изкушавате Бога, като възлагате на врата на учениците иго, което нито нашите бащи, нито ние можахме да понесем.

11. Ала ние вярваме, че с благодатта на Господа Иисуса Христа ще се спасим, както и те.

12. Тогава цялото множество млъкна и слушаше Варнава и Павла, които разказваха, какви личби и чудеса стори Бог чрез тях между езичниците.

13. А след като млъкнаха те, заговори Иаков и рече: мъже братя, чуйте ме!

14. Симон обясни, как Бог изпърво посети езичниците да Си избере от тях народ за Свое име;

15. и с това са съгласни думите на пророците, както е писано:

16. „след това ще се обърна и ще възстановя падналата Давидова скиния, и каквото е разрушено в нея, ще възстановя и ще я изправя,

17. за да подирят Господа останалите човеци и всички народи, които са назовани с Моето име, казва Господ, Който върши всичко това“.

18. Познати са Богу отвека всичките Му дела.

19. Затова аз съм на мнение да се не правят мъчнотии на ония от езичниците, които се обръщат към Бога,

20. но да им се пише, да се въздържат от осквернени идоложертвени храни, блудство, удавнина и кръв, и да не правят на други онова, което не е тям угодно.

21. Защото законът Моисеев от стари времена във всеки град си има човеци, които го проповядват в синагогите, дето се чете всяка събота.

22. Тогава апостолите и презвитерите с цялата църква намериха за добре да изберат изпомежду си Иуда, наречен Варсава, и Сила — предни мъже между братята, и да ги пратят в Антиохия заедно с Павла и Варнава,

23. като по тях им написаха следното: от апостолите, презвитерите и братята поздрав до братята от езичниците в Антиохия, Сирия и Киликия.

24. Понеже чухме, че някои, излезли от нас, са ви смутили с речите си и размирили душите ви, като говорели да се обрязвате и пазите Закона, каквото не сме им поръчали,

25. ние, като се събрахме, единодушно намерихме за добре да изберем мъже и ги пратим при вас заедно с нашите обични Варнава и Павла,

26. човеци, които изложиха на опасност живота си за името на Господа нашего Иисуса Христа.

27. И тъй, ние пратихме Иуда и Сила, които и устно ще ви обяснят същото.

28. Защото, угодно бе на Светаго Духа и нам да ви не възлагаме вече никакво бреме, освен тия нужни неща:

29. да се въздържате от идолски жертви и от кръв, от удавнина и от блудство, и да не правите на други онова, което не е вам угодно. Като се пазите от това, добре ще сторите. Здравейте!

30. И тъй, изпратените пристигнаха в Антиохия и, като събраха народа, връчиха писмото.

31. А вярващите, като го прочетоха, зарадваха се заради утешението.

32. Иуда пък и Сила, бидейки и сами пророци, с дълга реч увещаха братята и ги утвърдиха.

33. След като прекараха там някое време, братята ги отпуснаха смиром при апостолите.

34. Но Сила намери за добре да остане там. А Иуда се върна в Иерусалим.

35. Павел и Варнава пък живееха в Антиохия, като поучаваха и благовестяха заедно с мнозина други словото Господне.

36. След няколко дни Павел каза на Варнава: да идем пак по всички градове, дето проповядвахме словото Господне, да навидим нашите братя, как са.

37. Варнава изказа мнение да вземат със себе си Иоана, наричан Марко.

38. Но Павел не считаше за достойно да вземат със себе си оногова, който се бе отделил от тях в Памфилия и не бе отишъл с тях по работата, за която бяха пратени.

39. От това се породи разпра, тъй че те се разделиха един от други; и Варнава, като взе Марка, отплува за Кипър;

40. а Павел си избра Сила и тръгна, предаден на Божията благодат от братята,

41. и минаваше през Сирия и Киликия, та утвърдяваше църквите.

ГЛАВА 16.

1. Той пристигна в Дервия и Листра. И ето, там имаше някой си ученик, на име Тимотей, син на една жена иудейка, която бе повярвала, и на баща елин;

2. тоя ученик имаше добро име между братята в Листра и Икония.

3. Него поиска Павел да вземе със себе си; и като го взе, обряза го зарад иудеите, които бяха по ония места; защото всички знаеха, че баща му беше елин.

4. И като ходеха по градовете, поръчваха на верните да пазят заповедите, отредени от апостолите и презвитерите в Иерусалим.

5. И тъй, църквите се утвърдяваха във вярата и на брой се умножаваха всеки ден.

6. Като преминаха Фригия и страната Галатийска, те не бяха допуснати от Духа Светаго да проповядват словото в Асия.

7. А като дойдоха в Мисия, опитваха се да идат във Витиния; но Духът ги не пусна.

8. И като отминаха Мисия, слязоха в Троада.

9. През нощта се яви на Павла видение: стоеше пред него един мъж, македонец, който го молеше и думаше: мини в Македония и ни помогни!

10. След това видение веднага поискахме да тръгнем за Македония, понеже разумяхме, че Господ ни е повикал да проповядваме там Евангелието.

11. И тъй, като отплувахме от Троада, стигнахме направо в Самотраки, а на другия ден — в Неапол,

12. а оттам във Филипи, който в тая част на Македония е първи град — римска колония. В тоя град престояхме няколко дни.

13. А в съботата излязохме извън града при една река, дето имаха обичай да се молят, и като седнахме, говорихме на събралите се жени.

14. И една богобоязлива жена от град Тиатир, на име Лидия, която продаваше багрени платове, слушаше; и Господ й отвори сърцето да внимава на това, що говореше Павел.

15. А когато се покръсти тя и домашните й, помоли ни и рече: ако сте ме признали за вярна Господу, влезте и живейте в къщата ми. И ни придума.

16. И като отивахме на молитва, срещна ни една слугиня, у която имаше дух да предрича, и докарваше голяма печалба на своите господари с врачуването си.

17. Като вървеше след Павла и след нас, тя викаше и думаше: тия човеци са раби на Бога Всевишний и ни възвестяват път за спасение.

18. Това правеше тя през много дни. А Павел, отегчен, обърна се и рече на духа: в името на Иисуса Христа заповядвам ти да излезеш из нея. И духът излезе в същия час.

19. Тогава господарите й, като видяха, че изчезна надеждата им за печалба, хванаха Павла и Сила и ги завлякоха на тържището при началниците.

20. И като ги доведоха пред воеводите, казаха: тия човеци, които са иудеи, бунтуват града ни

21. и проповядват обичаи, каквито ние, като римляни, не бива нито да приемаме, нито да изпълняваме.

22. Тогава тълпата налетя върху тях, а воеводите раздраха дрехите им и заповядаха да ги бият с тояги;

23. и като им наложиха много удари, хвърлиха ги в тъмница, па заповядаха на тъмничния стражар добре да ги пази.

24. Като получи такава заповед, стражарят ги хвърли във вътрешната тъмница, и нозете им стегна в клада.

25. Посред нощ Павел и Сила се молеха и славеха Бога, а затворниците ги слушаха.

26. Изведнъж биде голям трус, тъй че тъмничните основи се поклатиха; веднага всички врати се отвориха, и оковите на всички изпаднаха.

27. А тъмничният стражар, като се събуди и видя, че тъмничните врати са отворени, извади меч и искаше да се убие, понеже мислеше, че затворниците са избягали.

28. Но Павел викна с висок глас и каза: да не си сторил нещо лошо, защото всички сме тук.

29. Той поиска светило, втурна се и разтреперан падна пред Павла и Сила;

30. и като ги изведе вън, каза: господари, какво трябва да правя, за да се спася?

31. А те отговориха: повярвай в Господа Иисуса Христа, и ще се спасиш ти и целият ти дом.

32. И възвестиха словото Господне нему и на всички, които бяха в къщата му.

33. Като ги прибра в оня час през нощта, уми им раните и веднага се покръсти сам той и всичките му домашни;

34. и като ги заведе в къщата си, сложи им трапеза и се зарадва с целия си дом, задето повярва в Бога.

35. А когато се съмна, воеводите пратиха градски служители, които казаха: пусни ония човеци.

36. Тъмничният стражар обади за това на Павла: воеводите пратиха да ви освободим; прочее, излезте сега и си идете смиром.

37. Но Павел им рече: след като ни биха пред народа без съд и хвърлиха в тъмница нас, римски граждани, сега тайно ли ни пускат? Не, нека дойдат и ни изведат сами.

38. Градските служители обадиха на воеводите тия думи; а те се уплашиха, като чуха, че са римски граждани.

39. И дойдоха, та се извиниха пред тях, изведоха ги и помолиха да излязат от града.

40. А те, като излязоха из тъмницата, отидоха у Лидиини, видяха братята, утешиха ги и си тръгнаха.

ГЛАВА 17.

1. Като минаха през Амфипол и Аполония, дойдоха в Солун, дето имаше иудейска синагога.

2. Павел, по своя обичай, влезе при иудеите и три съботи наред им говореше от Писанията,

3. като им откриваше и доказваше, че Христос трябваше да пострада и да възкръсне от мъртвите, и че Този Иисус, Когото той им проповядва, е Христос.

4. И някои от тях повярваха и се присъединиха към Павла и Сила, — голямо множество богобоязливи елини, а също и немалко видни жени.

5. Но неповярвалите иудеи завидяха и взеха някои лоши улични човеци, събраха се на тълпа и размиряваха града и, като нападнаха Иасоновата къща, търсеха ги да ги изведат пред народа.

6. А като ги не намериха, повлякоха Иасона и няколко братя към градоначалниците и крякаха, че ония, които размирили вселената, дошли и тук;

7. тях ги прибрал Иасон, и всички те постъпват против заповедите на кесаря, казвайки, че има друг цар — Иисус.

8. И развълнуваха народа и градоначалниците, които слушаха това.

9. Но тия, като взеха поръчителство от Иасона и от другите, пуснаха ги.

10. А братята веднага през нощта отпратиха в Берия Павла и Сила, които, като пристигнаха, отидоха в иудейската синагога.

11. Жителите на Берия бяха по-благородни от солунчани: те приеха словото с голямо усърдие и всекидневно изпитваха Писанията, дали това е тъй.

12. И мнозина от тях повярваха — и от елинските почетни жени, и от мъжете немалко.

13. Но солунските иудеи, щом узнаха, че Павел и в Берия проповядвал словото Божие, дойдоха и там да вълнуват и смущават народа.

14. Тогава братята веднага изпратиха Павла като да отива към морето, а Сила и Тимотей останаха там.

15. Ония, които придружаваха Павла, го заведоха до Атина и, след като получиха от него заповед до Сила и Тимотея, да дойдат тия по-скоро при него, тръгнаха си.

16. Докато Павел ги чакаше в Атина, възмущаваше се духом, гледайки тоя град, пълен с идоли.

17. И той беседваше в синагогата с иудеите и с набожните, и всеки ден на тържището с които се случеше.

18. А някои епикурейски и стоически философи се запрепираха с него; едни думаха: „какво иска да каже тоя празнословец?“ а други: „види се, той проповядва за чужди божества“, защото им благовестеше за Иисуса и за възкресението.

19. И взеха та го отведоха в ареопага, казвайки: можем ли да знаем, какво е това ново учение, което проповядваш?

20. Защото нещо странно влагаш в ушите ни. Затова искаме да знаем, какво е то.

21. А пък всички атиняни, както и чужденците, които живееха у тях, с нищо друго тъй не обичаха да си прекарват времето, както с това — да говорят или слушат нещо ново.

22. Тогава Павел застана сред ареопага и рече: мъже атиняни, по всичко виждам, че сте особено набожни.

23. Защото, като минавах и разглеждах светините ви, намерих и жертвеник, на който бе написано: Незнайному Богу. За Тогова прочее, Когото вие, без да знаете, почитате, за Него аз ви проповядвам.

24. Бог, Който сътвори света и всичко, що е в него. Той, бидейки Господ на небето и земята, не живее в ръкотворни храмове,

25. нито приема служение от човешки ръце, като да се нуждае от нещо, но Сам дава на всички живот и дишане и всичко.

26. Той произведе от една кръв целия род човешки да обитава по цялото земно лице, като назначи предопределени времена и граници на тяхното обитаване,

27. за да търсят Господа, та не биха ли Го някак усетили и намерили, макар Той и да не е далеч от всекиго измежду нас:

28. защото ние чрез Него живеем, и се движим, и съществуваме, както и някои от вашите стихотворци са казали: „Негов сме и род“.

29. И тъй, ние, бидейки род Божий, не бива да мислим, че Божеството прилича на злато, или сребро, или камък — на изделие, излязло от човешко изкуство и измислица.

30. Бог, прочее, като презря времената на незнанието, сега заповядва вредом на всички човеци да се покаят;

31. защото определи ден, когато ще съди праведно вселената чрез предопределения от Него Мъж, като даде уверение на всички с възкресяването Му от мъртвите.

32. Като чуха за възкресение на мъртви, едни се присмиваха, а други думаха: друг път щем те послуша за това.

33. И тъй, Павел излезе из средата им.

34. А някои мъже се присъединиха към него и повярваха; между тях беше Дионисий Ареопагит и една жена, на име Дамара, и други с тях.

ГЛАВА 18.

1. След това Павел остави Атина и дойде в Коринт;

2. и, като намери един иудеин, на име Акила, родом от Понт, дошъл наскоро от Италия с жена си Прискила (защото Клавдий бе заповядал да напуснат Рим всички иудеи), дойде при тях;

3. и понеже имаше същия занаят, остана у тях и работеше; а занаятът им беше да правят шатри.

4. И всяка събота той говореше в синагогата и убеждаваше иудеи и елини.

5. А когато Сила и Тимотей слязоха от Македония, Павел беше от своя дух подбуждан да свидетелствува пред иудеите, че Иисус е Христос.

6. Но, понеже те се противяха и хулеха, той си отърси дрехите и им каза: кръвта ви — върху главите ви! Аз съм чист; отсега отивам при езичниците.

7. И като се дигна оттам, дойде у някого си, на име Юст, който почиташе Бога, и чиято къща беше до синагогата.

8. А Крист, началник на синагогата, повярва в Господа с целия си дом; и мнозина коринтяни, слушайки Павла, вярваха и се кръщаваха.

9. И рече Господ на Павла във видение нощем: не бой се, но говори и не млъквай,

10. защото Аз съм с тебе, и никой не ще посегне да ти стори зло; понеже имам много народ в тоя град.

11. Той остана там година и шест месеца и ги поучаваше на словото Божие.

12. А когато Галион беше проконсул в Ахаия, иудеите единодушно нападнаха Павла и го отведоха на съдилището,

13. като казваха, че той придумва човеците да почитат Бога не по закона.

14. И когато Павел щеше да заговори, Галион каза на иудеите: иудеи, да имаше някоя неправда или злодеяние лукаво, по право щях да ви изслушам;

15. но, щом препирнята е за учение и за имена, и за вашия закон, разгледайте сами, защото аз не искам да бъда съдия в тия работи.

16. И ги напъди от съдилището.

17. Тогава всички елини хванаха Состена, началник на синагогата, и го биха пред съдилището, а Галион и нехаеше за това.

18. Като прекара още доста дни, Павел се прости с братята и отплува за Сирия заедно с Акила и Прискила, след като си острига главата в Кенхрея, понеже бе дал оброк.

19. Като стигна в Ефес, остави ги там, а сам той влезе в синагогата и разискваше с иудеите.

20. А когато те го помолиха да остане при тях по-дълго време, той се не съгласи,

21. а се прости с тях и рече: трябва непременно да прекарам идещия празник в Иерусалим; и, ако ще Бог, ще се върна пак при вас. И отплува от Ефес, а Акила и Прискила останаха там.

22. Като слезе в Кесария, ходи в Иерусалим, поздрави църквата и отиде в Антиохия.

23. След като престоя там няколко време, излезе и обхождаше редом страната Галатийска и Фригия и утвърждаваше всички ученици.

24. И дойде в Ефес някой си иудеин, на име Аполос, родом от Александрия, мъж красноречив и силен в Писанията.

25. Той беше наставен в пътя Господен и, разпален духом, говореше и поучаваше правилно за Господа, ако и да знаеше само за Иоановото кръщение.

26. Той начена да говори смело в синагогата. Като го чуха Акила и Прискила, прибраха го и му обясниха по-точно пътя Господен.

27. А когато той искаше да замине за Ахаия, братята се обърнаха с писмо до тамошните ученици, за да го приемат; и той, като стигна там, спомогна много на повярвалите чрез благодатта,

28. защото силно изобличаваше иудеите пред цял народ, като доказваше чрез Писанията, че Иисус е Христос.

ГЛАВА 19.

1. Докле Аполос беше в Коринт, Павел премина през горните страни, дойде в Ефес и, като намери там някои ученици,

2. каза им: като повярвахте, приехте ли Светаго Духа? А те му отговориха: нито сме и чули, дали има Дух Светий.

3. Той им рече: а в какво се кръстихте? Те отговориха: в Иоановото кръщение.

4. Павел каза: Иоан кръщава с покайно кръщение, казвайки на народа да вярва в Оногова, Който иде след него, сиреч, в Христа Иисуса.

5. Като чуха това, те се кръстиха в името на Господа Иисуса.

6. И когато Павел възложи на тях ръце, слезе върху им Дух Светий, и те почнаха да говорят на разни езици и да пророчествуват.

7. Всички бяха около дванайсет души.

8. А като влезе в синагогата, Павел проповядваше без страх и през три месеца наред беседваше и увещаваше за царството Божие.

9. Но понеже някои се ожесточаваха и упорствуваха, злословейки пътя Господен пред народа, той, като ги остави, отдели учениците и всекидневно проповядваше в училището на някого си Тирана.

10. Това трая до две години, тъй че всички жители на Асия, както иудеи, тъй и елини, чуха словото на Господа Иисуса.

11. А Бог правеше немалки чудеса чрез ръцете Павлови,

12. тъй че донасяха и полагаха върху болните кърпи и убруси от снагата му, и болестите им се махваха, и злите духове излизаха из тях.

13. Някои пък от иудейските заклинатели-скитници наченаха да изговарят името на Господа Иисуса над ония, които имаха зли духове, и казваха: заклеваме ви в Иисуса, Когото Павел проповядва.

14. Това правеха някои си седем сина на иудейския първосвещеник Скева.

15. А злият дух отговори и рече: Иисуса познавам и Павла зная; но вие кои сте?

16. И скочи върху им човекът, у когото имаше зъл дух и, като ги завладя, прояви срещу тях такава сила, че те, голи и ранени, избягаха

от оная къща.

17. Това стана известно на всички иудеи и елини, които живееха в Ефес, и всички тях нападна страх; а името на Господа Иисуса се величаеше.

18. И много от повярвалите идваха, та се изповядваха и откриваха делата си.

19. А мнозина от ония, които правеха магии, като събраха книгите си, горяха ги пред всички; при това пресметнаха цената им и намериха, че достига до петдесет хиляди драхми сребро.

20. Тъй мощно растеше и се усилваше словото Господне.

21. А когато се свърши това, Павел си тури наум, като премине Македония и Ахаия, да иде в Иерусалим, и каза: след като бъда там, трябва да видя и Рим.

22. И прати в Македония двама от ония, които му служеха — Тимотея и Ераста, а сам остана малко време в Асия.

23. В онова време биде голям смут за пътя Господен:

24. някой си златар, на име Димитър, който правеше сребърни храмчета на Артемида и доставяше на занаятчиите немалко печалба,

25. като събра тях, па и други работници на такива неща, каза: другари, знаете, че от тая работа зависи нашият добър поминък;

26. а пък виждате и чувате, че не само в Ефес, но почти в цяла Асия, тоя Павел убеди и обърна доста народ, думайки, че не са богове тия, които се правят с ръце човешки.

27. Тъй че има опасност, не само това наше занятие да дойде в презрение, но и храмът на великата богиня Артемида да се не смята за нищо, и да загине величието на същата, която цяла Асия и вселената почита.

28. Като чуха това, изпълниха се с ярост, закрещяха и казваха: велика е Артемида Ефеска!

29. И цял град се разбунтува; и като грабнаха Гаия и Аристарха, македонци, Павлови спътници, единодушно се втурнаха в зрелището.

30. А когато Павел искаше да влезе между народа, учениците го не пускаха.

31. Също и някои от асийските началници, понеже му бяха приятели, проводиха до него и го молеха да се не показва на зрелището.

32. И тъй, едни крещяха едно, други — друго; защото в събранието имаше безредие, и повечето не знаеха, за какво се бяха събрали.

33. По предложение на иудеите, бе извикан измежду народа Александър. Като даде знак с ръка, Александър искаше да каже защитна реч пред народа.

34. Но, когато узнаха, че е иудеин, всички завикаха с един глас и кряскаха около два часа: велика е Артемида Ефеска!

35. А градският писар, като усмири народа, каза: мъже ефесци, кой човек не знае, че град Ефес е служител на великата богиня Артемида и на падналия от Зевса неин идол?

36. Прочее, щом това е неоспоримо, вие трябва да бъдете мирни и да не вършите нищо необмислено.

37. А вие сте довели тия мъже, които нито храма Артемидин са обрали, нито богинята ви хулят.

38. Ако пък Димитър и художниците, които са с него, имат да се оплакват против някого, то има съдебни събрания, има и проконсули: нека се тъжат един против други.

39. Ако пък за друго нещо придиряте, то ще бъде решено в законното събрание.

40. Защото има опасност да бъдем обвинени в бунт поради днешната случка, понеже няма никаква причина, с която да можем да оправдаем това сборище. Като каза това, разпусна събранието.

ГЛАВА 20.

1. Като утихна вълнението, Павел повика учениците и, след като им даде наставления, опрости се с тях и излезе да иде за Македония;

2. а като премина ония места и даде много наставления на вярващите, дойде в Елада;

3. там престоя три месеца. И понеже иудеите направиха против него заговор, когато щеше да отплува за Сирия, той взе решение да се върне през Македония.

4. Придружаваха го до Асия Сосипатър Пиров, бериец, а от солунчани Аристарх и Секунд, Гаий от Дервия и Тимотей, и асийците Тихик и Трофим.

5. Тези отидоха напред и ни чакаха в Троада.

6. А ние отплувахме от Филипи след дните на Безквасниците и в пет дни стигнахме в Троада при тях, дето прекарахме седем дни.

7. И в първия ден на седмицата, когато учениците се бяха събрали да преломят хляб, Павел, понеже на другия ден щеше да тръгне, беседваше с тях и продължи речта си до полунощ.

8. В горницата, дето се бяхме събрали, имаше доста свещи.

9. А един момък, на име Евтих, седнал на един прозорец, бе налегнат от дълбок сън и, докато Павел тъй дълго беседваше, клюмна в съня си и падна от третия кат долу, и го дигнаха мъртъв.

10. Павел като слезе, спусна се върху му, прегърна го и рече: не се смущавайте, защото душата му си е в него.

11. А като възлезе горе и преломи хляб, вкуси и говори дълго, дори дозори, и след това отпътува.

12. В туй време доведоха момчето живо, и немалко се утешиха.

13. Ние отидохме по-напред на кораба и отплувахме в Асос, отдето щяхме да вземем Павла; защото той, имайки намерение да иде сам пешком, тъй ни бе поръчал.

14. И когато се срещна с нас в Асос, взехме го и дойдохме в Митилин.

15. А като отплувахме оттам, спряхме се на другия ден срещу Хиос, а на следния стигнахме в Самос и, като престояхме в Трогилия,

дойдохме на другия ден в Милит,

16. защото Павел реши да отмине Ефес, за да се не забави в Асия, понеже бързаше, ако му бъде възможно, да се намери в Иерусалим за деня Петдесетница.

17. А от Милит прати в Ефес, та повика презвитерите църковни.

18. И когато те дойдоха при него, рече им: вие знаете, как от първия ден, когато стъпих в Асия, всичкото време бях с вас,

19. служейки Господу с голямо смирение и много сълзи и сред изпитни, които ми идеха от злите замисли на иудеите:

20. как не пропуснах нищо полезно да ви го не обадя и да ви не поуча пред народа и по къщите,

21. като проповядвах на иудеи и на елини покаяние пред Бога и вяра в Господа нашего Иисуса Христа.

22. И ето сега, свързан от Духа, аз отивам в Иерусалим, без да зная, какво ще ми се случи там —

23. освен онова, което Дух Светий свидетелствува по всички градове, казвайки, че ме чакат окови и скърби.

24. Но мен не ме е за нищо грижа, нито ми е свиден животът, стига само да свърша с радост попрището си и службата, която приех от Господа Иисуса, да проповядвам Евангелието на Божията благодат.

25. И сега, ето, аз зная, че няма вече да видите лицето ми всички вие, между които ходих и проповядвах царството Божие.

26. Затова свидетелствувам ви в днешния ден, че съм чист от кръвта на всички,

27. защото не пропуснах да ви известя всичката воля Божия.

28. Внимавайте, прочее, върху себе си и върху цялото стадо, сред което Дух Светий ви е поставил епископи, да пасете църквата на Господа и Бога, която Той си придоби със Своята кръв.

29. Защото аз зная, че след заминаването ми ще се втурнат помежду ви люти вълци, които няма да щадят стадото;

30. па и от вас самите ще се дигнат мъже, които ще говорят изопачено, за да увличат учениците след себе си.

31. Затова бъдете будни и помнете, че три години денем и нощем не престанах със сълзи да поучавам всекиго едного от вас.

32. А сега ви предавам, братя, на Бога и на словото на благодатта Му; Той може да ви назидае по-добре и да ви даде наследие между всички осветени.

33. От никого не поисках ни сребро, ни злато, нито дреха;

34. сами знаете, че за моите нужди и за нуждите на ония, които бяха с мене, ми послужиха тия мои ръце.

35. С всичко ви показах, че именно така трябва да се трудите и да поддържате слабите, а още и да помните думите на Господа Иисуса, защото Сам Той каза: по-блажено е да се дава, нежели да се взима.

36. Като рече това, той коленичи и се помоли заедно с всички тях.

37. Тогава всички плакаха много и, припадайки Павлу на шията, целуваха го,

38. наскърбени най-много от думата, що каза, че няма вече да видят лицето му. И го изпроводиха до кораба.

ГЛАВА 21.

1. А когато се едвам откъснахме от тях и отплувахме, стигнахме право в Кос, а на другия ден в Родос, и оттам в Патара;

2. и като намерихме кораб, който заминаваше за Финикия, качихме се и отплувахме.

3. След като съзряхме Кипър и го оставихме наляво, плувахме към Сирия и слязохме в Тир, защото там трябваше корабът да се разтовари.

4. И като намерихме учениците, останахме там седем дена. Те, по внушение от Духа, думаха на Павла, да не възлиза в Иерусалим.

5. А като прекарахме тия дни, излязохме и тръгнахме, и ни изпровождаха всички с жени и деца до отвън града; а на брега коленичихме и се помолихме.

6. И след като се простихме един с други, влязохме в кораба, а те се върнаха у тях си.

7. А ние, като отплувахме от Тир, стигнахме в Птолемаида, поздравихме братята и останахме у тях един ден.

8. А на другия ден Павел и ние, които бяхме с него, излязохме и дойдохме в Кесария и, като влязохме в къщата на Филипа благовестника, който беше един от седмината дякони, останахме у него.

9. Той имаше четири дъщери девици, които пророчествуваха.

10. Докато ние стояхме у тях много дни, слезе от Иудея един пророк, на име Агав,

11. и като дойде при нас, взе пояса Павлов, върза си ръцете и нозете и рече: това казва Дух Светий: така ще свържат иудеите в Иерусалим оня мъж, чийто е тоя пояс, и ще го предадат в ръце езически.

12. Щом чухме това, и ние и тамошните го молехме да не възлиза в Иерусалим.

13. Но Павел отговори: какво правите, та плачете и съкрушавате сърцето ми? Аз съм готов не само да бъда вързан, но и да умра в Иерусалим за името на Господа Иисуса.

14. А понеже той се не придумваше, ние си млъкнахме и рекохме: да бъде волята Господня!

15. След тия дни се приготвихме и възлязохме в Иерусалим.

16. С нас дойдоха и някои ученици от Кесария, които ни водеха при някого си Мнасона, кипрянин, отдавнашен ученик, у когото щяхме да гостуваме.

17. Когато стигнахме в Иерусалим, братята ни приеха с радост.

18. На другия ден Павел влезе с нас при Иакова; дойдоха и всички презвитери.

19. И като ги поздрави Павел, разказа им едно по едно всичко, що Бог бе сторил между езичниците чрез неговата служба.

20. А те, като чуха, славеха Бога; и рекоха му: виждаш, брате, колко десетки хиляди са повярвалите иудеи, и те всички са ревнители на Закона.

21. А за тебе много им е говорено, че учиш всички иудеи, които са между езичниците, да отстъпят от Моисея, като казваш да не обрязват чедата си, нито да постъпват по обичаите.

22. И тъй, какво да се прави? Бездруго ще се стече много народ, защото ще чуят, че си дошъл.

23. Направи, прочее, що ти казваме: у нас има четирима мъже, които са си дали оброк.

24. Вземи ги, очисти се с тях и тегли им разноските да си острижат главата, и всички да узнаят, че, каквото са чули за тебе, не е нищо, но че и ти сам следваш да пазиш Закона.

25. А за повярвалите езичници ние писахме, като решихме да не пазят те нищо такова, а само да се въздържат от идолски жертви, от кръв, от удавнина и от блудство.

26. Тогава Павел взе ония мъже и, като се очисти с тях, на другия ден влезе в храма и обяви деня, в който се навършват дните на очистянето и в който ще се пренесе за всекиго едного от тях принос.

27. А когато щяха да се свършат седемте дена, асийските иудеи, като го видяха в храма, побуниха целия народ и туриха ръце на него,

28. викайки: мъже израилтяни, на помощ! Тоя човек учи всички навсякъде против народа, против Закона и против това място; при това още и елини въведе в храма, та оскверни това свято място.

29. Защото преди това бяха видели в града с него ефесеца Трофима и мислеха, че Павел го е въвел в храма.

30. Целият град се раздвижи и народът се стече. И като хванаха Павла, повлякоха го навън от храма; и веднага вратата бидоха затворени.

31. И когато искаха да го убият, стигна вест до хилядника на полка, че цял Иерусалим се е побунил;

32. а той веднага взе войници и стотници и се спусна срещу тях; те, като видяха хилядника и войниците, престанаха да бият Павла;

33. тогава хилядникът се приближи, хвана го и заповяда да го вържат с двои вериги, и питаше: кой е той и какво е направил?

34. От народа едни крещяха едно, други — друго. А той, като не можеше поради крясъка да узнае истината, заповяда да го водят в стана.

35. А когато стигна до стъпалата, трябваше войниците да го носят, поради насилието от народа;

36. защото множеството народ вървеше подире и викаше: премахни го!

37. Когато щяха да го въведат в стана, Павел каза на хилядника: мога ли да ти кажа нещо? А тоя рече: знаеш ли гръцки?

38. та не си ти, значи, оня египтянин, който преди няколко дни разбунтува и изведе в пустинята четирите хиляди мъже разбойници!

39. А Павел отговори: аз съм иудеин от Тарс, гражданин на тоя чутовен киликийски град; моля те, позволи ми да говоря към народа.

40. А когато тоя му позволи, Павел се изправи на стъпалата, помаха с ръка на народа и, след като настана дълбоко мълчание, заговори на еврейски език и казваше:

ГЛАВА 22.

1. Мъже братя и отци! Чуйте сега моето оправдание пред вас.

2. А като чуха, че им говори на еврейски език, още повече утихнаха. Тогава той каза:

3. аз съм човек иудеин, родом от Тарс Киликийски, но възпитан в тоя град при нозете Гамалиилови, изучен точно по закона отечески и изпълнен с ревност към Бога, както сте и вие всички днес.

4. Аз гоних до смърт последователите на това учение, като вързвах и предавах на затвор мъже и жени,

5. както свидетелствува за мене първосвещеникът и всички стареи, от които като бях взел и писма до братята, отивах в Дамаск да докарам вързани в Иерусалим и тамошните, за да бъдат наказани.

6. Но, когато бях на път и наближавах до Дамаск, около пладне, изведнъж от небето ме огря силна светлина.

7. Аз паднах на земята и чух глас, който ми думаше: Савле, Савле, що Ме гониш?

8. Аз пък отговорих: кой си Ти, Господине? А Той ми рече: Аз съм Иисус Назорей, Когото ти гониш.

9. Ония, които бяха с мене, видяха светлината и се уплашиха; но гласа на Оногова, Който ми говореше, не чуха.

10. Тогава рекох: какво да правя, Господи? А Господ ми рече: стани та иди в Дамаск, и там ще ти бъде казано всичко, що ти е наредено да сториш.

11. И понеже от блясъка на оная светлина не можех да виждам, поведоха ме за ръка ония, които бяха с мене, и тъй дойдох в Дамаск.

12. А някой си Анания, мъж благочестив по Закона, с добро име между всички иудеи в Дамаск,

13. дойде при мене, застана и ми рече: брате Савле, прогледай! И аз тозчас прогледах и погледнах към него.

14. А той ми каза: Бог на нашите отци те е отредил да познаеш волята Му, да видиш Праведника и да чуеш глас от устата Му,

15. защото ще Му бъдеш свидетел пред всички човеци за онова, що си видял и чул.

16. И сега що се бавиш? Стани, кръсти се и умий греховете си, като призовеш името на Господа Иисуса.

17. А когато се върнах в Иерусалим и се молех в храма, унесох се

18. и Го видях да ми казва: побързай та излез скоро от Иерусалим, защото няма да приемат твоето свидетелство за Мене.

19. Аз пък отговорих: Господи, те знаят, че аз затварях и биех по синагогите ония, които вярваха в Тебе;

20. и когато се проливаше кръвта на Стефана, Твоя свидетел, там стоях и аз и одобрявах неговото убиване, като пазех дрехите на ония, които го убиваха.

21. И каза ми: иди! Аз ще те пратя далеко — при езичниците.

22. До тая дума го слушаха, но след това издигнаха гласа си и викаха: премахни от земята един такъв! Той не бива да живее!

23. И понеже те крещяха, размятваха си дрехите и хвърляха прах във въздуха,

24. хилядникът заповяда да го водят в стана и поръча да го разпитват с бичуване, за да узнае, по коя причина викаха тъй против него.

25. Но, когато го разтегнаха с ремъци, Павел рече на стотника, който стоеше там: нима ви е позволено да бичувате римски гражданин, и то неосъден?

26. Като чу това стотникът, отиде та обади на хилядника и рече: гледай, какво правиш, защото тоя човек е римски гражданин.

27. Тогава хилядникът се приближи до него и рече: кажи ми, ти римски гражданин ли си? Той отговори: да.

28. А хилядникът каза: аз съм придобил това гражданство за много пари. Павел рече: аз пък съм се и родил такъв.

29. И начаса отстъпиха от него тия, които щяха да го разпитват. А и хилядникът, като узна, че той е римски гражданин, се уплаши, задето го бе вързал.

30. На другия ден, като желаеше да узнае навярно, в какво го обвиняват иудеите, освободи го от оковите и заповяда да дойдат първосвещениците и целият им синедрион, па доведе долу Павла и го изправи пред тях.

ГЛАВА 23.

1. Павел устреми поглед към синедриона и каза: мъже братя! Живял съм с най-добра съвест пред Бога до тоя ден.

2. А първосвещеник Анания заповяда на стоещите пред него да го ударят по устата.

3. Тогава Павел му рече: Бог ще тебе да удари, стено варосана; ти седиш, за да ме съдиш по Закона, а против Закона заповядваш да ме бият.

4. А предстоещите рекоха: Божия първосвещеник ли хулиш?

5. Павел отговори: не знаех, братя, че той е първосвещеник; защото писано е: „началника на твоя народ да не злословиш“.

6. А когато узна Павел, че една част от тях са садукеи, а другата — фарисеи, извика в синедриона: мъже братя! Аз съм фарисеин, син на фарисеин; за надежда и за възкресение на мъртви ме съдят!

7. Като каза той това, настана разпра между фарисеи и садукеи, и множеството се раздвои.

8. Защото садукеите казват, че няма възкресение, ни Ангел, ни дух; а фарисеите признават и едното и другото.

9. Настана голяма врява; и станаха книжниците от фарисейската страна и се запрепираха, думайки: нищо лошо не намираме у тоя човек; ако пък е говорил нему дух или Ангел, да се не противим Богу.

10. И понеже стана голяма смутня, хилядникът, уплашен, да не би да разкъсат Павла, заповяда на войниците да слязат и да го грабнат измежду тях и отведат в стана.

11. През нощта яви му се Господ и рече: дерзай, Павле! И както свидетелствува за Мене и Иерусалим, тъй трябва да свидетелствуваш и в Рим.

12. А когато се съмна, някои от иудеите направиха заговор, заклеха се и си рекоха да не ядат, ни да пият, докле не убият Павла.

13. Тия, които сториха това съзаклятие, бяха повече от четирийсет души.

14. Те дойдоха при първосвещениците и старейшините и рекоха: с клетва се заклехме нищо да не хапнем, докато не убием Павла.

15. Затова вие със синедриона явете сега на хилядника утре да го доведе долу пред вас, уж че искате да разгледате по-точно делото му; а ние, преди да наближи той, сме готови да го убием.

16. Като чу за тая засада, Павловият сестриник отиде, влезе в стана и обади на Павла.

17. А Павел повика един стотник и му рече: заведи тоя момък при хилядника, защото има да му обади нещо.

18. И той го взе, заведе го при хилядника и каза: затворникът Павел ме повика и помоли да доведа тоя момък при тебе, защото имал да ти каже нещо.

19. Хилядникът го хвана за ръка, оттегли се с него настрана и питаше: какво има да ми обадиш?

20. А той каза: иудеите се сговорили да те молят утре да отведеш долу Павла пред синедриона, уж че искат по-точно да разпитат нещо по делото му.

21. Ала ти не им вярвай; защото го причакват четирийсет и повече души от тях, които са се заклели да не ядат и да не пият, докле го не убият; и сега са готови, чакат само да им обещаеш.

22. Тогава хилядникът отпрати момъка, като му поръча: никому не казвай, че ми си обадил това.

23. След това повика двама стотника и рече: пригответе ми двеста пеши войници, седемдесет конници и двеста стрелци, които да тръгнат за Кесария от третия час нощес;

24. пригответе и добичета, за да качат на тях Павла и да го отведат безопасно до управителя Феликса.

25. Написа и писмо с това съдържание:

26. Клавдий Лисий достопочтеному управителю Феликсу праща поздрав.

27. Тогова човека бяха хванали иудеите и щяха да го убият; аз се явих с войска и го отнех, понеже се научих, че е римски гражданин.

28. И като исках да узная причината, поради която го обвиняваха, изведох го пред синедриона им

29. и намерих, че го обвиняват по въпроси от техния закон, но че няма никаква вина, за която той би заслужил смърт или окови.

30. И понеже ми бе обадено, че иудеите замислят лошо против тоя човек, аз го пратих веднага при тебе, като заръчах и на обвинителите да кажат пред тебе, каквото имат против него. Здравей!

31. И тъй, войниците, според както им бе заповядано, взеха Павла и го отведоха нощя в Антипатрида.

32. А на другия ден се върнаха в стана, като оставиха конниците да идат с него.

33. Тия, като влязоха в Кесария и предадоха на управителя писмото, представиха му и Павла.

34. Управителят прочете писмото и попита, от коя област е той и, като узна, че е от Киликия, рече:

35. ще те изслушам, кога дойдат и твоите обвинители. И заповяда да го държат под стража в преторията Иродова.

ГЛАВА 24.

1. След пет дена слезе първосвещеник Анания със стареите и с някои си ритор Тертил, които явиха на управителя обвиненията си против Павла.

2. А като повикаха Павла, Тертил почна да го обвинява и казваше:

3. винаги и навсякъде с голяма благодарност признаваме, че чрез тебе, достопочтени Феликсе, у нас има пълен мир и чрез твоите грижи — у тоя народ добри сполуки.

4. Но, за да те не отегчавам много, моля те, изслушай с твоята снизходителност нашата кратка реч.

5. Понеже намерихме, че тоя човек е зараза и че подига бунтове между всички иудеи по вселената и че е водач на назорейската ерес,

6. който дори и храма се опита да оскверни, ние го хванахме и щяхме да го съдим по нашия закон;

7. но хилядникът Лисий дойде и с голяма сила го изтръгна от ръцете ни, и при тебе проводи,

8. като заповяда и нам, неговите обвинители, да дойдем при тебе. Ти ще можеш сам да разпиташ и от него да узнаеш за всичко това, в каквото го ние обвиняваме.

9. И иудеите потвърдиха, като казваха, че това е тъй.

10. Управителят даде на Павла знак да говори, и той отговори: понеже зная, че от много години си съдия на тоя народ, то с по-радо сърце ще говоря за моя защита.

11. Ти можеш да узнаеш, че няма повече от дванайсет дена, откак бях възлязъл в Иерусалим на поклонение.

12. И нито в храма, нито в синагогите, нито в града не са ме намерили да се препирам с някого или да правя размирица у народа,

13. и те не могат доказа това, за което ме сега обвиняват.

14. Но признавам ти се в това, че според учението, което те наричат ерес, аз тъй служа на Бога на отците ни, че вярвам на всичко, що е писано в Закона и в пророците,

15. и се надявам на Бога, че ще има възкресение на мъртви, на праведни и на неправедни, което и те сами очакват.

16. Затова и сам залягам да имам винаги непорочна съвест пред Бога и пред човеците.

17. След много години дойдох да донеса на моя народ милостиня и приноси.

18. При това, като се бях очистил, намериха ме в храма сам, без навалица и без шум,

19. някои асийски иудеи, които трябваше да се представят пред тебе и да ме обвинят, ако биха имали нещо против мене.

20. Или тия сами да кажат, дали са намерили някоя неправда в мене, когато се бях явил пред синедриона, —

21. освен тия само думи, които, застанал между тях, изговорих високо: заради възкресение от мъртви ме съдите вие днес.

22. Като чу това, Феликс отложи делото, понеже знаеше доста добре за това учение, и каза: ще разгледам делото ви, кога дойде хилядник Лисий.

23. И заповяда на стотника да пази Павла, но да го държи по-слабо и да не възпира никого от неговите близки да му служат, или да идват при него.

24. След няколко дни дойде Феликс с жена си Друзила, която беше иудейка, та повика Павла и слуша от него за вярата в Христа Иисуса.

25. А когато Павел говореше за правда, за въздържание и за бъдещия съд, Феликс се уплаши и отговори: сега си иди, а кога намеря време, ще те повикам.

26. При това се надяваше, че Павел ще му даде пари, за да го пусне; затова го викаше често и се разговаряше с него.

27. Но, като изминаха две години, Феликса замести Порций Фест. И понеже искаше да угоди на иудеите, Феликс остави Павла в окови.

ГЛАВА 25.

1. А Фест, като дойде в областта, след три дни възлезе от Кесария в Иерусалим.

2. Тогава първосвещеникът и първенците иудейски му явиха обвиненията си против Павла

3. и, търсейки милост за себе си против него, молеха го да го повика в Иерусалим; а те крояха засада да го убият по пътя.

4. Но Фест отговори, че Павел се пази под стража в Кесария и сам той скоро ще отпътува за там.

5. И тъй, каза той, влиятелните между вас нека дойдат с мене и, ако има нещо у тоя човек, нека го обвинят.

6. И след като прекара у тях не повече от десет дена, слезе в Кесария, а на другия ден седна на съдището и заповяда да доведат Павла.

7. Когато се яви той, заобиколиха го слезлите от Иерусалим иудеи, като навеждаха против Павла много и тежки обвинения, които не можеха да докажат;

8. а той, като се защищаваше, рече: с нищо не съм съгрешил ни против иудейския закон, ни против храма, ни против кесаря.

9. Но Фест, като искаше да угоди на иудеите, отговори на Павла и рече: искаш ли да идеш в Иерусалим и да бъдеш там за това съден пред мене.

10. Павел отговори: аз стоя пред кесарево съдище, дето и трябва да бъда съден. Иудеи не съм обиждал с нищо, както и ти твърде добре знаеш.

11. Защото, ако съм крив и съм сторил нещо достойно за смърт, аз се не отказвам да умра; но, ако няма нищо от това, в каквото ме обвиняват тия, никой не може да ме предаде тям. Кесарев съд искам.

12. Тогава Фест, като поговори със съвета, отговори: кесарев съд си поискал, при кесаря и ще идеш.

13. След няколко дни цар Агрипа и Вереника дойдоха в Кесария, за да поздравят Феста.

14. И като престояха там много дни, Фест представи на царя Павловото дело, като каза: има един човек, оставен от Феликса в окови,

15. за когото първосвещениците и стареите иудейски, когато аз бях в Иерусалим, представиха обвинения, и искаха да бъде осъден.

16. Аз им отговорих, че у римляните не е обичай да предават човека на смърт, преди обвиненият да има обвинителите си налице и да му се позволи да се защити от обвинението.

17. И когато те се събраха тук, аз на другия ден, без никакво отлагане, седнах на съдището и заповядах да доведат човека;

18. обвинителите, като се изправиха, не представиха за него ни едно такова обвинение, каквото предполагах аз;

19. те имаха някакви препирни с него върху тяхното суеверие и за някого си Иисуса, Който бил умрял и за Когото Павел казваше, че е жив.

20. Понеже бях в недоумение, как да реша тоя въпрос, аз казах: иска ли той да иде в Иерусалим и там да бъде съден за това?

21. Но, понеже Павел поиска да бъде оставен за августово разследване, заповядах да го държат под стража, докато го пратя при кесаря.

22. Тогава Агрипа каза на Феста: желал бих и сам аз да изслушам тоя човек. А той отговори: утре ще го изслушаш.

23. На сутринта, когато Агрипа и Вероника дойдоха с голям блясък и влязоха в съдебната палата заедно с хилядниците и най-първите граждани, по заповед на Феста доведоха Павла.

24. И Фест рече: царю Агрипа и всички вие мъже, които сте с нас тука! Виждате тогова, за когото цялото множество иудеи дойдоха при мене, и в Иерусалим и тук, и викаха, че той не бива повече да живее.

25. Но аз, като разбрах, че той не е сторил нищо достойно за смърт, и понеже той сам поиска съд пред августа, реших да го пратя нему.

26. Обаче за него не мога нищо вярно да напиша на господаря; затова го изведох пред вас, и особено пред тебе, царю Агрипа, щото след разследването да имам какво да напиша.

27. Защото безсмислено ми се струва да препращам окованик, без да означа и обвиненията против него.

ГЛАВА 26.

1. Агрипа каза на Павла: позволява ти се да говориш за себе си. Тогава Павел простря ръка и заговори за своя защита:

2. честит се считам, царю Агрипа, че ще се защищавам днес пред тебе за всичко, за каквото ме обвиняват иудеите,

3. а най-вече, защото ти знаеш всички иудейски обичаи и въпроси; затова моля те, изслушай ме великодушно.

4. Моя живот от младини, който съм прекарал отначало между народа си в Иерусалим, знаят всички иудеи;

5. те отдавна ме знаят, — ако искат да свидетелствуват, — че аз, като фарисеин, съм живял според най-строгото учение на нашата вяра;

6. а сега стоя пред съд заради надеждата в обещанието, дадено на отците ни от Бога,

7. което нашите дванайсет колена се надяват да постигнат, служейки усърдно Богу денем и нощем. За тая надежда, царю Агрипа, ме обвиняват иудеите.

8. Що? Нима вие за невероятно смятате, че Бог възкресява мъртви?

9. Наистина, и аз си помислих, че трябва да извърша много противни работи срещу името на Иисуса Назорея;

10. това и сторих в Иерусалим и, след като приех власт от първосвещениците, много светии затворих в тъмница, а когато ги убиваха, и аз одобрявах;

11. и често ги мъчех по всички синагоги и ги принуждавах да хулят Иисуса и, разярен без мяра против тях, гонех ги дори и по външните градове.

12. С това намерение отивайки в Дамаск с власт и поръчка от първосвещениците,

13. посред ден на пътя, царю, видях от небето по-силна от слънчево сияние светлина, която огря мене и вървящите с мене.

14. Всички паднаха на земята, и аз чух глас, който ми говореше на еврейски език: Савле, Савле, що Ме гониш? Мъчно е за тебе да риташ против ръжен.

15. Аз рекох: кой си Ти, Господине? Той отговори: Аз съм Иисус, Когото ти гониш.

16. Но стани и се изправи на нозете си; защото Аз затова ти се и явих, за да те поставя служител и свидетел на онова, що си видял и каквото ще ти открия,

17. като те отнимам от народа иудейски и от езичниците, при които те пращам сега,

18. да отвориш очите им, за да се обърнат от тъмнина в светлина и от властта на сатаната към Бога, та чрез вярата в Мене да получат прошка на греховете и наследие между осветените.

19. Затова, царю Агрипа, аз се не противих на видението небесно,

20. но първом на жителите в Дамаск и Иерусалим, после на цялата Иудейска земя и на езичниците, проповядвах да се покаят и обърнат към Бога, като вършат дела, достойни за покаяние.

21. Затова ме хванаха иудеите в храма и се опитваха да ме убият.

22. Но, като получих помощ от Бога, стоя си доднес и свидетелствувам на мало и голямо, като говоря само онова, за което са говорили пророците и Моисей, че щеше да стане,

23. именно, че Христос щеше да пострада и, като възкръсне пръв от мъртвите, щеше да възвести светлина на народа и на езичниците.

24. Когато тъй се защищаваше той, Фест извика с висок глас: полудял си, Павле! Многото учение те докарва до лудост.

25. А той каза: не съм луд, достопочтени Фесте, но говоря думи на истина и на здрав разум.

26. Това го знае царят, пред когото и с дръзновение говоря; аз никак не вярвам, че нещо от това му е неизвестно; защото това не е вършено в някой кът.

27. Вярваш ли, царю Агрипа, в пророците? Зная, че вярваш.

28. Агрипа отговори на Павла: още малко, и ще ме убедиш да стана християнин.

29. А Павел рече: молил бих се Богу, щото, още малко, или още много, не само ти, но и всички, които ме слушате днес, да станете такива, какъвто съм и аз — но без тия окови.

30. Когато той каза това, станаха царят и управителят, Вереника и седящите с тях

31. и, като се оттеглиха настрана, говореха помежду си и думаха, че тоя човек не върши нищо достойно за смърт или за окови.

32. И Агрипа каза на Феста: тоя човек можеше да бъде освободен, ако не бе поискал съд пред кесаря. Затова управителят се и реши да го изпрати при кесаря.

ГЛАВА 27.

1. Когато бе решено да отплуваме за Италия, предадоха Павла и няколко други затворници на един стотник, на име Юлий, от Августовия полк.

2. Качихме се на един адрамитски кораб и тръгнахме, като щяхме да плуваме около асийските места. С нас беше Аристарх, македонец от Солун.

3. На другия ден стигнахме в Сидон. Юлий, постъпвайки с Павла човеколюбиво, позволи му да отиде при приятелите си и да се възползува от грижите им.

4. Като тръгнахме оттам, минахме под Кипър, понеже ветровете бяха противни,

5. и, като преплувахме морето покрай Киликия и Памфилия, слязохме до Мира Ликийска.

6. Там стотникът намери един александрийски кораб, който плуваше за Италия, и ни прехвърли на него.

7. И плавайки полека доста дни, едва стигнахме срещу Книд, защото вятърът ни пречеше, и преплувахме под Крит край Салмона.

8. И като минахме с мъка край Салмона, стигнахме до едно място, наречено Добри Пристанища, близо до което беше град Ласея.

9. Но, понеже бе минало доста време, и плаването ставаше вече опасно, пък и постът беше вече минал, Павел ги съветваше

10. и им казваше: виждам, мъже, че плаването ще бъде с беди и с голяма щета не само за товара и за кораба, но и за живота ни.

11. Но стотникът се доверяваше повече на кърмиларя и на стопанина на кораба, отколкото на Павловите думи.

12. И понеже пристанището не беше пригодно за презимуване, повечето изказаха мнение да се вдигнат и оттам, за да стигнат, ако е възможно, до Финик, критско пристанище, което лежи срещу югозападния и северозападния вятър, и там да презимуват.

13. Но подухна юг, и те, като помислиха, че са получили желаното, тръгнаха и плуваха покрай Крит.

14. Скоро обаче се подигна срещу него бурен вятър, наричан евроклидон[1].

15. Корабът биде грабнат тъй, че не можеше да устои на вятъра; и ние се оставихме да ни носят вълните.

16. И, понесени зад едно островче, наричано Клавда, едвам можахме да удържим ладията;

17. като я дигнаха, взеха да употребяват средства да подвържат кораба изотдолу; и понеже се бояха да не заседнат в Сирт[2], свиха платната и тъй се носеха.

18. На другия ден, понеже бяхме силно тласкани от бурята, наченаха да изхвърлят товара;

19. а на третия ден ние сами с ръцете си изхвърлихме корабните принадлежности.

20. Но, понеже през много дни не се виждаше ни слънце, ни звезди, па и немалка буря върлуваше, изчезваше нататък всяка надежда да се спасим.

21. И защото не бяха яли дълго време, Павел застана посред тях и каза: мъже братя, трябваше да ме послушате и да не тръгваме от Крит, и щяхме да избегнем тия беди и щети.

22. А сега ви съветвам да бъдете бодри, защото ни една душа от вас няма да погине, а само корабът.

23. Защото нощес ми се яви Ангел от Бога, Комуто принадлежа и Комуто служа,

24. и каза: не бой се, Павле, ти трябва да излезеш пред кесаря; и ето, Господ ти подари всички тия, които плуват с тебе.

25. Затова, братя, бъдете бодри, защото вярвам на Бога, че тъй ще стане, както ми бе речено.

26. Ние трябва да бъдем изхвърлени на някой остров.

27. Когато настана четиринайсета нощ, откак се носехме по Адриатическо море, към среднощ корабниците взеха да угаждат, че се приближават до някаква земя,

28. и, като измериха дълбочината, намериха двайсет разтега; отидоха малко по-нататък, измериха пак и намериха петнайсет разтега.

29. И понеже се бояха да не връхлетят на скалисти места, хвърлиха откъм кърмилото четири котви, и чакаха да съмне.

30. А когато корабниците искаха да бягат от кораба и спускаха ладия в морето под предлог, че уж ще спущат котва откъм носа,

31. Павел каза на стотника и на войниците: ако тия не останат на кораба, вие не можете се спаси.

32. Тогава войниците отрязаха въжата на ладията и я оставиха да падне вън.

33. И преди да съмне, Павел канеше всички да похапнат, думайки: днес е четиринайсети ден, откак вие в очакване стоите гладни, без да сте вкусили нещо.

34. Затова, моля ви, похапнете си; това ще запази живота ви, защото ни едному от вас няма да падне и косъм от главата.

35. Като каза това, взе хляб, поблагодари Богу пред всички, разчупи и начена да яде;

36. тогава се ободриха всички, та ядоха и те;

37. а всички на кораба бяхме двеста седемдесет и шест души.

38. А като се нахраниха, почнаха да облекчават кораба, като изхвърлиха житото в морето.

39. Когато се разсъмна, не познаха земята, а съгледаха един залив с плитко крайбрежие, към което се и решиха, ако бъде възможно, да тласнат кораба.

40. И като дигнаха котвите, оставиха се на морето; при това разслабиха връзките на кърмилата, развиха малкото ветрило наспоред вятъра и държаха посока към крайбрежието.

41. Но налетяха на място, дето морето биеше от две страни, и направиха да заседне там корабът; носът се заби и остана неподвижен, а задната част се разбиваше от силата на вълните.

42. И войниците се надумаха да избият затворниците, за да не би някой да изплава и побегне.

43. Но стотникът, като искаше да спаси Павла, възпря ги от това намерение и заповяда първи да скочат и да излязат на земя ония, които знаят да плават,

44. а другите да излязат — едни на дъски, а други на що-годе от кораба; тъй стана, че всички се спасиха на земята.

---

[1] Бурен североизточен вятър. ↑

[2] Сирт — известно песъчливо място край африканския бряг. ↑

ГЛАВА 28.

1. И след като се спасиха тия, които бяха с Павла, познаха, че островът се казва Малта.

2. Туземците иноплеменници показваха към нас необикновено човеколюбие: приеха ни всички и, понеже валеше дъжд и беше студено, накладоха огън.

3. А когато Павел събра много храсти и ги тури на огъня, една ехидна поради горещината излезе и се впи в ръката му.

4. Туземците, като видяха змията, увиснала на ръката му, думаха помежду си: тоя човек е наистина убиец; затова, макар да се е избавил от морето, Божието правосъдие го не оставя да живее.

5. Но той стърси змията в огъня и никакво зло не претърпя.

6. А те очакваха да му се яви оток, или веднага да падне мъртъв. Но, като чакаха дълго време и видяха, че му не ставаше никакво зло, измениха мнение и думаха, че той е бог.

7. Около това място бяха имотите на най-първия в острова, на име Поплий; той ни прие и три дни гощава дружелюбно.

8. И случи се, че бащата на Поплия лежеше, страдайки от огница и коремна болка; Павел влезе при него, помоли се и, като възложи върху му ръце, изцери го.

9. След тая случка и другите на острова, които имаха някаква болест, идеха и се изцеряваха;

10. те ни почетоха и с много почести, а на тръгване снабдиха ни с потребните неща.

11. След три месеца отплувахме с един александрийски кораб, който бе презимувал на тоя остров и носеше знака на Диоскурите.

12. И стигнахме в Сиракуза, дето останахме три дни.

13. Оттам отплувахме и стигнахме в Ригия; а след един ден, понеже духна юг, стигнахме на втория ден в Потиоли;

14. там намерихме братя, по чиято молба преседяхме у тях седем дена. И след това тръгнахме за Рим.

15. Тамошните братя, като чуха за нас, излязоха да ни посрещнат до Апиевия площад и до Три кръчми. Като ги видя Павел, поблагодари

на Бога и се ободри.

16. Когато дойдохме в Рим, стотникът предаде затворниците на воеводата, а на Павла позволиха да живее отделно с един войник, който го пазеше.

17. След три дни Павел свика първенците иудейски и, като се събраха, думаше им: мъже братя, без да съм сторил нещо против народа или отеческите обичаи, от Иерусалим ме предадоха окован в ръцете на римляните.

18. Те, след като ме съдиха, искаха да ме пуснат, защото у мене нямаше никаква вина за смърт;

19. но, понеже иудеите се противяха, бях принуден да искам съд пред кесаря, обаче не с цел да обвиня в нещо народа си.

20. По тая причина ви и повиках да се видим и поговорим; защото заради надеждата Израилева съм окован с тия вериги.

21. А те му отговориха: ние нито писма сме получили за тебе от Иудея, нито някой от братята е дошъл да извести или каже нещо лошо за тебе.

22. Но желаем да чуем от тебе това, което ти мислиш; защото нам е известно, че на това учение навред противоречат.

23. И като му определиха ден, дойдоха твърде мнозина при него в странноприемницата; и той от сутрин до вечер им излагаше със свидетелства учението за царството Божие и ги уверяваше за Иисуса и от закона Моисеев и от пророците.

24. Едни се убеждаваха от думите му, а други не вярваха.

25. Понеже бяха несъгласни помежду си, те взеха да се разотиват; и в това време Павел им каза тия думи: добре е рекъл Дух Светий на отците ни чрез пророк Исаия, говорейки:

26. „иди и кажи на тоя народ: с уши ще чуете, и няма да разберете, с очи ще гледате, и няма да видите,

27. защото сърцето на тия човеци е закоравяло, и с уши мъчно слушат, и затворили са очите си, за да не би някак с очи да видят и с уши да чуят, и със сърце да разберат, та да се обърнат, и ги изцеря“.

28. И тъй, да ви бъде знайно, че спасението Божие е изпратено на езичниците: те и ще чуят.

29. Когато каза това, иудеите се разотидоха с голяма препирня помежду си.

30. Павел живя цели две години в особена наемна къща и приемаше всички, които отиваха при него,

31. като проповядваше царството Божие и учеше за Господа Иисуса Христа с пълно дръзновение, безпрепятствено.

СЪБОРНО ПОСЛАНИЕ НА СВЕТИ АПОСТОЛ ИАКОВА

ГЛАВА 1.

1. Иаков, раб на Бога и на Господа Иисуса Христа, праща поздрав на дванайсетте колена, които живеят пръснато.

2. Смятайте го за голяма радост, братя мои, кога паднете в разни изкушения,

3. като знаете, че изпитанието на вашата вяра произвежда търпение;

4. търпението пък нека бъде съвършено нещо, за да бъдете съвършени и цялостни, без никакъв недостатък.

5. Ако ли някому от вас не достига мъдрост, нека проси от Бога, Който дава на всички щедро и без укор, — и ще му се даде.

6. Но да проси с вяра и никак да не се съмнява; защото, който се съмнява, прилича на морска вълна, издигана и размятана от вятъра;

7. такъв човек да не мисли, че ще получи нещо от Господа.

8. Човек двоедушен във всичките си пътища е неуреден.

9. Униженият брат да се хвали със своята висота,

10. а богатият — със своето унижение, защото той ще премине, както цвят у трева:

11. изгря слънце с жегата си и изсуши тревата, и цветът й олетя, и хубостта на нейния изглед изчезна; тъй ще увехне и богатият в своите пътища.

12. Блажен е оня човек, който търпи изкушение, защото, след като бъде изпитан, ще получи венеца на живота, що Господ е обещал на ония, които Го обичат.

13. Никой, кога е в изкушение, да не казва: Бог ме изкушава; защото Бог се от зло не изкушава, а и Сам не изкушава никого,

14. но всеки се изкушава, увличан и примамван от собствената си похот;

15. след това похотта, като зачене, ражда грях, а грехът, извършен, ражда смърт.

16. Не се заблуждавайте, възлюбени мои братя.

17. Всяко добро даяние и всеки съвършен дар иде отгоре, слизайки от Отца на светлините, у Когото няма изменение, нито сянка

от промяна.

18. Той ни роди по Своя воля чрез словото на истината, за да бъдем като начатък на създанията Му.

19. И тъй, възлюбени мои братя, нека всеки човек бъде бърз на слушане, бавен на говорене, бавен на гняв,

20. защото човешкият гняв не върши Божия правда.

21. Затова, като отхвърлите всяка нечистота и набрана злоба, с кротост приемете насаденото слово, което може да спаси душите ви.

22. Бъдете изпълнители на словото, а не само слушатели, мамещи сами себе си.

23. Защото, който слуша словото и го не изпълнява, той прилича на човек, който гледа естественото си лице в огледало:

24. погледне се, отмине, и веднага забравя, какъв е бил.

25. Но който вникне в съвършения закон на свободата и пребъде в него, той, бидейки незабравлив слушател, а изпълнител на делото, ще бъде блажен в действията си.

26. Ако някой от вас мисли, че е благочестив, но не обуздава езика си, а мами сърцето си, неговото благочестие е суетно.

27. Чисто и непорочно благочестие пред Бога и Отца е това: да пригледваш сираци и вдовици в техните скърби и да се пазиш неосквернен от света.

ГЛАВА 2.

1. Братя мои! дръжте вярата в Иисуса Христа, нашия Господ на славата, без лицеприятие.

2. Защото, ако в събранието ви влезе човек със златен пръстен, с бляскави дрехи, па влезе и сиромах с прости дрехи,

3. и погледнете на облечения с бляскави дрехи и му кажете: ти седни тук добре, а на сиромаха кажете: ти стой там, или седни тук, при подножието ми,

4. то не направихте ли в себе си разлика между тях и не станахте ли съдии с лукави помисли?

5. Послушайте, възлюбени мои братя! Нали сиромасите на света избра Бог да бъдат богати във вяра и наследници на царството, обещано от Него на ония, които Го обичат?

6. А вие презряхте сиромаха. Нали богатите ви притесняват и нали те ви влачат по съдилища?

7. Нали те хулят доброто име, с което се вие наричате?

8. Ако изпълнявате обаче царския закон според Писанието: „възлюби ближния си като себе си“ — добре правите.

9. Но, ако гледате на лице, грях правите, и законът ви изобличава като престъпници.

10. Който опази целия закон, а съгреши в едно, той бива виновен във всичко.

11. Защото Оня, Който е казал: „не прелюбодействувай“, казал е и: „не убивай“; затова, ако не прелюбодействуваш, но убиеш, ти биваш престъпник на закона.

12. Говорете и постъпвайте като човеци, които ще бъдете съдени по закона на свободата.

13. Защото съдът ще бъде безмилостен за оногова, който не е показал милост: милостта бива похвалявана на съда.

14. Каква полза, братя мои, ако някой казва, че имал вяра, а дела няма? Може ли го спаси вярата?

15. Ако един брат или сестра са голи и нямат дневната храна,

16. а някой от вас им рече: идете си смиром, грейте се и насищайте се, пък не им даде, що е потребно за тялото, — каква полза?

17. Тъй и вярата, ако няма дела, сама по себе си е мъртва.

18. Но ще рече някой: ти имаш вяра, пък аз имам дела; покажи ми вярата си без твоите дела, и аз ще ти покажа вярата си от моите дела.

19. Ти вярваш, че Бог е един: добре правиш; и бесовете вярват, и треперят.

20. Но искаш ли да разбереш, о суетни човече, че вярата без дела е мъртва?

21. Нали с дела се оправда Авраам, нашият отец, като положи върху жертвеника сина си Исаака?

22. Видиш ли, че вярата съдействуваше на делата му, и чрез делата вярата стана съвършена?

23. И изпълни се Писанието, което казва: „повярва Авраам на Бога, и това му се вмени за оправдание“, и той бъде наречен приятел Божий.

24. Видите ли, че човек се оправдава с дела, а не само с вяра?

25. Също тъй нали с дела се оправда и блудницата Раав, като прие съгледвачите и ги изведе по друг път?

26. Защото, както тялото без дух е мъртво, тъй и вярата без дела е мъртва.

ГЛАВА 3.

1. Братя мои! недейте мнозина става учители, като знаете, че по-голямо осъждане ще получим,

2. защото ние всинца много грешим. Който не греши с дума, той е съвършен човек, мощен да обуздае и цялото тяло.

3. Ето, ние туряме юзда в устата на конете, за да ни се покоряват, и управляваме цялото им тяло.

4. Ето, и корабите, ако и да са толкова големи и биват тласкани от буйни ветрове, с малко кърмилце се насочват, накъдето кърмиларят желае;

5. тъй и езикът е мъничък член, но големи работи говори. Ето, малък огън, а колкава гора запаля;

6. и езикът е огън, украшение на неправдата; езикът се намира в такова положение между нашите членове, че скверни цялото тяло и запаля колелото на живота, като сам бива запалян от геената;

7. защото всякакъв вид зверове и птици, влечуги и риби се укротява и е укротено от човешкото естество,

8. а езика никой човек не може укроти: той е неудържимо зло и е пълен със смъртоносна отрова.

9. С него благославяме Бога и Отца, с него и кълнем човеците, сътворени по подобие Божие.

10. Из същите уста излиза и благословия и клетва: не трябва, братя мои, това тъй да бъде.

11. Тече ли през един и същ отвор на извора сладка и горчива вода?

12. Нима може, братя мои, смоковница да ражда маслини, или лоза — смокини? Тъй и от един извор не може да тече солена и сладка вода.

13. Който между вас е мъдър и изкусен, нека покаже чрез своето добро поведение делата си в кротост и мъдрост.

14. Но, ако в сърцето си имате горчива завист и свадливост, не се хвалете и не лъжете против истината:

15. това не е мъдрост, която слиза отгоре, а земна, душевна, бесовска;

16. защото, дето има завист и свадливост, там е неуредица и всичко лошо.

17. А мъдростта, която иде отгоре, е първом чиста, после мирна, снизходителна, отстъпчива, пълна с милосърдие и с добри плодове, безпристрастна и нелицемерна.

18. Плодът пък на правдата се сее в мир от миротворците.

ГЛАВА 4.

1. Отде у вас тия вражди и разпри? Нали оттам, от вашите сладострастия, които воюват в членовете ви?

2. Желаете, пък нямате; убивате и завиждате, а не можете да достигнете; препирате се и враждувате, а нямате, защото не просите.

3. Просите, а не получавате, защото зле просите, — за да го разпилеете във вашите сладострастия.

4. Прелюбодейци и прелюбодейки! не знаете ли, че приятелството със света е вражда против Бога? Който, прочее, поиска да бъде приятел на света, враг става на Бога.

5. Или мислите, че напразно говори Писанието: „до ревнивост Бог обича духа, който е вселил в нас“?

6. Но по-голяма благодат дава; затова е казано: „Бог се противи на горделиви, а на смирени дава благодат“.

7. И тъй, покорете се Богу; опълчете се против дявола, и той ще побегне от вас.

8. Приближете се към Бога, и Той ще се приближи към вас; очистете ръце, грешници, изправете сърца, двоедушни.

9. Понесете страдания, плачете и ридайте: смехът ви нека се обърне на плач, и радостта — на тъга.

10. Смирете се пред Господа, и ще ви въздигне.

11. Не се клеветете, братя: който клевети брата или съди брата си, той клевети закона и съди закона; ако пък съдиш закона, ти не си изпълнител на закона, а съдия.

12. Един е Законодателят и Съдията, Който може да спаси и погуби: а ти кой си, който съдиш другиго?

13. Чуйте сега вие, които казвате: „днес-утре ще тръгнем за еди-кой си град и ще проживеем там една година, ще търгуваме и ще спечелим“,

14. вие, които не знаете, какво ще се случи утре: защото вашият живот какво е? па̀ра, която се явява за малко време, па изчезва.

15. Вместо да казвате: „ако ще Господ и бъдем живи, ще направим това или онова“,

16. сега в своята надутост се хвалите: всяка такава хвалба е лукава.

17. И тъй, грях ономува, който знае да прави добро, а не прави.

ГЛАВА 5.

1. Дойдете сега вие, богатите; плачете и ридайте за бедите, които идат върху вас.

2. Богатството ви изгни, и дрехите ви молци изядоха.

3. Златото ви и среброто ръждяса, и ръждата им ще бъде свидетелство против вас и ще изяде плътта ви като огън: събрали сте си съкровища за последни дни.

4. Ето, заплатата, що сте задържали от работниците, които пожънаха нивите ви, вика, и виковете на жетварите стигнаха до ушите на Господа Саваота.

5. Живяхте разкошно на земята и се наслаждавахте, угоихте сърцата си като в ден на заколение.

6. Осъдихте, убихте праведника; той ви се не противи.

7. И тъй, братя, бъдете дълготърпеливи до пришествието Господне. Ето, земеделецът чака драгоценния плод от земята и за него търпи дълго, докле получи дъжд ранен и късен.

8. Дълготърпете и вие, укрепете сърцата си, защото пришествието Господне е наближило.

9. Не се оплаквайте, братя, един от другиго, за да не бъдете осъдени: ето, Съдията стои пред вратата.

10. За пример на злострадание и дълготърпение вземете, братя мои, пророците, които говориха в името Господне.

11. Ето, ние облажаваме търпеливите. Слушали сте за търпението на Иова и видяхте какъв край му даде Господ, защото Господ е много милосърден и състрадателен.

12. А преди всичко, братя мои, не се кълнете ни в небе, ни в земя, нито с друга някоя клетва; думата ви да бъде: да, да, и не, не, за да не паднете под осъждане.

13. Страда ли зле някой между вас, нека се моли; весел ли е някой, нека пее псалми.

14. Болен ли е някой между вас, нека повика презвитерите църковни, и те да се помолят над него, като го помажат с елей в името Господне.

15. И молитвата, произлизаща от вярата, ще изцери болния, и Господ ще го дигне; и ако грехове е сторил, ще му се простят.

16. Изповядвайте си един другиму греховете и молете се един за други, за да се изцерите; голяма сила има усърдната молитва на праведника.

17. Илия беше подобострастен нам човек, и с молитва се помоли да няма дъжд: и не валя дъжд на земята три години и шест месеца.

18. И пак се помоли: и небето даде дъжд, и земята произведе своя плод.

19. Ако някой между вас, братя, се отклони от истината, и друг го обърне,

20. нека тоя знае, че, който е обърнал грешник от лъжливия му път, ще спаси една душа от смърт и ще покрие много грехове.

ПЪРВО СЪБОРНО ПОСЛАНИЕ НА СВЕТИ АПОСТОЛ ПЕТРА

ГЛАВА 1.

1. Петър, апостол на Иисуса Христа, до пришълците, пръснати по Понт, Галатия, Кападокия, Асия и Витиния, избрани

2. по предведение на Бога Отца, чрез осветяване от Духа, за послушност и за поръсване с кръвта Иисус Христова: благодат вам и мир да изобилва!

3. Благословен да бъде Бог и Отец на Господа нашего Иисуса Христа, Който по голямата Си милост, чрез възкресението на Иисуса Христа от мъртвите, ни възроди за жива надежда,

4. за наследство нетленно, чисто, що не увяхва, съхранено на небесата за вас,

5. които с Божия сила чрез вяра сте пазени за спасение, готово да се открие в последно време.

6. Затова радвайте се, макар сега и да поскърбите малко (ако е потребно) в различни изкушения,

7. та изпитаната ваша вяра да излезе по-драгоценна от нетрайното, макар и чрез огън изпитвано злато, за похвала и чест и слава, кога се яви Иисус Христос,

8. Когото обичате, без да сте Го видели, и в Когото вярвайки сега, без да Го виждате, радвате се с неизказана и преславна радост,

9. като постигате края на вашата вяра — спасението на душите;

10. за това спасение направиха издирвания и изследвания пророците, които предсказаха за дадената вам благодат,

11. като изследваха, кое и какво време е посочвал Христовият Дух, що беше в тях, когато Той е предвестявал Христовите страдания и идещата след тях слава;

12. тям бе открито, че не на тях самите, а нам служеше онова, което сега ви е проповядвано от ония, които ви са благовестили чрез Духа Светаго, пратен от небесата, и в което желаят да надникнат Ангелите.

13. Заради това, възлюбени, като препашете чреслата на ума си, бидейки бодри, напълно се надявайте на принасяната вам благодат при явяването Иисус Христово.

14. Като послушни чеда, не постъпвайте според предишните ваши похоти, кога бяхте в неведение,

15. но по примера на призовалия вас Светия и вие сами бъдете свети във всички постъпки.

16. Защото писано е: „бъдете свети, понеже Аз съм свет“.

17. И ако вие наричате Отец Тогова, Който нелицеприятно съди всекиго по делата, то със страх прекарвайте времето на вашето странствуване,

18. като знаете, че не с тленни неща — сребро или злато, сте изкупени от суетния живот, предаден вам от бащите,

19. но с драгоценната кръв на непорочния и чист като агнец Христос,

20. Който е бил предназначен още преди свят да се създаде, но се яви в последно време за вас,

21. повярвалите чрез Него в Бога, Който Го възкреси от мъртвите и Му даде слава, та вярата ви и надеждата ви да бъдат в Бога.

22. След като сте очистили душите си с послушност на истината чрез Духа, за нелицемерно братолюбие, обичайте се постоянно един други от чисто сърце,

23. като възродени не от тленно семе, а от нетленно, чрез словото на живия Бог, Който пребъдва довеки.

24. Защото „всяка плът е като трева, и всяка човешка слава — като цвят у трева: изсъхна тревата, и цветът й олетя;

25. но словото Господне пребъдва довеки“; а това е словото, което е вам благовестено.

ГЛАВА 2.

1. И тъй, като оставите всяка злоба и всяко коварство, всяко лицемерие, завист и клевета,

2. като новородени младенци, ламтете за неподправеното словесно мляко, та с него да пораснете за спасение,

3. защото вкусихте, че Господ е благ.

4. Като пристъпвате към Него, живия камък, от човеците отхвърлен, но от Бога избран, драгоценен,

5. и вие сами, като живи камъни, съграждайте от себе си духовен дом, свето свещенство, за да принесете духовни жертви, благоприятни Богу чрез Иисуса Христа.

6. Ето защо в Писанието е казано: „ето, полагам в Сион краеъгълен Камък, избран, драгоценен; и който вярва в Него, няма да се посрами“.

7. И така, за вас, вярващите, Той е драгоценност, а за невярващите — „Камък, Който отхвърлиха зидарите, но Който стана глава на ъгъла“, и „Камък на препъване и Камък на съблазън“,

8. о Който се те препъват, като се не покоряват на словото; за това са и отредени.

9. Но вие сте род избран, царствено свещенство, народ свет, люде придобити, за да възвестите съвършенствата на Оногова, Който ви е призовал от тъмнина в чудната Своя светлина;

10. вие именно, които някога бяхте не народ, а сега сте народ Божий; които бяхте непомилувани, а сега помилувани.

11. Възлюбени! Моля ви, като пришълци и странници, да отбягвате от плътските похоти, що воюват против душата,

12. имайки помежду си добри обноски сред езичниците, та те, кога ви корят като злосторници, щом видят добрите ви дела, да прославят Бога в деня на посещението.

13. И тъй, подчинявайте се на всяко човешко началство, заради Господа: било на цар, като на върховна власт,

14. било на управници, като на пращани от него за наказание на злосторници и за похвала на добротворци.

15. Защото такава е волята Божия — с добротворство да обуздаваме невежеството на безумните човеци,

16. като свободни, не като употребяващи свободата за було на злобата, а като раби Божии.

17. Всекиго почитайте, братството обичайте, от Бога се бойте, царя почитайте.

18. Слуги, покорявайте се с голям страх на господарите си — не само на добрите и кротките, а и на опърничавите.

19. Защото това е угодно Богу, ако някой, от съзнание за Бога пренася скърби, като страда несправедливо.

20. Та и каква похвала, като търпите, кога ви бият за престъпления? Но, ако търпите, кога правите добро и страдате, това е угодно Богу.

21. Защото вие за това сте призвани, понеже и Христос пострада за нас, като остави нам пример, за да вървим по стъпките Му:

22. Той не стори грях, нито се намери лъст в устата Му;

23. кога Го хулеха, Той не отвръщаше с хули; кога страдаше, не заплашваше, а предоставяше това на Праведния Съдия;

24. Той Сам с тялото Си възнесе нашите грехове на дървото, та, като умрем за греховете, да живеем за правдата: „чрез Неговата рана се изцерихте“.

25. Защото бяхте като овци блуждаещи (без пастир), но сега се завърнахте при Пастира и Пазителя на вашите души.

ГЛАВА 3.

1. Тъй също и вие, жените, бъдете покорни на мъжете си, та, ако някои от тях не се покоряват на словото, чрез поведението на своите жени да бъдат спечелени без увещаване,

2. като видят вашия чист богобоязлив живот.

3. Вашето украшение да бъде не външно, сиреч, плетено на коси, кичене със злато или обличане в премени,

4. а вътрешно — скритият човек на сърцето в нетленната красота на кроткия и тих дух, което е драгоценно пред Бога.

5. Защото тъй някога и светите жени, които се надяваха на Бога, украсяваха себе си, като се покоряваха на мъжете си;

6. както Сарра се покоряваше на Авраама, като го наричаше господар. Вие сте нейни чеда, ако правите добро, без да се боите от нищо.

7. Също и вие, мъжете, живейте благоразумно с жените си, и отдавайте чест на женския пол като на по-слаб съсъд и като на сънаследници на благодатния живот, за да нямате спънка в молитвите си.

8. Най-сетне, бъдете всички едномислени, състрадателни, братолюбиви, милосърдни, дружелюбни, смиреномъдри;

9. не връщайте зло за зло, или хула за хула, а, наопаки, благославяйте, като знаете, че към това сте призвани, за да наследите благословение.

10. „Защото, който обича живота и иска да види добри дни, нека държи езика си от зло и устата си от говорене коварни думи,

11. нека се отклонява от зло и да прави добро, нека търси мир и да се стреми към него,

12. защото очите на Господа са обърнати към праведните, и ушите Му — към молитвите им, а лицето Господне е против ония, които правят зло, за да ги изтреби от земята.“

13. И кой ще ви стори зло, ако залягате за добро?

14. Но и да бихте страдали за правда, блажени сте; а от страх пред тях се не бойте, нито се смущавайте;

15. Господа Бога светете в сърцата си; бъдете всякога готови с кротост и боязън да отговаряте всекиму, който иска от вас сметка за вашата надежда,

16. имайки добра съвест, та с това, дето ви корят като злосторници, да бъдат посрамени ония, които хулят добрия ви в Христа живот.

17. Защото, ако е угодно на волята Божия, по-добре е да страдате, като вършите добро, отколкото като вършите зло;

18. понеже и Христос, за да ни заведе при Бога, веднъж пострада за греховете ни, Праведник за неправедните, бидейки умъртвен по плът, но оживял по дух,

19. с който Той, като слезе, проповядва и на духовете, които бяха в тъмница,

20. и които някога се не покориха, когато Божието дълготърпение ги очакваше, в дните на Ноя, при строението на ковчега, в който малцина, сиреч осем души, се избавиха от водата;

21. образът на тая вода — кръщението (което не е отмахване плътската нечистота, а обещаване Богу добра съвест) спасява сега и нас чрез възкресението на Иисуса Христа,

22. Който, като се възнесе на небето, е отдясно Богу, и Комуто се покориха Ангели и Власти и Сили.

ГЛАВА 4.

1. И тъй, понеже Христос пострада за нас по плът, и вие се въоръжете със същата мисъл; защото, който е пострадал по плът, престанал е да греши,

2. та през останалото в плът време да живее не вече по човешки похоти, а по воля Божия.

3. Защото стига, дето през миналото време на живота вършихте волята на езичниците, като се бяхте предали на разпътство, похоти (мъжеложство, скотоложство, лоши помисли), пиянство, срамни гощавки и препивки, и на нечестиво идолослужение;

4. затова те се и чудят, че вие не припкате заедно с тях в същото прекомерно разпътство, и ви корят;

5. те ще дадат отговор на Оногова, Който е готов да съди живи и мъртви.

6. Затова именно и на мъртвите беше благовестено, за да бъдат съдени по плът като човеци, а да живеят по Бога духом.

7. Но близо е краят на всичко. И тъй, бъдете благоразумни и бодърствувайте в молитви.

8. А най-вече имайте усърдна любов един към други, защото „любовта покрива много грехове“.

9. Бъдете страннолюбиви един към други без ропот.

10. Служете един другиму, всеки с оная дарба, каквато е приел, като добри разпоредници на многоразличната Божия благодат.

11. Говори ли някой, нека говори като Божии думи; прислужва ли някой, нека прислужва по силата, която Бог дава, за да се прославя във всичко Бог чрез Иисуса Христа, Чиято слава и владичество е вовеки веков. Амин.

12. Възлюбени! не се чудете на огненото изкушение, що се праща вам за изпитание, като на случка, странна за вас;

13. но, доколкото участвувате в страданията на Христа, радвайте се, та, и кога се яви Неговата слава, да се възрадвате и развеселите.

14. Ако ви корят за име Христово, блажени сте, защото Духът на славата и Духът Божий почива върху вас. От тяхна страна Той бива

хулен, а от ваша — прославян.

15. Никой, прочее, от вас да не страда като убиец или крадец, или злосторник, или като посегател на чуждо;

16. но, ако страда като християнин, да се не срамува, а да прославя Бога за такава участ.

17. Защото време е да почне съдът от Божия дом; ако пък почне първом от нас, какъв ли ще е краят на ония, които се не покоряват на Божието евангелие?

18. И ако праведникът едвам се спасява, нечестивецът и грешникът де ще се яви?

19. И тъй, ония, които страдат по волята на Бога, нека предадат Нему, като на верен Създател, душите си, правейки добро.

ГЛАВА 5.

1. Ония, които са между вас презвитери, моля аз, съпрезвитер техен и свидетел на Христовите страдания и съучастник в славата, която има да се открие:

2. пасете Божието стадо, което имате, като го надзиравате не принудено, а доброволно (и богоугодно), не заради гнусна корист, но от усърдие,

3. и не като господарувате над причта[1], а като давате пример на стадото;

4. и кога се яви Пастиреначалникът, ще получите неувяхващия венец на славата.

5. Също и вие, по-младите, покорявайте се на презвитерите; а всички, като се покорявате един другиму, облечете се в смиреномъдрие, защото „Бог се противи на горделиви, а на смирени дава благодат“.

6. И тъй, смирете се под крепката ръка Божия, за да ви въздигне, кога дойде време.

7. Всичките си грижи Нему възложете, защото Той се грижи за вас.

8. Бъдете трезвени, бъдете бодри, защото вашият противник, дяволът, като рикащ лъв обикаля и търси кого да глътне;

9. противостойте му с твърда вяра, като знаете, че такива също страдания сполетяват и братята ви в света.

10. А Бог на всяка благодат, който е призвал вас за вечната Си слава в Иисуса Христа, Сам, след кратковременното ви страдание, да ви усъвършенствува, утвърди, укрепи и направи непоколебими.

11. Нему слава и владичество вовеки веков. Амин.

12. Написах ви накратко по Силуана, верния брат, както мисля, като ви утешавам и уверявам, че това е истинска Божия благодат, в която вие стоите.

13. Поздравява ви избраната заедно с вас църква във Вавилон, и син ми Марко.

14. Поздравете се един други с целование любовно. Мир на всички ви, които сте в Христа Иисуса. Амин.

---

[1] Християнската община. ↑

ВТОРО СЪБОРНО ПОСЛАНИЕ НА СВЕТИ АПОСТОЛ ПЕТРА

ГЛАВА 1.

1. Симон Петър, раб и апостол Иисус Христов, до ония, на които чрез правдата на Бога нашего и Спасителя Иисуса Христа се падна да получат с нас еднаква по стойност вяра:

2. благодат вам и мир да изобилва в познаване Бога и Христа Иисуса, нашия Господ.

3. Понеже божествената Негова сила ни е подарила всичко потребно за живот и благочестие, чрез познаване Оногова, Който ни е призвал със Своята слава и съвършенство,

4. чрез които ни са дарувани твърде големите и драгоценни обещания, та чрез тях да станете участници в божественото естество, като отбегнете световното разтление от похоти, —

5. затова, като положите всяко старание, привнесете към вярата си добродетел, към добродетелта знание,

6. към знанието въздържание, към въздържанието търпение, към търпението благочестие,

7. към благочестието братолюбие, към братолюбието любов.

8. Защото, ако тия добродетели ги има у вас и се умножават, те не ще ви оставят празни, нито безплодни в познаването Господа нашего Иисуса Христа.

9. А у когото ги няма, той е сляп, късоглед и забравил, че се е очистил от прежните си грехове.

10. Затова, братя, още повече залягайте да уякчите вашето звание и избор: това като вършите, никога няма да погрешите,

11. защото тъй ще ви се даде свободен вход във вечното царство на Господа нашего и Спасителя Иисуса Христа.

12. Заради това ще имам грижа да ви напомням винаги тия работи, макар и да ги знаете, и да сте утвърдени в истината, що е сега пред вас.

13. Па и за справедливо считам, докле съм в тая телесна хижа, да ви подбуждам с напомняне,

14. знаейки, че скоро ще оставя моята хижа, както и Господ наш Иисус Христос ми яви.

15. Ще се постарая, обаче, щото вие и след смъртта ми всякога да си припомняте това.

16. Защото ние ви явихме силата и пришествието на Господа нашего Иисуса Христа, не като следвахме хитро измислени басни, а като станахме очевидци на Неговото величие.

17. Защото Той прие от Бога Отца чест и слава, когато от великолепната слава дойде към Него такъв глас: „Този е Моят възлюбен Син, в Когото е Моето благоволение“.

18. И тоя глас ние чухме да слиза от небесата, като бяхме с Него на светата планина.

19. Освен това имаме по-достоверно нещо — пророческото слово, на което, добре правите, че давате внимание, като на светило, което свети на тъмно място, докле се ден развидели и зорница изгрее в сърцата ви,

20. като знаете първом това, че никое пророчество на Писанието не е собствено (на пророка) тълкувание на Божията воля.

21. Защото никога по човешка воля не е изречено пророчество, но от Дух Светий просветявани са говорили светите Божии човеци.

ГЛАВА 2.

1. Имало е и лъжепророци между народа, както и между вас ще има лъжеучители, които ще вмъкнат пагубни ереси и, като се отричат от Господа, Който ги е изкупил, ще навлекат върху си скорошна погибел.

2. И мнозина ще последват тяхното разпътство, и поради тях пътят на истината ще бъде похулен.

3. И, подбуждани от користолюбие, ще ви мамят с лъстиви думи; тяхното осъждане отдавна е готово, и тяхната погибел не дреме.

4. Защото, ако Бог не пощади съгрешилите ангели, но като ги сгромоляса в ада и свърза с вериги на мрака, предаде ги да бъдат пазени за съд,

5. и ако не пощади първия свят, но, когато нанесе потоп върху света на нечестивите, запази осмочленната челяд на Ноя, проповедника на правдата,

6. и ако градовете Содомски и Гоморски осъди на разорение и превърна на пепел, та ги постави за пример на бъдещите нечестивци,

7. а избави праведния Лот, който се измъчваше от разпътното поведение на беззаконниците

8. (защото тоя праведник, като живееше между тях, всекидневно измъчваше праведната си душа поради беззаконните дела, които гледаше и слушаше), —

9. то Господ знае, как да избавя благочестивите от напасти, а неправедниците да държи в мъки за съдния ден,

10. а най-вече ония, които вървят подир плътта в нейните гнусни похоти, презират началниците, дръзки са, надменни и не се страхуват да хулят властта,

11. когато и Ангелите, които са по-горни от тях по крепост и сила, не произнасят хулна присъда против тях пред Господа.

12. А те, като безсловесни по природа животни, родени, за да бъдат ловени и изтребвани, хулейки това, що не разбират, в своето разтление ще погинат,

13. като получат заплата за неправда. Те смятат за наслада всекидневния разкош; те са сквернители и безсрамници, наслаждават се със своите измами, гощавайки се с вас;

14. те имат очи пълни с прелюбодеяние и непрестанен грях, прелъстяват неукрепналите души; сърцето им навикнало на користолюбие: те са чеда на проклятие;

15. те оставиха правия път и се заблудиха, като тръгнаха по стъпките на Восоровия син Валаама, който обикна неправедна заплата,

16. но биде изобличен за беззаконието си: безсловесната подяремница проговори с човешки глас и възпря безумието на пророка.

17. Те са безводни извори, облаци и мъгли, от буря разнасяни: за тях е запазен мракът на тъмнината вовеки.

18. Защото, като говорят надути празни думи, прелъстят в плътски похоти и разпътство ония, които напълно са се отдръпнали от живеещите в заблуда.

19. Обещават им свобода, когато те сами са роби на развалата, защото от когото някой бъде победен, от него бива и поробен.

20. Защото, след като са избягнали световните скверности чрез познаване Господа и Спасителя нашего Иисуса Христа, ако пак се заплетат в тях и бъдат победени, то за такива последното състояние бива по-лошо от първото.

21. За тях би било по-добре, да не бяха познали пътя на правдата, отколкото, след като са го познали, да се върнат назад от предадената тям свята заповед.

22. С тях се е случило, според истинската пословица: „псето се върна на своята бълвотина“, и: „изкъпаната свиня — в тинната кал“.

ГЛАВА 3.

1. Това е вече второ послание, що ви пиша, възлюбени; в тия две послания с напомняне пробуждам вашия чист разум,

2. за да си спомните думите, изпреди казани от светите пророци, и заповедта на Господа и Спасителя, предадена от вашите апостоли;

3. най-първо знайте това, че в последните дни ще се явят подигравачи, които вървят по своите си похоти

4. и казват: де е обещанието за Неговото пришествие? Защото, откак бащите ни починаха, всичко си стои тъй, както от начало на творението.

5. Защото тия, които това искат, умишлено забравят, че небесата и земята открай бяха съставени от вода и чрез вода със силата на Божието слово,

6. поради което тогавашният свят, потопен от вода, загина.

7. А сегашните небеса и земята, съхранявани от същото слово, пазят се за огъня в деня на съда и погибелта на нечестивите човеци.

8. Едничко това да не отбягва от вниманието ви, възлюбени, че за Господа един ден е като хиляда години, и хиляда години — като един ден.

9. Господ не се бави да изпълни обещанието Си, както някои смятат това за бавене; но дълго време ни търпи, понеже не желае да погинат някои, а всички да се обърнат към покаяние.

10. И ще дойде денят Господен, както крадец идва нощем; тогава небесата с шум ще преминат, стихиите ще пламнат и ще се разрушат, а земята и всички неща по нея ще изгорят.

11. И тъй, понеже всичко това ще се разруши, какви трябва да бъдете в свят живот и благочестие вие,

12. които очаквате и желаете скорото дохождане на Божия ден, за който пламналите небеса ще се разрушат, и разгорелите се стихии ще се стопят?

13. Но ние, според обещанието Му, очакваме ново небе и нова земя, на които обитава правда.

14. Затуй, възлюбени, като очаквате това, постарайте се да се намерите пред Него в мир, неосквернени и непорочни;

15. и дълготърпението на Господа нашего считайте за спасение, както и възлюбеният наш брат Павел ви писа според дадената му мъдрост,

16. както той говори за това и във всички послания, дето има някои места мъчни за разбиране, които невежи и неукрепнали изопачават, както и другите Писания, за своя си погибел.

17. Вие, прочее, възлюбени, като знаете това от по-рано, пазете се, да не би, увлечени от заблуждението на беззаконниците, да отпаднете от твърдостта си,

18. но растете в благодат и познаване на Господа нашего и Спасителя Иисуса Христа. Нему слава и сега и в ден вечний. Амин.

ПЪРВО СЪБОРНО ПОСЛАНИЕ НА СВЕТИ АПОСТОЛ ИОАНА БОГОСЛОВА

ГЛАВА 1.

1. Което е било отначало, което сме чули, което сме видели с очите си, което сме наблюдавали и което ръцете ни са попипали, за Словото на живота

2. (и животът се яви, и ние видяхме, и свидетелствуваме, и ви възвестяваме вечния живот, който беше у Отца и се яви нам),

3. което сме видели и чули, ви възвестяваме, за да имате и вие общение с нас; а нашето общение е с Отца и Неговия Син Иисуса Христа.

4. И това ви пишем, за да бъде радостта ви пълна.

5. И благовестието, което чухме от Него и ви възвестяваме, е това, че Бог е светлина, и в Него няма никаква тъмнина.

6. Ако кажем, че имаме общение с Него, а ходим в тъмнината, ние лъжем и не постъпваме по истината;

7. ако ли ходим в светлината, както и Той е в светлината, имаме общение един с други, и кръвта на Иисуса Христа, Неговия Син, ни очистя от всеки грях.

8. Ако кажем, че нямаме грях, себе си мамим, и истината не е в нас.

9. Ако изповядваме греховете си, Той е верен и праведен, за да ни прости греховете и ни очисти от всяка неправда.

10. Ако кажем, че не сме съгрешили, правим Го лъжец, и словото Му не е в нас.

ГЛАВА 2.

1. Чеда мои! Това ви пиша, за да не съгрешавате; и ако някой съгреши, то пред Отца имаме ходатай Иисуса Христа Праведника:

2. и Той е омилостивение за нашите грехове, и не само за нашите, но и за греховете на цял свят.

3. По това узнаваме, че сме Го познали, ако пазим Неговите заповеди.

4. Който казва: „познах Го“, а заповедите Му не пази, той е лъжец, и истината не е в него;

5. а който пази словото Му, в него наистина Божията любов е съвършена: по това узнаваме, че сме в Него.

6. Който казва, че пребъдва в Него, длъжен е да постъпва тъй, както Той е постъпвал.

7. Възлюбени, пиша ви не нова заповед, а заповед стара, която имахте отначало. Старата заповед е словото, което чухте отначало.

8. Но все пак нова заповед ви пиша, — онова, що е истинско и в Него и във вас; защото тъмнината преминава, и истинската светлина вече свети.

9. Който казва, че е в светлината, а мрази брата си, той е още в тъмнината.

10. Който обича брата си, той пребъдва в светлината, и в него няма съблазън.

11. А който мрази брата си, той се намира в тъмнината, и в тъмнината ходи, и не знае накъде отива, защото тъмнината е ослепила очите му.

12. Пиша вам, чеда, защото ви са простени греховете заради Неговото име.

13. Пиша вам, бащи, защото познахте Оногова, Който е отначало. Пиша вам, момци, защото победихте лукавия. Пиша вам, момчета, защото познахте Отца.

14. Писах вам, бащи, защото познахте Оногова, Който е отначало; писах вам, момци, защото сте силни, и Божието слово пребъдва във вас, и победихте лукавия.

15. Не обичайте света, нито което е в света: ако някой обича света, той няма любовта на Отца.

16. Защото всичко, що е в света — похотта на плътта, похотта на очите и гордостта житейска, не е от Отца, а от тоя свят.

17. И светът преминава, и неговите похоти, а който изпълнява волята Божия, пребъдва довека.

18. Деца, последно време е. И както сте слушали, че иде антихрист, и сега са се появили вече много антихристи: от това и познаваме, че е последно време.

19. Те излязоха от нас, но не бяха наши; защото, ако бяха били наши, щяха да останат с нас; но те излязоха, за да стане явно, че не са всички наши.

20. И вие имате помазание от Светаго и знаете всичко.

21. Не ви писах, че не знаете истината, а че я знаете, както и че никоя лъжа не иде от истината.

22. Кой е лъжец, ако не оня, който отрича, че Иисус е Христос? Той е антихрист, който отрича Отца и Сина.

23. Всякой, който отрича Сина, няма и Отца; а който изповядва Сина, има и Отца.

24. И тъй, каквото вие сте чули отначало, то и да пребъдва у вас; ако пребъде у вас което сте чули изпърво, и вие ще пребъдете в Сина и в Отца.

25. И това е обещанието, което Сам ни обеща — вечният живот.

26. Това ви писах поради ония, които ви прелъстяват.

27. И помазанието, което вие получихте от Него, пребъдва у вас, и нямате нужда да ви учи някой; но понеже самото това помазание ви учи на всичко и е истинско и нелъжовно, то пребъдвайте в него, според както ви е научило.

28. И тъй, чеда, пребъдвайте в Него, та, когато се яви, да имаме дръзновение и да се не посрамим от Него, кога дойде.

29. Ако знаете, че Той е праведник, знайте и това, че всякой, който върши правда, е роден от Него.

ГЛАВА 3.

1. Вижте, каква любов ни е дал Отец — да се наречем чеда Божии и сме. Затова светът не ни знае, защото Него не позна.

2. Възлюбени, сега сме чеда Божии; но още не е станало явно, какво ще бъдем. Знаем само, че, кога стане явно, ще бъдем подобни Нему, защото ще Го видим както си е.

3. И всякой, който има тая надежда на Него, очиства себе си, както е Той чист.

4. Всякой, който прави грях, прави и беззаконие; и грехът е беззаконие.

5. И знаете, че Той се яви, за да вземе греховете ни, и грях в Него няма.

6. Всякой, който пребъдва в Него, не съгрешава; всякой, който съгрешава, не Го е видял, нито Го е познал.

7. Чеда, никой да ви не прелъстява! Който върши правда, праведен е, както Той е праведен.

8. Който прави грях, от дявола е, защото открай време дяволът съгрешава. Затова се и яви Син Божий, за да разруши делата на дявола.

9. Всякой, който е роден от Бога, грях не прави, защото семето Му пребъдва в него; и не може да греши, защото е роден от Бога.

10. Чедата Божии и чедата дяволови се познават тъй: всякой, който не върши правда, не е от Бога, също и който не обича брата си.

11. Защото такова е благовестието, което чухте изпърво, — да любим един другиго,

12. не както Каин, който беше от лукавия и уби брата си. А защо го уби? Затова, че неговите дела бяха лоши, а братовите му — праведни.

13. Недейте се чуди, братя мои, ако светът ви мрази.

14. Ние знаем, че преминахме от смърт в живот, защото обичаме братята; който не обича брата си, пребъдва в смърт.

15. Всякой, който мрази брата си, е човекоубиец; и знаете, че никой човекоубиец няма вечен живот, който да пребъдва в него.

16. Любовта познахме по това, че Той положи за нас душата Си: и ние сме длъжни да полагаме душите си за братята.

17. А който има световните блага, пък като види брата си в немотия, затвори от него сърцето си, — как пребъдва в такъв Божията любов?

18. Чеда мои, нека любим не с думи или с език, а с дела и истина!

19. И по това познаваме, че сме от истината, и пред Него ще успокояваме сърцата си;

20. защото, ако нашето сърце ни осъжда, колко повече Бог, понеже Той е по-голям от нашето сърце и знае всичко.

21. Възлюбени, ако нашето сърце не ни осъжда, ние имаме дръзновение пред Бога,

22. и, каквото просим, получаваме от Него, защото пазим Неговите заповеди и вършим което е благоугодно пред Него.

23. А заповедта Му е тая, да вярваме в името на Неговия Син Иисуса Христа и да любим един други, както ни е дал заповед.

24. И който пази заповедите Му, пребъдва в Него, и Той — в него. А че Той пребъдва в нас, узнаваме по духа, който ни е дал.

ГЛАВА 4.

1. Възлюбени, не на всеки дух вярвайте, а изпитвайте духовете, дали са от Бога, защото много лъжепророци се явиха в света.

2. По това познавайте Божия Дух (и лъжливия дух); всякой дух, който изповядва, че в плът е дошъл Иисус Христос, е от Бога.

3. А всякой дух, който не изповядва, че в плът е дошъл Иисус Христос, не е от Бога; това е духът на антихриста, за когото сте слушали, че иде, па и сега е вече в света.

4. Вие сте от Бога, чеда, и сте ги победили; защото Тоя, Който е във вас, е по-голям от оногова, който е в света.

5. Те са от света, затова и по светски говорят, и светът ги слуша.

6. Ние сме от Бога: който знае Бога, слуша ни; който не е от Бога, не ни слуша. По това и познаваме духа на истината и духа на заблудата.

7. Възлюбени, нека любим един другиго, защото любовта е от Бога, и всякой, който люби, е роден от Бога и познава Бога;

8. който не люби, той не е познал Бога, защото Бог е любов,

9. Божията любов към нас в това се яви, дето Бог проводи в света Своя Единороден Син, за да бъдем живи чрез Него.

10. В това се състои любовта, че не ние възлюбихме Бога, а Той ни възлюби и проводи Сина Си да стане умилостивение за нашите грехове.

11. Възлюбени, ако тъй ни възлюби Бог, и ние сме длъжни да любим един другиго.

12. Бога никой никога не е видял. Ако любим един другиго, Бог пребъдва в нас, и любовта Му е съвършена у нас.

13. Че ние пребъдваме в Него и Той в нас, узнаваме от това, дето ни е дал от Своя Дух.

14. И ние видяхме и свидетелствуваме, че Отец проводи Сина за Спасител на света.

15. Който изповяда, че Иисус е Син Божий, в него пребъдва Бог, и той — в Бога.

16. И ние познахме любовта, която Бог има към нас, и повярвахме в това. Бог е любов, и който пребъдва в любовта, пребъдва в Бога, и Бог — в него.

17. Любовта у нас се затуй съвършенствува, за да имаме дръзновение в съдния ден; защото, както е Той, тъй сме и ние в тоя свят.

18. В любовта страх няма, но съвършената любов пропъжда страха, защото в страха има мъка. Който се бои, не е съвършен в любовта.

19. Ние Го любим, защото Той по-напред ни възлюби.

20. Който каже: „любя Бога“, а мрази брата си, лъжец е; защото, който не люби брата си, когото е видял, как може да люби Бога, Когото не е видял?

21. И ние имаме от Него тая заповед, който люби Бога, да люби и брата си.

ГЛАВА 5.

1. Всякой, който вярва, че Иисус е Христос, от Бога е роден, и всякой, който люби Родилия, люби и Родения от Него.

2. По това познаваме, че любим чедата Божии, като любим Бога и пазим Неговите заповеди.

3. Защото любовта към Бога се състои в това: да пазим заповедите Му. И Неговите заповеди не са тежки.

4. Защото всякой, който е роден от Бога, побеждава света; и тази е победата, която победи света — нашата вяра.

5. Кой побеждава света, ако не онзи, който вярва, че Иисус е Син Божий?

6. Този е Иисус Христос, Който дойде чрез вода и кръв (и чрез Духа) — не само чрез вода, а чрез вода и кръв; и Духът е, Който свидетелствува, понеже Духът е истина.

7. Защото Трима са, Които свидетелствуват на небето: Отец, Слово и Светий Дух; и Тия Тримата са Едно.

8. И три са, които свидетелствуват на земята: духът, водата и кръвта; и трите за едно свидетелствуват.

9. Ако приемаме човешкото свидетелство, Божието свидетелство е по-голямо, защото това е свидетелството Божие, с което Бог свидетелствува за Своя Син.

10. Който вярва в Сина Божий, има свидетелството в себе си; който не вярва в Бога, прави Го лъжец, защото не е повярвал в свидетелството, с което е свидетелствувал Бог за Своя Син.

11. А свидетелството е това, че Бог ни е дарувал живот вечен; и тоя живот е в Неговия Син.

12. Който има Сина Божий, има тоя живот; който няма Сина Божий, няма тоя живот.

13. Това писах до вас, вярващите в името на Сина Божий, за да знаете, че имате живот вечен, и да вярвате в името на Сина Божий.

14. И дръзновението, що имаме пред Него, е това, че, ако просим нещо по Неговата воля, слуша ни;

15. и ако знаем, че ни слуша за каквото бихме просили, знаем и че получаваме, каквото сме просили от Него.

16. Ако някой види брата си да съгрешава с грях не за смърт, нека се моли, и Бог ще даде живот нему, — сиреч, на оногова, който съгрешава не за смърт. Има грях за смърт: не за него, казвам, да се моли.

17. Всяка неправда е грях, но има грях не за смърт.

18. Знаем, че всеки, роден от Бога, не греши; но роденият от Бога пази себе си, и лукавият го не докосва.

19. Знаем, че ние сме от Бога, и че цял свят лежи в злото.

20. Знаем също, че Син Божий дойде и ни даде светлина и разум, да познаем истиннаго Бога; и ние пребъдваме в истиннаго Бога — Неговия Син Иисуса Христа. Той е истински Бог и живот вечен.

21. Чеда, пазете себе си от идолите. Амин.

ВТОРО СЪБОРНО ПОСЛАНИЕ НА СВЕТИ АПОСТОЛ ИОАНА БОГОСЛОВА

ГЛАВА 1.

1. Аз, старецът — до избраната госпожа и нейните чеда, които истински обичам, — и не само аз, но и всички, които са познали истината, —

2. заради истината, която пребъдва в нас и ще бъде с нас вовеки:

3. да бъде с вас благодат, милост, мир от Бога Отца и от Господа Иисуса Христа, Сина на Отца, в истина и любов.

4. Много се зарадвах, че намерих твои чеда да ходят в истината, според както получихме заповед от Отца.

5. И сега те моля, госпожо, не като че ти пиша нова заповед, но оная, която имаме отначало, да любим един другиго.

6. А любовта се състои в това, да постъпваме по Неговите заповеди. Тази е заповедта, която сте чули отначало, за да постъпвате по нея;

7. защото в света влязоха мнозина прелъстници, които не изповядват, че Иисус Христос е дошъл в плът; такъв човек е прелъстник и антихрист.

8. Пазете се, да не би да изгубите онова, за което сте се трудили, но да получите пълна награда.

9. Всякой, който престъпва Христовото учение и не пребъдва в него, няма Бога; който пребъдва в Христовото учение, той има и Отца, и Сина.

10. Който дохожда при вас и не донася това учение, него не приемайте у дома си и не го поздравявайте;

11. защото, който го поздравява, участвува в неговите лоши дела.

12. Ако и да имах много да ви пиша, ала не исках на книга и с мастило, а се надявам да дойда при вас и да говоря уста с уста, та радостта ми да бъде пълна.

13. Поздравяват те чедата на избраната твоя сестра. Амин.

ТРЕТО СЪБОРНО ПОСЛАНИЕ НА СВЕТИ АПОСТОЛ ИОАНА БОГОСЛОВА

ГЛАВА 1.

1. Аз, старецът — до възлюбения Гаия, когото истински обичам.

2. Възлюбений, молитствувам да бъдеш здрав и да преуспяваш във всичко, както преуспява душата ти.

3. Много се зарадвах, когато дойдоха братя и свидетелствуваха за твоята вярност — как ти ходиш в истината.

4. За мене няма по-голяма радост от тая — да чувам, че моите чеда ходят в истината.

5. Възлюбений, ти постъпваш вярно във всичко, що вършиш за братята и за странниците,

6. които засвидетелствуваха пред църквата твоята любов. Добре ще сториш, ако ги отпратиш достойно за Бога,

7. защото за Неговото име тръгнаха, без да вземат нещо от езичниците.

8. Длъжни сме, прочее, да приемаме такива, за да ставаме спомощници на истината.

9. Писах до църквата; ала Диотреф, който обича да първенствува между тях, не ни приема.

10. Затова, ако дойда, ще му напомня за делата, които върши, като ни хули с лоши думи; и като не се задоволява с това, и сам не приема братята, пък и на желаещите да ги приемат забранява, и ги пъди от църквата.

11. Възлюбений, не подражавай на злото, а на доброто. Който прави добро, от Бога е, а който прави зло, не е видял Бога.

12. За Димитрия биде засвидетелствувано от всички и от самата истина; свидетелствуваме също и ние, и вие знаете, че нашето свидетелство е истинско.

13. Много имах да пиша; ала не искам да ти пиша с мастило и перо,

14. а се надявам скоро да те видя и да поговорим уста с уста.

15. Мир на теб; поздравяват те приятелите; поздрави приятелите поименно. Амин.

СЪБОРНО ПОСЛАНИЕ НА СВЕТИ АПОСТОЛ ИУДА

ГЛАВА 1.

1. Иуда, раб на Иисуса Христа, а брат на Иакова — до призваните, осветени в Бога Отца и запазени от Иисуса Христа:

2. милост вам и мир и любов да изобилва.

3. Възлюбени, като имам голямо усърдие да ви пиша за общото наше спасение, счетох за нужно да ви пиша и помоля — да се подвизавате за вярата, веднъж завинаги предадена на светиите.

4. Защото са се вмъкнали някои човеци, чието осъждане е отдавна предназначено, нечестивци, които обръщат благодатта на Бога нашего в разпътство и се отричат от едничкия Владика Бога и Господа нашего Иисуса Христа.

5. Искам да ви напомня, — макар да знаете вече това, — че Господ, като избави народа от Египетската земя, погуби отпосле ония, които не вярваха;

6. ангелите пък, които не опазиха своето началство, а напуснаха жилището си, запази във вечни окови, в мрак, за съда на великия ден.

7. Както Содом и Гомора и околните градове, които по същия начин като тях блудствуваха и налитаха на друга плът, станаха за пример с това, че бидоха наказани с вечен огън, —

8. също тъй ще бъде и с тия, които, бълнувайки като насъне, скверният плътта, презират началниците и хулят властта.

9. А Михаил Архангел, когато се препираше с дявола за Моисеевото тяло, не посмея да произнесе хулна присъда, а рече: Господ да ти забрани.

10. А тия хулят това, що не знаят; което пък по природа като безсловесните животни знаят, в него се разтляват.

11. Горко им, защото тръгнаха по Каиновия път, хвърлиха се в користната заблуда на Валаама и загинаха в упорството Кореево.

12. Те са петно на вашите „вечери на любовта“, като пируват с вас и без страх се гоят. Те са безводни облаци, носени от ветрове, есенни дървета, безплодни, дваж умрели, изкоренени,

13. свирепи морски вълни, които разпенят срамотиите си, звезди скитници, за които мракът на тъмнината е навеки запазен.

14. За тях е пророкувал и Енох, седмият от Адама, като казва: ето, иде Господ с десетки хиляди Свои свети Ангели,

15. за да извърши съд над всички и да изобличи всички нечестивци между тях за всички дела, които са извършили с нечестието си, и за всички жестоки думи, които са изрекли против Него нечестивите грешници.

16. Те са роптачи, недоволници, които постъпят според своите похоти (нечестиво и беззаконно); устата им произнасят надути думи, и за облага биват ласкатели.

17. Но вие, възлюбени, помнете думите, които апостолите на Господа нашего Иисуса Христа предрекоха;

18. те ви говореха, че в последно време ще се явят подигравачи, които ще постъпват според нечестивите си похоти.

19. Те са човеци, които се лъчат (от единството на вярата), те са душевни — и нямат дух.

20. А вие, възлюбени, като се назидавате в пресветата ваша вяра и се молите чрез Дух Светий,

21. запазвайте себе си в любов Божия, очаквайки милост от Господа нашего Иисуса Христа, за вечен живот;

22. и към едни бивайте милостиви с разсъждение,

23. а други със страх спасявайте, като ги изтръгвате от огън, и изобличавайте със страх, като се гнусите от дрехата, която е осквернена от плътта.

24. А на Оногова, Който може да ви запази от прегрешения и да ви постави пред славата Си непорочни в радост, —

25. на Едничкия премъдър Бог, наш Спасител чрез Иисуса Христа Господа нашего, слава и величие, сила и власт преди всички векове, сега и във всички векове. Амин.

ПОСЛАНИЕ НА СВЕТИ АПОСТОЛ ПАВЛА ДО РИМЛЯНИ

ГЛАВА 1.

1. Павел, раб на Иисуса Христа, призван апостол, отреден за Божието благовестие,

2. което Бог от по-напред бе обещал чрез пророците Си, в светите Писания,

3. за Своя Син (роден по плът от Давидово семе

4. и открил се за Син Божий чрез силата на чудесата, по духа на освещението, чрез възкресението от мъртвите) Иисуса Христа, Господа нашего,

5. чрез Когото получихме благодат и апостолство, та в Негово име да покоряваме на вярата всички народи,

6. между които сте и вие, призваните от Иисуса Христа, —

7. благодат и мир от Бога Отца нашего и Господа Иисуса Христа на всички вас, които сте в Рим възлюбени Божии, призвани светии.

8. Преди всичко благодаря на моя Бог чрез Иисуса Христа за всички вас, дето за вашата вяра се говори по цял свят;

9. Бог, Комуто служа с духа си, като благовестявам за Сина Му, ми е свидетел, че непрестанно си спомням за вас

10. и винаги се моля в молитвите си, дано с Божия воля ми се падне някога да дойда при вас;

11. защото копнея да ви видя, за да ви предам някой духовен дар за ваше укрепване,

12. сиреч, като бъда между вас, да се утешим взаимно чрез общата вяра — ваша и моя.

13. Не искам, братя, да не знаете, че много пъти се канех да дойда при вас (но срещах пречки дори и досега), та да имам някой плод и между вас, както между другите народи.

14. Аз имам дълг към елини и варвари, към мъдреци и невежи;

15. тъй че, колкото зависи от мене, готов съм да благовестя и вам, които сте в Рим.

16. Не се срамувам от благовестието Христово, понеже то е сила Божия за спасение на всеки вярващ, първом на иудеин, сетне и на елин.

17. Защото в него се открива правдата Божия от вяра във вяра, както е писано: „праведният чрез вяра ще бъде жив“.

18. Гневът Божий се открива от небето върху всяко нечестие и неправда на човеците, които държат истината в неправда;

19. тъй като онова, що може да се знае за Бога, тям е явно, понеже Бог им го откри.

20. Защото онова, що е невидимо у Него, сиреч, вечната Му сила и Божеството, се вижда още от създание мира чрез разглеждане творенията; тъй че те са неизвиняеми.

21. Понеже те, като познаха Бога, не Го прославиха като Бог, нито Му благодариха, а се заблудиха в своите помисли, и неразумното им сърце се помрачи;

22. наричайки себе си мъдри, те обезумяха,

23. и славата на нетленния Бог измениха в образ, подобен на тленен човек, на птици, на четвероноги и на влечуги, —

24. затова и Бог, според похотите на сърцата им, предаде ги на нечистотата, за да се безчестят телата им сами в себе си;

25. те замениха истината Божия с лъжа, и се поклониха и служиха на творението повече, отколкото на Твореца, Който е благословен вовеки. Амин.

26. Затова Бог ги предаде на срамотни страсти: жените им замениха естественото употребление с противоестествено;

27. също и мъжете, като оставиха естественото употребление на женския пол, разпалиха се с похоти един към други, и вършеха срамотии мъже на мъже, та получаваха в себе си отплата, каквато подобаваше на тяхната заблуда.

28. А понеже се не опитаха да имат Бога в разума си, то Бог ги предаде на извратен ум — да вършат онова, що не прилича,

29. бидейки изпълнени с всяка неправда, блудство, лукавство, користолюбие, злоба; пълни със завист, убийство, разпри, измама, злонравие;

30. бидейки клюкари, клеветници, богомразци, ругатели, горделивци, самохвалци, изобретатели на зло, непослушни към родители,

31. безразсъдни, вероломни, недружелюбни, непримирими, немилостиви.

32. Те, ако и да знаят правдата Божия, именно, че тия, които вършат такива дела, са достойни за смърт, пак не само ги вършат, но са и благосклонни към ония, които ги вършат.

ГЛАВА 2.

1. И тъй, неизвиняем си, о човече, какъвто и да си ти, който съдиш; защото, с какъвто съд съдиш другиго, с него себе си осъждаш, понеже ти, който съдиш, вършиш същото.

2. А знаем, че Божият съд пада наистина върху ония, които вършат такива дела.

3. Нима мислиш, о човече, че ще избегнеш Божия съд ти, който съдиш ония, що вършат такива дела, каквито и сам вършиш?

4. Или нехаеш за богатството на Божията благост, кротост и дълготърпение, без да разумяваш, че Божията благост те води към покаяние?

5. Но по твоята упоритост и неразкаяно сърце си събираш гняв за деня на гнева, когато се открие праведният съд от Бога,

6. Който ще въздаде всекиму според делата му:

7. живот вечен на ония, които с постоянство в добри дела търсят слава, чест и безсмъртие;

8. ярост и гняв пък на тия, които упорствуват и не се покоряват на истината, а се покоряват на неправдата.

9. Скръб и утеснение върху душата на всеки човек, който прави зло, първом на иудеин, сетне и на елин,

10. а слава и чест и мир всекиму, който прави добро, първом на иудеин, а сетне и на елин;

11. защото Бог не гледа на лице.

12. Ония, които без закон са съгрешили, без закон и ще загинат; а ония, които при закон са съгрешили, чрез закон ще бъдат съдени

13. (защото не слушателите на закона са праведни пред Бога, а изпълнителите на закона ще бъдат оправдани;

14. защото, щом езичниците, които нямат закон, по природа вършат законното, те, без да имат закон, сами на себе са закон;

15. че делото на закона е написано в техните сърца, те показват в туй време, когато тяхната съвест свидетелствува, и мислите им една друга се обвиняват, или се оправдават),

16. в деня, когато, съгласно моето благовестие, Бог чрез Иисуса Христа ще съди тайните на човеците.

17. Ето, ти се казваш иудеин, и на закона се облягаш, и с Бога се хвалиш,

18. и знаеш волята Му, и разбираш по-доброто, понеже се поучаваш от закона,

19. и си уверен, че ти си водач на слепци, светлина на ония, които са в мрак,

20. наставник на неразумни, учител на младенци, който в закона имаш образеца на знанието и истината.

21. Прочее, как ти, който учиш другиго, себе си не учиш?

22. който проповядваш да се не краде, крадеш? който казваш да се не прелюбодействува, прелюбодействуваш? който се гнусиш от идолите, светотатствуваш?

23. който се хвалиш със закона, безчестиш Бога, като тъпчеш закона?

24. „Защото заради вас името Божие се хули между езичниците“, както е писано.

25. Обрязването, наистина, е полезно, но ако изпълняваш закона; ако пък престъпваш закона, обрязването ти е станало необрязване.

26. И тъй, ако необрязаният пази наредбите на закона, то необрязването му няма ли да му се сметне за обрязване?

27. и необрязаният по плът, като изпълнява закона, не ще ли осъди тебе, който при Писание и обрязване престъпваш закона?

28. Защото не онзи е иудеин, който е такъв по външност, нито онова е обрязване, що е външно, върху плътта;

29. а онзи е иудеин, който вътрешно е такъв, и онова е обрязване, що е в сърцето, по дух, а не по буква: нему похвалата иде не от човеци, а от Бога.

ГЛАВА 3.

1. И тъй, какво е предимството на иудеите, или каква е ползата от обрязването?

2. Голямо е предимството във всяко отношение, а главно, че тям е поверено словото Божие.

3. Та какво, ако някои не са повярвали? Нима неверието им ще унищожи Божията вярност?

4. Съвсем не! Нека признаваме, че Бог е верен, а всеки човек е лъжлив, както е писано: „за да се оправдаеш в думите Си, и да победиш, когато си в съд“.

5. Ако пък нашата неправда изважда наяве правдата Божия, какво ще кажем? Нима Бог е несправедлив, кога проявява гняв (по човешки говоря)?

6. Съвсем не! Защото, инак, как Бог ще съди света?

7. Защото, ако истината Божия се възвеличава чрез моята лъжа за слава Божия, то защо още и мене да съдят като грешник?

8. Не бива ли тогава да правим зло, за да излезе добро, както някои ни хулят и говорят, че уж тъй сме учели? Такива са справедливо осъдени.

9. И тъй, какво? имаме ли предимство? Съвсем не; защото вече обвинихме, както иудеи, тъй и елини, че всички са под грях,

10. както е писано: „няма нито един праведен,

11. няма кой да разбира; няма кой да търси Бога,

12. всички се отклониха от пътя, вкупом станаха негодни; няма кой да прави добро, няма нито един“.

13. „Гърлото им — отворен гроб; с езиците си лъстят; под устните им — аспидина отрова;

14. устата им пълни с клетва и горчилка.

15. Нозете им бързи за проливане кръв;

16. пустош и неволя по техните пътища;

17. те не познаха пътя на мира.

18. Страх Божий няма пред очите им“.

19. А знаем, че каквото говори законът, говори го на ония, които са под закона, за да се затулят всички уста, и цял свят да стане виновен пред Бога,

20. защото чрез делата на закона няма да се оправдае пред Него нито една плът; понеже чрез закона се познава грехът.

21. А сега без закона се яви Божията правда, засвидетелствувана от закона и пророците.

22. Божията правда чрез вяра в Иисуса Христа е у всички и върху всички вярващи; защото няма разлика:

23. всички съгрешиха и са лишени от славата Божия,

24. оправдавайки се даром, с Божията благодат, чрез изкуплението в Христа Иисуса,

25. Когото Бог отреди да бъде с кръвта Си умилостивна жертва чрез вярата, за да покаже Своята правда в прощението на сторените по-преди грехове, във време на Божието дълготърпение,

26. за да покаже Своята правда в сегашно време, та да стане явно, че Той е справедлив и оправдава вярващия в Иисуса.

27. Де е, прочее, хвалбата? тя е изключена. По кой закон? по закона на делата ли? Не, а по закона на вярата.

28. И тъй, мислим, че човек се оправдава с вярата, без делата по закона.

29. Или Бог е Бог само на иудеите, а не и на езичниците? Разбира се, и на езичниците;

30. защото един е Бог, Който ще оправдае обрязаните по вяра и необрязаните чрез вярата.

31. И тъй, унищожаваме ли закона чрез вярата? Съвсем не, а утвърдяваме закона.

ГЛАВА 4.

1. И тъй, запитваме ние, нашият отец Авраам какво е придобил по плът?

2. Ако Авраам се оправда с дела, той има похвала, но не пред Бога.

3. Защото, какво казва Писанието? — „;Повярва Авраам на Бога, и това му се вмени за оправдание“.

4. На оногова, който работи, заплатата се вменява не по милост, а по дълг.

5. Напротив, ономува, който не работи, а вярва в Оногова, Който оправдава нечестивеца, вярата му се вменява за оправдание.

6. Тъй и Давид нарича блажен оня човек, комуто Бог вменява оправдание без дела по закона, като казва:

7. „блажени са ония, чиито беззакония са простени и чиито грехове са покрити;

8. блажен е оня човек, комуто Господ няма да вмени грях“.

9. И тъй, това блаженство само за обрязани ли е, или и за необрязани? Понеже казваме, че на Авраама биде вменена вярата за оправдание.

10. Кога биде вменена: след обрязването ли, или преди обрязването? Не след обрязването, а преди обрязването.

11. И знака на обрязването той получи като печат на оправданието чрез вярата, която имаше преди обрязването си, за да бъде отец на всички необрязани вярващи, та и тям да се вмени оправданието,

12. и отец на обрязаните, ала не на ония, които само обрязване са приели, но които и вървят по стъпките на вярата на отца ни Авраама, що имаше той преди обрязването си.

13. Защото обещанието към Авраама или към семето му — да бъде наследник на света, се даде не чрез закона, а чрез оправдаване посредством вярата.

14. Ако привържениците на закона са наследници, вярата е обезсилена, и обещанието унищожено;

15. защото законът поражда гняв; дето пък няма закон, няма и престъпление.

16. Затова оправданието е от вяра, за да бъде по милост, та и обещанието да бъде заздравено за всички не само по закон, но и по вяра потомци на Авраама, който е отец на всички ни,

17. според както е писано: „поставих те баща на много народи“, пред Бога, Комуто той повярва, Който животвори мъртвите и зове несъществуващото като съществуващо.

18. Авраам, без никакво основание за надежда, повярва с надежда, че ще стане баща на много народи, според казаното: „тъй многобройно ще бъде семето ти“.

19. И без да отслабне във вярата, той не помисли, че тялото му е вече умъртвяло (понеже беше току-речи стогодишен) и утробата Саррина е в омъртвение;

20. а в обещанието Божие се не усъмни чрез неверие, но остана твърд във вярата, като въздаде Богу слава,

21. напълно уверен, че Той е силен и да изпълни това, що е обещал.

22. Затова му се вмени за праведност.

23. Но не само за него е писано, че му се е вменило,

24. но и за нас: ще се вмени и нам, вярващите в Оногова, Който възкреси от мъртвите Иисуса Христа, Господа нашего,

25. предадения за нашите грехове и възкръсналия за наше оправдаване.

ГЛАВА 5.

1. И тъй, бидейки оправдани с вяра, имаме мир с Бога, чрез Господа нашего Иисуса Христа,

2. чрез Когото с вяра получихме и достъп до тая благодат, в която стоим, и се хвалим с надежда за слава Божия.

3. Не само това, но се хвалим и със скърбите, като знаем, че скръбта поражда търпение,

4. търпението — опитност, опитността — надежда,

5. а надеждата не посрамя, защото любовта Божия се изля в нашите сърца чрез дадения нам Дух Светий.

6. Защото, още когато ние бяхме немощни, Христос в определеното време умря за нечестивите.

7. За праведник едва ли ще умре някой; за добрия, може би, някой и да се реши да умре.

8. Но Бог доказва любовта Си към нас с това, че Христос умря за нас, още когато бяхме грешни.

9. Затова много повече сега, след като сме се оправдали с кръвта Му, ще се спасим чрез Него от гнева.

10. Защото ако, бидейки врагове, се помирихме с Бога чрез смъртта на Сина Му, то още повече, след като сме се помирили, ще се спасим чрез живота Му;

11. и не само това, но се и хвалим с Бога чрез Господа нашего Иисуса Христа, чрез Когото получихме сега помирение.

12. Затова, както чрез един човек грехът влезе в света, а чрез греха — смъртта, и по такъв начин смъртта премина във всички люде чрез един човек, в когото всички съгрешиха; —[1]

13. защото и преди закона имаше грях в света; ала грях се не смята, кога няма закон.

14. Обаче смъртта царува от Адама до Моисея и над несъгрешилите с престъпление, подобно на престъплението на Адама, който е образ на Бъдещия.

15. Но дарът не е като престъплението. Защото, ако поради престъплението на едного измряха мнозина, още повече Божията

благодат и дарът чрез благодатта на Едного Човека, Иисуса Христа, се изля преизобилно върху многото.

16. И дарът не е като осъждането, станало чрез единия човек, който съгрешил; защото съденето за едно престъпление води към осъждане, а дарът — от много престъпления към оправдаване.

17. Защото, ако с престъплението на един човек смъртта царува чрез него единия, много повече ония, които приемат изобилно благодатта и дара на оправданието, ще царуват в живота чрез Едного Иисуса Христа.

18. И така, както чрез престъплението на едного дойде осъждане на всички човеци, тъй и чрез правдата на Едного дойде на всички човеци оправдаване за живот.

19. Защото, както чрез непослушанието на един човек мнозина станаха грешни, тъй и чрез послушанието на Едного мнозина ще станат праведни.

20. А законът биде привнесен, за да се умножи престъплението. Дето пък се умножи грехът, благодатта се яви в голямо изобилие,

21. та, както грехът царува, причинявайки смърт, тъй и благодатта да се възцари с правда за живот вечен, чрез Иисуса Христа, нашия Господ.

---

[1] Втората част на сравнението, която не е на лице, трябва да се подразбере тъй: „така чрез един Човек сега влиза в света оправданието, а чрез оправданието — животът, и по такъв начин животът влиза във всички люде чрез един Човек, в Когото всички се оправдаха“. ↑

ГЛАВА 6.

1. Какво, прочее, ще кажем? Ще останем ли в греха, за да се умножи благодатта? Съвсем не.

2. Ние, които сме умрели за греха, как ще живеем още в него?

3. Или не знаете, че всички ние, които се кръстихме в Христа Иисуса, в Неговата смърт се кръстихме?

4. И тъй, ние се погребахме с Него чрез кръщението в смъртта, та, както Христос възкръсна от мъртвите чрез славата на Отца, тъй и ние да ходим в обновен живот.

5. Защото, ако сме сраснати с подобието на смъртта Му, то ще бъдем съучастници и на възкресението,

6. като знаем това, че ветхият наш човек е разпнат с Него, за да бъде унищожено греховното тяло, та да не бъдем вече роби на греха;

7. защото, който е умрял, той се е освободил от грях.

8. Ако пък сме умрели с Христа, вярваме, че и ще живеем с Него,

9. знаейки, че Христос, веднъж възкръснал от мъртвите, вече не умира: смъртта няма вече власт над Него.

10. Колкото до това, че Той умря, умря веднъж за греха; а колкото до това, че живее, живее за Бога.

11. Тъй и вие считайте себе си мъртви за греха, обаче живи за Бога в Христа Иисуса, нашия Господ.

12. И тъй, грехът да не царува в смъртното ви тяло, за да му се не покорявате в телесните похоти;

13. и не предоставяйте членовете си на греха за оръдия на неправдата, а предоставете себе си Богу като оживели от мъртвите, и членовете си — Богу, за оръдия на правдата.

14. Грехът не бива да господарува над вас, защото вие не сте под закона, а под благодатта.

15. Е, какво? да грешим ли, понеже не сме под закона, а под благодатта? Съвсем не.

16. Не знаете ли, че комуто предавате себе си като роби за послушание, роби сте на оногова, комуто се покорявате: или роби на греха, за смърт, или — на послушанието, за оправдание?

17. Но благодарение на Бога, вие, бидейки роби на греха, станахте от сърце послушни на оня вид учение, на който се предадохте.

18. А като се освободихте от греха, станахте роби на правдата.

19. Говоря по човешки, поради плътската ваша немощ. Както предоставяхте членовете си да бъдат роби на нечистотата и беззаконието за беззаконни дела, тъй и сега предоставете членовете си да бъдат роби на правдата за свети дела.

20. Защото, докато бяхте роби на греха, бяхте свободни от правдата.

21. А какъв плод имахте тогава? Такива дела, от които сега се срамувате, защото техният край е смърт.

22. Но сега, когато се освободихте от греха и станахте роби Богу, вашият плод е светост, а краят — живот вечен.

23. Защото платката, що дава грехът, е смърт, а дарът Божий е живот вечен в Христа Иисуса, нашия Господ.

ГЛАВА 7.

1. Или не знаете, братя (понеже говоря на такива, които познават закона), че законът има власт над човека, докле е той жив?

2. Омъжената жена е свързана чрез закона с мъжа, докле е той жив; умре ли мъжът, тя се освобождава от закона, който я свързва с мъжа.

3. Затова, ако при жив мъж тя се омъжи за другиго, ще бъде прелюбодейка; ако пък умре мъжът, тя е свободна от закона, и няма да бъде прелюбодейка, кога се омъжи за другиго.

4. Тъй и вие, братя мои, умряхте за закона чрез тялото Христово, за да принадлежите Другиму, Който възкръсна от мъртвите, та да принесем плод Богу.

5. Защото, когато живеехме по плът, тогава страстите греховни, узнавани чрез закона, действуваха в членовете ни, за да принесем плод на смъртта;

6. но сега, като умряхме за закона, чрез който бяхме свързани, ние се освободихме от него, за да служим Богу с обновен дух, а не по вехтата буква.

7. Какво, прочее, ще кажем? Нима законът е грях? Съвсем не. Ала аз узнах греха не инак, освен чрез закона, защото и похотта не бих познал, ако законът не казваше: „не похотствувай“.

8. Но грехът, като взе повод от заповедта, произведе в мене всякаква похот; защото грехът без закона е мъртъв.

9. Аз живеех някога си без закон; но, когато дойде заповедта, грехът оживя,

10. пък аз умрях; и оказа се, че заповедта, дадена за живот, ми послужи за смърт,

11. защото грехът, като взе повод от заповедта, ме прелъсти и чрез нея ме умъртви.

12. Тъй че законът е свет, и заповедта — света, справедлива и добра.

13. И тъй, доброто ли стана за мене смърт? Съвсем не: но грехът, за да се яви той, че е грях, като ми причинява чрез доброто смърт, та

чрез заповедта грехът да стане извънредно греховен.

14. Защото знаем, че законът е духовен, пък аз съм от плът, продаден на греха.

15. А каквото правя, не зная; защото не това, що желая, върша, а онова, що мразя, него правя.

16. Ако пък върша това, що не желая, съгласявам се със закона, че е добър;

17. а в такъв случай не аз вече върша това, а грехът, който живее в мене.

18. Аз зная, че в мене, сиреч в плътта ми, не живее доброто; защото желание за добро има у мене, но да го върша не намирам сили.

19. Защото не доброто, което искам, правя, а злото, което не искам, него върша.

20. А щом върша това, що не искам, не аз го върша вече, а грехът, който живее в мене.

21. И тъй, намирам у себе си такъв закон, че, кога искам да върша доброто, злото стои до мене.

22. Защото с вътрешния си човек намирам услада в закона Божий,

23. но в членовете си виждам друг закон, който воюва против закона на моя ум и ме прави пленник на греховния закон, що е в членовете ми.

24. Нещастен аз човек! Кой ще ме избави от тялото на тая смърт?

25. Благодаря на моя Бог чрез Иисуса Христа, нашия Господ. И тъй, сам аз с ума си служа на Божия закон, а с плътта — на греховния закон.

ГЛАВА 8.

1. И тъй, сега няма никакво осъждане за ония, които са в Христа Иисуса и живеят не по плът, а по дух,

2. защото законът на духа, който дава живот в Христа Иисуса, ме освободи от закона на греха и на смъртта.

3. Онова, което законът не можеше да извърши, понеже беше безсилен поради плътта, Бог извърши, като изпрати Своя Син в плът, подобна на плътта на греха, да се принесе в жертва за грях, и Той осъди греха в плътта,

4. та оправданието, изисквано от закона, да се изпълни в нас, които живеем не по плът, а по дух.

5. Защото ония, които живеят по плът, за плътско мислят, а които живеят по дух — за духовно.

6. Плътското мъдруване е смърт, а духовното мъдруване — живот и мир;

7. защото плътското мъдруване е вражда против Бога: на закона Божий то се не покорява, нито пък може.

8. А ония, които живеят по плът, не могат да угодят Богу.

9. Вие живеете не по плът, а по дух, само ако Духът Божий живее във вас. Ако пък някой няма Духа на Христа, той не е Христов.

10. Ако ли Христос е във вас, тялото е мъртво за грях, а духът живее за правда.

11. Но ако Духът на Оногова, Който възкреси от мъртвите Иисуса, живее във вас, то, Който възкреси Христа от мъртвите, ще оживотвори и смъртните ви тела чрез живеещия във вас Негов Дух.

12. И тъй, братя, ние не сме длъжници на плътта, та да живеем по плът;

13. защото, ако живеете по плът, ще умрете; но, ако чрез духа умъртвявате деянията на тялото, ще бъдете живи,

14. понеже всички, водени от Духа Божий, са синове Божии;

15. защото вие не приехте духа на робство, та пак да бъдете в страх, а приехте Духа на осиновение, чрез Когото викаме: Авва, Отче!

16. Самият Дух свидетелствува на нашия дух, че ние сме чеда Божии.

17. Ако пък сме чеда, ние сме и наследници: наследници Божии, а сънаследници на Христа, и то само ако с Него страдаме, за да се и с Него прославим.

18. Защото мисля, че страданията на сегашното време не са нищо в сравнение с оная слава, която ще се яви в нас.

19. Па и тварите с нетърпение ожидат прославянето на синовете Божии,

20. защото тварите се покориха на суетата не доброволно, а по волята на Оногова, Който ги покори,

21. с надежда, че и самите твари ще бъдат освободени от робството на тлението при славното освобождение на синовете Божии.

22. Защото знаем, че всички твари заедно стенат и се мъчат досега;

23. и не само те, но и ние сами, които имаме начатъците на Духа, и ние сами стенем в себе си, очаквайки осиновение — изкупване на нашето тяло.

24. Защото нашето спасение е в надежда. А надеждата за онова, което се вижда, не е надежда, понеже, защо ще се надява някой за нещо, което вижда?

25. Кога пък се надяваме за онова, което не виждаме, с търпение го очакваме.

26. Също и Духът ни подкрепя в нашите немощи; защото не знаем, за какво да се помолим, както трябва, но Сам Духът ходатайствува за нас с неизказани въздишки.

27. А Оня, Който изпитва сърцата, знае, каква е мисълта на Духа, понеже Тоя по волята на Бога ходатайствува за светиите.

28. При това знаем, че на ония, които любят Бога и са призвани по Негова воля, всичко съдействува към добро;

29. защото, които Той е предузнал, тях е и предопределил да бъдат сходни с образа на Сина Му, та Той да бъде първороден между многото братя.

30. А които е предопределил, тях и призвал; и които е призвал, тях и оправдал; а които е оправдал, тях и прославил.

31. Какво, прочее, ще кажем на това? Ако Бог е за нас, кой ще е против нас?

32. Оня, Който и собствения Си Син не пощади, а Го отдаде за всички ни, как няма да ни подари с Него и всичко?

33. Кой ще обвини избраниците Божии? Бог е, Който ги оправдава.

34. Кой е, който ще осъжда? Христос Иисус, Който умря, но още и възкръсна, Който е и отдясно на Бога, Който и ходатайствува за нас.

35. Кой ще ни отлъчи от любовта Божия: скръб ли, притеснение ли, или гонение, глад ли, или голотия, опасност ли, или меч?

36. както е писано: „заради Тебе весден ни умъртвяват; смятат ни като овци за клане“.

37. Но във всичко това одържаме преголяма победа чрез Оногова, Който ни възлюби.

38. Защото аз съм уверен, че ни смърт, нито живот, ни Ангели, ни Власти, нито Сили, ни настояще, нито бъдеще,

39. ни височина, ни дълбочина, нито друга някоя твар ще може да ни отлъчи от любовта Божия в Христа Иисуса, нашия Господ.

ГЛАВА 9.

1. Истина говоря в Христа, не лъжа, — свидетелствува ми моята съвест чрез Духа Светаго, —

2. че ми е голяма скръб и непрестанна мъка на сърце;

3. молил бих се сам аз да бъда отлъчен от Христа за братята си, мои сродници по плът,

4. които са израилтяни, на които принадлежи осиновяване и слава, завети и законоположения, богослужение и обещания;

5. техни са и отците, от тях е и Христос по плът, Който е над всички Бог, благословен вовеки, амин.

6. Ала това не ще рече, че словото Божие не се е сбъднало: понеже не всички, които са от Израиля, са израилтяни,

7. нито са всички чеда на Авраама, затова че са негово семе; но казано е: „от Исаака потомство ще се назове с твое име“.

8. Сиреч, не чедата на плътта са чеда Божии, а чедата на обещанието, те се признават за потомство.

9. Защото думите на обещанието са тия: „по това време ще дойда, и Сарра ще има син“.

10. И не само със Сарра, но тъй беше и с Ревека, която зачена наведнъж двама сина от Исаака, нашия баща;

11. защото, докле не бяха се още родили и не бяха направили нищо добро или лошо (за да се знае, че Божието решение в избора зависи не от дела, а от Призоваващия),

12. беше й казано: „по-големият ще робува на по-малкия“,

13. както е и писано: „Иакова възлюбих, а Исава намразих“.

14. Какво, прочее, ще кажем? Нима неправда има у Бога? Съвсем не.

15. Защото Той казва на Моисея: „който е за помилуване, ще го помилувам, и който е за съжаляване, ще го съжаля“.

16. И тъй, това зависи не от оногова, който желае, нито от оногова, който тича, а от Бога, Който милува.

17. Защото Писанието казва на фараона: „тъкмо за това те издигнах, за да покажа над тебе силата Си, и за да бъде името Ми

проповядвано по цяла земя“.

18. И тъй, когото иска, милува, а когото иска, ожесточава.

19. Но ще ми кажеш: а защо още обвинява? Кой се е възпротивил на волята Му?

20. Ами ти, човече, кой си, та спориш с Бога? Изделието нима ще каже на майстора си: защо си ме тъй направил?

21. Или грънчарят не е властен над глината, та от едно и също месиво да направи един съд за почетна употреба, а друг — за долна?

22. Какво от туй, ако Бог, желаейки да покаже гнева Си, и да яви мощта Си с голямо дълготърпение, понесе някои съдове на гняв, приготвени за погибел?

23. и ако Той, за да яви богатството на Своята слава над някои съдове на милосърдие, приготвени от Него за слава,

24. помилува нас, които Той призва не само от иудеи, но и от езичници?

25. както и в Осия казва: „ще нарека Мой народ оня, който не беше Мой народ, и възлюбена — невъзлюбената“.

26. „И на онова място, дето им е казано: вие сте не Мой народ, там ще бъдат наречени синове на живия Бог“.

27. А Исаия се провиква за Израиля: „ако броят на синовете Израилеви бъде колкото морския пясък, остатъкът само ще се спаси;

28. защото Господ ще завърши делото и ще реши по правда: Господ ще извърши решително дело на земята“.

29. И, както предрече Исаия, „ако Господ Саваот не бе ни оставил семе, щяхме да станем като Содом и щяхме да заприличаме на Гомора“.

30. Какво, прочее, ще кажем? Езичниците, които не търсеха оправдание, получиха оправдание, и то оправдание чрез вярата.

31. А Израил, който търсеше закона на правдата, не достигна до закона на правдата.

32. Защо? Затова че търсеха не от вярата, а като че от делата на закона. Защото се препънаха о Камъка на препъване,

33. както е писано: „ето, полагам в Сион Камък на препъване и Камък на съблазън; и всеки, който вярва в Него, няма да се посрами“.

ГЛАВА 10.

1. Братя, желанието на моето сърце и молитвата ми към Бога за израилтяните е да бъдат спасени.

2. Свидетелствувам им, че те имат ревност за Бога, ала не по разум.

3. Защото, без да разбират Божията правда и търсейки да изтъкнат своята правда, те се не покориха на Божията правда,

4. понеже завършък на закона е Христос, за да бъде оправдан всеки вярващ.

5. Моисей пише за оправданието от закона: „който човек го е изпълнил, ще бъде жив чрез него“.

6. А оправданието от вярата казва тъй: „да не речеш в сърцето си: кой ще възлезе на небето?“ сиреч, да свали Христа,

7. „или: кой ще слезе в бездната?“ сиреч, да изведе Христа от мъртвите.

8. Но какво казва Писанието? „Близо до тебе е словото, в твоите уста и в твоето сърце“, сиреч, словото на вярата, което проповядваме;

9. защото, ако с устата си изповядваш Господа Иисуса, и със сърцето си повярваш, че Бог Го възкреси от мъртвите, ще се спасиш,

10. понеже със сърце се вярва за оправдаване, а с уста се изповядва за спасение.

11. Пък и Писанието казва: „всеки, който вярва в Него, няма да се посрами“.

12. Няма разлика между иудеин и елин, защото един и същ е Господ на всички, богат за всички, които Го призовават.

13. Защото всякой, който призове името Господне, ще се спаси.

14. Но как ще призоват Оногова, в Когото не са повярвали? Как пък ще повярват в Оногова, за Когото не са чули? А как ще чуят без проповедник?

15. И как ще проповядват, ако не бъдат пратени? както е писано: „колко прекрасни са нозете на ония, които благовестят мир, които благовестят доброто!“

16. Ала не всички послушаха благовестието. Защото Исаия казва: „Господи, кой повярва на това, що е чул от нас?“

17. И тъй, вярата иде от слушане, а слушането — от слово Божие.

18. Но казвам: нима те не чуха? Напротив, „гласът им се разнесе по цяла земя, и думите им — до краищата на вселената“.

19. Пак казвам: нима Израил не разбра? Пръв Моисей казва: „Аз ще възбудя у вас ревност чрез тия, които са не народ, ще ви раздразня чрез неразбран народ“.

20. А Исаия смело казва: „намериха Ме ония, които не Ме търсеха, открих се на ония, които не питаха за Мене“.

21. За Израиля пък казва: „весден простирах ръцете Си към народ непослушен и упорит“.

ГЛАВА 11.

1. И тъй, казвам: нима Бог отхвърли Своя народ? Съвсем не. Защото и аз съм израилтянин, от семе Авраамово, от коляно Вениаминово.

2. Бог не отхвърли Своя народ, който бе предузнал. Или не знаете, какво казва Писанието за Илия, как той се оплаква Богу от Израиля, думайки:

3. „Господи, избиха Ти пророците и разкопаха Ти жертвениците; аз останах сам, и искат да ми вземат душата“.

4. А какво му казва Божият отговор? „Оставих Си седем хиляди мъже, които не приклониха колене пред Ваала“.

5. Тъй, прочее, и в сегашно време, по избор на благодатта, запази се остатък.

6. Но, ако е по благодат, не е вече по дела; защото, инак, благодатта не би била вече благодат. Ако пък е по дела, то това не е вече благодат; защото, инак, делото не би било вече дело.

7. Но какво? Израил не получи онова, що търсеше; избраните пък получиха, а другите се ожесточиха,

8. както е писано: „Бог им даде дух на безчувствие, очи — да не виждат и уши — да не чуват, дори до днешен ден“.

9. И Давид казва: „трапезата им да бъде тям примка, клопка, препънка и отплата;

10. да потъмнеят очите им, за да не виждат, и гръбнака им превий завинаги“.

11. Прочее, казвам: нима се препънаха, за да паднат безвъзвратно? Съвсем не. Но чрез тяхното падане дойде спасението за езичниците, за да се възбуди в тях ревност.

12. Ако пък падането им е богатство за света, и лишението им е богатство за езичниците, то колко повече ще бъде обръщането на всички тях!

13. На вас, езичниците, казвам: доколкото съм апостол на езичниците, аз прославям службата си,

14. та дано някак възбудя ревност у сродниците си по плът и спася някои от тях.

15. Защото, ако тяхното отхвърляне е помирение за света, то какво ще бъде приемането им, ако не възкресение от мъртви?

16. Ако начатъкът е свет, свето е и тестото; и ако коренът е свет, свети са и клоните.

17. Ако пък някои от клоните са се отчеснали, а ти, бидейки дива маслина, си се присадил на тяхно място и си станал съучастник на корена и на маслинения сок,

18. то не се хвали пред клоните. Ако пък се хвалиш, знай, че не ти държиш корена, а коренът — тебе.

19. Но ще речеш: отчеснаха се клоните, за да се аз присадя.

20. Добре. Те поради неверие се отчеснаха, а ти чрез вяра се държиш: не мисли високо за себе си, а имай страх.

21. Защото, ако Бог не е пощадил природните клони, гледай да не би и тебе да не пощади.

22. Виж, прочее, Божията благост и строгост: строгост към отпадналите, а благост към тебе, ако останеш в благостта; инак, и ти ще бъдеш отсечен.

23. Но те, ако не пребъдат в неверие, ще бъдат присадени, защото Бог е мощен пак да ги присади.

24. Защото, ако ти си отсечен от естествена дива маслина, и против естеството си присаден на питомна маслина, то колко по-лесно тия, естествените, ще бъдат присадени на своята маслина.

25. Не искам, братя, да не знаете тая тайна (за да не възмечтаете много за себе си), че ожесточението у Израиля стана частично, докле да влезе цялото множество езичници,

26. и по такъв начин целият Израил ще се спаси, както е писано: „ще дойде от Сион Избавителят и ще отстрани нечестието от Иакова“.

27. „И това е тям завет от Мене, когато отнема греховете им“.

28. Що се отнася до благовестието, те са врагове поради вас; но в избора те са обични Богу поради отците.

29. Защото Божиите дарове и призванието са неотменни.

30. Както и вие някога си бяхте непокорни Богу, а сега сте помилувани, поради тяхното непокорство,

31. така и те сега са непокорни, поради вашето помилуване, та и сами те да бъдат помилувани.

32. Защото Бог затвори всички в непокорство, та всички да помилува.

33. О, каква бездна богатство, премъдрост и знание у Бога? Колко са непостижими Неговите съдби и неизследими Неговите пътища!

34. Защото, кой е познал ума на Господа? Или кой Му е бил съветник?

35. Или кой е дал Нему нещо отнапред, та и Той да му възвърне?

36. Защото всичко е от Него, чрез Него и у Него. Нему слава вовеки, амин.

ГЛАВА 12.

1. И тъй, в името на милосърдието Божие ви моля, братя, да представите телата си в жертва жива, света и благоугодна Богу, и това ще бъде вашето духовно богослужение,

2. и недейте се съобразява с тоя век, а се преобразявайте чрез обновения ваш ум, та да познавате от опит, коя е благата, угодна и съвършена воля Божия.

3. По дадената мене благодат всекиму от вас казвам: не мислете за себе си повече, отколкото трябва да мислите; а мислете скромно наспоред вярата, каквато Бог е отмерил всекиму.

4. Защото, както в едно тяло имаме много членове, ала всички членове вършат не една и съща работа,

5. тъй и ние многото съставяме едно тяло в Христа, а отделно един другиму сме членове.

6. И понеже, по дадената нам благодат, имаме разни дарби, то, имаш ли пророчество, пророчествувай според вярата;

7. имаш ли служба, пребъдвай в службата; учител ли си, — в учението;

8. наставник ли си, — наставлявай; дарител ли си, — дарувай простосърдечно; предстоятел ли си, — предстоявай с усърдие; благотворител ли си, — благотвори на радо сърце.

9. Любовта да бъде нелицемерна; отвръщайте се от злото, прилепяйте се към доброто;

10. бъдете един към други нежни с братска любов; преваряйте се в почет един към други;

11. в усърдието не бивайте лениви; духом бъдете пламенни; Господу служете;

12. бъдете радостни в надеждата; в скръбта бивайте търпеливи, в молитвата — постоянни;

13. помагайте на светиите в техните нужди; залягайте да бъдете страннолюбиви;

14. благославяйте вашите гонители; благославяйте, а не кълнете.

15. Радвайте се с ония, които се радват, и плачете с ония, които плачат.

16. Бъдете единомислени помежду си; не мислете за себе си високо, а носете се смирено; недейте се има за мъдри;

17. не въздавайте никому зло за зло, а залягайте за това, що е добро пред всички човеци.

18. Ако е възможно, доколкото зависи от вас, бъдете в мир с всички човеци.

19. Не отмъщавайте за себе си, възлюбени, а дайте място на Божия гняв. Защото писано е: „отмъщението е Мое. Аз ще отплатя, казва Господ“.

20. И тъй, ако врагът ти е гладен, нахрани го; ако е жаден, напой го; защото, вършейки това, ти ще струпаш жар на главата му.

21. Не се оставяй да те надвива злото, но надвивай злото с добро.

ГЛАВА 13.

1. Всяка душа да се подчинява на върховните власти, защото няма власт, която да не е от Бога; и каквито власти има, те са от Бога наредени.

2. Затова, който се противи на властта, противи се на Божията наредба. А ония, които се противят, ще навлекат върху си осъждане.

3. Защото началниците не са страшни за добрите дела, а за лошите. Искаш ли пък да се не боиш от властта, прави добро, и ще получиш похвала от нея;

4. защото началникът е Божий служител, теб за добро. Ако пък правиш зло, бой се, защото той не напразно носи меч: той е Божий служител и отмъщава с гняв ономува, който прави зло.

5. Затова трябва да се подчиняваме, и то не само поради страх от неговия гняв, но и по съвест.

6. Затова и данък плащате; защото те са Божии служители, и с това именно служене са постоянно заети.

7. И тъй, отдавайте всекиму, каквото сте длъжни: комуто данък — данък; комуто берия — берия; комуто страх — страх; комуто чест — чест.

8. Не дължете никому нищо, освен взаимна любов; защото, който люби другиго, изпълнил е закона.

9. Защото заповедите: не прелюбодействувай, не убивай, не кради, не лъжесвидетелствувай, чуждо не пожелавай, и всяка друга заповед се съдържа в тия думи: възлюби ближния си като самаго себе си.

10. Любовта не прави зло на ближния; и тъй, любовта е изпълнение на закона.

11. И така постъпвайте, понеже знаете времето, именно, че е настъпил часът да се събудим вече от сън. Защото сега е по-близо до нас спасението, нежели когато повярвахме.

12. Нощта се провали, а денят се приближи: да отхвърлим, прочее, делата на мрака и да наденем оръжието на светлината.

13. Като в ден, да се държим благоприлично, без да се предаваме нито на срамни гощавки и пиянство, нито на сладострастие и разпътство, нито на раздор и завист;

14. но облечете се в Господа нашего Иисуса Христа, и грижите за плътта не превръщайте в похоти.

ГЛАВА 14.

1. Немощния във вярата приемайте без препирни за мнения.

2. Един вярва, че може да яде всичко, а немощният яде зеленчук.

3. Който яде, да не презира оногова, който не яде; и който не яде, да не осъжда оногова, който яде, понеже Бог го е приел.

4. Кой си ти, който съдиш чуждия слуга? Пред своя Господар стои той, или пада. И ще бъде изправен, защото Бог е мощен да го изправи.

5. Един различава ден от ден, а друг смята всички дни еднакви. Всеки да постъпва, според както е напълно уверен в ума си.

6. Който различава дните, различава ги за Господа; и който не различава дните, за Господа ги не различава. Който яде, за Господа яде, защото благодари на Бога; и който не яде, за Господа не яде, и благодари на Бога.

7. Защото никой от нас не живее за себе си и никой не умира за себе си,

8. но живеем ли — за Господа живеем, умираме ли — за Господа умираме; следователно, живеем ли, или умираме — Господни сме.

9. Защото Христос затова и умря и възкръсна и оживя, за да господарува и над мъртви и над живи.

10. А ти защо съдиш брата си? Или пък ти защо презираш брата си? Всички ще застанем пред съдилището Христово.

11. Защото писано е: „жив съм Аз, казва Господ, пред Мене ще се преклони всяко коляно, и всеки език ще изповяда Бога“.

12. И тъй, всеки от нас ще отговаря Богу за себе си.

13. Прочее, нека не съдим вече един другиго, а по-добре съдете за това — да не поставяте на брата си препънка или съблазън.

14. Зная и съм уверен чрез Господа Иисуса, че няма нищо само по себе си нечисто; само за оногова, който счита нещо за нечисто, за него то е нечисто.

15. Ако пък за ястие се огорчава брат ти, ти вече не по любов постъпваш. Не погубвай със своето ястие оногова, за когото Христос умря.

16. Да се не хули, прочее, вашето добро.

17. Защото царството Божие не е ястие и питие, а правда и мир и радост в Светаго Духа.

18. Който служи на Христа с тия добродетели, угоден е Богу и изпитан между човеците.

19. И тъй, нека търсим онова, що служи за мир и взаимно назидание.

20. Зарад ястие не разрушавай делото Божие. Всичко е чисто, а лошо е за оня човек, който яде със съблазън;

21. по-добре е да не ядеш месо, да не пиеш вино и да не правиш нищо, от което брат ти се препъва, или се съблазнява, или изнемогва.

22. Имаш ли вяра? Имай си я за себе си пред Бога. Блажен е, който не осъжда себе си за това, що одобрява.

23. А който се съмнява, осъден е, ако яде, защото яде не от вяра; а всичко, що не е от вяра, е грях.

24. А на Тогова, Който има сила да ви укрепи, според благовестието ми и проповедта за Иисуса Христа, според откритието на тайната, умълчавана от вечни времена,

25. а сега явена, и чрез пророческите писания, по заповед на вечния Бог, възвестена на всички народи, за да се покоряват на вярата, —

26. на Тогова единаго премъдраго Бога, чрез Иисуса Христа, слава вовеки, амин.

ГЛАВА 15.

1. Ние, силните, сме длъжни да понасяме немощите на слабите и не на себе си да угаждаме:

2. всеки от нас е длъжен да угажда на ближния в доброто, за назидание.

3. Защото и Христос не на Себе Си угоди, но както е писано: „хулите на ония, които Те хулят, паднаха върху Мене“.

4. А всичко, що бе писано по-преди, за наша поука бе писано, та чрез търпението и чрез утехата от Писанията да имаме надежда.

5. А Бог на търпението и утехата дано ви даде да бъдете в единомислие помежду си според учението на Христа Иисуса,

6. та единодушно и с едни уста да славите Бога и Отца на Господа нашего Иисуса Христа.

7. Затова приемайте един другиго, както и Христос прие вас за слава Божия.

8. И казвам, че Иисус Христос стана служител на обрязването заради Божията истинност, за да утвърди обещанията, дадени на отците,

9. а пък езичниците да прославят Бога за милосърдието Му, както е писано: „за това ще Те прославя, Господи, между езичниците и ще възпея Твоето име“.

10. И пак е казано: „развеселете се, езичници, с Неговия народ“.

11. И пак: „хвалете Господа, всички езичници, и прославете Го, всички народи“.

12. Исаия също казва: „ще съществува коренът Иесеев и Издигащият се от него ще владее над народите; Нему ще се надяват народите“.

13. А Бог на надеждата дано ви изпълни с всяка радост и мир във вярата, та чрез силата на Духа Светаго да се преумножава вашата надежда.

14. И аз сам съм уверен за вас, братя мои, че и вие сте пълни с благост, изпълнени сте с всяко познание и можете да наставлявате един другиго;

15. но писах ви, братя, малко по-смеличко, за да ви напомня за дадената мене от Бога благодат

16. да бъда служител на Иисуса Христа между езичниците и свещенодействено да извършвам Божието благовестие, та приносът на езичниците, осветен от Духа Светаго, да бъде благоприятен.

17. И тъй, мога да се похваля в Христа Иисуса с това, що се отнася до Бога,

18. защото не ще се осмеля да кажа нещо, което да не е извършил Христос чрез мене, за да станат езичниците послушни на вярата, със слово и дело,

19. със силата на поличби и чудеса, със силата на Божия Дух, тъй че разпространих благовестието Христово от Иерусалим и околността дори до Илирик.

20. При това считах за чест да проповядвам Евангелието не там, дето името Христово беше вече известно, за да не зидам върху чужда основа,

21. а, както е писано: „ония, на които не беше известено за Него, ще видят, и ония, които не бяха чули, ще узнаят“.

22. Тъкмо това много пъти ми и пречеше да дойда при вас.

23. Сега пък, понеже нямам вече такова място в тия страни, а от много години копнея да дойда при вас,

24. кога тръгна за Испания, ще ви навестя. Защото, преминавайки, надявам се да ви видя и да бъда от вас изпроводен нататък, след като първом ви се понарадвам малко.

25. А сега отивам в Иерусалим, за да послужа на светиите,

26. защото Македония и Ахаия благоволиха да направят някое подаяние за бедните светии в Иерусалим.

27. Благоволиха, па и длъжни им са. Понеже, ако езичниците станаха съучастници в техните духовни блага, то длъжни са и тям да услужват със своите телесни блага.

28. След като извърша това и им запечатам тоя плод, ще замина през вашите места за Испания.

29. А знам, че, кога дойда при вас, ще дойда с пълна благословия на Христовото благовестие.

30. Прочее, моля ви, братя, заради Господа нашего Иисуса Христа и заради любовта на Духа, да ми спомагате в молитвите си за мене към Бога,

31. за да се избавя от невярващите в Иудея, и за да бъде службата ми в Иерусалим благоприятна на светиите,

32. та с радост да дойда при вас с Божията воля и да се успокоя заедно с вас.

33. А Бог на мира да бъде с всички вас, амин.

ГЛАВА 16.

1. Препоръчвам ви Фива, наша сестра, дяконисa при църквата в Кенхрея:

2. приемете я в Господа, както прилича на светии, и помогнете й, в каквото ще има нужда от вас, защото и тя беше помощница на мнозина и на самия мене.

3. Поздравете Прискила и Акила, моите сътрудници в Христа Иисуса

4. (които за душата ми положиха главата си; на тях не само аз благодаря, но и всички църкви из езичниците) и домашната им църква.

5. Поздравете моя възлюбен Епенет, пръв повярвал в Христа в Ахаия.

6. Поздравете Мариам, която се много труди за нас.

7. Поздравете Андроника и Юния, мои сродници и съзатворници, които са чутовни между апостолите и които още преди мене повярваха в Христа.

8. Поздравете обичния ми в Господа Амплия.

9. Поздравете нашия сътрудник в Христа Урбана и обичния ми Стахия.

10. Поздравете изпитания в Христа Апелия. Поздравете верните от дома Аристовулов.

11. Поздравете сродника ми Иродиона. Поздравете ония от домашните на Наркиса, които вярват в Господа.

12. Поздравете Трифена и Трифоса, които се трудят за Господа. Поздравете обичната Персида, която много се потруди за Господа.

13. Поздравете избрания в Господа Руфа, както и неговата и моя майка.

14. Поздравете Асинкрита, Флегонта, Ерма, Патрова, Ермия и другите с тях братя.

15. Поздравете Филолога и Юлия, Нирея и сестра му, и Олимпана, и всички с тях светии.

16. Поздравете се един други със свето целуване. Поздравяват ви всички църкви Христови.

17. Моля ви, братя, пазете се от ония, които произвеждат разцепления и съблазни против учението, което сте научили, и странете от тях.

18. Защото такива служат не на Господа нашего Иисуса Христа, а на корема си, и със сладки и ласкателни думи измамват сърцата на простодушните.

19. Вашата послушност на вярата е на всички известна; затова аз се радвам за вас, но желая, да бъдете мъдри в доброто и прости в злото.

20. А Бог на мира скоро ще съкруши сатаната под нозете ви. Благодатта на Господа нашего Иисуса Христа да бъде с вас! Амин.

21. Поздравяват ви сътрудникът ми Тимотей и моите сродници Луций, Иасон и Сосипатър.

22. Поздравявам ви в Господа и аз Тертий, който написах това послание.

23. Поздравява ви Гаий, мой и на цялата църква странноприемник. Поздравява ви Ераст, градският ковчежник, и брат Кварт.

24. Благодатта на Господа нашего Иисуса Христа да бъде с всички вас. Амин.

ПЪРВО ПОСЛАНИЕ НА СВЕТИ АПОСТОЛ ПАВЛА ДО КОРИНТЯНИ

3011

ГЛАВА 1.

1. Павел, призван апостол Иисус Христов по воля Божия, и брат Состен —

2. на църквата Божия в Коринт, на осветените в Христа Иисуса, на призваните светии, заедно с всички ония, които призовават името на Господа нашего Иисуса Христа на всяко място, у тях и у нас —

3. благодат вам и мир от Бога Отца нашего и от Господа Иисуса Христа.

4. Благодаря на моя Бог винаги за вас заради даруваната вам в Христа Иисуса Божия благодат;

5. защото чрез Него се обогатихте с всичко, с всяко слово и всяко познание,

6. според както се е утвърдило у вас Христовото свидетелство,

7. тъй че вие се не лишавате от никакъв дар, като очаквате откровението на Господа нашего Иисуса Христа,

8. Който ще ви и утвърди докрай, за да бъдете безукорни в деня на Господа нашего Иисуса Христа.

9. Верен е Бог, чрез Когото сте призвани за общение със Сина Му Иисуса Христа, Господа нашего.

10. Моля ви, братя, в името на Господа нашего Иисуса Христа, да говорите всички едно и също, и да няма помежду ви разцепления, а да бъдете съединени в един дух и в една мисъл.

11. Защото узнах от домашните на Хлоя за вас, братя мои, че помежду ви имало раздори.

12. А това казвам, защото един от вас дума: „аз съм Павлов“, друг: „аз пък — Аполосов“, трети: „аз съм Кифин“, а друг: „аз пък — Христов“.

13. Нима Христос се е разделил? нима Павел биде разпнат за вас? или в име Павлово се кръстихте?

14. Благодаря на Бога, че не съм кръстил никого от вас, освен Криспа и Гаия,

15. та да не каже някой, че съм кръстил в мое име.

16. Кръстих също и Стефаниновия дом, а дали съм кръстил и другиго някого, не зная.

17. Защото Христос не ме прати да кръщавам, а да благовествувам, и то не с мъдри думи, за да не се обезсили кръстът Христов.

18. Защото словото за кръста е безумство за ония, които гинат, а за нас, които се спасяваме, е сила Божия.

19. Защото писано е: „ще погубя мъдростта на мъдреците и ще отхвърля разума на разумните“.

20. Де е мъдрецът? де е книжовникът? де е разисквачът на тоя век? Не обезуми ли Бог мъдростта на тоя свят?

21. Понеже светът със своята мъдрост не позна Бога в премъдростта Божия, Бог благоволи да спаси вярващите с безумството на проповедта.

22. Защото и иудеите искат личби, и елините търсят мъдрост,

23. а ние проповядваме Христа разпнатия, Който за иудеи е съблазън, а за елини безумство,

24. пък за самите призвани, както иудеи, тъй и елини — Божия сила и Божия премъдрост;

25. защото онова, що е безумно у Бога, е по-мъдро от човеците, и онова, що е немощно у Бога, е по-силно от човеците.

26. Гледайте, братя, какви сте вие, призваните: не мнозина сте мъдри по плът, не мнозина силни, не мнозина благородни;

27. ала Бог избра онова, що е безумно на тоя свят, за да посрами мъдрите; Бог избра онова, що е слабо на тоя свят, за да посрами силните;

28. Бог избра онова, що е от долен род на тоя свят и е унижено, и това, що е нищо, за да съсипе онова, що е нещо, —

29. та никоя плът да се не похвали пред Бога.

30. От Него сте и вие в Христа Иисуса, Който стана за нас премъдрост от Бога, и правда, и освещение, и изкупление,

31. та, както е писано, „който се хвали, с Господа да се хвали“.

ГЛАВА 2.

1. И аз, братя, като дойдох при вас, дойдох да ви явя Божието свидетелство не с превъзходно слово или мъдрост;

2. защото не намерих за добре да зная между вас нещо друго, освен Иисуса Христа, и то Иисуса Христа разпнат;

3. и аз бях у вас в немощ, в страх и в голям трепет.

4. И словото ми, и проповедта ми бяха не в убедителни думи на човешка мъдрост, а в проява на дух и сила,

5. та вярата ваша да се утвърдява не на човешка мъдрост, а на силата Божия.

6. Мъдрост проповядваме между съвършените, ала мъдрост не на тоя век, нито на преходните властници в тоя свят,

7. а проповядваме Божията премъдрост, тайна, съкровена, която Бог е предопределил преди векове за наша слава,

8. която никой от властниците на тоя век не е познал; защото, ако бяха я познали, не биха разпнали Господа на славата.

9. Но, както е писано: „око не е виждало, ухо не е чувало и човеку на ум не е идвало това, що Бог е приготвил за ония, които Го обичат“.

10. А нам Бог откри това чрез Своя Дух, защото Духът прониква във всичко, дори и в дълбините Божии.

11. Понеже кой човек знае, какво има у човека, освен човешкия дух, който живее в него? Тъй и Божието никой не знае, освен Божия Дух.

12. Ала ние приехме не духа на тоя свят, а Духа, Който иде от Бога, за да знаем това, що ни е дарувано от Бога;

13. това и проповядваме не с думи, научени от човешка мъдрост, а с думи, научени от Духа Светаго, като сравняваме духовното с духовно.

14. Душевният човек не възприема онова, що е от Божия Дух: за него това е безумство; и не може да го разбере, защото то се изследва духовно.

15. Духовният пък изследва всичко, а него никой не изследва.

16. Защото, кой е познал ума Господен, та да го обясни? А ние имаме ум Христов.

ГЛАВА 3.

1. И аз, братя, не можах да ви говоря като на духовни, а като на плътски, като на младенци в Христа.

2. С мляко ви нахраних, а не с твърда храна, защото не бяхте в сила да я приемете, па и сега още не сте,

3. понеже сте още плътски. И наистина, щом има помежду ви завист, раздори и разногласия, не сте ли плътски и не постъпвате ли по човешки?

4. Защото, щом един говори: „аз съм Павлов“, а друг: „аз съм Аполосов“, не сте ли плътски?

5. Какво е, прочее, Павел? какво е Аполос? Не са ли те служители, чрез които вие повярвахте, и то според колкото всекиму от тях Господ е дал?

6. Аз насадих, Аполос полива, ала Бог направи да израсте;

7. тъй че нито който сади е нещо, нито който полива, а всичко е Бог, Който прави да расте.

8. Който сади и който полива едно са; но всеки ще си получи наградата според труда си.

9. Защото ние сме съработници на Бога, вие пък сте Божия нива, Божие здание.

10. По дадената ми от Бога благодат, аз, като мъдър първостроител, положих основа, а друг зида върху нея; ала всеки нека внимава, как зида.

11. Обаче, друга основа никой не може да положи, освен положената, която е Иисус Христос.

12. Ако върху тая основа някой зида със злато, сребро, драгоценни камъни, дървета, сено или слама, —

13. на всекиго делото ще стане явно: денят ще го покаже; защото чрез огън се открива, и огънят ще изпита, какво е на всекиго делото.

14. И ако някому делото, що е зидал, устои, той ще получи награда.

15. А комуто делото изгори, той ще бъде ощетен, а сам ще се спаси, но тъй, както се спасява някой през огън.

16. Не знаете ли, че вие сте храм Божий, и Духът Божий живее във вас?

17. Ако някой разори Божия храм, него Бог ще разори; защото Божият храм е свет; а тоя храм сте вие.

18. Никой да не се мами; ако някой от вас мисли, че е мъдър на тоя свят, нека стане безумен, за да бъде мъдър.

19. Защото мъдростта на тоя свят е безумство пред Бога, както е писано: „Той улавя мъдрите в тяхното хитруване“.

20. И пак: „Господ знае, че помислите на мъдреците са суетни“.

21. И тъй, никой да се не хвали с човеци, защото всичко е ваше:

22. било Павел, или Аполос, или Кифа, било свят или живот, или смърт, било сегашно, или бъдно, — всичко е ваше;

23. вие пък сте Христови, а Христос — Божий.

ГЛАВА 4.

1. И тъй, нека всякой човек ни счита за служители Христови и разпоредници на тайните Божии;

2. а това, що нататък се иска от разпоредниците, то е — всеки от тях да се окаже верен.

3. Малко ми струва да бъда съден от вас, или от човешки съд; но и аз сам себе си не съдя.

4. Защото в нищо виновен не се съзнавам, ала с това се не оправдавам: съдия ми е Господ.

5. Прочее, за нищо не съдете преди време, докле не дойде Господ, Който и ще изнесе на виделина тайните на мрака и ще извади наяве намеренията на сърцето; и тогава похвалата ще бъде всекиму от Бога.

6. Това, братя, приспособих към себе си и Аполоса зарад вас, за да се научите от нас да не мъдрувате повече от онова, що е писано, и да се не гордеете един пред други за никого си.

7. Защото, кой те отличава от другите? Какво имаш, което да не си получил? А щом си получил, защо се хвалиш, като да не си получил?

8. Преситени сте вече, обогатихте се вече и се възцарихте без нас; о, да бяхте се възцарили, та и ние да царуваме с вас!

9. Защото мисля, че нас, апостолите, Бог постави най-последни, като осъдени на смърт; понеже станахме зрелище на света — на Ангели и човеци.

10. Ние сме безумни зарад Христа, а вие сте мъдри в Христа; ние сме немощни, а вие силни; вие сте славни, а ние безчестни.

11. Дори до тоя час и гладуваме, и жадуваме, и ходим голи, и ни бият по лице, и се скитаме,

12. и се трудим, работейки с ръцете си. Злословени — благославяме; гонени — търпим;

13. хулени — молим се. Станахме като измет на света, измет за всички досега.

14. Не за да ви посрамя пиша това, а ви поучавам като мои възлюбени чеда.

15. Защото, ако имате и десетки хиляди наставници в Христа, много бащи нямате, понеже аз ви родих в Иисуса Христа чрез Евангелието.

16. Прочее, моля ви, бъдете ми подражатели, както съм аз на Христа.

17. За това пратих при вас Тимотея, който ми е възлюбено и вярно чедо у Господа; той ще ви напомни моите пътища в Христа, както уча навред във всяка църква.

18. Някои си се възгордели, като че няма да дойда при вас;

19. но аз ще дойда скоро при вас, ако ще Господ, и ще позная не думите, а силата на ония, които са се възгордели;

20. защото царството Божие е не в думи, а в сила.

21. Какво искате? С палица ли да дойда при вас, или с любов и кротък дух?

ГЛАВА 5.

1. Отвсякъде се слуша, че у вас има блудство, и то такова блудство, за каквото дума не става дори и между езичниците, именно, че някой държи бащина си жена.

2. А вие сте се възгордели, вместо по-скоро да плачете, за да се махне из средата ви оня, който е извършил тая работа!

3. Аз пък, макар отсъствуващ тялом, но присъствуващ духом, вече реших, като да съм между вас, оногова, който е извършил това нещо, —

4. в името на Господа нашего Иисуса Христа, като се съберете вие и моят дух, със силата на Господа нашего Иисуса Христа, —

5. да го предадете на сатаната, за омаломощаване на плътта, та духът да бъде спасен в деня на Господа нашего Иисуса Христа.

6. Хвалбата ви не е добра. Не знаете ли, че малко квас заквася цялото тесто?

7. Затова очистете стария квас, за да бъдете ново тесто, както сте безквасни; защото Христос, Пасхата наша, биде заклан за нас.

8. Нека празнуваме, прочее, не със стар квас, нито с квас от злоба и лукавство, а с безквасни хлябове от чистота и истина.

9. Писах ви в писмото си — да нямате общение с блудници;

10. и не изобщо с блудниците на тоя свят, или с користолюбци, или с грабители, или с идолослужители, защото, инак, би трябвало да излезете от тоя свят.

11. Но сега ви писах да не се сношавате с оногова, който, наричайки се брат, остава си блудник, или користолюбец, или идолослужител, или хулник, или пияница, или грабител; с такъв дори и да не ядете.

12. Защото моя работа ли е да съдя и външните? Не съдите ли вие вътрешните?

13. Външните пък ще съди Бог. Махнете, прочее, злия изпомежду си.

ГЛАВА 6.

1. Смее ли някой от вас, кога има тъжба с другиго, да се съди пред нечестивците, а не пред светиите?

2. Не знаете ли, че светиите ще съдят света? И ако светът бъде съден от вас, то вие недостойни ли сте да съдите най-малките работи?

3. Не знаете ли, че ангели ще съдим? А колко повече житейски работи?

4. Ако, прочее, имате съд за житейски работи, поставяйте за съдии унижените в църквата.

5. За ваш срам казвам: тъй ли няма помежду ви ни един мъдър, който да може да отсъжда между братята си?

6. А брат с брата се съди, и то пред неверници!

7. Твърде срамотно е за вас вече това, че имате съдби помежду си; защо по-добре не си останете обидени? Защо по-добре не претърпите щета?

8. Но вие сами обиждате и ощетявате, и то братя.

9. Или не знаете, че неправедници няма да наследят царството Божие? Не се лъжете: нито блудници, ни идолослужители, ни прелюбодейци, нито малакийци, ни мъжеложници,

10. нито крадци, ни користолюбци, ни пияници, нито хулители, ни грабители няма да наследят царството Божие.

11. И такива бяхте някои от вас; но се умихте, но се осветихте, но се оправдахте в името на Господа нашего Иисуса Христа и чрез Духа на нашия Бог.

12. Всичко ми е позволено, ала не всичко е полезно; всичко ми е позволено, но няма да бъда аз обладан от нещо.

13. Храната е за корема, и коремът за храната; но Бог ще погуби и едното и другото. Ала тялото не е за блудство, а за Господа, а Господ — за тялото.

14. Бог и Господа възкреси, и нас ще възкреси със силата Си.

15. Нима не знаете, че телата ви са Христови членове? И тъй, да взема ли членовете на Христа и да ги направя членове на блудница? Съвсем не!

16. Или не знаете, че, който се съединява с блудница, става едно тяло с нея? Защото казано е: „ще бъдат двамата една плът“.

17. А който се съединява с Господа, един дух е с Него.

18. Избягвайте блудството; всеки грях, що прави човек, е извън тялото, а блудникът против собственото си тяло греши.

19. Или не знаете, че тялото ви е храм на Духа Светаго, Който живее във вас и Когото имате от Бога, и че не принадлежите на себе си?

20. Защото вие сте скъпо купени. Затова прославете Бога в телата си и в душите си, които са Божии.

ГЛАВА 7.

1. А за което ми бяхте писали — добре е за човека да се не допира до жена.

2. Но, за да се избягва блудството, нека всеки си има своя жена, и всяка жена да си има свой мъж.

3. Мъжът да отдава на жена си дължимата любов; също и жената — на мъжа.

4. Жената не е господарка на тялото си, а мъжът; също и мъжът не е господар на тялото си, а жената.

5. Недейте се лишава един от други — освен по съгласие за някое време, за да пребъдвате в пост и молитва; след това бъдете си пак заедно, за да ви не изкушава сатаната, поради вашето невъздържане.

6. Това обаче казвам като съвет, а не като заповед.

7. Защото желая, всички човеци да са като мене; ала всеки си има своя дарба от Бога, един — тъй, други — инак.

8. А на неженените и вдовиците казвам: добре им е, ако си останат като мене.

9. Но, ако не се въздържат, нека се женят; защото по-добре е да се женят, отколкото да се разпалват.

10. А на женените заповядвам — не аз, а Господ — жена да се не раздели от мъж, —

11. ако пък се и раздели, да остане неомъжена, или да се примири с мъжа си, — и мъж да не оставя жена си.

12. А на останалите аз говоря, а не Господ: ако някой брат има жена неповярвала, и тя е съгласна да живее с него, да я не оставя;

13. и ако някоя жена има мъж неповярвал, и той е съгласен да живее с нея, да го не оставя.

14. Защото неповярвал мъж бива осветен чрез вярващата жена, и неповярвала жена бива осветена чрез вярващия мъж; инак, децата ви биха били нечисти, а сега те са свети.

15. Ако някой неповярвал иска да се разведе, нека се разведе; в такива случаи брат или сестра не са заробени; за мир ни е повикал Бог.

16. Защото, отде знаеш, жено, не ще ли спасиш ти мъжа? Или, отде знаеш, о мъжо, не ще ли спасиш ти жената?

17. Само нека всякой да постъпва тъй, както му е определил Бог, както го е призвал Господ. Тъй поръчвам по всички църкви.

18. Обрязан ли е призван някой, да не крие; необрязан ли е призван някой, да се не обрязва.

19. Обрязването е нищо, и необрязването е нищо, а пазенето Божиите заповеди е всичко.

20. Всякой да си остава в званието, в което е призван.

21. Роб ли си призван, да те не е грижа; но, дори и ако можеш да станеш свободен, още повече се възползувай от робството.

22. Защото призваният в Господа роб бива Господен свободник; тъй също и призваният свободник бива роб Христов.

23. Вие сте скъпо купени; не ставайте роби на човеци.

24. Всякой в каквото звание е призван, братя, в него и да остава пред Бога.

25. За девствениците нямам заповед от Господа, но ви давам съвет, като помилуван от Господа да Му бъда верен.

26. Поради настоящата нужда за добро намирам това: добре е за човека да си бъде тъй.

27. Свързан ли си с жена, не търси развод; развързан ли си от жена, не търси жена.

28. Па, ако се и ожениш, няма да съгрешиш; и девица, ако се омъжи, няма да съгреши. Но такива ще имат грижи за плътта, а пък аз ви щадя.

29. Това ви казвам, братя, защото времето нататък е късо, та ония, които имат жени, да бъдат като че нямат;

30. и които плачат — като че не плачат; и които се радват — като че се не радват; и които купуват — като че не притежават;

31. и които се ползуват от тоя свят — като да се не ползуват; защото е преходен образът на тоя свят.

32. Пък аз искам вие да бъдете без грижи. Нежененият се грижи за Господни работи — как да угоди Господу;

33. а жененият се грижи за световни работи — как да угоди на жената.

34. Има разлика между жена и девица; неомъжената се грижи за Господни работи — как да угоди Господу, за да стане света телом и

духом. А омъжената се грижи за световни работи — как да угоди на мъжа си.

35. Говоря ви това за ваша полза; не за да ви метна примка, а за благоприлично и постоянно служене Господу безпрепятствено.

36. Ако някой мисли, че е неприлично девицата му да остане тъй в напреднала възраст, той нека прави каквото иска: няма да сгреши; нека такива се омъжват.

37. Но който е непреклонно твърд в сърцето си, без да е в нужда и е властен над волята си, па реши в сърцето си да пази своята девица, той добре прави.

38. Така щото и оня, който омъжва девицата си, добре прави, но оня, който я не омъжва, по-добре прави.

39. Жената е свързана чрез закона, докле е жив мъж й; ако пък умре мъж й, тя е свободна да се омъжи за когото иска, но само в име Господне.

40. Но тя е по-блажена, ако си остане тъй, според моето мнение; а мисля, че и аз имам Дух Божий.

ГЛАВА 8.

1. Що се пък отнася до идоложертвените храни, мислим, че всички имаме знание. — Добре, но знанието възгордява, а любовта назидава.

2. Ако някой мисли, че знае нещо, той още нищо не е тъй узнал, както трябва да знае.

3. Ако пък някой люби Бога, той е познат от Него.

4. — Колкото за ядене идолски жертви знаем, че идолът е нищо в света и че други бог няма, освен Единаго Бога.

5. Защото, макар и да има само по име богове, било на небето, било на земята (както и има много богове и много господевци), —

6. ние обаче имаме един Бог Отец, от Когото е всичко, и ние сме у Него, и един Господ Иисус Христос, чрез Когото е всичко и ние сме чрез Него.

7. — Добре, но не у всички има това знание; някои с досегашните си понятия за идолите ядат идоложертвено като идолски жертви, и съвестта им, бидейки немощна, се осквернява.

8. Храната не ни приближава към Бога, защото, нито ако ядем, печелим, нито ако не ядем, губим.

9. Пазете се обаче, да не би някак тая ваша свобода стане съблазън за немощните.

10. Защото, ако някой види, че ти, който разбираш, седиш на трапеза в капище, то неговата съвест, като на немощен, не ще ли го насърчи да яде идолски жертви?

11. И при твоето разбиране ще загине немощният брат, за когото е умрял Христос.

12. А като грешите тъй против братята и биете немощната им съвест, вие грешите против Христа.

13. Затова, щом храната съблазнява брата ми, няма да ям месо никога, за да не съблазня брата си.

ГЛАВА 9.

1. Не съм ли апостол? Не съм ли свободен? Не съм ли видял Иисуса Христа, Господа нашего? Не сте ли вие мое дело в Господа?

2. Ако на други не съм апостол, на вас обаче съм; защото печатът на моето апостолство вие сте в Господа.

3. Това е моята защита против ония, които ме осъждат.

4. Нима нямаме власт да ядем и да пием?

5. Нима нямаме власт да водим със себе си сестра жена, както и другите апостоли и братята Господни и Кифа?

6. Или само аз и Варнава нямаме право да не работим?

7. Кой войник служи някога на свои разноски? Кой сади лозе, и не яде от плода му? Или кой пасе стадо, и не яде от млякото на стадото?

8. Нима по човешки говоря това? Не и законът ли казва същото?

9. Защото в Моисеевия закон е писано: „не вързвай устата на вол, който вършее“. Нима за воловете се грижи Бог?

10. Или казва това главно за нас? — Да, за нас е писано това; защото, който оре, трябва да оре с надежда, и който вършее, трябва да вършее с надежда да получи, каквото очаква.

11. Ако ние сме посеяли у вас духовното, много ли е, ако пожънем у вас телесното?

12. Ако други имат дял в онова, що вие владеете, то колко повече ние? Обаче, ние се не ползувахме от това право, а всичко търпим, за да не причиним някоя спънка на Христовото благовестие.

13. Не знаете ли, че, които свещенодействуват, се хранят от светилището, и които служат на олтара, делят си с олтара принесеното?

14. Тъй и Господ е заповядал, проповедниците на благовестието да живеят от благовестието.

15. Но аз се не възползувах ни с едно от тия права: и не писах това, за да се приложи всичко туй към мене. Защото за мене е по-добре да умра, отколкото някой да ми осуети похвалата.

16. Защото, ако благовествувам, няма за какво да се хваля: обязаност необходима ми се налага, и горко ми, ако не благовествувам!

17. Ако доброволно върша това, имам награда; ако ли недоброволно, изпълнявам само поверена мен служба.

18. А каква ми е наградата? Тая, че, проповядвайки Евангелието, благовествувам за Христа даром, без да се ползувам от своето право в благовестието.

19. Защото, бидейки свободен от всички, станах роб на всички, за да придобия по-многото от тях:

20. за иудеите станах като иудеин, за да придобия иудеите; за подзаконните станах подзаконен, за да придобия подзаконните;

21. за нямащите закон станах като да съм без закон (макар да не съм без закон пред Бога, но съм под закона на Христа), за да придобия нямащите закон;

22. за немощните станах като немощен, за да придобия немощните, за всички станах всичко, щото по какъвто и да е начин да спася някои.

23. А това го правя заради Евангелието, за да бъда участник в неговите блага.

24. Не знаете ли, че, които се надтичват на игрище, всички тичат, ала само един получава наградата? Така тичайте, за да постигнете целта.

25. Всеки, който се подвизава, от всичко се въздържа: те — за да получат тленен венец, а ние — нетленен.

26. Прочее, аз тичам не като след нещо неизвестно, удрям не като да бия въздух;

27. но изнурявам и поробвам тялото си, да не би, като проповядвам на другите, сам негоден да стана.

ГЛАВА 10.

1. Не искам, братя, да не знаете, че бащите ни всички под облака бяха и всички през морето минаха;

2. и всички в Моисея се кръстиха в облака и в морето;

3. и всички ядоха една и съща духовна храна;

4. и всички пиха едно и също духовно питие; защото пиеха от духовния камък, който идеше подире им; а камъкът беше Христос.

5. Но към повечето от тях Бог не благоизволи, защото бидоха изповалени в пустинята.

6. А това бидоха образи за нас, за да не бъдем похотливи на зло, както и те бяха похотливи.

7. Не бивайте нито идолослужители, както някои от тях, за които е писано: „народът седна да яде и да пие, па стана да играе“.

8. Нито да блудствуваме, както някои от тях блудствуваха, и в един ден погинаха двайсет и три хиляди.

9. Нито да изкушаваме Христа, както някои от тях изкусиха, и погинаха от змии.

10. Нито роптайте, както роптаеха някои от тях, и погинаха от изтребителя.

11. Всички тия неща им се случваха, за да служат за образи, а бяха написани за поука нам, до които стигнаха краищата на вековете.

12. Затова, който мисли, че стои, нека гледа да не падне.

13. Друго изкушение вас не е постигнало, освен човешко; верен е обаче Бог, Който не ще остави да бъдете изкушени повече от силата ви, а заедно с изкушението ще даде и изход, за да можете да търпите.

14. Затова, мои възлюбени, отбягвайте идолослужението.

15. Говоря като на разумни; разсъдете сами за това, що казвам.

16. Чашата на благословението, която благославяме, не е ли общение с кръвта Христова? Хлябът, който ломим, не е ли общение с тялото Христово?

17. Защото един хляб, едно тяло сме ние многото, понеже всички се причестяваме от един хляб.

18. Гледайте Израиля по плът: ония, които ядат жертвите, не са ли съобщници на жертвеника?

19. Какво, прочее, казвам? Това ли, че идолът е нещо, или че идолските жертви са нещо?

20. Не, но каквото принасят в жертва езичниците, принасят го на бесове, а не Богу; пък аз не искам да бъдете съобщници на бесовете.

21. Не можете да пиете Господня чаша и бесовска чаша; не можете да участвувате на Господня трапеза и на бесовска трапеза.

22. Или ще възбудим ревнуване у Господа? Та по-силни ли сме от Него?

23. Всичко ми е позволено, но не всичко е полезно; всичко ми е позволено, ала не всичко е за поука.

24. Никой да не търси своята полза, а всякой — ползата на другиго.

25. Всичко, що се продава на месарницата, яжте без никакво издирване за спокойна съвест;

26. защото „Господня е земята и онова, що я изпълня“.

27. Ако някой от неверните ви покани, и вие поискате да отидете, яжте всичко, що ви сложат, без никакво издирване за спокойна съвест.

28. Но, ако някой ви каже: това е идолска жертва, не яжте — заради оногова, който ви е обадил, и заради съвестта; защото Господня е земята и онова, що я изпълня.

29. Съвест разбирам не своята, а на другия; защото бива ли моята свобода да бъде съдена от чужда съвест?

30. Ако пък участвувам в яденето с благодарност, защо да бъда хулен поради онова, за което благодаря?

31. И тъй, ядете ли, пиете ли, или нещо друго вършите, всичко за слава Божия вършете.

32. Не ставайте съблазън ни за иудеи, ни за елини, нито за църквата Божия,

33. както и аз угаждам във всичко на всички и не търся своята полза, а ползата на многото, за да се спасят.

ГЛАВА 11.

1. Бъдете мои подражатели, както съм и аз на Христа.

2. Похвалявам ви, братя, че ме помните за всичко и държите преданията тъй, както съм ви ги предал.

3. Искам да знаете още, че глава на всеки мъж е Христос, а на жената глава е мъжът, на Христа пък глава е Бог.

4. Всеки мъж, който се моли или пророкува с покрита глава, засрамя главата си;

5. и всяка жена, която се моли или пророкува гологлава, засрамя главата си, защото все едно е, като да е обръсната;

6. ако жена не иска да се покрива, нека се стриже; ако пък е срамотно за жена да се стриже или бръсне, нека се покрива.

7. И тъй, мъжът не бива да си покрива главата, защото е образ и слава Божия, а жената е слава на мъжа.

8. Защото не мъжът е от жената, а жената е от мъжа;

9. и не мъжът е създаден за жената, а жената за мъжа.

10. Затова жената трябва да има на главата си знак на мъжова власт над нея — заради Ангелите.

11. Но все пак нито мъж без жена, нито жена без мъж бива в Господа.

12. Защото, както жената е от мъжа, тъй и мъжът е чрез жената, а всичко е от Бога.

13. Разсъдете сами в себе си: прилично ли е жена да се моли Богу гологлава?

14. Нали и самата природа ви учи, че е безчестие за мъж, ако си оставя коса?

15. Но, ако жена си оставя коса, то е чест за нея, понеже косата й е дадена вместо покривало.

16. Обаче, ако някой иска да се препира, ние нямаме такъв обичай, нито църквите Божии.

17. А по това, което ще говоря, няма да ви похвалявам, понеже не за по-добро се събирате, а за по-лошо.

18. Защото, първо, чувам, че, кога се събирате в църква, се явявали разцепления помежду ви, което донейде и вярвам.

19. Па и трябва да има помежду ви разногласие, за да изпъкнат достойните между вас.

20. Но тъй, както се събирате заедно, това не значи, че ядете Господня вечеря;

21. защото всеки бърза да изяде преди другите своята вечеря, тъй че един остава гладен, а друг се опива.

22. Нямате ли къщи, за да ядете и пиете? Или презирате църквата Божия и засрамяте ония, които са немотни? Какво да ви кажа? Да ви похваля ли за това? Не похвалявам.

23. Аз приех от Господа това, що ви и предадох, а именно, че Господ Иисус през нощта, когато бе предаден, взе хляб и

24. поблагодари, преломи и каза: вземете, яжте, това е Моето тяло, за вас преломявано; това правете за Мой спомен.

25. Взе също и чашата подир вечеря и каза: тая чаша е новият завет в Моята кръв; това правете, колчем пиете, за Мой спомен.

26. Защото, колчем ядете тоя хляб, и пиете тая чаша, ще възвестявате смъртта на Господа, докле дойде Той.

27. Затова, който яде тоя хляб или пие чашата Господня недостойно, виновен ще бъде спрямо тялото и кръвта Господня.

28. Но нека човек да изпитва себе си, и тогава да яде от хляба и да пие от чашата.

29. Защото, който яде и пие недостойно, той яде и пие своето осъждане, понеже не различава тялото Господне.

30. Затова между вас има много немощни и болни, а и умират доста.

31. Защото, ако бихме изпитвали сами себе си, нямаше да бъдем съдени;

32. а бидейки така съдени, от Господа се наказваме, за да не бъдем осъдени заедно със света.

33. Затова, братя мои, кога се събирате на вечеря, чакайте се един други.

34. Ако пък някой е гладен, нека яде вкъщи, за да се не събирате за осъждане. А останалото ще наредя, кога дойда.

ГЛАВА 12.

1. А за духовните дарби не искам, братя, да не знаете.

2. Знаете, че, когато бяхте езичници, вие се влачехте при немите идоли, като да ви водеха.

3. Затова ви обаждам, че никой, който говори чрез Дух Божий, не казва анатема на Иисуса, и никой не може да нарече Иисуса Господ, освен чрез Духа Светаго.

4. Има различни дарби, ала Духът е един и същ;

5. има различни служби, ала Господ е един и същ;

6. има и различни действия, ала Бог е един и същ, Който върши всичко у всички.

7. Но всекиму се дава да се прояви у него Духът за обща полза;

8. защото едному се дава чрез Духа слово на мъдрост, другиму — слово на знание, чрез същия Дух;

9. едному — вяра, чрез същия Дух; другиму — дарби за лекуване, чрез същия Дух;

10. едному — чудодействия, другиму — пророчество, едному — да различава духовете, другиму — разни езици, а другиму — да тълкува езици.

11. Всичко това го произвежда един и същият Дух, като разпределя всекиму по отделно, както си иска.

12. И както тялото е едно, а има много членове, и всички членове на едното тяло, макар и много, са едно тяло, — тъй и Христос.

13. Защото чрез един Дух всички сме кръстени в едно тяло, било иудеи или елини, било роби или свободни; и всички с един Дух сме напоени.

14. Защото и тялото не се състои от един член, а от много.

15. Ако ногата каже: понеже не съм ръка, не принадлежа към тялото, нима затова тя не е от тялото?

16. И ако ухото каже: понеже не съм око, не принадлежа към тялото, нима затова то не е от тялото?

17. Ако цялото тяло е око, де ще е слухът? Ако цялото бъде слух, де ще е обонянието?

18. Но сега Бог наредил всеки един от членовете в тялото тъй, както Му било угодно.

19. И ако всички членове бяха само един, де щеше да е тялото?

20. А сега — много членове, пък едно тяло.

21. И не може окото да каже на ръката: не ми трябваш, нито пък главата на нозете: не ми трябвате.

22. Наопаки, ония телесни членове, които ни се струват по-слаби, са много по-нужни;

23. и на ония членове на тялото, които мислим, че не са толкова на чест, отдаваме повече чест;

24. и неблагообразните наши членове имат по-голямо благообразие, а благообразните нямат нужда от това. Но Бог разпределил тялото, като на несъвършената му част отдал по-голяма чест,

25. за да няма разногласие в тялото, а членовете еднакво да се грижат един за други.

26. И кога страда един член, страдат с него всички членове; кога се слави един член, радват се с него всички членове.

27. Вие сте тяло Христово, а поотделно — членове.

28. И от вас Бог постави в църквата първо апостоли, второ пророци, трето учители; после такива, които имат сили чудотворни и дарби за лекуване; след това застъпници, управници и такива, които да говорят разни езици.

29. Нима всички са апостоли? Всички ли са пророци? Нима всички са учители? Всички ли са чудотворци?

30. Всички ли имат дарби да лекуват? Всички ли говорят езици? Всички ли са тълкуватели?

31. Показвайте ревност за по-добри дарби, и аз ще ви покажа път още по-превъзходен.

ГЛАВА 13.

1. Да говоря всички езици човешки и дори ангелски, щом любов нямам, ще бъда мед, що звънти, или кимвал, що звека.

2. Да имам пророчески дар и да зная всички тайни, да имам пълно знание за всички неща и такава силна вяра, че да мога и планини да преместям, — щом любов нямам, нищо не съм.

3. И да раздам всичкия си имот, да предам и тялото си на изгаряне, — щом любов нямам, нищо ме не ползува.

4. Любовта е дълготърпелива, пълна с благост, любовта не завижда, любовта се не превъзнася, не се гордее,

5. не безчинствува, не дири своето, не се сърди, зло не мисли,

6. на неправда се не радва, а се радва на истина;

7. всичко извинява, на всичко вярва, на всичко се надява, всичко претърпява.

8. Любовта никога не отпада, а другите дарби, ако са пророчества, ще престанат, ако са езици, ще замлъкнат, ако са знание, ще изчезнат.

9. Защото донейде знаем и донейде пророчествуваме;

10. но, кога дойде съвършеното знание, тогава това „донейде“ ще изчезне.

11. Когато бях младенец, като младенец говорех, като младенец мислех и като младенец разсъждавах; а като станах мъж, оставих младенческото.

12. Сега виждаме смътно като през огледало, а тогава — лице с лице; сега зная донейде, а тогава ще позная, както и бидох познат.

13. А сега остават тия три: вяра, надежда, любов; но по-голяма от тях е любовта.

ГЛАВА 14.

1. Стремете се към любовта; показвайте ревност за духовни дарби, а особено — да пророчествувате.

2. Защото, който говори на език непознат, той не говори на човеци, а на Бога; понеже никой го не разбира, а духом говори тайни;

3. който пък пророчествува, той говори на човеци за поука, увещание и утеха.

4. Който говори на непознат език, той поучава себе си; а който пророчествува, той поучава църквата.

5. Желая всички вие да говорите езици, а още повече да пророчествувате; защото, който пророчествува, по-горен е от оногова, който говори езици — освен ако ги тълкува, та църквата да получи поука.

6. А сега, ако дойда при вас, братя, и заговоря на непознати езици, каква полза ще ви принеса, щом ви се не обясня било с откровение, било с познание, било с пророчество, било с поука?

7. И бездушните предмети, като пищялка или гусла, които издават глас, ако не дадат разделни звукове, как ще се познае, какво се свири на пищялка, или на гусла?

8. Защото, ако тръбата издаваше неопределен звук, кой ще се готви за битка?

9. Тъй и вие, ако не изговаряте с езика си разбрани думи, как ще се разбере това, що говорите? Защото ще говорите на вятър.

10. Толкоз, например, различни думи има в света, и ни една от тях не е без значение.

11. Ако, прочее, не разбирам значението на тия думи, то за говорещия ще бъда чужденец, па и говорещият ще бъде за мене чужденец.

12. Тъй и вие, бидейки ревнители към духовни дарби, залягайте да ги получите в изобилие, за поука на църквата.

13. Затова, който говори на непознат език, нека се моли за дарба да тълкува.

14. Защото, ако се моля на непознат език, духът ми се моли, умът ми обаче остава безплоден.

15. И тъй, какво? Ще се моля с дух, ще се моля и с ум: ще пея с дух, ще пея и с ум.

16. Защото, ако благословиш с дух, как ще каже на твоето благодарение „амин“ оня, който е от простолюдието, когато не разбира, какво казваш?

17. Ти благодариш хубаво, ала другият се не поучава.

18. Благодаря на моя Бог, задето повече от всинца ви говоря езици;

19. но в църква предпочитам да кажа пет думи разбрани, за да поуча и други, отколкото хиляди думи на език непознат.

20. Братя, не бивайте деца по ум: бъдете младенци за злото, а по ум бъдете пълнолетни.

21. В закона е писано: „на чужди езици и с чужди уста ще говоря на тоя народ, но и тъй няма да ме послушат, казва Господ“.

22. Затова езиците са белег не за повярвалите, а за неповярвалите; пророчеството пък не е за неповярвалите, а за повярвалите.

23. Ако, прочее, се събере цялата църква наедно, и всички заговорят на непознати езици, и влязат невежи, или неповярвали, — не ще ли кажат, че сте полудели?

24. Но, кога всички пророчествуват, и влезе някой неповярвал, или невежа, той от всички се изобличава, от всички се осъжда;

25. тъй че тайните на сърцето му стават явни, и той, като падне ничком, ще се поклони Богу и ще каже: „наистина, с вас е Бог“.

26. И тъй, какво да се прави, братя? Кога се събирате, и всеки от вас има — кой псалом, кой поучение, кой език, кой откровение, кой тълкуване, — всичко да става за поука.

27. Ако някои говорят на непознат език, нека говорят по двама, или най-много по трима, и то подред, а един да тълкува.

28. Ако пък няма тълковник, те да мълчат в църква, а да говорят на себе си и на Бога.

29. Пророци пък да говорят двама или трима, а другите да обсъждат;

30. но ако дойде откровение някому другиму, който седи, първият нека млъкне.

31. Тъй, един след други, можете всинца да пророчествувате, та всички да се поучават и всички да се утешават.

32. И пророчески духове се покоряват на пророци;

33. защото Бог не е Бог на безредие, а на мир. Тъй е по всички църкви между светиите.

34. Жените ви в църквите да мълчат: тям не е позволено да говорят, а да се подчиняват, както казва и законът.

35. Ако пък искат да научат нещо, нека питат мъжете си вкъщи; понеже е срамотно жена да говори в църква.

36. Нима от вас излезе словото Божие? Или само до вас достигна?

37. Ако някой се мисли, че е пророк или изпълнен с дух, нека разбере, че това, което ви пиша, са Господни заповеди.

38. А който не разбира, нека не разбира.

39. И тъй, братя, показвайте ревност за пророчествуване, но не забранявайте да се говорят и езици.

40. Всичко да става с приличие и ред.

ГЛАВА 15.

1. Напомням ви, братя, Евангелието, което ви благовестих, което и приехте и в което стоите;

2. чрез него се и спасявате, ако го държите, както съм ви благовестил, освен ако не сте напразно повярвали.

3. Аз ви предадох най-напред онова, което бях и приел, че Христос умря за греховете ни, според Писанията,

4. че Той бе погребан и че на третия ден възкръсна, според Писанията,

5. и че се яви на Кифа и след това на единайсетте;

6. после се яви на повече от петстотин братя наведнъж, от които повечето са живи доднес, а някои и починаха;

7. после се яви на Иакова, след това на всички апостоли,

8. а най-после от всички яви се и на мене, като на някой изверг.

9. Защото аз съм най-малкият от апостолите и не съм достоен да се нарека апостол, понеже гоних църквата Божия.

10. Но с благодатта на Бога съм това, което съм; и Неговата благодат в мене не беше напразно, а повече от всички тях се потрудих — ала не аз, а Божията благодат, която е с мене.

11. И тъй, било аз, било те, така проповядваме, и вие така повярвахте.

12. И ако за Христа се проповядва, че е възкръснал от мъртви, то как някои помежду вас казват, че нямало възкресение на мъртви?

13. А щом няма възкресение на мъртви, то и Христос не е възкръснал;

14. ако пък Христос не е възкръснал, то празна е нашата проповед, празна е и вашата вяра.

15. При това, ако наистина мъртви не възкръсват, ние излизаме лъжесвидетели Божии, понеже свидетелствувахме за Бога, че е възкресил Христа, Когото не е възкресявал;

16. защото, ако мъртви не възкръсват, и Христос не е възкръснал;

17. ако пък Христос не е възкръснал, суетна е вярата ви: вие сте си още в греховете;

18. тогава и ония, които са умрели в Христа, са загинали.

19. И ако само през този живот се надяваме на Христа, ние сме най-окаяни от всички човеци.

20. Но ето, Христос възкръсна от мъртви и за умрелите стана начатък.

21. Понеже, както смъртта дойде чрез човека, тъй и възкресението от мъртви дойде чрез Човека.

22. Както в Адама всички умират, тъй и в Христа всички ще оживеят;

23. но всеки по своя ред: начатък е възкръсналият Христос; после, при Неговото идване, ще възкръснат ония, които са Христови;

24. а след това ще бъде краят, когато Той предаде царството Богу и Отцу, когато унищожи всяко началство, всяка власт и сила.

25. Защото Той трябва да царува, докато тури всички врагове под нозете Си.

26. А най-последен враг, който ще бъде унищожен, е смъртта,

27. защото „всичко покори под нозете Му“; а щом се казва, че „всичко е Нему покорено“, очевидно е, че освен Оногова, Който е подчинил Нему всичко.

28. Когато пък Му бъде подчинено всичко, тогава и Сам Синът ще се подчини на Оногова, Който Му бе всичко подчинил, за да бъде Бог всичко у всички.

29. Инак, какво ще сторят ония, които се кръщават, вярвайки във възкресението на мъртвите, ако изобщо мъртви не възкръсват? Защо ли се и кръщават, вярвайки във възкресението на мъртвите?

30. Защо ли и ние се подлагаме всеки час на опасност?

31. Всеки ден умирам: това ми е вашата похвала, която имам в Христа Иисуса, нашия Господ.

32. Ако аз, тъй да кажа по човешки, се борих със зверове в Ефес, то каква полза за мене, щом мъртви не възкръсват? Да ядем и да пием, защото утре ще умрем!

33. Не се лъжете: лоши беседи развалят добрите нрави.

34. Свестете се, както трябва, и не грешете; защото някои от вас нямат познание за Бога — за ваш срам го казвам.

35. Но ще каже някой: как ще възкръснат мъртвите и в какво тяло ще дойдат?

36. Безумецо, това, що ти сееш, няма да оживее, ако не умре.

37. И когато сееш, не сееш тялото, което има да стане, а голо зърно, например: пшенично или друго някое;

38. но Бог му дава тяло, каквото си иска, и на всяко семе собственото му тяло.

39. Не всяка плът е все еднаква плът: друга е човешката плът, друга е скотската плът, друга — рибената, друга — птичата.

40. Има тела небесни и тела земни, ала друг е блясъкът на небесните и друг на земните;

41. един е блясъкът на слънцето; друг е блясъкът на месечината, друг е пък на звездите; па и звезда от звезда се различава по блясък.

42. Тъй е и възкресението на мъртвите: сее се в тление — възкръсва в нетление;

43. сее се в безчестие — възкръсва в слава; сее се в немощ — възкръсва в сила;

44. сее се тяло душевно — възкръсва тяло духовно. Има тяло душевно, има и тяло духовно.

45. Тъй е и писано: „първият човек Адам стана жива душа“, а последният Адам — животворен дух.

46. Но първом не иде духовното, а душевното, и после духовното.

47. Първият човек е от земя, земен; вторият човек е Господ от небето.

48. Какъвто е земният, такива са и земните; и какъвто е Небесният, такива са и небесните;

49. и както сме носили образа на земния, тъй ще носим и образа на Небесния.

50. И това ви казвам, братя, че плът и кръв не могат да наследят царството Божие, нито тлението може да наследи нетление.

51. Ето, тайна ви казвам: всинца няма да умрем, ала всинца ще се изменим

52. изведнъж, в един миг, при последната тръба: ще затръби, и мъртвите ще възкръснат нетленни, а ние ще се изменим;

53. защото това тленното трябва да се облече в нетление, а това смъртното — да се облече в безсмъртие.

54. А щом това тленно тяло се облече в нетление, и това смъртното тяло се облече в безсмъртие, тогава ще се сбъдне думата написана: „смъртта биде погълната с победа“.

55. „Де ти е, смърте, жилото? Де ти е, аде, победата?“

56. Жилото на смъртта е грехът, а силата на греха е законът.

57. Да въздадем благодарение Богу, Който ни дарява победата чрез Господа нашего Иисуса Христа.

58. И тъй, братя мои възлюбени, бъдете твърди, непоколебими и напредвайте винаги в делото Господне, като знаете, че трудът ви не е напразен пред Господа.

ГЛАВА 16.

1. А колкото до събиране милостиня за светиите, правете и вие тъй, както съм наредил в галатийските църкви:

2. във всеки първи ден на седмицата всеки един от вас да отделя и скътва у себе си каквото може, та не кога дойда, тогава да се събира милостиня.

3. А кога дойда, които изберете вие, тях ще пратя с писма, за да занесат вашата милостиня в Иерусалим.

4. Ако пък се намери за добре да отида и аз, тогава ще дойдат с мене.

5. Ще дойда при вас, след като пропътувам Македония, защото ще мина през Македония.

6. А може би да поостана при вас, дори и да презимувам, та вие да ме придружите навсякъде, където отида.

7. Защото не искам сега да ви видя само пътем; а се надявам, ако позволи Господ, да прекарам помежду ви няколко време.

8. А в Ефес ще остана до Петдесетница,

9. защото за мен се отвориха големи врата за много работа, и противниците са много.

10. Ако пък дойде Тимотей, гледайте да бъде в безопасност помежду ви; защото той върши делото Господне, както и аз.

11. Прочее, никой да го не унизи, а го изпратете смиром, та да дойде при мене, защото го очаквам с братята.

12. А колкото за брат Аполоса, аз го молих много да дойде с братята при вас; но, навярно, не е било воля Божия да дойде сега, а ще дойде, кога му бъде удобно.

13. Бъдете бодри, стойте във вярата, бъдете мъжествени, бъдете крепки;

14. всичко у вас да става с любов.

15. Моля ви още, братя: вие знаете Стефаниновия дом, че той е начатък в Ахаия и че се посветиха да служат на светиите;

16. покорявайте се и вие на такива и на всекиго, който спомага и се труди.

17. Радвам се, че дойдоха Стефанин, Фортунат и Ахаик; те запълниха вашето отсъствие,

18. защото успокоиха моя дух и вашия; прочее, почитайте такива.

19. Поздравяват ви асийските църкви; много ви поздравяват в Господа Акила и Прискила с домашната си църква.

20. Поздравяват ви всички братя. Поздравете се един други със свето целуване.

21. Поздравявам ви аз, Павел, собственоръчно.

22. Който не обича Господа Иисуса Христа, да бъде анатема, маран-ата[1].

23. Благодатта на Господа Иисуса Христа да бъде с вас,

24. и любовта ми с всинца ви в Христа Иисуса. Амин.

---

[1] Да бъде отлъчен до идването на Господа. ↑

ВТОРО ПОСЛАНИЕ НА СВЕТИ АПОСТОЛ ПАВЛА ДО КОРИНТЯНИ

ГЛАВА 1.

1. Павел, апостол на Иисуса Христа по воля Божия, и брат Тимотей, до църквата Божия в Коринт заедно с всички светии по цяла Ахаия:

2. благодат вам и мир от Бога Отца нашего и Господа Иисуса Христа.

3. Благословен да бъде Бог и Отец на Господа нашего Иисуса Христа, Отец на милосърдието и Бог на всяка утеха,

4. Който ни утешава при всяка наша скръб, та и ние да можем да утешаваме намиращите се във всяка скръб с оная утеха, с която Бог утешава сами нас!

5. Защото, както изобилват в нас Христовите страдания, тъй изобилва и нашата утеха чрез Христа.

6. Скърбим ли ние, скърбим за ваша утеха и спасение, което става, като претърпявате същите страдания, каквито и ние търпим;

7. и надеждата ни за вас е твърда. Утешаваме ли се, утешаваме се за ваша утеха и спасение, знаейки, че както участвувате в страданията пак тъй ще бъдете участници и в утехата.

8. Защото не искаме, братя, да не знаете за нашата скръб, която ни постигна в Асия; понеже бяхме отегчени твърде много и вън от силите си, тъй че не се надявахме и живи да останем.

9. Но сами в себе си носехме смъртната присъда, за да се не надяваме на себе си, а на Бога, Който възкресява мъртвите,

10. Който ни избави от такава страшна смърт, и още избавя, и Комуто се надяваме, че пак ще ни избави,

11. като ни съдействувате и вие с молитва, та за подареното нам, по ходатайство на много лица, мнозина да възблагодарят за нас.

12. Защото нашата похвала е тая: свидетелството на съвестта ни, че в простота и искреност пред Бога, не с плътско мъдруване, а с благодат Божия, живяхме на света, особено пък между вас.

13. Защото не друго пишем вам, а онова, което четете или разбирате, пък се надявам, че и докрай ще разберете,

14. както вече донейде сте и разумели, че ние сме ваша похвала, както и вие наша, в деня на Господа нашего Иисуса Христа.

15. И в тая увереност тъкмях да дойда при вас по-рано, та повторно да получите благодат,

16. и през вас да мина за Македония, а от Македония да дойда пак при вас, та вие да ме придружите до Иудея.

17. Като тъкмях това, нима лекомислено постъпих? Или това, що тъкмя, по плътски ли тъкмя, та моето „да“, „да“ да бъде и „не“, „не“?

18. Вярвайте Бога, нашето слово до вас не беше „да“ и „не“.

19. Защото Син Божий, Иисус Христос, Когото проповядвахме помежду ви аз и Силуан и Тимотей, не беше „да“ и „не“, но в Него беше „да“,

20. понеже всички обещания Божии в Него са „да“, и в Него „амин“, за слава Божия чрез нас.

21. А Тоя, Който утвърдява нас с вас в Христа и ни помаза, е Бог;

22. Той ни и запечата и даде залога на Духа в сърцата ни.

23. Аз призовавам Бога за свидетел на душата ми, че, щадейки вас, не съм дошъл досега в Коринт;

24. не че имаме власт над вярата ви, но спомагаме за радостта ви, понеже във вярата вие сте твърди.

ГЛАВА 2.

1. И тъй, реших в себе си, да не дохождам при вас пак с огорчение.

2. Защото ако аз ви огорчавам, то кой ще ме зарадва, ако не онзи, когото съм огорчил?

3. Това същото ви и писах, та, като дойда, да ме не огорчат ония, които трябваше да ме радват; защото съм уверен във всички вас, че моята радост е радост и за всинца ви.

4. От голяма скръб и притеснено сърце ви писах с много сълзи, не за да ви огорча, а за да познаете преголямата любов, която имам към вас.

5. Ако ли пък някой ме е огорчил, то не мене е огорчил, а донейде, да не кажа много, всинца ви.

6. Доста е за такъв това наказание от мнозинството;

7. така че за вас е по-добре да му простите и да го утешите, за да не пропадне той от преголяма скръб;

8. затова моля ви да покажете към него любов.

9. Защото с тая цел и писах, за да узная на опит, дали във всичко сте послушни.

10. А комуто вие прощавате за нещо, нему и аз прощавам: понеже и аз, ако съм простил някому нещо, простил съм за вас от лице Христово,

11. за да не вземе сатаната преднина над нас: защото не са ни неизвестни неговите замисли.

12. Когато дойдох в Троада да проповядвам Христовото евангелие, и врата ми бяха отворени в име Господне,

13. духът ми нямаше покой, понеже не намерих там моя брат Тита; а като се простих с тях, заминах за Македония.

14. Но да благодарим Богу, Който всякога ни дава да тържествуваме в Христа и Който навред чрез нас проявява благоуханието, по което познаваме Самия Него.

15. Защото ние сме Христово благоухание пред Бога за онези, които се спасяват, и за онези, които гинат:

16. на едните сме смъртоносен дъх за смърт, а на другите — живителен дъх за живот. И кой е способен за това?

17. Защото ние не изопачаваме словото Божие, както мнозина, а проповядваме искрено, като от Бога, пред Бога, в Христа.

ГЛАВА 3.

1. Пак ли ще почнем да се препоръчваме? Или имаме нужда, както някои, от препоръчителни писма до вас или от вас?

2. Вие сте нашето писмо, написано в сърцата ни, което узнават и четат всички човеци;

3. вие се явявате, че сте писмо Христово, стъкмено чрез нашето служение, написано не с мастило, а с Духа на живия Бог, не върху каменни скрижали, а върху плътени скрижали на сърцето.

4. Такава увереност в Бога имаме чрез Христа,

5. но не затова, че сме способни да помислим нещо от себе си като от нас си; напротив, способността ни аде от Бога:

6. Той ни е дал способност да бъдем служители на новия завет, не на буквата, а на духа; защото буквата убива, а духът животвори.

7. И ако служението на смъртта по букви, издълбано на камъни, беше тъй славно, че синовете Израилеви не можеха да се взират в лицето на Моисея поради преходната сияйност на лицето му,

8. то как не ще бъде много по-славно служението на духа!

9. Защото, ако служението на осъждането е славно, то много повече служението на оправданието изобилва със слава.

10. И първото прославено дори не се показа от тая страна славно, поради надминаващата слава на второто.

11. Защото, ако преходното е било славно, много по-славно е трайното.

12. Прочее, като имаме такава надежда, ние действуваме с голямо дръзновение,

13. а не както Моисей, който туряше покривало на лицето си, за да се не взират синовете Израилеви в края на преходното.

14. Ала умовете им се затъпиха, понеже и доднес, кога се чете Ветхият Завет, остава неснето същото покривало, което се снима чрез Христа.

15. И доднес, кога се чете Моисей, покривало лежи на сърцето им.

16. Но, кога се обърнат към Господа, покривалото се снима.

17. А Господ е Духът; дето пък е Духът Господен, там има свобода.

18. А ние всички с открито лице, като в огледало, гледайки славата Господня, се преобразяваме в същия образ, от слава в слава, като от Духа Господен.

ГЛАВА 4.

1. Поради това, като имаме по милост Божия това служение, не падаме духом;

2. но ние отхвърлихме скришните срамотни дела, без да прибягваме към хитрост и без да изопачаваме словото Божие, а като се препоръчваме всекиму на съвестта пред Бога чрез откриване истината.

3. Ако пък е и закрито нашето благовестие, то е закрито за погиващите:

4. на невярващите от тях богът на тоя век е заслепил умовете, за да ги не озари светлината на благовестието за славата на Христа, Който е образ на невидимия Бог.

5. Защото не себе си проповядваме, а Христа Иисуса Господа; колкото пък за нас, ние сме ваши слуги заради Иисуса.

6. Бог, Който някога заповяда да изгрее светлина от тъмнината, Той Същият озари сърцата ни, за да бъде светло познанието на славата Божия, проявена в лицето на Иисуса Христа.

7. Но това съкровище ние носим в глинени съдове, та преизобилната сила да се отдава Богу, а не нам.

8. Отвред сме наскърбявани, но не стеснявани; в затруднение сме, но се не отчайваме;

9. гонени биваме, но не изоставяни, повалени биваме, но не загиваме.

10. Винаги носим в тялото си мъртвостта на Господа Иисуса, та и животът Иисусов да се открие в тялото ни.

11. Защото ние, живите, непрестанно се предаваме на смърт заради Иисуса, та и животът Иисусов да се открие в смъртната ни плът,

12. тъй че смъртта действува в нас, а животът — във вас.

13. А като имаме същия дух на вярата, както е писано: „повярвах и затова говорих“, и ние вярваме, затова и говорим,

14. като знаем, че, Който възкреси Господа Иисуса, ще възкреси и нас чрез Иисуса и ще постави с вас.

15. Защото всичко е зарад вас, та благодатта, като се преумножи, да произведе чрез мнозина още по-голяма благодарност за слава Божия.

16. Затова ние не падаме духом; макар външният ни човек и да тлее, но вътрешният от ден на ден се подновява.

17. Защото кратковременното наше леко страдание ни доставя в голямо изобилие пълна вечна слава,

18. като имаме пред очи не видимото, а невидимото; понеже видимото е временно, а невидимото — вечно.

ГЛАВА 5.

1. Знаем, че, когато земното наше жилище, тая хижа, се разруши, ние имаме от Бога дом на небесата, жилище неръкотворно, вечно.

2. Затова и въздишаме, като копнеем да се облечем в небесното си жилище;

3. само да не би, и облечени, да се намерим голи.

4. Защото ние, които се намираме в тая хижа, стенем обременени; ето защо искаме не да се съблечем, а да се преоблечем, та смъртното да се погълне от живота.

5. Бог, Който ни е създал тъкмо за това, Той ни и даде залога на Духа.

6. И тъй, ние винаги сме спокойни и, като знаем, че, докле живеем в тялото, се отдалечаваме от Господа,

7. (понеже с вяра ходим, а не с виждане,)

8. имаме дръзновение и по-скоро желаем да напуснем тялото и да се приберем у Господа.

9. Затова и усърдно залягаме да Му бъдем угодни, било кога живеем в тялото, било кога го напускаме;

10. защото всички ние трябва да се явим пред Христовото съдилище, за да получи всякой заслуженото, според доброто или злото, което е извършил с тялото си.

11. И тъй, като знаем страха Господен, ние вразумяваме човеците, а за Бога сме явни; надявам се, че сме явни и за вашите съвести.

12. Не ви се препоръчваме отново, а ви даваме повод да се хвалите с нас, та да има, какво да кажете на ония, които се хвалят по лице, а не по сърце.

13. Ако сме прекалили в хвалбите си, то е зарад Бога; ако сме умерени, то е зарад вас.

14. Защото любовта Христова ни обхваща, кога разсъждаваме върху това, че, щом един е умрял за всички, всички са умрели.

15. А Христос умря за всички, та живите да живеят не вече за себе си, а за Оногова, Който умря за тях и възкръсна.

16. Затова отсега ние не познаваме никого по плът; ако и да бяхме познали Христа по плът, сега вече не познаваме.

17. И тъй, който е в Христа, той е нова твар; древното премина; ето, всичко стана ново.

18. А всичко е от Бога, Който ни примири със Себе Си чрез Иисуса Христа и ни даде служението на това примирение,

19. защото Бог примири света със Себе Си чрез Христа, без да вменява на човеците прегрешенията им, и ни вложи в нас словото на примирението.

20. И тъй, ние изпълняваме службата посланици вместо Христа, като че ли Сам Бог увещава чрез нас. Молим ви от име Христово: примирете се с Бога!

21. Защото Оногова, Който не знаеше грях, Той за нас Го грях направи, та да станем чрез Него праведни пред Бога.

ГЛАВА 6.

1. Понеже сме съработници Христови, ние ви молим, да не приемате напразно благодатта Божия.

2. Защото казано е: „в благоприятно време те чух и в ден на спасение ти помогнах“. Ето сега благоприятно време, ето сега ден на спасение!

3. Ние никому с нищо не туряме препънка, за да се не опорочи служението ни,

4. но във всичко се препоръчваме за служители Божии, с голямо постоянство, в скърби, в нужди, в утеснение,

5. при рани, в тъмници, в скитания, в трудове, в бдения, в пости,

6. с чистота, със знание, с дълготърпение, с благост, с Дух Светий, с нелицемерна любов,

7. със слово на истина, със сила Божия, чрез оръжията на правдата в дясна и лява ръка,

8. при чест и безчестие, при укори и похвали; смятат ни за измамници, но ние сме истинни,

9. за непознати, а сме добре познати; смятат ни за умиращи, а ето, живи сме; наказват ни, ала не могат ни умъртви;

10. огорчават ни, а ние винаги сме радостни; бедни сме, а мнозина обогатяваме; нямаме нищо, а всичко притежаваме.

11. Устата ни са отворени за вас, коринтяни, сърцето ни е разширено.

12. Вам не е тясно в нас, а е тясно в сърцата ви.

13. За равна отплата (говоря като на чеда) разширете се и вие.

14. Не се впрягайте заедно с неверните; защото какво общуване има между правда и беззаконие? Какво общо има между светлина и тъмнина?

15. Какво съгласие може да има между Христа и Велиара? Или какво общо има верният с неверния?

16. Каква прилика между Божия храм и идолите? Защото вие сте храм на живия Бог, както е казал Бог: „ще се поселя в тях и ще ходя между тях; ще им бъда Бог, а те ще бъдат Мой народ“.

17. „Затова излезте из средата им и се отделете, казва Господ, и до нечисто се не допирайте, и Аз ще ви приема“;

18. „и ще ви бъда Отец, а вие ще бъдете Мои синове и дъщери“, казва Господ Вседържител.

ГЛАВА 7.

1. И тъй, възлюбени, имайки такива обещания, нека се очистим от всяка сквернота на плътта и на духа, като вършим свети дела със страх Божий.

2. Поместете ни в сърцата си: никого не обидихме; никого не покварихме, нито някого изкористихме.

3. Не за осъждане това говоря; защото преди малко казах, че вие сте в сърцата ни, за да умрем и да живеем заедно.

4. Голямо доверие имам към вас, много се хваля с вас; изпълнен съм с утеха, преизобилвам с радост при всичката наша скръб.

5. Защото, когато дойдохме в Македония, плътта ни нямаше никакъв покой; отвред бяхме в утеснение: отвън — нападения, отвътре — страхове.

6. Но Бог, Който утешава смирените, утеши ни с дохождането на Тита,

7. и не само с неговото дохождане, но и с утехата, с която се бе утешил той поради вас, като ни разказваше за вашия копнеж, за вашия плач, за вашата към мене ревност, тъй че аз още повече се зарадвах.

8. Защото, ако и да съм ви наскърбил с посланието, не се кая, макар и да се каях отначало, понеже виждам, че онова послание ви е наскърбило само за малко време.

9. Сега се радвам не затова, че се наскърбихте, но че се наскърбихте за покаяние, понеже се наскърбихте по Бога, та никаква вреда да не претърпите от нас.

10. Защото скръбта по Бога произвежда неизменно покаяние за спасение, а световната скръб докарва смърт.

11. Защото, ето на, това дето се наскърбихте по Бога, какво усърдие докара у вас, какво извинение, какво негодуване, какъв страх, какъв копнеж, каква ревност, какво отмъщение! С всичко показахте себе си, че сте чисти в това дело.

12. И тъй, ако ви и писах, то не заради оскърбителя, нито заради оскърбения, а за да ви стане явна нашата за вас грижа пред Бога.

13. Затова се утешихме с вашата утеха; а още повече се зарадвахме с радостта на Тита, задето вие всички сте успокоили духа му,

14. и задето аз не съм се посрамил, ако с нещо съм се похвалил за вас пред него; но, както сме говорили пред вас всякога истината, тъй и пред Тита похвалата ни излезе истинска;

15. и голяма е неговата сърдечна любов към вас, като си спомня за послушанието на всинца ви, как сте го приели със страх и трепет.

16. И тъй, радвам се, че във всичко мога да се доверя на вас.

ГЛАВА 8.

1. Известяваме ви, братя, за благодатта Божия, дадена на църквите македонски,

2. че сред много скръбни изпитни тяхната радост бе изобилно; и при голямата си беднотия изобилно проявиха богатството на своето добродушие;

3. защото (свидетел съм) те се показаха доброволни пожертвователи по силите си и извън силите,

4. като ни молеха твърде много, да приемем техния дар и участие в услужване на светиите;

5. и това те направиха не както се надявахме, но сами себе си отдадоха първом Господу, сетне и нам по воля Божия;

6. затова помолихме Тита, както бе наченал по-рано, тъй и да завърши у вас и това добро дело.

7. Но както изобилва всичко у вас: вяра и слово, познание и всяко усърдие и любовта ви към нас, тъй да изобилва у вас и тая добродетел.

8. Това казвам не като заповед, но за да изпитам чрез усърдието на другите искреността и на вашата любов.

9. Защото вие знаете милостта на Господа нашего Иисуса Христа, че Той, бидейки богат, осиромаша заради вас, та да се обогатите вие чрез Неговата сиромашия.

10. И по това давам съвет, понеже това е полезно за вас, които още отлани, преди македонци, наченахте не само да вършите, но и да искате това.

11. А сега и довършете наченатото дело, та, както е имало усърдие в искането ви, тъй усърдно да стане и довършването му според средствата.

12. Защото, ако някой има усърдие, той е угоден по това, каквото има, а не по това, каквото няма.

13. Не че искам да бъде на другите леко, а вам тежко, но за изравнение:

14. сегашният ваш излишък да допълня техния недостиг, за да послужи и техният излишък при вашия недостиг, та да има равенство,

15. както е писано: „който е събрал много, не е имал излишък; и който — малко, не е имал недостиг“.

16. Да благодарим Богу, Който вложи в сърцето на Тита същото усърдие за вас:

17. наистина, аз го подканих, но той, бидейки твърде усърден, доброволно тръгна към вас.

18. С него изпратихме и един брат, похваляван по всички църкви за благовестието,

19. и не само похваляван, но и избран от църквите, за да ни придружава в това добро дело, на което служим за слава на Самаго Господа и за ваше усърдие,

20. като се пазим, да не би някой ни укори при тия обилни приноси, за чието събиране ние полагаме грижи;

21. защото ние залягаме за доброто не само пред Господа, но и пред човеците.

22. Ние изпратихме с тях и нашия брат, чието усърдие много пъти сме изпитвали в много неща, и който сега е още по-усърден поради голямата увереност във вас.

23. Колкото за Тита, той е мой другар и сътрудник среди вас; а колкото за нашите братя, те са пратеници на църквите, слава Христова.

24. И тъй, дайте доказателство за вашата любов и за това, дето се хвалим с вас, както на тях, така и пред лицето на църквите.

ГЛАВА 9.

1. А за спомагане на светиите считам за излишно да ви пиша,

2. защото зная вашето усърдие, за което се хваля с вас пред македонци, че Ахаия е приготвена още отлани; и вашата ревност подбуди твърде мнозина.

3. А братята изпратих, за да не би нашата похвала за вас да излезе напразно в тоя случай, но, както съм говорил, да бъдете приготвени,

4. та да не би, ако дойдат с мене македонци и ви намерят неприготвени, да останем посрамени ние (за да не казваме вие), след като сме ви хвалили с такава увереност.

5. Затова счетох за нужно да помоля братята, да дойдат напред при вас и да се погрижат отрано, щото предизвестената милостиня ваша да бъде готова като плод на щедрост, а не на скъперничество.

6. С това искам да кажа: който сее скъдно, скъдно и ще пожъне; а който сее щедро, щедро и ще пожъне.

7. Всеки да отдели, колкото му сърце дава, без да му се свиди, и без да го принуждават; защото Бог люби оногова, който драговолно дава.

8. А Бог е силен да умножи у вас всякаква благодат, та, като имате винаги всякакво доволство във всичко, да бъдете щедри във всяко добро дело,

9. както е писано: „пръсна, раздаде на сиромаси; правдата му пребъдва вечно“.

10. А Оня, Който дава семе на сеяча и хляб за храна, дано даде изобилие на посеяното от вас и да наспори плодовете на вашата правда,

11. та да бъдете богати във всичко за всяка щедрост, която чрез нас извиква благодарност към Бога.

12. Защото извършването на тая служба не само запълня лишенията на светиите, но и у мнозина извиква обилни благодарности към Бога;

13. и те, опитвайки плодовете от туй служение, прославят Бога, задето се покорявате на изповядваното от вас благовестие Христово и щедро общувате с тях и с всички,

14. и се молят за вас, понеже твърде много ви обичат, за преизобилната във вас Божия благодат.

15. Да благодарим на Бога за неизказания Негов дар!

ГЛАВА 10.

1. Сам аз, Павел, смирен, кога съм лично помежду ви, а смел спрямо вас, кога съм далеч, убеждавам ви с Христова кротост и благост.

2. Моля не ме заставяйте и кога съм при вас да прибягна към оная твърда смелост, що смятам да употребя против някои, които мислят, че ние постъпваме по плът.

3. Защото, ако и да ходим в плът, не плътски воюваме.

4. Оръжията на нашето воюване не са плътски, но с помощта Божия са силни да разрушават твърдини: с тях ние унищожаваме замисли,

5. и всяко превъзнасяне, що въстава срещу познанието Божие, и пленяваме всеки разум, за да бъде покорен на Христа,

6. и готови сме да накажем всяка непослушност, когато вашето послушание стане пълно.

7. На външност ли гледате? Който е уверен в себе си, че е Христов, нека пак от себе си съди, че, както той е Христов, тъй и ние сме Христови.

8. Защото, ако би и нещо повече да се похваля с нашата власт, която ни даде Господ за ваше съзидване, а не разстройване, няма да се посрамя.

9. Но, за да не помисли някой, че ви заплашвам с послания, —

10. понеже в посланията си, каже, е строг и силен, но при личното си присъствие слаб, и речта му нищо и никаква, —

11. такъв нека знае, че каквито сме на думи в посланията си, кога отсъствуваме, такива сме и на дело, кога присъствуваме.

12. Защото не смеем да се броим или да се сравняваме с някои от ония, които сами се препоръчват: те не разбират, че се мерят сами със себе си и се сравняват със себе си.

13. Ние, обаче, не без мярка ще се похвалим, а според мярката на определения нам от Бога дял за достигане дори и до вас.

14. Защото не като нестигнали до вас ние се напрягаме, понеже достигнахме и до вас с благовестието Христово;

15. ние не се хвалим без мярка с чужди трудове, но се надяваме, като расте вярата ви, да се възвеличим премного сред вас според дела ни,

16. тъй че и по-далеч от вас да проповядваме Евангелието, а не да се хвалим с готовото в чужди дял.

17. „Който се хвали, с Господа да се хвали“.

18. Защото не тоя, който се сам хвали, е достоен, а оня, когото Господ хвали.

ГЛАВА 11.

1. О, да бяхте потърпели малко моето безумие! Но и потърпете ме!

2. Защото аз ви ревнувам с Божия ревнивост: сгодих ви за едничък мъж, за да ви представя на Христа като чиста девица.

3. Ала боя се, да не би, както змията с хитростта си прелъсти Ева, тъй и вашите мисли да се повредят поради простотата ви в Христа.

4. Защото, ако някой дойдеше да проповядва другиго Иисуса, когото ние не сме проповядвали; или, ако получехте друг дух, когото не сте получили, или друго благовестие, което не сте приели, — вие с право щяхте да го търпите.

5. Но аз мисля, че в нищо не съм по-долен от върховните апостоли;

6. ако и да съм прост в речта, в знанието не съм. Но ние навсякъде и по всичко сме ви добре известни.

7. Сгреших ли, че унижавах себе си, за да въздигна вас, понеже даром ви проповядвах благовестието Божие?

8. Други църкви обрах, като получих от тях издръжки, та вам да служа; и докато бях у вас, ако и да бях в оскъдица, никому не дотегнах,

9. защото оскъдицата ми удовлетвориха братята, дошли от Македония; та и във всичко се пазих и ще се пазя, да ви не бъда товар.

10. По истината Христова, що е в мене, ще кажа, че тая похвала няма да ни се отнеме в страните Ахайски.

11. А защо постъпвам тъй? Затова ли, че ви не обичам? Знае Бог!

Но което правя, ще правя,

12. за да пресека повода на ония, които търсят повод, та в онова, за което се хвалят, да се окажат като нас.

13. Защото такива са лъжеапостоли, лукави работници, които се преобразяват в Христови апостоли.

14. И не е за чудене: защото сам сатаната се преобразява в ангел на светлината,

15. та затова не е голяма работа, ако и служителите му се преобразят като служители на правдата; но техният край ще бъде според делата им.

16. Казвам пак: никой да ме не смята за безумен; ако ли не, поне като безумен ме приемете, та и аз колко-годе да се похваля.

17. Което казвам с такова самоуверено хвалене, не го казвам по Господа, а като че ли в безумие.

18. Понеже мнозина се хвалят по плът, ще се похваля и аз.

19. Защото вие, които сте разумни люде, драговолно търпите неразумните:

20. вие търпите, ако някой ви заробва, ако някой ви изпоядва, ако някой ви обира, ако някой се превъзнася, ако някой ви бие по лице.

21. За срам казвам това! Като че ли ние станахме безсилни! Ала, ако някой дръзне да се похвали с нещо (в безумие говоря), ще дръзна и аз.

22. Евреи ли са? И аз съм. Израилтяни ли са? И аз. Семе Авраамово ли са? И аз.

23. Служители Христови ли са (в безумие говоря), аз съм повече. Аз съм бил много повече в трудове, безмерно в рани, повече в тъмници, и много пъти на умиране.

24. Иудеите ми удариха пет пъти по четирийсет удара без един;

25. три пъти са ме с тояги били, веднъж — с камъни, три пъти съм корабокрушение претърпял, нощ и ден съм прекарал в дълбинето морско;

26. много пъти съм пътувал, бил съм в опасност от реки, в опасност от разбойници, в опасност от сънародници, в опасност от езичници, в опасност по градове, в опасност по пустини, в опасност по море, в опасност между лъжебратя,

27. в труд и мъка, често в бдение, в глад и жажда, често в пост, на студ и в голота.

28. Освен външните злополуки, прибавяха се всекидневните против мене нападения и грижата за всички църкви.

29. Кой изнемогва, та не изнемогвам и аз? Кой се съблазнява, та аз се не разпалям?

30. Ако трябва да се хваля, с немощта си ще се похваля.

31. Бог и Отец на Господа нашего Иисуса Христа, Който е благословен вовеки, знае, че не лъжа.

32. В Дамаск областният управител на цар Арета пазеше със стража град Дамаск, искайки да ме хване; и аз в кош бях спуснат през прозореца по стената и избягах от ръцете му.

ГЛАВА 12.

1. Да се хваля, не ми е за полза, а при все това ще мина към видения и откровения Господни.

2. Зная един човек в Христа, който преди четиринайсет години (с тяло ли, не зная; без тяло ли, не зная: Бог знае) беше грабнат и отнесен до трето небе.

3. И зная тоя човек (с тяло ли, или без тяло, не зная: Бог знае),

4. че беше грабнат и отнесен в рая и чу неизказани думи, които човек не може да изговори.

5. С такъв човек ще се похваля; но със себе си няма да се похваля, освен с моите немощи.

6. Ако пък поискам да се хваля, няма да бъда безумен, защото ще кажа истина; но аз се въздържам, да не би някой да помисли за мене повече, отколкото вижда в мене, или чува от мене.

7. И, за да се не превъзнасям с премногото откровения, даде ми се жило в плътта ангел сатанин, да ме бие по лицето, за да се не превъзнасям.

8. Затова три пъти молих Господа, да го отстрани от мене.

9. Но Той ми рече: стига ти Моята благодат; защото силата Ми се в немощ напълно проявява. Затова с много по-голяма радост ще се хваля с немощите си, за да се всели в мене силата Христова.

10. Затова добре ми е в немощи, в обиди, в нужди, в гонения, в притеснения заради Христа, понеже, кога съм немощен, тогава съм силен.

11. Станах безумен с хвалбите си: вие ме принудихте. От вас трябваше аз да бъда препоръчван, защото в нищо не съм по-долен от върховните апостоли, ако и да съм нищо.

12. Белезите на апостол се показаха на дело сред вас във всяко търпение, в личби, чудеса и сили.

13. Защото, по какво сте останали по-долни от другите църкви, освен по това, дето аз сам не ви дотегнах? Простете ми тая вина.

14. Ето, трети път се готвя да дойда при вас, и няма да ви дотегна; понеже аз търся не вашето, а вас: не децата са длъжни да

събират богатство за родителите, а родителите за децата.

15. На драго сърце ще жертвувам и сам ще се пожертвувам за душите ви, при всичко, че, обичайки вас извънмерно, съм по-малко обичан от вас.

16. Да кажем, аз не ви отегчих, но, бидейки хитър, с лукавство вземах от вас.

17. Да не би чрез някого от ония, които изпращах при вас, да съм ви изкористил?

18. Аз помолих Тита и пратих с него едного от братята: да не би Тит да ви е изкористил в нещо? Не в същия ли дух ходихме? Не по същите ли стъпки?

19. Пак ли мислите, че се оправдаваме пред вас? Ние говорим пред Бога, в Христа, и всичко това, възлюбени, за ваше назидание.

20. Защото страхувам се, да не би, кога дойда, да ви намеря не такива, каквито желая; също и вие да ме намерите такъв, какъвто не желаете: да не би да има у вас раздори, завист, гняв, свади, клевети, клюкарство, гордост, бъркотии,

21. да не би пак, кога дойда, да ме унизи у вас моят Бог и да оплаквам мнозина, които са съгрешили преди и не са се покая ли за нечистотата, блудството и разпътството, що са вършили.

ГЛАВА 13.

1. Трети път вече ида при вас: „от устата на двама или трима свидетели ще се потвърди всяка дума“.

2. Напред казах и казвам, като да съм при вас втори път, и сега, като отсъствувам, пиша на съгрешилите отнапред и на всички други, че, кога дойда пак, няма да щадя;

3. вие търсите доказателства за Христа, Който говори в мене: Той не е безсилен спрямо вас, но е силен във вас.

4. Защото, ако и да бе разпнат по немощ, ала е жив чрез силата Божия; и ние също, ако и да сме немощни в Него, ще бъдем живи с Него чрез сила Божия спрямо вас.

5. Изследвайте сами себе си, дали сте във вярата; сами себе си опитвайте. Или не се съзнавате, че Иисус Христос е във вас? Не съзнавате, само ако сте недостойни.

6. А за нас, надявам се, ще узнаете, че ние не сме недостойни.

7. Молим Бога да не вършите никакво зло, не за да се покажем ние достойни, но за да вършите вие добро, та ние да бъдем като недостойни.

8. Защото ние сме силни не против истината, а за истината.

9. Радваме се, кога сме ние слаби, а вие силни; тъкмо за това се и молим — за ваше съвършенство.

10. Пиша тия неща, като не съм при вас, та, кога дойда при вас, да не употребя строгост според властта, що ми е дадена от Господа за съзидване, а не за разстройване.

11. И тъй, братя, радвайте се, съвършенствувайте се, утешавайте се, бъдете единомислени, живейте в мир, — и Бог на любовта и на мира ще бъде с вас.

12. Поздравете се един други със свето целуване. Поздравяват ви всички светии.

13. Благодатта на Господа нашего Иисуса Христа, и любовта на Бога и Отца, и общуването на Светаго Духа да бъдат с всички вас. Амин.

ПОСЛАНИЕ НА СВЕТИ АПОСТОЛ ПАВЛА ДО ГАЛАТЯНИ

ГЛАВА 1.

1. Павел апостол, призван не от човеци, нито чрез човек, а чрез Иисуса Христа и Бога Отца, Който Го възкреси от мъртвите,

2. и всички братя, които са с мене — до църквите Галатийски:

3. благодат вам и мир от Бога Отца и от Господа нашего Иисуса Христа,

4. Който отдаде Себе Си за нашите грехове, за да ни избави от сегашния лукав век, по волята на Бога и Отца нашего,

5. Комуто слава вовеки веков. Амин.

6. Чудя се, че тъй скоро преминавате от Оногова, Който ви е призвал чрез благодатта Христова, към друго благовестие;

7. не че има друго благовестие, но има някои, които ви смущават и искат да изопачат благовестието Христово.

8. Но ако дори ние, или Ангел от небето ви благовестеше нещо по-друго от това, що ние ви благовестихме, анатема да бъде.

9. Както по-горе казахме, и сега пак казвам: който ви благовествува нещо по-друго от това, що приехте, анатема да бъде.

10. У човеци ли сега търся благоволение, или у Бога? Или на човеци искам да угаждам? Ако бях още угаждал на човеци, не щях да бъда Христов раб.

11. Известявам ви, братя, че Евангелието, което аз благовестих, не е човешко,

12. защото и аз нито го приех, нито го научих от човек, а чрез откровение Иисус Христово.

13. Слушали сте за някогашното мое поведание в иудейството, че аз прекомерно гонех Божията църква и я разорявах,

14. и преуспявах в иудейството повече от мнозина мои връстници в рода ми, понеже бях голям ревнител за отеческите ми предания.

15. А когато Бог, Който ме избра от утробата на майка ми и ме призва чрез благодатта Си, благоволи

16. да открие в мене Своя Син, за да благовестя за Него между езичниците, — аз веднага се не съветвах с плът и кръв,

17. нито възлязох в Иерусалим при ония, които преди мене бяха апостоли, но отидох в Арабия, и пак се върнах в Дамаск.

18. Отпосле, подир три години, възлязох в Иерусалим да се видя с Петра, и преседях у него петнайсет дена.

19. Другиго от апостолите не видях, освен Иакова, брата Господен.

20. А за това, що ви пиша, ето, пред Бога казвам, че не лъжа.

21. След това дойдох в страните Сирийски и Киликийски.

22. На Христовите църкви в Иудея лично не бях познат,

23. а само бяха слушали, че оня, който някога тях гонеше, сега проповядва вярата, що преди разоряваше.

24. И прославяха Бога за мене.

ГЛАВА 2.

1. Сетне, след четиринайсет години, пак възлязох в Иерусалим с Варнава, като взех с мене си и Тита.

2. А възлязох по откровение и предложих на верните, насаме пък на най-видните, благовестието, което проповядвам между езичниците, — да не би да тичам, или да съм тичал напразно.

3. Но и Тит, който беше с мене, макар и елин, не биде принуден да се обреже.

4. Колкото пък за привмъкналите се лъжебратя, които скришно дойдоха да подглеждат нашата свобода, що имаме в Христа Иисуса, за да ни поробят, —

5. тям нито за час се оставихме да ни покорят, та да се запази у вас истината на благовестието.

6. А що се отнася до най-видните (каквито и да са били те някогаш, мене е все едно: Бог не гледа човека по лице), те нищо не ми прибавиха.

7. Напротив, като видяха, че мене е поверено да благовестя на необрязаните, както Петру — на обрязаните

8. (понеже Оня, Който помогна на Петра в апостолството между обрязаните, помогна и на мене между езичниците),

9. и като узнаха за дадената мене благодат, Иаков, Кифа и Иоан, смятани за стълбове, пададоха на мене и на Варнава ръка за общуване, за да отидем ние при езичниците, а те — при обрязаните,

10. като само ни поръчаха да помним сиромасите, което се и постарах да изпълня точно.

11. А когато дойде Петър в Антиохия, аз му се лично опрях, защото се бе изложил на осъждане.

12. Понеже, преди да пристигнат някои от Иакова, той ядеше заедно с езичниците; а когато те дойдоха, почна да се спотаява и да страни, като се боеше от обрязаните.

13. Заедно с него лицемереха и другите иудеи, тъй че дори и Варнава се увлече от лицемерието им.

14. Но, когато видях, че те не постъпват право по евангелската истина, казах на Петра пред всички: ако ти, бидейки иудеин, живееш по езически, а не по иудейски, защо караш езичниците да живеят по иудейски?

15. Ние по природа сме иудеи, а не грешници от езичниците;

16. обаче, като узнахме, че човек се оправдава не чрез дела по закона, а само чрез вяра в Иисуса Христа, и ние повярвахме в Христа Иисуса, за да се оправдаем чрез вярата в Христа, а не чрез дела по закона; защото чрез дела по закона няма да се оправдае никоя плът.

17. Ако пък, залягайки да се оправдаем в Христа, и сами се оказахме грешници, нима Христос е служител на греха? Съвсем не!

18. Защото, ако отново градя, що съм разрушил, сам себе си правя престъпник:

19. чрез закона умрях за закона, та да живея за Бога. Разпнах се с Христа,

20. и вече не аз живея, а Христос живее в мене. А дето живея сега в плът, живея с вярата в Сина Божий, Който ме възлюби и предаде Себе Си за мене.

21. Не отхвърлям Божията благодат; защото, ако чрез закона е оправданието, тогава Христос напразно умря.

ГЛАВА 3.

1. О, неразумни галатяни! Кой ви омая, та вече се не покорявате на истината вие, пред очите на които Иисус Христос бе изобразен така, като да бе разпнат помежду ви?

2. Това само искам да науча от вас: чрез дела по закона ли получихте Духа, или чрез послушание на вярата?

3. Толкова ли сте неразумни? След като наченахте с дух, с плът ли сега свършвате?

4. Нима напразно толкова много претърпяхте? Да беше само напразно!

5. Тоя, прочее, Който ви дарува Духа и прави между вас чудеса, чрез дела по закона ли върши това, или чрез послушание на вярата?

6. Тъй, Авраам повярва на Бога, и това му се вмени за оправдание.

7. Знайте, прочее, че ония, които се облягат на вярата, са синове Авраамови.

8. И Писанието, като предвиждаше, че Бог чрез вяра оправдава езичниците, отнапред благовести на Авраама: „в тебе ще бъдат благославяни всички народи“.

9. И тъй, ония, които се облягат на вярата, биват благословени заедно с верния Авраам,

10. а всички, които се облягат на дела по закона, се намират под проклятие. Защото е писано: „проклет е всеки, който не изпълнява постоянно всичко, що е писано в книгата на закона“.

11. А че чрез закона никой не се оправдава пред Бога, това е явно, защото „праведният чрез вяра ще бъде жив“.

12. А законът не иска вяра; но говори: „който изпълни тия неща, той ще бъде жив чрез тях“.

13. Христос ни изкупи от клетвата на закона, като стана заради нас клетва (защото писано е: „проклет е всеки, който виси на дърво“),

14. та благословението Авраамово чрез Христа Иисуса да се разпростре върху езичниците, за да получим обещания Дух чрез вярата.

15. Братя, говоря по човешки: и човешко завещание, утвърдено вече, никой не разваля, нито допълня.

16. Но обещанията бидоха дадени на Авраама и на семето му. Не е казано: „и на семената“, като за мнозина, а като за едного: „и на семето ти“, което е Христос.

17. Аз пък казвам, че законът, който се яви след четиристотин и трийсет години, не отменя утвърдения по-преди от Бога завет за Христа, та обещанието да изгуби сила.

18. Защото, ако наследството е по закон, то вече не е по обещание; а на Авраама Бог го дарува по обещание.

19. Прочее, защо е даден законът? Той биде прибавен поради престъпленията, докле дойде семето, към което се отнася обещанието, и е предаден чрез Ангели, с ръка на посредник.

20. Но посредникът не бива посредник само на едного, а Бог е един.

21. И тъй, законът противен ли е на Божиите обещания? Съвсем не! Защото, ако беше даден закон, който да можеше да животвори, то наистина оправданието щеше да бъде от закона;

22. но Писанието заключи всички под грях, та обещанието да се даде на вярващите чрез вяра в Иисуса Христа.

23. Преди да дойде вярата, бяхме под стражата на закона, заключени за вярата, която щеше да се открие.

24. И тъй, законът беше за нас възпитател в Христа, за да се оправдаем чрез вяра;

25. а след като дойде вярата, ние вече не сме под ръководството на възпитател.

26. Защото всички сте синове Божии чрез вярата в Христа Иисуса;

27. всички, които в Христа се кръстихте, в Христа се облякохте.

28. Няма вече иудеин, ни елин; няма роб, ни свободник; няма мъжки пол, ни женски; защото всички вие едно сте в Христа Иисуса.

29. Ако пък вие сте Христови, тогава Авраамово семе сте, и по обещание наследници.

ГЛАВА 4.

1. Казвам още: наследникът, докле е невръстен, с нищо се не отличава от роб, макар и да е господар на всичко;

2. но е под настойници и домоуправители до определения от бащата срок.

3. Така и ние, докле бяхме невръстни, бяхме поробени под стихиите на света;

4. но, когато се изпълни времето, Бог изпрати Своя Син (Единороден), Който се роди от жена и се подчини на закона,

5. за да изкупи ония, които бяха под закона, та да получим осиновението.

6. А понеже вие сте синове, Бог изпрати в сърцата ви Духа на Своя Син, Който Дух вика: Авва, сиреч, Отче!

7. Затова не си вече роб, а син; ако пък си син, то си и наследник Божий чрез Иисуса Христа.

8. Но тогава, понеже не знаехте Бога, служехте на богове, които по естество не са богове;

9. а сега, като познахте Бога, или, по-добре, като бидохте познати от Бога, как се връщате пак към немощните и оскъдни стихии и искате пак изново да им служите?

10. Тачите дни, месеци, времена и години.

11. Боя се за вас, да не би напразно да съм се трудил помежду ви.

12. Моля ви, братя, бъдете като мене, защото и аз бях като вас. Вие с нищо не сте ме обидили:

13. знаете, че, когато ви благовестих за пръв път, аз бях немощен по плът,

14. и при все това, вие не презряхте моето в плътта ми изкушение и не се погнусихте от него, но ме приехте като Ангел Божий, като Христа Иисуса.

15. Колко благатки бяхте тогава! Свидетелствувам за вас, че, ако да можеше, очите си щяхте да изтръгнете и да ми ги дадете.

16. И тъй, враг ваш ли станах, като ви говоря истината?

17. Ревнуват за вас не с добра цел, но искат да ви отлъчат от мене, та вие за тях да ревнувате.

18. Добре е да имате ревност към доброто винаги, а не само когато съм помежду ви.

19. Чеда мои, за които съм пак в родилни болки, докле се изобрази във вас Христос,

20. искал бих сега да бъда помежду ви и да изменя гласа си, защото съм в недоумение за вас.

21. Кажете ми вие, които желаете да бъдете под закона: не слушате ли закона?

22. Защото писано е: Авраам имаше двама синове, един от робинята, а друг от свободната.

23. Но който беше от робинята, по плът се роди; а който беше от свободната — по обещание.

24. Това се разбира иносказателно. Това са двата завета, единият от Синайската планина, който ражда за робство и който е Агар,

25. понеже Агар означава планина Синай в Арабия и съответствува на сегашния Иерусалим и робува с децата си;

26. а горният Иерусалим е свободен: той е майка на всинца ни.

27. Защото писано е: „развесели се, неплодна, ти, която не раждаш; възкликни и извикай ти, която не си изпитала родилни мъки; защото напустеницата има много повече деца от оная, която има мъж“.

28. Ние пък, братя, сме като Исаака, чеда на обещание.

29. Но, както тогава роденият по плът гонеше родения по дух, тъй и сега.

30. А какво говори Писанието? — Изпъди робинята и сина й, защото синът на робинята няма да бъде наследник заедно със сина на свободната.

31. И тъй, братя, не сме деца на робинята, а на свободната.

ГЛАВА 5.

1. И тъй, стойте твърдо в свободата, която Христос ни дарува, и не се подлагайте пак под робско иго.

2. Ето аз, Павел, ви казвам: ако се обрязвате, Христос нищо няма да ви ползува.

3. Свидетелствувам пак на всеки човек, който се обрязва, че той е длъжен да изпълни целия закон.

4. Вие, които искате, да се оправдавате със закона, отметнахте се от Христа, отпаднахте от благодатта,

5. а ние се надяваме и очакваме оправдание от вярата чрез Духа.

6. Защото в Христа Иисуса нито обрязването има сила, нито необрязването, но вярата, която действува чрез любов.

7. Вие отивахте добре: кой ви спря, да се не покорявате на истината?

8. Това придумване не е от Оногова, Който ви призовава.

9. Малко квас заквася цялото тесто.

10. Аз имам вяра у вас чрез Господа, че вие не ще мислите инак; а оня, който ви смущава, — който и да е той, — ще претърпи осъда.

11. А за какво още ме гонят, братя, ако аз и сега проповядвам обрязване? Тогава би се прекратила съблазънта от кръста.

12. О, да бяха отсечени ония, които ви размиряват!

13. Към свобода сте призвани вие, братя; само че свободата ви да не служи като повод да угаждате на плътта, но с любов си услужвайте един другиму.

14. Защото целият закон се изпълнява в една дума, именно в: възлюби ближния си като себе си.

15. Ако пък един други се гризете и се ядете, пазете се да се не изтребите един други.

16. Аз казвам: живейте духом, и не ще изпълнявате прищевките на плътта.

17. Защото плътта желае противното на духа, а духът — противното на плътта; те се противят един другиму, за да не правите онова, що бихте пожелали.

18. Ако се водите по дух, вие не сте под закон.

19. Делата на плътта са известни; те са: прелюбодейство, блудство, нечистота, разпътство,

20. идолослужение, магии, вражди, свади, ревнувания, гняв, разпри, разногласия, (съблазни,) ереси,

21. завист, убийства, пиянство, срамни гощавки и други такива; отнапред ви казвам, както и по-преди ви казах, че, които вършат това, няма да наследят царството Божие.

22. А плодът на духа е: любов, радост, мир, дълготърпение, благост, милосърдие, вяра,

23. кротост, въздържание. Против такива няма закон.

24. Ония пък, които са Христови, разпнали са плътта си със страстите и похотите.

25. Ако живеем духом, по дух сме длъжни и да постъпваме.

26. Да не бъдем пустославни, един други да се не дразним, един другиму да си не завиждаме.

ГЛАВА 6.

1. Братя, и да падне човек в някое прегрешение, вие духовните поправяйте такъв с дух на кротост, като се пазите да не би и вие да бъдете изкушени.

2. Понасяйте един другиму теготите, и така изпълнете закона Христов.

3. Защото, който счита себе си за нещо, бидейки нищо, той себе си мами.

4. Нека всеки изпитва делата си, и тогава ще има похвала само в себе си, а не пред другиго,

5. защото всеки ще понесе своето бреме.

6. Наставляваният със слово да дели всяко благо с оногова, който го наставлява.

7. Недейте се лъга: Бог поругаван не бива. Каквото посее човек, това и ще пожъне:

8. който сее в плътта си, от плътта ще пожъне тление; а който сее в духа, от духа ще пожъне вечен живот.

9. Като правим добро, да се не обезсърчаваме, защото ще пожънем в свое време, без да се уморяваме.

10. И тъй, докле имаме време, нека правим добро на всички, а най-вече на своите по вяра.

11. Вижте, колко много ви написах с ръката си.

12. Тия, които искат да се нравят по плът, те ви принуждават да се обрязвате, само за да не бъдат гонени за кръста Христов;

13. защото и ония, които се обрязват, сами не пазят закона, а искат вие да се обрязвате, за да се похвалят с вашата плът;

14. а мене да ми не дава Господ да се хваля, освен с кръста на Господа нашего Иисуса Христа, чрез който за мене светът е разпнат, и аз за света.

15. Защото в Христа Иисуса нито обрязването има някаква сила, нито необрязването, а новата твар.

16. На ония, които постъпват по това правило, нека бъде мир и милост — тям и на Израиля Божий.

17. Прочее, никой да ми не досажда, защото аз нося на тялото си раните на Господа Иисуса.

18. Благодатта на Господа нашего Иисуса Христа да бъде с вашия дух, братя. Амин.

ПОСЛАНИЕ НА СВЕТИ АПОСТОЛ ПАВЛА ДО ЕФЕСЯНИ

ГЛАВА 1.

1. Павел, апостол на Иисуса Христа по воля Божия — до намиращите се в Ефес светии и вярващи в Христа Иисуса:

2. благодат вам и мир от Бога Отца нашего и от Господа Иисуса Христа.

3. Благословен да бъде Бог и Отец на Господа нашего Иисуса Христа, Който ни благослови в Христа с всяко духовно благословение от небесата,

4. както и ни избра чрез Него, преди да се свят създаде, за да бъдем свети и непорочни пред Него с любов,

5. както предопредели да ни осинови за Себе Си чрез Иисуса Христа, по благоволение на Своята воля,

6. за да бъде хвалена славата на Неговата благодат, с която Той ни е облагодатствувал чрез Своя Възлюбен,

7. в Когото имаме изкупление чрез кръвта Му, прошка на греховете по богатството на Неговата благодат.

8. Тая благодат Той изобилно ни дарува във всяка премъдрост и разум,

9. като ни откри тайната на волята Си по Своето благоволение, що бе отпреди положил в Себе Си,

10. в нареждане изпълнението на времената, за да съедини всичко небесно и земно под един глава — Христа.

11. Чрез Него ние бяхме и избрани за наследници, предназначени по определение на Бога, Който върши всичко по решение на волята Си,

12. за да послужим за похвала на славата Му ние, които отпреди се надявахме на Христа;

13. чрез Него и вие, като чухте словото на истината — благовестието за вашето спасение, и като повярвахте в Него, бидохте запечатани с обещания Светий Дух,

14. Който е залог за нашето наследство, та да се изкупи достоянието Му за похвала на славата Му.

15. Ето защо и аз, като чух за вашата вяра в Христа Иисуса и за любовта към всички светии,

16. не преставам да благодаря на Бога за вас, като ви споменувам в молитвите си,

17. щото Бог на Господа нашего Иисуса Христа, Отец на славата, да ви даде дух на премъдрост и откровение, за да Го познаете,

18. и да просвети очите на сърцето ви, та да познаете, в що се състои надеждата на тия, които са призвани от Него, какво е богатството на славното Негово наследство за светиите,

19. и колко е безмерно величието на Неговата мощ в нас, които вярваме чрез действието на крепката Му сила.

20. С тая сила Той действува в Христа, като Го възкреси от мъртвите и постави от дясната Си страна на небесата,

21. по-горе от всяко началство и власт, сила и господство и от всяко име, с което именуват не само в тоя век, но и в бъдещия,

22. и покори всичко под нозете Му и Го постави над всичко Глава на църквата,

23. която е Негово тяло, пълнота на Тогова, Който изпълня всичко във всичко.

ГЛАВА 2.

1. И вас, мъртвите поради вашите престъпления и грехове,

2. в които живяхте някогаш според живота на тоя свят, съгласно с княза на въздушната власт, сиреч на духа, който сега действува в синовете на неверието,

3. сред които и ние всинца живяхме някогаш според плътските си похоти, изпълнявайки желанията на плътта и на помислите, и по естество бяхме, както и другите, чеда на гнева, —

4. Бог, богат с милост, поради голямата Си любов, с която ни обикна,

5. макар да бяхме мъртви поради престъпленията, оживотвори с Христа (по благодат сте спасени),

6. и възкреси с Него и постави на небесата в Христа Иисуса,

7. за да яви на бъдещите векове преизобилното богатство на Своята благодат в доброта към нас чрез Христа Иисуса.

8. Защото по благодат сте спасени чрез вярата; и това не е от вас — Божий дар е;

9. не е от дела, за да не би някой да се похвали.

10. Защото Негово творение сме ние, създадени в Христа Иисуса за добри дела, що Бог е предназначил да вършим.

11. И тъй, помнете, че вие, някогаш езичници по плът, които бяхте назовавани необрязани от тъй наричаните обрязани с плътско обрязване, извършвано с ръце,

12. че вие бяхте тогава без Христа, отстранени от израилското общество, чужди към заветите на обещанието, лишени от надежда и безбожници в света;

13. а сега в Христа Иисуса вие, които някогаш бяхте далеч, станахте близки чрез кръвта Христова.

14. Защото Той е нашият мир, Който направи от двата народа един и разруши преградата, що беше посред,

15. като с плътта Си унищожи враждата, а с учението — закона на заповедите, за да създаде в Себе Си от двата народа един нов човек, въдворявайки мир,

16. и в едно тяло да примири двата народа с Бога чрез кръста, като на него уби враждата;

17. и като дойде, благовести мир на вас, далечни и близки,

18. защото чрез Него и едните и другите имаме достъп при Отца, в единия Дух.

19. И тъй, вие не сте вече чужди и пришълци, а съграждани на светиите и свои на Бога,

20. като се утвърдихте върху основата на апостолите и пророците, имайки Самия Иисуса Христа за краеъгълен камък,

21. върху който цялото здание, стройно сглобено, възраства в храм свет чрез Господа,

22. върху който и вие се съзиждате в жилище Божие чрез Духа.

ГЛАВА 3.

1. Ето защо аз, Павел, съм окованик Иисус Христов за вас езичниците.

2. Вие чухте за разпоредбата на благодатта Божия, мене дадена за вас,

3. именно, че чрез откровение Бог ми възвести тайната (както и по-горе ви писах накратко,

4. от което, като четете, можете проумя, как съм схванал тайната на Христа),

5. която не беше възвестена на синовете човешки от предишните поколения, както сега се откри на светите Му апостоли и пророци чрез Духа Светаго.

6. Това стана, за да бъдат езичниците сънаследници, съставящи едно тяло, и съпричастници на обещанието Божие в Христа Иисуса чрез благовестието,

7. на което станах служител според дара на благодатта Божия, дадена ми по действие на Неговата сила.

8. На мене, най-малкия от всички светии, се даде тая благодат — да благовестя на езичниците неизследимото богатство Христово

9. и да открия на всички, в що се състои разпоредбата на тайната, скривана от векове в Бога, Който създаде всичко чрез Иисуса Христа,

10. та многоразличната премъдрост Божия да стане сега чрез църквата известна на началствата и властите небесни,

11. по предвечното определение, което Той е изпълнил в Христа Иисуса, Господа нашего,

12. у Когото, чрез вярата в Него, имаме дръзновение да се доближаваме към Бога с доверие.

13. Поради това моля ви, не падайте духом пред моите заради вас скърби, които са ваша слава.

14. Затова прекланям колене пред Отеца на Господа нашего Иисуса Христа,

15. от Когото се именува всеки род на небесата и на земята,

16. да ви даде, по богатството на славата Си, крепко да се утвърдите чрез Духа Му във вътрешния човек,

17. и чрез вярата да се всели Христос в сърцата ви,

18. та, вкоренени и утвърдени в любов, да можете проумя с всички светии, що е ширина и дължина, дълбочина и височина,

19. и да узнаете Христовата любов, която превъзхожда всяко знание, за да се изпълните във всичката пълнота Божия.

20. А на Тогова, Който може, според действуващата в нас сила, да извърши несравнено повече от всичко, що просим, или за каквото помисляме,

21. Нему да бъде слава в църквата чрез Христа Иисуса във всички родове от века до века. Амин.

ГЛАВА 4.

1. И тъй, аз, окованик за Господа, моля ви да постъпвате достойно за званието, за което сте призвани,

2. с всяко смиреномъдрие, кротост и великодушие, като се търпите един други с любов

3. и залягате да запазвате единството на духа чрез връзките на мира.

4. Едно тяло сте и един дух, както сте и призвани към една надежда на вашето звание;

5. един е Господ, една е вярата, едно е кръщението,

6. един е Бог и Отец на всички, Който е над всички, и чрез всички, и във всички нас.

7. А на всеки един от нас благодатта е дадена по мярката на дара Христов.

8. Затова е и казано: „като се възкачи на височината, плени плен и даде дарове на човеците“.

9. А „възкачи се“ що означава, ако не това, че Той е и слязъл по-напред в най-долните места на земята?

10. Слезлият е Същият, Който се и възкачи по-горе от всички небеса, за да изпълни всичко.

11. И Той постави едни за апостоли, други за пророци, други за евангелисти, други за пастири и учители,

12. за усъвършенствуване на светиите в делото на служението, в съзиждане на тялото Христово,

13. докле всинца достигнем до единство на вярата и на познаването Сина Божий, до състояние на мъж съвършен, до пълната възраст на Христовото съвършенство,

14. та да не бъдем вече младенци, люлеени и увличани от всеки вятър на лъжливо учение, по лукавството на човеците, по хитрото изкуство на измамата,

15. а с истинска любов да растем по всичко в Оногова, Който е глава, — Христос,

16. от Когото цялото тяло, стройно сглобено и свързано чрез всички дарувани свръзки, при действието на всяка част според силите й, нараства, за да се съзижда в любов.

17. Това прочее ви говоря и за свидетел призовавам Господа: да не постъпвате вече, както постъпват и останалите езичници по суетата на ума си,

18. бидейки помрачени в разума, отстранени в Божия живот поради тяхното невежество и ожесточението на сърцето им;

19. дошли до безчувствие, те се предадоха на разпътство и ненаситно вършат всяка нечистота.

20. Но вие не тъй познахте Христа,

21. щом наистина сте чули за Него и в Него сте се научили (както е истината в Иисуса)

22. да отхвърлите от себе си ветхия според предишното ви живеене човек, който изтлява в прелъстителни похоти,

23. да се обновите с духа на своя ум

24. и да се облечете в новия човек, създаден по Бога в правда и светост на истината.

25. Заради това, като отхвърлите лъжата, казвайте истината всеки на ближния си, понеже сме членове един другиму.

26. Гневете се, но не грешете: слънце да ви не залязва гневни;

27. нито давайте място на дявола.

28. Който е крал, да не краде вече, а по-добре е да се труди, като върши с ръцете си полезното, за да има що да отделя оному, който се нуждае.

29. Никаква гнила дума да не излиза из устата ви, а само добра, за назидание във врата, за да принася благодат на слушащите.

30. И не оскърбявайте Светия Дух Божий, с Когото сте запечатани за в деня на избавлението.

31. Всяко огорчение и ярост, гняв, вик и хула да бъдат далеч от вас заедно с всяка злоба;

32. но бивайте един към другиго добри, състрадателни, прощавайки си един другиму, както и Бог ви прости в Христа.

ГЛАВА 5.

1. И тъй, подражавайте Богу, като чеда възлюбени,

2. и живейте в любов, както и Христос ни възлюби и за нас предаде Себе Си принос и жертва Богу за приятно благоухание.

3. А блудство и всяка нечистота или користолюбие дори и да се не споменуват между вас, както прилича на светии,

4. нито пък срамни и празни думи и смехории, които са неприлични, а наопаки, да се чува благодарение.

5. Защото това трябва да знаете, че никой блудник, или нечист, или користолюбец, който е идолослужител, няма наследство в царството на Христа и Бога.

6. Никой да ви не прелъстява с празни думи, защото заради всичко това дохожда гневът Божий върху синовете на неверието;

7. и тъй, не ставайте техни съучастници.

8. Вие бяхте някога тъмнина, а сега сте светлина в Господа; постъпвайте като чеда на светлината,

9. защото плодът на Духа се състои във всяка доброта, правда и истина —

10. и изпитвайте, що е благоугодно Богу.

11. Не участвувайте в безплодните дела на тъмнината; напротив, изобличавайте ги.

12. Защото за онова, което нечестивците скришом вършат, срамно е и да се говори.

13. А всичко, което се изобличава, от светлината става явно: понеже всичко, което бива явно, е светлина.

14. Затова е казано: стани ти, който спиш, и възкръсни от мъртвите, и ще те осветли Христос.

15. И тъй, гледайте, колко внимателно трябва да постъпвате: не като неразумни, а като мъдри,

16. като скъпите времето, защото дните са лукави.

17. Затова недейте бива неразсъдливи, а разпознавайте, що е воля Божия.

18. И не се опивайте с вино, от което произлиза разпътство; но се изпълняйте с Дух,

19. като се назидавате сами с псалми и славославия и с песни духовни, пеейки и възпявайки в сърцата си Господа,

20. като благодарите винаги за всичко на Бога и Отца, в името на Господа нашего Иисуса Христа,

21. като се покорявате един другиму в страх Божий.

22. Вие, жените, покорявайте се на мъжете си, като на Господа,

23. защото мъжът е глава на жената, както и Христос е глава на църквата, и Той е спасител на тялото.

24. Но както църквата се покорява на Христа, така и жените да се покоряват на мъжете си във всичко.

25. Вие, мъжете, обичайте жените си, както и Христос обикна църквата и предаде Себе Си за нея,

26. за да я освети, като я очисти с водната баня чрез словото;

27. за да я представи на Себе Си славна църква, която няма петно, или порок, или нещо подобно, но да бъде света и непорочна.

28. Тъй са длъжни мъжете да обичат жените си, както обичат телата си: който обича жена си, себе си обича.

29. Защото никой никога не е намразил плътта си, а я храни и сгрява, както и Господ — църквата,

30. понеже ние сме членове на тялото Му — от плътта Му и от костите Му.

31. „Затова ще остави човек баща си и майка си и ще се прилепи към жена си, и ще бъдат двамата една плът“.

32. Тази тайна е велика; но аз говоря за Христа и за църквата.

33. Тъй и всеки един от вас така да обича жена си, както обича себе си, а жената да се бои от мъжа си.

ГЛАВА 6.

1. Вие, децата, бъдете послушни на родителите си, в името на Господа, защото това е справедливо.

2. „Почитай баща си и майка си“ (това е първа заповед с обещание),

3. „за да ти бъде добре, и да живееш дълго на земята“.

4. И вие, бащите, не дразнете децата си, а ги възпитавайте в учение и наставление Господне.

5. Вие, рабите, бъдете послушни на вашите по плът господари със страх и трепет, в простота на сърцето си, както на Христа,

6. не със слугуване само за очи като човекоугодници, а като Христови раби, изпълнявайки от душа волята Божия,

7. усърдно служейки, като че служите на Господа, а не на човеци,

8. и знаейки, че всеки, бил той роб или свободник, ще получи от Господа според доброто, което извърши.

9. И вие, господарите, също тъй се отнасяйте към тях и бъдете умерени в строгостта, знаейки, че и над сами вас и над тях има в небесата Господар, у Когото няма лицеприятие.

10. Прочее, братя мои, усилвайте се в Господа и в мощта на силата Му;

11. облечете се във всеоръжието Божие, за да можете устоя против дяволските козни,

12. защото нашата борба не е против кръв и плът, а против началствата, против властите, против светоуправниците на тъмнината от тоя век, против поднебесните духове на злобата.

13. Заради това приемете Божието всеоръжие, за да можете се възпротиви в лош ден и, като надвиете всичко, да устоите.

14. И тъй, стойте, като си препашете кръста с истина и се облечете в бронята на правдата,

15. и обуйте нозете си в готовност да благовестите мира;

16. а над всичко вземете щита на вярата, с който ще можете угаси всички нажежени стрели на лукавия;

17. вземете и шлема на спасението и духовния меч, който е Божието слово;

18. с всяка молитва и просба молете се духом във всяко време и старайте се за същото това с всяко постоянство и молба за всички светии

19. и за мене, та, като отварям уста, да ми се даде слово, дръзновено да възвестявам тайната на благовестието,

20. заради което съм пратеник в окови, за да го проповядвам смело, както ми прилича.

21. А за да знаете и вие, как съм и що работя, за всичко ще ви извести Тихик, възлюбен брат и верен в Господа служител,

22. когото пратих при вас за това същото, за да узнаете за нас, и да утеши сърцата ви.

23. Мир на братята и любов с вяра от Бога Отца и от Господа Иисуса Христа.

24. Благодатта да бъде с всички, неизменно любещи Господа нашего Иисуса Христа. Амин.

ПОСЛАНИЕ НА СВЕТИ АПОСТОЛ ПАВЛА ДО ФИЛИПЯНИ

ГЛАВА 1.

1. Павел и Тимотей, раби Иисус Христови, — до всички в Христа Иисуса светии, които се намират във Филипи, с епископи и дякони:

2. благодат вам и мир от Бога Отца нашего и от Господа Иисуса Христа.

3. Благодаря на моя Бог, колчем си спомня за вас,

4. (като винаги във всяка моя молитва се моля с радост за всинца ви,)

5. именно, за вашето участие в благовестието от първия ден дори досега,

6. като съм уверен в това, че Тоя, Който почна у вас доброто дело, ще го върши дори до деня на Иисуса Христа,

7. както е и право да мисля това за всинца ви, защото ви имам на сърце, и кога съм в окови, и кога защищавам и утвърждавам благовестието, понеже всички вие ми сте съучастници в благодатта.

8. Бог ми е свидетел, колко много обичам всинца ви с любовта Иисус Христова.

9. И моля се, щото вашата любов все повече и повече да изобилва чрез познание и разбиране на всичко,

10. за да различавате, що е по-добро, та да бъдете чисти и без препънка в деня Христов,

11. изпълнени с плодове на правда, дарувани чрез Иисуса Христа, за слава и похвала Божия.

12. Желая, братя, да знаете, че тия неща, които ми се случиха, спомогнаха за по-голям успех на благовестието,

13. тъй че моите в Христа окови станаха известни на цялата претория и на всички други,

14. и повечето от братята на Господа, насърчени от моите окови, почнаха по-смело, без страх да проповядват словото Божие.

15. Някои, наистина, от завист и обич към препирня, проповядват Христа, а други — от добро разположение.

16. Едните от желание да се препират проповядват Христа нечисто, като мислят, че увеличават тежината на оковите ми;

17. другите пък проповядват от любов, като знаят, че аз съм поставен да защищавам благовестието.

18. Но що от това? Както и да бъде, било престорено, било искрено, Христос се проповядва; затова се радвам, и ще се радвам,

19. защото зная, че това ще ми послужи за спасение с вашата молитва и чрез съдействие на Духа Иисус Христов,

20. според както очаквам с нетърпение и се надявам, че в нищо не ще се посрамя, но при всяко дръзновение, както винаги, и сега ще се възвеличи Христос в тялото ми — било чрез живот, било чрез смърт.

21. Защото за мене животът е Христос, а смъртта — придобивка.

22. Ако ли живеенето ми в плът принася плод на делото, то кое да предпочета, не зная.

23. Обладават ме и двете: желая да се освободя и да бъда с Христа, защото това е много по-добро;

24. но да оставам в плътта е потребно за вас.

25. И аз това с увереност зная, че ще остана и ще пребъда с всички ви за ваш успех и радост във вярата,

26. та похвалата ви в Христа Иисуса да се умножава чрез мене, кога дойда повторно при вас.

27. Само живейте достойно за Христовото благовестие, та, дойда ли и ви видя, или отсъствувам, да чуя за вас, че стоите в един дух, като се подвизавате единодушно за евангелската вяра,

28. и не се стряскайте в нищо от противниците: това е тям доказателство за погибел, а вам — за спасение. И това е от Бога,

29. защото вам е дарувано заради Христа не само да вярвате в Него, но и да страдате за Него,

30. като се подвизавате със същия подвиг, какъвто видяхте у мене и сега чувате за мене.

ГЛАВА 2.

1. И тъй, ако има някоя утеха в Христа, ако има някоя разтуха в любовта, ако има някое общуване на духа, ако има някое милосърдие и състрадание, —

2. направете пълна радостта ми: имайте едни мисли, като имате една и съща любов, и бъдете единодушни и единомислени;

3. нищо не вършете от обич към препирня или от пустословие, но от смиреномъдрие смятайте един другиго за по-горен от себе си.

4. Не се грижете всеки само за себе си, но и за другите.

5. Понеже вие трябва да имате същите мисли, каквито е имал Иисус Христос,

6. Който, бидейки в образ Божий, не счете за похищение да бъде равен Богу;

7. но понизи Себе Си, като прие образ на раб и се уподоби на човеци; и по вид се оказа като човек,

8. смири Себе Си, бидейки послушен дори до смърт, и то смърт кръстна.

9. Затова и Бог Го високо въздигна и Му даде име, което е по-горе от всяко име,

10. та в името на Иисуса да преклони колене всичко небесно, земно и подземно,

11. и всеки език да изповяда, че Иисус Христос е Господ, за слава на Бога Отца.

12. Тъй щото, възлюбени мои, както винаги сте послушни, не само в мое присъствие, но много повече сега, когато отсъствувам, със страх и трепет вършете вашето спасение,

13. защото Бог е, Който ви прави и да искате, и да действувате според благата Му воля.

14. Всичко вършете без ропот и съмнение,

15. за да бъдете безукорни и чисти, непорочни чеда Божии посред опърничав и развратен род, посред който сияете като светила в света,

16. имайки в себе си словото на живота, за моя похвала в деня Христов, че не напразно тичах и не напразно се трудих.

17. Но, ако и да се жертвувам за жертвата и за служението на вярата ви, аз се радвам и сърадвам всинца ви;

18. тъй също и вие се радвайте и ме сърадвайте.

19. А надявам се в Господа Иисуса наскоро да пратя при вас Тимотея, та и аз, като узная как сте, да се утеша духом.

20. Понеже нямам никого равно усърден, който толкова искрено да се грижи за вас,

21. защото всички търсят своето, а не Иисус Христовото;

22. а неговата опитност вие знаете: той, като син към баща, заедно с мене слугува при благовестуването.

23. Него, прочее, надявам се да изпратя веднага, щом узная, какво ще стане с мене;

24. и уверен съм в Господа, че и сам скоро ще дойда при вас.

25. Счетох обаче за нужно да изпратя при вас брата Епафродита, мой сътрудник и съратник, а ваш пратеник и услужник в нуждите ми,

26. понеже той копнееше да види всинца ви и дълбоко скърбеше, задето сте чули, че беше болен.

27. Защото той боледува до умиране; но Бог го помилува, и не само него, но и мене, за да ми се не прибави скръб върху скръб.

28. Поради това изпратих го по-скоро, та, като го видите пак, да се зарадвате, и аз да бъда по-малко наскърбен.

29. Приемете го, прочее, в Господа с всяка радост, и такива имайте на почет,

30. понеже за Христовото дело той беше почти на умиране, като презря живота си, за да допълни недостига на вашето към мене служение.

ГЛАВА 3.

1. Прочее, братя мои, радвайте се в Господа. Едно и също да ви пиша, за мене не е тежко, а за вас то е назидателно.

2. Пазете се от псетата, пазете се от злите работници, пазете се от лъжеобрязване,

3. защото истинското обрязване сме ние, които духом служим Богу и се хвалим с Христа Иисуса, и не на плътта се уповаваме,

4. макар че аз мога да се уповавам и на плътта. Ако някой друг мисли да се уповава на плътта, то още повече аз,

5. обрязаният в осмия ден, от Израилев род, от Вениаминово коляно, евреин от евреите, по закон — фарисеин,

6. по ревност — гонител на Божията църква, по правдата на закона — непорочен.

7. Но това, що беше за мене придобивка, поради Христа счетох го за вреда.

8. Па смятам, че и всичко е вреда, поради превъзходството на познаването Христа Иисуса, моя Господ, заради Когото от всичко се отрекох, и всичко считам за смет, за да придобия Христа,

9. и да се намеря в Него, имайки не своя от закона праведност, а придобивана чрез вяра в Христа, сиреч праведност от Бога чрез вяра;

10. за да позная Него, и силата на възкресението Му, и участието в страданията Му, като се уподобявам на Него в смъртта Му,

11. та дано някак достигне възкресението на мъртвите.

12. Казвам тъй, не защото вече достигнах, или че се усъвършенствувах, но се стремя, дано постигна това, за което бях застигнат от Христа Иисуса.

13. Братя, аз не мисля за себе си, че съм постигнал това; но едно само правя: като забравям, що е зад мене, и като се силно стремя към това, що е пред мене,

14. тичам към целта — към наградата на горното от Бога призвание в Христа Иисуса.

15. Които, прочее, сме съвършени, това да мислим; ако ли за нещо инак мислите, Бог и него ще ви разкрие.

16. Но по това, до което достигнахме, нека бъдем единомислени и да следваме същото правило.

17. Подражавайте, братя, на мене и гледайте ония, които постъпват по образец, какъвто имате в нас.

18. Понеже мнозина, за които ви съм често говорил, а сега дори със сълзи говоря, постъпват като врагове на кръста Христов;

19. техният край е погибел, техният бог — коремът, а славата — в срама им; те мислят за земното.

20. А нашето живелище е на небесата, отдето очакваме и Спасителя, Господа нашего Иисуса Христа,

21. Който ще преобрази унизеното наше тяло тъй, че то да стане подобно на Неговото славно тяло, със силата, чрез която Той може и да покорява на Себе Си всичко.

ГЛАВА 4.

1. И тъй, възлюбени и многожелани мои — братя, моя радост и венец, стойте твърдо в Господа, възлюбени.

2. Моля Еводия, моля и Синтихия да имат единомислие в Господа;

3. па моля и тебе, искрени сътруднико, помагай тям, които се подвизаваха в благовестието заедно с мене и с Климента и с другите ми сътрудници, чиито имена се в книгата на живота.

4. Радвайте се винаги в Господа, и пак ще кажа: радвайте се.

5. Вашата кротост да бъде известна на всички човеци. Господ е близо.

6. Не се грижете за нищо, но във всичко чрез молитва и моление с благодарност откривайте пред Бога своите просби, —

7. и Божият мир, който надвишава всеки ум, ще запази вашите сърца и мисли в Христа Иисуса.

8. Прочее, братя мои, за това, що е истинно, що е честно, що е справедливо, що е чисто, що е любезно, що е достославно, за това, що е добродетел, що е похвала, — само за него мислете.

9. Което научихте, приехте, чухте и видяхте в мене, това вършете, — и Бог на мира ще бъде с вас.

10. Аз твърде много се зарадвах в Господа, задето вече отново почнахте да се грижите за мене; вие и по-преди се грижехте за мене, ала нямахте сгодно време.

11. Казвам това, не защото се нуждая, понеже се научих да се задоволявам с каквото имам:

12. знам да живея и в оскъдност, знам да живея и в изобилие; научен съм на всичко и всякак, и сит да бъда и глад да търпя, и в обилие да бъда и в лишение.

13. Всичко мога чрез Иисуса Христа, Който ме укрепява.

14. При все това добре сторихте, като взехте участие в моята скръб.

15. А знаете и вие, филипяни, че в начало на благовестието, когато излязох из Македония, нямаше нито една църква, която да ми

даде, или от която да приема нещо, освен вас еднички;

16. защото и в Солун, и веднъж, и дваж ми пращахте за нуждите ми.

17. Казвам това, не че искам да ми давате, но търся плода, който се умножава във ваша полза.

18. Получих всичко и имам излишно; преизпълних се с блага, като приех пратения от вас по Епафродита дар, който е мирис благоуханен, жертва приятна, благоугодна Богу.

19. Бог мой, по Своето богатство, да запълни всяка ваша нужда, за слава чрез Христа Иисуса.

20. А на Бога, нашия Отец, слава вовеки веков. Амин.

21. Поздравете всеки светия в Христа Иисуса. Поздравяват ви братята, които са с мене.

22. Поздравяват ви всички светии, а особено които са от кесаревия дом.

23. Благодатта на Господа нашего Иисуса Христа да бъде с всички вас. Амин.

ПОСЛАНИЕ НА СВЕТИ АПОСТОЛ ПАВЛА ДО КОЛОСЯНИ

ГЛАВА 1.

1. Павел, апостол на Иисуса Христа по воля Божия, и брат Тимотей, —

2. до светите и верни в Христа Иисуса братя в Колоса: благодат вам и мир от Бога Отца нашего и Господа Иисуса Христа.

3. Благодарим на Бога и Отца на Господа нашего Иисуса Христа, молейки се винаги за вас,

4. понеже чухме за вашата вяра в Христа Иисуса и за любовта ви към всички светии,

5. при надеждата на отреденото вам на небесата, за което по-преди чухте от истинското слово на благовестието,

6. що пребъдва у вас, както и в цял свят, и принася плод и расте, както и между вас от деня, когато чухте и познахте истински Божията благодат,

7. както се и научихте от Епафраса, нашия възлюбен сътрудник, който е верен служител Христов заради вас,

8. и ни извести за вашата чрез Духа любов.

9. Затова и ние от деня, когато чухме това, не преставаме да се молим за вас и да просим, щото вие да имате пълно познание на волята Му във всяка премъдрост и духовно разбиране,

10. та да постъпвате достойно за Бога, като Му угождавате във всичко, като принасяте плод във всяко добро дело и растете в познаването Бога,

11. като се укрепявате с всякаква сила чрез Неговата славна мощ за всяко търпение и великодушие с радост,

12. като благодарите на Бога и Отца, Който ни направи способни да участвуваме в наследството на светиите в светлината,

13. избави ни от властта на тъмнината и ни премести в царството на възлюбения Си Син,

14. в Когото имаме изкупление чрез кръвта Му и прошка на греховете,

15. и Който е образ на невидимия Бог, роден преди всяка твар;

16. понеже чрез Него е създадено всичко, що е на небесата и що е на земята, видимо и невидимо; било Престоли, било Господства, било Началства, било Власти — всичко чрез Него и за Него е създадено;

17. Той е по-напред от всичко, и всичко чрез Него се държи.

18. И Той е Глава на тялото, сиреч на църквата; Той е начатък, първороден измежду мъртвите, за да има във всичко първенство;

19. понеже в Него благоволи Отец, да обитава всичката пълнота,

20. и чрез Него да примири със Себе Си всичко, било земно, било небесно, като го умиротвори чрез Него, с кръвта на кръста Му.

21. И вас, които някога бяхте отстранени от Бога и Негови врагове поради разположение към лоши дела,

22. сега ви примири в тялото на Неговата плът, чрез смъртта Му, за да ви представи свети, непорочни и безукорни пред Себе Си,

23. ако само пребъдвате във вярата твърди и непоколебими, и бъдете непоклатни в надеждата на проповяданото на всяка поднебесна твар благовестие, което чухте и на което аз, Павел, станах служител.

24. Сега се радвам в страданията си за вас и подпълвам недостига от скърби Христови в моята плът за тялото Христово, което е църквата,

25. на която аз станах служител по Божия наредба, мен възложена за вас, за да изпълня словото Божие, —

26. тайната, скрита от векове и родове, а сега открита на светиите Му,

27. на които Бог пожела да покаже, какво богатство на слава има за езичниците в тази тайна, именно, че Христос, упованието на славата, е във вас;

28. Него ние проповядваме, като вразумяваме всички човеци и ги учим на всяка премъдрост, та всички тях да представим съвършени в Христа Иисуса;

29. за това се и трудя и подвизавам по Неговата сила, която мощно действува в мене.

ГЛАВА 2.

1. Желая да знаете, в каква голяма борба съм заради вас и заради ония, които са в Лаодикия и в Иерапол, и заради всички, които не са ме видели лично,

2. за да се утешат сърцата им, та, съединени с любов за всяко обогатяване със съвършено разбиране, да познаят тайната на Бога и Отца и на Христа,

3. в Когото са скрити всички съкровища на премъдростта и на знанието.

4. А това казвам, за да не би някой да ви прелъсти с примамливи думи;

5. защото ако и да отсъствувам тялом, но духом съм с вас, като се радвам и виждам вашата уредба и вашата твърда вяра в Христа.

6. Поради това, както приехте Господа Иисуса Христа, тъй и ходете по Него,

7. вкоренени и утвърдени в Него и укрепени във вярата, както сте научени, преуспявайки в нея с благодарност.

8. Гледайте, братя, да ви не увлече някой с философия и с празна измама според човешкото предание, според стихиите световни, а не според Христа;

9. понеже в Него телесно обитава всичката пълнота на Божеството,

10. и вие сте пълни чрез Него, Който е Глава на всяко началство и власт;

11. в Него сте и обрязани чрез неръкотворно обрязване, като съблякохте греховното тяло на плътта, чрез обрязването Христово,

12. като се погребахте с Него в кръщението, в което и възкръснахте заедно с Него чрез вяра в силата на Бога, Който Го възкреси от мъртвите.

13. И вас, които бяхте мъртви в греховете и в необрязването на плътта си, Той оживи заедно с Него, като ви прости всички грехове;

14. а това стана, като Христос заличи с учението съществувалото за нас ръкописание, което беше против нас и което Той взе от средата и

го прикова на кръста;

15. като отне силата от началства и власти, Той ги явно изложи на позор и на кръста възтържествува над тях.

16. И тъй, никой да ви не осъжда за ядене, или пиене, или за някой празник или новомесечие, или събота:

17. това е сянка на бъдещето, а тялото е Христос.

18. Никой преднамерено да ви не прелъстява със смиреномъдрие и служене на Ангелите, като се впуска в онова, що не е видял, като безразсъдно се гордее с плътския си ум

19. и не се придържа о Главата — Христа, от Когото цялото тяло, поддържано и свързвано чрез стави и свръзки, расте с растене по Бога.

20. И тъй, ако вие с Христа умряхте за стихиите световни, то защо като живеещи в света допускате да ви налагат постановления:

21. „не се докосвай, не вкусвай, не пипай“

22. (които всички, от употребяване, подлежат на разрушение), — според човешки заповеди и учения?

23. Тия постановления имат само вид на мъдрост в своеволно благочестие, в смиреномъдрие и в пренебрежение на тялото, без някак да се грижат за насищане плътта.

ГЛАВА 3.

1. И тъй, ако сте възкръснали заедно с Христа, търсете това, що е горе, дето Христос седи отдясно на Бога;

2. за небесното мислете, а не за земното.

3. Защото вие умряхте, и вашият живот е скрит с Христа в Бога;

4. а кога се яви Христос, вашият живот, тогава и вие ще се явите с Него в слава.

5. И тъй, умъртвете земните си членове, сиреч пороците: блудство, нечистота, страст, лоша похот и користолюбието, което е идолослужение.

6. Заради тия пороци Божият гняв иде върху синовете на непослушанието,

7. сред които и вие някогаш се движехте, когато живеехте в тия пороци.

8. А сега и вие отхвърлете от себе си всичко: гняв, ярост, злоба, злоречие, сквернословие от устата си;

9. не се лъжете един други, след като съблякохте ветхия човек заедно с делата му

10. и се облякохте в новия, който се обновява в познанието, по образа на своя Създател,

11. дето няма ни един ни иудеин, ни обрязване ни необрязване, ни варварин ни скит, ни роб ни свободник, а всичко и във всичко е Христос.

12. И тъй, като избраници Божии, свети и възлюбени, облечете се в милосърдие, благост, смиреномъдрие, кротост, дълготърпение,

13. като се търпите един други и си прощавате взаимно, ако някой има против някого оплакване: както Христос ви прости, така и вие.

14. А над всичко това облечете се в любовта, която е свръзка на съвършенството, —

15. и мир Божи да цари в сърцата ви; към него сте и призвани в едно тяло, затова благодарни бъдете.

16. Словото Христово да се вселява у вас изобилно с всяка премъдрост; учете се и се вразумявайте един други с псалми, славословия и духовни песни, като с благодарност възпявате Господа в сърцата си.

17. И всичко, що вършите словом или делом, всичко вършете в името на Господа Иисуса Христа, като благодарите чрез Него на Бога и Отца.

18. Вие, жените, покорявайте се на мъжете си, както подобава, в името на Господа.

19. Вие, мъжете, обичайте жените си и не ги огорчавайте.

20. Деца, бъдете във всичко послушни на родителите си, защото това е благоугодно Господу.

21. Бащи, не дразнете чедата си, за да не падат духом.

22. Вие, робите, бъдете послушни във всичко на вашите по плът господари, слугувайте им не само за очи като човекоугодници, а простосърдечно, като се боите от Бога.

23. И всичко, що вършите, вършете от душа, като за Господа, а не за човеци,

24. знаейки, че като награда от Господа ще получите наследство, понеже на Господа Христа служите.

25. А който върши неправда, ще получи според неправдата си: лицеприятие няма.

ГЛАВА 4.

1. Вие, господарите, отдавайте на робите си справедливото и дължимото, като знаете, че и вие имате Господар на небесата.

2. Постоянствувайте в молитвата, като бодърствувате в нея с благодарност;

3. молете се също и за нас, за да ни отвори Бог врата на словото да разгласим Христовата тайна, заради която съм и в окови,

4. та да я открия, както ми подобава да говоря.

5. С външните се отнасяйте благоразумно, като скъпите времето.

6. Словото ви да бъде винаги с приятност, със сол подправено, за да знаете, как трябва да отговаряте всекиму.

7. Колкото за мене, всичко ще ви съобщи Тихик, възлюбеният брат и верен служител и сътрудник в Господа,

8. когото тъкмо за това изпратих при вас, за да узнае, как сте, и да утеши сърцата ви,

9. заедно с Онисима, верния и възлюбен наш брат, който е от вас: те ще ви разкажат за всичко, що става тука.

10. Поздравява ви Аристарх, който е затворен заедно с мене, и Марко, племенникът на Варнава (за когото получихте заповед: ако дойде при вас, приемете го),

11. също и Иисус, наричан Юст; те са от обрязаните и са едничките сътрудници за царството Божие, които ми бяха утеха.

12. Поздравява ви вашенецът Епафрас, Иисус Христов раб, който винаги се подвизава за вас в молитвите, за да пребъдете съвършени и изпълнени с всяка воля Божия.

13. Свидетелствувам за него, че той има голяма ревност и грижа за вас и за ония, които са в Лаодикия и Иерапол.

14. Поздравява ви Лука, многообичният лекар, и Димас.

15. Поздравете братята в Лаодикия, също и Нимфана, и домашната му църква.

16. След като се прочете това послание у вас, наредете да се прочете и в Лаодикийската църква, а онова из Лаодикия да прочетете и вие.

17. Кажете на Архипа: гледай да изпълняваш службата, що си приел в Господа.

18. Саморъчен поздрав от мене, Павла. Помнете оковите ми. Благодатта да бъде с всички вас. Амин.

ПЪРВО ПОСЛАНИЕ НА СВЕТИ АПОСТОЛ ПАВЛА ДО СОЛУНЯНИ

ГЛАВА 1.

1. Павел, Силуан и Тимотей — до солунската църква в Бога Отца и в Господа Иисуса Христа: благодат вам и мир от Бога Отца нашего и от Господа Иисуса Христа.

2. Винаги благодарим на Бога за всинца ви, като ви споменуваме в молитвите си

3. и непрестанно помним делото на вашата вяра, труда на вашата любов и търпението на надеждата ви у Господа нашего Иисуса Христа пред Бога и Отца нашего.

4. Знаем, възлюбени братя, за вашето от Бога избиране,

5. защото нашето благовестие беше към вас не само със слово, но и със сила и с Духа Светаго, и с голяма увереност; сами знаете, какви бяхме за вас помежду ви.

6. И вие станахте подражатели нам и Господу, като при много скърби приехте словото с радост от Духа Светаго,

7. тъй че станахте образец за всички вярващи в Македония и Ахаия.

8. Защото от вас проехтя словото Господне не само в Македония и Ахаия, но и навред се пренесе славата за вашата вяра в Бога, тъй че няма нужда ние нищо да казваме.

9. Защото вярващите сами разгласят за нас, какво беше идването ни при вас, и как от идолите се обърнахте към Бога, за да служите на живия и истински Бог,

10. и да очаквате от небесата Неговия Син, Когото Той възкреси от мъртвите, Иисуса, Който ни избавя от идещия гняв.

ГЛАВА 2.

1. Вие сами знаете, братя, че идването ни при вас не бе напразно:
2. макар и пострадали и поругани попреди във Филипи, както знаете, ние дръзнахме в Бога нашего да ви проповядваме Божието благовестие с голям труд.
3. Защото нашето учение не произхожда нито от заблуждение, нито от нечисти подбуди, нито от лукавство;
4. но както Бог ни удостои да ни повери благовестието, тъй и говорим — не за да угаждаме на човеци, а на Бога, Който изпитва сърцата ни.
5. Защото нито с ласкателни думи се отнесохме някога към вас, както знаете, нито с користна умисъл: Бог е свидетел!
6. Нито човешка слава дирехме — било от вас, било от други:
7. макар и да можехме да се явим с важност като Христови апостоли, при все това ние бяхме благи среди вас, също както кърмачка се нежно отнася с децата си.
8. Тъй ви бяхме обикнали, че бяхме готови да ви предадем не само благовестието Божие, но и душите си, понеже ни бяхте станали драги.
9. Защото помните, братя, нашия труд и мъка: работейки денем и нощем, за да не отегчим някого от вас, ние ви проповядвахме благовестието Божие.
10. Свидетели сте вие и Бог, как свето, праведно и безукорно постъпвахме пред вас, вярващите,
11. защото знаете, че всекиго от вас, както баща децата си,
12. ние подканяхме, молехме и убеждавахме да постъпва достойно за Бога, Който ви призва в Своето царство и слава.
13. Затова и ние непрестанно благодарим на Бога, задето, като възприехте слушаното от нас слово Божие, усвоихте го не като слово човешко, а като слово Божие (каквото е и наистина), което и действува във вас, вярващите.
14. Вие, братя, станахте подражатели на Божиите в Христа Иисуса църкви, що са в Иудея, понеже и вие същото претърпяхте от

своите едноплеменници, каквото и те от иудеите,

15. които убиха и Господа Иисуса, и Неговите пророци, и нас изгониха, и Богу не угаждат, и на всички човеци се противят,

16. които ни пречат да говорим на езичниците да се спасят, и с това винаги допълнят греховете си; но постигна ги гневът докрай.

17. А ние, братя, осиротели от вас за късо време по лице, а не по сърце, с още по-голямо желание се старахме да видим лицето ви.

18. Заради това ние, най-вече аз, Павел, и веднъж и дваж поискахме да дойдем при вас; но попречи ни сатаната.

19. Защото кой е наша надежда, или радост, или венец за похвала? Това не сте ли и вие пред Господа нашего Иисуса Христа при Неговото пришествие?

20. Да, вие сте нашата слава и радост.

ГЛАВА 3.

1. Поради това, като не можехме вече да търпим, намерихме за добре да останем сами в Атина,

2. и изпроводихме Тимотея, наш брат и Божий служител и наш сътрудник в Христовото благовестие, за да ви укрепи и утеши във вярата ви,

3. та да се не смущава никой в тия скърби; защото сами знаете, че за това сме отредени.

4. Защото ние, и когато бяхме при вас, предсказвахме ви, че ще страдаме, както се и случи, и вие знаете.

5. Поради това и аз, като не можех вече да търпя, пратих да узная за вярата ви, да не би някак да ви е изкусил изкусителят, та да отиде напразно нашият труд.

6. Но сега, след като от вас дойде Тимотей при нас и ни донесе добра вест за вашата вяра и любов, и че винаги имате добър спомен за нас и копнеете да ни видите, както и ние вас, —

7. ние, при всичката ни скръб и нужда, се утешихме за вас, братя, с вашата вяра;

8. защото ние сме живи сега, когато вие стоите в Господа.

9. Каква благодарност, наистина, можем да въздадем Богу за вас, за всичката радост, с която се радваме поради вас пред нашия Бог,

10. като денем и нощем твърде усърдно се молим, за да видим лицето ви и да допълним недостига на вашата вяра!

11. А Сам Бог и Отец наш и Господ наш Иисус Христос да насочи пътя ни към вас.

12. Вам пък Господ да наспори и преумножи любовта един към друг и към всички, каквато имаме и ние към вас,

13. за да утвърди сърцата ви да бъдат непорочни в светост пред Бога и Отца нашего, при дохождането на Господа нашего Иисуса Христа с всичките Му светии. Амин.

ГЛАВА 4.

1. И тъй, братя, молим и ви увещаваме в Христа Иисуса, щото вие, след като научихте от нас, как трябва да постъпвате и да угаждате Богу, както и постъпвате, повече да преуспявате в това;

2. защото знаете, какви заповеди ви дадохме от Господа Иисуса.

3. Тази е волята Божия: да бъдете осветени, да се въздържате от блудство,

4. всеки от вас да умее да запазва своя съсъд в светост и чест,

5. а не в похотна страст, както и езичниците, незнаещи Бога,

6. и да не престъпничи и измамва в това нещо брата си; защото Господ отмъщава за всичко това, както и по-преди ви говорихме и свидетелствувахме.

7. Защото Бог не ни призва към нечистота, но към светост.

8. И тъй, който отхвърля това, той отхвърля не човека, а Бога, Който и даде Своя Свети Дух в нас.

9. А за братолюбие няма нужда да ви пишем, защото вие сами сте научени от Бога да обичате един другиго,

10. защото тъй и постъпвате с всички братя по цяла Македония. И молим ви, братя, още повече да преуспявате,

11. и усърдно да се стараете да живеете тихо, да си гледате работата и със собствените си ръце да работите, както ви заповядахме,

12. за да се държите благоприлично към външните и да нямате нужда от никого.

13. Не искам, братя, вие да не знаете за починалите, за да не скърбите, както и другите, които нямат надежда.

14. Защото ако вярваме, че Иисус умря и възкръсна, то и починалите в Иисуса Бог ще приведе с Него.

15. Прочее, това ви казваме чрез слово Господне, че ние живите, които останем до пришествието Господне, няма да изпреварим починалите,

16. защото Сам Господ с повеление, при глас на Архангел и при тръба Божия, ще слезе от небето, и мъртвите в Христа ще възкръснат първом;

17. после ние, останалите живи, заедно с тях ще бъдем грабнати на облаци, за да срещнем Господа във въздуха, и така винаги с Господа ще бъдем.

18. Прочее, утешавайте се един други с тия думи.

ГЛАВА 5.

1. А за времената и годините, братя, няма нужда да ви се пише,
2. защото сами вие твърде добре знаете, че денят Господен ще дойде тъй, както крадец нощя.
3. Защото, кога рекат: мир и безопасност, тогава внезапно ще ги постигне гибел, както родилни болки постигат трудна жена, и няма да избягнат.
4. А вие, братя, не сте в тъмнина, та денят да ви завари като крадец.
5. Защото всички вие сте синове на светлината и синове на деня: ние не сме синове на нощта, нито на тъмнината.
6. И тъй, нека не спим, както и другите, а да бъдем бодри и трезвени.
7. Защото, които спят, нощя спят, и които се опиват, нощя се опиват.
8. Ние пък, бидейки синове на деня, нека бъдем трезвени, като наденем бронята на вярата и на любовта и шлема на надеждата за спасение,
9. защото Бог ни определи не за гняв, а за да придобием спасение чрез Господа нашего Иисуса Христа,
10. Който умря за нас, та ние, будни ли сме, или спим, да живеем заедно с Него.
11. Поради това увещавайте се помежду си и се назидавайте един другиго, както и правите.
12. И молим ви, братя, да уважавате ония, които се трудят между вас, които са ваши предстоятели в Господа и които ви наставляват,
13. и да имате към тях преголяма любов заради делото им; живейте в мир помежду си.
14. Молим ви също, братя, вразумявайте безчинните, утешавайте малодушните, подкрепяйте немощните и бъдете дълготърпеливи към всички.
15. Гледайте, никой никому да не отвръща зло за зло; а винаги желайте доброто и един другиму, и на всички.

16. Винаги се радвайте.

17. Непрестанно се молете.

18. За всичко благодарете; защото такава е спрямо вас волята Божия в Христа Иисуса.

19. Духа не угасяйте.

20. Пророчествата не унижавайте.

21. Всичко изпитвайте, о доброто се дръжте.

22. Въздържайте се от всякакво зло.

23. А Сам Бог на мира да ви освети напълно, и целият ваш дух и душата и тялото да се запази без порок при пришествието на Господа нашего Иисуса Христа.

24. Верен е Оня, Който ви призовава, Който и ще стори това.

25. Братя, молете се за нас.

26. Поздравете всички братя със свето целуване.

27. Заклевам ви в Господа да прочетете това послание на всички свети братя.

28. Благодатта на Господа нашего Иисуса Христа да бъде с вас. Амин.

ВТОРО ПОСЛАНИЕ НА СВЕТИ АПОСТОЛ ПАВЛА ДО СОЛУНЯНИ

ГЛАВА 1.

1. Павел, Силуан и Тимотей — до солунската църква в Бога Отца нашего и в Господа Иисуса Христа:

2. благодат вам и мир от Бога Отца нашего и от Господа Иисуса Христа.

3. Длъжни сме винаги да благодарим на Бога за вас, братя, както подобава, задето вярата ви твърде много расте, и взаимната любов у всеки едного от всички вас тъй изобилва,

4. че сами ние се хвалим с вас в Божиите църкви за вашето търпение и вяра при всички гонения и скърби, що пренасяте;

5. това е доказателство на праведния Божий съд, че вие ще се удостоите с царството Божие, за което и страдате.

6. Защото справедливо е пред Бога да въздаде скръб на ония, които ви оскърбяват,

7. а вам, оскърбяваните, да въздаде утеха заедно с нас, когато Господ Иисус се яви от небето с Ангелите на Своята сила,

8. в пламенен огън да отмъщава на ония, които не познават Бога, които не се покоряват на благовестието на Господа нашего Иисуса Христа

9. и които с вечна погибел ще бъдат наказани от лицето на Господа и от славата на Неговото могъщество,

10. когато Той дойде, за да бъде прославен в оня ден всред Своите светии, и за да Му се удивяват всички повярвали, а също и вие, понеже с вяра приехте нашето свидетелство.

11. За това се и молим винаги за вас, да ви направи Бог наш достойни за званието и да изпълни със сила всяко желание на благост и всяко дело на вярата,

12. та да се прослави във вас името на Господа нашего Иисуса Христа, и вие в Него, по благодатта на нашия Бог и на Господа Иисуса Христа.

ГЛАВА 2.

1. А колкото за пришествието на Господа нашего Иисуса Христа и нашето събиране при Него, молим ви, братя,

2. да се не поколебаете тъй скоро в мислите си, нито да дохождате в ужас било чрез дух, било чрез слово, или чрез послание, като че ли от нас изпратено, какво уж настъпва вече Христовият ден.

3. Никой да ви не прелъсти по никой начин; защото оня ден не ще настъпи, докле първом не дойде отстъплението и се не открие човекът на греха, синът на погибелта,

4. който се противи и се превъзнася над всичко, що се нарича Бог, или светиня, за да седне като бог в Божия храм, показвайки себе си, че е бог.

5. Не помните ли, че, още когато бях при вас, ви говорех това?

6. И сега знаете онова, що го задържа да се открие той в свое време.

7. Тайната на беззаконието вече действува, само че няма да бъде извършена, докато се не отдръпне оня, който я задържа сега, —

8. тогава и ще се открие беззаконникът, когото Господ Иисус ще убие с дъха на устата Си, и чрез блясъка на Своето пришествие ще изтреби

9. тогова, чието явяване, по действие на сатаната, е с всяка сила и с поличби и лъжливи чудеса,

10. и с всяко неправедно прелъстяване ония, които загиват, задето не са приели любовта на истината за свое спасение.

11. И за това Бог ще им прати действие на заблуда, за да повярват на лъжата,

12. та да бъдат осъдени всички, които не са повярвали в истината, а обикнали неправдата.

13. Ние пък сме длъжни да благодарим на Бога винаги за вас, възлюбени от Господа братя, задето отначало Бог, чрез освещение от Духа и чрез вяра в истината, ви избра за спасение,

14. към което нещо ви и призва чрез нашето благовестие, за да придобиете славата на Господа нашего Иисуса Христа.

15. И тъй, братя, стойте и дръжте преданията, които научихте било чрез наше слово, било чрез наше послание.

16. А Сам Господ наш Иисус Христос, и Бог и Отец наш, Който ни възлюби и чрез благодатта Си ни даде вечна утеха и блага надежда,

17. да утеши сърцата ви и да ви утвърди във всяко слово и добро дело.

ГЛАВА 3.

1. И тъй, молете се за нас, братя, щото словото Господне да се разпространява и се слави навред, както и у вас,

2. и да се избавим от безчинни и лукави човеци, защото не всички имат вяра.

3. Но верен е Господ, Който ще ви утвърди и запази от лукавия.

4. Ние сме уверени за вас в Господа, че вършите и ще вършите, що ви заповядваме.

5. А Господ да насочи сърцата ви към любов Божия и търпение Христово.

6. Заповядваме ви също, братя, в името на Господа нашего Иисуса Христа, да страните от всеки брат, който постъпва безчинно, а не по преданието, що е получил от нас.

7. Сами знаете, как трябва да подражавате нам, защото ние не безчинствувахме при вас,

8. нито у някого ядохме хляб даром, а работехме с труд и мъка деня и нощя, за да не отегчим някого от вас, —

9. и не за това, че нямахме власт, а за да ви дадем себе си за пример, та да ни подражавате.

10. Защото и когато бяхме между вас, наръчвахме ви това: който не иска да се труди, не бива и да яде.

11. Но слушаме, че някои у вас живеят безчинно, нищо не работят, а се занимават с празни работи;

12. на такива заповядваме и ги молим в Господа нашего Иисуса Христа да работят безшумно и свой си хляб да ядат.

13. А вие, братя, не падайте духом, кога вършите добро.

14. Ако ли някой не послуша думите ни в това послание, забележете го и не се сношавайте с него, за да се засрами;

15. и го не смятайте за враг, а го наставлявайте като брат.

16. А Сам Господ на мира да ви дава мир винаги и всякак; Господ да бъде с всички вас!

17. Саморъчен поздрав от мене, Павла; това е белег във всяко послание; аз пиша тъй:

18. благодатта на Господа нашего Иисуса Христа да бъде с всички вас. Амин.

ПЪРВО ПОСЛАНИЕ НА СВЕТИ АПОСТОЛ ПАВЛА ДО ТИМОТЕЯ

ГЛАВА 1.

1. Павел, апостол Иисус Христов по повеление на Бога, нашия Спасител, и на Господа Иисуса Христа, нашата надежда, —

2. до Тимотея, истинско по вяра чедо: благодат, милост, мир от Бога, нашия Отец, и от Христа Иисуса, нашия Господ.

3. Както на тръгване за Македония те молих да останеш в Ефес, така и сега те моля да поръчаш на някои да не проповядват друго учение,

4. нито да се занимават с басни и безкрайни родословия, които причиняват по-скоро препирни, отколкото назидание Божие във вярата.

5. А целта на поръчването е — да се породи любов от чисто сърце, от добра съвест и нелицемерна вяра;

6. някои, като не постигнаха тия неща, отклониха се в празнословие,

7. желаейки да бъдат законоучители, без да разбират ни какво говорят, ни какво утвърждават.

8. А ние знаем, че законът е добър, ако някой го употребява законно,

9. като знае, че законът е установен не за праведник, а за беззаконници и непослушници, за нечестивци и грешници, за неправедни и скверни, за ония, които оскърбяват баща си и майка си, за човекоубийци,

10. за блудници, мъжеложци, разбойници, клеветници, скотоложци, лъжци, клетвопрестъпници и за всичко друго, що е противно на здравото учение,

11. по славното благовестие на блажения Бог, що ми бе поверено.

12. Благодаря на Христа Иисуса, нашия Господ, Който ми даде сила, задето ме призна за верен, като отреди на служба мене,

13. който по-рано бях хулител, гонител и оскърбител, но бидох помилуван, защото, без да зная, вършех това в неверие;

14. а с вяра и любов в Христа Иисуса се преумножи благодатта на нашия Господ.

15. Верни и за всяко приемане достойни са думите, че Христос Иисус дойде в света да спаси грешниците, от които пръв съм аз.

16. Но затова бидох помилуван, за да покаже Иисус Христос в мене първи всичкото Си дълготърпение за пример на ония, които повярват в Него за живот вечен.

17. А на Царя на вековете, на нетленния, невидимия, едничкия премъдър Бог — чест и слава вовеки веков. Амин.

18. Чедо Тимотее! Тая поръка ти предавам съгласно по-раншните за тебе пророчества, за да воюваш съобразно с тях като добър воин,

19. имайки вяра и добра съвест, която някои отхвърлиха, и претърпяха корабокрушение във вярата;

20. от тях са Именей и Александър, които предадох на сатаната, за да се научат да не богохулствуват.

ГЛАВА 2.

1. И тъй, моля преди всичко да се правят просби, молитви, молби, благодарения за всички човеци,

2. за царе и за всички, които са на власт, за да прекарваме тих и мирен живот в пълно благочестие и чистота;

3. защото това е добро и угодно пред нашия Спасител Бога,

4. Който иска да се спасят всички човеци и да достигнат до познание на истината.

5. Защото един е Бог, един и Ходатай между Бога и човеци — Човекът Христос Иисус,

6. Който отдаде Себе Си откуп за всички — нещо в свое време засвидетелствувано,

7. за което аз съм поставен проповедник и апостол (истина казвам в Христа, не лъжа), учител на езичниците във вярата и истината.

8. И тъй, желая мъжете да се молят на всяко място, като въздигат чисти ръце без гняв и съмнение;

9. също така и жените, облечени прилично, със срамежливост и целомъдрие да се гиздят, не с плетенки, ни със злато, или с бисери, или драгоценни дрехи,

10. а с добри дела, както прилича на жени, които се посвещават на благочестие.

11. Жената да се учи в безмълвие и пълно покорство.

12. На жена не позволявам да поучава, нито да господарува над мъж, но заповядвам да бъде в безмълвие.

13. Защото по-напред биде създаден Адам, а после Ева;

14. и не Адам биде прелъстен, а жената биде прелъстена и падна в престъпление;

15. но ще се спаси чрез раждане деца, ако пребъде във вяра, в любов и в светост с целомъдрие.

ГЛАВА 3.

1. Верни са тия думи: желае ли някой епископство, добро нещо желае.

2. Но епископът трябва да е непорочен, мъж на една жена, трезвен, целомъдър, скромен, почтен, страннолюбив, поучлив;

3. не пияница, не побойник, не свадлив, не алчен за гнусна печалба, а кротък, миролюбив и не сребролюбив;

4. да управлява добре къщата си и да има деца послушни със съвършена почтителност;

5. защото, който не умее да управлява собствената си къща, как ще се грижи за църквата Божия?

6. Да не е новопокръстен, за да се не възгордее и падне в еднакво осъждане с дявола.

7. Трябва още той да има и добро свидетелство от външните, за да не бъде укоряван и да не падне в примката на дявола.

8. Дяконите също трябва да бъдат почтени, недвуезични, да не са пристрастени към вино, нито алчни за гнусна печалба,

9. да пазят тайнството на вярата с чиста съвест.

10. И те трябва първом да бъдат изпитвани, та после, ако са безпорочни, да стават дякони.

11. Също и жените им трябва да бъдат почтени, не клеветници, трезвени и верни във всичко.

12. Всеки от дяконите трябва да бъде мъж на една жена, добре да управлява децата си и къщата си.

13. Защото, които са служили добре, придобиват добър чин и голямо дръзновение във вярата, що имат в Христа Иисуса.

14. Надявам се скоро да дойда при тебе; а това ти пиша за

15. в случай, че се позабавя, да знаеш, как трябва да постъпваш в Божия дом, който е църква на живия Бог, стълб и крепило на истината.

16. И наистина, велика е тайната на благочестието: Бог се яви в плът, засвидетелствуван бе от Духа, показа се на Ангели, проповядван биде на народи, приет с вяра в света, възнесе се в слава.

ГЛАВА 4.

1. А Духът ясно говори, че в последните времена някои ще отстъпят от вярата, като се предават на мамливи духове и бесовски учения

2. чрез лицемерието на ония, които говорят лъжа и имат жигосана съвест,

3. които забраняват да се встъпва в брак и съветват въздържане от ястия, що Бог е създал да ги ядат с благодарност верните, и ония, които са познали истината.

4. Защото всяко творение Божие е добро, и нищо не е за отхвърляне, щом се приема с благодарение,

5. понеже се осветява чрез слово Божие и с молитва.

6. Като съветваш на това братята, ще бъдеш добър служител на Иисуса Христа, хранен с думите на вярата и на доброто учение, което си последвал.

7. От скверни и бабешки басни отбягвай, а се упражнявай в благочестие,

8. защото телесното упражнение за малко е полезно, а благочестието е полезно за всичко, понеже съдържа обещание за сегашния и за бъдещия живот.

9. Тия думи са верни и достойни за всяко възприемане.

10. Затова се и трудим и укори търпим, защото се уповахме на живия Бог, Който е Спасител на всички човеци, а най-вече на верните.

11. Поръчвай това и поучавай.

12. Никой да не презира младостта ти, но бъди образец за верните в слово, поведение, любов, дух, вяра и чистота.

13. Докле дойда, занимавай се с четене, наставление и поучаване.

14. Не занемаряй дарбата, която е в тебе и ти бе дадена чрез пророчество с възлагане върху ти ръцете на свещенството.

15. За това се грижи, в това пребъдвай, та успехът ти да бъде явен във всичко.

16. Внимавай на себе си и на учението; постоянствувай в тия неща, защото, като постъпваш тъй, и себе си ще спасиш, и ония, които

те слушат.

ГЛАВА 5.

1. Старец не укорявай, а увещавай го, като да ти е баща; по-младите пък, като да ти са братя,

2. старите жени — като майки, младите — като сестри, с всяка чистота.

3. Вдовици почитай — истинските вдовици.

4. Ако ли пък някоя вдовица има деца или внуци, нека те се научат първом да почитат своите домашни и да се отплащат на родителите си, защото това е добро и угодно пред Бога.

5. А която е истинска вдовица и е останала сама, тя се надява на Бога и пребъдва в моления и молитви денем и нощем;

6. оная пък, която живее разпуснато, приживе е умряла.

7. Наръчвай им още и това, да бъдат безпорочни.

8. Ако някой се не грижи за своите, а особено за домашните си, той се е отрекъл от вярата и е по-лош от неверник.

9. За вдовица да се приема жена не по-долу от шейсет години, водила един мъж,

10. известна с добри дела: ако е деца отхранила, странници пригледвала, нозе на светии умивала; ако е на страдалци помагала и всяко добро дело усърдно следвала.

11. А по-млади вдовици не приемай, защото, кога пренебрегнат Христа, искат да се женят.

12. Те подпадат под осъждане, защото са отхвърлили първото си обещание;

13. освен това, бидейки без работа, навикват да ходят от къща в къща; и не само са без работа, но са и бъбриви, любопитни и говорят, каквото не подобава.

14. И тъй, желая, щото по-младите вдовици да се женят, да раждат деца, да вървят къща и да не дават никакъв повод на противника за похула;

15. защото някои вече се повлякоха подир сатаната.

16. Ако някой верен или вярна имат в къщата си вдовици, да ги приглеждат, та църквата да се не товари и да може да приглежда

истинските вдовици.

17. Презвитерите, които добре изпълняват предстоятелската си служба, да се удостояват с двойна почет, най-вече пък ония, които се трудят в слово и поучение.

18. Защото Писанието казва: „не връзвай устата на вол, който вършее“, и: „работникът заслужава своята заплата“.

19. Обвинение против презвитер не приемай, освен при двама или трима свидетели.

20. Ония, които съгрешават, изобличавай пред всички, та и другите да имат страх.

21. Заклевам те пред Бога, пред Господа Иисуса Христа и пред избраните Ангели, да спазваш това без предубеждение и да не вършиш нищо по пристрастие.

22. Ръце на никого не възлагай прибързано, нито ставай съучастник на чужди грехове. Пази себе си чист.

23. Не пий вече само вода, но употребявай и малко вино, поради стомаха си и честите си боледувания.

24. Греховете на едни човеци са явни и предварят в съд, а на някои отсетне се явяват.

25. Също и добрите дела са явни; а които не са такива, не могат се утаи.

ГЛАВА 6.

1. Ония, които са под робско иго, да считат господарите си достойни за всякаква почест, за да се не хули името Божие и учението.

2. Ония пък, които имат господари повярвали, да се не отнасят към тях небрежно, задето са братя, а с по-голямо усърдие да им слугуват, понеже тия, които получават техните услуги, са верни и възлюбени. Тъй поучавай и увещавай.

3. Който поучава инак и не върви по здравите думи на Господа нашего Иисуса Христа и по учението за благочестие,

4. той е помрачен от гордост, нищо не знае и е болен за празни разисквания и словопрения, от които произлизат завист, разпри, хули, лукави подозрения,

5. зловредни препирни между човеци, които имат развратен ум, лишени са от истината и мислят, че благочестието служи за печалба. Бягай от такива.

6. Голяма печалба е да бъде човек благочестив и доволен от себе си.

7. Понеже нищо не сме донесли на света, явно е, че не можем и нищо да изнесем.

8. Като имаме прехрана и облекло, нека с това бъдем доволни.

9. А ония, които искат да се обогатяват, падат в изкушение, в примка и в много безразсъдни и вредни похоти, които потопяват човеците в провала и погибел.

10. Защото корен на всички злини е сребролюбието, на което предавайки се, някои се отклониха от вярата и си навлякоха много мъки.

11. Но ти, човече Божий, бягай от тия неща и стреми се към правда, благочестие, вяра, любов, търпение и кротост.

12. Подвизавай се с добрия подвиг на вярата: дръж се о вечния живот, за който ти биде и повикан и изповяда доброто изповедание пред много свидетели.

13. Наръчвам ти пред Бога, Който всичко животвори, и пред Христа Иисуса, Който засвидетелствува доброто изповедание пред

Понтия Пилата,

14. да спазиш заповедта чиста, безукорна, дори до явяването на Господа нашего Иисуса Христа,

15. което, кога му дойде време, ще открие блажения и едничък Властител, Цар на царете и Господар на господаруващите,

16. Който е едничък безсмъртен и живее в непристъпна светлина, Когото никой от човеците не е видял, нито може да види. Нему чест и владичество вовеки. Амин.

17. Наръчвай на богатите в тоя свят, да не мислят високо за себе си, нито да се надяват на непостоянното богатство, а на живия Бог, Който ни дава всичко в изобилие за наслада;

18. да вършат добро, да богатеят с добри дела, да бъдат щедри и общителни,

19. като по този начин си събират съкровище — добра основа за бъдещето, за да постигнат вечен живот.

20. О, Тимотее! пази онова, що ти е предадено, и се отвръщай от скверното празнодумство и от възраженията на лъжовната наука,

21. с която, като се занимават, някои се отклониха от вярата. Благодатта да бъде с тебе. Амин.

ВТОРО ПОСЛАНИЕ НА СВЕТИ АПОСТОЛ ПАВЛА ДО ТИМОТЕЯ

ГЛАВА 1.

1. Павел, апостол Иисус Христов по воля Божия, за възвестяване обещания живот в Христа Иисуса,

2. до Тимотея, възлюбено чедо: благодат, милост, мир от Бога Отца и от Христа Иисуса, Господа нашего.

3. Благодаря Богу, Комуто още от прародители служа с чиста съвест, задето непрестанно те споменувам в молитвите си денем и нощем,

4. като, при спомена за твоите сълзи, копнея да те видя, за да се изпълня с радост,

5. и като си спомням за твоята нелицемерна вяра, която по-рано я имаше у баба ти Лоида и майка ти Евника, а убеден съм, има я и в тебе.

6. Затова ти напомням да разпаляш Божия дар, който е в тебе чрез моето ръковъзлагане.

7. Защото Бог не ни е дал дух на боязливост, а дух на сила, любов и целомъдрие.

8. И тъй, не се срамувай от страданията на Господа нашего Иисуса Христа, нито от мене, Негов окованик, а стани участник в страданията за благовестието Христово по силата на Бога,

9. Който ни спаси и повика към свето звание, не заради нашите дела, а по Свое благоволение и благодат, дадена нам в Христа Иисуса преди вечни времена,

10. а открита сега с явяването на нашия Спасител Иисуса Христа, Който унищожи смъртта и извади наяве живот и нетление чрез благовестието,

11. за което съм поставен аз проповедник, апостол и учител на езичниците.

12. Затова и така страдам; ала не се срамувам, понеже зная в Кого съм повярвал и съм уверен, че Той е мощен да запази моя залог за оня ден.

13. Имай за образец здравите думи, които си чул от мене, с вяра и любов в Христа Иисуса.

14. Запази добрия залог чрез Духа Светаго, Който живее в нас.

15. Знаеш това, че ме изоставиха всички от Асия, между които и Фигел и Ермоген.

16. Господ да даде милост на дома на Онисифора, защото много пъти ме успокои и се не посрами от веригите ми,

17. но, като дойде в Рим, с голямо старание ме потърси и намери.

18. Нека Господ му даде да намери милост у Него в оня ден; а колко ми услужи той в Ефес, ти по-добре знаеш.

ГЛАВА 2.

1. И тъй, чедо мое, усилвай се в благодатта, която ти е дадена от Христа Иисуса,

2. и каквото си чул от мене при много свидетели, предай го на верни човеци, които ще са способни и други да научат.

3. И тъй, принасяй страданията като добър воин Иисус Христов.

4. Никой воин се не заплита в житейски работи; и това прави, за да угоди на военачалника.

5. Ако пък някой се и състезава, той не бива увенчан, щом се не състезава по правилата.

6. Трудещият се земеделец трябва пръв да вкуси от плодовете.

7. Разбирай, какво говоря; Господ да ти даде да разбираш всичко.

8. Помни Господа Иисуса Христа от семето Давидово, Който възкръсна от мъртвите според моето благовестие,

9. заради което аз страдам дори до окови, като злодеец, но словото Божие не се вързва.

10. Поради това всичко търпя заради избраните, та и те да получат спасение в Христа Иисуса с вечна слава.

11. Верни са думите: ако с Него сме умрели, с Него ще и оживеем.

12. Ако търпим, с Него ще и царуваме; ако се отричаме, и Той ще се отрече от нас;

13. ако ние сме неверни, Той остава верен, защото не може да се отрече от Себе Си.

14. Това напомняй на всички, като ги заклеваш пред Господа, да не влизат в препирни, които никак не ползуват, а служат за гибел на слушателите.

15. Залягай да се представиш пред Бога достоен, безукорен работник, който вярно преподава словото на истината.

16. А скверните празнодумства отбягвай, защото ония, които ги изговарят, още повече ще напреднат в нечестие,

17. и словото им ще се разпространява като живеница. Такива са Именей и Филит,

18. които отстъпиха от истината, говорейки, че възкресението е вече станало, и разрушават вярата у някои.

19. Но Божията твърда основа стои непоколебимо, имайки тоя печат: „позна Господ Своите“; и: „да отстъпи от неправдата всеки, който произнася името Господне“.

20. В голяма къща има не само златни и сребърни съдове, а и дървени и глинени; и едни са за почетна употреба, а други за долна.

21. И тъй, ако някой се очисти от тия, той ще бъде почетен съд, осветен, приспособен за употреба на Господаря и приготвен за всяко добро дело.

22. Отбягвай също и младежки похоти и стреми се към правда, вяра, любов и мир с ония, които призовават Господа от чисто сърце.

23. А глупави и невежествени разисквания отбягвай, като знаеш, че те пораждат крамоли;

24. а Господният раб не бива да влиза в крамоли, но да бъде към всички кротък, поучлив и търпелив;

25. с кротост да наставлява противниците, та дано Бог им даде покаяние, да познаят истината

26. и да се освободят от примката на дявола, който ги е живи уловил, за да изпълняват волята му.

ГЛАВА 3.

1. И това знай, че в последните дни ще настанат усилни времена.

2. Защото човеците ще бъдат самолюбци, сребролюбци, самохвалци, горделиви, хулници, към родители непокорни, неблагодарни, нечестиви, недружелюбни,

3. непримирими, клеветници, невъздържани, неукротими, недобролюбци,

4. предатели, безочливи, надути, повече сластолюбци, нежели боголюбци,

5. които наглед имат благочестие, но от силата му са се отрекли. И от такива се отвръщай!

6. Към тях принадлежат ония, които се примъкват в къщите и прелъстяват женуря, претоварени с грехове и обзети от различни похоти, —

7. женуря, които всякога се учат и никога не могат да стигнат до познание на истината.

8. И както Ианий и Иамврий се противиха на Моисея, така и тия се противят на истината, понеже са човеци с извратен ум, невежи във вярата.

9. Ала няма да успеят повече, защото безумието им ще се открие пред всички, както се откри безумието и на ония.

10. А ти си последвал моето учение, живот, намерение, вяра, моето великодушие, любов, търпение,

11. моите гонения и страдания, що ме сполетяха в Антиохия, Икония, Листра, каквито гонения претърпях; и от всичко ме избави Господ.

12. Па и всички, които искат да живеят благочестиво в Христа Иисуса, ще бъдат гонени.

13. А лукави човеци и измамници ще напредват в злото, като заблуждават и биват заблуждавани.

14. Но ти пребъдвай в това, на което си научен и което ти е поверено, като знаеш, от кого си научен;

15. пък ти и от детинство знаеш свещените Писания, които могат да те направят мъдър за спасение чрез вярата в Христа Иисуса.

16. Всичкото Писание е боговдъхновено и полезно за поука, изобличаване, изправяне и назидаване в правдата,

17. за да бъде Божият човек съвършен и годен за всяко добро дело.

ГЛАВА 4.

1. И тъй, заклевам те пред Бога и Господа нашего Иисуса Христа, Който ще съди живи и мъртви, кога се яви Той и настъпи царството Му:

2. проповядвай словото, настоявай на време и не на време, изобличавай, запретявай, увещавай с голямо дълготърпение и поука.

3. Защото ще дойде време, когато човеците не ще търпят здравото учение, но, водени от своите похоти, ще си насъберат учители да им гъделичкат слуха;

4. те ще отвърнат слуха си от истината и към басни ще се обърнат.

5. Но ти във всичко бодърствувай, скърби претърпи, дело на благовестник извърши, службата си добре изпълни.

6. Защото аз вече ставам жертва, и времето на моето отхождане настъпи.

7. С добрия подвиг се подвизах, пътя свърших, вярата опазих;

8. прочее, очаква ме венецът на правдата, който ще ми даде в оня ден Господ, Праведният Съдия; и не само на мене, но и на всички, които са възлюбили Неговото явяване.

9. Побързай да дойдеш при мене скоро.

10. Защото Димас ме остави, понеже обикна сегашния свят, и отиде в Солун; Крискент — в Галатия, Тит — в Далмация. Само Лука е с мене.

11. Вземи Марка и го доведи със себе си, защото ми е нужен по службата.

12. Тихика изпроводих в Ефес.

13. Кога дойдеш, донеси фелона[1], що оставих в Троада, у Карпа, и книгите, особено кожените.

14. Александър ковачът много зло ми стори. Да му върне Господ според делата му!

15. От него пази се и ти, понеже той се възпротиви твърде много на думите ни.

16. При първата моя защита никого нямаше при мене: всички ме оставиха. Дано им се не вмени за грях!

17. Но Господ застана пред мене и ме укрепи, та чрез мене да се утвърди благовестието, и да чуят всички езичници; и аз се избавих от устата на лъва.

18. Господ ще ме избави и от всяко лошо нещо и ще ме запази за Своето небесно царство. Нему слава вовеки веков. Амин.

19. Поздрави Прискила и Акила и Онисифоровия дом.

20. Ераст остана в Коринт. Трофима пък оставих болен в Милит.

21. Побързай да дойдеш преди зимата. Поздравяват те Евул, Пуд, Лин, Клавдия и всички братя.

22. Господ Иисус Христос да е с твоя дух. Благодатта да бъде с вас. Амин.

---

[1] Горна дълга, без ръкави дреха — наметало. ↑

ПОСЛАНИЕ НА СВЕТИ АПОСТОЛ ПАВЛА ДО ТИТА

ГЛАВА 1.

1. Павел, раб Божий и апостол на Иисуса Христа за вярата на Божиите избраници и за познаване истината на благочестието,

2. с надежда за вечен живот, който неизменният в словото Си Бог обеща преди вечни времена,

3. а в свое време яви словото Си чрез проповедта, мене поверена по заповед на нашия Спасител, Бога, —

4. до Тита, истинско по общата вяра чедо: благодат, милост и мир от Бога Отца и от Господа Иисуса Христа, нашия Спасител.

5. Затова те оставих в Крит, за да довършиш несвършеното и да поставиш по всички градове презвитери, както бях ти поръчал:

6. който е непорочен, на една жена мъж и има деца верни, неукорявани в разпътство или непокорство.

7. Защото епископът, като Божий разпоредник, трябва да е непорочен, не високомерен, не гневлив, не пияница, не побойник, не алчен за гнусна печалба,

8. но страннолюбив, добролюбив, целомъдър, справедлив, благочестив, въздържан,

9. да се държи о истинското слово, според както е научен, та да бъде силен и да наставлява в здравото учение и да изобличава ония, които се противят.

10. Защото има мнозина и непокорни, празнословци и измамници, особено между обрязаните,

11. на които трябва да се затулят устата: те развалят цели домове, учейки на онова, що не трябва, заради гнусна печалба.

12. Един от тях, прорицател техен, бе казал: критяни са винаги лъжци, зли зверове, лениви търбуси.

13. Това свидетелство е истинско. По тая причина изобличавай ги строго, за да бъдат здрави във вярата,

14. като не дават внимание на иудейски басни и на повели от човеци, които се отвръщат от истината.

15. За чисти всичко е чисто, а за осквернени и неверни няма нищо чисто; тям са осквернени и ум и съвест.

16. Те изповядват, че познават Бога, а с делата си Го отричат, бидейки гнусни, непокорни и негодни за никакво добро дело.

ГЛАВА 2.

1. Ти пък говори онова, което е съгласно със здравото учение:

2. старците да бъдат трезвени, почтени, целомъдри, здрави във вярата, в любовта, в търпението;

3. стариците също да се държат свещенолепно: да не бъдат клеветници, да се не предават на много вино, да са поучливи на добро,

4. за да вразумяват невестите да обичат мъжете и децата си,

5. да бъдат целомъдри, чисти, къщовници, добри, покорни на мъжете си, та да се не хули словото Божие.

6. Увещавай също младежите да бъдат целомъдри,

7. като във всичко представяш себе си за образец на добри дела, показвайки чистота в учението, почетност, непоквареност,

8. слово здраво, безукорно, та да се засрами противникът, понеже не ще има да каже нещо лошо за нас.

9. Увещавай слугите, да се покоряват на господарите си, да им угаждат във всичко, като не отвръщат,

10. не крадат, а показват във всичко добра вярност, та да украсяват учението на нашия Спасител, Бога, във всичко.

11. Защото се яви Божията благодат, спасителна за всички човеци,

12. като ни учи, да отхвърлим нечестието и светските похоти, да живеем целомъдрено, праведно и благочестиво в сегашния век,

13. и да очакваме да се сбъдне блажената надежда, и да се яви славата на великия Бог и Спасител наш Иисус Христос,

14. Който даде Себе Си за нас, за да ни избави от всяко беззаконие и ни очисти, за да Му бъдем народ избран, ревностен към добри дела.

15. Това говори, увещавай и изобличавай с пълна власт; никой да те не презира.

ГЛАВА 3.

1. Напомняй им да се подчиняват и покоряват на началства и власти, да бъдат готови за всяко добро дело,

2. никого да не хулят, да бъдат не свадливи, а тихи, и да показват всяка кротост към всички човеци.

3. Защото и ние някога бяхме неразумни, непокорни, заблуждавани, бяхме роби на похоти и на разни сладострастия, живеехме в злоба и завист, бяхме отвратителни, мразехме се един други.

4. А когато се яви благостта и човеколюбието на нашия Спасител, Бога,

5. Той ни спаси не поради делата на праведност, що ние извършихме, а по Своята милост, чрез банята на възраждането и обновата от Духа Светаго,

6. Когото изобилно изля върху нас чрез Иисуса Христа, нашия Спасител,

7. та, оправдани с Неговата благодат, да станем по надежда наследници на вечния живот.

8. Верни са тия думи; и аз желая да потвърдяваш това, та, които са повярвали в Бога, да залягат да бъдат прилежни към добри дела: това е добро и полезно за човеците.

9. А от глупави разисквания и родословия, препирни и разпри върху закона отбягвай, защото са безполезни и празни.

10. Страни от еретик, след като го посъветваш веднъж и дваж,

11. знаейки, че такъв човек се е извратил и греши, като сам осъжда себе си.

12. Кога изпратя при тебе Артема или Тихика, побързай да дойдеш при мене в Никопол, защото реших там да презимувам.

13. Зина законника и Аполоса погрижи се да изпроводиш тъй, че от нищо да нямат нужда.

14. Нека и нашите се приучват да залягат към добри дела за необходимите потреби, та да не бъдат безплодни.

15. Поздравяват те всички, които са с мене. Поздрави ония, които ни обичат по вяра. Благодатта да бъде с всички вас. Амин.

ПОСЛАНИЕ НА СВЕТИ АПОСТОЛ ПАВЛА ДО ФИЛИМОНА

ГЛАВА 1.

1. Павел, окованик Иисус Христов, и брат Тимотей, — до възлюбения Филимона, наш сътрудник,

2. и до Апфия, възлюбена сестра, и до Архипа, наш съратник, и до домашната ти църква:

3. благодат вам и мир от Бога Отца нашего и от Господа Иисуса Христа.

4. Благодаря на моя Бог винаги, кога те споменувам в молитвите си,

5. понеже слушам за твоята любов и вяра, която имаш към Господа Иисуса и към всички светии,

6. и моля, щото общността на твоята вяра с нашата да се покаже на дело в познание на всяко у вас добро в Христа Иисуса.

7. Защото ние се много радваме и утешаваме поради твоята любов, брате, понеже чрез тебе се успокоиха сърцата на светиите.

8. Затова, макар че имам голямо в Христа дръзновение да ти заповядвам, каквото трябва,

9. все пак от любов към тебе, моля те аз, какъвто съм старец Павел, а сега и окованик Иисус Христов,

10. моля те за моето чедо Онисима, когото родих в оковите си:

11. той някога беше непотребен за тебе, а сега е потребен тебе и мене, и го пращам назад;

12. а ти го приеми като мое сърце.

13. Аз исках да го задържа при мене си, за да ми служи вместо тебе в оковите за благовестието;

14. ала без твое съгласие не исках нищо да извърша, за да бъде твоята добрина не като по принуждение, а доброволна.

15. Защото, може би, той заради това се отлъчи за малко време от тебе, за да го приемеш завинаги,

16. не вече като роб, а по-горе от роб, като брат възлюбен, твърде много за мене, а още повече за тебе — и по плът, и в Господа.

17. И тъй, ако ме имаш за съучастник, приеми го като мене.

18. Ако пък с нещо те е обидил, или ти е длъжен, мини това на моя сметка.

19. Аз, Павел, написах с ръката си: аз ще заплатя, за да ти не кажа, че ти и самичък цял си ми длъжен.

20. Да, брате, дано да получа от тебе в Господа, което прося: успокой сърцето ми в Господа.

21. Убеден в твоята послушност, писах ти, знаейки, че ще направиш и повече, отколкото казвам.

22. А с това заедно приготви ми подслон; защото се надявам, че с вашите молитви ще ви бъда подарен.

23. Поздравява те Епафрас, моят съпленник за Христа Иисуса,

Марко, Аристарх, Димас, Лука — мои сътрудници.

24. Благодатта на Господа нашего Иисуса Христа да бъде с вашия дух. Амин.

ПОСЛАНИЕ НА СВЕТИ АПОСТОЛ ПАВЛА ДО ЕВРЕИТЕ

ГЛАВА 1.

1. Бог, след като в старо време много пъти и по много начини говори на отците чрез пророците,

2. в последните тия дни говори ни чрез Сина, Когото постави за наследник на всичко, чрез Когото сътвори и вековете

3. и Който, бидейки сияние на славата и образ на Неговата ипостас и държейки всичко с мощното Си слово, след като чрез Себе Си очисти греховете ни, седна отдясно на престола на величието във висините

4. и стана толкова по-горен от Ангелите, колкото по-славно от тях име е наследил.

5. Защото кому от Ангелите някога Бог е казал: „Син Мой си Ти, Аз днес Те родих“. И пак: „Аз ще Му бъда Отец, а Той ще Ми бъде Син“?

6. Също, кога въвежда Първородния във вселената, казва: „да Му се поклонят всички Ангели Божии“.

7. За Ангелите е казано: „Ти правиш Ангелите Си ветрове, и служителите Си огнен пламък“;

8. а за Сина: „Твоят престол, Боже, е вечен; жезълът на правотата е жезъл на Твоето царство.

9. Ти обикна правдата и намрази беззаконието; затова, Боже, Твоят Бог Те помаза с елей на радост повече от Твоите съучастници“.

10. И пак; „в начало Ти, Господи, си основал земята, и небесата са дело на Твоите ръце;

11. те ще загинат, Ти пребъдваш; всички ще овехтеят като дреха;

12. ще ги свиеш като наметало, и те ще се изменят: но Ти си все Същият, и Твоите години няма да се свършат“.

13. А кому от Ангелите някога Бог е казал: „седи от дясната Ми страна, докле туря Твоите врагове подножие на нозете Ти“?

14. Нали те всички са духове служебни, провождани да служат на ония, които ще наследят спасение?

ГЛАВА 2.

1. Затова трябва да бъдем особено внимателни към онова, що сме чули, та да не би някак да отпаднем.

2. Защото, ако изреченото чрез Ангели слово излезна вярно, и всяко престъпление и непослушание получи праведна отплата,

3. как ние ще избегнем, ако занемарим такова велико спасение, което, бидейки отначало проповядвано от Господа, ни се удостовери от ония, които го бяха чули от Него,

4. когато Бог потвърдяваше свидетелството им с поличби и чудеса, с различни сили и с раздаване даровете на Светаго Духа по Своя воля?

5. Защото не на Ангелите Бог покори бъдната вселена, за която говорим;

6. а, напротив, някой бе засвидетелствувал нейде си, казвайки: „що е човек, та го помниш, или син човечески, та го спохождаш?

7. Понизил си го малко нещо спроти Ангелите; със слава и чест си го увенчал и си го поставил над делата на Твоите ръце:

8. всичко си покорил под нозете му“. А щом му е всичко покорил, то ще рече нищо не е оставил нему непокорено. Сега обаче още не виждаме да му е всичко покорено;

9. но виждаме, че Иисус, Който бе малко нещо понизен пред Ангелите, зарад претърпяната смърт биде увенчан със слава и чест, та по Божия благодат да вкуси смърт за всички.

10. Защото подобаваше на Оня, заради Когото е всичко и от Когото е всичко, след като приведе в слава много синове, чрез страдания да усъвършенствува началника на тяхното спасение.

11. Защото както освещаващият, тъй и освещаваните, всички са от Едного; затова Той се не срамува да ги нарича братя, думайки:

12. „ще възвестя името Ти на братята Си, посред църква ще Те възпея“.

13. И пак: „Аз ще се уповавам Нему“. И пак: „ето Ме Мене и децата, които Бог Ми даде“.

14. А понеже децата са участници в плът и кръв, то и Той еднакво взе участие в същите, та чрез смъртта да порази оногова, у когото е властта на смъртта, сиреч дявола,

15. и да избави ония, които от страх пред смъртта през цял живот бяха подложени на робство.

16. Защото, наистина, не от Ангели приема естество, а от потомството Авраамово приема;

17. затова длъжен бе да прилича по всичко на братята, та да бъде милостив и верен първосвещеник във всичко, що се отнася до Бога, за очистване греховете на народа.

18. Защото в това, що Сам претърпя, като биде изкушен, може и на изкушаваните да помогне.

ГЛАВА 3.

1. Затова, братя свети, участници в небесното звание, разберете Пратеника и Първосвещеника на нашето вероизповедание, Иисуса Христа;

2. Той е верен на Оногова, Който Го е поставил, както и Моисей — в целия Му дом.

3. Защото Той се удостои с толкова по-голяма от Моисеевата слава, колкото по-голяма от дома чест има оня, който го е съградил;

4. защото всеки дом се съгражда от някого; а Тоя, Който е сътворил всичко, е Бог.

5. И Моисей беше верен в целия Му дом като служител, за да засвидетелствува онова, що имаше да се възвести.

6. А Христос, като Син, е в Своя дом; Негов дом пък сме ние, стига само дръзновението и надеждата, с която се хвалим, да спазим твърдо докрай.

7. Поради това, както Светий Дух казва: „днес, кога чуете гласа Му,

8. да не ожесточите сърцата си, както кога роптаехте в деня на изкушението в пустинята,

9. дето бащите ви Ме изкусиха, изпитаха Ме и видяха делата Ми през четирийсет години.

10. Затова възнегодувах против оня род и рекох: винаги се заблуждават в сърцето си и сами не познаха пътищата Ми.

11. Затова се заклех в гнева Си, че те не ще влязат в Моето покоище“.

12. Гледайте, братя, да не би у някого от вас да има лукаво от неверие сърце, та да отстъпи от живия Бог.

13. Но наставлявайте се всеки ден, докле се казва „днес“, за да не би някой от вас се ожесточи чрез измамата на греха;

14. защото ние станахме причастници на Христа, стига само здраво да запазим докрай наченатата вяра,

15. докле се казва: „днес, кога чуете гласа Му, да не ожесточите сърцата си, както кога роптаехте“.

16. Защото някои, като чуха, зароптаха, но не всички, които излязоха от Египет с Моисея.

17. Против кои негодува Той четирийсет години? Не против ония ли, които съгрешиха и чиито кости паднаха в пустинята?

18. А на кои се е заклел, че няма да влязат в Неговото покоище, ако не на непокорните?

19. И тъй, виждаме, че те не можаха да влязат поради неверие.

ГЛАВА 4.

1. Нека, прочее, се страхуваме, да не би, като ни е оставено обещание да влезем в Неговото покоище, някой от вас да се яви закъснял.

2. Защото и нам се възвести, както и тям; ала словото, що бяха чули, не им принесе полза, понеже ония, които го бяха чули, не го смесиха с вяра.

3. А влизаме в покоището ние, които повярвахме, както Той е рекъл: „затова се заклех в гнева Си, че те не ще влязат в Моето покоище“, макар че Неговите дела бяха извършени още от създание мира.

4. Защото нейде е казано за седмия ден тъй: „и в седмия ден Бог си почина от всичките Си дела“.

5. И пак там: „не ще влязат в покоището Ми“.

6. И тъй, понеже се предоставя на някои да влязат в него, а ония, на които по-рано бе възвестено, не влязоха поради непокорство,

7. пак определя един ден, „днес“, думайки чрез Давида, след толкова време, както е казано по-горе: „днес, кога чуете гласа Му, да не ожесточите сърцата си“.

8. Защото, ако Иисус Навин ги бе успокоил, Давид не би говорил след това за друг ден.

9. Прочее, за Божия народ още остава почивка съботна.

10. Защото, който е влязъл в покоището Му, той и сам е починал от делата си, както Бог от Своите.

11. И тъй, нека се постараем да влезем в онова покоище, та да не би някой да падне в подобно непокорство.

12. Защото словото Божие е живо и действено и е по-остро от всеки двуостър меч: то прониква до раздяла на душа и дух, на стави и мозък, и преценява помисли и намерения сърдечни.

13. И няма твар, скрита за Бога; а всичко е голо и открито за очите на Оногова, пред Когото ние ще отговаряме.

14. И тъй, като имаме велик Първосвещеник, Който е преминал през небесата, Иисуса, Сина Божий нека се държим о

вероизповеданието.

15. Защото ние имаме не такъв първосвещеник, който не би могъл да ни съчувствува в нашите немощи, а такъв, Който е изкушен като нас във всичко, освен в грях.

16. И тъй, нека дръзновено пристъпваме към престола на благодатта, за да получим милост и да намерим благодат за благовременна помощ.

ГЛАВА 5.

1. Защото всеки първосвещеник, измежду човеци избиран, за човеци се поставя да служи Богу, за да принася дарове и жертви за грехове,

2. и да може да бъде снизходителен към невежи и заблудени, понеже и сам е обложен с немощ;

3. и затова е длъжен както за народа, тъй и за себе си да принася жертви за грехове.

4. И никой се сам не сдобива с тая почест, освен оня, който е призван от Бога, както и Аарон.

5. Тъй и Христос не Сам прослави Себе Си, за да бъде първосвещеник, а Го прослави Оня, Който Му е казал: „Син Мой си Ти, Аз днес Те родих“;

6. както и другаде казва: „Ти си свещеник навеки по чина Мелхиседеков“.

7. Той в дните на плътта Си, със силен вик и сълзи отправи молби и молитви към Оногова, Който можеше да Го спаси от смърт, и, като биде чут поради благоговението Си,

8. макар и да е Син, Той се научи на послушание чрез онова, което претърпя,

9. и, като се усъвършенствува, стана за всички, които Му са послушни, причина за вечно спасение,

10. като бе наречен от Бога Първосвещеник по чина Мелхиседеков.

11. По това имаме да говорим много, което е и мъчно за тълкуване, защото станахте небрежни към слушане.

12. Защото, макар и да бяхте длъжни според времето да бъдете учители, вие пак имате нужда да ви учат, кои са първите начала на Божието слово, и дойдохте до такова състояние, че се нуждаете от мляко, а не от твърда храна.

13. Всякой, който се храни с мляко, не е опитен в словото на правдата, защото е младенец;

14. а твърдата храна е за съвършени, които, благодарение на навика, имат чувства, обучени да различават добро и зло.

ГЛАВА 6.

1. Затова, като оставим първоначалното Христово учение, нека се стремим към съвършенство, без да полагаме пак основа на покаяние от мъртви дела и на вяра в Бога,

2. на учение за кръщения, за възлагане ръце, за възкресяване мъртви и за вечен съд.

3. И това ще направим, ако Бог позволи.

4. Защото ония, които веднъж са се просветили, вкусили са от небесния дар, станали са причастници на Светаго Духа

5. и, като са вкусили от добрата реч Божия и от силите на бъдещия век,

6. са отпаднали, — не е възможно пак да бъдат обновени за покаяние, когато те повторно разпъват в себе си Сина Божий и Го хулят.

7. Земя, която полива валящия често върху нея дъжд и ражда злак, полезен за ония, за които се и обработва, получава от Бога благословия;

8. а която изкарва тръне и бодили, тя е непотребна и близка до проклятие, което завършва с изгаряне.

9. От вас, възлюбени, ние очакваме нещо по-добро и спасително, ако и да говорим тъй.

10. Защото Бог не е неправеден, та да забрави делото ви и труда на любовта, що показахте към Неговото име, като послужихте и служите на светиите.

11. А ние желаем, всеки от вас да показва същото усърдие за пълна увереност в надеждата докрай,

12. за да се не влените, а да подражавате на ония, които чрез вяра и дълготърпение наследяват обещанията.

13. Бог, когато даваше обещание на Авраама, понеже нямаше никого по-горен, в когото да се закълне, закле се в Себе Си,

14. думайки: „наистина ще те благословя и преблагословя, ще те размножа и преумножа“.

15. И тъй, с дълготърпение Авраам получи обещанието.

16. Човеците се кълнат в по-горен от себе си, и клетвата за потвърждение туря край на всяко противоречие помежду им.

17. Затова Бог, като особено искаше да покаже към наследниците на обещанието неизменната Си воля, си послужи с клетва,

18. та чрез две неизменни неща, в които не е възможно Бог да излъже, да имаме твърда утеха ние, които прибягнахме да се хванем о предстоящата нам надежда,

19. която за душата ни е като непоклатна и яка котва и която влиза най-вътре, зад завесата,

20. където Иисус влезе предтеча за нас, като стана Първосвещеник навеки по чина Мелхиседеков.

ГЛАВА 7.

1. Защото тоя Мелхиседек, — цар на Салим, свещеник на Всевишния Бог, който посрещна Авраама, когато този се връщаше от разбиването на царете, и го благослови,

2. комуто Авраам отдели и десятък от всичко и който по значение на името си първом е цар на правда, а после и цар на Салим, сиреч, цар на мир,

3. без баща, без майка, без родословие, нямащ нито начало на дни, нито край на живот и, по такъв начин, е уподобен на Сина Божий, — пребъдва завинаги свещеник.

4. Виждате, колко е велик оня, комуто патриарх Авраам даде и десятък от най-добрата си плячка.

5. Ония от Левиевите синове, които приемат свещенство, имат заповед, да взимат по закона десятък от народа, сиреч от братята си, макар и тия да са произлезли от Авраамовите чресла.

6. Но той, без да произлиза от техния род, взе десятък от Авраама и благослови оногова, който имаше обещанията.

7. Безспорно е, че по-малкият се благославя от по-големия.

8. Тук смъртни човеци вземат десятъци, а там — оня, за когото има свидетелство, че е жив.

9. И, тъй да кажа, сам Левий, който взема десятъци, даде десятък чрез Авраама:

10. защото беше още в чреслата на баща си, когато го посреща Мелхиседек.

11. И тъй, ако съвършенство се достигаше чрез левитското свещенство (защото въз основа на него народът получи закон), каква още нужда, да се въздига друг свещеник по чина Мелхиседеков, и да се не нарича по чина Ааронов?

12. Защото, промени ли се свещенството, става нужда да се промени и законът.

13. А Оня, за Когото се казва това, принадлежеше към друго коляно, от което никой не бе се приближавал до жертвеника;

14. защото явно е, че Господ наш възсия от Иуда, а за свещенство в неговото коляно Моисей нищо не е казал.

15. И още по-явно става това, когато подобно на Мелхиседека се въздига друг Свещеник,

16. Който не по закона на плътска заповед е станал такъв, а по силата на безкраен живот.

17. Защото свидетелствува се: „Ти си свещеник навеки по чина Мелхиседеков“.

18. А пък отменяване на предишна заповед става поради нейната слабост и безполезност,

19. защото законът не докара нищо до съвършенство; а въведе се по-добра надежда, чрез която се приближаваме до Бога.

20. И доколкото това ставаше не без клетва

21. (защото ония бяха станали свещеници без клетва, а Тоя — с клетва, чрез Оногова, Който Му казва: „кле се Господ и няма да се разкае: Ти си свещеник навеки по чина Мелхиседеков“),

22. дотолкова на по-добър завет поръчител стана Иисус.

23. Ония станаха един след друг много свещеници, защото смъртта не им даваше да пребъдват;

24. а Тоя, понеже Сам пребъдва вечно, има свещенство, което не преминава към другиго.

25. Затова Той може и винаги да спасява ония, които дохождат чрез Него при Бога, понеже е всякога жив, за да ходатайствува за тях.

26. Защото такъв Първосвещеник ни и трябваше: свет, незлобив, непорочен, отделен от грешниците и станал по-висок от небесата,

27. Който няма нужда всекидневно, както първосвещениците, да принася жертви първом за Своите грехове, та сетне за греховете на народа, защото Той извърши това веднъж завинаги, като се принесе Сам в жертва.

28. Защото законът поставя за първосвещеници човеци, които имат немощи; а клетвеното след закона слово постави Сина, Който е навеки съвършен.

ГЛАВА 8.

1. А главно в туй, що говорим, е, че имаме такъв Първосвещеник, Който седна отдясно на престола на величието в небесата,

2. и е служител на светилището и на истинската скиния, която въздигна Господ, а не човек.

3. Всеки първосвещеник се поставя, за да принася дарове и жертви; затова нужно беше и Тоя да има какво да принесе.

4. Защото, ако Той беше на земята, не би бил и свещеник, понеже има свещеници, които принасят даровете по закона

5. и служат на образа и сянката на небесното, както бе казано на Моисея, когато щеше да довърши скинията: „гледай, рече, да направиш всичко по образеца, който ти бе показан на планината“.

6. А сега Той получи толкова по-добро служение, колкото е и Ходатай на по-добър завет, основан на по-добри обещания.

7. Защото, ако първият завет беше без недостатък, нямаше да се търси място за втори.

8. Но пророкът, като ги укорява, казва: „ето, настъпват дни, казва Господ, и ще сключа с дома Израилев и с дома Иудин нов завет, —

9. не такъв завет, какъвто сключих с бащите им в деня, когато ги хванах за ръка, за да ги изведа из земята Египетска, — защото те не останаха в Моя завет, и Аз ги пренебрегнах, казва Господ.

10. Но този е заветът, който ще завещая на дома Израилев след ония дни, казва Господ: ще вложа законите Си в мислите им, и в сърцата им ще ги напиша, и ще бъда техен Бог, а те ще бъдат Мой народ.

11. И няма да учи всеки ближния си, и всеки брата си, думайки: познай Господа; защото всички, от малък до голям, ще Ме знаят,

12. понеже ще бъда милостив към техните неправди, и за греховете и беззаконията им няма вече да си спомня“.

13. Като казва „нов“ завет, признава първия за вехт; а онова, що овехтява и остарява, е близо до изчезване.

ГЛАВА 9.

1. Тъй и в първия завет имаше наредби за богослужение и земно светилище;

2. защото скинията биде стъкмена така: в първата й част беше поставен светилникът, трапезата и хлебното предложение; тая част се нарича „Святая“.

3. А зад втората завеса беше оная част от скинията, която се нарича „Святая Святих“;

4. в нея се намираше златната кадилница и обкованият от всички страни със злато ковчег на завета, в който стояха златната стомна с мана, покаралият жезъл Ааронов и скрижалите на завета,

5. а над него — Херувими на славата, които осеняваха очистилището; за тия неща няма нужда сега да се говори подробно.

6. При такава направа, в първата част на скинията всякога влизат свещениците, да извършват богослужението;

7. а във втората влиза веднъж на годината само първосвещеникът, и то не без кръв, която принася за себе си и за греховете на народа, сторени по незнание.

8. Чрез това Дух Светий показва, че не се е още отворил пътят за светилището, докле стои първата скиния,

9. която е образ на сегашното време, през което се принасят дарове и жертви, що не могат да направят приносителя съвършен в съвестта,

10. а само с ястия и пития и с разни умивания и телесни обреди са установени, докле настане изправлението.

11. Но Христос, като дойде Първосвещеник на бъдещите блага, с по-голяма и по-съвършена скиния, неръкотворна, сиреч не от обикновена направа,

12. нито с козя и телешка кръв, но със Своята кръв влезе веднъж завинаги в светилището и придоби вечно изкупление.

13. Защото, ако кръвта от юнци и козли, и пепелта от телица чрез поръсване осветява осквернените, за да се очистя плътта,

14. колко повече кръвта на Христа, Който чрез Духа Светаго принесе Себе Си непорочен Богу, ще очисти съвестта ни от мъртви дела, за да служим на живия и истинския Бог!

15. И затова Той е Ходатай на нов завет, та след смъртта, станала за изкупване от престъпленията през първия завет, призваните да получат обещаното вечно наследство.

16. Защото, дето има завещание, необходимо е да последва смъртта на завещателя;

17. понеже едно завещание добива сила само след смърт; то няма никога сила, докле завещателят е жив.

18. Поради това и първият завет бе утвърден не без кръв.

19. Защото Моисей, като прочете всички заповеди от закона пред целия народ, взе кръвта на телците и козлите с вода, и чернена вълна, и с исоп, па поръси както самата книга, тъй и целия народ,

20. думайки: „тази е кръвта на завета, който ви завеща Бог“.

21. Също поръси с кръв и скинията и всички богослужебни съдове.

22. И почти всичко според закона се очистя с кръв, и без проливане кръв прошка не бива.

23. И тъй, трябваше образите на небесното да се очистят по тоя начин, а самото небесно — с по-добри от тия жертви.

24. Защото Христос влезе не в ръкотворно светилище, което е само образ на истинското, но в самото небе, за да се яви сега пред Божието лице за нас,

25. и не за да принася Себе Си много пъти в жертва, както първосвещеникът влиза в светилището всяка година с чужда кръв,

26. (инак, Той трябваше много пъти да пострада от създание мира;) а сега веднъж завинаги, в края на вековете, се яви, за да премахне греха, като се принесе Сам в жертва.

27. И както на човеците е отредено да умрат един път, а след това — съд,

28. тъй и Христос, веднъж като принесе Себе Си в жертва, за да отнеме греховете на мнозина, втори път, без да става жертва за грях, ще се яви на ония, които Го очакват за спасение.

ГЛАВА 10.

1. Законът, като има сянката на бъдещите блага, а не самия образ на нещата, никога не може с едни и същи жертви, принасяни постоянно всяка година, да направи съвършени ония, които дохождат с тях.

2. Инак, биха престанали да бъдат принасяни, защото служещите, очистени веднъж, нямат вече никакво съзнание за грехове.

3. Но с жертвите всяка година се напомня за грехове,

4. защото не е възможно юнча и козя кръв да отнима грехове.

5. Заради това Христос, влизайки в света, казва: „жертва и принос Ти не пожела, а тяло Ми приготви.

6. Всесъжения и жертви за грях не Ти са угодни.

7. Тогава рекох: ето, ида (писано е за Мене в началото на книгата), да изпълня, Боже, Твоята воля“.

8. Като каза по-горе: „жертва и принос, всесъжения и жертви за грях (които се принасят според закона) Ти не пожела и не Ти са угодни“,

9. сетне рече: „ето, ида, Боже, да изпълня Твоята воля“. С това Той отменява първото, за да постави второто.

10. По тая воля сме осветени чрез извършеното веднъж завинаги принасяне на Иисус Христовото тяло.

11. И всеки свещеник стои та служи всекидневно и много пъти принася едни и същи жертви, които никога не могат да премахнат грехове;

12. а Той, като принесе само една жертва за грехове, завинаги седна отдясно Богу,

13. очаквайки по-нататък, докле враговете Му бъдат турени подножие на нозете Му.

14. Защото чрез едно само принасяне Той направи освещаваните съвършени завинаги.

15. А свидетелствува ни и Дух Светий; защото, след като по-рано рече:

16. „този е заветът, който ще им завещая след ония дни, казва Господ: ще вложа законите Си в сърцата им, и в мислите им ще ги напиша“. Той прибавя:

17. „и за греховете и беззаконията им няма вече да си спомня“.

18. А дето има прошка за тия, няма вече принос за грях.

19. И тъй, братя, като имаме дръзновение да влизаме в светилището чрез кръвта на Иисуса Христа, по нов и жив път,

20. който отново ни отвори Той чрез завесата, сиреч, плътта Си,

21. и като имаме велик Свещеник над Божия дом,

22. нека пристъпваме с искрено сърце, при пълна вяра, след като с поръсване очистим сърцата от лукава съвест и умием тялото с чиста вода;

23. нека държим неотклонно изповеданието на надеждата, защото верен е Оня, Който се е обещал;

24. и нека бъдем внимателни един към други, за да се насърчаваме към любов и добри дела,

25. като не напущаме събранието си, както някои имат обичай, а да се подканяме един други, и толкова повече, колкото видите, че приближава денят съдни.

26. Защото, ако ние, след като познахме истината, своеволно грешим, не остава вече жертва за грехове,

27. а някакво си страшно очакване на съд и яростен огън, който ще погълне противниците.

28. Ако оня, който се е отрекъл от Моисеевия закон при двама или трима свидетели, безмилостно се наказва със смърт,

29. колко по-тежко наказание, мислите, ще заслужи пък оня, който е потъпкал Сина Божий и счел за нечиста кръвта на завета, чрез която е осветен, и е похулил Духа на благодатта?

30. Защото ние знаем Оногова, Който е рекъл: „отмъщението е Мое, Аз ще отплатя“, казва Господ. И пак: „Господ ще съди Своя народ“.

31. Страшно е да попадне човек в ръцете на живия Бог!

32. Припомняйте си предишните ваши дни, когато, след като се просветихте, издържахте голяма борба на страдания,

33. ту като сами всред хули и скърби бивахте излагани на позор, ту като ставахте съучастници на ония, които също тъй страдаха;

34. защото и към моите вериги бяхте състрадателни и разграбването на вашия имот с радост посрещнахте, знаейки, че имате за себе си на небесата по-добър и траен имот.

35. И тъй, не напущайте вашето дръзновение, за което има голяма награда.

36. Търпение ви трябва, та, след като изпълните волята Божия, да получите обещаното;

37. защото още малко, твърде малко, и „Идещият ще дойде и няма да се забави.

38. А праведният чрез вяра ще бъде жив; ако пък се отклони, душата Ми няма да благоволи към него“.

39. Ние пък не сме от ония, които се отклоняват за погибел, а от ония, които вярват за спасение на душата.

ГЛАВА 11.

1. А вяра е жива представа на онова, за което се надяваме, и разкриване на онова, що се не вижда.

2. Чрез нея бидоха засвидетелствувани древните.

3. Чрез вяра проумяваме, че вековете са устроени по Божия дума и че от невидимото произлезе видимото.

4. С вяра Авел принесе Богу по-добра жертва, нежели Каин; чрез нея той получи свидетелство, че е праведен, понеже Бог засвидетелствува за даровете му; чрез нея, ако и да е умрял, още говори.

5. Чрез вяра Енох бе преселен, за да не види смърт; и не се намери, понеже Бог го пресели. Защото преди преселянето си той получи свидетелство, че е угодил Богу.

6. А без вяра не е възможно да се угоди Богу; защото оня, който дохожда при Бога, трябва да вярва, че Той съществува и награждава ония, които Го търсят.

7. Чрез вяра Ной, след като получи откровение за онова, що още се не виждаше, с благоговение направи ковчега, за да спаси своя дом; чрез нея осъди той света и стана наследник на праведността по вяра.

8. С вяра Авраам, бидейки призоваван, послуша да замине за мястото, което щеше да получи в наследство, и тръгна, без да знае, къде отива.

9. С вяра се пресели той в обетованата земя, като в чужда, и се настани под шатри с Исаака и Иакова, снаследници на същото обещание;

10. защото той очакваше оня град, който има основи и чийто художник и строител е Бог.

11. Чрез вяра и сама Сарра (бидейки неплодна) доби сила да зачене и, въпреки възрастта си, роди, защото счете за верен Оногова, Който се бе обещал.

12. И поради това от едного, и при това заматорел, родиха се толкова много, колкото са звездите на небето, и колкото е безбройният пясък на морския бряг.

13. Всички тия умряха с вяра, без да получат обещанията, а само отдалеч ги видяха и се увериха, приветствуваха ги и изповядаха, че са чужденци и пришълци на земята;

14. защото ония, които тъй говорят, показват, че търсят отечество.

15. И ако бяха имали на ум онова отечество, от което бяха излезли, щяха да имат време да се върнат;

16. но сега желаят по-добро, сиреч, небесно; затова и Бог не се срами за тях да се нарича техен Бог: защото им приготви град.

17. С вяра Авраам, бидейки изкушаван, принесе в жертва Исаака; и тоя, който бе получил обещанията, принесе единородния си,

18. за когото му бе казано: „от Исаака потомство ще се назове с твое име“;

19. защото той мислеше, че Бог е силен и от мъртви да възкреси Исаака, поради което го и прие назад като предобраз на възкресението.

20. С вяра Исаак благослови Иакова и Исава за онова, що имаше да стане.

21. С вяра Иаков на умиране благослови всекиго от синовете на Иосифа и „се поклони на върха на жезъла му“.

22. С вяра Иосиф на умиране спомена за излизането на синовете Израилеви от Египет и поръча за костите си.

23. С вяра Моисей, след като се роди, три месеца биде скриван от родителите си, защото видяха, че детето е хубаво, и се не уплашиха от царската заповед.

24. С вяра Моисей, като порасна, отказа се да се нарича син на фараоновата дъщеря,

25. и предпочете да страда заедно с народа Божий, отколкото да има кратковременна, греховна наслада,

26. и охулването Христово счете за по-голямо богатство, отколкото египетските съкровища; защото имаше пред очи наградата.

27. С вяра той напусна Египет, без да се уплаши от царския гняв, защото утрая, като да виждаше Невидимия.

28. С вяра той извърши Пасха и поръсването с кръв, та изтребителят на първородните да се не докосва до тях.

29. С вяра евреите преминаха като по суша Червено море, което и египтяни се опитаха да преминат, но се издавиха.

30. Чрез вяра паднаха стените иерихонски, след като бяха заобиколени през седем дни.

31. С вяра блудницата Раав не загина заедно с неверниците, като прие благосклонно съгледвачите (и ги изпроводи по друг път).

32. И какво още да кажа? Защото време не ще ми стигне, да разказвам за Гедеона, Варака, Самсона и Иефтая, за Давида и Самуила и за другите пророци,

33. които чрез вяра победиха царства, вършиха правда, получиха обещания, затулиха уста на лъвове,

34. угасиха огнена сила, избягнаха острието на меча, от немощни станаха крепки, бидоха силни на война, обърнаха на бяг чужди пълчища,

35. жени приеха умрелите си възкръснали; други пък бяха измъчени, като не приеха да бъдат освободени, за да получат по-добро възкресение;

36. други пък изпитаха подигравки и бичове, а също окови и затвор,

37. с камъни бидоха избити, с трион рязани, на мъки подлагани; умряха с меч убити, скитаха се в овчи и кози кожи, лишавани, оскърбявани и измъчвани

38. (тия, за които светът не беше достоен), скитаха се по пустини и планини, по пещери и земни пропасти.

39. И всички тия, макар и да бяха засвидетелствувани чрез вярата, не получиха обещаното,

40. защото Бог предвиди за нас нещо по-добро, та без нас да не постигнат съвършенство.

ГЛАВА 12.

1. Затова и ние, заобиколени от такъв голям облак свидетели, нека свалим от себе си всякакво бреме и греха, който ни лесно омотава, и нека с търпение изминем предстоящото нам поприще,

2. имайки пред очи началника и завършителя на вярата — Иисуса, Който, заради предстоящата Нему радост, претърпя кръст, като презря срама, и седна отдясно на престола Божий.

3. Помислете, прочее, за Оногова, Който претърпя от грешниците такова над Себе Си поругание, та да ви не дотегне, и да не отпаднете душевно.

4. В борбата си против греха още не сте се противили до кръв

5. и сте забравили увещанието, което вам като на синове говори: „сине мой, не презирай наказанието от Господа и не отпадай духом, кога те изобличава.

6. Защото Господ наказва, когото обича; бичува всеки син, когото приема“.

7. Ако търпите наказание, Бог постъпва с вас като със синове. Защото кой е тоя син, когото баща му не наказва?

8. Ако пък оставате без наказание, на което всички станаха съучастници, тогава сте незаконни деца, а не синове.

9. При това, ние бивахме наказвани от нашите по плът бащи и се свеняхме от тях: не ще ли се много повече покорим на Отца на духовете, та да бъдем живи?

10. Защото те ни наказваха за малко дни, според както им беше угодно; а Тоя — за полза, та да участвуваме в Неговата светост.

11. Всяко наказание изпърво не се показва да е за радост, а за скръб; но отпосле на обучените чрез него то принася мирен плод на праведност.

12. Затова „укрепете отпадналите ръце и ослабналите колене“

13. и направете с нозете си прави пътеки, та, което е хромо, да се не отклони, а по-скоро да се изцери.

14. Залягайте да имате мир с всички и светост, без която никой няма да види Господа,

15. като гледате, да не би някой да се лиши от Божията благодат; да не би някой горчив корен, като изникне, да причини вреда, и чрез него да се осквернят мнозина;

16. да не би да има между вас някой блудник, или нечестивец като Исава, който за една гозба се отказа от първородството си.

17. Защото знаете, че и отпосле той, желаейки да наследи благословението, биде отхвърлен, понеже не можа да измени решението на баща си, ако и да бе го молил за това със сълзи.

18. Вие не сте пристъпили към осезаема планина, и пламнал огън, и облак, и мрак, и буря,

19. и тръбен звук, и говорещи глас, слушателите на които молеха да им се не говори вече,

20. защото не можеха да изтърпят онова, що им се заповядваше: „и звяр ако се допре до планината, с камъни ще бъде убит, или със стрела застрелян“.

21. И толкова страшно беше онова, което се виждаше, че и Моисей рече: „ужасен съм и треперя“.

22. Вие обаче пристъпихте към планина Сион и към града на живия Бог, небесния Иерусалим, и към десетки хиляди Ангели,

23. към тържествения събор и църквата на първородните, които са написани на небесата, и към Бога, Съдия на всички, и към духовете на праведниците, които са достигнали съвършенство,

24. и към Иисуса, Ходатая на новия завет, и към кръвта за поръсване, която по-добре говори от Авелевата.

25. Гледайте да не отбягвате Оногова, Който говори. Защото, ако не останаха ненаказани ония, що отказаха да слушат оногова, който говореше на земята, колко повече ние, които се отвръщаме от Оногова, Който говори от небесата,

26. Чийто глас тогава поклати земята, и Който сега се обещава и казва: „още веднъж Аз ще потреса не само земята, но и небето“.

27. Думите: „още веднъж“ означават, че колебливото, като сътворено, ще се измени, та да пребъдва неколебливото.

28. И тъй, ние, като приемаме царство непоколебимо, нека пазим благодатта, с която да служим благоугодно Богу с благоговение и страх,

29. защото нашият Бог е огън, който изтребя.

ГЛАВА 13.

1. Братолюбието да пребъдва между вас;

2. страннолюбието не забравяйте, защото чрез него някои, без да знаят, оказаха гостоприемство на Ангели.

3. Помнете затворниците, като да сте с тях затворени, и страдащите, понеже и сами сте в тяло.

4. Бракът е нещо честно у всички, и брачното легло — чисто; а блудниците и прелюбодейците ще съди Бог.

5. Не бивайте сребролюбци и задоволявайте се с онова, що имате. Защото Сам Бог е казал: „няма да те оставя, нито ще те напусна“;

6. тъй че ние с дръзновение да казваме: „Господ ми е помощник, и няма да се побоя: какво ще ми стори човек?“

7. Помнете вашите наставници, които са ви проповядвали словото Божие, и, като имате пред очи свършека на техния живот, подражавайте на вярата им.

8. Иисус Христос е същият вчера, и днес, и вовеки.

9. Не се увличайте от разни и чужди учения; защото добре е с благодат да се укрепява сърцето, а не с ястия, от които полза не получиха ония, които ги употребиха.

10. Имаме жертвеник, от който нямат право да ядат ония, които служат на скинията.

11. Понеже телата на животните, чиято кръв за очистяне греховете първосвещеникът внася в светилището, се изгарят отвън стана,

12. затова и Иисус, за да освети човеците с кръвта Си, пострада вън от градските порти.

13. И тъй, нека излизаме при Него отвън стана, носейки поруганието Му;

14. защото тук нямаме постоянен град, но бъдещия търсим.

15. Прочее, нека чрез Него непрестанно принасяме Богу хвалебна жертва, сиреч, плода на устните, които прославят името Му.

16. А благотворителността и щедростта не забравяйте, защото такива жертви са благоугодни Богу.

17. Покорявайте се на наставниците си и бъдете послушни, защото те, бидейки длъжни да отговарят, бдят за вашите души, — та с радост това да вършат, а не с въздишки, понеже туй не е полезно за вас.

18. Молете се за нас; защото сме уверени, че имаме добра съвест, като във всичко желаем да се обхождаме добре.

19. Още повече моля да вършите това, за да ви бъда върнат по-скоро.

20. А Бог на мира, Който чрез кръвта на вечния завет въздигна от мъртвите великия Пастир на овците — Господа нашего Иисуса (Христа),

21. нека ви направи съвършени във всяко добро дело, за да изпълните волята Му, като върши у вас, каквото Му е благоугодно, чрез Христа Иисуса; Нему слава вовеки веков! Амин.

22. Моля ви, братя, приемете търпеливо това увещателно слово: накратко и ви писах.

23. Знайте, че брат Тимотей е пуснат, с него (ако той скоро дойде) ще ви видя.

24. Поздравете всички ваши наставници и всички светии. Поздравяват ви тия, които са от Италия.

25. Благодатта да бъде с всички вас. Амин.

ОТКРОВЕНИЕ НА СВЕТИ ИОАНА БОГОСЛОВА

ГЛАВА 1.

1. Откровение на Иисуса Христа, що Му даде Бог, за да покаже на рабите Си онова, което трябва да стане скоро. И Той го яви, като го изпрати чрез Ангела Си на Своя раб Иоана,

2. който възвести словото Божие и свидетелството Иисус Христово, и всичко, що е видял.

3. Блажен е оня, който чете, и ония, които слушат думите на пророчеството и пазят писаното в него; защото времето е близо.

4. Иоан — до седемте църкви, които са в Асия: благодат вам и мир от Оногова, Който е, и Който е бил, и Който иде, и от седемте духове, които са пред Неговия престол,

5. и от Иисуса Христа, Който е верният свидетел, първороденият из мъртвите и началникът на земните царе. Нему, Който ни възлюби и уми от нашите грехове чрез Своята кръв

6. и Който ни направи пред Бога и Своя Отец царе и свещеници, — слава и владичество вовеки веков! Амин.

7. Ето, иде с облаците, и ще Го види всяко око, и ония, които Го прободоха; и ще се разплачат пред Него всички земни племена. Да, амин!

8. Аз съм Алфа и Омега, начало и край, — казва Господ, Който е, Който е бил и Който иде, Вседържителят.

9. Аз, Иоан, който съм и брат ваш и съучастник в скръбта и в царството и в търпението Иисус Христово, бях на острова, наречен Патмос, заради словото Божие и заради свидетелството Иисус Христово.

10. Един неделен ден бях обзет от дух и чух зад себе си силен глас като от тръба, който казваше: Аз съм Алфа и Омега, първият и последният;

11. и туй, що видиш, напиши на книга и изпрати на църквите, що са в Асия: в Ефес и в Смирна, в Пергам и в Тиатир, в Сарди, във Филаделфия и в Лаодикия.

12. И обърнах се да видя, отде иде гласът, който говореше с мене; и като се обърнах, видях седем златни светилника,

13. а сред седемте светилника едного, подобен на Син Човечески, облечен в дълга до нозете дреха и препасан до гърдите със златен пояс;

14. главата и космите Му бяха бели като бяла вълна, като сняг, и очите Му — като огнен пламък;

15. нозете Му — подобни на лъскава мед, като в пещ нажежени, и гласът Му — като шум от много води;

16. Той държеше в дясната Си ръка седем звезди, а от устата Му излизаше двуостър меч; лицето Му сияеше, както слънце сияе в силата си.

17. Щом Го видях, паднах при нозете Му като мъртъв. Той тури върху ми дясната Си ръка и ми каза: не бой се; Аз съм първият и последният

18. и живият; бях мъртъв, и ето, жив съм вовеки веков, амин; и имам ключовете на ада и смъртта.

19. И тъй, напиши, което видя, което е и което има да стане след това.

20. Това е тайната на седемте звезди, които ти видя в десницата Ми, и на седемте златни светилници: седемте звезди са ангелите на седемте църкви; и седемте светилника, що видя, са седемте църкви.

ГЛАВА 2.

1. На ангела на ефеската църква напиши: тъй казва Оня, Който държи седемте звезди в десницата Си, Който ходи посред седемте златни светилника:

2. зная делата ти, труда ти и търпението ти, и че не можеш да търпиш лошите; зная, че си изпитал ония, които наричат себе си апостоли, а не са, и си ги намерил лъжци;

3. че си претърпял и имаш търпение, че за името Ми си се трудил и не си се уморил.

4. Но имам нещо против тебе, задето остави първата си любов.

5. Помни, прочее, откъде си паднал, и се покай, и върши предишните дела; ако ли не, скоро ще ти дойда и ще отместя светилника ти от мястото му, ако се не покаеш.

6. Но ти имаш това добро, че мразиш делата на николаитите, които и Аз мразя.

7. Който има ухо, нека чуе, що Духът говори на църквите: на оногова, който побеждава, ще дам да яде от дървото на живота, що е посред Божия рай.

8. И на ангела на смирненската църква напиши: тъй казва Първият и Последният, Който биде мъртъв и оживя:

9. зная твоите дела, скръб и сиромашия (но ти си богат), и хулите на ония, които казват за себе си, че са иудеи, а не са, но са сатанинско сборище.

10. Не бой се никак от онова, което има да претеглиш. Ето, дяволът ще хвърли някои от вас в тъмница, за да ви изкуси, и ще имате скръб десетина дни. Бъди верен до смърт, и ще ти дам венеца на живота.

11. Който има ухо, нека чуе, що Духът говори на църквите: който побеждава, няма да бъде повреден от втората смърт.

12. И на ангела на пергамската църква напиши: тъй казва Оня, Който държи двуострия меч;

13. зная делата ти, и де живееш, там, дето е престолът на сатаната, и държиш името Ми, и не се отрече от вярата Ми дори в

дните, когато верният Ми свидетел Антипа биде умъртвен между вас, среди които живее сатаната.

14. Но имам малко нещо против тебе, задето имаш там някои, които държат учението на Валаама, който учеше Валака да вкара в грях синовете Израилеви, та да ядат идоложертвено и да блудствуват.

15. Тъй и ти имаш някои, които държат николаитското учение, което мразя.

16. Покай се; ако ли не, скоро ще ти дойда и ще вляза в бой против тях с меча на устата Си.

17. Който има ухо, нека чуе, що Духът говори на църквите: на оногова, който побеждава, ще дам да яде от скрovената мана, и ще му дам бяло камъче, и на камъчето написано ново име, що никой не знае, освен оня, който го получава.

18. И на ангела на тиатирската църква напиши: тъй казва Син Божий, Чиито очи са като огнен пламък, и нозете подобни на лъскава мед:

19. зная твоите дела, и любов, и служба, и вяра, и търпение, и че последните ти дела са по-много от първите.

20. Но имам малко нещо против тебе, задето допускаш жената Иезавела, която нарича себе си пророчица, да учи и прелъстява рабите Ми да блудствуват и да ядат идоложертвено.

21. И дадох й време да се покае за блудството си, но тя се не покая.

22. Ето, нея хвърлям на постелка, а прелюбодействуващите с нея — в голяма скръб, ако се не покаят за делата си;

23. и чедата й ще поразя със смърт, и всички църкви ще узнаят, че Аз съм, Който изпитвам сърца и вътрешност; и всекиму от вас ще въздам според делата му.

24. А вам и на другите в Тиатир, които не държат това учение и не са узнали така наричаните дълбини сатанински, казвам: няма да ви наложа друго бреме;

25. само това, що имате, дръжте, докле дойда.

26. И който побеждава и пази делата Ми докрай, нему ще дам власт над езичниците,

27. и ще ги пасе с жезъл железен; като глинени съдове ще се строшат, както и Аз получих власт от Отца Си;

28. и ще му дам утринната звезда.

29. Който има ухо, нека чуе, що Духът говори на църквите.

ГЛАВА 3.

1. И на ангела на сардийската църква напиши: тъй казва Оня, Който има седемте духове Божии и седемте звезди: зная твоите дела; носиш име, че си жив, а си мъртъв.

2. Буден бъди и укрепявай останалото, което е на умиране; защото не намерих делата ти съвършени пред Моя Бог.

3. Помни, прочее, как си приел и чул, и пази, и се покай. Ако ли не бъдеш буден, ще дойда върху тебе като крадец, и няма да узнаеш, в кой час ще дойда върху тебе.

4. Но в Сарди имаш няколко души, които не са осквернили дрехите си; те ще ходят с Мене в бели дрехи, понеже са достойни.

5. Който побеждава, той ще се облече с бели дрехи, и няма да залича името му от книгата на живота, а ще изповядам името му пред Моя Отец и пред Неговите Ангели.

6. Който има ухо, нека чуе, що Духът говори на църквите.

7. И на ангела на филаделфийската църква напиши: тъй казва Светият, Истинният, Оня, Който има ключа Давидов, Който отваря, и никой не ще затвори, — затваря, и никой не ще отвори:

8. зная твоите дела; ето, дадох ти врата отворени, и никой не може да ги затвори; ти имаш малка сила и запази словото Ми и се не отрече от името Ми.

9. Ето, ще дам от сатанинското сборище ония, които казват за себе си, че са иудеи, а не са, но лъжат, — ето, ще ги направя да дойдат и да се поклонят пред нозете ти и да познаят, че Аз те обикнах.

10. Понеже ти запази словото на търпението Ми, и Аз ще те запазя от часа на изкушението, който има да дойде върху цялата вселена, за да изкуси живеещите на земята.

11. Ето, ида скоро; дръж, що имаш, за да не вземе никой венеца ти.

12. Оногова, който побеждава, ще направя стълб в храма на Моя Бог, и той няма вече да излезе вън; и ще напиша върху него името на Моя Бог и името на града на Моя Бог, на новия Иерусалим, който слиза от небето от Моя Бог, и Моето ново име.

13. Който има ухо, нека чуе, що Духът говори на църквите.

14. И на ангела на лаодикийската църква напиши: тъй казва Амин, верният и истински свидетел, началото на Божието създание:

15. зная твоите дела: ти не си ни студен, ни горещ; о, дано да беше студен или горещ!

16. Така, понеже си хладък, и нито горещ, нито студен, ще те изблювам из устата Си.

17. Защото казваш: богат съм, разбогатях и от нищо не се нуждая, а не знаеш, че ти си злочест и клет, сиромах, сляп и гол, —

18. съветвам те да си купиш от Мене злато, през огън пречистено, за да се обогатиш; и бяло облекло, за да се облечеш, и да се не виждат срамотите на твоята голота, и с очна мас намажи очите си, за да виждаш.

19. Които Аз обичам, тях изобличавам и наказвам. И тъй, бъди ревностен и се покай.

20. Ето, стоя пред вратата и хлопам: ако някой чуе гласа Ми и отвори вратата, ще вляза при него и ще вечерям с него, и той с Мене.

21. На оногова, който побеждава, ще дам да седне с Мене на Моя престол, както и Аз победих и седнах с Отца Си на Неговия престол.

22. Който има ухо, нека чуе, що Духът говори на църквите.

ГЛАВА 4.

1. След това погледнах, и ето, врата отворени на небето, и предишният глас, що бях чул като от тръба, която говореше с мене, каза: изкачи се тук, и ще ти покажа, какво трябва да стане след това.

2. И веднага бях обзет от дух; и ето, на небето стоеше престол, и на престола седеше Някой;

3. Който седеше, наглед приличаше на камък яспис и сардис, а около престола имаше и дъга, която наглед приличаше на смарагд.

4. Около престола пък имаше двайсет и четири престола; а на престолите видях седнали двайсет и четири старци, облечени с бели дрехи, и на главите си имаха златни венци.

5. И от престола излизаха светкавици, гръмотевици и гласове; а пред престола горяха седем огнени светила, които са седемте Божии духове;

6. и пред престола имаше стъклено море, подобно на кристал; а сред престола и около престола — четири животни, отпред и отзад пълни с очи:

7. първото животно приличаше на лъв, второто животно — на теле, третото животно имаше лице като на човек, а четвъртото животно приличаше на хвърчащ орел.

8. И четирите животни имаха всяко по шест крила наоколо си, а извътре бяха пълни с очи, и без почивка денем и нощем възклицаваха: свет, свет, свет е Господ Бог Вседържител, Който е бил, Който е и Който иде.

9. А когато животните въздаваха слава, чест и благодарност на Седналия на престола, на Живеещия вовеки веков,

10. двайсет и четирите старци падаха пред Седналия на престола, покланяха се на Живеещия вовеки веков и полагаха венците си пред престола, казвайки:

11. достоен си, Господи, да приемеш славата, честта и силата, защото Ти си сътворил всичко, и по Твоя воля всичко съществува и е сътворено.

ГЛАВА 5.

1. И видях в десницата на Оногова, Който седеше на престола, книга, написана отвътре и отвън, запечатана със седем печата.

2. И видях силен Ангел, който викаше с висок глас: кой е достоен да разгърне книгата и да снеме печатите й?

3. И никой не можеше, нито на небето, нито на земята, нито под земята, да разгърне книгата, нито да я гледа.

4. И аз плаках много, че никой се не намери достоен да разгърне и прочете тая книга, нито да я гледа.

5. И един от старците ми рече: не плачи; ето, лъвът, който е от Иудиното коляно, коренът Давидов, победи и може да разгърне книгата и да снеме седемте й печата.

6. Погледнах, и ето, сред престола и четирите животни и сред старците стоеше Агнец, като заклан, със седем рога и седем очи, които са седемте духове Божии, разпратени по цялата земя.

7. Той дойде и взе книгата от десницата на Оногова, Който седеше на престола.

8. И когато взе книгата, четирите животни и двайсет и четирите старци паднаха пред Агнеца, държейки всеки от тях гусли и златни чаши, пълни с тамян, които са молитвите на светиите;

9. и пееха нова песен, думайки: достоен си да вземеш книгата и да снемеш печатите й, защото Ти бе заклан и със Своята кръв ни изкупи за Бога от всяко коляно и език, народ и племе,

10. и ни направи пред нашия Бог царе и свещеници; и ще царуваме на земята.

11. След това видях и чух гласа на много Ангели около престола и около животните и старците (и броят им беше много милиони),

12. които говореха с висок глас: достоен е закланият Агнец да приеме силата и богатството, премъдростта и могъществото, честта, славата и благословението.

13. И всяко създание на небето и на земята, под земята и в морето, и всичко, що е в тях, чувах да говори: на Оногова, Който седи

на престола, и на Агнеца — благословение и чест, слава и владичество вовеки веков.

14. И четирите животни казваха: амин. И двайсет и четирите старци паднаха и се поклониха на Живеещия вовеки веков.

ГЛАВА 6.

1. И видях, когато Агнецът сне един от седемте печата, и чух едно от четирите животни да говори като с глас на гръмотевица: дойди и гледай!

2. И видях, и ето бял кон, и на него ездач с лък; и даден му бе венец, и той излезе като победител, за да победи.

3. А когато сне втория печат, чух второто животно да говори: дойди и гледай!

4. И излезе друг кон, риж; и на ездача му бе дадено да отнеме мира от земята, та човеците един други да се убиват; и даден му бе голям меч.

5. А когато сне третия печат, чух третото животно да говори: дойди и гледай! И видях, ето вран кон, и върху него ездач с къпони в ръка.

6. И чух глас среди четирите животни, който говореше: хиникс[1] жито за динарий, и три хиникса ечемик за динарий; ала дървеното масло и виното да не повредиш.

7. А когато сне четвъртия печат, чух гласа на четвъртото животно да говори: дойди и гледай!

8. И видях, и ето сив кон, и върху него ездач, чието име беше смърт; и адът следваше подире му; и им се даде власт над четвъртата част на земята — да умъртвяват с меч и глад, с мор и със земни зверове.

9. А когато сне петия печат, видях под жертвеника душите на заклани за словото Божие и за свидетелството, що имаха;

10. и викаха с висок глас, думайки: докога, Владико Светий и Истинний, не ще съдиш и не ще отмъстяваш за нашата кръв на ония, които живеят на земята?

11. И всекиму от тях се дадоха бели дрехи, и им се каза да починат още малко време, докле се допълни броят на съслужителите и братята им, които ще бъдат убити, както и те.

12. И видях, когато сне шестия печат, и ето, стана голям трус, и слънцето стана черно като струнено вретище, и месечината стана като

кръв;

13. звездите пък небесни паднаха на земята, както смоковница, разлюляна от силен вятър, хвърля незрелите си смокини;

14. и небето се дръпна и се нави като свитък, и всяка планина и остров се отместиха от местата си;

15. и земни царе, и велможи, и богати, и хилядоначалници, и силни, и всеки роб и свободник се скриха в пещери и планински скали,

16. казвайки на планините и на скалите: паднете върху нас и скрийте ни от лицето на Оногова, Който седи на престола, и от гнева на Агнеца,

17. защото дойде великият ден на гнева Му, и кой може устоя?

---

[1] Гръцка мярка — около 1 кг (324 драма). ↑

ГЛАВА 7.

1. След туй видях четири Ангела да стоят на четирите ъгли на земята, държейки четирите земни ветрове, за да не духа вятър нито на земята, нито на морето, нито на някое дърво.

2. И видях друг Ангел да възлиза от изгрев-слънце, който имаше печат на Живия Бог. И той извика с висок глас към четирите Ангела, на които бе дадено да повредят земята и морето, казвайки:

3. не повреждайте земята, ни морето, нито дърветата, докле не турим печат върху челата на рабите на нашия Бог.

4. И чух броя на отбелязаните с печат: сто четирийсет и четири хиляди, отбелязани с печат от всички колена на синовете Израилеви.

5. От Иудино коляно отбелязани с печат — дванайсет хиляди; от Рувимово коляно — дванайсет хиляди; от Гадово коляно — дванайсет хиляди;

6. от Асирово коляно — дванайсет хиляди; от Нефталимово коляно — дванайсет хиляди; от Манасиино коляно — дванайсет хиляди;

7. от Симеоново коляно — дванайсет хиляди; от Левиино коляно — дванайсет хиляди; от Исахарово коляно — дванайсет хиляди;

8. от Завулоново коляно — дванайсет хиляди; от Иосифово коляно — дванайсет хиляди; от Вениаминово коляно — дванайсет хиляди.

9. След туй видях, и ето, голямо множество народ, което никой не можеше да преброи, — от всички племена и колена, народи и езици; те стояха пред престола и пред Агнеца, облечени в бели дрехи и с палмови вейки в ръце.

10. И възклицаваха с висок глас, думайки: спасението дължим на нашия Бог, Който седи на престола, и на Агнеца!

11. А всички Ангели стояха около престола, старците и четирите животни, и паднаха ничком пред престола и се поклониха Богу,

12. думайки: амин! благословение и слава, премъдрост и благодарение, чест и сила и могъщество на нашия Бог вовеки веков! Амин.

13. А един от старците заговори и ме попита: тия, облечените в бели дрехи, кои са и откъде са дошли?

14. Аз му отговорих: ти знаеш, господарю. А той ми рече: те са, които идат от голямата скръб; те опраха дрехите си и ги избелиха с кръвта на Агнеца.

15. Затова са пред престола на Бога, Комуто и служат денем и нощем в Неговия храм; и Тоя, Който седи на престола, ще се всели в тях;

16. няма вече да огладнеят, нито да ожаднеят; тях няма да види слънце, и никакъв пек;

17. защото Агнецът, Който е сред престола, ще ги пасе и води на живи извори водни, и Бог ще отрие всяка сълза от очите им.

ГЛАВА 8.

1. Когато сне седмия печат, настана тишина на небето, около половина час.

2. И видях седемте Ангели, които стояха пред Бога, и дадоха им се седем тръби.

3. Тогава дойде друг Ангел със златна кадилница и застана пред жертвеника; и му се даде много тамян, та с молитвите на всички светии да го тури на златния жертвеник, що беше пред престола.

4. Димът от тамяна с молитвите на светиите се издигна от ръката на Ангела пред Бога.

5. Ангелът взе кадилницата, напълни я с огън от жертвеника и я хвърли на земята; тогава се появиха гласове, гръмотевици, светкавици и трус.

6. И седемте Ангели, които държаха седемте тръби, се приготвиха да затръбят.

7. Първият Ангел затръби, и се появи град и огън, смесени с кръв, и паднаха на земята; и третата част от дърветата изгоря, и всичката зелена трева изгоря.

8. Затръби и вторият Ангел, и като че голяма планина, пламнала в огън, се срина в морето; и третата част от морето стана на кръв,

9. и умря третата част от морските твари, които имаха душа; и третата част от корабите загина.

10. Затръби и третият Ангел, и от небето падна голяма звезда, горяща като светило, и падна върху третата част на реките и върху водните извори;

11. и името на тая звезда е пелин; и третата част от водите стана на пелин, и много човеци умряха от водите, понеже се бяха вгорчили.

12. Затръби и четвъртият Ангел, и биде ударена третата част от слънцето, третата част от месечината и третата част от звездите, за да потъмнее третата им част, та третата част на деня, както и на нощта, да не свети.

13. И видях и чух един Ангел, да хвърка посред небето и да вика с висок глас: горко, горко, горко на живеещите по земята от останалите

тръбни гласове на тримата Ангели, които ще тръбят.

ГЛАВА 9.

1. Затръби и петият Ангел, и видях звезда, паднала от небето на земята; и даде й се ключът от кладенеца на бездната:

2. тя отвори кладенеца на бездната, и излезе дим от кладенеца като дим от голяма пещ; слънцето и въздухът потъмняха от дима на кладенеца.

3. И от дима излязоха скакалци по земята, и даде им се власт, каквато власт имат земните скорпии.

4. И им се каза, да не повреждат земната трева, нито какъв да е злак, нито някое дърво, а само ония човеци, които нямат Божия печат на челата си.

5. И им се даде не да ги убиват, а само да ги мъчат пет месеца; и мъките от тях са като мъки от скорпия, кога ужили човека.

6. В ония дни човеците ще търсят смъртта, ала няма да я намерят; ще поискат да умрат, ала смъртта ще побегне от тях.

7. По своя вид скакалците приличаха на коне, стегнати за война; на главите им имаше като че златоподобни венци, а лицата им бяха като лица човешки;

8. имаха коси като косите на жени, а зъбите им бяха като на лъвове;

9. имаха брони като брони от желязо; шумът пък на крилете им бе като шум от колесници с много коне, кога тичат на война;

10. имаха опашки като у скорпии, а на опашките им имаше жила, и дадена им бе власт да пакостят на човеците пет месеца.

11. За цар над себе си имаха ангела на бездната; името му по еврейски е: Авадон, а по гръцки — Аполион[1].

12. Едното „горко“ мина, ето, след него идат още две „горко“.

13. И шестият Ангел затръби, и чух един глас от четирите рога на златния жертвеник, що е пред Бога;

14. гласът говореше на шестия Ангел, у когото беше тръбата: освободи четирите Ангела, вързани при голямата река Ефрат.

15. И бидоха освободени четирите Ангела, които бяха и приготвени за часа и деня, за месеца и годината, за да убият третината

от човеците.

16. Броят на конните войски беше двеста милиона; и чух броя им.

17. И тъй, видях конете във видението и ездачите им, облечени в брони огнени, хиацинтови и жупелни; главите на конете бяха като глави на лъвове, и от устата им излизаше огън, дим и жупел.

18. От тия три язви — огъня, дима и жупела, излизащи от устата им, умря третината от човеците;

19. защото тяхната сила беше в устата им, а опашките им — прилични на змии, имаха глави, с които пакостяха.

20. И останалите човеци, които не загинаха от тия поразии, не се и покаяха за делата на ръцете си, та да се не покланят на бесове и на златни, сребърни, медни, каменни и дървени идоли, които не могат нито да виждат, нито да чуват, нито да ходят;

21. и не се покаяха за убийствата си, нито за магьосничествата си, нито за блудството си, нито за кражбите си.

---

[1] Губител. ↑

ГЛАВА 10.

1. И видях друг, силен Ангел да слиза от небето, обгърнат от облак, над главата му дъга, и лицето му като слънце, а нозете му като огнени стълбове;

2. в ръката си държеше разгърната книжка; и тури десния си крак на морето, а левия — на земята;

3. и извика с висок глас, както лъв рика, а когато извика, седемте гръма проговориха със своите гласове.

4. И когато седемте гръма проговориха с гласовете си, наканих се да пиша; но чух глас от небето да ми казва: запечатай това, що говориха седемте гръма, и недей го писа.

5. И Ангелът, когото видях да стои на морето и на земята, дигна ръка към небето

6. и се закле в Оногова, Който живее вовеки веков и Който сътвори небето и каквото е на него, земята и каквото е върху нея, и морето и каквото е в него, — че не ще вече да има време;

7. но в дните, когато седмият Ангел възгласи и затръби, ще се извърши тайната на Бога, както бе благовестил Той на Своите раби — пророците.

8. И гласът, що бях чул от небето, отново заговори с мене и рече: иди и вземи разгърнатата книжка в ръцете на Ангела, който стои на морето и на земята.

9. И отидох при Ангела и му рекох: дай ми книжката. Той ми отвърна: вземи и я изяж; в корема ти ще бъде горчива, но в устата ти ще бъде сладка като мед.

10. И взех книжката от ръката на Ангела и я изядох; и в устата ми беше сладка като мед; а когато я изядох, стана ми горчиво в корема.

11. И ми каза: трябва пак да пророкуваш между много народи и племена, езици и царе.

ГЛАВА 11.

1. И даде ми се тръст, подобна на жезъл, и ми се каза: стани и измери Божия храм и жертвеника и ония, които се покланят в него;

2. а външния двор на храма изключи и го не измервай, понеже е даден на езичниците: те ще тъпчат светия град четирийсет и два месеца.

3. И ще дам на двамата Мои свидетели, и те, облечени във вретище, ще пророкуват хиляда двеста и шейсет дена.

4. Това са двете маслинени дървета и двата светилника, що стоят пред Бога, Господа на земята.

5. И ако някой иска да ги увреди, огън ще излезе из устата им и ще погълне враговете им; ако някой поиска да ги увреди, така трябва той да бъде убит.

6. Те имат власт да затворят небето, за да не вали дъжд в дните на тяхното пророкуване, и имат власт над водите да ги превръщат в кръв и да поразят земята с всякаква пораза, колчем поискат.

7. И когато завършат свидетелстването си, звярът, който излиза из бездната, ще встъпи в бой с тях, ще ги победи и ще ги убие,

8. а труповете им ще остави по стъгдите на големия град, който духовно се нарича Содом и Египет, дето и Господ наш биде разпнат.

9. Мнозина от народите и колената, от езиците и племената ще гледат труповете им три дена и половина и не ще оставят да бъдат положени труповете им в гробове.

10. Жителите на земята ще се зарадват за тях и ще се развеселят; и ще си пратят дарове един другиму, понеже тия два пророка мъчиха живеещите на земята.

11. Но след трите и половина дни у тях ще влезе дух на живот от Бога и те ще се изправят на нозете си, и голям страх ще обземе ония, които ги гледат.

12. Тогава ще чуят висок глас от небето да им казва: възлезте тука. И ще възлязат на небето в облак, и враговете им ще ги видят.

13. В оня час ще стане голям трус, и десетата част на града ще падне; а от труса ще загинат седем хиляди имена човешки; останалите

пък ще се изплашат и ще въздадат слава на Небесния Бог.

14. Второто „горко“ мина; ето, скоро иде третото „горко“.

15. Затръби и седмият Ангел, и се разнесоха по небето силни гласове, които викаха: царството на света стана царство на Господа нашего и на Неговия Христос, и Той ще царува вовеки веков.

16. И двайсет и четирите старци, които седяха пред Бога на престолите си, паднаха ничком и се поклониха Богу,

17. казвайки: благодарим Ти, Господи, Боже Вседържителю, Който си, Който си бил и Който идеш, задето си проявил Твоята голяма сила и си се възцарил!

18. И разлютиха се народите, и дойде гневът Ти и времето да бъдат съдени мъртвите, и да дадеш отплата на Твоите раби — на пророците, на светиите и на ония, които се боят от името Ти, малки и големи, и да погубиш губителите на земята.

19. Тогава на небето се отвори храмът на Бога, и се яви ковчегът на завета Му в Неговия храм; след това се явиха светкавици и гласове, гръмотевици и трус и голяма градушка.

ГЛАВА 12.

1. И яви се на небето голяма поличба — жена, облечена в слънце; под нозете й — месечината, а на главата й — венец от дванайсет звезди;

2. тя беше непразна и викаше от родилни болки, и се мъчеше да роди.

3. След това се яви друга поличба на небето: ето, голям червен змей със седем глави и десет рога, а на главите му — седем корони;

4. опашката му повлече третината от небесните звезди и ги свали на земята. Змеят застана пред жената, която щеше да ражда, та, кога роди, да изяде детето й.

5. И тя роди мъжко дете, което ще управлява всички народи с железен жезъл; и детето й бе грабнато и занесено при Бога и престола Му.

6. А жената побягна в пустинята, дето тя имаше приготвено място от Бога, за да я хранят там хиляда двеста и шейсет дена.

7. И стана война на небето: Михаил и Ангелите му воюваха със змея, а змеят и ангелите му воюваха против тях,

8. но не устояха, и за тях се не намери вече място на небето.

9. И биде свален големият змей, древният змей, наричан дявол и сатана, който мами цялата вселена — свален на земята, а заедно с него бидоха свалени и ангелите му.

10. И чух на небето висок глас да говори: сега настана спасението и силата и царството на нашия Бог и властта на Неговия престол, понеже е свален клеветникът на братята ни, който ги клеветеше пред нашия Бог денем и нощем.

11. Те го победиха с кръвта на Агнеца и със словото на своето свидетелство, и не милееха за душата си дори до смърт.

12. Затова веселете се, небеса, и вие, които обитавате в тях! Горко вам, които населявате земята и морето, защото дяволът е слязъл при вас с голям гняв, като знае, че му остава малко време.

13. А когато змеят видя, че е свален на земята, подгони жената, която бе родила мъжкото дете.

14. И дадоха се на жената две крила на голям орел, за да хвърчи в пустинята на своето място, дето се храни през време, времена и половин време, далеч от лицето на змията.

15. И змията изпусна от устата си подир жената вода като река, за да я отвлече с реката.

16. Но земята помогна на жената; и отвори земята устата си и погълна реката, която змеят бе изпуснал из устата си.

17. И разлюти се змеят против жената и отиде да води война с останалите от семето й, които пазят Божиите заповеди и имат свидетелството на Иисуса Христа.

ГЛАВА 13.

1. След това застанах на морския пясък и видях да излиза от морето звяр със седем глави и десет рога; на роговете му имаше десет корони, а на главите му — богохулни имена.

2. Звярът, който видях, приличаше на леопард; нозете му бяха като на мечка, а устата му — като уста на лъв; и даде му змеят силата си, и престола си, и голяма власт.

3. И видях, че една от главите му като да бе смъртно ранена, но тая му смъртна рана заздравя. Тогава се почуди цялата земя и тръгна подир звяра; и се поклониха на змея, който бе дал власт на звяра,

4. поклониха се и на звяра, казвайки: кой прилича на тоя звяр, и кой може да воюва с него?

5. Нему се дадоха уста, които говореха големи думи и богохулства; даде му се и власт да воюва четирийсет и два месеца.

6. Тогава отвори уста за хула против Бога, за да похули името Му, жилището Му и ония, които живеят на небето.

7. И даде му се да воюва против светиите и да ги победи; даде му се власт над всяко коляно, език и народ.

8. И му се поклониха всички жители земни, чиито имена не са написани в книгата на живота при Агнеца, заклан от създание-мира.

9. Който има ухо, нека чуе.

10. Който откарва в плен, сам ще отиде в плен; който с меч убие, той трябва с меч да бъде убит. Тук е търпението и вярата на светиите.

11. И видях друг звяр да излиза от земята; той имаше два рога като на агне и говореше като змей.

12. И с всичката власт на първия звяр той действуваше пред него и караше цялата земя и жителите й да се поклонят на първия звяр, чиято смъртна рана бе заздравяла;

13. и вършеше големи личби, та дори и огън сваляше от небето на земята пред човеците.

14. И лъстеше жителите земни с личбите, що му бяха дадени да върши пред звяра, като думаше на жителите земни да направят един образ на звяра, който има рана от меч и остана жив.

15. И даде му се да вложи дух в зверовия образ, та зверовият образ дори да проговори и подействува тъй, че да бъдат убити ония, които не биха се поклонили на зверовия образ.

16. И той ще направи, щото на всички — малки и големи, богати и сиромаси, свободни и роби — да се даде белег на дясната им ръка или на челата им,

17. та никой да не може нито да купува, нито да продава, освен оня, който има тоя белег, или името на звяра, или числото на името му.

18. Тук е мъдростта. Който има ум, нека пресметне числото на звяра, понеже е число на човек, и числото му е шестстотин шейсет и шест.

ГЛАВА 14.

1. След това видях: ето, Агнецът стои на планина Сион, и с Него сто четирийсет и четири хиляди, които имаха на челата си написано името на Неговия Отец.

2. И чух глас от небето като шум от много води и като звук от силен гръм; чух глас на гуслари, които свирят на гуслите си

3. и пеят като че ли нова песен пред престола и пред четирите животни и старците; и никой не можеше да научи тая песен, освен онния сто четирийсет и четири хиляди, които бяха изкупени от земята.

4. Тия са, които се не оскверниха с жени, защото са девствени; тия са, които вървят след Агнеца, където и да отиде. Тия са изкупени измежду човеците, начатъци на Бога и Агнеца,

5. и в устата им лъст се не намери: те са непорочни пред престола Божий.

6. И видях друг Ангел да хвърчи посред небето, който имаше вечно евангелие, за да благовести на жителите земни, на всяко племе и коляно, език и народ;

7. той говореше с висок глас: бойте се от Бога и Му въздайте слава, защото настъпи часът на Неговия съд, и поклонете се на Оногова, Който е сътворил небето и земята, морето и водните извори.

8. И друг Ангел последва и казваше: падна, падна Вавилон, великият град, защото напои всички народи с яростното вино на блудството си.

9. И трети Ангел ги последва, като говореше с висок глас: който се поклони на звяра и на образа му, и получи белег на челото си или на ръката си,

10. той ще пие от виното на яростта Божия, вино неразводнено, наляно в чашата на гнева Му, и ще бъде измъчен с огън и жупел пред светите Ангели и пред Агнеца.

11. Димът от мъчението им ще се издига вовеки веков; няма да имат покой ни денем, ни нощем онния, които се покланят на звяра и на образа му, и които получават белега на името му.

12. Тук е търпението на светиите; тук са тия, които пазят заповедите Божии и вярата в Иисуса.

13. И чух глас от небето да ми казва: напиши: блажени са мъртвите, които умират в Господа отсега. Да, казва Духът, нека починат от трудовете си: делата им вървят заедно с тях.

14. И видях: ето, светъл облак, и на облака седеше Някой, подобен на Сина Човечески; на главата Си Той имаше златен венец, а в ръката — остър сърп.

15. И друг Ангел излезе от храма и извика с висок глас на Оногова, Който седеше на облака: прати сърпа Си и пожъни, защото дойде Ти часът за жетва: жетвата на земята е узряла.

16. И Седналият на облака хвърли сърпа Си на земята, и земята биде пожъната.

17. И друг Ангел, също така с остър сърп, излезе от храма, който се намираше на небето.

18. И друг Ангел, който имаше власт над огъня, излезе от жертвеника и със силен вик извика към оногова, който имаше острия сърп, казвайки: прати острия си сърп и обери гроздовете на земното лозе, защото гроздето му узря.

19. И Ангелът хвърли сърпа си на земята, обра земното лозе и хвърли гроздето в големия лин на Божия гняв.

20. И стъпкан биде линът вън от града, и потече кръв от жлеба дори до юздите на конете, на хиляда и шестстотин стадии.

ГЛАВА 15.

1. И видях друга поличба на небето, голяма и чудна: седем Ангели, които държаха седемте последни поразии, защото с тях се свърши Божият гняв.

2. И видях като че ли стъклено море, смесено с огън; а ония, които победиха звяра и образа му, белега му и числото на името му, стояха на това стъклено море и държаха гусли Божии.

3. И пееха песента на Моисея, Божия раб, и песента на Агнеца, думайки: велики и чудни са Твоите дела, Господи, Боже Вседържителю! Праведни и истинни са Твоите пътища, Царю на светиите!

4. Кой не ще се побои от Тебе, Господи, и не ще да прослави Твоето име? Защото само Ти си свет; защото всички народи ще дойдат и ще се поклонят пред Тебе; защото Твоите присъди станаха явни.

5. След това видях: ето, на небето се отвори храмът на скинията на свидетелството.

6. И излязоха от храма седемте Ангели, които държаха седемте поразии, облечени с чисти и светли ленени дрехи и опасани през гърдите със златни пояси.

7. И едно от четирите животни даде на седемте Ангели седем златни чаши, пълни с гнева на Бога, Който живее вовеки веков.

8. И напълни се храмът с дим от славата на Бога и от силата Му, и никой не можеше да влезе в храма, докле се не свършиха седемте поразии на седемте Ангели.

ГЛАВА 16.

1. И чух от храма висок глас да казва на седемте Ангели: идете, излейте на земята седемте чаши с гнева Божий.

2. Отиде първият Ангел, та изля на земята своята чаша; и по човеците, които имаха белега на звяра и се покланяха на образа му, появиха се лоши и люти струпеи.

3. Вторият Ангел изля своята чаша в морето; и то стана на кръв, като кръвта на убит човек; и всичко живо в морето измря.

4. Третият Ангел изля чашата си в реките и в изворите водни, и те станаха на кръв.

5. След това чух Ангела на водите да казва: праведен си, Господи, Който си, Който си бил, и Който си свет, задето тъй си отсъдил,

6. понеже те проляха кръв на светии и пророци, и Ти им даде кръв да пият: заслужават това.

7. И чух другиго да говори от жертвеника: да, Господи, Боже Вседържителю, истински и праведни са Твоите присъди.

8. Четвъртият Ангел изля чашата си върху слънцето; и даде му се да опалва с огън човеците.

9. И силна жега опали човеците, а те похулиха името на Бога, Който имаше власт над тия поразии, и се не покаяха да Му въздадат слава.

10. Петият Ангел изля чашата си върху престола на звяра; и царството на тоя се помрачи, и човеците прехапваха езика си от болка

11. и похулиха Небесния Бог поради болките и раните си, ала се не разкаяха за делата си.

12. Шестият Ангел изля чашата си в голямата река Ефрат; и пресъхна водата й, за да се приготви пътят за царете от изгрев слънце.

13. И видях да излизат от устата на змея и от устата на звяра и от устата на лъжепророка три нечисти духа, подобни на жаби:

14. това са бесовски духове, които вършат личби; те отиват към царете на земята и на цялата вселена, за да ги съберат за война в онзи велик ден на Бога Вседържителя.

15. (Ето, Аз ида като крадец: блажен е, който бди и пази дрехите си, за да не ходи гол, и да се не виждат срамотите му.)

16. И ги събра на мястото, наречено по еврейски Армагедон.

17. Седмият Ангел изля чашата си на въздуха; и от престола на небесния храм се раздаде висок глас, който казваше: свърши се!

18. И бидоха светкавици, гръмотевици и гласове, и биде силен трус, такъв голям и силен трус, какъвто не е ставал, откак има човеци на земята.

19. Великият град се раздели на три части, и езическите градове паднаха; а Вавилон великий биде споменат пред Бога, за да му се даде чашата с вино от яростта на гнева Му.

20. Всички острови изчезнаха, и планини вече се не видяха;

21. едра градушка, колкото талант тежка, валеше от небето върху човеците; а човеците похулиха Бога поради поразата от градушката, защото тази пораза беше твърде голяма.

ГЛАВА 17.

1. След това дойде един от седемте Ангели, които имаха седемте чаши, и говори с мене, като ми каза: дойди, ще ти покажа осъждането на голямата блудница, която седи над многото води;

2. с нея блудствуваха земните царе, и с виното на блудството й се опиха жителите на земята.

3. И ме отнесе духом в пустиня; и видях една жена да седи на червен звяр, който беше пълен с богохулни имена и имаше седем глави и десет рога.

4. А жената беше облечена в багреница и червено, украсена със злато, драгоценни камъни и бисери; в ръка си държеше златна чаша, пълна с гнусотии и нечистота от блудството й;

5. и на челото й бе написано името: тайна, Вавилон великий, майка на блудниците и на земните гнусотии.

6. Видях, че жената беше пияна от кръвта на светиите и от кръвта на свидетелите Иисусови, и, като я видях, почудих се твърде много.

7. И каза ми Ангелът: какво се чудиш? Аз ще ти кажа тайната на жената и на тоя звяр, който я носи и има седем глави и десет рога.

8. Звярът, който ти видя, беше и го няма; той ще излезе от бездната, и ще загине; и ония земни жители, чиито имена не са вписани в книгата на живота от създание мира, ще се почудят, като видят, че звярът беше и го няма, макар и да съществува.

9. Тук се иска ум, който да има мъдрост. Седемте глави са седем планини, върху които седи жената,

10. и са седем царе, от които петима паднаха, единият стои, а другият още не е дошъл; когато пък дойде, той ще трябва малко да остане.

11. И звярът, който беше и който го няма е осмий; той е от седемте, и ще загине.

12. А десетте рога, що видя, са десет царе, които още не са получили царство, но като царе ще получат власт само за един час заедно със звяра.

13. Те имат една мисъл и ще предадат своята сила и власт на звяра;

14. те ще воюват против Агнеца, и Агнецът ще ги победи, защото Той е Господар на господарите и Цар на царете, и ония, които са с Него, са звани, избрани и верни.

15. И казва ми: водите, които видя, дето седи блудницата, са народи и тълпи, племена и езици.

16. А десетте рога, що видя на звяра, те ще намразят блудницата, ще я направят пуста и гола, плътта й ще изядат, а сама нея на огън ще изгорят,

17. защото Бог им тури на сърце да изпълнят волята Му, да се сговорят и да дадат царството си на звяра, докле се изпълнят думите Божии.

18. И жената, която ти видя, е големият град, който царува над земните царе.

ГЛАВА 18.

1. След това видях да слиза от небето друг Ангел, който имаше голяма власт; и земята светна от неговия блясък.

2. И силно извика той, като казваше с висок глас: падна, падна Вавилон — великата блудница, и стана жилище на бесове и свърталище на всякакъв нечист дух, свърталище на всички нечисти и омразни птици; защото от виното на яростното блудство пиха всички народи,

3. и царете земни блудствуваха с нея, а търговците земни разбогатяха от големия й разкош.

4. И чух друг глас от небето да казва: излезте от нея, люде Мои, за да не участвувате в греховете й, и да се не заразите от язвите й:

5. защото нейните грехове стигнаха до небето, и Бог си спомни неправдите й.

6. Отвърнете й тъй, както ви и тя отвърна; отвърнете й двойно за делата й; с чашата, с която ви черпеше, почерпете я двойно.

7. Колкото се е прославила и живяла разкошно, толкова мъка и скръб й върнете; понеже тя казва в сърцето си: седя като царица, вдовица не съм и скръб няма да видя.

8. Затова в един ден ще й се струпат поразите: смърт, жалост и глад, и ще бъде изгорена в огън, защото силен е Господ Бог, Който я съди.

9. Ще я оплачат и ще ридаят за нея земните царе, които са блудствували с нея и живели разкошно, кога видят дима от изгарянето й,

10. като стоят надалеч от страх пред нейните мъки и казват: горко ти, горко ти, великий граде Вавилоне, граде силни, защото в един час дойде твоята осъда!

11. И търговците земни ще плачат и ридаят за нея, понеже стоките им никой вече не купува,

12. стоки от злато и сребро, от драгоценни камъни и бисери, от висон и порфира, от коприна и багреница; всякакво благовонно дърво

и всякакви изделия от слонова кост; всякакви изделия от скъпоценно дърво, от мед, от желязо и от мрамор,

13. дърчин и тамян, миро и ливан, вино и дървено масло, брашно и пшеница, говеда и овци, коне и колесници, тела и души човешки.

14. И овощията, за които душата ти копнееше, отдалечиха се от тебе, и всичко тлъсто и светло изчезна за тебе, и няма вече да го намериш.

15. Търговците на тия стоки, които се обогатиха от нея, ще застанат надалеч от страх пред мъките й, като плачат, ридаят

16. и казват: горко ти, горко ти, граде велики, облечен във висон, порфира и багреница, украсен със злато, драгоценни камъни и бисери,

17. защото в един час пропадна толкова голямо богатство! И всеки корабоначалник, и всички пътници по корабите, и моряци, и ония, които търгуват по море, застанаха отдалеч

18. и викаха, като гледаха дима от изгарянето му, думайки: кой град е подобен на великия град?

19. И посипаха с пепел главите си, и с плач и ридание викаха и казваха: горко ти, горко ти, граде велики, с чиито драгоценности се обогатиха всички, които имат кораби по море: защото в един час запустя!

20. Весели се за това, небе, и вие, свети апостоли и пророци, защото Бог е отсъдил вашата съдба с него.

21. Тогава един силен Ангел дигна камък, голям като воденичен, та го хвърли в морето и каза: с такъв устрем ще бъде сринат Вавилон, великият град, и не ще го има вече;

22. глас от гуслари, певци, свирачи на пищелки и тръбачи няма вече да се чуе в тебе; никакъв художник на какво и да е изкуство няма вече да се намери в тебе; шум от воденичен камък няма вече да се чуе в тебе;

23. светлина от светило няма вече да се появи в тебе, и глас на младоженец и невеста няма вече да се чуе в тебе, защото твоите търговци бяха велможи на земята, защото чрез твоите магии се заблудиха всички народи.

24. И в него биде намерена кръв на пророци, светии и на всички избити на земята.

ГЛАВА 19.

1. След това чух висок глас като от много народ на небето, който казваше: (алилуия, спасение и слава, чест и сила на Господа, нашия Бог,

2. защото присъдите Му са истинни и праведни; защото Той осъди великата блудница, която със своето блудство направи да се разтлее земята, и отмъсти за кръвта на рабите Си, загинали от ръката й.

3. И повторно казаха: алилуия! А димът и възлизаше вовеки веков.

4. Тогава паднаха двайсет и четирите старци и четирите животни, та се поклониха Богу, Който седеше на престола, като казваха: амин, алилуия!

5. И от престола излезе глас, който казваше: хвалете нашия Бог всички Негови раби и вие, които Му се боите, малки и големи.

6. И чух глас като че ли от много народ, глас като че от много води, и глас като че от силни гръмотевици, които казваха: алилуия, защото се възцари Господ, Бог Вседържител;

7. да се радваме и веселим и да Му въздадем слава: защото дойде сватбата на Агнеца, и жена Му се приготви.

8. И даде й се да се облече в чист и светъл висон; а висонът е праведност на светиите.

9. Тогава Ангелът ми каза: напиши: блажени са поканените на сватбената вечеря на Агнеца. Каза ми още: тия са истински думи Божии.

10. И паднах пред нозете му да му се поклоня: но той ми рече: стой, не прави това! аз съм съслужител твой и на твоите братя, които имат свидетелството Иисусово; Богу се поклони, защото свидетелството Иисусово е духът на пророчеството.

11. И видях небето отворено, и ето, кон бял. Оня, Който яздеше на него, се нарича Верен и Истинен, и Той праведно съди и воюва;

12. очите Му бяха като огнен пламък, а на главата Му имаше много корони и написано име, което, освен Него, никой не знаеше.

13. Той беше облечен в дреха, обагрена с кръв, и името Му — Слово Божие.

14. А небесните воинства, облечени в бял и чист висон, следваха подире Му на бели коне.

15. От устата Му излизаше остър меч, за да поразява с него народите; Той ще ги пасе с железен жезъл и ще тъпче винения лин на яростта и гнева на Бога Вседържителя.

16. На дрехата и на бедрото Му бе написано името: Цар на царете и Господар на господарите.

17. След това видях един Ангел да стои на слънцето; той извика с висок глас и каза на всички птици, хвърчащи сред небето: долетете и се съберете на великата вечеря Божия,

18. за да ядете плът на царе, плът на хилядоначалници, плът на юнаци, плът на коне и на ездачите им, и плът на всички — свободници и роби, малки и големи.

19. Тогава видях звяра и царете земни и техните воинства, събрани, за да воюват против Седналия на коня и воинството Му.

20. Звярът биде хванат, а с него заедно и лъжепророкът, който бе вършил личби пред него, та заблуди ония, които бяха приели белега на звяра и се кланяха на образа му: и двамата бидоха живи хвърлени в огненото езеро със запален жупел;

21. останалите пък бидоха убити с меча, излизащ из устата на Оногова, Който седеше на коня; и всички птици се наситиха от плътта им.

ГЛАВА 20.

1. Видях, че от небето слизаше Ангел, който имаше ключа от бездната и голяма верига в ръката си;

2. той хвана змея, древната змия, която е дявол и сатана — и го свърза за хиляда години;

3. след това го хвърли в бездната и го заключи, като тури печат върху му, за да не прелъстява вече народите до свършека на хилядата години, след което той трябва да бъде пуснат за малко време.

4. И видях престоли и седналите на тях, на които бе дадено да съдят; видях и душите на обезглавените заради свидетелството Иисусово и заради словото Божие, и ония, които се не поклониха на звяра, нито на образа му, и не приеха белега на челото си и на ръката си. Те оживяха и царуваха с Христа през хилядата години;

5. останалите пък от умрелите не оживяха, докле се не свършиха хилядата години. Това е първото възкресение.

6. Блажен и свет е, който има дял в първото възкресение: над тях втората смърт няма власт, а те ще бъдат свещеници на Бога и Христа и ще царуват с Него хиляда години.

7. А кога се свършат хилядата години, сатаната ще бъде пуснат от тъмницата си,

8. и ще излезе да прелъсти народите по четирите краища на земята, Гога и Магога, и да ги събере за война; броят им е колкото морският пясък.

9. Те възлязоха по ширината земна и заобиколиха стана на светиите и възлюбения град; падна от Бога огън небесен и ги погълна;

10. а дяволът, който ги лъстеше, биде хвърлен в огненото и жупелно езеро, дето е звярът и лъжепророкът; те ще бъдат мъчени денем и нощем вовеки веков.

11. И видях голям бял престол и Седналия на него, от Чието лице побягна земята и небето, и за тях се място не намери.

12. След това видях мъртвите, малки и големи, да стоят пред Бога; отвориха се книги; отвори се и друга книга — книгата на живота; и съдени бяха мъртвите по записаното в книгите, според делата си.

13. Морето върна мъртвите, които бяха в него, смъртта и адът върнаха мъртвите, които бяха в тях; и съден биде всякой според делата си;

14. а смъртта и адът бидоха хвърлени в огненото езеро. Тази е втората смърт.

15. И който не бе записан в книгата на живота, биде хвърлен в огненото езеро.

ГЛАВА 21.

1. И видях ново небе и нова земя, защото предишното небе и предишната земя бяха преминали, и морето вече го нямаше.

2. Тогава аз, Иоан, видях светия град Иерусалим, нов, слизащ от Бога, от небето, стъкмен като невеста, променена за своя мъж.

3. И чух висок глас от небето да говори: ето скинията на Бога с човеците, и Той ще живее с тях; те ще бъдат Негов народ, а Сам Бог ще бъде с тях — техен Бог.

4. И ще отрие Бог всяка сълза от очите им, и смърт не ще има вече; ни жалейка, ни писък, нито болка няма да има вече, защото предишното се мина.

5. И Седящият на престола рече: ето, всичко ново творя. И ми казва: напиши, защото тия думи са истински и верни.

6. След това ми рече: свърши се! Аз съм Алфа и Омега, началото и краят; на жадния Аз ще дам даром от извора на живата вода.

7. Който побеждава, ще наследи всичко, и ще му бъда Бог, а той ще Ми бъде син.

8. А на страхливи и неверни, на мръсници и убийци, на блудници и магьосници, на идолослужители и на всички лъжци делът им е в езерото, що гори с огън и жупел; то е втора смърт.

9. Тогава дойде при мене един от седемте Ангели, които държаха седемте чаши, пълни със седемте последни язви, проговори ми и рече: дойди, ще ти покажа жената — невеста на Агнеца.

10. Па ме отнесе духом на голяма и висока планина, и ми показа големия град, светия Иерусалим, който слизаше от небето — от Бога,

11. и имаше Божия слава; светилото му приличаше на най-драгоценен камък, като на кристален камък яспис;

12. той имаше големи и високи стени, дванайсет порти, а на тях дванайсет Ангели и написани имената на дванайсетте колена на синовете Израилеви:

13. откъм изток три порти, откъм север — три порти, откъм юг — три порти, откъм запад — три порти.

14. Стените на града имаха дванайсет основи, и върху тях — имената на дванайсетте апостоли на Агнеца.

15. И който говореше с мене, имаше златна тръст, за да измери града и портите му и стените му.

16. Градът е четвъртит, и дължината му е колкото и широчината. Той измери града с тръстта и намери, че е дванайсет хиляди стадии; дължината, широчината и височината му — равни.

17. После измери стените му, които бяха сто четирийсет и четири лакти, с мярка човешка, която е и ангелска.

18. Стените му бяха съградени от яспис, а градът беше чисто злато и подобен на чисто стъкло.

19. Основите на градските стени бяха украсени с всякакви драгоценни камъни: първата основа — яспис, втората — сапфир, третата — халкидон, четвъртата — смарагд,

20. петата — сардоникс, шестата — сардий, седмата — хрисолит, осмата — берил, деветата — топаз, десетата — хрисопрас, единайсетата — хиацинт, дванайсетата — аметист.

21. А дванайсетте порти бяха дванайсет бисери: всяка порта беше от по един бисер. Стъгдите на града — чисто злато като прозрачно стъкло.

22. Храм пък не видях в него, понеже Господ Бог Вседържител и Агнецът са негов храм.

23. И градът няма нужда ни от слънце, ни от месечина, за да светят в него, понеже Божията слава го е осветила, и светило му е Агнецът.

24. И спасените народи ще ходят в светлината му, и земните царе ще принесат в него своята слава и чест.

25. И портите му няма да се заключват денем; а нощ не ще има там.

26. И ще принесат в него славата и честта на народите;

27. и няма да влезе в него нищо нечисто, нито който върши гнусни работи и лъжа, а само ония, които са записани в книгата на живота при Агнеца.

ГЛАВА 22.

1. И показа ми чиста река с вода на живота, бистра като кристал, изтичаща от престола на Бога и на Агнеца.

2. Посред главната му улица и от двете страни на реката стои дърво на живота, което дава дванайсет пъти плодове, като всеки месец ражда своя плод; листата на дървото служат за изцеление на народите.

3. И не ще има вече никакво проклятие: престолът на Бога и на Агнеца ще бъде в града; Неговите раби ще Му служат

4. и ще видят лицето Му, а името Му ще бъде на челата им.

5. И нощ не ще има там, и не ще имат нужда нито от светило, нито от слънчева светлина, защото Господ Бог ги осветлява; и ще царуват вовеки веков.

6. И рече ми: тия думи са верни и истински; Господ, Бог на светите пророци, изпрати Ангела Си, за да покаже на Своите раби, какво трябва да стане наскоро.

7. Ето, ида скоро: блажен е, който пази пророчествените думи на тая книга.

8. И аз, Иоан, гледах и чувах това. А когато чух и видях, паднах да се поклоня пред нозете на Ангела, който ми казваше това;

9. а той ми казваше: стой, не прави това! понеже аз съм съслужител твой и на братята ти пророци и на ония, които пазят думите на тая книга; Богу се поклони.

10. И ми каза: не запечатвай пророчествените думи на тая книга, понеже времето е близко.

11. Неправедният нека върши още неправда; нечистият нека се още скверни; праведният нека върши още правда, а светият нека се още осветява.

12. Ето, ида скоро, и отплатата Ми е с Мене, за да въздам всекиму според делата му.

13. Аз съм Алфа и Омега, начало и край, Първият и Последният.

14. Блажени са, които изпълняват заповедите Му, за да имат право да ядат от дървото на живота и да влязат в града през портите.

15. А отвън са псетата, магьосниците, блудниците, убийците, идолослужителите и всеки, който обича и върши лъжа.

16. Аз, Иисус, изпратих Своя Ангел да ви засвидетелствува това в църквите. Аз съм коренът и родът Давидов, утрената и светла звезда.

17. И Духът и невестата казват: дойди! и който чува, да каже: дойди! и който е жаден, да дойде, и който желае, нека взема от водата на живота даром.

18. И аз свидетелствувам всекиму, който слуша пророчествените думи на тая книга: ако някой прибави нещо към тях, нему Бог ще наложи поразите, за които е писано в тая книга;

19. и ако някой отнеме нещо от думите на книгата на това пророчество, Бог ще отнеме дела му от книгата на живота и от светия град и от написаното в тая книга.

20. Който свидетелствува за това, казва: да, ида скоро! Амин, да, дойди, Господи Иисусе!

21. Благодатта на Господа нашего Иисуса Христа да бъде с всички вас. Амин.

Източник: http://bezmonitor.com

Публикация: СВЕТИЯ СИНОД НА БЪЛГАРСКАТА ЦЪРКВА, София 1992.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

http://chitanka.info

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.